OECONOMIA
HIPPOCRATIS,
ALPHABETI SE-
RIE DISTINCTA.

*IN QVA DICTIONVM APVD HIP-
pocratem omnium, præsertim obscuriorum, vsus explicatur; &
velut ex amplißimo penu depromitur: ita vt* LEXI-
CON HIPPOCRATEVM *merito
dici poßit.*

ANVTIO FOESIO MEDIOMATRICO
MEDICO, AVTHORE.

FRANCOFVRDI,
Apud Andreæ Wecheli heredes,
Claudium Marnium, & Io. Aubrium,
ANNO S. M.D.LXXXVIII.
Cum Priuilegio S. Cæsareæ Maiestatis.

1588

Effigiem illius cernis, qui cætera finxit,
Vt tibi sit vultu notus, ut ingenio.

S.P.Q. MEDIOMATRICO,

HOC EST,

AMPLISSIMO TREDECIMVIRVM ORDINI

κατ᾽ ἐξοχὴν, VEL PRÆTORI VRBANO, (QVEM Scabinorum Magiſtrum vocant) eiusq́; Senatoribus.

COGITANTI *mihi (patres ampliſsimi) quonam potiſsimum officio meam erga patriam chariſsimam teſtificarer beneuolentiam, nullam aliam certiorem rationē inire potui, niſi vt me totum ad Reip. commoditatem adiungerē, & in eo quod publicam omnium ciuium noſtrorum ſalutem continet elaborarem. Cùm igitur per totos quinque & triginta annos in florentiſsima iſta Mediomatricum vrbe & in veſtris omnium oculis, publico Medici munere diligenter (vt ſpero) perfunctus fuerim, voſq́ me omnibus omniū ſuffragiis ampliſsimo auctoramento & publicis ſtipendiis cohoneſtatum liberaliter ſemper cōplexi fueritis: ingratitudinis certe crimen magnopere mihi ſubeundū putaui, niſi prolixā erga me veſtrā omniū beneuolentiam officiorum diligentia & aſsiduitate demererer, & verò aliqua animi gratitudine comprobarem. Quod cùm mecum diutiùs reputo, non illiberaliter me facturum exiſtimaui, ſi ex ſepoſitis noſtris* χαμηλίοις *hanc noſtram Oeconomiam ampliſsimo veſtro ordini & in commune vobis dedicarē: quæ & in mediis ægrorum procurationibus maximis vigiliis conſcripta, & in ciuiū veſtrorum oculis ſummo labore exarata, nominis veſtri tutelam ſuo quodam iure ambire videtur. Cuius patrocinio ſummi noſtri labores magna compenſati gloria mitigabuntur, & veſtro ordini, etſi nequaquam parem illius amplitudini, at pro noſtro tamen ſtudio meritam gratiam debitamq́ referemus. Quò certe æquius eſt vos hanc omni beneuolētia complecti, quòd & muneris noſtri pu-*

blici aßiduitatem nunquam retardauit, & studiorum nostrorum rationes ita semper moderata est, & ad publicam vtilitatem aggregauit, vt spretis amplißimis honoribus, & posthabita etiã clarißimorum principũ liberalitate, nos intra ciuitatis vestræ mœnia, hoc est amantißimæ patriæ fines, per tot annos semper continuerit, & officio vobis deuinxerit sempiterno. Ac ne videar munus nostrum nimis ambitiosè verbis exaggerare, hoc tantum dicam, me quicquid habuerim facultatis Medicæ, & quicquid per curationes dabatur honesti ocii, id totũ in hoc opus cõtulisse, quod nunc in vestro nomine apparere volumus, vt nostræ erga vos obseruantiæ perpetuum extaret monimentum. Idq; eò lubẽtius facio, quòd in vestra Rep. huic publico medendi muneri semper omni ingenii laude præstantes viros adiunxistis, vt taceam Io. Guinterium Andernacum, & Andream Lacunam, quorum vterque nostra memoria apud vos cum summa rei Medicæ gloria singularem doctrinam cõiunxit, & in publicum multis editis scriptis testatus est. Quibus tam claris viris in hoc cursu successisse mihi imprimis gloriosum & laudabile videtur, vt quam diligentia gratiam apud vos consecuti sunt, eam cum officii sedulitate retineremus, tum etiam vestigium illud in quo antea cũ summa gloria institissent, quàm proximè fieri posset premeremus. In quo etiam Reip. vestræ magna habenda est gratia, quæ humanißimos & doctrina clarißimos viros illos tam liberaliter complexa est, vt & vtriq; ad immortalitatis gloriam florescenti aditum fecerit amplißimum. Non lubet altiùs paulò commemorare quàm insignes Iuris prudentia viros & dicendi facultate eximios, eadem vestra Resp. suis sumptibus retroactis annis fouerit. In quibus CL. Cantiunculam doctiß. & prudentiß. hominem, & Io. Fœlicem fœlicißima facundia, nostra ætate vidimus. Quæ sanè ornamẽta celeberrimæ huic ciuitati autoritatem summam conciliarunt, & Remp. vestram optimis institutis fundatißimam tantis honoribus cumularũt, vt immortalitatis gloriam consequatur & omni laude dignetur. Quid verò nunc commemorem quàm omni bellicæ virtutis gloria reliquis ciuitatibus adeò præstet, vt & totius Europæ munitißimum oppidum, & nobilißimis totius Galliæ iuuenibus ad militiam exercendam ludus quidam apertus esse videatur? Quæ pacis & belli cohonestamenta, ad huius vrbis splendorẽ tantos addunt cumulos, vt ad nominis claritatem retinendam, & ad autoritatis sempiternam celebritatem, nihil à Dijs immortalib. maius concedi poßit. Ad hanc igitur à maioribus acceptã Remp.

erectam & fundatam, amplificandam, tutandam & conseruandã, eo nomine quo debeo, hoc est publico, vos hortor & moneo (patres ampliss.) & à Deo Opt. Max. quantis possum votis contendo, vt hãc sempiterni nominis gloriam augere, & ciuium vestrorum animos cum summa concordia & æquissima legum moderatione temperare possitis. De me verò, si quid polliceri fas est, hoc spondeo & in me recipio, qua pietate viri optimi in patriam esse solent, me perpetuò erga vestrum nomen & Reip. vestræ dignitatem fore. Hanc autem Oeconomiam nostram, veluti non ingrati erga vos animi testificationẽ, æquis animis (quæso) accipite, meq; & totam nostram familiam, ad nominis vestri studium perpetuò adhærescentẽ, & vobis nexu & mancipio addictam, autoritate ac patrocinio vestro defendite, & ad optimorum ciuium numerum aggregate. Sic enim efficietis vt omnibus me reb. à vobis non conseruato solùm, sed ẽt ornato, tamen ad vestra innumerabilia in me vnum merita, quod fieri iam posse non arbitrabar, maximus hoc vestro facto cumulus accedat. Ex vestris Mediomatricib. Cal. Ian. 1588.

LECTORI CANDIDO, PRÆFATA *in Oeconomiam.*

CVM Oeconomiam hanc nostram instituerem (Lector candide) quòd eam in memoriæ subsidium mihi compararem, nõ existimabam fore, vt tot tamq; varias dictiones complexa, hanc in molem succresceret, in eãq; parui temporis vsuram impendebam, quàm me breui conficere posse sperabam. Verùm vbi Erotiani vocum Hippocratis & Galeni τ̃ γλωσσῶν non solùm explicationẽ, sed vel magna ex parte censuram & indicaturam, aut locorum ad fontes assignationem mihi hãc in causam arripiendam viderem, maius opus mouẽdum fuit, & longè diuturnioris temporis labor exanclandus. Nã & in vada & Syrtes coniecti, multis locis tanquam ad infestos scopulos nobis adhærescẽdum fuit, & in Erotiano multa lectionum portenta, velut ænigmata, primo sese aspectu obtulerunt, quæ nos tam sæpè deterruerunt, vt nõ parum ab instituto animũ abalienauerint, sæpiùs ẽt reuocauerint: vt taceam tam multas Exegeseως Galeni deprauatè scriptas voces, & verò aliò detortas, quas non sine magna animi contentione in integrum restituere, & loco suò ponere promptum fuit, præterire verò hominis fuisset & otio & literis hac in causa abutentis & præuaricatoris impudentis. Quam ad rem tam sæpe & cũ tædio Hippocrates & Galeni Commentarij reuoluendi fuerunt, vt magna laboris nostri parte peruestigando & meditando potiùs quàm scribendo consumpti fuerimus. Quòd si integra aut omnia Hippocratis opera, aut tot scriptorum explicationes, quot & Erotianus & Galenus enumerant, ad nos perue-

nissent,per certe facilis & longè explicatior fuisset hæc nostra scribẽdi ratio,neq; tam multis locis hæreremus, aut ea præteruecti leuiter attingeremus,& fortassis superuacanea fuisset hæc nostra opera. Nunc verò cùm tam ambigua & deformata sit nobis proposita Exegeseως & Erotiani scriptio,vt multis in locis diuinandi potiùs quàm explicandi locus detur,& vix agnoscas quibusnam ex fontib. huiusmodi dictionum riuuli deducti sint,operæ me pretium existimaui facturum,si palantes & disiectas voces ad capita sua arcesserẽ,& digitos (quod dicũt) ad fontes intẽderem. Quod certe pro virili nostra me conatum fuisse, non tamen per omnia præstitisse ingenuè fatebor. Sunt enim multa tam pressè scripta,adeóq; detorta,vt summorum hominũ acutissima ingenia remorari possint, nec nisi ab ijs qui in Hippocrate versando sint detritissimi,cùm excellentissima memoria, tum singulari ingenii perspicacitate cõprehendi. Quæ tamen ex his tenebris aliquando tandem emersura spero,& ab excellẽtissimis ingeniis,quorum feracissima est hæc ætas,in publicum proditura. Est enim huius generis hæc materia,quæ lõgo vsu & tẽporis diuturnitate elucescat, & in Hippocratis scriptis sępiùs volutandis incrementum,& verò polituram ac repumicationem accipiat. Hac autẽ tempestate cùm Dei Opt. Max. beneficio effectum sit,vt summi homines acutissimo ingenio ac omni doctrina abundantes,ad Hippocr. euoluendum & explicandum se contulerint: in spem venio maximam,nõ solùm plurima eius scripta, sed & abstrusissima sensa ac velut oracula, quæ retroactis ante sæculis multos à se sua obscuritate summouerãt,lucem & explicationem accipere posse. In quo & totius Reip. humanæ salus est cõstituta, & ad rem Medicam amplificandam summa facultas & copia continetur. Nam etsi vberrimos istos hortos exundantissimis Galeni fontibus ac plenissima copia sentimus irrigari,multa tamẽ sunt maiorum memoria inaccessa,quædam etiã pressa & obscura videmus in dies posteritatis pigmentis colorari. Qua in re magna habenda est iis gratia,qui ad Hippocratis sensa eruenda omni studio & totis ingenii viribus contendunt, quòd & ijs scriptis humanæ vitę salus sit definita,ex quibus & ad omnes homines amplissimus fructus redundare videatur. Quòd si hæc ætas nostra quæ præclarissima ingenia eximiosque Medicinæ principes protulit, multos ferat Hollerios,Gorrhæos, Duretos, Mercuriales, Zuinggeros, Cordæos,sperandum sanè erit vt propediẽ Hippocrates omnium manibus teratur, & in publicis Scholis passim viua dictatorum voce decantetur. Quo certè munere quid à diis immortalibus maius,aut ad hominum salutem vtilius tandem exhiberi possit non video. Quod ego cum mecum longa animi cogitatione reputarèm, ad Hippocr. ipsum me totum contuli, & aliquot libris tum versis, tum explicatis, deniq; Oeconomiam istam in eorum gratiã qui ad Hippocratis adyta contendunt congessi,quæ & vocum obscurarũ ab vsu publico remotarum explicationem cõtinet,& dictionum Hippocraticarum veluti quen-

quendam elenchum & indicem, tum etiam earum quæ ab Erotiano & Galeno adſcriptę ſunt, non tantùm interpretationem, verumetiam indicaturam, quib. & ad locum, ex quo eruuntur, velut ſtationē quandā aſſignauimus. Quod in ſcriptionis genus eò lubētius incubuimus, quòd fuit Hipp. (vt ſcribit Erotianus) ἀνὴρ Ὁμηρικὸς τὴν φράσιν, καὶ τὴν ὀνοματοποιΐαν εὐχερὴς, tum etiam ꝙ dictionibus obſoletis & ab vſu cōmuni remotis non crebrò vtitur, quaſdam ēt, neq; paucas, appoſitiſſimè fingit & innouat, nonnullas quoq; ab vſitata & propria ſignificatione in peculiarem vſum transfert & traducit. Vnde & τῶν γλωττῶν denominatio defluxit, veluti obſoletarum vocū ac dictionum ſignificatio, (linguæ ſecretioris interpretationē, & voces minùs vſitatas exponit Fabius lib. 1. cap. 2. & 13.) quarum explicationem proprio quodam iure ſibi apud eum vēdicauit Galenus. Etſi idem ſæpiſſimè ciuilium ac popularium dictionum vſum non refugit, vt multoties ſcriptis teſtatur Galenus. Quòd ſi tam multorum quot Erotianus enumerat, ac præcipuè Dioſcoridis Alexandrini aut Iunioris ſcripta ad noſtram ætatem perueniſſent, næ ſuperuacanea fortaſſis aut inanis fuiſſet noſtra opera, aut maximo huiuſce operis tædio leuati fuiſſemus. Nunc verò cùm Erotiani aut Galeni Lexicum Hippocraticum tam variè & ambiguè deſcriptas dictiones contineat, vt ad diuinandū magis quàm ad cognoſcendum collectæ eſſe videantur, non parui, neq; inutilis (vt opinor) eſt laboris, non ſolùm earum vnamquamq; ad ſtationem reuocare, & velut loco ſuo ponere, verumetiam germanam cuiq; explicationem & vſum ad Hippocratis ſenſum accommodare. Et quoniā hoc ſcriptionis genus noua in dies acceſſione lucem & elucubrationē accipere debet, ſpero me noſtris hominib. ad Hippocratis myſteria euoluenda facem quodammodo prætuliſſe, & veluti tabellam quandam ad immortalē nominis gloriam conſcribendam propoſuiſſe. Eſt enim hæc materia eius generis, quæ florentiſſima ingenia & omnib. naturæ dotib cumulata in dies exercere poſſit. Hæc vberrima eſt gloriæ ſeges, hic eſt ampliſſimus laudis cāpus, in quo nobiliſſimi hodie Medicinę dictatores (quos ætas noſtra habet plurimos) non ſine ſummo honoris fructu verſari queant: Et in quo etiam iuuentus ipſa, quæ viam ad ſummū Medicinę parentem affectat, excurrere poſſit, indeq; nō ſolùm ad ludendum, ſed etiam ad pugnandum, hoc eſt, cùm ad cognoſcendum, tum ad agendum arma ſumere. In eo multa inſunt, ſat ſcio, necdum eruderata aut complanata, ſed quæ poſteriorum ſæculorum diligentia ſubigi & ſubinde perpurgari quotidie poſſint. Quò certè maior, meo iudicio, ſemper habebitur iis gratia, qui ad rēp. Medicam cōſtituendam & Hipp. è tenebris eruendum omni ope contendent, aut ad ſuperandas huiuſmodi difficultates omnem ingenii aciem cōferent. Ego ꝓfectò, quantum in me eſt, præſtantes omni laude viros, & diuina prope ac immortalitate digna noſtrorum hominum ingenia ad hāc laureolam reportandam inuito, & in id incumbant hortor, vti quam habent à natura

facultatem amplissimis ingenii dotibus cumulatam, eam totam in isto Medicinæ parente euoluendo, explicando & publicando consumant, exhauriant. Inde enim euenturum spero, vt non solùm vberrimum ingenii fructum percipiant, sed & humanæ salutis constitutæ & Reip. Medicæ stabilitæ laudem ferant amplissimam, quæ & ad omnium sæculorum memoriam cum posteritatis æternitate redundabit. Me bonam vitæ nostræ partem in hac palæstra detriuisse, & in hoc vno studio quasi tabernaculum vitæ meæ collocasse, adeò nunquam pigebit, vt quantulácunq; eius vsuram, quæ adhuc restat, magis gloriosè collocare posse non existimem. Ex eodem ergo oleo & opera habes hanc nostram Oeconomiam (Lector candide) quã tibi iam multis nominibus repromissam, nunc demùm lubẽs repræsento, & vt æquo animo in solutũ accipias postulo. Hoc vnum tibi persuado, me summis exanclatis laboribus pene totum studiorum nostrorum curriculum ad eam contulisse, in eaq; contexenda quasi in aliquo peropportuno diuersorio, aut vt veriùs dicam, extremo ætatis nostræ portu & velut actu, non ingratiis cõquieuisse. Restat vt & nominis rationẽ & ad eã cognoscendã instituti nostri viam tibi aperiã. Oeconomiæ certe nomen per abusio-
Cap. 3. lib. 3. nem est positũ, quòd nomine Latino careat (vt testatur Fab. Quintil.) à cura rerum domesticarum, prò vocum ipsarum dispensatione, administratione, hoc est vsu & explicatione. Ac veluti in cura rei familiaris & rebus domesticis, non satis est tũ ciborum, qui ad victum pertinent, tum etiam vestium, vasorum, instrumentorum & supellectilis, quæ ad ornatum confert, rationem habere, sed eorum omnium vsus, dispensatio, distributio, & proba collocatio ad vitæ necessitudinem valde est accõmodata: Sic in hoc summo Medicinæ parente parui esse momenti existimo, selectas plurimas & explicatas habere voces obscuriores, nisi & vsum & ordinem ac dispositionem & verò genuinam explicationem adhibueris. Quod certe in hac nostra Oeconomia non tam perficiundi spe, quàm experiundi voluntate, nos præstitisse confido.
Lib. 6. Epid. sect. 2. aph. 33. Adde quòd τὴν περὶ τὸν νοσέοντα οἰκονομίην ab Hippocrate grauiter decantatam, hac nostra tractatione non leuiter (vt reor) exprimimus. In Hippocratis verò scriptis recensendis codices Græcos Frobenianos secutus sum, iis præcipuè quæ Galeni opera carẽt. At in Galeni Commentariis & eius libris, ad codices Græcos Basiliẽses qui ex Bebelii officina prodierũt sub annum 1538 numeros & paginas nostras accommodauimus. Reliqua certe plana sunt & fide digna notata. Idq; te nescire nolui, vt faciliore opera ad eius cognitionem & vsum peruenias, ne velut in tenebris palpantium more in hoc opere tibi sit incedendum. Istam autem tam longam nominum nostrorum repræsentationem ac solutionem, vt pro tuo cãdore æquanimiter accipias te vehementer etiam atq; etiam rogo. Ex Mediomatricibus ipsis 18 Cal. Nouemb. 1587.

OECONO-

OECONOMIA HIPPOCRATIS,

Alphabeti serie distincta.

TO A.

A'γαθὸν apud Hippocratem, ἀσφαλὲς, βέβαιον, ἀληθὲς, καὶ διηνεκὲς exponit Gal. Com. 2. in lib. de fract. (pag. 548. 21) certum, stabile, verum, perpetuum. vt ἀγαθὸν μαρτύριον, idoneum signum. μαρτύριον enim σημεῖον illic significat, vt scribit Gal. Idem quoque Com. 2. in lib. de artic. ἀγαθὸν antiquis dici cõsueuisse scribit, de eo quod in suo quodque genere primum est, (pag. 607, 15.) vt ἀγαθοὺς πυροὺς, optimum triticum, quodque compactum & densum est. ἀγαθὸν, ἄμεινον, melius significare scribit Gal. com. ad aph. 25. li. 4. ἀγαθῶς quoque pro καλῶς poni, sicq; antiquis vsurpari plærunque scribitur Com. 2. in lib. de fract. (pag. 545. 51.) ἐπιδεῖν ἀγαθῶς, ἀντὶ τοῦ καλῶς, probè deligare, & deligationem quæ καταγματικὴ dicitur, adhibere, quòd fractis conueniat. Erotianus apud Hippocr. ἀγαθῶς, συμφερόντως significare contẽdit. ἀγαθὰ etiam dicuntur commoda, emolumenta, M. Tullio res secundæ. Sic enim hanc Stoicorum definitionem, φθόνος, λύπη ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς, vertit Tuscul. 4. Inuidentia est ægritudo suscepta, propter alterius res secundas.

A'γάλλεται apud Hippocr. Erotianus χαυνιᾷ exponit, hoc est, gestit præ nimio gaudio, exultat, gloriatur, se venditat, μέγα φρονεῖ, ex lib. 2. de art. (p. 606, 2) ἀγάλλεται μὲν ὁ ἰητρὸς, gloriatur certe medicus. At Bacchium reprehendit Erotianus quòd ἀγάλλεται, τέρπεται, oblectatur exposuerit, versum Homericum ex Il. π. (91) adducens. Hesychius ἀγάλλεται, τέρπεται, χαυνιᾷ, exponit.

A'γκιλίδες, sic scribitur Galeno in Exegesi vocum Hippocrat. & allij capitis partes significare vult. Vide A'γλιθες.

A'γγος vas & conceptaculum significat, & pro vtero sumitur Hippocrati lib. 6. Epid. aph. 17. sect. 5. etsi id quidem insolenter & præter consuetam Hippocr. phrasim, vt illic scribit Galenus. νοσῶδες τὸ ἄγγος morbosum vteri conceptaculum.

A'γγεῖον Galeno sæpe vsurpatur pro vena & sanguinis conceptaculo. Vnde ἀγγειολογία.

A'γκάλη, ancale & ancala, dicitur Cælio Aureliano cap. 1. lib. 5. Tardarum passionum, quem poplitem dicimus, forte pro ἀγκύλη, de qua mox.

A'γκύλη est articulorum contractio, vbi præ tumoris duritie, aut crassioribus infarctis humoribus contrahuntur, cùm extendentibus membrum musculis tendo non obsequitur. Id in poplite, cubito & digitis contingit. Gal. Com. 3. in lib. de artic. Ἀγκύλας recenti cicatrice contractos articulos vertit Celsus lib. 5. cap. 18. ἀγκυλώσεις & ἀγκύλας vocat Paulus articulorum adstrictiones, aut detētos & contractos articulos, τὰς τῶν ἄρθρων κατοχὰς, διὰ σφήνωσιν ἢ νευρικήν τινα τάσιν γινομένας, ex humoribus infarctis & neruea quadam tensione. Dicitur & ἀγκύλη authori Definit. Medic. (p. 401) πῆξις περὶ τὸν αὐχένα ἢ τὰ ἄρθρα πιπτόντων, δι' ἣν ἐμποδίζεται ἡ ἐνέργεια. affectus ceruicis & articulorum, tendines occupans, & functionẽ impediens. Isagoges authori περὶ ἰγνύν σταφυλώματα καὶ ἀγκύλη ponuntur. (pag. 387.) Ea dictione vtitur Hippocrates lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος, (pag. 114. 2.) vbi ἀγκύλη καὶ τὰ ἄρθρα ἐσκληρυσμένα, articuli indurati & contracti simul iunguntur, iisque calidæ fotu remedium adhibet. Ἀγκύλη contrarium vitium esse scribit Gal. ὀρθόκωλον, vbi articulus perpetuò tenditur neq; inflecti potest, Com. 3. in lib. de art. (pag. 634. 14.) quod tamen melius ὀρθόκωλον σχῆμα scribitur. Ibidem quoque (pag. 636. 22) τὰ ἀγκυλώματα καὶ ὀρθόκωλα inter se ex aduerso opposita esse scribit. Ἀγκύλη quibusdam amentum exponitur, quòd ἀγκύλη lorum iaculo adalligatum significet. Seruio enim amentum dicitur lorum quo media hasta religatur: & Festo amenta sunt, quibus, vt mitti possint, iacula vinciuntur, vnde & amẽtatæ hastæ. ἀγκύλη etiam iaculi genus significat. Sed ἀγκύλη magis curuationem indicat, vt ἀγκύλον, curuum, aduncum aut tortuosum, σκολιὸν exponit Hesychius ὅπη καμπτὶς, στρεβλόν. ἀγκύλα τόξ' ἀφόωντα dixit Homer. Il. ζ. (v. 322.) curuos & aduncos arcus attrectantem, vt aduncos arcus dixit Ouidius. Qua ratione appendices geminas ex simplici aut duplici loro, spiris coriaceis vtrinque ex latere annexas, velut

cap. 55. lib. 4.

aures quasdam aut ansas, in quas virgæ corneæ coniectæ, tibiæ fractæ extensionem faciant, ἀγκύλας vocat Hippocr. lib. 3. de fract. (pag. 566.44.) quòd ansarum instar aut aurium quæ sunt in vasis, incuruæ sint ac inflexæ. Sic enim Galeni locus in Commentario mihi accipiendus & emendandus videtur, qui nostris in exemplaribus admodum deprauatus legitur. Hinc etiam ἀγκυλιδωτὸν exponitur Gal. in Exegesi vocum Hippocr. ἀγκύλην ἔχον, ansulatum, ansulam aut annulum incuruum quo præhendatur, habens: additurque εἰρῆσθαι ἐπὶ κυρτώματος. Quod tamen (vt ingenuè fatear) nondum mihi liquet, neque me apud Hippocratem legere memini. Est & ἀγκύλη Hesychio ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος, cubiti inflexio, aut cubiti flexus. ἀγκύλην etiam suffraginem aut poplitis flexum significare annotat Varinus & Budæus, τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος, ex quo fortassis ancale Aureliano deducitur. Ἀγκύλωσις autem dicitur Isagoges authori oculi vitium, ὅταν προσφύεται τὰ βλέφαρα ἢ τῷ λευκῷ, ἢ τῷ μέλανι ἐξ ἑλκώσεως, vbi ex vlceratione cohærescunt palpebræ cum oculi albo vel nigro. (p. 386) ἀγκυλοβλέφαρον dicitur Celso cap. 7. lib. 7. ἀγκύλωσις & τοῦ βλεφάρου πρόσφυσις: Aëtio Tetrab. 2. lib. 3. cap. 64. Ἀγκυλόγλωσσον verò quid sit, & quinam dicantur ἀγκυλόγλωσσοι, habes ex Paulo lib. 6. cap. 29. & Aëtio Tetra. 2. lib. 4. cap. 36.

Ἀγκυρομήλη Galeno in Exeg. & Erotiano exponitur ἄγκιστρον, hamus aut vncus, specium siue specillum hamatum quo medici vulnera & vlcera pertentant, dicit Gorrh.

Ἀγκὼν dicitur Hippocrati cubiti gibbus & eminentia, aut cubiti flexura, estq; cubiti os acutissimum, quod etiam ὠλέκρανον, hoc est vlnæ verticem & cubitum vocant. Gal. com. 2. in lib. de fract. (p. 555.56.) ἀγκὼν est Hippocr. os illud cubiti cui innitimur. lib. de fract. (p. 530.39.) Quem locum adducit Gal. Com. 2. in lib. de fract. Idem lib. 2. de vsu part. cap. 14. scribit ἀγκῶνα Hippocr. vocare quod Athenienses ὠλέκρανον nominant. In Exegesi quoq; κύβιτον τὸ ὠλέκρανον, ὅπερ καὶ ἀγκὼν exponitur. ἀγκὼν pro eo articulo qui est in cubiti gibbo aut cubiti flexu sumitur Hippocr. lib. de fract. (p. 555.43.) cùm scribit, οὐχ ὁμοίως γὰρ ὁ ἀγκών τε καὶ ἡ ἰγνύη κάμπτεται, neque enim similiter articulus ad cubiti gibbum, & poples flectuntur. Ibi enim ἀγκὼν dearticulationem quæ est in cubiti gibbo significat, vt exponit Galen. quod etiam altero exemplo ex Hippocr. adducto confirmat.

Ἀγλαΐζειν, ornare, decorare, honestare, illustrare, splendidum facere significat. πρόσωπον ἀγλαΐζει lib. 2. περὶ γυναικείων (p. 284.41. faciem ornat, emundat & decoram reddit. ἀγλαΐζεται καλλωπίζεται apud Hippocr. exponit Erotianus, & ἀγλαὸν τὸ καλόν. Sed forte ἀγλαΐζει & καλλωπίζει legendum ex loco adscripto.

Ἄγλιθες alliorum capita seu nuclei dicuntur, Galeno in Exegesi τὰ μόρια τοῦ σκορόδου τῆς κεφαλῆς, alliorum capitis partes, quę segmenta dicuntur, & Dioscoridi ῥᾶγες lib. 2. cap. 182. Theophrasto γέλγεις, quibusdam etiam σκελίδες. Plinius nucleos vocat, Columella spicas. Sed ἄγλιθες scribitur in Exegesi vt & Hesychio, ἐξ ὧν ἡ κεφαλὴ συνέστηκε τῶν σκορόδων, grana ex quibus alliorum caput compactum est. (Etsi vitiosè ἀγλιθάδες apud Hesychiū scribitur.) Sed ἄγλιθες scribitur apud Gal. in dictione δαιτάδες & μώλυζα. Ea dictio vsurpatur Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 274.19.) προτρίψαι σκορόδου ἀγλῖθας εἴδη τέσσαρας, quatuor allij nucleos aut segmenta ante terito. Ex quo ἄγλιθας aut ἀγλῖθας apud Gal. legendum existimo. Vtitur etiā Aristoph. Acharn. vbi Scholiastes ἀγλῖθας τὰς κεφαλὰς τῶν σκορόδων exponit, vt & in Vespis, vbi certe ι producitur, & ἀγλῖθας scribitur vt & prius ἀγλῖθας, etsi vtrunq; (vt opinor) vitiosè. Ἀγλίθια dicuntur Hesychio σκόροδα, aliis ἀγλίθια, vt & ἄγλιθες & ἄγγλιθες.

Ἄγνοια ignoratio dicitur, & mentis occupationē significat, stupiditati & dementiæ proximā, aut memoriæ vitium, cùm quis ex morbo ita mente læsus est, vt hebescens sensuum acies ferè obstupescat, adeò vt familiares non agnoscat. Quod multis cōtigisse in memorabili illa peste Atheniensium Thucydides scripto prodidit. Affectus τῇ μωρώσει proximus vt scribit Gal. com. 2. in Prorrh. (p. 198.6.) Sic ἄγνοιαν explicat Gal. μὴ γνωρίζειν τοὺς συνήθεις, familiares non agnoscere Com. 2. in Prorrh. (p. 190.43.) fereque ab Hippocr. cum obliuione iungitur, ibidem & in Coac. Prænot. (p. 424.38.) Eadem ratione ἄγνοια ἀγνωσία Hesychio dicitur.

Ἄγνος λευκὴ vitex alba vsurpatur Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικείων (p. 258.5.) τῷ ἐκβολίῳ. Erotianus ἄγνον, λύγον exponit apud Hippocr. citato Nicandri testimonio Theriac. (v. 71.) Est autē ἄγνος aut vitex tum flore albo, tum purpureo. Castitatem inuiolatam seruat & Veneri aduersatur, vnde ἄγνος dicitur.

Ἄγονοι dicuntur mulieres quæ aut nunquā pepererunt, conceptus tamen habilitatē habent, aut quibus intercepta fœcunditas facilè restituitur. Lib. 2. Epid. (p. 317.31.) τὰς ἀγόνους πυριῇ ἢ φαρμακεύειν, fomentum & medicamentum restibilem fœcunditatem affert. At ἄγονοι ἡμέραι, dies pares Hippoc. intelliguntur, in iudicationis ratione, vt & γόνιμοι impares, lib. 2. Epid. sect. 6.

Ἀγορὴν ἐργάζεσθαι, forum frequentare, in concione versari, aut conuentus facere & concionem aduocare, velut ἀγορὴν ποιῆσαι. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 15.1.) καὶ ἀγορὴν ἐργαζόμενοι ἄστει, μετὰ βαναυσίης ἀπατῶντες, hi conuentu facto, ambitiosa & quæstuosa sua professione decipientes. De Sophistis dicitur qui fora frequentabant, & sua ambitione ac fastuosa professione in circulis vagabantur, per vrbes auditorum celebritatem aucupātes. Zuinggerus ἀγορὴν ἐργαζόμενοι acroases facerent dixit, de discipulorū frequētia capiēs, quòd Sophistę in locis publicis acroases facerēt, & discipulorū caterua stipati per fora vagarētur.

Ἀγορηνόμος idē quod ἀγορανόμος. Agoranomū dixit Plautus Captiuis & Curculione, & annonæ præ-

næ præfectum. fori curatorem & censorem, aut prætorem vrbanũ significat, & eum magistratum qui rerum venalium curam gerit, vt scribit Aristot. Polit. lib. 4. cap. 4. Ædilem vertunt interpretes, sed ædilitas magis circa res vrbanas versari videtur & ἀστυνομίαν complecti, vt idem scribit Polit. lib. 6. cap. 8. Vsurpatur hæc dictio Hippocr. lib. 4. Epid. (p. 330. 49.) ἡ περὶ τεκομαίῳ ἀγρειωόμου θυγάτηρ, apud Tecomæum præfecti annonæ filia. Verùm ἀγρειωόμου forte pro ἀγορανόμου passim legitur.

Ἀγχηθῶσιν legitur apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικείων (p. 278. 42.) ἢν ἀγχηθῶσιν αἱ μῆτραι, si efferati aut irritati vteri fuerint, veluti à Themate ἀγχέομαι. Verùm illic Erot. ἀγχισθῶσιν legisse videtur, ab ἀγχίζομαι, quod explicat ἄγρας χρῄζωσιν, τουτέστι συλλήψιος ἀπὸ τῆς ἐμμηνίου καθάρσεως, hoc est, prædam expetant, aut ad conceptum ferantur à purgatione menstrua. Ductum autem esse verbum scribit, ἀπὸ τῶν ἀγρευομένων ζώων, ab animalibus, quæ ad prædam expetuntur. Hesychius certe apud Hippocr. ἀγχησθῶσιν legisse videtur, cùm ἀγχηθῶσιν, συνειληθῶσιν exponit, hoc est, conuoluti fuerint. Idem quoque ἀγχῆσαι συνέπεσθαι explicat, quod est sequi. Quæ etiã significatio Hippocr. loco congruere potest, vt vteri ad conceptum sequantur & ferantur. Sed apud Hippocr. & Hesychium ἀγχηθῶσιν legendum videtur, quemadmodum exemplaria quædam apud Erotianum etiam habere contendunt. Quod diligenter annotauit Henricus Stephanus literarum Græcarum decus & columen. At certe (vt ingenuè dicam quod sentio) Hippocr. locus ille mihi non minimùm suspectus videtur, & pro ἀγχηθῶσιν πρηθῶσιν ex lib. περὶ γυναικ. φύσ. (224. 35.) legendum arbitror, vbi eadem repetuntur (etsi illic vitiosè πρεσθῶσιν pro πρηθῶσιν scribitur) vt sit πρηθῶσιν αἱ μῆτραι, ἀντὶ τοῦ φυσηθῶσιν, hoc est inflati fuerint. Sunt enim omnia quæ illic scribuntur, flatuum vtero cõceptorum certissima indicia. πρῆσμα autem Galeno ἐμφύσημα inflatio exponitur in Exegesi, & πρῆσις ἡ ἐμφύσησις, & πρηστικώτατον τὸ ἐμφυσητικώτατον. Hesychius quoque πρῆσαι φυσῆσαι inflare exponit, & πεπρησμένους τοὺς ἐμφυσημένους, & πρῆσιν ἐμφύσησιν. Corrupti autem Hippocratis loci suspicionem auget etiam Erotianus, qui ὀδαξηθῶσι eadem qua ἀγχισθῶσιν significatione positum annotat. Quibus verbis aut ὀδαξηθῶσι pro ἀγχισθῶσιν quibusdam suppositum fuisse innuit, aut certè alio loco eo significatu Hippocrati vsurpatum. quod nec dum mihi planè compertum est.

Ἀγχικοπυρρώνειοι dicuntur agrestes Pyrrhonij philosophi, ex hæsitantium genere (quos ἀπορητικοὺς vocant) ex Scepticorum numero, qui ne suos quidem affectus agnoscere fatentur. Galeno lib. 4. de diff. puls. (p. 43. 37.) ἀγχικοπυρρώνειοι iidem vitiosè dicuntur Gal. περὶ τοῦ προγινώσκειν. (p. 455. 44.)

Ἄγχοφοι, ὀρεινοὶ, montanũ exponit Gal. apud Hippocr. in Exegesi.

Ἀγχυπνίαι apud Hipp. dicuntur Celso cap. 1. lib. 2. nocturnæ vigiliæ, ex aph. 24. & 31. lib. 3.

Ἄγχια ἀσθενῆ exponit Gal. apud Hipp. in Exegesi, imbecilla, inualida, debilia. Locus est lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 16.) κάρτα γὰρ τὰ πολλὰ σμικρὰ ἐόντα, ἐστιν ἄγχια [τὰ παιδία] ferè enim plærunque contingit, vt dum parui existunt, debiles sint [fœtus.]

Ἄγχιστα, ἔγγιστα significat proxime, propinquissimè. ἀντὶ τοῦ μάλιστα apud Hipp. poni testatur Erotianus, maximè. Sumitur & pro frequẽter ac continuè, quia qui proximi inter se sunt, condẽsantur. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 78. 47.) ἄγχιστα δὲ χρηστέον αὐτοῦ ποιῶδε ἐόντι (μελικράτῳ) frequenter autem huiusmodi (mulsa) cocta vtendũ. Vbi interpretes Proximè vertũt. Sic lib. de art. (p. 606. 21.) ἄγχιστα δὲ ἡ ἐπίδεσίς μοι δοκεῖ ἀντιποιέειν. proximè autem mihi videtur deligatio contra facere, hoc est morbo resistere & maximè iuuare. ἐν ἐγγυτάτῳ δόξειεν ἂν ὠφελεῖν exponit Gal. Sic enim apud eũ leg. existimo cùm εὐθυτάτῳ corruptissimè scribatur. Eadem quoq; phrasis est ibidẽ lib. de art. (p. 645. 29.) ἄγχιστα δὲ εἴπερ τι ποιέοι, proximè autem si quid aliud facere, hoc est maximè iuuare. (Quæ certe locutio Celso familiaris videt, vt illud ἄγχιστα exprimat.) Sic lib. de art. (p. 596. 40.) ἄγχιστα δ᾽ ἂν τις δοκέοι ποιέειν, quã proximè aũt res cõfieri possit. Et rursus ibidem (p. 597. 8.) ἄγχιστα μὲν ἡ κληῒς πρὸς τὸ τοῦ ὤμου ἄρθρον πλαδῶδής ἐστι. Sed iugulum quidem proximè ad humeri articulum fluitat. Vbi ἄγχιστα ἐγγυτάτω exponit Gal. & ambiguum esse scribit an ad locũ, an verò ad rei naturam referendum sit. Hinc ἀγχιστεύειν propinquum esse & iure cognationis aliquid capessere, aut circa rem aliquam versari. ἐν παραγγελίαις (p. 18. 25.) ἀλλὰ μᾶλλον οἱ ἀγχιστεύοντες ἀγοραίης ἐργασίης, πρήσσουσι ταῦτα εὐμαρέως. Sed hoc magis expeditè faciunt, qui circa negotia forensia & quæstus versantur, qui forensem quæstum sectantur, & ei propinqui sunt, etsi aliter distinguitur vulgatis in codicib⁹. Quæ certè phrasis animaduertenda est.

Ἀγχόμενος apud Hipp. πνιγόμενος qui strangulatur aut suffocatur exponit Gal. in Exeg.

Ἀγωγὴ, ordinem, viam, rationem & ductum, totum rei statum & tenorem, vitæ rationem ac institutum significat. Lib. 7. Epidem. (p. 367. 14.) τῆς δ᾽ αὐτῆς ἀγωγῆς ἐούσης. hoc autem rei statu, hoc est cùm ea ratione & via procederent. Significat etiam totum morbi decursum totamque curationem, quomodo sumpsisse videtur Caluus. Apud Gal. lib. 2. ad Glauc. (pag. 213. 27.) pro agendi & curandi ratione sumitur. οὐκ ἔτι δηλονότι τῆς τοιαύτης ἀγωγῆς, σκοπὸν ἐχούσης τὸ μικτὸν τῶν δυνάμεων. hac scilicet curandi ratione nullam amplius mixtam facultatem quasi scopum, habente. ἀγωγὴν apud Hippocratem τὴν κατάστασιν τοῦ περιέχοντος, ambientis nos aëris statum ac constitutionem denotare scribit Galen. Comm. 1. in lib. 1. Epidemior. (pag. 350. 58.) γινομένης δὲ τῆς ἀγωγῆς ὅλης ἐπὶ τὰ νότια, existente toto statu austrino. Sic lib. 2. Epidemior. (pag. 315. 6.) ὥρη ἔτεος, καὶ ἥτις, καὶ ὁκοίως ἀγομένη, anni tempus quod nam

ſit, & qualiter circumſcriptū ſit, dicitur, pro eo qui nos fouet aëris ſtatu.

Ἀγώνισμα contentionem, contentionum præmium & fructum ſignificat apud Hippocr. Prorrh. 2. (p. 414. 7.) ὅστις τῶν τοιουτέων ἐπιθυμέει ἀγωνισμάτων, quiſquis huiuſmodi contentionum præmium reportare deſiderat, aut quiſquis huiuſmodi contentiones appetit, in talibus ſtudiis palmā ferre expetat, dixit Corn. Agitur autem de prædictionibus quæ Medico dignæ ſint, eique gloriam comparare poſſint, ideoque ἀγώνισμα hîc ingenij ſpecimen aut oſtentationem popularem indicare poteſt. Eumq; locum mihi ſubindicare videtur Heſychius, cū ἀγωνισμάτων, ὀχλικῶν ἐπιδείξεων exponit. Sic ἀγωνιστικὸν Erotianus ὀχλικὸν exponit, quod eſt populare, aut turbæ popularis gloriam captat (ὁ γὰρ ὁ ἀγὼν ἀπὸ τῆς ὀχλήσεως) vt idē ſcribit. Quo loco mihi videtur locum lib. de art. innuere (p. 653. 44.) ἀγαθὰ μὲν ἤδε ἡ δικαίη, καὶ κατὰ φύσιν ἐμβολὴ, καὶ δή τι καὶ ἀγωνιστικὸν ἔχουσα, hæc quidem proba & iuſta, ac ſecundum naturam repoſitio eſt, ſaneque ad gloriam ferè eſt comparata. Hîc enim ἀγωνιστικόν τι ἔχειν, ad ambitionem, ad laudem & gloriam eſſe comparatū ſignificat, & ambitioſæ concertationis neſcio quid habere aut oſtentationis. Glorioſum quiddam habere dici poteſt, velut glorioſè dixit M. Tullius Oratorio 2. (Exorſus es enim non glorioſè magis, vt tu putas, à veritate, quàm à neſcio qua dignitate) Eamque eſſe Hippocr. mentem ſatis indicat Gal. qui eum in ſenſum alterū Hippocr. ex eodē lib. locum (p. 614. 20) accōmodat, vt ἀγωνιστικόν τι ἔχειν idem fere ei ſignificare videatur, quod prius dixerat Hippocr. ἐκχαυνοῦν τὸν πολλὸν ὄχλον, autæ popularis gloriolam captare, & vulgi auram affectare. Hanc enim in partem ὄχλησις & ὀχλικὸν mihi potiùs ſumendum videtur, quàm vt negotij aut moleſtiæ plenum ſignificet. Non abſimili ratione τὰ προῤῥήματα λαμπρὰ καὶ ἀγωνιστικὰ efferuntur Hippocr. lib. de art. (p. 637. 54.) prædictiones ſplendidæ, ſpecioſæ & glorioſæ, hoc eſt palmares & egregiæ, arduæ, præmio & certamine dignæ. Non ſecus ac palmarem ſententiam dixit Cic. lib. de nat. deo. & palmarem ſtatuam Philip. 6. Ἀγωνιστικὸν βοήθημα dicitur Gal. lib. de temp. totius morbi (p. 388. 31.) remediū vehemens, efficax, egregium, quódque vehementiam habet. ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς τελευτῆς τὸ ἀγωνιστικὸν, in principio & fine quod eſt efficax. Innuit Galenus initio morborum & circa finem, efficacia remedia, quæque vehementiam habeant, exhibenda, vt in ſtatu mitigandi facultatem ſortita, ex aphor. 30. lib. 2. Eadem quoque ratione ἀγωνιστικῶς efficaciter, vehementer & contentioſè aut intēſè ſignificat. Gal. lib. περὶ μαρασμοῦ (p. 378. 21.) ὕδατι δὲ ψυχρῷ κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ νοσήματος χρηστέον ἀγωνιστικῶς, circa morbi vigorem frigida vtendum contentioſè, hoc eſt audacter & liberaliter. Sic enim idem explicat. οὕτω γὰρ ὀνομάζειν εἰώθειν, ὅταν ἀθρόον τε καὶ ψυχρότατον δῶμεν. Sic enim dici ſolet vbi cumulatim ac frigidiſſimā damus. Quę in vſum ſuum tranſtulit Paulus lib. 2. cap. 30. in febrium curatione ex eryſipelatis circa viſcera affectione. ὕδατι δὲ ψυχρῷ κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ νοσήματος χρηστέον ἀγωνιστικῶς, τουτέστι ψυχροτάτῳ. aqua verò frigida circa morbi vigorem vtendū cum contētione, hoc eſt frigidiſſima. Vbi neſcio an ἀγωνιστικῶς melius legatur. Diſertis verò verbis Galeni locum exprimit Aetius tetrab. 2. lib. 1. cap. 89. ψυχρῷ δὲ κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ νοσήματος χρηστέον ἀγωνιστικῶς. οὕτως δὲ ὀνομάζειν εἰώθαμεν, ὅταν ἅπαξ καὶ ψυχρότατον καὶ πολὺ δώσομεν. frigida autem in morbi vigore contentioſè vtendum. Sic autē dicere conſueuimus cum ſemel & frigidiſſimā & copioſam exhibemus. Quæ verba etiam Trallianus extremo lib. 12. repetit. Quibus in locis ἀγωνιστικῶς magnā virium contentionē indicat, & gnauiter, ſtrenuè, intrepidè, alacriter ſignificat, videturq; ab athletico habitu traductum, in quo poſt magnā exercitationem aqua affatim & quàm frigidiſſima intrepidè bibitur. Sic lib. 8. κατὰ τόπ. (p. 276. 27.) πρὸς μίαν τῶν εἰρημένων διαθέσεων ἀγωνιστικῶς ἵστασθαι dicitur, gnauiter & ſtrenuè cōtra aliquam ex prædictis affectionibus inſtare. Ibidē (v. 28.) πρὸς μίαν διάθεσιν ἀγωνιστικῶς συγκεῖσθαι, de medicamēto quod ad aliquam affectionem gnauiter facit, & aduerſus eam cōtentioſè eſt cōpoſitū.

¶ Ἀδάξασθαι exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. δάκνεσθαι κνησμωδῶς cū prurito morderi, & ἀδάξεσθαι idem eſt quod ὀδάξεσθαι, morderi, lancinari, pungi, prurire. Qua dictione hunc in modum vtitur Hippocr. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 19.) καὶ αὖθις κάκιον ἴσχει καὶ ἀδάξει, ruſuſq; peius habet & mordetur. Et (p. 284. 18.) ὁκόταν δὲ δάκνωνται τὰς μήτρας γυνὴ καὶ δίζῃ, καὶ ἀδάξηται, cùm mulieri mordentur vteri, dolet & lancinatur. Cùm verò ἀδάξομαι idem quod ὀδάξομαι indicet, extremum tamen crebriùs Hippocrati vſurpatur. Lib. 2. περὶ γυναικείων. (p. 280. 14.) προστίθεσθαι δὲ ὅσα μὴ ὀδάξεται, quæ non mordent, apponito. & lib. 1. (238. 44.) καὶ ἢν σκυρωθῶσιν, ἄρξον τὰ δριμέα τι προστιθέναι. ὀδάξονται γὰρ τὰ λεπτὰ, καὶ πυρώδη ἐόντα τὸ σκῦρον διαχέει. (Sic enim apud Erotian. in dictione σκυρωθῶσι leg. videtur, cùm paſſim vitioſa admodum ſit ſcriptio.) Quòd ſi ad inſtar calli induruerint, præſtat acria admouere. Mordent enim quæ tenuia ſunt & feruida, & callum liquant. Sed certè mendoſus eſſe locus videtur, & ἀδάξονται γὰρ τὰ λεπτὰ leg. ſuſpicor, vbi paſſim ἃ δήξονται ſcribitur (etſi poſt has noſtras lucubrationes fœliciſſima Cordæi lectione vti licet, vt ſcribatur ἀδάξονται γὰρ τὰ γλυκέα.) Sic lib. περὶ ἀδένων (p. 57. 47.) καὶ ὀδάξονται τὸ ἄλογον καὶ ἀξύνηθες ὄν, mordētur enim ſi quid præter rationem & conſuetudinem fiat. & (p. 58. 5.) ὀδάξονται μυκτῆρας nares arroduntur. Quibus tamen in locis ὀδάξεσθαι ſignificationem actiuam habere poteſt. Ἀδαξᾶσθαι autem etiam quibuſdam ab ἀδαξάομαι, vt & ὀδαξᾶσθαι dici videtur, qui leg. lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 263. 8.) ἢν ἕλκεα γίνηται καὶ ἀδαξᾶται (cùm paſſim ὀδαξᾶται legatur) ſi vlcera fiant ac morſum excitent, pro quo ξυσμὸς

λαμ-

λαμβάνη ponitur lib. περὶ γυναικείης φύσιος (pag. 227. 8.) Qui certe locus mihi à Gal. in Exeg. expressius subindicari videtur, vt pro ἀδάξασθαι ἀδαξᾶται legatur. & δάκνηται ὑπομιμνῄσκει. Neq; enim aliàs huius dictionis vsum temere apud Hippocr. reperias. Dicitur etiam ἀδαξῆσαι, vt & ὀδαξῆσαι, & ὀδαξησμῶσι ex Hippocr. agnoscere videtur Erotianus, vt in dict. ἀχρησῶσι scripsimus. Ἀδαξῆσαι verò κνῆσαι Hesychius & Sudas exponunt, etsi κνῆσαι vitiosè scribitur apud Hesych. Sic ἀδάξω, κνήθομαι, ἐπιθυμῶ, cupio, appeto, prurio, significat.

Ἀδελφὰ παθήματα dicuntur consimiles & germanæ affectiones quæque inter se cognationē habent, Lib. 1 περὶ γυναικ. (p. 243. 16.) ἀδελφὰ τῷ προτέρῳ παθήματα, priori consimiles affectiones. Ἀδελφίζεσθαι Hippocr. οἰκειοῦσθαι significat, & de iis dicitur quæ inter se maximam cognationem & similitudinem habēt. Sic ἠδέλφισται ᾠκείωται apud Hipp. exponit Gal. in Exeg. quod legitur lib. περὶ ἀγμῶν (p. 568. 42.) πολλαχῇ δὲ ἠδέλφισται τὰ ἐπὶ τῇ ποιεῖ ἰήσιες, multis autem modis quædam inter se affinia sunt & maximè similia. Vbi ἠδέλφισται, ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν καὶ συγγένειαν ἔχει exponit Gal. similitudinem, cognationem aut communionem & familiaritatem inter se habent, eamque dictionem Hippocrati vsurpari solitam scribit, de his rebus quæ magnam inter se affinitatem & coniunctionem habent. Quæ nanque germana sunt, magnam inter se habent cognationem. Hanc etiam dictionem vsurpat Hipp. lib. 1. περὶ γυναικ. (238. 44.) κατὰ δὲ τι ἠδέλφισται, quadam autem ex parte cognationem aut familiaritatem habet, hoc est, ad attrahendam genituram accōmodatum redditur. Loquitur autem de vteri osculo, quod humidius effectum, semen non attrahit. Iubet verò vt subditis acribus medicamentis, humiditas illa deteratur. Sic enim commorsum aut compunctum vteri osculum, firmius ad comprehendendum semen efficitur, & quandam cum eo cognationem aut familiaritatem habet, cum eoq; quadam ex parte accommodatur & affinitatem contrahit. Hic enim mihi videtur illius esse loci sensus, etsi totus ille locus non leuiter mihi suspectus est. Sed tamen post hanc nostram commentationem auspicatò admodū Cordæi solertia diligentissimè perpurgatus. Ibidem quoque (p. 239. 28.) καὶ ἢν ἐπικρατήσῃ τῷ δὲ ἠδέλφισται, quòd si præualuerit, cum eo familiaritatem & cognationem habet, hoc est, ei conciliatur, aptatur, accommodatur. Agitur enim de viri semine quod ad conceptum muliebri semini commiscetur, ac velut fraternè vtero conciliatur, tuncque illi cum eo bene conuenit. Ex eodem censu sunt ἠδελφισμένα τὰ ὁμοιούμενα καὶ συγγενῆ, vt scribetur in diction. ἠδελφισμένης. Ἀδελφίξιες verò dicuntur Hip. partium inter se coniunctiones, similitudines & communitates lib. de art. (p. 635. 56.) πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κατὰ τὸ σῶμα τοιαύτας ἀδελφίξιας ἔχει, multa quoq; alia in corpore huiusmodi cognationes habent. Vbi Galen. ἀδελφίξιας Hippocratem vocare scribit, τὰς κοινωνίας καὶ τὰς συγγενείας τῶν μορίων, partium inter se cōmunitates & cognationes, οἷον καὶ ἀδελφότητας, velut germanitates. Quem haud dubiè locum mihi subindicare videtur Hesychius ἀδελφίξιας κοινωνίας exponens, etsi ἀδελφιζίας vitiosè apud eum scriptum puto. Ἀδελφά, ὅμοια, οἰκεῖα, ἁρμόζοντα, πρέποντα, συγγενῆ, significare annotat Varinus. Eoque sensu βαρέα ἀδελφὰ τῶν ὀκταμηνιαίων πόνων scribuntur lib. 2. Epid (p. 316. 21.) grauitates laboribus qui ab octimestrib. fœtibus accidunt, similes aut affines. Et rursus (ibidem v. 23.) τὰ ἐπιμήνια ἀδελφὰ τῶν ὀκταμηνιαίων γινόμενα, menstruæ purgationes octimestribus non absimiles.

Ἀδήμονες dicuntur Hippocrati lib. 1. Epid. (pag. 370. 22.) qui impotenter animo anguntur, aut grauiter mœsti sunt, præ dolore animi concidunt & exanimantur, penéque deficiunt, supra modum ægrescunt, adeoque vt quemuis casum impotenter ferant. ἄγρυπνοι, ἀδήμονες, vigiles, impotentes animi. Interpretes fastidiosos & difficulter ferentes dicunt. Quam dictionem ex vetustis exemplaribus & Galeno adscripsimus, qui ἀδημονίαν anxietatem animi aut angorē apponit. Sic lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 28.) ἀλύει & ἀδημονίαν ὁ θυμὸς simul iunguntur, anxius animus & mœrens aut fluctuans. Ἀδημονεῖν annotatur dici Eustathio, ὁ ὑπὸ λύπης ὡς οἷα καὶ πρὸς κόρον ἀναπιπλάμενος, qui præ dolore & quasi nimia doloris satietate fatiscit, aut concidit. Ἀδημονεῖν etiam & ἀδημονῶν exponitur Hesychio ἀγωνιῶν καὶ λυπούμενος, qui mœrore angitur & dolore afficit.

Ἀδηλῶς Gal. apud Hipp. in Exeg. ἀφροντίστως, negligenter & sine cōsilio aut cura exponitur. Quo sensu ἀδήλως Hesychio χωρὶς βουλῆς significat, quòd τὸ δῆλος βούλευμα, & τὰ δήλεα βουλεύματα sint eidem. ἀδήλως idem ἀδόλως, ἁπλῶς sine dolo, simpliciter, exponit, vt & ἀδήλως ἀπροσδοκήτως, improuisum, & ἀδήλων ἄκακος, malitiæ expers aut simplex.

Ἀδιαρρόων exponitur Erotiano apud Hippocr. τῶν διαρρεόντων παντελὴς ἐποχή, eorum que excernuntur omnimoda retentio ac inhibitio.

Ἀδιάχυτοι dicuntur lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 15. 7.) minimè diffluentes aut diffusi, quiq; vestitu & cultu sunt frugali, minimeq; dissoluto. ἀπερίεργοις iungitur, minimè curiosis, aut cultu nimis superfluo & curioso gaudentibus. Zuinggerus ἀδιαχύτους eos accipit, qui sua neque factis, neque dictis vltra quàm decet extollunt, vt & ἀπερίεργους eos qui in aliorum factis aut dictis censendis minimè sunt curiosi.

Ἄδιψον significat quod sitim minimè infert eam que cohibet, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 11.) τὸ τῆς πτισάνης γλίσχρασμα ἄδιψον dicit Hippocr. quod in prissana glutinosum est sitim minimè inferre eamq; sedare. Idem de oxymelite dicitur lib. eodem (p. 79. 57.) ἀνάγωγον δὲ πτυέλου ἐστὶ καὶ ἄδιψον, sputū educit & sitim sedat. Sic Plinius quibusdam glycyrrhizam ἄδιψον dictam fuisse scribit, & aqua inter cutē laborantibus exhibitam. Ἄδιψα etiam dicuntur medicamenta quæ sitim abigunt & ar-

cent., qualia describuntur ex Asclepiade Galeno libro 8. κατὰ τόπ. Alioqui ἄδιψον dicitur quod sine siti est. Vt quod ex Hippocrate adfert Plutarchus in libro de vtilitate capienda ab amico, τὸ ἄδιψον ἀλυσιτελές(?), sine siti esse, innoxium.

Ἁδρὸς Hippocrat. dicitur bene habitus, pinguis, fœliciter nutritus, adultus, lib. περὶ γονῆς (p. 28. 13.) καὶ τῷ παιδὶ χωρέει, ἐπὴν ἁδρὸς ἔῃ, & puero quidem cùm plenè adoleuerit, semen profluit. hoc est cùm habitior fuerit, aut plenior, aut maior. Hesychius ἁδρότερον, μεῖζον, εὐτραφέστερον exponit. ἁδροτέρως aphor. 9. lib. 4. pleniùs significat, quod Galen. σφοδρῶς vehementer explicat. τοὺς μελαγχολικοὺς ἁδροτέρως τὰ κάτω, melancholicos pleniùs per inferiora purgandos, hoc est vehementiùs, quòd melancholicus humor sua natura piger, tenáx & terreus, vehementiora medicamenta requirat & validioribus educatur. Quod scribit Galen. lib. 14. method. medic. τοῖς ἁδροτέρως verò οἱ ὑποστελλόμενοι opponi videntur, qui cum cautione & subtimidè quid agunt.

Ἀδύνατοι dicuntur impotentes, debilitati, viribus fracti, ad obeundas actiones imbecilli, in Prorrhet. (pag. 182. 15.) & Coac. Prænot. (pag. 429. 1.) In Prorrh. quoque. (183. 17.) αἱ παρὰ λόγον κενεαγγικὸν ἀδυναμίαι, quæ præter vacuationem fiunt impotentiæ dicuntur, vbi Gal. ἀδυνάτους ἀρρώστους κατὰ τὰς ἐνεργείας ad munia obeunda imbelles exponit. In Coacis prænot. (pag. 425. 41.) οἱ παραλόγως, κενεαγγείης μὴ ἐούσης, ἀδύνατοι, qui temere ac præter rationem nulla existente vasorum inanitione impotentes fiunt.

¶ Ἀεικὲς annotat Erotian⁹ significare apud Hippocr. αἰσχρὸν, καταγέλαστον, fœdum, ridiculum. Hesychio quoque ἀεικὲς, ἀπρεπὲς, εὐκαταφρόνητον, ἀπεικὸς significat, indecens, indignum, despiciendum, minimè conueniens. & ἀεικῶς, ἀπρεπῶς, χαλεπῶς, indecenter, indignè, Varinus addit ἀσυνήθως. Cui quoque ἀεικὴς, αἰσχρὸς, ἀπρεπὴς, ὁ μὴ εἴκων exponitur, fœdus, indecorus, indecens. Locus est quem indicat Erot. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 68. 26.) ἀεικὲς δὲ καὶ διὰ κενεαγγείην ἀσθενέοντα μὴ γνῶναι. Indecorum aūt est ac probro vertitur si quis eum qui ex vasorum inanitione malè habet non cognoscat.

Ἀείρειν, προσφέρειν significare apud Hippocr. annotat Erotianus, quod est præbere, adferre, aut offerre. Quod legitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 270. 18.) πρὸς δὲ τὰς ῥῖνας ἀείρειν, μὴ δὲ τὸ φάρμακον πίνειν νῆστιν, ad nares autem nihil admoueto, neque medicamentum ieiunæ propinato. Quanquam legendum videtur, πρὸς δὲ τὰς ῥῖνας ἀείρειν, μηδὲ τὸ φάρμακον πίνειν νῆστιν, πλὴν τὸν κάστορα, vt castorium naribus admouendum ieiunæque propinandum consulat. Hesych. quoque ἀείρειν προσφέρειν exponit, & ἄειρε, φέρε, πρόσφερε apud Hom. Il. ζ. (v. 264.) μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ. Communi autem notione ἀείρειν αἴρειν quod est attollere significat, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 264. 35.) καὶ σικύαις ἀείρειν & cucurbitulis attollere. Ἀείρεται etiam apud Hippocr. attollitur, euehitur, effertur, erigitur significat. Lib. de nat. hum. (p 14. 31.) τοῦ θέρεος ἡ χολὴ ἀείρεται ἐν τῷ σώματι, æstate bilis in corpore attollitur, eminet, αὔξεται dixit Gal. hoc est augetur, efflorescit, efferuescit, tum mole tum facultate eminens, & ebulliens, ac ad superiora repens vomitu reiicitur, ac veluti μετεωρίζεται. Erotianus certe pro ἀείρεται, αἴρεται leg. videtur, quod ἐπαίρεται exponit, eleuatur, erigitur, inflatur aut attollitur. Varinus quoque ἀείρεται pro αἴρεται positum annotat, & ὑψοῦται explicat. Ἀείρομαι Hesychio τὸ ἄνω αἴρομαι significat, & ἀειρόμενος ἐπαιρόμενος. Sic Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 243. 21.) ἀειρόμενοι σφυγμοὶ pulsus sublati dicuntur.

Ἀέκοντι, οὐ βουλόνται exponit apud Hip. Erotianus. Atque haud scio an locum subindicet lib. 1. Epid. (p. 306. 7.) ἀκούσια δάκρυα παραρρεῖ inuoluntariæ lachrymæ effluunt, vbi Gal. ἀέκοντα pro ἀκούσια legit com. 1. in lib. 6. Epid. (p. 453. 6.) Tum verò apud Erotianum οὐ βουλομένοις leg. erit.

Ἀέτωμα dicitur Hipp. tecti fastigium aut culmē domus ac testudinatum lib. de art. (pag. 615. 10.) ἀνέλκειν τὴν κλίμακα καὶ πρὸς πύργον τινὰ ὑψηλὴν, ἢ πρὸς αἐτωμα οἴκου, scala ad turrim aliquā altam, aut domus fastigium attrahenda. Vbi Galen. ἀέτωμα dici scribit οἴκου τὸ ὑψηλότατον μέρος, supremam domus partem, & τὰς εἰς ὕψος ἀνατάσεις τῆς ὀροφῆς τριγωνοειδεῖς, in altum sublata triangulari forma domorum culmina. Tectum enim altum medio culmine a posteriore in anteriorem partem porrigitur, hinc & inde supra laterales parietes humiliter demissum, vt geminarum alarum speciem præ se ferat. Idem in Exeg. ἀέτωμα, τὸ εἰς ὕψος ἀνατεταμένον τῆς ὀροφῆς ὥσπερ τρίγωνον, exponit, id quod supra tectum triangulari forma eleuatum est, aut in sublime erectum. Erotianus verò ἀέτωμα, τὴν στεφάνην τοῦ δώματος, domus fastigium & culmen. Dicitur etiam ἀετὸς, τῶν οἰκοδομημάτων τὸ κατὰ τὸν ὄροφον, ὅ τινες ἀέτωμα καλοῦσι, vt annotat Varinus. Idemque ex Suda scribit ἀετώματα dici τὰ τῶν ἱερῶν στεγάσματα, ἃ πτέρυγάς τε καὶ ἀετοὺς καλοῦσιν, hoc est, sacrarum ædium tecta, ἀετώματα & ἀετοὺς, hoc est, aquilata & aquilas dici & alas. Ex quo scriptum est apud Aristophan. ἐν ὄρνισι, τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας ἐρέψομεν πρὸς ἀετὸν, vestras domos ad fastigium tegemus. Vbi schol. positum scribit ἀντὶ τοῦ στεγάσομεν πρὸς ἀετώματα, διὰ τὰ ἐν τοῖς ναοῖς ἀετώματα. τὰς γὰρ τῶν ἱερῶν στέγας πτερὰ καὶ ἀετοὺς καλοῦσιν. Sacrorum enim tectorum culmina seu pinnacula, aquilata, alæ & aquilæ dicebantur. Hesychius ἀετὸν dici scribit κυμάτιον τὸ ἐν τοῖς γείσοις, cymatium aut prominentiam suggrundarum & imbricum, forte quia ea aquilæ volantis formam præ se ferat. Eademque prominentia in tecti culmine ad arcendum imbrem, προστεγίσματα Polluci dicuntur, veluti imbricamenta, vt & τὸ ὑπερῷον τοῦ ὀρόφου στέγος, quod supra culmen est, teges, cap. 8. lib. 1.

Anno-

Annotatur etiam ex Eustathio μέρος τι τῶν ναῶν dici ἀέτωμα & ἀετὸν, διὰ τὸ ἐοικέναι πτέρυξιν ἀετοῦ, nempe templorum pinnacula & fastigia, quòd aquilæ alarum sint similia. Ex quibus satis constat apud Gal. comm. 3. in lib. de art. manifestum adesse virium. Vbi enim huius nominis notationem exprimit, quòd tectum ex vtraque parte demissum sit, ad alarum expansarum instar, sic leg. censeo, ἅπερ γὰρ ἐοίκασιν εἰκάσαντες οἱ παλαιοὶ, καλέσαι τοῦτο τῆς οἰκίας τὸ μέρος, ἀετὸν δὲ καὶ οἴδε, videntur enim veteres ex hac similitudine istam domus partem sic vocasse, & ἀετὸν quoque. Vt significet Gal. tecti culmina & pinnacula πτερυγὰς dicta & ἀετοὺς antiquis, quod etiam docet Sudas & Aristoph. Sch. Apud quem ibidem quoque ex Diocle Carystio τὸ ἀέτωμα οἰκίας ἀετὸν explicari legendum mihi videtur, cùm locus omnibus in exemplaribus fœdissimè corruptus legatur.

¶ Ἀήθεα πλεῖστα sunt sputa insolentia, inassueta in prorrh. (p. 210. 7.) quæ Gal. τὰ εὐήθεα exponit, facilia, minimè periculosa, leuia, minimè maligna, vt mihi εὐήθεα legisse videatur, qualia in Coac. præn. εὐήθεα πτύελα melius dicũtur (p. 434. 9.) vbi eadẽ repetuntur.

Ἀὴρ aër dicitur Hippocr. spiritus corpus nostrum ambiens eique circumfusus, omnium quæ corpori accidunt author & dominus, cuius in ea quæ natura constant & corpora nostra conseruandi & corrumpendi vis est omnium maxima. lib. περὶ φυσῶν (p. 118. 22.) Ἀὴρ Erotiano quatuor modis dici scribitur. Primùm aër communi nomine dictus, qui nos ambit & cernitur & ab omnibus inspiratur. Deinde caligo aut nebula, ὁμίχλην vocat, adducto in testimonium versu Homerico ex ὀδυσ. ι. (v. 144.) Tertiò qui in nobis est spiritus, & aër quem efflamus. Quartò graueolens per sedem expiratio & halitus.

Ἀήσθη legitur apud Hipp. lib. 5. Epid. (p. 336. 6.) quod significat commota aut concitata fuit. Ac deductum videtur ab ἄημι inusitato, aut ἄω & ἄδομαι poëtico. Sic ἄηται apud Apollonium φέρεται, κινεῖται, & ἄησε, ἐφέρετο, ὥρμησε exponit Varinus. Potest & ab ἀασάμην deduci, ἀήσθη pro ἀάσθη, ab ἄτη aut ἄω, vt ἀήσθη sit, ἐβλάβη, ἐλυπήθη, & à medicamento molestiam aut noxiam illatam significet. Apud Hom. Il. θ. v. 237. ἄασας ἔβλαψας signat, τῇ δ᾽ ἄτῃ ἀάσας.

¶ Ἀθέλγεσθαι apud Hippocr. sugi, mulgeri, suctu detrahi, aut veluti sugendo trahi significat. Quæ dictio scribitur lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 36.) ὅθεν ἀθέλγεται. Agitur de his quæ ad sedem abscedunt, aut in inferiore aluo consistunt, quæ in considerationem medico adhibenda esse innuit, videndumq; vnde exoluantur aut percolentur, aut emulgeantur & suctu detrahantur, hoc est subsidant aut discutiantur. Quem locum subindicans Gal. in Exeg. ἀθέλγεται exponit παρεῖται, διεκλύεται, remittitur, resoluitur aut exoluitur. Vt & interpres Corn. Erotianus apud Hippocr. ἀθέλγεται ex Bacchij sententia θηλάζεται ἢ ἐπισπᾶται exponit, hoc est exugatur aut detrahatur, additque Epiclem ἐκπιέζεται καὶ ἐκθλίβεται exponere, hoc est exprimatur, elidatur, extundatur. Ex quibus satis apparet Erotianum apud Hippocr. lib. περὶ χυμῶν ὅθεν ἀθέλγεται legisse, quæ lectio cum explicationibus quas ex Bacchio & Epicle adfert optimè huic loco quadrat. Etsi Gal. in Exeg. in dictione θελεῖν, hunc Hippocr. locum adducens, ὅθεν ἀκθαίρεται legisse videtur, hoc est, vnde curentur, aut medelam accipiant. Quæ etiam explicatio ex consequenti accommodata quodammodo videtur. Hesychius ἀθέλγειν, ἀμέλγειν exponit, quod est sugere, suctu vel mulctu detrahere, quod Erotiani expositioni congruit. Idem ἀθέλγει, θηλάζει, ἐκθλίβει exponit, pro quo ἀθέλγεται, θηλάζεται, ἐκθλίβεται (aut potius ἐκθλίβεται) scribendum videtur, vt hic Hippocr. locus subindicetur, eiq; Bacchij & Epiclis explicatio accommodetur. Idem ἀθελβεῖν ἕλκειν ex Nicandro significare scribit, sed ἀθέλγειν ex Erotiano scribendum apparet, ex quo huiusmodi explicationes sumpsisse videri debet. Est & apud Hesychium ἀθέλβεται διηθεῖται, hoc est, percolatur, pro quo fortasis etiam ἀθέλγεται scribendum videtur, præsertim cùm Varinus ἀθέλγεται, διηθεῖται, διεκλύεται παρὰ τῷ Ἱπποκράτει esse scribat. Quibus verbis Galeni explicationem adscribens, διηθεῖται pro παρεῖται in Exegesi vocum Hippocr. legendum esse monet. Quam lectionem quoque in earundem vocum expositione Cornarius interpres adhibuisse videtur. Eadem ratione ἐξαθέλγεσθαι dicitur, quod est emulgeri, exugi, Hippocr. ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρεῖον (p. 685. 40.) ὡς τὸ μὴ ὑπὸν ἐξαθέλγηται, vt quod subest emulgeatur aut exugatur, hoc est effundatur & exprimatur. Cui certe loco Erotiani explicatio apprimè conuenit. Sic lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 63. 15.) ἐξαθελγόμεναι φλέβες dicuntur, venæ emulctæ & exuctæ. Erotianus tamen ἐξαμελγόμεναι legisse videtur, cùm ἐκθηλαζόμεναι exponit, nisi si apud Erotianũ ἐξαθελγόμεναι leg. potius videatur.

Ἄθελξις legitur apud Hippocr. lib. de art. (p. 605. 33.) ibiq; quibusdam pro attractione sumi annotatur. Verùm illic ἄλθεξις meliora exemplaria legunt, sicq; legimus vt in dictione ἄλθεξις scribimus.

Ἀθὴρ quod in hordeo est aculeatũ, longũ & cuspidatũ significat, partẽ spicæ acutã quę arista dicitur, & ex translatione teli cuspidẽ aculeatam, aut iaculi extremũ, quod Græci πώγωνα, barbam, aut γλωχῖνα spiculũ, aut sulcũ vocant, vnde tela γλωχινωτὰ & τριγλώχινα sulcata & spiculata, aut trisulca, hoc est trib. spiculis munita dicuntur Paulo cap. 88. lib. 6. Galli in sagitta (barboleures) rectè vocãt, Celsus spicula cap. 4. lib. 7. Galeno ἀθὴρ exponitur apud Hippocr. τὸ τῆς κριθῆς ὀξὺ, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ νούσων τῷ μικροτέρῳ, ὃ τοῦ ἐν τῇ ἀκίδι πώγωνος τὸ ἄκρον, ὡς ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν ἐπιδημιῶν. tum quod in hordeo est acutum, vt lib. 2. de morb. mi-

nore, tum etiam quod in summa sagittæ cuspide πώγων, barba, dicitur, vt libro 5. de morb. vulgaribus. Quibus verbis haud dubiè priore loco lib. 3. de morb. vulgò inscriptus intelligitur (pag. 165. 19.) vbi mendosissime omnib. in exemplaribus ἀθέρας τὰ αἰθέρα pro τὰ ἀθέρα scribitur. Hordeum enim Achilleum magnum & plenũ sublatis spicis subindicatur. Quem certe locum mihi quoq; subnotare videtur Erotianus, cum ἀθέρας, τὰ ἄκρα τῆς κριθῆς λεπτότατα explicat tenuissima quæ sunt in summo hordeo. Vt videatur ille, τοὺς ἀθέρας apud Hip. legisse, aut (quod magis suspicor) ἀθέρα apud Erot. legendum sit, quod etiam faciunt quidam. Posteriore verò loco historia 49. lib. 5. Epid. subindicatur (p. 339. 43.) vbi scribitur, ἔδυ δὲ ἡ ἀκὶς ἱκανῶς. ὁ δὲ ἀθὴρ ὑπερεῖχε, cuspis verò abunde demersa fuit, spiculum autem extremum vlterius extabat. Quo etiam loco vitiosissimè αἰθὴρ omnibus in exemplaribus legitur, vt illic submonuimus. Ἀθὴρ quoque dicitur Hesychio ex translatione ἐπιδορατίς cuspidis mucro & aculeus, ex Æschylo.

Ἄδηλος εἰσβολὴ incomprehensa inuasio febrilis dicitur Galen. lib. 3. de præsag. ex puls. (pag. 145. 17.) de his febribus quæ statim initio accessionum pulsum in magnitudinem & celeritatem mutant, nec fit paruus aut tardus, quòd eam inæqualitatem quæ initiis febrium ferè sentitur, non percipiant, velut neque frigus, neque rigorem, neque stomachi vellicationem, neque compressionem quæ fit initiis accessionum, sanguine à tota externa superficie recedente, & ad viscera confluente, vnde & pulsus inæquales tunc fiunt, & parui, & tardi, & languidi.

Ἀθρέειν considerare, perpendere, dispicere, obseruare significat Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 236. 26.) ὅλον τε τὸ σῶμα ἀθρέειν, totum quoq; corpus considerato.

Ἀθρόον confertum, coaceruatum, densum, in se collectum ac simul omne significat. Galen. Com. ad aph. 35. lib. 7. ἀθρόον dici scribit τὸ ἐσφιγμένον ἑαυτῷ τε συνεχόμενον, quod in sese coactum est & continuum, τῷ διεσπασμένῳ, distracto & disperso contrarium, idemque & temporis aut loci breuitatem significare posse, magis tamen temporis breuitatem denotare, & ἀθρόως, τάχιστα, καὶ ἐν χρόνῳ βραχεῖ, confertim dici quod citò ac celerrimè exit, & exiguum habet temporis spatium. Sic aph. 18. lib. 2. ἀθρόως τρέφειν confertim aut vniuersim nutrire dicitur quæ exiguo tempore totum ex sese præbent corpori alimentum, ibique Gal. τῷ ἀθρόως, τὸ κατὰ βραχὺ, sensim, opponit. ἀθρόοι ἱδρῶτες, sudores qui vniuersim & effusè aut affatim procedunt, & ἀθρόαι αἱμάτων ἀφαιρέσιες, sanguinis detractiones quæ cumulatè fiunt & coaceruatim, Coac. præn. (p. 434. 20.) ἀθρόα κόπρανα stercora affatim prodeuntia, libro 3. Epidem. ægr. 4. post st. pest. ἀθρόον κατὰ μικρὸν διαχώρημα, alui recrementum exiguo tempore cumulatum, effusum, Coac. prænot. (pag. 443. 38.) In vrinarum verò ratione ægr. 2. libro 1. Epidem. οὔρησε ἀθρόον ὑπόπαχυ κείμενον, minxit affatim subcrassum in matella depositum, vbi quid spissum, cumulatum, aceruatim congestum, repente & vniuersim effusum significat. Et ægr. 4. οὔρει δὲ μετὰ σπασμὸν ἀθρόον πουλύ post conuulsionem autem vrinã confestim multam reddidit.

Ἄθυμος significat eum qui animo est abiecto & desperato, quique animum despondet, libro 3. Epidem. ægr. 2. post st. pest. Ita ἀθυμίη animi desponsio & abiectio dicitur ac desperatio, in Coac. præn. (pag. 424. 36.) ἀθυμίαι etiam animi demissiones, remissiones, consternationes, ægritudines ac tristitias, desperationes significant. lib. 5. epidem. (p. 342. 7.) Ibi namque ἀπαλλαγῆς βίου ἐπιθυμίη coniungitur, cùm quis vita defungi cupit, vt lib. 7. epidem. (pag. 364. 37.) ἀθυμίαι μετὰ σιγῆς abiectiones animi cum silentio, In Coac. præn. (p. 439. 2.)

Ἀθώρηκτος exponitur Galen. apud Hippocrat. in Exeg. ὁ μὴ μεθύων qui non est ebrius. Legitur autem lib. περὶ ἀφόρων (pag. 293. 19.) in conceptus legibus, ὁ δὲ ἀνὴρ ἀθώρηκτος, vir autem minimè sit ebrius, quod iisdem verbis repetitur lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 50. 3.)

¶ Αἰάζειν, θρηνεῖν, apud Hip. exponit Erotianus, quod est lamentari, lugere. Quem forte secutus Hesychius, αἰάζει, θρηνεῖ, explicat. Eidem αἰάζω, αἰαβοῶ, στενάζω, exclamo, gemo significat, & αἰαζομένη, θρηνοῦσα.

Αἴγειρος κρητικὴ populus nigra Cretica. Lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 257. 35.) ad fœtum expellendum, αἰγείρου κρητικῆς κόκκους ἐννέα populi nigræ Creticæ grana nouem trita in vino propinat.

Αἰγὶς Hippocrati reponitur inter affectus oculi in Coac. prænot. (pag. 430. 22.) & albescentem humorem concretum, aut concretionem albicantem significat, quæ ex caliginoso velut aëre, ac crassiore quodam excremento enata, pupillæ inhærescit, acici caliginem offundit, eamque obscurat, caloris natiui ac spiritus extinctionem, humorumque oculi perturbationem, & naturalis oculum regentis facultatis imbecillitatem portendens. Prorrhet. autem secundo (p. 420. 16.) αἰγίδες inter pupillæ vitia ex oculorum vlceribus recensentur, ac inter ἀχλύας & νεφέλας annumerantur, ibique pro subalbicantibus cicatriculis sumi videntur. Cuius certè vocis explicatio ex Galeno in Exegesi vocum Hippocrat. depromi debet. Sic enim scribit, αἰγὶς ἡ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπόλευκος οὐλή, καθάπερ ἐν τῷ μείζονι προρρητικῷ, καὶ αἱ λευκανθίζοντες ἐπίπαγοι, ὡς ἐν κωακαῖς προγνώσεσιν. hoc est, αἰγὶς dicitur in oculis subalbicans cicatrix, velut in maiore Prorrhetico, & exalbescentes concretiones, velut in Coacis prænotionibus. Item περίγλαμψις, ἡ ἐν τῷ μέλανι τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιλάμπουσα οὐλή, διὰ τὸ ἡσυχῇ παχυτέρα εἶναι τῆς αἰγίδος, hoc est, περίγλαμψις, cicatrix in oculi nigro resplendens, eo quòd ægide paulò sit crassior. Quibus ex lo-

ex locis huius dictionis significatio vt cõstat, ita certe manifestissimum mendum in Exegesi in dict. ἀγλὶν esse apparet, cùm nusquam in Prorrh. aut Coacis extet, ac locus ille Prorrhetici ex quo περίγλαμψις designatur, palam αἰγίδα profiteatur, illicque de cicatricibus ex oculorum vlceribus agatur, vbi etiam vitiosè περίγλαμψις scribitur, vt illic scripsimus. Adde quòd nomenclaturæ ratio ex alphabetico elementorum ordine vitium aperit, cum ι post α in ordine sit, ac dispositio secundi elementi post α rationem iam sit prætervecta, ideoque quidam post ἄγχισθες in Exegesi reposuerunt. Quod vitium subolfaciens Gorrhæus in suis Definitionibus Medicis αἰγλίην non ἀγλίην posuit. Sed non video vbi in Prorrhetico aut Coacis huic dictioni locus sit. Ideoque in Exegesi pro ἀγλὶν αἰγὶς suo ordine non dubia fide reponi debet. Αἰγίδες Varino dicuntur ἀπὸ τοῦ πρὸς συστροφὰς τῶν ἀνέμων ποιεῖν κινουμένας, quemadmodũ etiam καταιγίδες, quòd suo impetu ventorum turbines faciant. Et τὸ δὲ αἰγὶς, ἀπὸ τοῦ ἀΐσσω, τὸ ὁρμῶ, καὶ αἰγὶς ἡ καταιγὶς, καὶ ἡ ὀξεῖα πνοὴ, καὶ αἱ ἀποστίλψιες τῶν ὀφθαλμῶν. Ad quã nominis notationem mihi respexisse videntur qui αἰγίδα in Coacis Prænot. oculorum turbinem ac vertiginem intelligunt, impendente veluti humorũ perturbatione ac procella. Caluus illic nõ inscitè guttam paruam ex rei similitudine dixit, quòd acrius excrementum velut impetu quodam in pupillam irruens, crassissimam concretionem albicantem, aut quasi guttam quandam infigat. Nõ absimili admodum ratione αἰγίδες in Prorrh. 2. dictæ sunt, subalbicãtes cicatrices ex acrioris in oculos pituitæ impetu & affluxu contractæ. Caluus stillas lucidas fulgentes interpretatur, Hesychium & Varinũ secutus, qui αἰγίδας ἀποστίλψιες τῶν ὀφθαλμῶν esse dicunt, oculorum coruscationes.

Αἰγύπτιον ἔλαιον scribitur in Exegesi dici apud Hippocr. ὅπερ αὐτοὶ καλοῦσι κίκινον. οἱ μέντοι παλαιοὶ τῆς κίκι καὶ κίκινον, quod veteres cicinum vocant. Verùm apud Hippocr. αἰγύπτιον sępe solum legitur, & de oleo aut vnguento Ægyptio sumitur, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 269. 43.) vbi Ægyptium, oleum significat, vt & λευκὸν simpliciter, & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221. 42.) vbi τὸ αἰγύπτιον, τὸ αἰγύπτιον μύρον intelligi videtur, etsi vulgata omnia exemplaria ὄξος λευκὸν τὸ αἰγύπτιον iungunt. Sed ὄξος λευκὸν, & τὸ αἰγύπτιον distingui debent, vt τὸ αἰγύπτιον oleũ aut vnguentum intelligatur, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 259. 34.) & lib. 2. (p. 290. 2.) vbi eadem in re τὸ μύρον αἰγύπτιον ponitur, & τὸ ὄξος λευκόν. Αἰγύπτιον ἔλαιον vsurpatur Hippocrati lib περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 19.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 277. 47.) Αἰγύπτιον autem μύρον ibidem scribit Gal. dici τὸ διὰ τῆς αἰγυπτίας μύρον ἀκάνθης τοῦ ἄνθους, ὅπερ καὶ μετώπιον ὀνόμασαι, vnguentum ex flore spinæ Ægyptiæ, quod & Metopium dictum est. At αἰγύπτιον ἔλαιον λευκὸν, τὸ ἀπὸ τῶν κρίνων σκευαζόμενον, ὅπερ καὶ κρίνινόν τε καὶ σούσινον ἔλαιον ὀνόμασαι. hoc est, Ægyptium oleum album dici, quod ex liliis paratur, atq; idem Liliaceum & Susinum oleum nominatim esse. Eo vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 243. 31.) & lib. 2. (p. 275. 34.) & (p. 277. 45.) & λευκὸν simpliciter dicitur lib. 2. (p. 269. 43.) Αἰγύπτιον μύρον λευκὸν dici scribit Gal. apud Hippocr. ὅπερ καὶ μενδήσιον ὀνόμασαι, σκευαζόμενον διά τε κρίνων καὶ ἀρωμάτων, διὰ τοῦτο καὶ μύρον, οὐκ ἔλαιον, προσαγορεύεται. τὸ δ᾽ αὐτὸ ἐστι κρίνινον μύρον καὶ σούσινον μύρον ὀνόμασαι. hoc est, Ægyptium, vnguentum album, quod & Mendesium dictum est, ex liliis & aromatibus præparatum, ideoque vnguentum, non oleum, appellatur. Item & liliaceum & Susinum vnguentum nuncupatum est. Eo sæpe vtitur Hippocr. in tota γυναικείων πραγματείᾳ, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 42.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 259. 34.) & lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 51. 49.) vbi εὐῶδες dicitur. Idem μύρον λευκὸν simpliciter nuncupatur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 238. 4.) Est & αἰγύπτιον μύρον apud Gal. lib. 2. κατὰ τόπ. (p. 182. 50.) quod & Mẽdesium nominatur à regione in qua paratur, & ab authore Megaleum, Laxatorium & dolores sedans. Eo vtitur Apollonius apud Gal. lib. 3. κατὰ τόπ. (p. 195. 29.) ad aures purulentas. Erotianus quoque μύρον αἰγύπτιον quibusdam Mendesium dici scribit, quibusdam etiam μαλοβάθρινον. de quo agit Dioscor. cap. 77. lib. 1. Idem ἔλαιον αἰγύπτιον vocari Hippocrati lib. 2. περὶ γυναικ. contra tamen quàm Galeno videatur. Etsi nanq; μύρον pro oleo sumi notius est quàm vt hoc loco scribi debeat, & aliàs dicetur, certum tamen Hippocratem locis à nobis paulò ante indicatis ἔλαιον αἰγύπτιον λευκὸν semper addidisse. Quanquam ἔλαιον αἰγύπτιον λευκὸν lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 277. 45.) quo in vteri suffitu vtitur, ἀντὶ τοῦ μύρου αἰγυπτίου sumi videtur, cuius suffitum eadem in re vsurpat lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 17.)

Αἰγύπτιον λίνον Ægyptium linum aut filum significat, quo spongiam inuoluit Hippocr. quo firmior sit & durior in Polypi curatione lib. 2. de morb. (p. 147. 20.)

Αἰγύπτιον σκῦτος ἢ δέρμα, aluta Ægyptia aut corium Ægyptium, molle & validum ad parandas spiras lib. de fract. (p. 566. 39.)

Αἰγυπτίη συστῆναι, Vide συστῆναι.

Αἴδριες dicuntur Hippocr. ignari, imperiti. In Epist. (p. 532. 43.) αἴδριες ἐόντες ignari & imperiti existentes. Contrà verò (535. 17.) ἴδριες λόγων γεγυμνασμένοι, qui eloquentiæ cognitionem habent.

Αἰεὶ significare apud Hippocr. τὸ ἕως donec, vt & apud antiquos, scribitur in Exeg.

Α᾽ΐει, audire, percipere, intelligere significat Hippocrati lib. 3. de morb. (p. 159. 6.) οὗτος μὲν τὰ πρῶτα οὐκ ἀΐει, hic primùm quidem non audit. Hesychius ἀΐει exponit, ἤκουεν καὶ ᾐσθανόμην, & ἀΐοντες, αἰσθανόμενοι.

Αἰθάλη exponitur in Exeg. apud Hippocr. ὅπερ ἐστὶ λιγνὺς, vt sit eadem quæ fuligo. αἴθαλος tamen legitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 263. 41.) καὶ αἴθαλον ἀπὸ τοῦ ἰπνοῦ, τρίψας ὁμοῦ πάντα, & furni fuliginem, omnia simul trita. Est autem αἴθαλος καὶ λιγνὺς, fuligo, materiæ flammeæ adustum excrementum, quod in sublime fertur, non fu-

mus (qui eſt materiæ ſuccenſæ excrementũ) velut id quod infra decidit & remanet τέφρα καὶ σποδιὰ dicitur, cinis & fauilla, Gal. lib. 3. de Præſag. ex pulſ. (p. 147. 5.) αἰθάλη exponitur Heſychio σποδὸς τὸ ἐκ καμίνου μέλαν, & τέφρα, σποδὸς, cinis, fauilla, & quod camino adhæreſcit nigrum. αἴθαλος verò ἡ τοῦ πυρὸς ἀποφορὰ, quod ab igne exhalat, velut fumus aut fuligo. αἰθάλος tamen legitur apud Hippocr. & Gal.

Αἰθιοπικὴ ῥίζα radix Æthiopica, pro laſere aut ſilphio ſumitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 229. 7.) vbi φύλλον αἰθιοπικῆς ῥίζης, laſeris ſemen intelligitur. Vide φύλλον. Αἰθιοπικὸν apud Hippocr. abſolutè poſitum pro cumino ſumi ſcribitur Galeno in Exeg.

Αἰθόλικες dicuntur Erotiano αἱ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος γιγνόμεναι φλύκταιναι, εἴτε ὑπὸ πυρὸς, ἢ ἄλλης αἰτίας, ἀπὸ τοῦ αἴθειν ὠνομασμέναι, in ſumma corporis cute exortæ puſtulæ, ſiue ab igne, ſiue alia ex cauſa, à verbo αἴθειν dictæ, quod vrere aut incendere ſignificat. Additque aliis dici αἰθόλικας τὰ στρογγυλούμενα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν φύματα, rotunda in ſumma corporis cute excitata tubercula. ταῦτα δὲ ὑπὸ θερμοῦ μὲν γίνεσθαι, ἀπὸ ψυχροῦ δὲ ἀποκρύπτεσθαι, hæc à calida excitari, à frigida verò reprimi. Idem etiam quibuſdam αἰθόλικας dici ſcribit τὰς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἐκζέσεις, αἳ δὴ ὡς ἐπίπαν στρογγύλαι εἰσί, ſummæ cutis ebullitiones, aut in ſumma cute excitatas à feruore bullas, quæ ferè in totum rotundæ exiſtunt. Quibus ſanè verbis mihi procul omni dubio Hippocrat. locum lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 413. 40.) innuere videtur, vbi legitur, μέλασι δὲ καὶ οἷαι στρογγύλαι εἶσαι, θόλικας λέγουσι, καὶ ἐν αὐτῇσι τῇσι θερμολουσίῃσιν ἀρίσταται ψυχόμενα. Quæ ſignificant, rubras quaſdam in cute ac veluti rotundas puſtulas, θόλικας dictas, quales in calidis lauacris excitatæ oboriũtur, à frigida iuuari. Sed profectò mendoſus omninò locus eſt, vt & ferè integer libellus, ac nemini dubium eſſe debet, quin οἷα στρογγύλα εἶναι, αἰθόλικας λέγουσι, legendum ſit. Huc nanque referri videtur quòd reprehendit Glauciam Erotianus, quòd ſcriberet αἰθόλικας εἶναι τὰ ἐν ταῖς θερμολουσίαις ἐπανιστάμενα ἐρυθήματα. Nam pro ἐρυθήματα ἐκθύματα dicendum fuiſſe ſuſpicor. Galenus verò in Exeg. αἰθύλικας legiſſe videtur, exponitque τοὺς ἐπιπολῆς τοῦ δέρματος συνισταμένους κύκλους, ὁμοίους τοῖς ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἀπὸ τοῦ αἴθειν ὠνομασμένους, in ſumma cute circulos quoſdam rubentes iis ſimiles qui ab igne excitantur, ἀπὸ τοῦ αἴθειν, ab vrendo dictos. Indeq; αἰθυλικώδεα τὰ τούτοις ὅμοια dici, etſi αἰθάλικες quidam & αἰθαλικώδεα apud Galenum, ἀπὸ τῆς αἰθάλης legunt. αἰθόλικας autem magna ſcriptorum pars habet, & αἰθόλικες dicuntur Etymologo, & in Lexico veteri & Varino, αἱ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν φλυκτίδες, in ſumma cute extantes puſtulæ. Heſychius αἴθοκας φλυκταίνας exponit, pro quo αἰθόλικας reponendum videtur, vt Hippocratis locum exprimere videatur & Erotianum imitari, etſi apud Erotianum non ſatis eſt explicata huius dictionis notio, & locus admodum obſcurus aut planè corruptus eſſe videtur. Eoque certe magis mirandum ſubit, Varinum ex Heſychio αἴθοκας, ac non potius αἰθόλικας, appoſuiſſe. Cornarius apud Hippocr. cum cæteris θολίκας legit, vt ſatis apparet ex eius interpretatione, & eo loco quem lib. 2. de peſte citatum emendat. αἰθόλικας porro vt dictionem Hippocraticam agnoſcit Erotianus in Procœmio.

Αἷμα; ſanguis dicitur Hippocrati interdum totus humor qui in vaſis continetur, in quo tũ pituita, tum bilis, tum ſerum comprehenditur. Atque is tum bonus, tum malus dici poteſt, & corporis colorem pro modo in melius aut deterius immutat. τροφὴ dicitur Hippocr. aph. 26. lib. 6. Epid. ſect. 4. At ſanguis propria ſignificatione is eſt qui ſecundum exuperãtiam ſanguis dicitur, & nequaquam malus dici poteſt. Gal. com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 505. 25. & Com. in ſent. 1. lib. 2. de humoribus. Interdum etiam αἷμα dicitur Hippocrati ſanguineus humor qui primus in partus laboribus effluit, & fœtũ præcedit, quòd ſanguinem colore referat. Eſt enim ſanguineus humor & ſanies, ſcilicet vrina & ſudor pueri, ſanguine ex ruptis membranarum venis mixto, qui primus effluit. ὕδρωπα αἱματώδη & ἰχῶρα vocat Hippocr. Lib. περὶ φυσ. παιδίου (pag. 32. 35.) ἐν τῇ ὠδῖνι τὸ αἷμα ταράσσεται τῇ γυναικὶ καὶ θερμαίνεται πάνυ ὑπὸ τῆς κινήσιος τοῦ παιδίου ἀναρρηγνυμένης ἐούσης: ταραχθὲν δὲ πρότερον μὲν ἔρχεται ἔξω, μετὰ δὲ τὸ παιδίον, ἰχὼρ παχὺς αἱματώδης. In partus laboribus mulieri ſanguis agitatur & à vehementi pueri motu incaleſcit. Agitatus autem primus quidem foras prodit, deinde verò poſt fœtum ſanies craſſa & cruenta. Αἵματα verò in plurali numero ſanguinis effuſi copiam indicant apud Hippocr. velut in Coac. præn. (p. 431. 5.) τὰ ἀπ᾽ οὔλων αἵματα, ſanguis è gingiuis profluens, & (p. 445. 2.) τὰ ἀπ᾽ οὔλων αἵματα ἐπιρρυέντα, vbi multus ſanguis è gingiuis defluens ſubindicatur. Hæc enim dicuntur de ſanguinis fluxu, vbi multus ſanguis & continenter fluit, aut paucus & per interualla, aut paucus & continuus. Sic lib. 2. de morb. (p. 144. 11.) ὑπερεμήσαντα τὰ φλέβια τὰ αἵματα τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον dicuntur venæ ſanguinis copiam circa cerebrum ſupereuomentes.

Αἱμάλωψ dicitur Hippocrati ſanguis ater, craſſus, fœculentus & niger, quo chorion in fœtus formatione ſuffuſum eſt, & quem fœtus in medium vteri & chorij ſpatium velut inutilem reiicit, eius tenuiore & puriore portione in alimentum attracta. ἰχῶρα παχὺν αἱματώδη, & ὕδρωπα vocare videtur Hippocr. lib. περὶ φυσ. παιδίου (pag. 32. 37. Ibidem (p. 31. 4.) καὶ ἀμφὶ τὴν ὑμένα ἔξωθεν αἱμάλωπες, eademque membrana foris tabo aſperſa erat, hòc eſt circum membranam cruor aſperſus erat, & cruenta inſtar ſugillatorum inerant veſtigia. Quem locum Galen. libello aduerſus Lycum (pag. 335. 43.) exponens, ſanguinis grumo ſimilem carnem, mollem & effigie carentem dixit, his verbis, ἀδιάπλαστος γὰρ οὗτος σὰρξ μαλακὴ παραπλήσιος αἵματος θρόμβῳ διαδέχεται

διὰ ταύτην τὴν φορὰν τοῦ κυήματος ἰδέαν, ἐν αὐτῇ πάντα ἔχουσαν, καθάπερ Ἱπποκράτης ὀνόμασεν, οἷον αἱμάλωπας, ἐκ τῆς τοῦ σπέρματος οὐσίας, τῆς ἐν αὐτῇ λευκότητος ὑπαρχούσης. Informis enim quædam caro & mollis, sanguinis grumo affinis, primã fœtus formam quandam in se suscipit, cruenta instar sugillatorum habens (αἱμάλωπας Hippocrates nominat) ex ipsa seminis substantia, cùm ei candor adsit. αἱμάλωψ autem dicitur aut αἱμαλὼψ, quòd liuescat sanguis ille & ater sit velut in sugillatis, illique qui contuso oculo affunditur similis, ideoq; tabum recte dicitur. Est enim αἱμάλωψ oculi affectus, cùm ex ictu aut plaga sanguinis in eo fit affusio. Et αἱμάλωπες sunt cruentati oculi & cruenta in eis suffusio apud Gal. lib. 4. κτ' τόπ. ex Archigene (p. 220. 41.) Sic Erotiano αἱμάλωψ dicitur περιγραφὴ ὕφαιμος ὡς ἐπίπαν ἐκ πληγῆς περὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα γινομένη, cruẽta quędam circunscriptio, aut suffusus quidã cruor, vt plurimùm ex plaga circum corneam oculi tunicam contingens, sugillatum dicitur. αἱμάλωψ quoque ex sugillationum est genere & cruenti aspectus suffusionem significat, non solùm in oculis, verùmetiam quacunque corporis parte, qualis maximè à plaga aut ictu succedit. Qua notione scribitur à Gal. in Exeg. αἱμαλωπώδεα dici, hoc est circulis rubicundis qui in summa cute ab igne excitantur similia, quæ multi αἱμάλωπα vocant, cruenti aspectus aut suffusus sanguis dicitur. Est vbi αἱμάλωψ sanguinem totum cõfusum significat, vt lib. περὶ φύσ παιδ. (pag. 33. 24.) κοῖλα δὲ ἐόντα ἕλκει ἐς ἑωυτὰ ἀπὸ τῆς σαρκὸς τὸ αἱμάλωπες τὸ πιότατον, & cauitatem adepta (ossa) ad sese trahunt è carne quod in sanguine est pinguissimum. Medullam autem intelligit ossium nutrimentum ex pinguissima sanguinis parte. Vbi αἱμάλωψ sanguinis massam eumque in sese confusum haud dubiè denotat, & sanguinis concrementum, quod αἱμάλωπες dicitur apud Dioscoridem cap. 95. lib. 2. etsi αἱμαλὼψ legendum potius existimem, hoc fere expresso loco. Cùm enim περὶ μυελῶν agatur, scribit medullam æstatis exitu colligendam cùm appetit autumnus, ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις καιροῖς αἱμαλὼψ καὶ οἱονεὶ σὰρξ εὔθρυπτος ἐν τοῖς ὀστέοις εὑρίσκεται, quippe cùm aliis anni temporibus sanguis concretus ac veluti caro friabilis in ossibus reperiatur. αἱμάλωπος πτύσις οὐ βορβορώδης, sanguinis concreti spuitio non feculenta dicitur in leui sanguinis reiectatione. Coac. præn. (p. 441. 27.) Erotianus etiam αἱμαλῶδες idẽ quod αἱματῶδες indicare scribit.

Αἱματηρὰ δυσεντερία. Vide Δυσεντερία.

Αἱματώδης κεδύλωσις. Vide Κεδύλωσις. At αἱματώδεις φλέβες dicuntur venæ sanguinem deferentes aut sanguinariæ, vt ab arteriis distinguantur quæ spiritus conuehunt & φλέβες simpliciter dicuntur. Lib. de morbo sacro (p. 127. 40.) ὁκόταν ὁρμήσῃ ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον κατὰ τὰς φλέβας τὰς αἱματώδεας ἐκ τοῦ σώματος, vbi ad cerebrum ex corpore per venas sanguinarias dictas impetu delata fuerit (bilis.)

Αἱματοφλεβοσυστάσιες dicuntur sanguinis suo impetu exundantis ac intumescentis suppressiones. Quidam etiam eo nomine plenas ac tumescentes sanguine venas intelligunt, vt scribit Gal. in Exeg. his verbis: αἱματοφλεβοσυστάσιες, οὕτω μὲν οἱ περὶ τὸν Διοσκορίδην γράφουσι, τὰς ἐπισχέσεις τοῦ ὑπερβλύζοντος αἵματος ἡγούμενοι δηλοῦσθαι. διὸ καὶ διηγοῦ φασι, ἐν ταῖς φλυζούσαις αἱμορραγίαις σχῆμα εὑρετέον. οἱ πλεῖους μὲν τοι γράφουσιν αἱματοφλεβοσυστάσιες, καὶ δηλοῦσθαι νομίζουσιν ἐκ τοῦ ὀνόματος τὰς πλήρεις αἵματος κεκυρτωμένας φλέβας. hoc est, αἱματοφλεβοσυστάσιες, sic quidem scribit Dioscorides, & intumescentis sanguinis suppressiones indicari existimat, quòd aliàs scriptum sit, In scaturiẽtibus sanguinis eruptionibus figura inuenienda est. Plærique tamen αἱματοφλεβοστάσιες scribunt, eoque nomine plenas ac sanguine tumescentes & incuruatas venas indicari existimant. Qua explicatione locus lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 3. indicatur, vbi αἵματος φλεβῶν στάσιες scribitur omnibus in exemplaribus, eaque sententia supprimendæ hæmorrhagię ratio breuibus comprehenditur. Ac si coniecturæ locus est, pro αἱματοφλεβοσυστάσιες, αἱματοφλυζοστάσιες aut αἱματοφλοιζοστάσιες legendum censuerim, propter eum locum quem in Exegesi ex lib. 2. Epid. sect. 3. adfert Gal. vbi φλυζούσαις αἱμορραγίαις legendum scripsimus, etsi φλεξούσαις vulgata lectio tolerari potest, quæ dictio plenas ac refertas venas significat. At tũc αἱματοφλεοστάσιες legi posset quòd φλέω γέμω significet turgeo & plenus sum. Ac forte etiã αἱματοφλεβαζοστάσιες aut αἱματοφλευοστάσιες scribi potest, à verbo φλεβάζω aut φλεύω, quod scaturio significat. Quæ dictio tam variæ scripturæ occasionem dedit.

Αἱμημέειν legitur apud Hippocr. lib. 5. Epid. (p. 339. 16.) Sed dictionem corruptam esse apparet, & pro ἠμημέκει positam per Atticam reduplicationem, ab ἐμέω, pro ἠμέκει. Potest videri etiam composita dictio αἱμεμέω. Nam pro αἱμημέκειν, quæ est Aldini codicis & manuscriptorum exemplarium lectio, codex Germanicus αἷμα ἤμεσεν legit, hoc est sanguinem vomitione reiecit. Quod certe vitiatæ scripturæ suspicionem non leuem iniicit.

Αἱμοκέρχνα Galenus in Exegesi apud Hippocrat. dici scribit ἐπὶ αἵματος ἐκχύσει κέρχνον ἐμποιοῦντα. τοῦτο δὲ ἐστι δῆξις τις ὑπότραχυς ἐρεθίζουσα κατὰ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, hoc est, in sanguinis effusione κέρχνον, id est stridulum quendam faucium sonum, qualis est stertentium, mouentia. Est autem is morsus quidam subasper asperam arteriam irritans. Erotianus autẽ αἱμοκέρχνα legit & explicat τὰ μετὰ τοῦ αἵματος καὶ κατάξηρα. κέρχνον γὰρ ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ τὸ ξηρόν, quæ præterquam quòd sanguine perfusa, etiam sicca sunt. κέρχνον enim Atticis siccum dicitur. Αἱμόκερχνα etiam agnoscit Hesychius & ἠχοῦντα exponit sonum facientia, aut resonantia. Varinus αἱμόκερχνα αἱμοστάγματα exponit, sanguinis stillas, additque κέρχνειν γὰρ λέγεται ἐπὶ αἵματος ἐκχύσει παρὰ τῷ Ἱπποκράτει, hoc est κέρχνειν poni apud Hippocr. de sanguinis missione aut effusione. Quod certe vt ingenuè fatear nõdum mihi compertum est.

Αἱμοῤῥαγία simpliciter sanguinis profluuium significat apud Hip. quacunque ex parte effundatur, præsertim tamen copiosum & liberale. In Coac. prænot. (p. 428. 15.) αἱμοῤῥαγήσαντες ἰκανῶς dicuntur quibus sanguis largiùs effluit, de quibus αἱμοῤῥαγέειν effert Hippocrat. aph. 27. lib. 4. ibique αἱμοῤῥαγίαν simpliciter dicit Gal. cùm sanguis largo impetu erumpit ac effunditur. Lib. 6. Epid. aph. 9. sect. 9. οἱ ἐξ αἱμοῤῥαγιῶν ἐξυδερωῦνται, quòd multi ex immodico sanguinis profluuio aqua inter cutem corripiuntur, est animaduertendum. Vbi αἱμοῤῥαγίαι copiosum quauis ex parte sanguinis profluuium significant. Sic αἱμοῤῥαγία, αἵματος λάβρος ἔκχυσις copiosa sanguinis effusio dicitur authori Definit. Medic. (p. 402, 43.) Et Gal. in Exeg. dictionem ἀπὸ τοῦ ῥαγῆναι deductam scribit, quod ἀθρόως ὁρμᾶν cū impetu aut confertim ferri significat. αἱμοῤῥαγίαν Celsus apud Hippocr. ex prorrh. 2. (p. 423. 16.) sanguinem aliqua parte prorumpere vertit cap. 7. lib. 2. Αἱμοῤῥαγίας etiam nomine sæpissimè apud Hippocr. sanguinis è naribus profluuiū indicatur. Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 252. 6.) αἱμοῤῥαγίαν ὁ Ἱπποκράτης καλεῖ ἄνευ τοῦ προσθεῖναι τὸ μέρος ἐξ οὗ κενοῦται τὸ αἷμα, τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων ἀποτελουμένας. hoc est Hæmorrhagiam aut sanguinis eruptionem vocat Hippocr. non addito partis vnde euacuetur nomine, eam quę ex naribus fit. Sic αἱμοῤῥαγία in Prorrh. (p. 212 & 213. multis in locis) sanguinis eruptionē significat, præcipue tamen eam quæ per nares fit. Vbi etiam scribit Gal. τὸ αἱμοῤῥαγέειν ἐμφαίνεται πολλάκις οὐχ ἅπαξ αἷμα ῥυῆναι ἐκ τῆς ῥινὸς ἀξιοῦν ἀκούειν. hoc est, αἱμοῤῥαγέειν & sanguinem profundere apparet sæpius ac non semel de sanguinis ex naribus fluxu debere intelligi. Lib. 6. Epid. sect. 3. aph. 18. αἱμοῤῥαγέουσιν simpliciter dicitur de his qui sanguinem ex naribus profundunt. Vbi scribit Gal. μεμνῆσθαι δ' ὑμᾶς οἶμαι τὰς μὲν ἐξ ἄλλων μορίων γινομένας αἱμοῤῥαγίας μετὰ τῆς τοῦ τόπου προσηγορίας λεγομένας ἀεί, τὰς δ' ἐκ τῆς ῥινὸς ἔσθ' ὅπῃ καὶ χωρὶς τοῦ μέρους. Vos autē memoria tenere arbitror, sanguinis profluuia quæ aliis ex partibus contingunt, cum loci appellatione semper efferri, quę verò ex naribus fiunt, interdum citra partis mentionem. Quæ sæpius αἱμοῤῥαγία, ἡ ἐκ τῆς ῥινὸς αἵματος ῥύσις dicitur Hippocrat. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 67. 30.) Αἱμοῤῥαγίαι τεταρταῖαι quę quarto die contingunt, multis rescriptis damnantur Hippocrati. Lib. 2. Epid. (pag. 315. 35.) αἱ τεταρταῖαι αἱμοῤῥαγίαι δύσκριτοι. Sanguinis è naribus eruptiones quæ quarto die contingunt, difficilem habent iudicationem. Et lib. περὶ κρισίων (p. 387. 14.) αἱμοῤῥαγίαι τεταρταῖαι οὐ λυτικαί. sang. eruptiones quarto die contingentes nullam faciunt solutionem. αἱμοῤῥαγίαι τεταρταίοισι κωματώδεες, sang. eruptiones quarto die contingentes soporem inducūt, Prorrh. (p. 211. 32) & Coac. prænot. (pag. 444. 32.) ἢν ἀπὸ τῆς τετράδος αἵματος ῥύσις γίνηται, χρόνια σημαίνει, Sanguis ex naribus quarto die erumpens, morbi longitudinem prædicit. Αἱμοῤῥαγίας autem signa & indicia describuntur in Prorrhetic. (pag. 215. 53.)

Αἱμοῤῥοῒς sanguinis profluuiū ex venis quæ sunt in ano interdum significat, interdum verò venam in ano sanguine crasso & melancholico distentam, eumque vi naturæ effundentem, vt scribit Gal. lib. de atra bile (p. 359. 45.) Sic αἱμοῤῥοΐδες dicuntur constanti ætati familiares aphorism. 30. lib. 3. hoc est sanguinis per ora venarum quæ in ano sunt, profluuium, quod fit ex atra bile, quando ad venas quæ in sede sunt abundantius decumbit. Αἱμοῤῥοΐδας Celsus ora venarum tanquam ex capitulis quibusdam surgentia, quæ sæpe sanguinem fundunt, interpretatur, cap. 18. lib. 6. interdum ora venarum fundentia sanguinem, vt cap. 20. lib. 5. & cap. 30. lib. 7. & ora venarum sanguinem fundere solita cap. 7. lib. 2. ex aph. 12. lib. 6. & cap. 8. lib. 2. per ora venarum subitam sanguinis profusionem ex aph. 21. lib. 6. semper venas quę in ano sunt intelligens. Etsi αἱμοῤῥοΐδες nonnunquam sanguinē quacunque parte profluentem apud Hipp. significant, Prorrh. 2. (p. 422. 28.) οἱ αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντες, aut per ora venarum sanguinem fundere sunt soliti. Quem locum Celsus exprimens, sanguinem aliqua parte prorumpentē dixit, cap. 8. lib. 2. Et Coac. prænot. (p. 437. 39.) αἱμοῤῥοΐδα φύντισι ἐλπὶς ὠφεληθῆναι, sanguinis profluuium per ora venarum sanguinem fundere solita, apparere posse spes est. Quibus in locis tam sanguis per nares quàm per sedem profluens intelligi potest. fit autem αἱμοῤῥοῒς non vna quidem ex causa, verùm interdum natura ipsa melācholicum expurgāte humorem, interdum etiam & copiam excernente, quemadmodum sanguinem per nares effundētibus contingit, nonnunquam etiam vena sanguinis in ipsam decumbentis impetu reclusa, idque sine consilio moliente naturâ: ideoque efficitur vt effusus sanguis interdum niger non sit. Quinetiam naturâ atri sanguinis euacuandi causa venam aperiente, nonnunquam accidit euacuato malo bonum subsequi, nisi prius vas occludatur, sed diutius apertum remaneat. Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 515. 36.)

Αἱμόῤῥους φλέβας vocat Hippocr. venas magnas & insignes, quæ sectæ sanguinis profluuium magna copia effundunt. Quod exiguis venis non contingit, quibus sectis sanguis parua copia effunditur, celeriterq; concrescit. Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 546. 54.) φλεβῶν αἱμοῤῥόων πελιώσιες venarum sanguinem fundentium liuores, quas φλέβας αἱμοῤῥοΐδας vocat lib. de art. (p. 661. 21.) Sic lib. περὶ αἱμοῤῥοΐδ. (p. 521. 2.) κοίλας φλέβας καὶ αἱμόῤῥους simul iungit, venas cauas & sanguinem effundentes intelligens, quæque non facili negotio comprimantur. Lib. περὶ παθῶν (p. 185. 1. & 3.) αἱμόῤῥοος φλὲψ vena insignis & magna dicitur. Lib. verò 1. de morb. (p. 129. 33. & p. 131. 33.) φλέβα αἱμόῤῥοον magnam aliquam venam sanguinem fundentem aut arteriam intelligit. At lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 59. 30.) αἱμόῤῥους φλὲψ dicitur vena & crassa & languiflua, de vena caua,

τασα, vt & ibidem (p. 61. 21.) ἐκπεσμιαίη αἱμόῤῥοια humeralis sanguiflua aut insignis nuncupatur, quòd sanguinem copiosè effundat si rum patiatur aut conuellatur.

Αἱμωδία est dentium stupor aut torpor ex acidis acerbisue cibis, aliquando etiam ex visione aut auditione procedens, cùm videlicet ea à quibus animus ac corpus pariter abhorret videmus aut audimus, velut cùm ictus aut ruinas, aut præcipitia contuemur, ac limarum aut serrarum attritus exaudimus. Quod testatur Hippocr. lib. περὶ χυμῶν (p. 116. 7.) μύλαις μὲν πεισθείσης πρὸς ἑωυτὰς ὀδόντες ἡμωδίασι, molarum quidem in se affrictu, dentes stupescunt. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 192. 23.) ex pituitæ acidæ vomitione dentes obstupescere scribit. καὶ ἐμέει λάπην ὀξεῖαν, καὶ τὸ ἔμεσμα ἢν ἐκχέῃς χαμαὶ, ζέει τὴν γῆν ὥσπερ ὄξος ἐπικεχύμενον, καὶ τοὺς ὀδόντας αἱμωδιᾷ, & vomit pituitam acidam, sique quod vomitione est redditum in terram effundas, eam veluti acetum infusum radit, & dentes stupescunt. Quæ phrasis repetitur lib. 2. περὶ νούσων (p. 153. 29.) καὶ ἐμέει λάπην, καὶ οἷον ὄξος, καὶ τοὺς ὀδόντας αἱμωδιᾷ. & lib. eodem, (p. 158. 2.) καὶ τοὺς ὀδόντας αἱμωδιᾷ, καὶ τὸ ἔμεσμα τὴν γῆν αἴρει. Hoc est, vomit pituitam ac velut acetum, & dentes obstupescunt. Item, & dentes obstupescunt, & quod vomitione est refusum terram attollit. Ibidem quoque (p. 143. 48.) καὶ τοὺς ὀδόντας ναρκᾷ, καὶ αἱμωδίην ἴσχει, dentes torpescunt & stupore detinentur. Sic lib. 2. Pror. (p. 422. 6.) αἱμωδία dentium stupor ac torpor in vteri fluxionibus ex frigidioris aut acerbioris humoris sensu adscribitur. αἱμωδιᾷν Hesychio τὸ τοὺς ὀδόντας ναρκᾷν ἀπὸ ὁράσεως ἢ ἀκούσματος, dentes torpore affici ex aliqua re vel visa vel audita. Sunt qui αἱμωδιᾷν simpliciter τοὺς ὀδόντας ὀδυνᾶσθαι ex Suda exponunt, & αἱμωδίαν omnem dentium dolorem intelligunt.

Αἰνιάτης exponitur Gal. in Exeg. ὁ ἀπὸ Αἴνου τῆς ἐν Θράκῃ πόλεως. τὴν δὲ αὐτὴν καὶ αἰνιοδικὴν ἐστιν ὅτε καλεῖ, qui est ex Aeno Thraciæ ciuitate. Eundem verò interdum Aenioticũ vocat, vbi quidam vitiosè αἰνιαστικὴν legunt. Subindicari autem videtur locus lib. 5. Epid. (p. 340. 25.) vbi scribitur nostris in exemplaribus, ὁ Ἐνιήτης ἐν Δήλῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ὄπισθεν τοῦ πλευροῦ κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος. In Delo Aeniates quidam retro in latus sinistrum iaculo percussus. Qui locus repetitur lib. 7. Epid. vbi vitiosè γενιήτης scribitur (p. 357. 46.)

Αἰνῶς grauiter, valde, admodum significat, & poeticum est ac apud Homerum frequens. Vsurpatur etiam Hippocrati lib. 4. Epid. (p. 329. 14.) αἰνῶς ὁ ὀφθαλμὸς ὀδυνώμενος graui dolore affectus oculus, aut ἰλλαίνει αἰνῶς, admodum distortus est. αἰνῶς, δεινῶς καὶ χαλεπῶς, καὶ λίαν ἢ μάλιστα, Hesychio exponitur.

Αἰολᾶσθαι τὸ οἷον πλάζεσθαι καὶ πλανᾶσθαι exponit apud Hippocr. Galenus in Exeg. errare, vagari, vacillare. Ex lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 46.) καὶ αἰολᾶται τῇ γνώμῃ, & mente vagatur aut vacillat. Erotianus tamẽ αἰολᾶ legisse videtur quod πλανᾶται exponit. Sudas αἰολεῖ non solum ποικίλλει & στρέφει, verumetiam πλανᾷ explicat, vt & Hesychius, qui & κινεῖ addit, hoc est, variat, vertit, errat, mouet. Idem αἰολίζει, ποικίλλει, & αἰόλα, ποικίλα, ταχέα.

Αἰόνησις exponitur Erotiano apud Hippocr. κατάντλησις perfusio, additque Bacchium προσκλύσιν dicere, hoc est inundationem, prolutionem aut fotum. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 112. 13.) αὐτὸ τὸ δέρμα ἐφελκοῦται, θερμῇ αἰονήσει. cutis ipsa in superficie exulceratur calidæ perfusione aut fotu. Ac nescio an eum locum subindicare videatur Erotianus.

Αἶπος locum arduum, difficilem, excelsum, altum significat. Lib. 7. Epid. (p. 366. 15.) πρὸς αἶπος εἴ ποτε ἴοι, si quando ad locum accessu difficilem aut arduum contenderet, de empyico loquens. Lib. 2. de morb. (p. 152. 24.) καὶ ὅταν ὁδοιπορήσῃ ἢ δράμῃ, ἄλλως τε καὶ πρὸς αἶπος, ἀσθμαίνει καὶ ἀσθενείην λαμβάνει, cumque præcipuè per locum arduum iter fecerit aut cucurrerit, anhelosus & imbecillis euadit. Ibidem (v. 40.) ἕωθεν δὲ πρὸς αἶπος ὁδοιπορείτω νῆστις, mane verò ieiunus ad arduum locum iter faciat. Ibidem (p. 157. 12.) ὁδοιπορέων δὲ ἀσθενεῖ, μάλιστα δὲ ἐπὴν πρὸς αἶπος ἴῃ, iter faciens imbecilla est, præsertim verò vbi ad arduum aut accliuem locum contendit. Et lib. περὶ παθῶν (p. 208. 36.) καὶ ἢν πρὸς αἶπος βαδίζῃ, si ad accliuem locum iter faciat. Vbi tamen πρὸς ἶπος vitiosè scribitur. Quibus in locis, omnibus in exemplaribus πρὸς ἶπος vitiosè legitur. Idem autem πρὸς αἶπος significat, quod scribitur (p. 154. 19.) ἐπὴν πρὸς ὄρθιον χωρέῃ, vbi ad accliuem locum contenderit. Videtur enim illorum verborũ esse explicatio quædam. αἶπος Hesychio exponitur ὑψηλὸς τόπος, ἢ ὑλώδης, κάματος. locus arduus, altus, syluis consitus, labor. Sunt qui cacumen & verticem montis exponant. αἰπὺν ὄλεθρον sæpe effert Homerus, & αἰπὺν ὄλεθρον grauem mortem χαλεπόν, (Il. ζ. v. 57.) & Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα, Stygis alta fluenta, ὑψηλὰ ἢ χαλεπά.

Αἴρεται ἐπαίρεται exponit Erotianus, quod est eleuatur, attollitur. Verùm ἀείρεται leg. apud Erot. existimo, cuius exemplum antea in ἀείρει adscripsimus. Nam etsi istius dictionis multa sunt exempla apud Hippocr. tam vulgatam tamen significationem ab eo tam temere adscriptam minimè reor.

Αἰσθανόμενοι dicũtur qui sensuum beneficio fruuntur, bene sentiunt, ac eas actiones, quæ κατὰ προαίρεσιν fiunt, integris sensibus obeunt, mente constant & ratione valent, ac bene intelligunt. In prorrh. (p. 179. 34.) τούτοις ἀφώνοις μὲν, αἰσθανομένοις δὲ συμβαίνει γίνεσθαι, hos quidem vox deficere solet, absque sensuum tamen læsione. Vbi scribit id additum Gal. quòd quibusdam cum ἀφωνίᾳ sensationis ac motionis oblæsio contingat affecto cerebro. In Coac. præn. (p. 429. 36.) τούτοις ἀφώνοις αἰσθανομένοις συμβαίνει πνίγεσθαι, hi voce defecti absque sensuum tamen læsione præfocari solent. Vbi tamen ex prorrh. lectionem restituimus. τὰ αἰσθητὰ dicuntur Gal. Com. 1. εἰς

τὰ κατ' ἰητρεῖον (p. 664. 45.) propriè quidem, quæ nulla alia facultate indigent vt discernantur, sed sub sensum cadunt eoq; solo cõprehenduntur. Impropriè autem sensilia dicuntur, quæ pluribus sensibus, ac memoria simul ac ratione (συνθέτοισι καὶ κεφαλαιωτοῖσι λέγει vocat) comprehenduntur.

Ἀΐσσειν est irruere, impetu ferri, prorumpere, poëtis frequentissimum, quod & vsurpatur Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (243. 20.) ὀδύναι ἀΐσσουσι πρὸς τὰς ἴξύας, dolores ad lumbos irrumpunt, ingruunt. Est & ἀΐσσεσθαι, prosilire, exilire, cum impetu ferri, irrumpere, percelli. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 10.) γνώμη ἀΐσσεται, mens percellitur, exilit, erumpit cum impetu. Vbi tamẽ exẽplaria quædã vitiosè αὔξεται legũt. Erot. ἀΐσσειν ὁρμᾶν exponit, vt & Hesychius, ἀΐσσουσιν, ὁρμῶσιν, irruũt, impetu ferũtur, & ἀΐσσων, ὁρμῶν. Inde quoq; deducta sunt ἀναΐσσειν, ἐπαΐσσειν & διαΐσσειν, de quib. suo loco.

Αἰσχρομυθεῖν turpia & obscœna loqui significat apud Hippocratem. estq; valde delirantium indicium. Lib. 4. Epid. (p. 329. 32.) αἰσχρομυθέει ἰσχυρῶς οὐ πρόσθεν ἐών, valde obscœna loquebatur ab iis natura abhorrens. Et lib. 3. Epid. ægr. 11. post st. pest. παρέλεγεν, ᾐσχρομύθει. delirabat, obscœna loquebatur. Eamq; dictionem ex lib. Epid. agnoscit Gal. Com. 1. in Prorrh. (p. 178. 37.) & explicat his verbis. ἐὰν οὖν ποῦ τι σεμνῶς λέγοντες, ὀλίγον ὕστερον αἰσχρῶν καὶ ἀσελγῶν πραγμάτων μνημονεύωσιν, ὅπερ ἐν ταῖς ἐπιδημίαις αἰσχρομυθεῖν ἐκάλεσεν ἡ μετάπτωσις οὐκ ἐκ φαύλων εἰς ἐπιεικῆ, ἀλλ' ἐκ μοχθηρῶν εἰς μοχθηρὰ γίνεται. hoc est, Hęc igitur castè & honestè proferentes, si paulò post obscœnas res & impias cõmemorarint, quod in Epidemiis αἰσχρομυθεῖν vocat, ea trãsmutatio non ex vitiosis ad moderata, sed ex prauis ad praua fieri existimatur. Αἰσχροποιεῖν τὰς τέχνας eadẽ ratione dicitur Hippo. initio lib. περὶ τέχνης, artes turpiter dehonestãdo incessere, artes vituperare.

Αἰτίη ἰσχυρὴ dicitur Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 56.) causa fortis interna, eamq; προφάσει iungit, quæ est causa euidens externa. ἢν ὑγιαίνοντι τόδε ξυμβῇ ἄνευ προφάσιος, ἢ ἄλλης αἰτίης ἰσχυρῆς, si sano absq; euidenti causa externa, aut forti alia causa istud contigerit. Vbi Gal. αἰτίαν ἰσχυρὰν exponit, οἷα τοῖς συμπιπτομένοις διὰ φόβον, ἢ λύπην μεγίστην γίνεται, qualia vel timore, vel maximo animi mœrore perculsis contingunt. Αἴτιον verò quid dici debeat, satis apertè indicat Hippocr. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 10. 19.) δεῖ δὲ δή που ταῦτα αἴτια ἑκάστου ἡγεῖσθαι, ὧν παρεόντων μὲν, τοιόνδε τρόπον ἀνάγκη γίνεσθαι, μεταβαλλόντων δὲ ἐς ἄλλην κρῆσιν, παύεσθαι. Ea verò cuiusque rei causa existimanda sunt, quæ cùm adsunt, rem huiusmodi esse cogũt: iis verò in aliud temperamentum immutatis, eam desinere necesse est.

Αἰὼν ὁ βίος exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. vita, ætas aut æuum. Est autẽ id omne spatiũ quo hominis vitã & duratiõe metimur, vitam humanã à primo ortu ad interitũ vsq; circũscribens. Frequẽs est dictio Hippo. extremo lib. περὶ σαρκῶν, (quod tamen libelli περὶ αἰῶνος principiũ quidã faciũt) (p. 43. 30.) ὁ αἰὼν τοῦ ἀνθρώπου ἑπταήμερος, hominis vita septẽ dierũ numero circũscribitur, & (v. 42.) δῆλον δὲ τόδε ὅτι ἑπτήμερος ὁ αἰών, cõstat autẽ quòd septẽ dierũ numero hominis vita circumscribitur. Lib. 2. de fract. (p. 546. 19.) καί τοι ἢν σφακελίσῃ, τὸν αἰῶνα πάντα ἱκανὸν αὐτὸ ἔχειν τὸ νόσημα. Quòd si syderatũ fuerit, morbus toto æuo perdurare potest. Vbi scribit Gal. φανερώτερον νῦν εἴρηκεν τὸν ὅλον βίον τοῦ ἀνθρώπου. Manifestũ nunc dici totã hominis vitã. αἰὼν exponitur Hesychio ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων, & ὁ τῆς ζωῆς χρόνος hominum vita, & vitæ tẽpus. Αἰὼν autẽ exponitur Erotiano ὁ νωτιαῖος μυελὸς spinalis medulla, adductis duobus Hippocr. locis. Quorum alter lib. 7. Epid. legitur (p. 367. 43.) ὁ τὸν αἰῶνα φθινήσας ἑβδομαῖος ἀπέθανεν, quidã spinalis medullæ tabe vexatus septimo die obiit. Etsi apud Erotianũ ex lib. περὶ βελῶν καὶ τραυμάτων indicatura apponitur, nisi ista ad alterũ Hippocr. exemplũ referri debeant. Atq; etiã istã huius dictionis significationẽ agnoscit Hesychius eodẽ expresso loco. ἔνιοι δὲ τῶν νεωτέρων τὸν νωτιαῖον μυελὸν ἀπέδωκαν ὡς Ἱπποκράτης, τὸν αἰῶνα τῆς νοσήσας ἑβδομαῖος ἀπέθανε. ποτὲ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μακροῦ χρόνου τίθεται καὶ ὁ ἐν παντὶ τῷ σώματι μυελός. Quibus verbis significatur à quibusdã recentioribus hac dictione spinalẽ medullã indicatã, vt & tractu tẽporis omnẽ corporis medullã fuisse expressã. Est etiã αἰὼν Varino ὁ νωτιαῖος μυελός.

Αἰώρα, gestatio, exercitationis genus dicitur Medicis multiplex vt describitur Aëtio cap. 6. lib. 3. tetrab. 1. Sunt etiam αἰῶραι pensiles quædã gestationes ab Atheniensibus introductæ, qui molles sibi suspẽdere sessiones & gestationes bacchanalibus solebant, quas æoras appellabãt. Oscilla appellari velut suspendicula censet Galliæ nostræ lumen Turnebus cùm illud Maronis explicat, Oscilla ex alta suspendũt mollia quercu, cap. 23. lib. 20. Aduersariorũ. ἀπαιωρεῖσθαι & αἰωρεῖσθαι dicitur attolli, dependere, suspendi, lib. de fract. (p. 551. 56.) ὅκως ἥκιστα ἀπαιωρηθήσεται ὁ πούς, vt pes quàm minimũ dependeat, de pede collocãdo agitur. Celsus excitari dixit de parte quæ reliquo corpore sublimior collocatur, cap. 26. lib. 7. Ἀπαιωρέεται apud Hippocr. Erot. ἀποκρέμαται exponit, & videtur locũ lib. de fract. subindicare (p. 559. 5. Vbi tamẽ legitur, ἢν μὴ γὰρ ἀπαιώρητος ὁ πούς. Etenim si per excitetur, aut depẽdeat. Aut eum qui legitur eodẽ lib. (p. 538. 52.) ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν ἡ χεὶρ ἀπαιωρέεται, hinc & inde manus depẽdeat. Vbi ἀπαιωρέεται videtur leg. Erot. Αἰωρέειν etiã suspẽdere & attollere significat, vt li. 1. περὶ γυναικ. (p. 252. 1.) καὶ αἰωρέειν ἐπὶ κλίνης φερομένην, & in lecto gestatum suspendere aut attollere.

¶ Ἀκαθαρσίη vitiosorũ humorũ illuuiẽ significat, & purgationis defectũ. Lib. 3. de morb. (p. 158. 46.) ἀκαθαρσίην σημαίνει, vitiosorũ humorũ purgationẽ nõ factã indicat. Et rursus (p. 159. 10.) ὁκόταν ὁ ἐγκέφαλος πλησθῇ πολλῆς ἀκαθαρσίης, cùm cerebrũ multa vitiosorũ humorũ illuuie oppletũ fuerit. lib. de fract. (p. 568. 15.) τῶν τραυμάτων ἀκαθαρσίην, dicit vulnerũ sordes &

des & impuritatem. καὶ ὅσα ἐς φλεγμονὴν καὶ ἀκαθαρσίην ὁρμᾷ & quæ ad inflammationem ac impuritatem feruntur.

Ἄκαιρον dicitur quod est inopportunum, intempestiuum, & matura tempestiuitate priuatum, vt ἄκαιρος ὑπόστασις dicitur lib. 1. Epid. quam ὠμὴν καὶ ἄπεπτον explicat Gal. intempestiuum sedimentum, crudũ & incoctum, quod in vrinis crassis, aut nullo modo subsidentibus, aut parum subsidentibus inest. Comm. 1. in lib. 1. Epid. (p. 355.23.) ἀκαιρότερα διαχωρήματα Lib. 3. Epid. ægr. 8. importuniores & intempestiuiores deiectiones, quæ nullum modum seruant, suntque immodicæ, & ἄκαιρα διαχωρήματα ægr. 11. eiusdem libri. Lib. quoque 1. Epid. (p. 357.40.) οὐ λίην δὲ ἀκαίρως τὰ τῶν ψύξεων γίνεσθαι, dicuntur frigora quæ non valde intempestiuè, aut præter temporis constitutionem, aut vrbis consuetudinem obuenirent. ἀκαίρως enim idem quod οὐ κατὰ καιρὸν significat, cùm χειμῶνες οὐ κατὰ καιρὸν dixit Hippocrates, μεγάλους παρὰ τὸ δέον magna & præmatura frigora exponit Gal. Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 357.23.) Ibidem quoque διψώδεις οὐ λίην ἀκαίρως non admodum intempestiuè siticulosi in febribus dicuntur, ex succorum redundantium qualitate, (p. 364.6.) Quæ phrasis etiam repetitur lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 427.52.) Lib. 6. Epid. aph. 28. sect. 3. ἀκαίρως ἰηθεῖσαι αἱμορροΐδες quibus intempestiuè curatæ sunt hæmorrhoides dicuntur, hoc est (vt scribit Gal.) quibus neque sanguinis detractione, neque medicamentorum vacuatione aut exercitatione consultum est, aut quibus ne vna quidem, relicta, sed omnes in vniuersum sublatæ aut constrictæ. Ἀκαίρους πόνους exponit Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 115. 7.) οὓς παρὰ τὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον διάθεσις τοῦ σώματος οὐ δύναται φέρειν, labores intempestiuos, quos eo tempore præsens corporis status ferre nequit. Lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 428. 54.) ἱδρῶτες ἄκαιροι, πολλοὶ ψυχροὶ διὰ τέλεος, sudores intempestiui, multi, continenter frigidi.

Ἀκαλήφη exponitur Galeno in Exeg. ὅπερ καὶ κνίδη, quæ & vrtica, etsi quidam ἀκαλύφη scribunt.

Ἄκαμπτος exponitur Erotiano apud Hippocr. ἀκοπίαστος hoc est lassitudinis & defatigationis expers, lassitudinem non sentiens. Sed mendum ex ea interpretatione subesse satis apparet, & pro ἄκαμπτος ἀκάματος esse legendũ, vt subindicetur locus lib. de fract. (p. 530. 52.) ἄπονος μὲν ὁδοιπορέουσι, ἄπονος δὲ κατακειμένῳ καὶ ἀκάματος: ita vt ne deambulanti quidem dolorem vllum, aut decumbenti calorem ac defatigationem adferat. De manu mitella suspensa agitur.

Ἀκατάστατοι πυρετοὶ febres inconstantes dicuntur Hippocrati, quæ nil firmi & certi, neq; in periodis, neq; in vrinis, neq; in febrium forma retinent, verùm in iis plurimùm variãt. Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 101. 21.) ἀκαταστάτους πυρετοὺς εἴρηκεν ἐφ' ὧν μηδὲν ὅσα καθεστηκός, ὅπερ σημαίνει τὸ βέβαιον. ἔστι δὲ βέβαια τὰ ἐν ταῖς περιόδοις φαινόμενα, καὶ τοῖς οὔροις, ἔτι δὲ καὶ ταῖς ἀκριβουμέναις ἰδέαις τῶν πυρετῶν. αἱ μὲν οὖν περίοδοι τὴν ἀρχὴν οὐδὲ φαίνονται ταῖς πρώταις ἡμέραις· τὰ δὲ ἐπιγίνεται ἄλλοτε ἄλλα, καὶ πολλάκις δὶς καὶ τετράκις οὐρεῖν, διά τε τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς συμβαίνει, καὶ ἀνόμοια φαίνεται τὰ οὖρα πρὸς ἄλληλα. τὴν τοίνυν ἰδέαν τοῦ τοιούτου πυρετοῦ ἀκατάστατον εἶναί φησιν, ὅπερ ταὐτὸν ἐστι σημαίνειν, τῷ μὴ διασώζειν τὴν ἰδέαν μίαν ἀκριβῶς. Hoc est, inconstantes febres dixit in quibus nihil constans est, quod firmum aut certum significat. Sunt autem firma & certa, quæ in circuitibus & vrinis, quinetiã quæ in exactis febrium speciebus apparent. At periodi circa initia primis diebus non apparent. Alia verò aliàs superueniunt, ac sæpe noctu & interdiu ter quaterq; meiere contingit, dissimilesq; inter se vrinæ apparent. Huiusmodi igitur febris formam inconstãtem esse ait, quod perinde significat, ac si nõ exactè formam vnam seruare diceret. Non absimili ratione φρίκη ἀκατάστατος dicitur in Coac. prænot. (p. 442.43.) horror inconstans, qui præstitutam sibi formam & legitimam non seruat, sed ab ea aberrat & typum mutat, vt si à tertianæ circuitu in quartanũ transitus fiat. Lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 428. 20.) inter febrium genera ἀκατάστατοι πυρετοὶ numerantur. At ἀκατάστατα οὖρα dicuntur vrinæ inconstantes, instabiles, turbulentæ & confusæ, non subsidentes aut subsistentes, quales sunt perturbatæ, quæ magnam humorum & spirituum conturbationẽ plurimãq; crudi succi cum flatibus à calore præter naturam agitationem indicant. In Prorrhet. (p. 179.33.) & Coac. prænot. (p. 429. 35.) τὰ οὖρα ἀκατάστατα, ἐναιωρεύμενα, vrinas significant turbulentas & cum sublimamẽtis confusis, in quibus quod per vrinam fertur crassum est, omninò perturbatũ & confusum, nec vllam firmam aut stabilem sedem seruat, sed plurimùm à calore & flatibus agitatũ, totam vrinam cõturbat. Quod his verbis exponit Gal. Com. 1. in Prorrh. (p. 179. 48.) τὸ δὲ ἀκατάστατον αὐτοῦ μετὰ τοῦ φαίνεσθαί τινα παχύτερα τῆς ὅλης οὐσίας τῶν οὔρων ἐναιωρούμενα, ταραχὴν ἐνδείκνυται κατὰ τὰς φλέβας ὑπάρχειν, ἅμα θερμασίᾳ τινὶ παρὰ φύσιν, οὐκ ὀλίγου πνεύματος ἠθροισμένου φυσώδους. Vrinæ verò instabilitas cum eo vt crassiora quædam per totam vrinæ substantiam in sublime ferri videantur, in venis perturbationem vnà cum calore præter naturam inesse indicant, congesto non pauco flatuoso spiritu. Rursusq; paulò post, τῶν δὲ ἀκαταστάτων οὔρων ἐν τοῖς ἐναιωρήμασι, πρῶτον μὲν ἐν ταῖς φλεψὶν ἀπέπτων χυμῶν ταραχὴν ἐνδεικνυμένων, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ τῇ τῆς παραφροσύνης γενέσει συμπλεκομένων, Vrinarum quidem in sublimamentis instabilitate, primum certè crudorũ in venis humorum agitationem indicante, ex consecutione verò & ad desipientiæ ortum conferente. Ergo τὰ ἀκατάστατα οὖρα ἐναιωρεύμενα accipi videntur, quæ aliàs in Epid. Hippocr. μὴ καθιστάμενα vocat, & quod ἐναιώρημα μετέωρον οὐχ ἵδρυτο sæpe scribitur. At ἀκατάστατοι καιροὶ dicuntur illegitima tempora & inconstantia, immoderata, neque præstitutam

à natura temperiem aut statum retinentia, vt & ἀκατάστατοι νόσοι, instabiles morbi, inquieti, illegitimi. Aph. 8. lib. 3. & lib. 2. Epid. (p. 311. 32.) & ἀκατάστατοι ὧραι lib. περὶ χυμῶν (p. 116. 41.)

Ἀκέεσθαι sanare, mederi significat apud Hippocr. vt lib. de fract. (p. 534. 13.) τὰ δὲ ἐπὶ ξυνηγμένα ἀκέεσθαι, extremæ verò partes in angustum tenuatæ curandæ. Ἄκεσις, curatio, medela, ἐν παραγγελίαις, (p. 17. 7.) ἄκεσις χρόνῳ, medela tempore contingit. Et (p. 18. 8.) ἀκέσιες ἀναμάρτητοι, medelæ inculpatæ. Quem locum subindicans Erotianus ἀκέσιας τὰς ἰάσεις exponit medelas; καὶ ἀκεστὰ τὰ ἰάσιμα, sanabilia, medicabilia. Galenus etiam in Exegesi ἀκεστά, τὰ ἰατά, καὶ γὰρ ἄκη τὰ ἰάματα, curabilia, & ἄκη medicamenta & remedia. Qua dictione sæpe vtitur Hippocr. lib. de art. vt (p. 637. 52. & 56.) & ἄκος dicitur ὕπνος δίψης ἐπιπολαίου leuis sitis somnus remedium. Vbi ἄκος ἴαμα explicat Gal. lib. 6. Epid. sect. 4. Aph. 21. Lib. quoq; περὶ παθῶν (p. 187. 29.) λιμοῦ καὶ δίψης ἄκος, famis & sitis remediũ. Ἀκέσι, ἰάμασιν apud Hippoc. exponit Erot. ac procul omni dubio locum ἐν παραγγελίαις denotat (p. 19. 13.) μικρῇ αἰτίῃ ἀκέσει λύεται, parua causa remediis exoluit. etsi passim ἀνέσει legitur, quod induxit quosdã vt locum istum aliter ac Erotianus sumerent, nempe paruam causam curationem impedire aut soluere. Ἀκέσει etiam vsurpat Hippoc. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 38. 32.) ἀλλ' ὅτι καὶ ὀλίγῃσι τὸν ἀριθμὸν πᾶσιν ἀκέσεσιν ἐχρέοντο, sed quod paucis numero remediis vsi sunt. Atq; ibi Gale. ἀκέσεσιν ἰάμασιν exponit, medelis. Est ἀκέεσθαι & ἀκεῖσθαι id quod θεραπεύεσθαι, mederi, sanare. Vt apud Hom. Il. χ. v. 2. ἀκέοντό τε δίψαν, sitim sanabant, hoc est sedabant aut restinguebant. Vbi Scholiastes annotat ἀκεῖσθαι κυρίως dici τὸ ἄχος ἰᾶσθαι, καὶ τὸ ὅπως δή ποτε θεραπεύειν, ὅθεν φρύγες ἀκεστὴν τὸν ἰατρὸν, καὶ ἀθηναῖοι ἀκέστριά φασι. Ἀκεῖσθαι, ἰᾶσθαι exponit Hesychius. & ἀκέοντο, ἐθεραπεύοντο, ἰῶντο, vt & ἀκέσασθαι θεραπεῦσαι, ἰάσασθαι, & ἀκέσματα, ἰάματα. Idem cùm ἀκέουσι θεραπεύουσι explicat, mihi conceptis verbis locũ Hippocr. lib. de Loc. in homine subindicare videtur (p. 66. 34.) καὶ ἀκέσειν αὗται [διαῤῥήσιες] σφίσιν ἑωυτῇσι, ipsaq; [foramina] sibi ipsis medentur. Dicitur & ἀκεσορὶς medicatrix & quæ medetur. Hipprocr. lib. περὶ φυσῶν (p. 118. 1.) πᾶσι γὰρ τουτέοισιν αὐτάρκης ἡ φύσις εὑρίσκεται ἀκεσορὶς, his enim omnibus medicina manifestam affert medelam, aut manifestò medetur. Et ἀκεστρὶς per syncopen lib. περὶ σαρκῶν (p. 44. 13.) medicatrix aut quæ parturientibus præest, obstetrix, εἰ δέ τις βούλεται καὶ τοῦτο ἐλέγξαι, ῥηΐδιον παρὰ τὰς ἀκεστρίδας αἳ πάρεισι τῇσι τικτούσῃσιν ἐλθόντα πυθέσθαι. Quod facilè quis deprehendat, si medicatrices quæ parientibus præsunt, hoc est obstetrices, consulat & interroget. Ἀκεστρίας Atticos τὰς ῥαφίδας vocare annotat Erotianus (si modò integra est lectio) παρὰ τὸ ἀκεῖσθαι καὶ ὑγιᾶ ποιεῖν ἱμάτια, hoc est, acus quòd vestimenta sanent. hoc est integritati restituant & sarciant.

Ἀκήρατος, ἄφθαρτος exponitur Galeno in Exegesi incorruptus, integer, syncerus, purus. Quibus verbis locus lib. περὶ παθῶν (p. 188. 20.) exprimitur, vbi ἰκμὰς ἀκήρατος humor incorruptus, syncerus ac purus accipitur, ex fortioribus cibariis corpori accedens. Ἀκήρατος idem quod ἀκηράσιος aut ἀκήριος significat, hoc est fato non obnoxius & immortalis. Et ἀκηρασία Hesychio ἀφθαρσία corruptionis expers natura exponitur. Citatur ex Arist. ἀκήρατον στοιχεῖον καὶ θεῖον elementum corruptionis expers & diuinum. ἀκήρατα apud Plat. in Timæo M. Tullius lib. de vniuersitate incorrupta vertit. ἀκήρατα δ' οὐκ εἶναι κατὰ πάντα ὡσαύτως, nisi quòd non ita incorrupta, vt ea quæ semper iisdem.

Ἀκηρίδες dicũtur Gal. Com. 3. εἰς τὸ κατ' ἰητρεῖον (p. 692. 17.) eæ compositiones quæ cera carent, etsi ἀγκηρίδας vitiosè habent exemplaria publicata. Alii etiam ἐγκηρίδας legunt. Est ἄκηρος Galeni compositio & emplastrũ fistulas iungens, & callosas exiccans & contrahens, extremo lib. 4. κατὰ γένη. Eam describit Paulus cap. 17. lib. 7. verùm ἀκήρατον, forte pro ἄκηρον, vocat.

Ἀκιδίη legitur apud Hippocr. lib. de Loc. in homine (p. 74. 38.) vbi de pessis agitur, ἔπειτα προσθεὶς καὶ θερμαίνειν ἐν ἀκιδίῃ ἄλλῳ τινὶ, ἕως ἂν καταπέσῃ, deinde apponito & panniculo intecto, aut alia re quapiam consimili calfacito donec colliquescat. Vbi etiã ἀκηδίη legũt meliora exemplaria. Sed sanè mihi suspectus admodũ locus est, & pro ἀκηδίῃ, ἐν ῥάκει δέων, ἢ ἄλλῳ τινὶ legendũ videtur, vt sit, & panniculo illigata, aut alia quadã re cõsimili, calefacito & apponito. In tota enim γυναικείων πραγματείᾳ, ἐν ῥάκει ἢ ἐρίῳ illigata medicamẽta ad vteros apponũtur, & hic ἀκηδίας vox nil habet cõmercii. Est enim ἀκηδία Hesychio, αἰσχύνη, ὕβρις, ἀμέλεια, & ἀλυπία, significatq; securitatẽ, neglectũ, mœroris vacuitatẽ, & cõtra grauẽ mœrorẽ, aut mœroris abũdãtiã πολυκηδίαν. Nisi qs hoc loco pro vili aut neglecto pãniculo positum existimet, insolente admodum phrasi.

Ἀκιδίη etiã legitur lib. περὶ ἀδένων (p. 57. 46.) ἀμφω δὲ ἐν ἀκιδίῃ καταγνοῖ τὴν φύσιν, amboq; magna molestia naturã frãgũt & eneruãt. Vbi ἀκιδίη magnũ tædiũ ac molestiam significat, aut ingem noxiam & offensionem.

Ἀκιδνὸς infirmus, imbecillis, debilis dicit, dictio Homero familiaris & Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 29.) ἐπειδὰν ἀκιδναὶ αἱ μῆτραι ἔωσι, ἄῤῥοφοι ὑπὸ πάθεος γίνονται, cùm debiles vteri ab aliquo affectu macilẽti fiũt. Vbi tamẽ εὔῤῥοφοι quedã exẽplaria leg. vitiosè tamẽ vt apparet. Idẽ lib. περὶ φυσ. παιδίου (p. 37. 46.) ῥαγέντος δὲ ἤδη ἑνὸς, καὶ οἱ ἄλλοι ἀκιδνοτέρην δύναμιν ἔχουσι. Iã verò rupta vna mẽbrana, reliquæ fiũt imbecilliores. ἐν παραγγελίαις quoq; (p. 18. 25.) ἀκιδνὸς γὰρ ἂν φανείη, imbecillis enim videbitur & impotẽs, hoc est, animi impotẽtiã prodet. Ἀκιδνὸν, ἀσθενὲς, εὐτελὲς exponit Hesychius, debile & vile. Idẽ ἀκιδνότερον, ἀσθενέστερον, ταλαιπωρότερον, ἀθλιώτερον, infirmius, ærumnosius, miserius.

Ἄκικυς infirmum, imbecillum ac debilem significat,

significat, eumq; cui κικὺς non inest, quam exponit Hesychius ἰσχὺν περὶ τὴν κίνησιν, robur ad motionem. Eidem ἄκικυς exponitur ἀσθενὴς, ἀδύνατος, κατὰ στέρησιν ἤτοι τοῦ κινεῖν, ἢ τῆς κίκυος, ἥτις περὶ τὴν κίνησιν λέγεται ἰσχὺς οὖσα, qui motione, aut viribus ad motionem priuatur. Sudæ etiam ἄκικυς dicitur, ὁ μὴ ὀξὺς, καὶ ἐστερημένος δυνάμεως virium alacritate priuatus. Vtitur hac dictione Hippocrates lib. 4. de morb. (p. 170. 25.) εἰ δὲ μὴ, κενωθεῖσα [ἡ ἰκμὰς] ἄκικύς τε ἦν, sin minus, & euacuatus (humor) debilis esset. Sed ἄκηκυς vitiosè legunt exemplaria quædam tum manu scripta tum Asulanum. ἄκικυς, ἀσθενὴς, ἀνίσχυρος, Vatino etiam exponitur.

Ἀκὶς apud Hippocr. οὕτως ὀνομάζεται τὸ σίδηρον τοῦ βέλους, sic appellatur sagittæ ferrum aut cuspis, Gal. in Exeg. Ea dictione vtitur Hippocr. lib. 5. Epid. (p. 339. 29.) οὔτε γὰρ ἀκὶς ἐξῃρέθη, neque enim sagittæ ferrum eductum fuit, aut spiculum. Et (v. 31.) τὴν δὲ ἀκίδα εὑρίσκοντες ἡμεῖς. Inuenta autem cuspide. Et rursus (v. 32.) ὑπονοεῖτο δὲ τοῦ τὸ μεσηγὺ τῶν νεύρων κεκρύφθαι κατὰ τὴν ἀκίδα. In ea autem eramus suspicione cuspidem inter medios neruos latuisse. Ibidem quoq; (v. 43.) ἐδὺ δὲ ἡ ἀκὶς ἱκανῶς. cuspis verò abũde subiit, altè descẽdit, aut demersa fuit. Ἀκὶς Hesychio exponitur inter alia significata, ἡ βέλος σιδηροῦν, ἢ τὸ σιδήρεον τοῦ βέλους, aut sagitta acuta, aut sagittæ acies & ferrum. Eidem ἀκίδες τὰ σιδήρεια τοῦ βέλους dicuntur, sagittæ acies. Verùm ἄκις vitiosè pro ἀκὶς apud Hesychium legitur. ἀκίδα τρίγωνον vocat lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 203. 22.) acum triangularem qua puncturam in genu facit cucurbitula affixa.

Ἀκμὴ dicitur Hippocr. quod in quaque re summum est & incrementum aut valentissimũ. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8. 33.) ἑκάστη δὲ πάντων τῶν ἐόντων ἰσχυρότατόν ἡ ἀκμὴ, fortissimum id ipsum quod in re quaque viget ac summũ est. Id vigor dicitur, vt inter dulcia dulcissimum, inter amara valde amarum, & quod inter ea quæ sui sunt generis principatũ obtinet. Gal. Lib. de tempor. morborum, (p. 379. 57.) ἀκμὴν ἐν ἑκάστῳ τῶν ὄντων ἔσχατον τὸ μέγεθος εἶναι νοοῦμεν. ἀκμὴ & vigor in singulis rebus intelligitur esse summa & extrema magnitudo. Ibidem quoque (p. 381. 50.) ὥσπερ γε καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ μεγίστου μεγέθους στάσιν, ὡς πρὸς τὴν αἴσθησιν ἡμῶν τῶν ἁπτομένων, αὐτῶν τε τῶν καμνόντων, ἀκμὴν. ὅτι γοῦν καὶ τῶν ἡλικιῶν ἀκμὴ, τὸ πλεῖστόν ἐστι, καὶ φαίνεται καὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι, καθάπερ καὶ τῷ διαλιπεῖν ὁ Ἱπποκράτης χρώμενος. Non secus ac in maxima magnitudine statũ, quo ad nobis aut ægris ipsis tangentibus percipi potest, vigorem appelles licet, sic certe & ætatum vigor extremum est ac supremum. Videturq; Hippocrates hac dictione vt & verbo διαλιπεῖν (quod intermittere significat) vsus. Quibus verbis indicatur Hippocrati ἀκμὴν dici in morbis vigorem & statum, tempus quo morbus ad maximam magnitudinem accedit, summamque habet vehementiam, idque ex translatione ex ætatis vigore, quasi morbus iam adultus dicatur in quo plenus est morbi impetus, vt παρακμὴ, morbus cõsenescens & inclinans. Sic Com. ad aph. 7. lib. 1. ἀκμὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶ dicitur, ἢ τὸ μέγιστον τοῦ νοσήματος ὡς ἐν συμπτώμασι, nil aliud quàm morbi summum inter symptomata. Eaq; dictione vt aliàs sæpe vtitur Hippocr. aph. 9. & 10. lib. 1. & 30. lib. 2. vt & ἀκμάζειν morbus dicitur aph. 8. lib. 1. & 29. lib. 2. qui summè intenditur ac viget, αὐθεῖν vocat Hippocr. lib. 2. Epid. (p. 311. 35.) quod est in flore esse, non secus ac ætatis flos, vigor, ac iuuentutis robur, ἀκμὴ dicitur apud Græcos. Est & ἀκμὴ τῶν γυμνασίων summa exercitationis intensio ac vigor, vt ἀγῶνος ἀκμὴ certaminis intẽsio, Gal. li. 2. salub. (p. 244. 11.) οὐ μὴν αὐτίκα γε ἀπολύειν λουσόμενον, ἀλλὰ τῆς μὲν ἀκμῆς τῶν γυμνασίων ἐπισχεῖν, καὶ στῆναι κελεύσαι. Nec tamẽ protinus ad lotionẽ ducendus est, sed summam exercitationis contensionem (Græci ἀκμὴν vocant) remittere sistereq; iubebitur. Ex eadem etiam translatione ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων morbus extremis mollior dicitur aph. 7. lib. 1. qui ex summa morbi intensione remittit. Ἀκμὴ πάθους exponitur Erotiano apud Hippocr. ἡ τῶν τὸ μέγεθος δηλούντων σημείων παρουσία, cùm signa morbi magnitudinẽ indicantia adsunt. Ἀκμὰς etiam dici τοὺς ἴονθους & varos, quòd κατὰ καιρὸν τῆς ἀκμῆς, florentis ætatis tempore, in facie exoriãtur, scribit Cassius probl. 33. pro quo ἄκνας apud Aetium tetrab. 2. lib. 4. cap. 13. Gorrhæus & Interpres leg. suspecta sanè scriptura. Ἄκνας autem dici adscribit Gorrhæus, quòd non pruriant neque ægrum ad sese scabendum stimulent.

Ἀκόλασον τὸν τρόπον, intemperanter admodum, incontinenter, lasciuè, libidinosè, petulanter, proteruè, immoderanter, immodestè, perditè significat. Lib. 4. Epid. (p. 329. 31.) παρέκρουσεν οἶμαι ὀγδόῃ τρόπον τὸν ἀκόλαστον, delirauit octauo, ni fallor, die admodum intemperanter, lasciuè. De adolescente qui inter delirãdum valde obscœna loquebatur. Pro quo ἀκολαστότατον legisse videtur Erotianus, & ἀναιδέστατον exponit, hoc est, impudẽtissimè, quia huic αἰσχρομυθεῖν ἰσχυρῶς adscripserit Hippoc. quod est fœdissima & obscœna admodum loqui.

Ἀκόνη pila aut mortarium quibusdam dicitur ex Polluce. Ἀκόνην τὴν θυίαν exponit Gal. in Exeg. pilam aut mortarium, apud Hippocr. ex his quę adiuncta sunt lib. περὶ διαίτης ὀξέων, additque Theophrastum lib. 8. de nat. stirpium eodem modo vsurpare. Locus est apud Hippocr. in extremo lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 117. 19.) ἐπ' ἀκόνης τρίβων, in pila aut mortario terens. Lib. verò περὶ ὄψιος (p. 522. 15.) ἀκόνη cotem significat. ἄνθος χαλκοῦ βώλιον πρὸς ἀκόνην τρίψας, floris æris glebulam ad cotem terito.

Ἄκοπον dicitur Hippocr. aph. 48. lib. 2. id quod fatigationem, aut lassitudinem, aut dolorem tollit. τὸ διαναπαύειν εὐθὺς ἄκοπον, quies statim lassitudinem tollit. Vbi scribit Galenus, siue membra iam doleant ex multitudine

motionum, siue adeo sint fatigata, vt vix iam aliquid agere possint, quietem lassitudinem tollere. Ex quibus constat ἄκοπα dicta fuisse veteribus quae dolores aut lassitudines ex laboribus tollerent. Quod etiam fusius scribit Gal. lib. 7. de comp. med. κατὰ γένη cap. 9. κόπους dici Graecis affectus ex multo vehementiq; motu toti corpori vel eius partibus quae laborarunt, obuenientes, lassitudines dicunt. Quas quae leuant medicamenta aut tollunt, ἄκοπα vocari. Postea verò in vsu fuisse medicis, etsi non ad lassitudines tantùm ab ipsis essent composita, sed vel ad dolorem diuturnum in alto corpore latentem, vel motum difficilem, vel partis duritiem, vel tensionem, vel tumorem scirrhosum, appellare similiter acopa id genus omnia, modò humidam consistentiam acopis similem habeant, quae liquidis ceratis quibus in luxatis & fractis vtimur, est affinis. Adeò vt acoporum appellatio quondam sanè medicamentorum facultatem, postea verò consistentiam significarit, eorumq; postea nominatae differentiae, non medicamentorum vires, sed consistentiae formam indicent. Horum multae describuntur species eodem lib. 7. compos. med. κατὰ γένη. Lib. etiam 4. salub. τὸ τῆς ἐλάτης ex abiete, & τὸ διὰ τῆς αἰγείρου τῶν αἰθῶν, ex populi nigrae floribus, acopa describuntur, quae vim concoquendi & in halitum digerendi habeant. Eadem quoque acopa διαφορητικὰ esse scribit Gal. lib. 6. salub. Acoporum appellationem Latini retinent, vt Celsus cap. 24. lib. 5. & Scribonius Largus comp. 156. & 161. Plinius lassitudines soluentia aut leuantia dicit.

Ἀκορίη βορῆς insatiabilis edendi auiditas, ciborum desiderium inexplebile, cùm quis cibis citra satietatẽ vescitur. lib. 6. Epid. sect. 4. aph. 20.

Ἄκυοι Gal. in Exeg. apud Hippoc. πεπληρωμένη exponit. Sonat autem inuita, & pro repleta sumitur. At vereor vt parum integra sit lectio, neq; hoc sensu (vt ingenuè fatear) apud Hippocr. me legere memini, nisi quòd lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 17.) legitur, ὥστε χρὴ θαυμάζειν τὰς γυναῖκας, ὅτι διαφθείρουσιν ἄκυοι. Quare minus mirum videri debet mulieribus, si quae praegnantes sunt & grauidae foetus suos corrumpant. Vt ἄκυοι & πεπληρωμέναι apud Galenum leg. videatur, quo grauidatae praegnantes & impletae significẽtur, vt etiam exposuit Cordaeus.

Ἀκούσια δάκρυα vide δάκρυα ἀκούσια.

Ἀκραλέα idem Gal. in Exeg. ἄκρεα exponit, extrema, summa. Pro quo quidam ἀκράλεα scribũt. Sed ἀκραλέα scribit Varinus. Quidam etiam ἀκράλεα pro ἀκρεάλεα sumendum existimant, vt sint excarnia, carnis expertia.

Ἀκρασία aut ἀκρησία intemperantiam & incontinentiam Hippocrati significat & incontinentem aut intemperantem vitam. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 109. 6.) ἢ δι᾽ ἀκρασίην, ἢ δι᾽ ἄλλην τινὰ ἰσχυρὴν αἰτίαν ἔμπυοι γίγνονται, vel ob incontinentiam, aut aliam validam quandam ob causam suppurati fiunt. Vbi ἀκρασίην explicat Galenus, quae incontinentes aut intemperantes facit ex multa redundantia, cruditate, crapula, Venere, vigiliis, atq; aliis id genus. Sic lib. περὶ χυμῶν (p. 116. 3.) ψυχῆς ἀκρασίη ποτῶν καὶ βρωμάτων, animi intemperantia circa cibum ac potum, somnum ac vigilias dicitur.

Ἀκρασίαι etiam in plurali eadem significatione sumuntur apud Hippo. & victus intemperantiam ac luxuriem denotant, lib. 4. Epid. (p. 331. 46.) Et lib. 2. Epid. (p. 316. 19.) καὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ αἱ ἀκρησίαι, καὶ τὰ ἐμφυσήματα πλείστην αὔξησιν. Quin & victus intẽperantia & flatus incrementũ capiti addunt. Nisi quis illic ἀκρησίας immoderationes accipiat. In Coac. etiã praenot. (p. 426. 11.) αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀκρασίαι, in febribus victus intẽperantia, vbi ἀκρησίαι quaedã leg. exẽplaria, & nos ex manu scriptis mẽbranis ἀκρισίαι legimus. Ἀκρησίη quoque & ἀκρασίη impotentiã denotat ac debilitatẽ, incontinentiã aut δυσκινησίαν & quandã ad motum difficultatẽ, ex facultatis motricis imbecillitate, ideoq; cum stupore iungitur in Coac. praen. (p. 428. 35.) καὶ νωθρότητα καὶ ἀκρησίην παρέχει, torporẽ ac impotentiã ad motum adfert. Sic lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 204. 21.) ἀκρησίην ἔχει τὸ σῶμα πολλὴν, corpus impotentia multa tenetur. & rursus (p. 208. 13.) ἀκρησίη τῶν σκελέων καὶ τῶν χειρῶν, crurũ ac manuum impotẽtia. Qua notione etiã ἀκρασίη & ἀκρατίη ponitur Hippo. αὐτὶ τῆς ἀκρατείας, in Coac. praenot. (p. 434. 42.) ὑποχονδρίου ἄλγημα μετὰ ἀκρασίης καὶ νωθρότητος γινόμενον, praecordiorũ dolor cũ impotẽtia ac torpore obueniẽs. & lib. 4. Epid. (p. 329. 22.) ἀκρασίη, impotẽtia, incõtinẽtia, membrorũ imbecillitas. Lib. quoq; 6. Epid. sect. 7. aph. 1. ἀκρασίαι παραπληκτικαὶ partiũ imbecillitates & impotẽtiae ex resolutione obortae. & lib. 2. περὶ νούσων (p. 141. 27.) ἀκρασίη τοῦ σώματος corporis ad motionẽ impotentia ac debilitas. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 266. 44.) ἀκρασίη γουνάτων genuum impotentia. Qua in re ἀκρατίη itidẽ dicitur in Coac. pren. (p. 428. 43.) καὶ ὅλου δέ τις ἀκρατίη βομβώδης, totius corporis impotẽtia quaedã tremula & ad motũ imbecillitas, (pro quo in Prorrh. ἀκράτεια βομβώδης scribitur) Et li. 4. Epid. (p. 329. 21.) ἀκρατίη τραχήλου καὶ τῶν ἄλλων ceruicis ac reliquorum membrorum imbecillitas & impotentia. etsi publicata exemplaria passim vitiosa sunt & κρατία legunt.

Ἀκράτεια impotẽtiã quandã & motionis inefficacitatẽ significat. In Prorrh. (p. 215. 51.) ἀκράτεια τοῦ σώματος βομβώδης, totius corporis impotentia cum tremore, plenitudinis indiciũ, vbi adest magna humorũ copia, & ab ea corpus totũ ita grauatur, vt ad quaeuis obeũda munia sit impotẽs, nec nisi tremulũ aliquid aggrediatur. Ἀκράτεια νεύρων, neruorũ incõtinẽtia & imbecillitas, eorũ substãtia à calore dissoluta, aph. 16. lib. 5. & lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 112. 31.) Sic ἐκ τρώματος ἀκρατέες τοῦ σώματος dicunt in Coac. pr. (p. 438. 41.) q corporis impotẽtia ad mouendũ laborãt, & quibus ex vulnere neruorũ genus affectũ, motionũ inefficacem

inefficacem actionem facit. Et lib. de art. (p. 488. 21.) σκελέων τε καὶ χειρῶν ἀκρατέες, quibus crurum ac manuum sunt inefficaces motiones. ἀκρατέες σκελέων lib. 6. Epid. aph. 11. sect. 4. qui crurum impotentia conflictabantur, Prorrh. 2. (p. 419. 19.) ἀκρατὴς τῶν σκελέων, cui crura ad motionem sunt impotentia & inutilia. ἀκρατὴς χείρ, manus impotens, imbellis, inutilis, quæ moueri nequit, exoluta, in morbi comitialis depulsione, Prorrh. 2. (p. 417. 25.) χεὶρ λεπτὴ καὶ ἀκρατής, manus extenuatur & impotens redditur. Extenuationem enim & exolutionem significat membrorum, quę sæpe accidit ex morbi comitialis depositis aliquá in partem reliquiis. ἀκρατὴς τὰ ἐπὶ δεξιά, dextra corporis parte ad motionem impotens, lib. 4. Epid. (p. 329. 12.) Et lib. 2. de morb. (p. 141. 12.) ἀκρατὴς ἑωυτῶ, sui impotens, & qui moueri nequit. Ibidem (v. 15.) ἀπὸ πληγῆς γίνεται καὶ ἀκρατὴς, resoluto corpore & ad motionem impotens. Quæ offensio cerebrum attingit, & neruorum qui ab eo in partes deducuntur originem. Nam vt scribit Gal. lib. 2. de sympt. caus. (p. 223. 2.) εἰ κατὰ τὸν ἐγκέφαλον ἡ βλάβη συμπέσοι, παύτων παραχρῆμα τῶν μορίων ἀκρατέες καὶ ἀναίσθητοι γίνονται, noxia affecto cerebro, confestim corporis partes mouendi potentia & sensu priuantur. ἀκρατέα τινὰ τῶν μελέων τοῦ σώματος, quædam corporis partes ad motionem impotentes dicuntur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 3.) & lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p. 125. 49.) ἀκρατέα ἐκεῖνα καθ' ἃ τὸ σῶμα διαφθαρῇ, ad motionem impotentes partes iuxta quas sanguis corruptus fuerit. Eodem lib. (pag. 124. 20.) ἀκρατὲς μέρος pars quæ moueri nequit dicitur, & (p. 125. 12.) αἱ δὲ χεῖρες ἀκρατέες γίνονται καὶ σπῶνται, manus verò ad motionem impotentes redduntur ac conuelluntur, hoc est, moueri nequeunt, aëre ac spiritu per membra non permeante, sed à pituita excluso. Ἀκρατὴς γλῶσσα, lingua incontinens, infirma, debilis, ita vt articulatam voçem formare nequeat dicitur Hippocr. aph. 40. lib. 7. Gal. ἀκρατῆ μὲν ὀνομάζει γλῶσσαν, ἤτοι τὴν ἀσθενέστερον ὡς μὴ διαρθροῦσαν ἀκριβῶς τὴν φωνὴν, ἢ τὴν ἀκίνητόν τε καὶ παραλελυμένην παντάπασιν. Incontinentem quidem linguam vocat, quæ ita inconstans est & infirma, vt articulatam exactè vocem efficere nequeat, aut immobilem & omninò resolutam. ἀκρατὴς γλῶσσα explicatur Varino apud Hippocr. ἀδιάρθρωτος ὑπὸ δυσκινησίας, quæ moueri nequit, aut articulatam vocem efformare. Qua etiam notione φωνῆς ἀκρατέες dicuntur lib. 1. de morbis (p. 129. 42.) qui vocem efformare nequeunt aut efferre quasi vocis impotentes. Vbi tamen Cornarius γλώσσης ἀκρατέες leg. videtur. Quæ omnia satis indicant ἀκράτειαν & ἀκρατῆ, de motricis facultatis impotentia dici Hippocrati. At lib. 6. Epid. aph. 44. sect. 8. ἀκρατὴς æger incontinens & intemperans dicitur, quique sibi temperare aut modum adhibere non potest. ἐν οἷσιν ἀκρατὴς φοβερός. Videndum in quibusnam incōtinenti metum incutere oporteat. In Coac. præn. (p. 427. 34.) χολώδεες κοιλίαι καὶ ἀκρατέες in lethargicis dicuntur alui impotentes & exolutæ, & quæ biliosa aut liquida effundunt. Atque eadem ratione ἀκρατὴς dicitur qui stomachi vitio laborat, & cibos continere nequit, præcipueque vbi cum nausea coniungitur, vt lib. 5. Epid. (p. 341. 36.) καὶ ἀκρατὴς ἦν καὶ ἀσώδης & incontinens ac nauseabundus erat. (Quod repetitur lib. 7. Epid. (pag. 362. 15.) In eamque notionem accipi testatur quod sequitur, οὐδὲν δὲ κατέχειν ἠδύνατο, οὔτε ἐκ τῶν ποτῶν οὔτε ἐκ τῶν σιτίων, neque verò quicquam cibi aut potus continere poterat...

Ἄκρατον, semper tamen ἄκρητον Hippocrati, dicitur in superuacaneorum genere aut humorũ euacuatione, quod est syncerum, impermixtum, & nullum alium permixtũ humorem habens. Quod perpetuis decretis ab Hipp. in secretionis genere damnatur. In sputorũ quidem ratione τὸ ἄκρητον his verbis damnat Hippocr. in Progn. (p. 145. 11.) τό τε γὰρ ξανθὸν ἄκρητον ἐὸν, κινδυνῶδες, sputum nanque flauum impermixtum, periculum subesse testatur. Et paulò pòst (v. 50.) εἰ δὲ εἴη οὕτως ἄκρητον ὥστε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δεινότερόν ἐστι τούτου ἐκείνων, quòd si adeò sincerum est vt nigrum videatur, id omni alio deterius est. Eadem ratione flauum vehementer esse sputo permixtũ vult ibidem Hippocr. (p. 143. 53.) ξυμμεμιγμένον τε φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν ἰσχυρῶς τῷ πτυέλῳ. εἰ γὰρ πολλῷ ὕστερον κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀδύνης ἀναπτύοι τὸ ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ πολλὴν βῆχα παρέχον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς ξυμμεμιγμένον, κάκιον γίνεται. Sputo autem flauum vehementer permixtum esse oportet. Etenim si multò pòst circa doloris initium quod expuitur, aut flauum, aut rufum, & cum multa tussi, neque admodum commixtum fuerit, peius habetur. Vt enim ἄκρητον condemnaret, ξυμμεμιγμένον ἰσχυρῶς sputum esse voluit. Sic enim iungendum esse scribit Galen. com. in Progn. & lib. 1. de Crisi cap. 5. Eademque in Coac. Præn. repetũtur (p. 435. 21.) In vomitionis autem genere quod est sincerũ his verbis infamat Hippocr. in Progn. (p. 142. 41.) ἔμετος ὠφελιμώτατος ὁ φλέγματος καὶ χολῆς ξυμμεμιγμένος ὡς μάλιστα, perquàm vtilis est vomitus qui pituitá & bilem quàm maximè permixtam habet. His enim verbis ἄκρητον damnat, cũ permixtos inter se humores non sinceros apparere vult, & τῷ ἀκρήτῳ τὸ ξυμμεμιγμένον opponit, vt scribit Gal. τὸ γὰρ μὴ συμμεμιγμένον, ἄκρατόν ἐστι, Scilicet id sincerum dicitur quod minimè est permixtũ (vt idem scribit com. 2. in Progn.) (p. 144. 13.) Rursusq; ibidem οἱ γὰρ ἀκρητέστεροι, κακίους εἰσίν. Sinceriores enim vomitus deteriores habentur. Quæ ferè iisdem verbis repetuntur in Coac. Præn. (pag. 441. 31.) In Prorrhet. (pag. 190. 10.) ἐμέσματα ἄκρητα, ἀσώδεα, πονηρά, vomitiones sinceræ & cum angore perniciem indicant. Et in Coac. Prænotion. (pag. 441. 35.) οἱ ἄκρητοι ἔμετοι κακόν. vomitus sinceri, malo sunt. Item libro 2. Epid. (pag. 312. 42.) αἱ ἐς ἀκρητέστερα τελευταὶ, σῆψιν σημαίνουσι. In vomitibus extremis quę sinceriora reiecta sunt, putredinē indicant.

At deiectiones sinceræ passim Hippocr. damnantur & ἄκρητα διαχωρήματα vocantur in Prorrh. Coac. & Epid. & ἄκρητοι ὑποχωρήσιες aph. 6. & 23. lib. 7. vbi scribit Gal. ἀκράτους δὲ ὑποχωρήσεις εἴρηκε τὰς ἀμίκτους ὑδατώδους ὑγρότητος, αὐτοῦ τοῦ κενουμένου χυμοῦ μόνου διαχωροῦντος, εἴτε πικρόχολος, εἴτε μελαγχολικὸς, εἴτε πρασοειδὴς, εἴτε ὁ τῆς ἰώδους λεγομένης ὑπάρχῃ χολῆς. ἐνδείκνυνται γὰρ αἱ τοιαῦται διαχωρήσεις, ἐκπεφρύχθαι τὴν κατὰ φύσιν ὑγρότητα πᾶσαν ὑπὸ τῆς πυρετώδους θερμασίας. hoc est, Sinceras verò deiectiones dixit nulla aquea humiditate permixtas, quando solus humor qui vacuatur, siue is sit biliosus, siue melancholicus, siue porraceus, siue bilis æruginosa dicta, per aluum deiicitur. Eiusmodi nanque deiectiones natiuam omnem humiditatem à calore febrili rarefactam esse indicant. Quod iisdem prorsus verbis repetitur Com. ad sent. 19. lib. 1. περὶ χυμῶν. Et rursus (com. ad aph. 23. lib. 7.) ἀκρήτους ὑποχωρήσεις εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ Ἱπποκράτης τὰς ἀμίκτους ὑγρότητος ὑδατώδους, αὐτὸν μόνον ἐχούσας εἰλικρινῆ ὑποχωρούμενον κάτω χυμὸν, εἴτε τὸν τε ξανθῆς χολῆς, εἴτε τὸν τῆς μελαίνης. Sinceras deiectiones appellare consueuit Hippocrat. nulla aquea humiditate permixtas, quæ solum purum habent eum humorem qui infra deiicitur, siue is sit bilis flaua, siue atra. ἄκρητα διαχωρήματα καλεῖ ἔθος (scribit Gal.) τὰ μόνον ἕνα τὸν ὑποκειμένον ἔχοντα χυμὸν ἄμικτον ἑτέροις. Sinceras deiectiones vocari, quæ vnum duntaxat cæteris impermixtum humorem excernunt. Com. 2. in Prorrh. (pag. 186. 16.) Idem quoque ἀκρήτους διαχωρήσιας ex Progn. exponens, scribit, τοῦ μὲν ἀκρήτου, πρὸς τὰς ἀμίκτους τῶν ἄλλων χυμῶν τινι ἀναφερομένου. διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὰς ποιότητα τὴν τῶν χολωδῶν, vt illud ἄκρητον ad eas deiectiones referatur, quæ nullo alio humore permixtæ sunt, propterea quòd ex biliosorum qualitatem non habeant. Rursusq; (ibidem) ἀποφήνας οὖν ὁ Ἱπποκράτης, φησὶ τὰς χολώδεις διαχωρήσεις ἐπὶ τῶν ἀκράτων, ὅπερ ἐστὶν ἀμίκτους καὶ οἷον ἀκράτους κατὰ μίαν ποιότητα. Addita ergo negatione Hippocrates biliosas deiectiones de sinceris, hoc est, impermixtis, ac velut vna qualitate summa intensis, dicit. Ideoque μηδὲ χολώδεας διαχωρήσιας μηδὲ ἀκρήτους illic iungit Hippocr. Etsi ἀκρήτους aquosas deiectiones quibusdam accipi velit Gal. cùm scribit, ἀκρήτους δὲ τὰς ὑδατώδεις καὶ ἀμίκτους. ἐρρέθη γὰρ ἔμπροσθεν, ὡς τὸ ἄκρητον ἐπὶ τῆς ἀμίκτου λέγεται ποιότητος, sinceras verò aqueas & impermixtas. Supra nanque dictum est, τὸ ἄκρητον, hoc est, sincerum de impermixta qualitate dici. At verò Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 355. 10.) idem scribit, ἀκρήτους ἐκκρίσεις εἴωθεν ὀνομάζειν τὰς ἀκριβῶς χολώδεις. ὅταν δὲ μεθ᾽ ὑγρότητος ὑδατώδους μιχθῇ καὶ ἐκκενῶται τὸν τοιοῦτον χυμὸν οὐκέτι ἄκρητον ὀνομάζει. Excretiones sinceras exactè biliosas vocare cōsueuit. Quod si cum aquea humiditate permixtus huiusmodi humor vacuetur, eum non amplius sincerum appellat. Idem Com. 2. in lib. 3. Epid. (p. 416. 35.) φησὶ δὲ καὶ τὴν κοιλίαν ἐπιταραχθῆναι λεπτοῖς καὶ ἀκρήτοις. οὐδὲν ὁ τοιοῦτο προσθεὶς εἰς τὸ περὶ τῆς χρόας αὐτῶν. ἐγχωρεῖ γὰρ ἄκρατα, ὠχρὰ καὶ ξανθὰ, καὶ πυρρὰ, καὶ ἐρυθρὰ, καὶ ἰώδη, καὶ μέλανα διαχωρεῖσθαι, γινωσκόντων ἄκρατα καλεῖν αὐτὸν, ὅσα τὴν οἰκείαν χρόαν ἄμικτον ἔχει πρὸς ἕτερον χυμόν. ὡς δ᾽ ἄν τις εἰκάσῃ, χολῶδη διεχώρησεν ἄκρατα, τουτέστιν ἤτοι ξανθὰ κατὰ τὴν χρόαν ἢ πυρρά. τὰ γὰρ ἰώδη καὶ μέλανα μετὰ τοῦ προσθεῖναι τὴν χρόαν ἔθος ἐστὶ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἰατροῖς. hoc est, Aluum autem tenuibus & sinceris conturbatam fuisse dicit, nihil hîc de eorum colore adiiciens. Possunt enim sincera, pallida & flaua, aut fulua & rubra, aut æruginosa & nigra per aluum deiici, cùm sciamus eum ἄκρατα, hoc est, sincera vocare, quæcunque natiuum colorem nullo alio humore permixtum habent. Vt quis verò coniicere possit, biliosa sincera deiecit, hoc est, colore flaua vel fulua. Æruginosa nanque & nigra non nisi addito colore proferre, tum huic, tum cæteris medicis est familiare. Ac ea ratione χολὴν ἄκρατον se noctu eiecisse, hoc est, bilem flauam, atque ita leuatum esse vt ei Deus aliquis medicinam fecisse videatur, scribit M. Tullius ad Terent. epist. lib. 14. Hinc quoque ἀκρητοχόλους τοὺς ἄκρατον ἀθροίζοντας χολὴν, qui flauam bilem coaceruant, exponit in Exegesi Galenus. Idem ἄκρητον τὸ ἄκρατον dici apud Hippocr. scribit, οὕτως γὰρ ὀνομάζεται πᾶν τὸ ἄμικτον ἑτέρου, καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν διασωζόμενον εἰλικρινῆ. sic enim vocatur quicquid nullo alio permixtum est, suamque naturam sinceram conseruat. Quod pluribus verbis aperit Com. 2. in Progn. (p. 142. 43.) ἄκρατον id dici scribens quod est impermixtū, aut nihil aut parum permixti habens. καὶ διὰ ταύτης τῆς λέξεως ἐδήλωσεν ὁποῖον ἢ καλεῖ τὸ ἄκρατον, ἀντιθεὶς αὐτῷ τὸ μεμιγμένον. δηλωτικὸν δ᾽ οὐχ ἥκιστα καὶ αὐτὸ τοὔνομά ἐστι τοῦ πρὸς αὐτοῦ σημαινομένου. καὶ γὰρ οἶνον ἄκρατον εἶναι λέγομεν, ᾧ μὴ μέμικται τὸ ὕδωρ, ἢ παντάπασιν ὀλίγον μέμικται. καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἄκρατόν ἐστί τε καὶ λέλεκται πρὸς τῶν Ἑλλήνων, ὅταν αὐτὸ καθ᾽ αὑτὸ μόνον ἀμιγὲς ἑτέρας οὐσίας ὑπάρχῃ. hoc est, Hac etiam dictione indicauit quid ἄκρατον quod est sincerum vocaret, illi τὸ μεμιγμένον, hoc est, permixtum ex aduerso opponēs. Maximè autem & nomen ipsum quid ab eo significetur, indicat. Vinum enim ἄκρατον dicimus, cui nulla, aut perquam exigua aqua admixta est, & quiduis aliud ἄκρατον, (hoc est sincerum) & est & dicitur à Græcis, cùm ipsum per se solum, alienaque materia permixtum non est. Ἄκρητον verò vbi de sanguinis stillatione ex naribus aut fluxu effertur apud Hippocr. sanguinem nigrum & crassum significat, nec leuem perniciem suspectat, vt ægr. 1. lib. 1. Epid. πέμπτῃ περὶ μέσον ἡμέρας, μικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν ἄκρητον, quinto die circa meridiem, parum idque sincerum è naribus stillauit. Et ægr. 3. lib. 3. Epid. δευτέρῃ ἐξ ἀριστεροῦ ὀλίγον ἄκρητον ἐρρύη αἷμα. postridie ex nare sinistra paucus & sincerus sanguis effluxit. Quod satis aperit his verbis Gal. com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 384. 19.) ὅτι μὲν οὖν ἤτοι διαχώρησιν, ἢ ἔμετον ἄκρητον εἴποι, τὸ ἄμικτον λέγει. διαχωρήσεις ἢ ἐμουμένης ἤτοι τῆς ξανθῆς ἀμίκτου χολῆς, ἢ τῆς μελαίνης, ἢ τῆς ἰώδους. περὶ δὲ τῆς στάξεως ἐὰν ἀκούσωμεν ἄμικτον αἷμα, τὸ ἐρυθρὸν αὐτῆς γὰρ ἴδιος αὐτοῦ χυμὸς ψευδὸς νοήσομεν. οὐδέποτε γὰρ ἐρυθρῶς στάξις ἀπὸ ῥινῶν

ἐλέγετο

ἐκκρίσεως ἴσοσμαι περίπλεων, ἀλλ' ἀεὶ μέλανος. εἰκὸς οὖν ἐστιν αὐτὸ δὴ τοῦτο τὸ μέλαν ἄκρητον εἰπεῖν, βουληθέντος αὐτοῦ τὸ πάνυ τοιοῦτον. hoc est, Cùm ergo aut deiectionem aut vomitionem ἄκρητον, id est, sinceram dicit, impermixtam intelligit, excreta per aluum aut vomitione reddita, aut flaua bile impermixta, aut nigra, aut æruginosa. De stilla verò si impermixtum sanguinem rubrum inaudierimus, is enim peculiaris est ei color, falsum quid cogitatione comprehendemus. Neque enim vnquam rubri sanguinis è naribus stilla, sed semper atri, in pernicioso morbo apparuit. Veri ergo est simile hunc ipsum nigrum ἄκρητον, hoc est, sincerum dicere, eumque qui valde talis sit velle intelligere. Et Com. 1. in lib. 3. Epid. (pag. 405. 12.) τὸ δ' ἄκρατον ὅταν μὲν ἐπὶ ξανθῆς ἢ μελαίνης χολῆς, ἢ ἰώδους λέγηται, πρόδηλον ἴσχει τὸ σημαινόμενον, ὡς πολλάκις ἤδη λέλεκται. τὴν γὰρ οἰκείαν χροιὰν καὶ σύστασιν, ὅταν ἕκαστος τῶν χυμῶν εἰλικρινῆ διαφυλάξῃ, τηνικαῦτα κενοῦσθαι λέγομεν ἄκρατον αὐτόν. ἐπὶ δὲ τοῦ αἵματος, ἴσως ἐξ ὑπεναντίου χρὴ νοεῖν ὑπ' αὐτοῦ λέγεσθαι τὸ ἄκρατον, ἐν ἴσῳ τὸ κακόκρατον. εὔδηλον δ' ὅτι τὸ μὲν τοῦ κατὰ φύσιν αἵματος χρῶμα, τὸ ἐρυθρόν ἐστι. τὸ δ' ἄχροουν ὑπάρχον, ἀλλ' ἤτοι μελάντερον, ἢ πυρρώτερον ἐπίσημως. καὶ τὸ πολὺ δὲ μᾶλλον εἰθίσμεθα λέγειν ἄκρατον αἷμα τὸ μέλαν, ὅπερ εὐθέως καὶ παχὺ κατὰ τὴν σύστασιν ἐστι. hoc est, ἄκρατον verò quod est sincerum, vbi de flaua, aut atra bile, aut æruginosa dicatur, manifestam, vt iam sæpius dictum est, habet significationem. Propriam nanque vbi humor quisque tum formam tum colorem purum seruauerit, tum ἄκρατον, hoc est, sincerum ipsum vacuari dicimus. At fortè contrà de sanguine τὸ ἄκρατον ab ipso dici est intelligendum, ac si κακόκρατον, hoc est, perperam mixtum dicat. Constat autem colorem sanguinis secundum naturam se habentis, rubrum esse. Decolorem verò non eiusmodi, cæterùm vel nigriorem, vel insigniter fuluum. Ac frequentius quidem ἄκρατον sanguinem nigrum dicere solemus, qui simul & natura crassus existit. Ἄκρητον etiam Hippocr. vt & aliis scriptoribus merum, hoc est, vinum merum & meracum significat, vt lib. 4. Epid. (p. 329. 34.) πρόφασις οἶμαι τοῦ πιεῖν ἄκρητον συχνόν, ea de causa (arbitror) quòd merum multum potasset. & lib. 5. Epid. (p. 342. 10.) παιδίσκος δὲ ὡς πολλὸν ἄκρητον πεπωκώς, adolescens post multum meri potum. Ac vt ἄκρητον simpliciter dicitur, ita & merum, pro vino mero & nulla aqua permixto. Pl. lib. 23. cap. 1. merum quidem remedio est contra cicutas, & lib. 6. cap. 21. merū Libero patri sacrum. Vinum merum dicit Plautus Amph. Eam ego, vt matre fuerat natum, vini eduxi meri. Et, vt ego illic vini cirneam ebiberim meri. Nonius quoque merum solùm & sincerum exponit, & ex Varrone adducit, vino corpus corrumpis mero. Idem etiam ex Oratorio 2. M. Tullij quod de Isocrate dicitur hunc in sensum citat, Cuius è ludo, tanquam ex equo Troiano meri principes exierunt, vbi tamen innumeri passim legitur. Ac neque de vino tantùm ἄκρατον dicitur, sed vt scribit Athe-

2. Sc. 1.

næus lib. 2. (pag. 22. 16.) καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἔταττον οἱ παλαιοὶ τὸ ἄκρατον, etiam de aqua ἄκρατον dixerunt. vt quod apud Sophronem citat, ὕδωρ ἄκρατον εἰς τὴν κύλικα, pro aqua pura in poculo. Dicitur verò & ἀκρητὴς οἶνος Hippocr. vt & ἄκρητος simpliciter, & ἀκρητότης οἴνου lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 77. 57.) μέγα μὴν διαφέρει καὶ οἴνου καὶ μέλιτος ἀκρητότης ἐς ἰσχὺν ἀμφοῖν. ὅμως πίνων εἰ καὶ διπλάσιον μέτρον οἴνου ἀκρήτου πίνοι τις, ἢ ὁκόσον μέλι ἐκλείχει. At vini ac mellis meracitas, si vtriusque robur consideres, magnum habent discrimen. Nam si vini meri duplam portionem, ad mellis linctū quis biberit. Ἄκρατον etiam immoderatum, vehemens, summum & absolutum significat, vt ἄκρατος ὀργὴ immoderata ira dicitur, & διάρροια ἄκρατος vehemens alui profluuium apud Thucydidem, & ἄκρατον καῦμα, immoderatus æstus in Epigramm. Sic Prorrh. 2. (pag. 421. 35.) κακὰ πάντη ἀκρητότερα, dicuntur mala omninò immoderata & vehementer sæuientia, hoc est, summa & absoluta. Et καταμήνια ὀλίγα τε καὶ ἀκρήτως γίνεται, menstrua & pauca & immoderata effluunt, hoc est, vehementer, (ibidem v. 27.) Item ἄχροιαι ἄκρητοι vehementes aut immoderatæ decolorationes dicuntur aphor. 19. lib. 6. Epid. sect. 6. etsi illic ἀκρήτους de vino mero quibusdam accipi scripsimus. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8. 39) ἄκρητον βρῶμα effertur intemperatus cibus & nimiū grauis, de victu ferino cum brutis communi, quo priscis sæculis homines vtebantur. Ibidem etiam (v. 40.) ἄκρητον καὶ ἰσχυρὸν simul iungit Hippocr. de cibo intemperato & forti, quique à natura euinci nequeat. Et de huiusmodi cibo χυμὸν ἄκρητόν τε καὶ διαφέροντα succum intemperatum & eximium, hoc est, dissidentem dicit (ibidem v. 41.) Item cibus ex quo auctio & alimonia corpori accedit, οὐδὲν ἔχειν ἄκρητον οὐδὲ ἰσχυρόν, nihil intemperatum aut forte habere dicitur (ibidem v. 46) Ex eadem certe translatione pendet quod in quibusdam exemplaribus scribitur in Exegesi, ἀκρητόχολοι οὕτως ὀνομάζει ὅνπερ καὶ ἀκρόχολον. ἀκρητόχολοι sic vocat eum qui summè excandescit aut in vehemētem irā erumpit, aut cui prompte bilis cōcitatur. Hinc etiā ἀκρηχολίαι idem quod ἀκρητοχολίαι, aut ἀκροχολίαι, aut ἀκραχολίαι, hoc est, indignationes, excandescentia, feruens ira & extrema. Qua dictione vtitur Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 355. 11.) ἀκρηχολίαι καὶ κλαυθμοί, excandescentia & eiulatus. Ἀκραχολία exponitur Hesychio ἡ πρόχειρος ὀργή, prompta & facilis ira, sed summā & vehementē irā sonat, & ἀκραχολεία vitiosè scribit. Ἄκρεα dicūtur Hippocr. summæ ac extremæ corporis partes, quas ἀκρωτήρια sæpe vocat. In Prorrh. (184. 1.) ἄκρεα ἐπ' ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτοντα, celeres summitatum corporis ad vtraque extrema permutationes. Vbi scribit Galen. ἄκρεα δηλονότι πόδες καὶ χεῖρές εἰσιν, καὶ ὦτα καὶ ῥὶς, ἃ δὴ κἀν ταῖς μετὰ καταψύξεως εἰσβολαῖς τῶν παροξυσμῶν ἁπάντων πρῶτα ψύχεται. Extrema nempe corporis pedes sunt & manus, ac aures & nasus, quæ videlicet in

his qui cum perfrictione fiunt accessionum insultibus, prima perfrigerantur. Item lib. 1. Epid. (p.363.25.) ψύξις πολλὴ τουτέοισι τῶν ἀκρέων his magna extremorum perfrictio. & ibidē (p.371.24.) ἄκρεα ὑπόψυχρα extrema aliquantulum frigida. (ibidem) ἄκρεα οὐκέτι ἀναθερμαινόμενα, extrema nō amplius recalescebant. Eademque dictione vtitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσ. (p. 112.45 & 47.) & rursus (p.113.2.4.14.) Lib. περὶ χυμῶν (p.115.19.) Atque aliàs sæpe. Ac neque de corpore humano tantùm ἄκρεα dicuntur, sed & κωλῆνας ὑὸς ἀκρέων ἑφθῶν percoctos extremos suillos petiolos dicit lib.7. Epid. (p.360.48.) vbi ἄκρεα dicuntur quæ ἀκροκώλια Athenæo, trunculi Latinis.

Ἀκρέσπερον explicat Gal. in Exeg. apud Hippocr. ἄκρας ἑσπέρας, τουτέστι περὶ τῆς καὶ ἀρχομένης, ad summam vesperam, hoc est sub serum diei & ineunte vespero, aut summa vespera & incipiente. Est autem aduerbiale, eoque vtitur Hippocr. lib.7. Epid. (p.356.29.) ἀκρέσπερον δὲ φρίκη, πυρετὸς, ineunte verò vespero horror, febris. ἀκρέσπερος Nicandri Scholiastæ dicitur κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτὸς, quasi περὶ ἄκρας ἑσπέρας, ineunte nocte, sub summum vesperum.

Ἄκρη ἡ ῥὶς dicitur summus nasus & extremus, aphor. 3. lib.6. Epid. sect. 1. ὅσοισι ὀστέον ἀπὸ ὑπερῴης ἀπῆλθε, τουτέοισι μέση ἵζει ἡ ῥίς. οἷσιν δὲ ὅθεν οἱ ὀδόντες, ἄκρη σιμοῦται. Quibus ex palato os discessit, iis medius desidit nasus, quibusdam verò, qua ex parte dentes procedunt, summus nasus simus efficitur. Et lib.4. Epid. (pag.329.48.) ὀστέον ὧν μὲν ἐκ τῆς ὑπερῴης ἀπέρχεται, μέση ἵζει ἡ ῥίς. ὧν δὲ οἱ ἄνω ὀδόντες οἱ ἔμπροσθεν, πλατεῖα ἄκρη. Quibus quidem os à palato discedit, iis medius desidit nasus. At quibus superiores primores dentes, iis summus nasus latus est. Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. τὸ ἄκρον τῆς ῥινὸς, σφαίριον, extremum nasum globulum vocari scribit. Idem Iulius Pollux, & vnica dictione ἀκρορίνιον. Atque haud scio an non hos Hippocrat. locos subindicet Erotian. cùm ἄκρην ἄκρως ἔχουσαν in extremo sitam exponit, si modo ἄκρη & ἄκρως ἔχουσα apud Erotian. legatur. Aut certè locus indicatur lib. de art. (pag.631.5.) καὶ ἄκρην τὴν χεῖρα ὀλίγῳ ἐνδεεστέρην, & summam manum paulò exiliorem.

Ἀκριβὲς dicitur quod purum est ac sincerum aut legitimum, vt ἀκριβὴς ἀὴρ lib. de morbo sacro pag. 128.12.) aër exactè sincerus & purus, nullo alio ammixto humore. ὥστε μηκέτι εἶναι ἀκριβῆ, adeò vt non amplius exactè sincerus sit. ἀκριβὴς τριταῖος dicitur Gal. lib. 1. ad Glauconem (p.201.7.) ὥς ἄν τις εἴποι γνήσιος, exquisita tertiana, ac quasi dicas legitima, & οὐκ ἀκριβὴς, οἷον νόθος τις, non exquisita quasi spuria ac notha aut illegitima. Et lib. 14. method. medic. (pag. 185.29.) ἀκριβὲς ἐρυσίπελας purum ac exquisitum erysipelas, quod est iustum ac legitimum ex bilioso humore conflatum, cui οὐκ ἀκριβὲς ἀλλ' ἤδη πως φλεγμονῶδες opponitur, illegitimum & iam quodammodo phlegmonodes. ἀκριβὲς autem quid significet, pulchrè his verbis aperit Galen. lib. 4. de simplic. medic. fac. (pag. 54.4.) ἀκριβῶς ὅταν εἴπω τι, ποῖον, ἢ ποῖον ὑπάρχειν, εἰλικρινὲς καὶ ἄμικτον αὐτὸ καὶ καθόσον οἷόν τε ποιότητος ἑτέρας εἶναι φημί. Exactè autem cùm tale aut tale quid esse dicimus, sincerum & quoad eius fieri possit, nulla alia qualitate permixtum intelligimus.

Ἄκρις summitas montis, cacumen ac vertex aut fastigium dicitur. Vnde per translationem ἡ ὑπερέχουσα ἄκρις τοῦ ὀστέου, extans ossis summitas, fastigium & extremitas dicitur Hippocrat. lib. de artic. (pag. 595.35.) vbi tamen ἀκρὶς vitiosè omnibus in codicibus legitur. Atque haud scio num ὄκρις illic legi possit aut debeat, numque ita legisse videatur Galenus, ac locum istum subnotasse in Exegesi, vbi ὀκρὶς ἐξοχὴ περιμήκης exponitur, eminentia oblonga. Neque enim vspiam apud Hippocr. legitur, aut meliore loco reponi videatur. Etsi ὄκρις pro ὀκρὶς scribendum, vt & Varino ὄκρις ἐξοχὴ μεγίστη παρὰ τῷ Ἱπποκράτει exponitur. Ac nemini dubium videri debet quin hūc quoque locum subindicatum velit Erotianus, si modo ὄκρις pro ὄκνις legatur, cùm scribit, ὄκνις τραχύτης, ἀλλ' οὐχ ὥς φησι Βακχεῖος, γωνία. quibus verbis ὄκρις exponitur asperitas quædam, nō vt voluit Bacchius, angulus. Quæ explicatio huic ex lib. de artic. subnotato loco mirè quadrat vt asperam quandam eminentem ossis summitatem, non ossis angulum subindicet. Quod etiam Erotiani vitium appositissimè detexit Henricus Stephanus, in veterum scriptis censendis veterator acerrimus. Ἄκρις autem & ὄκρις petra dicitur & montium aut rupium cacumen & eminentia. ἄκριες Hesychio exponuntur τὰ ἄκρα τῶν ὀρέων, summa montium fastigia & extrema. ἄκριας idem ἄκρας, ἀκρωρείας montis iuga & cacumina explicat ex Homero ὀδυσ. ι. v. 400. & aliis permultis locis.

Ἀκρισία iudicationis cessationem aut carentiam ac defectum significat, eiusdemque priuationem aut prauitatē, iudicii temeritatem, cùm nulla omninò, aut difficilis & molesta sit iudicatio, quod accidit in magna crudorum & malignorum humorum copia. Quæ dictio Hippocr. admodum familiaris est, vt lib. 1. Epid. (pag.304.4.) πολλῆς δὲ τινος γινομένης ἀκρισίης, cumque varia & multa esset iudicationis cessatio. Et ibidem (pag.366.12.) ὠμὰ δὲ καὶ ἄπεπτα, καὶ ἐς κακὰς ἀποστάσιας τρεπόμενα, ἢ ἀκρισίας, ἢ πόνους. cruda verò & incocta, quæq; in malos abscessus vertunt, solutionē morborum malam aut prope nullam, aut dolorem. Vbi ἀκρησίαν & ἀκρασίαν vitiosè legunt exemplaria. Lib. 2. Epid. (pag. 311.44.) τὰ διέκριθε τὰ προκρινόμενα τῶν ὠμῶν χεῖται, ἀποστροφαὶ, τῶν δὲ μὴ, ἀκρισίαι. quæ præmaturam iudicationem, dum cruda sunt, occupant, morborum recidiuas conuehunt, & solutionem omninò malam aut prope nullam portendunt. Sic enim explicat Galen. com. 2. in lib. 1. Epid. his verbis. (pag. 366.19.) τὸ δὲ τῆς ἀκρισίας ὄνομα μέμνημαι δή που λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦν, ὡς ἤτοι μηδ' ὅλως ἐσομένης κρίσεως, ἢ μοχθηρῶς ἐσομένης. κατ' ἄμφω τε ταῦτα τὰ

σημαι-

παραμαρμυρόμενα ταῖς ἀπεψίαις τῶν νοσημάτων, ἀκολουθοῦσιν αἱ ἀκρισίαι. ἀκρισίας autem nomen mihi venit in mentē duobus ab illo modis accipi, vt aut omninò nulla, aut praua iudicatio futura sit. Ac iuxta vtranque significationem ἀκρισίαι morborum cruditates sequuntur. Lib. quoque 3. Epid. in st. pest. (pag. 426. 3.) πᾶσι δὲ πλείστοισι σύντηξιν, καὶ ταραχὴν, καὶ πόνους, καὶ χρόνους, καὶ ἀκρισίας. Plurimis verò colliquationem, perturbationemque, & dolores, & temporis diuturnitatem, & iudicationis cessationem portendebant. Est vbi quoque cum ἀκρισία τὸ δύσκριτον coniungitur, vt ibidem (pag. 420. 51.) ἀκρισίαι πολλαὶ, τὰ δὲ δύσκριτα, morborum solutiones prorsus nullæ, partimque difficiles. Et (pag. 426. 39.) δύσκριτα μὲν πᾶσι πάντα ἐγένετο, καὶ ἀκρισίαι, καὶ χρόνια, omnibus difficiles erant iudicationes, aut nullæ, aut diuturnæ. Ἀκρισία etiam prauam iudicationem significat in Coac. prænot. (p. 431. 11.) οἷσι φωνὴ ἅμα πυρετῷ ἐκλείπει μετὰ ἀκρισίας, τρομώδεες ἀποθνήσκουσι. quos vox cum febre absque vlla iudicatione deficit, ij tremore correpti intereunt. Quod aliis verbis in Prorrh. repetitur (pag. 197. 33.) Vbi Galenus ἀκρισίαν, κακὴν κρίσιν prauam iudicationē exponit, additque κακαὶ κρίσεις ὀνομάζονται λέγεσθαι, ὅσαι γιγνόμεναι μετὰ φυσικῶν κενώσεων ἢ ἀποστάσεων, οὐ μόνον οὐδὲν ὠφέλησαν τοὺς κάμνοντας, ἀλλὰ καὶ χεῖρον ἔχειν ἢ πρόσθεν ἐποίησαν, illas prauas dici indicationes, quæ cum naturalibus vacuationibus aut abscessibus factæ, tantùm non laborantes iuuerunt, verumetiam deterius quàm prius habere coëgerunt. μετὰ ἀκρισίας igitur idem quod ἀσήμως aut ἀκρίτως, hoc est, citra solutionem aut iudicationem significat. In Coac. quoque Prænot. (pag. 426. 11.) αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀκρισίαι in febribus iudicationis priuationes, aut prauæ etiam iudicationes, diuturnitatem indicant, etsi plæraque exemplaria ἀκρασίαι legunt. Ἀκρίτως autem παραλόγως, ἀσήμως significat, temere, præter rationem & citra solutionem aut excretionem criticam. Lib. 1. Epid. (pag. 356. 41.) ἀλλὰ πεπλανημένως τε καὶ ἀκρίτως ἐξέλιπον verùm errabundè & citra vllam iudicationem cessarunt. & (p. 363. 49. ibidem) καὶ ἀκρίτως τὰ πλεῖστα τούτων διεπλήσσετο, & citra iudicationem horum plurima permanebāt. ἀκρίτως περιψυχόμενοι qui præter rationem perfrigerantur, dicuntur in Prorrhet. (pag. 203. 45.) & Coac. Præn. (p. 429. 8.) & περιψυχόμενοι ἀκρίτως in Coac. Præn. (p. 425. 26.) & ἀκρίτως τὰ τρομώδεα παύονται, tremores citra iudicationem desinunt. (p. 427. 38. ibidem.)

Ἀκριτοπαγὲς, gelu concretum, exponitur Galeno in Exeg. τὸ οἷον ἀδιάκριτον, velut indefinitum ac indiscretum, & scribitur dici Hippocrati lib. περὶ ἑβδομάδος, ὅτι τὸ μετὰ τὸν κόσμον ἢ οἷον ἀπείρου, ἢ οἷον ἀδιαπαύστου κενοῦ, de eo quod extra mundum est infinito vel inani, quod cogitatione efformari nequit. ἄκριτον, πολὺ, καὶ ἀδιάστατον, καὶ ἀδιαχώριστον explicat Hesych. immensum, indistinctum & quod separari nequit. ἄκριτος αὐτὶ τοῦ ἀδιάκριτος ponitur Varino.

Ἀκρόασις auditionem aut audientiam significat, & ἀκρόασιν ποιεῖσθαι est narrationem aliquam instituere & coram audientibus recitare, aut de re aliqua disceptare. ἐν παραγγελίαις (p. 18. 41.) ἢν δὲ καὶ εἵνεκα ὁμίλου θέλῃς ἀκρόασιν ποιήσασθαι, si verò adstantium tibi velis audientiam comparare, hoc est coram vulgo disceptare & de morbo coram idiotis & plebecula disserere. πολλὰ λεχθησόμενα τοῖσιν ἰδιώτῃσιν dicit lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 15. 49.) ἀκρόησις dicitur etiam Hippocrati in Iureiurādo, explicata preceptionum in re Medica narratio auditorib. maximè idonea & conueniens, cui παραγγελίην præceptionū breuem cōprehensionem opponit. Adeò vt totam rei Medicæ doctrinam ἀκρόησις & παραγγελίη complectatur, hoc est, præceptionibus & auditione cōprehendat. Atque vt ἀκροαματικοὺς λόγους vocauit Aristot. recōditos de Peripatetica disciplina conscriptos à se libros, quibus (vt ait Gellius cap. 4. lib. 20.) remotior subtiliorq; philosophia agitabatur, quæque ad naturæ cōtemplationes disceptationésue dialecticas pertinebāt: Sic Medicæ artis doctrinam scriptis explicatam per ἀκρόησιν sumere videtur Hippocrates.

Ἀκρόδρυα significant omnes arboreos fructus, præcipuè verò qui in ambitu putamen habēt lignosum eoq; concluduntur, vt iuglandes, auellanæ, castaneæ, malum punicum, quod genus nucum appellatione Latinis & καρύων Græcis (vt scribit Atheneus lib. 2.) cōprehenditur. Hippocr. lib. περὶ φυσ. παιδίου (p. 30. 28.) ὥσπερ τὰ χέδροπα, καὶ σῖτος, καὶ ἀκρόδρυα θερμαινόμενα πνεῦμα ἴσχει. Quinetiam legumina, frumentū, fructusq; arborei vbi incalescunt spiritum concipiunt. Cornarius arboreos fructus nucum generis dixit. Interdū verò ἀκρόδρυα de omni fructu dicuntur, & de iis quæ ὀπώρας nomine continentur, & Latinis poma appellantur, vt lib. περὶ χυμῶν (p. 117. 11.) vbi æstate aut autūno, & insolatione poma ac fructus arboreos omnes in victus ratione proponit.

Ἀκροκώλια dicuntur trūculi & membrorum extremitates, aut edulia ex trunculis extremorum parata, qualia sunt pedes, aures, rostra. Vtitur Hippocr. lib. 3. περὶ διαίτης (p. 103. 45.) ἀκροκωλίοισι ἑφθοῖσι, trunculis percoctis, vbi tamen ἀκρωκωλίοισι malè legitur. Et ibidem (p. 105. 11.) eadem dictione vtitur, & (v. 49.) ἀκροκώλια ἐμπρόσθια, extremitates anteriores dicuntur. Item lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 7.) ἢ ἀκροκωλίοισιν ἑφθοῖσι μαλακοῖσι, aut trunculis percoctis mollibus. Ἀκροκώλιον verò Hippocraticam dictionem vt nimis notam & expositione minimè egentem agnoscit Erotianus in Procemio.

Ἄκρον per translationem dicitur quod est summum & perfectum aut optimum, vt ἄκρον ἴρινον, vnguentum irinum optimum, exquisitè & optimè paratum ac sumptuosè. Est enim quoddam sumptuosius paratū, vt videre licet apud Dioscor. cap 67. lib. 1. Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 273. 32.) ἢ ἴρινον ἄκρον, aut irinū summū, hoc est, optimum & perfectum aut excellētissimū. ἄκρον Erotianus ἄκρως ἔχοντα,

exponit apud Hippocr. in summo aut extremo sitam. ἀκρον σημαίνει δύο Varino, τὸ ἄριστον καὶ κάλλιστον, optimum & excellentissimum, aut præstantissimum.

Ἀκρόπαθος στόμαχος, vteri stomachus aut osculum summa sui parte malè affectum dicitur Hippocr. lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 5 co 33.) ἢ ὅταν ὁ στόμαχος ξηρὸς ἢ ἀκρόπαθος, aut cùm vteri os siccum aut summa sui parte affectum fuerit. At verò ἀκρόπαθοι καρκῖνοι dicuntur qui corporis summa & extrema occupant, quibus ὑποβρύχιοι, hoc est, profundi quique in corporis penetralibus demersi sunt opponuntur. Id nanq; vitij, vt scribit Celsus, (cap. 28. lib. 5.) fit maximè in superioribus partibus, circa faciem, nares, aures, labra, mammas fœminarum. κρυπτοὶ verò sunt qui vlcerationem non habent. Prorrh. 2. (p. 417. 45.) οἱ δὲ καρκῖνοι οἱ κρυπτοὶ καὶ οἱ ἀκρόπαθοι γίνονται καὶ ξυναποθνήσκουσι. At cancri latentes quique summa corporis infestant fiunt, & ad mortem comitantur. Vbi τοὺς ἀκροπάθεις καρκίνους vocat cancros extrema corporis occupantes & conspicuos (τοὺς ἐπιπολῆς vocat Gal. com. ad aph. 38. lib. 6.) quibus κρυπτοὺς & ὑποβρυχίους opponit latentes & demersos in corporis penetralibus, hoc est, qui sine vlceratione in corporis pfundo sæuiūt.

Ἀκρόπτις γλῶσσα Gal. in Exeg. apud Hippocr. ὅπως εἴρηται ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῶν ἐπιδημιῶν, ἡ οἷον ἄκρα ἑαυτῆς μὴ διαπτύσσουσα, τουτέστιν ἡ ἀδιάρθρωτος ὑπὸ δυσκινησίας, hoc est, Ἀκρόπτις lingua sic dicitur lib. 7. Epid. quæ sua ipsius extrema efformare nequit, hoc est, propter motus difficultatem inarticulata. Sed in quibusdam exemplaribus ἀκροατὶς legitur, quædam etiam ἀκρατὶς habent, vt alia ἀκρωτὶς, & quædam ἀκρατὴς, quomodo etiam legisse videtur Varinus, apud quem ex Hippoc. ἀκρατὴς γλῶσσα ὑπὸ δυσκινησίας scribitur, & ἀδιάρθρωτος explicatur. Sic enim ἀκρατὴς γλῶσσα ex aph. 40. lib. 7. inarticulata, & quæ vocem efformare nequit, aut ad motionem est impotens, dicitur. Et ferè videntur huiusmodi lectionum varietates ex vocis huius affinitate defluxisse, quòd ex ἀκρατὴς promptum sit in ἀκρατὶς aut ἀκρόπτις, aut ἀκρωτὶς, ac ἀκροατὶς etiam scriptionis errore delabi. Et sanè suspectam lectionem faciunt exemplaria, cùm ἀκροατὶς non satis seruata ordinis alphabetici serie habeant. Locus autem Hippocr. habetur lib. 7. Epid. (pag. 359. 13.) γλῶσσα ξηρὴ, ἀκρόπτις, lingua resiccata, inarticulata. Et rursus (eadem p. v. 48.) καὶ τρίτη ἀκρόπτις. & tertio die vocem efformare non potuit, hoc est, linguam inarticulatam habuit. Vbi ἀκρόπτις etsi ad linguæ motionem refertur, ægro tamē attribuitur, & pro eo qui clarè aut distinctè loqui non poterat, sumitur. vt & lib. eodem (pag. 364. 15.) μετὰ ταῦτα ἀκρόπτις, δύο ἡμέρας ἢ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, post hæc linguam inarticulatam habuit, aut vocem efformare non potuit, diem vnū aut duos recalescebat.

Ἀκρόπλοα significant quæ in summo extant ac velut in superficie innatant. Sic enim Gal. in Exeg. τὰ ἐπιπολαίως εἶον ἐπ' ἄκρῳ ἐμπλέοντα, in superficie ac velut in summo innatantia, explicat. additque ὅπως δὲ καὶ οἱ ἀκρόπλοοι. Erotianus quoque ἀκρόπλοα exponit τὰ ἐξ ἐπιπολῆς ἐμπλέοντα in superficie innatātia. Et Varinus τὰ ἐπιπολῆς καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐμπλέοντα ex Gal. Legitur autem apud Hippocr. lib. 1. de morb. (p. 132. 40.) τὸ δ' αὐτὸ δὲ ῥέπει τοῦτο, & τὰ ἐν τῷ πλευρῷ φλέβια πάσχει, ὅσα ἔσω ἀκρόπλοά εἰσιν. Eodē verò modo & venis in latere, quæ intus in superficie extant, accidit.

Ἀκροποσθίη dicitur Hippocr. præputium aut summa & extrema præputij pars glandem integēs ex aph. 19. lib. 6. & Coac. Præn. (p. 440. 1.) νεῦρον διακοπὲν ἢ γνάθου λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὐ συμφύεται. Præcisus neruus, aut genę tenue quiddam, aut præputium, nō coalescit. Quæ imitatus est Arist. lib. 2. de part. animal. cap. 13. ex Hippocrate. ἀκροποσθία καὶ ἀκροπόσθιον exponitur Polluci lib. 2. τὸ πόσθης περιττὸν prominēs preputij pars, vt Rufo Ephesio lib. περὶ ἀνθρώπ. μορίων, τὸ ἔσχατον τῆς πόσθης, præputij extremum. πόσθη autem cutem quæ glandē integit significat. Polluci τὸ ἐπὶ οὐρήθρα δέρμα, cutem quæ vrinarium meatum integit. Rufo verò cutis glandem tegens πόσθη dicitur, vt & Isagoges authori τὸ σκέπον τὸ ἄκρον, quod extremitatem pudendi contegit. Hesychius ἀκροποσθία τὰ ἄκρα τοῦ αἰδοίου pudendi extremitatem exponit. Ἀκροποσθίη lib. 4. de Morb. (p. 177. 20.) in signis calculi pro extrema preputij parte vsurpatur Hippocrati. Significat autem pudendi attritum aut frictionem quam καυλοτρίβειν dicit lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 196. 10.) pudendi affrictū in reddenda vrina.

Ἀκροσαπὲς τὸ ἐπιπολῆς μεταβεβλημένον exponitur Gal. in Exegesi, hoc est, in summo ac superficie immutatum. Sed melius ἐπὶ βραχὺ pro ἐπιπολῆς quædam exemplaria habent, vt & apud Varinum legitur, significatque quod parum aut leuiter immutatum est ac in superficie putredinem contraxit. Legitur autem apud Hipp. lib. περὶ τροφῆς (p. 111. 33.) ὁκοῖα νέοισιν ἀκροσαπέα, γέρουσι δὲ ἐς τέλος μεταβεβλημένα. ἀκμάζουσιν ἀμετάβλητα. Quibus verbis innuit iuuenibus cibū leuiter coctum ac putrefactum conuenire, vt senibus perfectè immutatū, ætate autem vigentibus minimè immutatum, hoc est, recentissimū ac minimùm putrefactum. ἀκροσαπὲς inquinamentū & rudimentum coctionis dicunt.

Ἀκροχειρίζειν micatio per summas manus dicitur, aut summarum manuum distentio, cū summis manibus inter se colluctātur pancratiastæ, & sese raptant circa reliqui corporis congressum. Lib. 2. περὶ διαίτης (p. 98. 34.) ἀκροχειρίη ἰσχναίνει & τὰς σάρκας ἕλκει ἄνω. Lucta per summas manus extenuat & carnes sursum trahit. Vbi quædam exemplaria ἀκροχείριξις legunt. ἀκροχείρησις etiam dicitur lib. 3. περὶ διαίτης (p. 105. 30.) & ἀκροχειρισμὸς, etsi lib. eodem (pag. 104. 34.) aliquid discriminis ponere videtur dum scribit, ἀκροχειρισμοῖσι, ἀκροχειρίξει, πάλιν κωρυκομαχίη ξυμφορώτερον. Lucta per summas manus vtitor, præterquā quòd Corycomachia commodior est. Etsi aliter legisse videtur Cornari⁹.

Ἀκρόχλιαρον dicitur summè tepidum, per quā tepidum

pidum & exactè tepidum. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 79. 44.) διδόναι δὲ, ἢν διδῷς, ἀκρόχλιαρον cùm autem exhibere voles, perquam tepidum dabis. Vbi Gal. ἀκρόχλιαρον ὅταν ὅτι ἄκρως χλιαρὸν explicat, quod est summè tepidum, additque ἄκρως δὲ ὅτι χλιαρὸν, ὅπερ αὖ ἡ μέσοι ἀκριβῶς τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ θερμοῦ. Summè autem tepidum dicitur, quod calidi frigidique exactè est medium. Et rursus lib. eodem (p. 100. 58.) ad præcordiorum inflāmationem lini semen ἀκρόχλιαρον ἑφθὸν ὕδατι καὶ ἐλαίῳ, summè tepidum ex aqua & oleo coctum adhibet. Hippocr. ἀκρόχλιερον etiam dicitur idem quod ἀκρόχλιαρον lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 14. & 15.) ἀκρόχλιαρον verò lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 220. 38.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 285. 49.) ἀκρόχλιαρον quidam in summo ac leuiter tepidū velut in superficie explicant. ἀκροχλιαρῶς πυελοῦν etiā dicitur tepidè fouere lib. 2. περὶ γυν. (p. 288. 18.)

Α'κροχορδόνες verrucæ dicuntur quas Græci ἀκροχορδόνας vocant. In tuberculorum genere reponuntur ab Hippocr. aph. 26. lib. 3. & Gal. lib. de tumoribus præter nat. & lib. 14. Meth. med. Celsus cap. 1. lib. 2. verrucarum quædā genera dolentia (ἀκροχορδόνας Græci appellant) vertit ex Hippocr. aph. 26. lib. 3. Sunt autem vitiosi succi multi ad exteriora & cutim repentis soboles. Acrothordona interdum retinet Celsus, eumque vt & alia diuersa verrucarum genera describit Celsus cap. 28. lib. 5. ἀκροχορδόνες ὄνομα πάθους Hesychio dicuntur, & inter cutis vitia reponuntur in Isagoge. Authori Definit. Med. (p. 401. 8.) ἀκροχορδὼν ἐστὶν ἔκφυσις περιφερὴς, καὶ βάσιν ἔχουσα βάσιν. Acrochordon verrucæ species est exortū habens orbicularem & basim angustam.

Α'κρόψιλον exponitur Gal. in Exeg. τὸ ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ψιλὸν, τουτέστι γυμνὸν, in summo nudum, etsi quædam exemplaria ἐπὶ τὸ ἄκρον habent, vt & Varinus. Legitur autem hæc dictio lib. 4. Epid. (p. 332. 15.) καὶ τὸ αἰδοῖον ἀκρόψιλον ἐγεγόνει, pudendumq; extrema parte denudatum erat.

Α'κρώμιον summus humerus dicitur & lati scapularum ossis summitas. Est autem os cartilaginosum quod clauiculam cum lato scapularum osse connectit, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. de art. (p. 594. 45.) & Paulus cap. 113. lib. 6. Hippocrates verò (ibidem) σύνδεσμον τῆς κληῖδος καὶ τῆς ὠμοπλάτης esse dicit, hoc est, iuguli & lati scapularum ossis nexum ac ligamentū. Gal. lib. de ossibus, & lib. 13. de vsu part. cap. 11. ἀκρωμία etiam Hippocr. dicitur idem quod ἀκρώμιον. Lib. de art. (p. 597. 8.) ἀναγκάζεται γὰρ πολυκινήτως εἶναι διὰ τὴν τῆς ἀκρωμίης σύζευξιν, cogitur enim sæpissime moueri propter eam quam cum summo humero habet cōnexionem. Lib. quoque περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 63. 5.) ἀκρωμίαι summi humeri dicuntur. Pollux etiam ὠμοπλάτας καταλήγειν μὲν γὰρ εἰς ἀκρωμίας scribit. Et τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος, ἀκρωμίας, καὶ ὤμου κεφαλὴ, καὶ ἐπωμὶς, καὶ ἀκροκωλία. Rufo verò Ephesio ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. ἀκρώμιον ὁ σύνδεσμος τῆς κλειδὸς καὶ τῆς ὠμοπλάτης dicitur, iuguli & lati scapularum ossis cōnexio aut copula. addit que, Εὔδημος δὲ ὀστάριον εἶναί φησι μικρὸν τὸ ἀκρώμιον. Eudemus verò ossiculum perexiguum esse dixit ἀκρώμιον. Idem etiam ἀκρώμια συνδέσμους τῆς κλειδὸς καὶ τῆς ὠμοπλάτης esse scribit Authori Isagoges (p. 376. 11.) τὸ μὲν τῆς ὤμου αὐτὸ τοῦτο ἀκρώμιον καλεῖται, humerorū vertex & summum ἀκρώμιον vocatur.

Α'κρωτήρια dicuntur extremæ corporis partes, vt manus & pedes. ἀκρωτηρίων ψύξις extremarū partiū perfrictio aph. 26. lib. 7. & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 40.) ἀκρωτήρια καταψυχόμενα corporis extrema refrigerata. Et rursus (p. 80. 26.) ἀκρωτήρια ψύχει, extremas corporis partes refrigerat, de oxymelite. & (ibidem (p. 91. 17.) ἀκρωτήρια ἐψυγμένα extremā perfrigerata in febre ardente ob incendium internum imbecilla facultate & inflammatione interna totū ad se sanguinem attrahente. Item κατάψυξις ἀκρωτηρίων extremorū perfrictio (ibidem p. 94. 27.) calore natiuo humorum copia oppresso. Α'κρωτήρια verò quænam dicantur, scribit Galen. Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 66. 34.) his verbis, τὰ δὴ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος ἅπερ ὅτι πόδες τε καὶ χεῖρες, ἴσμεν ἑτοίμως καταψυχόμενα, κακοπαθοῦντος τοῦ στόματος τῆς γαστρὸς, ἤτοι διὰ μακρὰν ἀσιτίαν δακνὸν σφοδρῶς ὑπὸ δακνωδῶν ἰχώρων, ἢ διὰ πλῆθος ἄκαιρον τροφῆς βαρυνόμενον. hoc est, Corporis autē extrema, hoc est, pedes & manus, malè affecto ventriculi ore promptè refrigerari nouimus, nimirum cùm vel ob longam inediam à mordentibus serosis humorib. vehementer lancinatur, aut ob intempestiuam cibi copiam grauatur. Et Com. ad aph. 26. lib. 7. γίνεται μὲν, ὡς καὶ πρόσθεν ἐρρέθη, καὶ διὰ μέγεθος φλεγμονῆς σπλάγχνων ἡ τῶν ἀκρωτηρίων ψύξις. γίνεται δὲ καὶ διὰ λειποψυχίαν, ἢ τὸ σβέννυσθαι τὴν ἔμφυτον θερμασίαν, ἢ τὸ πνίγεσθαι διὰ πλῆθος, καὶ μάλισθ' ὅταν ψυχρὸν ᾖ. γίνεται δὲ καὶ διὰ ὀδύνην ἰσχυρὰν ἐν τοῖς μέσοις τοῦ σώματος ὑπάρχουσαν, δι' ἣν συστέλλεται μὲν ἡ φύσις εἰς ἑαυτὴν, ἕπεται δ' αὐτῇ καὶ τὸ αἷμα καταλεῖπον οὐ μόνον τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος, οἷον πόδας, καὶ χεῖρας, καὶ κεφαλὴν, ἀλλὰ καὶ σύμπαν τὸ δέρμα. Extremarū corporis partiū refrigeratio oritur velut etiam supra dictū est, tum propter inflammationis viscerum magnitudinem, tū propter animi defectionem, tum quia calor natiuus extinguitur, vel propter multitudinem, tum pręcipuè cùm frigida fuerit, suffocatur. fit etiam propter vehementem dolorem media corporis occupantem, ob quem natura in sese contrahitur, ad quam sanguis cōsequitur, non modò extremas corporis partes, veluti pedes, manus & caput deserens, verumetiam cutim vniuersam. Legitur quoque ἀκρωτηρίων ψύξις extremarū corporis partium perfrictio aph. 1. lib. 7. Vbi quænā dicantur ἀκρωτήρια, etiam his verbis aperit Gal. ἐν μὲν τοῖς χρονίοις νοσήμασι καὶ μάλιστα διὰ χωρὶς πυρετοῦ εἰσι καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα, καὶ γέρουσι, ψυχρὰ γίνεσθαι τὰ τοῦ σώματος ἔσχατα μόρια, ῥῖνας, ὦτα, πόδας, ὦτα, καὶ χεῖρας ἄκρας, οὐδὲν ἄτοπον. οὐ μὴν ἔν γε τοῖς ὀξέσι μέτριον τὸ κακὸν, ἀλλ' ἱκανῶς ὀλέθριον τὸ σύμπτωμα, φλεγμοναῖς σφοδροτάταις τῶν σπλάγχνων ἐπιγινόμενον. In morbis diuturnis ac præcipuè vbi sine febre fuerint, & per hyemem, senibusque, extremas corporis

C

partes, veluti nares, pedes, aures & summas manus frigidas fieri non est absurdum. Non tamen in acutis mediocre est malũ, sed symptoma abundè perniciosum quod magnis viscerum inflammationibus accidit. Sic ἀκρωτήρια videntur explicari in Coac. Præn. (pag. 439.19.) his verbis, κεφαλὴν καὶ πόδας καὶ χεῖρας καταψύχεσθαι, κοιλίης καὶ πλευρῶν θερμῶν ἐόντων, κακόν. caput, pedes ac manus, ventre ac lateribus calentibus perfrigerari, malo est.

Ἄκυλοι glandes sunt Ilignæ & fructus Ilicis, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 96.4.) Theophr. lib. 3. hist. plant. cap. 6. ἄκυλος ὁ μὲν τῆς πρίνου καρπὸς, Ilicis fructus ἄκυλος. Amphis Comicus apud Athenæum lib. 2. (pag. 25.) ὁ συκάμινος συκάμινα ὁρᾷς φέρει, ὁ πρῖνος ἀκύλους, vt mora morus fert vides, Ilex glandes. ἄκυλον neutro genere Hesychio dicitur ὁ τῆς πρίνου καρπὸς, βάλανος. Ilicis fructus, glans.

Ἀλαζὼν ostentatorem & iactatorem significat, eumque qui se venditat aut superbè ostentat. Hesychio ὑπερήφανος, ψεύστης, ἢ ἐπὶ ἄλης ζῶν exponitur, qui vagando victum quæritat, hoc est ἀγύρτης aut circulator, vaniloquus & impostor. Hip. lib. de Morbo sacro (pag. 122. 22.) ἀλαζόνας vocat eos qui se pios venditant aut simulant, & suæ inscitiæ diuinitatẽ prætexunt, quibus & circulatores iungit. ἐμοὶ δὲ δοκέουσιν οἱ πρῶτοι τοῦτο τὸ νόσημα ἀφιερώσαντες, τοιοῦτοι εἶναι ἄνθρωποι οἷοι καὶ νῦν εἰσὶ μάγοι τε καὶ καθάρται, καὶ ἀγύρται, καὶ ἀλαζόνες, ὁκόσοι δὴ προσποιέονται σφόδρα θεοσεβέες εἶναι, καὶ πλέον τι εἰδέναι. Mihi certe qui hunc morbum ad deos retulerunt, tales esse videntur, quales sunt Magi, expiatores, & circulatores, ac arrogantes ostentatores, qui se valde pios esse ampliusque scire simulant. Lib. περὶ ἄρθρων (p. 13.17.) φορτικὸν γὰρ τὸ τοιοῦτο καὶ πανταχῶς ἀλαζονικόν. Huiusmodi enim (deligationes) oneri sunt & ad vanam gloriam cõparatæ ad ostentationem factæ. Xenophon Pæd. lib. 2. ἀλαζόνα dici scribit de iis qui se ditiores esse simulant & magis strenuos quàm re vera sint, & quæ polliceantur minimè præstent.

¶ Ἀλαία φθίσις exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocratem ex lib. de Loc. in homine, ἡ οἷον τυφλὴ καὶ ἀόρατος, tabes quasi cœca & inconspicua. Sic enim apud Galenum legendum videtur. Ac nemini profectò dubium videri debet quin his verbis subindicetur locus lib. de loc. in homine (p. 66.28.) vbi scribitur, ὅταν δ' ἐς τὸν μυελὸν ῥόος γένηται, φθίσις δὴ γίνεται, ac ex hoc loco φθίσις ἀλαία γίνεται reponendum sit, cõtra omnium codicum fidem. Cùm verò in medullam fluxio facta fuerit, tabes cœca & inconspicua oritur. Quam lectionem subolfecisse Cornarium etiam constat, cùm tabem occultam & inconspicuam oboriri dixit. Ἀλαὸς verò ὁ τυφλὸς exponitur Gal. apud Hippocr. cœcus, oculis captus, & Hesychio ἀλαὸς ὁ τυφλὸς, ἢ μάταιος, παρὰ τὸ ἀλᾶσθαι κατὰ τὴν πορείαν, cœcus, & qui inaniter aliquid inuestigat, aut gradiẽdo aberrat & frustratur, velut qui oculis capti sunt. ἀλαῖος autem idem quod ἀλαός.

Ἀλάπτης exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocr. ὁ ἐξ Ἀλάπτων, χωρίον δὲ ἐστι τῆς Θράκης τὰ Ἄλαπτα. qui ex Alaptis est. Alapta autem plurali numero Thraciæ locum significant. Quibus sanè verbis mihi locus lib. 7. Epid. (pag. 354. 23.) subindicari videtur, vbi tamen passim legitur, ὁ παρὰ Ἁρπαλίδῃ ἀλείπτης. vnctor apud Harpalidem. Nam ἀλάπτης legendum existimo, vt sit Qui ex Alaptis erat apud Harpalidem, velut postea eodẽ libro scribitur (p. 366.39.) ὁ Ἁλικαρνασεὺς ὁ ἐν τῇ Ξανθίππου οἰκίῃ καταλύων. Halicarnaseus ad Xanthippi ædes diuertens. Ex ἀλάπτης autem in ἀλείπτης facilem esse errorẽ satis apparet. At verò magnam per morbos populares Hippocraticarum curationũ partem in Thracia esse susceptam, satis testantur Abdera, Ænos & Olynthus.

Ἅλας Θηβαϊκὸν sal Thebaicum dicitur Hippocrati lib. περὶ γυναικείης φύσ. (p. 227.24.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 281.8.) Lib. verò περὶ ἀφόρων (pag. 296.8.) ἅλας συχνὸν παραμίσγων sal copiosum permisce.

Ἀλάστορες dicuntur Galeno in Exegesi αὐτοί τε οἱ ἄνθρωποι οἱ τὰ ἄλαστα ἐργασάμενοι, καὶ οἱ τιμωροὶ αὐτῶν δαίμονες. facinorosi homines, maleficia & quę facilè obliterari nequeunt, aut perpetua memoria celebrantur, perpetrantes. Item genij aut dæmones maleficiorum vindices, vt furiæ vltrices. Erotiano autem dicuntur ἀλάστορες ex Bacchio, οἱ φονεῖς, homicidia perpetrantes, additq; quibusdam etiam dici τοὺς ἀνόσια καὶ μιαρὰ ἐργασαμένους, κἂν μὴ ὦσι φονεῖς, εἶτ' ἄλαστά τινα καθ' ὁδοὺς διαπραξαμένους. παρὰ τὸ ἀλιτεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἁμαρτεῖν. Verùm apud Erotianum ἄλαστα aut ἄλησα legendum videtur, vt & apud Galen. legitur, & ἀλιτεῖν quoque, aut certe ἀλιτεῖν pro ἀλητεύειν ponitur: Vt sint ἀλάστορες qui execrãda & facinorosa, aut exitio digna perpetrant, quæque fuga digna sunt, παρὰ τὸ ἀλητεῖν quod interdũ vagari & errare significat. Sed cùm ἁμαρτεῖν exponat, ἀλιτεῖν legendum videtur, quod significat delinquere & ea peccare quæ veniam nõ mereantur, vt sit ἀλιτῶ, λιτῆς καὶ ἱκεσίας στερούμαι, venia aut supplicatione priuor. Est & ἀλιτεῖν scelus & facinus admittere. Ἄλαστα autem Hesychius exponit ἄτλητα, ἀνεπίληστα, ἄλημα, δεινὰ, grauia, non ferenda, & quorũ deleri aut obliterari memoria nõ potest, ideoq; grauissima. Vnde ἀλάστορες eidem dicuntur παλαμναῖοι, οἱ μιάσμασιν ἐνεχόμενοι, ἢ οἱ μεγάλα ἁμαρτάνοντες, ἀσεβεῖς, impij, scelerati, execrandi, qui grauissimè deliquerũt & sceleribus sunt inquinati. ἀλάστορες dicũtur Plutarcho in Problem. οἱ ἄλαστα καὶ πολὺν χρόνον μνημονευθησόμενα δεδρακότες, qui ea perpetrarũt quę neq; memoria obliterari possunt, & diuturna hominũ memoria celebrantur. Budeus verò ἀλάστορας dici scribit, παρὰ τὸ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτεῖν, ἐφ' οἷς ἔστιν ἀλαστῆσαι καὶ στενάξαι, quòd ea peccẽt ob quę indignari aut ingemiscere liceat. Dicũtur etiã ἀλάστορες furiæ & mali genij maleficiorũ vindices & vltores, διὰ τὸ τοὺς ἀλάστορας καὶ παλαμναίους κολάζειν, quòd facinorosos, execrãdos & exitiosos homines puniãt. Sic Plutarch. de orac. defectu. δαίμονας ἀλάστορας καὶ παλαμναίους dici scribit,

scribit, ὡς ἀλιτηρίων τινῶν καὶ παλαιῶν μιασμάτων ποινὰς ἐπεξιόντας, vt facinorum quorundam indelebilium & veterũ pœnas persequentes. Dicitur & ἀλάστωρ ὁ ἀλιτήριος, homo exitiosus, pernicies, pestis & internecio. Vtitur autem hac dictione Hippocr. lib. de Morbo sacro (p.123.27.) quem locum subindicant Gal. & Erotianus. καθαίρουσι γὰρ τοὺς ἐχομένους τῇ νούσῳ, αἵμασι καὶ τοῖσι ἄλλοισι τοιούτοισι ὥσπερ μιάσμασιν ἔχοντας, ἢ ἀλάστορας. Expiant enim morbo correptos, aut sanguine & aliis quibusdam huiusmodi scelerib. inquinatos, aut facinorosos & sceleratos. Vbi insolens phrasis animaduertenda venit, αἵμασι καὶ τοῖσι ἄλλοισι μιάσμασιν ἔχοντας, pro cædibus & sceleribus inuolutos & inquinatos, vt ἔχοντας προσέχοντας significare videatur. (Sic enim φονεῖς explicare & accipere videtur Erotianus.) Etsi non me latet aliam esse interpretum mentem & vulgatorum exemplarium lectionem.

Ἀλγήματα scribit Gal. in Exeg. πολλάκις δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ νοσήματος ἐπιφέρειν τοὔνομα. καὶ τὸ ἀλγεῖν ὁμοίως, ἀντὶ τοῦ νοσεῖν τι καὶ πάσχειν, καὶ τὰ ἄλγεα τὰ ἀπ' αὐτοῦ, sæpe de ipso morbo efferre Hippocr. & τὸ ἀλγεῖν eodẽ modo pro morbo aliquo laborare aut aliquo modo affici. Ita & reliqua ab eo deducta. Quod etsi Hippocratis πραγματείᾳ versanti infinitis prope locis occurrit, neque tamẽ hac Oeconomia aut eo quod subimus onere indignum fuerit, aliquot ex multis proferre quorum ad instar reliqua depromi possint. In Coac. Præn. (p.431.32.) τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ ἀλγήματα πνιγώδεα, & Prorrh. (pag. 204.21.) faucium gracilium præfocantes dolores dicuntur, vbi ἀλγήματα πνιγώδεα de musculorum laryngis interna phlegmone & inconspicua efferuntur. Et τὰ κατὰ φάρυγγα ἰσχυρὰ ἀλγήματα in Coac. (p.431.39.) faucium affectus cum vehementi dolore dicuntur. πλευροῦ ἄλγημα ἀλόγως ἀφανισθὲν, lateris dolor præter rationem euanescens, de pleuritico affectu, in Prorrh. (p.201.4.) Item τὰ κατ' ὀσφυῦ κατὰ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα πρὸς ὑποχόνδριον χειφόμενα, dolores lumborum diuturni sensim circum præcordia conuoluti. Prorrh. (p.202.40.) & Coac. Præn. (p.423.27.) Neque enim ἀλγήματα illic tam dolores quàm diuturnos affectus significant. Eodem modo dicuntur τραχήλου καὶ πήχεων ἀλγήματα ceruicis & cubitorũ affectus cum dolore. in Coac. Præn. (p.431.40.) & Prorrh. (p.207.1.) ἐν ἀλγήματι νώτου καὶ στήθεος, in dorsi & pectoris affectu cum dolore. in Coac. (ibidem 43.) ἐπὶ στήθεος ἀλγήματι πυρετώδει, pectoris affectus cum dolore & febre (ibidem v.45.) ὀσφύος ἄλγημα sæpius in Coac. Præn. (vt p.433.) lumborum affectum cum dolore indicat. ἐκ κοιλίης ἀλγήματος ἐπιπόνου πυρετὸς καυσώδης, febris ardens ex laborioso ventris affectu, in Coac. Præn. (p.427.23.) vbi visceris cuiusdam interni phlegmone aut erysipelas subindicari videtur. πλευροῦ δεξιοῦ ἄλγημα crebrò Hippocr. de lateris dextri affectu effertur, vt lib.7. Epid. (p.363.25.) & (p.357.17.) & (p.359.45.) Lib. quoque eodem (p. 356.26.) ὑποχονδρίων καὶ κατὰ κοιλίην ἄλγημα, præcordiorum & ventris affectus cum dolore, & ἐχάλασεν τεταρταίῃ τὰ ἀλγήματα, quarto die affectus remiserũt (ibidem v.38.) ἄλγημα περὶ στῆθος καὶ πλευρὸν de affectu thoracis ad phthisin comparato, lib. eodem (pag. 360.19.) & lib.5. Epid. (p.343.2.) Itidem lib.7. Epid. (pag. 360.40.) ἄλγημα περὶ ὀμφαλὸν βρωτικὸν, circa vmbilicum affectus cũ dolore erodens. Eodem modo etiam ἄλγος & ἀλγεῖν ponitur, vt lib.7. Epid. ἄλγος ἐς γούνατα καὶ μηρὸν (p.361.4.) genuũ & femoris affectus cum dolore, & ἄλγος κοιλίης δεινὸν, grauis ventris affectus, ibidem (pag. 357.35.) ὀσφυῦ ἤλγησεν ibidem (pag. 358.26.) de lumborum affectu, atque aliàs sæpe.

Ἀλεάζειν θερμαίνειν calefacere exponit apud Hipp. in Exegesi Galenus. Hesychius κρύπτειν, occultare, θερμαίνειν, calfacere, ἀφανίζειν, dêlere, εἴργειν ἢ προβάλλειν arcere, obiicere aut prætendere. Idem ἀλεάζω ἀθροίζω congrego exponit. Ac forte ab ἀλέα deducitur quod est Hesychio θέρμη, θάλπος, calor, tepiditas, aut ab ἀλεὸν quod θερμὸν, ἢ χλιαρὸν calidum aut tepidum & egelidũ significat. ἀλεὸς διάπυρος ignitus exponitur Hesychio. Quam dictionẽ eadem notione vsurpare videtur Hip. lib.1. περὶ γυναικ. (p.234.22.) ἀλλ' αὖθις πολλὰ ἴη ἄλεα, sed rursus multa calida procedant. Rursusq; (ibidem v.24.) καὶ ἄλεα ἐπιφέρηται, & calida ad vteros deferantur, in causis redũdantis menstruæ purgationis. Etsi ἀλεὰ apud Hip. hoc sensu leg. videretur, cùm passim ἄλεα legatur, & Cornarius πολλὴ ἀλέα legisse videatur, multus calor. Ac forte ἀλέα ab ἀλὴς, (hoc est confecta) vt & aliàs sæpe, legi debeat, etsi spiritu tenui scribatur plerunque, vt postea dicetur.

Ἄλειφα ἔλαιον ἢ στέαρ exponitur Galeno in Exeg. apud Hip. oleum aut adeps, idemq; est quod ἄλειφαρ Herodiano apud Eustathiũ, quod Hesychius ἄλειμμα exponit, vnguentũ idq; quo inungimur. frequens Hippocrati dictio, vt lib. de fistulis (pag.519.29.) καὶ ἄλειφα πρὸς τούτοις ξυμμίξας, adiectoq; ad hæc oleo aut adipe. Lib.6. Epid. sect.5. aph.12. ἐγχεῖν ἄλειφα θερμὸν, vnguen instillare calidum aut oleum in auris dolore, vbi Gal. ἄλειφα ἔλαιον ἢ πιμελὴν τετηκυῖαν exponit oleum aut adipem liquatũ. Lib. 2. de Morb. (p.145.48.) καὶ ἄλειφα ὀλίγον ἐπιστάξας, oleo pauco instillato. Ibidem (v.17.) ἀλείψας ἀλείφατι πολλῷ, multo oleo inunctũ. Et lib.4. de Morb. (p.173. & 174. sæpius.) Lib. 1 περὶ γυναικ. (p.254.15.) ἄλειφα ῥόδινον ἢ αἰγύπτιον, oleum rosaceum & Ægyptium. & eodẽ lib. (p.262.6.) λευκὸν ἄλειφα αἰγύπτιον oleũ albũ Ægyptium. vt & lib.2. περὶ γυναικ. (p.275.8.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.231.18.) ἄλειφα χηνὸς ἔχυτον, adeps anserinus liquidus aut infusus, lib.1. περὶ γυναικ. (p.242.4. & lib. περὶ ἐπικυήσι. (p.52.42.) ἄλειφα ῥόδινον, oleum rosatum, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.231.16.) Lib.2. Epid. (pag. 318.17.) σὺν ἀλείφατι συναλείφειν cum vnguine illinito. Dicitur & ἄλειφαρ Hippocrati vt & Homero. Lib. περὶ ἐπικυήσιος (p.52.42.) χηνὸς ἄλειφαρ anserinus adeps.

Ἀλέλαιον oleum sali mixtũ dicitur & sal ex oleo diligenter tritus, quo in laxis articulorum tu-

moribus vtitur Gal. lib. περὶ εὐπορίστων (p.483.24.) remediũ confirmãdis articulis idoneũ.

Ἀλέξασθαι, idem est quod auxiliari, auxilium ferre. Lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p.30.44.) δεῖ οὖν τοῖσιν ἐπιτηδεύμασιν τοιούτοισιν ἀλέξασθαι, his igitur tali ratione & instituto auxiliari oportet. ἀλέξασθαι βοηθῆσαι explicat Erotianus. Hesychius verò ἀμῦναι, βοηθῆσαι, propulsare, auxiliari. Galenus etiam ἀλέξασθαι βοηθεῖν esse scribit auxiliũ ferre.

Ἀλεξητήρια βοηθήματα exponit Gal. apud Hippoc. auxilia & à verbo ἀλέξασθαι ducta esse scribit. Vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p.238.24.) καὶ οἶνον καὶ τ' ἄλλα ἀλεξητήρια & vinũ & reliqua id genus præsidia. & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.76.56.) ἀλεξητήρια δὲ τοιῶνδε γεγράψεται, horum autem medelæ scribentur: vbi Gal. βοηθήματα exponit. Quæ loca mihi subindicare videtur Gal. Idem lib. 5. de simpl. med. fac. cap. 17. Alexiteria & Alexipharmaca medicamenta pro eodem sumi posse scribit, paruoq; inter se discrimine distare, quòd dicantur Alexiteria quæ ferarum venenis & ictibus medẽtur, Alexipharmaca verò quæ deleteriis medicamentis adhibentur. Quod etiã scribit Com. 5. in lib. 6. Epid. (p.525.11.) καλεῖται δὲ ἀλεξιφάρμακα μὲν ὅσα τοῖς δηλητηρίοις ἀνθίσταται, θηριακὰ δὲ ὅσα τὰς τῶν θηρίων ἰᾶται δήξεις. Alexipharmaca quidem vocantur quęcunque deleteriis resistunt, Theriaca verò quæ ferarum morsus sanant. Hesychius ἀλεξητήριον exponit ἀποτρόπαιον, quod arcet, repellit aut venenum abigit. ἀλέξαι γὰρ τὸ βοηθῆσαι. Vt ab ἀλέξαι deductum velit quemadmodum Gal. ab ἀλέξασθαι, & Erotianus ἀλεξιφάρμακον.

Ἁλὲς siue ἀλὲς & ἄλης siue ἀλὴς condensus, confertus, coaceruatus dicitur, valde vsitata vox Hippocrati, vt & ἄλις, confertim, coaceruatim. Ἁλὲς verò sæpe per se positum apud Hippocr. reperitur, vt extremo lib. 1. de Morb. (p.139.44.) de sanguine, μεταπίπτει καὶ συναπίπτει ἀλὲς transmutatur & cumulatè conuellitur. Et lib. 2. (p.140.16.) ἀλὲς τὸ φλέγμα καὶ ἡ χολὴ, conferta pituita & bilis. Ibidem (p.141.39.) ὅταν ἐν τῇ κεφαλῇ φλέγμα κινηθὲν ῥυῇ ἀλὲς κάτω, cum in capite mota pituita affatim deorsum confluxerit. Item lib. 1. de Morb. (p.132.27.) ἀπεμεῖ τὸ πλήρωμα ἀφ' ἑωυτοῦ ἀλὲς τοῦ αἵματος, ipsam sanguinis confertam copiam à seipsa vomitione reiicit. Et (p.133.44.) ὅταν φλέγμα ἢ χολὴ συνῇ ἀλὲς μεσηγὺ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ δέρματος. cùm pituita aut bilis copiosa inter carnem & cutim collecta fuerit. Eodem quoque lib. (pag. 133.31.) ὅταν δὲ ἀλισθῇ ἐν αὐτῇ, ἀποδίδοῖ πάλιν ἀλὲς καὶ παχύ. Vbi verò in eo collecta fuerit, reddit rursum aceruatam & crassam. Est vbi huic dictioni aliquid ab Hippocr. adiungitur. Lib. 1. de Morb. (p.132.46.) καὶ γὰρ ὅταν φλέγμα ῥυῇ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἄλης ἀθρόον ἐς τὴν ἄνω κοιλίην. Nam cùm multa pituita è capite confertim in superiorem ventrem confluxerit. Lib. 4. de Morb. (p.174.41.) ἀλὲς καὶ πολλὸν ἄλειφα ἐπικείμενον, multum & confertũ oleum incumbens. In Coac. Præn. (pag.432.45.) φλέγμα ἀλὲς συχνὸν σὺν πόνῳ διέρχεται plurimus & creber flatus cum labore prodit. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.105.32.) ἢν μὴ πολὺ ἀλὲς ἐπιπαυθὲν αἷμα ἐξόδους ποιήσηται, nisi abunde multus impulsus sanguis viam aperuerit. Dicitur verò θερμὸν ἀλὲς εἰσπνεῖν, quod est calidum aceruatim inspirare, lib. 6. Epid. aph. 9. sect. 7. Vbi ἀλὲς pro ἄλις positum videtur, aut ἀλὲς θερμὸν collectum & coaceruatum calorem significat. Lib. 4. Epid. (pag.334.26.) vt & lib. 7. (pag. 357.34.) ἀλέα excrementa dicuntur conferta, collecta & coaceruata. Et ἀλέα ἔρχεται τὰ καταμήνια conferta prodeunt menstrua & coaceruata, lib. 1. περὶ γυναικ. (p.239.15.) & lib. περὶ ἀφόρων (p.291.13.) ἀλέες αἱ μῆτραι, vteri condensari, hoc est in sese contracti & collecti. lib. 1. περὶ γυναικ. (p.239.12.) ἢ τῶν μητρέων ἀλέων ἐουσέων, aut vteris congregatis, condensaris, hoc est in sese collectis & contractis. Agitur enim de vterorum læuitate, quæ perdendi fœtus causa est. Tunc enim continentes fœtum pelliculæ, minus quàm deceat cohærent, vtpote vteris congregatis, hoc est dum in sese contrahuntur, seque colligũt plenitudine distenti. Hoc enim veluti motu facilè excidunt. Cornarius vteros plenos existentes dixit. Sed hic mihi videtur esse loci huius sensus, si modo integra est lectio. Nam & aliam attendisse lectionem videtur Caluus, & exemplaria omnia vitiata sunt, tum manu scripta, tum publicata. Sic autem mihi legi posse videtur: ἢν γὰρ λεῖαι ἔωσι, ἔστιν ὅτε περιέχοντες αὐτὸ ὑμένες ἧσσον ἢ ὡς δεῖ ἐχόμενοί εἰσιν, ἅτε τῶν μητρέων ἀλέων ἐουσέων. Si nanque læuore correpti vteri fuerint, interdum continentes fœtum pelliculæ minus quàm deceat cohærent, nimirum condensatis vteris. Etsi ingeniosam Cordæi lectionem ex lib. περὶ ἀφόρων restitutam non improbo τῶν μεγάλων ἑλκέων ἐουσέων. ob ingentes quæ insunt in vtero cicatrices. Nisi quòd hoc loco Hippocr. restibilem fertilitatem facit, quam omninò conclamatam & desperatam ponit in magnis vteri cicatricibus lib. περὶ ἀφόρων. Tenui autem spiritu hîc scribitur, vt & ἀλέα sæpe apud Hippocr. & ἀλέως quod ἀθρόως exponit Gal. in Exeg. & ἀλέωσι ἀθροίζωσι, & ἀλεότητα ἄθροισιν. Sic apud Homerum ἀλέντες ἀθροισθέντες, & ἀλεὶς ἀθροισθεὶς συστρέψας ἑαυτὸν exponitur, & συστραφεὶς ac συσταλεὶς in se coaceruatus & collectus. Sic & ἀλεῖ Hesychio tenui spiritu scribitur & exponitur συναθροισθεῖ, & ἀλέντες συγκλεισθέντες, & ἀλεῖτων, ἢ συγκλεισθέντων, ἢ ἀθροισθέντων, ἢ συστραφέντων. Quædam autem exemplaria in hoc Hippoc. loco pro ἀλέων ἀλίων scribunt eodem sensu. Nam ἀλεῖος & ἀλέιος & ἄλιος dicitur. & ἄλιον ὕδωρ τὸ ἠθροισμένον ἐξ ὄμβρου ἀθρόον, ex conferto imbre collectam aquam significat Galeno, & Hesychio ἀλεῖον ὕδωρ ἀθροιστὸν καὶ συλλεκτόν. Quæ omnia etsi tenuiter scribuntur, melius tamẽ cum aspirato spiritu ponuntur, vt ἁλέες πόσιες καὶ ἰσχυραὶ lib. 1. de Morb. (p.137.36.) coaceruatas ac valentes vini potiones significant, & ἅλις ἀθρόως explicat Gal. apud Hippocr. Com. 1. in Prorrh. (p.181.16.) vbi Hippocrati scribitur, περὶ κρίσιν δὲ τοιούτοισι πνεῦμα ἀλὲς ἔξω πολὺ διέρχε-

διέρχεται, iis circa indicationem plurimus & frequens flatus cum contentione prodit. Et lib. περὶ φύσ. παιδίου. (p.312.) ἅλις εἰπεῖν, vt vno verbo dicam aut abunde. ἅλις apud Erot. δαψιλῶς καὶ ἱκανῶς exponitur & Hesych. abunde, sufficienter. Sic ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον (pag.671.53.) ἑστῶτα δὲ δεῖ καὶ ἐξ ἴσου ἀμφοτέροισι βεβῶτα ἐξ ἴσου τῶν ποδῶν ἅλις. Stantem vtrisque ex æquo pedibus abunde insistere oportet. Ἀλὴς autem pro ἅλις Hippocrati sumitur sæpe vt aph. 9. lib.6.Epid.sect.7. & lib.1 περὶ γυναικ. (p.242.28.) ἢν δὲ ἐς κοιλίην ἔλθῃ ἀλὴς ὑγρὸν, quòd si in ventrem aceruatim humor descenderit. vbi etiam exemplaria manu scripta ἀλὴς habent. ἀλέως etiam vsurpatur Hippocr. lib.1. περὶ γυναικ. (p.243.4.) ὑπὸ τοῦ αἵματος ἀλέως ἐξαπίνης κατελθόντος, à sanguine aceruatim derepente delato, hoc est, sanguinis copia subitò descendente. Ab ἀλὴς autem ἀλίζεσθαι deducitur quod coaceruari, congregari significat. & crebrò vsurpatur Hippocrati, vt lib.1. de Morb. (p.133.31.) ὅπου δὲ ἀλισθῇ ἐν αὐτῷ, vbi verò in eo collecta fuerit. Et lib.2. de Morb. (p.140.19.) ᾗ ἂν τύχῃ ἁλισθέντα, quanam in parte collecta fuerint Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.197.46.) καὶ ὀδύνη ἢν ἀλισθῇ, & sicubi dolor coaceruatus fuerit. Et ibidem (p.209.28.) καὶ ὁκόταν ἀλισθῇ ἐν τῇ κοιλίῃ, & cùm in ventre coaceruata fuerit aut collecta. In Coac. Pren. (p.433.45.) πνεῦμα ἀλιζόμενον ἐν τῇσι ὁδοῖσι, inter ambulandum spiritus coaceruatus & confertus, pro spiratione concitata, magna & densa, qualis tumentibus precordiis aut visceribus insigni cacochymia laborantibus contingere solet. Quibus ex locis interdum tenuari, interdum quoque aspirari apud Hippocr. apparet. Significat autem ἀλίζω Varino συναθροίζω, congrego, colligo, cogo, coaceruo, & ἀλίζονται ἀθροίζονται exponit Hesychius.

Ἄλευρον farinam significat ab ἀλέω. Erotianus ἄλητον apud Hippocratem ἄλευρον exponit. Hesychius ἄλευρα κυρίως τὰ τοῦ σίτου. ἄλφιτα δὲ τὰ τῆς κριθῆς. vt ἄλευρον præcipuè tritici farinam significet, polenta, hordei. Sed & αἰρῶν & φακῶν ἄλευρα dicit Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.229.29 & 30.) & lib.2. περὶ γυναικ. (p.285.36 & 37.) lolij & lentium farinam. Ibidem quoque ἄλευρα χονδρώδη dicit farinam crassiorem alicæ similem. lib.2. περὶ γυναικ. ἄλευρα χονδρώδεα eadem de re.

Ἀλεωρὴ munimentum significat, præsidium, remedium, solatium, tutum perfugium, laxamentum, leuamen, alleuamentũ apud Hipp. ἐν παραγγελίαις (p.18.12.) αὐτοῖς γὰρ νόσων πολὺς κάματος παρέχει μεγάλην ἀλεωρὴν, morbi enim alicuius remissio magnum ægro præbet solatiũ, perfugium. ἀλεωρὴ, φυλακὴ, ἄσυλα exponitur Hesychio, tutamẽ & perfugiũ. Idem ἀλεωρὴν ἀποστροφὴν, καταφυγὴν explicat, auersionẽ, declinationẽ ac velut effugiũ, vt mali euitationẽ indicet, qua significatione apud Hipp. sumi posse videt, idq; ab Hesychio subindicari.

Ἀλῆναι πλανηθῆναι exponit Gal. apud Hippocr. errauerint. additq; dictum esse ἀπὸ τῆς ἄλης quod errorem significat. Verùm suspecta videtur lectio & ἀλύειν leg. videtur, vt sit ἀλύειν pro ἀλυσσεῖν. Quidã etiã ἀλυθῆναι scribunt.

Ἀλιθύει apud Hippocr. idem significare videtur quod ἀλύειν anxietate torqueri, aut corporis inquieta iactatione vexari. Legitur lib.2. περὶ γυναικ. (p.269.22.) ἀλιθύει καὶ ἐμέει anxia est & vomit. Ac forte illic ἀλυθύει idem quod ἀλυδοιν significat. Est autem ἀλυδοίνει Hesychio ἀσθενεῖ viribus defectum esse & imbecillũ. ἀλυδοίνας, ἀδημονεῖς, δέδιας exponit Varinus. anxius es animi & metuis. ἀλυδοινᾷ etiam ἀσθενεῖ, ἀλγεῖ exponit Hesychius, dolore afficitur, viribus est imbecillis.

Ἄλητον farinam significat apud Hippocr. ἄλευρον exponit Erotianus. ἄλητον ἄλευρον dici scribit Hesychius, farinam tritam aut molitam idẽ quod ἄλημα ab ἀλέω aut ἀλήθω, aut quasi ἀλεστὸν cereale, aut ἐν τῷ ἀλέτῳ φθειρόμενον ἄλφιτον, farina molendo subacta, aut πᾶν τὸ ἀλληλισμένον σιτίον cereale cujusuis generis tritura subactum. Quam dictionem crebrò vsurpat Hippocr. vt lib.2. περὶ διαίτης (p.92.) Lib.2. Epid. (p.318.13.) in gulæ affectũ ἄλητον ὡς θερμότατον διδόναι, farinam quàm calidissimam cũ mero apponi iubet. Lib. de artic. (p.606.35.) τῷ ἀλήτῳ τῷ σιτανίῳ τῷ πλυτῷ καταπλάσσειν, farina sitania, eluta, ex cataplasmate imposita. Et lib. eodẽ (p.607.7.) τῶν πυρῶν τὸ ἄλητον tritici farina, & (v.9.) φυρᾶν τὸ ἄλητον, farinam subigere. Vbi σητάνιον ἄλητον idem quod σητάνιον ἄλευρον dicitur extremo lib. de rat. victus in morb. ac. (p.117.9. & 29.) sitaniam farinam ex Plinio diximus lib. de art. reliqui interpretes hornam. Rursusq; eodem lib. (p.609.18.) ἄγχιστα μὲν εἰ ἄρα χρὴ τὸ γλίσχρον ἄλητον, proximum certe (si modo quid confert) locum habet farina glutinosa. Et Galenus quoque his in locis ἄλευρον exponit. Lib.1. περὶ γυναικ. (p.246.31.) ἄρτου ἄλητον dicitur farina triticea ex qua panis cõficitur, aut forte panis in farinæ modum tritus aut comminutus, velut iusculum ex pane eloto aut qualis panatella nostra sumitur, etsi illic vitiosè ἄρτον ἄλητον pro ἄρτου ἄλητον scribitur. ἀλητώδης διαχώρημα, alui recrementum farinæ molitæ instar, quod farinam molendo subactam refert, inter candicantes alui egestiones reponitur in Coac. Prænot. (p.443.24.) & ἀλητώδης κοπριώδης διαχώρημα, farinæ molitæ instar & stercorosum alui recrementũ deterioris esse notę quàm exactè candicans scribitur, quod magnas viscerum acrotius mesenterij obstructiones, imbecillumque facultatis naturalis robur indicat.

Ἀλθαίνεσθαι idem quod θεραπεύεσθαι curari, sanescere significat lib.2. de Morb. (p.147.28.) καὶ ἐπὴν ἤδη τὸ ἕλκος ἀλθαίνηται, & vbi vlcus iam curatum fuerit. Et rursus (v.33.) ἐπὴν δὲ ἀλθαίνηται, vbi curatus fuerit. Galenus quoq; in Exegesi (in dict. θηρίον) lib. περὶ χυμῶν (p.114.36.) ὅθεν ἀλθαίνονται, vnde curantur, legit, vbi ἔνθεν ἀλθήσεται scribitur vt antea diximus. Dicitur & ἀλθαίνει & Hesychius ἀλθαίνει exponit αὔξει, θεραπεύει, ὑγιαίνει, auget, curat, sanat. Et Varinus ἀλθαίνοντα, ἰώμενον, θεραπεύοντα, eum qui medetur & curat.

Ἀλθαίνειν ὑγιάζειν apud Hippocr. exponit Gal. in Exegesi, sanare, mederi. Erotianus etiam ἀλθαίνεσθαι ὑγιάζεσθαι, sanari. Hesychius ἄλθετο ὑγιάζετο. Eidem ἀλθακὸς ὁ ἰατρὸς dicitur, & ἄλθος, φάρμακον, sanatio, medela. Ἄλθεξις etiam ἡ ἴασις, sanatio Galeno explicatur, & Erotiano θεραπεία curatio. Eaque dictione vtitur Hippocr. lib. de art. (p.605.33.) ταχεῖα μὲν ἡ ἄλθεξις breuis est sanatio, & χρονιωτέρη μὲν ἡ ἄλθεξις diuturnior quidem curatio, pro quo ἄλθηξις quædam habent exemplaria. Dicitur & ἄλθεξις pro ἄλθεξις, vt & ἀλθαίνεσθαι pro ἀλθαίνεσθαι. Lib. de fract. (p.544.10.) πολυχρονιωτέρη ἡ ἄλθεξις diuturnior curatio, & (v.8.) φλαύρως ξυναλθαίνονται τὰ ἄρθρα κινηθέντα, articuli agitati non recte curantur.

Ἀλθίσκειν ὑγιάζειν exponit Gal. apud Hippocr. sanare, curare. Legitur autem lib. 2. de Morb. (p.147.45. & 47.) ἀλθίσκειν δὲ τῷ μολίβδῳ, curatio autem fiat penicillo plumbeo immisso, aut plumbea fistula. Verùm Galeni exemplaria ἀλθήσκειν pro ἀλθίσκειν vitiosè legunt.

Ἀλίνδησις idem quod ἀλινδὸς volutatio in puluere, cuius meminit Hip. lib. 2. περὶ διαίτης (p.98.33.) & lib. περὶ ἐνυπνίων (p.108.4.) & cum lucta coniungit. ἀλινδὸν autem δρόμον exponit Hesychius. Meminit etiam lib. 3. περὶ διαίτης Hippocr. (p.105.30. & p.101.29.)

Ἄλις & Ἀλίζεσθαι. Vide in ἅλες.

Ἁλίσκεσθαι, tentari, capi, de morbis dicitur qui temporis tractu inuadunt, non autem derepente. Aph. 70. lib. 5. οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, quartana tentati. Vbi scribit Gal. τὸ γὰρ ἁλισκόμενοι καὶ ἁλίσκονται προσθέσει δηλοῖ τῷ χρόνῳ. Hæc enim verba ἁλισκόμενοι (capti, tentati) & ἁλίσκονται (capiuntur, tentantur) tēporis productionem indicant.

Ἀλκαρ βοήθημα exponit Gal. apud Hippocr. auxilium, remedium. Dictio etiam Homero crebrò vsurpata, vt Il. ε. (v.644.) οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι, neque te existimo Troianis auxilio futurum. Vbi ἄλκαρ, ἴαμα, ἀλέξημα, βοήθημα, medelam, remedium, tutamen, præsidiū, auxilium exponunt, vt & Hesychius. Varino etiam δύναμιν καὶ συνεργείαν significat. Erotianus Hippocrati ἀλκὴν dici annotat & τὴν βοήθειαν exponit. Quæ significatio etiam apud Homerum reperitur.

Ἀλκτὴ, βοτάνης ὄνομα, herbæ nomen esse annotatur Erotiano apud Hippocratem. Sed forte ἀκτὴ leg. cuius crebra fit mentio libris περὶ γυναικείων, & tota γυναικείων πραγματεία.

Ἅλλεσθαι τὸ αἷμα sanguinis saltus, sanguine à partibus externis & circunferentia ad interiora viscera se recipiente in horrore & tremore, lib. περὶ φυσῶν (p.119.31.)

Ἄλλο ὅτι τὸ λοιπὸν sumi sæpe apud Hippocr. hoc est pro reliquo testatur Erotianus ex lib. de art. Sic enim sumitur (p.384.34.) ἐπὶ θάτερα δὲ τὸ ἄλλο σῶμα, altera verò reliquum corpus. Et (ibidem v.55.) ὥστε μετέωρον τὸ ἄλλο σῶμα εἶναι, vt totum corpus sublime fit, hoc est, reliquū corpus. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p.237.15.) τὴν δ' ἄλλην δίαιταν τὴν αὐτὴν ποιέεσθαι, reliquam victus rationem eandem obseruare. Eademq; phrasi scribitur περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.200.22.) τὴν δὲ ἄλλην δίαιταν καὶ ταλαιπωρίην τὴν αὐτὴν κελεύειν διαπρήσσειν, ἣν καὶ τὸν πρόσθεν χρόνον. Reliquam verò victus rationem & laborem eundem quem superiore tempore obseruare iubeto. ἄλλην κοιλίην αὐτὴν τῆς λοιπῆς apud eundem sumi annotat Erotianus. videturque locum lib. περὶ ὅρκων (p.43.14.) indicare. ὥσπερ τὸ στόμα καὶ ἡ γλῶσσα, καὶ ἡ ἄλλη κοιλίη, ἔνυγρά ἐστι. quemadmodum os, & lingua, & reliquus venter humida sunt. Aut (quod magis arridet) locus Progn. (pag. 132.39.) ab Erotiano subindicatur, ἔμπυον ἔσεσθαι σημαίνει καὶ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ κατὰ τωὐτό. fore suppurationem hoc loco, & reliquo ventre ad eundem modum significat. Verum apud Erotian. ἄλλῃ κοιλίῃ αὐτῇ τῇ λοιπῇ legendum erit, dandi casu. Est etiam hæc phrasis alioqui Homero familiaris, vt Il. κ. v.408. πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί; αὐτὴ τῶν λοιπῶν. Vbi reliquorum Troianorum tum excubiæ tum lecti?

Ἀλλογνοῶν exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. ὁ παραφρονῶν, qui desipit, ὁ οἷον ἄλλα γινώσκων παρὰ τὰ ὄντα, velut alia percipiens quàm existant in rerum natura. Idem Gal. eadem ratione ἀλλοφρονήσας dici ab Hippocr. scribit, quasi alia sentiens, de quo postea.

Ἀλλοδημίη peregrinationem, aut externam regionem ac gentem significat Hippocrati lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.210.24.) αὕτη ἡ νοῦσος προσπίπτει μάλιστα ἐν ἀλλοδημίῃ, hic morbus maximè in peregrinatione accidit. ἐν ἀλλοδημίῃ enim idem quod ἐν ἀλλοδαπῇ significat. At illic mendum esse apparet, & pro ἀλλοδημίῃ ἀποδημίῃ legendum, vt scribitur lib. περὶ κρισίμων (p.388.40.) vbi eadem repetuntur.

Ἀλλοιοτρέπεται, τρέπεται ποικίλως exponitur Gal. in Exegesi, variè mutatur, immutatur, vertitur. Verùm ἀλλοιότροπος legitur apud Hippocr. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.205.39.) quomodo legunt quædam etiam Gal. exemplaria. εὐθέως οὖν τὸ σῶμα ἀλλοιότροπος καὶ γίνεται ὠχρὸν, cōfestim igitur corpus variè immutatur & pallidum fit. Hîc autem neutraliter accipitur, proque eo ἀλλοιοτροπεῖ vitiosè legit Varinus. ἀλλοτροπῆσαι μεταβαίνειν exponit Hesychius, quod est transmutare, transponere.

Ἀλλοιοῦσθαι dicitur Hippocrati alienari, alterari, de substantiæ immutatione aut temperamenti corruptione & alteratione. lib. de articul. (pag. 603.3.) καρώδεες γὰρ οἱ μύες οὗτοι, καὶ ἀλλοιούμενοι, καὶ ἐντεινόμενοι παρὰ φύσιν. Hi nanque musculi dum præter naturam aut alterantur, aut intenduntur, soporem inducunt. De musculis maxillam inferiorem mouentibus locus intelligitur, qui alienati à natura, aut alterati, carum inducunt. ἀλλοίωσιν autem ponit Galenus in temperiei naturalis immutatione, dum vltra modum incalescunt, perfrigerantur, humescunt, aut arefiunt, inflāmatione aut erysipelate tentātur, aut putredine corrūpuntur, quæ est totius substātię immutatio. Ἀλλοιοῦσθαι explicat Varin. μετασχηματίζεσθαι immutari, in aliā figurā verti. Dicit & ἀλλοίωσις

ἄλλως ὁ παρηλλαγμένος, ἢ ἀλλοδαπὸς, immutatus, aut extraneus & peregrinus. ἀλλοιοῦται expônit Hesychius ἄλλος ἐξ ἄλλου γινόμενος μετασχηματίζεται, qui subinde in aliam figuram vertitur.

Ἀλλόκοτον, ἀδηλοῖς καὶ ἀγνώστοις obscurum & ignotum explicat Galenus in Exegesi, Erotianus ἐξηλλαγμένον, abhorrens, alienum, peregrinum, extraneum, inauditum & inusitatum. Quæ nimirum explicationes locum lib. de fract. (p. 527. 35.) exprimunt, vbi ἀλλόκοτον & εὔηθες inter se opponi videntur. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 241. 39.) καὶ ἱμείρεται ἀλλοκότων αἰεὶ βρωμάτων, & semper alienos cibos appetere & abhorrentes, quod faciunt prægnantes.

Ἀλλόκοτα, ἀκατάλληλα, ἐναντία, ἀκατάστατα Hesychius, inconcinna, dissentanea, incomposita, incongrua. Addit Varinus significare ἀήθη, ἐξηλλαγμένα, inusitata, inaudita, præter rationem immutata aut non consentanea & absurda, idque ex translatione.

Ἀλλοφάσσοντες exponuntur Galeno in Exegesi παραληροῦντες, παραφρονοῦντες, delirantes, desipientes. Erotiano verò λυπούμενοι καὶ πεθορυβημένοι, animi anxietudine agitati ac perturbari, & velut tumultuantes, idque ex Bacchii opinione. Addit idem Xenocritum Coum existimare Ionibus dici ἀλλοφάσσειν de mentis alienatione, eiusque notationis verisimilitudines probat quòd dicatur παρὰ τὸ ἄλλο φάσκειν καὶ ἄλλο φωνεῖν, aut vt alii legunt, ἀλλοφρονεῖν, quia alius aliud loquatur, aut alia voce vtatur aut aliud sentiat. Quam etymologiam etiam secutus videtur Eustathius. Ea dictione vtitur Hippocr. in Progn. (p. 155. 54.) οἱ δὲ ἀπολούμενοι, δύσπνοοι γίνονται, ἀλλοφάσσοντες, ἀγρυπνέοντες. At qui perituri sunt, difficultate spirandi vexantur, delirant, vigilant. Galenus verò in Comm. his verbis hanc dictionem explicat. τὸ δὲ ἀλλοφάσσοντες, εἴρηται γὰρ καὶ τοῦτο τοὔνομα κατὰ τὴν ῥῆσιν, οὐ πάνυ τι σύνηθες ὂν, ἤτοι τοὺς παραφρονοῦντας, ἢ τοὺς μεταβάλλοντας ἑαυτοὺς, ὥσπερ οἱ ἀλύοντες, ἐνδείκνυται. βέλτιον δὲ, ὅσον ἐξ αὐτῆς τῆς φωνῆς οἷόν τε τεκμαίρεσθαι, τὸ πρότερον, ἵν᾽ ᾖ γεγονημένον τοὔνομα τὸ ἀλλοφάσσοντες, ἐκ τοῦ ἄλλοτε φάσκειν ἄλλα. τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ μεταβάλλειν ἄλλοτε εἰς ἄλλο σχῆμα τὰ φάη, τουτέστι τοὺς ὀφθαλμοὺς, γεγονέναι φασὶ τὴν προσηγορίαν. Cæterùm dictio ἀλλοφάσσοντες (quæ & in Hippocr. oratione posita est) non admodum consueta, aut delirantes, aut sese iactantes, quod est anxietudine correptos, indicat. Præstat autem (quantum ex ipsa voce conijcere licet) prior significatio, vt ἀλλοφάσσοντες inde ductum videatur, ἐκ τοῦ ἄλλοτε φάσκειν ἄλλα, ex eo quòd quis aliud atque aliud loquatur. Nonnulli verò inde ortam appellationem dicunt, ἀπὸ τοῦ μεταβάλλειν ἄλλοτε εἰς ἄλλο σχῆμα τὰ φάη, τουτέστι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ex eo quòd quis subinde in aliam atque aliam figuram τὰ φάη, hoc est oculos, mutet. Ex quibus verbis satis apparet ἀλλοφάσσοντας dici delirantes motis perpetuò & inconstanter oculis, aut qui alienos sermones serunt quos διαλεγομένους ἀλλοχόους dicit lib. 2. Epid. (p. 314. 18.)

Ἀλλόφασις exponitur Hesychio θόρυβος ταραχώδης, turbulentus tumultus, & ἀλλοφάσσειν, ἐπιφροτεῖν, ἢ ὀχλεῖν ἐπιφέρειν βάρος, hoc est aliud sentire ac loqui & inquietum esse aut corporis inquietudine iactari, vt expositionum altera τοῖς λυπουμένοις καὶ τεθορυβημένοις Erotiani respondeat, altera verò παραφρονεῖν, vt idem sit ἐπιφροτεῖν, quod ἀλλοφρονεῖν ἢ ἀλλογνοεῖν, desipere, aut aliud sentire quàm in rerum natura existat, quod est delirantium. Etsi vitiosè apud Hesychium ἐπιφροτεῖν & ἀλλοφασεῖν scribit. Quo magis etiam miror Varinum hanc vitiatam Hesychii scriptionem sequutum. Gal. etiam in dictione παραφάσσειν, ἀλλοφάσσειν παραφρονεῖν, quod est desipere, significare innuere videtur.

Ἀλλοφρονεῖν mente esse alienata, aliud sentire, delirare. Gal. in Exeg. (in dictione ἀλλογνοεῖν) ἀλλοφρονήσας eadem ratione dictum esse vult Hippocrati, οἷον ὁ ἄλλα φρονῶν παρὰ τὰ ὄντα, quasi qui aliud sentit quàm quod sit. Vbi tamen ἀλλαφρονήσει quædam exemplaria legunt, sed ἀλλοφρονήσει legendum existimo, vt locus lib. 1. περὶ γυναικ. subindicetur (p. 245. 2.) καὶ ἀλλοφρονήσει, καὶ παράνοιαι γίνονται μανιώδεες, mente erit alienata, & delirationes existent furiosæ. lib. 2. de Morb. (p. 143. 49.) ἀλλ᾽ ἀλύει καὶ ἀλλοφρονεῖ ὑπὸ τῆς ὀδύνης sed anxietudine vexatur & præ dolore delirat. ἀλλοφρονεῖν, παρακόπτειν καὶ ἐξιστασθαι delirare & ex animi potestate exire, exponit Varinus. ἀλλοφρονέοντα, παραφρονέοντα, ἀλληγοροῦντα, aliena loquentem, desipientem exponit Hesychius ex Homero Il. ψ. (v. 698.) vitiosè tamen apud Hesych. φειφρονέοντα pro παραφρονέοντα scribitur.

Ἀλλοχόοι διαλεγομένοις, aliena loquentes aut fundentes alienos sermones ac serentes, inter loquendum alieniores, qui nec mente nec verbis sibi constant, quod est delirii signum. Lib. 2. Epid. (p. 314. 18.) ἦσαν πολλῷ μᾶλλον καὶ δύσπνοοι καὶ διαλεγόμενοι ἀλλοχόοι, hi grauiori longe difficultate spirandi conflictabantur, & inter loquendum alieniores videbantur. Vbi tamen σιαλοχόοι quidam cum Gal. legunt, & eos qui multum sputum ore fundunt intelligunt. Quam lectionem etiam videtur agnoscere Erotianus, vt scribemus postea.

Ἀλλοχροεῖν est colorem mutare & alium atque alium colorem induere lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 204. 36.) ὥστε εὐθὺς ἀλλοχροεῖ τὸ σῶμα, ita vt corpus statim alium colorem induat, aut in alium colorem mutetur.

Ἄλλως temerè, frustra, significat apud Hippocr. lib. de Morbo sacro (p. 128. 13.) αἱ δὲ φρένες ἄλλως ὄνομα ἔχουσι τῇ τύχῃ κεκτημέναι. Præcordia autem temere & ex fortuna quadam nomen sortita sunt. Vbi τὸ ἄλλως μάτην paulò post exponit. ἀλλὰ μάτην τοῦτο τὸ ὄνομα ἔχουσιν, sed frustra hoc nomen habent. ἄλλως etiam Hesychius ματαίως, ὡς ἔτυχεν, ἢ μάτην exponit, inconsulto, temerè, frustra, vt fors tulit.

Ἅλμα apud Hippocr. Hesychius πήδημα significare scribit, καὶ τὴν πρώτην τοῦ ἐμβρύου μεταβατικὴν κίνησιν, primam fœtus in vtero ad progrediendum agitationem. sed καταβατικὴν malim, quemadmodum etiam legisse Varinus videtur. Eum verò motum per ἀσπαίρειν intelligi apud Hippocr. lib. περὶ φύσ. παιδίου tradunt quidam.

Ἁλμυρώδεες πυρετοὶ dicuntur Hippocrati aph. 17. lib. 6. Epid. sect. 1. febres salsæ, salsuginosæ, quæ tangentibus pruritum quendam excitant, perinde atque à sale & aliis corporibus salsis. Sic enim Gal. illic explicat. τοὺς μὲν οὖν ἁλμυρώδεας ἐπὶ τὴν ἁφὴν ἀνάγων τις, ἐρεῖ τοὺς ὀδαξησμόν τινα ποιοῦντας εἶναι τοῖς ἁπτομένοις, ὥσπερ ὑφ' ἅλμης τε καὶ πάντων τῶν ἁλμυρῶν γίνεται σωμάτων. Salsuginosas igitur febres ad tactum quis referens, eas esse dicet, quæ pruritum quendam tangentibus inferunt, perinde ac ex salsugine & reliquis corporibus salsis excitari solet. ἁλμυρῶδες δέρμα, aph. 12. lib. 6. Epid. sect. 6. cutis salsuginosa, salsa, pruriginosa, & quæ veluti quendam pruritum excitat scabraque est. κοιλίη ταραχώδης ἁλμυρώδεα ῥόον, aluus perturbata salsuginis in modum, hoc est salsuginosa multa & mordacia, velut salsam pituitam demittens. In Coac. prænot. (p. 444. 43.) Ἁλμῶδες etiam salsuginem significat & de lachrymis salsis, acribus ac mordacibus dicitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114. 5.) ὥστε μὴ ἅπτεσθαι τὸ ἁλμῶδες, vt ne salsugo contingat, aut contactu lædat. At ἁλμῶδες στόμα, os salsum aut salsuginosum dicitur lib. 7. Epid. (p. 356. 29.) ἁλμυροειδὲς salsugo aut salsugines intelliguntur. lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 23.) & muria factitia aut artificialis intelligi videtur, eoq; nomine nitrosæ genus sumitur Athenæo.

Ἀλόγως temerè, præter rationem significat in κρίσεων ratione apud Hippocratem, idemque quod παραλόγως, hoc est absque signis concoctionis aut solutionis, ὅταν μήθ' ἱδρῶτος γενομένου, μήτε ἐμέτου, μήτε διαχωρήσεως, ἀλλὰ μηδὲ ἀποστήματος κρισίμου, λυθῆναι συμβῇ τὴν νόσον. hoc est, vbi absq; vllo sudore, aut vomitu, aut deiectione, aut vllo abscessu iudicatorio solui morbum contigerit, vt exponit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 188. 43.) & com. ad aph. 27. l. 2. ἀλόγως igitur idem quod ἀσήμως, ἀκρίτως & παραλόγως, aut μὴ κατὰ λόγον significat. Celebre est quod adfert Galenus ex Hippocrate Com. 3. in progn. (p. 159. 47.) τὰ ἀλόγως ῥαστωνέοντα φιλυπόστροφα, quæ temerè & præter rationem leuant, morborum reuersiones adferre solere, quæ sunt in tota iudicationis disciplina valde decantata. δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἀλόγως ῥαστωνῆσαι λέγοιτ' ἄν, ὅσα μήτε μετὰ σημείων λυτηρίων, μήτ' ἐν κρισίμοις ἡμέραις ἔδοξε πεπαῦσθαι. Constat autem quòd hæc præter rationem leuare dicantur, quæ neque cum solutionis indiciis, neque diebus decretoriis desinant. (vt ibidem scribit Galenus) πλευροῦ ἄλγημα ἐπὶ πτύσεσι χολώδεσιν ἀλόγως ἀφανισθὲν, lateris dolor cum biliosis sputis præter rationem euanescens, damnatur Hippocrati in Prorrh. (p. 201. 4.) ἀλόγως etiam λύεσθαι dicuntur, vt scribit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 197. 5.) οὐ μόνον ὅσα χωρὶς τοῦ γενέσθαι τι βοήθημα τεχνικὸν ἢ φυσικὸν ἐρραστώνησεν, ἀλλὰ καὶ ταῦτα τὰ γινόμενα μὲν, οὐ μὴν κατ' ἀξίαν τοῦ νοσήματος, non solùm quæ nullo vel artis vel naturæ auxilio leuant, verumetiam quæ sic quidem contigerunt, non tamē pro morbi dignitate. ἀλόγως quoq; eam quę nullo ex merito fit aut præter rationem absque vlla causa in morbis repentinam alleuiationem significat, quæ eo certe nomine valde suspecta habetur. Vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 3. Epid. (p. 402. 30.) his verbis. τὸ γὰρ ἅμα πυρετῷ διακαεῖ, καὶ χυμὸν ἔχοντι δηλονότι δακνώδη καὶ δριμὺν, ἐξαίφνης σύμπτωμα σχεῖν ὑγροῖς καὶ ψυχροῖς καὶ ἀδήκτοις ἑπόμενον χυμοῖς, ἐνδεικτικόν ἐστιν οὐ τοῦ πεπαῦσθαι τὴν ἔμπροσθεν διάθεσιν, οὐδενός γε κρισίμου γεγονότος, ἀλλὰ τοῦ νεκροῦσθαί τε καὶ σβέννυσθαι τὴν ἔμφυτον θερμασίαν. εἴρηται μὲν οὖν ἐπὶ πλέον περὶ τούτων ἐν ἑτέροις. ἀλλὰ καὶ νῦν ἐν κεφαλαίοις ἅπαξ ἀρκείτω λελέχθαι περὶ τῶν ἀλόγως ἐπὶ χαλεποῖς νοσήμασιν ἀπυρέτων γενομένων. ὅσω γὰρ ἂν ὀλεθριωτέρων προηγησαμένων σημείων ἄμεινον ἔχειν δόξωσι, τοσούτῳ τὴν νόσον ὀλεθριωτέραν ἔχουσιν. In febre siquidē deurente & succum videlicet mordacem acremque habente, symptomate derepente teneri, quod humidos & frigidos ac mordacitatis expertes succos comitetur, id priorem affectionem non desiisse indicio est, cùm nulla iudicatio extiterit, sed caloris natiui interitum & extinctionem. Verum de his aliàs fusius dictum est. At nunc in summa de his qui præter rationes in grauibus morbis febris expertes fiunt, semel dixisse satis sit. Signis nanque exitiosis præcedentibus quò melius habere videntur, eò certe exitiosiore morbo detinentur.

Ἁλτῆρες halteres, massæ erant plumbeæ aut lapideæ, aut ex metallis conflatæ, aut manipuli ex varia materia, modo grauiori, modo leuiori cōfecti, ansa ac manubrio addito, eaque magnitudine, vt manu quilibet caperetur. Quibus vtebātur palęstritę in exercēdis corporibus, vt docet Gal. lib. 2. περὶ ὑγιεινῶν (p. 242. 4.) ἔνιοι μὲν καταθέντες ἁλτῆρας ἐν τῷ προσθεν διεστῶτας ἀλλήλων ὀργυίαν, εἶτ' ἐν μέσῳ στάντες αὐτῶν, ἀναιροῦνται προκύπτοντες, τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ, τὸν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, τῇ δὲ ἀριστερᾷ, τὸν ἐν τοῖς δεξιοῖς. καὶ αὖθις ἑκάτερον εἰς τὴν οἰκείαν κατατίθενται χώραν. καὶ τοῦτο δρῶσιν ἐφεξῆς πολλάκις ἀτρεμίζοντες τῇ βάσει. τὰ δὲ πλάγια μέρη τῆς ῥάχεως ἡ κίνησις ἥδε διαπονεῖ μᾶλλον, ὥσπερ ἡ προειρημένη τὰ κατ' εὐθύ. Sunt & qui depositis ante se halteribus, vlnæ interuallo distantibus, postea in medio eorum stantes inclinati eos attollūt. dextra quidem eum qui ad sinistram situs est, sinistra autem eum qui ad dextram, rursusq; vtrumque suo loco deponunt, idq; deinceps sæpius firmato gradu faciunt. Hic verò motus transuersas spinæ partes magis exercet, veluti qui ante dictus est, rectas. Idem lib. 6. (p. 286. 17.) halterum vsum partes superiores exercere scribit, ideoque eam exercitationem in eo qui calido semine & acri abundabat consulit, his verbis: γυμνάζεσθαι δὲ γυμνάσια τὰ διὰ τῶν ἄνω

τῶν ἄνω μορίων μᾶλλον, ὁποῖον δ' εἴτι, τὸ διὰ τῆς σμικρᾶς σφαίρας, καὶ τὸ διὰ τῆς μεγάλης, καὶ τὸ διὰ τῶν ἀλτήρων, exercitationibus verò vteretur quæ à superioribus partibus potius obeuntur, qualis est quæ per paruam & quæ per magnam pilam fit, & per halteres. Idem quoque lib. 5. (p. 268. 35.) halterum vsum inter exercitationes quæ superiores partes exerceant reponit, eamque his qui imbecillis sunt cruribus consulit. καθάπερ γε τοῖς ἀσθενέσι φύσει τὰ σκέλη βελτίω τὰ διὰ τῶν ἄνω μερῶν γυμνάσια. χειρονομίαι, καὶ ἀκροχειρισμοὶ, καὶ δίσκου βολαὶ, καὶ ἀλτήρων χρῆσις. Quemadmodum his qui crura habent imbecilla potiores sunt exercitationes quæ superioribus partibus obeuntur, chironomiæ, acrochirismi, disci iactus & halterum vsus. Vbi tamen δισκοβολίαι integra dictione non malè legendum existimarim. Halteres autem ipsi partim proiiciebantur manibus extensis & vicissim inflexis, aut manibus protensis continebantur velut Antyllus apud Oribasium testatur περὶ ἀλτηροβολίας, & Arctæus imprimis vetustus author, qui in cephalæa ἀλτήρων βολὴν consulit cap. 1. cur diutur. morb. Galenus etiam lib. 2. περὶ ὑγιεινῶν inter veloces exercitationes recenset eam quæ fit manibus productis, idq; citra vllos halteres, his verbis (p. 241. 49.) καὶ μὴν δή καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἔνεστι ὀξὺ γυμνάσιον ὁμοιότροπον γυμνάσασθαι, χωρὶς τοῦ κατέχειν ἀλτῆρας, ἐπιταχυνόντα τὰς κινήσεις αὐτῶν εἰς πυκνότητα τε ἅμα καὶ τάχος, εἴτε πὺξ ἐθέλοι τις, εἴτε χωρὶς πυγμῆς ἀνατείνειν ἁπλῶς. Quin & veloci manuum exercitatione eiusdem momenti vti licet, idque citra halteres, ita vt motum earum ad densitatem ac celeritatem intendas, siue in pugnum contractas, siue ipsas simpliciter expansas velis. Quo in loco quidam ἀλκτῆρας non ἀλτῆρας legunt, & ἀλκτῆρας dici volunt adminicula auxiliaria, aut pondufcula quibus saltantes aut fossam transilientes sese ad maiorem contentionem firmant. Sed certe ἀλτῆρες in eum etiam vsum adhibebantur à salientibus, vt vtraque manu contenti firmiorem librationem facerent, vt de Quinquertionibus scribit Theoph. lib. περὶ κόπων, & Aristot. in Quæst. natural. quæst. 8. lib. 5. Ideoque etiam apud Artemidorum ἀλτῆρες & ἀλτηρία legi potest ἀντὶ τῆς ἀλτήρων χρήσεως. Halterum etiam exercitationem elephantico consulit Paulus Aegineta lib. 4. cap. 1. Martialis, Halteres agili rotas lacerto: &, Quid pereunt stulto fortes haltere lacerti, Exercet melius vinea fossa viros.

Ἀλύζει exponit Galenus apud Hippocra. in Exegesi, ἀπορεῖ, ῥιπτάζεται, angitur, anxietate vexatur, inquieta corporis iactatione tentatur. Additque eadem ratione ἀλύξει dictum esse in futuro. Quod legitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 232. 32.) ἀλύξει τε καὶ ῥίψει ἑωυτὴν, anxietate vexabitur ac iactabit seipsam. Verùm pro ἀλύζει apud Galenum exemplaria quædam ἀλυκτεῖ legunt. Erotianus quoque ἀλυκτεῖ apud Hippocrat. agnoscit & ἐκ ῥιπτεῖ explicat, non quiescit. Ἀλυκταίνειν, κλαίειν, λυπεῖσθαι, δυσφορεῖν exponit Hesychius, flere, angi & iactari. Varinus etiam ἀλυκταίνειν & ἀγανακτεῖν mœrore confici & indignari. Ἀλύειν autem frequens est Hippocrati in tota γυναικείων πραγματεία, & ἀλύει, vt li. 1. περὶ γυναικ. (p. 232. 40.) ἀλύει καὶ ῥίπτει ἑωυτὴν, anxietate angitur & seipsam iactat. & aliàs sæpe.

Ἀλύκη Hippocrati anxietudinem aut animi anxietatem significat, aut molestam corporis iactationem & incontinentiam. Item animi angorem & ἄλυσιν aut ἄλυξιν, & ἀλυσμὸν, ῥιπτασμὸν, δυσφορίαν, summam corporis disiectionem & inquietudinem, qua ægri animo anxii nullo loco consistere possunt, verùm præsentem statum continenter immutant. Ἀλύκη exponitur Erotiano apud Hippocra. ἀπορία μετὰ χάσμης animi anxietas aut consilii inopia cum oscitatione. Ac nemini dubium est, quin aph. 56. lib. 7. subindicet Erotianus. Quæ dictio etiam vsurpatur lib. 2. Epid. (p. 318. 33.) Sed pro ἀλύκη ἀλυχὴ scribitur quibusdam in Exegesi, aliis etiam ἀλυγή. Est & quibus ἄλυξις melius scribi videatur. ἀλυχὴν exponit Hesychius ἄσην, χάσμησιν, animi molestiam aut fastidium cum oscitatione. Eidem ἀλυχὰ Doricè dicitur ἀδημονία, ἀηδία, impotentia animi, mœror & tristitia. Verùm ἀηδία vitiosè legitur apud Hesychium. Galenus certe Comm. ad aph. 56. lib. 7. ἀλύκην eandem esse quam ἄλην aut ἄλυν Græci dicunt, scribit. Est autem ἄλυς mentis error aut oberratio, cum quis consilii inops incerta mente vagatur & inquietus oberrat. ἄλυς Hesychio dicitur ἀπορία, πλάνος, βλάβη. Significat etiam δυσαρεστείαν sui tædium ac veluti displicentiam. ἀλύκη autem & ἄλυς à verbo ἀλύειν deducuntur, quod est languere præ consilii inopia, angi animo, aut mœrore & angore affici aut concidere. Cuius verbi significationem his verbis aperit Galenus (comm. eodem) ἀλύειν μὲν οὖν λέγουσι ὀκείνους τῶν ὑγιαινόντων, ὅσοιπερ αὖ ἀεὶ τοῖς παροῦσι δυσχεραίνοντες, ἄλλοτε εἰς ἄλλα μεταβαίνουσι πράγματί τε καὶ πράξεσι. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τῶν νοσούντων ὀκείνους ἀλύειν φασὶν, ὅσοι μὴ φέροντες τὴν κατάκλισιν, ἐξαλλάττουσι τὰ σχήματα διὰ τὸ δύσφορον ἀεὶ τὸ παρὸν εἶναι. τοῦτο δὲ ἔγνωμεν ὀκείνοις μάλιστα συμβαῖνον, οἷσπερ αὖ ἐν τῷ στόματι τῆς γαστρὸς, ὅπερ ἔνιοι καταχρώμενοι στόμαχον ὀνομάζουσι, περιέχεταί τις ἰδιότης ὑγρότητος ἀναρᾶς ἔτι πολλῆς, ἢ ἐμπλεύσης τῷ κύτει τῆς γαστρὸς, ἀναβρεχομένης δὲ εἰς τοὺς χιτῶνας αὐτῆς: quod est: ἀλύειν igitur de quibusdam sanis dicitur, qui semper res præsentes fastidiunt, subinde noua negotia agitantes & actiones commutantes. Quo etiam modo ægris quibusdam attribuitur, qui accubitum non ferentes, habitum mutant, quòd sint ad præsentem statum morosi & anxii. Hoc verò illis præcipuè euenire nouimus, quibus in ore ventriculi (quod interdum nomine abutentes stomachum

nominant) certa quædam humoris vitiosi qualitas continetur, quæ neque multa est, neque in ventriculi capacitate innatat, sed ipsius tunicis impacta est. Erotianus Bacchium reprehendit quòd ἀλύειν ἀδυνατεῖν, πλανᾶσθαι, ἄχθεσθαι explicarit. Neque enim si quis indignatur, aut vagatur, aut animo languet, prorsus ἀλύειν dicitur. ἀλύοντες certe cum dolent, indignantur & ægreferunt. Sed qui oberrant aut vagantur, non statim ἀλύουσι. Bacchio autem Herophilum imposuisse scribit, qui ἀλύειν & πλανᾶσθαι synonyma esse dixerit. At certe verbi ἀλύειν & πλανᾶσθαι maximè vicinam esse significationem, & ἀλύων καὶ πλανώμενος à Plutarcho inter se copulari, testatur Budæus ac cæteri Lexicographi. Iidem quoque ex Plutarchi lib. de audiend. poemat. ἀλύειν αὐτὸ τὸ δάκνεσθαι καὶ ἀπορεῖσθαι hoc est morderi, angi aut anxium esse poni scribunt, interdum etiam αὐτὸ τὸ γαυριᾶν & χαίρειν superbire & gaudio efferri, duobus ex Homero locis in testimonium adductis. Quibus ex verbis satis patet ἀλύκειν aut ἀλύω, & ἄσω, ac ἀδημονίαν eandem prope inter se significationem habere, ac sæpe ab Hippocrate inter se copulari. Sic lib. περὶ παρθενίων (p. 213.28.) ἀλύων καὶ ἀδημονέων ὁ θυμὸς simul iunguntur, anxius animus & mœrore cōcidens aut fluctuans. Eadem ratione ἀλύουσα & ἀσώδης simul ponuntur ægr. 11. lib. 1. Epid. & ægr. 7. lib. 3. Epid. post. st. pest. hoc est, stomachi fastidio laborans & magna corporis implaciditate. ἀλύουσα exponitur Erotiano ἀπορουμένη, ῥιπταζομένη, anxia, anxietudine aut inquietudine vexata apud Homerum Il. ε. (v. 352.) de vulnerata Venere, ὣς ἔφαθ'. ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο. ἀδημονοῦσα exponit scholiastes. Quem locum de animi anxietudine etiam sumit Plutarchus. ἀλύουσα dicitur Etymologico οἷον λύσιν μὴ εὑρίσκουσα τῶν κακῶν, morborum solutionem non inueniens, neque rationem vllam qua se malis explicet aut liberet.

Ἀλυσμὸς quoque ab ἀλύω deducta dictio Hippo. frequens, ἄλυσιν λίνα καὶ ἀπορίαν, ὃ δὴ καὶ ἐῤῥιπτασμὸν καλοῦσι, Galeno significat in Exeg anxietatem, consilii inopiam, aut incontinentem corporis iactationem. Erotiano ἀπορίαν, ἀμηχανίαν, inquietudinem, mentis inopiam. Qua expositione vterque prognostici locum subindicat (p. 126.55.) ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. corporis enim iactationem indicat. Vbi Galenus eius dictionis notationem his verbis aperit. τοῦτο δὴ αὐτὸ τοὔνομα δηλοῖ τὸ δυσφορεῖν ἅπαντι σχήματι, καὶ μεταβάλλειν ἄλλοτε εἰς ἄλλο. hoc autem nomen indicat ægrum nullo habitu consistere posse, sed subinde in alium atque alium se mutare. ἀλυσμὸς ἀνιδρωὼς corporis inquietudo sine sudore dicitur in Prorrhet. (189.54.) Vtitur etiam ea dictione Hippocrates vt annotat Erotianus lib. 4. Epid. (p. 333.43.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 235. 27.) & (p. 256. 39.) Item lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 268. 26.) ἀλυσμοί τε καὶ περιψύξιες, inquietudines & perfrictiones. In Coac. etiam prænot. (p. 439. 34.) vbi Progn. locus repetitur iisdem pene verbis. Mirum autem subit quomodo apud Erotianum hæc dictio ex Aphorismis in medium proferatur, cùm illic altum sit silentium. At certe testimonium illud ad verbum ἀλύειν vel ἀλύκειν referri debet, quam per ἀλυσμὸν explicant.

Ἀλυκὸν ἁλμυρὸν salsum exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocratem. Verum ἀλυκὸν legitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 109. 55.) γίνεται δὲ καὶ στόμα ἀλυκὸν καὶ πικρὸν, fit autem os salsum & amarum. In multis etiam per υ scriptum reperitur. Et Hesychius ἀλυκὸν, ἁλμυρὸν, χλιαρὸν, ψυχρὸν exponit. additq; quibusdam etiam δριμὺ significare. Varinus quoque δριμὺ addit.

Ἀλυώδης τόπος, locus amœnus & placens dicitur ἐν παραγγελίαις (p. 19. 15.) ab ἀλύειν quod γαυριᾶν καὶ χαίρειν hoc est gaudio efferri significat teste Plutarcho, vt antea ostendimus. Cornarius ἁλιώδης legit & maritimum vertit. Caluus ἀλεώδης pro ἡλιώδης legit, apricum intelligens.

Ἄλφιτα hordei tosti seu fricti farinam significant Hippocrati, & de hordeacea farina dicuntur, quæ ex hordeo decorticato & torrefacto parabatur, vt patet lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92. 7.) ἄλφιτα exponuntur ab antiquo critico κριθὴ πεφρυγμένη. Sunt qui dicant ἄλφιτον farinam hordeaceam propriè indicare, vt ἄλευρον triticeam. Verùm Gal. in Exegesi ἄλφιτα apud Hippocr. quamuis farinam denotare, ac de omnibus leguminibus molitis, neque solùm de hordeo dici testatur, his verbis. ἄλφιτα παντὸς ἀληλεσμένου καρποῦ τὸ σύμμετρον τῷ μεγέθει θραῦσμα ὀνομάζεται. τὰ μὲν γὰρ μείζω, κρίμνα, τὰ δὲ ἐλάττω, ἄλευρα. hoc est, ἄλφιτα igitur cuiuscunque grani moliti mediocris magnitudinis fragmenta vocantur. Maiora quippe κρίμνα, hoc est crassiores farinæ, minora verò, ἄλευρα, hoc est, tenuiores farinæ dicuntur. Idem etiam adscribit ἄλφιτα non solùm de hordeo dici Hippocrati, sed & lib. 1. περὶ γυναικ. ἄλφιτα πύρινα polentam triticeam vocari (p. 245. 9.) vt & (p. 260. 5.) καὶ ἄλφιτα πύρινα ἐπιπάσσειν, ac polenta triticea inspersa, quod lib. περὶ γυναικείης φύσ. (p. 226. 4.) ἄλφιτα πυρῶν πεφωσμένα ἐπιβάλλων, triticea polenta torrefacta adiecta, scribitur. Lib. quoque περὶ γυναικ. 2. (p. 265. 36.) καὶ πύρινα ἄλφιτα καταλέσας, triticeam polentam commolitam intelligit. Lib. etiam περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 200. 9.) φακῶν καὶ ὀρόβων πεφρυγμένων ἄλφιτα erui & lentium torrefactarum polenta dicitur. Quem locum ex lib. 2. de morb. maiore adducit Gal. in Exegesi. Ἄλφιτον farina est hordeacea aqua alioue humore macerata, polenta Latinis dicitur. Lib. 5. Epid. (p. 335. 3.) καὶ πιὼν ἄλφιτον, & epota polenta. Ibidem quoque (v. 48.) ἄλφιτα λεπτὰ, tenuem farinam & polentam indicant, quòd aqua conspersa esset. ἄλφιτα ἐπέπασε λεπτὰ ἐφ' ὕδατι polentam sumpsit. λεπτὰ autem addit, vt exactè molitam & tenuissimas farinæ partes exprimeret, aut etiam maximè dilutam polentam denotaret.

taret. ἄλφιτα molam ex Theocrito vertit Virgilius eclog. 8. Sparge molam & fragiles incende bitumine lauros. Apud Theocritum verò Idyll. 2.

Ἄλφιτά τοι πρᾶτον πυρὶ τάκεται, ἀλλ' ἐπίπασσε Θεστυλί, δειλαία. hoc est, farinę tibi primùm igne liquescunt, sed sparge Thestyli misera. ἄλφιτα & ἄλητα sæpe coniungit Hippocr. vt lib. περὶ γυναικείης φύσ. (p. 217. 10.) καὶ ἄλφιτα ἴσα καὶ ἄλητα ἐπιβαλὼν, pari farina & polenta iniecta.

Ἄλφιτα autem ἄναλτα dicuntur Hippocr. polenta insulsa aut sine sale, quam propinat in morbis muliebribus, vt lib. περὶ γυναικείης φύσ. (p. 224. 12.) τῶν δ' ἀλφίτων ἑώλων ἀνάλτων νῆστει διδοὺ πίνειν, polentam autem antiquam insulsam ieiunæ ex vino propina. Lib. verò 2. περὶ γυναικ. (p. 270. 44.) eadem in re, καὶ τῶν ἀνάλτων ἀλφίτων μοῖραν, & insulsæ polentæ portionem. Eodem etiam lib. (p. 264. 30.) ἄλφιτα προσφάτια λεπτὰ βεβρεγμένα ἐν ὕδατι, ἃ καὶ ἐκλείχειν ἄναλτα, polentæ recentes tenues aqua madefactę, quæ etiam insulsæ delingendæ. Sic autem forte dicta polenta videtur insuauis, aut non admodum sumptuosè apparata, ἄναλτον ἄλφιτον, ἀηδὲς, ἀνάρτυτον, ex translatione eduliorum insulsorum & negligenter conditorum, quòd alia esset polenta ex arte magis apparata aut condita mixtis dulciariis quibusdam, vt sapa, melle, musto, vino dulci, aliisque id genus nonnullis, vt videre est apud Galenum lib. 1. de alimentis. Licet Erotianus ἄναλτον ἄλφιτον, τὸ μικρὸν καὶ ἀναυξὲς exponat apud Hippocratem tenuem, non augescentem polentam, forte minimum nutrientem intelligens, & si aliam nominis notationem quidam exprimant. Ἄλφιτα autem προσφάτια videbis in Προσφάτια.

Ἀλφοὶ vitiligines significant: suntq; vitiliginis species, & generis nomen retinent. Vitiligo nanque in λεύκην, μέλανα & ἀλφὸν distribuitur, de quibus Celsus lib. 5. cap. 28. ἀλφοὺς inter morbos vernos annumerat Hippocr. aph. 20. lib. 3. Galenus quoq; Com. 3. in lib. 6. Epid. (p. 490. 9.) ἀλφοὺς vitiosi succi sobolem esse scribit. ἐπειδὴ καὶ ἀλφοὶ κακοχυμίας ἔγγονοί εἰσιν ἐπὶ τοῦ δέρματος συνιστάμενοι, quandoquidem & vitiligines ex vitioso succo ortæ in cute consistunt. ἀλφὸς inter corporis fœditates potiùs quàm morbos recensetur Hippocrati, & ex pituitoso humore fieri scribitur lib. περὶ παθῶν (p. 185. 37.) videturque cætera vitiliginis genera comprehendere. Celsus vitiliginem scribit quamuis per se nullum periculum adferat, tamen fœdam esse, & ex malo corporis habitu fieri. ἀλφὸν vocari vbi color albus est, ferè subasper & non continuus, vt quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Interdum etiam latius; & cum quibusdam intermissionibus serpere.

Ἀλώπηκες dicuntur Hippocrati lib. περὶ παθῶν (p. 185. 37.) quæ Celso areæ, cæteris scriptoribus ἀλωπεκία, vitiosi succi soboles, à quo facilè capilli corrumpuntur. Vitium in pilis capitis, & capillorum denudatio. Ac primùm capilli extenuantur, deinde etiam decidunt ob redundantis succi malignitatem, tandemq; locus affectus discolor apparet. Inde verò nomen sortitum apparet, quòd vulpes eo vitio frequenter tentetur. Gal. lib. περὶ τῶν εὐπορίστων (p. 474. 7.) Paulus lib. 3. cap. 1. Aetius tetrab. 2. lib. 2. cap. 55. Est autem ἀλωπεκία authori definit. Medic. (p. 399. 34.) μεταβολὴ τοῦ χρώματος ἐπὶ λευκότερον, ἐν ᾗ χρονιζούσῃ αἱ τρίχες ῥιζόθεν ἀποπίπτουσιν, coloris in albidiorem mutatio, quæ vbi inueterauit, pili radicitus decidunt. Vide Celsum lib. 6. cap. 4. & Gal. lib. 1. comp. med. κατὰ τόπ.

Ἀμαλδύνεσθαι corrumpi, perdi, destrui, deleri, aboleri, marcescere & languere significat. Galenus in Exegesi familiare esse Hippocrati scribit, & significare velut ἀφανίζεσθαι καὶ ἀμαυροῦσθαι, deleri, obscurati, ex lib. 2. περὶ γυναικείων (p. 287. 1.) ὄμματα ἀμαλδύνεται, oculi obscurantur & hebescunt. Quem locum etiam allegat Erotianus eadem explicatione adhibita: ἀμαλδύνει verò Hesychio non solùm ἀφανίζει exponitur, sed & μαραίνει tabefacere, vt & ἀμαλδύνομαι, ἀφανίζομαι & μαραίνομαι, vt sit etiam ἀμαλδύνεσθαι μαραίνεσθαι, tabefieri, marcescere, languere. Vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 234. 39.) καὶ τὰ ἔμβρυα αὐτέων λεπτὰ καὶ ἀμαλδύνεται, & earum fœtus tenues sunt & languidi, aut tabescunt & marcescunt. Et (p. 235. 15.) ὁ γόνος ἀμαλδύνεται ἀμφοῖν & amborum semen corrumpitur, euanescit, marcescit. Sic lib. περὶ γονῆς (p. 27. 48.) de eunuchis, ὅτι σφίσιν ἡ δίοδος ἀμαλδύνεται τῆς γονῆς, quòd illis genituræ transitus deletur, aboletur, obliteratur. Lib. verò περὶ φύσ. παιδίου (p. 32. 12.) ἀμαλδύνειν conficere, consumere significat, καὶ τὰ ἔντερα καταφυσώμενα κατὰ τὸ ἄνωθεν ἐπιλαμβάνει διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ πνεῦμα καὶ ἀμαλδύνει, & distenta intestina superne per vmbilicum spiritum assumunt & conficiunt, hoc est absumunt, tabefaciunt, consumunt, delent & obscurant, quòd ἀμαλδύνειν, ἀμαυροῦν καὶ μαραίνειν significet, cùm illius nullum amplius appareat indicium.

Ἀμαλῶς apud Hippocratem Galenus idem quod ἁπαλῶς significare vult, hoc est molliter, idemque valere quod μετρίως, moderatè, citato in testimonium loco ex lib. περὶ τῶν ἐμπύων, τὸν δὲ ἀμαλῶς ἐπαινέειν. Qui locus certe legitur libr. 1. de Morb. (p. 131. 30.) Hunc enim librum περὶ ἐμπύων indicatura insigniri, quòd illic ferè de purulentis agatur, certum est. Verùm vitiosa est apud Galenũ lectio, & τὸν δὲ ἀμαλῶς ἐπαινέουσι legendum, hoc est, hoc autem molliter laudant, quod est moderatè aut frigidè. Quãuis vulgata lectio rectè ferri possit, τὸν

ἀλλ' οὐχ ὁμαλῶς ἐπαινοῦσι, id autem non perinde laudant. Illic enim de iis agitur quæ ex necessitate morbis superueniunt, quorum culpa in medicum confertur, qui si quid exhibuerit quod statim non profuerit, culpatur. At si profuerit, non peræquè laudatur, aut ex Galeni sententia, molliter ac frigidè laudatur. ὁμαλῶς quoque idem Galenus τὸ ῥαδίως significare scribit, quod est facile, adducto ex lib. 1. de morb. maiore testimonio, καὶ πίεσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁμαλῶς ὁρᾶ, nec oculis facile videbat. Quæ verba leguntur lib. 2. de morb. (p. 141. 26.) Sed in vulgatis exemplaribus, καὶ πίεσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁμαλῶς ὁρᾶ legitur, & oculis non peræquè videt, vt facilè quis existimet illic ὁμαλῶς esse legendum. Adfert etiam in testimonium Galenus ex lib. 2. de Morb. maiore, καὶ τὰ σιτία οὐχ ὁμαλῶς προσίεται, neque cibos facilè admittit. quod tamen legitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 203. 15.) verùm exemplaria omnia τὰ σιτία οὐχ ὁμοίως προσίεται vitiosè, vt satis patet, legunt. ὁμαλῶς verò Hesychius μετρίως, εὐκόλως, ἀσθενῶς, moderatè, facilè, imbecillè exponit. Quæ significationes loco à Gal. adducto ex lib. περὶ ἐμπύων ferè quadrare possunt. Sed videtur ὁμάλλως vitiosè pro ὁμαλῶς positum apud Hesychium.

Ἀμαμηλίδες dicuntur Galeno in Exegesi vocum Hippocr. esse mespili species quædam quæ Dioscoridi ἐπιμηλὶς & σετάνιον vocatur cap. 181. lib. 1. plurimùmque in Italia nascitur. Idem vero ἐπιμηλίδων nomine quibusdam μῆλα σμικρὰ ἄγρια capi scribit, ἅσπερ καὶ ἀμαμηλίδας ὀνομάζοντι. Hesychio quoque ἀμάμηλος dicitur ἀπὸ γένος ἢ μήλα, ἢ μεσπίλη, etsi vitiosè ἀκάμηλος pro ἀμάμηλος aut ἀμάμηλις legitur. Est enim ἀμάμηλις Pausaniæ apud Eustathium ficus aut mespili genus ἅμα μήλῳ ἀνθοῦν, quòd cum malo floreat. Idem quoque pyri quoddam genus esse testatur. Quidam ἀμαμηλίδας pyri genus in Ionia esse credunt dulce & gustu suaue & ἀπύρηνον, hoc est nucleis aut lapidosa duritie carens. Apud Athenæum lib. 14. ἀμαμαλίδες non videntur esse ἀπίων genus, sed fructus quidam dulcis & suauis lapidosa duritie carens. Sed ἀμαμαμαλίδες vitiosè pro ἀμαμηλίδες aut ἀμαμαλίδες legitur apud Athenæum. Vsurpat hanc dictionem Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 28.) ad lac prouocandum cum sesamo & hordeo trimestri in mortarium coniectis & tritis, succoq; per linteum expresso, admixto melle & amamelidibus, ex vino nigro propinato. προσμίξας δὲ καὶ μέλι, ἢ ἀμαμηλίδας. Vbi certe Amamelides fructus cuiusdã dulcis & suauis saporem retinere videntur, cùm ad lac augendum, vt cætera omnia dulcia & modicè calida ac humida (lib. 5. de med. simpl. fac. cap. 21.) referantur, potius quàm ad mespilorum aut melorum syluestrium genus, quæ acerba sunt & adstringentia ingratique saporis. Aduertendum tamen est apud Hippocr. passim & Gal. ἀμαμηλίδας tenui spiritu scribi, quod alii ἁμαμηλίδας scribunt, vt notationis ratio testatur.

Ἁμαρτάνειν aberrare, errare, labi & decidere significat, apud Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 356. 8.) ἐκ τοῦ ὄρεος πάντα ἡμαρτηκώς, cùm monte prorsus aberrasset, hoc est decidisset, & lapsus esset. Sic Hesychius ἁμαρτεῖν, ἀποτυχεῖν, ψεύδεσθαι exponit, aberrauit, falsus est. ἁμαρτάνειν etiam de mente captis dicitur, qui hallucinantur & aberrant, vt lib. 7. Epid. (p. 361. 1.) Ἱππίου ἀδελφεὴ φρενιτικὴ ἁμαρτάνουσα. Hippiæ soror phrenitide laborans & mente aberrans. Hesychio quoque ἁμαρτεῖν ἀγνοῆσαι exponitur. Ἁμαρτάδες τὰ ἁμαρτήματα significant, errores, delicta Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 64. 51.) αἱ δὲ κατ' ἀρχὰς ἁμαρτάδες, qui in principiis committuntur errores. Et rursus (p. 68. 26.) φέρει μέν τινα κίνδυνον καὶ αὕτη ἡ ἁμαρτάς, aliquod nempe periculum affert hic error. Et (v. 27.) καταγελαστοτέρη δὲ πολλῷ αὕτη μᾶλλον ἡ ἁμαρτὰς τῆς ἑτέρας, lõgè verò magis ridendus hic error alio. Lib. etiam 4. Epid. (p. 330. 24.) ἁμαρτάδες βρωμάτων dicuntur errata & delicta in ciborum ratione. ἁμαρτωλίην Erotianus apud Hippocratem τὴν τῶν ἁμαρτημάτων εἴδησιν, erroris cognitionem exponit, ex lib. 2. Epid. (p. 312. 17.) Hunc enim locum mihi innuere videtur. Vbi ἁμαρτωλίην noxiam diximus, vitium & prauitatem intelligentes, cui τὸ χρηστὸν opponitur.

Ἀμαύρωσις ὀμμάτων, est oculorum obscuratio & hebetatio, aut languescens oculorum acies, eorumque obtusus sensus, nullo manifesto apparente in oculis affectu. Dicitur ἀμαύρωσις Galeno Com. 2. in Prorrh. (p. 185. 3.) ἀμυδρὰ τῶν ὀργάνων αἴσθησις ἄνευ χωλείας τῆς κατὰ τὴν ἀχλυώδη φαντασίας, hebescens & languida instrumentorum sensatio absque vlla turbationis visione. Vbi ἀμαυρώσεως καὶ τῆς ἀχλυώδους ὄψεως, hoc est obtusæ & caliginosæ visionis, id constituit discriminis, ἀμυδρῶς γὰρ ἀμφοτέρων ὁρώντων, προσέρχεται τοῖς μὲν κάμνουσιν αὐτοῖς αἴσθησις οἷον ἀχλύος τινὸς ἐν ταῖς ἀχλυώδεσιν ὄψεσιν. τοῖς δὲ ἔξωθεν ὁρῶσιν, τῶν ὀφθαλμῶν ὁ μὲν ἠμαυρωμένος οὐδεμίαν ἔχειν φαίνεται σύστασιν ὑγροῦ παρὰ φύσιν, ἀπόλωλε δὲ ἐξ αὐτοῦ τὸ λαμπρὸν, καὶ στίλβον, ἐν τοῖς ὀξέως ὁρῶσιν ὀφθαλμοῖς ὑπάρχον, καὶ εἰσὶν οἱ ἀμαυρούμενοι παραπλήσιοι τοῖς τῶν νεκρῶν. καὶ πολλοῖς τῶν ἀποθνησκόντων ἔτι ζῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τοιοῦτοι φαίνονται, καθάπερ καὶ τοῖς ἐν ἐσχάτῳ γήρᾳ. ἀχλυώδεις δὲ οὐ πᾶσιν, ἀλλ' οἷς μόνοις τεθολῶσθαι φαίνεται τὸ κατὰ τὴν κόρην ὑγρὸν, ὃ λαμπρὸν τε καὶ λευκὸν ἦν ὅτ' ὑγίαινεν. Quod est, Nam cùm in vtrisque obtusus sit aspectus, in caliginosa tamen visione ægris ipsis veluti cuiusdam caliginis sensatio accedit, exterius verò cernentibus nullam humidi præter naturam consistentiã hebescens oculus habere videtur: at in eo periit lucidus oculorum fulgor, qui in acutè cernẽtibus inest, suntque hebescentes oculi mortuorum similes: ac permultis morientibus & adhuc viuis eiusmodi oculi apparent, velut etiam in extrema senectute. At non omnibus caliginosi videntur, verùm iis solis quibus humor qui circa pupillam est, & sanitatis tempore tum splendidus tum albus erat, conturbatus cernitur. Est etiam ἀμαύρωσις Isagoges authori ἐπὶ ταῖς παντελὴς παρεμποδισμὸς

μὸς τοῦ ὁρᾷν χωρὶς φανερᾶς αἰτίας, totius visionis impedimentum absque vlla manifesta causa. Sic Paulo lib. 3. cap. 22. ἀμαύρωσίς ἐστιν ὁ παντελὴς ὡς ἐπίπαν τοῦ ὁρᾷν παρεμποδισμὸς, χωρὶς φανεροῦ πάθους περὶ τὸν ὀφθαλμόν. Oculi obtusio aut obscuratio est plerunq; perfectum cernendi impedimentum, citra vllam manifestam oculi affectionem. In Prorrh. (p. 206. 38.) ὀμμάτων ἀμαύρωσις, oculorum hebetatio aut obscuratio. Et Coac. prænot. (430. 32. & 33.) & (p. 439. 5.) ἀμαύρωσιν ἴσχει oculorum aciem retundit. Item ὄμμα ἀμαυρούμενον oculorum acies hebescens, obtusa, languida, euanescens, obscura, in Prorrh. (p. 184. 56.) & aph. 16. sect. 1. lib. 6. Epid. καὶ τὸ ἀμαυρὸν κακὸν, oculorum quoque hebetatio ac retusio malum denunciat. Vbi scribit Gal. ἐν τοῖς ὀξέσι νοσήμασι τὸ ἀμαυροῦσθαι τὰς ὄψεις, ἀῤῥωστίαν καὶ νέκρωσιν σημαίνει τῆς ὀπτικῆς δυνάμεως, hebescens oculorum acies in morbis acutis, facultatis visoriæ debilitatem ac extinctionem denotat. ἀμαυρὸν & ἀμυδρὸν de eodem dici scribit Gal. lib. 3. de differ. puls. (p. 35. 19.) vsitatius tamen Græcis esse ἀμυδρὸν, quod est hebes, obscurum & languidum. Dicitur & ἀμαυρῶς βλέπειν pro ἀμαυρῶς aut ἀμυδρῶς obscurè & obtusè cernere lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 274. 46.)

Ἄμβη dicitur Hippocrati superciliosa in summa spatha lignea eminētia & capitulum rotundum aut leuiter cauum extremo superimpositum, quod simile est labro ac crepidini, quam ἄμβωνα aut ἄμβην dicunt. Lib. de art. (p. 584. 27.) ἄμβην δὲ ἐχέτω μικρὸν ὑπερέχουσαν τῇ ὑψηλῇ τοῦ περιφερέος ἐν τῷ μέρει, hoc est, superciliosam autem habeat eminentiam in summa rotunditatis parte paulum extantem. Vbi Galenus totam illam machinam ligneam, quam illic describit Hippocrates, eaque ad humeri elapsi repositionem vtitur, ἄμβην vocari scribit, quòd in eius extremitate summa superciliū quoddam ad crepidinum similitudinem promineat, labro simile quod in extrema ollarum ora apparet, ad interiorem cauitatem conuersum. ἄμβη enim labrum & crepidinem significat & altiorē aut superciliosam eminentiam. ὀφρυώδη ἐπανάστασιν exponit Gal. in Exeg. Sic in clypeis ἄμβη dicitur superciliosa illa veluti eminentia quæ est in ora & extremo ambitu. Eaque significatione ἄμβη sumitur apud Gal. Comm. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 676. 11.) cùm scribit σκέπαρνον βραχεῖαν ἐπιστροφὴν ἔχει ὀφρυώδη καθάπερ ἡ ἄμβη, hoc est, asciam fabrilem modicè incuruum & prominens habere supercilium ac labrosum velut labrum. Ibidem quoque (v. 19.) σκέπαρνον & ἄμβην ex translatione εἶδος τῆς περιβολῆς τῶν ὀθονίων, inuolutionis fasciarum genus facit. Ἄμβην quoque & ἄμβωνα dici Atticis masculino genere huiusmodi superciliosam eminentiam, cuiusmodi est in vasorum & ollarum labris aut in clypeorum extrema ora & ambitu scribit Gal. Comm. 1. in lib. de art. Quam etiam significationem adfert Erotianus, qui post multiplicem huius dictionis notationem ex multorum opinione adscriptam, tandem ἄμβην τὴν ὀφρυώδη ἐπανάστασιν Hippocrati significare contendit, locum hunc libri de artic. subindicans. Apud eundem quoque Thersis ἄμβωνά φησι χείλος εἶναι σκεύους, καὶ τῆς ἀσπίδος τὸ πρὸς αὐτῇ τῇ ἴτυι, hoc est, ἄμβωνα dicit esse vasis labrum aut clypei quod est in extrema ora. Hesychio etiam ἄμβη exponitur ἡ τῆς ἴτυος ὀφρῦς τῶν κοιλῶν ἀσπίδων superciliosa illa eminentia quæ est in extremo ambitu cauorum clypeorum. Erotianus scribit Rhodios ἄμβωνας vocare τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις, superciliosos montium ascensus, vt & ἄμβη καὶ ἄμβων ἡ τῆς πέτρας ὀφρῦς exponitur petræ eminens supercilium. Et οἱ ἄμβωνες τῶν κοτυλῶν dicuntur Gal. lib. 2. de Caus. morb. (p. 210. 12.) in coxarum cauitatibus extremæ partes eminentes labro similes, quæ confractæ naturalem figuram deprauare consueuerunt. Quin & ἄμβην Galenus totum illud instrumentum chirurgicum in summo capitulum rotundum habens, quo ad caput humeri elapsum reponendum vtitur Hippocr. lib. de artic. significare ex multorum sententia scribit Com. in eundem lib. 1. Quam etiam μηχανικὴν ἄμβην vocat Com. 4. in eundem lib. (p. 655. 45.) & (p. 658. 5.) Paulus quoque cap. 114. lib. 6. huiusmodi lignum quod ab Hippocr. describitur & vsurpatur ἄμβην vocari scribit. Celsus verò cap. 15. lib. 8. machinam istam chirurgicam spatham aut spathulam ligneam vocare videtur, & Hippocratis ἄμβην capitulum rotundum & leuiter cauum. Est etiam ἄμβη superciliosa eminentia ad latus cauitatis articuli apparens labro aut crepidini similis, aut capitulum rotundum ac leuiter cauum. lib. de artic. (p. 660. 21.) ἑκατέρωθεν δὲ τῆς χώρης οὗ ἐκβέβηκεν, ὥσπερ ἄμβη ἐστίν. Ex vtraque verò parte in quam excesserunt, supercilium quoddam in extrema ora labro aut crepidini simile eminet. Quem locum mihi expressisse in Exegesi videtur Galenus.

Ἀμβήξατο μετὰ βηχὸς ἀνέπτυσε, tussi expuit, reiecit, exponit Galenus apud Hippocr. in Exegesi, sed positum pro ἀνβήξατο apparet. Quædam exemplaria etiam ἀμβρύξατο scribunt, quòd βρῦγμα agnoscat Gal. apud Hippocr.

Ἀμβλυωγμὸς dicitur oculorum hebetudo & caligatio, aut retusa oculorum acies, in Progn. (p. 162. 46.) ἀντὶ μὲν τοῦ ὀρφνῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἀμβλυωγμὸς γίνεται. & pro eo quod tenebricosum quiddam ob oculos obuersabatur, oculorū acies hebescit. Vbi Galenus ἀμβλυωγμὸν ἀμβλυωπίαν exponit, quæ est visus hebetudo & obtusio. In Prorrh. (p. 176. 41.) ἐν πυρετῷ καυσώδει ἦχοι ἐπιγινόμενοι μετὰ ἀμβλυωγμοῦ. In febre ardente si tinnitus aurium cum visus hebetudine succedat. Vbi Galenus ἀμβλυωγμὸν γίνεσθαι scribit παχέος ἀτμοῦ ἢ πνεύματος ἐμπίπτοντος τοῖς ὀφθαλμοῖς, halituoso & crasso humore, aut flatibus in oculos incidentibus. Ἀμβλυωσμὸς etiam dicitur Hippocrati in Coac. prænot. (p. 427. 24.) vbi repetuntur quæ scripta sunt in Prorrh. & (p. 429. 31.)

ἦχοι μετὰ ἀμβλυωσμοῦ, sonitus cum visus hebetudine. Item Prorrh. 2. (p. 422. 7.) ἐρέσθαι δὲ καὶ περὶ αἱμωδίας, καὶ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ ἤχων. Sciscitari quoque oportet num dentium stuporem sentiant, aut visus hebetudinem, aut aurium sonitum. Eodem quoq; lib. (p. 424. 21.) ἀλλ' ἐπερέσθαι περὶ τοῦ αἵματος, εἰ νέῳ ἐόντι ἔῤῥει, καὶ περὶ τοῦ ἀμβλυωσμοῦ. Percontari igitur oportet num sanguis in iuuentute fluxerit, aut oculorum caligatio cõtigerit. Atque hos mihi quidem locos subindicare videtur Galen. in Exegesi, cum ex maiore Prorrhetico ἀμβλυωσμὸν ἀμβλυωπίαν exponit. Dicitur etiam ἀμβλυώσσειν vt Prorrh. 2. (p. 422. 15.) ὁκόσοι δὲ αὐτῶν ἀμβλυώσσουσι, quibus autem oculorum caligo adest. Sic enim Celsus ex hoc loco ἀμβλυώσσειν oculorum caligine vexari vertit cap. 8. lib. 2. Ibidem quoq; (p. 424. 20.) ἐκὴν δὲ παλαιὸν ἤδη ᾖ τὸ νόσημα, ἀμβλυώσσουσι οἱ ἄνθρωποι ὑπ' αὐτοῦ. At vbi iam morbus inueterauerit, oculorũ caligine homines vexat. Lib. quoq; de loc. in hom. (p. 67. 27.) οὐκ ἀμβλυώσσειν ποιέει, neq; oculorum caliginem facit. Et (p. 66. 30.) καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι γίνεται ἀμβλυώσσειν, & oculorum caligo accedit. Sic lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 266. 39.) ὀφθαλμοὶ ἀμβλυώσσοντες dicuntur oculi hebescentes & caligantes. Et (p. 269. 36.) ἀμβλυώσσουσι γὰρ, ἢ ἀμφὶ τὴν φάρυγγα ὄχλος, oculorũ enim caligine tentabuntur aut circa fauces molestia aderit. Est & ἀμβλυώττειν eiusdem significationis, sed Atticum magis, in Progn. (p. 152. 7.) ἀλλ' ἐπανερωτᾷν χρὴ, εἰ τὴν κεφαλὴν ἀλγέει, ἢ ἀμβλυώττουσιν, vtiq; si interrogatis aut capitis dolor, aut oculorum caligo adfuerit. Sic enim ex hoc loco vertit Celsus, Cap. 7. l. 2. Etsi quædam exemplaria ἀμβλυωπέουσιν illic legunt eodem significatu. Et initio lib. 2. περὶ νούσων (p. 140. 4.) ἀμβλυώττουσι δὲ ὅταν ἐς τὰς ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι φλέβας ἐσέλθῃ φλέγμα. Hebescit autem oculorum acies cum ad venas in oculis pituita peruenerit. ἀμβλυωσμὸς etiam Galeno ἔκβρωσις exponitur in Exegesi, abortio παρὰ τὸ ἀμβλώσκειν, sed tũc ἀμβλωσμὸς legi procul omni dubio debet pro ἀμβλυωσμός. vt & ἀμβλώσσω pro ἀμβλυώσσω ponitur, & ἄμβλωμα aut ἄμβλωσις τῶν ὀφθαλμῶν ἀντὶ τοῦ ἀμβλυωσμοῦ. Sed & apud Galenum ἀμβλίσκειν malè pro ἀμβλώσκειν mihi legi videtur, aut ἀμβλύσκειν, quod Hesychius ὀκνίζεσθαι ex Sophoclis Andromeda exponit.

Ἀμβλυωπία etiam dicitur hebes & obtusa oculorum acies absque vlla manifesta causa. Sic enim definitur Paulo lib. 3. cap. 22. ἀμβλυωπία ἀμαυρότης τοῦ ὁρᾷν ὑπὸ τινος ἀδήλου αἰτίας γινομένη, visus obscuritas ab occulta quadã causa oborta. Actuarius verò lib. 2. περὶ διαγνώσ. παθ. ἀμβλυωπίαν describit ἀμαυρότητα περὶ τὸ ὁρᾷν, οὐχ ὑπ' ἀδήλου δὲ αὐτὴν αἰτίας γινομένην, ἢ μὴν ὄψει καταλαμβανομένην, visus obscuritatem, non ab occulta causa obortam, sed oculis non deprehensam. ἀμβλυωπίαι senibus familiares aph. 31. lib. 3. Quibus ἀμβλυωπίαι fiunt διὰ τὴν αἰσθητικῆς δυνάμεως, ἀμαύρωσιν, hebescente & imminuta facultate sensibili, vt scribit Gal. in Com. ἀμβλυωπόντεα exponit Galenus apud Hip. τὰ ἀμβλύτερον ὁρώμενα, τουτέστι ἀμυδρότερον, hoc est obtusius aut obscurius cernentia, cœcutientia. Sic enim exponunt multi. Quæ tamen explicatio huic loco lib. de morbo sacro (p. 127. 12.) parum congruere videtur. τὸν δὲ ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα πολὺ ἀμβλυωπότερα καθίστησι τῆς φύσιος. Solem verò ac Lunam & sydera multò obscuriora quàm pro natura reddit (Auster) hoc est hebetiora & quę obscuriora cernantur. Vt mihi apud Gal. in Exeg. τὰ ἀμβλύτερα & ἀμυδρότερα leg. videatur. Hesychius ἀμβλυωπεῖ τυφλώττει exponit.

Ἀμβλῶσαι & ἐξαμβλῶσαι significat abortum facere aut abortiuum parere, fœtum abortione perdere. explicatur τὸ φθεῖραι βρέφος ἐν γαστρὶ fœtũ in vtero perdere, quod per ἀποφθορεῖν aut διαφθορεῖν sæpe exprimit Hippocr. Dicitur de muliere ἀμβλῶσαι, ὡς ἀναβάλλειν ἐκ τῆς μήτρας τὸ ἔμβρυον, velut quæ fœtũ vtero eiiciat, vt scribit Eustath. Vsurpatur autem Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 9.) ὀῤῥωδέειν χρὴ τὸ ἔμβρυον ἀμβλῶσαι ῥαγέντων τῶν ὑμένων, metus est ne ruptis membranis fœtum abortione eiiciat aut perdat. ἀμβλίσκεσθαι autem & ἐξαμβλίσκεσθαι dicitur de fœtu ipso qui abortu educitur. Ibidem (v. 7.) καὶ αὗται δὲ μῆτραι φύσιας ἔχουσιν ὥστε ἐξαμβλίσκειν. Quin & ipsi vteri ita sunt à natura comparati vt abortum faciant. ἐξαμβλωθῆναι quoque de fœtu abortione reiecto dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 44.) ἢν δὲ πρὸς τούτοις ὅτι πολὺ διαφθείρεται καὶ ἐξαμβλοῦται [τὸ ἔμβρυον] quin ad hæc vt plurimùm fœtus corrũpitur & abortione reiicitur. ἄμβλωσιν scribit Gal. initio Com. 1. in lib. 6. Epid. dici Atticis quam ἀποφθορὰν vocare consueuit Hippocr. & ἀμβλώσκειν dici κατὰ τῆς ἁπλῶς τῶν ἐμβρύων ἐκπτώσεως, ὅπως ἂν ᾖ γεγονυῖα, de imperfecta cuiusquemodi sit fœtus eiectione. ἀμβλωθρίδια verò dici medicamenta quæ id efficiunt.

Ἀμέθυσα φάρμακα dicuntur quæ ebrietatem arcent aut eam discutiunt, quorum meminit Gal. lib. 2. Comp. Pharm. κατὰ τόπ. ex Archigone (p. 183. 19.)

Ἀμείβειν pertransire, præterire, præteruehi, excedere & vltra ferri significat. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 671. 14.) εἰς μὲν τὸ ἔμπροσθεν γούνατα μὴ ἀμείβειν, in anteriorem quidem partem genua non pertranseant. ἀμείβειν Erotianus ἀλλάσσειν καὶ μεταποιεῖσθαι exponit, quod est solũ vertere ac mutare. Sic lib. 6. Epid. sect. 5. aph. 19. γῆν μεταμείβειν σύμφορον, ὅτι τοῖσι μακροῖσι νοσήμασι, in longis morbis solum vertere conducit, vbi exemplaria quædam manu scripta γῆν μὴ ἀμείβειν legunt. ἀμείβων ἀλλάσσων, & ἀμειβόμενα ἀλλασσόμενα exponit Hesychius.

Ἀμενηνὸν ἀσθενὲς exponit Galenus apud Hippocratem in Exegesi debile, viribus defectum, imbecillum. Vtitur ea dictione Prorrhet. 2. (p. 422. 23.) ἰσχνοῖσι τε ἐοῦσι καὶ ἀμενηνοῖσι, gracilibus & viribus exhaustis. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 234. 26.) καὶ λεπτὴ καὶ ἀμενηνὴ, tenuis & debilis. Familiaris Homero dictio vt testatur Lucianus in Necyomantia, & frequenter ἀμενηνὰ κάρηνα dicuntur ὀδυσ. κ. & λ. viribus exhausta

exhausta capita & euanida. Galenus lib. 4. de dignot. puls. (p. 80. 39.) ex Agathino de pulsu languido ἀμενηνῶς γὰρ καὶ ἐκλύτως προσπίπτει τῇ ἁφῇ. inualide & exolutè tactui occurrit. ἀμενηνὸν autem debile, exhaustum viribus & euanidum significat κατὰ στέρησιν τοῦ μένους, ἤγουν δυνάμεως, quòd roboris aut virium sit expers. μένος οὐκ ἔχον exponit Hom. Scholiastes.

Ἄμερσαν apud Hippocr. exponit Gal. ἀφαιρῶν καὶ λαμβάνων auferens & sumens. Vbi tamen ἀμέρσαν quædam exemplaria habent, alia quoque ἀμήρσαν. Sunt qui ἀμερέων aut ἀμερῶν legant. Verùm ἀμέρσαν pro ἀμείρσαν ferri posse cẽset Hẽr. Step. in veterũ scriptis cẽsendis cẽsor acerrimus, ab ἀμείρω quod priuo, detraho, aut partem aufero, & idem quod ἀπαμείρω significat. Idemq; Nicandri versum 686. Theriac. adducit, vbi ἄμερσεν Schol. ἔλαβε exponit. At Hesychius ἄμερσεν, ἄμοιρον ἐποίησεν, ἐστέρησεν, & ἀμέρσαι, ἀποστερῆσαι, συλῆσαι, detrahere, priuare, spoliare exponit, vt & ἀμερθεὶς, στερηθεὶς, & ἀμερθῇ στερηθῇ, & ἀμείρεσθαι, στερεῖσθαι, & ἀμείροντες, στερίσκοντες, ἀφαιρούμενοι, ἀπαμείρεται idem ἀφαιρεῖται explicat.

Ἀμῆ apud Hippocratem exponit Gal. κατά τινα τρόπον, ἔκ τινος μέρους, μετρίως, quodammodo, quadantenus, aliqua ex parte, modicè. Verùm ἀμῆ & ἀμῇ quædam habent exemplaria, sed ἀμῆ malim, vt sit idem quod ἀμῶς & ἀμοῖ.

Ἀμ' ἡμέρῃ sub diluculum significat, sub diei exortum, diluculo. ἀμ' ἡμέρᾳ idem esse quod Alcæus ἀμ' ἠοῖ dicit summo diluculo & sub auroræ exortũ significat Hesych. Vtit' Hipp. lib. 5. Epid. (p. 342. 32.) ἀμ' ἡμέρῃ δὲ ἐδόκει καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν. Sub diluculum verò & medico atq; aliis melius habere videbatur. Quod lib. 7. Epid. (p. 367. 38.) ἅμα τῇ ἡμέρῃ dicitur, vbi eadem repetuntur.

Ἀμύξας, ἐκπιέξας, ἀμύξας, exponit Gal. in Exegesi, hoc est exprimens, lancinans, vellicans. si modo vera est lectio, quæ sanè plurimùm mihi suspecta videtur, quòd multa exemplaria ista desiderent.

Ἀμπταῖαι σταφυλαὶ vide σταφυλαὶ ἀμπταῖαι.

Ἄμμα nodus aut nexus dicitur qui fasciarum cruribus implexis aut nexis efficitur. Qua dictione vtitur sæpe Hippocr. ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p. 677. 53. 678. 41. 679. 14. & 40.) Vbi Galenus ἄμμα vocari scribit τὸ ἐκ τῶν ἐπιδέσμων γινόμενον ἀλλήλοις ἐπιπλεκομένων καὶ δεσμουμένων, ἢ τῶν δύο περάτων, ἢ θατέρου σχισθέντος σκέλους, καὶ τρίτου γε ἔτ' αὐτοῖς τοῦ καλουμένου καταλήμματος ἔξωθεν ἐπιβαλλομένου, quod fit fasciis inter se connexis & complicatis, vel cùm duo extrema, vel cùm alterum tantùm scinditur, vel cùm tertium extrinsecus iniicitur, quod Græci κατάλημμα, velut comprehensamentum, vocant. Idem ἄμμα vocat τὸ ἐξ ἐπιπλοκῆς τελαμώνων ἢ τῶν σκελῶν τοῦ ἐπιδέσμου γινόμενον, hoc est nexum qui ex habenis aut fasciarum cruribus implexis efficitur (p. 679. 43.)

Ἀμοίη explicatur Galeno in Exegesi apud Hippocratem ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον ex Dioscoridis mente, ac idem est quod moderata. Sed vitiata est Galeni lectio, & pro ἀμοίη δὲ τῇ πιέξει παραλλάξαι, ἀμοίη τῇ πιέξει παραλλάξαντα legendum, vt sit locus integer qui legitur eodem lib. (p. 700. 16.) ἀλλοίη τῇ ἐπιδέσει παραλλάξαντα ἐκκλίνει ἐς τὴν αὔξησιν καὶ ἀνάπλασιν τῶν σαρκῶν ποιήσεται, hoc est, diuerso vinculo permutatæ, [contabefactæ partes] ad incrementum tendant, carniumque restaurationem faciant. Agitur enim de partium extenuatarum ac emaciatarum reparatione. Eamque lectionem ex Galeno illic retinuimus, cuius etiam meminit in Exegesi, cùm publicata exemplaria & scripta quoque longè aliter legant. At verò ex Dioscoridis lectione ἀμοίη τῇ πιέξει παραλλάξαντα, moderata compressione permutatæ partes indicantur. ἀμοίη nanque μετρία Galenus exponit ex Dioscoride, vt eam vinculi moderatam compressionem significet, quæ eatenus parti adhibeatur, vt comprimat quidem, at citra dolorem qui inflammationem moueat. Quam vinculi moderationem abunde ex ipsius Galeni verbis expressimus nostris in eum lib. Annotat. istamque lectionem adduximus & restituimus. Quò magis miror Varinum pudendo errore adscripsisse, ἀμοίη, ἡ τῇ πιέσει παραλλάξ, ἐκκλίνει ἐς τὴν αὔξησιν παρὰ τῷ Ἱπποκράτει. Quæ ex hac Galeni lectione prauissimè esse detorta cuiuis est perspicuum. ἄμοιος, κακὸς Siculis dicitur teste Hesychio.

Ἀμόλυντον Cælius Aurelianus vertit, quod attrectatum manibus nihil de se inquinamenti dimittit, cap. 37. lib. 2. morb. acut.

Ἀμόργη amurca dicitur & olei fæx, hoc est oliuæ expressæ sidens recrementum. Ἀμόργην scribit Gal. Com. ad aph. 45. lib. 7. Græcos vocare τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἐλαίου, olei fęcem. Hippocr. incoctam hepatis putrilaginem ἀμόργην ex similitudine vocat. Erotianus ἀμόργην scribit esse ὡς ἐπὶ πᾶν τὴν ὑποστάθμην τοῦ ἐλαίου, olei retrimentum aut sidens crassamentum, νυνὶ δὲ εἴρηται ὀῤῥὸν, hoc est ad sanguinis serum transferri. Quibus verbis serosam illam hepatis putredinem & incoctam aph. 45. lib. 7. subindicat. Lib. verò de vlceribus (p. 514. 42. & 45.) ἀμόργην ἐλαίου amurcam & olei fæcem indicat.

Ἀμπέλιον viticula dicitur. τὸ ἀμπέλιον χλωρὸν, vitem viridem, aut vitis folia, aut etiam vitis pampinum viridem exponunt apud Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φυσ. (p. 230. 13.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 256. 37.)

Ἄμπωτις significat æstus maritimi reciprocationem, aut aquæ marinæ littora destituentis absorptum & recessum post exundationem, quasi mare eam aquam recedentem resorbere ac rebibere videatur. ἄμπωτις enim velut ἀνάποσις dicitur, ἄμπωτις autem & πλημμυρὶς inter se opponuntur Aristoteli libello de Mundo & authori libri περὶ φιλοσόφου ἱστορίας, qui falsò Galeno attribuitur: vt sit πλημμυρὶς aut πλημμυρία æstus maritimi accessus & inundatio, ἄμπωτις autem æstus recessus aut reciprocatio ex Plinio lib. 2. M. Tullius lib. 2. de natura deorum, æstus ma-

ritimos multum accedentes & recedentes dixit, & æstus maritimi accessus & recessus, lib. 3. Et lib. 2. de Diuinatione, marinorum æstuum & accessus & recessus, lunæ motu gubernari. Vtriusque verò tum πλημμυρίδος, tum ἀμπώτιδος elegantem velut Euripi fluentis ac refluentis, descriptionem habet Virg. lib. 11.

Qualis vbi alterno procurrens gurgite pontus,
Nunc ruit ad terras, scopulosq; superiacit vndam
Spumeus, extremamq; sinu perfundit arenam
Nunc rapidus retrò, atq; æstu reuoluta resorbens
Saxa fugit, littusq; vado labente relinquit.

Ἄμπωτις verò dicitur Hippoc. ex translatione humorum recessus & ad internas partes reuocatio, & ἡ εἰς βάθος μετάστασις τῶν ὑγρῶν, aut (vt exponit Gal. Com. ad aph. 2. lib. 1.) εἰς τὸ βάθος τοῦ σώματος ὑποχώρησις καὶ ὑπονόστησις, humorum intrò ad corporis penetralia recessus ac receptus. Hippocratis locus est libello περὶ χυμῶν statim initio. τὸ χρῶμα τῶν χυμῶν, ὅκου μὴ ἀμπωτίς ἐστι τῶν χυμῶν, ὥσπερ ἀνθέων, quod significat cutis colorem similem humoribus efflorescere, nisi ad interna recesserint, aut nisi humorum ad interiora quædam reuocatio fiat. Quod tamen aliter sonat apud interpretes. Quem sanè locum innuit & exponit Gal. com. ad aph. 2. lib. 1. his verbis. τεκμαίρεσθαι δὲ δεῖ τὸν πλεονάζοντα χυμὸν τῇ χροιᾷ, πλὴν εἰ ὅλως ὑποχωρήσειεν εἰς τὸ βάθος τοῦ σώματος. τὸ γὰρ χρῶμα τῶν χυμῶν ἐοικὸς ἀνθέων, ὁκόταν μὴ ἀμπώτιδες ἔωσιν. Ex colore autem quinam redundet humor conijcere licet, nisi quidam in corporis profunda se receperint. Color enim similis humoribus efflorescit, cùm ad interiora non recesserint. Etsi locus mihi carere vitio non videtur. Nam ὅκως ἀνθέων pro ἐοικὸς mihi legendum videtur. Galenus quoque lib. 4. salub. (p. 258. 4.) ex cutis colore humoris exundantis dignotionem professus, hunc etiam Hippocratis locum adumbrat & explicat, his verbis. τὸ γὰρ χρῶμα τῶν χυμῶν ἐστιν, οὐ τῶν στερεῶν τοῦ ζώου μορίων, ὅταν γε μὴ ὑποχωρήσωσιν εἰς βάθος οἱ χυμοί. Color enim ex humoribus non ex solidis animalis partibus, prouenit, vtique cùm in profundum non recesserint. Vbi τὴν ἄμπωτιν ὑποχώρησιν εἰς βάθος τῶν χυμῶν esse testatur. Ibidem quoque (v. 9.) ἄμπωτιν, ad Hippocr. locum alludens, humorum intro recessum aut refluxum sumit, cùm scribit, ὀργισθέντων οὖν ποτ᾽ ἰσχυρῶς, ἢ θυμωθέντων, ἢ τῶν ἐκ τῆς αἰδοῦς οἷον ἄμπωτιν τὴν τῶν χυμῶν ἀναφερομένων, μὴ προσέχειν τὸν νοῦν τῇ χροιᾷ (Sic enim mihi legendum videtur contra omnium vulgatorum exemplarium fidem.) Ergo in vehementer commotis aut iratis, aut in his qui per pudorem, velut humorum ad interiora recessum foras reuocant, attendere ad calorem non oportet. Lib. quoque περὶ φλεβοτομίας (p. 20. 1.) Galenus eodem modo hunc Hippocratis locum accipit, etsi locus in edititiis exemplaribus vitiosus est. Author etiam fragmenti in Hippocr. librum de humoribus iam pridem in lucem editi, & Galeno non satis aptè attributi, ἄμπωτιν, τῶν χυμῶν ταραχὴν exponere videtur, cùm colores diuersos secundum extimam cutim in nobis efflorescere scribit, κατὰ τὴν ἐπικράτειαν τῶν ἐν τῇ κράσει δυναστευόντων χυμῶν. his verbis. καὶ μὴ δὴ καὶ ἐν προοιμίῳ τοῦ περὶ χυμῶν, τὸ χρῶμα φησί, τῶν χυμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι ταραχὴ αὐτῶν, ὥσπερ τῶν ἀνθῶν κατ᾽ ἐπικράτειαν τῶν χυμῶν εἴωθεν ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν ἡλικιῶν ὑπαλλάττεσθαι τοῖς ἀνθρώποις. quod est, Quinetiam in præfatione libri de Humoribus, Color, inquit, humorum vbi nulla horum turbatio accesserit, per summam cutem efflorescens, pro humorum excellentia, in hominibus per vicissitudinariam ætatũ successionem variare assolet. Neque verò hoc loco prætereundum duxi quod scribitur in quibusdam manuscriptis exemplaribus lib. περὶ χυμῶν ex Scholio quodam, quod huius vocis explicationem valde expressam habet. Id autem est huiusmodi. ἄμπωτις κυρίως λέγεται ἡ τῆς θαλάσσης ὑποχώρησις, οἷον ἀνάποσις τις οὖσα. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων σωμάτων τὴν ἐκ τῆς ἐπιφανείας εἰς τὸ βάθος ὑποχώρησιν, ἄμπωτιν ὠνόμασεν, hoc est, ἄμπωτις propriè dicitur maris recessus, velut resorbitio quædam. Per vsurpationem autem ἄμπωτιν vocauit in nostris corporibus ex superficie in interiora recessum.

Ἀμυγδάλια dicit Hippocra. quæ alii ἀμύγδαλα, amygdalas nuces, lib. 2. de Morb. (p. 156. 1.) ἀπὸ ἀμυγδάλια τρίβων, verùm amygdalas tritas.

Ἀμυδρὸς obscurus dicitur, vt lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 108. 14.) μέλαν καὶ ἀμυδρὸν ἄστρον, nigrum & obscurum astrum, hoc est vix apparens, quod postea (v. 22.) ἀφανὲς dicitur. (etsi μηδὲ ἀφανὲς pro καὶ ἀφανὲς scriptum vitiosè videtur, & sic legisse videntur interpretes) cui καθαρὸν καὶ λαμπρὸν purum & splendidum opponitur. ἀμυδρὸν igitur ἄστρον sydus obscurum, aut quod vix cernatur, & cuius lumen hebescat dicitur, vt ἀμβλυωπότερα ἄστρα antea ex lib. περὶ ἱερῆς νόσου adscripsimus. ἀμυδρὸς σκοτεινὸς dicitur Hesychio, & ἀμυδρότερα ἀμαυρότερα & ἀσθενέστερα. Sic ἀμυδρῶς obscurè & exiliter significat, & Sudæ exponitur σκοτεινῶς, ἀσαφῶς, λεπτῶς.

Ἄμυλον Hippocrati dicitur quod cæteris ἄμυλον, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286. 34.) ἢ ἄμυλον ἐν εἰρίῳ προστίθεσθαι πρὸς τὸν στόμαχον, aut amylum ad vteri os apponat. ἀμύλιον tamen exemplaria manuscripta Regia legunt, quædam etiam ἀμύνιον. Dicitur autem ἄμυλον quòd molam non sit expertum ac sine mola fiat vt testatur Dioscorides. fit verò ex omni tritico ac siligine, sed optimum trimestri, vt scribit Plinius cap. 7. lib. 18. qui eius parandi rationem adscribit, & Dioscor. lib. 2. cap. 123.

Ἀμυοσκελὴς crus emusculatũ significat, hoc est sine musculis, minimè torosum, quod musculorũ delineationes descriptas nõ habet sensui apparentes,

apparentes, non quod musculi aliqui desiderentur aut pereant, sed quod musculorũ delineamenta nulla visui sint conspicua, quæ in torosis ac robustis cernuntur. Quemadmodum enim ἄφλεβον σῶμα dicitur corpus quod venas conspicuas non habet, non quod iis caret, sic ἄμυον, quod musculorum delineationes conspicuas non habet. Lib. de art. (p. 629.3.) ἄσαρκόν τε ἅπαν τὸ σκέλος καὶ ἄμυον, καὶ ἐκπεπλυσμένον, καὶ λεπτότερον γίνεται. Crusq; totum carnis expers, emusculatũ, effœminatum & tenuius redditur.

Ἀμυσὶ exponitur Galeno apud Hippocr. ἀθρόως, confertim, ἄνευ τοῦ μῦσαι τοῖς χείλεσι citra labiorum compressum, hoc est hiante & aperto ore.

Ἀμυχὴ laceratio, scarificatio, incisura, exulceratio summę cutis leuis & superficiaria dicitur, ἡ μὴ εἰς βάθος πληγὴ Varino, vulnus non profundum, Hesychio ἐπιπόλαιον ἕλκος, vlcus in superficie existens. Galenus lib. 2. ad Glauc. (p. 216.) ἀμυχὰς λεπτὰς καὶ ἐπιπολαίους summæ cutis leues incisuras per scarificatum intelligit, & βαθείας καὶ μακρὰς altas & longas quæ penitius infliguntur, quemadmodum intermedias quasdam διὰ μέσου τῶν ἀμφοτέρων, καὶ τὰς μεταξὺ τῶν εἰρημένων, ἐν μήκει τε καὶ βάθει, neque altas neque longas. Lib. 7. Epid. (p. 357.43.) ὑπὲρ κροτάφου ἀριστεροῦ ὅσην ἀμυχὴν διεκόπη, supra tempus sinistrum quantum summæ cutis incisura dissectio facta est. Significat autem leue & superficiarum tantum vulnus fuisse, neque altè penetrasse. Lib. quoque περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 204.2.) καὶ ἀμυχὰς ἐν τῇσι κνήμῃσι λαμβάνει, lacerationes in tibiis habet, hoc est velut vlcuscula lacerata. τὰ ἀμυχώδεα ἐξανθήματα dicuntur Coac. Præn. (p. 437.45.) pustularum eruptiones cum leuibus per summa incisuris & lacerationibus.

Ἀμφημερινὸς πυρετὸς quotidiana febris dicitur, quæ quotidie accessionem habet à pituita putrescente nouas quotidie inuasiones cum refrigeratione faciente, cæteris καθημερινὸς dicitur. Etsi Galenus cap. 8. lib. 2. de differ. feb. ἀμφημερινὸν id dici vult quod quotidie fit non καθημερινόν. τὸ γὰρ καθημερινὸν ὄνομα τὴν ἀρχὴν οὐδ' ἔστιν εὑρεῖν παρά τινι τῶν ἑλλήνων γεγραμμένον. ἀμφημερινὸν δὲ πᾶν πρᾶγμα τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὡσαύτως γιγνόμενον ὀνομάζουσιν. καθημερινὸν enim vocabulum planè nusquam apud quenquam Græcorum scriptum reperias. ἀμφημερινὸν verò vocant opus omne quod singulis diebus eodem modo fit. Lib. 1. Epid. (p. 361.53.) ἀμφημερινοὶ δὲ καὶ νυκτερινοὶ πυρετοὶ πολλὸν χρόνον παρέμειναν. Quotidianæ verò & nocturnæ febres diu perseuerarũt. Cuius rei rationẽ reddens Galenus scribit. ἡ γὰρ ὑγρά τε καὶ ψυχρὰ κατάστασις, ὥσπερ ὁ χειμὼν, φλεγματώδη γεννᾷ χυμὸν, ἐφ' ᾧ τοὺς ἀμφημερινοὺς ἐδείξαμεν γίνεσθαι πυρετούς. Humida nanque & frigida constitutio velut hyems, pituitosum succum gignit, ex quo quotidianas febres oriri ostẽdimus. Ἀμφημερινοὺς quoque πυρετοὺς intelligit Hippocr. lib. 1. Epid. (p. 378.16.) per febres continuas cùm scribit: πυρετοὶ οἱ μὲν συνεχέες, οἱ δὲ ἡμέρην ἔχουσι, νύκτα διαλείπουσι, νύκτα ἔχουσιν, ἡμέρην διαλείπουσι. febres hæ quidem continuæ, quædam interdiu prehendunt, noctu intermittunt, noctu prehendunt, interdiu intermittunt. In quorum verborum explicatione sic scribit Galenus. ἐν τῇ προκειμένῃ ῥήσει, πυρετῶν διαφορὰς γράφων ὁ Ἱπποκράτης, ἐνίους μὲν αὐτῶν φησιν εἶναι συνεχεῖς. εἰσὶ γὰρ ὄντως πολλοὶ συνεχεῖς κατ' ἀμφότερα τὰ σημαινόμενα τοῦ συνεχοῦς· ἐνίους δ' ἤτοι τὴν νύκτα διαλείπειν, ἢ τὴν ἡμέραν, ὧν τοὺς μὲν εἰς ἀπυρεξίαν μὴ λήγοντας, ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἰατρῶν μεθημερινοὺς ἢ καθημερινοὺς ὀνομάζουσι, τοὺς δὲ λήγοντας ἀμφημερινούς, τῆς τοιαύτης λεπτολογίας τῶν ὀνομάτων οὐκ οὔσης παρὰ τοῖς παλαιοτέροις. In præsenti dictione febriũ differẽtias scribẽs Hip. quasdã dicit cõtinuas. Sũt nẽpe re vera multę continuæ in vtroque continui significato. Quasdam autem aut nocte intermittere, aut interdiu, ex quibus eas quidem quæ ad integritatem non desinunt recentiores medici μεθημερινοὺς aut καθημερινούς, hoc est diurnas, vocant, eas verò quæ desinunt, ἀμφημερινούς, quod est quotidianas. Quam subtilem & minutam nominum disputationem antiqui negligebant. Ἀμφημερινοὺς etiam πυρετοὺς per νυκτερινοὺς aut ἡμερινοὺς lib. 1. Epid. intelligit Hippoc. vt & lib. 3. Epid. per νυκτερινοὺς vt scribit Gal. Com. 3. in lib. 3. Epid. διττῆς γὰρ οὔσης αὐτῶν διαφορᾶς, καθ' ὅσον οἱ μὲν ἐν ἡμέρᾳ παροξύνονται, οἱ δ' ἐν νυκτὶ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς προσηγορίας ἀπὸ τοῦ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς· ὁ Ἱπποκράτης τῶν τότε πλεονασάντων ἐμνημόνευσε, νυκτερινῶν ὄντων. Cùm enim duplex earum sit differentia, quatenus aliæ quidem interdiu, aliæ noctu accessiones habent, eamq; ob causam diuersas inde sunt nactæ appellationes: earum quæ tunc redundarunt, nempe nocturnarum, mentionem fecit Hippocrates.

Ἀμφιβάλλειν circumagere, circumducere, circumagitare, & circumuagando ducere significat. Dicitur de repositione articuli luxati, cùm in orbem ducendo aut circumuoluendo articulus reponitur. Quę repositio κατὰ περίσφαλσιν & κατὰ περιέλιξιν fieri dicitur Com. 1. in lib. de art. Lib. de art. (p. 582.27.) αὕτη ἡ ἐμβολὴ καὶ ἡ πρόσθεν εἰρημένη, οὐ κατὰ φύσιν ἐοῦσαι, ὅμως ἀμφιβάλλουσαι τὸ ἄρθρον, ἀναγκάζουσιν ἐμπίπτειν. Hic reponendi modus cum superiore, etsi non sunt secundum naturam, articulum tamen circumducendo, in suam sedem compellunt. Quem locum haud dubiè subindicans Erotianus, ἀμφιβάλλουσι, περισφάλλουσι exponit, hoc est circumoberrantes, aut circumoberrando ducentes, nisi si, ἀμφιβάλλουσι pro ἀμφισφάλλουσι ab Erotiano scriptum esse existimamus, vt indicauimus nostris in lib. de artic. Annotat.

Ἀμφιβράγχια tonsillæ dicuntur Hippocrati & partes iis vicinæ lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 212.37.) ἢ ὅταν τῶν ἀμφιβραγχίων ἔμπυον γενομένων, aut locis circa tonsillas suppuratis. Quem locum subnotat Galen⁹ in Exegesi, ἀμφιβραγχίων τῶν περὶ τὰ παρίσθμια καλουμένων χωρίων exponens, hoc est, partibus tonsillis vicinis sic vocatis. Locus Hippocratis repetitur etiam lib. περὶ κρισίμων (p. 388.46.) vbi

tamen ἀμφιβραγχίων pro ἀμφιβραγχίων vitiosè legitur.

Ἀμφιδέξιος exponitur Galeno in Exegesi ἡ οἷον ἀμφοτέρωθεν δεξιὰ, τουτέστιν ἡ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὡς δεξιαῖς χρωμένη, hoc est, velut vtraque ex parte dextra, & ambabus manibus tanquam dextra vtens. De muliere autem dicitur ex aph. 43. lib. 7. qui locus subindicatur & exponitur, vt & eodem Com. Galenus ἀμφιδέξιον σίδηρον Euripidem dixisse scribit τὸν ἑκατέρωθεν τέμνοντα vtrinque incidens. Asteropæum verò Homero dictum περιδέξιον eadem ratione τὸν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὁμοίως χρώμενον, ὡς εἰ καὶ ἀμφοτεροδέξιον εἰρήκει. ambabus manibus similiter vtentem, velut vtrinque dextrum, Iliad. φ. (v. 163.) subindicans. Neque absimili ratione ἀμφαρίστερον Aristophani dictum ἄνθρωπος ἀμφοτέρωθεν ἀριστερὸν, ambilæuum, hominem vtrinque sinistrum, velut ἀμφιδεξίῳ contrarium. ἀμφιδέξιον etiam quibusdam significare scribit τὴν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς μήτρας γενομένην ἢ κυημένην dextra vteri parte genitam aut conceptam. Quas certe omnes expositiones exprimit Erotianus addens Bacchium ἀμφιδέξιον ἀμφοτεροδέξιον exponere, vt & ἀμφήκης dicitur ὁ ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένος de gladio ancipiti & vtrinque exacuto, citato Euripide in Hippolyto, qui ἀμφιδέξιον σίδηρον, τὸν ἑκατέρωθεν τέμνοντα, vtrinque secans, dicit. Idem apud Hippocr. ἀμφιδέξιον, οὐκ ἐπὶ τοῦ ἀμφήκους, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῦ εὐχρήστου κατ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη, non de ancipiti aut vtrinque acuta, sed de ea quæ commodè vtraque parte vtatur intelligi scribit, adducto Homeri testimonio qui περιδέξιον Asteropæum facit, τὸν μὴ καθ᾽ ἓν μόνον μέρος εὔχρηστον, non vna tantùm parte commodè vtentem, sed qui vtraque manu commodè velut dextra vteretur. περιδέξιον nanque ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δεξιῶς χρώμενον, ambabus manibus dextrè aut commodè vtentem exponunt, velut & Galenus antea. Mulier igitur Hippocrati, ex Erotiani sententia, ἀμφιδέξιος, οὐ γίνεται, ὅτι γυνὴ κατ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ σώματος οὐκ ἔστιν εὔχρηστος, quod mulier vtraque parte corporis commodè vti non possit, nimirum ob virium imbecillitatem, quæ actiones inefficaces & incommodas reddit. Quod viris ob neruorum & musculorum robur contra cõtingit vt commodè ambarum manuum vsione fungantur. Id enim hæc Erotiani verba sonant, οὐ γὰρ εὔχρηστος ἐν τῷ ἐνεργεῖν ἐστι καθάπερ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν (sic enim leg. censeo cum Henr. Steph.) neque enim, quemadmodum plærique homines, actiones commodè obire potest. Quam etiam notionem amplecti videtur Gal. in Com. citato eam in rem Hipponactis testimonio, quod & facit Erotianus. Iulius quoque Pollux lib. 2. cap. 51. ἀμφιδέξιοι ταῖς δυσὶ χερσὶν ἐνεργοῦντες δεξιῶς, dextrè ambabus manibus actiones obeuntem, exponit, & περιδέξιον subiungit, hanc expositionem tacitè amplectens, & περιδέξιον Homero dici innuens ἀμφιδέξιον, aut huic dictioni illam explicationem adiungens. Glauciam quoq; scribit Erot. existimasse ἀμφιδέξιον intelligi Hippocrati, quòd dextra vteri parte mulier non gigneretur. Verùm eam opinionem refellit, cuius etiam meminit in Aph. & Exegesi Galenus. Postremò adscribit etiã Gal. quosdam ἀμφιδέξιον de Hermaphroditis intellexisse. Quam opinionem vt ridiculam explodit. Ἀμφιδέξιον scribit Hesychius de equa dici quæ vtraque vteri parte marem aut fœminam concipit. Ac vt dextra fausti & læti augurii prærogatiuam habent, ita ἀμφιδέξιος dicitur qui valde fausti est auspicii, & ἀμφαρίστερος qui admodum infausti.

Ἀμφίδεον dicitur Hippocr. vt exponit Galen. in Exeg. τοῦ στόματος τῆς μήτρας τὸ ἐν κύκλῳ ἄκρον, ὅπερ καὶ σικύας χείλεσιν ἔοικε. summa vteri osculi extremitas rotunda, labris cucurbitulæ similis. Hoc autem nomen scribit ex translatione sumptum ἀπὸ τῶν γυναικείων ψελλίων, ἃ καὶ αὐτὰ ἀμφιδέα καλοῦνται, ab armillis muliebribus, quæ ἀμφιδέα dicuntur, ἀπὸ τοῦ περιλαμβάνειν ἐν κύκλῳ καὶ οἷον ἀμφιδεῖν, quòd in orbem brachia circundent aut circumligent. Idem λέγνα apud Hippocr. exponens τὰ ἄκρα τοῦ στόμου τῆς ὑστέρας, extremam vteri osculi oram, ex translatione dici adscribens à vestimentorum oris & fimbriis, istam vteri osculi extremam oram aliàs Hippocrati etiam ἀμφίδεα vocari dicit. In Exegesi quoque vbi ἔσχον exponit τὴν περὶ τὸ στόμα τῆς μήτρας ἑλικοειδῆ ἐπανάστασιν, flexuosam circa vteri osculum extuberantiam, hoc vteri osculum ἀμφίδεον & λέγνα Hippocrati dici testatur. Quibus certe locis Hippocratis Locus lib. 1. περὶ γυναικ. subnotatur (p. 247. 5.) καὶ εἰ δάκνοι τὸ ῥέον καὶ ἑλκοῖ τὰ ἀμφίδεα, quòd si id quod effluit summam vteri osculi circumferentiam mordeat & vlceret. Rufus Ephesius lib. περὶ τῶν ἀνθρωπ. μορίων (p. 30.) ἀμφίδεον dici Hippocrati scribit τραχήλου τὸ στόμα καὶ πρῶτον πόρον, vteri colli osculum & primum meatum. Sic autem ἀμφίδεον dici ex translatione ἀπὸ τῶν κυκλοτερῶν σιδηρείων τῶν πρὸς τοῖς ἀρότροις, à rotundi ferri similitudine quo præfiguntur aratra. Erotianus etiam ἀμφίδεον vocat & apud Hippocr. exponit τὸ περιὲξ τοῦ τῆς μήτρας τραχήλου colli vteri ambitum. Quòd verò ἀμφίδεα τὰ ψέλλια hoc est armillas muliebres dici testatur Galenus, ἀμφιδέες Hesychio dicuntur τὰ ψέλλια, κρίκοι, δακτύλιοι, armillę aut anuli & orbiculi quibus vel brachia vel manus circumdantur & obligantur. ἀμφιδέαι aliis vocantur. Vtraq; autem nomenclatura ab obligando & in orbem comprehendẽdo ducitur. ἀμφίδεα Varinus τὰ ψέλλια, βραχιόνια exponit.

Ἀμφιμήτριον τὸ σημεῖον exponit Gal. in Exe. τὸ δηλωτικὸν τῶν περὶ τὰς μήτρας διαθέσεων, signũ vteri affectiones indicãs, allegato testimonio ex lib. 2. Epid. manifesto vitio. Neq; enim tale quiddam illic legitur. Verùm pro ἐν τῷ β᾽ τῶν ἐπιδημιῶν, ἐν τῷ ϛ᾽. legendum censemus, vt scripsimus nostris in lib. 6. Epid. Annot. hoc adscripto loco. Ac mihi his verbis locus lib. 6. Epid. sect. 8. aph. 38. subindicari videtur, qui tamen vitiosè admodũ in publica-

tis

tis & reconditis exẽplarib. legitur. Nam pro διὰ σημεῖον ἀμφίδμηΐον, ἀμφιμήτειον ex hoc loco reponendum & legendum existimo, vt tormina & circa vmbilicum labores vterum malè affectum significent ac indicent, proindéque ἀμφιμήτειον σημεῖον dicantur. Atque eam mihi lectionem apud Hippocratẽ agnoscere videtur Hesychius cùm scribit, ἀμφιμήτειον, τὸ σημαντικὸν τῶν περὶ τὴν μήτραν παθῶν, Ἱπποκράτης. Quod etiam post eum vsurpauit Varinus.

Ἀμφίπνευμα circuncirca vrgens spiratio dici videtur, & magnam spirandi difficultatem indicare & quæ vndique vrgeat, lib. 4. Epid. (p. 333. 19.)

Ἀμφίπολος famula dicitur, ministra, ancilla quæ dominam circunstat, lib. 5. Epid. (p. 338. 3.) ἀμφίπολος ἐν λαρίσῃ Δυσήριδος νέη ἐοῦσα, Larissæ Dyseridis ancilla iuuencula, Homero sæpe vsurpatum.

Ἀμφίσφαλσις idem quod περίσφαλσις, oberratio, circumductio, circumactio, circumuagatio. Lib. de art. (p. 654. 47.) πολλοῖσι δὲ συγκάμψασι τὸ σκέλος κατὰ τὸ ἄρθρον, ἐνέπεσεν ἤδη ἀμφίσφαλσιν ποιησάμενον. multis etiam crus quà commissura est inflectentibus, id facta circumactione iam in suam sedem reuertit. In Mochlico etiã (p. 502. 1.) ἀλλ' ἢ εἰς τοὐπίσω περιαναγκάσαι ὡς ἀμφισφαλῆ, aut si retroducendo ita vt circumoberret compellas. Antea quoq; Erotianum diximus ἀμφισφάλλουσαι pro ἀμφιβάλλουσαι apud Hip. sumpsisse.

Ἀμφώδοντα exponit Erotianus apud Hippocr. τὰ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν ὀδόντας ἔχοντα, quæ supra & infra dentes habent, nimirũ locum lib. de art. (p. 587. 28.) subindicans. τά τε αὖ μώνυχα τῶν ζώων, ἅ τε ἀμφώδοντα ἐόντα. Rursus animalia solidam vngulam habentia, vt quæ vtrinq; dentata sint. Et Gal. in Com. τὰ τοὺς δύο τῶν ὀδόντων ἔχοντα στοίχους ἀμφώδοντα vocari scribit, quæ vtrosque dentium ordines habent, velut ambidentia, vt equi, asini, & muli. Quibus etiam τὰ ἕνα στοῖχον ἔχοντα quæ vnum dentium ordinem habent, opponit. Vtraque verò scriptura locum habet. Nam & ἀμφοδον & ἀμφώδων ζῶον dicitur de animali quod vtrinque dentatum est, velut ambidens aut bidens. Quomodo Bidentem dictam ouem festus testatur, quæ superioribus & inferioribus esset dentibus, etsi melius Nonius bidentem velut biennem dictam existimat. ἀμφώδων Hesychius annotat nomen esse, καὶ ἐπὶ τῶν ἄνω καὶ κάτω ὀδόντας ἐχόντων μερικῶς, & de his dici quæ supra & infra dentes habent particulatim distinctos, hoc est, minimè inuicem ac in sese permutatos, velut homines & equi. Verùm apud Hesychium ἐόντων vitiosè pro ἐχόντων legitur. Ἀμφώδοντα ζῶα dicuntur Varino, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος, ὄνος, καὶ ὅσα τοὺς ἐνηλλαγμένους τοὺς ὀδόντας ἔχει.

Ἀμῶς apud Hippocr. in Exeg. κατά τινα τρόπον, ἐκ τινος μέρους, μετρίως, quodammodo, quadam ex parte, modicè, exponit Galenus, vt idem sit quod supra ἀμῇ & ἀμοί.

Ἀνὰ apud Hippocr. æqualem distributionem significat & in medicamẽtorum compositione singulorum æquales partes. Lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 255. 26.) in pesso ad conceptiones procurandum. ἀνὰ ὀβολὸν ἑκάστου, æqualiter singulorum obolum.

¶ Ἀναβλέπειν suspicere, visum recipere significat. Lib. 7. Epid. (p. 359. 37.) μόγις ἀνέβλεψε, ægrè visum recepit.

Ἀναβλύειν ebullire, efferuescere significat. Lib. de Morbo sacro (p. 125. 15.) ἀφρέει καὶ ἀναβλύει ὥσπερ ἀποθνήσκων, velut moriens spumescit ac ebullit. ἀναβλύει Hesychius exponit ἀναζεῖ, ἀναβρύει, efferuescit, ebullit, sursum erumpit, hunc forte locum subindicans, & ἀναβλύουσα, ἀναβρύουσα ebulliens, sursum erumpens ac scaturiens. Lib. quoque 1. περὶ γυναικ. (p. 256. 31.) ὅταν ἀναβλύῃ, vbi ebullierit. Dicitur & ἀναβλύζειν, scaturire, sursum erumpere.

Ἀναβροχχισμὸς dicitur pilorum in palpebris oculum infestãtium per chirurgiam ablatio aut illaqueatio. Gal. com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 117. 42.) ἐφεξῆς δὲ τριχῶν ἐν τοῖς βλεφάροις χειρουργίαν ἔγραψεν, ἣν ὀνομάζουσιν ἀναβροχχισμόν. Postea pilorum in palpebris per manus curationem scribit, quam ἀναβροχχισμὸν vocant. Hoc autem pilare malum Hippocrati τρίχωσις dicitur, eiusque præsidium per chirurgiam edocet extrẽmo lib. de rat. vict. in morb. ac. cæteris τριχίασις. Est enim τριχίασις τῶν ἐν βλεφάροις τριχῶν γένεσις παρὰ φύσιν, pilorũ in palpebris ortus præter naturam, authori Definit. Med. (p. 400. 21.) Hæc vero per chirurgiam curatio ἀναβροχισμὸς dicitur Paulo lib. 6. cap. 13. velut illaqueatio aut infibulatio, cuius etiam rationem illic aperit. Eamq; significare videtur Medici author (pag. 388. 31.) cùm scribit, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ κεχαλασμένων ἀναβροχίζοντες τὰς τρίχας διὰ βελόνης. In palpebris verò non relaxatis, pilos per acus filum veluti laqueo apprehendentes.

Ἀναγαργάλικτα dicuntur med. quibus os colluitur, gargarismi. Lib. περὶ παθῶν (p. 179. 48.) παραχρῆμα μὲν τοῖσιν ἀναγαργαλίκτοισι χρῆσθαι, confestim quidem gargarismis vtendum. Ἀνακογχυλισμοὶ dicuntur Galeno.

Ἀναγαργάρισον etiam gargarismus dicitur, hoc est medicamentum quo os colluitur in angina lib. 2. de Morb. (pag. 146. 3.) ἀναγαργάρισον δὲ αὐτῷ ποιέειν, gargarismus autem ei paretur. Ἀναγαργαρίζειν etiam dicitur gargarizare & oris collutione vti. Ibidem (ver. 11.) ἀναγαργαριζέτω δὲ χλιαροῖσι καὶ μὴ λουέτω, tepidis autem os colluat ac ne lauet. rursusque (eadem pag. 5.) ἀναγαργαριζέτω, gargarizet. & (ver. 17.) ἀναγαργαρίζειν δὲ διδόναι μελίκρητον ὑδαρὲς, aqua autem mulsa aquosa os colluat: atque aliàs sæpe eodem lib.

Ἀνάγειν educere, reiicere, ac emittere significat, & de sputi aut sanguinis sursum eductione dicitur. Sic libro 6. Epid. section. 5. aphoris. 3. ἀναγωγὴ simpliciter ponitur, quam πτυέλου ἀναγωγὴν sputi eductionem aut reiectionem exponit Galenus. Libro 1. Epidem. (pagina 352. 51.) βήσσουσι καὶ οὐδὲν ἀνάγουσι, tussiunt & nihil educunt, hoc est, expuunt. Ibidem (pagina 355. 24.) de tabidis, μόγις ἀνάγοντες, ægrè sputum reiicientes.

In Coac. etiam Prænot. (pag.434.36.) ἀναγωγὴ φλεγματώδης dicitur vbi pituitosa sursum per os reiiciuntur & tussi expuuntur aut excreantur in angina. Ibidem quoque (v.46.) τὰ ἐκ κυνάγχης πτύαλα γλίσχρα βιαίως ἀναγόμενα. Sputa ex angina viscida sursum vi educta dicuntur. At aph. 13. lib. 5. ἀναγωγὴ simpliciter de sanguinis ex pulmone sursum per os reiectione dicitur, quæ sæpe αἵματος ἀναγωγὴ dicitur, vt & Erasistrati liber περὶ αἵματος ἀναγωγῆς sæpe à Gal. citatus Com. 3. in lib. de art. testatur. Et Gal. eodem Com. (p.624.21.) ἀνάγειν simpliciter pro sanguinis sursum per os ex thorace eductione vsurpat, his verbis: μέμνηται δὲ τούτου τοῦ λόγου διὰ τοὺς οἰομένους ἐν ταῖς πλευρίτισιν ἐξ ἀνάγκης ἀνάγειν, meminit huius orationis illorum gratia qui existimant morbo laterali laborantes ex necessitate sanguinem sursum per os educere. Imprimis verò grauis autor Aretæus ἀναγωγὴν dici de sanguinis ex thorace sursum eductione his verbis diserte indicat, Cap. 2. lib. 2. περὶ ὀξ. παθ. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἢν βραχέη τοῦ αἵματος ἡ σταγὼν, ἢ ἀθρόον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἢ ἀπὸ τοῦ στόματος ἔῃ, οὔ κοτε ἀναγωγὴ καλέεται, ἀλλ' ἢ τὸ αὐτὸ, ἢ πτύσις, ἢ αἱμοῤῥαγία. ἢν δὲ νέρθεν ἀνίῃ ἀπὸ θώρηκος ἢ τῶν τῇδε σπλάγχνων, πνεύμονος, τρηχείης ἀρτηρίης, τῶν παρὰ τὴν ῥάχιν, ἡ ἀπὸ τουτέων φορὴ, οὐ πτύσις ἀλλ' ἀναγωγὴ καλέεται, τῆς ἄνω ἴξιος τῆς ὁδοῦ τοὔνομα ἔχουσα. Multò verò minus cùm paucus sanguis & guttatim, aut etiamsi confertus è capite aut ore fertur, tūc ἀναγωγὴ, hoc est, eductio vocatur, verùm aut id ipsum, vel sputatio, vel hæmorrhagia. Quòd si ab inferioribus sursum ascendat, ex thorace, aut ibi conceptis visceribus, pulmone, aspera arteria, locisque spinæ finitimis, qui inde fertur sanguis, non sputatio, sed ἀναγωγὴ, hoc est, sursum eductio dicitur, viæ per quam sursum ducitur nomen obtinens. Ἀνάγειν etiam dicitur Hippocr. de his febribus quæ producebantur & ad hyemem ægros deduxerunt. Lib. 1. Epid. (pag. 356.44.) πολλοὶ δὲ αὐτέων ἀνήγαγον, ὥστε ὑπὸ χειμῶνα νοσεῖν. Earum verò nonnullæ ægros ita produxerunt, vt sub hyemem affligerentur. Ibidem etiam sect. 2. (pag. 360. 10.) σιτίων ἀπέπτων ἀναγωγαὶ, ciborum crudorum reiectationes, eductiones & refusiones dicuntur, etsi quædam exemplaria ἀγωγαὶ leg. Galenum tamen ἀναγωγαὶ leg. apparet.

Ἀνάγκη necessitas dicitur, vis, & pro violenta extensione sumitur lib. de fract. (pag. 550.10.) ἔστι δὲ ἡ τὸ ἄνω τοῦ σώματος ἀνάγκῃ περιλαβεῖν. Sed & superiori corporis parti vis adhiberi potest. Sic enim valentes ac vehementes distentiones ἀνάγκας vocare Hippocr. scribit illic Galenus, vt earum violētiam indicet. Quem etiam locum subnotans Erotianus, ἀνάγκην pro vi sumi scribit ex Bacchio. Rursus eodem quoque lib. (pag. 551.10.) ἄριστον δὲ ὅστις ἐν πόλει μεγάλῃ ἰητρεύει, κεκτῆσθαι ἐσκευασμένον ξύλον, ἐν ᾧ πᾶσαι ἀνάγκαι ἔσονται, πάντων μὲν καταγμάτων, πάντων τε ἄρθρων ἐμβολῆς ἐκ κατατάσιος ἢ μοχλεύσιος. Præstat autem eum qui in magna vrbe medicinam factitat, lignum habere præparatum, in quo vis omnis contineatur, quæ tam in fractis quàm luxatis omnibus restituendis, tum per extensionem, tum per vectis molitionem adhibetur. Lib. verò de art. hoc significatu crebrò eam dictionem vsurpat, vt (p.621.44.) αὗται αἱ ἀνάγκαι εὐθαμέστεραί εἰσιν, ἢ ἐς τὸ ἰσχυρότατον, ἢ ἐς τὸ ἥσσον. Hæc autem vis tum ad vehementiam, tum ad mediocritatem est accommodata. Et rursus (v.46.) ἐς ταύτας ἀνάγκας ἀγαγεῖν, eam vim adhibere. Et (v.49.) οὕτω ἢ ἄλλην ἀνάγκην οὐδεμίην προσθεὶς, sic nulla etiam alia vi adhibita. Rursusque (v. 55.) οὐκ οἶδα ἐγὼ ἔχω τουτέων ἀνάγκας καλλίους, οὐδὲ δικαιοτέρας. Equidem nullam aliam viam qua per vim impulsio fiat, neque meliorem, neque æquiorem inuenio. Eadem notione ἀναγκάζειν aut καταναγκάζειν dicitur pellere, cogere, adurgere, compellere, de ossibus quæ cùm suo loco mota sunt, in suam sedem restituuntur ac compelluntur. Lib. de fract. (p. 543.30.) ἀναγκάζειν μὲν χρὴ ἐς τὴν ἑωυτοῦ χώρην ἕκαστον, in suam quodque sedem compellendum. Vbi ἀναγκάζειν aut καταναγκάζειν Gal. exponit ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τὸ κινηθὲν ὀστοῦν θεῖναι, os quod motum fuerit in propriam sedem reponere. Quod verbum etiam crebrò vsurpatur lib. de art. vt (pag.621.) Ἀναγκαῖα verò dicuntur necessaria, quæ æternitatem à natura nacta sunt vt ita fiant, & ordinem ex necessitate habent, quibus opponuntur quæ opinione nituntur & opinabilia dicuntur, τὰ δοξαστὰ ἢ ἔνδοξα. In Coac. Prænot. (p.426. 36.) αἱ περὶ ἀναγκαῖα παραφροσύναι κάκισαι, desipientiæ quæ circa necessaria fiunt pessimæ dicuntur, quòd à bile fiant, quæ promptè incensa μανιώδεις & furibundas mentis emotiones facit. Quibus ferè opponuntur αἱ μετὰ γέλωτος παραφροσύναι, ex aph. 53. lib. 6. quæ leues sunt & ioculares desipientiæ, quòd ex benigna succorum efferuescentia fiant, vel vt sunt ægrorum ac ebriosorum vanæ species, aut ij mentis errores qui sunt eorum quæ in opinione tantùm versantur, & nullam necessitatis connexionem habent. ἀναγκαῖα etiam intelligi possunt τὰ σπουδαῖα res graues ac seriæ, aut actiones ad vitam necessariæ & quæ eam tuentur ac conseruant, quarū certe neglectio valde suspecta est.

Ἀναγνῶσαι Galenus apud Hippocr. μεταπεῖσαι, μεταδιδάξαι exponit in Exegesi, à sententia dimouere, in diuersam sententiā adducere, & dedocere, aut aliam à priore sententiam docere. Quam eandem expositionē habet etiā Erotianus. Quibus verbis mihi sanè vterque locum lib. de artic. (p.579.14.) subnotare videtur, ἢ οὐκ ἠδυνάμην αὐτοὺς ἀναγνῶσαι, εἰ μὴ μόλις, ὅτι οὕτω ἐστὶ τοιόνδε, remque ita se habere vix illis persuadere potui. Vbi tamen ἀναγνῶσαι legūt omnia exemplaria. At certe nō immeritò cui mirum videatur, quòd ἀναγινώσκω omnibus ferè primæ notæ Grāmaticis cùm Ionicū esse & Herodoto frequens pro πείθω aut ἀναπείθω positum scribatur, in hac tamen Erotiani & Galeni expositione diuersum omninò sensum habeat, cùm etiā apud Hippocratē ἀναγνῶσαι

γνῶναι, ἀναπεῖσαι, hoc eſt, perſuadere omnes interpretes & recte quidem vertant. Nam & Heſychius ἀναγνῶναι ἀναπεῖσαι exponit, & Euſtathius ἀναγνώσκεις apud Herodotum ἀναπείθεις, & Sudas ἀναγινώσκειν ἀναπείθειν, & ἀνάγνωσις ἀνάπεισις, & ἀναγινωσκόμενος ἀναπειθόμενος. Et in Lexico Herodotæo ἀνέγνωσαν ἀνέπεισαν, ἐδίδαξαν exponitur. Verùm ſi quis rem ipſam penitus proſpiciat, mirari deſinet, cùm videat hoc in loco lib. de artic. ἀναγνῶναι recte perſuadere ſignificare. Erotianum autem & Galenum ex rei conſecutione ipſam diuerſam expoſitionem adſcripſiſſe, Hippocratis menti valde aſſentientem. Hippocrates namq; humeri caput in priorem partem nō excidere contendens, contra Medicorum opinionem qui ex eo fallebantur, quòd in iis quorum carnes circa humeri articulum tabes confecit, brachij caput in anteriorem partem prominens luxatum eſſe videatur. Eam quidem ob rem huiuſmodi articulum excidiſſe negat, ideoq; ſe vulgo male audiuiſſe & ignarum habitum ſcribit, remq; ita ſe habere vix vnquam illis perſuadere potuiſſe, hoc eſt, à perſuaſa opinione abſtrahere aut dimouere potuiſſe, aut à priori opinione ad aliam rectam traducere eamq; docere. Qui ſanè ſenſus mihi aptiſſimè cum re ipſa & cum Erotiani & Galeni expoſitione congruere videtur. Ἀνάγνωσις ξυνεχὴς ἐν παραγγελίαις (p. 18. 48.) crebram ęgrorum inſpectionem ac viſitationem ſignificat, ſeu recognitionem. Sic crebrum ad ægrū ingreſſum & diligentem inquiſitionē præcipit lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 24.) Cornarius ἀνάγνωσιν ξυνεχέην frequentem lectionem dixit. Caluus ἄγνωσιν leg. videtur, nullo ſenſu. Quamquam illic etiam ἀνάγνωσις ἀνάπεισις dici poteſt & perſuaſio, quā qui iuuenili temeritate & nimiū ſibi tribuens negligit, in cauſa eſt παμμάχου ἀτυχίης circa ægrum, hoc eſt, vt æger in omne genus calamitatis incidat.

Ἀναγραφαὶ ſunt medicamētorum deſcriptiones & præſcriptiones quædam, quas ſibi comparatas medicum habere vult lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 17.) ποτήματα τμητικὴν δυνάμενοι ἐξ ἀναγραφῆς ἐσκευασμένοι πρὸς τὰ γένεα, potiones incidēdi vi præditæ, ex deſcriptionē præparatæ, cuique generi accommodatæ. Rurſus ibidē (v. 10.) δυνάμεις ἁπλαῖ & ἀναγεγραμμέναι dicuntur, hoc eſt, medicamentorū ſimplices facultates & deſcriptiones memoria tenendæ.

Ἀναδιδόναι redūdare, diſtribui, progredi aut pertingere ſignificat in Prorrh. (p. 209. 1.) τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς τράχηλον & κεφαλὴν ἀναδιδόντα, quæ ex lumbis in ceruicem & caput redundant, vbi τὰ ἀλγήματα intelliguntur. Lib. 4. Epid. (pag. 332. 9.) ἀναδοθῆναι dicūtur ἀλγήματα cùm medicamentis diſcutientibus appoſitis digeruntur, diſſipantur, aut diſcutiuntur. ἀλγήματα ξυνέβη ταχέως ἀναδοθῆναι & παύσασθαι, dolores celeriter diſcuti & deſinere contigit.

Ἀναδρομὴ dicitur Hippocrati doloris recurſatio aut recurſus, cùm ex inferiorib. ad ſuperiora recurrit, aut eò tendit. In Prorrh. (p. 191. 18.) ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, κακὸν, ex dolorū in lūbis recurſatione oculi diſtortio aut peruerſio mala eſt. In Coac. Præn. (p. 433. 13.) ἐξ ὀσφύος ἀναδρομὴ πόνου, doloris lumborū recurſatio. In Prorrh. quoq; (p. 194. 36.) ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην, lumborū dolores ad os ventriculi recurſantes. Quod repetitur in Coac. Præn. (p. 433. 15.) ἐξ ὀσφύος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, lumborū dolor in caput recurſans, in Prorrh. (p. 213. 48.) quod dicitur in Coac. Prænot. (p. 433. 5.) ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν.

Ἀναθερμαίνεσθαι ſępe ponitur apud Hipp. pro ad calorē reuocari, recaleſcere, vt de partib. extremis frigidis quę ad calorē non reuocantur, in Philiſco lib. 1. Epid. ἄκρεα πάντοθεν ψυχρὰ, & οὐκ ἔτι ἀναθερμαινόμενα, extrema vndiquaq; frigida, quæ nec etiam ad calorē amplius reuocari poterant. In Sileno, ἄκρεα οὐκ ἔτι ἀνεθερμαίνετο, corporis ſumma non amplius ad calorē reuocari poterant. Et ἄκρεα σμικρὰ ἀνεθερμαίνετο, extrema pauliſper ad calorem reducebantur. Rurſusq; in Dromeade vxore, ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη, & ταχὺ δὲ διεθερμάνθη, quæ de calore ad cutim reuocato intelliguntur. Lib. 1. Epid. ſect. 2. (p. 363. 25.) ἄκρεα μόλις ἀναθερμαινόμενα extrema vix recaleſcentia. Et ægr. 12. lib. 3. Epid. ἄκρεα οὐκ ἀνεθερμαίνετο. In Prorrh. (p. 190. 46.) αἱ ἐκ ῥίγεος καταψύξιες μὴ ἀναθερμαινόμεναι, ex rigore perfrictiones quæ ad calorē non reuocantur. Sic Gal. lib. de rigore, tremore, palp. (p. 370. 56.) Hipp. ſententiā adfert, αἱ ἐκ ῥίγεος ἀφωνίαι μὴ ἀναθερμαινόμεναι, κακὸν, ex rigore vocis defectiones nō recaleſcentes, malo ſunt. Vbi ἀφωνίαι μὴ ἀναθερμαινόμεναι dicuntur, vbi poſt rigorē frigus perſeuerat & vocis defectiones manent, neq; ægris vox redit, quod ſolet in naturæ motu calefactis ægris & ad ſeſe redeuntibus. Ἀναθερμαίνεσθαι etiam dicitur de febre quę poſt quietē repetit in Progn. (p. 149. 32.) ἀπόλλυνται δὲ οἷσιν ἂν ὁ πυρετὸς μὴ ἀφέῃ, ἢ δοκέων ἀνιέναι ἀφιέναι, αὖθις φαίνηται ἀναθερμαινόμενος. Intereunt autē quibus febris nō quieuit, aut quamuis quieuerit, tamen repetit. Sic enim Celſus hunc locum mihi vertere videtur cap. 8. lib. 2. In Prorrh. quoque ἀναθερμαινόμενοι eos ſignificant quibus febris iterū accenditur aut repetit, ἀναπυρέσσοντας exponit Gal. οἱ ἐκ καταψύξεως ἱδρῶντες ἀναθερμαινόμενοι, ex perfrictione ſudores ad calorem reuocati (p. 190. 48.) & οἱ ἐφ' ἱδρῶσιν ἀγρυπνεῖ, ἀναθερμαινόμενοι, ex ſudoribus peruigiles ad calorem reuocati (p. 191. 14.) In Coac. Præn. (p. 425. 22.) ἐφιδροῦντες ἀναθερμαινόμενοι, cum tenui ſudore recaleſcentes. Ibidem (p. 433. 30.) τὰ ἀναθερμανθέντα ὀξέως, celeriter ad calorem reuocati, de febris ſuccenſione dicitur. Quod verò Hippocr. ἀναθερμαίνεσθαι τὰ ἄκρεα, Aretæus ἀνακαλέσασθαι τῶν ἄκρων τὴν θέρμην dicit, cap. 3. lib. 2. de cur. morb. ac. extrema ad calorē reuocare.

Ἀνάθλασις exponitur Erotiano apud Hippocr. ἔκθλιψις, eliſio, expreſſio.

Ἀναιδὲς pro ἀναιδῶς aut ἀναίδην, impudenter, liberè, effuſè, aut liberaliter, largiter & aceruatim ſumitur, aut p ἀνέδην quod ἐκκεχυμένως exponit Heſych. Sudas verò δαψιλῶς καθαρῶς

ad satietatem vsque, hoc est, laxatis habenis & liberaliter. Lib. περὶ καρδίης (p. 55. 8.) ὕδωρ ἀναιδὲς ἐνορῦον, aqua affatim irruens aut incidens in asperam arteriam, ideòque tussim ac multam molestiam exhibens. Sic enim leg. censeo, cùm ἔνυρον passim legatur. ἐνορῦον autem cum impetu irruens & insiliens dicitur. ἐνόρον etiam legi potest, hoc est incidens. Sic nanque legere malim, quàm quod quidam ἔνυρον ὄχλον, in vrina molestiam vertunt.

Ἀναίνονται Erotianus apud Hippocr. ἀπαρνῦνται exponit, denegant, renuunt, respuunt. ἀναίνομαι, ἀρνῦμαι exponit Hesych. inficior, denego. frequens Homero verbum vt Il. σ. (ver. 500.) ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι, ille negabat quicquam accepisse. Locus est autem apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 271. 36.) ἀναίνονται λαβεῖν, sumere renuunt ac respuunt, de copiosiore cibo dicitur.

Ἀναΐσσειν prosilire, resilire, sursum cum impetu ferri aut irruere significat. In Progn. (p. 152. 9.) εἰ δὲ ἀναΐσσοντος τοῦ νοσήματος ὡς πρὸς τὰς φρένας, quòd si resiliente aut remeante ad præcordia morbo. Quod exponit Gal. ἀνελθόντος τοῦ νοσήματος ἐπὶ τὸν θώρακα, hoc est, recurrente ad thoracem morbo. Quem etiam locum subnotás Erotianus, ἀναΐσσοντος ἀνορμῶντος exponit. hoc est, cum impetu sursum irruente, assiliente. ἀΐσσειν enim ὁρμᾶν dici adscribit, quod est, irruere, ingruere, impetu ferri & erumpere. Aut certe pro ἀναΐσσοντος ἀναΐσσοντας apud Erot. legendum, vt locum libri de Morbo sacro (p. 122. 19.) denotet, cui certè appositè magis hæc expositio conuenit. τοὺς δὲ καὶ ἀναΐσσοντάς τε καὶ φεύγοντας ἔξω, hoc est, alios verò cum impetu irruentes & exilientes, alios foras fugientes. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 210. 17.) ἀναΐσσει ἀπὸ τοῦ ὕπνου, à somno exilit, erumpit. Ibidem v. 18.) ἀπὸ ἐνυπνίων ἀΐσσει ab insomniis exilit. Et Erotianus ἀναΐσσει ἀνορμᾷ exponit apud Hippocr. In Coac. Prænot. (p. 432. 44.) ἀναΐσσουσαι ὀδύναι ἐς ὑποχόνδρια, irrumpentes ad præcordia dolores aut assurgentes. Lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 16.) de sanguine ad cor præ copia resiliente & sursum cum impetu delato, ἀναΐσσει ὑπὸ πλήθεος ἐς τὴν καρδίαν. Ibidem (v. 25.) φρίκη ξὺν πυρετῷ ἀναΐσσει, horror cum febre ingruit, consurgit. Sed forte ad febris & horroris causam respicit, cùm copiosior sanguis ad superiores partes, cor nempe & hepar, repressus fuerit, easque multitudine & onere oppresserit, neque effluxum habuerit. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 22.) καὶ βοᾷ καὶ ἀναΐσσει, & vociferatur & exilit. ἀναΐσσοντες πρὸς χεῖρα dicuntur in Coac. Præn. (p. 425. 43.) ægri qui ad manus contactum resiliunt, vbi ægri, cū in pulsum manus mittitur quodammodo resiliunt, aut manus contactum refugere videntur, aut interdum exilire & assurgere (tressaillir vulgus dicit) quod est tremoris initium & conuulsionis rudimentum, indéque licet interdum conuulsionem, nonnunquam etiam deliriū aut phrenitidem suspectare. Ἀναΐσσειν etiam de insanientibus dicitur vbi exiliunt aut exurgunt, quod vehementē mentis emotionem & irriquietos insanientium motus indicat; & ἐξίσασθαι aut ἐξανίστασθαι sæpe effert Hippocr. lib. 3. Epid. ægr. 11. post st. pest. ἀνήϊσσε, κατέχειν οὐκ ἠδύνατο, exiliit, neque continere se poterat.

Ἀνακαθαίρεσθαι per superiora repurgari significat, & de sputi euacuatione dicitur aph. 8. lib. 5. ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, qui morbo laterali laborant neq; diebus quatuordecim repurgátur. Vbi Galenus ἀνακάθαρσιν per sputa euacuationem his verbis indicare scribit. τὴν διὰ τῶν πτυσμάτων κένωσιν τῶν τὴν πλευρῖτιν ἐργαζομένων χυμῶν, ἀνακάθαρσιν καὶ κάθαρσιν εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ Ἱπποκράτης, ὥσπερ γε καὶ τὸ πτύειν τούτους καθαίρεσθαι, κατά τε τὸ περὶ διαίτης ὀξέων, καὶ τὸ προγνωστικόν. Per sputa vacuationem humorum morbū lateralem efficientium, per superiora repurgationem & purgationem consueuit vocare Hippocr. sicuti & expuere eos purgari tum in lib. de rat. vict. in mor. ac. tum in Prog. dicit. Lib. de rat. vict. in mor. ac. (p. 47. 26.) αἵ τε γὰρ ὀδύναι ἐν τῇσι πλευριτικοῖσιν αὐτίκα παύονται αὐτόματοι, ὅταν ἄρξωνται πτύειν τι ἄξιον λόγου καὶ ἐκκαθαίρεσθαι. αἵ τε γὰρ καθάρσιες πολλῷ τελεώτεραί εἰσιν. Nam & morbo laterali laborantium dolores statim sponte desinunt, vbi quid effatu dignū tum expuere tum expurgare cœperint. Nempe purgationes multis perfectiores existunt. Et (p. 46. 52.) καὶ ὁκόσῳ ἂν πλείων ἡ κάθαρσις γίγνηται, & quò maior fuerit purgatio, hoc est, eorum quæ sunt in thorace per sputa eductio. In Progn. quoque (p. 146. 10.) τῶν πτυέλων καθάρσιας dicit thoracis per sputa repurgationes. Aph. 15. lib. 5. ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, si p superiora purgátur intra quadraginta dies.

Ἀνακαθίζειν significat Hippocr. rectum aut erectum sedere. residere dicit Celsus ex Progn. (p. 127. 30.) ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι τὸν νοσέοντα τῆς νόσου ἀκμαζούσης, πονηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι. grauis morbi periculum est, vbi residere vult æger in ipso morbi acuti impetu. (Sic enim vertit Celsus cap. 4. lib. 2.) Quod etiá repetitur in Coac. Præn. (p. 439. 34.) ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι κακὸν ἐν τοῖσιν ὀξέσι. Lib. quoque 7. Epid. (p. 358. 33.) καὶ ἀνακαθίζων τεταῖος ἔπτυσεν ὠχρὸν, & residens tertio die expuebat pallidū. At verò ἀνακαθίζεσθαι desidere ventris exonerandi gratia dici videtur lib. 7. Epid. (p. 353. 17.) ἀνακαθιζομένῳ ἐγένετο ὑπόχολον γλίσχρον, desidenti deiectio prodiit subbiliosa, glutinosa.

Ἀνακαλεομένῳ ἀναμιμνησκομένῳ, reminiscenti, ad memoriā reuocato ęgro exponit Gal. Com. 3. in lib. 1. Epid. Locus est in Philisco. τούτῳ τὸ πνεῦμα διὰ τέλεος ὥσπερ ἀνακαλεομένῳ, ἀραιὸν, μέγα. Spiratio huic perpetuò velut ad memoriam reuocato, rara & magna fuit. Interruptam enim & intercisam respirationem significat, cùm in medio spirationis cursu viribus defecta aut sui muneris oblita natura, somnianti similis ad officium reuocatur, & recordatione quadam excitata interruptū spiritum resarcit. ἀνακαλεομένῳ etiam potest ad spiritum reuocatum & ingeminatum referri, & offendentem ac interpellatam respirationem indicare.

dicare. Qua notiōne sumpsisse videtur Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vt scripsimus nostris in lib. 1. Epid. Annot. Eoque sensu hunc locum vertimus: huic perpetuò quasi intro reuocāti & ingeminanti, spiratio rara & magna fuit.

Ἀνάκαρ exponit Gal. apud Hippocr. εἰς τὸ ἄνω μέρος, in superiorem partem, in accliue, additq; dici vt ἐπίκαρ εἰς τὰ κάτω, ἐξ ὀρέων in inferiorem partem, in decliue, ex montibus, hoc est, præcipitium. Sic enim ἐπὶ κάρ, εἰς κεφαλὴν exponit Hesych. in præceps, ad illud Homericum hemistichium respiciens Il. π. (v. 392.) ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ. Quò forte respexisse videtur Gal. cùm ἐξ ὀρέων addidit, nisi εἰς τὸ κάταντες & decliue indicare voluit.

Ἀνακηκίουσιν, ἀναπηδῶσιν exponit Gal. apud Hippocr. quod est resiliunt, subsiliunt, aut sursum feruntur. Nā & Hesychius ἀνακηκίει ἀναφέρεται exponit, & Sudas ἀνακηκεῖ aut ἀνακηκίει, ἀναπηδᾷ quod Homero vsurpatur frequens, vt forte apud Gal. ἀνακηκίουσι legi debeat.

Ἀνακινήματα sunt cōmotiones corporis quæ inter exercitationes reponūtur, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 98. 27.)

Ἀνάκεστον ἀνίατον exponit Erotianus apud Hippocr. incurabile. Sed ἀνήκεστον forte legendum, vt rectè reponit Henr. Steph.

Ἀνάκλασις τοῦ ἄρθρου articuli reflexio dicitur, cùm recuruatur ac retorquetur in exteriorē partem, vt de nimia manus extensione scribit Hippocr. lib. de fract. (p. 529. 30.) ἡ ἀνάκλασις τοῦ ἄρθρου κέκλασται ἐν τουτέῳ τῷ σχήματι, in ea figura fit articuli recuruata reflexio. Sic ἀνακλᾷν est reflectere, retorquere, recuruare, refringere, lib. de fract. (p. 550. 1.) τὸ ξύλον ἀνακλᾷν, lignum reflectere. Et rursus ibidem (v. 48.) καὶ ἀνακλῶν τὰ ξύλα, lignis reflexis. Lib. quoque de art. (pag. 659. 44.) κἄπειτα ὑπὸ τὰ ὕπερα ἀνακλῶντα χρὴ τὴν κατάτασιν ποιέειν, deinde reflexis pistillis hunc in modum extensionem moliri oportet: hoc est, refractis, retrò adductis ad extensionem faciendam. Eadem ratione ἀνακλᾶσθαι dicitur reflecti, refringi, retorqueri, in exteriorem partem recuruari, de membro fracto, cùm nimis sublatum retorquetur. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 693. 12.) ὡς μήτε ἀνακλᾶται μήτε ἐκτρέπεται, vt neque reflectantur, neque euertantur. At verò in Coac. Prænot. (p. 425. 49.) ἀνακεκλασμένοι dicuntur qui reflexis sunt palpebris, reuulsis, refractis & retortis inter dormiendū, ex musculorum palpebras mouentium conuulsione, & magna siccitate, inflammatione, aut extremo virium langore. Sic ὀμμάτων κατάκλασις oculi perfractio dicitur in Prorrh. (p. 194. 43.) quam in Progn. & aph. 49. lib. 4. διαστροφὴν vocat. Possunt etiam simpliciter intelligi ἀνακεκλασμένοι, qui fractis sunt viribus & exolutis, delassati, perfracti, quod extremè languentes vires indicat, vt ad τὴν ἄρθρων κατάκλασιν referatur.

Ἀνακλίσιες ægrorum decubitus dicuntur. Hippocr. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 33.) τὰ περὶ ἀνακλίσιας, quæ circa ægri decubitū contingunt, quę obseruare medicum vult. Ἀνακλισμὸς autem recubitorium significat & sellæ partem eam in quam dorso recumbimus, velut accubitum. Lib. de artic. (p. 585. 29.) κἄπειτα τὸν βραχίονα ξὺν τῷ ξύλῳ ὑπερβαλλέειν ὑπὲρ τοῦ ἀνακλισμοῦ, deinde brachium cum ligno super eam partem in quam dorso recumbunt, transmitti debet. Quem locum subindicans Erotianus, ἀνακλισμοῦ, ἀνακλιντηρίου exponit. Sic enim leg. non ἀνακλιτηρίου vt passim legitur. Nam & ἀνακλιντήριον & ἀνάκλιντρον dicitur, quod Galen. Com. 1. in lib. de artic. ἐπίκλιντρον vocat, ἀνακλισμὸν exponens. Lib. περὶ ἐπικυήσ. (p. 48. 45.) ἀνάκλιτος δίφρος dicitur, idem quod ἀνακλισμὸς, significans & sellam in quam recumbimus, etsi ἀνάκλιτος vitiosè legunt exēplaria omnia. κλισμὸς vocat Homerus Il. θ. (v. 436.) & Il. ι. (v. 200.) sellas recubitorias, καθέδρας ἀνακλίσεις ἐχούσας. Vide Ἕδος postea.

Ἀνακογχίζειν apud Hippocr. idem quod ἀνακωχεύειν significat, quod est κατέχειν, ἀνέχειν aut κρατύνειν, continere, cohibere, sustinere, aut fulcire & firmare. In Mochlico (p. 506. 12.) ἔπειτα ἀνακογχίζειν τοῖσι δακτύλοισι ἐσμαστευόμενον καὶ παραστρέφοντα. deinde digitis explorando immissis continere, & in alteram partem conuertere. Nisi pro ἀνακογχίζειν ἀνακωχεύειν retineri debeat. Quod etiam significant exemplaria quædā manu scripta quæ hîc, αὐτίκα ἀναπλάσσεις, ἔπειτα ἀνακωχήσας (pro ἀνακογχίσας) legunt, vt nostris in Mochlicum Annotationib. scripsimus.

Ἀνακομίζειν reficere ac restaurare ægrum significat Hippocrati ac velut ex morbo recreare. Lib. 2. de Morb. (p. 143. 36.) ἔπειτα σιτίοισιν ἀνακομίζειν αὐτὸν ὡς ὑποχωρητικωτάτοισιν, deinde eum cibis quàm maximè aluum subducentibus reficito. Ibidem (v. 42.) ἔπειτα ἀνακομίσας σιτίοισιν, postea cibis reficito. Rursusque (pag. 145. 7.) ἀνακομίσας αὐτὸν σιτίοισιν, vbi ipsum cibis refeceris. Sic ἀνακομίζεσθαι refici, recreari significat, & de ægris dicitur qui cibo reficiuntur & paulò pleniore nutriuntur. Lib. de fract. (pag. 538. 27.) ἔπειτα μέντοι ἐκ προσαγωγῆς ἀνακομίζεσθαι, deinde tamen sensim reficiendi. Vbi ἀνακομίζεσθαι ἀναφέρεσθαι cibo recreari exponit Gal. Inde quoque ἀνακομιδὴ recreatio ex morbo, virium reparatio ac refectio, dum ægri ex morbo releuantur. In Coac. Prænot. (pag. 430. 28.) αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπαναστάσιες ἐν τῇσι ἀνακομιδῇσι, erumpentes circa oculos eminentiæ dum ægri ex morbo releuantur. Et (pag. 433. 41.) περὶ ἀνακομιδὴν, dum ægri vires recolligunt & reficiuntur. Lib. περὶ παθῶν (pag. 186. 22.) ὁκόσα δὲ ἐς ἰσχὺν ἢ ἀνακομιδὴν, παχύτερα. Quæcunque verò (sorbitiones) ad virium recreationem, crassiores. Ibidem (v. 42.) ὅταν δὲ ἀνακομίσαι ἐκ νόσου ἐθέλῃς. Cùm verò ex morbo vires reficere voles. Et rursus (pag. 188. 32.) ὅταν ἀνακομίσαι τινὰ βούλῃ, vbi aliquem reficere voles. Ibidem (pag. 189.) κομίζειν idem quod ἀνακομίζειν dicitur reficere, cui λεπτύνειν opponitur, vt & κομιδὴ pro ἀνακομιδὴ (p. 188. 9.) ἐς ἰσχὺν καὶ κομιδὴν ξυμφορώτερος, ad robur & refectionem commodior.

Ἀνακινήματα corporis alleuationes & subleuationes dicuntur, & inter corporis exercitationes reponuntur lib. 2. περὶ διαίτης. (pag. 98. 27.)

Ἀνάκτησις est virium restauratio & reparatio, idemque quod ἀνάληψις virium refectio. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 5. v. 49.) ἔτι γοῦν καὶ νῦν οἱ τῶν γυμνασίων τε καὶ ἀνακτησίων ἐπιμελόμενοι. Quinetiam qui nunc quoque gymnasticæ & viribus reparandis præsunt. hoc est, gymnasticæ exercitationis tum sanorum tum conualescentium curam gerentes. Vbi γυμνάσια & ἀνακτήσεις simul iunguntur.

Ἀνακυκᾶν ammiscere, permiscere & confundere significat. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 280. 44.) καὶ ἔλαιον ἀνακυκᾶν ἐν τούτοισι, & oleum his ammiscere. Et (p. 284. 9.) μέλι σὺν πίσσῃ δαισὶν ἀνακυκᾶν, mel cum tædis agitatum permiscere. Et (p. 289. 39.) ἐλαίῳ ἀνακυκᾶν, oleo subigito. Est autē simplex κυκᾶν quod turbare significat, & ταράσσειν exponitur apud Homerum, vt κυκᾶσθαι ταράσσεσθαι, & de perturbatis equis dicitur Il. υ. (v. 489.) κυκήθησαν δὲ οἱ ἵπποι, perturbati sunt autem equi.

Ἀνακυκλέοντες ἐν πόλεσιν, in vrbibus circulos facientes dicuntur Sophistæ lib. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 15. 2.) qui per vrbes circuncursitantes in circulis circulatorum more versabantur, auram popularem & ambitionem aucupantes, & discipulorum frequentiā ostentui habentes.

Ἀνακύπτειν sursum tendere & emergere significat, reflecti & regeri. Est etiam ἀνακύπτειν sublato paulùm capite & resupinato collo os attollere, quod faciunt qui strangulantes aliquid deglutire conātur, velut in angina cùm potus in nares reliditur aut reflectitur. Lib. 5. Epid. (p. 339. 36.) de potu aut de eo humido quod ore sumebatur, πάλιν ἀνέκυπτεν ἐς τὰς ῥῖνας, in nares regerebatur. Vbi quædam exemplaria ἀνέκοπτεν etiam legunt, retrudebatur.

Ἀνακωχέσιος grauitatem, autoritatem significat Hippocr. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 21.) vbi Medicum in ingressu ad ægrum meminisse iubet τῆς ἀνακωχέσιος, autoritatis. Quidam actiuè sumi posse contendunt, vt sit autoritatis conciliatio. Quidam etiam ἀνακρίσιος pro ἀνακωχέσιος legunt, vt Medicum meminisse velint interrogationis & ægrorum percontationis, vt exploret ex eorum sermonib. morbi causam & ortum.

Ἀνακῶς φυλακτικῶς exponit Gal. apud Hippocr. in Exegesi, quod est cautè, cum magna cura & obseruatione. Hesychius ἐπιμελῶς, πεφροντισμένως, sedulò, diligenter. Sudas quoque ἐπιμελῶς φυλακτικῶς. Legitur autem apud Hippocr. lib. περὶ σαρκῶν, extremo, quod lib. περὶ αἰῶνος attribuunt quidam (p. 44. 10.) ἢν δέ τις ἀνακῶς θεραπεύῃ. Si quis verò diligentem curam adhibeat. Videtur esse Ionica dictio & exponitur in Lexico Herodotæo ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς, significatque φρονιμικῶς, prudenter. Erotianus autem ἀνακῶς, ἐπιμελῶς καὶ περιεσκεμμένως, quod est diligenter & cautè apud Hippocr. exponit, additque dictionem esse Doricam.

Ἀνακωχεῖν, sustinere, sustentare, fulcire, inhibere, retinere, remorari, aut moræ esse significat apud Hippocr. lib. de artic. (p. 588. 24.) & de lana innoluta dicitur, quæ in alam demittitur atque ita sinum explet, ἵνα ἀντιστήριγμα μὲν τῇ ἐπιδέσει ᾖ, ἀνακωχὴν δὲ τῷ ἄρθρῳ, vt contrà vinculum quidem fulciat, articulum verò inhibeat, hoc est retineat ac remoretur. Sic enim hunc locum exponit Erotianus, κωλύσιν αἰτίαν καὶ ἀνακράτησιν. Qui etiam hunc locum aliter quàm habeant exemplaria legit, ἵνα ἢ στήριγμα αὖ τῇ ἐπιδέσει ἀνακωχὴ ἐς τὸ ἄρθρον. hoc est, vt vinculo fulcimento, articulo verò moræ sit. Quam etiam lectionem adhibuisse Galenum satis constat ex Exegesi, vbi ἀνακωχὴ, ἀνοχὴ, ἀναβάσταξις exponitur, sustentatio, sublatio, aut retentio ac inhibitio. Hoc est vt lana inuoluta & in alam demissa, articulum subleuet, sustentet ac retineat. Sic enim huic loco apposité quadrare hæc explicatio videtur, vt nostris in lib. de artic. Annotat. scripsimus. Eandem verò dictionem iterū vsurpat Hippocr. lib. de art. (p. 608. 12.) προσβάλλοντα χρὴ ἐς τὸ χωρίον, ἢ τοὺς δακτύλους, ᾗ πῇ ἂν ἐξέχῃ, ἀνακωχεῖν. admotos ad locum, aut vnum, aut plures digitos, qua parte eminebat, continere oportet, hoc est, admotis digitis inhibere, sustinere, fulcire aut repellere. Illic enim ἀνακωχεῖν, κατέχειν, κρατύνειν, contrà anniti, obniti, fulcire ac repellere significare videtur. Ἀνακωχὴ autem generali significatione cessationem & laxamentum à bello, vel vt inducias indicat; Interdum tamen retardationem ac moram aut dilationem, vt apud Thucyd. lib. 8. (p. 290.) πρεσβείας ἕνεκα καὶ ἀνακωχῆς τῶν Ἑλληνικῶν, quò Græcorum res remotaretur ac retardaret. Et dicitur ἀνακωχὴ, ἀνοχὴ, velut συνεκωχὴ pro συνοχὴ, vt apud Hippocr. exponit Erotianus. etsi apud eum vitiosè συνοχεῦσι pro συνεκωχὴ legitur. Ἀνακωχεύειν etiā & ἀνακωχεῖν dicitur nauem in alto retinere & inhibere, subductisq; velis propter tempestatem in anchoris stare. ἀνακωχεῖν Hesychio etiam ἀναχωρεῖν exponitur, & ἀνακωχεύοντες ἀναχωρήσαντες, ἢ μετεώρους κατέχοντες τὰς ναῦς. Et ἀνακωχὴ ἀναχώρησις διὰ τῶν νεῶν, ἢ ἀνάπαυσις, cū nauis demissis velis in tutam stationem subducitur. Erotianus tamen pro ἀναχωρεῖν ἀναχωρεῖν dicit, cùm de iis nauibus quæ in alto retinentur, sic scribit. τὰς γὰρ τοι ναῦς ὅταν ἐπὶ μετεώρου σαλεύωσιν, ἀνακωχεῖσθαι λέγομεν, ὅπερ ἐστὶν ἀναχωρεῖν. Id Hesychius μετεώρους τὰς ναῦς κατέχειν dicit. Ad eamque translationem mihi respexisse videtur Hippocr. cùm scribit lib. περὶ καρδίης (p. 567. 7.) ὅκως δὲ μὴ ἀνακωχῇ τὰ σιτία τὰ ἐνεόντα ἐν τῇ ἀρτηρίῃ ἐν ζάλῃ ἐόν, ἀπέκλεισε τὴν ἐς αὐτὴν κέλευθον. Ne verò quæ in arteria insunt, cibum in fluctuatione constitutum remorentur, viam quæ ad ipsam tendit occlusit, hoc est, ne cibum inhibeant, retardent aut retineant, eiusque cursum remorentur, aut ei in mora sint. Cæterùm videtur ἀνακώχησις apud Erotianum legi pro ἀνακωχὴ, vt satis apparet.

Ἀναλαμβάνειν vires resumere, se ex morbo reficere ac recolligere significat, & quasi restaurari ac renutriri. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 267. 28.) ὑπὸ τῆς διαί-

τῆς διαίτης καὶ τῆς φαρμακοποσίης λελεπτυνθεῖσα, ἢν μὴ δύνηται ἀναλαμβάνειν, ex victus ratione & medicamentorum potione attenuata, si se reficere nequeat aut renutriri. In Coac. Præn. (p. 427. 19.) οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες, qui ex longa valetudine se recolligunt, conualescũt, aut vires resumunt, ἐκ τῶν νούσων ἀνιστάμενοι dicuntur aph. 32. lib. 4. Sic ἀναλήψιες ægrorum refectiones significant; cum ex morbo recreantur & conualescunt, aph. 27. lib. 4. ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται, iis cùm reficiuntur alui humectantur. Ἀνάληψις autem in vinculorum ratione membri deligati exceptio, retentio ac suspensio dicitur, vbi læsum membrum & deligatum in mitella collocatur, vt brachium. Tunc enim vinculum aliquod superiniicitur, & membrum suspenditur, ne fascia ad partes decliuiores delabatur, néue ad gibbas aut incuruatas sursum recurrat. Gal. Com. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον. (p. 681. 5.) Estque ἀνάληψις velut membri assumptio ac apprehensio, cùm membrum deligatum ita assumimus, aut ad nos adducimus vt contineatur, non elabatur. Et ἀναλαμβάνειν retinere ac colligere etiam significat. Potest & resumere dici, cùm tota veluti deligatio resumitur & altero veluti vinculo cõtinetur, colligitur aut apprehenditur. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 680. 58.) προσπεριβάλλειν δὲ καταλήψιος μὲν τῶν περὶ ταῦτα εἵνεκα, ἀναλήψιος δὲ τοῦ σύμπαντος ἐπιδέσμου ἐν τοῖσιν ἀπηρεμέουσι καὶ λαπαρωτέροισι τοῦ σώματος, οἷον τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω τοῦ γούνατος. Insuper quoq; circundare vinculũ quoddam oportet, ad ea quidem comprehendenda quæ circum articulos sunt, tum verò ad retinendam totam deligationem in iis corporis partibus quæ quiescunt & demissiores sunt, velut supra & infra genũ. Ibidem (pag. 681. 56.) εὐαναλήπτως ἔχειν aptè retineri posse significat, & ῥάμμασι τὰς ἀναλήψιας ποιέεσθαι; filis retineri. Lib. de fract. (p. 530. 51.) ἀναλαμβανομένη ἡ χείρ, manus quæ suspensa retinetur, hoc est, mitella excipitur. Et rursus (p. 538. 51.) ὁ δὲ ἐπιδεδεμένος ἐν ταινίῃ τινὶ τὴν χεῖρα ἔχει ἀναλελαμμένος, deligatus mitella manum exceptam & suspensam habeat. Iterum (p. 552. 48.) ἀναλαμβάνεται ἡ χείρ, manus excipitur, suspensa retinetur, suspenditur. Ἀνάληψις autem θέσεως genere comprehenditur, vt scribit Gal. com. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον, & manus deligatæ depositionem significat, cùm in lata mitella collocatur, quæ totum cubitum excipit. Sic enim Galenus ibidem (p. 686. 53.) ἀνάληψιν μὲν ἐπὶ χειρὸς ὀνομάζει, τὴν μετὰ τὴν ἐπίδεσιν ἀπόθεσιν αὐτῆς, ἐν πλατείᾳ ταινίᾳ παραλαμβανούσῃ πάντα τὸν πῆχυν. Et ἀνάληψις ac θέσις sæpe iunguntur, vt ibidem (v. 19.) & ἀναλελάμφθαι & κεῖσθαι (v. 59.) Quem certe mihi locum subindicare videtur Erotianus cum ἀναλελάφθαι ἀνειλῆφθαι exponit, nisi quòd ἀναλελάφθαι scriptum est, vt & apud Hesychium. Eaque ratione lib. de art. (p. 643. 39.) ἀναλήψιας ποιέεσθαι de membrorum depositione ac exceptione dicitur, vt & χωλωμάτων ἀνάληψις, claudicationum depositio, exceptio, cùm deprauatum membrũ deligatione ad statũ naturalem & rectum reducitur, in eoq; retinetur & collocatur. Ἀναλήμματα etiam dicuntur lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 699. 34.) eadem notione qua ἀναλήψεις, suspensiones & appẽsiones quæ membrum fractum continent & subleuant.

Ἀναλδὲς, ἄτροφον, ἀναυξὲς, incrementum non accipiens, non crescens, exponit Gal. apud Hippocr. à verbo ἀλδέω quod augeo significat. Sic ἀναλδέες ἀναυξεῖς exponit Erotianus, non augescentes, non crescentes, quod de fructibus dicitur. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 77. 15.) οἵ τε καρποὶ γινόμενοι αὐτόθι πάντες ἀναλδέες εἰσὶ, fructusq; omnes illic nascentes nullum incrementum accipiunt. Eum enim locum ab Erotiano subindicari minimè est dubium. Vbi tamen ἀναλθέες passim legitur, à quibusdam etiam ἀναλκέες. Est autem ἀναλθὲς insanibile, ἀνυγίαστον, insalubre. Qua ratione insalubres fructus illic vertit Cornarius. Etsi ἄναλδον quod est idem quod ἀναλδὲς, Hesychius ἀναυξὲς, ἄτροφον, ἀνυγίαστον exponit. Quidam etiã ἀναλθὲς pro ἀναλδὲς sumi posse contendunt, quòd ἀλθαίνει αὔξει exponat Hesychius, vt & θεραπεύει & ὑγιαίνει. Quædam etiam exemplaria ἀναλθὲς pro ἀναλδὲς apud Gal. legunt. Verùm ἀναλθὲς suum postea accipiet locum & explicationem. At ἀναλδὲς quonam alio loco positum reperiatur apud Hippocr. nondum mihi liquet. Quare aut mihi suspecta videtur Gal. lectio, & pro ἀναλδὲς, ἀναλδέες & ἄτροφοι, ἀναυξεῖς legendũ, aut certe ea de re ampliandũ.

Ἀναλθὲς incurabile, insanabile, immedicabile significat, vt lib. de art. (p. 647. 33.) ἑλκύδριον ἐγκαταλειφθῆναι κίνδυνος ἀναλθὲς, periculum est ne insanabile vlcusculum aliquod relinquatur. Hesychius ἀναλθὲς, ἀνίατον, ἀνυγίαστον, & ἀναίσθητον exponit. At qui ἀναλθὲς in Exegesi pro ἀναλδὲς legunt, reliquam significationem quę adscribitur, huic loco minimè quadrare posse satis intelligunt.

Ἀναλίσκειν cõsumere, insumere significat & concoquere, de cibis dicitur qui assumũtur. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 25.) ἢν τὰ αὐτὰ σιτία ἃ μεμαθήκει ἅπαξ ἀναλίσκειν, si cibos quos semel sumere consueuerant. Et rursus (v. 30.) ἀναλίσκειν γὰρ οὐ δυνατὸς ὁ ἀριστιζόμενος, ἃ πρότερον ἐδείπνει, nec cibos quos in cœna assumpsit concoquere potest, qui prandio assueuit. Eadem fere ratione mensas cõsumere dixit Maro. At ἀνάλωσις ἐγκεφάλου cerebri cõsumptio & imminutio dicitur lib. 6. Epid. sect. 3. aph. 1. μείωσιν exponit Galenus, cum cerebrum siccius redditum ad ossa sincipitis subsidit & in se contrahitur, minoremq; locum occupat, & à sincipite abscedit, vt in caluitio contingit.

Ἄναλκες scribit Erotianus quosdam τὸ ἄνανδρον καὶ ἀδύνατον apud Hippocr. exponere, quod est imbelle & imbecillum, melius tamẽ τὸ ἀβοήθητον inaudire, quod est sine auxilio. ἀλκὴ enim apud Hippocr. ἡ βοήθεια dicitur auxilium. Hesychio quoque ἄναλκες ἀδύνατον, ἀσθενὲς, & ἀναλκὴς, ἄνανδρος, ἀσθενὴς exponitur. Locus Hippoc. est lib. de aëre, loc. & aq. (p. 77. 33.) διὰ ταύτας ἐμοὶ δοκέει τὰς προφάσιας, ἄναλκες εἶναι τὸ γένος τὸ

Ἀνάλκιμοι. Quas ob causas Asiaticorum genus vniuersum ope omni destitutū esse mihi videtur, hoc est, auxiliaribus & militaribus copiis, aut bellica gloria. Sic enim ex Erotiani sententia sumi videtur. Interpretes tamen omnes imbelle genus Asiaticorum non malè dixerunt, hoc est, instrenuum & ignauum.

Ἀναλλὶς annotatur ab Erotiano esse βοτάνης ὄνομα herbæ nomen apud Hippocr.

Ἀνάλμυροι Gal. apud Hippocr. ἄναλοι ἢ οὐχ ἁλμυροὶ, insulsi, aut non salsi exponit, additque Dioscoridem coniunctim sic legere, plærosque verò disparatè.

Ἀναλογισμὸς est ratio rei obscuræ cognitionem ab euidenti adferens, Dogmaticorum propria, vt ἐπιλογισμὸς Empiricorum. Quæ quòd fiat ex comparatione & perceptione causarum iuuātium per similitudines, ἀναλογισμός ἐστι σύγκρισις καὶ κατάληψις αἰτίων ὠφελούντων ὁμοιότητι. Gal. lib. de optima secta (p. 20. 16.) Est etiam ἀναλογισμὸς ratiocinatio Dogmaticorū propria, quæ fit per transitum ad simile, eaq; vtūtur velut Empirici τῇ τοῦ ὁμοίου μεταβάσει. Ibidem (p. 23. 55.) & lib. de Sectis ad eos qui introducuntur (p. 12. 16.) Lib. de Subfiguratione Empirica ἀναλογισμὸς dicitur ratio Dogmatica rerum occultarum, vt ἐπιλογισμὸς rerum est euidentium ratio Empirica.

Ἄναλον exponit Gal. apud Hippocr. τὸ, τὸ χωρὶς ἁλῶν καὶ οὐχ ἁλμυρὸν, sine sale & non salsum. Eaq; dictio crebrò vsurpatur Hippocrati, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 236. 37.) τὸ πτύελον ἄναλον dicitur sputum insulsum. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 224. 12.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 270. 44.) ἄλφιτα ἄναλα, polenta insulsa. Sic κυκεὼν ἄναλος cyceon insulsus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 9.) & lib. 2. (p. 280. 41.) Lib. 2. de Morb. (p. 153. 13.) διδόναι δὲ ῥοφάνειν ἔτνος ἄναλον, pulmentarium ex leguminibus fresis confectum sine sale sorbendum dato. Rursus ibidem, σιτίοισι διαχρήσθω ὡς μαλθακωτάτοισιν ἀνάλτοισι, cibis vtatur mollissimis, insulsis. Et ibidem (v. 47.) σιτίοισι δὲ χρήσθω ἀνάλτοισι, cibis verò insulsis vtatur. At ἄναλον ἄλφιτον aliter Erotianus apud Hippocr. sumit, τὸ μικρὸν καὶ ἀναυξὲς exponens, (vt antea scripsimus) quod etiam fecit Hesychius. Suidas quoque τὸ ἄναλτον τὸ ἀπλήρωτον ἢ ἀκόρεστον inexplebile aut insatiabile apud Homer. significare cōtendit. Quod etiā annotat Varinus.

Ἀναμὶξ, permixtim, mixtim & promiscuè significat. Hesychius ἀναμεμιγμένως exponit. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 288. 24.) ὡς ἄριστα ταῦτα ἀναμὶξ ποιέειν, quàm optimè hæc permiscenda.

Ἀνάμνησις τῆς κενώσεως dicebatur vacuationis recordatio Empiricis familiaris, vacuationem indicās, vt in syndrome plethorica symptomatum omnium plethoram indicantiū concursus, phlebotomiam & vacuationem suadens. Gal. lib. de plenit. (p. 349. 15.)

Ἀνανδριεῖς dicuntur effœminati, euirati, qui apud Scythas εὐνοῦχοι fiunt & castrati, ideoque ad generationem inepti redduntur, neq; virorum munia obire queunt. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 79. 25.) Vbi pro ἀνανδριεῖς, ἐνάριες ex Herodoto in Thalia legi vult Mercurialis lib. 3. Variar. lect. cap. 7. quòd Scytharum Vates Androgynos faciat Herodotus & ἐνάριας dici scribat. Etsi ἐνάριας apud Ionas esse bellatores quidam adscribunt.

Ἄνανδροι γυναῖκες dicūtur Hippocrati mulieres innuptæ, quæ virum non habent neque eum expertæ sunt, lib. 1. περὶ γυναικ. (234. 15.) τοῦτο δὲ τὸ νόσημα γίνεται μᾶλλον τῇσιν ἀνάνδροισιν, hic vero morbus iis quæ virum non sunt expertæ potius contingit. ἄνανδρος autem exponitur Hesychio ἀδύνης, imbecillus.

Ἀναξυρὶς fœminale significat aut femorale seu subligaculum. Braccam denotare Eustathius scribit, & quod Romani βράκιον dicunt, ἐκ τοῦ ἀνασύρεσθαι, mutato σ in ξ. Hesychius quoque ἀναξυρίδας φημινάλια, βρακία βαρβαρικὰ exponit. Idem etiam ἔνδυμα ποδῶν, & ὑποδήματα βαθέα ἢ βασιλικὰ explicat, vt & Lexicum Herodotaū, quales ferè sunt alti socci & ocreæ, quæ non solum pedem sed etiam crura & femora tegunt. Ideoque Pollux ἀναξυρίδας & σκελέας idē esse ait. Idem quoq; capitis ornamentū Persicum esse scribit, lib. 7. cap. 13. & ἀναξυρίδα κυρβασίαν, καὶ κίδαριν, καὶ τιάραν dici. Sumuntur verò ἀναξυρίδες apud Hippoc. lib. de aëre, loc. & aq. (p. 80. 7.) pro braccarum genere aut subligaculo quo Scythę vterentur. Athenæus lib. 3. (p. 39.) ex lib. 1. historiarum Herodoti ἀναξυρίδας σκυτίνας ponit, quæ pro soleis coriaceis sumi videntur.

Ἀνάπαλιν è contrario, ex aduersa parte, è diuerso significat, cui τὸ κατ' ἴξιν & τὸ κατ' εὐθὺ τοῦ πεπονθότος μορίου, quod fit secundum rectitudinem, aut directò ad locum affectum opponitur, vt scribit Gal. Com. in aph. 21. lib. 1. & Com. 1. in Progn. (p. 132. 13.) & Com. 3. in Prorrh. (p. 211. 17.) Quibus in locis hæmorragias damnari scribit Gal. & malo esse quæ ἀνάπαλιν fiant, hoc est, ex aduersa parte, velut si liene intumescente & malè affecto sanguis ex dextra parte profluat, quod in Prorrh. dicitur οἷον ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιοῦ ῥέειν, & repetitur in Coac. Præn. (p. 433. 27.) Ἀναπαλινδρομῆσαι recurrere significat & de fascia dicitur quæ circumuoluta ad eum locum recurrit, in quem prior fascia desinebat. Lib. de fract. (pag. 533. 27.) ὡς ἂν αὐτέῳ ἱκανὸν γένηται τὸ ὀθόνιον ἀναπαλινδρομῆσαι κεῖθι, ἵνα περ τὸ ἕτερον ἐτελεύτησεν, vt tibi fascia eò recurrere posse videat, vbi altera desiit. Ἀνάπαλιν exponit Hesyc. ἐκ τοῦ ἐναντίου, πάλιν.

Ἀναπαύεσθαι quiescere, otiari, cessare significat. Libro de rat. vict. in morb. ac. (p. 68. 48.) καὶ γὰρ ἢν ὅλον τὸ σῶμα ἀναπαύσηται πολὺ παρὰ τὸ ἔθος. Etenim si totum corpus multum præter consuetudinem quieuerit. Rursus ibidem (p. 109. 44.) ἢν δὲ ἦ, ὑδαρέα οἶνον λευκὸν ἢ γλυκὺν ἐπιπιόντα ἀναπαύεσθαι· ἢν δὲ μὴ ἐγκοιμηθῇ, πλείω ἀναπαύεσθαι. Quòd si sitiant, epoto vino aquoso albo aut dulci quiescant; Si verò nō dormierint, amplius quiescant. Sic aph. 48. lib. 2. τὸ διαναπαύειν quiescere & otiari significat, & κινήσει τοῦ σώματος opponit. Ἀνάπαυσις quoq; aph. 13. l. 4. otiū aut quietē & ab exercitatione vacationē significat, ἡσυχίαν καὶ ἀγυμνασίαν expon. Gal. & exercitationi opponit. Lib. quoq; περὶ φύσ.

φύσ. ἀνθρώπ. (pag. 17. 32.) ἀνάπαυσις ταλαιπωρίῃ medetur & opponitur, otium labori & fatigationi. Lib. περὶ ἰητρ. (p. 13. 24.) ἀνάπαυσις laxamentum dolorum & requietem significat. ὁ δὲ διαλείπων, ἀνάπαυσιν ἔχει τινὰ τούτων τοῖς θεραπευομένοις, qui verò intermittit, horũ (dolorum) aliquod laxamentum iis qui curantur exhibet.

Ἀναπεπταμένοι dicuntur Galeno lib. de Tremore palp. & rig. (p. 367. 17.) expansi, laxati, languidi aut expressi, & quibus laxata cutis est & vires exolutæ.

Ἀναπίνεσθαι resorberi, absorberi, exugi significat Hippocrati & de pure dicitur quod medicamentis desiccantibus absumitur & exugitur. Lib. de art. (p. 609. 34.) πολλὰ γὰρ καὶ τῶν δοκεόντων ἐκπυΐσκεσθαι ἀναπίνεται ποτε, κἢν μηδὲ τῷ καταπλάσει. Multa enim ex his quæ suppurare videntur, quandoque etiam nullo adhibito cataplasmate absorbentur, hoc est, absumuntur, discutiuntur, aut digeruntur. ἐκδαπανᾶται καὶ διαφορεῖται exponit Galenus. Rursus ibidem (p. 426. 1.) ἕως ἂν ξηρανθῇ μὲν καὶ ἀναποθῇ πουὶ τὸ ἐκχύμωμα τὸ ἐν τῇ θλάσει γινόμενον, quoad quæ in contuso facta est humoris effusio, exiccata & absorpta fuerit, hoc est, absumpta & discussa.

Ἀνάπλασις dicitur Hippocrati cõformatio, membri fracti restitutio & restauratio, compositio, reparatio, ita vt fracturę extrema sese mutuò contingant, & partes è directo statuantur, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. de fract. & idem quod διάπλασις. Lib. κατ᾽ ἰητρεῖον (p. 694. 16.) πάρεξις δὲ καὶ διάτασις, καὶ ἀνάπλασις, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ φύσιν. Exhibitio autem, distentio, conformatio, cæteraq; secundum naturam accommodata esse debent. Vbi ἀνάπλασις διάπλασις Galeno exponitur. Atq; hic mihi locus subindicari in Exegesi videtur, si modo integra sit lectio, & ἀνάπλασις & διάπλασις legatur, nõ ἀναπλάξεις & διαπλάξις vt habent omnia exẽplaria, quædam etiam ἀναπλάζεις & διαπλάζις. Est & ἀνάπλασις τῶν σαρκῶν carnium efformatio, restauratio, reparatio, cùm partes extenuatæ & alimento destitutæ carne implentur, quod fit per renutritionem. Lib. κατ᾽ ἰητρεῖον (pag. 700. 17.) τὴν αὔξησιν καὶ ἀνάπλασιν τῶν σαρκῶν incremẽtum & carnium restaurationem coniungit Hippocrates.

Ἀνάπλευσις ὀστέου ossis fluctuatio dicitur Hippocrati & exundatio, cùm os pure imbutum innatat aut fluitat, velutiq; restagnãte humore ac exundante facilè corrumpitur, vnde etiam syderatur & decidit. Est enim ἀναπλεῖν aut ἀναπλεῖν innatare & fluitare aut exundare, ἐπινήχεσθαι. In Coac. Prænot. (p. 431. 4. (τὰ περὶ γένυας ἀλγήματα σφόδρα, κίνδυνος εἰς ὀστέου ἀνάπλευσιν ἐλθεῖν. In vehementibus circa maxillas doloribus, periculum est vt os fluctuet, educatur aut decidat. Maxilla enim pure promptè imbuta, innatat ac fluitat, vnde corrumpitur ac decidit. Hanc igitur humoris redundantiam ac veluti restagnationem, ἀνάπλευσιν velut ossis fluctuationẽ vocat. Cornarius ossis eductionem ex rei cõsecutione dixit. Lib. etiam 4. Epid. (p. 329. 46.) eadẽ locutio vsurpatur. τῷ παιδίῳ τῷ φαγεδαινωθέντι, ὀδόντες οἱ ὑποκάτω, καὶ τῶν ἄνω, καὶ τῶν κάτω οἱ ἐμπρόσθιοι, ἀνέπλεον. Puero vlcere exedente (phagedenas vocant) affecto, inferiores dentes, & ex superioribus ac inferioribus primores exundabant, hoc est, erosi & corrupti deciderunt. Vbi quidam ἀνέπεσον pro ἀνέπλεον legunt. Sic ἀναπλεῖν de ossis squamula ab osse resoluẽda & emersura dixit Paulus cap. 107. lib. 6. ἐφ᾽ ὧν δὲ λεπὶς ἀναπλεῖν μέλλει, in quibus verò testa emersura est. Ἀνάπλοον Erotianus apud Hippocratem τὸ κοῦφον καὶ ἔχον εὐρυχωρίαν τινὰ exponit, leue & quod capacitatem quandam habet, velut in summo fluitans, quod in abundantia contingit, velut rebus omnibus circunfluere & abundare Verrem dicit Tullius lib. 5.

Ἀναπλῶσαι ὀστέα dicũtur Hippocrati ossa quæ explicantur & educuntur, dum dehiscũt & expanduntur, aut recedũt & velut syderata decidunt. Lib. de fract. (p. 563. 56.) τὰ δὲ ἐπίδοξα ἢ ἀναπλῶσαι, quæ educi posse spes est, aut opinio est & expectatio vt educantũr & recedant. Vbi tamen ἀναπλῶσαι pro ἀναπλεῦσαι sumi potest, vt apud Herodotum. Etsi illic ἀναπλῶσαι quidam de vinciendi ratione quæ simplicibus fracturis accommodatur intelligũt, velut de iis quibus simplici modo ossa fracta sunt, ibidem (pag. 559. 31.) ἀναπλῶσαι τοὺς τοιούτους dicit Hippocr. hoc est, eos simpliciter curare licet, & ea curandi ratione quam καταγματικὴν vocant, aut deligatione quæ simplici fracturæ debetur, vt ἀναπλῶσαι quod est explicare & expandere per translationem sumatur, velut si quis duplicata aut conuoluta explicet.

Ἀναπνεῦσαι respirare significat, spiritum ducere & trahere, & dicitur de ægris spirantibus, interdum etiam de doloris induciis, vt à metu & morbo respirare ac recreari. Prorrh. 2. (p. 418. 12.) πολλὰ δὲ τῶν τρωμάτων, ἐν χωρίοισί τε εἶναι εὐήθεσι, καὶ οὐδὲν τι δεινὰ φαινόμενα, οὕτως ὀδύνησεν ἡ πληγὴ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀναπνεῦσαι. Non pauca autem vulnera quæ in contemnẽdis locis ac nulla re formidabilia esse videntur, in iis tanto dolore plaga cruciat, vt ægri respirare nequeant. Vbi ἀναπνεῦσαι tam de spiratione quã de doloris cessatione intelligi potest. Ideoq; etiam quædam exẽplaria illic ἀναπαῦσαι pro ἀναπνεῦσαι habent. Sic Aretæo ἀνάπνευσις τοῦ κακοῦ mali respiratio & solamen dicitur, Cap. 1. lib. 2. de cur. ac. morb. & Homerus Il. λ. (ver. 800.) ὀλίγη δέ τ᾽ ἀνάπνευσις πολέμοιο, parua autẽ à bello respiratio, & ἀναπνεύσωσι δ᾽ ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν τειρόμενοι: respirent autem bellicosi Achiui, consumpti. Ἀνάπνευσις etiam idẽ quod ἀναπνοὴ & respirationẽ significat quæ aëris inspiratu & expiratu cõstat. Sic enim Gal. Cõ. in lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 30. 23.) ἀναπνοὴν esse dicit, τὴν διὰ τοῦ στόματος ἔξω τε καὶ εἴσω φορὰν τοῦ πνεύματος, cũ spiritus intrò & foras per os fertur. At lib. 3. de morb. (p. 159. 15.) ἀνάπνευσις spiraculum aut emissarium ad transpirationẽ factum significare videtur. καὶ ταμὼν ἀνάπνευσιν ποιέειν, & sectione facta trãspirationẽ efficito.

Ἀναπρῆσαι Galenus apud Hippocr. ἀναπρῆσαι ἐκπρῆσαι exponit, perterebrare, perforare, perfodere, ab ἀναπράω per syncopen, pro ἀναπεράω. Hesychius etiam ἀναπρῆσαι ἀναφυσῆσαι, inflare exponit ab ἀναπρήθω.

Ἀναπλύειν expuere significat, pus spuitione reiicere & expurgare. In Coac. Prænot. (p. 435. 20.) οἱ ἐκ πλευριτίδος ἔμπυοι γινόμενοι, ἐν τῇσι μ' ἡμέρῃσιν ἀναπλύουσιν ἀπὸ τῆς ῥήξιος. Qui ex morbo laterali suppurati fiunt, in quadraginta diebus à ruptione pus expuunt. Est igitur ἀναπλύειν idem quod ἀποπλύειν. ἀνακαθαίρεσθαι dicitur aph. 15. lib. 5. In Progn. (pag. 143. 17.) & Coac. Prænot. (p. 435. 21.) ταχέως τι ἀναπλύεσθαι καὶ εὐπετέως dicitur, tum citò, tum promptè excreari, spuitione reiici.

Ἀναπλώσθαι expandi, explicari, extendi significat. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 210. 5.) τὸ ἧπαρ οἰδέει καὶ ἀναπλώσεται πρὸς τὰς φρένας ὑπὸ τοῦ οἰδήματος. iecur intumescit, tumorque ad septum transuersum expanditur, hoc est, extenditur. Ibidem rursus (v. 13.) καὶ ὁκόταν τὸ ἧπαρ μᾶλλον ἀναπλωθῇ πρὸς τὰς φρένας, cumque iecur ad septum trāsuersum magis expassum fuerit. Pro quo ἀναπλυχθῇ legitur lib. περὶ κρισίμων (p. 388. 21. & 29.) vbi ista repetuntur.

Ἄναρθροι dicuntur homines crassi, carnosi, articulis non apparentibus, quiq; non distinctis sunt articulis, hoc est, informes præ crassitie. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 81. 8.) ἐνθάδε καὶ οἱ ἄνθρωποι σαρκώδεές εἰσι καὶ ἄναρθροι. Illic homines carnosi sunt, articulis non distincti. Quibus paulò pòst ἰσχνοὺς καὶ διηρθρωμένους, graciles & articulis probè distinctos opponit. Ibidem (p. 78. 44.) καὶ ἄρθρα καὶ ὑγρὰ καὶ ἄτονα, & iuncturæ eorum humectæ & eneruatæ. Vbi ἄναρθρα aut etiam νωθρὰ quidam legūt ad τὰ εἴδεα referentes. Hanc autem locutionē eodem libro explicat (p. 77. 19.) τά τε γὰρ μεγέθη μεγάλοι. τὰ πάχεα δ' ὑπερπαχέες. ἄρθρον τε κατάδηλον οὐδὲν, οὐδὲ φλέψ. Sunt enim ingentis magnitudinis crassitieque valde excedunt, neque iuncturę eorum vllæ, neque venæ comparent.

Ἀναριστήσις prandij detractio dicitur lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 109. 13.) ἀλλὰ χρὴ τοῖσι ἐμέτοισι, καὶ ἀναριστήσει, καὶ τοῖσι πόνοισι, καὶ τοῖσι ξηροῖσι διαιτήμασι χρῆσθαι. Verùm vomitibus & prandij abstinentia, & laboribus & sicco victu vtendum. Ibidem (p. 107. 32.) περιπάτους ἀναρίστους vocat deambulationes citra prandium.

Ἀναῤῥήγνυσθαι disrumpi, diffringi, dissecari, refringi, rursus rumpi dicitur. Lib. de fract. (p. 546. 25.) πολλάκις ἀναῤῥηγνύμενα in calcis syderatione dicuntur, quæ sæpe disrumpuntur aut crēbrò recrudescunt. Paulo etiam ἀναῤῥηγνύμενα ἕλκη sunt vlcera cicatrice præposterè obducta, quę rursus inflāmatione facta rumpuntur & recrudescunt. Velut rūptam pustulā dicit Tibullus Eleg. 3. lib. 3. Læderet & teneras pustula rupta manus. In Coac. Præn. (p. 437. 27.) ἀναῤῥήγνυσθαι ἑλκη dicitur de cicatrice quæ refricatur, rescinditur aut rumpitur. ὅσοις δ' ἂν ἀσθενὴς ἔνδοθεν ἡ οὐλὴ γίνηται, ῥηιδίως ἀναῤῥήγνυται. Quibus autē interni vulneris cicatrix debilis euasit, prōptè rescinditur. Lib. 1. de morb. (p. 135. 33.) ἀνελκοῦται dicit eadem in re, hoc est, reulceratur, aut vlcus refricatur & refringitur. Ibid. etiā (p. 136. 2.) vena intus sauciata vbi coaluerit & sana esse videat, ἀναῤῥήγνυται ἑτέρῳ χρόνῳ, alio tēpore refringitur, aut aliàs iterū rumpitur.

Ἀνάῤῥινον, τὸ διὰ τῶν ῥινῶν παλινοστοῦν ἰόν, per nares rediens, exponit Gal. apud Hippoc. in Exegesi. Idemq; annotat quosdam diuisim legere ἀνὰ ῥινὸν, vt sit idem quod ἀνὰ τὸ δέρμα per cutem. Quidam etiam ἀνάῤῥινον idem quod ἀνήρριον significare scribunt.

Ἀναῤῥοπίη, Vide Καταῤῥοπίη.

Ἀνασηκῶσαι repēdere significat, resarcire, adæquare, addere quod deest. ἀνταποδοῦναι. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 59. 25.) ἀνασηκῶσαι τὴν μεταβολὴν dicitur mutationē rependere, hoc est, veluti quadā altera mutatione mutationi ipsi auxiliū ferre, aut vicissitudine quadam eam retaliare & iuuare, ἀρήγει ἐν τῷ πάσῃσιν ἀνασηκῶσαι τὴν μεταβολήν. Iis igitur conuenit mutationē rependere, hoc est, veluti noua quadā mutatione resarcire. His enim qui prandere nō cōsueuerant, si prāsi fuerint, velut altera mutatione cōsulit, adiecto somno pomeridiano, qui nouæ mutationis noxiā & ventriculi laborē aut grauitatem quiete rependat aut resarciat. Ἀνασηκῶν προστιθέναι τὸ ἐλλιπὲς dicitur, quod deficit addere.

Ἀνάστασις contractio dicitur, videturq; hoc nomine vētriculi contractio intelligi, cū sese colligit & contrahit vt cibū amplectatur & concoquat. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 37.) αἱ δὲ τοιαῦται κοιλίαι πολλῷ τι βραδύτερον πέσσουσι, καὶ πλείονος δέονται ἀναστάσιός τε καὶ ἡσυχίης. Eiusmodi verò ventres tardissimè concoquunt, & maiore contractione ac quiete indigent. Sed ἀναπαύσιος legi malim, vt legūt omnes interpretes & Asulanus, vt sit, maiore cessatione & quiete indigēt, hoc est, in otio & quiete sunt diutius continendi, vt facilius concoquant. ἀνάπαυσις enim τῇ κινήσει opponitur, vt quieti otium quod antea scripsimus.

Ἀνασπογγίζειν spongia detergere significat. Lib. de Vlceribus (p. 513. 19.) ἀνασπογγίζειν δὲ τὸ ἕλκος πολλάκις σπόγγῳ, sæpius verò vlcus spongia abstergere, emundare. ἀνασπογγίζειν εἰρίῳ frequenter dicitur Hippocr. quod est lana excipere, aut medicamentum aliquod lana velut spongia excipere & extergere, aut lanam medicamento imbuere, quod δι' ἐρίου μαλακοῦ σπογγίζειν dicit Gal. lib. 3. de Compos. med. κατὰ τόπ. (p. 187. 50.) lana molli excipere. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 39.) ὕστερον ὕδατι ψιμμύθιον τρίψαν ἐν εἰρίῳ ἀνασπογγίζειν, demum cerusam aqua subactam lana exceptam subdito. Sed lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 280. 17.) vbi eadem repetuntur, legitur, ἢ ἀψίνθιον ἐν ὕδατι τρίψαν, εἰρίῳ δὲ ἀνασπογγίσας, aut absinthium aqua subactum lana exceptum subdito. Libro etiam περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 219. 42.) σκαμμωνίην τρίψας ἐν γάλακτι γυναικείῳ ἐν εἰρίῳ ἀνασπογγίσας προσθεῖναι. Scammonium in lacte muliebri tritum, lana exceptum pesso adhibe. Et (p. 221. 32.) οἷον τὸ λευκὸν ῥοδίνῳ μύρῳ ἀναφυρήσας εἰρίῳ ἀνασπογγίσας προσθεῖναι, oui candidum rosaceo vnguento

vnguẽtó ſubactum ac lana ſubactum in peſſo apponito. Rurſus (p.226,11.) συλλήψιν λεῖον τρίψας, διεὶς μύρῳ εἰρίῳ ἀνασπογγίζων προσθεῖ. alumen tritum vnguento dilutum lana exceptũ in peſſo apponito. Ibidem (v.20.) λιβανωτὸν καὶ γλήχωνα λεῖον ποιήσας, ἀναδεύσας μέλιτι, εἰρίῳ ἀνασπογγίζων, προσθεῖ: thus & pulegium tritũ, melle ſubactum & lana exceptum in peſſo apponito. Et (p.227.29.) ἡ γυνὴ προσθέσθω, εἰρίῳ ἀνασπογγίζουσα mulier lana excepta peſſo ſubdat. Pro quo eadem in re lib. 1 περὶ γυναικ. (p.253.39.) legitur, προσθεῖ τῷ εἰρίῳ ἀναλαμβάνουσα; lana excepta peſſo ſubdito. Lib. etiam 1. περὶ γυναικ. (p.238.48.) εἰρίῳ ἀνασπογγίζων προσθεῖ; lana exceptum (alumen) peſſo ſubdito. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p.284.1.) ἀποσπογγίσας ἄχνῃ ἀπὸ ὀθονίων λεπτῶν; ramento ex tenuibus linteis deraſo excipito, pro ἀνασπογγίσας dicitur.

Ἀνάσσυτος ἀὴρ, aër ſurſum protumpens, proſiliẽs, impulſus dicitur apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p.269.22.) καὶ ἀνάσσυτος ἴῃ ὁ ἀὴρ βιώμενος; & ſurſum impulſus aër violenter feratur, hoc eſt, vi & ægrè prorumpat, exiliat aut impellatur, cùm vteri ad cor progreſſi liberam reſpirationem impediunt & ſuffocationem afferunt. Sic enim legiſſe Erotianum apparet, apud quẽ ἀνάσσυτος ἀνόρμητος exponitur. Quædam tamen exemplaria manu ſcripta ἀνάσιτος habent, alia etiam ἀνάσυρτος. Verùm vitioſa ſunt omnia. Cornarius aërem impeditũ violenter attrahi dixit, & de inſpiratione aëris intelligit, quod etiam de expiratione ſumi poteſt, vt ægrè aër ſurſum feratur, impellatur & exiliat. Impellendi enim maior quàm attrahendi actio in eo verbo ineſt. Poteſt tamen ſimpliciter impulſus aër dici, quomodo exponit Erotianus, vt de aëre ſubeunte & attracto accipias, qui tamen propter præfocationem vi & ægrè ſubeat. Deductum autem à σύομαι quodammodo videtur vt & alia, vt λαβρόσσυτος, impetu ruens & concitatus, & παλίσσυτος, ad retrogradum greſſum incitatus, & αὐτόσσυτος ὄμβρος, imber per ſe excitatus. Vnde etiam ἐσσύμενος participium eſt Homero frequens, hoc eſt, incitatus & tendens cum impetu aut ardore quodam. Sic ἔσσυτο Heſychio ὡρμήθη exponitur.

Ἀνάστασις exurrectionem & deſurrectionem ſignificat Hippocrati cùm æger ad egerẽdum ſurgit. In Coac. Prænot. (p.444.3.) κοιλίη ταραχώδης σμικρῇσι συχνῇσιν ἀναστάσεσι, aluus perturbata cum frequẽti deſidendi labore. Ibidem (v.10.) αἱ κατὰ μικρὰ ἀναστάσιες, ῥιγώδεες, frequentes deſidendi labores rigorem adferunt. Et (ibidem v.11.) αἱ πυκναὶ κατὰ μικρὰ ἀναστάσιες crebræ & quæ ex paruis interuallis fiunt exurrectiones. Quod etiã repetitur in Prorrh. (p.215.19.) vbi ἐπαναστάσιες quædam exemplaria legunt. In Progn. verò (p.138.1.) ξυνεχὴς ἐξανάστασις dicitur continua ad deſidendum exurrectio. Lib. 3. Epid. ægr. 3. ἐδυσφόρει περὶ τὰς ἀναστάσιας, cùm deſurgeret moleſtè habebat. Ἀνάστασις etiam ſignificat Hippocrati humorum emigrationem, ſubmotionem & è ſuis ſedibus expulſionem, cùm per medicamenta reprimentia ab affectis locis depelluntur & aliò tranſmigrãt. Eſt enim ἀνάστασις demigratio, tranſlatio aut caſtrorum motio, cùm veluti exercitus ſuis ſedibus expulſus aliò demigrat. Sic τοὺς ἀναστάσει πιεζομένους vocat Hippocr. lib. 6. Epid. ſect. 7. aph. 2. eos quibus per medicamenta reprimentia humoris fluentis impetus repreſſus eſt, quaſi per medicamenta, quæ humores ſuis ſedibus ſubmouent, compreſſos. Velut in anginæ inflãmatione gargariſmis ad humoris ruentis impetum cohibendum alioque tranſmouendum vtimur. Ἀνιστάμενοι ἐκ τῶν νούσων qui ex morbo recreantur aut reficiuntur, quique conualeſcunt, ſeſe recolligunt ac vires reſumunt, dicuntur Hippocr. aph. 32. lib. 4. ἀνακομιζομένους καὶ ἀναλαμβανομένους exponit Galenus.

Ἀνασεῖλαι τὴν σάρκα ἀπὸ τοῦ ὀστέου carnem ab oſſe retrahere, contrahere & reprimere ſignificat, hoc eſt, diducere, erigere & ſuſtollere, cùm in ſectione cutis capitis ipſa ab oſſe reprimitur, erigitur & diducitur vt oſſis vitium pateat. Lib. de vulner. cap. (p.449.8.) τάμνοντα δὲ χρὴ ἀνασεῖλαι τὴν σάρκα ἀπὸ τοῦ ὀστέου, ᾗ πρὸς τῇ μήνιγγι καὶ πρὸς τῷ ὀστέῳ πέφυκεν. Cùm autem inciditur, carnem quæ oſſi & membranæ adhæret, ab oſſe diducere oportet.

Ἀναστόμωσις dicitur oſculi venæ vel arteriæ laxatio & apertio per quam ſanguis effunditur, & inter fluoris ſanguinis differentias reponitur Galeno lib. 5. Meth. med. & Aureliano lib. 2. Tard. Paſſionum cap. 10. ac Oſculatio dicitur, vt & ἀναστομωτικὰ medicamenta quæ vim aperiendi habent, Oſculantia. Ἀναστομωτήριον Hippocrati idem quod ἀναστομωτικὸν, quod aperit lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.230.45.) ὑστέρας ἀναστομωτήριον τὸ αὐτὸ καὶ καθαρτικὸν, vteros aperiens idemque purgans, aperiendi vim habens. Ἀναστομωτηρὸς etiam contraria ſignificatione dicitur qui magis arctus & anguſtus, quique ægrius patet. Vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p.231.38.) ſterilibus & iis quæ parere non ſolent, τῶν μητρέων ἀναστομωτήρων ἐουσῶν, τὰ ἐπιμήνια ἐπιπονωτέρως χωρέει, arctioribus vteris & ægrius apertis menſes laborioſè prodeunt. Ἀναστομόω nanque arcto, coanguſto ſignificat & in fauces comprimo. Vt apud Ariſtot. libello de Mundo ὠκεανὸς ἀνεστομωμένος Oceanus in fauces ſe comprimens vertitur à Budæo.

Ἀνατετάσθαι erigi, attolli ſignificat, ſed apud Hippocr. contentis eſſe viribus, firmis, integris & erectis denotat; aut contenta natura & totis viribus ſe ad morbum propulſandum erigente, ac velut contra obnitente, aut robur exerente & comparante. Prorrh. 2. (p.416.6.) χρὴ δὲ τὸν ἀπὸ τοῦ ὕδρωπος ἐχόμενον καὶ μέλλοντα περιέσεσθαι; εὔσπλαγχνόν τε εἶναι; καὶ ἀνατετάσθαι; Qui aqua inter cutem detentus eſt & ſeruari volet, eum robuſtis viſceribus & contentis viribus eſſe oportet. Sic enim illic ἀνατετάσθαι per ſe legimus ex melioribus exemplaribus, non vt quædam, ἀνατετάσθαι καὶ φύσιν; etſi illud quoque de natura contenta & contra morbum ſe erigente & aſſurgẽte dici

potest. ἀνατεῖναι igitur contétis esse viribus, firmis & integris, aut contra obniti & se erigere significat, quod totum Celsus per firma viscera complexus est, vt nostris in eum lib. Annotat. scribimus.

Ἀνατρέπειν subuertere, euertere, disturbare, opprimere, prosternere, & pessum dare significat; Lib. de art. (p. 650. 10.) ὅσα ἂν μὴ αὐτίκα λειποθυμίη ἀνατρέψῃ, quæcunque non protinus animi defectio euerterit, aut oppresserit, hoc est, nisi statim animi defectio occuparit, aut curationem disturbarit & subuerterit. Ἀνατροπὴ autem dicitur stomachi subuersio aut dissolutio cùm in vomitiones effunditur. Galen. lib. 8. κατὰ τόπ. (p. 274. 13.) στομάχου ἀνατροπὰς vocari scribit τὰς τε ἀνορεξίας καὶ τὰς ναυτιώδεις διαθέσεις, ἐφ' αἷς ἐνίοτε μὲν συμβαίνουσιν ἔμετοι. inappetentias, tum nauseabundas affectiones in quibus vomitiones quidem interdum contingunt.

Ἀνατρέφεσθαι ἐκ νόσου ex morbo conualescere, de ægro dicitur qui præscripta victus ratione vtitur eaq; nutritur & cõfirmatur, & ex morbo assurgit. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8. 26.) καὶ διὰ τούτων πᾶς ὁ βίος καὶ ὑγιαίνοντι καὶ ἐκ νόσου ἀνατρεφομένῳ καὶ κάμνοντι. ex hisque omnis viuendi ratio tum sano, tum ex morbo conualescenti, tum ægroto constet.

Ἀνάτριψις etsi propriè defrictionem aut refrictionem significat, & vnam tantùm frictionis differentiam, quæ à partibus inferioribus sursum versus ducitur, vt notatio indicare videtur: τρίψεως tamen nomine sumitur & totum frictionum genus denotat apud Hippocr. lib. de art. (pag. 588. 48.) πολλῶν δὲ ἔμπειρον δεῖ εἶναι τὸν ἰατρὸν, ἀτὰρ δὴ καὶ ἀνατρίψιος. Ac multorum quidem peritum esse oportet medicum, ac certe etiam frictionis. Ibidem (ver. 49.) καὶ γὰρ ἂν δήσειεν ἄρθρον ἀνάτριψις χαλαρώτερον τοῦ καιροῦ ἐόν. frictio enim articulum laxiorem vincire consueuit. Et, ἀλλὰ διοριεῖται ἡμῖν περὶ ἀνατρίψιος ἐν ἄλλῳ λόγῳ. Sed de frictione alio in libro à nobis disceptabitur. Ac ibi Galenus ἀνάτριψιν antiquis ἀντὶ τρίψεως sumi scribit, & ἀνατρίβειν totum frictionum genus, non vnam tantùm ab inferiori sursum frictionem comprehendere. Vtitur etiam hac dictione Hippocr. ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον (pag. 697. 20.) ἀνάτριψις δύναται λῦσαι, frictio soluendi vim habet. Vbi quoque Galenus ἀνάτριψιν ἀντὶ τρίψεως poni & absolutè omnem frictionem significare testatur, & ἀνατρίψεως nomen antiquis crebrò vsurpari, τρίψεως autem rarum esse. Idem quoque lib. 2. Salub. (p. 253. 55.) τρίψεως nomen recentioribus esse vsitatius scribit, vt ἀνατρίψεως veteribus.

Ἄναυδος exponitur Galeno apud Hippocr. διαλέγεσθαι ἀδύνατος, qui loqui aut sermone vti non potest, & ἄφωνος ὁ φωνεῖν μὴ δυνάμενος, qui vocem emittere nequit. Quibus verbis apertissimè inter se ἄναυδον & ἄφωνον distingui indicat, quòd ἄναυδος eum significat qui fari aut loqui nequeat, cuique articulatæ vocis organa sunt aut læsa aut præpedita. ἄφωνος verò qui voce defectus est, & cui vocis instrumenta læsa sunt, velut larynx, eumque mouentes musculi, atque inserti nerui, & qui recurrentes dicuntur. Ex eoq; effectum est vt ἄναυδον perperuò mutum, & ἄφωνον voce defectum apud Hippocrat. verterimus. Quod certe discrimen in hoc Medicinæ parente eo magis animaduertendum, quòd ab omnibus interpretibus ferè neglectum est, à Galeno tamen diligenter est annotatum. Is enim in Exegesi locum lib. 3. Epid. ægr. 3. post st. pest. explicans & innuens ἄναυδον & ἄφωνον consequenter ibi poni scribit, & ἄναυδον de muto & loqui non potente dici, adducto Homeri testimonio Il. τ. (ver. 407.) de Xantho Achillis equo dominum alloquente, αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη, hoc est, sermonem autem indidit Dea albis vlnis Iuno. Vbi αὐδήεντα, φωνῇ ἐνάρθρῳ χρώμενον, articulata voce vtentem recte explicat Scholiastes, vt & αὐδὴν φωνὴν ἀνθρωπίνην dici scribit Eustathius, vocem humanam & sermonem. Idem verò Gal. multò apertius harum vocum discrimen his verbis exponit Com. 3. in lib. 3. Epid. (pag. 435. 28.) καταλείπεται τοίνυν ἐπὶ τούτῳ ἡμῖν ἐξηγήσασθαι διὰ τί προειπὼν ἄναυδος, ἐπήνεγκεν ἄφωνος. ἔστι δὲ καὶ τούτου λόγος τοιοῦτος· τὴν αὐδὴν οὔτε πᾶν τὸ τῆς ἀκοῆς ἴδιον αἰσθητὸν οἱ παλαιοὶ φαίνονται καλοῦντες, οὔτ' ἐκεῖνο τὸ εἶδος αὐτοῦ μόνον. ὅσον ἐκπέμπεται κατὰ προαίρεσιν τοῦ ζώου διὰ τοῦ στόματος, ἐν ᾧ περιέχεται καὶ τὸ κλαίειν, καὶ τὸ συρίττειν, οἰμώζειν τε καὶ βήττειν, καὶ ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα, μόνην δὲ τὴν ἀνθρώπου φωνὴν καθ' ἣν διαλεγόμεθα πρὸς ἀλλήλους, αὐδὴν ὀνομάζουσιν. οὕτω γοῦν καὶ ὁ ποιητὴς ἡνίκα ἐποίησε τοῖς ἰδίοις ἵπποις διαλεγόμενον τὸν Ἀχιλλέα, πεποιηκέναι φησὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν ἀμείψασθαι λόγοις χρησάμενον ἀνθρωπίνῃ διαλέκτῳ. αὐδήεντα, γάρ φησιν, ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη. οὐχ ὡς ἄφωνον ὄντα πρότερον, ἀλλ' ὡς οὐκ ἔχοντα τὴν κοινὴν τῶν ἵππων φωνὴν, ἀλλ' ὡς οὐκ ὀνομαζομένην αὐδὴν ἐκείνην. οὕτως οὖν καὶ θεὸν αὐδήεσσαν εἴρηκε τὴν ἀνθρωπίνῃ διαλέκτῳ χρωμένην. ὅτι καὶ αὐτὴν ἀνθρωποειδῆ φασιν εἶναι μὴ πάντων τῶν θεῶν τοιούτων ὑπαρχόντων. ἐναργῶς γοῦν ἥλιος καὶ σελήνη καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἄστρων ἀποκεχώρηκε πάμπολυ τῆς ἀνθρώπων ἰδέας. καὶ ὁ Ἱπποκράτης οὖν ἄναυδον μὲν εἶπεν ἐπὶ τοῦ μὴ δυναμένου διαλέγεσθαι. τὸν δ' ἄφωνον ἐπὶ τοῦ μηδ' οἰμῶξαι, μηδὲ βοῆσαι δυναμένου. δῆλον δέ ἐστι τὸ τοιοῦτον μοχθηρότερον εἶναι, τῆς ὡς ἂν εἴποι τις, ἀναυδίας. οἷς οὖν ἡ γλῶττα μόνη παραλέλυται, φωνεῖν μὲν μέγιστον ἐνίοτε δύνανται, διαλέγεσθαι δ' οὐ δύνανται. εἰ δὲ μηδὲ ἐκφωνεῖν οἷοί τε εἶεν, ἐσχάτης νεκρώσεώς ἐστι τὸ τοιοῦτον γνώρισμα, τῶν οὕτως ἐχόντων, μήτ' οἰμωζόντων, μήτε στεναζόντων, μηδ' ὅλως φθέγγεσθαι δυναμένων. hoc est, Relinquitur igitur nobis hîc exponendum cur vbi ἄναυδος apposuerit, statim ἄφωνος subdiderit. Quod hac ratione factum est. τὴν αὐδὴν (hoc est, sermonem) neque id quodcunque auditione propriè percipitur, antiqui vocare videntur, neque hanc ipsam solam speciem quæ ex animantis consilio per os emittitur, in qua & flere, & sibilare, lugeréque & tussire, & id genus alia continentur: verùm solam humanam vocem qua inter nos colloquimur, αὐδὴν nominant. Sic igitur & poëta vbi cum suis equis colloquentẽ Achillem inducit, tũc

eorum alterū humano sermone respondisse dicit. Scribit enim, αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη, hoc est:

Induit huic autem sermonem candida Iuno.

Non quòd antea voce careret, aut communem equorū vocem non haberet, sed quòd non illam quæ αὐδὴ dicitur. Hunc etiam in modum Deam αὐδήεσσαν dixit, humano sermone vtentem, quòd & ipsam humana esse forma dicant, cùm non omnes dii huiusmodi sint formæ. Sol nanque planè & luna reliquaque sidera ab humana forma plurimùm recesserunt. Hippocrates igitur ἀναύδους quidem dixit, eum, qui loqui non potest, ἀφώνους verò, qui neque lugere neq; clamare potest. Id autem deterius esse manifestum est, quàm (vt quis dixerit) ἀναυδίαν, hoc est loquendi impotentiam. Quibus igitur lingua sola resoluta est, maximam interdum vocem edere possunt, at loqui tamen nequeunt. Quòd si ne vocem quidem emittere queant, id extremæ extinctionis facultatis est indicium, vbi bis ita se habentibus, neque lugere, neq; gemere, neque sonum omninò edere possunt. At verò Erotianus apud Hippocr. ἀναύδους ἀφώνους exponit, & αὐδὴν φωνὴν, citato Homerico versu à Galeno in testimonium adducto. Quæ expositio largius sumpta Grammaticorum more videtur, non philosophorum subtilius & pressius quauis de re disserentium. Hesychius etiam eodem modo ἀναύδους ἀφώνους, & αὐδὴν φωνὴν, καὶ φθόγγον explicat. Et Galenus φωνὴν antiquis etiā dici αὐδὴν, quòd τῆς φωνῆς genere vt & λόγος contineatur, scribit Com. 2. in Prorrh. (p. 197. 2.) Eademq; ratione etiam Homerus de Xantho voce humana vso dixit, ὡς ἄρα φωνήσαντος Ἐριννύες ἔσχεθον αὐδὴν, hoc est, hoc modo locuto Erinnyes sermonem cohibuerunt (Il. τ. v. 418.) Atque ex hoc antiquorum more Galenus ἀναύδως ἅμα ἀφώνως exponit Com. 2. in Prorrheticum (p. 196. 45.) Sed philosophorum disciplina rei cuiusque naturam propius rimatur, & αὐδὴν διάλεκτον aut λόγον esse dicit, hoc est sermonem aut loquelam. Quantum verò inter se differant φωνὴ & διάλεκτος, apertissimè docet Gal. lib. 4. loc. affect. cap. 7. Quod certè vocum discrimen vt est imprimis in ipso Hippocrate obseruandum, ita in ipsarum dictionum explicatione facilius innotescet. Ἄναυδος igitur mutum & eum qui loqui nō potest significat Hippocrati, qua dictione in ea notione crebrò vtitur, vt lib. 5. Epid. ægr. 3. post st. pest. & libr. 5. Epid. (p. 340. 1.) ἄναυδος ἦν muta erat, de virgine quæ in sinciput lata manu percussa vertigine & conuulsionibus tentata tandem periit. Loqui autem non potuisse indicat, quod scribitur, καὶ γλῶσσαν κατείχετο, & lingua impediebatur. Sic ἀναυδία loquēdi & sermonis impotentiā significat in Coac. Prænot. (p. 425. 21.) αἱ ἐν πυρετῷ ἀναυδίαι, κακόν. In febre loqui nō posse, malum est. Et (p. 434. 18.) ἐν σπασμοῖσιν ἀναυδίη ἐπὶ πολὺ, κακόν, Loquendi impotentia in conuulsionibus diu perseuerans, malo est. In Prorrh. quoque (196. 38) αἱ ἐν πυρετοῖσι περὶ τὰ ὑποχόνδρια ὀδύναι ἄναυδοι, ἱδρῶτι λυόμεναι, κακοήθεις. Præcordiorum dolores in febribus cū loquendi impotentia, si sudore non soluātur, maligni sunt. Pro quo ἀναύδω in Coac. legitur (p. 432. 42.) hoc est ægro loqui non potente. ἀναύδως autem ἀλόγως hoc est temerè ac præter rationem quosdam interpretes apud Hippoc. sumere scribit Gal. Com. 2. in Prorrh. quòd λόγος τῷ φωνῆς genere comprehendatur. Quòd autem ad Erotiani explicationē attinet, cùm nō possit l. 3. Epid. conuenire, certum est eam ex antiquorum opinione lib. 4. Epid. accommodari posse, ex placito 58. l. 7. vt ἄφωνος ex cerebri noxia vel vt attonitum ac syderatum significet. Et Sabinus apud Galen. Comm. 3. in lib. 3. Epid. ex antiquorum doctrina ἀναύδους, τὸν μὴ οὐδ' ὅλως ἔχοντα φωνὴν ὑδρμίαν, hoc est, nullam omninò vocem habentem, exponit, & ἀφώνους, ἀπόπληκτον.

Ἀναφέρειν scribit Gal. in Exegesi significare apud Hippocr. τὸ ὑπολύζειν ἀναπνέοντα, inter respirandum subinde singultire, vt lib. 1. de morb. minore. καὶ ἀναφέρει ὥσπερ τὰ παιδία τὰ πεπαυμένα κλαίοντα τι καὶ εἰς τὰς ῥῖνας ἀνέλκοντα τὸ πνεῦμα, τοῦτο ἐστὶ δὲ τὸ πνεῦμα προσπίπτει ἐν τῇ ἔξω φορῇ, ἐμπαλιν τῇ διπλῇ εἴσω ἐπαναχλήσει. hoc est, est etiam ἀναφέρειν velut cùm pueri flere desinentes spiritum in nares retrahunt, atq; hoc idē est quod spiritus offensans in ea latione quæ extra fertur, cōtra quàm fit in ea quæ geminata est intrò reuocatione. Quib. verbis libros de morbis qui apud Hippocr. circumferuntur valdè suspectos habeo, quos etiam præter confusam eorum appellationem ac indicaturam, valdè esse corruptos multis aliis nominib. in animum mihi induxi. Nam neq; quisnam sit liber primus de Morb. minor. satis mihi compertum est, neque ἀναφέρειν in tota eorum lib. περὶ νούσων tractatione ea notione reperitur, etsi frequens est dictionis huius vsus lib. 4. verùm perferre, pari ac sufferre significat, vt (p. 170. 45.) ἀναφέρειν τὴν πληθώρην plenitudinē ferre dicitur, μᾶλλον πολλῷ δύναιτ' ἂν τὴν πληθώρην ἀναφέρειν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ὑποταπίοντος ὀλίγον, lōgè facilius plenitudinem corpus perferet, homine parum aluum exonerante. Rursus (p. 172. 4.) ἀναφέρειν τὴν θέρμην ἡ κοιλίη καὶ τὸ σῶμα δύναται ἐν τῇ κρίσει, aluus & corpus calorem in iudicatione perferre potest. Et (ibidem v. 9.) καὶ μὴ δυνάμενον ἀναφέρειν τὴν θέρμην τὸ σῶμα, & cùm non possit calorem corpus perferre. Et (p. 173. 21.) καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ὀδυνᾶται, τὸ πονεόμενον ὑπὸ ἰσχύος ἀναφέρει, μέχρι οὗ ἀρχή τις ἐπιγένηται, reliquum corpus dolet, & quod fit præ robore perfert, donec principium aliquod accedat. Sic lib. 1. de Morb. (p. 134. 35.) οὐδ' οὕτω μάλα ἀναφέρουσιν, neque hoc modo valdè sustinent, aut reualescunt. Et lib. 4. (p. 171. 25.) καὶ τὸ σῶμα δὲ οὕτως ἀναφέρειν δύναται. & sic corpus perferre potest, aut ad se redire & se reficere. Nam & ἀναφέρειν apud Hippocrat. se recolligere, vires resumere, se reficere, ex morbo se recreare etiam significat, & qui morbum perferūt, tandem vires recolligunt. Libr. 2. περὶ γυναικείων

(p.268.22.) αἱ δὲ γεραίτεραι οὐ δύνανται ἀναφέρειν, ἀλλ' ἀπόλλυνται ὑπὸ ἀδυνίης. At seniores se recolligere non possunt, sed præ virium infirmitate pereunt. Et lib. 7. Epid. (p.359. 2.) οὐδ' αὐτὴ ἀνέφερε, neque ipsa quicquam alleuabatur aut conualescebat. Haud absimili significatione ἀναφέρειν in vitam referri, resurgere, & ad se redire dicitur aph. 43. lib. 2. quod Celsus ad vitam redire dixit cap. 8. lib. 2. οὐκ ἀναφέρουσιν οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα, ii spumante ore sibi restitui non possunt. Quod Galenus in Com. ἀποφέρειν dicit, nisi pro ἀπενέγκαι ἀνήνεγκαι legendum sit. Lib. 4. de Morb. ἀναφέρεσθαι pro ἀναφέρειν ponitur, & significat refici, recreari. ἐπειδὰν δὲ ἀδύνατος ᾖ, μόλις ἀναφέρεται, vbi verò debilis factus fuerit, vix reficitur aut recreatur. (p.176.29.)

Ἀναφέρειν πνεῦμα est spiritum trahere & spiritum ducere ac recipere. De his dicitur qui spiratione intercepta ad eam redeunt, eam recipiunt ac resumunt, velut qui viribus defecti eas recipiunt, recreantur & sese reficiunt. Sic Corn. Nepos in Agesilao. Sine dubio post Leuctricam pugnam Lacedæmonii se nunquam refecerunt. Prorrh. 2. (p.418. 13.) ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τοῦ τρώματος, οὐδὲν δὴ ὑπὸ δεινοῦ ἐόντος, τὸ μὲν πνεῦμα ἀνήνεγκαν, παραφρονήσαντες δὲ καὶ πυρετήναντες ἀπέθανον. Quidam verò præ vulneris dolore quod nullo modo terreat, spiritum quidem traxerunt, delirio autem ac febre perierunt. Potest & hîc ἀναφέρειν de interrupta spiratione etiam intelligi, vt subsingultientem spiritum & offensantem spirationem indicet, velut in Exegesi explicatur. Prior tamen notio magis ad rei quæstionem accommodata mihi videtur, vt illic scribimus. Etsi πνεῦμα ἀναφέρειν hîc dici potest de magna spiratione & elata quæ magnam copiam spiritus efflat, & vehemens internum incendium aut æstum denotat, nec leue periculum, vt postea scribimus.

Ἀναφορὴ Hippocrati gratiam quæ refertur ac debetur indicat, aut meritum quod alicui acceptum refertur. Lib. περὶ τέχνης (p.1.28.) ὥστε τῆς μὲν ἐς τὴν τύχην ἀναφορῆς ἀπηλλαγμένοι εἰσί, τῆς μέντοι ἐς τὴν τέχνην, οὐκ ἀπηλλαγμένοι. adeò vt à referenda fortunæ gratia liberi sint, ab ea verò quæ arti debetur, minimè se vindicare possint. Hoc est, nullo fortunæ, sed magno artis beneficio & merito deuincti sunt, cui acceptam sanitatem referre debeant. Est & ἀναφορὰ αἵματος sanguinis sursum sublati per os reiectio, vnde Medicis ἀναφορικοὶ οἱ αἱμοπτοϊκοὶ dicuntur qui sanguinem ex pectore per os reiiciunt.

Ἀναφορύξαι aut ἀναφορύσσειν subigere in modum farinæ aut commiscere significat Hippocrati, vt Lib. 1. περὶ γυναικ. (p.243.41.) σεληνίῳ ἀναφορύξας τοῦτο, id luna excipito. Ibidem (p.246.39.) ἀναφορύξαι ὄξει καὶ ἐλαίῳ, aceto & oleo subigere. Et lib. 2. (p.289. 1.) μέλιτι πρὸς αἰγυπτίου ἐλαίου ὀλίγου μαλθακῷ ἀναφορύξας, ad mel adiecto pauco oleo Ægyptio, molli lana excipito.

Ἄναφρα dicuntur quæ spumæ sunt expertia ac sine spuma. Lib. περὶ χυμῶν (p.114.49.) τὰ διαχωρέοντα ἄναφρα, quæ aluo deiiciuntur sine spuma.

Ἀναφυρᾶν subigere aut commiscere dicitur, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p.279.33.) ἐλάφου στέαρ τήξαντα καὶ εἰς εἴριον μαλθακὸν ἀναφυρήσαντα, προστιθέναι, adipem ceruinum liquatum cum molli vellere subactum in pesso apponito, aut molli vellere exceptum. Sed forte illic ἀναφορύξαντα legendum. Ibidem (p.280.3. & 7.) ἀναφυρᾶν ammiscere significat. καὶ ἔλαιον ῥόδινον τούτοισιν ἀναφυρᾶν, & rosaceum his ammiscere. Et ἐλάφου μυελὸν καὶ στέαρ χηνὸς τήξας ῥοδίνῳ ἢ ἰρίνῳ ἐλαίῳ ἀναφυρᾶν, cerui medullam & anserinum adipem liquatum rosaceo aut irino ammixto, aut rosaceo & irino excepta & subacta.

Ἀναφώνησις dicitur Medicis vehemens exclamatio & vocis exercitatio, quam Gal. Aëtius & Aurelianus multis morbis adhibent. Cuius vsum docet Plutarchus in præceptis salubribus. De qua etiam multa ex Antyllo Oribasius lib. 6. Collect. Medicorum. Apud M. Tullium Lib.16. Epist. (epist.18.) vbi legitur, Tibi διαφόρησιν gaudeo profuisse, codices scripti quidam ἀναφώνησιν legunt, quam etiam ad quartanam nonnulli commendant. Verùm illic διαφόρησιν probo cum multis aliis doctis viris.

Ἀναχαίνεται ἀναξαίνεται, refricatur, rescinditur, aut rursus discerpitur, laceratur, exponit Gal. apud Hipp. Verum quædam exemplaria pro ἀναχαίνεται ἀναχλιαίνεται & ἀναξαίνεται legunt. Videtur autem efferri de iterum hiante aut aperto vlcere. quod ἀναχαλᾶσθαι dicit Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p.251.16.) ῥηΐδιος γὰρ ἀναχαλᾶται, facilè enim resoluuntur aut laxantur. De vlceribus nimium humidis dicitur quæ non leuiter cicatricem ducunt, sed semper fluida putredini sunt obnoxia, serpunt ac vicinas partes exedunt, expanduntur & relaxantur, cum eorum curatio sit desiccatio quæ ea cicatrice claudat & obducat. Ac forte pro ἀναχαλᾶται ἀναχαίνεται videtur legisse Gal. & ex hoc loco non leui coniectura reponi potest.

Ἀναχλιαίνεται ἀναξηραίνεται resiccatur exponit Gal. apud Hippocr. pro quo quædam exemplaria ἀναχλιάσεται & ἀναχλιάσεται legunt, & ἀναξαίνεται pro ἀναξηραίνεται. Est autem ἀναχλιδοῦσθαι aut ἀναχλύζειν expectorare, excreare, eructare, & tussiendo aut screando ex pectore educere, vt videbis in χλιδή. Erotianus ἀναχλιούμενα ἀναπτύει exponit apud Hippocr. sed non parum suspecta videtur lectio.

Ἀνάχρεμψις excreationem significat aut per screatum sputi eductionem. In Coac. Prænot. (p.431.6.) ἀντὶ τῆς καθάρσιος, ponitur & sputorum repurgationem indicat. πυαλὰ ἀναχρέμψιες ἐν πυρετῷ sputorum excreationes in febre, quæ aph. 47. lib. 4. & 71. lib. 7. simpliciter ἀποχρέμψιες dicuntur, & Galeno αἱ διὰ στόματος ἐκκρίσεις, quæ per os fiunt excretiones. ἀνάχρεμψις πυκνὴ frequens

quens & irrita exscreatio ac sputorum eductio in phreniticis, in Prorrh. (p. 172. 50.) & Coac. Prænot. (p. 431. 9.) & ἀνάχρεμψις βιαία fortis exscreatio, in Prorrh. (p. 205. 1.) & Coac. Præn. (p. 433. 22.) ἀνάχρεμψις ἀνάβηξις exponitur Hesychio, per tussim expuitio aut sputi eductio, sed ἀνάχρεμψις & ἀνάβηξις vitiosè scribuntur, & deterius à Varino eadem scriptione repetuntur. Propriè autem ἀνάχρεμψις dicitur vbi pituita crassa & viscida extremæ arteriæ & faucibus inhærescens screatu excluditur.

Ἀναψύχειν perfrigerare & nudare significat apud Hippocr. lib. de fract. (p. 563. 11.) τοπίως ἐδεῖ δεῖ ἀναψύχειν παντάπασι, hos in totum refrigerare non oportet. Vbi Gal. ἀναψύχειν ἐπὶ τοῦ γυμνοῦν dici scribit, ὅπερ σημαίνει τὴν καταγματικὴν ἐπίδεσιν ἀφελόντας, ὡς ἕλκος μεταχειρίζειν. Perfrigerari idem esse quòd nudari, hoc est detracto vinculo fracturis idoneo, in vlceris curationem incumbere. Quem locum subindicans Erotianus, ἀναψύχειν γυμνοῦν, hoc est nudare exponit. Rursus lib. de fract. (p. 560. 44.) ἕλκος ἀναψύχεσθαι vlcus perfrigerari dicitur, hoc est nudum relinqui. Et (p. 561. 36.) ἀνάψυξις τοῦ ἕλκεος vlceris perfrigeratio, hoc est nudata pars vlcerata nec deligatione adstricta, sed hinc inde vinculo compressa. Homerus Il. ε. (v. 795.) Tydidem inducit ἕλκος ἀναψύχοντα, vlcus curantem aut ad curationem nudantem & abstergentem. Hesychius tamen ἀναπνέοντα exponit, vt & Schol. καταπνεόμενον, hoc est vlcus perfrigerantem, recreantem aut reficientem, quòd qui perfrigerantur, à calore recreantur ac reficiuntur.

Ἀνδάνει significat apud Hippocr. cordi est, perplacet. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 39. 10.) ἐμοὶ δὲ ἀνδάνει μὲν ἐν πάσῃ τέχνῃ προσέχειν τὸν νόον. mihi verò placet in omni arte animo esse contento. Quem locum subindicans Erotianus, ἀνδάνει ἀρέσκει exponit vt & Hesychius; qui ἀνδάνει ἀρέσκει, εὐαρεστεῖ quod placet & cordi est explicat, & ἀνδάνοντα ἀρέσκοντα. Est autem verbum poëticum & Ionicum Homero frequens.

Ἀνδράφαξις aut ἀνδράφαξ dicitur Hippocrati quæ ἀδράφαξις, atriplex. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 238. 7.) ἀνδραφάξιος ἀγρίης καρπὸν, atriplicis agrestis semen cum melle delingendum exhibet. Idem lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 29.) ἀνδραφάξιος ἀγρίης καρπὸν, ad vteri dolores demulcendos infundit ἀνδράφαξυς Theoph. lib. 1. hist. plant. cap. 13. pro ἀνδράφαξις seu ἀτράφαξις vitiosè scribitur, & eidem sæpius ἀτράφαξις nominatur. ἀνδράφαξ βοτάνης ὄνομα dicitur Erotiano apud Hippocr. Sed in veteris exemplaris margine adscriptum fuisse ἀτράφαξ annotat Henr. Steph. Ex quo certe hos Hippocr. locos subnotari coniicere cuiuis est facile. Dicitur & ἀνδράφαξις lib. 2. περὶ διαίτης (p. 95. 18.)

Ἀνδρεῖος οἶνος exponitur Erotiano apud Hippocratem ὁ ἰσχυρὸς, ἢ ὁ ἀπὸ ἄνδρου τῆς νήσου, vinum generosum aut robustum quasi virile dicas, aut ex Andro insula, velut Lesbium, ex Lesbo.

Ἀνδρογένεια exponit Galenus apud Hippocratem τὴν κατὰ ἄνδρας διαδοχὴν τοῦ γένους, generis successionem per viros, aut virilis sexus propagationem. additque eam quæ per mulieres fit generis successionem nullum tale nomen inuenire.

Ἀνδροῦσθαι & ἀνδροῦσθαι significat apud Hippocr. viro coniungi, cum viro concumbere, τῷ ἀνδρὶ ξυνοικεῖν dicit Hippocr. lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 34.) ibidem (v. 36.) εἰ δὲ μὴ ἐν τουτέοισιν ἅμα τῇ ἥβῃ, ἢ ὀλίγον ὕστερον ἁλίσκονται, ἐὰν μὴ ἀνδρωθῶσιν· τῶν δὲ ἀνδρωμένων γυναικῶν, αἱ στεῖραι μᾶλλον ταῦτα πάσχουσι. Quod nisi contingat, vnà cum pubertate aut paulò post his corripiuntur, nisi cum viro copulentur. Ex his verò mulieribus quę viro iunctę sunt, sterilibus ista potiùs accidunt. Vbi ἀνδρώμεναι γυναῖκες quæ nupserunt & viro iunctæ sunt dicuntur. ἀνδρωθεῖσα exponitur Hesychio ἀνδρὶ κοινωνήσασα, quæ cum viro congressa est, & cui vir virginitatem eripuit, & ἀνδρώσασα συγγενομένη. ἀνδροῦσθαι alioqui in virum euadere, virilem ætatem attingere, ac robusta & virili ætate esse indicat, lib. de art. (p. 638. 21.) οἱ οὖν τοιοῦτοι ὅταν ἀνδρωθῶσι. Hi igitur vbi robusta & virili ætate fuerint, annos viriles attigerint. ἀνδροῦσθαι etiam vir effici & in virum mutari dicitur aph. 54. lib. 6. Epid. sect. 8. vt & γυναικοῦσθαι muliebrem naturam induere & effœminari. τὸ σῶμα ἠνδρώθη, tum corpus virile enasit.

Ἀπανδροῦσθαι verò euiratum fieri significat & virilitate priuari Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 80. 9.) καὶ μηδὲν προσδοκεῖν πρότερον ἢ ἀπανδρωθῆναι, neque prius sibi quicquam faciendum putent, quàm vt virilitate priuentur, aut euirentur. Sic ἀπανδροῦσθαι effœminatum esse dicitur, neque virum se præbere. Παρανδροῦσθαι autē virilitatem prope attingere significat, & παρανδρούμεναι ὧραι τοῦ γάμου nubiles anni, instās nubendi tempus & viriles annos prope attingēs dicūtur lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 13.) αἱ δὲ παρθένοι ὁκόσῃσιν ὥρη γάμου παρανδρούμεναι, at virgines quibus prope instat nubendi tempus, ad nubiles & viriles annos prope accedunt, hoc est quę ꝑpe sunt maturę viro, & virilitatē aut maturam viro ætatem ingrediuntur.

Ἀνειλεῖσθαι euolui, sursum volui significat apud Hippocr. & condi. De flatibus dicitur qui sursum euoluuntur non foras emittuntur, quod peius est quàm foras prodire aut exire. In Progn. (p. 139. 29.) κρέσσον δὲ καὶ μὴ ψόφῳ διελθεῖν, ἢ αὐτοῦ ἀνειλεῖσθαι. Præstat verò non sine flatu erumpere, quàm isthic reuolui aut condi, hoc est quam intus conuolui & recondi. Quod etiam repetitur in Coac. Prænot. (p. 439. 27.) Hinc ἀνειλήματα & ἀνειλήσεις dicuntur inuolutiones aut inuolucra, velut torminum inuolutiones. ἀνειλήματα exponit. Gal. apud Hippocr. in Exeg. τοὺς στρόφους tormina, παρὰ τὸ ἀνειλεῖσθαι quod est στρέφεσθαι, quod est conuolui aut contorqueri.

Locum lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 11. 46.) subnotans. ὅσα δὲ φῦσαι τε καὶ ἀνειλήματα ἐνεργάζονται ἐν τῷ σώματι. Quæcunque autem flatum & reuolutiones in corpore efficiunt, hoc est, torsiones aut conuolutiones quæ à flatibus in cauis aut amplis partibus fiunt, velut ventre ac thorace. Sic ἀνειλήσιες dicuntur lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 427. 10.) καὶ ἐν πυρετοῖς μετὰ πόνων στρόφοι, καὶ ἀνειλήσιες κακοήθεες. tum in febribus tormina cum dolore aderant, itemque conuolutiones malignæ. hoc est, intestinorum contorsiones quædam voluulis non absimiles, humorum malignitate in aluum decumbente, sursumque per intestina se conuoluente & complicante. Sic etiam ἀνειλήθητες ἄνω εἰληθέντες sursum inuoluti aut complicati exponuntur Hesychio. Vnde ἀνειλήματα non ἀνειλήμματα legendum esse, quod facit Varinus, apud Gal. satis apparet.

Ἀνειλιδῶσιν ἐς τὸ ἄνω εἰλιδῶσιν συστραφῶσιν, exponit Galenus apud Hippocr. sursum se conuoluerint, aut verterint & contorserint. περὶ φυσῶν, hoc est, de flatibus efferri potest, qui sursum conuoluti & contorti fuerint. Varinus tamen εἰς τὸ ἄνω εἰλιδῶσι, συστραφῶσι legit.

Ἀνειρυσθῶσι Gal. apud Hipp. explicat ἀνασπασθῶσιν reuulsi fuerint, pro ἀνειρυσθῶσι, ab ἀνειρύομαι sursum trahor, reuellor. Atque si hîc coniectura valet, quando alioqui Hippocr. locus planè mihi nondum constat, existimo locum lib. 2. περὶ γυναικ. subindicari (p. 276. 46.) ἔς ἂν αἱ ὑστέραι ἀνελκυσθῶσι donec vteri sursum tracti fuerint. Vbi ἀνελκυσθῶσι passim vitiosè legitur, quod ἀνασπασθῶσι eadem in re dicit Hippocr. lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 24.) vt & hîc exponit Gal. vt pro ἀνελκυσθῶσι ἀνειρυσθῶσι leg. videatur. Existimoque huc etiam ἀνελκυσθῶσι referri posse, sicque leg. Galenum & ad vteros retulisse, cum alioqui sæpe soleat varias lectiones adscribere.

Ἀνεῖσας exponit Gal. apud Hippocr. ἐν ὑψηλοτάτῳ κρεμάσας, in loco altissimo suspendens, additq; componi ἐκ τοῦ ἄνω καὶ τοῦ εἴσας.

Ἀνεκὰς sursum significat, ἄνω exponit Sudas. Scholiastes Aristoph. ἀνεκὰς positum scribit initio Vesparum, ἀντὶ τοῦ ἄνω καὶ εἰς ὕψος, πάνυ ἑκάς. Erotianus ἀνεκὰς ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν positum esse scribit; & compositum ἐκ τοῦ ἄνω καὶ τοῦ ἑκάς. Quam dictionem crebrò vsurpat Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 231. 45.) αἰεὶ ἀποχωρεῖ ἐς τὸ ἀνεκὰς ἀπὸ ὕδατος ἐν ἀγγείῳ εὐρυστόμῳ ἐόντος, semper decedit ab aqua sursum in vase amplioris existente. Et lib. 2. (p. 276. 46.) καὶ τὴν κλίνην ἀνεκὰς χρὴ ποιέειν τὰ ἀπὸ ποδῶν, sed & lectum altiorem à pedibus facere oportet, quod dicitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 214. 30.) eadem in re καὶ τὴν κλίνην πρὸς ποδῶν ὑψηλοτέρην ποιεῖν. & lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 23.) lectum à pedibus altiorem sternere. Rursus ibidem (p. 279. 12.) χρὴ γὰρ ἀνασπᾶν ἀνεκάς. sursum enim reuellere oportet.

Ἄνεμος dicitur Hippocrati lib. de flatibus (p. 118. 23.) ἠέρος ῥεῦμα καὶ χεῦμα, aer fluens & fusus. Sic Aristoteli libello de Mundo, à sicca exhalatione cùm ita protensa est à frigore vt fluat, ἄνεμος oritur, οὐδὲν γάρ ἐστιν ἕτερος πλὴν ἀὴρ πολὺς ῥέων καὶ ἀθρόος, ὅστις ἅμα καὶ πνεῦμα λέγεται. Hic enim nil aliud est quàm aër multus fluens & coaceruatus, qui simul quoque πνεῦμα, hoc est, flatus dicitur. Idem quoque τὰ ἐν ἀέρι πνέοντα πνεύματα ἀνέμους dici scribit, hoc est flatus qui in aere flant ventos vocari. Et M. Tullius lib. 2. de nat. Deorum aërem effluentem huc & illuc ventos efficere dicit. Sic Hippocrati ἄνεμος πνεῦμα significat & flatum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 283. 25. & 42.) ἢν ἄνεμος ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνῇ, si flatus in vteris insit, quod ibidem aliàs dicit (p. 287. 25.) ἢν ἀνεμωθῶσιν αἱ ὑστέραι, si inflati fuerint vteri, & lib. περὶ γυναικ. φυσ. (p. 227. 2.) ἢν ἀνεμωθῶσιν αἱ μῆτραι, καὶ ἢν ἄνεμος ἐγγίνηται τῇ νηδύϊ καὶ πόνος, si vteri inflati fuerint, & si flatus in ventre inferiore oriatur & dolor. etsi vulgata exemplaria ἀνεμίωσιν vitiosè legunt, & pro ἐγγίνεται τῇ νηδύϊ, ἐγγίνηται ἐν τῇ μήτρῃ legendum videtur ex lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 290. 23.) vbi ista repetuntur. Galenus quoque apud Hippocr. in Exegesi ἀνεμοῦται ἐμπνευματοῦται, inflatur, exponit. Ἀνεμίην apud Hippocr. lib. 2. Epid. (p. 317. 29.) in venarum ex flatulenti sanguinis ἀναρρήξει & concitatione sanguinis impetu, subuentaneos flatus diximus, cum venæ sanguinis plenitudine distentæ facilè rumpuntur. cui affectioni phlebotomiam adhibet Hippocr. Ventositatem flatuosam dixit Cornarius.

Ἀνεπίκριτον dicitur quod neque sensu neque intellectu diiudicari aut discerni potest. ἀνεπικρίτος διαφωνία dicitur Empiricis sermonis concertatio de rebus obscuris, & dissensio, de qua statui aut decerni non potest, cuius ἀκαταληψία causa est, iisq; familiaris est dictio. Gal. lib. de sectis ad eos qui introducuntur (p. 12. 16.)

Ἀνέρικτος siue ἀνέρεικτος, aut ἀνήρικτος dicitur qui fresus fractusque non est, mola nimirum aut pistillo. Lib. περὶ παθῶν (p. 188. 10.) ἀνέρικτος ἄρτος τῷ καθαρῷ τῶν ἀλεύρων opponitur, nempe panis ex furfuribus paratus & non tenui farina, ei qui ex pura farina & incerniculo seu cribro parata, aut à furfuribus secreta paratur. ἀνέρικτος enim aut ἀνήρικτος est ὁ μὴ ἐρεικτὸς siue ἐρηριγμένος, non cribratus, non perpurgatus incerniculo, aut secretus, qui cribrari nequit, qui fresus fractusque mola aut pistrino non est. Apud Galenum in Exegesi ἀνερείκτων ἀδιασείστων inconcussorum exponitur, non cribro excussorum, non fractorum. Sed ἀνερείκτων legendum videtur. Idem ἀνερεικτῳ, μὴ διῃρημένῳ εἰς λεπτὰ ἀλλ' ἐξ ἄχρων κρίμνων συγκειμένῳ exponit, hoc est, non diuiso in tenues partes, sed ex furfuribus ipsis aut crassioribus farinæ partibus, & negligentius molitæ ac fractæ parato. Verùm ἐξ ἀδρῶν κρίμνων pro ἄχρων legendum suspicor, quòd sint κρίμνα ἀδρὰ Hippocrati lib. 2. περὶ γυναικ. ex Gal. τὰ μέγιστα τῶν ἀλφίτων, crassiores farinæ partes & quæ negligentius sunt molitæ. Sunt

ται. Sunt qui in Exegesi ἀπελέκτῳ retineant, cùm tamen ἀνηρέκτῳ melius legatur, vt & ἀνηρέκτως.

Ἄνεσις remissionis tempus dicitur in ægris cibo exhibendo idoneum. Gal. lib. de Temp. totius morbi (p. 388. 24.) λέγω δὲ ἄνεσιν ἀρχὴ, τὸ δεύτερον μέρος τῆς ὅλης περιόδου, διαιρεθείσης εἰς δύο τὰ πάσης παροξυσμόν τε καὶ ἄνεσιν. Remissionem in præsentia voco secundam partem totius circuitus in vniuersum in duo diuisi, accessionem & remissionem. Vide Aetium Tetrab. 2. lib. 1. cap. 9. & 10.

Ἀνεσραμμένα ἀναπεπταγμένα exponit Gal. apud Hippocratem, additque dici de vrinis, hoc est, commutatæ & perturbatæ. Quibus verbis ostenditur eadem esse ἀνεσραμμένα οὖρα quæ ἀναπεπταγμένα, hoc est commutatas vrinas returbidas aut perturbatas esse, & quæ sedimentum non deponunt, sed crassæ perpetuò manent. τὰ παχέα, καὶ μὴ καθιστάμενα, καὶ θολερὰ, καὶ ἀναπεπταγμένα οὖρα dicuntur Hippocrati, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 3. Epid. (p. 400. 43.) Hac autem Galeni expositione subindicari aph. 70. lib. 4. & illic ἀνεσραμμένα οὖρα legi debere satis patet ex Galeni Commentario. Vbi variam istam lectionem quosdam adscribere testatur. Sed vulgati codices ἀναπεπταγμένα primo loco pro ἀνεσραμμένα aut ἀναπεσραμμένα mendosè admodum scribunt, vt patet ex veteri interprete qui illic obuersas vrinas vertit. Et lib. 7. Epid. (p. 366. 38.) expresso fere eodem aphorismo, λευκὰ οὖρα καὶ ἀναπεσραμμένα σημεῖον ἀκριβὲς κεφαλαλγίης, καὶ σπασμοῦ, καὶ θανάτου. Vrinæ spissæ & conturbatæ, capitis doloris, conuulsionis & mortis indubitatum indicium præ se ferunt. ἀνεσραμμένα igitur aut ἀναπεσραμμένα οὖρα more vulgi commutatæ vrinæ dicuntur pro perturbatis ac returbidis & quæ crassiores sedimentum non deponunt. Et Gal. ἀναπεπταγμένα etiam in aph. vt & in Exegesi exponit. (Etsi ἀνεσραμμένα priore loco in aphorismis dicuntur quæ crassis & grumosis opponuntur, hoc est, tenues) In Coac. etiam Prænot. συνεσραμμένα οὖρα dicuntur vrinæ crassæ & returbidæ, tenuibusque in pueris opponuntur (p. 442. 27.) Eiusmodi autem vrinas graues & varios casus adferre, vt deliria, capitis dolores, conuulsiones, ex multis historiis Epid. satis est manifestum, & nos aliàs sæpius scripsimus.

Ἀνεύρυσμα dicitur arteriæ dilatatio quæ fit ore in arteria ex vulnere facto, quod nec maturè obductum, conglutinatum, aut carne contectum fuit, vt scribit Gal. lib. de tumor. præter nat. (p. 356. 27.) Est & ἀνεύρυσμα authori Definit. Med. (p. 400. 43.) φλεβώδους ἀγγείου ἀνευρυσμὸς, ἢ πνευματικῆς ὕλης ἀναπνοὴ ὑπὸ τῆς σαρκὸς κατὰ διαπήδησιν ἀναδιδομένης, hoc est, venosi vasis dilatatio, aut spirituosæ materiæ per subsultum distributæ, sub carnem dispersio. Vide Paulum Aeg. cap. 37. lib. 6.

Ἀνέχειν concedere, remittere, quiescere ac desinere significat apud Hippocr. vt lib. 5. Epid. (p. 337. 21.) καὶ αἱμορροΐδες ἀνεῖχον & hæmorrhoides remittebant. Vbi etiam ἀνεῖχον prominebant, eminebant, ac sese extollebant significare potest, quod & ἀνεῖλον, quæ est lectio manuscriptorum codicum vt & Asulani.

Ἄνεως exponitur Galeno apud Hippocr. ἄφωνος καὶ τὸν νοῦν ἐμπεπληγμένος, voce destitutus & mente perculsus aut attonitus. ἄνεω dicuntur Hesychio ἄφωνοι καὶ ἐκπλήξει ἡσυχά, voce defecti, qui attoniti stupescunt ac quiescunt. ἄνεως autem Atticè pro ἄνεως ponitur.

Ἀνήκεστον ἀθεράπευτον, ἀνυπομόνητον, incurabile, intolerabile exponit Erotianus apud Hippocr. Qua dictione vtitur lib. de art. (p. 637. 50. & 53.) τί γὰρ δεῖ ἔτι περὶ τῶν ἤδη ἀνηκέστων γεγενημένων προσξυνιέναι; Quid enim de iis quæ iam incurabilia euaserunt ampliorem cognitionem desideramus? Rursus, δεῖ μὲν γὰρ τὰ ἰατὰ μηχανᾶσθαι ὅκως μὴ ἀνήκεστα ἔσται, ξυνιέντα ὅπη ἂν μάλιστα κωλυτέα εἰς τὸ ἀνήκεστον ἐλθεῖν. Omni siquidem ope anniti oportet, ne quæ curabilia sunt incurabilia euadant, intelligentem qua ratione maximè ne ad incurabile deueniãt prohiberi possint. Rursusque (ibidem v. 56.) ἤν τε εἰς τὸ ἄκεστον ῥέπῃ, ἤν τε εἰς τὸ ἀνήκεστον. siue eo res tendat vt curationem recipiat, siue curationis spem adimat. Vbi etiam ἀνήκεστον de grauissimo & intolerabili malo, ex Erotiano dici potest. Lib. quoque de rat. vict. in morb. ac. (p. 64. 51.) ἀνήκεστοι ἁμαρτάδες, inexpiabiles errores & incurabiles, qui curari non possunt. Ἀνήκεστον ἀνίατον exponit Hesychius, vt & ἀνηκέστων, ἀνιάτων, ἀνυπομονήτων, his forte Hippocr. locis subindicatis.

Ἀνηλεῶς citra affectum significat, timidè, inuitò. Lib. περὶ παθῶν (p. 186. 25.) ὅσοι τὸν οἶνον πίνουσιν ἀνηλεῶς, quicunque vinum citra affectum bibunt, hoc est timidè & ignauè. ἀνηλεῶς ἀνοίκτως, ἀσπλάγχνως citra affectum, inhumaniter exponitur Hesychio.

Ἀνηλύνιος exponitur Galeno apud Hippocr. ἄλυπος καὶ ἀβλαβὴς qui sine mœrore est aut tristitia, innocuus, illæsus. Itidem ἀνάνιος exponitur Hesychio ἀβλαβὴς, ἄλυπος, ὑπερήφανος, innoxius, mœrore carens, superbus. Sudæ verò ἄνευ ἀνίας καὶ λύπης. Idem videtur esse quod δυσλυΐος.

Ἀνθεῖν significat Hippocr. efflorescere, vigere, crescere, augeri, adolescere. Lib. de Morbo sacro (p. 124. 24.) καθαίρεται γὰρ καὶ ἀνθεῖ, ὥσπερ τὰ ἄλλα μέρεα πρὶν γενέσθαι, καὶ ὁ ἐγκέφαλος. Purgatur enim & adolescit etiam cerebrum, velut aliæ partes, prius quàm in lucem edantur. Eleganter verò ad morbos transfertur qui consistendi vigorem habent. Tunc enim maximè vigent & florent cum in statu sunt, aut consistunt ἐν τῇ ἀκμῇ, quòd circa statum omnia vigeant, vt scribitur aph. 30. lib. 2. Lib. 2. Epid. (p. 311. 36.) πρὸς τὰς ἀρχὰς σκέπτεσθαι τῶν νόσων εἰ αὐτίκα ἀνθεῖ. ad dignoscenda morborum

principia, videndum num confestim consistendi vigorem habeant. Ἀνθεῖν ἀκμάζειν apud Hippocr. exponit Erotianus, vigere, quòd ἐν τῇ ἀκμῇ præcipuè vis morbi elucescat. Vtrunque autem ea notione coniungit Hippocr. lib. 1. Epid. (p. 381. 40.) αὐτίκα γὰρ ξυνεχής ἐστιν οἷσιν ἀρχόμενος ἀνθεῖ καὶ ἀκμάζει μάλιστα. Scilicet nanq; continua quibusdam vbi incipit floret & viget maximè. Quem locum explicans Gal. lib. 1. περὶ κρίσεων cap. 7. ἀνθεῖν καὶ ἀκμάζειν, τὴν ἰδίαν ἀκμὴν ἐσχηκέναι aut ἀπειληφέναι dicit, (proprium morbi vigorem adeptam esse & assumpsisse) quod ibidem Hippocrates eodem tropi genere ἄλις ἐκλάμπειν, abunde emicare & elucere effert. ἀνθεῖν quoque ad humores translatum, eos qui in corporibus nostris, pro ætatum aut tempestatum vicissitudinaria successione dominantur & vigent, quiq; sua efficientia quasi efflorescãt & elucescant, suiq; generis morbos exerant significat. Lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 49.) τοὺς μὲν οὖν χυμοὺς εἰδέναι ἐν ᾗσιν ὥρῃσιν ἀνθέουσι, καὶ οἷα ἐν ἑκάστῃσι νοσήματα ποιέουσι. Humores igitur quibus temporibus efflorescant nosse oportet, & quales in singulis morbos efficiant. Quod certe planè explicat Galeno attributum fragmentum in lib. de Humoribus, his verbis. τοῦτο δὲ καὶ Ἱπποκράτης σημαίνειν ἔοικεν, ἄλλους κατ' ἄλλην ὥραν ἀνθεῖν τε καὶ δυναστεύειν τοῖς σώμασι χυμούς, καὶ τὰ χρώματα διάφορα εἶναι λέγων τοῖς ἀνθρώποις, κατὰ τὴν ἐπικράτειαν τῶν ἐν τῇ κράσει δυναστευόντων χυμῶν, καὶ τὰ νοσήματα κατὰ τὴν τοῦ πλεονάζοντος χυμοῦ φύσιν πεφυκότα γίνεσθαι. Istud verò etiam Hippocrates significare videtur, alios pro aliis temporibus humores nostris in corporibus tum vigere tum dominari dicens, coloresq; hominibus diuersos inesse pro humorum intemperie præualentium dominio, & morbos quoq; ipsos pro humoris cuiusque redundantia naturâ contingere. Quibus verbis quod scribitur initio lib. περὶ χυμῶν exprimit. τὸ μὲν χρῶμα τῶν χυμῶν, ὅκου μὴ ἄμπωτίς ἐστι τῶν χυμῶν, ὥσπερ ἀνθέων. Humorum quidem color, nisi ii intrò se receperint, per summam cutim efflorescens, pro humorum excellentia euariat. (Sic enim ab eodem authore paulò post explicatur.) Vbi ἄνθεα de humoribus in summa cute efflorescentibus, & pro cuiusque redundantia colorem in eam effundentibus & temperie præpollentibus sumuntur. Ἄνθεα verò Gal. in Exegesi apud Hippocr. non solùm eos flores qui in corollas recipiuntur, verumetiam alios omnes significare scribit, ac interdum etiam eo nomine semina vocari, citato in testimonium lib. 2. περὶ γυναικ. Verùm locum vitiatum suspicor, esseq; μνημονικὸν ἁμάρτημα. Neque enim illic ἄνθεα leguntur pro seminibus, sed lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 195. 19.) in Cyceonis floridi compositione. ἔπειτα ἄνθεα ῥίψας λεῖα διλῶσαι τούτῳ τῷ κεκρημένῳ. Postea flores leuissimè triti diluantur hoc temperato, hoc est semina, vt ocymum, lentes, coriandrum. Idem Gal. annotat ἄνθεα in Coac. Prænot. ἐρυθήματα significare & rubores, vbi in suppuratis παρειαὶ σὺν τῷ ἄνθει dicũtur (p. 437. 14.) flores in facie pro roboribus. Ac vt vtrunque significatum complecteremur, roboribus velut efflorescere faciem, aut floridum faciei colorem dicimus.

Ἄνθος quoque simpliciter apud Hippoc. crebrò ἄνθος χαλκοῦ æris florem significat, vt lib. 2. de Morb. (p. 147. 27.) καὶ τὸ λοιπὸν ἀναζέσαι τῷ ἄνθει τοῦ χαλκοῦ ἐν μέλιτι ἑψῶν χρίειν τὸ μοτὸν ἐντιθέναι ἐς τὴν ῥῖνα, quod est reliquũ, æris flore in melle cocto, linamentum illitum in nares indito. Et rursus (v. 33.) μοτοὺς τοὺς λιναίους χρίειν τῷ μέλιτι, ἐπιπάσσων τῷ ἄνθει. Penicillos lineos melle illitos cũ æris flore indito. Rursusq; (v. 47.) ἐπὴν δὲ ἕλκος ᾖ, καθαίρειν τῷ ἄνθει σὺν τῷ μέλιτι, vbi computruerit, æris flore cum melle repurgato. Et (v. 44.) ἐγχρίειν τὸ ἄνθος τὸ ἐν τῷ μέλιτι, æris flore cum melle illinito. Ἀνθηρὸν autem Hippocr. significat floridum, prærubrum & sanguineum. Et ἀνθηρὰ πτύσματα, τὰ ἐρυθρὰ καὶ ὕφαιμα dici scribit Gal. Hippocr. lib. 6. Epid. sputa rubra & cruenta, aph. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. expresso (vt illic scripsimus) Quod etiam annotat in pleuriticis & peripneumonicis lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 106. 34.) πτύελα ἀφρώδεα καὶ ἀνθηρά, sputa spumosa & florida, hoc est rubra & sanguinea, qualia rupto intro tuberculo in pulmonibus excernuntur. Lib. 2. Epid. (p. 213. 6.) ἔπτυεν ὑπανθηρόν. expuebat aliquantulum floridum, hoc est subcruentum. Et ibidem (p. 315. 12.) πτύαλα πολλὰ κατ' ἀρχὰς πτύσματα ἀνθηρά, sputa multa ad expuitionis initia florida. Aretæus quoque in peripneumonicis πτύελον ὕφαιμον ἀνθηρὸν σφόδρα, sputum cruentum florido colore admodum perfusum, hoc est valde rubrum, adscribit. Ἀνθηροὶ etiam dicuntur Hippocra. in Prorrh. (p. 195. 56.) & Coac. Prænot. (p. 428. 32.) floridi, prærubri & rubore valde perfusi, quos idem ἐξερύθρους vocat, (vt scribit Gal.) capite humorum calidiorum copia repleto. Sic ἀνθηρὸν σῶμα dicitur lib. 6. Epid. aph. 3. sect. 3. corpus floridum hoc est rubore perfusum, aucto calore & sanguine & ad corporis habitum reuocato, quod est succulentæ ac probæ refectionis indicium. ἀνθηρὸν ἐρύθημα florulentus rubor, de malarum rubore non intenso, verùm moderato & velut leuiter efflorescente, effertur Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 354. 10.) Ἀνθηρὰ etiam dicitur Medicis medicamentum aridum stomaticum, oris vlceribus, dentium aut oculorum fluxionibus accommodum, sic dictum quod colorem floridum habeat à metallicis, chalcitide, sandaracha, cinnabari, vt videre est ex lib. 5. comp. pharm. κατὰ γέν. & lib. 4. κατὰ τόπ. Vbi ἐπίχριστος ἀνθηρὰ ad oculorum fluxiones ex Asclepiade duplex describitur. ἀνθηρὰς etiam cõpositiones Græcis dictas scribit Celsus cap. 11. lib. 6. quibus ad oris & gingiuarum vlcera vtitur. cap. 13. Vide Gorthæum & Cornarii Cõm. in lib. 4. κατὰ τόπ.

Ἀνθίνου οἴνου exponit Gal. apud Hippocr. ἐπὶ τοῦ λευκοῦ δὴ ὀνομαζομένου, ἢ τοῦ ἐκ τῶν ἀνθῶν ἡδυσμένου. ὥσπερ καὶ κυκλαμίνου ἄνθινον ὀνόμασεν ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ

περὶ νούσων τῆς μείζονος. hoc est vinum ἀνθοσμίαν dictum, florulentum, aut ex floribus condîtum, quemadmodum Cyceonem floridum vocat lib. 2. de morb. maiore. Sed pro ἀνθισμένον ἀνθοσμίαν legunt meliora exemplaria, & αἰνῆθον pro ἄνθεα. Dicitur autem ἀνθοσμίας οἶνος vinum odoratum, aut odoris fragrantissimi, aut florum odorem habens, ex ἄνθος & ὀσμὴ, vel ἀπὸ τόπου ἀνθοσμίου, vt scribit Sudas, vel à certo vuæ genere. Erotiano verò exponitur ὁ εὐώδης καὶ ἡδὺς vinum bene odoratum & dulce, quemadmodum & Scholiastæ Aristoph. ἐν βατράχοις (p. 175.) Hesychio verò εὔποιος καὶ ἄνθος ἔχων, hoc est fragrantissimum & flores habens. Nam vinum huiusmodi factitium fuisse ex Athenæo libr. 1. & Suda manifestum est. Eo vtitur Hippocr. lib. περὶ ἀφόρων (p. 294. 26.) ὁ δὲ οἶνος ἔστω ἀνθοσμίας ὡς εὐωδέστατος. Ad suffitum mulieri parandum vinum odoris fragrantissimi, & siccissimum & vetustissimum requirit. Et rursus ibidem (pag. 297. 43.) καὶ ἐκμαγμα ὅσον μαγίδα οἴνῳ ἀνθοσμίῃ διεῖναι, & croci recrementum massæ manualis magnitudine, vino fragrantissimo diluito. ἀνθοσμίας autem οἴνου vt optimi & fragrantissimi meminit Plutarchus libr. 4. sympos. probl. 1. τὸν δὲ ἀνθοσμίαν ἀποσάμενοι ξενικὸν καὶ ἡμερίδην. hoc autem fragrantissimo & miti vino reiecto. Cui τὸν ἀγελάστερον hoc est agrestius opponit. Et rursus probl. 1. lib. 2. ἀνθοσμίας vinum generosissimum & fragrantissimum intelligit, cui acetum opponit. Quod tamen non vidit interpres & aliter accepit. Ἀνθινὸς οἶνος exponitur Hesychio, ἡδυσμένος ἀπὸ βοτανῶν ex herbis condîtus.

Ἀνθινὸν ἔλαιον exponitur etiam Gal. in Exeg. apud Hippocr. oleum liliaceum, quod & lirinum dicitur, atque idem etiam susinum appellatur. Cuius crebra est mentio lib. 1 περὶ γυναικ. (p. 260. 45. 47. 48.) Idem Gal. ἀνθινὸν μύρον dicit idem esse quod Susinum vnguentum & liliaceum, differre autem ab oleo liliaceo varia aromatum mistura. Quòd verò κυκεῶνα ἀνθινὸν vocari scribit lib. 2. de Morb. maiore, id legitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 195. 15.) vbi κυκεῶνα ἀνθηρὸν leg. vulgata exemplaria & Cyceonis floridi descriptio apponitur, aut bene odorati & ex anetho condîti, vt non malè augurer mendosam esse lectionem apud Gal. in dictione ἄνθεα, & pro δευτέρῳ γυναικείων reponendum esse, δευτέρῳ τῶν νούσων τῆς μείζονος. Sic enim liber περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν inscribitur Galeno in Exegesi.

Ἀνθερεὼν mentum significat & partem faciei in qua barba enascitur. ἀνθερεὼν dicitur Hesychio ὁ ὑπὸ τὸ χεῖλος τόπος, ἀφ' οὗ μέρους ὁ πώγων ἄρχεται locus sub mento ex quo barba pullulare incipit. Polluci lib. 2. vocatur ἀνθερεὼν τὸ ὑπὸ χείλους ἀνθηρῶδες ἀπὸ τῶν τριχῶν ἀνθεῖν. Sudæ verò ἀνθερεὼν etiam linguæ & gutturis initium dicitur, vt & Cælio Aureliano lib. 3. Acut. cap. 3. & 4. gutturis exordium. Idem cap. 3. libr. 1. Tard. pass. vtranque gutturis partem, quam Græci ἀνθερεῶνα vocant, Latinis rumam dici scribit. ἀνθερεὼν pro mento sumi videtur Hippocr. lib. 5. Epid. (p. 340. 25.) ἱδρὼς περὶ μέτωπόν τε καὶ ὑπὸ ῥῖνα, καὶ ἄχρις ἀνθερεῶνος. mador circa frontem, sub naso, ad mentum vsque. Et lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 63. 8.) ὑπὲρ ἀνθερεῶνα supra mentum.

Ἀνθέρικος Asphodeli caulis & scapus dicitur veteribus vt scribit Plinius lib. 21. cap. 17. Theophrastus & ferè Græci princepsque Pythagoras, caulem eius cubitalem & sæpè duûm cubitorum, foliis porri syluestris, anthericon vocauere, radicem verò, id est bulbos, asphodelon. Nostri illud albucum vocant, & asphodelum hastulam regiam. Dioscoridi ἀνθέρικος asphodeli flos dicitur libr. 2. cap. 199. Hesychius verò ἀνθέρικας exponit τὸν ἀσφοδέλου καρπὸν & βοτάνης εἶδος. Eustathius verò & Varinus ἀσφοδέλου καρπὸν ἢ καυλὸν, vt & Theocriti Scholiastes Idyl. 1. ἀνθέρικας scribit Sudas Theocrito & Herodoro vocari Asphodeli caules, quos & tenaciores ait esse quàm vt frangi queant. Sic etiā ἀνθέριξ sumitur Theocriti Schol. & Theophrasto & Idæo vt idem scribit. Apollodorus autem Doriensis eo nomine solum caulem dici voluit. ἀνθέρικα quoque quidam aristarum culmina & fastigia, aut culmos exponunt. Ἀνθέρικος Hippocrati pro albuci caule & scapo cubitali aut amplo sumi videtur Coac. Prænot. (pag. 439. 45.) cùm ossa capitis fracta sint nec ne explorat asphodeli caule aut ferulaceo dentibus imposito & mandere iusso. τὰ δὲ ἀπορεύμενα πότερον ἔρρωγεν ἢ οὔ, κρίνειν δεῖ, διαμασᾶσθαι διδόντα ἐφ' ἑκατέρῳ τῷ σιαγόνι ἀνθέρικον, ἢ νάρθηκα. At ossa de quibus fissa sint necne ambigitur, sic discernas, si albucum aut ferulam in vtranque maxillam manducandam exhibueris. Plutarchus in symposio septem sapientum ἀνθέρικον pro asphodelo sumere videtur, cùm illud Hesiodi ἐν ἔργοις (v. 41.) exponit, ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

Ἄνθραξ dicitur authori Definit. Medic. (pag. 399. 59.) ἐσχαρώδης ἕλκωσις μετὰ νομῆς καὶ ῥεύματος, ἐνίοτε καὶ βουβώνων & πυρετοῦ. Carbunculus est vlcus crustosum quod depascitur, cum fluxione coniunctum, interdum verò cum glandularum inflammatione & febre. fit autem carbunculus à melancholico sanguine efferuescente, & inflammationis modo cutem deurente, interdumque crustam habet, & pustulæ vlcus præcedunt ambustis similes, febrem etiam acutissimam adfert cum vitæ periculo interdum coniunctam. Cuius color in ambitu non vt reliquis inflammationibus ruber est, verùm niger & splendescens picis aut bituminis instar, quod est exquisitæ atræ bilis indicium. Vlceris etiam crusta nigra est aut cineritii coloris. Galen. libr. de Tumor. præter nat. (p. 355. 35.) & Paulus libro quarto, cap. 25. Dicitur etiam ἄνθραξ Galeno Com. ad aph. 45. lib. 6. ἕλκος ἐσχαρῶδες ἅμα πολλῇ τῇ τῶν πέριξ σωμάτων φλογώσει, vlcus crustosum cum multa ambientium corporum incensione. Ortum autem ducit ex sanguine melancholico putrescente adeoque per inflammationem ardente, vt cutem de-

urat, Galen. initio lib. 2. de præsag. ex puls. Et Com. 3. in libro tertio Epid. (pag. 426. 35.) ὁ ἄνθραξ ἐκ θέρμης μὲν τοι πυρώδεος, παχείας δὲ κατὰ τὴν σύστασιν ὕλης ἔχει τὴν φύσιν. Carbunculus ex calido quidem feruore, materia verò consistentia crassa, originem habet. Dicitur quandoque etiam ἀνθράκωσις, etsi hoc nomine peculiariter carbunculus oculo contingens vocatur. Est enim ἀνθράκωσις Medic. autori (pag. 387. 27.) ἕλκος ἐσχαρῶδες μετὰ τομῆς καὶ ῥεύματος, καὶ βουβῶνος, ἐνίοτε καὶ πυρετοῦ γινομένου, περὶ τὸ ἄλλο πᾶν σῶμα. ἔστι δὲ ὅτι περὶ ὀφθαλμούς, hoc est vlcus crustosum depascens cũ fluxione coniunctum & glandularum inflammatione, interdumque cum febre, interdum in toto corpore, interdum etiam in oculis cõtingens. Et Paulo lib. 3. cap. 22. ἀνθράκωσις καὶ αὐτὴ κακόηθες ἕλκος ἐστὶν ἐσχαρῶδες, ποτὲ μὲν τῷ βολβῷ, ποτὲ δὲ τῷ βλεφάρῳ, καθάπερ κἂν τοῖς ἄλλοις τοῦ σώματος μέρεσιν συνιστάμενον. Carbunculus etiam ipse malignum vlcus est crustam habens, interdum quidem oculi bulbo, interdum verò palpebræ, velut etiam in reliquis corporis partibus contingens. ἄνθρακες θερινοὶ carbunculi æstiui dicuntur Hippocrati statim initio libr. 2. Epid. & lib. 3. in st. pest. (pag. 426. 32.) ἄνθρακες πολλοὶ κατὰ θέρος, carbunculi æstate multi.

Ἀνθρακιὴ Hippocrati carbones accensos aut prunas, & carbonum accensorum ac prunarum congeriem significat lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 226. 43.) ἐπιθεὶς ἀνθρακιὴν, subiectis prunis. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 255. 6.) ἐπίβαλλε ἐπὶ ἀνθρακιὴν, prunis iniice. Verùm alii ἀνθρακιὰν legunt, velut apud Homerum ἀνθρακιὴν στορέσας, instratis prunis, & Dioscor. libr. 5. ἀνθρακιὰν περιεμβάλλειν, carbones iniicere, immittere, etsi quidam ἀνθρακίαν legunt. ἀνθρακώδεα ἐπιμήνια dicuntur quoque Hippocrat. menses carbunculosi, hoc est carbonibus similes & nigri aut adusti, libro primo, περὶ γυναικ. (pag. 236. 33.)

Ἄνιδρος πυρετὸς καὶ ἄκριτος, febris quæ sine sudore & iudicatione ex cruditate in longum tempus protrahitur, propter exagitatam à medicamentis purgantibus naturam. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 99. 45.)

Ἀνιδρωτὶ sine sudore significat, & exponitur Galeno μὴ ἐνιδρῶτι, ἢ ἄνευ τοῦ ἱδρῶσαι, Com. 3. in Prorrh. (pag. 210. 14.) Hesychio verò ἄνευ ἱδρῶτος. In Prorrh. (pag. 189. 54.) ὁκόσα ἐν κρισίμοις ἀλυσμῷ ἀνιδρωτὶ περιψύχεται. Perfrictiones in diebus indicatoriis cum anxietudine si sine sudore fiant. Vbi ἀνιδρωτὶ χωρὶς ἱδρῶτος exponit Galen. in Coac. Prænot. (pag. 432. 42. & 44.) ἀνιδρωτὶ λυόμεναι ὀδύναι, absque sudore soluti dolores, vbi ἀνιδρῶντα in vulgatis exemplaribus legitur. Ἀνιδρώσιες etiam dicuntur sudores nulli & sudoris priuationes, lib. 7. Ep. (p. 366. 6.)

Ἀνίθυνον exponit Galenus apud Hippocratem in Exeg. εἰς τὸ ἄνω ἀπίθυνον, sursum direxerunt. Verùm ἀνίθυνον vitiosè legunt exemplaria quædam.

Ἀνιοῦνται legitur apud Hippocratem lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 62. 43.) ἀνιοῦνται ἐς τὸν βουβῶνα, in inguen transit, tendit, dicunt interpretes. Sed mendum subesse videtur, & pro ἀνιοῦνται ἀνίεται aut ἀνιοῦσα legendum, ab ἀνίεμαι, vt sit ἀνίεται sursum tendit aut ascendit, idem quod ἄνεισι. Sic ibidem (63. 2.) ἀρχομένη ἀνίεται sursum tendere incipiens aut ascendere in eadem significatione. Et (v. 9.) ἐς τὸ ἧπαρ ἀνιοῦσα ad hepar tendens.

Ἀνοδίη iter inuium significat Hippocr. ἐν παραγγελίαις (p. 17. 19.) οὗτοι δὲ ἀνοδίην χωρέουσι, Si verò iter inuium ingrediuntur. Huic εὐοδὴς τέχνη, ars facilis & peruia, opponitur lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 15. 28.)

Ἄνοδμον πῦον pus inodorum, laudabile tamen, non quod omninò sit odoris expers, sed quàm minimè fœtidum. In Coac. Prænot. (p. 429. 48.) ὡς ἥκιστα δυσῶδες dicitur in Progn. (pag. 133. 43.) ἄνοδμον autem idem quod ἄοσμον, vt πτύελα παχέα καὶ ἄνοσμα dicuntur sputa crassa inodora. In Coac. Prænot. (pag. 428. 46.)

Ἀνόμοια dicuntur Hippocr. ap. 6. lib. 6. Epid. sect. 2. dissimilia, hoc est humores præter naturam qui in membris generantur, & ab eorum natura sunt alieni, quos sursum sublatos soluere, si verò deorsum repant, sursum reuellere consulit Hippocr. τὰ ἀνόμοια, εἰ ῥέπῃ ἄνω ἀρθέντα κάτωθεν λύειν. dissimilia si sursum sublata tendunt, per inferiora soluere conuenit. Vbi Galen. τὰ ἀνόμοια dici scribit, τὰ τοῖς τόποις οὐκ οἰκεῖα, dissimilia quæ à locorum natura sunt aliena.

Ἀνορεξία est ciborum fastidium & inappetentia. Paulo lib. 3. cap. 37. ἀνορεξία σιτίων ἐστὶν ἀποστροφὴ, ἤτοι δυσκρασίας ὑπαρχούσης κατὰ τὸν στόμαχον, ἢ χυμῶν περιουσίας. Ciborum fastidium, cùm stomachus intemperie affectus aut humorum redundantia cibos refugit. Hinc ἀνόρεκτοι dicuntur ἄσιτοι appetentia carentes & qui cibos non ingerunt. Galen. Com. 1. in lib. 1. Epid. (pag. 355. 41.) τοὺς ἀνορέκτους καὶ ἀσίτους ὀνομάζουσιν οἱ Ἕλληνες, τοὺς μὴ προσιεμένους σιτία, τοὺς δ' ἀποστραμμένους προσιέσθαι, καλοῦσιν ἀποσίτους. ἀνόρεκτοι & ἄσιτοι Græcis vocantur qui cibos non ingerunt, ἀπόσιτοι verò, qui oblatos auersantur. Ἀνόρεκτος exponitur Varino ὁ μὴ ὀρεγόμενός τινος. ὁ πρὸς τὰ προσφερόμενα βρώματα ἀηδῶς διακείμενος. qui nihil appetit, aut qui oblatos cibos fastidit.

Ἀνταποδόσιες περιόδων πρὸς ἀλλήλας, succedentes inuicem circuituum reciprocationes, vicissitudines, successiua incrementa, aut circuituum inter se proportionis obseruationes dicuntur aph. 12. lib. 1. ἀνταποδιδόναι quoque reciprocare aut refluere significat, vt libr. 4. de Morb. (p. 168. 48.) ἀνταποδώσειεν ὀπίσω ῥέον τὸ ὕδωρ εἰς τὸ χαλκεῖον. vicissim contra refluat aqua in vas æneum.

Ἀντιόρηκον scribit Erotianus dici apud Hippocr. τὸν βλάβης ὑπονοούμενον αἴτιον ἔσεσθαι ἄνθρωπον, suspectum noxiæ authorem.

Ἀντίον idem scribit veteribus dici τὸν σώφρονα modestum, temperantem. Verùm mendum subesse apparet & Erotiani codices hoc loco valdè mihi suspecti sunt. Neque enim hanc dictionem apud Hippocratem vsquam reperias.

perias. Et si coniectura in re valdè dubia vti licet, existimo locum lib. de Morbo sacro ab Erotiano subindicari, qui tamen nostris in codicibus longè aliter legitur (pag. 123.25.) καθαρμοῖσί τε χρέονται καὶ ἐπαοιδῇσι, καὶ ἀνοσιώτατόν γε καὶ ἀθεώτατον ποιέουσιν, ὡς ἔμοιγε δοκέει, τὸ θεῖον. Expiationibusque ac incantationibus vtuntur, ac meo quidem iudicio sceleratissimum & maximè impium numen faciunt. Sed pro ἀθεώτατον ἀντιθέον legisse Erotianum existimo, eo sensu, vt deum scelestissimum faciant, ac velut hominem noxię authorem, non tanquam deum existiment. ἀντίθεον enim deo contrarium significet, hoc est hominem sceleribus inquinatum, ideóque noxiæ caussam. ἄντιον verò pro αἴτιον positum esse Sophoclis locus ab Erotiano adductus testatur. Et quod ab eodem scribitur αἰτίας θεῶν, mihi dictionis ἀντίθεον explicatio quædam esse videtur, vt eum indicari velit qui deo opponitur eique aduersatur. & ἀντίας pro ἀντία positum sit. Sic igitur qui morbos ad deos referunt, numen sceleratissimum faciunt, & deo contrarium, hoc est tanquam noxiæ & sceleris authorem hominem existimant, deoque velut homine sceleribus inquinato iudicant. Atque ea mihi videtur esse Erotiani lectio, quam sic retineri & suo loco reponi posse existimo, vt tamen vulgatam lectionem neque reiiciendam neque nostræ coniecturæ postponendam putem.

Ἀντήρεισις renitentiam significat, renixum, obluctationem, obnixam firmitatem, renisum. Lib. de art. (pag. 624.20.) ἀμφιφλασθείσης τῆς σαρκὸς ὑπὸ ἀντηρείσιος, carne (costarum) contusa ex renixu, aut firmiter obnitendo. Renixum dicit Celsus de fistulis cap. 28. lib. quinto, peruentumque esse ad eam ex renixu patet. (sic enim ex melioribus cod. lego.) Ibidem. Si magis id renititur, ad os ventum est.

Ἀντεχόμεναι γαστέρες dicuntur Hippocr. reluctantes alui, resistentes & renitentes, quæque medicamentis non cedunt. Libr. 4. Epid. (p. 328.32.) γαστέρες ἀντεχόμεναι καὶ ἐν τοῖσι φαρμακείοισιν οὐχ ὑπακούουσαι, alui quæ medicamentis resistunt neque iis mouentur. Ibidem quoque (pag. 329.42.) ἐξέλιπε γαστὴρ ἀντεχομένη, aluus reniti cessauit.

Ἀντιάδες sunt tonsillæ Latinis dictę, hoc est glandulæ duæ supra laryngem sitæ, quæ sibi ex aduerso in oris termino vtrinque respondent. Item earum morbus & inflammatio, aut earundem ex fluxione tumor, eodem antiadum nomine donatur. Hippocr. libr. 2. de Morb. (p. 141.49.) ἀντιάδες δὲ καὶ ὑπογλωσσίδες, καὶ οὖλα, καὶ γλῶσσα, καὶ ὅσα βιαιότερα ταύτῃ φυόμενα, ταῦτα πάντα γίνεται ἀπὸ τοῦ φλέγματος. Tonsillæ verò & hypoglossides, & gingiuarum tumores, & linguæ vitia, & quæcunque huiusmodi hoc loco adnascuntur, hæc omnia ex pituita affluere solent. Ibidem (pag. 146.49.) ἢν ἀντιάδες φύωνται, οἰδέει ὑπὸ τὴν γνάθον ἔνδον καὶ ἔξω, καὶ ψαυόμενον σκληρόν ἐστιν ἔξωθεν. Tonsillæ vbi oriuntur, sub maxillis ab vtraque parte tumor fit, & ad contactum foris indurescit. Galen. libr. 6. de Sympt. caus. (pag. 247.8.) εἰ δὲ εἰς τὴν γαργαρεῶνα κατασκήψοι τὸ ῥεῦμα, ἢ τὴν καλουμένην ἐν αὐτῷ σταφυλὴν ἐγέννησεν, ἢ ἄλλως εἰς ὄγκον ἤγειρεν αὐτόν. εἰ δὲ εἰς τοὺς ἑκατέρωθεν ἀντικειμένους ἀλλήλοις ἀδένας ἐν τῷ πέρατι τοῦ στόματος, ἀντιάδας. Quòd si in gargareonem fluxio procumbat, aut vuam dictam in eo gignit, aut aliàs eum in tumorem attollit. At si in glandulas quæ in extremo ore vtrinque sibi ex aduerso sitæ sunt, antiadas aut tonsillas. Paulus quoque lib. 6. cap. 30. καθάπερ οἱ ἀποσκιρρωθέντες ἀδένες, χοιράδες προσαγορεύονται, οὕτως καὶ τὰ παρίσθμια φλεγμήναντα καὶ ὑπεραυξηθέντα, καὶ οἷον ἀποσκιρρωθέντα, δυσχρηστίαν τε παρέχοντα τῇ τε καταπόσει καὶ τῷ πνεύματι, ἐξ ἐναντίας ἀλλήλων τεταγμένα, ἀντιάδες ἐκλήθησαν. Quemadmodum glandulæ induratæ strumæ vocantur, sic etiam tonsillæ inflammatione tentatæ, aut supra modum intumescentes & veluti resiccatæ, cibo & spiritui molestiam exhibentes, è regione inuicem sibi oppositæ, antiades vocantur. Galen. lib. de Tumor. præter nat. (p. 357.30.) τὰς ἀντιάδας dicit esse φλεγμονὰς τῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ φάρυγγος ἀντικειμένων ἀλλήλοις ἀδένων, inflãmationes glandularum quæ ad faucium initia sibi inuicem opponuntur.

Ἀντιδιδοῦσαι de signis effertur apud Hippocratem, quæ in febre abscessuum notas faciunt, ac velut ex æquabilitate quadam febri ex aduerso respondent & opponuntur, quasi pro febre rependantur eamque compensent: Qualia sunt in febre salutari morbi diuturnitas & protractio, materiæ qualitas, tarditas, cruditas & ad abscessum propensio ac momentum, vrinarum tenuitas, eorumque quæ hæmorrhagiam aut aliam excretionem significant priuatio, cæteræque id genus in Progn. & Coac. Prænot. expressæ abscessuum notæ. Ea nanque veluti ad febris repensionem à natura exhiberi videntur, tandemque eam soluere. In Coac. Prænot. (p. 428.2.) ὁκόσα πυρετῷ ἀντιδιδοῖ, καὶ μὴ ἀποσημαίνοντα σημεῖα, κακοήθεα. Quæcunque febri ex aduerso respondent, eamq; veluti rependunt, nisi abscessum faciant, malignitatem denunciant. Possunt & ea quæ febres oppugnant aut soluunt ἀντιδιδοῦσαι dici, velut ἀντίδοτα dicuntur med. quæ grauibus corporis casibus succurrunt, & contra lethalia pharmaca aut venenatos morsus exhibentur.

Ἀντικνήμιον dicitur Galen. Com. 2. in lib. de fract. pag. 549.10.) τὸ μέσον καὶ ἄσαρκον ἐν κνήμῃ κατὰ μῆκος ἐκτεταμένον ἄνωθεν κάτω, ὅτι τοῖς ἰσχνοῖς φαινόμενον, καὶ ἐς κνήμης μέρος ἐστί, media & carne vacua tibiæ pars à summo deorsum in longitudinem protensa, in gracilibus conspicua. Prima tibia aut anterior tibia vocatur, quòd crassiori & insigniori tibiæ parti opponatur, Gallis greue. Lib. de fract. (pag. 555.12.) τῶν δὲ ὀστέων τὸ μὲν ἔσω τὸ ἀντικνήμιον καλεόμενον, ὀχλωδέστερον ἐν τῇ ἰήσει ἐστίν. Ex ossibus verò quod ex anteriore tibiæ parte (quæ ἀντικνήμιον dicitur,

intrò vergit, molestiorem curationem facit. Ibidem (v.26. & 21.) τὸ ἴσωθεν τῆς ἀντικνημίης anterioris tibiæ pars interior, & κατὰ τὴν τῆς ἀντικνημίου ἴξιν, è directo anterioris tibiæ.

Ἀντικόντωσις dicitur conti renixus, aut qui conto fit, cùm conto innitimur, eoque aut scipione gradum fulcimus, cùm videlicet loco cruris baculo corpus fulcitur. Libr. de art. (p.628.7.) δέονται γὰρ ἀντικοντώσιος ταύτῃ, hac enim parte conti renixu indigent, hoc est, baculo inniti & fulciri. Rursusque ibidem (p.637.34.) ἀντικοντώσιος οὐδὲν δέονται, conto cui innitantur nihil indigent. Quæ subnotans Galen. in Exeg. ἀντικοντώσιος, τῆς διὰ τοῦ κόντου ἀντερείσεως, ὅπερ καὶ σκήμπτον καλεῖται, exponit, hoc est renixus qui conto fit, quod etiam scipio vocatur aut corporis fulcrum in incessu, cùm tamen potius σκίμπων aut σκίπων scribendũ videatur. Quod verò ἀντικοντώσιος δεῖσθαι dicitur Hippocr. idem paulò pòst (p.629.44.) sic explicat, ὑπὸ τὴν μασχάλην τὴν κατὰ τὸ ὑγιὲς σκέλος σκίπωνι ὑποφέρειν, scipione axillæ è regione sani cruris supposito, corpus fulcire. Et (p.637.35.) ὑπὸ τὴν μασχάλην τὴν κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος ὑποτιθέμενον σκίπωνα ἀντερείδειν, axillæ quæ est è regione cruris ... si scipione supposito corpus fulcire. In Mochlico verò, qui est de ossium per molitionem impellendorum ratione (pag.508.16.) ἀντικοντοῦν dicitur conto inniti, quod scribitur lib. de art. τῷ ξύλῳ ἀντερείδεσθαι, κατὰ δὲ τὸ ὑγιὲς, πλάγιον ξύλῳ τὸ σῶμα ἀντικοντέουσι, ad cruris quoque sani latus baculo corpus fulciunt. Etsi πλάγιοι lego ex lib. de art. Erotianus verò hoc loco expresso ἀντικονταίνουσι pro ἀντικοντέουσι legit, & exponit πρὸς τὸ ἐναντίον βιάζονται, contra obnituntur aut obsistunt, hoc est baculo renituntur & fulciuntur.

Ἀντίληψις in deligandi ratione dicitur apprehensio, & vinculorum in partem contrariam aut sanam inuolutio aut appensio, ac veluti occupatio quædam, ne in superiorem partem aut inferiorem elabantur, sed firmius contineantur: vt in humeri deligatione, ea quæ per alteram alam fit vinculi circumductio, aut inguine laborante, ea quæ fit ad alterum ilium. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p.681.20.) ὁκόσοισι μὲν ἄνω ἡ φυγὴ, κάτωθεν ἡ ἀντίληψις· οἷσι δὲ κάτω, τοὐναντίον. quibus quidem vinculorum inuolutio sursum elabitur, deorsum apprehensio fiat, quibus verò deorsum, contrà. vbi etiam scribit Galen. ἐν ἐνίοις δὲ μορίοις ἡ διὰ τῶν ἀντικειμένων ἀντίληψις ὠφελιμωτέρα, καθάπερ ἐπ' ὤμου καὶ βουβῶνος. In quibusdam verò partibus ad opposita vinculorum iniecta apprehensio vtilior est, velut in humero & inguine. Huiusmodi ἀντίληψιν appensionem quæ per oppositas partes fit, vocant interpretes. Ἀντιλαμβάνεσθαι prehendere, apprehendere dicitur, sustinere ac sustollere, veluti ducta metaphora ab iis qui manu porrecta prehendunt, seu velut collapsos retinẽt, aut prostratos quasi manu subleuant. Interdum etiam ἀντιλαμβάνεσθαι succurrere, opem ferre & opitulari significat.

Ἀντιποιεῖν contra facere significat, resistere, occurrere malo, hoc est, benefacere, iuuare. Lib. de art. (p.606.21.) ἄγχιστα δὲ ἡ ἐπίδεσίς μοι δοκεῖ ἀντιποιεῖν, proximè autem mihi videtur deligatio contra facere, hoc est morbo resistere, quod est maximè iuuare. Ac fortè ἀντιποιεῖν illic noxam beneficio rependere significare potest, cùm paulò ante de deligatione dixerit, eam in naso omnia facere contra quàm conueniret, eamque potius lædere quàm iuuare: nunc verò deligationem prope esse vt iuuet.

Ἀντίρρινα Galen. apud Hippocr. herbam quandam exponit, quam & βουκράνιον & λυχνὶς ἀγρία vocari scribit. Dicitur etiam quibusdam ἀνάρρινον, vt antea scripsimus. Nomen habet à vituli narium similitudine, quam semen præ se fert. Syluestris anagallis dicitur, quod anagallidi foliis & caule similis fit.

Ἀντιρροπὴ ἢ ἀντιρροπίη in contrarium momentum propensio dicitur, inclinatio, repensio, aut in contrariam partem pondus & inclinatio. lib. de art. (p.608.43.) τὴν ἀντιρρόπην ποιέειν τῆς ῥινός, narium in contrarium momentum propensionem facere, vt nares in contrariam partem momento ferantur aut propendeat, quod facit habena quæ extremis naribus agglutinatur. Rursus ibidem (v.46.) τῆς ἀντιρροπίης εἵνεκα, in contrariam partem propensionis gratia. Et (v.53.) τῶν δὲ ἱμάντων τῇ κολλήσει καὶ τῇ ἀντιρροπίῃ παντάπασιν οὐδὲν κωλύει χρῆσθαι. habenarum autem glutinatione & in contrarium momentum propensione, quo minus vtamur, nihil prorsus prohibet.

Ἀντισηκῶσαι adæquare significat, ex æquo & quasi ad æquilibrium rependere, aut paria facere. Eleganter eo verbo vtitur Hippocr. & figuratè pro reficere & cibum deperditum reponere ac rependere lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 60.31.) dum iis qui semel tantùm sumpto cibo malè habent, qua ratione sine noxa cibus rependatur consulit. τῷ μὲν οὖν παρὰ τὸ ἔθος κενεαγγήσαντι, ξυμφέρει ταύτην τὴν ἡμέρην ἀντισηκῶσαι. Exinanitum igitur præter consuetudinem eodem die reficere conuenit, hoc est detractum cibum reponere. Gal. lib. περὶ ῥίγους καὶ παλμῶν (p.365.30.) ὑπέρρει γὰρ ἂν ῥαδίως ἐπὶ πόδας ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τὸ κάταντες ῥέπων, εἰ μή τις κινήσει τὴν ῥοπὴν ταύτην ἀντισηκώσειε. facilè nanque ad pedes deflueret, ab altioribus locis in decliue repens, nisi sanè motu inclinationem hanc repẽderet, exæquaret, aut cõpensaret, hoc est nisi motus & in decliue inclinatio pares fierent. Etsi Galeni locum mendosum suspicor, &, εἰ μή τις κινήσεις τὴν ῥοπὴν ταύτην ἀντισηκώσειεν leg. existimo aut ἀντισηκώσειε. Ἀντισηκοῦσθαι etiam ex æquo librari & librando adæquari significat, aut ad æquilibrum propendere & inclinari. lib. de art. (p.584.7.) ὅτι ἀσφαλέστερον ἂν τὸ σῶμα, τὸ μὲν τῇ, τὸ δὲ τῇ ἀντισηκωθείη μετεωρισθέν, propterea quòd suspensum corpus, in hanc vel in illam partem securius ex æquo libretur, aut ad æquilibrium propendeat. Est & ἀντισήκωσις ἢ ἀντιστάθμησις, æqualis repensio.

Ἀντίσπασις reuulsio dicitur, humoris fluentis in contrariam partem retractio & auersio. Huius

Huius species sunt quatuor pro positionum differentiis. Nam aut fit reuulsio ab inferiori parte ad superiorem, aut à dextra ad sinistram, aut ab anteriore ad posteriorem, aut ab interiore ad externam. Etsi Galen. lib. 5. Meth. med. cap. 3. & com. ad aph. 68. lib. 5. tres tantùm enumeret. At verò libr. de Reuulsione vt has omnes species enumerat, ita ἀντισπάσεως nomine παροχέτευσιν & deriuationem sumit. fit igitur reuulsio fluentibus adhuc humoribus, in longissimè quidem distantem & maximè contrariā partem. Quod certè Hippocratis esse inuentum testatur Galen. lib. 5. Meth. cap. 3. & lib. 4. cap. 6. vbi locum lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 33.) innuere videtur, ex quo reuulsionis leges eruuntur. ἀντισπάσιος quoque meminit Hippocr. aph. 5. & 21. sect. 2. lib. 6. Epid. De eaque plura ex Gal. mente adduximus nostris in lib. 6. Epid. annotat.

Ἀντιστήριγμα quod contra firmat & obnititur dicitur, fulcrum, aut quod obfirmet & fulciat. Lib. de art. (p. 598. 33.) ἢν μὴ θέλῃ κατακέεσθαι, ἀντιστήριγμά τι προσθεῖναι χρὴ, ὡς ἂν ὁ ὦμος μετέωρος ἔῃ. Quòd si decumbere non recuset, firmamentum aliquod cui obnitatur adhibere oportet, vt humerus maximè sublimis maneat. Sic ἀντιστηρίζεσθαι obniti & obfirmari significat. lib. de art. (p. 637. 21.) ἢν γὰρ πειρᾶται καὶ ἐπ' ὀλίγον τῷ ποδὸς ὀχεῖσθαι μηδενὶ ἄλλῳ ἀντιστηριζόμενος, ἐς τὸ ὀπίσω ἂν πίπτοι. Si nanque vel paululum conetur hoc pede ferri, nulli alteri innixus rei, is vtique in posteriorem partem decidet. Et ibidem rursus (p. 638. 23. & p. 657. 49)

Ἀνυδρίη cœlum siccum & squalidum significat Hippocr. nos sudum diximus lib. 2. Epid. (p. 311. 20.) indicantes ab imbribus cessationem. ἐν καύμασιν ἀνυδροῖς, magnis & squalidis æstibus. Quod repetitur Galen. Com. 3. in Progn. Rursus ibidem (p. 314. 23.) τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος πάνυ ἄνυδρον, ver & æstas valdè sicca. ἀνυδρίαι lib. 1. Epid. (p. 350. 51.) ab imbribus cessationem significant, αὐχμηρὸν exponit Gal. Et aph. 14. lib. 3. βόρειον καὶ ἄνυδρον τὸ φθινόπωρον autumnus aquilonius & siccus dicitur, ἐπεὶ δ' οὐδὲν διαφέρει (scribit Galen.) ξηρὸν ἢ αὐχμηρὸν, ἢ ἄνυδρον εἰπεῖν, πρόδηλον παντί. quòd verò nihil differt, siue siccum, siue squalidum, siue sine pluuiis dixerimus, cuiuis est manifestū.

Ἀντιπέβλητος φύσις natura quæ superari aut euinci non potest. Lib. de rat. vict. in morb. ac. pag. 111. 22.) ἀντιπέβλητος γὰρ ἡ φύσις τῶν βοείων κρεῶν. bubulatum enim carnium natura insuperabilis, & quę ægrè concoqui aut euinci possit. Vbi Galenus ἀντιπέβλητον φύσιν exponit ἣν οὐκ ἄν τις ὑπερβάλλοιτο. quam quis superare nequeat, & τὸ δυσκατέργαστον τῆς φύσεως καὶ ἰσχυρὸν denotari scribit, naturam validam & quæ ægrè confici queat.

Ἀνυπεύθυνα τῆς τέχνης dicuntur quæ in arte Medica rationi reddendæ minimè sunt obnoxia, quæque sub rationis gyrum aut censuram non veniunt, sed libera sunt & nulli rationi subiecta. Sunt autem ea quæ sub sensum cadunt, & immunia sunt rationis reddendæ. Possunt etiam intelligi quæ in arte impunè fiunt & sine reprehensione, aut crimine vacant, ideoque minimè sunt examinanda. ἐν παραγγελίαις (pag. 18. 7.) καταμελέοντες τὰ τῆς τέχνης ἀνυπεύθυνα, quæ in arte nulli rationi reddendæ sunt obnoxia negligentes. De malis Medicis agitur, qui quæ in arte nulli rationi reddendæ sunt obnoxia, sed libera & omni censura aut examinatione soluta, negligunt. Cornarius artis syncercitatem dixit. Caluus artis munia quibus Medicus excellit & ὁμότεχνος dicitur. Atque idem αἰτίους & ἀνυπευθύνους.

Ἄνυσις πρὸς λόγους ad sermones expediti dicuntur & verbis prompti, hoc est sermone & oratione efficaces, tum persuadendo, tum ratiocinando, ideoque optimè disserendi arte instructi, quales Medicos esse vult lib. περὶ νόμου. (p. 15. 12.)

Ἄνωδον Erotianus exponit apud Hippocratem, βαθμὸν, καὶ οἷον οὐδὸν, ianuæ limen & gradum vel saxum in ianuæ limine, qua in ædes ingressus patet. Idem quoque φλιὰν vocari scribit. Verùm si vera est Erotiani lectio, is mihi locum lib. de art. (pag. 659. 36.) subnotare videtur, vbi τῆς κλίνης τοὺς πόδας ἐρηρεῖσθαι πρὸς τὸν οὐδὸν, lecti pedes ad ianuæ limen obfirmari, iubet Hippocrat. Et rursus ibidem (v. 44.) τὸ μὲν πρὸς τὸν οὐδὸν ἐρείδεται, τὸ δὲ πρὸς τὸ ξύλον τὸ παραβεβλημένον. pistillorum alterum ad ianuæ limen, alterum ad appositum lignum obfirmatur. Sic vt ἄνωδον pro τὸν οὐδὸν legisse videatur Erotian. Est enim οὐδὸς Sudæ βατὴρ, φλιὰ καὶ βαθμὸς, & τὸ κάτω τῆς θύρας, in ima ianuæ parte saxum aut lignum quà in ædes gressus patet. Hesychio. οὐδὸς βατὴρ ὁ πρὸ τῆς θύρας & ὀδὸς etiam dicitur.

Ἀνώδυνα medicamenta dicuntur dolorem sedantia & delinientia. Eaque duorum sunt generum, & quædam propriè talia dicuntur, & re vera dolores deliniunt, quæ calore sunt temperata nostroque calori maximè conuenientia, vt quæ primo ordine calefaciant & tenuium sint partium. Alia impropriè ἀνώδυνα dicuntur, quæ refrigerando & stuporem inducendo doloris sensum tollunt, & narcotica vocantur. Cælius Aurel. cap. 4. libro secundo, Tard. pass. & libro tertio, indoloria vocari Latinis posse scribit. Eadem etiam colica dicuntur Galen. cap. 4. lib. 9. & libro octauo, Compos. pharm. gen. Quænam verò sint & dicantur ἀνώδυνα med. scribit Galen. cap. 11. libro quinto, de med. simpl. Fac.

Ἄνωθεν & ἄνω superiorem partē significat. Aph. 25. lib. 4. τὸ ἄνω superiorem & eam quæ per os fit sanguinis vacuationem significat, omissa ea quæ per nares fit, vt scribit Gal. Aph. verò 32. lib. 7. ἄνωθεν loci & temporis aduerbium, ἐξ ἀρχῆς τῷ νοσήματος, ab initio morbi significare, & τὸ χρόνιον δηλοῦν ἢ πάνυ, scribit Gal. quam etiam notionem in ἄνω Hesychius agnoscit.

τὸ ἄνω ventris partem superiorem indicat aph. 8. libr. 4. & Coac. Prænot. (440. 30.) περὶ τὰ ἄνω πόνοι οὐώνοι. ad superiorem ventris partem dolores intési. Sic τὸ ἀνωτέρω ventris partem superiorem significat libr. 4. Epid. (p. 331. 38.) καὶ ἐπεχώρει ἀνωτέρω, de aluo dicitur quæ superiore parte concessit, hoc est vacuatione refusa est. Subdit nanque, ὅτι ἄνω ἤμει ἔμεθεν κακόν, vbi ἄνω de superiore ventris parte per vomitionem vacuata dicitur.

Ἀνωργισμένον τὸ ἀναμεμαλαγμένον exponit Galen. in Exegesi apud Hippocr. quòd τὸ μαλάξαι ὀργάσαι dicatur, emollire aut subigendo emollire, aut quòd ὀργάζειν idem quod σπαργᾷν aut ὀργᾷν significet, dicaturque de his quæ quodam impetu ad aliquid feruntur aut incitantur & turgent. Sic enim apud Gal. pro σπαργοῦ & ὀργοῦ, σπαργᾷν & ὀργᾷν legendum existimo; videturque Galen. ἀνωργασμένον non ἀνωργισμένον legisse. Quòd verò Gal. testem citat librum secundum de Morbis maiorem, librum περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν intelligit, quem sæpius in Exegesi eo nomine adducit. Videturque locus esse qui sic passim legitur (pag. 199. 13.) ἵνα χροιῦ ὠργισμένον τὸ σῶμα ἢ πρὸς τὴν φαρμακοποσίην, vt corpus emollitum sit ad medicamenti potionem, aut præparatum. Nam pro ἵνα χροιῦ ὠργισμένον, ἵνα ἀνωργασμένον aut ἀνωργισμένον legendum videtur. ὀργᾷν verò Hesychius dici scribit τὸ ἐπί τι παρασκευάζεσθαι καὶ ὁρμᾷν. Idemque ὀργάσαι, ἐπιμάσαι, φυρᾶσαι, βρέξαι, ἀναδεῦσαι exponit, præparare, subigere, madefacere, macerare, irrigare. Et ὀργάσας μαλάξας, & ὀργάσαι πηλόν, ἐπιμάσαι καὶ ἐπιμὸν παραχεῖν, lutum aqua maceratum emollire, subigere & præparare. Sic etiam Pollux lib. 7. ὀργάζειν μαλάττειν exponit, & dici πηλὸν ὀργάζειν scribit. Eiusdemque significationis est ὀργάζομαι & ὀργάομαι. Et ὤργαπο Hesychius exponit κατήπειγε, & ἐν ἑτοίμῳ ἦν, incitabat, præparabat, ad præparationem accommodabat, & ὠργημένον παρεσκευασμένον, ἕτοιμον. Sic quoque ὀργίζω idem quod ὀργάζω significat, vnde & ὀργιασθῆναι apud Hippocratem Erotianus exponit τὸ ὁρμὴν ἔχειν πρός τι, καὶ εἰς πρᾶξιν ἄγειν τὰ ὑγρὰ, καὶ πρὸς ἔκκρισιν ἑτοιμάζειν, sicut ὀργᾷν de turgescentibus & ad excretionem comparatis humoribus dicitur. ὀργίσας etiam μαλάξας exponitur apud Herodotum. Erit igitur apud Hippocr. τὸ ἀνωργασμένον σῶμα, aut ἀνωργισμένον, & ἀνωργημένον, corpus præparatum & emollitum, aut ad medicamentorum potionem præparatum. Quod etiam ὠργισμένον dici potest, vt passim legitur. Præparatur autem corpus ad medicamentum, si præhumectetur vt pharmacis obediat, quod πρευχρῆναι dicit Hipp. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. (p. 201. 32.)

Ἀνώχυρος χώρη, regio non munita, non tuta, non defensa syluis & arboribus. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 81. 10.) ὅκου δ' ἐστὶν ἡ χώρη ψιλή τε καὶ ἀνώχυρος καὶ ψυχεινή. Vbi autem regio nuda est, non munita & aspera. Cornarius tamen natura munitam dixit, quod esset accessu difficilis.

Ἀξιόλογον ἀπόστημα, abscessus effatu dignus dicitur in Coac. Prænot. (p. 428. 9.) & qui morbi magnitudini ac dignitati respondet, vt neque quàm par sit minor, neque pro viribus maior oriatur. Lib. etiam 1. Epid. sect. 2. & lib. 2. Epid. sect. 1. damnat eos abscessus Hippocr. si ἀναξίως τῆς περιβολῆς ἢ ἐκκρίσιος τῶν νοσημάτων fiant, hoc est, si indignè morborum excretioni aut depulsioni respondeant, vt scripsimus nostris in lib. 2. Epid. annotat.

Ἀξύγγιον est τὸ στέαρ ὕειον παλαιὸν adeps suillus inueteratus vulgò sic dictus, vt scribit Galenus lib. 7. Comp. pharm. gener. (pag. 408. 42.) Axungia dicitur Latinis quòd rotarum axibus inungendis sit accommoda. Receptum tamen Græcis nomen, neque suillo adipi solùm attributum, sed & τράγειον ἀξούγγιον adeps hircinus dicitur Gal. lib. 3. περὶ τῶν εὐπορίστων (p. 455. 24.)

Ἀογκότατον τὸ σῶμα corpus minimè tumés, quàm minimam molem habens dicitur Hippocrati, in his quæ adiecta sunt lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπ. (p. 18. 26.) In morborum populariter grassantium curatione, consuluit, τὸ δὲ σῶμα ὁρῶν ὅπως ἔσται ἀογκότατον καὶ ἀσθενέστατον, videndum vt corpus minimè tumeat & sit attenuatissimum. Qua cautione victus rationem imminuit, & humorum molem exiccat repletionemque vitandam suadet, quæ sunt in morbis populariter grassantibus efficacissima præsidia, tum vt putredo arceatur, tum vt corpus ipsum aëris offensæ minus obnoxium reddatur. Quidam ἀογκότατον σῶμα corpus quàm solidissimum exponunt, vt externæ aëris iniuriæ minus sit expositum, non fluxa mole & humidiore, sed solidiore, compactiore & densiore, vt sit robustius, valétius, & siccius, atque ideò externis iniuriis minus tentetur.

Ἀορτὴ dicitur arteria magna quæ ex sinistro cordis ventriculo exoritur, & spiritum vitalem in totum animãtis corpus defert, caloremq; natiuum per diastolem & systolem tẽperat. Gal. lib. 16. vs. part. & Arist. lib. 3. de part. animal. Ἀορταὶ autem apud Hippocr. libr. de loc. in homine (p. 68. 23.) intelligi videntur arteriæ asperæ cartilagines prope circulares βρογχία dictæ, que in pulmoné feruntur ipsumq; totum contexunt, & in frequentes ramos dispergũtur. φθίσις δὲ γίνεται, ὅταν ἐς τὸ αὐτὸ, ὥσπερ τῷ ἐμπύῳ ὁ ῥόος γένηται διὰ τοῦ βρόγχου καὶ τῶν ἀορτέων αἳ ξυνέχουσι τὸν πλεύμονα καὶ τὸν βρόγχον. Tabes autem fit cũm ad eundem locum, velut in supurato, fluxus concedit, per guttur & aortas dictas, quæ pulmonem & guttur coniungunt. Et rursus ibidem (v. 26.) ἔν τε τῇσιν ἀορτῇσιν ἐγχεόμενον τὸ ῥέον, ὥστε στενὰς διαφύσιας ἐχούσας τὰς ἀορτὰς, στενοχωρίην τῷ πνεύματι παρέχει, καὶ τὸ πνεῦμα ἔχει. ὥσπερ γὰρ ἀναλισκόμενον ἀεὶ ἐπιθυμεῖ ἀναπνεῖν. In aortis aũt detẽtum quod influit, cũm aortę angusta foramina habeant, angustiam spiritui exhibet, idque difficilem respirationem facit, quæ velut deficiens semper respirare cogit. Vbi tamen ἀορτῆρσι pro ἀορτῇσι legunt etiam exemplaria quædam manu scripta vt & Asulanum, vitiosè tamen vt apparet. Rursusque ibidem (vers. 1.) ὅταν ἐς τὸν πλεύμονα

ῥεύσῃ ἐκ τῆς κεφαλῆς διὰ τοῦ βρόγχου καὶ τῶν ἀορτέων, cùm in pulmoné ex capite per guttur & aortas dictas fluxio irruperit. Sic enim cum Cornario lego, cùm exemplaria publicata ἀρτηριῶν pro ἀορτέων habeant. Etsi cómunem istam lectionem agnoscere videtur Erotianus ex Bacchio, cùm scribit, ἀορτέων Βακχεῖος μὲν ἐν τῇ τρίτῃ φησὶν ἀρτηριῶν κοινῶς. Sic enim apud Erotianũ leg. contendo, cùm passim ἀρτέων mendosè legatur, & hunc totum locum libri de loc. in homine ab Erotiano subindicari non leui coniectura auguror, vt significet ἀορτὰς à Bacchio pro arteriis ex communi & existimatione & lectione sumptas apud Hippocr. Epiclem autem & Lycum Neapolitanũ ἀορτὰς vocasse τὰ ἐν τῷ πλεύμονι καὶ τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίῃ βρογχία, eas quæ sunt in pulmone & aspera arteria circulares cartilagines, βρογχία dicta. At verò Erotianus in eam opinionem delabitur, vt ἀορτὰς pro arteriis dictas Hippocr. existimet ex Bacchij etiam opinione, dictásque velut ἀεροτηρὰς τινὰς οὔσας, κατὰ ἐθνικὴν στοιχείων ἐναλλαγήν. Ἀορταὶ igitur, siue arteriæ asperæ in pulmones dispersæ, ex Erotiani & Bacchij opinione intelligantur, siue earum βρογχία ex Epiclis & Lyci autoritate, hunc certe Erotiani locum ad Hippocr. librum de Loc. in homine rite & ordine referendum res ipsa prædicat. Adde quòd in veteribus Lexicis ex Polluce annotatur, τὸν βρόγχον in tenues apophyses disparari, quas Græci σύριγγας, καὶ βρογχία, καὶ ἀορτὰς appellant. Ἀορτὰς apud Hippocratem Cornarius appendẽtes pulmonis partes vertit, motus opinor Galeni Exegesi & Hippoc. loco qui legitur in Coac. Prenot. (p.436.14.) ἢν μὲν οὖν σφόδρα φλεγμαίνωσιν αἱ ἀορταὶ, ὥστε προσκαθῆσθαι πρὸς τὸ πλευρόν. Si quidem igitur suspensæ vtrinq; pulmonis partes, aortæ dictæ, tanta inflãmatione tententur, vt ad latus adhærescant. Illic enim ἀορταὶ dici videntur suspensæ vtrinque pulmonis partes & separatæ fibræ, quæ vbi inflammatione vexantur, in latus aut costam incumbunt. ἄορτρα dicta lib. 2. de Morb. (p.153.5.) ἄορτρα τοῦ πνεύμονος σπασθέντα, & ἐπὴν ἄορτρα σπασθῇ τοῦ πνεύμονος. Vbi tamen fœdissimè corrupta sunt omnia exemplaria, quæ ἄρθρα pro ἄορτρα legunt. Istum enim locũ à Galeno explicari in Exegesi haud dubia fides est, cùm scribit, ἄορτρον, τὸ ἀπηρτημένον τοῦ πνεύμονος μέρος ἑκατέρωθεν, ὡς ἐν τῷ περὶ νούσων τῷ μείζονι. τινὲς δὲ καὶ ἀορτρεῖν τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐνίοτε καλεῖ, ὡς Διοσκορίδης οἴεται. ἄορτρον dicitur suspẽsa vtrinque pulmonis pars, vt lib. de Morb. maiore. Eandem etiã interdum ἀορτρεῖν vocat, vt existimat Dioscorides. Quibus verbis hic locus lib. 2. de Morbis passim inscripti exprimitur, quem Librum primum de Morb. maiorem Galeno inscribi multis certissimis argumẽtis confirmatum habeo. Vt facilè mihi in animũ inducam, hunc totum etiam locũ in nostris codicibus vitiosè esse scriptum, atque vbi legitur, ἐπὴν ἄρθρα σπασθῇ, Galenum legisse ἐπὴν ἄορτρον σπασθῇ τοῦ πλεύμονος. Nam & illic alterius partis quæ à pulmone dependet inflammatione tentatæ curatio instituitur, & ἄορτρα τοῦ πλεύμονος σπασθέντα, vtriusque partis indicaturam præ se ferunt. Ἄορτρον autem, aut ἀορτρεὶς, aut ἀορτρὶς, ἀπὸ τοῦ ἀορτεῖσθαι, velut dependens quoddam lotum dictum videtur, vt & ἀρτὴρ & ἀορτὴρ aut ἀορτεὺς, qui φορεὺς τοῦ ξίφους exponitur Hesychio, vt & ἀορτῆρες οἱ ἀναφορεῖς τοῦ ξίφους, ἢ οἱ κρίκοι τῆς θήκης. Quòd verò scribit Gal. ἀορτρεῖν dici etiã quandoq; Hippocrati, ex Dioscoridis opinione, nescio an locũ Coac. Prænot. intelligat, & num potius ἀορτρεὶν aut ἀορτὴν legendum sit, vt & ἀορτραὶ aut ἀορταὶ dicantur in Coac. Prænot. dependentes vtrinque pulmonis fibræ. Nam & hæc omnia valde suspecta sunt & arbitraria, præsertim etiam cùm adscribat Gal. οὐ πάνυ δὲ σαφές ἐστιν.

¶ Ἄπαγμα abductio dicitur & ossis est fractura prope articulum per totam ossis crassitudinẽ facta, ita vt fracti ossis partes plurimum à se inuicem abducantur & distent. Nomen ab Hippocr. deductum & recentioribus vsurpatum, vt scribit Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p.699.49.) his verbis. τὰ δὲ ἀποκλάσματα καλεῖται μὲν ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀπάγματα. μέμνηται δὲ αὐτῶν ἐπὶ τέλει ἐν τῷ περὶ ἀγμῶν, καὶ ταῖς περὶ ἀγκῶνος εἶναί φησι, καὶ τὸ ἄπαγμα γέγραφεν αὐτός. ὅθεν ὁρμηθέντες οἱ μετ' αὐτὸν, ἀπάγματα προσηγόρευσαν, ὅσα πλησίον τῆς διαρθρώσεως γίγνεται κατάγματα δι' ὅλου τοῦ πάχους τῶν ὀστῶν, ὡς ἀπ' ἀλλήλων διαστῆναι τὰ μεγάλα, καὶ καλοῦσιν οἱ νεώτεροι αὐτὰ κατάγματα καυληδὸν γεγονέναι. ἀποκλάσματα verò quæ sunt abruptiones, recentioribus ἀπάγματα, hoc est abductiones, vocantur. De quibus meminit extremo lib. de fract. & in neruorum venarumque fibris circa cubiti gibbum τὸ ἄπαγμα fieri ipse adscripsit. Ex quo adducti posteri ἀπάγματα vocauerunt fracturas eas quæ prope articulum per totam ossium crassitudinẽ fiunt, ita vt à se plurimùm disparentur. Atq; hæ à recentioribus καυληδὸν, hoc est, caulis in morem factæ fracturæ vocantur. Hippocr. autem locus quem profert Gal. is legitur lib. de fract. (p.576.52,) vitiosè tamen admodũ nostris in exemplaribus. Sic verò lego. ὅπου δὲ ἀπαγῇ ταύτῃ ᾗ ὑπερέχει ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος, πλανᾶται ἕτερον τὸ ἄρθρον γίνεται, ἢ εἰ παντάπασιν ἀποκαυλισθῇ. Cùm verò qua parte brachij caput supereminet discesserit, magis vagatur articulus, quàm si penitus transuersus frangatur. Idem etiã Gal. lib. 6. Meth. med. (p.101.27.) ἄπαγμα Medicorum nomẽ plebi inusitatum esse scribit & communi κατάγματος nomine comprehendi, his verbis. ἄπαγμα δὲ τῶν ἰατρῶν ἴδιον ὄνομά ἐστι, τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις ἀηθές. εἰώθασι δὲ οὕτω προσαγορεύειν, ὅταν ἀποκαυλισθῇ τι πέρας ὀστοῦ καθ' ὃ διαρθροῦται μάλιστα. Ἄπαγμα verò Medicorum appellatio est propria, vulgo inusitata. Consueuerunt autem ita appellare, quando ossis extremum, qua parte præcipuè cum alio committitur, penitus transuersum fractũ est. Dicitur ἄπαγμα autori Definit. Med. (p.399.44.) ὀστοῦ διακοπὴ ἐπιπόλαιος ἢ καὶ βαθεῖα, κατ' ἀντικείμενα μέρη τοῦ τραύματος, hoc est, extimæ ossis cutis diuisio, aut etiam internarum partiũ, quæ in vulnere inter se sunt opposite.

Ἀπαγνίζομαι idem quod ἁγνίζω significat, expio,

lustro, purifico. Lib. de Morbo sacro (p. 123. 38.) ἀλλ' εἴ τι καὶ πρότερον ἔχομεν μύσος, τοῦτο ἀπαγνισάμενοι, sed si quod prius etiam scelus habemus, illud expiamus.

Ἀπαγορεύειν, vetari, interdici, auersari, renuere, vt ἀπαγορεύειν τῶν σιτίων cibos recusare & auersari. Lib. 7. Epid. (352. 14.) καὶ ἤδη ἀπαγορευομένῳ σιτίων συχνὰς ἡμέρας, vigesimo quarto cùm iam per multos dies cibos recusasset. Sic enim membranæ quædã manu scriptæ Regiæ legunt, quibus etiã consentiunt Italicæ. ἀπογνωσμένῳ autẽ passim legitur, vt postea scribemus. Sic ἀπαγορεύει, ἀποστρέπεται, ἀρνεῖται exponit Varinus.

Ἀπαγχόμενοι qui strangulantur, suspendio suffocantur, aph. 43. lib. 2. τῶν ἀπαγχομένων καὶ καταλυομένων, ex strangulatis & dissolutis.

Ἀπαιωρεῖσθαι, Vide in Αἰώρα.

Ἀπαλλάττειν Hippocrati vacuare, emollire, liberare significat, diciturque cùm tumor emollitur aut subsidet ac vacuatur. In Prorrh. (p. 219. 11.) βηχία μετὰ πτυελισμοῦ ὀνίνησι τὰ παρ' οὖς ἀπαλλάσσει. Tussicula cum crebra oris saliuatione & sputatione, ab abscessu circa aures liberat, hoc est, abscessus emollit & vacuat. In Coac. enim Prænot. (p. 429. 44.) καταρρήσσει dicit. Et Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 219. 15.) ἀπαλλάσσειν vacuare aut emollire exponit, his verbis quæ vitiosissimè corrupta sunt in omnibus exẽplaribus. Sic enim passim leguntur: καθισαμένων δὲ οὕτως, εὔλογον μὲν ἐπήρας φαίνεσθαι τὰς παρωτίδας· τὸ γὰρ ἀπαλλάσσειν κυρίως κενοῦν σημαίνει· τῷ κενοῦσθαι δὲ ἕπεταί τι, τι προστέλλεσθαι, καὶ τὸ μαλακώτερον γίνεσθαι. Sed εὔλογον κενωτέρας φαίνεσθαι leg. existimo, hoc sensu: His ita cõsidentibus exinanitas apparere parotidas est consentaneum. ἀπαλλάσσειν nanque propriè vacuare significat. Ad vacuationem autem tum contrahi, tum mollius fieri consequitur. Hanc autem germanam esse lectionem cõstat ex altero Galeni loco Com. 4. in lib. 6. Epid. (pag. 491. 44.) vbi τὸ καταρρήσσεσθαι explicat his verbis: πολλάκις δὲ ἤδη μεμαθήκατε τὸ ἔθος αὐτοῦ, τὴν κατὰ τὸ καταρρήσσεσθαι φωνὴν, ἐπὶ πάντα τὰ ὁπωσοῦν προστελλόμενα φέροντος, ἐπειδὴ κενώτερα γίνεται. Sæpius autem iam didicistis illi consuetum esse vocem καταρρήσσεσθαι ad ea omnia quæ vtcunque contrahuntur referre, vbi magis vacua euadunt. De eadem enim re vtrobique τὸ κενώτερον effertur. Atque hic mihi facilior sensus videtur & longè explicatior, quàm si vulgatã lectionem quæ nullius est momenti retineas, aut aliam affingas, quod fecisse interpretem constat, cùm οὐκ εὔλογον legit. Lib. 4. Epid. (p. 334. 14.) de tumoribus ad aures vacuatione emollitis, καὶ ἀπαλλάσσει ἑβδόμη, & liberabantur septimo die aut emolliebantur. Est etiã ἀπαλλάττειν Hippocrati neutra significatione, euadere, liberari, degere, vita fungi aut vitam producere. Aph. 32. lib. 2. βέλτιον ἀπαλλάσσουσι, hoc est, meliùs degunt, in melius euadũt, meliore sunt statu aut conditione, aut morbo facilius liberantur. Sic aph. 53. lib. eiusdem, οἱ μὲν νέοι τε βέλτιον ἀπαλλάσσουσι, in iuuẽtute melius degunt, iuuentam melius agunt, iuuentute melius defunguntur, vt & γέροντες δὲ τὸ γῆρας χεῖρον ἀπαλλάσσουσι, senectute verò peius defungũtur, in senectute peius agunt aut habent, in melius & deterius cõmutantur dixit Interpres. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 21.) εἰσὶ δέ τινες οἳ οὐκ ἂν δύναιντο ἔξω τοῦ ξυμφέροντος ποιέοντες, ῥηιδίως ἀπαλλάσσειν. Sunt porro quidam, qui si quid præter quàm cõueniat fecerint, facilè degere nequeunt, non leuiter ferunt. Rursus ibidẽ (p. 11. v. 8.) de his qui caseo sumpto grauius habent, εἰσὶ δὲ οἳ χαλεπῶς ἀπαλλάσσουσι, quidam etiam cum grauiore molestia degunt, hoc est, ægrè concoquunt, eoq; sumpto non nisi ægrè liberantur. De fœtus absolutione aut productione ἀπαλλάττειν etiam dicitur lib. 7. Epid. (p. 358. 49.) ῥηιδίως ἀπήλλαξε, sine labore est liberata, aut defuncta. Sic de his quę ex vtero prodeunt & educuntur ἀπαλλάσσεσθαι effertur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 251. 32.) ὁκόσα δὲ πρωσμῶν γινομένων μὴ ἀπαλλάσσεσθαι δύναται, quicunq; ex abortione fœtus liberari nequeunt, hoc est, in lucẽ emitti, exire aut produci. Ibidem (v. 49.) καὶ ἢν μὲν ἀπαλλάσσηται, & si quidem liberentur, hoc est, in lucem exeant. Et rursus (p. 252. 2.) ἢν ὀρθὰ τε καὶ κατὰ φύσιν ἀπαλλάσσηται, si rectè & secundum naturã prodeant. Aph. 45. lib. 2. cum loci victusque, tũ maximè ætatis mutationes τῶν ἐπιληπτικῶν ἀπαλλαγὴν ποιέουσι, morbo comitiali laborantes iuuenes liberant, λύουσι τὴν ἐπιληψίαν exponit Gal. & ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγουσι, morbum comitialem soluunt, & in melius conuertunt. Est & ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου ἐπιθυμίη, defungi vita cupiditas, & excedendi è vita, lib. 5. Epid. (p. 342. 7.) quod lib. 7. Epid. (p. 364. 36.) ἵμερος τῆς ἀπαλλαγῆς βίου, decedendi desiderium dicitur, vt & ἀπαλλάττεσθαι βίου, & ἀπαλλάττειν τοῦ ζῆν, ex Platonis Axiocho annotatur. Ἀπαλλάττεσθαι etiam pro ἀπαλλάττειν ponit apud Hip. & educere, eximere, summouere, amouere & liberare significat. De sagittæ cuspide quæ ex vulnere exempta est. lib. 5. Epid. (p. 339. 31.) τὴν δὲ ἀκίδα εὑρίσκοντες ἡμεῖς, ἀπαλλαττόμεθα ἐπίων ἐόντων ἐξ ἀφ' οὗπερ ἐτρώθη. Inuentum autem spiculum sexto demum anno, ex quo vulneratus fuerat, eduximus.

Ἀπαλῦναι, emollire significat, tenerũ & delicatũ facere, extenuare, tenue & molle reddere. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 112. 16.) σαρκῶσαι, ἀπαλῦναι, carne implere, attenuare. Et rursus (p. 113. 29.) μυρμηκίας ἀπαλύνει, verrucas formicarias attenuat, de aceto. Lib. de art. (p. 625. 27.) ἀπαλῦναι τὸ σῶμα, est corpus molle & turgidũ reddere ac tenerũ, emollire, & implere. (ἀπαλύνει in Mochlico dicitur (p. 510. 41.) Ibidẽ (v. 33.) ἀπαλυσμὸς est plenior & curatior habitus, vbi pleniore victu vsus æger, obesior fit & plenior. Lib. 6. Epid. sect. 1. aph. 5. ἀπαλύνσιες de corporũ emollitione, ac preparatione ad humorũ expurgationem aut penetrationẽ dicitur, μαλάξιας exponit Galenus. Est & ἀπαλυνομένη γλῶσσα, in Coac. Prænot. (p. 430. 44.) lingua mollis & tenera, quæ humectatione lenis est aut emollescit, & siccæ, aridæ aut asperæ opponitur.

Ἀπα-

Ἀπαναίνεσθαι, recusare, renuere, respuere, reiicere, auersari significat. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 283. 45.) καὶ τὸν ἄνδρα ἀπαναίνεται, & virum rennit aut auersatur. Pleniorem autem significationem habet quàm ἀναίνεσθαι, quod quidam de recusatione circa concubitum aut nuptias dici volunt, & detrectare concubitum aut nuptias denotare contendunt. Erotianus apud Hippocr. ἀναίνονται ἀπαρνοῦνται exponit, vt antea scripsimus, expresso etiam loco. Ἀπαναίνομαι ἀρνοῦμαι quoque exponitur, & ἀπαναίνου ἀποστρέφου, & ἀπηνήναντο ἀπαρνησάμενοι apud Hesychiũ. Est autẽ dictio Homero frequens.

Ἀπανθρωπίαι significant Hippocr. hominum auersiones, ab hominibus solitudo, vacuitas, vbi hominum cõsortia auersamur. In Coac. Prænot. (p. 439. 3.) αἱ μετὰ σιγῆς ἀθυμίαι, καὶ ἀπανθρωπίαι ἐπιεικῶς αὐτῶν κατεργάζονται. animi abiectiones cum silentio, & ab hominibus solitudines ferè eos conficiunt. ἀπάνθρωπος σκληρὸς, ἀνελεήμων, durus, immisericors exponitur Hesychio ex Sophocle, vnde ἀπανθρωπία inhumanitas, crudelitas dicitur, cùm quis inhumaniter se gerit, Sudæ ἡ κακία ὅταν τις μὴ κατ' ἄνθρωπον ποιῇ. Hinc etiam ἀπανθρωπεῖσθαι aut ἀπανθρωπεύεσθαι hominum consortia auersari & fugere dicitur, quod est melancholicorum aut μισανθρώπων. Hippocr. in Epistola ad Philopœmenem (p. 525. 49.) de melancholicis. σιγηροί τε γὰρ ἐνίοτέ εἰσι, καὶ μονήρεες, καὶ φιλέρημοι τυγχάνουσι. ἀπανθρωπέονταί τε ξύμφυλον ὄψιν, ἀλλοτρίην νομίζοντες. Sunt enim interdum taciturni, solitariam vitam ac solitudinem amãtes, necessariorum conspectum, tanquam alienum, auersantur. Vbi tamen ἀπανθρωπεύονται quidam legunt.

Ἀπάντησις est obuiam itio Hippocr. lib. περὶ εὐσχημοσύνης (pag. 15. 33.) Caluus occursum dixit. Zuinggerus reprehẽsionem, & seueritatem intelligit in censendis ac reprehẽdendis aliorum moribus, quod ἀπαντᾶν ἀντὶ τοῦ ἐναντιοῦσθαι Aristophani sumitur, vt annotat Sudas.

Ἀπαντώματα sunt etiam quæ occurrunt, lib. eodem (p. 16. 22.) vbi Hippocrates Medicum in ingressu ad ægrum, meminisse vult τῆς ἀντιλέξιος πρὸς τὰ ἀπαντώματα, vt iis quæ occurrunt sua responsione contradicat, & occurrentiũ errores reprimat. Sed codices Germanici rectius ἀπαντώμενα legunt. ἀπαντώματα autẽ codices manu scripti habent, & Asulanus.

Ἀπαυλικρὺ, significat palam, manifestè, propalã, euidenter, apertè. Lib. de art. (p. 613. 34.) τούτοισιν ἀπαυλικρὺ μὲν τῆς νόσου τῆς τότε παρεούσης κρίσιν ποιέει ἡ κύφωσις, iis ex aperto morbi qui tunc adest solutionem gibbus adfert. Vbi Galen. ἀπαυλικρὺ, ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ ὡς ἔστι τις αἰσθητοῦ exponit, ex aperto ac ita fere vt sensu percipiatur, idemque significare quod ἄντικρυς antiquis scribit.

Ἀπαρασκευασίη dicitur cùm quæ necessaria sunt ad balneum, sunt imparata, neq; rite suppetunt, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 83. 31.) ἔστι δ' ὅτε ἧσσον χρηστέον διὰ τὴν ἀπαρασκευασίην τῶν ἀνθρώπων, interdumq; eo minus vtendũ, quòd ad id sint homines imparati. Neq; enim Hippocr. ætate comparatus erat, quantus postea, ad balnea apparatus, vt scribit Galenus.

Ἀπαράχυτος οἶνος dicitur vinum cui aqua marina ammixta non est. Gal. lib. 12. Meth. med. (p. 166. 50.) λαμβάνειν δ' ἀπαραχύτους, οὕτω δ' ὀνομάζουσιν, οἷς οὐ μέμικται θάλασσα. Sumere autẽ oportet ea quibus non est admixta marina aqua, atque ideo ἀπαραχύτους οἴνους vocant. Erant autem huiusmodi vina generosa, atque ignobilibus aut imbecillis vinis marina immiscebatur, indeq; τεθαλασσωμένος οἶνος dicebatur, vt & ἀπαράχυτος idem quod ἀθάλασσος. Meminit ἀπαραχύτου οἴνου Gal. lib. de paratu facilibus ad Solonem (p. 439. 29. & 445. 43.) Hesychio ἀπαράχυτος οἶνος exponitur ᾧ οὐ προστίθεται θάλασσα cui marina aqua non apponitur.

Ἀπαρηγόρητον dicitur quod nullius est solatij aut vsus, nullam habet consolationẽ, nihil cõmonet aut hortatur. Lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p. 15. 27.) καίτοι γε τοιαύτη ἡ πρόῤῥησις ἀπαρηγόρητον εἰς σύνεσιν ὁμογενέων, quanquã ista prædictio, iis qui cognatam habent naturam, ad intelligẽtiam nullius est solatij, hoc est, nullius est vsus, nihil commonet, dixit Cornarius.

Ἀπάρθρωσις abarticulationem significat, idem tamen quod διάρθρωσις dearticulatio denotat, & ἀπηρθρῶσθαι idẽ quod διαρθροῦσθαι dearticulari, coarticulari, articuli modo cõmitti, & articulatione cõiungi. Hippocr. lib. de art. (p. 600. 50.) ἡ δὲ κάτω γνάθος ἀπήρθρωται ἀπὸ τῆς ἄνω γνάθου, καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. inferior autem maxilla à superiore gena & capite articulatione abducitur ac dimouetur, abarticulatur, aut articulatione cum illa coniungitur. Idem enim quod διήρθρωται significat. Vbi scribit Gal. ἐν δὲ τῇ προκειμένῃ ῥήσει τὴν ἀπάρθρωσιν ἐπιδείκνυται ταὐτὸ μὲν σημαίνειν τῇ διαρθρώσει, ὥσπερ γε καὶ τὸ ἀπηρθρῶσθαι. In proposita autem oratione τὴν ἀπάρθρωσιν (hoc est abarticulationem) idem quod διάρθρωσιν (articulationẽ) significare ostendit, quemadmodum & τὸ ἀπηρθρῶσθαι. Sic enim mihi Galeni locus iste legendus videtur, qui in codicib. nostris fœdissimè est deprauatus.

Ἀπαρτὴς suspensus, direptus, dissociatus, abstractus, separatus, pensilis, cõnexus, ab ἀπαρτέω Ionico pro ἀπαρτάω. Lib. de art. (p. 608. 39.) ὥστε ὀρθὴν καὶ ἀπαρτῆ τὴν ῥῖνα εἶναι. vt directę & suspensæ nares esse videantur. Hac enim voce narium distortarũ directio & in diuersa extensio, quæ fit per agglutinamenta, includitur, vt scribit Gal. ἀπαρτῆσαι κρεμάσαι καὶ πληρῶσαι exponit Varinus.

Ἀπαρτὶ & ἀπαρτίως integrè, exactè, exquisitè, omninò, in totũ, plenè significat. Vtitur Hip. li. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 29.) καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπαρτὶ, & vt plurimũ exquisitè. vbi scribit Gal. τὸ ἀπαρτὶ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συγγραφεῦσιν ἐπὶ τοῦ ἀπηρτισμένως εἴρηται, καὶ παρὰ αὐτῷ τῷ Ἱπποκράτει. ἀπαρτὶ apud scriptores Atticos & Hip. pro ἀπηρτισμένως (quod absolutè aut exquisitè significat) dicitur. Gal. aũt in Exeg. vocũ Hipp. hoc in loco ἀπαρτίως legit, & ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς exponit, locũq; paulò aliter q̃ nostris in exẽplarib. legit, & Dioscoridẽ per ἀπαρτίως πᾶν τὸ ἐναντίον quicquid est contrariũ aut ex ad-

uerso fit, intelligere scribit. Idem etiam Galen. Com. ad aphor. 20. lib. 1. ἀπαρτὶ ex lib. περὶ χυμῶν Hippocr. agnoscit, & antiquis ἀπηρτισμένως καὶ ὁλοκλήρως, καὶ ἀνελλιπῶς, exactè, integrè, iustè ac plenè significare scribit, idemque quod ἀπαρτίως. Erotianus etiam apud Hippocr. ἀπαρτὶ ἀντὶ τοῦ ἀπηρτισμένως καὶ ἐντελείως καὶ ὁλοκλήρως positum agnoscit. Sudas quoque ἀπαρτὶ pro ἀπηρτισμένως, vt & Varinus, apud Herodotum poni scribit, apud quem etiam aduerbium est temporis significationem habens, quemadmodum & Galen. in ἀρτίως aut ἀπαρτίως, τοῦ πρὸ ὀλίγου notionem agnoscit Comm. in aphor. 20. lib. 1. quod est, nuper, nunc, recens, aut paulò ante. Hesychius etiam ἀπαρτιᾶ (si modo integra est lectio ac non potius ἀπαρτὶ aut ἀπαρτίως legendum sit) pro ἀπηρτισμένως, ἀκριβῶς, ex Æschyli Athamante profert. ἀπαρτὶ etiam & ἀπαρτίως temerè, & inconsultè significare potest, quo modo quidam in Hippocr. loco lib. de rat. victus in morb. acut. sumunt, præsertim si eo modo legatur quo scribitur apud Galen. in Exegesi. Est & ἀπάρτισις τῶν νεύρων Hippocr. neruorum compages, annexio, connexio, coagmentatio, coaptatio, coniunctio. Lib. de artic. (pag. 586. 39.) καὶ γὰρ ἡ ὑγρότης τοῖσιν ἀνθρώποισιν γίνεται ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων, διὰ τῶν νεύρων τὴν ἀπάρτισιν. Nam & humiditas in articulis hominibus cõtingit, ob neruorum compagem.

Ἀπαρύειν, exhaurire, educere, detrahere. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 193. 36.) & ἐπειδὰν ἀπαρύσῃς, & vbi eduxeris, & (v. 37.) ἀπαρύσαι κατ᾽ ὀλίγον τοῦ πύους, paulatim pus extrahito, educito. & (v. 38.) δὶς τῆς ἡμέρης ἀπαρύειν bis per diem educito.

Ἀπαπῶνες impostores dicuntur Hippocrati lib. de art. (p. 614. 30.) διὰ τοῦτο ὅτι πρὸς ἀπαπώνων μᾶλλον οἱ τοιοῦτοι τρόποι, eò quòd hæc curandi ratio impostores magis deceat, eaque impostores potius vtantur. Ἀπαπῶν ψεύστης exponitur Varino, vanus, qui fallit aut decipit.

Ἀπαυδάω, lassatus sum, viribus defectus sum, aut voce & viribus deficio significat, aut loquendi impotentia ob nimiam virium defatigationem laboro, confectus sum ac enectus, & de extrema virium imbecillitate dicitur, quæ per ἀφωνίαν indicatur. ἀπαυδῆσαι Erotianus apud Hippocr. οἷον ἄφωνον γενέσθαι, velut voce defectum esse explicat. Idem προαπαυδησάντων ex Prorrh. (p. 173. 25.) προαναφωνησάντων exponit. προαφωνησάντων tamen aut προαποφωνησάντων apud Erotia. leg. existimo, vt sint προαπαυδήσαντες qui προαφωνήσαντες, iam longè antea viribus defecti & defatigati, & quibus præ extrema virium imbecillitate iam voces defecerunt. Et αἱ προαπαυδησάντων παραφροσύναι, desipientiæ quæ vocibus iam antea defectis succedunt, ἐξ ὧν δηλοῦται τὸ κεκακωμένον τῆς δυνάμεως, (vt idē scribit) extrema virium imbecillitas indicatur. Sic enim τὰς προαπαυδησάντων παραφροσύνας, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ἀσθενεῖ δυνάμει γινομένας φρενίτιδας, sumi scribit. In Prorrhetico tamen αἱ τῶν προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι legitur, eamque lectionem agnoscit Gal. qui προεξαδυνατήσαντας τοὺς προκεκμηκότας τὴν δύναμιν explicat, eos qui iam antea viribus sunt fracti ac delassati. Veterem tamen Erotiani lectionem exemplaria manu scripta amplectuntur, vt scripsimus nostris in Prorrh. 1. Annotat. Ac videtur vulgata ista lectio veterem illam quodammodo explicare, vt sint προαπαυδήσαντες οἱ προεξαδυνατήσαντες, viribus longè ante fracti aut confecti, quemadmodum λιμῷ ἀπηυδηκὼς fame enectus aut confectus dicitur, & ἀπαυδήσας, viribus fessus ac defatigatus. Sic aph. 9. lib. 1. videndum iubet Hippocr. πότερον ὁ νοσέων ἀπαυδήσει πρότερον, & οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει, & ἀμβλυνεῖται, an ne prius deficiat æger, neque cum tali victu satis esse possit, an verò prius morbus deficiat & obtundatur. Lib. etiam 1. περὶ γυναικ. (p. 254. 6.) αἱ ἀπαυδήσασαι viribus defectæ dicuntur, Interpretes desperatas vertunt. τῇσι ἀπαυδησάσαις ἄριστον. viribus fractis optimum. Agitur de medicamento quod optimè viribus defectis aut desperatis subuenit. In omnibus tamen exemplaribus τῇσι ἀπαυδήσαις vitiosè legitur. Lib. quoque περὶ αδένων (p. 58. 19.) καὶ ὑπ᾽ ἀπηύδηκε καὶ θνήσκει, ac neque voce deficit, & moritur. Agit enim de tabescentibus, qui sensim colliquescunt aut marcescunt, tandemq; morbum diutius trahentes, integris viribus ac ratione sensuque constantes moriuntur. Vbi tamen Cornarius οὕτως ἀπηύδηκε legisse videtur. Dicitur & ἀπαυδεῖν Hippocrati eadem notione, deficere aut animum desperare, ἐν παραγγελίαις (18. 30.) ἀντὶ μὲν & οἱ νοσέοντες διὰ τὴν ἀλγεινὴν διάθεσιν ἀπαυδέοντες, ægri nanque ob tristem affectionem desperantes aut deficientes. Ἀπαυδάω ἀπαγορεύω exponitur Hesychio & Sudę vt & ἀπολέγομαι, prohibeo, interdico. Qua notione sumi videtur apud Hippocr. lib. 2. Epid. (p. 311. 40.) & ἄλλας ἐπιδόσιος ἀπαυδάσης τῆς νόσου, morbo ipso alia incrementa denegante, hoc est, morbo ipso propter solutionis celeritatem augmentum non habente. Aut augmento ipso morbi deficiente & morbo ante augmentum iudicatione soluto, ne insolens nimis phrasis videatur.

Ἀπαυρίσκεσθαι significat expendi, consumi, exhauriri apud Hippocr. lib. 4. de Morb. (p. 177. 35.) χωρέει τὸ ποτὸν ἐς τὴν κοιλίην, ἀπὸ δὲ τῆς κοιλίης ἐς τὸ ἄλλο σῶμα ἀπαυρίσκεται. potus in ventrem concedit, è ventre autem in reliquum corpus expeditur, exhauritur. Corpus totū ab eo haurit, dixit Caluus, vt ἀπαρύεται legisse videatur, aut τὸ ἄλλο σῶμα ἐπαυρίσκεται, quæ phrasis eodem lib. crebra est (vt p. 169. 1 & 6.) ἀπαυρίσκεται ἀπολλύεται apud Hippocr. exponit Erotianus, hoc certe subindicato loco, verùm vitiosa esse apparet exemplaria, & ἀπόλλυται aut ἀπολύεται legendum existimo, vt sit, in reliquum corpus deperditur, aut exoluitur, dissoluitur, deducitur aut proficiscitur & discedit. Videtur autem ἀπαυρίσκεσθαι ab ἀπαυράω deductum, vt ἐπαυρίσκω ab ἐπαυρέω.

Ἀπ-

Ἀπιδέξασθαι, ἐποιήσαμεν exponit Erotianus apud Hippocratem. Sic Prorrhetic. 2. ἀποδεχόμεν sumitur (pagina 420. 47.) καὶ γαστέρας ἀποζομένας τε καὶ ῥυπαρὰς ἀποδεικνύουσι. & ventrem fermentatum & sordidum efficiunt. Videtur autem Erotiani lectio corrupta, & ἀπέδειξαν & ἐποίησαν leg. vt locus Prognost. subindicetur (pagina 130. 30.) ἀγαθοὶ δὲ οἱ κόποι διὰ παντὸς τοῦ σώματος γινόμενοι, ἀπέδειξαν τὸν ἄνθρωπον εὐπετέστερον φέροντα τὸ νόσημα. Boni verò qui ex toto corpore prodeunt, faciuntque vt æger morbum facilius ferat.

τὰ Ἀπειθευμένα dicuntur Hippocr. ea in quibus æger Medici præceptis minimè se obedientẽ prestat aut morigerũ, hoc est, egri inobediẽtia & contumacia, qua se Medici verbis facilẽ aut dicto audientem non exhibet. Prorrh. 2. p. 414. 48.) χρὴ δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄνθρωπον ἐν ᾧ μέλλεις γνώσεσθαι τὰ ἀπειθευμένα. Imprimis quidem oportet eum in quo quis errata quæ propter inobedientiam fiunt nosse volet, hoc est, si quis horum cognitionem habere volet quæ committit æger Medicis non auscultãdo, aut eius monitis non parendo: vt sint τὰ ἀπειθευμένα per inobedientiam admissa. Verum publicata exemplaria ἀπηθευμένα vitiosè legunt, pro ἀπειθευμένα. ἀπειθοῦντες enim ægri illic dicuntur qui Medicorum monitis non parent, & διὰ τὴν ἀπειθείην γινόμενα κακὰ, quæ ob ægrorum contumaciam aut inobedientiam mala contingunt. (Sic enim illic legendum scripsimus nostris in eum lib. Annotat. cùm ἀπειθείην habeant omnia exemplaria.)

Ἄπειροι inexperti, ἀήθεις dicuntur Hippocr. inassueti, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 111. 8.) τοῖσι δ᾽ ἀπείροισιν οὐ διέρχεται τὴν κοιλίην, inexpertis autem aluo non descendit, Gal. verò exponit τοῖς ἀπείροις, τουτέστι τοῖς ἀήθεσι ξηρὰν ἐργάζεται χολὴν, laserpitij succus & caulis inexpertis, hoc est, inassuetis, siccam gignit choleram.

Ἀπεμπόλησις est nundinatio & venditio. ἀπεμπολεῖ, πιπράσκει, exponit Hesychius, & ἀπεμπολήσας, πωλήσας, πιπράσκων, & ἀπεμπολῆσαι, τὸ ἐπὶ κέρδεις ἀποδόσθαι. Lib. περὶ εὐσχημοσύνης (pagina 15. 34.) ἀναγκαίην καθαρσίων ἀπεμπόλησις quibusdam sumitur, vt sit nundinatio ac venditio medicamentorum ad purgandum necessariorum, cuius cognitionem Medico necessariam esse velit. Interpretes tamen aliter ἀπεμπόλησιν sumunt. Cornarius alienitatem à mercimoniis dixit. Zuinggerus fugam mercimoniorum, vt turpem lucri quæstum, aut lucri cupiditatem Medico deuitandam indicet Hippocrates, & ægrorum nundinationem. Caluus certe ἀπεμπόλησιν pro reiectione & auersatione cepit, & ἀκαθαρσίων aut ἀκαθαρσίης ἀπεμπόλησιν legit, cùm non puræ & castæ rei auersationem dixit. Cuius interpretationis ansam dedisse videtur Hesychius, qui ἀπεμπολὴν ἀπαλλαγὴν exponit. Qua notione ἀπεμπόλησις & ἀπεμπολὴ absolutionem, liberationem, defunctionem, aut defungendi actum significare poterit, vt sit ἀναγκαίων καθαρσίων ἀπεμπόλησις, necessariarum in vita purgationum absolutio aut liberatio, cuius rei cognitionem Medico necessariam censet Hippocr. vt videat Medicus quomodo circa ægros in necessariis purgationibus se gerat, iisque defungatur, aut in his administrandis fidelem nauet operam. Malim tamen cum Caluo ἀκαθαρσίων aut ἀκαθαρσίης legere, cùm præsertim huius lectionis vestigia in manu scriptis exemplaribus extent, quæ καθαρσίης habent.

Ἀπερεύγεσθαι eructare, reiicere, aut eructando emittere & eiicere significat libro 2. de Morb. (pag. 155. 1.) καὶ ἀπερεύγεται τὸ πόμα θερμὸν, & potum calidum reiicit, auersatur dixit Cornarius, quòd in ἐρυγῇ copia quædam intelligatur, metaphora à stomacho cibis oppleto ducta, vbi eos auersatur & reiicit. ἀπερεύγεται tamen passim legitur in omnibus exemplaribus.

Ἀπέρρωγε dicitur Hippocrati de voce abrupta & amissa in angina, affecto larynge. Libro de rat. vict. in morb. ac. (pag. 97. 5.) ἢ ἡ φωνὴ ἀπέρρωγε, & vox abrupta est, quod exponit Galenus παντάπασιν ἀπόλλυται omninò periit.

Ἀπερχθῇ. Galenus in Exeg. apud Hippocr. ἀποκλεισθῇ exponit, exclusus est.

Ἀπηνὲς immite, iniucundum, insuaue significat καὶ τὸ χρῆν τὴν λῆψιν ἀηδίαν τινὰ ποιοῦν, quodque cùm sumitur molestiam quandam exhibet (vt exponit Galen. Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac.) (pag. 44. 9.) cui προσηνὲς blandum & mite opponitur. ἀπηνὲς σκληρὸν, ὠμὸν exponitur Hesychio.

Ἀπιέναι exire, discedere, abire significat, & de iis quæ ex corpore prodeunt dicitur, qualia sunt excrementa. Lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 237. 31.) de virili semine quod in vteris non continetur. ὁκόταν ἀπίῃ οἱ, ἄπεισι δὲ δευτεραίη ἢ καὶ τριταίη, καὶ ἔτι ἀνωτέρω, cùm ipsi genitura exierit, exit autem altero aut tertio die, aut etiam ante. Ibidem etiam ἀπέρχεσθαι dicitur, vt & paulò antea ἔρχεσθαι. Sic eodem lib. (pagina 238. 40.) τὰ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀπιόντα, quæ ab homine prodeunt, de virili genitura dicuntur. Lib. quoque 6. Epid. sect. 8. aph. 21. τὰ ἀπιόντα sudores ex corpore prodeuntes intelliguntur, quorum magnam esse Medico ineundam rationem docet. τὰ τῶν ἀπιόντων deiectiones, alui secessus & egestiones significant, lib. 4. Epid. (pagina 333. 26.) eaque phrasi aluus fluxa ac soluta fuisse, & ad indicationis solutionem optimè comparata indicatur. Lib. 1. Epid. (pag. 365. 28.) πεπασμοὺς τῶν ἀπιόντων dicit exeuntiũ aut superfluorum in corpore concoctiones.

Ἀπιλλῆθη συνεκλείσθη exponit Galen. apud Hippocr. conclusus est. Ἴλλειν enim τὸ συγκλείειν quod est concludere significat. Dicitur & εἴλειν, & ἴλλειν, & εἰλεῖν in angustum cogere. εἰλέουσι, συγκλείουσι, συνέχουσι, concludunt, continent explicat Hesychius. Ἴλλειν etiam συνέχειν exponitur Varino. Sic quoque ἀπείλλειν, aut ἀπίλλειν, & ἀπέλλειν etiam dicitur, quod tamen ἀποκλείειν Hesychio exponitur.

Ἁπλᾶ dicũtur Hippocr. lintea simplicia, explica-

ta & expassa, quibus articuli, vbi extendũtur, obuoluendi sunt, & contractis ac collectis opponuntur. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 680. 49.) εἰ δὲ περιτείνεται, ἁπλᾶ τε καὶ πλατέα, οἷον ἡ μύλη, quòd si extendãtur, simplicibus & latis linteis obuoluendi sunt, (articuli) vt patella. ἁπλοῦν etiã quod simplex est significat & minimè affectatum, sed purum quomodo & simplex homo Latinis dicitur, & simpliciter agere ac viuere. Cicero Acad. 4. cum homine simplici simpliciter agere, nec magnopere contendere. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8. 10.) ἁπλοῦν γάρ ἐστι τούτων τι. aliquid siquidem eorũ dicere simplicitas est. Sic quidem Gorrhæus. Quæ phrasis vulgaris est, cùm aliquid sine ratione dictum arguimus. Sic prudens simplicitas dicitur Martiali Latinè. Interpretes tamen alij aliter sumunt, videlicet, si quid horum quoduis simplex esse putant, vt de calido, frigido, sicco & humido intelligatur. Constat autem Hippocratem popularibus & vulgò vsitatis tum dictionibus, tum locutionibus abunde vsum.

Ἀπνευστὶ aduerbium sine respiratione significat, sine interspiratione, hoc est, vnico spiritu, ductu aut haustu. Idem quod ἀμυστὶ, & ἀθρόως exponit Gal. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 194. 45.) καὶ κέλευε ἀπνευστὶ τοῦτο πιεῖν, & hanc (mulsam) vno spiritu bibere iubeto. Raptim & sine interspiratione bibere dicit Pol. ἐπισπάδην πιεῖν dicitur lib. eodem (p. 201. 5.)

Ἄπνους ἀναπνοὴ respiratio spiritu priuata, & quæ veluti periit, Heraclidi dicitur in perfrigeratis respiratio adeò parua, rara & tarda, vt periisse videatur. Gal. lib. 1. de diffic. spir. (p. 169. 30.) Qualis ἄπνοια in vteri strangulatu, apoplexia & lethargo dicitur, quòd instrumentorum respirationi destinatorum resolutionem spirandi priuatio consequatur.

Ἀποβαίνειν pro ἔξω βαίνειν, quod est extra ferri & incedere sumitur, hoc est, pede in exteriorẽ partem conuerso incedere. Vide ὑποβαίνειν. Est & ἀποβαίνειν contingere, euenire. Vnde ἀποβησόμενον τρῶμα dicitur Hipp. vulnus quod successum & speratum exitum est habiturũ Prorrh. 2. (p. 418. 7.) ἐγχειρέειν χρὴ τῷ τρώματι ὡς ἀποβησομένῳ κατὰ λόγον τῆς ἰητρικῆς τι, καὶ τῶν ἐπιγινομένων. ad vulnus aggredi oportet, quod ex arte medica & eorum quę consequuntur ratione adhibita, speratum exitũ est habiturũ.

Ἀποβράσσεσθαι est eiici, euomi, expui, per æstũ eiici & expui, velut de maris spuma ἀπόβρασμα dicitur. Effertur de seminis per coitum eiaculatione & emissione, lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 39. 33.) καὶ οὐκ ἐς ἅπαξ χωρέει ἡ γονὴ, ἀλλὰ καὶ ἐς δὶς καὶ τρὶς ἀποβράσσεται, neque semel ac simul genitura procedit, sed & bis terque eiaculatur, hoc est, emittitur & ebullit, secunda tertiaque eiaculatione effunditur, dixit Gorrhæus. Galenus in Exegesi ἀπεβράσσετο pro ἀπεβήσσετο, hoc est, extussiuit, aut tussi eiecit, ex lib. 5. Epid. Dioscoridem legisse scribit. Verùm admodũ mihi suspecta est lectio. Neque enim lib. 5. Epid. ἀπεβράσσετο aut ἀπεβήσσετο legitur, & μνημονικόν est ἁμάρτημα aut Typographicũ, existimóq; ἀπεβρήσσετο forte Dioscoridem pro ἀπεβήσσετο legisse, quòd βρῆγμα & βρήσσειν pro βῆγμα & βήσσειν Hippocrati dictum annotet Gal.

Ἀπογαλακτισμὸς ablactatio, cũ fœtus à lacte depellitur. Depulsos matrib' hœdos, dixit Virgil. Hippocr. lib. περὶ ὀδοντοφυΐας (p. 54. 3.) τὰ παρεσθίοντα ἐν τῷ θηλάζειν, ῥᾷον φέρει ἀπογαλακτισμὸν, qui (pueri) interim dum lac sugunt, cibum capiunt, facilius à mamma depelluntur, aut ablactationem ferunt.

Ἀπογεύεσθαι σιτίων cibos degustare dicitur lib. 7. Epid. (p. 352. 14.) ἤδη ἀπογευομένῳ σιτίων συχνὰς ἡμέρας, cùm iam per multos dies cibum degustasset. Vbi tamen ἀπαγορευομένῳ quædam exemplaria habere antea scripsimus.

Ἀπογίνεσθαι, decedere, abesse significat & τῷ προσγίνεσθαι aut ἐπιγίνεσθαι opponitur. Interdum pro decernere sumitur, & de humorum decubitu effertur, qui velut iudicatione dissoluitur aut dissipatur, ac idem est quod παύεσθαι, λύεσθαι aut διαφορεῖσθαι. Lib. 4. Epid. (p. 328. 17.) γέροντι πάνυ σφόδρα ἀπεγένετο. Seni mirum in modum decreuit, indicans id quod decubuerat miro quodã modo decessisse, ac veluti quadam iudicatione solutum fuisse. Lib. de Morbo sacro (p. 122. 48.) ἀπογίνεσθαι πᾶσιν ἀνθρώποισι καὶ προσγίνεσθαι morbi dicuntur, qui ab hominibus tolluntur aut immittuntur, victus ratione, medicamentis, aut aliis artibus. Lib. περὶ ἐπταμήνου (pag. 46. 36.) τὰ γινόμενα καὶ ἀπογινόμενα quæ nascuntur & intereunt dicuntur. Nam ἀπογίνεσθαι mori, decedere ac interire significat, & ἀπογενόμενοι ἀποθανόντες exponuntur Hesychio. Sic lib. 4. Epid. (p. 332. 19.) ἀπογενομένου τε εὐθέως, statim vbi decessisset, hoc est, mortuus esset. Rursusque ibidem (p. 334. 21.) ἀπογενόμενος qui decessit. Lib. quoque 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 15.) ἀπογίνεται οὕτως καὶ τὸ παιδίον, sic quoque fœtus aut puerulus decedit, perit, aut corrumpitur. Nam & τῷ γίνεσθαι, ἀπόλλυσθαι καὶ φθείρεσθαι vt & ἀπογίνεσθαι opponitur. Platoni in Timæo γιγνόμενον καὶ ἀπολλύμενον dicitur Cicerone interprete, quod gignitur & interit. Apud Plutarchum in Consol. ἢ γενόμενον ἀπογενέσθαι, aut ortum interiisse. Quæ etiam locutio Thucydidi frequens est, vt lib. 2. τὰ ὀστᾶ τῶν ἀπογενομένων mortuorum ossa dicuntur. Significat & ἀπογίνεσθαι deuenire, vt lib. 4. Epid. (p. 329. 7.) καὶ ἀπογενόμενος δωδεκαταῖος. cum ad duodecimum diem deuenisset. Rursusque ibidem (v. 15.) τράχηλος σκληρὸς ἀπεγένετο, ceruix ad duritiem deuenit.

Ἀπόγονα Gal. apud Hippocr. τὰ γόνιμα exponit, hoc est, vitalia & fœcunda, additq́ue quosdam ἄγονα sumere, minime vitalia. Quibus certè verbis locus lib. 2. Epid. (p. 316. 11.) & lib. 6. Epid. aph. 6. sect. 8. exprimitur. τὰ τικτόμενα ἀπόγονα γίνεται. eæ vitales partus edunt. ἀπόγονα enim idem quod γονὰ Hippocrati, aut γόνιμα Galeno denotant, vt nostris in lib. 2. Epid. Comment. scripsimus.

Ἀποζυγῆσαι apud Hippocr. idem quod ἀποζυγῶναι significare videtur, hoc est, abiungere, disiũgere, diminuere. Lib. de Loc. in homine (p. 67. 6.) ἢν δὲ ῥέπῃ ἐς τὸ ὑγιὲς, τὸ πάμπαν μὴ ἀφελεῖν

λύειν τι τῶν προσφερομένων, μὴ δὲ ἀποζευγνύσαι, μηδὲ προσθεῖναι ἄλλο τι. Quòd si ad sanitatem vergat, nihil prorsus eorum quæ admouentur auferre oportet, neque diminuere, neque aliud quicquam apponere. Vbi ἀποζευγνῦσαι & προσθεῖναι opponi inter se videtur. Cornarius tamen ἐπιζευγνῦσαι aut ἐπιζευγνύναι legisse videt.

Ἀπόζυμος γαστὴρ venter fermentatus dicitur, hoc est, in tumorem sublatus, aut scabie & pustulis exasperatus, corrugatus & scaber, in læuitate intestinorum ex humorũ aut nimia succorũ corruptela, atrophiam & cacochymiã, deinde etiam tabem & aquam intercutem adueheute. In Prorrh. 2. (p. 420. 47.) ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας ἀποζύμους τε καὶ ῥυπαρὰς ἀποδεικνύουσι, καὶ ῥυτιδώδεας. simulque ventrem quasi fermentatum, sordidum ac rugosum efficiũt. Sic enim fermentatum ventrem ex Celso illic dicimus, simulque suspectam etiam lectionem adscribimus nostris in eum lib. Annotationibus.

Ἀπόθεσις Hippocrati est membri fracti aut deligati depositio, situs & collocatio, dum eo habitu quo collocatur, continetur, idem quod θέσις, & sæpe ἀνάληψις coniungitur, cùm quod in manu ἀνάληψις, idem sit in crure ἀπόθεσις. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 697. 44.) ἡ ἀνάληψις, ἡ ἀπόθεσις, ἡ ἐπίδεσις, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ ἢ διαφυλάσσειν. Obseruandum autem est, vt apprehensio, depositio, deligatio, eodem sint statu: Sic enim legendum illic scribimus nostris in eum lib. Annotat. cùm tamen exemplaria omnia ἡ ἀλέησις pro ἀπόθεσις, legant.

Ἀποκαθαίρεσθαι aut ἀποκαθαίρειν de pure quod per sputa ex thorace repurgatur, quod ἀνακαθαίρεσθαι dicitur aphor. 8. & 15. lib. 5. Lib. 7. Epid. (p. 365. 15.) ἀπεκαθήρατο δὲ περὶ πέντε καὶ τριάκοντα ἡμέρας ἄλλας, καὶ ὑγιής. Per alios autem quinque & triginta dies repurgatus est, & conualuit. Sed non minimum suspecta est nobis lectio, vt scripsimus nostris in eum lib. Ann.

Ἀποκαθάρσεις χολῆς dicuntur Thucydidi lib. 2. bilis excretiones ac repurgationes, hoc est, biliosi secessus ac vomitiones, quibus bilis effundebatur ac repurgabatur, in peste illa Athenis memorabili. καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς πᾶσαι, ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὠνομασμέναι εἰσὶν, ἐπήεσαν, & bilis excretiones omnes Medicis vocatæ, sequebantur.

Ἀποκαθίστασθαι subsistere, subsidere, residere, conquiescere significat Hippocr. & de tumorib. euanescentibus aut subsidentibus ac cõquiescentibus effertur. Aph. 49. lib. 6. τὰ ποδαγρικὰ νοσήματα ἀποφλεγμήναντα ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταται. podagrici morbi intra quadraginta dies sedata inflammatione cõquiescunt aut finiunt. Dolorem & inflammationem se remittere dixit Celsus cap. 24. lib. 4. Lib. verò περὶ κρισίων (p. 386. 15.) ἀποφλεγμαίνοντα καθίσταται dicitur. In Coac. Prænot. (p. 430. 2.) de tumoribus ad aures qui in moribundis duobus ferè antea diebus euanescunt ac subsidunt, προαποκαθίστασθαι effertur. τὰ πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων οἰδημάτων προαποκαθίσταται, plerunque verò huiusmodi tumores prius subsidũt aut conquiescunt. Quam in notionem καθίστασθαι frequens est Hippocrati. Est & ἀποκαθίστασθαι ad pristinum statum redire & restitui, lib. 7. Epid. (p. 360. 2.) ἡ γλῶσσα μόγις ἀπεκαθίστατο εἰς τωὐτὸ, lingua ægrè ad pristinum statum redibat. Rursus ibidem (p. 367. 5.) ἕως τὰ οὖρα ἀπεκατέστη, quoad vrinæ restitutæ sunt, quæ antea supprimebantur & ægrè prodibant. Eadem notione ἀποκατάστασις dicitur Aretæo cap. 10. lib. 1. πυνοῦ παθῶν in integrum restauratio & restitutio, & redintegratio in pristinum statum.

Ἀποκαρπόω fructum edo, emitto, pullulo aut germino significat, sed pro distribuo sumitur libro περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 40.) ἀποκεκάρπωκε δὲ καὶ ἐς τὰς ἰγνύας πολυπλόκους φλέβας. In poplites verò multas implicatas venas velut surculos emisit, distribuit. Quem locum subindicans Erotianus ἀποκεκάρπωκεν, ἀποβεβλάστηκεν, ἀπογεγέννηκεν, hoc est, velut stolones emisit, produxit. Gal. in Exeg. ἀποκεκαρπωκὸς, ἀποβεβλαστηκὸς exponit, quod germinauit. Sed certè locus non minimum suspectus est, & ἀποκεκάρπωκε & ἀποβεβλάστηκε legendum apparet, vt cum Hippocr. loco & Erotiano quadret.

Ἀποκαρφολογεῖν, Vide in Καρφολογεῖν postea.

Ἀποκαρτερέοντες dicuntur Hippocrati qui seipsos fame conficiunt, & qui inedia absumuntur & sibi vitam finiũt. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 77. 11.) εἰρήσθω δὲ τοῦτο διὰ τοὺς ἀποκαρτερέοντας, Istud aute propter eos qui se inedia conficiunt, dictum fuerit. ἀποκαρτερεῖν à vita per inediam discedere vertit M. Tullius Tuscul. 1. cùm scribit. Eius autem quem dixi Hegesiæ liber est ἀποκαρτερῶν, quòd à vita quidam per inediam discedens, reuocatur ab amicis, quibus respondens vitæ humanæ enumerat incommoda.

Ἀποκαυλίζεσθαι est transuersum frangi, & caulis instar defringi, sic vt nulla pars inter se cohæreat, sed altera ab altera recedat. Lib. de art. (p. 603. 29.) de maxilla fracta, ἢν μὲν μὴ ἀποκαυλισθῇ παντάπασιν, si quidem nõ omninò transuersa fracta fuerit. Et (p. 595. 28.) de iugulo, ἢν μὲν ἀτρεκέως ἀποκαυλισθῇ, si quidem omninò transuersum fractum fuerit. Rursus (p. 604. 8.) τὸ ἀποκεκαυλισμένον τῆς γνάθου, maxilla quà trãsuersa fracta est. Eaque fracturæ species transuersim facta, καυληδὸν, instar caulis, dicitur, cũ ex toto fragmentum à fragmento recedit, neq; ossa inter se cohærent, vt loquitur Celsus, cùm eam fracturæ speciem in maxilla ex Hippocrate exponit. (Sic enim illud Hippocrat. expressisse videtur, ἢν μὲν μὴ ἀποκαυλισθῇ παντάπασιν, ἀλλὰ συνέχηται τὸ ὀστέον.) Idem etiam hanc fracturæ speciem transuersam vocat, cũ scribit: Omne os modo rectum, vt lignũ, in longitudinem finditur, modo frangitur trãsuersum, interdum obliquum. Hanc verò fracturam Paulus cap. 89. lib. 6. καυληδὸν factã, etiam ῥαφανηδὸν & σικυηδὸν esse scribit, ad similitudinem qua raphani & cucumeres franguntur. Erotianus autem illud Hippocr. ἀποκαυλισθῇ, καυληδὸν κλασθῇ exponit, hoc est, caulis in morem fractum fuerit. Quod etiam legi-

tur lib. de fract. (p. 576. 54.) ὅταν δὲ ἀπαγῇ ταύτῃ ἢ ὑπερέχῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος, πλανωδέστερον τὸ ἄρθρον γίνεται, ἢ εἰ παντάπασιν ἀποκαυλισθῇ. (Sic enim legendum esse submonuimus nostris in eum locum Annotat. cùm vitiosa sint omnia exemplaria) Cùm verò qua parte brachij caput supereminet discesserit, magis vagatur articulus, quàm si penitus transuersus fractus sit.

Ἀποκηδέστερον, ἀφροντιστότερον, hoc est negligentius, exponit Gal. apud Hippocr. in Exegesi, atque idem est quod ἀκηδέστερον. Sic Hesychius ἀποκηδήσαντες, ἀφροντιστήσαντες exponit. Sic enim legendum, cùm ἀφρονήσαντες vitiosè legatur.

Ἀποκηρύγματα dicuntur Hippocr. denunciationes quæ ægris fiunt in morbis, & quæ ægris indicantur aut reuelantur. Prorrh. 2. (p. 423. 8.) περὶ τῶν ἀποκηρυγμάτων τουτέων, ante istorum indicationem, denunciationem.

Ἀποκινεῖν amouere, remouere significat. Lib. 2. de Morb. (p. 157. 8.) ἐπὴν δὲ τῆς ὀδύνης ἀποκινήσῃ, vbi verò dolorem emouerit, pro vbi dolore vacuus fuerit. Quæ tamen phrasis non parum suspectum locum facit. ἀποκινεῖν ἀπέρχεσθαι, ἀποσπᾶν, exponit Suidas recedere, abire, aufugere.

Ἀποκλάσματα dicuntur ossium abruptiones prope articulum, per totam ossis crassitudinem factæ, ita vt fracti ossis partes plurimùm à se inuicem distent, velut accidit in iis fracturis quas καυληδὸν factas Græci dicunt. Vocantur à recentioribus Medicis post Hippocratem ἀπάγματα vt scribit Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 699. 49.) Vide ἄπαγμα.

Ἀποκλείεσθαι τοῦ σίτου, est cibo arceri, excludi, hoc est, cibum auersari & fastidire, eoque abstinere. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 190. 38.) ἢν δὲ τοῦ σίτου ἀποκλεισθῇ. Si verò cibo arceatur, hoc est, cibum auersetur. Lib. 3 περὶ διαίτης (p. 105. 21.) τῶν σίτων ἀποκλείονται, cibis excluduntur, hoc est, cibos fastidiunt. Lib. quoque 7. τῶν ἐπιδ. (p. 365. 33.) ἀποκλείσιες σιτίων, ciborum exclusiones dicuntur, cùm cibi prohibentur & intercluduntur, hoc est, ἀσιτίαι & ciborum fastidia. Eadem notione dicitur lib. 3. περὶ διαίτης (p. 105. 20.) οἱ δέ τινες ἀποκλείονται τῶν προσηκόντων, qui conuenientibus rebus excluduntur, hoc est, conuenientia deiiciunt & excludunt. Sic apud Arist. Oecon. 2. ἀποκλείειν τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου, cõmeatũ intercludere dicit.

Ἀποκναίειν præcipuè quidem τὸ ἀποξύειν, abradere significare scribit Gal. Sed & τὸ καταφθείρειν καὶ τὸ καταισχναίνειν, corrumpere & extenuare. Est & ἀποκναίειν vexare, molestia afficere & enecare. ἀποκναισθέντες λυπηθέντες exponuntur Hesychio, & ἀποκναίεις ἀναιρεῖς. Item ἀπόκναισις ἡ μετὰ βραχὺ ἀναιροῦσα λύπη.

Ἀποκοπὴ abscissio dicitur, vt ὀστέου ἀποκοπὴ ossis abscissio, aph. 28. lib. 7. idem quod διακοπὴ aph. 19. lib. 6. cùm ossis pars abscinditur & detrahitur. ἐξ ἀποκοπῆς νοῦσος λυθεῖσα veteribus Medicis dicebatur morbus subitò ac ex abrupto velut ex abscissione solutus, hoc est, in ipso statu, aut statim post statum, ita vt nullam declinationem habere videatur. Gal. lib. de Temporibus totius morbi (pagina 385. 17.)

Ἀπόκρισις Hippocrati ἔκκρισιν significat, excretionem, excrementũ & quicquid è corpore deducitur ac velut redundans excernitur. Lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 107. 14.) πλησμονῆς γάρ τινος ἐγγενομένης, ἀπόκρισις ἐγένετό τις, ἥ τις ἐτάραξε τὴν ψυχήν. Vbi enim intus orta est repletio quędam, excrementum quoddam oboritur, quod animum conturbat. Sic nanq; ἀπόκρισις secretionem & materiam aliquam morbum cõmittentem & fouentem indicat. Rursus ibidem (v. 28.) ἀπόκρισιν ἐν τῷ σώματι ὑγρὴν καὶ φλεγματώδεα γενομένην, ἐς τὴν ἔσω περιφορήν, dicit redundantiam ac excretionem quandam humidam & pituitosam ad internam circumferentiã decurrisse: materiam quandã pituitosam intelligens, quæ facultati animali negotiũ facesseret. Etsi τὴν ἔξω περιφορήν legere malim, vt legit Cornarius. Ibidem (v. 46.) χολῆς ἀπόκρισις dicitur bilis redundãtia, & materia biliosa ad excretionem parata: vt rursus ibidẽ (p. 108. 13.) τὰ ἀποκρινόμενα vocãtur quæ excernuntur. Et iterum (v. 42.) ἀποκρίσιες excretiones & quę è corpore deducũtur, quòd ταῖς προσαγωγαῖς videntur opponi. Et (p. 109. 35.) σιτίων ἀσυνήθων πλησμονὴ καὶ ἀπόκρισις, ciborum insuetorum repletio & secretio. Nam & sæpe eodem lib. ἀπόκρισις ciborum secretionẽ & alimẽti distributionem significat. Aliàs verò humoris ex plenitudine redundãtis qui morbum cõmittit secretio dicitur, & excrementũ quantitate vel qualitate peccans, aut in toto corporis habitu redundans, (vt p. 104. 18. & 24.) & rursus (p. 102. 36. & 41.) Est & ἀπόκρισις νοσερὴ Hippocrati morbosa excretio, exhalatio, morbosa quędã qualitas aëri impressa, ex qua morbi in omnes letaliter grassantur; in his quæ adiecta sunt ad Lib. de Natura humana, (p. 18. 23.) Cũ enim duas morborũ populariter grassantiũ causas faciat, victus rationẽ & spiritum quem inspiramus, de eo infert, καὶ τοῦτο δῆλον ὅτι νοσερήν τινα ἀπόκρισιν ἔχων ἂν εἴη, eumque (spiritum aut aërẽ) morbosam quandã excretionem habere manifestũ est, hoc est, morbosam quandã exhalationem, quasi morborum seminariũ, ex qua minimè primis qualitatib. infesta, sed potius totius substãtiæ proprietate infensa, morbi excitantur. Sic enim Galenus illic ἀπόκρισιν, ἀναθυμίασιν ἰδιότητι μᾶλλον ὅλης τῆς οὐσίας, οὐχ ἁπλῇ ποιότητι λυμαινομένην explicat. Vt sit exhalatio illa quæ ab aëre excernitur, & in corpora nostra immittitur, aut inspiratione attrahitur, quã idem Hipp. postea ῥεῦσιν, hoc est aëris influxũ vocat, μιάσματα, aëris inquinamenta dicuntur lib. περὶ φυσῶν, (p. 119. 10.) Dicitur etiam ἀποκρίνεσθαι decumbere, κατασκήπτειν & ἀπερείδεσθαι, & de morbo effertur qui in aliũ transit, firmatur, secedit ac conuertitur. Thucydides lib. 2. εἰ δέ τις καὶ προέκαμνέ τι, ἐς τοῦτο πάντα ἀπεκρίθη. Quòd si quis aliquo ante dolore cõflictaretur, omnia in hũc morbum cõcesserunt. In hunc morbũ omninò conuertebatur, vertit Valla. Significat autẽ illa conditione pestilẽti paucos alios morbos grassatos esse, sed omnes in pestilentiam depo-

depositos, in eamque secessisse, excretos & expurgatos fuisse. Quod in constitutione pestilenti crebrò contingit, vt sola illa lues homines depopuletur, fereque nullis aliis morbis cōflictentur ægri. Quod his verbis etiam postea idem explicat. ἀλλ' ἃ παρελύπει κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὐδὲν τῶν εἰωθότων· ὃ δὲ γένοιτο, ἐς τοῦτο ἐπελεύτα. Nec tum temporis alius vllus morbus ex his qui cōsueti sunt, infestabat: qui verò exoriebatur, in hunc desinebat. Sic enim locus verti potest qui est ab interprete mirũ in modum conturbatus. ἀπεκρίθη igitur κατέσκηψε significat, decubuit, vt interpretatur Budæus, aut ἐχωρίσθη, secessit, vt Scholiastes, & ad morborum depositum aut decubitũ, cùm in alios transeunt, referri debet. ἀποκεκριμένοι eximium, selectum, separatum significat, vt ἀποκρίνω διαχωρίζω, & ἀποκριθῆναι χωρισθῆναι exponit Hesychius. Ex quo ἀποκεκριμέναι ὀδύναι, dolores eximij, selecti, dicuntur apud Hipp. in his quæ adiecta sunt ad Lib. de Nat. hum. (p.28.2.) εἴδεα δὲ αὐτέων εἰσὶ τέσσαρα, χωρὶς τῶν ἐν τῇσιν ὀδύνῃσι γινομένων τῇσιν ἀποκεκριμένῃσιν. Harum (febrium) genera sunt quatuor, præter eas quæ dolores eximios comitantur. febres enim symptomaticas intelligit. Vbi tamen Cornarius ἀποκεκρυμμένῃσιν legit, & occultos dolores vertit. Verùm ἀποκεκριμένῃσιν legendum ex Galeno apparet, qui hũc locum subnotans in Exegesi, ἀποκεκριμένῃσι κεχωρισμέναις exponit. Ἀπόκρισις etiam dicitur Hippocr. secretio & separatio, cùm humores in corpore synceri sunt & separati, perseque & intemperati sua qualitate lædunt, cui κρᾶσις & mixtio opponitur. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.8.37.) ὅταν δέ τι τουτέων ἀποκριθῇ καὶ αὐτὸ ἐφ' ἑωυτοῦ γένηται. Vbi verò quid eorum secretum fuerit, & per se extiterit. Atque ibidem τὰ κεκριμένα καὶ μεμιγμένα opponit. ἀποκρινόμενα etiam paulò pòst vocat (v.40.) vt & lib. de nat. humana. Ac rursus ibidem (p.9.17.) ὅταν δὲ ἀποκριθέν χωρὶς ἑκάτερον, τότε λυπεῖ. seiunctum autem ab altero, tunc lædit. τὸ ἀποκριθὲν tam semen viri quàm mulieris quod ad generationem secernitur, sæpius dicitur Hippocrati li. 1. περὶ διαίτης (p.87.)

Ἀπεκορυφωμένα εἰς ὀξὺ διαπυήματα dicunt in Progn. (p.133.15.) suppurationes in acutum tendentes & fastigiatæ, vt & τὰ ἐς ὀξὺ ἀπεκορυφωμένα, quæ in mucronem aut conum attolluntur & fastigiantur. Nam & vtriusq; dictionis eadem est notio, vt illic scribit Galenus.

Ἀπολαμβάνειν intercipere & intercludere significat apud Hippocr. vt ἀπολαμβάνειν τῶν σιτίων, cibos intercludere, à cibis cohibere, pro inappetentia & iis qui ciborum fastidio laborant, & qui excludũtur ciborũ exhibitione. Prorrhet. 2. (p.420.28.) ἢ ὅσαι τῶν σιτίων ἀπολαμβάνουσι, quæcunque cibos cohibent. Sic ἀπολαμβάνεσθαι cohiberi, supprimi, ac retineri dicitur. In Coac. Prænot. (p.428.44.) αἱ δὲ κύστιες ἐν τούτῳ ἀπολαμβάνονται, huic vesica supprimitur. Et κύστις ἀποληφθεῖσα, vesica intercepta, quæ vrinam retinet & supprimit, in Prorrh. (p.209.37.) & Coac. Prænot. (p.443.4.) Hinc ἀπολελαμμένη κοιλίη frequenter vsurpatur Hippocrat. in Prorrh. (p.195.55.) & (p.207.27.) pro aluo adstricta, intercepta, interclusa, ἐπεχομένην & ἐπεσχημένην κοιλίην cohibitam aluũ exponit Gal. In Coac. Prænot. ἀπειλημμένη κοιλίη (p.428.23.) dicitur, & ἀπειλημμένοι κοιλίην (p.429.4.) & κοιλίην ἀπολελαμμένοι (pag.428.16.) aut ἀπολελαμμένοι simpliciter, vt (p.429.16.) Sic lib. 2. Epid. (p.315.7.) κοιλίη ἀπολελαμμένη οὐκ ἄλλη πρὸς ἀνάγκην, aluus intercepta nil nisi coacta reddebat. Et ibidem (ver. 37.) ἀπελήφθη κοιλίη, aluus restitit. In Prorrh. quoque (pag. 183.27.) ἀπολελαμμέναι κοιλίαι dicuntur, alui interceptæ, arctè conclusæ, & quæ nil nisi coactæ reddunt, ἐπεχόμεναι exponuntur Gal. Com. 2. in Prorrh. (pag. 196.8.) At ἀπολελαμμένοι σιτίων dicuntur ex Prorrh. (pag. 197.53.) quibus sunt intercepti aut interclusi cibi, eosque ex fastidio auersantur, aut quibus interceptæ sunt ciborum reliquiæ & aluus adstricta. Sic enim eam dictionem illic explicat Galen. ὥσπερ καὶ σιτίων ἀπολελαμμένους, οὓς ἐφεξῆς ἐμνημόνευσε, τινὲς μὲν τοὺς ἀνορέκτους φασὶν εἰρῆσθαι, ὡς εἰ καὶ ἀποκεκλεισμένους εἰρήκει τῆς τῶν σιτίων προσφορᾶς, ἔνιοι δὲ τοὺς ἐπεσχημένους τὴν γαστέρα. καὶ γὰρ κἀν τῷ περὶ διαίτης ὀξέων ἐπὶ τῶν διαχωρημάτων εἰρῆσθαί φασι τὴν φωνὴν ταύτην. Non secus ac τοὺς σιτίων ἀπολελαμμένους, hoc est, cibis interclusos, nonnulli quidem cibos auersantes dici aiunt, perinde ac si ciborum admotione exclusos dixisset, quidam verò eos qui aluo sunt adstricta. Nam & in lib. de rat. vict. in morb. ac. hãc vocem de iis quæ per aluum secedunt, dictam esse ait. Quem certè locum mihi exprimere videtur Erotianus cùm ἀπολελαμμένοι exponit, scribitque Bacchio dici πλήρεις ὄντες, Epicli verò τροφῆς γέμοντες, ἢ καθειργμένοι, ἢ ἀπειλημμένοι, quibus verbis qui repleti sunt, aut cibo redundantes indicantur, aut ij quibus cibus deducitur, aut detrahitur, aufertur, intercluditur. Quæ notio cum Galeni explicatione optimè conuenit. vt ἀνόρεκτοι & ciborum fastidio laborantes intelligantur. Hunc autem locũ Erotiano subindicari existimo, etsi ἀπολελαμμένοι simpliciter scribitur non σιτίων ἀπολελαμμένοι, quemadmodum in Prorrh. lego, cùm passim in omnibus exemplaribus σιτίων ἀπολελαμμένοι legatur. Aut certe locum Coac. Prænot. (429.16.) expressit hac explicatione Erotianus, vbi ἀπολελαμμένοι simpliciter scribitur, & Prorrhetici sententia repetitur, eademque in notione ἀπόσιτοι & ἀπολελαμμένοι adscribitur, quod vtranque explicationem includit. Quod verò ἀπολελαμμέναι κοιλίαι idem Erotianus Hippocrati dici existimat ἐν ἴσῳ τῷ ἀπειλημμέναι καὶ ἐστεγνωμέναι, hoc est, interceptæ & adstrictæ, nimirum locum Prorrhetici (183.27.) denotat, mendumq; subesse suspicor cùm lib. 1. περὶ γυναικείων testem citat. Neque enim libris περὶ γυναικείων ἀπολελαμμέναι κοιλίαι adscribũtur, & memoriæ lapsum esse existimo. Idẽ quoq; ex lib. περὶ ἄρθρων de vertebra ἡ ἀπολελαμμένη dici scribit, quod ἀπειλημμένον καὶ ἐσφιγμένον explicat, hoc est, interceptũ, interclusum

constipatum, impactum. Quibus verbis mihi locus lib. περὶ ἄρθρων (p. 619. 54.) haud dubiè subnotari videtur, vbi Hippocratis verba ad νωτιαῖον potiùs, hoc est, spinalem medullam, quàm ad σπόνδυλον referri videntur. Sic enim scribitur, πιεχθεὶς δ' ἂν καὶ ἀπολελαμμένος, πολλῶν ἂν καὶ μεγάλων καὶ ἐπικαίρων ἀπονάρκωσιν ποιήσειεν. Compressa autem & interclusa (spinalis medulla) multis magnis præcipuisque partibus torporē induceret. Nam & ea medullæ spinalis compressio intelligitur, qua ab elapsa suo loco vertebra, ac veluti incuneata & impacta, intercipitur & intercluditur. Emota enim vertebra, vbi suo loco exiliit, dorsi medullam comprimit & intercipit. Vt mēdum mihi subesse apud Erotianum videatur, ac pro τοῦ σπονδύλου, τοῦ νωτιαίου, legendum existimem, aut ἀπὸ τοῦ σπονδύλου, quemadmodum nostris in lib. περὶ ἄρθρων Annotationibus submonuimus. Quòd autem Hesychius ἀπολελαμμέναι, κοιναὶ παρὰ τῷ Ἱπποκράτει adscribit, locum certè mēdosum esse satis apparet, & pro κοιναὶ, κοιλίαι legendum existimo, vt loci Prorrhetici submonitio quædam sit, aut σκληραὶ, vt explicatio. Ἀπόληψις crebrò vsurpatur Hippocrati & interceptionem, retentionem, aut cohibitionem significat. Sic ἀπόληψις οὔρων, vrinæ suppressio ac retentio dicitur, cùm non satis effatu digna, vel cùm nullo modo effunditur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 91. 10.) In Prorrh. quoque (p. 186. 21.) ἀπολήψιες οὔρων, vrinæ suppressiones aut retentiones, ἐπισχέσεις exponit Gal. vt & (p. 193. 4.) οὔρων ἀπόληψιν, ἐπίσχεσιν, & Com. 3. in Prorrh. (p. 209. 40.) ἀπόληψιν οὔρων καὶ διαχωρημάτων, ἐπίσχεσιν, & rursus (p. 208. 10.). In Coacis etiam Prænot. ἀπόληψις οὔρων dicitur (p. 424. 37.) vt & ἀπόληψις κοιλίης (p. 443. 26.) Sunt & ἀπολήψιες φλεβῶν venarum interceptiones & occlusiones, aut oppletiones, quæ à copia fiunt, cùm supra modum venæ opplentur, ita vt extinctionis caloris natiui aut suffocationis periculum immineat. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 5.) τὸ δὲ ἄφωνον ἐξαίφνης γενέσθαι φλεβῶν ἀπολήψιες ποιέουσιν. Vt autem quis derepente voce deficiat, venarum interceptiones efficiunt. Quam dictionem sic explicat Gal. ἀπολήψεις φλεβῶν ὀνόμασεν τὰς πληρώσεις τῶν φλεβῶν ὑπὸ πλήθους γινομένας. ὅταν οὖν αὗται ὑπερπληρωθῶσι βαρυνθῆναί τε τὴν δύναμιν ἀνάγκη καὶ εἰς κίνδυνον ἀφικέσθαι τὴν ἔμφυτον θερμασίαν τοῦ ἀποσβεσθῆναι, πνιγμῷ τι παραπλήσιον παθοῦσαν ὑπὸ τοῦ πλήθους. Venarū expletiones quæ à copia fiunt ἀπολήψεις φλεβῶν vocat. Hæ igitur cùm supra modum oppletæ fuerint, tum virtutem grauari est necesse, tum in extinctionis periculū calorem natiuum adduci, & à copia affectu aliquo suffocationi affini affici. Sunt & ἀπολήψιες πνευμάτων spirituum in venis interceptiones, cùm sanguine, tum copia, tum qualitate infesto oppletæ venæ, spiritibus naturalem aut liberum transitum non permittunt, ita vt pulsus & respiratio deficiant, & ἀσφυξίας & ἀπνοίας periculum immineat. Lib. de rat. victus in morb. ac. (pag. 92. 56 & 57.) & (p. 94. 28.) vbi scribit Galen. πνευμάτων ἀπολήψεις ἀνὰ τὰς φλέβας εἰκὸς ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀσφυξίας λέγεσθαι. φλέβας γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὰς ἀρτηρίας. ἀπολήψεις οὖν πνευμάτων τὰς οἷον κατακλίσεις τε καὶ ἡσυχίας δυνατὸν λέγειν. πνευμάτων ἀπολήψεις, hoc est, spirituum in venis interceptiones de pulsus carentia dici (ἀσφυξίαν vocant) vero est simile. Arterias enim antiqui venas appellabant. Spirituum igitur interceptiones velut inclinationes & quietes dici possunt. Vbi κατακλίσεις inclinationes aut depressiones spirituū dicuntur cùm impetum & actionem remittunt, ideoque quiescunt neq; amplius permeant, quod per ἡσυχίας significatur, etsi κατακλείσεις velut spirituum occlusiones dici possunt. Contingunt autem huiusmodi πνευμάτων ἀπολήψεις in catalepsi, apoplexia, & epilepsia, cùm refrigerato cerebro & congelato sanguine, perfrictiones fiunt sopitis spiritibus, qui naturales exitus capessere nequeūt, præclusis à congelato sanguine viis, vt satis ex Hippocratis verbis colligitur. Rursus eodem libro (pagina 108. 18.) in melancholicis διὰ φλεβῶν πνευμάτων ἀπολήψιες celebrantur, cùm crasso & melancholico sanguine oppletæ venæ inflantur, adeoque sanguinis copia & crassitudine effarciuntur, vt spiritus permeare nequeant. Has sic exponit Galenus. πνευμάτων δὲ ἀπόληψιν εἰ μὲν τῶν κατὰ τὰς ἀρτηρίας λέγει (καὶ γὰρ καὶ ταύτας φλέβας ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ) τί ἄλλο, ἢ ἀσφυξία γένοιτ' ἂν τὸ πάθος; εἰ δὲ τῶν κατὰ τὸν πνεύμονα, πάλιν ἐνταῦθα τὴν καλουμένην ἄπνοιαν αἰνίττεται. Spirituum verò interceptionem si eam intelligit quæ per arterias fit, (nam & has venas veteres appellant) quæ nam alia affectio quàm ἀσφυξία, hoc est, pulsus priuatio continget? Quòd si spirituum qui in pulmone sunt interceptionem intelligit, rursus hîc ἀπνοίαν dictam, hoc est, respirationis priuationem obscurè innuit. Has verò φλεβῶν ἀπολήψεις Hippocrat. familiares, quæ ἀφωνίας, motus ac sensus priuationes faciant, Galenus etiam lib. περὶ εὐεξίας sic exponit. ἀπολήψεις φλεβῶν τὰς ὑπερπληρώσεις εἶπεν, ἐπειδὰν ἀπορῶσιν εἰς ἀνάψυξιν διαπνοῆς. Venarū interceptiones eas quæ supra modum sunt plenitudines dixit, cùm videlicet perspiratione ad refrigerationē indigent. Quod etiam in arteriis contingere idem scribit libro de Morb. caus. (pag. 207. 50.) his verbis. ἐπειδὰν ἀποληφθῶσιν αἱ κατὰ τὸ ζῶον ἀρτηρίαι, τοῦτ' ἔστιν οὕτω πληρωθῶσιν αἵματος, ὡς μηδεμίαν ἔτι κενὴν ἀπολείπεσθαι χώραν ἐν αὐταῖς, εἰς ἣν ἐν τῷ διαστέλλεσθαι τὸν ἔξωθεν ἀέρα ἐπισπᾶν δυνήσονται· καταπνίγεται μὲν ἐν τῷδε καὶ σβέννυται τὸ ἔμφυτον θερμὸν, ἀκίνητοι δὲ καὶ ἀναίσθητοι διὰ ταχέων οἱ οὕτω παθόντες ὅλῳ τῷ σώματι γίγνονται. Quòd est, Vbi in animante interceptæ sunt arteriæ, hoc est, ita sanguine oppletæ sunt, vt nullum in eis spatium vacuum relinquatur, in quod inter dilatandū aërem externum attrahere queant, tunc certè innatus calor præfocatur & extinguit, & qui sic afficiuntur, subitò toto corpore motu & sen-

& sensu priuantur. Est & longè alia ἀπόληψις φλεβῶν, venarum interceptio aut prehensio, cùm profluentes sanguine venæ vinculo aut laqueo intercipiuntur, præstringuntur, eoq; modo sanguinis ruentis impetus intercluditur, coërcetur & cohibetur. Quod etiam in arteriis aut etiam maioribus venis sanguinẽ profundẽtibus interdum fieri necesse est, vt ex Galeni mente aperuimus nostris in lib. 6. Epid. Annotat. sect. 7. aph. 3. Nam & illîc φλεβῶν ἀπόληψιν in sistendæ hæmorrhagiæ remediis reponit Hippocrates. Eadẽ verò notione ἀπόληψις τοῦ νοσήματος dicitur Hippocr. profluentis morbi interceptio, coërtio ac cohibitio, cùm morbi qui ex humorum influxu excitatur, velut currẽtis impetus retardatur ac retinetur. Lib. 2. Epid. (p. 318. 15.) ἀπόληψις τοῦ νοσήματος profluentis alui interceptio dicitur. ἀπόλημψις etiam vt & ἀνάλημψις pro ἀπόληψις & ἀνάληψις scribitur Hippocr. vt lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114. 1.) ἀπολήμψιες κάτωθεν inferioris alui suppressiones dicuntur, & excretiones per infernas partes suppressæ.

Ἀπολαύειν τῶν σιτίων τελέως est perfectè cibum assumptum consumere, & ex cibo iniecto fructum aliquẽ planè percipere, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 35.) & rursus (v. 38.) καὶ οὐκ εἶχεν οὐδεμίαν ἀπόλαυσιν, & nullum ex cibo sumpto fructum percipiebat, hoc est, nullã amplius habebat nutritionẽ, eoque carebat quo refici debebat.

Ἀπόληξις ætas definens, decedens & decrepita dicitur ἐν παραγγελίαις (p. 19. 8.) vbi ἀκμὴν ἡλικίης ætatis vigorem ei opponit Hippocrates.

Ἀπολιαίνεσθαι liuescere significat & pro πελιοῦσθαι ponitur lib. 7. Epid. (p. 360. 8.) ἧσσον δὲ ἀπολιαίνετο, minus verò liuescebat, vbi interpretes ἀπελιοῦτο legisse videntur.

Ἀπολιπόντα, διεστῶτα, distantem exponit Erotianus apud Hippocr. haud dubiè locum lib. de art. subindicans (p. 604. 12.) vbi de habena agitur ex aluta Cartaginensi ad malæ fractæ partes agglutinanda, ἀπολιπόντα (ἱμάντα) χρὴ προσδῆσαι ἀπὸ τοῦ τρώματος, ὅσονπερ ὁ ἕτερος ἀπέλιπεν, quæ etiam ipsa (habena) tantum à vulnere, quantum altera absit, hoc est tantùm distet à fractura, quantum altera.

Ἀπολύεσθαι exolui, liberari significat & de fœtu sæpius Hippocr. dicitur qui in lucem editur ac emittitur. Lib. 5. Epid. (p. 333. 1.) καὶ ἀπελύθη τὸ παιδίον ἐνάτῳ μηνὶ ζῶον θῆλυ, & emissa est in lucem nono mense puella viua. Rursus ibidem (p. 336. 15.) ἀπόλυσις παιδίου pueri in lucem emissio. Sic ἀπολύεσθαι de fœtus absolutione ac emissione sæpe effertur, vt lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 48. 4.) ἡ μήτρη τοῦ γονίμου ἀπολυθεῖσα, vtero vitali fœtu liberato, hoc est, fœtu excusso & in lucem edito. Rursusque ibidem (p. 49. 11.) κίνδυνος τὸ παιδίον τεθνηκὸς ἀπολυθῆναι, periculum vt puer mortuus excludatur, in lucem emittatur. Et (v. 41.) ὁκόταν ἀπολυθῇ, cùm partu liberata fuerit. Lib. quoque 2. Epid. (p. 313. 19.) τεκοῦσα καὶ ἀπολυθεῖσα τελέως, vbi peperisset atque omninò absoluta esset, hoc est, partu liberata. Sic etiam Gal. lib. περὶ τῆς μήτρας ἀνατομῆς (p. 212. 14.) ἀπολυομένου δὲ τῆς μήτρας τοῦ ἐμβρύου, vbi fœtus vtero excluditur, editur. Est & ἀπόλυσις ὑστέρων secundarum demissio, absolutio, excussio, abiectio Prorrh. 2. (pag. 420. 40.) Sic ἀπόλυσις νόσου, morbi liberatio, solutio, absolutio. In Coac. Prænot. (p. 435. 9.) χαλεπωτέρη ἡ ἀπόλυσις γίνεται, difficilior liberatio cõtingit. Et (v. 11.) θάσσους ποιεῖ τὰς ἀπολύσιας, celeriores solutiones facit. Lib. quoque περὶ φύσιος ἀνθρώπου (p. 28. 2.) ἀπολύσιες νοσημάτων sunt morborum solutiones & discussiones. χαλεπαὶ αἱ ἀπολύσιες γίνονται, difficiles absolutiones habent, difficilè discutiuntur. Quibus τὰ εὐλυτώτερα opponuntur, quæ facilè soluuntur & discutiuntur. Ἀπολῦσαι etiam soluere & exoluere significat, & de fasciarum aut spleniorum deligatione, cùm exoluũtur, crebrò dicitur lib. de fract. vt (p. 535. 52.) & (p. 536. 8.) & lib. 2. de Morb. (p. 144. 23.) καὶ μὴ λῦσαι ἄχρις ἑπτὰ ἡμερέων, ἢν μὴ ὀδύνη ἔχῃ· ἢν δ' ἔχῃ, ἀπολῦσαι, ad dies septem, nisi dolor vexet, ne soluito, si verò dolor adsit, soluito. Ἀπολύσιας Erotianus apud Hippocr. exponit ἢ τὰς τῶν ἄρθρων ἀπολύσεις, ἢ τὰς ἐπιδέσμων ἀνέσεις, aut articulorum absolutiones, aut vinculorum remissiones ac relaxationes. Lib. de fract. (p. 544. 27.) ἐν δὲ ἑκάστῃ τῶν ἀπολυσίων, in singulis resolutionibus; & (p. 563. 45.) ἀπολύσας τὰ ὀθόνια, resolutis linteis.

Ἀπομάγματα significant Hippocrati extersoria, detersoria vel abstersoria, hoc est, instrumenta sordibus & excrementis detergendis idonea, qualia in oculis lintea, in vulnerib. spongiæ. Lib. περὶ ἰητροῦ (p. 13. 4.) τοῖς δὲ ἀπομάγμασι καθαροῖς καὶ μαλθακοῖς χρῆσθαι, abstersoriis puris mollibusque vtendum.

Ἀπομάθημα dicitur Hippocr. eius rei quæ discitur aut sub doctrinam venit obliuio. Lib. de fract. (pag. 561. 40.) ἐπίκαιρον τὸ ἀπομάθημα, valde opportunũ hoc dediscere, magni momẽti esse hanc rem dediscere, operæpretium futurum vt ista dediscerent.

Ἀπόμελι est mellis decoctũ aut fauorum decoctum aceto mixtorum. Vide Ὀξύγλυκυ.

Ἀπονενοημένως, ἀνεπιστρέπτως exponit Galenus apud Hippocratẽ, hoc est securè, negligenter, nulla habita ratione aut cura, ita vt flecti aut conuerti nequeat. ἀνεπιστρέπτως enim μὴ ὑποστρέφων exponit Hesychius, cùm quis rem adeo auersatur ac despicit, vt ne conuersa quidem facie eam intueri velit. Ἀπονενοημένως autem amenter, profligatè ac deploratè significat, aut nulla suæ salutis cura habita. Eam vsurpat dictionem Hippocr. ægr. 2. lib. 3. Epid. post st. pest. in extremo ciborum fastidio, cùm scribit, πρὸς δὲ τὰ γεύματα ἀπονενοημένως εἶχεν, à cibis auerso erat animo. Quibus verbis maximum ciborum odium & auersatio, desperataq; aut profligata inappetentia indicatur, quorum nulla omninò cura aut ratio habeatur. Hac enim phrasi, (quamuis κακοζήλως) ὑπερβολὴν τῆς ἀνορεξίης, καὶ τὸ πρὸς γεύματα μῖσος, summã inappetentiam extremumque in cibos odiũ, indicari scribit Galenus. Quæ sunt desperatæ facultatis naturalis indicia certissima, vt no-

stris in eum locū Annotat. scripsimus, eumq; à Galeno in Exeg. subindicari cōmonuimus.

Ἀπονευρώσεις dicuntur proneruationes, suntque extremi musculorum fines qui ab Hippocr. τένοντες chordæ aut tendines dicuntur. Sunt autem duorū generum, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de art. (p. 600. 15.) Quędam nanque quòd carnosiores sint, σαρκώδεις ἀπονευρώσεις dicuntur. Quædam verò quòd neruosiores, νευρώδεις, & νευρώδεις τένοντες Hippocrati vocantur lib. de art. (p. 600. 10.)

Ἀπονιτρῶσαι est vlcus nitro aspergere & perfricare. Lib. de Vlceribus (p. 516. 15.) πρότερον δὲ ἀπονιτρῶσαι ὅπλῳ καὶ ἀνασπογγίσαι. Prius tamē nitrū vstū inspergendū & spongia detergendū.

Ἀπόξην dicuntur Hippocrati mucronata, in mucronem fastigiata, in acutū tenuata & in extremitate acuta. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 679. 55.) ὥς γε μὴ γίνωνται, ὅλι ἐς τὰ κατάντη καὶ ἀπόξην φυγῆ πᾶς ἐπίδεσμος. Probè tamen istud attendere conuenit, deligationem omnem ad loca decliuia & in acutum tenuata tendere. Ἀπόξην & ἀπόξηρα dici Hippocrati partes corporis acuminatas & quę in extremitate tenuantur aut in acutum tendūt, scribit Gal. Com. 3. εἰς τὸ κατ' ἰητρ. (p. 690. 12.) etsi idem Com. 2. in eum lib. (p. 679. & 680.) ἀπόξην legit, eademq; κυρτὰ, incurua, exponit, (p. 681. 7.) Quidam ἀπόξυ apud Hippocr. legunt & ὑπόξηρα pro ἀπόξηρα, subarida, subsiccanea, & quæ præ siccitate contrahuntur & in acutum tendunt. Galenus etiam in Exegesi ὑπόξηρα, ὑπόκοιλα, ταπεινότερα explicat, quòd quæ præ ariditate cōtrahuntur, excauati, deprimi ac subsidere soleāt. Erotianus quoq; ὑπόξηρα apud Hippocr. exponit ἐκ πλάτους εἰς μύουρον ἠγμένα, quæ ex latitudine in acutum tendunt. Idem quoque ἀπόξεα τὰ ἀπόξηρα καὶ ἀποκεκομμένα exponit, hoc est derasa, recisa & abscissa, additque vt planiorem faciat explicationem, λέγω τὰ ἐκ πλάτους εἰς στενὸν ἠγμένα, vt intelligantur quæ exacuta sunt & ex latitudine in angustum tenuantur. Verùm apud Erotianum ἀπόξεα καὶ ἀπόξηρα τὰ ἀποκεκομμένα legendum suspicor, vt τὰ ἀποκεκομμένα illas dictiones explicet, quas ex lib. κατ' ἰητρεῖον in medium afferre & interpretari mihi videtur. Vt apud Hippocrat. ἀπόξεα non ἀπόξην legerit Erot. nisi ἀπόξην pro ἀπόξεα apud eundem quis reposuerit. Sunt verò qui ἀπόξυρα & ὑπόξυρα velut abrasa & subrasa apud Hippocrat. dici velint, hoc est, acuminata, contracta & depressa. velut ὑποξύρους, ταπεινοτέρας καὶ προσεσταλμένας γαστέρας, hoc est, ventres depressos, contractos, extenuatos, velut subrasos, ex maiore Prorrh. exponit Gal. in Exegesi, vbi tamen ἀποξύμους passim legitur. Ἀπόξεα autem φύματα dicuntur Hippocrati aphor. 12. lib. 6. Epid. sect. 1. acuminata tubercula, in acutum tendentia & in sublime fastigiata, in Prognost. ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα vocantur. Quò ne respicere quidem Erotiani explicationem, ac melius lib. κατ' ἰητρεῖον accommodari, existimo.

Ἀπoπάλλησιν Galenus apud Hippocr. ἀπόπαλσιν exponit, expulsionem, extrusionem, euibrationem, emotionem, & τὸ ἀποπαλλήσεται hinc ductum esse scribit & actionem significare, idemque quod ἀποπάλλειν, depellere, excutere, extrudere, ex libro 1. περὶ γυναικείων. Qui locus si mendo non caret, & si modo vera est inscriptio, locum lib. 1. περὶ γυναι. (pag. 251. 33.) subindicat, qui sic passim legitur, eumque supra adscripsimus. ὁκόσα δὲ τρασμὸν γινομένων μὴ ἀπαλλάσσεσθαι δύναται, quicunque fœtus ex abortione liberari nequeunt. Vt pro ἀπαλλάσσεσθαι ἀποπαλλάσσεσθαι legisse videatur Galenus. Quæ sanè lectio sic constare potest, vt perpessionem indicet. Verùm cùm idem scribat ibi actionem significare, & idem quod ἀποπάλλειν, ἀποπαλλῶσαι aut ἀποπαλῶσαι legisse forte videtur, aut certè ἀποπαλλάσσεσθαι voce media vsurpasse; & ὁκόσαι pro ὁκόσα legisse, vt id ad mulieres referat, quod alioqui fœtus respicit in vulgaris codicibus, qui etiam ferendam habent scriptionem. Eoque sensu constabit Galeni lectio, Quæcunque mulieres ex abortione fœtus depellere nequeunt, extrudere, excutere. Vt in Exegesi τὸ ἀποπαλλάσσεσθαι aut ἀποπαλλάσσεσθαι pro ἀποπαλλήσεται reponendum mihi videatur, & hic subnotatus locus à Galeno indicetur. Neque enim habeo in tota γυναικείων πραγματείᾳ quò meliore loco istud poni queat. Quòd verò idem Gal. τὸ ἀποπαλλήσεται perpessionem indicans ex lib. de Natura Humana adfert: Is mihi procul omni dubio locum eum subindicare videtur, qui legitur (p. 18. 53.) hoc modo in vulgatis codicibus. ὑπὸ γὰρ τῆς ἰσχύος ἀπαλλάσσεται ῥηϊδίως τὰ ἀπορρέοντα. Quæ enim influunt facilè vi liberantur aut vindicantur: vt pro ἀπαλλάσσεται ἀποπαλλήσεται rectè legisse videatur Galenus, hoc est, depellentur, extrudentur aut propulsabuntur & repellentur. Etsi in eius loci explicatione plurimùm se torquet Galenus, variamque interpretum lectionem huius loci apponit. Quidam enim ἀποκλείσεται (arcebuntur, excludentur) legunt, quidam etiam ἀποκλείζεται, alij quoque ἀποκλείεται. Sunt qui ἀποπαγήσεται legūt, vt & Dioscorides ἀποπαγήσεται pro ἀποκρίσεται. Tandem quoque post multam animi fluctuationem eò delabitur Galenus, vt ἀναλώσεται legat, hoc est, absumētur, expendentur, quod exponit ἀναλωθήσεται. πεπτόμενά τε καὶ διαφορούμενα, concoquendo & digerendo consumentur. Dicitur autem ἀποπάλλω & ἀποπαλαίω & ἀποπαλέω quod est euibro, eiaculor, extrudo, excutio, emoueo, excido. vt ἐκπαλέω & ἐκπαλαίω, eluctor, eluxor. & de articulis sua compage emotis effertur Hippocrat. vt postea scribemus. Sic etiam ἀποπαλλῶ videtur legisse Galenus, vt & Hesychius ἀποπαλῶσι quod ἀποπαλαιῶσι & ἀποκρούσεται exponit, si modo lectio vera est. ἀποπαλαίσι tamen malim. Erotianus autem apud Hippocrat. ἀποπαλήσι σαλεύσι καὶ σφοδρᾶ κινήσι exponit, (sic enim apud eum lego) quòd nomen potiùs est quàm verbum, vt locus lib. de fract. (p. 576. 12.) subnotetur, & ἀποπαλήσι pro ἐκπαλήσι legerit Erotianus.

Sic

Sic autem legitur, ὥστε ἢ τῇ ἐκπαλήσει μέγα π τὸ ὑπερβαινόμενον τὸ ὑπὲρ τὸ παχύτερον τῶ ὀστέον, καὶ τῶ νεύρων συχνὴ κατάτασις. In hac autem articuli emotione, magnum quoddam supra os crassius fertur, & multa neruorum contentio. Et certè non dubia coniectura est, hunc locum ab Erotiano exprimi, cùm certum sit hác dictionem inter cæteras ex lib. de fract. adscribi, & nusquam aptiore loco collocari posse. Nam & eius expositio huic loco vel inprimis conuenit, cùm ἀποπάλησιν, σάλευσιν καὶ σφοδρὰν κίνησιν accipit, vt eluctatio illa & articuli emotio vehementem agitationem ac commotionem denoret. Magna enim vi ac vehementi cõcussione opus est vt brachium in anteriorem partem excidat. ἀλλά τί αὖ ἐξαπίνης ἐκπαλήσειεν ὑκ ἀκδόμος vt illic scribit Hip. Quid non repentina vis ac vehemens emotio eiiciat? aut quid non subita eluctatio eiiceret? Vt mihi hoc loco et videatur Gal. in Exeg. ἀποπάλησις legisse. Sic ergo in Exegesi reponendum iudico, ἀποπάλησις, ἀπόπαλσις, vt significet Gal. ἀποπάλησιν dictam Hippocrati ἀπόπαλσιν aut ἀπόπαλησιν pro eluctatione, vehementi extrusione & depulsione, hoc nimirũ expresso loco, vnde & ἀποπαλήσαι aut ἀποπαλήσασθαι deductũ videatur. Atq; mihi videtur germana Exegeseως scriptio, & quæ nusquã melius quadrare possit, vt veram Medicinæ parentis & ex antiquitate ipsa expressam puramque dictionem haurias.

Ἀπαρθενεύεσθαι est virginitatem deponere, virginitate priuari, deuirginari. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 78. 4.) ὐκ ἀποπαρθενεύονται ἢ μέχρις ἂν τρεῖς τῶν πολεμίων ἀποκτείνωσι. neq; virginitate priuãtur, prius quàm tres hostes interfecerint.

Ἀπίπατοι ἀφοδεῖται exponuntur Erotiano apud Hip. & secessus significant ad exonerandam aluum & deiectiones ipsas: crebraq; est dictio apud Hippocr. vt Prorrh. 2. (p. 415. 24.) & lib. de art. (p. 622. 51.) atq; aliàs sæpe. Sic Suidas ἀπόπατοι ἄφοδοι exponit.

Ἀποπηδᾶν exilire significat & de articulis dicitur qui eluxantur & sedibus excedunt, ἀποπηδᾶν ἀπὸ τῆς φύσιος, lib. de art. (p. 641. 41.) ὅμως δὲ καὶ ταῦτα, ὅτι μὲ πλείω ἀποπηδᾷ ἀπὸ τῆς φύσιος. Hi quoque tamen interdum quidem magis naturali statu exiliunt. Rursus (p. 620. 41.) ἀποπεπηδηκὼς ἀπὸ τῶ ἄλλων ὁ σφόνδυλος dicitur, vertebra quæ ab aliis recessit, elapsa est & exiliit, vt in gibbo, ἐξαλλόμενος, (p. 619. 53.)

Ἀποπιέσματα sunt expressiones humorum quæ fiunt ex deligationibus in vulnere aut fracturis. Lib. de fract. (p. 567. 36.) τὰ γὰρ ἀποπιέσματα, ἤν καὶ ἀποπιέζοιτο, τὰ μὲ ἂν ἐς τὸν πόδα ἀπίοιεν. Nam & expressiones, si quid exprimatur, partim quidem ad pedem abducentur.

Ἀποπλανᾶν deerrare facere significat & errabundè ac procul abducere. Lib. περὶ ὀστέων φυσ. (p. 63. 3.) de vena dicitur quæ multum & longè vagatur, aut multas errabundas venas producit. ἐπὶ τὸ ἥβην πολλὰς ἀποπλανήσας φλέβας, ad pubem multas errabundas venas produxit, hoc est, vago quodam modo deduxit, aut deerrare fecit.

Ἀποπληξίη (quæ est vehemens & repentina totius corporis resolutio & stupor) interdum in toto corpore est, & corporis syderatio, neruorum resolutio Celso dicitur, ex aph. 31. & 16. lib. 3. cap. 1. lib. 2. & cap. 8. lib. eiusdem ex aph. 42. lib. 2. & Prorrh. 2. (p. 423. 23.) ἀποπληξίη τῶ σώματος dicitur aph. 56. lib. 6. & Coac. Prænot. (p. 439. 42.) Sæpe ἀποπληξίη simpliciter Hippocrati, vt & ἀπόπληκτοι (vt aph. 57. lib. 6. & aph. 16. lib. 3.) qui Celso attoniti, quorum corpus & mens stupet, dicuntur cap. 26. lib. 3. Sæpe verò etiam Hippocrati ἀποπληξίη & ἀπόπληκτοι de corporis parte resoluta & syderata effertur. ἀποπληκτέει τι τῶ σώματος partem corporis stupidam & resolutam significat aph. 40. lib. 7. τὰ παραλελυμένα exponit Galenus. ἀποπληξίη τῶ μελέων τινὸς membri alicuius syderatio ac stupor in graui capitis vulnere Prorrh. 2. (p. 418. 49.) membrum aliquod esse resolutum dixit Celsus cap. 4. lib. 2. Idem ἀποπλήκτους ex Prorrh. 2. (p. 423. 23.) qui quacunque parte corporis membrum resolutum habent, vertit cap. 8. lib. 2. & eos quibus facta neruorum resolutio est, ex eodem Prorrh. (417. 17.) Sic γλώσσης ἀποπληξίη linguæ syderatio ac stupor. In Coac. Prænot. (p. 434. 19.) atque ibidem ἀποπληξίη ἢ βραχίονος καὶ τῶ ἐπὶ δεξιά. Et ἀποπληκτικοὶ τὰ δεξιά, ἢ τὰ ἀριστερά, quibus dextra aut sinistra corporis pars resoluitur aut syderatur, ibidem (p. 438. 42.) Vbi ἀποπληξίην & ἀποπληκτικοὺς παραπληγίην & παραπληκτικοὺς denotant. τὰ ἀποπληκτικὰ λελυμένας in Prorrh. (p. 194. 18.) & Coac. Prænot. (p. 438. 45.) syderationes exolutæ ac moderatæ dicuntur, & quæ partem aliquam corporis infestant. Quod innuit Gal. cùm scribit, ἀποπληξίας ἔνιοι ἐπὶ τὰς ἰδίας παραπληγίας λεγομένας μεταφέρουσιν, ἐφ᾽ αἷς εἰς ἀκινησίαν καὶ ἀναισθησίαν μορίων τινῶν καταστήπτει τὸ νόσημα. Apoplexias nonnulli ad propriè dictas παραπληγίας transferunt, in quibus morbus ad partium quarundam immobilitatem aut sensus priuationem vertitur. Hanc igitur geminam huius vocis apud Hippocr. acceptionem operæ pretium est ex Aretæo imprimis graui & vetusto authore animaduertere. Scribit enim Cap. 7. lib. 1. περὶ αἰτίων καὶ σημείων χρονίων παθῶν. ἀλλ᾽ ἀποπληξίη μὲ, ὅλυ τῶ σκήνεος, καὶ τῆς αἰσθήσιός τε καὶ γνώμης καὶ κινήσιός ἐστι παράλυσις (τοιγαροῦν ἀποπληξίην λῦσαι ἰσχυρὴν μὲ ἀδύνατον, ἀσθενέα δὲ ὐ ῥηΐδιον) hoc est, Verùm apoplexia, totius quidem corporis, & sensus, & motionis, & mentis resolutio est. (ac proinde apoplexiam validã quidẽ, nullo modo, leuẽ verò nõ facilè tollere queas.) Deinde paulò pòst, ἣν δὲ ἀπόπληκτον ὁ Ἱπποκράτης εἴπῃ σκέλος τὸ κατ᾽ ἴξιν ὡς παρειμένον, τὸ ἀχρεῖον ἐς τὸ ἀναλθὲς λέγει φερόμενον. ὃ γὰρ ἐπὶ τῷ ξύμπαντι ἀποπληξίη ἐστὶν ἰσχυρή, τόδε ἐν τῷ σκέλεϊ παραπληγίην φράζει. Cùm verò dicit Hippocr. crus quod è directo est ἀπόπληκτον, hoc est syderatum velut emortuũ, inutile & incurabile significare vult. Quod enim in toto corpore vehemens est apoplexia, id in crure paraplegiã vocat. Hoc etiam discrimẽ author

Definit. Medic. his verbis agnoscit (p.397.37.) διαφέρει δὲ ἀποπληξία παραπληξίας, ὡς μέρος ὅλου. οἱ μὲν γὰρ ἀποπληκτικοὶ, πάντως καὶ ἡμιπληκτικοὶ, οἱ δὲ ἡμιπληκτικοὶ, οὐ πάντως καὶ ἀποπληκτικοί. καὶ ὅτι οἱ μὲν ὑγιαίνοντες τὴν διάνοιαν, παρῄμενοι εἰσὶν τὸ σώματος μέρος ἢ μέρη, οἱ δὲ ἀποπληκτικοὶ, καὶ ταῦτα, καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὸ ὅλον. Differt apoplexia à paraplexia, vt pars à toto. Qui enim apoplectici, prorsus sunt paraplectici: at qui paraplectici, nō prorsus etiam apoplectici. Quodque paraplectici sana quidem sunt mente, & vnam aut plures corporis partes resolutas habent: Apoplectici verò & has, & mētem, & totum corpus resolutum habent. Cælius quoque Aurelianus cap.5. lib.3. acut. testatur veteribus, Hippocrati, Diocli, Praxagoræ, atque aliis, apoplexiam paralysin dictam, & apoplectos, toto corpore paralysi vitiatos, paraplectos verò particulis. Vtranque Cornelius Celsus neruorum resolutionem vocat (cap.27. lib.3.) eamq; interdum tota corpora, interdum partes infestare scribit. Veteres autores illud ἀποπληξίαν, hoc paralysin nominasse. Suo verò tempore vtrunque paralysin appellatum. Cuius cùm duplex genus sit, (vt scribit Gal. Com.2. in Prorrh. ex Erasistrato περὶ παραλύσεως) αἱ μὲν γὰρ συνάγουσι καὶ συντείνουσι, αἱ δὲ ἐκλύουσί τε καὶ χαλῶσι τὰς διαρθρώσεις, nil mirum est paraplexiæ genus quod in neruosorū corporum exolutione & relaxatione consistit, per τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως, in Prorrhetico ab Hippocrate intelligi. (p.194.18.)

Α'πόλλωσιν Erotianus apud Hippocr. τὴν τῶν ἐπιδέσμων ἄνεσιν, vinculorum remissionem & relaxationem exponit.

Α'ποπτύζειν respuere, spuendo reiicere & eructare significat. Lib.7. Epid. (p.357.11.) ἀποπτύζει καὶ ἄνω εἰς τὴν ῥῖνα ἀφώρμη, respuebat & sursum in nares regerebat.

Α'πογλέστερον Erotianus apud Hippocr. ἀπηνέστερον exponit, quod est asperum, durum aut insuaue ac molestum. Verùm ἀπογλέστερον existimo Erotianum legisse libr. de fract. (p.553.44.) pro ἀστεργέστερον, quod illic ἀπηνέστερον καὶ ἀηδέστερον exponit Gal. crudele, immite & iniucundum. ἀπεργὴς autem iracundum sonat.

Α'ποδέχειν præbere, porrigere, protendere significat, & de manu effertur ab Hippocr. initio lib. de fract. (p.527.10.) quæ ab ægro medico ad curationem exhibetur. αὐτὸς γὰρ ὁ ἐπιδεόμενος τὴν χεῖρα ἀπορέγει οὕτως. Qui enim deligatur hoc modo manum porrigit. Vbi Galenus variè accipi τὸ ἀπορέγειν ab interpretibus scribit. Quidam nanque simpliciter pro ὀρέγειν, quod est præbere, exhibere, accipiunt, & ipse παρέχειν exponit. Nonnulli etiam ἀπορέγειν pro deporrigere sumunt, hoc est auertere & prohibendo in contrarium abducere. In Exegesi verò ἀπορέγει προτείνει explicat, hoc est protendit, porrigit. Erotianus autem ἀποτείνει, extendit, hoc nimirum expresso loco.

Α'πορίη anxietas, æstuatio in ægris dicitur, animi consternatio, desperatio, vt lib.5. Epid. (pag.339.16.) καὶ ἀπορίη ξὺν ὀδύνῃ, animi consternatio cum dolore, de magna anxietate à medicamento purgante. Sic Aretæus cap.5. lib.2. de caus. & sign. ac. morb. in cholera morbo ἀπορίην ponit, cùm æstuant ægri & magna anxietudine premuntur, variè ac inordinatè iactantur, in angustiis hæsitant, animo sunt perturbato & anxio ac sæpè deficiunt. ἀπορεῖ ἀδημονεῖ, ἀμηχανεῖ exponit Hesychius, animi est impotens, anxietate perturbatur ac deficit.

Α'πορον autem νόσημα dicitur Hippocr. morbus ambiguus, & qui dubiam vitæ spem facit, Lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p.128.35.) ἄπορον νόσημα καὶ ἀμήχανον, morbus ambiguus, remedii ac auxilii expers. Lib.4. de Morb. (p.172.47.) ἄπορον πῦρ febris in qua dubia vitæ signa sese produnt, de vita ambigitur, hoc est periculi plena. τὸ δὲ πῦρ οὕτως γινόμενον οὐκ ἄπορον, οὐδὲ ἰσχυρόν ἐστι. Sic autem orta febris, neque periculosa, neque vehemens existit. διαπορήματα lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.65.42.) ἀπορίας exponit Gal. anxietatem, nimirum ob nimiam inediam deficientibus viribus, aut intempestiuam victus rationem oppressis, exortam.

Α'ποῤῥίψιες τῶν ἱματίων vestium reiectiones dicuntur in ægris æstuantibus aut delirio oppressis. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.65.44.) καὶ τῶν ἱματίων ἀποῤῥίψιες ἀπὸ τοῦ στήθεος, & vestium à pectore reiectiones.

Α'ποσβεὶς, ἀποσβεσθεὶς exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. hoc est Extinctus.

Α'ποσημαίνειν de pure significationē & indicium de se exhibente dicitur aph.41. lib.6. Ideoq; illic Philotheus ἀποσημαίνειν ἀποκορυφοῦσθαι, hoc est, eminentiam quandam præ se ferre interpretatur.

Α'ποσιγήσιες reticentiæ dicuntur. Hac autem dictione responsiones sumi vidētur apud Hippocr. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p.15.10.) πρὸς τὰς ἀποσιγήσιας ἐνθυμηματικοί. in responsionibus arguti, in respondendo acuti (dixit Zuinggerus) hoc est in respondendo prudentes, cogitabundi, vt animi sensum & conceptum argutè exponant. Cornarius ad tacendum obfirmato animo dixit. Caluus contrà tacentes, iracundos & vehementes. Malim tamen in respondendo acres, argutos, vt ei respondeat quod scribitur, πρὸς τὰς ἀναστάσιας σιγηλοί, aduersus eos qui insistunt taciturni, ad obiectiones taciturni, hoc est patientes & modesti, deinde sequitur πρὸς τὰς ἀποσιγήσιας ἐνθυμηματικοί.

Α'πόσιτοι sunt Hippocrati qui cibos fastidiunt & auersantur. Gal. Com.1. in lib.1. Epid. (p.355.42.) ἀποσίτους dici scribit τοὺς ἀποστρεφομένους προσφερόμενα σιτία, qui cibos appositos respuunt. Hippocr. lib.1. Epid. (p.356.6.) ἀποσίτους eos opponit qui facilem cibi exhibendi copiam faciunt, eumque nec illubenter sumunt, οὐδὲ ἀπόσιτοι, ἀλλὰ καὶ διδόναι πάνυ εὐδέχεσθαι, neque cibum non auersabantur modò, verùm etiam illius exhibendi facilem faciebant copiam.

Α'ποσιτίαι ciborum fastidia dicuntur aph.3. lib.6. & aph.1. libr.6. Epid. sect.8. & aph.17. lib.4. vbi Gal. ἀνορεξίαν ἀποσιτίαν exponit, vt & ἀνορέκτους τοὺς ἀποσίτους. Com. ad aph.3. libr.6. hoc est inappetentes. & Com.3. in lib.1. Epid. (p.388.29.) & Com.1. in lib.3. Epid. (pag.

403.

405.19.) & Com. 3. (p.420.31.) Ἀποσιτικὰ Gal. in Exeg. ἀποσιτίας καὶ ἀορεξίας ποιητικὰ exponit apud Hippocr. quæ cibi fastidium & inappetentiam inducunt.

Ἀποσκήμματα dicuntur humorum decubitus & illapsus cum impetu, ex loco in alium quendam locum, qui naturæ viribus quandoque criticè fiunt, vt scribit Gal. lib. περὶ τῶν περιεχόντων (p.462.7.) Idem etiam lib. 2. ad Glauconem (p.215.36.) ἀποσκήμματα humorum decubitus ex influxu fieri, & relicta vna parte ad alteram transire scribit, sicque vocari τὰς διαθέσεις ἐκείνας, ὅταν χυμοί τινες ἐνοχλοῦντες πρότερον ἑτέρῳ μορίῳ, καταλιπόντες ἐκεῖνο, εἰς ἕτερον μεταστῶσι, eas affectiones, cùm humores loco quem prius infestabant relicto, ad alterum transeunt. Ἀποσκήμματα quoque dicuntur Gal. Com. 2. in Progn. (p.137.54.) corporis excrementa quæ in aluum deponuntur, totumque corpus aut etiam partem quandam, veluti humoribus in eam decumbentibus, exonerant. Ἀποσκήψιες dicuntur Hippocrati quæ ἀποσκήμματα humorum decubitus, interdum etiam morborum transmutationes & transitus, vt aph. 56. lib. 6. ἐπικίνδυνοι τῆσδε αἱ ἀποσκήψιες, procliues & periculosi in hæc transitus. Qua phrasi, aliòqui obscura, innuit Hippocr. morborum melancholicorum procliuem esse transitum in apoplexiam, conuulsionem, vel furorem, vel cœcitatem.

Ἀποσκήψεις Gal. in Exeg. ἀποχάσεις scarificationes exponit apud Hippocr. ex lib. 1. de Morb. maiore. Sed locus mihi admodum suspectus est. Neque enim dictio ista legitur lib. 2. de Morb. quem passim in Exegesi lib. primum de Morb. maiorem vocat, existimoque pro ἀποσκήψεις, ἀποσκίμψαι aut ἀπότυψαι legi debere, & pro ἀποχάσεις ἀποχάσαι. Vt subindicetur locus lib. 2. de Morb. (p. 147. 6.) vbi scribitur ἀπότυψαι μαχαιρίῳ, & (p.153.47.) τὰς φλέβας ἀπότυψαι. Vt mihi videatur priore loco Galenus ἀποσκίμψαι legisse, & ἀποχάσαι exposuisse. Sic enim σκίμψαι, τύψαι ἀποχάσαι in Exegesi exponitur, & διελεῖν, vt & σκίμψη διηρέξη. & Hesychio σκίμψαι πλῆξαι. forte quoque in Exeg. pro ἀποσκήψεις ἀποχᾶν legi potest, & ἀποχάσαι exponi à Galeno. Nam & hanc dictionem vsurpat Hippocr. lib. 2. de Morb. (p.148.2.) τὰς φλέβας τὰς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ ἀποχᾶν, venas quæ sub lingua sunt scarificato, pertundito. Atque hunc Exegeseωs locum qui mihi procul omni dubio fœdè vitiatus videtur, magis suspectum facit Varinus, qui pro ἀποσκήψεις, ἀποσκήψις legit. Aut certe, quod mihi magis arridet, locum eiusdem lib. (p. 145.46.) expressisse videtur Gal. vbi legitur nostris in cod. καὶ ἐπὴν ἀποσμήξῃς τὴν σικύην, ἔα προσκέεσθαι ὡς πλεῖστον χρόνον. Sed ἐπὴν ἀποσκήψῃς legisse mihi videtur Gal. & pro ἀποχάσῃς sumpsisse, hoc est, & vbi scarificaueris, cucurbitulam quàm multo tempore adhærere sinito. Nam & antea cucurbitulas ceruicis initio & iuxta vtranque aurem præraso capite apponi iusserat. Eaque lectio optimè Galeno mihi constare videtur, si ἀποσκίμψῃς, ἀποχάσῃς, in Exegesi legatur. Ἀποσκήψιες autem aut ἀποσκήμψιες. (quomodo mihi leg. videtur Gal.) humorum effluuia ac depositiones significant, quæ velut in abscessuum ratione corpus per emissaria quædam exonerant, eaque ratione à morbis vindicant, vt sunt fistulæ, (quæ & ἀποστάσεις dicuntur lib. περὶ χυμῶν) lib. 6. Epid. sect. 3. aph. 28. ἢ ἔτεραι ἀποσκήψιες aut alii humorum decubitus aut depositiones. Vbi tamen lectionem libri περὶ χυμῶν secuti sumus, tandemque lectionis Exegeseωs & manu scriptorum codicum mentionem iniecimus. Prorrhetico etiam 2. ἀποσκήψιος meminit Hippocr. (p. 416.32.) ὅσοι δ' αὖ ἔμπυοι γίνονται, νέοι ἐόντες, ἐξ ἀποσκήψιος, ἢ σύριγγος. Iuuenes qui in pectore pus colligunt ex humorum decubitu, aut fistula. vomicam dixit Celsus.

Ἀποσκληρύνει, quod est indurat, obdurat, ἀποσκελετεύει, resiccat, exponit Gal. apud Hipp. in Exeg.

Ἀποσμιλαίνειν exponit Gal. Com. 2. in lib. de art. (p.604.39.) εἰς ὀξὺ προάγειν, exacui, in acutum fingi & duci. Quā dictionem illic vsurpat Hippocr. in maxilla inferiore fracta. ὡς ὅτι μάλιστα μὴ ἀποσμιλαίνῃ ἡ γνάθος, ea cautione adhibita, ne maxilla in acutum distorqueatur. Sed illic ἀπομυλλαίνῃ legendū videtur, quemadmodum legit Erotianus. Est enim ἀπομυλλαίνειν, intorquere, incuruare, quòd μυλλὸν Hesychio κυλλὸν, καμπύλον, σιμὸν, στρεβλὸν significet, curuum, incuruum, tortuosum, distortum, & Eustathio quoque μυλλὸς τὴν διεστραμμένην τὴν ὄψιν, eum qui distortis est oculis indicet. Erotianus autem ἀπομυλλαίνειν esse scribit, ὅταν διαστροφὴ καὶ οἷον σπάσμα περὶ τὴν γένυν μετὰ παρέσεως γένηται, μάλιστα δ' ἐκ πληγῆς, cùm maxilla distorquetur cum relaxatione quadam ac veluti distrahitur, idque præcipuè accepta plaga. Galenus quoq; in Exegesi ἀπομυλλῶναι, προβαλὼν τὰ χείλη συνημμένα exponit, hoc est, labra adducta protendens, & προμυλλαίνει προπετῶς ἔχει, προέχει εἰς τοὔμπροσθεν, hoc est, procidit, & in anteriorem partem prominet, & προμυλλῶναι, προτείνας ἔξω τὰ χείλη, q labra protendit, aut cui labra prominent. Et Sudas μύλλειν esse scribit, τὰ χείλη πρὸς ἄλληλα συνάγειν, labra in sese adducere & comprimere. Quæ certe faciūt vt apud Gal. ἀπομυλλαίνῃ pro ἀποσμιλαίνῃ legēdū existimē. Quæ enim protēdūtur aut pminēt, in acutū ducūtur & fingūtur. Ergo apud Hipp. vtraque significatio conuenire potest, vt sit ὡς μὴ ἀπομυλλαίνῃ ἡ γνάθος (aut vt legit Erot. ἀπομυλλαίνῃ) vt ne maxilla incuruetur, intorqueatur, in acutū ducatur aut distorqueatur. Vult enim vtrasq; habenas quæ maxillę iniiciūtur, circa verticē sese quàm maximè cōtingere ac cōnecti, ne maxilla circa fracturā ac mētū præcipuè distorqueatur. Quòd si ἀπομυλλαίνῃ de simul adductis & protensis labris intelligas, sensus erit, vt quàm maximè maxillæ fractę ossa inter se ptēsis labris adducātur, cōtrahātur & comprimātur, tuncq; ὡς ὅτι μάλιστα ἀπομυλλαίνῃ legendū erit sine negatione, quod faciunt

codices Germanici. Verùm prior lectio magis arridet. Etymologicon etiam ἀποσμύλλαιον, διεφαύλιζον, ἐξεπίνιζον σφηκάζοντες exponit, quod est distortis aut in acutum protensis labris irridebant, aut irridentes parui faciebant. Quæ notio huic quoque loco quadrare potest, vt nostris in libr. de art. Annotat. scribimus.

Ἀποπαρθαίζουσιν ἀσπαίρουσιν ἢ σφύζουσιν exponit Gal. apud Hip. in Exeg. ex lib. 2. de Morb. hoc est, palpitant, saliunt, mouẽtur, vibrant, pulsant. Locus est apud Hippocr. lib. 2. de Morb. (p. 141. 48.) vbi de vua agitur & columellæ inflammatione. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἢν μὴ ὀργῶντα τάμῃς τὸν γαργαρεῶνα ἀποπαρθαίζουσιν. Quare nisi intumescentem aut turgentem seces, confestim sese vibrando spiritum ac animam efflant ægri. Sic enim mihi locus intelligendus videtur, vt præ suffocatione sese vibrent ac agitent ægri, in eoque motu salientes & palpitantes animam agitent. Aliôqui non video quanam ratione Galeni explicatio probè quadrare possit. Alii ἀποπαρθαίζουσι inflammantur aut ardent exponunt. Verùm de columella iam inflammatione tẽtata agitur. Caluus animam agunt dixit. Hesychius ἀποσπαρθάζουσι pro ἀποπαρθαίζουσι legisse videtur, cùm eandem Galeni explicationem adhibeat, etsi Varinus vtranq; lectionem agnoscit. Et certè ἀποσπαρθάζουσι Hippocr. loco quadrare potest, si intelligamus ægros, nisi columella secetur, suffocatione coactos, eam immissis subinde digitis lacerando diuellere.

Ἀποσπάσματα auulsa significant, eoque nomine dicuntur vnitatis solutiones in partibus organicis Galeno lib. de constit. art. (p. 36. 34.) Initio verò lib. 4. meth. med. ἀπόσπασμα vocat continui solutionem in ligamentis, vt ῥῆγμα & θλάσμα in vasis & musculis, ex violento motu aut ictu excitatam. Idem Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 699. 48.) ἀποσπάσματα Hippocrati dici scribit auulsiones in ossibus, cùm quæ ipsa colligãt, diuulsa plurimum à se mutuò secesserint (vt de summo humero disserit Hippocr.) vbi ἀποσπάσματα vertimus, cùm diuulsis iis quæ ossa colligant, quæ priùs mutuò se contingebant, plurimùm secedunt.

Ἀπόσταξις sanguinis è naribus stillationem Hippocrati significat, & pro στάξις, hoc est sanguinis stilla, ponitur, fereque in iudicationis ratione subsistens vt fatiscentis naturæ est indicium, ita non leue periculum denunciat, vt scribit Galen. Com. 4. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 105. 20.) & Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 372. 4.) & Com. 3. in Prorrh. (p. 214. 10.) Sic ἀπόσταξις μικρὰ ἀπὸ ῥινῶν, pauca sanguinis è naribus stillatio, non leue periculum denuncians, in Prorrh. (p. 214. 6.) & Coac. Prænot. (p. 433. 40.) ἀποστάζειν μικρά; quod ἐκ ῥινῶν ἀποστάζειν ibidem dicitur (p. 430. 3.) Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 105. 6.) αἵματος ἀπόσταξις ἐξαπίνης, συντονίην καὶ πολλὴν φλεγμασίην κατὰ φλέβας δηλοῖ, sanguinis stillatio repẽtina contentionem multamque in venis inflammationem denunciat. In Coac. Prænot. (p. 437. 2.) αἱ λίην ἐξέρυθροι ἀποστάξιες, valde rubicundæ sanguinis stillæ in pulmonis morbis perniciem indicant. Est vbi ἀπόσταξις quancunque sanguinis è naribus fluxionem denotat, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 102. 36.) προσδέχου τῷ τοιῷδε ἀπόσταξιν αἵματος διὰ ῥινῶν ἐσομένην, huic sperandum est sanguinem è narib. profluxurum. In Coac. Prænot. (p. 440. 41.) αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀποστάξιες τοῦ προσώπου ἔρευθος ἀποτρέπουσι, sanguis è naribus profluens faciei ruborem auertit. Interdum quoq; ἀπόσταξις apud Hip. simpliciter destillationem ac defluxionem significat. Lib. 5. Epid. (p. 341. 44.) φωνὴ περιπλευμονικὴ, ἀπόσταξις, vox qualis pulmonia laborantibus, destillatio. Sic ἀποστάζειν quod destillare significat, de eo dicitur quod per liquefactam glandem subditam per aluum effluxit ac veluti destillauit. lib. 7. Epid. (p. 364. 8.) χρῶμα κοπρῶδες ὅσον ἀπέσταξεν, quicquid inde defluxit colorẽ stercoris habuit. Et paulò pòst (v. 11.) δωδεκαταίῳ πρὸς βάλανον ὅμοια ἀπέσταξε. duodecimo die per glandem subditam similia destillabat.

Ἀπόστασις idem quod ἀπόστημα, abscessus Latinis dicitur, tumor omnis qui naturæ robore digeri non potuit, sed tandem in suppurationem vertitur. Aph. 31. lib. 4. ἐς ἄρθρα καὶ περὶ τὰς γνάθους αἱ ἀποστάσιες γίνονται ad articulos & malas abscessus fiunt, vel in maxillis, vel in articulis aliquid abscedit, dixit Celsus cap. 7. lib. 2. Et aph. 32. eiusdem lib. ἐνταῦθα αἱ ἀποστάσιες γίνονται illic abscessus oriuntur. Aph. 74. eiusdem lib. ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς τὰ ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος οὖρον πολὺ καὶ παχὺ καὶ λευκὸν γινόμενον. Eos quibus spes est abscessum ad articulos fore, vrina multa, crassa & alba ab abscessu vindicat. Ἀπόστασιν ex Prorrh. 2. sæpè Celsus vomicam vertit, quemadmodum Iasonis Pherei vomicam gladio aperiri dixit M. Tullius lib. 3. de Nat. deorum. Sic Prorrh. 2. (p. 416. 47.) ὑποστροφαὶ δὲ τῆς αἱμοῤῥαγίης μάλιστα γίνονται τούτοισιν, εἰ μὴ ἀποστάσιες ἐπιγένωνται. ἄρισται δὲ τῶν ἀποστασίων αἱ αἱματωδέσταται. Celsus cap. 8. libr. 2. Sed iisdem ferè, nisi redit sanguis, vomica erumpit, quæ quo cruentior, eo melior est. Et quod scribitur Prorrh. 2. (p. 416. 33.) ὅσοι δ' αὖ ἔμπυοι γίνονται, νέοι ἐόντες ἐξ ἀποσκήψιος, ἢ πνεύμονος, ἢ ἀπ' ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων, ἢ ἐκ παλινδρομίης ἀποστάσιος, ἢ περιεχέος), ἢν μὴ πολλὰ κάρτα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τῶν ἀγαθῶν σημείων. Celsus sic vertit eodem cap. Solent etiam in adolescentibus ex eo morbo vomicæ fistulæque oriri, quæ non facilè sanescunt, nisi si multa signa bonæ valetudinis secuta sunt. Rursus ex Prorrh. 2. (p. 422. 23.) ἢν δὲ ἐς τὸν βράχηλόν τε καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀδύνη καταβαίνῃ τὴν κεφαλὴν ἀπολιποῦσα, καὶ αὖθις πάλιν παλινδρομέῃ εἰς τὴν κεφαλὴν, ἔτι χαλεπώτερον γίνεται. τούτων δὲ πάντων δεινότατον, εἰ ξυντείνοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν βράχηλόν τε καὶ τὸν νῶτον. τὰς δὲ ὠφελείας τουτέοισι προσδέχεσθαι ἐξ ἀποστασίων ἔσεσθαι, ἢ πύου βήξασιν, ἢ αἱμοῤῥοΐδας ἔχουσιν, ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς σώμασι· λυσιτελεῖ δὲ καὶ πιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλή. Sic vertit Celsus eodem cap. Si sine causa longus dolor capitis est, & in ceruices ac scapulas transit, rursusq; in caput reuertitur, aut à capite ad ceruices

rices scapulasque peruenit, perniciosus est, nisi vomicam aliquam excitauit, sic vt pus extussiretur, aut nisi sanguis ex aliqua parte prorupit, aut nisi in capite multa porrigo (sic enim lego) totoúe corpore pustulæ ortæ sunt. Quibus ex locis manifestum est ἀποστάσεις ex Hippocr. Celso vomicas verti, quæ ἐκπυήματα etiam Prorrh. 2. (p. 416. 40.) & Progn. 2. ἐκπυήσεις dicuntur. Celsus sub finem cap. 7. lib. 2. vomicas etiam vertit. Ἀποστήματα autem (quæ ἀπὸ τῦ ἀφίστασθαι, quod est abscedere, dicuntur) ὀνομάζει τὰς διαθέσεις ἐκείνας, ἐν αἷς ἀλλήλων ἀφίσταται τὰ πρότερον ἀλλήλων ψαύοντα σώματα, eas vocant affectiones, in quibus à seipsis, quæ prius se mutuò contingebant, abscedunt, vt scribit Gal. lib. 2. de cur. rat. ad Glauc. (p. 215. 31.) Eaque duum sunt generum. Mutantur enim ferè in abscessum inflammationes quædā & erysipelatosi phlegmonosique tumores non pauci. Interdum quoque nulla prægressa inflammatione aut huiusmodi affectu, humor aliquis, vel vaporosus spiritus sua copia in ea parte quæ affecta est, genitus, siue aliunde ingruens, in parte aliqua colligitur. Qui temporis spatio putrescens & acrimoniam colligens, spatiumque sibi moliens, circumposita corpora dirimit, aut copia distendens duabus tunicis aut certis membranis concluditur, tandemque naturæ vi atque artis subsidio erumpit. Atque pro varia eius specie, proprietates etiam non paucas, nec humorum modò, verumetiam solidorum quorundam corporum exprimit, vt scribit Gal. lib. 2. de Cur. rat. ad Glauc. & lib. 14. Meth. med. cap. 12. & lib. de Tumoribus præter nat. Ἀπόστημα dicitur etiam cùm humor in medio carnosarum partium consistit & putrescit, cum sanguinis affluxu, & vnitatis solutionem facit, neque pars affecta os aut exitū habet. Tum enim si quâ via pateat ad humoris contenti excretionem, non amplius hic affectus ἀπόστημα abscessus, sed κόλπος, hoc est sinus nominatur. Et quæ eo se habent modo ἀφεστάναι dicuntur Galeno Com. 2. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 686. 5.) τὰ ἀφεστεῶτα, quæ abscesserunt, disparata Hippocr. significant, quæq; vbi corpus præter naturam affectum est, vnitatem aut contactum amplius non seruant, vt exponit Gal. ibidem (p. 684. 43.) Eoq; nomine etiam Hippocr. tum fracturas, tum vulnera ipsa, & continui in carne solutionem comprehendit. (Ibidem p. 685. 41. Gal.) Ἀπόστασιν quoque & ἀπόστημα de fracturis dici Hipp. & τὰ ἀφεστεῶτα σώματα quæ fracta sunt, quòd ab inuicē discedant, scribit idem Gal. Com. 3. in eundem lib. (p. 689. 47.) Ipse verò in soluta continuitate reponit. Ἀποστήματα corporis abscessus vocat Celsus cap. 1. lib. 1. Vomicas & apostemata Cælius Aurelianus cap. 14. lib. 2. Acut. vt & Plinius cap. 5. lib. 30. Ac neque ista carnosis partibus tantùm attribuuntur, sed & de ossibus enunciantur, & ἀπόστασις ὀστέων effertur aph. 79 lib. 7. & τὰ ὀστέα ἀφίστασθαι aph. 45 lib. 6. & ἀποστήσεται ὀστέα, & ἀπόστασιν ποιήσεται, ossa abscedere & abscessum factura, lib. de fract. (p. 561. 17.) & lib. 5. Epid. (p. 339. 3.) ἀπέστη ὀστέα, ossa ex syderatione abscessum fecerunt. Est & ἀπόστασις ὀστέων ossis discessio aut discessus, cùm fragmentum aliquod ab osse recedit, lib. de fract. (p. 563. 54. & 564. 16. & 38.) & ἀφεστεὼς ὀστέον os disparatum ex luxatione, vbi diu non repositum manet, lib. 5. Epid. (p. 336. 28.) καὶ ὀστέον ἀφεστεὼς χρόνιον, & os diu disparatum. Et ἀφίσταται τὸ δέρμα ἀπὸ τῦ ὀστέου, cutis ab osse discessit, recessit, lib. 5. Epid. (p. 342. 39.) ἀπέστη οὖρα, vrinæ defecerunt, hoc est suppressæ sunt ac restiterunt lib. 3. Epid. ægr. 14. post st. pest. Sunt & ἀποστάσεις Hippocrati κενώσεις κατ' ἔκρουν hoc est humorum per effluuia quædam emissiones & vacuationes, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 364. 18.) Sic ἀποστάσεις εἰς στραγγουρίας lib. 1. Epid. (p. 365. 1.) humorum per vrinæ difficultatem secessus dicuntur & excretiones, cùm per renes & vesicam totius corporis superflua copia repurgatur, & in transitu humorum acrimonia laborantibus locis stranguria excitatur. ἀφεῖρηνται στραγγουριώδεις καὶ νεφριτικοί, circumflui humorum effluxus per vrinæ difficultatē & renes effusi ibidem vocantur (p. 358. 54.) Suntq; ex earum genere solutionum quæ per effluxum fiunt vt illic scribit Gal. (p. 360. 3. & p. 365. 13.) Ex eodem etiam sunt genere ἀποστάσεις εἰς αἱμοῤῥαγίας cùm morbus in sanguinis profluuium deponitur ac per id soluitur lib. 1. Epid. (p. 370. 18.) Sunt autem apud Hippocr. duo ἀποστάσεων celeberrima genera. Vnum quod ἀπόστασις κατ' ἔκρουν ἢ κατ' ἔκροιαν, ἢ κατ' ἔκκρισιν dicitur, cùm morbus excretione quadā, aut per effluxum veluti per quædam emisaria soluitur. Alterum cùm materia suo pondere in partem aliquam decumbit in eamq; deponitur aut firmatur ἀπόστασις κατ' ἀπόθεσιν nominatur. Quod scribit Gal. Com. 3. in lib. 6. Epid. (p. 490. 14.) πολλάκις ἀποστάσεις εὕρομεν αὐτὸν οὐκ ἐπὶ μόνων τῶν κατ' ἀπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκκρινομένων ὀνομάζοντα. Sæpius ipsum inuenimus, non de his solùm quæ in partem aliquam deponuntur, verumetiam de his quæ excernuntur, abscesus nominare. Et Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 360. 3.) κατὰ αὐτὸν τὸν Ἱπποκράτην βουλόμενον οὐ μόνον κατ' ἀπόθεσιν ἀλλὰ καὶ κατ' ἔκρουν ἀπόστασιν γίνεσθαι. Iuxta Hippocr. abscessum fieri volentem nō solùm per depositionē, verūetiā quoq; per effluxū & emissionē. Vtrunq; verò ἀποστάσεως genus mire exprimit Hipp. lib. 2. Epid. sect. 1. vbi & τὰς κατ' ἔκρουν ἀποστάσιας disertis verbis nominat, & nos nostris in eum lib. commentariis fusissimis verbis aperuimus. Est & Hippocr. ἀπόστασις morbi vnius in alterū trāsitus & secessus quidam. Velut ἀποστάσιες ἐς τεταρταίους, ex febrib. in quartanas secessus & trāspositiones, lib. Epid. (p. 361. 45.) Vbi Gal. ἀπόστασιν μετάστασιν his verbis exponit. μέμνησο δὲ πάλιν ἐνταῦθα τῆς ἀεὶ πυρετῶν μεταπτώσεως, τῦ Ἱπποκράτους εἰπόντος, ἀποστάσιες ἐς τεταρταίους γενέσθαι. φαίνεται οὐ μόνον κατ' ἔκρουν ἀποστάσεις τινὰς ὀνομάζειν, ἀλλὰ καὶ τὰς

μεταςάσιν ἐξ ἐπιρρυήσιμαδος εἰς ἕτερον. Tu verò fac memineris vt hîc nomen vſurpetur ab Hippocr. cùm dicit, abſceſſus in quartanas factos eſſe. Videtur enim non ſolùm abſceſſus quoſdam per effluxum nominare, verumetiam per vnius morbi in alterũ tranſitum. Sic ἀλλαγαὶ καὶ νοσημάτων καὶ ἀποςάσιες ἐπὶ τὸ ὀλέθριον καὶ κρίσιμον, morborum viciſſitudines & ſucceſſiones, ac abſceſſus in perniciem & iudicationem ſimul iunguntur, eodem lib. (p.375.51.) Et lib. 3. Epid. in ſt. peſt. (p.421.29.) ἀποςάσιες ἐς ἐμπυήματα, abſceſſus ad ſuppurationes. Interdum verò ἀποςάσεις & μεταςάσεις coniungit Hippocr. vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.105.44.) Quarum diſcrimen his verbis exprimit Gal. in Com. καὶ γὰρ αἷμα πολὺ κατ' ὁντιναοῦν τρόπον ἐκκριθὲν, σωτηρίας ἔχειν ἐλπίδα, καὶ δι' ἀποςάσιας αὐτοὺς καὶ μεταςάσιας φησὶ σώζεσθαι, τὴν μὲν ἀπόςασιν αὐτόθεν διὰ τῆς ἰδίας προσηγορίας δηλώσας, τὴν δὲ μετάςασιν διὰ τοῦ φάναι, πόνος ἐς ὑποχόνδριον, ἢ ἐς ὄρχιν, ἢ σκέλεα. διαφέρει δ' ἀλλήλων, τῷ τὴν μὲν ἀπόςασιν, αὐτὴν τὴν κρίσιν ἐπιφέρειν καὶ ἀπαλλάττειν ἁπάντων τῶν ὀχληρῶν τὸν κάμνοντα· τὴν δὲ μετάςασιν ἑτέρων ἴσχειν ἀρχὴν παροξυσμῶν τε καὶ πόνων, ὡς δεῖσθαι πάλιν ἄλλης χρόνου πρὸς τὴν πέψιν τοῦ τόπου τοῦ σώματος, εἰς ὃν ἡ μετάςασις ἐγένετο τῶν λυπούντων χυμῶν. Etenim ſi copioſus ſanguis quouis modo excretus fuerit, ſalutis eos ſpem habere, & per abſceſſus & tranſpoſitum eos ſeruari dicit; abſceſſum quidem palam propria appellatione denotans: tranſpoſitum autem cùm ait, præcordiorum dolores, vel in teſtes, vel in crura. Eſt verò eorum id diſcrimen, quòd abſceſſus quidem iudicationem facit, ægrumque omni moleſtia liberat, tranſpoſitio autem aliarum acceſſionum & dolorum principium habet, adeò vt alio rurſum tempore ad concoctionem corporis locus indigeat, ad quem infeſtantium humorum facta eſt tranſpoſitio. Ex quibus colligitur ea inter ſe differre vniuerſali & ſingulari notione. Cùm ſint enim vtraque humorum in partem aliquam illapſus & decubitus, generalius quiddam tamen ἀπόςασις continet, quæ vitioſos humores fœlicius & velut ex toto vacuat, ſolutionemque facit: μετάςασις autem peculiarem partis cuiuſdam depoſitum ſignificat, in quam illapſi humores iudicatione vacuari nequeant, ſed concoctione indigent. Ac videtur ἀπόςασις generale quoddam eſſe nomen ad ἀποςάσεις κατ' ἔκρουν, (quas hîc ἀποςάσεις vocat) & ἀποςάσεις κατ' ἀπόθεσιν, quas hîc μεταςάσεις dici perſpicuum eſt, ſuntque impetuoſi humorum ex loco in alium locum illapſus, quæ ἀποσκήμματα vocantur. Non abſimili verò notione ἀπόςασιν ποιέεσθαι νοῦσος dicitur Hippocrati, morbus diſceſſionem facere, qui in partem aliquam ſecedit aut tranſponitur, eamque vitalitate priuat ac mutilat. Vt lib. περὶ ἐπιϰυήσιος (p.45.25.) ὅσι καὶ ἀπόςασιν ἐποίησεν ἡ νοῦσος, ὡς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αἱ ἰσχυραὶ νοῦσοι ἐποίησαν. adeò vt abſceſſum morbus fecerit, non ſecus ac viris grauiſſimi morbi facere ſolent. Intelligit enim partis mutilationẽ aut priuationem in fœtu octimeſtri, cùm eorum quidam cœci aut claudi, alii aliter malè habentes naſcantur. Rurſus ibidem (v.27.) ὅσα δὲ αὖ τῶν ἐμβρύων ὅταν ἄλλῃ χρόνῳ ἰσχυρῶς νοσέῃ, ἀπόλλυται πρόσθεν, ἢ αὐτῷ ἀπόςασιν γενέσθαι. At fœtus alio quouis tempore grauiter ægrotantes, prius pereunt quàm eiuſcemodi abſceſſum experiantur.

Ἀποςηρίζειν, firmare, fulcire ſignificat. De malo autem dicitur quod in partem aliquam decumbit & firmatur. Prorrh. 2. (p.419.3.) χωλὸν δὲ γενέσθαι τὸ ἄρθρον ἐς ὃ ἀποςηρίζει ἀναγκαῖον, ἢν ἄρα καὶ περιγίνηται ὁ ἄνθρωπος. at claudum fieri articulum in quem malum firmatum eſt neceſſariò contingit, ſi modo æger ſuperſtes futurus eſt. Intelligitur de membri alicuius ſtupore, qui in grauibus capitis vulneribus obuenit cum febre & delirio. Quòd ſi æger ſuperſtes euadit, claudus tamen articulus in quem malum decubuit futurus eſt. Etſi alii ad vulnus inflictum referunt, mihi tamen ἀπόπληξις & decubitum illum propius reſpicere videtur. Ἀποςηρίγματα aut ςηρίγματα fulcra & ſtabilimenta dicuntur quæcunque ſine deligatione affectæ parti ad eam ſtabiliendam apponuntur à dextris aut ſiniſtris, aut ſupra, aut infra, qualiacunque ea fuerint, ſiue ſuperdentur, ſiue ſubſternantur, veluti caput puluinis aut ceruicalibus, laniſque etiam & pannis mollibus firmatur. Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p.704.25.) Quod autem diſcrimen ἀποςηρίγματα & ἐρμάσματα inter ſe habeant, poſtea in ἐρμάσματα ſcribimus. Ἀποςηρίγματα etiam dicuntur Hippocrati lib. de flatib. (p.120.5.) cõfirmati alteq; in inteſtinis innixi & adhærentes morbi. Hæc enim voluulis, inteſtinorũ cõuolutionibus & torminibus adiunguntur, quæ omnia à flatibus originem ducunt. τῶν δὲ ἄλλων ἀρρωςημάτων ὁκόσοι μὲν αὖ εἰλεοὶ εἰσιν, ἢ εἰλήματα, ἢ ςρόφοι, ἢ ἐπεναποςηρίγματα. Ex aliis autem ægritudinibus quicunque voluuli exiſtunt, aut inteſtinorum conuolutiones, aut tormina, aut alii confirmati ac penitus inhærentes morbi. Etſi certè mihi non parum ſuſpecta eſt illa lectio, quæ tamen omnium exemplariorum conſenſu confirmatur. Nam & Cornarius ἐμφράγματα legiſſe videtur, & oppilationes vertit. Alii vertigines intelligunt. Ego verò ἀναῤῥήγματα legendum exiſtimo, aut pro ἐπεναποςηρίγματα, ἐς τὰ ςήθεα ἀναῤῥήγματα legendum contendo, quòd de his venarum in pectore ruptionibus poſtea agatur, quas à flatibus fieri docet. Zuinggerus per ἀποςηρίγματα infixiones & materiam quandam præter naturã parti inhærentẽ, vel qualitate, vel quãtitate affligentem intelligit, & dolores inteſtinis infixos aut adhærentes.

Ἀποςρακωθεῖσαν ὀςέον dicitur Hippocrati lib. de vuln. cap. (p.450.12.) os ita reſiccatum vt in teſtam mutatum ſit, & in teſtulam abeat, quæ ab alio oſſe facilè dimittitur, oſſe exangui & ſicco reddito medicamentis aridis & cephalicis. τὸ γὰρ τάχιςα ἀποξηρανθὲν καὶ ἀποςρακωθὲν, ὅ τι οὕτω μάλιςα ἀφίςαται ἀπὸ τοῦ ἄλλου ὀςέου τοῦ ἐναίμου καὶ ζῶντος αὐτοῦ. Quod enim citiſſimè reſiccatum eſt

tum est & in testulam abit, ideo ab alio osse vitam & sanguinem habente potissimùm dimittitur. At valde tamen mihi placet ἀποστατικὸς pro ἀφεστικὸς illîc Ionicè legi.

Ἀποστροφὴ conuersionem & in latus commutationem ac inclinationem significare videtur lib. 4. Epid. (p. 330. 39.) ὡς ἂν ἀπὸ ἀποστροφῆς, velut ex conuersione. Significatur enim dextra parte dolor fuisse, qualis ex violenta conuersione, aut in latus inclinatione contingit. Vbi tamen ὑποστροφῆς legisse videntur interpretes.

Ἀποσυριγγοῦν est in fistulam excauari ac velut fistulari. Erotianus apud Hippocr. ἀποσυριγγώθη, ἀπεφυσήθη καθάπερ αἱ πνευματούμεναι σύριγγες, hoc est, perflatæ sunt aut flatu impletæ velut inflatæ fistulæ, de auribus intelligens. Quibus verbis locum lib. de loc. in homine exprimere videtur (p. 66. 48.) ὁκόταν δ' ἐς τὰ ὦτα ῥέῃ, τὸ πρῶτον ὀδύνην παρέχει· βιαίως γὰρ χωρέει· πόνον δὲ παρέχει, ἔστ' ἂν ἀποσυριγγωθῇ. Cùm verò in aures fluxio incubuerit, dolorem prius exhibet. violenter nanque procedit. dolorem autem exhibet, quoad fistula excauata fuerit aut in fistulam abierit, hoc est, aures fistulam contraxerint, aut diuturno vsu fluxio velut occalluerit, aut assuetudinem fecerit, tádemq; suppurarit. Scribitur nanque postea, ἐπὴν δὲ μάθῃ ῥεῖν, οὐκέτι πόνον ποιέει. Vbi autem fluere consueuerit, non amplius infestat. Et paulò post (p. 67. 7.) de eadem in aures fluxione, ἣν δὲ ἀποσυριγγωμένον ἤδη ᾖ καὶ πεπυωμένος ῥέῃ ἰχὼρ πολύς. Vbi verò iam fistula contracta fuerit, & multa purulenta sanies effluxerit. Vbi certe Erotianus ἀποσυριγγώθη legisse mihi videtur, ac de auribus accepisse, quæ velut inflatæ fistulæ flatu impletæ sunt, hoc est, in fistulam versæ. Aliôqui fluxio intelligetur in flatum conuersa, quæ nusquam infestare desinet, nisi flatus discussus fuerit ac velut per fistulam deductus. Idem etiam ἀποσυριγγοῦσα apud Hippocr. οἷον ἀποφυσῶσα, velut inflans exponit. Quod de vena dicitur lib. περὶ ὀστέων φύσιος (p. 63. 7.) ἡ δὲ ἀφειμένη παρὰ τὸ παχὺ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀποσυριγγοῦσα τὴν χολήν. Alia verò ad hepatis crassitudinem procedens, vbi fel inflauit, in fistulam coëgit, hoc est, velut per fistulam deduxit.

Ἀποσυρμαϊσμοῦ quod exponit Erotianus ex Hippocr. Vide postea in Συρμαϊσ.

Ἀποσύρματα desquamata dicuntur & abrasa, aut summæ cutis abrasiones. Est solutæ continuitatis in superficie species, abrasa scilicet cute. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 11.) τὰ ἀποσύρματα καὶ τὰ ἐπικαύματα ἐπιπολῆς, desquamata & ambusta in superficie. & ibidem (v. 21.) & (p. 114. 17.)

Ἀποσφαγὴ mactatio, iugulatio dicitur, vbi iugulum secatur. Sed apud Hippocr. ἀποσφαγαὶ dici videntur vbi laqueo aut vinculo iugulum intercipitur, quod fit in laqueo suffocatis. Sic ergo apud eum legitur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 12. 2.) ὅσα δὲ σαρκώδεά τε καὶ μαλθακά, ἐν τούτοισι νάρκαι τε καὶ πληρώματα, οἷα ἐν τῇσιν ἀποσφαγῇσι γίνεται. Quæ verò partes carnosæ sunt & molles, in iis stupores & repletiones, quales iugulatis, fiunt. Vbi οἱ ἀποσφαγέντες mihi dici videntur quibus iugulum laqueo intercipitur. In iis enim quibus collum vinculo intercipitur, vt laqueo suffocatis, sanguinis & spiritus interceptiones fiunt, quales etiam in venarum ἀπολήψεσι contingunt, vnde & stupores & repletiones oriuntur, sanguine & spiritu intercluso, vase distento & spiritum animalem comprimente. Est autem σφαγὴ iugulum & τὸ κοῖλον οὗ διεστᾶσιν αἱ κλεῖδες, Polluci. Innuere autem videtur Hippocr. partes carnosas & molles concoctis intus flatibus distendi & repleri, deinde etiam ex nimia tumefactione interceptis spiritibus stupores excitari, quales laqueo interceptis aut suffocatis contingunt. Quam interpretationem rectè mihi subolfecisse videtur doctiss. Zuinggerus. Idem etiam ἀποχαλᾶσι legi posse existimat. Mercurialis ἀποσφαγῇσιν apud Hippocr. legendum putat, & ἀποσφαγὰς intelligi vult, (quemadmodum etiam accepit Caluus) glandulas quæ sunt circa iugulum, & continuis fluxionibus stupores huiusmodi ac repletiones & distentiones pati solent. Sed & ἀποσφαγὴ mihi iuguli interceptio quæ vinculo aut laqueo fit, intelligi posse videtur, vt & ἀποσφαγῇσιν apud Hippocr. legatur. Gortheus ἀποσφαγεῖσιν Cõtusis vertit.

Ἀπόσφαγμα exponitur Galeno apud Hippocr. τὸ τρυγῶδες περίηθημα, fæculenta colatura aut excolamentum, quod & ὑπόσφαγμα etiam dicitur. Quam etiam explicationem adhibet Hesychius & Varinus quoque, sed παράθημα vitiosè pro περίηθημα adscribi videtur. Intelligi autem potest sanguis qui supposito vase pecudi iugulatæ defluit & excipitur, & in cibum varia conditura formatur, vt scribit Plinius lib. 28. cap. 14. & Athenæus lib. 7.

Ἀπόσφιγξις est constrictio Hippocrati, vbi fasciæ partem deligatam comprimunt & constringũt. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 686. 17.) & lib. de art. (p. 650. 12.) & lib. de fract. (p. 545. 49.)

Ἀπόσχασις idem quod ἀποσχασμὸς, scarificationem significat & leuem summæ cutis incisuram. Est vbi ἀπόσχασις venæ sectionem denotat, vt lib. 5. Epid. (p. 340. 49. & 341. 3.) ἀπόσχασις βραχίονος, vena in brachio secta. Vbi tamen vitiosè ἀπόστασις legitur, & ἀπόσχασις legendum ex lib. 7. Epid. (p. 362. 9. & 11.) Etsi intelligi põt scarificatio ipsa & cutis dissectio quę fit crebris incisuris, quòd ea veteres ad reuulsionem, deriuationem, & partis vacuationem crebrius quàm venæ sectione vterentur, vt patet ex Apollonio (apud Oribasium cap. 9. lib. 7. Collect.) & lib. 3. Meth. med. Galeni.

Ἀποσχᾶν etiam & ἀποσχάσαι dicitur Hipp. quod est pertundere, secare, scarificare, & de vena pertũdenda ponitur lib. 2. de Morb. (p. 148. 2.) πρῶτον μὲν τὰς φλέβας τὰς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ ἀποσχᾶν, primùm venas sub lingua pertundito. Et lib. 1. de Morb. (p. 138. 25.) τούτῳ ξυμφέρει τὴν φλέβα ἀποσχάσαι τὴν ἐν τῇ χειρὶ, τὴν ἔσω ἐπικαλεομένην, ἢ τὴν ἡπατῖτιν, huic confert venam

manus pertundere lienarem aut iecorariam dictã. Agitur de venæ sectione in pleuritide. Ἀπόσχασις Hesychius etiam φλεβοτομῆσαι exponit, Varinus etiam σχάσαι.

Ἀποτανύσας, ἐκτείνας, protendens, porrigens exponitur Erotiano apud Hippocr. ex lib. de fract. (p. 540. 38.) ἢν μέν τις ἀποτανύσας τὴν χεῖρα ἐν τούτῳ τῷ σχήματι διατείνῃ, si quis porrectam manum eo habitu distendat. Verùm apud Erotianum vitiosè ἀποτανύσας pro ἀποτανύσας legitur. Crebrò autẽ legitur apud Hippocr. ἐκτανύειν pro ἐκτείνειν, vt lib. de fract. (p. 576. 34. & p. 577. 19.) & κατατανύειν (p. 576. 49.) pro κατατείνειν. Quod etiam Homero frequens est.

Ἀπὸ ταὐτομάτου sponte significat Hippocr. interdũ ἐξαίφνης de repente ac copiosè, interdũ etiam χωρὶς αἰτίας τῆς ἔξω, hoc est sine causa externa. Gal. ad aph. 78. lib. 4.

Ἀποπλυματίζειν aut ἀποπηλματίζειν è luto & cœno eruere dicitur, sordes & fœces repurgare. Inuenitur & ἀποπηλματίζω. Lib περὶ εὐσχημοσ. (p. 15. 12.) ἀποπηλματιζόμενος ἐς ἀληθείην πρὸς τὸ ἀποδειχθέν, hoc est, veritatem ad id quod demonstratur repurgantes, certas demonstrationes ad veritatis lucẽ accommodantes, aut veritatem ex luto & tenebris certa demõstratione eruentes, veritatẽ certa demõstratione ab ignorantiæ tenebris vindicãtes. Innuit autẽ Hippocr. optimos & veros Medicos omnẽ operã adhibere debere, vt certis demõstrationibus veritatẽ in lucẽ eruant, & ab ignorãtiæ tenebris cõtra sophistas & personatos Medicos vindicẽt, singulari Philosophiæ & bonarũ disciplinarũ cognitione. Zuinggerus animorũ purgationẽ certa demõstratione prouenientẽ, veritatis studio libẽter admittẽtes, rectè dixit. Cornarius ad veritatẽ ac demonstrationẽ audentes & cõfisos. Vbi ἀποπηλματιζομένους extra lubricum aut cœnũ positos sumpsisse videtur aliter quàm Caluus, qui lubricos dixit. Possunt etiam dici ἀποπηλματιζόμενοι ἐς ἀληθείην, qui veritatem puram & defœcatam, certis demonstrationibus ex arte petitis à sordibus repurgatã, non empiricis aut sophisticis cõmentis & vanitatib. inquinatam sequuntur, eamq; amplectuntur tanquam repurgati.

Ἀποτιμᾶν æstimare significat & pretio pẽdere, vt lib. de art. (p. 608. 2.) οἱ ἄνθρωποι αἰσχροὶ μὴ εἶναι πολλοῦ ἀποτιμῶνται. Homines deformitatem magno pretio redimũt, deformes fieri magno pretio pẽdunt aut magni æstimant, hoc est, deformitatem magno quidem pretio redimendam putant.

Ἀπότοκος abortiuũ significat, ἀπότοκα Hesychius ἀπογεννήσεις γεννημάτων exponit, fœtuũ aut fructuũ progermina, aut exoriẽtia & enascẽtia quædã germina. Lib. de art. (p. 623. 30.) ἀπότοκα νοσημάτων χρονίων τικτόμενα dicũtur, elegãter quæ diuturnos morbos pariũt & efficiũt, quasi quæ morborũ diuturnũ progermina procreent, aut diuturnos morborũ abortiuos. Quẽ locũ haud dubiè mihi videtur subindicare Erotianus cùm scribit apud Hipp. ἀπὸ τόκων νοσημάτων, ἀπὸ γεννήσεως, φησί. Verùm vitiũ subesse apparet, & legendũ, ἀποτόκων νοσημάτων, ἀπογεννήσεις φησί. Vt significet dictos Hipp. velut morborũ abortiuos, quasi procreata germina. (Sic enim abortiuos dicit Pl. lib. 14. cap. 18. fœtus subaudiẽs.) Ac fortè eundẽ Hipp. locũ subodoratus videtur Hesychius, si modo ἀπογεννήσεις νοσημάτων legatur.

Ἀποτρέπεσθαι auerti & reuocari significat aut intrò cõuerti. De suppuratione dicitur, quæ vbi imminere videtur, retro cõuertitur & inhibetur. Lib. 4. Epid. (p. 331. 23.) τούτῳ τρίτῃ ἢ περὶ τρίτην ἐδόκει ἀποπυΐσκειν, ἔπειτα ἀπετράπη. Huic circa tertium diem suppuratio fore videbatur, deinde retro conuersa est.

Ἀποτρόπαια dicũtur sacrificia quæ malorũ auertendorũ causa, & auerruncandæ Deorũ iræ fiunt, itẽ amuleta, quæ appẽsa venena & incantamẽta amoliũtur & arcent. περίαπτα vocantur. Hinc ἀποτρόπαιοι Dii auerruncatores & Veiones, ἀλεξίκακοι dicti, malorũ depulsores & amolitores, qualis Iuppiter, Hercules, Apollo, Terra Hipp. Heroẽs inter Deos & homines medii, qui humanitatis vinculis exoluti in Deorũ numerũ recepti sunt. Lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 108. 35.) ἐπὶ δὲ τοῖσιν ἐναντίοισι, τοῖσιν ἀποτροπαίοισι, καὶ γῇ, καὶ ἥρωσιν ἀποτρόπαια γενέσθαι τὰ χαλεπὰ πάντα. In cõtrariis verò, Diis auerrũcatoribus, vt Terræ & Heroibus, vt grauia omnia auertãt & auerruncent. Sed ἀποτροπαίους legi malim, vt sint ἀποτρόπαιοι qui etiam προστρόπαιοι dicũtur Plutarcho in Symposio, qui sunt malorũ depulsores aut profligatores, & quibus re tristi & ominosa oblata sacrificabant, vt diras arcerẽt ac depellerẽt. Sic enim scribit Plutarchus; καὶ περὶ χεῖρα πράγματα τοῖς προτροπαίοις, ὥς τινος δεινοῦ καὶ μεγάλου συμβάντος. & Diis malorũ depulsoribus negotiũ facessere, velut re quadam graui & magna oblata.

Ἀποφεύγειν aut ἀποφυγεῖν effugere, euadere, liberari. De muliere dicitur quæ à fœtu aut abortu liberatur, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 3.) ἢν δὲ ἀποφύγῃ, vbi verò euaserit aut liberata fuerit. Rursus ibidẽ (v. 19.) καὶ ἀποφυγεῖν αὐτῇ ἐν τῷ τόκῳ, & vt eo liberentur in partu, vbi ἀποφυγεῖν αὐτὴν aut αὐτῆς legere malim. Lib. eodem (p. 241. 30.) καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀποφυγεῖν ἡ γυνὴ τοῦ παιδίου μὴ δύνηται. per multumq; tempus mulier partu liberari nequeat, hoc est, partum edere nequeat, aut diutius in enitendo laboret. ἀποφυγεῖν etiam de secundarum descensu & liberatione dicitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 226. 27. & p. 227. 32.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 42.) ἢν τὰ ὕστερα μὴ δύνηται ἀποφυγεῖν, si secundæ liberari nequeant. hoc est, descendere & repurgari. ἡ ἀπόφευξις τοῦ ἐμβρύου, fœtus absolutio, liberatio, euolutio dicitur Prorrh. 2. (p. 426. 40.)

Ἀποφθείρειν idem quod διαφθείρειν Hippocrati significat quod est fœtum perdere, & de abortione dicitur, vt libr. 1. Epid. (p. 370. 29.) ἦσι δὲ συνεκύρησεν ἐν γαστρὶ ἐχούσῃσι νοσῆσαι πάσαι ἀπέφθειραν, ἃς καὶ ἐγὼ οἶδα. In quas verò prægnantes morbus fere incidit, hæ omnes (quòd sciam) abortione periclitatæ sunt. Vbi ἀποφθείρειν, διαφθείρειν τὰ ἔμβρυα fœtus cor-

tus corrumpere & perdere Galenus exponit. Lib. etiam 2. Epid. (p. 311. 48.) οἷον ἀποφθαρεισέων, αἱ τιτθοὶ προσισχναίνονται. Velut si in abortiones facturis mãmę emacruerint, quod aph. 53. lib. 5. διαφθείρει τὰ ἔμβρυα dicitur, & aph. 37. & 38. lib. 5. ἐκτιτρώσκει. aph. verò 34. lib. eiusdē ἐκτρῶσαι. Celsus cap. 8. lib. 2. partum elidere & partum perdere extulit.

Ἀποφθορὴ etiam apud Hippocr. initio lib. 6. Epid. φθορὴ & ἄμβλωσις exponitur Gal. abortus, abortio, aut abortiuus fœtus. Sic ἀποφθόρια παιδία infantuli fœtus abortio dicitur apud Hippocr. ægr. 10. & 11. lib. 3. Epid. Hinc quoq; ἀπόφθαρμα medicamentum abortum faciens & fœtum excutiens aut perdens dicitur Lib. 5. Epid. (p. 340. 7.) τῇ κ᾽ ἀπὸ εἰκοσὶ τῆς ἡλικίης ἀπόφθαρμα πιούσῃ, ξυνέβη πόνος. Cuidam circa vigesimum ætatis annum post epotum medicamentũ abortũ faciens, dolor contigit. Et lib. 7. Epid.) p. 362. 34.) ἀπόφθαρμα τριακοσταῖον medicamentũ abortum faciens trigesimo conceptus die exhibitum, aut circa trigesimum ętatis annum. Abortiua huiusmodi medicamenta dixisse videtur Plin. lib. 28. cap. 7. his verbis. Quæ Lais & Elephantis inter se contraria prodidere de abortiuis.

Ἀποφράσσεσθαι τὰ ἐπιμήνια menses obturari, impediri, obsepiri, dicuntur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 231. 39.)

Ἀποφυὰς appendix & adnatum, aut quod adnascitur, ramus ac surculus. ἀποφυάδες τῆς φλεβὸς, venæ ramos ac surculos, propagines aut germinationes dicit Hippocr. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 61. 11.) παραφυάδας ibidem vocat (p. 63. 4.) idem quod ἀποφύσεις. Est autem ἀπόφυσις ossis portio extuberãs, instar tuberculi prominens. ἀποφύσεις etiam dicuntur Hippocr. excrescentiæ carneę tantùm in massa carnea & fœtu apparentes, quasiq; processus ac exortus membrorum, & protuberantiæ, non certæ aut exactæ distinctiones, quales in fœtibus masculis contingere dicit Hippocr. lib. περὶ ἐπταμήν. (p. 46. 21.) τὰ δὲ θήλεα ἐς τοῦτον τὸν χρόνον σάρκες φαίνονται ἀποφύσιας μοῦνον ἔχουσαι. fœminæ verò hoc tempore carnes apparent, protuberãtias solùm habentes. Quibus manifestò apparentes membrorum distinctiones in masculis opponit. Caluus non ineleganter hîc ἀποφύσιας carnium torulos appellat. ἀποφύσιας, ἐξοχὰς exponit Hesychius.

Ἀποχρέμπτεσθαι exscreare, sputum screatu reiicere. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 79. 34.) ἀποχρέμπτεσθαι τὰ ἐνεχόμενα quæ intus continentur exscreare. Hinc ἀποχρέμψιες exscreationes, expuitiones dicunt aph. 47. lib. 4. & aph. 71. lib. 7. Philotheus καθάρσεις διὰ φάρυγγος καὶ βραχείας ἀρτηρίας, purgationes quæ per fauces & asperam arteriam fiunt, exponit. πτυάλων ἀναχρέμψιες vocantur in Coac. Prænot. (p. 431. 6.) Idem quoque sonat ἀπόχρεμμα quod ἀπόχρεμψις quod screatu eiectum est, vt lib. de loc. in homine (p. 68. 47.) ἀποχρέμματος ἔτι ἐν τῷ πλεύμονι ἐόντος, sputo adhuc in pulmone hærente. Quē locũ mihi etiam Hesychius subindicare videt' cùm ἀποχρέμματος ἀποπτύσματος exponit.

Ἀποψοφέειν perstrepere, flatum emittere, crepitum ventris edere, pedere significat, vt aph. 19. lib. 6. Epid. sect. 3. ἐν τῇσι δὲ προσόδοισιν εἰσὶν, οἳ ἀποψοφέουσιν, ὡς Ἀρκεσίλαος. In mulierum congressibus quidam crepitum ventris edunt, vt Arcesilaus. Vbi τὸ ἀποψοφέειν, ἐπὶ τῆς φύσης προσίεσθαι de ventris flatu emisso, dici scribit Galenus.

Ἅπτεσθαι, tentari, lædi, vexari, percelli significat Hippocrati, & ἅπτεσθαι τῶν φρενῶν de mentis offensa aut læsione ac desipientia dicitur, vt scribit Gal. Comm. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 82. 47.) ἅπτεσθαι τῶν φρενῶν λέγεται τηνικαῦτα, ὅταν ὁ κάμνων πυρέσσων παραφρονῇ· καὶ νῦν οὖν φρενῶν ἅψιν ἔφη τὴν παραφροσύνην, ἅπτεσθαι τῶν φρενῶν, hoc est, mens tentari tunc dicitur cùm æger febre vexatus desipuerit. Et nunc quoque φρενῶν ἅψιν, hoc est, mentis læsionem desipientiam vocat. frequens autem est huius verbi vsus Hippocr. eoq; frequentius vtitur quàm τῆς ἅψιος nomine, vt ibidem scribit Galenus. Sic ibidem Hippocrates. οὕτω γὰρ ἂν ἧσσον τὸ ἀπὸ τοῦ οἴνου μένος ἅπτοιτο τῆς κεφαλῆς καὶ γνώμης. hoc enim modo vini robur caput mentemq; minus feriet. Rursus eodem lib. (p. 71. 39.) de vino dulci, καὶ ἧσσον φρενῶν ἁπτόμενος, & minus mentem tentat. Et ἅψις φρενῶν mentis læsio, desipientia, vacillatio, ibidem (p. 82. 43.) ὑποπτεύσαντα μέντοι ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισιν, ἢ καρηβαρίην ἰσχυρὴν, ἢ φρενῶν ἅψιν. In huiusmodi verò morbis cùm vehementem capitis grauitatem, vel mentis læsionem fore suspicatus fueris. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 249. 19.) καὶ φρενῶν ἐνῇ ἅψις, & mentis læsio affuerit, vbi aquæ potum consulit Hippocr. Ἅπτεσθαι etiam annecti, adhærescere & agglutinari significat, vt lib. περὶ γυναικείης φύσ. (p. 215. 1.) ἢν αἱ μῆτραι ἅψωνται, vteri si adhæserint, de vteris in coxendicem procumbentibus & conuersis. Non absimili notione dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 103. 55.) ἢν δὲ ἅψηται τῶν ποδῶν ἀλγήματα, si dolores pedes attigerint, vexarint. In Prog. (p. 152. 1.) αἱ ξὺν πυρετῷ ὀδύναι γινόμεναι περὶ τὴν ὀσφὺν τε καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τῶν φρενῶν ἅπτωνται. Lumborum & inferiorum partium dolores qui cum febre affligunt, si septum transuersum attigerint. Vbi scribit Gal. τὸ τῶν φρενῶν ἅπτεσθαι, τινὲς μὲν ἐπὶ τοῦ παραφρονεῖν ἤκουσαν, ὡς εἰ καὶ οὕτως εἶπεν· αἱ δὲ ξὺν πυρετῷ ὀδύναι γινόμεναι περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω χωρία, ἐὰν ἐπαναβᾶσαι παραφροσύνην ἐργάζωνται, χαλεπαί. τινὲς δὲ ἄμεινον τούτων, τὸ μόριον τοῦ σώματος φρένας εἰρῆσθαι φασὶν, ὃ δὴ καὶ διάφραγμα προσαγορεύεται. Nonnulli τὸ φρενῶν ἅπτεσθαι de delirio intellexerunt, non secus ac si dixisset; Lumborum & inferiorum partium dolores qui cum febre affligunt, si sursum ascendentes delirium inferant, molestiam exhibent. At his melius alii, φρένας partem corporis quod septum transuersum dicitur, esse volunt. Qui locus etiam repetitur in Coac. Prænot. (p. 426. 46.)

Ἀπτίστων Erotianus apud Hippocr. ἀλεπίστων, non decorticatorum exponit, locum nimirum lib. περὶ ἀρχ[...] (p. 8. 21.) subindicans, vbi [...] genera ἄρτος ἀπτίστων πυρῶν

ἡ ἐπλισμένων panis ex tritico non decorticato aut decorticato dicitur. πλίσσειν γὰρ λέγεται (vt scribit Erot.) τὸ λεπίζειν καὶ κόπτειν, hoc est, corticem tundendo detrahere & repurgare. Eundemq; locum haud dubiè exprimit Gal. in Exegesi, cùm ἀπλίστων, ὁλοχερῶν, εἰς ὁλοχερῆ ἄλευρα διῃρημένων, ἐλλιπῶς κεκομμένων, μὴ ἀποβεβρασμένων τὰ πιτυρώδες, exponit, hoc est, integrorum, in farinas integras diuisorum, negligenter & imperfectè contusorum, ex quibus furfures detracti non sunt aut secerniculo repurgati. Atque eundem Hippocr. locum procul omni dubio subnotat Hesychius cùm ἀπλίστων ἀκόπων, hoc est, μὴ κεκομμένων non contusorum, aut minimè vitiatorum & integrorum exponit, vt περὶ πυρῶν intelligatur. Dicuntur enim ἄκοπα frumenta aut semina, τὰ μὴ κεκομμένα, καὶ ἀκόπως ἔχοντα τὰ πάθη, integra, minimè vitiata aut corruptioni obnoxia, Theophrasto lib. 4. de caus. plant. cap. vltimo.

Ἄπλυσοι πλευρίτιδες, pleuritides in quibus nihil expuitur. In Coac. Prænot. (p. 435. 5.) αἱ ξηραὶ τῶν πλευριτίδων καὶ ἄπλυσοι χαλεπώταται. Morbi laterales sicci & nihil expuentes sunt molestissimi. Qui locus adumbratur lib. 3. de Morb. (p. 163. 1.) εἰσὶ δὲ καὶ ξηραὶ πλευρίτιδες ἄπλυσοι. χαλεπαὶ δὲ αὗται. Sunt autem siccæ pleuritides in quibus nihil expuitur molestissimæ. Ac ferè ξηραὶ πλευρίτιδες καὶ ἄπλυσοι coniunguntur Hippocrati, quòd earum causam in siccitate idem reponat Lib. 1. de Morb. (p. 138. 21.) γίνεται δὲ καὶ ἄπλυσος περιπλευμονίη καὶ πλευρῖτις, ἄμφω ὑπὸ τῆς αὐτῆς, ὑπὸ ξηρασίης. fit autem pulmonia & pleuritis in qua nihil expuitur, vtraque quidem ex eadem causa, nimirum siccitate. fiunt quoque ab humoribus crassis & lentis pulmonis asperis cartilaginibus (quas βρόγχια dicunt) firmiter adhærentibus, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 352. 55.) ἕτεραι δὲ βῆχες γίνονται ξηραί, διὰ δυσκρασίαν τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἐφ᾽ ὧν οὐδ᾽ αὐτῶν δεῖ τι ἀναπτύειν, δεόμενοι, ἄλλαι δ᾽ αὖ γίνονται μὲν ὑγρῶν περιεχομένων αὐτοῖς ἐκκριθῆναι δεομένων, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκκρίνεται ταῦτα διὰ διττὴν αἰτίαν, ἢ τῷ γλισχρά τ᾽ εἶναι καὶ παχέα, καὶ δυσαποκλύτως ἐμπεπλάσθαι τοῖς κατὰ τὸν πνεύμονα βρόγχοις, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀπλύσων ὀνομαζομένων γίνεται πλευριτίδων. Aliæ verò tusses siccæ oriuntur ex intemperie respirationi destinatorum instrumentorum, in quibus neque est quod expuitione indigeat. Aliæ rursus oriuntur ex contentis quidem in ipsis humoribus vacuationem postulantibus. At hi duabus de causis non excernuntur, vel quòd lenti sint & crassi, adeoque pulmonis cartilaginibus asperis (quas βρόγχους Græci appellant) adhærescant, vt ægrè dissolui queant, quod fit in iis lateris morbis in quibus nihil expuitur, vnde ἄπλυσοι dicuntur.

Ἀπυρομήλη exponit Galenus apud Hippocratem τῇ πυρῆνα μὴ ἐχούσῃ, τουτέστι τῇ μηλωτρίδι, hoc est, specillo nucleum non habente quod μηλωτρὶς dicitur aut μηλωτὶς, id est, auricularium specillum. Est autem ἀπυρομήλη pro ἀπυρηνωμένη aut ἀπύρηνος μήλη.

¶ Ἀραβὴ exponitur Erotiano apud Hippocr. ἡ βλάβη, noxa aut damnum.

Ἄραδος significat Hippocrati eam perturbationem quæ fit in ventriculo ex diuersæ facultatis cibis dum concoquuntur. Lib de rat. vict. in morb. ac. (p. 44. 44.) καὶ οὔτε σύψιν ἔχον, οὔτε ἄραδον κακόν. de ptissana, neque adstrictionem, neque malam perturbationem habet. Vbi Gal. τὸ μηδὲ ἄραδον ἔχειν, μηδεμίαν ἐν τῷ πέττεσθαι ταραχὴν ἐμποιεῖν, exponit, hoc est, nullam in coquendo perturbationem afferre. Rursus ibidem (p. 111. 1.) φακῆς δὲ σύψει καὶ ἄραδον ἐμποιέει. Lens adstringit & turbationem infert. Vbi Galenus ἄραδον significare scribit ταραχήν τινα καὶ οἷον μάχην ἐν τῇ γαστρὶ γινομένην ἐκ τῶν διαφόρων ταῖς δυνάμεσι σιτίων, hoc est, perturbationem quandam ac veluti pugnam in ventriculo ex diuersis facultate cibariis ortam. Sic lib. 4. de Morb. (p. 177. 43.) ἄραδον vocat Hippocrates turbulentum motum ac agitationem ex medicamento purgante inductam. Ἄραδος etiam perturbationem & agitationem internam, quæ in quauis parte sentitur significat apud Hippocratem, vt libr. de capitis vuln. (p. 449. 45.) de osse quod incensum est & inflammationem concepit, φλεγμὸν καὶ ἄραδον ἐμποιέει, ardorem & perturbationem, facit. Sic enim Erotianus apud Hippocratem ἄραδον ταραχώδη κίνησιν καὶ σάλον exponit, turbulentam quandam motionem ac tumultum. Quibus sanè verbis maximè locum Hippocr. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 9. 6.) subindicare mihi videtur, vbi scribitur, ἄλλο δὲ θερμὸν ἄραδον ἔχον. Intelligitur enim calidum magnam turbationem in corpore efficiens, aut turbulentam quandam motionem ac tumultum in corpore excitans, ex Erotiani explicatione. Calidum conturbatorium dixit Gorrbæus, cum pulsatione coniunctum Zuinggerus, tenue Cornarius. Ἄραδος exponitur Hesychio ἡ ἀπὸ τῶν γυμνασίων τῆς καρδίας κίνησις, ex vehementi exercitatione cordis pulsatio. Quam etiam notionem secutus videtur Nicandri Scholiastes in Theriacis, ἄραδον κακὸν κακὴν κίνησιν exponens. ἄραδος γὰρ λέγεται (vt scribit) κίνησις σώματος μετὰ γυμνασίας καὶ ἀλγηδόνος, corporis motus cum exercitatione & dolore. Ab ἀραδέω, quod est commoueo aut conturbo deductum videtur, aut ἀράσσω, quod de his dicitur, quæ dum colliduntur, strepitum edunt. ἀράδηται, κεκίνηται, συγκέχυται, commotum, confusum est, exponit Hesychius, & ἀράδει, θορυβήσει, ταράξει. Idem ἀραδέες, βλαβερὰς, λεπτάς.

Ἀραιὸν τὰ significat & τῷ πυκνῷ crebro, denso & frequẽti opponit, differentiáq; ex quãtitate tẽporis sumptã denotat, vt ἀραιὸν πνεῦμα spirit rarus lib. 1. Epid. ægr. 1. 2. & 11. qui longo tempore

tempore trahitur, & denso ac crebro opponitur, τὸ διὰ πολλοῦ, καὶ τὸ ἐκ διὰ πολλοῦ χρόνου exponit Galenus Com. 1. in Progn. (p. 129.22.) & Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 384.34.) & lib. περὶ δυσπν. (vt scripsimus nostris in lib. 1. Epid. Annot.) Erotianus τὸ ἐκ διαστήματος καὶ μὴ ἐπιταχυνόμενον explicat, spirationem quæ ex interuallis trahitur neque vrget, quam mente captis & delirantibus adscribit Hippocr. Neque verò longè absimili notione ἀραιὰ ἀλγήματα dolores rari, leues, non continui sed intermittentes, aut ex interuallis repetentes dicuntur in Prorrh. (p. 177.20.) τὰ ἀραιὰ κατὰ πλευρὸν ἀλγήματα, παραφροσύνην σημαίνει. Leues lateris dolores delirium significãt. Quem mihi locum procul omni dubio exprimere videtur Erotianus, cùm ἀραιὸν ἄλγημα, τὸ ἐκ διαστήματος, καὶ μὴ ἐπιταχυνόμενον exponit, dolorem intermittentem, non vrgentem. Nam per ἐνθάδε subobscurè Prorrh. librum denotat Erot. cùm scribit. ἀλλ' ἐνθάδε μὲν καὶ ἐν α΄ Ἐπιδημιῶν ἀραιὸν λέγει τὸ ἐκ διαστήματος καὶ μὴ ἐπιταχυνόμενον· καὶ ἐνθάδε μὲν ἄλγημα σημαίνει, ἐκεῖ δὲ πνεῦμα. Idem quoque Erotianus ἀραιὰ illic Bacchium λεπτὰ ἀλγήματα accipere scribit, tenues dolores, quosdam etiam πυκνὰ καὶ στενὰ, crebros & angustos, adductis in testimonium Hom. verbis, — ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστι, tenuis & angustus est ingressus & quod de Lupis præda satiatis scribitur Il. π. (v. 161.) λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσι μέλαν ὕδωρ, linguis tenuibus lambentes nigram aquam. λεπταῖς enim illîc exponunt tenues, hoc est, raras & spongiosas linguas, Eustathius tamen στερεαῖς.

Ἀραιὰ σώματα ἢ μόρια partes corporis raræ, laxæ & molles dicuntur Hippocr. quæ corpus aliquod heterogeneum subiens facilè recipiunt, vt humores. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 11.27. & 40.) σπογγοειδέα τε καὶ ἀραιὰ, partes corporis spongiosæ & laxæ, velut pulmo, lien & mammæ, quibus τὸ πυκνὸν opponit, (ibidem v. 44.) Erotianus quoque apud Hipp. ex lib. 1. περὶ γυναικείων. (p. 231.46.) & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς σώματα ἀραιὰ καὶ ἔναιμα, corpora rara & sanguinea, adfert. Nisi si σώματα pro σχήματα legisse videtur Erot. certe ἔναιμα pro ἔνιμα vitiosè scribitur, nisi si μανὰ potiùs legi debet, vt subindicetur locus lib. eiusdem (p. 11.27.) Et certe eodem lib. (p. 12.5.) μαλθακὸν καὶ ἀραιὸν, ἁπαλόν τε καὶ πηλὸς καὶ ἔναιμον de hepate dicitur, molle, rarum, tenerum & floridum, succulentum ac sanguineum.

Ἀραιὰ ὀστέα ossa rara & laxa dicuntur lib. de art. (p. 604.44.) quę plurimis in superficie meatibus ac cauernulis referta sunt. τὰ διεστῶτα ἀλλήλων, inter se dissita & distincta, exponit Erot. hoc est, non compacta aut densa. Sic enim τὸ ἀραιὸν καὶ πυκνὸν propria significatione in sese opponitur, vt disertis verbis exprimit Gal. lib. 2. περὶ ὑγιεινῶν (p. 238.2.) τὸ μὲν οὖν κυρίως ἀραιόν ἐστι τὸ μεγάλοις διαλαμβανόμενον πόροις, ὥσπερ γε καὶ πυκνὸν, τὸ μικροῖς· τὸ δ' ἐκ μεταφορᾶς, ἢ καταχρήσεως, ἢ ὅπως ἂν ἐθέλοις ὀνομάζειν, καὶ κατὰ τὸ κεχυμένου τε καὶ πεπιλημένου λέγεται. κατὰ τοῦτο γοῦν ἐστιν ὅτε τὸν μὲν ἀέρα καὶ τὸ πῦρ, ἀραιά· τὸ δ' ὕδωρ καὶ τὴν γῆν, πυκνὰ λέγομεν, ἐπ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τὰς εἰρημένας προσηγορίας ἐπιφέροντες, ἡνωμένα τε καὶ ὁμοιομερῆ τὴν φύσιν ὑπάρχοντα, καὶ μηδενὶ διαλαμβανόμενα πόρῳ. Propriè igitur rarum est quod magnos meatus obtinet, quemadmodum densum quod paruos. Ex translatione verò siue abusione, aut quocunque modo appellare velis, de laxo & coacto dicitur. Hac ergo ratione interdum quidem aërem & ignem rara esse corpora dicimus, aquam autem & terram densa, translatis ad ipsa elementa appellationibus, quæ tamen vnita sunt & natura similaribus partibus constant, nec vllos meatus obtinent.

Ἀρακίδας πυροὺς ἀρακίσκους, hoc est, triticea semina aut legumina ἀράκων specie, exponit Galenus apud Hippocr. ὄσπριον δέ ἐστιν ὁ ἄρακος leguminis species de quo agitur lib. 1. de alim. fac. cap. 17. & 27.

Ἀραχνιοῦν est araneæ telas imitari, & multis tenuibus staminibus veluti aranearum telis intexere. Gal. in Exegesi ἠραχνίωσεν apud Hippocr. λεπτοῖς ἅμα καὶ πολλοῖς φλεβίοις, ὥσπερ ἀράχνης ὑφάσματα, διαπέπλοχε, exponit, hoc est, tenuibus simul & multis venulis, velut araneæ telas implicauit aut intertexuit. Quibus verbis locum lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 63.10.) exponere & subindicare mihi videtur. ἐντεῦθεν δὲ καταδύεται ἐς τὸ εἴσω, καὶ ἠράχνιωκε τὸν σπλῆνα ἐναίμοισι φλεβίοισι. Inde internam lienis partem subiit, & tanquam aranearum telas venulis sanguine plenis implicauit aut intertexuit. aut, Inde internam partem subiit, & sanguinolentis lienis venulis velut araneæ telas attexuit. Ἀραχνιῶδές τι ἐὸν ἐν τοῖσιν ἐν παρισθμίοισιν ἕλκεσιν, οὐκ ἀγαθὸν, araneosum quiddã in tonsillarum vlceribus malum denotans, hoc est, sordes quædam aranearum telis similis, Lib. περὶ ὀδοντοφυΐης (p. 54.11.)

Ἀραχνιῶδες οὖρον vrina araneorum telis similia quædam habens, quæ supra innatantem habet pinguedinem, colliquationem indicans, In Coac. Prænot. (p. 442.38. Celsus cap. 8. lib. 2. vrinam quædam araneis similia subsidentia ostendentem dixit.

Ἀρβύλαι exponuntur Galeno in Exeg. ὑποδήματα τὰ βαθέα calcei alti & profundi. Nimirum ex lib. de art. (p. 644.2.) ἀρβύλαι ἐπιτηδειόταται αἱ πηλοπάτιδες καλεόμεναι. accommodatissimi erunt calcei Arbylæ dictæ πηλοπάτιδες, quòd iis lutum calcetur. Vbi Gal. ἀρβύλας esse scribit κοῖλον ὑπόδημα καὶ περιεσφιγμένον ἀκριβῶς ὅλῳ τῷ ποδὶ, μέχρι τῶν σφυρῶν. calceamenti genus concauum, quod arctè pedem totũ ad malleolos vsque constringit. Quales esse videntur Latinis perones aut socci. Vnde quòd iis per lutum ingrediantur vt arctè constrictis, ἀρβύλαι πηλοπάτιδες aut πηλοβάτιδες dicuntur, Arbylæ lutigradæ aut luticalcæ, quòd iis aptissimè lutum calcari queat. Ἀρβύλαι Erotiano vt & Hesychio ὑποδήματος εἶδος, calcei genus exponuntur. Theocriti Scholiastes Idyll. 7. ἀρβύλην εἶδος ὑποδήματος ἀπὸ τοῦ ἁρμόζειν esse scribit. Pollux cap. 22. lib. 7. ἀρβύλην ὑπόδημα εὐτελὲς τὴν ἐργασίαν, non operosum ad-

modum calceamentum esse scribit, quod alii πελοστῶς εἰργασμένων dicunt, curiosius compositum, fortè quòd toti pedi aptissimè quadret, eúmque curiosius constringat. Idem quoq; ex Æschylo in Phœnissis πίλωσ᾽ ἔχουσι εὐθέτως ἐν ἀρβύλαις, adducit. Euripidis Scholiastes in Oreste, ἀρβύλην ὑπόδημα, εἶδος κοῖλον καὶ βαθὺ esse scribit. Quam notionem secutus quidem videtur Galenus. Eum Euripidis locum adducens Nicandri Scholiastes in Theriacis, ἀρβύλαις legit, quod alii ἀρβύλαις habent. Sunt & ἀρβυλίδες Theocr. Idyll. 7. idem quod ἀρβύλαι.

Ἄργεμον aut ἄργεμος & ἄργεμα dicitur vlcusculum in iridis oculi circulo nascens, Latinis albugo nominatur. Author Defin. Medicarum. ἀργεμόν ἐστιν ἕλκωσις κατὰ μὲν τὸ μέλαν λευκὴ φαινομένη, κατὰ δὲ τὸ λευκὸν ὑπέρυθρος. Argemon est vlceratio in oculi quidem nigro alba apparens, in candido verò subrubra. Isagoges seu Medici author. ἀργεμόν ἐστιν ὅταν κατὰ τὸν τῆς ἴρεως κύκλον καὶ τὸ λευκὸν, ἐνίοτε δὲ τὸ μέλαν, ἕλκος γίνεται στρογγύλον καὶ ὑπόλευκον. Argemon in iridis circulo, vel albo, interdum etiam nigro, vlcus rotundum & subalbidum oritur. Paulus Ægineta lib. 3. cap. 22. ἄργεμον (ἕλκος) τὸ ἐπὶ τοῦ τῆς ἴρεως κύκλου γινόμενον, ἐπιλαμβάνον τι καὶ τοῦ περιξ, ὥστε κατὰ μὲν τὸ ἔξω τῆς ἴρεως ἐρυθρὸν φαίνεσθαι, κατὰ δὲ τὸ ἔνδον, λευκόν. Argemon vlcus in iridis circulo obortum, ambientia comprehendens, vt etiam circa exteriorem iridis partem rubicundum, circa internam verò candidum appareat. Erotianus apud Hippocr. ἄργεμον exponit πάθος τι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκωματῶδες, ὃ δὴ ἐκ τῆς παρεπομένης λευκότητος ὠνομάσθη. Oculi affectum ex albore quodam contractum, indeque nomen deductum. Vnde & Latinis Albugo dicitur. Ac videtur Erotiani explicatio ad Hippocr. lib. de Loc. in homine referri, cùm inter ea accenseatur quæ ab eodem ex eo libro explicantur, atque eum locum proprio quodam modo respicere qui de oculi ruptione ex fluxione agit, (p. 67. 45.) & in omnibus exemplaribus Lacuna insignitus ac asterisco subnotatus virium subolet. Sic autem legitur. ὅταν δὲ ἀφ᾽ ἐπιγίμον δακρύειν τὸν ὀφθαλμὸν ἀρήγει, nullo certe sensu. At nisi me coniectura fallit, legendum existimo, ὅταν δὲ ἄργεμον ᾖ, δακρύειν τὸν ὀφθαλμὸν ἀρήγει, hoc sensu: Cùm verò albugo fuerit, lachrymæ oculo conducunt, quòd excitatæ lachrymæ tenuem adhuc & recentem ex oculi ruptione contingentem albuginem subluere possint. Quòd nisi me Erotiani authoritas ad eam lectionem impelleret, non illubenter legerem, ὅταν δὲ ὁ ἐπάργεμος ᾖ, quòd ἐπάργεμος dicatur qui albugine laborat, aut ipse etiam oculi affectus. Scribit namque Pollux lib. 2. ἄργεμος τὸ λεύκωμα, καὶ ὁ τοῦτ᾽ ἔχων ἄνθρωπος ἐπάργεμος. Hesychio quoque ἐπάργεμος νόσος ὀφθαλμῶν explicatur, & ἐπάργεμα ὄμματα, πεπηρωμένα ὑπὸ λευκωμάτων, καὶ πάντα δὲ τὰ τυφλὰ καὶ ἀφώτιστα, oculi ab albuginibus prorsus excæcati. Cornarius certe & Caluus, & qui postea secuti sunt interpretes, vt lacunam expleant, ὅταν δὲ ἀφ᾽ ἐπιγίμου, legunt, vt de oculo humore pleno & turgente intelligatur, verùm nullo sensu, vt satis apparet. Ἀργέμωτα autem dicuntur Hesychio, τὰ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν λευκώματα: & ἀργέμων, τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς λευκωμάτων, apud eundem exponitur. Varinus quoque ἄργεμοι exponit, τὸ κατὰ πάθος γινόμενον λεύκωμα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, παρὰ τὸ ἀργὸν ὃ σημαίνει τὸ λευκόν. Est in Nothis adscriptis post lib. περὶ ἀφόρων (p. 300. 48.) medicamentum πρὸς ἄργεμον. apud Hippocr.

Ἀργὸς inelaboratum significat & non præparatum, vt ἀργὸς ἄργυρος dicitur argentum infectum, non elaboratum, ἀνέργαστος. ἀργὸς autem quasi ἄεργος. Sic ἀργοὶ πυροὶ apud Hippocr. triticum inelaboratum, hoc est, crudum, nec molitum aut præparatum, quale ex area tollitur, Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8. 7.) ἦδος δὲ πυροὺς ἐσθίειν ὡς ἂν ἀπὸ τῆς ἅλω αἴρῃ, ὠμοὺς καὶ ἀργούς. Edat autem ille triticum crudum & illaboratum, quale ex area sustulit. ἀργὰ ἀγύμναστα ἢ λευκὰ apud Hippocr. exponit Erotianus, vt & ἀργὸς otiosus, cessans & feriatus dicitur, Hesychio βραδὺς, μωλὸς, (sic enim potius lego quàm μυλὸς) tardus, hebes exponitur, Varino νωθρὸς δυσπίνητος, ἢ ἀνένεργητος. Ἀργέστερον autem quod Galeno exponitur ἀτερπέστερον ἢ ἀηδέστερον, διὰ τὸ μηδὲν εἴκειν, hoc est, iniucundum aut insuaue, quòd nihil cedat, Com. 2. in lib. de fract. (p. 554. 22.) haud dubiè vitiosè pro ἀτεργέστερον legitur, vt postea scribimus, pro quo etiam antea ἀπεργέστερον ex Erotiano posuimus. Ἀργὴς autem apud Hippocr. serpentis nomen esse videtur Lib. 5. Epid. (p. 342. 11.) τούτῳ ὄφις ἐς τὸ σόμα παρεισέδυεν ἀργής, cuius in os serpens Arges dictus subiit. Quem nimirum locum subindicans Gal. in Exeg. scribit, ἀργὴς, ὄφις τις οὕτως ὀνομαζόμενος. Arges serpens quidam sic dictus. Quod etiam à Varino repetitur. Pro quo quidam ἀργῆς scribunt. Est & ἀργὴς Draconis epithetum Hesychio, vt in eo quod adducitur ab eo, ἀργῆν ἐπέφνεν ὄφιν, vnde & Ἀργειφόντης apud poëtas Mercurius Pausaniæ dicitur ὀφιοκτόνος, quòd ἀργῆν quidam appellant τὸν ὄφιν, vt refert Eustathius. Pro quo ἀργᾶς aut ἀργᾶς Doricè dicitur. ἀργᾶς etiam Hesychio ὄφις exponitur. Harpocration quoque annotat Dores ἀργᾶν vocasse τὸν ὄφιν. Timarchum tamen Rhodiũ scribere ἀργᾶν esse γένος τῶν ὄφεων, serpentum genus quoddam. Hesychius etiam addit Demosthenem conuitiosè ab Æschine appellatum esse ἀργᾶν. Cuius rei meminit Plutarchus in Demosthene, sed ἄργαν scribit. Eoq; nomine sic appellatum vero est simile ob dictionis vehementiam, aut morum feritatem & amarulentiam. ἀργᾶς enim δεινὸς exponitur Varino ex Suda, & μελῳδὸς τὸ πρῶτον. ἀργᾶν γὰρ τὸν ὄφιν ἐκάλεσαν οἱ ἀρχαῖοι. Qua ratione & ἀργὴς quibusdam adiectiuè sumitur apud Hippocratem.

Ἀργυρεῖ ἄνθος argenti spuma seu flos dicitur, quo vtitur Hip. ad vteri vlcera cum vino & aqua subluenda lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 222. 2.)

Ἀργὲλ-

Ἀρδαλῶσαι inquinare, fœdare, conspurcare, intingere significat, τὸ ῥυπᾶσαι exponitur Galeno in Exeg. vt & Erotiano μολῦναι & ῥυπᾶναι, fœdare, sorde inquinare. Ἄρδαλος Galeno ῥύπος τις & ἀκαθαρσία dicitur, sordes & impuritas. Erotiano verò ἄρδαλος ῥύπος ἢ μολυσμὸς, sordes & inquinamentum. Idemque adscribit ἄρδαλον ἄνθρωπον dici τὸν μὴ καθαρῶς ζῶντα immundè viuentem. Apud Hesychium ἄρδα μολυσμὸν significat, & ἄρδαλος μόλυσμα· ἀρδαλώμενος verò ῥυπαινόμενος. Idem quoque ἀρδάλους εἰκαίους exponit, vulgares, communes, aut viles. Varinus etiam ἀρδαλῶσαι μολῦναι. Videtur autem esse popularis quædam dictio, vt ἄρδαλος conspurcatum, coinquinatum & fœtidum significat, velut populares nostri de ouo putri ac putido hanc vocem efferunt. Vsurpatur Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 227.14.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239.4.) ὀθόνιον ἀρδαλώσας de linteo imbuto & intincto resina & æris flore melle dilutis, quasi ea mixtura inquinato & conspurcato.

Ἄρδω adaquo significat, aquatum duco, irrigo. Hesychius ἀρδεύει ποτίζει explicat, vt & ἄρδει, ἀρδεύει ποτίζει. Vtitur hac dictione sæpius Hippocr. lib. de Loc. in homine, vt (pag. 63.33.) ἡ κοιλίη ἄρδει τῇ ὑγρότητι τὸ σῶμα τῇ ἀπὸ τῶν σιτίων τῶν προσφερομένων. Ventriculus humiditate ciborum ingestorum corpus irrigat. Et rursus (pag. 64.17.) de venis temporalibus, μοῦναι γὰρ αὗται οὐκ ἄρδουσι τῶν φλεβῶν, ἀλλ' ἀποτρέπεται ἐξ αὐτῶν τὸ αἷμα. Ex venis enim hæ solæ sanguine non rigantur, sed auersus est ab ipsis sanguis, hoc est, sanguine non madent, neque sanguinem habent. Rursus (p. 65.48.) ἔπειτα ὥσπερ πολλὴ χιὼν νεμομένη, καὶ οὐκ ἀρδομένη ἐκ τῆς σαρκὸς, ἀεὶ ξηραίνεται. Deinde vt multa & valde sparsa, aut ex carne irrigata, semper resiccatur. Et (p. 66.32.) τὴν δ' ὄπισθεν ἄρδει σάρκα, posteriorem carnem irrigat. Lib. quoque περὶ σαρκῶν (pag. 42.13.) ἀρδόμενα γὰρ ὑπὸ τῆς τροφῆς αὔξεται ἕκαστα. Irrigata enim ab alimento singula augmentum capiunt. Et lib. 2. περὶ διαίτης (p. 96.21 & 26.) ἀρδόμενα χωρία loci irrigui. Lib. etiam περὶ καρδίης (p. 55.31.) de duobus cordis ventriculis. καὶ οἱ ποταμοὶ ἐνταῦθα ἀνὰ τὸ σῶμα, τοῖσιν ἄρδεται τὸ σκῆνος. & flumina hîc sũt quibus totum corpus irrigatur.

Ἀρετὴ σώματος, corporis virtus ac robur, inuicta animi constantia & firmitas, qua quidam grauissimas offensas perferunt. Prorrhet. 2. (p. 429.2.) ἢν μὴ παντάπασι ἤ τῶν καλλίστων τι σημείων ἐπιγένηται, ἢ σώματος ἀρετὴ ὑπόκειται. nisi aut prorsus optimum aliquod signum superueniat, aut corporis virtus subsit, hoc est, indefessum naturæ ac virium corporis robur.

Ἀρθρῖτις articulorum dolor cum tumore, ex humorum fluxione excitatus dicitur, aut morbus articularis, interdum quidem omnibus articulis communis, interdum verò quorundam membrorum articulos solos occupans. Est enim (vt scribit Aretæus cap. 12. lib. 2. de signis τῶν χρον. παθ.) ξυνὸς μὲν ἁπάντων τῶν ἄρθρων πόνος ἡ ἀρθρῖτις. ἀλλὰ ποδῶν μὲν ποδάγρην καλέομεν, ἰσχιάδα δὲ ἰσχίων, χειράγρην δὲ χειρῶν. Arthritis aut articulorum morbus, communis omnium articulorum dolor est, verùm pedum dolorem, podagram: vt coxendicum, ischiada: & manuum, chiragram vocamus. Quod etiam scribit Gal. lib. 10. Comp. med. κατὰ τόπους (p. 307.28.) ἐκ τοῦ γένους τῆς ἀρθρίτιδος ἡ ἰσχιάς ἐστι καὶ ποδάγρα. ὅπερ γὰρ ἐν ἅπασι τοῖς ἄρθροις ἡ ἀρθρῖτίς ἐστιν, τοῦτ' ἐφ' ἑνὸς μὲν τοῦ κατ' ἰσχίον, ἰσχιάδα καλοῦσιν, ἐπὶ ποδὸς δὲ ποδάγραν. Ex genere articularis morbi est tum ischias, tum podagra. Quod enim in omnibus est articulis articularis morbus, hoc in vno iuxta coxendicem articulo ischiada, hoc est, coxarium morbũ, in pede verò podagram vocant. Hippocr. lib. περὶ παθῶν (pag. 185.5.) ἀρθρῖτις νοῦσος ὅταν ἔχῃ, λαμβάνει πῦρ καὶ ὀδύνη τὰ ἄρθρα τοῦ σώματος, λαμβάνει δὲ καὶ ὀξέη· καὶ ἐς ἄλλο τε ἄλλο τῶν ἄρθρων ὀξύτεραί τε καὶ μαλακώτεραι καθιστρίζουσιν αἱ ὀδύναι. Articularis morbus cùm corripuerit, calor & dolor corporis articulos inuadit. Corripit autem etiam acutus, & in alium atque alium articulum, tum remissiores, tum etiam intensiores dolores incumbunt. Est & authori Definit. Med. (pag. 398.52.) ἀρθρῖτις φλεγμονὴ συνισταμένη περὶ τοῖς ἄρθροις ἔμμονος, πόνον ἰσχυρὸν ἐπιφέρουσα πασχόντων νεύρων, stabilis in articulis consistens inflammatio, neruis affectis vehementem dolorem afferens. Ἀρθρῖτις interdum per ἄρθρων πόνους significatur Hippocrati, vt aph. 31. lib. 3. interdum quoque impropriè omnem articulorum dolorem denotat, aut difficilem quendam motum cum dolore coniunctum, aph. 16. lib. 3. Vbi scribit Gal. τίνας οὖν εἴρηκεν ἀρθρίτιδας ἐν τοῖς αὐχμοῖς γίνεσθαι ζητητέον. εἰ γὰρ ἄμετροι γεννηθέντες δαπανήσειαν ἐκ τῶν ἄρθρων τὴν ὑγρότητα, δυσκινησίαν μέν τινα κατὰ ξηρότητα ποιήσουσιν, ἴσως δὲ ἄν ποτε καὶ ἄλγημα· τὴν μέντοι καλουμένην ἀρθρῖτιν οὐκ ἂν ἐργάσαιντο, πλὴν εἰ πᾶν ἄρθρων ἄλγημα καλεῖν τις τοῦτο ἐθέλοι. Quasnam igitur arthritidas per squalores fieri dixerit, inuestigandum. Si enim tanti fuerint vt articulorum humiditatem consumpserint, difficilẽ quandam sanè præ siccitate motionem, & verò etiam dolorem forte interdum effecerint, at arthritim appellatam affectionem haudquaquam commiserint, nisi quis omnem articulorum dolorem hoc nomine donare velit. Ἄρθρων πόνοι & εἰς ἄρθρα πόνοι dicuntur articulorum dolores & labores ex humorum crassiorum, frigidorum & crudorum in articulos decubitu in febrib. longis, aph. 44. & 45. lib. 4. & Coac. Pren. (p. 427.9.) ἀποστήματα ἢ ἀποσκήμματα vocatur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 100.23.) & aph. 1. sect. 4. lib. 6. Epid. vt & aph. 74. li. 4. Ἀρθριτικὸς eum significat qui articulariis dolorib. conflictatur, aph. 3. li. 6. Epid. sect. 4. etsi Gal. illic scribit ischiadicũ, hoc est coxẽdicis morbo laborantẽ ex Græcorũ consuetudine arthriticũ quibusdã dici. Sic enim ex partis cuiusdã affectæ nomine ἀρθρῖτις ipsa sæpe intelligit. vt per τὰ ποδαγρικὰ νοσήματα aph. 49. & 55. li. 6. Ἀρθρικὸν exponit Gal. in Ex. apud Hip. τὸ τοῖς ἄρθροις ἁρμόζοντα, ac νόμον mihi subintelligere vr̃, vt legẽ articularẽ subaudias, iuxta quã luxatorũ articulor. deligatio fieri debeat,

& locus lib. de art. (p.598.54.) ſubnotetur, ἴησις δὲ ὀθονίοισι κατὰ τὸν νόμον τὸν ἀρθρικόν. Curatio verò per lintea lege articulari fieri debet. Vbi tamen paſſim ἀρθριτικὸν legitur. Sic quidam apud M. Tullium arthricum cocum dictũ volunt lib. 9. Epiſt. ad Pætum, (cùm tamen ferè omnia exemplaria arthriticum legant) articulari morbo laborãtem aut podagra, quem ex pedibus laborare ibidem dicit.

Ἄρθρον eſt naturalis oſſium ſyntaxis, Galeno lib. de oſſibus, aut ὀστῶν κατὰ φύσιν κινουμένων συμβολή, oſſium quæ motũ à natura ſortita ſunt compages & coniunctio, authori Definit. Medic. (p.403.7.) & ἡ τῶν ὀστῶν σύνθεσις πρὸς τὸ κινεῖσθαι, oſſium compoſitio ad motũ comparata, authori Iſagoges (pag. 378.48.) At ſæpe ἄρθρον Hippocrates vocat alterius ex cohærentibus oſſibus extremum, quod in propinqui oſſis cauitatem & ſinum inſeritur. Galenus lib. de Oſſibus Ἱπποκράτης θατέρου τῶν συνταττομένων ὀστῶν τὸ πέρας ἄρθρον ὀνομάζει πολλάκις. οὐ μὴν ὁπότερόν γε ἔτυχεν, ἀλλὰ τὸ περιφερές τε καὶ τῇ κοιλότητι τοῦ πλησιάζοντος ἐμβεβηκός. Hippocrates alterius cohærentium oſſium extremum ſæpe articulum vocat, non tamen quodlibet, ſed quod eſt rotundum & in propinqui oſſis cauitatem inſeritur. Et Com. 2. in lib. de fract. (p.551.28.) ἐκ τῶν τοιούτων αὐτοῦ λέξεων ὁρμώμενοί τινες, ἄρθρον καλεῖν αὐτὸν φάσκουσι, τὰ πέρατα τῶν διηρθρωμένων πρὸς τὰς κοιλότητας ὀστῶν, ὥστε τὸ μὲν σύμπαν διάρθρωσιν καλεῖσθαι, καθ᾽ ὃ συντάττεται πρὸς ἀλλήλοις τὰ πέρατα τῶν κινουμένων ὀστῶν ἐν ταῖς ἐκτάσεσί τε καὶ κάμψεσιν. αὐτῶν δὲ τῶν ὀστῶν, ἑκατέρου τοῦ μὲν ἐμβαίνοντος τὸ πέρας ἄρθρον, τοῦ δ᾽ ὑποδεχομένου τὴν κοιλότητα, κοτύλην ἢ γλήνην ὀνομάζειν αὐτόν. His huiuſmodi dictionibus inducti quidam articulum eum vocare dicunt oſſium extrema quæ in cauitates dearticulantur, ita vt id totum quidem quod cõnexis inter ſe oſſium finibus in extenſionibus aut inflexionibus mouetur, διάρθρωσις aut dearticulatio vocetur. Ipſorum verò oſſium alterius extremum quod inſeritur, articulum, eius autem quod excipit cauitatem, κοτύλην, hoc eſt, acetabulum, aut γλήνην pupillam, ab eo vocari aſſerant. Rurſuſque Com. 3. in lib. de fract. (p.573.1.) εἰκότως οὖν ὁ Ἱπποκράτης τῶν διαρθρουμένων ἀλλήλοις ὀστῶν ἄρθρον ὀνομάζων, οὐ τὸ δεχόμενον τὴν πλησιάζουσαν ἐξοχήν, ἀλλὰ τὸ στηριζόμενον ἐν τῇ κοιλότητι. Iure igitur Hippocrates articulationẽ oſſium inter ſe iunctorum articulum vocãs, non id quod eminentiam excipit, ſed quod in alterius cauitatem firmatur. Et Com. 1. in lib. de art. (p.578.42.) ὅτι τῶν διαρθρουμένων ὀστῶν ἀλλήλοις ἄρθρον ὀνομάζειν εἴωθεν, οὐ τὴν ὑποδεχομένην κοιλότητα τὸ τοῦ πλησιάζοντος ὀστοῦ πέρας, ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ πέρας, εἴρηται μὲν κατὰ τὸν ἔμπροσθεν ἤδη λόγον. Ex oſſibus inter ſe per articulationem coniunctis, eum articulum appellare conſueuiſſe, non eam cauitatem quæ propinqui oſſis extremitatem in ſe excipit, verùm extremitatem ipſam, ſuperiore libro à nobis iam quidem dictum eſt. Erotianus quoque apud Hippoc. hanc geminam τοῦ ἄρθρου notionem agnoſcit & explicat, cùm ſcribit. ἰδίως τὰς συμβολὰς τῶν ὀστῶν ἄρθρα καλεῖ, δι᾽ ὧν φησιν· αἱ δὲ χεῖρες ἄρθρα ἔχουσι πολλά. ὁκόσα γὰρ ὀστέοισι ξυμβάλλουσι, πάντα ἄρθρα ποιέουσι. ποτὲ δὲ ἑκάτερον μέρος ὀστέου, τὸ μέλλον συμβάλλεσθαι ὅταν λέγῃ. ἐν πᾶσιν ἰσχίοισιν ἄρθρα δύο εἰσὶν αἱ κοτύλαι καλούμεναι, hoc eſt, Propriè oſſiũ inter ſe commiſſiones ἄρθρα vocat, in his quæ ſcribit. Manus autem multos habent articulos. Quæ enim oſſibus inter ſe committuntur, ea omnia articulos efficiunt. Interdum verò alteram oſſis partem quæ committi debet, vt cùm dicit. In coxendicibus verò duo ſunt articuli, κοτύλαι hoc eſt, acetabula dicta. Quę certè loca ex lib. de Loc. in homine ſumpta ſunt. (p.65.22. & 29.) Lib. περὶ πήχεος (p.3.33.) ἄρθρα dicuntur ἐν οἷσιν αἱ συμβολαὶ τῶν κινουμένων ὀστέων ἐγκλείονται, in quibus oſſium quæ mouentur compagines ac commiſſuræ vertuntur. Lib. quoque de Loc. in homine (p.65.26.) ὅσα γὰρ ὀστέα πρὸς ἑωυτὰ συμβάλλουσι πάντα ἄρθρα ποιέουσι. Quæcunque enim oſſa inter ſe committuntur, omnia articulum efficiunt. Quod etiam aliter legiſſe Erotianum paulò antè adſcripſimus. At verò pro oſſis extremo quod in alterius ſinum inſeritur ἄρθρον ſæpe ponitur Hippocrati. Lib. de fract. (p.551.23.) ῥηΐδιον ἤδη τὸ ἄρθρον ἐμβαλεῖν, articulus promptè reponitur. Rurſus ibidem (p.572.53.) τὸ τοῦ μηροῦ ἄρθρον, femoris articulum vocat, femoris extremitatem quæ tibiæ cauitatibus inſeritur. Sic initio lib. de art. (pag.578.40.) ὤμου ἄρθρον humeri articulus dicitur, humeri caput quod in extremitatem ceruicis lati ſcapularum oſſis inſeritur. Ἄρθρα τῶν σπονδύλων vocat etiam Hip. articulos in vertebris, quibus per eos proceſſus qui ſunt ad latera inter ſe committuntur. τὰ ἄρθρα τὰ ἐνηλλαγμένα dicuntur lib. de art. (p.619.52.) articuli inter ſe alternantes. Sic enim explicat Gal. cùm ſcribit. τῶν σπονδύλων ἄρθρα φησὶν ἃ πρὸς ἀλλήλους συμβάλλεται κατὰ τὰς πλαγίας ἀποφύσεις. (Sic enim legendus mihi locus videtur, aut τὰ πρὸς ἀλλήλους συμβαλλόμενα, contra omnium codicum fidem.) Rurſus ibidem (p.620.11.) σφόνδυλοι πλέως ὑπερβάντες τὰ ἄρθρα, vertebræ prolapſæ dicuntur, quæ prorſus articulos tranſilierũt. Ἄρθρον etiam κατ᾽ ἐξοχὴν coxendix vocatur Hippocrati lib. περὶ σαρκῶν inſcripto (p.43.39.) καὶ σπασμὸς ἔχει καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὸ σῶμα πᾶν. Et conuulſio occupat tum articulum, tum totũ corpus. Agitur enim de conceptus ſignis, cùm vterus concluſo ſemine irrigatus, & vaporoſo ſpiritu repletus, diſtenditur, & coxã ipſam totumque femur ob viciniam, adeoque totum etiam corpus conuellit. Cornarius & Caluus non ſatis accommodatè ad Hippocr. mentem articulos dixerunt.

Ἀρριγέως citra frigus Hippocrati ſignificat, & ei ἀθαλπέως citra calorem opponitur. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.59.25.) τοῦ μὲν χειμῶνος ἀρριγέως, τοῦ δὲ θέρεος ἀθαλπέως. hyeme quidem citra frigus, at æſtate citra calorem.

Ἀριθμοὶ τῶν νοσημάτων ſignificant Hippocrati morborum in indiuiduis differentias, quæ numero diuerſum morbum efficiunt, quibus morbos diſtinguebant & numerabant Cnidij Medici. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.39.5.)

39.5.) ἔνιοι δὲ τοὺς ἀριθμοὺς ἑκάστου τῶν νοσημάτων σάφα ἐθέλοντες φράζειν, οὐκ ὀρθῶς ἔγραψαν. Quidam verò morborum singulorum numeros apertè declarare studentes, non rectè scripserunt. Quem certè locum disertè mihi exprimere videtur Erotianus, cùm scribit. ἀριθμοὺς, τὰ ὀνόματα οὕτω καλεῖ. Morborum nanque nomina quibus secundum differentias distinguuntur & numerantur, indicantur. Ideoque subdit Hippocr. μήτ' αὐτὸ δὲ νόσημα δοκέειν εἶναι, ὃ μὴ τ' αὐτὸ ὄνομα ἔχει. neque putet eundem morbum esse, nisi idem nomen habeat.

Ἀρικύμων exponitur Galeno in Exeg. ἡ ταχέως ἔγκυμων γινομένη; quæ citò prægnans fit & facilè concipit, quæ fœcunda est, Erotiano autem μεγαλοκύμων. Vsurpat autem eam dictionem Hippocr. lib. περὶ ἐπικυήσιος (p.49.38.) γυνὴ ἥτις ἀρικύμων ἐοῦσα, πέπαυται κυϊσκομένη: Quæ facilè concipiebat, si prægnans esse desierit. Rursus ibidem (p.50.1.) ἥτις δὲ κυΐσκεται θαμέως καὶ ἀρικύμων ἐστὶ, καὶ ὑγιαίνει. Quæ verò crebrò prægnans futura est, facilè concipit, & sana est. Quod etiam repetitur lib. περὶ ἀφόρων (p.293.37.) ἥτις δὲ κυΐσκεται πολλὰ, καὶ ἀρικύμων ἐστὶ καὶ ὑγιαίνει. Quæ verò frequenter prægnans & fœcunda est, ac valet. ἐναρικύμονες γυναῖκες dicuntur lib. de aëre, loc. & aq. (p.453.39.) mulieres fœcundæ & quæ vterum ferunt. αἵ τε γυναῖκες αὐτόθι, ἐναρικύμονές εἰσι σφόδρα, καὶ τίκτουσι ῥαδίως. Illic fœminæ valde fœcundæ euadunt, facileque pariunt. Ἀρικύμων Hesychio εὐσύλληπτος exponitur, quæ facilè ac promptè concipit. Sic enim apud eum legi debere ex Varino constat.

Ἄρις, ἴδος, instrumentum fabrile aut scobinam fabri (vt dicit Pl. cap. 37. lib. 7.) significat. Iulius Pollux lib. 7. cap. 26. ἀρίδα inter fabrilia instrumenta reponit. Significat etiam ὄργανον τεκτονικὸν Sudæ. Gal. in Exeg. ὄργανον significare scribit, quomodo accipitur lib. de art. (pag. 594.13.) καὶ γὰρ ἂν ἀρίδα ἑλκύσαιεν. Nam & scobinam trahere queant. Ἄρις exponitur Galeno in Exeg. οὐ μόνον τὸ ὄργανον, ἀλλὰ καὶ βοτάνη τις οὕτως ὀνομαζομένη, non solùm instrumentum fabrile, sed & herba huius nominis, quam & ἀρίσαρον vocant. Ἄρις quoque βοτάνης εἶδος exponitur Hesychio. Aliis ἄρις paruum arisarum esse dicitur, & de ea scribit Pl. lib. 24. cap. 16.

Ἀριστᾶν prandere significat, & τῷ μονοσιτέειν opponitur, vni scilicet cibationi, hoc est cœnæ lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7.17. & sæpe tota pag.) Dicitur etiam ἀριστίζεσθαι ibidem (v.30 & 37.) & ἀνάριστος qui non prandet (ibidem v.42.)

Ἀριστολόχιον dicitur Hippocrati quę ἀριστολοχία herba lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.220.26.)

Ἀρκέει apud Hippocr. βοηθεῖ, confert, auxiliatur, exponit Erot. Ac videtur locus lib. de art. (p. 606.31.) subnotari. ἀρκέει δὲ ἐπὶ μὲν τὸ φλάσμα σπλήνιον ἐπιτείνασθαι κεκηρωμένον. Satisque est splenium inceratum supra contusum extendere. Ac rursus (ibidem p. 625.35.) ἀρκέει εἴκοσιν ἡμέρῃσιν ἡ μελέτη, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ferè dierum viginti curatio satis est. Iterumque (pag. 656.10.) ἔπειτα ἀρκέει μὲν ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ ξύλου. Tum satis quidem est, si in dimidia ligni parte. Et (ibidem v. 25.) ἐνίοτε γὰρ ἀρκέει αὐτὸ τὸ ξύλον τοῦτο: Interdum enim ipsum lignũ satis abunde est. Sic l. 1. περὶ νούσων (p.130.17.) τούτοισι δὲ οὐκ ἀρκέουσι γινόμεναι ὠφελέειαι. his non prosunt auxilia. Apud Sophoclem in Aiace ἄρκεσόν μοι pro βοήθησον; hoc est, opem fer, auxiliare, sumitur. Et apud Homerum Il. ζ. (v. 16.) ἀλλά οἱ οὔ τις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον, ἐβοήθησεν, exponit Schol. Verùm illîc propulsauit, melius sonat. Ἀρκεῖ βοηθεῖ etiam exponitur Hesychio.

Ἀρκτῷος exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. ὁ ἀπὸ τῆς ἄρκτου πνέων; qui flat à Septentrione. Quòd verò adscribit, ἔνιοι δὲ ἀρκτῷον ἀντικρὺς γράφουσι, nonnulli ferè ἀρκτῷον scribunt; apparet ἄρκιος aut ἀρκτεῖος pro ἀρκτῷος scribendum. Nam & ἄρκος pro ἄρκτος dici vult Eustathius. Videtur autem ventus ἀπαρκτίας dictus intelligi, (vt scribitur libello de Mundo) ὁ ἀπὸ τοῦ πόλου κατὰ τὸ μεσημβρινὸν πνέων, à Septentrione in Meridiem spirans.

Ἀρκτοῦρος exponitur Erotiano apud Hippocr. ὃν ἔνιοι Ἀρκτοφύλακα προσαγορεύουσι, qui Arctophylax & Vrsæ custos dicitur. οὖροι γὰρ οἱ φύλακες καλοῦνται. ἔστι δὲ οὗτος λαμπρὸς ἀστὴρ ἐν τῇ ζώνῃ τοῦ Βοώτου κείμενος. Nam & custodes οὖροι vocantur. Est autem lucidum astrum in Bootæ zona situm. Alij ἀπὸ τῆς οὐρᾶς καὶ ἄρκτου, ab Vrsæ cauda Ἀρκτοῦρον dictum volunt, quòd sit stella in vrsæ maioris cauda posita. De quo Aratus, ὑπὸ ζώνῃ δέ οἱ αὐτὸς ἐξ ἄλλων, Ἀρκτοῦρος ἑλίσσεται ἀμφαδὸν ἀστήρ. quod sic vertit M. Tullius. Huic autem subter præcordia fixa videtur Stella micans radiis, Arcturus nomine claro. Eam autem dictionem sæpe vsurpat Hip. lib. 1. Epid. vt (p. 357.44.) ταχὺ δὲ περὶ ἀρκτοῦρον ἐν βορείοισι πολλὰ πάνυ ὕδατα. statimque ad Arcturum perflantibus aquilonibus aquæ admodum multæ. Et rursus (pag. 368.26.) ἐν θάσῳ πρὸ ἀρκτούρου ὀλίγον, καὶ ἐπ' ἀρκτούρῳ. Paulò ante Arcturum sub ipsoque Arcturo.

τὰ Ἄρμενα significant Hippocrati quæ sunt ad Chirurgi vsum accommodata instrumenta, aliaque ad opus chirurgicum conuenientia & necessaria, & quæ ex domestico apparatu ad curationem sunt vtilia & accommoda, ab ἄρω dicta. Lib. κατ' ἰητρεῖον (pag. 667.14.) τὰ ἄρμενα, quæ ad agendum sunt accommodata. Vbi Galen. τὰ ἄρμενα non solùm ad Chirurgi vsum accommodata instrumenta, velut scalpros, terebellas, hamos, rasoria, laminas, membranæ custodes μηνιγγοφύλακας, cæteraque id genus, intelligi vult, verumetiam τὰ κατὰ τὴν οἰκείαν σκευὴν πρὸς τὴν θεραπείαν χρήσιμα, quæ ex domestico apparatu ad curationem sunt vtilia & commoda, καὶ ὅσα τἄλλα τοῖς θεραπευομένοις ἐπιτήδεια, cæteraque quę sunt iis qui curantur necessaria & accommodata. Sic lib. de rat. vict. in Morb. ac. (p.83.33.) τὰ ἄρμενα quæ ad parandum balneum sunt necessaria. ἐν ὀλίγῃσι γὰρ οἰκίῃσι παρεσκευάσθαι τὰ ἄρμενα, καὶ οἱ θεραπεύσοντες ὡς δεῖ. In paucis enim domibus quæ sunt ad agendum necessaria & accommodata præparata reperiuntur,

neque ministri quales decet. Illic enim τὰ ἄρμενα, alueos, labra, pelues, rotas, cæteraque id genus his qui balneum curant accommoda, exponit Galenus Com. 1. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p.667.50.) τὸ ἄρμενον accommodatũ aut conueniens in vnaquaque arte instrumentũ dicitur, lib. de fract. (p.528.13.) ἀλλὰ πρὸς τὸ ἄρμενον ὃ ἂν ἔχῃ ἕκαστος, καὶ πρὸς τὸ ἔργον ὃ ἂν ἐπιτελέσασθαι θέλῃ σχηματίζονται αἱ χεῖρες. Quin & ad conueniens instrumẽtum quod habet quisque, & ad opus quod perficere intẽdit, manuum figuræ accommodantur. Rursus eodem lib. (p.569.33.) ὁκόσα ἀνθρώποις ἄρμενα μεμηχάνηται. machinationes ab hominibus excogitatę & accommodatæ, quæ machinamenta homines ad vsum chirurgicum comminiscuntur. In quibus aselli, axes aut succulæ, earúmque circunductio, μοχλεία καὶ σφήνωσις, per vectes molitio & discuneatio comprehenduntur. In Mochlico (p.511.14.) τὰ ἄρμενα significant ea quæ sunt ad chirurgi vsum accommodata, velut sunt fasciæ & lintea ad extensiones & deligationes faciendas conuenientia. τὰ ἄρμενα exponit Hesychius τὰ πρὸς τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα ἐπιτήδεια, ad aliquod opus agendum accommodata.

Ἄρμης, τῆς ἐν τῇ κεφαλῇ ῥαφῆς, suturę quæ est in capite, apud Hipp. exponit Gal. in Exegesi. Erotiano verò ἅρμη πᾶσα σύνοδος τραυμάτων dicitur omnis vulnerum coalitus aut coitus (τρημάτων forte leg.) παρὰ τὸ ἡρμόσθαι. Ἅρμη Hesychio exponitur σύνοδος, σώματος ἁρμογή. coitus seu cõmissura, aut corporis compages. Idem videtur quod ἁρμὸς & ab ἄρω deductũ. Apud Hippocr. autẽ ἅρμης non inuenio. Ac nescio an ἅρμας pro ἁρμονίας legerit Gal. apud Hipp. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p.61.15.) & τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ ῥαφὰς legendum sit.

Ἁρμίως apud Hipp. exponit Gal. in Exeg. παραχρῆμα, idemq; adscribit, δώριον εἶναι λέξιν, doricã esse dictionem. Et pro ἁρμίως quidam ἁρμίω scribunt. Pro quibus certè ἁρμοῖ scriptũ apud Hip. existimo lib. περὶ καρδίης (p.56.16.) κλείει δὲ ἐς τὴν καρδίην οὐκ ἁρμοῖ. clauditur autem in cor, non tamen confestim, dixit Cornarius, Caluus, non penitus. Erotianus apud Hip. ἁρμοῖ, ἡσυχῇ, μικρῶς, sensim, paulùm, ex Pherecrate exponit. Quæ expositio huic loco aptè quadrare potest. Pro ἁρμοῖ etiam quidã ἄρμοι scribunt, voluntq; vocẽ esse Syracusanã aut Doricam, quæ significat νεωστὶ, ἀρτίως, nuper, recẽs, tuncque spiritu tenui scribi vult Theocriti Schol. Idyll. 4. Vbi verò aspiratur, ἡρμοσμένως ἢ ἁρμοδίως, cõuenienter aut congruẽter denotare. Eustathius contrà magis vsu receptũ scribit vt cũ spiritu aspero legatur pro νεωστὶ. Hesychius ἄρμοι exponit ἀρτίως, ἡσυχῇ, ἐξαίφνης, προσφάτως, nuper, sensim, repẽte, recens. Varinus etiam ταχέως, citò, celeriter. Quæ etiam dictio vsurpatur Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικ. (p.233.47.) ἢ ἄρμοι μεμυκότος (τοῦ στόματος τῶν μητρέων) aut recenter occluso vteri osculo. Et rursus ibidẽ (p.243.18.) ἢν ἄρμοι μελεδαίνηται, si citò aut commodè curetur. Vbi tamen aspiratur, vt & lib. περὶ ἀφόρων (p.290.37.) ὅσῃ ἢν ἅρμοι μεμύκῃ μᾶλλον ἢ δεῖ, neq; si plus quàm deceat repente aut recenter cõclusum sit. Et (ead. p. v. 41.) ἢ ἁρμοῖ μεμύκῃ, aut recens conclusum sit, aut paulùm.

Ἁρμόζεσθαι aptè cõpingi, cõponi, aptari, fulciri, firmari significat apud Hipp. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p.677.42.) de linteis, ἀλλ' ἡρμόσθω μὲν, sed vt eorũ firma quidẽ sit compages, hoc est, aptè cõponantur & cõpingantur. Vbi Gal. ἡρμόσθω ἀσφαλῶς ἐρηρεῖσθαι exponit, firmiter insidere & applicari. Rursus eodem lib. (p.697.34.) ἡρμόσθω δὲ μὴ πεπιέχθαι, fascias quidem firmari non comprimi. Vbi ἡρμόσθω, οἷον ἐρηρεῖσθαι καὶ ἐστηρίχθαι exponit Gal. fulciri & stabiliri. Et Com. 1. in lib. de fract. (p.534.51.) τὸ δὲ ἡρμόσθω, τὸ οἷον ἐστηρίχθαι δηλοῖ. ἡρμόσθω autem quod est applicari, velut stabiliri aut firmari significat.

Ἁρμόδια autẽ pro ἁρμοδίως, quod est conuenienter, aptè, positũ videtur apud Hipp. lib. 1. περὶ γυναικ. (p.239.14.) οὐ γὰρ ἁρμόδια δῆλον γίνεται. Non enim aptè manifestũ fit. Vbi in omnib. quidem exẽplaribus tenui spiritu scribitur. Quod certe non parum suspectum locum facit, vt & interpretes qui aliud quiddam legisse videntur. Aut certè ista per parenthesim lecta (οὐ γὰρ ἁρμόδια) hoc sensu capienda sunt, neq; enim aliter congruum est, aut cõuenit. Vt sit hic sensus. De vteri læuitate iudiciũ sumi, si mulier vteros attingat cùm vacui sint, neque enim aliter congruum esse.

Ἁρμονία cõpages & coagmentatio dicitur aut apta cõmissura. Species est συναρθρώσεως qua inter se ossa cõponuntur & coniungũtur, vt in capite. Scribit enim Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p.704.55.) ἁρμονίας dici propriè capitis ossa sese inuicẽ contingentia. ἡ μὲν οὖν τῶν ἁρμονιῶν διάστασις ἐπὶ κεφαλῆς ἐν ταῖς καλουμέναις ῥαφαῖς γίγνεται, κυρίως μὲν ἁρμονιῶν ὀνομαζομένων καθ' ἃ ψαύει τὰ τῆς κεφαλῆς ἀλλήλων ὀστᾶ, κατὰ μεταφορὰς δὲ ῥαφῶν. ἥρμοσαι γὰρ ἀκριβῶς ἀλλήλοις τὰ κατὰ τὸ κρανίον ὀστᾶ, καὶ διὰ τοῦτο καθ' ἁρμονίαν ἡ σύνθεσις αὐτῶν εἰκότως ἂν λέγοιτο γεγονέναι, καθ' ὁμοιότητα δὲ τὴν πρὸς τὰ ῥαπτόμενα ῥαφή. Iuncturarum verò distantia capitis in iis quæ suturæ dicuntur cõtingit, quæ propriè quidẽ ἁρμονίαι, hoc est, compages appellantur, quà capitis ossa mutuo cõtactu inter se cõiunguntur, suturæ autem ex translatione. Caluariæ enim ossa exactè adeò inter se coaptantur, vt ideo eorum inter se cõiunctio καθ' ἁρμονίαν, hoc est, ex compage, meritò fieri dicatur, ex similitudine verò pannorum qui inter se cõsuuntur. Sic Hipp. lib. περὶ ὀστέων φυσ. ἁρμονίας capitis suturas ac cõmissuras vocat (p.61.15.) πρὸς γὰρ ἐγκέφαλον κατὰ τὰς ἁρμονίας ἐρρίζωκε πολλὰ καὶ λεπτὰ φλέβια. In cerebrũ enim ad suturas multæ tenues venæ radicibus inseruntur.

Ἀρνακὶς pellis agnina cũ lana & villis dicitur. Ἀρνακίδες exponuntur Hesychio ἀρνῶν κώδια, agnorum coria & pelles cũ lana, & Aristoph. Schol. in Nebulis. Ἀρνακὶς Varino τὸ μετὰ τῶν ἐρίων τοῦ ἀρνὸς δέρμα. ῥήνικας ἀρνακίδας exponit Gal. in Exeg. vocũ Hipp. Eam verò dictionẽ vsurpat Hipp. lib. περὶ ἐπικυήσιος (p.52.30) χρὴ ταύτῃ ἀρνακίδας περιστιθέναι θερμὰς πρὸς γαστέρα, huic pelles agninas cum villis ad ventrem adhibeto.

Ἄρρωσ-

Ἀρροίη fluxionem suppressam significat, ac propriè de mensium suppressione dicitur Hipp. Sic enim ἀρροίας ἐποχῆς ἐμμήνων exponitur Galeno in Exeg. hoc est, mẽsium suppressionis. Ac mihi dubium non est quin his verbis Lib. de Loc. in homine subindicet, vbi scribitur (p. 74.40.) ἢν ὑγρότητος ἔμπλεαι ἔωσιν αἱ μῆτραι τὸ στόμα συνοιδήσωσι, καὶ ἀρροίην παράσχωσι. Sed si humore plenis vteris osculum intumescat, & mensium suppressio contingat. Et rursus (v. 41.) καὶ πυριῶντα ὡς γέγραπται ὑπὸ ποιεῦντα, ὥσπερ κατὰ τὴν πρόσθεν ἀρροίην, (sic enim lego) & fomentis (vt dictũ est) sic adhibitis vt in priore mensium suppressione. Et paulò pòst (v.42.) ῥόον χρὴ ποιέειν ὥσπερ ἐπὶ τῆς πρότερον ἀρροίης, fluxionẽ concitare oportet, velut in priore mensium suppressione. Innuit enim fomentis adhibitis & appositis vtero medicamentis calidis, fluxionem procurandam, velut in paulò superiore affectione, hoc est, vteri auersione sursumque progressione, ac inde suppressa menstrua purgatione, faciendum præceperat. Eoque referri videtur quòd ἀρροίη, ἀρρωσία exponitur Erotiano apud Hippocratem. Hæc enim duo postrema loca procul omni dubio ab eo subnotari videntur, vt ἡ πρόσθεν aut πρότερον ἀρροίη, superior paulò commemorata affectio ac morbus intelligatur. Ideoque apud Erotianum & Galenum ἀρροίης aut ἀρροίην, & ἀρρωσίας aut ἀρρωσίαν, coniectura indubitata legendum contendo. Exemplaria tamen Hippocratis omnia ἀρροίην & ἀρροίης vitiosè habent.

Ἀρτηρίη dicitur Hippocrati simpliciter quæ ab ore in pulmones descẽdit & arteria aspera vocatur, quòd partibus duris & asperis nempe cartilaginosis magna ex parte constet. Lib. 7. Epid. (p. 356.39.) ἡ ἀρτηρίη μόλις ἀναπνεύσῃ ὑπεσύριζε, eiq; vix respiranti arteria sibilũ quendã edebat. Rursus eodem lib. (p. 358.33.) ἀρτηρίη ὑπεσύριζε ῥεγχῶδες. arteria sibilũ quendam cũ stertore edebat. Eandem quoq; arteriã asperam ἀρτηρίας multitudinis numero vocat, ea forte ratione quòd per totos pulmones multis ramulis diducatur. Lib. 7. Epid. (p. 355.43.) καὶ ἆσθμα, καὶ ὑποκερχαλέον περὶ στήθεα καὶ ἀρτηρίας. & creber anhelitus cum stridula quadam ad pectus & arteriam asperitate.

Ἀρτίζωα dicuntur quę breuis sunt vitæ, ὀλιγοχρόνια exponit Gal. in Exeg. apud Hip. & Hesychius quoque, hunc nimirum Hip. locum subindicans lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 49.16.) ταῦτα τὰ παιδία ἀρτίζωα, eiusmodi fœtus breuis sunt vitæ.

Ἄρτιος integer, incolumis, perfectus dicitur, omnibus numeris absolutus, non læsus. Hesychius ἄρτια exponit προσηρμοσμένα, ὑγιῆ, ἀπαρτισμένα & τέλεια. Idem etiam ἄρτιον, ὑγιές, ὁλόκληρον. Apud Homerũ ἄρτια Scholiastes ἡρμοσμένα exponit consentanea, quæ optimè quadrẽt, vt φρεσὶν ἄρτια sint consentanea, & mentis bene cõpositi motus. Est & ἀρτίως integrè, perfectè, ἁρμοδίως, hoc est, cohæretẽr & aptè exponit Hesychius. ἀρτίως etiam idem significat quod ἀπαρτίως, ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς. Qua dictione vtitur Hip. aph. 20. lib. 2. & lib. περὶ χυμῶν (p. 115.27.) eamque explicat Gal. in Cõ. aph. & lib. de humoribus.

Ἄρτιοι οἱ σπόνδυλοι ἀλλήλοις dicũtur spinæ vertebræ interiore parte inter se æquales, lib. de art. (p. 616.21.) & Mochlicõ (p. 505.39.) hoc est inter se aptè cohærentes & quadrantes, planæ & rectæ, quòd singulæ parte interiore processum nullũ habeant, & mutua sint inter se coaptatione adæquatæ, apteq; inter se cohærẽtes. Galenus ἀρτίως ἀπηρτισμένους, & κατὰ πᾶν ἀλλήλοις ἐφαρμόττοντας, & ἀπηρτισμένως ὁμιλοῦντας illic exponit, hoc est, perfectè & omnib. partibus inter se adæquatas, aptissimè inter se coherentes & conuenientes, hoc est, æquabiles, vt diximus, quòd ea parte cõplanatæ sint, nullãq; habeant prominentiam. Sic enim æquabile & temperatũ orationis genus dicitur M. Tullio (lib. 1. de off.) cui rogosum & asperũ opponit. Ἄρτιαι ἡμέραι in iudicationis ratione dicuntur dies pares Hippocrati quib. περισσὰς impares opponit, vt & ἄρτιος ἀριθμὸς & περισσὸς vocat numerus par & impar. Lib. 1. Epid. (p. 382.18.) τὰ δὲ παροξυνόμενα ἐν ἀρτίῃσι, κρίνεται ἐν ἀρτίῃσι. ὧν δὲ οἱ παροξυσμοὶ ἐν περισσῇσι, κρίνονται ἐν περισσῇσι. Quæ diebus paribus accessiones habẽt, ea diebus paribus decernunt. Quæ verò diebus imparibus inuadunt, ea imparibus iudicantur. Rursus ibidẽ (v. 25.) ἔστι δὲ ἡ πρώτη κρίσιμος τῶν περιόδων ἐν τῇσιν ἀρτίῃσι κρινόντων, δ. Circuituum autem qui diebus paribus iudicant, primus decernit quartus. Adscribitur etiã in aph. lib. 4. τὰ ἐν ἀρτίῃσι κρινόμενα, δύσκριτα καὶ φιλυπόστροφα. Quæ diebus paribus decernunt, difficile habent iudicium & repetere solent.

Ἀρτίσωμα apud Hipp. exponit Gal. in Exeg. πανταχόθεν ὁμαλά vndiquaque plana & æqualia. Locum nimirũ lib. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, subindicans (p. 447.48.) τῶν δὲ βελέων ῥήγνυσι μάλιστα τὸ ὀστέον, τάς τε φανερὰς ῥωγμὰς καὶ τὰς ἀφανέας καὶ φλᾶται καὶ ἐσφλᾶ ἔσω ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτοῦ τὸ ὀστέον τὰ στρογγύλα τε καὶ περιφερέα, καὶ ἀρτίσωμα. Ex telis sanè maximè os perrumpunt, tum rimis conspicuis, tum obscuris collidunt, ac intro à naturali statu recedens desidere faciunt, quæ rotunda sunt, orbiculata, omni ex parte plana, hoc est, vndique æqualia, quæ neque aspera sunt, nullaque parte eminent aut excedũnt, qualia sunt acuta. Alioqui ἀρτίστομος dicitur is qui linguæ alicuius verba integra, non truncata aut mutilata perfectè profert.

Ἀρτιώτεχος χροιὴ color subpallidus & subluteus dicitur Hippocrati Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 204.26.) in lienis morbo.

Ἀρτιφυὴς nuper natum significat. ἀρτιφυὴς verò ἀριθμὸς καὶ τέλειος numerus integer & perfectus dicitur Hippocrati lib. περὶ ἑπταμήνου (p. 46.13.) ex parib. diebus decimusquartus, vigesimus octauus, & quadragesimus secundus. Dicitur autem esse integer & perfectus numerus, ac perfectæ suisq; partibus constantis harmoniæ terminus, quòd in his numerus septenarius bis, quater & sexies repetatur, proportionẽmque faciat duplam & sesquialteram.

Ἄρτος panis aut pastillus dicitur Hippocr. massa quædam ex qualibet materia calida linteo

inclusa ad vterorum fomentum efficta & apposita. Lib. περὶ γυναικείης φυσ. (p.223.12.) ex furfuribus triticeis aqua subactis, oleo ammixto, ἄρτος ἡμίοπτος, hoc est, semiassus aut pastillus, duas chœnices pendens conficitur ac velut panis subigitur, linteo excipitur & ad fotum vterorum adhibetur. Rursus ibidem (v.16.) ἄρτους ἐξόπτους καὶ ἡμιόπτους pastillos exassatos aut semiassos ad fotus siccos adhiberi præcipit. Hi autem ex aliqua materia confecti ac velut subacti, in linteum coniiciuntur, & sic accōmodati fotus siccos efficiunt, velut sal, milium, arena, aut quodlibet eorum calefactum & in linteum coniectum fomēta calida accommodat apud Celsum cap. 7. lib. 2. Et rursus eodem lib. (p.229.38.) ex cupressi & cedri ramentis, admixtis hordei furfuribus, vuę passę cremore subactis, pastillus aut panis efformatur, qui exassatus calidus & in linteum coniectus ad fotum adhibetur. Ibidem etiam violæ albæ semen aut radices in aqua decoctæ, & ex furfuribus triticeis aqua subactæ, ἄρτον efformant, qui calidus in linteū cōiectus, ad fotum admouetur. Sunt autem panis apud Hipp. celebrata genera plurima.

Ἄρτος ἄζυμος, panis qui fermēto caret, nutrit quidem magis, secedit autem minus, lib. 2. περὶ διαίτης. (p.92.33.)

Ἄρτος αὐτοπυρίτης ἢ αὐτόπυρος, quòd fiat ex farina à furfure non separata, aut furfure à pura farina non separato, sic dictus, quia ei nihil furfurum decedat, sed totum ipsum triticum, nulla sui parte adempta in panificium cedat. συγκομιστὸς veteribus Galeno dictus, & inter similagineum & furfuraceum medius lib. 1. de alim. fac. Siccat & facilè secedit, αὐτοπυρίτης ἄρτος dictus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.198.30. & p.203.21.)

Ἄρτος διπυρίτης, aut δίπυρος, panis bis coctus, qui ignem bis expertus est, & secundò assatus aut recoctus. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.200.47.) in aqua intercute exhibetur. ἄρτῳ μὲν χρέεσθω πυρίνῳ ὀπτῷ, ἢ τῶν σκληρῶν πυρῶν διπυρίτῃ. Pane quidem vtatur triticeo assato, aut ex duro tritico bis cocto & secundò ignem experto. δίεφθος etiam dicitur & potenter siccat, quodq; in aqua intercute exhibeatur pro biscocto sumitur. Quidam etiam panem Nauticum esse existimant, eumque παξαμᾶν Romanis vocari scribit Sudas. Delicatum panis genus est Athenæo lib. 3. δίπυροι ἄρτοι Hesychio dicūtur οἱ ἐκ δευτέρου ὀπτώμενοι, secundò assati.

Ἄρτος ἐγκρυφίης panis subcineritius dictus vel abditius quod sub cineribus tectus assetur, omnium quòd ad assandi rationē attinet, Galeno deterrimus, siccissimus est minimumq; nutrit. Lib. 2. περὶ διαίτης (p.92.39.) & lib. 3. (p.104.45.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (pag.269.2.) ἐγκρυφίας, ἄρτου εἶδος exponitur Hesychio, ὁ ἐν σποδῷ γενόμενος τῷ μὴ εἶναι κλίβανον, panis sub cineribus cocti genus in clibani penuria. Ἄρτον ἐγκρυφίαν Erotianus his verbis apud Hippocr. exponit· παρ' ἀττικοῖς οὕτως ὀνομάζεται ὁ συντεθέμενος ἐκ τε φοινίκων λιπαρῶν καὶ ἀλεύρου καὶ ὕδατος. εἰκὸς δὲ λέγειν τὸν ἐν θερμοσποδιᾷ ἐγκρυβέντα ὀπτηθῆναι, ὃν ζόρπαν καλοῦσιν. hoc est, Sic Atticis appellatur panis ex pinguibus palmulis, farina & aqua confectus, nec non in calidos cineres ad assandū abditus, quem ζόρπαν vocant. Quibus verbis mihi locum lib. 2. περὶ γυναικ. (p.269.2.) exprimere videtur Erotianus, vbi scribitur, καὶ ἄρτον μικρὸν ἐγκρυφίην, & paruum panem subcineritium, vt & lib. 1. (pag.242.2.) καὶ ἄρτον ἐγκρυφίην τρώγειν, καὶ ὅσα λοιπὰ γέγραπται, & panem subcineritium edendum dato, & quæcunque reliqua scripta sunt. Athenæus etiam lib. 3. ἐγκρυφίαν ἄρτον Atticis dici testatur, cui similis est qui ἀπανθρακὶς dicitur διὰ τὸ ἐπ' ἀνθράκων γίνεσθαι. ἐγκρυφίας sacrorum Bibl. interpretes Tortulas exponunt, Numer. cap. 11. alij placentas. Etsi postrema ista Erotiani verba suspecta habet Hieronymus Mercurialis, sæculi nostri & literarum decus, Lect. var. lib. 2. cap. 5.

Ἄρτος ἐξοπτος dicitur Hippocr. panis exassatus, qui plurimùm siccat eoque vtitur in dysenteria lib. 7. Epid. (p.367.2.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.211.7. & p.198.21.) vbi ἄρτος ἐξοπτος παλαιὸς dicitur panis exassatus non recens, sed vetus. Lib. item περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.8.22.) ἄρτος ἐξοπτος ἢ ὠμὸς inter se opponuntur, panis valde assatus & crudus.

Ἄρτος ἐσχαρίτης panis in foco aut craticula assatus, vnde focalis aut focarius quibusdam aut craticularis dicitur, Galeno deterrimus, vt qui assando admodū inæqualiter se habeat, partibus externis supra modum exassatis, internis verò crudis. Athenæo lib. 3. facilè secedit, sed stomachum lædit. Lib. 2. περὶ διαίτης (pag. 92.38.) οἱ ἐσχαρῖται ἄρτοι minus nutriūt quàm furnacei, verùm magis siccant quòd ab igne magis exurantur.

Ἄρτος ζυμίτης panis fermentatus, qui parum fermenti accepit, leuis est, facilè secedit, parum nutrit, facilè concoquitur Hippocr. lib. 2. περὶ διαίτης (p.92.31.) νεαστὸς etiā dicit Athenæo.

Ἄρτος ἰπνίτης panis furnaceus, aut in furno coctus, maximè nutrit, quia minimùm exuritur Hippocrati lib. 2. περὶ διαίτης (p.92.37.) Hic Galeno apud Athenæum lib. 3. δύσπεπτος coctu difficilis dicitur. At eidem lib. 1. de fac. alim. ἄρτος ἰπνίτης clibaniti & testuaceo proximus dicitur quòd ad assandi modum attinet, quia verò in profundo nō similiter assatur, eo inferior iudicatur.

Ἄρτος καθαρὸς, panis ex pura farina, magis nutrit, minus secedit, cui συγκομιστὸς & αὐτόπυρος, & cui nihil ademptum est, opponitur. Lib. 2. περὶ διαίτης (p.92.30.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.62.32.) & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 8.21.) Huic ῥυπαρὸς & ἀχυρώδης panis sordidus, qui ex impura farina cum paleis conficitur, opponi potest, atque etiam is qui πιτυρώδης aut πιτυρίτης dicitur, quoniam (vt scribit Gal. lib. 2. de Cur. ad Glauconē) (p.216.16.) in puro quidem farina, non qualis natura existit, sed furfure repurgata in panificium assumitur. In furfuraceo contrà purissima farina eximitur.

Ἄρτος κλιβανίτης, qui panis testuaceus quibusdam dicitur, quòd in testu calido coquatur, siccissimus

simus est, minus nutrit, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.38.) & lib. 3. (p. 104.45.) Is panis Galeno optimus esse censetur, quòd ad assandi modum ac præparationem attinet, lib. 1. de alim. facult. Diphilo verò apud Athenæum lib. 3. omnes bonitatis dotes præ se fert ac reliquis præstat. Nam & stomacho gratus est, probum succum gignit, facilè concoquitur, promptè distribuitur, neque ventrem sistit aut flatu distendit.

Ἄρτος ὀβελίας aut ὀβελίας panis veru tostus & assatus quasi veruarius, modicè nutrit, siccat & minus exuritur Hippocr. lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.38.) & ὀβελίας dicitur. Athenæo lib. 3. ὀβελίας ἄρτος vocatur, ὁ ἢ διὰ ὀβολὸν πιπρασκόμενος, ὡς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὁ ἐν ὀβελίσκοις ὀπτώμενος, aut qui obolo emitur, vt in Alexandria, aut qui in veru assatur.

Ἄρτος ἐκ πυρῶν panis ex tritico maximè nutrit, minùs secedit, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.29.) & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8.17.) præcipuè verò si ex probatissimo tritico & solidissimo, quódque minimùm habeat furfuris (εὐγενῆ generosum vocat Gal. lib. 2. ad Glauc.) paretur.

Ἄρτος ἐκ πυρῶν ἀπτίστων ἢ ἐπτισμένων, panis ex tritico decorticato aut non decorticato, hoc est, repurgato aut non repurgato, Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8.21.) Ac videtur ἐκ πυρῶν ἀπτίστων idē esse qui πιτυρώδης ac furfuraceus dicitur, & ex quo furfures detracti non sunt aut secerniculo repurgati. Est & πέσσομενος ἄρτος ὀπτὸς, ἢ ἐκ σκληρῶν πυρῶν, panis triticeus assatus & ex tritico duro, in hydrope exhibitus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 200.47.)

Ἄρτος πυρῶν σητανίων τῷ χυλῷ τῶν πιτύρων ἐζυμωμένος, panis ex setanio tritico furfurum succo fermentatus, lib. 3. περὶ διαίτης (p. 105.46.) qui facilè per aluum secedit.

Ἄρτος σεμιδαλίτης, panis similagineus qui ex similagine constat, potenter nutrit, minus tamen quàm qui ex alica aut siligine fit, neque valde per aluum secedit, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.40.) Is Galeno post siligineum plurimùm alimenti præstat, & secundum bonitatis locum obtinet, vt & Celso & Paulo. Philistion apud Athenæum similagineos panes plus ad robur corporis cōducere vult, quàm qui ex alica conficiuntur.

Ἄρτος συγκομιστὸς panis confusaneus quiq; ex tota farina collata nec excussa, aut ex omnibus farinæ partibus citra vllam detractionē constat, siccat & facilè secedit, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.30.) & lib. 3. (p. 104.45.) Huic καθαρὸς opponitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 62.32.) & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8.21.) συγκομιστοὶ ἄρτοι exponuntur Galeno in Exeg. apud Hip. ῥυπαροί, διὰ τὸ πάντα ἅμα τὰ ἄλευρα συγκομίζεσθαι καὶ μὴ διακρίνεσθαι. sordidi, eo quòd omnes farinæ collatæ sint, non secretæ aut excussæ. Quibus verbis mihi locum lib. de rat. vict. in morb. ac. exprimere videtur. Vbi idem συγκομιστὸν ἄρτον μὴ καθαρὸν dici his verbis scribit. ὅτι δὲ τὸν μὴ καθαρὸν ὀνομάζει συγκομιστὸν, εὔδηλον ἐστι καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν καθαρὸν ἀντιθέσεως. οἱ γὲ μὲν νῦν ἄνθρωποι τὸν τοιοῦτον ἄρτον αὐτόπυρον ὀνομάζουσι, ὡς διακρινομένου τοῦ πιτυρώδους ἀλεύρου κατ' αὐτὸν, οὐκ ἀποχωριζομένου δὲ τοῦ καθαροῦ. Quòd verò συγκομιστὸν panē, hoc est, confusaneum, non purum vocet, constat ex ea quæ est ad purum oppositione. Hunc huius tempestatis homines panem αὐτόπυρον, hoc est, ex toto tritico vocant, non secreta nempe furfuracea in eo farina, sed vnà cū pura macerata & subacta. ἄρτον συγκομιστὸν Galenus lib. 2. Cur. ad Glauconem (p. 216.15.) τὸν ἀκριβῶς καθαροῦ καὶ τοῦ πιτυρίου καλουμένου, inter similagineū & furfuraceum medium facit, vt & lib. 1. de fac. alim. (p. 707.39.) Diphilo apud Athenæum ἄρτοι συγκομιστοὶ dicuntur, οἱ ἐξ ἀσήστου ἀλεύρου γινόμενοι, qui ex farina non excussa aut cribrata conficiuntur, & multum alimentum exhibere.

Ἄρτος ἐκ χόνδρου ἢ χονδρίτης panis ex alica confectus plurimùm nutrit, minus secedit, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.40.) Galenus quoque lib. 1. de alim. fac. istum locū subnotans, panes ex alica τροφιμωτάτους μὲν εἶναι, διαχωρεῖν δὲ ἧττον scribit, hoc est, plurimùm quidem exhibere alimēti, minus tamen subsidere. Panis etiam aliæ quoque sunt apud Hippocr. differentiæ, vt τῷ χυλῷ πεφυρμένος, qui ex tritici succo subactus est ac maceratus, abunde nutriens, leuis, & aluo secedens, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.33.) ἄρτος πολλῷ ὕδατι πεφυρμένος, ἢ ἀφύρητος, panis multa aqua subactus, aut non subactus, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8.22.) Ἄρτοι οἱ μέγιστοι, panes magni magis nutriunt, cùm minus exurantur & exiccentur, parui contra, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92.36.) ἄρτοι θερμοὶ, panes calidi corpus quidem exiccant magis. ψυχροὶ, frigidi, exiccant minus, parum nutriunt & quadantenus emaciant, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 93.2.)

Ἄρτος ἕωλος panis non recens, siccat quidem, minus nutrit, & pituitam attrahit lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 198.21.) panem hesternū vocat Celsus cap. 3. lib. 1.

Ἄρυθμος aut ἄρρυθμος pulsus dicitur nō qui rhythmo omni aut modulo careat, sed qui viriatū natiuum rhythmum habeat. Gal. lib. 1. de diff. puls. (p. 11.51.)

Ἀρυστὴρ vas est aliquod cauum ad hauriendum aptum, velut cotyla, cyathus aut calix. Haustrum ab hauriendo vt notationem etiam velut in Græco nomine retineant nō ineleganter quidam vertunt: Etsi haustra propriè Nonio sunt rotarum cadi quibus aqua hauritur. οὕτω ἀρυστὴρ exponitur Hesychio κοτύλη, ex quo ἀρυστῆρα apud Hippocr. heminam vertit Gorrhæus lib. περὶ γονῆς (p. 29.36.) ὥσπερ εἴ τις σίκυον ἤδη ἀπηνθηκότα, ἐόντα δὲ νεογνὸν, καὶ περὶ ἐόντα τῷ σικυηλάτῳ θείη ἐς ἀρυστῆρα, ἔσται ἴσος τοῦ ἀρυστῆρος τῇ κοίλῃ καὶ ὅμοιος. Quemadmodū si quis cucumerem iam deflorescentem in vas aliquod angustum imposuerit, æqualis ac similis ipsius angusti vasis cauitati euadet. Heminam illìc quidam dicunt, Zuinggerus haustam nō malè vertit, nos cum Cornario vas angustum dicimus, quòd illi postea ἄγγος μέγα, vas amplum opponat. ἀρυστῆρα Erotianus αὐτληπτῆρα exponit.

Ἀρχαίη φύσις pristina sedes, pristinus status & na-

turalis dicitur ante morbum. lib. de art. (p. 594.43.) ἀποπαυθῇ ἀπὸ τῆς ἀρχαίης φύσιος, vbi à naturali sede auulsum fuerit. ἀρχαίη φύσις etiam significat naturam quæ ante morbum fuit, & quod inest à natura. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 238.35.) ἢν μὴ ἐνῇ τῇ ἀρχαίῃ φύσει τουτέων τι. nisi quid horum à natura insit, hoc est, nisi vteri naturâ humidi sint aut sicci. Sic lib. περὶ ἀφόρων (p. 298.32.) ἀρχαίη φύσις, pristinā naturam & statum naturalem qui fuit ante morbum significat. καὶ τὸ στόμαχον καθίσταται ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν. Vteri osculum ad pristinam naturam reducere. τὴν φύσιν τὴν ὑγιεινὴν dicit Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 232.12.) Lib. de fract. (p. 576.44.) ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν ἰδρυνθῶσι, in pristinam naturam reduci. Et lib. de art. (p. 607.43.) αἰ ἄγειν ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν, in sedem pristinam restituere. Rursus ibidem (p. 654.29.) ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν ὀλισθαίνειν, in pristinam sedem relabi. Et (p. 657.29.) ἅμα δὲ ἡ μόχλευσις ἀπωθέοι τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν. simulq; molitio per vectē femoris caput in pristinā sedē retrudet. ἀρχαίη φύσις exponitur Erot. apud Hippocr. ἡ πρὸ τοῦ νοσεῖν, ἢ κατὰ φύσιν οὖσα, quæ ante morbū fuit & inest à natura, ex lib. 2. Epid. (p. 312.18.) illum enim locum aptè mihi exprimere videtur.

Ἀρχὴ quod principium dicitur multiplicem habet notionem apud Medicos vt scribit Gal. Com. 1. in Progn. (p. 124.14.) τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα δηλοῖ μὲν καὶ τὴν πρώτην εἰσβολὴν τοῦ νοσήματος, οὐδέπω πλάτος ἔχουσαν· δηλοῖ δὲ καὶ τὴν εἰς ἤδη χρόνον ἐκτεταμένην, οὐ πολλὴν δέ τινα· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν πρῶτον καιρὸν τοῦ νοσήματος, ἐφ᾽ ᾧ καὶ δεύτερον ἀριθμοῦσι, τὸν τῆς ἀναβάσεως, καὶ τρίτον τὸν τῆς ἀκμῆς, καὶ τέταρτον τὸν τῆς παρακμῆς. τῆς ἀρχῆς, hoc est, principii nomē significat quidē primū morbi insultū nullā adhuc latitudinē obtinentē. Significat etiā eū qui ad aliquod tēpus, nō tamē multū, extēditur. Quinetiā præter hæc primū morbi tempus denotat, cui secundum annumerant, ascensum, deinde tertium, vigorem, ac demum quartum, declinationem. Idem Com. 1. in Prorrh. (p. 168.24.) τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα, δηλοῖ μὲν καὶ τὴν πρώτην εἰσβολὴν τοῦ νοσήματος, δηλοῖ δὲ καὶ τὴν ἐν πλάτει νοουμένην ἄχρι τῆς τρίτης ἢ τετάρτης ἡμέρας. δηλοῖ δὲ καὶ πρῶτον καιρὸν τοῦ νοσήματος, ὅταν εἰς τέσσαρα μὲν διελόντες αὐτὸν εἴπωμεν ἐξ ἀρχῆς τε καὶ ἀναβάσεως, ἀκμῆς τε καὶ παρακμῆς συγκεῖσθαι. Ἀρχῆς, hoc est, principii nomen primum quidem morbi insultum indicat, & eū qui latitudine ad tertium aut quartum diem comprehenditur. Significat quoque primū morbi tempus, cùm eum in quatuor diuidētes tempora, ex principio, incremento, statu & declinatione constare dicimus. Rursus Com. ad Aph. 12. lib. 1. νοσήματος δὲ ἀρχὴν, ὡς ἐδιδάξαμεν ἐν τοῖς περὶ κρίσεων ὑπομνήμασι, τὴν τε πρώτην εἰσβολὴν τὴν ἀπλατῆ προσαγορεύομεν, καὶ τὴν ὡς μέρος ὅλου τοῦ νοσήματος, ὅταν εἰς ἀρχὴν, ἀνάβασίν τε καὶ ἀκμὴν, καὶ παρακμὴν τέμνηται, καὶ τὴν ἄχρι τῆς τρίτης ἡμέρας ἐκτεινομένην. Morbi autem principium appellamus (velut libris de Crisibus ostendimus) tum primū eius insultum sine latitudine, tū eum qui velut totius morbi pars statuitur, cùm in principium, incremētū, statū & declinationem diuiditur, tū etiam qui ad tertiū extenditur diem. Quam sanè τῆς ἀρχῆς notionē disertissimis verbis explicat lib. 1. περὶ κρίσεων cap. 6. 7. & 8. vbi & eius dictionis plurima adferūtur apud Hippocr. testimonia. Idem etiā Gal. lib. de Temp. morb. (p. 381.52.) non solùm Hippocr. verumetiā quibusuis Medicis principium dici scribit circuitus partē quę primo die deprehenditur, cùm ex naturali statu & integritate ad præternaturalem statum transitus fit, similiterq; die tertio aut quinto pro circuituū proportione recurrit. Rursus initio lib. de Temp. totius morbi (p. 385.38.) ἀρχὴν nō solùm Hippocr. sed etiam veteribus Medicis intelligi scribit morbi principiū quod latitudinē habet, & in quo præsidia conferri possunt, siue liceat sanguinē detrahere, siue clystere, aut (si res postulet) purgatione vti, non autē primū morbi insultū notione tantùm cōprehensum. Et lib. 1. de diff. feb. (p. 327.45.) ἀρχὴν in febre hectica, vt in cęteris morbis, non horarū aut dierum numero definiri aut circūscribi, sed ipsa dispositionis qualitate, scribit. Qua notione ἀρχὴ sumitur M. Tullio lib. 10. epist. ad Att. epist. 11. δυσνοία tua mihi valde molesta. medere amabo, dum est ἀρχή. Ἀρχαὶ etiā intelligi possūt principia partiū corporis humani cōmunia quidē & quæ materię & formę rationē obtinēt, calidū & humidū. Quā rationē ineūt qui Hip. lib. περὶ σαρκῶν, περὶ ἀρχῶν ex vetustissimis mēbranis inscribi debere rectissimè contendūt. Ἀρχέγονον θερμὸν, hoc est, calidū primogeniū, quod τὸ ἔμφυτον & innatū dicitur, agnoscit Gal. ex Hip. libello aduersus Lycum (p. 335.36.) & τὸ σῶμα ἀρχέγονον exponit, τὸ ἐξ ἀρχῆς ὑπάρχον τοῖς γινομένοις, τουτέστιν ἐξ οὗ τὴν πρώτην ἔχουσι γένεσιν. quod ab initio in iis quę generātur inest, hoc est, id ex quo primā sortiūtur originem. Id autē est mēstruus sanguis & semen, ex quibus principiis prima in nobis substantia constituitur.

Ἀρχὸς anus, podex & sedes dicitur & pro recto intestino sumitur quasi primariū sit intestinū aut princeps. Gal. lib. περὶ μήτρας ἀνατομῆς ἀρχὸν dici Hippocr. totū rectū intestinū testatur, his verbis (p. 210.54.) ἀρχὸν μὲν οὖν λέγει τὸ ἀλόγως ἀπευθυσμένον, ἀρχὸν, hoc est, princeps vocās rectū intestinum. Sic aph. 58. lib. 5. & lib. de fistulis (p. 518.31. & 519.2.) ἀρχὸς φλεγμαίνων rectū intestinū inflāmatione tentatū dicit. Et lib. de art. (p. 618.48.) ἀρχοῦ τὸ χαλαρὸν recti intestini laxitas, seu laxa pars quę sacro ossi adhęret intelligit, quę musculū adstrictoriū σφιγκτῆρα dictū nō habet. ἀρχοῦ τὸ ἐγκεκλιμένον, recti intestini quod inclinatū est dicitur in Mochl. (p. 505.34.) hoc est, ea pars quę laxa est & ad latitudinē inclinat, neque musculis cōstringitur sed dilatatur. Sic enim id explicat Gal. libello περὶ μήτρας ἀνατομῆς, vt scripsimus nostris in lib. de Art. annotationib. Et Gal. illic τὸ χαλαρὸν ἀρχοῦ vocari scribit τὸ μετὰ τὸν σφιγκτῆρα· ὅ ἐστι ἐπίκειται τῷ ἱερῷ ὀστῷ τοῦτο, καὶ ὄντως ἐστὶ χαλαρὸν, οὐκ ἔχον τὰς σφίγγοντας μῦς, τὸ πέρας τοῦ

ους τὸ ἀπευθυσμένον. eam partem recti intestini quæ est supra musculũ adstrictorium. Nam & sacro ossi adiacet, & re vera laxa est, nec habet musculos qui recti intestini extremũ constringunt. Ἀρχὸς quoque anus dicitur & podex, recti intestini extremitas, vt lib. de fistulis (p. 519. 16. & 21.) ἀρχὸς ἐκπίπτων anus procidens dicitur. Et lib. 5. Epid. (p. 337. 28.) de hæmorrhoidibus, ἔξω ἦσαν τοῦ ἀρχοῦ, extra anum erant, ex ano eminebant.

Ἀρώματα dicuntur odoramenta, fructus saporis & odoris grati, calefaciendi vi præditi. ἡ ἐν ἀρώμασι πυρίη odoramentorum suffitus ad multa vtilis, nisi capitis faceret grauitatem, aph. 28. lib. 5. Ἀρώματα sæpe ad suffitus vterorum adhibet Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (vt p. 222. 40. & 223. 9.) Est & fotus per catulum aromatibus refertum ad conceptus tentamenta lib. περὶ ἀφόρων (p. 284. 1.)

¶ Ἄσαι dicuntur Hippocrati stomachi fastidia interdum & nauseæ, vbi confluentibus in ventriculum humoribus, eius osculum molesta eorum qualitate afficitur, mordetur ac eroditur, veluti; ad excretionem expellitur. Sic ἄσαι inter vomitionis signa reponuntur in Coac. Prænot. (p. 427. 41.) Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 10. 24.) effusa in ventriculum flaua bile ἄσαι, hoc est, stomachi fastidia & anxietates fiunt. Et aph. 61. lib. 5. malè affecto ore ventriculi vterum gerentibus ἄσαι, hoc est, ciborum fastidia contingunt. Lib. quoque primo Epid. sect. 2. confluentibus ad secessionem per totum corpus humoribus, vbi in primis venis circa ventriculũ ac hypochondria sedem firmarint, ibiq; efferuescentes exagitati fuerint, ἄσαι exoriuntur, vt in plurimis ac melioribus manu scriptis codicibus legitur, vt scripsimus nostris in eum lib. Annotat. etsi Galenus eas prætermisit. Lib. 7. Epid. (p. 354. 36.) ἄση περὶ τὴν καρδίαν, oris ventriculi fastidium aut anxietas. Hinc ἀσώδεες ex stomachi fastidio nauseantes & ex ciborũ fastidio nauseabundi dicuntur, quibus balneo interdicit, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 85. 41.) Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 283. 9.) ἀσώδεα ἐπιμήνια menses stomachi fastidium inducentes significant; etsi illic suspectam habeo lectionem, & ψαμμώδεα cum interpretibus potius leg. censeo. Ἀσᾶσθαι (quod & ἀσάσθαι & ἀσᾶσθαι interdum scribitur) & ἀλύειν de stomachi affectione, hoc est, fastidio & nausea dici scribit Gal. lib. 2. de loc. affect. (p. 267. 22.) Ἀσᾶσθαι quoque quod est fastidio angi ac laborare, ventriculo cibo distento & grauato, licet exiguo ingesto, attribuitur, interdum verò ita oppresso vt mordeatur & erodatur. Gal. lib. περὶ πλήθους (p. 342. 57.) At verò cùm efferuescentibus circa ventriculũ biliosis, acribus ac putridis humoribus, & in primis venis circa hypochondria exæstuantibus, stomachus vellicetur, magna corporis & incontinens iactatio & implaciditas excitatur, adeò vt ægri præsentem statum fastidiant, stare loco nesciant, æstuent & quemuis habitum immutent. Indeq; existit vt ἄσαι anxietatem, inquietam corporis iactationẽ ac molestam implaciditatem, δυσφορίαν, ἀλυσμὸν ac ῥιπτασμὸν significet Hippocr. creberrimè, & ἀσώδεες ægri dicantur qui corpore anguntur & inquietè iactantur, idq; præcipuè si citra nauseam contingat. Quod scribit Gal. Com. 2. in Prorrh. his verbis. διττῶς γὰρ γιγνομένων ἀσωδῶν τῶν καμνόντων, ἅπαξ μὲν ὅταν, ὅπως ἡ δύναμις ὑπὸ τοῦ σώματος βαρύνηται, καὶ μηδὲν φέρει σχῆμα ῥαδίως· ἑτέρως δὲ ὅταν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὑπὸ μοχθηρῶν δάκνηται χυμῶν. οἱ πρότεροι μὲν ὀλεθρίως διάκεινται, ναυτώδεις δὲ εἰσὶν οἱ δεύτεροι. Duobus enim modis cùm ἀσώδεες ægri fiant, hoc est, anxietate premantur, vno quidem modo cùm virtus ita à corpore opprimitur vt nullam decubitus figuram ferre possit, altero, cùm ventriculi osculum à prauis mordetur humoribus, superiores certe perniciosè habet, posteriores verò nausea conflictantur. Ἄσην Gal. exponit Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 59. 20.) τὸν ῥιπτασμὸν τοῦ σώματος ἀσωμένου, διὰ τὸ πλῆθος τῆς τροφῆς τοῦ διαιτηθέντος οὕτως, καὶ δυσφοροῦντος ἐν τῇ κατακλίσει καὶ μεταβάλλοντος ἑαυτόν. hoc est, corporis iactationem anxiè se habentis ob cibi multitudinem ita ingesti, & implacidè in lecto iacentis seseq; permutantis. Idem Com. 4. in eundem lib. (p. 100.) τὸ μὴ ἀνέχεσθαι κεκλιμένως ἐν τῷ αὐτῷ, hoc est, decubitum non ferre, τῶν ἀσωμένων τε καὶ δυσφορούντων, anxiè & implacidè iactatorum esse notam scribit. Sic etiam ἄσην & ἀλύειν sæpe iungit Hippocr. & ἀσώδης & ἀλύων simul iunguntur ægr. 11. lib. 1. Epid. & ægr. 7. lib. 3. Epid. post st. pest. Ἀσώδεες ægri dicuntur lib. 1. Epid. (p. 371. 23.) in febribus continuis æstuatione & incontinenti corporis iactatione conflictati, velut in febribus ardentibus lib. 3. Epid. in statu pest. (p. 424. 9.) Eadem notione ἀσώδεες πυρετοὶ dicuntur febres implacidæ & graues, in quibus anxiè se habent ægri & variè iactantur, lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 428. 20.) & Coac. Prænot. (p. 425. 20.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 100. 31.) Vbi Galenus ἀσώδεις πυρετοὺς exponit ἐν οἷς οἱ κάμνοντες ἀσῶνται καὶ ἀηδῶς ἔχουσι, in quibus ægri anguntur & molestè habent. Ἀσώδης ἔμετος vomitus anxiosus & in quo anxiè habent ægri, implacidè iactantur & æstuant cũ nausea, in Prorrh. (p. 176. 28.) γίνεται δὲ ὁ μὲν ἀσώδης ἔμετος (vt scribit Gal.) ἐπὶ τοῖς χολώδεσι καὶ δακνώδεσι χυμοῖς. Vomitio anxiosa fit ex bilioso & mordaci humore, ἀσώδεα ἐμέσματα, vomitiones cum angore aut anxietate, ibidẽ etiam vocantur. (p. 190. 10.) Quibus οἱ ἀσώδεες ἀνεμέτως opponuntur, qui citra vomitionem corporis incontinenti iactatione conflictatur, & ab his qui nauseabundi sunt, distinguuntur, In Prorrh. (p. 193. 14.) & Coac. Prænot. (p. 441. 33.) Qui etiam ἀσώδεες ἀνέμετοι eadem notione dicuntur, in Prorrh. (p. 194. 48.) & Coac. Prænot. (p. 433. 20.) Ἀσώδεες ἀγρυπνίαι, peruigiliæ cum angore & anxietate, in quibus ægri anxiè & implacidè iactantur, in Prorrh. (p. 216. 47.) Ἀσώδεις ὀσφυαλγέες, qui anxietate premuntur cum lumborũ dolore;

In Coac. Præn. (p.433.20.& p.441.44.) & Prorrh. (p.194.47.) Ἀσώδες καῦμα, æstus irrequietus & implacidus, in Prorrh. (p.183.41.) Ἀσᾶται Gal. in Exeg. apud Hippocr. τὸ, πυρῦται, hoc est, ardet, exponit ex lib. 1. περὶ γυναικείων. Verùm mendum subesse & suspectam esse indicaturam apparet. Neque enim illîc legitur, & μνημονικὸν ἁμάρτημα esse suspicor. Legitur autem Lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p.127.41.) ἀνιᾶται δὲ καὶ ἀσᾶται παρὰ καιρὸν. Intempestiuè autem angitur & anxietate premitur, aut implacidè agitatur. Vbi tamen parum conuenire Galeni explicatio (τοῦ πυροῦσθαι) videtur, nisi æstuare dicas, quod tam ad corporis quàm animi inquietudinem refertur, aut ad corporis plenitudine distenti anxietatem, aut nisi πληρῦσαι, quod facit Varinus, apud Galenum legas. Idem quoque ἀσᾶται τὸ προσχόροις καὶ ἐπαχθῶς διατίθεται exponit ex lib. 2. de Morb. maiore, hoc est, fastidio & molestia afficitur, grauiter & ægrè fert. Quibus verbis locus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.204.39.) exprimitur, qui sic passim legitur. καὶ ὁκόταν τις αὐτῷ προσφθέγξηται ἢ ἐρωτήσῃ, ἄσηι τε καὶ λυπέεται, καὶ οὐκ ἀνέχεται ἀκροώμενος. & si quis eum alloquatur aut interroget, ægrè fert & tristatur, neque audire sustinet, ægrescit & excandescit dixit Caluus. Locus tamen vitiosus apparet, & pro ἄσηι τε, ἄσῃ τε leg. Asulanus. Verùm ἀσᾶται aut ἀσᾶται, aut etiam ἀσῆται legendum est. Et apud Galenum in Exegesi ἀσῆται legendum esse series alphabetica indicat, etsi sæpius simplici σ. scribatur. Ἄση dicitur Aureliano vt & cæteris interpretibus, anxietas, inquieta corporis iactatio, & iacendi negata ac displicens omnis positio. Angor etiam dici potest, ex quo anxius, vt scribit M. Tull. Tusc. 4. etsi idem anxietatem magis ad animum refert. Ἄση quid sit optimè exprimit Aretæus, imprimis grauis & vetustus author, Cap. 9. lib. 1. περὶ σημείων ὀξ. παθ. his verbis. ἀσῶνται γὰρ ἢν τοῖσι παρισθμίοισι ἐνθλίβωσι, ἢ ἐς τὰς ῥῖνας ἀνατρέχῃ. καὶ ἢν μὲν κατακέωνται ἀνακαθίζουσι, ἀνακεκλιῶς οὐκ ἀνεχόμενοι. ἢν δὲ ἀνακαθίσωσι, ὑπὸ ἀπορίης αὖθις ἀνακλίνονται. Anxietate enim vexantur cùm tonsillæ comprimuntur, aut si potus in nares recurrat: Ac si decumbant, decubitum non ferentes, recti assident, quòd si sedeant, æstuantes, rursus decumbere coguntur. Vbi tamen interpres ἄχθονται pro ἀσῶνται legisse videtur.

Cap. 27. 32. & 14. lib. 2. morb. ac.

Ἀσαπέως citra concoctionem significat apud Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 48.42.) καὶ τοῦ πτυέλου μὴ ἀνιόντος, ἀλλὰ καταγλισχραινομένου ἀσαπέως, sputoque non prodeunte, verùm citra concoctionem extremè glutinoso. Vbi Galenus scribit τὸ ἀσαπέως idem significare quod ἀπέπτως.

Ἀσαφέες ægri dicuntur Hippocrati qui obscurè loquuntur, nec clarè disserunt, quod interdum instrumentorum vocis vitio & ex neruosi generis noxia contingit, interdum etiam ex mentis læsione in Prorrh. & Coac. Prænot. (p.429.1.) Quod indicat Gal. Com. 2. in Prorrh. (p.182.25.) his verbis. ἐὰν μὲν γὰρ ἀσαφεῖς ἀκούσωμεν εἰρῆσθαι τοὺς διαλεγομένους ἀσαφῶς, ἤτοι διὰ τὴν τῶν διαλεκτικῶν ὀργάνων βλάβην, ἣν ἐκ τῆς τῶν νεύρων κακώσεως ἔσχον, ἢ διὰ τὴν τῆς διανοίας αὐτῆς. Etenim si ἀσαφεῖς, hoc est, obscuros dictos inaudiamus eos qui obscurè loquuntur, vel propter sermonem explanantium instrumentorum noxiam, quam ex neruorum vitio contraxerũt, vel propter mentis læsionem. Eadem notione ἀσαφὴς γλῶσσα, lingua obscura, non explanata aut expedita, sed balbutiens & hæsitans dicitur lib. 7. Epid. (p.356.10.& 25.) Eodem quoq; lib. (p.366.30.) ἀσάφεια, hoc est, obscuritas, de vocis obscuritate & lingua balbutiente intelligitur. Alia verò ratione ἀσαφέες παρακρούσιες sumuntur in Prorrh. (p.180.15.) desipientiæ obscuræ, in quibus ægri vix desipere percipiuntur, nec facilè ab assidentibus aut etiam Medicis delirare agnoscuntur, sed veluti quiescentes & sopore detenti iacent, interdum oculis clausis in somnum propensi, interdum etiam apertis oculis vestigantium in morem manus huc & illuc sensim inijcientes, quasi aliquid contrectantes aut palpantes. Vnde quòd quiescentium speciem habeant, nec vt cæteri phrenitici incontinenter agitentur aut turbulentè moueantur, obscuræ huiusmodi phrenitides dicuntur, & quibus initio coma iunctum est, admodumque periculosæ existimandæ sunt. Eas sic explicat Gal. Com. 2. in Prorrh. (p.180.29.) τοὺς δὲ αὐτοὺς τούτους φρενιτικοὺς κατὰ τὴν προκειμένην ῥῆσιν ὀνομάσειεν ἀσαφεῖς, ὡς εἰ καὶ δυσγνώστους εἶπε τοῖς πολλοῖς οὐ μόνον τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰατρῶν. οἴονται γὰρ ἐκείνους μόνους εἶναι φρενιτικοὺς, ὅσοι κεκράγασιν, ἢ ἀναπηδῶσιν, Ἱπποκράτους τοὺς βεβλαμμένους τὰς φρένας οὕτως ὀνομάζοντος, κἂν διὰ παντὸς ἐν καταφορᾷ εἶναι τύχοιεν ὄντες. συνεισβάλλει μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς παραφροσύνη κώματι. δέδεικται γὰρ ἐν τῷ περὶ τοῦ κώματος ὁ Ἱπποκράτης, ἐπὶ ταὐτὸν ἀναφέρων ἀμφοτέρας τὰς προσηγορίας, τήν τε τῆς καταφορᾶς, καὶ τὴν τοῦ κώματος. ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς ἡσυχίας ἀσαφὲς, αἱ τοιαῦται φρενίτιδες οὐκ ἔχουσιν. τὸ δὲ ὡς εἴρηται νῦν ἀσαφὲς εἶδος φρενίτιδος ἐπὶ προσήκοντι τῷ χρόνῳ γίνεται. Huiusmodi autẽ phreniticos præcedente dictione ἀσαφεῖς, hoc est, obscuros, appellauit, perinde ac si cognitu difficiles multis, neque ex vulgo solùm, verùm quoq; etiã Medicis, dixisset. Eos enim solos phreniticos existimãt, qui exclamãt, aut exiliũt, cùm tamẽ Hip. eos qui mente sunt oblæsa ita nominet, etsi perpetua in somnũ ꝓpẽsione detineantur. Initio igitur simul cũ sopore ꝓfundo desipientia prehẽdit. Libro naq; περὶ κώματος demõstratũ est Hip. vtrãq; appellationẽ, tũ καταφορᾶς, tũ κώματος, ad idẽ referre. Atqui phrenitides huiusmodi obscurã quietẽ non habẽt, verùm (vt nũc dictum est) obscura phrenitidis species successu temporis oritur.

Ἀσήμως citra vllã iudicationis significationẽ, citra rationẽ, significat Hip ἀκρίτως, ἀλόγως aut παραλόγως, & in indicationis ratione iis quæ temerè aut præter rationẽ cõtingũt, attribuitur, velut lib. 2. Epid. (p.315.19.) ὁκόσα ἀσήμως ἀφανίζεται, δύσκριτα. Quæcũq; absq; indicationis

tionis significatione disparent, malè decernunt, & Prorrh. (p. 186.29.) τὰ ὀλέθρια ἀσήμως ῥαστωνήσαντα, θάνατον σημαίνει. Quæ perniciē minantur, ea si absque vlla iudicationis significatione alleuiant, mortem denunciant. Et, τὰ ἀσήμως ῥαστωνήσαντα φιλυπόστροφα. Quę citra indicationis significationem alleuiant, morborum reuersiones faciunt, quod ex Hippocr. sæpe effert Gal. vt initio lib. περὶ κρισίμων ἡμερῶν. Eaq; sunt capita in tota iudiciorum disciplina decãtatissima. In angina ἀσήμως ἀφανιζόμενα ἐν γλώσσῃ οἰδήματα, ὀλέθρια, linguæ tumores citra vllam significationem disparentes, perniciem denunciant, Coac. Prænot. (p. (p. 434.38.) Et rursus (v. 40. & 41.) ἀσήμως ἐς κεφαλὴν ἀλγήματα, &, ἀσήμως ἐς σκέλη ἀλγήματα, absque vlla significatione redundantes ad caput dolores, aut ad crura delati. Ibidē rursus (v. 43.) ἀσήμως ἰσχναινόμενοι anginosi dicuntur, παραλόγως, ἢ ἄνευ προφάσιος ἰσχνῶν τῶν περὶ φάρυγγα; quibus absque vlla significatione fauces gracilescunt aut detumescunt. ἀσήμως κατέστη οἴδημα, tumor citra vllam significationis notam conquieuit, hoc est, præter rationem, lib. 7. Epid. (p. 319.6.) ἀσήμως ἐφάνη ἐπάρματα, tubercula citra vllam significationem apparuerunt, ibidem (v. 16.) Ἀσήμως, χωρὶς σημείου ἤτοι ἐκκρίσεως ἢ πέψεως, absque vlla excretionis aut coctionis significatione, exponit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 186, 31.) Erotiano autem ἀσήμως ῥαστωνήσαντα explicantur, τὰ χωρὶς φανερᾶς ἐπικουρίας εἰς τὸ βέλτιον ἀποκλίναντα, quæ citra vllam euidentem opem in melius vertunt. Quibus verbis Prorrh. locum antea expressum subindicat.

Ἄσημα πνεύματα spirationem exiguam & obscuram ac velut interceptam, nullamq; ferè sui significationem edentem significat, lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 12. ἀφανὲς πνεῦμα exponit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vt nostris in lib. 6. Epid. Annotat. indicauimus, ἄσημα κατὰ πλευρὸν ἀλγήματα, leues lateris dolores dicuntur, aut qui de se nullam, aut ne effatu quidem dignam significationem prę se ferunt, quales sunt exigui dolores interdum à flatibus excitati. In Coac. Prænot. (p. 439.16.) Aut certe ἄσημα, ἀσήμως ἢ ἀλόγως, & ἄνευ προφάσιος ἀφανιζόμενα, hoc est, præter rationem, aut temerè, & absque causa euanescentes dolores sumi possunt, vt illic scripsimus.

Ἄσηπτα imputria dicuntur, sed τὰ ἄσηπτα, incocta exponit Galenus Com. ad aph. 1. lib. 6. apud Hippocr. ex lib. περὶ παθῶν (p. 184.2.) additq; vsitatū fuisse antiquis ἄσηπτα καλεῖν, ἅπερ ἡμεῖς ἄπεπτα λέγομεν, imputria vocare, quæ incocta dicimus. Sic lib. 3. περὶ διαίτης (p. 105.6.) ἄσηπτον διαχώρημα, deiectionem crudam neque putrefactam significat, vt σηπτὸν διαχώρημα, deiectionem concoctam ac putrefactam, ibidem (v. 19.) Galenus etiam lib. 1. de Loc. aff. (p. 253.58.) Erasistratum scribit, τὰ γίγαρτα, & τὰ σήσαμα, & πάντα τὰ διαχωρήματα παντάπασιν ἄσηπτα & ἀμετάβλητα dixisse, hoc est, tum acinos, tum sesama, reliquaq; omnia quæ excernuntur omninò imputria & immutata, id est, ἄπεπτα, incocta.

Ἀσηρὸν molestum, infestum, noxiū, molestiam ac fastidium afferens dicitur Hippocr. vt lib. de fract. (p. 558.39.) ἀσηρὸν γὰρ ἂν πρὸς τὴν ἰγνύην προσβαλλόμενον. Quin & popliti adhibitus molestiam exhibet. De canali loquitur ibidem (p. 571.15.) de osse carni infesto & noxio, ἢν ἀσηρὸν ᾖ, quòd si infestum sit. ἀσηρὸν φόρημα, molestum onus, molesta gestatio, lib. de artic. (p. 606.3.) Quibus in locis Erotianus ἀσηρὸν exponit, ἄσης ποιητικὸν, quod fastidium aut molestiam exhibet. ἀσηρὴ ἡ ἐπίδεσις, molesta est hæc vinciendi ratio, lib. de art. (p. 596.26.) ἀσηρὰς ἐκπυήσιας, molestas suppurationes etiam dicit ibidem (p. 609.10.)

Ἀσθενὴς & ἀσθενέων imbecillis, infirmus & qui ægrotat dicitur Hippocrati. ἀσθενὴς verò qui facilè à causis euidentibus in morbum labitur, vel natura, vel morbo, tuncq; ἀσθενέων etiam dicitur. Qui etsi inter se conueniunt in imbecillitatis genere, differunt tamen, quòd ἀσθενέων ἀσθενέστερος est, cùm vehementius ab iisdem causis lædatur. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7.43.) ἐγγύτατα τῶ ἀσθενέοντος ἐστὶν ὁ ἀσθενὴς, imbecillis proximè ad ægrotantem accedit. ἔστι δὲ ἀσθενέστερος ὁ ἀσθενέων, sed debilior est qui iam ægrotat. αἱ ἀσθενέες δίαιται & ἰσχυραὶ dicuntur lib. 6. Epid. aph. 16. sect. 4. de imbecilla victus ratione & valida, hoc est, quæ leuia habet vitæ instituta, vt leues corporis motiones & imbecillos cibos, quiq; nullā præ se ferunt insignē qualitatē, ideoq; imbecillū animal reddit, vt valida cõtra quę validos. Sic enim διαίτας ἀσθενεῖς, ἤτοι τὰς δι' ἀσθενῶν ἐπιτηδευμάτων, ἐδεσμάτων τε & πομάτων, ἢ τὰς ἀσθενὲς ἐργαζομένας τὸ ζῶον, εἴρηκεν, (vt scribit Gal.) Imbecillā victus rationē dixit, aut quæ fit per imbecillia vitæ genera, tū cibos, tū potiones, tū quæ imbecillū animal reddit. Imbecilla quoq; victus ratio intelligi potest, quæ per cibos pauci alimēti instituitur, vt cõtra valida, quæ per cibos plurimi alimēti. Quēadmodū aph. 20. sect. 5. lib. 6. Epid. τὰ ἀσθενέστερα σιτία dicūtur cibi qui parū nutriūt & paucum exhibēt corpori alimentū, vt illic explicat Galenus. Celsus imbecillissimā materiā & infirmos cibos dicit, cap. 18. lib. 2. vt cõtra valentissimū cibum in quo plurimum inest alimēti. Eadē quoq; notione ἀσθενεστάτη πτισάνη debilissima & infirmissima ptissana sumitur Hippocr. lib. de rat. vict. in Morb. ac. quæ paucū præstet alimentū. (p. 48.1.) Sic enim eius imbecillitatem exponit Galenus, τὴν ἀσθένειαν αὐτῆς, ἤτοι διὰ τὸ βραχεῖαν τροφὴν τῷ σώματι δίδοσθαι ἀκουστέον ἐστὶν, ἢ διὰ ποιότητα μηδεμίαν ἔχειν σφοδρὰν, ὡς ἤτοι τῶν νεύρων, ἢ τῆς γνώμης ἅπτεσθαι, καθάπερ ὄξος τε & οἶνος. Eius imbecillitas inaudiēda venit, vel quòd breuē corpori alimoniā præbeat, vel quòd nullā vehementem habeat qualitatē, qua vel neruos, vel mētem feriat, vt acetum & vinum.

Ἆσθμα Hippocr. frequentem & difficilē respirationē significat, vehementer auctā, velut ex cursu aut celeri exercitatione cõtingit, idq; sine febre. Gal. Com. ad aph. 26. lib. 3. & μὴ δὴ & τὸ ἆσθμα (καλοῦσι δ' οὕτως οἱ ἔξωθεν τὴν πυκνὴν ἀναπνοὴν, οἷα συμβαίνει τοῖς δραμοῦσιν, ἢ ὁπωσοῦν ἐπι-

ρους εἰς σφοδρὰν κίνησιν ἀχθεῖσιν) ἐπὶ μὲν τούτων γίνεται, δι᾽ αὐτὸ τὸ γυμνάσιον, ἀναπνοῆς πολλῆς τοῦ ζώου χρῄζοντος. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνευ γυμνασίων, διὰ τὴν στενοχωρίαν τῶν ἐν τῷ πνεύμονι κοιλιῶν· ἡ στενοχωρία δὴ αὕτη, πληρουμένου τοῦ σπλάγχνου τῶν ἄνωθεν ῥευμάτων γίνεται. τὰ δὲ ῥεύματα ταῦτα πλεῖστα μέν ἐστι τοῖς νεογνοῖς παιδίοις. Quinetiam ἆσθμα, hoc est, anhelatio (sic autem Græci crebram respirationem, qualis currentibus, aut quouis alio modo ad vehementem motionem adductis contingit, vocant) in his quidẽ fit, quòd ob ipsam exercitationem multa inspiratione animali opus sit: Citra verò exercitationem, ob earum quæ in pulmone sunt cauitatum coarctationẽ. Ipsa autem angustia fit ex superne ingruentibus fluxionibus impleto viscere. Quæ quidem plurimæ recens natis puerulis contingunt. Rursus Com. ad aph. 46. lib. 6. Hippocr. scribit ἆσθμα vocare difficilem respirationem in qua crebrum anhelitum fieri contingit, his verbis. πολλῶν οὐσῶν δυσπνοιῶν, ἆσθμα προσαγορεύειν Ἱπποκράτης εἴωθεν ἐκείνην μόνην, ἐν ᾗ συμβαίνει πυκνὴν τὴν ἀναπνοήν. καλοῦσι γοῦν οὕτω καὶ νῦν οἱ ἄνθρωποι τὸ ἀσθμαίνειν ἐν δρόμοις τε καὶ γυμνασίοις συντόνοις γιγνόμενον. οἱ δὲ μεθ᾽ Ἱπποκράτην καὶ πάθος τι χρόνιον, ἔνιοι μὲν ἁπλῶς ἆσθμα προσαγορεύουσιν, ἔνιοι δὲ καὶ ὀρθόπνοιαν, ὅταν ἄνευ πυρετοῦ διὰ παντὸς οὕτω δυσπνοῶσιν οἱ κάμνοντες. Cùm multæ sint spirationes difficiles, eam solam Hippocrates ἆσθμα appellare cõsueuit, in qua crebriorem & densiorem respirationem fieri contingit. Siquidem & huius tempestatis homines τὸ ἀσθμαίνειν, hoc est, anhelationem vocant quæ fit in cursibus & vehementioribus exercitationibus. At qui Hippocratem ætate secuti sunt, affectum etiam aliquem diuturnũ, nonnulli ἆσθμα simpliciter, nonnulli quoque ὀρθόπνοιαν, hoc est, rectam respirationem appellant, cùm sine febre ægri continenter ita difficilem habent respirationem. Rursus Com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 492. 30.) ἆσθμα vocari Hippocrati scribit crebram & densam spirationem vehementer auctam. οἷς δ᾽ ἂν ἱκανῶς αὐξηθῇ τὸ τοιοῦτον τῆς δυσπνοίας εἶδος, ἆσθμα καὶ ὀρθόπνοια τὸ πάθος ὀνομάζεται. χωρὶς πυρετοῦ γινόμενον, ἤτοι παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν καταλαμβανόντων τὰς ὁδοὺς τοῦ πνεύματος, ἢ τινος ἀπέπτου φύματος ἐν τῷ πνεύμονι συστάντος. Quibuscunque autem valde increbuerit hæc difficilis spirationis species, [crebra & densa] asthma & orthopnœa affectus ille nominatur, vbi citra febrem constiterit, crassis scilicet lentisq; humoribus spiritus vias occupantibus, aut crudo aliquo tuberculo in pulmonibus consistente. Rursus (ibidẽ v. 37.) τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ διαδοθέντος ἕως τῆς τραχείας ἀρτηρίας τοῦ περιεχομένου κατὰ τὸ φῦμα χυμοῦ, τήν τε τοῦ πνεύματος πυκνότητα ἐπιταθῆναι συνέβη, καὶ μηκέτι ἁπλῶς εἶναι πυκνόπνοιαν, ἀλλ᾽ ἤδη τὸ καλούμενον ἆσθμα. Postridie autem ad asperam vsque arteriam distributo humore in tuberculo contento, crebram spirationem increuisse contigit, neque amplius crebram spirationem simpliciter dictam fuisse, sed iam quod asthma vocatur. Paulus quoque asthmaticos his verbis describit cap. 29. lib. 3. τοὺς ἄνευ τοῦ πυρέττειν ἀναπνέοντας πυκνὸν, οἷον οἱ δραμόντες ὀξέως, ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομάζουσιν ἀσθματικούς. αὐτοὺς δὲ τούτους, ὅτι τὸ σχῆμα τοῦ θώρακος ἄκρως ὀρθὸν φυλάττειν, φόβῳ τοῦ πνιγῆναι, ὀρθοπνοϊκοὺς καλοῦσι· γίνεται δὲ τὸ πάθος παχέων τε καὶ γλίσχρων χυμῶν ἐμπλασθέντων τοῖς βρογχίοις τοῦ πνεύμονος· ἡ δὲ δύσπνοια κοινὸν τὸ σύμπτωμα καὶ τούτοις καὶ ἑτέροις πλείοσιν ἐπακολουθεῖ πάθεσιν. Qui absque febre veluti à citato cursu crebrum trahunt spiritum, eos ab accidente asthmaticos, hoc est, anhelantes aut suspiriosos vocant. Iidem quoque, quòd strangulari metuentes, totum thoracis habitum rectum conseruent, orthopnoici, hoc est, rectã spirantes dicuntur. Hic autem affectus oritur, vbi cartilaginosæ pulmonum arteriæ βρόγχια dictæ, crassis & glutinosis humoribus infarctæ fuerint. Difficultas verò spirãdi tum hos, tum alios etiam complures affectus, communiter consequitur. Quæ sanè ex his Galeni verbis lib. 7. de Compos. pharm. κατὰ τόπ. (p. 271. 46.) in vsum suum transtulit Paulus. τοὺς ἄνευ τοῦ πυρέττειν ἀναπνέοντας πυκνὸν, ὁποῖον οἱ δραμόντες ὀξέως, ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομάζειν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς ἀσθματικούς· τοὺς δ᾽ αὐτοὺς τούτους ἀφ᾽ ἑτέρου συμπτώματος, ὀρθοπνοϊκοὺς καλοῦσιν, ἐπειδὴ διὰ παντὸς ἀναγκάζονται τὸ τοῦ θώρακος σῶμα πᾶν ὄρθιον ἔχειν, φόβῳ τοῦ πνιγῆναι, καὶ τοίνυν στρωμνὴν ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν, οἷς ὁ θώραξ ἐπικλίνεται, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ὀρθοτέραν, ὅπως μὴ πνιγῶσι κοιμώμενοι. τὸ γὰρ εἰσπνεόμενον αὐτοῖς ἔλαττόν ἐστιν ἢ κατὰ τὴν χρείαν τῆς ἀναπνοῆς, καίτοι διαστελλομένου τοῦ θώρακος ἐπὶ πλεῖστον. ᾧ καὶ δῆλον ἐντὸς αὐτοῦ στενοχωρίαν τινὰ γίνεσθαι παρὰ φύσιν, ἧς ἐναργῶς καὶ οἱ πάσχοντες αὐτοὶ αἰσθάνονται. Qui absque febre non secus ac ex citato cursu, crebrum ducunt spiritum, eos ab accidente Medici asthmaticos, hoc est, anhelosos, vocare consueuerunt. Eosdem quoque ipsos ex alio superueniente accidente orthopnoicos, hoc est, erecta ceruice spirantes appellãt: siquidẽ strãgulationis metu integrũ thoracẽ erectũ perpetuò tenere cogũtur. Quinetiã stratũ superiorib. partibus, ad quas thorax reclinatur, erectius sibi sternũt, ne dormiẽtes strãgulẽtur. Quod enim ipsis inspiratur, quàm pro vsu respirationis minus est, quãuis thorax plurimũ dilatetur. Ex quo manifestũ est illis intra thoracẽ quandã præter naturã angustiã fieri, quam etiam nõ obscuro sensu ægri ipsi percipiunt. Aretæus quoque vetustus author & grauis, ἆσθμα dici vult crebrã respirandi difficultatẽ eamq; cõtentã, Cap. 11. lib. 1. περὶ αἰτιῶν καὶ σημείων χρονίων παθ. εἰ ἀπὸ δρόμου καὶ γυμνασίων καὶ παντὸς ἔργου δύσπνοιη ἡ ἀνάπνοιη, ἆσθμα καλέεται· καὶ ἡ νοῦσος δὲ ὀρθόπνοια, καὶ ἥδε κικλήσκεται ἆσθμα. ἐν γὰρ τοῖσι παροξυσμοῖσι ἀσθμαίνουσι καὶ οἵδε· ὀρθόπνοιαν δὲ ἐκάλεσαν, ὅτι ἐν ὀρθίῳ σχήματι μούνῳ ἀναπνέουσι εὐφόρως. πνίγονται γὰρ ἐν κατακλίσει. Cùm ex cursu & exercitationib. aut quouis opere difficilis est spiratio, asthma vocat. Orthopnœa quoq; morbus etiã asthma appellat. Nã & in accessionib. etiã ipsi anhelosi sunt. Orthopnœam autem ideo nominãt quòd erecto tantùm habitu facilè respirẽt. Recũbẽtes namq; strãgulãtur. Author etiã Definit Med. (p. 398. 17.) ἆσθμα esse scribit,

πάθος, ἐπειδὴ ἰσχυρὰν περὶ τὴν ἀναπνοὴν ἡ δύσπνοια ἐπιφέρει, μηδὲ τοὺς ἐνίους ἀνακαθιζάνειν ἢ ἐξανίστασθαι. affectionem quę circa respirationem violentam contentionem ac spirandi difficultatem afferat, nonnullosque erectos sedere & consurgere cogat. Galenus verò lib. 3. περὶ δυσπν. (p. 198. 26.) ἆσθμα Hippocrati ex consuetudine dici scribit τὸ ἐπὶ πλέον πυκνούμενον πνεῦμα, hoc est, abunde densatum & crebrum spiritum. Celsus de difficultate spirandi scribens cap. 4. lib. 4. eius genera his verbis aptissimè discernit. Est etiã circa fauces malum, quod apud Græcos aliud atque aliud nomẽ habet, prout se intẽdit. Omne in difficultate spirandi consistit. Sed hæc dum modica est, neque ex toto strangulat, δύσπνοια appellatur. Cùm vehementior est, vt spirare æger sine sono & anhelatione non possit, ἆσθμα. Cùm accessit id quoque, vt nisi recta ceruice spiritus trahatur, ὀρθόπνοια. Ex quibus, id quod primũ est, potest diutius trahi. Duo insequentia acuta esse consueuerunt. His communia sunt, quòd propter angustias, per quas spiritus euadit, sibilum elidit, dolor in pectore præcordiisque est, interdum etiam in scapulis, isque modò decedit, modò reuertitur, ad hæc tussicula accedit. Ἆσθμα creber anhelitus aut anhelatio dicitur apud Hippocr. vt aph. 46. lib. 6. & aph. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. interdũ etiã ἄσθματα, vt aph. 26. & 30. lib. 3. & lib. περὶ γυναικ. φυσ. (p. 227. 15.) Ἀσθματῶδές τι, suspiriosam quandam affectionem significat, anhelationẽ, magnam spirandi difficultatem, in Prorrh. (pag. 192. 15.) & ἀσθματώδης dicitur crebro anhelitu vexatus, anhelosus, suspiriosus, lib. 7. Epid. (p. 366. 15.) ἆσθμα nanque anhelationẽ & suspirium vocat Aurelianus cap. 1. lib. 3. tard. pass. & Cap. 17. lib. 2. acut. morb.

Ἀσινέως innoxiè & sine noxa significat. Lib. 1. Epid. (p. 352. 13.) κατέσβη πᾶσι ἀσινέως, omnib. innoxiè extincti sunt & sedati auriũ tumores. Lib. 2. Epid. (p. 312. 25.) ἀσινέες ῥήξιες rupta innocua aut indolentia dicuntur.

Ἄσιτοι dicuntur qui cibos non ingerunt & ab iis abstinent, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 555. 41.) τοὺς ἀνορέκτους ἢ ἀσίτους ὀνομάζουσιν οἱ ἕλληνες, τοὺς μὴ προσενεγκαμένους σιτία. ἀνορέκτους & ἀσίτους, hoc est, non appetentes & à cibo abstinentes Græci eos qui cibos non assumunt, vocant. Sic aph. 32. lib. 2. ἀσιτεῦντες dicuntur, qui aph. 8. eiusdem lib. τροφὴν μὴ λαμβάνοντες, qui cibum nõ assumunt, vt & ἀσιτεύειν τῷ σιτεύειν opponitur, quod τροφὴν λαμβάνειν dicitur eodem aph. Quod ex vsitata Græcorum loquendi cõsuetudine contingit, vt scribit Gal. com. ad aph. 8. lib. 2. λέγειν γὰρ ἡμῖν ἔθος ἐστὶ, μὴ λαμβάνειν μὲν τροφὴν τοὺς ἀνορέκτους, λαμβάνειν δὲ τοὺς ὀρεγομένους τε ἢ τρεφομένους ἄχρι κόρου. Dicere enim consueuimus eos cibum non assumere, qui eum non appetunt, assumere autẽ eos qui appetunt eoque ad satietatem vsque nutriuntur. Hincque existit vt ἄσιτοι, iidem qui ἀπόσιτοι dicãtur, & qui ciborum fastidio laborant eumque auersantur. ἀσιτεῦντας Galenus ἀποσίτους & ἀνορέκτους, hoc est, cibum auersantes & respuẽtes exponit aph. 32. lib. 2. Idem ἀσιτίαν ἀνορεξίαν explicat, hoc est ciborum fastidium Com. ad aph. 17. lib. 4. & ἀντὶ τῆς ἀποσιτίας ponit, aut ἀσίτην non ἀποσίτην apud Hippocr. legit. Ἀσίτη quoque idem quod ἀποσιτίη significat, hoc est, inappetentia, appetentiæ deiectio & cibi fastidium apud Hipp. lib. 5. Epid. (p. 340. 4.) δύο μῆνας ἀσίτη παρέπετο, duobus mensibus inappetentia consecuta est. hoc est, duobus mensibus inappetentia perseuerauit. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239. 10.) ἢ ἀσίτη ἐμπίπτει τῷ χρόνῳ τούτῳ & eo tempore cibi fastidium incidit. Lib. quoque 3. lib. Epid. ægr. 2. post st. pest. ἀσίτην dixit quam antea ἀπόσιτον, in qua summa inappetentia & extremum ciborum odium inerat. Ἀσίται etiam pro ciborum deiectione sumuntur in Coac. Prænot. (p. 426. 3.) quando ægri cibos auersantur ac respuunt, vbi Interpretes non satis aptè inedias vertunt.

Ἀσκαρδαμύκται dicuntur qui inconniuentibus oculis, fixis & immotis intuetur, lib. 2. Epid. (p. 318. 3.) σκαρδαμύττειν enim nictare & conniuere significat.

Ἀσκαρίδες tenues sunt ac teretes Lumbrici Ascarides dicti, in interiore recto intestino geniti, pueris familiares, aph. 26. lib. 3. Vbi scribit Gal. ἀσκαρίδες μὲν οὖν εἰσι λεπταί τινες ἕλμινθες ἐν τῷ κάτω μάλιστα τοῦ παχέος ἐντέρου μέρει γινόμεναι, ἢ φαίνονταί γε πλεῖστα σαφῶς ἐπὶ τῶν ἀπεπτούντων ὑποζυγίων γινόμεναι. Ascarides igitur tenues sunt quidam lumbrici in parte maximè inferiore crassi intestini geniti, qui plærunque manifestè apparẽt in veterini generis animalibus malè cibũ cõcoquentibus. Galeno in Exegesi ἀσκαρίδες exponuntur ἕλμινθες ἰσχναὶ ἢ μικραὶ ἐν τῷ ἀπευθυσμένῳ ἐντέρῳ γινόμεναι, tenues & minuti lumbrici in recto intestino orti. Erotiano quoque dicuntur ἀσκαρίδες λεπτὰ ἑλμίνθια, ἃς ἔπιταν ἐν τοῖς τῶν ἀδδηφάγων παιδίων διαχωρήμασιν εὑρισκόμενα, tenues lumbrici, qui ferè in excrementis puerorum voracium visuntur. Paulo etiam lib. 4. cap. 58. αἱ ἀσκαρίδες εἶδός εἰσιν ἑλμίνθων σκώληξι παραπλήσιοι, συνιστάμεναι περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ ἀπευθυσμένου ἢ τὰ πρῶτα τοῦ σφιγκτῆρος, ἐπιφέρουσαι τῶν τόπων τούτων κνησμὸν ἰσχυρόν. Ascarides sunt ex lumbricorũ genere vermibus affines, qui in extremo recto intestino & circa musculi adstrictorij initia consistũt, & vehementem horum locorum pruritum excitant. Ἀσκαρίδες exponuntur Hesychio σκωλήκων εἶδος vermium genus, & Erotianus scribit probatissimos quosque scriptores tradere eos esse ex eorum vermium genere qui in putidis aquis inueniuntur. Ascaridas Hermolaus tipulam vertit, Ruellius tineas, nos ascarides retinuimus, vt lib. 2. Epid. (p. 311. 25.) αἱ ἀσκαρίδες δείλης, lumbrici tenues, ascarides dicti, vespere maximè infesti sunt, vt & lib. 6. Epid. aph. 14. sect. 1. Hippocr. lib. de fist. (p. 517. 40.) in ani fistula purgãdos ascaridas præcipit qui illic sæpe, ꝓpter variã corruptionẽ gignãtur. ἀσκαρίδες in iis qui suppressa aluo sanguinẽ ex naribus fundunt, in Prorrh. (p. 213. 34.) & Coac. Præn. (p. 34. 1.) (ἀσκαρίδες in pu

dendo muliebri, aut recto intestino lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 284. 37.) Ἀσκαρίζειν, idem quod σκαρίζειν, & significat salire, saltare, palpitare, moueri. Etymol. ἀσκαρίζειν κινεῖσθαι exponit. Et Erotianus scribit ἀσκαρίζει ἀντὶ τοῦ σκαρίζει poni apud Hip. ὡς ἄσταφις ἢ σταφὶς, ἄσταχυς ἢ στάχυς. Quam dictionem crebrò vsurpat Hippocr. lib. περὶ φυσ. παιδίου, vt (p. 38. 25.) quem locum mihi subindicare videtur Erotianus eumque profert Gal. Com. ad aph. 37. lib. 5. ἀσκαρίζει ἢ τοὺς ὑμένας ῥήγνυσι, sese agitat & mēbranas abrumpit. Et (v. 30.) αἱ δὲ τὰ καταμήνια ὀλίγα μεθιεῖσαι, αὐταὶ ἢ τοῖς παιδίοισι τὸν χρόνον τὸν ὕστατον, ὅταν ἤδη ἀδρὸν ἔῃ, τὴν τροφὴν σπανιωτέρην παρέχουσαι, ποιέουσιν ἀσκαρίζειν, ἢ ἐξελθεῖν τῶν δέκα μηνῶν ἐξελθεῖν ἐπείγεσθαι. Quæ verò paucos menses emittūt, hæ etiam sub extremū tempus pueris vbi iam auctiores facti sunt parcius alimentum subministrāt, & in causa sunt vt agitati pueri ante decimum mensem prodire cogantur. Vbi tamen ἐπείγεσθαι non legit Asulanus neque Gorrhæus, adscribunt tamen exemplaria manu scripta & Italica; vt ex Caluo patet. Rursus ibidem (v. 48.) ζητέον οὖν πλείω τροφὴν τῆς παρεούσης τὸ ἔμβρυον, ἀσκαρίζον ῥήγνυσι τοὺς ὑμένας. fœtus igitur copiosius quàm quod præsens est alimentum quęrens, sese iactando membranas abrumpit. Et (p. 37. 45.) ξυμβαίνει τότε τοῦ παιδίου κινεομένου, ἢ ἀσκαρίζοντος χερσί τε ἢ ποσὶ, ῥῆξαί τινα τῶν ὑμένων τῶν ἔνδον. Tunc puero se mouente, & manus ac pedes agitante, aliquam ex internis membranis rumpi contingit. Hinc etiam ἀσκαρίδες nomen sumpsisse videntur, quòd in recto intestino ad eius extrema perpetuò agitentur eamque partem titillando vehementem pruritum excitent, ἐμφέρουσαι τῶν τόπων τούτων κνησμὸν ἰσχυρὸν, (vt scribit Paulus) & (vt Actuarius lib. 1. Meth. med. cap. 21.) ἀεὶ δὲ ἐρεθίζουσαι ἢ γαργαλίζουσαι τὸν κάμνοντα, ægrū semper irritent ac titillent.

Ἀσκητέον Erotianus apud Hippocr. exponit ἀθλητέον, hoc est, certandum aut luctandum. τοὺς γὰρ ἀθλητὰς, Ἀσκητὰς οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσι, Athletas enim Attici Ἀσκητὰς, hoc est, exercitatores vocant.

Ἀσκὸς σκύλινος scorteus vtriculus, aut vter coriaceus dicitur, qui materia aliqua, vtpote aqua calida aut oleo implebatur ad affectam partem fouendam & calefaciendam, eumque crebrò vsurpat Hippocr. lib. 2. de Morb. & fronti adhibet ad capitis dolorem tollēdum (142. 16.) ἀποξυρήσαντα χρὴ αὐτὴν τὴν κεφαλὴν, περιδέοντα περὶ τὸ μέτωπον τὸν ἀσκὸν τὸν σκύλινον, ὕδατος ἐκπιπλάντα, ὡς ἂν ἀνέχηται θερμότατον, deraso capite vtrem coriaceum circa frontem deligare oportet, aqua refertum quàm ferre possit calidissima. Rursus (ead. pag. v. 25.) τῷ ἀσκῷ μηκέτι χρήσθω, vtre ne amplius vtatur. Et (pag. 143 14.) τῷ ἀσκῷ χρήσθω τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ὥσπερ ἐπὶ τῆς προτέρης, vtre vtatur non secus ac in superiore morbo. ἀσκῷ etiam & vtre flatu distento & supposito ad spinę directionem vtitur Hippocr. lib. de art. (p. 622. 11.) & ad articuli luxati repositionem (ibidem pag. 658. 43.) Ἀσκοὺς Galenus exponit in Exeg. apud Hipp. κεράμεις, οὓς ἢ πυρίαλους ἢ φακοὺς ὀνομάζουσι, tegulas aut figlinas ollas, quas lateres & lenticulas vocant, hoc est, vasa lenticulata, quibus ad adhibendum fotum vtebantur, vt & vasis testaceis, vtriculis & sacculis ad concludendam materiam, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 229. 42. & p. 285. 47.) Meminit etiam fomentorum quæ per vtriculos adhibebantur Hippocr. lib. 7. Epid. (pag. 359. 39.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 108. 35.) in tetano.

Ἆσσον prope, iuxta, propius significat. ἆσσον explicat Hesychius πλησίον, ἐγγύς, eaque in significatione frequenter Homero vsurpatur, vt Il. χ. v. 4. ἀτὰρ ἀχαιοὶ, τείχεος ἆσσον ἴσαν, sed Græci prope accedebant ad muros. Hippocr. lib. περὶ ἀφόρων (p. 294. 5.) ἡ γυνὴ ἴτω ἆσσον τοῦ ἀνδρὸς, mulier ad virum accedat. Et lib. 2. de Morb. (p. 143. 14.) σπόγγους ἐν ὕδατι θερμῷ βρέχων ἆσσον προστιθέναι πρὸς τὴν κεφαλὴν, spongias calida imbutas capiti propius admoueto. Vbi tamen ἆσσον citò Cornarius vertit, vt faciunt Homeri interpretes.

Ἀστεῖον significat Hippocrati quod probandum est & laudabile, probum & quod ex animi sententia cedit. Lib. de alim. (p. 111. 32.) γάλα ἀλλότριον, ἀστεῖον dicitur, lac alienum probū aut commodum, cui τὸ βλαβερὸν, hoc est, noxium opponitur. Rursus ibidem (v. 41 & 42.) τὸ ἀστεῖον & φλαῦρον inter se opponit, vt probū & vitiosum. Rursus Coac. Prænot. (p. 430. 20.) in oculi damnandis affectionibus, οὐκ ἀστεῖον ponitur, hoc est, non probandū ac laudabile, sed damnandum & vitiosum, quod etiam φλαῦρον & πονηρὸν dicitur. In Hip. Epist. ad Democritum περὶ ἐλλεβορισμοῦ (p. 534. 30.) ἀστεῖοι τὰ σώματα dicuntur, qui corporis sanitate fruuntur & corpore valent, ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα aph. 36. lib. 2. In Epist. etiā ad Dionysium (pag. 526. 36.) ἀστείους τοὺς γονέας vxoris suæ parentes honestos & probatis moribus vocat. Ἀστεῖον dicitur vrbanum, elegans & venustum, pro laudabili & probo opponitur apud Hippocr. & τῷ ἀγρίῳ, ferino & maligno ferè opponitur. Varinus ἀστεῖον significare scribit τὸ χάριεν ἢ τὸ δεξιὸν, ἢ θαύματος ἄξιον, θαυμάσιον, σπουδαῖον ἢ αἰδέσιμον, quod est venustū, elegās, scitū, lepidū, honestū, festiuum & vrbanum.

Ἀστεργὲς inhumanum, inclemens, inamabile, immite, sæuum & asperum dicitur. Pro duro sumitur & eo quod compactū est & densum, molliq; & laxo opponitur lib. περὶ ἀδένων (58. 31.) τὸ δὲ ἄρσεν οὐκ ἂν τι προσδέξαιτο, πυκνὸν πέον ἢ ἀστεργές. Mas verò (humorē) non suscipit, cùm densus sit & humorem non desideret, nec eo delectetur, hoc est, cū eius corpus sit densum & compactum, non rarum aut laxum, vt fœminæ. Verùm certe ἀστεγον pro ἀστεργὲς legendum suspicor, vt sit humorem non tegens aut continens, à verbo στέγω, vt ἄστεγον στόμα, os loquax nec arcana celans aut retinens significat. Eaque lectio huic loco aptius quadrare videt, quòd paulò pòst scribatur, corpus labore firmatū locū nō habere vbi redundantē humiditatē recipiat, quæ iugi & continēti exercitatione absumat. Alij etiam ἀστεγὲς legere

legere malunt, vt sit paucas στέγας ἢ οἴκους, hoc est, pauca domicilia, id est, poros habens, ideoq; compactum sit & cohærens. Quam lectionem, etsi longius petita videri possit, secutus est Cornarius. Ἀπεργέστερον ἀπλυνέστερον ἢ ἀηδέστερον, immite & insuaue aut iniucundũ exponit Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 554. 22.) Vbi tamen ἀργέστερον vitiosè scribitur, vt antea diximus, & ἀπεργέστερον pro ἀσπεργέστερον legisse videtur Erotianus.

Ἀστέρες θαλάσσιοι stellæ marinæ dicuntur, aquatilium marinorum genus, quod cum brassica & vino odorato, ad vterum præcordia petentem propinat Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 11.) & ad hystericos dolores lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 35.) Ἄστρον autem Caniculæ sydus significat Hippocr. Lib. 7. Epid. (p. 354. 7.) περὶ τὸ ἄστρον circa Caniculam. Sic Alcæo apud Athenæum lib. 1. (p. 11. 49. & 50.) τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται, Canicula exoritur. Quod tamen vitiosè legitur.

Ἀστραβὲς quod minimè intorquetur, peruertitur significat, quod non inflectitur, inclinatur aut incuruatur. Lib. de art. (p. 602. 26.) αἱ γένυες ἀστραβέες, maxillæ indistortæ dicuntur, cùm mentum minimè torquetur, mentum minimè inclinatur dixit Celsus. Quod etiam repetitur in Mochlico (p. 506. 24.) etsi parũ integrè, vt illic indicauimus. Rursus quoque lib. de art. (ibidem, v. 26.) τὸ δὲ ἀστραβὲς μάλιστ' ἂν γνοίης τοῖσιν ὁρίοισι τῶν ὀδόντων, τῶν πάνω ἢ τῶν κάτω κατ' ἴξιν. At minimè intorqueri potissimũ ex dentium finibus deprehendes, cùm inferiores superioribus ex aduerso respondent.

Ἀστράγαλος talus dicitur, ossiculum in pede intra infimos tibiæ & suræ processus comprehensum. Lib. 5. Epid. (p. 539. 40.) ἀλλὰ τεταρταίῳ ἐόντι ἑωυτῷ, ἐμελαίνετο πᾶς ὁ τόπος, ἄχρι τοῦ ἀστραγάλου καλουμένου. Quarto tamen die locus vniuersus nigricabat ad talum vsque, qui astragalus dicitur. De astragalo vide Gal. in fine lib. de ossibus, ἀστράγαλον Hesychius exponit τὸν σφόνδυλον ἢ τὸ ὑποκάτω τοῦ σκέλους, vertebram, & partem inferiorem cruri subiectam.

Ἀσύμπτωτον id significat quod non contrahitur, non concidit, neque compressum est, velut συμπίπτειν de eo dicitur quod tumefactum aut plenum in sese subsidit ac contrahitur. Lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 2.) ἀσύμπτωτον capitur pro eo quod præ ariditate non est contractum aut compressum. Galeno lib. 1. ad Glauc. (p. 200. 56.) ἀσύμπτωτος ἡ πᾶσα ἕξις τοῦ σώματος dicitur, vbi corporis habitus nõ concidit, quod idem prius dixerat, οὐδ' ὁ τοῦ σώματος ὄγκος συμπέπτωκεν, neque corporis moles concidit. Sic σύμπτωσις corporis collapsionem aut concidentiam significat lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 14.) vt & aph. 3. lib. 1. ξυμπτώσιες κενώσιες dicuntur, hoc est, compressiones vbi vasa vacuata in sese considunt.

Ἀσύμφορος φλεγμονὴ, minimè periculosa inflammatio. lib. 1. περὶ διαίτης (p. 90. 6.) ἢ ἀπὸ βραχείης φλεγμονῆς ἢ ἀσυμφόρου μαίνονται. Nam à leui & minimè periculosa inflammatione insaniunt.

Ἀσύμφυτον Hippocrati significat quicquid natura disiunctum est & non continuum, quodque est inconcretum, lib. περὶ τέχνης (p. 3. 25.) Vbi intelligi videtur quicquid partibus similaribus inter se connexis, non vnitis constat, vt quod carne & cute contegitur. Ex similaribus enim partibus inter se connexis, dissimilares consurgunt, quas ideo hîc ἀσυμφύτους vocare videtur, quòd συμβολὴν inter se, nõ σύμφυσιν, habeant, quam tamen habent similares, cùm per omnia sint similis substantiæ & inter se ὁμογενεῖς.

Ἀσφυξία est pulsus priuatio & defectio, cùm nulla arteria vsquam moueri videatur, nec eius motus nostro tactui se offerat. Quæ re vera quidem nunquam animali viuo accidit, ad nostrum tamen tactum frequenter reperitur, vt scribit Gal. lib. 1. de Præcogn. ex puls. (p. 121. 14.) Eadem duobus fit modis, vel quia prorsus aboletur arteriarum pulsus, quod summam perniciem denunciat, vel quia pulsant quidem, sed ità remissè & languidè, vt sensum effugiat. Gal. lib. 2. de Præsag. ex puls. (p. 136. 20.) Ἀσφυξίαν Aurelianus pulsus paruitatem & amputationem vertit, cap. 3. lib. 4. Tard. pass. Ἄσφυκτοι dicuntur Galeno pulsu priuati & in quibus motus arteriarum cordis non sentitur Lib. 4. de diff. puls. (p. 45. 58. & 10.)

Ἀσχημονέστερον σκέλος crus deformius, lib. de art. (p. 637. 43.)

¶ Ἀτάκτως fieri dicuntur quæ sine ordine & incompositè ac vago quodam modo contingunt. Ideoq; sæpe ἀτάκτως & πεπλανημένως coniungit Hippocr. Lib. 1. Epid. (p. 362. 25.) ῥίγεα δὲ πᾶσιν ἀτάκτως ἢ πεπλανημένως ἐγίνοντο. In his omnibus rigores incompositè & errabundè contingebant. Rursus (ibidem p. 365. 49.) χρόνια μὲν οὖν ἢ δυσχερέα, ἢ πάνυ ἀτάκτως ἢ πεπλανημένως ἢ ἀκρίτως τὰ πλεῖστα τουτέων διετέλει γινόμενα. Diuturna itaque & difficilia hæc erant, valdeque incompositè & errabundè, atque citra iudicationem horum plurima permanebant. Lib. 3. Epid. ægr. 9. post st. pest. πυρετὸς ἄλλοτε ἀλλοίως παροξυνόμενος, τὰ πλεῖστα ἀτάκτως, febris accessio subinde varia & plærunque inordinata, de febre quæ inordinatas & vagas habebat accessiones, nullumque typum aut ordinem obseruaret.

Ἀτενὲς, fixum, immotum, rigidum, intentum dicitur. vt ἀτενὲς ὄμμα, fixus & immobilis oculus, rigidus aspectus. θρασὺ exponit Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 210. 51.) ferocem & trucem aspectũ, quiq; phrenitidẽ portendit. ἀτενέες ἐκλάμπουσιν ὀφθαλμοὶ, fixi & immoti oculi splẽdescũt, intẽte relucẽt, quod est delirãtiũ indiciũ. In Prorrh. (p. 210. 41.) & Coac. Prænot. (p. 434. 10.) ἀτενίζοντα ὄμματα, oculi defixi, intẽti, contente intuentes, lib. 5. Epid. (p. 342. 45.) & lib. 7. Epid. (p. 357. 40.)

Ἀτέραμνα τὰ δυσκατέργαστα καὶ σκληρὰ exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. nimirum locũ lib. de aere loc. & aq. subnotãs (p. 453. 19.) διὰ τὰ ὕδατα ὄντα σκληρά τε ἢ ἀτέραμνα ἢ ψυχρά.

quòd aquæ duræ sint, concoctu difficiles & frigidæ. Sunt enim ἀπέραμνα ὕδατα aquę indomitæ, quæ ægrè conficiuntur & concoquuntur, qualia semina quæ emolliri aut domari concoctione nequeunt, ideoque cõcoctioni resistunt. Quod scribit Gal. Com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 496. 48.) ἐ κεκλήκασί γε τὰ τοιοῦτο μοχθηρὰ τῶν ἀρχαίων τινὲς ἀτέραμνά τε καὶ ἀπεράμονα, παραπλησίως αὐτοῖς ὀσπρίοις ὅσα δυσχερῶς ἕψεται, & ita prauas (aquas) veterum nonnulli, tum indomitas, tum concoctu difficiles vocarunt, ad instar leguminum quæ nõ facilè coquuntur. Idem etiam eodem Com. (p. 501. 8.) aquam pluuiam meliorem esse scribit τῶν λαιλαπωδῶν, ἀκατεργάστων τε καὶ ἀμεταβλήτων ὄντων, ὁποῖα κατά τινας πηγὰς ὕδατα γίνεται τὰ καλούμενα πρὸς τῶν ἀρχαίων ἀτεραμνώδη, procellosis, quæ neque confici, neque cõmutari queunt, quales ex quibusdam fontibus aquæ exoriuntur quæ à veterib. ἀτεραμνώδη, hoc est, indomitæ vocantur. Rursus eod. lib. (p. 454. 38.) ὁκόσα δὲ ἐστιν ἁλυκὰ καὶ ἀτέραμνα. Quæcunque autem salsæ sunt & indomitæ. Ἀτέραμνοι κοιλίαι ventres duri, indomiti, hoc est, sicci, non lubrici aut emolliti dicuntur, lib. de aëre, loc. & aq. (p. 453. 5.) quibus εὐροώτεροι, hoc est, fluidiores opponuntur. τοὺς τε πλείους τὰς κοιλίας ἀτεράμνους ἔχειν καὶ σκληρὰς τὰς κάτω, & plures ventres inferiores indomitos & duros habere, hoc est, qui non facilè mutentur in lubricos & molles, sed qui sicci & contenti maneant. Ἀτεράμνοις δυσμεταβλήτοις, hoc est, concoctu difficilibus aut ægrè mutabilibus apud Hippocr. exponit Erotianus, nimirum locum lib. de aëre, loc. & aq. (p. 75. 14.) exprimens, ἐπ᾽ ἁλυκοῖσι καὶ ἀτεράμνοισιν, siue salsis & coctu difficilibus. Ἀτεραμνίη etiam cruditatem & in coquendo peruicaciam significat. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 453. 22.) τὸ γὰρ γάλα ἀποσβέννυται ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῆς σκληρότητος καὶ ἀτεραμνίης. Lac enim propter aquarum duritiam & cruditatẽ extinguitur. Cùm verò ad animum transfertur, naturam indomitam, ingenium refractarium, mores asperos, intractabiles, asperos & qui flecti nequeant aut emolliri significat. ἐν παραγγελίαις (p. 17. 42.) πῶς γάρ, ὦ πρὸς Διός, ἠδελφισμένως ἰητρὸς, ἐπιεικέως πίστι ἢ ἀτεραμνίῃ, Qui enim bonus est medicus, is mediusfidius fide magis quàm duritate in medendo vtetur, hoc est, in curando magis fidem & officium sequetur, vt ægrum seruet, quàm vt ingratum & inofficiosum ægrum, etsi indignũ cui opem commodet, derelinquat aut duriter tractet. Ἀτεραμνίη enim idem quod ἀτεραμνότης denotat, & ab his quæ concoqui nisi ægrè nequeunt transfertur ad implacabilem animi duritiem, inhumanitatem, morum asperitatem, rigiditatem, ferreum & præfractum animum. Ἀτέραμνον Hesychius exponit τὸ μὴ ἐνδιδόν, σκληρόν, quod non cedit aut flectitur, durum & quod τῷ ἁπαλῷ, hoc est, molli est cõtrarium. Eidem ἀτέραμον est σκληρὸς, ἀκαμπὴς, ἀκαταπόνητος, ἀνηλεήμων, durus, flecti nescius, inexorabilis, qui nullis fatigatur precibus, inhumanus.

Ἀτεχνίη dicitur quod est artis expers & nullam habet artem. Lib. περὶ τέχνης (p. 2. 9.) ὅλως γάρ τοι γέ φημι ἀτεχνίην εἶναι, ὅτε μήτε ὀρθὸν ἔνι μηδὲν, μήτε οὐκ ὀρθόν. Istud enim artis expers esse dico, in quo neque recti, neque praui quicquã inest.

Ἀτηρὴς noxius, lædens Hippocrati dicitur. Lib. de aëre loc. & aq. (p. 80. 45.) εἰ μὲν οἱ ποταμοὶ μὴ εἴησαν, τὰ δὲ ὕδατα κρηναῖά τε καὶ στάσιμα πίνωσι καὶ ἑλώδεα, ἀνάγκη τὰ τοιαῦτα τῆς γαστρὸς ἀτηρὰ εἶναι καὶ σπληνός. Quòd si flumina desint, aquasq; fontanas stagnantes & olentes bibant, eas ventri & lieni noxias esse necesse est. Vbi tamen ἄπα quidam pro ἀτηρὰ legunt. ἀτηρὸν βλαβερὸν, noxium, damnosum exponitur Hesychio, & præter eam significationem ἀκόλαστον, ὑβριστικὸν, χαλεπὸν, κακὸν, vano, quod est flagitiosum, contumeliosum, molestum, vitiosum. Ἀτηρὴς etiam exponitur Hesychio ἀκαταπόνητος, indomitus qui precibus fatigari nequit aut labore frangi & domari, sed ἀτειρὴς melius scribatur, vt sit, ὁ μὴ τειρόμενος qui non domatur aut subigitur.

Ἄτοκοι steriles significant: eæ que mulieres dicuntur, non quæ ad conceptum parum idoneæ videntur, sed quæ viduæ sunt & viri cõgressu ac venereis abstinent: Gal. Com. in sent. 18. lib. 6. Epid. sect. 7. Idemque in fine lib. 3. de diff. sper. in eiusdem sententiæ explicatione ἀτόκους eas esse scribit quæ non probè repurgantur.

Ἄτρακτον exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. οὐ μόνον τὸν εἰς τὸ ἱερουργὸν χρήσιμον, ἀλλὰ καὶ ξύλον τοῦ βέλους, non solùm fusum ad lanificium aptũ, verumetiam sagittæ lignum. Sic autem dicitur ad colus aut fusi similitudinem, quòd vt colus oblongum sit, teres & torno factum, & per translationem ad iaculum & sagittam accommodatur Hesychio. namque ἄτρακτος βέλος μεταφορικῶς dicitur. ἀτράκτου autem meminit Hippocr. lib. 5. Epid. (p. 338. 8.) cùm in ancilla quadam ex vteri osculo expressum quendam calculũ, ὅσον σφόνδυλον ἀτράκτου τρηχὺν asperum, fusi verticillum propemodum magnitudine æquantem, scribit, ex quo postea sanitati restituta fuit. At locus Exegeseos locum libri περὶ ὄψιος subindicat (p. 522. 5.) ξύλον ἐρίῳ μιλησίῳ, οὔλῳ, καθαρῷ, περὶ ἄτρακτον περιειλῶν. lana Milesia, crispa, pura, circa fusum inuoluta, tradito.

Ἀτρεκέως non vna significatione sumitur apud Hippocr. sed interdũ certò, exploratò, fideliter, diligẽter, curiosè & exactè significat, plenè, nimirũ, re vera, interdũ etiã penitus, plus, in totũ. Erotianus etiã scribit hãc dictionem nõ vno modo apud Hipp. sumi, sed plærunq; ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς quod est exactè, rarò verò ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς, certò, re vera. Ab Hippocr. etiã interpretibus variè exponi, & Bacchio significare ἀληθῶς, αὐτάρκως, ἀκριβῶς. Philino verò ἀκριβῶς duntaxat. Epicli, σαφῶς, εἰλικρινῶς, apertè, integrè, perfectè. In Progn. (p. 154. 34.) οὐ δύναται δὲ οὐδὲ τούτων ἡμέρησιν ὅλῃσιν οὐδὲν ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. nihil quicquam eorũ integris exactè diebus numerari potest. Vbi ἀτρεκέως ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς poni testatur Erotianus (etsi apud eũ vitiosè

vitiosè ἄλυσιν pro ἄλγεσι scribitur.) Quod etiã exponit Gal. ὁ δυνατὸν πλήρεσιν ἡμέραις ἀριθμηθῆναι, hæc plenis ac integris diebus numerari nequeunt. Et repetitur hic locus lib. περὶ κρισίμων (p. 185.23.) Prorrh. 2. (p. 414.31.) ὁ ἀτρεκέως διαιτώμενος qui certa & diligenti victus ratione vtitur. Rursusq; ibidem (p. 418.21.) ἀτρεκέστατα δὲ ὁ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον τὰς φυλακὰς ἀεὶ τῶν δεινοτάτων ποιέεσθαι. Diligentissimè autem ac diutissimè aduersus ea quæ maximè terrent, se munire æquum est. Lib. de art. (p. 537.23.) ἀτρεκὲς δὲ οὐδὲν, nihil perpetuum esse, statum, firmum, ratum aut certum significat. In Mochlico (p. 512.21.) δίαιτα ἀτρεκὴς victus ratio exquisita, & rursus ibidem (p. 510.41.) δίαιτης τὸ πρῶτον ἀτρεκέως, de victus ratione tenui & exquisita, in qua primis diebus victus est subtrahendus. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239.13.) εἰ ἐρωτῴη ἀτρεκέως ταῦτα. si de his exquisitè inquirat. Rursusque (p. 244.8.) χρὴ δὲ τὴν μὲν μαλίστην ἀτρεκέως ποιέεσθαι ἰητρείην τῶν ἐν τῇσι μήτρῃσιν. vteri vlcera exactam curationem postulant. Et (p. 248.47.) οἱ ἰητροὶ οὐκ ἀτρεκέως πυνθανόμενοι τὴν πρόφασιν τῆς νόσου. Medici non exactè morbi causam perscrutãtes. Et (v. 49.) χρὴ εἰρωτᾶν αὐτίκα ἀτρεκέως τὸ αἴτιον, statim causam exactè inquirere oportet. Erotianus tamen ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς ἀτρεκέως positum testatur lib. 1. περὶ γυναικ. hæc nimirum postrema duo loca subnotans. Lib. 4. de Morb. (p. 171.9.) ἀτρεκέστερον ἀντὶ τοῦ ἀκριβέστερον, exactius, ponitur. ἀλλὰ περὶ τούτου ἀτρεκέστερον ὀλίγῳ ὕστερον ἀποφανέω. verùm de hoc paulò pòst exactius disseram. Et (p. 172.43.) νῦν δὲ ἐθέλω ἀτρεκέστερον εἰπεῖν. nunc verò exactius referre volo. Lib. quoq; de art. (p. 595.28.) ἀτρεκέως, ἀκριβῶς, δι' ὅλως, ὁλοκλήρως, exquisitè, ex toto, penitus; exponit Gal. κληῒς δὲ κατεαγεῖσα, ἢν μὲν ἀτρεκέως ἀποκαυλισθῇ. Iugulum quidem si ex toto transuersum fractum est, hoc est, planè & exquisitè, & in morem fracturæ caulatim factæ. Quem locum etiam in medium adducens Erotianus ἀτρεκέως ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς sumi scribit, eumque his verbis exponit. νῦν γὰρ τὴν ῥαφανηδὸν διαφορὰν, ὃ εἶπεν καυληδὸν τοῦ σχιδακηδὸν ἀντιτάξας, τὸ ἀτρεκὲς ἐπὶ τοῦ διὰ πάχους ὁ πρὸς ἀκρίβειαν διῃρημένου ὀστοῦ τέθεικεν. quod est. Nunc enim eam fracturę differentiam quæ raphanatim ac velut caulatim facta dicitur, ei quæ assulatim facta est opponens, τὸ ἀτρεκὲς de osse celeriter & exactè diuiso posuit. Etsi διὰ πάχους apud Erot. legere malim, quòd fracturæ species καυληδὸν facta, per transuersam ossis figuram & per crassitudinem contingat, quod δι' ὅλως, ὡς κατὰ μηδὲν προσέχεσθαι, hoc est, ex toto, ita vt nulla parte adhærescat, dixit Gal. Com. 1. in lib. de art. Sic quoque ἀτρεκὲς quod est exactum & completum dicitur, vt Lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (p. 43.47.) λόγος ὁ ἀριθμὸς ἀτρεκὴς, iusta ratio & plenus exactè numerus hebdomadarum in fœtu septimestri. τὸ παιδίον ἑπτάμηνον γόνον γενόμενον, λόγῳ γέγονε ὁ ζῇ, καὶ λόγον ἔχει τοιοῦτον καὶ ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. Puer septimo mense editus, pro ratione nascitur & viuit iustamq; rationem & exactum septimanarum numerum habet. Sic enim vitalis partus septimestris Hippocrati dicitur, quòd tres hebdomadum decadas perfectas & exactè plenas aut integras compleat, hoc est, dies 210. Idem de fœtu nouem mensium (ibidem v. 48.) καὶ ἔχει τὸν ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας, & numerum exactum ad septimanas habet. Quatuor enim hebdomadas complet. Rursusque (ibidem p. 44.15.) ἔστι δὲ λόγῳ ὁ ἀριθμῷ ἀτρεκέας ἑβδομάδας ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας. Iusta autem ratione & numero exactè trecentæ & sexaginta septimanæ continentur. Anni enim septem triginta quinque hebdomadum decadas complent, hebdomadas autem trecentas & sexaginta. Sic enim locus ille legi posse mihi cum Cornario videtur. At verò lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. v. 45.) τὸ ἀτρεκὲς quod est rectum, certum & exactum significat, χαλεπὸν δὲ τοιαύτης ἀκριβείης ἐούσης περὶ τὴν τέχνην, τυγχάνειν αἰεὶ τοῦ ἀτρεκεστάτου. Cùm igitur in arte tam exacta certitudo insit, difficile est semper certissimum assequi. Quem locum subindicans Erotianus τὸ ἀτρεκέστατον à vero distingui vult, idemque μὴ τοιαύτης ἀκριβείης ἐούσης legit, contra omnium codicum fidem, quæ tamẽ lectio mihi amplectenda videtur. Rursus (ibidem v. 49.) ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι τοῦ ἀτρεκεστάτου, ὁμοῦ δύνασθαι ἥκειν λογισμῷ ἐκ πολλῆς ἀγνωσίης. Sed multò magis, quòd prope liceat ex magnis ignorantiæ tenebris ratiocinando simul ad id quod certissimum peruenire. Erotianus etiam ἀτρεκέως ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς positũ lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον testatur, nimirum id subindicans quod legitur (p. 64.23.) ὁ τἆλλα οὐδὲν ἀτρεκέως κατ' ἀλήθειαν δύναται ὁρᾷν. nihilq; de cætero exactè re vera videre potest. Vbi planè à vero tamen distingui satis apparet. Ἀτρεκείη etiam apud Hippocr. asseuerationem significat, veritatem, quod pro comperto asseueratur aut certò asseritur. Prorrh. 2. (p. 414.15.) ἀμφὶ δὲ τῶν γυμναζομένων καὶ ταλαιπωρεόντων, τὰς μὲν ἀτρεκείας τὰς λεγομένας, ὡς λέγουσιν οἱ λέγοντες, οὔτε δοκέω εἶναι, οὔτε ἄλλως δοκέει κωλύω δοκέειν. Quòd autẽ attinet ad eos qui exercitationib. & laborib. fatigãtur, quę quidẽ pro certo asseuerãtur, vt asserunt qui ea narrãt, nec esse puto, neque si quis existimet, prohibeo. Ἀτρεκείη ἀντὶ τοῦ ἀτρεκέως lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 37.31.) ὁ οὐκ ἔστιν ἀτρεκείη κρῖναι. neq; certò iudicare queas. Ἀτρεκέως, ἀληθῶς, ἀκριβῶς exponit Hesychius, & ἀτρεκὲς ἀληθὲς, vt ἀτρεκῆ, ἀληθῆ, ἀκριβῆ.

Ἀτρεμέας apud Hippocr. ponitur pro ἀτρέμας, quod placidè, quietè, remissè significat. Lib. 5. Epid. (p. 340.24.) οὐκ ἀτρεμέας, neque quiescebat, hoc est, οὐκ ἀτρέμας εἶχε, quod explicat lib. 7. Epid. οὐκ ἠτρέμιζεν. Ἀτρέμας autem ἥσυχος, ἡσυχῇ exponit Hesychius, vt & ἀτρεμία, ἡσυχία, & ἀτρεμέειν ἡσυχάζειν, & ἀτρεμάουσι ἡσυχάζουσι. τὰ ἀτρεμέοντα dicuntur Hippocrati partes corporis quę quiescũt, eæq; intelliguntur quę extra dearticulationẽ sunt in vtrisq; ossibus quę inter se ad articulũ committuntur, vt in genu, pars circa femur,

vel circa tibiam. Sic enim explicat Gal. Com. 2. εἰς τὸ κατ' ἰητρεῖον (p.681.11.) Α'τρεμέοντα ἠρεμοῦντα, hoc est, quieta exponit Erotianus apud Hippocr. nimirum locum lib. de fract. (p.559.12.) subindicans. καὶ τὰ μὴ ἀτρεμέοντα ἐν τῷ αὐτέῳ σχήματι, quæ neque in eadem figuratione quieta permanent. Α'τρεμέειν autem frequens est Hippocr. & quiescere aut côquiescere, significat, ἡσυχίαν ἄγειν. Α'ττικὸν videtur esse emplastri nomen quod est vlceribus glutinandis efficax, apud Hippocr. quale est Attalum Celsi lib. 5. cap. 19. Eoque vtitur ad tibiæ vlcera Hippocr. lib. 4. Epid. (p.333.47.) ὃς ἐν τῇ κνήμῃ ἕλκος ἔσχε, καὶ τῷ ἀττικῷ ἐχρήσατο. Qui vlcus in tibia habuit, & Attico vsus est. Α'ττικὸν ἀγγεῖον, ἀττικὴν χύτραν, καὶ μήν ποτε τὸν καλούμενον ἐχῖνον, interpretatur Gal. in Exeg. vas Atticû, Atticam ollam, & aliquando Echinum vocatum.

¶ Α'ναίνειν est arefacere, siccare, & αὐαίνεσθαι arefieri, exiccari, & tabefieri, vt αὔανσις in stirpibus idê quod γῆρας in animalibus, senio proportione respondens, vt scribit Gal. lib. 1. salub. (p.221.11.) Lib. 1. περὶ γυναικ. (p.234.43.) ἀυανθεῖσαι αἱ μῆτραι ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίης, exiccati vteri præ labore & exercitatione. Rursus (p.236.29.) vteros humidos αὐαίνειν, hoc est, exiccare præcipit. Et (p.238.31.) ὑστέρας ὑγρὰς καὶ αὐανθείσας, hoc est, vteros humidos & resiccatos inter se opponit, vt & (ibidem ver. 35.) τὴν ὑγρηδόνα ἔχουσαν, & τὴν αὐαινομένην. Α'ναίνεται, ξηραίνεται, φθείρεται, exponitur Hesychio, & αὐαινομένοις, ξηραινομένοις, φθειρομένοις, iridê αὐανθεὶς ξηρανθείς. Α'ναντὴ ἢ αὐαφὴ, τὶς ξηραντικὴ νόσος exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocr. nimirum ex lib. 2. de Morb. (p.156.10.) vbi νοῦσος ἡ λεγομένη αὐαντὴ describitur, morbus quidam desiccans. Α'υασμὸν, ξηρασμὸν, hoc est, siccitatem, exponit Erotianus apud Hippocr. locum lib. περὶ χυμῶν (p.115.2.) subnotans, additque αὖον τὸ ξηρὸν dici, adducto Homeri testimonio. Α'ὖαι γλῶσσαι valde resiccatæ linguę & aridæ dicuntur aph. 13. lib. 6. Epid. sect. 5. ἀπὸ ἐγκαύσιος λιγνυώδεος, ex incendio fuliginoso. Vbi Galenus αὔας, ἱκανῶς ξηράς, abunde resiccatas exponit.

Α'υθάδης apud Hippocr. arrogâtem & superbum significat, quique præ se cæteros omnes despicit, & adeò peruicaciter aut arroganter se gerit, vt cæteros colloquio aut consuetudine familiari minimè dignetur. Lib. περὶ ἰητροῦ (p. 12.35.) σχήματι δὲ ἀπὸ μὲν προσώπου, σύννουν μὴ πικρῶς· αὐθάδης γὰρ δοκέει εἶναι καὶ μισάνθρωπος. Quòd ad gestum attinet, vultu sit cogitabundo & subtristi, citra amarulentiam tamen ne superbus aut inhumanus videatur. Vbi αὐθάδης dici videtur qui arroganter & superbè ac contumeliosè cæteros despicit. Cornarius contumacem vertit, Gorrhæus superciliosum, Caluus improbum & audacem, Zuinggerus appositissimè superbum. αὐθάδεις καὶ ἰδιογνώμονας simul iungit Hippocr. lib. de aëre, loc. & aq. (p.81.1.) hoc est, sibi nimis placentes & superbos, cum pertinacibus & in concepta opinione permanentibus.

Α'ῦθις pro imposterum aut posthac sumitur lib. 5. Epid. (p.338.31.) ὁ δὲ πυρετὸς αὖθις οὐκ ἀφίη, febris verò posthac non dimittebat.

Α'υλὸς fistulam significat, sed pro vterorû foramine & sinu pudoris sumitur apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p.269.42.) πρὸς μὲν τὰς ὑστέρας, προσθεῖναι εἴριον πρὸς τὸν αὐλὸν, ὡς ἐνι μάλιστα. Ad vterorum quidem foramen lanam, quoad fieri maxime licet, apponere oportet. Ibidem etiam (v.46.) ἔναυλιν, interior trames & fistula, aut interior sinus vterum petens dicitur. ὅταν δὲ κλεισθῇ τὸ στόμα, καὶ ἡ ἔναυλις. Cum verò vteri osculum conclusum fuerit, & interior trames aut fistularis via. Sic enim cum Cornario lego. Lib. verò de art. (p.622.12.) αὐλὸς ἐκ χαλκέως follem fabrilem aut ex officina fabri significat. κἄπειτα αὐλὸν ἐκ χαλκέως ἐς τὸν ἀσκὸν τὸν ὑποκείμενον ἐνιέντα φυσᾷν, ac deinde vtré suppositum immisso folle fabrili inflabam. Rursusque (p.658.53.) ἔπειτα ἐς ἕνα τῶν πολλῶν, τῶν λελυμένων ἐνθέντα αὐλὸν ἐκ χαλκέως φυσᾷν. Deinde imposito folle fabrili in partem ex multis solutam, flatus in vtrem immittitur ac distendi cogitur.

Α'υλίσκος etiam fistulam significat quæ in vesicâ immittitur, catetherê vocant. Lib. 1. de Morb. (p.130.37.) μηδ' ἐς κύστιν αὐλίσκον καθιέντα, δύνασθαι καθιέναι, & fistulam in vesicam immissam demittere non posse.

Α'ὔξεσθαι augeri dicitur cû talis generatur substantia qualis est deperdita. Gal. Com. ad aph. 19. lib. 6. αὔξεσθαι μὲν γὰρ λέγει τὸ γίνεσθαι ἵνα ἐπιγραφεῖσα τοιαύτην οἷα τῶν διακοπέντος ἐστὶν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν κοίλων ἑλκῶν ὁρᾶ (ἀρξ. βλαστάνουσα). Α'ὔξεσθαι, hoc est, augeri quidem intelligit talem aliquâ generari substantiam, qualis est partis diuisæ, sicuti in cauis vlceribus caro succrescere cernitur. Α'ὔξη idem quod αὔξησις; incrementum significat & nutritionem. Lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 241. 38.) καὶ αὔξη οἱ γίνεται, & incrementum ipsi accedit. Hesychius etiam αὔξην αὔξησιν exponit. Est autem αὔξησις & auctio partium corporis in tres dimensiones distentio, nimirum cùm nutritione in latum, longum & profundum augentur. Philotheus αὔξησιν τοῦ λείποντος ἀναπλήρωσιν esse dicit, eius quod deficit supplementum.

Α'ὐτίκα apud Hippocr. statim, confestim significat, & de tempore latitudinem habente, velut ἀρχὴ intelligitur. πλάτος enim ἔχει τοσοῦτον, ὅσον περ καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα, καὶ παραχρῆμα δηλοῖ, tantam habet latitudinem quantam principij nomen, & confestim indicat, vt scribit Gal. lib. περὶ κρίσεων cap. 7. multis Hippocr. exemplis in medium adductis. Sic aph. 7. 10. & 12. lib. 1. αὐτίκα de primis tribus aut quatuor morbi diebus dicitur. Vbi etiam scribit Gal. αὐτίκα δὲ ἀκουστέον περὶ τὴν πρώτην τετράδα, ἢ μικρὸν ταύτης ἐξώτερον. statim autem de primo quaternario obaudiendum venit, aut paulò vlteriore tempore. Idem αὐτίκα οὐ μετὰ πολὺ τῆς πρώτης εἰσβολῆς, hoc est, non ita multò post primum morbi insultû significare scribit Com. ad aph. 10. lib. 1. Sic lib. 2. Epid. (p.311.34.) πρὸς τὰς ἀρχὰς σκεπτέον τῶν νόσων, εἰ αὐτίκα ἀνθεῖ.

ad di-

ad dignoscenda morborum principia, considerandum an confestim consistēdi vigorem habeant. Lib. etiam 1. Epid. sect. 3. αὐτίκα γὰρ ξυνεχής ἐστι οἷσιν ἀρχόμενος ἀνθεῖ καὶ ἀκμάζει. Scilicet namque continua quibusdam vbi incipit floret & viget maximè. Vbi αὐτίκα τὸ ἀμέλλει significare, hoc est, sine mora, quàm primum, promptè, celeriter, citò, ex Galeno indicauimus. Lib. etiam de rat. vict. in morb. ac. (pag. 48.21.) ὁκόσοισί τι γὰρ σιτίοις αὐτίκα ἐγκαθαπέκλεισται. Quibus enim cibi recrementum statim interclusum est. Vbi αὐτίκα immutato poni ordine scribit Gal. eumque sensum habere, αὐτίκα γὰρ οἷς σιτίοις ἐγκαθαπέκλεισται, hoc est, Iam primum enim quibus cibi recrementum interclusum est. vt αὐτίκα, iamprimū, primùm, verbi gratia, aut verbi causa significet. Erotianus apud Hippocr. αὐτίκα Bacchio ἤδη, iam, denotare scribit, vt & Epicli εὐθέως, celeriter, confestim. Interdum verò ἀντὶ τοῦ μὴ ταῦτα eam dictionem sumi.

Αὐτίτην οἶνον exponit Galenus apud Hippocr. in Exeg. τὸν αὐθετήσιον, τὸν ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, vinum anni præsentis quo bibitur, vinum hornum, quasi dicas αὐθετῆ. Sicut & περυσίας eidem ὁ περυσινὸς οἶνος dicitur, οἷον περυσίας τις ὤν, vinū anni superioris & proximè præteriti. Quibus Galeni verbis liber 3. de Morb. subindicari videtur (p. 161.40.) vbi scribitur, καὶ οἶνον αὐτίτην πινέτω ἔγχωρον, & vinum hornum vernaculum bibat. Verùm αὐγίτην pro αὐτίτην habent omnia exemplaria tum manu scripta, tum publicata. Interpretes vinum splendidū & clarum dixerunt. ἔγχωρον etiam pro ἐγχώριον vitiosè ibidem legitur, vt vinum patrium & vernaculum intelligatur. Αὐτίτης οἶνος Polluci exponitur ὁ ἐπιχώριος vinum vernaculum & patrium, vt & Sudæ αὐθιγενής dicitur, & quibusdam ὁ ἀμιγὴς καὶ ὁ χωρὶς παραχύματος, hoc est, meracum & nulla aqua perfusum ac mixtū, aut χωρὶς ἑψήματος. Pro quo ἀπαράχυτον ponit Erotianus, cùm οἶνον αὐτίτην τὸν ἀπαράχυτον exponit, merum & cui nihil affusum est aut admixtum. (Verùm apud Erotianum δεινὸν αὐτίτην fœdissimo vitio legitur, vt satis apparet) Cui forte opponitur ὁ ὑπόχυτος οἶνος Timachidæ Rhodio παραπλήσιος τῷ γλυκεῖ, & γλυπερίς οἶνος ὁ τὸ ἕψημα ἔχων, apud Athenæum lib. 1. (p. 16.) Polyzelus apud Erotianū αὐτίτην vocat, & apud Atheneū αὐτίτην οἶνον ἐν Ῥόδῳ, pro quo ἀτάτην mendosè apud Athenæum habent omnia exemplaria. Dicitur & αὐτίτης οἶνος, ὁ δευτερίας καὶ ὁ ἐπέτειος Varino. At forte apud Hipp. αὐτίτης οἶνος vinum merum & syncerum intelligitur lib. 3. de Morb. in voluulo, quemadmodum lib. 2. Epid. sect. 6. ἄκρητον πολλὸν eodē in morbo exhibet. Quod certè conuellit Cælius Aurelianus lib. 3. Acut. cap. 6. vbi hunc etiam locum lib. 3. de Morb. subnotat, vinū tamen simpliciter dicit. Merum autē in volunulo auxilij vicē subire potest ex placito 44. lib. 6. & Celso lib. 2. cap. 8. & Aretæo cap. 5. lib. 2. de Cur. morb. ac. vt & cetera calefacientia, & febris ex Hipp. quæ tamē li. 3. de Morb. & Galeno damnatur, com. ad aph. 44. lib. 6.

Αὐτόδρομον αὐτοκίνητον, hoc est, quod ex se mouetur explicat Gal. apud Hippocr. ex lib. περὶ ἑβδομάδων.

Αὐτόματος fieri dicitur apud Hippocr. quæ spontè magisq; naturæ vi quàm morbi, aut medici opera contingunt, vt aph. 2. lib. 1. de spontinis vacuationibus per aluum aut vomitū. Lib. περὶ χυμῶν (p. 114.31.) τὰ αὐτόματα ἄνω καὶ κάτω. quæ sua sponte, hoc est, natura sursum aut deorsum feruntur, spectāda monet num prosint, aut noceant. αὐτόματα ἰόντα quæ sponte & per se prodeunt, quæcunq; citra medici operam excernuntur, aph. 2. lib. 4. Vbi scribit Gal. αὐτόματα κἀνταῦθα λέγεσθαι ἐκ τοῦ σώματος, ὅσα χωρὶς τοῦ πράξαι τι τὸν ἰατρὸν ἐκκρίνεται, ποτὲ μὲν τῆς διοικούσης τὸ σῶμα φύσεως ἐκκαθαιρούσης αὐτά, ποτὲ δὲ δι' ἐρεθισμόν, ἢ τὸ μὴ στέγεσθαι πρὸς τῶν ἀγγείων. Sponte è corpore vacuari dicimus, quæcunq; citra omnem Medici opem excernūtur, idq; interdum natura corpus nostrum gubernante ea expurgante, interdum etiam ex irritamento aliquo, aut quia à vasis contineri nequeant. Idem Com. ad aph. 14. lib. 6. spontaneas vacuationes vocat, τὰς μὲν γινομένας οὐ χωρὶς αἰτίας, ἀλλὰ χωρὶς τῆς ἐξ ἡμῶν αἰτίας, non quæ sine causa quidē, sed quæ citra nostram operā fiunt. Sic aph. 15. & 17. lib. 6. ἀπὸ ταὐτομάτου fieri dicuntur, ἄνευ φανερᾶς αἰτίας, τουτέστι μηδεμιᾶς αἰτίας ἀπὸ τοῦ ἰατροῦ γινομένης, ἀλλὰ προνοίᾳ φύσεως. quæ citra manifestā causam, hoc est, Medici opem contingunt, sed naturæ prouidentia, vt in his quæ rectè à natura geruntur, αὐτόματα ῥίγεα spontanei rigores sunt, authore Gal. com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 385.44.) τὰ χωρὶς τῆς ἔξωθεν αἰτίας, qui sine causa externa fiunt, τὰ νοσηρὰ ῥίγη dicuntur Gal. lib. περὶ ῥίγους (p. 368.54.) ἀπὸ ταὐτομάτου etiam ἐξαίφνης, repente, aut ἄνευ φανερᾶς αἰτίας significat, aph. 78. lib. 4. At lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 9.38.) ἀπὸ ταὐτομάτου dicitur quod sponte & sine alterius ope fit. Αὐτόματον quod in casum cadit sponteque accidit, lib. περὶ τέχνης (p. 2.17.) quodque nihil prorsus esse deprehenditur, neque vllam omninò habere essentiam, sed tantùm nomen esse inane. At lib. περὶ φυσῶν (p. 120.31.) αὐτόματον de spiritu dicitur, qui sponte & primariò, aut sine vllo medio per inspirationem in venas subit. αὐτόματοι χυλοὶ lib. περὶ τροφῆς (pag. 110.32.) spōtanei succi qui ad nutritionem sponte humana & certo consilio aut instituto vt agerent sunt adhibiti, & quibus adhibendis ars & humanum cōsilium subseruit. Ita αὐτομάτως quod sponte fit & certo consilio, vt ἑκουσίως, velut ἑκούσια ἑλκώματα dicuntur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114.16.) vlcerationes spontaneæ, quæ ab externa causa fiunt καθαιρόμενοι αὐτόματοι qui sponte naturæ repurgantur, quibus ὑπὸ φαρμάκου, à medicamento repurgati, opponuntur, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 10.26.) ὑπὸ αὐτοματισμοῦ, sponte, per sese, lib. de rat. vict. in Morb. ac. (p. 116.24.)

Αὐτὸς ἑωυτοῦ γενέσθαι dicitur Hippocrati pro ad sese redire, & sui ac mentis compos fieri. Lib. 7. Epid. (359.38.) καὶ αὐτὸς ἑωυτοῦ μόγις ἐγένετο, & ægrè ad sese redibat. Neque absimili locutio-

ne, ἐξ ἑωυτοῦ εἶναι, extra se esse significat, vt ἐν τοῖς αὐτοῦ εἶναι, sui compos esse. (ibidem ver. 37. & 39.)

Αὐτίως μαψιδίως, Galenus in Exegesi explicat apud Hippocr. quod est frustrà, temere. Hesychius quoque αὐτίως μάτην exponit.

Αὐχμοὶ squalores & exuperantes siccitates significant, impropriè tamen nec valde vsitata locutione pro iusto sicciore temporis conditione vsurpatur Hippocrati Lib. 1. Epid. in hyeme, (p. 350. 34.) Quod indicat Gal. his verbis: τὴν ξηροτέραν τοῦ προσήκοντος κατάστασιν αὐχμὸν ὀνόμασεν οὐ πάνυ τι συνήθως· εἰώθαμεν γὰρ οὐ τὴν ἁπλῶς ξηροτέραν, ἀλλὰ τὴν ἄκρως ξηρὰν ὀνομάζειν οὕτως. Plus æquo siccam temporis conditionẽ αὐχμὸν, hoc est, squalorem non admodũ vsitato nomine appellat. Hoc enim nomine nõ simpliciter sicciorẽ, verùm extremè siccam appellare consueuimus. Philotheus quoque αὐχμὸν Hippocrati dici scribit τὴν ξηρότητα τὴν πέρα τοῦ μετρίου eam siccitatem quæ modũ excedat. Eadem notione rursus lib. 1. Epid. st. 3. hyemi αὐχμοὶ πολλοὶ attribuuntur, & aph. 7. & 15. lib. 3. αὐχμοὶ iusto sicciora tempora denotant, & ὁ χειμὼν αὐχμηρὸς iusto siccior hyems dicitur aph. 11 lib. 3. & θέρος αὐχμηρὸν aph. 13. αὐχμοὶ πολλοὶ μετὰ ζέφυρον ἐγένοντο, squalores multi post Fauonium contingebant, lib. 5. Epid. (p. 342. 27.) vbi tamen fœdissimo errore χυμοὶ legitur. αὐχμώδης χροιὰ corporis cutis squallida & plus æquo resiccata Coac. Prænot. (p. 444. 19.)

¶Ἀφαιρέσιες τῶν αἱμάτων sanguinis detractiones pro sponte factis hæmorrhagiis ponuntur. In Coac. Prænot. (p. 434. 21.) καὶ αἱ τῶν αἱμάτων ἀφαιρέσιες αἱ ἀθρόαι βλάπτουσι, confertæ sanguinis detractiones lædunt. Ἀφαίρεσις etiam lib. περὶ εὐχυμίας (p. 15. 35.) rapinas significat, subtractionem dixit Caluus.

Ἀφανίζεσθαι de his quæ disparent & euanescunt dicitur, quod dum temere in morborum solutionibus & iudicationis disciplina accidit, damno est, tuncque ἐξαίφνης, ἀλόγως, ἀκρίτως, ἀσήμως, ἀλόγως, ἄνευ προφάσιος, μὴ κατὰ λόγον, χωρὶς σημείων ἢ ἐκκρίσιος additur, vt lib. 2. Epid. (p. 315. 19.) ὁπόσα ἀσήμως ἀφανίζεται, δύσκριτα, quæcunque absque iudicationis significatione disparent, malè decernunt. Et rursus (p. 316. 30.) κακοηθέστερα τὰ ἐξαίφνης ἀφανιζόμενα, longè maligniora sunt, quæ derepente euanescũt. Lib. 1. Epid. (p. 352. 15.) ἐπάρματα παρὰ τὰ ὦτα πᾶσιν ἀσήμως ἀφανίσθη, tubercula ad aures omnib. sine vlla significatione disparuerunt. Rursus (p. 364. 35.) ἐξανθήματα ταχὺ πάλιν ἀφανιζόμενα, pustulæ citò rursum disparentes. Et st. 3. (p. 370. 13.) παρὰ τὰ ὦτα ἐπαναστάντα ἠφανίσθη, ad aures enati tumores disparuerunt. &, τούτων δὲ ἀφανισθέντων, quibus euanescentibus. Lib. 3. Epid. st. pest. (p. 422. 21.) ὅσα μὲν ἀποστάσιας ποιήσαιτο ἀσήμως ἀφανιζόμενα, quæcunque abscederent sine vlla solutionis significatione euanescentia. In Progn. (p. 159. 13.) ἢν δὲ μὴ ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι ἀφανίζηται τὸ ἐρυσίπελας, quòd si neque diebus indicatoriis erysipelas disparuerit. Et rursus (p. 151. 19.) ἢν ἢ ἀφανίζωνται καὶ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες. Si verò abscessus dispareant & intrò redeant. In Prorrh. (p. 181. 42.) ἀφανισθέντος δὲ κατὰ τὸν μηρὸν ἀλγήματος, euanescente & disparente femoris dolore. Rursusque (p. 201. 4.) ἀφανισθὲν ἀλόγως πλευροῦ ἄλγημα, lateris dolor temere & præter rationem euanescens. Atque certe huius dictionis vim aperit Gal. Com. 2. in Progn. (p. 151. 21.) his verbis: τὸ ἀφανισθῆναι ἴσον τῷ παρὰ φύσιν ὄγκον εἰπεῖν, οὐ ταὐτὸν σημαίνει τῷ παύσασθαι φάναι. γενικώτερον μὲν γὰρ δηλοῖ τὸ παύσασθαι, τὸ δὲ ἀφανισθῆναι τὸ διὰ τάχεος παύσασθαι καὶ ὡς ἐξαίφνης. ἔστι δηλονότι, διότι μὲν οὖν γίνεται, ποτὲ διὰ λεπτότητα χυμοῦ καὶ ἀραιότητα μορίου, καὶ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος θερμότητα, καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ προσαχθέντος φαρμάκου, καὶ τῆς τοῦ κάμνοντος δυνάμεως τὴν ῥώμην. ἐὰν γὰρ ἅμα πάντα συνέλθῃ τὰ εἰρημένα, διαφορηθήσεται ταχέως ὁ παρὰ φύσιν ὄγκος. ὡς τὰ πολλὰ δὲ τὸ ἀφανίζεσθαι τὰ τοιαῦτα, εἴωθε συμβαίνειν μεταρρεόντων τῶν ἐργαζομένων αὐτὰ χυμῶν, ἤτοι γε εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους ὅθεν ὥρμησαν, ὅπερ ἰδίως ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζει παλινδρομεῖν, ἤ κατ' ἄλλους ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος τόπους. τὸ ἀφανισθῆναι, quod est disparere aliquem tumorem præter naturam, non idem denotat quod παύσασθαι, quod est cessare. παύσασθαι nanque vniuersalius quiddã indicat. ἀφανισθῆναι verò citò ac velut derepente cessare significat. Interdum igitur id accidit ex humoris tenuitate & partis raritate, & ambientis nos aëris caliditate, atque admoti medicamenti vehementia, ac virium ægri robore. Si enim prædicta omnia in vnum conueniant, tumor præter naturam citò resoluetur. Vt plurimùm autem eiusmodi humores ἀφανίζεσθαι, hoc est, disparere contingit, refluentibus ad eundem locum ex quo impetũ fecerunt humoribus qui eos committunt, (quod propriè Hippocrates παλινδρομεῖν, quod est intrò recurrere, vocat) aut ad alium quendam in profundo corporis locum. Idẽ quoque Com. 3. in Prorrh. (p. 219. 33.) τὸ δὲ ἐξαίφνης ἀφανισθῆναι τὰς ὀδυνηρὰς διαθέσεις, ἄνευ τοῦ κατ' ἄλλο τι μέρος τῶν προφανῶν ἀπόστασιν γενέσθαι, πρὸς τὰ καίρια δηλοῖ τὴν μετάστασιν τῶν λυπούντων γενέσθαι. Affectiones autem cum dolore disparere absque vllo in partem aliquam manifestam abscessu, infestantium humorum ad viscera ipsa transpositionẽ quandam fieri indicat. Ἀφανίζειν τὴν αἱμοῤῥοΐδα, est hæmorrhoida aut venam sanguinẽ fundentem delere, eximere, dissipare aut cõsumere. Lib. περὶ αἱμοῤῥοΐδων (p. 521. 15.) ταῦτα ποιέειν μέχρις ἂν πάσας ἀφανίσῃς, eadẽ facienda dum omnes deleueris, dissipaueris. Et rursus (v. 18.) μέχρις ἂν ἀφανίσῃς, donec deleantur.

Ἀφασσόμενα Galenus apud Hippocr. in Exeg. ψηλαφώμενα exponit, hoc est, contrectata, cõfricata, aut quæ contrectantur. Legitur autem lib. 2. de Morb. (p. 147. 5.) ἐπὴν δὲ σοι δοκέωσι τὰ φύματα μαλακὰ εἶναι, ἔσωθεν ἀφασσόμενα, ὑποτάμνειν μαχαιρίῳ. Vbi verò tubercula mollia esse videbuntur, intus contrectata, hoc est, digitis confricata, scalpello pertundito. Rursus (pagina 148. 36.) ἔξωθεν ἀφασσόμενος ἐστι βληχρὸς ὁ πυρετός, febris ad externum contactum debilis est. Verùm in priore exemplo ἀφασσόμενα omni-

omnibus in exemplaribus legitur pro ἀφασσομένη, velut ab ἀφάσσω. Est & ἀφάω & ἀφάσσω, contrecto, palpo, tango, ψηλαφῶ. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 15.) ἢ ἢν ἀφάσσῃ τῷ δακτύλῳ τὸ στόμα, & si digito os vteri contrectet. Sic enim illic legendum censeo. Rursus (p. 216. 10.) ἢν δὲ ἀφάσσῃ, si contigerit, contrectarit. Α'φάσσειν ψηλαφᾶν, παρὰ τὴν ἀφὴν exponit Hesychius.

Α'φάς Galenus in Exegesi τὰ ἅμματα, vincula exponit apud Hippocr. παρὰ τὸ ἅψαι. Idem etiam ἀφησαμένη ψηλαφήσασα, hoc est, quæ contrectauit, exponit. Verùm ἀφασσαμένη meliores habent codices.

Α'φειδεῖν nihil parcere significat, hoc est, non remissè agere, neque molliter, sed audacter, nihil veriti, nihil remittendo, sed sedulò & diligenter. Lib. de art. (p. 607. 43.) ἢ ἔξωθεν ἀφειδέσαντα χρὴ ἀνάγειν εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν, & exteriore parte, non remissè agendo, in suam sedem compellendæ. Iubet enim nares primū interiore parte conformare, & exteriore nō remissè neq; molliter, sed audacter in suam sedem compellere & dirigere. Cui postea βλακεύειν & ἀπαλωτέρως ἅπτεσθαι opponit. Igitur & diligentiam requirit, & mollitiem in tractandis naribus fugit.

Α'φεσις remissionem indicat, morbi solutionem & liberationem. In Coac. Prænot. (p. 442. 5.) οὖρον ἐν πυρετῷ λευκὸν ἔχον ἢ λεῖον ὑπόστασιν ἱδρυμένην, ταχεῖαν ἄφεσιν σημαίνει. In febre vrina album & læue depositum habens sedimentum, celerem remissionem denunciat. ἀφέσιες τῶν τοξευμάτων sagittarum emissiones, lib. de art. (p. 529. 33.) Est vbi ἄφεσις membrorum exolutionem, relaxationem ac veluti languorē indicat, vt lib. 3. Epid. st. pest. (p. 425. 1.) λύθη ἢ ἄφεσις in febribus ardentibus simul iunguntur. Vbi Galenus ἄφεσιν τὴν οἷον ἔκλυσίν τε ἢ πάρεσιν ἁπάντων τῶν μορίων τοῦ σώματος, exponit, ὥστε ὁμοίως τοῖς παραλελυμένοις ἐρριμμένα φαίνεται, velut exolutionem, tum etiam omnium corporis partium resolutionem, cùm resolutis similes proiectæ & iacentes videntur. Qua notione etiam sumi hæc dictio potest in Coac. Prænot. (p. 440. 32.) aut etiam morbi remissionem indicare, vt illîc scripsimus.

Α'φηλικέστερος, qui florentem ætatem exegit, senior, prouectioris ætatis. Lib. 7. Epid. (p. 365. 42.) τῇ Λικινίου ἀδελφῇ τῇ ἀφηλικεστέρῃ. Licinij sororem, quæ iam florentes annos exegerat.

Α'φθαι dicuntur Hippocrati superficiaria oris vlcera, maligna & serpentia, ignea quadam caliditate prædita, quæ nuper natos pueros & adhuc tenellos exercent, aph. 24. lib. 3. Vbi scribit Gal. ἐπὶ τῶν παιδίων τῶν νεογνῶν ἄφθας φησὶ γίγνεσθαι. καλοῦσι δὲ οὕτως τὰς ἐπιπολῆς ἑλκώσεις κατὰ τὸ στόμα διὰ μαλακότητα μάλιστα τῶν ὀργάνων γενομένας, μὴ φερόντων μήτε τὴν ἀφὴν, μήτε τὴν ποιότητα τοῦ γάλακτος, ἔχοντος οὐκ ὀλίγον ῥυπῶδες ἐν αὐτῷ. ῥυπτικὸν γάρ ἐστι τὴν φύσιν, ὥστ' οὐδὲν θαυμαστὸν ἐν μαλακοῖς σώμασιν ἐργάζεσθαί τινας ἐπιπολῆς ἑλκώσεις. In puerulis recens in lucē editis aphthas fieri dicit. Sic autem vocant vlcerationes oris superficiarias, præ mollitie maximè instrumentorum exortas, quæ neque contactum, neque lactis qualitatem ferre possunt, quod non parum seri in se continet. Est autem id naturâ abstergēdi facultate præditum, adeo vt nil mirum sit, si in mollioribus corporibus quasdam in superficie exulcerationes efficiat. Idem lib. 6. Comp. pharm. κατὰ τόπ. (p. 252. 15.) τὰς ἐπιπολῆς ἑλκώσεις ἐν τῷ στόματι γιγνομένας ὀνομάζουσιν ἄφθας, ἐχούσας τι ἢ θερμότητος πυρώδους. γίνονται δὲ τοῦτ' ἐπὶ πᾶσι τοῖς βρέφεσιν, ὅταν ἤτοι μοχθηρὸν εἴη τὸ γάλα τῆς τιτθῆς, ἢ μὴ καλῶς αὐτὸ πέψῃ τὸ παιδίον. Aphthas vocant in oris superficie obortas exulcerationes igneæ caliditatis quiddam obtinentes. Oriuntur autem vt plurimùm infantibus, cùm vel vitiosum fuerit lac nutricis, aut non probè ipsum concoxerit infans. Rursus Com. 3. in lib. 3. Epid. (pag. 420. 19.) αἱ μὲν οὖν ἄφθαι κατὰ τὸ στόμα γίνονται συνεχῶς τοῖς παιδίοις, ἑλκώσεις ἐπιπολῆς οὖσαι, διότι τε μαλακώτατα τὰ μόρια πάντ' ἐστὶν αὐτῶν, καὶ οἷον βρυώδη, ἢ πρὸς τούτοις ἔτι τὸ στόμα παντάπασιν ἀήθες ὁμιλίας ἐδεσμάτων τε ἢ πομάτων. ὅταν οὖν τὸ γάλα τῆς τιτθῆς ἔχῃ τινὰ δριμύτητα, τὰς ἄφθας ἐργάζεται, παυομένας ῥᾳδίως, ἐὰν μετρίως στύφῃ τις τὸ στόμα τοῦ βρέφους. ὅταν δέ τις ἐπιρρυῇ μοχθηρὸς χυμὸς, ἀεὶ κακοήθεις ἄφθαι συνίστανται. Aphthæ igitur assiduè oriuntur circa puerorum ora, quæ exulceratio in summo existunt, tum quia omnia eorum membra sunt mollissima ac algæ more fragilia, tum etiam insuper os est prorsus insuetum cibis & potibus. Vbi ergo nutricis lac acrimonia quadam præditū fuerit, aphthas gignit quæ facilè placantur si infantis os modicè adstringas. Si verò prauus aliquis humor affluxerit, malignæ semper aphthæ conflantur. In Definit. Med. (p. 400. 45.) ἄφθα ἐστὶν ἕλκωσις ἐπιπόλαιος ἐν στόματι γινομένη. ἐπιπολάζει δὲ αὕτη ἡ ἕλκωσις μάλιστα παιδίοις. Aphtha est vlceratio in oris superficie exorta. Præcipuè verò exulceratio ista in pueris manifesta cernitur. Aphthæ serpentia oris vlcera vocantur Celso, cap. 1. lib. 2. ex aph. 24. lib. 3. ἀφθώδεα στόματα serpentia oris vlcera lib. 3. Epid. in st. pest. & Coac. Prænot. (p. 440. 25. & 441. 18.) Quod etsi propriè de oris vlcere feruido sumi potest, ad oris vteri aphthas etiam non malè transferetur, quod στόμα Hippocrati sæpe dicitur lib. περὶ γυναικείων, ἀφθᾶν τὰ αἰδοῖα pudenda mulieris feruido vlcere ac superficiario laborare scribitur Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 227. 48. & 226. 40.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 242. 15.) ἢν παιδίον ἔχουσα ἀφθᾷ τὰ αἰδοῖα. Si prægnantis pudenda vlcere feruido & superficiario laborent. Quod etiam repetitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 229. 4.) vtrobique tamen vitiosè legitur. Rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 263. 14. & lib. 2. (pag. 290. 18.) Sic ἀφθώδεα ῥεύματα fluxiones quæ serpentia oris vlcera faciunt in prægnantibus, quod de vteri osculo accipiendum videtur in Coac. Prænot. (p. 440. 48.) Sunt & reliquarum etiam partium aphthæ, vt lib. 2. de Morb. (p. 151. 46.) fistulam pulmonis aphtha, hoc est, vlcere feruido, laborantem celebrat Hippocr. Et διδύμους ἀφθῶντας curat Galen. lib. 9. Comp. pharm. κατὰ τόπ. &

Paulus lib. 3. cap. 54. Erotiano ἄφθα λέγεται ἐξανθημάτων εἶδος περὶ τὰ τῶν παιδίων στόματα μάλιστα γινομένων, aphtha dicitur pustularum genus, quæ præcipuè circa puerorum vlcera oriuntur. Paulus lib. 1. cap. 10. γίγνεται δ' ἐν τῷ παιδίῳ καὶ ἕλκος τὸ καλούμενον ἄφθα, τὸ μὲν ὑπόλευκον, τὸ δὲ ὑπέρυθρον, τὸ δ' αὖ μέλαν οἷον ἐσχάρα. κάκιστον δὲ τὸ μέλαν καὶ θανατωδέστατον. Oritur etiam in puero vlcus quod aphtha vocatur, nunc subalbidum, nunc subrubrum, rursusque ad instar crustæ nigrescens. Pessimum autem & maximè lethale quod nigrum est. Aretæus quoque vetustus imprimis autor sic aphthas describit lib. 1. de caus. & sign. morb. ac. cap. 9. λοιμώδεα δὲ, ὁκόσα πλατέα, κοῖλα, λιπαρὰ, ἐπιπάγῳ λευκῷ, ἢ πελιδνῷ, ἢ μέλανι συνεχόμενα· ἄφθας τοὔνομα τοῖσι ἕλκεσι. Aphthæ nuncupantur id genus vlcera, quæ pestifera sunt, lata, caua, pinguia, concreto humore quodam albo, aut liuido, aut nigro sordentia. Ἄφθα exponitur Hesychio ἡ ἐν τῷ στόματι ἕλκωσις καὶ φθόη.

Ἀφιέναι τὰ νοσήματα morbos tollere, summouere, liberare, dimittere. Prorrh. 2. (p. 423. 29.) ὁ φθινόπωρος ἀνεπιτηδειότερος ταῦτα τὰ νοσήματα ἀφιέναι, autumnus minus accommodatus ad hos morbos tollendos aut liberandos.

Ἀφίστασθαι abscedere, discedere, abscessum facere aut discessionem significat, vt lib. 5. Epid. (p. 342. 39.) ἀφίσταται τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ ὀστέου, cutis ab osse discessit. ἀφίστασθαι ἐς τὰ ἄρθρα, abscessus ad articulos fieri, aph. 64. lib. 4. ἀφίστασθαι αἱμοῤῥοΐδα venam sanguinem fundentem eximi, decidere aut decedere, lib. περὶ αἱμοῤῥοΐδων (p. 521. 14.) ἡ δὲ αἱμοῤῥοῒς τοῖσι τοιούτοισι φαρμάκοισιν ἀποστήσεται, ὥσπερ σκύτος κατακεκαυμένον. Sub his medicamentis vena sanguinem fundens, velut corium vstulatum decidet, eximetur. Reliqua vide in Ἀπόστασις.

Ἀφλέγμαντον πῦον, pus sine pituita, à pituita liberum, inter laudabiles puris notas ponitur, Prorrh. 2. (p. 416. 26.) & Coac. Præn. (p. 436. 35.) φλέγματος ἀπηλλαγμένον dicitur in Progn. (p. 149. 29.) Celsus sine pituita vertit, cap. 8. lib. 2. quod reliqui interpretes ab inflammatione alienum non satis accommodatè mihi vertisse videntur.

Ἄφοδος cibi recrementum significat Hippocrati & ciborum reliquias, aut superfluorum alimenti excretionem. Galenus Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 509. 16.) ἄφοδον τὴν ἀπόκρισιν τῶν περιττῶν τῆς τροφῆς καὶ ἀποπάτημα exponit, reliquiarum alimenti excretionem & stercus, vt & Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 59. 52.) ἡ ἄφοδος συγκαίεται, τὸ ἀποπάτημα explicat Gal. stercus exuritur. Eadem notione ἀφοδεύειν ventrem exonerare significat lib. 7. Epid. (p. 354. 35.) ὡς ἀφοδεύων δὲ ἦν, cùm verò ventrem exoneraret. Et lib. de fistulis (p. 519. 10.) ὅταν δὲ θέλῃ ἀφοδεύειν, ἐπὶ σανίσιν ὡς στενοτάτοισιν ἀφοδευέτω. Vbi verò deiiciendæ alui cupiditas fuerit, super angustissimos asseres aluum deiiciat. Ἄφοδος est Hesychio ἀποχώρησις ἐπὶ τὸ ἀφοδεῦσαι secessio ad exonerandam aluum. Est & οὔρων ἄφοδος vrinæ excretio & vacuatio Hippocrati aph. 4. sect. 5. lib. 6. Epid. κένωσιν & ἔκκρισιν ibidem exponit Galenus.

Ἀφόρητοι οἱ πυρετοὶ, febres intolerabiles, vehementes, non ferendæ. Lib. περὶ κρίσεων (p. 385. 44.) ἡ ἀφόρητος φιλαργυρίη, intolerabilis auaritia, in Epist. (pag. 525. 24.) Qua notione ἄφορος ἡ νοῦσος velut ἀφόρητος sumi possit lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 244. 6.) vt sit molestus & toleratu grauis, cui εὔφορος opponitur, vt etiã rectè vidisse videtur Cordæus contra reliquorum omnium interpretum mentem.

Ἀφορμὴ occasio dicitur & causa externa aut manifesta ex qua aliquid fit, πρόφασις exponitur Galeno Com. 3. in lib. 3. Epid. (pag. 421. 19.) quæ est (vt idem scribit Com. 3. in lib. 1. Epid. pag. 385. 43.) causa manifesta & euidens; κυριώτατα γὰρ ἄν τις φαίη προφάσεις, τὰ φανερὰ τῶν αἰτιῶν, προφάσεις maximè propriè quis manifestas causas dixerit. Ἀφορμὴν omnem cuiusq; rei materiam vnde actionis initium sumit, significare scribit Galen. Com. 3. in lib. 6. Epid. (pag. 481. 56.) his verbis: ἀφορμὴν λέγειν εἴωθεν Ἱπποκράτης, καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ παλαιοὶ, πᾶσαν ὕλην πράγματος ἀφ' ἧς ὁρμὴ γίνεται πρὸς τὰς ἐφεξῆς ἐνεργείας, εἴτε ἀργύριον, εἴτε τις ἄλλη κτῆσις, εἴτε δύναμις εἴη τις, εἴτε χωρίον, εἴτε πίστις, εἴτε πρᾶξις, εἴτε αἴτιον, εἴθ' ὅλως ὁτιοῦν ἁπλῶς ἄλλο. Ἀφορμὴν vocare solet Hippocrates omnesq; ferè antiqui, omnem rei materiam ex qua motus initium ducitur ad eas quę cõsequuntur actiones; siue sit pecunia, siue aliqua alia possessio, siue facultas quædam, siue locus, siue fides, siue actio, siue causa, siue (vt vno verbo complectar) aliud quiduis. Quidam etiam Hippocrati ἀφορμὰς dici existimarunt, locos prius affectos, ex quibus alij affectionis originem & initium ducerent, sed hæc notio cùm particularis sit, sub illa vniuersali facilè comprehenditur. Vocat ergo ἀφορμὴν Hippocr. vndecunque morbus initium traxerit aut occasionem sumpserit, translatione quadam, cùm ἀφορμὴ omnibus ferè autoribus ad hominum actiones & earum motum referatur. Sic ἀφορμὴ dicitur aph. 14. lib. 6. Epid. sect. 3. occasio omnis aut causa ob quam naturæ huiusmodi alatæ fiũt, hoc est, scapulas alarum instar exertas habent, siue facultatis vitalis imbecillitatem intelligas, siue primam originem, quæ est calidi natiui debilitas. Ἀφορμὴ etiam causam morbi & vnde quis laborare cœpit significat, aph. 16. sect. 3. lib. 6. Epid. & aph. 25. qui etiam repetitur lib. 2. Epid. (p. 312. 34.) Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 211. 24.) ἰσχιὰς δὲ ἀπὸ τῶνδε τῶν ἀφορμῶν γίνεται μάλιστα τοῖσι πολλοῖσιν. Ischias ex his maximè causis fit plærisque. Ἀφορμὰς ἔχειν exortum habere & progressum significat lib. de art. (p. 624. 35.) πεφυκέναι exponit Galen. de neruis qui exoriuntur. Sic lib. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 15. 29.) τὰς ἀφορμὰς δήλους ἐποίησε, manifestos progressus facit. Ἀφορμὴν etiam Hesychius τὴν πρόφασιν ἢ αἰτίαν exponit.

Ἀφραίνει, ἀφραίνῃ, ἀσυνετεῖ, hoc est, desipit, imprudenter & inconsultè se gerit, imprudens est, expo-

exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. Hesychius quoque ἀφράσει ἀσυνετεῖ, explicat.

Ἀφραίνοντος Erotianus apud Hippocr. ἀφρονοῦντος, hoc est, desipientis, mentis minimè compotis, exponit. ἀφραίνοντι Hesychius, παραφρονοῦντι, ἀσυνετοῦντι, desipienti, imprudenti, inconsultè & inconsideratè se gerenti, vt & ἀφραίνεις μωραίνεις, παραφρονεῖς, stultus es, desipis.

Ἀφρίζειν spumare, spumam reddere significat, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 269. 18.) καὶ ἀφρίζει ὅταν ῥάϊον, & spumat cùm leuius habuerit. Rursus (pag. 278. 44.) ἀφρίζει τε καὶ ἀλύει, spumatque & anxietate conflictatur. ἀφριεῖν verò dicitur lib. 4. de Morb. (pag. 174. 1.) hoc est, spumescere, de lacte, ἀφριεῖ καὶ διακρίνεται, spumescit & secernitur. Et lib. 2. de Morb. (pag. 141. 17.) καὶ ἀφρέει, & spumat. & lib. περὶ ἱερῆς νούσου (p. 125. 15.) ἀφρέει καὶ ἀναβλύει, spumescit & ebullit. Sic ἀφροῦντα, ἀφρίζοντα, πομφολυγώδη, spumantia, bullas excitantia exponit Galen. in Exeg. Et Hesychius ἄφρεον, ἤφριζον, ἴδρουν explicat. Qua certe in lectionis varietate cùm ἀφρεῖν & ἀφρέειν dicat Hippocr. ἀφράζει pro ἀφρίζει lib. 2. περὶ γυναικ. Galenum legisse non malè quis coniecerit, præsertim cùm ἀλύειν coniungatur, nec infrequens sit hystericum hoc desipientiæ symptoma.

Ἀφροντιστεῖν negligere significat, ἐν παραγγελίαις (pag. 18. 17.) ἀφροντιστέοντες περὶ αὐτέων λαμβάνειν, ex his fructum percipere negligentes, ex his quæstum facere nil curantes. Rursus (v. 47.) ἀτυχίη ἀφροντιστεῦσα εὐπρεπίης, calamitas quæ decorum negligit.

Ἀφρώδης spumeus & spumosus. ἀφρώδες αἷμα πτύοντες, in hepatis inflammatione spumosum sanguinem spuentes. In Coac. Prænot. (pag. 438. 2.) ἀφρῶδες ἐπάνθισμα ἐν τοῖς χολώδεσι διαχωρήμασι, in biliosis deiectionibus spumosa efflorescentia, flos veluti spumosus sursum erumpens, spuma supereminens & emicans in metacis alui recremẽtis, ὁ ἐπιπολάζων ἀφρὸς exponitur Galeno. & οἷον ἄνθος ἄνωθεν ἐπικείμενον. Vtitur eadem dictione Hippocr. Coac. Prænot. (p. 443. 31.) ἀφρώδεα διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι spumosa excremẽta in alui profluuiis, aph. 3 ς. lib. 7.

Ἀφυώδες χρῶμα colorem exalbidum & apuam piscem colore referentem significat, & apuæ modo albidum. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 264. 39.) de colore pallido & exalbido dicitur ex magno sanguinis profluuio. Quem locum denotans & exponens Erotianus, τὸ χρῶμα ἀφυῶδες, λευκοτέλιον explicat, ἀπὸ τῆς ἀφύης τοῦ ἰχθυδίου ὀνομασμένον. Sic Galenus in Exeg. τὸ ἀφυῶδες, τὸ ἀφύης χρώματι ἐοικὸς vocari scribit, quod apuam colore refert, eundem locum subindicans. Quod etiam rursus legitur (p. 266. 38.) τὸ χρῶμα ἀφυῶδες καὶ φλυκταινοειδές, color apuæ similis & exalbidus, ac pustulosus. Vbi etiam χρῶμα ad corpus referunt quidã. Ἀφύει etiam Gal. in Exeg. ἀπολευκαίνεται καὶ ὡς ἀφύης τὸ χρῶμα ἔχει exponit, hoc est, exalbescit, dealbatur, ac velut apuæ colorem habet, nimirum locum lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 206. 36.) subindicans, καὶ τὸ πρόσωπον ἀφύει, & facies exalbescit, aut apuæ colorem refert. Quam etiam Galeni explicationem habet Hesychius, eodem (ni fallor) indicaturæ nomine. De Apua verò pisce à Nicomede Bithyniæ rege in deliciis habito elegantem habes locum apud Athenæum lib. 1.

Ἀφωνία vocis priuationem & defectionem significat ex voci destinatorum organorum læsione, interdum etiam vbi cum mentis læsione & cerebri affectibus iungitur, earũ quę ex arbitrio fiunt effectionum exolutionem cũ motus & sensus priuatione denotat apud Hippocr. per exuperantiam quandam, quòd vox voluntariarum actionum sit præcipua, ex cuius noxia reliquarum quoque effectionum cessatio contingat, idque interdum cũ sensus & motus abolitione, interdum verò solo sensu remanente, vt scribit Gal. multis in locis, præcipuè verò Com. ad aph. 5 1. lib. 6. his verbis: ἀφώνους εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζειν, οὐχ οἷς ἡ φωνὴ μόνη βέβλαπται, κατ᾽ ἐξοχὴν δὲ ἵνα τῇ ταύτης βλάβῃ συνεπινοεῖν ἡμᾶς ἐνδείκνυται πάσας τὰς κατὰ προαίρεσιν ἐνεργείας. ἐνίοτε μὲν οὖν ἐκείνων βεβλαμμένων οὐκ ἀπόλωλεν ἡ αἴσθησις. αὐτὸς γοῦν ἔφη τοὺς ἀφώνους αἰσθανομένους συμβαίνει γίνεσθαι. πολλάκις δὲ ἄμφω πέπονθεν, ὅπερ ἀποπληξίαν ὀνομάζουσι. ἀφώνους, hoc est, voce defectos, appellare solet Hippocr. nõn eos quibus vox sola oblæsa est, verùm per exuperantiam quandam, sub eius noxa voluntarias omnes actiones nobis comprehendendas indicat. Atque iis interdum oblæsis sensus non perit. Ipse siquidem dicebat, Hos quidem vox deficere solet, absque sensuum tamen læsione. Sæpe autem vtrunque accidit, qui affectus apoplexia nominatur. Quibus sanè verbis locum ex Prorrh. 32. subindicat (p. 179. 34.) qui etiam in Coac. Prænot. (p. 429. 36.) mendosè tamẽ scribitur. Idem Com. ad aph. 5 8. lib. 7. ἔθος ἐστὶ τῷ Ἱπποκράτει πολλάκις ἀφ᾽ ἑνὸς συμπτώματος τοῦ προδηλοτάτου τῆς ἀφωνίας, ὀνομάζειν ὑπὸ καὶ δηλοῦν ὅσοι μηδὲ ἄλλην τινὰ τῶν κατὰ προαίρεσιν ἀποσώζουσι κινήσεων, ἢ μηδὲ ὅλως αἰσθάνονται. κεῖνται δὲ ὡσαύτως τοῖς ἀποπληκτικοῖς ἀναίσθητοί τε ἅμα καὶ ἀκίνητοι. Consueuit Hippocrates plærũq; ex vno maximè manifesto symptomate τῆς ἀφωνίας, (h.e. vocis defectionis) ita nominate & significate eos qui nullam retinent voluntariam motionẽ, vel omninò sensu priuantur, nec aliter atque attoniti sine vllo sensu & motu omninò –strati iacent. Rursusque Com. ad aph. 5. lib. 5. προσεκτέον δὴ ἐνταῦθα μάλιστα τῷ ἔθει τοῦ Ἱπποκράτους ἀφώνους ὀνομάζοντος τοὺς ὑπνώδεις καρουμένους, ἀλλὰ κυρίως λέγεται κάρος ἡ παντὸς τοῦ σώματος αἰφνίδιος ἀναισθησία τε καὶ ἀκινησία. ταύτην οὖν τὴν διάθεσιν ἀφ᾽ ἑνὸς τῶν συμπτωμάτων ὀνομάζειν εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης, καὶ γίνεται δηλονότι τῆς ἀρχῆς τῶν νεύρων παθούσης. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλως ὅλως οἷόν τε ἀναισθῆσαι τὸ σῶμα περὶ τὴν ταύτην παθεῖν, ἤτοι πρώτως, ἢ κατὰ συμπάθειαν ἑτέρου πεπονθότος μορίου. Hoc autem loco maximè obseruanda est Hippocr. consuetudo, qui ἀφώνους, hoc est, voce defectos nominat, eos qui quouis modo caro (quem soporem vocant) detenti sunt. Verùm propriè carus dicitur to-

tius corporis repentina sensus motusque priuatio. Hanc igitur affectionem vnius symptomatis nomine donare consueuit Hippocrates, quæ fit vtique læso neruorum principio. Neque enim aliter omninò totius corporis conuulsio contingere potest, quin hoc prius lædatur, vel primariò, vel per consensum altera prius affecta particula. Idē Com. 1. in Prorrh. (p. 180. 1.) φαίνονται δὲ τῶν ἀφώνων ἐν ὀξέσι νοσήμασι γιγνομένων, ἔνιοι μὲν οὐδὲ αἰσθανόμενοι, διὰ τὸ τῆς ἀρχῆς πάθος, ἀμφοτέρων αὐτοῖς τῶν συμπτωμάτων ἑπομένων· ἔνιοι δὲ μόνον ἄφωνοι γιγνόμενοι, καὶ τούτων οἱ μὲν ἅμα τῇ καὶ τὰς ἄλλας κινήσεις, ὅσαι κατὰ προαίρεσιν γίγνονται, βεβλάφθαι πάσας, οἱ δὲ τὴν φωνὴν μόνην. ἐὰν οὖν ἅμα τῇ φωνῇ καὶ τῶν ἄλλων ἐνεργειῶν ἡ βλάβη γένηται, τῆς ἀρχῆς τῶν νεύρων ἐστὶ τὸ πάθος. ἐὰν δὲ μόνης τῆς φωνῆς, μόνων τῶν φωνητικῶν ὀργάνων. Ex iis qui in morbis acutis ἄφωνοι, hoc est, voce defecti fiunt, quidam sensu priuantur, ob principij læsionem vtroque eos consequente symptomate, in quibusdam verò sola vox deficit. Atque eorum quidem nonnullis alias simul omnes motiones quæ ex arbitrio fiunt, lædi contingit, aliis verò vocem solam. Si igitur vnà cum voce & reliquarum actionum oblæsio fiat, principij neruorum affectio est: Si verò solius vocis, solorum voci destinatorum instrumentorum. Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 54.) scribit, τὸ δὲ ἄφωνον ἐξαίφνης γενέσθαι φλεβῶν ἀπολήψιες ποιέουσι, venarum interceptiones subitam vocis defectionem faciunt. Vbi Galen. δι' ἑνὸς συμπτώματος κοινοῦ τῆς ἀφωνίας, ἐπιληψίαν καὶ ἀποπληξίαν καὶ καρδιακὴν συγκοπὴν denotari vult, idemque scribit, ἐπὶ δὲ τῶν νοσούντων ἡ ἀφωνία γενέσθαι δύναται, καὶ αὐτῶν μόνων ἐνίοτε τῶν φωνητικῶν ὀργάνων βεβλαμμένων, ἢ καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν. δύναται δ' ἂν καὶ δι' ἔκλυσιν τινα προσφατον, καὶ κάκωσιν τῆς δυνάμεως. ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀφωνιῶν διοριζόμενος τὴν ἐν τῷ λόγῳ προκειμένην, διὰ τοῦτο προσέθηκε, ἢν ὑγιαίνοντι συμβαίνῃ. In ægris autem ἀφωνία, hoc est, vocis priuatio, fit interdum solis voci destinatis instrumentis læsis, aut iis etiam quæ respirationi inseruiunt. Quę etiam ob recentem quandam exolutionem & prauam virtutis affectionem contingere potest. Vt autem ab huiusmodi vocis defectionibus eam quæ in præsenti est oratione apposita distinguat, ideo addidit, ἢν ὑγιαίνοντι συμβαίνῃ, hoc est, si id sano contingat. Atque eiusmodi sunt ἀφωνίαι quæ ad cerebri offensam ex mentis & rationis deprauatione consequuntur, extremamque facultatum extinctionem & caloris natiui refrigerationem, ac earum quæ ad motum sunt effectionum cessationem indicant, cùm vocis instrumenta adeò sunt resoluta, vt ne fletum quidem, aut gemitum, aut vllum sonum ægri edere possint, ægr. 1. lib. 1. Epid. & ægr. 2. & 3. lib. 3. Epid. post st. pest. Quod effecit vt apud Hippocr. ἄφωνον voce defectum ac priuatum potius quàm mutũ dixerimus, (quod tamen reliqui omnes faciunt interpretes) cũ φωνὴν mutis attribuat Hippocr. lib. περὶ σαρκῶν vulgo inscripto (p. 43. 20.) & Arist. lib. 4. hist. animal. Ex eodem verò sunt censu ἀφωνίαι in phreniticis, ex nimia resiccatione & humorum malignitate, in Prorrh. (pag. 176. 39.) & αἱ μετὰ λυγμοῦ ἀφωνίαι, & αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι, vocis defectiones cum singultu, & vocis priuationes cum virium exolutione, in Prorrhet. (pag. 177. 26. & 33.) & Coac. Prænot. (pag. 431. 19. & 18.) ἀφωνίαι κατόχοις, vocis defectiones in alto stupore (catochum vocant) detentis, in Prorrh. (pag. 200. 51.) & Coac. Prænot. (pag. 431. 13.) αἱ μετὰ κάρου ἀφωνίαι σπασμώδεες, vocis defectiones cum alto sopore conuulsionem minantur, in Prorrhet. (pag. 210. 29.) αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι, vocis defectiones in febre, in Coac. Prænot. (pag. 431. 11.) & Prorrhet. 54. αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, vocis ex dolore priuationes (ibidem ver. 12.) & Prorrhet. 55. αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι, vocis ex capitis dolore defectiones (ibidem ver. 15.) αἱ μετ' ἀφωνίης ἐκστάσιες, vehementes insaniæ cum vocis defectione (ibidem ver. 27.) αἱ τοῖσιν ἐπιρρίγεουσιν ἀφωνίαι, vocis defectiones rigore subinde correptis, (ibidem ver. 18.) αἱ πυκναὶ ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι, crebræ & cum sopore quodam consistentes vocis defectiones, (ibidem ver. 24.) ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα οἷον τοῖσι πνιγομένοισι πρόχειρον, in vocis defectione respiratio velut iis qui suffocantur conspicuè elata, (ibidem ver. 14.) ἀφωνίη τρομώδης vocis defectio cum tremore spiritus animalis consumptionem indicans, (ibidem pag. 444. 33.) ἄφωνοι ex cerebri concussione, aphor. 58. lib. 7. & Coac. Prænot. (pag. 439. 39.) & lib. 1. de Morb. (pag. 130. 4.) ἄφωνος attonitum & apoplexia laborantem denotans, lib. 5. Epid. (pag. 339. 10.) vbi & stertor & oculorum distortio coniungitur. ἄφωνος etiam ἀπόπληκτος exponitur Sabino apud Galen. Comm. 3. in lib. 3. Epid. (pag. 435. 43.) ἀφωνίαν vocis silentium vocat Cælius Aurelianus libro 2. acut. capit. 12. & ἀφώνους, voce captos, capit. 10. libri eiusdem.

¶ Ἄχη, λύπας, dolores exponit Erotianus apud Hippocr.

Ἄχος etiam λύπη, dolor, mœror exponitur Hesychio, & ἄχεος νεφέλη, περιφραστικῶς λύπη, doloris nubes pro dolore aut mœrore. Idem ἀχεύων λυπούμενος, mœstus, dolens, & ἄχεται συγεῖ, μέμφεται, odio persequitur, indignatur.

Ἀχιλλητὶς κριθὴ hordeum Achilleum, hoc est, magnum, plenum & optimum. Dicitur & ἀχίλλειος κριθὴ, aut ἀχιλλεὺς & ἀχιλλειάς, licet apud Theophrast. histor. plant. lib. 8. cap. 10. ἀχιλλὶς, & lib. de Caus. plant. 3. cap. 26. & 27. ἀχιλλαὶς perperam pro ἀχιλλητὶς legatur. Est autem Theophrasto hordei genus cui spica folio perquam proxima est, amplum & crassum. Ἀχιλληΐδας κριθὰς Galenus in Exegesi exponit τὰς εὐτραφεῖς καὶ μεγάλας, ἀπό τινος ἀχιλλέως ὀνομασμένας, ὥς φασι, γεωργοῦ βαβρωνίου, hordeum plenum & magnum, ab Achille quodam sic nominatum, qui agricola Babronius fuisse dicitur.

Qui-

Quibus verbis haud dubiè locus lib. 3. de Morb. (pag. 165.19.) subnotatur. κριθῆς ἀχιλληΐδος κοτύλην αὐλώας. hordei Achillei, hoc est, pleni & magni heminam siccato. Et rursus ibid. (v. 49.) καὶ κριθέων ἀχιλληΐδων ἴσον, & hordei Achillei, pleni & magni tantundem. Ex quibus constat ἀχιλληΐδας apud Galenum & Erotianum legendum, apud quem ἀχιλληΐδες scribitur esse κριθῶν εἶδος, ὧν μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Σοφοκλῆς.

Ἀχλὺς caligo dicitur, aër caliginosus, returbidus, medium habens crassamẽtum inter nubem & nebulam, vnde ἀχλυῶδες ὄμμα tenebricosus oculus, tenebris obductus & caligans in Prorrh. (p. 184.56.) & Coac. Prænot. (p.430.33.) & τὰ ἀχλυώδεα τῶν ὀφθαλμῶν caligantes oculi (ibid. v. 18.) quando circa pupillam turbatio quædam aut caligo innascitur, aut oculi quodam crassamento veluti nubecula obducti, retusam & hebescentem habent aciem, ex caloris natiui aut spiritus extinctione, aut humorum oculos regentium perturbatione. Ideoq; τῇ καθαρότητι opponitur, in Coac. Prænot. (p. 430. 18.) ἀχλὺν δὲ ὀνομάζουσι (scribit Gal. Comm. 2. in Prorrh.)(p. 185.1.) θόλωσιν ἀέρος, ἐν τῷ μεταξὺ νέφους τε καὶ ὁμίχλης ἔχουσαν τὸ πάχος, ὡς ὁμίχλης μὲν μᾶλλον πεπιλῆσθαι, νέφους δὲ ἧττον. ἀχλὺν autem nominant aëris turbationem, medium inter nubem & nebulam habentem crassamentum, adeò vt nebula plus concreuerit, minus autem quàm nubes. Erotiano verò ἀχλυώδεις ex Prorrh. exponenti, ἀχλὺς dicitur ποιά τις ἀμαύρωσις καὶ σκοτία περὶ τοὺς ὀφθαλμούς, oculorum caligo quædam & obtenebratio. Vbi & testimonium profert ex Il. ε. (v. 127.) de Pallade caliginem ab oculis Diomedis remouente, ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν. Caliginẽ verò tibi ab oculis abstuli, quæ prius inerat. Hesychius autem ἀχλὺν σκοτίαν καὶ ἀορασίαν exponit. Ἀχλυώδεες νότοι, austri caliginem & tenebras visui offundentes ac obducentes, dicuntur Hippocrati aph. 5. lib. 3. Ἀχλυώδεες verò ægri caligantes & quorum oculis tenebræ & caligines obducuntur, in Coac. Prænot. (p. 425. 22.) & Prorrh. (p. 193.1.) Etsi ἀχλυώδεας quidam eos intelligunt in quibus magna corporis perturbatio ex humorum inæqualium agitatione inest, aut quibus faciei & totius corporis nitor obscuratur. Verùm Galenus Com. 2. in Prorrh. (p. 185.10.) hoc symptoma oculis caligine affectis attribuit, & ἀχλυώδεις ὀφθαλμοὺς esse scribit, οἷς μόνοις πεθολῶσθαι φαίνεται τὸ κατὰ τὴν κόρην ὑγρὸν, ὃ λαμπρόν τε καὶ λευκὸν ἦν ὅθ' ὑγίαινον. his solis, quibus humor qui circa pupillam est, & sanitatis tempore tum splendidus tum albus erat, conturbatus cernitur. Ἀχλὺς in vteris, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282.28.) ἀχλὺς ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἔνι, caligo in vteris inest, hoc est, crassus quidam aër & spiritus. procellam dixit Caluus, vt αἰγὶς, quod est idem quod καταιγὶς, legisse videatur. Est etiã ἀχλὺς oculi vitium ex leui & superficiaria exulceratione enatum, nigrum pupillæ occupans. Autori Medici sic definit (p. 386.52.) ἀχλύς ἐστι περὶ ὅλον τὸ μέλαν ἀπὸ ἑλκώσεως ἐπιπολαίου ἐπὶ λεπτοτάτη ἀέρι ἀχλυώδει παραπλησία. ἀχλὺς aut caligo est leuis cicatricula aëri caliginoso similis, ex superficiario vlcere enata, totum oculi nigrum occupans. Aëtio verò cap. 25. li. 3. tetrab. 2. ἀχλὺς ἐπιπολαιός ἐστιν ἕλκωσις ἐπὶ τοῦ μέλανος γιγνομένη, παραπλησία ἀχλυώδει ἀέρι τῷ χρώματι κυανῷ, πολλὴν τόπον ἐπέχουσα τοῦ μέλανος. ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς κόρης γίνηται, οὐ ῥαδίως ὁρῶσι. ἀχλὺς, hoc est, caligo, est superficiaria exulceratio in oculi nigro enata, aëri caliginoso assimilis, colore ceruleo, nigri magnam partem occupans. Cùm autem in pupilla extiterit, ægri non facilè vident. Qua notione ἀχλύες in pupillæ vitiis reponuntur Prorrh. 2. (p. 720. 15.) & pro cicatricibus ex vlceribus enatis capiuntur.

Ἄχνη tenuem sordem in oculis resiccatã & concretam velut lanuginem quãdam, aut aquarum aspergine significat, vt lib. 6. Epid. aph. 16. sect. 1. κακὸν δὲ καὶ ἐπιξηραινόμενον οἷον ἄχνη. Malum quoque quod in oculis inarescit tenuissimę lanugini, aut aquarum aspergini ac spumæ simile, quæ ἄχνη dicitur. Vnde ἀχνῶδες ὄμμα, & τὸ πτηνὸς ἀχνῶδες in Coac. Prenot. (p. 430. 33.) (sic enim exemplaria quædam legere illic scribimus) cùm in oculis præ ariditate & summa imbecillitate tenuis quædã sordes velut lanugo conerescit. Idq; contingit (vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 6. Epid.) in morbis acutis ex intensa siccitate & virium imbecillitate, cùm paruæ sordes oculis excidunt, ac deinde resiccantur. Ἄχνη exponitur Varino τὸ λεπτότατον τοῦ ὕδατος, aut τὸ λεπτότατον τοῦ κύματος, ἤγουν ἀφρὸς, & Hesychio, ὁ ἐπιπολάζων ἀφρὸς τῷ κύματι τῆς θαλάσσης, tenuis aquarũ aut maris aspergo, velut spuma. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 190.4.) ἢν ἡ φάρυγξ ἔστιν ὅτε οἷον ἄχνης πίμπλαται. est vbi etiã fauces spuma quadam implentur. ἄχνην enim vocat sputi aut saliuæ spumam veluti lanuginem quandam.

Ἄχνη etiam lintei ramentum aut derasam lanuginem significat, ex qua penicilli vulnerarii aut concerpta linamenta fierent. In Mochlico (p. 506. 9.) ἄχνην ὀθονίου ἐναποδέοντα λεπτῷ καρχηδονίῳ, derasam lintei lanuginem Carthaginiensis corii cortice conuolutã. Tenue nanque lintei alicuius ramẽtum, ex quo penicilli contorquentur, corio Carthaginiensi conuolutum ac consutum intelligitur, quod in nares ad eas dirigendas indatur. Qui locus etiam Erotiano subnotatur, vbi ἄχνη ὀθονίου, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον ξύσμα exponitur, ἐξ οὗ γίνεται μοτὸς ὁ καλούμενος ξυστός. (sic enim apud Erotianũ leg. scripsimus nostris in eum lib. annotat.) hoc est, quod à nobis ξύσμα, id est, linamentum derasis linteolis concinnatum, ex quibus penicilli fiunt, qui ξυστοὶ inde dicũtur, hoc est, rasiles, aut ex rasili linteorum lanugine contorti. Ac nescio an apud Erotianum ἄχνην pro ἄχνη legendum sit. Hesychius quoque τὸ λίνυ ἄχνην (sic enim legendum) ex Hippocrate adfert, & τὸ λεπτὸν ξύσμα, tenue ramentum exponit. At libr. de art.

(p.607.39.) ἄχνῳ λινῷ ἀφ' ἡμιταβίων ad nares fractas excitandas ac dirigendas adhibet, lintei detriti derasam lanuginem intelligens, aut concerpta ex sudariolo linamenta, ex quibus penicilli fieret. Ex ea etiam lanugine intorta eodem modo pessi formabantur ad subditiтia medicamenta, lib. 1. περὶ γυναικ. (p.238. 49.) ἢ ἄχνῳ ἀναδύσας, προσθεὶς, derasam lanuginem [felle bubulo oleo feruefacto] imbutam, subdito, hoc est, lintei ramentum contortum & in pessum conuolutum velut linamentum. teneram lanam dixit Cornarius, linamentum Caluus. Sæpe verò ex lana, interdum etiã ex linteo caro pessi finguntur Hippocrati. Sic ὀθόνιον ἀρδαλώσας προσθεῖναι dicit lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.227.14.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p.239.4.) & lib. περὶ ἀφόρων (p.295.9.) ἐς ὀθόνιον ἀποδήσας προσθεῖναι, de medicamento in linteo subdito, & προσθεῖναι ἐν ῥάκει (ibidem v.29.) Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p.284.2.) ἀποσπογγίσας ἄχνῃ ἀπὸ ὀθονίων λεπτῶν, ramento ex tenuibus linteis deraso exceptum.

Ἀχρεῖον ἄχρηστον significat, quod non est vsui, aut est inutile ad aliquid agendum; vt membra corporis cùm præ imbecillitate ad vsus idonea non sunt, aut ad motum, & ad eas vtilitates quæ desiderãtur sunt inepta. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.206.13.) in Typho morbo post summam corporis imbecillitatem ex grauitate, & manuum ac crurum impotentiam, additur, ἀχρεῖα γὰρ μάλιστα γίνεται οἱ. Neque enim ipsi membra sunt ad eas vtilitates quæ desiderantur idonea, hoc est, sunt ei inutilia & ad vsus inepta. Sic enim author lib. ad Herennium equum idoneum & aptum ad eas vtilitates quæ desiderantur dicit, hoc est, ad vsus aptum. Vtilitas nanque vsum & χρείαν illic significat.

Ἄχροοι dicuntur decolores, pallidi & sanguine defecti lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. (p.114. 48.) Vbi Gal. ἀχρόους propriè dici τοὺς λειφαίμους, hoc est, sanguine defectos scribit, eosque qui corpus aliter quàm secundum naturam affectum habent, κακοχρόους malè coloratos appellari. Sic ἄχροιαι ἄκριτοι immoderatæ & vehementes cutis decolorationes dicuntur ex nimio per nares sanguinis profluuio, aph. 19. sect. 6. lib. 6. Epid.

Ἀχρήμων πορνεία impudens & inuerecunda scortatio dicitur lib. 7. Epid. (p.367.44.) πορνεία ἀχρήμων δυσεντερίας ἄκος. Impudens scortatio intestinorum difficultati medetur. ἀχρήμων ἀναιδὴς exponit Sudas & Varinus, impudens, inuerecundum, αἰσχρὸν fœdum, turpe.

Ἄχυρα paleas aut festucas significant Hippocrati. In Progn. (p.128.32.) ægroti manus ἀπὸ τοῦ τοίχου ἄχυρα ἀποκαταλέγοντας dicit, de pariete stipulas aut festucas carpentes, in phreniticis. Celsus cap. 6. lib. 2. si manibus quis vel in adiuncto pariete, si qua minuta eminent, carpit, vertit. Vbi tamen si quæ minutiæ eminent, legunt meliores codices manu scripti. κριθῶν ἄχυρα ὑγρά, hordei paleæ aut stipulæ humidæ adhibentur ad vteri suffitus Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 222. 18.) & rursus, ibidem (v.21.) κριθῶν ἄχυρα συμμίξας, hordei paleis ammixtis. Et rursus (p.223. 2.7.13.) κριθῶν ἄχυρα & ἄχυρον vtero fomentis admouet. Et (p.226.36.) ἄχυρα τῶν κριθῶν βρέξας, hordei paleas maceratas vocat. Et (p. 227.31.) κριθὰς πτίσας λείας ξὺν τοῖς ἀχύροις προσβάλλε, hordeum decorticatum tritum cum stipulis admoue. Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 285.39. & 42.) ἄχυρα κριθῶν, & (p.286.4. & 11. & 46.) κριθὰς τρίψας λεῖα ξὺν τοῖσιν ἀχύροισι, vbi ἀχύροισι lego cùm Cornario. ἄχυρον τὸ ἔξω, exterius putamen in cucumeris semine dicitur, lib. 2. περὶ διαίτης (p.93.15.)

Ἀχυρώδεα κατὰ θώρηκα lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p.114. 7.) si modò vera est lectio, dici videntur tumores circa thoracem erumpentes, scabritiem furfuraceam in superficie habentes, velut acerosa & festucis similia. Verùm ἀχορώδεα legit Corn. & capitis vlcera manantia vertit. χυρώδεα verò Asulanus legit, vt satis appareat locum esse corruptum. Ἀχυρώδης autem ἄρτος dicitur panis acerosus, qui plurimas habet paleas admixtas, vel solis paleis constat. τὸ ἀχυρωδέστατον τὸ ἀλεύρου, quod in farina est acerosum aut furfuraceum, apud Arist. in Quæst. Naturalibus.

Ἀχὼρ vlcus est paruum in capitis cute originem habens plurimaque & minima foramina ex quibus tenuis quædam & glutinosa sanies effluit. In genere tumorum præter naturam reponitur. Gal. lib. de Tumor. præter nat. (p.356.57.) ἔστι δὲ καὶ ὁ ἀχὼρ ἕλκος μικρὸν ἐν τῷ δέρματι τῆς κεφαλῆς· εἰκάσαις δὲ αὐτὸ ἑλίγμασι λιμωροῖς καὶ ὑγρώδεις ἔχουσιν ὑπάρχειν· ὅθεν γοῦν αὐτὸ τις ἰχὼρ οὐ ... ὑδατώδης ἁπλῶς, οὔτε ἤδη παχὺς ὥσπερ τὸ μέλι, καθάπερ ἐν τοῖς κηρίοις ὀνομαζομένοις. ἐν γὰρ καὶ τούτοις σὺν ὄγκῳ τινὶ καὶ κατατρήσεσι γίγνεται, μελιτώδους ἐκρέοντος ὑγροῦ. μικρὸς δὲ καὶ τούτων ὁ ὄγκος, ἀλλ' οὐκ εἰς τοσοῦτον εἰς ὅσον ἀχῶρες. Est etiam ἀχὼρ vlcus paruum in capitis cute. Ipsum autem ex pituita salsa & nitrosa originem ducere coniicias. Ex eo igitur sanies quædam effluit, neque simpliciter aquosa, neque etiam crassa vt mel, velut in iis quæ κηρία, hoc est, faui, nominantur, quæ cum tumore quodam & foraminibus fiunt, melleo effluente humore. Paruus etiam horum tumor est, verùm non tam paruus quàm in Achoribus. Idem lib. 1. de Comp. phar. κατὰ τόπ. (p.166.4.) ἔστι τῶν ἐν τῷ δέρματι τῆς κεφαλῆς γιγνομένων παθῶν ἓν ὁ καλούμενος ἀχώρ, ὃς μὲν τὸ γένος τῶν παρὰ φύσιν ὄγκων ὑπάρχων, ἰδίας δὲ ἐξαιρέτου προσηγορίας τυχὼν, τῇ ἐπὶ τῶν συμπτωμάτων ἰδιότητι. λεπτοῖς γὰρ πάνυ τρήμασι κατατιτρᾶται, καὶ ταῦτα λεπτὸν ἔχουσιν ὑγρότητα ἠρέμα γλίσχρ. ἐκλησιάζει δὲ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν ἕτερον πάθος τοῦ δέρματος ὃ καλοῦσι κηρίον, ἐπειδὴ τὰς κατατρήσεις ἔχει μείζονας, ὑγρότητά τε περιεχούσας ὁμοιοτάτην μάλιστα τῷ μέλιτι ... ἡ γένεσις δὲ αὐτοῖς ἐξ ὑγρότητος ἐστὶ μικτῆς, τὸ μὲν τι λεπτοῖς ἰχῶρσι ἐοικυίας, τὸ δὲ τι παχὺν ἰχώρσι χυμόν. ὁ μὲν οὖν λεπτὸς, ἅτε δακνώδης ὢν, τὰ μὲν πρῶτα κνησμὸν αὐτοῖς ἀναγκάζει, τῷ χρόνῳ δὲ ἐπὶ τῆς κνήσεσι, ὅτι ὄγκος αὐξάνεται, τά τε τρήματα κατ' αὐτὸν συνίσταται. ἀχὼρ inter affectiones cutis capitis numeratur, ex genere tumorum præter naturã existens, propriam autem

autem & singularem appellationem sortita ob accessionum quæ ad eam consequuntur proprietatem. Tenuibus enim valde foraminibus perfoditur, quæ tenuem in se humorem modicè viscosum continent. Cui etiam alia cutis affectio quæ Grecè κηρίον, hoc est, fauus nominatur specie prope similis est, cùm maiora habeat foramina quæ humorem melli hymettio nō absimilem contineant. Origo ipsis ex humore mixto, qui partim tenuem ac mordacem, partim verò crassum in se succum habet. Tenuis igitur humor cùm mordax sit, primùm eos ad scalpendum cogit, tum successu temporis ad scalpturā tumor augetur, & in eo foramina fiunt. Rursus lib. περὶ εὐπορίστων (p.473.45.) ἀχὼρ συνίσταται περὶ τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα. ὀνόμασαι δὲ ἀπὸ τοῦ συμπτώματος. λεπτὰς γὰρ ἔχει καταῤῥήσεις δι' ὧν ἀποῤῥεῖ ἰχὼρ γλίσχρος. ὅμοιον δὲ αὐτῷ πάθος ἐστὶ, καὶ τὸ καλούμενον κηρίον, τὰς καταῤῥήσεις μείζονας ἔχον, ὑγρὸν ἐχούσας μελιτῶδες. ἔστι δὲ ἑκατέροις ἡ γένεσις ἐξ ὑγρότητος περιττωματικῆς, συμβαίνει δὲ αὐτοῖς τὸ πρῶτον κνησμός. μετὰ ταῦτα δὲ καὶ εἰς ὄγκον ἐπαιάσεις. Α'χὼρ in capitis cute ortum habet, ab ipso accidente denominationem habens. Tenuibus enim foraminibus, ex quibus glutinosa sanies effluit, constat. Huic vitio affine est quod Græci κηρίον dicunt, nos fauum, in quo maiora insunt foramina melleū humorem continentia. Est autem vtrique origo ex humore superfluo. Primùm autem pruritus accedit, deinde in tumorem attolluntur. Quæ etiam in suum vsum transtulit Paulus lib. 3. cap. 3. & Aetius tetrab. 2. lib. 2. cap. 68. ἀχὼρ ἐξανθήματός εἶδος Erotiano esse dicitur, καθ' ὃ συμβαίνει κοιλώδεις ὑγρασίας, καὶ οἷον πιτυρώδεις λεπίδας ἐπιφέρεσθαι. μάλιστα δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν εἴωθε γίνεσθαι. Pustularum genus ex quibus glutinosa quædam humiditas effluit, ac veluti squamæ quædam furfuraceæ efferuntur. Solent autem maximè in capite fieri. Achoras autem in capite præcipuè contingere, ac plerunque furfuribus præcedentibus fieri, ac ferme etiam scabie, ex Critone scribit Gal. libr. 1. de compos. med. κατὰ τόπ. Achores autem Celso vlcera capitis manantia dicuntur, & Plinio vlcera capitis emanantia. Sic dicta quòd minimum locum occupent, & angustis spatiis tenuem humorem concludant, ἀπὸ τῆς χώρας & α priuatiua particula.

¶ Α'φ[illegible]ις φρενῶν, ἀφροσύνη, desipientia, delirium, exponitur Galeno Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.82.47.) Vide quæ scripsimus in Α'φ[illegible].

Α'ψίῤῥοον εἰς τοὐπίσω ῥέον, refluens, aut retrorsum fluens exponitur Gal. in Exeg. sed ἀψόῤῥοον scribitur Erotiano cum eadem interpretatione, quemadmodū Homero Il. σ. (v.399.) ἀψόῤῥου ὠκεανοῖο, reflui Oceani aut reciproci, quod exponens Hesychius, ἀνάπαλιν ῥέοντος, & ταχυῤῥόου, scribit, retro fluentes aut refluás habentis vndas, aut celeriter fluentis.

Α'ψυχεῖ λειποθυμεῖ, hoc est, animo linquitur & deficit, & ἀψυχίη ἡ λειποψυχία, hoc est, animi deliquium exponitur Gal. in Exegesi apud Hippocr. Quibus verbis mihi locum lib. 2. de Morb. (p.141.4.) subindicare videtur. ἀψυχέει δὲ ὅταν προσίστηται πρὸς τὴν καρδίην φλέγμα ἢ χολή. animo autem deficit cùm bilis aut pituita ad cor constiterit. Quem etiā locum mihi subnotare videtur Erotianus apud Hippocr. cùm ἀψυχέει λειποθυμεῖ explicat, vt mihi ἀψυχέει & λειποθυμεῖ apud Erot. legi debere facilè persuadeam. Lib. etiā 2. de Morb. (p.140.49.) ἀψυχίη καὶ ἱδρώς, animi deliquium & sudor. Rursus lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.102.30.) ἢ ἀψυχίη ἐνῇ, animi deliquium adfuerit, & (v.46.) καὶ ἀψυχίαι ἐνῶσι, & animi defectiones adsint. Itemq; (p.103.8.) καὶ ἀψυχίη γένηται, & animi deliquium fiat. Quibus in locis λειποθυμίαν & λειποθυμίας explicat Gal. Rursus in Prorrh. (p.206.38.) ἅμα ἀψυχίῃ, cum animi deliquio. Vbi Galenus ἀψυχίας λειποψυχίας explicat, idemq; adscribit Dioscoridem apud Hippocr. pro ἅμα ἀψυχίῃ ἅμα ἀψυχῇ legisse. In Coac. Prænot. (p.430.33.) ὀμμάτων ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίῃ, oculorum hebetatio cum animi deliquio, ex Prorrhet. Libr. etiam 1. περὶ γυναικ. (p.249.16.) ἢν δὲ ἀψυχίαι ἔχωσι, si animi defectiones tenuerint.

OECONOMIAE HIPPOCRAT. TO B.

Αθμὶς, ſedes, baſis, fundamentũ dicitur, receſſus & ſinus, idemque quod βαθμός. Hippocrati verò oſſis ſinum & cauitatem ſignificat in quam os inſeritur, vt lib. de fract. (p. 528.56.) cubiti cauitas σιγμαειδὴς in quã brachii pars ima cardinis modo immittitur, βαθμὶς dicitur. τὸ γὰρ βραχίονος τὸ γιγγλυμοειδὲς ἐν τῇ τοῦ πήχεος βαθμίδι, ἐν ἐοικότι τῷ σχήματι ἐρείδον. Hoc enim habitu brachii pars cardinem referẽs, in vlnæ ſede innixa, hoc eſt, in ea vlnæ cauitate σίγμα referente inſita. βαθμίδες etiam dici ſinus quoſdam & cauitates in brachii oſſe vtrinque ſingulas, in quas cubiti proceſſus & cornices ingrediuntur, cùm tota manus flectitur aut extẽditur, ſcribit Gal. de quibus agitur cap. 15. lib. 3. de vſu part. Idem quoque Gal. annotat cæteros omnes ſinus, in quos oſſium proceſſus immittũtur, βαθμίδας appellari. βαθμίδας etiam κοιλότητας exponit Gal. apud Hippocr. lib. de fract. (p. 573.7.) vbi ſcribitur: τὸ δὲ τοῦ βραχίονος ἄρθρον μέγα τέ καὶ βαθμίδας πλείονας ἔχον. At brachii articulus, cũ magnus eſt, tum plures habet cauitates. Vbi genu cum cubiti articulo conferẽs Hippocr. tibiæ ſinus in quos femoris tubercula inſeruntur exprimere videtur Hippocr. diſertis verò verbis βαθμίδας appellat Gal. βαθμὶς vocatur Polluci lib. 2. ἡ συμβολὴ τοῦ πήχεος πρὸς τὸν βραχίονα, vlnæ cum brachio commiſſio.

Βάθρον fundamentũ, ſedem ac ſubſelliũ ſignificat lib. de flatib. (p. 118.36.) vbi aër lunæ ſedes ac fundamentũ dicitur. καὶ τῇ μὲν γὰρ ἐστι τοῦτο τὸ βάθρον, & lunæ in eo ſedes eſt ac fundamẽtum. βάθρον etiã illic exẽplaria manu ſcripta quædam legunt, & βάθρον ſolum & τὸ πέδον ſignificat & ſcamnũ ac ſubſelliũ. Ex quo Hippocr. βάθρον machina quædã organica Ruſo & Oribaſio nuncupatur, quã deſcribit Gorrhæus ex Oribaſio lib. de Machinamẽtis. Eſt autem luxatis omnibus reſtituendis admodum idoneum inſtrumentum.

Βαιὸς paucus & modic⁹ dicit, vt ἐν νόμῳ (p. 19.26.) ἰητροὶ φήμῃ μὲν πολλοὶ, ἔργῳ δὲ πάγχυ βαιοί. medici nomine quidẽ multi, opere verò pauci. Erotianus βαιὸν apud Hippocr. τὸ ὀλίγον exponit, niſi ſi βαιοὶ & ὀλίγοι apud eũ legendũ ſit. βαιὸν etiam ὀλίγον & μικρὸν Heſychio exponitur.

Βάκχαρις ſiue βάκχαρις, baccar ſeu bacchar, aut baccaris, vel baccharis dicitur, herba odorata & coronaria, cuius radix odore cinnamomũ refert, in eumq; vſum olim vnguentis expetita fuit, vt ſcribit Dioſcor. cap. 51. lib. 3. Plinius lib. 21. cap. 6. baccar radice odorata eſſe ſcribit, & quibuſdã nardũ ruſticã appellarã, vnguentaq; ex ea radice fieri ſolita apud antiquos Ariſtophanẽ priſcæ comœdiæ poëtã teſtẽ eſſe, eamq; falsò barbaricã appellari, & cinnamomo odore eſſe proximã. Heſychio βάκχαρις vnguẽti cuiuſdã genus eſt ab herbæ cognomine ſic dictũ, & quibuſdã vnguentũ myrteũ, aliis vnguentũ Lydiũ. Idẽ ſcribit radice ſiccata in diapaſmata tranſire. βάκχαρις Galeno in Exegeſi λύδιον καὶ μύρον, vnguentum quoddã Lydiũ ſignificat. Et Erotiano herbæ aut vnguenti genus eſt, cuius mẽtionem feciſſe Ariſtophanem teſtatur. βάκχαριν Hip. cum oleo albo ad vteros procumbentes & adhæreſcentes ſupponit lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215.9.) & oleũ aut vnguentũ βακχάρινον ſeu βακχάρινον vocat lib. 2. περὶ γυναικείων (p. 269.43.) & cũ μυρσίνῳ oleo ſimul iungit aut vnguento, vt & cum oleo Ægyptio albo, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218.23.)

Βάλανος glandẽ ſignificat Hippocr. ad aluũ mouendã. balanũ & collyriũ vertit Aurelianus cap. 8. 16. & 17. lib. 3. ac. ex Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 108.39.) & lib. 3. de Morb. (p. 161.33.) Idẽ etiã balaniſmos & peſſulos vocat lib. 4. Tard. Paſſ. ca. 7. Sic Hip. ſæpe lib. 1. περὶ γυναικ. βάλανον pro peſſo ſupponit, eoq; ad vterũ repurgandũ vtitur, vt (p. 260.20.23. & 29.) βάλανον περὶ πτερὸν πλάσαι, glandẽ circũ pennã efformare aut fingere ſignificat, & (p. 261.11.) βάλανον περὶ πτερὸν ὄρνιθος ποιῆσαι, glandẽ circa volucris pennã efformare, & (v. 28.) καὶ ποιῆσαι βάλανον περὶ πτερῷ, glandẽ circũ pennã efformato, quã in vellere & peſſo natura lib. admoneri iubet. βαλανίδες quoque paruæ glandes dicuntur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 279.8.) quib. vtitur in vtero indurato in callũ. καὶ βαλανίσαι μέλιτι βαλανίδας & ex melle glandulã efformare. βάλανος etiã glandem & arboris glãdiferæ fructũ, aut quercũ ſignificat apud Hippocr. lib. περὶ παθῶν (p. 186.5.) βαλάνου φύλλα, quercus folia in cataplaſmate ad inflãmatione tẽtata vulnera adhibet. Sic βάλανος arborẽ glandiferã indicat Theophraſto lib. 4. de hiſt. plant. cap. 12.

Βαλβὶς κοιλότης παραμήκης, cauitas oblõga exponitur Gal. in Exeg. apud Hippocr. Quibus verbis mihi quod in Mochlico ſcribitur ſubindicari videtur, (p. 506.6.) τὸ δὲ πρὸς ἀγκῶνα αὐτοῦ πλατὺ, καὶ κονδυλῶδες, καὶ βαλβιτῶδες, καὶ στερεόν. Quod verò eſt ad cubiti gibbũ, latũ, tuberculoſum, oblõgas cauitates habẽs & ſolidum. Vbi nos βαλβιτῶδες cauitates oblõgas habẽs ex Galeni mẽte ſignificare ſcripſimus, eamq; cauitatẽ intelligi quæ eſt in brachii inferiore fine leuis & rotũda, inter duos cõdylos, medio paruo cõdylo leuata, & trochleæ ſimilis, ad quã vlna articulatur, & ſuis adũcis proceſſib. aut cornicib. mouet. βαλβὶς etiã ἀφετηρία dicitur Heſychio & ἡ ἄφεσις τῶν ἵππων, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου, locus vnde curſores in equeſtri certamine

tamine emittuntur, carceres dicunt Latini. Polluci verò cap. 30. lib. 3. etiam καμπτῆρα, νύσσα, & τέρμα significat, hoc est, locum ad quem equi flectũtur, metam & terminum. Aristophanis scholiastes τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ δρόμου κείμενον ἐγκαρσίως ξύλον etiam denotare vult, quod repagulũ dicitur, & ablatũ comparatis ad certamen cursorib. currendi copiã facit, vnde & ἄφεσις nominatur. Ex quo βαλβιτώδεις apud Hippocr. reliquis interpretib. dicitur brachii caput inferius, quod ad cubiti gibberũ vergit, quia sit repagulo aut metæ simile. In brachii enim fine inferiore, ad elatiorẽ rotulæ regionẽ, sinus vtrinq; exculpti sunt, βαθμίδες propriè dicti, in quos vlnæ processus, κορῶναι nominati, immittuntur, illicq; veluti ad metam flectuntur, sistuntur, & tanquã repagulo cõstringũtur. βαλβὶς quoq; Hesychio βαθμὸς & τέρμα dicitur, & ἀπὸ τοῦ εἰσβάλλειν Eustathio, vt & ἀπὸ τοῦ βαίνειν Varino deducitur. βαλβίδες etiam dicuntur Eustathio αἱ ἐν φρέασι καὶ ἄλλοις βόθροις ἐγκοπαὶ & ἐξοχαὶ, δι' ὧν κατιέναι εἰς αὐτὰ, incisuræ aut intercisiones, ac offensiones quædã, per quas eò descendimus. Vnde βαλβιτώδης παρ' Ἱπποκράτει Hesychius significare scribit τὸ ἔχον ἑκατέρωθεν ἐπαναστάσεις, vtrinque protuberationes habẽs. Sic enim apud eum (pro βαλβίδες) legẽdum & istũ Mochlici locũ manifestò subindicari scripsimus.

Βαλαῖος exponitur Galeno in Exeg. ὁ ἀπὸ βαλοίας πόλεως μακεδονικῆς, qui est ex Valœa vrbe Macedoniæ, vbi & βαλεῖος quædã habent exemplaria. Ac mihi videtur subnotari locus lib. 7. Epid. (p. 356. 7.) vbi passim scribitur, ὁ δὲ βαλαῖος ἐκ πόρρος πάντα ἡμαρτηκώς. Balis filius cùm monte penitus aberrasset. βαλοῖος enim scribendũ aut βαλεῖος apparet. βάλοιαν etiam Macedoniæ vrbem annotat Stephanus, indeq; βαλοιῶς deducitur. Eidem quoque βάλις Aphricæ vrbs ponitur prope Cyrenem.

Βάλσαμον balsamum, Galenus lib. 2. Comp. Med. κατὰ τόπ. (p. 180. 12.) apud Archigenẽ pro balsami succo capit, (quẽ opobalsamũ vocant) quod tenuium partiũ & discussoriæ substantiæ existit, non tamen manifestè calentis. Ibidem tamen pro balsami & plantæ semine sumi posse testatur.

Βαναυσία est opificiũ questuariũ, ars illiberalis & quæstuosa, sordida & turpis professio. Apud Hippocratẽ βαναυσίη sumitur pro ambitiosa & quæstuosa ac sordida professione, qua Sophistę adolescẽtulos alliciebãt, aut pro apparatu verborum splẽdido, fucis ac verborum lenociniis, quibus iuuentutem aucupabantur, cùm nihil solidæ subesset eruditionis, eoque modo iuuenes decipiebant. Lib. περὶ εὐσχημ. (p. 15. 2.) μετὰ βαναυσίης ἀπατῶντες, garrulitate sua imponentes, dixit Zuinggerus, ambitiosa & sordida sua pfessione decipientes, ruditate & inscitia sua imponentes, Cornarius vertit, quòd βαναυσίας ἰδιωτισμὸν ἀλογίας exponat Hesychius. Ibidem (v. 35.) ἀκολασίη & βαναυσίη simul coniunguntur, intemperantia & inscitia. lucrum dixit Caluus, & turpe quęstum intelligit, garrulitatem Zuinggerus.

Βάπτεσθαι ad intinctus vti significat Hippocr. lib. 2. de Morb. (p. 151. 32.) Ζωμὸν δὲ μὴ ῥοφεέτω, μηδὲ βάπτεσθω, iusculum ne sorbeat, neque ad intinctus vtatur.

Βάρεα σπληνὸς lienis grauitates dicuntur Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 1.) splenis tumores ac inflãmationes grauitatis sensum aut graue dolorẽ inferẽtes. Sic βαρὺ interdum vehemẽs & acutũ significat, vt ὀδύνη βαρεῖα vehementẽ & acutũ dolorẽ denotat aph. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. aut grauitatis sensum afferentẽ, nimirũ in parte renũ carnosa inflãmatione suborta. cùm cæteris affectis partib. vehemens dolor & acutus excitetur. Et Galenus ὀδύνην βαρεῖαν, ἤτοι τὴν ὡς βάρος ἐπικειμένης κατὰ τὸ χωρίον αἴσθησιν φέρουσαν, ἢ τὴν χαλεπὴν exponit, hoc est, dolorẽ graue, vel qui velut ponderis cuiusdã incumbẽtis loco sensum inferat, vel qui vehemẽter affligat. βαρέως φέρειν τὴν νόσον, grauatè morbum ferre, lib. 7. Epid. (p. 366. 28.)

Βαρυηκόοι νότοι, auditũ hebetantes Austri, aph. 5. lib. 3. & βαρυηκοΐαι, auditus obtusus, grauis & difficilis, aph. 17. & 31. lib. 3.

Βασανίζειν, explorare, probare, examinare, aut inquirendo torquere significat. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 112. 20.) μὴ πρόσω ἐάσαμεν βασανίζειν, ne vltra exploremus, aut explorãdo torqueamus, vel diiudicando torqueamus. Innuit autẽ moderatè calido aut frigido vtendum, idq; intra modum vtilitatis aut noxiæ, ne si vltra progrediamur vtilitatem explorando, noxam inducamus, aut torqueamus.

Βάσις ποδὸς pedis gressus dicitur, ingressus & pedis basis, lib. de art. (p. 637. 22.) ἡ γὰρ ἰσχὺς πολλὴ αὐτῶν ἔπι τῶν ἰσχίων ἔστι πολὺ ἐς τοὐπίσω ὑπερέχοντα ὑπὲρ τοῦ ποδὸς τῆς βάσιος. cùm coxendices multò maiore momento quàm pedis gressus in posteriorem partem propendeãt. Rursus (v. 33.) διὰ τοῦτο δὲ ἡ βάσις τοῦ ποδὸς κατὰ τὴν ἀρχαίην ἰθυωρίην ἔσῃ. propterea quòd pedis gressus pristinam directionem seruat.

Βάτος piscis nomen qui & βατὶς dicitur, raiam esse volunt. Eius meminit Plinius lib. 32. cap. 7. Bati piscis fel auribus vtilissimum scribẽs. Sed βάτον & βατίδα pisces differre inter se ex Aristotele vult Hesychius. βάτου γλῶσσα, bati aut raiæ lingua vsurpatur Hippocrati libr. περὶ γυναικείης φύσ. (p. 227. 30.) in pesso ad mensium redundantiam. Lib. etiam 2. περὶ γυναικ. (p. 266. 26.) ad fluorem muliebrem βάτον piscem adhibet. βατὶς, ἰχθύος ὄνομα Erotiano apud Hippocr. Hesychio verò βατὶς εἶδος ἰχθύος πλατ.

¶ Βδέλλα hirudinem significat aut sanguisugam, quam in causis faucium cruẽtarum reponere videtur Hippocr. Prorrh. 2. (p. 419. 26.) ὧν δὲ ἐμπιπλᾶται αἵματος ἡ φάρυγξ, πολλάκις τῆς ἡμέρης τε καὶ τῆς νυκτὸς ἑκάστης, ὑπὸ κεφαλῆς ἀλγήματος, ὑπὸ βηχὸς ἐχούσης, ὑπὸ ἐμέτου, ὑπὸ πυρετοῦ καμβαίνοντος, ὑπὸ ὀδύνης ἐχούσης, ὑπὸ τοῦ στήθεος, ὑπὸ τοῦ μεταφρένου, τοῦτο καθίδειν ἐς τὰς ῥῖνας καὶ τὴν φάρυγγα ἢν ἕλκος τι ἔχῃ φαίνηται, ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ βδέλλαι. Quibus fauces sanguine frequenter & noctu

& interdiu replentur, dum neque capitis dolor prægressus fuerit, neque tussis, neque vomitus, neque febris prehēderit, neq; pectoris aut dorsi dolor tenuerit, in his nares inspiciendæ, num quod vlcus eo in loco, aut hirudo compareat. Quem mihi locum videtur exponere Galenus in Exegesi, sed tamen vitiosè passim scribitur. Sic enim mihi legendus videtur. βδέλλαι, ἐν τῷ μείζονι προῤῥητικῷ καὶ δευτέρῳ πρός τισιν ἐπιγραφομένῳ, τὴν κιρσώδη φλέβα φασὶν οὕτως ὠνομάσθαι Διοσκορίδης. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ κυρίως εἰρῆσθαι τοὔνομα κατ' αὐτὸ τὸ ζῶον. καὶ γὰρ περιέτυχόν ποτε τούτῳ κατὰ τὸ βιβλίον ἐκεῖνο λεγομένῳ, καὶ ἀπορουμένων γε πολλῶν ἐπὶ τῷ γεγραμμένῳ, προεῖπον ἐγὼ μόνος, ἐκ τῶν γραμμάτων ὁρμηθεὶς, τἀληθές. Quod est, βδέλλαι, in Prorrhetico maiore & secundo quibusdam inscripto, venam varicosam dicunt sic nominari à Dioscoride. Mihi verò propriè hoc nomen de animali dici videtur. Etenim incidi aliquando in id quod illo in libro dicitur, multisq; ea de re ambigentibus, ego solus, ipsa scriptione adductus, verum prædixi. Quomodo autem hirudo cruentarum faucium causa esse possit, ex Galeno ostendimus nostris in Prorrh. 2. Annotat. βδελλάζεται Erotianus apud Hippocr. ἀμέλγεται exponit, exugatur, mulgeatur, dictumq; annotat παρὰ τὰς βδέλλας.

Βδελύττεσθαι aut βδελύσσεσθαι est execrari, abominari, odio habere, fastidire, fastidio habere, præcipueque de ciborum odio & auersatione dicitur Hippocrati & nausea. Lib. 2. de Morb. (p. 148. 20.) καὶ ὑπὸ ὀλίγων σιτίων ἐμπίπλαται καὶ βδελύσσεται. & à paucis quibusdam cibis impletur, eosque abominatur aut fastidit. Caluus, & nauseat, dixit, præcipuè cùm sequatur, καὶ ἐμεσίαι μιν λαμβάνουσι, & vomitionibus tentatur. Lib. etiam 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 21.) καὶ βδελύξεται πάντα, omninò abominabitur, omnia execrabitur, odio habebit ac fastidiet. Rursusq; (v. 46.) καὶ βδελύξεται, & fastidio afficietur. Quæ phrasis popularis esse videtur, cum de eo qui omnia execratur & fastidit, aut ingenti ciborum fastidio premitur, omnia velut tetrum odorem spirantia auersari dicunt. Est enim βδελυγμία teter & execrandus fœtor. βδελυγμίαν etiam testatur Pollux apud Xenophontem pro nausea sumi, & τὴν βδελυγμίαν, τὴν ἐπὶ τῷ κόρῳ δυσχέρειαν significare, molestiam ex satietate & anxietatem. βδελυγμίαι ναυσίαι exponuntur Hesychio, & βδελύττεται, μισεῖ, ὑφορᾶται. odio habet, detestatur aut reformidat. βδελύσσεσθαι etiam formidare aut exhorrescere significat, dicique de summa formidine videtur. Erotianus apud Hippocr. βδελύξεται στυγήσει exponit. Verùm βδελύξει pro βδελύξεται legisse videtur lib. περὶ γυναικ. & sic apud eum, & στυγήσει scribendum, vt sit detestabitur, odio habebit. Eadem quoque notione βδελυρίη execratio, abominatio, de ciborum fastidio & odio dicitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 201. 18.) τὰ σιτία οὐ προσίεται, ἀλλὰ δοκέει αὐτῷ ὄζειν σικύου ἀγρίου ὑπὸ τῆς βδελυρίης. cibaria non admittit, sed videntur cucumeris agrestis odorem præ se ferre præ odio aut fastidio. βδελυροὶ Hesychio exponuntur μιαροὶ, κακοὶ, ἐξεδιητημένοι, execrabiles, inuisi, abiecti & nihili, & βδελυκτῶς βδελυρῶς. βδελυγμὸν execrandum & abominabilem ac tetrum fœtorem qui ex fistulis erumpit significat, grauemque odorem qui ex saniei corruptela & magna putrilagine (qua assiduè manant fistulæ) euomitur & expirat. Lib. de fistulis (p. 517. 31.) καὶ κόπρος ῥεῖ δι' ἑωυτῆς καὶ φῦσα, καὶ βδελυγμὸς πολύς, indeq; stercus & flatus, teterq; fœtor copiosè effluit. βδελυγμίας δυσωδίας exponit Hesychius. Potest etiam βδελυγμὸν grauem fœtorem qui ex alui recrementis expirat significare, quòd βδελύσσεσθαι κενοῦσθαι τὴν κοιλίην, de alui vacuatione exponat Hesychius.

¶ Βέβηλος profanus, qui sacris non est initiatus. ἐν νόμῳ (p. 19. 42.) βέβηλοι dicuntur qui sacris artis mysteriis non sunt initiati, & τοῖς ἱεροῖς opponuntur. βέβηλον, τὸ μὴ ἱερὸν, καὶ ἄδυτον exponit Hesychius, cui etiam βέβηλος, ἀνίερος, ἀμύητος dicitur.

¶ Βῆχμα apud Hippocr. non solùm tussim, sed & sputum quod tussi reiicitur significat. Lib. 2. de Morb. (p. 150. 6.) καὶ ἢν μὲν ἐν ταύτῃσι παύσηται τὸ βήχματος, ἐκφεύγει, & siquidem his diebus sputum cum tussi sedatum fuerit, euadit. Agitur enim illic de sputo quod tussi educitur, & an dulce sit explorari iubet, ac primis diebus crassum & purū, deinde subdulce & purulentum expectorari scribit. Eadem ratione βήσσειν & ἀναβήσσειν non tantùm tussire sed & per tussim sputum reiicere indicat (ibidem v. 13.) καὶ βήσσει ὅταν οὕτως ἔχῃ, & tussi sputum reiicit cùm sic habuerit. Rursus (ibid. v. 5.) καὶ ἢν μὲν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρῃ ξηρανθῇ ὁ πλεύμων καὶ ἀναβήξῃ, ὑγιάζεται, & siquidem decimoquarto die pulmo resiccatus fuerit, ac tussi sputum reiecerit, sanus euadit, hoc est, si pulmo exhaustus fuerit & per tussim sputo leuatus. Sic (ibid. p. 151. 10.) βήσσει τὸ σίαλον παχὺ, ὑπόχλωρον, γλυκὺ βήσσεται. Huius sputū quod tussiendo reiicitur crassum est, aliquātum ex virore pallescens & dulce. Rursus (v. 14.) καὶ βήσσει τοὺς ὄρθρους, καὶ μεσονύκτιος μάλιστα. βήσσει δὲ καὶ τἄλλα χρόνον. & tussiendo sputum reiicit mane & circa mediam noctem præcipuè. Quin & aliàs quoque sputum reiicit. Galenus verò in Exeg. apud Hippocr. βρῆγμα τὸ μετὰ βηχὸς ἀναπτυόμενον, id quod tussi expuitur exponit, & βρήσσειν τὸ μετὰ βηχὸς ἀναπτύειν, tussi expuere, ex lib. 1. de Morb. maiore. scribitque quosdam absq; ρ scribere. Quibus verbis eum prius subnotatum locum subindicare apparet, & pro βήχματος, βρήγματος aut βρῆγμα legisse. In altero etiā exemplo βρήσσει pro βήσσει legisse, & apud Gal. in Exeg. βρήσσειν & μετὰ βηχὸς ἀναπτύειν legēdum. Neque enim βρῆγμα aut βῆχμα aliàs illic reperias. Hesychius quoque βρῆγμα ἀπόπτυσμα ἀπὸ τοῦ θώρακος, quod è thorace expuitur ex Hippocrate exponit, & βρήσσεται, βήσσεται. At verò toto lib. 1. de Morb. & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, in quibus ex professo de purulentis agitur, πτύειν, πτύσαι & ἀναπτύειν dicitur, vt lib. 1. de Morb. (p. 134. 36.)

περιϊόντος δὲ χρόνου ἢν μὲν ἀποπλύσῃ πᾶν, καὶ ἡ κοιλίη ἐν ᾗ τὸ πύον ἐστὶ, προσπέσῃ τε καὶ ἀναξηρανθῇ, ὑγιὴς γίνεται. At progressu temporis, si totum quidem expuerit, & venter in quo pus continetur subsederit ac resiccatus fuerit, sanus euadit. Vbi ἀναπλύσῃ dicitur quod ἀναβήξῃ lib. 2. de Morb. Quod etiam scribitur à Gal. Com. in aph. 16. lib. 7.

Βὴξ ξηρὴ tussis sicca & arida dicitur in qua nihil expuitur, Lib. 6. Epid. sect. 2. aph. 11. Vbi scribit Gal. ἡ μὲν οὖν ξηρὰ βὴξ λέγεται συνήθως, ἐφ' ἧς οὐδὲν ἀναπτύεται. Tussis igitur sicca dici consueuit, in qua nihil expuitur. βῆχες ξηραὶ ἐφ' ὧν οὐδὲν ἀναπτύεται, tusses siccæ in quibus nihil expuitur, aph. 54. lib. 4. Quæ fiunt ob intemperiem partium respirationi destinatarum; aut ob faucium & gutturis asperitatem, aut ob aliquem, tenuem & paucum humorem destillantem, aut quòd is ita lentus sit & crassus, aut tam vehemẽter pulmonis bronchiis infarctus, vt ægrè dissolui queat, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 352. 53.) & com. ad aph. 54. lib. 4. βῆχες ξηραὶ sunt Hippocr. lib. 1. Epid in quibus ægri βήσσουσι καὶ οὐδὲν ἀνάγουσι, tussiunt nihilque educunt. βήξιον ξηρὸν pro βηχίον ξηρὸν tussicula sicca; lib. 7. Epid. (p. 360. 24.) βῆχες κοπιώδεες, tusses lassitudinis sensum inducentes & laboriosæ, quæ fiunt ex vehementibus laboribus & motionibus, siccæ sunt & in articulos firmantur, art. 11. lib. 6. Epid. sect. 7. βὴξ τραχυαλὴ περὶ φάρυγγα καὶ ῥεγχώδης, tussis cum stridula asperitate circa fauces & stertore lib. 7. Epid. (p. 356. 7.) βὴξ πνιγμώδης, tussis suffocans, strangulabunda, μετὰ πνίγματος, quæ est cum strangulatu. (ibid. p. 357. 22.) Βηχίον Erotiano apud Hippocr. exponitur βοτάνης εἶδος ὁ βηχίον καὶ βήχιον καλοῦσι herbæ species quam suo tempore [illegible] aut becion vocatam testatur, nisi f[illegible], βηχίον scribendum est, quæ tussilago nobis dicitur.

Βηκίοις προβατίοις apud Hippocr. exponit Gal. in Exeg. hoc est, ouibus. βηκίοις etiam legunt permulta exemplaria.

Βησσικῇ, τῇ ἀπὸ Βησσῶν ἐν Θράκῃ, ei quæ est ex Bessis Thraciæ vrbe exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. Ac nisi me coniectura fallit, auguror hunc locum subnotari qui legitur lib. 7. Epid. (p. 366. 3.) τῇ γραίῃ βηχικῇ περὶ ἐνάτην, vetulæ tussiculosæ sub nonum diem. Vbi βησσικῇ pro βηχικῇ legisse Gal. existimo.

¶ Βιαίως, ἀντὶ τοῦ σφοδρῶς, hoc est, violenter & cum vi, pro vehementer sumi apud Hippocr. testatur Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 192. 30.) Idem μόγις καὶ μετὰ βίας significare scribit; hoc est, ægrè ac vix, vt τὰ οὐρούμενα βιαίως, τὸ μόγις καὶ μετὰ βίας οὐρεῖν indicet & vrinas quæ vi & ægrè excernuntur.

Βιοτὴ, vita; ciborum moram in corpore significat, affectatè tamen vt scribit Gal. aph. 20. lib. 6. Epid. sect. 5. τὰ ἀσθενέστερα σιτία ὀλιγοχρονίην βιοτὴν ἔχει. Imbecilles cibi breuem vitam præstant, hoc est, ipsis vescentes breuis vitæ efficiunt, aut celeriter è corpore euacuantur.

¶ Βλαβεραὶ exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. ὑγραὶ, μυξώδεις, humidæ, mucosæ.

Βλαισοὶ vari dicuntur quibus crura in interiorem partem inclinant, vt κυλλοὶ vari; quibus exteriorem in partem. Galenus Com. 3. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 700. 1.) καλεῖται τὰ μὲν ἔσω ῥέποντα βλαισὰ, τὰ δὲ ἔξω ῥαιβὰ καὶ κυλλά. Quæ interiorem in partem vergunt, βλαισὰ, hoc est, valga vocantur, quæ verò in exteriorem, ῥαιβὰ καὶ κυλλὰ, hoc est, vara. Sic enim apud Gal. legendum; cùm vitiosè priore loco ἔξω pro ἔσω scribatur, & contrà; posteriore ἔσω pro ἔξω. Lib. de art. (p. 630. 22.) βλαισοὶ valgi dicuntur, quibus pedis articulus ad malleolum interiorem in partem luxatur, & pes extremus extra vergit, iique minus stare possunt. His κυλλοὶ opponuntur, vari dicti.

Βλακεύειν est segniter & supinè, ignauè, remissè negligenter se in re aliqua gerere; remisso animo ac dissoluto, torpescere, stupido & hebeti esse ingenio. Lib. de fract. (p. 555. 8.) οὐδὲ βλακεύειν ἐν τῇ κατατάσει, neque supinè intentio adhiberi debet, aut negligenter & ignauè. Quem locum subnotans Gal. in Exeg. βλακεύειν ὀλιγωρεῖν exponit, negligere, contemnere, vilipendere. Erotianus quoque præter quàm quod ὀλιγωρεῖν explicat, addit etiam significare τὸ μετὰ νωθρείας καὶ ὀλιγωρίας τι πράττειν, stupidè aliquid & remisso animo ac negligenter agere. Idem etiam βλακεύειν esse scribit, τὸ ἐπὶ πλεῖστον διατρίβειν, quod est, circa quid plurimùm immorari. Idque dici à pisce quodam qui βλὰξ aut βλακὸς, aut etiam βλέννα appellatur, ὃς ἐν τῇ συνουσιάζειν δυσαπόλυτος ἔχει, qui tam firmiter in complexu adhæret, vt auelli nequeat. Sic qui aliquid ignauè ac supinè agunt, circa id plurimùm immorantur. Hinc βλὰξ & βλακικὸς, stupidus, stolidus, hebes, ignauus, iners, torpescens, socors, piger ac supinus dicitur, νωθρὸν καὶ ὀλίγωρον exponit Erotianus. Inde etiam καταβλακεύειν deductum apparet, quod est ignauè & negligenter agere, lib. de art. (p. 607. 48.) ἀλλὰ καταβλακεύουσιν οἱ ἰατροὶ, verùm supinè agunt medici, supinè se gerunt, hoc est, ignauè nimis & remissè nasum fractum percurant. Rursus (p. 629. 39.) οἱ μὲν πλεῖστοι καταβλακεύουσι τὴν διόρθωσιν τοῦ σώματος, plærique certe corporis directionem negligũt aut contẽnunt. Et (ibidẽ v. 41.) καταβλακεύουσι δὲ ἔνιοι τὴν ἐς τὸ ὀρθὸν ὁδοιπορίην, nonnulli etiam rectam deambulationem negligunt, hoc est, in recta deambulatione negligenter & supinè se gerunt. Vbi Gal. καταβλακεύουσιν ὀρθιάδος, τουτέστιν ἀμελοῦσι καὶ καταρρᾳθυμοῦσι explicat, directionem negligunt, hoc est, non curant, & per socordiam aut desidiam contemnunt. Idem etiam Gal. καταβλακεύουσιν καταλιγωροῦσι, hoc est, negligunt in Exeg. exponit. Hinc etiam καταβεβλακευμένως apud Aristoph. in Pluto, βραδέως, τρυφερῶς exponitur, cunctanter, tardè, negligenter, supinè delicatè, cui συντεταγμένως opponitur, quod est σπουδαίως, composito, accuratè ac velut instructa acie. Idem etiam βλακικῶς pro eodem ponit in Auibus, quod à βλακὸς

deducitur, vt innuit Erotianus, eum forte locum subindicans. βλακεύει exponit Hesychius διατρίβει, ληρεῖ, μωραίνει, νωθρῶς τι ποιεῖ, ῥαθυμεῖ, μαλακίζεται. Idem βλακεύειν, μωραίνειν, & à βλακὸς pisce deductum scribit.

Βλαστήματα progermina dicuntur, propagines, stolones, surculi. Pro papularum eruptionibus sumi videntur lib. 4. Epid. (p. 333. 13.) & exanthematis, fortassis etiam inguinum tumores denotant, qui viscerum impuritatem & redundantem superfluitatem arguunt, vnde βουβῶνες, σημεῖον μὴ τῶν βλαστημάτων ἐχόντων, dicuntur lib. 6. Epid. sect. 2. aph. 7. glandularum tumores, partium quidem ex quibus velut propagines deducuntur, significationem præbent. Significat enim his verbis glandularum tumores aliqua ex parte originem sumere, ac veluti stolones ac surculos deduci. Innuitur autem humorum corruptela ac redundantia, quæ ex visceribus in glandulas procumbit, earumque inflammationem facit, velut superuacanea ac noxia quædam quæ è visceribus progerminant, & in glandulas redundant, tuncque febres malignas & valde suspectas excitant. βλάστημα quoque quod propriè pullulationem aut germen indicat, eruptionem pustulosam, aut pustulam significat lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 37.) βλαστάνειν est pullulare, stolones producere, & de carnis in vlceribus productione dicitur, lib. de vlceribus (p. 513. 23.) ex Gal. lib. 4. Meth. med. (p. 79. 19.) ἕλκεα ὅσα μὴ καλῶς καθαρθέντα καὶ ἐς τὸ δέον ἀεὶ, πρότερον ἄρξεται βλαστάνειν. Quæ vlcera, neque probè, neque vt conuenit prius assiduè repurgata, carnem producere incipiunt. Rursus (ibidem v. 3.) βλαστάνειν νέας σάρκας recentem carnem in vlcere producere dicitur.

Βλέννα dicitur Hippocrati crassior pituita & mucus ex cerebro per nares effluens, quæ iam coctionis initæ signa edit in fluxionibus è cerebro, aliis μύξα & κορύζα, Gal. lib. de Temp. totius morbi (p. 386. 14.) & lib. 2. de Semine. (p. 246. 8.) & lib. 8. de vsu part. cap. 6. Idem scribit lib. 2. de fac. nat. (p. 106. 21.) Prodicum lib. de nat. hominis, quod omnes φλέγμα, βλέννας appellare aut βλέζαι, βλάννα etiam scribitur lib. 2. de Morb. (p. 142. 8.) καὶ ἢν μὲν ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὰ ὦτα ὕδωρ καὶ βλάννα, ἀπαλλάσσεται τῆς νόσου. & si quidem per nares aut aures aqua aut mucus erumpat, morbo liberatur. Quod etiam repetitur lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 37. 29.) & βλέννα legitur. Rursus lib. 2. de Morb. (p. 142. 24.) ἐπὴν δὲ οἱ ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας τὰ βλαννώδεα, vbi autem ei è naribus mucosa eruperint, pro βλεννώδεα. Lib. 4. Epid. (p. 328. 11.) βλεννώδεα quæ μυξώδεα, mucosa excrementa, vbi Exemplaria quædam manu scripta βλεννώδεα legunt. βλεννώδεες γυναῖκες mulieres mucosæ & pituitosæ libr. inscripto περὶ σαρκῶν (p. 43. 40.) βλένναι ἐν τῇσι ῥισὶ γινόμεναι, mucosæ pituitæ in naribus ortæ capitis dolores alleuant, Prorrhet. 2. (p. 422. 19.) Lib. etiam 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 32.) de semine viri quod vtero non retentum exit velut mucus, ἐξέρχεται δὲ παχέα τε καὶ ξυνεστῶτα οἷον βλένναι. crassa & compacta velut mucus exeunt. Rursus ibidem (p. 247. 17.) καὶ δύο ἡμέρας καὶ τρεῖς βλένναι ἴασιν ἐκ τῶν ὑστερέων, duobus & tribus diebus mucosi humores ex vtero eunt. Pro quo lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 217. 33.) μύξαι ἐξέρχονται, muci prodeunt, scribitur. βλέννα etiam πλέννα dicitur. ἡ μύξα exponitur Galeno in Exegesi. & πλεννεραὶ μυξώδεις, quod etiam indicat Hesychius, qui βλεννὸν νωθῆ, μωρὸν explicat, nempe ignauum & stolidum, quasi mucosum ex nimia cerebri humiditate. Blennos etiam Plautus stupidos & bardos esse indicat (vt scribit Festus) Bacchid. (Act. 5. sc. 1. v. 2.) stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, buccones, blenni. Βλέννα autem Erotiano piscis nomen est qui βλὰξ aut βλακὸς eidem dicitur, vt antea scripsimus.

Βλέφαρα palpebræ; Latinis genæ dicuntur, partes membranosæ oculos ambientes & claudentes, quæ sunt tegumenta oculorum M. Tullio lib. 2. de nat. deorum. καμπύλον βλέφαρον in Progn. (p. 125. 50.) cùm palpebra peruertitur. βλέφαρα περιτεινόμενα, palpebræ circumtensæ, aph. 16. lib. 6. Epid. sect. 1. βλεφάρων μὴ συμβαλλομένων ἢν τι ὑποφαίνηται τοῦ λευκοῦ, si non commissis palpebris oculorum album appareat, in Progno. (p. 125. 32.) & aph. 52. lib. 6. βλέφαρα μὴ συμβάλλειν ἐν τῷ καθεύδειν, palpebras per somnum non committere, in Coac. Prænot. (p. 430. 25.) ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ ἢν τὸ βλέφαρον διαστραφῇ, in febre non intermittente si palpebra peruertatur, aph. 49. lib. 4. & aph. 75. lib. 7.

Βλεφαρίδες sunt cilia & pili in extremis palpebrarum oris inserti, quibus aciei obtutus dirigitur. palpebrarum extrema dicuntur & pro palpebris sumuntur in Coac. Prænot. (p. 430. 24.) βλεφαρίδων καμπυλότης, cilia retorta, pro eo quod in Progn. καμπύλον βλέφαρον dicitur. βλεφαρίδες αἱ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τρίχες exponuntur Hesychio. Celso pili palpebrarum, & Plinio etiam palpebræ dicuntur. Βλεφαρικὰ collyria palpebraria vocat Aurelianus cap. 2. libr. 3. Tard. Passionum.

Βληστρισμὸς Hippocrati incontinentem corporis iactationem & inquietudinem significat, qua corpus perpetuò exagitatur aut incontinenter disiicitur, ῥιπτασμὸν dicunt. Qua dictione vtitur Hippocrates, ægr. 2. lib. 1. Epid. & ægr. 8. & 12. libr. 3. & ægr. 3. lib. 3. Epid. post st. pest. & ægr. 16.

Βληστρίζειν ἑωυτὸν æger dicitur qui se iactat & omnem situm commutat, ac stare loco nescit, quod ῥιπτάζειν ἑωυτὸν alias effert Hippocrates. Lib. 3. de Morb. (p. 160. 2.) ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀπορέων βληστρίζει ἑωυτὸν, sed tanquam animi anxius conflictatur, aut seipsum iactat. Quod postea lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 193. 2.) repetitur

repetitur & explicatur his verbis. ἀλλ' αὐτὸς ἑωυτὸν ῥιπτεῖ ἀλύων. Aretæus βληστρίζεσθαι de ægri inordinato ac inæquali motu dicit cùm iactatur & volutatur in Phrenitidis curat. cap. 1. cur. ac. κλίνης μῆκος καὶ πλάτος σύμμετρον, ὡς μήτε βληστρίζεσθαι ἐν τῇ πλατείῃ, μήτε ἀπὸ τῆς στενῆς ἐκπίπτειν. Cubilis longitudo & latitudo moderata sit, quò neque in ampliori iactari aut volutari possit, neque ex angusto decidere. Rursus, ἢν γὰρ πάννυχοι μὲν ἐγρήγορσι, μηδὲ δὲ ἡμέρης εὕδωσι, κτηνέες δὲ τὸ ξύμπαν ἔωσι, ὀφθαλμοὶ δὲ ὅπως ἐκ κεράτων ἐστήκωσι, βληστρίζονται δὲ καὶ ἐξανιστῶνται. Quòd si tota nocte quidem peruigiles sint, neque interdiu dormiant, oculi verò omninò intenti ac veluti cornu rigescant, iactentur autem & è lecto exiliant.

Βλητοὶ antiquis dicti sunt qui ex lateris inflammatione repente stertore aut difficultate spirandi suffocati, liuores ad latus habent tanquam ex plaga percussi, ideoq; icti aut syderati, velut sydere tacti vocantur. Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 49. 16.) μάλιστα δὲ τοὺς τοιούτους οἱ ἀρχαῖοι βλητοὺς ὀνόμαζον εἶναι, διὰ τόδε μάλιστα, ὅτι ἤκιστα δὲ καὶ ἔτι ἀποθανόντων αὐτῶν ἡ πλευρὴ πελιὴ εὑρίσκεται ἴκελόν τι πληγῇ. Hos autẽ potissimùm antiqui ictos existimauerunt, cùm ob id præcipuè, tum verò vel maximè, quòd ipsis mortuis latus liuidum tanquam ex plaga deprehendatur. In pleuriticis nanque sanguine phlegmones in cutem diffuso & refrigerato, liuor fit, totumque latus in quo inflammatio delitescebat, post mortẽ liuescit, eamq; ob causam repentina morte stertore difficultateque respirandi suffocatos, quasi sidere tactos vocabant. Quod etiam contingere peripneumonicis scribit Hippocr. Coac. Prænot. (p. 436. 16.) ἢν μὲν οὖν σφόδρα φλεγμαίνωσιν αἱ ἀορταὶ, ὥστε προσκαθῆσθαι πρὸς τὸ πλευρὸν, παραλύονται τὸ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ σώματος, καὶ πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν ἔξω γίνεται. τούτους δὲ ἐκάλεον οἱ ἀρχαῖοι βλητούς. Si igitur suspensæ vtrinque pulmonis partes tanta inflammatione tententur, vt ad latus adhærescant, illa corporis parte resolutionem sentiunt; & ad costam liuores foris oriuntur, quos aut veteres ictos, aut sidere tactos vocabant. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 258. 44.) ἐκβόλιον describitur, ὃ τὸ παιδίον βλητὸν γενόμενον ἐκβάλλει, medicamentum fœtum enectum aut mortuum eiiciens. βλητὸς ὁ ἀπόπληκτος exponitur Hesychio, & ὁ ὑπὸ τῶν ὀξέων νοσημάτων αἰφνιδίως τελευτῶν; qui ex morbo acuto repente moritur. Varino βλητὸς quinam dicatur, veluti syderatus & apoplexia aut corporis stupore laborans, describitur Hippocrati lib. 2. de Morb. (p. 141. 25. & p. 145. 31.) Βλῆτος herba linguæ similis Hippocrati lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286. 30.) Sic βλῆτον dicitur Theoph. lib. hist. plant. 7. cap. 1. & βλῖτον Dioscoridi cap. 143. lib. 2. pro βλίτον.

Βληχρὸς πυρετὸς, febris lenis, parua, debilis dicitur, lib. 5. Epid. (p. 340. 14.) & (p. 343. 5.) πυρετὸς εἶχε βληχρός, febris lenis & parua detinebat. πυρέτιον dicitur lib. 7. Epid. (p. 356. 13.) πυρετοὶ διὰ παντὸς βληχροὶ, febres perpetuò debiles, leues, & ad manus contactum pusillæ, in quibus calor debilis videtur, quæq; semper deurentibus opponuntur, aph. 17. lib. 6. Epid. sect. 1. βληχρὸς πυρετὸς πρὸς χεῖρα, febris ad manus contactum debilis, lib. 1. περὶ γυναικείων (p. 243. 12.) βληχροτέρη νοῦσος, morbus debilior & leuior, (ibidem v. 17.) βληχροὶ σφυγμοὶ, pulsus debiles, languidi, quibus ὀξέες, hoc est, citati opponuntur (ibid. v. 21.) πυρετοὶ μακροὶ καὶ βληχροὶ, febres longæ & paruæ, aph. 64. lib. 5. de febribus lentis & hecticis laborantibus dicuntur, quòd in his febres remissæ appareant, adeò vt nequaquam se febricitare existiment, vt scribit Gal. lib. de inæq. intemperie, cap. 7. πυρετὸς βληχρὸς febris parua & debilis in his qui βλητοὶ dicuntur, hoc est, sydere tacti, quales sunt apoplectici & corporis stupore laborantes, lib. 2. de Morb. (p. 141. 27. & p. 145. 33.) Βληχρὸν exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. ὄσπριόν τι ὃ καὶ βλήχιον καλεῖται, leguminis genus quoddã quod etiam βλήχιον scribitur. βληχρὸν verò pro βληχρὸν quidam etiam scribunt.

Βλιχῶδες Erotianus apud Hippocr. Epiclem exponere scribit, τὸ λελιπασμένον μετὰ γλοιώδους ὑγρασίας ἀκαθάρτου, hoc est, viscosa quadam humiditate pinguescens, vnguinosum, aut lento & vnctuoso humore sordidum ac turgescens. Euphorionem verò τὸ ἐκπεπιεσμένον καὶ κατάξηρον, expressum & resiccatũ. Bacchium etiam & Lysimachum πλιχῶδες per π scribere, τὸ ἐξηπλωμένον quod est explicatum, expansum, indicare volentes, quasi plenum ac sine rugis. Addit etiam Erotianus pro βλιχῶδες quosdam apud Hippocr. γλισχῶδες scribere, quod est, glutinosum & viscosum, & cum Epiclis expositione aptè conuenit. βλιχῶδες Sudas ex Hippocr. τὸ λελεπισμένον καὶ καθαρὸν, decorticatum & purum exponit, quod & facit Hesychius, apud quem tamen βληχῶδες & βλιχῶντες, vitiosè pro βλιχῶδες aut βλιχῶδες legitur. Quod etiam apud Varinum vitiosè scribitur. At locus apud Hippocr. ab Erot. expressus is mihi videtur qui legitur lib. de cap. vuln. (p. 450. 41.) τὸ ἕλκος ἄχροον γίνεται, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἰχὼρ ῥέει σμικρὸς, καὶ τὸ φλεγμαῖνον ἐκτέθνηκεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ γλισχρῶδες γίνεται. Vlcus coloris expers euadit, ex eoq; sanies parua effluit, quodq; in eo inflammationem sentit emoritur & glutinosum euadit. Vbi βλιχῶδες ἕλκος Erot. legisse videtur, cùm tamen exemplaria omnia tum scripta tum publicata constantissimè γλισχρῶδες habeant. Vt mihi ex hoc loco Sudæ & Hesychii explicatio non parum suspecta sit, ac pro λελεπισμένον καὶ καθαρὸν; λελιπασμένον, μὴ καθαρὸν leg. censeam.

¶ Βοαίθημεν Galenus apud Hippocr. in Exeg. τὸ βούφθαλμον exponit, quod & χρυσάνθεμον etiam nominari dicit.

Βόθριον paruam foueam aut fossulam significat. dicitur autem in oculorum cornea cauum esse vlcus, angustum ac purum. Quod autem bathrio latius est, sed minus altum, κοίλωμα, Æginetæ lib. 3. cap. 22. & Actuario

lib. 2. περὶ διαγνωσ. παθ. cap. 7. Author verò Definit. Medic. βόθριον vlcus cauum aut putum in oculi nigro consistere scribit, vt & Medici author περὶ τῆς ἱερ. circa oculi circulum. Cui βόθριον definitur ἕλκος κοῖλον, καθαρὸν, στενὸν, κεντήμασι στρογγύλοις ὅμοιον, βαθύτερον ἑλκυδρίου, vlcus cauum, purum, angustum, puncturæ rotundæ simile, vlcusculo altius.

Βοθρίον meminit Hippocr. lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114. 5.) καὶ τοῖσι βοθρίοισι διάπυξις, vbi fossulis, oculorum vlceribus calidæ lotionem leniendo, detergendo, aperiendo, prodesse scribit. (Sic enim legendum pro διάπτυξις.) Ac nemini quidem dubium est quin hunc Hippocratis locum subindicet Erotianus cùm scribit, βόθριας, τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κοιλίας ἕλκεσι τῶν λέγει. Verùm manifestum esse vitium apparet. Legendum enim βοθρίοις, τοῖς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κοίλοις ἕλκεσι τῶν λέγει. vt hac dictione (βοθρίοις,) fossulas, hoc est, caua oculorum vlcera Hippocratem exprimere velit.

Βόλβιον paruus bulbus aut bulbulus dicitur, & qualis sit ab ipso Hippocrate satis exponitur lib. 2. περὶ γυναικείων, teste Galeno in Exeg. quo loco quosdam perperam narcissum sumpsisse scribit, quòd sit radice bulbosa. Quibus sanè verbis locus mihi exprimi videtur (p. 284. 12.) vbi bulbulus cum allio & nitro in pesso apponitur ad vteros semen non retinentes his verbis. τοῦτο σὺν μέλιτι καὶ οἴνῳ προσθεὶς, ἢ βόλβιον· ἐν πυροῖς δὲ γίνεται, αἰγυπτίοισι δὲ μάλιστα, δριμὺ, ὅμοιον κυμίνῳ αἰθιοπικῷ. Hanc [conyzam] cum melle & vino in pesso apponito, aut βόλβιον (hoc est bulbulum) quod in tritico præcipueque Ægyptio cernitur, acre, cumino Æthiopico simile. βόλβιον aliàs etiam sæpe ad vteros pesso admouet Hippocrates, vt lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 52. 6.) ad vterum repurgandum, & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286. 19.) cum myrrha & melle tritum suppositítium medicamentum optimum ad fluorem rubrum esse testatur. Lib. etiam περὶ γυναικ. φύσ. (p. 230. 25.) βόλβιον in vino albo tritum, lana inuolutum, in subditítio medicamento apponitur, ad vterum conceptui repurgandum. Eodem libr. (p. 228. 45.) βόλβιον ἐκ τῶν πυρῶν, bulbulus ex tritico sumptus, tritus & vino maceratus, in lana recenter enixæ adhibetur. Verùm illic βόλβιτον vitiosè pro βόλβιον habent omnia exemplaria. Nam & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 257. 22.) vbi idem repetitur, βόλβιον τὸ ἐκ πυρῶν, tritum & vino maceratum pesso admouet.

Βολβὸν βοτάνης ὄνομα esse apud Hippocratē, scribit Erotianus. Pro quo fortassis βόλβιον legi debet, etsi lib. 7. Epid. (p. 365. 45.) βολβοῦ χυλὸς, bulbi succus ponitur.

Βόλβιτον stercus bubulum aut fimum bubulum significat, quod etiam βόλιτον dicitur, vt scribit Galenus in Exegesi, Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 214. 6.) in vteri hydrope πυελίῳ ἐν τῷ βολβίτῳ τὰς ὑστέρας fimo bubulo vteros fouere præcipit Hippocrates. Libr. verò 1. περὶ γυναικ. (pag. 247. 31.) πυελίῳ ἔξω τῷ βολίτῳ τὰς ὑστέρας dicit. βόλβιτον verò sæpe in tota muliebrium tractatione ad vteri suffitus adhibet Hippocrates, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 222. 29.) & libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 262. 26.) & libr. 2. (p. 286. 17.) Dioscorides libr. 2. cap. 98. scribit bouis masculi βόλβιτον, hoc est, fimum bubulum procidentes vuluas reprimere. Dicitur & ὁ βόλβιτος & ὁ βόλιτος Atticè vt & τὸ βόλιτον, Hesychio etiam βολιῶδον. Festus imbulbitare esse scribit puerili stercore inquinare, ex fimo dictum quod Græci βόλβιτον appellant.

Βολβιτία exponit Galenus in Exegesi apud Hippocratē, τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν βομβύλια προσαγορευόμενα. γένος δέ ἐστι τοῦτο μικρῶν πολυπόδων. quæ à multis βομβύλια vocantur. genus est autem paruorum polyporum. βολβοτίη dicitur Athenæo polypodis species, libr. 7. & Arist. hist. animal. libr. 4. cap. 1. βολίταινα, quam & ὄζολιν dici ob grauiorem odorem scribit. Ideoque βολβίταινα fortassis scribendum, & apud Athenæum βολβίτιν, παρὰ τὸ βολβίτῳ à stercoris bubuli grauissimo odore. At verò apud Hippocratem, βολβίδια forte pro βολβιτία scribitur libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 272. 28.) ἐσθιέτω ἄρτον βόλιτον καὶ βολβίδια καὶ σηπίδια τῶν σμικρῶν. Si verò panem volet & βολβιτία, ac sepiolas paruas. βολβίδια parui polyporum generis dixit Cornarius. Caluus autem pro βολβὸς sumpsit & bulbulos non malè vertit, cùm σηπίδια addat, & flatulentos cibos illic expetat Hippocrates. Aut idem certe βόλβια legit. Rursus quoque eodem libr. (p. 274. 9.) ad vteros inflammatos βολβιδίοισι καὶ πολυποδίοισιν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ in cibo vtitur, hoc est, bolbidiis & paruis polypis in vino & oleo, vbi rursus Caluus βολβοὺς leg. videtur, & bulbulos sumpsisse. Quem certe locum Erotiano expressum existimo, si modò βολβίδια pro βολιτὰ legatur: quæ exponit τὰ μικρὰ βόλβια, paruos bulbos. Nam & manifestum esse vitium apparet, cùm βολιτὰ idem quod βόλβιτα significent, quæ sunt Hesychio ἀφόδευμα βοός.

Βόμβος, bombus, aut sonus dicitur, nomen ex imitatione fictum. Bombus autem est murmur resonans, susurrus, ac strepitus, ex flatibus qui in amplitudinem effunduntur & euoluuntur ex locorum angustiis, qualis in apibus aut vespis resonat. Quod si flatus illi in locorum angustias irrumpant, ac veluti per rimas effluant, fit sonitus, & stridor, aut sibilus. In Coac. Prænot. (p. 429. 30.) βόμβος ἐν ὀξέσι, καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, θανάσιμον. In præcipitibus morbis murmure resonantes ac tinnientes aures, mortem prænunciant.

Βομβύλιον exponit Galenus apud Hippocratē, in Exegesi ἔκπωμα τι στενὸν ἔχον τὸ στόμα, ἢ πῶμα, παρὰ τὸ βομβεῖν ἐν πινόμενον, poculum

angusti

angusti oris, aut operculum, à resonando dictum, aut à sono quem edit. βομβύλοι Suidæ exponitur σκεῦος στρογγυλοειδὲς, id est fortè quod βομβύλιος aut βομβυλιός. Polluci βομβυλιὸς est etiam poculum angusti oris, παρὰ τὸ βομβεῖν ἐν τῇ πόσει, quemadmodum Hesychio βομβυλιὸς exponitur ποτηρίου γένος κατὰ μικρὸν πόσιν στάζον, ὅθεν δὴ τὸν ἦχον οὕτω κεκλῆσθαι. poculi genus sensim potum stillantis. Ex sono autē quem edit sic appellatum. Est & βομβύλη λήκυθος Hesychio, & βομβυλίδες πομφόλυγες. Eam autem vsurpat dictionem Hippocr. lib. 3. de Morb. (p. 163. 46.) καὶ οἶνον γλυκὺν καὶ ὑδαρέα πινέτω, μὴ ψυχρὸν, ὀλίγον ἐκ βομβυλίου εὐρυστόμου, vinum dulce bibendum & aquosum, ex lati oris vasculo. Vbi tamen interpretes στενοστόμου aut ἐκ εὐρυστόμου legisse videntur. Quem sanè locum mihi videtur subindicare Erotianus cùm βομβυλίου exponit, esseque scribit βυκίου εἶδος στενοστόμου, vasculi oris angusti genus. (βικίου tamen malim.) Quo etiam alludere videtur Gal. Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 467. 41.) cùm scribit, Σαβῖνος δὲ ἐκ βομβυλίου στενοστόμου πινόντα, κελεύει κινεῖν ἐρυγάς. Sabinus ex angusti oris vasculo bibentem ructus mouere iubet. βομβυλίου etiam meminit Paulus lib. 3. cap. 9. cùm per angusti oris vascula & guttatim aliquid instillari præcipit. Est & βομβύλιον Erotiano εἶδος μελίσσης, apis genus. σημαίνει δὲ καὶ τὸν αὐλητὴν, παρὰ τὸ τοῖς αὐλοῖς βομβεῖν. Significat & tibicinem, quod tibiis aut fistulis inflatis sonitum edat.

Βοὸς θαλασσίου, hoc est, bouis marini, legitur apud Galenum in Exeg. ex Hippocr. σελαχώδης ἐστὶν ὁ ἰχθὺς οὗτος, inter cartilagineos pisces reponitur, quos Plinius planos vocat, inter quos etiam bouis meminit cap. 24. lib. 9. vt & Arist. lib. 5. hist. animal. cap. 5. & lib. 6. cap. 12. Cartilaginei autem generis pisces σελάχη ab Arist. dictos Plinius testatur. eos idem planos vocat.

Βορβορυγμὸς murmur significat à flatibus excitatum cum mediocri humiditate. Gal. Com. ad aph. 73. lib. 4. καλεῖται δὲ βορβορυγμὸς ὁ ψόφος τοῦ πνεύματος, ὅταν μὴ μέγας ᾖ, μηδὲ πολὺς, σὺν ὑγρότητι δέ τινι μετρίᾳ κινούμενος ἐπὶ τὰ κάτω. Vocatur βορβορυγμὸς spiritus sonus, cùm neque magnus, neque multus, cum modica quadam humiditate ad inferiora descendit. Idem lib. 3. de sympt. caus. cap. 7. βορβορυγμὸν bombi speciem facit ex humiditate in intestinis contenta humidam deiectionem prænunciante. Sic præcordiorum tumores λύει βορβορυγμὸς ἐγγενόμενος ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, soluit murmur circa præcordia exortum, flatibus præcipuè per sedem cum stercore & vrina demissis. ὁ γὰρ τοιοῦτος ψόφος (vt illic scribit Gal.) οὐ μόνον πνεύματος ἐστὶ σημεῖον, ἀλλ᾽ ὑγρῶν συμμιγοῦς, καὶ σώματος στερροῦ. Eiusmodi enim strepitus, non solius spiritus indicium est, sed humore & corpore solidiore permixti. βορβορυγμὸς γινόμενος ἐν ὑποχονδρίῳ, murmur circa præcordia exortum, Coac. Prænot. (p. 432. 17.) βορβορύζειν & διαβορβορύζειν κοιλίη dicitur cùm aluus murmur edit & ad excretionem irritatur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 104. 32. & 33.) διαβορβορύζει κοιλίη κεναῖς ἐξαναστάσεσι, aluus ad inanes & irritas exurrectiones murmurans, in Prorrh. (p. 205. 48.) διαβορβορύζοντα ὑποχόνδρια μετέωρα, præcordia sublata & à flatibus suspensa, aph. 73. lib. 4. quod etiam annotauit Budæus. Dicitur & βορβορύζειν, διαβορβορύζειν & ὑποβορβορύζειν. Vt κοιλίη ὑποβορβορύζουσα φύσῃσι, aluus flatibus perstrepens, Aretæo cap. 6. lib. 2. περὶ αἰτιῶν καὶ σημείων ὀξέων παθῶν. οἱ ἐν πόσει ὑποβορβορύζοντες, quibus inter potandum murmur quoddam exanditur. Coac. Prænot. (p. 425. 47.) Est autem murmur illud ac strepitus ei similis qui exauditur cùm cœnum exagitatum pedibus conculcatur aut commouetur; vnde nomen etiam defluxit.

Βορβορώδες cœnosum, cœnum referens, lutulentum, fœculentum dicitur. βορβορῶδες πύον, pus cœnosum & lutum referens, in Progn. (p. 152. 9.) & aph. 44. lib. 7. & Coac. Prænot. (p. 436. 48.) βορβορώδεες ὀδμαὶ, odores cœnosi lib. περὶ χυμῶν (p. 116. 28.) βορβορώδεα οὖρα vrinæ cœnosæ aut lutulentæ Galeno Com. ad aph. 69. lib. 4.

Βορὸς vorax, edax dicitur, vnde ὕδωρ βορὸν, aqua vorax, quòd voraces & edaces efficiat, appetentiamque ciborum excitet aph. 18. lib. 6. Epid. sect. 4. Vbi scribit Galenus. καλοῦσι γὰρ καὶ νῦν ἔτι συνήθως οἱ κατὰ τὴν ἡμετέραν Ἀσίαν ἅπαντες Ἕλληνες ἀνθρώπους βορούς, τοὺς πολλὰ δυναμένους ἐσθίειν. Vocant enim & nunc etiam in nostra Asia Græci omnes vsitato vocabulo homines βορούς, eos qui multa comedere possunt. Βορὴ Ionicè pro βορά, cibū significat. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239. 8.) βορὴ ἀνεπιτήδειος, cibus inutilis, minimè accommodatus. Est autem βορὰ Hesychio, βρῶσις, σῖτος, τροφή. cibus, esca, alimentum.

Βοτράχου pro βατράχου positum apud Hippocr. scribit Galenus in Exeg. & apertè quosdam βατράχου legere addit. Sic etiam βόρθαχος Hesychio βάτραχος exponitur.

Βότρυς ἐξ ἡλίου, vua insolata, passa dicitur lib. 7. Epid. (p. 363. 5.) Βότρυς etiam herbæ nomen quam Botryn quoque Pl. vocat cap. 8. lib. 27. & alio nomine Artemisia nuncupatur, & Cappadocibus Ambrosia. Vide Dioscor. cap. 130. libr. 3. & Pl. libr. 27. cap. 4.

Βυβάλιος, σίκυος ἄγριος exponitur Galeno in Exegesi. apud Hippocr. cucumis agrestis vel anguinus. βυβάλιον verò Hesychio exponitur ἀγριοσίκυον παρὰ τῷ Ἱπποκράτει, & γυναικεῖον μόριον pudendum muliebre.

Βουβὼν Hippocrati quandoque inguen significat & locum vbi femur & coxendix coeunt, quandoque verò glandulas in inguinibus vtrobique sitas, earumque tumorem aut inflammationem. Nonnunquam etiam propter tam insignes inguinum glandulas, reliquarum quoque glandularum in collo & axillis tumor aut inflammatio βουβὼν dicitur. βουβὼν inguen denotat ægr. 3. lib. 1. Epid. ἤλγησε κατὰ βουβῶνα, ad inguen doluit, vbi

inguinis tumorem etiam indicat. Sic libr. 3. Epid. in st. pest. (p. 426. 10.) φύματα ἔξωθεν, ἔσωθεν τὰ περὶ βουβῶνας, tubercula extra, intus circum inguina. Libr. etiam π de Morb. (p. 154. 4.) in pleuritide dorsali, καὶ πονέει μάλιστα τὸ μετάφρενον, καὶ τοὺς βουβῶνας, ac præcipuè dolor est ad dorsum & inguina. In Coac. Prænot. (p. 444. 22.) τὰ ἑρπυστικὰ ὑπεράνω βουβῶνος πρὸς κενεῶνα καὶ ἥβην γινόμενα. Serpentia vlcera, supra inguina, ad laterum inanitatem & pubem exorta. Libr. quoque 5. Epid. (p. 335. 23.) Εὐπόλεμος ἐν Οἰνιάδῃσιν ὠδυνᾶτο ἰσχίον τὸ δεξιὸν, καὶ τὸν βουβῶνα, καὶ τὴν πλησίον συμβολὴν πρὸς τὸ ἰσχίον, ἀπὸ τοῦ βουβῶνος. In Oeniadis Eupolemus coxendicis dextræ dolore conflictabatur & inguinis, ac propinquæ coxendicis iuncturæ, quæ inguini & coxendicis anteriori parti respondet. Rursus ibid. (v. 27.) ἀλλ' ἔμπυον ἔσχε τότε ἰσχίον, καὶ τὴν κοχώνην, καὶ τὸ ἀμφὶ τὸν βουβῶνα. Verùm tum coxendicem, tum illius iuncturam ad sedem (quæ κοχώνη dicitur) tùm etiam inguinis loca suppuratio occupabat. Eodem etiam libr. (p. 340. 19.) οἱ βουβῶνες ἐφυμάτωσαν· in inguinibus tubercula exoriebantur. Quin & Aretæus in primis vetustus author βουβῶνας pro inguinibus sumpsit cap. 2. libr. 1. cur. ac. morb. ξυγχρίειν δὲ καὶ τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν ὤμων, καὶ τοὺς πόδας ἀπὸ τῶν βουβώνων. necnon & manus ad humeros vsque, & pedes ad inguina inungendi sunt. Ex eaque significatione βουβωνοκήλη dicitur tumor qui fit in inguine rupta aut laxata peritonæo tunica. Galeno libr. de tumor. præter nat. (p. 357. 19.) βουβὼν quoque glandularum in inguine inflammationem & inguinis tumorem persæpe indicat, vt & inguen Latinis, quemadmodum apud Lucilium eo versu, Inguen ne existat, papulæ, tama, ne boa noxit. Sic lib. 4. Epid. (p. 333. 11.) βραχέες βουβῶνες paruos inguinum tumores significant. Sunt & βουβῶνες in vniuersum glandularum inflammationes cuiusuis generis, siue in collo, siue in axillis, aut inguine, aut secundum aures contingant. οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, febres ex bubonibus aut glandularum inflammationibus, aph. 55. lib. 4. & lib. 4. Epid. (p. 334. 42.) & lib. 2. Epid. (p. 315. 19.) In Coac. Prænot. (p. 426. 11.) ἐν πυρετοῖσι βουβῶνος ἄλγημα νοσῶν χρονίων σημαίνει. In febribus ex glandularum inflammatione dolor diuturnum morbum fore prænunciat. Sic lib. 2. Epid. (p. 315. 20.) οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βουβῶνες κακίονες. glandularum tumores qui in febribus accidunt, deteriores sunt. βουβῶνες, hoc est, glandularum tumores ab euidente causa interdum fiunt, velut vlceribus quæ prope magnam venam vel arteriam exoriuntur, aph. 4. sect. 7. libr. 6. Epid. Interdum etiam ex delitescente intus causa, vt viscerum inflammatione, humorum plenitudine vel malignitate, aph. 7. libr. 6. Epid. sect. 2. αἱ ἀποστάσιες, οἷον βουβῶνες, σημεῖον μὲν τῶν τὰ βλαστήματα ἐχόντων. Abscessus, veluti glandularum tumores, eorum quidem locorum vnde propagines ducunt, significationem præbent. Libr. quoque 4. de Morb. (p. 172. 31.) βουβῶνες, hoc est, glandularum tumores ex vlceribus oriuntur. Galenus libr. 13. Meth. med. (p. 174. 27.) ὀνομάζουσι δὲ τοὺς ἐξαρθέντας ἀδένας, βουβῶνας. Glādulas verò quæ ex phlegmone intumuerunt bubones vocant. Idem lib. 1. de diff. feb. (p. 334. 22.) βουβὼν ἐκ τοῦ γένους ἐστὶ τῶν φλεγμονῶν. Bubo ex genere est inflammationum. Est & βουβὼν Polluci lib. 2. τὸ περὶ βουβῶνας οἴδημα μετὰ φλεγμονῆς, glandularum tumor cum inflammatione.

Βούκερας, ἡ τῆλις, fœnumgræcum exponitur Galeno apud Hippocratem, in Exeg. additque idem Mnetheum in medicamētorum appellationibus existimare anagallidem eo nomine appellari. Dicitur & βούκερως ex βούκερας contractum Theophrasto. Plinius libr. 24. cap. 19. telin vocari scribit, aliis carphos, aliis buceras, aliis ægoceras, quoniam corniculis semen est simile, nobis siliciam. Columella verò siliquam vocat, quod vt siliqua arbor siliquetur. βούκερας Hesychio τὸ σπέρμα τῆς τήλεως significat, fœnigræci semen. (sic enim leg. censeo) aut vt Varino, τὸ σπερμάτιον τῆς τήλεως. Vsurpatur Hippocrati libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 252. 4.) καὶ βούκερας, ἢ πτισάνης πυρίνης μᾶλλον χυλὸς, aut fœnumgræcum, aut potius ptisanæ triticeæ succus.

Βούλιμος ingens ac vehemens fames dicitur, ab immodica oris vētriculi refrigeratione contracta. Galeno Comm. ad aph. 21. libr. 2. βούλιμός ἐστι κατάπτωσις δυνάμεως ὑπὸ τῆς ἔξωθεν ψύξεως, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ πείνης, οὐκ ἔτι δὲ ἔχων αὐτὴν συνοῦσαν. Labefactatio facultatis à frigore externo, quæ à fame quidem inchoauit, eam verò non habet amplius adiunctam. βουλιμώδεις τε καὶ ἀσώδεις διαθέσεις, affectiones magnam famem aut anxietatem excitantes, quæ morbum ori ventriculi inferunt. Gal. libr. 8. Comp. phar. κτ' τόπ. (p. 274. 14.) βουλιμιῶντες etiam dicuntur qui magna fame, quæ Græcis βουλιμία dicitur, premuntur, eidem in Isag. pulsuum (p. 7. 10.) In Definit. Med. (p. 398. 9.) βούλιμός ἐστι διάθεσις καθ' ἣν ἐπιζήτησις ἐκ μικρῶν διαλειμμάτων γίνεται τροφῆς, ἐκλύονταί τε καὶ καταπίπτουσι, καὶ ἀχροοῦσι, καὶ καταψύχονται τὰ ἄκρα, θλίβονταί τε τὸν στόμαχον, καὶ σφυγμὸς ἐπ' αὐτῶν ἀμυδρὸς γίνεται βούλιμος, affectus est in quo per exigua interualla cibus requiritur. Exoluuntur autem & concidunt eo affecti, decolores sunt, & extremis refrigerantur, stomacho premuntur, pulsusque habent languidos. Bulimum grandem famem Græci dicunt, vt scribit Festus. Gellius libr. 16. cap. 3. βούλιμον ex Erasistrato, vim quandam famis non tolerabilem vertit. βούλιμος, μέγας λιμὸς, ingens fames exponitur Hesychio.

Βούτρησις exponitur Gal. apud Hippocr. in Exeg. τι ζῶον τὸ τῇ κανθαρίδι παραπλήσιον, ἔτι δὲ καὶ [illegible] λάχανον

λαχάνοιν ἄγριον, ὧ μέμνηται Διοσκορίδης ἐν τῷ περὶ φαρμάκων τῶν ἰῃσειμων, καὶ ἐν τῷ περὶ λαχάνων. tum animal cantharidi affine, tum olus quoddam syluestre, cuius meminit Diosc. & in primo Salubrium, & lib. de oleribus. Buprestin sæpe adhibet Hippocr. in pesso ad vteros inflandos & acri medicamento repurgandos, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 254.4. & 18.) & lib. περὶ γυναικ. φυσ. (p. 220.42.) medicamentumque ex bupresti apparat. Buprestin animal esse scarabeo longipedi simillimum, scribit Pl. lib. 30. cap. 4. quod fallat inter herbas boues maximè, deuoratumque ita inflat vt rumpat. Idem quoque in laudibus ciborum buprestin Græcos reposuisse testatur, cap. 22. lib. 22. Buprestis oleris meminit etiam Theophrast. histor. plantarum libro tertio, capite octauo.

Βύσθη legitur apud Hippocr. ἐν παραγγελίαις (pag. 19.2.) αἰτέοιμι δ' ἂν παρα πλέιος βύσθην. Vbi certe vitium subesse apparet, & βοηθεῖν legunt omnes interpretes. Verùm confidenter auxilium peterem, eos auxilium ferre iubere. Agitur enim de Medicis qui methodo medendi destituti, verborum phaleris popularem auram captant, cum quibus de curandi methodo cõferre nolit Hippocr. sed ab ipsis potiùs opem & auxilium peti vult, hoc est, vt quod verbis confidenter prædicant, re ipsa præstent. βυλλῶ legendum putat Hieronymus Mercurialis, vt scribit Zuinggerus.

¶ Βράγχος est humoris in fauces influxio, quam raucitatem vocat Cælius Aurelianus cap. 7. lib. 2. Tard. passionum. Hinc βραγχώδεις φωναὶ, voces raucæ dicuntur, lib. 1. Epid. (pag. 352.51.) irrigatis nimirum vocis instrumentis ab ea quæ deorsum ferebatur humiditate. τοὺς βραγχαλέους, hoc est, raucedinosos vocat lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 114. 49.) qui ex humoris frigidi in laryngem influxione laborant. βραγχώδεα autem ὕδατα sunt lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 49.4. 11.) aquæ quæ maximè raucos faciunt & raucitatem excitant, vt sunt glaciatæ & niuosæ, ac frigidissimæ. βραγχώδης κυναγχικὴ angina cũ raucitate laborans, lib. 7. Epid. (pag. 354. 25.) Vbi tamen exemplaria manu scripta Regia βρυγμώδης legunt, hoc est, strepitum & sonum edens, quod dicitur de anginoso, cui veluti strangulabundo sonitus in gutture editur. βραχεῖν Hesychius ἠχῆσαι, ψοφῆσαι exponit, hoc est, sonum vel strepitum edere. βραγχώδεες anginosi, lib. 2. Epid. (p. 314.16.) vbi tamen βρυχωμένες habent exemplaria manu scripta.

Βραχίων, brachium dicitur Hippocrati os illud quod inter cubiti & humeri articulũ situm est, interdum verò tota ea pars, non os tantùm. Gal. initio Com. 2. in lib. de fract. (pag. 540.16.) & lib. de art. (p. 580.6.) Brachium humerus Celso dicitur.

Βραχύπνοος breuispirus, qui paruũ & rarum trahit spiritum, hoc est, ex longis interuallis, ex calidi natiui extinctione: eademque est βραχύπνοια quæ frigida spiratio, quam describit in Progn. & Coac. Hippocr. vt exponit Gal. lib. 3. de diff. spir. cap. 8. Sic igitur βραχύπνοος dicitur, ægr. 3. lib. 3. Epid. post st. pest. & ægr. 15. qui parum & ex longis interuallis spirabat, cuique paruus & rarus inerat spiritus, vt scribit Gal. cap. 11. lib. 2. de diff. spir. & Com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 435.15.) idque ex totius corporis perfrictione & caloris natiui extinctione. At verò lib. 2. Epid. (p. 315.28.) & lib. 6. Epid. sect. 2. aph. 9. βραχύπνους, breuis spiratio intelligitur, & ea quæ fit per modica interualla, hoc est, crebra & parua, vt opponatur μακρόπνῳ, quemadmodũ explicat Gal. lib. 3. de diff. spir. cap. 11. καθάπερ γε καὶ ὡς τὸ διὰ ὀλίγου, τουτέστι τὸ πυκνὸν, καὶ προσέτι τὸ μικρὸν ἐκ τοῦ βραχύπνους. quemadmodum & per breuem spirationem, spiritus qui per modica fit interualla, hoc est, creber & insuper paruus, significatur. In eadémq; significatione βραχύπνοιαν sumi testatur Gal. cap. 11. lib. 2. de diff. spir. atque etiam vtranque βραχύπνοιαν Pythioni adfuisse scribit.

Βραχυπόται phrenitici dicuntur in Prorrh. (pagina 176.17.) qui parum & rarò bibunt, iidemque βραχύποτοι Galeno Com. 3. in lib. 3. Epid. (pag. 435.14.) ὅσοι καὶ βραχὺ καὶ διὰ πολλοῦ πίνουσιν, qui parum & ex longo interuallo bibunt. Lib. autem 1. περὶ διαιτ. (pag. 172.28.) βραχυπότας Hippocrati vocari scribit, ὅσοι πολλὰ μὲν ἀραιότερον, ὀλίγῳ δὲ πλέον πίνουσιν. qui rarius quidem, copiosius tamen bibunt. Etsi varia est eius nominis scriptura. Nam vt scribit Galen. Com. in Prorrh. ἔνιοι βραχυτόποι γράφουσι, ἀξιοῦσιν ἀκούειν τοὺς ὑποπτευομένους τὰ βραχύτατα, καὶ τούτῳ μαρτυρεῖν φασι, τὸ ψόφῳ καταπλόμενοι, τουτέστι ἐκπληττόμενοι, διὰ τὸ καὶ βραχύτατα ὑποπτεύειν, τουτέστι ὑποπτεύειν. Nonnulli βραχυτόποι scribentes intelligi volunt citissimè suspicantes, aut in minimis suspiciosos. Eique lectioni fidem facere dicunt, τὸ ψόφῳ καταπλόμενοι, hoc est, strepitu perculsi, quòd citissimè vel in rebus minimis suspiciosi sint, hoc est, suspicentur. Verùm apud Galenum codices omnes βραχυτόποι pro βραχυπόται vitiosissimè scribunt, etsi malim βραχυτόποι pro βραχύποται legi, vt facilè suspicaces intelligas & qui in re vel minima suspiciosi sunt, quales sunt phrenitici. Quos ideo βραχυπότας Aurelianus meritò dici scribit, quòd fastidio possessi, non solùm cibum, verumetiam potum refugiunt, vel quòd imaginatione læsa accipiendum potum non existiment, vel suspicione ob delirationem affecti, admixta putent venena liquori, vt scribimus nostris in Prorrhetic. Annotationibus. At verò in Coac. Prænotionib. (pagina 426. ver. 35.) οἱ φρενιτικοὶ βραχύποτοι ψόφου καταπλόμενοι dicuntur, qui nullo negotio & facillimè vel minimo strepitu irritantur ac percelluntur.

Βρέγμα capitis pars est media & anterior supra frontem sita, & à lateribus ad tempora vsque protensa. Aurelianus capite quarto

lib. 1. Tard. pass. medium testæ vocat. Βρέγμα Hesychio τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς exponitur. βρεχμὸς & βρέχμα, idem quod βρέγμα, sinciput & anterior capitis pars. Homerus Il. ε. (ver. 585.) εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους, benefabricato excidit curru, in caput, in pulueres, in sinciput & humeros. Vbi Eustath. βρέγμα dici scribit, quòd ea pars in infantibus sit non solùm tenera, sed & valde humida, vt videri possit βεβρέχθαι, hoc est, madefacta esse. Hippocr. lib. de Cap. vuln. (p. 445. 31.) συμπάσης τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον λεπτότατόν ἐστι καὶ ἀσθενέστατον τὸ κατὰ βρέγμα. Totius capitis os id tenuissimum & maximè imbecillum, quod ad sinciput est. Rursusque (ibid. v. 40.) ὁ γὰρ ἐγκέφαλος τάχιστά τε καὶ μάλιστα κατὰ τὸ βρέγμα αἰσθάνεται τῶν κακῶν τῶν γινομένων ἔν τε τῇ σαρκὶ καὶ τῷ ὀστέῳ. Cerebrum nanque ad sinciput celerrimè & maximè sentit offensas quæ in carne & osse fiunt. καὶ ὁ πλεῖστος ἐγκέφαλος ὑπὸ τῷ βρέγματι κεῖται, & cerebrum magna ex parte sub sincipite situm sit.

Βρῖθος pondus, grauitas dicitur. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 233. 29) καὶ βρῖθος ἐν τῇ γαστρὶ ἐγγίνεται, & grauitas in ventre insit. Rursus ibidem (pag. 246. 5.) καὶ βρῖθος γίνεται ἐν τῇσι μήτρῃσι, & pondus sit in vtero. Et (p. 248. 53.) καὶ βρῖθος ἐνείη, & pondus inerit. In Epist. (p. 531. 47.) βρίθει κακίης, per malitiæ grauitatē. Hinc βρίθω pondere grauo, ingrauesco, propēdeo, deorsum vergo, incumbo, inclino, ingruo, impressionem facio, cum impetu grauo aut prorumpo. Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 234. 9.) ὅτῃ ἂν βρίσῃ τὸ αἷμα τὸ ἀποκεκριμένον, qua parte sanguis excretus incubuerit, impressionem fecerit, cum impetu grauarit, aut propenderit. Lib. etiam περὶ φυσῶν (p. 120. 33.) ᾗ ἂν ὡς τὰ μάλιστα βρίσῃ, quà maximè impressionē fecerit, proruperit, aut procubuerit. Etsi pro βρίσῃ βαρυνθῇ leg. Asulanus. Rursusq; (p. 121. 24.) ἐπειδὰν οὖν ἐς τὰς παχείας καὶ πολυαίμους τῶν φλεβῶν πολὺς ἀὴρ βρίσῃ, βρίσας δὲ μένῃ. Cùm igitur in crassiores & sanguine refertas venas aër prorupit, progressusque diutius maneat. Quibus ex locis βρίσῃ βαρυνθῇ exponit Erotianus.

Βρόγχια sunt asperæ arteriæ cartilaginosa corpora, in circulum ferè tendentia, per totos pulmones propè diuisa. Gal. lib. 4. de loc. aff. (p. 293. 48.) βρόγχια δὲ καλοῦσιν οἱ ἀνατομικοὶ τοὺς χόνδρους τῆς τραχείας ἀρτηρίας, σιγμοειδεῖς ὑπάρχοντας τῷ σχήματι. βρόγχια vocant Anatomes, hoc est, artis dissecandi corpora periti, asperæ arteriæ cartilagines literam C referentes. Dicuntur etiam βρόγχια Hippocr. cartilaginosa quædā corpora per quæ odorem cum aëre attrahere cerebrum scribit lib. περὶ σαρκῶν vulgo inscripto (p. 42. 39.) ὀσφραίνεται δὲ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρὸς ἐὼν αὐτὸς, τῶν ξηρῶν ἕλκων τὴν ὀδμὴν ξὺν τῷ ἠέρι διὰ τῶν βρογχίων ξηρῶν ἐόντων. Olfacit autē cerebrum humidū ipsum existens, aridorū odorē vnà cum aëre per corpuscula cartilaginosa sicca existētia attrahens. Gurgulionem vertit Caluus. Verùm ipse Hippocr. paulò post, χόνδριον μαλακὸν ὅκωσπερ σπόγγον, cartilaginem mollem velùti spongiam, vocat. Lib. verò de Loc. in homine (p. 64. 3.) σομφὸν οἷον σπόγγος dicitur, fungosum quid instar spongiæ. Sine igitur mammillares aut papillares processus ab anterioribus cerebri vētriculis erumpentes, & prope ossium ethmoeideon initium desinentes intelligantur, siue ipsa ethmoeidea ossa, quod magis est vero simile, propter ea quòd spongiæ sunt simillima, certum est hæc non esse præcipua odorandi instrumenta, sed tantùm odoratui deseruientia.

Βρογχίη apud Hippocr. cartilaginosa arteria dicitur lib. περὶ ἀνατομῆς (p. 54. 29.) ἀπὸ δὲ καρδίης ἐς ἧπαρ, βρογχίη πολλὴ καθήκει. καὶ μετὰ βρογχίης φλὲψ μεγάλη καλευμένη. Ex corde ad hepar cartilaginosa multa arteria peruenit, & cum cartilaginosa arteria vena magna nūcupata. Quem mihi locum certè subindicasse videtur Galenus in Exeg. cùm βρόγχης τῆς χονδρώδεος ἀρτηρίας exponit. Vbi tamen βρογχίης leg. existimem. Βρόγχος autem asperā arteriam significat eam quæ ex larynge in pulmonē descendit, quòd plurimis cartilaginosis corporibus constet, quæ βρόγχια dicuntur, vt scribit Gal. initio lib. 7. Comp. phar. κατὰ τόπ. Idem verò Com. 3. in lib. de art. βρόγχον dici scribit, vel totam asperā arteriam, vel fauces duntaxat, (p. 612. 43.) vbi tamē vitiosissimè deprauata sunt omnia nostra exemplaria. βρόγχος Hippocr. guttur indicat, vnde ἐξέχεβρογχοι quibus guttur prominet lib. de art. (p. 612. 31.) τοὺς ἐξέχοντας εἰς τὸ πρόσω τὸν βρόγχον ἔχοντας, exponit Gal. (Sic enim illic legendum existimo cùm fœdissimè deprauata sint omnia exemplaria.) Lib. 5. Epid. (p. 340. 32.) οἴδημα ὑπὸ τοῦ βρόγχου, guttur intumuit. Lib. quoque de rat. vict. in morb. ac. (p. 79. 15.) καὶ ὥσπερ εἰ διαπτερώσειε τὸν βρόγχον, ac veluti guttur dilataret, hoc est, veluti expansis alis explicaret. βρόγχος etiam & βρόχθος gulam significat, vnde καταβρογχίζω & καταβροχθίζω deglutio. In Coac. Prænot. (p. 444. 29.) ποτὸν χαλεπῶς καταβρογχίζουσι, ægrè potum deglutienti. Rursus ibidem (p. 425. 47.) οἱ χαλεπῶς καταβροχθίζοντες, ægrè & cum molestia deglutientes aut deuorantes. βρόχθος quoq; vt gulam, ita & poculi genus aut lagenulam significat. βρόχθος est Varino τὸ ὀλίγον πόμα καὶ ὁ φάρυγξ δι᾽ ἧς καταπίνομεν. Hippocrati verò lib. 2. de Morb. (p. 257. 1.) paruæ mensuræ genus quoddam. πολλάκις δὲ καὶ χολὴν ἀνεμέει ὀλίγην ὅσον βρόχθον. sæpe etiam bilem vomitione reiicit, quātum poculi parui mensura capit. Rursus ibidem (p. 158. 18.) καὶ ἐμέει πᾶσαν ὥρην ὅσον σταλαγμὸν ὀλίγον, κατὰ δύο βρόχθους. & velut stillam modicam vomit, duorum paruorum poculorum mensura.

Βρυγμὸς exponitur Galeno in Exeg. ὁ ἀπὸ τῶν ὀδόντων συγκρουομένων ψόφος, dentium inter se collisorum strepitus. Erotiano verò βρυγμὸς est ἰδίωμα ποιὸν ψόφου, proprius quidam sonus, velut dentium fremitus & collisorum sonitus, vt Hesychio βρυγμὸς τρισμὸς ὀδόντων exponitur, ἢ ἀκόνησις μύλων. βρυγμὸς pro dentium stridore sumitur Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 223. 27.) καὶ πυρετὸς αὐτὴν καὶ βρυγμὸς λαμβάνει, & febris eam & dentium fremitus occupat.

cupat. Et rursus (ead. p. v. 47.) ἑ πυρετὸς αὐτὴν λαμβάνει ἑ βρυγμός. Lib. etiam 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 49.) ἑ πυρετὸς μέγας αὐτὴν ἑ βρυγμὸς λαμβάνει, eamque magna febris & dentium stridor prehendit. Et (p. 249. 38.) ἑ πῦρ ἴσχει καὶ βρυγμὸς αὐτήν, & eam febris cum dentium stridore tenet. Rursusque lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 279. 13.) ἑ πῦρ λαμβάνει ἀπεψύχων, ἑ βρυγμὸς, & febris cum perfrictione ac stridore dentium occupat. Rursusque (pag. 283. 11.) ἢν δ᾽ ἤν τις αὐτὴν ψαύσειε, πυρετός τε ἑ βρυγμὸς ἴσχει. Si quis eam attrectarit, febris & dentium fremitus tenet. Lib. etiam 2. de Morb. (p. 149. 39.) πυρετὸς ἴσχει ἑ βρυγμὸς, febris occupat & dentium fremitus. Rursus (p. 151. 10.) καὶ βρυγμὸς ἑ ὀδύνη ἐς τὸ στέρνον ἑ ἐς τὸ μετάφρενον, & dentium stridor & dolor ad pectus & dorsum.

Βρύχειν quoque & βρύχειν, aut βρύξαι, est dentibus inter se collisis sonitum ac fremitum edere. Hesychius βρύκειν, τρίζειν τοὺς ὀδόντας exponit, & βρύκειν, συνερείδειν τοὺς ὀδόντας μετὰ ψόφου, dentes connectens cum strepitu. Erotianus verò βρύξαι τοὺς ὀδόντας, ἤγουν βιαίως ἐνερεῖσαι, ὡς ἦχόν τινα γίνεσθαι, τῶν κάτω πρὸς τοὺς ἄνω κρουόντων. hoc est, dentes violenter connectere, & inferioribus cum superioribus collisis sonum quendam fieri. Est & βρύχειν Galeno in Exeg. τὸ ὑπὸ ψοφεῖν, quod intelligitur de strepitu qui collisis inter se dentibus editur. Hesychio quoque βρύχειν, τοῖς ὀδοῦσι πιέζοντα ψόφον ἀποτελεῖν, ὡς ἐν ῥίγει συμβαίνει. compressis inter se dentibus sonitum edere, velut in rigore contingit. Quam dictionem sæpe vsurpat Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 232. 28.) ἑ βρύξει τοὺς ὀδόντας, & dentibus fremet. Et rursus (p. 235. 7.) ἢ δὲ ἑ τοὺς ὀδόντας βρύχει. hæc autem etiam dentibus fremit. Alioqui βρύχειν etiam per se de dentibus effertur, vt lib. eodem, (pag. 242. 35.) καὶ οἱ ὀδόντες βρύχουσι, & dentes fremitum edunt aut strident. Et libro 2. περὶ γυναικ. (pagina 268. 25.) καὶ βρύχει, & dentibus fremit. Vbi βρύχειν per se & simpliciter dentibus attribuitur ac neutraliter sumitur.

Βρυχᾶσθαι verò est rugire & dentibus frendere ac fremere, & leonibus propriè attribuitur, etsi de aliis feris etiam dicitur. Lib. de Morbo sacro (p. 123. 18.) ἢν μὲν γὰρ αἶγα μιμῶνται, ἢν βρυχῶνται. Si enim capram imitentur, aut dentibus frendant. Verùm mihi vitium subesse videtur, & βληχῶνται legendum, vt sit, balatum edant, quod βληχᾶσθαι sit ouium. Alioqui sanè βρυχῶνται legendũ esset. Exemplaria autem manu exarata & Aldinum βρυχῶνται leg. pro βληχῶνται, facili lapsu. Est & βρυχᾶσθαι Nicandro eiulare vt Schol. exponit. Hesychio quoque βρυχανόμενοι, φωνοῦντες ἢ χασμώμενοι explicantur, vocem edentes, aut oscitantes.

Βρύον muscus est arborum corticibus adnascens, & cani arborum villi (vt loquitur Pl. cap. 23. lib. 12.) quales maximè in quercu videmus. βρύον ad vteri suffitus adhibet Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 222. 23.) & βρύα etiam (p. ead. v. 36.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 48.) Est & βρύον θαλάσσιον alga siue muscus marinus quem ad vteros inflammatione laborantes in cataplasmate adhibet Hippocr. περὶ γυναικ. (p. 246. 38.) & βρύον θαλάσσιον ὃ ἐπὶ τοὺς ἰχθύας ἐπιβάλλουσι, muscum marinum quem super pisces coniiciunt, vocat. Lib. verò περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 29.) eadem in re βρύα θαλάσσια cataplasmate admouet. βρυῶδες καὶ μαλακὸν, de vinculo vlceribus circundando molli & algæ ritu cedente, iungit Gal. lib. 3. Method. med. (p. 64. 50.) cui ὥστε σκληρὸν ὡς θλίβειν, adeo durum vt premat, opponitur.

Βρύχιος profundus, submersus dicitur, idẽ quod ὑποβρύχιος. Lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 31.) αὕτη δὲ διὰ τῆς ἐπιγουνίδος ἐς τὸ ἐντὸς διὰ τῆς κνήμης τοῦ μυὸς, βρυχίη τέταται. Ipsa autem per genu molam ad interiora per tibiæ musculum submersa, extensa est, hoc est, profunda & demersa. Erotianus βρύχιον apud Hippocr. exponit οἱονεὶ βύθιον ἑ κατὰ βάθος κείμενον, profundum, & in profundo situm. Hesychio βρύχιον ὑποβρύχιον, βυθιζόμενον exponitur, demersum & in altum demissum.

Βρώματα cibos & edulia significant, & quæ eduntur ac nutriunt, τὰ ἐσθιόμενα, ἢ ἐδεστὰ, ἢ τροφὰς, ἢ σιτία exponit Galen. lib. 1. de alim. fac. (pag. 304. 46.) Idem Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. acut. (pagina 110. 10.) βρώματα ἐδέσματα exponit, vbi scribit Hippocr. βρώματα δὲ μάλιστα ἐπισημαίνει. cibi verò de se maximè notas præbent. Sic lib. 2. Epidem. (pagina 313. 14.) τὰ βρώματα καὶ τὰ πόματα πείρης δεῖ, εἰ ἐπὶ τὸ ἴσον μένει. Cibi & potus num æquales moras faciant, vt iudices, experientia est opus. Quem locum tamen paulò aliter scribit Gal. initio lib. 1. de alim. fac. Lib. 6. Epid. section. 5. aph. 35. βρώματα τὰ μὲν ταχέως κρατεῖται, τὰ δ᾽ ἐναντίως. Ex cibis hi quidem celeriter superantur, illi verò contrà. Et aphorism. 31. ψυχρότατον βρῶμα, φακοί. In frigidis cibis numerantur lentes. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 5. 33.) ἰσχυρὰ βρώματα, sunt valentes cibi, graues & robusti, quique vt concoquantur viribus indigent, nec nisi ægrè à natura euincuntur. Rursus ibidem (pag. 8. 48.) ἰσχυρὸν βρῶμα dicitur cibus robur & nutrimentum conferens, valentes ac robustos faciens. Eadem quoque notione ex consecutione quadam βρώματα πλήρωσιν, hoc est, plenitudinem indicant, vt & συμπτώσιες φαλαρῶν, inanitionem. lib. 2. Epid. (pag. 311. 47.) βρῶμα etiam quod exesum est, & dentis erosionem significat. Lib. 4. Epid. (pag. 331. 29.) κατὰ βρῶμα, iuxta dentis erosionem. Sic Galenus lib. τῶν εὐπορίστων (pag. 479. 1.) κατάπλασσε τὸ βρῶμα, dentis erosioni ex cataplasmate imponito.

Βύζην, ἀθρόως ἢ πυκνῶς exponit Galen. apud Hippocr. in Exeg. aceruatim, cumulatè, densè ac frequenter, Erotianus etiam ἀθρόως. Qua dictione vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 234. 21.) χωρέοντα βύζην abunde & confertim prodeuntia, de mensibus vno impetu cumulatè prodeuntibus. Rursus lib. περὶ φύσ.

πυκνῶς (p.31.20.) αἷμα βύζην ἀπιὸν κτ' μῆνα ἕκαστον, sanguis singulis mensibus confertim excerni solitus. Vbi tamen exemplaria quædam Regia manu scripta ῥύδην & ῥύσδην leg. hoc est, affluenter & copiosè. βύζην etiam ἱκανῶς, ἀθρόως, δαψιλῶς, πυκνῶς exponitur Hesychio, abundè, cumulatè, liberaliter, frequenter, vt & Sudæ πυκνῶς & πεπυκνωμένως. Ex βύζω autem aut βύω, quod est confertim impleo & condenso, βύζην deducitur, confertim & densè, more τῶν βυζομένων siue τῶν βεβυσμένων, eorum quæ conferta sunt & condensata, aut probè contexta. εἷμα καθαρὸν καὶ βεβυσμένον, vestis pura & contexta, hoc est, probè contexta & condensata, aut plenè & confertim intexta. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 231. 44.) Cui opponit τὰ ἔρια ἀραιά τε καὶ μαλθακά. lanas raras & molles. Rursus ibidem (v.47.) εἷμα πλῆρες ἐὸν καὶ βεβυσμένον, dicitur vestis plena & densè contexta, aut contextu densata & conferta. Ex βύω etiam aut βυῶ quod est obturo, obstruo, oppleo, infarcio, constipo, dicuntur βύσματα ἀπὸ ἐλαιηρῶν κεραμίων, obturamenta de doliis oleariis, quæ cum sordibus ex officina fullonum permiscentur ad suffitum parandum in sanguinis profluuio, lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 266. 4.) Quidam amurcam esse existimant, quæ vtiliter ad sedis, genitalium, & vuluæ exulcerationes infunditur, ex Dioscor. cap. 135. lib. 1. τὰ βύσματα autem dicuntur, quæ veluti intrusa opplent ac obstruunt, & vasa olearia claudunt, obsepiunt ac obturant. Sic lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 48. 25. & 26.) διαβύσας τὸν δάκτυλον, & διαβύσας τὸ στόμα, digitum immittito & in os intrudito.

Βυθὸς profundum, altum dicitur, imus gurges. ἐν βυθῷ ἀτεχνίης ἐόντες, Medici qui in profundo ignorantiæ artis versantur, imis ignorantiæ tenebris demersi sunt, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 3.). εἰς βυθὸν ἀπωλείας καταφέρονται, in altum perniciei præcipites deferuntur. In Epist. (p. 531. 47.) Rursus ibidem (p. 532. 9.) καὶ φέρηται κτ' κρημνῶν, ἢ βυθῶν πελάγους, si per præcipitia aut pelagi profunditates feratur. Et rursus (p. 535. 33.) βρόγχος εἰς βυθὸν κοιλίης τροφὴν ἐκπέμπει, gula in ventris profundum alimentum demittit.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Γ.

Γάγγλιον gaglium dicitur, & est nerui nodosa & renitens cõtractio, nullo præter naturam colore, ferè doloris expers. Authori Definit. Med. (p. 400. 45.) γάγγλιόν ἐστι νεύρου παρὰ φύσιν συστροφὴ καὶ μαλθακωμένη, nerui collectio præter naturã, quæ in corpus concreuit. Sæpe in manibus & pedibus concrescit (vt scribit Actuar.) in talo, manus iunctura cum brachio & articulamentis, Paulus cap. 3. lib. 6. Celsus in capite oriri ganglia scribit, tuberculaque vocat, cap. 6. lib. 7. Gal. Com. 2. in lib. de art. (p. 610. 17.) ganglia circa cartilagines & neruos ex eorũ alimento concrescere scribit, & ex glutinoso ac mucoso humore oriri. τὰ γαγγλιώδεα apud Hippocr. lib. de art. (p. 610. 10.) nos Celsum secuti, ea tubercula quæ ganglia nominant, vertimus, eas neruorum cõcretiones ac collectiones intelligentes.

Γάγγραινα Medicis vocatur partis alicuius, ob inflammationis qua cõflictatur magnitudinẽ, mortificatio, non ea quidem planè confirmata & cõpleta, sed quæ etiamnum fiat. Cũ enim pars omninò emortua est, σφάκελος, hoc est, syderatio nominatur, quæ est gangrænæ terminus. Gangræna verò ad sphacelum via. Autori Definit. Medic. (p. 401. 37.) γάγγραινά ἐστι μεταβολὴ τοῦ χρώματος τοῦ κτ' φύσιν ἑκάστῳ ἐπὶ τὸ ἀλλότριον, καὶ νέκρωσις μεθ' ἑλκώσεως, καὶ δίχα ἑλκώσεως. γίνεται γάγγραινα ἤτοι πληθώρας προηγησαμένης, ἢ νεκρώσεως γινομένης, ἢ φλεγμονῆς ἐκ χειρουργίας. Gangræna est coloris à naturali cuiusque statu in alienum mutatio, & mortificatio cum vlcere, aut sine vlcere. fit autem gangræna aut prægressa omnium humorum plenitudine, aut exorta mortificatione, aut inflammatione per chirurgiam. Galenus lib. de Tumor. præter naturam (p. 355. 47.) ἕπεται δὲ ταῖς μεγάλαις φλεγμοναῖς ἡ καλουμένη γάγγραινα, νεκρώσις τις οὖσα τοῦ πάσχοντος μορίου, καὶ ἐὰν μὴ διὰ τάχιστα τις αὐτὴν ἰάσηται, νεκροῦται ῥᾳδίως τὸ παθὸν οὕτω μόριον, ἐπιλαμβάνει τε τὰ συνεχῆ, καὶ ἀποκτείνει τὸν ἄνθρωπον. ἐπειδὰν γὰρ ἰσχυρῶς φραχθῇ κτ' τὰς μεγίστας φλεγμονὰς τά τε στόματα τῶν ἀγγείων, οἵ τε πόροι πάντες οἱ κτ' τὸ δέρμα τῆς κτ' φύσιν ἀποστερούμενοι διαπνοῆς, τὰ οὕτω κάμνοντα σώματα νεκροῦνται ῥᾳδίως. καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἀποσβέννυται τὸ τῆς χροιᾶς εὐανθὲς, ὃ σὺν ταῖς φλεγμοναῖς, ἔπειτα ἡ ὀδύνη καὶ ὁ σφυγμὸς οἴχονται, οὐ πεπαυμένης δήπου τῆς διαθέσεως, ἀλλὰ τῆς αἰσθήσεως νεκρουμένης. Magnarum inflãmationum comes est nuncupata gangræna, quæ & affectæ partis mortificatio existit, ac nisi quis ei breui medelam afferat, quæ sic affecta pars est facilè emoritur, & occupat quæ sunt continua hominemque interficit. Vbi enim per maximas inflammationes vasorum ora potenter obstructa fuerint, & cutis foramina naturali perspiratu priuata, quæ sic affecta sunt corpora, emoriuntur facilè. Ac primum quidem floridus ipsorum color, qui cum inflammationibus erat, extinguitur, deinde dolor & pulsus pereunt, non quiescente nimirum affectione, verùm sensatione ipsa emor-

emortua. Idem Com. 4. in lib. de art. (pag. 645. 20.) gangrænam affectum medium inter magnam inflammationem & sphacelum facit, his verbis: μεταξὺ γὰρ τούτου τοῦ σφακέλου καὶ τῆς μεγάλης φλεγμονῆς ἐστὶν ἡ γάγγραινα, τοσούτῳ χείρων τῆς τηλικαύτης φλεγμονῆς, ὅσον μετριωτέρον τοῦ σφακέλου: φθορὰ γάρ ἐστι τῆς ὅλης οὐσίας τοῦ σφακελίζοντος μέλους. ὥστε οὐδ᾽ ἂν ἰάσαιτό τις αὐτὸν ἤδη συστάντα, ἀλλ᾽ ἔτι ἀρχόμενον, ὅπερ οὐδὲ σφάκελός ἐστιν ὄντως, ἀλλὰ γάγγραινα μεγάλη πλησίον ἥκουσα σφακέλου. καταχρώμεθα δ᾽ οὖν ἐνίοτε τοῖς τῶν παρακειμένων παθῶν ὀνόμασι, ἐπὶ τῶν ἀφικνουμένων μὲν εἰς αὐτὰ, μηδέπω δὲ ἐχόντων τὴν ἐκείνων ἰδέαν τε καὶ φύσιν. οὕτως οὖν καὶ τὴν μεγίστην φλεγμονὴν, ὅταν μήτε τὴν χροιὰν διασώζῃ τὴν ἑαυτῆς, μήτε τὴν ὀδύνην, ἐνίοτε τὴν γάγγραιναν ὀνομάζομεν, μηδέπω μὲν οὖσαν ἀκριβῶς γάγγραιναν, εἰ δ᾽ ἀμεληθείη, μικρὸν ὕστερον ἐσομένην. Inter enim sphacelum istum, hoc est, syderationem, & magnam inflãmationem gangræna est media, eo tanta inflammatione deterior, quo syderatione moderatior, existens. Hæc nanque totius substantiæ syderati membri corruptio est, ita vt ne iam consistentem, verùm adhuc inter initia quis eam curare queat, quando videlicet syderatio re vera non est, sed gangræna magna, prope ad syderationem accedens. Verùm vicinarum affectionum nominibus in his interdum abutimur, quæ ad ipsas quidem deueniunt, illarum tamen formam & naturam nondum obtinent. Sic igitur, & maximam inflammationem, vbi neque colorem suum seruarit, neque dolorem, gangrænam quandoque appellamus, cùm exactè quidem gangræna non sit, sed si negligatur, paulò pòst in eam sit euasura. Rursus Com. ad aphor. 50. lib. 7. εἰ γὰρ δὴ φθορὰ τῆς οὐσίας ἐστὶν ὅλης ἑκάστου τῶν σφακελιζόντων μορίων ὁ σφάκελος, οὐκ ἐνδέχεται θεραπευθῆναι τὸν οὕτω κάμνοντα. μή ποτε οὖν ἐνίοτε οὕτω καταχρώμενοι φέρουσι τοὔνομα, καὶ κατὰ τῶν ἀρχομένων μὲν ἐμπίπλειν τῇ διαθέσει, μηδέπω δ᾽ ἀκριβῶς ἐχόντων αὐτὴν συμπεπληρωμένην. τοιαῦτα γάρ τινα κἀπὶ τῶν σαρκωδῶν μορίων ἐν ταῖς γαγγραίναις συμβαίνει, τῷ μὲν πάθους αὐτοῦ διὰ μέγεθος τῆς φλεγμονῆς, ἀναισθησίαν τε καὶ μελασμὸν, ἢ πάντως γε νεκρώδη τινὰ χροιὰν ἐπιφέροντος τῷ πάσχοντι μορίῳ. γαγγραινώδη δὲ λέγομεν καὶ τὸν ἀρχόμενον ἐμπίπλειν τῇ διαθέσει. ὥσπερ οὖν γάγγραιναν ἤδη μὲν συμπεπληρωμένην, ὡς νεκρῶσαι τὸ μόριον, ἀδύνατον ἰᾶσθαι, γινομένην δ᾽ ἔτι δυνατὸν, οὕτω καὶ σφάκελον. καίτοι γε καὶ τὴν ἐν τοῖς σαρκώδεσι μορίοις νέκρωσιν ἐπὶ μεγέθει φλεγμονῆς, ἣν ἰδίως ὀνομάζουσι γάγγραιναν οἱ ἰατροὶ, καὶ ταύτην οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν σφάκελον. Si nanque syderatio est totius substantiæ corruptio partis cuiusque syderatione tentatæ, ita affectum sanari non contingit. Nisi fortè interdum nomine abuteretur, eos qui in hanc dispositionem per initia incidunt, neque ipsam omninò completam obtinent, significent. Talia enim nonnulla in carnosis etiam partibus per gangrænas accidunt, cùm affectus ipse ob inflammationis magnitudinem, stupiditatem quandam & nigritiem, aut prorsus mortiferum quendam colorem parti laboranti affert. Eum tamen gangræna tentari dicimus, qui in hunc affectum per initia incidit. Quemadmodum igitur adeò iam completam gangrænam vt pars sit intermortua, sanare non licet, dum verò adhuc fit, licet, sic etiam syderationem. Quanquam etiam carnosarum partium internecionem, quæ inflammationis magnitudinem sequitur, quamque propriè Medici gangrænam nominant, etiam syderationem Græci vocant. Idem quoque Lib. de Tumor. præter natur. (pag. 356. 37.) ἡ δὲ γάγγραινα, νέκρωσις καὶ αὐτὴ τῶν στερεῶν σωμάτων, ἀλλ᾽ ἔτι ὀστοῖς ἐπιγίγνεται, καὶ ταῖς μεγίσταις ἕπεται φλεγμοναῖς, εἶδος μέν τι τῶν σφακέλων ὑπάρχουσα, προσηγορίαν δὲ ἰδίαν ἐξαίρετον ἐπὶ τῇ κοινῇ κεκτημένη. Gangræna autem ipsa quoque mortificatio est solidorum corporum, verùm nec ossibus accidit, magnarumq; inflammationum comes est, syderationum forma quædam existit, propriam verò appellationem supra communem sortitur. γάγγραινα gangræna Celso dicitur, cap. 26. lib. 5. & cap. 33. lib. 7. interdum etiam cancer, vt & γαγγραινοῦσθαι cancerari, & cancro occupari. Hippocr. lib. de art. (pag. 645. 14.) ἀτὰρ καὶ γαγγραινοῦσθαι ἐνίσταται κνήμην καὶ τὸν πόδα. Sed & tibiam & pedem cancro aut gangræna occupari contingit. γαγγραινώσιες φλεβῶν, venarum gangrænæ & cancerationes, lib. de fractur. (pag. 546. 49.) & Mochl. (pag. 509. 32.) cùm venæ gangræna tentantur aut ex nimia inflammatione emoriuntur. Sic enim explicat Galenus, γαγγραινώσεις δὲ φλεβῶν εἶπε τὰς δι᾽ ὑπερβολὴν τῆς φλεγμονῆς αὐτῶν ἀκολουθούσας νεκρώσεις. Gangrænas venarum dicit interneciones quæ nimias inflammationes consequuntur. τὸ γαγγραινῶδες gangrænam indicat Hippocrates libro septimo Epid. (p. 366. ver. 30.) vbi vlcus gangræna tentatum describitur, nigrum, subaridum, graueolens.

Γάλα πεπυρωμένον, lac calculis marinis aut silicibus candefactis incensum & excoctum dicitur, quodque serum deposuerit aut consumpserit, vt aluum sistat in torminibus & acrium excrementorum demorsu, aut interaneorum exulcerationibus, aut vlcerosis ventris fluxionibus. Eo nanque modo paratum conferre scribit Dioscorid. capit. 75. lib. 2. & Galen. lib. 3. de alim. fac. Eo etiam in dysenteria vtitur Hippocr. lib. 7. Epid. (pag. 352. 31.) ὀρροποτήσαντι δὲ καὶ γαλακτοποτήσαντι ἐν γάλακτι πεπυρωμένῳ. Epoto autem sero & lacte candentibus calculis immissis incenso. Etsi ὀρροπιήσαντι melius legi debere illic scripsimus. Dioscorides huiusmodi γάλα πεπυρωμένον, τὸ διαπύροις κόχλαξιν ἐξικμασθὲν, & τοῖς κόχλαξιν ἑψηθὲν dicit, hoc est, candentibus calculis exiccatum aut exuccum, & cum calculis marinis decoctum. Lac Diacochleon dicitur Cælio Aureliano capit. 3. libro quarto Tard. Passion. quibusdam Diacachleeum vel diacochladon, vitiosè tamen (vt existimo) cùm Diacoclacon dici debeat. Coclacæ enim Festo sunt lapides ex flumine rotundi ad coclearum

similitudinem, γάλα πεπυρωμένον etiam simpliciter sumi potest lac coctum aut præcoctum, vt dimidia aut tertia pars remaneat. γάλα ἑφθὸν dicitur Hippocr. eoq; ventrem eluit in Dysenteria lib. περὶ παθῶν (p. 183.43.) Huiusmodi lac excoctum quòd egelatum exhibendum sit, γαλακτῶδες, hoc est; lactei teporis, appellari vult Aurelianus. (ibidem) eiusq; confectionem ἀπερίεργον & longè simpliciorem esse scribit; & dysentericis propinat. Sic γαλακτῶδες ὕδωρ aqua lactosa, aut egelida, ac tepida instar lactis ex vberibus prodeuntis, dicitur Aetio cap. 170. lib. 3. Tetrab. 1. & frigidæ opponitur. Et γαλακτώδης οἶνος Hippocrati lib. 7. Epid. (p. 365.45.) vinum egelidum aut lactei teporis, aut cui lac ammixtum sit, velut οἰνόγαλα, γαλακτώδεα διαχωρήματα deiectiones lacti similes dicuntur etiam Hippoc. ægr. 13. lib. 3. Epid. post st. pest. γάλα κεκρημένον & ἄκρητον; lac ammixta aqua dilutū & meracum, in vteri profluuio albo propinatum, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 217.16.) Erotianus apud Hippocr. γάλα & λίπα πίσεν, lac & pingue infundere, positum scribit ἀντὶ τοῦ λιπαρῶς ἐμβρέχειν; pro pingui aliquo macerare aut inspergere. Sed forte γάλα & λίπα pro γάλακτι λιπαρῷ sumi videtur, vt ἔλαιον λίπα ἀντὶ τοῦ ἐλαίου λιπαροῦ ponitur Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 278.4.) ἐλαίῳ χρίειν λίπα τὰς χεῖρας; oleo pingui manibus illitis.

Γαλιάγκωνες dicuntur Hippocrati qui ob capitis humeri in alam prolapsionem, brachium iusto breuius & gracilius habent, mustelæq; cubito præditi sunt, quos ideo mustelancos quidam vocant, alij simpliciter ancos. Id verò his contingit (vt scribit Hippocr. lib. de art.) quibus dum sunt in vtero ob nimiam humiditatem humeri luxantur, vel iis quibus post ortum adhuc tenera ætate, circa brachij caput altæ & in imo demersæ suppurationes contingunt. Quod etiam significatur lib. 6. Epid. aph. 15. sect. 1. his verbis: τὰ δὲ ἐν ὤμοισιν ἐκπυεῦντα πᾶσι νηπίοισι γαλιάγκωνας ποιεῖ. Vbi de tumoribus agitur qui in humeris suppurationes gignunt; & tantula ætate iusto breuiora & tenuiora brachia efficiunt, quos γαλιάγκωνας Græci, quasi mustelæ cubito præditos vocant. Horum verò sæpius meminit Hippocr. lib. de art. vt (p. 593.46.) & οἱ καλεύμενοι δὲ ἐκ γενεῆς γαλιάγκωνες, διὰ δισσὰς ξυμφορὰς ταύτας γίνονται. Idem verò experiuntur qui à primo ortu mustelæ cubito præditi, Græcis γαλιάγκωνες dicuntur, & duplici ex noxia tales euadunt. Rursus (pag. 631.3.) ὁκόσοισι γὰρ τοῦ βραχίονος ἐκπεσόντος γαλιάγκωσιν ἐγένετο ἐκ γενεῆς; ἢ & ἐν αὐξήσει πρὶν τελειωθῆναι, τούτοισι τὸ μὲν ὀστέον τοῦ βραχίονος βραχὺ γίνεται, τὸν δὲ πῆχυν & ἄκρην τὴν χεῖρα ὀλίγῳ ἐνδεεστέρην τοῦ ὑγιέος. Quicunque enim vbi prolapsum est brachiū ab ortu, aut dum augentur prius quàm adulti fuerint, galiancones, hoc est mustelæ cubito præditi sunt; ij quidem brachij os breuius habent, cubitū autem & summam manum sanis paulò exiliorem. Quem locum etiam Paulus his verbis explicat (cap. 114. lib. 6.) ὅσοις δὲ ἢ κυομένοις ἢ μετὰ τὴν ἀποτέξιν ἔτι αὐξανομένοις ἐξαρθρήσῃ τὸ μέλος & μηκέτι εἰσενεχθῇ, ἐπὶ μὲν τῷ ὤμῳ αἱ σάρκες οὐδὲν τῆς κατὰ φύσιν ἀπολείπονται. οὐδὲ γὰρ κωλύεται ἡ χεὶρ ὁποῖον ἔργον ποιεῖν. τὸ δὲ ὀστοῦν τοῦ βραχίονος βραχύτερον μένει μὴ αὐξανόμενον, & λέγονται οἱ τοιοῦτοι γαλιάγκωνες. Cùm autem aut in vtero existentibus, aut editis in lucem adhuc increscentibus, pars luxata fuerit, necdum reposita, in humero quidem carnes nihil à naturali statu deficiunt. Neque enim manus opus quodcunque perficere impeditur. Os tamen brachij breuius manet, nullum incrementum accipiens, appellanturque huiusmodi γαλιάγκωνες, quasi mustelæ cubito præditi. Galenus Com. 3. in lib. de art. (p. 631.28.) γαλιάγκωνας vocari scribit, τοὺς βραχὺν ἔχοντας τὸν βραχίονα διὰ τὴν ἐς μασχάλην ἔμπτωσιν; quibus brachium est iusto breuius, ob brachij in alam prolapsum. At Com. 1. (p. 593.53.) eos ex necessitate minora habere brachia scribit, siue à mustelæ similitudine, siue aliunde ita dicti sint. Quam etiam notionem in Exegesi vocum Hippocr. exprimit, etsi locus mihi valde corruptus videtur. Sic enim legēdum censeo. γαλιάγκωνες οἱ σμικρὸν μὲν & ἄσθρον ἔχοντες τὸν βραχίονα, τὰ δὲ κατὰ τὸν ἀγκῶνα ὀγκωδέστερα, ὥσπερ & αἱ γαλαῖ. οἱ δὲ φάσκοντες γαλλὸν τὸ χωλὸν ὀνομάζεσθαι, & διὰ τοῦτο συγκεῖσθαι τὴν ὀνομασίαν, τάχα ἂν δόξειαν παρακούειν. οὐ γὰρ γαλιάγκωνας, ἀλλὰ γαλλοβραχίονας ἐχρῆν αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι. Hoc sensu γαλιάγκωνες, hoc est, mustelæ cubito præditi dicuntur, qui exiguum & tabescens ac macilentum habent brachium, partes autem circa cubiti flexum tumidiores. Qui verò dicūt γαλλὸν mutilum & decurtatum vocari, indéque deductum esse nomen, fortassis non rectè rem expendunt. Neque enim γαλιάγκωνας, sed γαλλοβραχίονας eos vocari oporteret. Quid enim κονδὸν, quod habent omnia exemplaria, aut vt alia χονδὸν; significet, mihi non est exploratum. Pro quo χωλὸν reponēdum existimo, quod mutilum ac decurtatum, quasi μύουρον indicat. Neque enim χωλὸν claudum aut claudicantem tantùm significat, sed etiam mancum & mutilum, vt χωλὰς dicunt Attici τὰς χεῖρας πεπηρωμένας; & Eupolis χωλὸν de manu effert, vt scribunt Pollux & Varinus. κυλλὸν etiam pro χωλὸν legi posse aliquando visum est, quod etiam mancum aut decurtatum signat, etsi aliam quoque præcipuam habet notionem Galeno Com. 3. in lib. de art. Interdum verò sumitur pro eo quod γυῖον dicitur Hippocr. lib. de art. & γυιοῦσθαι; quod membri alicuius imminutionem & breuitatem indicat. Vt certè hîc satis aperte innui videtur iis brachium breuius esse & minus. γαλλὸς autem ὁ ἀπόκοπος dicitur & decurtatus. Præcisos Latini dicunt, vt apud Martialem, præcidi Næuole gaudes. Vnde & Galli sacerdotes matris Ideæ, qui sese cruentabat ad Phrygios modos, & vt scribit Ouid. Cæduntiactatis vilia membra comis. Cornarius τῶν γλωσσῶν interpres, pro κονδὸν κόνδυλον, aut κορωνὸν, aut κύφωλον, aut κύβιτον legisse videtur, cubiti gibbum vertens. Hæc enim o-

mnia

mnia de cubiti gibbo Polluci dicuntur lib. 2. Sed neque sanè quid inde genuini sensus elicias satis apparet. γαλιάγκων Hesychio & Varino dicitur, ὁ τ̃ βραχίονα ἐλάττω ἔχων, qui iusto breuiore est brachio. Quam vocem etiam Hippocrati tribuit Pollux. γαλεάγκωνας, quos hîc σαλιάγκωνας, vocat Arist. in Physiognomicis.

Γαμψὸς inflexum, incuruum significat, καμπύλον, ἐπικαμπὴς, ποικίλον, incuruum, inflexum, varium, γαμψὸν exponitur Hesychio. γαμψὰς, καμπὰς ἔχοντας τινὰς, flexus habẽtes quosdam exponit apud Hipp. Galenus in Exeg.

Γαργαρεὼν gurgulio Latinis dicitur, particula quædam carnosa, fungosa & oblonga, in summo ore dependens, & si quis aperto ore toto linguam deprimat, apparens, superiore quidem parte latior, inferiore verò in pyramidem acuta, Gal. lib. 6. compos. med. κτ̃ τόπ. (p. 247. 40.) Eadem autem particula morbo affecta σαφυλὴ, vua, aut κίων & κιονὶς, columella, aut ἱμὰς, lorum, & ἱμαντίον Hesychio dicitur. Quanquam videtur hæc particula Galeno γαργαρεὼν & κίων hoc est gurgulio & columna veteribus Medicis esse dicta: Verùm γαργαρεὼν propria huius partis est appellatio, reliqua sunt ipsius malè affectæ nomina, vt satis apparet ex Aretæo cap. 8. libro 1. περὶ αἰτιῶν & σημείων ὀξέων παθῶν, & libro 1. θεραπευτικ. ὀξέων νόσων, & Paulo libr. 6. cap. 31. & Aëtio tetrab. 2. lib. 4. cap. 43. Erotianus quoque apud Hippocr. hanc dictionem exponens istud palam testatur cùm scribit: γαργαρεὼν, τὸ κύριον ὄνομα τὸ ὑπὸ τὴν ὑπερώαν νῦν λεγ. ἡ γὰρ σαφυλὴ, & ἡ κιονὶς, & ἡ ἱμὰς, πάθη εἰσὶ τοῦ γαργαρεῶνος. γαργαρεὼν δὲ ὠνομάσθη παρὰ τ̃ γινόμενον γαργαλισμὸν τῇ τραχείᾳ ἐξ αὐτοῦ ἀρτηρίᾳ. Quod est, γαργαρεὼν nomẽ propriè quod sub ipso palato est significans. Nam & vua, & columella, & lorum aut corrigia, ipsius gurgulionis sunt affectiones: γαργαρεὼν autem dictus esse videtur à titillatione quam asperæ arteriæ adfert. Rufo quoque κίων & γαργαρεὼν ἡ ἐκ τ̃ ὑπερώας πρόσφυσις dicitur, quidam ex palato processus, qui & Aristoteli σαφυλοφόρος hoc est vuifer dicitur, quòd ea parte inflammata vuæ quiddam simile pendere videatur. At illis sanè verbis mihi videtur Erotianus lib. 2. de Morb. exprimere (pag. 146. 44.) vbi scribit Hippocr. ἐμπίπλαται ἄκρος ὁ γαργαρεὼν ὕδατος. summus gurgulio aqua impletur, aut quod eodem lib. scribitur (p. 141. 45.) ἐπίφλεβός ἐστιν ὁ γαργαρεὼν παχύς. gurgulio venosus est ac crassus. At verò libr. περὶ παθῶν (p. 179. 47) Hippocr. eum affectum gurgulionis qui σαφυλὴ & vua nominatur, γαργαρεῶνα quibusdam dici scribit, his verbis, ἢν δὲ σαφυλὴ καταχριμασθῇ & πνίγῃ, ἥνιοι δὲ τοῦτο καλέουσι γαργαρεῶνα. Si verò vua propendeat & suffocet, quem affectum quidã gurgulionem vocant. Eadem notione Hesychio γαργαρεὼν κιονὶς, ἡ & σαφυλὴ exponitur, & Varino scribitur, γαργαρεὼν ὡς Ἱπποκράτης, ἡ λεγομένη σαφυλὴ, ὡς δὲ Σώρανος, τὸ ἄκρον τ̃ λάρυγγος. Gurgulionis autem inflammatione tentati curatio & præcisio describitur in Progn. (p. 159. 50.) γαργαρεὼν verò videtur à sono qui gargarizatu editur nomẽ finxisse, aut à gargarismis qui in eius affectibus vsurpantur. Est & γαργαρίζειν gargarizare & os colluere, & γαργαρισμὸς gargarizatus ac oris collutio, atque titillatio quædam in ore colluendo, ἡδυπάθειά τις exponitur Hesychio, atq; idem quod γάργαλος & γαργίλη, quæ titillationem significant, vt γαργαλισμὸς κίνησις σώματος dicitur Hesychio, corporis pruritus & motus quidam, & γαργαλίζω ἐρεθίζω. Erotianus quoque γαργαλισμῶ exponens apud Hippocratem, γάργαλον & γαργάλην ἐρεθισμὸν dici scribit, hoc est pruritum quendam, ἀπὸ τῶν πασχητιωσῶν γυναικῶν εἰλημμένης τ̃ λέξεως, à mulieribus libidine prurientibus deducta dictione. Etsi γαργαλισμὸς non γαργαλισμῶ, videtur apud Erotianum legi debere, vt locus apud Hippocr. lib. περὶ τροφῆς subindicetur (p. 111. 5.) vbi γαργαλισμὸς scribitur & corporis titillationem indicat, etsi impropriè pro palpitatione quæ musculoso generi contingit, sumi scribit Galenus.

Γάρον liquamen ex piscibus sale cõditis aut maceratis paratum, præsertimque ex scombro pisce. vt testatur Martialis in Xeniis, & Horatius Saty. 8. lib. 2. Serm. garo de succis piscis Iberi. Huius varia sunt genera. γάρον σπάνιον, Hispanum garum celebrat Archigenes apud Gal. libr. 3. comp. med. κτ̃ τόπ. (p. 191. 12.) Verùm illic σπάνιον γάρος scribitur. γάρον enim & γάρος dicitur tam masc. quàm neutrius generis, vt apud Constantinum Cæsarem αἱμάτιον γάρος. Gari etiam nigri meminit apud Galenum Asclepiades lib. 3. comp. pharmac. κτ̃ τόπ. (p. 193. 43.) in auricularibus compositionibus. Dicitur autẽ garum nigrum: ac idem esse videtur quod fæcosum dicitur Martiali, quòd veluti fæx esset piscium, aut αἱμάτιον sanguineũ, quòd piscium cruor ad eius confectionem adhiberetur. Cuius cõfectionem vnam scribit Constantinus Cæsar libr. 20. de agricultura. Id quoque Paulus cap. 59. lib. 3. γάρον πρωτεῖον primarium siue præcipuum ac excellens appellat. Idemque est quod Hispanum, vel Carthaginense, vel Sociorum appellatur Plinio cap. 17. libr. 9. & Martiali lib. 13. vbi tamen pro garo sociorum, alii garum scombrorum scribunt. Ausonius etiam Epist. 7. garum sociorum liquorem Latinè dici scribit. Legitur autem apud Galenum μέλαν γάρον ῥωμαῖοι λεγόμενον ὀξύπορον, quod significat nigrum Garum Romanis oxyporum dici, hoc est in oxypora medicamenta & condimenta venire, aut garo oxypora medicamenta dilui, ideoque oxyporum dici. Sic Columella libr. 12. cap. 57. moreti oxypori aut oxygari compositionem docet. Etsi apud Galenum, non ὀξύπορον (pro quo etiam ὀξύπορον vitiosè scribitur) sed σιλόγαρον legendum existimat Cornarius.

Γαστὴρ totum ventrem inferiorem sæpè significat Hippocrati & epigastrium, eamq; con-

poris regionem quæ septo transuerso, hypochondriis & pube circumscribitur. Lib. 4. Epid. (p.328.23.) γαστὴρ simpliciter ac per se positum, aluum inferiorem bene habere, bene respondere, ac excrementa demittere significat. γαστὴρ etiam ventriculum denotat aph.6. lib.6. Epid. sect.4.

Γαστροκνημίη, sura Latinis dicitur, tibiæ posterior pars carnosa velut venter prominens, ac pulpa quædam tibiæ ventricosa, ob musculorum eam partem occupatium crassitiem. Lib. de artic. (p.643.30.) περιβάλλειν ἄνωθεν τῆς γαστροκνημίης, supra posteriorem tibiæ partem carnosam circunducatur. Et lib. κατ' ἰητρεῖον (p.681.20.) ὁμολογέει δὲ ὦμος μὲν ἡ περὶ τὴν ἑτέρην μασχάλην περιβολὴ, βουβῶνος δὲ ἡ περὶ τὸν ἑτέρου κενεῶνα, καὶ κνήμης, ἡ ὑπὲρ γαστροκνημίης. In humero quidem fasciarum inuolutio quæ ad alteram axillam iniicitur, conuenit, in inguine verò ea quæ fit per alteram lateris mollitudinem, & in tibia, quæ supra posteriorem tibiæ partem carnosam. γαστροκνημία est Rufo Ephesio ὁ μέγας μῦς ὁ ὄπισθεν τῆς κνήμης, ἀφ' οὗ τὸ πλατὺ νεῦρον τὸ πρὸς τῇ πτέρνῃ ὁ τένων πέφυκε, magnus musculus ad posteriorem tibiæ partem situs, ex quo latus neruus in tendinem desinens ad calcem inseritur. Polluci verò γαστροκνήμιον vocatur τὸ τῆς κνήμης ὄπισθεν εἰς μῦν ἐπηρμένον, posterior tibiæ pars in musculum prominens, sura Latinis dicitur.

Γαυσὸς gibbus, obtortus, incuruus, obstipus dicitur. Galen. Com. 2. in libr. de fract. (pag. 556.57.) γαυσὸν κυρτὸν significare scribit, neque vocem Græcis esse vsitatam, dubiumque esse num γαυσὸς aut γαδσὸς scribendum sit. Eidem γαυσὸς κυρτὸς εἰς τὰ ἔξω, exteriore parte incuruus aut gibbus exponitur in Exegesi, nimirum locum lib. de fract. subindicando, vbi scribit Hippocrat. (pag. 556.51.) προσξυνιέναι δὲ χρὴ καὶ τόδε, ὅτι μηρὸς γαυσός ἐστιν ἐς τὸ ἔξω μέρος, ἢ ἐς τὸ ἔσω, καὶ ἐς τὸ ἔμπροσθεν μᾶλλον, ἢ ἐς τὸ ὄπισθεν. Insuper & illud animaduertendum femur in exteriorem partem magis quam interiorem, magis item in anteriorem quàm posteriorem obtortum esse. Vbi Galenus μηρὸν εἶς τε τὸ ἔξω κυρτότερον, ὥσπερ καὶ κατ' ἐναντία μέρη κοιλότερον, hoc est femur exteriore parte magis gibbum, quemadmodum & contraria parte magis cauum exponit. Lib. etiam de art. (pag.659.5.) οἵ τε αὖ μηροὶ γαυσοὶ πεφύκασιν. Ad hæc femora etiam ipsa curua natura sunt comparata. Rursusque (pag.661.2.) ἢν δὲ ἐς τὸ ἔξω, γαυσότεροι, χωλοὶ δὲ ἧσσον. Quibus autem exteriorem in partem genu excidit, ij vari magis, claudi verò minus efficiuntur. γαυσότεροι enim vari dicuntur, quibus exteriorem in partem tibia inclinat & extuberat. Iisq; βλαισοτέρους hoc est valgos opponit Hippocrat. quibus tibia interiorem in partem magis inclinat aut intorquetur. γαυσὸν, σκαμβὸν, στρεβλὸν exponit Hesychius, curuum, tortuosum aut intortum, χωλὸν & διεστραμμένον addit Varinus, claudum & peruersum.

Γένειον mentum dicitur, pars genæ inferioris in acumen tendens. Sic enim Rufo dicitur, τὸ ἀποξὺ τῆς κάτω γνάθου, γένειον καὶ ἀνθερεὼν, inferioris maxillæ acies, γένειον & ἀνθερεὼν, mentum. In Epist. Hip. (p.535.30.) γένειον ἀκροπελὲς καὶ χελώνιον, γόμφοις συνηρμοσμένον, mentum in extremitatem desinens, testudini simile dentium clauis coaptatum.

¶Γένεσις ortum significat & naturam ex prima conformatione apud Hippocrat. aph. 16. lib.6. Epid. sect.3. τὴν ἐκ πρώτης γενέσιος φύσιν τοῦ νοσοῦντος, hoc est ægri naturam à primo ortu, illic explicat Galenus. κεφάλαιον ἐκ τῆς γενέσιος καὶ ἀφορμῆς. Curationis summa ex primo ortu, causa.

Γένυς maxillam significat tam superiorē quam inferiorem Hippocrati & γνάθον, scribitque Galen. comm. 2. in lib. de art. (pag.602.33) γνάθον & γένυν ab eo confundi. γένυς tamen aliquando sumitur pro inferiore maxillæ parte qua nudum os sine carne extat, & vbi mentum est, vt lib. de art. (pag.602.26.) cùm scribitur, καὶ γὰρ προπετέστεραι αἱ γένυες τούτοισιν, his enim mentum magis prominet. Sic enim illic scribit Galen. δόξη δὲ καὶ τὰ κάτω πέρατα καθ' ἃ γυμνὸν καὶ ἄσαρκον γίγνεται τὸ ὀστοῦν ὀνομάζειν γένυας. Extremos autem fines quibus nudum os & sine carne extat, γένυας hoc est maxillas appellare videtur.

Γεραίτεροι natu maiores & seniores significant, verùm Hippocrati non simpliciter ætate prouecti & senes dicuntur, sed ætate florentibus collati, qui medij sunt inter senes & ætate florentes. ὠμογέροντας & τοὺς μεσοπολίους semicanos vocat Galenus. In Progn. (pag.151.39.) τῶν δὲ ἐμπύων τῶν ἐκ τῶν περιπνευμονικῶν νοσημάτων, οἱ γεραίτεροι μᾶλλον ἀπόλλυνται. Ex suppurationibus quas pulmonum morbi concitarunt, ferè seniores moriuntur. Ibidem etiam γεραίτεροι dicuntur ad eos qui trigesimum annum agunt collati, & qui ijs natu sunt maiores aut eos ætate excedunt. Sic enim Galenus scribit com. 3. in Progn. (pag.160.36.) νυνὶ δ' οὐ τοὺς γέροντας ἁπλῶς εἶπε, ἀλλὰ τοῖσι τριάκοντα ἔτεσι παραβάλλων, γεραιτέρους ὠνόμασε τοὺς τούτων πρεσβυτέρους. Nunc verò non simpliciter senes dixit, sed ex collatione ad eos qui trigesimum annum agunt, seniores vocauit eos qui ætate sunt his prouectiores. In Progn. (pag.160.34.) τοῖσι δὲ γεραιτέροισιν ἧσσον γίνονται, πολυχρονιωτέρου ἐόντος τοῦ πυρετοῦ. In senioribus verò minus accidunt, cùm febris longiore temporis interuallo perseueret. Et rursus (pag.161.7.) ὥσπερ δὲ τοῖσι νεωτέροισι τῶν τριήκοντα ἐτέων αἱ ἀποστάσιες γίνονται, οὕτως οἱ τεταρταῖοι μᾶλλον τοῖσι τριήκοντα ἐτέων, καὶ γεραιτέροισι. Atque vt abscessus oriuntur in his qui triginta annis minores sunt, ita & quartanæ potius annum agentibus trigesimum, aut etiam senioribus contingunt. Et (pag.157.48.) μᾶλλον δὲ χρὴ προσδέχεσθαι τὸ μὲν αἵματος τὴν ῥῆξιν τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων τοῖσι δὲ γεραιτέροισι, τὴν ἔκτασιν. Maximè verò sanguinis eruptio expectanda est in iuuenibus qui quintum & trigesimum annum nondum superarunt,

runt, in senioribus verò suppuratio. γέροντες autem dicuntur, qui ætate sunt decrepita vt patet ex Gal. comm. ad aphorism. 31. lib. tert. qui & πρεσβῦται Hippocrati eodem aphor. Licet etiam γέροντες aphorism. 13. lib. 1. pro ijs sumantur, qui primam non extremam senectutem agunt, quique post ætatem consistentem, sequuntur ac aliàs πρεσβῦται vocantur.

Γεύματα apud Hippocrat. quæ gustantur dicuntur, cibi & edulia. Lib. 1. Epid. (pag. 355. 40.) ἀπόσιτοι πάντων γευμάτων διετέλεον, perpetuò cibos omnes auersabantur & respuebant. Libro secundo Epid. (pag. 314. 42.) κοιλίην μὲν οἷόν τ' οὐκ ἐνεδέχετο οὐδὲ τοῖσι γεύμασιν ἱστάναι. Aluum igitur non licebat, nec per ea quidem quæ gustabantur, sistere, hoc est per cibos. Lib. etiam 3. Epid. ægr. 2. γεύσασθαι οὐκ ἠδύνατο, gustare, hoc est, cibum capere non valebat. Et ægr. 6. γεύματα οὐ προσεδέχετο, cibos nullos admittebat, de his qui extremo ciborum fastidio laborabant, neque cibos vllos gustare poterant, velut προσάρματα de ijs quæ assumuntur efferuntur aph. 15. lib. 1. Hesychio etiam γεῦμα, γεῦσις, ἔδεσμα exponitur, gustus, edulium.

¶Γῆ κεραμικὴ terra figularis aut figulina dicitur libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 193. 5.) in refrigerandi corporis ratione: κεραμικῇ γῇ ψυχρῇ καταπλάσσειν, terram figularem frigidam cataplasmate imponito. Eadem γῆ κεραμῖτις dicitur libro primo de Morb. (pag. 134. 2.) in puris dignoscendi notis. ἢν καταπλάσῃς τῇ κεραμίτιδι, si terram figularem imposueris. Vbi tamen γῇ κεραμίτιδι legendum censeo. Hunc enim locum à Galeno subindicari existimo in Exeg. cùm γῇ κεραμίτιδι τῇ ἀργίλῳ argilla exponit, nisi si ἀργίλλῃ legendum sit. Rursus initio libr. 3. (pag. 158. 42.) inter refrigerantia γῆν κεραμῖτιν reponit.

Γῆ σμηκτὶς idem quod γῆ σμηκτικὴ terræ genus quoddam detergendi facultate constans. Galenus in Exeg. apud Hippocratem γῇ σμηκτίδι τῇ κιμωλίᾳ exponit, Creta Cimolia aut alba creta, quòd Cimoliæ vis detergendi insit. Idem quoque σμηκτίδα γῆν, τὴν κιμωλίαν explicat, vt & Erotianus, nimirum vterque lib. 2. περὶ γυναικ. exprimens (pag. 284. 49.) Vbi tamen τὴν σμηκτρίδα γῆν habent exemplaria omnia, vt & libello de fistulis (pag. 517. 47.) γῇ διαχρίσας σμηκτρίδι τὴν ἀρχὸν, podice creta Cimolia illito. Quem locum in Exegesi expressit Galenus σμηκτίδι legés. Terræ autem genus quoddam detergendi vi præditum significatur. Creta autem Cimolia eluendi ac detergendi vim habet, ac præterea desiccandi, vt sapo. κιμωλίαν autem cretam Iulius Pollux lib. 7. cap. 11. Cephisodoro σμηκρίδα vitiosè pro σμηκτρίδα dici scribit. Γῆν μέλαιναν τὴν σαμίην, terram nigram Samiam ad vteros repurgandos potu exhibet Hippocr. libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 220. 13.)

Γῆ χαλκῖτιδι Galenus in Exeg. nil amplius indicare apud Hippocr. quàm chalcitidem scribit. Qua certe indicatura locus lib. de fistulis mihi exprimi videtur (p. 519. 15.) vbi scribitur, συμμίξας τῇ χαλκίτιδι ἴσον, pari ad chalcitidem portione ammixta. Verùm γῇ χαλκίτιδι ex Galeno legi debere manifestum esse nostris in illum libellum Annotation. scribimus.

Γῆ ἐρετριὰς aut ἐρετριάς, terra eretria aut rubrica qua pectus illinit Hippocr. ad pus explorandum quonam loco delitescat, lib. 3. de Morb. (p. 164. 45. & 48.)

Γῆ ψιλὴ terra nuda dicitur Hippocr. lib. de aëre loc. & aq. (p. 75. 14.) cui γῆ δασεῖα opponitur, terra densa, hoc est arboribus consita.

Γῆ ἐν κοίλῳ & πνιγηρὴ, terra concaua & æstuosa, cui μετέωρος & ψυχρὴ opponitur, alta aut in sublimi sita & frigida. Ibidem (v. 15.) Γῆν μεταμείβειν Erot. apud Hippocratem πορεύεσθαι exponit, hoc est solum mutare ac vertere pro abire ac proficisci, ex aph. 19. lib. 6. Epid. sect. 5. ἀμείβειν γὰρ τὸ ἀλλάσσειν & μεταπορεύεσθαι. ἀμείβειν enim permutare, alternare, & proficisci significat.

Γῆρας senectus sumitur Hippocr. pro ea ætate quæ decrepita est & vltima, quales γέροντες dicuntur Græcis, vt scribit Gal. com. ad aph. 31. lib. 3. & πρεσβῦται Hippocrati eodem aph. In Coac. Prænot. (pag. 440. 24.) ταῦτα μέχρι γήρως ἀπέχεται νοσήματα. Atque hi morbi ad senectutem vsque abstinent. γῆρας ἐκ νόσου, senium ex morbo Philippo dictum, marcoris species, libr. 1. de præsag. ex pulsibus (p. 124. 30.)

Γήχυτον Galenus apud Hippocratem in Exeg. exponit τὸ ἔξωθεν μέρος τῆς γῆς, τὸ μαλακὸν & ἥκιστα λιθῶδες, externam terræ partem mollem ac minimè lapidosam. Hesychio quoq; γήχυτον τὸ ἁπαλὸν τῆς γῆς exponitur.

¶Γιγγλυμὸς cardinem significat qui cum porta vertitur, aut potius ferramenta illa duo pectinatim inuicem se subeuntia, clauo transfixa, quorum alterum ostio, alterum parieti inseritur, in quibus ostium ipsum seu cardinibus vertitur. γιγγλυμὸς Hesychio est ὁ στρεφόμενος γόμφος ἐπὶ τῶν θυρῶν, cardo qui in porta vertitur. Vnde dicitur γιγγλυμὸς tertia διαρθρώσεως species, qua ossa sese inuicem subeuntia, velut per cardinem committuntur, quo modo vertebræ inter se coniunguntur & vlna cũ brachio. Quam commissuræ partem Hippocrat. libr. de fract. (pag. 528. 55.) τοῦ βραχίονος τὸ γιγγλυμοειδὲς, hoc est cardinamentum aut quod cardinem refert, vocat. Quod sic exponit Galenus τὸ γιγγλυμοειδὲς τοῦ βραχίονος ὀνομάζει τὸ κάτω πέρας ὃ διαρθροῦται πρὸς τὸν πῆχυν, ἐπειδὴ & οἱ γιγγλυμοὶ τὰ μὲν ἔχουσι κοῖλα, τὰ δὲ ἐξέχοντα κεκτημένοι, τοῖς μὲν κοίλοις ὑποδέχονται τὰς ἐξοχὰς τῶν πλησιαζόντων, τοῖς δὲ ὑπερέχουσιν, εἰς τὰς ἐκείνων ἐμβαίνουσι κοιλότητας. Brachii autem partem cardinem referentem vocat, inferiorem quæ cum cubito committitur, quòd cardines cùm cauitates quasdam, quasdam etiam prominentias habeant, suis cauitatibus eorum quæ inseruntur prominentias excipiunt, iis verò quæ

quæ prominent, illorum cauitates subeunt. Sic lib. de artic. (pag.617.18.) ἐν ἄρθροισι γιγγλύμωνται πρὸς ἀλλήλους οἱ σφόνδυλοι, vertebræ cardinis in modum inter se committuntur. Quod his verbis exponit Galenus, γιγγλυμοῦσθαι δ' εἶπε τοὺς σφονδύλους πρὸς ἀλλήλους, ἐπειδὴ τέτταρας ἀποφύσεις ἔχοντες εἰσδιαρθροῦνται· ταῖς δύο μὲν γὰρ ὑποδέχονται τὰς ἐξοχὰς τοῦ πλησιάζοντος σφονδύλου, ταῖς δύο δὲ ἐπιβαίνουσι κατὰ τὸ ἀπεναντίον. παραπλησία δέ πως ἐστὶ καὶ ἡ τῶν γιγγλυμῶν παρασκευή. Cardinis autem in modum vertebras inter se committi dixit, quòd cùm quatuor habeant processus quibus committantur, duobus quidem proximæ vertebræ prominentias excipiunt, duobus verò alteram subeunt. Eadem verò fere est cardinum structura. Atque illud γιγγλύμωνται in Exeg. his verbis exponit Galenus, ἀντεμβαίνουσιν εἰς ἀλλήλους, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς θύραις οἱ γιγγλυμοί. hoc est se inuicem subeunt, aut inter sese inseruntur velut ianuarum cardines. Quis enim non videt hac expositione locum libri de art. disertè declarari? & pro γιγγλύμαται γιγγλύμωνται apertè in Exegesi scribendum esse? quod etiam ordinis alphabetici series clamat. Significat autem Hippocrat. spinæ verticula cardinis in modum inter se inseri, ac per ginglymum iungi, quòd structuram habeant ginglymo similem. Neque enim verum esse ginglymum constat, quòd non sit in eodem mutua duorum ossium insertio, sed per apophyses sursum ascendentes & deorsum spectantes spondyli inter se per diarthrosim articulantur, vt scribit Galenus libro de ossibus.

¶Γλαμυροὶ ὀφθαλμοὶ glamiosi aut gramiosi oculi dicuntur, aut pituita laborantes. Gramia enim est oculorum vitium lippientium, aquosorum & lachrymosorum, Festo, aut oculorum pituita Nonio, quæ etiam glama dicitur, & γλήμη pro λήμη. Vnde γλημώδεις ὀφθαλμοὶ καὶ ὑγροὶ, oculi lippi ac humidi, sordibus ac pituita laborantes. Sic enim γλαμυροὶ ὀφθαλμοὶ exponuntur Galeno in Exeg. ex Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p.266.38.) γλαμυροὶ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἀμβλυώσσοντες, gramiosi oculi, aut lachrymabundi, & hebetes. Rursus eodem lib. (pag.267.45.) καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ, γλαμυροὶ, oculi humidi & gramiosi redduntur, aut lachrymabundi. A γλαμᾶν autem quod λημᾶν exponit Hesychius γλάμων & γλαμώδης & γλαμυρὸς deducitur. γλάμων est λημῶν Hesychio, & Aristoph. Schol. ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστοὺς ἀκαθαρσίας, ὁ λημῶν, sordibus oppletos habens oculos & lippus. In Concion. (pag.491.) Sudæ quoque ὁ λημῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ διύγρους αὐτοὺς ἔχων, lippis oculis & humidis aut lachrymabundis. γλαμυρὸν etiam exponitur Hesychio ἔνυδρον & ὑπόδακρυ.

Γλαυκώσιες & γλαυκώματα glaucedines dicuntur senibus familiares aphorism. 31. libr. 3. quæ oriuntur ob nimiam instrumentorum siccitatem, vt ibidem scribit Galenus. Est & γλαύκωσις propriè Aëtio Tetrab. 2. lib. 3. cap. 50. mutatio crystallini humoris ad colorem cæsium, siccitasque ac concretio. Altera autem glaucedinis species minùs propria, quæ præcedente fit suffusione, humore iuxta pupillam vehementissimè congelato ac resiccato. Et hæc species veteribus maximè vsurpata, insanabilis est. A qua opinione non videtur abhorrere Gal. comm. ad aph. 31. lib. 3. cùm eam suffusionis speciem referre scribit. γλαύκωσις est Isagoges authori (pag.387.10.) ἡ τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ εἰς λευκὴν καὶ ὑδατώδη χροιὰν μεταβολή, δι' ἣν τὸ βλέπειν κωλύεται, humoris crystallini in album & aqueum colorem permutatio, per quam visus impeditur. Definit. Medicarum authori (pag.400.6.) γλαύκωμά ἐστι τῶν κατὰ φύσιν ὑγρῶν εἰς τὸ γλαυκὸν χρῶμα μεταβολή, naturalium humorum in cæsium colorem permutatio. Galeno verò lib. 10. vs. part. (pag.477.2.) γλαύκωσις oculorum vitium, ξηρότης μέν ἐστι καὶ πῆξις ἄμετρος τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ, crystallini humoris siccitas & concretio. Sic γλαυκούμεναι κόραι pupillæ cæsiæ & quæ glaucum colorem adeptæ sunt dicuntur Prorrhet. 2. (pag.420.13.) & in vitiis oculorum ex internis iniuriis annumerantur, cùm crystallini humoris fit in glaucum ac cæsium permutatio, eo densato ac concreto, aut humorum affluxu obtenebrato. γλαύκωσιν enim intelligere videtur. Lib. quoque 4. Epid. (pag.332.6.) ἐγλαυκώθη ἡ ὄψις, oculorum acies cæsia reddebatur, vbi glaucedine offensos oculos significare videtur. γλαυκὸς qui cæsiis est oculis dicitur lib. 2. Epid. sect. 6. (p.318.6.) De glaucomate autem agitur apud Paulum lib. 3. cap. 22.

¶Γλήνη oculi cauitatem ipsam ac pupillam significat. Ex translatione autem ossis cauitas est & sinus leuiter depressus, ac obscurus, ac leuiter sinuosa cauitas & obscurè desidens, in quam os inseritur, vt κοτύλη dicitur quæ profundior est & magis depressa, acetabulique formam refert, vt scribit Galenus initio libelli de ossibus. Galenus quoque Comment. 2. in lib. de fract. (pag.551.32.) ossis cauitatem in quam alterum os in articulatione inseritur, γλήνην aut κοτύλην dici scribit. Hippocrat. libr. de art. (pag.660.5.) πρῶτον μὲν οὖν δεῖ εἰδέναι, ὅτι πάντων τῶν ὀστέων αἱ ξυμβολαί εἰσιν, ὡς ἐπιπολὺ ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ κοτύλη· ἐφ' ὧν δὲ καὶ ἡ χώρη κοτυλοειδής, ἐπὶ μακρὸς, εἶναι δὲ τῶν χωρέων γληνοειδέες εἰσίν. Imprimis igitur nosse conuenit ossium omnium iuncturas vt plurimùm ex capite & acetabulo constare, ac in quibusdam cauum acetabuli formam referre & oblongum esse, in nonnullis verò sinus esse leuiter depressos. Sic enim τὰς χώρας γληνοειδέας interpretantur, quas alii sedes pupillares vocant.

Γλήχων pulegium dicitur & τὸ γλῆχος Hippocrati nuncupatur lib. 3. de Morb. (pag.165.43.) καὶ γλήχους δραχμίδας δύο ἑψῶν, pulegii pugillos duos coquito. Et rursus (pag.166.4.)

γλήχων δραχμίδας τρεῖς, pulegii pugillos tres.

¶Γλίσχρον lentum, viscosum ac glutinosum significat. Lib. 4. Epid. (pag. 332. 44.) γλισχροὶ πυρετοί, febres lentæ, tenues. Hinc γλισχραίνειν viscosum reddere significat, & προσγλισχραίνειν, magis glutinosum reddere, libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 79. 9.) ἀλλὰ προσεγλίσχρηνέ τι καὶ ἔβλαψεν, sed glutinosius effecit (sputum) & noxiam attulit. Est & γλίσχρασμα lentor ac viscositas, γλισχρότητα exponit Galenus libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 43. 10. (τὸ γὰρ γλίσχρασμα αὐτῆς λεῖον. Nam & ipsius (ptissanæ) viscositas læuis.

Γλισχρόχολα etiam dicuntur Hippocrat. quæ glutinosa & biliosa ex aluo demittuntur, lib. 4. Epid. (pag. 331. 37.) γαστὴρ γὰρ διῆει πολλὰ γλισχρόχολα, multa nanque glutinosa & biliosa aluus demisit. Rursus ibidem (v. 43.) διαχώρησις γλισχρόχολος, alui egestio glutinosa & biliosa vocatur. γλισχρόχροα tamen Erotianus non γλισχρόχολα legisse videtur, quæ etiam exponit τὰ μετ' ἰξοῦ κολλώδους ἐπαφῆς διατετηρημένα τὴν χροιὰν ἐπὶ τὸ χαλεπώτερον, quæ cum tenacitate quadam aut glutinoso contactu biliosum colorem seruant. γλισχρώδης etiã idem quod γλισχρὸν & quod viscosum est significat, vt libr. de cap. vuln. (pag. 450. 41.) vbi tamen βλιχῶδες ἕλκος legit Erot. vt scripsimus in βλιχῶδες.

¶Γλοιώδης strigmentosus, strigmenti modo crassus, glutinosus, ac viscidus. Lib. 7. Epid. (pag. 352. 24.) ὑποχωρήσιες γλοιώδεες, deiectiones glutinosæ, viscosæ & lentæ. Vbi tamen ἰλυώδεες habent exemplaria omnia. Est autem γλοιὸς sordes quæ in balneis & palæstra ab hominum cute deradebatur, multi quondam in medicina vsus. Calfacit enim modicè, emollit, digerit & discutit. ῥύπος etiam Græcis dicitur, de quo agit Galen. lib. 8. simpl. & Paulus lib. 7. Strigmenta Latini vocant, eademque trium sunt generum, balneorum, palæstræ, & parietum ac statuarum gymnasiorum. Balneorum, ex sudore, oleo & sordibus in balneo defricatis constabat. Palæstræ, ex iisdem rebus componebatur, accedente insuper puluere, qui partim ab olei illitu luctaturis inspergebatur ac affricabatur, partim à luctantibus in arena mutuò molestè & insidiosè iniectus, itemque ex lucta excitatus, corporibus inhærebat. Prior quidem puluis πάτος & Atticis κονίσαλος vocabatur, authore Galen. lib. 2. Salub. Tertium verò strigmentorum genus, est parietum atque statuarum in gymnasiis, quæ sordes ex oleo magna sui parte constant, & ex materia cui inhærent aliquid virium assumunt, velut ex ærugine in statuis æreis. His enim itemque parietibus oleum quo se oblinebant palæstritæ, inter illinendum inspergebatur. Archigenes apud Galenum libr. 3. κατὰ τόπ. (pag. 199. 39.) ad discutiendas parotidas, ἄσβεστον μετὰ γλοιοῦ, calcem viuam cum strigmentis adhibet. Ibidem quoque nitrum & rubricæ sinopidis tertiam partem cum vnguento cyprino, γλοιώδες ποιῶν, ad strigmentorum crassitudinem redacta imponit. Galenus in Exegesi γλοιάζειν exponit apud Hippocratem τὸ ἐπιμύοντας παραβλέπειν τοὺς ὀφθαλμούς, hoc est, conniuentes oculos versare, aut nictando circumuertere. Ex eademq; analogia γλοιωδῶς, ὡς εἰ νυσταχτικῶς, hoc est, quasi nictantium aut conniuentium modo, aut conniuenter, dici vult, velut segniter, oscitanter aut dormitanter. Est enim γλοιὸς Hesychio νωθρός, ἀσθενής, ῥυπαρός, segnis, inualidus, sordidus. Idem γλοιάζειν exponit τὸ καταφερόμενον εἰς ὕπνον ἐπιμύειν τοῖς ὄμμασι, καὶ κατιλλώπτειν, ἢ διελέγχειν. quod est somno oppressum oculis nictare, ac demissis oculis irridere aut illudere.

Γλουτὸς, natis, clunis, in summa femoris parte caro musculosa prominens, quæ sedentibus puluini vicem præbet. Lib. de fract. (p. 550. 20.) ἢν δέ τινα πλάγιον παρακαθήμενον ἀποθέειν τὸν γλουτόν, ὡς μὴ ὑφελκύηται τὸ σῶμα. aliquis à latere assidens natem repellat, nè corpus circunducatur.

Γλυκὺ, dulce, saporis genus est suaue & iucundum, moderatoque suo calore naturæ cognatum & familiare. Hippocrat. libr. de Nat. hum. (pag. 6. 19.) per γλυκὺ sanguinem intelligit, vt per πικρὸν bilem flauam. Et Galenus in Comm. γλυκὺ τὸ αἷμα exponit. Eaque appellatio optimè sanguini conuenit, quòd vt dulce cùm in medio omnium qualitatum consistat, solum corpori nutriendo aptum sit, ita & sanguine nutritio perficiatur. Atque ex eadem notione in plantis, quod sanguini respondet, γλυκὺ etiam Hippocrati appellatur, ibidem (pag. 13. 32.) γλυκὺς etiam simpliciter positum apud Hippocratem, vinum dulce subindicat, vt libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 289. 26.) καὶ γλυκὺν πινέτω, & vinum dulce bibat. Γλυκύρριζα βοτάνης τῆς γλυκυρρίζης καλουμένης, hoc est, herbæ glycyrrhizæ aut radicis dulcis vocatæ, exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr.

Γλυκυσίδη, pœonia dicitur, cuius radice ad muliebria mala vtitur sæpè Hippocr. in tota de mulierum morb. tractatione, vt lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 52. 5.) & libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 280. 22.) Eandem ad muliebria incommoda commendat Dioscorid. cap. 157. lib. 3. & Hesychius γλυκυσίδην exponit φυτὸν ποιῶν συντελοῦν πρὸς ἀπότημά τι τῶν γυναικείων.

Γλύφω, scalpere aut sculpere. Phreniticorum est symptoma ægr. 15. libr. 3. Epid. post. st. pest. ἐψηλάφα, ἔτιλλεν, ἔγλυφεν, manibus palpabat, euellebat, scalpebat. Quæ sunt febricitantium deliramenta & phreniticorum attributiones ex imaginatione læsa, cùm manibus palpantium more quid inuestigant, pilos euellunt & scalpunt, floccos legunt, & festucas colligunt.

¶Γλωσσόκομον aut γλωσσοκομεῖον, aut γλωττόκομον est arcula aut theca tibiarum lingulis reponendis idonea Hesychio & Polluci. Galenus Comm. 2. in lib. de fract. γλωσσόκομον Atheniensibus dici scribit capsulam scrinii in-

ftar, in qua tabulæ aut reconditiores literæ, aut etiam res pretiosiores recondebantur, & quam multi iter facientes circumferebant. Ab eius autem similitudine γλωσσόκομον dicitur machina quædam chirurgica caua & oblonga, arculæ instar, femoribus & cruribus fractis reponendis accommodata. γλωσσόκομον aut γλωσσοκόμου ὄργανον describit Gal. Comment. 2. in lib. de fract. & cap. 5. lib. 6. Meth. med. γλωσσόκομον capsulam quidam, alii loculum vocant.

Γλῶττα ἢ γλῶσσα lingua dicitur, gustus & sermonis præcipuum instrumentum. γλῶσσα interdum sumitur apud Hippocr. pro linguæ tumore aut malo ex fluxione enato, vt οὖλα pro gingiuarum tumore, libr. 2. de Morb. (pag. 142. 1.) γλῶσσα ἄκρη, lingua summa, aut summum linguæ cacumen intelligitur. Coac. Prænot. (p. 430. 41.) τὰ δ' αὐτὰ σημαίνει καὶ ἐπ' ἄκρην τὴν γλῶσσαν γινόμενα. Eadem quoque significatio est his in summo linguæ cacumine apparentibus.

Γλῶσσα ἀπαλυνομένη lingua mollis & tenera, quæ siccæ, asperæ & densatę opponitur, eaque intelligitur quæ humectatione lenis est & emollescit, velut accidit cùm os saliuatione tenui plenum est, & promptè adfuturus vomitus prænunciatur. In phreniticis igitur vbi per totum morbum lingua arida & aspera fuit, si speretur vomitus, lingua humiditate imbuta emollescit, & ἀπαλυνομένη παρὰ λόγον, præter naturam mollis reddita dicitur, Coac. Præn. (p. 430. 44.)

Γλῶσσα ἀσαφὴς, lingua obscura, hoc est, balbutiens ac vacillans, non clara, non expeditè loquens. lib. 7. Epid. (pag. 356. 10. & 25.) Sic dicta quia vix audiretur cùm obloqueretur æger, ex naturæ imbecillitate magis quàm ex siccitate. Libr. etiam 1. περὶ γυναικ. (pag. 232. 38.) ἀσαφὴς γλῶττα dicitur lingua non clara, nec expedita. ἐν παραγγελίαις quoque (pag. 19. 9.) γλώττης ἀσαφίη linguæ obscuritas scribitur, & quibus ex causis fiat.

Γλῶττα ἀσώδης lingua nauseabunda impropriè dicitur, quæ nauseam sentit ex stomachi fastidio, vbi os ventriculi nimia redundantia grauatum, fastidii plenitudinem percipit, mordetur, & restagnantem humorum copiam in os vomitione regurgitat, eaque qualitate linguam perfundit. Quod est ab æstuantibus & nauseabundis ægris translatum. In Coac. Præn. (p. 430. 44.)

Γλῶσσαι αὖαι ὑπὸ ἐκκαύσιος λιγνυώδεος, linguæ valdè resiccatæ ex succensa fuligine, velut in febribus ardentibus contingit, sanguine succenso & exassatis humoribus, aph. 13. sect. 5. lib. 6. Epid.

Γλῶσσα οὐκ ἄχροος, lingua non decolor, sed quæ colore tincta est, vt in febribus, vbi ferè circa initia lingua exalbescit, aut postea bilioso colore tingitur. Libr. 7. Epid. (pag. 352. 19.)

Γλῶσσαι δασεῖαι καὶ κατάξηροι, lingua ex resiccatione dēsa & aspera, in phreniticis. Prorrh. 1. (p. 169. 56.)

Γλώσσης τὸ δικρουν, linguæ bisulca aut bifida pars, ac velut bifurculum linguam in duos quasi sinus diuidens. In Coac. Prænot. (pag. 430. 39.) & libro περὶ κρισίμων (p. 388. 15.)

Γλῶσσα κατείχετο, lingua detinebatur, impediebatur, hærebat, neque expediri poterat. lib. 5. Epid. (p. 340. 2.) Indicatur autem instrumentorum voci destinatorum impedimentum, ex nimio humorum affluxu.

Γλῶσσαι καταπεφρυγμέναι, lingua torrefacta, exiccata, arida ex tussi. Libr. 6. Epid. section. 2. aphorism. 16.

Γλῶσσα καυσώδης, lingua æstuans, æstuosa, ardēs & qualis in febre ardente. Libr. 7. Epid. (p. 358. 48.)

Γλῶσσα λευκὴ ἔχουσα ἐκ δεξιοῦ τὸ θερμοῦ πρόσφυσιν, lingua alba dextrā parte habens concretionem adnatam lupino similem, in febre ardente perniciem denotans. libr. 7. Epid. (p. 365. 5.

Γλῶσσα λιγνυώδης lingua fuliginosa exponitur Erotiano apud Hippocratem μέλαινα καὶ τεφρώδης, & Galen. in Exegesi μελαίνουσα, quòd fuligo nigra sit. Ea vtitur dictione Hippoc. ægr. 12. lib. 3. Epid. post st. pest.

Γλῶσσαι ξυγκεκαυμέναι, linguæ exustę, lib. 4. Epid. (p. 328. 31.)

Γλῶσσα περιπλευμονικὴ, lingua qualis pulmonum inflammatione laborantibus, libr. 7. Epid. (p. 355. 48.) & (p. 356. 3. 10. 27.)

Γλῶττα πεφρικυῖα, lingua horrida ex resiccatione, humiditatis inopia densata ac contracta, quam δασεῖαν in Prorrh. & Coac. vocat. In Coac. Præn. (p. 430. 36.)

Γλῶττα ῥηγνυμένη, lingua dehiscens, & quæ ex resiccatione propter magnam incendii exhalationem finditur. Primum enim inhorrescit & resiccatur, deinde exasperatur, postea rimis dehiscit, deinde liuescit ac nigricat. Qui sunt in febribus ardentibus symptomatum gradus, quos exprimit Gal. Com. 1. in Prorrh.

Γλῶσσαι τρομώδεις, lingua tremula instabilem mentem & è sede constantiæ deturbatam significans. Prorrh. 1. (pag. 177. 4.) & Coac. Prænot. (p. 430. 47.) γλῶσσαι etiam τρομώδεις nonnullis erupturæ alui & humescentis significationem præbentes. In Coac. Præn. (p. 430. 45. & p. 444. 49.)

Γλῶσσα ὑποτραυλος ὑπὸ ξηρότητος, lingua præ siccitate aliquantulum balbutiens, & quæ fari non potest. Lib. 7. Epid. (p. 352. 22.) Lib. verò 5. Epid. (p. 341. 40.) διαλέγεσθαι οὐχ οἷός τε ἦν, sermocinari non poterat, dixit.

Γλῶσσα ὑπόχλωρος, lingua ex pallido aut luteo albicans, aut cum albedine flauescens, qualis pulmonum inflammatione laborantibus. Lib. 7. Epid. (p. 353. 43.)

¶ Γνάθος, maxilla, mala, bucca, pars ea dicitur anatomicis, quæ sub mala aut gena est. Gena autem aut mala, pars ea dicitur, quæ leuiter rotunda in facie prominet. Galenus Comment. 2. in lib. de art. (p. 599. 28.) vbi etiam scribit γνάθον τὴν κάτω μῆλον dici inferiorem malam, vt & libr. de Ossibus vsurpat

παρ τὴν ἄνω γνάθον & τὴν κάτω γνάθον, pro maxilla superiore & inferiore. Eaque notione vsurpatur Homero Ὀδυσ. σ. (v. 38.) χαμαὶ δέ κεν πάντας ὀδόντας γναθμῶν ἐξελάσαιμι, humi dentes omnes è malis excuterem. Vbi tamen Galenus γνάθων legit. Verùm γναθμὸς etiam Homero dicitur eadem significatione. Γνάθος etiam sumit Hippocrat. non pro maxilla tota, sed ea maxillæ parte qua latescit & articulatur. lib. de art. (pag. 602. 25.) ἢν δὲ ἀμφότεραι αἱ γνάθοι ἐξαρθρήσωσι, quòd si maxilla vtraque parte luxetur. Γνάθοι pro maxillis & ossibus quibus dentes infiguntur, libr. 5. Epid. (pag. 336. 31.) γνάθοι ἐπάγησαν, maxillæ riguerunt, compactæ sunt, cohæserunt & defixæ sunt, ex conuulsione. Et rursus (pag. 337. 43. & 44.) Et (pag. 341. 25.) γνάθοι συνερειδόμεναι, maxillæ cohærentes & consertæ, & ad collum affixæ, in opisthotono. γνάθων σφακελισμὸς, maxillæ syderatio, ibidem (pag. 342. 46.) & aphorism. 31. libr. 4. περὶ τὰς γνάθους ἀποστάσιες, circa maxillas abscessus. At verò pro malis ac genis sumuntur libr. 5. Epid. (pag. 340. 47.) γνάθοι ἐπήρθησαν, malæ in tumorem sublatæ sunt.

Γνήσιον quod est legitimum ac verum significat, quodque legitimam ac minimè spuriam originem habet. Quamobrem ἱδρῶτες γνήσιοι, sudores legitimi impropriè dicuntur libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 89. 51.) quòd (vt scribit Galen.) τὸ γνήσιον soleat Hippocrat. ac cæteri medici, de morborum genere & forma efferre, cùm morbi præstitutam sibi formam & ideam non excedunt, sed eam exactè seruant, vt ἀκατάστατοι πυρετοὶ dicuntur lib. de rat. vict. in morb. ac. & ἀκατάστατοι νόσοι, libr. 2. Epid. & aphorism. 8. libro 3.

Γνώμη mens dicitur apud Hippocratem quam communiter διάνοιαν, νοῦν, καὶ φρένα, λόγον, & λόγον ἐνδιάθετον nominant, cogitationem, mentem, intellectum & rationem interiorem. Galen. Comment. 1. in lib. κατ᾽ ἰητρεῖον (pag. 664. 38.) Quod ex multorum veterum authoritate etiam confirmat ibidem (pag. 665. 35.) γνώμην à sensibus ex aduerso distinguit Hippocrat. ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρ. (pag. 664. 36.) γνώμη διάνοιαν, mentem siue rationem, intelligentiam, aut ratiocinationem significat aphorism. 6. lib. 2. aut potiùs sensum communem cui doloris sensus communicatur. γνώμης νάρκωσις, mentis torpor, stupor, hebetudo. aphorism. 16. lib. 5. γνώμης ἀτονίαν exponit Galenus mentis imbecillitatem ex dissoluta cerebri substantia. γνώμη ταράσσεται, mens perturbatur aphoris. 5. lib. 6. Epid. sect. 8. γνώμης ἀπτόμενοι πυρετοὶ, febres mentem tentantes, cùm mentis alienatione & delirio, Lib. de fract. (pag. 546. 35.) γνώμη quoque animum aut spiritum indicat. Lib. de fract. (pag. 552. 56.) ἀνάγκη καταδουλοῦται τὴν γνώμην, necessitate hominum spiritus frangitur, aut hominis animum necessitas subigit & in seruitutem redigit, hoc est ad seruilem animi demissionem homines necessitate adiguntur. γνώμη pro animi affectibus & mentis perturbationibus, quę inter causas salubres sanitatis conseruatrices annumerantur. Medici in numero rerum non naturalium reponunt, aph. 43. libr. 6. Epid. sect. 8. γνώμη etiam sententiam significat, vnde γνωμολογίη sententiarum elocutio, cùm quis sententias & oracula loquitur, aut sententiosè. doctrinam vertit Cornarius, Caluus prudentiam. lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p. 15. 33.)

Γνώριμα παιδία, vulgares fœtus & vulgo cogniti dicuntur, hoc est populares, quiq; communi aut maximè vsitato ac familiari partionis tépore contingũt, hoc est, nonimestres. lib. περὶ ἑπταμήνου (p. 45. 38.) ὅτι ἰσχυρότατά ἐστι καὶ πλεῖστον ἀπέχει τῶν γνωρίμων παιδίων τοῦ χρόνου ἐν ᾧ ἑκατοστὰ ἔτι ... τὰς πεντήκοντα ἡμέρας τὰς νοσουμένας, περὶ τὸν μῆνα ὄγδοον. quòd validissimi sunt, plurimumque à vulgarium puerorum tempore absunt, in quo ægrotantes quadraginta diebus malè habent, circa octauum mensem. Agit enim de decimestri fœtu, qui longè superat communes fœtus, hoc est nonimestris & vulgaris fœtus tempus.

¶Γογγρῶναι tumores sunt neruosorũ corporum cum duritie rotundiores, à rotundis in arborum truncis tuberculis aut eminentiis (quas γόγγρους vocát) nominatæ. Quã dictionem vsurpat Hippocr. libr. 6. Epid. aph. 10. sect. 3. vbi scribit Gal. γογγρώνας δὲ τὰς περιφερεστέρας ἐξοχὰς μετὰ σκληρότητος, οἷαίπερ εἰσὶν αἱ γινόμεναι τισὶ τῶν δένδρων ἐπιφύσεις, ἃς καλοῦσι γόγγρους, ὡς καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ φυτῶν ἔγραψε κατὰ λέξιν οὕτως· ἔνια δὲ ἴσχει τοὺς καλουμένους ὑπό τινων γόγγρους, ἢ τὸ ἀνάλογον, οἷον ἐλαία. λέγουσι δ᾽ ἔνιοι καὶ νῦν ἔτι κατὰ Θετταλίαν, ἀκηκοέναι τινῶν γογγρώνας ὀνομαζόντων τὰς τοιαύτας σκληρότητας, ὅταν ἐν τραχήλῳ συστῶσι. Quod est, γογγρώνας verò rotundiores cum duritie eminentias, quales in quibusdam arboribus gignũtur adnascentiæ, quas γόγγρους vocant, vt & Theophrastus lib. 1. de plantis his verbis scripsit: Quędam verò habent à quibusdam vocatos γόγγρους, aut quod proportione respondeat, vt olea. Dicunt autem nonnulli & nunc quoque in Thessalia se audire quibusdam vocari γογγρώνας huiusmodi durities, cùm circa collum constiterint. Quemadmodum etiam Galenus in Exegesi vocum Hippocr. γογγρώνα ad gutturis tantùm tumores aut ramices contraxit, scribens: γογγρώνα βρογχοκήλην, ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πρέμνοις τῶν δένδρων ἐπιγινομένων στρογγύλων ἐξοχῶν, ὡς καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ φυτῶν ὧδε λέγων· ἔνια δὲ ἴσχει τοὺς καλουμένους ὑπό τινων γόγγρους, ἢ τὸ ἀνάλογον, οἷον ἡ ἐλαία. γογγρώνα gutturis ramicem; quem bronchocelen dicunt, à rotundis in arborum truncis enatis eminentiis, velut etiam Theophrastus in primo de plantis his verbis scribit. Quædam verò à quibusdam vocatos gongros habét, aut aliquid proportione respondés, velut olea. Etsi locus ille Gal. mihi non minimùm suspectus est. Nam γογγρῶναι

& βρογχιάλη legendum suspicor, vt legitur lib. 6. Epid. Hunc etenim locum subindicari satis apertum est. γογγρώνη etiam Hesychio exponitur ἀπόστημα ἐν φάρυγγι. At γόγγρον rectum videtur fecisse Galenus si modò vera est recepta Exegeseως lectio.

Γογγύλιον exponitur Galeno in Exeg. στρογγύλον rotundum, & γογγυλίδια, τὰ σμικρὰ σφαιρία, ὥσπερεὶ καταπότια, pilulæ paruæ, velut catapotia. Quod etiam testatur Erotianus qui γογγυλίδια apud Hippocratem exponit τὰ μικρὰ καταπότια, paruas pilulas, additque sic dici ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ σχῆμα ὁμοιότητος, à figuræ similitudine, hoc est à raporum rotunditate aut globulari forma. Etsi quædam exemplaria apud Galenum γογγύλια pro γογγυλίδια habent. Est autem γογγυλὶς rapum, vt apud Hippocratem libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 207. 3.) καὶ γογγυλίδας ἑψήσας ποιέειν, ῥοφανέτω τοῦ χυλοῦ, & raporum probè percoctorum succum sorbeat. Exponitur & γογγυλὶς στρογγύλη quibusdam in codicibus apud Galenum. Hesychius certè γογγύλον non solùm στρογγύλον rotundum, sed & σκληρὸν durum exponit.

Γονὴ genitura & semen dicitur, interdum verò vterus & partes genitales, vt libr. de art. (pag. 618. 48.) Sic enim illic γονὰς explicat Galenus τὰ γεννητικὰ μόρια, partes naturales, in fœminis vterum, in viris vasa seminaria. Et libr. de vteri dissect. (pag. 210. 57.) eundem locum subindicans. γονὴν δὲ λέγει ἤτοι τὰ γεννητικὰ μόρια, ἢ καὶ αὐτὴν τὴν μήτραν. γονὴν autem dicit, aut genitalia membra, aut ipsum etiam vterum. Eademque notione γονὴ repetitur in Mochlico (pag. 505. 36.) Sic libr. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 113. 14.) γονὴ partes genitales significat. Erotiano quoque apud Hippocratem, γονὴ ὅτε μὲν τὸ σπέρμα δηλοῖ, ὅτε δὲ τὴν μήτραν, interdum quidem semen, interdum etiam vterum significat, additque multis in locis apud Hippocratem reperiri. Et Pollux lib. 2. τὴν μήτραν γονὴν ab Hippocrate vocari scribit, vt & Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων. Hesychius etiam γονὴν, γένεσιν, μήτραν, καὶ τὸ σπέρμα exponit. γοναὶ lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 49. 15.) partes naturales & genitales significant. γυναικὶ δυστοκεούσῃ, ἢν τὸ παιδίον ἐν τῇσι γονῇσιν ἔχηται καὶ μὴ εὐπορέως ἐξέλθῃ. Si muliere ægrè pariente fœtus in genitalibus locis hæreat, neque facilè exeat. Locellos dixit Caluus, cùm γονὴ etiam vterum significet. Lib. quoque 2. Epid. (pag. 312. 1.) ὄρχις οἰδήσας ἀπὸ βηχέων ὑπόμνημα κοινωνίης στηθέων, μαζῶν, γονῆς, φωνῆς. Testis intumescens ex tussi, nos consensionis quæ est geniture & voci cum pectore & mammis commonefacit. Vbi tamen submonuimus γονὴν vterum indicare posse, eamque communionem quæ est vtero cum mammis subnotari. Quo etiam pertinent quæ scribuntur libr. περὶ χυμῶν (p. 116. 16.) μαζοί, γονή, ὑστέρη.

Γόνιμος ἡμέρη aut γονίμη, dies impar & criticus sæpe dicitur Hippocrati lib. 2. Epid. sect. 5. (pag. 317. 37.) ἢν πυρετὸς ἔχοντος τὸ περὶ τὸ πρόσωπον ἰσχνά ἢ ἐν ἡμέρῃ γονίμῳ. Si febris apprehenderit, & facies die impari subsidat. Rursusque (v. 39.) ἢν μὴ ἐν τῇ γονίμῃ μεθῇ ὁ πυρετὸς ὑποστροπιάζειν ἀνάγκη. febris, nisi impari die remiserit, recidiuam timere necesse est. Et rursus section. 6. (pag. 318. 5.) σπασμὸν φωνὴ ἐν γονίμῳ λύεται. Conuulsis vox si impari die soluitur. Et (v. 10.) λύεται δὲ ἐν γονίμῃ. solutio autem die impari contingit. Itemque (v. 15.) ἀπόληψις δὲ τοῦ νοσήματος οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ ἐν γονίμῃ ἡμέρῃ. Morbus verò ipse non nisi die impari intercipi poterit, (v. 17.) ὅσα θνήσκει ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ. Quæ pereunt, in diem imparem incidant necesse est. (& v. 20.) θνήσκειν ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ, mors in diem imparem ex necessitate incidit. Eademque notione γόνιμος μὴν καὶ γόνιμον ἔτος, mensis & annus impar dicitur ac criticus, ibidem (v. 16. 17. 18. 19.) vt & ἄγονος ἡμέρη, dies par (v. 16. & 20. ἄγονος μὴν & ἄγονος ἔτος, mensis par & annus par (v. 16. & 19.) Quæ τῷ γονίμῳ ex oppositione respondent. Quem certe Hippocrat. locum exprimit & explicat Erotianus cùm scribit. γονίμη ἡμέρα, ἀντὶ τοῦ περιττή, ἐπειδὴ αἱ περιτταὶ ἡμέραι ὡς ἐπίπαν κρίσιμοι τυγχάνουσι, καὶ γεννητικαί τινος ὠφελίμου, ὅθεν καὶ γόνιμον μῆνα τὸν περιττὸν καλοῦσι. γονίμη ἡμέρα, hoc est, fœcundus aut vitalis dies, pro impari ponitur, quoniam dies impares ferè critici existunt & aliquid commodi gignunt. Vnde & fœcundum mensem aut vitalem, imparem vocant. γονίμη exponitur Hesychio ἡμέρα ἡ περιττὴ καὶ μὴ ἄρτιος, dies impar. Quibus sanè verbis haud dubiè Hippocrat. locum lib. 2. Epid. à nobis expressum subindicat & explanat. γόνιμος eidem etiam dicitur γνήσιος υἱὸς γεγονὼς ὁ οὐκ εἰσποιητός, germanus aut genuinus fœtus, non adoptiuus, quasi genitiuus. Sic enim genitiuum pro natiuo aut genuino dixit Ouid. libr. tert. Metamorph. de Tiresia vate, forma prior rediit, genitiuaque venit imago. γόνιμον παιδίον, vitalem fœtum & puerum significat Hippocrat. libr. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 48. 13.) ὅκοταν οὐ γόνιμον γίνηται τὸ παιδίον. cùm fœtus minimè vitalis futurus nascitur. (Sic enim leg. interpretes.) Rursus (v. 15.) ὁκόταν γονίμου γενομένου τοῦ παιδίου χεὶρ ὑπερέχῃ. cùm vitali fœtu nascente manus prominet. Et (pag. 49. 27.) ἢ προέτεκον οὐ γόνιμα, aut non vitales prius peperit. βιώσιμον τὸ παιδίον ibidem dicitur (v. 12.) καὶ οὐ βιώσιμα (v. 26.) Libr. 1. περὶ διαίτης (pag. 86. 28.) γόνιμα τέκνα ἢ παιδία, vitales fœtus ac maturi dicuntur, quique maturum partionis tempus adepti sunt. ὡσαύτως καὶ γόνιμα γίνεται. eodem modo vitales oriuntur. Et (pag. 87. 32.) γόνιμά τε ἀπάγεται ἐς φάος. vitales in lucem prodeunt, aut ad partum maturi. γόνιμαι ἡλικίαι ætates fœcundæ dicuntur (ibidem pag. 86. 19.) ὁκόσα δὲ τῶν σωμάτων ἀκμάζοντά ἐστι, καὶ ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι τῇσι γονίμῃσι, δύναται τρέφειν καὶ αὔξειν. At corpora vigorem adepta & ætate fœcunda, eas nutrire & augere possunt.

Γόνος idem quod γονὴ, & genituram significat Hippocrat. toto libro περὶ γονῆς; vbi crebræ sunt hæ dictiones, & ἀντὶ τοῦ σπέρματος sumuntur. Etsi quidam ex Aristotele lib. 1. de gener. animal. cap. 18. γονὴν & σπέρμα distinguunt, vt genitura sit causa & principium generationis à perfectis animalibus proueniens. Semen verò ab animalibus imperfectis & plantis. Deinde quòd ἡ γονὴ principium tantum alterum generationis obtinet, & aliquid est imperfectum. At σπέρμα perfectum quid est, ex duobus rerum naturalium principiis constitutum. Autor quoque Definit. Medic. γόνον & σπέρμα eo differre scribit, quòd σπέρμα sit quod in seminariis vasis continetur, quibusdam verò quod iam excretum est. γόνος verò semen nondum concoctum. Etsi idem quoque ex Asclepiadis opinione σπέρμα in iis qui nondum generare possunt inesse dicit. Sed certè constat inanes has esse vocum differentias apud Medicos, tum quòd σπέρμα & γονὴ idem significent Medicis, vt videre est apud eundem Definitionum Med. autorem, ex Platone, Diocle, Praxagora, Democrito: tum quòd etiam ab Hippocr. σπέρμα & γονὴ pro eodem sæpe vsurpantur libr. περὶ γονῆς, vt cùm scribit (pag. 28. v. 45.) καὶ ἔστι ἐν τῷ ἀνδρὶ τὸ θῆλυ σπέρμα καὶ τὸ ἄρσεν, καὶ ἐν τῇ γυναικὶ ὁμοίως. Inest quoque vt in viro ita & in muliere semen virile atque muliebre. Et (v. 47.) ἀνάγκη οὖν ὑπὸ ἰσχυροτέρου σπέρματος γίνεσθαι. Ipsum quoque (marem) à valentiore semine gigni necesse est. Rursusque (v. 48.) ἢν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρμα ἰσχυρότερον ἔλθῃ, ἄρσεν γίνεται τὸ ἐκπτάμενον. Si ab vtroque parente valentissimum semen prodierit, masculus erit partus. Et (v. 49.) ἢν γὰρ πολλῷ πλέον τὸ ἀσθενὲς σπέρμα τοῦ ἰσχυροτέρου, κρατέεται τὸ ἰσχυρὸν, καὶ μιχθὲν τῷ ἀσθενεῖ, ἐς θῆλυ περιελάσθη. Si nanque semen imbecillum maiore multò copia quàm valentius fuerit, quod valens est superatur, & imbecillo mixtum, ad fœminam formandam confertur. Sic (pag. 29. 22.) ἀλλ' ἀμφοτέροισιν ἀνάγκη τῆς ἐστὶ ἐοικέναι τινί. εἴπερ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων τὸ σπέρμα χωρέει ἐς τὸ τέκνον. Certè vtrique aliqua in re similem esse necesse est, si quidem ab vtrisque semen ad eius conformationem confertur. Apud Galenum verò σπέρμα & γονὴν idem significare satis testatur librorum περὶ σπέρματος indicatura, eadem quæ περὶ γονῆς Hippocrati. Γόνος etiam Hippocrati pro pudendo virili sumitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 113. 15.) & γόνος ὁ γυμνὸς; virilis membri glans dicitur. Zuinggerus γόνον γυμνὸν intelligit totum pudendum virile, quòd extra corpus propendeat.

Γονοειδὲς quod est genituræ simile, album, crassum ac viscidum significat, & sæpe ab Hippocrate deiectionibus aut vrinis attribuitur quæ pituitam multam crassam, vitream aut albumineam, magnamque frigidæ & crudæ materie copiam indicant. In Prorrh. (p. 197. 53.) τὸ γονοειδὲς ἐπελθὸν, genituræ quid simile prodiens, quod de vrina aut deiectionibus intelligitur. ἔκκρισιν γονοειδῆ, genituræ similem excretionem exponit Galen. τὸ γονοειδὲς διελθὸν dicitur in Coac. Prænot. (p. 429. 17.) Lib. 6. Epid. sect. 2. aphor. 28. τὸ γονοειδὲς οὖρον ἢ διαχώρημα, vrina aut deiectio genitali semini similis critica dicitur, & quæ sua excretione abdominis dolores aut tumores liberat, qui fiunt ex pituita vitrea, & absque inflammatione contingunt. οὖρον γονοειδὲς, vrina semini genitali similis, hoc est glutinosa, crassa & viscida, lentam multam pituitam vitream aut albumineam deponens, & compactam quandam & crassam materiam vacuans, quæ etiam festucis adhærescebat, in muliere conuulsione mortua, lib. 7. Epid. (p. 357. 16.) οὖρον χαλαζῶδες γονοειδὲς διαχεόμενον, vrina grandinosa genitali semini simile quid effundens. In Coac. Prænot. (p. 442. 27.) οὐρήσιες γονοειδέες, vrinæ genitale semen referentes, opisthotonum soluunt. In Coac. Prenot. (p. 434. 24.) Lib. 2. Epid. (p. 315. 45.) in vrinæ subsidentia τὸ οἷον γονοειδὲς, velut genitali semini quid simile. Sunt & ἐναιωρήματα γονοειδέα Hippocrati sublimamenta genituræ similia in vrina ægr. 1. lib. 1. Epid. & ægr. 3. & 4. lib. 3. Epid. Quæ magnas præseferunt perniciei indicationes, & deliria aut conuulsiones denunciant, vt nostris in lib. Epid. Annotat. ostendimus. τὸ ἐφιστάμενον γονοειδὲς, quod in vrina insidet genitali semini simile. In Prorrh. (p. 213. 56.) & in Coac. Prænot. (pag. 433. 39.) Erotianus apud Hippocratem γονοειδὲς τὸ ὅμοιον γόνῳ, τουτέστι σπέρματι exponit, hoc est genituræ aut semini simile. Quibus verbis locum Prorrhet. paulò antea à nobis adductum adumbrare videtur, vt indubitata fide vitium apud eundem subesse sit manifestum, cùm librum de locis in homine testem citat. Est namque fœdissimus memoriæ lapsus, librariorum vitio attribuendus, cùm ne vlla quidem huius dictionis vel minima ibi fiat mentio. Verùm quòd idem γονοειδὲς pro γονῶδες quibusdam codicibus scriptum testetur, & explicet τὸ πνεῦμα τὸ μετὰ πόνου καὶ τινος συντονίας ἀναπνεόμενον, hoc est spiritum cum dolore & quadam contentione respiratione attractum (etsi ἀναπνεόμενον malim) ea explicatio propiùs quodam modo locum Prorrhetici referre mihi videtur. Idem etiã γονοειδὲς οὖρον, τὸ λευκὸν καὶ παχὺ, vrinam albam & crassam exponit. γονοειδὲς quoque Hesychio γόνῳ εἰκὸς significat, quod genituram refert. γονώδεα deiectiones quæ genituræ similes per aluum demittuntur, significant, in Coac. Prænot. (p. 438. 13.) Quò etiam referri videtur quod scribitur in Prorr. (p. 181. 14.) περὶ κρίσιν τοῖσιν πνεῦμα ἄλις γονῷ εἴκελον διέρχεται. his sub iudicationem creber flatus genitali semini similis, pdit. Deiectiones naq; criticas quæ multam pituitã vitreã genitale semen tum colore tum consistẽtia referentẽ, iudicatione per aluum deponũt, intelligi contendit Galenus. Quod pro-

pius respiciunt exemplaria ferè omnia, quæ πνῶμα ἅλις ξὺν πόνῳ διέρχεται legunt, hoc est, creber flatus cum singulari contensione peruadit. Quod etiam in Coac. Prænot. (p.432.46.) aliter legitur. φλέγμα ἅλες συχνὸν σὺν πόνῳ διέρχεται, pituita crebra & multa cum dolore prodit. Id tamen eandem habet explicationem & ad eâdem notionem refertur.

Γονὺ genu dicitur, nec solùm dearticulatio illa quæ est ossis femoris cum tibia, sed totus ille dearticulationis locus, vt probat Galen. comm.2. in libr. de fract. (pag. 556.5.) γόνυ autem lib.7. Epid. (pag.354.5.) γόνον, hoc est fœtum aut prolem significare videtur, ἔτεκε δὲ γόνυ θῆλυ. prolem verò fœmellam edidit, peperit.

Γουναλγέες ὀροβοφαγέοντες, qui eruo vescebantur genuum dolore conflictati, lib.6. Epid. sect. 4. aph.11.

¶Γρηὺς dicitur crustula rugosa aut pellicula quæ lacti cocto aut iusculis refrigescentibus concreuit. τὸ συναγόμενον καὶ ἐπιπηγνύμενον ἐπ' ἄνω ὅταν γάλα ἕψηται, exponit Hesych. concretum illud quod lacti cocto supernatat. Gal. comm.2. in progn. (p.142.11.) οἷόν τι τοῖς λιπαροῖς ζωμοῖς ψυχομένοις ἐφίσταται τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν γρηῦς. quale pinguioribus iusculis refrigescẽtibus superinsidet, & à multis γρηῦς vocatur. γρῆυς aut γρηῦς & γραῦς dicitur Nicandri Schol. in Alexiph. ὁ ἐπιπολάζων τῷ γάλακτι πεπηγὼς ἀφρός, spuma quæ lacti concreto supernatat, & τὸ ἐπιπολάζον τῷ γάλακτι, ὃ οἱ σικελοὶ σύφαρ καλοῦσιν, quod lacti supernatat, & Siculis σύφαρ vocatur. Item γραῦς, ὁ ἐπὶ τοῦ γάλακτος γινόμενος πάγος, ἐπειδὴ ῥυπδοῦται ὥσπερ ταῖς γραισὶ τὸ σῶμα συμβαίνει ῥυπδοῦσθαι. quod in summo lacte concreuit, quod in morem cutis vetularum corrugatur. γρηῦν aut γρηῦν vocare mihi videtur Hip. lib. περὶ ἀφόρων (p.297.29.) vbi tamẽ fœdissimo lapsu ὑγρὴν exemplaria habẽt omnia. Sic.n. lego, γάλακτος αἰγείου δύο κοτύλας ἀφεψεῖν· εἶτα ψυχθέντος τὴν γρηῦν ἀφελεῖν. lactis caprini heminas duas decoquito, eo deinde refrigerato, quod in summo concreuit & corrugatum est detrahito.

Γριφόμενα Galenus in Exegesi apud Hippocr. ἐπανειλούμενα exponit. Quod doloribus attributum eos qui reuoluuntur indicat. Addit autem ipse παρὰ τὸν γρίφον, τὸ ἁλιευτικὸν δίκτυον, hoc est, à rete piscatorio dici aut sagena, quòd retis in morem implicati sint & inuoluti. Locus enim Prorrh. haud dubiè his verbis adumbratur (pag.202.40.) vbi τὰ ἀλγήματα πρὸς ὑποχόνδριον γριφόμενα dicuntur, dolores circum præcordia inuoluti. Et Galenus γριφόμενα, ἐνειλούμενα hoc est inuolutos, implicatos, aut circum præcordia irretitos explicare videtur, ac sese reuoluentes. Alij verò ἀναγόμενα καὶ συναγόμενα καὶ οἷον συσπώμενα πρὸς ὑποχόνδριον ἀλγήματα intelligunt, dolores qui ad præcordia ducuntur, contrahuntur, aut quasi conuelluntur, quique præcordia petunt aut attingunt, sed sensim quidem & quibusdam interuallis, aut inuolucris etiam & obscuris quibusdã ductibus, ac sinuosis circunflexibus, & implicatis conuolutionibus, in griphorum morem, ad præcordia procedunt & tendunt. Hoc enim mihi innuere videtur Galen. in Prorrhet. cùm παρὰ τὸν γρίφον dictionem deductam esse vult, γρῖπον autem per π, non φ, rete piscatorium & sagenam significare. Ideoque quosdam hanc retis piscatorii trãslationem sequutos, γριπόμενα non γριφόμενα legisse. Alii etiam γρίφον τὸ ἁλιευτικὸν δίκτυον esse dicunt, quam notionem sequitur Galenus in Exegesi, & Scholion quoddam vetus manuscriptum, in membranis Regiis Prorrhetico adscriptum, quod quia hanc dictionem disertè explicat his verbis nostris eum in librum Annotat. adscripsimus. βακχεῖος δέ φησιν συνεγγίζοντα καὶ συνάπτοντα, οὐ νοήσας. ἔστι γὰρ οὐ ψιλῶς συνάπτοντα, ἀλλὰ μετά τινος σκολιότητος. γρίφον γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸ αἰνιγματῶδες καὶ σκολιὸν λέγουσι, καὶ γρίφον τὸ ἁλιευτικὸν δίκτυον, ἀπὸ τῆς κατά τινα πλοκὴν σκολιώσεως. εἰκὸς οὖν καὶ τὸν Ἱπποκράτην τὸ συμπαθὲς τῶν νεύρων, καὶ οἷον συνελκόμενον σπασμωδῶς εἰπεῖν. Bacchius Expositionum libr. 2. γριφόμενα συνεγγίζοντα καὶ συνάπτοντα, hoc est appropinquantes & contingentes dicit. non intelligens. Neque enim nudè contingentes dicuntur, sed cum flexuositate quadam. γρίφον enim antiqui quod obscurum est & inuolutum ac tortuosum dicunt, & rete piscatorium, ex implicata flexuositate. Vero est igitur simile Hippocratem neruorum consensionem & cum conuulsione veluti quandam contractionem dicere. Quas equidem expositiones vt & locum istum mihi exprimere videtur Hesychius cùm γριπώμενα (γριπόμενα potiùs) συνελκόμενα καὶ σπασμωδῶς συμπαθοῦντα, οἱ δὲ ἐγγίζοντα, exponit, vt dolores intelligat qui ad præcordia contrahuntur & cum conuulsione quadam consentiunt, quidam etiam appropinquantes & vicinos. Idem etiam γριφόμενα ἐπανειλούμενα & γραφόμενα exponit, sursum reuolutos ac insculptos, hoc est præcordia lancinantes ac pungentes & in iis conuolutos. Quò etiam spectare videtur Galeni expositio, quum γριφόμενα ἀλγήματα τοῖς δακνομένοις τε καὶ διαγραφομένοις γιγνόμενα, hoc est qui demorsis & perrosis fiunt, dici scribit, idque ex translatione ad ὑμένας γριφομένους, mẽbranas inuolutas, quæ digitis diducuntur, discernuntur aut discriminantur, ac vnguibus vellicantur & laniantur.

Γρυποῦσθαι incuruari, aduncum & inflexum reddi significat, diciturque Hippocr. de vnguibus, quando in purulentis & tabescentibus consumpta & colliquata carnosa parte quæ eos firmabat, ipsi quodammodo incuruantur & contrahuntur, quod est purulentorum indicium. Progn. (p.148.28.) καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν χειρῶν γρυποῦνται, & manuũ vngues incuruantur, adunci fiũt. In Coac. Prçn. (p. 436.24)

436.24.) de purulentis, γρυποῦνται δὲ ὄνυχας, vnguibus incuruantur. Γρύπωσις quæ est incuruatio aut inflexio, vnguium aduncatio dicitur Aureliano cap. 32. libr. 2. Acut. γρυπῶσαι Hesychio significat ξυγκάμπτεσθαι, vt & γρύπτειν & ξρυπαίνειν, quod est inflecti aut incuruari.

Γρυπαλώπηξ cognomen Satyri cuiusdam apud Hippocr. qui ex nimio per somnum seminis profluuio in tabem incidit. lib. 6. Epid. sect. 8. aph. 52. Dioscorides verò voluit esse epithetum quoddam apud Hippocr. & ad nomen adiunctum, vt scribit Gal. in Exeg. in dictione γρυμάρχου. Eo autem significari videbatur is qui lumbis erat incuruis aut dorso inflexo. Ἀλώπεκες enim dicuntur musculi dorsi inferiores ad lumbos siti.

¶Γυμνάσιον exercitatio dicitur & definitur Galeno in genere initio lib. 2. salub. motus esse vehementior, qui respirationem in maiorem, celeriorem & crebriorem immutet. Aliôqui in quibus motibus nulla fit anhelitus mutatio, hos nondum exercitationes vocamus. Sic exercitationum modulū præscribit Hippocr. sudorem guttatim velut ex aquæ ductibus stillantem, lib. 6. Epid. sect. 3. aph. 4. ἐν γυμνασίοισι σημεῖον ὁ ἱδρὼς ὁ ῥέων σταγόσιν, ὡς ἔξεσιν ὥσπερ ἐξ ὀχετῶν. At verò aph. 5. lib. 6. Epid. sect. 1. τὰ γυμνάσια Hippocrati significare scribit Gal. non vehementem exercitationem, qualis est equitatio, in armis dimicatio, lucta aut fossio, verùm eam omnem motionem, quæ pro ætatis, corporis, & habitus ratione suscipitur. νοῆσαι δὲ σε χρὴ νῦν αὐτὸν λέγειν οὐ πάντως τὰ μεγάλα γυμνάσια, οἷον ἱππασίας, ἢ ὁπλομαχίας, ἢ τὸ παλαίειν, ἢ παγκρατιάζειν, ἢ σκάπτειν, ἢ τι τοιοῦτον πράττειν ἕτερον, ἀλλ' ἅπασαν ἁπλῶς κίνησιν, ἥτις ἂν ἱκανὴ διαπονῆσαι τὸ σῶμα κατ' ἀναλογίαν τῆς θ' ἡλικίας, καὶ τῆς ἕξεως, καὶ τῆς ῥώμης τοῦ νεφριτικοῦ. Animaduertere verò te oportet ipsum in præsentia omninò vehementes exercitationes nō dicere, quales sunt equitationes, in armis dimicationes, aut lucta, aut pancratio certare, aut humum fodere, aut id genus aliud facere, sed omnem absolutè motionē, quæ pro ætatis, habitus, & virium calculo renum laborantis ratione, corpus exercere possit.

Γυναικεῖα menstrua & muliebria significant Hippocrati, aut purgationes menstruas ac meses, vt aph. 6. sect. 1. lib. 6. Epid. vbi Gal. γυναικεῖα, τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν dici scribit, hoc est mēstruam purgationem. Idem Com. 3. in Prorrh. (p. 214. 22. & 33. γυναικεῖα, καταμήνια, muliebria, menstrua exponit, vt & καταμήνια dicuntur Hipp. aph. 32. 33. 36. 39. 50. 57. libr. 5. & καθάρσιες, purgationes, aph. 60. & 61. Lib. etiam 6. Epid. aph. 55. & 56. sect. 8. τὰ γυναικεῖα ἀπελήφθη χρόνον πολλόν, menses longo tēpore defecerunt, & τὰ γυναικεῖα καταρρᾶξαι, menstrua deducere aut deturbare, vt & τὰ γυναικεῖα κατὰ φύσιν ἔρχεσθαι secundum naturam procedere. Interdū verò γυναικεῖα partus purgationem indicat, vt scribit Gal. com. ad aph. 28. lib. 5. γυναικείων εἴρηκε τῶν ὑπαγομένων δηλονότι διὰ μήτρας τῆς γυναιξὶ, κατά τε τὰς ἐμμήνους καθάρσεις, καὶ μετὰ τοὺς τόκους. Muliebria dixit ea quæ mulieribus per vterum vacuantur, in menstruis purgationibus & à partu. In Coac. Prænot. (p. 440. 24.) ἐν γυναικείοισι τὰ πρὸ τῶν τόκων ἰόντα ὑδατώδεα, κακόν. In muliebribus purgamentis, quæ ante partus aquosa prodeunt, malum denunciant. Vbi γυναικεῖα partus purgamenta apertè significant, cùm de prægnantibus agat, vt & ibidem (v. 30. & 36. (tam pro menstruis quàm pro partus purgamentis sumi possunt. At verò (p. 441. 20.) disertè partus purgamenta denotant. ἀτὰρ καὶ πλῆθος γυναικείων περισημαίνοισιν. Verumetiam purgamētorum muliebrium abundantiam denunciant. Quam quoque notionem γυναικείων indicatura & verò tota tractatio frequenter amplectitur. Γυναικεῖα κατῆλθε πρῶτον, menses aut menstruæ purgationes primùm descenderunt, ægr. 7. & 12. lib. 3. post st. pest. Γυναικείων πόνοι locorum muliebrium dolores significant ægr. 4. lib. 1. Epid. Γυναικοῦσθαι est ad muliebrem naturam reduci & redire, hoc est, effœminari, aph. 56. lib. 6. Epid. sect. 8. cui videtur ἀνδροῦσθαι ex aduerso respondere aph. 55. in virum euadere, aut virile corpus assumere.

Γυῖον totum corpus significat Hippocr. & τὸ σῶμα ὅλον exponit Gal. apud eundem com. in aph. 26. sect. 4. lib. 6. Epid. Sicque sumi videtur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 194. 6.) τό τε γυῖον λεπτύνεται πλὴν τῶν σκελέων, totum corpus extenuatur exceptis cruribus. Rursus ibidem (p. 204. 2.) ἡ δὲ χροιὴ τοῦ γυίου μολιβδώδης, corporis totius color plumbeus. Et (v. 30.) τό, τε γυῖον ξυμπίπτει ταχέως, totumque corpus celeriter concidit. Etsi illic sine ι scribitur γυῖον & γύον vt aliàs frequenter apud veteres. γυῖα membra dicuntur maiora, τὰ κῶλα, manus & pedes, τὰ μέλη, χεῖρές τε καὶ πόδες, καὶ τὰ λοιπὰ, exponuntur Hesychio. At Erotianus apud Hippocr. Bacchium sugillat γυῖον, τὸ σῶμα ἢ μέλος explicantem, quòd propriè de musculis dicatur, hoc est de torosa aut pulposa corporis aut membrorum carne. Eaq; notione γυῖον εὖ ἔχειν, de pleniore & carnosiore membri habitudine dicitur, vt libr. de art. (p. 586. 48.) τοῖσι μὲν γὰρ εὖ ἔχουσι τὸ γυῖον καὶ σεσαρκωμένοισιν ἐκπίπτει τε ἧσσον, ἐμπίπτει τε χαλεπώτερον. Iis enim qui bene sunt habitis membris & carnosis, & articulus minùs elabitur, & ægriùs reconditur. Istumque Hippocr. locum disertè sua explicatione expressisse Erotianum arbitror, vt nostris in eum libr. Annot. indicauimus. γυῖα Homero membra significant, apud quem creberrima est phrasis λῦσε δὲ γυῖα, membra soluit de eo qui interfecit, vt Il. η. (v. 12.) de Hectore Eioneum interficiente, & (v. 6.) καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται, sub labore autem membra soluta sunt. Et (v. 16.) λῦντο δὲ γυῖα, soluta sunt membra, de mortuo Iphinoo. Hippocr. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 203. 42.) τὰ δὲ γυῖα λεπτύνεται, membra autem extenuantur.

Γυιοῦν est vires frangere & eneruare, aut debilitare Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.80.28.) de oxymelite, ἐπὶ δὲ ἄλλως γυιοῖ καὶ ἀκρωτήρια ψύχει. Præterea & præcipuè vires frangit & extrema refrigerat. Καταγυιοῦν etiam extremè debilitare significat & ad summam imbecillitatem agere, libr. de rat. vict. in morb. ac. (p.77.10.) καταγνῶσαι δὲ μελίκρητον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς καταγυιοῖ τοὺς πίνοντας. Damnata verò est ab hominib. mulsa, quòd ea epota ad extremam imbecillitatem deducat. καταγυιοῖ εἰς ἔσχατον ἀχρηστίας ἢ ἀσθενείας ἄγει, exponit Gal. in Exeg. ad extremam inutilitatem aut imbecillitatẽ deducit, illum locum exprimens. καταγυιοῦν dicuntur quæ vires euertunt, vt sanguinis eruptio, deiectio multa, sudor immodicus, & per accidens cibi abstinẽtia, vt scribit Gal. in Comment. Γυιῶσαι etiam vires frangere, debilitare ac eneruare indicat, vt lib. περὶ χυμῶν (p. 115.31. ὅκου δὲ δεῖ γυιῶσαι ἢ λειποθυμῆσαι, ἕως ἂν τοῦτο ποιήσῃς. Vbi verò virium debilitatem aut animi defectionem inducere oportet, quandiu hoc feceris. Quibus verbis monet Hippocr. videndum medico quandiu ad animi defectionem vsque ducere expediat, quod dixit aph.23.lib.1. καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν. In vulgatis tamen exemplaribus, γνῶσαι pro γυιῶσαι vitiosè scribitur, vt & λιποθυμῆσαι. γυιῶσαι verò in membranis manu scriptis Regiis ex Scholio quodam exponitur βλάψαι, χαλῶσαι. Quam explicationẽ illic videtur secutus Caluus. Est & γυιοῦσθαι propriè membris esse fractis, debilitari, & viribus esse exolutis, vt lib.4. Epid. (p.332.28.) καὶ μὴ παρὰ λόγον γυιῶται etsi non præter rationem vires frangantur. Sic γεγυιωμένοι qui viribus sunt fractis & exolutis dicuntur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.85.40.) οὔτε τοὺς γεγυιωμένους χρὴ λούειν, neque eos qui viribus sunt exolutis lauare oportet. Vbi Galenus τοὺς γεγυιωμένους τοὺς καταλελυμένους τὴν δύναμιν, eos quibus vires languent & exolutæ sunt exponit. Γυιῶ quoque claudum reddo & eneruo indicat, vt Il.θ. (v.402.) γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππους, hoc est, χωλώσω, & claudos reddam sub curribus veloces equos & (v.416.) γυιώσειν μὲν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππους. Vnde ἀπογυιόω, eneruo & debilito. Il. ζ. (v.265.) μή μ᾽ ἀπογυιώσῃς, ne me debilites. Hinc γυιὸς claudum & membris mutilatum significat, & ἀμφιγυήεις ἥφαιστος Il. α. in fine dicitur, quòd vtroque crure γυιὸς sit, hoc est claudus. Et γυιοῦσθαι decurtari, breuius reddi membrum significat, vt de femore, pede & tibia effertur lib. de art. (p.628.50.) quæ luxato femore, in iis qui nondum ad perfectum incrementum deuenerunt, decurtantur & breuiora fiunt. ὅσοισι μὲν οὖν μήπω τελειουμένοισιν ἐς αὔξησιν, ἐκπεσὸν μὴ ἐμπέσῃ, γυιοῦται ὁ μηρὸς, καὶ ἡ κνήμη, καὶ ὁ πούς. At cùm iis qui nondum ad integrum incrementum peruenere, elapsus articulus non est reuersus, decurtatur eis femur, tibia & pes. Vbi γυιοῦται, ἔλαττον γίγνεται ὅλον τὸ σκέλος, totum crus minus & breuius efficitur, exponit Gal. Et idem Hippocr. βραχύτερον καὶ λεπτότερον γίνεται, dicit, hoc est breuius & tenuius euadit, vt omnium partium quæ in crure sunt diminutionem ostendat. Nam τὸ γυιοῦσθαι τὸ σκέλος de omnibus cruris partibus diminutis dicitur, vt illic scribit Gal. Rursus eodem lib. (p.630.20.) γυιοῦνται γὰρ μᾶλλον, οἷσιν ἂν ἐς τὸ ἔξω ἐξαρθρήσῃ. Decurtantur enim magis quibus exteriorem in partem luxatio contingit.

Γωνιώσις non malè dicitur Archigeni, flexus quidam in pulsu decurtato, quem in alto repræsentat, non autem circuli figuram. fit huiusmodi pulsus ob imbecillitatem facultatis, quæ attollere onus nequeat, vt rectè scribit Gorrh. ex Gal. libr. 2. de Præsag. ex pulf. (p.137.24.)

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Δ.

Δαΐδες Galeno exponũtur in Exeg. apud Hippocratem μεγάλαι λαμπάδες, magnæ faces. Sed & per abusionem dici annotatur alliorum capita, quæ ex multis spicis componantur, instar lampadum & facularum quæ ex stuppa & papyro colligatæ sunt & compactæ, παρὰ τὸ συνδεδέσθαι. At Erotianus apud Hippocr. δέτιδα legit & τὴν λαμπάδα exponit παρὰ τὸ δεσμεύεσθαι. Vt mihi verior esse scriptura videatur, quæ δαΐδα μικρὰν λαμπάδα apud Galenũ in Exeg. legit, cùm δαΐδες diminutiuum sit, & ad Erotiani lectionem propius accedat. Δαΐδες λαμπάδες, λύχνοι, exponuntur Hesychio, faces ardentes, παρὰ τὸ δαίειν, quod est incendere. δέται quoque λαμπάδες, καὶ αἱ πέδαι, καὶ τὰ δράγματα, faces, pedicæ, & manipuli. Suntque δέται δεσμοὶ δᾳδῶν τισὶ λαμπάδες, faces in fasciculum colligatæ, παρὰ τὸ συνδεῖν. Vnde & δέτις originem sumpsit.

Δαῒς δαΐδος & per contractionem δᾴς δᾳδὸς, tædam etiam significat Hippocrati & tædariam materiam. Libr. 1. περὶ γυναικείων (p.257.33.) in fœtus eiectione δᾷδα πιεῖν ἐν οἴνῳ cum vino dulci coctam propinat Hippocr. Rursus ibidem (p.233.28.) in mensium retentione Crethmon ἐν οἴνῳ τῷ ἀπὸ δᾳδὸς, in vino tædaceo

tædaceo & in quo tæda cocta sit, propinat. Et iterum (p.243.47.) in purgamentorum partus retentione τὸ ἀπὸ τῆς δαιδὸς, potionem quæ ex tæda conficitur ieiunæ quo ad purgatio procedat continenter exhibet. Sic lib. 2. περὶ γυναικ. (p.274.25.) τῷ ξὺν τῷ δαϊδίῳ φάρμακῳ, medicamentum quod ex tædula paratur, lotæ & ieiunæ offert. Lib. quoque περὶ ἀφόρων (p.292.33.) δαῖδα πιοτάτην, hoc est, tædam pinguissimam in tenuia frusta concisam & vino albo quàm suauissimo incoctam propinat. Rursusque ibidem (p.295.11.) tædæ ramenta vino albo macerata potu exhibet. Et (p.296.45.) eandem aqua maceratam cyathi mẽsura propinat, vt trium cyathorum mensura vino albo incoctam & tenuissimè contusam (p.297.21.) Sunt & δαΐδια Hippocrati tædulæ oblongæ, teretes & læuigatæ, in pessulorum formam efficta, quæ in vterum immittuntur, vt eius occlusum osculum aperiatur. Quem in vsum etiam fistulas plumbeas adhibet Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p.237.40.) ἀναστομῶσαι τοῖσι δαϊδίοισι καὶ τοῖσι μολιβδίοισι, tædulis & plumbeis fistulis aperito. Et rursus (v.45.) ἐξορθοῦν τοῖσι δαϊδίοισι καὶ τῷ μολιβδίῳ, tædulis & fistula plumbea dirigito. Item lib. 2. περὶ γυναικ. (p.271.18.) ἐξιθύνειν τοῖσι δαϊδίοισι τε καὶ τῷ μολιβδίῳ, tædulis & fistula plumbea vteri osculum dirigere. Rursusque (p.273.35.) τοῖσι δαϊδίοισι καὶ τοῖσι μολιβδίοισι χρέω, tædulis & fistulis plumbeis vtitor. Et (v.44.) μετὰ δὲ τοῦτο τοῖσι δαϊδίοισι καὶ μολιβδίοισι χρῆσθαι, post hæc tædulis & fistulis vtitor.

Δάκρυα lachrymæ dicuntur, humores ex oculis distillantes, quarũ generatio interdum morbosarum affectionum modum sequitur, vt in oculis phlegmone laborantibus: interdum verò à natura redundantem excernente humorem procurantur, aut eum qui deficit in glandulosis oculorum corporibus generante. Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p.508.31.) Δάκρυα ἀκούσια lachrymæ inuoluntariæ dicuntur, & quæ inuitis effluunt, ex magno vaporum & humorum in cerebrum impetu, in febribus acutis aut ardentibus, vnde hæmorrhagiam etiam prædicunt, vt scribitur lib. 1. Epid. (p.373.35.) οἷσιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσι μᾶλλον καυσώδεσιν, ἀκούσια δάκρυα παραρρεῖ, τούτοισιν ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγίην προσδέχεσθαι. Quibus inuitis per febres atque adeo ardentes, lachrymæ effluunt, in iis sanguinis ex naribus profluuium expectandum est. Et quæ illic ἀκούσια δάκρυα, lib. 4. Epid. (p.333.46.) ἀκουσίως παραρρέοντα, inuitis effluentes dicuntur, & in Progn. (p.124.24.) ἀπροαιρέτως δακρύοντες ὀφθαλμοὶ, oculi inuiti aut nolentes illachrymantes. Quibus opponuntur κατὰ προαίρεσιν δακρύοντες, sponte illachrymantes, aph. 52. lib. 4. Lib. 6. Epid. sect. 1. aph. 16. δάκρυον ἐν τοῖσιν ὀξέσι τῶν φλαύρως ἐχόντων, ἑκόντων μὲν χρηστὸν, ἀκόντων δὲ παραρρέον, κακόν. In morbis præcipitibus vbi malè habent ægri, vltrò quidẽ profluens lachryma, bono est, inuitis verò malum denunciat. Eiusdem quoque lib. sect. 8. aph. 23. δάκρυα ἑκόντι, ἄκοντι, lachrymas considerari iubet, num volenti aut inuito effluant. Et Galenus libr. 1. de Cur. rat. ad Glauconem, inter hæmorrhagiæ signa reponit oculos εἰ δακρύοιεν ἄκοντες, si inuitis illachryment.

Δακρυῶδες ἕλκος, vlcus lachrymosum dicitur, ex quo fluit tenuis & incocta sanies ob inflammationem, lib. de fract. (p.561.17.) Sic enim dici vult Gal. per translationem, cùm tenuis & incocta sanies effluit, non secus ac in oculis inflammatione tentatis lachryma. Eundem verò locum exprimens Erotianus, δακρυῶδες ἕλκος, τὸ διυγρον καὶ ἰχωρόρροον, hoc est, humidum & sanie diffluens, explicat.

Δακτύλιος exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocratem κύκλος, τροχίσκος, orbiculus, pastillus, citato in testimonium libro περὶ ἀφόρων. Verùm aut falsa est indicatura, aut id quod scribitur eodem lib. (p.296.11.) adumbratur ὥστε δακτύλῳ ὀμμάξαι, vbi Galenus δακτύλιον ὀμμάξαι legisse videtur, hoc est, vt orbiculum aut pastillum fingas aut efformes. Etsi in dictione ὀμμάξαι, δακτύλῳ ὀμμάξαι legit, verùm ὡς τὸ κυκλίσκον ἀναπλάσαι exponit, vt forte δακτύλιον etiam illic legendum sit. Etsi δακτύλῳ ὀμμάξαι recte ferri possit, vt indicentur medicamenta arida melle instillato ita terenda, vt digito glandem efformare possis. Verùm δακτύλιον malim, quomodo legitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.230.46.) καὶ μὴ ὑγρὸν πάνυ ποίει, ἀλλ' ὡς ὀμμάσαι δακτύλιον, nec valde liquidum facito, sed ita vt pastillum efformare queas. Sic enim leg. censeo, cùm passim δακτύλιον legatur, & δακτύλῳ leg. videantur interpretes. Sic ergo in Exegesi δακτύλιον, κύκλον & τροχίσκον legendum videbitur, vt his locis respondeat.

Δάκτυλοι etiam dicuntur palmæ fructus, qui & φοινικοβάλανοι & φοίνικες Græcis vocantur, vt scribit Gal. lib. 2. de aliment. fac. (p.327.) Ideoq; non temere δακτύλους apud Hippocr. reperias, sed φοίνικας persæpe, ἀντὶ τῶν φοινίκων βαλάνων, pro palmæ fructu. Quodque legitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p.243.45.) τοῖσι δακτύλοισι καὶ ὄψοισι θαλασσίοισι μᾶλλον ἢ κρέασι χρῆσθαι (dactylis & marinis obsoniis potiùs quàm carnibus vtatur) ad marinos cibos magis quàm ad palmæ fructus referendum videtur, cùm siccantem victus rationem respiciat. Sunt enim è concharum genere dactyli, ab humanorum vnguium similitudine appellati & cibis appositi, Plinio cap. 61. lib. 9. Iidem vngues dicuntur, Græcis onyches, cap. 33. lib. 9. & Solenes Athenæo & Pl. & Donaces lib. 32. Verùm cùm multi sint succi, malique & viscosi, vt tradit Athenæus, ac durioris carnis, videtur mihi Hippocr. locus suspectus, tum quòd interpretes pro δακτύλοισι ἀλίοισι legant.

Δασὺ dicitur quod densum est, spissum, confertum & asperum. δασεῖαι γλῶσσαι καὶ κατάξηροι in Prorrhet. (p.169.157.) & Coac. Prænot. (p.430.47.) dicuntur, linguæ ex resiccatione densatæ, contractæ & exasperatæ,

quales in phreniticis ex immodica ſiccitate cernuntur, ſaliuatione omni & humore cognato à calido abſumpto. Galenus τραχείας quàm δασείας dici mauult. Additque quoſdam δασείας γλώττας vocare, τὰς ποιητικὰς τῆς δασείας φωνῆς, quæ denſam aut aſperam vocem faciant, hoc eſt, raucedinoſam. Poteſt & δασεῖα γλῶττα intelligi, quæ πέφρικε in Coac. (p.430.36.) dicitur, & quæ etiam in febris ardentis incendio πέφρικε, σκληρύνεται, καὶ ξηραίνεται, καὶ παχύνεται, vt ſcribitur lib. 3. de Morb. (p. 159. 32.) hoc eſt, ex reſiccatione inhorreſcit ac contrahitur, denſatur & exaſperatur. Etſi Galenus δασείας γλώττας de mediocri exaſperatione & reſiccatione dici contendit.

Δασέα οὖρα & διεδασυμένα, ſunt vrinæ denſæ, ſpiſſæ, confertæ ac conſitæ, quæq; exaſperatam aut denſam habent ſuperficiem, ex Prorrh. (p.200.28.) & Coac. Prænot. (p.429.3.) Hæc verò dictio inter obſcuras & ab authore ex induſtria affectatas annumeratur à Galeno, & quæ nullam exactam explicationem nactæ ſint, quales ſunt plurimæ in Prorrh. atque aliis minimè germanis Hippocr. libris. Eam autem variè ex Interpretum mente ſic explicat Galen. τινὲς ἀνώμαλον ἔχειν, φασὶ, τὴν ἐπιφάνειαν, τὰ δασέα τῶν οὔρων, ἐξοχαῖς βραχείαις τε καὶ λευκαῖς, οἷον ὑπὸ θριξὶ τετραχυσμένα. καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν ἀφρώδη φασὶν εἶναι τὰ τοιαῦτα τῶν οὔρων, ἀφρὸν λεπτὸν ἐπιπολῆς ἀνωμάλως διεσπαρμένον ἔχοντα. τινὲς δὲ, παχέα μὲν αὐτὰ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἔχοντα σκληρότητα, πάνυ λεπτὴν ὡς ψάμμον. Nonnulli denſas vrinas eſſe aiunt, inæqualem obtinentes ſuperficiem, & extuberantibus quibuſdam eminentiis, tum paruis, tum albis, veluti capillis exaſperatas. Eorum etiam nonnulli eiuſmodi vrinas ſpumoſas eſſe dicunt, tenuem ſpumam in ſuperficie inæqualiter diſperſam habentes. Quidam verò craſſas eas quidem, quandam in ſuperficie duritiem arenæ inſtar valde tenuẽ obtinentes. In Coac. Prænot. (p.442.42.) δασυνόμενον οὖρον ponitur, vrina quæ denſa euadit & ſpiſſa aut craſſa, quæq; valde tenui ex aduerſo reſpondet, ac inter returbatas accenſetur. Ideoque ſuccorum concoctionem naturam aggredi teſtatur, ac futurum ſudorem denunciat. Sic lib. 7. Epid. (p. 366.38.) πάνυ δασέα οὖρα καὶ ἀνεστραμμένα, vrinæ valde denſæ ac commutatæ ſimul iunguntur, & vehementem capitis dolorem ac conuulſionem portendunt. Ἀνεπτεραμμένα tamen leg. interpretes, cùm ἀναπεπραμμένα habeant omnia exemplaria, & ἀνεστραμμένα leg. ſit, vt ibi admonuimus. In Coac. quoque Prænot. (p.443.10.) οὖρον δάσος ἔχον διασπώμενον, vrina denſitatem habens diuulſam, morbi reuerſionem ac recidiuam minatur.

Δασεῖα ἀναπνοὴ reſpiratio denſa dicitur Galeno Com. 3. in lib. de art. (p. 625. 5.) quæ cum ſono trahitur vbi reſpirationis conceptacula, loci anguſtia, aut nimia humoris redundantia, aut etiam vtroque caſu comprimuntur, velut in iis contingit qui pulmonis tuberculis duris, diuturnis & incoctis laborant, quos κερχνώδεις ἀπὸ τοῦ κέρχειν, dici vult Gal. etſi κεγχώδεις & κέγχειν vitioſè omnibus in exemplaribus legitur.

Δασεῖς capillati dicuntur & quibus capillitium aut pilus adeſt, aph. 34. lib. 6. & φαλακροῖς, caluis aut glabris opponuntur, vt & δασύνεσθαι, quod eſt piloſum & hirſutum fieri, τῷ λείῳ & φαλακρῷ, caluo & glabro, Ariſtoteli cap. 11. lib. 3. de hiſt. animal. & δασὺ τὸ γένειον & αἱ σιαγόνες δασεῖαι, mentum piloſum & hirſutæ malæ dicuntur.

Δασέα βλέφαρα, palpebras denſas exponit Gal. τὰ τραχύτητα ἔχοντα ἤτοι μετρίως, aſperitatem quãdam mediocrem habentes, Comment. 1. in Prorrh. (p. 170. 24.)

Δαύκος ἐρυθρὸς rubia dicitur interpreti apud Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 117. 12.) Erotianus ſcribit δαῦκον exiſtimare quoſdam eſſe τὴν δάφνην, laurum, ſed falsò, cùm ſit herbæ ſpecies.

¶ Δειδίξομαι aut διδίξομαι & διδίσκομαι, metuo, timeo. Qua dictione vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 6.) ἢ διδίσκηται, aut metuat, timeat. Heſychius διδίσκεται φοβεῖται exponit, pro quo tamen malè φοβεῖ ſcribitur, cùm διδίξασθαι φοβῆσαι explicet, vt & δεδίσσεσθαι ἐκλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι, φεύγειν.

Δειλοὶ timidi dicuntur & ignaui, δειλοὺς apud Hip. dici exponit Gal. ὡς πᾶν ἔργον μισεῖν, ὥσεὶ καὶ φοβουμένους τῶν ἔργων ἅπτεσθαι, velut omnẽ opus peroſos & aggredi veritos, ob imbecillitatem. Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 59. 2.)

Δείματα, terrores, metus aut terriculamenta quę virginibus ex ſpectris quibuſdam incutiuntur, Lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 8.) δεῖμα φόβον, φόβητρον exponit Heſychius. Erotianus quoque δεῖμα φόβον exponit, additq; vocem eſſe Atticã, indeq; δειμώδεας, φοβερὰ, apud Hip. exponit.

Δείνωσις exaggeratio & amplificatio dicitur, idemque quod δεινολογία. Ac propriè oratio quæ rebus indignis aut inuidioſis vim addit, (vt ait Fabius) eiuſque præcipua vis eſt in exaggeranda indignitate. Hinc δείνωσις amplificationem, diſtenſionem, in maius auctionem ſignificat Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 43.) ὄφρυος δεινώσιες μετέχουσι, ſupercilia amplificata & diſtenta, velut exaggerata & in maius aucta, hoc eſt, conuulſione contracta, aut reſoluta, bile furſum collecta. Δεινὸς ἰδεῖν πυρετὸς febris aſpectu horrenda, grauis aut terribilis dicitur aph. 17. ſect. 1. lib. 6. Epid. vt δεινὰ, χαλεπὰ, πληκτικὰ, φοβερὰ exponit Heſychius. Quòd verò apud Erot. δεινοὶ αὐτὴν ſcribit, id vitioſum eſſe ſcripſimus, in dictione αὐήνης οἴνος.

Δεῖπνον cœnam ſignificat vt ſcribit Plutarch. ſymp. 8. verùm pro omni cibo ſumitur, vt Prorrhet. 2. (p. 416. 28.) πυρετὸν δὲ μὴ λαμβάνειν, ὥστε τῶν δείπνων μὴ κωλύεσθαι, μηδὲ διψῆν. Quod eſt Celſo interprete cap. 8. lib. 2. Longè optimum eſt febrem non eſſe, ſecundum eſt, tantulam eſſe, vt neque cibum impediat, neque crebram ſitim faciat. Hic tamen etiam cœnam ſignificare poteſt, quæ

quæ suppuratis ferè esse grauis solet. δεῖπνον quoque Homero τροφὴν & omnem cibum denotat, vt equorum gramē & fœnum Il. β. (v.383.) εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν, bene aliquis equos veloces pascat.

Δειρὴ ceruicem & collum significat Hippocrati, vt libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 2.) καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν δειρὴν πόνοι, & locum circa collum. Et δειρὴν τράχηλον, αὐχένα exponit Hesychius hoc ferè expresso loco. Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p.281.47.) καὶ λεπτύνεται τὰς κλεῖδας, καὶ τὴν δειρὴν, & extenuatur ad clauiculas & collum.

Δελφὺς vterus est Hippocrati. Sic enim Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων scribit Hippocrati ὑστέραν καὶ μήτραν δελφὺν dici. Libr. περὶ ἀφόρων (p. 294. 9.) καὶ τὸ φῦμα τὸ ἐν τῇ δελφύϊ καθιστάναι, & tuberculum vteri sedare. Vbi tamen δελφῇ pro δελφύϊ vitiosè scribitur. δελφύϊ nanque τῇ μήτρᾳ exponit Erotianus, illum sine dubio locum exprimens. δελφὺς autem dicitur ἡ μήτρα ἡ ἀδελφὰ ποιοῦσα τὰ κυήματα, quòd germanos procreet fœtus. ἀδελφοὶ enim dicuntur germani fratres & vterini.

Δεξιοῦσθαι est homines comiter excipere ac veluti manu prehensos deducere. Lib. 7. Epid. (p. 354. 39.) φιλοφρονέστερον τοῦ καιροῦ προσηγόρευε καὶ ἐδεξιοῦτο, maiore cum comitate quàm occasio ferret homines alloquebatur & excipiebat.

Δέρις idem quod δέρμα significat, corium aut alutam, lib. de art. (p. 604. 9.) εὐμενέστερον γὰρ κόλλῃ προσκολλῆσαι τὴν δέριν ἄκρον πρὸς τὸ ἀποκεκαυλισμένον τῆς γνάθου. Promptius enim extrema corii pars ad maxillam quà transuersa fracta est, glutino agglutinatur. At δέρις τράχηλος Hesychio, & δέρμα Varino exponitur, δέρρις verò δέρμα etiam Hesychio.

Δέρτρον pro omento, quod epiploon dicitur, aut abdomine & peritonæo sumi videtur apud Hippocr. lib. 5. Epid. (p. 338. 11. & 13.) ἀνατμηθέντι τὸ δέρμα ὀπὴ ἐφάνη ἐς τὸ δέρτρον ἐπὶ θάτερα ἀφιγμένη. Secta cute in omento foramen vtrinque penetrans apparuit. Et, καὶ ἐν τῷ σώματι ἐνῆν σηπεδὼν ξηρὴ τοῦ δέρτρου πολλή. & quæ in corpore inerat multa omenti putredo sicca. Sic antiquis omnibus δέρτρον aut epiploon aut abdomen significat. Hesychio exponitur δέρμα, ὑμὴν, λαπάρα, ἦτρον, ὑπογάστριον, additque, ἄμεινον δὲ τὸ περιτόναιον ἀκούειν, ἢ ὑμένα ἐπίπλου. Cuius opinionem secutus Caluus, omentum & aqualiculum pro peritonæo posuit. Nos tamen illic omentum accepimus, tùm quod facilè computrescat, & vtrinque perforatum fuisse dixerit Hippocrates, tum quòd hanc in notionem ab antiquis vt plurimùm vox hæc vsurpata fuerit. Etsi etiam peritonæo accommodari posse non diffitemur, quod toti inferiori ventri circuntenditur velut tympanum, quod etiam δέρτρον dicitur. Homeri Scholiastes ὀδυσσ. λ. δέρτρον significare scribit, ἤτοι τὴν ὑπὸ τὴν σάρκα πιμελὴν, ἢ τὸν ὑποκείμενον τῷ ἥπατι ὑμένα, aut suppositam carni pinguedinem, aut subtensam hepati membranam. Quosdam etiam τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἦτρον sumere scribit, & aliàs τὴν δορὰν, hoc est, cutem significare. Aristarchus δέρτρον τὸ δέρμα καὶ πᾶσαν τὴν χολάδα τὴν περὶ τὸ ἧπαρ sumpsit. Sed Varinus apud Hom. τὸ ῥάμφος significare mauult, & duriorem illam rostri partem, quà aues cibum capiunt. Idem quoque Hippocrati δέρτρον τὸ ἔντερον τὸ λεπτὸν, tenue intestinum, ex Pselli opinione, significare vult. Cuius opinionem apud Hippocr. secutus videtur Cornarius.

Δεσμὸς in articulis vinculum dicitur, cùm articulus flecti aut intendi nequit post luxationes, quod contingit vbi ex inflammatione aliquæ affectionum in tendonibus & ligamentis reliquiæ supersunt, & articulus difficilem habet motionem, ita vt vinctus esse videatur. Ligamenta enim duritiem quandam contrahunt, neque ad musculos articulum mouentes sequi possunt, sed contra nituntur. Lib. de fract. (574. 44.) φλεγμονὴ δὲ οὐ μεγάλη προσγίνεται, οὐδὲ δεσμὸς τοῦ ἄρθρου. Neq; verò magna inflammatio, neq; articuli vinculum contingit.

Δεψῆσαι, μαλάξαι emollire exponit Gal. Com. 2. in lib. de art. (p. 601. 25.) ex Homero ὀδυσσ. μ (v. 48.) κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, ceram mellitam subigens, aut emolliens, de Vlysse sociorum aures cera obturante ad Sirenum cantus. Est autem δεψῆσαι subigere, emollire coriariorum more, qui coria subigunt & macerant. Vnde εὐδεψητότατα δέρματα coria optimè emollita aut subacta coriariorum more dicuntur, lib. de art. (p. 601. 19.) ὥσπερ γὰρ τὰ δέρματα τὰ εὐδεψητότατα πλείστην ἐπίδοσιν ἔχει. non secus ac pelles optimè subactæ plurimam extensionem admittunt. Vbi Galenus εὐδεψητότατα τὰ κάλλιστα μεμαλαγμένα exponit. δεψήσας, μαλάξας exponit Hesychius, ad Homericum locum respiciens, Sudas ἀπαλύνας.

¶ Δηγμὸς morsum significat, & oris ventriculi ab humorum acrimonia & malignitate morsum indicat Coac. Prænot. (p. 444. 36.) καὶ τρομώδεα σὺν δηγμῷ μετὰ κεφαλαλγίης τὰ μέλανα διαχωρήματα. Tremulæ etiam affectiones cum morsu ac capitis dolore, nigras deiectiones prædicunt.

Δῆθεν, δήπουθεν apud Hippocr. exponit Erotianus, profectò, nimirum, vtique, videlicet.

Δήκοκτα decocta dicitur aqua quæ semel cocta aut calefacta, niue refrigerata exhibebatur suauiter pellendæ sitis causa, cuius meminit Gal. lib. 7. meth. med. (p. 108. 16.) ἐθεάσω γοῦν καὶ σύ τινας ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, μᾶλλον δὲ ὥρᾳ, ψυχρῷ πόσει θεραπευθέντας· ὧν ἐνίοις μὲν οὐ μόνον τὸ πρόσφατον ἔδωκα πηγαῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ διὰ χιόνος ἐψυγμένον, ὡς ἐν Ῥώμῃ σκευάζειν ἔθος ἔχουσι, προθερμαίνοντες τὴν κατασκευὴν, ἣν αὐτοὶ προσαγορεύουσι δήκοκτα. Vidisti igitur & tu quosdam vno die, vel potius hora, frigida potione curatos, quibus partim quidem non aquam modò fontanam recentem exhibui, verumetiam per niuem refrigeratam, quemadmodum Romæ parare solent, prius eam calefacientes, quam ipsi decoctam vocant. δήκοκτα verò nō δίκοκτα legendum, quemadmodum omnia

legunt exemplaria. Sic enim vsurpatur Athenæo libr. 3. ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ὁ κιθαρῳδός ... Eius verò vsum Romæ fuisse scribit Pl. libr. 31. capit. 3. Neronis principis (inquit) inuentum est decoquere aquam, vitroq; demissam in niues refrigerare. Ita voluptas frigoris contingit sine vitiis niuis. Omnem vtique decoctam vtiliorem esse conuenit, item calefactam magis refrigerari subtilissimo inuento. Mart. quoque in Apophor. eius sic meminit:

Spoletina bibis vel Marsis condita cellis,
Quò tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Huius quoque decoctę refrigerandæ rationem docet Gal. Com. in aph. 8. sect. 4. lib. 6. Epid.

Δήλησις, λώβωσις, κακουργία, φθορὰ exponitur Hesychio; maleficium, nocumentum, noxia, detrimentum. Hippocr. in Iureiurando. ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν, ab omni noxia & iniuria facessam. hoc est, eam victus rationem vitabo quæ nocere aut lædere possit.

Δηλητήρια medicamenta dicuntur mortifera & perniciosa, quæ nullo vnquam tempore neque ægrotos neque valentes iuuant. Gal. Comment. 6. in libr. 6. Epid. (pagin. 525. 17.)

Δημεύεσθαι est publicari, proscribi, bonorum publicatione & proscriptione multari. lib. περὶ εὐσχημοσύνης. (pag. 14. 48.) ἀλλ' ἢν μὴ πρὸς ἀναρτίην, δημεύεται. Sed nisi ars innocenter exerceatur, proscribitur. Sic rectè Zuinggerus, vt sit sensus: Nisi artem innocenter exerceant, bonorum publicatione & proscriptione multantur. Agit enim in Sophistas, qui arti morum improbitatem & vitæ turpitudinem coniungebant, ac illectos iuuenes corrumpebant. Exemplaria tamen omnia δημεύεται legunt, & raptores dicuntur Cornario, Caluo populares, vulgares & viles. Vbi exemplaria Regia manu scripta quædam δεσμεῦνται habent, hoc est, vincti sunt & captiui, in vinculis & carcere habentur, & idem sonat quod δεσμοῦνται.

Δημὸς pinguedinem, adipem significat. In Epist. (pag. 535. 42.) οἱ νεφροὶ ἠμφιεσμένοι δημῷ, renes pinguedine intecti, cincti. δημὸς τὸ λίπος exponitur Hesychio, eaque dictione vtitur Homerus crebrò & ἀργέτα δημὸν dicit, λευκὴν πιμελὴν, λευκὸν λίπος, albam pinguedinem, candidum adipem.

Δῆσαι est ligare, adstringere, quod πυκνῶσαι, quod est, densare & durare apud Hippocratem exponit Galen. Comment. 3. in libr. κατ' ἰητρεῖον (pag. 697. 22.) cui λῦσαι opponit Hippocrates quod est soluere, ἀραιῶσαι, μαλάξαι, rarefacere, emollire exponit Galen. Idem tamen libr. 2. Salub. (pag. 235. 4.) istum Hippocratis locum explicans, δῆσαι, σκληρῦναι, συνάγειν, σφίγγειν, δεῖν, πυκνοῦν, καὶ δυσπαθῆ τὴν σάρκα ποιεῖν, exponit, hoc est, durare, cogere, constringere, ligare, densare, aut tactu duram carnem reddere.

¶ Διαβεβῶτα σφυρὰ dicuntur Hippocrati malleoli diducti, diuaricati, disparati, ac velut digredientes. Libr. de art. (pag. 614. 57.) κἄπειτα πρὸς κλίμακα μὲν τοὺς πόδας πρὸς τὰ σφυρὰ πρὸς τὴν κλίμακα μὴ διαβεβῶτα. deinde ad scalam pedes quidem iuxta malleolos non diuaricati deligandi.

Διαβιβάσκειν pro διαβιβάζειν ponitur, quod est, traiicere, transcendere, traducere & transmittere. Libr. de fract. (pag. 533. 23.) ἐπὶ μεῖζον διαβιβάσκων, longiore transmisso interuallo, aut longiore transcurso spatio. Erotianus διΐβασκον, διεβίβαζον exponit apud Hippocratem, tanquam à διαβάσκω.

Διάγειν quod est traiicere, traducere, percurrere, de ægris dicitur qui morborum tempora percurrunt & transigunt, aut ad morbos refertur, qui tempus suæ καταστάσεως exigunt & transmittunt. Libr. 1. Epid. (pag. 354. 16.) ἀπέθανον δ' ὀξύτερον ἢ ὡς εἴθισται διάγειν τὰ τοιαῦτα. Celerius verò interierunt quàm huiusmodi morbi percurri soleant. διάγειν aliòqui vitam traducere & degere significat, Ibidem (pag. 253. 31.) τὰ δ' ἄλλα ὅσα κατ' ἰητρεῖον, ἀνόσως διῆγον. De reliquo autem quod ad ea attinet quæ ad Chirurgiam spectant, in his sine morbo degebant, aut vitam traducebant, hoc est, inculpatè habebant.

Διαγίνεσθαι, superesse, durare, vitam producere, & in vita permanere, euadere, superuiuere & vitam tolerare. Libr. 1. Epid. (pag. 354. 12.) καὶ τῶν κατακλιθέντων, οὐκ οἶδ' εἴ τις καὶ μέτριον χρόνον διεγένετο. Atque haud scio si quis ex decumbentibus etiam modico tempore superfuit, in vita permansit, aut vitam produxit. Lib. 1. de Morb. (pag. 138. 19.) ἢν δὲ πρὸς τὰς ἡμέρας διαγίνωνται τὰς δύο καὶ εἴκοσι. Si verò ad vigesimum secundum diem supersint, hoc est, perueniant.

Διάγνωσις est præsentium per signa cognitio. Gal. Comment. 1. in Progn. (pag. 121. 12.) ἀλλὰ τὴν γε τῶν ἐνεστώτων γνῶσιν, ἰδίᾳ προσηγορίᾳ καλεῖν εἰθίσμεθα διάγνωσιν. Verùm præsentium cognitionem proprio & suo nomine consueuimus nominare διάγνωσιν.

Διαδίδωμι idem quod ἐνδίδωμι, cedo, remitto, remissius ago. De morbo effertur Hippocrati, cùm de vehementia remittit, medicamentis aut naturæ cedit & obsequitur, Libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 93. 41.) οὐ γὰρ διαδιδοῖ, ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. Neque enim cedit aut remittit quæ adhuc cruda est affectio.

Διαδέξιες sunt humorum susceptiones, exceptiones, successiones & humorum ex parte in aliam partem migrationes ac transitus, eorumque μεταστάσεσι accommodantur. Referuntur etiam ad τῶν ἀποστάσεων criticarum genus, & ad morborum in alios morbos transitus, vt satis patet ex Gal. comment. in aph.

in aph. 20. sect. 2. libr. 6. Epid. vbi αἱ διαδέξιες τῶν ὑποχονδρίων, præcordiorum successiones, διαδοχαὶ dicuntur Galeno. Sic διαδέξις dicitur Aretæo, morbi in alterum transitus & successio. cap. 2. libr. de Cur. morb. ac. ἢν δὲ μὴ ἐκ διαδέξιος τεύχῃ, ἀλλ' ἑωυτῆς ἄρχηται ὁ λήθαργος. Quòd si non ex alterius morbi successione, verùm ex se veternus initium ducat. Rursus ibidem, ἢν μὲν ἐξ ἑτέρης νούσου, ὁκοῖον ἐκ φρενίτιδος διαδέξηται ἡ λήθη, si quidem alteri morbo, nempe phrenitidi, veternus succedat.

Διάθεσις affectio, est qualitas quæ facilè tollitur ac soluitur. διάθεσις νοσώδης dicitur Galeno Comment. 5. in libr. 6. Epid. (pagin. 509. 35.) non solùm iam nata affectio, sed etiam cùm conflari cœperit. ὀνομάζω δὲ νοσώδεις διαθέσεις, οὐ μόνον ὅταν ἤδη νοσῶσιν, ἀλλὰ κἀπειδὰν ἄρχηταί τις αὐτῶν συνίστασθαι. Morbosas autem affectiones voco, non solùm cùm aliqui iam ægrotant, sed etiam cùm ex ipsis quædam exoriri incipit. Est etiam διάθεσις idem quod ἕξις Galeno libr. ad Thrasybulum (pagin. 290. 12.) διαφέρει δὲ μηδὲν ἔν γε τῷ παρόντι, διάθεσιν ὀνομάζειν ἢ σχέσιν. Nihil refert autem in præsentia affectionem aut habitudinem appellare.

Διαθήσιας διαφύσιας exponit Erotianus apud Hippocratem, hoc est, interstitia, interualla, discrimina.

Διαθρύπτειν comminuere, conterere significat & de pane dicitur qui in micas frangitur aut dissoluitur, libr. 3. περὶ διαίτης (pagin. 103. 43.) διαθρύπτοιτο δὲ ἐς οἶνον μέλανα, ἢ ζωμὸν ὕειον κρεῶν, pane in vinum nigrum aut suillæ carnis iusculum contrito, aut in micas fracto & dissoluto.

Διαιδρος Galeno exponitur in Exegesi διαφανὴς, pellucens, transparens, ex libro secundo de Morb. maiore, (Sic enim apud Galen. legendum esse (aut διαειδρος) series alphabetica postulat, cùm δίεδρος passim legatur) Videtur autem locus libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν subnotari (pagin. 201. 16.) vbi scribitur, ἡ δὲ γαστὴρ δίυδρος καὶ μεγάλη ὥσπερ λαμπτήρ. Venter verò humore tumidus & pellucens velut laterna, hoc est, perhumescens ac distentus, nimioque humore pellucens, qualis est aqua intercute laborantibus. Quæ lectio etsi recte probari potest, vt δίυδρος, δίυγρος aut δίεδρος ὑγρότερος, hoc est, perhumectus, dilutus aut limpidus dicatur: apparet tamen Galenum διαιδρος legisse, aut δίεδρος. διαιδρον Hesychius διαφανὲς, καθαρὸν, δίυγρον exponit, pellucidum, purum, perhumectum, & διαιπρον, δίεπρον, διαφανὲς, perspicuum, transparens. δίεδρος autem eidem exponitur διαφανὴς ἢ λαμπρὰ καθέδρα, sedes perspicua & lucida.

Διαιρῆσαι Erotianus apud Hippocratem pro διελθεῖν positum scribit quod est percurrere aut pertransire.

Διαΐσσειν est peruadere, perrumpere, cùm impetu ferri, discurrere, pertransire. Coac. Prænot. (pagin. 427. 37.) καὶ διὰ τῶν ὤτων ἦχους διαΐσσειν, & sonitus aures percurrere. Libr. etiam 1. περὶ γυναικ. (pag. 242. 19.) καὶ φρίκαι διὰ τοῦ σώματος διαΐσσουσι, & horrores per corpus cum impetu feruntur, discurrunt, perrumpunt. Et libr. 2. (pagin. 271. 37.) ἐς τὰς σφαγὰς ὀδύναι διαΐσσουσι, per iugula dolores discurrunt, transiliunt. Libr. 1. de Morb. (pagin. 136. 42.) ὀδύναι διαΐσσουσιν ἄλλοτε ἄλλῃ τοῦ σώματος. dolores aliàs ad aliam corporis partem discurrunt. Hinc διαΐσσων πόνος, dolor penetrans dicitur, qui à parte primariò affecta celeriter ad vicinas partes cum impetu transit & percurrit. Sic enim apud Archigenem explicat Galen. libr. 2. de loc. affect. (pagin. 263. 24.) ὁ δὲ διαΐσσων πόνος ἐστὶν, ὅταν ὥσπερ ἀπὸ ῥίζης ἀρχόμενος τοῦ πρώτως πεπονθότος μορίου, φέρηται ταχέως εἰς τὰ παρακείμενα. Peruadens autem dolor est, qui à parte primariò affecta, veluti à radice incipiens, celeriter in partes adiacentes transfertur.

Δίαιτα vitæ ratio & institutum, victus quoque ratio & genus quod omnem viuendi modum quem quis sequitur in rerum omnium vsu complectitur. Neque enim διαίτης nomine cibi & potiones tantùm intelliguntur, sed & quæ circa corpus in vitæ vsu procurantur. Galen. Comment. 3. in libr. 3. Epid. (pagin. 420. 3.) λέγω δὲ δίαιταν οὐ τὴν ἐν τοῖς ἐσθιομένοις τε καὶ πινομένοις μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις, οἷον ἀργίαις, γυμνασίοις, λουτροῖς, ἀφροδισίοις, ὕπνοις, ἀγρυπνίαις, ἅπασί τε τοῖς ὁπωσοῦν γιγνομένοις κατὰ τὸ τοῦ ἀνθρώπου σῶμα. Victus rationem appello, non eam modò quæ cibo & potu constat, verumetiam quæ omnibus aliis, vt otio, exercitatione, balneo, venere, somno, vigiliis, atque iis omnibus quæ quouis modo fiunt in corporibus humanis. Sic δίαιτα in valetudinis ratione considerationem habent, aph. 43. lib. 6. Epid. sect. 8. & in causarum salubrium genere quæ corpus nostrum conseruant accensentur. Et aph. 48. δίαιτης, hoc est, victus rationem, quo ad eius fieri poterit dignoscendam proponit. διαιτήματα quoque nō solùm victus rationem quæ in esculentis & poculentis consistit significant, verumetiam vitæ sortem & conditionem complectuntur. vt in his quæ adiecta sunt libr. περὶ φύσ. ἀνθρώπου (pagin. 18. 42.) αἱ δὲ νοῦσοι γίνονται, αἱ μὲν ἀπὸ διαιτημάτων, morbi partim ex viuendi ratione oriuntur. Et lib. 6. Epid. sect. 8. aph. 46. τὰ ὑπεναντία ἐν τῇ νούσῳ διαιτήματα. In morbo contraria victus ratio adhibenda. Δίαιται ἀσθενέες καὶ ἰσχυραί, victus ratio imbecillis & valida, aph. 16. sect. 4. libr. 6. Epid. Imbecilla autem victus ratio dicitur, quæ imbecillum animal reddit, vt quæ fit per motiones corporis leues, & cibos qui nullam aliquam præ se ferunt insignem qualitatem. Valida verò contra. Dicitur etiam imbecillis victus, qui paucum alimentum præbet, vt validus contra, qui multum. Sic libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagin. 48. 1.) ἀσθενεστάτην πτισάνην, imbecillissimam prissanam vocat (vt explicat Gal.) quæ paucum corpori præster alimentum, vel quæ nullam vehementem habeat quali-

tatem. Sic Celsus capit. 18. libr. 2. valentissimum cibum vocat in quo plurimum alimenti inest, imbecillissimum verò in quo paucum, vbi eosdem cibos infirmos vocat. Libr. etiam 6. Epid. sect. 5. aph. 20. τὰ ἀδυνάτα σιτία, imbecilles cibi dicuntur, qui paucum præbent alimentum, vt illic explicat Galenus. Διαίτη ξυνεσταλμένη, victus ratio contracta, pressa & tenuis, ἡ ἐν ξυγχωρείᾳ (pag. 19.6.) cui ξυγχωρείῃ indulgentiam & concessionem opponit. Διαιτάειν Hippocrates pro διαιτᾷν interdum effert: vt libr. 1. περὶ γυναικ. (pagin. 241. 19.) ἢν γε μή τις ἐν τάχει ἐπιτηδειοτέρως διαιτήσῃ, nisi quis breui commodiorem victus rationem instituat. Διαιτᾶσθαι etiam pro διαιτᾶσθαι dicitur, & διαιτᾷν victus ratione adhibita curare significat. Libr. 1. περὶ γυναικ. (pagin. 242. 21.) διαιτᾷν λουτροῖσι, balneis curato. Rursus ibidem (pagin. 243. 17.) διαιτωμένη δὲ ἡ γυνὴ περιγίνεται. Quòd si ratione victus curetur mulier, superstes erit. Libr. etiam περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagin. 200. 12.) τὴν δὲ ἄλλην δίαιταν κελεύειν διαιτᾶσθαι. reliquam victus rationem seruare iubeto.

Διακενῆς aut διὰ κενῆς frustra significat, & διὰ κενῆς ἐξαναστάσιες dicuntur libr. 7. Epid. (pagina 355. 34.) irritæ exurrectiones, quibus nihil aut parum admodum ægri egerunt. Rursus ibidem (pagin. 363. 37.) τὰ ὄμματα διὰ κενῆς ὡς εἴ τι βλέπων ξυνέστρεφε. oculos frustra, non secus ac si quid intueretur, conuertebat. Διακενῆς θηρεύων, qui frustra aliquid venatur & captat, de phrenitico dicitur, qui manibus porrectis, frustra semper aliquid captabat. Libr. 7. Epid. (pagin. 353. 33.) τῇσι χερσὶν ἐπορεγόμενος, καὶ ἀεί τι διακενῆς θηρεύων, & manibus porrectis semper aliquid frustra venabatur, captabat.

Διακιγκλίζειν, leniter agitare, commouere, dimouere, Libr. de art. (pagina 660. 11.) δεῖ δὲ ἀεὶ πάντα τὰ ἄρθρα ὁκόταν μέλλῃς ἐμβάλλειν, προαναμαλάξαι καὶ διακιγκλίσαι. Omnes item recondendi articuli, ante emolliri & dimoueri debent. Διακίγκλισον, διάσεισον Hesych. exponit.

Διακινεῖσθαι de exiguo ac leui motu & agitatione dicitur Hippocrati, vt scribit Galen. Comment. 4. in libr. de art. (pagin. 654. 45.) Eamque dictionem vsurpat Hippocrates libr. de art. (pagin. 601. 18.) ὅσοισιν ὑγρὰ ἐν τῇ χρήσει πλεονάκις διακινέεται. quicunque in vsu crebrò dimouentur. Sic διακινήματα τῶν ὀστέων dicuntur Hippocrati libr. de fract. (pagin. 572. 45.) paruæ ossium elapsiones ac veluti emotiones, vt ὀλισθήματα integræ ossium prolapsiones & luxationes. διακινήματα dicuntur Celso cùm ossa paulatim excesserunt, vt ὀλισθήματα, quæ toto loco mota sunt, capit. 14. libr. 8.

Διακναίω, corrumpo, vitio, fœdo, perfrico, lancino, mordeo, corrodo. idem quod κατακναίω, καταπτύω, διαφθείρω. διακναίει apud Hippocratem quod & διακναίει dicitur, κατακναίει exponit Galen. in Exeges. videturque locum libr. 1. de Morb. (pagin. 132. 19.) subnotare, vbi scribitur, καὶ ἀσιτίη διακναίει. & inedia vexat, lancinat, corrodit, mordet. Sic διακναίομαι διαφθείρομαι significat, corrumpor, vitior. Libr. 2. περὶ γυναικ. (pagin. 268. 30.) ἡ δὲ νοῦσος γίνεται μάλιστα, ἢν τι αὐτῇσι τι διακναισθῇ. Hic autem morbus oritur præcipuè, vbi quid in ipsis corruptum fuerit, vitiatum, corrosum. Rursus ibidem (pagin. 269. 13.) ἡ δὲ νοῦσος λάζεται ἢν διακναισθῇ τι τὸ ἔμβρυον, ἢ ἐκ τρώσιος ἢ ἐν τόκῳ. Hic verò morbus corripit, vbi aliquid ex fœtu corruptum fuerit, aut in abortione, aut in partu. Διακναισθῇ Erotianus apud Hippocratem διαφθαρῇ exponit. Hesychius διακναιόμενοι, διαπονούμενοι, φθειρόμενοι, & διακναῖσαι, διαφθαρῆ.

Διακομίζειν idem quod ἀνακομίζειν significat, reficere, restaurare. Libr. 2. de Morb. (pagin. 152. 31.) σιτίοισι διακομίζειν αὐτὸν μαλθακοῖσιν, ἐξ ὀλίγου ἀρχόμενος. cibis mollibus ipsum reficito, sensim ducto initio.

Διακοπὴ discissionem, præcisionem, & profundam dissectionem significat Hippocrati, diciturque non de quouis vulnere, sed magno & profundo. Aph. 18. libr. 6. κύστιν διακοπῆναι, vesica discissa, cùm vesica profundius incisa fuerit. vbi διακοπὴ eam quæ ad profundum vsque fit diuisionem indicat. Sic enim hanc vocem explicat Galenus. ἡ μὲν ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμολόγηται πᾶσα τρῶσις ἄφυκτον ἔχειν τὸν θάνατον, ἀλλ' ἡ μεγάλη τε καὶ μέχρι βάθους, ὅπερ εἰκὸς ἐστι σημαίνεσθαι πρὸς τῆς διακοπῆναι φωνῆς, ἵνα ὅτι τῆς κύστεως χιτὼν ὅλος διακοπῇ μέχρι τῆς ἐντὸς εὐρυχωρίας, ἐκάστου τι τῶν ἄλλων. Neque tamen in aliis confessum est omne vulnus ineuitabilem afferre mortem, sed magnum & profundum, quod significari vero est simile per hac voce [discissa] vt tota vesicæ tunica vsque ad internam capacitatem discissa, atque aliorum vnumquodque intelligatur. Rursus idem, τὰς μεγάλας τρώσεις εἴωθεν Ἱπποκράτης ὀνομάζειν διακοπάς. magna vulnera Hippocrates præcisiones nominare solet. Aph. 19. libr. 6. ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, vbi discissum os fuerit. Vbi Galenus τὰ διακεκομμένα scribit ἐς τὸ πέρας ἔχοντα διήκουσαν τὴν διαίρεσιν, hoc est, dissecta diuisionem habere ad extremū vsq; peruenientē. Eaque ratione discissa ab iis quæ diuisa sunt differre. ἡ ἐγκεφάλου διακοπὴ, cerebri præcisio dicitur aph. 50. lib. 6. cùm vulnus in cerebrum impactum est. Et Galenus τρῶσιν exponit, Philotheus verò διὰ βάθους τομὴν, sectionem ad profunda penetrantem. Hippocrates quidem libr. 1. de Morb. (pagin. 130. 4.) eandem sententiam referens, pro διακοπῇ, τρωθῇ scripsit. In Coac. Prænot. (pagin. 439. 49.) ἢν ἔντερον διακοπῇ, si intestinum dissectum fuerit, & νεῦρον διακοπὲν præcisus neruus (pagin. 440. 1.) ὀστέου διακοπὴ aph. 24. libr. 7. ossis capitis & cranii præcisionem indicat, eamque non leuem aut simplicem, sed ad interiorem vsque capacitatem peruenientem, quam vacuus excipit locus cerebrum comprehendens, ita

dens, ita vt ad membranas cerebrum contegentes affectio pertingat. Eaque ratione ἑσὶν διακοπὴ ossis capitis præsectio aut præcisio, ad ἕδρην refertur libr. de capit. vuln. (pagin. 446. 47.) Galenus autem extremo libr. 2. de caus. Morb. (pagin. 211. 32.) διακοπὴν vocari scribit solutam in osse capitis continuitatem ab acuto aliquo irruente & abscindente, eandemque ἐγκοπὴν & ἕδραν dici. διακόμματα discissa sunt Hippocrati Prorrhet. 2. (pag. 419. 16.) eadem quæ διακοπαὶ dissectiones aut præcisiones. τὰ ἐν τοῖσιν ἀγκῶσι διακόμματα. Quæ in cubitis discissa sunt. Discissa autem dici possunt, quæ magnas habent dissectiones. discussa vocat Celsus, vt capit. 26. libr. 5. 25. libr. 7. & 4. lib. 8.

Διακρίνειν, decernere, diiudicare, disceptare, decidere. In Coac. Prænot. (pagin. 427. 31.) τοὺς καυσώδεας διακρίνουσιν αἱ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι. febres ardentes diebus quatuordecim decernunt. Significat & διακρίνειν secernere, separare, discriminare, deficere aut dissolui. Libr. 2. de Morb. (pag. 157. 38.) ἡ δὲ νοῦσος μάλιστα διακρίνει ἐν οὐδενὶ, hic fere morbus à nullo discedit, à nullo separatur, hoc est, nemine deserit, sed omnis generis ætatem affligit, aut nullius ætatis ac sexus rationem habet, nihilque discernit. Caluus in nullo decernere dixit. Sic διακρίσιες ἐκ νόσων dicuntur, quæ in morbis fiunt secretiones, separationes, & iudicationes, hoc est, humorum in morbis vacuationes tum criticæ, tum symptomaticæ. Libr. περὶ γονῆς (pagin. 28. 17.) καὶ ἀπὸ τουτέων αἱ νοῦσοι γίνονται, ἢ αἱ ἐκ νόσων διακρίσιες. à quibus [quatuor humoribus] tum morbi fiunt, tum diiudicantur.

Διαλαμβάνειν est interstitium facere, tempus interponere. Libr. 1. περὶ γυναικ. (pagin. 252. 1.) εἰ δὲ μὴ, διαλαβόντα σείειν, sin minus, tempore intermisso, concussionem facere, hoc est, interstitio facto, aut intermissione facta. Sic διαλήψιες sunt Hippocrati vinculorum interceptiones & intercapedines, cùm relictis aliquot spatiis inanibus intermittunt & cutem intercipiunt. Libr. de art. (pagin. 605. 56.) καὶ πλείους μὲν σκεπάρνους ἔχουσα, διαρραγὰς δὲ καὶ διαλήψιας, quippe quæ plurimas ascias interruptionesque & interceptiones habeat, hoc est, intercapedines.

Διαλέγεσθαι sermocinari, loqui, disserere, dicitur de voce articulata & sermocinatione, vt ægr. 2. libr. 3. Epid. post st. pest. καὶ πάλιν κατενόει καὶ διελέγετο, rursusque ad intelligentiam rediit & sermocinata est. Cui ἄφωνον opponit Hippocrates, vt & libr. 3. Epid. st. pest. (pagin. 425. 8.) καὶ πάλιν κατενόουν καὶ διελέγοντο, rursusque ad intelligentiam redibant & loquebantur. Paulò tamen ante ἄφεσιν, ἄλυσιν, & ἀφωνίας posuerat, membrorum exolutionem & vocis defectionem. Eadem quoque notione τῷ διαλέγεσθαι ἄναυδον opponit Galen. in Exegesi cùm ἄναυδον exponit διαλέγεσθαι ἀδυνατοῦντα, eum qui sermocinari nequit. Hippocrates etiam libr. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto, vbi vocis & loquelæ rationem explicat, τὸ διαλέγεσθαι de voce articulata & sermone dici manifestò indicat, cùm scribit (pagina 43. 14.) διαλέγεται δὲ διὰ τὸ πνεῦμα ἕλκει εἴσω πᾶν τὸ σῶμα. Sermonis verò facultas ex eo quòd totum corpus spiritum intrò trahit. Rursus (v. 18.) εἰ δὲ μὴ ἡ γλῶσσα ἀρθροῖ προσβάλλουσα ἑκάστοτε, οὐκ ἂν σαφέως διαλέγοιτο. Nisi verò lingua vndiquaque occurrens articularet, non posset homo distinctè disserere. Et (vers. 20.) τεκμήριον δὲ ὅτι τουτέῳ, οἱ κωφοὶ οἱ ἐκ γενεῆς, οὐκ ἐπίστανται διαλέγεσθαι, ἀλλὰ τὰ μονόφωνα μοῦνον φωνέουσι· οὐδ' εἴ τις τὸ πνεῦμα ἐκπνεύσας πειρῷτο διαλέγεσθαι. Cuius rei indicium præbent muti à primo ortu, qui disserere nequeunt, sed vna tantùm voce sonant, neque si quis spiritum efflando sermocinari conetur. Διαλεγόμενοι ἀσαφέως dicuntur aph. 2. libr. 6. Epid. sect. 7. qui obscurè loquebantur, quibus fluxio ad gutturis internos musculos ferebatur, quod est præcipuum vocis instrumentum, indeque alterum anginæ genus indicatur. Διαλεγόμενοι λαθραίως τελευτῶντες, qui inter loquendum moriuntur, quique cùm in discrimine minimè versari videantur, de repente, neque percepta eorum morte, extremum diem finiunt. In Coac. Prænot. (p. 433. 29.) & Prorrhet. (pagin. 212. 7.) Quæ est popularis loquendi formula, cùm eos inter loquendum mori dicimus. Quam his verbis explicat Galen. Comment. 3. in Prorrhet. τὸ δὲ διαλεγομένους λαθραίως τελευτᾶν, τοιοῦτόν τι δηλοῦν φασι, μηδὲν ἔχειν δοκοῦντες οἱ πάσχοντες κακὸν, ἀλλ' ὡς ἐν ἀκινδύνῳ καθεστῶτες, καὶ διαλεγόμενοι τοῖς παροῦσιν, ἐξαίφνης τελευτῶσιν. Illud autem, inter loquendum de repente mori, tale quid indicare dicunt. cùm ii nihil mali habere videantur, sed velut in nullo discrimine essent constituti, cum præsentibus locuti, de repente intereunt. γλῶσσα ἐκπεπληγμένα διαλέγεται, lingua conturbata loquitur, Libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagin. 105. 1.)

Διαλείπειν, quod est intermittere, de febribus quæ ad integritatem desinunt dicitur, vt scribit Galen. comment. ad aph. 43. lib. 4. his verbis: ὅτι τὸ διαλείπειν ὁ Ἱπποκράτης ἐπὶ τῶν εἰς ἀπυρεξίαν παυομένων παροξυσμῶν λέγει δῆλον ἐποίησεν ἐν τῷδε τῷ ἀφορισμῷ, τοὺς ὁπωσοῦν διαλείποντας τῶν διὰ τρίτης παροξυνομένων ἀκινδύνους ἀποφαινόμενος. Quòd verbum διαλείπειν de accessionib. in integritatē desinentib. efferat Hipp. apertè indicat hoc aphorismo, cùm febres tertio quoq; die accessionē habētes, quoquo modo intermittāt, periculo vacare asserit. Sic lib. de Temp. morb. scribit Gal. (p. 381. 39.) τὸ διαλείπειν οὐκ ἔστιν ἄλλο δὴ ἕξαδε μέρος τῆς περιόδου, τὴν ἀπυρεξίαν ὑπερβαίνειν. Hoc intermittere, de alia circuit⁹ parte capi nō pōt, si integritatē præterieris. Deinde οὐκ ἄλλο ἢ τὸ

διαλείπειν Ἱπποκράτης ὀνομάζει, ἢ τὸ λήγειν εἰς ἀπυρεξίαν. Non aliud Hippocrates διαλείπειν appellat, quàm ad integritatem desinere, aphorismum 43. sect. 4. explicans. Rursusque paulò pòst, ὡς εὐλόγως αὖ τις ὀνόμασε τῇ παλαιᾷ συνηθείᾳ διάλειμμα καλέσειν ἐν τοῖς τῶν τριταίων περιόδοις, τὸν καιρὸν τῆς ἀπυρεξίας. Quocirca meritò quis pro veteri more in tertianis circuitibus intermissionem vocauerit integritatis tempus. Idem quoque (ibidem. pagin. 380. 46.) Hippocratem appellare διάλειμμα asserit, τὸ κατὰ τὴν ἀπυρεξίαν, interuallum quo ægri ad integritatem deueniunt. Rursus (ibidem pag. 382. 50.) διάλειμμα γὰρ καλοῦσιν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἰατρῶν, τὸ μετὰ τὴν ἀκμὴν ἅπαν, ὅπως ἂν ἔχῃ φύσεως, εἴτ᾽ οὖν εἰς ἀπυρεξίαν παυόμενον, εἴτε καὶ μή. διάλειμμα namque vocant non pauci Medici omne post vigorem tempus, cuiuscunque sit naturæ, siue ad integritatem desinat, siue non. At verò Comment. 3. in libr. 1. Epid. (pagin. 378. 22.) διαλείπειν dici scribit tum de febribus intermittentibus quæ ad integritatem desinunt, tum etiam de continuarum remissione, quæ particularibus accessionibus mutationem & remissionem, non etiam integritatem habent, his verbis: ὑπὸ δὲ καὶ διαλείπειν τινὲς ἐνίοτε μὲν ἐκείνους μόνους ὀνομάζουσι, τοὺς εἰς ἀπυρεξίαν παυομένους, ἐνίοτε δὲ τοὺς μὴ παυομένους εἰς ἀπυρεξίαν, ἀξιολόγους δὲ μεταβολὰς ποιουμένους τῶν κατὰ μέρος παροξυσμῶν, εἴς ἀρχήν τε καὶ ἀνάβασιν, ἀκμήν τε καὶ παρακμήν. ἔνιοι δὲ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν, τοὺς μηδεμίαν ἀξιόλογον ἔχοντας μεταβολήν, οὐ συνεχεῖς, ἀλλὰ συνόχους ὀνομάζουσι. συνεχεῖς δὲ μόνους ἐκείνους, ὅσοι μήτ᾽ εἰς ἀπυρεξίαν λήγουσι, καὶ διαλιμπάνοντας τοῖς κατὰ μέρος παροξυσμοῖς, τούτους οἱ παλαιοὶ ποτὲ μὲν συνεχεῖς ὀνομάζουσι, ποτὲ δὲ διαλείποντας. εἰσὶ γὰρ ὄντως ἐν τῷ μέσῳ τῶν συνεχῶν, καὶ τῶν εἰς ἀπυρεξίαν παυομένων. εἰκότως οὖν ὅταν μὲν τοῖς συνόχοις παραβάλλωνται, διαλείποντες καλοῦνται, ὅταν δὲ τοῖς εἰς ἀπυρεξίαν λήγουσι, συνεχεῖς. Eodem modo & intermittentes interdum quidem eas solas appellant, quæ ad febris carentiam deueniunt, interdum verò eas quæ non ad integritatem desinunt, verùm insignes faciunt mutationes singularum accessionum, in initium, augmentum, vigorem & remissionem. Quidam verò ex recentioribus Medicis, eas quæ nullam effatu dignam mutationem habent, nō συνεχεῖς, sed συνόχους nominant. συνεχεῖς autem solas illas quæ neque ad integritatem veniunt, & singulis intermittunt accessionibus. Eas veteres interdum quidem continuas, interdum intermittentes nominant, cùm sint certe inter continuas & eas quæ ad integritaté veniunt mediæ. Recte igitur vbi cum synochis cōferuntur, intermittentes vocantur, vbi verò cum his quæ ad integritatem desinunt, continuæ. Deinde rursus (ibidem v. 33.) τῷ γὰρ διαλείπειν διχῶς νοουμένῳ τε καὶ λεγομένῳ, καθότι προείρηται, τοὺς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἢ νύκτα παροξυνομένους, διαλείποντας ἐροῦμεν, ἐάν τ᾽ εἰς ἀπυρεξίαν, ἐάν τ᾽ εἰς κεκρυμμένην ἔνδοσιν ἥκωσι. Nam cùm intermittere tum duobus modis intelligatur, tum dicatur, vt supra diximus, febres quæ singulis diebus aut noctib. accessiones habent, intermittentes dicemus, siue ad integritatem, siue ad vocatam remissionem perueniant. διαλείποντες πυρετοὶ ob supputationem febres intermittentes dicuntur in Coac. Prænot. (pag. 427. 9.) cùm tamen sint hecticæ & perpetuò affligant, quòd leues sint & obscuræ, inæquales, & crebras habeant repetitiones ac mutationes. Nam noctu quàm interdiu vehementiores deprehenduntur, & à cibo præcipuè intendi videntur. Διαλείπειν in fracturarum ratione etiam intermittere significat & intermedium spatium intactum relinquere. Libr. de fract. (pagina 560. 44.) κατὰ δὲ τὸ ἕλκος αὐτὸ διαλείπουσιν, qua vlcus est intermittunt, hoc est, vlcus nudum relinquunt. Rursus (pag. 561. 3.) ἐν μέσῳ δὲ διαλειφθῇ, intermedio quodam spatio relicto. Et, μάλιστα κατὰ τὴν διάλειψιν οἰδίσειεν ἄν. præcipuè iuxta illud intermedium spatium intumescat. Vbi tamen διάληψιν non male etiam habent omnia exemplaria. In pulsuum quoque ratione διαλείπειν intermittere significat, vbi haudquaquam mouetur arteria sed deficit, siue id in vno pulsu, siue in aceruo contingat. Vnde διαλείπων σφυγμὸς pulsus intermittens. Galen. libr. 2. de Præsag. ex puls. (pagina 129. 51.)

Διαλύειν dissoluere, exoluere, quod corporibus attributū, diffundere, dissoluere, & languida reddere significat, & cōstitutioni austrinæ tribuit aph. 17. lib. 3. quæ nimia humiditate qua neruos implet, eos languidos & ad motiones ineptos reddit. αἱ δὲ νότιοι διαλύουσι τὰ σώματα καὶ ὑγραίνουσι, austrinæ (constitutiones) corpora dissoluunt & humectāt. Vbi τῷ διαλύειν, συνιστάναι videtur opponere Hippocr. quod est cogere. Eadem quoque notione νότοι διαλυτικοὶ dicuntur aph. 5. lib. 3. austri languorem inducentes, hoc est, languidos & exolutos homines efficientes. διαλελυμένος æger exolutus, dissolutus, languidus, motrice facultate languida & resoluta, aph. 18. sect. 1. lib. 6. Epid. cui σύντασιν τοῦ σώματος, corporis contentionem ac firmitatem opponere videtur. διάλυσις membrorum exolutionem significat lib. 4. Epid. (p. 333. 26.) cui etiam πάρεσις iungitur. διαλύεσθαι τὸ σῶμα, exponit Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 109. 19.) ἐκλυτικὸν γίνεσθαι ἱκανῶς χωρὶς προφάσεως, hoc est, abunde exolutum effici absque causa manifesta.

Διαμένειν, durare, perdurare, perseuerare, permanere, de his morbis dicitur qui in pueris pubertatis tempore non finiunt, sed perseuerant, nec in fœminis ad menstruorum eruptionem soluuntur, sed postea permanent & diu tenent ac consenescunt, χρονίζειν autem dicit aph. 28. libr. 3. ὅσα δὲ ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι. Qui verò in pueris permanserint. διαμένειν etiam quiescere

am in eodem statu manere significat, diciturque de fistuloso pectoris vlcere, quod cicatrice obductum tussicula refricabatur, aph. 50. sect. 8. libr. 6. Epid. βηχία οὐκ εἴων διαμένειν, tussiculæ quiescere non sinebant. Aph. 27. & 28. libr. 2. διαμένει perdurare & permanere significat.

Διαμπερὲς, in totum, prorsus, ab imo ad summum vsque, διαμπὰξ exponit Erotianus apud Hippocratem. Hesychius δι' ὅλου, τελείως, διαμπάξ. Libr. de fract. (p. 558. 54.) τὴν οὖν διαμπερὲς εἴη, ποιητέος ὁ σωλήν. Canalis ergo ab imo ad summum vsque adhibendus, hoc est, qui totum crus excipiat & prorsus contineat. Ibi quoque Galenus σωλῆνα διαμπερῆ, τουτέστι δι' ὅλου τοῦ σκέλους explicat, canalem qui totum crus contineat ac comprehendat, vt & τὸ σκέλος ὅλον ἐν κύκλῳ περιλαμβανόμενον, ibidem Comment. 2. in libr. de fract. (pag. 554. 38.) Libr. etiam 2. de Morb. (pag. 155. 26.) ὀδύναι ἴσχουσι τὸ στῆθος καὶ τὸ μετάφρενον διαμπερὲς, pectus & dorsum dolores perpetuò aut vtrinque occupant. διαμπερέως dicitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 193. 17.) καὶ κεντέεται ὑπὸ τῆς ὀδύνης διαμπερέως, & à dolore vsque stimulatur, διαμπερὴς ὀδύνη, dolor penitus transfigens, pertransiens & penetrans, Libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 269. 29.) καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐς τὸν τράχηλον ὀδύνη διαμπερὴς, dolor caput & collum penitus transfigens & penetrans. Hæc autem dictio Homero valde est familiaris, Il. η (v. 171.) κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, sortem per vniuersos mouere, & Il. π. (v. 618.) ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερὲς, hasta mea compescuisset in perpetuum.

Διαμυδᾷν nimio humore marcescere & corrumpi. Libr. de vulner. cap. (pag. 451. 17.) ἀλλὰ τελευταῖον σήπη καὶ διεμύδησεν. sed demum putrescit & nimio humore marcescit.

Διαναγκασμὸς, coactionem & per vim membri alicuius restitutionem significat. Eo autem nomine organum dicitur Hippocrati, quo vi adhibita spinæ peruersæ restitutio fit, & instrumentum coactorium & describitur libr. de art. (pag. 620. 51.) βάθρον ἢ ξύλον vocat Paulus. χρὴ δὲ τὴν κατασκευὴν τοῦ διαναγκασμοῦ τοιῶδε κατασκευάζειν. Optimè autem ad vim adhibendam huiusmodi apparatus instruetur. διαναγκασμὸν huiusmodi quidam διαναγκαζόμενον vocant, vt & apud Hippocratem, pro διαναγκασμοῦ, διαναγκαζομένου quidam legunt.

Διανακαθίζειν sedentem collocare, Libr. 2. περὶ γυναικ. (pagin. 287. 7.) ἄριστον δὲ ἐρυγγάνειν, καὶ διανακαθίζειν. Optimum verò est ructum mouere & sedentem collocare. Alii idem quod ἀνακαθίζειν sumunt, vt sit recumbere, quiescere.

Διαναπαύειν, interquiescere, conquiescere aut desinere ac cessare, aph. 18 lib. 6. Epid. sect. 2. & aph. 48 lib. 2. διαναπαύεσθαι est recreari & refici, diciturque de parte corporis labore & lassitudine afflicta, vbi recreatur ac reficitur, libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pag. 35. 41.) ὅπως γὰρ ἂν ὁ ταλαιπωρέων τοῦ κοπιῶντος τοῦ σώματος διαθερμαίνηται καὶ συνιζάνῃ, καὶ διαναπαύηται μάλιστα. Nam ita laborans fatigata corporis parte calefieri ac componi, maximeque recreari poterit.

Διάνοια intelligentiam, intellectum, consilium, voluntatem significat, προαίρεσιν explicat Galen. comment. ad aph. 2. sect. 5. lib. 6. Epid. & ἐκ διανοίας agere dicuntur animalia, velut ἐκ προαιρέσεως, in his quæ voluntate & consilio aguntur, διάνοια etiam mens, animus dicitur. cerebri temperiem ex quatuor qualitatibus ortam exponit Galen. cap. 6. libr. 3. de loc. aff. ex aph. 54. sect. 8. libr. 6. Epid. τὸ ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν de mentis constantia dicitur aph. 33. libr. 2. vbi διάνοια τὸ λογισμὸν siue τὸ λογιστικὸν, hoc est, ratiocinandi facultatem indicat, vt mente constare dicantur, qui & imaginandi & ratiocinandi potestate valent. διάνοια θρασυτέρη, mens audacior, ferocior, libr. 7. Epid. (pag. 352. 2.) & ἡ διάνοια ἀποναρκοῦται, mens torpescit, obstupescit, Coac. Prænot. (pag. 439. 12.) διανοήματα sunt ægrorum cogitata, imaginationes, cogitationes, quæ ad futurorum præsensionem in considerationem adhibet Hippocrates libr. 1. Epid. sect. 3.

Διανοσέειν est morbum trahere, diutius affligi & languere. In Prorrhet. (pag. 202. 4.) μακρότερον διανοσέουσι, vbi diutius morbum traxerit. Rursus ibidem (pag. 209. 3.) ποικίλως διανοσέουσι, variè morbum trahunt, aut variè affliguntur. Illud enim illic διανοσέειν significare videtur, cùm afflictionis varietatem his verbis indicet Galenus. εἶδον οὖν ἅπαξ κἀγὼ παραπλησίως τινὰ διατεθέντα, καὶ μετάπτωσιν ἔχοντα ποικίλως ἀλλήλοις διαδεχομένων τῶν συμπτωμάτων. Nempe & semel simili modo affectum quendam vidi, & variè sese excipientium casuum permutationem habentem. Iterum in Prorrhet. (pag. 210. 42.) διανοσέουσί τι μακρότερον, & diutius morbum trahunt. Vbi Galen. διανοσεῖν μακρότερον, χρονίως νοσῆσαι exponit, eique ὀξέως opponit, videnturque διανοσέοντες μακρότερον iidem esse qui in Coac. μακρότερον νοσέοντες dicuntur (pag. 426. 5.)

Διανταῖος aduersarius, perpetuus, ex aduerso penetrans. Libr. de art. (pag. 616. 43.) ἄλλοι δὲ ἶνες τόνοι νευρώδεις διανταῖοι. Quidam etiam alii nerui neruosi à summo ad imum in longitudinem protensi. Vbi διανταίους exponit Galen. τοὺς ἄνωθεν κάτω διήκοντας ἐπὶ πολὺ μακρούς, à summo ad imum magna longitudine pertingentes. Verùm διαντέας legit Galen. cùm διανταίους apud Hippocratem scribatur. Rursus eodem libr. (pagin. 621. 3.) ἱμάντα ἐκ δύο διανταίων ξυμβεβλημένον vocat, habenam duobus loris perpetuis inter se aduersariis constantem.

Διαντλίζειν est laborare tanquam in sentina haurienda, & plurimùm angi circa rem aliquam perficiendam. ἐν παραγγελίαις (p. 18. 15.) διαντλίζονται περὶ μισθαρίων, de mercede plurimùm laborant, circa præmia difficiles se præbent, in mercede medico numeranda difficultatem faciunt, dicit Zuinggerus; affirmant de mercede, Cornarius, vt aliter legisse videatur. Caluus, absumuntur & exhauriuntur dixit, aliterque distinxit, vt & faciunt exemplaria omnia.

Διαπαντὸς, semper, perpetuò, δι' ὅλης τῆς νόσου exponit Gal. Comment. 3. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81. 12.) hoc est, per totum morbum.

Διαπεπλιγμένα σκέλεα, crura diducta, diuulsa, distracta & disiecta, longoque interuallo à se inuicem distantia, aut diuaricata dicuntur in Progn. (p. 127. 19.) καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κειμένου ξυγκεκαμμένα εἶναι ἰσχυρῶς καὶ διαπεπλιγμένα. At vbi supinus iacet cruribus vehementer contortis & complicatis, aut vehementer reductis longeque à se inuicem disparatis ac diuulsis. Galenus enim τὰ διαπεπλιγμένα, τὰ διεστῶτα μέχρι πλείστου, longè dispersa, longoque interuallo inter se distantia exponit. Idem quoque ad extremum Comm. 1. lib. 6. Epid. eundem locum subnotans, τὰ διαπεπλιγμένα, τὰ διεστῶτα μέχρι πλείστου, plurimùm diuulsa significare scribit. At verò in Exegesi γλωσσῶν Hippocratis διαπεπληγμένα, τὰ ἐπὶ πολὺ κατὰ τὴν πληχάδα διεστῶτα, quæ plurimùm circa intermedia crurum partem (quæ πληχὰς dicitur) sunt disparata, exponit, vt eum Progn. locum hac indicatura mihi innuere voluerit, & pro διαπεπλιγμένα διαπεπληχμένα legisse, hoc est, crura plurimum diuaricata & diducta. Quod etiam coniiciendum relinquit Galenus Com. in Progn. cùm eam vocem vtroque modo scribi vult, per γ. & per χ. Nam & διαπεπληγμένα & διαπεπληχμένα scribi posse innuit, (vt & πληγὰς ac πληχὰς scribitur) & μέχρι πλείστου διεστῶτα exponit. Etsi διαπεπλιγμένα & διαπεπλεχμένα legi posse Galenum significare voluisse sumi possit, vt faciunt Interpretes. Nam & διαπλίχθαι Hesychius διαλλάχθαι τὰ σκέλη καὶ διαβαίνειν exponit. Verùm melius forte διαπλίχθαι apud eum scribatur, vt & διαπεπλιγμένον aut διαπεπλιχμένον, vt & πληχὰς & πλίσσαδ. διαπεπλίχθαι nanque Eustathius esse scribit παρεκτείνειν τοὺς πόδας. Διαπεπληχὸς στόμα τῶν μητρέων, vterorum os diductum, expansum ac disparatum dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 281. 24.) pro διαπεπλιχὸς, quod est melius, libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 225. 23.) ἀναπεχηνὸς, hians & apertum, & Prorrhet. 2. (p. 21. 31.) ἐκπεπληγμένον, forte pro ἐκπεπλιγμένον, aut ἐκπεπλεγμένον, expansum, diductum & minimè corrugatum. Sic διαπεπληχὸς, διεστὸς, κεχηνὸς, distans, hians Hesychio dicitur, & διαπέπληχε, διαβέβηκε, pro διαπέπλιχε & διαπέπλιχε, vt & πλήγματα pro πλίγματα, βήματα exponit, gradus, gressus. Galenus Com. 2. in libr. de fract. (p. 557. 36.) διαπεπλιχὸς & ἐκπεπλιχὸς ἀπὸ τῆς πληχάδος Hippocrati dici scribit. Sed vitiosa esse exemplaria videtur & διαπεπλῆχθαι & ἐκπεπλῆχθαι aut melius διαπεπλίχθαι & ἐκπεπλίχθαι legi arbitror vt & πλιχάδα. Significat autem διαπεπλίχθαι & ἐκπεπλίχθαι diuaricatis ac diductis esse cruribus. διαπεπλιγμένα σκέλεα etiam dicuntur Coac. Prænot. (p. 439. 32.)

Διαπεραιωθεὶς βορβορυγμὸς, murmur transmissum, transiens, aut transgressum. Coac. Prænot. (p. 432. 18.)

Διαπήδησις fit cùm sanguis quidem tenuatus aut serosus, per vasorum tunicam rarefactam transcolatus, siue sudoris modo transmissus effluit, aut vbi per vasorum laxitatem subsilit & resudat. fit etiam interdum gracilium vasorum ore adaperto. Galenus libr. 5. Meth. med. cap. 2. Diapedesis in his videtur qui paucum sanguinem expuunt, vbi ex gingiuis sine vlla vulneratione sanguis effluit, aut vbi in curationibus fracturarum sæpe fasciolarum ligamenta maculis sanguinolentis aspersa reperiuntur. Expressionem siue sudationem vocat Aurelianus Cap. 10. lib. 2. Tard. Pass. Prioris modi meminit Gal. Comm. 2. in Progn. (p. 145. 35.) ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ τινας τῶν περιπνευμονιῶν ἐπιφαινόμενον αἷμα παντελῶς ὀλίγον, ὅμοιον γίνεται τῇ κατὰ διαπήδησιν ὀνομαζομένῃ πρὸς τῶν ἰατρῶν αἵματος πτύσει. γίνεται γὰρ καὶ τοῦτο τὸ σύμπτωμα, καταπινομένου μὲν αἵματος εἰς τὸ σῶμα λεπτῆς τὴν σύστασιν, ἀραιῶν δὲ τῶν οὔλων ὑπαρχόντων ὡς μὴ στέγειν αὐτό. καὶ μὴν κατὰ τὴν φάρυγγα δι' αἰτίαν τὴν αὐτὴν γίνεταί ποτε τοῦ αἵματος τοιαύτη ἔκκρισις ὀρρώδης. Sed qui in quibusdam peripneumoniis apparet sanguis prorsus exiguus, sanguinis expuitioni, quæ per diapedesin à Medicis nominatam fieri dicitur, similis existit. Id enim contingit irruente in os sanguine consistentia tenui, & gingiuis raris vt eum continere nequeant. Quinetiam in faucibus quandoque ob eandem causam fit eiusmodi serosi sanguinis excretio. Diapedesin autem quidam sub osculatione, quam ἀναστόμωσιν vocant, quidam etiam sub eruptione comprehendunt.

Διαπλάσσειν conformare & componere, hoc est, partem suum in locum restituere. Galen. Comment. 2. in libr. de art. (p. 608. 33.) οὐδὲ γὰρ ἄλλο τί τὸ διαπλάσσειν ἐστὶν ὁτιοῦν μέρος, ἢ τὸ τὴν οἰκείαν ἑκάστῳ τῶν μερῶν αὐτοῦ διδόναι χώραν. Nil enim aliud est conformare quamlibet partem, nisi propriam vnicuique parti sedem restituere. Ἀναπλάσσειν dicitur Hippocrati idem quod διαπλάσσειν. Libr. de art. (p. 607. 44.) τάχα γὰρ οἱ ὑπὸ ῥῖνες καταγεῖσαι ἀναπλάσσονται, μάλιστα μὲν αὐθήμερον. Nam & tibi maximè nasus fractus restituitur, præcipueque eodem die. Et paulò ante ἰσοῦσιν ἀναπλάσσοντες καὶ ἐξωθοῦντες,

ξεῦθαι, interiore & exteriore parte conformare. Hinc διάπλασις vna ex actionibus chirurgicis quatuor, est fracti membri compositio & conformatio, cùm fracturæ extrema sese mutuò contingunt, & ita per distentionem componuntur, vt omnes fracti ossis partes manibus fingentis ac conformantis in contrarium compellantur. Manibus enim ambabus vtrinque comprehendendum est membrum fractum, osque quod in anteriorem partem recessit, in posteriorem; quod in posteriorem, in anteriorem propellendum: quodque in dextram abiit, in sinistram; quodque in sinistram, in dextram traducendum. Quod quidem in magnis & insignibus fracturis contingit. In paruis enim, vtraque fracti ossis pars suum situm seruat. Vbi partes igitur fracti membri in directum statuuntur, conformatio, Græcè διάπλασις, vocari consueuit. Gal. Comment. 1. in libr. de fract. (p.526.10.)

Διαπλέειν pro διαπλεῖν legitur apud Hippocratem, per epenthesin Ionicam, libr. de aëre, loc. & aq. (p. 77. 13.) ἀλλὰ μονοξύλοις διαπλέειν ἄνω καὶ κάτω sed nauigiis ex ligno vno fabricatis sursum ac deorsum traiiciunt, nauigant. fortassis autem μονοξύλοις διαπλώειν legi possit, vt sit, nauigiis aut lintribus ex ligno vno fabricatis.

Διαπλήσσειν siue Διαπλίσσειν significat Diuaricari: sicut videlicet πληχὰς siue πλιχὰς nominatur interstitium quod est inter vtrumq; femur, quod Latine interfeminium reddi potest. Inde διαπεπληγμένα siue διαπεπλιγμένα dicuntur quæ ad imitationem τῆς πληχάδος magna intercapedine disiuncta sunt. Innuit autem Eustathius apud Homerum, πλίσσειν pro πλήσσειν Æolice dici, quod est Pulsare terram pedibus: vnde πλὶξ, πλιχὸς, πλιχὰς, & similia, de quibus Henrici Stephani Thesaurus linguæ Græcæ.

Διαπλοκὴ implicatio dicitur, & sumitur pro succorum qui ad alimentum idonei futuri sunt miscella ac permixtione, lib. περὶ τροφῆς (p.110.30.)

Διαπνοὴ perspiratio, perflatus, cùm per totum corpus aër attrahitur & expiratur. Galen. Comment. in libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p.30. 23.) ὀνομάζω δὲ ἀναπνοὴν μὲν, τὴν διὰ τοῦ στόματος ἔξω τε καὶ εἴσω φορὰν τοῦ πνεύματος· διαπνοὴν δὲ, τὴν δι' ὅλου τοῦ σώματος ὁμοίως γιγνομένην. Respirationem voco cùm spiritus per os intrò & extra fertur, perspirationem verò cùm idem per totum corpus contingit. Dicitur autem ἄδηλος διαπνοὴ, occulta perspiratio, quòd hi motus obscuri sint, & natiui caloris beneficio per occultæ cutis perspiracula tententur, cuius meminit Galen. Comment. ad aph. 28. libr. 2.

Διαποίκιλον μέλασι διαχώρημα, alui excrementum variegatum, nigris maculis distinctum, Coac. Prænot. (p.444.2.)

Διαπορήματα anxietates dicuntur, æstuationes, inquietæ corporis iactationes, Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag.65.43.) ἀπορίαι exponit Gal.

Διαπρήσσειν peragere, conficere, obire, exequi, perficere, Lib. περὶ ἐνυπνίων (p.106.43.) τὰς τοῦ σώματος πρήξιας ἁπάσας ἡ ψυχὴ διαπρήσσεται, omnes corporis actiones anima obit. Ibidem (v.45.) ταῦτα πάντα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ ὕπνῳ διαπρήσσεται, ea omnia in somno anima obit, peragit. lib. 1. περὶ διαίτης (p. 89.15.) εἰ τι ἐνδεέστερον οἱ πόνοι διαπρήσσονται, si quid defectuosius labores obierint, transegerint. Vbi tamen codices quidam διαρήσσονται cum manu scriptis legunt. Rursus lib. 2. (p.92.7.) ὁκόσα δὲ δεῖ ψύξαι καὶ ξηρῆναι ἄλφιτα διαπρήσσεται, polentæ, quæ refrigerare & siccare oportet, conficiunt. Ibidem (v. 20.) μᾶζα διαπρήσσεται, maza conficit. Item (p. 96. 44.) ταῦτα ἡ κοιλίη διαπρήσσεται, ea venter conficit. Atque alioqui his libris crebrò vsurpatur hæc dictio. διαπρήσσειν τὰ ἑωυτοῦ, sua negotia obire, suas res agitare, conficere, Lib. de fistulis (p.518.9.) Διαπρήσσειν etiã rem conficere & peragere significat, & de venereo actu dicitur Prorrhet. 2. (p. 415. 23.) εἰ δὲ πλειστάκις διαπρήξαιτο, at si sæpius venerem exercuerit, rem peregerit. Sic πρῆγμα venereum actum vocat Aretæus cap. 4. libr. 1. Cur. morb. diut. καὶ γὰρ τὸ πρῆγμα τῆς νόσου φέρει τὰ σύμβολα. Nam & veneris effectus morbi similitudinem adfert, aut quandam societatem aut necessitudinem cum morbo adducit.

Διαπτερώσεις dicuntur Erotiano apud Hippocratem διακαθάρσεις ὤτων, aurium repurgationes, quòd purgandis auribus interdum pennas adhibeamus, vt tibicines repurgandis tibiis. Alioqui διαπτερώσεις sunt alarum explicationes & expansiones ac διαπτύξεις. Nam & διαπτύξαι, διαπτερῶσαι exponit Hesychius, quod est expandere & alas explicare. Videtur autem Erotianus ad locum Hippocratis libr. de rat. vict. in Morb. ac. respicere (pag. 79. 15.) καὶ ὥσπερ εἰ διαπτερώσειε τὸν βρόγχον, ac veluti si guttur dilataret, expanderet, ac explicaret. Agitur de valde acri oxymelite, quod secando, incidendo, & detergendo glutinosum & crassum sputum educit, guttur dilatat & expurgat.

Διάπυον quod est purulentum aut suppuratum & pus colligit. διάπυον ἧπαρ, iecur purulentum, aph. 45. libr. 7. διαπύησις suppuratio, puris collectio. In Progn. (p.131.53.) τὸ οἴδημα μὴ χαλώμενον ἐς διαπύησιν τρέπεται, tumor non remissus in suppurationem vertitur. ἔμπυον ἔσεσθαι, hoc est, purulentum fore, postea dicit. Διαπυήματα etiam idem quod διαπυήσεις aut ἐκπυήσεις, suppurationes, in Progn. (p. 133. 13.) διαπυῆσαι καὶ ῥαγῆναι φῦμα, suppuratum ac ruptum tuberculum, aph. 82. lib. 4.

Διάρθρωσις, articulatio, dearticulatio, ossium inter se compages & articulorũ modo commissio. Galenus Com. 2. in lib. de art. (p. 600. 52.) διάρθρωσιν esse dicit τὴν φυσικὴν ὀστῶν σύνταξιν, ἐναργῆ τὴν κίνησιν ἐχόντων, naturalem ossium coniunctionem, quæ euidentem motum habent. διάρθρωσις etiam artuum conformationem, directionem & iuncturam indicat, ὡς τὸ κατ' ἰητρεῖον (p. 697. 1.) διαρθρώσιος παράδειγμα, artuum conformationis exemplum. Vbi tamen διορθώσιος legunt omnia fere exemplaria, quæ est artuum in naturalem situm restitutio & directio; & prolapsi articuli in suam sedem restauratio. Galenus tamen διαρθρώσιος legisse videtur. Διαρθρῶσαι etiam dirigere, restituere, conformare significat, & de naribus fractis componendis effertur lib. de art. (p. 607. 44.) τὸ μὲν οὖν πρῶτον χρὴ ἔσωθεν ἀναπλάσαι καὶ ἔξωθεν ἀφειδήσαντα, χρὴ ἀνάγειν ἐς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ διαρθρῶσαι. Imprimis igitur interiore parte nares conformandæ, & exteriore parte non remissè agendo in suam sedem compellendæ & dirigendæ. Licet exemplaria quædam manu scripta διορθῶσαι legunt, vt illic scripsimus. Verùm διαρθρῶσαι pro διορθῶσαι ponitur, vt & paulò post διαρθρωθῆναι, (p. 608. 1.) ἐγὼ μὲν οὖν οὐδεμίαν πω ῥῖνα εἶδον, ἥτις ὑπὸ τὸ καταγῆναι, οὐχ οἵη τε διαρθρωθῆναι αὐτίκα πρὶν πωρωθῆναι συναγκαζομένη ἐγένετο, εἴ τις ὀρθῶς ἐθέλοι ἰητρεύειν. Equidem nullas vnquam nares vidi, quæ sic fractæ, si statim prius quàm callo obducantur compellerentur, restitui non potuerint, si modò quis rectam curandi rationem insistat.

Διαρκεῦντες Erotianus apud Hippocr. βοηθοῦντες exponit, auxilium ferentes ac suppeditantes. Sic Hesych. διαρκεῦσι, βοηθοῦσι.

Διαρραγαὶ ὀστέων κατὰ κρόταφον, ossium ad tempora diruptiones. Coac. Prænot. (p. 429. 23.)

Διαρρέπειν diuergere & vtranque in partem inclinari significat, & de his dicitur Hippocrati, qui femore exteriorem in partem luxato crus breuius habent, ideoque cùm huic aut alteri innituntur, in vtranque partem inclinant & propendent. Vbi enim à recto habitu & qui sine inclinatione est, in affectam partem inclinant, aut rursus ab inclinatione corpus erigunt & attollunt, duas figurationes alternatim immutant. Est igitur διαρρέπειν transmutare corpus à recto & sublimi habitu in affectam partem inclinando, & rursus ab humili & flexo in erectum & sublimem attollere ac diuergere, sicque in vtranque partem propendere. Lib. de art. (p. 633. 20.) διαρρέπουσι δὲ ἐν τῇσιν ὁδοιπορίῃσιν, ἀναγκαζόμενοι διὰ τὴν βραχύτητα τοῦ σκέλεος. Inter ambulandum tamen, ob cruris breuitatem, vtranque in partem inclinari coguntur. Idemque est διαρρέπειν quod σαλεύειν, quo ibidem vtitur Hippocr. significatque agitari & diuergere, aut corpus inclinare vtranque in partem, de hisque dicitur quibus vtroque crure articulus extra excidit. In Mochlico verò (p. 508. 26.) διαρρίπτειν scribitur, si modò vera est lectio. Sed nos διαρρέπειν legendum submonemus nostris in eum libr. Annotat.

Διαρρωγαὶ sunt vinculorum interruptiones, rimæ, hiatus, vbi vincula inania quædam spatia intermedia relinquunt, interrumpuntur & dehiscunt. Libr. de art. (p. 605. 56.) ἐπίδεσιν γάρ ἐστιν αὕτη ἡ ποικιλωτάτη, καὶ πλείστας μὲν σκεπάρνους ἔχουσα, διαρρωγὰς δὲ καὶ διαλείψιας ποικιλωτάτας τοῦ χρωτὸς ῥομβοειδέας. Hoc enim vinculum inter cætera maximè est varium, plurimisque locis asciam refert, ac relictis aliquot spatiis inanibus, cutem variè admodum in rhombi formam intercipit. Vbi Galenus διαρρωγὰς vocari scribit τὰ μεταξὺ διαστήματα τῶν ὀθονίων, intermedia spatia & interualla vinculorum. At Erotianus διαρροιὰς legit, & explicat τὰς τῶν ἐπιδέσμων διαπνοὰς καὶ τὰ μεταξὺ τούτων διαστήματα, vinculorum velut quasdam interspirationes & intermissa spatia. Quòd autem παρὰ τὴν ῥίζαν dici vult, ἥτις ἐστὶν εἶδος αἰτιῶν, hoc certe mihi vitium subolere videtur; etsi ῥέγχω quidam legunt nihilo meliore notione. Neque verò meliore loco est quod Hesychius διαρογχὰς τὰ μεταξὺ τῶν ἐπιδέσεων διαστήματα exponit. Διαρρωγαὶ autem à διαρρήγνυμι quod dehisco & interrumpo significat, & à διέρρωγα διαρρωγαὶ & διαρρωγαί.

Διαρρίπτειν disiicere, variè iactare, διαρρίπτειν πυκνὰ τὰς ὄψιας, crebrò oculos disiicere, Coac. Prænot. (p. 430. 21.) ἀναιωρεομένους ὀφθαλμοὺς vocat in Prog. (p. 124. 29.) sublimes oculos, ἀσταθέας καὶ κινουμένους διὰ παντὸς, instabiles ac perpetuò mobiles exponit Gal. ἐνδινουμένους in Prorrh. (p. 185. 14.) versatiles, quales sunt in ea affectione quæ Græcis ἴλιγγος dicitur. Eaque prætenduntur phrenitidis ac delirii indicia, aut etiam conuulsionis rudimenta. Διερρίφθαι τὰ σκέλεα, crura dispersa esse & disiecta. Coac. Prænot. (p. 439. 33.) Sic Progn. (p. 126. 55.) τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διερριμμένα, crura inæqualiter disiecta dicuntur.

Διάρροια dicitur authori Definit. Medicarum (p. 398. 24.) ῥευματισμὸς πλείων κοιλίας ἄνευ φλεγμονῆς καὶ ἑλκώσεως πολυχρόνιος, copiosior & diuturna alui fluxio, sine inflammatione & vlceratione. Aretæo verò cap. 7. libr. 2. de sign. diutur. morb. est ὑγρῆς τροφῆς ἀπέπτου ἡ διάρροια, liquidi alimenti incocti defluxio, διάρροιαν Celsus alui longam resolutionem vertit cap. 7. lib. 2. ex aph. 77. lib. 7. quod breuis alui profusio non statim tormina creet, nisi ea syncera sit & diuturna, ex aph. 23. libr. 7. Cælius Aurelianus defluxionẽ vocat cap. 22. lib. 3. acut. διάρροια est alui profluuium quo liquida effunduntur, siue sit pituita, siue bilis syncera aut mixta. Ac primùm quæ aluo continentur liquida defluunt, deinde humores qui in intestinis latitant. Galenus διάρροιαν vocat quod dixit Hippocr. ἢ τὰ τῆς κοιλίης ἐξυγρασμένα ἢ ἰσχυρῶς, aut aluus admodum effusa ac resoluta fuerit, in Progn. (p. 122. 28.)

διάρροια

διάῤῥοιαι χρόνιαι ætate declinantibus diuturna alui profluuia, aph. 30. lib. 3.

Διάστασις, diſſidentia, diſtantia, diſparatio, diductio, receſſus ac ſecretio, dicitur, vbi oſſa inter ſe diducuntur ac diſparantur in luxatis, li. de fract. (pag. 576.48.) ἀλλ᾽ ἀνάγκη ὀγκώδη ἴσχειν τὴν διάστασιν, verùm ſic diductis oſſibus eam partem turgidiorem eſſe neceſſe eſt. Lib. quoque de art. (p. 598. 58.) διαστάσιος δὲ ὀστέων σημεῖον κατὰ τὴν φλέβα τὴν κατὰ βραχίονα σχιζομένην διαψαύοντι. At diductorum oſſium indicium ad contactum venæ quæ in brachio finditur, patet. Διάστασις authori definit. Med. (p. 403. 12.) ἐστὶ τῶν κατὰ ῥαφὴν ἢ κατὰ σύμφυσιν συγκειμένων ὀστέων χωρισμὸς ἢ διάστασις ἀπ᾽ ἀλλήλων. Diductio eſt oſſium quæ per ſuturã & coalitum mutuò iuncta ſunt ſeparatio aut diductio. Ac διάστασις idem quod διάστημα ſignificat, interuallum aut interſtitium dici poteſt. Eſt autem διάστημα Gal. Com. 3. in lib. κατ᾽ ἰητρεῖον (p. 699.44.) vbi oſſa quæ mutuò ſe contingunt, aut naturaliter citra iuncturam cohærent, aliquo inter ſe interuallo diſſident, diſparantur, ac diducũtur, vt in brachio cubitus & radius, ad gibbum & ad manum, in crure tibia & ſura, quæ & genu & calci committũtur. In Exeg. verò apud Hippocr. διάστημα exponit τὴν ὥσπερ ἐρίοις ἐοικυῖαν αὐτῶν τῶν σωμάτων σύνθεσιν. ipſorum corporum compoſitionem velut lanis ſimilem. Διαστήματα quoque, quæ ſunt interualla, poni videntur pro eo temporis ſpatio quo medicus ab ægro diſcedit, dum eum reuiſit, & pro medici abſentia, lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16.44.) ὅκως τι ἐν διαστήμασι μηδὲν λανθάνῃ σε, vt in interuallis nihil te lateat, ne interea dũ abſens es quicquã te latet. Ideò namque diſcipulum aliquem ex his qui plurimũ in arte progreſſi ſunt ægro adhiberi vult. Διαστήματα etiam interualla ſumi poſſunt quibus morbus mutationem accipit. Διαστάσιες χειρῶν ſunt manuum porrectiones & diſtenſiones, qualiter in cõuulſionibus contingit, dũ principio neruorum læſo motionum functio vitiatur, vt in catalepſi, epilepſia & apoplexia. Quibus in morbis dum nerui contrahuntur & rigent, manuum ac crurum diſtenſiones & diſiectiones fiunt, idque oppleto & grauato functionum animalium principio. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 94.26.) Quidam manuum diſiectiones ſumunt, quando manus & crura plurimũ diſtant inter ſe, vt χεῖρες καὶ τὰ σκέλεα ἐκπεπταμένα dicuntur in Progn. (p. 126. 31.) quod fit extincta aut impedita motrice facultate. φλεβῶν διαστάσιες dicuntur venarum diſtenſiones ac amplitudines Aretæo cap. 2. lib. 2. de cauſ. & ſign. morb. ac. Eidem quoque διάστασις κοιλίης dicitur inanis ventriculi diſtentio, dum fruſtra vomere conatur, cap. 7. lib. eiuſdem. Διάστασις etiam ἀντὶ τῆς διαστολῆς ponitur in pulſus definitione Zenoni Herophilio, vt ſcribit Gal. lib. 4. de diff. pulſ. (p. 47.49.) Quod & fecit Chryſermus (ibidem p. 48.33.) & Apollonius (p. 51.44.)

Διαστολὴ dilatatio, arteriæ motus in longum, latum & profundum, διαστολὴ καὶ συστολὴ, dilatatio & contractio eſt tunicæ arteriarum in circulum eleuatio & concidentia, quam pulſum quidam nominant. Gal. lib. 4. de diff. pulſ. (p. 48. 35.) διαστολὴ etiam dicitur ἄρσις καὶ οἷον ἐπανάστασις καρδίας, καὶ ἀρτηριῶν, καὶ ἐγκεφάλου, καὶ μηνίγγων, κατὰ μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος, αἰσθητὴ πρὸς τὴν ἔπαρσιν τῆς ἁφῆς, eleuatio ac velut excitatio cordis, arteriarum, cerebri, eiuſque membranarum, in longum, latum & altum, in ſenſum tactus cadens, authori definit. Medic. (p. 396.19.) Διαστολαὶ quoque dicuntur Empiricis ſermones in quibus proprium quid à cõmuni ſeparant & diſtinguũt, Gal. Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 30.) καλεῖν δ᾽ εἰώθασι διαστολὰς μᾶλλον ἢ διορισμοὺς, τοὺς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τὸ ἴδιον ἀποκρίνοντάς τε καὶ χωρίζοντας λόγους. Diaſtolas autem potius quam diorismos appellare cõſueuerunt ſermones eos qui quod proprium eſt à communi diſcernunt ac ſeparant.

Διαστομωτρίδα Gal. in Exeg. vocum Hippocr. μήλην τὴν διαστέλλουσαν, ſpecillum diducens ac dilatans exponit, propriè ſpecillum quo os clauſum diducitur atque aperitur. διαστομόω enim idem quod ἀναστομόω, διαστέλλω, os diduco & patefacio.

Διαστρέφεσθαι eſt peruerti & diſtorqueri, diciturque de corporis partibus quæ rectas actiones non obeunt, ſed potius ex rectis diſtortæ & flexuoſæ fiunt, tenſis atque ad ſua principia contractis iis neruis qui ad eas pertingunt. aph. 49. lib. 4. ἢν χεῖλος, ἢ τὸ βλέφαρον, ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ. ſi labrum aut palpebra, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus peruertatur. De oculis ſæpe effertur Hippocr. vt ὀφθαλμοὺς διαστρέφεσθαι, oculos diſtorqueri aut peruerti, ex muſculorum oculos mouentium conuulſione, in Progn. (pag. 124.15.) & Coac. Præn. (p. 430.20.) & ὀμμάτων διαστροφὴ, oculorũ peruerſio, in Prorrh. (p. 196.30.) & Coac. Præn. (p. 430. 28.) & Prorrh. 2. (p. 417. 21.) οἱ ὀφθαλμοὶ διεστράφησαν, oculi diſtorti ſunt. διαστρέφεσθαι χεῖλος, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥῖνα, labrum aut oculum, aut naſum peruerti. Coac. Præn. (pag. 426.9.) Sic ῥάχιος διαστροφὴ, ſpinæ obliquitas, diſtortio & peruerſitas, ibidem (pag. 433.9.) Διαστρέφεσθαι de oſſe, neruo aut muſculo dicitur, cuius initiũ interiore parte membri eſt, finis vero aut extra aut infra, ſicque membrum aut pars cõtorquetur aut peruertitur. Gal. Com. 1. in li. de fract. (p. 530.53.) Hippocrates vero in ſupina manus figura os quod eſt ad cubiti gibbum, neruos etiam qui ex carpo & digitis interiore parte os brachii tendunt, diſtorqueri ſcribit. Eadem notione τὰ διεστραμμένα membra corporis diſtorta, idem quod διαστροφαὶ ac peruerſiones ſonant, ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρεῖον (pag. 689.9.) Quæ fiunt cum vel a ſua ſede elabitur aliquid in exteriorem corporis partem, vel introrſum in ſpatium aliquod laxius protruditur, vt in naribus, ſi in exteriorem partem aut os, aut pinnula recedit, in exteriorẽ partem diſtorquetur, ſi in internum foramen ſecedit, introrſum diſtortio fit, vt ſcribit

Gal. Com. 3. in eundẽ lib. Διαστρέμματα etiam dicuntur eadem quæ διαστροφαὶ, suntque luxationis species qua articulus ipse leuiter deprauatur, suaque sede commouetur. fiunt quoque circa vnum os, ac præcipuè circa tibiam in pueris, quo casu deligatione vtimur, vtrinque ad dirigendum obiicientes lignũ ex tilia, vel ex tali aliqua materia firmũ molleque, asserculos tenues inde parantes. Ab iis quæ στρέμματα dicũtur differunt, quatenus διαστρέμματα articulum quodammodo attingũt, peruertunt & commouent. At στρέμματα articulo illæso neruosas etiam partes intorquent. Gal. ibid. (pag. 699.52.) Prorrh. 2. διαστρέμματα in pueris sunt mẽbrorum obliquationes, cùm deprauantur aut distorquentur in epilepsiæ depulsione. ἢ ἐν τοῖσι πλευροῖσι διαστρέμματα, aut latera distorquentur (p. 417.23.)

Διασφαγὴ hiatus dicitur in muro interrupto & locis aliquib. diruto, aut hiatus inter duas rupes interiectus, quo inter se sunt auulsæ. Sumitur pro quouis interstitio & interuallo aut separatione. Dicũtur διασφάγες Hesychio αἱ διεστῶσαι πέτραι τῶν ὀρῶν. Sic & διασφὰξ ἡ διατομὴ ὄρους Sudæ hiatus inter duas rupes auulsas interiectus. διασφαγαὶ disparationes dicuntur Hippocrati in venarum diductione lib. de loc. in homine (p.64.33.) ἢ τὰς διασφαγὰς ἐν τοῖσι μηροῖσι ποιέεται, & disparationes in cruribus facit, aut interstitia & diuaricationes. Eadem notione διασφάξιες φλεβῶν, venarum interstitia & intercapedines dicuntur, velut interscissiones, distantiæ ac diuortia, quæ in corpore venoso & gracili facilè apparent, in obeso ac molli ægerrimè. lib. 2. Epid. (p. 312. 24.) καὶ διασφάξιες ποῖαι κοιναὶ τῶν φλεβῶν. Videndæ etiam quænam sint venarum inter se distantiæ & intercapedines.

Διασφύξιες φλεβῶν, venarum aut arteriarum pulsationes, dicuntur Hippocr. lib. de alimento (p.111.44.) quæ per reciprocum diastoles & systoles motum pulsum cõstituunt ad aërẽ expellendum & recipiendum.

Διασχὶς τῆς φλεβὸς, venæ discissio, diductio, diuisio. lib. de fract. (p.576.42.) περὶ τὴν διασχίδα τῆς φλεβὸς, qua vena scinditur.

Διασχόντα ὀστέα, ossa penetrantia, procedẽtia, perrumpentia. lib. de art. (p.623.40.) μὴ διασχόντα τὰ ὀστέα εἰς τὸ ἔσω μέρος. ita vt ossa ad interiorẽ partem minimè perrumpant. De costarum fractarum ossibus dicitur, quæ ad internam thoracis cauitatem non pertingunt aut permeant. Sic lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p.63. 1.) διασχοῦσα penetrans, perrumpens, de vena dicitur. ἡ μία μὲν διὰ τῶν κορυφῶν ἢ τοῦ δέρματος διασχοῦσα ἐκ τοῦ ὀμφαλοῦ ἀνήκει. & vna quidẽ per vertices ac cutem peruadens ex vmbilico effertur, aut per vertices aut cutem procedẽs, penetrans aut cutẽ & vertices traiiciens. Sic διασχὼν, διελθὼν, procedens dicitur.

Διάτασις in fracturis est membri distentio, cùm membrum ab inferiore parte intenditur, & à superiore continetur. lib. κατ' ἰητρεῖον (p.694. 20.) Quibus autem in membris διάτασις fieri debeat scribitur ibidem (pagin. 696. 34.)

Διάτασις πνεύμονος ea pars qua pulmo peruadit ac extẽditur, dicitur Coac. Præn. (p.436.12.) & infimã thoracis partem ac diaphragma denotat, ideoque discriminationem vertit Cornarius.

Διὰ ταχέων aut διαταχέως, celeriter, ex breuibus interuallis. In Coac. Prænt. (p.429.8.) διὰ ταχέων ἐπικαέες, qui celeriter peruruntur. διαταχέως ἐπικαέες dicũtur Prorrh. (p.203.46.) lib. 1. Epid. ægr. 4. διὰ ταχέων δὲ πάλιν παρέκρουσε, sed confestim rursus desipuit.

Διὰ τέλεος, διὰ παντὸς, ἀεὶ, perpetuò, semper significare scribit Gal. Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.69.43.) & Com. 4. in eundem lib. (p.98.35.) τὸ διὰ τέλεος, τῷ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ταὐτὸν σημαίνει. διὰ τέλεος idem quod per totum morbum significat. Idem libro 2. περὶ δυσπν. (pag. 181.) διὰ τέλεος, διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, καὶ μέχρι τέλους διὰ παντὸς τοῦ νοσήματος γινομένου, καὶ τὸ ξυνεχῶς, καὶ κατὰ τὸ ἑξῆς, exponit, hoc est, per totum tempus, ad finem vsque totius morbi, continenter, & deinceps. Com. quoque. 3 in lib. 1. Epid. (p. 389.30.) διὰ τέλεος, δι' ὅλου τοῦ νοσήματος, hoc est. per totum morbum significare scribit. Hippocrati certe familiaris est dictio, vt libro 1. Epid. agr. 1. τούτῳ πνεῦμα διὰ τέλεος, ὥσπερ ἀνακαλουμένῳ, ἀραιὸν, μέγα. Spiratio huic perpetuò, quasi intro reuocanti & ingeminanti, rara & magna fuit. Et ægr. 2. ἐξ ἀρχῆς τούτῳ καὶ διὰ τέλεος πνεῦμα μέγα, ἀραιόν. Huic per exordia ad extremum vsque spiratio magna & rara fuit. Et ægr. 8. δίψα διὰ τέλεος οὐ λίην. sitis perpetuò, non magna tamen. Rursus lib. 3. Epid. ægr. 2. τούτῳ κώφωσις διὰ τέλεος παρέμεινε. huic perpetuò surditas permansit. Et ægr. 3. καὶ περὶ ὀμφαλὸν παλμὸς διὰ τέλεος. & continens ad vmbilicum palpitatio occupauit. Item ægr. 6. καὶ διὰ τέλεος ἔρευθος εἶχε. & perpetuò rubor tenuit. Et ægr. 9. ἄκρεα ψυχρὰ διὰ τέλεος, extrema perpetuò frigida. Aegr. quoque 11. κοιλίη πουλλοῖσιν ἀκρήτοισι διὰ τέλεος. aluus per totum morbum multa syncera deiecit. Et ægr. 12. τούτῳ διὰ τέλεος κοιλίη ὑγρή. huic per totum morbum aluus lubrica. Rursus ægr. 1. post st. pest. οὖρα διὰ τέλεος κακά. vrinæ per totum morbum malæ. Item ægr. 2. τούτῳ τὰ οὖρα διὰ τέλεος ἦν μέλανα. Vrinæ huic perpetuò nigræ. Aeg. 10. οἱ δὲ παροξυσμοὶ καὶ οἱ πόνοι τούτῳ διὰ τέλεος ἐν ἀρτίῃσιν ἡμέρῃσι μᾶλλον. Accessiones verò & dolores hunc perpetuò diebus prope paribus inuaserunt. Aegr. 13. τούτῳ διὰ τέλεος, ἐξ οὗ καὶ ἐγὼ οἶδα, κοιλίη ταραχώδης. Ex quo eũ vidi, huic perpetuò aluus turbulenta fuit. Aegr. 15. καὶ διὰ τέλεος αἰεὶ σιγῶσα. & perpetuò semper taciturna fuit. Item ἦν τούτῳ διὰ τέλεος, πνεῦμα ἀραιὸν, μέγα. Huic perpetuò ad finem vsque spiratio rara & magna aderat. Διατελέειν verò est vitam tolerare & degere, aut perdurare & ad extremum vsque spiritum vitam trahere. Lib. 1. de Morb. (pag. 139.7.) οὐ δυνάμενοι τὰς ἡμέρας διατελέειν, ἄχρις οὗ τὸ σίαλον πεπανθῇ ἐν τῷ πνεύμονι. cùm nequeant ad dies perdurare in quibus sputum

in pulmonibus concoquatur. Rursus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagin. 191.20.) καὶ γὰρ οἱ πολλοὶ πλευμοῤῥαγέες ἐόντες, διατελεῦσι ἕως ἂν ἀποθάνωσι. Multi nanque rupto pulmone vitam trahunt ad extremum vsque spiritum.

Διατρέπεσθαι commoueri, perturbari, perterreri, auertere, respuere, ad inopiam consilii redigi, pudore iniecto deterreri. Lib. 5. Epid. (p. 341.47.) οὐδὲν διετρέπετο, nihil commouebatur. Quod repetitur lib. 7. Epid. (pagin. 364.26.)

Διατρέχειν peruenire, transcurrere. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagin. 206.19.) πολλοὶ δὲ διατρέχουσι καὶ ἐς τὰς εἰκοσιτέσσαρας. multi verò etiam ad vigesimum quartum diem perueniunt. Quod ibidem (v. 42.) dicitur, διαφέρουσι ἐς τὰς εἰκοσιτεσσάρων ἡμερέων, durant ad vigesimumquartum diem.

Διατρίβειν, tempus terere, immorari, cunctari, tardare, in re aliqua peragenda. lib. de cap. vuln. (p. 451.3.) μὴ διατρίβειν, non est cunctandum, non differendum, aut tempus protrahendum ac terendum. διατρίβειν enim significat χρονοτριβεῖν, παρατείνειν, ἀναβάλλεσθαι, tempus extrahere, differre, immorari. διατρίβειν, ἐγχρονίζειν exponit Erotianus, hunc sane Hippocratis locum innuens, quod est procrastinare, differendo tempus extrahere & terere, prorogare. Sunt & διατριβαὶ congressus, conuersationes. Lib. περὶ ἰητρῦ (pag. 14.28.) ἐν τῇσι κατὰ πόλιν διατριβῇσι, in vrbanis congressibus, hoc est in vrbibus.

Διὰ τῶν αὐτῶν, phrasis est Hippocrati familiaris, præcipue in Epidemiis, vbi eadem in ægris perseuerant, aut iisdem affliguntur casibus ac symptomatis, vt ægr. 2. libro primo. τετάρτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. quarto eadem affligebant omnia. Rursus ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. Nono eadem perseuerarunt omnia. Et ægr. 5. ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. nono cùm eadem perseuerarent. Rursus ægr. 3. libro 3. ἐννεακαιδεκάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. decimonono eadem perseuerarunt. Et ægr. 5. ἕκτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. Sexto eadem perseuerauere. Aegr. quoque 11. & 12. ἕκτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. Et ægr. 1. post. st. pest. θ' διὰ τῶν αὐτῶν, nono eadem perseuerauerunt. Et ægr. 7. ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ τὰς ἑπομένας. nono ac proximis diebus eadem perseuerarunt. Aegr. 9 οὖρα διὰ τῶν αὐτῶν, vrinæ eædem. Quod ægr. 2. eiusdem lib. οὖρα ἐπὶ τῶν αὐτῶν dixit, & τὰ κάτω κοιλίης ἐπὶ τῶν αὐτῶν, alui deiectiones eædem perseuerarunt. Item ægr. 11. δευτέρῃ διὰ τῶν αὐτῶν. Postridie eadem perseuerarunt. Rursus libro 7. Epid. (pag. 367.14.) καὶ ἡ καταφορὴ διὰ τῶν αὐτῶν, eadem in somnum propensio perseuerabat. Iterumque ibidem (v. 24.) οὖρα διὰ τῶν αὐτῶν. vrinæ eædem perseuerabant. In Coac. Prænot. p. 427.14. & 441.49.) αἱ πυκναὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὑποστροφαί, crebræ iisdem perseuerantibus casibus morborum reuersiones. In Prorrh. (p. 209.3.) διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντες dicitur, vbi eadem perseuerant. In Coac. verò Prænot. in eadem re διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντων scribitur, hoc est, iisdem prodeuntibus & perseuerantibus, & de alui affectione effertur.

Δίαυλοι dicuntur cursus recti reuertentes aut reciproci, ac recurrentes. Cùm enim cursu ad metam peruenissent, flectentes eò rursus recurrebant, vnde cursum inierant. Sic δίαυλος curriculum duplex dicitur, & διαυλοδρομεῖν qui diaulon currit, hoc est, qui cursum circensem peragit, aut duorum stadiorum circuitionem facit. Dicitur & διαυλοδρομεῖν, cùm ad calcem perueneris, rursus ad carceres cursu redire. διαύλους inter exercitationes reponit Hippocr. libro primo. περὶ διαίτης (p. 89.40.) & libro 2. (pag. 98.19.) vbi cursus reuertentes rectos exponit Cornarius, Caluus verò circenses. Quibus ἱππείους ἵππους opponere videtur Hippocr. cursus equestres indefinitos, quique nullam habent metam propositam ad quam flectant. Sic lib. 3. περὶ διαίτης (pag. 101.28.) διαύλοισι ὀλίγοισι cursibus rectis reuertentibus modicis æstate vti præcipit. Rursus (pag. 104.32.) οἱ δίαυλοι καὶ τρόχοι γυμνοὶ dicuntur, recti cursus reuertentes & circulares, qui exutis vestibus obeuntur, quibus τοὺς ἐν ἱματίῳ δρόμους καμπτοὺς opponit, cursus flexos in vestitu.

Διαφανὴς pellucidum, perspicuum, transparens. διαφανέα οὖρα, vrinæ pellucidæ ac perspicuæ, quæ aqueæ sunt & dilutæ, extremamque tenuitatem ac cruditatem denotant, præsertim si cum albedine coniunctæ sint, vt aph. 72. lib. 4. in phreniticis οὖρα διαφανέα, λευκά, vrinæ pellucidæ, albæ, summam perniciē præseferunt. Sic Coac. Prænot. (p. 442.22.) λευκὸν δὲ καταχεόμενον, διαφανὲς οὖρον πονηρόν. Alba verò effusa & perspicua vrina mala est. lib. 1. Epid. ægr. 2. διαφανέα οὖρα, λεπτά, pellucidæ vrinæ ac tenues, bis ponuntur, quæ extremam tenuitatem indicant, & quæ tum consistentia, tum colore morbi cruditatē significant, vt nostris in eum lib. Annotat. scripsimus. διαφανέα ὦτα aures pellucidæ, ex siccitate tabefactæ & excarnes ac contractæ, ideoque pellucētes, inter lethales faciei notas annumerantur, Coac. Prænot. (p. 429.30.) ὦτα ψυχρὰ καὶ διαφανέα καὶ συνεσπασμένα, ὀλέθριον. Aures frigidæ, pellucidæ, contractæque perniciē minātur. διαφανέες φλέβες, venæ perspicuæ, manifestæ, apparentes, vt quæ sanguine plenæ sunt & turgidæ, aph. 22 sect. 3 lib. 6. Epid. φλέβας ἐκκειμένας τι καὶ μεστὰς αἵματος, venas eminentes aut extantes ac sanguine turgidas, explicat Gal.

Διαφανὴς etiam candens & ignitum ac pellucidū significat, vt διαφανέα σιδήρια dicuntur ferramenta candentia & ignita, aut translucida. Lib. de artic. (pag. 590.48.) χρὴ δὲ διαφανέσι καίειν, ὡς ὅτι τάχιστα περαιωθῇ κατὰ δύναμιν. Candentibus [ferramentis] quoque adurendū, quò quàm celerrimè fieri potest penetrent. Quem locum subindicans Erotianus, διαφανέσι διαπύροις, hoc est, ignitis aut candētibus, exponit. Galenus etiam διαφανῆ, ἱκανῶς διαπύρα, abūde ignita Hippocrati vocari scribit.

lib etiam περὶ αἱμορροΐδων (p. 520. 15.) διαφανέα τὰ σιδήρια candentia ferramenta dicuntur quibus hæmorrhoidas inuri iubet. ποιέειν δὲ καὶ διαφανέα τὰ σιδήρια, καὶ καίειν ἕως ἂν ἀποξηραίνῃς. tum admotis candentibus ferramentis, dum resiccentur, vruntur. Quem mihi certe locum exprimere Erotianus videtur cùm τὰ διαφανέα σιδήρια, τὰ διάπυρα καυτήρια, hoc est ignita cauteria exponit. Rursus eodem lib. (pagina 521. 9.) διαφανὲς τὸ σιδήριον, candens ferramentum dicitur, per calamum perforatum immissum, quo vstio perficitur, καυτῆρα vocat Hippocrat. Quam dictionem exponens Galen. in Exeg. æneam esse fistulam dicit in fundo perforatam, per quã καυτηρίδιον διαφανὲς hoc est paruũ cãdens ferramentum demissum vstionem facit. At libello περὶ ὄψιος (pag. 521. 39.) διαφανέα simpliciter dicuntur, quæ ferramenta candentia intelliguntur, cùm μὴ διαφανέσι, hoc est, non admodum candentibus ferramentis palpebrarum vstionem fieri præcipit. Sic etiã lib. περὶ ἀφόρων (pag. 294. 27.) διαφανὴς candens & ignitum significat, cùm λίθον μέλανα διαφανῆ, hoc est, lapidem nigrum candentem & ignitum, velut pyriten, in vinum iniicit, ad suffitum mulieri in vterum immittendum. Et libro 2. de Morb. (pagina 150. 30.) ἰπνοῦ ὄστρακα διαφανέας, hoc est, furni testas candefactas, in vinum & lac caprinum ac succum sii immittit, ad suffitum ore captandum. Hesychius etiam διαφανὲς λαμπρὸν, διάπυρον exponit.

Διαφέρειν durare, perdurare significat, aut perferre & sufferre. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 194. 42.) ἡ δὲ νοῦσος διαφέρει μάλιστα ἐννέα ἔτεα. morbus autem nouem annos maximè durat. Ibidem de ægro dicitur, διαφέρει φθειρόμενος, contabescens durat, perfert, aut degit. Rursus ibidem (pagina 206. 42.) πολλοὶ δὲ διαφέρουσι καὶ ἕως τῶν εἰκοσιτεσσάρων τῶν ἡμερέων. multi verò etiam ad vigesimum quartum diem durant, degunt, hoc est morbum perferunt. Eademque notione διαφέρειν dicitur Hippocrati hoc est, durare, degere, æuum agere aut agitare, Lib. de artic. (pagin. 634. 6.) ἱκανῶς ὑγιηροὶ τἆλλα διαφέροντες. in reliquis satis salubriter degunt, agunt aut æuum agitant, vt ex Herodoto διαφέρειν τὸν αἰῶνα, æuum traducere & agitare annotatur. Sic lib. περὶ παθῶν (pagin. 183. 22.) ὅταν τις ἐκ νόσου μακρῆς ἀκάθαρτος διαφέρηται πολλῷ χρόνῳ. vbi quis ex longo morbo non purgatus diu vitã traduxerit, aut diu agitatus & iactatus fuerit, diu permanserit. Lib. etiam 2. de Morb. (pagina 148. 45.) ὑποστρέφει γὰρ ἡ νοῦσος, ἢν ἀκάθαρτος διαφέρηται. Recidiuam enim facit morbus, si quis impurgatus permanserit. Sic διενεγκεῖν morbum sufferre ac tolerare significat, idem quod ὑπομένειν, perferre Lib. 5. Epid. (pag. 336. 36.) ἐδόκει δὲ ἂν πλείονα χρόνον διενεγκεῖν, εἰ μὴ κατὰ τοῦ φαρμάκου τὴν ἰσχύν. Atque diutius morbum sufferre poterat, nisi medicamenti vis obstitisset. hoc est, nisi vi medicamenti periisset. Διενεγκεῖν etiam fœtum perferre, & ad maturitatem ferre significat, quod perferri dicit Plinius libro 1. περὶ γυναικ. (pagina 240. 18.) φυλακῆς γὰρ καὶ ἐπιστήμης πολλῆς δεῖ, ἐς τὸ διενεγκεῖν καὶ ἐκθρέψαι τὸ παιδίον. Custodia, nanque & scientia multa opus habent vt fœtum perferant & enutriant. ἐξενεγκεῖν dicitur paulò ante (pagina 239. 6.) Rursus libro 2. (pag. 283. 18.) καὶ ἢν διενέγκῃ τὸ ἔμβρυον, si fœtum perferat, ad partus tempus gestarit. Διαφέρειν etiam penetrare significat, & de hastæ cuspide dicitur libr. 5. Epid. (pagin. 337. 29.) καὶ τὸ ἄκρον διήνεγκε κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, cuius cuspis infra vmbilicum penetrabat, eminebat. Est & διαφέρειν in diuersas partes ferre, distrahere, dissipare, aut quasi in varias partes mittere, διαπέμπειν. Lib. 4. de Morb. (pag. 167. 35.) ἢν δὲ τὸ σῶμα τῇ κύστει καὶ τῇ κοιλίῃ διαφέρῃ. Quod si corpus [pituitam] ad vesicam & aluum transmittat, deleget, aut ferat. Sic membra insepulta different lupi, dixit Horatius, pro in varias partes ferent & dissipabũt. & Virg. Aquilonẽ differre nubila, hoc est dissipare & disiicere. Põt & hîc διαφέρειν sumi pro φέρειν simpliciter, vt ibid. καὶ πάντα ἔξω διοίσει, atque ista foras ferant, perferant. Διαφέρειν pro συμφέρειν ponitur aph. 22. libro 5. de calida. πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατήγμασι plurimùm autem confert ossium fracturis. Quod etiam repetitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114. 14.)

Διαφεύγειν euadere, effugere, liberari. ὁκόσοι κυνάγχην διαφεύγουσι, quicunque ab angina liberantur. aph. 10. libro 5. &, ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσι, si verò hos (dies) euãserint, ibidem, & aph. 6. libro 5. quod ἐκφεύγειν & ὑπεκφυγεῖν dicitur libro 2. de Morb. (pagina 146. 22. & 24.) In Coac. Prænot. (pagin. 434. 45.) οἱ δὲ διαφυγόντες ἔμπυοι γίνονται, qui verò septem dies superarunt, suppurati euadunt.

Διαφθορὴ dicitur Hippocrati fœtus corruptio aut corruptela, abortiuus fœtus & eiectus. libro 1. περὶ γυναικ. (pag. 233. 33.) καὶ δοκέει ὥσπερ σάρκα εἶναι τὰ ἀπιόντα, ὡς ἐκ διαφθορᾶς, καὶ μέλανα. eaque quæ foras prodeunt carnem esse reputat & nigra, velut ex abortione. Vbi tamen σαρκία legi malim ex membranis Regiis manu scriptis, vt frustula carnea erumpere intelligantur. In Croac. Prænot. pagina 440. 26.) ἐν μακρῇσιν ἐκ διαφθορῆς. in diuturnis morbis ex fœtus corruptione aut abortione. Rursus ibid. (v. 27.) τὰ ἐκ τόκου καὶ διαφθορῆς πολλὰ ὀξέως ὁρμήσαντα. Quæ ex partu & abortione celeriter multa cum impetu feruntur. διαφθορά, φθορὰ sæpe dicitur & ἀποφθορὰ initio lib. 6. Epid. quam διαφθορὰν & ἄμβλωσιν exponit Galen. Sic διαφθείρειν & διαφθείρεσθαι abortum facere dicitur Hippocrati, vt φθείρειν & φθείρεσθαι sæpe libris περὶ γυναικ. præcipueque lib. primo (pag. 253.) Ibidem quoque (pagina 239. 7.) ἀλλὰ σφέων τὰ παιδία διαφθείρονται. sed suos fœtus perdunt aut corrumpunt. Rursus ibidem (pagin. 253. 15.) καὶ τῶν διαφθαρεισῶν τὰ ἔμβρυα κατὰ λόγον ἡ κάθαρ-

κάτερος γίνεται τέτων τῶν ἡμερέων. & in his quæ fœtus corruperunt, pro horum dierum ratione purgatio procedit. ὁκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, quæ fœtus corrupturæ sunt, aph. 53. libro 5. Item libro 7. Epid. (pagina 258.49.) διέφθειρε πεμπταίη, quinto die abortum fecit. Et rursus (pag. 362.34.) ἐν τῇσι τρίτῃσι δηλοῖ εἰ διαφθείρει. ferè intra triduum apparet num abortum facturæ sint.

Διαφλύξιες exponuntur Gal. in Exeg. apud Hippocrat. ὑπερβλύσεις effusiones, ebullitiones, & διαφλυχθεῖσα, διαχυθεῖσα, ὑγρανθεῖσα, perfusa, humectata, & διαφλυχθὲν ὑγρανθὲν humectatum, humore madens & ebulliens. Sic etiã διαφλύοντα ὑγραίνοντα humectantia, humore madentia.

Διαφοινίσσεσθαι est rubefieri & puniceo colore infici. In Coac. Prænot. (pag. 438.28.) ἐφιδρώσαντες ὑπο διαφοινίσσονται ὡς μάστιξιν. hi post multos ac tenues sudores, velut acceptis ex flagris vibicibus, rubefiunt, rubescunt. Rursus (p. 439.13.) ὑπο κοιλίας καὶ βουβῶνας διαφοινίσσονται ὡς πληγῆσιν ἐπωδυνίῃσι, iis velut ex acceptis plagis cum dolore, venter & inguina rubescunt. Huiusmodi autem rubores succorum acrimoniam & feruorem præseferunt, & malignarum pustularum genere censentur.

Διαφόρησις est humorum qui in aliqua corporis parte continentur, per insensiles cutis meatus euaporatio & digestio. διαφόρησις ἄδηλος ideo Medicis dicitur, quam disiectionẽ occultam vertit Aurelianus capit. 32. libro 2. acut. morb. Idem diaphoreticum dicit, latenter disiici per sudorem, quod est resolui ac dissolui (ibidem) Et cap. 33. disiectionem siue diaphoresin dirratis partibus fieri totius corporis.

Διαφορὸν quod ad rem pertinet aut interest, vt lib. de articul. (pagin. 597.39.) κατακεῖσθαι μὲν ὅτι τὸν ἄνθρωπον μέγα τὸ διάφορόν ἐστι, decumbere tamen hominem valde ad rem pertinet, multum interest, magni est momenti.

Διάφραγμα septum transuersum dicitur, liberæ respirationis instrumentum, musculus ille qui thoracem & spiritus organa à ventre toto discriminat aut discernit. Qua ratione thoracis & ventris discrimẽ sæpe vocatur Cœl. reliano, vt capit. 4. lib. primo. Tard. passi. & cap. 11. & discretorium, capit. 12. Præcordia quòd cordi prætendantur, Plinius vocat, antiqui φρένας, vt Hippocrates. Lib. de flatibus (p. 120.30.) φραγμὸς ὁ τῶν φρενῶν dicitur septum ac velut sepimentum quoddam. Cuius naturam sic describit lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς pagin. 12.10.) διάτασις μὲν γὰρ φρενῶν πλατεῖη τε ἀντικειμένη, φύσις δὲ νευρωδεστέρη τε καὶ ἰσχυροτέρη· διὸ ἧσσον ἐπιπόνως ἐστιν. In latum enim protenditur septum transuersum, & renitens est, eiusque natura neruosior & validior, minusque eam ob causam dolori opportuna. Dicitur & Hippocrati τὸ κατὰ γαργαρεῶνα διάφραγμα, quod ad gurgulionem est interseptum, angustus ille faucium locus, gulæ & ori intermedius, & gurgulionem discriminans, lib. 2. Epid. (pag. 314.14.) Est etiam διάφραγμα in naribus, velut narium interseptum, os illud quod nasi foramina duo velut murus quidam distinguit ac discernit. Galen. Comment. 1. in lib. 6. Epid. (p. 446.32.) μέσον διάφραγμα τῆς ῥινὸς vocat. Rufus quoque ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων, τὸ μεταξὺ τῶν τρημάτων χονδρῶδες, ῥινὸς διάφραγμα vocat. Pollux libro secundo, τὸ δὲ τὰ τρυπήματα διαιροῦν ὥσπερ τειχίον, κίων καὶ διάφραγμα, καὶ συνλίς. ἔνιοι δὲ, τὸ μὲν ἔνδον διατειχίζον, διάφραγμα ῥινὸς, τὸ δὲ ὑπὲρ αὐτὸ ἀρχόμενον σαρκῶδες, ὡς ἐπὶ τὸ χεῖλος φέρον, κίονα. Quæ est etiam Rufi opinio cùm scribit, τὸ δὲ ὑπὸ τὸ διάφραγμα τῆς ῥινὸς σαρκῶδες ἐπὶ τὸ χεῖλος καθῆκον, κίων. Authori etiam Medici κίων dicitur τὸ πτερύγια αὐτὰ διορίζον.

Διαφραδέως, σαφῶς, liquidò, apertè significat apud Hippocrat. lib. de loc. in homine (pag. 64.1.) ὅ, τι δ' ἂν διὰ τῆς μήνιγγος ἐς τὸν ἐγκέφαλον ἐσέλθῃ, ταύτῃ διαφραδέως ἀκούεται ταύτῃ. Quicquid autem in cerebrum per membranam peruenerit, id apertè hac parte auditur. Sic διαφραδὲς σαφὲς exponit Erotianus apud Hippocrat. & Hesychius φραδῶς, φραστικῶς, φανερῶς, disertè & apertè. Ac certè, nisi me coniectura fallit, hunc locum mihi Erotianus exprimere videtur, ac pro διαφραδέως διαφραδὲς legisse. Quæ etiam lectio quadrare potest.

Διάφρος, ἀφρίζων, hoc est spumans exponitur Galeno in Exeg.

Διαφυλάσσειν custodire, conseruare. sed pro obseruare poni videtur lib. κατ' ἰητρεῖον (pagin. 697.44.) ἡ ἀνάληψις, ἡ ἀπόθεσις, ἡ ἐπίδεσις, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ ἡ διαφυλάσσειν. obseruandum autem est, vt apprehensio, depositio, & deligatio eodem sint statu.

Διαφύσις interstitium, interuallum, discrimen, res intercurrens & discriminans, septum, septum medium. διαφύσιν vocat Hippocrat. lib. de fract. (pagin. 549.25.) vt illic exponit Galen. eminentiam quandam neruosam & cartilaginosam in media ossis tibiæ cum femore commissura protuberantem, quæ grandem illum sinum subit, & colluctantia ac prominentia femoris inferiora capita ac tubercula, quæ in tibiæ sinus inseruntur, discriminat & distinguit. Hoc verò discrimen in recentibus cadaueribus tantùm apparet, cùm in mortuis marcescat, adeò vt falsum Hippocratem quidam existiment. De quo agit etiam Gal. lib. de ossibus. At in Mochlico cùm scribitur (pag. 505.43.) πλευραὶ δὲ κατὰ τὰς διαφύσιας τῶν σπονδύλων νεύρῳ προσπεφύκασι, Costæ verò ad vertebrarum interstitia neruo connectuntur. διαφύσιες interstitia & interualla intelliguntur, rimæ, cauitates superficiariæ, ac sinus vertebrarum corporibus incisi ad apophyseon transuersarum radices, in quos costarum capitula rotũda suis tuberculis inseruntur. Eoque nomine duplices illi sinus, in quibus duplicem dearticulationem costæ faciunt, dicuntur. Quæ

rum vnus est ad radices transuersorum processuum verticulorum, alter verò ad eorum finem internum. Ipsi quoque transuersi processus aut apophyses διαφύσιες dici possunt, velut inter vertebras enatæ aut pullulantes, cum quibus duplici diarthrosi costæ iunguntur. At rursus ibidem (v.47.) τὸ στῆθος διαφύσιας ἔχον πλαγίας, pectus obliqua interstitia habens qua parte costæ annectuntur, dicitur. Eoque nomine discrimina quædam aut interualla intelliguntur, hoc est cartilagines ipsæ ad latera ossium sterni, quibus per synarthrosin cum costis iunguntur, aut sinus ipsi cartilagine incrustati, ad ossium pectoris latera & commissuram insculpti, in quos costæ parte cartilaginosa inseruntur. Rursus ibidem (pagina 506. 8.) ἐκ τῆς διαφύσιος τῶν τοῦ πήχεος ὀστέων, ex medio cubiti ossium interstitio neruus torpidus enasci dicitur. Sic libr. περὶ τέχνης (pagina 3. 30.) διαφύσιες interualla significant & segmenta, aut spatiorum intercapedines, quibus plurimæ & magnæ corporis cauitates refectæ sunt & veluti discriminantur. Poros etiam & meatus verterunt, quòd vasorum ferè vsum præstent, eaque contineant quæ partim possidentem lædant, partim etiam eidem prosint. τούτων οὐδὲν ὅ, τι οὐ καὶ αὐτὸ κενόν ἐστι πολλῶν διαφύσιων μεστόν. Horum nullum est quod non etiam ipsum vacuum sit, segmentis multis plenum ac veluti discriminatum. Est etiam διάφυσις Hippocrat. pediculus & interstitium ex quo fructus arboris inhæret aut dependet, & maturus secernitur ac decidit. Lib. περὶ ὀκταμήνου (pagina 47. 30.) ὥσπερ δὲ τοῖς ἐκ τῆς γῆς φυομένοις οἱ καρποὶ ἁδρυνόμενοι ἀποκρίνονται καὶ ἀποπίπτουσι κατὰ τὴν διάφυσιν. Quemadmodum autem in his quæ è terra nascuntur fructus pleni & maturi secernuntur ac decidunt qua parte inhærescebant.

Διαχαλᾶν laxari, elaxari, resolui, dissolui ac aperiri significat. Estque solutio continui in suturis, cùm vnguis vnguem relinquit, aut cuneus angulum, aut dens dentem, quod in fracturis capitis sæpe accidit. Lib. de vuln. capit. (pagina 448. 17. & 18.) ἐπίμονον γὰρ ταύτῃ ῥήγνυται τὸ ὀστέον, καὶ διαχαλᾶν διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσιος τοῦ ὀστέου ταύτῃ καὶ ἀραιότητα, καὶ διαι τι τῆς ῥαφῆς ἐπίμονος ἐούσης ῥήγνυται καὶ διαχαλᾶν. Promptè enim os hac parte, ob eam quam à natura habet imbecillitatem & raritatem, rumpitur & elaxatur, aut quia sutura promptè rumpi ac elaxari solet. Sic ibidem διαχάλασις suturæ dissolutio aut elaxatio dicitur (v. 20.) ἡ δὲ ῥῆξις ἡ κατὰ τὴν ῥαφὴν γινομένη καὶ διαχάλασίς ἐστι τῆς ῥαφῆς, καὶ φράσαι οὐκ εὐμαρής ἐστι ὑπὸ τοῦ ἕδρης τοῦ βέλεος γενομένης ἐν τῇ ῥαφῇ, ἐπειδὰν ῥαγῇ καὶ διαχαλάσῃ. At fractura ad suturam existens suturæ etiam laxatio est, quam, vbi rupta fuerit & elaxata, asserere non est facile, neque si id à teli vestigio in sutura existente contingat.

Διαχειρίζεσθαι idem quod διαχειρίζειν, tractare, manibus versare, regere, administrare. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 265. 4.) δεῖ δὲ τὸν ὀρθῶς ταῦτα διαχειριζόμενον: oportet autem eum qui rectè hæc tractare volet. διαχειρισμοὶ φαρμάκων, medicamentorum præparationes dicuntur, administrationes ac dispensationes, quæ manuum tractationes exigunt lib. 2. Epid. (p. 315. 4.)

Διαχεῖσθαι, diffundi, dissipari, discuti, resolui. De tuberculo dicitur libro 4. Epid. (p. 333. 36.) οὐκ ἐθέλει διαχεῖσθαι, dissipari aut discuti non solet. Dioscorides de Onobrychide, cap. 170. libro 3. διαχεῖν φύματα, tubercula discutere dicit.

Διὰ χρόνου, vox est ambigua apud Hippoc. Interdum enim interpositum temporis interuallum ac spatium significat, vt in Progn. μέγα δὲ ἀναπνεόμενον καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου, magnam respirationem & quæ ex longis interuallis fiat denotat, quæque in ipsa respirationis actione magnam cessationem ac notabilē quietē interponat, & quæ ex longo temporis spatio opus ipsū obeat, quod διὰ μακροῦ lib. 1. περὶ δυσπν. exponit Gal. Atq; idē significat διὰ χρόνου, quod διὰ πολλοῦ χρόνου, ex multis interuallis, aut longo interposito interuallo ac tempore, vt scribit Galen. lib. 2. περὶ δυσπν. (pag. 180. 46.) Quam in notionem etiam vtitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 68. 51.) ἢν διὰ χρόνου ἐξαπίνης εἰς τὸ πονέειν ἔλθῃ, si longo post interuallo subitò ad laborem se conuertant. Significat enim διὰ χρόνου idem quod πλείονα χρόνον διελλινύσας, paulò ante dicit Hippocr. hoc est, post longi temporis quietem. Διὰ χρόνου etiam interdum longi & multi temporis successionem denotat, idemq; quod ἐπὶ χρόνον πολλόν, quod per multum tempus diuque obtinet, vt cùm scribitur lib. 3. Epid. ægr. 15. & 16. post st. pest. πνεῦμα ἀραιὸν μέγα, διὰ χρόνου. magnam & raram spirationē multo & longo tempore diuque obtinuisse indicat. Quam quidem explicationem longè diffusius ex Galeni authoritate probauimus nostris in eum lib. Annotat. simulque huius etiam phrasis varietatem adscripsimus.

Διαχώρησις & διαχώρημα Hippocrati quicquid è corpore prodit aut quacumque ex parte excernitur, significat, magis tamen propriè, idque frequētissimè, alui excretioni attribuitur quæ per aluum subit, vt scribit Gal. Comment. ad aph. 18. libr. 2. his verbis: τοὺς μέν τοι τὴν ἐξ ὅλου τοῦ σώματος ἔφασαν κένωσιν εἰρῆσθαι διαχώρησιν, ἵνα πάντως ᾖ τὸ νῦν διδασκόμενον, τῷ λελεγμένῳ κατὰ τὸ περὶ τροφῆς βιβλίον, ἔνθα φησὶν, ἡ δυσαλλοίωτος, δυσεξανάλωτος, ἡ εὐαλλοίωτος, εὐεξανάλωτος, ὅπερ ἀληθὲς μέν ἐστιν. ἡ μὴν οἰκεῖος ἀκοῦσαι τι δοκεῖ τῇ τῆς διαχωρήσεως προσηγορίᾳ, λέγεται γὰρ αὕτη μᾶλλον, ἐπὶ τῆς κάτω γαστέρα μόνον. δυνατὸν γε μὴν κἀπὶ τῶν καθ᾽ ὅλον ἀκούειν αὐτὴν τὸ σῶμα. διαφέρει γὰρ, ἢ ὑποχώρησιν, ἢ διαχώρησιν εἰπεῖν. ἡ μὲν οὖν ὑποχώρησις ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν γαστέρα μόνον λέγεται. κοινὸν δὲ ἀμφοῖν τὸ τῆς διαχωρήσεως ὑπάρχειν ἐγχωρεῖ ὄνομα. Nonnulli tamen

men eam quæ ex toto corpore fit euacuatio-nem, διαχώρησιν, hoc est, excretionem Hippocrati appellari dixere, vt idem nunc doceatur quod libro de alimento, cùm scribitur, Cibus alteratu difficilis, ægrè absumitur, qui facilè apponitur, facilè absumitur. Quod certè est verissimum, non videtur tamen propriè διαχωρήσεως appellatione intelligi posse. Ea siquidem ferè quæ per ventrem fit intelligitur: potest tamen & quæ ex toto fit corpore accipi. Differt enim aut ὑποχώρησιν, aut διαχώρησιν dicere. ὑποχώρησις siquidem de iis solis quæ per aluum subeūt dicitur. διαχωρήσεως verò nomen vtrisque commune esse contingit. Rursus Com. ad aph. 69. lib. septimi, τὰ διὰ τῆς γαστρὸς ὑπιόντα λέγειν εἰώθει αὐτὸς ὑποχωρήματά τε καὶ διαχωρήματα. Quæ per aluum subeunt consueuit Hippocr. ὑποχωρήματα & διαχωρήματα hoc est subductiones & deiectiones appellare. Quanquam & de vrinarū excretione eadem dicuntur, vt etiam ibidem testatur Galen. vt & aph. 68. libro 7. τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾶν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται. Quæ per vesicam excernuntur inspicere oportet, num talia sint qualia sanis excernuntur. Et aph. 81. libro 7. ὁκοῖα καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὴν κύστιν, καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρῇ. Qualia sint quæ per vesicam & aluū excernuntur. Sic διαχώρησις οὔρων de vrinarum eductione & excretione dicitur, in Coac. Prænot. (pagina 435. 36.) etsi illic vetustam & meliorem diuersamque lectionem adscripsimus. Rursus ibidem (pagina 433. 4.) τὰ θρομβώδεα αἵματι διαχωρέειν, de sanguinis grumosi per aluum aut vrinas excretione effertur.

Διαχώρημα καθαρὸν, deiectio pura aut syncera, neque colore præter naturam tincta, sed inculpata, qualis est iñ sanis, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 102. 2.) ἰδεῖν δὲ διαχώρησις μή τι μέλαν ἰσχυρῶς διεχώρησεν χρῶμα, ἢ καθαρὸν, ὁκοῖα ὑγιαίνοντος ἂν εἴη διαχωρήματα. Inspiciēda quoque deiectio, num vehementer nigra colore fuerit, vel pura, qualia sanis per aluum secedunt. Potest & hîc καθαρὸν sumi deiectio syncera & meraca, qualia ἄκρητα διαχωρήματα crebrò dicuntur Hippocr. & in Sileno lib. 1. Epid. διαχωρήματα ἄκρητα, χολώδεα, κατακορέα. Διαχώρησις μελάνων καὶ αἵματος, nigrorum per aluum refusio & sanguinis egestio, in Prorrh. (pag. 212. 26.) Et αἱματώδης διαχώρησις, cruenta alui egestio, in Coac. Prænot. (pagin. 443. 24.) & διαχώρημα ἐξέρυθρον ἐν πυρετῷ παρακρουστικὸν σημαίνει, prærubra deiectio in febre delirium denunciat (ibidē. v. 49.) Διαχωρητικώτερος ὁ γλυκὺς οἶνος τοῦ ἑτέρου κατ' ἔντερον dicitur vinum dulce Hippocrati, quod magis quàm alterum, vt pote vinosum, per aluum & intestina subeat, aut deiectoria quadam vi magis polleat, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 71. versiculo 40.)

Διαχωρέειν peruadere, pertransire dicitur, vt libro quarto de Morb. (pagina 170. 34.) τὰ βρώματα τὸ σῶμα διαχωρέει, cibi corpus peruadunt, hoc est, corpus cibos egerit, transmittit, emittit. διαχωρέειν etiam pro ἀναχωρέειν positum videtur lib. de fist. (pagina 519. 21.) & de recto intestino prolapso dici vbi recedit & intus redit, aut retruditur. Etsi etiam ad alui deiectionem referri posse adscripsimus.

Διὰ χωρίς, ἀπὸ διαστήματος, hoc est, ex interuallo, exponit Galenus in Exeg. apud Hippocrat.

Διδακτὴ κατασκευὴ, exquisitus ornatus, excogitatus apparatus, hoc est ad ambitionem compositus, Lib περὶ εὐσχημοσύνης (pagin. 15. versic. 5.

Διδύμη exponitur Galen. in Exeg. apud Hippocr. ῥίζα τῆς βοτάνης ἥτις καὶ ὄρχις ὀνομάζεται, radix eius herbæ quæ orchis appellatur, quòd gemina sit radice, bulbosa, duplici, & testiculis simili, vnde etiam διδύμιος dicitur Hesychio, qui διδυμίου ῥίζαν βοτάνης εἶδος exponit, additque eo nomine Orchin appellari.

Διέβασκον, διεβίβαζον hoc est traiiciebant, transmittebant exponit Erot. apud Hippocrat. vt βάσκω pro βαίνω poeticè vsurpatur.

Διεβλήθησαν Galen. in Exeges. apud Hippocrat. ἐξηπατήθησαν hoc est decepti sunt, exponit. Erotianus autem, παρελογίσθησαν, hoc est, falsis rationibus circumuenti sunt ac illusi. Eiusque vocis testimonium ex Euripidis Hippolyto adducit. Sic & διεβάλλοντο, ἐξηπάτησαν, & διεβλήθη ἐξηπατήθη, exponit Hesychius, & διέβαλεν, ἐξηπάτησε, Varinus.

Διεκβόλιον, vide Ἐκβάλλειν.

Διελινύειν est quiescere, à labore cessare, otiari. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 68. 49.) ἢν δὲ δὴ καὶ πλείονα χρόνον διελινύσας, ἐξαπίνης εἰς τοὺς πόνους ἔλθοι, quod si quis diutius otiatus, de repente ad labores se conuerterit.

Διενεχθεῖν idem quod ὑπομένειν, vide Διαφέρειν.

Διέξοδος est ciborum per aluum descensus, transitus ac deductio. Lib. de fract. (pagin. 538. 18.) Hippocrat. iusculis & obsoniis liquidis vtendum censet, ὁκόσα τῇ διεξόδῳ μετριότητα παρέχουσι, quæ ventrem modicè deducant & quodammodo moueant. In Progn. quoq; (p. 137. 33.) διέξοδος excrementorum transitum significat. τοιαύτης γὰρ ἐούσης τῆς διεξόδου, ἡ κάτω κοιλίη ὑγιαίνοι ἄν. Talia nanq; si deiiciantur, inferiorem ventrem bene valere testantur.

Διερριμμένα vide paulò ante διαρρίπτειν.

Διέρσαι, traiicere, transmittere significat lib. de art. (pag. 656. 57.) ἔπειτα διέρσαι τὸ ὑγιὲς σκέλος μεσηγὺ τῶν φλιέων. deinde integro crure inter postes transmisso. Rursus ibidem (pag. 655. 25.) ἢν δὲ μετεωρίζηται ἐλκόμενος, διέρσας τὴν χεῖρα, καὶ ὑποσυνάψας τῇ ἑτέρῃ χειρί. Quòd si qui trahitur sublimis pendeat, traiecta manu & ad alteram coniuncta.

Δίεσις, transmissio & diuisio. Item perfusio ac madefactio. Est & δίεσις vox Musicorum propria, & principium musices ac ele-

mentum ſignificat, vt eſt punctum Arithmeticis, cùm ſonus primùm ſenſu percipi poteſt. Quam in notionem vtitur Galen. libro 2. de Diff. pulſuum (pagin. 28. 49.) καὶ γὰρ καὶ τὰς τῆς φωνῆς ὑπεροχὰς ὁ μὲν μουσικὸς οὐκ ἄχρι τόνου καὶ ἡμιτονίου μόνον, ἀλλὰ καὶ μέχρι διέσεως ἱκανῶς διαγινώσκει. Etenim & vocis exceſſus Muſicus non ad tonum & ſemitonium duntaxat, ſed ad elementum ipſum vſque & minimum ſonum ſatis aſſequitur. Apud Heſychium δίεσις, παρὰ τοῖς μουσικοῖς καλεῖται μέρος τι τόνου. Sudas autem δίεσιν eſſe dicit, τὴν περὶ μουσικῆς ᾠδῆς κίνησιν.

Διεσπασμένως ſparſim, diſperſim, contractim ſignificat, eaque voce vti ſolet Hippocr. cùm intermiſſum nec continentem, ſed diſperſum ac diſſolutum ventorum perſpiratum proponit. lib. 1 Epid. (p. 350. 51.) ἐτησίαι ὀλίγαι, σμικραὶ, διεσπασμένως ἔπνευσαν. Eteſiæ parum, tenuiter, diſiunctim ſegregatimque ſpirauere. Lib. item 2. (pagin. 314. 24.) καὶ ἐτησίαι οὐ κάρτα ἔπνευσαν, καὶ οἱ πνεύσαντες, διεσπασμένως. Eteſiæ non multùm ſpirarunt, idque diſperſim & contractim. Et libro 3. in ſt. peſt. θέρος αἴθριον, θερμὸν, πνίγεα μεγάλα, ἐτησίαι σμικραὶ διεσπασμένως ἔπνευσαν. Aeſtas ſerena, calida, æſtus præfocantes magni, Eteſiæ pauci diſiunctim ſpirauere. Huic verò voci διεσπασμένως ξυνεχῶς καὶ οὐκ ἐκ προσαγωγῆς opponit Hippocrat. libro 1. Epid. (p. 357. 44.) ἐτησίαι ξυνεχῶς ἐπέπνευσαν. Eteſiæ continenter ſpirauere. Rurſus (pagin. 368. 32.) καύματα μεγάλα, καὶ οὐκ ἐκ προσαγωγῆς, ἀλλὰ ξυνεχέα καὶ βίαια. Aeſtus magni, qui non per interualla aut ſenſim fierent, ſed tum perpetui, tum vehementes.

Διεστηκὸς ὀστέον, os diſiunctum, diſparatum, de caluariæ oſſe dicitur in cerebri inflammatione, cùm à membranis quibus colligatur, præcipuè qua parte ſuturæ ſunt, ſeparatum eſt, iſtaque continui ſolutione maxima mortis periculũ imminet. In Coac. Prænot. (pagin. 429. 20.) οἷσι δὲ ἀνατμηθεῖσι τῶν τρυπίων διεστηκὸς εὑρέθη τὸ ὀστέον, ἀπόλλυνται. Ex quorum numero hi pereunt, quibus per ſectionem os diſiunctum viſum fuerit. Διεστηκότα οὖρα, vrinæ diuulſæ & inæquales, & quæ ſubſtantiæ inæqualitatem præſeferunt, partib. aliis coctæ, aliis incoctæ, inæquales exponit Galen. Aph. 33. lib. 7. τὰ διεστηκότα χρόνια, quæ diutius moram trahunt & perſeuerant, aut diutius perſeuerans perturbatio. Coac. Prænot. pag. 431. 23.) ἐν τουτέοισι διεστηκόσι χρονίοισι ὀλέθριον. quibus diutius perſeuerat alui ſolutio cum vocis tremore, pernicies intenditur. Sic διαστήσας μικρὸν χρόνον, aliquantulum temporis immoratus dicitur.

Διέχειν perrumpere, penetrare, tranſigere. Lib. 5. Epid. (pag. 337. 37.) nouè dicitur, ἓξ μῆνας αὐτὸν διέσχεν, quod eſt ad verbum, ſex menſes ipſum penetrauit, ſex menſes tranſegit. Videtur autem ſignificare, vehementibus capitis purgationibus & bis epoto medicamẽto purgante, ægrum ſex menſes tranſegiſſe & totos conſumptos fuiſſe, eoque præſidio bene hoc toto tempore habuiſſe. Poteſt & ad medicaméti vehementis vim referri, quæ ſex menſibus ægrum exercuerit. διέχει nanq; διέλκει exponit Heſychius. Eſt & διέχειν Varino διαλείπειν, ἀφίστασθαι, tuncque ad morbum referetur, qui ſex menſibus intermiſerit, ac veluti ægrum dimiſerit.

Διῆσαι exponit Galen. διασεῖσαι, concutere, excutere, ex lib. 2. περὶ γυναικ. additque idem ſumi pro διηθῆσαι καὶ τὸ διελεῖν, quod eſt percolare & diuidere. Verùm toto lib. 2. περὶ γυναικ. διῆσαι non legitur, ſed διασῆσαι à διασήθω quod ſignificat cribrare, incernere, vt (pag. 284. 25.) ἐν θυΐῃ λιθίνῃ τρίβειν μάρμαρον, ἢ λίθον λευκὸν, καὶ διασῆσαι. & in pila lapidea marmor aut lapidem album terito ac incernito. Vt mihi videatur Galen. διῆσαι à διήθω aut etiam διασῆσαι, & vtrunque legiſſe. Sed tunc apud Galenum legendum erit, διῆσαι ἢ διασῆσαι, &c.

Δίϋδρος, νοτερὰ καὶ διϊδροῦσα exponitur Galen. hoc eſt, humida & exudans. Ac niſi me fallit cõiectura, ſuſpicor Galenum locum lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagin. 201. verſiculo 16.) hac indicatura ſubindicare. vbi tamen legitur, ἡ δὲ γαστὴρ δίϋδρος, venter verò perhumeſcens, & δίϋδρος legiſſe. Etſi etiam antea διαυγρος illic Galenum legiſſe ſubindicauimus.

Διϊπετὴς γόνος, genitura fluens, aut curſu defluẽs, continua ſerie & curſu effluens, quæ non retinetur in locis, ſed ſtatim effluit. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pagin. 239. 31.) ἢν δὲ γόνος ἀπορρέῃ διϊπετὴς, ſi genitura rapido curſu aut continuè defluat. Eſt autem διϊπετὴς epithetum torrentium Homero frequens, quòd rapide fluant, & ab Ioue hoc eſt imbre repleantur, indeq; omnibus fluminibus attribuitur, quoniam imbribus omnia complentur. Sic de Scamãdro Il. φ. (v. 268.) μέγα κῦμα διϊπετέος ποταμοῖο dicitur, magnus fluctus rapidè fluentis fluuii. Erotiano autem διϊπέτης γόνος, διαυγὴς καὶ καθαρὸς exponitur, genitura pellucida, clara & pura, hoc eſt nullam alterationem ſubiens, ſed mox vt emiſſa eſt reddita. Heſychius quoque διϊπετέος de Nilo dictum, διαυγοῦς, διαφανοῦς, ἢ διαπεπετασμένου exponit, hoc eſt limpidi aut expanſi. Sed animaduertendum eſt, Erotiano διϊπέτης dici & διηπέτης, cùm apud Hippocrat. διϊπετὴς omnia exemplaria habeant. Dicitur etiam διϊπετὴς ποταμὸς, διαφανὴς, μέγας, ἢ κατωφερὴς, limpidus, magnus, & rapidè fluens. καὶ διϊπετὲς πεδίον, νοτερὸν καὶ δροσῶδες, humidus ac roſcidus campus, aut διηνεκὲς, continuus & longus, quomodo & διϊπετὴς γόνος ἀπορρέων, continuè ac iugiter defluens dici poteſt. Quamquam non malè quibuſdam διϊπετὴς γόνος dici videtur à ſupernis partibus, nempe à cerebro ſuprema mentis arce tamquam à cœlo aut Ioue decidua genitura. Dicitur etiam διϊπετὴς διαυγής. διϊπετὴς ἀὴρ Euripidi, & διϊπετὴς γυνὴ Varino.

Διϊσχυρίειν vide in ἰσχυρίειν & ἰσχύρησις.

Δίκαιον variam ac multiplicem habet acceptionẽ apud

apud Hipp. vt indicat Erotianus. Interdum nanque εὔλογον, quod est rationi consentiés ac consentaneum significat. Interdum etiã ὅμοιον æquale & simile. vt lib. de art. (p. 589. 34.) δίκαιον σῶμα, corpus iustũ aut membrũ dicitur, quod vtraque parte, tum dextra, tum sinistra prorsus æquale est. Sic enim Gal. illic δίκαιον ἀκριβῶς ἴσον ἑκατέρωθεν ἔκ δεξιῶν γε καὶ ἀριστερῶν exponit. Rursus libr. de fract. (pag. 567. 35.) κατάτασιν δικαίην καὶ ὁμαλὴν extensionem iustam & æquabilem vocat. Vbi δικαίην ἴσην explicat Galen. additque δίκαιον in comparatione de duobus dici, ἴσον verò & ὁμαλὸν, quod est æquale & æquabile, de vna re quæ æquabilitatem seruat. Iterũ ibidem (p. 573. 8.) δικαίην φύσιν μούνον ἔχον τὸ ἄρθρον dicitur de genu articulo, qui vnus iustam habet naturam, hoc est æquabilitatem, vt explicat Gal. δικαιότατα μοχλεύει iustissimam molitionem facit, lib. de artic. (pag. 584. 55.) de reponendi humeri per machinam ratione, hoc est optimè conuenientem & vtilem aut æquabilem. Illic enim δίκαιον ἀντὶ τοῦ ἴσου καὶ συμφέροντος sumi contendit Erotianus, etsi longè aliter locum illum legit, vt nostris in eũ lib. Annotat. adscripsimus. Ibidem quoq; δικαιόταται αἱ ἀντιῤῥοπαὶ, iustissimæ in vtranque partem librationes, hoc est, maximè æquabiles. At rursus ibidem (p. 585. 9.) δικαίη μόχλευσις iusta molitio, hoc est valens & robusta dicitur. τί γὰρ ἂν δικαίη μόχλευσις οὐχὶ κινήσειεν. Nam quid non moueat iusta molitio? Illic enim δικαίην ἰσχυρὰν accipi vult Erotianus. Quanquam vitium subesse apud Erotianum existimo cùm scribitur ἐπὶ τοῦ ἰσχίου φησὶν. Nam ἐπὶ τοῦ ὤμου legendum esse res ipsa clamat. Illic enim de reponendi humeri ratione agitur. Δικαιοτάτη φύσις dicitur quod maximè secundũ naturã rectum est, quod est naturæ maximè conueniẽs & accõmodatum, Lib. de fract. (p. 526. 53.) οἰκειοτάτην exponit Galen. Quod enim cuique est accommodatissimum, id maximè secundũ naturam est & optimè se habet. Erotianus illic τὸ δίκαιον συμφέρον conueniens & vtile exponit, & δικαιοτάτην φύσιν ὥσπερ τὸν δίκαιον νόμον, tanquam legem aut præceptum quoddam maximè conueniens & naturæ accommodatum: Aut certe (quod magis reor) his verbis [ὥσπερ νόμος δίκαιος.] alter locus eiusdem lib. (pagin. 538. 27.) indicatur, vbi legitur: οὗτος ὁ λόγος ὥσπερ νόμος κεῖται δίκαιος περὶ καταγμάτων ἰήσιος. Atque hic sermo velut quædam lex æqua de fracturarum curatione institutus est. vt mihi videatur apud Erot. legi debere, καὶ ὥσπερ νόμος δίκαιος, vt δικαίην νόμον velut δικαιοτάτην φύσιν accipi velit, hoc est legem iustam & æquam, & ad fracturarum curationem maximè accommodatam ac conuenientem. Rursus ibidem (pag. 527. 9.) δικαίη φύσις Hippocrati dicitur natura iusta, optima, æquissima, hoc est, quæ ab ipsis primordiis & per totum vitæ cursum, quod vnicuique membro maximè conuenit & est accommodatum, inuenerit. δικαίη χείριξις iusta curatio aut tractatio, lib. de fract. (pag. 528. 32.) quæ laboranti quod conuenit tribuit, nihilque transgreditur, exponitur Galeno. τὰ δίκαια σχήματα, iustæ figuræ, hoc est quantum fieri potest æquales, quod est pro cuiusque rei dignitate & cõuenientia, lib. de art. (p. 591. 43.) Sic enim illic exponit Galen. Etsi idem Com. 2. in lib. de fract. (p. 541. 5.) δίκαιον σχῆμα exponit, iustum partium habitum, qui proprium cuiusque particulæ sitũ seruat. δικαιότεραι ἀνάγκαι coactiones aut necessitates æquiores, hoc est aptiores aut magis accommodatæ & conducibiles, lib. de art. (p. 521. 55.) Etsi eædem fortiores accipi possunt. δίκαιος ἰητρὸς πρὸς πᾶσαν ὁμιλίην, æquus medicus ad omnem conuersationẽ, qui se æquũ omnib. præbet, & operam suã omnibus ex æquo accommodat. Lib. περὶ ἰητροῦ (p. 12. 37.) Vnde subdit, χρὴ γὰρ πολλὰ ἐπικουρέειν δικαιοσύνην, quòd sua æquitate multis auxilium ferre possit, & iustitia in omni vita multũ habeat virium. δικαίως διαιτώμενος, qui proba victus ratiõe vtitur, recta & iusta, hoc est absolutè proba, In Prorrh. 2. (p. 41. 53.) Δίκλειδα θύρην, biforem ianuam, bifidam & bipartitam exponit Gal. Com. 1. in lib. de art. (p. 585. 35.) apud Hippoc. huiusmodi fores intelligens quæ transuersum tignum medium habet, supra quod ianua vna aperiatur, & infra altera. Dicitur autem δικλεὶς θύρα quasi duplex, quod binas in se valuas aut ianuas contineat. Quem etiam locũ procul omni dubio in Exeg. exprimens, scribit, δικλείδος διμερὴς, ὡς δυνάσθαι τὸ κάτω μέρος κεκλεισμένου τὸ ὑπερκείμενον ἀνοῖξαι. Verùm illic vitium subesse apparet, & διμερὴς leg. vt δικλείδος θύρης exponatur, hoc est biforis ianuæ, bipartitæ, ita vt possit quis inferiore parte clausa superiorem aperire. Apud Erotianum quoq; hic locus non minus vitiosè subnotatur, cùm δικλεῖδις pro δικλείδος scribitur. Eiq; (δικλεῖδες ἰδίως λέγονται θύραι αἱ δίχα τετμημέναι, ὡς δυνάσθαι μέρος τινὸς κεκλεισμένου, τὸ λοιπὸν ἀνοίγεσθαι, bifores ianuæ propriè dicuntur in duas partes sectæ, vt vna parte clausa reliqua aperiri possit. Cæterũ δικλίδες πύλαι dicuntur Homero Il. μ. (v. 455.) portæ bifores, valuæ bifores, quæ duabus seris clauduntur, vel quæ duplicem ianuam habent, vnde ὑψηλαὶ hoc est altæ dicuntur. Eustathio exponuntur αἱ δὶς κλειόμεναι ὑπὸ δύο ὀχέων. Eædẽ & Scholiastæ αἱ δίθυροι dicuntur. Eustathius etiã ὀδυσσ. β. δικλίδας esse vult διχόθεν κλειομένας & διθύρους. Sic autem dicuntur quòd duabus seris claudantur, & vna claue aperiatur (vt vult Eustath. quasi δύο ἀγόμενας ὑπὸ μίαν κλεῖδα) aut quòd binis clauibus claudantur, habentibus foribus singulis propriã clauẽ. Varinus etiã δικλίδας dici vult διχόθεν κλειομένας & διθύρους, additq; velut δίζυγες ἵπποι biiuges equi dicũtur qui idẽ iugũ subeunt, ita & δικλίδες πύλαι quæ vna & eadẽ claue claudũtur, cùm duplicẽ habeãt serã, velut bifores. Hesychio verò δικλίδες αἱ θύραι exponuntur, & δικλιδος δίθυρος, si modo vera est lectio, ac non potius δικλίδες δίθυραι, & δικλίδος δίθυρου legendum sit, vt

posterioribus his verbis hic Hippocratis locus ab Hesychio exprimi videatur; quemadmodum nostris in eum Hippocr. locum Annotat. submonuimus.

Δίκραια Erotianus apud Hippocratem, exponit τὰ διῃρημένα εἰς δύο, καὶ οἷον δίχηλα, καὶ δικόρυφα, bifida & quæ in duo diuiduntur, & quæ duas veluti chelas habent, aut duos vertices. Idemque annotat adscribi eam dictionem libr. de Loc. in homine. Verùm apud Hippocratem δίκραια non δίκραια legimus, Libr. 6. Epid. sect. 1. aph. 12. τὰ μὲν δίκραια φύματα, tubercula minimè bifurca, bifida, bisulca ac bicipitia. Quem locum mihi certe respexisse videtur Erotianus & δίκραια pro δικραῖα legisse, vt & exemplaria quædam manu scripta δίκραια habere adscripsimus nostris in eum locum Annotat. etsi meliora Erotiani exemplaria δίκραια habent. At verò lib. de Loc. in homine δίκραιος dicitur διφυής, bifidus, bicornis, biceps, bifurcus, (p. 65. 33.) ὁ δ᾽ ἠμηρὸς ἄνωθεν μὲν ᾗ ἐς τὴν κοτύλην ἐμβάλλει, δίκραιός ἐστι τοιῇδε δικραιότητι. femur autem supernè vbi in acetabulo committitur, bifidum est huiusmodi bifiditate. Rursus ibidem (v. 37.) ἐπὶ μὲν τοῦ ἐντὸς κεκλιμένου τῶν δικραίων ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἐπιπέφυκε στρογγύλον καὶ λεῖον. In ea quidem bicipitii parte quæ intro inclinata est, in summitate rotundum & leue. Et rursus. τὸ δ᾽ ἕτερον τὸ ἔλασσον τῶν δικραίων, τὸ ἐκτὸς μᾶλλον ἔξω ἐξέχει. Altera verò pars minor quæ in bifurculo protuberat, magis foras prominet. Et iterum ibidem (v. 36.) πρὸς δὲ τὸ γόνυ τὸ ὀστέον τοῦ ἀσμηροῦ ὅσον δ᾽ ἐστὶ δίκραιον. τῷ δὲ δικραίῳ τούτῳ τὸ ὀστέον ἡ κνήμη καλεομένη οἷον ἐν γιγγλύμῳ ἐνήρμοσαι. Ad genu autem os femoris bifidum est. Bicipitio autem huic os tibia appellata, velut in cardine adaptatur. Sic lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 62. 44.) vbi legitur, καὶ διαρχέλω ἐμφύσασα ἔναιμον, δικραίῳ lego, vt sit; vbi bifidam produxit refertam sanguine. Caluus verò διὰ χρῶ vitiose legisse videtur. Erotian. quoque ἐδικραιώθη apud Hippocrat. εἰς δύο διηρέθη exponit. Δίκροον verò Galenus apud Hippocr. in Exeg. τὸ οἷον δίκρανον, ὅπερ καὶ δισχιδὲς ὀνομάζουσι. velut biceps, quod etiam bifidum nominant exponit. Quod verò additur, τὸ δ᾽ ἄνω καὶ ἠδίκρον δηλοῖ, mihi vitiosum censetur; & pro ἠδίκρον δίκραιον leg. apparet, vt δίκραιον etiã δίκρανον aut δίκροον dici censeat, eamq; dictionem, quæ Hippocrati frequens est, exponat. τὸ δικρόουν γλώσσης, linguæ bifurculum, bifidũ & bisulcũ dicitur in Coac. Prænot. (p. 430. 39.) & lib. περὶ κρισίμων (pag. 388. 15.) & si vitiosa illic est lectio, eamque nostris in Coac. Prænot. Annotat. restituimus. Quæ certe loca mihi videntur à Galeno in Exeg. subindicari, etsi δικρόου vtrobiq; scribitur. Nã & δίκροον & δικρόου διφυὴς dicitur. δίκρανον verò tanquam δικάρανον biceps dici videtur.

Δῖνος vertigo dicitur, affectus cùm caput circũagi videtur. Cùm verò etiam tenebræ oculis obuersantur, σκοτόδινος aut σκοτοδίνος vocatur. Galen. Comment. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 99. 2.) ὅταν ἡ κεφαλὴ περιφέρεσθαι φαίνηται, δῖνος ὀνομάζεται τὸ πάθος, ὅταν δὲ σκοτόδινος ἡ ὄψις ἅμα τῷδε φαίνηται, σκοτόδινος καλεῖται, γίνεται διὰ κίνησιν ἄτακτον φυσώδους πνεύματος, ἢ κατὰ τὴν κεφαλὴν ἔχοντος τὴν ἕδραν γίνεσιν, ἢ κάτωθεν ἀναφερομένου. Cùm caput circumagi videtur, hic affectus δῖνος, hoc est vertigo, nominatur; cùm verò vnà etiam tenebricosa visio visa fuerit, σκοτόδινος, hoc est tenebricosa vertigo appellatur. fit autem ob inordinatam spiritus motionem, qui vel in capite sedẽ habet, vel ex inferioribus partibus sursum fertur. Δῖνος Erotiano σκότωσις, ὡς φέρεσθαι δοκεῖν τὰ ὁρώμενα, explicatur, obtenebratio, adeò vt quæ videntur circumagãtur. Quibus verbis Erotianus locum lib. de cap. vulner. mihi exprimere videtur (p. 449. 26.) ἔπειτα τὸν ἄνθρωπον δῖνος τε ἔλαβεν, καὶ σκότος, καὶ ἐκαρώθη, καὶ κατέπεσεν. deinde qd᾽ æger vertigine correptus fuerit, aut caligo oculis offusa, aut alto sopore detẽtus conciderit. Est & δῖνος Erotiano saltationis genus, sic forasse dictũ quod in gyrum agatur.

Διόγκωσις tumefactio, ampliatio dicitur. Est autem Methodicorum vocabulum quo corporis distentionem significant, vel à coaceruatis excrementis factam, vel à diffusis humoribus ac veluti inundantibus. Galeno lib. de optima secta (p. 28. 35.) διόγκωσις est χύσις καὶ διάτασις τῶν σωμάτων, corporũ fusio & distẽtio.

Δίοδος, transitus, via, pertransitus. δίοδος μελάνων, nigrorũ deiectiones, per aluũ pertransitus. In Prorrh. (p. 21. 1. 31.) σχέσις τῆς κάτω διόδου, suppressio transitus qui ad inferiora tendit, hoc est stercoris, lib. 5. Epid. (p. 341. 37.) & lib. 7. (p. 362. 16.) διόδευσις τοῦ πνεύματος, spiritus trãsitus, lib. de flatibus (p. 120. 6.) πάντων γὰρ τῶν τοιούτων αἰτίη ἡ τοῦ πνεύματος ἡ διόδευσις. Omnium enim horum caula est spiritus transitus. Est & διέξοδος πνεύματος καὶ αἵματος, spiritus & sanguinis pertransitus, toto eo libello satis frequens. lib. 2. Epid. (p. 315. 31.) ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔντασις, ἢν μὴ διεξοδεύσῃ οὖρα, præcordiorũ dextrorũ contensio, nisi si vrinæ pertransierint, & viam sibi quodammodo fecerint.

Δι᾽ ὀλίγου, non longo interuallo, ex breuibus interuallis, idem quod crebrò. Gal. libro 1. de Caus. puls. (p. 86. 24.) ταυτὸν δ᾽ ἐστὶ τὸ μὲν δι᾽ ὀλίγου τῷ πυκνῷ. Ex breuibus interuallis idẽ quod crebrum, & τὸ διὰ μακροῦ, τῷ ἀραιῷ. ex longo interuallo idem quod rarum.

Δι᾽ ὅλου toto corpore & per totum corpus significat, eaque phrasi crebrò vtitur Hippocr. in Epid. cùm sudorem toto corpore effluxisse indicat, per omnia membra diffusum dixit Celsus. Vt ægr. 2. 4. & 11. lib. 1. Rursusq; ægr. 3. & 5. lib. 3. & ægr. 1. 4. 8. 10. 11. & 12. lib. 3. post st. pest.

Διολισθαίνειν, elabi, dilabi, effugere, effluere è manibus. De rebus lubricis dicitur quæ ad contactum sub digitis elabuntur & effluunt, vt mucosa & tenacia, ideoque medicis puris speciem exhibent, quòd digitis cedant, iisque imponuntur. Lib. de articul. (pagina 610. 1.) ἅτε γλίσχρα ἐόντα ὑποδιδόμενα, διολισθαίνει ταχέως ὑπὸ τοὺς δακτύλους καὶ ἔοικε

χέουσι. vt quæ lenta sint vbi contrectantur, sub digitis celeriter in hanc vel illam partem elabuntur, hoc est digitos effluunt.

Διόπος exponitur Gal. in Exeg. apud Hippocr. νεὼς ἐπιμελητὴς, παρὰ τὸ διοπτεύειν ἢ διέπειν τὰ ἐν αὐτῇ (Sic enim lego non ἐν αὐτῷ vt omnia habent exemplaria) nauis curator, quòd quæ in ea sunt, inspiciat & curet. Verũ διόπος non διόπλος aũt διόπος (vt habent etiam quædã exemplaria) legendum. Nã & Erotianus apud Hippocr. διόπῳ τῷ τῆς νηὸς ἐπιμελητῇ παρὰ τὸ διοπτεύειν, explicat, hoc est nauis curatori, ab inspiciendo ac prouidẽdo. Innuitq; Atticam esse lectionẽ ab Aristophane, Aeschylo & Euripide vsurpatam. Verùm apud Erotianũ διόπῳ legẽdũ & διοπεύειν forte vt & apud Galenũ. Nã & Hesychio διόπος exponitur ἐπίσκοπος, ἄρχων, ναύαρχος, ἐπιστάτης, διόπτης, nauis præfectus & gubernator, & διοπεύειν ἐπιμελεῖσθαι νεὼς, nauẽ curare, vt & διοπτεύειν, κατασκοπεῖν, prouidere, inspicere, speculari. At verò nemini est dubium quin Galeno & Erotiano hic Hippocratis locus sub notetur lib. 5. Epid. (p. 341. 20.) qui etiam repetitur lib. 7. (pag. 362. 16.) τῷ ἐκ τοῦ μεγάλου πλοίου διόπῳ ἡ ἄγκυρα τὸν λιχανὸν δάκτυλον, καὶ τὸ κάτω ὀστέον ξυνέφλασε τῆς δεξιῆς χειρός. Magnæ nauis præfecto anchora manus dextra indicem & os infernũm collisit. Vbi tamen διόπῳ mendosè legunt omnia exemplaria, vt illic subnotauimus, eũque locum subindicari adscripsimus. Ex quibus certe longè falli eos existimandum est, qui διόπον templi curatorẽ apud Hippocr. faciunt. Est autem διέπειν regere, administrare, gubernare, & διόπος nauis rector, dispensator & curator.

Διόπτρα exponitur Galeno in Exeg. (in dict. κατόπτηρε) ὁ γυναικῶν διαστολεὺς instrumentum ad sinũ muliebrem dilatandũ idoneũ, speculum matricis Chirurgis dicitur. Διόπτριον Paulo vocatur ex Leonide Cap. 78. lib. 6. instrumẽtũ quo sedes dilatatur, & ἑδροδιαστολεὺς, quo etiã ad sinũ muliebrẽ dilatandum vti possumus.

Διόρθωσις est mẽbri fracti correctio aut directio, cùm ea quæ aliquo modo excedunt, in naturalem & moderatum statum restituuntur. Lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 690. 15.) διόρθωσις idem quod κράτησις καὶ ἀναπλήρωσις, cùm splenia ad fracturas adhibemus, vt eas dirigamus, contineamus, & ita ad firmitatem complemus. Quod fit in iis membris quæ λεπτὰ aut λεπτότερα dicuntur, & in extremitate tenuantur, vt cubitus iuxta manum & tibia iuxta pedem. Illic enim splenia crassitudine & latitudine talia adhibentur, vt illam inanitatem expleant, & deligationẽ crassitudine æquent. Διόρθωσις etiã est articuli repositio, directio, & luxati restitutio lib. de art. (p. 660. 55.) ἀτὰρ ἐκ κατατάσιος μετρίης, ἡ διόρθωσις ἀπασι κοινή. At quæ moderata intensione fit restitutio, omnibus communis est. διορθοῦν ossa dirigi dicit Celsus capit. 10. libro 8. Erotianus διορθοῦν διαπτυσσοῦν, exponit apud Hippocrat. quod est efformare, effingere; quo verbo sæpe vtitur Hippoc. lib. de artic. in nasi fracti restitutione (pag. 608. 10. & 14.) καὶ ἰσματευόμενον ἐς τοὺς μυκτῆρας καὶ τὰ εἴσω ῥέψαντα διορθοῦν ἀόκνως, ἐς ἀποκατάστασιν. & digitis immissis nares contrectando, quæ in interiorem partem vergunt impigrè dirigenda, quoad restituantur. Rursus, ἀτὰρ καὶ ἐς τὸν μυκτῆρα τὸν μικρὸν δάκτυλον ἀποδιδόντα ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, διορθοῦν χρὴ τὰ ἐγκλιθέντα. Quin & impulso in nares paruo digito, subinde quę inclinata sunt dirigere conuenit. Sic enim legimus contra omniũ exemplarium fidem, vt nostris eum in locũ Annotat. probamus.

Διορρώσιος exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. τῆς εἰς τὸ ὀρρῶδες καὶ ὑδατῶδες μεταβολῆς, conuersionis in serosam & aqueam substantiam. Scribitur etiam διορρώσιος vt & ὀρὸς & ὀρρὸς serum dicitur. Vnde διορρῦσθαι & διορῦσθαι serescere, in serum abire, quod διυρέειν. & διυρεῖσθαι dicitur Hippocrati, quod est saniosum aut serosum fieri, sero dilui ac veluti permingi. lib. περὶ ἀφόρων (pag. 291. 16.) ἀλλὰ διυρέει τὴν γονὴν τὸ αἷμα τὸ κακὸν ἀπὸ τοῦ σώματος νοσερὸν ἐόν. Verùm sanguis morbosus à corpore prodiẽs genituram serosam reddit & saniosam & quæ facilè diffluit. Rursus (ibidem) διυρηθεῖσα δὲ ἡ γονὴ ἐξέρχεται ἔξω τῷ χρόνῳ ἢ ὀλίγῳ, ἢ πολλῷ ξὺν ἰχῶρι. Serosa verò effecta genitura tempore modico aut multo simul cum sanie foras progreditur. Hoc est saniescens genitura & sero nimio à sanguine morboso diluta, citius effluit, inutilis & irrita redditur. οὐ γὰρ πήγνυται ἀπὸ τοῦ αἵματος νοσεροῦ ἐόντος. Neque enim cogitur à sanguine morboso aut concrescit. Sic etiam διυρηθεῖσα ἡ γονὴ saniescens aut saniosa genitura dici potest quæ nimio sero diffluit: hoc est irrita & inutilis, velut διυρεῖσθαι de ouis irritis dicitur, quæ vrina & hyponemia Plinio vocantur. Lib. quoque eodẽ (pag. 294. 5.) ἀνάγκη πάγχυ ὑρέειν τὴν γυναῖκα τὴν γονὴν necesse est mulierem penitus genituram serosam reddere, sero diluere. Lib. verò 1. de Morb. (pag. 139. 13.) ὁκόταν οὖν χολὴ κινηθεῖσα ἐς τὰς φλέβας καὶ ἐς τὸ αἷμα εἰσέλθῃ, διεκίνησε καὶ διύρησε τὸ αἷμα ἐκ τῆς εἰωθυίης συστάσιός τε καὶ κινήσιος. Vbi igitur commota bilis in venas & sanguinem ingressum fecerit, ex solita compage & motione sanguinem dimouet & sero diluit. Rursus (ibidem v. 15.) ἀπό τε τοῦ πλήθεος τοῦ πυρετοῦ, καὶ τοῦ αἵματος τῆς διυρήσιος τε καὶ κινήσιος γινομένης οὐ τῆς εἰωθυίης. præ febris copia, & sanguinis dilutione & motione nõ consueta contingente, hoc est, vbi sanguis nimio sero præter consuetudinem diluitur. Quem sanè locum sua Exegesi mihi videtur expressisse Gal. & pro διουρήσιος, διορρώσιος, hoc est in serosam & aquosam substantiam mutatione, legisse, vt & priore loco διόρρωσε pro διύρησε legendum censeo. Est & διυρεῖσθαι per vrinam reddi & vrinam ciere, vt de vinis dulcibus scribitur Hippocrati lib. περὶ παθῶν (p. 187. 42.) μάλιστά τε διυρέονται καὶ τρέφουσι. potissimumq; vrinas mouẽt & nutriunt, aut per vrinas redduntur. Item de melle, ibid. (p. 189. 9.) καὶ γὰρ διυρέεται καὶ διακαθαίρεται μᾶλλον τοῦ μετρίου. Nã & per vrinam & per aluum

plus iuſto expurgatur. Hinc etiã διουρητικὰ medicamenta dicuntur quæ ſunt vrinæ mouẽdæ idonea. Cælius vrinalia vocat Tard. paſs. lib. 1. cap. 4. Rurſus Prorrh. 2. (pag. 420. 45.) καὶ τὸ ποτὸν οὐκ ἐς τὴν κύστιν τρέπουσιν, ὥστε διουρέεσθαι. neque potum ad veſicam vertunt, vt per vrinam reddatur.

Διπλᾶν ἐς τὰ θρύμματα in fragmenta reſolui, libro 1. περὶ γυναικ. (pag. 254. 37.) οὖρον λαβὼν παλαιὸν καὶ σιδήρου σκωρίην ὅσον διπλᾶν ἐς τὰ θρύμματα, vrinam veterem ſumito & ferri recrementũ tantum vt in fragmenta reſolui poſſit.

Διπλόη dicitur oſſis caluariæ duplicata lamina & interior eius pars rara & laxa, cauernoſa & molliſſima, quâ oſſa inter ſe connectuntur. Meditullium vocatur & ſecunda lamina recentioribus. lib. de cap. vulnere (pag. 445. 25.) ἡ δὲ διπλόη κοιλότατον καὶ μαλθακώτατον, καὶ μάλιστα σηραγγῶδές ἐστιν. Eſt autem diploë, aut duplicata lamina maximè caua & molliſſima plurimumque peruia. Rurſus eodem lib. (p. 450. 19.) ἀποφύεται δὲ ἐκ τῆς διπλόης τοῦ ὀστέου καὶ ἐκ τοῦ ὑγιέος, ἢν ἡ ἄνωθεν μοῖρα τοῦ ὀστέου μούνη σφακελίσῃ. Succreſcit autem ex oſſis meditullio, vbi oſſa inter ſe connectuntur, & ab eo quod ſanum eſt, ſi ſuperior tantùm oſſis pars vitium ſenſerit. διπλόην Celſus, interiorem partem qua oſſa inter ſe connectuntur, vocat. Alii medium caluariæ diſcrimen. Cuius meminit Gal. lib. 6. Meth. med. cap. 5. ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ διπλόος, cerebrum homini duplex, lib. de Morbo ſacro (pag. 124. 3.) διπλόον ἐπαναπνεῖν, geminata ſubinde reſpiratione reſpirare, lib. 7. Epid. (p. 365. 4.)

Δίπνοα τρήματα, biſpira foramina dicuntur Galeno in Exeg. τὰ εἰς τὰ κενὰ συντετρημένα, καὶ οἷον κατὰ δύο στόματα ἀναπνέοντα, in his quæ ad vacuũ pertuſa ſunt ac perforata, quaſi per duo oſcula reſpirent. At apud Heſychium non τρήματα, ſed δίπνοια τραύματα, ἐς κενὰ τραύματα explicantur, quaſi biſpira vulnera, quæ ad vacuum penetrant & tranſadiguntur. Quãuis apud eum & Varinum ἐς καρὰ vitioſè legatur, & δίπνοια fortaſſe pro δίπνοα.

Διπύρηνον ſpecillum biceps duo capita habens velut nucleos auerſa ſui parte ſummaque ſui cuſpide, quæ aliquando perforata erat vt linum velut acus traheret. Eoque in traiiciendo lino per fiſtulam, aut in eius fundo pertentando vtitur Paulus libro 6. c. 77. & 78. Vbi tamẽ vitioſè διαπύρηνον ſcribitur: quodque Paulo διπύρηνον dicitur Hippocrates lib. De fiſtulis (pag. 518. 3.) μήλην κασσιτερίνην ἐπ' ἄκρου τετρημένην, ſpecillum ſtanneum in ſummo perforatum vocat. Scribitur tam ſingulari numero quàm plurali, & interdum cum addito διπύρηνος μήλη. Vtitur Gal. lib. 2. De ſemine (pag. 238. 41.) μυρίοις οὖν ἤδη σαφῶς ἐπέδειξα τὰ καλούμενα διπύρηνα διεμβαλλόμενα διὰ τῶν σπερματικῶν ἀγγείων ἔξωθεν, εἴσω διὰ τῶν κεραιῶν ἐπὶ μήτραις αἰγός. Sexcentis igitur ſpecilla duo capita habẽtia, quæ διπύρηνα vocãt, ab exteriore parte in ſeminaria vaſa iniecta, in interiorem traiici in caprarum vuluis iam manifeſtò oſtendi. Idem lib. 9. de Anatom. adminiſtr. (pag. 194. 6.) ὅπως οὖν ταῦτ' ἀκριβῶς ἴδῃς, ἔστω σοί τι παρεσκευασμένον σῶμα λεπτὸν καὶ πρόμηκες, οἷα τὰ διπύρηνα καλούμενα. Quò igitur exactè id perſpicias, corpus tibi ſit præparatum tenue & oblongum, qualia ſpecilla quæ διπύρηνα appellantur. Rurſus libro 3. Compoſ. pharm. κατὰ τόπ. (pag. 201. 56.) ad polypum medicamentum ex punicis malis μήλῃ τῇ διπυρήνῳ admouet. Sic enim legendum, cùm paſſim μήλῃ ἢ πυρήνῳ legatur.

Δίπυρος aut διπυρίτης ἄρτος, panis bis coctus, qui ignem bis expertus eſt, & ſecũdò aſſatus, aut recoctus. Quidam eſſe panẽ nauticum exiſtimant. Sudas hunc panem Romanis παξαμᾶν vocari ſcribit. Delicatum panis genus eſt Athenæo libro 3. δίπυροι ἄρτοι Heſych. dicũtur, οἱ ἐκ δευτέρου ὀπτώμενοι, ſecundò aſſari. Vtitur Hippocr. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 200. 47.) in aqua intercute. ἄρτῳ μὲν χρέεσθω πυρίνῳ ὀπτῷ, ἢ τῶν σκληρῶν πυρῶν διπυρίτῃ. Pane quidem vtatur triticeo aſſato, aut ex duro tritico bis cocto & ſecundò ignem experto.

Διττολόγιστα quod duobus modis aut dupliciter effertur, & duplicem ac variam habet ſcripturam dicitur Gal. Com. 1. lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 662. 2.) Vbi tamen mendum ſubeſt. ſic enim legendum videtur. οὐκ εἰς πάντα δὲ Βάκχειος καὶ Ἀσκληπιάδης, καὶ τούτων μὲν διττολόγιστα, non in omnes autem Bacchius & Aſclepiades, ſed in eos qui variam habent ſcriptionem.

Δίυγρος, humidus, perhumectus, perhumeſcens, li. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 194. 37.) δίυγρος χροιή, color dilutus, limpidus, in phthiſi. Rurſus ibidem (pag. 198. 36.) δίυγρον χρὴ τὸν ἄνθρωπον ποιέειν, humectum hominem facere oportet, fomenta humida intelligens. Et (p. 208. 11.) δίυγρος dicitur qui perhumectus eſt, limpidus, in Typho quinto, vt & aliàs eodem lib.

Δίυδρος idem quod δίυγρος, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 201. 15.) ἡ δὲ γαστὴρ δίυδρος καὶ μεγάλη ὥσπερ λαμπτὴρ, venter vero nimio humore tumidus ac pellucens velut laterna. Vbi tamen Galenum antea δίυδρος aut δίαυδρος legiſſe ſuſpicati ſumus. Alii etiam δίεδρος ex Galeno legerunt, vt & Varinus. Verùm etiam δίυδρος legi poteſt, vt habent omnia exemplaria, vt dilutus ac limpidus intelligatur, nimio humore perhumeſcens, diſtentus ac pellucens, de ventre aqua intercute impleto ac intumeſcente.

Δίφρος ſella dicitur, vnde δίφρος σχοινότονος ſellã ex iunco aut ſparto nexã & contextam ſignificat Hippocrati lib. περὶ ἀφόρων (pag. 295. 42.) ἔπειτα διὰ σχοινοτόνου δίφρου τὸν τετράγωνον διάγειν τὸν αὐλόν, deinde per ſellam ex iũceo fune nexam, quadrangularem fiſtulam tranſmittito. Vbi Cornarius σχοινοτενοῦς δίφρου legiſſe videtur, quòd ſellam erectam verterit. Eſt enim σχοινοτενὴς funis in modum extenſus & porrectus, & σχοινοτενὲς, ὀρθὸν, μακρὸν exponit Heſychius. Ea autem ſella perforata vtitur Hippocrates vt fiſtula tranſmittatur & fomentũ recipiatur in vterum muliebrem.

Δίψα ſitis, & διψώδης quod ſitim excitat. διψώδης

γλυκὺς οἶνος δίψαν ποιεῖ πικροχόλοισι, vinum dulce biliosis sitim mouet, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.71.41.) quòd calidum sit & crassum, vt scribit Gal. Com. Rursus (p.73.33.) & οἷσι μὲν διψώδης ἐστὶ πινόμενος, & quibus potũ sitim excitat. Eadẽ notione διψῶδες μελίκρατον dicitur Hipp. ibid. (p.75.4) δίψα ἐπιπόλαιος, sitis leuis & parua, aut contemnenda, aph. 21. libr. 6. Epid. sect. 4. πάνυ σμικρὰν exponit Gal. hoc est valde exiguam, & quæ neq; ex toto corpore, neq; ex magno aliquo interno affectu orta sit, sed ex oris siccitate & caliditate, velut superficialem aut leuem, quòd nullam partium internarum insignem dispositionem consequatur.

Δίωλος ἄρτος panis recẽs exponitur Caluo apud Hipp. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.199.22.) Sed illic ἔωλον legit Cornarius, etsi exemplaria omnia δίωλον habent, quòd videtur ἑώλῳ opponi, & αὐτὶ τοῦ πρόσφατος & παρὰ sumi. Panem n. calidum & recẽtem αὐτοπυρίτην ad vẽtrem exiccandum in aqua intercute consulit.

Διῶρυξ fossam & canalem significat, Hesychio τάφρος exponitur. Apud Strab. διῶρυξ κρυπτὴ pro cuniculo & aquarum meatu cœco seu aquæ ductu sumitur, vt scribit Budæus. διώρυχες apud Hipp. lib. de aëre loc. & aq. (p.77. 13.) sunt fossæ & aquæ ductus aut canales, quibus qui Phasin incolunt nauigiis monoxylis huc & illuc permeant.

¶ Δνοφερὸν caliginosum, tenebrosum, atrum, caligo dicitur, & de aëris caligine & obscuritate vsurpatur. Sic lib. de mor. sacro (p.127. 2.) de ventis à mari flantibus, ἐκκρίνει γὰρ ἐξ ἁπάντων τὸ νοτῶδες & τὸ δνοφερόν. ex omnibus enim humiditatem ac caliginem excernũt & expurgant. Rursus ibidem (v.9.) καὶ ἐκ τῶν λαμπρῶν δνοφερώδεα γίνεται. & ex lucidis obscura & tenebrosa redduntur, aut caliginosa. δνοφερὸν Hes. exponit σκοτεινὸν, μέλαν, tenebrosũ, atrũ.

¶ Δοθιὴν furunculus, tumor est ἀποστηματώδης, hoc est abscessum præseferẽs, ex phlegmonũ genere, & tuberculo similis, qui ex crassis humoribus in carnosis plærũq; partibus concipitur, mitis quidem vbi in sola cute consistit, malignus verò vbi subter actis radicibus in superficiem erumpit. Gal. lib. de Tumor. præter nat. (p.357.7.) & Paulus lib. 4. cap. 23. Lib. quoq; 5. Compos. phar. κατὰ τόπ. (p.225.21.) δοθιῶνες ex similibus humoribus ac varii gignuntur, & duorum sunt generum. Quidam enim varosi, duri & incoctiles. Aliqui verò inflammati, & quos etiam febres aliquando comitantur, & tumor in magnitudinem excrescens, & in pus transmutantur, vt plurimumque inflammationis curam subeunt. Lib. περὶ παθῶν (p. 185.38.) δοθιῶνες ab Hippocr. in tumorum præter naturam censu reponuntur. Lib. 6. Epid. aph. 28. sect. 3. οἱ αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντες ὑπὸ δοθιήνων, ὑπὸ τερμίνθοισι ἁλίσκονται. Qui sanguinem per ora venarum quæ in ano sunt profundere solent, neque furunculis corripiuntur, neq; tuberculis quæ à cicerum similitudine terminthi dicuntur. Qui locus etiam repetitur lib. περὶ χυμῶν (pag.117.28.)

Δοκὸς, οῦ, ἡ, trabs seu trabes & tignum, δοκὶς, ίδος, trabecula seu parua trabes. Quã dictionem vsurpat Hip. lib. de fract. (p.550.46. & 47.) δοκίδα ὑποτείνας ὑπὸ τὴν κλίνην μετρίην, subtẽsa lecto mediocri trabecula. &, ἔπειτα πρὸς τῆς δοκίδος ἔνθεν & ἔνθεν τὰ κεφαλὰς ἐνστηρίζειν, deinde ad trabeculæ capita hinc & inde lignis obsfirmatis. Vbi Gal. δοκίδα ὑποτεινόμενον κατὰ τὸ μῆκος τῇ κλίνῃ ξύλον, εἰ & μικρὰν εἶπε δοκόν, exponit, per longitudinem lecto substratum tignum, ac si paruam trabem dixisset.

Δόρπηστος aut δορπηστὸς cœnam aut cœnæ tempus significat apud Hippocr. lib. 5. Epid. (p.337. 40.) καὶ εἶχε τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέρην, καὶ μέχρι δορπηστοῦ, & noctu ac interdiu ad cœnæ tempus vsque tenebat. Scribitur & δόρπιστος Hesychio, & ὥρα τοῦ δείπνου, cœnæ tempus exponitur. Athenæus verò libr. 1. δορπιστὸν quosdam ἄριστον vocare scribit. Quem certè Hippocr. locum mihi exprimere videtur Erotianus cùm δόρπηις legit, & τὸ τῆς ἑσπέρας καιροῦ exponit, παρὰ τὸ δόρυ παύειν. Quam notationem τοῦ δόρπου tribuit Eustathius. Nisi si apud Erotianum (quod certè auguror) δορπηστοῦ scribendum sit, & τοῦ ἑσπέρας καιροῦ, vt pressius hunc Hippocr. locum respiciat & vespertinum tempus intelligat. Nam & δόρπον & δόρπος frequentius scribitur, & Gal. in Exeg. apud Hippocr. δόρπου τοῦ δείπνου exponit, vt pro δορπηστοῦ δόρπου mihi legisse videatur, & eundem Hippocr. locum respicere. δόρπον Homero cœnam quæ vespere sumebatur significat, Iliad. η (v.370.) νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ὡς τὸ πάρος περ, nunc cœnam sumite apud exercitum, vt prius. & (v. 380) δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν, & (v. 476.) κατὰ δόρπον ἕλοντο, cœnam sumpserunt. δόρπον δεῖπνον exponit Hesychius cœnam. Nam quod nos ἄριστον dicimus, veteres δεῖπνον vocabant, vt scribit Erotianus, μεθ' ὃ δεῖ πονεῖν.

Δόχμιος & δοχμιὸς, obliquus, incuruus. δοχμιὰ πλάγια, λοξὰ exponit Hesychius, & δοχμιὸν πλάγιον, vt & Erotianus δοχμιόν. Vnde δοχμίῳ incuruo & obliquo. Hipp. libr. 2. περὶ γυναικ. (p.276.31.) ἢν παραλοξώσωνται αἱ μῆτραι καὶ δοχμοὶ ἔωσι. Si transuersi & obliquati fuerint vteri. Quem procul omni dubio locum mihi expressisse videtur Erotianus, si δόχμιοι & πλάγιοι apud eum legatur.

¶ Δραχμὶς, ίδος, pugillus, quantum tribus digitis comprehenditur, dicitur apud Hippocr. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p.255.47.) λιβανωτοῦ δὲ δραχμίδες τρεῖς, thuris pugillos tres. Et libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.205.7.) ἑψήσας μαράθρου ῥίζας λεπτὰς, πλῆθος ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι περιλαβεῖν τὴν δραχμίδα, ἐμβάλλειν καὶ ἑψεῖν ἐν δύο χοεῦσιν ὕδατος. fœniculi radices tenues coctas quanta copia tribus digitis comprehendi potest, in duos aquæ congios immittito ac coquito. Quibus in verbis τοῦ δραχμίδος expositio quædam contineri videtur, vt & lib. 2. de Morb. (p.153.40.) καὶ ὀρίγανον δραχμίδα ὅσον τοῖσι δακτύλοισι περιλαβεῖν, origani pugillum, quantum digitis comprehenditur. Scribitur et-

P

iam interdū δράχμος per χ, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.219.11.) τῆς ἀγχούσης τὰ φύλλα δύο δραχμίδας, foliorum anchusæ pugillos duos. Rursus ibidem (p.228.36.) σταφίδος ἀγρίης ὅσον δύο δραχμίδας, herbæ peduncularíæ (σταφίδα ἀγρίαν vocant) pugillos duos. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.212.20.) ἁλὸς δραχμίδα τρίψας, salis triti pugillum, quod antea dixerat (pag. 209. 21.) καὶ ἁλῶν δραξάμενος τῇ μιῇ χειρὶ, salis quantum vna manu apprehenderis, aut salis pugillum.

Δρακόντιον exponitur Erotiano apud Hippocr. βοτάνης εἶδος, herbæ genus quod Dracontion aut dracunculus vocatur. Addit idem eodem nomine vocari ari caulem, propter eam quam habet cum angue similitudinem. Est autem Dracontion herba (vt inquit Plinius) magnæ cum aro litis, folio constans hederaceo, magno, candidis notis insigni, caule bicubitali, recto, versicolore, maculis resperso purpureis, ita vt anguem referat, vnde & nomen habet, de qua Dioscorid. cap.196. lib. 2. Hippocr. libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.190.47.) Dracontion in melle derasum delingendum, eiusque radices in vino derasas, ad rupta thoracis & tussim exhibet. Lib. quoque περὶ ἀφόρων (p.296.31.) in pessis dracontion derasum adhibet.

Δρεπτὰ, ἐσπαραγμένα exponit Galen. apud Hippocratem in Exeg. dilaniata, dilacerata, diuulsa. Pro quo quædam exemplaria δρεπτὰ scribunt.

Δρόμοι ὀξέες καὶ καμπτοὶ, cursus veloces & curui, lib.1. περὶ διαίτης (p.89.6. & 40.)

¶ Δύναμις facultas & potentia dicitur à qua actio procedit. Ideoque Gal. lib. de plenitudine (pag.342.17. & p.343.55.) δύναμιν, δραστικὴν αἰτίαν ἢ οὐσίαν, causam aut substantiam aliquid efficientem vocat, nihilque differre scribit, an ποιητικὴν, an δραστικὴν dicas, siue οὐσίαν, siue αἰτίαν. Idem τῆς δυνάμεως οὐσίαν nil aliud esse scribit quàm temperamenti qualitatem, quæ in commodo singularum partium temperamento est posita, libr. 1. de præsag. ex puls. (p.124.3. & lib. 2. (pag.134. 11.) Δυνάμιες autem dicuntur Hippocrati humorum exuperantes qualitates & vires, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.11.23.) λέγω δὴ τὸ τοῦτο, δύναμιν μὲν εἶ), τῶν χυμῶν εἰδέναι τὰς ἀκρότητάς τε καὶ ἰσχύς. Ac facultatem quidem appello, humorum excellentes qualitates viresque. Rursus ibidem (p.10.23.) ἐπὶ τοίνυν, πολλὰ ὅσα κακοπαθεῖ ἄνθρωπος, πάντα ἀπὸ δυνάμιων γίνεται. Amplius porrò quæcunque mala homini accidunt, eorum causa à facultatibus pendet, hoc est, à facultatum & qualitatum potentiis, quod est cùm humores synceri sunt & impermixti, & excellenti aliqua qualitate exuperant. Δυνάμις etiam medicamentorum confectiones ac compositiones dicuntur sæpè Galeno, vt lib.1. comp. pharm. κατὰ τόπ. (pag.159.43.) ἀμετάπτωτος ἡ δύναμις de compositionis facultate certa & constante ponitur, cuiusq; non irritum sit effectum. δυνάμεις ὀξυδερκεῖς compositiones aciem exacuentes, lib.4. κατὰ τόπ. (pag.203.58.) ἐκλεικτικαὶ δυνάμεις, delingibiles confectiones, lib.7. (p. 267.46.) Et lib.3. ὠτικαὶ δυνάμεις Andromachi quatuor & viginti (p.191.30.) & Asclepiadis (p. 193.) Sic quoque δύναμις compositionem significat cuius sit aliqua æstimatio & probata facultas, vt lib.3. κατὰ τόπ. (pag. 189.12.) τὰς ἐπαινουμένας μεγάλως ὑπὸ τῶν ἐνδόξων ἰατρῶν ὠτικὰς δυνάμεις, vocat, magnificè laudatas à celeberrimis Medicis auriculares compositiones. Idem lib. aduersus Lycum (pag.336.19.) τὴν τετραφάρμακον ὀνομαζομένην δύναμιν, dicit vulgaram tetrapharmaci compositionem. Et Plutarchus in symposio τῆς ἀλίμου δυνάμεως, hoc est compositionis famem arcentis, qua vtebatur Epimenides, meminit.

Δυναστεύειν principatum obtinere, dominari, dicitur de Austro aut Aquilone inualescente & increbrescente, aphoris.5. lib.3. ὁκόταν ἐπὶ δυναστεύῃ. Cùm igitur hic inualuerit, hoc est longo tempore perdurauerit, aut diutius, vehementius & magna anni parte perflauerit.

Δυσαλθὴς curatu difficilis, qui ægrè sanescit. lib. de art. (p.613.12.) ἀποστάσιες δυσαλθέες, abscessus curatu difficiles.

Δυσάνιος aut δυσλώιος (quæ vetustorum est codicum lectio apud Hippocr. & vtrunque legisse Galenum in Exegesi apparet) anxium & morosum significat, asperū, molestum, difficilem ac tristem, & eum qui ferè semper angitur, neque est animo securo aut alacri, sed vultu tetrico & austero. Dicitur etiam qui doloris est impatiens, & grauiter stomachatur, ac implacidè mœrorem fert. δυσανίης dicitur Galeno in Exeg. ex Critia ὅστις ἐπὶ τοῖς σμικροῖς ἀνιᾶται, καὶ ἐπὶ τοῖς μεγάλοις μᾶλλον ἢ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἢ πλείω χρόνον, qui vilibus de rebus mœrorem concipit, aut cui res magnæ maiorem aut diuturniorem quàm cæteris mortalibus tristitiā afferunt. Quam certè ex Critia expositionem repetit Gal. Com. in ægr.11. lib.3. Epid. post st. pest. & voci δυσάνιος tribuit, vt pro δυσανίης in Exegesi, δυσάνιος legendum existimem. Nam & hunc Hippocr. locum procul omni dubio subindicari ista expositione est manifestum, & δυσάνιος aut δυσλώιος Galenum legisse apparet. Quin & Erotianus apud Hipp. δυσλώιος legit, etsi gignendi casu posuisse videtur, cùm δυσθύμως καὶ δυσκόλως τὰς λύπας φέρουσης, exponit. Si modo vera est Erotiani lectio, ac non potius φέρουσα legendum, vt dicatur de muliere quæ ægrè ac difficulter mœrorem fert. Sic enim γυνὴ δυσάνιος dicitur Hippoc. ægr.11. lib.3. Epid. post st. pest. quæ ex longo mœrore diu tristis & anxia permanserit, neque ad animi æquitatem aut securitatem reuocari potuerit, vt nostris in eum locum Annotat. adscripsimus, δυσάνιον Hesychius exponit τὸν δυσχερῶς φερόμενον, δυσάρεστον, implacidū, morosum. Eidem δυσλώιοι, ἀπειθεῖς, δυσάγωγοι, ἐπὶ πολὺ σκυθρωποὶ, ἐπὶ μικροῖς μεγάλα ὀργιζόμενοι, ἀνυπόμικτοι, exponuntur

nuntur, qui duci aut flecti nequeunt, multum tetrici, qui paruis de reb. valde stomachantur, intractabiles. δυσλύνιος exponitur Gal. in Exeg. ὁ μὴ εὐκόλως ἀνιώμενος, quę expositio videtur superioribus significationibus contraria, nisi μὴ εὐκόλως, μὴ ἠπίως, ἀλλὰ δυσφορῶς ἢ ἐπαχθῶς significet, vt indicetur qui non moderatè mœrorem fert, sed qui implacidè & grauiter angitur. Quam etiam ob causam ibi μὴ redundare rectè existimauit Henr. Steph. δυσλύνιος etiam dicitur Gal. ὁ δυσχαλίνωτος, ἢ ὁ δυσκολώτατος, qui frœnari aut habenis retineri non potest, aut morosissimus. Quę posterior expositio ἀπὸ τῆς λύνης, quod frœnum aut lorum significat, ex translatione deducitur.

Δυσαλθέαι difficiles vlcerum curationes & sanationes, velut in corporibus mollibus & humidis, aut aqua inter cutem laborantibus. Lib. 2. Epid. (p. 312. 31.) αἱ δυσαλθέαι τῶν ἑλκέων ὑποσπληνώδεων. In subalbidis ſeticoloribus vlcera peregrè ad cicatricem veniũt. Quibus lienosorum & hydropicorum vlcera, quæ certè cicatricem vix recipiunt, aut omninò non sanescunt, intelleximus, vt ex Hipp. & Celso illic probauimus. Sic δυσαλθής Hippocrati dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 69. 8.) is in quo vlcera ægrè sanescunt, cui εὐαλθὴς opponitur. μήτε ἄγαν δυσαλθὴς ὤν, μήτε ἄγαν εὐαλθής. fueritque is cui neque admodum egrè, neq; admodum facilè vlcera sanescũt. Et lib. 2. de morb. (p. 152. 36.) καὶ δυσαλθέες γίνονται, & vlcera ipsis ægrè sanescunt.

Δυσεμέειν aut δυσεμεῖν est ægrè & difficulter vomere. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 224. 38. (καὶ στένει τε ἢ δυσεμεῖ μᾶλλον, ἢ πρὶν φαγεῖν, & gemit, & ægrius vomit quàm priusquam ederet. Vbi tamen corrupta est lectio & δυσεμεῖ vitiosè legitur. Sed δυσθυμεῖ leg. videtur pro ἀθυμέει, quod habetur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 278. 45.) vbi eadem reperiuntur, hoc est, animo magis angitur, aut animum magis despondet. δυσθυμεῖ etiam aut δυσλυνιᾷ videtur leg. Cornarius cùm vertit magis ægrè tristatur.

Δυσεντερίη intestinorum difficultas cum exulceratione dicitur, & tormina Latinis, vt ex aph. 43. & 48. lib. 6. vertit Celsus cap. 8. lib. 2. δυσεντερίη propriè vocatur Galen. lib. 6. de loc. aff. (p. 308. 19.) ἕλκωσις ἐντέρων, intestinorum exulceratio, in qua per initia biliosi humoris mordacis excretio fit, post quam intestinorum ramenta, deinde sanguis modicus excernitur. Quam etiam solam ac propriè dysenteriam quibusdã nominari scribit, lib. 5. de sympt. caus. (p. 244. 39) Eadem etiam intestinorũ exulceratio dicitur Gal. Comm. 3. ad aph. lib. 6. in qua per initia ab humoribus acribus eorum superficies extima abraditur, deinde temporis tractu profundiora & putria fiunt vlcera. Authori definit. Med. (p. 398. 26.) δυσεντερία ἐστὶν ἕλκωσις ἐντέρων μετὰ φλεγμονῆς καὶ ἀποκρίσεως αἱματωδῶν ἢ τρυγωδῶν, ἤ γε καὶ ἀπολυμάτων, μετὰ τοῦ δάκνεσθαι καὶ ἀλγεῖν τὴν κοιλίαν καὶ τὰ ἔντερα. Difficultas intestinorum, eorum est exulceratio cum inflammatione, & cruentarum, aut fœcum similium, aut etiam strigmentosarum sordium excretione, morsum & alui dolorem ac intestinorum afferens. Sic δυσεντερία dicitur Aretæo (libr. 2. περὶ σημείων χρον. παθ. cap. 9.) τῶν δ' [τῶν λεπτῶν καὶ παχέων ἐντέρων] τῶν ἑλκέων αἱ ἰδέαι. hoc est, tum tenuium, tum crassorum intestinorum vlcerum species. Hippocrat. lib. περὶ παθῶν (pag. 183. 40.) δυσεντερίη ὅταν ἔχῃ, ὀδύνη ἴσχει κατὰ πᾶσαν τὴν κοιλίην, καὶ στρόφος, καὶ διαχωρεῖ χολήν τε καὶ φλέγμα, καὶ αἷμα ξυγκεκαυμένον. Difficultas intestinorum vbi occupat, dolor adest toto ventre & tormina, bilem ac pituitam, & sanguinem adustum deiicit. Rursus ibidem (v. 46.) ἡ δὲ νοῦσος γίνεται ἐπειδὰν χολὴ καὶ φλέγμα καταστηρίξῃ ἐς τὰς φλέβας καὶ τὴν κοιλίην. νοσέει δὲ τὸ αἷμα ἢ διαχωρέει ἐφθαρμένον· νοσέει δὲ καὶ τὸ ἔντερον, καὶ ξύεται καὶ ἑλκοῦται· γίνεται δὲ αὕτη ἡ νοῦσος, καὶ μακρὴ καὶ πολύπονος, καὶ θανατώδης, καὶ ἢν μὲν ἔτι τοῦ σώματος ἰσχύοντος θεραπεύηται, ἐλπὶς διαφυγεῖν· ἢν δὲ ἤδη ἐκτετηκότος, καὶ τῆς κοιλίης παντάπασιν ἡλκωμένης, ζωῆς οὐδεμίη ἐλπίς. Oritur autem morbus vbi bilis & pituita in venas & aluum decubuerint. Sanguis quidem ægrotat & corruptus secedit. Ægrotat etiam intestinum & raditur ac exulceratur. fit autem hic morbus & longus, & laboriosus ac lethalis. Et si quidem adhuc robusto corpore curatio adhibeatur, vt euadant spes est: sin verò colliquato & ventre omninò exulcerato, nulla vitæ spes superest. Idem lib. 3. περὶ διαίτης (pag. 103. 30.) ὁκόταν δὲ θερμαινομένου τοῦ σώματος κάθαρσις δριμέα γίνηται, τό, τε ἔντερον ξύεται καὶ ἑλκοῦται, καὶ διαχωρέεται αἱματώδεα, τοῦτο δὲ δυσεντερίην καλέουσι, νοῦσος χαλεπή τε ἢ ἐπικίνδυνος. Vbi calefacto corpore purgatio acris extiterit, & intestinum raditur ac exulceratur, sanguinolenta deiiciuntur, dysenteria, hoc est difficultas intestinorum appellatur, morbus grauis & periculosus. Dysenteriæ etiam quænam sint salutares aut perniciosæ describuntur Hippocrati Prædictorum lib. 2. (pag. 420. 26.) Quem locum aptissimè expressit Celsus cap. 8. libr. 2. & in vsum suum transtulit, vt nostris in Prorrhet. 2. Annotat. admonuimus. De dysenteria verò scribit his verbis Celsus cap. 15. libr. 4. Proxima his inter intestinorum mala tormina esse consueuerunt, δυσεντερία Græcè vocatur. Intus intestina exulcerantur: ex his cruor manat, isque modò cum stercore aliquo semper liquido, modò cum quibusdam quasi mucosis excernitur, interdum simul quædam carnosa descendunt: frequens deiiciendi cupiditas, dolorq; in ano est. Cum eodem dolore exiguum aliquid emittitur. Atq; eo quoq; tormentũ intenditur. Idq; post tempus aliquod leuatur, exiguaque requies est, somnus interpellatur, febricula oritur, longoq; tempore id malum cùm inueterauerit, aut tollit hominem, aut etiam si finitur excruciat. Interdum quoque δυσεντερίης nomen ab Hippocr. sumitur pro cruenta per aluum deiectione absque intestinorum ex-

ulceratione, aut sanguinea ex intestinis pluuie, vt aph. 65. libr. 5. Illic enim δυσεντερίαν αἱματηρὰν sumẽdam præcipit Gal. ἡ τις ἐστὶν αἵματος κένωσις δι᾽ ἐντέρων χωρὶς ἑλκώσεως, quæ est sanguinis euacuatio per intestina absq; exulceratione. Quam etiam δυσεντερίην ἐρυθρὴν disertis verbis vocat Hipp. lib. 2. Epid. (pag. 316. 26.) vbi & aphorismus ille repetitur. Et lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπ. (p. 25. 26.) in quibus intermissa est exercitatio ὑποχωρήματα αἱματώδεα ὥσπερ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι, cruentas deiectiones velut in intestinorum difficultatibus fieri scribit, vbi Gal. αἱματώδεις ἐκκρίσεις διὰ γαστρὸς cruentas per aluũ excretiones exponit. Idem etiam lib. 3. Epid. st. pest. (p. 429. 37.) in melancholicis & subsanguineis δυσεντερίώδεα πάθη adscribit. cruentas dysenterias exponit Gal. & duplex dysenteriæ genus esse scribit. Vnum ex vlceratione exesorum intestinorum. Alterum verò multo sanguine per venas quæ ad intestina perueniunt vacuato. Rursus lib. de art. (p. 651. 43.) προσδέχεσθαι δὲ χρὴ τοὺς τοιούτους διὰ χρόνου ὑπὸ δυσεντερίης πιέζεσθαι. καὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς μελαινομένοισι τοῖσι πλείστοισι ἐπιγίνεται δυσεντερίη, καὶ ἐπὶ τῇσιν αἱμορραγίῃσιν ἐξ ἑλκέων. In his autem sperandum est vt procedente tempore cruentis deiectionibus corripiantur. Nam & plærisque, in his quæ denigrantur, & in sanguinis ab vlcere profusionibus, cruenta deiectio superuenit. Vbi scribit Gal. τὴν δὲ δυσεντερίας προσηγορίαν ἔοικεν ὁ Ἱπποκράτης οὐ κατὰ τὴν τῶν ἐντέρων ἑλκώσεως ἐπιφέρειν, ὡς οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν αἱματώδεις ἐκκρίσιος διὰ τῶν ἐντέρων γινομένης· ὥστε καὶ ὅταν ἀθρόως ἅπαξ αἱματώδη διαχωρῆται, καὶ τότε ὀνομάζεσθαι δυσεντερίαν τὸ πάθος, ὅπερ καὶ φαίνεται γιγνόμενόν τε καὶ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, καὶ πολλούς ἴσε τῶν οὕτω πεπονθότων ἀπολλυμένους ἀγνοίᾳ τῶν θεραπευόντων. δυσεντερίας vocabulum non pro intestinorum exulceratione, vt plæriq; Medici solent, verùm pro cruenta per intestina excretione sumere Hippocrates videtur, vt etiam vbi ex iecoris imbecillitate cruenta deiiciũtur, tunc affectio ipsa dysenteriæ nomine donetur. Id quod & fieri, & dici quoq; à Medicis videtur: Ac multos nostis ita affectos curãtium inscitia periisse. Huiusmodi verò δυσεντερίαν αἱματώδη ibidem vocat Gal. & τὴν διαχώρησιν τοῦ αἵματος, sanguinis deiectionem exponit. Quã ex plenitudinis copia & sanguinis redundantia toto corpore gliscentis interdum fieri scribit, vt in mutilatis & quibus aliquod membrum excisum est, aut intermissa exercitatio, interdum etiam ex iecoris imbecillitate. Eadẽ quoq; dysenteria hepatica vocatur Galeno libr. 6. de loc. aff. (p. 308. 30.) vt & ἡπατικαὶ ἐκκρίσεις & αἱματώδεις, hepaticæ excretiones & sanguinolentę, quarum tria genera statuuntur eidem Gal. lib. 5. de symp. caus. (p. 244. 30.) Eius ẽt dysenteriæ quæ plærunque morbos plurimos salutariter ac iudicatoriè soluit, meminisse videtur Hipp. Prorrh. 2. (p. 421. 31.) δυσεντερίην etiam pro quouis alui profluuio capere videtur Hippocrat. libro secundo Epid. (pag. 318. 36.) vt illic ostendimus.

Δυσέξοδον quod difficilem habet exitũ aut minatur, lib. 4. Epid. (p. 332. 5.) τοῖσι δὲ πολλοῖσι δυσέξοδον ἦν. Idq; plerisq; difficilem exitũ minabatur. Tumores.n. laxos intelligit, qui aqua intercute laborantibus femora attingunt, quod est pene deplorati morbi indicium.

Δυσθάνατον quod miserabilem & laboriosam aut cum dolore mortẽ infert. In Prorr. (p. 188. 17) αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι δυσθάνατοι, vocis ex dolore defectiones miserabilẽ mortẽ afferunt. vbi Gal. τὸ δυσθάνατοι, σημαίνει μέν ποτε καὶ τὸ βραδυθάνατοι. σημαίνει δὲ καὶ τὸ σὺν ὀδύνῃ θνήσκειν. Illud δυσθάνατοι, interdum eos qui tardam mortem oppetunt denotat, interdum verò & cum dolore mori significat. De his dicitur qui cum doloribus ægrè animam eluctantur, aut diutius spiritum trahunt, & qui tandem cum summo cruciatu vitam cum morte cõmutant, vt in Coac. Prænot. (p. 431. 12.) vbi eadem sententia Prorrhetici repetitur.

Δυσθενεῖν, virib. deficere, infirmis & inualidis esse viribus. lib. 2. de Morb. (p. 153. 18) ἀλλὰ δυσθενεῖ, debilitatur dixit Caluus, Corn. ægrè afficitur & virib. deficit. Rursus ibidem (p. 154. 28.) ἀλλὰ δυσθενεῖ, sed infirmis est viribus. Iterũ (p. 156. 27.) δυσθενεῖ καὶ φλυηρέει, affectis est virib. & nugatur. Huic opponitur τὸ εὐσθενεῖν apud Arist. & Theoph. quod est benè habitum esse & firmis viribus.

Δυσθεσίην Erot. apud Hipp. exponit δυσαρέστησιν ἢ δυσκαταπαύστην, displicẽtiam, morositatem, difficilem placationem.

Δυσθυμίη, animi mœror, mœstitia, animi despõsio, abiectio, aut ęgritudo, & δυσθυμεῖν animo consternari & deficere. Sic lib. 1. Epid. st. 3. (p. 371. 25.) δυσθυμίαι animi mœrorem & ægritudinẽ significant, qua confecti animum despondebant, & μετὰ φόβων coniunguntur, vt & aph. 23. lib. 6. & ægr. 11. lib. 3. Epid. & ægr. 11. lib. 3. Epid. post st. pest.

Δυσκοιτεῖν apud Hipp. est molestè iacere & cubare, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 69. 9) καὶ δυσκοιτέουσι πολὺ μᾶλλον, ἢ εἰ καὶ προηρίστησαν, ac lõgè molestius iacent quàm si pransi fuerint. Vbi Gal. δυσκοιτεῖν exponit μοχθηρῶς ἔχοντας αὐτοὺς ἐν τῇ κοίτῃ διατελεῖν, molestè & implacidè lecto decumbere.

Δύσκολον Hippocrati dicitur quod molestiã exhibet, & difficulter habet, & de morbo graui & molesto, non tamen periculoso aut lethali sæpe effertur. Gal. Com. 3. in Pror. (p. 214. 10) τὸ γὰρ [ἔχει τι δύσκολον] ἐπὶ τῶν μικρῶν εἰώθασι λέγειν οἱ ἄνθρωποι. Illud (molestiam quandã exhibet) de his quæ parui sunt momẽti efferri solet. Ibidem (p. 209. 48.) τὰ δύσκολα, ἐν ἴσῳ τῷ ἀκίνδυνα, dici scribit. Sic αἱ λευκαὶ διαχωρήσεις δύσκολοι, molestæ egestiones albæ, & difficiles. Pror. (p. 208. 19.) & rursus ib. (p. 209. 38) τὰ ναρκώδεα ἐν τούτοισι ἐκλυόμενα δύσκολα, οὐ μὴν ὀλέθρια. Quę in his cũ torporis sensu exoluũtur, molestiã exhibent, non tñ perniciẽ afferunt. In Coac. et Præn. (p. 424. 46.) δύσκολον dicitur de morbo aliòqui non periculoso ac lethali, q difficillimè soluitur aut iudicatur.

Rursus ibidem (v.47) δύσκολοι sunt qui difficulter & grauiter habent, & qui graui morbo implicātur. Et δύσκολοι πυρετοὶ, febres molestiam exhibentes, grauiter affligentes, & quæ non facilè soluuntur aut curantur, ibidem (p.425.25.) Sic δύσκολοι ἀῤῥωστίαι, graues & molestæ ægritudines, & quæ non facilè soluuntur, ibidem (p.433.8.) δύσκολα tamen τὰ σημεῖα pro signis grauibus, perniciosis & exitialibus ponuntur Coac. Præn. (p.428.26.) quæ ibidem φαῦλα vocat, & in Progn. (p.157.31.) θανατώδεα. Rursus Coac. Præn. (p.431.48.) δύσκολα σημεῖα ponūtur pro grauibus & exitialibus, quæ πονηρὰ in Prog. (p.158.22.) dicuntur. οὔρησις δυσκολαίνουσα, mictio molestiam exhibens & difficilis, in Prorrh. (p.205.51.) eam quæ fit cū dolore, aut quæ cohibetur & supprimitur, aut quę cū stranguria & vehementi mordacitate educitur, sumunt interpretes, vt scribit Gal.

Δύσκριτον apud Hipp. dicitur quod ægrè iudicatur ac soluitur, & difficilis est iudicationis aut malæ. δύσκριτοι νοῦσοι, κακόκριτοι exponuntur Gal. aph.8. lib.3. morbi qui malè iudicātur, in quibus iudicia cum periculosis casib. eueniūt, vel qui statim prorsus perniciosi sunt, vel omninò reuersionem faciunt. ῥίγεα δύσκριτα, rigores quos difficile iudiciū sequitur, dicuntur aph.29. lib.4. & Coac. Præn. (p.424.48.) δύσκριτα exponit Gal. ἤτοι χαλεπὴν ἐπιφέροντα κρίσιν, ὥσπερ καὶ κακόκριτα ἐλέλεκτο, ἢ οὐ βεβαίαν, ἀλλ' ὥστε ῥᾳδίως ὑποστρέφειν, ἢ εἰς μακρὸν ἐμπίπτοντα χρόνον, ὥσπερ καὶ δύσλυτα ἐλέλεκτο. hoc est, vel malā afferentes iudicationem (ac si malè iudicantes dicti sint) vel certè infirmam, ita vt facilè morbi reuersionem faciant, vel in longum tempus protrahantur, quasi solutu difficiles dicti sint. Idem Com. ad aph. 30. lib.4. δύσκριτον solutu difficile & δύσλυτον exponit, his verbis: οὐ μὴν οὐδὲ τὸ δύσκριτον ἄλλο τι δυνατὸν ἐπινοῆσαι κατ' ἄλλο τι σημαινόμενον εἰρῆσθαι, παρὰ τὸ δύσλυτον. Neque verò illud δύσκριτον alia significatione intelligi dicere possumus, quā quod δύσλυτον, hoc est solutū difficile. δύσκριτα etiam ἄκριτα ποιοῦντα τὰ νοσήματα, quæ morbos expertes iudicationis faciunt, exponit Galen. Com.3. in Prorrh. (p.211.42.) in ea Hipp. sententia lib.2. Epid. τὰ κρίσιμα μὴ κρίνοντα, τὰ μὲν θανατώδεα, τὰ δὲ δύσκριτα.

Δύσκωφοι aurium grauitate laborantes, graui surditate tentati. Coac. Præn. (p.429.33.)

Δυσοργίη difficilis ira dicitur & quæ ægrè placatur, pro vehementi ira aut iracundia sumitur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.7.29.) libr. περὶ χυμῶν (p.116.6.) δυσοργησίαι.

Δυσουρίη est vrinæ difficultas Hippoc. aph.5. & 31. lib.3. & 36. lib.6. & 48. lib.7. Eam autem vrinæ excernendæ difficultatem significat, quæ aut cum dolore fit, aut ægrè educitur, vesica velut feriāte, quæ cum dolore fit, aut inflammationem, aut abscessum, aut vlcerationem, aut inæqualem intēperaturam, aut spiritum flatuosum, crassum & glutinosum causam habet. Quæ autem ęgrè excernitur vrina, in facultatis imbecillitatem, aut tumorem contra naturam causam reiicit. Gal. Com. ad aph.48. lib.7.

Δύσπνοον apud Hippocr. τὴν δύσπνοιαν, difficultatem spirandi sæpè indicat, vt in Coac. Pręn. (p.424.49.) τὸ φρικῶδες καὶ τὸ δύσπνοον ἐν τοῖσι πόνοισι, σημεῖα φθινώδεα. Vbi horror in malis subinde incidit cum difficultate spirandi, tabes denunciatur. Sic μακρόπνοον μακρόπνοιαν, & βραχύπνοον βραχύπνοιαν, exponit Gal. libr.3. περὶ δυσπν. (pag.195.40.) ex lib.2. & 6. Epid. Est autem δύσπνοια Galeno statim initio lib. 1. περὶ δυσπν. (p.166.24.) respirationis læsio ac difficultas. ὅτι μὲν ἡ δύσπνοια βλάβη τίς ἐστι ἀναπνοῆς ἐστιν, ὥσπερ ἡ δυσαισθησία τῆς αἰσθήσεως, καὶ ἡ δυσκινησία τῆς κινήσεως, ἱκανὸν ἐνδείξασθαι τοὔνομα. Quòd quidem δύσπνοια, hoc est respirandi difficultas, sit quædam respirationis læsio, veluti sentiēdi difficultas ipsius sensus, & mouēdi difficultas ipsius motus, nomen ipsum satis indicat. δυσπνοϊκοὶ dicuntur authori Definit. Med. (p.398.16.) ἐφ' ὧν οἱονεὶ στενοχωρούμενον ἀναπνεῖται τὸ πνεῦμα, in quibus spiritus velut in angustias redactus, trahitur. Galen. verò ad extremum lib.7. de compos. pharm. κατὰ τόπ. (p.272.33.) δυσπνοϊκοὺς vocari scribit, ὅσοις ἐμπέπλησται τὰ βρογχία τοῦ πνεύμονος ὑγρῶν παχέων τε καὶ γλίσχρων, ἐφ' ὧν, ὡς ἔφην, μετὰ τοῦ τέμνειν καὶ λεπτύνειν τὸ πάχος τε καὶ τὴν γλισχρότητα τῶν χυμῶν, ὑγραντικῆς τι δεῖ προσεῖναι τοῖς φαρμάκοις καὶ τῇ διαίτῃ. quibus pulmonis cartilagines pulmonis bronchia dicta crassis & glutinosis humoribus offarcta sunt, in quibus, vt dixi, præterquam quòd humorum crassitudinem & viscositatem secamus & attenuamus, in medicamentorum & victus ratione vim quandam humectandi adesse oportet.

Δύσφορον graue, molestum, & quod ægrè toleratur dicitur Hippocr. ἡ νὺξ δύσφορος, nox grauis & molesta, & in qua turbantur ægri, ac somnus interrumpitur, aph.13. lib.2. μέγεθος δὲ σώματος τοῖς γέρουσι δύσφορον, proceritas corporis senectuti grauis, molesta, & ægrè tolerabilis, vt legit Galen. aphorism.54. libr.2. Vbi senum incuruitatem ὅτι μόγις δύνανται βαστάζειν, quòd sit grauitati & oneri, δύσφορον dici Hippocrati scribit Gal. δύσχρηστον tamen legunt omnia exēplaria. δύσφοροι φρῖκαι, horrores graues & molesti, difficiles, ægrè tolerabiles. In Prorrh. (pag.193.4.) & Coac. Prænot. (p.424.41.) Rursus ibidem (v.45.) τὰ ἐκ νώτου ῥίγεα δυσφορώτερα, qui ex dorso proficiscuntur rigores, aliquantum molesti ac difficiles. δύσφορον Hesychius χαλεπὸν exponit, graue, molestum. & δυσφορεῖν βαρυνέσθαι, grauatè ferre. δυσφορίη Hippocr. frequens, est ægrè tolerabilis molestia & labor. Sic in Prorrhetic. (pag.194.52.) & Coac. Prænot. (pag. 431.35.) φάρυγξ ἐπώδυνος ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης, fauces dolentes absque tumore cum labore & molestia, diximus, vt illud Prognost. (pag.158.29.) redderemus, χαλεπὸν τε πόνον παρέχουσι. δυσφορίη etiam frequenter corporis incontinentem iactationem ac implaciditatem significat, præsertim vbi cū ἄσῃ & ἀλυσμῷ coniungitur. Sic

ægr.3.lib.3.Epid.post st.pest. ἀσώδης, ὑπεδυσφόρῳ. corporis æstuatione & stomachi fastidio laborabat, & quadam corporis incontinentia iactabatur. Rursus (ibidem) περὶ ἡλίου δυσμὰς ἐδυσφόρῳ. Sub solis autem occasum magna corporis inquiete vexabatur, vt inquietem nocturnam pro inquietudine dixit Plinius cap.22.lib.14. Et lib.5. Epid. (p.340.31.) ἀλυσμὸς, δυσφορεῖν, corporis incontinens iactatio & implaciditas. lib.7. Epid. (p.367.24.) σμικρὰ διαγρυπνήσασα, μηδεμιῆς δυσφορίης ἐνεούσης, parum peruigil fuit cum nulla ægrè tolerabili molestia, hoc est cum nulla inquietudine. δυσφορεῖν περὶ τὰς ἀναστάσιας, est dum desurgitur malè habere, vt ægr.3.libr.3.Epid. ἐδυσφόρει περὶ τὰς ἀναστάσιας, dum desurgeret malè habebat. Sic ὑποδυσφορεῖν implacidior esse, ægr.5.lib.3.Epid.post st.pest. αἱ δυσφορίαι μετὰ καταψύξιος, corporis iactatio & incontinẽtia cum perfrictione. Coac. Prænot. (p.424.35.)

Δυσφορίη πνεύματος, spirandi labor & difficultas in apoplecticis dicitur, cum magna spirandi molestia laborant, & magna cum violentia spiritum trahunt. Coac. Præn. (p.438.44.) Nam cùm apoplexiæ magnitudo ex noxæ quam spirationi infert vehementia discernatur, (vt scribit Galen.lib.3.de loc.aff.cap.10.) sanè pessima omnium spiratio censenda est, quæ & intermittitur, & magna cum violentia trahitur. Quæ fortem & vehementem apoplexiam facit: etsi maxima & acutissima existimari debet, vbi ita cohibetur spiratio, vt ægri ad sensum nullo modo spirare videantur.

Δυσχερῶς, grauiter, molestè, intolerabiliter, implacidè. δυσχερῶς φέρειν grauiter & difficulter ferre. cui εὐφόρως opponit Hippocr.aph.25.lib.1.& aph.3.lib.4.

Δυσώδης, graueolens & fœdus. δυσώδης κοιλίη aluus fœtida & graueolens, pro tenuioris intestini morbo graueolente, quem εἰλεὸν δυσώδη in Prorrh. vocat (pag.217.1.) in Coac. Prænot. (p.432.32.) ἐπὶ ὑποχονδρίῳ χρονίῳ, καὶ κοιλίῃ δυσώδει, παρ' οὖς ἀπόστημα, κτείνει. In præcordiis ex longo interuallo afflictis & graueolente aluo, subnatum ad aures tuberculum, mortem adfert. δυσώδεες et eos quibus sunt graueolentes deiectiones significant (ibidẽ p.429.40.) ἐπὶ πλείστοισι δυσώδεσι, in plurimis graueolẽtibus deiectionibus. Sed ἐπὶ εἰλεοῖσι δυσώδεσι ex Prorrh. legendũ esse illic admonuimus. δυσωδίαι πτυσμάτων sputorum graueolentiæ dicuntur, (ibidem p.436.43.)

OECONOMIAE HIPPOCRAT. TO E.

Βλημάσθη, ἐμαλάχθη exponit Gal. in Exeg. apud Hippoc. emollitum est, nimirum locum libr.5. Epid. (p.334.47) subindicãs. τοῦτο ἐβλημάσθη ἰσχυρῶς, τῇσι χερσὶ σὺν ἐλαίῳ. Id cum manibus oleo inunctis validè est expressum & emollitum. Significat autem quiddam durum in ventre infra vmbilicum enatum, manibus oleo inunctis attrectatum, remollitum fuisse ac veluti expressum, hoc est dissipatum & discussum. Hanc etiam Galeni expositionem secutus est Hesychius, apud quem βλημάζειν τοὺς μαστοὺς ὑποθλίβειν, mammas leniter premere aut attrectare significat. Est & eidẽ βλημάζειν, στηθολαβεῖν, οἱονεὶ θλίβειν ἢ βαστάζειν, καὶ τὸ τοὺς ὄρνιθας ἐκ τῶν στηθῶν πιεζεῖν, hoc est pectus manibus attrectare aut premere, quod faciunt qui aues ex pectoris amplitudine æstimant. Sed cùm βλιμάζειν ἀντὶ τοῦ ἐκθλίβειν dicant Iones, vt annotatur ex Corintho, veluti θλιβάζειν, quod est manib. premere, ἐβλιμάσθη melius forte legatur apud Hippoc. vt etiam adscripsimus, quo tumor expressus & dissolutus significetur. Est & βλιμάζειν τὸ ψηλαφᾶν, palpare & manibus pertractare, & apud Aristoph. in auibus, τὸ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ τοῦ στήθους ἅπτεσθαι, οἱονεὶ θλιβομάζειν, quod est mammas ac pectus, aut imum ventrem manib. pertractare aut palpare, quod faciunt aues empturi, cùm earum pretiũ ex pectoris amplitudine experiuntur. βλιμάζειν etiam Varinus exponit τὸ στηθολαβεῖν, ἤγουν ψηλαφᾶν τὰ στήθη, καὶ τοὺς μαστοὺς καταλαμβάνειν τῇ ἀφῇ, καὶ ἁπλῶς τῶν ἀπορρήτων μερῶν τῶν γυναικείων, mammas aut pectus manib. attrectare, aut mulierum pudenda attingere. Vnde & χειροβλημᾶσθαι dicitur mammas leniter manibus premere & contrectare. Quod effecit vt ἐβλημάσθη apud Hipp. proprio quodam significato accipi posse indicauerimus, cùm tumorem in ventre infra vmbilicum manibus oleo perunctis attrectatum significat.

¶ Ἐγγαστρίμυθοι dicuntur Gal. in Exeg. vocum Hippocr. οἱ κεκλεισμένου τοῦ στόματος φθεγγόμενοι, διὰ τὸ δοκεῖν ἐκ τῆς γαστρὸς φθέγγεσθαι, hoc est, qui concluso ore loquũtur, quasi ventre vocem edere videantur. Quibus sanè verbis locum lib.5. Epid. (p.340.35.) subindicat, qui etiam repetitur lib.7. Epid. (p.357.32.) καὶ ἐκ τοῦ στήθεος ὑπεψόφεεν, ὥσπερ αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμεναι. Τοῦτο τι ξυνέβαινεν, & ex pectore strepitus quidam edebatur, nec secus contingebat ac mulieribus fatidicis, quæ Pythone afflatæ, quasi vẽtre oracula fundunt. Engastrimythi, hoc est ventriloquæ dicuntur. Significat autẽ Hip-

in

in muliere anginosa, strepitum quendã ait sonum ex pectore & thorace editum fuisse, ex plurimo spiritu crasso & viscido sputo permixto, qualis exaudiri solet in mulierib: fatidicis aut obsessis, quæ Pythonis afflatu tenui voce & sono ex ventre edito oracula fundunt, ideoq; ἐγγαστρίμυθοι, hoc est, ventriloquę dicuntur. Apparet tamen Gal. genus mutasse apud Hipp. & οἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμενοι legisse, cùm tamen ad eam quam scripsimus lectionem omnia congruãt exẽplaria, tum manu scripta, tum etiam edititia. eademq; est lib. 7. Epid. scriptio. Quod efficit vt apud Gal. αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμεναι leg. existimem. Eamq; opinionem confirmant plurima exemplaria quæ apud Gal. legunt, ἐγγαστρίμυθος, ἡ κεκλεισμένη στόματος φθεγγομένη, ἢ δοκοῦσα ἀπὸ γαστρὸς φθέγγεσθαι. Quam lectionem Varinus et ex Gal. secutus videtur. Sunt autem ἐγγαστρίμυθοι mulieres vaticinantes ac diuinatrices, quæ dæmonẽ, ex quo responsa ferunt, ventre conceperunt, quasi ventriloquę. Qualis fuit Pythia illa Delphica, quæ tripodi diductis cruribus insidens, ventre fatidicum spiritum hauriebat, quo mente incitata & furens, oracula edebat, (vt scribit M. Tullius lib. 2. de Diuinat.) Aut mulier illa Pythone afflata, quæ Samuelem, in Saülis gratiã, iam fato functum excitauit, Reg. 1. cap. 28. Sic enim ἐγγαστρίμυθος γυνὴ dicitur, & μαντεύεσθαι ἐν ἐγγαστριμύθῳ, Pythonis afflatu vaticinari & diuinare significat. Crebraq; est huiusmodi dictio in sacris literis, qua diuinaculi & vaticinia captantes significantur, vt Leu. 19. 20. & Deut. 18. Esayæ 19. Paralipom. 2. 23. Qua voce qui Pythonas habent, aut qui Pythone afflati sunt, reddũtur Latinis, etsi 4. Reg. 21. & 22. τοὺς θελητὰς Pythonas etiam vocat. Sic ventriloquam fuisse puellam illam, quæ Actorum Apostolicorum 16. Pythonis spiritum habebat, cuius afflatu vaticinabatur, scribit August. cap. 23. lib. 2. de doct. Christiana. Tertull. quoq;, imprimis grauis author, mulieres fuisse scribit, quę genitalibus voces fatidicas ederent. Et sibi visam huiusmodi mulierẽ testatur Cælius Rhodiginus cap. 10. lib. 8. Adrianus quoque Turnebus publicè professus est sibi visum quendã nebulonem qui immotis labris ventre, cùm vellet, vocem quandam & sonum redderet, huiusmodiq; præstigiis quæsticulũ faceret vberrimum. Hoc certe diuinationis genus Εὐρυκλέους μαντεία dicitur Aristophani in Vespis, ab Eurycle quodã, qui Athenis huiusmodi diuinationem exercuit, & planè ἐγγαστρίμυθος fuit. Ex quo postea ἐγγαστρίμυθοι, ἐγγαστρῖται & εὐρυκλεῖται dicti sunt. Cuius etiam in Sophista meminit Plato. ἐγγαστρίμυθοι etiam ἐγγαστριμάντεις, & στερνομάντεις dicti sunt, quòd ex vẽtre, pectore, & imis corporis penetralib: oracula funderent, vt scribit Pollux libr. 2. Engastrimythi nomen retinet Hier. in Catalogo virorum illustriũ. ἐγγαστρίμυθον etiam ἐγγαστρίμαντιν & στερνόμαντιν dici scribit Hesych.

Ε'γέλη, ἀντείση exponit Gal. apud Hipp. in Exeg. hoc est offirmet, supra fulciat, apprimat. Verùm suspecta mihi est ista lectio, & ἐγκέλη aut ἐγκέλσῃ, & ἐνερείσῃ scribẽdum existimo, vt subindicetur locus libr. de fract. (p. 567. 26.) ἐπιμελεόμενος ὅκως τὰ ἄκρα τῆς ῥάβδου μὴ ἐς τὸ χρῶτα ἀλλ' ἐς τὰ ἄκρα τῆς σφαιρέων ἐγκέλσῃ, ea adhibita diligẽtia vt summi virgarũ fines, non ad corpus, sed in extremas orbium eminentias incumbant, aut insistant, appellent, insideant. Vbi Gal. τὸ ἐγκέλσῃ, τὸ οἷον ἐνερείσῃ, velut, innitantur aut fulciantur, hoc est infigantur, offirmentur, impingantur. Sic enim illîc apud Gal. leg. existimo. Etsi interpretes τὸ μὲ ἐγκέλσαι, τὸ οἷον ἐνερεῖσαι δηλοῖ, legant, vt ἐγκέλσαι sit quasi, appellere, infigi, firmari, inniti, insistere, inhærere, incumbere, insidere; ἐνσηκίζεσθαι dicit Gal. firmari, illidi. In Mochlico verò (p. 512. 20.) eadem in re scribit Hipp. ὡς τὰ ἄκρα ἐς τὰς σφαίρας ἐνσηκιζόμενα διαναγκάζῃ. Ita vt extremi fustiũ fines spiris innixi vim adhibeãt. Hoc aũt Exegeseῶs caput multa apud Gal. desiderãt exemplaria, vt eo quoq; nomine mihi vitium subolere videatur.

Ε'γγενὲς συγγεγενημένον, οἰκεῖον, cõgenitum, propriũ ac familiare exponit Gal. in Exeg. apud Hip. eandemq; expositionem sequitur Varinus.

Ε'γγὺς ἀλλήλων ἰόντα dicuntur de his quæ ex corpore continenter & assiduè prodeunt: In Prorrh. (p. 189. 38.) de his quæ vomitione refundũtur. ἢ ἔμετοι μετὰ ποικιλίας κακὸν ἄλλως τε ἢ ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντων. Vomitus quoque varii malo sunt, pręsertimq; si continenter & assiduè prodeant. Vbi Gal. ἐγγὺς ἀλλήλων, συνεχῶς, ἢ μετὰ πολὺν χρόνον exponit, hoc est continenter, & non longo post se interuallo. In Coac. verò Præn. (p. 443. 20.) deiectionibus & vomitui attribuitur.

Ε'γγώνιος dicitur Hippoc. angularis, & is habitus qui est ad rectos angulos, vt ἐγγώνιος πῆχυς, vbi cubitus cũ brachio ad rectum angulum flectitur, libr. κατ' ἰητρεῖον (p. 694. 28.) οἷον τὸ ἐγγὺς τῆς ἐγγωνίης πήχεος πρὸς βραχίονα, veluti vbi cubitus cum brachio ad angularem prope figuram accedit. Quem locum mihi disertè expressisse videtur Erotianus, cùm ἐγγωνίῳ πήχει apud Hippoc. exponit (si modò vitiosa non est lectio, ac nõ potius ἐγγωνίης πήχεος legendum, ꝙ aliàs ἐγγώνιον πῆχυν apud Hipp. non temerè reperias) his verbis, ἐγγώνιος πῆχυς λέγεται, ὅταν καμφθεὶς, γωνιωθῇ κατὰ τὸν ἀγκῶνα. Cubitus angularis dicitur vbi in flexu ad cubiti gibbum angulum rectum effecerit. Verùm apud Erot. ἐγγώνιος pro ἐγγώνιος aut εὐγώνιος scribitur, vt & Gal. Com. 3. in libr. κατ' ἰητρ. (p. 695. 1.) τὰ ἐγγώνια aut εὐγώνια dici scribit, τὰ ὀρθὴν ἔχοντα γωνίαν, quę angulos rectos faciunt.

Ε'γγώνιοι χεῖρες, manus angulares dicũtur, quę ita figurantur vt rectum angulum in cubiti flexu faciant. lib. κατ' ἰητρ. (p. 671. 19.) ἢ ὡς τὸ στῆθος ἐπὶ γούνασιν ἔχῃ ἄκρας χεῖρας ἐγγωνίης πρὸς βραχίονα, q. vt pectore ad genuã incumbẽte, summę manus ad brachia rectum angulum faciant. Vbi scribit Gal. Hippocratẽ vocare τὰς χεῖρας ἐγγωνίας, ὅταν ὀρθὴν γωνίαν πῆχυς ἐργάζηται πρὸς τὸν βραχίονα, hoc est manus angulares, cũ

cubitus ad brachium rectũ angulum facit. In Mochlico etiã (p.511.3. ἀγκῶνα ἐγγώνιον πρὸς βραχίονα ἔχοντα, dicit, cubiti gibbũ eo habitu vt ad brachium rectũ angulum efficiat. Vt & ibidem (p.507.29.) σχῆμα ἐγγώνιον, figuram angularem, vbi cubitus cũ brachio rectum angulum efficit. Sic enim vbi cubiti gibbus exciderit, κατάστασις μὲν ἐν σχήματι ἐγγωνίῳ, τῷ πήχει κοινῷ, πρὸς βραχίονα, in habitu quidẽ angulari cubiti ad brachium cõmuni reponitur. Qui certè habitus lib. de art. (p.399.4.) σχῆμα κοινὸν τῷ πήχει πρὸς βραχίονα, cubiti ad brachium cõmunis, simpliciter dicitur. Quem quidem Mochlici locum mihi quodãmodo exprimere videtur Gal. cùm apud Hippoc. passim σχῆμα ἐγγώνιον explicat: etsi lib. κατ' ἰητ. eo loco quem paulò antè adduximus, pro ἐγγὺς ἐγγωνίου πήχεος, ἐγγὺς τοῦ ἐγγωνίου σχήματος πήχεος legisse videtur. Atq; ibidem scribit Gal. καλεῖσθαι φασὶν ἐγγώνιον σχῆμα τὸ κατ' ὀρθὴν γωνίαν, τουτέστιν ἵνα τὸ τοῦ πήχεος ὀστοῦν πρὸς τὸ τοῦ βραχίονος ὀρθὴν ἐργάζηται γωνίαν. Angularem figuram appellari dicũt, eam quæ est ad rectum angulum, hoc est, vbi cubiti os cum brachii osse rectum efficit angulum. Rursus (ibidem) τὸ ἐγγώνιον τὸ κατ' ὀρθὴν συγκείμενον σχῆμα vocat, angularem figuram eã quę recto angulo constat, ὅπερ γίνεσθαι πέφυκεν, ὅταν ὀρθὴν γωνίαν ὁ πῆχυς ἐργάζηται πρὸς βραχίονα. Quæ fieri solet vbi cubitus cum brachio rectum efficit angulum. Idem com. 1. in lib. de fract. (p.529.16) ἐγγώνιον σχῆμα τῆς χειρὸς, angularem manus figuram exponit, ὅταν οὕτως ἔχῃ σχήματος ἡ χείρ, ὡς ὀρθὴν γωνίαν ἐργάζεσθαι τὸ τοῦ βραχίονος ὀστοῦν πρὸς τὸ τοῦ πήχεος. vbi eo habitu figurata manus fuerit, vt brachii os ad cubitum rectum angulum efficiat. Ibidem iterum quoq; ἐγγώνιον σχῆμα τῆς ὅλης χειρὸς vocari ab Hipp. scribit, τῆς ἐπ' ὀρθὴν γωνίαν θέσιν τοῦ βραχίονος πρὸς τὸν πῆχυν, angularẽ totius manus figuram, eum habitũ brachii cum cubito, qui est ad rectum angulum. Idem etiam lib. de Motu musculorum 2. (p. 361.27.) ἐγγώνιον σχῆμα vocat, vbi cubitus cũ brachio rectum angulum efficit, his verbis: ὅρος δὲ ἐκείνου τοῦ σχήματός ἐστιν ὁ πῆχυς ὀρθὴν ἐργαζόμενος γωνίαν πρὸς βραχίονα, καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸ καλοῦσιν ἐγγώνιον. Huius autẽ figurę terminus est, vbi cubitus cum brachio rectum angulum efficit, eamq; iccirco angularem vocant.

Ἐγέρσιες & ἐπεγέρσιες dicuntur ægrorum per somnum exurrectiones, expergefactiones, & excitationes. αἱ ταραχώδεες θρασύτητι ἐγέρσιες, turbulentæ cum confidẽtia expergefactiones, damnantur Hipp. in Coac. Prænot. (p. 426.21.) & Prorrh. (p. 206.33.) αἱ ταραχώδεες θρασύτηται ἐπεγέρσιες, turbulentæ ac valdè confidentes expergefactiones.

Ἐγκάμψει Gal. apud Hipp. exponit ἐνερείξει, inflectet, confringet, & ἐγκεκαμμένοι, οἱ ἐνηρεικότες καὶ γρυποὶ, inflexi, confracti, adunci, incuruati, ac de vnguibus efferri adscribit.

Ἐγκανθὶς dicitur Medicis carnis in magno oculi angulo excrescentia. Galeno lib. de tumor. præter nat. (p. 357.34.) ἐγκανθὶς dicitur παρὰ φύσιν μέν τις ὄγκος ἐν τοῖς μεγάλοις γίνεσθαι κανθοῖς, tumor præter naturam qui fit in magnis oculi angulis. Authori definit. Med. (p. 400.23.) ἐγκανθίς ἐστιν ὑπεροχὴ σαρκὸς ἐν τῷ μεγάλῳ κανθῷ, carnis in magno oculi angulo excessus. Gal. lib. de diff. morb. (p. 204.8.) ἐγκανθίδα ἐν ταῖς τῶν κανθῶν ἀμετρίαις reponit, & ὀνομάζεται μὲν ἡ ἐπὶ πλέον αὔξησις, ἐγκανθὶς, ἡ μείωσις δὲ, ῥοιάς. Vocatur quidem immoderatum oculi angulorum augmẽtum ἐγκανθὶς, diminutio autem ῥοιάς. Sunt enim inter se opposita hęc duo oculorum vitia, vt scribit Paulus cap. 22. lib. 3. & oculorum pterygiis plærumque succedere solent. fit enim interdum in angulo, parum vngue exciso, vel aliter tuberculum, quod palpebras parũ diduci patitur, ἐγκανθὶς Grecè nominatur. Celsus cap. 7. lib. 7. ἐγκανθίδες autem ἢ ἐπικανθίδες propriè Polluci dicuntur lib. 2. αἱ τῶν κανθῶν ῥίζαι, canthorum, hoc est oculorum angulorum radices. Indeq; etiam morbo nomen est inditum. lib. 4. κατὰ τόπ. (p. 209.27.) medicamẽta πρὸς ἐγκανθίδας, hoc est ad carnem circa nasi angulũ excrescentem, describuntur. ἐγκανθὶς Hesych. est σὰρξ ἐν ὀφθαλμοῖς αὐξηθεῖσα.

Ἔγκαρπος aut ἐγκάρπιος fruticosus aut fructuosus, & in se fructum habens. lib. 2. περὶ διαίτης (p. 95.33.) τὰ ἐγκάρπια dę pomis dicũtur quæ in se semen habent, aut seminibus referta sunt. Ἔγκαρπα sunt Hesychio οἱ κεκουρευμένοι πυροὶ, detonsa frumenta, & segetes triticeæ sectę ac messę. Sed ἔκκαρπα apud Hes. legitur.

Ἐγκὰς, ἐν βάθει, altè, in profundo, exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. Atq; haud scio an ἐκκὰς legerit Gal. apud Hipp. lib. de vuln. cap. (pag. 446.31.) vbi ἐκκὰς legitur. Nam & huic loco optimè quadrare potest, vt ῥωγμαὶ dicantur ἐκκὰς εἶναι καὶ ἐρρωγότος ὀστέου, quæ fisso osse altè descendunt, quę oculis deprehendi nequeunt. Neq; alias apud Hipp. reperio. Sed hęc mea sit tantùm coniectura, cùm & vulgata lectio mihi non parum arrideat, eamq; nostra interpretatione probauerim.

Ἐγκαταδαμασθὲν χρῶμα, corpus perdomitum, afflictũ dicitur Hipp. lib. 7. Epid. (p. 363.2.) τὸ χρῶμα δὲ ὑπὸ κωνώπων ἐγκαταδαμασθὲν, corpore velut à culicibus compuncto, commorso & afflicto. Sic enim legendum esse nostris in in eum lib. Annot. admonuimus contra exemplarium omnium fidẽ, vt corpus significet culicum puncturis perdomitum, profligatum & afflictum. Ab ἐγκαταδαμάζω deductum quod perdomo, affligo, edomo indicat, vt δαμασθεὶς πληγαῖς verberibus domitus & afflictus dicitur.

Ἐγκατακέκλεισται, inclusum fuit, intus conclusum aut interclusum fuit, significat apud Hipp. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 48.21.) ὁκόσοισί τε γὰρ σῖτος αὐτίκα ἐγκατακέκλεισται. Quib. igitur cibi recremẽtum iam primùm interclusum est. σῖτον enim ἐγκατακεκλεισμένον illîc exponit Gal. ἐκ πολλοῦ χρόνου μὴ διακεχωρηκότα, cibi recrementum interclusum, quod ex longo interuallo non deiecerit aluus.

Ἐγκαταλείπεσθαι aut ἐγκαταλιμπάνεσθαι relinqui, intus relinqui aut cõcludi significat, & crebra est Hippo-

Hippocrati dictio de his quę in deficiétium genere reponuntur, neque perfectè, sed ex parte aliqua vacuantur, ex quib. aliquid intus remanet quod morbi reuersiones facit. τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσοισι μετὰ κρίσιν ὑποστροφὰς ποιεῖν εἴωθε. Quæ post iudicationē per morbos relinquūtur, morborū reuersiones adducere consueuerunt, aph. 12. lib. 2. Et τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν ὑποστροφώδεα. Quæ relinquuntur post iudicationē recidiuas facere consueuere lib. 2. Epid. (p. 315. 29.) qđ etiam repetitur aph. 12. sect. 2. libr. 6. Epid. & lib. 4. Epid. (p. 331. 45) Rursus lib. 2. Epid. (p. 312. 36.) οἷσιν ἐγκαταλείπεταί τι, βεβαιόταται ὑποστροφαὶ καὶ τάχισται. Quod et repetitur aph. 26. sect. 3. lib. 6. Epid. Quibus aliquid intus relinquitur, certissimæ & celerrimæ morborū reuersiones fiūt, de vlcerib. & tuberculis subsistentibus, quæ vbi erūpunt febres decernere nata sunt. τὰ ἐν τῇσι βλεφάροισι τῇς ἄνω καταλειπόμενα οἰδήματα, τ' ἄλλου σώματος χαρπομένου, ὑποστροφαί. Tumores in superiorib. palpebris relictos considerare cōuenit, aliis nanque circum gracilescentibus, morborū reuersiones denunciantur. Huiusmodi. n. palpebrarum tumores, magnam corporis cacochymiam, viscerum impuritatem ac humorum corruptelam indicāt, vt nostris in eum locum Annot. adscripsimus. Aretęus etiam grauis author Hipp. locum exprimens, hāc dictionem vsurpat cap. 10. lib. 2. Cur. acut. ἢ γὰρ ὑποστροφὰς ποιέει τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα, ἢ ἐς ἐμπύησιν ῥέπεται. Aut. n. quę relinquuntur recidiuas faciūt, aut ad suppurationē tendunt. τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ, relicti in præcordiis æstus & conclusi ardores in Prorrh. (p. 173. 12.) cum febre in quā totius corporis habitus perfrigeratur, morbi reliquias & imperfectam quandam absolutionem indicant. Videtur. n. febris quo ad externum habitū remisisse, ideoq; perfrigerata dicitur, vbi corporis extrema friget. Verum intus conclusi ardores & relicti, viscerum penetralibus conceptam febrem significant, etsi extra remisisse, nō desiisse videatur. Sic δίψα ἐγκαταληφθεῖσα sitis intus relicta, & post iudicationem imperfectam remanens, dicitur, aph. 11. lib. 6. Epid. sect. 2. Et rursus, ἢν μὴ ῥυέντων ἐγκαταλείπηταί, ἐπιμόν. Et quidem si quid ex his quæ effluunt intus relinquitur, ad abscessum morbus est accōmodatus. Vbi certè scribit Gal. τὸ μὴ ἐγκαταλείπηται, τὰ μὴ τελέως ἀλλ' ἐκ μέρους κενούμενα δηλοῦται. hoc est, hac dictione [intus relinquitur] eā quæ non in totū, sed ex parte vacuantur, indicante. Et rursus (ibidem) ῥυέντος γὰρ αἵματος ἢ μὴν αὐτάρκως, ἐλλιπεῖς αἱ κρίσιες γίνονται, ἐφ' οὗτων ἐφ' ὧν προσήκει λέγεσθαι τὸ ἐγκαταλείπεσθαι. Profluēte enim, non tamen quantū par est, sanguine, defectæ morborū iudicationes fiūt, in quibus aliquid intus relinqui dici conuenit. Itē quoque, ὅταν ἢ πυρετ' παυσαμένε μένη ἔνια τῶν συμπτωμάτων, ἐγκαταλείπεσθαί τι λέγεται τῆς νόσου λείψανον. Quādo cessante febre quædā symptomata remanent, aliquid reliquiarum morbi intus relinqui dicitur. Ac rursus, διττῶς γὰρ ἀκούομεν τὸ ἐγκαταλείπεσθαι, καθ' ἕνα μὲν τρόπον, ὅτι τὸ νοσοποιοῦντος χυμοῦ, καθ' ἕτερον δὲ ὅτι τῆς νοσώδους διαθέσεως. Bifariā intus relinqui inaudiēdum est. Vno quidē modo humorē morbum cōmittentem; altero verò morbosam affectionem. Idem com. ad aph. 12. lib. 2. τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα τὰ λείψανα τῶν μοχθηρῶν χυμῶν καλεῖ Ἱπποκράτης, ἅπερ ἀνάγκη σηπόμενα τῷ χρόνῳ πυρετοὺς ἀνάπτειν. Quę relinquuntur prauorum humorū reliquias vocat Hipp. quas necesse est putrescentes successu temporis febres iterum accendere. Cæterum ἐγκαταλείπεσθαι et Hipp. intus deficere, relinqui ac deseri significat. vt libr. de frac. (p. 566. 33) ἧσσον ἂν ἐγκαταλείποιτο ἐν τῇ κινήσει τῇ ἄλλου σώματος, minus deseretur in reliqui corporis motione, hoc est ad reliqui corporis motionem et citius mouebitur. Solenne quoq; est illud Hipp. ex aph. 11. lib. 6. Epid. sect. 2. ἢν πνεῦμα ἐγκαταλείπῃ, si spiratio intus deficit, à Gal. libris περὶ δυσπν. toties explicatum, quo spiratio intus conclusa, deficiens ac interrupta indicatur.

Ἐγκατάληψις interceptio dicitur ac intus retentio, vacuandorum humorū suppressio, quæ recidiuas facit, aphor. 12. sect. 2. lib. 6. Epid. αὐτὴ γὰρ ἂν ἡ ἐγκατάληψις ἀμφοτέρων αἱ ὑποστροφαί. Ipsa. n. vtrorumq; interceptio iure quodam recidiuas facit. Lib. 2. Epid. (p. 315. 31.) κατάληψις dicitur, & videtur vrinæ suppressionē aut retentionē idemq; quod ἀπόληψις significare, velut ἀπόληψιν οὔρων sæpe effert Hipp. Sunt qui ἐγκατάληψιν libr. 6. Epid. legant, & eorum quæ vacuari debeant superstites ac remanentes quasdam reliquias intelligant, quæ meritò suspectas recidiuas faciunt.

Ἔγκαυσις, æstus, ardor, incēsio. Dicitur Gal. lib. 1. de diff. feb. (p. 322. 15.) in febrium causis, caloris in corpus actio, siue à sole, siue ab igne, siue à re aliqua calorem excitante, vt pote medicamento, calore præter naturam corpus incendatur.

Ἐγκισσοῦσθαι apud Hipp. est ἐνελίσσεσθαι δίκην κισσοῦ, instar hederæ implicari & inuolui, Lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 1.) ἐς τὸν νωτιαῖον μυελὸν ἐγκισσοῦνται, in spinalem medullam instar hederæ implicatur, hoc est inuoluta inseritur. Neq; dubium est quin hūc Hipp. locum subindicet Hesychius, cùm ἐγκισσοῦται exponit ἐμφύεται, πλέκεται, hoc est, inseritur, inuoluitur, intexitur.

Ἐγκλυδαστικὸν dicitur Hipp. quod intus fluctuat & æstuat, aut intus fluctus pariens, Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81. 55.) de aqua, ἐγκλυδαστικὸν τε καὶ ἐπιπολαστικόν, quæ intus fluctuat & superinnatat; κλύδωνας ἐργαζόμενον fluctus parientem aut efficientem exponit Gal. Sic ἐγκλυδάζεσθαι intus fluctuare significat lib. 1. de Morb. (p. 132. 47.) ἐγκλυδάζεται τὸ πύον ἐς τὰ πλάγια καταρρέον, pus intus fluctuat ad latera illabens.

Ἐγκόπτειν, impedimento esse, prepedire, obstare, interpellare. ἐν παραγγελίαις (pag. 19. 5.) iubet Medicum, λέγουσι μὲν προσέχειν, ποιοῦσι δὲ ἐγκόπτειν, dicentibus quidem mentē adhibere, & quę in operę fiunt obseruare. facientib. ineum-

bere dixit Cornarius. Potest & dici facientibus impedimēto esse, obstare, & peruersè quid agentib. succēsere, eorūq; in opere errores reprehendere, quō sumpsit Zuingg.

Ἐγκρατὴς valens, validus, potens, cui ἀκρατὴς opponitur, debilis, inualidus, imbecillis. lib. 7. Epid. (p.354.19.) ϗ οὐ πάνυ ἐγκρατὴς τούτων, neq; admodum his partibus valebat, aut his partibus moderari poterat, ceruicem, lumbos, & spinam intelligit. Rursus ibidem (v.32.) ϗ τὰ περὶ χεῖρας ϗ σκέλεα οὐ πολὺ ὕστερον ἐγκρατὴς ἐγένετο, & cruribus ac manibus non multò post validus extitit.

Ἐγκυλίδωτον εἴριον, lana inuoluta ac cōuoluta dicitur Hipp. & in cylindrū voluta ad pessum faciendum, lib. 1. περὶ γυναικ. (p.155.44.) melius tamē ἐγκυλινδωτὸν aut ἐγκυλίωτον legatur, ab ἐγκυλίω aut ἐγκυλινδέω & ἐγκυλίνδω, qđ est voluo & in orbē voluto. Sic paulò pòst (ibid. v.48) ἐς εἴριον πινῶδες ἐγκυλίων, lana succida inuoluēs.

Ἐγκύρω aut ἐγκυρέω, incido, incurro, idem quod ἐντυγχάνω, Ionibus familiare verbum Hipp. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 12.22.) ὅταν ἐγκύρσῃ πλατεῖ τε ϗ ἀντικειμένῳ, cùm verò [flatus] inciderit in latum ac renitens corpus. Item lib. de art. (p.591.2.) ἄχρις ἂν τῷ ὑπαγγελτῆρι ἐγκύρσῃ donec specillo occurrat, in specillū incidat.

Ἐγκωσέεται Erot. apud Hipp. (si modò vera est lectio,) exponit ἐπιλαβεῖν, καταλαβεῖν, cicatrice abducatur, ad cicatricem perueniat, velut ab ἐγκωσέω. Verùm maximè deprauatā esse scripturam apparet, existimoq; ἐγκυσέεται aut ἐγκύρσαι, ἐντυγχάνειν leg. vt sit illius vocis expositio, non autem ἐπουλωθῆν.

Ἐγλευκισμένος exponitur Galeno in Exeg. apud Hippoc. ὁ ὑπόγειος, πεπαυμένος τε γλευκὸς εἶναι. Quæ certè lectio omninò vitiosa est, etsi Varino ex Galeno apponitur. Nam ὑπογλευκισμένος legendum esse, & πεπαυμένος τε γλεύκος εἶναι satis patet, vt de vino dictū, in cella subterranea recōditum significet, & quod mustum esse desiit, iamq; deferbuit, ac adeò processit vt vinum factum sit, neq; amplius mustum dicitur, sed vini facultatem habet. Atq; adeò his verbis locus lib. 7. Epid. (p.362.6.) aptè mihi exprimi videtur, vbi ὑπεγλευκισμένος μέλας, hoc est, vinum nigrum quod mustū esse desiit, cum aromatibus, ad vteri affectus à flatibus ortos in medicamēto apponitur, q. huiusmodi vinum reconditum ac diu repositum, tenuandi, discutiendi ac calefaciendi vires acquisierit, mustum verò, crudum, flatulentum ac vaporibus crudis refertum sit. Quidam ἐγλευκισμένος expōnunt ὁ ὑπόγειος, οὐ πεπαυμένος τε γλεύκος εἶναι. Qua interpretatione γλευκισμένος aptè exponitur, & vinum nondū defœcatum & adhuc mustū recōditū significatur. Sed cùm aptè admodum ista lib. 7. Epid. quadrent, non est cur aliam lectionem ambitiosè nimis conquiramus. Nec. n. ἀπεγλευκισμένος, vt habent multa exemplaria vitiosè, nec ἐγλευκισμένος, qđ tamen apposite admodum quidam in tam deprauata lectione reposuerūt, tā benè huic loco mihi conuenire videntur. Istāq; lectionem nostris in eū lib. Annot. iādudū pbauimus.

Ἐγχέαι est intus radere aut aliquid derasum infundere aut subigere. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.208.8.) ἐν μελικρήτου κοτύλῃ θαψίην ἐγχέαι; in aquæ mulsæ hemina thapsiā herbam derasam aut tritā subigere (vt per clysterem infundatur, aut ex infuso detur) h.e. thapsiā derasam aqua mulsa subactā infuso subdere. Vbi tamen pro ἐγχέαι exemplaria quædam manu scripta ἐγκλύσαι habent, interpres ἐγχῶσαι legisse videtur.

Ἐγρήγορσις exponitur Galeno apud Hipp. ἡ ἐγρήγορσις, vigilantia, vigilia.

Ἐγχαλινωται exponit Gal. apud Hipp. χαλινοῖς ἐμπεριῶς περιέχεται, h. e. velut frenis cinctus est & circūdatus. Sed mendū esse apparet, etsi iisdem verbis adscribitur Varino. Nam ἐγχαλινοῦται leg. foret, cùm sit ἐγχαλινοῦσθαι infrenari, frenari, veluti iniectis frenis cingi aut retineri. Verùm apud Gal. ἐγχαλινοῦνται leg. apparet ex lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p.63.16.) ἐγχαλινοῦ ἤ περὶ τὰ ὦτα αὐτῆς [καρδίης], circa cordis auriculas velut frena iniiciūtur, aut infrenantur, circa eius auriculas frenantur, dixit Corn. compescūtur, Caluus. h.e. velut frenis iniectis cordis auriculas cingunt aut circundant, vbi de venis sermo est. Ergo vt ἐγχαλινοῦ apud Gal. ita & περὶ leg. cēseo, vt huic loco, quem procul omni dubio cōceptis verbis exprimi putamus, verissimè quadret. Vbi Corn. ἐς τὴν καρδίην ἐγχαλινοῦντες legisse videtur, cùm tñ longè alia sit lectio.

Ἐγχεῖν aut ἐγχέειν & ἐγχέαι simpliciter effert Hipp. pro infundere & infuso vti, & de medicamēto quod infunditur ad pus expectorandūm & diluendū vsurpatur lib. 2. de morb. (p.150.16.) ἐγχεῖν ϗ πυριᾶν. ἢν μὲν παχὺ ᾖ τὸ πύον, πυριᾶν· ἢν δὲ λεπτὸν, ἐγχεῖν, infundito ac foueto: si quidem pus crassum fuerit, foueto: si verò tenue, infundito. Rursus (ibidem v.22.) ad pus expuendum medicamentum ex aritradice, salis grano, & modico melle, cū aqua & oleo tepidum infundere iubet, ἐγχέαι χλιαρόν. Et (v.26.) ad pus expurgandum acribus cibis vtēdum præcipit, & cyclamini succum cum laseris succo dilutum, lacte caprino & asinino ammixto, tepidum infundere. τοῦτο χλιαρὸν ἐγχεῖν. Et rursus (v.28.) nisi pus erumpat, raphani corticem & æris florem oleo dilutum tepidum infundit. τοῦτο ἐγχεῖν χλιαρόν. Iterum (ibid. v.32.) medicamentum ex vrticæ semine, thure, origano, ex vino albo, melle & modico oleo, per tertium diem infusum adhibet. ἐγχεῖν αὐτῷ κνίδης σπέρμα, λιβανωτὸν, ὀρίγανον ἐν οἴνῳ λευκῷ, ϗ μέλιτι, ϗ ἐλαίῳ ὀλίγῳ· ἐγχεῖν δὲ διὰ τρίτης ἡμέρης. Et (p.151.2.) ἐγχεῖν οἶνον ϗ ἔλαιον χλιαρὸν ἐς τὸν πλεύμονα, per fistulā in thoracē vinum & oleum tepida infundere iubet, ne pulmo repēte exarescat. Rursus (p.152.38.) ϗ ἐγχέειν ἐς τὸν πλεύμονα, veratrū cū lenticulæ decocto in pulmonē infundito. Sic ἔγχυτα dicūtur Hipp. l. 2. de morb. (p.150.36) & ἐγχύματα (ib. p.151.3) medicamēta q̄ in thoracē ad pus eliciēdū infunduntur aut ex infuso adhibētur.

Ἐγχείρησις est manus aggressio & manus prōptitudo

tudo Hippocrati. Libr. de art. (p.606.1.) οἱ τὴν ἀνόητον ἐγχείρησιν ἐπιτηδεύοντες, qui temerariam & stolidam manus aggressionem studiosè consectantur, aut imprudentem manus promptitudinē profitentur & ostentant.

Ἐγχρίμπτειν, ἐγχρίπτειν, idem quod simplex χρίμπτειν significat, appellere, applicare, admouere, appropinquare, implicare, impingere, allidere, infricare, prope accedere facere: & dicitur Hippocrati de iis quorum alterum alteri inhæret, vt de ossibus quæ inter se in fracturis implicantur, illiduntur & inhærēt cùm reconduntur, hoc est mutuo se attactu offendunt aut infricant. Quod fit cùm in conformatione ossium fractorū partes sursum aut deorsum abducendo & extendendo, in suum locum compellimus. lib. de art. (p.605.12.) ῥᾷον γὰρ οὕτως εἰς τὴν φύσιν ἥξει, ἢ εἴ τις ἐγχρίπτων τις ἐς ἄλληλα τὰ ὀστέα, παραναγκάζειν πειρῷτο. facilius enim sic ad naturalem situm deueniēt, quàm si quis impacta & illisa inuicem ossa compellere conetur. Quem quidem locum innuit & explicat Gal. initio Com. 1. in lib. de fract. (p. 526. 20.) de partium fractarum extensione & conformatione agēs his verbis: διὰ τοῦτο οὖν ἀπάγοντες ἀλλήλων, τὰ μὲν ἄνω, τὰ δὲ κάτω μέρη τοῦ κατάγματος, ἐπὶ τὴν διάπλασιν ἀφικνούμεθα, δεδιότες ἐν τῷ προσάγειν ἀλλήλοις τὰ παρηλλαχότα, περιθραῦσαί τινας ἐξοχὰς αὐτῶν. ἔστι δὲ τοῦτο πάντως, ἐὰν ἐγχρίπτοιτο ἀλλήλοις. οὕτως γὰρ αὐτὸς ὁ Ἱπποκράτης ὀνόμασε τὰ μέλη τῶν διαπλαττομένων ὀστῶν, ὅταν εἰς τὴν οἰκείαν ἄγηται χώραν. Idcirco igitur fracturę partes à se inuicem, partim sursum, partim deorsum abducentes, ad conformationem deuenimus, metuētes ne dum partes quarum altera alteri superimminet adducimus, aliquæ earum eminentię perfringantur. Quod sanè fit vbi fracturæ partes inter se impinguntur & illiduntur. Sic enim ἐγχρίπτεσθαι (quod est impingi & illidi) vocat Hipp. vbi partes ossium quæ conformātur, in suum locum deducuntur, ac se mutuò allidunt. Idem quoque sonat ἐγχρίπτομαι quod ἐγχρίπτω, quo frequenter vtitur Hom. vt Il. ε. (v.662.) de hasta Tlepolemi quæ Sarpedonis coxæ infixa est & adhæsit, αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, cuspis autem impetu lata concitata est, ossi illisa, hoc est, inhærens & infixa, ἐμπαγεῖσα, ἐμπλασθεῖσα. Idem Il. ν. (v.272.) ἀσπίδι ἐγχριμφθεὶς, scuto innixus, illisus. Vbi Scholiastes προσπλασθεὶς ἢ ἐρείσας exponit, etsi ὠρέσας melius dicatur. Et Il. ν. de Hectore Græcos persequēte, Στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθεὶς, propemodum accedens. Et Il. ψ. (v.334.) τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας, huic te maximè applicans, admouens. Vtitur etiam Herodotus lib. 4. de Amazonibus. Ἐγχρίπτων Hesych. προσπλάζων, h. e. applicans, admouens, exponit, locum Hippoc. lib. 2. de art. paulò supra adductum fortè subindicans. Eidem ἐγχρίμψαι est πλησιάσαι, ψαῦσαι, ἐγγίσαι, adducere, contingere, propinquare. Et ἐγχρίπτεται, ἐγγίζει, & ἐγχριφθεὶς, ἐμπλασθεὶς, ἐγγὺς γενόμενος, ex Homero, & ἐγχριφθήτω, ἐμπλασθήτω. Est etiam ἐγχρίπτεσθαι rei alicui inniti, occurrere, impingi & offendere, aut in rem aliquam incurrere. Qui enim rei alicui innituntur eaque se fulciunt, ad eam propius accedunt. Sic ἐγχρίπτεται ἐμπίπτει exponit Hesychius, & ἐγχριμφθῆναι ἐρεισθῆναι, vt χρίμπτεσθαι ἐρείδειν, συνερείδεσθαι. Cui etiam τὸ ἐκβάζειν καὶ ἐκπίπτειν significationem tribuit. Ἐγχρίψαι apud Herodotum ἐμπεσεῖν & προσπελάσαι exponitur. Et ex Corintho τὸ ἐγχρίπτει, ἐμπηδᾷ, quomodo & Erotianus apud Hippocr. ἐγχριμπτειν, ἐμπηδᾶν, irruere, insilire, exponit. Qua notione sumitur quod scribitur Hippocrat. lib. de art. (p. 640.28.) τῇ πτέρνῃ προσεγχρίπτοιεν, calcem impingunt aut allidunt, hoc est, calce innituntur aut offendunt, calce terram attingunt, aut terræ calcem admouent. Vbi Galenus τὸ ἐγχρίπτειν ab Hippocr. dici scribit ἐπὶ τῶν ἐρειδόντων εἰς ἄλληλα, de iis quæ inuicem inhærent, in sese innituntur ac firmantur, aut inuicem implicantur. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 275.48.) ἢν μὲν ἐς τοὺς βουβῶνας, καὶ κτένας, ἢ κύστιν ἐγχρίμψῃ. Si quidē vterus ad inguina, pectinē & vesicā innixus fuerit, impegerit, incurrerit, irruerit. l. περὶ ὀστέων φύσ. (p.63. 12.) αἱ δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ σπληνὸς πρὸς τὴν ἄκανθαν ἐγχρίπτουσι. Quæ verò ex lienis capite ad spinā accedūt, aut ferūtur. Quò maximè respicere mihi videtur Erot. explicatio, ἐγχρίμπτουσι, πελάζουσι, si ἐγχρίμπτουσι & πελάζουσι apud eum legatur.

Ἐγχύμωσις dicitur Hippocr. succorum aut humorum in partem refusio, & naturalis quędam effusio, qua sanguis & spiritus vnà cum calore in corporis habitum reuocantur. lib. 2. Epid. (p.317.12) ἐπιτηδεύειν ὀξυθυμίην ἐμποιέειν, καὶ χρώματος ἀναλήψιος ἕνεκα καὶ ἐγχυμώσιος. Adhibenda diligentia est vt præceps acerbaque iracundia inducatur, tum coloris reparandi, tum succorum in corpus effundendorum gratia. Sic enim in perfrigeratis, decoloratis & emaciatis iracundiam excitandam consulit Hipp. vt vnà cum calore & spiritu sanguis & humorum succulentia naturę propulsu venas subeat, indeq; in totum corpus gliscat aut dispergatur, vt color viuidus parti accedat, & calor reuocetur, tū etiam natiua partis temperies & habitudo reparetur, succosa humorum benignitate in ea viuiscente & nutricationē lætificante. Cuius quidem affusionem & adhæsum ἐγχύμωσιν, quòd naturæ viribus in partem inducatur, vocat Hipp. vt nostris in eū locum Annot. cuiuis pbauimus, etsi ἐκχύμωσιν ferè legunt omnia Gal. exēplaria quæ ad huius loci explanationem in mediū adduximus.

¶ Ἐδιχραιώθη, εἰς δύο διῃρέθη exponit Erot. apud Hipp. de eo quod in duas partes secatur aut diuiditur, pro quo apud Hes. vitiosè ἐδιχαιώθη leg. & ἴσως ἐμερίσθη exponitur, in partes æquales sectum est.

Ἐδιχώθη in duas partes scinditur, diuiditur. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 60. 37.) παρὰ τὰς ἐσχάτας δύο πλευρὰς ἐδιχώθη iuxta extremas duas costas in duas partes secatur. Quod dixit lib. 2. Epid. ἐδιαιρέθη, scinditur, diuiditur (p.216.40.) vbi hic locus repetitur.

Ἕδος θεσσαλικὸν sella Thessalica dicitur Hippocrati, libr. de art. (p.585.26.) quòd ea antiquitus in Thessalia vterentur, quæ à tergo in rectum attollebatur, vt eam in partem dorsum reclinari posset, vt ibi scribit Gal. ἕδος autem Gal. θρόνον exponit, Erotianus etiam δίφρον & θρόνον. Idem quoque ἕδος θεσσαλικὸν, δίφρον θεσσαλικόν. Addens etiam, πᾶς γὰρ δίφρος ἀνακλισμὸν ἔχων, θεσσαλικὸς παρὰ τοῖς παλαιοῖς λέγεται: ἀνακλισμὸν autem illic vocat Hippoc. eam sellæ partem in quam dorso recumbimus. ἀνακλιντήριον exponit Erotianus. Galenus verò ἐπίκλιντρον. Quidam etiam ἀνάκλιντρον, accubitum, aut recubitorium, in quod dorso recumbimus, aut resupinamur. Accubitas aut accubus apud Lampridium (in Heliogabalo) & accubita dici volunt, cùm scribit: Nec cubuit in accubitis facilè, nisi his quæ pilum leporinũ haberent, &: Multis viliorib. amicis folles pro accubitis sternebat, eosque reflabat pendentibus illis. Pollux lib.10. cap.7. ἐπίκλιντρον dici scribit lecticæ partem, quæ & κλιντήριον, hoc est, eam partem in quam recumbitur. Phrynichus quoq; scribit Atticos ἀνάκλιντρον non dicere, sed ἐπίκλιντρον. Ἕδος igitur θεσσαλικὸν apud Hip. sumi videtur pro sella recubitoria & discubitoria, velut & κλισμὸς apud Hom. Il. θ. (v. 426) Ibi enim Eustath. genus esse θρόνου vult, quod posteri ἀνάκλιντρον vocauerunt. Pollux lib.10. cap.11. sellarum Thessalicarum meminit, quæ quatuor pedes haberent & ęgrè veherentur. Est & ἀνάκλιτος θρόνος apud Plutarchum in Romulo, sella accubitoria. θεσσαλικὸς θρόνος etiam dicitur Athenęo lib.1. (p. 14.) & ex Critia adducitur, θεσσαλικὸς δὲ θρόνος γυίων συφερωτάτη ἕδρα, Thessalicusq; thronus membris mollissima sedes.

Ἕδρη aut ἕδρα apud Hippocr. interdum sedem, anum & podicem significat, vt libr.5. Epid. (p.340.27.) ἕδρη εἰς τοὺς ὄρχιας, sedes ad testes eminebat aut propendebat, & de ani prolapsu aut eminentia sumitur. Quod dicitur lib.7. Epid. (p.357.48.) ἕδρη ἔξω ἐς τοὺς ὄρχιας, sedes extra ad scrotum prolapsa est, procubuit. Sic Cælius Aurelianus lib.4. Tard. Pass. cap.3. quam Greci ἕδραν vocant, sessionem dicit, anum & podicẽ intelligens. Ἕδρη etiam sedem & basim significat, vt in finibus & abscessibus subiectã abscedenti corpori partem. Lib. κατ' ἰητρ. (p.685.39.) ἀφεστῶτα μὲν ὥστε τὰ μετέωρα τῆς ἕδρης ψαύειν μὲν, πιέζειν δὲ μή. In his certè quæ abscesserunt, ita vt sublimia sedem quidem contingant, neque tamen comprimant. Vbi scribit Gal. ἕδρην vocare Hippocr. τὸ ὑποβεβλημένον τῷ ἀφεστῶτι σώματι, quod abscedenti corpori subiectũ est. In Mochlico quoque ἕδρη sedem propriam & naturalem significat (p.511.6.) καταναγκάσαι τὰ ὑπερέχοντα ἐς ἕδρην, eminentia in suum locum reponere. Quem locum significans Erotianus ἕδρην, τὸν οἰκεῖον τόπον, propriũ locum exponit. Hinc quoque ἑδραίως deductum videtur Erotiano, & sessionem quãdam includere apud Hippocr. ideoque Bacchium reprehendit qui ἐπιμόνως, & Epiclem qui ἐν καθίσματι χρονίῳ καὶ ἐπιμόνῳ exposuerit. Etsi certe Erotiani exemplaria hóc loco vitium mihi subolere videntur. ἑδραῖος enim non ἑδραίως legẽdum videtur, vt ἑδραῖος ὕπνος apud Hippocr. ex aphor.15. lib.6. Epid. sect.4. eo loco exponatur ab Erotiano, somnus qui sedendo sumitur, aut sedentium somnus. Sic enim Galenus ex Interpretum sentẽtia dici scribit: τὸν γὰρ τῶν καθημένων ὕπνον ἑδραῖον ὀνομάζεσθαί φασιν ἀπὸ τῆς ἕδρας. Sedentium enim somnum ἑδραῖον, hoc est qui sedendo caperetur, ἀπὸ τῆς ἕδρας vocari aiũt. Eamq; veterum Interpretum mentem sequi videtur Erotianus, qui ὕπνον ἑδραῖον, somnum qui sessim aut sedendo caperetur intelligi voluerunt, & qui reclinatis & sedẽtibus prohiberetur. Ideoq; Bacchium meritò reprehendit qui ἐπίμονον, hoc est, constantem & diuturnum, & Epiclem, qui ἐν καθίσματι χρονίῳ καὶ ἐπιμόνῳ (sic enim potius lego) hoc est somnum qui in perpetuo ac constanti sedili caperetur sumpserit. Itaq; vt ἑδραῖος apud Erotianum, ita & ἐπίμονος legendum censeo. At Galenus ἑδραῖον ὕπνον βαθὺν, hoc est profundum somnum, & ἑδραίως κοιμηθῆναι, βαθέως, profundè dormire exponit, quem cum vetustarum membranarum fide nostra interpretatione secuti sumus. Ἕδρη etiam dicitur Hippoc. lib. de cap. vuln. ossis fracturæ species, ita vt teli vestigium remaneat osse discisso, & quâ insederit appareat. Sic enim scribitur (p.448.5. & 24.) διακοπὴ γὰρ καὶ ἕδρη τωὐτόν ἐστι. Præcisio enim & teli vestigium ad idem referuntur. Quod etiam repetitur (p. 447.12.) & ab Erotiano in testimonium adducitur. Gal. etiam libr. de causis Morb. (p.211.32.) ἕδραν vocari scribit in capite vulnus à telo acuto aut incidente illatum, ita vt in os impactum sit, & ἐκκοπὴν καὶ διακοπὴν dici. Et lib. de cap. vuln. ἕδρη crebrò vsurpatur pro teli sede & vestigio, cùm quâ telum impressum est in osse vestigium remanet, & τοῦ βέλεος ἕδρη dicitur, præcipuè verò (p.48. & 46.40.) vbi scribitur: ἕδρη δὲ καλέεται ὅταν μένον τὸ ὀστέον ἐν τῇ ἑωυτοῦ φύσει, τὸ βέλος ἐνερείσαν ἐς τὸ ὀστέον, δῆλον ποιήσῃ ὅπῃ ἐνέρεισεν. Teli sedes vocatur cùm os suo in statu permanens, manifestum fecerit quâ telum insederit. Gal. com. 2. in lib. de fract. (p.543.8.) ἕδραν dici scribit Hippocrati vulnus quod ita inflictum est, vt non solùm carnem aut cutem, sed etiam os ipsum confregerit, in idq; telum impressum fuerit. Quod non nisi à duro aut graui, ac incidente telo fieri potest.

¶Ἐέργαται Galenus apud Hippocr. ἀπολαμβάνονται exponit intus comprehẽduntur, concluduntur, intercipiuntur.

¶Ἐθάδες dicuntur Hippocrati qui alicuius rei consuetudinem habent aut familiaritatem, & qui assueti sunt aut assuefacti. Libr. de Morbo sacro (p.126.37.) ὁκόσοι δὲ ἤδη ἐθάδες εἰσὶ τῇ νούσῳ, quicunque iam morbo assueti sunt, & quibus morbus in consuetudinẽ venit. Ibidem (v.23.) de his quibus à puero

vnà

vnà morbus coaluit, ἔθος πεποίηκεν [ἡ νοῦσος] ἐν τῇσι μεταβολῇσι τῶν πνευμάτων τοῦτο πάσχειν, ex conſuetudine effecit morbus vt in ventorum mutationibus id patiatur, libr. περὶ κρισίων (p.387.21.) τὸ μέγα νόσημα ἐν ἔθει γινόμενον dicitur de morbo comitiali iam vſu confirmato & inueterato. Cui τὸ ἐν πάθει γινόμενον opponit Hip. lib. 2. Epid. (p.317.36.) iiſq; verbis comitialis morbi vehementiã & præcipitis periculi intentionem intelligit. Lib. itẽ 2. περὶ γυναικ. (p.269.35.) ἐθάδες ἀπὸ νεότητος αἱ νοῦσοι διὰ συγγένειαν, morbi à iuuentute conſueti & quadam cognatione familiares facti dicuntur. lib. ẽt 1. περὶ γυναικ. (p.237.30.) ἐθάδες γίνεσθαι de vteris effertur qui aſſueſcũt geniturae ferendæ, & ſemini retinendo aſſuefacti ſunt: οὐ δύνανται φέρειν τὴν γονὴν πρὶν ἢ ἐθάδες γένωνται καὶ ἰσχύσωσιν, genituram ferre nequeunt niſi aſſueſcant & conualeſcant. Ἐθάδας, ἐθίμους, συνήθεις exponit Heſych. aut, priuſquam ad conſuetum aut priſtinum ſtatum redeant.

Ἐθανατώθη, ἐνεκρώθη exponit Erot. apud Hipp. de eo quod eſt extinctum, emortuum & ad internecionem deductum; nimirum locum lib. de fract. (p.562.23) exprimens, ὅσα τε σαρκία ἐν τῷ τρώματι ἐμελάνθη καὶ ἐθανατώθη, & quæ caruncułæ in vulnere denigratæ & emortuæ fuerint.

Ἐθέλει, velle, pro poſſe aut ſolere ſumitur apud Hipp. lib. de art. (p.639.10.) ἄκρος δὲ ὁ ποὺς ἧσσόν τι προκύπτειν ἐθέλοι ἐς τὸ ἔμπροσθεν: Sũmus verò pes minus aliquantò in anteriorem partem propendêre ſolet, h.e. poteſt. Vbi Galenus ἐθέλειν δύνασθαι ſignificare ſcribit, vt apud Homerum, οὐδ' ἔθελε προρρέειν, neque profluere vult, h.e. poteſt. Quod de aqua dicitur Il. φ. Sic lib. 4. Epid. (p.333.35.) οὐκ ἐθέλει διαχεῖσθαι, non ſolẽt diffundi, hoc eſt, non poteſt diſſipari, de tumore duro effertur.

Ἔθος ἐπίκτητος φύσις, conſuetudo altera & acquiſititia natura dicitur Medicis, Gal. com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (pag. 695.51.) & lib. 2. de motu muſc. (p.565.26.)

Ἔθρασσεν Gal. apud Hipp. ἔνυσσεν, ἐκέντει, exponit, pungebat, ſtimulabat. Pro quo ἐθραύσθη in quibuſdam cod. vitioſè legitur.

¶ Εἰδεχθὲς dicitur quod aſpectu eſt deformi & odioſo, inuiſam & odioſam habet faciem. Εἰδεχθὲς ᾠὸν vitioſum ouum & corruptum dicitur Hipp. libr. 2. περὶ γυναικ. (p.266.10.) Sumitur etiã εἰδεχθὲς pro graueolenti & abominando, eoque quod eſt tetri odoris, cui εὐώδες opponitur. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p.269.32.) ἐπὴν δὲ κάτω ἑλκυσθῶσιν, ὑποθυμιῆν τὰ εἰδεχθέα, ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας τὰ εὐώδεα. Cùm verò vteri deorſum tracti fuerint, quæ tetri ſunt odoris aut abominanda, ſuffitu adhibeto, narib. autem odorata. εἰδεχθὲς Heſychius αἰσχρὸν, αἰσχρὸν τῷ ἰδεῖν, ἤτοι ἄμορφον, exponit.

Εἶδος latiùs patet apud Hipp. & variam habet notionem. Interdum enim formã, ſpeciem & cuiuſq; naturam, quæ ex quatuor qualitatum temperatione conſtat; interdum ẽt genus & differentiam ſignificat. τὰ εἴδη explicat Gal. apud Hipp. com. 2. in lib. de nat. hum. (p.18.28.) τὰς τοῦ σώματος φύσεις, corporis naturas, formas, quæ ex quatuor primarum qualitatum temperie conſiſtunt. In his quę adiectá ſunt ad lib. de nat. hum. τὸ δὲ ξύμπαν, γνῶναι δεῖ τὸν ἰητρὸν ἐναντίον ἵστασθαι τοῖσι καθεστηκόσι, καὶ εἴδεσι, καὶ ὥρῃσι, καὶ ἡλικίῃσι. In ſumma medicum totum conſilium aduertere oportet, vt ſe inſtantibus opponat, & morbis, & formis, & anni temporibus, & ætatibus. Rurſus ib. (p.19.15.) καὶ σκεψάμενον τοῦ ἀνθρώπου τήν τε ἡλικίην καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὴν ὥρην τοῦ ἔτεος, καὶ τῆς νούσου τὸν τρόπον, τὴν θεραπείην ποιέεσθαι, habitaq; cuiuſq; ratione; tum ætatis, tũm formę, tum anni temporis, tum generis morbi ad curationem aggredi. Iterum (ibidem) ὥσπερ μοι καὶ πάλαι εἴρηται, πρὸς ἑκάστας τῶν ἡλικιέων, καὶ τῶν ὡρέων, καὶ τῶν εἰδέων, καὶ τῶν νούσων, ἔν τε τῇ φαρμακείῃ προσβλέπειν καὶ ἐν τοῖσι διαιτήμασιν. vt, quemadmodum iam dudum dictum eſt, ad ſingulas ætates, & anni tempora, & formas, & morbos, tũ medicamentorum, tum victus rationem accommodet. Eademq; notione εἰδέαν poſuit lib. 2. Epid. (p.315.5.) pro cuiuſque ſubſtantia & forma quæ ex primis & ſimplicibus naturis conſtat, & temperies dicitur. In medicamentorũ aſſumendorum indicatione ſpectari vult ἡλικίαν, εἰδέαν, δίαιταν, ὁποίη ὥρη ἔτεος, καὶ ἥτις, καὶ ὁκοίως ἀγομένη, καὶ τὰ τοιαῦτα, ætatem cuiuſq; & formam, victus rationem, anni quoq; tempus quodnam ſit & qualiter circũſcribatur, aliaq; id genus. Lib. etiam περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p.31.4.) τὰ εἴδη, αἱ τοῦ σώματος ἕξις καὶ ἰδέαι exponuntur Galeno, corporis habitus & formæ. Ibidem rurſus (p.36.15.) τὰ ἀραιότερα τῶν εἰδέων καὶ δασύτερα, rariores corporis habitus & hirſutiores dicuntur. τὰ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων, hominum naturã, formæ ſpecies, ac cuiuſq; natiuam temperiem vocat Hipp. Prorrh. 2. (p.417.30.) πρῶτον μὲν χρὴ τὰ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίστασθαι. Imprimis quidem hominum naturas animaduertere debet, innatam cuiuſque naturam & natiuam ex quatuor qualitatibus temperiem intelligens, aut ẽt eam quæ temporis ſucceſſu cõparatur corporis habitudinem, ἕξιν vocat Gal. Nam corporum habitus in vulnerũ curatione, & molle, laxum, humidum, ſiccum, durum, denſum, aut cõpactum, in conſideratione adhiberi debet, vt ſcribit Gal. lib. 3. Meth. Med. cap. 3. & 4. Rurſus (ib.35.) εἴδεα μὲν γὰρ ἀγαθά ἐστι τὰ τοιάδε. Hæ quidem corporum naturæ probandæ ſunt. Et (ibid.38.) τάδε εἴδεα ὅσα ἂν τοῖσι προγεγραμμένοισι τἀναντία πεφύκῃ, εἰδέναι χρὴ κακίω ἐόντα. Quæ verò naturæ ſupraſcriptis aduerſantur, eas deteriores eſſe noſſe conuenit. lib. etiam 1. Epid. (p.372.21.) καὶ γυναῖκες πλεῖσται ἐκ τούτου τοῦ εἴδεος ἀπέθνησκον, plurimæq; huiuſce generis mulieres peribãt, hoc eſt, quæ naturæ eſſent ſubfrigidę & difficulter tranſpirantis. Et lib. 3. Epid. ſt. peſt. ἑκάστου δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων εἰδέων ἦσαν οἱ κάμνοντες καὶ θνήσκοντες πολλοί. Ex enumeratorum autem generum vnoquoq; laborabant multi, & moriebantur plurimi. Rurſus ibidem (p.429.34.) εἶδος τῶν φθινωδέων, tabidorum naturam & ſpe-

ciem intelligit, τὴν ἰδέαν τοῦ σώματος καὶ τὴν ἰδίαν ἑκάστου κρᾶσιν exponit Gal. corporis formam & propriam cuiusque temperiem. συγγενὲς εἶδος, congenita forma dicitur libr. περὶ χυμῶν (p.114.32) quam communem omnium naturam & cuiusq; propriam ex naturali temperie ortam exponit Gal. Εἴδεα τῆς φύσιος βλαστήματα, οὐ νομοθετήματα, dicuntur Hippocrati, lib. περὶ τέχνης (pag.1.22.) Species rerum non lege naturæ sancitæ, sed veluti quædam naturæ germina, quòd inde suum ortum mutuẽtur. Εἶδος etiam Hippocrati rei speciẽ quandam & formam indicat, vt lib.2. περὶ γυναικ. (p.269.25.) ὄξος σὺν τοῖς εἴδεσιν, ἢ οἶνον. acetum aut vinum ad res huiusmodi aut species ammixtum significat. Vbi per τὰ εἴδη, aut iuniperi semen, aut saluiam, aut porri semen & peplum, eiusmodiq; medicamẽta intelligit. Sic annotatur ex Aphrodisiensi ἐπιρραίνουσα ὄξος σὺν ἑτέρῳ τινὶ εἴδει, acetum cum re alia quadam affundens. Et Pollux lib.6.cap.10. testatur ὄξος antiquis εἶδος vocatũ fuisse. Quod tamen non rectè cepisse videtur Interpres, qui acetum gari speciem aliquam esse voluit. εἶδος etiã Hesychius χεῦμα, σῶμα καὶ κάλλος exponit, huius nempe dictionis variam notionem indicans. Εἴδη, τὰς διαφοράς, differẽtias & genera exponit Gal. apud Hipp. Com.2. in lib. κατ' ἰητρ. (p.677.4.) Et rursus Com.1. (p.668.50.) τοῖς παλαιοῖς ἔθος ἐστὶ καὶ διαφορὰς, καὶ εἴδη, καὶ τρόπους ὀνομάζειν τὰ κατὰ τὴν τομὴν τῆς γενικωτέρου περιοχῆς ὑποπίπτοντα. Quę ex generalium rerum diuisione euadunt, veteres differẽtias, species & modos vocare solent. Sic τὰ εἴδεα τῶν πυρετῶν, febrium diuersa genera & species intelligit Hippocr. lib.3.Epid.st.pest. (pag.428.19.)

Εἰκῆ, temerè, negligenter & sine consilio. εἰκῆ βεβιωκὼς qui temerè aut negligenter, aut etiam intemperanter vitam duxerit, aph.49. lib.6.Epid.sect.8. Sic lib.1.Epid. (pag.372.20.) οἱ εἰκῆ καὶ ἐπὶ τὸ ῥᾴθυμον βεβιωκότες dicũtur, qui temerè ac sine consilio intemperãtem vitam degunt, aut segniter & desidiosè effœminatorum more traducunt. Etsi pro εἰκῆ ἡ συχνῇ legit illîc Galenus. μηδὲν εἰκῆ, μηδὲν ὑπεροπᾶν, nihil temerè assentiendum, neque quicquam negligendum præcipit Hippocr. aph.17.sect.2.lib.6.Epid. quod Gal. προπετῶς καὶ ἀπερισκέπτως, temerè, inconsultè, inconsideratè, exponit. Εἰκῆ etiam Hesychius ἀκαίρως, ὡς ἔτυχεν, μάτην exponit, intempestiuè, casu & fortuitò, temerè, frustra.

Εἰλεὸς est tenuioris intestini morbus Celso cap.1.lib.2. ex aphor.22.lib.3. Atque ab affecta parte denominationem sumere videtur hic morbus, quòd eo εἰλεὸς intestinum (quod & tenue dicitur) præcipuè torqueatur. Etsi Aretæus imprimis grauis author aliam huius denominationis causam esse vult, cùm scribit cap.6.lib.2. περὶ ὀξ. παθ. ἐγγίγνεται δὲ καὶ πνεῦμα ψυχρὸν, ἀργὸν, οὔτε κάτω φερῆσαι ῥηΐδιον, οὔτε ἄνω διεκθέμεναι. μίμνει δὲ ἐπιπουλὺ εἰλεόμενον, ἐν ὀλίγῃσι τῇσι ἄνω ἕλιξεσι. τοὔνεκα καὶ τὸ πάθος ἐπίκλησιν ἔχει εἰλεόν. In his [intestinis] flatus frigidˀ & lẽtus gignitur, qui nec infra facilè peruadit, neque per superiora recurrit. Diu autẽ in superiorum intestinorum tenuibus anfractibus ac voluminibus cõuolutus immoratur. Vnde & hic affectus ilei nomen habet. Sic & à symptomate εἰλεὸν appellationẽ sumere scribit Gal. initio lib.2. Meth. med. Et Actuarius lib.1. περὶ διαγνώσ. παθ. cap.45. τὸ μὲν πάθος εἰλεὸς ὀνόμασαι, διὰ τὸ τὰς τῶν ἐντέρων ἕλικας εἰλεῖσθαι. Affectus ileos vocatur, quod intestinorum inuolucra conuoluantur & in arctum cogantur. Qua quoq; notione Latinis volulus & conuoluulus dicitur. fiunt autẽ εἰλεοὶ vt scribit Gal. Com. ad aph.22.lib.3. cum propter humorum ad interiora motũ, tum propter refrigerationem, τῆς κάτω διεξόδου τῶν περιττωμάτων ἐπίσχεσις ὄντος, ἐπὶ φλεγμοναῖς τὰ πολλὰ μέρους τινὸς ἐντέρων, cùm alimenti recrementa retinentur, quod magna ex parte accidit propter intestinorum partis alicuius inflammationem. Existit morbus iste in tenuibus intestinis, non in crassis, vt scribit Gal. com. ad aph.44.lib.6. Etsi crassioribus ac plenioribus intestinis adscripsit antiquitas, vt patet ex muliere Ileosa ægr.9. libr.3. Epid. in qua dolores ad hypochondria & in inferiore ventre adscribit Hipp. vt & toto ventre & hypochondriis ilei dolores circũscribit lib.3. περὶ νούσων (p.161.28.) & περὶ παθῶν (p.183.12.) Sic Diocles Carystius apud Celsum plenioris intestini morbum εἰλεὸν vocauit, etsi postea mutata nominis significatione, ad tenuius intestinum transiit. Et Gal. com.2. in lib.3. Epid. (p.415.11.) ileum qui in tenuioribus consistit intestinis periculosiorẽ & deteriorem quàm qui in crassis, facit, quòd in consensionem morbi, tũ hepar, tum lienem adducat. Est autem εἰλεὸς authori Defin. Med. (p.397.53) φλεγμονὴ ἐντέρων, ὥστε μήτε φύσας, μήτε διαχωρήματα διεξιέναι, στρόφους δὲ ἰσχυρὰς παρακολουθεῖν καὶ ἀλγήματα ὑπερβεβηκότα; intestinorum inflammatio, vt neq; flatus, neq; excrementa pertrãseant, & ingentia tormina & dolores superueniant. Tantaque est obstructio vt nihil prorsus per aluum subeat, ne si quidem quis acerrimo per clysterẽ infuso vtatur. Vnde plærunq; stercoris vomitus succedit, morbo in exitium tendente, vt scribit Gal. lib. de loc. aff. 6. (p.309.16.) & com. ad aph.44.lib.6. & 10.lib.7. Εἰλεοὶ δυσώδεες, graueolentes tenuioris intestini morbi Hippocrati in Prorrh. (p.217.1) & Coac. Prænot. (p.429.46. & 432.32.) Est & εἰλεὸς ἰκτερώδης & εἰλεὸς αἱματίτης lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, si modò locus mendo non caret, qui mihi admodum suspectus est. (p.209.8. & 15.) & εἰλεὸς morbus describitur lib.3. de morb. & lib. περὶ παθῶν, εἰλεὸς ἐκ στραγγουρίης, aph.44. lib.6. εἰλεοὶ τὰ χρόνια πάθη, diuturni affectus dicuntur Hippocrati lib. περὶ ἀδένων (p.58.11) vbi εἰλεοὶ pro colicis affectib. sumi videntur. Aliô-qui εἰλεὸς cùm ex inflammatione pẽdeat tenuioris intestini, inter præcipites morbos reponendus. Est.n. acuta atq; celeris passio, vt scribit Aurel. cui & acutum tormentum dicitur

dicitur cap. 17. lib. 3. acut. Sic Hipp. libr. περὶ παθῶν εἰλεὸν νόσημα ὀξὺ καὶ ἐπικίνδυνον, præcipitē & periculi plenum morbum vocat. Nam & grauissimos mouet dolores, & (vt scribit Paulus cap. 44. lib. 3.) ἔχει τὸ σύμπτωμα τοῦ κωλικοῦ βαρύτερον, & casus habet periculo grauiores, ex aph. 10. lib. 7. & historia mulieris ileosæ lib. 3. Epid.

Εἰλήματα sunt apud Hipp. conuolutiones intestinorum & inuolucra. Inter morbos à flatibus recensentur lib. de flatib. (p. 120. 4.) ἢ εἰλήματα, ἢ στρόφοι, aut conuolutiones intestinorum, aut tormina, quibus εἰλεοὺς, volulos adiungit. Intelliguntur aūt intestinorū dolores partib. ventris inferioribus, aut superioribus, aut etiam ad latera cōuolui. Cornarius agitationes intestinorū dixit. Quædam autem exemplaria manu scripta ἐνειλήματα legunt.

Εἴλησις est solis calor & æstus, idē quod εἵλη vel εἴλη, & exponitur Hesychio ἡ τοῦ ἡλίου αὐγὴ ἢ θερμασία, solis splendor aut calor. Εἰλήσεις, ταῖς ἐξ ἡλίου θερμότησι, solares æstus, exponit Gal. apud Platonem lib. 5. de leg. lib. quòd animi mores corp. temp. seq. (p. 349. 53.)

Εἱληθερὲς, aut εἱληθερὲς, & ἑλαθερὲς, in sole calefactū aut velut à sole calidum significat. Pro quo Gal. in Exeg. apud Hip. εἱληθερὲς (etsi quædam exemplaria εἱληθερὲς leg.) scribit, & τὸ ὡς ἀπὸ ἡλίου θερμὸν, velut à sole calidum, insolatum, exponit. Et εἱληθερείσθω (quidam etiam εἱληθερείσθω scribunt) ἡλιούσθω, apricetur, insoletur. Quam dictionem vsurpat Hipp. lib. 2. de morb. (p. 147. 4.) καὶ ἀναγαργαρίζειν τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων εἱληθερεῖς & foliorum hortensium odoratorum decoctum velut à sole calefactum (aut insolatum) gargarizandū dato. Vbi εἱληθερὴς vitiosè pro εἱληθερὲς legitur, eumq; locū haud dubiè à Galeno subnotari existimo. Aut certè τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων εἱληθερεῖ leg. videtur, cōtra tamen omnium exemplarium fidem. Rursus ibid. (p. 156. 45.) ἀλλὰ καὶ ἐπὴν λούσηται, εἱληθερεῖν. Sed & vbi lauerit, ad solē calefiat, h. e. insoletur, apricetur. Et (p. 157. 23) καὶ θερμῷ ὡς ἥκιστα λούσθω, ἀλλὰ καὶ εἱληθερείτω, & quàm minimum calida lauet, sed ad solē calefiat & apricetur. Quē locum à Gal. in Exeg. subnotari existimo, verùm eum εἱληθερείσθω passiua voce legisse, vt etiam vsurpat Athenæus. Est autem εἱληθερεῖν & εἱληθερεῖσθαι, ἡλιάζεσθαι, insolari, ad solem calefieri, apricari. Et Hesychio εἱληθερεῖν exponitur ἐν ἡλίῳ θερμαίνεσθαι. εἵλην γὰρ φασὶ τὴν τοῦ ἡλίου αὐγὴν. & εἱληθερὴν ἡλιαζόμενος, & εἱληθερήσαντες, ἐν ἡλίῳ θαλφθέντες, vt & εἱληθερούμενος, ἐν ἡλίῳ θερμαινόμενος.

Εἰλικρινὴς, merus, impermixtus, purus, syncerus. εἰλικρινὴς ὑπόστασις mera, ac pura, & vera, aut manifesta subsidētia dicitur in vrina, nullo alieno humore permixta, qui subsidentiæ speciem referat, vt certior securitas indicetur. In Coac. Præn. (p. 442. 49.) τὸ δὲ ἐρυθρὸν σφόδρα καὶ εὐανθὲς, ὑπόστασιν χλωρὴν ἔχον λείην, εἰλικρινέα. At quæ admodum rubra [vrina] & benè florulenta, sedimentū pallidum, læue ac putum habet, h. e. quod re vera sedimentum est & nullo alieno humore fucatū aut permixtū. Sic εἰλικρινέως purè, syncerè, verè, integrè significat, & οἱ κρινόμενοι εἰλικρινέως dicuntur lib. 4. Epid. (p. 328. 38) qui non integrè aut perfectè sunt iudicati, ideoq; morborum reuersionibus obnoxii. Quod ἐκ ἀρτίως in aphorismis dicitur, & exponitur οὐκ ἀπηρτισμένως, οὐχ ὁλοκλήρως, ἐλλιπῶς, nō absolutè, non perfectè, diminutè, non consummatè.

Εἶργεν Erot. apud Hipp. ἐκώλυεν, prohibebat, arcebat, inhibebat, exponit.

Εἰρωνικὲς dicuntur Hippocrati (si modò vera est lectio) lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 23) tegumēta lanea quæ cruribus circundantur ad arcendum frigus. καὶ εἰρωνικὰς ἀμφὶ τὰ σκέλεα ἑλίσσειν, tegumenta cruribus circundato, dixit Cornarius. Caluus fascia lanea crura munire; ita vt hîc ἐιρεινέους δεσμὸς legisse videatur: fortasse εἰρεινέας κνημῖδας subintelligi possint, vt sint tibialia lanea ad arcendum tibiarum frigus. Aut certè εἰρινέας legisse videntur, ab ἔιερον aut εἶρον quod lanam significat, vnde tegumenta aut fascias laneas subaudiunt. Verùm mihi non parum suspecta est hæc lectio, ac vereor ne ῥινίας legēdum sit, isq; locus à Gal. exprimatur in Exeg. cùm ῥινίνας ἀρνακίδας, hoc est pelles agninas exponit. Quæ certè commodum ad prohibendum frigus crurib. circundabuntur, velut braccę femora muniunt. Quemadmodum lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 52. 30.) in suffitu mulieri adhibendo, ἀρνακίδας περιστῆσαι θερμὰς, hoc est, pelles agninas cum villis & lana ventri admouere iubet ad arcendū frigus & fumum ne expiret continendum. Sunt autem ῥῆνες, ἄρνες, πρόβατα Hesychio, agni, oues, & ῥινίνες ἀρνακίδες. Hinc πολύρρηνες ἄνδρες Homero dicuntur Il. ι. (v. 154.) homines multorum agnorum, hoc est multi pecoris & diuites, πολυθρέμματοι, πλούσιοι.

Εἴρια ῥυπαρὰ εὐκατειργασμένα dicuntur Hippocr. lib. de fract. (p. 557. 49.) lanæ succidæ benè carptæ, quibus oleo & vino irrigatis tumores deligari iubet. Lanæ autem succidæ aut sordidæ, quæ εἴρια aut ἔρια ῥυπαρὰ & οἰσυπηρὰ καὶ οἴσυπον ἔχοντα dicuntur, mitigandi & digerendi vim habent, præcipuè vbi benè carptæ sunt ac carminatæ. Aliôqui non benè subactę & carptę, duriores sunt, & suo contactu partem laborantem lædūt ac inflammationem irritant, vt illic scribit Gal. His opponuntur ἔρια πεπλυμμένα, lanæ lotę, quas limpidas vocat Aurelianus. Rursus ibidem (p. 565. 54.) supra vlcus hyeme εἴρια πολλὰ ῥυπαρὰ νενοτισμένα οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, lanas sordidas multas vino & oleo madidas imponit. Vbi scribit Gal. ἔρια ῥυπαρὰ ob œsypum habere aliquid caloris cum moderato frigore. Et lib. de art. (p. 646. 41.) in luxationibus cum vlcere, ἔρια ῥυπαρὰ ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ καταρραίνοντας lanas sordidas oleo & vino perfusas hyeme imponere iubet. Vbi Gal. ἔρια ῥυπαρὰ τουτέστιν οἰσυπηρὰ exponit, hoc est succidas, sic dictas ob œsypum & succum sordium quo imbutæ sunt. Eæ autem lanæ mixtæ sunt & con-

trariæ inter se facultatis, adstringentis videlicet & lenientis, ac tepidè calefaciẽtis. εἴρια εἰσυποιῦντα καπεξασμένα dicuntur lib. de vlceribus (p. 517.1.) lanæ succidæ bene carptæ.

Εἴριον πινώδεστατον vocatur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 284.26.) lana sordidissima & maximè succida, quæ & πινῶδες εἴριον (ibid. v. 27.) & εἴριον ῥερυπωμένον (ibid. v. 35.) & εἴριον πινόεν εὐιρότατον, lana sordida mollissima. Est enim πίνος ῥύπος. εὐιρότατον tamen illîc legi malim, vt libr. περὶ ἀφόρων (p. 293.31.) εἴριον μιλήσιον μαλθακὸν, ὡς εὐιρότατον, lana Milesia mollis ac benè lanata, quamuis εὔιρον Hesychius εὐέριον μαλακὸν exponat, sed εὔειρον malim. Libr. 2. de Morb. εἴρια πινόεντα lanæ sordidæ dicuntur (p. 143.6.) ἔπειτα εἴρια πινόεντα οἴνῳ ῥάψαν ἐπιδεῖν, postea lanas succidas aut sordidas vino imbutas deligato. Et rursus ibidem (p. 144. 22.) εἴριον πινόεν ἐπιθεὶς, καταδῆσαι, lanam sordidam superimpositam deligato. Dicitur autem εἴριον Hippocrati & ἔριον, vt & Homero εἴριον & ἔρος.

Εἶρος (vt scribit Erotianus) quibusdã apud Hipp. exponitur scirrhosi ac duri tumoris lienis circumscriptio, aliis totius corporis mala affectio. Verùm vtranque expositionem damnat Erotianus, quòd ὁ εἶρος febris speciem Hippocrati indicet. Neq; tamen vsquam apud Hipp. εἶρος reperitur, vt eo nomine hic Erotiani locus valde suspectus sit.

Εἰρύεσθαι trahi & contrahi significat Hippocrati & idem quod ἕλκεσθαι. In Prorrh. (p. 184.35) ὑποχόνδρια τούτοισιν ἔσω εἰρύεται quod repetitur in Coac. Prænot. (p. 425.39.) iis præcordia intrò trahuntur & tendunt, ἕλκεται exponit Gal. εἰρύαται autem tertia est persona pluralis Ionica præteriti perfecti passiui pro εἴρυνται, qua sæpe vtitur Hip. vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 271.5.) καὶ τὰ σκέλεα εἰρύαται, & crura contrahuntur. Rursus ibidem (p. 282.22.) καὶ ὁ στόμαχος οὐ πάμπαν εἰρύεται τὴν τροφὴν, καὶ ἡ κοιλίη, neque stomachus omninò cibum attrahit, neq; venter, aut continet. εἰρύεσθαι enim pro ἐρύεσθαι aut ῥύεσθαι ponitur, quod est φυλάσσειν, conseruare, retinere. Apparet tamen illîc vitiatam lectionem, & εἰρύεται pro εἰρύει legi. Et rursus ibidem (pag. 270.38.) καὶ εἰρύεται, de muliere quæ contrahitur aut conuellitur, καὶ σπᾶται dixit lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 224.6.) eadem in re. Item ægr. 1. lib. 3. Epid. ἑβδόμῃ στόμα παρειρύσθη, septimo os distortum est, aut perperam distractum, quod κατεσπάσθη exponit Gal. Et lib. 4. Epid. (p. 332.37.) ἡ τὸ γνάθον εἰρυσθεῖσα, quæ malam distractã, h. e. distortam habuit. εἰρύεσθαι de corporis mole dicitur quæ contrahitur, trahitur, & subsidit, minuitur, detumescit ac concidit, aph. 3. lib. 6. Epid. sect. 3. ἐξαπίνης γὰρ εἰρύεται, statim enim corporis moles trahitur, contrahitur, h. e. collabitur, concidit. Sic enim Gal. explicat: μήτι γὰρ ἐξαπίνης εἰρύεται, τουτέστι συμπίπτειν μὲν τὸν ὄγκον τοῦ σώματος, καταπίπτειν δὲ καὶ ἀῤῥωστεῖν τῇ δυνάμει. ἀμφοῖν μὲν γὰρ ἕλκεσθαι σημαίνει τὸ εἰρύεσθαι. δύναται δ᾽ ἀπ᾽ ἐκείνου κατὰ ταῦτα μεταφέρεσθαι διὰ τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐστίν. num quid de repente contrahitur, quod quidem corporis molem concidere significat, facultatem aũt etiam debilitari. Proculdubio nãq; verbum εἰρύεσθαι trahi significat. Potest autem & inde ad hæc trãsferri, propter rerum de quibus agitur naturam. Rursus ibidem: αὐτὸ δὲ τὸ εἰρύεσθαι κατά τε τὸν τοῦ σώματος συμπτώσιος, καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ δυνάμει καταπτώσιος εἰρῆσθαι φασίν. Hoc autem verbum εἰρύεσθαι, tum de corporis concidentia, tum de virium collapsu dictum esse aiunt. Qua notione etiam scribitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 271.32) ξυνειρύεται πάντα, omnia contrahuntur, de vteri mole quæ contrahitur & concidit. Erotianus quoque apud Hipp. εἰρύεται ἕλκεται exponit.

Εἰσάσθω Erotianus apud Hippoc. ἀντὶ τοῦ καθισάτω positum annotat, ponatur, collocetur, sedere faciat aut iubeat.

Εἰσβολὴ insultus & aggressio dicitur, significatque accessionis tempus exactè primum & simplex, veluti primam aggressionẽ. Eadem ἐπισημασία dicitur, veluti prima accessionis significatio Gal. lib. de temp. morb. (p. 382. 40.) καλῶ δὲ εἰσβολὴν παροξυσμοῦ, τὸν ἀκριβῶς ἤδη πρῶτον χρόνον ἀπλατῆ. τὸν δ᾽ αὐτὸν ἐπισημασίαν εἰώθασιν ὀνομάζειν. Voco autem accessionis insultum exactè primum sine latitudine tempus, quod & ἐπισημασίαν (hoc est primam significationem) appellare consueuerunt.

¶ Ἑκαθεν eminus, è longinquo significat, ab ἑκὰς deductum. Libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 212.27.) καὶ ἀλείψαντα λιπαρῶς, πρὸς τὸ πῦρ ἑκαθεν θάλπειν, & pingui inunctum ad ignem eminus calefacere, hoc est procul, non ita prope. Ἑκαθεν, μακρόθεν, πόῤῥωθεν exponit Hesychius.

Ἑκάστω longissimè & maximè procul pro ἑκαστάτω positum videtur libr. de art. (p. 588.26.) ὅπου γὰρ ἂν οἵη ἑκάστω εἶναι χωρεῖν ἐς ὃ ὠλισθεν ἡ κεφαλή. Ita enim humeri caput à loco in quem prolapsum fuerat quàm longissimè recesserit. Sic enim legunt omnia exemplaria tum publicata tum manu exarata, pro ἑκαστάτω, quemadmodum etiam apud Herodotum annotatur, οἱ ἑωυτῶν ἑκάστω οἰκημένοι, quàm longissimè à se habitantes, hoc est, πορρωτάτω, si modò vera est lectio, & non ἑκαστάτω potius legendum, vt apud eũdem, ἑκαστάτω τῆς νήσου. Sic & apud Hipp. ἑκαστάτω legitur lib. περὶ ἀνατομῆς (p. 54.35.) κύστις δὲ νευρώδης ὅλη, καὶ μεγάλη ἑκαστάτω κύτος μετὰ ξύλου πέφυκε. Vesica verò neruosa tota est, magnaque interna eius capacitas, longissimeq; se extendere nata est. Ἑκάστω tamen ex Procopio agnoscit Varinus ἀντὶ τοῦ πορρωτάτω. Ἑκαστάτω, πορρωτάτω, μακροτάτω exponit Hesychius. Ista verò ab ἑκὰς deducta sunt, quod procul aut longè significat. Quam dictionem etiam vsurpat Hippocr. lib. de vulner. cap. (pag. 446.30.) ῥωγμαὶ ἑκὰς ἰοῦσαι καὶ ἐῤῥωγυῖαι εἰσίν, rimæ quæ etiam fisso osse longè progrediuntur & tendunt, hoc est, longè excurrunt. Vbi tamen ἐγκὰς suspicati sumus legisse Gal. antea. Indeq; ἑκαστέρω longius, vlterius, apud Herod. pro quo ἑκατέρω vitiosè legitur.

Ἐκβάλλειν

Ἐκβάλλειν eiicere, abortu reiicere, est partũ abiicere aut expellere. Id enim est Latinis eiicere. Vlpianus: Si mulier pugno, vel equa ictu à te percussa eiecerit. Libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 41.) διαφθείρῃ ἢ ἐκβάλλῃ, fœtum perdit ac eiicit. Et lib. 4. Epid. (p. 331. 12.) ἐξέβαλε θῆλυ, fœmellã eiecit. Vnde ἐκβόλιον dicitur medicamentum fœtum eiiciens, cuius crebrò meminit Hipp. in muliebrium tractatione, maximè verò l. 1. περὶ γυναικ. (p. 257. & 258.) Sic ἐμβόλιον ἐμβρύου καὶ μητρέων, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 228. 34.) quod lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 257. 13.) ἐκβόλιον ὑστέρων, secundas eiiciens dicitur, & iisdem verbis repetitur. Rursus ib. (p. 258. 43. & 44.) ἐκβόλιον, ὃ τὸ παιδίον βληστὸν ἐφθάρμενον ἐκβάλλει, medicamentum quod puerum enectum eiicit, & ἕτερον ποτὸν ἐκβόλιον, ὃ τὸ παιδίον ἐκβάλλει πελιδνὸν, aliud potu sumptum eiectorium, quod puerum liuidum eiicit. Et rursus ibidem (v. 47.) ἔγχυτον ἐμβρύου ἢν ἀποθάνῃ παιδίον ὥστε ἐκβάλλειν, infusum ad fœtum, vt si mortuus fuerit puer eiiciatur. Et (v. 49.) ἐμβρύου ἀκίνητον φθεῖραι ἢ ἐκβαλεῖν. Ad fœtum immotum corrumpendum & eiiciendum. ἀπεκβόλιον etiam dicitur medicamẽtum fœtum eiiciens lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 263. 32.) Est & ἐκβάλλειν ex sede sua aut articulatione dimouere & eiicere, vt ἐμβάλλειν recondere & reponere lib. de art. (p. 649. 28.) ὅτι γὰρ ἂν εἴσω δέκα ἡμερέων ἐμβάλλῃ πᾶν κατάλληλον. ἢν δ' ἄρα ἐμβεβλημένῳ σπασμὸς ἐπιγίγνηται ἐκβάλλειν τὸ ἄρθρον δεῖ ταχύ. Quicquid enim intra decem dies reconditum fuerit, contineri solet. Quòd si recondito articulo conuulsio accedat, is protinus expellendus est.

Ἐκβράσσειν est cũ impetu eiicere, ac velut ebulliendo ac efferuescẽdo expellere, emittere, expellere. Vnde ἐκβράσματα θαλάσσης, maris reiectamenta, & quæ æstuando reiiciũtur. Sunt & ἐκβράσματα papulæ ardentes ac feruidę, ab ἐκβράζω quod est ebullire facio, quę & ἐκζέματα dicuntur. ἐκβρήσσει, ἐκβάλλει, ἐκβράσσει, exponit Gal. apud Hip. in Exeg. eiicit, expellit, ebullit, & in quibusdã exemplaribus, ἐκβράσσει, ἐκφλύει. Legitur aũt apud Hipp. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 265. 22.) ἄλλοτε δ' ἢ ῥόον ἐρυθρὸν ἐκβράσσει, quandoq; ẽt fluxum rubrũ eiicit, emittit, h. e. velut ebulliendo aut æstuando reiicit. Quẽ locum mihi subindicare sua expositione videtur Gal. & ἐκβρήσσει legisse. Dicitur & ἐκβράσσεται actiua significatione lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 190. 3.) ἢ φάρυγξ θρόμβους αἵματος ἐκβράσσεται κατ' ὀλίγον καὶ θαμινά. & fauces sanguinis grumos paulatim ac subinde reiiciunt, h. e. subinde erumpẽtes sanguinis grumos expuunt & expellũt. At verò significatione passiua sumitur libr. περὶ ἀδένων (p. 56. 43.) συλλεγόμεναι [αἱ τρίχες] τὸ περισσὸν ἢ ἐκβρασσόμενον ἐπὶ τὰς ἐσχατιὰς, colligẽtes id quod in extremitates redundat & expellitur, h. e. quod erũpit, effunditur & efferuescit. ἐκβραθεῖν Hesych. exponitur ἐκβληθεῖν, ἀπορρῖψαι.

Ἐκκυρτώματα dicuntur recentioribus τὰ ἐξέχοντα ἄρθρα, articuli cute extantes, aut ossa in articulis foras eminentia, veluti extra corium (h. e. cutem) eminentiæ & eiectiones. Gal. Com. 4. in lib. de art. (p. 650. 1.) ἐκκυρτούμενα eidem dicuntur ibidem (p. 651. 19.) & ἐκκύρτωσις authori Medici (p. 387. 56.)

Ἐκγλευκισμένος, vide Ἐγγλευκισμένος antea.

Ἐκδεξιν, διαδοχὴν Galen. exponit in Exeg. apud Hippocr. successionem.

Ἐκθέωσι, ἐκτρέχωσι, excurrant apud Hipp. exponit Erot. Locum opinor lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 275. 16.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 23.) subnotãs, vbi tñ in omnibus exẽplarib. ἐκθέωσι legitur, vt postea scribimus in ἐκθέειν.

Ἐκθήλυνσις effœminatio & mollities, h. e. imbecillitas dicitur, & ἐκθήλυνσις σαρκῶν, carniũ effœminatio & laxitas, aph. 16. lib. 5. ἀτονίαν exponit Gal. infirmitatẽ, & ex translatione sumptum esse adscribit, quod ferè fœmina sit mare infirmior & imbecillior. Calidi autẽ immoderato vsu carnes laxiores & molliores redduntur, quales sunt mulierum, h. e. minus cõpactæ & solidæ. Eademq; phrasis repetitur lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 112. 31.) Eadem ẽt notione ἐκθηλύνσιες τῶν σκελέων crurum effœminationes dicuntur, aph. 11. lib. 6. Epid. sect. 1. Significant autem imbecillitates solas quidem, aut eas quę cum emaciatione & extenuatione fiunt. Sic. n. exponit Gal. in Com. οὐκ ἔτι γνῶναι σαφῶς πότερα τὰς ἀσθενείας μόνας ἐκθηλύνσιας εἴρηκεν, ἢ τὰς σὺν ἀτροφίᾳ τῶν σκελῶν ὅλων γινομένας. Nõ planè cognoscitur, vtrum solas imbecillitates effœminationes dixerit, an eas quæ cũ alimenti inopia in omnib. cruribus fiunt. Est & ἐκθήλυνσις ἐπιδέσμου, vinculi effœminatio & mollities, h. e. relaxatio & laxitas, lib. κατ' ἰητ. (p. 690. 44.) Gal. ἀτονίαν, deligationis imbecillitatẽ & infirmitatẽ intelligit, quã remissam fieri ex linteorum multitudine necesse est. Quidam ẽt ad mẽbri fracti imbecillitatẽ & mollitiẽ referunt, qđ ex superimpositorũ linteorũ multitudine imbelle & molle redditur. Ἐκτεθηλυσμένον σκέλος, crus effœminatũ & molle dicitur lib. de art. (p. 629. 3.) ὑγρὸν, μαλακὸν ἢ μὴ σφίγγον καὶ ἀρρωστον exponit Gal. humidum, molle, non adstrictum, sed laxum. Sic ἐκτεθηλυσμένον sputum aut pus dicitur Hippoc. lib. 1. de morb. (p. 139. 28.) hoc est effœminatum, fractum, emollitum & eliquatum. τὸ δὲ πελιδνὸν ἀπὸ τοῦ αἵματος γίνεται, ἢν ὀλίγον συμμίγνυται ἐς πουλὺ σίαλον, ἢ μὴ παραυτίκα πτύηται, ἀλλὰ ἐμμένῃ ἡμισαπὲς ἐὸν ἢ ἐκτεθηλυσμένον ἐν τῷ σώματι. Liuidũ autem fit à sanguine, si pauci sanguinis ad multam saliuam commixtio fiat, neq; cõfestim sputatur, sed aliquãtisper intus remaneat semiputridum & in corpore effœminatum, h. e. fractum & saliuæ commixtum, emollitum ac subactum, aut eliquatũ & extenuatum. Est enim ἐκθήλυσις & ἐκθήλυνσις Erotiano apud Hippocratẽ ἔκτηξις ἢ ἰσχνότης & ἰσχνασία, eliquatio, colliquatio, & extenuatio. Nã & vtrunq; Erotiano scribitur, & si integra est apud eum scriptio, non video quonam loco apud Hipp. accõmodari debeat. Est & ἐκθήλυνσις ἐκμάλθαξις apud Nicãdrum interprete ẽt Erot. Ἐκτεθηλυσμένοι ἐκτετηκὼς exponitur

Hesychio, & ἐκτεθηλυσμένοι, μαλακισθέντες, κεκοπιακότες, ἢ ὡς θήλειαι γενόμενοι, effœminati, molles & fracti velut fœminæ. Sed vitiosè ἐκτεθηλισμένου & ἐκτεθηλισμένοι legitur.

Ἔκθλιψις elisionem & expressionem denotat. ἔκθλιψις ἔξω σφοδρὰ ὀμμάτων, oculorum vehemẽs foras expressio, in Coac. Præn. (p. 430.23.) de oculis exertis & tumidis dicitur, quos ἐξέχοντας in Progn. vocat, iisque κοιλότητα opponit. Sunt igitur eminentes & exerti oculi, qui foras protuberant, ac veluti exprimuntur aut extringuntur, quod vaporum sublatorum impetum & spiritus ac feruentioris materię contensionem denotat. Est & λαμπηδόνος ἔκθλιψις ibidem fulgoris elisio, & de iisdem intumescentibus oculis dicitur, cùm splendores ex oculis emicant, & huc & illuc fulgores eiaculantur, velut in oculis emissitiis contingit, estq; quasi luminis quædam eiaculatio ac foras emissio, q̃d oculi igneum quiddam plurimum habeant. Etsi quædam exemplaria pro ἔκθλιψις ἔκλαμψις legunt. Quę etsi de oculis resplendẽtibus sæpè effertur, non tam tñ hoc in loco vim habet q̃ ἔκθλιψις.

Ἐκθλίμματα etiam vocat Hipp. (vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 555.38.) τὰς ἐκ τῶν θλιβόντων ἐπιπολῆς ἑλκώσεις τοῦ δέρματος, elisa aut elisiones, in summa cute exulcerationes, quę ex compressione aut collisione fiunt.

Ἐκθύματα sunt papulæ & in summam cutem erumpentes pustulæ à feruido & tenuiore humore ortum ducentes, nomen ab eo q̃d in cutem cum impetu ferantur, sortitæ, ideoq; pituitæ eruptiones Plinio dicuntur, alio nomine ἐξανθήματα. ἐκθύματα namq; Hesychius ἐξανθήματα exponit. Eam vocẽ vsurpat Hip. lib. 2. Epid. (p. 313.18.) & lib. 3. st. pest. Vbi eorum originem & denominationem his verbis exponit Gal. πρόδηλον μὲν ὅτι παρὰ τὸ ἐκθύειν, ὅπερ ἐστὶν ἐξορμᾶν, ἡ προσηγορία τοῖς ἐκθύμασι γέγονεν, ἐπὶ τῶν αὐτομάτως ἐξανθούντων κατὰ τὸ δέρμα· γένεσις δ' αὐτοῖς ἐκ τῶν περιττῶν δηλονότι χυμῶν, ἀλλὰ τῇ ποιότητι προσηκόντως ἑπομένη, τῶν μὲν χυμῶν λεπτῶν ἑλκώσεις ἐργαζομένων μᾶλλον, ἢ ὄγκους· τῶν δὲ παχέων εἰς ὄγκον ἐξαιρόντων τὸ δέρμα. Apparet certè nomẽ τοῖς ἐκθύμασι (hoc est erumpentib. pustulis) ab ἐκθύειν quod est ἐξορμᾶν, (hoc est cũ impetu erumpere) esse inditum in his quæ sponte in cute efflorescũt. Origo autem iis est ex superfluis humoribus, quæ & non iniuria qualitatem subsequitur; cùm tenues quidem humores exulcerationes potius q̃ tumores excitent. Crassi verò cutem in tumorem attollant. Eadem notione ἔκθυσις ἑλκέων, hoc est vlcerum eruptio, pullulatio dicitur Coac. Præn. (p. 428.47.) & ἔκθυσις ἑλκυδρίων, vlcusculorum eruptio, aph. 15. lib. 6. Epid. sect. 1. Vbi etiam scribit Gal. ἔκθυσιν dici παρὰ τὸ ἐκθύειν, ὅπερ ἐστὶν ἐξορμᾶν, quod est cum impetu erumpere, & ἔκθυσιν dici quasi ἐξόρμησιν, q̃ cum impetu feratur. Erot. etiam apud Hipp. ἐκθύῃ, ἐξορμᾷ, hoc est cum impetu prorumpat, exponit, etsi adhuc nõ video quonam hoc Erotiani exemplum referatur, nisi si ἐκθύῃ legẽdum sit, vt subnotetur locus lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113.38) ἄλλα ἄλλῃ τε ἄλλῃ ἐκθύῃ ὑποπλατέα quales (rubicũdi tumores) alia atq; alia parte latiusculi erumpũt. Rursusq; ibidem (v. 43) ἐπ' οὐδαμῶς ἐκθύῃ, nequaquam amplius erumpunt. Hesych. quoq; ἐκθύουσι, ἐκπίπτουσι, ἐκζέουσι, excidãt, efferueãt, exponit. Eidem ἐκθυόμενος est ταχὺς, qui citò cum impetu prorumpit & velox.

Ἐκκαθαίρεσθαι expurgari, expui significat Hippocrati; & de his quæ ex thorace reiiciuntur effertur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 47. 26.) αἵ τε γὰρ ὀδύναι ἐν τοῖσι πλευριτικοῖσιν αὐτίκα παύονται αὐτόματοι, ὅταν ἄρξωνται πτύειν τι ἄξιον λόγου τε ἐκκαθαίρεσθαι. Nam dolores in morbo laterali affectis statim sponte desinũt, vbi aliquid effatu dignum expui & expurgari cœperit. Vnde ἐκκαθαρτικὰ medicamẽta dicuntur quæ totius corporis poros extergent & expurgant.

Ἔκκλισις, declinatio, ossis à sua sede emotio & excessus, lib. de art. (p. 642.21.) ἢν μὴ πάνυ ἔκκλισις ἔῃ, nisi admodũ magna emotio extiterit. Sic ἐκκλίνεσθαι ἔξω, erumpere & luxari. Ibidem (p. 658.42.) τὰ ἔξω ἐκκεκλιμένα, quæ extra erumpunt & luxantur.

Ἐκκολύψας, ἀπολεπίσας exponit Gal. apud Hipp. in Exeg. hoc est, detracto cortice aut putamine, aut vbi corticem exemeris. Pro quo ἐκλέψας legisse videtur Erot. apud Hipp. atq; idem ἀπολεπίσας exponit, sed vitiosè ἐκλάψας habent exemplaria omnia. Ἐκλέψας autem legitur apud Hipp. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 261. 10. 35. & 47.) κόκκους ἐκλέψας, grana cnidia decorticata, aut detracto cortice. Et rursus ib. (p. 288.28) ἐκλέψας κόκκους τριάκοντα, grana cnidia decorticata triginta. Et libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221.15.) κόκκους ἐκλέψας ὡς τριάκοντα, grana cnidia decorticata ferè triginta. Vbi tamẽ ἐκλέξας vitiosè legitur. At fortè ἐκκολάψας pro ἐκλέψας legisse videtur Erot. & Gal. pro ἐκκολύψας. Est enim ἐκκολάπτειν exculpere, excudere, tundendo eximere, & ἐκλέπειν significat, q̃d est corticẽ aut putamen detrahere, trãslatione ab auib. sumpta quæ rostro pertusis ouis pullos excludunt aut excudunt.

Ἐκκοπεὺς scalper excisorius dicitur, quo vtebantur antiqui in ossiũ sectionibus, ac præcipuè capitis. Galen. lib. 6. Meth. med. tres scalprorum species ponit. Sũt enim ἐκκοπεῖς κοῖλοι, caui excisorii scalpri, quos κυκλίσκους vocat, Paulus lib. 6. cap. 90. κυκλισκωτοὺς ἐκκοπεῖς. Alii φακωτοὶ ἐκκοπεῖς, lenticulares scalpri. Sũt & στενοὶ ἐκκοπεῖς, angusti scalpri, quos ξυστῆρας vocat Gal. quibus ad rimas se vsum profitetur. Sunt etiam μηλωτοὶ ἐκκοπεῖς; scalpri specilli formam habẽtes quos planos scalpros vocat Celsus, (cap. 8. lib. 4.) quibus in excidẽdis eminentib. ossibus vtebantur, quemadmodum & ἀντίθετοι ἐκκοπεῖς. Paulo etiã dicuntur oppositi scalpri excisorii ad ossa excidẽda, pro quib. tamen εὐθεῖς ἐκκοπεῖς quidam malũt. Est & ἐκκοπὴ Paulo (cap. 90. lib. 6.) διαίρεσις τοῦ κρανίου μετὰ ἀνακλασμοῦ τοῦ πεπονθότος. Excisio, caluariæ diuisio cum ossis affecti refractione.

Ἐκχωρίζω est stercora reddere & alui fœces deponere. lib. 1. Epid. ægr. 4. post st. pest. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐξεχώρισεν ἀθρόα, ex aluo stercora affatim reddidit.

Ἐκλακτίζειν, calces iactare, calcitrare, calcib. cædere, percutere, impetere, aut calces in sublime iactare, & calcibus auras verberare. Coac. Præn. (p. 426. 49.) in pueris τὸ ἐκλακτίζειν, quod est calces iactare, inter conuulsionis signa adscribitur. Qua voce materiæ agitatio ac feruor denotari videtur, cùm incontinentia corporis iactantur ac velut ῥιπτάζονται, eaq; humorum commotione neruorum principium facilius tentatur. Neq; verò infœliciter etiam de pueris in summo eiulatu calcitrãtibus, & cũ summa corporis contentione calcib. impetentibus sumetur; quò propriùs conuulsio significetur, vt nostris in eam sententiam Annot. scribimus. Est & ἐκλακτίσαι excalcitrare, & calce emotũ articulum reponere & impellere, lib. de art. (p. 660. 52. & 54.) vt fit in genu posteriorẽ in partem luxato. ἐμβολαὶ δὲ ἐκ τῶν ξυγκεκάμφθαι ἢ ἐκλακτίσαι ὀξέως. Hoc autem reponit subita conflexio aut excalcitatio.

Ἐκλάμπειν emicare, elucere significat, & elegãti translatione de his dicitur quæ vires suas exerunt & inualescũt, vt lib. 1. Epid. (p. 381. 44.) de febre quę circa iudicium in ipsoque iudicio non remitteretur, sed magis intenderetur atq; inualesceret. ἔστι δὲ οἷσιν ἀρχὴ μαλακῶς καὶ ὑποβρύχιος, ἐπαναδιδοῖ δὲ καὶ παροξύνεται καθ' ἡμέρην ἑκάστην· περὶ δὲ κρίσιν καὶ ἅμα κρίσει ἄλις ἐξέλαμψεν. Nonnullis verò leniter ac latẽter incipit, increscit autem in dies exacerbaturque, sed sub iudicium in ipsoq; iudicio valde emicat. Eademq; notione dicitur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 9. 33.) ὀξύτατος ὁ πυρετὸς ἐκλάμπει, acutissima febris instar flammæ emicat, elucet. In delirantium & phreniticorum signis ἐκλάμποντες ἀτενέες ὀφθαλμοὶ, oculi immoti & fixi splendescunt & relucẽt, in Prorrh. (p. 210. 41.) quod est ira concitorum & excandescẽtium indicium. Quod etiam repetitur Coac. Pręn. (p. 434. 10.) vbi tamen vitiosè ἐκλαμπάνουσιν ἀτενέες ὀφθαλμοὶ pro ἐκλάμπουσιν scribitur. Est & λαμπηδόνος ἔκλαμψις, fulgoris emicatio, & de splendoribus ex oculis emicantibus & fulgores eiaculãtib. effertur, Coac. Præn. (p. 430. 23.) vt paulò ante scripsimus. Ἐκλάμψιες dicuntur fulgores, splendores, effulgescentiæ, emicationes, & ἐκλάμψιες νηπίων, puerorum splẽdores in pubertate, aph. 4. sect. 1. libr. 6. Epid. & calidi emicationes, sumpta à flamma metaphora; quæ euictã materia emicat & resplendet, aliòqui in humida materia occultatur. Sic Gal. in Com. ἐκλάμψιας ab interpretib. sumi scribit. Zeuxis autem ἐκλάμψιας aliter sumit, per emphasim quandam translatione vsus, in pueris qui ad pubertatẽ carnosiores, pleniores & adultiores, atq; tũ forma, tum colore gratiores fiunt, viribus ingenioq; præstatiores. In summa verò ἐκλάμψιες ad morbum comitialem referuntur, & de eo intelliguntur, qui in pueris cũ pubertate & ętate mutationem accipit, ex aph. 45. lib. 2. & 7. lib. 5. forte etiam ἐκλάμψιες ad eos fulgores referri possunt, qui in epilepticis oculis circunferuntur. scintillarum micas & circulos igneos vocat Cæl. Aurel. cap. 4. lib. 1. Tard. Pass. Sic lib. 7. Epid. (p. 364. 30.) in Phœnice comitiales & epilepticas conuulsiones subindicans, ἐκ δὲ ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ τὰ πολλὰ ὥσπερ ἀστραπὴν ἐκλάμπειν ἐδόκει, scribit, ex oculo dextro plærunque velut fulgor coruscare videbatur. Quod etiam paulò aliter repetitur lib. 5. Epid. (pag. 342. 2.)

Ἐκλαπήσεται semel positum apud Hipp. testatur Erot. αὐτὶ δὲ ἐκγλυφήσεται, ἐκμυνήσεται, exsculpetur, eradetur, eiusque vocis interpretationem sibi vendicat.

Ἐκλεαίνεσθαι est læuigari, exteri, tenuari, leniri, explanari, decicatricibus quæ exterũtur aut delentur dicitur Prorrh. 2. (p. 420. 16.) αἰγίδες ἐκλεαίνονταί τε καὶ ἀφανίζονται, subalbicantes cicatrices ęgides dictę, exteruntur, expoliuntur, & euanescunt.

Ἐκλείποντες ἐν τῇ πλάνῃ dicuntur Hipp. qui leuiter moti animo deficiunt. Prorr. (p. 192. 1.) eosq; significari scribit Gal. ὅσοι κἂν ἠρέμα κινοῦνται λειποψυχοῦσιν ἰσχυρῶς, qui si vel paulùm moueantur valde animo linquuntur. Quibus verbis eos qui viribus sunt admodum fractis & imbecillis comprehendit Hipp.

Ἔκλευκοι dicuntur Hipp. exalbidi, exactè candicantes, exalbescentes, qui pituita plurima redundant & pituitoso sunt habitu. Quo nomine frigidiores & humidiores naturæ sugillãtur, & qui subalbida sunt cute, & minimè difflantur, aut in otio viuẽtes frigidis succis replentur. In Coac. Pręn. (p. 444. 2.) & aph. 34. sect. 8. lib. 6. Epid. Sic lib. 2. Epid. (p. 312. 31.) ἔκλευκοι ὑποφακώδεες, subalbidi lẽticolores lienosi dicũtur, in hydropem parati, quos ὑπολεύκους lib. 3. Epid. st. pest. aut λευκοχρόους lib. 1. Epid. sect. 3. vocat Hipp. & phrenitide febribusque ardentibus periisse scribit. Ἔκλευκα διαχωρήματα, exactè cãdicantes egestiones in hepatis affectibus, in Pror. (p. 187. 19.) & Coac. Pręn. (p. 444. 2.) ἔκλευκον διαχώρημα ἐν πυρετῷ οὐκ εὔκρινές. Exactè candicans alui recrementum in febre, nullam bonam iudicationẽ denunciat. Obstructionum nanq; index est, & bilis diuersionem significat, & morbum regium minatur.

Ἐκλέψας vide Ἐκκολύψας paulò antè.

Ἐκλύσθω Gal. apud Hipp. positum pro προσκλυζέσθω, hoc est proluatur, libr. περὶ ἀφόρων & in his quę adiectã sunt ad lib. de cap. vuln. scribit. Verum vereor vt suspecta sit Galeni lectio. Nam lib. περὶ ἀφόρων ἐκλύσθω nõ legitur, sed λυέσθω (p. 298. 28. & 32.) & (p. 299. 25) & ἐκλύσασθαι (p. 298. 30.) ἐκλύσθαι igitur legisse Galenũ existimo pro ἐκλύεσθαι, & pro προσκλύζεσθαι sumpsisse, quod est proluere aut irrigare & perfundere, aut pro λυέσθω ἐκλύσθω Gal. leg. conijciendum. His verò huius libri locis λυέσθω & ἐκλύσασθαι de perfusione & fotu, nõ de balneo dicitur, vt & aliàs sæpè λυέσθαι

apud Hipp. vt etiam exponit Gal. Apparet autem Galeni tempore alia quædã adiecta fuisse ad libr. περὶ κεφαλῆς τρωμάτων præter hæc quæ in codicibus nostris adscribuntur, & meritò in lib. de aëre, loc. & aq. reiiciũtur. quorũ ẽt meminit Gal. initio com. 4. in lib. de rat. vict. in mor. ac. Neq; verò in his quæ in codicibus nostris extant huiusmodi dictiones ἐκλύεσθαι & σφάκαρος reperiuntur.

Ε'κλύεσθαι exolui significat & de virium prostratione dicitur, vbi corpus ad liberas actiones & sensationes est impotens & exolutum, velut in magna lassitudine contingit & quibusdam febribus ardentibus in quibus torporis sensus inest ex animalium spirituum resolutione, & in his ęgros βαρυνομένους ἐκλύεσθαι, grauatos exolui, scribitur Coac. Præn. (p. 428. 23.) Sic ἐκλύεσθαι de virium exolutione effertur in corporis partibus aut toto, vbi ad actiones liberas & motum ignauum est & pigrũ, in Prorrh. (p. 209. 39) & Coac. Præn. (p. 443. 4.) τὰ ναρκωδῶς ἐκλυόμενα, quæ cũ torporis sensu exoluuntur, exponit Gal. de partibus corporis, quæ post stuporem ad motiones tardæ sunt & velut exolutæ ex Interpretum quorundã sententia. Sic enim scribit Com. 3. in Prorrh. (p. 209. 44.) τινὲς δὲ ἐπὶ μορίων τοῦ σώματος ἤκουσαν φάναι ἐκλύεσθαι, τινὲς δὲ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος, ἵνα φήσωμεν αὐτὸ κατὰ τὴν αἴσθησιν ναρκῶδες, κατὰ δὲ τὴν προαιρετικὴν κίνησιν, ἔκλυτον γεγονέναι. Quidam verò ἐκλύεσθαι de corporis partibus dictum obaudiunt, quidam etiam de toto corpore, vt ipsum ad sensationem torpescẽs, ad eam verò quæ ex arbitrio fit motionẽ, exolutum fuisse dicamus. Idem quoque addit quosdam ἐκλυόμενα αὐτὰ τὰ ἐκκρινόμενα sumpsisse, & de his intellexisse quæ liberum non habet exitum, sed tardè, ac impeditè, & velut exolutè excernuntur, vt de vrina quæ antea suppressa, postea ignauè, sensim, ac velut trepidè emittitur. Eadem etiam notione αἱ ναρκώδεες ἐκλύσιες, exolutiones cum torpore dicuntur Coac. Præn. (p. 441. 18.) & pro membrorum ad motiones impotẽtia, aut pro animi defectionib. sumi possunt. Sic ἐκλύεσθαι exolui & debilitari significat aph. 36. lib. 2. & οἱ ἐκλυόμενοι dicũtur qui animo deficiunt & virib. sunt exolutis, aph. 41. lib. 2. Et ἐκλύεσθαι hepaticum est symptôma, vt scribit Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 216. 38.) quod in deiectionibus limosis, nigris aut liuidis ex hepatis imbecillitate, crebræ contingant animi & viriũ exolutiones. Ε'κλυσις, viriũ deiectio & animi defectio, aph. 8. l. 7. αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι, vocis defectiones cum viriũ exolutione, in Prorr. (p. 177. 32.) & Coac. Prẹn. (p. 431. 9. 13. 18.) ἔκλυσις ex veratri potione ibid. (p. 441. 45.) Est & ἔκλυσις κοιλίης, aluus exoluta, effusa, & copiosum alui profluuium, ibidem (p. 444. 33.)

Ε'κμαγμα apud Hipp. exponit Gal. in Exeg. τό, τε συνεστραμμένον φύραμα ἢ τὸ κροκόμαγμα, hoc est massam subactam & coactam, aut croci recrementum, ex lib. περὶ ἀφόρων (p. 297. 43.) ἢ ἔκμαγμα ὅσον μαγίδα, & croci recrementum massæ manualis magnitudine.

Ε'κμαίνειν vehementer insanire significat, & de vehementi mentis emotione ac desipientia effertur Hippocrati, vt ægr. 4. lib. 3. Epid. & ægr. 13. lib. eiusd. post st. pest. ἐξεμάνη, vehementer insaniuit. Sic Gal. in Prorr. (p. 174. 13.) ἐκμαίνειν vehemẽter desipere exponit, & μεγάλης παραφροσύνης δηλωτικὸν ῥῆμα esse scribit. Idem quoque ἐκμανῆναι ὀξέως, quod est vehementi insania detineri, μανιωδῶς παραφρονῆσαι, τοῦτ' ἔστι τὸ σφοδρῶς cũ furore aut insania desipere, quod est vehementer, in Prorrh. exponit (p. 176. 39.) Et rursus ib. (p. 192. 54.) ἐκμανῆναι de vehementi mentis emotione dicitur. κάκιστον δὲ οἷς ἐκμανῆναι ἐλπίς. In iis verò pessimum, in quibus vehementem mentis emotionem metuimus.

Ε'κμάττειν vel ἐκμάσσειν est efformare, fingere, digitis cogere & tractare, ἐκμάξαι Gal. ἀναπλάσαι exponit in Exeg. ex lib. περὶ ἀφόρων (p. 296. 11.) ὥστε δακτύλῳ ἐκμάξαι, τοῦτ' ἔστιν ὡς τὴν κηκίδα ἀναπλάσαι. Sed nos antea δακτύλιον Gal. legisse indicauimus, eo sensu, vt trochiscũ aut pastillum efformare aut fingere possis, ex quo glandula conficiatur. Sic lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 230. 46.) ἀλλ' ὡς ἐκμάσσεσθαι δακτύλιον, ita vt pastillus effingi possit. (Sic. n. legimus, cùm passim omnib. in exemplaribus δάκτυλον habeatur.) De cãtharidibus aceto albo affuso tritis dicitur, ita vt non valdè liquidum medicamẽtum reddatur, sed ex eo pastillus efformetũr, ex quo glandulã cũ ficu alba pingui fingi possit & cogi. Sic ἀπομάγματα δακτυλίων apud Theoph. lib. 6. de caus. plant. cap. vlt. ab annulis expressa simulachra, quidam vertunt, quorum, dum effingũtur, mediocris consistentiæ materiam esse oporteat. Nam ἔκμαγμα expressum alicuius simulachrum dicitur, quasi τύπος, ἢ μίμημα, καὶ ἐκτύπωμα, (sed potius ἐκμαγεῖον, eo significato) & ἀπόμαγμα tanquam ἀποσφόγγισμα. Etsi ἀπομάγματα δακτυλίων apud Theophr. pastillorum strigmenta ẽt vertunt nonnulli, Gaza abstergmẽta digitorum, vt δακτύλων pro δακτυλίων leg. videatur. Ε'κμάξαι ẽt ἀλλοιῶσαι significare scribit Gal. apud Hipp. & ἐκθλῖψαι, alterare & exprimere, ex lib. 1. de morb. maiore, & de spõgia, mercuriali & sambuci foliis dici. Qui sanè locus exprimi videtur l. 2. de morb. (p. 143. 26.) καὶ σπόγγοις ἐν ὕδατι θερμῷ βρέχων ἐκμάσσων, & spongias aqua calida maceratas & expressas. Verùm neque illic de mercuriali aut sambuci foliis vllus est sermo, vt videatur esse μνημονικὸν ἁμάρτημα Galeni, & aliòqui locus ille Exegeseωs valdè suspectus. Neque tamen toto eo libro 2. de morb. quem passim Gal. librum primum de morbis maiorem vocat, aliàs eã dictionem vsurpatam reperias. μάσσειν ẽt Gal. in Exeg. non solùm ἀναδεύειν ἢ φυρᾶν, quod est pinsere, subigere aut in massam cogere, sed & ἐκθλίβειν exprimere exponit. Ε'κμάσσειν quoq; apud Hipp. abstergere significat, vt lib. περὶ παθῶν (p. 186. 35.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 207. 2) ἀλείφειν εἰς κοίτην καὶ ἐκμάσσειν, in lecto illine & absterge. Quam in significationem etiam

ἐκμάσσειν

ἐκμάσσειν vſurpatur Andromacho apud Gal. lib. 6. comp. phar. κατὰ τόπ. (p. 252. 41) & dicitur de medicamento quod per digitum eo imbutũ locis apprimitur & illinitur. ἐκμάσσε τῷ δακτύλῳ τοὺς τόπους, digito locos abſtergito; h.e. per digitũ locis apprimito. Iubet. n. digitum medicamento ad aphthas illitum ori apprimere, aut os eo medicamento ceu digito abſtergere. Et rurſus ibid. (v. 43.) ἀναλαμβάνειν τὸ ξηρὸν περὶ τὸν ἐπιπολὺ ἐκμάσσειν τὰ παρίσθμια καὶ τὴν ὑπερῴαν σὺν τῇ σταφυλῇ, ſiccoq; excepto tonſillas itemq; palatũ & vuam contingito & abſtergito. Inde etiã ἐκμαγεῖον id quo abſtergimus ſignificat & mantile. & ἐκμαγεῖα λιτὰ, ſunt mãtilia tenuia, delicata, lauta & ſplendida, h.e. mollia, ad fotũ excipiendum, tenues mappas vertit Cornarius, apud Gal. ex Archigene lib. 3. κατὰ τόπ. (p. 190. 56.) ad fotus aurium.

Ἐκματεῦσαι ἀναζητεῖν exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. hoc eſt, inquirere, inueſtigare.

Ἐκμαίνεσθαι pollui & contaminari ſignificat, & veneris ludibriis aut ſeminis effluuio inquinari, qđ ὀνειρώττειν dicitur, cùm inter ſomniandum veneris ac libidinis imagines ſe offerunt. Ariſtoph. interpres ἐν βατράχοις (pag. 160.) ἐκμαίνεσθαι ſignificare ſcribit τὸ ἀποσπερματίζειν ὡς οἱ ὀνειρώττοντες, quod eſt inter ſomniandum ſemen effundere. Gal. ẽt in Exeg. apud Hipp. ἐκμαίνεται exponit ἀποκρίνει τὸ σπέρμα, h.e. inquinatur, ſemen excernit. Quibus verbis locũ lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 51. 31.) mihi ſubindicare videtur. Quod etiam ſubolfecit & indicauit Hieron. Mercurialis vir noſtræ ætatis in Hippocr. ſcriptis examinandis detritiſſimus, libr. 2. variarum lect. cap. 11. Sic autem Hippocratis locum leg. cenſeo: ἢν δὲ βούληται ἄρσεν φυτεύσῃ, ἐπὶ ἐπιμηνίων ἀπολήγοντων ἢ ἐκλελοιπότων μίγνυσθαι, καὶ ὠθέειν ὡς μάλιστα, ἕως ἂν ἐκμαίνηται. Cùm marem procreare voluerit, menſibus deſinentibus aut ceſſantibus vxorem adeat, & quàm penitiſſimè intrudat, dum ſemẽ excernat. Verùm exemplaria omnia tum vulgata tum ſcripta, ἐκμαίνηται legunt, quæ ſecutus Corn. [deſæuiat] velut per tranſlationem quandam dixit, Caluus [eſuriat] vt mihi etiam aliud quiddam legiſſe videatur. Ex eoque loco apparet apud Gal. in Exeg. ἐκμαίνηται & ἀποκρίνει τὸ σπέρμα, reponendum eſſe, vt ea explicatio ſuo loco benè poſita & Hippocratis locum conceptis verbis exprimere videatur. Pro quo tamen apud Gal. ἐκμιαίνεται quidam exemplarium vitio legunt.

Ἐκνεφίας ὄμβρος exponitur Gal. apud Hipp. ὁ μετ᾽ ἡλίου γινόμενος, imber cum ſole factus, aut è nube prorumpens velut ἐκνεφίας ventus dicitur nube rupta prorumpens & procellam gignens. Eidem etiam ἐκνεφίας πυρετὸς dicitur, ὁ ὑγρὸς ἅμα καὶ πυρώδης, ὥσπερ καὶ ὁ ἥλιος ἐκνεφίας, febris humida ſimul & ignea, velut etiam ſol ἐκνεφίας dicitur qui creber è nube prorũpit, qui & ἐκνεφικὸς etiam vocatur. Ἐκνεφίας ὄμβρος exponitur Heſychio βροχὴ ἀπὸ νεφῶν imber ex nubibus erumpens.

Ἐκνηστεύειν plus eſſe videtur quàm νηστεύειν, & ſignificare videtur diùtius ieiunum permanere. Eamq; dictionem vſurpat Hippoc. lib. 2. de Morb. (p. 153. 44.) καὶ τὴν ἡμέρην ταύτην πιὼν ἄλφιτον καὶ ὕδωρ ἐκνηστευέτω, eum diem epota polenta & aqua ieiunus tranſigat, aut eo die ieiunus permaneat.

Ἔκνυζε Galenus apud Hipp. in Exeg. exponit ἐψόφει, ſtrepebat, additq; ὀνοματοπεποιῆσθαι ἀπὸ τοῦ ψόφου, factitiam eſſe vocem ex ſtrepitus ſono. κνύζω autem idẽ ſonat quod ξύω, rado aut ſcalpo. ἔκνιζε autem apud Gal. legit Varinus & ἐψόφησε exponit. Verùm ἔκνυζε legitur apud Gal. vt & κνύζημα quod ἠρεμαῖον ψόφον, leuem quendam ſonum indicat.

Ἐκνύτη exponitur Galeno in Exeg. ἐξηπλωμένη, expaſſa, explicata, explanata.

Ἐκπάγλως idem quod ἐκπληκτικῶς, θαυμαστῶς, terribilem aut ſtupendum in modum, & Homero frequens eſt. Significare etiam poteſt ἰσχυρῶς, vehemẽter, valdè, mirum in modum ac ſupra modum. Sic ὀδύνεται ἐκπάγλως ὀδύνῃ. Et apud Hipp. libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 233. 24.) τὰς ἰξύας ἐκπάγλως πονέει, lumbis ſtupendum in modum dolet, aut vehementer. Rurſus lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 18.) ἐκπάγλως τι αἰσθάνεται, ſtupendum in modum afficitur. Et in Epiſt. (p. 527. 20. ἐκπάγλως γὰρ διηγέρθην, ſtupendum in modum expergefactus ſum. Sic ἐκπαγλεόμενοι valde admirantes, vel ad ſtuporem vſque, apud Herodotum Calliope.

Ἐκπαλέω ſiue ἐκπαλαίω, eluctor, euibro, excido, vi quadam emoueor & eluctor. De luxatis articulis effertur qui vi quadam ſua cõpage emouentur, vt de cubito ſcribit Hipp. libr. de fract. (pag. 576. 11.) vbi ἐξαπίνης ἐκπάλησις, h.e. ſubita vis & eluctatio cubitum in anteriorem partem emouet. Et ibid. (v. 14.) ἐξεπάλησεν & ἐκπαλήσειεν effert Hipp. de iis quibus ſua compage emotus eſt articulus & excidit. Eadem notione ἐκπαλὲς eluxatum ſignificat, & quod loco ſuo motum eſt, ſua cõpage prolapſum, extruſum & emotum. Hipp. lib. de art. (p. 631. 22.) ὅταν δὲ ἰσχίον ἐκπαλὲς γένηται ἐς τὸ ἔσω μέρος. At vbi coxendicis articulus ſua compage ad interiorem partem emotus fuerit, aut emotus ſua compage interiorẽ in partẽ procubuerit, aut exciderit. Heſych. ἐκπαλὲς ἔξαρθρον exponit, Hippocratis dictionem explicans, qđ de articulo ſua cõpage emoto dicitur, παρὰ τὸ ἐκπάλλεσθαι qđ eſt ἐκκινεῖσθαι, emoueri, eluxari, ſuo loco extrudi & cõpage expelli. Vnde ẽt ἐκπάλη forte deductum videtur, qđ Heſych. ἐχωρίσθη, ἀπέστη, ἐξέπεσεν exponit, loco motũ eſt, ſeceſſit, abſceſſit & excidit. Idem ẽt ἐκπαλήσαντες, ἐκπεσόντες explicat. Et Erot. ἐκπαλήσαντες pro ἐκπαλεῖς γενόμενοι ſumptũ eſſe ſcribit apud Hipp. ſi modò vera eſt ſcriptio ac nõ potius ἐκπαλήσαντες & γενόμενοι legendum, vt ea dictio apud Hip. innoteſcat. Nam neq; ἐκπαλήσαντες apud Hip. reperio, ſed ἐκπαλήσειεν lib. de art. (p. 576. 14. & 22.) Idem ẽt ἀποπαλήσει, σαλεύσει, καὶ σφοδρᾷ κινήσει exponit, expulſione, concuſſione, vehemẽti motione. Sic. n. apud eum

legendum esse antea scripsimus, vt nomen potiùs q̃ verbum vsurpetur. Ἐκπαλαίειν Var. significare scribit ἔξω τῶ νόμου παλαίειν, quod est præter gymnasticas ac luctę leges agere. Ac fortè ἐκπαλαίειν dici potest quod in lucta suo loco est emotum, vt ideò ad articulos prolapsos referri possit. Quam in notionem vsurpauit Gal. com. 3. in lib. de art. (p. 631. 30) ὅταν ἐκπαλαίσωσι τὸ κατ' ἰσχίον ἄρθρον, hoc est cùm iis coxæ articulus luxatus fuerit. Et rursus (ibidem) οἷς ἐξεπάλαισεν ἔσω τὸ κατ' ἰσχίον ἄρθρον, quib. interiorem in partem coxendicis articulus luxatus est. Rursus ibid. (p. 634. 56.) πρὶν ἐκπαλαῖσαι τὸ ἄρθρον, prius quàm excideret articulus & elaberetur. Et (p. 635. 6.) ὥσπερ οἱ οὕτως ἐκπαλαίσαντες. Quare quibus hūc in modum articulus luxatur. Hac ratione ἐκπαλαίειν articulum luxatum esse significat suaq; compage emotum, veluti ex lucta traductum, vnde & ἐκπάλης deduci posse videtur. Ἐκπαλέειν dixit Hipp. lib. de art. (p. 632. 51.) ἢ καὶ ὑπὸ νόσου ἐξαρθρήσῃ ἔτι τὸ ἄρθρον, καὶ ἐκπαλήσῃ, aut etiam ex morbo luxatus fuerit hic articulus & sua compage emotus.

Ἐκπαπὴ exponitur Erotiano apud Hipp. ἐκτρόπως καὶ ὁδοῦ ἀγνοούσης, hoc est deflexè aut declinanter, velut qui è via decedunt aut euagantur. Addit idem quosdam ἐκπέλως apud Hipp. pro ἐκπαπὴ scripsisse. Verùm ista Erotiani explicatio locis à nobis antea adductis in ἐκπέλως minimùm conuenit, vt mihi Erotiani locus valde suspectus sit, etsi in eo restituendo quidam sedulam nauarunt operam. Ἐκπάπιον verò τὸ ἔξω πάτου exponitur Hesychio, hoc est deuium & quod à via declinat aut deflectit.

Ἐκπεπιεσμένον ἕλκος, vlcus euersum, protuberans ac velut expressum dicitur, & in quod materia ab inflammatione ipsa exprimitur ac veluti cogitur, ideoq; labra protuberantia habet & euersa. lib. de fract. (p. 561. 17) ἀνάγκη ὡς ἐν τῷ ἄχροον μὲν καὶ ἐκπεπιεσμένον τὸ ἕλκος εἶναι. Necessariò igitur vlcus decolor & labris expansis euadet. Sic enim ἐκτεθραμμένον τοῖς χείλεσι, hoc est euersis labris exponit illic Gal. Quod effecit vt ἐκπεπλιγμένον etiam illîc vt & postea legendum censuerimus, etsi Gal. ibi & lib. 9. de placitis Hipp. & Plat. ἐκπεπιεσμένον legat, reliqui verò codices ἐκπεπιεσμένον habent.

Ἐκπεπλῆχθαι καὶ διαπεπλῆχθαι est diuaricari, diduci, disparari, & diductis esse cruribus, vnde τὰ διαπεπληγμένα, disparata, distracta & disiecta, & ἐκπεπληγμένον metaphoricè quod deductũ est & expansum, disparatum dicitur. Nam πλῆχας Græcis & πλιγμὸν gressum & crurum digressionem ac diductionem significat, qđ etiam πλίγμα & πλὶξ dicitur, & βῆμα exponitur. πλίγμα etiam apud Hip. significare scribit Var. quod πλῆχας Galeno dicitur libr. de fract. & quod inter vtrunq; crus spatium est designat, quod πληγάδα etiã dici scribit. Hinc ἐκπεπληγμένον ἕλκος, vlcus expansum, diductũ, diuaricatum, ac digrediens dicitur, quod est diductis labris & euersis, ex trãslatione quidem ἀπὸ τοῦ πολὺ διεστάναι σκελῶν, à plurimùm diuaricatis cruribus, lib. de fract. (p. 570. 15.) & (p. 561. 17.) vbi tamen ἐκπεπιεσμένον legisse Gal. & ἐκπεπιεσμένον omnia exemplaria antea adscripsimus. Quem etiam locum in Exeg. subindicans Gal. ἐκπεπληγμένον ἐκτεθραμμένον, h. e. euersum exponit, & euersis labris ac diductis. Sic enim esse legendũ, non vt in quibusdam exemplaribus ἐκπεπληγμένον, vel hinc constat, q̀ in dictione ποιρός in Exeg. de vlcere scribit, τὸ ἐκτετραμμένον καὶ διεστηκὸς τοῖς χείλεσι, ὅπερ καὶ ἐκπεπληγμένον ὀνομάζει, h. e. euersum & multum labris diductum, quod diuaricatũ dicitur. His enim verbis locum lib. de fract. (p. 570. 17.) exprimit haud dubiè Galenus. Sic τὸ στόμα μήτρας ἐκπεπληγμένον, os vteri diductum significat Hip. aut disparatum & expansum, aut euersum, quod ἐκπεπληχὸς dicitur lib. 2. περὶ γυναικ. (281. 24.) & ἀναχελὼς eodẽ sensu, hoc est hians & apertum lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 225. 23.) Prorr. 2. (p. 421. 21.) de vtero scribitur, μήτ' ἐκπεπλῆχθω, neq; sit ore diductæ aut hiãte, & rursus ibid. (v. 31.) ἢ γὰρ ἀνεσπασμένον ἐστὶν ἢ ἐκπεπληγμένον, aut enim contractus est vterus aut euersus, hoc est euerso aut diducto ore. Qua notione etiam Erot. ἐκπεπληγμένον apud Hipp. ἐξεπλιγμένον, velut explicatũ ac expãsum exponit, etsi ἐκπεπλιγμένον legisse potius videtur.

Ἐκπλήσσειν est etiam Hippocrati hiare, diductis & euersis aut expansis esse oris & labris, aut multum distantibus. lib. de art. (p. 593. 5) de ambustis scribitur, ἧσσον δὲ αὖ ἐκπλήσσουσι, h. e. minus oras & labra diducant, quod est minus hient, aut diductis sint labris. Sic enim Gal. ἐκπλήσσουσι, ὅτι πλεῖον διεστῶσι τοῖς χείλεσιν ἕλκος ibidẽ exponit, vlcus plurimùm diductis esse labris. πλήσσειν Græcis διαβαίνειν significat, vt apud Homerum Od. ζ. (v. 318. ἐπλίσσοντο πόδεσσιν legit Gal. com. 2. in lib. de fract. (p. 557. 36) quod vbiq; ἐπλίσσοντο legitur. Nam πλίσσεσθαι Ionicum magis esse testatur Varinus, & βηματίζειν denotare. Vnde & ἀπεπλιγμένον, τὸ βεβηκὸς, & διαπεπλίχθαι, τὸ ἀπεσχίσθαι τοὺς πόδας. Vnde ἐκπεπλῖχθαι & διαπεπλῖχθαι & ἐκπεπλιγμένον, & ἐκπεπλῆχθαι & διαπεπλῆχθαι & ἐκπεπληγμένον dicitur.

Ἐκπεπλώκασι legitur apud Hippocr. ab ἐκπλώω, quod est explicor, aut me ipsum explico. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 49.) δύο δὲ ἐκπεπλώκασι φλέβες, duæ verò venæ explicantur, aut se explicant.

Ἐκπεπταμένα dicuntur expansa Hippocrati, explicata, extẽsa, aperta & hiantia ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p. 684. 40.) & (p. 687. 47.) ἢ ἐκπεπταμένα συστέλλει, vel quæ expansa sunt contrahantur, coarctentur. Vbi Gal. τὰ ἐκπεπταμένα vocari scribit, τὰ πλείστῳ διαστήματι ἀπ' ἀλλήλων ἔχοντα, quæ longissimo inter se distant interuallo. Idem rursus com. 2. in eundem lib. (p. 687. 53.) τὰ ἐκπεπταμένα de vulneribus dici scribit, quę prèter quàm quod amplius q̃ par sit distant, vtrisque labris expansa sunt & aperta. Id quod ex vehementi inflãmatione interdum cõtingit. Cùm nanq; caro in multam altitu-

altitudinē diuisa, & musculus per transuersum sectus fuerit, deinde conglutinatio aut consolidatio impedita, verùm inflammatio magna consequatur, ex qua cutis distēta labrum vtrinq; sibi proximum attraxerit, vtraq; parte os vulneris ἐκπεπταμένον, h.e. expansum, redditur. Quod in oris labiis & palpebris, & in cute quæ glādem tegit (præputium dicitur) cùm inflāmatione tentantur conspicitur. Idem quoq; eodē com. (p.688, 26.) τὰ ἐκπεπταμένα esse scribit, quæ plurimū inter se separatas oras habeant in cōtrarias partes, ita vt altera in dextram, altera in sinistram conuertatur, eaque τοῖς συντεταμένοις ex aduerso respondere. Erot. ἐκπεπταμένοι apud Hipp. hos nimirum locos subindicans, ἐξεπτυγμένα & ἐξηπλωμένα exponit, h. e. explicata & expansa. Sic enim apud eum ἐξεπλιγμένα aut ἀνεπλυγμένα pro ἐξεπτυγμένα, quod passim legitur, reponendum videtur, aut ἐκπεπλησμένα, cùm idem ipse ἐκπεπλησμένοι ἐξεπλυμένοι exponat. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ. (p.11.25. 29.37.) σχήματα ἐκπεπταμένα dicuntur, membrorum figuræ expassæ.

Ε'κπίεσμα dicitur autori Definit. Med. (p.399. 40.) ὀστῦ πολυμερὴς διαίρεσις, μεθ' ἧς πάσιν δρᾶν τῶν ὀστῶν εἰς τὸ βάθος ὑποκεχωρηκέναι, & θλίβειν τὴν μήνιγγα. Ε'κπίεσμα velut expressio est ossis in multas partes cōfractio, in qua intrusæ ossis partes altè descendunt, & cerebri membranā premūt. Paulo verò lib. 6. cap. 90. ἐκπίεσμα inter caluariæ fracturas reponitur, & ἐστὶ πολυμερὴς τοῦ ὀστέου διαίρεσις, μεθ' ἧς τὰ καταγέντα ὀστέα ὑποκεχωρηκέναι κάτω πρὸς τὴν μήνιγγα, est caluariæ diuisio in multas partes, in qua ossis fracti partes altè ad cerebri membranā descenderint. Est & ἐκπιεσμὸς oculo familiare vitiū, qđ conferta crassaq; fluxio excitat, illumq; sua sede emouet, adeò vt exertus in posterum appareat, de quo Aëtius & Actuarius.

Ε'κπικρούμενον σῶμα, os amarescēs, in iis quib. bilis flaua in ventriculum effusa supernatat, per superiora purgandorum indicium, aph. 17. lib. 4. & in epist. περὶ ἐλλεβορισμοῦ (p. 534.28.) σῶμα πικρὸν ἔχειν dicit Hipp. lib. περὶ παθῶν (pag. 180.41.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p.240.20) σῶμα ἐκπικράζεσθαι, os examarescere, amarulentum fieri. Hoc aūt bilis flauæ in stomacho redundantis signum esse scribit Gal. lib. de plenitud. (p.352.16.)

Ε'κπλαγῆναι est pauere, perterrefieri, terrore percelli, vel attonitum esse, & ad stuporem vsq; metuere. In Prog. de pueris febricitantibus (p.163.9.) καὶ ἀγρυπνέωσι τε & ἐκπλαγέωσι, & vigilent aut expauescant. Vbi Gal. ἐκπλαγῆναι σφοδρῶς φοβηθῆναι, vehemēter metuere exponit. ἐκπλαγεὶς exponitur Hesychio θαυμάσας, & Sudæ ἔμπληκτος, ἐκπλήξεως ἔμπλεως, ad stuporem attonitus, stupore perculsus, aut consternatus.

Ε'κπληξις stupor & obstupescentia dicitur Hip. aph. 14. lib. 7. cùm ægri apertis oculis quieti manent attonitis similes, neq; aliquid agūt aut dicunt, vt illic scribit Gal. Est et ἔκπληξις autori defin. Med. (p.403.21) διανοίας ἔκστασις διά τινα ἔκπληξιν αἰφνίδιον ἐξωθεν, mētis excessus ex aliqua repētina perturbatione, pueniēs.

Ε'κπληρώματα complemēta aut supplementa dicuntur Hipp. in Mochlico (p.507.4.) quę in alę sinum immittuntur vt eum compleant, dum calce brachii caput prolapsum ad repositionē retruditur, velut sunt pilæ paruæ duræ coriaceæ, aut aliud quid rotundum accommodatum & congruens, vt scribitur lib. de art.

Ε'κποιεῖ pro licet aut suppetit, impersonaliter sumptum videtur apud Hipp. (Prorr. 2. (p. 414.18) ἄλλως δὲ ἐκποιεῖ τῷ βουλομένῳ πιστεύειν, aliōqui certè suppetit ei qui volet vt credat.

Ε'κπτερῦσθαι est alatum fieri, & quasi alis additis in altum subuehi aut alitem fieri. Translatitiè dicitur Hippocrati lib. 1. περὶ διαίτης (pag. 86.15.) de animi partibus, quæ in iuuenili corpore attenuatæ & veluti agiliores redditæ, quasi alatæ aut aptatis alis euolātes, in corporis alimentum citò consumuntur & transeunt. ἐκπτερύμενα & λεπτυνόμενα [μέρη] καταναλίσκεται ἐς τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος, expassæ & attenuatę partes illæ animę, in corporis augmentum consumuntur, dixit Cornarius, vt sit, velut alis additis in altū subuectæ aut sublatæ, ac veluti disparentes, idemq; ἐκπτερύμενα velut ἐκπεπταμένα exponit. Zuinggerus illud ἐκπτερύμενα, de anima velut expāsis alis incubante, & attenuatas alimēti partes in corporis alimentum absumente, elegantissimè accipit, φ ἐκπτερῦσθαι aut πτερῦσθαι de auibus dicatur, quæ sese alatum concussu erigunt & vires recolligunt vt alacriores inde volatum capescant, & sese alarum remigio in altum subuehant.

Ε'κπτώματα ἢ ἐκπτώσεις dicuntur Hippocrati articulorum è sede sua prolapsiones, & vbi suis sedibus excesserunt absque fractione, velut excidentiæ, elapsiones & luxationes, initio lib. de fract. vbi scribit Gal. (p.525.7.) οὐκ ἐκπτώσεις μόνον καὶ ἐκπτώματα καλεῖ τὰς τῶν ὀστῶν ἐκ τῆς ἰδίας χώρας μεταστάσεις ἄνευ τοῦ καταγῆναι γινομένας, ἀλλὰ τούτοις τοῖς ὀνόμασι τάς τε ἐξαρθρώσεις καὶ τὰ ἐξαρθρήματα προσαγορεύει. Neque ἐκπτώσεις & ἐκπτώματα vocat ossium è propria sede solos excessus absq; fractione, verùm & his nominibus ἐξαρθρώσεις & ἐξαρθρήματα, hoc est exarticulationes & exarticulata comprehendit. Vtitur & ea dictione Hippocr. ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p.699.30.) vbi scribit Gal. κέκληκεν οὖν ἐν τῇ προκειμένῃ ῥήσει ὁ Ἱπποκράτης ἐκπτώματα μὲν ἐπὶ τῶν ἐξηρθρηκότων. Vocat igitur Hip. in hac oratione ἐκπτώματα, vbi articuli suis sedibus excesserūt & emoti sunt. Eadem etiam notione scribitur lib. 1. περὶ νούσων (p.130.36) & τὰ ἐκπτώματα μὴ γινώσκειν, luxata nō agnoscere. Et rursus (p.131.41) & ὅ, τι ἂν τοῦ σώματος ἐκπέσῃ ἐκ τῆς φύσιος, & si quæ pars corporis suo loco excesserit. His.n. nominibus luxationes & articulorum plapsiones cōprehēdit. At verò lib. 3. Epid. in st. pest. ἐκπτώσεις bis vocantur partiū decidentię, plapsus & ex casu mutilationes, qñ partes summæ corporis ob nimiam putredinem decidūt, quod etiam in magna

illa Atheniẽsium pestilentia accidisse commemorauit Thucydides. ἐκπλώματα aliis dicuntur & Galeno, qui & ἄρθρων ἐκπλώματα legit lib. de temp. quò propriam dictionis notionẽ magis indicaret, vt scripsimus nostris in eum locum Annot. Sunt & ὑστέρων ἐκπλώσιες secundarum excussiones aut deturbationes aph. 49. lib. 5.

Ἐκπυΐσκεσθαι est in pus verti & suppurari, vomicas excitare dicit Celsus ex Hippoc. Progn. (cap. 7. lib. 2.) vt & ἐκπύημα vomicam, quod est humoris spatio aliquo conclusi suppuratio & in pus cõuersio. In Progn. (p. 146. 11.) ὁκόσοι δὲ τὰ ἀλγήματα ἐκ τούτων τῶν χωρίων μὴ παύεται, μήτε πρὸς τὰς τῶν πτυέλων καθάρσιας, μήτε πρὸς τὰς τῆς κοιλίης ἐκκόπρωσιν, μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ δίαιταν, εἰδέναι δεῖ ἐκπυησόμενα. Dolores qui in his sedibus affligũt, neq; per sputorum expurgationem, neq; alui subductione, neq; sanguinis detractione, neq; medicamento aut victus ratione sedatur, eos scire licet vomicas excitaturos. τὰ καθ' ἕδρην ὀδυνώδεα ἐκπυήματα, quæ ad sedẽ cum dolore suppurantur. In Coac. Præn. (p. 444. 24.) tubercula dicuntur in pus cõuersa. Ἐκπυηθῆναι ἀντὶ τοῦ φθαρῆναι, h. e. suppurari pro corrumpi positum apud Hip. scribit Gal. ad aph. 20. lib. 6. Illic enim ꝓ sanguinis corruptione sumitur, qui cùm extra propria vasa effusus fuerit, statim corrumpitur aut in pus vertitur, vel liuescit, aut nigrescit, vel in grumos vertitur.

Ἐκπυρεῖσθαι, incendi, ignescere, concalescere, aph. 63. lib. 5. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυρεῖται), vel ob frigiditatem non incenditur, concalescit, excalescit.

Ἐκρήγματα sunt abscissa & abrupta, h. e. segmẽta & frusta. Gal. in Exeg. apud Hip. ἔκρηγμα ἀπόσχισμα ῥάκους, h. e. detriti ac laceri panni fragmentum aut frustum exponit. Pro quo ἐκρήγμασιν, ἀποσχίσμασι ῥακῶν legunt exemplaria ferè omnia. Quibus verbis subnotatur locus lib. de art. (p. 659. 28) vbi ἐρρήγμασι legũt exemplaria omnia tum publicata tũ scripta. ἢ ἐρρήγμασι τρυχίων ἐρινεῶν περιελίσσειν, aut panniculorum laneorum segmentis inuoluenda. Ἐκρήγματα etiã eruptiones & pustulas significare videntur Hipp. lib. 7. Epid. (p. 354. 11) ἐκρήγματα περὶ ὀσφύν, eruptiones circa lũbos, pustulas quasdam circa lumbos exortas ex nimio calliquescentis aut tabescentis corporis decubitu denotare videntur.

Ἐκ ῥινῶν interdum simpliciter effert Hipp. vbi sanguinem ex naribus per hæmorrhagiam effluxurum significat. In Prorr. (p. 211. 24.) ἐκ ῥινῶν μικροῖς ἱδρῶσιν περιψυχόμενα. Vbi sanguis ex naribus erumpit cum tenuibus sudorib. & corporis totius perfrictione. Illic n. ἐκ ῥινῶν, pro ἐκ ῥινῶν αἱμορραγούντων, h. e. ex naribus erumpente sanguine, positum esse testatur Gal. In Coac. et Prẽn. (p. 431. 21.) ὀλέθρια πάθοι δὲ τῶν τοιούτων οἷσι τὰ ἐκ ῥινῶν, quibus verbis perniciosissimæ esse vocis defectiones significantur, in quibus sanguis ex naribus per hæmorrhagiam effluit.

Ἐκροὴ effluxũ aut effluuiũ significat, & cursum per quem humor repurgandus elabitur aut effluit. Sic ἐκροὰς diximus apud Hipp. lib. 2. Epid. (p. 312. 11.) emissaria, effluuia aut spiracula, & ductus quosdam denotare, per quos, velut quasdã destinatas à natura vias, humores effluunt, & morbos eluunt. Eosdẽ ductus ibidem Hipp. (v. 21.) ex translatione ἐκτροπὰς vocat, h. e. diuerticula, diuortia ac velut subterfugia, per quę humores sese insinuent & subeant. Ἐκροΐην ἔκρυσιν exponit Hesych. h. e. effluuium aut effluxum. Ἔκροον Erot. apud Hip. τὸ πονηρόν, ἢ τὴν ἔκκρισιν exponit, excretionem, fortè verò ἔκρυσιν, melius legatur, & aliôqui valdè mihi suspecta est Erotiani lectio. Legitur autẽ libello περὶ καρδίων (p. 213. 16.) οὐκ ἔχον τὸ αἷμα ἔκροον, sanguis effluxum non habens.

Ἐκρύσιες dicuntur Hippocrati effluxus seminis potiùs q̃ abortus primis diebus facti, & quibus nulla adhuc fœtus conformatio facta est. lib. περὶ σαρκῶν (p. 46. 3.) τρωσμοὶ πλεῖστοι ἐν ταύταις τῇσιν ἡμέραις, ὄνομα (?) δὲ τὰ τοιαῦτα ἐκρύσιες ἀλλ' οὐ τρωσμοί. Plurimi nanq; his dieb. abortus fiunt, tales tamen effluxiones potiùs q̃ abortus nominãtur. Sic Arist. lib. hist. anim. 7. c. 3. ἐκρύσεις καλοῦνται μὲν αἱ μέχρι ἑπτὰ ἡμερῶν διαφθοραί. ἐκτρωσμοὶ δὲ αἱ μέχρι τῶν τετταράκοντα. Effluxiones dicuntur quæ intra septimum diem corruptiones contingunt, abortiones autem quę intra quadragesimum.

Ἔκστασις Hippocrati vehemẽtem mentis emotionem ac delirium significat, vt & ἐκστῆναι de mentis potestate exire, aut vehementer mente emoueri aut delirare, & vehemẽter insanientibus ac phreniticis attribuitur in Prorrh. (p. 182. 16.) & Coac. Præn. (p. 444. 44.) sic & ἐξίσταται sępe. Sic ἐκστάσιες σιγῶσαι, insaniæ silentes, aut vehementes mẽtis emotiones taciturnæ dicuntur, & quæ cũ silẽtio fiũt, ac valdè sunt perniciosę, in Coac. Prẽn. (p. 426. 1.) Et rursus (p. 439. 5.) αἱ σιγῶσαι ἐκστάσιες οὐχ ἡσυχάζουσαι, vehemẽtes mentis emotiones taciturnę non quietæ, insaniam portendunt. ἐξίσταται σιγῇ, cum silentio mente emoueri in Prorrh. (p. 187. 50.) & ἔκστασις μετὰ σιγῆς exitium indicans Galeno ib. (p. 188. 2.) Ἔκστασιν Gal. μανίαν σφοδρὰν exponit, h. e. vehementem insaniã aut mentis excessum, q fit magno naturę conatu & perturbatione, ex vehementi causarũ insaniã efficientiũ motione, iudicationem futurã moliente. κίνησιν καὶ ταραχὴν μέλλουσαν κρίνεσθαι, motũ & perturbationem iudicationem facturã, illic interpretatur Philotheus. Eadem notione dicuntur αἱ κάτω τρεπόμεναι ἐκστάσιες, vehemẽtes naturæ emotiones ad inferna ꝓrumpentes, Prorr. 2. (p. 417. 18.) h. e. naturæ ꝑturbationes aut cõmutationes, quæ quadã veluti excretione morbũ comitialem alleuãt, & causarum trãsmutatione solutione quadã per aluum deponunt. Qđ per ea q̃ per deiectiones excernũtur intellexisse videtur Celsus, vt nostris eum in locũ Annot. submonuimus. ἔκστασις verò interdum cũ addito ponitur Hip. & ἔκστασις μελαγχολικὴ dicitur furiosa mentis emotio

emotio ac vehemens insania qualis est atra bile percitis, & plerunque in furorem erumpit. Vnde Plauto scribitur Amphit. atra bile percita 'st, Nulla res tam delirantes homines concinnat citò. ἔκστασιν μελαγχολικὴν τὴν σφοδρὰν καὶ θηριώδη, vehemẽtem ac ferinam mentis abalienationem exponit Gal. apud Hippocr. Com. 1. in Prorrh. (p.175.25.) Sic οἱ ἐξιστάμενοι μελαγχολικῶς & ἐξίστασθαι μελαγχολικῶς dicitur de his qui vehemẽter mente sunt abalienata in Prorrh. (p.175.24. & 176.42.) & Coac. Prænot. (p.427.25.) οἱ ἐκστάντες ὀξέως, qui vehementer & acutè mente emoti sunt. in Prorrh. (p.175.33.) ἐκστάσιες μελαγχολικαὶ 2. Prorrh. (p.417.18.) dicuntur vehementes mentis emotiones & excessus, cùm in furorem aut melancholiam morbus comitialis conuertitur. Aut eo nomine intelliguntur vehemẽtes naturæ emotiones & perturbationes, cùm humorem cerebri ventriculos obstruentem, in cerebri substantiam & mentem propellit, aut impropria quadam excretione trãsmouet, vt illic adscripsimus.

Ἐκσυριγγοῦνται Gal. in Exeg. apud Hippocr. ἀναστομοῦνται exponit, hoc est, aperiuntur, velut fistulæ longos habent ductus aut cauitates, in fistulas transeunt, aut fistulas contrahunt. Qua sanè expositione mihi locus Coac. Prænot. (p.435.41.) adumbrari videtur, vbi de abscessibus in pulmonum inflammatione agitur. ὅσοισι δὲ ἐκ περιπλευμονίης ἀποστάσιες παρ' οὖς ἢ ἐς τὰ κάτω γίνονται, καὶ ἐκπυΐσκει τε καὶ ἐκσυριγγοῦνται. Quibus autem ex pulmonis inflammatione abscessus ad aures aut inferiores partes fiunt, tum in pus conuertuntur, tum in fistulas cauantur. In Progn. autem (p.149.45.) συριγγοῦνται simpliciter eadem in re dicitur, per translationem quandam à Musicorum fistulis quæ longos habent sinus aut ductus, vt scribit Gal.

Ἐκτανύειν sæpe ponitur apud Hippocr. pro ἐκτείνειν quod est extendere, vt lib. de fract. (pag. 576.34.) οἷς μὴ ἐκτανύειν οὐ δύνανται, quibus id accidit brachium extendere nequeunt. Rursus ibidem. βιάζεσθαι χρὴ ἐκτανύσαντα τὸν ἀγκῶνα, vi cubitum extendere oportet. Ac rursus (v. 41.) οὔτε ἐκτανύειν ὁμοίως δύνανται, neque similiter extendere queunt. Et (p.577.19.) κοινότατον δὲ πρὸς τὴν ἔπειτα διάθεσιν, καὶ τὸ ἐκτανύειν ἕκαστα, καὶ ξυγκάμπτειν. maximè verò communis habitus ad eam quæ postea sequitur distentionem, & ad singula extendenda & flectenda.

Ἔκτασις extensio, est cutis affectus cùm in longitudinem & latitudinem augetur, cui ῥίκνωσις, hoc est, corrugatio opponitur, aph. 21. sect. lib. 6. Epid. ἐκτάσει σύγκαμψις opponitur lib. κατ' ἰητ. (p.694.28.)

Ἐκπεταίρονται legitur apud Hippocr. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 61.15.) quod est in partes quatuor distribuuntur, quod quadrifluiantur dixit Caluus, forte verò quadrifiniuntur eum scripsisse existimo. Sed valde mihi suspectus est ille locus Hippocr. & mendi suspicionem auget asteriscus Aldino codici præfixus, & pro ἐκπεταίρονται, ἐκπετάρονται repono, quod est ἐκπέπτανται ἢ ἐκπεπλάτυνται, extenduntur aut dilatantur. Vt sic locus integer legatur apud Hippocr. καὶ περὶ τὴν ὅλην κεφαλὴν ἐκπεπάρονται μέχρι τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων: & circum totum caput ad frontem vsque & tempora dilatãtur [τὰ φλέβια venulæ] Quo in loco Cornarius ἐκπέπτανται, extenduntur legisse videtur, Erotianus verò πεπάρονται. Hunc enim procul omni dubio locum subindicare videtur, cùm πεπάρονται, πεπλάτυνται & ἐκπέπτανται exponit. Et Gal. in Exeg. πεπάρονται forte pro πεπάρονται legit, & πεπλατύνονται explicat, in latũ extensæ sunt: πάρος γὰρ καὶ τὸ πεπλατυσμένον. Quicquid enim dilatatum est πάρος dicitur. Est igitur παροῦσθαι πλατύνεσθαι dilatari, τείνεσθαι extẽdi, aut ἐκπαροῦσθαι, ἐκπλατύνεσθαι & ἐκτείνεσθαι.

Ἑκτεὺς mensura est Attica octo chœnices aut sex capiens, & sexta pars medimni, ideoque medimni sextarius dicitur, vt ἡμίεκτον aut ἡμιεκτέον dimidiatus sextarius, quatuor chœnices capiens, τετράμετρον Aristophani in Nubibus. Sudas mensuram esse vult chœnicem capientem. Erotianus ἐκτέα mensuram facit octo chœnices aut sex capientem, ideoque ἡμιεκτέα, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐκτέως exponit. Apud Hippocr. libr. 2. περὶ γυναικ. (p.271.48.) fit mentio χυτρίνου ὅσον δύο ἐκτέας χωρέοντος; ollæ duos sextarios capientis, aut duas sextulas ac sextantes, aut vterorum suffitum. ἐκτέας tamen aut ἑκτεῖς malim, etsi ἐκτέας passim legitur.

Ἐκτηκόμενον αἷμα, eliquatus sanguis & expressus aut humoris affluentis acrimonia, aut medicamenti purgantis vi, Coac. Prænot. (p.444. 41.) Ἐκτήξιες αἱ ἐς τὰ κάτω ῥέπουσαι, colliquationes infra tendentes, Prorrh. 2. (p.417.5.) intelliguntur humorum per aluum secessus & profluuia quæ corpus exoluunt, vacuant & exinaniunt, ac quodammodo eliquant: eumque locum exprimens Celsus, ex quocunque modo aluus fluat, dixit cap. 8. lib. 2. Sic τήκειν apud Theonem Gymnasten λύειν aut κενοῦν, soluere aut vacuare significare scribit Gal. lib. 2. Salub. (p. 235.23. & 25.)

Ἐκλιχμάσσειν est excutere, expellere, aph. 28. sect. 2. lib. 6. Epid. ἡ κοιλίη αὐτοῦ ἐξελίχμαξε, aluus ei est commota, hoc est, aluus quod nocebat expulit, excussit, & est exagitata.

Ἐκτιτρώσκειν est abortum facere, abortire, aph. 12. lib. 3. & aph. 31.34.37.38.44.45.55. lib. 5. Sic ἔκτρωσις abortio aut abortus aph. 50. lib. 5. ἐκτρῶσαι dicitur aph. 27. lib. 7.

Ἔκτομον dicitur Hippocrati veratrum nigrum lib. 1. περὶ γυναικ. (p.258.45.) ἐκτόμου τὰς ῥίζας, veratri nigri radices. Quem locum exprimens Gal. in Exeg. ἐκτόμου, ἐλλεβόρου μέλανος, hoc est, veratri nigri exponit. Dioscor. lib. 4. cap. 151. ἐλλέβορος μέλας, οἱ δὲ μελαμπόδιον, οἱ δὲ ἔκτομον, οἱ δὲ πολύρριζον. Pro quo Plinius lib. 25. cap. 5. Nigrum alii entomon vocant, alii Polyrrhizon, vt ἔντομον aut ἔκτομον apud Dioscor. legendum sit. Hesychio ἐκτομὸς ἐλλέβορος exponitur καὶ ἄτμητος λιβανωτός. Erotianus quoque Hippocratis locum subindicat cùm ἐκτόμου exponit, eoq; nomine veratrum nigrum Diocli dici scribit.

Ἐκβεβη κέναι, extra se esse dicitur, mente esse emota & abalienata. Lib. 5. Epid. (p. 342. 8.) ἐκβεβηκέναι, mente erat abalienata. Quod lib. 7. Epid. (p. 364. 44.) ἐκτὸς ἑωυτῆς dixit.

Ἐκτρέπεσθαι peruerti, inuerti aut euerti significat, & de membro fracto nimis depresso dicitur lib. κατ' ἰητρ. (p. 693. 12.) ὡς μήτε ἀνακλᾶται μήτε ἐκτρέπηται, vt neque retorqueatur, neque inuertatur. Est & ἔκτρεψις euersio, ad latus inclinatio aut conuersio, siue sit totius corporis, siue sit eius partis quæ manu tractatur. Lib. κατ' ἰητρ. (pag. 672. 14.) Vbi Gal. ἔκτρεψιν εἰς τὸ πλάγιον ἐκτροπήν, in latus conuersionem exponit & legit, etsi exemplaria omnia ἔκτεψιν legũt, quam etiam lectionem agnoscit Galenus & explicat, & quosdam ἔκρεψιν etiam legere annotat. Idem etiam in Exeg. ἔκτρεψιν τὴν ἐς τὰ σπλάγχνα ἐξαν παράλλαξιν exponit, eam quæ in viscera fit permutationem. Vbi tamen ἔκτρεψιν, & ἐς τὰ πλάγια παράλλαξιν, hoc est, in latera permutationem, legendum existimo, hoc nimirum subindicato loco.

Ἐκτρίμματα, attritus, intertrigines, dicuntur cutis exulcerationes, quæ excalefactis partibus circa os sacrum fiunt, femore fracto & longo tempore eodem habitu collocato. Lib. de fract. (p. 566. 8.) ἐκτρίμματα δυσίητα, attritus curatu difficiles. Gal. ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δέρματος ἑλκώσεις, cutis exulcerationes exponit.

Ἐκτροπαὶ dicuntur Hippocrati diuortia aut diuerticula, per quę humores abscedunt & veluti cuniculis actis quosdam in sinus se recipiunt. Lib. 2. Epid. (p. 312. 2.) ἀποστάσιες ἢ διὰ φλεβῶν, ἢ δι' ὀστέων, ἢ νεύρων, ἢ δέρματος, ἢ ἐκτροπέων ἑτέρων. Quæ abscedere nata sunt, ea per venas, ossa, neruos, cutim, aut alia huiuscemodi diuerticula abscedunt. Sunt diuortia ac velut subterfugia, & à populari via deflexiones, digressiones, commutationes, quæ in humorum transpositu fiunt. Easdem ἐκροὰς (ibidem 11.) vocat, hoc est, humorum emissaria, spiracula aut effluuia, per quæ humores emittuntur & effluunt. Ἐκτροπὴ τοῦ βλεφάρου est palpebræ euersio Paulo lib. 3. cap. 22. oculi vitium quod alio nomine ἐκτρόπιον dicitur, inferioris palpebræ affectus, cùm parum sursum attollitur, sed pendet & hiat, neque potest cum superiore committi. Celsus cap. 7. lib. 7. Est autem ἐκτρόπιον Definit. Medicarum authori (p. 400. 31.) ὑπόφυσις σαρκὸς ἐν τῷ βλεφάρῳ, ἥτις βαρύτητι ἐκτρέπει τὸ βλέφαρον. αἰτία δὲ ἐκτροπῆς βλεφάρου, ἢ σαρκὸς ἐπίφυσις, ἢ παράλυσις, ἢ οὐλῆς σύστασις. Subotta caro in palpebra, quę sua grauitate palpebrã foras euertit. Euersionis autem palpebræ causa est, aut adnascẽs caro, aut resolutio, aut cicatrix obducta. Paulo quoq; lib. 6. cap. 12. ἐκτρόπιον in inferiore palpebra fieri scribit, vt & λαγόφθαλμον in superiore. Verùm id intercedere discriminis, quòd ἐκτρόπιον non à natura prouenit, sed nonnunquam ex relaxatione, quam medicamenta inflammatione præcedente concitarunt, nonnunquam etiam ex sutura, aut inartificiosa vstione. Huic quoque contrarium affectum λαγόφθαλμον ponit Celsus cap. 7. lib. 7.

Ἐκφέρειν ἔμβρυον fœtum ad maturitatem aut perfectionem gestare, aut fœtum perferre significat. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 3.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239. 15.) quod lib. περὶ ἀφόρων (p. 297. 49.) ἐκφέρειν εἰς τέλος, ad finem perferre dicitur, & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239. 6.) ἐξενεγκεῖν eadem in re, vt & διενέγκαι lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 4.) οὐ γὰρ δυνήσεται πρότερον διενέγκαι. Neque enim fœtum prius perferre poterit, quàm vteri crassiores & robustiores redditi fuerint. Quod etiam scribitur aph. 44. lib. 5. Sic & διενέγκειν Hippocrati dici antea adscripsimus, & ex Luciano διαφέρειν pro perferre de muliere vterum gestante dictum affertur, & ex Xenoph. σὺν πολλῷ πόνῳ διενέγκασα τὸ ἔμβρυον φέρει. Ἐκφερόμενα etiam dicuntur Hippocr. quæ per vrinam efferuntur & innatant, velut enæoremata quædam. Libr. 7. Epid. (p. 358. 46.) ἐν τῷ οὔρῳ πολλὰ τὰ ἐκφερόμενα ἦν. per vrinam multa efferebantur.

Ἐκφλυνδάνει ἐξορμᾷ, exponit in Exegesi Gal. apud Hippocr. hoc est, erumpũt, aut cum impetu feruntur, ac de vlceribus exorientibus aut prorumpentibus dictum videtur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 195. 43.) ἕλκεα ἐκφλυνδάνει ἀπὸ τῆς ὀσφύος, vlcera è lumbis erumpunt, emergunt. Ac rursus ibidem (p. 209. 18.) ἐκ τῶν σκελέων ἕλκεα ἐκφλυνδάνει, ex crurib. vlcera erumpunt. Quibus ex locis ἐκφλυνδάνει aut ἐκφλυνδάνουσι in Exeg. apud Gal. legendum existimo, & ἐξορμᾷ ea significatione quam antea apposuimus. Neque enim his locis ea explicatio conuenire mihi videtur quam quidam apponunt, ἐκβράζει, ἐκφλύει, & significatione actiua exponunt, expellit, ebullit, cùm potiùs ista neutra significatione vt ἐξορμᾷ & multitudinis numero accipi debeant. Apparet tamen Varinum hanc expositionem ita vitiosè ex Galeno transcripsisse, cùm ista dictionis [ἐκβράζει] explicatio censeri potiùs debeat, eamque antea apposuimus. ἐκφύει autem quod quædam exemplaria pro ἐκφλύει legunt, potest ad eam expositionem referri, & vlceribus attribui, quod est, exoriuntur, emergunt.

Ἐκφλίβω idem quod ἐκθλίβω significat Hippocrati, quod est exprimo. Lib. de loc. in homine (p. 66. 8.) ὅ,τι ἂν ἐκφλιβῇ, ῥεῖ ἢ ἂν τύχῃ. Quicquid igitur inde expressum fuerit, id ipsum quocunque contigerit, fluit. Rursus ibidem (v. 6.) αὗται [φλέβες] φριξάσης τῆς σαρκὸς καὶ ἐς μικρὸν ἀφικνεομένης καὶ ἐκφλιψάσης ἐκθλίβουσι τὴν ὑγρότητα. Hæ [venæ] horrore correpta carne & in angustias coacta & adstricta, humiditatem exprimunt, hoc est, exprimente carne & excludente. Sic enim ἐκφλίψασα σὰρξ intelligitur caro adstricta & in se coacta, vt in fluxionibus fieri solet, vbi caro horroris sensu in sese constricta aut contracta, humiditatem è venis exprimit. Vbi tamen quidam ἐκθλιψάσης pro ἐκφλιψάσης legunt.

Ἐκφυσῶντες dicuntur Hippocrati qui expirando vehementer

vehementer efflant, quique ex incendio interno multam atræ fuliginis copiam expirát, magna & frequenti respiratione laborant, & πνευματίαι aut πνευματώδεις dicuntur, vt explicat Gal. lib. περὶ δυσπν. ex viscerum internorum incendio aut inflammatione aliqua. In Coac. Prænot. (p. 425. 48.) vbi tamen etiam ἐμφυσῶντες pro ἐκφυσῶντες legunt exemplaria quædam manu scripta, vt illic adscripsimus. Est autem ἐκφύσησις violenta quædam respiratio, quæ obitur musculis intercostalibus & externis qui ad thoracem & scapulas ex dorso & collo descendunt, adiunctis iis qui abdomini inseruiũt, vt scribit Gal. lib. 2. de motu musc. (pag. 566. 25.) & τῆς ἐκπνοῆς esse pars quædam videtur, lib. de vsu pulsuum (p. 158. 10.) fit autem ἐκφύσησις vbi ex nimio calore fuliginosi vapores multi sublati sunt. ἐκπνοὴ verò vbi humorum temperies & moderatus calor corpus moderantur, sufficit. Est & ἐκφύσησις ψοφώδης, ἡ μετὰ ψόφου, violenta quædam & quæ cum sono fit expiratio, ab ea quæ sine strepitu fit, & ἄψοφος nominatur, sola copia & celeritate expirati aëris discrepãs, Gal. lib. de vsu respir. (p. 160. 43.) & lib. 4. de loc. affect. (p. 291. 29.) Ἐκφυσήσεις etiam sunt efflationes & magnæ expirationes, quæ fiunt cõtentis omnibus thoracis musculis, ad ipsius contractionem & efflatum, Gal. libr. 1. de diffic. spir. (p. 173. 2.)

Ἐκχαυνοῦν est inflare, tumidum reddere, & stulta persuasione aut inani de se opinione imbuere. Hippocr. lib. de art. (pag. 614. 20.) ἐκχαυνοῦν τὸν πολλὼν ὄχλον medicos dicit, qui populum de se magnificè aliquid sentire cupiunt, & qui multitudinem falsa de se persuasione imbuunt, auram popularem aucupantur & affectant. Est enim χαυνοῦν inflare & tumidum reddere, & χαυνῶσαι φυσῆσαι exponit Hesychius. Dicunturque ii ἐκχαυνοῦν τὸν ὄχλον, qui de se inani cõcepta opinione apud populum gloriantur aut superbiunt, & quid de se magnificè venditant. Ἐκχαυνοῦν etiam dici potest inani de se opinione populũ imbuere & stolida persuasione decipere, eo sensu quo exponit Erotianus ἐκχαυνοῦν ἐξαπατῆσαι ἢ μετεωρίζειν, quod est, inani opinione inflare, decipere, turgidum & elatum reddere. Sic enim apud Erot. pro ἐκχαύνων ἐξαπατῶν, μετεωρίζων leg. censemus, vt locus iste ab eo exprimatur. Ideoq; eos vertimus qui magnifica de se opinione populo fucum faciũt, aut inani quadam opinione sese vulgo venditant, velut ventosam linguam dixit Virg. Æneid. 11. Sic Aristoph. in Neb. (pag. 105.) χαύνωσιν ἀπατησμείαν vocat aptam ad persuadendum facundiam & persuasorium verborum lenocinium, quo quis iudices fallere potest aut mollioribus verbis delinire, ita vt iudicium effugiat, aut sua eloquẽtia aduersarii rationes eleuare, futiles, inanes & nullius ponderis reddere. Gal. Com. 4. in lib. de art. (p. 653. 53.) ἐκχαυνοῦν per κομψεύεσθαι exponit, quod est ostentationis gratia aliquid facere.

Ἐκχλοιοῦσθαι apud Hippocr. est virere aut ex virore pallescere, hoc est, colore ex viridi pallescente infici, qualis est herbarum arescentiũ pallescens color. Qui quidem color ex virore pallescens in auriginosis & viscerum obstructione cachexia laborantibus, hepaticis, aut sanguine defectis ex bilis luteæ aut croceæ refusione apparet. In Coac. Prænot. (p. 439.) de morbo regio laborantib. ὅσοι ἐκχλοιοῦνται, hi ex virore pallescunt. Rursus ibidẽ (p. 444. 12.) de iisdem, ἆρα ἐπισχόντων ὅσοι ἐκχλοιοῦνται, Animaduertẽdum num ex istorum suppressione ii cum virore pallescant. Ac rursus ibidem (vers. 45.) πρὸς τὸ ἐκχλοιοῦσθαι, præter quàm quòd ex virore pallescunt. Quibus in locis χλοιοῦνται pro ἐκχλοιοῦνται legisse videtur in Exeg. Gal. quod ὡσεὶ ἢ χλωραίνονται exponit, ex viridi pallescunt, vt sit χλοιοῦσθαι aut ἐκχλοιοῦσθαι χλωραίνεσθαι, vt χλοῦς χλωρότης & χλοώδεις χλωρόν, quod est viridis ac pallescentis coloris & herbacei. Et vt χλόη & χλοίη Ionicè dicitur, ita & χλοοῦσθαι & χλοιοῦσθαι quod est χλωρίζεσθαι aut λαχανίζεσθαι, & de herbaceo colore ex virore pallescente dicitur, qualis est hepaticorum aut cachexia ex malè affectis visceribus laborãtiũ & auriginosorum color. Vnde χροίη χλοηβάφεις, hoc est, herbaceo colore tinctos in iã purulento hepate ægros vocat Aretæus cap. 13. libr. 1. περὶ σημείων ἢ αἰτιῶν χρονίων παθῶν. Qualis etiam color in ictero laborantibus notatur, atq; in eorũ oculis subluteis prima suæ significationis edit argumenta, quos eo nomine rectè herbeos dixit Plautus Curculione. Qui hic est homo cum collatiuo ventre atque oculis herbeis? At ἐκχλοοῦνται pro ἐκχλοιοῦνται legitur lib. 2. Epid. (p. 313. 15.) ῥιπτοῦσι αἵματος ῥυέντος ἐκχλοιοῦνται. Dicendum etiam quòd in sanguinis profluuio ex pallido virescunt. Cùm autẽ ista malè affectis visceribus & insigni cachexia laborantibus attribuantur, in quibus crebra etiam contingit vitium exolutio, vt & in iecoris obstructione ac duritie ἔκλυσις freques videtur, inde existit, vt quod in Coac. Prenot. ἐκχλοιοῦνται dicitur, in Prorrh. ἐκλύονται scribitur, (p. 215. 21. & p. 216. 12.) Et aliòqui ἐκλύεσθαι cùm hepaticum sit symptoma vt scribit Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 216. 38.) sæpe apud Hippocr. pro ἐκχλοιοῦσθαι ex vocis affinitate aut ex rei consecutione ponitur, vt & τὸ ἐκχλοιοῦσθαι ex lib. 2. Epid. per ἐκλύεσθαι se exposuisse fatetur Galen. Com. 3. in Prorrh. (p. 212. 57. & p. 216. 38.) & verò ἐκλύονται pro ἐκχλοιοῦνται ibidem legit Com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 498. 14.) Sic quod in Prorrh. ἐκλύονται dicitur (p. 216. 24.) In Coac. Prænot. (p. 442. 18.) χλοώδεις γίνονται eadẽ in re scribitur, hoc est, ex virore pallescunt. Sic enim illic legendum esse scribimus contra omniũ nostrorũ codicũ fidem. Ἐκχλοιοῦν etiam in Coac. Prænot. scribitur (p. 432. 34.) οἷσιν ἀπὸ ὑποχονδρίου ἀλγήμασιν κοιλίη κατὰ μικρὸν ὑπόγλισχρα διαδιδοῦσα βραχέα κοπρώδεα ἐκχλοιοῖ. Ex præcordiorum doloribus aluus aliquantum viscida sensim transmittens stercoracea pauca virore pallescente inficit. Verùm etsi in Prorrh. (p. 215. 20.) vnde emendicata ista

sententia videtur, ὀκλόοντα ponitur, ὀκχλοιοῦ tamen pro ὀκχέει vitiosè scriptum esse existimamus, vt etiam illic scribimus. Quòd autem apud Erotianum ἐγχλοιώμεναι ex Hippocrate scribitur, & ex Bacchio ἐναγχλοιοῦντες annotatur, illud valde mihi suspectum est. Nam neque apud Hippocratem vsquam ἐγχλοιώμεναι lego, & ὀκχλοιοῦνται legendum videtur, & ἐναγχλοιοῦνται γίνονται, vt locus Coac. Prænot. ab Erotiano expressus videatur & expositus. Deducta enim dictio videtur vt idem scribit ἀπὸ τῆς χλόης, ἥτις ἐστὶ πελαγγὴ φυτῶν, hoc est, plantarum virentium, aut foliorum & frondium circumactio. Et χλόη Hesychio βοτάνη, φύλλα, exponitur, herba, folia, & pro gramine viridi accipitur.

Ἐκχυμώματα & ὀκχυμώσεις sugillata dicuntur aut sugillationes, sanguinis suffusiones, sanguine suffuso sugillationes & exuccationes, dum sanguis carne contusa, aut exiguis venis disruptis, sub cutem effunditur, & in grumos integra cute concrescit. Lib. κατ' ἰητ. (p.698. 44.) Vbi scribit Gal. ὅπου ἡ θλασθεῖσα σὰρξ εἰς τὴν ὑπὸ τῷ δέρματι χώραν αἷμα προχέη, τὸ τοιοῦτον πάθος ὀκχύμωμα καλεῖται, & γίνεται δηλονότι τοῦ μὴ διαιρεμένου τοῦ δέρματος. εὔδηλον δὲ ὅτι & φλέβες μικραὶ συνδιαιροῦνται τῇ σαρκὶ κατὰ τὴν τῶν ὀκχυμωμάτων γένεσιν. Vbi caro contusa in locum sub cutem sanguinem profundit, huiusmodi affectus ὀκχύμωμα vocatur. Idque sine vlla cutis diuisione sanè contingit. Tenues tamen venas vnà cum carne diuidi vbi huiusmodi sugillata fiunt, perspicuum est. Lib. etiam de fract. in calce ὀκχυμώματα, hoc est, sugillata vocat Hippocr. (p.548. 11. & 19.) & τὰ ὀκχυμώματα τῶν φλεβῶν (p.547.36.) venarum sugillata aut exuccationes, vt & (p.544.41.) φλέβια δ' ὀκχυμοῦνται, ἀμφιθλασθείσης τῆς σαρκὸς ἀμφὶ τὸ ὀστέον, venulæ circum os collisæ sanguinem effundunt. Vbi ὀκχυμοῦσθαι τὰς φλέβας, hoc est, venas exuccari, dicere Hippocratem scribit Gal. pro ὀκχεῖσθαι τὸν ἐν ἑαυτοῖς περιεχόμενον ἔξω χυμὸν, ὅπερ ἐστὶ τὸ αἷμα, effundi qui in eis continetur succum, hoc est, sanguinem. γίνεται δὲ τοῦτο θλασθέντος αὐτοῦ τοῦ χιτῶνος. θλασθὲν γὰρ βλάπτεται σώματα τὴν φυσικὴν ἕνωσιν ἀπόλλυται κατὰ πολλὰ μέρη & μικρὰ διασπώμενα, καθ' ἃ ἐκχεῖται τὸ αἷμα. τοῦτο οὖν τὸ ὀκχυθὲν αἷμα, δέχονται μὲν αἱ περιεχόμεναι χώραι, τὴν φλέβα, δεξάμεναι δὲ οὐ φυλάσσουσιν οἷον ἐδέξαντο. μελαίνεται μὲν γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ, καθάπερ εἰ κάκτος ὀκχυθὲν ἐχρόνισε, & γίνεται πάθος ὃ καλεῖται θρόμβωσις, ἐξ οὗ παθήματος ἐγγενομένου τῷ αἵματι, θρόμβος μὲν ἤδη τὸ αἷμα καλεῖται & ἔστι μέλαν δὲ γίνεται τῇ χροιᾷ, & σήπεται ὅπου δὴ μοχθηρῶς. Id autem contingit tunica ipsa contusa. Quæ enim contunduntur corpora, ea naturalem vnionem amittunt, multis ac tenuibus eorum partibus discerptis, per quæ sanguis vndequaque effunditur. Hunc verò effusum sanguinem excipiunt loca quæ circum venam sunt, atque vbi receperunt, non qualem exceperũt, conseruant. Siquidem temporis successu nigrescit, perinde ac si foras effusus longo tempore perdurasset. fitque is affectus qui θρόμβωσις nominatur. Ex quo quidẽ iam sanguis ipse θρόμβος & est & nuncupatur, tum niger etiam colore fit, & inde prauam putredinem contrahit. Eadem quoque notione in re persimili φλέβας ὀκχυμωθῆναι, venas exuccari ac sugillari dixit Hippocr. lib. de art. (p.661.11.) Et quas φλεβῶν ὀκχυμώσεις, idem Hippocr. φλεβῶν ναυσιώσιας eleganti tropo dixit lib. de fract. (p.546.49.) cùm venæ velut nauseabundæ sanguinem effundunt. Sic enim illic scribit Galenus. & σχεδὸν ἃς ἔμπροσθεν ὀκχυμώσεις ἐκάλεσε, ταύτας νῦν ναυσιώσεις εἶπεν, ὅταν αἱ φλέβες ἀποπλύνουσί τι & οἷον ἐμοῦσιν ἐξ αὐτῶν αἷμα, βαρυνόμεναι διά τε τὴν σφῶν αὐτῶν ἀσθένειαν ἣν ἐκ τοῦ φλεγμαίνειν ἔχουσι, & διὰ τὸ πλῆθος τε & τὴν κακίαν αὐτοῦ τοῦ αἵματος. Ac ferè quas antea ὀκχυμώσεις, hoc est, exuccationes vocauit, eas nunc ναυσιώσεις, id est, nauseas dicit, cùm venæ sanguinem expuunt ac veluti vomitione refundunt, grauatæ tum ex propria imbecillitate quam ex inflammatione contraxerunt, tum etiam ex ipsius sanguinis copia & prauitate. Quã certè elegantem translationem Gal. in Exeg. prosequitur, cùm ναυσιώσιες exponuntur αἱ παρεκχύσεις τοῦ αἵματος, ἃς δὴ & ὀκχυμώσεις ὀνομάζει. μετηνέγκεται δὲ ἀπὸ τῶν ἐστὶ ταῖς ναυτίαις ἐμούντων αἷμα πτύοντα. hoc est, sanguinis iuxta effusiones, quas sanè etiam ὀκχυμώσεις, hoc est, effusiones appellat. Translatum autem nomen est ab his qui inter nauseandum sanguinem euomũt. Hanc verò vocis ὀκχυμώσεως generalem notionem qua succorum ex vasis effusiones Hippocrati denotantur, exprimit Gal. Com. 2. in lib. 6. Epid. (p.458.58.) his verbis. ὀκχυμώσεις εἴωθε τὰς ἐκ τῶν ἀγγείων ἐκχύσεις & κενώσεις ὀνομάζειν. Consueuit Hippocr. ὀκχυμώσεις nominare ex vasis effusiones & vacuationes. Eidem etiam in Exégesi ὀκχύμωσις χυμῶν ἔκχυσις, hoc est, succorum effusio exponitur ex lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p.112.15.) Hinc & συνεκχυμοῦν dicitur Hippocrati aph. 6. sect. 2. lib. 6. Epid. quod est humores simul ex vasis effundere, & naturæ vacuationem adiuuare & promouere. συμπράττειν τοῖς ἐκκρινομένοις, his quæ excernuntur opem ferre, dicit Gal. Sic lib. περὶ χυμῶν (p.114.35.) μὴ τὰ ὀκχυμώμενα εἰς τὸ εἴσω ἀπολαμβάνειν, quibus verbis significat Hippocr. humores ex vasis effusos non intrò intercipiendos, sed eorum exitum vnà cum naturæ impetu medico esse promouendum. Vbi in codicibus manuscriptis Regiis ex Scholio quodam adscribitur Epiclẽ τὰ ὀκχυμώμενα ἐκπυούμενα sumpsisse, & ὀκχυμωθῆναι τὸ ἐκπυωθῆναι, & τὴν ἔκχυσιν τῶν χυμῶν intellexisse, hoc est, humorum ex vasis refusionem, vbi extra propria conceptacula alienã qualitatẽ imbuũt, aut in pus vertũtur. Quã etiã explicationẽ imitari mihi videtur Hesychius, cùm ὀκχυμώματα τὰς πυώδεις συλλογὰς, hoc est, puris collectiones, exponit, & ὀκχυμωθῆναι ἐκπυῆσαι. Sic enim rectè apud eum reposuisse mihi videtur Henricus Stephanus. Et Gal. Commentario in eum locũ, ὀκχυμώμενα & ὀκχυμώσεις & ὀκχυμώματα eas excretiones & euacuationes quæ ex vasculis fiunt exponit, quæ quidem fieri solent, cùm

venæ quæ in cute sunt, contunduntur. Quorum curatio per discutientia & modicè siccantia medicamenta conficitur. Propria verò ἐκχυμώσεως notio eodem Scholio his verbis explicatur. ἐκχύμωσις κυρίως λέγεται ὅταν ὁ κατὰ μέρος χυμὸς ἐκ τῆς ἰδίας γένηται ἐρυθρός. συμβαίνει δὲ τοῦτο οὐκ ἐπὶ τῶν ἀφισταμένων σωμάτων, ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ἐκτεθλασμένων, ὅτ' ἀγγείου ῥήξεως γινομένης, τὸ αἷμα εἰσόδους εἰς τὰ τῆς σαρκὸς πλείονα ἀραιώματα. Ecchymosis ꝓpriè dicitur quando humor ex ꝓprio cóceptaculo in partē aliquam effusus ruborē cōtraxerit. Quod minimè in abscessibus cōtingit, verùm in cōtusionibus, quando vase rupto sanguis in carnis laxitates regressus, liuorē cōceperit. Eademque est Gal. opinio Com. in aph. 20. lib. 6. cùm scribit, ἐὰν ἐκχυθῇ ποτε τῆς οἰκείας κοιλότητος τὸ αἷμα, καὶ εἰς ἑτέραν κοιλότητα ὁπωσοῦν ἀφίκηται, μένειν αἷμα καὶ τούτῳ παντάπασιν ἀμήχανον. οὕτω γοῦν καὶ κατὰ τὰς φλεγμονάς, καὶ τὰς ἐκχυμώσεις ὀνομαζομένας, φαίνεται γινόμενον, ἐπὶ μὲν τῶν φλεγμονῶν κατὰ μικρὰ διασπειρομένου τοῦ αἵματος εἰς τὰς λόγῳ θεωρητὰς ἐν τοῖς μυσὶ κοιλότητας· ἐπὶ δὲ τῶν ἐκχυμώσεων, εἰς τὰς περικειμένας χώρας τοῖς ἀγγείοις ἐκχεομένου. Si quando sanguis ex ꝓpria cauitate in aliā quamuis cauitatē exciderit, hic vt sanguis permaneat fieri omninò nequit. Sic igitur in inflammationib. & his quas ἐκχυμώσεις vocant, fieri cōspicitur, in inflammationib. quidem per exiguas partes, ad eas cauitates quæ sunt in musculis & quas sola ratione cōtemplamur, disperso sanguine: In sugillatis verò, in ea spatia quæ vasa circunstant, effuso. Propriam quoque ἐκχυμωμάτων appellationē exponit Gal. initio lib. 5. κατὰ τόπ. his verbis: ἐκχυμώματα ὀνομάζουσιν Ἱπποκράτης τε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἰατρῶν, τὸ κατὰ τὸ δέρμα πάθος, ὅταν τῶν ἐν αὐτῷ λεπτῶν φλεβῶν θλασθεισῶν, αἷμα διὰ τῶν θλασμάτων ἐκχυθῇ, μὴ καθ' ἕνα τόπον ἀθρόως θρομβούμενον αὐτίκα τὸ πρῶτον ἐκκριθέν, ἀλλὰ ἐπειδὰν εἰς αὐτὰ κενῶσει, κατὰ διαπήδησιν ἡ ἔκχυσις γένηται. συμβαίνει γε μὴν ἐνίοτε, κἂν οὕτω συμβῇ, πελιδνοῦσθαί τε καὶ μελαίνεσθαι τὴν χρόαν, μικρῶν δηλονότι θρομβίων γινομένων ἐκ τοῦ διασπαρέντος αἵματος εἰς πολλὰ μόρια τοῦ δέρματος. Ἐκχυμώματα, hoc est, sugillata appellat Hippocrates & alii multi Medici circa cutem affectionem, cùm tenuibus ipsius venis contusis, per cōtusa sanguis effunditur, neque statim ita excretus vno in loco affatim in grumos coit, verùm vbi, vt ipsi appellāt, per διαπήδησιν, hoc est, subsultum, effusio facta est. Contingit sanè aliquando etiā vbi ita coierit temporis progressu liuescere ac nigrescere, exiguis nimirum grumis ex disperso in multas cutis partes sanguine subortis. Quæ si in oculis ex plaga aut ictu contingant, ὑπώπια dicuntur ibidem ex sugillatorum genere, αἱμάλωπες & ὑποσφάγματα lib. 4. κατὰ τόπ. (p. 220. 41.) Idem quoque lib. de Tumor. præter nat. (p. 356. 26.) ἐκχυμώματα fieri scribit sanguine ex venis effuso, earum tunicis contusis, aut vasorum finibus reseratis. Et μελάσματα καὶ πελιδνὰ ἐκχυμωμάτων generi accenset, vnde & sugillata Latinis liuores, liuentia, & nigrores dicuntur.

Ἔγχυμα aut ἐκχύματα τὰ ὀπίσματα ex Bacchio apud Hippocr. Erotianus exponit, & ἐκχύσεις τὰς ἐξανθήσεις. Verùm non parum mihi suspecta est hæc lectio, neque quomodo mederi queam adhuc suppetit. Quid verò sit ἐγχύμωσις Hippocrati supra est expositum.

Ἐκψύχουσι λειποθυμοῦσι exponit Hesychi⁹, hoc est, exanimatis, animo linquentibus ac deficientibus, alii refrigeratis exponunt, ab ἐκψύχω quæ refrigeror significat & exanimor, apud Hippocr. lib. 1. de Morb. (p. 130. 9.) οἷσιν ἢ ἐκψύχουσι δεῖ ἢ ὠφελῆσαι, quib. aut animo deficientibus opitulari licet. Hunc enim locum haud dubiè mihi apud Hippocr. subindicare & exponere Hesychi⁹ videtur, vt & aliàs sæpe. Etsi in vulgatis exemplarib. ἐκψυχοῦσι, pro ἐκψύχουσι, velut ab ἐκψυχέω legit, vt & ibidē (p. 134. 1. 1.) καὶ ἐκψυχοῦσι πυκνά· ἐκψυχοῦσι δὲ διὰ τὸ αἵματος τὴν μετάστασιν. & crebrò animo linquuntur, quod accidit ob sanguinis transmutationem.

¶ Ἔλαιον oleum significat, & interdum pinguedinē & adipē apud Hippocr. vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 27.) φωκῆς ἔλαιον, phocę aut vituli marini pinguedinē denotat, & rursus ibid. (p. 222. 21. 35. & 36.) lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 286. 43.) φωκῆς στέαρ dicit. Rursus lib. περὶ ἐγκατατομῆς (p. 53. 34.) καὶ καταλείψας φωκῆς ἐλαίῳ, & phocę adipe illinito. Sic ἔλαιον χηνός, anseris pinguedo vocat sępe Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221. 29. 42. & 47.) & rursus (p. 227. 22. 28. & 48.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 250. 45.) & (p. 254. 3. & lib. 2. (p. 286. 3.) χήνειον ἔλαιον. Eadē notione συὸς ἔλαιον sępe ponit, vt libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 250. 18.) & Erot. ἔλαιον ὑὸς τὸ ὕειον στέαρ, suillum adipem exponit.

Ἔλαιον λευκὸν oleū album apud Hippocr. libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 9.) quod μύρον αἰγύπτιον ἢ ῥόδινον dicit ibidē (v. 17. & 30.) aliàs oleū Ægyptium albū, aut rosaceū sępe vocat Hippocr. vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 275. 9. 25 & 31.) & rursus (p. 277. 45.) & (p. 243. 31.) Ἔλαιον λευκὸν oleū albū cōmune ex Apollonio exponit Gal. lib. 1. Comp. pharm. κατὰ τόπ. (p. 168. 30.)

Ἔλαιον πλατέων oleū Plateensiū & ex Plateis vrbe Bœotiæ aduectū ad aluū ex infuso eluēdā, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 255. 1.) sed forte πλαταιῶν leg. cùm passim πλατέων legant exemplaria omnia.

Ἔλαιον ῥόδινον, τὸ μὴ ἠρωματισμένον exponit Galen. in Exegesi apud Hippocr. oleū rosaceū quod aromatib. conditū nō est vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 288. 21. 22. & 24.) & rursus ibidē (p. 273. 11. & p. 286. 14. & p. 289. 20.) & aliàs sæpe.

Ἐλαιοπινέα ἱμάτια dicūtur Hippocr. vestes oleo infectæ, imbutæ & sordidæ, quibus τὰ καθαρὰ opponit, vestes puras, lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 32. 20.)

Ἐλατήριον exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. οὐ μόνον τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγρίου σικύου γινόμενον, ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ τὴν κάτω κοιλίαν καθαῖρον, nō solùm quod ex cucumere agresti fit medicamentū, sed & quicquid aluū inferiorē expurgat. Quam etiam notionem idem Com. 5. in lib. 6. Epid. innuere videt (p. 518. 31.) cùm scribit, οὐκ ἐλατήριον μόνον, ὅπερ ἐστὶ σικύου ἀγρίου χυλός, ὥσπερ δὲ οὐδὲ σικύου μόνου αἱ προσοιγεγραμμέναι, καθαρτικὸν ἰσχύει τὸ

γάλα τῶν ἔτι γαλαθηνῶν παιδίων, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι τῶν ἐλατήριων ὀνομαζομένων φαρμάκων. Nō elateriū solūm, ꝙ est cucumeris agrestis succus, quéadmodū neq; si cucumerē solum puerorū lactantium lac purgatoriū habent, verùm etiā si aliud quoduis medicamētum subductoriū appellatū assumpserint. Adeò vt ea Exegeseos expositio ꝑprio quodāmodo aph. 33 sect. 5. lib. 6. Epid. cōuenire videat, etsi eandē dictionē crebrò aliàs vsurpat Hip. vt lib. 5. Epid. (p. 335.25.) φάρμακον ἔπιεν ἐλατήριον, medicamēto epoto deorsum aluū ducēte. Et rursus ibidem (p. 338.46.) ἐδόθη ἐλατήριον καταπότιον, medicamētum deorsum purgās deuorādum est exhibitū. Quod & interdū ἀσθενὲς, interdum etiā ἰσχυρότερον vocat, vt rursus ibidem (p. 337. 4.) ταύτῃ ἐδόθη ἐλατήριον καταπότιον ἰσχυρότερον τῆς δυνάμιος, huic medicamentū deorsum purgās iusto vehementi⁹ deuorandū est exhibitū. Iterumq; ibidē (v. 14.) ταύτῃ ἐδόθη ἀσθενικὸν ἐλατήριον ἀσθενὲς ποτὸν ὑδαρὲς καὶ ὀλίγον. huic imbecillæ in potu est exhibitū medicamētum deorsum purgās, imbecillū, aquosum ac paucū. Rursusq; ibid. (p. 338.48.) ellebori radicē, ἀσθενὲς ἐλατήριον, imbecillū medicamētum deorsum purgās vocat, vt & ἐλατήριον simpliciter medicamentū vehementer aluum purgās significat ibid. (p. 339.2.) aut certe medicamētū ex cucumeris agrestis succo paratū, ꝙ elateriū Plini⁹, Gaza apud Theoph. agitatoriū, ꝙ aluū vehemēter exagitet aut cōmoueat, appellat. Eaq; ratione, quodq; ὑπερκαθάρσεις inducat, ab Aëtio inter venena accensef. Cuius apparatū & cōficiendi rationē docet Diosc. cap. 155. lib. 4. Qua notione sumi videt ἐλατήριον Hippocr. lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 50.18.) καὶ τὸ ἐλατήριον ὧδε ποιέειν προστιθέναι. sed & elateriū hoc modo præparatū apponito. Quod repetitur lib. περὶ ἀφόρων (p. 298.11.) At verò lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 48.21.) ἐλατήριον medicamētū aliquod fœt⁹ agitās & expellens indicare videt, cùm scribit. ἢν μὲν ἀπὸ τῆς πυελήσιος ἀποχωρήσῃ, εἰ δὲ μὴ, περιαλείψας τὸ στόμα τῆς μήτρης ἐλατηρίῳ παχεῖ, διεὶς ὕδατι, ὅπως ὡς ἰσχύη ἐμπλάσσειν. Et si qdem ꝑ fomentum ꝓcesserit, bene habet: sin min⁹, os vteri elaterio, hoc est, medicamēto aliquo agitatorio, crasso aqua diluto illinito, ꝙ part⁹ dolores afferat. Agitur enim de difficili partu, quē fotib⁹ idoneis solicitari vult. Eoq; nomine medicamētum aliquod fœtū agitans aut impellēs subaudiri malim, quàm elateriū ex cucumeris agrestis succo expressum, ꝙ fœtū appositu enecat, vt testat Diosc. & Aëtio venenum censet. Quòd si medicamentū aluū expurgās intelligat, potest etiā sua agitatione fœtū expellere. Sed tum eius generis medicamēta aliena sunt, & hîc solius illit⁹ ratio habet. Possunt autē insessionibus multa eiusmodi medicamēta fœtum agitantia exhiberi: Velut artemisias in muliebres defessus cōuenienter adiici ad part⁹ secundasq; detrahēdas scribit Dioscor. Sic & anagyris folia difficulter parientib⁹ adalligari idē testat. Crassum verò medicamentū aliquod aqua dilui vult quò facili⁹ illinatur, quam ad rem galbanū cum myrrha rectissimè connenire potest. At lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 38.34.) φάρμακα ἐλατήρια sumi videntur ꝑ medicamētis aluū vtcunq; subducentibus, ꝗbus serū & lac accensef. Etsi Gal. in Com. ꝑ ἐλατήρια ambiguū relinqt num peculiarem succi cucumeris agrestis potionē intelligat. Quem locū proprio quodā modo mihi subindicare videt Erotianus, cùm ἐλατήρια apud Hippocr. κινοῦντα τὴν κάτω κοιλίαν καθαίροντα φάρμακα exponit.

Ἐλαύνεσθαι duci, extendi significat, & de materia extendi parata aut opere ductili τὸ ἐληλαμένον dicit, vt ἐληλαμένος σίδηρος, ferrū cudendo ductum & extēsum. De venis dicit Hippocrati lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 63.13.) ὅστις δὲ κάτω ἢ δεξιὴ ἢ ἀριστερὴ ὑπὸ τὸν πνεύμονα ἐλήλαται. Inde verò inferiorē in partē, tum dextra, tum sinistra sub pulmonē ducta est, hoc est, extēdit. Vbi tamē Corn. ἄνω pro κάτω legisse videtur.

Ἔλεγχοι mali Medici dicunt Hippocr. ἐν παραγγελίαις (p. 18.4.) artis dedecora & probra, reprehendendi, miserabiles dixit Cornarius.

Ἐλαιαγρία exponit Gal. apud Hippocr. in Exegesi, hoc est, agrestia. Est & ἐλαίη ἀγριαίνουσα Hesychio, agrestis aut ferus morbus.

Ἐλευθέριον liberale, decens & decorum dicitur aph. 54. lib. 2. μεγέθει σώματος ἐννεάσαι μὲν ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀηδὲς ἐστι. in traducenda iuuentute liberalis est & speciosa corporis magnitudo.

Ἐλέφας dicit authori Definit. Med. (p. 399.1.) πάθος παχὺ τὸ δέρμα καὶ ἀνώμαλον παρασκευάζον, καὶ πελιδνὸν τὸ χρῶμα, καὶ τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν. ἀναβιβρώσκεται δὲ χειρῶν καὶ ποδῶν τὰ ἄκρα καὶ ἰχῶρα ἀφίησι πελιδνὸν καὶ δυσώδη. affectus qui crassam & inæqualem cutē facit, & in quo liuor tum cutē, tum alba oculorū occupat. Man⁹ & pedum extremæ partes exedūtur, & saniē liuidā & graueolentē emittūt. Gal. quoque lib. de Tumor. præter nat. (p. 356.51.) μελαγχολικὸν πάθος καὶ ὁ ἐλέφας ἐστι, τὴν μὲν πρώτην γένεσιν ἐξ αἵματος ἴσχον μελαγχολικοῦ, τῷ χρόνῳ δὲ πλείονι ἡ μέλαινα γίνεται τοῦ αἵματος, ὥστε καὶ δυσειδεῖς εἰσι καὶ ἀπεχθεῖς ἰδεῖν. ἐνίοις δὲ αὐτῶν καὶ ἕλκη συμπίπτει. τοῦτο τὸ πάθος ἀρχόμενον ὀνομάζουσι σατυριασμὸν, ἐπειδὴ τοῖς σατύροις ὅμοιοι γίγνονται τὸ πρόσωπον. ἔνιοι δὲ τὰς κατὰ τοὺς κροτάφους ἐξοχὰς ὀστώδεις οὕτω καλοῦσι. γίγνονται δὲ καὶ κατ᾽ ἄλλα μόρια πολλάκις τῶν ὀστῶν ἐξοχαί, καὶ καλοῦσιν αὐτὰς ἐξοστώσεις ἔνιοι, καθάπερ καὶ τὰς κατὰ φύσιν ἐντάσεις τῶν αἰδοίων μὴ καθισταμένας, τινὲς ὀνομάζουσι σατυριασμὸν, τινὲς δὲ πριαπισμόν. Melancholic⁹ etiā affectus est Elephas, primū qdem ortum ex melancholico sanguine ducēs, procedēte verò tempore nigra bilis sanguinē exuperat, cùm graueolētes & visu odiosi euadūt. Horū autem nōnullis vlcera cōtingunt. Hunc affectū initio Satyriasmū nominăt, quoniā Satyris vultu similes fiūt. Aliq verò osseas temporū eminētias sic vocăt. fiūt quoq; in aliis partib⁹ eiusmodi ossiū eminētiæ, easq; nōnulli ἐξοστώσεις nominăt, nō secus ac naturales pudendorū cōtentiones nō remittētes, quidā Satyriasmū, alii Priapismum vocăt. Ἐλέφας dicitur Paulo ca. 1. li. 4. οἷον καρκῖνος τις ὑπάρχων ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, & Actuario καρκῖνος ὢν ὅλου σώματος, toti⁹ corporis

corporis cācer. Elephātias Celso vocatur cap. 25. l. 3. & ἐλεφαντίασις authori Isagog. (p. 384. 34.) qui & nominis notationē & morbi causam adscribit. Morbus vt atrocissimus & fœdissimus, ita maximè inuisus & incurabilis, totū corporis habitū in Elephantis speciem transformās, ex quo & nomen ducit, vt elegantissimè pluribus verbis prosequitur Aretæus cap. 13. lib. 2. περὶ χρονίων παθῶν. Reliqua Gorrhæus appositissimè ex ipso Aretæo & Aëtio adscripsit.

Ἐλιγχνωτάμην. Vide postea in Λειχιώδεα.

Ἐλθόντων simpliciter effert Hippocr. de prodeuntibus aut progressis per aluū deiectionibus. In Coac. Prænot. (p. 445. 1.) οἷσι καῦμα γίνεται ἐφιδρῶσι δὲ ἐλθόντων, πυρετὸς παροξύνεται. Qui æstu cōflictātur & progressis deiectionibus tenuibus sudoribus diffluunt, iis febris ingrauescit. Sæpe verò deiectionū affectiones adscribit Hippocr. vt in Prorrh. (p. 199. 20.) ἐπάφρων διελθόντων, spumātibus prodeuntibus deiectionibus, & (pag. 211. 34.) μελάνων διεξελθόντων, progressis nigris deiectionibus.

Ἕλικες βόες dicūtur apud Homerū, boues flexiles, curui, aut nigri, aut intorta cornua habentes. ἕλικας nanq; exponunt interpretes ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας, ὅ ἐστι ἐπικαμπῆ, hoc est, retorta cornua aut flexuosa habentes, aut τοὺς πόδας κατὰ τὴν πορείαν ἑλίσσοντας, à pedū aut crurū flexu inter incedēdū (vnde & εἰλίποδες appellātur) aut μέλανας, nigros, vt ἕλικι ὕδωρ de Æsopo fluuio dicitur, & ἑλίκωπες ἀχαιοὶ passim apud Homerum, quòd nigris oculis sint spectādi. Sæpe autem ἕλικας & εἰλίποδας iungit Homerus de bobus, vt Il. ι. (v. 462.) πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς. multas oues pingues & curuis pedib. nigros boues. & Il. φ. (v. 448.) φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες. Phœbe tu flexis pedib. nigros boues pauisti. Interdum verò Homerus ἕλικας vocat, vt Il. ο. (vers. 633.) πέλει μαχέσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῆσιν. Vbi ἕλικος εἰλίποδος significat, & τοὺς πόδας κατὰ τὴν πορείαν ἑλίσσοντος, qui inter eundum pedes curuat & inflectit, vt & Hippocr. lib. de art. (p. 587. 34.) εἰλίποδα ζῶον boué vocat, quòd reliquis animalibus inter incedendū crura & pedes plus incuruet aut flectat, eiusq; rei causam esse scribit, quòd femoris articulū laxum natura præ cæteris habeat. Ideoque femoris articulum bobus sæpe elabi. Et in eo versu Homerico quem testem citat Hippocr. ὡς δ' ὁπότ' ἀσπάσιον ἔαρ ἤλυθε βουσὶν ἕλιξιν. Sic vbi flexilibus veris gratissima bobus Tempestas fuerit, ἕλικας βοῦς εἰλίποδας interpretari videtur. Quos Seruius expressisse Virgilium vult cùm dixit, etrabunda bouis vestigia.

Ἐλινύειν Gal. in Exeg. apud Hippocr. ἡσυχάζειν exponit, hoc est, otiari, quiescere, feriari, cessare. Quæ dictio est Ionica & Hippocr. familiaris, vt aph. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. ἐλινύειν οὐ ξυμφέρει, ἀλλὰ γυμνάσια. Huic quietem agere non cōducit, sed exercitationes. Vbi Gal. ἐλινύειν ἡσυχίαν ἄγειν, quietem agere exponit. Rursus aph. 13. sect. 4. lib. 6. Epid. ἐν θέρμῃ φύσει ψύξις, πιεῖν ὕδωρ, ἐλινύειν. Calidæ naturæ refrigeratio, aquæ potio, quies conuenit. Ibiq. Gal. μὴ πολλὰ γυμνάζεσθαι, nō multùm exerceri, exponit, vt & Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 518. 48.) ἀπέχεσθαι σφοδρῶν γυμνασίων, abstinere à vehementibus exercitationib. Solas enim motiones ad actiones obeūdas necessarias, iis sufficere scribit. Lib. quoque de rat. vict. in morb. ac. (p. 69. 48. & 51.) δεῖ μέντοι καὶ τὸ σῶμα τοῖσιν ἐλινύειν. Quinetiam iis corpore quiescere cōuenit. Et δεῖ δὲ καὶ τοῖσιν τὴν κοιλίην ἐλινύειν πλήθεος βρώμης. Conuenit autem etiam his ventriculum à ciborum multitudine cessare aut quiescere. Vbi Gal. ἐλινύειν ἡσυχάζειν τῷ παντὶ σώματι explicat, toto corpore quiescere, & οὐ πονεῖν, non laborare, ex Hippocr. aph. 16. lib. 2. Idem etiam τὴν κοιλίην ἐλινύειν indicare scribit ὀλιγώτερα προσφέρεσθαι, pauciores cibos assumere. Lib. de fract. (p. 538. 1.) ἄτε ἤδη καὶ ἐλινύοντας, præsertim cùm ex toto quiescant. Illic enim Gal. ἐλινύειν Ionibus τελέως ἀργεῖν, ex toto otiari, esse scribit. Rursus ibidem (p. 528. 12.) aliam esse manus figuram ἐν τῷ ἐλινύειν, in quiete, scribit. Quem quidem quiescentis habitum ἐκ τοῦ ἐλινύοντος spectandum monet ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (pag. 694. 27.) Vbi Gal. τὸ ἐλινύον, τὸ μηδὲν ὅλως ἐνεργοῦν, ἀλλ' ἡσυχάζον, exponit, quod nihil omninò operatur, sed quietem agit. Hesychius ἐλινύειν exponit σχολάζειν, λήγειν, ὀκνεῖν, ἀναπαύεσθαι, διατρίβειν, otiari, cessare, pigrum esse, quiescere, tempus consumere. Suidas verò, ἡσυχάζειν, ἀναπαύεσθαι, βραδύνειν, ἐγχρονίζειν, ἐνδιδόναι, διατρίβειν, quiescere, desinere, cunctari, tardare, remittere, tempus terere. Qui & ἐλινύειν scribit, vt & plurima apud Hippocr. exemplaria ἐλινύειν & ἐλιννύειν.

Ἔλιξις μέλιτος dicitur Hippocr. mellis linctus ac deglutitio lib. 7. Epid. (p. 354. 4. & 31.) κυάμοισι δὲ χρωμένη μελιχροῖσι, καὶ μετὰ μέλιτος ἐλίξει fabis verò melle admixto & mellis linctu vsa. ἀπ' ἀρχῆς μὲν οὖν κυάμοισι μελιχροῖσιν ἐχρῆτο· ἐπεὶ δὲ οἱ πυρετοὶ ἐπεῖχον, μᾶλλον ὀξυμέλιτι θερμῷ καὶ μέλιτος ἐλίξει πολλῇ. Per exordia igitur fabis melle admixto vtebatur, vbi verò febres detinebant, magis aceto mulso calido, & mellis delinctu copioso. Ἔλιξις autem à λιχμάομαι aut λιχμάω deduci videtur, quod est lambo & lingo, alioqui à λείχω, ἔλειξις vt ἔκλειξις & ἔκλειγμα dicendum foret. Ab ἐλίσσω autem aut ἑλίσσω, ἕλιξις fiet, quasi mel lingendo aut ligurīēdo ore volueretur aut versaretur.

Ἕλκος dicitur Galen. libr. de const. artis (pagin. 36. 32.) omnis quacunque in parte ex erosione continuitatis solutio, præter eam quæ in osse fit, & τερηδὼν vocatur. Quę nominis acceptio longè cōtractior est libris Meth. med. & libr. 1. de diff. morb. cùm ἕλκος dicitur ἡ συνεχείας λύσις κατὰ τὸ σαρκῶδες μόριον, in carne vnitatis solutio. Qua notione τὰ ἕλκεα τῆς σαρκὸς ξυμφοραί, carnis calamitates & vitia dicuntur lib. περὶ ἰητροῦ (p. 14. 15.) Atq; ibidē τῶν ἑλκέων τέσσαρες πορεῖαι, vlcerum progressiones & motus quatuor describūt, ex quib. vlcerū differētię cōstitui videntur. Lib. verò περὶ ἑλκῶν pleniore notione vlcerū omniū tā eorū quæ causa in-

terna, quàm quæ causa externa excitauit, & peculiari τρώματος nomine comprehēduntur, curatio instituitur. Quo nomine sæpe ἕλκος apud Hippocr. αὐτὸ τρῶμα ponit, vt Prorrh. 2. (p.418.6.) ἀλλ' ἰδὼν ὅτι ἕλκος ἔχοι παραφρονέει, εὐπετέως τι φέρει τὸ τρῶμα. At vbi is qui vlcere infestatur delirat, & vulnus facilè fert. Et rursus ibidem (v.38.) ἄριστον μὲν οὖν μήτε πυρετῆναι, τὸν τὸ ἕλκος ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. Præstat igitur eum qui capitis vlcere laborat, neque febricitare. Et, (v.41.) ξυμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὀδύνῃσιν καὶ τὰς φλεγμονὰς τὰς ἐπὶ τοῖσιν ἕλκεσιν ἐπιγίνεσθαι. Confert quoque in doloribus etiam inflammationes quę ex vlceribus fiunt, superuenire. Rursus lib. 5. Epid. (p.338.24.) ἐν μέσῳ γὰρ εἶχε τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ βρέγματος τὸ ἕλκος. Vlcus enim mediū caput & sinciput occupabat. Ac iterum ibidē (v.27.) αἱ δὲ ῥαφαὶ ἐν τῷ ἕλκει ἦσαν. ad suturas verò vlcus erat. Sic & apud Homerum ἕλκος pro vulnere sæpe ponitur, vt Il. λ. (v.811.) κατὰ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο αἷμα μέλαν κελάρυζε. & (versu vlt.) τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, vlcus desiccabatur, vbi ad curationem vlcus desiccari debere indicat. Lib. verò 4. de Morb. (p.173.31.) ἕλκος ἐν τῷ τρώματι cōprehenditur, & νόσημα vocatur, τῆς ἑνώσεως λύσιν subaudiens. Quam quidem in genere ampliorem sumit, cùm scribit lib. de fract. (pag. 568.25.) πάντα τὰ νοσήματα ἕλκεα εἶναι, morbos omnes vlcera esse.

Ἕλκεα ἐνιαύσια, annua vlcera & quę per annum durant aph. 45. lib. 6.

Ἕλκεα περιμάδεα exponit Erot. apud Hippocr. ex aph. 4. lib. 6. & aph. 2. sect. 8. lib. 6. Epid. τὰ ἀνώμαλα καὶ ἄτυφα inequalia & simplicia (si modo vera est lectio) etsi idem αὔτυφα legit (hoc est, per se tumida aut elata, aut intēsa) pro quo ἄβρωφα quidam legunt. Sunt autem vlcera circunquaque glabra & depilia.

Ἕλκος ἐκπεπιεσμένον vlcus velut expressum & in quo materia ab inflāmatione ipsa exprimitur ac veluti cogitur, ideoq; labra habet protuberātia & euersa. Lib. de fract. (p.561.17.) Sic enim illîc legit Gal. & lib. 9. de Plac. Hippocr. & Plat. reliqui codices ἐκπεπιεγμένον vitiosè. Sed nos ἐκπεπληγμένον aut ἐκπεπλεγμένον legendum esse antea scripsimus, quòd ἐκτετραμμένον τοῖς χείλεσι, euersis labris exponat Gal. in com.

Ἕλκος σφυγμῶδες καὶ πυρετῶδες, vlcus pulsans & febrile, hoc est, inflammatione tentatum. In vlcere enim inflammato pulsus & durities fit ex repletione. lib. de fract. (p.561.31.) & aph. 21. lib. 7. Ἕλκος etiam πυρῶδες dicitur, lib. de vlc. (p.512.44.) quod igneum feruorem ex inflammatione concepit. Quam etiam dictionem agnoscit Gal. lib. de fract. Com. 3.

Ἕλκος μυκητοειδὲς exponit Erotianus apud Hippocr. ex quorundam sententia κάθυγρον καὶ μυξῶδες, ἐπεὶ τοιοῦτοι οἱ μυκτῆρες. humidum & mucosum, quòd eiusmodi nares existāt, hoc est, humore mucoso plenæ. Ex quib. sanè apparet Erotianum μυκτηρῶδες aut μυξῶδες apud Hippocr. legisse non μυκητοειδές. Neque tamen vspiā apud Hippocr. μυκητοειδὲς aut μυκτηρῶδες aut μυξῶδες ἕλκος lego, vt mihi valde suspecta sit Erotiani lectio, apud quem μυξῶδες pro μυξῶδες etiam scriptū existimo. At forte μυκῶδες ἕλκος scripserat Erot. vt vlcus è fungino genere (vt loquitur Plaut. Trinumo) aut fungo simile intelligat, hoc est, perhumidū, aut humore mucoso madens & flaccescens. Tuncq; οἱ μύκητες apud eū legendū erit pro οἱ μυκτῆρες, quod rectè vidit Henr. Steph. Nam & μύκητας μύκητες dicunt Athenęo, & ἐμυκώθη de vlcerib. coalescentib. & obductis sumit apud Hippocratē lib. 1. περὶ γυναικ. (p.244.28.) εἰ δὲ ἐχώρει ἡ κάθαρσις, οὐκ ἂν ἐμυκώθη τὰ ἕλκεα. Quòd si purgatio prodeat, vlcera nō coalescūt, non occludūtur. Quem locū subindicās & exponens Gal. in Exegesi, ἐμυκώθη (scribit) Διοσκορίδης μέν φησι, τὸ συνέμυσεν, οἱ πλεῖστοι δὲ τὸ, ἐπιφύσεις ἔσχε πλαδαράς, ὥσπερ καὶ οἱ μύκητες. ἐμυκώθη Dioscorides quidē significare ait, conniuent, conclusa sunt, plærique verò, eminētias adnatas habent flaccidas & humoris plenas ad instar fungorū. Quam Dioscoridis exposit. illic sequuntur interpretes & nos nostra interpretatione expressim⁹. ἐμυκώθη nanq; idē significare videtur quod ibidē dicit, καὶ μεμύκη ἄμφω τὰ χείλεα, quod de duobus pudēdi muliebris labris exulceratis, deinde cicatrice coeuntib. conniuētib⁹ & obductis, effertur. Quemadmodum μεμυκότα ἕλκη dicunt Dioscoridi obducta cicatrice vlcera & coalescentia. Potest tamen Galeni explicatio optimè huic loco cōuenire, de adnatis eminētiis flaccidis & fungorū modo humore madentib⁹. Huiusmodi nanq; pudendorum vlcera, tumidis & ex inflammatione coeuntib⁹ ac contingētibus se labris, flaccida & mucosa carne, partus purgamētis permadente, ideoq; fungosa nec fungis absimili, occludunt & coalescunt. Vt hinc τὸ μυκῶδες ἕλκος deduxisse videri possit Erotianus, quēadmodum μυκοῦμαι à μύκη aut μύκης fluxisse vult Galenus, quod est instar fungi flaccesco, aut mucoso & fungoso humore permadeo. Lib. 2. de Morb. (p.152.1.) ex pulmonis vlcere feruido, ἐμφαίνεται σκληρὰ, ὥσπερ μύκης ἀφ' ἕλκεος, in saliua apparent dura quædam ab vlcere, velut fungus.

Ἑλκύδριον vlcusculum dicitur & vlcus paruum. Sūt & ἑλκύδρια pustulę vlcerosæ ἑλκύδρια Grecis dictæ, de quibus agitur apud Gal. cap. 9. lib. 1. κατὰ τόπ. Paulus lib. 3. cap. 3. scribit, ἐν τῇ κεφαλῇ ἑλκύδρια πυκνὰ καὶ ἐρυθρὰ παραπλήσια θηλαῖς, ἀφ' ὧν ἰχῶρες ἀποτήκονται. pustulæ vlcerosæ in capite densæ ac rubræ, ad aparnarum papillarum similitudinem, à quibus sanies eliquatur. De quibus agere videtur Celsus lib. 5. cap. 28. cùm scribit. Nonnunquam maiores pustulæ oriuntur, liuidæ, aut pallidæ, aut nigrę, aut aliter naturali colore mutato, subestque humor. Vbi hæ ruptæ sunt, infra quasi exulcerata caro apparet, ἑλκώδης Grecè nominatur. Pro quibus verbis ἑλκύδρια Græcè nominantur, rectè quidam legunt.

Ἑλκυστὴρ est instrumentum ferreum Hippocrati, fœtui extrahendo accommodatum, tractor & haustorius dici potest, aut vncus quidam ferreus, qui fœtui infixus eum mortuū ex vtero extrahit. ἐμβρυουλκὸς Paulo dicitur cap.

cap.74.lib.6.& ὄνυξ, vnguis lib. περὶ ἐπικυήσιος (p.48.34.) & ἰχθύην lib. περὶ ἐγκατατομῆς (p.53.8.) vt etiam exponit Gal. in Exeg. vocũ Hippocr. in dictione ἰχθύην.

Ἑλκυστῆρι, τῷ ἐμβρυουλκῷ exponit Gal. in Exeg. apud Hip. hoc est, instrumento ad fœtum extrahendum accommodato. Nimirum locũ lib. 1. περὶ γυναικ. subindicás (p.252.23.) qui fœdissimè nostris in codicib. deprauat⁹ legitur. Sic autem lego. ἢ τὰ ὀστέα ἕλκειν ὀστέλκῳ, ἢ τῷ ἑλκυστῆρι περὶ τὴν κλεῖδα καταθεὶς, ὡς ἂν ἔχητι ἑλκειν, μὴ κατὰ πολὺ, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐξαμείβων, καὶ αὖθις βιώμενος. & ossa per volsellam ossa extrahentem, aut vncum attractorium iuxta claviculam demissum, prout se habent extrahito, non confertim, sed paulatim remisso impetu, ac rursus vi cogendo.

Ἑλκώματα dicuntur exulcerationes Hippocrati lib. 3. Epid. in st. pest. (p.426.8.) & ἑλκώσεις στομάτων, oris exulcerationes ex bilioso humore os corrodente. aph.21.lib.3. Est & ἕλκωσις authori Definit. Med. (p.399.53.) ῥῆξις περὶ τὸν κερατοειδῆ, ἤτοι ἐκ πληγῆς, ἢ φλυκταίνας φλεγμονῆς γενομένη, tunicæ corneæ ruptio, quam vel ictus, vel insignis inflammatio attulit. Ibidem ἑλκώσεων τῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διαφοραί. Vlcerationũ quæ circa oculos contingunt genera.

Ἑλλέβορος simpliciter apud Hippocr. veratrum album significat, vt cum adiectione, veratrũ nigrũ, aph.1.lib.5.& aph.14.15.& 16.lib.4. Gal. Com. ad aph. 1. lib. 5. τοῖς ἐλλέβορον εἰληφόσι, λευκὸν δηλονότι· τοῦτον γὰρ ἁπλῶς εἰώθασιν ὀνομάζειν ἐλλέβορον, οὐχ ὥσπερ τὸν μέλανα μετὰ προσθήκης. Iis qui veratrum sumpserunt, album nempe, (hunc enim simpliciter elleborum appellare consueuerunt, non velut nigrũ ex adiectione.) Sic lib. de fract. (p.547.22.) ἐλλέβορον veratrum album exponit Gal. ad vomitũ ciendum. ἐλλέβοροι quoque multitudinis numero veratrum album indicant apud Hippocr. vt aph.13.lib.4. πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι, qui sumpto veratro non facilè per superiora purgantur. Sic lib.7.Epid. (p.459.43.& p.560.11.) ἐλλέβοροι, veratrum ad bilem atram repurgãdam exhibitũ fuisse significant, quę febrem quartanam & timores excitauerat. Aut certe vtrunque veratrũ exhibitũ fuisse indicatur, & præcipuè nigrũ, vt in febre quartana & melancholicis casib. In Epist. quoque (p.534.45.) ξυμμίσγεται δὲ καὶ τοῖς ἐλλεβόροις τὸ τρίτον μέρος τῆς πόσιος, καὶ ἧσσον πνίγει. Veratris autem tertia potionis pars admiscetur, & minus suffocat. Vbi vtriusque veratri sumptionem subintelligere videtur, cùm τοῦ σησαμοειδοῦς etiã mentionẽ illic faciat.

Ἐλλύχνιον ellychnium Hippocr. significat & lucernarũ funiculũ quo extincto ad vteri suffocationẽ in suffitu vtitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.218.27.) inter ea quæ tetri sunt odoris, & lib.2. περὶ γυναικ. (p.287.29.) ἐλλύχνιον ἀνάψας, καὶ ἀποσβέσας ὑπὸ τὰς ῥῖνας, ellychnium aut funiculũ lucernariũ accẽdito, & narib. appositũ extinguito. Rursus ibidẽ (v.33.) cedria aut cedrino oleo lucernæ admoto, eam extinctã naribus admouet ad suffitum.

Ἕλμινθες lubrici dicuntur in genere, quorũ ortũ in pueris docet Gal. Com. ad aph. 26. lib. 3. Vbi ἕλμινθας genus facit ad στρογγύλας, πλατείας, & ἀσκαρίδας. ἕλμινθες στρογγύλαι lubrici sunt rotũdi, pueris familiares, in superioribus intestinis vt plurimùm ortũ habentes, & ad ventriculum sæpe ascẽdentes, oreq; & narib. plærũq; reiecti. Lumbrici lati qui & ταινίαι dicuntur, quòd fasciarum instar longi sint, per tota intestina sæpe extendunt, & incredibili longitudine interdũ visuntur, rarius in pueris gignuntur. Ascarides autẽ teretes & tenues lũbrici, pueris etiã familiares, maximè in inferiore crassioris intestini parte ortum habẽt. ἕλμινθες στρογγύλαι dicunt Hippocr. in Progn. (p.138.39.) & Coac. Prænot. (p.443.23.) & aph.26.lib.3. ἕλμινθες etiã στρογγύλαι & πλατεῖαι nominantur lib.4.de Morb. (p.175.41.) vbi lumbricorũ rotũdorũ & latorũ ort⁹ & signa fusissimè ab Hipp. explicãtur. De his quoque agitur apud Paulum lib.4.cap.57.& 58.

Ἔλυτρα dicuntur tegumẽta, operimẽta & rerum inuolucra, quib. eæ teguntur aut obuoluuntur, τὰ σκεπάσματα καὶ περιειλήματα τινῶν, hoc est, quarundam rerum integumenta & inuolucra exponit Gal. Com.3. in lib. de art. (p.617.6.) (sic enim illic leg. censeo) Vbi Hippocr. ἔλυτρα vocat tunicas spinalẽ medullã inuoluẽtes, quas paulò ante Gal. μήνιγγας καὶ χιτῶνας vocauit. Vnde ἐλυτρῶδες etiã dicitur Hippocr. velut inuolui. Sed apud Hippocr. & Gal. ἔλυτρα dicuntur & ἐλυτρῶδες, cùm Gal. in Exegesi vocum Hippocr. ἔλυτρα σκεπάσματα exponat, & Erotianus ἐλύτροισιν legat, hunc locũ exprimens, scribatq; ἔλυτρα λέγεσθαι τὰ περιεκτικὰ τῶν σωμάτων, οἷον σκεπάσματα, quæ corpora continẽt ac tegunt. Hesychius ἔλυτρα κυρίως τὰ περιειλήματα, ἢ τὰ καλύμματα exponit, inuolucra & operimenta. Idem ἔλυτρον exponit δέρμα, θήκην, λέπυρον, περίειλημα, κάλυμμα, σκέπασμα. Ἔλυτρα etiam ἔλυστρα dicunt, & Hesychius ἐλύστροις καλύμμασι, σκεπάσμασι exponit. Dicuntur autẽ ab εἰλύω siue ἐλύω, inuoluo & implico. Sunt qui pprie ἔλυτρον dici scribãt de rerum rotundarũ inuolucris, vt nucum & ouorum, vt annotat Varinus. Sic seminum folliculi Dioscoridi ἔλυτρα dicuntur lib. 2. cap. 111. & lib. 4. 167. tuniculas vertit Plinius. Ἔλυτρον etiam dicitur Aristoteli Hist. animal. lib. 4. in volatilibus crusta illa quæ pennis superuenit, easque velut vagina claudit. Hinc προσελυτροῦν dicitur insuper imposito inuolucro integere & munire, aut addito operimento quodam & integumento inuoluere. Quemadmodum apud Athenæum lib.1. Pithyllus vorax ille & voluptarius, τὴν γλῶσσαν προσελυτροῦν πρὸς τὰς ἀπολαύσεις dicitur, hoc est, linguam imposito inuolucro & integumento insuper munire & integere, quò magis voluptatibus frueretur, minusque ciborum feruore oblæderetur.

¶ Ἐμβάλλειν τὸν ὦμον est humerum conicere, immittere, hoc est, protendere. Quod de sagittariis dicitur cùm brachium extendunt. Sic enim protenso brachio humeri caput in ca-

uitatem ceruicis lati scapularum ossis immittitur & conijcitur, in quam cùm demissum est brachium non ingreditur, sed ei adiacet tantùm, eamq; attingit. Lib. de fract. (p. 527. 58.) ἐπὴν τὸν ὦμον ἐμβάλλωσι, cùm humerum immittunt, coniiciunt, hoc est, protendunt, de sagittariis dictum. Est autem ἐμβολὴ, impetus, impressio, nauium infestarum in acie conflictus, irruptio, inuasio hostilis, à nauium iniectione deducta, aut incussione quam faciunt cùm in præliis signo dato infestis proris irruunt, aduersarios deprimere ac demergere conantes. Quando nanque adeo vehementi impetu in hostes feruntur, præcipueq; à latere, vt totas eorũ naues defringant, dissoluant, aut demergant, tunc naues παρεσκευάσθαι ὡς εἰς ἐμβολὴν dicunt, quasi ad impressionem aut impetum faciendum preparatas esse. Quin & apud Comicos protentas ac porrectas corporis partes, ὡς εἰς ἐμβολὴν παρεσκευάσθαι, velut ad impetum faciendum paratas esse, dici scribit Gal. & ex Aristoph. adfert, Com. 3. in lib. de fract. (p. 528. 50.) ἐμβαλεῖν etiam dicitur Aristoph. Schol. propriè infestis proris impetere. Eadem eleganti translatione dixit Hippocr. σάρκας ξηρῷ φαρμάκῳ ἐμβάλλειν, hoc est, carnes sicco medicamento aggredi ac velut hostili manu inuadere, pro resiccare aut consumere, de magna putredine dictum lib. 5. Epid. (p. 338. 14.) Est & ἐμβολὴ ossis articulatione elapsi aut luxati repositio, vt lib. de fract. (p. 549. 45. & p. 551. 12.) & ἐμβάλλειν reponere, restituere, recondere, ibidem (v. 24.) ῥήϊδιον ἤδη τὸ ἄρθρον ἐμβαλεῖν, articulum iam reponere est procliue. & (v. 26.) ἐπὴν δὲ ἐμβάλῃς. Vbi autem reposueris, & aliàs sæpe.

Ἐμβάτη apud Hippocr. pro pelliceo indumento sumitur Cornario lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 212. 30.) ἔπειτα κατακλίνας ἐμβάτῃ, ἄνω τὴν σάρκα ποιήσαντα, καὶ ἀμφιέσας ἱμάτια λευκὰ μαλθακὰ καθαρὰ, ὅκως ἂν ἐξιδρώσῃ σφόδρα. Postea super pelliceum indumentum reclinatum, ita vt pars carnem animalis contingens, sursum vergat, mollibus ac puris stragulis & vestimentis contegito, quò vehemẽter exudare possit. Caluus fasciã exponit. Exemplaria Regia manu scripta pro ἐμβάτῃ ἐν βαίτῃ legunt. Ac forte ἐμβάτη ἔμβασιν significat, & solium in quod lauaturi descendebant, super quod reclinatum ægrum, vestibus mollibus, albis ac puris cõtegi iubet, vt calidæ vapore concitatus sudor facilius promanare possit. estq; ἐμβατὴ πύελος, labrum & peluis. Et illic ἐμβάτην αὖ ἄνω τὴν σάρκα ποιήσαντα, forte legi debet, aut κατακλίνας ἐμβάτῃ, ἄνω τὴν σάρκα ποιήσαντα, vt frigidæ toto corpore perfusionem præcipiat in tetano, cuius meminit lib. 3. de Morbis, & aph. 21. lib. 5. quamque exagitat Aurelianus cap. 6. lib. 3. Acut. Ἐμβατευόμενον Erotiano exponitur apud Hippocr. ex Bacchio ἐμβάλλον, ἢ ἐμπίπτον, ἢ ζηλοῦν, quod irruit, incidit aut irrumpit. Idem tamen mauult τὸ ἐμπεδὲς significare, quod inhæret aut infixum est, scribitq; Atticam esse dictionem, & per βτ scribendum esse & exprimendum. Verùm falsam esse scripturam apud Erotianum existimo, & pro ζηλοῦν, ζητοῦν legendum, inuestigans, explorans, exquirẽs. Nã & Hesychius ἐμβατεῦσαι κατέχειν ἢ κρατῆσαι χωρίου, ἢ ζητῆσαι exponit, in alicui⁹ loci possessionẽ inuadere, aut adire, aut explorare & inqrere. Et ἐμβατεύσεις, ζητήσεις. Varinus itẽ ἐμβατεύειν duo significare scribit, τὸ ἐπιβαίνειν καὶ ἐξετάζειν, ingredi & exquirere, perpendere.

Ἐμβάφιον ὀξύβαφον exponit Gal. apud Hippocr. in Exegesi, hoc est, acetabulũ. Pollux verò lib. 6. cap. 12. inter medicamentorum & ciborum vasa ἐμβάφια, κυλίκεια, λεκάνια, τρυβλία, καὶ ὀξύβαφα reponit. Ἐμβάφια Hesychio sunt λοπάδες βαθεῖαι ἀπὸ τοῦ βάπτειν ἐν βάθει. Idemque ἐμβάφιον ὀξύβαφον esse scribit παρὰ τῷ Ἱππώνακτι, quod haud scio aut Ἱπποκράτει scribendũ sit, vt ex Galeni Lexico Hippocrateo sumpsisse videatur, quod aliàs sæpe facere solet. Quanquam idem etiam apud Varinum scribitur. Eo autem vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 254. 32.) κεδρίνης ἐμβάφιον, cedriæ acetabulum, & lib. 2. (p. 286. 17.) ἢ ἐπὶ βολίτῳ πλασθὲν ὡς ἐμβάφιον, aut in stercore bubulo ad acetabuli formã efformato. Quod lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 222. 29.) ὅσον ὀξύβαφον ἐλαηρὸν eadẽ in re scribit. Rursus (p. 289. 24.) καὶ ἐμβάφιον ἀληλεσμένον διδόναι. Et (p. 290. 1.) μυρσίνης ἐμβάφιον, vbi tamẽ σμύρνης legi malim.

Ἐμβοθροῦσθαι est Hippocr. foueã in se habere, incauari in foueã aut scrobẽ, lib. περὶ καρδίης (p. 55. 23.) de pericardio, ἐμβεβόθρωται τὸ εἶδος εἴκελον ὄλμῳ, in foueã excauatur adinstar pilæ, intus tanquã scrobicula aut fossicula excauat, dixit Caluus, foueæ speciẽ præ se fert, Cornarius.

Ἐμβριθὴς, grauis, põderosus, ad animũ etiã transfertur Hippocr. in Epist. (p. 525. 39.) τῶν δὲ νόμων δὲ αὐτοῦ ἐμβριθέα καὶ στιβαρὰ ἤθεα, de Democrito. Hũc autẽ morib. grauib. & solidis esse audio. Sic apud Plat. ex Epist. annotatur, ἦθος φύσει ἐμβριθὲς, mores natura graues. Ἐμβριθὲς Hesychio βαρὺ, στιβαρὸν, στερεὸν, exponitur, graue, durum, solidum.

Ἐμβρυοθλάστης instrumentũ est chirurgicũ ad contundẽda ossa in extrahendo fœtu accommodatũ, quod etiã πίεστρον Hippocr. dicitur. Idem etiã θλάσις, aut θλάστης potius, vocatur, vt scribit Gal. in Exeg. Nomen habet à fœtu contundendo aut confringendo.

Ἐμβρυουλκὸς vncus est ferreus ad extrahẽdũ fœtũ mortuũ. Hippocr. ἑλκυστὴρ dicit. Vide ἑλκυστήρ.

Ἐμέειν & ἐμέσαι ꝙ vomere ac vomitione refundere significat, & symptoma est malè affecti oris ventriculi, interdũ sumitur ꝓ eo ꝙ copia sursum per os reiicit, siue ex thorace aut pulmonibus, siue ex gula aut vẽtriculo effluat. Vt lib. 1. de Morb. in sanguinis ex thorace reiectatione & venæ ruptione sæpi⁹ vsurpatur (p. 136. 16.) αἷμα ἐμέειν sanguinẽ vomitione refũdere, & (v. 3. & 4.) ἐμέοντες αἷμα, & αἷμα ἐμέουσι πρόσφατον, sanguinẽ vomentes, & sanguinẽ recentem vomitione reiiciunt. & (p. 132. 41.) in suppuratis ex venæ ruptione aut distentione, καὶ πτύουσι τε ἀπὸ σφέων αἷμα, καὶ ἐνίοτε καὶ ἐμέουσι. & sanguinem tum per se spuunt, tum

etiam

etiam interdum vomitione reiiciunt. Vbi ἐμέειν populari more de sanguinis sursum reiectatione dicitur. Sic Gal. ad aph. 13. lib. 5. αἷμα ἀφρῶδες ἐμέουσι pro ἀναπτύουσι in quibusdam exemplaribus scriptum agnoscit. Eoq; modo legitur Coac. Prænot. (p. 437. 33.) ὅσοι ἀφρώδες αἷμα ἐμέουσι, πόνου μὴ ἐόντος κάτω τῶ διαφράγματος, ἀπὸ τῶ πλεύμονος ἐμέουσι. Qui spumantem sanguinem vomitione refundunt, partibus infra septum transuersum dolorem nequaquam sentientibus, iis è pulmone vomitio fit. Eademque notione ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσι dicitur aph. 37. lib. 7. Vbi etiam scribit Gal. eo verbo quæcunq; ex aspera arteria & pulmonibus educuntur per tussim comprehendi, vt ἐμέειν pro ἀναβήσσειν aut ἀνάγειν ponatur, quod exprimitur aph. 13. lib. 5. In Coac. quoque Prænot. (p. 437. 17.) in conuulsis & thoracis ruptionibus ἔμετος αἵματος ponitur, & ex vet æ ruptione circa thoracem πολύ τι ἐμέουσι, copiosus sanguis vomitione reiicitur; ibidem (v. 33.) ad eamque sanguinis reiectationem tabes consequitur, vt aph. 80. lib. 7.

Ἐμέσματα ἀσώδεα, vomitiones cum anxietate, in Prorrh. (p. 190. 10.) idem quod ἔμετοι. ἔμετοι κατὰ ποικιλίας κακόν. Vomitiones variæ malo sunt, ibidem (p. 189. 38.) Ἐμετικοὶ vomiturientes & eos qui sæpe vomũt significant, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 85. 41.) ἐμετοποιέειν τὴν ἄνω κοιλίην, dicitur Hippocr. superiorem ventrem vomitu inducto purgare, aut superiore ventre vomitum ciere, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagin. 206. 5.) τὴν δὲ ἄνω κοιλίην ἐμετοποιεύμενος, κάθαρσιν παρεχέτω ὡς ἐν τῇσι πρόσθεν. superiore ventre vomitu inducto, purgationẽ velut in superioribus procurato.

Ἐμίαι Galeno exponuntur in Exeg. apud Hippocr. ἔμετοι, vomitus, additque Atticum esse nomen. Verùm ἐμεσίαι legitur passim apud Hippocr. non ἐμίαι, vt lib. 2. de Morb. (p. 148. 20.) καὶ ἐμεσίαι μιν λαμβάνουσι, & vomitionibus detinetur. Et rursus ibidem (p. 149. 15.) καὶ ἢν ἐμεσίαι μιν ἔχωσιν, ἐμεσάτω, & si vomitiones ipsum vrgeant, vomat. Dicitur & ἔμεσις ibidem (p. 158. 18.) καὶ μετὰ τὴν ἔμεσιν ἀλγέει τὸ σῶμα πᾶν. & post vomitum dolor totum corpus occupat.

Ἐμμήνια dicũtur Hippocr. & ἔμμηνα menstruæ purgationes & menstrua, quæ & καταμήνια & ἐπιμήνια sæpe & γυναικεῖα. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 23.) τὰ τε ἐμμήνια οὐκ ἐγγίνεται, & (p. 216. 6.) τὰ ἐμμήνια οὐ γίνεται παντάπασι, mẽstrua nullo modo fiunt. atque aliàs sæpe.

Ἔμμηνοι καθάρσιες etiam dicũtur mulierũ purgationes menstrue, quæ καθάρσιες simpliciter vocantur aph. 60. & 61. lib. 5.

Ἔμμοτα dicuntur Hippocrati quæ curationem per concerpta linamenta requirunt, vt vlcera caua quæ medicamenta linamentis excepta in sinus recõdunt. Lib. de art. (p. 632. 53.) ἐμπυήματα χρόνια καὶ ἔμμοτα γίνεται. suppurationes diuturnæ contingunt & curatione quæ fit per linamenta indigent. De vlcere dicitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 196. 28.) κίνδυνος ἕλκος ἔμμοτον γενέσθαι, periculum est ne vlcus curationem per linamenta postulet. Ἔμμοτοι verò dicuntur qui linamentis indigent, & ea quæ per linamẽta fit curatione, hoc est, qui vlcus cauum & exesum habent, quod curationem per linamenta desiderat, lib. de art. (p. 623. 42.) οὐδὲ ἔμπυοι πολλοὶ γίνονται, οὐδὲ ἔμμοτοι, neque multi purulenti extiterunt, aut ea quæ per linimenta fit curatione opus habuerũt. Rursusq; (p. 624. 36.) πολλοὶ γοῦν ἤδη βηχώδεες, καὶ φυματίαι, καὶ ἔμπυοι ἐγένοντο, καὶ ἔμμοτοι. Vnde etiam multi ex tussi & tuberculis, & pure in thorace collecto, ea quæ per linamenta fit curatione indiguerũt. Sic lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 4.) vbi vterus in coxam obuertitur & adhærescit, de mulieribus effertur, πολλάκις δὲ καὶ ἐκπυΐσκονται ἔμμοτοι γινόμεναι, sæpe verò, vbi per linamenta fit curatio, & suppurantur. Quod lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 274. 42.) καὶ ἐκπυΐσκονται, καὶ ἔμμοτοι γίνονται, dicitur, & suppurantur, & ea quæ per linamenta fit curatione indigent. Aph. 47. lib. 5 ὑστέρην ἔμμοτον γενέσθαι, dixit, hoc est, vterum ea quæ per linamenta fit curatione indigere. Sic enim illic Gal. τὴν δεησομένην τῆς διὰ τῶν μοτῶν θεραπείας, vterum, quia per concerpta & medicamentis conuenientibus oblita linamenta curationem postulet, ἔμμοτον vocari scribit. Lib. item 5. Epid. (p. 338. 11.) ἔμμοτος ὢν dicitur qui per linamenta concerpta curatur, aut penicillis ac linteolis concerptis per curationem vsus. Celsus de vlcere, ἔμμοτον γενέσθαι, sub linamentis sanescere dixit cap. 13. lib. 7.

Ἐμπεφλασμένον ὀστέον, os desidens, & medium desidens (vt loquitur Celsus) significat, intro cedens, & depressum. idemque quod ἔσω πεφλασμένον, aut ἐσφλώμενον ἔσω, vt scribitur in libello de vuln. cap. Prorrh. 2. (p. 418. 32.) eam dictionem vsurpat Hippocr. vbi vitiosè nostris in codicibus ἐμπεπλασμένοι ὀστέοι pro ἐμπεφλασμένοι scribitur.

Ἔμπηρος idem quod πηρὸς Hippocrati, aut ἀνάπηρος, ac πεπηρωμένος, membris captus aut mutilatus, membris nõ absolutus. Lib. 1. de Morb. (p. 129. 7.) ἢ ἔμπηρόν τι τοῦ σώματος γενέσθαι, ἢ μὴ ἔμπηρον, num pars aliqua corporis mutila reddatur, nec ne. hoc est, num morbi partẽ aliquam corporis obsideat, an nõ. Rursus ibidẽ (v. 41.) ἔμπηροι qui nã sint his verbis exponit Hip. ἔμπηροι δὲ πολλάκις ἀπὸ τῶνδε γίνονται πολλοί. ἀπόπληκτοι μὲν χεῖρας καὶ πόδας, καὶ φωνῆς ἀκρατέες, καὶ παραπλῆγες ὑπὸ μελαίνης χολῆς· χωλοὶ δὲ ὑπὸ ἰσχιάδων· ὄμματα δὲ πηροῦνται καὶ ἀκοὴν ὑπὸ φλέγματος καταρρεύσαντος. Multi autẽ aliqua corporis parte ab his mutilãtur, manus ac pedes resoluũtur, lingua impotẽs redditur, & ab atra bile leues resolutiones fiũt. Claudi verò à coxario morbo. Oculis autẽ & aurib. capti sunt, à pituita incumbente. Quẽ certè locũ mihi disertè explicare videtur Erot. cùm ἔμπηροι exponit, scribitq; πηρὸν Bacchiũ τὸν χωλὸν dicere, δύνασθαι δὲ ἀκούειν πάντα τὸν περὶ τὰς φυσικὰς ἐνεργείας ἐμποδιζόμενον, posse autẽ eum obaudiri, qui naturales actiones præpeditas habet. πηρὸς etiã exponitur Homeri Schol. Il. β. ὁ κατά τι μέρος τοῦ σώματος βεβλαμμένος, parte aliqua corporis captus.

Ἐμπίπλειν εἰς τὰς τέχνας, in artes inuehi & petulanter irruere, aut calumniando inuadere. lib. περὶ τέχνης (p.1.11.) ἐμπίπλειν αὐτέοισιν, dicuntur adolescentes qui Sophistarum disciplinæ se committunt, lib. περὶ εὐσχημοσ. (p.14.49.)

Ἐμπλάσσεσθαι pro ἐμπλάττεσθαι, est intus formari & imprimi. de digito dicitur quod notam imprimit & efformat, ac velut in cera vestigium relinquit. Sic lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 266. 41.) in crurum tumoribus, qui si digito premantur, notam retinent, ἐμπλάσσεσθαι dicitur. ἢν τὴν πιέζῃς τῷ δακτύλῳ, ἐμπλάσσεται ὥσπερ ἐν σταιτί. & si digito presseris, notę imprimuntur, non secus ac in farina aqua subacta, aut fermenti massa. Rursus ibid. (p.267.13.) κνήμῃσι καὶ ποσὶ ποσὶ ἐμπλάσσεται βοθροειδέα. tibiis & pedibus fouearum notę imprimuntur, efformantur. Iterum (p.268.28.) eadem de re, καὶ ὀχεὺς τῷ δακτύλῳ πιεζεύμενος μαλθάσσεται καὶ ἐμπλάσσεται οἷον περ ἐν σταιτί. Corpus si digito prematur mollescit & notę velut in farinæ massa aqua subacta imprimuntur. Ἕλκεα ἐν τῇσι κνήμῃσι ἐμπλάσσεσθαι dicuntur vlcera in tibiis infigi aut inferciri, lib. 2. de Morb. (p.142.38.) ἑλκέων καταπίμπλαται τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ σκέλεα οἰδίσκεται, ὥσπερ ἀπὸ ὑδρωποσίης, καὶ ἐν τῇσι κνήμῃσι ἐμπλάσσεται. Vlceribus caput impletur, crura intumescunt velut ex aquæ potu, & tibiæ vlceribus offarciuntur, hoc est, vlceribus tibiæ implentur ac refertæ sunt. Interpretes tumorem in tibias infarciri dixerunt. malim tamen ad vlcera referre.

Ἐμπλὴν πλησίον, hoc est Prope, exponit Galenus in Exeg. apud Hippocr. Quo etiam aduerbio vtitur Homerus.

Ἐμπνευμάτωσις fit authori Definit. Med. (p.397. 47.) ὅταν πλεῖον πνεῦμα γινόμενον κατέχηται ἐν στομάχῳ, καὶ διατείνῃ αὐτὸν καὶ τὴν κοιλίαν μετ' αὐτοῦ, ὥστε καὶ ἐμποδίζεσθαι τὴν τῆς τροφῆς οἰκονομίαν, cùm magna spiritus collecta copia in stomacho continetur, ipsumq́; & vnà ventrem distendit, adeò vt etiam alimenti distributio impediatur. Est & τῆς μήτρας ἐμπνευμάτωσις, vteri inflatio, de qua agit Paulus lib. 3. cap. 70. φυσῶδης ἡ μήτρα dicitur Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 224.35.) & ἀνεμοῦσθαι (p.227.2. & p. 287.25.) aut ἐξανεμοῦσθαι lib. 1. περὶ γυναικ. (p.240.45.) φρῆσμα nanque ἐμφύσημα exponitur Galeno apud Hippocr. & φρῆσις ἐμφύσησις.

Ἐμπολέω apud Hippocr. pro dego aut versor sumitur lib. 4. de Morb. (p. 173.5.) ἢν δὲ τοῦ ἀποπάτου μὴ διαχωρέοντος κρατέῃ μία τῶν ἄλλων ἰκμάς, κάλλιον ἐμπολήσει ὁ ἄνθρωπος. Quòd si stercore non prodeunte vnus ex aliis humoribus superet, melius deget homo, hoc est, melius habebit, & negotia obire poterit, aut negotiari, & huc illucque circunferri. ἐμπολᾶ περιέρχεται, πραγματεύεται exponit Hesychius. Est & ἐμπολεῖν ἀναστρέφεσθαι.

Ἐμπορεύεσθαι ἐς ἰητρικὴν est arti Medicæ quæstus gratia insultare, & ex artis calumnia questum facere, aut artis reprehensione ad nundinationem abuti, artem nundinari & negotiari, quemadmodum animas negotiari medicos imperitos dixit Pl. cap. 1. lib. 29. Hippocr. lib. περὶ τέχνης (pag. 1.12.) ὁ δὲ παρεὼν λόγος τοῖς ἐς ἰητρικὴν οὕτως ἐμπορευομένοις ἐναντιώσεται. Præsentis verò est instituti, iis qui hoc pacto artem medicam quæstus gratia insectantur, aduersari.

Ἐμπροσθότονος distentionis est species cùm ægri in anteriora rigescunt, vt ὀπισθότονος, cùm in posteriora. Aretæus lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. cap. 6. ἐμπροσθοτόνους vocari scribit, ἢν ἐς τοὔμπροσθεν καμπύλληται ἄνθρωπος ἐπὶ τοῖσι πρόσθεν νεύροισι. τόνος γὰρ νεύρων καὶ οἰκεῖος οὔνομα. Vbi in anteriora homo incuruatur, neruis anterioribus laborantibus. τόνος enim neruorum tensionem indicat, & neruis ac tensioni accommodatum est vocabulum.

Ἐμπροσθότονος dicitur authori Definit. Med. (pag. 397. 29.) ὅταν ἕλκηται ὁ τράχηλος, καὶ εἰς τοὐπίσω ἀνακλᾶσθαι μὴ δύνηται, cùm ceruix trahitur, neque in posteriora reflecti potest.

Ἐμπροσθότονοι Cælius Aurelianus pronum raptū vocat, vt & ὀπισθοτόνους, supinum, cap.6. lib.3. Acut. Celsus verò lib. 4. cap. 3. sic scribit: Neque tamen alius importunior acutiorq́; morbus est [ceruicis] quàm is qui quodam rigore neruorum, modò caput scapulis, modò mentum pectori annectit, modò rectam & immobilem ceruicem intendit. Priorem Græci ὀπισθότονον, insequentem ἐμπροσθότονον, vltimum τέτανον appellant, quamuis minus subtiliter quidam indiscretis his nominibus vtuntur. Ac aliôqui Hippocrates ipse ἐμπροσθοτόνους sub tetano comprehendit lib.3. de Morb. (p.161.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.212.) & lib. περὶ κρισίμων (p. 389.) Lib. verò de rat. vict. in morb. ac. (p. 108. 25.) eum disertis verbis expressisse videtur cùm scribit: ὁκόταν δὲ ἀπὸ τῶν τενόντων σφοδρῶς ἔμπροσθεν αἰτιῶνται. cùm verò tendones vehementer anteriorem in partem contrahuntur.

Ἐμπύημα ἢ ἐμπύησις plerunque significat Hippocrati omnem suppurationem, & quamuis in pus transmutationem ex inflammatione aliqua aut tuberculo, vt scribit Galenus Com. 1. in Progn. (p. 133. 18.) ὅτι μὲν οὖν ὅταν ἀθρόον τὸ πύον συστῇ, πεπλημένης τινὸς ὄγκου τῶν παρὰ φύσιν, ἐμπυήματι τε καὶ διαπυήματα καλεῖ τὸ τοιοῦτον σύμπτωμα, πρόδηλόν σοι γενήσεται πάντα τὸν ἀναγνόντι τὸν λόγον αὐτοῦ, καθ' ὃν περὶ τῶν ἐν ὑποχονδρίοις οἰδημάτων ἐποιήσατο τὴν διδασκαλίαν. Quòd igitur vbi pus copiosum collectum fuerit, tumore quodam præter naturam concocto, huiusmodi symptoma ἐμπυήματα & διαπυήματα, hoc est, suppurationes vocet, tibi perspicuum fiet, si eius omnem orationem euolueris, quæ de præcordiorum tumoribus tractationem instituit. Qua notione scribitur Hippocrati libr. 3. Epid. st. pest. (p.421.29.) τοῖσι μὲν οὖν πλείστοισιν αὐτέων ἀποστάσιες ἐς ἐμπυήματα ξυνέπιπτον. Horum igitur plurimis abscessus in suppurationes vertebant. Et rursus ibidem (v.43.) οἷσι γὰρ ἐς ἐμπύημα ὁ τῶν τοιούτων ἀφίκοιτο πεπασμός. Quibus nanque talium concoctione res ad suppurationem deuenit. Sic aph. 8. lib. 5. ἐς ἐμπύημα μεθίστασθαι dicitur, in suppuratione verti. Vbi scribit Gal. ἐμπύημα vocari τὴν εἰς πύον μεταβολὴν

περιβολὴν ἅπασαν, ὥσπερ καὶ τὴν προσηγορικὴν πολλάκις, ἢ τὴν μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἔκχυσιν τοῦ πύου. omnem in pus transmutationem; quemadmodum in Prognostico sæpe; aut eam quæ fit inter thoracem & pulmonem puris effusionem. Idem Com. ad aph. 44. libri 7. ἐμπυήματα μὲν εἴωθεν ὀνομάζειν, οὐ τὰ κατὰ θώρακα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ᾽ ὁποῖον μόριον ἄλλο τοῦ σώματος εἰς πύον ἀλλοιωθέντα φύματα, ἐμπυήματα, hoc est suppurationes nominare consueuit, non eas tantùm quæ fiunt circum thoracem; verum etiam in alia quauis corporis parte in pus mutata tubercula. Ἐμπύημα etiam vniuersali notione pus intro collectum & in corporis cauo conceptum significat, siue intra thoracem, siue in visceribus infra septum transuersum colligatur. Vnde Cælius Aurelianus ἐμπυήματα internas collectiones siue vomicas vocat, & ἐμπυϊκοὺς vomicosos, cap. 17. lib. 2. acut. & cap. 8. lib. 5. Tard. Pass. Sic ἔμπυοι dicuntur Hipp. Cyrenius & Hecason in Omilo lib. 5. Epid. (pag. 338. 32. & 35.) ex viscere intus suppurato, quibus vstio ad ventrem est adhibita. Aretæus cap. 9. lib. 1. περὶ χρον. παθ. οἷσι ἐν τῇσι κοιλίῃσι τοῦ ἀνθρώπου κατ᾽ ἴξιν τοῦ θώρηκος, ἢ τὰ κάτω ὑπὸ τὸ διάφραγμα πύου ἀποστάσιες γίγνονται, ἢν μὲν ἀνάγωσι, ἔμπυοι οὗτοι καλέονται, ἢν δὲ τὸ πύον διεξίῃ κάτω, ἀποστηματίαι κικλήσκονται. Quibus in corporis cauitatibus è regione pectoris, aut inferius sub septo transuerso puris abscessus fiũt, si id per os reiiciunt, ἔμπυοι, hoc est suppurati vocantur. Quòd si per aluum pus eiiciatur, ἀποστηματίαι dicuntur. Galenus quoque lib. de Tumor. præter nat. (pagin. 355. 4.) ὡς τὰ γε ἐμπυΐσκοντα ἅπαντα, τινὲς μὲν ἐμπυήματα προσαγορεύουσι, ἔνιοι δὲ διαπυήματα, καθάπερ καὶ αὐτὸ ἐκπυΐσκειν καὶ διαπυΐσκειν. ἔνιοι δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ὅταν ἐν σπλάγχνῳ γίνηται τὸ τοιοῦτον, ἐκεῖνο μόνον ἐμπύημα προσαγορεύουσι, καὶ τοὺς οὕτω πάσχοντας ἐμπύους. Vt suppurantia omnia, alii quidem ἐμπυήματα vocant, alii verò διαπυήματα (quemadmodum & idem ἐκπυΐσκειν καὶ διαπυΐσκειν) nonnulli verò non sic, verùm cùm in viscere tale aliquid contigit, id solum ἐμπύημα nominant, atque ita affectos ἐμπύους, hoc est suppuratos. At ἐμπύημα apud Medicos proprio significato pus inter thoracem & pulmonẽ collectum significat, & ἔμπυοι qui ita affecti sunt & suppurati dicuntur. Galenus (ibidem) ἄλλοι δ᾽ αὖ τινὲς ἰατροὶ μόνους ἐκείνους ὀνομάζειν ἐμπύους δικαιοῦσι, οἷς ἤθροισται πύον ἐν τῇ μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος χώρᾳ. Rursus alii quidam medici eos solos ἐμπύους nominari rectè putant, cùm inter thoracem & pulmonem pus est coaceruatum. Idem Com. 2. in Progn. (p. 148. 30.) ὅσοι πύον ἀθρόον ἔχουσιν ἔνδον τοῦ σώματος, εἴτ᾽ οὖν ἔτι περιεχόμενον ἐν τῷ φλεγμαίνοντι μορίῳ πρόσθεν, εἴτε καὶ μετὰ τὸ ῥαγῆναι, δυνατόν ἐστιν ὀνομάζειν τούτους ἐμπύους. ἀλλ᾽ εἰώθασι παρὰ τοῖς ἰατροῖς μόνους ἢ μάλιστα τοὺς κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα τοῦτο ἔχοντας πάθος, ἐμπύους ὀνομάζεσθαι. Qui pus intra corpus coaceruatum habent, siue ante in particula inflammatione affecta contineatur, siue etiam post ruptionem, hos ἐμπύους hoc est suppuratos appellare licet. Verùm solent medici solos, aut eos potissimùm qui circa thoracem & pulmonem talem habent affectum, ἐμπύους nominare. Rursus Galen. lib. 4. de caus. puls. (pag. 112. 23.) τοὺς ἐν τῇ μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος εὐρυχωρίᾳ πλῆθός τι πύου περιεχόμενον ἔχοντας, ἔνιοι μὲν ἐμπύους, οἱ δὲ ἐμπυϊκοὺς ὀνομάζουσι. γίνονται δὲ ἤτοι διὰ μέγεθος τῆς ἐν ταῖς πλευραῖς φλεγμονῆς εἰς πύον μεταβαλλούσης. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ περιπνευμονίαις ἀκολουθοῦσι. ἤδη δὲ καὶ πάντας οἷς σπλάγχνον τι φλεγμῆναν ἐξεπύησεν ἐμπύους ὀνομάζουσι. Qui puris copiam in spatio inter thoracem & pulmonem collectam habent, hos quidem nonnulli ἐμπύους, alii ἐμπυϊκοὺς nominant. Tales autem euadunt cùm magna ad costas inflammatio in pus vertitur. Interdũ etiam pulmonum inflammationes comitatur. Denique eos omnes quibus viscus aliquod ex inflammatione suppurauit, ἐμπύους hoc est suppuratos vocant. Idem quoque Com. ad aph. 27. lib. 6. ἐμπύους ὀνομάζειν μάλιστα εἴωθεν, τοὺς ἐν τῇ μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος εὐρυχωρίᾳ τὸ πύον ἔχοντας. ἐμπύους eos præcipuè vocare consueuit, qui pus habent in spatio inter thoracem & pulmonem. Et Com. in aph. 44. lib. 7. μόνους δὲ ἐμπύους προσαγορεύουσι τούτους ἐξαιρέτως, οἷς μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἤθροισται τὸ πύον. Solos verò præ cæteris ferè ἐμπύους nominat, quibus pus inter thoracem & pulmonem est coaceruatum. Aretæus etiam cap. 8. lib. περὶ χρον. παθ. ἢν δὲ καὶ θώρηξ ἢ πλευρὸν ἐμπυήσῃ, ἐπανάγεται δὲ διὰ τοῦ πνεύμονος, ἐμπύη ἥδε τοὔνομα. Quòd si thorax aut costa suppurauerit, pusque per pulmones educatur, Ἐμπύη hoc est suppuratio vocatur. Est & ἐμπυεῖν Hippocrati pus intro gignere & suppuratum aliquem reddere; vt lib. 1. de Morb. (p. 133. 45.) τὸ αἷμα ἐκχυθὲν σήπεται καὶ ἐμπυεῖ; sanguis effusus putrescit & pus intus gignit. Et (v. 46.) καὶ τοῦτο σήπεται καὶ ἐμπυεῖ, & ipse putrescit & pus intro gignit, aut suppuratum hominẽ reddit. Rursus ibidem (pagin. 138. 17.) ὁκόταν ἕδρην λάβῃ ἤτε χολὴ καὶ τὸ φλέγμα ἐς τὸν πλεύμονα σήπεται καὶ ἐμπυεῖται. Vbi tum bilis tum pituita sedem in pulmone occuparit, putrescit & suppuratum hominem reddit. Verùm interpretes ἐκπυεῖ legisse videntur, cùm suppurare & in pus verti dixerunt, vt & (pag. 134. 45.) παραχρῆμα τὸ αἷμα ἐκχυθὲν ἐκ τῆς φλεβὸς σήπεταί τε καὶ ἐκπυεῖ; confestim sanguis vena effusus putrescit & in pus vertitur.

Ἐμπύους μοτοὺς Galenus in Exeg. apud Hippocrat. hoc est suppuratoria linamenta, exponit, τοὺς στρεπτούς, ἢ τοὺς λημνίσκους: contorta & conuoluta linamenta aut in longitudinem implicita, quæ vulneribus induntur ad repurgandam saniem. Quibus verbis Gal. locum lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 279. 25.) exprimit. μοτοῦ ὠμολίνου καθετηρίῳ, τοὺς ἐμπύους μοτοὺς τρεῖς, ex crudo lino intortum linamẽtum immittito, & tria linamenta suppuratoria conficito. Penicillos suppuratorios dixit Cornarius. Sic autem dicuntur concerpta linamenta & penicilli quibus in repurgando pure in suppuratis & vstionem passis vtimur, vt patet ex lib. 2. de Morb. & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. In-

tortum autem & conuolutum linamētum ex lino crudo (sic enim καθέττει, τῷ ςρεπλῷ μοτείῳ, in Exeg. exponit Gal. hūc locum subindicans) in vteri duritie adhibet Hippocr. ob molliriem ne vteri osculum exasperet. Quam ad rem oblonga linamenta & longitudine quinque digitorum ad contactum requirit, Gal. λημνίσκους dixit, Celsus cap. 28. lib. 7. ad fœminarum naturalia implicitum in longitudinem linamentū, λημνίσκον Græci vocant, adhibet, ὀριαπισκωτὸν Paulus cap. 72. lib. 6.

Ε'μπυρος, qui febre detinetur, lib. 2. de morb. (p. 148. 30.) ἢν δὲ ἔμπυρος ἔῃ, καὶ μὴ ἀνῇ μήτε τῆς νυκτὸς, μήτε τῆς ἡμέρης. Si verò febre detinetur, neque noctu neque die remittat.

Ε'μυκώθη, vide ἕλκος μυκονοειδὲς antea.

Ε'μυλώθη, ἐσκληρύνθη, h. e. obduruit, exponit Gal. in Exeg. apud Hippoc. Erotianus autem ἀντὶ τοῦ ἐτυλώθη positum esse scribit, h. e. occalluit, velut & apud Ionas positum ex Corintho annotatur. Eamq; notationis rationem addit, ὅτι μύλον medici vocent τὸν ἐν ὑστέρᾳ γινόμενον σκίῤῥον. Neq; tamen huic dictioni locū apud Hippoc. adhuc reperi, existimoque (nisi me coniectura fallit) pro ἐμυκώθη ex quibusdam exemplaribus ἐμυλώθη scriptum fuisse, eamque scripturam Galenum & Erotianum explicasse. Nam & Erotianus eam inter dictiones ex lib. περὶ γυναικ. reponit. Tunc verò ad vlcera referetur, οὐκ ἂν ἐμυλώθη τὰ ἕλκεα, vlcera non occallescent, indurescent, aut callum contrahent, ex libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 244. 28.)

Ε'μυλήθη καταμαράνθη, hoc est contabuit, emarcuit, exponit Gal. apud Hipp. in Exeg. Verùm suspectam lectionē facit series alphabetica & ἐμωλυώθη scribendum existimo, qđ ἠφανίσθη significat & κατὰ βραχὺ ἀπεμαράνθη, & de tumoribus qui sensim conquiescunt, disparent ac veluti contabescunt dicitur Hippocrati, vt docebimus postea in dictione Μωλυώδεες. Sic lib. 2. Epid. (p. 313. 4.) de parotidibus, τούτοισιν ἐμωλυώθη legit Gal. comm. in lib. 6. Epid. (p. 473. 46.) cùm passim καταμωλύθη legatur, quod est, hi sensim disparuerūt aut contabuerunt. Legitur & libr. 7. Epid. (p. 359. 18.) ἡ θερμὴ περὶ τὰς ιζ ἐμωλυώθη, ad decimumseptimum calor disparuit aut extinctus est. & rursus (p. 361. 31.) ἡ θέρμη ἐντὸς τῶν κ' ἐμωλυώθη, calor intra vigesimum diem cōquieuit. & (p. 363. 11.) ἐντὸς τῶν εἴκοσιν ἡ θέρμη ἐμωλυώθη. Quibus locis καταμαράνθη per translationem conuenit. Lib. etiam 6. Epid. sect. 2. aph. 35. κατὰ δὲ ἐμωλυώθη scribitur, de maris auctione post motum hebescente & quodammodo subsistente. Cui ista quoque explicatio de cessante ac veluti contabescente incremento per translationem conuenire potest. Quem etiam tropum illic agnoscit Galen. Ε'μωλυώθη autem ferè scribitur apud Hipp. vt & apud Hesychium, & exponitur, ἐπαύσατο, ἠμβλύνθη, ἐμωλυώθη tamen malim.

Ε'μυξεν ἠσύαξε, h. e. ingemuit exponit Erot. apud Hip. additq; eam dictionem vsurpasse Menādrum in Aspide. Et annotatur ex Corintho Ionas dicere τὸ ἐσύαξεν, ἔμυξε. Ac videtur Erotiano locus lib. 5. Epid. (p. 335. 20.) subindicari. vbi legitur: ὁκότε δὲ νεωστὶ βεβρωκὼς εἴη αὐτὸν ἔτι τοῦ χρόνου ἥκιστα ἔμυξε. At cum cibum recēter deuorasset, tum minimè strepitum sentiebat, aut minimè ingemiscebat. Sed ἔμυξε legit Erot. vt & exemplaria quædā Regia manu scripta & Aldus. Μύζειν autē cùm de sono dicatur qui clausis labris ex naribus editur, qualis est gemētium, (mussare, mussitare, aut mutire quidā dicunt) hîc de ventris murmure, strepitu, aut rugitu dicitur, qui sumpto cibo percipiebatur, vt & aliàs sæpè apud Hippocr. vt postea scribimus in dictione μύζειν.

Ε'μφανέως, φανερῶς & ἐπιδήλως exponit Gal. com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 498. 32.) euidenter, manifestè, dilucidè, ex aph. 12 lib. 6. Ep. sect. 4.

Ε'μφερόμενα τοῖς οὔροις, quæ per vrinam feruntur & inuehuntur significant, aliàs περιφερόμενα vocantur, qualia sunt nebulæ, sublimamēta & sedimenta. Gal. lib. 1. de differ. feb. (pag. 325. 11.) Lib. 7. Epid. (p. 358. 46) ἐν τῷ οὔρῳ πολλὰ τὰ ἐμφερόμενα ἦν, per vrinā multa ferebantur ac veluti innatabant, quasi quædam eneoremata. Vbi tamen ἐκφερόμενα multi leg. Ε'μφερὴς verò simile indicat Hippocrati, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 74. 2.) & ὁκόσα τουτέοισιν ἐμφερέα, & quæcunq; sunt his affinia. ἐμφερὲς ὅμοιον exponitur Hesychio, & ἐμφερὴς ὅμοιος.

Ε'μφράγματα sunt obturamenta, sepimenta & impedimenta, cùm fœtus in pedes procedens viam sibi in partu obstruit, lib. περὶ ὀκταμήνου (47. 4.) ἀλλὰ μᾶλλον ὅταν ἐπὶ πόδας ὁρμήσῃ, τὰ ἐμφράγματα γίνονται, sed potiùs vbi in pedes prodierit, obturamenta & impedimenta contingunt. Ε'μφραξις autem obstructio dicitur, & στεγνώσεως species, partis organicæ morbus in meatuum deperditione consistens, de qua agit Gal. lib. 10. Meth. med. & lib. 3. Salub.

Ε'μφρονες, mentis compotes, sibi redditi, ad se redeuntes, Coac. Præn. (p. 427. 36.) Lib. 7. Epid. (p. 354. 15.) ἐμφρονώδεες σφόδρα ἐμβλέψιες, intuitus valde modestus, cōpositus, sedat⁹.

Ε'μφύσημα inflationem significat ex spiritus flatuosi copia in corporis cauitatibus collecta, interdum etiam tumorem Hippocrati indicat. lib. 3. Epid. egr. 13. post st. pest. ἐμφύσημα κακὸν mala inflatio aderat. ἐμφύσημα nāq; corporis tumorem ex partium quæ ad epigastrium pertinent inflatione, & diuturnis viscerū obstructionibus, ex quo totus vēter intumescit & aquam inter cutem cōtrahit, in ictero laborāte, denotare videtur. Ε'μφυσωμένη κοιλίη, aluus inflata dicitur & flatuum copia distenta, Coac. Præn. (p. 428. 21.) Sic lib. de rat. vict. in Morb. ac. (p. 114, 54.) οἱ ἐμφυσήμασιν ἐόντες, inflati, & qui ventrem flatib. distentum habēt, lib. quoq; 2. Epid. (p. 316, 19.) οἱ μαζοὶ ἐμφυσῶνται), mammæ inflātur & intumescunt. Et τὰ ἐμφυσήματα ποιέουσιν αὐξήσιας, inflationes incrementa addunt, ex māmarum

rum succulentia & distentione, vt & partium auctione, maturitatem & incrementa diiudicans. Sunt & ἐμφυσήματα inflationes ex flatuoso spiritu collecto alias sub cute, alias sub membranis quę ossibus circundantur, aut musculos viscerumue aliquod vestiunt, & in cauitate sensibili continentur; atque hac nonnunquam maxima, vt scribit Gal. lib. 14. Meth. med.

Ἐναγίζειν Erotianus apud Hipp. τοῖς κατοιχομένοις ἢ τοῖς καταχθονίοις θύειν exponit, quod est mortuis parentare, manibus inferias facere, aut inferis sacrificare. Locus autem est in πρεσβευτικῷ Thessali (p. 538. 39.) καὶ ξυνέπεξαν δημοσίη Δελφοὺς ἐναγίζειν, & Delphicis imperarunt vt illi publicè parentarent, hoc est Chryso Nebri filio Delphi publicè exequias, & inferias decreuerunt. In vita quoq; Hipp. per Soranum scripta legitur, παρ' ᾧ καὶ ἐναγίζειν ἐν αὐτῷ μέχρι νῦν Ἱπποκράτει φησὶ τοὺς κῴους. Ideoq; eo die ad hoc vsque tempus Coos Hippocratis manibus parentare tradit. Ἐναγίζειν exponitur Hesychio, τὸ χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, inferias offerre aut mortuis parentare, & sacra facere.

Ἔναιμον φάρμακον, medicamentum quod cruentis vulneribus & adhuc sanguine manantibus adhibetur, ad ea glutinanda, dicitur Hippocrati, lib. de fract. (pag. 559. 45.) ἢ πισσηρὴν ἐπιθέντες, ἢ ἔναιμον, aut cerato picato adhibito, aut eo quod cruentis vulneribus imponitur. Vbi scribit Gal. τὸ μὲν οὖν ἔναιμον φάρμακον εὔλογον ὃ λέγει. καὶ γὰρ νῦν ἔτι συνηθέστατόν ἐστι τοὔνομα τοῖς ἰατροῖς ἐπ' ἐκείνων λεγόμενον τῶν φαρμάκων, ὅσα τοῖς τραύμασιν ἐπιτιθέασιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἅμα τῷ γίνεσθαι, μηδέπω ξηρῶν ἀκριβῶς ὄντων αὐτῶν, ἀλλ' αἱμασσομένων ἔτι, τουτέστι δροσοειδῶς ἐκπίπτοντος αἵματος, ἐκ τε τοῦ τετρωμένου δέρματος, ἢ καὶ τῆς σαρκός. Rectè igitur est adhibitum quod ab eo ἔναιμον medicamentum dicitur. Nam & nunc quoque vsitatissimum apud Medicos hoc nomē est, de iisq; medicamentis dicitur, quæ vulneribus statim initio vbi illata sunt, imponūtur, necdū plenè sicca sunt, sed adhuc sanguine manant, h. e. vbi roris modo ex cute aut etiā carne vulnerata sanguis effluit. Rursus lib. de art. (p. 647. 22.) ἐπιτιθέαται δὲ πρὸς τὰ τοιαῦτα καὶ τῶν ἐναίμων μιγνύντες. Accommodata his etiam sunt quædā medicamenta quæ cruentis vulneribus adhibentur. Vbi rursus scribit Gal. ἔναιμα καλεῖ φάρμακα κἀν τούτοις τοῖς βιβλίοις, κἀν τῷ περὶ ἑλκῶν, ὅσα προσφάτοις τοῖς τραύμασι προσφέρει). ἔναιμα appellat medicamenta, tum in his libris, tum libro de vlceribus, quæ confestim cruētis vulneribus imponūtur. Lib. etiam 5. Epid. (pag. 342. 37.) ἔναιμον sanguini fluenti accommodatum medicamentū apponitur. τῷ δὲ ἐναίμῳ καταδεθεὶς ἰάθη, medicamento verò quod cruentis vulneribus glutinandis inijcitur deligato, conualuit. Libro quoque de vlceribus (p. 512. 49.) τὸ δὲ ἕλκος, ὅ τι μὲν ὑπ' ὀξέι βέλει διατμηθῇ ἢ διακοπῇ, ἐνδέχεται ἔναιμον φάρμακον. Quod verò vlcus acuto telo incisum aut dissectū fuerit, medicamentum quod cruentis protinus imponitur, (ἔναιμον Græci vocant) admittit. Sic enim Celsus cap. 19. lib. 5. emplastra quæ cruentis protinus vulneribus iniiciuntur, ἔναιμα Greci vocant, multa describit. Ἔναιμον autem νεῦρον quid sit habes postea in Νεῦρον ἔναιμον. Ἔναιμον autem σῶμα corpus sanguineū dicitur aph. 27. lib. 6. Epid. sect. 6. & lib. 2. Epid. (p. 316. 7.) Ἐναίμων etiam Hippocrati idem quod ὕφαιμος significat, sanguine plenus. lib. περὶ ὀστέων φύσιος (p. 63. 14.) αἱ ἐναίμονες ἐοῦσαι φλέβες, venæ sanguine refertæ.

Ἐναιώρημα significat Hippocrati sublime quiddam in vrina innatans, & quod per mediam vrinam pendulum fertur: sublimamentum Medici vocant. ἐναιωρήματα etiam per νεφέλας ἐμφερομένας sæpe denotat Hippoc. & suspensas nubeculas vertit Celsus, vt Progn. (p. 141. 8.) νεφέλαι δὲ ἐμφερόμεναι τοῖσιν οὔροισι, λευκαὶ μὲν ἀγαθαί, μέλαιναι δὲ φλαῦραι. Nebulæ in vrina suspensæ, albæ quidem bonæ, nigræ verò malæ. Et rursus (p. 142. 14.) σκοπεῖν δὲ χρὴ τὰ οὖρα ἐν οἷσιν αἱ νεφέλαι, ἢν τε ἄνω, ἤν τε κάτω ἔωσι, καὶ τὰ χρώματα ὁκοῖα ἴσχουσι. καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας ξὺν τοῖσι χρώμασιν οἷσιν εἴρηται, ἀγαθὰς εἶναι καὶ ἐπαινέειν, τὰς δὲ ἄνω ξὺν τοῖσι χρώμασιν οἷσιν εἴρηται, κακὰς εἶναι καὶ μέμφεσθαι τὰς τοιαύτας. Considerandæ in vrinis nubeculæ, num supremum locum, an verò infimum teneat, & quosnam colores habeat. Quæ enim deorsum feruntur cum supradictis coloribus, bonę sunt & commendandę. At quæ sursum cum suprapositis coloribus attolluntur, malæ & vituperandæ existimandæ. Quibus certè verbis ἐναιωρήματα & sublimamēta quæ per vrinam suspensa feruntur, ab Hip. significantur. Quod et in cō. indicat Gal. his verbis: περὶ τῶν ἐν τοῖς ὑποστάσεσι διαφορῶν εἰπὼν, ἑξῆς ἐπὶ τὰς νεφέλας μετέβη, δηλώσας ὅτι τὸ ἐναιώρημα νεφέλην ὀνομάζει, τῇ προσθήκῃ τοῦ ἐμφερομένου ῥήματος. Vbi de sedimentorum discrimine disseruit, deinceps ad nubeculas transit, indicās quod ἐναιώρημα hoc est sublimamentum, nubeculam vocat, addita dictione τοῦ ἐμφερομένου. Rursus ibid. ὅτι τὰ πρὸς ἡμᾶς κατὰ τὰ περὶ κρίσεων ὑπομνήματα, πολλάκις ἐναιωρήματα λελεγμένα, καλεῖν αὐτὸς εἴωθε νεφέλας, ἐδήλωσε καὶ διὰ τῆς ῥήσεως οὐκ ἀσαφῶς. Quæ à me sæpenumero libris de Crisibus ἐναιωρήματα hoc est sublimamenta dicta sunt, ea solere Hippocratem nubeculas appellare, hac quoq; dictione non obscurè indicauit. Idem rursus ibidem quid sit ἐναιώρημα declarans, & quamnam cum nubeculis analogiam habeat his verbis scribit: ὀνομάζω δὲ ἐναιώρημα τὸ παχύτερον μὲν καὶ λευκότερον ἐν οὔροις, μήτ' ἐπιπολῆς αὐτῶν, μήτ' ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου, κατὰ δὲ τὴν μεταξὺ χώραν ἐναιωρούμενον, ἤτοι μᾶλλον ἀκριβῶς, ἢ κάτω μᾶλλον, ἢ ἄνω. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα συνήθως μοι καλεῖν ἐναιωρήματα. πρὸς Ἱπποκράτους γε μὴν καὶ ταῦτα νεφέλαι προσαγορεύονται, τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχουσαι περὶ τὸ οὖρον, ἣν αἱ ὄντως νεφέλαι πρὸς τὸν ἀέρα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τῆς περιεχ. ἑαυτὸ ὑγροῦ παχύτερον, κἀκεῖναι τοῦ ἀέρος. πολλάκις οὖν, ὡς ἔφην, ἐφίσταταί τι τοῖς οὔροις ἄνωθεν, ὅ περ ἐγὼ νεφέλην ἰδίως ὀνομάζειν εἴωθα. ἐναιώρημα autem, hoc est, sublimamentum appello id, quod in vrina crassius & candidius,

neque in eius summo, neque in vasis fundo, sed in media regione suspensum, vel exquisitè medium, vel quòd deorsum potiùs quàm sursum tendit. Hęc igitur solitus sum vocare ἐναιωρήματα, hoc est, sublimamenta. Sed ab Hippocrate ea quoque nubeculæ appellantur, eadem cum vrina proportione, quàm atte nubes cũ aëre obtinent. Hæc etenim humore circũfuso crassiora sunt, vt & nubes aere qui eas circunstat. Sæpenumero igitur (vt dixi) quod in vrinis sursum supernatat, eam ego propriè nubeculam appellare soleo. Ex eadem etiam analogia, qua aëris attributiones vrinis accommodantur, pendet quod ἐναιώρημα ἐπινέφελον vocat Hippocr. ægr.1.3.& 5.lib.3.Epid. sublimamentum nubilosum, quod in media vrina suspensum innatat, nubeculas referens, quodque pro varia tum sedis, tum coloris affectione, modò certam, modò dubiam salutis spem prę se fert, vt scripsimus nostris in eum lib. Annotat. Atque ex iis locis apud Hippocrat. ἐναιώρημα ἐπινέφελον exponit Erotianus τὸ ἐφιστάμενον τοῖς οὔροις καὶ τοῖς διαχωρήμασι, καὶ ὥσπερ ἐπικρεμάμενον, ποικίλῳ χρώματι κεχρημένον, [κεχρωσμένον melius] quod in vrinis & deiectionibus superstat, ac veluti pendulum vario colore affectum est. Sic enim apud Erotianum legendum existimo. Lib.4.Epid. (p.339.27.) ἐναιώρημα νεφέλῃ ὑπομέλανος ἐοικὸς πάχος ἔχον dicitur, in media vrina quid suspensum nubeculæ aliquantulum nigræ crassitudinem referens.

Ἐναιωρήματα γονοειδέα, sublimamenta genitali semini similia dicuntur Hippocrati, hoc est, veluti grandinosa & grumosa, ex multa pituita vitrea & viscida, ac magna crudæ materiæ copia, ægr.1. lib.1. Epid. & ægr.4.lib. 3.Epid. & ægr. 3.lib. 3. ἐναιωρήματα δὲ κρίμνα γονοειδέα, suspensa quædam in media vrina innatantia, hordei tosti non exactè moliti crassioribus frustulis ferè similia genitaleq́; semen referentia. Sic ἐναιώρημα γονοειδὲς ex ægr.4. lib.3. Epid. apud Hippocr. agnoscit Gal. Comm.2. in Progn. (p.142.19.) & nos illius explicationem & affectionem abundè expressimus nostris in lib.1. Epid. Ann.

Ἐναιωρήματα στρογγύλα, διεσπαρμένα, οὐχ ἱδρυτα, in vrinis sublimia quædam innatantia, rotunda & dispersa inerant, neque residebant, ęgr.1.lib.1.Epid. deliriumq́; portenderunt, vt & ægr.11.lib.3.Epid.post st.pest. ἐναιώρημα δ' ἐπὶ πολὺ στρογγύλον, οὐχ ἱδρυτο, in medio suspensum quiddam innatans rotundum admodum, neque subsidebat. Et ægr.3. & 8. lib.1.Epid. ἐναιωρήματα στρογγύλα, οὐχ ἱδρύετο.

Ἐναιώρημα μετέωρον, sublimamentum sublime, delirium denotans, ægr.3. & 9. & 12.lib.3. Epid.post st.pest. quod à flatibus sublatam materiam sursumq́ue ad tentandum cerebrum raptam indicat, ideoq́ue κατὰ συμβεβηκὸς mentis emotionem significare scribit Gal. comm.3.in lib.3.Epid. (p.439.55.) Eademque ratione ἐναιωρήματα διεσπασμένα, sublimamenta diuulsa, quæ magnam in corpore humorum perturbationem & à flatuum copia agitationem indicát, mentis emotionem prę se ferunt, vt ægr.4.lib.3.Epid.post st.pest.& ægr.10.lib.1.Epid. ἐναιωρήματα διεσπαρμένα dicuntur ægr.1.lib.1.Epid. dispersa sublimamenta. Eadem etiam exprimuntur Hippocrati in Prorrh. (p.179.33.) per τὰ οὖρα ἀκατάστατα ἐναιωρήμενα διαχωρητικά, vt & Coac. Prænot. (p.429.35.) οὖρον ἀκατάστατον ἐναιωρεύμενον διαχωρητικόν, quæ vrinas perturbatas cum confusis sublimamentis significant. Sic enim Gal. in Prorrh. οὖρα ἀκατάστατα ἐν τοῖς ἐναιωρήμασι vocat, hoc est, vrinas sine sedimentis per quas sublimia quædam suspensa feruntur, easque primùm quidem & per se, crudorum humorum in venis perturbationem significare scribit, ex accidenti verò ad delirii generationem conferre. ἐναιωρήματα οὖρα etiam dicuntur Hippocrati in Prorrh. (pag.170.26.) impropriè vrinæ quę sublimamenta aut innatantes nubeculas habent, vt illîc adscribit Gal. cùm id propriè de his q̃ per vrinas vehuntur efferatur.

Ἐναιωρεύμενοι ὀφθαλμοὶ dicuntur oculi sublimes, instabiles, incontinenter moti, in Progn. (p.124.29.) ἀστήρικτοι, ἐ διαπαντὸς κινούμενοι, Galeno in com. Sic etiam dici posse videntur oculi in sublime contorti & suspensi, quales in moribundis & animo linquentibus cernuntur, cùm oculi iam in caput contorquentur, & pupilla sub gena superiore reconditur, quod fit in conuulsis sursum mouentibus musculis, naturaq́; ad suum principium contracta. In Coac. Pręnot. (p.430.22.) κρύπτεσθαι τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ ἄνω βλέφαρον dicitur, oculi nigrum à superiore gena contegi. His enim verbis τοὺς ἐναιωρευμένους ὀφθαλμοὺς Prognostici, illius Præsagii author exprimere mihi videtur. Quales etiam oculi in Æniate quodam subintelliguntur lib.7. Epid. (p.358.1.) cùm scribitur: ὀφθαλμοὶ οἷοι τῶν λειποθυμεόντων, oculi quales animo deficientibus. Pręsentissimam enim mortem his verbis indicauit.

Ἐναλίγκιος idem & similis dicitur, eaq́ue dictio frequens est Homero. Eam quoque vsurpat Hippocr. libr. περὶ ἀνατομῆς (pag.54.34.) de renibus, τὴν χροιὴν δ' ἐναλίγκιοι μήλοισι, colore verò malis similes.

Ἐναντία contraria dicuntur quę vtrinque à medio æqualiter distant. Sic enim Gal. com.5. in lib.6. Epid. (pag.515.7.) ἀκριβῶς γὰρ ἀλλήλοις ἐστὶν ἐναντία τὰ τοῦ συμμέτρου τε καὶ μέσου παρακεχωρηκότα τὸ ἴσον ἑκατέρωσε. Exquisitè nanque inter se sunt contraria, quæ vtrinque à medio & temperie æqualiter recedunt.

Ἐναργῆ ἐνύπνια insomnia manifesta & conspicua in Phreniticis in Prorrh. (p.172.28.) & Coac. Præn. (p.426.30.)

Ἐνασχιζόμενος vide Ἀσχιζόμενον antea.

Ἐναυλὴ interior via aut trames dicitur, aut fistularis via, vel interior habitatio ac domicilium, & pro pudendorum sinu sumitur Hippocrati lib.2. περὶ γυναικ. (pag.269.46.) ὅπως δὲ χαλᾷ τὸ σῶμα, καὶ ἡ ἐναυλίη, cùm vteri osculum

osculum ac interior via, aut interior habitatio, occlusa fuerit. Sic enim illic pro κλωσθῇ leg. existimo. Ἐναυλιζόμενον, ἐμμένον, apud Hip. exponit Erotianus, hoc est, quod immoratur & manet aut moram trahit, ex his quæ adiecta sunt ad lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπε (p. 25. 41.) καὶ χρόνον ἐναυλιζόμενον πολλὸν ἐν τῷ στήθει κατασήπεται, & longo tempore in pectore moram trahens, putrescit. Hunc enim haud dubiè locum ab Erotiano exprimi mihi persuadeo. Ἐναυλίζεσθαι διατρίβειν exponit Hesychius quod est immorari, diuertere, manere aut stationem habere ac diuersari pro quo stabulari aut stabulare metaphoricè ponitur, vt apud Vergil. 6. Æneid. Centauri in foribus stabulant.

Ἐνδεδινημένοι ὀφθαλμοὶ, sunt intrò conuoluti oculi, intus conuersi, obtorti, intus agitati, & qui intrò obtorquentur, aph. 16. sect. 1. lib. 6. Epid. quos τοῖς πεπηγόσι, hoc est, fixis & concretis, opponit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 185. 14.) Instabiles enim sunt neque quiescere possunt, non secus ac eorum oculi qui affectu (quem ἵπποι vocant) tentantur. Indicant autem huiusmodi oculi delirium aut tremorem musculorum oculos mouentium, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 6. Epid. Ἐνδεδινημένους ὀφθαλμοὺς in Progn. ἐναιωρευμένους vocare videtur Hippocr. ἀστηρίκτους καὶ διηνεκῶς κινουμένους, instabiles & continenter motos explicat Gal. ἐνδεδινημένοι ὀφθαλμοὶ Aretæo in tetani Curatione (cap. 6. lib. 1. cur. ac. morb.) significari videtur intrò prouoluti & in profundo conuoluti, velut μόλις περιδινεύμενοι, qui ægrè circumuoluuntur, cap. 6. περὶ ὀξ. παθ. Idem etiam ὀφθαλμοὺς ἐνδεδινημένους, oculos inuersos, intus conuolutos, in Epilepsia ponit, cap. 5. lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. ἐνδεδινημένα ὄμματα dicuntur Hippocr. lib. 5. Epid. (p. 342. 45.) & lib. 7. Epid. (p. 357. 40.) Quē locum disertè mihi videtur exprimere Erotianus cùm ὄμματα ἐνδεδινημένα apud Hippocr. explicat, & ἀντὶ τοῦ ἐξεστραμμένα, rectè sumi posse, pro inuersis scribit. Idemque Epiclem reprehendit qui ἐνδεδινημένον de tenebricosa vertigine & capitis dolore affecto ægro apud Hipp. dici voluerit, cùm ista non in vniuersum ad ægrum referātur, sed proprio quodam modo de oculis dicantur lib. 6. Epid. Hanc autem dictionem παρὰ τὴν δίνησιν πεποιῆσθαι scribit, ἥτις ἐστὶ κυκλοτερὴς περιστροφὴ, in orbem circumactio.

Ἔνδεσις τοῦ ποδὸς, pedis connexio & colligatio, & ea pedis pars intelligitur in quam tibiæ ossa desinunt, quæque ad talos ligamentis annectitur. Lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 30.) παρὰ τὴν ἔνδεσιν τοῦ ποδὸς, iuxta pedis illigationem & connexionem.

Ἔνδημα νοσήματα dicuntur morbi populares & publici, populo aut alicui regioni familiares. Ex genere sunt cōmunium morborum non secus ac pestis, vt scribit Galen. initio Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 346. 11.) ἀλλὰ μηδὲ τοῦτο παρέλθῃ ἐν ταῖς προγεγραμμέναις ῥήσεσιν εἰρημένον ἐν ἄλλοις τέ ποσι τῶν Ἱπποκράτους, ὅσα πλεονάζει διὰ παντὸς ἔν τινι χώρᾳ, ἅπερ δὴ καὶ ἔνδημα προσαγορεύεται, τῶν κοινῶν πολλοῖς ὄντα καὶ αὐτά, καθάπερ καὶ ὁ λοιμός. Neque verò te latere velim, dictum hoc tum in superiore oratione, tum in aliis quibusdam Hippocratis libris, morbos eos qui perpetuò regionem aliquam occupant, qui & ἔνδημοι hoc est publici vocantur, ex illorum esse genere qui multis cōmunes existunt, vt pestis quoq;. Authori Definit. Med. (p. 395. 7.) ἔνδημα νοσήματά ἐστι τὰ ἔν τισι πλεονάζοντα τόποις, publici morbi sunt, qui in locis quibusdam abundare solent.

Ἐνδοιαστὸν anceps, dubium aut ambiguum significat. Prorr. 2. (p. 419. 6.) εἰ δὲ ἐνδοιαστὸν εἴη ἀμφὶ τῶν νεύρων, ὅπως ἔχοι. Sin dubium est quomodo nerui affecti sint. In Coac. Prænot. (p. 427. 13.) & lib. περὶ κρισίων (p. 385. 45.) ἐνδοιαστὸν dicitur, hoc est, quod rem in dubium vertit, quod aph. 64. lib. 4. οὐκ ἀγαθὸν. Ἐνδοιαστὰ νοσήματα sunt morbi ancipites & dubii, aut quorū euentus est dubius, lib. 1. de Morb. (p. 129. 8.) καὶ ὁκόσα ἐπὴν γένηται ἐνδοιαστά, ἢ κακὰ ἀπ' αὐτέων ἀποβαίνει, ἢ ἀγαθά. & qui morbi vbi exorti sunt dubium habent exitum, bonum aut malum, aut vbi orti sunt, euenta habent dubia, aut mala, aut bona. Ibid. rursus (v. 37.) ἐνδοιαστὰ δὲ τὰ τοιαῦτα ἀπολλύναι ἢ καὶ μή. Ancipites verò morbi eiusmodi, vt perdant, aut non. Sic ἐνδοιαστοὶ τόνοι, nerui ambigentes, dicūtur lib. 2. Epid. (p. 317. 4.) Eadem etiā notione ἐνδοιαστῶς ἔχοντες dicuntur Hippocrati qui ad morbum aliquem dubiè se habent, in eoque ambigunt, & in quibus etsi quodammodo suspecta est morbi natura, nullam tamen determinatam habet circumscriptionem, neque in his planè est confirmatus. Lib. 1. Epid. sect. 1. ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἐνδοιαστῶς ἔχουσι, πολλοῖσιν ἐβεβαιώσατο τότε, siquidem & multis de tabe in dubium venientibus, ipsa tunc est confirmata. Sic enim dicuntur qui ex diutina tussi tabem trahunt longius, nec dum eam planè habent confirmatam. Quemadmodum & aph. 14. sect. 7. lib. 6. Epid. de diuturnis & trahentibus morbis scribitur, καὶ γὰρ τοῖσιν ἐνδοιαστοῖσιν ἐβεβαίωσεν. In his enim qui ambiguè se habebāt, tabem confirmarunt. τοῖς ἐνδοιαστῶς ἔχουσι eos opponere videtur Hippocr. quos statim morbus perfectè occupauit absque protractionis suspicione lib. 1. Epid. sect. 1. ἐνδοιαστὸν Hesychius exponit ἀμφίβολον, ἀμφιδοξούμενον.

Ἐνδοιῶσαι, remittere, cessare, aut concedere significat, & de morbis aut symptomatis dicitur Hipp. vt scribit Gal. Com. 3. in Progn. (p. 152. 42.) εἴωθε γὰρ ἐπί τε τῶν διαθέσεων καὶ τῶν συμπτωμάτων φέρειν τοὔνομα, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ μετ' αὐτὸν, ἐνδοιῶσαι τὴν φλεγμονὴν, καὶ τὸν ὄγκον, καὶ τὴν σκληρότητα, καὶ τὴν τάσιν, καὶ τὴν ὀδύνην λέγοντες. Solet enim Hippocrates de affectionibus ac symptomatis dictionem [τὸ ἐνδοιῶσαι] efferre, quemadmodum etiam alii omnes ætate posteriores, cūm ἐνδοιῶσαι, hoc est remittere inflammationem, tumorem, duritiem, tensionem & dolorem di-

cunt. At cùm scripsit Hipp. in Progn. (ibid. v. 39.) ἢν δὲ μήτε τὸ οὖρον μηδὲν ἐνδιδοῖ. Si verò neq; cõcedat vrina, hic ἐνδοῦναι ex translatione cedere aut concedere, & vacuari significat vrinam neque supprimi, quod accidit in vesicæ inflammatione quæ lethalis est. Atq; si contingat vrinam cedere & vacuari, in melius mutationem denotat & doloris remissionẽ. Sic enim eam lectionem ex Artemidori & Dioscoridis exemplaribus tuetur Galenus, etsi aliam minus obscuram scriptionem affert. Est & ἔνδοσις Galeno febrium continuarum remissio, quando suis particularibus accessionibus insignes habet ad remissionem aut declinationem mutationes, Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 378.) Vbi ἔνδοσιν & ἀπυρεξίαν de febrium remissione ponit, & alterum de febribus continuis, alterum de intermittentibus dici scribit, vtrunque tamen sub verbo ἐκλείπειν contineri.

Ἕδρη Hippocrati significat insessionem, locationem, & de ferularũ impositione dicitur, lib. de fract. (p. 555. 1.) τῶν δὲ ναρθήκων τὰς ἐνέδρας χρὴ φυλάσσεσθαι κατὰ τὸ τῶν σφυρῶν τὴν ἴξιν, ferularum verò insessiones ne è directo malleolorum fiant, obseruare oportet. Vbi Gal. ναρθήκων τὰς ἐνέδρας, ἐπιθέσεις impositiones exponit, scribitq; ἐνέδρας velut ἕδρας dixisse Hipp. μετὰ τῆς, ἐν, προσθέσεως, τὸ σημαινόμενον ἐκ τῆς λέξεως ἐναργέστερον ἐλπίσας ποιήσειν, cum præpositione, in, quò euidentiorem dictionis significationem faceret. Rursus eodem lib. (p. 562. 55.) ἢν δὲ ἐν τῇ ἰητρείῃ ἕλκος γένηται, ἢ πίεσιν ὀθονίοισι μᾶλλον πιεχθέντος, ἢ ὑπὸ νάρθηκος, ἐνέδρης, ἢ ὑπὸ ἄλλης τινὸς προφάσιος. Quod si inter curandum vel ex nimia linteorum compressione, vel ex ferularum insessione, vel ex alia quapiam causa, vlcus extiterit. Ac rursus ibid. (p. 569. 39) ἢν δὲ ἄρα τὸ ὀστέον τὸ ἄνω παρηλλαγμένον, μὴ ἐπιτήδειον ἔχῃ ἐνέδρην τῷ μοχλῷ, ἀλλὰ παροξὺ ὂν παραφέρει, παραγλύψαντα χρὴ τὸ ὀστέον ἐνέδρην τῷ μοχλῷ ἀσφαλέα ποιῆσαι. Quod si sanè pars ossis quæ super aliud effertur, minimè idoneam vecti sedem exhibet, sed acutum quid prominet, illud scalpro vtrinq; limandum, quò firmius vectis insideat. Ἔνεδροι etiam dicuntur Hippocrati qui equis firmissimè insident, lib. de aere, loc. & aq. (p. 79. 8.) Scribit nanq; Scythis fluida & laxa esse corpora, quòd in cunis fasciis non colligantur, quemadmodum Ægyptii, οὐδὲ νομίζουσι διὰ τὴν ἱππασίην ὅκως ἂν ἔνεδροι ἔωσιν, neque reputant inter equitandum quàm firmiter insideant. Etsi quidam illic εὔεδροι pro ἔνεδροι legendum existimant.

Ἐγκρίκωσι, vide κρίκος postea & κρίκωσι.

Ἐνέοντα dicũtur humores qui in corpore insunt & continentur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 8. 34.) quibus τὰ εἰσιόντα (ibidem v. 44.) & τὰ ἐμπίπτοντα, opponit, potum & cibũ ingestum indicans. Ἐνεῖναι etiam propriè in profundo corporis inesse significat Hipp. in Progn. (131. 4.) cùm scribit, ἢν δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνείη ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ. Si verò pulsus in præcordiis insit. Vbi scribit Gal. [τὸ ἐνεῖν] proprio quidem significato in audiendum esse τὸν ἐν τῷ βάθει τοῦ ὑποχονδρίου γινόμενον παλμόν, ἢ σφυγμόν, ἐκ τῆς ἑρμηνείας ἐνδείξασθαι βουληθέντος αὐτοῦ, cùm velit per verbum [ἐνεῖν] indicare pulsum vel palpitationem altè in præcordiis inesse.

Ἐνεόν vanum, inefficax, inutile, inane significat apud Hip. ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p. 679. 14.) τὸ δὲ ἄμμα, μήτε ἐν τρίβῳ, μήτε ἐν ἔργῳ, μήτε ὅκου οὐκ ἐνεόν, ὡς μὴ ἐς τὸ ἐνεὸν κέηται. Neq; verò nodum ea parte facere oportet quam terimus, neq; qua agimus, neq; qua parte inane est, ne in vanum collocetur. Vbi extremo loco ἐνεὸν Gal. significare scribit μάταιον, ὡς εἰ καὶ ἄπρακτον εἰρήκει, vanum, ac si inutile & inefficax dixisset. Idem etiam ἀνωφελὲς καὶ ἄχρηστον nihil conducens & inutile dici scribit. Quòd igitur ἐνεοὺς Græci eos vocãt qui à primo ortu surdi sunt, & indistinctè loquuntur, ad vitæq; obeundas actiones prorsus sunt inutiles: ita ἐνεὸν Hippocrati significat, τὸ μηδὲν ὠφελοῦν τὴν ἐπίδεσιν, quod nihil ad deligationem conducit, eam q; vanam & inefficacem reddit. Ibidem quoq; κενεὸν pro ἐνεὸν ferri posse scribit, quod κενόν, μάταιον, & ἄχρηστον inane, vanum & inutile significat. Κενεὸν quoque κενὴν χώρην, locum inanem & vacuum, qualis est in flexura, sub ala, genu & inguinibus ibidem significare posse scribit. Ἐνεὸς etiam exponitur Hesychio; κωφός, μωρός, ὃς οὔτε ἀκούει οὔτε λαλεῖ, surdus, stolidus, qui neque audit, neque loquitur. & ἐνεοί, ἄφωνοι, muti.

Ἐνεσκληκὸς πέπερι, piper probè infixum, impositum dicitur aph. 25. sect. 6. lib. 6. Epid. quod significat humi defixum & in terrâ impositum aut immissum, ab ἐνσκίμπτομαι aut ἐνείρω nomẽ deductum. Sed nos illic pro ἐνεσκληκὸς ἐνηρεισμένον, hoc est probè impactum & inhærens ac infixum, ab ἐνερείδομαι, aut ἐναρμοσθὲν, probè appositum aut accommodatum, legi posse scripsimus nostris eum in aph. Annot. quod ἐναρμοσθὲν, ἐνηρμοσμένον dicatur insertus & adaptatus.

Ἐνέρεισις cõpressionem, illisionem & innixum significat Hippocrati, ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p. 690. 44.) μηδὲ ναρθήκων ἐνέρεισιν εἶναι, neque ferulis compressio adsit. Vbi Galenus ἐνέρεισιν, βίαν καὶ θλῖψιν, vim & compressionem exponit.

Ἐνεφλεβοτόμησε Erotianus apud Hippocr. ex sententia Bacchii exponit, διεῖλεν εἰς πλείους τόπους τὰς φλέβας καὶ οἷον ἐμέρισεν, hoc est venas ad multa loca distribuit ac veluti in partes secuit. Nimirum haud dubiè locum lib. περὶ ὀστ. φύσ. subindicans (p. 63. 4.) καὶ τὰς τε ἀποφυάδας ἐνεφλεβοτόμησε, & propagines in multas venas transmisit, hoc est ramulos in multiplices venas diuisit aut secuit.

Ἐνηλλαγμένα ἄρθρα, articuli inuicem cedentes & inter se alternati, hoc est alios vicissim recipientes, & in alios inserti. Sic vocantur vertebrarum articuli Hipp. lib. de art. (p. 619. 52.) qui inter se ad laterales processus cõmittuntur, quarum altera vicissim alteram excipit, & in alteram conicitur. Hanc enim dictionem his verbis explicat Gal. ἐνηλλαγμένα δὲ εἶπεν, ὅτι διὰ τῶν ὑψηλοτέρων ἀποφύσεων ἔχει αὐτὰ ἑκατέρως, αἷς διαρθροῦται πρὸς τὸν ὑποκείμενον ἀλλήλοις

κατώτερας αὖ πάλιν, αἷς πρὸς τὴν ὑποκειμένην διαρθροῦται. κατὰ μὲν τὰς ἑτέρας αὐτοῦ ὑποδέχεται τὰς ἐξοχὰς τοῦ παρακειμένου, κατὰ δὲ τὰς ἑτέρας ἐπιβαίνει θατέρου. (Sic nanque apud Gal. leg. existimo, cùm locus aliôqui nostris in codicibus fœdissimè sit deprauatus.) Alternatos autem vertebrarum articulos dixit ideo quòd earum vnaquæque duos quidem sublimiores processus habet, quibus cum superiore coarticulatur, rursusque alios duos humiliores, quibus cum subiecta committitur. Et his quidem in alteram conscendit, illis verò alterius proximæ eminentias excipit.

Ἐπίθερμος φύσις prӕcalida natura dicitur Hippocrati aph. 13. libr. 6. Epid. sect. 4. & aph. 19. πολύθερμος φύσις exponitur Galeno ex mente Diosc. h. e. impensè calida natura com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 502. 10.) Sic autem dicitur ea natura, quæ multo calido acri, non natiuo, abundat, vt scribit Gal. com. 4. in lib. 6. Ep. (p. 499. 1) τὰς ἐνθέρμους φύσεις ὀνομάζειν ἔθος ἐστὶν αὐτῷ ταύτας καθ' ἃς οὐ τὸ σύμφυτον πλεονάζει θερμὸν, ἀλλὰ τὸ δριμὺ καὶ δακνῶδες, ὅπερ ἐπίκτητόν τε καὶ οὐ κατὰ φύσιν εἶναι νομίζει. Præcalidas naturas appellare consueuit Hip. eas in quibus non redundat calidum natiuum, sed id quod acre est & mordax, quod tum acquisititium esse, tum minimè secũdum naturã existimat. Sic quoq; aph. 34. sect. 5. lib. 6. Epid. ἐπίθερμον præcalidũ aut impensè calidum vocat, & Gal. πολύθερμον exponit, siue σῶμα, siue ἄνθρωπον, siue φύσιν, siue κρᾶσιν subaudias.

Ἐνθετὰ sunt medicaméta quæ narib. imponuntur ad compescendam hæmorrhagiam, τὰ ἐντιθέμενα dicũtur lib. 4. Epid. (p. 332. 48.) etsi eadẽ de medicamentis quę ad dolores dentiũ immittũtur sumi posse ex aph. 25. lib. 6. Ep. sect. 6. illic scripsimus. Ἐνθεῖναι χυμοὺς succos imponere, inserere, indere, ingerere aut generare significat Hippocr. aph. 2. sect. 2. lib. 6. Epid. & de succis qui deficiũt capitur, quos per cibos ingenerare, ingerere conuenit, Galenus ἐμφῦσαι dixit.

Ἐνθλάζειν intus contundere ac collidere significat, & dicitur Hippocrati, de eo quod intrò desidere facit ac cedere, quodq; veluti deprimit, & impressionem aut cauitatẽ relinquit. Velut lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 208. 34.) in ileo morbo, καὶ ἢν τῷ δακτύλῳ τοῦ σώματος ἐπιπιέζῃς, ἐνθλάσεις, et si digito partem aliquã corporis cõprimas, intro collides, h. e. desidere facies, impressionẽ facies ac cauitatẽ. Subiungit. n. καὶ σημαίνεται ὥσπερ ἐν σταιτί. & vestigium imprimitur ac nota relinquitur, non secus ac in farina aqua subacta. Quem certè locum mihi procul omni dubio exprimere videtur Gal. in Exeg. cùm ἐνθλάσεις ἐνθλᾷς, intrò collidit, infringit, imprimit, vt pro ἐνθλάσεις, ἐνθλάσει (ab ἐνθλάσω legisse videatur, & ad digitũ referre qui impressionẽ facit. Sic ἐνθλᾶν intro collidi significat Hip. (ib. v. 35.) & de eo qđ desidit aut intro cedit dicit, velut de cute, q̃ digitis cõpressa intrò cedit, & cauitatẽ facit. μάλιστα δ' ἐν τοῖσι ποσὶν ἐνθλᾶται, maximè verò in pedib. impssio fit & cauitas, h. e. in pedib. cutis media desidit, aut intrò cedit. (Sic enim ποσὶν, p̃ πνεύμονι lego.) Eadem verò in re verbo ἐμπλάσσειν vtitur Hipp. libris περὶ γυναικείων, vt suprà ostendimus. Ἔνθλασις etiã dicitur Galeno extremo lib. 2. de caus. mor. (p. 211. 42.) cùm quid intrò cedit ac impellitur ab ictu cauitatẽq; retinet, siue in osse, siue in carne cõtingat. Necesse. n. est vt qđ ab ictu colliditur in sese cedat ac impellatur, & cauitas relinquatur, aliôq ἔνθλασις nõ fiet.

Ἐνθράσσει vide θράσσω postea.

Ἐνθυμηματικοὶ πρὸς τὰς ἀποκρίσιας, in respõdendo arguti, acuti, acres. lib. περὶ εὐχημοσ. (p. 15. 10.)

Ἐνιαύσιον νόσημα morbus annuus, qui anno post soluitur, aut annorum circuitu. Lib. de nat. hum. (p. 17. 11) ὅ, τι δ' ἂν τὰς ὥρας ταύτας ὑπερβάλλῃ νόσημα, εἰδέναι χρὴ ἐνιαύσιον αὐτὸ ἐσόμενον. Quicunque verò morbus ista tempora superarit, eum annuũ fore scire oportet. Vbi Gal. ἐνιαύσιον νόσημα exponit, τὸ μετ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῆς πρώτης ἑαυτοῦ γενέσεως λυόμενον, καὶ τὸ κατὰ περίοδον ἐνιαυτῶν ἑπτὰ ὡς τὰ μηνῶν, morbum qui anno post suam ipsius originem soluitur, aut septem annorum circuitu, vt qui septem mẽsium circuitu solutionem accipiunt. At verò ἐνιαύσια ἕλκεα dicuntur Hippocr. aph. 45. lib. 6. vlcera annua quæ longo tempore sanie manãt, neque cicatrice clauduntur.

Ἐνίσημι insisto, insto, vrgeo, inhæreo significat. Lib. 8. Epid. (p. 342. 3.) ὀδύνη εἰς τὸν κρόταφον τὸν δεξιὸν ἐνεσήκει, dolor in tempore dextro insistebat, hoc est, infestabat & firmabatur, aut ad tempus dextrum instabat & vrgebat. Ἔνστασις verò instantiam significat, dictio Erasistrato familiaris & Asclepiadi qui Democriti sectator fuit, cùm morbos atomorum in vacuos meatus ingressu & obstructione oriri docuit, huiusmodi ingressum infixionémue ἐνστάσεως nomine significãs. Quod ex Celso colligi potest, qui in Prooemio scribit Asclepiadem contendisse fieri ægritudines, vbi manantia corpuscula per inuisibilia foramina subsistendo iter claudunt. Cælius quoq; Aurel. in Prooemio lib. acut. pas. scribit Asclepiadem diffiniuisse Phrenitim esse corpusculorum stationem siue obstructionem in cerebri membranis. Huius ἐνστάσεως meminit Plutarchus in Præceptis salubrib. & Gal. com. ad aph. 31. lib. 6. Eam verò declarat Cassius Medicus apertissimis verbis Probl. 76. qui Asclepiadis & rationalis sectæ Medicus fuisse existimatur, vt elegãtissimè & appositissimè scripsit Hier. Mercur. variarum lect. lib. 4. cap. 13.

Ἐν μέρει, per vices, alternis vicibus, vicissim, sigillatim, separatim. lib. 5. Epid. (p. 335. 22.) φλεβοτομούμενος δ' ἐν μέρει ἑκατέρην τὴν χεῖρα, secta verò per vices vtriusq; manus vena.

Ἐνόδιος aut εἰνόδιος in via situs & positus dicitur, in via habitans, ὁδῷ ἐπὶ οἰκίαν ἔχων ἢ ναίων. Sunt & ἐνόδια quæ in via aut triuiis occurrunt. Ἐνόδιος quoque est Dianæ, aut Hecates & Proserpinæ epitheton, quòd in triuiis sit coli solita, vnde & Triuia Virgilio dicitur, indeque τριοδῖτις Theocrito, quòd in triuiis à

matre abiecta, à pastoribus suscepta & enutrita fertur. Varro autem Dianam Triuiam dictam scribit, quòd in triuio ferè collocetur in Græciæ oppidis, vel quòd eadem luna esse dicatur, quæ in cœlo tribus viis mouetur, in altum, longum, & latum. Dicitur eadem etiam ἐνοδία, quasi Compitalis, & quæ cõpitis præest, Festo viarũ Dea. Ὀδία quoq; Hesychio ἡ κόρη Δηοῦς, Proserpina esse dicitur. Ἐνόδιος etiam eidem ἑρμῆς πάρεδρος, aut ἐν πάρῳ (vt scribit Varinus) exponitur, & est Mercurii epitheton ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, à viis & semitis, quod in viis statueretur ad iter demonstrandũ. Eam dictionem vsurpat Hippocr. lib. de morbo sacro (p.123.20.) ἢν δὲ χεζῃ ἢ κόπρον τι πλέη ὁ πολλάκις ἐσὶ γίνεται ὑπὸ τῆς νόσου βιαζομένοισιν, Ἐνοδίη προσκέεται ἡ προσωνυμίη. Quòd si quid stercoris compareat (quod sæpè quibusdã morbo pressis contingit) Hecates Enodiæ appellatio additur. Vbi quædam exemplaria manu scripta, vt & Aldinum, vitiosè ἐν ὁδῖνῃ ἡ πρόσκειται legunt. fortè verò ἐνοδίης προσκειμ) ἡ προσωνυμίη, legi possit, quòd Diana & Proserpina ἐνοδία dicta sit.

Ἐνουρέω, pro simplici οὐρέω, quod est meio. Lib.7. Epid. (pag.357.15.) ἐνούρησε τῇ ἕκτῃ ἐν νυκτὶ ὀλίγον, sexto die noctu paucam vrinam reddidit. Cornarius tamen ἐνούρησε, pro immeiere aut stratum permeiere sumpsit. Ἐνουρον ἔχλον pro molestia in vrina reddẽda quidam sumunt apud Hipp. lib. περὶ καρδίης (p.55.8.) sed nos ἐνουρῶν ὕδωρ illic legimus, vt antea scripsimus in dictione Ἀναιδές.

Ἐνοχλεῖν est perturbare, molestia afficere, negotiũ facessere. In Coac. Præn. (p.429.33.) & πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν & oculorum aciẽm aut splendorem perturbare. In Prorrh. (p.215.24.) τὰ πρὸς αὐγὰς ὀχλέοντα reposuimus, quæ oculorum splendorem conturbant, tenebricosas caligines & offusas oculis tenebras ex lib.1. Epid. in hæmorrhagiæ signis, accipientes. ἐνοχλεῖσθαι ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου, conuulsione aut distentione, detineri, affligi, conflictari, aph.57. lib.4.

Ἐνόσκληκε aut ἐνοσκλέω ab ἐνοσκλέω videtur positum apud Hipp. pro inaresco, aut aresio, aut arefactus induresco, Lib.1. de morb. (pag.138.26) & ὁκόσον ἂν αὐτῷ ἐνῇ φλέγματος & χολῆς, ὅτι ὑπὸ τῆς θερμασίης ἐνέσκληκέ τι & ὀδύνην παρέχει, & quicquid pituitæ aut bilis in eo inest, id à caliditate arefactum induruit, & dolorem affert.

Ἔντασις Hippocrati intensionem aut internam cõtensionem significat, quæ interdum eidẽ τάσις & ξυντάσις dicitur. lib. de rat. vic. in morb. ac. (p.91.26.) ἢ τὰ ὀρχιος ἔντασις κρισιμη, testis intensio iudicationem indicans, in febre. Rursus (ibidem p.92.56.) φρενῶν ἐντάσιες, septi transuersi cõtensio aut intẽsio, in phlebotomiæ scopis. Item ἦτρου ἔντασις ἑκατέρωθεν ἐς ἰθὺ, imi ventris vtrinque in directum intensio, lib.4. Epid. (p.330.47.) Ἔντασις autẽ ὑποχονδρίου vt & ξύντασις præcordiorum intensionem significat, & internorum viscerum phlegmonem, vt & ἔντασις ὑποχονδρίου ὑπολάπαρος submollis præcordiorũ intensio dicitur, quæ sine tumore est & inflammatione externarum partium & musculorum epigastrii, vt ægr.2. & 10 lib.3. Epid. & ægr.16. eiusdem libr. post st. pest. Sic enim Gal. com.3. in lib.3. Epid. (p.413.19.) ἔντασιν ὑπολάπαρον, χωρὶς ὄγκου τάσιν, h.e. tensionẽ sine tumore exponit. Quam ẽt repetit eodẽ com. (p.441.57.) vbi etiam addit huiusmodi vocem partium intra peritonæum contentarum affectionem subindicare, nullo tumore affectis externis, h. e. epigastrii musculis.

Ἔντασις etiam vehementiam, rigorem & austeritatem denotat Hippoc. lib. περὶ εὐσχημοσύνης. (p.16.38.) ἅμα μὲν ἐπιπλήσσειν μετὰ πικρίης & ἐντάσεως, simulque cum amarulentia & austeritate increpando. Vbi ἐνστάσεως etiam legunt exemplaria manu scripta. Contrariam instantiam dixit Cornarius. Significat autem vehementer instando & cum seueritate. τὰ ἐντατικὰ dicuntur etiam medicamenta quæ ad excitandam venerem exhibẽtur, Incentiua vocat Aurelianus & Satyrica, cap.18. lib.3. Acut.

Ἐντείλασθαι idem quod ἐντέλλεσθαι, præcipere, mandare, mandatum dare. aph.7. sect.7. libr.6. Epid. ὅτι πολλὰ περὶ ἑκάστου ἐστὶν ὀρθῶς ἐντείλασθαι. Videndum quoq; est quod multa de vnoquoq; præcipere licet. Quẽ fortè locũ subindicat Hesych. cùm ἐντείλασθαι προστάξαι exponit.

Ἔντερον simpliciter effert Hipp. de dolore coli intestini, aut de eius tensione, aph.3. sect.4. lib.6. Epid. ᾧ τὸ ἔντερον ἐπὶ δεξιά. qui intestini [coli] dolore dextra parte vexabatur. Vbi scribit Gal. τὸ ἔντερον quosdã de coli intestini dolore aut tẽsione sumere, quosdam ẽt cæcum intestinũ & eius in scrotum descensum intelligere. Nos aũt ad coli dolorem ex lib. περὶ χυμῶν (p.117.41.) referri debere indicauimus nostris eum in locũ Annot. Ἔντερα ẽt Hipp. saccalum aut folliculum indicant, in quem medicamenta ad fotum immittũtur, forte quia vt vesica, ita & intestina ad eum vsum accõmodari possunt. Lib.3. de Morb. (p.158.41.) ἢ ἐς κύστιν, ἢ ἐς ἔντερα ἐγχέας τῶν ψυκτικῶν τι, refrigerantium aliquo in vesicam aut folliculum infuso.

Ἐντὸς ἑωυτοῦ γίνεσθαι, intra se esse, sibi cõstare, compos esse mentis, phrasis Hippocrati familiaris, qua mentis constantiam sensationemq; restitutam indicat. Libr.7. Epid. (p.352.7.) μόγις γὰρ ἐντὸς ἑωυτῆς ἐγένετο, vix tandem ad se rediit. Rursusq; (p.353.25.) ἡμέρῃ δὲ ἐντὸς ἑωυτοῦ ἐγένετο, die autem ad sese redierat.

Ἐντροπὴ idem quod αἰσχύνη, pudefactio, verecũdia, lib. περὶ εὐσχημοσύνης. (p.14.49.) ἀκμάζοντες δὲ δι' ἐντροπὴν ἱδρῶτας ἰδόντες βλέποντες. Vbi verò adoleuerint, pudore affecti, non sine sudore eos intueri sustinent, hoc est, præ pudore eorum cõspectum sine sudore ferre non possunt, ob anteactæ vitæ flagitia & infamiam. Sic enim cum Zuinggero locum accipio. Interpretes tamen Cornarius & Caluus ἰδόντες pro ἱδρῶτας legisse videntur. Rursus (ib.p.15.32) ἐντροπὴ, auersationem, hoc est turpitudinis fugam indicat, reuerentiam, dixit

dixit Corn. ideoque ἐρυθρίασιν iungit, erubescentiam, verecundiam. Ἐντροπὴ Hesychio exponitur ἐπιστροφὴ, anteactæ vitæ commutatio, quomodo illic ἀνθρωπίνην sumpsisse videtur Zuinggerus. Hesychio quoque ἐκθλίβοντας, αἰσχυνομένους exponitur, & ἐκθλίβοντας, μεταστρέφειν λαμβάνει, & ἐπιστρέφει.

Ἐνυδρίοντα, καθυγραίνοντα apud Hippocratem exponit Erotianus, humectum, humescẽtem, madescentem.

Ἐνυπόσαπρον πτύελον intus subputridum sputum in hepaticis. Coac. Prænot. (p. 437. 47.)

Ἐνωμὸν crudum significat & cui aliquid adhuc cruditatis inest, σκληρὸν καὶ ἀντίτυπον, durum ac renitens exponit Gal. comm. ad aph. 67. lib. 5. quodque molli opponitur. Vbi τὰ ἐνωμὰ οἰδήματα, crudos tumores, hoc est, duros ac renitentes, minimè cedentes ac molles, vocat Hippocr.

¶ Ἐξαγγίζειν est euacuare, è vase exhaurire & transfundere. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 11. 42.) καὶ ἐξαγγίζοιτ' ἂν καθ' ἑκάστην ἡμέρην, & singulis diebus euacuaretur. Verùm illîc exemplaria Regia manuscripta ἐξαγγίζοι & ἐξαλίζοι legunt. Est autem ἐξαλίζειν euoluere, seu voluendo aut volutando eiicere & emouere. Quæ significatio huic etiam loco conuenire poterit, vt ad ventriculum referatur, qui singulis diebus euolueret, emoueret aut euacuaret. Ac mihi videtur Galenus ἐξαλίζοιτο hoc loco legisse. Huc enim proculdubio referri debet quod in Exegesi apud Hipp. ἐξαλίζοιτο, ἐκκενοῖτο explicatur, h. e. euacuaretur. Ad quam lectionem proximè accedunt exemplaria manu scripta quæ ἐξαλίζοι habent. ἐξαλίσαι autẽ Hesych. exponit κυλίσαι, ἐκκομίσαι, euoluere, emouere, exportare. ἐξαλίσαι autem ἐξάγειν, educere, exhaurire significare potest, vt συναλίσαι, συναγαγεῖν, συναθροίζειν, congregare, coaceruare.

Ἐξαείρεσθαι apud Hipp. attolli, eleuari, assurgere significat, vt lib. de fract. (p. 553. 54.) ἢ τὰ οἰδήματα ὅπως ἐξαείρεσθαι ἐς τὰ ἄκρεα, tumorem extremis partibus hoc modo assurgere & attolli. Rursus (ib. p. 557. 48.) τὰ οἰδήματα ἐξαειρόμενα ὑπὸ τῆς πιέξιος, assurgẽtes ex compressione tumores. Vbi Gal. ἐξαειρόμενα ἐξαιρόμενα exponit.

Ἐξαερῦσθαι, perflari, ab aëre perspirari. lib. περὶ φυσ. παιδίου (p. 36. 42) ἐξαερῦται γὰρ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐτοῦ διηθεῖ. Perflatur enim à vento, & spiritus per eũ percolatur. Significat aũt aquam ab aëre statim perflari & perspirari, ideoque confestim refrigerari spiritu cum aëre subeunte.

Ἐξαθελγεσθαι, vide Ἀθέλγεσθαι antea.

Ἐξαιθριάζειν est aëri & sereno cœlo exponere, sub dio tenere & refrigerare. lib. 2. Epid. (p. 314. 26.) ἐξ οἵων δὲ ἢ ἐξαιθριαζόμενον τὸ ὑπελθὸν. Quibus sanè simile erat quod aëri exponebatur. Vbi ἐξαιθριαζόμενον διαχώρημα dicitur deiectio aëri exposita, sub dio deposita & refrigerata. Innuit aũt his verbis Hipp. aëri expositas deiectiones & refrigeratas, spumantes, tenues & acres adhuc extitisse.

Ἐξαίσιον immoderatum significat, mediocritatem exuperans, & quod decentẽ quandam portionem aut mediocritatem excedit, immẽsum & ingens, vt ἐξαίσιον κακὸν, ingẽs malum. lib. 7. Epid. (p. 365. 17) ἐξαίσιον θέρμην calorem immoderatũ & ingentem significat. ἐξαίσια ὑπέρμετρα exponit Hesych. quæ modum excedunt.

Ἐξαίφνης, repẽte, nullo p̃cedente symptomate, aut sine causa manifesta, sæpe significat apud Hip. vt aph. 37. lib. 5. ἐξαίφνης ἄνευ φανερᾶς αἰτίας exponit Philotheus aph. 65. lib. 5. ἐξαίφνης ἐξαπίνης exponit Hesychius, quo etiam vtitur sæpè Hip. vt aph. 41. & 51. lib. 2.

Ἐξαλείπτης exponitur Gal. in Exeg. κονιάτης, χρίστης, qui calce siue alio tectorio illinit, vnctor & qui oblinit. Verùm ἐξαλείπτης leg. puto.

Ἐξαλίζοιτο, vide Ἐξαγγίζειν paulò ante.

Ἐξάλσις idem quod ἐξάλμα, saltus, exultus, vertebrarũ è suo loco eruptio aut expulsio. Lib. de art. (p. 619. 33 & 53.) vbi et ἐξαλσάμενος σφόνδυλος, loco desiliens vertebra, & ὀκτηνθίζει dicitur, & ἀποπεπηδηκὼς (ibid. p. 620. 42.)

Ἐξαμβλοῦσθαι & ἐξαμβλωθῆναι, vide Ἀμβλώσμος.

Ἐξαμελγόμεναι pro Ἐξαθελγόμεναι, vide Ἀθέλγεσθαι.

Ἐξανεμοῦσθαι est flatu distẽdi & turgescere, inflari & euentari, vt dixit Gaza apud Arist. lib. 6. hist. animal. cap. 18. Hipp. libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 241. 45) ἢ ἣν τεκούσης ὑστέρη ἐξανεμωθῇ. Si eius quæ peperit vterus flatu distẽdatur aut turgescat. Et lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 227. 19.) ἣν ἐκτετρωσα ἐξανεμωθῇ, si puerpera flatu distendatur. Vbi eadem remedia repetuntur. ἐξανεμωθῆναι exponit Hesychius ἐπαίρεσθαι, μετεωρίζεσθαι, quod est attolli & eleuari, à flatibus nimirum. Idem etiam ξηραίνεσθαι, quod de segetibus dicitur quæ iã maturæ perflatu nimio excutiuntur, exinaniuntur & euentilantur, Theophr. lib. 8. hist. plant. cap. 10.

Ἐξανθεῖν efflorescere significat, emergere, erũpere, & de humorib. dicitur qui ex alto corporis in cutem pullulant & pustulas excitãt aut aspredines quasdam. In Coac. Præn. (p. 441. 39.) ἐξανθεῖ οἷα κωνώπων κεντήματα, velut pulicum puncturę in cutem erumpunt. Eadem translatione ἐξανθοῦντα εἰς τὴν χροιὴν νοσήματα, morbi qui in cutis superficiem erumpunt, vocantur Hippocrati, lib. περὶ τέχνης (p. 3. 15) & ἐν εὐδήλῳ κείμενα, h. e. apparẽtes & manifesti, vt qui internas corporis partes occupant, ἐν ἀδήλῳ, obscuri & latẽtes. Hinc ἐξανθήματα dicuntur Hippocrati pustulæ, aut papulæ, & leues in cutẽ eruptiones, siue in ea extuberent, siue eã non excedant sed tm̃ exasperent. Ἐξανθήματα Celsus cap. 8. lib. 2. pustulas ex lib. 2. Prorr. (p. 422. 28.) vertit, ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς σώμασι, totóue corpore pustulæ ortæ sint. τὰ πλατέα ἐξανθήματα οὐ πάνυ τι κνησμώδεα, pustulæ latæ non admodum pruriginosæ, aph. 9. lib. 6. & aph. 22. sect. 2. lib. 6. Epid. ἐξανθήματα μεθ' ἱδρῶτος ἐρυθρὰ, στρογγύλα, σμικρὰ, οἷα ἴονθοι, papulæ cum sudore rubræ, rotundæ, paruæ, varis non absimiles, in Sileno li. 1. Ep. ἐξανθήματα κνησμώδεα θερμὰ, ὡς ἀπὸ πυρὸς ἐκκαύματα, pustulæ pruriginosæ calidæ, tanq̃

cute ambusta, lib. 7. Epid. (p. 359. 29.) ἐξανθήματα οἷα τὰ τῶν κωνώπων δήγματα, pustulæ culicum morsibus non absimiles, lib. 5. Epid. (p. 342. 26.) & lib. 7. (pag. 266. 1.) Lib. 2. Epid. (pag. 314. 26.) dicuntur τρηχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, ὅποια ὑπὸ κωνώπων γινομένοις μάλιστα εἴκελα δωδήμασιν, οὐ πάνυ κνησμώδεα, asperitudines quędam miliaceę in summa cute subnascentes, culicum morsibus ferè similes. Ἐξανθήματα autem τῷ φυμάτων genere continentur, & diuersas tumorum species comprehendunt, sola materiæ qualitate discrepant, vt scribit Gal. comm. 2. in lib. 6. Epid. (p. 466. 22.) ὡς ἐπὶ τῶν φυμάτων εἴπομεν ὅσα ὑπὸ θερμοῦ γίνονται χυμοῦ, ταχύ κρισιμά τε εἶναι καὶ ἥκιστα πλατέα. τὰ δὲ ὑπὸ ψυχροῦ, πλατέα καὶ χρόνια. κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐπισκέπτεσθαι χρὴ καὶ περὶ τῶν ἐξανθημάτων. οὐ γὰρ ὅλῳ τῷ γένει διαφέρει τῶν φυμάτων, ἀλλὰ τῇ ποιότητι τοῦ γεννῶντος αὐτὰ χυμοῦ. γεννῶνται δὲ καθαιρούσης τὸ βάθος τοῦ σώματος τῆς φύσεως, ὥσπερ ἐνίοτε δι' ἐκκρίσεως, οὕτω καὶ δι' ἀποθέσεως ἐπὶ τὸ δέρμα. τοὺς μὲν γὰρ λεπτοτέρους τε καὶ ὑδατωδεστέρους χυμοὺς διαφορεῖ λεπτύνουσα. τῶν δὲ παχυτέρων ἐμπλαττομένων τῷ δέρματι, καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν ἐπιδερμίδα πυκνὴν οὖσαν, ἐξανθήματα γίνονται. καὶ ὅτι συμβαίνει μᾶλλον ἐκείνοις, ὅσοις πυκνότερόν τε καὶ σκληρότερόν ἐστι τὸ δέρμα. δυσχερὴς γὰρ ἡ δι' αὐτοῦ γίνεται τῶν παχυτέρων τε καὶ γλισχροτέρων χυμῶν διέξοδος. Quemadmodum de tuberculis dicebamus, quæcunque ex calido humore ortum ducunt, ea celeriter iudicari & minimè lata esse, quæ verò ex frigido, lata esse & diuturna, eadem ratione & de pustulis intelligere conuenit. Neque enim toto genere à tuberculis discrepant, verùm humoris eas generantis qualitate. Procreatur siquidem natura corporis profundum expurgante, vt interdum per excretionem, ita & per depositionem ad cutem. Tenuiores nanque dilutioresque humores attenuans ipsa digerit. Crassioribus verò ad cutim adhærescentibus, præcipueque ad cuticulam (quæ ἐπιδερμὶς Græcè vocatur) densam existentem, pustulæ exoriuntur. Idque iis magis contingit quibus cutis tum densior, tum durior existit. Crassiorum nanque tenaciorumque humorum per ipsam difficilis est trãsitus. Rursus com. ad aph. 9. lib. 6. καθάπερ τῶν φυμάτων ἁπάντων διττή τις ἐστὶν ἡ διαφορά, τῶν μὲν ἀνατεινομένων εἰς ὀξύ, καὶ ὑψηλὰ γινομένων· τῶν δὲ ἐκτεινομένων μὲν ἐπὶ πλέονα τόπον, οὐ μὴν εἰς ὕψος αἰρομένων. οὕτως καὶ τῶν ἐξανθημάτων ἔνια μὲν ὑψηλὰ γίνεται, ἔνια δὲ πλατέα. τὰ μὲν οὖν ὑψηλότερα φύματα καὶ ἐξανθήματα θερμότερος ἐργάζεται χυμός, τὰ δὲ ταπεινότερα, ψυχρότερος. ὥστε διὰ διττὴν τὴν αἰτίαν οὐ πάνυ τι κνησμώδεα γίνεται τὰ πλατέα. διαπνεῖται γὰρ εἰς πλάτος ἐκτεταμένα, καὶ τὸ ἐργαζόμενον αὐτὰ χυμὸν ἧττον ἔχει δριμύν. Quemadmodum tuberculorum omnium duplex est differẽtia, cùm quædam in acutum tendant & extollantur, quædam in ampliorem locum extendantur, neque tamen in altum attollantur. Sic & pustulæ nonnullæ sublimes attolluntur, quædam etiam latæ sunt. Sublimiora igitur tubercula & pustulæ ab humore fiunt calidiore, humiliora autem à frigidiore. Quare duplici de causa latæ pustulæ non admodum pruriginosæ existunt. In latitudinem enim extentæ difflantur, & efficientem humorem minus acrem obtinent. Ἐξανθήσιες ἑλκώδεις pustulę vlcerosæ inter morbos vernos accensentur aph. 20. lib. 3. pustulæ Celso dicuntur (cap. 1. lib. 2.) Sic pustularum varia genera describit Celsus c. 28. lib. 5. & ἐξανθήματα Græcis vocari scribit, pustulasq; maximè vernis oriri temporib. Ἐξανθήματα δὲ ἐξανθήματα dicuntur Aretæo c. 9. lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. Ἐξανθεῖν etiam de vlcerib. quæ erumpunt & pullulant dicitur Hippocrati lib. de morbo sacro (p. 124. 31.) ὁκόσοισι μὲν παισὶν ἔτι ἐοῦσιν ἐξανθεῖ ἕλκεα ἐς τὴν κεφαλὴν, & quibus quidem adhuc pueris vlcera in capite pullulant, erumpunt. ἐξηνθηκὸς ἕλκεσι, vlceribus scatens ex Thucydide lib. 2.

Ἐξανθίσματα etiã sunt Hippocrati efflorescentes pustulæ, & quæ in summam cutem leuiter erumpunt, quæq; cutis planitiem velut sparsis floribus leuiter attingunt. In Coac. Præn. (p. 431. 8) ὁκόσοισι χροιὴ ἐρυθραίνεται ἐξανθίσματα, iis corpus velut pustulis erumpentibus aut efflorescentibus rubescit. Pustulas simpliciter dixerunt interpretes, cùm tamen leues pustularum eruptiones in summam cutim ex humorum acrimonia & salsugine indicent. Rursus (ib. p. 437. 45.) τὰ ἀμυχώδεα ἐξανθίσματα φθίσιν ἕξιος σημαίνει. Pustularum in summam cutem eruptiones cum leuibus per summa incisuris, habitus corruptionem denũciant. Vbi summę cutis leues quædam exasperationes per vlcera aut pustulas, ex Celso subintelligi ostẽdimus. Ἐξανθίσματα autem ab ἐξανθίζειν dicuntur, quod idem quod ἐξανθεῖν significat.

Ἐξανίστασθαι, quod est exurgere, Hippocrati significat ad desidendum exurgere & ad exonerandam aluum. Lib. 1. Epid. ægr. 4. ἐξανίστατο βαλάνου προσθεμένη. Glande subdita ad desidendum exurrexit. Sic ἐξανίστη absolutè dicitur de ægro qui ad desidendum surrexit, lib. 7. Epid. (p. 354. 34.) ἐν αὐτῇ πρωῒ ἐξανίστη. Ipso die mane ad desidendum surrexit. Etsi potest ad superiora & lienis tumorẽ referri, κατὰ σπλῆνα ἔπαρμα στρογγύλον ἐξανίστη. lienis tumor rotũdus excitatus est. Ἐξανίστασθαι etiam pro ἐξίστασθαι, qđ est vehementer mente moueri & de mentis potestate exire, de vehementiq; insania dicitur, sumi videtur in Coac. Præn. (p. 429. 2.) ἢ σφόδρα γε ἐξανίστανται; In his forte insania metuenda est. Verùm ἐξίσται) pro ἐξανίσται) illic leg. esse ex Pror. adscripsimus.

Ἐξάντης, sanus, incolumis, integer, indemnis dicitur, quasi ἔξω τῆς ἄτης, extra noxiam, & malo defunctus. ἐξάντης ὑγιής explicatur Gal. in Exeg. apud Hipp. sanus. Hesychio verò ὁ τῆς νόσου ἔξω ὤν dicitur, qui morbo defunctus est, & ἐξάντης τὸ ὑγιές. Idem τὸ ὑγιαίνοντι ἐξάντη dici scribit. Eam dictionem vsurpat Hippocr. lib. 1. de Morb. (pag. 132. 30.) ἐξάντης τῆς νόσου γίνεται, hoc morbo defungitur, superstes ab hoc morbo euadit. Rursus libr. 3. (p. 159. 14.) ἐξάντης γίνεται, incolumis euadit.

Et libr. 5. Epid. (p. 359:20.) ἐξάρτης ἐὼν τὰ ἄλλα, extera sanus, aliôqui nullam noxiam sentiens. Rursusq; lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244:36.) ἐξάρτης γίνεται, incolumis aut sana euadit. Quã illic dictionem omisisse videtur Caluus.

Ἐξαντλεῖται ἐκπιέζεται exponitur Erotiano apud Hipp. exhauritur, exprimitur. Verùm verbi ἐξαρύεται explicationem esse credo, vt postea scribimus.

Ἐξαπίνης de repente idem quod ἐξαίφνης, eoque sæpe vtitur Hipp. vt aph. 41. & 51. libr. 2. & Coac. Prænot. (p. 441. 1.) γυναικείων λευκῶν ὑγρῶν καταβάντων ἐξαπίνης, muliebribus purgamentis albis, humidis subitò prodeuntibus. Vbi ἐξαπίνης subitum prodeuntium purgamentorum impetum denotat.

Ἐξάραγμα exponitur Gal. in Exeg. apud Hipp. σύντριμμα collisio, confractio, ab ἐξαράττω quod κρέω, & συγκρέω significat, & συντρίβω.

Ἐξαραχθὲν αἷμα scribitur libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 168.35) & exhaustus sanguis dicitur Cornario. ἐπὴν δὲ τὸ αἷμα ἐξαραχθὲν ὑπόχολον γένηται, postquam exhaustus sanguis aliquantum biliosior extiterit. Verùm suspectam habeo lectionem, & ἐξαρυσθὲν leg. Cornarium existimo. Potest & ἐξαραχθὲν legi ab ἐξαράττομαι, vt sit sanguis exturbatus, eiectus, erumpẽs, & expulsus, hoc est qui profluxit aut ex vtero effluxit. ἐξάραι etiã dicitur auis quæ sublimis & in altum attollitur, & ἐξάραντες ἔξω ποιοῦντες exponit Varinus, & Hesychius ἐξάρχοντος ἐκθεῖν. Qua notione ἐξαραχθὲν αἷμα sanguis qui est extra vterum, aut extra effluxit intelligi potest, melius τῷ ἐξαρθὲν diceretur.

Ἐξάρθρημα aut ἐξάρθρωμα & ἐξάρθρωσις eluxationem significat Hippocrati & exarticulationem, diciturq; de ossibus propriè quæ citra fracturam suis cauitatibus emouẽtur & excidunt. Gal. com. 1. in lib. de fract. (p. 525. 8) ὁ ὀλισθήσεις μόνον ἢ ὀλισθήματα καλεῖ τὰς τῶν ὀστῶν ἐκ τῆς ἰδίας χώρας μεταστάσεις ἄνευ τοῦ καταγῆναι γινομένας, ἀλλὰ τούτοις τοῖς ὀνόμασι τάς τε ἐξαρθρώσεις καὶ τὰ ἐξαρθρώματα προστίθησι. Cùm ossa absq; fractura suis sedibus emouentur, nõ solùm ὀλισθήσεις & ὀλισθήματα vocat, verumetiã his nominibus ἐξαρθρώσεις & ἐξαρθρώματα (hoc est exarticulationes & exarticulamenta) addit. Idem com. 4. in lib. de art. (p. 644. 56.) ἐξάρθρημα πάθος esse scribit τῶν ἐμβαινόντων τῇ κοιλότητι ὀστῶν, οὐ περιλαμβανόντων τὰς ἐξοχάς, h. e. affectionem ossium quæ in cauitates ingrediũtur, nõ eorum quæ eminentiis suis circumplectuntur: Hippocratem tamen tibiæ ossa ἐξαρθρήσαντα, h. e. eluxata dixisse, vt & veteres ἐξηρθρηκέναι, ossa exarticulari, de his quæcunq; eminent ac multum extra commissuram extant, neglecta minuta illa & curiosa τοῦ ἐξαρθρήματος significatione, quam ex industria veteres, ad rei euidentẽ explicationem attentos, omisisse vero est simile. Ἔξαρθροι aũt dicuntur Hipp. quasi exarticulati, quib. articuli naturâ prominẽt & exerti sunt. lib. de art. (p. 589. 41) ἄλλοι γὰρ ἄλλων μᾶλλον ἔξαρθροι πεφύκασιν, alii. n. aliis magis naturâ exertos habẽt articulos. Vbi scribit Gal. ἐξάρθρους vocare Hippocratem τοὺς ὀκχλάζοντα καὶ προέχοντα κεκτημένους τὰ ἄρθρα, ἐν αὐτῷ δὲ κατὰ φύσιν ἔχειν, eos qui proiectos & eminentes habent articulos, dum in naturali statu sunt.

Ἐξαρκέω satis esse, sufficere, perdurare, aph. 9. lib. 1. συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νόσου. Quinetiam ex ægro coniicere oportet, num is cum præscripto victu ad morbi vigorem vsque perdurare queat, hoc est, num vires ad morbi vim ferendam satis sint & sufficiant. Et rursus (ibidem) καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, neq; cum tali victu sufficiat, hoc est impar sit & succumbat. Et aph. 10. lib. eiusdem: ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων, vt æger sufficere aut perdurare queat. ἐν τῷ ἐξαρκέοντι Hippocrati idem quod ἐξαρκούντως significat, lib. περὶ ἐπικυήσ. (p. 51. 17.) ἐν τῷ ἐξαρκέοντι κείμενος ὁ τῆς μήτρης στόμαχος, vteri stomachus benè loco positus & ritè situs. Quod etiam repetitur libr. περὶ ἀφόρων (p. 292. 47.)

Ἔξαρμα tumorem in altum sublatum significat & idem quod ἔπαρμα, quę dictio Hippocrati crebra est. Lib. 4. Epid. (p. 332. 21) πλὴν οὗτε ἢ μάλιστά τι ἔξαρμα ἦν, præterquàm ea parte præcipuè qua tumor in altum sublatus fuit.

Ἐξαρτᾶσθαι dependêre, connexum esse, adhærere, coniunctum esse. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 47.) ἐξήρτηται γὰρ τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὰ λοχεῖα, καὶ τὰ καταμήνια τὰ φλεγματώδεα. Dependent enim eodem modo & puerperii purgamẽta, & menses pituitosi, hoc est, coniunctam habent rationem.

Ἐξαρύω & ἐξαρύσαι exhaurire, vacuare, è profundo trahere. Lib. de loc. in homine (pag. 70. 34.) πιμελήν τε ἐξαίφνης ἐξαρύσαι, pinguedinem repente exhaurito. Et rursus (ib. v. 41.) πάλιν ἐξαρύσαι, rursus exhaurito, vacuato. ἐξαρύεσθαι etiam exhauriri, vacuari, ex alto trahi, aut exprimi significat. Sic apud Erot. ἐξαρύεται à Bacchio exponitur ἐκθλίβεται, exprimitur, & idem signat quod ἐξαντλεῖται, h. e. exhauritur, & ab eodẽ ἐκπιέζεται explicatur, quod est exprimitur. Etsi enim manifeste ista nostris in codicibus distinguuntur, mihi tamen videtur illud ἐξαντλεῖται esse vocis ἐξαρύεται explicatio, quòd Galenus in Exeg. ἐξαρύσιν, ἐξάντλησιν exponat. Ἐξαρύαται autem eidem in Exeg. legitur, & ὀχετεύεται, ἐκθλίβεται exponitur, quod est euacuatur, exprimitur, & secundum alios ἐξορμᾶται καὶ ἐξορμὴν ποιεῖται, cum impetu fertur, aut impetum facit. (Sic enim ἐξορμὴν aut ἄντλησιν, aut ἀπάντλησιν, potiùs quàm ἀπειλὴν, illic legendum censeo.) Est & ἐξάρυσις ἀπάντλησις, exhaustio eidem, quanquam istud variè in codicibus legitur, & quidam ἐξαρύσαι, ἀπαντλῆσαι, alii verò ἐξείρυσιν, ἀπαύλησιν legunt: Ac mihi non parum suspectus est locus Exegeseωs apud Galenum, & ἐξαρύεται, vt apud Erotianum, legendum existimo; aut certè ἐξαρύαται, persona est tertia pluralis numeri, Ionica: Vsurpatur autem hæc dictio Hippocrati ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (pag. 698. 45.) ἢ οἰδήματα ἀφλέγμαντα

ἐξαρύε) ἐκ τ᾽ ρώματος, aut tumores sine inflammatione ex vulnere exhauriuntur. Vbi tamen exemplaria omnia ἐξέρχαται legunt. Apparet autem Galenum ἐξαρύεται aut ἐξαρύαται legisse, quod ἀντὶ ἐκθλίβεται ἢ ἐξαίρεται significare scribit, hoc est, velut exprimũtur, aut velut per expressionem attolluntur & exurgunt. Pro quo etiam quosdam apertè ἐξαίρε) scripsisse testatur. Isq; mihi locus propriè quodammodo in Exegesi & ab Erotiano exprimi videtur, quòd quæ vocis huius explicatio in Exegesi adscribitur, rectissimè huic loco quadrare possit. Rursus libr. de fract. (p.335.55.& 56.) hãc mihi dictionem vsurpare videtur his verbis: ἢν μὲν ἔπι πρότερον ἐπιδέῃς, ἐξαρύαται ἐκ τούτε οἱ ἰχῶρες ἐς τὰς ἐσχάτας ἔνθα καὶ ἔνθα. ἢν δέ τι ἄλλο πρότερον πιέζῃς, ἐς τὸ ἐξαρύαται ἐκ τοῦ πιεχθέντος. Sic enim vbi primùm fracturam deuinxeris, sanies ad extremam vtranque membri partem exprimitur. Sin alia parte prius constrinxeris, inde ad fracturam sanies exprimitur. Vbi tamẽ ἐξαρέαται legunt omnia exemplaria tum publicata, tum manu exarata, vitiosè tamen. Nam ἐξαρύονται legendum apparet, aut ἐξαρύαται tertia est persona pluralis Ionica, vt etiam eo in loco submonuimus. Nam & Galenus Com.3. εἰς τὸ κατ᾽ ἰητρ. (p.699.7.) vbi ἐξαρύεται legit, huius quoque loci mentionem iniecit, etsi deprauatissimè nostris in codicibus Galeni locus ille legitur. Rursus quoq; eadem in re lib. extremo de fract. (p.577.31.) ὅκως ἐξαρύεται ὡς μάλιστα ἀπὸ τοῦ σίνεος τὸ οἴδημα ἔνθεν ἢ ἔνθεν, quò quàm remotissimè à læsa parte tumor exprimatur, exhauriatur, hoc est, feratur aut depellatur. Cui quidem loco etiam quodammodo Exegeseωs explicationem quadrare posse diximus, si ἐξαρύεται legatur. malim tamen ἐξαρύηται. Vbi certè exemplaria omnia ἐξαείαται vitiosè legunt. Et rursus (ibidem p.563.1.) καὶ ἐς τὸν δάκτυλον ἐπαγάγοις, ἐξαρύεται. ac appresso digito exprimitur. Sic enim illic lego, cùm passim ἐξαείεται legatur. Ε᾽ξαρύεσθαι etiam significationem actiuam habere videtur, (vt & interdum ἀρύεσθαι sumitur) lib. περὶ ἀδένων (p.57.44.) ἐς ἂν ἐξαρύσηται τὴν πληθὺν τοῦ κατιόντος, donec copiam descendentis humoris exhauserit. Sic nanque lego, cùm locus ille nostris in codicibus vitiosè legatur.

Ε᾽ξασίαι Galenus in Exegesi apud Hippocratem quosdam vocare scribit τὰ ἐπανιστάμενα ἐξ ἄκρων τῶν σχισθέντων ὀθονίων λίνα, καὶ ἀπὸ τῶν ρακῶν τὰς κρόκας, hoc est eminentia ex summis linteorum scissorum oris lina, & ex panniculis filorum subtegmina. Verùm addit sibi etiam videri ita appellari, τὰ πρὶν σχισθῆναι προὔχοντα, quæ antequam scindantur præminent & extant. Erotianus autem ex Hipp. ἐξάσις non ἐξασίας adscribit, & his verbis exponit: αἱ ἐμφερόμεναι τοῖς ἐπιδέσμοις κατὰ τὰς ἕλικας κρόκαι, ἐξάσις παρ᾽ αὐτῷ καλοῦνται. hoc est: ἐξάσις ab eo vocantur in fasciarum orbibus extantia fila & subtegmina. At verò ἐξασίας habet Hippocr. lib. κατ᾽ ἰητρ. (p.685.17.) his verbis: παρασκευάζειν δὲ ὀθόνια κοῦφα, λεπτά, μαλθακά, καθαρά, πλατέα, μὴ ἔχοντα συῤῥαφάς, μηδ᾽ ἐξασίας. Iam verò lintea paranda sunt leuia, tenuia, mollia, munda, lata, nullas neque suturas, neque extantes linteorum eminentias habentia. Vbi Gal. τὰς καλουμένας ἐξασίας, αἵ τισιν ἐν τοῖς ὑφαινομένοις συμβαίνουσιν, exponit, hoc est, dictas ἐξασίας, velut extantias aut extantes in textilibus partes & oblongas eminentias, quæ interdum dedita opera, interdũ etiam temere contingunt, quandoq; ex ipso subtegmine, quandoque è purpura intertexte, vt in iis quas παρυφὰς vocant & prætextas, & cuiusmodi sæpe mulieres in suis operibus efficere consueuerunt.

Ε᾽ξαναίνεται ξηραίνεται, siccatur, resiccatur, exponit apud Hipp. Erotianus.

Ε᾽ξαψις σιτίων ciborum accensionem significat, cùm cibi ex corruptela succenduntur & æstuant, sitimque excitant. Lib. de rat. vict. in morb. (p.110.31.) τυρὸς σιτίων ἔξαψιν ποιεῖ, caseus ciborum succensionem facit, hoc est, æstuosus est & sitim facit, propter facilem corruptelam. καυσώδη exponit Galenus.

Ε᾽ξειδῆσαι, penitus & exactè cognoscere & animaduertere. Lib.6. Epid. sect.8. aph.48. μὴ ἐξειδῆσαι, συμφοραὶ γὰρ πολλαί. Victus rationem non penitus cognitam habere, calamitatis plena res est.

Ε᾽ξενεικεῖν simpliciter dicitur, & fœtum ad maturationem ac perfectionem gestare significat, aut perferre. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p.239.6.) ἐξενεικεῖν δὲ οὐ δύνανται, fœtum autem perferre nequeunt, hoc est ad maturationem aut perfectionem gestare. διενεῖκαι dicitur etiam Hipp. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.218.4.) & ἐκφέρειν, vt antea scripsimus.

Ε᾽ξερᾶν & ἐξερᾶσαι exhaurire significat, euacuare, educere, expromere. Lib.2. de Morb. (p.155.24.) ἐπὴν ἐξεράσῃς τὸ ὕδωρ, vbi aquam exhauseris, euacuaris. Verùm ἐξερᾶν vomere significat, aut vomitu reiicere libr. 4. de Morb. (p.173.3. καὶ ἐξερᾷ, & vomit. Inde ἐξέραμα vomitum indicat, aut quod vomitione eductum est & euacuatum, vt κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, canis ad vomitum reuersus. ἐξεράσαι propriè dicitur in terram eiicere, ἀπὸ τῆς ἔρας, quod terram denotat, vt apud Aristoph. Acharn. ἐξεράσατε τοὺς λίθους, hoc est lapides in terram eiicite, ἐκκενώσατε, ἐκβάλλετε, ἀποῤῥίψατε, hoc est exhaurite, educite è sinibus & eiicite.

Ε᾽ξέρχαται pro ἐξέρχονται, fiunt, oriuntur, gignuntur, scribitur apud Hippocr. ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρ. (p.698.44.) ἢ οἰδήματα ἀφλέγμαντα ἐξέρχαται ἐκ τοῦ ρώματος, aut tumores sine inflammatione ex vulnere fiunt. Quanquam illic ἐξαρύεται pro ἐξέρχαται aut ἐξαρύαται Galenus legisse videatur, vt antea scripsimus.

Ε᾽ξερεύγεσθαι eructare, ructu effundere, idem qđ ἐξερεύγειν. Verùm ex translatione simpliciter effundere & producere significat. In Prorr. (p.219.16.) ἐν κεφαλαλγίῃ κῶμα καὶ κώφωσις παρ᾽ οὖς τι ἐξερεύγεται. In capitis dolore sopor & surditas aliquem ad aures abscessum effundũt, eructant.

eructant. Item lib. περὶ ἱστῶν φύσ. (p. 62. 3.) ὅταν δὲ ἐξερεύγεται, hic eructat, euomit, proiicit.

Ἐξεῤῥύσιες dicuntur Hippocrati effluxus, effluuia, effusiones, vacuationes, aph. 27. sect. 6. lib. 6. Epid. μὴ ἔχον ἐξεῤῥύσιας, nisi effluuia habeat. Vbi ἐξεῤῥύσιες velut ἐξεῤῥυήσιες aut ἐξεῤῥύσιες efferuntur, effluxus & effusiones, quasi euacuationes, siue difflationem & perspirationem intelligas, siue euaporationem quæ fit per insensilem transpiratũ, & effluuia quibus corpus difflatur, ab ἔῤῥω deducto nomine (vt quidam volunt) quod euanesco significat. Vetus tamen interpres ἐξερύσιας legisse videtur, ab ἐξερύω τὸ ἐξελάω, cum detractiones vertit.

Ἐξέρυθρον Hippocrati prærubrũ ac valde rubrũ significat, in Prorrh. (p. 211. 31.) ἐξέρυθρα διαχωρήματα, prærubræ deiectiones, & Coac. Prænot. (p. 433. 32.) τὰ ἐξέρυθρα ἰώδεα, prærubræ & æruginosæ deiectiones. Rursus ἐξέρυθρα ὄμματα prærubri oculi in hæmorrhagiæ indiciis, in Prorrh. (p. 213. 30.) Et ἐξέρυθρα pro valde rubris & sanguineis deiectionibus Coac. Prænot. (p. 441. 44.) ἐξέρυθρα οὖρα, prærubræ vrinæ & sanguineæ dicuntur in Prorrh. (p. 179. 33.) vbi Galenus ἐξέρυθρα αἱματώδη, sanguineas vrinas & quales nephriticis plærunq; demittuntur, explicat. Easdemq; ἀπὸ τῶν ὑπερύθρων, quæ in Prognostico describuntur, multum discrepare scribit, vt & Com. 2. in Porrh. (p. 189. 34.) Com. verò in ægr. 2. lib. 3. Epid. τὰ ἐρυθρὰ & ἐξέρυθρα οὖρα, τῶν ὑπερύθρων numero ex Prognostico comprehendit. Rursus κοιλίης πέπλυσις ἐξέρυθρος alui prærubra proluuies, de deiectione sanguinea dicitur, qualis hepaticis ex magna iecoris imbecillitate adest, in Prorrh. (p. 168. 57.) Ἐξέρυθρον scribit Erotianus apud Hippocr. quibusdam τὸ λίαν ἐρυθρὸν, valde rubrum, significare, quibusdam verò τὸ ἔξω γινόμενον ἐρύθημα, ruborem foras & in cutem erumpentem, in quorum numero Philonidem Siculum annumerat, ἐξέρυθρον etiam τὸ λίαν ἐρυθρὸν exponit Gal. Com. in ægr. 2. lib. 3. Epid. & in Prorrh.

Ἐξέρχεσθαι, exire, abire, decedere, de morbo dicitur Hippocr. cùm curatus decedit aut abigitur. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 209. 25.) (εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἐξέρχεται, ἀλλὰ ξυναποθνήσκει τῷ ἀνθρώπῳ, alioqui nõ decedit, sed & vnà hominem ad mortem comitatur. Rursus (p. 210. 35.) ἀλλὰ τοῖσι πλείοσι μελεδαινομένη [ἡ νοῦσος] ἐξέρχεται, verùm in plerisque curatus [morbus] decedit. Et (p. 211. 22.) ἔπειτα ἐξέρχεται μελετωμένη καλῶς ἐν χρόνῳ, deinde benè curatus temporis progressu decedit. Idem lib. 2. de Morb. (p. 143. 3. ἐν δὲ τοῖ τοῦτο ποιέοντι ἐκ μὲ τοῦ ἄλλου σώματος ἡ νοῦσος ἐξελλύθη, atque si his adhibitis ex reliquo corpore morbus decesserit. Rursus ibid. (p. 157. 11.) ἡ δὲ νοῦσος ὅταν μὲ νέον λάβῃ χρόνῳ ἐξέρχεται. Cùm autem morbus iuuenem prehenderit, cum tempore decedit.

Ἐξεσίη vide ἐξασίας antea.

Ἐξευκρινέειν coaptare, distinctè componere & conuenienter aptare Hippocrati significat, ac de ossibus dicitur, quæ vbi sedibus prolapsa sunt, restituta aut in naturalem sedem compulsa manibus à medico diriguntur, coaptantur, & distinctè componuntur. Lib. de fract. (p. 553. 20.) τοῖσι θέναρσι τῶν χειρέων ἀπευθύνοντα καὶ ἐξευκρινέοντα, manuum palmis dirigentem & coaptantem, hoc est, vbi manuum palmis ossa direxeris, & conuenienter aptaueris, sic vt æqualiter diducta sint, & distinctè explicata. προεξευκρινέειν singulare ante adhibendum iudicium ac multam cautionem significat aph. 24. lib. 1. καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιέειν, idq; non nisi singulari ante adhibito iudicio faciendum, hoc est cum magna mentis reputatione, diligentiq; præmeditatione medicamentum purgans in morbis acutis est imperandum.

Ἐξεχέβρογχοι dicuntur gutturosi Hippocrati, & quibus guttura anteriore parte prominent & extant quasi guttureminuli. Lib. de art. (p. 612. 31.) Vbi ἐξεχεβρόγχους exponit Gal. τοὺς ἐξέχοντα εἰς τὸ πρόσω τὸν βρόγχον ἔχοντας, eos qui prominentia anteriorem in partem habent guttura. Sic enim ibi apud Gal. legendum censeo cùm mendosa sint omnia exemplaria.

Ἐξεχέγλουτοι etiam eadem ratione dicuntur qui prominentibus sunt natibus, aut quibus clunes exteriorem in partem prominent, quasi cluneminuli, quales quibus vtrunque femur exteriorem in partem luxatum est. Lib. de art. (p. 633. 50.) ἐξεχέγλουτοι δὲ ὑπὸ ἰσχυρῶς φαίνονται, διὰ τὴν ἔκστασιν τοῦ ἄρθρου, iiq; valde prominentibus natibus conspiciuntur, eo quòd articuli suo loco excesserunt.

Ἐξήγησίς ἐστι ἀσαφοῦς ἑρμηνείας ἐξάπλωσις, hoc est, obscuræ interpretationis explicatio Gal. lib. 2. de diff. spir. (p. 177. 46.) Rursus Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 368. 4.) μεμνημένων ἡμῶν ὅτι τὸ μὲ κυρίως ὀνομαζόμενον ἐξηγεῖσθαι, κατὰ τὰς ἀσαφεῖς γίνεται λέξεις. ἤδη δὲ διὰ τὴν ἐξηγητῶν ἔθος καταχρώμενοι, καὶ τὰς αἰτιολογίας τῶν ἀσαφῶς εἰρημένων, ἐξηγήσεις ὀνομάζομεν. Id memoria nobis tenentibus quòd ἐξηγεῖσθαι (hoc est interpretari) propriè vocatur circa obscuras dictiones versari. Iam verò & ex interpretum instituto, per abusum, vbi eorum quæ obscurè dicta sunt causæ exponuntur, ἐξηγήσεις (hoc est interpretationes) vocamus.

Ἐξημερωσμένα σιτία cibi dicũtur ad hominum naturam accommodati, mitefacti & mansuetiores redditi, & in vsum nostrum conuersi, neque à nobis alieni. Lib. περὶ ὀκταμήνου (p. 47. 22.) πᾶσι ξένοις χρῆται ὠμοτέροισι καὶ ξηροτέροισι καὶ ἧσσον ἐξημερωσμένοισι, omnibus peregrinis vtitur crudioribus & siccioribus minusque ad vsum hominum accommodatis. Agitur de puero recens in lucem edito, ex victus inusitata mutatione malè affecto.

Ἐξήριπεν Erotianus apud Hipp. ἐξέπεσεν exponit, cecidit, lapsus est. Verùm ἐξήριπεν aut ἐξέειπεν legendum videtur, ab ἐρείπειν quod eidem Erotiano τὸ καταπίπτειν significat, frequens Homero dictio, vt Il. ι. (v. 294.) ἤριπε δ' ἐξ

ὀχέων, ex curru autem lapsus est, decidit. Ἐξήειπον ἐξέπεμψεν exponit Hesychius, nisi forte melius ἐξέπεσον legatur, etsi eandem scripturam habet Varinus.

Ἐξηπριασμένον Galenus in Exeg. apud Hippocr. exponit τὸ διὰ ἠπρίου ἠθημένον, panno tenui colatum, aut per pannum transmissum. Est enim ἤπριον eidem λεπτόν τι ὕφασμα, tenuis quidam & vilis pannus; aut linteum & stamen. Sudas nanq; ἤπρια σήμονας exponit.

Ἐξηνοῖ aut ἐξηνεῖ, ἐκκενοῖ, vacuat, expurgat, exponit in Exegesi Galenus apud Hippocr. Sic enim leg. existimo ab ἰνέω aut ἰνόω quod vacuo significat, vt series etiam alphabetica postulat, cùm passim ἐξείνει vitiosè legatur. Ἐξινῶσαι scribit Pollux lib. 4. cap. 25. medicis dici τὸ κενῶσαι διὰ καθάρσεως, per purgationem vacuare, & ἐξινόμενον in Comœdia τὸν κεκαθαρμένον, purgatum, ὡς ἐκ τῶν ἰνῶν φερομένης τῆς χολῆς, ducta velut per venas aut fibras bile, vt & Hesychius ἐξινόμενον ἐκκενούμενον euacuatum exponit, velut ab ἰνάω. Vide ἰνέω postea.

Ἕξις habitudinem firmam & stabilem significat, vt opponitur τῇ σχέσει & διαθέσει, quæ sunt dispositiones facilè solubiles & mutabiles. Sic ἕξις dicitur Galeno διάθεσις μόνιμος καὶ δύσλυτος dispositio stabilis & firma neque solutu facilis. eique σχέσιν καὶ διάθεσιν opponit, Lib. ad Thrasybulum (p. 290. 9. & 11.) Qua ratione quis in Geometria, Arithmetica, Grammatica, aut quauis alia arte sibi habitum comparasse dicitur, quòd καθ' ἕκαστον τῶν ὄντων ὅταν ἡ διάθεσις δύσλυτος ᾖ, ἕξις ὀνομάζεται, hoc est, quauis in re dispositio quæ nõ facilè soluitur aut amouetur, habitus dicatur. Idẽ quoq; Gal. initio lib. περὶ εὐεξίας (p. 248. 50.) τὸ τῆς ἕξεως ὄνομα κατὰ παντὸς ἐπιφέρειν εἰθίσμεθα τῶ μονίμου τε καὶ δυσλύτου, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες. ἀλλ' ὅταν εὐεξίαν ἢ καχεξίαν εἴπωμεν, ἤδη τηνικαῦτα διορίζομεν ὁποίαν τινὰ τὴν ἕξιν εἶναι φαμέν. Habitus nomen ad id omne quod stabile est minimeq; facilè soluitur accommodare solemus, neque quicquam tamen magis laudantes aut vituperantes. Sed iam tunc qualem habitum esse dicamus, definimus, quando bonum aut malum habitum dicimus. Ἕξιν & διάθεσιν inter se opponit Hipp. lib. περὶ τροφῆς (p. 111. 25.) διάθεσις ἀθλητική, οὐ φύσει, ἕξις ὑγιεινὴ κρέσσων. Athletarum dispositio nõ à natura, habitus sanus melior. Quẽ etiam locum exponit Gal. lib. ad Thrasybulum (p. 297. 39.) pauloq; aliter legit, & lib. περὶ εὐεξίας (p. 249. 10.) vbi non satis eum assecutus videtur interpres. In Mochlico quoque Hipp. (quẽ de ossium per molitionem impellendorum ratione dicimus) (p. 512. 9.) ἕξιν & σχέσιν simul iungit & crebrarum luxationum causam ponit, hoc est habitum & dispositionem corporis plus æquo humidam. Vbi ἕξις corporis habitum, partium solidarum structuram & compositionem indicare videtur, σχέσις verò, venosi generis & humorum (vt partibus solidis opponuntur) structurã. Aut certè σχέσις adscititia in corporis habitudinem illic denotat, quemadmodum ex lib. de art. exponit Gal. lib. 3. de Caus. puls. (p. 107. 41.) ἕξις verò τὴν τοῦ σώματος κατασκευὴν à natura insitam, eamq; venoso generi & humoribus opponit Gal. lib. 4. salubr. Sic enim locum eum accipiendum nostris in eum lib. Annotat. scribimus. Vtranque autem corporis compositionem & structuram, siue ἕξιν καὶ σχέσιν, per σχέσιν intelligit Hippocr. lib. de art. (p. 586. 48.) nimirum corporis habitudinem quæ in crassitudine aut gracilitate spectatur. Quam etiam οἷον ἕξιν in Exeg. explicat Galenus, eo certè expresso loco, etsi vitiosa est scriptura, vt postea scribimus. Ἕξιν quoq; τὴν τῶν μορίων κατασκευὴν, partium corporis compositionem & structuram explicat Gal. apud Hippocr. Vbi cum natura iungitur, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 61. 42.) ὅτι αἱ μέγισται μεταβολαὶ τῶν περὶ τὰς φύσιας ἡμῶν καὶ τὰς ἕξιας συμβαινόντων, μάλιστα νοσοποιέουσι, quod quæ maximæ mutationes circa naturam nostram habitumq; contingunt, præcipuè morbos creant. Rursus ibid. (p. 67. 40.) ὁκόσα τε ἡμέων ἡ φύσις καὶ ἡ ἕξις ἑκάστοισιν ἐκτεκνοῖ πάθεα καὶ εἴδεα παντοῖα, & quodcunque singulis affectuum omne genus natura nostra & habitus parturit. Vbi Galenus ἕξιν τὴν τοῦ σώματος κατασκευὴν vocat corporis compositionem, secundum quam densitas aut raritas spectatur. Ἕξις etiam habitum corporis quo partes solidæ comprehenduntur, indicat, vnde & febris hectica nomen habet, quòd eas occupet & habitum corporis affligat, Gal. lib. 1. de diff. feb. (p. 325. 36.) καὶ καλοῦσιν αὐτοὺς ἑκτικοὺς πυρετούς, εἴθ' ὅτι μόνιμοί τ' εἰσὶ καὶ δύσλυτοι, καθάπερ αἱ ἕξεις, εἴθ' ὅτι τὴν ἕξιν τοῦ σώματος αὐτὴν κατειλήφασιν. οὕτω γὰρ εἰώθασιν ὀνομάζειν τὰ στερεὰ τοῖς ὑγροῖς ἀντιδιαιρούμενοι. Atq; appellant eas febres hecticas, siue quòd stabiles sunt, & non secus ac habitus solutu difficiles, siue quòd ipsum corporis habitum occupant. Sic nanq; solidas partes humoribus ex aduerso respõdentes appellare solẽt. Ἕξις etiam ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p. 696. 8.) sumitur pro membrorum vinctorum habitu & figura, siue constitutione, post deligationis tempus, cuiq; θέσις opponitur, vt illic scribit Gal. Qui quoque ad ἕξιν referri scribit reliquas partes fractas, nempè iugula, manus, costas, humeros, scapulas, maxillã vtranque, præter eas quæ θέσιν spectant, vt caput, crura, & dorsi spina.

Ἔξισος idem quod ἴσος. Lib. de cap. vuln. (p. 445. 37.) ἐξίσων τε ἐόντων τῶν τρωμάτων. At vbi æqualia fuerint vulnera.

Ἐξιστάναι Hippocrati significat mentem emouere, & in mentis abalienationem agere, vt ἐξιστάναι ληρώδως mẽtem ad delira verba commouere. In Coac. Prænot. (p. 437. 39.) αἱ ἐπισχέσιες πτυαλέων ἐξιστᾶσι ληρώδως. Sputorum suppressiones mẽtem ad delira verba commouent. Sic ἐξίστασθαι simpliciter vehementem & furiosam mentis alienationem crebrò indicat apud Hippocr. quod exire de potestate iratos dicit M. Tullius Tusc. 4. hoc est, de consilio, de ratione, de mente, quorum

rum potestas in totum animum esse debet. In Prorrh. (p. 176. 52.) ἐξίσαται, vehementem mentis abalienationem indicat. Et rursus ib. (p. 182. 16.) ἐλπὶς ἐκστῆναι, mentis emotionem metuere oportet. Vbi Gal. εἰπὼν γὰρ ἐλπὶς ἐκστῆναι, παρακοπτικὸν μὲν ἐδήλωσεν ἔσεσθαι πάθος: hoc est, cùm enim dixit, spem fore vt mente moueantur, delirii affectionem affuturam quidem indicauit. In Coac. verò Prænot. (p. 444. 44.) eadem sententia repetitur, sed pro ἐκστῆναι, ἐκμανῆναι scribitur, vt affutura insania speretur. Rursus in Prorrh. (p. 201. 4. & 20.) ἐξίσανται effert Hippocr. de his qui vehementer & furiosè mente mouentur. Sic enim eam vocem illic explicat Gal. σημαίνοντος δηλονότι τοῦ ἐξίσανται παρακοπὴν σφοδρὰν καὶ μανιώδη, nimirum hac voce [ἐξίσανται] vehementem demētiam & furiosam significante. Et iterum (ibid. v. 27.) ἐξίστασθαι δὲ ὅπερ ἐστὶ παραφρονεῖν σφοδρῶς τούτους φησίν. ἐξίστασθαι autem eos quod est vehementer desipere ait. Iterum etiam in Prorrh. (p. 208. 20.) γλίσχρα ἐκ ποτοῦ διεξελθόντα ἐξίσανται καύματι πολλῷ. Quæ ex his prodeunt non viscosa in vehementē ac furiosam mentis emotionem cum multo ardore agunt. At verò τῷ ἐξίστασθαι interdum aliquid adiungitur quod eius qualitatem intendat, vt ἐξίστασθαι ὀλεθρίως de vehementi & perniciosa mentis emotione, aut iis qui cum periculo mente emouentur, in Prorrh. (p. 193. 56.) Et οἱ ἐξιστάμενοι μελαγχολικῶς, qui vehemēti & furiosa mentis emotione tenentur, aut atra bile sunt perciti, Coac. Prænot. (p. 426. 28.) & Prorrh. (p. 175. 24.) Sic in Prorrh. (p. 176. 42.) ἐξίστασθαι μελαγχολικῶς dicuntur qui ex vehementi delirio in insaniam & vehementem mentis abalienationem feruntur, ex bilis flauæ adustione & in melancholiā mutatione, velut qui atra bile perciti ex melancholia mente aberrāt. Quod scribit ib. Gal. εἰ δὲ αὐτὴ ἐγκαυθῇ, εἴτ' ἐν τῇ κεφαλῇ ἡ ξανθὴ χολή, εἴτ' ἐν ὅλῳ τῷ σώματι πρὸς τὸ μελαγχολικώτερον ῥέπει, κἀκεῖθεν πρὸς αὐτὸν ἐκπέμπεται, καὶ διὰ τοῦτο ἐξίσανται μελαγχολικῶς. Quòd si alicubi flaua bilis, siue in capite, siue in toto corpore adusta fuerit, ad id quod magis ad melācholiam declinat, vergit, & inde ad ipsum cerebrum mittitur, ideoque ad vehementem mētis emotionem ex melancholia deueniunt. Idem etiam repetitur Coac. Prænot. (p. 427. 25.) In Prorrh. etiam οἱ ἐκστάσιες ἐξίως dicuntur qui vehementer & acutè mente moti sunt (p. 175. 32.) Inde ἔκστασις Hippocrati vehemēs delirium aut insaniam indicat, vt antea adscripsimus. Ἐξίστασθαι etiam pro liberari, emergere, extare, aut existere interdum sumitur apud Hipp. vt Prorrh. 2. (p. 417. 9.) τῶν δὲ ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου λαμβανομένων, χαλεπώτατοι μὲν ἐξίστασθαι. Ex morbo sacro, quem comitialem vocant, ægerrimè emergunt, hoc est liberantur, quemadmodum emergere incommoda valetudine dixit Cic. epist. 8. lib. 5. ad Att. & emergere ex malis Terentius Andria. Rursus (ibid. p. 418. 19.) τοῖς τρώμασι ἐξίστασθαι, à vulneribus abstinere aut discedere dicitur; hoc est ab eorum curatione abscedere cui etiam ἐπιχειρέειν opponitur, quod est curationem aggredi.

Ἐξίσχοντα ἄρθρα dici videntur Hippocrati exerti & prominentes articuli, in Mochlico (p. 511. 43.) οἷσι ἐκβάντα, ἢ ἄρθρα ἐξίσχοντα παγῶντα, quibus loco emoti aut exerti articuli compingantur. Sunt enim quibus naturaliter adeo exerti sunt articuli, & extant, vt loco emoti videantur, quos ἐξάρθρους vocat Hipp. lib. de art. (p. 589. 41.) Idq; in luxatorum aut fractorum coaptatione diligenter chirurgo animaduertendum monet. Sic ἐξισχὸν σκέλος crus cui coxa extra prominet, dicitur lib. de art. (p. 637. 44.) συνυπουργέον γὰρ ἐκείνῳ ἐξισχόντι ἐπαναγκάζεται εἶναι, καὶ κατὰ τὴν ἰγνύην ξυγκάμπτεσθαι. Illi enim subseruiēs tum in exteriorem partem prominente coxendice, tum poplite inflexo esse cogitur. Rursus in Mochlico (p. 508. 14.) ἐξισχοι dicuntur quibus coxa eminet & nates rotundæ extant, ἐν δὲ τῇ κενεῶνι καμπύλοι ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἐξισχοι ἐόντες. Ad lateris autem inanitatem incuruantur, sani cruris extra prominente coxendice.

Ἐξίσχοντες ὀφθαλμοὶ oculi sunt exerti & tumidi, in Progn. (p. 124. 29.) tumidiores factos vocat Celsus, quib. ἔγκοιλοι, h. e. cōcaui opponuntur.

Ἐξίτηλος est euanidus, exolescens, fugiens, de eoq; dicitur quod euanescit aut euanuit, & exoleuit. Lib. περὶ τροφῆς (p. 110. 17.) ἐξίτηλος τροφὴ dicitur alimentum euanescens, euanidum, tempore dissolutum, quodque corpori nullum augmentū confert, neq; ei assimilatur, sed fugit & exolescit, vbi alimenti vitium & error indicatur, quod ἀνομοιοῦν ibidem dicit. Quem certè locū mihi exprimere videtur Erotianus, vbi ἐξίτηλος, ἀσθενὴς ei exponitur apud Hippocr. Quem sequutus videtur Cornarius, cum ἐξίτηλος γίνεται, exile fit, dixit. Rursus ἐν παραγγελίαις (p. 18. 36.) ἵνα μὴ ἂν γένηταί τι ἐξίτηλον ἐόντος. Quòd si quis sit defectus qui sit exilis. Dioscor. cap. 13. lib. 5. de lora, ταχέως γὰρ ἐξίτηλος γίνεται, celeriter enim exolescit, aut euanescit, hoc est, vappescit. Hesychio ἐξίτηλον exponitur ἔξαλλον, ἀνόητον, ἀπολλύμενον, quod deperit & fugit, fatuum. Et ἐξίτηλα, ἀσθενῆ, ἀνόητα, ἄχρηστα, ἀδόκιμα, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ quæ inutilia sunt, debilia, quæ fugiunt & euanescunt, aut prope sunt vt deleantur. Eidem etiam ἐξίτηλος dicitur ὑπερήφανος, βλάξ, διεφθαρμένος, euanidus & iners, & ἐξιτηλίη μωρία fatuitas, παρὰ τὸ ἐξιέναι, ὅ ἐστιν ἐξελθεῖν. Ἐξ ὀλίγου νοσήματα dicuntur Hippocrati, morbi, non qui breui durant & acuti, sed qui breuem & repentinum ex causis manifestis habent exortum, non ex longo interuallo conflatum. In his quæ adiecta sunt lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπου (p. 27. 15.) ὁκόσα δὲ τῶν νοσημάτων γίγνονται ἐξ ὀλίγου. At morbi qui breui oriuntur, vbi Gal. exponit, τὰ ἐξ αἰτίων φανερῶν τὴν γένεσιν ἐσχηκότα παραχρῆμα, ἐξ ὀλίγου χρόνου καὶ οὐκ ἐκ πολλοῦ κατασκευασθέντα, eos qui ex manifestis causis repentinum ortum ducunt, breui non ex longo interuallo conflatum.

Ἐξομαλίζειν est adæquare & æquabile reddere.

Lib. περὶ ἀγμῶν (p.14.10.) ἐξομαλίζειν τὶ χρὴ πάντα πάντα τὸν μηριαίως, æquabile igitur reddere oportet, per totũ æquabiliter concoquendo. Vbi nimirum tuberculorum maturationi æquabiliter incumbendum præcipit, & studendũ vt eorum cõpages per totum æquabilis fiat, quod ibid. dixit, τὴν σύστασιν ὁμαλῶς διὰ παντὸς ποιέειν τοῦ φύματος. Caluus complanare dixit.

Ἐξόμφαλοι dicũtur quibus vmbilicus tumore laborat aut prominet, aut rupto, aut laxata peritonæo tunica, aut transuersis affectis musculis. Gal. lib. de tumor. præter nat. (p.357.20.) Quod nomen etiam ipsi affectui & vmbilico prominẽti tribuitur. Authori Definit. Med. (p.401.6.) ἐξόμφαλός ἐστιν ἐξοχὴ ὀμφαλοῦ ἀπὸ διαφόρων αἰτίας γινομένη. Ἐξόμφαλος est vmbilici prominẽtia, quæ variis de causis efficitur. Quas vide apud Æginetam lib. 6. cap. 51. cui etiam ἐξόμφαλον πάθος dicitur.

Ἐξονειρώττειν est in somno seminis profluuium pati, veneris ludibriis agi, aut venerem somniare & in somniis genitură effundere, aph. 51. lib. 6. Epid sect. 8. Σάτυρος ἐξονείρωσσε πλειστάκις. Satyrus inter dormiendũ sæpius seminis profluuium expertus est, venerẽ somniauit. Lib. περὶ γονῆς (p.27.44.) καὶ οἱ ἐξονειρώσσοντες διὰ τοῦτο ἐξονειρώσσουσι, & qui venerem somniant propterea in somnis genituram effundunt. ἐξονειρώσσει dicitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p.283.12.) καὶ ἐξονειροῖ, & inter dormiendum veneris ludibria patitur.

Ἐξορᾶν prospectare significat & aspicere, estq; velut extra spectare, & de eo dicitur qui protuberantibus & exertis est oculis, lib. 2. de Morb. (p.156.42.) καὶ ἐξορᾷ ὡς ἀγχόμενος, aspectum habet velut qui strangulatur, hoc est, oculos habet prominulos & extuberantes velut qui strangulatur.

Ἐξοχάδες sunt Gal. lib. de Tumor. præter nat. (p.356.54.) αἱ κατὰ τοὺς κροτάφους ἐξοχαὶ ὀστώδεις, ossium eminentiæ iuxta tempora; ἐπιτυλώσεις etiam quibusdam dicitur. Interdũ quoq; in omnib. aliis corporis partibus cõtingunt.

Ἐξυέα dicũtur quæ in angustum tendunt & coarctantur apud Hippocr. Gal. in Exeg. εἰς στενὸν συνηγμένα exponit ἃ δὴ καὶ μύουρα ὀνομάζουσιν. Verùm pro μύουρα μύουρα Gorthæus & Henricus Steph. rectè reponunt, vt sint, quæ in angustum tendũt & acutum, murisq; caudam referunt. Etsi μύουρα forte quoq; legi possit. Hanc autem dictionem vsurpat Hipp. lib. 2. περὶ γυναικ. (p.272.34.) vbi τὰ αἰδοῖα ἐξυέα fieri præcipit, hoc est in acutum desinere ac tendere. Vbi etiam ἐξυέα quidam legũt. caudæ modo fastigiata dixit Caluus. Rursusq; ibid. (p.278.6.) ἢν ἐξυέα ᾖ τὰ αἰδοῖα, si muliebria pudenda coarctata fuerint, in arctum contracta. Vbi tamen ἐξόρα vitiosè habent exemplaria quædam.

Ἐξυγιαίνειν est conualescere, lib. de fract. (p.544.4.) διὰ τοῦτο καὶ οἱ πλεῖστοι οὐκ ἐξυγιαίνουσι τελέως: Icircò plerique non perfectè conualescunt.

Ἔξυγρος perhumidum valde humidum & perliquidum significat ἔξυγρα ὑποχωρήματα sunt perhumida & perliquida alui recrementa, quæ cruditatem denotant, in febre ardente lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.88.35.) Vbi Gal. scribit ἔξυγρα δὲ εἶπεν αὐτά, τὸ μηδ' ὅλως πεπέφθαι δηλῶν. ἡ γὰρ τοι πέψις ἅπαντα συνάγει καὶ παχύνει. Perliquida autem ea dixit, nullo modo cocta esse indicans. Coctio nanque omnia cogit & incrassat. Eadem ἐξυγρασμένα διαχωρήματα dicuntur Coac. Prænot. (p.443.48.) perliquida alui excrementa, quibus τὰ συνεστῶτα opponũtur. Ἐξυγρασμένη ὑστέρη perhumidus aut valde humidus vterus dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p.236.14.) idem quod ἔξυγρος aut ἔνυγρος, vt ἔνυγρον σῶμα ib. dicitur (v.18.)

Ἐξυδατοῦν est in aquam resoluere, in humorem soluere, diluere, & in aqueam naturam conuertere. Lib. de fistulis (p.518.35.) τὸ ἁλμυρὸν ἐξυδατοῦν, quod salsum est diluere, in humorem resoluere. Sic ἐξυδατοῦσθαι aquosum esse dicitur, de hydropica muliere, lib. 4. Epid. (p.334.3.) ἐξυδατώθη, aquosa euasit.

Ἔξω γίνεσθαι est extra se esse aut mente abalienata, mentis aut animi impos fieri, exire de potestate, vt antea ἐξίστασθαι esse diximus. Lib. 5. Epid. (p.341.43.) ἔξω ἐγένετο, mente abalienata erat. Lib. verò 7. Epid. ἔξω ἑωυτοῦ ἐγένετο dixit eadem in re.

τὰ Ἔξωθεν externa dicuntur Hippocrati aph. 1. lib. 1. quæ à foris contingunt & extra ægrum spectantur, vt cœlum, solum, nuntia, verba, insessus, vestitus, reliquaq; id genus, in quibus etiam externæ iniuriæ continentũr. τὰ ἔξωθεν autem explicat ibidem Galenus τά τε κατὰ τὰς οἰκήσεις ἐπιτηδείους οὔσας, ἢ καὶ ὀχλουμένας, ἢ οὐκ ὀχλουμένας, καὶ ἔτι τὰ προσαγγελλόμενα καὶ πραττόμενα, θυμὸν ἢ λύπην, ἢ τι τοιοῦτο ἕτερον ἐργαζόμενα τῷ νοσοῦντι. καὶ προσέτι, τὰ νύκτωρ αὐτοῦ τὸν ὕπνον διακόπτοντα, μυρία ἐπὶ μυρίοις ὄντα, habitationes idoneas, vel turbatum plenas, vel turba vacãtes & tumultu, ad hæc quæ nunciantur & agũtur, iram, tristitiam, aut aliud quid huiusmodi ægro adferentia, tum etiam quæ somnum noctu ægrotanti abrumpunt, quæ sexcenta accidere possũt.

Ἐξῶσαι χυμοὺς est succos expellere, exigere, euacuare Hippocrati aph. 2. sect. 2. lib. 6. Epid. vbi ἐκκενοῦν exponit Galenus. Sic ἔξωσις expulsio, foras propulsio vertebrarum ex ictu, lib. de art. (p.619.28.)

¶ Ἐπαείρεσθαι insurgere significat, eleuari, attolli, tumultuari, seditionem concitare. Verùm translatitiè dicitur de his quæ alterantur & vehementem alterationem sentiunt, lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p.115.3.) βραδέως δὲ πρῶτον ἐπαείρεται, tardè verò primùm attolluntur, hoc est supra reliquas eleuãtur & vehementem alterationem sustinent. Sic lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.10.27.) humores corporis μετεώρους fieri dicit, hoc est attolli ἀκρήτους & ἀπέπτους, nõ alteratos aut concoctos & à reliquis secretos. Quod rectè annotauit Zuingerus.

Ἐπαΐειν est sentire, percipere & intelligere. Prorrh. 2. (p.419.19.) ὥς τι μηδὲ ξυνιέναι μηδὲ ἐπαΐειν καὶ τῆς γαστρὸς καὶ τῆς κύστιος, vt ne tactum percipiat æger & ventris & vesicæ. Rursus (ibid.

(ibid. v. 21.) οὐκ ἐπαΐοντι τοῦ ἀνθρώπου ἥ τε κόπρος ὑποχωρέει καὶ τὸ οὖρον, & stercus & vrina ægro inscio & non sentiente prodit. Sic enim lego, etsi οὐκ ἐθέλοντι legunt omnia exemplaria, quod est, non cogente aut adnitente ægro, neq; instante aut vrgente, hoc est sine eius opera. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 13.) ἐπαΐουσι γὰρ αἱ μῆτραι τοῦ ῥεύματος χωρέοντος ἐκ τῆς κοιλίης. Sentiunt enim vteri fluxionem ex aluo prodeuntem, hoc est ab ea malè afficiuntur & commouentur. Vbi ἐπαΐσσουσι legisse videtur Caluus, cùm resilire dixit. ἀΐσσειν γὰρ τὸ ὁρμᾶν λέγεται, vt scribit Erotianus. Cornarius quoque concitantur & percipiunt dixit, vt vtranque lectionem adhibuerit. Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 44.) ὁ θώρηξ ἐπαΐει, & thorax percipit. Lib. quoq; 2. de Morb. (p. 145. 3.) καὶ οὐκ ἐπαΐει οὐρέων, & meiere se nō percipit, non sentit. Vbi manifesto vitio ἐπάγει pro ἐπαΐει habent exemplaria omnia. ἐπαΐειν αἰσθάνεσθαι exponit Hesychius. Sic ἐπαΐστης dicitur de quo auditum est aliquid & compertum, vt apud Herod. Euterpe, ὡς ἐπαΐστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος, vt compertum est id eum fecisse.

Ἐπαΐσσειν est cum impetu irruere, irrumpere, & impetum faciendo prodire. Lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 32. 8.) καὶ τὰ νεῦρα ἐπαΐσσεται ἀμφὶ τὰς φύσιας τῶν ἄρθρων, & nerui ad articulos prodeunt, hoc est deferuntur, & circum articulos exiliunt, in fœtus conformatione. Ἐπαΐσσων, ὁρμῶν, ἐπερχόμενος exponit Hesychius.

Ἔπακρον quod in summo acutum est & in angustum tendit, dicitur, vt lib. 2. de Morb. (p. 155. 22.) παχὺ καὶ ἔπακρον ποιήσασθαι τὸν μοτόν, crassum & acutum linamentum facito. Ἔπακρα Gal. in Exeg. apud Hipp. exponit τὰ εἰς ὀξὺ τελευτῶντα, ἄπερ καὶ ἴξυα, in acutum desinentia, quæ & ἴξυα etiam vocantur. Vbi pro ἴξυα μύουσα quidam legūt. Verùm ἴξυα retineo cum omnibus exēplaribus, vt mihi indicare videatur Galenus apud Hipp. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 272. 34.) vbi τὰ αἰδοῖα ἴξυα scribuntur, quibusdam τὰ αἰδοῖα ἔπακρα placuisse, eumq; locum tacitò innuere per hæc verba quæ addūtur, & certè vitii suspicione non carent. ἐπιτείνεται ὁ ἐπὶ τὸ μᾶλλον. Quæ etiam aliter à Varino leguntur, neq; in melioribus exemplaribus habentur. Etsi Cornarius de ἐπὶ intelligit, quod intentionem & augmentum significat, vt ἔπακρα valde acutà dicantur.

Ἐπαλείφειν superlinere significat, sed translatitiè pro acuere, stimulare, irritare & excitare sumitur. Lib. 5. Epid. (p. 337. 24.) ἐπαλειφθεὶς καρκῖνος dicitur cancer medicamentis irritatus & exasperatus. Etsi illic variam interpretum lectionē adscripsimus. Hesychius quoque ἐπαλείφει διεγείρει exponit.

Ἐπαλύνων ἐπιπάσσων, hoc est inspergens, exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. Vbi Henricus Steph. ἐπιπαλύνων appositissimè legendum existimat. Videtur tamen Gal. ἐπαλύνων legisse lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 256. 26.) vbi ἄλφιτ' ἀπαλύνων vitiosè habent omnia exemplaria, quod est polenta inspersa, aut polentæ pollinem aspersum. Vide παλύνειν posteà.

Ἐπαναδιδόντες πυρετοί, febres increscentes, insurgentes, aph. 17. sect. 1. lib. 6. Epid. dicuntur febres quæ initio quidem iniecta manu mordaces parum apparent, verùm posteà temporis successu calor insurgit & manum admotam mordet. Quibus opponūtur οἱ ὀξέες, ἡσσώμενοι δὲ τῆς χειρός, (vt scribit Gal.) acutæ, sed quæ manui cedunt. Ἐπαναδιδόντες ὀξέες παλμοί, subinde ingrauescentes palpitationes, & quæ in grauius tendunt, increscunt & augentur, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 240. 1.)

Ἐπαναδίπλωσις idem quod Ἀναδίπλωσις, reduplicatio in febribus cùm nouus horror & velùti nouus insultus cum horrore subinde repetit, vt in semitertiana febre, in qua magnam accessionis partem horror occupat. Eadem ἐπανάληψις dicitur, hoc est repetitio, Gal. lib. de Temp. morb. (p. 383. 53.)

Ἐπανάκλησις θερμῆς caloris reuocatio, aph. 21. lib. 5. & lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114. 15.) ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις ἐπανάκλησιν θερμῆς ποιέεται, frigidæ affusio calorem reuocat.

Ἐπαναπνεῖν insuper & subinde respirare, de frequenti & crebra respiratione dicitur lib. 7. Epid. (p. 365. 4.) De geminata etiā & subinde repetita respiratione ibidem sumitur, ὁ ἐπαναπνέειν ἐς ὃ ὅτι διπλόον, interdumque geminata respiratione subinde respirabat.

Ἐπαναστάσεις erumpentes eminentiæ dicuntur ac velut assurgentes tumores & eruptiones. In Coac. Prænot. (p. 430. 28.) αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπαναστάσεις, erumpētes circa oculos eminentias aut assurgentes in tumores oculos significant, intumescentibus & protuberantibus palpebris, in eas defluente ex cerebro humorum redundantia. Intelligi etiam ἐπαναστάσεις possunt velut ἐπαναστήματα sumuntur apud Aristoph. de pustularum eruptionibus, & ἐπανιστάμεναι φλύκταιναι crebrò dicuntur Dioscoridi, & lib. 2. Epid. initio scribitur φλυκταινίδες ὥσπερ πυρίκαυτοι ἐξανίσταντο, pustulæ erumpebant iis affines quæ ambustis fieri solent. Vbi Gal. lib. 1. de Temper. ἀνίσταντο & ἐπανίσταντο legit, videnturque iis esse similes quas ἀπὸ καυμάτων ἐπεγειρομένας φλύκτεις vocat lib. περὶ χυμῶν. ἐπανάστασις etiam exponitur Hesychio ἐπεγέρσεις.

Ἐπαναφέρειν quasi vires repetere dicitur, & est vires resumere, recipere, sese recolligere, aut viribus resumptis recreari & refici, idem quod ἀνακομίζεσθαι. In Coac. Prænot. statim initio, οἱ ἐπανενέγκαντες sunt qui vires resumpserunt ac sese velut recollegerunt.

Ἐπανεμέειν subinde vomere & vomitum repetere. In Coac. Prænot. (p. 441. 43.) οἱ ἐπανεμέοντες, subinde vomentes, in redundante purgatione malè habentes.

Ἐπανέρεσθαι apud Hippocr. ἐπερωτῆσαι exponit Erotianus quod est præterea interrogare aut interrogare simpliciter. In Progn. (p. 122. 28.) ἐπανέρεσθαι χρή, interrogare oportet. Rursus ibid. (p. 124. 11.) περὶ τούτων ἐπανέρεσθαι περὶ ὧν καὶ πρότερον εἰλέχθαι, de his inter-

rogandum de quibus antea monui. Eaque dictione crebrò vtitur Prorrh.2.(vt p.423.47.249.&p.424.11.14.& 20.)

Ἐπανερεύγεσθαι subindè ructare, vt ἐπερεύγεσθαι χολώδεα biliosum ructare de his quibus os ventriculi bile redundat. Libr. de rat. vict. in morb.ac.(pag.85.41.) ἐπὶ τοῖς ἐπανερευγομένοις χολώδεα, neq; eos qui biliosum eructant, quos ἐκκεχολωμένοις τὸ στόμα τῆς κοιλίης exponit Galenus.

Ἐπανθεῖν est in superficie efflorescere sumitur autem translatitiè pro eminere, existere, supereminere & emicare. Libr.7.Epid.(p.359.14.) τρηχύτης ἐπήνθει ἀχρόλευκος, asperitas existebat cum pallore albicans, hoc est, in lingua eminebat & efflorescebat. Sic ἐπάνθισμα ἀφρῶδες, spumosa efflorescentia, aut spuma supereminens, spumosus veluti flos sursum erumpens aut emicans in biliosis ac meracis deiectionibus, in Prorrh.(p.177.41.) ὡς ἄνθος ἀφρῶδες ἐπικείμενον, veluti supereminentem florem exponit Gal. & Coac. Prænot.(p.443.31.) Rursus in Prorrh.(p.189.20.) in vrinis τὰ ἐπανθίσματα ἐρυθρὰ κατεχόμενα, contentæ rubræ efflorescentiæ. Et Coac. Prænot.(p.442.21.) τὸ ἐξέρυθρον ἐπάνθισμα ἰῶδες κατεχόμενον, efflorescentia prærubra æruginosa in vrina contenta.

Ἐπανιέναι, est remittere, relaxare. Verùm ἐπανιέναι & ἐπανέρχεσθαι emergere significat, sursum educi, sursum cedere & prodire, de ossibusque dicitur quæ sursum educuntur & sponte cedunt, vbi fragmenta ossis emortui aut corrupti nulla vi educuntur, sed sponte sequuntur & cedunt, carneque succrescente sursum emergunt & expelluntur. Libr. de vulner.cap.(p.450.18.) οὐδὲ κινδυνεύειν τὰ ὀστέα πειρώμενον ἀφαιρέειν πρὶν ἢ αὐτόματα ἐπανίῃ, neq; cum periculo ossa auferre tentandum priùs quàm sponte cedant aut emergant. Rursus (ibidem v.21.) οὕτω δ' ἂν τάχιστα ἥ τε σὰρξ ὑποφύοιτο καὶ βλαστάνοι καὶ τὰ ὀστέα ἐπανίοι. Hac verò ratione tum caro celerrimè succrescet & pullulabit, tum ossa emerserint. Rursusque (ibidem v.24.) καὶ τὰ ὀστέα τάχιστα ἐπάνεισιν τὰ ἐσφλασθέντα ἔσω, & ossa intrò desidentia celerrimè sursum educentur, emergēt. τὰ ἐπανιέντα dicuntur in Prorr.(p.199.57.) remittentia symptomata, vbi affectus moderatior existit, & de sæuitia remittit. Verùm illic Gal. ἐπανιόντα νοσήματα quosdam interpretes sumere scribit, τὰ ἐπανερχόμενα, hoc est, reuertentes morbos, dicique τὰ ἐπανερχόμενα νοσήματα, τὰ μετριάσαντα μὲν ἐπ' ὀλίγον, αὖθις δὲ παροξυνθέντα, morbos qui parum remittunt & moderatiores fiunt, rursusque accessione repetunt.

Ἐπανορθοῦσθαι καὶ διορθοῦσθαι corrigere & dirigere significat, & de his dicitur apud Græcos, quę quocunque modo excedāt, in suum statum restituuntur. Gal. Comm.2. εἰς τὸ κατ' ἰητρ.(p.684.48.)

Ἐπάντλησις perfusio, aut infusio aquæ haustæ. ἐπαντλήσιες perfusiones significant quæ fiunt in balneis à ministris, lib.de rat. vic. in mor. ac.(p.84.22.) καὶ τὰς ἐπαντλήσιας ταχείας ποιέειν, & celeres fiant perfusiones.

Ἔπαρμα interdum tubercula ad aures & exortos tumores, aut parotidas significat, interdū verò omnes tumores quauis in parte ortos, & quauis ex causa. Gal. initio com.4. in lib.6.Epid.(pag.491.34.) τοὺς παρὰ τὰ ὦτα ὄγκους παρὰ φύσιν ἐπὶ τῶν νοσούντων γινομένους εἴωθεν ὀνομάζειν ἐπάρματα. ἐνίοτε μὲν, ὁλοκλήρῳ τῇ λέξει χρώμενος, ἐνίοτε δὲ ἐλλιπεῖ, καθάπερ καὶ νῦν. Qui in morbis ad aures oriuntur tumores prętet naturam, ἐπάρματα nominare consueuit; integra interdum dictione vsus, interdū verò mutila; veluti & nunc. ἐπάρματα τὰ ὦτα, sublati ad aures tumores dicuntur libr.1.Epid.(p.252.12.) quæ illic τὰ συστάντα παρὰ τὰ ὦτα οἰδήματα vocat Gal. Sic ἔπαρμα παρ' οὖς tumorem iuxta aures subnascentē significat in Coac. Prænot.(p.444.21.) Interdum verò τὰ παρ' οὖς simpliciter dicūtur Hip. vt aph.1.sect.4. libr.6.Epid. τὰ παρ' οὖς οἷσιν ἀμφὶ κρίσιν γινόμενα μὴ ἐκπυήσῃ. Quibus iudicationis tempore exorta ad aures tubercula non suppurauerint. De præcordiorum tumore ἔπαρμα effert Hippoc.egr.13.lib.3.Epid.post st.pest. ὑποχόνδριον δεξιὸν ἔπαρμα ξὺν ὀδύνῃ, præcordia dextra cum dolore intumuerunt.

Ἔπαρσις etiam Hippocrati quemuis tumorem, eleuationem aut inflationem significat. In Coac.Prænot.(p.426.25.) κοιλίης ἄλογοι ἐπάρσιες, sunt vētris temerarii tumores, quæ pręter modum aut rationem eleuationes contingunt. Rursus (ibidem p. 427.42.) κοιλίης ἐπάρσιες ventris intumescentias significant, & tumores à flatib. exortos, quos κυρτώματα & οἰδήματα vocat Hippocr. in Progn. Galenus verò τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους exponit, eademque notione dici videntur qua μετέωρα ὑποχόνδρια scribuntur aph.73.lib.4.& 64.lib.5. sublata aut suspensa præcordia.

Ἐπαυξέες νοῦσοι dicuntur Hippocrati morbi increscentes & qui temporis lapsu increscūt, aph.25.sect.5.libr.6.Epid. Vbi Gal. νόσους ἐπαυξέας vocari scribit τὰς αὐξανομένας ἐν τῷ χρόνῳ καὶ χείρονας ἀεὶ γινομένας, εἰ μὴ φθάσειε λυθῆναι, ὡς τὰς ποδάγρας, ἀρθρίτιδας, νεφρίτιδας, ἐπιληψίας, μελαγχολίας, morbos increscentes eos qui temporis successu increscunt & semper deteriores fiunt, nisi prius soluantur, velut podagras, articulorum morbos, renum affectus, comitiales & melancholias. Sabinus verò νόσους ἐπαυξέας intelligit morbos qui pueros occupant vnaque augentur vsque ad ætatem veneri exercendę aptam, quales nominat renum affectus, quartanas & capitis dolores. Sic Aëtius cap.8.lib.3. comitialem morbum & capitis dolores per ἐπαυξέας νόσους intelligere videtur, haud dubiè illam Hipp. sententiam subnotans.

Ἐπαυρίσκεσθαι haurire significat, & cum prepositione haurire ab aliquo, fructum capere & frui. Lib.4.de morb.(p.166.22.) ἐπαυρίσκεται ἀπὸ τοῦ σώματος τηκομένου, ex corpore tabescente fructum capit & haurit, eoque fruitur. Significat autem ventriculum vacuum

cuum ex toto corpore humorem attrahere eoque frui. Et (v. 14.) ἀπὸ τοῦ σώματος ἐπαυρίσκονται attracto humore ex corpore fruuntur. Rursus (ibidem pag. 169. 1.) ἐπαυρίσκεται τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κοιλίης, corpus ex ventre fruitur. Et (v. 6.) ἐπαυρίσκεται μὲν τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κοιλίης, corpus quidem ex ventre haurit. Et, ἐπαυρίσκονται δὲ αἱ πηγαὶ, hauriunt autem & fontes. Rursusque (pag. 170. 1.) καὶ ἐπαυρίσκεται ἐπὴν πλήρης ἐῃ ἀπ' αὐτῆς, & vbi plenus fuerit ab ipso haurit eoque fruitur. Et (v. 36.) τὸ σῶμα ἐπαυρίσκεται καθ' ἡσυχίαν, corpus sensim fruitur. Et (v. 34.) οὐκ ἂν ἐπαυρίσκετο ἡμῖν τῆς ἰκμάδος ἐπαρκέον, humor non sufficienter nobis suppeteret, aut corpus non sufficienter humore frueretur. Iterum (pag. 171. 1.) ὅτι δὴ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν τῆς ἰκμάδος ἐπαυρίσκεται, quod scilicet hominis corpus humore ex cibis & potibus fruitur.

Ἐπαφάσῃ τῷ δακτύλῳ, ἀντὶ τοῦ ἐφάψῃ positum apud Hippocratem scribit Erotianus, quod est, si digito immisso palpaueris aut attrectaris, pro si contigeris, nimirum locum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 280. 48.) subindicans, vbi tamen ἐπὴν ἐπαφήσῃ τῷ δακτύλῳ legitur. Dici autem παρὰ τὸ ἐπαφᾶσθαι idem scribit. Vide ἐσαφᾶσθαι postea.

Ἔπαφρα spumantes deiectiones significat Hippocrati in Prorrh. (pag. 197. 54.) καὶ κοιλίη δὲ ἔπαφρα χολώδεα περιδιεξέρχεται; aut etiam ex aluo spumantia & biliosa proditura sint? Rursusque (ibidem pag. 199. 20.) οἷς κῶμα γίνεται ἐπάφρων διεξιόντων. In sopore affectis ægris, spumantibus prodeuntibus deiectionibus. Vbi Galenus ἔπαφρον dici scribit quod ἀφρῶδες διαχώρημα vocatur in Progn. Idem etiam ἔπαφρα quibusdam interpretibus sumi scribit, quæ sursum vectam spumam, ac veluti in summo innatantem habent & fluxilem. Erotianus apud Hippocratem ἔπαφρα τὰ ὑπόλευκα καὶ ὡς ἀφρώδη, exalbicantia ac veluti spumantia, exponit, priorem Prorrhetici locum haud dubiè exprimens. Ἔπαφρα etiam in Sileno libr. 1. Epid. spumantes deiectiones significant, & ægr. 3. lib. 3. Et in Coac. Præn. (p. 443. 32.) ἔπαφρον διαχώρημα ἀντὶ τοῦ ἀφρώδους ponitur.

Ἐπέδυε, ἐπιδιέῤῥει καὶ διεπήδα, hoc est, superdiffluebat, transiliebat, exponit apud Hip. Erot.

Ἐπεισκρίνεσθαι est insuper ingredi, intromitti, intrò subire & se insinuare. Libr. περὶ τροφῆς (p. 110. 19.) ἡ ἔξωθεν συνεχὴς ἐπεισκρινομένη τροφὴ, alimentum quod extrinsecus continuò superingestum est aut suggeritur, aut continuò corpus subiens. Cui opponitur ἐκκρίνεσθαι & ἀποκρίνεσθαι.

Ἐπέκεινα aduerbium est loci, & vltra, trans, & vlteriorem partem significat, vt libr. de art. (pag. 617. 18.) ἐν δὲ τῷ ἐπέκεινα, vltra verò hanc partem, nimirum spinæ partem quæ ad latera vergit versus posteriora, indicans: τὴν ὄπισθεν χώρην exponit Galenus. In Mochlico verò (pag. 505. 40.) dicitur. ἡ δὲ ξυνάρθρωσις αὐτῶν ἐν τῷ ὄπισθεν τοῦ νωτιαίου, quod est. Eæ quoque [vertebræ] in posteriore medullæ spinalis parte articulorum modo inter se committuntur. Rursus (ibidem pag. 657. 14.) ἐπέκεινα τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ, vltra femoris caput.

Ἐπεσοφίσαντο, περιειργάσαντο, elaborarunt, curiosè moliti sunt, aut confecerunt, exponit Erotianus apud Hippocratem, ex lib. de art. (p. 596. 6.) εἰσὶ δὲ δή τινες οἳ ἐπεσοφίσαντο ἤδη μολίβδου βαρύ τι προσεκπεπατάσθαι, ὡς κατανανκάζειν τὸ ὑπερέχον. Nonnulli verò iam solerter excogitarunt, vt plumbum aliquod graue insuper alligaretur, quò deorsum cogeretur quod extat. Vbi tamen ἐπεψηφίσαντο legunt ferè omnia exemplaria. Sed nos ex codicibus Regiis manu scriptis ἐπεσοφίσαντο retinuimus.

Ἐπηλυγάζεσθαι significat inumbrari, velut vmbraculo tegi, aut obtegi, occultari, ab ἠλύγη aut ἠλυγὴ, quod σκιὰν καὶ τὸ σκότος, vmbram & tenebras indicat, pro quo etiam ἐπηλυγάζειν aut ἐπηλυγάζεσθαι dicitur. Libro secundo (περὶ γυναικ. (pag. 279. 10. & pag. 281. 40. & pag. 282. 11.) τὰ ἐπιμήνια ἐπηλυγάζονται scribitur, hoc est, menses occultantur, impediuntur, retinentur. (Vbi tamen passim ἐπιλυγάζονται vitiosè scribitur) quod κρύπτεται dixit lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 223. 44.) eadem in re. Erotianus tamen apud Hippocratem ἐπηλυγάζονται legisse videtur, idque bis repetit, & pro ἐμποδίζονται καὶ ἐπέχονται positum scribit, quod est, impediuntur, retinentur, sistuntur. Idem quoque annotat ἠλύγην Atticis τὴν σκιὰν dici, & locum Thucydidis ex lib. 6. profert, ἵνα τῷ κοινῷ φόβῳ τὸ σφέτερον ἐπηλυγάζωνται, vt publico metu suum occultent, tegant, obumbrent, aut publicum metum suo prætendant. Vbi Scholiastes ἐπηλυγάζωνται ἐπικρύπτωνται exponit, Erotianus συσκιάζονται. ἐπηλυγάζειν Sudas ὀλίγον φαίνειν, σκοτάζειν explicat. Ἐπηλυγάζονται Hesychius exponit ἐπισκιάζονται, ἐπικρύπτονται, hunc Hippocr. locum non temerè respiciens. Quem mihi sanè non rectè accepisse videntur interpretes. Nam & Cornarius ἐπιλυγάζονται obtorquentur dixit, ἀπὸ τῶν λύγων, obscurè admodum nec satis apta ratione. Caluus verò tolluntur.

Ἐπὴν ἔπαν Ionicè significat, hoc est, postquam, sed pro ἔπειτα positum videtur, libr. 7. Epid. (p. 365. 5.) ἐπὴν βραχὺ τὴν διψώδης, deinde parum siticulosus erat.

Ἐπιβεβλημένος dicitur vestimentis contectus, stragulis opertus, aut amiculo circumiecto. Lib. 6. Epid. sect. 4. aph. 14. ὕπνος ἐν ψύχει ἐπιβεβλημένῳ. Somnus in loco frigido, stragulis corpori iniectis, capiendus est.

Ἐπίβολος idem quod ἐπήβολος, alicuius rei compos, & qui eam adeptus est aut possidet, vel qui aliquid obtinet, ὁ ἐπιτυχὴς ἐγκρατής. Hipp. ἐν νόμῳ (pag. 19. 26.) χρὴ γὰρ ὅστις μέλλει ἰητρικῆς ξυνέσιν ἀτρεκέως ἁρμόζεσθαι, τῶν δέ μιν ἐπίβολον γενέσθαι. Eum enim qui medicinæ scientiam sibi comparare volet, hoc obtinere oportet, his niti conuenit. Quemadmodum ex Plat. ad-

ducit Budæus διαότης ἰῶδος ἐπιςήμης ἐπιβόλους, scientiæ compotes & peritiam adeptos. Animaduertendum tamen apud Hip. exemplaria quædā manu scripta ἐπήβολον scribere, & μέτοχον ἢ γνωστικὸν in margine explicare.

Ἐπιγέννημα interdum idē quod σύμπτωμα significat vt scribit Gal. libr. 3. de diff. sympt. interdum quoque quod agnatum est ac velut ex saliua alba linguæ superinductū indicat, & incēdii remissionē præsefert, vt in Coac. Prænot. (p. 430. 40.) παχέος μένοντος τῦ ἐπιγεννήματος, αὐθήμερον, eo quidem quod agnatum est crasso permanente, eodem die.

Ἐπιγίνεσθαι est superuenire, succedere, & de iis dicitur quę in morbis accidunt, proprieque de his quę morbi ratione & auctę passionis nomine succedunt. Gal. com. ad aph. 35. lib. 6. ἐπιγίνεσθαι τοῖς πάθεσιν ἕτερα πάθη τε καὶ συμπτώματα, τοῖς παλαιοῖς ἰατροῖς ἔθος ἐστὶ λέγειν, ὅσα κατὰ τὸν αὐτοῦ πάθους λόγον αὐξανομένου συμβαίνειν εἴωθε. Morbos & symptomata morbis succedere veteres medici dicere consueuerunt, q̄ ipsius morbi augescentis ratione accidere solent. Hinc ἐπιγινόμενα dicuntur quę morbis necessario, eorumq; increscentium ratione succedunt, eosq; ex necessitate comitantur, non symptomata simpliciter, aph. 32. sect. 8. lib. 6. Epid. τὰ ἐπιγινόμενα et dicūtur de morbis qui priore manente affectione superueniunt & veluti auctario succedunt. Quorum omnis generatio eiusmodi esse consueuit, vt neq; paruos neq; mites, sed malos atq; malignos cōsequatur morbos, vt scribit Gal. com. ad aph. 11. lib. 7. Praxagoras volumen vnū non exiguū περὶ τῶν ἐπιγινομένων scripserat, vt testatur Gal. aph. 15. & 11. lib. 7. Totusq; aphorismorū liber septimus περὶ τῶν ἐπιγινομένων quibusdā inscriptus est. Ac de iis verè & sciēter scribitur ab Hip. lib. περὶ παθῶν (p. 183. 32) τὰ δὲ νοσήματα ὅ,τι ἂν ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ γένηται, ὡς τὰ πολλὰ ἀποκτείνει. ὅταν γὰρ ἀσθενεῖ τῷ σώματι ὄντι ὑπὸ τῆς παρεούσης νόσου, ἑτέρη νοῦσος ἐπιγένηται, παραπόλλυται ὑπὸ ἀσθενείας, πρὶν ἢ τὴν ἑτέρην νοῦσον, τὴν ὑστέρην γινομένην, τελευτῆσαι. In morbis enim cùm alter ad alterum accedit, plærūq; occīdit. Si quidem corpus ex priore morbo imbecillum alius succedens morbus nactus, prius præ imbecillitate perit, quàm qui posterior accessit morbus desinat. Est & ἐπιγίνεσθαι suboriri, crebrò & assiduè accidere, vt ἐπιγινόμενος ἱδρὼς, sudor in febre subortus & crebrò accidens, aph. 56. lib. 4. ἀεὶ ῥέων enim explicatur ex aph. 42. lib. eiusdem vt et illic scribit Gal.

Ἐπιγλωττὶς aut ἐπιγλωσσὶς, epiglottis, ligula aut minor lingua, membrana est cartilaginosa, oblōga & rotunda, laryngis meatui incumbens; ne quod transglutimus, in laryngem, aut pulmones transmittatur. Hipp. lib. περὶ καρδίης (p. 55. 3.) πῶμα γὰρ ἀτρεκὲς ἡ ἐπιγλωσσὶς οὐ δίησι μεῖζον ποτοῦ οὐδέν. Operculum enim exactum epiglottis aut ligula, ne ampliorem quidem potum trāsmittet. Sic enim legendum videtur, cùm vitiosa sint omnia exemplaria. Censet autem Hippocrates potionis confertam copiam prohiberi, ne decidat in laryngem aut pulmones, minorem verò & quantum per rimam allabi possit, velut irrigatis parietibus ipsius arteriæ, in pulmones decidere. Cuius opinionis authorem facit Hippocratem Galenus lib. 8. de Plac. Hipp. & Plat. & Plutarchus in Sympos. Quam etiam secutus Plato ab Erasistrato reprehenditur apud Gellium lib. 17. cap. 11.

Ἐπίγονα superfœtationes dicuntur lib. 1. περὶ διαίτης (p. 87. 32.) vbi etiam superfœtationis causam docet. ἐπίγονα δὲ τῷδε τῷ τρόπῳ γίνεται. Superfœtationes autem hoc modo fiunt.

Ἐπιγουνὶς mola aut genu patella, quæ & ἐπιγονὶς & ἐπιγουνὶς dicitur Hipp. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 30. & 37. (Est autem os cartilaginosum, latum, rotundum, toti genu suprapositum.

Ἐπιδερμὶς propriè cuticulam significat, hoc est, tenuem cutem & admodū exanguem, quæ toti cuti obducitur. Hippocrati autē cutem ei subiectam comprehēdit, lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 33. 37.) φύονται μὲν γὰρ μέγισται καὶ πλεῖσται, ὅκου τοῦ σώματος ἡ ἐπιδερμὶς ἀραιοτάτη ἐστίν. Plurimi. n. & maximi oriuntur [pili] qua corporis parte cuticula (quæ ἐπιδερμὶς dicitur) rarissima est. Et (v. 38.) καὶ ὅκου ἡ ἐπιδερμὶς ὕστερον ἀραιὴ γένηται, ἐκεῖ καὶ ὕστερον αἱ τρίχες φύονται, & quo loco cuticula posterius rarescit, illic quoque postea pili enascuntur. Certum est autem in cute potiùs quàm cuticula pilorum radices sitas esse. Rursus (v. 44.) καὶ τριχοῦται ἤδη τοῦ παιδὸς καὶ τῆς παρθένου, ἀραιῆς τῆς ἐπιδερμίδος γινομένης, tū rarescente cuticula, tam puero quàm virgini, pubes pilos emittit. Et (v. 46.) ἀραιὴ γὰρ γίνεται ἡ ἐπιδερμὶς, cuticula enim rarescit. Et (v. 49.) σημήϊον δὲ ὅτι ἐν τοῖσι ἀραιοτάτοισι τῆς ἐπιδερμίδος φύονται αἱ τρίχες. Indicio autem est in maximè raris cuticulæ partibus pilos nasci. Eamq; etiam crebrò vsurpat eodem libro (p. 34. 1. 2. 4. 7. 19. 13. 14. 15.)

Ἐπίδεσμοι dicuntur Hippocrati fasciæ quæ plagulis aut spleniis supinducuntur & superligantur, quasi superfasciationes. Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 690. 45.) Vide ὑποδεσμίδες postea.

Ἐπίδηλος ἄνθρωπος, homo cōspicuus dicitur Hippocrati, qui sensu increscere deprehēditur, vt primo, secūdo, tertio & quarto septenario vsq; ad quintum. lib. περὶ σαρκῶν (p. 42. 21) αὐξάνεται δὲ ἐπὴν γένηται ἐπίδηλος. ἐπίδηλος δὲ μάλιστα γίνεται ἀπὸ ἑπταετέος μέχρι τεσσαρεσκαιδεκαέτεος. Crescit aūt quandiu sensu crescere deprehēditur. Sensu autem potissimùm crescere deprehēditur à septimo ad decimum quartum vsq; annum. ἐπίδηλος ἡμέρα dies spectabilis & index, quæ quid die iudicatorio futurū sit indicat, qualis est cuiusq; septimanę dies quartus, aph. 24. lib. 2. Vbi scribit Gal. ἐπιδήλους τε καὶ θεωρητὰς εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζειν ἡμέρας, ἐν αἷς τι σημεῖον φαίνεται δηλωτικὸν τῆς ἐσομένης κρίσεως, ἐν ἑτέρᾳ τινὶ τῶν κρινουσῶν ἡμερῶν. Indices & spectabiles dies consueuit eos vocare Hippocrat. in quibus indicium aliquod apparet iudicationis futuræ in alio quopiam die iudicatorio.

Ἐπιδιδ-

Ἐπισκευάσαι est aliquid iam semel tractatum adornare, repetere, recognoscere, & purius aut melius retractare. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 38. 42.) οἱ μέν τοι ὕστερον ἐπισκευάσαντες, ἰητρικώτερον δή τι ἐπῆλθον περὶ τῶν προσοιστέων ἑκάστοισι. Qui igitur postea recognouerunt, ii medicè magis quæ singulis exhibenda sunt, percurrerunt. Vbi scribit Gal. ἐπισκευάσθαι λέγεται βιβλίον ἐπὶ τῷ προτέρῳ γεγραμμένῳ τὸ δεύτερον γραφὲν, ὅταν τὴν ὑπόθεσιν ἔχῃ τὴν αὐτὴν, καὶ τὰς πλείστας τῶν ῥήσεων τὰς αὐτὰς, τινὰ μὲν ἀφῃρημένα τῶν ἐν τῷ προτέρῳ συγγράμματος ἔχῃ, τινὰ δὲ προσκείμενα, τινὰ δὲ ὑπηλλαγμένα. Liber post primum secundò scriptus recognosci dicitur, cùm sub eodem argumento plurimas easdem dictiones, & nonnulla quidem eorum quæ in priore erant detracta; quædam etiam addita, quædam verò permutata habet. Velut pro exemplo Eupolidis Autolycum secundò recognitum adfert Galen. Sic Cnidias sententias à Cnidiis Medicis secundò recognitas & medicè magis adornatas, censet Hippocrates.

Ἐπίδημος aut ἐπιδήμιος νοῦσος, morbus est popularis aut populariter grassans; ex cõmunium genere, quos κοινὰς ἢ παγκοίνους ἢ πανδήμους vocant, vt & ἔνδημος aut ἐνδήμιος qui vernaculus dicitur. Vterque à communi causa natus. Verùm hîc patrius & regioni familiaris ac vernaculus existit. Ille popularis est & externus aut aduentitius habetur, à communi & insolita causa natus. De quo libris Epid. agit Hipp. vt & de vernaculo lib. de aëre, loc. & aq. Ἐπιδήμιον νόσημα causam valdè communem facit Hippocr. nempe aërem quem inspiramus, non victum lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπ. vt testatum facit Gal. initio Com. 1. in lib. 1. Epid. Præterea que quod etiam eodem lib. (p. 20. 20.) scribitur id indicat: ὁκόταν δὲ νουσήματος ἑνὸς ἐπιδημίη καθεστήκῃ, δῆλον ὅτι οὐ τὰ διαιτήματα αἴτιά ἐστιν, ἀλλ' ὃ ἀναπνέομεν, τοῦτ' αἴτιόν ἐστι. καὶ τοῦτο δῆλον ὅτι νοσηρήν τινα ἀπόκρισιν ἔχον αὐτὸ ἀνίει. Cùm verò morbus vnus populariter & vulgò grassatus fuerit, manifestum est non victum, sed quem trahimus spiritũ, in causa esse, nimirum qui morbidam quandam planè excretionem obtineat. Vbi certè Gal. τὴν ἀπόκρισιν ἀναθυμίασιν, hoc est, aëris expirationem proprietate totius substantiæ potiùs quàm qualitate infestam, exponit. Quæ vna est & ferè præcipua populariũ morborum causa. Idemq; sub aëre, cœli conditionem, regionis statum, victus corruptionẽ, aquarum prauarum potionem, cõprehendi scribit, in Procemio lib. 1. Epid. At verò ἐπιδημίων morborum duplex genus cõstituit Gal. com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. Sunt enim qui toto genere perniciem præseferunt, qui λοιμώδεις & pestilentes sunt. Alii verò minores qui generis nomine ἐπιδήμιοι, vulgò & populariter grassantes vocantur, quales multi libris Epid. describuntur, qui cùm omnibus cõmunes sint & vniuersales, passim & in obuios quosq; sæuiunt, valdeq; cõmunem causam, nempe aëris inspiratione, habent. De iisq; præcipuè agit Hip. cùm ἐπιδημέειν aut ἐπιδημῆσαι effert, quod crebrò facit libris Epid. Itẽ lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 39. 33) ὁκόταν γὰρ μὴ λοιμώδεος νούσου τρόπος τις κοινὸς ἐπιδημήσῃ, ἀλλὰ σποράδες ἔωσιν αἱ νοῦσοι, καὶ μὴ παραπλήσιοι, ὑπὸ τουτέων τῶν νοσημάτων ἀποθνήσκουσι πλείους, ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων τῶν συμπάντων. Cùm enim nullum commune pestilentis morbi genus populariter grassatũ fuerit, sed dispersi morbi & inter se differentes fuerint, hi quàm reliqui omnes plures interficere solẽt. Rursus in Progn. (p. 164. 50.) χρὴ δὲ καὶ τὰς φορὰς τῶν νοσημάτων τῶν αἰεὶ ἐπιδημεόντων, ταχέως ἐνθυμεῖσθαι, καὶ μὴ λανθάνειν τὴν τῆς ὥρης κατάστασιν. Morborum item qui semper passim & vulgò grassantur impetum accuratè obseruare, nec temporum anni conditionem ignorare oportet. Et lib. 3. Epid. st. pest. (p. 421. 3.) τὰ μὲν ἐπιδημήσαντα νοσήματα ταῦτα, atq; hi quidem morbi populariter vagabantur. De multis qui tunc passim grassabantur intelligẽs, & multos communiter inuadebant. Vbi scribit Gal. οὐ γὰρ δὴ νοσήματός γέ τινος ὄνομά ἐστιν ἐπιδήμιον ἢ λοιμῶδες, ἀλλ' ὅ τι περ ἂν πολλοῖς ἐν ἑνὶ χωρίῳ ἐπιδημήσῃ, ὅτε ἐπιδήμιον ὀνομάζεται. προσελθόντος δὲ αὐτῷ τοῦ πολλοὺς ἀναιρεῖν, λοιμὸς γίνεται. Neq; enim certi cuiusdã morbi nomen est ἐπιδήμιον aut λοιμῶδες, verũ quicunq; vno in loco multos prehenderit, hic ἐπιδήμιος vocatur. Cui si accedat vt multos interficiat, pestis est.

Ἐπιδιδόναι est increscere & augeri, cui ἐνδιδόναι opponitur, quod est remittere. Hinc ἐπίδοσις idem quod αὔξησις & ἀνάβασις dicitur, & morborum incrementum significat aut secundum morbi tempus, vt scribit Gal. lib. 1. περὶ κρίσεων cap. 3. & libr. de temp. morb. (p. 380. 17.) Ita & circuituũ ἐπιδόσεις accessionũ incrementa vocantur Hippocrati aph. 12. libr. 1. Sic enim illîc scribit Gal. εὔδηλον δὲ ὅτι ἐπιδόσεις τῶν περιόδων τὰς αὐξήσεις λέγει τῶν κατ' αὐτὰς παροξυσμῶν, αἳ τόν τε χρόνον τῆς αὐξήσεως τοῦ νοσήματος ἐπιδείκνυνται, καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς μελλούσης ἀκμῆς ἐνδείξονται μάλιστα μαθεῖς. Constat aũt eum per circuitium incrementa accessionũ quę in ipsis circuitib. fiunt augmẽta intelligere, quę & tempus increscẽtis morbi, & certum statũq; futuri vigoris tẽpus ostendunt. Hip. lib. 2. Ep. (p. 311. 35) morborũ vniuersalia tẽpora ex particulariũ inter se cõmissione definiẽs, scribit: δῆλον δὲ τῇ ἐπιδόσει, ταῖς τε ἐπιδόσεσι, τῇσι περιόδοισι. Quod ex incremento manifestum fiet. Incrementa autem ex ipsis morborum circuitibus. Rursus lib. 1. Ep. (p. 354. 31.) de semitertiana febre: ὁ δὲ τρόπος ἡμιτριταῖος, τὴν μίαν κουφοτέρην, τῇ δὲ ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενοι, καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες, febres erãt ex semitertianarũ genere, vno die leuiores, altero verò superingrauescẽtes; omninoq; vehementius increscentes. Rursusq; (ib. p. 362. 23) de febrib. ad tertianarum naturam accedẽtib. ἀρξάμενοι ἠπίως, καὶ τὸ ὅλον ἐπιδιδόντες αἰεὶ, pinitia leues, & in totũ ppetuò increscẽtes. Ἐπιδιδόναι ẽt σῶμα dicitur aph. 31. & 32. l. 2. corpus vbi cibo assũpto pficit aut recorporatur, viresq; pristinas recipit, εἰς εὐτροφίαν.

ἐπιδιδόναι σῶμα, probè renutriri corpus, explicat ibid. Gal. & κατὰ τῶν ἀνακομιζομένων ἐκ νόσου, h.e. de his qui ex morbo releuantur, efferri solere scribit. Lib. quoq; 5. Epid. (p.338.15.) ἀπὸ γὰρ τῶν ὑγρῶν οὐδὲν ἐπεδίδε, ἀλλ' ἐσήπετο. Humidis nanque nihil proficiebatur, sed putredo inualescebat. Rursus lib. 6. Epid. sec. 4. aph. 26. ἐπιδιδόναι crescere, procedere aut vergere significat, aut ad mutationem aliquid tribuere & conferre. καὶ χροιὴ ἐπὶ τὸ κάκιον ἢ ἄμεινον ἐπιδιδοῖ. Calor etiam ad deterius aut melius vergit, aut mutatur. μεταβάλλει nanq; exponit Gal. Potest & dici ad deterius aut melius confert, vt tribuere aliquid aut proficere ad meliorem aut deteriorem de totius corporis habitudine æstimationem videatur. Quod etiam nostra interpretatione expressimus.

Ἐπίδοξοι προσδόκιμοι exponitur Erotiano apud Hippoc. hoc est, celebres, approbati, qui de se quandam prębent expectationem. Aliôqui ἐπίδοξος q. est in expectatione, & de quo in futurum est opinio dicitur, vt lib. de frac. (p.564.38.) ὁκόσοισι δὲ μείζονος ὀστέου ἀπόστασις ἐπίδοξος γένηται. Quibus autem maioris ossis discessio speratur, aut in expectatione est. Ac vereor vt eum locum enixè quodammodo respicere videatur Erotianus, si modò apud eum ἐπίδοξος & προσδόκιμος legatur, vt & apud Hesychium.

Ἐπιδρομὴ accursionem indicat Hippocrati & affluxionem aut affluxum, humorum trãsfusionem, quę fit per vinculum. ἐπιρροὴν exponit Gal. lib. κατ' ἰητρ. (pag.700.16.) ὡς ἂν ἐξ ἐπιδρομῆς τὰ συντακέντα πλέονα ἢ αὐτόματα ἐμινύθη, vt ex affluxione contabefactæ partes, ampliùs quàm suapte natura extenuatæ.

Ἐπιεικὴς de eo quod clementer & moderatè se habet, dicitur Hippocr. & de homine moderato, simplici, pacato & facili. In Prorrh. (p.174.39.) ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιεικές. In phreniticis initio morbi moderatum esse, facilem, sedatum, mitem, modestum, æquabilem, aut pacatum. Gal. etiam com. 3. in Prorrh. (p.217.20.) ἄνθρωπον ἐπιεικῆ vocari scribit: τὸν μέτριον, ᾧ μηδὲν ἄγαν πεπράττεται κατὰ τὸν βίον, virum moderatum, & qui nil nisi moderatè agit. ἐπιεικέστατον, τὸ μέτριον καὶ καλῶς ἔχον, ex Corintho annotatur dici, quod est moderatum, æquum & bonum, aut consentaneum. τὰ ἐπιεικῆ de moderatis deiectionibus & quæ moderatè se habent, neq; omninò prauæ sunt, cum turbulentis & tenuibus ponuntur Coac. Præn. (p.427.1.) Sic ἐπιεικέως moderatè, leniter, consentaneè, facilè, promptè, omninò, admodum, ferè, mediocriter, sensim significat. In Prorrh. (p.217.16.) & Coac. Pręn. (p.430.1) ἐκ κωφώσιος ἐπιεικέως τὰ παρ' ὦτα, ex surditate ad aures tubercula contingere cõsentaneum est, ad surditates abscessus ad aures consentanei sunt, aut ferè consequuntur, & vt admodum aut plurimùm fiunt. Illud enim ad moderatam & cõsentaneam abscessuum spē potiùs referri debet, q̃ ad parotidum clemētiam aut moderationem. Vbi Gal. τὸ ἐπιεικῶς, ἐπὶ τῶν μέσον τῆς πολλῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ὀλίγης ἐχόντων ἐπὶ πάντων συμπτωμάτων; hoc est, de omnibus symptomatis vsurpari quæ nec multã, nec paruam spem habent, scribit. Atq; ibid. τὸ ἐπιεικῶς, μετρίως ἔλπιζε, exponit, quod est, ferè fore, aut mediocriter, & leuiter fore spera. In Coac. Præn. (p.427.47.) οἱ πυρετοὶ διαλείποντες καὶ πλανώμενοι ἀτάκτως, φθινοπώρου μάλιστα ἐς τεταρταίους ἐπιεικέως μεθίστανται. Quæ febres intermittunt & incerto ac vago ordine prehēdunt, eæ præcipuè autumno, in quartanam ferè transeunt. Vbi [ferè] diximus, promptam euentorum inclinationem, & cõsentaneam rei consecutionem attendentes, q; ferè ac plurimũ huiusmodi febres erraticæ ad quartanas deueniant. Vbi ēt [τὸ ἐπιεικέως] propter facilem harũ febrium ad quartanas propēsionem, prõptè, facilè, omninò, aut admodum ēt significare potest. Interpretes verò leniter & blandè, ac moderatè dixerunt, q; earum in quartanas transitus, sensim & ex quodam tēporis interuallo, non aũt de repente contingat. Quidam ēt pręter opiniõnem & expectationem intelligũt, q; huiusmodi febres erraticę, vbi aliquãdiu conquieuerunt, tandē quarto die, molestiæ ac tędii sensum inopinatò afferunt, & temporis decursu in quartanas firmantur. Rursus (ib. p. 428.1.) τοῖσι δὲ πολλάκις ὑποστρέφουσιν, ἰσχιάδικαι φθίσιες ἐπιεικέως γίνονται. Quibus autem recidiuæ sæpius cõtingunt, ii ferè in coxariam tabem decidunt. Et (v.24.) οἱ χειμερινοὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ ἐπιεικέως μεθίστανται ἐς τὰς ὀξείας νόσους. Quartanę hybernæ ferè in acutos morbos transeunt. Et (p.431.18.) ἐπιεικέως de eo quod consentaneè aut rite consequitur. εἰσὶ δὲ κεφαλαλγέες οἱ τοιοῦτοι ἐπιεικέως, fereque ii capitis dolore conflictari solent. ἐπιεικῶς ἔχειν moderatè se habere, ibid. (p.434.43.) εἰ καὶ πάνυ δοκέοι ἐπιεικῶς ἔχειν, etsi valde moderatè habere videatur. Et lib. 5. Epid. (p.338.33.) καὶ εἶχεν ἐπιεικέως, & moderatè habebat. ἐπιεικέως ἐπυρέταινον, mediocriter febricitabant, ibidem (p.343.2.) πυρετοὶ ἐπιεικέως ἄκριτοι, febres quę ferè sine iudicatione erant, ib. (p.341.13.) Sic πυρετοὶ ἐπιεικῶς μακροὶ, febres ferè longæ, libr. 7. Epid. (p.351.41.) τὸ χιόνος ἐπιεικῶς, de aqua quæ prope ad niuis frigus accederet, eamq; frigore ferè æquaret, (ibidem p.364.13.) etsi insolens videtur phrasis. Ἐπιεικέως, μετρίως, exponit Gal. apud Hippocr. com. 1. in lib. de art. (p.583.56.) hoc est, modestè, moderatè, quemadmodum etiam ὁ ἐπιεικὴς ἄνθρωπος, ὁ μέτριος Græcis dicitur. Ibidem quoque ἐπιεικῶς μάλιστα quibusdam significare scribit, quod tamen reprehendit. Rursus com. 3. in eundem lib. (p.637.3) ἐπιεικῶς μετρίως significare scribit, & μή τι τελέως καὶ πάνυ σφοδρῶς, μή τι παντελῶς, hoc est, neque perfectè aut omninò vehementer, neq; ex toto, sed mediocriter, hac dictione indicari. Ἐπιεικῶς, ἱκανῶς, abundè & sufficiēter exponit apud Hip. Erotianus, additque Atticos ἐπιεικῆ τὸν ἱκανὸν, hoc est, idoneum & sufficientem dicere.

Quibus

Quibus verbis mihi locum lib. de art. (pag. 660.34.) adumbrare videtur. ἐμβάλλουσι δὲ ἐπιχύλους ἢ αἱ σαῦραι. Idoneam quoq; repositionem faciunt lacertæ dictæ. Ἐπιείκεια etiam probabilitas ac verisimilitudo dicitur, & ἐοικότης exponitur Galeno apud Hip. lib. de fract. (p. 568.23.) ἔχει γάρ τινα καὶ αὐτὸ ὁ λόγος ἐπιείκειαν, habet enim hæc quoq; oratio probabilitatem quandam.

Ἐπίθημα operculum significat lib. 6. Epid. sect. 4. aph. 8. ἢ ἐπίθημα ἔχειν, & operculum habeat, de vase quod aquam continet, ἐπίθημα dicit Galenus, vt & exemplaria quędam apud Hipp. legunt. Eum autem locum mihi subindicare videtur Erotianus cùm ἐπίθημα ἔχειν ἀντὶ τοῦ πῶμα ἔχειν apud Hippocr. poni scribit: ἰδίως γὰρ οἱ Ἀττικοὶ ἐπίθημα τὸ πῶμα καλοῦσι. Hesychius quoque ἐπίθημα πῶμα exponit. Vsurpat etiam eandem dictionem Hipp. libr. 2. de Morb. (p. 145.49.) ἐπιθεὶς ἐπίθημα, imposito ollæ operculo.

Ἐπίθρεπτος σὰρξ caro benè habita, benè nutrita & aucta, carnis vberior moles. Prorr. 2. (p. 421.15) σάρκα δὲ ἐπίθρεπτον ἔχειν πρεσβυτέρῳ πονηρόν. Quinét grádiori natu carnis moles malo est.

Ἐπίκαιρον opportunum, tempestiuum, præcipuum, necessarium, imprimisq; aduertendum & accommodum significat. Sic lib. 1. Epid. (p. 382.10) πολλὰ δὲ ἢ ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα τούτοις ἐστὶν ἀδελφιζόμενα. Iam quoque multa alia præcipua signa his sunt cognata. ἐπίκαιρος ταραχή τις κατὰ κοιλίην, in signis & opportuna quędam alui perturbatio, lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 422.23) quòd humorum malignitas per aluum expurgata, morbum alleuaret. ἢ ἐπίκαιρα ἔνια ἐόντα ἐς τεκμήρσιν, & quædam valdè accommodata ad coniecturam, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 37.52.) ἀναγκαῖα ἢ χρήσιμα necessaria & vtilia, exponit Gal. Rursus ibidem (pag. 46.48.) πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐπίκαιρα παρεῖται, multa quoque alia peropportuna prætermittuntur. Ἐπίκαιρον ἕλκος, vlcus insigne, notabile, magnum aut malignum dicitur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 69.8.) & cui εὐήθης opponitur. εἰ γάρ τις ἕλκος λαβὼν ἐν κνήμῃ, μήτε λίην ἐπίκαιρον. Etenim si quis vlcus neque admodum insigne aut magnum in tibia acceperit. Vbi μέγα ἕλκος exponit Gal. siue ob loci naturam tale euadat, aut ipsa diuisionis magnitudine insigne fiat. Eadem notione ἐπίκαιρον τρῶμα, vulnus insigne, non contemnendum, graue & periculosum dicitur, lib. de fract. (p. 546.23) ἐπίκαιρα νεῦρα, μεγάλα exponit Gal. ibid. (p. 545.9.) neruos magnos & insignes, vt & (ib. p. 571.38.) ἐπίκαιρα τὰ συντιτρωσκόμενα νεῦρα, insignes nerui simul vulnerati dicũtur, & rursus (p. 576.55) φλέβες δὲ ἢ νεῦρα ἐπίκαιρα ἀμφιφλᾶται ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισιν, venæ tũ ac nerui insignes iis locis conteruntur. ἐπίκαιρος τόπος, locus insignis, præcipuus, primarius ac principatũ tenens, de corde & diaphragmate, libr. περὶ παρθενίων (p. 213.23) ἐπίκαιρα ẽt dicuntur quæ insignẽ quandã habent malignitatem & vitium, & quæ periculosa sunt imprimisq; animaduertenda, ægr. 8. lib. 1. Epid. ἐπὶ τὸ χεῖρον, μεγάλα ἢ ἐπίκαιρα, deinde deteriora, magna & periculosa, aut imprimis animaduertenda. Sic τὸ ἐπικαιρότατον, τὸ ἐπικινδυνώτατον qđ valdè periculosum est, exponit Suidas, vt Eustathius τὸ καίριον τὸ εὔκαιρον ἐς θάνατον, & θανάσιμον, lethale & opportunũ ad mortem inferendam, vt ẽt καίριοι πληγαὶ lethalia vulnera dicuntur lib. de art. (p. 600.56) ἐπικαιρότατον τῆς φλεγμονῆς tẽpus inflãmationi maximè opportunũ vocatur lib. de frac. (p. 568.50) aut maximum inflãmationis periculum, & inflãmationis impetus. τῆς φλεγμονῆς τὸ ἐπικαιρότατον παρεληλύθει, tempus inflãmationi maximè accõmodatũ aut opportunũ elapsum est, inflãmationis impetus conquieuit, & maximũ inflãmationis periculum pręteriit. Rursus ib. (v. 18.) τὸ ἐπικαιρότατον ἐν ἰητρικῇ, qđ in re medica præcipui est vsus & mométi. τὰ ἐπικαιρότατα ἐν τῷ σώματι, præcipuæ & valde insignes corporis partes, lib. de art. (p. 624.35.) Sic etiam ἐπικαίρους τόνους vocat insignes neruos ac præcipuos, tendones qui ad interiorem cruris partem feruntur, lib. de art. (p. 639.23.)

Ἐπικαρσίην πλαγίαν, obliquam, trãsuersam apud Hipp. exponit Erotianus.

Ἐπίκαυμα genus est vlceris circa oculi nigrum contingens, inustio rectè dici pot. Authori Isagoges (p. 386.53.) ἐπίκαυμά ἐστιν ὅταν ἐξ ἐπιπολῆς ἡ ἐπιδερμὶς ἐπικαυθεῖσα ἑλκωθῇ, ἢ καὶ βραχὺ βαθύτερα γένηται ἐπιφορᾶς μεγάλης ἐπιγινομένης, cũ superior cuticula in superficie inusta vlcus cõtraxerit, aut ex epiphora magna innascẽte paulò altior vlceratio euaserit. Authori verò defin. Med. (p. 399.55) ἐπίκαυμά ἐστιν ἑλκώσις ἐσχαρώδης κατὰ τὸ μέλαν ἐπιγινομένη, ἢ μὴ μένουσα. Epicauma est vlceratio crustosa circa oculi nigrũ innascens, nec pmanens. Paulo & Aetio vlcerũ genera duo ἐπικαύματος nomine designantur. ἐπικαυμάτων meminit Gal. li. 1. κατὰ τόπ. (p. 213.54) ex Asclepiade in Collyrio Tryphero dicto. Inustiones dicuntur ἐπικαύματα, Scribonio Largo vstiones, in Collyrio Psittacino, quod etiã describitur Gal. libr. 4. κατὰ τόπ. (p. 215.1.) vbi etiã ἐπικαυμάτων meminit ex Asclepiade.

Ἐπικεῖσθαι incumbere, imminere, & translatitiè, vrgere, affligere. αἱ λειεντερίαι ὁμοίως νυκτὸς τε ἢ ἡμέρης ἐπικείμεναι. Intestinorum læuitates similiter noctu & interdiu affligẽtes, vrgentes, Prorrh. 2. (p. 420.43.)

Ἐπικέρας vel ἐπίκερας τῆλιν exponit Galen. apud Hip. h. e. fœnum græcũ, additq; alios aliam herbam eo nomine donasse & vsurpasse.

Ἐπικοίμασις in partem decubitus aut dormitio dicitur. Lib. de art. (p. 609.20) χρὴ δὲ ἢ τὰς ἐπικοιμάσιας φυλάσσεσθαι, vitandus præterea eam in partem decubitus. Cauẽdum insuper ne eã in partem dormiat. Corn. ἐπίκνησιν aut ἐπικνήσιν legisse videtur, cùm vellicationem aut sculpturã vitandam dicit. Quem ẽt secutus est Fœlicianus. ἐπικοιμάσιν tñ omnia exẽplaria legunt, eamq; nos lectionẽ retinuimus.

Ἐπίκρασις contemperationem significat, & est vitiosi succi curatio per humorũ cõtempe-

rationem, quãdo succorum corruptio paulatim vacuatur, & optimi succi appositione corrigitur ac emẽdatur, cuius meminit Gal. lib. 9. Meth. med. cap. 10. & comm. ad aph. 17. lib. 1. Inde ἐπικεραστικὰ medicamenta dicuntur, quæ humorum acrimoniam temperãt, & humores vitiosos retundunt. Quẽ in vsum sæpe lac asininum exhibet Hippoc. vt lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. (p. 114. 15.) vbi scribit Gal. τὸ μὲν ὀνου γάλα τὸ ὄνειον, καθαίρειν δύνα) καὶ ἐπικεραννύναι. Lac itaque asininum purgare & humores contemperare potest.

Ἐπικρανίδες dicuntur apud Hippoc. sudaria aut lintea sudoribus detergẽdis idonea, ἐν περὶ ἀγμῶν (p. 18. 37.) φευκτὴ δὲ ἡ τρῖψις ἐπικρανίδων, sudariorum vsus fugiendus est, aut frictio per sudaria vitanda est, vt vult Cornarius. ἐπικρανίδιον dicitur Hesychio σημεινὸν κάλυμμα χωεὶς τῆς κεφαλῆς. Vbi innuere videtur ἐπικρανίδιον dici ex tenui stamine linteum, capiti tegendo accommodatum, quod tamen capiti tegendo non apponebatur, sed ad extergendum sudorem adhibebatur, & tunc sudarium dicebatur. Hoc enim χωεὶς τῆς κεφαλῆς, velle videtur, nisi mendosa sit lectio. Alii ἐπικρανίδας tegumenta capitis muliebria dici volunt. Quæ cùm ex sindone fierent, sudariis quoq; ex eadem materia confectis nomen suum communicarunt. Caluus per ἐπικρανίδας tectas & superiores corporis partes accipit.

Ἐπικτένιον locus est imi ventris supra pectinem, & pubes. Gal. in Exeg. apud Hippoc. ἐπικτένιον exponit ἐπὶ μὲν τῶν γυναικῶν τὸ ἐπίσειον καλούμενον, ἐπειδὴ ὑπὲρ τὸν κτένα ἐστίν. ἐπὶ δὲ τοῦ στυππείου ἢ τοῦ λίνου, τὸ τῷ κτενὶ περιζόμενον χνοῦν ἐν τῇ ἐργασίᾳ. In mulieribus quidem quod ἐπίσειον vocatur (hoc est pubes) quãdoquidem supra pectinem est. In stupa verò aut lino, lanuginem pectini insidentem, dum linum depectitur. Pro pube vsurpatur Hipp. lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 247. 40.) ἢ οἰδέῃ ἡ κοιλίη, ἢ τὸ ἐπικτένιον, & intumescit venter ac pubes. Puluisculũ autem aut lanuginem in lanificio pectini insidentem significat libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 253. 34. & 261. 27.) vbi ἐπικτένιον ὠμοῦ λίνου, crudi lini lanuginem aut puluillum pectini insidentem in subdititia medicamẽta adhibet. Cornarius puluillum stupæ dum pectinatur crudum linum vocat. Caluus crudi lini linteum aut ligamentum tenue, nõ satis expressa notione posuit. Pro quo extremo lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 331. 17.) ἐπὶ ὀθόνιον ὠμόλινον, vitiosè legitur. ἐπικτένιον enim ὠμοῦ λίνου apertè legendum eadem in re ex lib. 2. περὶ γυναικ.

Ἐπικύημα, superfœtatum, & quod præposterè est conceptum, hoc est, fœtus alter grauida iam muliere conceptus. Lib. 5. Epid. (pag. 336. 8.) carnem quandam in muliere superfœtatã, scribit quadragesimo post partum die excidisse. τεσσαρακοστῇ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τοῦ πρώτης ἐξέπεσε τὸ ἐπικύημα, σάρξ. Quadragesimo verò à primo die, quod præposterè conceptum fuit excidit caro quædam. Eademque in historia, αὕτη ἡ γυνὴ ἐκύησε ἢ ἐπεκύησε, ἐπικύημα lego. Hæc mulier fœtu iam cõcepto alterum præposterè concepit. Est & ἐπικύησις superfœtatio, & libellus Hipp. περὶ ἐπικυήσιος.

Ἐπικώφωσις idẽ quod κώφωσις surditas. In Prorr. (p. 214. 8.) οἷς ἂν ἀπὸ ῥινῶν ἐπικώφωσις καὶ νάρκη μικρὰ ἢ ἀποστάξις ἔχῃ τι, δύσκολον. Quibus pauca sanguinis è naribus stillatio cum surditate & torpore obueniens, molestiam exhibet. Verùm ἐπὶ κωφώσει eadem in re legitur in Coac. Præn. (p. 430. 3. & 433. 40.)

Ἐπιλαμβάνειν prehendere, corripere, inuadere ac opprimere significat. In Prorrh. (p. 207. 35.) τὰ ῥίγεα κύστιν ἢ κοιλίην ἐπιλαμβάνοντα, ὀδυνώδεα. Rigores vesicam & ventrem cum dolore prehendẽtes. Vbi scribit Gal. quosdam τὸ ἐπιλαμβάνοντα ad τὰς ἀπολήψιας (hoc est, interceptiones) referre, quosdam etiam ad doloris intentionem, & οἷον ἐπὶ πλέον ἐκτεινόμενα δηλοῦν, & quasi admodum extendantur, indicare. Ac demum, κάμνουσιν ἰνὰ δηλοῦσθαι διὰ τῆς ἐπιλαμβάνοντα φωνῆς, scribit. Lib. 5. Epid. (p. 341. 2.) Μελισάνδρῳ τὸ οὖλον ἐπιλαβόντος, ἢ ὄντος ἐπωδύνου, Melissandro gingiuæ dolore oppresso aut correpto, insolente phrasi, quæ tamen repetitur lib. 7. Epid. (p. 362. 12) Ἐπιλαβὴ dicitur apprehensio, ansa, & locus qui prehendi possit, quiq; iniectum vinculum firmat & retinet, aut eminentiam aliquam habet, quæ iniectis laqueis moræ sit vt inhæreant, non autem elabantur. Lib. de art. (p. 622. 7. & 8.) οὐκ ἔχει ἐπιλαβὴν οὐδεμίην, prehendi nullo modo potest. Vbi Gal. ἐπιλαβὴν, ἀντιλαβὴν & ἀντίληψιν exponit.

Ἐπίληψις morbi comitialis insultus & inuasio dicitur, in Coac. Prænot. (p. 443. 17.) ἐπιληπτικοῖς οὖρα λεπτὰ καὶ ἄπεπτα παρὰ τὸ ἔθος ἄνευ πλησμονῆς, ἐπίληψιν σημαίνει. Vrinæ præter cõsuetudinem tenues & crudæ absque repletione, in morbo comitiali laborantibus, morbi insultum denunciat.

Τὰ Ἐπιληπτικὰ dicuntur morbi comitiales, aut morbi comitialis symptomata Hippocrati, vt aphor. 45. lib. 2. τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης, καὶ τῶν ὡρέων, ἢ τῶν τόπων, ἢ τῶν βίων ποιέουσι. Iuuenes à morbo comitiali, cùm temporum, loci, & victus, tum vel maximè ætatis mutatione liberantur. Et aph. 7. libr. 5. τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίνεται, μετάστασιν ἴσχει. Comitiales ante pubertatem mutationem recipiũt. In Coac. Prænot. (p. 440. 37.) τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ ἐπιέναι χρήσιμον, ἐπιληπτικὰ ἐκ τῶν τοιούτων, muliebria purgamenta non subsistere vtile, ac fortè ex talibus morbi comitiales oriuntur, aut comitialis morbi symptomata, qualia illìc adscripsimus ex Hippocrate.

Ἐπιλήσμονες obliuiosi, quibus memoria deprauatur aut deperditur ex nimio cerebri humore, in Coac. Præn. (p. 428. 31.)

Ἐπιλογισμὸς est via quæ ex communi omnium ratione & assensu, aut ex omnibus confessis cognitionem facit, ἀναλογισμὸς verò ex euidenti. Gal. comm. 1. in Progn. (p. 121. 30.) Dicitur & ἐπιλογισμὸς ὁ φαινόμενος λόγος, ratio apparens,

apparens, quæ manifesta sunt assumens, nec ab iis discedens, & ad eorum quæ nondum apparent, sensilia tamen sunt & adhuc obscura, inuentionem vtilis, Gal. lib. de Sectis ad eos qui introducuntur (p. 12. 13.) Ἐπιλογισμὸς etiam est ratio quædam empirica, quæ est rerum euidentium, vt ἀναλογισμὸς occultarum & obscurarum. Gal. lib. de subfigurat. empirica.

Ἐπίλογος est ratiocinatio & συλλογισμὸς, veluti dicti aut sententiæ ratio, probatio, & confirmatio per ea quæ adducuntur ad fidem faciendam. Lib. de Nat. hum. (p. 5. 5.) ἀλλὰ τῇ μὲν γνώμῃ τὸν ἐπίλογον τὸν αὐτὸν ποιέονται. sed sententiæ eundem inferunt epilogum, omnes vertunt interpretes, hoc est, eadem vtuntur ratiocinatione. Eundem enim appellat epilogum, ratiocinandi modum, quo vtebantur nimirum, vnum & eundem, transmutationem videlicet, hoc est, concretionem & secretionem elementorum mutuam, vt exponit Gal. lib. 1. de Elementis. Rursus (ibidem p. 6. 17.) ἐπίλογον δὲ ποιέονται ὡς ἴδιοι πάντες τὸν αὐτόν. Epilogum autem eũdem omnes faciunt, hoc est, vna & eadem ratiocinatione vtuntur aut probatione. Iterumque eod. lib. (p. 5. 10.) ὡς ἐπιλέγει ἕκαστος τῷ ἑωυτοῦ λόγῳ μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια ἅ γε ἐστὶν οὐδέν. tum suæ quisque rationi testimonia & indicia nullius momenti adhibet. Sic Herodotus Clio ἐπίλογον rationem appellat & persuasionem qua dimotus est ab instituto Crœsus, cum expeditionem pararet in insulanos.

Ἐπιμελὴς τὸν βίοτον, cui victus ratio curæ est, & qui curiosa ac accurata victus ratione vtitur, lib. 2. Prorrh. (p. 427. 6.) is intelligitur qui diligenter & accuratè est solicitus in victus ratione obeunda.

Ἐπιμυλίδα sic exponit Gal. in Exegesi. Διοσκορίδης μὲν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕλης εἶδος μεσπίλου, τὸ καὶ σητάνιον ὀνομαζόμενον. ἔνιοι δὲ τὰ μῆλα τὰ μικρὰ τὰ ἄγρια, ἃ δὴ καὶ ἀμαμηλίδες ὀνομάζονται. Dioscorides quidem lib. 1. de materia medica mespili genus facit, quod etiam σητάνιον nominatur. Quidam verò mala parua syluestria, quæ etiam ἀμαμηλίδες appellantur. Ex quibus certè coniectura est Gal. apud Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 28.) ἐπιμηλίδας pro ἀμαμηλίδας legisse eamque dictionem in Exegesi explicasse, vt legẽdum videatur, ἐπιμηλίδες, ἐπιμηλίδα Διοσκορίδης, &c. Et idem lib. 2. de Alimentis (p. 329. 43.) vnedonem vocari in Italia scribit fructum τὸ δένδρον τὸ τὰς ἐπιμηλίδας φέροντος. Aut certe (quod magis reor) affinitate vocis ἐπιμυλίδα, ἐπιμηλίδα etiam posuit & exposuit Gal. vitiosam nimirũ libri Mochlici scriptionem detegens & arguẽs, de qua cap. sequenti.

Ἐπιμυλίδα Gal. in Exeg. τὴν ἐπιγονατίδα, τὴν μύλην exponit, hoc est, genu patellam aut molam, nimirum locum ex Mochlico (p. 505. 31.) exprimens, vbi de femoris articulo, ἔχον ἐπιμηλίδα pro ἐπιμυλίδα vitiosè scribitur, hoc est, patellam habẽs. Ἐπιμυλὶς autem est ἡ ἐπιγονατὶς, quæ & μύλη dicitur, mola, patella, aut etiam rotula Latinis, Celso patella, os patuũ, molle, cartilaginosum, femoris & tibiæ commissuram tegens. Quod etiam scribit Gal. lib. 3. de vsu part. cap. 15. & lib. de ossibus cap. 22. ἐπιγονατὶς & ἐπιγουνὶς dicitur Hippocrati, vt antea scripsimus: & μύλη lib. de loc. in homine (p. 65. 37.) cuius vsum esse scribit vt humiditatem à carne in articulum expassum descendere prohibeat. Indeque Gal. Com. 3. in lib. de fract. (p. 575. 13.) meritò Medicis ἐπιγονατίδα dici scribit, καθόλου τοῦ γόνατος ἐπικειμένην, quòd toti genu superincumbat. Ἐπιμυλίδα etiam dictionem esse Hippocraticam testatur Iulius Pollux lib. 2. his verbis: τὸ δὲ ἔξωθεν ἐπικείμενον πλατὺ καὶ περιφερὲς ὀστοῦν, ὥσπερ φρούριον τοῦ γόνατος, ἐπιγονατὶς, κόγχη, κόγχος, μύλη καὶ ἐπιμυλὶς κατ' Ἱπποκράτην. Extra autem superimpositum os latum & rotundum, genu velut muniens, ἐπιγονατὶς, κόγχη, κόγχος, μύλη & ἐπιμυλὶς Hippocrati. Quod etiam scribit Rufus lib. περὶ ἀνθρ. μορ. (p. 24.) καὶ τὸ ὀστοῦν τὸ ἐπὶ τῷ γόνατι ἐπιγονατίς· Ἱπποκράτης δὲ ἐπιμυλίδα ὀνομάζει. Eandem verò μύλην Hippocrati dici scribit lib. 2. (p. 39.) τὸ δὲ ὀστοῦν ἐπιγονατίδα. Ἱπποκράτης τὴν μύλην καλεῖ.

Ἐπινέμησις aut ἐπινέμησις, distributio, diuisio. ἐν τοῖς παραγγελίαις (p. 18. 18.) ἄνεσις γὰρ καὶ ἐπίτασις νοσίοντος, ἐπινέμησιν ἰητρικὴν κέκληνται. Ægroti enim remissio & intensio, administrationem medicam requirunt, hoc est, vt morbus præceps est & vehemẽs aut remissus, ita circa ægrum medicus se gerere debet in mercede poscenda. ἐπινέμησιν Suidas χρόνου μερισμὸν explicat.

Ἐπινέφελον ἐναιώρημα dicitur Hippocr. sublimamentum nubeculas referẽs aut nubilosum, ægr. 1. 3. & 5. lib. 3. Epid. vt antea scripsimus. Sic φθινόπωρον ἐπινέφελον vocat lib. 3. Epid. st. pest. (pag. 419. 16.) autumnum nubilosum. Ἐπινέφελον ἐρυθρὸν, nubeculam rubram in vrina quarto die apparentem vocat Hippocr. aph. 71. lib. 4. ὁκόσοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρόν. iis quarto die vrina nubeculam habet rubrã. Idem ἐπινέφελον ὑπέρυθρον dicitur in Coac. Prænot. (p. 442. 8.)

Ἐπινόημα, commentum, inuentum, quod est excogitatum, de scala dicitur in qua peruersa spina reduceretur, lib. de art. (p. 614. 24.) τὸ μὲν γὰρ ἐπινόημα ἀρχαῖον, καὶ ἐπαινέω ἔγωγε σφόδρα τὸν πρῶτον ἐπινοήσαντα, καὶ τοῦτο καὶ ἄλλο πᾶν ὅ, τι μηχάνημα κατὰ φύσιν ἐπινοεῖται. Nam & commentum vetus est, & equidem eum vehementer laudo qui primus excogitauit, tum hoc, tum quoduis aliud inuentum secundum naturam excogitatum.

Ἐπινυκτὶς pustula est nocturna, epinyctis dicta, sic enim Plinio dicitur cap. 6. lib. 20. & pustula liuens & noctibus inquietans. Hinc enim nomen sumit, quòd noctu oriatur, aut quòd noctu infestet magnumq; dolorem moueat. Vtranque enim nominis notationem probant primæ notæ viri. In pustularũ genere cutim infestantium raponitur Celso, & à Galeno tumoribus præter naturam cutim defœdantibus accensetur. In vlcerum genere reponuntur ἐπινυκτίδες Hippocr. lib.

περὶ τῶν ἐν τῆς παιδῶν. (p. 203. 42.) ἐκ ἢ κνημέων ἕλκεα ἐκρήγνυται, ὁκοῖα αἱ ἐπινυκτίδες. Et ex tibiis erumpunt vlcera, qualia pustulæ nocturnæ epinyctides dictæ. Prorrh. verò 2. (p. 417. 43.) tuberculorum generi assignari & inter φύματα recenseri videntur. ἐκ δὲ ἐκ τῶν ἐπινυκτίδων ἕρπητες. & ex pustulis noctu inquietantibus (quas epinyctidas vocant) herpetes, hoc est, vlcera serpentia. Vbi per epinyctidas pustulæ intelligi videntur subliuidæ vel subnigræ (vt vult Celsus) aut vlcuscula (vt alii) spõte erumpentia, pustulosa, subrubra, cutim infestantia, vehementer inflammantia & graues dolores inferentia, ex bilioso & feruido sanguine sub cutem effuso orta, vt illic scripsimus. Lib. 7. Epid. (p. 366. 46.) ἐγένετο αὐτῷ κατὰ τὸν σπλῆνα οἷον ἐπινυκτὶς ἐξ ἀρχῆς. exorta est ei per initia circa lienem velut pustula noctibus inquietans, quæ epinyctis vocatur. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 452. 41.) ἐπινυκτίδας inter morbos vernaculos homines occupantes recenset Hippocr. De quibus vide Celsum cap. 8. lib. 5. Paulum cap. 9. lib. 4. Aetium cap. 61. lib. 4. tetrab. 4. & Actuarium cap. 25. lib. 2. περὶ διαγνωσ. παθ. & Gorrhæum abundè.

Ἐπιξηραίνεσθαι τὴν γλῶσσαν, linguam resiccari, inarescere dixit Celsus cap. 8. lib. 2. ex Prorrh. 2. (p. 416. 10.)

Ἐπιοῦσα νὺξ, nox superueniens aut imminens, paulò post futura, nox postera & subsequens, aph. 13. lib. 2. Et Coac. Prænot. (p. 430. 8.) αὔτη ἐς τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέρην postera die remissionem fore denunciat. Quemadmodum etiam scribitur lib. 2. Epid. (p. 317. 37.) τὴν ἐπιοῦσαν λύει. in sequentem diem, aut postera die solutio expectanda est. Vbi ἡ ἐπιοῦσα simpliciter diem insequentem aut posteram significat. Lib. 5. Epid. (p. 337. 39.) τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἡ νοῦσος ἐπέλαβε. Proximè verò sequente nocte morbus prehendit.

Ἐπιπαροξύνεσθαι est insuper ingrauescere, superexacerbari, cùm accessio multas habet inuasiones ac veluti reduplicationes, vt in semitertiana febre, quæ tertio die duplicatam habet accessionem tertianæ intermittẽtis cum quotidiana continua, & ἀναδιπλώσεις quasdam. Sic enim de ea scribitur lib. 1. Epid. (p. 354. 40.) ὁ δὲ τρόπος ἡμιτριταῖος, τὴν μίαν κουφοτέρην, τῇ δὲ ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενος. Et hæ erant ex semitertianarum genere, vno die leuiores, altero verò superingrauescentes. Ἐπιπαροξύνεσθαι πολλὰς εἰσβολὰς ἔχειν τοὺς παροξυσμούς, exponit Gal. lib. 1. de diff. feb. (p. 325. 56.) hoc est, repetere accessiones cùm eæ multas velut inuasiones habent. Est & ἐπιπαροξύνεσθαι irritari, proritari, & de abscessibus ad aures subortis & excitatis dicitur in Prorrh. (pag. 217. 53.) μικρὰ παρ᾽ οὖς ἐπιπαροξυνόμενα. exigui ad aures abscessus irritati, excitati, hoc est, exiguorum circa aures subortorum abscessuum spes est.

Ἐπιπικραίνειν amarescere, amarorem conciliare, tropicè verò exacerbare, irritare. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81. 52.) de aqua. ἅμα δὲ οὐδὲ δίψαν παύει, ἀλλ᾽ ἐπιπικραίνει. aliàs neque sitim sedat, verùm amarescit, sed exacerbat, dixit Cornarius.

Ἐπιπλήσσειν obiurgare, increpare, castigare, reprehendere. lib. περὶ εὐσχημοσύνης (pag. 16. 58.) ἐπιπλήσσειν μετὰ πικρίης καὶ ἐντάσιος. increpare cum seueritate & vehementia. Inde ἐπίπληξις, increpatio, obiurgatio, ibidem (v. 22.) πρὸς τοὺς θορύβους ἐπίπληξις, est increpatio ad turbas compescendas aut coërcendos tumultus, cùm medicus assidentem ægris tumultum aut turbas verbis castigat & reprehendit. in turbis coërcendis seueritatem dixit Zuingerus.

Ἐπιπλήρωσις Erasistrato dicitur superimpletio, quæ fit in arteriæ dilatatione spiritu à corde emisso. Erasistrati enim fuit opinio arterias ideo distendi quòd superimpleantur spiritu à corde suppeditato, idque ἐπιπλήρωσιν non πλήρωσιν vocari vult, vt scribit Gal. lib. 4. de diffic. pulsuum (p. 51. 25.) & (p. 47. 8.)

Ἐπίπλοον omentum dicitur Hippocr. lib. 1. de Morb. (p. 130. 6.) Coac. Prænot. (p. 439. 49.) & aph. 58. lib. 6. & lib. περὶ γυναικ. φυσ. (p. 318. 5.) & lib. περὶ ἀφόρων (p. 295. 31.) ex aph. 46. lib. 5. Reliqua ex Gorrhæo.

Ἐπιπολάζειν est fluitare, innatare, per summa extare, redundare aut abundare, scatere & per summa apparere, quæ sunt copiæ indicia. De sanguine abundante dicitur. lib. 1. Epid. (p. 370. 12.) πολὺς μὲν οὖν καὶ μάλιστα ὁ χυμὸς οὗτος ἐπεπόλαζεν. Copiosus igitur fuit, præcipueque hic humor redundauit. Sic ἐπιπολάζειν πλεονάζειν, quod est redundare aut abundare exponit Gal. Com. 1. in lib. de Nat. hum. (p. 10. 55.) vbi πλεῖον τοῦ ἐπιπολάζοντος, ἀντὶ τοῦ πλεονάζοντος positũm scribit, hoc est, amplius quàm redũdantia aut abundantia requirat, hoc est, citra superfluitatem & largius pro copia. Ibidemq; Gal. τὸ ἐπιπολάζον sumi posse scribit, τὸ μὴ κεκραμένον ἀκριβῶς τοῖς ἄλλοις, quod est syncerum ac cæteris impermixtum, aut per summa innatans. Vbi etiam πλεῖον τοῦ ἐπιπολάζοντος, vltra redũdantiam aut redundantiæ modum significabit. Eadem notione ἐπιπολάζον dicitur de eo quod in ventriculo fluctuat aut redundat, vt de cibo crudo, idemq; quod ἐφέλκον signat. Lib. 2. περὶ διαίτης (p. 95. 6.) de radicula, μοχθηρὸν ἡ ῥίζα ἐπιπολάζον δὲ καὶ δυσκατέργαστον, radix vitiosa, innatans & coctu difficilis. Vbi tamen ἐπιπολάζον vitiosè in omnibus exemplaribus legitur. Ἐπιπόλασις τῶν ἄνω lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 46.) est eorum quæ supra sunt fluctuatio aut redundantia, fluitatio. Cui κατάβασις τῶν κάτω opponit, de iisque excrementis dici videntur, quæ tum per superiores partes efferuntur, tum verò per inferiores demittuntur. Ἐπιπολάζει ἐπιπλεῖ, supernatat, exponit Hesychius & ἐπιπολάζοντας, ἐπάνω τοῦ ὕδατος φερομένους, eos qui in summa aqua extant & efferuntur.

Ἐπιπόλαιως, leuiter, non vehementer, aph. 28. libr. 2. οἱ πυρέσσοντες μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, qui non omninò leuiter febricitant.

Ἐπιπόλαιος δίψα, sitis leuis & parua, contemnenda aut

da aut superficiaria, quæque ex oris caliditate & siccitate, non ex aliqua partium internarum dispositione orta est, lib. 6. Epid. aph. 21. sect. 4.

Ἐπιπολαιότερον ὀστέον dicitur Hippocr. os quod minus altè procedit, minus profundum est, sed per summa fertur & in superficie extat. Lib. de Cap. vulner. (p. 450. 33.) λεπτότερον γὰρ τὸ ὀστέον ἐπιπολαιότερον τῶν νέων ἢ τῶν πρεσβυτέρων. quòd os iuuenum quàm senum tenuius sit & per summa magis extet. Rursus (ibidem p. 451. 31.) ἐπολλάκις τυγχάνει ἐπιπόλαιον ἐὸν τὸ ὀστέον, sæpiusque os per summa fluitans apparet, hoc est, in superficie extat, quod dicitur de osse suppurato & pure manante.

Ἐπὶ πολὺ quod diu & multum perseuerat, cui opponitur τὸ ἐπὶ μικρὸν, quod parum durat. In Coac. Prænot. (p. 34. 19.) ἐν τοῖσι σπασμοῖσιν ἀναυδίη ἐπὶ πολὺ, κακόν. Loquendi impotentia in conuulsionibus multum perseuerans, malo est.

Ἐπιπόνως grauiter, laboriosè, difficulter, non sine molestia. Lib. 1. Epid. (p. 353. 23.) ἐπιπόνως ταῦτα τοῖσι πλείστοισι. Atque adeò hæc ipsa plurimis grauia & molesta fuere. Significat plurimis laboriosa & grauia fuisse symptomata, adeò vt decumbere coacti sint, nec recti aut stantes ea ferre possent, vt scribit Gal. qui ἐπιπόνως οὐκ εὐφόρως exponit, hoc est, grauiter & molestè. ἐπίπονα πτύαλα, laboriosa sputa dicuntur lib. 2. Epid. (p. 315. 13.) quæ laboriosè & difficulter educuntur. ἐπίπονα οὖρα, vrinæ laboriosæ & negotium exhibentes, τὰ μετὰ πόνου ἀποκρινόμενα ἢ κενούμενα, quæ cum labore excernuntur & vacuantur, In Prorrh. (189. 6.)

Ἐπιπυρέξειν est cùm febris subinde repetit & ingrauescit, In Prorrh. (p. 175. 33.) ἐπιπυρέξαντες σὺν ἱδρῶτι, si febris subinde repetat cum sudore, & ἐπιπυρέξαντες simpliciter Coac. Prænot. (p. 426. 34.)

Ἐπιπωρώματα sunt tophi aut calli tophacei in artubus enati, calli in articulis indurati, & callosæ in iis durities, quæ πῶροι dicuntur. Prorrhet. 2. (p. 417. 2.) ἢ περὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἐπιπωρώματα ἔχουσιν, aut callos in articulis induratos habent. Et rursus (ibidem v. 6.) ἢ ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ὕπο ἐπιπωρώματα ἔχει, necdum callos induratos circum articulos habet, super articulos ex callo quædam tubercula innata, dixit Celsus cap. 8. lib. 2.

Ἐπιῤῥιγεῖν, insuper rigere, subinde rigore corripi in febre, neque vnum rigoris insultum, sed frequentem & subinde repetitum significat, lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 2. τάχιστα ἀπέθνησκον ὅτε ἐπιῤῥιγώσειαν πυρετώδη ῥίγη. celerrimè interibant vbi cum febre subinde rigore correpti essent.

Ἐπίσιον, pubes, & locus imi ventris vbi pili enascuntur, lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 149. 39.) ἢ ὀδύνη ὀξέη ἢ ἀπρεχὴς ἐς τὰ αἰδοῖα, ἢ ἐς τὸ ἐπίσιον. & dolor acutus & vehemens tum ad pudenda, tum ad pubem. Vbi etiam exemplaria quædam manu scripta ἐπίσειον habent. Rursus lib. 2. (p. 265. 24.) ὀδύνη τε ἐς ταῦτα τὰ αἰδοῖα, ἢ τὸ ἐπίσιον. dolorque pudenda ipsa occupat & pubem. Et (pag. 268. 25.) ἢ ὀδύνη ἐς τὸ ἐπίσιον. & dolor ad pubem. Et (p. 283. 29.) ἢ ἀλγέει πάντα, ἢ ἰξύας, ἢ ἐπίσιον. & dolor omnia occupat, tum lumbos, tum pubem. Lib. περὶ ἀρχαίης (p. 42. 28.) ἢ ἐν τῷ ἐπισείῳ τρίχες πολλαί. & in pube pili multi enascuntur. Ἐπίσιον, ἐφήβαιον, ἢ τὸ αἰδοῖον ἀνδρός τε ἢ γυναικός, pubes & pudendum virile ac muliebre exponitur Hesychio. Ἐπίσιον Pollux ἥβην ἢ αὐτὴν τὴν τρίχωσιν esse dicit. Nam & ἐφήβαιον solis Medicis vsurpari. Rufus quod τῷ ἤτρῳ est continuum ad pudenda vsque ἐπίσιον & ἥβην vocari scribit, quibusdam etiam ἐφήβαιον. Idem quoque lib. 2. περὶ ἀνθρώπου μορίων (pag. 30.) quendam locum adducit ex lib. τῆς παιδίας γνώμας inscripto, vbi ἐπείσιον scribitur, si modò vera est scriptio, ac non potiùs ἐπίσιον leg.

Ἐπισημαίνειν est significationem de se præbere. Dicitur autem de primo febrilis accessionis insultu & inuasione, vt ægr. 6. libr. 1. Epid. τὰ μὲν πλεῖστα ἐπεσήμαινον οἱ παροξυσμοὶ ἐν κρισίμοισι μᾶλλον. febrium insultus vt plurimùm diebus decretoriis inuadebant. Est autem ἐπισημασία primus accessionis febrilis insultus primaque febris significatio aut inuasio, vt scribit Gal. lib. de Temp. Morb. (pag. 382. 40.) καλῶ δὴ εἰσβολὴν τοῦ παροξυσμοῦ, τὸν ἀκριβῶς ἤδη πρῶτον χρόνον ἀπλατῆ· τὸν δ᾽ αὐτὸν τοῦτον ἐπισημασίαν εἰώθασιν ὀνομάζειν. Voco autem accessionis inuasionem, tum primum exactè tempus sine latitudine, quod etiam ipsum ἐπισημασίαν nominare consueuerunt. Idem Com. 2. in Progn. (p. 135. 54.) οὐ μόνον ἐν ταῖς εἰσβολαῖς τῶν πυρετῶν, ἃς ἐπισημασίας ὀνομάζουσι, non solùm in febrium accessionibus, quas ἐπισημασίας vocant. Et Com. ad aph. 2. libr. 1. ἀρχαὶ τῶν παροξυσμῶν αἱ ἐπισημασίαι ὀνομάζονται. Accessionum initia quæ ἐπισημασίαι dicuntur. Ἐπισημαίνειν etiam notas & indicia de se præbere significat, vt lib. de rat. vict. in Morb. ac. (p. 110. 5.) βρώματα δὲ μάλιστα ἐπισημαίνει. cibi verò de se præcipuè notas & indicia præbent. Etenim ciborum facultates iuxta vnamquanque eorum mutationem in corporibus iudicantur, & de se significationem ac notas edunt. Et lib. περὶ φύσιος παιδίου (p. 31. 12.) εἰ μὴ ἔστιν ἧσιν ἐπισημαίνει τὸν πρῶτον μῆνα ὀλίγον ὀλίγον. nisi si quando quibusdam primo mense quandam de se significationem exhibeant. Ἐπισημαίνεσθαι quoque dicitur de nota quæ imprimitur in aliqua corporis parte & ex morbo comitiali relinquitur, lib. de Morb. sacro (pag. 125. 33.) οὐ γὰρ ἔτι ἐπίληπτος γίνεται, ἢν ἅπαξ ἐπισημανθῇ. Neque enim si semel notam ex morbo impressam susceperit, amplius morbo corripitur. Inde ἐπίσημα τὰ παιδία dicuntur pueri morbo comitiali conflictati, sed superstites nota ex morbo impressa relicta, & quibus aut os cōuellitur, aut oculus, aut ceruix, aut manus, (ibidem v. 30.) Ac rursus ἀσήμως περιγίνονται dicuntur, qui citra notam ex morbo relictam aut impressam superstites euadunt ac supersunt. (ibidem v. 37.)

Ἐπίσκληρος, induratus, obduratus, durus, vt ἐπίσκληρος κοιλίη venter induratus in læuitate intestinorum, ex Prorrh. (p.213.35.) Vbi tamen scribit Galenus Dioscoridem ἐπισκλήρου legisse & τὸ κατεσκληρυκὸς σῶμα, hoc est, corpus induratum, exposuisse. Idem etiam in Exeg. apud Hippocr. ἐπισκλήρου, τοῖς κατεσκληκόσι, induratis, obduratis, exponit.

Ἐπισκοτίζειν est tenebras inducere, lucem auferre & obscurare, obumbrare, lumini officere, luminibus obstruere. lib. κατ' ἰητρ. (p. 669.49.) πλὴν ὥστε μὴ ἐπισκοτίζειν, dum ne lumini officiat.

Ἐπισπαστὶ aduerbium est significans auidè, vnico haustu & contento spiritu, affatim. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 201.5.) de aquæ intercutis causis, cùm quis affatim copiosam aquam biberit. θέρεος ὥρῃ, ἢν ὁδοιπορέων ὁδὸν μακρὴν, ἐπιτύχῃ ὀμβρίῳ ὕδατι καὶ στασίμῳ, καὶ πίῃ αὐτὸ ἐπισπαστὶ πολλόν. æstatis tempore si quis ex longa via aquam pluuiam & statariam nactus, eam auidissimè & continente spiritus tractu copiosè hauserit.

Ἐπισπασμὸς est attractio, & aëris inspirati attractionem significat ac pro inspiratione sumitur lib. 6. Epid. sect. 5. aph. 30. Vbi Gal. ἐπισπασμὸν τὴν εἰσπνοὴν sumit. Quintus verò apud Hippocr. ἐπισπασμὸν non simpliciter respirationem significare contendit, sed celerem & crebram.

Ἐπισπλήνιος, lienosus, splenicus, lienis tumore vexatus, lib. 7. Epid. (p. 366.14.)

Ἐπίστανται, δύνανται, hoc est, possunt, apud Hippocr. exponit Erotianus, subindicato loco lib. de art. (p. 608.3.) ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι αἰσχρὸν μὲν τὸ πολὺ ἀποτιμῶσι, μελετῶσι δὲ ἅμα μὲν οὐκ ἐπίστανται, ἅμα δὲ οὐ τολμῶσιν. Atqui homines deformitatem magno quidem redimendam æstimant, eò autem studio anniti neq; possunt, neque sustinent. Atque aliàs etiam vsurpatur Hippocrati, vt lib. περὶ σαρκῶν (pag. 43. 20.) οἱ κωφοὶ οἱ ἐκ γενεῆς, οὐκ ἐπίστανται διαλέγεσθαι. Surdi ab ipso ortu sermocinari nequeunt. Et lib. 1. περὶ διαίτης (p. 84.31.) οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐκ τῶν φανερῶν, τὰ ἀφανῆ σκέπτεσθαι οὐκ ἐπίστανται. Neque verò homines ex manifestis obscura considerare possunt, aut norunt. Quæ quidẽ locutio planè est Homero familiaris, cùm fuerit Hippocrates (vt scribit Erotianus) αὐτῷ ὁμηρικὸς τὴν φράσιν. Sic enim ὀδυσς. ϑ. (v. 240.) Ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν, Quicunque potest suo iudicio commoda dicere. Qui locus est ab Erot. subnotatus. Rursus Il. ν. (vers. 238.) νῶι δὲ καὶ ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι. Nos autem & cum fortibus pugnare possumus. ἐπιστάμεθα enim idem quod δυνάμεθα exponitur. Et Il. τ. (vers. 389.) de Achillis hasta. ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς. Sed ipsam sol⁹ tractare nouerat Achilles, hoc est, poterat. ἐδύνατο. Hesychius quoque ἐπίσταμαι, δύναμαι exponit, & ἐπιστάμεθα, δυνάμεθα.

Ἐπίσταξις dicitur Hippocrati repetita sanguinis è naribus stillatio, & vbi nares insuper sanguine stillant, vt si die indice sanguinis stillatio prehendat, & die iudicatorio denuò repetat. In Prorrh. (p.215.31.) ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπιστάξῃ, tum verò præcipue si quis è naribus denuò stillare cœperit (Sic enim illic legendum esse monuimus.) Rursus in Coac. Prænot. (p.433.43.) ἄλλως τε καὶ ἢν δὶς ἐπιστάξῃ, καὶ ἢν ἐπιστάξῃ, tum verò præsertim si bis sanguinis stillatio prehenderit, ac rursus nares stillare cœperint. Rursus (ibidem p.426.26.) ἐπιστάζοντα ἐκ ῥινῶν, quibus nares sanguine stillant dicuntur. Quod etiam repetitur in Prorrh. (p. 213.1.) sed ἀποστάζοντα scribitur.

Ἐπίσχεσις detentionem ac suppressionem significat, & crebrò effertur Hippocrati de aluo remorata & suppressa. In Prorrh. (pag.216. 12.) ἴσως καὶ ἐπίσχεσις, fortassis etiam supprimitur [aluus] & repetitur Coac. Prænot. (p.439. 15.) Rursus in Prorrh. (p.215.54.) ἐπίσχεσις pro alui suppressione ponitur, vt & Coac. Prænot. (p. 433.37.) Et iterum (ibidem v. 34.) οἷσι κοιλίης ἐπίσχεσις αἱμορραγέει. Qui suppressa aluo sanguinem è naribus fundunt, quod in Coac. Præn. (p.433.48.) κοιλίης ἐπισχέσιος, hoc est, aluo suppressa scribitur. Et rursus in Prorrh. (p.215.20.) ἆρα δὲ ἐπισχέντων αὐτῶν οὗτοι ἐκλύονται; animaduertendum verò num ex istorum suppressione ii exoluuntur. Quod repetitur Coac. Prænot. (p.444. 12.) Ἐπίσχεσις κοιλίης etiam alui suppressionem denotat in Coac. Prænot. (p.439.9.) καὶ κοιλίης ἐπίσχεσις τῆς ἄνω καλῶς ὑπηρετεούσης. & alui suppressio, superiore ventre probè officio suo fungente. Et ἐπισχέσιος κοιλίης, hoc est, aluo suppressa aut remorata ibidem (p.444.16.) Eadem notione ἐπισχέσιος οὔρων vrinæ suppressio ac inhibitio dicitur, vbi vrina restitat aut retinetur, in Prorrh. (p.206.16.) οὔρων ἐπίσχεσις, καὶ οἷσι ῥίγεα ἐπιτείνουσι. In iis quibus rigores imminent, vrinæ suppressio aut detentio, ἡ ἐπίσχεσις exponit Galeno. Ἐπίσχεσις τοῦ αἵματος sanguinis coërtionem & inhibitionem significat, vbi sanguinis sistitur aut reprimitur præ siccitate, aut coërcetur & inhibetur. Sanguinis tumultuationem & infestationem dixit Caluus, velut impressionem in sanguinem factam. Lib. περὶ ὀνυχίων (p. 109.46.) Ἐπίστασις λιπαρὴ καὶ ἀθρόη, vrinæ superficies summa pinguis & conferta dicitur, aph. 35. lib. 7. hoc est, in vrinæ summo pinguedo supernatans. Sic enim legit Galenus, cùm multa exemplaria ὑπόστασις habeant. In Progn. quoque huiusmodi pinguedines in vrinæ superficie innatantes, λιπαρότητας τὰς ἄνω ἐφισταμένας vocat Hippocr. Et aph. 34. lib. 7. ἐν τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται πομφόλυγες, in vrinæ summo bullæ insidẽt, innatant aut superstant.

Ἐπιστατεῖν νοσοῦντων, est ægris præesse ad curationẽ aut præfici, ægrorũ curam habere. ἐν παραγγελίαις (p.18.2.) εὖ δ' ἔχει νοσεόντων μὲν ἐπιστατεῖν εἵνεκεν ὑγιείης. Conuenit autem ægris præesse, aut ægrorum curam habere sanitatis gratia. Et rursus (p. 19.1.) τῶν μὲν οὖν τοιούτων ὅπου ἂν καὶ ἐπιστατέοιμι. Talibus igitur vbi præessem, aut si talibus præfectus essem, hoc est, si his collega in curandi ratione adiungeret. Sic συνεπιστάς

πιεῦς νόσε ἰησε dixit (ibidem.pag. 18.48.) vbi medicus morbo præest.

Ἐπάμωρ exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. ἐπιςαλική, συνίεις, ἐφεκτική, hoc est, cogitabunda, intelligens, hæsitans. Ἐπιςήμη verò & δόξα inter se opponuntur, scientia & opinio, ἐν νόμῳ (pag. 19.40.) quorum ἐπιςήμη verum scientiæ habitum parit & artificem reddit, δόξα verò falsam scientiæ opinionem, & malum artificem.

Ἐπιςορέσαι Erotianus apud Hippocr. ἐπιςρῶσαι exponit quod est insternere, supersternere, nimirum locum lib. de art. (pag. 620.55.) subindicans: ἢ ἐπὶ μὲν τὸν ξύλον ἐπιςορέσαι, ἢ χιτῶνας, ἢ ἄλλο τι ὃ μαλθακὸν μὲν ἔςαι, ὑπείξει δὲ μὴ μέγα. Ac columnam quidem, aut tunicis, aut re quapiam molli, quæ tamen nec multum cedat, insternere oportet. Rursusque ibidem (pag. 658.10.) ἐπιςορέσαντα δὲ ἐπὶ τὸ ξύλον ἱμάτια πολύπτυχον ὡς μαλακώτατον ἦν. instratoque ligno multiplici stragulo, quò mollissimum sit.

Ἐπιςρέφειν conuertere se, aut pedem referre significat, & neutraliter positum videtur pro reflecti, relabi, conuerti. In Coac. Prænot. (pag. 427.20.) οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβανόμενοι εὐσιτέοντες, μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐπιςρέφουσι κακοήθως. Qui ex longa valetudine sese recolligentes cupidè comedunt, ac nihil proficiunt, ii malignè relabuntur aut conuertuntur, hoc est, tandem ad inappetentiam relabuntur aut ciborum fastidium malignum. Aut certè ἐπιςρέφειν idem quod ὑποςρέφειν sonat, & de morbi reuersione aut recursu dicitur, vt ἐπιςροφὴ ὑποςροφὴν significat in Coac. Prænot. (pag. 431.20.) ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐξ ἐπιςροφῆς παθόντες τι τοιοῦτον, ἀσφαλέςατοι. Ac fortasse quidem quibus ex morbi reuersione tale quid contingit, securissimè habent. Est etiam ἐπιςρέφεσθαι peruerti, & eam quæ est præter naturam rectitudinis deprauationem denotat, vt in vertebris colli in angina contingit, aph. 35. lib. 4. ἢν ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιςραφῇ. Si febre detento repente collum peruertatur, intorqueatur. Vbi scribit Gal. τὸ γὰρ ἐπιςραφῆ ῥῆμα, τὴν ἐκ τροπὴν τὴν εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἁπάντων δηλοῖ τῆς τῶν σπονδύλων εὐθυωρίας. Nam intorqueri verbum omnem præter naturam à recto tramite vertebrarum declinationem denotat. At in Coac. Prænot. (pag. 432.1.) τράχηλον ἐπιςρεφθῆναι μὴ δύναται, collum conuerti non posse, in angina dicitur.

Ἐπισφακελίζειν est præterea syderari, corrumpi, omninò vitiari, & de iugulo prorsus corrupto dicitur, lib. de art. (pag. 595.39.) ἢν μὴ ἐπισφακελίσῃ, nisi omninò corrumpatur, vitietur. Et rursus (pag. 623.42.) ἐπισφακελίσιες τῶν ὀςέων, ossium syderationes. Et (pag. 624.35.) καὶ ἡ πλευρὴ ἐπισφακέλισεν αὐτέοισι, & costa his syderata est. Ἐπισφακελίζειν vitiari dixit Celsus cap. 9. lib. 8. de costis, omnis mora vitanda erit, ne os infra vitietur.

Ἐπισφαλὲς νόσημα, morbus periculosus, Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 17.12.) ὁκόταν δὲ τύχωσι μεγάλῳ τε καὶ ἰσχυρῷ καὶ ἐπισφαλεῖ νοσήματι. Vbi verò magnum & vehementem ac periculosum morbum nacti fuerint.

Ἐπισχόντες dicuntur quibus accessio febrilis subsistit, cunctatur, inhibetur aut differtur. In Coac. Prænot. (pag. 426.16.) τρίτην ἐπισχόντες, τετάρτην παροξυνθέντες. Quibus tertio die subsistit accessio, quarto ingrauescit. Ἐπισχὼν, immoratus, sustinens, lib. 5. Epid. (pag. 342.3.) οὐ πολὺ δὲ ἐπισχὼν, paruo autem postea temporis interuallo, pauca interposita mora, nec multo interiecto tempore, non diu moratus. Quæ phrasis repetitur lib. 7. Epid. (pag. 364.31. & pag. 354.35.) καὶ μικρὸν ἐπισχὼν. & pauca interposita mora. Et rursus (ibidem v. 45.) οὐ πολὺ ἐπισχὼν, ἐτελεύτησεν, non longà interposita mora vitam finiuit.

Ἐπίτασις Hippocrati dicitur febrium intentio & accessionis initium Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 114.31.) φυλάσσειν καὶ τὰς ἐπιτάσιας τῶν πυρετῶν καὶ τὰς ἀνέσιας: obseruare tum febrium intentiones tum remissiones. Rursusque (ibidem v. 33.) ἢν δὲ ὅτι πλεῖςον ἀπέχωσι τῆς ἐπιτάσιος. Ad hæc verò quando plurimùm ab intentione discesserint. Vbi ἐπίτασιν Galenus τὴν ἀρχὴν τοῦ παροξυσμοῦ, accessionis initium exponit. Ἐπίτασις κοιλίης etiam scribitur in Prorrh. (p. 213.34. & 54.) ventris contensio, intensio, suppressio. Etsi ἐπίςασις, aut ἐπίςασις κοιλίης quædam legunt exemplaria. Verùm Galenus illic ex Dioscoride ἐπίτασιν legit. Ἐπιτείνεσθαι τῷ πυρετῷ nouè dicitur de ægro in quo febris inualescit aut intenditur, lib. 5. Epid. (pag. 339.49.) πάλιν ἐπιτείνετο τῷ πυρετῷ, καὶ κατεφέρετο. Rursus inualescente febre in somnium propensa erat. At de febribus quæ intenduntur, augmentum capiunt, aut validiores fiunt, ἐπιτείνεσθαι dicitur, In Coac. Prænot. (pag. 427.8.) οἱ συνεχέες διὰ τρίτης ἐπιτείνοντες. febres assiduæ quæ tertio die intenduntur, augentur. ἰσχυρότεροι γίνεται dicit aph. 43. lib. 4. & ἐπιδιδοῖ, lib. 1. Epid. sect. 1. ἐπιτείνεται, ηὔξανεν, ἤκμαζεν, exponit Hesychius.

Ἐπίτεξ Ionica est dictio quæ partioni propinquam & vicinam significat, ex Herodoto lib. 1. Sic etiam apud Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 241.40.) φημὶ δὲ γυναῖκα τὴν ἐπίτεξ ᾖ mulierem dico quæ partui vicina fuerit. Quæ lectio valde mihi probatur, etsi ἐπίτεξη alii legunt, quidam etiam ἐπιπύξη vitiosè.

Ἐπιτηδεύματα sunt vitæ instituta, studia, cuique dicatum vitæ genus, officium & munus. Vitæ affectiones vocat Aurelianus cap. 12. libr. 2. Tard. Pass. vitæ proposita Celsus cap. 26. lib. 5. Gal. Comment. 3. in libr. 1. Epid. (p. 376.57.) καλοῦσι δὲ ἐπιτηδεύματα πάντα ὅσα πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι διὰ χρείαν ἢ ἀνάγκην, εἴτε ναυτιλλόμενοι, εἴτε γεωργοῦντες, ἢ οἰκοδομοῦντες τὸ καὶ τεκταινόμενοι, κυνηγετοῦντες, ἢ φιλογυμνάςουντες, ὡς λούεσθαι πολλάκις ἐν ὕδασι θερμοῖς ἢ ψυχροῖς. Ἐπιτηδεύματα autem vocant quæcunque homines obeunt aut vtilitate aut necessitate adducti, siue nauigent, siue terram colant, edificent, fabricentur, venentur, exercitationem

lubenter obeant, vt si sæpe in calidis vel frigidis aquis lauent. Morborum dignotiones ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων, hoc est, ex vitæ institutis & vitæ genere hauriendas esse præcipit Hipp. lib. 1. Epid. (pag. 375. 48.) Ἐπιτηδεύματα etiam Hippocrati institutam victus rationem in hydrope laborantibus significant, & remedia quæ hydropicis adhibentur ad ciendas vrinas, & aquas per eas educendas, studiumque quod his instituendis remediis adhibetur, Prorrh. 2. (p. 416. 13.) τὸ δὲ οὖρον φαίνεσθαι πρασσόμενον πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τῶν οἴνων τὰς μεταβολάς. Vrina in transitu pro instituta vitæ ratione, & vinorum mutatione, mutationem sentiat. Rursus ibidem (p. 417. 7.) πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα κοιλίαι ἀγαθαὶ ὑπακούειν dicuntur alui pro vitæ instituto probè respondentes, alui institutæ vitæ rationi probè obaudientes, cedentes & respondentes, hoc est, medicamentis facilè obedientes, fluxæ & effusæ. καὶ κοιλίας ἀγαθὰς ἔχων ὑπακούειν πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα. aluumque habet vitæ instituto probè cedentem.

Ἐπιτηδεῦσαι cunctari significat, differre, diem de die ducere, idem quod ἀναβάλλεσθαι aut ἀναπαύεσθαι, lib. περὶ τέχνης (pag. 4. 6.) προλαμβάνεις δὲ διὰ τε τὴν τῶν σωμάτων στεγνότητα, ἐν ᾗ οὐκ ἐν εὐόπτῳ οἰκέουσιν αἱ νοῦσοι. διὰ τε τὴν τῶν καμνόντων ὀλιγωρίαν. ἐπιτηδεύουσι γὰρ, λαμβανόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν νοσημάτων, ἐθέλουσι θεραπεύεσθαι. Præoccupat autem tum propter corporum densitatem, in qua abditi morbi latent, tum propter ægrorum negligentiam. Differunt enim & cunctatur, morbis verò correpti, curari desiderant. Agitur enim de morbis qui medicorum curationem præcurrunt.

Ἐπίτοκος fœcunda, aph. 55. lib. 6. Epid. sect. 8. ἡ κῦρος ἐπίτοκος ἦν ὅτε τῷ ἐμπροσθεν χρόνῳ, antea cùm puella esset fœcunda erat, per iuuentutem fœcunda erat.

Ἐπιτροπὴ, curatio, procuratio. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 44.) ἐπιτροπὴν δὲ μηδὲ ἰδιώτῃσι μηδέποτε διδοὺς περὶ μηδενός. Idiotis verò nullius rei curam committas.

Ἐπιτροχώτερον, agilius, velocius, promptius, citius, procliuius dicitur, & quod facilius inclinat, vt de osse humeri lib. de art. (p. 597. 14.) ἐς τοῦτο γὰρ ἐπιτροχώτερον αὐτῷ ἅμα τῷ ὤμῳ καὶ τῷ βραχίονι κάτω ῥέπουσι μᾶλλον, ἢ ἐς τὸ ἄνω. Vna enim cum humero & brachio procliuius est vt deorsum inclinet, quàm vt supra feratur, hoc est, promptius & facilius deorsum fertur. At Erotianus ἐπιτυχώτερον (si modò vera est lectio) pro ἐπιτροχώτερον legisse videtur, quod εὐφορώτερον exponit, quod procliuius aut promptiùs deorsum fertur, aut facilius defertur.

Ἐπιτυγχάνειν est verum assequi, cognitione consequi, aut cognoscere. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 12. 21.) οὕτως εἴ τις δυνατὸς ζητέων ἔξωθεν ἐπιτυγχάνειν, δύναιτ' ἂν πάντων ἐκλέγεσθαι ἀεὶ τὸ βέλτιστον. Ad hunc modum si quis inquisitione diligenti res huiusmodi externas cognitione consequi possit, is poterit semper quod melius est ex omnibus eligere.

τὰ Ἐπιφαινόμενα dicuntur in morbis, quæ in morbis mox apparent nec vnà cum morbo inuadunt aut incipiunt, sed superueniunt, siue signa, siue symptomata, vt aph. 12. lib. 1. & lib. 1. de Crisibus, & in Com. aph. 12. lib. 1. τὰ Ἐπιφαινόμενα quoque peculiari nomine intelligi possunt menstrua, aut ea quæ toto gestationis tempore in vterum gerentibus apparent, vt menstruæ purgationes, aut deprauata appetentia, quam κίσσαν vocant, vt aph. 7. lib. 6. Epid. sect. 8. τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἵοισι μησὶ γίνεται. Quæ gestationis tempore apparent, in quos menses incidant, videndum. Quod etiam reperitur lib. 2. Epid. (p. 316. 11.) Sic lib. 4. Epid. (p. 330. 35.) ἐρυθρὰ ἐπιφαινόμενα, menstrua vocantur.

Ἐπίφλεβοι dicuntur venosi & quibus venæ sunt conspicuæ & eminentes, quales sunt graciles & calidiore temperamento præditi, aph. 25. sect. 4. lib. 6. Epid. Vbi ἐπίφλεβοι exponuntur Galeno οἷς ἐπιφανεῖς αἱ φλέβες εἰσὶν, τουτέστιν ἐκκείμεναι, ὡς ἂν αὗται γε πλήρεις αἵματος ὦσι, καὶ γεγυμνωμέναι διὰ τὴν ἔνδειαν τῶν σκεπουσῶν αὐτὰς σαρκῶν. quibus conspicuæ sunt venæ, hoc est, extra prominentes, quippe quæ sanguinis plenæ sunt, & propter penuriam ipsas contegentium carnium nudæ apparent. Eandem etiam dictionem vsurpat Aretæus cap. 2. lib. 2. θεραπ. ὀξ. παθ. ἢν ἂν πολύαιμοι καὶ ἐπίφλεβοι ἔωσι. Si sanguine abundent & venas prominentes habeant.

Ἐπιφλογίσματα sunt incendiosa ac velut incendia, partes velut à flamma deustæ, & efferuescentia ac dolore calido cum feruore agitatæ, & tumore affectæ, quæ ad rubrum & cruentum, ob sanguinem qui recens eò confluxit, tendunt, aph. 23. lib. 5. ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὕφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι, dicuntur. Galenus exponit, ὥσπερ ὑπὸ φλογὸς ἐπικεκαυμένα, διὰ τὴν θερμασίαν τῶν ἐργαζομένων αὐτὰ χυμῶν. ardores & feruores velut à flamma, ob exuperantem humorum caliditatem. Inflammina vocant quidam, quæ velut à flamma aliqua sunt deusta.

Ἐπιφοιτέον ἄλγημα dolor accedens, In Coac. Prænot. (pag. 433. 22.) ὀσφύος ἄλγημα πυκνὰ ἐπιφοιτέον, lumborum dolor crebrò accedens.

Ἐπίφορος est fœmina vterum ferens & grauida, aut vicina partui. In Prorrh. (pag. 204. 2.) τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικά. In vterum gerentibus capitis dolores. Vbi scribit Gal. τὰς δὲ οὐδ ἐπιφόρους ἔνιοι μὲν ἤκουσαν τὰς ἐγκυμονούσας ὅσαι πλησίον εἰσὶ τῆς ἀποκυήσεως, ἔνιοι δὲ τὰς ῥᾳδίως συλλαμβανούσας καὶ συνεχῶς κυούσας. Ἐπιφόρους igitur nonnulli quidem intelligunt vterum gerentes & quæ vicinæ sunt puerperio, nonnulli verò eas quæ facilè concipiunt & crebrò pariunt. Eadem quoque dictio vsurpatur in Coac. Prænot. (pag. 440. 25. 29. 33. 38. & pag. 441. 4.)

Ἐπίφυσις est quid ossi adnatum, vt sit veluti ossis vnitio, accrementum aut accretio dici potest. Dicitur etiam appendix, aut ossis accrementum velut ossis productio, adnata quædam vocant & adnatum os. Libr. de fract. (pag. 549. 15.) de tibiæ ossibus, ξυνέχεται δὲ

χεται δὲ ἀλλήλοισι τὰ πρὸς τῆ ποδὸς, & ἐπίφυσιν κοινὴν ἔχει. Cohærent autem inter se qua parte pedem contingunt, communeque habent ossis accrementum. Rursusque (ibidem vers. 25.) τὰ δὲ πρὸς τῶ μηρῶ ξυνέχεται, & ἐπίφυσιν ἔχει, ἢ ἐπίφυσις διάφυσιν. Ad femur autem adnato quodam osse coniunguntur, quod septum medium habet. Reliqua περὶ τῆς ἐπιφύσιος vide apud Gorrhæum. ἐπιφύσιες βλεφάρων dicuntur lib. 3. Epid. st. pest. (pag. 427. 24.) eminentiæ quædam palpebris adnatæ, ex crassioribus quibusdam humoribus protuberantes, ὀχθώδεις ἐπαναστάσεις aut ἑρκώδεις exponit Gal. vt illic scripsimus.

Ἐπιχειρεῖσθαι & ἐπιχειρῆσαι est aggredi & manus admouere, aut curationem per chirurgiam tentare. lib. 5. Epid. (pagin. 337.23.) τούτῳ ἐπιχειρέων τῇσιν αἱμορροΐσι τὴν κοιλίην οὐ καλῶς πως ἔχοντι. In hoc manus hæmorrhoidibus est admota, cùm malè quodammodo affectus esset venter. Ἐπιχείρια verò dicuntur Hippocrati munera & merces quæ medico ab ægris datur velut pretium, aut manus pretium. ἐν παραγγελίαις (pagin. 17.20.) τί γὰρ αἰ λὰν κακὸν, ἢν τὰ ἐπιχείρια ἐκομίζοντο, οἱ τὰ τῆς ἰητρικῆς ἔργα κακῶς δημιουργέοντες. Quodnam enim malum esset, si qui medicinæ opera malè administrant, mercedem auferrent? Ἐπίχειρα dicuntur quæ artifici debentur pretia, hoc est, manus pretium. Pollux libr. 6. capit. 40. μισθὸν & ἐπίχειρα de eodem dici scribit, & quæ χειροτέχνῃ debentur, ἐπίχειρα, quæ medico σῶστρα, σωτήρια, & ἰατρεῖα.

Ἐπιχλιαίνεσθαι, subinde calescere, intepescere, de febris suspicione sumitur, vt lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 2. οὗτοι γὰρ & ἐπεχλιαίνοντο. hi nanque etiam incalescebant. Significat autem anginæ febrem etiam superuenisse. In Coac. Prænot. (pagin. 444.14.) μετὰ κάρου & κεφαλαλγίης τὸ ἐπιχλιαίνεσθαι ὀλέθριον. Cum sopore & capitis dolore subinde incalescere, perniciem denunciat. Lib. 4. Epid. (pag. 332. 1.) ἐπεχλιαίνετο δὲ πλεῖστα Ἀπήμαντος. plurimùm autem incalescebat Apemantus. Ἐπιχλιαίνεσθαι etiam de calore in tumoribus præter naturam intepescente ac veluti subsidente sumitur, vt lib. 2. Epid. (pagin. 313.4.) de tumore ad aures suborto, ἧσσον δὲ τοῦτο, & ἐπεχλιαίνετο. qui tamen minor erat & intepescebat, hoc est, leniebatur & residebat, συνελεαίνετο enim explicat Gal. in Prorrh. vt illic scripsimus.

Ἐπίχνουν ἔχοντα ὄμματα, oculi puluerulenti dicuntur, puluere & sorde, velut lanugine obsiti, squalidi, siue concretum puluillum habentes & sordem. Quod ex nimia siccitate accidit, & his qui per magnum æstum & puluerem iter faciunt vsu venit. In Prorrhet. (pagin. 176.28.) ὄμματα ἐπίχνουν ἔχοντα, μανικά, oculi squalidi & puluere obsiti, insaniam portendunt. Galenus ὀφθαλμοὺς τῇ χαλαμώτῃ χνοῦ μεστοὺς, hoc est, oculos puluere aut lanugine plenos exponit. In Coac. Prænot. (pagin. 441.37.) ὄμματα ἐπιχνοῶν ἔχοντα dicuntur, quomodo ἐπιχνοῶν Hesychius συνεσκοτωμένως, ἐπεσκοτισμένον exponit, obtenebratum, tenebris desuper opertum. Galenus verò in Exegesi apud Hippocr. ἐπίχνουν, ἐπίπαγον χνοώδη, concretionem lanuginosam, aut concretam lanuginem exponit.

Ἐπίχολον σῶμα, corpus biliosum. Libr. 5. Epid. (pagin. 337. 38.) & (pagin. 338. 13.) ἡ ἕξις τοῦ σώματος ἐπίχολος ἦν, corporis dispositio biliosa.

Ἐπιχορδὶς idem quod mesenterium significat Aretæo Capit. 6. lib. 2. de caus. & sign. ac. morb. quòd supra intestina sit, aut ea fulciat ac sustineat. καὶ γὰρ καὶ ἐπιχορδίδα τὸ μεσεντέριον οἱ πάλαι ἐκάλεον οἱ παλαιοὶ, τὰ μέσα γὰρ νεῦρα καὶ τὰ ἀγγεῖα, καὶ τοὺς ὑμένας τοὺς αἰώχνας τῶν ἐντέρων. Veteres etiam mesenterium ἐπιχορδίδα nominauerunt, medios scilicet neruos & vasa, membranasque intestinorum fulcra & stabilimenta.

Ἐπιῳδέοντες, subtumidi, intumescentes, subturgidi. οἰδαλέες exponit Galenus, in Prorrhet. (pagin. 192.1.)

Ἐπ' ὀλίγον effertur Hippocrati de his quæ sensim fiunt & pauco tempore ac breui durant. In Coac. Prænot. (pagin. 429.47.) οὖρα ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα. vrinæ paruo tempore concoctæ permanentes. τὰ ἐπ' ὀλίγον ὀξέα ἀλγήματα, sensim aut paruo tempore ingrauescentes dolores. (ibidem pagin. 426. 7.) αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες. quæ paruo tempore fiunt desipientiæ, aut quæ sensim fiunt mentis emotiones, in Prorrhet. (pagin. 177. 50.) Libr. etiam 1. Epid. (pagin. 355. 25.) οὐδ' ἐπ' ὀλίγον πεπασμὸς ἦν. neque sensim concoctio adfuit, de maligna tabe, in qua sputa cruda perseuerabant, ac ne vix quidem educebantur.

Ἐπομβρίη assiduè pluuiosa tempestas, vbi alii aliis sine intermissione imbres succedunt. aph. 15. libr. 3. οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβριῶν εἰσὶν ὑγιεινότεροι. siccitates imbribus assiduis sunt salubriores. τὸ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, ver admodum pluuium & austrinum, aph. 11. lib. 3. ὁ χειμὼν ἔπομβρος καὶ νότιος, hyems admodum pluuia & austrina, aph. 12. libr. 3. τὸ φθινόπωρον ἔπομβρον, autumnus valdè pluuius, aph. 13. libr. 3. ἔτος νότιον, ἔπομβρον, annus austrinus & assiduis imbribus madens. libr. 3. Epid. in st. pest. (pagin. 418. 22.) νοσήματα αἱ τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται. morbi per assiduos imbres magna ex parte fiunt, aph. 16. lib. 3.

Ἐπορέγεσθαι est manus protensas porrigere, protendere, aut manibus porrectis aliquid prensare, captare, aut prehendere cupere. Lib. 7. Epid. (pagin. 353. 33.) de phrenitico, τῇσι χερσὶν ἐπορεγόμενος, καὶ αἰεί τι διακενῆς θηρεύων, manibus porrectis semper aliquid frustra captabat. Rursus ibidem. (pagin. 355. 3.) καὶ τῇ χειρὶ ἐπὶ τὸν ἐπορέγετο πρὸς τὸ κονίαμα. interdum etiam manũ ad parietis tectorium por-

rigebat, protendebat, iniiciebat. ἐπορεξάμενος, ἐφορμήσας, ἐπιλαβόμενος Hesychius exponit.

Ἔπος pro ἄναντες ponitur, hoc est, loco accliui, apud Hippocr. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 208. 36.) ἢν πρὸς ἔπος βαδίζῃ, πνευστιᾷ σφόδρα, & si ad accliuem locum aut arduum iter faciat, vehementer anhelat. Vbi tamen ἔπος pro ἄπος scriptum existimo.

Ἐπόχιοι exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocr. κλῆμα ἐξ οὗ πέφυκέ τι, ὥσπερ καὶ τῆς σικυώνης: palmes ex quo quippiam enascitur, velut colocynthidis.

Ἐπουλωθεῖν, κατουλωθεῖν exponit Erotianus, ad cicatricem perducatur, nimirum locum lib. de art. exprimens (p. 593. 30.) ὅπως γὰρ ἂν μάλιστα ἐπουλωθεῖν. Sic enim vel maximè cicatrix obducatur. Eoque modo planè mihi legendus Erotianus videtur, aliòqui manifestum mendum apparet, si ἐγκυεῖσθαι ἐπουλωθεῖν exponatur, quod ne per somnium quidem Erotiano contigit.

Ἐποχετεύεσθαι est deriuari, per canalem deduci. Suidas ἐποχετεῦσαι ἐπιρρεῦσαι, influere exponit. Hippocr. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 11.) αἱ ἐς ἀλλήλας ἐποχετεύονται. quæ in sese mutuò influunt aut deriuantur. Vbi tamen vitiosè ἐπωχετεύονται scribitur, vt & eadem p. (v. 48.) ὠχετεύεται pro ὀχετεύεται malè legitur. Rursus (ibidem v. 30.) καὶ ἐξοχετεύεται διὰ τοῦ κάτω τοῦ κνημίου, & per tibialis ossis infimam partem vehitur, deriuatur. Et (ibidem p. 63. 14.) καὶ ἐξοχετεύονται ἐς αὐτόν. in ipsum deriuantur, quod idem est quod ἐποχετεύονται.

Ἐπώδης exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. δυσῶδες τὸ ἐπόζον. fœtidum, olidum, graueolens.

Ἐπώδυνον ἧπαρ, iecur dolens & affectum propter inflammatione obstructionem, aut aliam affectionem incendio similem. In Prorrhet. (p. 187. 20.)

Ἐπώδη φύματα παρ' οὖς, legitur apud Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 366. 5.) Quibus verbis tubercula ad aures suppurata fuisse intelligunt, vt mihi ἐπυώδη legisse videatur Cornarius. Verùm suspectam esse nobis lectionem adscripsimus, & ἐπώχθη pro ἐπείχθη legendum videri, vt indicetur huiusmodi tubercula adaperta fuisse, & pus effluxisse, non secus ac ἀνώχθω pro ἀνοίχθω apud poëtas dicitur.

Ἐπωξυτέρη, acidior, τῷ ὄξει πλεῖον κεχυμένη, exponitur Galeno in Exeg. copiosius acetum habens. Dicitur de lente Hippocrati, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. (pag. 199. 12.) ἐν δὲ τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων, ῥοφήμασι διαχρέεσθω, φακῇ ἑφθῇ, ἐπωξυτέρῃ τῷ ὄξει. Primis diebus sorbitionibus vtatur, lenticula cocta, acidiore ab aceto, hoc est, copiosius acetum ammixtum habente. Atque ille locus mihi à Galeno in Exegesi designari videtur cùm ἐπωξυτέρῃ & κεχυμένῃ dandi casu legatur. Quod non viderunt qui ἐπωξυτέρη & κεχυμένη legunt, etsi in Asulano codice & manuscriptis exemplaribus ἐπιοξυτέρη apud Hippocr. legitur, vitiosè tamen, vt satis apparet. Rursus ibidem (v. 28.) ὀπτὴν δὲ φακῆν τῷ ὄξει ἐπωξυτέρην, καὶ ἐσθιέτω. Edat autem lenticulam tostam acetum copiosius ammixtum habentem. Vbi etiam ἐπιοξυτέρην legisse videtur Caluus.

Ἐπωμὶς superior humeri pars dicitur quæ superiecta est humeri articulo cum brachio, & ad ceruices tendit, superhumerale, & pars summa supra humerum, aut supra commissuram humeri, cum lato scapularum osse. Gal. Com. 1. in lib. de art. (pag. 580. 8.) τὴν ἐπωμίδα scribit esse τὸ ἐπάνω τοῦ ὤμου μέρος ἐπιτεινόμενον ὡς ἐπὶ τὸν τράχηλον, superiorem humeri partem, quæ ad ceruicem vsque porrigitur. Pollux lib. 2. ἐπωμίδα esse scribit, κλειδῶν τὸ πρὸς ὠμοπλάτας, iuguli eam partem quæ cum scoptulis opertis connectitur, & vicina est humeris. Rufus in lib. περὶ ἀνθρώπ. μορ. ἐπωμίδας scribit τὰ ἀπὸ τῶν τενόντων ἐπὶ τοὺς ὤμους καθήκοντα, eam partem quæ à tendonibus ad humeros pertingit. Libr. de art. (pagin. 580. 1.) εἴ τις τοῦ βραχίονος ψιλώσειε μὲν τῶν σαρκῶν τὴν ἐπωμίδα. Si quis ex brachio, superiore humeri parte carnem detraxerit. Rursus ibidem (pagin. 619. 19.) secundam vertebram ceruicis vocat Hippocr. μέγαν σπόνδυλον ὑπὲρ τῶν ἐπωμίδων, hoc est, magnam vertebram, quæ est supra summam humerorum partem.

¶ Ἐργάζεσθαι, operari, efficere significat, verùm μεταλλάττειν, μιγνύναι, ἀναμίξαι, μεταβάλλειν, ἀλλοιῶσαι, πέψαι, permutare, permiscere, mutare, alterare, concoquere, exponit Galen. aph. 6. sect. 2. libr. 6. Epid. ἐργάζεσθαι τὸ ὅμοιον, simile quoddam opus operari. Etsi ἐργάζεσθαι in Exegesi videtur legisse Galenus vt nostris in eum locum Annotationibus submonuimus. Ἐργάζεσθαι etiam est operari & terram colore, & de bobus aratoribus dicitur libr. de art. (pagin. 587. 15.) οἳ κατὰ χειμῶνα ἐργάζονται. quòd hyeme terram colunt. Sic ἐργάζεσθαι γῆν colere terram dicit Xenophon, & id quoque ἐργάζεσθαι simpliciter sificat Eustathio. & εἰργασμένη γῆ aut ἐργαζομένη, terra culta Theophrasto dicitur. Ἐργάται sunt operarii, qui operibus victitant, & operariorum labores ferunt Hippocrati in his quæ adiecta sunt ad libr. de Nat. humana (pagin. 25. 29.) ἀνάγκη ἐργάτας νεανίσκους ἐόντας, necesse est in iuuentute operibus victum quæritasse. Ἐξεργᾶται etiam pro ἐξεργάζεται, hoc est, fiunt, oriuntur, gignuntur, ponitur libr. κατ' ἰητρ. (pagin. 698. 44.) ἐξεργᾶται ἐκ τοῦ τρώματος. ex vulnere fiunt. Quanquam illic ἐξαρύεται aut ἐξαρύονται videtur legisse Gal.

Ἕρμα impedimentum & septum significat. lib. περὶ ἀφόρων (pag. 291. 8.) ἕρμα γὰρ τοῦτο ἐπικείμενον. hoc enim impedimentum incumbens, hoc enim velut septum incumbit. ἕρμασι, κωλύμασι, περιφράγμασιν exponit Hesychius. Ἕρματα Erotianus apud Hippocr. στηρίγματα stabilimenta aut fulcra exponit, verùm ἔρματα leg. existimo.

Ἔργον omnem partium corporis actionem & functionem indicat, præcipuè tamen ad sensiles animi facultates refertur, aph. 35. lib. 6. Epid. sect. 8. ἔργον ἐς τὴν σκέψιν ἄγειν. Corpus

pus

pus quoque & actio in considerationem adhibeatur. Ἐργώδεες φαρμακεύεσθαι qui difficulter & non sine periculo medicationes ferũt, & quibus molesta est purgatio, aph. 37. libr. 2. ἐργώδεες nanque χαλεποὶ illic exponit Philotheus, quod etiam multa alia symptomata & purgationis molestias ac damna innuit. ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι, difficiles & permolestæ medicationes, aph. 5. lib. 4. Ἐργωδῶς difficulter, ac non sine negotio significat, aph. 6. libr. 6. μόγις, hoc est, vix interpretatur Galen. & μετὰ πολλῆς πραγματείας καὶ χρόνου μακροῦ, multo negotio & longo tempore. Philotheus δυσχερῶς.

Ἐρεγμὸς est faba fresa & confracta in minutas partes, interdumque non de sola faba sed de cæteris quoque leguminibus fractis ac concisis sumitur, vt apud Gal. Com. ad aph. 76. lib. 4. in capillamentorum causa, quæ per vrinam feruntur. προσπιλώκει δ' οὗτος ὅλῳ σχεδὸν ἐνιαυτῷ τῷ προάγοντι, ἐρεγμῷ τε καὶ κυάμοις, πάνυ πολλάκις καὶ τυρῷ ἁπαλῷ τε καὶ ξηρῷ. Is verò toto ferè anno præcedente, in vsu cibario habuerat legumina fresa fabamque fresam, sæpissimeque caseum mollem & siccum. Vbi interpres orobum conuertit, cùm legumina fresa significet. Reliqui fabas fresas cum veteri interprete sumunt, vt ἐρεγμῶν κυάμων legisse videantur. Ἐρεγμὸς etiam interdum pro lomento & fabarum farina vsurpatum legitur. Ἐρεγμὸς propriè exponitur Erotiano ὁ δίχα διῃρημένος κύαμος, faba in duas partes difsa; vbi φακῶν ἐρέγματα exponit. Et Gal. in Exeges. τὸν ἐρεγμὸν ἀπὸ τοῦ δίχα διῃρῆσθαι dici scribit.

Ἐρεθισμὸς quoduis naturæ irritamentum significat, quo solicitata natura ad obeundas motiones excitatur, & quatuor causarum salubrium genere comprehenditur. Præcipuè verò de ea naturæ irritatione dicitur, qua vellicata, noxia per aluum & intestina deponit, aut vbi succorum acrimonia irritata, morsum in ore ventriculi, intestinis, aluo sentiens exoluitur & virium infirmitatem habet. Sic enim Gal. ἐρεθισμὸν dici vult quodcunque naturæ irritamentum naturam solicitans eiusque vires dissoluens, siue causam habeat antecedentem, siue nullam, Comment. 2. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 70. 23.) κατὰ δὲ ὄνομα τῷ τοῦ ἐρεθισμοῦ, περιείληφε πάντα τὰ καθ' ὁντινοῦν τρόπον εἰς ἀρρωστίαν ἄγοντα τὴν δύναμιν, ἐν οἷς ἐστι καὶ ἡ δῆξις ὑπὸ δριμέων χυμῶν, ἤτοι κατ' ἔντερον, ἢ κατὰ γαστέρα γινομένη, καὶ μάλιστα αὐτῆς κατὰ τὸ στόμα, καὶ ἀγρυπνία, καὶ ὀργὴ, καὶ λύπη, καὶ ἕλμινθες ἐκ τῶν ἐντέρων ἀναβᾶσαι πρὸς τὴν γαστέρα, καὶ κνῆσις τοῦ δέρματος ἅπαντος, ἢ καὶ μορίων τινῶν· ὀχλοῦσα μάλιστα διὰ νυκτὸς, ὡς μὴ μόνον αὐτῷ τὸ ἐρεθίζειν, ἀλλὰ καὶ σὺν ἀγρυπνίᾳ καταλύσαι τὴν δύναμιν. Communi autem τοῦ ἐρεθισμοῦ (hoc est, irritamenti) nomine, ea omnia quæ quocunque modo virtutem ad imbecillitatem deducunt comprehendit, in quibus accensetur acrium humorum morsus, siue in intestinis, siue in ventriculo, præsertimque in ipsius ore excitatus, tum vigilia, tum ira, tum mœror, tum etiam lumbrici per intestina ad ventriculum ascendentes, tum quoque totius cutis aut quarundam partium pruritus per noctem infestus, adeò vt non modò irritando, verùm etiam propter vigilias vires dissoluat. Sic ibidem Hippocrates ea omnia per σημεῖον ἐρεθιστικὸν comprehendit, quo nomine causam omnem naturæ vires solicitantem & labefactantem intelligit. Vt & ibidem rursus (pag. 67. 38.) in causis imbecillitatis virium idem ἄλλον τινα ἐρεθισμὸν annumerat, hoc est, aliam quandam irritationem, quam Galenus ventris morsum, aut intestinorum, vel vigiliam, vel oris ventriculi affectum exponit, his verbis. ἀσθενείας δὲ καὶ δι' ἄλλον τινα γίγνεσθαί φησι ἐρεθισμόν. εἰ μὲν γὰρ δὴ τὴν δῆξιν ἐρεῖ ἤτοι γε τῆς γαστρὸς, ἢ τῶν ἐντέρων, δόξειεν ἂν ὑποπεπτωκέναι τὸ σύμπτωμα τοῦτο ταῖς ὀδύναις. εἰ δὲ ἀγρυπνίαν, ἢ τι τοῦ στόματος τῆς κοιλίας πάθος, οὐ κυρίως ἂν δόξειεν ἑρμηνεύειν. Quasdam autem virium imbecillitates ob aliam quandam fieri irritationem ait. Ac si quidem aut ventris morsum, aut intestinorum dicit, symptoma hoc dolorum nomine comprehendi videtur. Quòd si vel vigilias, vel oris affectum intelligit, non propriè interpretari visus est. Ἐρεθισμὸς etiam pro alui irritatione sumitur ex mordacium & tenuium succorum acrimonia, cùm inde solicitata liquida demittit, aut certe externa præsidia, vt glandem & infusum comprehendit, vt ægr. 2. lib. 1. Epid. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐρεθισμῷ σμικρῷ κόπρανα λεπτὰ, οἷα ἄπεπτα, πολλὰ δίῃει μετὰ πόνου. Aluus verò parum irritata, stercora tenuia crudis similia, multa, non sine dolore demisit. Et rursus ægr. 12. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐρεθισμῷ ὑγρὰ ταραχώδεα δίῄει μετὰ ἑλμίνθων. Ex aluo irritata liquida & turbulenta cum lumbricis secesserunt. Ἐρεθισμοὶ dicuntur aph. 20. lib. 1. & lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 28.) in genere, ea omnia quæ naturæ victoriam impediunt, eiusque motum remorantur in crisi, cuiusmodi sunt alimenta, medicamenta, sanguinis missio, topica remedia, motus tum animi tum corporis, cæteraque id genus quæ sub causis salubribus comprehenduntur, & sumendorum, admouendorum, educendorum, & faciendorum nomine continentur. ἐρεθισμὸς dicit Aretæus capit. 1. libr. 1. Cur. acut. morb. quos alii ἐρεθισμοὺς. οἱ κατὰ φάρυγγα ἐρεθισμοὶ, faucium irritationes aut irritamenta, vellicationes, morsus ac prurigines faucium dolores excitantes significant, ex humorum acrium & mordacium illapsu, quorum etiam impetus ad aurium glandulas firmatur, & tubercula interdum excitat, in Coac. Prænot. (p. 431. 34.)

Ἐρείκειν est frangere, contundere, & de leguminibus dicitur, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 256. 23.) πυροὺς τριμήνιαίους ἐρείκειν. triticum trimestre contusum & confractum. Rursus libr. 2. (pagin. 265. 43.) καὶ ζειὰς ἐρείξαντα ξὺν τοῖσι κελύφεσι: & zeam vna cum cortice fractam. Et libr. 2. de Morb. (pag. 156. 29.) ἐρείξαντα τὰς κάχρυς σὺν τοῖσιν ἀχύροισι. hordea torrefacta vna cum paleis fracta

Sic autem lego, aut ἐρείξαντα, cùm ἐρρήξαντα passim legatur, & locum suspectum faciat codex Asulanus. Ex quo apparet ἐρείκειν vt & ἐρέκειν dici, & ἔρειγμα pro ἔρεγμα aut ἔρειγμα, & ἐρεικτὸς pro ἐρεικτὸς, & ἐρεικίδες pro ἐρεικίδες. Sic ἐξερείκειν pro ἐξερείκειν, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 2.) κρίμνον ἐξερείξας passim scribitur, hoc est, polentam crassius fresam, vbi tamen ἐξερείξας aut ἐξερείξας leg. existimo, etsi locum valde suspectum habeo, vt in κρίμνον scribimus. Ab ἐρείκομαι autem ἐρειγμένος & ἐρηρειγμένος deductum est, vt κριθὰς ἐρηρειγμένας καὶ πεφωγμένας, hordeum confractum & tostum dicit Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 229. 14.) etsi in quibusdam codicibus ἐρηρεισμένας legitur. Rursus lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 52. 32.) τοῦ μέζας καὶ ζέας, ἐρηρειγμένας ὁμοῦ θυμιῆν, hæc ammixta & feruefacta simul confracta ad suffitum adhibeto. Vbi tamen ζεὰς ἐρηρειγμένας legisse videtur Cornarius, cùm zeam fresam dixerit. Ἔρειγμα autem idem quod ἐρεγμὸς & fabam fresam aut fractam significat & cæteris leguminibus attribuitur. In Coac. Prænot. (pag. 444. 26.) damnatur διαχώρημα χολῶδες ἔχον ἐν ἑωυτῷ φακῶν ἢ ἐρεβίνθων ἐρείγμασι παραπλήσια, deiectio biliosa simile quiddam lentibus aut ciceribus fresis in se continens, tum quæ colore modicè subrubro, tum substantiæ inæqualitate vitium præ se fert. Quem locum subindicans Erotianus, φακῶν ἐρείγματα αὐτὶ τοῦ διαιρήματα poni scribit, hoc est, lentes crassiꝰ diuisas. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286. 11.) ἢ τὸ λεγόμενον οἰσύπη αἰγὸς ξηρὰ κόψαι καὶ φῶξαι σὺν κριθέων ἐρείγματι ἐλαίῳ φυρήσαντα θυμιῆν. aut quod οἰσύπη capræ dicitur, hoc est, sordē capræ circa pilos ad nates consistentem siccam tundito & torreto, atq; cum hordeo freso oleo subactam ad suffitum adhibeto. Homeri Schol. Il. ρ. ἐρείγματα ὄσπρια esse scribit, nimirum ὄσπρια ἐρεικτὰ intelligens, legumina fresa, παρὰ τὸ καταψοφεῖν, à strepitum edendo.

Ἐρεικίδες exponuntur Galeno in Exeges. αἱ ἁδρομερῶς διῃρημέναι κριθαί. τινὲς δὲ τὰς δίχα διῃρημένας. καὶ γὰρ τὸν ἐρεγμὸν ἀπὸ τοῦ δίχα διῃρῆσθαι φασὶν ὠνομάσθαι. ἐμοὶ δὲ παρὰ τὸ ἐρείκειν πάντα τὰ τοιαῦτα δοκεῖ γεγονέναι. ὅπερ οὐ τὸ δίχα διαιρεῖν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ θραύειν ἁπλῶς. ὅθεν καὶ τὸ ἴτριον ἐρείκιον ὀνομάζεται, καὶ αὐτὸ, διότι εὔθραυστον. hoc est, hordea crassius diuisa. Quidam verò in duas partes diuisa. Nam & ἐρεγμὸν ex eo ꝙ in duas partes diuidatur dici aiunt. Mihi autem omnia eiusmodi à verbo ἐρείκειν ducta esse videntur, quod non significat in duas partes diuidere, sed frangere simpliciter. Vnde etiam ἴτριον placentæ genus ἐρείκιον nominatur, eo quòd ipsum facilè sit frangibile aut facilè friabile. Sed pro ἐρεικίδες quidam ἐρεικίδες scribendū contendunt.

Ἐρεικτὰ dicuntur Hippocrati fresa, & panes ex hordeo freso & confracto, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 267. 23.) χρῆσθαι δὲ ἄρτῳ σιτώδει, ἢ ἐρεικτοῖσι. Vtatur autem pane frumentaceo aut ex hordeo freso. ἐρικτὰ autem pro ἐρεικτὰ scribitur. Hesychius ἐρεικτὰ exponit σῖτον πεφρυγμένον καὶ κοπτόμενον, ὡς ἄλφιτα, χἰσὶ ἄλευρα.

Ἐρείπεσθαι est euerti, prosterni, deiici, labi, concidere. Gal. Com. 3. in lib. 6. Epid. (p. 475. 57.) pro ἐρύεται, ἐρείπεται veterē scripturam agnoscit ex quibusdam interpretibus clariorem ex ea lectione significationem fore sperantibus. Agitur autem de corporis mole quæ repente contrahitur aut imminuitur, quod per εἰρύεται denotatur, aut labitur, decidit, prosternitur, quod per ἐρείπεται significatur, & facultatis debilitatem comprehendit. Quam veterem etiam lectionem testantur exēplaria Regia manu scripta, & vetus quoque interpres. cùm lapsum ex subleuatione dixit, vt nostris eum in locum Annotat. indicauimus. Idem etiam Gal. eodem Com. (p. 476. 8.) pro ῥυήσεται apud Hippocr. (quod est defluet) ἐρείψεται quosdam legisse testatur, quod est, labetur, decidet. Quibus verbis virtutis lapsus & corporis concidentia innuitur. Erotianus ἐρείπειν τὸ καταπεσεῖν, quod est decidere, exponit, indeq; ἐξέρειπε & ἔρειψε apud Hippocr. deduci significat. Idem etiam ἐξέρειπε ἐξέπεσε apud Hippocr. exponit (etsi ἐξέρειπε, aut ἐξέρειπε melius legi supra diximus) ꝙ est decidit. Nimirum locum lib. κατ' ἰητρ. (p. 69. 1. 28.) subindicans, παχύτατοι δὲ ᾗ ἐξέρριπε τὸ κάτηγμα. crassissimæ verò [ferulæ] qua fractura erupit in quam partem fractura inclinat, dixit Celsus. Verùm ἐξήρειπε pro ἐξέρριπε legunt exemplaria quædā manu scripta, vt illic submonuimꝰ, ꝙ & fecisse Erotianū apparet.

Ἔρεισμα idem ꝙ ἔρμασμα, stabilimentum, fulcimentum. Idem illisionē aut impressionē significat, vt lib. de fract. (p. 546. 53.) ἰσχυρὸν ἔρεισμα, vehementē illisionē, quæ cum impetu aut impressione facta sit, & quæ veluti insidet. Sic ἐρείδειν est inniti, adurgere, retro cogere, vt lib. de fract. (p. 551. 25.) ἐς τὸ ἐξεστηκὸς ἐρείδειν, os quod luxatū eminet retro cogere, id quod extat adurgere, supra id ꝙ excidit inniti, quod fit in articuli luxati repositione. supra prominens os vrgere dici potest ex Celso. Ἀντερείδειν quoq; est reniti, repellere, propellere. εἰς τὸ ἀπεναντίον ἀντερείδειν lib. de fract. (ibidē) contra ꝓpellere ex Celso dicitur. Quod fit cum minister membrum luxatum ab altera parte in quā medicus quod elapsum est recōdit, propellit, cōtraq; renititur. Ἐρείσματα quoque Galenus στηρίγματα, fulcra & stabilimēta exponit Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 704. 16.) Atque ibidem Hippocr. (v. 3.) ἑρμάσματα explicare videt, cùm ἐρεισμάτων χάριν scribit, hoc est, fulcimentorū gratia. Et Gal. ἑρμάσματα τὰ ἐρείσματα exponit Com. 3. in lib. de fract. (p. 559. 19.)

Ἐρετριὰς γῆ aut ἐρετριάς, vide γῆ ἐρετριάς.

Ἐρεύγειν & ἐρεύγεσθαι est eructare & ructū emittere, vt lib. 2. de Morb. (p. 156. 49.) καὶ ἐρεύγεται θαμινά. καὶ ἢν ἀπερύγῃ. & frequēter eructat, & vbi eructauerit. ἀπερυγῇ tamen malim. Hinc quoq; ἀπερεύγεσθαι & ἐξερεύγεσθαι deducta sūt. Lib. 2. de Morb. (p. 155. 1.) καὶ ἀπερεύγεται τὸ πόμα θερμὸν, potū calidū auersat, reiicit, translatione à stomacho cibis oppleto ducta eosq; reiiciēte. Vbi tamē ἀπερεύγεται scribit. Sic etiā ἐξερεύγεσθαι eructari, ꝓrūpere, erūpere, tropicè dicit, vt in

vt in his quę adiecta sunt ad lib. de Nat. hum. (p. 25. 44.) ἀκόσοισι δ' ἂν ἐς τὴν κύστιν ἐξερεύγηται. Quibus verò in vesicam eructatur, erumpit. In Prorrh. quoque (p. 219. 17.) παρ' οὓς ἢν ἐξερύγηται, aliquis ad aures abscessus eructatur, effunditur, eiicitur. Lib. 2. περὶ διαίτης (p. 99. 39.) τὸ ὑπερβάλλον ὑγρὸν ἐξερεύγεται ἡ σάρξ, excedentem humiditatem caro eructat. Lib. 2. Epid. (p. 317. 32.) τὸ φλέγμα ἐξερεύγεται κατὰ τὰς ῥῖνας ἐς τὸν πνεύμονα, pituita in naribus regurgitans ad pulmonem redundat, effunditur. Hinc quoque ἐρευξις & ἐρευγμὸς Hippocrati familiares dictiones, quæ idem quod ἐρυγὴ, ructum aut eructationem significant, & omnem flatus ex ventriculo per os eductionem. Lib. 6. Epid. aph. 24. sect. 2. ἢ ὅτε ἐρευξις χαλεπή. Atque vbi eructatio conducit. Quibus verbis eructationem interdum mouendam consulit Hippocr. vt in iis qui multos flatus ventre conclusos habent, qui nequeunt per infernas sedes emitti, vt illic scribit Gal. Item vetriculum etiam imbecillum per ructus tanquam per propriam exercitationem roborari, ideoque sæpe studendum esse vt ructus emittatur, etsi exiguus in ventriculo flatus sentiatur. Quos etiam Sabinus ex angusto oris vasculo bibentem ciere iubebat. Idem quoque scribit ἐρευξιν quibusdã accipi pro quacũque flatuosi spiritus vacuatione, vndecunque aut qualitercunque fiat. Quibus & tussis, & sternutatio, & singultus, & flatus qui per sedem emittũtur, & spiritus per vniuersum corpus transpirationes ἐρεύξιες dicuntur. Alii verò omnem non modò flatuosi spiritus, verumetiã aliorum humorum excretionem, ἐρευξιν dici volunt, Homericum illud adducentes, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω. Sic τὰ ἀπερευγόμενα ἐς τὴν σάρκα dicuntur, quæ in carnem eructantur, reiiciuntur, aut secernuntur, lib. περὶ ἐγχυλίων (p. 108. 14.) Lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 41.) dicitur παίδευσις ἐρεύξιος, correctio per eructationem aut ructum. Et lib. 2. Epid. (p. 314. 47.) ἐρευξις cum tussi, sternutamento, oscitatione, pandiculatione inter flatuosos affectus accensetur. Dicitur ἐρευξις vt & ἐρυγὴ, aph. 22. sect. 8. lib. 6. Epid. ἤρξατο ἐρευξις, ἢ οὐ κεκράτηται. Quibus verbis cõtemplandum monet num natura eructationem tentauerit & obtinuerit. Quod etiam in cæterorum excrementorum reiectione & expulsione consyderandum est, quomodo illic sumpsisse videtur Galenus. Vbi ἐρεύξιος nomine non solùm flatus è ventriculo eductio, sed & omnis humorum & excrementorum reiectio contineri videtur. Sic quoque ἐρυγγάνει, ἀποβάλλει, reiicit, exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. & ἐρευγὴ ἐρύγγιον, ἀπόβλημα. Etsi prius exemplum quibusdam in exemplaribus non adscribitur, neque suo loco, hoc est, serie alphabetica bene ponitur. Legitur tamen Prorrh. 2. (p. 415. 10.) σκελίδον δὲ ἢν ἐρυγγάνῃ. Videndum quoque num quid eructatione reiiciat. Et rursus ibidem (v. 16.) ἢν δὲ τὸ δεῖπνον καταφαγὼν μὴ περιπατήσῃ, ἐρυγγάνοι δὲ... Quod si vbi cœnam sumpserit neque deambulet, & eructatione cõflictetur. Sic ἐρυγγάνει lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 6.) ἄριστον δὲ ἐρυγγάνειν. Optimum autem eructare aut reiicere. Rursus lib. 3. περὶ διαίτης (p. 104. 3.) ἐρυγγάνουσι ὀλίγοι ὕστερον ὀξέα, paulò post acida eructant, hoc est, reiiciunt. Eadem quoque notione ἐρυγγάνειν dicitur pro ἐρυγγάνει eodem lib. (p. 103. 38.) ἐς τὴν ὑστεραίην τὸν σῖτον ἐρυγγάνεται ὠμόν, postridie cibum crudum eructat. Et rursus (ibidem. v. 41.) ἐρυγγάνεται τὸν σῖτον ὠμόν. Ἐρύγματα etiam dicuntur Hippocrati & idem significant quod ἐρεύξιες aut ἐρευγμοί, lib. 2. de Morb. (p. 56. 13.) ἐπὴν δὲ φάγῃ, ἐρύγματα οἱ γίνεται, vbi autem comederit, ructus ei oboriuntur. Vnde ἐρυγματώδης νοῦσος describitur Hippocrati ibidem (v. 48.) & exponitur Galeno in Exeg. ἡ ἐρυγμῶν ἀποδρηστική, ἢ πνευματώδης, morbus ructus efficiens aut flatuosus, morbus ructuosus aut ructator, quemadmodum ructatrix menta dicitur Martiali lib. 10. Est & ἐρύγμαι aut ἐρυγμιῶ idem quod ἐρυγγάνω Hippocrati, lib. 7. Epid. (p. 352. 20.) σιτίον περὶ τὰς ἑβδόμας ζ' ἐρύγμει & ἀπήμει, cibum primis septem diebus eructabat ac reuomebat. Atque haud scio an hunc locum in Exeg. subindicet Gal. & pro ἐρύγμει ἐρυγγάνει legerit, aut pro ἐρυγγάνει ἐρύγμει legendum sit. Ἐρευγμὸς etiam Hippocrati idem quod ἐρευξις significat, estq; halituosi, spiritus & flatus in ventriculo collecti per os eductio, eructatio. In Coac. Præn. (p. 427. 41.) οἷσι δὲ ἐρευγμοί, φῦσαι, quibus autem eructationes, flatus. Rursusq; (p. 444. 30.) ἐρευγμὸς ὑποπαυόμενος εἴσω κατειλημένος, eructatio subducta intro conuoluta, flatum ventriculi denotat subtractum ac velut intro retractũ, qualis est iis qui eructationem erumpentem verecundè continent, intro conuoluunt, & in ventrem demittũt. Ἐρευγματωδέστερα αἴγεια κρέα τῶν βοείων, caprinæ carnes bubulis ampliores ructus gignunt, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 111. 37.)

Ἔρευθος προσώπου, faciei rubor, plenitudinis & redũdãtis succorũ copię signũ. ægr. 12. lib. 3. Epid. post st. pest. & lib. 2. Epid. (p. 314. 47.) ἤσιν ἐν πυρετοῖσιν ἀσώδεες, φρικώδεες, ἐρεύθονται πρόσωπα. Quib⁹ in febrib⁹ quæ cum corporis iactatione & horrore accidũt, vultus rubet.

Ἐρεύμενα οὖρα ὑποπίφελα ἐν μέσῳ, vrinæ in medio aliquã nubeculam accipientes aut assumẽtes dicunt, In Coac. Prænot. (p. 441. 2.) vt sint ἐρεύμενα μεταλαμβάνοντα, quomodo ἐρεύμενα apud Hesiodũ exponit Varinus. Potest etiam ἐρεύμενα, pro ἐρύομενα & ἐρευγόμενα dici per syncopem Ionicã. vt intelligatur vrinæ nubeculas in mediũ eructãtes aut effundẽtes, vt ἐν τῷ ἐρεύγεσθαι copia & redũdãtia quędã tropicè subaudiatur. Sunt etiam qui ἐρεύμενον apud Hesiodum pro ἐρύμενον positum existiment, à themate εἴρω aut ἐρύω.

Ἔρημοι ἰητρικῆς ὀστέον, os arte medica aut curatione destitutum lib. 7. Epid. (p. 367. 47.)

Ἐρεισμα, ἐρείδες & ἐρείκτα, vide in Ἐρείκειν.

Ἐρὶξ, de hepate dicitur Galeno in Exeg. additq; in plærisque cod. θρὶξ scribi. Ea autem dictione superiorẽ hepatis partẽ denotari scribit,

iuxta quam fibræ inter se diuiduntur. Quibus verbis quemnam Hippocr. locum subindicet Galenus valde est obscurum. Mihi sanè locus lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 226. 5.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 10.) & (p. 260. 6.) exprimi videtur, vbi τῆς ἥπατος ἡ σύνεγξ τέτρανται scribitur, vt pro σύνεγξ ἰεὶξ leg. videatur Gal.

Ἑρμάζειν est fulcire, stabilire, firmare apud Hippocr. & ἐρηρεῖσθαι aut στηρίζεσθαι exponit Galenus, idque apud interpretes vbiq; significare scribit. Vnde ἕρματα aut ἑρμάσματα dicuntur fulcimenta, fulcra, aut stabilimenta. ἕρματα tamen & ἀποστηρίγματα aut στηρίγματα, differre videntur. quòd ἑρμάσματα dicantur quęcunque circa deligationes fulciendi gratia adhibentur, siue deligationes sint, quæ partes immobiles contineant, siue quid in deligationibus subiiciatur, vt splenia, panniculi, fimbriæ itē, aut quæ tam subiici quàm circundari cōsueuerunt, cuiusmodi sunt subligamenta aut fasciæ primùm iniectæ (ὑποδεσμίδες dicuntur) quæ & præter alios vsus fulciendi quoque gratia adhibentur. Deinde etiam panniculi & plagulę, quę non solùm fracturas, verumetiam fascias firmant. Postremò verò fasciæ quæ extrinsecus circundantur, & ferulæ & fimbriæ. Hæc nanque omnia cùm cōtinendorum subiectorum causa iniiciantur, fulcimentorum vsum non tam subiectis quàm fracturis præbent. Ἀποστηρίγματα autē aut στηρίγματα dici videntur, quæ sine deligatione affectæ parti ad eam stabiliendam apponuntur, à dextris aut sinistris, aut supra, aut infra, qualiacunque ea fuerint, siue superponātur, siue substernāt, velut caput puluinis aut ceruicalib. lanisq; etiā & pānis mollib. firmatur. Canales quoq; qui fractis crurib. vtrinq; apponūtur, στηρίγματα dicuntur. Lanā verò quæ rotunda forma in alam coniicitur, quando luxatum humeri articulum repositum religamus, licet & ἑρμάσματος & στηρίγματος nomine appellare. Cùm enim deligetur, pars etiam ipsa totius deligaturæ efficitur. Quæcūque autem ad fulciendum thoracem & caput extrinsecus apponuntur, στηρίγματα potius quàm ἑρμάσματα dici videntur. Sæpe tamen ἑρμάσματα & στηρίγματα de iisdem dicuntur, vt testatur Gal. & absque differentia iisdem nominibus vsi sunt Hippocr. interpretes & Galenus ipse. Verùm cùm exquisitè rem prosequitur, hanc differentiam peculiarem constituit, vt ἑρμάσματα dicantur, quæ in ipsa deligatione continentur, στηρίγματα autē, quæ extra deligationem spectantur. Est & horum quoque proprium discrimen, vt στηρίγματα dicantur stabilimenta & firmamenta quæ partibus adhibentur necessario motu præditis, & quem cohibere aut sedare in nostra situm non est potestate: ἑρμάσματα autē appellentur, quæ partibus immobilibus fulcimenta apponuntur. Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 704.) Ἑρμάζειν, ἑδράζειν, στηρίζειν quod est firmare, stabilire, affulcire, exponit Gal. com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 692. 1.) Dicitur & ἑρμάζεσθαι, & ἡρμάσθαι, ἐρηρεῖσθαι ἢ ἡρμόσθαι, firmatum, fulcitum aut aptatum esse exponit Gal. in Exeg. Et ipse Hippocr. τὰ ἑρμάσματα velut ἐρείσματα explicat lib. κατ' ἰητρ. (p. 692. 3.) Apud Erotianum ἥρμασαι. ἥδρασαι, ἐστήρικται, firmatum & & stabilitum est exponitur, vbi ἥρμοσαι malè legi videtur. Hesychius ἑρμάσαι· ἐλαφρῶς περιελίξαι exponit, leuiter conuoluere, & ἑρμάζει· στηρίζει, stabilit. ἡρμᾶσθαι verò legitur lib. κατ' ἰητρ. (pag. 677. 43.) sicque legisse videtur Gal. Est autem ἕρμασμα Erotiano saburra, vel quod loco saburræ ad stabiliendam nauem & ad eius pondus æquandum carinæ imponitur. ἕρματα & ἑρμάσματα, quæ sunt fulcra, fulcimina, stabilimenta quæ sustentandi causa apponuntur, τὰ ἐρηρεισμένα exponit. Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 697. 45.) & Com. 3. in lib. de art. (p. 615. 54.) & ἑρμάσαι τὸ ἐρεῖσαι.

Ἑρματίζειν quoq; pro ἑρμάζειν ponitur apud Hippocr. & ἑρματίζεσθαι pro ἑρμάζεσθαι, quod est fulcire, obfirmare aut fulciri & obfirmari. Lib. de fract. (p. 559. 6.) ἡρματισμένη κνήμη dicitur, tibia affirmata & affulcita. Vbi eam vocem Galenus παρὰ τὰ ἕρματα factam scribit, τουτέστι τὰ ἐρείσματα. Et ibi quoque τὸ ἡρματισμένης ἀντὶ τοῦ ἠρτημένης positum scribitur, cùm οὐκ ἠρτημένης potiùs legendum videatur, (quod enim affulcitum est, minimè pendulum est) aut ἡρματισμένης, vt adaptatam calcem significet.

Ἑρμῆσαι etiam pro ἑρμάσαι ponitur Hippocrati lib. de art. (p. 615. 48.) & dicitur de deligatione quæ ad pectus obfirmatur in concussione per scalam, quæ ita pectus stabiliat, vt in concussione non laxetur. Galenus ἐρεῖσαι exponit, vt ἕρματα τὰ ἐρείσματα. Est & ἑρμασμὸς ἀπὸ τοῦ ἑρμάσματος, lib. de fract. (p. 565. 38.) ἑρμασμοῦ εἵνεκεν, firmamenti gratia, vt obfirmentur. Ἕρματα τὰ ἐρείσματα, hoc est, fulcra, fulcimina, stabilimenta exponit Gal. & dictionem Homericam esse adscribit ex Il. β (v. 154.) ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν. fulcra nauib. subtraxerunt. vt & Il. α. (v. 486.) ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν, subtenderunt autem fulcra longa. Ex quibus satis apparet ἕρματα vitiosè legi apud Erotianum pro ἕρματα, quæ στηρίγματα, hoc est, stabilimenta exponit; & locum lib. κατ' ἰητρ. subnotari vbi ἑρμάσματα legitur, Gal. autem & ἕρματα & ἑρμάσματα legi indicat. Idem quoque ἕρμα, ἕρμασμα & ἕρμασιν ex eadem significatione deducit, & τὰ ἑρμάσματα esse scribit. τὰ τὸν ἱστὸν τῆς νεὼς διακρατοῦντα οὐ φορτίου τάξιν ἐπέχοντα, ἀλλὰ τοῦ στηρίζειν μόνον fulcra aut substentacula quæ nauis malum firmant, nōn ponderis sed firmandi tantùm gratia.

Ἕρπει ἠρέμα βαδίζει sensim incedit exponit Erotianus apud Hippocratem, & ἑρπετὰ, τὰ εἰς τὸ ἔσω βαδίζοντα, ἤγουν τὴν γῆν. quæ in terram incedunt.

Ἕρπης tumor est exulceratus ex bile puriore & synceriore ortum trahens. Cuius duo genera ponuntur, ἕρπης ἐσθιόμενος, herpes exedens, & ἕρπης κεγχρίας, herpes miliaris. Eorum verò causas & notationem his verbis prosequitur Gal. lib. 2. de Cur. ad Glauconē (p. 208. 40.) χολὴ δὲ ξανθὴ, λεπτὴ καὶ μὴ παρὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν οὖσα, σὺν τῷ αἵματι φέρεται πανταχόσε τοῦ σώματος, ἰκτερος τὸ πάξως τε-

ἴως καλεῖται, μόνης δὲ ὑποκριθείσης, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἰσχυρούσης, ἕρπης ὀνομάζεται. εἰ μὲν δὴ παχεῖα τὴν σύστασιν εἴη, πᾶν ἑλκοῖ μέχρι τῆς ὑποκειμένης σαρκὸς τὸ δέρμα, καὶ καλεῖ τούτους Ἱπποκράτης ἕρπητας ἐσθιομένους. εἰ δὲ λεπτοτέρα εἴη, τὸ ἐπιπολῆς μόνον ὥσπερ ἐπικαίει. καὶ ἔστι τὸ γένος ἀπηνέγκατο τὴν τοῦ γένους προσηγορίαν, ἁπλῶς τε καὶ χωρὶς προσθήκης ἕρπης ὀνομαζόμενον. τῶν γὰρ ἄλλων δυοῖν εἰδῶν τὸ μὲν ἤδη προειρημένον, ἐσθιόμενος ἕρπης ὀνομάζεται, θάτερον δὲ τὸ λοιπὸν, κεγχρίας, ὅτι καὶ τούτῳ συμβέβηκε φλυκταίνας μικρὰς καὶ πολλὰς ἐπιπολῆς τοῦ δέρματος ἐπεγείρειν κέγχροις ἐοικυίας. γίνεται δὲ ὁ τοιοῦτος ἕρπης ὑπὸ χολῆς καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ἧττον δριμείας καὶ θερμῆς ἢ οἱ πρόσθεν. Bilis autem flaua quando sua natura vnà cum sanguine per totum corpus defertur, morbus regius vocatur. Per se verò vbi secreta est & in aliquo membro consistit, herpes nominatur. Quòd si consistentia quidem crassa fuerit, totam cutim ad carnem suppositam vsque vlcerat, hosque herpetes exedentes vocat Hippocrates. At verò tenuior, quod in superficie tantùm est velut deurit, eaque species generis appellationem sortitur, herpes simpliciter & sine addito nominata. Ex duabus enim aliis speciebus, quæ iam prius dicta est, herpes exedens nominatur, reliqua verò altera miliaris, quòd huic contingat vt pustulas multas ac paruas miliis similes per summam cutem excitet. Oritur autem & eiusmodi herpes etiam ex bile, sed minus atri & calida quàm priores. Idem verò lib. de tumor. præter nat. (p.356.2.) ὅταν κατασκήψῃ χολῶδες ῥεῦμα, τὸ μὲν ἀκριβὲς ἑλκοῖ τὸ δέρμα, τὸ δὲ ὑδατωδέστερον ἰχῶρσιν ἢ αἵματι συμμιγὲς, ἧττόν ἐστι δριμὺ, καὶ μᾶλλον εἰς ὄγκον αἴρει τὸ μέρος ἢ ἑλκοῖ. τοῦτο μὲν οὖν ἐρυσίπελας ὀνομάζεται, θάτερον δὲ, ἕρπης. ἐνδείκνυται δὲ τὸν ἐργασάμενον χυμὸν ἥ τε χρόα καὶ ἡ θερμότης τῶν παθῶν. ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ δριμέος, ὃ μὲν ἧττον, ὃ δὲ μᾶλλον ὑπάρχει τοιοῦτος, ἰστέον ἐπὶ μὲν τοῦ δριμυτέρου τὸν ἐσθιόμενον ἕρπητα συνίστασθαι· οὕτω γὰρ αὐτὸν ὀνομάζει Ἱπποκράτης. ὑπὸ δὲ θατέρου τὸν ἕτερον, ὃν καὶ κεγχρίαν ἔνιοι τῶν μεθ' Ἱπποκράτην τοὔνομα ἔθεντο, διότι κέγχροις ὁμοίας ἐξοχὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὸ δέρμα. φλέγματι μὲν οὖν ἐμοὶ δοκεῖ μεμίχθαι τὸ τοιοῦτον ῥεῦμα· τὸ δὴ ἕτερον ἀκριβοῦς εἶναι χολῆς. διὰ τοῦτο καὶ μετὰ ἀναβρώσεως γίνεται καὶ συνεχῶς ἀεὶ τοῦ δέρματος ἐπιλαμβάνοντος τοῦ πάθους, ὅθεν αὐτῷ καὶ τοὔνομα. μιχθέντος δὲ αἵματος ἴσου τῇ χολῇ, τὸ πάθος ἀμφοῖν ἐν μέσῳ τὴν ἰδέαν ἐστὶ καὶ τὴν φύσιν, ἐρυσιπέλατός τε καὶ φλεγμονῆς. εἰ δὲ πολὺ ἐπικρατοίη τὸ ἕτερον, ἀπὸ τοῦ κρατοῦντος ἡ προσηγορία τοῦ πάθει. κατηγορεῖται δὲ αὐτῷ τὸ μιχθέν. ἐρυσίπελας μὲν οὖν φλεγμονῶδες ἐπὶ τῇ ξανθῇ κρατούσῃ· φλεγμονὴ δὲ ἐρυσιπελατώδης ἐπὶ τῷ κρατοῦντι αἵματι λέγεται). Cùm biliosa fluxio decubuerit, quæ exacta quidem est, cutem vlcerat, quæ verò aquosa sanie sanguineue mixta, minus acris est, partéq; in tumorem potius attollit quàm vlcerat. Hoc quidem Erysipelas nominatur, alterum verò herpes. Humorem autem qui effecit, tum color, tum affectionum calor indicat. Cùm verò ex acri ipso, hic quidem minus, ille verò magis talis fit, nosse quidē oportet ex acriore herpetem exedentem conflari, (sic enim ipse nominauit Hippoc.) ex altero autem alterum, cui nonnulli Hippocr. posteriores miliaris nomen imposuerunt, quod eminentias in cute miliis similes efficiat. Mihi quidem fluxio ista pituita mixta esse videtur, vt & altera syncerам bilem continere. ideoque etiam cum corrosione fit, cutis continuitatē semper prehendente affectu, vnde & nomen habet. Æquali verò sanguine bili permixto, affectio tum specie tum natura, amborum media Erysipelaris & inflammationis existit. Quòd si alterum multò exuperet, ab eo quod superat affectui nomen est, nomine autem ipso indicatur quod mixtum est. Erysipelas igitur inflammatorium bile flaua superante, inflammatio verò Erysipelatosa, vbi sanguis exuperat dicitur. Ἕρπητας autem ἐσθιομένους celebrat Hippocrates aph. 22. libr. 5. & extremo lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p.114.17.) Idem quoque Prorrh. 2. (pag. 418.25.) herpetem exedentem & depascentem describere videtur & inter vlcera depascentia reponere, quem sub ignis sacri altera specie videtur esse complexus Celsus cap. 28. lib. 5. etsi paulò ante herpetem ἐσθιόμενον propriè expresserit. Videtur autem ab erysipelate exulcerato ea re distingui, quòd qui herpetem exedentem humor creat, tenuior est & syncerior quàm qui vlceratum erysipelas efficit. Addē quòd herpes cutim solam exulcerat, erysipelas aliquid etiam subiectæ carnis afficit. Dicuntur autem ἕρπητες οἱ μετὰ ἀναβρώσεως, οὓς ἐσθιομένους Ἱπποκράτης ὀνομάζει, vt scribit Gal. lib. 2. de præsag. ex puls. (pag. 128. 48.) Sunt & τὰ ἑρπηστικὰ vlcera serpiginosa, serpigines, pustulæ serpiginosæ. In Coac. Præn. (p.444.22.) Quæ ἑρπηστὰ vocantur lib. 2. Epid. (p.315.18.) ἱδρῶτες δὲ καὶ ἑρπηστὰ ἐπὶ πολλῷ χρόνῳ τῆς κεφαλῆς ἐγένοντο. Sudores verò & serpentia vlcera longo postea interuallo in capite fiebant.

Ἔρριψις proiectio, deiectio ac prostratio dicitur apud Hippocratem, cùm corpus velut mortuum ac inanime omni robore perfectè exoluto & remisso prostratum est, quod extremum virium lapsum denotat. Sic enim ἔρριψιν apud Hippocr. lib. περὶ χυμῶν (p.115.1.) exponit Gal. lib. de tremore & palpit. (pag. 365.35.) & ἐρρίφθαι & κατακεῖσθαι ea ratione differre inter se scribit qua καταπίπτειν πρὸς τὸ κατακεῖσθαι, quod est concidere ad decumbere. Idem Gal. com. 14. in lib. 1. de humorib. omnes veteres ac recentiores Hippocratis interpretes in huius vocis explicatione reprehendit, scribitque ἔρριψιν appellari cùm quis modo hominis viuentis decūbere non potest, sed tanquam mortuum inanimumque corpus deorsum fertur. Cùm enim quis decūbens ad pedes sublabitur, vt Hip. sensit, signum est virium ad extremam imbecillitatem perductarum. Non posse autem stare, vel sedere, vel exurgere est certe minus graue: sed deiectum esse ac prostratum ad instar inanimi corporis, cùm robur vniuersum est ex omni parte exolutum & perditum, id corpus ab Hipp. dicitur ἐρρίφθαι

X

hoc est deiectum esse & profligatum, ipseq; affectus ἔῤῥιψις, h. e. virium deiectio aut prostratio nominatur. Est & ὀμμάτων ἔῤῥιψις oculorum proiectio aut prostratio, aph. 19. sect. 1. lib. 6. Epid. cùm oculi præ imbecillitate facultatis palpebras dispēsantis amplius aperiri esse nequeunt, sed eorum vis languida est ac omnino prostrata, oculoq; ferocieri opponitur, qui delirium portendit. ῥῖψις Galeno dicitur, Erotiano verò ἔρειψις, & πλῶσις exponitur, & ab ἐρείπειν deducitur, quod καταπίπτειν significat. Indicatur namque ea dictione oculorum casus, proiectio & prostratio, tam languida & remissa facultate, vt attolli aut aperiri nullo modo queant. Et certe eum mihi videtur locum Erotianus hac dictione exprimere.

Ἐῤῥῶσθαι τὴν διάνοιαν, mēte constare, valere, aph. 33. lib. 2. ἐῤῥωμέναι ἀγρυπνίαι, fortes & vehementes vigiliæ, lib. περὶ κρισίων (p. 386. 49.) ἐῤῥωμένον πρόσωπον, facies benè habita, optimè colorata & sanis similis, In Coac. Prænot. (p. 432. 40.) & lib. 2. Epid. (p. 318. 11.)

Ἐρύεσθαι, idem quod εἰρύεσθαι significat, & dicitur significatione actiua & passiua, trahere aut trahi. Lib. 4. Epid. (p. 332. 37.) ἡ τὴν γνάθον ἐρυσθεῖσα, quæ malam distractam, hoc est distortam habuit. Est enim ἐρύεσθαι ἕλκεσθαι, κατασπᾶσθαι. Rursus lib. 5. Epid. (p. 339. 35.) ἐς τοὐπίσω ἐρυσθεὶς, in posteriora contractus, tractus.

Ἐρύθημα idem quod ἔρευθος designat Hippocrati, & de rubore dicitur qui faciē aut malas occupat, magniq; febrilis incendii signum est, sanguine feruido cum spiritu ad superiora prorepente. Lib. 1. Epid. ægr. 14. ἐρύθημα ἐπὶ γνάθων malarum rubor. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 94. 25.) ἐρυθήματα προσώπου faciei rubores ex sanguinis copia. In Coac. Prænot. (p. 427. 39.) ἐρυθήματα ἐπὶ προσώπου faciei rubores inter hæmorrhagiæ indicia. ἐρυθήματα καὶ ῥινὸς, narium rubores diffluentis & liquidæ alui indicia ibid. (p. 430. 15. & 43.) & ἐρυθήματα ἐπὶ προσώπῳ γινόμενα, in facie exorti rubores, ibid. (p. 444. 4.) Sunt & ἐρυθήματα tumores flāmei & rubicundi qui ex inflammatione oriuntur aut ex sanguine feruido, velut etiam erysipelata. In Coac. Prænot. (p. 425. 48.) ἐρυθήματα ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν, tubores in manibus & pedibus. ἐρυθήματα ἐν πυρετοῖσι γινόμενα dicuntur etiam rubentes cum inflammatione abscessus qui secedente à venis sanguine colliguntur, aut tumores flammei in facie apparētes, sublato sursum cum humoribus sanguine, in parotidum denūciatione, ibid. (p. 429. 38.) velut in earundem significatione περὶ τὸ πρόσωπον ἐπάρματα aliàs reponit eiusdem Præsagii author. & in Prorrh. (p. 218. 49.) ἔρευθος προσώπου καὶ ὄγκος παρὰ φύσιν in abscessuum ad aures signis annumerantur. ἐρυθήματα ὑποπλατέα ἐν τοῖσι στήθεσι, aliquantulū lati tumores rubicundi in pectoribus enati, perniciem denotantes in peripneumonia sicca, Ibid. (p. 437. 7.) ἐρύθημα etiam de tumore rubicundo qui in angina exoritur, dicitur, vt aph. 49. lib. 5. & Coac. Prænot. (p. 434. 29. & 33.) & progn. (p. 158. 44. 45. & 52.)

Ἐρυθρὸν rubrum dicitur, verùm illum etiam colorem capit qui ad ruffum ex rubro accedit, qualis est bilis vitellina, quæ & rubra est & egestiones rubētes facit, qualis est oui vitellus. In Coac. Prænot. (p. 429. 10.) ἐρυθρὰ διελθόντα περὶ κρίσιν ὠφελέει, rubra ad indicationem prodeuntia iuuant. Et rursus ibidem (p. 441. 46.) ἀπὸ ἐλλεβόρου ἐμέειν ἐρυθρά. epoto veratro rubra vomitione reiicere. Veratrum autem vtranque bilem purgat & pituitam Mesueo. τὰ ἐρυθρὰ sunt pustulæ rubentes ex sanguine fluido vi ignis excitatæ, aut alia ex causa, lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 35.) vbi & ὑπέρερυθρα dicūtur quæ maximè rubent. ἐρυθρὰ ἐπιφαινόμενα, menses rubri, hoc est sanguinei cōparentes, lib. 4. Epid. (p. 330. 35.) Et ἐρυθρὰ οἰδήματα tumores rubri & sanguinei, aph. 65. lib. 5. Eadē notione Gal. in Exeg. ἐρυθροῦ στέαρ, τὸ ἔναιμον, rubrū adipem, cruentum aut sanguineum apud Hipp. exponit, nimirum locum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 280. 4.) exprimēs. Vbi tamen ἐρυθρὸν στέαρ χηνὸς scribitur. Sic ἐρυθρὰ πρόσωπα dicuntur Aretæo cap. 7. lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. facies rubentes & sanguineæ in angina. Et ἐρυθρίησις verecundiam aut erubescentiam significat, lib. περὶ εὐσχημ. (p. 15. 53.) pudentem ruborem dixit Caluus, cùm quis pudore & rubore suffunditur. Ἐρυθρόχλωροι sunt ex rubro pallescentes, quique sanguine bile flaua permixto abundant, lib. 6. Epid. aph. 17. sect. 3. qui ἐρυθρόχολοι passim scribuntur, sed ἐρυθρόχλωροι leg. Gal. aut ἐρυθρόχροοι, qui sanguine abundant.

Ἔρυμα vallum, propugnaculum, munimētum, tutamen, tutamentum, custodiam & præsidium significat, proprieque id quo nos contra hostes tutamur & eorum vim arcemus. In Epist. Hippocr. viri boni ciuitatum ἐρύματα hoc est propugnacula dicūtur (p. 525. 12.) καὶ μακάριοί γε δῆμοι ὁκόσοι ἴσασι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐρύματα ἑωυτῶν, beati populi qui probos viros sciunt sua esse munimenta. Lib. de Morbo sacro (p. 125. 35.) de Deo, καὶ ἔρυμα γινόμενον ἡμῖν, tutela nostra existit, nos tutatur aut liberat. Erotianus apud Hippocr. ἐρυμάτων ἐρεισμάτων exponit, fulcrorum, stabilimentorum. Quibus verbis locum lib. κατ' ἰητρ. (p. 704. 3.) mihi subindicare videtur, & pro ἐρεισμάτων ἐρυμάτων legisse, vt nostris eum in locum Annotat. submonuimus.

Ἐρυσίπελας tumor est præter naturam in cute à sanguine & bile flaua, vel ex sanguine feruidiore cōsistens. Huius naturam sic describit & à phlegmone distinguit Gal. lib. 2. ad Glauc. (p. 208. 48.) εἰ δὲ ἐξ αἵματος καὶ ξανθῆς χολῆς θερμοτέρου τοῦ δέοντος μικτὸν εἴη τὸ ῥεῦμα, ἢ ἐξ αἵματος μὲν, ζέοντος μὲν καὶ λεπτοῦ τὴν σύστασιν, ἐρυσίπελας τὸ πάθος καλεῖται, θερμότερον πολλῷ τῆς φλεγμονῆς τοῦτο καὶ ξανθότερον ἰδέσθαι, καὶ εἰ ἄλλο ῥᾳδίως ὑποτρέχει τὸ αἷμα, καὶ αὖθις ἐπιῤῥεῖ, λευκὸν ἀμφιβῶς καὶ ἐρυθρὸν φαινόμενον. ἡ μὲν οὐδὲ οἴδημα τῆς ἐμφερὲς τῇ φλεγμονῇ τοῦτο, καὶ κατ' εἶδος δὲ τῶν τῆς φλεγμονῆς εἰδῶν, ὅτι σφυγμὸν, ὅτι θλίψιν, ὅτι πόνον ὁμοίως ἐπιφέρει,

διαφέρει, ἀλλ' ἔστιν ὅτι καὶ πάνυ μετρίως ἐνοχλεῖ, καὶ μάλισθ' ὅταν κατὰ μόνου τοῦ δέρματος ἐκχυθῇ, μηδὲν ἀδικοῦν τῆς ὑποκειμένης σαρκός. καὶ μὲν δὴ καὶ γίνεται τοιοῦτον ὡς τὰ πολλά, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἀκριβὲς ἐρυσίπελας. ὡς τό γε καὶ τῆς ὑποκειμένης ἁπτόμενον σαρκός, ὅτι ἐξ ἀκριβῶς λεπτοῦ γίνεται τοῦ ῥεύματος, οὐτ' ἐρυσίπελας ἐστὶ μόνον, ἀλλ' ἤδη μικτὴ διάθεσις ἐξ ἐρυσιπέλατός τε καὶ φλεγμονῆς. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῇ ποτὲ μὲν τὰ τοῦ ἐρυσιπέλατος ἴδια συμπτώματα, καὶ καλεῖται τὸ τοιοῦτον πάθος ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν, ἐρυσίπελας φλεγμονῶδες· ποτὲ δὲ τὰ τῆς φλεγμονῆς, καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸ τηνικαῦτα φλεγμονὴν ἐρυσιπελατώδη. εἰ δὲ τὰ μηδετέρου ἐπικρατοίη σαφῶς, ἀλλ' ἰσοφαίνοιτο, φλεγμονὴ καὶ ἐρυσίπελας μεμίχθαι λέγεται. τὸ μὲν οὖν ἀκριβὲς ἐρυσίπελας, αὐτοῦ τοῦ δέρματος μόνου πάθος ἐστίν. οὐ μὴν ἥ γε φλεγμονὴ μόνων τῶν ὑποκειμένων τῷ δέρματι μορίων, ἀλλὰ μάλιστα μὲν τούτων, ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ δέρματος· καὶ ἔστιν αὐτὴ τἄλλα μὲν ὀδυνηρὰ τῆς ἑτέρας οὐδὲν ἧττον, ἄπεστι δὲ αὐτῆς ὁ σφυγμός. Si fluxio ex sanguine & bile flaua plus æquo calidioribus mixta fuerit, vel ex sanguine quidē, verùm consistentia feruido & tenuissimo, affectus Erysipelas vocatur, id quidem inflammatione longè calidius & aspectu flauius, et si cōtigeris, sanguis facilè subterfugit, rursusque affluit, exquisitè tenuis & aspectu rubens. Neque verò hoc veluti inflammatio dolorem habet, neq; vt vlla inflammationis species, aut pulsum, aut compressionem, aut tensionem similiter inducit, sed interdum valdè moderatè infestat præcipueque vbi ad solam cutem effusum fuerit, inferiorem carnem nihil affligens. Ac sanè tale vt plurimùm existit, atq; id est exquisitum Erysipelas, non secus ac id quod subiectā carnem attingit, nec ex fluxione exactè tenui constituitur, non tantùm est Erysipelas, verùm iam mixta dispositio ex Erysipelate & inflammatione. In ea autem quandoq; superant propria Erysipelatis accidentia; vocaturq; huiusmodi affectus recentioribus medicis Erysipelas inflammatorium, interdum verò quæ sunt inflāmationis propria, tuncq; eum inflammationem Erysipelatosam nominant. Quòd si neutrius accidētia manifestè superarint, sed æqualia apparuerint, inflammatio & Erysipelas permisceri dicuntur. Exquisitū igitur Erysipelas, ipsius cutis solius affectus est, non tamen inflammatio ipsa solarum partium cuti subiectarum, verùm harum quidem præcipuè, interdum verò & cutis. Et est quidem ipsa in reliquo nihilominus quàm altera dolorem faciens, abest tamen pulsus. Idem rursus initio lib. 14. Meth. med. (p. 184. 43.) οὐ πόῤῥω δὲ τῆς φλεγμονῆς ἕτερον νόσημά ἐστιν ἐρυσίπελας ὀνομαζόμενον, ἐπὶ χολώδει χυμῷ συνιστάμενον ὡς ἐδείχθη. βέλτιον δὲ ἴσως αὐτὸ μακροτέρῳ λόγῳ διορίσαι τῆς φλεγμονῆς. κοινὰ μὲν οὖν ἀμφοῖν ὅ, τε παρὰ φύσιν ὄγκος ἐστὶ καὶ θερμασία. διαφέρει δὲ πρῶτα μὲν καὶ μάλιστα, τῇ χροιᾷ. ἐρυθρᾶς μὲν γὰρ οὔσης αὐτῆς, φλεγμονὴν τὸ πάθος ὀνομάζουσιν. ὠχρᾶς δὲ ἢ ξανθῆς, ἢ ὥσπερ ἐξ ὠχροῦ καὶ ξανθοῦ χρώματος μικτῆς, ἐρυσίπελας. ἀτὰρ οὖν καὶ ὁ σφυγμός, ἴδιον σύμπτωμά ἐστι τῆς μεγάλης φλεγμονῆς. καὶ γὰρ καὶ διὰ βάθους γίνεται μᾶλλον, ὥσπερ τὸ ἐρυσίπελας ἐν τῷ δέρματι μᾶλλον ἢ ἐν τῷ βάθει. λεπτὸς γὰρ τὴν σύστασιν ὁ τῆς ὠχρᾶς χολῆς χυμός. ὥστε διαῤῥεῖ ῥᾳδίως ἐπὶ τὸ δέρμα, τὰ σαρκώδη καὶ ἀραιὰ μόρια διερχόμενος. ἡ δὲ τοῦ δέρματος πυκνότης οὐχ ὁμοίως εὔπορος τῇδε τῇ χολῇ, πλὴν εἰ πάνυ λεπτὴ καὶ ὑδατώδης εἴη. τοιαύτη γὰρ μάλιστα καὶ ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐστί, συναπερχομένη τοῖς ἱδρῶσι. Est aūt alius morbus non longè ab inflāmatione distans Erysipelas nomine, ex bilioso succo cōsistens, velut est demonstratū. Verùm fortasse præstiterit eū plurib. verbis ab inflāmatione distinguere. Ambobus igitur sunt cōmunia, tum tumor præter naturam, tū calor. Differūt inter se primùm quidem & maximè colore. Eo siquidem rubro existente, affectū inflāmationem nomināt. Pallido verò vel flauo, aut ex pallido flauóue colore mixto, erysipelas. Quinetiam & pulsus magnæ inflammationis proprium est symptoma. Etenim & in ꝓfundo corporis ferè nascitur, vt & erysipelas in cute magis q̄ in profundo consistit. Tenuis nanq; substātia pallidæ bilis humor, adeò vt facilè ad ipsam cutem trāsfluat, per carnosas & raras corporis partes trāsmissus. Cutis verò densitas non eodem modo huic bili est peruia, nisi admodum tenuis & aquosa extiterit. Eiusmodi nāq; est maximè ēt quæ quotidiè cum sudorib. exit. Ac rursus (p. 185. 9.) δευτέρα δ' ἑτέρα χολώδεις, περὶ τὸ δέρμα συνισταμένη μάλιστα, τό, τ' ἐκτὸς ὅπερ τὸ κοινὸν ἁπάντων σκέπασμα τῶν μορίων, καὶ τὸ καθ' ἕκαστον τῶν ἐντὸς περιτεταμένον ὑμενῶδές τι καὶ λεπτόν. ὥσπερ οὖν ἡ προτέρα συνεπιλαμβάνει τι καὶ τοῦ δέρματος, οὕτω καὶ ἥδε τῆς ὑποκειμένης αὐτοῦ σαρκός. εἰ δὲ καὶ παχύτερος ὁ χυμὸς εἴη καὶ δριμύτερος, ἀποδέρει τὴν ἐπιδερμίδα, καί ποτ' ἐν τῷ χρόνῳ πρὸς τὸ βάθος ἐξικνεῖται τοῦ δέρματος ἡ ἑλκώσις. αὕτη μὲν οὖν ἡ διάθεσις ἐρυσίπελας ὀνομαζέσθω, διττὴν δὲ ἔχον ὡς εἴρηται διαφοράν, ἤ τοι χωρὶς ἑλκώσεως, ἢ σὺν ταύτῃ γιγνόμενον. ἡ προτέρα δὲ μονοειδής ἐστι, καὶ καλείσθω φλεγμονή. ὅταν οὖν μή τε ἀκριβῶς ᾖ χολῶδες τὸ ῥεῦμα, μήθ' αἱματῶδες, ἀλλ' ἐξ ἀμφοῖν μικτόν, ἀπὸ μὲν τοῦ κρατοῦντος ἐν τῇ μίξει, τοὔνομα αὐτοῦ τιθέσθω, κατηγορείσθω δὲ τοῦ ἡττωμένου, ὡς ἤ τοι φλεγμονὴν ἐρυσιπελατώδη καλεῖν ἡμᾶς, ἢ ἐρυσίπελας φλεγμονῶδες. εἰ δὲ μηδ' ἕτερον ἐπικρατοίη, μέσον ἐρυσιπέλατός τε καὶ φλεγμονῆς ὀνομαζέσθω τὸ πάθος. Alter verò affectus biliosę fluxionis soboles est, & circa cutē præcipuè consistit, tum eam externam quæ commune est omnium partium tegumentum, tum eā quæ membranosa & tenuis singulis internis circuntenditur. Quemadmodum igitur prior affectus aliquid quoque cutis cōprehendit, ita hic ēt aliquid supposite sibi carnis. Quòd si crassior & acrior humor extiterit, cuticulam excoriat, quam Græci ἐπιδερμίδα vocāt, & interdum tēporis spatio ad profundam cutem pertingit. Hic igitur affectus erysipelas nominetur. Duorū verò est generum (vt dictum est) ꝙ absq; vlceratione, aut cum hac oriatur. Prior autem affectus vnius est generis, & inflammatio nominetur. Cùm ergo neq; exquisitè biliosa, neq; sanguinea fluxio fuerit, verùm ex ambob. mixta, ab eo quidē quod in mixtura exuperat nomē ipsi imponendum, & quod superatur nomine iudicandum, sic vt vel inflammatio erysi-

pelatosa, vel erysipelas inflammatorium à nobis vocetur. Quòd si neutrum superet, tunc affectus erysipelatis & inflammationis medius nominetur. Eadem etiam ferè scribuntur Galeno lib. de Tumor. præter nat. (p.356.2) Erysipelas verò exulceratum & non exulceratum celebrat Hippoc. aph.23. lib.5. Erysipelatos etiam nomē pro tumore in angina ex inflammatione & erysipelate mixto sumitur apud Hippocratem, in Progn. (p.159.13.) ἢν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃσιν κρισίμῃσιν ἀφανίζηται τὸ ἐρυσίπελας. Quod si neque diebus iudicatoriis erysipelas euanescat. Sic in Coac. Prænot. (p. 434. 32.) ἐρυσίπελας δὲ ἔξωθεν μὲν ἐπιγίνεσθαι χρήσιμον. Erysipelas verò foras quidem extare, vtile. Quod in Progn. dicitur, (p.159.26.) ἀσφαλέστερον δὲ τὸ οἴδημα καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι. Securitatem autem maximè indicat, si tumor ac rubor quàm maximè foras vertatur. Rursus aph. 25. libr. 6. ἐρυσίπελας ἔξωθεν ἔσω τρέπεσθαι dicitur, erysipelas foris intrò conuerti, quod per ἔρευθος & ἐρύθημα in Progn. significatur.

¶ Ἐσαχέειν translatitiè sentire & consentire significat Prorrh. 2. (pag. 418. 37.) ὡς τοῦ ἐγκεφάλου ἐσαχέοντος τῷ τρώματι, velut vulnus sentiente cerebro, aut ad vulnus consentiente.

Ἐσαφᾶσαι exponit Galenus in Exegesi, εἰσβαλόντα τὴν χεῖρα ἅψασθαι, quod est immissa manu contingere & contrectare. Idem etiam ἐσαφάσας, εἰς τὸ εἴσω χαλάσας, ὥστε μαστεῦσαι, ἢ διζητεῖσθαι. intro laxans ad inuestigandum & quærendum. Dicitur autem ἐσαφᾶν, ἐσαφάσσειν, & ἐσαφᾶσθαι, quod est contrectare & digitum aut manum ad palpandum immittere, vt & ἀφᾶν & ἀφάσσειν. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 216.12.) καὶ ἢν ἐσαφάσῃς τὸν δάκτυλον, & si digitum admoueris, aut si digito immisso contrectaris. Et rursus ibidem (pag.223. 45.) ἢν ἐσαφάσῃς τῷ δακτύλῳ, si digito contigeris, contrectaris. Quod libr. 2. περὶ γυναικ. (pag.279.11.& 24.) καὶ ἢν ψαύσῃς, & si attigeris. καὶ ἢν ψαύσῃ αὐτῆς dicitur eadem in re. Rursus etiam libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 224. 18.) καὶ ἢν ἐσαφάσῃς τῷ δακτύλῳ. Quod etiam repetitur (pag. 228.22. & 31.) & (pag. 227.13.) Rursus (pag. 223.40.) ἢν δὲ καὶ ἐσαφάσῃς τὸν δάκτυλον, quod si etiam digitum ad contrectandū immiseris. Quod lib. 2. περὶ γυναικ. eadem in re dicitur, ἢν δὲ καὶ καθάψηται τῷ δακτύλῳ, quod si etiam digito contingatur. Et (pag. 224. 31.) τὸν δάκτυλον ἐσαφάσσουσα, digito ad contrectandum immisso. Quod etiam simpliciter ἐσαφάσσειν & ἀφάσσειν Hippocrati effertur, vt lib. eodem (p.224. 45.) καὶ ἢν ἐσαφάσῃς. & (p. 216. 10.) ἢν δὲ ἀφάσσῃ, quòd si contigerit. Rursus (p. 215. 15.) καὶ ἢν ἀφάσῃ τῷ δακτύλῳ & si digito contingat. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p.247.46.) εἰ ἀφάσσοι τῷ δακτύλῳ, si digito contingens. Dicitur & ἐσαφᾶσθαι, ἐσαφάσσεσθαι, vt & ἐπαφᾶσθαι & ἀφᾶσθαι lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 225. 3.). καὶ ἢν ἐσαφάσῃ τῷ δακτύλῳ, & si digito contigeris. Quem certè locum mihi respexisse videtur Erotianus; cùm ἐσαφάσῃ τῷ δακτύλῳ, ἀντὶ τοῦ ἐφάψῃ exponit, addítque dici πάρα τὸ ἐσαφᾶσθαι. Sic enim meliora apud Erotianum legunt exemplaria, pro ἐπαφάσῃ. libr. quoque 2. περὶ γυναικ. (pag. 280. 48.) κἢν ἐπαφήσῃ τῷ δακτύλῳ, & si digito contigeris. & rursus ibidem (p. 281.10.) & ἢν ἐσαφήσῃ. Et rursus ibidem (v.36.) & τὸ στόμα ἐσαφώμενος τῷ δακτύλῳ, vbi os digito contigeris, pro quo scribitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. eadem in re & ἢν ἐσαφάσῃς τῷ δακτύλῳ (p.225.31.)

Ἐσθιόμενα, erodentia, de acribus excrementis dicuntur, lib.4. Epid. (p.330. 29.) βορβορώδεα & ἐσθιόμενα, fœculenta & erodentia.

Ἐσκεδασμένη, σκορπισθεῖσα, exponitur Erotiano apud Hippocr. sparsa, effusa. Legitur verò lib.1. de Morb. (p.130. 49.) cùm de bile huc in modum scribitur. ὑπὸ τὸ δέρμα δὲ κεχυμένη & ἐσκεδασμένη, sub cutem verò effusa ac dispersa. Et rursus (pag.131.1. κεχυμένη δὲ καὶ ἐσκεδασμένη, πρὸς ἕν τι τοῦ σώματος προσαποστῦσα, κακόν. effusa verò ac dispersa, & ad vnam aliquam corporis partem allapsa, malum indicat.

τὰ Ἐσκιασμένα dicuntur Hippocrati partes corporis velatæ & pannis obductæ, velut in vmbra occultatæ. libr. 2. de Morb. (p. 147. 48.) ἡ χροιὴ μέλαινα γίνεται, καὶ τὸ πρόσωπον, μάλιστα δὲ τὰ ἐσκιασμένα. nigricat facies, præcipueque corporis partes in vmbra latentes, aut vmbraculo tectæ.

Ἐσμασσάμενος, ἐμβαλὼν exponitur Erotiano apud Hippocratem, hoc est, vbi quis iniecerit, aut manum immiserit. Legitur autem lib. de art. (p.620.7.) ἔπειτα ἐσμασσάμενος ἐς τὴν κοιλίην, deinde manu in ventrem immissa contrectans, aut manu altè immissa & profunditate intus explorata, ventre attrectās. Sic enim ἐσμασσάμενος illic exponit Gal. ἐνθεὶς εἰς τὸ βάθος τὴν χεῖρα χάριν τοῦ ἐξζητῆσαι τι τῶν ἐν αὐτῷ, hoc est, manu altè immissa quid ibi sit quærens & inuestigans. Quæ explicatio Erotiani expositioni apprimè cōgruit. Rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p.252.35.) καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐσμασσάμενος προῶσαι καὶ στρέψαι τὸ ἔμβρυον ἐπὶ κεφαλήν. & reliquum manu altè immissa, aut attrectando, protrudito, & fœtum in caput vertito. Vbi tamen quidam ἐκμασσάμενος, hoc est, cruore absterso, legunt. Sed ἐσμασσάμενος legunt omnia exemplaria tum publicata, tum manu scripta.

Ἐσφηκωμένα Gal. in Exeg. exponit συνδεδεμένα, συνεσφιγμένα, colligata, constricta. Sunt autem ἐσφηκωμένα in cuneum contracta, aut ex lato & crasso in tenue & angustum contracta. Sic ἐσφήκωντο apud Homerum exponit Hesychius ἐδέδεντο, ἐσφιγμένοι ἦσαν, συνεσφιγμένοι, colligati erant & constricti, hoc est in cuneum & angustum contracti, ex Il. ρ. (v. 52.) πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. Capillique qui auro & argento reuincti erant, cōstricti & colligati. Hesychius etiam ἐσφηκωμένον, ἐσφιγμένον, constrictum & cōtractum in angustū exponit, & ἐσφήκωντο, καταπεπλεγμένοι ἦσαν & συνεσφιγμένοι, cōplicati & cōstricti erāt. Hinc περιεσφηκωμένος circū quaq; velut

velut iniecto cuneo obstructus, obsignatus, obturatus. Vt apud Hippocr. in Epist. (p.527.26.) οἱ δὲ κατόπιν ἐπῄεσαν κίστας φαρμάκων εὖ μάλα πεπεισφηκωμένας ἔχοντες, ἤισαν. Pone sequebantur socii pyxides medicamētarias probè obsignatas habentes, hoc est diligenter obstrictas & obturatas, & in quibus medicamenta diligenter erant recondita. Rursus Epist. seq. ad Crateuā (p.528.13.) ὁκόσα δὲ αὖ φύλλα, ἢ ἄνθεα, ἢ ῥίζαι, ἐν κεράμοισι καινοῖσι πεπεισφηκωμένοις, ὅκως μὴ διαυγαζόμενα τῇσι πνοῇσι ἐκλείπῃ τὸν τόνον τῆς φαρμακείης, ὥσπερ λειποψυχήσαντα. Quæ verò folia, aut flores, aut radices sunt, in fictilibus nouis circūquaq; obstrictis, vt ne ventis perflata, medicamenti vim, velut in animi deliquium collapsa amittant. Verùm in exemplaribus publicatis πεπεισφηκωμένους & πεπεισφηκωμένοις vitiosè legitur.

Ἐσφλᾶται ὀστέον os intrò cedere dicitur, cùm medium desidit, vt loquitur Celsus, & intrò deprimitur, à telo graui & retuso, aut etiam acuto. Ἔνθλασιν vocat Galenus lib. de Caus. morb. 2. (p.211.42.) illisionem, cùm cauitas à collidentis corporis ictu inducta apparet. Lib. de Cap. vuln. ea phrasi sæpe vtitur Hippocrat. (p.446.33.) ἐσφλᾶται ἔσω, intrò cedit, vbi & ἔσφλασις, & ἔσω ἔσφλασις (v. 8. & 34.) & ἐσφλώμενον ὀστέον dicitur, os quod deorsum insedit, vt loquitur Celsus cap. 4. lib. 8.

Ἐσχαρόπεπτα κρίμνα significant Hippocr. farinam crassiorem prunis coctam. Lib. 4. Epid. (p.333.7.) καὶ αὐτὴ σιτίον ἐσχαροπέπτων κριμνῶν ἀποφαγόντα. Vbi prunis coctam farinam crassiorem pro cibariis comedisset.

Ἐσχατιαὶ sunt extrema membra, & membrorum extremitates aut extremæ partes. Lib. de fract. (p.535.55.) ἐξαρύεται ἐκ τούτου οἱ ἰχῶρες ἐς τὰς ἐσχατιὰς ἔνθα καὶ ἔνθα, ex fractura sanies in extremas partes huc & illuc exprimitur. τὰ ἔσχατα νοσήματα Hippocrati sunt extremi morbi & maximi, quibus nulli alii sunt acutiores, aph. 6. lib. 1. vbi scribit Gal. Hippocr. ἔσχατα νοσήματα vocare, τὰ μέγιστα, μεθ' ἃ οὐκ ἔστιν ἄλλα, maximos morbos vltra quos alii non sint. Sunt autem omninò morbi huiuscemodi peracuti. Sic οἱ ἔσχατοι πόνοι, extremi labores, οἱ μέγιστοι, maximi ac summi dicuntur, aph. 7. lib. 1. siue accessiones ac symptomata & quæ ægrum summè vexant, intelligantur, siue ipse morbi vigor. Nam & τὰ ἔσχατα pro morbi vigore ibidem sumuntur, qui nil aliud est quàm morbi maximū symptoma. Illic enim τὰ ἔσχατα τὴν ἀκμὴν λέγει τῶν νοσημάτων, extrema morbi vigorem vocat Hippocrates, vt scribit Gal. lib. 1. de dieb. decret. (434.48.) Sic αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην, extrema exquisitè comparata remedia, & exquisitissimam vniuersam curationem significant aph. 6. lib. 1. & ἡ ἐσχάτως λεπτοτάτη δίαιτα, extremè tenuissimus victus dicitur, aph. 7. lib. 1.

Ἐς χεῖρα, quod significat ad manū & in promptu, Galenus etiam τὸ πλησίον significare scribit in Exeg.

Ἐσοχὰς dicitur eminentia & excrescentia in ano, aut tuberculum intus latens, vt ἐξοχὰς quod foris eminet. Apud Gal. lib. περὶ τῶν εὐπορίστων (p.449.18. & 21.) remedia præscribuntur πρὸς ἐσοχάδας καὶ ἐξοχάδας. Et rursus (p.454.51.) πρὸς ἐσοχάδας, ad internos ani tumores. Sic ἐξοχὰς dicitur Paulo lib. 6. cap. 80. tuberculum in ano excrescens, aut eminentia nondum occallescens.

¶ Ἑτερόῤῥοπα dicuntur quæ in alteram partem vergunt, aut in his quæ ambigunt, ad alterutram partem feruntur. Lib. 1. Epid. (p.352.12.) ἐπάρματα δὲ παρὰ τὰ ὦτα πολλοῖσιν ἑτερόῤῥοπα ἦν. Multis verò aurium tumores subnascebantur, qui in alteram partem vergebant. Rursusque (p.353.9.) φλεγμοναὶ μετ' ὀδύνης εἰς ὄρχιν ἑτερόῤῥοποι. inflammationes cum dolore in alterum testem erumpentes. Et lib. 2. Epid. (pag. 313.40.) τὰ ἀμφὶ φάρυγγα ἑτερόῤῥοπα. quæ ad alterutram faucium partem vergunt. Et rursus (pag. 314.7.) οἷσι μὲν οὖν ἦν ἐς ὀρθὸν ἐξόγκωμα, μὴ ἑτερόῤῥοπον, οὔτι τι παραπληκτικοὶ ἐγένοντο. Quibus igitur neutram in partem deflectebat tumor, sed recta procedebat, iis ne membrorum quidem resolutio accidit. Ἑτερόῤῥοπέες κάμνοντες dicuntur Hipp. huc vel illuc inclinantes ægri vel in alterutram partem, hoc est, salutem vel mortem. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag.101.43.) μάλιστα μὲν οὖν δεῖ τὸν περισσὸν ἀριθμὸν εὐλαβέεσθαι, ὡς αὗται αἱ ἡμέραι ἑτερόῤῥοπέας ποιέει τοὺς κάμνοντας. Inprimis igitur numerum imparem obseruare oportet, quòd hi dies huc vel illuc inclinare ægros cogant. Quod exponit Galenus μεταβολὰς ἑκατέρως ἀξιολόγους ἐμποιοῦσι εἰς ὑγείαν τε καὶ θάνατον, insignes in vtrunque, vel salutem, vel mortem, mutationes faciunt.

Ἐτησίαι, Etesiæ dicuntur, aut venti anniuersarii, & Aquilones Etesiæ Plinio. Ardentissimo enim æstatis tempore in exortu caniculæ, statim à Prodromo quadraginta diebus perflat Aquilo, qui (vt inquit Plinius) mollit sydera æstate media, mutatque nomen & Etesias vocatur, cap. 18. lib. 34. & lib. 2. cap. 47. Etesias anniuersarios Aquilones Budæus apud Aristotel. lib. de mundo vertit, qui æstate pollere scribuntur, μίξιν ἔχοντες τῶν τε ἀπὸ τῆς ἄρκτου φερομένων καὶ ζεφύρων, mixti ex Septentrionibus & Fauoniis. Sæpè igitur Hippocrates æstatis & ardoris statum Etesiis circumscribit, atq; non temerè suspectum habet ambientis aeris statum, in quo Etesiæ pauci, nulli, diuulsi, interrupti, neque continenter spirant. Lib. 1. Epid. (p.350.51.) ἐτησίαι ὀλίγαι, σμικραὶ, διεσπασμένως ἔπνευσαν. Anniuersarii venti (qui Etesiæ dicuntur) pauci, tenuiter, disiunctim, segregatimque spirauere. Et lib. 3. Epid. st. pest. (p.419.34.) ἐτησίαι σμικραὶ διεσπασμένως ἔπνευσαν. Etesiæ pauci & diuulsi, spirauere. Rursus lib. 2. Epid. (pag. 314.24.) καὶ ἐτησίαι οὐ κάρτα ἔπνευσαν & οἱ πνεύσαντες διεσπασμένως. Etesiæ non multum spirarunt, idque dispersim & contractim. Et lib. 1. Epid. (pag. 368.31.) ἐτησίαι ἔπνευσαν, Etesiæ spirauerunt.

Ἐπιτάμενο Erotianus apud Hippocratem ἔτεινεν exponit, quod est contendit, & pro eo esse positum scribit. Est autem Homericum ἐπιτάινεσθαι pro τανύω aut τείνω, vt Il. ε. v. 97. αἶψ' ἐπὶ τυδείδῃ ἐπιταίνετο καμπύλα τόξα, statim in Tydidem intēdebat incuruos arcus. Quod dixit Virg. Æn. 7. curuo direxit spicula cornu. Vbi etiam Scholiastes ἔτεινεν vt & Erot. exponit. Rursus Od. φ. v. 259. τίς δέ με τόξα ἐπιταίνοιτ'. quis arcus intenderit? Erotianus etiam ἐπιταίνετο ἐπεπήγνυτο exponit, cōcrescebat, cogebatur. Apud Hip. autem lib. 5. Epid. (p. 339. 35.) ἐπιταίνετο legitur, ἐξαιρεθέντος τοῦ βέλεος ἐπιταίνετο, h. e. sublato iaculo distendebatur. Vbi si Erotiani explicationem adhibeas, intelligēdum erit ἐπεπήγνυτο, velut infixus erat, congelabat aut conglaciabat, hoc est, rigidus erat & immobilis. Sic enim πήγνυσθαι ψύχεσι frigore cōgelare dicitur. At quòd ἐπιταίνετο idem Erot. ἔτεινεν exponit, vix hîc quadrare potest.

Ἔτνος dicitur ex leguminibus fractis fresisque concinnatum edulium, fresum vertit Gaza. ἔτνος apud Hippocratem exponit Galenus in Exegesi, πᾶν τὸ ἀπὸ ὀσπρείου ἐρηρειγμένου ἕψημα, omne leguminis fresi fractique decoctum. Significat & pultem aut pulmentarium ex leguminibus confractis & elixis paratum. Galenus enim lib. περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας ἔτνος vocari scribit, τὸ ἐκ τῶν ἐρεχθέντων ὀσπρίων τε καὶ χεδρόπων σκευαζόμενον. Libr. 7. Epid. (pag. 361. 46.) λεπτὸν τὸ ἔτνος, tenue fresum diximus, lenticulę fresæ decoctum indicantes, aut pulticulam tenuem ex lente fresa. Sic ἔτνος φακινον lenticulæ fresæ decoctum indicat libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 113. 53.) Lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 254. 7.) ἔτνος leguminis fresi decoctum, aut legumen fresum. Et lib. 2. de morb. (pag. centesima quinquagesima tertia, ver. decimotertio,) ἔτνος ἄναλτον, leguminis fresi decoctum aut lomentum sine sale. διδόναι δὲ ῥοφάνειν ἔτνος ἄναλτον, leguminis fresi decoctum salis expers sorbendum dato.

Ἐπιμοκοπίη dicitur Hippocrati inanis labor & prompta elatio, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 45.) κηφῆνος μετὰ περιπομπῆς ἐπιμοκοπίην vocat fuci inanem laborem cum ostentatione. fucatum studium summa ostentatione & ambitione cōparatum dixit Caluus, fuci promptam cū comitatus deductione elationem, Cornarius. Innuit autem medicos qui captandæ popularis auræ gratia poëticas & ambitiosas acroaseis faciunt, fucorum imitari inanem cum ambitione laborem. Verùm ἐπιμοκοπίην significare potest promptam nugacitatem aut loquacitatem, quod fuci nil nisi bombum cum summa laboris & operæ ostentatione præstent, mella nulla congerant, sed ea ab apibus comportata deuorent. Ita medici prompta sua loquacitate cum ostentatione comparata, nihil laude dignum præstant, sed artis honestum pretium bonis medicis debitum inaniter absumunt.

¶ Εὐακεστότεραι ἁμαρτάδες, errores curatu faciliores, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 64. 52.)

Εὐαλδέως cum bono incremento significat & augmento, hoc est, benè crescendo & proficiendo. ἐν νόμῳ (pag. 19. 30.) ὅκως ἡ μάθησις ἐμφυτευθεῖσα, ὁ ξιῶς καὶ εὐαλδέως τοὺς καρποὺς ἐξενέγκηται. quò disciplina ingenerata, fœliciter & cum profectu fructus producat, & opportunos & benè maturos fructus proferat. εὐαλδῆ Hesychius εὐαυξῆ exponit, quæ bonum incrementum capiunt.

Εὐαλθέα quæ facilè sanantur & curantur, lib. de art. (pag. 608. 49.) εὐαλθέα γὰρ τὰ τοιαῦτα. eiusmodi enim facilè curantur. Quem certè mihi locum subindicare videtur Erotianus cùm εὐαλθέα εὐθεράπευτα exponit, facilè sanabilia. Pro quo εὔαλθα malè quidam codices legunt. Et rursus lib. de art. (pag. 650. 5) τὰ ἐπ εὐαλθέστερα τῶν ἑτέρων. aliisq; etiam faciliùs sanantur.

Εὐανάληπτα dicuntur quæ facilè emendabilem noxam habent, quæ facilè reparantur, emendantur, rependuntur & resarciuntur, aph. 7. sect. 4. lib. 6. Epid. Vbi τὰ εὐανάληπτα Galenus exponit τὰ ταχέως ἀποδεῖξαι δυνάμενα τοῖς βοηθήμασιν ὡς ἐπανορθωθῆναι τὴν γενομένην ἤδη βλάβην. quæ tam citò remediis cedunt, vt iam illata noxa remoueatur. Sic enim apud Gal. legendum existimo locum qui vitiosè nostris in codicibus legitur.

Εὐανάσφαλτοι qui facilè ex morbo resurgunt, aut conualescunt, qui facilè restituuntur. Libr. περὶ τροφῆς (pag. 111. 15.) οἱ διαπνεόμενοι καλῶς, ἀσθενέστεροι, καὶ ὑγιεινότεροι, καὶ εὐανάσφαλτοι. Quibus corpus probè perspirat, ii imbecilliores & salubriores sunt, & promptè restituuntur, à morbis conualescunt. Vbi & δυσανάσφαλτοι iis opponuntur, eosque significant, qui ægrè restituuntur aut à morbis conualescunt.

Εὐάνθεμον, ὅπερ καὶ ἀνθεμὶς λέγεται, καὶ χαμαίμηλον, quod & anthemis dicitur & chamęmelum, vt scribit Gal. in Exeg. Istud autem vsurpatur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 257. 45.) in potione ad educendas secundas.

Εὐανθὲς benè florulentum significat, & ferè Hippocrati de rubro effertur. Εὐανθέες θρόμβοι αἵματος, sanguinis benè florulenti grumi, in Coac. Prænot. (p. 444. 26.) Sunt autem interspersæ sanguinis floridi notæ in deiectione biliosa, quæ ex bilis acrimonia lethalem dysenteriam minatur. εὐανθὲς οὖρον, vrina benè florulenta intelligi videtur, quę efflorescentias quasdam spumeas extātes habet, veluti flores in superficie eminentes, quæ ἐπανθίσματα ἐρυθρὰ in Pror. dici videntur. Atq; huiusmodi vrinę magnum sanguinis feruorem ex interno incendio denotare videtur, & biliosi succi efferuescentiam indicare. In Coac. Pr. (p. 442. 48.) ὑπόχλωρον εὐανθὲς οὖρον λευκὴν ἔχον ὑπόστασιν. aliquantulū ex virore pallescens vrina benè florulenta, albam habēs subsidentiam. Et rursus ib. (v. 49.) τὸ ἐρυθρὸν σφόδρα τε εὐανθὲς ὑπόστασιν χλωρὴν ἔχον, λεῖον εἶναι χρηστόν. quæ admodum rubra vrina & benè

florulenta

florulenta sedimentũ pallidum, læue ac purum habet. Sunt qui εὐανθὲς οὖρον pellucidã ac puram vrinam intelligant, & quæ ad naturalem vrinæ colorem accedat, quæq; pellucido nitore floreat, qualis securam & breuem iudicationem denunciat.

Εὐανθεῖν etiam bene florere indicat, & videtur metaphoricè positum apud Hippocr. libr. περὶ γυν. φύσ. (p.215.23.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p.275.16.) ἢν αἱ μῆτραι πρὸς τὸ ἰσχίον εὐανθέωσι, pro eo quod est, si locelli ad coxendicem vergant, decurrant, vt sit, ad coxendicem extent, emineant, aut exuberẽt. Vnde ἐξανθέωσι aut ἐπανθέωσι melius legi posse sum aliquãdo suspicatus, h.e. in coxẽdicẽ emineãt, emergant, aut erumpant, aut per coxẽdicẽ emicent & existant. Verùm procul omni dubio locus mihi corruptus videtur, & pro εὐανθέωσι ὀχθέωσι forte legendum, quod ἐκτρέχωσι exponit Erotianus, vt sit ad coxendicem decurrant, aut coxendicem petant, quo modo omnes videtur sumpsisse interpretes. Aut certe ἔλθωσι, vel τράπωσι, vel προσπέσωσι legendum. Quæ phrases sunt in tota muliebrium πραγματείᾳ admodum celebres. Hesychius verò ὀχθώσειν forte legisse videtur, quod ὀχλέωσιν, ἐκπίπτωσιν, exponit, efferueant, excidant, pro erumpant.

Εὐαπόλυτον quod facilè absoluitur, recedit, aut abscedit. Libro de articulis (pag. 597.12.) τὰ προσηρτημένα τοῖσιν εὐαπόλυτά εἰσιν ἀπὸ τῶν πλευρέων καὶ τοῦ στήθεος. quæ his connectuntur, facilè à costis & pectore recedunt. In Mochlico (pag. 506.3.) ὠμοπλάτη εὐαπόλυτος ἔξω ὀστέων, latum scapularum os, quod inter ossa facilè recedit, absoluitur, hoc est laxatur & excidit.

Εὐβάστακτον τρῶμα, vulnus quod probè sustinetur aut sustentatur, lib. de fract. (pag. 567.41.) hoc est re aliqua molli supposita rectè sustentatur.

Εὐθρυπτότατα δέρματα. vide Δεψῆσαι.

Εὐδιεινῶς fronte serena, sereno vultu. ἱλαρῶς καὶ εὐδιεινῶς παρακελεύοντα, medicum hilari & sereno vultu præcipientem dicit lib. περὶ εὐσχημοσ. (p.16.37.)

Εὔδιος, clemens, tranquillus, serenus, placidus dicitur, vt εὐδία tranquillitas, serenitas. Sic εὔδιος & χειμὼν opponuntur Aristot. & εὔδιον νηνεμίαν, ἢ ἀέρος πᾶσιν idem interpretatur, & Varinus εὐδίαν καὶ εὔδιον, τὴν τοῦ ἀέρος ἠρεμίαν, ἢ ἀβροχίαν, αἰθρίαν, aëris tranquillitatem & serenitatẽ. εὐδία etiam γαλήνη, maris tranquillitas & ponti malacia exponitur Polluci. εὐδίας οὔσης, cùm serenũ est, dicit Varro, Columella verò, cum serenitas permittit. Gellius ἐν ταῖς εὐδίαις, ex Erasistrato, cùm serenum & placidum est, vertit. Plinius εὐδίαν serenum & serenitatem vocat, cùm scribit, serenitatem præsagit noctua in imbre garrula, at sereno tempestatem. Quod dixit Theophrastus, θαλαττία δὲ γλαὺξ ᾄδουσα χειμῶνος μὲν εὐδίαν σημαίνει, εὐδίας δὲ χειμῶνα. Lib. 7. Epid. (p.366.7.) ἐξ εὐδιῶν χιόνες ἐγένοντο. post tranquillitates aut serenitates niues oriebãtur. Εὐδίη etiam clemens cœlum & tepidum significat, & libr. 1. περὶ γυν. (p.245.35.) ἐν εὐδίῃ, clementi cœlo dicitur, & εὔδιον, ἀλεεινόν, tepens aut tepidum, clemens, calore & madore blandum aut gratum significat quibusdam apud Hippocratem aphorism. 12. libr. 3. & libr. de aëre, loc. & aq. (pag. 451.49. & pag. 452.13.) εὐδιεστάτη χώρη etiam dicitur ibidem (pag.76.19.) regio maximè serena, blandissima & temperatissima. ἐν εὐδίῃ clemente cœlo significat. libr. περὶ ἐνυπνίων (pag.108.29.) εὐδίαι ἐπινέφελοι, tranquillitates nubilosæ, tempus placidum nubilosum, lib. 4. Epid. (p.330.6.)

Εὐέκπλυτον quod probè abluit, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43.12.) τὸ τῆς πτισάνης γλίσχρασμα εὐέκπλυτον, dicitur prissanę viscositas abluendi facultate ac bonitate prędita. vbi τὸ εὐέκπλυτον scribit Gal. ad ventrem subducendum esse idoneum, vbi ciborum reliquiæ in via restitant, aut tardiorem habent exitum.

Εὐεξία bonus habitus dicitur, & ἡ εὖ ἔχουσα ἕξις bene se habens habitus, Galeno libri ad Thrasybulum, Num sanitatis ars ad medicinam aut gymnasticen pertineat (pag. 290. 9.) Eadem duplex est, εὐεξία κατὰ φύσιν, quæ & simpliciter dicitur εὐεξία, & valde probatur: altera εὐεξία ἡ φύσει καὶ ἀθλητική, & semper cum additione effertur, neque probata est. Galenus ibidem (pag. 289. vers. 22.) Rursus Galenus libr. περὶ εὐεξίας (pag. 248.56.) πλάτος γὰρ ἱκανὸν ἐχούσης τῆς ὑγείας, ὡς πολλάκις ἐν ἑτέροις ἐπιδέδεικται, τὴν μὲν ἐπίτασιν αὐτῆς εὐεξίαν ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοί τε καὶ ἰατροί, τὴν δὲ ἔκλυσιν ἰδίῳ μὲν οὐκέτι προσαγορεύουσιν ὀνόματι, τῷ δὲ τοῦ παντὸς γένους, ὡσαύτως ὑγείαν καλοῦντες. ὡς ἀρίστη τις ὑγεία ἡ εὐεξία, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς ἄριστα κατεσκευασμένοις γίνεται σώμασι. Nam cùm sanitas satis amplam habeat latitudinem (vt sæpius alibi ostensum est) illius quidem augmentum εὐεξίαν nominant tum prisci philosophi, tum medici. Defectum verò non proprio quidem sed generis vniuersi nomine appellant, sanitatem pariter vocantes. Quò fit vt εὐεξία quæ est bona habitudo, optima quædam sanitas existimetur, ideoque in optimè constitutis corporibus gignitur. Est autem εὐεξία simpliciter dicta τῆς ὑγιεινῆς ἕξεως ἡ τελειότης, (vt ibidem scribit Gal.) hoc est perfectissima & absolutissima sanitas. Reliqua verò non simpliciter εὐεξία, sed cum addito & ad relationem comparata, huius vel illius εὐεξία dicitur. Sic ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι σφαλεραὶ dicũtur Hippocrati aphorismo 3. libr. 1. αἱ εὐεξίαι ἀθλητικαί, pleniores corporis habitus ad summum plenitudinis perducti, lubrici & periculosi, in quibus & virium robur, & sanguinis copia præter naturam, quæ ab ortu contigit, simul augescit, & carnium ac humorum genus iusta proportione inuicem augetur, (vt scribit Gal. libr. de Plenitud. (pag. 350.13.) Ideoque huiusmodi εὐεξία habitus non naturalis athleticus dicitur Gal. lib. ad Thrasybulum, & Hippocrati διάθεσις ἀθλητικὴ ἡ φύσει, lib.

περὶ τροφῆς (p.111.25.) Huiusmodi autẽ γυμναστικῶν εὐεξία, libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p.36.29.) εὐεξίη dicitur Hippocrati, eamque τὴν τῶν πυκνοσάρκων φύσιν exponit Gal. Ac de ea scribitur apud Hippocr. lib. 1. περὶ διαίτης (p.90.1.) πρὸς σαρκὸς εὐεξίην, καύματος φλεγμονὴν ἀνάγκη γίνεσθαι, ad carnis bonam habitudinem, ardoris inflammatio ex necessitate consequitur. ἐν παραγγελίαις (p.18.33.) ἡ ἀνθρώπου εὐεξίη φύσις τίς ἐστι, φύσει περιπεποιημένη, κινήσει οὐκ ἀλλοτρίην, ἀλλὰ λίην τι εὐαρμοστεῦσα πνεύματί τε καὶ θερμασίῃ, καὶ χυμῶν κατεργασίῃ πάντῃ τε καὶ πάσῃ διαίτῃ καὶ τοῖσι ξύμπασι δεδημιουργημένη, ἢν μή τις ἐκ γενετῆς ἢ ἀπ' ἀρχῆς ἔλλειμμα ᾖ. Hominis bonus habitus natura quædam est, naturæ circumposita motu non alieno, sed valdè consentiens quo ad spiritum, & calorem, & humorum concoctionem, vndiquaque & vniuersim, tum victus ratione, tum reliquis omnibus composita ac constructa, nisi cuipiam ex natiuitate, aut ab initio defectus aliquis obtigerit. Quibus verbis ἡ ἁπλῶς εὐεξία quæ in optima corporis constitutione deprehenditur, per congeriem quandam omnes salubritatis causas paucissimis verbis complexa, describi videtur.

Εὐεπαίσθητος sensu acri præditus, & sensus exquisiti particeps, idem quod εὐαίσθητος, sensu valens, sensus acumine pollens. Libr. 1. περὶ γυναικ. (p.244.9.) de vteri vlceribus. ἅτε γὰρ ἐν ἁπαλῷ ἐόντα, καὶ εὐεπαισθήτῳ, καὶ νευρώδει τῇ κοιλίῃ. Quippe cùm in tenera & sensu prędita, neruosaque cauitate insint. Aliôqui εὐεπαίσθητος qui facilè sentitur, dicitur.

Εὐεπίη, facundia, elocutio venusta, facultas dicendi, eloquentia, verborum nitor & elegantia. εὐεπίῃ χρώμενοι Medici dicuntur libr. περὶ εὐσχημοσ. (p.15.12.) qui facultate dicendi vtuntur & oratione suaui, quiq; eloquentiam ad ægrum persuadendum aut docendum adhibent.

Εὐήθης dicitur qui honestis & simplicibus moribus est præditus, aliquãdo etiam qui simplex est & minimè malus, amens & insulsus. Vnde εὐήθεια morum simplicitas ac bonitas. Cuius vocis significationem apertissimam & exempla adfert Gal. comm. 3. in Progn. (pag.154.8.) his verbis: εὐήθεις ἄνθρωποι λέγονται μὲν καὶ οἱ κακοήθεις ἐν ὑποκρίσει τινὶ, καθάπερ καὶ ὁ πίθηκος καλλίας. λέγονται δὲ καὶ οἱ ἐπαινετὸν ἔχοντες τὸ ἦθος. ἀλλὰ τοῦ μὲν προτέρου παμπόλλη χρῆσίς ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τοῦ δὲ δευτέρου σπανιώτερα. λέγουσι δ' οὖν ποτὲ καὶ οὕτως οὐ τὸ εὐήθη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐήθειαν ἐπὶ τῆς εὖ τὸ ἦθος ἐχούσης διαθέσεως. Homines maligni εὐήθεις quidem per fictionem quandam dicuntur, non secus ac simia καλλίας, hoc est pulchra. Dicuntur etiam & qui probatos mores habent. Verùm primi quidem frequens est vsus apud Græcos, rarior autem secũdi. Sic igitur interdum non solùm εὐήθη dicunt, verùm etiam & εὐήθειαν in affectione animi ita comparata, vt bonis sit præditus moribus. Idem Comment. 3. in Prorrh. (pag.201.57.) τὸ δὲ εὐηθέστεραι ῥῆμα, σημαίνει μὲν καὶ τὸ κακοηθέστεραι. καὶ πολλάκις κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον τούτῳ φαίνονται κεχρημένοι πολλοὶ τῶν παλαιῶν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ εὐτρόπως. κέχρηνται γὰρ καὶ τούτῳ τινὲς παλαιῶν καθὸ καὶ νῦν ἔοικεν εἰρῆσθαι. Dictio autem εὐηθέστεραι, significat quidem & κακοηθέστεραι, hoc est maligniores, sæpiusque hoc in significato plærique veterum vti videntur. Significat etiam τὸ εὐτρόπως, (hoc est, benignæ.) In hoc enim significato quidam ex antiquis sumpserunt, quomodo & nunc quoque dictum esse videtur. Rursus quoque Comm. 3. in lib. de fract. (pag.572.48) εὐηθέστερον dici scribit οὐ κατὰ τὸ κύριον τοῦ εὐήθους σημαινόμενον, ἐν ᾧ δηλοῦται τὸ εὖ ἔχον τὸ ἦθος, non proprio illius dictionis significato, sed eo quo indicatur aliquid bonis moribus præditum & benignum. Quibus verbis indicat Gal. huius vocis propriam significationem ex contraria & aduersa interpretatione desumptam fuisse, velut cùm ἠλίθιον, hoc est, stolidum, εὐήθη dici scribit, ὁμοίως τῇ τε γλυκεῖᾳ καὶ καλλείᾳ. His enim obscurissimis & corruptissimis verbis denotare videtur stolidum εὐήθη, hoc est simplicem dici quẽadmodum γλυκέα fella dicuntur græcis, & καλλίας simia, nempe εὐφημίας ἕνεκα, & ex contraria interpretatione aut blanda appellatione. Εὐήθης igitur dicitur mitis, facilis, benignus, simplex & minimè malus, quique honestis ac bonis moribus est præditus. Sic εὐηθέστατοι πυρετοὶ dicuntur in Progn. (p.154.4.) οἱ ἐπιεικέστατοι καὶ ἀπλούστατοι, καὶ μηδὲν ἔχοντες κακόηθες, hoc est, febres placidissimæ ac simplicissimæ nihilque maligni habentes, & cum securissimis signis coniunctæ, vt exponit Galen. iisque τοὺς κακοηθεστάτους πυρετοὺς opponit Hippocrat. Quem certè locum mihi exprimere videtur Erotianus εὐηθέστατοι, οἱ μὴ κακοήθεις, exponens. In Prorrh. quoque (p.201.20.) περικλύσιες εὐηθέστεραι alui proluuies benigniores & mitiores dicũtur. Et lib. de fract. (p.572.44.) τὰ ὀλισθήματα καὶ τὰ διακινήματα ὀστέων εὐηθέστερα, mitiores ac benigniores luxationes & ossium emotiones. Lib. de art. (p.660.49.) γόνυ εὐηθέστερον ἀγκῶνος, genu cubiti gibbo benignius. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 64.51.) εὐήθης νοῦσος, morbus mitis, non malignus dicitur. Sic enim illic Galen. τὰς εὐήθεις νόσους, οὐ τὰς κακοήθεις, ἀλλὰ τὰς εὐτρεπεῖς, hoc est, non malignos, sed qui facilè in bonum vertunt, dici scribit. At εὐήθες ἕλκος vlcus paruum, simplex, vile, contemnendum dicitur Hip. libr. de rat. vict. in morb. act. (pag.69.8.) μικρὸν καὶ ἁπλοῦν ibi exponit Galenus, eique τὸ ἐπίχαρι opponitur. Sic εὐήθη χωρία sunt loca corporis vilia, non magni momenti, contemnenda, in quibus vulnera mala non sunt. Prorrhet. 2. (pag. 418. 11.)

Εὐίνιος qui facilè cedit, obedit, facilè frænatur & audit habenas, facilè retinetur, vt δυσήνιος effrænis, effrænatur. εὐήνιος νάρκη libr. περὶ παρθενίων (p.213.21.) torpor qui facilè cedit, facilè compescitur, frænatur ac domatur.

Εὐήρες remigationi aptum, commodum, versatile, expeditum, ductile, tractabile, agitabile.

bile. Lib. περὶ ἰητροῦ (p. 13. 6.) τὰ δὲ ὄργανα πάντα εὐήρη πρὸς τὴν χρείαν ὑπάρχειν δεῖ. Instrumenta autem omnia ad vsum expedita, aut aptè comparata esse oportet, hoc est, tractabilia ac aptè fabricata, ad vsum opportuna, hoc est, conuenienti magnitudine, pondere & tenuitate. De medici instrumentis agitur. τὸ εὐηρές Hesychius exponit εὐέλκυστον, εὐπεποιημένον πρὸς τὸ ἐρέσσειν.

Εὐθεσίην Galenus apud Hippocratem exponit τὴν ἰσχυρὴν τοῦ σώματος ἕξιν, ὡς που καὶ ἐνιαυτὸς εὐθεσίης καλεῖται, ὁ εὐφορίας ἀπεργαστικός. iuratum corporis habitum, non secus ac alicubi annus εὐθεσίης vocatur qui fertilitatem ac fœcunditatem efficit. Sic εὔθετος dicitur benè habitus, & εὐθετεῖν, εὖ διατίθεσθαι καὶ εὖ διακεῖσθαι, benè habitum esse.

Εὔθετα dicuntur Hippocrati quæ optimè sunt collocata & deposita, κείμενα καὶ καλῶς ἀποκείμενα exponit Galenus comment. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (pag. 696. 25. & 29.) bene disposita aut deposita. εὐθετώτερον quid firmius aut stabilius significat lib. de fract. (p. 533. 49.) Est & εὐθετίζω & εὐθετίζομαι scitè compono & Erotiano εὐθετισάμενος καταστρώσας, sternens, consternens, apud Hippocratem exponitur. Lib. de fract. (pag. 555. 4.) χρὴ λύσαντα καὶ εὐθετισάμενον μεταπεδῆσαι, vbi resolueris & cõposueris religare oportet. Rursus (ibidem v. 10.) ὅ, τι γὰρ ἂν μὴ κατὰ τρόπον εὐθετισμένων τῶν ὀστέων ἐπιδέων τις πιέζοι. Quicquid enim non rectè cõpositis ossibus deligatione quis compresserit. Et lib. de art. (pag. 598. 19.) τῇ δὲ ἑτέρῃ τὰ ὀστέα τὰ κατεαγότα εὐθετίζοι, altera verò fracta ossa componat.

Εὔθετοι πρὸς τὰς ἀποκρίσιας, ad responsiones appositi, libr. περὶ εὐσχημοσύνης. (pag. 15. 8.) in veri Medici descriptione. Ac rursus (ibidem v. 10.) πρὸς τὸν καιρὸν εὔθετοι καὶ ληπτικοὶ, in occasione prudenter captanda appositi & accommodati, temporis cuiusque occasioni se accommodantes dixit Caluus, Cornarius ad tempus appositos, & ad occasionem corripiendam accommodatos.

Εὐθηνεῖν, abundare, gliscere, multiplicari, benè habere, prosperè habere, benè valere. Lib. 6. Epid. aphorism. 24. sect. 4. αὐχμοὶ δὲ ἐπὶ γῆς μεγάλοι, ὀρνίθων γένος εὐθηνεῖ, per magnos terræ squalores auium genus benè habet & abundat. Vbi Galenus ὑγιαίνει explicat. Vtitur Aristot. lib. 8. histor. animal. cap. 27. vbi ἐντόμων εὐθηνίας vocat, & εὐθηνεῖν & εὐημερεῖν sæpe ponit, quod est vigere, valere, exuberare. Hesychius εὐθηνοῦν, εὐδαιμονοῦν καὶ πλουτοῦν exponit. Lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 76. 25.) scribit Hippocrat. In Asia pecora εὐθηνεῖν εἰκὸς καὶ μάλιστα τίκτειν τε πυκνότατα pleniora prouenire & abundare vel maximè sæpiusque parere.

Εὐθὺ, rectum, pro quo ἰθὺ ponitur, & κατ' ἰθὺ pro κατ' εὐθὺ, libr. κατ' ἰητρ. (pag. 670. 26.) κατ' ἰθὺ γούνασι, è directo ad genua. κατ' εὐθὺ autem duobus modis dicitur (vt illic scribit Gal. & cùm in longitudinem membrũ protenditur, & cùm in altum attollitur.

Εὐθυμίη animi securitas, tranquillitas dicitur Tullio lib. quinto de finibus, interdumque bono esse animo & terrore libero. Libr. 5. Epid. (pagina trecentesima quadragesima secunda, v. septimo) ὅτε δὲ πάλιν εὐθυμίη. interdum verò rursus securo erat animo. Vbi quoque ἀθυμίη opponitur, quæ est desperatio & animi desponsio. Et eadem repetuntur lib. 7. Epid. (pag. trecentesima sexagesima quarta, v. 37.)

Εὔπνοις qui benè & facilè spirat, aphorism. 28. lib. 6. Epid. sectione secunda, εὔπνοις καὶ κατὰ φύσιν ἀναπνέων exponitur Galeno, benè & naturaliter spirans, eique δύσπνοις opponitur.

Εὐθυωρίη rectitudinem, rectum tramitem, rectam viam significat & directionem. Erotianus apud Hippocratem: εὐθυωρίαν εὐθύτητα exponit rectitudinem, pro quo εὐθυωρίδα quædam legunt exemplaria. Galenus autem comment. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. quadragesima septima, ver. quinquagesimo quinto) scribit ἰξὺν vocari Hippocrati ὡς τὸ πολὺ μὲν τὴν εὐθυωρίαν, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν. vt plurimùm quidem rectitudinem, interdum verò ipsam quoque lationem. Apud Hippocratem autem ἰθυωρίη non εὐθυωρίη passim legitur, vt lib. de fract. (pag. quingentesima sexagesima septima, ver. trigesimo septimo) κατὰ τὴν ἰθυωρίην, è directo. Quem certè locum existimo ab Erotiano subnotari.

Εὐκάρδιον εὐστόμαχον, stomacho gratum, exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr.

Εὐκαταπίπτον τρῶμα, vulnus quod probè decumbit, impingit, irruit, defertur, deuehitur, aut impetu fertur, probè nititur aut fulcitur. Lib. de fract. (pag. quingentesima sexagesima septima, ver. quadragesimo primo.) Quod fit vbi membrum fractum aut vulneratum (vt tibia) benè collocatum rectè nititur, aut supra molle aliquod incumbit.

Εὐκατασχετώτερον quod firmius & melius continetur, lib. de fract. (pag. 558. 93.) εὐκατασχετώτερον εἴη ἂν ἔξω τῶν σωλήνων οὕτως. hoc pacto firmius cum canali continebitur.

Εὐκίνητα τὰ σώματα, agilia & facilè mobilia corpora, aph. 17. lib. 3.

Εὔκρατος benè temperatus, qui probâ temperie ex quatuor primorum corporum mixtione est præditus. εὐκράτους dici scribit Gal. com. in lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 31. 10.) τοὺς οὔτε σαρκώδεις, οὔτε ἀσάρκους, ἀλλ' εὐσάρκους ὀνομάζουσι, eos qui neque carnosi, neq; excarnes, sed quadrati dicuntur. Εὔκρατον etiam de eo dici quod medio exactè temperamento nõ sit, verùm in latitudine spectetur, scribit Galenus libr. 1. ὑγιεινῶν (pag. 223. 30.) εἰ δὲ τῷ δοκεῖ βίαιον εἶναι καὶ τὴν μὴ παντάπασιν ἀπηκριβωμένην εὐκρασίαν, ὅμως ἔτι καὶ αὐτὴν ὀνομάζεσθαι, τῶν ἀναμιμνησκέτω τῆς κατὰ τὸν βίον ἁπάντων ὀνομάτων. εὔκρατον γὰρ τὸ πόμα φαμὲν εἶναι καὶ βαλανεῖον, οὐ μόνον ὅτι τὸ μὲν ἄλλῳ, τὸ δὲ ἄλλῳ σύμμετρόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι πρὸς τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἐν πλάτει σύμμετρον ὑπάρχει. Quòd si cui durum

videatur eam quæ ad vnguem exactè non sit temperiem εὐκρασίας nomine censeri: is quæso reliquorum in vita nominum vsum ad memoriã reuocet. Potionem igitur & balneum εὔκρατον, hoc est, benè temperatum dicimus, non solùm cum hoc huic, alterum verò illi tale est, verùm cùm etiam ad eundem hominem in latitudine tale est.

Εὐκρινέως, distinctè, purè, syncerè, explicatè. De Medici veste dicitur lib. κατ' ἰητρ. (p. 670. 49.) quæ sit explicata, simplex, syncera, distincta & minimè replicata. Galenus etiam Com. 2. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 676. 25.) εὐκρινέως διακεκριμένως & διῃρημένως exponit, distinctè & discretè, & de deligatione dicitur, cùm omnes vinculi reuolutiones æquales habét in latitudine terminos, aut vbi plures vinculi reuolutiones eodem in loco aptè & conueninenter effectæ fuerint. Nam & εὐκρινέως προσηκόντως explicat Gal. ibidem (p. 675. 51.) Εὐκρινέες κεφαλαὶ ἑλίξιος, explicata fasciatum inuolutarum capita, h. e. æqualiter in omnes partes extenta, neque alicubi explicata & expansa, alicubi replicata & inuoluta, vt exponit Gal. ibid. (p. 683. 17.) Sic εὐκρινέα στόματα dicuntur vterorum oscula conuenienter & distinctè explicata aut diducta, h. e. æqualiter hiantia & diducta, vt neq; nimis patẽtia sint, neq; nimium occlusa, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 238. 28.) εὐκρινέες νοῦσοι, morbi qui facilè soluuntur & boni sunt iudicii & securi, faciles, synceri. aph. 8. lib. 3. & lib. 2. Epid. (p. 311. 31.) quibus δύσκριτοι opponuntur. Sic διαχώρημα οὐκ εὔκριτον aluí recrementum non benè iudicans, neq; bonam iudicationem denotans dicitur. Coac. Prænot. (p. 444. 3.)

Εὔκυκλος ἐπίδεσις, orbicularis & rotunda deligatio, quæ affectam partem ex toto in orbem, absq; vlla inclinatione amplectitur. Lib. κατ' ἰητρ. (p. 676. 3.)

Εὐλαβεῖσθαι, cautè fugere, vitare, declinare, & ab aliquo abstinere τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα εὐλαβεῖσθαι χρή, minores autẽ & grandiores fœtus cautè vitare oportet, aph. 1. lib. 4. εὐλαβεῖσθαι, φυλάττεσθαι, φοβεῖσθαι, cauere, vereri, exponit Hesyc.

Εὐλαὶ vermes dicuntur, & peculiariter qui in corpore ex vulnere aut vlcere nascuntur. Hom. Il. τ. (v. 26.) εὐλὰς ἐγγείνωνται, vermes gignãt, dixit, in Patrocli interfecti vulnerib. Vbi Scholiastes εὐλὰς σκώληκας exponit, & παρὰ τὴν εἴλησιν dici existimat, quòd in vulnere se conuertant. Idem quoq; in Il. χ. (v. 509.) αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, varii vermes edent, εὐλὰς σκώληκας exponit, additque dici παρὰ τὸ αἰολεῖσθαι ὅ ἐστι κινεῖσθαι. Hesychius εὐλὰς σκώληκας exponit, & εὐλὰς dici scribit τοὺς ἐν τοῖς τραύμασι γινομένους σκώληκας. Idem quoque εὐλέων σκωλήκων exponit, vt & Erotianus apud Hippocr. Ea autem dictione vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 255. 23.) vbi iubet τῶν εὐλέων τὰς κεφαλὰς τρίψαι, vermiũ qui in carne gignuntur capita terere, & secundam mulieris, ac alumen Ægyptium cum anseris pinguedine diluta, in vellere apponere ad conceptũm. Et rursus ibid. (v. 29.) εὐλὴν ἥτις ἔχει τὴν κέρκον λαβών, vermem ex carnib. qui caudam habeat cum origano diligenter trito, rosaceo subactum, ad os vteri apponit. Annotatur etiã ex Lexico Herodotæo εὐλέων σκωλήκων, apud quem lib. 4. de Pheretima Cyrenes regina scribitur quod viuẽs ἐξέζεσεν εὐλέων, vermibus scatebat. Etsi de quibus vermibus accipiatur hæc dictio valde est arbitrarium.

Εὔλυτον quod facilè soluitur, aut solutu facile. Sic εὔλυτοι διαχωρήσιες, solutiores deiectiones, aut solutu faciles, liquidæ, quæ aquosis & synceris adiunguntur, in Progn. (p. 149. 53.) Eas ad copiam excretionum refert Gal. vt μηδὲ εὔλυτοι καὶ ἄκρητοι διαχωρήσιες, signa sint morbi per suppurationem iudicium subituri. Vbi enim synceræ & aquosæ sunt deiectiones, ac solutu faciles, hoc est, copia respondentes & liquidæ, morbus per excretionem potiùs iudicatur quàm per abscessum. Aliàs τὰς εὐλύτους, συμμέτρως ὑπερχομένας, hoc est, moderatè subeuntes explicat Gal. εὔλυτοι igitur dicuntur solutu faciles, siue copia redundent, siue moderatæ sint. Eademque phrasis repetitur in Coac. Prænot. (p. 435. 43.) Sic εὐλύτως ἰόντα οὖρα dicuntur vrinæ facilè prodeuntes, solutiores, solutu faciles, liquidæ & aquosæ, quæ crassis & restitantib. opponũtur, siue cõpiã, siue moderationẽ spectes. In Coac. Præ. (p. 438. 14.) & (p. 444. 48.) εὔλυτον τὸ στόμα τῶν μητρέων, os vteri facilè solubile, & quod facilè aperiatur, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 266. 22.

Εὐμενὲς beneuolum, lene, amicum. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 79. 57.) ὑποχονδρίῳ δὲ, καὶ σπλάγχνοισι, καὶ τῇσι ταύτῃσιν εὐμενές. Præcordiis verò, & visceribus, & iis quæ ea regione continentur, beneuolũ. De oxymelite mediocriter acri agitur. σπλὴνι δὲ καὶ ἥπατι προσφορώτατόν ἐστι, exponit Gal. lieni & hepati maximè est suaue & iucundum, quòd ea viscera suauiter & iucundè repurget. εὐμενὲς ἀγαθὸν, σπουδαῖον exponit Hesych. εὐμενὴς διάτασις extensio firmiter hærens, lib. de art. (p. 604. 48.) & rursus ibid. (v. 8.) εὐμενέστερον γὰρ κόλλη προσκολλᾶσθαι τὴν δέρριν ἄκρον πρὸς τὸ ἀποκεκαυλισμένον τῆς γνάθου. firmius enim hæret extrema corii pars, ad maxillam, qua transuersa fracta est, agglutinata. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 243. 36.) ὡς οἷόν τε ἦ εὐμενὲς, quàm leniter fieri poterit, hoc est quàm iucundè & minima cum molestia.

Εὐνὴ cubile interdum significat apud Hippocr. vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 68. 54.) ὕπαιθρος παρὰ τὸ ἔθος, εὐνὴ σκληρύνει τὸ σῶμα, cubile sub dio præter solitum corpus indurat. Interdum etiam εὐνὴ τὴν συνουσίαν, coitum aut viri congressum indicat, teste Galeno in Exegesi, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 283. 27.) καὶ σφόδρα ἄχθεται τὴν εὐνὴν, & valde ægrè fert coitum. Verùm Galeni exemplaria vitiosa sunt, quæ ἄχθη τὰ σφοδρότατα εὐνὴν legunt.

Εὐνοῦχοι sunt Hippocrati aph. 28 lib. 6. qui castrati Latinis dicũtur, & maximè propriè eunuchi vocantur, quibus ante pubertatem membra virilia execta sunt, nec solùm testes, sed & totus coles ipse, aut qui naturaliter sine testib. sunt progeniti. Illi Hip. ætate quòd venereis

non

non vterentur podagram non sentiebant.
εὐνουχώδεσατοι τῶν ἀνθρώπων dicuntur Scythæ Hipp.lib.de aër.loc.& aq.(p.80.6.) omnium hominum minimè ad coitum valentes, h.e. maximè effœminati aut euirati, & castratis omninò similes.

Εὔογκος iusta mole præditus, mediocriter intumescens, corpulentus, corporatus, in Prog. (p.138.43.) εὔογκος κοιλίη, venter mediocriter intumescens, qui iustã molem & corpulentiam habeat, non autem sit extenuatus aut consumptus & tenuis. Vbi εὔογκον τῷ ὑπεπτωκυίᾳ opponit Galenus, & εὔογκον κατὰ τῆς ἑαυτῆς οὐσίας καὶ μὴ λεπτὴν exponit.

Εὔοδος facilis via & iter expeditũ, & εὐοδία, iter prosperum, aut prosper in via successus, aut etiam prosper rerum successus, & εὐοδία εὐπραγία exponitur Hesychio. εὔοδος τέχνη dicitur Hippoc.lib. περὶ εὐσχημοσ.(p.15.28) ars facilis & peruia, ac fortè quę prospero successu vtitur. τῶν δὲ ὁ χρόνος καὶ τὴν τέχνην εὐοδίαν κατέστησε, horum verò tempus artẽ facilem & peruiam facit, h. e. horum artem & peritiã expeditam tempus reddit, temporis successu experientiam acquirunt, & in artis operib. ꝓspero successu vtuntur. Sic hanc viã quam opinabili solùm artis sermone, non autem euidenti obseruatione instituunt Sophistę, ἀνοδίην vocat, h. e. iter inuium ἐν παραγγελίαις (p.17.19.) & ἀνοδίην χωρέειν scribit, quod est iter inuium arripere, h.e. ingredi. Exẽplaria tamen manu scripta apud Hip. lib. περὶ εὐσχημοσ. τέχνην εὐαδέα legũt, h. e. artem fœlicem & cum ꝓfectu, aut prospero successu vtentem. (εὐαδεῖν.n. Hesych. εὐαυξεῖν exponit, & dicitur εὐαδὴς qđ fœliciter crescit & augetur, aut bonum incrementum capit.) Quædam ẽt εὐαδία, h. e. artem gratam & benè placentem, aut in qua fœliciter succedat. Sic εὐαδὴς exponitur Hesychio εὐάνεμος & εὐαδὴς εὔπνοος, quod fœlici vento fertur. Quę certe omnia arti tribui possunt, in qua euenta prosperè succedũt, ob summam artis experientiam.

Εὐοργητότερα exponitur Gal.in Exeg.apud Hip. εὐοπωρότερα, melius morata, ὀργαὶ γὰρ οἱ τρόποι, ꝙ ὀργαὶ mores significẽt. Sic εὐόργητος, εὐπρεπής, εὔτροπος exponit Schol.apud Thucyd.lib.1.

Εὔοχος δεσμός, vinculum firmum, validum, quod benè gestet ac sustineat, h.e. firmiter & sine compressu teneat. vinculum gestabile dicitur, lib.de art.(p.615.1) ἐν δέσμῳ εὐόχῳ μὴ μαλθακῷ δὲ, vinculo valido quidẽ ac gestabili, sed molli. Vbi εὔοχον δεσμὸν exponit Gal. εὖ ὀχοῦντα, h.e. βαστάζοντα καὶ φέροντα, quod bene portet, ferat ac sustineat, h.e. ἀσφαλῶς καὶ ἀθλίπτως, firmiter ac sine cõpressione. Sic εὐοχώτατον σχῆμα dicitur, figuratio maximè cõmoda ad membrum continendum aut gestãdum, habitus in quo citra molestiam & facilè membrum continetur, lib.de fract.(p.577.20.)

Εὐοδώτερα ὀστέα ἐς κατόρθωσιν, ossa agiliora ad coaptationẽ, quæ ad directionem facilius adducuntur, facilius tractantur, dicit Celsus, lib.de fract. (p.536.33.)

Εὐπετέως, facilè, promptè, celeriter, sine labore, significat. εὐπετέως φέρειν τὰ κακὰ, ægrè dicitur qui malum facilè tolerat, in Progn. (p.136.56.) εὐφόρως ἔχειν exponitur Galeno. Sic εὐπετέως φέρει τὸ νόσημα καὶ δυσπετέως, facilè & ægrè ferre morbum (ibid.p.147.6) Et lib. περὶ κρισίων (p.385.4.) εὐπετέστερον τὸ νόσημα φέρει, facilius morbum ferre, τὴν δὲ ταλαιπωρίην εὐπετέως φέρειν, καὶ ἀκόπως εἶναι. Defatigationem autem facilè sustinere, nec lassitudinẽ sentire, Prorr. 2.(p.416.14.) In Coac. Præn. (p.439.24.) ἢν γὰρ εὐπετέως φέρῃ τὸ νόσημα, si nanq; morbum facilè ferat. Prorr.2.(p.18.7.) εὐπετέως τι φέρει τὸ τρῶμα, & vulnus facilè perfert. In Progn. (p.143.27.) πτύελον χρὴ ταχέως τι ἀναπτύεσθαι καὶ εὐπετέως. Sputum celeriter ac facilè exscreari oportet. Quod fit vbi neq; dolor nimius affligit, neq; vires adeò imbecilles sunt, vt in media coctione deficiãt, aut etiam vbi sputum neq; ita crassum est aut viscidũ vt pulmonib. infarctum educi nequeat, aut neq; ita liquidũ, vt thoracis actionem elidat. Vbi Gal. εὐπετέως, ῥαδίως καὶ ἑτοίμως, ἀπόνως, facilè, promptè, sine labore exponit. Rursus (ib.p. 144.6.) τῷ εὐπετέως opponit Hip. τὸ πολλὴν βῆχα παρέχειν, quod multam tussim infert & laboriosam, & ἐπιδύνως exponit Galen. In Coac. Præn. (p.35.21.) πτύελον δὲ χρὴ πᾶσι τοῖσι πλευριτικοῖσι καὶ περιπλευμονικοῖσι εὐπετέως τι καὶ ταχέως ἀναπτύεσθαι. Sputum aũt in omnibus lateris dolorib. & pulmonis inflãmationib. facilè & celeriter expui oportet. Rursus ib. (v.35) bonũ esse dicitur, τὸ πτύελον εὐπετέως ἀνάγειν, sputũ facilè educere. In Progn. τὰ εὐπετέστερα προγινώσκεσθαι dicũtur, quæ faciliùs & promptiùs cognoscuntur, & ꝓpensiùs presentiuntur. Sic n. Gal. εὐπετέστερα ῥᾷονα καὶ πρὸς τὴν διάγνωσιν ἐπιμονώτερα exponit. Prorrh.2.(p.417.13.) εὐπετέστερα ἰᾶσθαι dicũtur, quę facilius curantur, iisq; χαλεπώτερα ἐξιᾶσθαι opponũtur. Rursus (ib.p. 414.22.) οὐδὲν εὐπετὲς γινώσκειν τὰ ἁμαρτήματα, nõ ꝓcliue est errata agnoscere. lib. περὶ ἐπιδημιῶν (p.45.17.) αἱ μὲν κινήσιες εὐπετέστεραι καὶ πυκνότεραι, promptiores & crebriores emotiones. ἡ ἔξοδος εὐπετεστέρη, ꝓmptior ac facilior exitus, lib. περὶ ἑλκῶν (p.53.12.) εὐπετέστερα ἔχει ἡ χολὴ, bilis facilius toleratur, li.1.de morb.(p.130.49.) Et rursus ib.(p.136.7.) τὸ εὐπετεστέρως τι ἀπαλλάσσειν καὶ δυσπετεστέρως, faciliorem aut difficiliorem curationem dicit. Lib.1. περὶ γυν. (p.150.30) τὰ ῥεύματα εὐπετέστερα, promptiores ac faciliores fluxiones. Erot. apud Hip. εὐπετέστερον, ῥᾷστερον, facilius exponit. Quod legitur lib.2. περὶ γυν.(p.267.3.) εὐπετέστερον δὲ διάγουσι, faciliùs aũt degunt. Et lib. 2. de morb. (p. 146.21.) ὅπως τὸ σίαλον εὐπετέστερον ἀποχρέμπτεται, quò saliua promptius ac faciliùs excreetur. Et lib. περὶ ἐπιδημιῶν (p.45.19) αἱ γυναῖκες φέρουσι εὐπετέστερον τὰς γαστέρας, mulieres faciliùs vteros gestant. Est & εὐπετείη Hippocrati ꝓcliuitas, facilitas. ἀργίαν, otium exponit Gal. Cõ.2.in lib.de nat.hũ. (p.26.30.) vbi corpus μαραίνεσθαι ἀρξάμενον καταρρέον πρὸς εὐπετείαν dicitur, qđ marcescere incipit & ad otiũ delabitur ac ꝓcipitat, h.e. inclinata est iã ætate nec ampli augetur aũt increscit, sed tanquã victum &

caducum in ruinam præceps festinat. Ibi enim πρὸς εὐπετίαν καταῤῥέειν, πρὸς ἀργίαν, ad otium delabens, dixit Gal. quòd ibidem πρὸς βίην χωρέειν, αὔξεσθαι, hoc est augeri & increscere sumatur, eique opponatur πρὸς εὐπετίαν καταῤῥέειν, hoc est præcipitare, aut in ruinam festinare, & ad exitium tendere. Erotianus tamen εὐπαίην mihi legisse videtur, quam εὐχέρειαν exponit, verùm εὐπετείην malim.

Εὐπηγέες μῆτραι, vteri benè compacti, hoc est, crassiores & solidi ac densi. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 3.) ἢν μὴ ἰσχυραὶ αἱ μῆτραι ἔωσι καὶ εὐπηγέες, nisi robusti fuerint vteri & benè compacti.

Εὔπνοια est spirandi facilitas, eam quæ secúdum naturam & respirationem exponit Gal. cō. 1. in Progn. (p. 129. 31.) his verbis: τὴν κατὰ φύσιν ἀναπνοὴν εὔπνοιαν εἴρηκεν, ἐνδεικνυμένην μήτε θώρακα, μήτε καρδίαν καὶ πνεύμονα, μήτε τὰς φρένας ὀδυνηρόν τι πάθος ἔχειν, ἀλλὰ μηδὲ τῶν συνημμένων αὐτοῖς μορίων ἕνα. Eam quæ secundum naturam est respirationem εὔπνοιαν appellauit, indicantem neque thoracem, neque cor & pulmonem, neq; septum transuersum, sed neque vllas quæ ea contingant partes, dolorifico aliquo affectu detineri. Εὔπνοον τὸ λουτρὸν, balneum quod facilem spirationem facit dicitur, libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 85. 22.)

Εὐπορίαν promptitudinem, facilitatem, expeditionem, exponit Gorrhæus apud Hipp.

Εὔροον τὸ σῶμα, corpus fluidum aut fluxum, & meabile, aph. 9. lib. 2. Quod his verbis exponit Gal. εὔροον δ' ὡς εἴπομεν ἔσται, τῶν μὲν πόρων ἁπάντων ἀνεστομωθέντων, τῶν δ' ὑγρῶν τμηθέντων καὶ λεπτυνθέντων, εἴπου τι παχὺ καὶ γλίσχρον ὑγρὸν ἦ κατὰ τὸ σῶμα, fluidum autem, vti diximus, fiet, meatibus omnibus reclusis, humoribus incisis ac tenuatis, si fortè crassus aliquis & lentus humor in corpore contineatur.

Εὐρυθμίη τῶν χειρῶν, manuum concinnitas, aptitudo, agilitas & promptitudo, cùm chirurgus compositè & expeditè instrumentis ad artem accommodatis vtitur. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 4.) πρὸς τὴν εὐρυθμίην τῶν χειρῶν, ad manuum concinnitatem. Est & εὐρυθμία in pulsu, cùm pulsus proprium cuique ætati, naturæ & temperamento rhythmum seruat, & εὐρυθμον σφυγμὸν facit, quem Galen. in singulis generibus explicat libr. 3. de caus. puls.

Εὐρῦναι, dilatare, rarefacere, aperire, ἀραιῶσαι exponit Gal. eique στενῶσαι opponit Hipp. πυκνῶσαι Galenus aph. 1. sect. 2. libr. 6. Epid. Est autem verbum Mangonib. & Gymnasticæ artis professoribus aptissimū, vbi corpora caloris ope rarefacienda sunt, aperienda & dilatanda, quę crassa extenuare volūt. Prius enim densata corpora necesse erat calefactionibus vel aliis adminiculis rarefacere ac dilatare, quò melius ita præparata frictionibus exiccarentur.

Εὔσαρκος, carnosus, pinguis & qui gracili opponitur, vt apud Gal. libr. 6. Salub. cap. 10. vbi εὐσάρκους, παχεῖς, καὶ πιμελώδεις simul iungit, & τοῖς λεπτοῖς opponit. Eadem etiam notione sumitur lib. de curandi rat. per sang. missionem cap. 11. vbi εὐσάρκους καὶ λευκὰς mulieres ταῖς ἰσχνοτέραις opponit. Sic μέσως εὐσάρκους mediocriter carnosos dicit Hippocr. aph. 7. lib. 4. Εὔσαρκος etiam temperatus, moderatus, mediocri corporis habitu præditus dicitur, corpus quadratum vocat Celsus cap. 1. libr. 2. Quam in significationem sumitur aph. 21. lib. 5. & com. ad aph. 44. lib. 2. & lib. 1. Temperam. cap. 5. & lib. 2. cap. 5. & libr. 1. salub. cap. 5. Qui benè habito est corpore dicitur & σύμμετρος, qui media & benè composita est corporis habitudine, mediocri & nullis vitiis obnoxio temperamento.

Εὐσημείη bonam significationem indicat aph. 26. sect. 2. lib. 6. Epid. τἀναντία σημαίνον τῇ εὐσημείῃ, bonę significationi contraria denuncians. Sic enim ex Galeno legendum esse adscripsimus nostris in eum locum Annot. contra multorum exemplarium fidem.

Εὐσιτέειν est cupidè comedere & cibum assumere, aut benè appetere, aph. 31. libr. 2. σιτία λαμβάνειν ex aph. 8. eiusdem libri exponit illic Gal. Sic εὐσιτοῦντες ὀρεγόμενοι eidem exponuntur cibum appetentes, aph. 32. lib. 2. vt ἀσιτοῦντες, οἱ ἀπόσιτοι καὶ ἀνόρεκτοι. Iidem verò εὔσιτοι dicuntur Coac. Prænot. (p. 427. 19.) οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες εὔσιτοι, qui ex longa valetudine sese recolligentes cupidè comedunt, aut cibum appetunt.

Εὐσπλαγχνος qui robustis est visceribus dicitur Prorrh. 2. (p. 416. 6.) χρὴ δὲ τὸν ὑπὸ ὕδρωπος ἐχόμενον καὶ μέλλοντα περιέσεσθαι, εὐσπλαγχνόν τι εἶναι. Qui aqua inter cutem detentus est & seruari volet, eum robustis esse visceribus conuenit. firmis visceribus dixit Celsus cap. 8. lib. 2. Rursus ibidem (pag. 417. 25.) εἴδεα εὐσπλαγχνα, corporum naturæ firmis visceribus præditæ dicuntur.

Εὐσταθέες νοῦσοι dicuntur Hippocrati morbi constantes, certi, tempestiui, qui facilè consistunt, quieti & stabiles, quibus ἀκατάστατοι opponuntur, aph. 8. lib. 3. & lib. 2. Epid. (p. 311. 31.) Sunt autem constantes morbi, qui temporibus suis vniuersalibus præstitutum à natura ordinem seruant. καῦσοι πάνυ εὐσταθέες, febres ardentes valdè mites & blandæ, aut facillimè consistentes, quæ neque exactæ, neque vehementes essent, sed moderatæ, faciles & ad solutionem procliues. Sic enim illic Gal. ἐπιεικέσι πάνυ καὶ ταχέως καθισταμένοις, μετριωτάτοις, καὶ ἐκλύεσθαι ῥᾳδίοις exponit. Idē quoque τὸ εὐσταθὲς significare scribit ὡς ἐν ἰσορροπίᾳ καὶ μέτρῳ καὶ οὐδὲν ὀλέθριον ἔχοντα, veluti in æquilibrio posita, & nihil periculi habentia. οὐκ εὐσταθὲς θέρος, æstas non stabilis dicitur, & quæ probè pręstitutam sibi à natura temperiem non seruat, neque naturæ suæ constat, neque est legitima, aut propriam temperiem non bene moderatur, in his quæ adiecta sunt ad finē st. pest. lib. 3. Epid. Hinc etiam εὐσταθὴν, firmitatem, constantiam, animi pręsentiam significat. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 16. 22.) cùm

22.) cùm Medicum meminiſſe vult εὐσταθὴς δ' ἐν ἑαυτῷ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐπιγινομένους, vt animi præſentiam adhibeat, ad tumultus compeſcendos qui ab ægris aut aſſidentibus exoriuntur.

Εὐσταλέως, ſuccinctè, expeditè, compoſitè. Lib. κατ' ἰητρ. (p.670.49.) ἱμάτιον εὐσταλέως, de medici veſte dicitur, quę ſit compoſita, ſuccincta, benè inſtructa & decenter ornata, vt neq; adſtricta nimis, aut adducta, neq; fluxa ſit, ſed expedita & collecta. Gal. εὐσταλέως ἀντὶ τοῦ περιεσταλμένως poſitum ſcribit, pro expedito, collecto & adſtricto. Erotian. εὐσταλέως περιεσταλμένως exponit, vt ſumatur de veſte compreſſa, contracta & arcta, aut etiam decenter compoſita & ornata. Lib. περὶ εὐσχημ. (p.16.36.) εὐσταλέως πρήσσειν ἅπαντα, omnia ſuccinctè & expeditè facere iubet. In Mochlico (p.505.31.) εὐσταλέως ἐπὶ μῆκος τοῦ μηροῦ ἄρθρον κινέει. longitudine ſuccinctus femoris articulus, aut pro longitudine contractus, mouetur ad genu. εὐσταλὴς τοῦ γόνυος, genu ſuccincta aut expedita naturâ, decẽs atq; compoſitus ornatus, φ contractius ſit, & femore magis collectum aut expeditum, ideoq; facilius ac promptiùs quàm cubiti gibbus reponitur, lib. de art. (p.660.50.) εὐσταλέστερον τὸ σωμάτιον. expeditius corpuſculum pueri dicitur & leuius, h. e. contractius & compactius, ac ad exitum faciliùs conſidens & detumeſcens. Lib. περὶ ἐπικυήσιος (p.48.36.) εὐσταλέστατα περιβάλλειν, maximè cõtracta & collecta, aut ſuccinctiſſima ac expeditiſſima lintea articulis obuoluenda eſſe, qua parte inflectuntur, ſcribitur ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p.680.48.) Vbi Gal. in anguſtum collecta & contracta exponit, iiſque explicata opponuntur. τὸ ἄρθρον τοῦ μηροῦ εὐσταλέστερον, femoris articulus expeditior, h.e. tenuior & contractior, dicitur lib. de fract. (p.573.4.) vbi εὐσταλέστερον, ἔλαττον κατὰ τὸν ὄγκον, magnitudine minus exponit Gal. hoc eſt, magis ſuccinctum, expeditum, compoſitum & contractum. Heſychius εὐσταλεῖς καλῶς ἐσταλμένους exponit, eidemque εὐσταλὴς καλῶς ἐσολισμένος dicitur.

Εὔσχετα, quæ benè ſunt retenta, detenta, figurata, excepta, libr. κατ' ἰητρ. (p.696.9.) vbi εὔσχετα καλῶς ἀνειλημμένα exponit Gal. benè excepta atq; appenſa, & de iis accipi vult, quæ δέχεσθαι καλῶς δεῖται, μὴ δὲ ἐκθεῖναι, h. e. excipi ac detineri poſſunt, non autem deponi.

Εὐσχημοσύνη elegãtiam, venuſtatem & decoram perſonam, quam ſibi imponit Medicus, ſignificat, ornatum decentẽ dixit Cornarius, moderationem Scaliger, probitatem & honeſtatem Caluus & Fuſchius, elegantiam Zuinggerus appoſitiſſimè, eáq; dictionem pluribus explicat. Eſt aũt animi habitus, vel à natura inſitus, vel arte & exercitatione comparatus, cùm artis ſuę, quam ſibi longo præceptionum vſu cõfirmauit, dignitatem & authoritatem, morum honeſtate & probitate, omniſq; philoſophiæ & melioris literaturę cognitione veluti condîtam exornat, indeq; ſibi gratiam, exiſtimationem & celebritatem apud oẽs conciliat. Hanc εὐσχημοσύνην in Medico cõmendat Hip. libro propriè ad id dicato, quo videtur ſpecioſum quendam ac decenter compoſitum medici ornatum & habitum inſtruere. Eam li. περὶ ἰητροῦ προστασίην vocat, præfecturam quãdam medicam, & εὐπρεπίην ἐν παραγγελίαις, eiq; ἀσχημοσύνην paſſim opponit, inelegantiam & indecentiam quandam. Εὐσχημοσύνη ἐν παραγγελίαις (p.18.3) ſumi videtur pro exiſtimatione & gloria, quæ ob virtutem & eruditionem viro bono & philoſopho eſt propoſita.

Εὐταμίευτος διάστασις, extẽſio quæ facilè procuratur, aut diſpenſatur, h. e. facilè promitur aut reconditur, eſt expedita, facilis, aut facilè parabilis, & quæ medici arbitrio tẽperatur, lib. de art. (p.604.48.) Sic τὴν διόρθωσιν δικαίην, ἅμα δὲ εὐταμίευτον, iuſtam directionẽ ſimulq; expeditam vocat, ib. (p.608.42.) Ac rurſus (ib. p.21.44.) εὐταμίευτοι δυνάμιες, vis expedita, accommodata, & quæ facilè parari queat.

Εὔτονον, firmum ac robuſtũ. εὔτονα τὰ σώματα, firma ac robuſta corpora, aph.17. li.3. εὐτόνως, ἰσχυρῶς, ἐλαφρῶς exponit Heſychius. Gal. lib.2. Salub. (p.240.57.) εὔτονον γυμνάσιον dici ſcribit, τὸ βιαίως ἄνευ τάχους διαπονοῦν, quod violenter ſine velocitate exercetur, valens & robuſtum. Et σφοδρὸν συνθετὸν ἐξ εὐτόνου τε καὶ τάχεος, vehementem exercitationem ex robuſta & celeri compoſitam (p.241.53.)

Εὐτραπελίη, comitas, vrbanitas, humanitas, facilitas, & cui τὸ αὐστηρὸν opponitur libr. περὶ εὐσχημοσ. (p.15.47.) acerbitas, auſteritas & moroſitas, vt ſit εὐτραπελίη affabilitas, popularitas, aut familiaritas, quam requirit in Medico Hipp.

Εὐτρεπίζειν, apparare, inſtruere, pręparare, commodè apparare, ἑτοιμάζειν. εὐτρεπίζειν στόματα, ora vteri commodè apparare, lib.1. περὶ γυν. (p.238.27.) & ἢν εὐτρεπισθῶσιν αἱ ὑστέραι, vbi vteri commodè apparati aut præparati fuerint (ibid. (p.237.27.) Lib. περὶ καρδίης (p.55. 7.) pro vergere ſumi videtur, aut inclinando ac vergẽdo adornare, inſtruere aut accommodare. ὅκως ἀπιστητέον ἡμῖν περὶ τοῦ ποτοῦ εἰ εὐτρεπίζει τὴν σύριγγα τῷ ἀνθρώπῳ. Neque igitur de potu fides nobis non adhibenda, quòd homini in fiſtulam aut guttur vergat, hoc eſt, quòd homini fiſtulam inſtruat, vt in eam incidat.

Εὐτυχίη fœlix & proſpera fortuna. εὐτυχίη καὶ ἀτυχίη in morbis curandis lib. περὶ τέχνης (p.1.54) Mali medici τύχης δεόμενοι, fortunæ mancipia eiuſq; indigi, qui quoniam artis & virtutis expertes ſunt, bona fortuna & proſpera indigent, ἐν παραγγελίαις (p.18.4.) Artem nanq; bona fortuna, inertiam mala ſequitur, libr. περὶ τέχνης.

Εὐφόρως φέρειν, leuiter & facilè ferre, qđ dicitur Hip. de his euacuationibus, q̃ tantum abeſt naturã vt infeſtent, plurimùm ẽt vt leuent, benè & leuiter ferant ęgri, aph.2. li.1. & cui δυσφόρως φέρειν, difficulter aut ægrè ferre & grauiter opponit, aph.25. li.1. & 3. li.4. Li.4. Ep. (333.3.) καὶ δύσφορα ἐόντα εὐφόρως φέρωσιν, & q̃

implaciditatem faciunt facilè ferat. Et aph. 10. sect. 4. lib. 6. Epid. καὶ εὐφόρως φέρουσιν, & facilè aut placidè ferunt. εὐφόρως φέρειν, εὐκόλως exponit Moscopulus, & ferre εὐκόλως dixit M. Tullius li. 13. epist. ad Att. εὔφοροι πόνοι toleratu faciles dolores. in Prorrh. (p. 207. 23) quod εὔφορον dicitur Coac. Præn. (p. 431. 22.) conducibile, quia si inferiores partes petat, μεγάλως ὀνήσειεν ὅλην τὴν νοσώδη διάθεσιν, magnopere ad morbũ conferent, vt scribit Gal. Εὐφορίαι γαστέρων, ventris tolerantia, cùm venter perturbationes, aut infernas purgationes facilè fert & benè tolerat, qualis est vẽter crassus, benè habitus & corporatus, aph. 6. sect. 7. lib. 6. Epid.

Εὐφρόνη nox, non solũ poëtis sed & aliis scriptoribus vsurpatur. Sic aũt dicta videtur antiquis (vt scribit Plutarch. lib. περὶ πολυπραγμοσύνης, q multũ conferre putarent πρὸς εὕρεσιν τῶν ζητουμένων καὶ σκέψιν τὴν ἡσυχίαν καὶ τὸ ἀπερίσπαστον. Et si idẽ alias adfert rationes symp. lib. 7. qst. 9. Lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 231. 12) πρὸς τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἐᾶν προσκεῖσθαι ἡμέραν καὶ εὐφρόνην, ad os vterorũ appositam [scilicet parte] per diẽ & noctem sinere. Sic sæpè ἡμέραν καὶ εὐφρόνην iungit Hip. vt lib. 1. περὶ γυν. (p. 243. 29. 32 & 34.) & (p. 262. 35.) Rursus eodem lib. (p. 231. 43.) δύο ἡμέρας καὶ δύο εὐφρόνας, per duos dies & duas noctes. Quem locum subindicans Erotianus, εὐφρόνας τὰς νύκτας exponit. Quæ dictio etiam Herodoto vsurpatur.

Εὐφυΐη est apposita & habilis natura. εὐφυΐη τοῦ γούνατος, genu commoda & apposita natura ac facilis, lib. de art. (p. 660. 50) quòd faciliùs q cubiti gibbus reponatur, aut quòd facilè distendatur, aut contrahatur, aut moueatur.

Εὐχαριστίη gratitudo quâ homines demeremur aut gratia, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 40.)

Εὐχερὲς, promptum, procliue, propẽsum, facile, expeditum. In Prorrh. (p. 209. 25.) οἱ ἐκ ὑστερικῆς σπασμοὶ εὐχερέες. Quę vteri suffocationib. sunt opportunæ, ad conuulsiones propensę sunt. Vbi Gal. scribit, τὸ εὐχερὲς ὄνομα τῶν ἀμφιβόλων ἐστὶν ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ. δύναται γοῦν τις ἀκοῦσαι ἐξ αὐτοῦ καὶ τὸ εὔλογον τῆς γενέσεως τῶν ἐπὶ ὑστερικοῖς παθήμασι γινομένων σπασμῶν. δύναται δὲ καὶ τὸ ἀκίνδυνον αὐτῶν εἰρῆσθαι. ὥστε αὐτὴ μὲν ἡ ῥῆσις οὐδὲν διδάσκει, καθάπερ οὐδ' ἄλλος τις λόγος ἀμφίβολος. εὐχερὲς nomen quantum in se est ex ambiguis existit. Licet igitur ex eo intelligere rationi consentaneam in hystericis affectib. cõuulsionum generationem. Põt ẽt dici eas periculo vacare. Quare hæc quidem dictio nihil nos docet, sicut neque alius ambiguus sermo. Eadem verò phrasis repetitur Coac. Prænot. (p. 434. 8.)

Εὐχροίη προσώπου, benè colorata facies, floridus faciei color, in Coac. Præn. (p. 426. 4.)

Εὐχύλως cum bonitate succi significat lib. 1. περὶ γυν. (p. 238. 31.) vbi benigni humoris copia ita temperari vteros iubet Hipp. vt præpingues potiùs quàm graciles reddantur.

Εὐώδης pro vino odore grato & suaui ac generoso sumitur apud Hip. & ὁ οἶνος subauditur, Libr. 5. Epid. (p. 341. 7.) καὶ μέθης εὐώδους, & ex vini suauis aut generosi ebrietate.

Εὐωχεῖσθαι est liberaliter epulari. qua voce vtitur Hip. lib. 1. περὶ γυν. (p. 234. 20.) καὶ εὐωχῇ). & liberaliter epuletur, aut liberalius enutriatur. Ac rursus ibid. (v. 23.) ἀπὸ εὐωχευμένης, vt quæ largius epuletur.

¶ Ἔφεδρον est sella firmior & sedile stabile. ἔφεδρόν τι apud Hip. li. de fract. (p. 541. 33.) aliqd stabile exponit Gal. eiusmodi quid stabile aut firmũ in quo quis firmiter desidere possit. Sic li. 2. de Morb. (p. 150. 41.) purulẽtum ἐπὶ ἐφέδρου ὅ, τι μὴ ἀποκινήσῃ καθίσας, in sella firma aut sedili stabili locatum, ad concussionem accõmodat. Lib. verò 3. (p. 164. 39) ἐπὶ ἕδρης ἀκινήτου καθίζεις, in firma sella locatũ statuit. ἐφεδρεία verò Gal. initio lib. de cogn. curandisq; animi morb. τὴν παραφυλακὴν, ἢ τὴν διάγνωσιν, ἢ τὴν ἐπανόρθωσιν significat, obseruationẽ, diiudicationem, aut correctionem.

Ἔφηλις cutis faciei asperitas quędam & durities ex ardore solis aut inflãmatione ortum ducens, de qua agit Celsus cap. 5. libr. 6. discolorem à sole cutẽ aut adustam, & vitia cutis in facie, apud Diosc. quidã vertunt. Celsus cap. 8. li. 2. ἐφηλίδας παντοῖα χρώματα ἐχούσας, ex Pror. 2. (p. 420. 46) maculas quasdã omniũ colorum, vertit, nos faciei vitia omni colorum genere distincta (ephelidas vocãt) vertimus. Ἔφηλις Hesychio exponitur πάθος ἐπὶ προσώπου ῥαχύτητος, vitiũ faciei asperę. Varino verò, ἡ ἐκ τοῦ ἡλίου περὶ τὸ πρόσωπον γινομένη ἔκκαυσις καὶ μελανία. faciei à sole exustio aut nigredo. Polluci aũt, ἀποπέλιδνος ἐν προσώπῳ ἐπιδρομὴ ἀφανίζουσα τὸ κατὰ φύσιν χρῶμα. subliuida in facie excursio, naturalem delens colorẽ. Ἔφηλις καὶ φακὸς sunt Actuario οἷα σπιλώματα περὶ τὸ πρόσωπον, ἀλλοχροοῦντα πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ προσώπου χρῶμα. qdam veluti faciei maculæ, quæ diuersum à reliqua faciei colorem habent. Ἔφηλις celebratur Hip. lib. περὶ ὄψιος (p. 110. 44.) vbi lentiginẽ non rectè vertũt interpretes. Ad ἐφηλίδας ẽt medicamentũ adscribitur li. 2. περὶ γυν. (p. 285. 2.) Et li. περὶ ἀφόρων (p. 292. 4) prægnãtes mulieres ἔφηλιν προσώπου habere scribit.

Ἐφήμεροι πυρετοὶ, febres diariæ, quarum tota cõstitutio vnica accessione horarum quatuor & viginti circunscribitur. Gal. com. ad aph. 55. lib. 4. ἐφήμεροι πυρετοὶ πάντες πρὸς αὐτοῦ καλοῦνται, ὅσοι κατὰ τὸν ἴδιον λόγον ἡμέρᾳ γίνονται μιᾷ. febres diariæ ab eo vocantur, quæ sua natura diem vnum durãt. Sic Actuario ἐφήμεροι dicuntur, ἀπὸ ἐπὶ μιᾷ τὸ πλέον ἡμέρᾳ λυόμενοι, quòd vno ferè die soluantur. Harum meminit Hip. aph. 55. libr. 4. & libr. 2. Epid. (p. 315. 20.) Diariarum verò febrium causas, signa, & notationem pete ex Galeno libr. de diff. feb. & lib. ad Glauc. & Gorrhæo.

Ἑφθότης excoctionem & elixationem significat aut colliquationem quæ fit ob nimiã humiditatem, non autem siccitatem, vt fit in carnibus elixis q nimia redũdante humiditate excoctę sunt & exuctę. Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 170. 42) nimiũ somnũ scribit διαλύειν τὸ σῶμα καὶ ἑφθότητα καὶ καρηβαρίην ἐμποιέειν, corpus dissoluere, & excoctionem ac capitis grauitatẽ inducere. vbi Gal. ἑφθότητα νωθρότητα

περὶ τὸ σώματος corporis tarditatem exponit, & τὸ ἔκλυσιν τὸ τόνου, virium corporis dissolutionem significare scribit, quasi quandam corporis elixationem ab humido calore inductam. Sic ἐφθοὶ dicuntur lib. 4. Epid. (p. 329. 39.) qui febrib. laborabant, quę ob nimiam humiditatis redundantiam corpus exolutum ac velut excoctum redderent.

Ἐφίδρωσις apud Hip. tenuẽ quendam sudorem ex toto corpore obortum, paucum & inutilem significat, aut eum qui ex superioribus partibus circa frontẽ, iugulum & thoracem effluit, earumque partium grauitatem, aut retẽtricis facultatis imbecillitatẽ indicat. Neq; tamen cùm crebertimè hæc dictio vsurpetur Hippocrati, apud eum satis distincta videtur eius notatio, vt satis ex Galeno cuiuis patere potest. Is enim scribit com. 1. in Prorrh. (p. 173. 20.) τὸ δὲ ἐφιδρῶσιν, ἐπειδή ποτε μὲν ἐπὶ τοῖς κατὰ κεφαλὴν, ἢ θώρακα χωρίοις ἱδρώτων γινομένων εἰώθασι λέγειν. ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τῶν δι' ὅλου μὲν τοῦ σώματος, ἀλλ' ὀλίγων. ὁπότερον δ' ἂν εἴη νῦν εἰρημένον, οὐκ ἀγαθόν ἐστι σημεῖον. οἱ μὲν γὰρ δι' ὅλου τοῦ σώματος ἱδρῶτες ἐπ' ὀλίγον οὕτω γινόμενοι, δι' ὅτι μὴ λύουσιν τὴν καθ' ὑποχόνδριον φλόγωσιν, οὐκ ἀγαθοί. οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν, ἐπειδὴ κατὰ διττὸν γίνονται τρόπον, ἢ ἀῤῥωστούσης τῆς δυνάμεως, ἢ βαρυνομένης ὑπὸ πλήθους. Illud autem ἐφιδρῶσιν (quod est si tenuiter exudent) cùm interdum soleat efferre de sudoribus, qui ex locis circa caput & thoracem oriuntur, interdum etiam de his qui ex toto corpore, sed pauci effluunt: vtrum nunc dixerit, signum bonũ non est. Qui enim ex toto corpore pauci ita oboriũtur sudores, quòd flammeum illum in præcordiis ardorem nõ soluunt, boni æstimandi non sunt. Neq; verò qui in superioribus partibus fiunt, cùm duobus modis oriantur, nempe vel imbecilla facultate, aut copia grauata. Rursus com. 2. in Prorrh. (p. 183. 46.) ἐφίδρωσις δὲ τὴν τοῖς προεσχηθεῖσα, βεβαιοτέραν ἐργάζεται τὴν πρόγνωσιν. ἐάν τε γὰρ ὀλίγον ἱδρῶτα καθ' ὅλου τοῦ σώματος γινόμενον ὑπὸ τοῦ τῆς ἐφιδρώσεως ὀνόματος δηλοῦσθαι νοήσωμεν, οὐκ ἀγαθὸν τὸ σημεῖον. ἐχρῆν γὰρ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ εἰ μὴ τὸ τῆς ὀσφύος ἄλγημα, τό γε ἀσῶδες καῦμα λυθῆναι. ἐάν τε περὶ θώρακα καὶ κεφαλὴν ἱδρῶτας γινομένους, ἐμάθομεν ὅτι διαπαντὸς οὗτοι μοχθηροὶ, δυνάμεως ἀῤῥωστίαν, ἢ πλῆθος [illegible] τοῖς τόποις μορίοις ἐνδεικνύμενοι. His aũt accedens ἐφίδρωσις, certiorẽ efficit precognitionem. Siue. n. ἐφιδρώσεως nomine paucum sudorem toto corpore obortũ denotari intellexerimus, in bonis signis non est. (Ab eo nanq;, si nõ lumborum dolor, at certè ardor ille cũ anxietate, solui debuerat.) Siue sudores eos qui circa thoracẽ & caput fiũt sumpserimus, didicimus eos in totum malos esse, cùm facultatis imbecillitatem, aut earũ partium copiã indicent. Ac rursus eod. comm. (p. 198. 19.) εἶτα ἐπὶ τῷ τέλει προσθεὶς ἐφίδρωσιν, ὃ καὶ αὐτὸ πάλιν ὅλου τοῦ σώματος ὀλίγον ἱδρῶτα, καθάπερ νοτίδα δυνάται δηλοῦν, ἢ τὸν περὶ θώρακα καὶ κεφαλὴν μόνην: deinde in fine addens ἐφίδρωσιν (q̃ & ipsa rursus totius corporis exiguũ sudorem, velut madorẽ denotare pôt, aut eum qui circa thoracem & caput solum exoritur.) Idem quoq; com. 3. in eundem li. (p. 211. 8) ἐφίδρωσιν δὲ πολλάκις μὲν ἤδη κατὰ τὸ βιβλίον ἔγραψεν, οὐδαμόθεν δὲ σαφῶς οὕτως ὡς γνῶναι, πότερον τὴν περὶ θώρακα καὶ κεφαλὴν γινομένην ἱδρώτων ἐπιφάνειαν οὕτως ὠνόμασεν, ἢ καὶ τὴν δι' ὅλου τοῦ σώματος, ὅταν ὀλίγοι τε καὶ μηδὲν ὠφελοῦντες γένωνται). μοχθηρὸν μὲν οὖν ἑκάτερον αὐτῶν ἐστι, μοχθηρότερον δὲ ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι γίνεται. σημαινούσης γὰρ ἁπάσης ἐφιδρώσεως, ἤτοι πλῆθος ἐν τοῖς ἐφιδροῦσι μορίοις, ἢ τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως ἀῤῥωστίαν, ὁπότερον ἂν ᾖ τούτων, ἐν τοῖς περὶ θώρακα καὶ κεφαλὴν τόποις μοχθηρότερόν ἐστι σημεῖον, ἢ κατ' ἄλλο τι μέρος γενόμενος. Iam verò sæpius hoc in libro ἐφιδρῶσιν scripsit, nusq̃ tñ tam apertè vt noscere queas, nuũ apparentes circa thoracem & caput sudores ita appellet, num ẽt eos qui ex toto corpore pauci & nihil cõferentes oboriuntur. Cùm igitur prauum vtrunq; existat, deterius certè qđ in superiorib. partib. contingit. ἐφίδρωσις nãq; omnis cùm multitudinem in exudantib. partibus indicet, vel facultatis retẽtricis imbecillitatẽ, vtruncunq; eorum contingat, in locis circa thoracẽ & caput deteriorem habet significationẽ, q̃ quauis alia parte corporis. At verò multis locis apud Hip. ἐφίδρωσις tenuem sudorẽ q circa frontẽ, iugulum, thoracẽ, caput, nasum & mentum apparet, languẽtesq; vires suspectat, subindicat, vt li. 1. Epid. (p. 371. 23.) σμικρὰ ἐφιδροῦντες περὶ μέτωπον καὶ κληῖδας, cum paruo tenuiq; sudore circa frontẽ & clauiculas oborto. Vbi ẽt sudor qui toto corpore emanat ei opponitur, & δι' ὅλου vocatur. In Sil. lib. 1. Epid. ἕκτῃ περὶ κεφαλὴν μικρὰ ἐφίδρωσε, sexto die circa caput tenuis sudor erupit. Et ægr. 3. li. 3. Epid. ἐφίδρωσε περὶ κεφαλὴν καὶ κληῖδα, circa caput & iugulũ tenuiter exudauit. In Pror. (p. 182. 54) οἱ ἐφιδροῦντες καὶ μάλιστα κεφαλήν, exudãtes ægri & quib. sudores maximè circa caput oboriuntur. Rursusque (p. 207. 27.) οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐφιδροῦντες, in febrib. tenuiter exudantes. Et (p. 217. 8.) ἆρά γε καὶ ἐφιδρῶσι τὰ ἄνω: num partibus superiorib. tenues sudores exoriuntur? οἱ ἐφιδροῦντες πολλῷ, sæpe multumq; pauco ac tenui sudore exudantes. In Coac. Pr. (p. 424. 47) Et rursus (p. 444. 8) ἐφιδροῦσι ψυχροῖς tenuibus & frigidis sudorib. diffluentibus. Sic aph. 5. sect. 7. li. 6. Epid. οὐκ ἐφίδρωσε μέτωπον, tenuem circa frontẽ sudorem non habuerunt. Gal. quoq; cõ. 1. in Pror. (p. 170. 50.) τὸ δὲ ἐφ' ἱδρῶσιν, δηλοῖ μὲν ἱδρῶτας γίνεσθαι περὶ τὴν κεφαλὴν, σημαινόντας αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ἐνοχλεῖσθαι. Illud aũt ἐφ' ἱδρῶσιν, sudores quidẽ circa caput obortos indicat, qui ipsum copia conflictari significant. Vbi nil refert num ἐφ' ἱδρῶσι, an verò ἐφιδρῶσι legatur, vt nec sæpius aliàs eodẽ in libro. Est & ἐφίδρωσις Aret. cap. 4. lib. 2. περὶ ὀξ. νούσ. περὶ μέτωπα καὶ κληῖδας, mador circa frontem & iugulum. ἐφιδροῦν quoq; superuenientẽ sudorẽ eumq; criticũ & ad iudicationem cõparatũ interdũ designat, nõ eum tm̃ qui circa thoracẽ aut caput effunditur. In Prorr. (p. 206. 15) καὶ αὐτὴ φρίξασα ἐφίδρωσεν: de muliere q̃ postq̃ inhorruerat, suborto sudore indicatione est absoluta. Sic ἐφιδροῦντες διαθερμαινόμενοι, suborto sudore recalescẽtes, in Cõ. Pr. (p. 425, 22)

&(p.427.30.) ἐφιδρῶσι, de his qui superueniente sudore iudicatorio febribus ardentibus liberantur, effertur.

Ἐφίστασθαι est superstare, in superficie consistere, in summo insidere, extare, innatare, supernatare, ἵστασθαι ἐπ' ἄνω τοῦ οὔρου, in vrinæ superficie insidere, aph.34.lib.7. & dicitur de his quæ in vrinæ summo superstãt, velut adeps & pinguedo, aph.35.lib.7. & Progn.(p.142.9.) λιπαρότητες ἄνω ἐφιστάμεναι ἀραχνοειδέες, pinguedines aranearũ telis similes superinnatantes, & colliquationem significantes. lib.4.Epid.(p.329.24.) ὡς πιμελῶδες ἐφίστατο, velut adipale quiddã in summo extabat. Ἐφίστασθαι ẽt de deiectionibus dicitur quæ consistunt, cohibentur, nec nisi vi, aut adhibita opera, deiiciuntur. In Prorrh.(p.201.19.) οἷα τούτεων ἄχολα ἐφίσταται), deinde quæ biliosa nõ sunt cohibeantur, cõsistant. Gal. ἐφίσταται) legit & exponit: καὶ πρὸς ἀνάγκην μόγις χαλᾶται, τουτέστι μετὰ τοῦ πραγματεύεσθαί τι τὸν ἰατρὸν, ac vi adhibita, & vix quidem demittuntur, hoc est, non sine medici industria.

Ἐφλύσθη, ἐχαλάσθησαν, exponit Gal. apud Hipp. in Exeg. laxati sunt.

Ἔφοδοι sunt meatus, transitus, & viæ per quas corporis recrementa deponũtur, aut vacuantur, aph.25.sect.2.libr.6.Epid. τὰς ἐφόδους ἀναστομοῦσθαι, οἷον ῥῖνας, καὶ τὰς ἄλλας ὧν δεῖ. Meatus recludendi sunt, vt nares, atq; alii quibus opus est. Vbi τὰς ἐφόδους exponit Gal. τοὺς ἐκκριτικοὺς πάντας πόρους τῶν περιττωμάτων, excretorios omnes superuacaneorum meatus. Est & ἔφοδος incursio hostilis, accessus, aut aduentus, & eleganti translatione de dierum criticorum circuitu & periodo dicitur Hipp. in Progn. (p.154.26.) ἡ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος αὐτέων οὕτω τελευτᾷ. Itaq; primus eorum insultus ad hunc modum desinit. Vbi scribit Gal. πολλάκις εἰρημένην εὑρήσεις παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἔφοδον πολεμίων ἢ λῃστῶν, ἀφ' οὗ νῦν οὕτως Ἱπποκράτης μετήνεγκε τὴν προσηγορίαν ἐπὶ τὰς τῶν κρισίμων ἡμερῶν περιόδους. Inuenies plærunque dici apud Græcos hostium aut latronum ἔφοδον, hoc est, insultum aut incursum, ex quo nũc trãstulit Hippocrates appellationem ad dierum iudicatoriorum circuitus. Ἔφοδοι φύσιος sunt naturæ viæ, ac veluti motiones atq; impetus ad obeundas naturæ functiones, aut appetitiones naturales, quibus ad agendum aut mouendum impellimur. aph.2.sect.5.lib.6.Epid. ἀνευρίσκει ἡ φύσις αὐτὴ ἑωυτῇ τὰς ἐφόδους, οὐκ ἐκ διανοίης. Natura ipsa sibi per se, non ex consilio, motiones ad actiones obeundas inuenit. Vbi scribit Gal. ἐφόδους ὀνόμασι φύσιος, ὡς εἰ καὶ ὁδοὺς, ἢ ὁρμὰς ἐπὶ τὰς ἐνεργείας εἶπεν, οὐχ ὡς ἡμεῖς διανοούμενοί τι καὶ προαιρούμενοι πράττομεν οὕτως γινομένας. ἐφόδους naturæ vocat, quasi vias ac motiones ad obeundas actiones dixisset, quæ non à consilio aut voluntate proficiscuntur, vt fit in his quæ agimus. ἔφοδος ἐναργής, euidens obseruatio aut aggressio ex singularibus rebus & sub sensum cadentibus, in παραγγελίαις (p.17.18.) εἰ δὲ μὴ ἐξ ἐναργέος ἐφόδου, ἀλλ' ἐκ πιθανῆς ἀναπλάσιος λόγου, quo si nõ ex euidenti obseruatione, sed ex probabili rationis figmento procedat. τῇ ἐφόδῳ τὴν πιθανὴν ἀνάπλασιν λόγου opponens. Ἔφοδοι Hippocrati sæpè dicũtur lib.1. περὶ διαίτης (vt p.87.39. & 48. & p.88.) rerũ similiũ vel dissimilium accessiones, q̃ corporis temperaturam aut iuuant aut lędũt, vt ignis & aquæ ἔφοδοι, ἐπιφοραὶ & κατακτήσιες eidẽ dicũtur ẽt postea, quibus ἀποχωρήσιες & ἀπαλλάξιες opponuntur, recessus & sublationes. ἔφοδος exponitur Hesych. ὁρμὴ, ἄφιξις, ἐπιδρομὴ, παρουσία, βλάβη. impetus, aduentus, incursio, accessus, noxa.

Ἐφυγραίνεσθαι, humescere, madefieri. ἐφυγραινόμεναι κοιλίαι, alui humescentes, fusæ, fluentes, lubricæ, solutæ, citæ ac fluidæ, libr.1. Epid. (p.365.5.) vt & aliàs sæpè.

¶ Ἔχειν q̃d est habere, interdum ἀντὶ τοῦ σημαίνειν, p significare, ponitur apud Hipp. qui causarũ vocibus pro signis nonnunq̃ vti consueuit. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.76.38) τὸ δὲ τοιοῦτον διαχώρημα ἔχει μὲν καὶ ἄλλα σίνεα μεγάλα. Deiectiones aũt huiusmodi & alias quidẽ graues habent offensas. Vbi ἔχει ἀντὶ τοῦ σημαίνει positũ videtur. Sic.n. scribit Gal. σύνηθες δ' αὐτῷ πολλάκις ἐπὶ τῶν σημαίων χρῆσθαι τῷ τῶν αἰτίων καὶ βλαπτομένων σωμάτων φωναῖς. τὸ γοῦν τοιόνδε διαχώρημα, κάλλιον ἦν εἰπεῖν σημαίνειν, ἀλλ' ἔχειν εἶπε. καίτοι τὰ μὲν πεπονθότα σώματα τὰς βλάβας ἔχει, τὰ δ' αἴτια ποιεῖ, τὰ δὲ σημεῖα δηλοῖ. Est aũt ei vsitatum plærunq; de signis, causarũ & malè affectorum corporũ voces vsurpare. Huiusmodi igitur deiectiones melius significare dixisset, verùm habere dixit: quãuis affecta q dem corpora læsiones habeant, causę faciant, & signa indicent. Et rursus paulò pòst: ὅμως μὴν Ἱπποκράτης, ὡς ἔφη, εἴωθεν ὅποτε καὶ τοῖς τῶν αἰτίων ἐνδεικτικοῖς ῥήμασιν ἐπὶ τῶν σημείων χρῆσθαι. Verùm Hip. vt dixi, consueuit interdum vocibus, causas indicantibus, pro signis, vti.

Ἔχειν etiam p ἐν γαστρὶ ἔχειν videtur positum apud Hip. vterum gestare, grauidam esse aut pręgnantem, aut fœtũ concipere. lib.4.Ep. (p.330.35.) οὐκ εἰδυῖα εἰ ἔχει, cùm nesciret an vterũ gestaret, aut grauida esset. Et rursus (ibid. v.39.) αὕτη εἶχε ταχέως καὶ ἀπέφθειρεν. Hæc celeriter fœtum concipiebat & perdebat.

Ἔχειν ἑωυτὸν, p sibi constare aut suæ mentis esse, ponitur, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθ. (p.210.45.) οὐκ ἔχει ἑωυτὸν, sibi non cõstat, mentis cõpos nõ est.

Ἔχειν etiam ἴσχειν significare videtur apud Hip. & ἔχει pro ἴσχει positum, lib.2. Epid. (p.318.27.) μέγα ποτὲ ἔχει, tuncq; magnitudinem habet, aut perfectionem accipit. Et rursus (ibid. v. 28.) φλὲψ ἔχει παχεῖαν ἐν ἑκατέρῳ τιτθῷ. Vtraque mamma venam crassam habet.

Ἔχει παρέχει etiam significat apud Hipp. lib. περὶ ἰητροῦ (p.13.24.) ὁ δὲ διαλείπων, ἀνάπαυσιν ἔχει τινὰ τούτων τοῖς θεραπευομένοις. Qui verò intermittit, horum aliquod laxamentum ægrotis præbet.

Ἔχειν etiam de febre effertur, quæ vbi prehẽdit nõ intermittit. Sic enim in Prog. (p.150.7.) exponit Gal. ἢν ὁ πυρετὸς ἔχῃ, τουτέστι κατείληφε τὸν ἄνθρωπον, ὡς εἰς ἀπυρεξίαν μηδέ ποτε ἀφικνεῖσθαι. Si febris habeat, h.e. hominem prehendit, ita

vt ad integritatē non perueniat. Sic ἴσχεσθαι detineri significat & de homine affectu aliquo vehemēti correpto dicitur, aut penitus occupato. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 88. 20.) τὸ σῶμα ὥσπερ ὑπὸ ὀστοκόπου ἐχόμενον, corpusq; velut ex ossium lassitudine detentum. Et aph. 34. & 35. Lib. 4. ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, si febre detento. Vbi scribit Gal. id intelligi posse simpliciter de homine quomodolibet febricitante; aut de eo qui vehementi febre detinetur. Quemadmodum de vehementibus affectibus aliàs dicitur, & vehementer affici ac laborare significat, aut corripi, vt aph. 16. lib. 6. ἔχεσθαι ὑπὸ πλευρίτιδος, lateris dolore vehementer affici aut detineri, quod κατέχεσθαι καὶ βιάζεσθαι, corripi & vexari exponit Gal. & Philotheus ἔχεσθαι, ἰσχυρῶς κατέχεσθαι καὶ βιάζεσθαι τὸν κάμνοντα significare scribit. ἔχεσθαι ὑπὸ λυγμοῦ, singultu detineri aut corripi, aph. 13. lib. 6. & ὑπὸ ὕδρωπος ἔχεσθαι, hydrope & aqua inter cutem corripi aph. 14. lib. 6. & ἔχεσθαι ὑπὸ διαῤῥοίης, alui profluuio detineri, aph. 15. lib. 6. & ἔχεσθαι ὑπὸ κυνάγχης, ab angina detineri, aph. 17. lib. 6. quod de vehementiore angina intelligitur. Prorrh. 2. (p. 416. 5.) ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδρωπος ἐχόμενος, qui hydrope detinetur. Et lib. 5. Epid. (p. 335. 16.) ἀνὴρ νούσῳ εἴχετο, quidam morbo detinebatur.

Ἔχεσθαι cum genitiuo appetere significat, affectare, amplecti, vendicare. Lib. κατ' ἰητρ. (p. 684. 25.) ὧν δὲ ἔχεται ἐπίδεσις, quæ verò deligatio appetat, amplectatur, hoc est, quænam vires deligationis sint & quænam effecta. Vbi Gal. ἔχεσθαι ἐφίεσθαι, ἀντιποιεῖσθαι, & στοχάζεσθαι exponit, appetere, sibi vendicare, arrogare, & spectare. Sic τὸ ἐχόμενον quod est consequens & consequenter habet, dicitur, aut quod attinet. Lib. περὶ παθῶν (p. 185. 26.) καὶ ὅσα μὲν σιτίων ἢ ποτῶν ἐχόμενά ἐστιν, quæ ad cibos & potiones consequūtur, se habent, pertinent, quod ad cibos ac potiones attinet. Ἔχεσθαι τῶν σιτίων est cibis adhærere, hoc est eis diu insistere ac vti, aut inhærere. Lib. 2. de Morb. (p. 150. 16.) καὶ τῶν σιτίων ἔχεσθαι ὡς μάλιστα, & his cibis adhæreat quàm maximè, hoc est, præcipuè insistat, inhæreat, & iis diutius vtatur. Intelligit autem marinos cibos & salsos potiùs quàm carnes expetendos. Ἔχεσθαι τῶν γινομένων, his quæ fiunt inhærere, aut quæ fiunt cognoscere, ἐν παραγγελίαις (p. 17. 14.) Sic ἔχεσθαι δόξης μᾶλλον, potiorem suæ existimationis rationem habere (ibid. v. 39.) Ἔχεσθαι κάτω, est deorsum tendere & niti, ad inferna adhærere & ea amplecti, lib. 4. Epid. (p. 328. 34.) πολλῷ δὲ μᾶλλον εἴχοντο κάτω, multò verò magis infra tendebant. Ἐχόμενοι τούτων τῇσιν ἡλικίῃσιν, qui hos ætate proximè cōsequuntur, aut ætate vicini sunt, proximi ac coniuncti, aph. 18. lib. 3.

Ἔχετρωσις ἡ λευκὴ βρυωνία exponitur Gal. in Exeg. apud Hipp. bryonia alba, sed ἐχέτλωσις quidā viriosè legunt. Ea autē dictione vtitur Hipp. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 222. 2.) ad vterorum collutionem, & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 263. 4. & 25.) & lib. 2. (p. 275. 1.)

Ἐχινίδες dici videtur Hipp. parui echini marini, quorū frequens ei vsus est in tota muliebriū tractatione, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 23.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 258. 8. 10.) aut tribuli marini, quos τριβόλους θαλασσίους vocat (p. 219. 1.) quib. etiā frequenter vtitur Hip. ad locorū muliebrium purgationē. Qui & dicunt ἐχῖνοι quòd aculeis horreat, & ἐχινώδεις Athenæo lib. 3. Est verò tribuli aquatici facultas frigida & adstringens; ideoq; ad phlegmonas & omnes influxus conuenit, quod etiam scribit Gal. lib. 8. med. simpl. Est & ἐχῖνος herba lib. 6. med. simpl. quæ alio nomine ξένος, latinis ocimum aquaticū dicitur, cuius fructus repellentis & exiccatoriæ est facultatis, proindeq; ad fluxiones accommodatur. Echini autem tum marini tum terrestris corpus extergentis & digerētis est facultatis. Apud Hipp. verò Cornar. pro ἐχινίδες σχινίδες legit & lentisci fructum exponit. Caluus quernos erinaceos, quòd fortè Hesychio ἐχῖνοι dicantur τῶν δρυῶν οἱ κύλικες, h. e. aluei & conchulæ illæ quibus glandes insidēt. Sic lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 229. 22.) pro ἐχίνου σχίνου lentisci folia legit Cornarius, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 285. 49.) ἐχίνου pro σχίνου viriosè legitur, in collutionib. ad vteri fluores. Ἐχῖνος etiā dicitur Hesychio τῆς πλατάνου ὁ καρπὸς, platani fructus. Platani autem pilulæ desiccantē vim possidēt, vt scribit Gal. lib. 8. med. simpl. Est & Hesychio ἐχῖνος εἶδος ῥοιῶν, punici genus quoddā. Ἐχῖνος verò apud Hip. ollam magnā patentem significat. Erotian. ἐχῖνον καινὸν, χύτραν καινὴν explicat, additq; ἐχῖνον esse χύτρας εἶδος μεγαλοστόμου ἢ μεγάλης, cuius meminisse Eupolim, Menandrū & Philemonē scribit. Gal. quoq; in Exeg. ἐχῖνον dici ἀπλὴν χύτραν & ἀπλοῦν ἀγγεῖον scribit. Ἐχῖνος Hesychio inter alia significata λοπὰς dicitur & σκεῦος μαγειρικὸν, vt & Polluci lib. 6. cap. 13. χύτρας εἶδος, inter instrumenta coquinaria, vt & ἐχῖνος etiam ὁ λέβης Varino. Sic forte apud Horat. sumitur satyr. 6. Serm. 1. astat echinus vilis, cum patera guttus, Campana supellex. Ἐχῖνος etiam Polluci cap. 1. lib. 8. dicitur Athenis fuisse οὗ αἱ μαρτυρίαι ἐμβληθεῖσαι κατεσημαίνοντο, capsa in quam testiū dicta cōiecta erant & obsignata. Dicitur quoq; ἐχῖνος Varino & Budæo ex Suda, ἄγγος χαλκοῦν ἢ ἐκ κεράμου, εἰς ὃ καθίεσαν οἱ διαιτηταὶ τὰ γραμματεῖα τῶν μαρτυριῶν, ἃ παρεῖχον ἐμαρτύρησαν, καὶ κατασημηνάμενοι μὴ ταῦτα εἰ ἐγκληθείη ἡ δίαιτα τοῖς δικασταῖς ἐπεδίδουν, vasculum æreum aut figlinū, in quod testium dicta & acta litis immittebantur, apudq; sequestrem deponebātur, donec palam in iudicium proferrentur. Capsam forensem vocat Budæus. Vtitur ea dictione Hippocrat. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 230. 3.) materiam ad vteri fomenta ἐγχέας ἐς ἐχῖνον καινὸν, in ollam nouam fundens, & τὸ δὲ ἐχίνου τρυπῆσαι τὸ ἐπίθεμα, cuius vasis operculum sit perforatum. Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 32.) ταῦτα ἐμβαλεῖν ἐς ἐχῖνον καινὸν. hæc in ollam nouam immittito. Et (pag. 289. 9.) ἐς ἐχῖνον ἐάσαι, οὗ τὸ ἐπίθεμα ὀπὴν ἔχει. in ollam mittito, cuius operculum foramen habeat. Et (v. 28.) ταῦτα ἐμβαλεῖν ἐς ἐχῖνον καινὸν, hæc in ollam nouam im-

mittito. Lib. περὶ ἀφόρων (p. 295. 41.) ἐγχέας ἐς ἐχῖνον θαλάσσης, aqua marina in ollam affusa. Vbi ἐχῖνον θαλάσσης pro concha aut testa echini marini malè meo iudicio quidam sumere videntur.

¶ Ἑψανὰ cocta, elixa, iurulenta, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 267. 10.) καὶ τῶν ἑψανῶν ῥοφεῖν, & elixa sorbere.

Ἕψημα sapam vel defrutum significat, mustum ad dimidias decoctum. Sic enim Plinius Siræum (quod alii ἕψημα, nostri sapam appellant) ingenii non naturæ opus esse scribit, musto vsq; ad tertiam partem mensuræ decocto: vbi verò factum ad dimidiam est, defrutum vocari, cap. 9. lib. 14. Gal. in Exeg. apud Hipp. ἕψημα, ὅπερ σίραιον exponit. Idem com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 71. 58.) ὃ μέν τοι καὶ τὸ καλεόμενον ἕψημα, καὶ σίραιον, ὀκ τοῦ γλεύκεος ἑψομένου γιγνόμενον. Ac præterea quod ἕψημα & σίραιον Græci vocant, sapam Latini, ex musto decocto cōficitur. Et rursus com. in libr. 6. Epid. τὸ σίραιον ἕψημα dici Asiaticis scribit, & lib. 6. κατὰ τόπ. (p. 240. 26) Hesychio quoq; exponitur ἕψημα ὅπερ ἔνιοι σίραιον καλοῦσι, ἄλλοι γλυκύ. (Sic enim leg. existimo cùm alioqui fœdissimè vitiata sit scriptura. Vtitur autem ea dictione Hippocrates libr. 2. περὶ διαίτης (p. 94. 41.) Quod autem in Exeg. adscribitur à Gal. ἑψητὸν esse εἶδος ἰχθύων, piscium genus: Id potius ad ἕψημα refertur, quàm ad Hippocratis dictionem, cùm ἕψημα cocturam aut decoctum interdum denotet, vt etiam sapam. Vitiosa autem sunt exemplaria quæ ἑψαλὸν pro ἑψητὸν habent.

Ἐψιλωμένα ὀστέα denudata ossa & carne exuta, aph. 22. lib. 5. vbi Galen. γεγυμνωμένα τῆς σαρκὸς exponit.

¶ Ἕως pro ὡς Ionicè ponitur, vt annotatur apud Hom. ex Eustathio. Sic apud Hipp. libr. de art. (p. 640. 38.) οὔτ' αὖ σιμοῦσθαι δυνάται ὁ ποὺς ξυγκεκλιμένου τοῦ σκέλεος, ἕως ὅταν ἐκτεταμένον ἔῃ τὸ σκέλος, neq; contrà pes simus reddi potest crure inclinato, velut extento. Ἕως enim illîc pro ὡς aut ὥσπερ ponitur, vt & antea. Et libr. περὶ ἀδένων (p. 57. 38.) ἕως ἀποκρίσιος, velut secretione. Quamuis aliter sumant interpretes, & Caluus ἀποκρίσιος legisse videatur.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.
TO Z.

ΕΙαὶ, ὀλύρας exponit Galenus apud Hippoc. in Exegesi. Ac mihi videtur lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 52. 32) rectè legi debere, ζειαὶ ἐρηριγμένας ὁμοῦ θυμιῶ, & zeam fresam simul ad suffitum imponito. Vbi ζειαὶ Ionicè pro ζιαὶ ponitur, etsi ζιαὶ passim legitur, vitiata scriptura. Nam & Cornarius ζειὰς legisse videtur. Est autem tritici genus olyra, & siligo dicitur. ζειὰν scribit Hesychius quibusdam significare σίτου εἶδος, aliis etiam τὰς ὀλύρας.

Ζόφος tenebras & caliginem denotat, indeque ζοφὸς, ζοφώδης aut ζοφοειδὴς deducitur, caliginosus, tenebricosus. ζοφερὰ οἰκήματα, domū obscuram, conclaue obscurum aut tenebricosum vocat Hipp. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 100. 50.) ζοφερὸν etiam apud eundem caliginem significat & tenebricosas imagines oculis occursantes, terrorem & metum incurientes virginibus, ex suppressis menstruis. Lib. παρθενίων (p. 213. 26.) ὑπὸ δὲ τοῦ ζοφοῦ φοβέεται καὶ δέδοικε, pro caligine timet ac metuit.

Ζοφώδες οὖρον, vrina obscura, caliginosa & tenebricosa, in Coac. Prænot. (pag. 442. 30.) Ea autem intelligi videtur, quæ magna crudæ & crassæ materiæ copia, turbulenta & opaca redditur, magnumque humorum incendium & exagitationem indicat, vnde velut suffocatis & extinctis spiritibus caliginosa & obscura redditur, non secus ac nubes atra & obscura fit magnis collectis imbribus, & conferta quadam copia densatis, ita vt aër tenebricosus aut caliginosus efficiatur. Ζοφοειδέα τὰ ἐπιμήνια, caliginosi ac tenebricosi menses, in vitiosis mensibus, lib. 1. περὶ γυν. (p. 230. 23.) ζοφοειδὲς ὁρῆν etiam quod est caliginosum visum habere, hebetius cernere, ibidem (pag. 242. 36.) ζόφος σκότος exponitur Hesychio, & ζοφοειδὲς σκοτώδες & ζοφερὴ σκοτεινή.

Ζυμοῦσθαι est fermentari ac veluti fermenti acrimonia attolli & efferuescere, & ζύμωσις fermentatio Platoni dicitur τῆς γεώδους οὐσίας ὁμοῦ κίνησις καὶ ἀέρωσις, terreni cuiusdam & solidi motio & ab aëre intus concepto distentio, inflatio, & in tumorem leuem sublatio, ac velut quædam ebullitio. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81. 28.) bilem atram ab aceto fermentari ac velut eius acrimonia ebullire ac attolli scribit: τὰ δὲ μέλανα ζυμοῦται καὶ μετεωρίζεται, καὶ πολλαπλασιοῦται. Nigra autem fermentantur, in sublime attolluntur & multiplicantur. Eadem notione ζύμωσις οὔρων & ἐζυμωμένα οὖρα dicuntur in Prorrh. (pag. 192. 17.) vrinæ fermentatæ, quæ magnam crudi humoris flatibus permixti copiam, aut vehementer commoti & incensi præseferūt. Inflantur. n. huiusmodi vrinæ & tumēt, vbi crudus humor huiusmodi accessus fuerit & à flatib. agitatus, ex eiusmodiq; agitatione ac humorum acrimonia bullæ ac spumæ excitantur, quæ maiorem fermentationem indicant,

dicant. Hanc vrinarum ζύμωσιν his verbis aperit Gal. Com. 2. in Prorrh. (pag. 192:32.) ἀλλὰ καὶ τὰ ἐζυμωμένα κατὰ τὸν λόγον εἴρηται, μήτε κατὰ τὸ προγνωστικὸν γεγραμμένα, μήτε ἐν τοῖς τῶν ἐπιδημιῶν, εἶθ᾽ ὅταν ἅπαντα διεξέλθωμεν, οὐδὲν ἡμῖν ἔτι πλέον. ὅμως δ᾽ οὖν ἐπειδὴ κατέστημεν ἐπὶ τὸ σαφηνίζειν αὐτά, καὶ περὶ τῶν ἐζυμωμένων εἴπωμεν. ὅταν τοίνυν κατὰ τῆς γῆς ὄξος ἐκχυθῇ δριμύ, πνευματούμενον αὐτίκα συναναφέρει τινὰ τῆς γῆς αὐτῆς μόρια, καὶ γίνεταί τι σύνθετον ἔκ τε τῆς γεώδους οὐσίας, καὶ τῆς ὑγρᾶς τοῦ ὄξους, καὶ τοῦ συγγενηθέντος ἀτμώδους πνεύματος. ὅμοιον δ᾽ αὐτῷ συμβαίνει, κἀπειδὰν ἡ μέλαινα χολὴ κατὰ τῆς γῆς ἐκχυθῇ, καὶ σαφῶς γε φαίνεταί πνευματώδης τις κίνησις ἐπ᾽ ἀμφοτέροις γινομένη, παραπλησία τῇ κατὰ τὸ ζέον γλεῦκος. ὅμοιον δὲ τούτοις κἀπὶ τῶν ζυμουμένων ἄρτων ὁσημέραι φαίνεται γινόμενον. ὅταν γὰρ ἀναμίξαντες ὕδατι τὸ τῶν πυρῶν ἄλευρον, μίξαντες αὐτῷ καὶ ζύμην, ἐάσωσι διαφυραθῆναι μετρίως, ἡ ζύμωσις φαίνεται γινομένη, χεομένης τε ἅμα καὶ πνευματουμένης τῆς ζυμουμένης οὐσίας. ὥστε καὶ τὰ ζυμούμενα τῶν οὔρων πάντως πάχος μὲν ἔχειν χρὴ ἀξιόλογον, εἶτα τούτου βραχεῖαν τινὰ ζέσιν ἐν ἑαυτῷ, καὶ κίνησιν λαβὸν τὸ πνευματῶδες, μείζονα τὸν ὄγκον ἔχειν, ἢ κατὰ τὴν ἔκκρισιν εἶχεν. ἴσμεν δὲ ὅτι τοιαῦτα γίνεται τῶν ὠμῶν χυμῶν ταραχωδῶς κινουμένων, ἐν τοῖς περὶ κρίσεων ἐμάθομεν. Quinetiã vrinæ fermentatæ in præsenti oratione dictæ sunt, quæ neque in Prognostico scriptæ sunt, neq; in libris Morborum vulgarium. Præterea etiamsi omnes exposuerimus, quicquam amplius nobis accedit: veruntamen quoniam eas explicare constituimus, de fermentatis quoque dicamus. Cùm igitur acetum acre in terram effusum fuerit, protinus intumescens quasdam terræ partes sursum simul attollit, fitq; compositum quiddam ex terrestri substantia, aceti humiditate, & vaporoso excitato spiritu. Huic verò simile contingit cùm atra bilis in terram effusa fuerit, nempe in vtroque spirituosa quædam motio manifestò fieri cernitur ei similis quæ in feruente musto apparet. His quoque simile etiam in panibus fermentatis quotidie fieri videtur, cùm subacta aqua farina triticea, & mixto illi fermento moderatè macerari permiserint; fermentatio fieri cernitur, fusa simul & intumescente quæ fermentatur substantia. Quare etiam fermentatas vrinas omninò quidem insignem crassitiem habere necesse est, deinde & in ea leuem quandam efferuescentiam, & quod spirituosum est vbi motionem nactum fuerit, maiorem quàm cùm excernetur molem habere. Quòd autem huiusmodi vrinæ fiãt perturbatis & exagitatis crudis humoribus, didicimus ex libris de Crisibus. Eadem verò notione τὸ ἄλες ἐζυμωμένον διαχώρημα, abũdè fermentata alui egestio dicitur in Coac. Prænot. (p. 443.28.) quæ crudam multam & feruore agitatam materiam continet, & in qua permixta flatuosa & crassa substantia, ex humorum acrimonia & agitatione ebullitionem aut feruorem accipit, adeoq; veluti fermentata, motis & rarefactis spiritibus, in maiorem tumorẽ ac molem attollitur. Potest & dici alui recrementum fermentatum, quod plurimam bilem atram ex bilis flauæ incendio contractam continet, quę sua acrimonia in terram effusa eam abradit, & partes omnes in altum attollit, vnde motio quædam spirituosa ac fermentatio assurgit, ex aph. 21. & 23. lib. 4.

Ἐζυμωμένη κοιλίη, venter fermentatus & ebulliens, hoc est, in ciborum concoctione agitatus & velut efferuescens, aut flatibus quodammodo distentus & in tumorem sublatus. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7.35.) ἀλλ᾽ ἐπὶ ζεουσάν τε καὶ ἐζυμωμένην, καινὰ ἐπεσενηνόχασι, sed in feruentem adhuc & fermentatum [ventrem] nouos cibos ingesserit, hoc est, ipsi adhuc feruenti & fermentati recentem superinduxerit. fermentari autem cibi dicuntur qui ad concoctionem præparantur & subiguntur, dum calore agitãtur, & permixta multa materia flatuosa attolluntur ac intumescunt.

Ἀπόζυμοι γαστέρες ventres fermentati, hoc est, in tumorem sublati, scabie & pustulis corrugati, scabri, exasperati, in Prorrh. 2. (p. 420.47.) vide Ἀπόζυμος γαστὴρ antea.

Ζύμωσις ἥπατος lib. 4. Epid. (p. 328.47.) iecur intumuisse significat, & hepatis tumorem œdematosum à flatibus distentum denotat, quòd ζύμωσις, quæ est fermentatio, fit terreni cuiusdam ac solidi ex aëre intus cõcepto spirituum agitatione distẽtio ac velut quædam ebullitio. Vnde etiam quidam pro hepatis feruore sumpserunt, quòd ζύμωσις etiam Platoni ζέσιν significet. Verùm Erotianus ζύμωσιν ἥπατος, οἰδηματῶδη ὄγκον exponit, eo nimirum subnotato loco.

¶Ζωὴ vita, primaria animæ actio, τῆς ψυχῆς ἐνέργεια dicitur Gal. lib. de vsu respir. (p. 153.43.)

Ζώνη exponitur Erotiano apud Hippocr. ὁ τόπος εἰς ὃν ζωννύμεθα, locus quo cingimur. ἔνιοι δὲ τὴν ὀσφὺν ἐνόμισαν. Nonnulli verò lumbum esse putauerunt. Sic Hesychio ζώνη exponitur ὁ ὑπὸ τὴν γαστέρα τόπος, καὶ ὁ τόπος ὃν ζωννύμεθα. Polluci verò τὸ ὑπὸ τὰς πλευρὰς ὀστέον quod eidem κενεὼν dicitur, ilia Latini vocant.

Ζωρότερον, meracius, ἀκρατέστερον, de vino dicitur meraciore apud Homerum Il. ι. (v. 203.) ζωρότερον δὲ κέραιρε, meracius misce seu infunde. Estque phrasis vsitata, κεράσαι ζωρότερον, meracius infundere aut miscere apud Homerum & Athenæum lib. 10. κεράσας ζωρότερον, & ibidem Antiphanes κέρασον εὐζωρέστερον pro εὐζωρότερον, & κύλικας εὐζωρεστέρας pro εὐζωροτέρας apud eundem libr. 2. ex Eubulo. Hipp. libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 227.19.) ouillum iecur & caprinum διδόναι ἐσθίειν ζωρότερον iubet, hoc est meracius, nulla re alia admixta aut nullo humore. Aut ζωρότερον ad vinum meracius & vetustum refertur, quomodo lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 241.46.) πίνειν ζωρότερον παλαιὸν dicitur, vinum meracius bibat, vbi etiam idem reperitur. Et libr. περὶ ἐπικαταμηνίων pag. 53.15.) καὶ μεταπινέτω οἶνον γλυκὺν κεράσας εὐζωρότερον, bibat autem vinum dulce benè meracius infusum. De huius vocis significatione multa scribit Athenæus lib. 10.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO H.

H disiunctiuam coniunctionem pro μὴ poni annotat Gal. com. 3. in libr. κατ' ἰητρεῖον (p. 694. 6.) vt apud Homerum Il. α. (v. 118.) βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι. Esse volo populum saluum, non morte perire. ἢ ἀπολέσθαι enim ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπολέσθαι, positum scribit Gal. Eandemq; phrasim apud Thucydidem esse scribit, etsi obscurissimis & vitiosissimis verbis.

Ἤ pro ἠοῦ aut ἕω positum videtur apud Hipp. lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 108. 13.) & πρὸς ἤ, pro πρὸς ἠοῦ aut πρὸς ἕω. Dicuntur autem τὰ πρὸς ἕω quę ad orientem aut auroram spectant, vt τὰ ἀφ' ἑσπέρας, quæ occasum.

Ἥβη pubertas dicitur, cuius vnus non est in omnibus certissimus terminus, vt scribit Gal. com. ad aph. 27. lib. 3. sed fere anno decimo quarto incipit, & ad annum vigesimũ quintum extenditur, aphor. 28. lib. 3. & 7. lib. 5. πρὸ τῆς ἥβης, ante pubertatem, ante puberes annos, aph. 7. lib. 5. & πρὸς ἥβην προσάγειν, ad pubertatem accedere, aph. 27. & 28. lib. 3. Est & ἥβη pubes, locus in inferiore ventre quo pili nascuntur, & in quo vesica sita est, & alio nomine pecten aut ἐφήβαιον dicitur. καθ' ἥβην σμικρὰ ὀδυνώδεες, ad pubem parum dolentes dicuntur in Prorrh. (p. 191. 33.) Vbi τὸ κατ' ἥβην, κατὰ τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν, iuxta pubertatis annos quosdam exponere scribit Galenus, nonnullos verò ἐπὶ τοῦ μέρους sumere ἐν ᾧ ἡ κύστις κεῖται.

¶Ἠγκίστρευται, ἐγκαταπέπλεκται, implicatum est exponit Galenus in Exeg. apud Hipp. Erotianus verò ἀγκιστροειδῶς συμπέφυκεν, in hami formam coaluit aut adhæsit.

Ἠγκυροβόληται exponit Gal. in Exeg. apud Hip. ἐγκαταπέφυκεν ἀγκύρᾳ ὁμοίως, ancoræ in modũ insita est. Erotianus verò ἠγκυροβόλησε actiuè legit & κατηνόησεν exponit, occurrit, peruenit, adscribitq; translationem ductam esse ἀπὸ τῶν καθορμιζομένων πλοίων, à nauigiis in portum appellentibus, aut stationem ancoris iactis subeuntibus. Est autem ἀγκυροβολεῖσθαι velut iactis ancoris inseri aut implantari, & de venæ ductu dicitur Hippocrati lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 63. 2.) ἡ δὲ ἑτέρη πιέσασα ἐς τὴν ἄκανθαν καὶ ἐς τὸν νεφρὸν ἠγκυροβόληται ἐς τὴν κύστιν τε καὶ τὸ αἰδοῖον. Altera verò suo appressu spinam & renem attingens, in vesicam pudendumq; ancoræ in modum insita est: velut ancoris iactis inseritur, dixit Cornarius. Caluus, in vesicam pudendumque prorumpit ancorasue iecit, in quo Erotiani lectionem mihi secutus videtur. Publicata autem exemplaria ἠγκυροβόλησε vitiosè legunt, vt & Aldinum ἣν κυροβόλησε.

¶Ἠδὲ pro ἔτι δὲ quod est insuper, positum esse apud Hipp. annotat Gal. in Exeg.

Ἠδελφισμένος ἰητρὸς, verus & genuinus medicus, ingenuus, liber, nobilis & bonus, quiq; ex vera est Asclepiadarum familia, eique si non genere, saltem professione cõiunctus. Eum Plato lib. 1. & 8. de leg. ab illiberali & seruo distinguit. Proindeque veri medici, tanquam ab Asclepiadarum genere oriundi, παῖδες ἰατρῶν ab eodem nuncupantur. Et in iureiurando Hippocrates præceptorum filios fratrum loco se habituros affirmat. ἐν παραγγελίαις (p. 17. 42.) πῶς γὰρ, ὦ πρὸς Διὸς, ἠδελφισμένος ἰητρὸς, ἰηθεύει πίστει ἢ ἀπεχθείῃ. Quicunq; enim genuinus est medicus, is per Iouem fidem magis quàm duritiam in medicando adhibet. Etsi ἠδελφισμένως ἰητρὸς passim scribitur, quæ lectio etiam rectè ferri potest. Quam lectionem secutus videtur Caluus, cùm eum medicum dixit qui fraternè amicéue & familiariter cum ægrotis se gerit. Lib. de art. (p. 636. 2.) ἠδελφισμένος λόγος ἐστὶ τοῖς νῦν λεγομένοισι, sermo cum his quæ nunc dicuntur consentiens. Rursus (ibidem p. 637. 36.) ἀποβλάστησις ἠδελφισμένη ἐστὶ ἐξωτάτω τόνοισι, progerminatio quę cum extimis tendonib. assimilatur, ὁμοιουμένη exponitur Galeno, similis, assimilis. Sic τὰ ἠδελφισμένα dicuntur Hippocrati τὰ ὁμοιούμενα καὶ συγγενῆ, ea quę sunt inter se cognata & similia. Erotianus apud Hippocrat. ἠδελφισμένα ὁμοιωμένα exponit. Quam dictionem vsurpat Hippocr. libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 62. 15.) πολλὰ δ' ἄν τις ἠδελφισμένα τούτοισι τῶν ἐς κοιλίην καὶ ἄλλα εἴποι. Multa autem quis eorum similia quæ ventri contingunt atque alia dicere poterit. Vbi scribit Gal. τὰ ὁμοιούμενα, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ἱκανῶς συγγενῆ, καλεῖν ἠδελφισμένα σύνηθες αὐτῷ, διότι τῶν συγγενῶν οἰκειότατοί τε εἰσὶ καὶ συγγενέστατοι πάντων οἱ ἀδελφοί. Quæ similia ac velut quis dixerit abundè cognata, ἠδελφισμένα, hoc est, germana, ei vocare est cõsuetum, quod eorum qui genere inter se iuncti sunt, omnium maximè propinqui & cognati sunt fratres germani. Rursusq; lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 64. 33.) πολλὰ δ' ἄν τις καὶ ἄλλα ἠδελφισμένα τοῖσιν εἰρημένοισι γράφοι. Multa autem & alia his quę dicta sunt cognata scribere quis poterit. Vbi etiam Gal. ἠδελφισμένα ὅμοια καὶ παραπλήσια exponit. Lib. 1. Epid. (p. 382. 10.) πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐπίσημα σημεῖα τούτοις ἐστὶν ἠδελφισμένα. Iam quoque multa alia præcipua signa his sunt cognata. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 288. 36.) καὶ κυμίνου φύλλα, ἠδελφισμένα ἐν οἴνῳ, & cumini folia similiter in vino apparata. Eadẽ quoque notione ἠδελφισμένως ὁμοίως, similiter significat, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 233. 30.) καὶ ἱμείρεται ἠδελφισμένως ὡς ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, & desideriis

sideriis tentatur, non secus ac si vterum gestaret. Sic lib. 1. de rat. vict. in morb. ac. (p. 41. 21.) πάγκαλον τὸ σκέμμα ἢ ἠδελφισμένον πῖσι πλείστοισι τῶν ἐν τῇ τέχνῃ, præclara speculatio & plerisque in arte cognata dicitur. Ac rursus (p. 64. 40.) μαρτύριον οὐκ ἠδελφισμένον τῷ πρήγματι περὶ οὗ πλεῖστος μοι λόγος εἴρηται. testimonium non cognatum ei rei de qua plurimus factus est sermo. ἠδέλφισται apud Hipp. ᾠκείωται exponit Gal. in Exeg. vt antea scripsimus in Α'δελφέα τάσηματα.

Η'δέως suauiter, iucundè, alacriter, & sæpè in cibo & potu vsurpatur Hippocrati, vt ἡδέως ἔχειν ποτῶν μετὰ τροφῆς, alacriter se habere ad potiones & cibos. Lib. 3. Epid. st. pest. (p. 429. 8.) οὐδὲ γὰρ ποτῶν μετὰ τροφῆς ἡδέως εἶχον, ἀλλὰ πάνυ διψώδεις. Nam neq; ad potionẽ neq; ad cibum alacriter habebant, sed valde siti vacui degebant. Eadem ratione ἡδέως πρὸς σιτίον dicitur lib. 7. Epid. (p. 359. 30.) quod est alacri erat ad cibum animo, & cibum lubenter sumebat. vbi εἶχε subaudiri videtur, ἡδέως δέχεσθαι τὰ σιτία, cibos suauiter assumere, ad cibos alacri esse animo dicitur Prorrh. 2. (p. 416. 11.) Celsus, si cibi cupiditas est, dixit, cap. 8. lib. 2.

Η'δη apud Hippocr. in propinquo esse significat quod aliquo signo demõstratur, vt in Progn. (p. 127. 42.) ὀλέθριον γίνεται κάρτα ἤδη, in propinquo mortem esse significat. Rursus ibid. (p. 129. 15.) ψυχρὸν δὲ ἐκπνεόμενον ἐκ τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος ὀλέθριον κάρτα ἤδη γίνεται. frigidus verò spiritus naribus & ore expiratus, letalis admodum est, & pro foribus mortem esse significat. Η'δη etiam particulam vt plurimùm de tempore dici, interdum etiam ad alicuius rei probationem & cõfirmationem accommodari, annotat Gal. Com. 1. in lib. de fract. (p. 538. 14.)

Η'δὺ στέαρ apud Hipp. adipem aromatibus conditum significat, vt ἡδὺ στέαρ χηνός, adipem anserinum aromatibus conditum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 280. 4.) & rursus ibid. (p. 288. 22.) στέαρ οἴος ἡδὺ, adipem ouillum aromatibus conditum. Quam vocem etiam Erotianus ex eodem libro subnotat, & ἡδὺ στέαρ, τὸ ἠρτυμένον exponit, hoc est adipem suauiter conditum.

Η'δυντὸν στέαρ Galenus in Exeg. exponit, τὸ ἐν ὕδατι καὶ ἀρώμασι ἑψηθέν. adipem aqua & aromatibus coctum. Vtitur autem ea dictione Hipp. lib. περὶ ἀφόρων (p. 293. 28.) Sic ἡδυντὴν πίσσαν τὴν ἠρωματισμένην, hoc est, picem aromatibus conditam exponit Galenus in Exeg. Erotianus verò τὴν ἠρτυμένην, suauiter conditam. Coquitur autem ex aqua & aromatibus, vt annotat Gal. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 288. 27.) σμύρνα τῆς ἀρίστης, καὶ ἁλὸς χόνδρον, ἢ πίσσαν ἡδυντὴν, τρίβειν λεῖα, καὶ προσθεῖναι. Myrrham optimam & salis granum, picem etiam suauibus odoribus conditam terito & apponito.

Η'δύσματα ἀρώματα exponit Gal. in Exeg. apud Hippocrat. ea quibus suauis odor vnguentis conciliatur, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 25.) ἡδύσματα πάντα ἐς τὸ μύρον ἐμβάλλεται. aromata omnia in vnguentum immittũtur. Η'δύσμασι Erotianus apud Hippocr. exponit, τοῖς χλωροῖς ἢ ξηροῖς ἀρτύμασι, viridibus ac siccis condimentis. Annotatq; Atticam esse dictionem ab Aristophane, Eupoli, & Menandro vsurpatam. Hesychius quoq; ἡδύσματα ἀρτύματα condimenta exponit.

¶ Η'θάδες αἱ μῆτραι, vteri assuefacti aut assueti tum ad repletionem, tum ad distentionem. Lib. 1 περὶ γυναικ. (p. 231. 32.) ἠθάδες exponuntur συνήθεις hoc est familiares Hesychio.

Η'θελε pro εἰώθει. Lib. 3. περὶ διαίτης (p. 202. 26.) ἢ τοῦ δείπνου ἀφελεῖν τὸ ἥμισυ οὗ ἤθελε δειπνεῖν dimidiumq; de cœna cõsueta deducito. Vide ἐθέλειν.

Η'κιστα minimùm significat Hippocr. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 86. 9.) ἥκιστα δὲ καὶ πῖσι ποτῷ μόνῳ χρεωμένοισιν. minimùm autem iis qui solo potu vtuntur. Vbi Galenus ἥκιστα τὸ ἐλάχιστον, καὶ οὐχ ὡς ἔνιοί φασι τὸ οὐδαμῶς, minimùm, non vt quidam dicunt, nequaquam, significare scribit. Item Com 4. in eundem lib. (p. 111. 5.) ἥκιστα τοὐναντίον τῷ μάλιστα denotare scribit.

Η'λεκτρώδης κοιλίη, aluus succino similia demittens, de deiectione quæ splendicat & relucet, lib. 4. Epid. (p. 332. 45.) ἢ κοιλίη ἐταράχθη, ἠλεκτρώδης aluus quoq; conturbata fuit, succino similia demittẽs. Verùm Erotianus κοιλίης ταραχὴ ἠλεκτρώδης legisse videtur, vt illic scripsimus, & ἠλεκτρώδη ἔκκρισιν, λαμπρὰν ἢ στίλβουσαν, hoc est excretionem succino similem, splendicantem & relucentem exponit, & ab electro sic dictam vult.

Η'λικία ætas dicitur, & est totius vitæ decursus annorum spatiis circũscriptus, omnes temperamentorum mutationes complectens, ἡλικία autem ætatis florem denotat Hippocr. Prorrh. 2. (p. 422. 38.) γίνονται δὲ ἢ νεανίσκοισί τε ἢ παρθένοισι τῇσιν ἐν ἡλικίῃ. Contingunt autem & iuuenibus & virginib. in ætatis flore. Sic enim παρθένους ἐν ἡλικίῃ vocat virgines adultas & quæ sunt in ætatis flore, aut puberes & in primo ætatis flore, tum primùm menstruorum exitum sentientes.

Η'λίωσις insolatio & in sole apricatio, remedium veteribus ad multos corporis affectus vsitatum. ἡλίωσιν vertit Aurelianus solis feruorem torridum, cap. 5. lib. 3. Tard. pass. & corporis torrorem cap. 6. eiusdem lib. & cap. 4. lib. 5. vt & sole torreri, cap. 7. lib. 3. Tard. pass. Idẽ ἡλιώσεις solicationes vocat cap. 2. lib. 4. Tard. pass.

Η'μερήσιον dicitur quod est diurnum & vnius diei, τὸ ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ γιγνόμενον, Hippocrat. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 236. 21.) ἢ τὰ μὲν ἡμερήσια [τρυχία] πλύνειν χρὴ τῇ ὑστεραίῃ. Et diurna quidem [linteola] die postera eluere oportet. Quibus τὰ δὲ νύκτωρ opponit, nocturna scilicet.

Η'μιέκτεον aut ἡμίεκτον mensura est dimidiati sextarii quatuor chœnices capiens, & pars duodecima medimni Attici. ἡμιεκτέα τὸ ἥμισυ τοῦ ἑκτέως exponit Erotianus apud Hippocr. Ε'κτεὺς autem eidem est mensura Attica octo chœnices capiens, aut sex, vt antea scripsimus. ἡμίεκτον, τὸ τετράχοίνικον, ὅ ἐστιν ἥμισυ τοῦ ἕκτου, exponit Hesychius. Nam cùm medimnus qua-

dragintā octo chœnices capiat, & ἑκτεὺς sexta sit pars medimni octo chœnices conficiens, ἡμίεκτον dimidiatus est sextarius quatuor chœnices continens. Ἡμίεκτον verò apud Hippocrat. lib. περὶ ἀφόρων (p. 296. 42. & 43.) pro sella sumi videtur, in qua ad suffitum immittendum mulier insidet. καθίζειν αὐτὴν κελεύειν ἐπὶ τῷ ἡμιέκτῳ, eam sellę insidere iubeto. Aut fortè illic ἡμίεκτον ollam quatuor chœnices capientem ad suffitum immittēdum paratā significat, super quam mollibus constratis linteis mulierē impositā, ad suffitum capiendū velut sellæ insidētē, maximè diductis cruribus adaptari iubet Hippocr.

Ἡμιμοίριον τὸ ἥμισυ τῆς δραχμῆς, drachmę dimidiū exponit Erotianus apud Hip. ἡμιμόριον dimidiatā partē significat Polluci cap. 36. lib. 6.

Ἡμιόνης muli stercus indicat lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 228. 10.) vbi ἡμιονίδα hoc est muli stercus vstum & tritum, ac vino maceratū propinat Hip. in muliebri fluxu. Quod remedii genus repetens lib. 2. περὶ γυν. (p. 285. 29.) ἡμιόνης ὀνίδα vocat, vt illic quoq; ἡμιόνης ὀνίδα pro ἡμιονίδα scribendum existimem, aut certè ἡμιονίδα velut ἡμιονείην accipi debere. Est enim ἡμιονείη Sudæ ὁ κόπρος τῆς ἡμιόνης muli stercus. Est etiā ἡμίονος aut ἡμιόνιον herbæ species quæ & asplenium & scolopendrium dicitur Dioscoridi (lib. 3. ca. 151.) ἡμιονῖτις vocatur Archigeni apud Gal. lib. 8. κατὰ τόπ.

Ἡμίοπον ἥμισυ dimidium exponit Gal. in Exeg. apud Hippocrat.

Ἡμίρυπον εἴριον lana semisuccida dicitur libr. 2. περὶ γυν. (p. 288. 32.) Sic enim legisse videtur Cornarius, eáq; lectionē adhibent exēplaria manuscripta Regia, cùm ἡμίρυπον vitiosè legāt publicata omnia. Ac certè nō parū mihi suspectus locus videtur, ac vereor ne ἡμίοπον Galenum legisse existimandum sit.

Ἡμίτομον dimidiatū & semisectū dicitur. Est autē deligationis species apud Hip. quę & ἡμιρόμβιον & semirhombus dicitur, & ad eosdē vsus ad quos ꝓpe rhombus adhibetur. Vsurpatur lib. κατ' ἰητρ. (p. 675. 43.) vbi Gal. ἡμίτομον deligationis cōpositæ speciē facit & ἡμιρόμβιον vocari scribit. ἡμίτομος quoq; Erotiano ἐπιδέσμου ὄνομα deligationis aut vinculi nomē explicatur, hoc nimirū subindicato loco. Ex quo certè apparet apud Erot. ἡμίτομον potiùs quàm ἡμίτομος legendum, vt nostris in eum Hippocr. librum Annot. scripsimus.

Ἡμιτριταῖος πυρετὸς febris semitertiana, quæ fit ex mixtura & tēperamento febris quotidianę & tertianæ, nō cōplexu, cùm tertiana intermittens cū quotidiana cōtinua, aut quotidiana intermittens cū tertiana cōtinua, tota natura sua cōfunditur & accessionib. permiscetur, vt scribit Gal. libr. 2. de diff. feb. & lib. de temp. morb. Hæc reduplicationes habet & horroris sensu insignes insultus. Vnde φρικώδης πυρετὸς, febris horrifica, aut horroris sensu insignis, peculiariter dicitur Hip. lib. 1. Epid. sect. 1. Huius aūt nominis & cur ἡμιτριταῖος dicatur, varias adfert rationes Gal. Sic n. scribit cap. 8. libr. 2. de diff. feb. οὐκ οὖν ἀπὸ τρόπου τοιοῦτόν μοι δοκεῖ τῷ πυρετῷ τὸν ἡμιτριταῖον ἐπιθεῖναι. κεκραμένος γὰρ ἐξ ἀμφημερινοῦ τε συνεχοῦς καὶ τριταίου διαλείποντος, τῆς ὅλης αὐτοῦ φύσεως τὸ ἥμισυ μέρος ἑκάτερον ἔχει τῶν εἰρημένων πυρετῶν. ὡς οὖν ὁ ἡμίονός τε καὶ ὁ ἡμίθεος ὠνόμασαι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ ἡμιτριταῖος. ὅ τε γὰρ ἡμίονος, ἥμισυ μὲν ἵππου συντελοῦντος αὐτοῦ πρὸς τὴν γένεσιν, ἥμισυ δὲ ὄνου, κατὰ θάτερον αὐτῶν ὠνόμασαι, ἡμίονος ὅ θ' ἡμίθεος ἐνδείκνυται μὲν ἥμισυ μετέχειν, ὅτι δὲ ἄνθρωπός ἐστι, κατὰ θάτερον ἥμισυ παραλείπεται. καὶ τοίνυν καὶ ὁ ἡμιτριταῖος, ἥμισυ μὲν ἑαυτοῦ μέρος ἔχει τὸν τριταῖον, ἥμισυ δὲ ἄλλο, τὸν ἀμφημερινὸν τὸν συνεχῆ. Nō igitur temere huic febri semitertianæ nomē imposuerūt. Temperata n. ex quotidiana cōtinua & tertiana intermittente totius suę naturæ partē dimidiā vtrāq; prædictarū febriū habet. Vt igitur ἡμίονος (mulus) & ἡμίθεος (semideus) dictus est, eodē modo ἡμιτριταῖος. ἡμίονος siquidē, cùm ad eius generationē dimidiā partē equus cōferat, dimidiā ētasinus, ab eorū altero denominationē accepit. ἡμίθεος quoq; ꝙ est semideus, dimidia quidē sui parte cum deo cōmunicare indicatur, ꝙ aūt homo sit altera dimidia parte omittitur. Quinetiā ἡμιτριταῖος dimidia sui parte tertianam habet, altera verò quotidianā. Et rursus Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 380. 43.) ἐπὶ τῶν ἐνδεεστέρως ἐχόντων κατὰ τὰ τέλεια τὴν τοῦ ἡμίσεος προσθήκην ποιούμεθα, φάσκοντες ἡμιθνῆτα καὶ ἡμίθνητον, καὶ ἡμίθεον, καὶ ἡμίφωνον, ἡμίονόν τε καὶ τὸ ἡμιόνιον, ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα λέγοντες. ὁ δ' ἡμιτριταῖος οὐ μόνον οὐκ ἔστιν ἥμισυς τῷ πλήθει τῶν συμπτωμάτων, ἢ τῇ δυνάμει, καὶ τύπων τῆς ὅλης διαθέσεως, ἀλλὰ καὶ πολὺ χείρων τοῦ τριταίου. ὡς ἄμεινον εἶναι δοκεῖν ἐκεῖνον τούτου λέγειν ἡμισείαν, οὐκ ἐκεῖνον τοῦτον. οὐκοῦν οὐκ οἶδα τί δόξαν αὐτοῖς, οὕτως μᾶλλον ὠνόμασαν οἱ πρῶτοι θέμενοι τὴν προσηγορίαν, ἢ ἄλλως. His quę integrā absolutionē nō sunt adepta dimidii adiūgimus appellationē, semimortuū dicētes & semideū, semiuocalē, semiasinū, semiassū, & reliqua id genus. At verò semitertiana nō modò nō est dimidia, vel multitudine symptomatū, vel virib. vel horū tota cōditione, verūetiā tertiana deterior existit, vt potiùs illa huius, quàm hęc illius esse videatur dimidia. Quare nō venit in mentē qua ratione adducti, eā potiùs appellationē quàm aliā imposuerūt, qui primi nomē indiderūt. At verò libro de Typis aliā quoq; huius appellatiōis rationē adfert, vt mihi vero sit simile diu multūq; apud veteres medicos exagitatā fuisse de semitertianæ nomine quęstionē, vt & cuinā febriū generi, nū cōtinuis, nū verò intermittentib. accēseri deberet. Quā certè totā videmur nostris in lib. 1. Epid. Annot. abūdè explicasse. Semitertianę verò meminit Hip. lib. 1. Epid. sect. 1. (p. 354. 40.) ἦν δὲ τοῖς πλείστοις αὐτέων τὰ παθήματα τοιάδε, φρικώδεες πυρετοὶ, συνεχέες, ὀξέες, τὸ μὲν ὅλον οὐ διαλείποντες. ὁ δὲ τρόπος ἡμιτριταῖος, μίαν μὲν κουφοτέρην, τῇ δὲ ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενοι, καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες. Eorū autem plurimis huiusmodi affectus aderant, febres horroris sensu insignes, assiduæ, acutę, in totū quidē nō desinētes, sed quæ erāt ex semitertianarū genere, vno die leuiores, altero verò vehementiores. Rursus ibid. (p. 361. 1.) ἡμιτριταῖοι inter febres quę tūc affligebant

bant, annumerantur. Et rursus sect. 3. (p. 379. 34.) ἐν δὲ τῷ ἡμιτριταίῳ καλεομένῳ ξυμπίπτει μὲν καὶ ὀξέα νοσήματα γίγνεσθαι, καὶ ἔστι τῶν λοιπῶν εἶδος θανατωδέστατος. In ea verò quæ semitertiana dicitur tum morbi acuti accidunt, tum etiam præter cæteras ista præcipuè lethalis est. Et rursus (ibid. p. 378. 17.) ἡμιτριταῖοι in febrium generibus recensentur.

Ἡμιτύβιον dicitur esse indumentũ lineũ vtrinq; fimbriatũ, & pro sudario aut peplo sumitur. Vtitur Aristoph. in Pluto, vbi Scholiastes ἡμιτύβιον σουδάριον exponit, ῥάκος ἡμιβριβὲς, λινοῦν τι ὂν ἐκμαγεῖον, sudariolũ, aut pannũ aliquẽ lineũ detritũ, quale est quo ad detergendos sudores vtimur, velut mãtile. Additq; καὶ σωκρατικὸν ἡμιτύβιον σελάσταν, ἢ δίκροσσον φακιόλιον. Quibus verbis ẽt q̃dã significari existimãt ἡμιτύβιον esse δίκροσσον φακιόλιον, h. e. fasciolã lineam vtrinq; fimbriatã. Hesych. ἡμιτύβιον exponit λινοῦν ἔνδυμα ἢ σινδόνιον δίκροσσον, indumentũ lineũ, aut linteũ vtrinq; fimbriatũ. Galenus apud Hipp. in Exeg. ἡμιτύβιον significare scribit, ὀθονίου παχέος μέρος, crassioris lintei partẽ. Quo loco li. 2. de morb. præcipuè subnotare videtur, in quo hac dictione vtitur Hipp. (p. 153. 23.) ἢν δὲ πρὸς τὸ λουτρὸν καὶ τὰ χλιάσματα πονέῃ, καὶ μὴ ἀνέχηται, προσφέρειν αὐτῷ ῥάκια ἡμιτύβια, καὶ βάπτειν εἰς ὕδωρ, ἐπὶ τὰ στήθεα καὶ τὸ νῶτον ἐπιτιθέναι. Qđ si balneo & tepefactoriis angatur, neq; ea ferat, detriti lintei pãniculi aqua intincti ei admouẽdi, & ad pectus & dorsum adhibẽdi. Idẽ lib. de art. (p. 607. 29.) ἄχνην τὴν ἀφ' ἡμιτυβίου, in nares fractas ad eas excitãdas aut dirigendas immittit. Quib. verbis lintei detriti derasam lanuginẽ intelligit, aut cõcerpta ex sudariolo linamẽta, ex quib. penicilli fiunt. Sic n. ex Mochlico, quę est istius loci explicatio, ἄχνην ὀθονίου exponit Erot. τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον ξύσμα ἐξ οὗ γίνεται μοτὸς ὁ καλούμενος ξυστὸς, q̃ à nobis dicitur ξύσμα, h. e. linamẽtũ derasis linteolis cõcinnatũ, ex quib. penicilli fiũt qui ξυστοὶ inde dicũtur, h. e. rasiles, aut ex rasili linteorũ lanuginẽ cõtorti. Paul⁹ verò hũc ẽt locũ subnotans c. 91. lib. 6. σφηνίσκους στρεπτοὺς ἐκ ῥάκους εἰλησθέντας exponere videtur, cuneolos ex panniculo intortos ac inuolutos. Celsus in lõgitudinẽ implicata linamẽta vocat cap. 5. lib. 8. Ex quib. Hipp. locis suspicor apud Gal. in Exeg. ἡμιτυβίου & μέρος esse legendũ. Apparet quoq; ἡμιτύβιον potiùs quàm ἡμιτύμβιον esse legendũ, q̃ tñ scriptionẽ Varinus & exẽplaria quędã manu scripta mendosè, vt opinor, retinẽt. Est n. ἡμιτύμβιον ὁ μικρὸς τάφος, dimidiatũ seu paruũ bustũ aut sepulchrũ. Pollux tñ lib. 7. c. 16. ἡμιτύμβιον legit, & vestẽ lineã Ægyptiã indicare scribit, quale q̃d tũc σουδάριον dicebatur. Aretęus ẽt vetustate grauis author ἡμιτύμβιον ponit & scribit cap. 4. lib. 1. Curat. morb. diutur. γυμνάσια δὲ ἐπὶ τούτοισι πρὸς χεῖρας, σεόντων τῶν ἄκρων ἀφ' ἡμιτυμβίων λινοῖσιν ὠμοῖσι. In his exercitationes manuũ fiãt, extremitatib. sudariolo ex linis crudis inuolutis. Idẽ rursus cap. 3. eiusdẽ libri, ἀνάτριψις αὖθις σκελέων δι' ἡμιτυμβίων τρηχέων μέσφι φοινίξιος. Rursus frictio crurum ex sudariolis asperis, ad ruborẽ vsq;. Hesych. quoq; in dictione ἄχνη huius loci Hippocratis meminisse videtur, & ἡμιτύβιον λινοῦν exponere, cùm scribit. ὁ δὲ Ἱπποκράτης τὸ λινοῦν ἄχνην. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ λεπτὸν ξύσμα. Sic n. leg. existimo, vbi ἄχνην lintei ramentũ exponit. Ideq; est q̃ lib. 2. περὶ γυν. (p. 284. 2.) dicitur ἄχνη ἀπὸ ὀθονίων λεπτῶν, ramentum ex tenuibus linteis derasum ad pessos.

Ἡμίχοον est ὁ ἥμισυς χοῦς dimidiatus congius, & μέτρον aut ἀγγεῖον subauditur. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 207. 41.) φακῶν χυμοῦ ἀναγκάσαι αὐτὸν ἐκπιεῖν τρία ἡμίχοα, lentiũ succi tres dimidiatos congios ipsum ebibere cogito.

Ἦμος quãdo, cùm, significat, Ionicũ est & poëticũ. Prorrh. 2. (p. 414. 49.) μάλιστα τ' ἦμος ἥλιος νεωστὶ καταλάμπει, præsertimq; cùm primũ sol illucet. τῆμος quidã codices scribunt, alii etiã μάλιστα δ' ἦμος. lib. 1. περὶ γυν. (p. 239. 24.) ἦμος δ' ἥλιος δύῃ, cùm autem sol occiderit.

Ἠνάγκαζεν ἐβιάζετο cogebat exponit Erotianus apud Hippocratem.

Ἠναγκόψαι contundere, & ἠνίων τῶν κεκομμένων contusorum exponit Gal. apud Hippocrat.

Ἠοίας, τὰς πρωΐας, matutinas horas exponit Galenus in Exeg. apud Hippocr.

¶ Ἡπατικοὶ veteribus dicti sunt qui hepatis inflãmatione laborabant ex eaq; febricitabãt. velut pleuritici aut peripneumonici qui ex lateris aut pulmonũ inflãmatione febricitarent. Sic in Coac. Pren. (p. 437. 47. & 48) scribitur. οἶσιν ἡπατικοῖσι πολὺ πτύαλον αἱματῶδες. hepaticis sputũ multũ cruẽtũ. Et, ἐφ' ἡπατικοῦ τῆξις ἅμα βράγχῳ κακόν. Hepatico colliquatio cum raucedine malum portendit. At verò recentiorib. ἡπατικοὶ vocantur, qui citra manifestũ aliquẽ iecoris affectũ, imbecillitate laborant ex intemperie. Quod indicat his verbis Gal. lib. 8. κατὰ τόπ. (p. 286. 7.) τὸ ἡπατικὸν ἰδίως ὀνομαζόμενον πάθος, ὥσπερ οὖν καὶ τὸ κοιλιακόν τε καὶ στομαχικὸν, ἄνευ τοῦ κατὰ τὰ μόρια παρὰ φύσιν ὄγκου, γίνεται, φλεγμαίνειν ἧπαρ ἢ ἀφίστασθαι λεγόντων ἢ σκιρροῦσθαι τῶν ἰατρῶν, ἢ τι τοιοῦτον ἕτερον πάσχειν, οὐ μὴν ἡπατικόν γε καλούντων τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ᾧ συμβαίνει τι τούτων. ἀλλ' ὅταν ἄνευ φανεροῦ τινος ἐν τῷ σπλάγχνῳ κακοῦ περὶ τὰς οἰκείας ἐνεργείας ἀτονεῖ, τηνικαῦτα τὸν κάμνοντα προσαγορευόντων ἡπατικόν. Hepaticus affect⁹ propriè dictus, vt & cœliacus & stomachicus, absq; tumore præter naturã circa ipsas partes oritur, inflãmatione tentari hepar, aut abscessu laborare, aut induratũ esse, aut aliud quidpiã pati huiusmodi medicis dicẽtibus, non tamen hepaticũ vocantib. eum cui tale quidpiã accidit. Sed cùm citra manifestũ aliquod in viscere malũ, circa p̃prias actiones debilitatur, tunc ægrũ hepaticum appellantib. Authori Definit. Med. (p. 398. 18.) ἡπατικοὶ dicuntur οἷς ἥπατος πόνος παρακολουθεῖ χρόνιος, μετ' ἐπάρματος καὶ σκληρίας, καὶ ἀχροίας τοῦ σώματος. quos diuturn⁹ iecoris dolor comitat, cũ tumore & duritia, ac decolore corpore.

Ἡπατῖτις iecoraria vena dicitur Hippocrati lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 60. 26, 36. & 45.) & libr. 2. Epid. sect. 4. & aph. 4. sect. 7. libr. 6. Epid. quæ eidẽ κοίλη φλὲψ lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον (p. 64. 30.) & lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p. 124. 9.) Galenus quoq; Com. 2. in lib. de nat. hum. (p. 23. 7.) ἡπατῖτιν vocari Hippocrati testatur

eam venam quæ caua dicitur, quod etiam scribit lib. περὶ κυημένων διαπλάσεως (p. 216. 22) & initio lib. περὶ φλεβῶν ἀνατομῆς.

Ἠπεδανός, debilis, infirmus, inualidus, quasi ἀπεδανὸς ἢ ἄπυς, ὁ μὴ δυνάμενος δι' ὑπερβολὴν ἀσθενείας ἐν τῷ πεδίῳ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἐδάφει εἶναι. Cui etiã ἔμπεδος opponitur, ὁ ἐν τῷ πεδίῳ δι' ἰσχὺν ἑστὼς βεβαίως, vt scribit Homeri Scholiastes. Il. θ. (v. 104.) ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων. debilis autẽ tibi famulus. Eã vsurpat et dictionem Hipp. lib. 1. περὶ γυν. (p. 234. 5.) ἠπεδανὸν πῦρ, febris lenta, debilis. Et rursus (ibid. p. 240. 37.) ἠπεδανὸν παιδίον, puer debilis. Iterũq; (ibi. p. 257. 4.) ἢ ὅσα ἠπεδανὰ ἰᾶται, quę debilia sunt sanat.

Ἠπίαλος πυρετὸς, febris Epiala, in qua simul febricitant & rigore corripiũtur ægri, vt scribit Gal. lib. 2. de diff. feb. cap. 6. febris algida, aut cum tremore frigida dici potest, ab antiquis Latinis quercera dicta. fit aũt Epiala febris ab acida & vitrea pituita, cui moderata putredo accessit. ἠπίαλον πρὸ τοῦ πυρετοῦ ῥῖγος, rigorẽ febrem pręcedentẽ quibusdã dici testatur Hesychius, quod etiã scribit Gal. cap. 6. lib. 2. de diff. feb. Interpretes lenes & blandas febres vocant ἠπιάλους πυρετοὺς, & aliam sequũtur huius nominis notationẽ. Sic enim vocari existimãt παρὰ τὸ ἠπίως ἀλεαίνειν, quòd blandè & molliter incalescant. Alii ἀπὸ τοῦ ἠπίου ἢ ἁλὸς, quòd mare in summa etiã trãquillitate perpetuò agitetur. ἠπίαλος πυρετὸς, febris lenta & mitis virgunculis iam maturis, vbi purgationes menstruę cessarunt, succedit, lib. περὶ ἐπικυήσ. (p. 52. 29.) ἠπιάλους etiã febres celebrat Hip. lib. de aëre, loc. & aq. (p. 452. 40.) febres lenes vertit Cornarius. lib. 4. Epid. (p. 330. 9.) ἠπιαλώδεες dicũtur, febres algidæ & frigidæ, vt πυρετοὶ subintelligantur, (Sic n. Erotiano ἠπιαλώδεις πυρετοὶ, hunc haud dubiè locũ subnotanti, exponũtur, οἱ μετὰ φρίκης ἢ ῥίγους γινόμενοι, febres quæ cum horrore & rigore fiunt) Potest & id ad ægros referri & rigorẽ solum respicere, febresq; subintelligi in quibus ægri perpetuo rigore conflictabantur, quòd ἠπίαλος Atticis rigorem qui febres præcedit denotet Galeno & Hesychio, qui et τοὺς ψυχροὺς eo nomine dici scribit.

Ἤπια τοῦ πυρετοῦ de febre miti effert Hipp. lib. 5. Epid. (p. 341. 16.) ἢ τὰ τοῦ πυρετοῦ ἤπια, & febris erat mitis & remissa. Rursus lib. 7. Epid. (p. 351. 44.) ἢ ἐγένετο τὰ τοῦ πυρετοῦ οὕτως ἤπια. & febris adeo lenis erat. ἠπιάω aut ἠπιόω dicitur Hippocrati pro remissè & leniter habeo. lib. 5. Epid. (p. 337. 21.) ἀλλ' ἠπίωσε τῷ σώματι, sed leniter habuit toto corpore & remissè, ἠπιώτεραι θερμαὶ, calores leniores, remissiores, lib. 7. Epid. (p. 352. 2.

¶ Ἡρακλείης νόσου, τῆς ἐπιληψίας, exponit Erotianus apud Hippocratem, διὰ τὸ ἰσχυρὸν τοῦ νοσήματος ἢ δυσκαταγώνιστον, ob morbi vehementiam & expugnandi difficultatem. Videtur autem his verbis locum libr. 1. περὶ γυναικ. subnotare (p. 235. 8.) καὶ ἐοίκασι τοῖσιν ὑπὸ τῆς ἡρακλείης νόσου συνεχομένοισιν. & iis qui Herculeo morbo detinentur, similes sunt. Hoc autem nomine μανίαν quibusdam appellatam esse testatur Erotianus, quòd ex antiquis Heroibus solus eo morbo Hercules laboras se dicatur. Gal. verò Com. 6. in lib. 6. Epid. (pag. 525. 51.) Epilepsiam scribit nonnullis Herculeum morbum dictam esse, nõ quòd Hercules eo caperetur, sed quia videntur isti, sicut alii etiam nominibus eius sæuitiam exprimere voluerunt, ita & nomen hoc, Herculeum scilicet, vt magnitudinem indicaret, effinxisse. Aretæus quoq; cap. 13. lib. 2. περὶ χρονίων παθῶν scribit Elephantiasim quibusdam ἡράκλειον πάθος vocatum esse, ὅτι τοῦδε μέζον οὐδὲν, οὐδὲ ἀλκιμώτερον, quod eo affectu nullus sit maior aut valentior.

Ἠραχίσκῳ vide in Ἀραχίσκῳ antea.

Ἠρεθισμένον ἕλκος, vlcus irritatũ, exasperatũ, h.e. cõpressione, aut deligatione, aut ferulis esse ratum & exagitatum, lib. de fract. (p. 563. 9.

Ἠρεμαῖον πῦρ, calor quietus, ignis lenis, de febre lenta dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 3.)

Ἤρκησεν, ἐβοήθησεν, exponit Erotianus apud Hippocratem opem tulit.

Ἡρμόσθαι adaptatum & compositum esse significat, ab ἁρμόζομαι, ἡρμάσθαι verò, ἐστηρίχθαι καὶ ἑδράσθαι, quod est stabilitum & firmatum esse, ab ἑρμάζομαι. ἡρμόσθαι tamen semper legitur apud Hipp. vt lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 677. 42.) ἀλλ' ἡρμόσθαι μὲν, περιεσφίγχθαι δὲ μή. vt firmata quidẽ sint, nõn autẽ coacta. Et rursus (p. 697. 34.) ἡρμόσθαι δὲ, μὴ πεπιέχθαι τῷ πλήθει, firmari quidẽ, nõ fasciarũ copia comprimi. Vbi cùm priore loco Gal. ἡρμόσθαι ἀσφαλῶς ἐρηρεῖσθαι, quod est firmiter subnixum esse, altero verò, τὸ οἷον ἐρηρεῖσθαι ἢ ἐστηρίχθαι, hoc est, fulciri & stabiliri exponat, & ἑρμάσματα Gręcis veluti ἐρηρεισμένα dici scribat, ἡρμάσθαι legisse videri queat. Eoq; referri debere videatur quod in Exeg. ἡρμάσθαι, ἐρηρεῖσθαι, ἢ ἡρμόσθαι exponitur, quod est innixũ esse aut aptatũ. Nisi quod per ἡρμόσθαι vtranq; mihi lectionẽ approbasse videtur. Eadem quoq; rationẽ & nos antea ἥρμασαι apud Erotianũ pro ἥρμοσαι legi debere existimauimus, quod ἕδρασαι & ἐστήρικται exponit. Verùm cùm ἀπὸ τῶν ἑρμασμάτων dictionem translatam esse dicat cum Galeno, hunc quoque libri κατ' ἰητρεῖον locum ab Erotiano subnotari existimo, & ἡρμάσθαι, ἑδράσθαι, ἐστηρίχθαι ab eo scriptum esse cõtendo, præsertim cum ἥρμοσαι aut ἥρμασαι nusquã apud Hipp. scribatur. Rursus ἡρμόσθαι vsurpatur Hippocrati de fasciis aut linteis quæ obfirmata sũt & affulcita, aut appositissimè inhęrent, lib. de fract. (p. 562. 15.) τῷ ἐπιδεδεμένῳ δοκείτω ἡρμόσθαι μὲν, πεπιέχθαι δὲ μή. deuincto lintea obfirmata quidẽ nõ autẽ appressa videantur. Et (ibid. v. 16.) φάτω δὲ κατὰ τὸ ἕλκος μάλιστα ἡρμόσθαι: dicat aũt ad vlcus firmiter inhęrẽtia & adaptata esse. Ac rursus (p. 563. 22) ἢ πεπιέχθαι μὲν μηδαμῇ, ἡρμόσθαι δὲ μάλιστα κατὰ τὸ ἕλκος. & nusquã quidẽ vinculũ appressũ esse, sed maximè supra vlcus obfirmatũ. Et lib. de art. (p. 645. 33) χρὴ δὲ ἡρμόσθαι μὲν τὴν κνήμην ἢ τὸν πόδα οὕτως ὡς αὐτὸς ἐθέλει. Tibiã aũt & pedẽ eo modo quo ipse velit affulcire oportet. Vbi ἡρμόσθαι Galen. esse dicit τὸ ἀσφαλῶς ἐστηρίχθαι, firmiter stabiliri,

stabiliri ac firmari, obfirmari, hoc est tibiam & pedem luxatum ita accommodari & collocari, vt firmiter fulciantur. Nam & ibidem Gal. (v.38.) τὸ ἡρμόσθαι esse scribit, τὸ ἐστηρίχθαι οὕτως κατὰ πᾶν μέρος τὸ κῶλον, ὥς μηδαμόθι δύνασθαι κινεῖσθαι. membrum ita omni ex parte firmiter collocatum esse & obfirmatum, vt moueri nequeat. Idem quoq; Gal. Com. 1. in lib. de fract. (p.534.51.) τὸ ἡρμόσθαι οἷον ἐστηρίχθαι velut stabilitum esse exponit. Quibus omnibus in locis vtriusq; scriptionis & ἡρμόσθαι & ἡρμάσθαι vim nostra interpretatione apud Hippocratem expressimus, cùm eam etiam amplecti videatur Gal. & eandem explicationẽ vtriq; tribuat, ab ἑρμάζειν deducendo, quod idem ἑδράζειν & στηρίζειν significare scribit, quod est stabilire, affulcire, Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p.692.1.)

Ἧρος exponitur Hesychio συνθήκη, ἐκεχειρία, pactum, fœdus, induciæ. Sic ἔγγιστα τοῦ ἥρυ dicuntur quæ maximè ad rẽ pertinent aut faciunt: Hippocr. lib. 3. περὶ διαίτης (p.100.8.) ὡς μὲν οὖν δυνατὸν εὑρεθῆναι ἔγγιστα τοῦ ἥρυ, ἐμοὶ εὕρηται. quoad igitur fieri potuit, quæ maximè ad rem pertinent, inuenimus. hæc est à nobis inuenta victus ratio, quàm maximè fieri potuit, ad rem conueniens & proximè pertinens, cùm omninò exacta, & quæ ciborum copiæ aut laborum symmetriæ perfectè respondeat, inueniri à nullo possit. ἔγγιστα τοῦ ἔργυ tamen Asulanus legit. ἔγγιστα τοῦ ὅρυ exemplaria quædam manu scripta Regia habent.

Ἠρύγγη exponitur Erotiano πόλιον, & annotantur βοτανῶν esse ὀνόματα.

Ἡρῷον monumentum siue fanum heroi constructum: ἡρώειον Hesychio μνημεῖον exponitur. ἡρῷον dicitur Hippocrati aph. 27. sect. 2. lib. 6. Epid. ὄπισθεν τοῦ ἡρώου, quæ post statuam aut heroum habitabat. Etsi τοῦ ἥρωος multa habent exemplaria.

Ἠθεῖ, ἠθοῦσι, exponit Gal. in Exeg. hoc est colās, per colum transmittẽs, vt sit participium ab ἠθῶ pro ἠθέω aut ἠθίζω, quod est, colo, saccello.

Ἡσυχῆ apud Hipp. ponitur pro ἡσύχως aut μεθ' ἡσυχίας, quietè, moderatè, paulùlum. Lib. 4. Epid. (p.331.45.) ἦν τι βηχίον ξηρὸν ἡσυχῆ, tussicula quædã paulùm sicca aderat. Lib. quoq; 1. Epid. (p.372.20.) ἡσυχῆ ἐπὶ τὸ ῥάθυμον βεβιωκότες, qui otiosè & segniter degunt, quales mulierosi omnes & molles. ἡσυχία est quies & ocium, & ἡσυχάζειν quiescere, vt vertit M. Tullius Acad. 2.

Ἦτρον pars est ventris infrà vmbilicum ad pubem vsq; ὑπογάστριον dicitur, imus venter & abdomen. Gaza apud Arist. sumen & abdomen vertit. ἠτρόν, pube tenus interpretatur Aurelianus cap. 18. lib. 3. acut. & cap. 4. lib. 5. Tard. pass. Pubem etiam vertisse videtur Celsus cap. 3. lib. 2. ex aph. 35. lib. 2. τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἦτρον πάχος ἔχειν, partes ad vmbilicum & imum ventrem attinentes crassiores esse, si circa vmbilicum & pubem cutis plana est, dixit Celsus, ἤτρου ἔντασις ἑκατέρωθεν ἐς ἰθὺ, imi ventris vtrinque in directum contensio, lib. 4. Epid. (p.330.47.) ἐν τῷ ἤτρῳ, & eorum quæ circa abdomen erant, aph. 28. sect. 2. lib. 6. Epid. Et ἐπὶ τὸ ἦτρον ἐλαπάσσετο, circa abdomen emolliebatur, ibid. ἦτρον propriè dici Hippocrati scribit Gal. Com. ad aph. 35. lib. 2. τὸ κάτω χωρίον τῆς γαστρὸς, ὅσον ἐστὶ μεταξὺ τοῦ αἰδοίου, καὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. ventris imam regionem quæ pudenda & vmbilicum interiacet. πόνοι περὶ ἦτρον ἐμπίπτοντα, quę dolorem in imo ventre faciunt, in Coac. Prænot. (p.438.14.)

Ἦχος, sonus & sonitus. ἦχοι aurium sonitus & tinnitus sumuntur Hippocrati, in Prorrh. (p.176.41.) ἐν πυρετῷ καυσώδει ἤχων προσγινομένων μετὰ ἀμβλυωσμῶν. febri ardẽti si aurium tinnitus cum visus hebetudine succedant. Quod repetitur in Coac. Prænot. (p.427.24.) Et rursus ibid. (p.428.29.) οἱ σὺν κεφαλαλγίᾳ καὶ ἤχοις ἀπύρετοι. Qui capitis doloribus ac auriũ tinnitibus citra febrem tentantur. Rursus (p.429.30. & 31.) βόμβος ἐν ὀξέσι καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, in præcipitibus morbis murmur edẽtes & tinnientes aures. Et ἦχοι μετὰ ἀμβλυωσμῶν, aurium sonitus cum visus hebetudine. ὤτων πώρωσις καὶ ἤχους ex Dioscoride cap. 39. lib. 1. grauitatem auditus, & sonos incertos ac tinnitus vertit Pl. cap. 4. lib. 23.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Θ.

Θᾶκος, sedes, sedile, sella, idem quod θῶκος. Lib. 7. Epid. (p.360.10.) οὐδὲ ἐπὶ θᾶκον ἀνίστατο, neq; ad sedile exurgebat, hoc est, neq; in sedili sedebat, de ægro decumbente effertur.

Θαλάμαι dicuntur cubilia & piscium latibula. Erotiano apud Hipppocr. exponuntur καταδύσεις, specus, latibula. Vsurpat autem eam dictionem Hippocr. lib. περὶ τέχνης (p.3.34.) καὶ τούτων οὐδὲν ὅ, τι οὐχ ὕπαφρόν ἐστι, καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας, quorum sanè nullum non subspumosum est, & circa se forulos habet, hoc est loculos & penetralia, aut latibula quædam. Agitur de cauitatibus internis ad articulos, quæ spuma quadam aut mucore subspumoso refertæ sunt. Etsi ὑπόφορον illic quędam exemplaria legunt, & Erotianus ὕποφρον, vt postea scribimus.

Θαλερὸν πνεῦμα floridum spiritũ significat apud Hippocrat. hoc est magnum & concitatum, σφοδρὰ μέγα exponit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p.183.10.) Idem quoque (ibid. p.198.25.) θαλερὸν πνεῦμα, τὸ οἷον θάλλον καὶ ἀκμάζον, καὶ μέγα,

hoc est veluti florentem ac vigentem aut magnam spirationẽ interpretibus Hippocr. significare scribit. Quanquam ambiguam esse dictionem fatetur & subobscuram, neq; in veram Asclepiadarum familiam receptã aut Germanis Hippocrat. libris assignatam. Quod etiam repetit Com. ad sent. 24. lib. 1. περὶ χυμῶν, & à θάλλειν deduci scribit. Quanquam in Exegesi θαλερὸν παρὰ τὸ θέρεσθαι, quod est calefieri aut calescere, factum esse scribit, & θαλερὸν, θερμὸν ὡς ἀπὸ ἡλίου, velut à sole calidum exponit. Vbi etiam quædam exemplaria θαλερὸν πνεῦμα, μέγα καὶ διωγμένον explicatum habent, vt sit spiritus floridus, magnus & concitatus. Sic θαλερὸν δάκρυ apud Hom. Il. β. (v. 266.) [θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ, hoc est, vberes ei profluxerunt lachrymæ,] θερμὸν ἢ ἀκμαῖον Scholiastes exponit, quod est calidam ac vigentem lachrymam, nempe vberem ac pullulãtem, & quæ magna vbertate ex oculis profunderetur, neq; siccesceret, sed velut frondes ex arboribus promanaret. θαλερὸν δάκρυ Hesych. exponit, τὸ πολὺ ἢ μὴ ξηραινόμενον, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀεὶ θάλλον. Alii δίυγρον, quidam etiam salsas lachrymas exponunt. θαλερὸς etiam παχὺς, ἰσχυρὸς exponitur Hesychio. Θαλερὸν πρόσωπον floridũ vultum rectè dici τὸ οἷον εὐεκτικὸν ἢ εὔχροουν, veluti benè habitum & coloratum, scribit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 183. 8.)

Θάλλειν verò est vigere, pullulare, florescere, & de viuido cutis colore dicitur, aut de alimenti succulentia Hippocrati, qua corpus bene habitum viget & repletur. Lib. de loc. in homine (p. 73. 1.) καὶ ὁκόταν κρατέηται [τὰ σιτία] θάλλειν ποιέει. & vbi superantur [cibaria] corpus vigere faciunt. Sic enim lego cum melioribus codicibus, vt de cibis locus accipiatur, qui vbi superantur & euincuntur, corpus replent. Etsi ferri potest vulgata lectio, καὶ ὁκόταν κρατέηται, τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν προσαρμάτων θάλλειν ποιέει. Vt sit sensus, Cùm autem superantur, [cibaria] ab his corpus vigorem accipit. Ita enim accipiendus mihi locus videtur, contra Cornarii & vulgarium exemplarium fidem. Rursus (ibidem v. 3. & 5.) θάλλειν effertur de viuido aut florido cutis colore ac benigna succorum repletione, qua corpus viget & tumidum redditur per aquæ calidæ balneum & comessationem, cui corporis ἰσχνότητα & maciem opponit. Aciterum (v. 8.) τὰ θάλλειν ποιέοντα, quæ replent & corpus vigere faciunt. Rursus ibidem (pag. 66. 39.) λίην δὲ πολλῷ ὄχλῳ αἱ σάρκες τρεφόμεναι καὶ νοσηλῷ θάλλωσι, ὕδρωπες ἔμπλεαι εἰσιν. Plurimo verò humore carnes nutritæ & morboso turgidæ, hydropem contrahunt. Et (pag. 69. 43.) ποιεῖ γὰρ αὐτοῖσιν ὅ τε σπλὴν θάλλει καὶ τὸ σῶμα φθίνει, ex iisdem enim & splen augescit & corpus contrabescit. Et (ibidem v. 44.) ὅταν δὲ τὸ σῶμα λεπτὸν ᾖ καὶ ὁ σπλὴν θάλλῃ, cùm autem corpus extenuatum fuerit & splen creuerit. Et lib. περὶ καρδίης (pag. 54. 47.) de cordis tunica κέχρηνται δὲ τοῦτε εἵνεκα ὅκως θάλλεται ῥωσκομένως ἐν φυλακῇ. Ea verò de causa tunica extitit, vt validum in custodia vigeat. A θάλλω etiam deducitur τεθηλὼς vox media, idem quod τεθαλκὼς, virens, floridus, veluti succo turgens aut scatens. Sic τεθηλότα σχήματα, τουτέστι μόρια ἢ μέλεα, partes corporis succulentæ dicuntur Hippocrati, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 1[illegible]27.) hoc est quæ humorem in se continent ac recipiunt veluti efflorescentem, floridæ dici possunt, hoc est succulentæ. Sic μανά τε καὶ τεθηλότα simul iunguntur, raræ & floridæ corporis partes, hoc est succo turgidæ, vt postea (ibidem p. 12. 5.) ἁπαλὸν καὶ τεθηλὸς καὶ ἔναιμον de hepate effertur, quod sanguineum sit & velut sanguine efflorescẽs ac turgidum mammarum instar. Τεθηλότα tamen Gorrhæus apud Hippocratem mollia vertit, & à θηλέω deduci putat, velut effœminata, quod mulierum præcipua sit mollities. Idem etiam τεθηλότα mammarum instar exponi posse putat, hoc est, mammarum instar succulenta & veluti lactantia, hoc est, succum veluti lac præbentia, vt sint τεθηλότα veluti τεθηλακότα, quem in sensum sugentia vertit Caluus. Sed tunc à θηλάζω potiùs, quod θηλάζω significat, deduci videatur, vnde & θήλαντο ἐθήλασαν Hesychius exponit. Τεθηλημένα δένδρα velut τεθηλότα à θηλέω, arbores frondosæ dicuntur Hippocrati lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 108. 49.) quæ frondium mollitie luxuriãt, quibus φυλλοροοῦντα opponit, eas quæ folia habent decidua.

Θαλπὶν legitur apud Hippocrat. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 221. 5.) θαλπῖνω ποιέειν. Verùm locum esse corruptum indicat asteriscus codici Asulanio præfixus, tum quòd exemplaria manu scripta Regia illic θλασπῖνω legunt, & quia lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 260. 25.) vbi eadem repetuntur, θλάσπι λεῖον ποιέειν legitur, quam etiam lectionem lib. περὶ γυναικ. φύσ. secutus videtur Cornarius. θλασπῖν autem legi potest, vt idem sit quod θλάσπεως, aut θλάσπιος πόσις, aut θλάσπιον, pro θαλπῖνω ποιέειν scribendum, vt idem sit quod θλασπίδιον, velut ibidem legitur (pag. 222. 7.) Sic enim θλάσπι θλασπίδιον vocari scribit Dioscorides, & Caluus cardamum agreste, & pedem gallinaceũ vertit, quæ sunt θλάσπιος nomina. Θλασπίδιος autem Galenus in Exegesi pro θλάσπιος, sic dicta herba, apud Hippocratem positum scribit. At lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 259. 49.) θλάσπιος ὅσον ὀξύβαφον legitur, & (pag. 260. 30.) θλάσπιος ὅσον πόσιν, pro quibus θλασπίδιος ὀξύβαφον, & θλασπίδιος πόσιν legisse videtur Galenus.

Θαμέως idem quod θαμινὰ significat, frequenter, crebrò, & Hippocrati vsurpatur lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 50. 1.) ἤ τις δὲ κυήσεται θαμέως, quæ verò frequenter concipiet. πολλὰ explicatur lib. περὶ ἀφόρων (p. 293. 17.) vbi eadem repetuntur. θαμέες ἔμετοι, frequentes vomitus. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 281. 33.) Θαμινὰ autem πυκνὰ exponit Erotianus apud Hippocratem, & ex lib. περὶ αἱμορροΐδων profert, vbi tamen non legitur, sed lib. de fistulis. (p. 518. 32.) ἐς ἄφοδον θαμινὰ χαθίζει, frequenter exone-

exonerandæ alui gratia desideat. Vt vel inde satis constet vnum fuisse libellum περὶ αἱμοῤῥοΐδων καὶ συρίγγων quemadmodum etiam in τῇ θεραπευτικῶν librorum Hippocrat. recensione Erotianus vtrumq; simul comprehendit. θαμινὰ verò aliàs crebro vsurpatur Hippocrati, vt lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pag. 37. 27.) ἐρέει θαμινὰ, frequenter meiit. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 276. 24.) καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνευδέτω θαμινὰ, & cum viro frequenter condormiat. Rursus (ibidem v. 40.) ἐμέειν θαμινὰ, crebrò vomat. Et (v. 42.) τὸ οὖρον στάζει θαμινὰ & κατ᾽ ὀλίγον, vrina crebrò & paulatim stillat. Rursusque ibidem (pagina 78. 25. & 49.) λύειν θαμινά. Et (pag. 281. 15.) τὰ ἐπιμήνια θαμινὰ, frequentia menstrua. Et (pagina 283. 31.) καὶ ἐρεύγεται θαμινὰ, & crebrò eructat. Et (pagin. 284. 30.) θαμινὰ δὲ τοῦτο δρᾶν. crebrò autem hoc faciat. Interdum etiam θαμινάκις, vt (pagina 287. 44.) χρίειν θαμινάκις, crebrò inungito. Lib. περὶ κρισίμων (pag. 388. 42.) οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσι θαμινὰ καὶ ἑλκοῦνται, oculi crebrò lachrymantur & vlcerantur. ἑλκοῦνται tamen pro ἑλκοῦνται legit Cornarius ex lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 212. 24.) vbi θαμινὰ non legitur. Lib. de locis in homine (pag. 71. 28.) θαμινὰ μεταλλάσσειν, crebrò permutare. Vt & eandem vocem aliàs eodem lib. vsurpat. In Coac. Prænot. (pag. 429. 14.) θαμινὰ σμικρὰ πτύοντα, quæ frequenter pauca expuunt. In Epist. (pag. 529. 18.) τὴν δὲ κεφαλὴν θαμινὰ ἐπέσειεν, caput autem crebrò concutiebat. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 190. 30.) ἔπειτα θρόμβους αἵματος ἐκβιβάζεται [ἡ φάρυγξ] κατ᾽ ὀλίγον καὶ θαμινά. deinde sanguinis grumos paulatim & crebrò [fauces] reiiciunt. Lib. de vuln. Cap. (pag. 451. 28.) θαμινὰ δὲ ἐξαιρεῦντα τὸν πρίονα. & exempta sæpe terebra.

θάνατος, mors, est animi & corporis dissolutio, quæ fit in animalib. aut violata cerebri conformatione, aut spiritu qui in eo continetur, aut ex caloris natiui extinctione. Galenus lib. de vsu respir. (pag. 165. 14.) Inde θανατῶδες dicitur quod mortem adfert, sed interdum quod necessariò mortem adfert significat Hippocrati: interdum verò quod magna ex parte, vt scribit Galenus Com. ad aph. 18. lib. 6. τὸ θανατῶδες ὄνομα πολλάκις εἴρηται ἐν ἄλλοις τε καὶ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο τὸ βιβλίον, ἐπὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης τεθνηξομένων. πολλάκις δὲ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. διὸ & νῦν ἄδηλόν ἐστιν, εἴ τε πάντως ἀποφαίνεται θάνατον ἐπιδὴ ταῖς τῶν εἰρημένων μορίων διαιρέσεσιν, εἴ τ᾽ ἐπὶ τινων ἐγχωρεῖ σωθῆναι σπανίως τῶν ἀνθρώπων. Hoc nomen θανατῶδες quod est lethale, tum in aliis scriptis, tum in hoc ipso libro, sæpe de iis qui ex necessitate morituri essent, sæpè etiam de iis qui magna ex parte, dictum est. Quare ne nunc quidem manifestum est, num altiùs diuisis his partibus omninò secuturam mortem velit innuere, num in quibusdam hominem quidem seruari, sed rarò, contingat. Neque verò alia notione θανάσιμον quod est lethale, vsurpatur Hippocrati in aphorismis, sed etiam interdum τὸ κινδυνῶδες quod est perniciosum, significat & exitiosum, vt scribit Galenus Com. ad aph. 2. lib. 5. ὥσπερ ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ θανάσιμον εἶπε τὸν σπασμὸν, ἐν ἴσῳ τῷ κινδυνώδει τε & τελευτῶντι πολλάκις εἰς θάνατον, οὕτω & νῦν τὸν ἐπὶ τῷ τραύματι σπασμὸν ὀνόμασε θανάσιμον, ὡς οὐκ ἐξ ἀνάγκης τε & διὰ παντὸς ἐπιφέροντα θάνατον, ἀλλ᾽ ὡς πάνυ πολλάκις. ὡσαύτως δὲ & κατὰ πολλῶν τῶν ἔμπροσθεν ἀφορισμῶν ἐφαίνετο τῷ θανασίμῳ ὀνόματι χρώμενος. Quemadmodum in eo qui hunc præcedit sermone, lethalem dixit conuulsionem, pro eo quod est perniciosam & sæpè morte terminandam. Sic etiam nunc eam quæ fit ex vulnere conuulsionem lethalem esse dixit, non tanquam ex necessitate ac semper mortem inferentem, sed tanquam crebrò admodum. Sic etiam superioribus multis aphorismis θανασίμῳ nomine vti visus est. Idem θανάσιμον κακὸν exponit Com. in aph. 3. lib. 5.

¶Θεατρικαὶ ἐπιδέσιες καὶ εὔρυθμοι, concinnæ deligationes & histrionicæ, ad ostentationem tantùm & spectaculum comparatæ, quæ nihil iuuant, lib. περὶ ἰητρῦ (p. 13. 17.)

θεῖον numen, diuina natura dicitur, rerum humanarum præcipua causa & in rebus humanis principatum obtinens, apud Hippocratem lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 213. 40.) μάλιστα μὲν τὸ θεῖον ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν αἴτιον εἶναι. maximè quidem diuinam naturam in rebus humanis causam obtinere. Rursus ibidem τὰ θεῖα (v. 45.) δεῖ δὲ τὸν ὀρθῶς ταῦτα χειρίζοντα, ἄρχεσθαι μὲν ἐκ τῶν θείων ἄρχεσθαι. Eum autem qui hæc rectè tractare velit, primùm quidem à diuina natura initium ducere conuenit. τὸ θεῖον etiam quod est diuinum significat, quod à Deo est, aut quod est incomprehensibile, vt Deus, & cuius causam neque sensu neque cogitatione assequi possis, quo modo accipitur initio lib. περὶ ἱερῆς νούσ (pag. 122. 9. 11. 13. 24. 136. 45. 46. atque aliàs sæpè.) Quo etiam sensu εἴ τι θεῖον ἔνεστι ἐν τῇσι νούσοισι sumitur in quibusdam in Progn. (pag. 118. 32.) Galenus verò post varias interpretum opiniones, illic τὸ θεῖον, τὴν τῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος κατάστασιν, exponit morborum populariter grassantium generationē, quæ ex aeris conditione petitur intelligens, aut syderum cognitionem, quæ multùm facit ad morborum prædictionem & totius anni constitutionem prænoscendam. Cuius peritum esse Medicum vult Hippocrates libris Epid. & lib. περὶ ἀέρος &c. Gorrhæus cum Fernelio τὸ θεῖον intelligit aeris constitutionem, quæ magis proprietate totius substantiæ quàm suis primis qualitatibus corpora nostra offendat, quam νοσερὴν ἀπόκρισιν vocat Hippocrates lib. de nat. hum. (p. 20. 22.) ἀναθυμίασιν, exhalationem siue expirationem exponit Galen. Cuius quidem curationem optimo iure in loci mutatione & exiguo inspirationis vsu ponit Hippocr.

θέναρ, palma aut vola manus, pars manus in-

terna, quæ eminet & carnosa est, à digitis ad carpum protensa. Hippocr. lib. de fract. (p. 531.36.) τὰ θέναρα προσβάλλοντα διορθοῦν. volis admotis dirigere. Vbi Galenus θέναρα dici scribit manus partes eminentes ἀπὸ τοῦ θείνειν, quod est percutere, quòd ea parte percutiamus. Aliis quoq; visum, non eas omnes partes θέναρα dici, sed eas solas quæ sub pollice extant. Rursus Ephesius ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας τῶν ἀνθρώπου μορίων, θέναρ dici scribit spatium illud carnosum inter pollicem & indicem, sub quo manus cauitas sita est. ὑποθέναρ quod quatuor digitis subtenditur. Videri etiam sibi Hippocratem θέναρ appellare latam manus partem. Hesychio θέναρ est τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς καὶ τοῦ ποδός, manus cauitas & pedis. Latinis Ir aut vola dicitur. Etymologicum autem dictum vult παρὰ τὸ θέσεως εἶναι χωρίον, nimirum εἰς ὃ ἐντίθεται τὰ διδόμενα, quòd quæ excipiuntur ea parte recipiantur. Sed aliam ex Galeno notationem adduximus. Authori Isagoges θέναρ dicitur ὑποπιαζόσης τῆς χειρὸς τὸ μὴ κατὰ τὸν ἀντίχειρα ἐπανεστηκός, manus supinæ pars iuxta pollicem assurgens, (pagina 376.19.) Iulius Pollux lib. 2. θέναρ vocari scribit carneam manus partem interiorem à pollice ad indicem. Quibusdam etiam videri ab Hippocrate & Homero θέναρ dici τὸ πρόσθεν τῆς δρακὸς ἅπαν, omnem anteriorem pugni partem. θέναρα pro pedum plantis sumere videtur Hippocrates lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 266.46.) καὶ τὰ θέναρα ναρκῶσι, καὶ ἐπιβαίνειν οὐ δύνανται. & plantæ pedum torpescunt, neq; incedere valent.

Θεραπεία curatio, dicitur Galeno. Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 38.20.) ἡ τῶν νοσημάτων ἀναίρεσις ἤδη γεγενημένη, οὐ γινομένη ἔτι. ea morbi sublatio quæ iam facta est, non quæ adhuc fit. Θεραπεύειν curare etiam dicitur duobus modis de cancro, vt scribit Gal. Com. ad aph. 38. lib. 6. τὸ θεραπεύειν διττὸν ἐστιν. ἓν μὲν τὸ, πάντα πράττειν ὡς ὑγιὲς ἀποφῆναι τὸ πεπονθὸς μέρος· ἕτερον δὲ τὸ προνοεῖσθαι τὴν ἁρμόττουσαν τῷ πάθει πρόνοιαν, ὅπερ ἐστὶ παρηγορεῖν τε καὶ πραΰνειν αὐτὸ, καὶ μάλιστα ὅταν ᾖ μεθ' ἑλκώσεως. Curare duobus modis capitur. Vno quidem cùm omnia tentatur vt pars affecta ad sanitatem reducatur, altero cùm curatur vt congruens passioni prouidentia adhibeatur, hoc est, vt ipsa demulceatur ac mitior reddatur. Θεραπεύοντες sunt ministri & qui ea quæ ad curationem adhibentur administrant, aut quæ oportet curant. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 83.32.) dicuntur ii qui quæ ad balnea sunt necessaria curant aut parant. ἐν ὀλίγῃσι γὰρ οἰκίῃσι παρεσκεύασται τὰ ἄρμενα καὶ οἱ θεραπεύοντες ὡς δεῖ. In paucis nanque domibus parata habentur necessaria, sed nec ministri qui ea vt oporteat curent, reperiuntur.

Θέριστρον exponitur Galeno in Exeg. τόπος ἐνδιαιτᾶσθαι θέρους ἐπιτήδειος, locus habitationi æstiuæ accommodus, additque quibusdam θέριστρον scribi.

Θερινὴ ὥρα, æstiuum tempus significat, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 87.41.) καῦσος δὲ γίνεται ἐπὴν ἀναξηρανθέντα τὰ φλέβια ἐν θερινῇ ὥρῃ ἐπισπάσηται δριμέας καὶ χολώδεας ἰχῶρας ἐς ἑαυτά. febris ardens oritur vbi venulæ resiccatæ tempore æstiuo acres & biliosas ad se attraxerint tenues & serosas humiditates, quas ἰχῶρας vocat. Vbi scribit Gal. θερινὴν ὥραν εἴρηκε τὴν θερμὴν καὶ ξηρὰν, ἄν τ' ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἔαρος, ἄν τε ἐν ἀρχῇ τοῦ θέρους, ἄν τ' ἐν τοῖς μέσοις, ἢ τοῖς τελευταίοις, ἄν τε κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ φθινοπώρου. Æstiuũ anni tempus dixit calidum & siccũ, siue ad finem fuerit veris, siue ad initium æstatis, siue in horum temporum mediis, siue extremis, siue ad autumni principium. Interdum etiam θερινὴ simpliciter dicitur, & ὥρα subauditur, quemadmodum θερινὴ θέρος exponitur Hesychio. θερινὴ dicitur etiam aph. 29. sect. 8. lib. 6. Epid. vt & θερινὴ Herodoto.

Θερμαίνεσθαι est incalescere & ὑποθερμαίνεσθαι aliquantulùm incalescere, & de calore febrili effertur Hippocr. vt in Critone & Epicratis vxore ægr. 5. & 9. lib. 1. Epid. οὐκ ἐθερμάνθη, non incaluit, de febre intelligitur. θερμαίνεσθαι etiam ægr. 12. lib. 1. Epid. de leui febris initio dicitur & febris moderationem significat. ἄνθρωπος θερμαινόμενος ἐδείπνησεν καὶ ἔπιε πλέον. Incalescens quidam cœnauit bibitque largius. Vbi scribit Gal. διὰ τοῦ θερμαινόμενος ὀνόματος ἐνδείξασθαι ἀρχὴν τοῦ πυρετοῦ μικροῦ δοκοῦντος ὑπάρχειν. per hanc dictionem [θερμαινόμενος] indicari febris initium quæ leuis existere videretur. Quod etiã repetit Com. in ægr. 2. lib. 3. scribens, ἐνδείξασθαι βουλόμενος διὰ τοῦ θερμαινόμενος ὀνόματος τὴν μετριότητα τοῦ γινομένου τῷ δειπνήσαντι πυρετοῦ. cùm hac dictione [θερμαινόμενος] moderationem febris quæ cœnato contigisset, indicaret. Etsi ὑποθερμαινόμενος pro θερμαινόμενος illic exẽplaria quædam manu scripta Regia legunt, qua dictione leuis febris initium propius indicatur, vt nostris eum in locum Annotat. admonuimus. Gal. tamen vbiq; & lib. περὶ κώματος θερμαινόμενος legit. Idem lib. 3. de Præsag. ex puls. (p. 139.6.) dicere θερμαίνεσθαι, καὶ τεθερμάνθαι τὴν καρδίαν, cor incalescere & incaluisse, plurimùm differre scribit, quòd cor ipsum θερμαίνεσθαι dicatur, si ea substantia, quæ in eius finibus continetur, calescat, ita tamẽ vt cordis corpus calor minimè attingat. Quòd si corpus ipsum cordis ad eũ caloris gradum peruenit quem occupat substantia eius finib. cõtenta, tum τεθερμάνθαι h. e. incaluisse cor dicitur, & ad eum calorem intemperies & facultatum imbecillitas consequitur, cùm alterius caloris firmitas facultatis & robur comes esse possit. Hinc θερμάσματα dicũtur Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 52.50. & p. 53.22.) fotus qui per calefacientia adhibẽtur in pleuritide ad leniendum dolorem, vt & ægr. 8. lib. 3. Epid post st. pest. θερμάσματα vocare Hippocr. scribit Gal. Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. τὰ θερμαίνοντα τὸ σῶμα καθ' ὁντιναοῦν τρόπον, quę quouis modo corpus calefaciunt. Θέρμη calorem significat & ἀντὶ τῆς θερμότητος sumitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244.20.) θέρμη τε ἀνὰ πᾶν τὸ σῶμα, & calor toto corpore.

Θερμημερίαι dicuntur Hippocr. calidorum dierum tepores qui vere cótingunt, lib. de Nat. hum. (p. 14. 11.) τὸ δὴ αἷμα κατὰ ταῦτα αὔξεται, ὑπό τε τῶν ὄμβρων καὶ τῶν θερμημεριῶν. Sanguis sanè eadem ratione augetur, ab imbribus videlicet & calidorum dierum tepore, aut à diebus calidis.

Θερμὸν calidum, aliquãdo de qualitate, aliquando de substantia dicitur, vt scribit Gal. Com. ad aph. 14. lib. 1. Idem duplex est apud Hippocratem, vnum ἔμφυτον, natiuum, alterum igneum, mordax & præter naturã. Gal. Com. in aph. 23. lib. 6. Epid. sect. 4. Θερμὸν ἔμφυτον, calor naturalis & innatus, quem Asclepiades, Praxagoras, Philotimus & Erasistratus negarunt, eumque acquisititium non insitum dixerunt. Est autem essentia per se & semper mobilis, & in animali primus, & ab initio genitus & innatus. Natura nanque ipsa & anima nihil aliud quàm calor innatus. Caloris natiui motus internus & externus est perpetuus, ideoq; semper mobilis, dum moderatè incenditur, & moderatè extinguitur, vt Heraclitus dicebat. Idem calor natiuus ex caliditate & frigiditate mistus est, alioqui non perpetuò esset mobilis. Cùm enim ex natura caloris semper expandatur & in altum tollatur, seipsum breui dissiparet nisi frigiditate impediretur & intro cogeretur, ne dum ita se extendit, pereat. Galen. lib. de Tremore palp. &c. (pagina 369. 7.)

Θερμοκοίλιοι dicuntur Hippocrati qui calido sunt ventriculo & intemperato, quique calore mordaci & præter naturam acigneo, non natiuo abundant, aph. 23. lib. 6. Epid. sect. 4. Eos exponit Gal. τὸ δακνῶδές τε καὶ μοχθηρὸν θερμὸν οὐκ ὀλίγον ἔχοντας ἐν τῇ δυσκράτῳ γαστρί. mordacem vitiosumque calorem haud exiguum in intemperato ventriculo habentes. Rursus aph. 23. sect. 8. θερμοκοιλίοισιν ἰσχυρὰ ποτὰ βρωτὰ ταρακτικά. Valẽtes cibi aut potus eos qui calido sunt ventriculo perturbant.

Θερμὰ calores significant. Lib. 7. Epidem. (p. 360. 31.)

Θερμωλὴ idem quod θερμότης aut θέρμη, calorem significat aut caliditatem Hippocr. θερμωλὴν πυρετῶν significare apud Ionas annotatur ex Corintho. Sed & θερμωλὴ πυρετὸς exponitur Erotiano. Idem tamen hoc nomine omnem caliditatem apud Hippocr. subindicare mauult, his verbis. μή ποτε καὶ πᾶσα θερμασία ὑπ' αὐτοῦ θερμωλὴ λέγεται. Vsurpat eam dictionem Hippocrat. Lib. de Loc. in Homine (p. 69. 18.) καὶ θερμωλῇ ποιέουσι ῥεῦμα πολύ. Et caliditate fluxionem multam faciunt. Rursus (p. 70. 17.) καὶ θερμαίνειν ὡς μάλιστα, ὡς ἡ θερμωλὴ ἀνοιχθέντος τοῦ σώματος ὑπὸ τοῦ ἱδρῶτος ἐξέλθῃ. & quàm maximè calefacere, vt calor aperto per sudorem corpore exeat. Quem locum propius mihi expressisse videtur Erotianus. Ac rursus (p. 71. 16.) ἕλκη ὑπὸ θερμωλῆς ἐχομένῳ ἑλκύδρια ἐκθύουσιν ἀσθενεῖ ἐόντι. vbi caliditate detento vlcuscula imbecillo existẽti eruperint.

Θέσις positio, de membri deligati positione dicitur, vt crure, cùm quo habitu collocatur, continetur. Lib. κατ' ἰητρ. (pag. 686. 19.) ἀνάληψιν & θέσιν coniungit Hippocrates, vt & aliàs sæpè. Vbi scribit Galenus quod est ἀνάληψις in manu & brachio, id esse θέσιν in crure, & θέσιν sub ἀναλήψει comprehendi, quod etiam repetit Com. 3. in eundem lib. (pagin. 689. 35.) Rursus ibidem (pagin. 693. 15.) θέσις de membri fracti collocatione aut positione dicitur, & in genere τὴν ἀνάληψιν comprehendit. θέσις etiam vbi membri fracti depositionem, situm, & collocationem significat, τῇ ἕξει opponitur, & ἀπόθεσιν vocat Galenus. Ad θέσιν autem referuntur caput fractum, crus, & vniuersa dorsi spina. Quæ vbi benè collocata sunt & deposita, εὔθετα dicuntur Hippocrati, lib. κατ' ἰητρ. (pag. 696. 8.) Θέσις etiam dicitur Galeno partium inter se cum proximis connexio & respectus, Com. 2. in lib. de fract. (pag. 542. 51.)

Θεωρητὴ ἡμέρα, spectabilis dies, vide ἐπίδηλος ἡμέρα.

Θεωροὺς exponit Erotianus apud Hippocratem, τοὺς εἰς θεοὺς πεμπομένους χρησμῶν ἐπὶ σκέψεως ἕνεκα, eos qui oracula sciscitatum ad Deos mittebantur.

¶ Θημὼν exponitur Galeno in Exegesi σωρὸς cumulus, aceruus. Hesychio autem θημὼν dicitur πᾶν τὸ συσσωρευμένον οἷον ἀχύρων ἢ πυρῶν. omnis rerum simul congestarum aceruus seu cumulus, vt acerum aut tritici.

Θῆξις per acum punctio, ἀπὸ τοῦ θήγω τὸ διαπείρω, & acuo aut acu transfigo significat. θῆξαι ἀκονῆσαι, ὀξῦναι, exponitur Hesychio, quod est acuere. Est & Medicis κατὰ θῆξιν θεραπεία curatio in vulneribus per suturæ commissionem, cùm vulneris hiantis labra per suturam adducuntur, & per acum oræ propius coniunguntur. Cuius meminit Archigenes apud Galenum lib. 2. κατὰ τόπ. (p. 184. 6.) Sunt & alii duo adducendi labra hiantis vulneris modi, quorum etiam illic meminit Galenus, vnus per ἀγκτηρισμὸν, hoc est, hamulis seu fibulis impositis, alter κατὰ συσσάρκωσιν, cùm adhibitis aridis medicamẽtis enata carne labra coalescunt. θήγω etiam significat instigo, incito ex translatione, & acuo. Legitur apud Hippocratem lib. 1. περὶ γυναικ. (pagin. 243. 11.) ὡς ἕλκεος καθαροῦ νευρώδεος εἰ θήγοις. Verùm mendosam lectionem esse existimo & θίγοις malim, vt sit, tanquam si vlcus purum neruosum attingas, quod insigni sentiendi vi est præditum.

Θηρεύων διακενῆς, qui frustra aliquid venatur & captat. De phrenitico dicitur, qui manibus porrectis frustra semper aliquid captabat. Lib. 7. Epidem. (pag. 353. 33.) τῇσι χερσὶν ἐπορεγόμενος καὶ ἀεί τι διακενῆς θηρεύων, & manibus porrectis semper aliquid frustra captabat.

Θηριακὰ medicamenta dicuntur quæ ferarum morsibus medentur Gal. Com. 6. in lib. 6. Epid. (p. 525. 12.)

Θηρίον vlcus ferum aut ferinum (quod vlcus tetrum dicit Lucretius) & κακόηθες, quodq́; in feritatem transiit dicitur Hippocrati. Gal. in Exegesi, θηρίον explicat, τήν τε ἕλμινθα καὶ τὸ ἄγριον ἕλκος, ὡς ἐν τῷ περὶ τόπων τῶν κατ᾽ ἄνθρωπον. θηρίον ἐπὶ τὸ σῶμα ἐπέρχεται διὰ τόδε, καὶ, ὁπόταν ἀφίκηται ὁ ἰχὼρ ἀπορρέων, σήπει καὶ μετεωρίζει. hoc est lumbricum & vlcus ferum, velut Lib. de locis in homine. Vlcus ferinum hac de causa corpus inuadit. Et, vbi defluẽs sanies ad eam [carnem] peruenerit, putrefacit & in tumorem attollit. Qui locus legitur (p. 72. 42. & 46.) Idem Gal. adscribit θηρίον ab Hippocrat. lib. περὶ χυμῶν & aliis in locis τὰ ἐν τοῖς ἐντέροις γινόμενα δηλοῦν, τὰς ἕλμινθας δηλονότι καὶ τὰς ἀσκαρίδας, interaneorum animalia indicare, nimirum lumbricos & ascaridas. Locus autem libri περὶ χυμῶν habetur (p. 114. 37.) Sic & φθινόπωρον θηριῶδες cùm effert Hippocr. ad vnum aliquod ex his significatis referri scribit. Interdum verò & τὸ φθινῶδες sic vocare, quod tabem, aut malignam humorum corruptionem ac putredinem indicat. Sed aduertendum est apud Galenum legi omnibus in exemplaribus φθινοπώρων θηριῶδες, pro φθινοπώρου θηριῶδες, & per hanc scripturam locum lib. 2. Epid. (p. 311. 23.) subindicari, vbi tamen θηριῶδεις malè legitur, aut locum lib. 6. Epid. aph. 13. sect. 1. Aut certè per φθινοπώρων vtranque lectionem subnotare voluisse Gal. existimandum est.

Θηρία certe vlcera maligna & ferina significant Hipp. in Coac. Prænot. (p. 438. 26. & 28.) ἐν λειεντερικοῖσι μετὰ θηρίων. Intestinorum læuitate laborantibus cum sæuissimis vlceribus. Et, οἱ ἐν λειεντεριώδεσι μακροῖσι ἅμα θηρίοισι. Intestinorum læuitate laborantes cum malignis vlceribus. Sic θηρία pro interaneorum animalibus & lumbricis aluum infestantibus vsurpantur in Coac. Prænot. (p. 432. 24.) καρδιαλγικὰ καὶ μετὰ στρόφου κοιλίης θηρία καταρρήγνυται. Oris ventriculi dolores etiam cum intestinorum cruciatu, interaneorum animalia deiiciunt. Et aph. 6. sect. 7. lib. 6. Epid. καὶ τὰ θηρία οἷα ἐνεποίει. Quinetiam vidẽda sunt quænam interaneorum animalia inducant. Quem locum etiam Cõmentarii qui Galeni nomine non ita pridem prodierunt, de lumbricis aluum infestantibus exponũt, & θηρία morbos ferinos ac sæuos significare scribũt.

Θηριῶδες quicquid est ferinum aut malignum indicat, aut ea dictione intelliguntur morbi qui à feris nomen desumũt, vt elephas, cancer, aut in quibus animalia gignuntur, vt lumbrici & ascarides, aut phthisis ipsa, in qua velut feris vngues incuruantur. Et φθινόπωρον θηριῶδες dicitur Hipp. quòd autumno omnia huiusmodi grassentur, isq́; sua malignitate & feritate hos morbos insignemq́ue humorum prauitatem procreet, aut quòd autumno morbi grauissimi & exitiales, non secus ac feræ in corpus nostrum sæuiãt. Gal. Com. 1. in lib. 6. Epid. (p. 451. 50.) εἴ τε τὰς ἀσκαρίδας, εἴ τε τὰς ἕλμινθας λέγει τὸ θηριῶδες, εἴ τε ἐλέφαντα, καὶ καρκίνον, εἴτε φθίσιν, ὥς τινες ἤκουσαν, εἴ τε πᾶν τὸ κακόηθες, εἰκότως ἐν φθινοπώρῳ τὰ τοιαῦτα γίνεται πάντα. hoc est, siue ascaridas, siue lumbricos τὸ θηριῶδες dicat, siue elephantem, siue cancrum, siue tabem, vt nonnulli voluerunt, siue quicquid malignum est, iure hæc omnia autumno procreantur. Potest etiam θηριῶδες dici de autumno in quo desipiẽtiæ ferinæ aut vehementes melancholię ab atra & retorrida bile fiunt, in quibus ægri ferarum more obuios quosque impetunt & feriunt. Etsi Gal. in Exeg. τὸ θηριῶδες Hippocrati de lumbricis aut ascaridibus & intestinorum animalib. sumi vult, aut etiam τὸ φθινῶδες intelligi posse, quod de autumno dicitur qui sua humorum prauitate exitialissimos & grauissimos morbos creat qui corpus consumunt & tabefaciunt. (ἐν φθινοπώρῳ ὀξύτατοι νόσοι καὶ θανατωδέστατοι, vt scribitur lib. 2. Epid. sect. 1. & aph. 9. lib. 3.) aut propter tabem quæ solet plurima hoc tempore infestare. Sic φθινόπωρον θηριῶδες vocat Aretæus cap. 9. lib. 2. περὶ αἰτιῶν καὶ σημείων ὀξ. παθῶν, vir Hippocratis dicendi grauitatẽ propemodum consecutus. Erotianus τὸ θηριῶδες explicans ex aph. 13. lib. 6. Epid. sect. 1. scribit quibusdam videri Hippocratem hanc dictionem ad vlcera maligna referre, quæ θηριώματα vocantur, quæ nimirum vt plurimùm autumno gliscũt propter aeris inæqualitatem. Quosdam etiam ad paruos lumbricos, qui tunc maximè gignuntur, referri existimare, quosdam quoq; ad tabem. Hesychius etiam θηρίων πάθος τοῦ σώματος exponit ὁ καὶ καρκίνος καλεῖται. Vbi θηρίων (si modò vera est lectio ac non θηρίον potiùs scribendum) θηρίωμα significare videtur.

Θηριώδης βὴξ tussis ferina, maligna dicitur Hipp. aph. 11. sect. 2. lib. 6. Epid. Vbi scribit Gal. quosdam interpretes huiusmodi tussim intelligere siccam, quæ lumbricis ad os ventriculi sursum repẽtibus & illud lancinantibus excitatur. Quosdam etiam ad tabidorum tussim accommodare, quoniam his vt feris vngues incuruentur. Alios etiam θηριῶδες ἐπὶ τοῦ κακοήθους, hoc est pro maligno sumere, quæ Galeni est opinio, vt θηριώδης βὴξ dicatur quæ maligna est & perniciosa neq; vllum abscessum fore indicat, vt quæ nullam concoctionem expectet. Idem Com. ad aph. 16. eiusdem sect. lib. 6. Epid. in tussi sicca quæ (vt loquitur Hippocr.) οὐ τῷ θηριώδει ἀλλὰ τῷ πνεύματι excitatur, τὸ θηριῶδες his verbis explicat. γινομένων δὲ βηχῶν ξηρῶν καὶ διά τινα κακοήθειαν τοῦ νοσήματος, τὴν ἐφεξῆς ὁποία τίς ἐστιν ἐρῶ, ταύτης ἀφορίζων τὰς ἐν τῷ νῦν λόγῳ βῆχας, οὐ τῷ θηριώδει φησὶν αὐτὰς ἀλλὰ τῷ πνεύματι γίγνεσθαι. τινὲς δ᾽ ἁπλῶς τὸ κακόηθες ἅπαν ἡγοῦνται λέγειν, αὐτὸν θηριῶδες, ἀλλ᾽ ἔνιοι μὲν τὴν φθίσιν, ἐπειδὴ γρυπουμένων τῶν ὀνύχων, θηρίοις κατά γε τοῦτο ἐοικότες φαίνονται, τινὲς δὲ θηρίωμα καλεῖσθαι φασὶν ἰδίως τὸ ἐν τῷ πνεύμονι ἕλκος. ἔνιοι δ᾽ ὅταν ἐπὶ τὸ σῶμα τῆς γαστρὸς ἀνέλθωσιν ἕλμινθες, ἐρεθίζειν αὐτὰς φασὶ βῆχας, μήτε λόγῳ τοῦτο ἀποδεῖξαι δυνάμενοι, μήτε τῇ πείρᾳ. τὸ κακόηθες οὖν ἄμεινον ἀκούειν θηριῶδες, ἐάν τε ἀπὸ κεφαλῆς καταφερομένου ῥεύματος βήττωσιν, ἐάν τε ἐφ᾽ ἕλκει τῶν κατά τι τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων

ἢ τοῖς κατὰ ταῦτα γινομένοις ἀποστήμασι, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς καλουμένοις ἐμπυήμασι. ἕτεραι δὲ τούτων εἰσὶν οὐ κακοήθεις, αἱ διὰ δυσκρασίαν τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἢ τραχύτητα τῆς φάρυγγος, ἢ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἀποτελούμεναι, ποτὲ μὲν ἐξ ἐδεσμάτων, ἢ πομάτων τραχυνόντων, ἐνίοτε δὲ κατὰ τοῦ περιέχοντος ἀέρος. Cùm autem tusses siccæ oriantur ex aliqua etiam morbi malignitate, quæ deinceps nobis qualisnam sit dicetur, eas ab his, de quibus nunc loquitur, distinguens ait, οὐ τῷ θηριώδει ἀλλὰ τῷ πνεύματι, hoc est, non ex malignitate, sed ab aëre fieri. Quidam verò non simpliciter omnem malignitatem τὸ θηριῶδες ipsam vocare existimant. Verùm alii quidem φθίσιν, hoc est, tabem, quoniam incuruescentibus vnguibus in eo certe feris similes videntur. Alii verò θηρίωμα propriè vocari pulmonũ vlcus dicunt. Alii etiam lumbricis ad os ventriculi ascendentibus ipsas irritari tusses aiunt, id tamen neque ratione, neque experientia demonstrare possunt. θηριώδες igitur malignum intelligere præstat, siue decumbente ex capite fluxione tussiant, siue ex vlcere cuiusdam respirationi dedicatorum instrumentorum siue ex aliquo in iisdem exorto abscessu, siue ex dictis suppurationibus. Sunt autem ab his diuersæ tusses, non malignæ, ob intemperiem respirationi dicatorum organorum, vel faucium, vel asperæ arteriæ excitatæ, nonnunquam etiam ex cibis vel potibus exasperantibus, interdum verò ex ambiente nos aëre. Quæ certe integra Galeni verba eò libentius ascripsimus, quòd in exemplaribus nostris admodum sint corrupta & vitiata. Atque eadem notione θηριώδεα τὰ ἐμέσματα dicuntur in Coac. Prænot. (p.444.17.) vomitiones malignæ, quibus humorum prauitas & feritas indicatur, aut etiam lumbrici redduntur.

Θηριώδεις παρακρούσεις sunt Hippocrati ferinæ desipientiæ & mentis emotiones in quibus ferarum more efferuntur ægri, aut calcitrant, aut mordent, aut feriunt & adstantes impetũt, in Prorrh. (p.177.50.) & Coac. Prænot. (p.426.24.& p.428.17.) Eas his verbis exponit Gal. Com. 1. in Prorrh. (p.177.57.) θηριώδεις ὀνομάζει παραφροσύνας ἐν αἷς καὶ πατοῦσι, καὶ λακτίζουσι, καὶ δάκνουσι, καὶ χολῶσιν εἰς ἐπιβούλους τοὺς εἰσιόντας νομίζοντες. ferinas desipientias vocat, in quibus ægri calcitrant, pedibus feriunt, mordent, & excandescunt, eos qui ingrediuntur tanquam hostes reputantes. θηριώδεα παρακρούοντα etiam dicuntur in Prorrh. (p.210.27.) eædem ferinæ desipientiæ & furiosæ, vehementiores quàm melancholicæ & admodum malignæ. Sic enim eas illic explicat Gal. ἐνεδείξατο δὲ διὰ τῆς φωνῆς ταύτης ἐπίτασιν τοῦ μελαγχολικοῦ. ἑτοίμων γὰρ ὄντων εἰς τὸ κακουργεῖν τοὺς πέλας τῶν μελαγχολικῶν παρακρουόντων, ὅταν μεγάλας ποιῶνται τὰς κακουργίας, θηριώδεις αὐτὰς ὀνομάζει. Hac autem voce melancholici affectus intentionem indicauit. Cùm enim qui melancholicè & vehementer delirant prompti sint ad inferẽda propinquis mala, vbi ingentia mala perpetrant, ferinas desipientias appellat.

Θηριώδης δίαιτα ferinus victus, cum brutis communis, quo priscis sæculis homines vtebantur, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.5.28.& p.6.27.) ἀγρίη καὶ θηριώδης, agrestis & belluinus, cuius ἀγριότητα καὶ ἀκρασίην, feritatem & intemperantiam à priscis Medicis mitiore victu inuento domitam scribit Hippocr.

Θηριώδεις ægri dicuntur qui lumbricis vexantur aut febribus quę lumbricos gignunt sua malignitate & insigni humorum prauitate, velut quæ autumno grassantur. Lib.4. Epid. (p. 329.40.) θηριώδεις ἐν τῇσι κρίσεσι, lumbricis conflictati circa iudicationes, ægros intelligens qui febribus laborantes sub earum declinationem ac solutionem lumbricos aut ascaridas reiiciebant, erecta naturæ vi morbum propulsantis.

¶ Θλάσις aut θλάσμα, contusio aut collisio, vulnus in carne aut musculo ex telo graui. Est & θλάσμα authori Definit. Med. (p.399.44.) ὑποχώρησις τοῦ κρανίου εἰς τὸ βάθος δίχα κατάγματος. γίνεται δὲ ἐπὶ τῆς παιδικῆς μάλιστα ἡλικίας. νοήσεις δὲ σαφέστερον τὸ εἰρημένον, ἐπὶ τῶν κασσιτερίνων σκευῶν τοῦτο συμβαῖνον θεασάμενος. caluæ recessus in profundum absque fractura, fitque potissimùm in puerili ætate. Planiùs verò quod dictum est intelliges, si quod stanneis vasis contingit contemplatus fueris. θλάσις dicitur etiam Galeno extremo lib. 2. de Caus. morb. (pag. 211.41.) θλάσιν τὴν ἐμβρυοθλάστην ὃ καὶ πίεστρον καλεῖται, exponit Gal. in Exeg. instrumẽtum contundendo fœtui accommodatum, quod πίεστρον vocatur Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 252.23.) Huc enim referri oportere existimo quod addit Galen. τοὔνομα ἐν πρώτῳ τῶν γυναικείων. Et certe θλάστην melius quàm θλάσιν apud Gal. legi puto.

Θλῖψις στομάχου, stomachi compressio, quæ fit ex ciborum copia sola quantitate molestorum, neque vlla insigni qualitate præditorum, aut ab humoribus quibusdam non mordacibus in ventriculum confluentibus. Gal. in Isagoge pulsuum (p.7.8.)

Θλασπίδιος vide Θλασπὴ antea.

¶ Θολερὸν πνεῦμα, turbidum spiritum, μέγα καὶ διωγμένον, magnum & concitatum exponit Gal. in Exeg. ex lib. περὶ χυμῶν (pag. 115.2.) & Prorrh. (p.182.56.& p.197.53.) & Coac. Prænot. (p.425.37.& p.429.16.) Verùm inter obscuras reponitur ista dictio, nec est satis ab interpretibus explicata, neque propriè respirationi attributa, vt scribit Gal. Com. 2. in Prorrhet. his verbis. τὸ δὲ θολερὸν πνεῦμα, τί ποτε δηλοῖ τῶν ἀσαφῶν ἐστι, καὶ μάλιστα ὅτι μήτ᾽ ἐν τῷ προγνωστικῷ, μήτ᾽ ἐν ἀφορισμοῖς, μήτ᾽ ἐν ἄλλῳ τινὶ τῶν γνησίων ὁ Ἱπποκράτης συγγραμμάτων εἴρηκε πνεῦμα θολερὸν, ὥσπερ οὖρον. ἀλλὰ τὸ μὲν οὖρον ὁποῖόν ἐστι τὸ θολερὸν, ἡμεῖς τε νοοῦμεν ἀκούοντες ἑκάστοτε τῶν ἀνθρώπων λεγόντων θολερὸν ὕδωρ, καὶ ὁ Ἱπποκράτης ἐδίδαξεν αὐτὸ εἰπὼν, ὅτι εἰ τὴν ὑπόστασιν ἀναταράξειας. εἰκάζει δὲ αὐτὸ καὶ τοῖς τῶν ὑποζυγίων. οὐ μὴν ὁποῖον δή τι τὸ θολερὸν πνεῦμα χρὴ νοῆσαι δῆλον ἐστὶν, ἐπεὶ μηδεὶς λέγει ὥσπερ ὕδωρ θολερὸν, οὕτω καὶ ἀέρα. πλὴν εἴ τις ἀτμοῦ μεστὸν ἀκούσειε, ὥσπερ καὶ ἤκουσάν τινες τῶν ἐξηγησαμένων τὴν προκειμένην ῥῆσιν, καὶ λέγουσί γε ὥσπερ ἐκ τῆς

ἀποχεόμενοι ἱδρῶτα κατὰ τὰς συγκοπὰς ὁρῶμεν, οὕτως ἔσω τὴν ῥύσιν τῶν ὑγρῶν, ὅπη τῶν ἔσω διαφορουμένων ἀρρώστων γίγνεσθαι. καὶ διὰ τοῦτο πάμπολυν ἀτμὸν ἐκπέμπεσθαι διὰ τῆς ἐκπνοῆς, καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ θολερὸν πνεῦμα. Quid verò denotet θολερὸν πνεῦμα, hoc est, turbida spiratio, in obscuro est positum, ac præsertim quòd neque in Prognostico, neque in Aphorismis, neque in quoquam germano libro, θολερὸν πνεῦμα dixerit Hippocrat. velut οὖρον, hoc est, vrinam. Verùm quænam vrina sit turbida, tum intelligimus ex his qui quotidie aquam turbidam dicunt, tum eam quoque Hippocrates docuit, dicens, qualis vbi subsidentiam conturbaueris. Eam etiam veterinorum vrinis similem facit. At neque quid per spiritū turbidum intelligere oporteat manifestum est, quòd nullus, vt aquam turbidam, ita & aërem dicat, nisi si quis vapore refertum obaudiat, veluti nõnulli præsentem dictionem exponentes sumpserunt, dicuntque, non secus ac foras effundi sudorem in animi deliquiis conspicimus, ita in ægris qui intus resoluuntur, internum humorum effluuium fieri, eamque ob causam permultum vaporem per expirationem efferri, idque esse turbidum spiritum. Idem quoque scribit Gal. Com. 1. in sent. 24. lib. 1. de humoribus, ac non esse θολερὸν πνεῦμα ab Hippocrate scriptum contendit. Rursus ad extremum illius Com. 2. in Prorrh. θολερὸν πνεῦμα ænigmaticam esse dictionem scribit, & pro concitata expiratione, aut turbulento & laborioso spiritu qui in ea effunditur fumi, varieque ab interpretibus capi. πάλιν γὰρ ἐνταῦθα τὸ θολερὸν πνεῦμα, καθάπερ ἤδη καὶ πρόσθεν εὕρομεν ἀμφισβητουμένην ἔχον τὴν νόησιν. ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ μὲν τῇ ῥήσει τὸ κατὰ τὴν ἐκπνοὴν θολερὸν πνεῦμα εἰρῆσθαι ὑπὸ αὐτοῦ, ὡς λέλεκται πιθανὸν ἐφαίνετο. νῦν δὲ τὸ κατὰ τὰς ἐρυγὰς ἔνιοι κελεύουσιν ἡμᾶς ἡγεῖσθαι λελέχθαι, καθάπερ ἄλλοι τὸ κατὰ τὰς φύσας. εἴρηται δὲ καὶ πρόσθεν, ὅτι θολερὸν, οἱ μὲν, τὸ δυσῶδες, οἱ δὲ, ἀτμῶδες ἤκουσαν. Ac rursus hoc loco θολερὸν πνεῦμα, hoc est, turbidum spiritum, quemadmodum iam antea, ambiguam habere notionem comperimus. Sed in illa dictione θολερὸν πνεῦμα de expiratione ab eo intelligi, vt dictum est, verisimile videbatur. Nunc verò de ructibus dictum esse nos quidam existimare iubent, quemadmodum alii de flatibus. Dictum etiam est antea, θολερὸν à quibusdam τὸ δυσῶδες, hoc est, graueolens, ab aliis etiam ἀτμῶδες, hoc est, vaporosum intelligi. At verò Galenus lib. de Tremore, palpitat, &c. (pag. 366. 54.) θολερὸν πνεῦμα, hoc est, turbidum spiritum, vocat crassum, densum, caliginosum, nebulosum, in musculis aut cute corporis contentum, ex causis frigefacientibus, densantibus, & corporis meatus constringentibus, cui tenuis, purus, & limpidus opponitur.

Θολερὰ οὖρα de vrinis turbidis & returbatis solenne esse Hippocrati dici, scripsimus nostris in ægr. 2. lib. 1. Epid. Annotat. quales commemorãtur aph. 70. lib. 4. Sic lib. 1. Epid. (p. 363. 38.) scribitur, οὖρα πάχος μὲν ἔχοντα, θολερὰ δὲ, οὐδὲ καθιστάμενα, οὐδὲ ὑφιστάμενα. Vrinæ crassitudinẽ quidem habentes, sed returbidæ, nihil consistentes, neque subsidentes. Et ægr. 2. lib. 1. Epid. οὖρα θολερὰ, ὑπομέλανα, vrinæ turbidæ, aliquantulum nigræ. Rursus lib. 2. Epid. (pag. 315. 41.) οὖρον δὲ παχὺ καὶ θολερόν. Vrina verò crassa erat & turbulenta. Neque verò absimili notione alui deiectionibus θολερὸν attribuitur, vt alui fœces conturbatæ & erasæ aut cœnosæ intelligantur, quibus aquosæ & liquidæ opponuntur. Lib. 2. Epid. (pag. 315. 48.) γλίσχρα δὲ καὶ κοπρώδεα θολερά. alui fœces viscosæ & conturbatæ. Rursus ibidem (v. 42.) εἰ καὶ κοιλίη ἐν θολερότητι. aluus etsi conturbata erat, restitit tamen. Θολερὰ ἐπιμήνια, mẽses turbidi, turbulenti, hoc est, cœnosi, fœculẽti, præsertim cùm παχέα iungãtur, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 236. 34.) in menstruorum vitiis explorandis. Sic θολερὸν πτύαλον, sputum turbidum, turbatum & turbulentum dicitur (ibidem p. 244. 44.) in menstruorum purgatione sursum per os erumpente. Vbi sputum intelligitur turbidum, cœnosum, fœculentũ, sordidum, aut etiam infuscatum & inquinatum, cùm ei ὑπομέλαν, hoc est, subatrum iungatur. Potest & δυσῶδες, hoc est, graueolens etiam intelligi, & mensibus, & alui fœcibus ac vrinis, eadem notione attribui. Est autem θολὸς propriè sepiæ atramentum, fuscus & turbidus humor quem sepiæ emittunt & illis pro sanguine est, quoque effuso atramento infuscata aqua absconduntur, vt loquitur Plinius cap. 29. lib. 9. πολύπου θολὸν dicit Hippocr. lib. 2. de Morbis (pag. 157. 49.) de atra bile agens, quæ in atræ bilis morbo quandoque velut polypi atramentum vomitione refunditur. Sic Athenæus lib. 7. θολὸν polypo pisci tribuit. ἔχει δὲ καὶ τὸν λεγόμενον θολὸν, οὐ μέλανα καθάπερ σηπία, ἀλλ' ὑπέρυθρον, ἐν τῷ λεγομένῳ μύκωνι. θολὸν verò scribit Hesychius, & τὸ τῆς σηπίας μέλαν exponit, sepiæ atramentum, & θολερὸν, ταραχῶδες βορβορῶδες, τεταραγμένον, & θολερεῖν, ταράζεσθαι.

Θόλικας legitur apud Hippocr. lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 40.) sed corruptũ locum existimo, & pro θόλικας, αἰθόλικας legi debere antea scripsimus, etsi illîc θολώδεας legit Cornarius.

Θορὸς semen genitale & genituram significat, γονὴν, lib. 2. de Morbis (p. 152. 23.) ὑπέρχεται οἱ θορὸς πολὺς ὑγρὸς, prodit ipsi semen genitale multum & liquidum. de tabe dorsali laborante agitur. Galen. tamẽ Com. 1. in Progn. (p. 133. 57.) θορὸν & σπέρμα quibusdam distingui innuere videtur, quod θορὸς semen ipsum & seminis excretionem indicet; σπέρμα verò vim semini insitam, non ipsam seminis substantiam. Dicitur autẽ θορὸς ἔκκρισις τοῦ σπέρματος, παρὰ τὸ θορεῖν, τὸ ὁρμᾶν, ὅτι σπέρμα μεθ' ὁρμῆς πέμπεται. θορεῖν etiam ὁρμῆσαι, ὀχεῦσαι, exponit Hesychius, cui θόρος etiam ἡ ἔκκρισις τοῦ σπέρματος exponitur.

Θορυβέειν est tumultuari, tumultũ & turbas excitare. Hipp. in Epist. (p. 526. 2.) ὥσπερ γὰρ δμῶές τε καὶ δμωΐδες ἐν τῇσιν οἰκίῃσι θορυβέοντες καὶ στασιάζοντες. Quemadmodum enim famuli & famulæ in domibus tumultuantes & seditionem excitantes. Inde θόρυβος turbationem ac perturbationem

tionem in corpore significat, atque eo nomine commune periculosorum affectuum accidens denotatur, in quibus non tantùm ægri, verumetiam medici perturbantur. In Progn. (p. 131.4.) & Coac. Prænot. (p. 432. 20.) σφυγμὸς ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, θόρυβον σημαίνει ἢ παραφροσύνην, pulsatio in præcordiis perturbationem aut desipientiam indicat. Vbi scribit Gal. θόρυβον μὲν σημαίνειν, ἐπὶ κοινῷ συμβεβηκότι πασῶν τῶν κινδυνωδῶν διαθέσεων, ἐφ' αἷς οὐ τοῖς κάμνουσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰατροῖς θορυβεῖσθαι συμβαίνει. perturbationem quidem indicari, cõmuni vno periculosorum omnium affectuum accidẽte, in quibus non solùm ægros verumetiam medicos perturbari contingit. θορυβώδεες γνῶμαι, mens perturbata, aut quæ promptè perturbatur. Prorrh. 2. (p. 418. 14.) Sic θορυβώδης γέλως, risus cũ perturbatione in septi transuersi vulnere, lib. 5. Epid. (p. 342. 30.) risus tumultuosus. Neque tam ad risum refertur, quàm corporis peturbationem spectat. θορυβεῖσθαι etiam quod perturbari significat, videtur de vrina returbida efferri Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 358. 46.) ἐν τῷ οὔρῳ πολλὰ τὰ ἐμφερόμενα ἦν, ἐθορυβήθη μετὰ ταῦτα: per vrinam multa efferebantur, quæ postea returbida facta est. Sed meliùs ad mentis perturbationem refertur, quemadmodum θόρυβος sæpius Hippocrati vsurpatur.

Θοῶς, velociter, celeriter, gnauiter, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 271. 19.) οὐ γὰρ βιῆσεται θοῶς, neq; enim celeriter cogetur. θοῶς, σφοδρῶς, ταχέως, exponit Hesychius.

¶ Θρᾶνοι δίφροι ἀφοδευτικοὶ, hoc est, sellam familiarem (vt loquitur Varro) ad exonerandam aluum accõmodatam, exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. Verùm θρᾶνον legisse Gal. pro θῶκον aut θᾶκον ex lib. 7. Epid. reor.

Θρασέως παραφρονέειν, audacter desipere, ferociter mente moueri, in Prorrh. (p. 194. 48.) & Coac. Prænot. (p. 433. 20.) Sic θρασέως παραφρονέοντα dicuntur feroces mentis emotiones in Prorrh. (p. 210. 26.) quæ θρασεῖαι παραφροσύναι, Coac. Prænot. (p. 426. 24. & p. 428. 17.) θρασυνόντες ἐπεγέρσιες, audaces expergefactiones & feroces, aut confidentes, in Prorrh. (pag. 206. 36.) vbi θρασύνεται quibusdam exemplaribus dicuntur. θράσος ὀμμάτων ἰλλωδέων, oculorum distortorum ferocitas, aut oculi peruersi cum ferocitate, libr. 1. περὶ γυναικ. (pagin. 245. 3.)

Θράσσω vel θράττω, perturbo, molestiam affero. Hesychius θράττειν, ταράττειν, ἐνοχλεῖν exponit, affligere, perturbare, molestia afficere. Varinus addit significare νύσσειν, κινεῖν, δυσωπεῖσθαι, ὑφορᾶσθαι, pangere, stimulare, fodicare, vellicare, agitare, auersũm esse & suspiciosum. θράσσεται Galen. in Exeg. νύσσεται, κεντᾶται exponit, pungitur, fodicatur, quod etiam legitur apud Varinum, & θράττειν νύσσειν exponit Sudas. Vnde ἐνθράσσει apud Hippocrat. libr. de art. (pagin. 620. 28. & 30.) τὰ ὀστέα τὰ καπηγότα ἐνθράσσει ἔτι μᾶλλον τὴν χρῶτα. ossa fracta hoc modo magis carnem intus pungunt. Et, καὶ τὰ ὀστέα ἧσσον ἐνθράσσει, & ossa minus intus pungunt. ἐνθράσσει Galen. in Exegesi exponit ἐγκείμενον νύσσει, cutem incumbentem pungunt. Quod etiam scribitur apud Varinum. Erotianus verò θράσσει ex Bacchio κινεῖ νύσσει exponit, mouet, stimulat, & ex Heraclide Tarentino ἐρεθίζει, impellit, additq; etiam significare ὀχλεῖ, affligit, perturbat. Idem quoque θράσσειν μαίνεσθαι (si modò vera est lectio) hoc est, insanire significare scribit. vt mihi videatur θράσσει apud Hippocr. pro ἐνθράσσει legisse.

Θριγκὸς, septum, vallum, munimentũ, sepimentum significat, περίβολος, περίφραγμα exponitur. Vsurpatur in Epist. (p. 535. 32.) de lingua, ὀχυροῖς ὀδόντων θριγκοῖσι πεφρούρηται munitis dentium septis custoditur.

Θρὶξ de hepate efferri videtur Galeno in Exeg. apud Hippocr. & τεῖξ etiam scribi. Additque, τείχας καλοῦσι οἱ θύται ἐπειδὰν φανῇ κατὰ τὰ σιμὰ τοῦ ἥπατος ἐπὶ τὸ δεξιὸν λοβὸν φλέβιον στενὸν, εὐθὺ μέλαν, hoc est, τείχας sacrifici vocant, vbi iuxta simas hepatis partes ad dextram fibram venula angusta, recta, nigra, apparet. Videtur autem eo nomine superior hepatis pars denotari, iuxta quam fibræ inter se diuiduntur, τεῖξ dicitur Galeno vt & θρὶξ. His autem nominibus non videtur vsus Hippocr. nisi apud eum ἡ τοῦ ἥπατος σύνειξ pro θρὶξ aut τεῖξ scriptum videatur lib. περὶ γυναικ. φύσ. & libr. περὶ γυναικ. vt antea scripsimus.

Θρόμβος sanguinis grumus aut sanguis concretus, ἀθρόα τοῦ αἵματος πῆξις αἰσθητὴ, conferta sanguinis concretio sensui obiecta, dicitur Galeno lib. de Tumor. præter naturam (pagin. 354. 9.) θρόμβος etiam dicitur sanguis concretus extra venas effusus, vt in sugillatis, vnde & θρόμβωσις sanguinis affectio, quando is collisa vena à graui aliquo contundente, in spatia vicina effusus nigrescit & in grumos coit, Galen. Comment. 2. in lib. de fract. (pagin. 544. 47.) ὅσα γὰρ θλᾶται σώματα, τὴν φυσικὴν ἕνωσιν ἀπόλλυται κατὰ πολλὰ μέρη καὶ μικρὰ διασπώμενα, καθ' ἃ καὶ περιεκχεῖται τὸ αἷμα. τοῦτο οὖν τὸ ἐκχυθὲν αἷμα, δέχονται μὲν αἱ περιεχόμεναι χῶραι τὴν φλέβα, δεξάμεναι δὲ οὐ φυλάσσουσιν οἷον ἐδέξαντο. μελαίνεται μὲν γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ, καθάπερ εἰ κἄκτος ἐκχυθὲν ἐχρόνισε, καὶ γίνεται πάθος ὃ καλεῖται θρόμβωσις, ἐξ οὗ παθήματος ἐγγινομένου τῷ αἵματι, θρόμβος μὲν ἤδη τὸ αἷμα καλεῖταί τε καὶ ἐστι. μέλαν δὲ γίνεται τῇ χρόᾳ, καὶ σήπεται ἐντεῦθεν μοχθηρῶς. Quæ nanque contunduntur corpora, vnitatem naturalem amittunt, multis ac paruis eorum partibus diuulsis, ex quibus etiam sanguis circum effunditur. Hunc igitur effusum sanguinem loca quæ circum venam sunt excipiunt, exceptum verò, non qualem receperunt conseruant. Spatio enim temporis nigrescit, non secus ac si foras effusus longo tempore permansisset. Contingitque ea affectio, quæ θρόμβωσις, hoc est, sanguinis concretio nuncupatur, ex qua sanguinis affectione, sanguis quidem iam ipse θρόμβος & est, & dicitur. Colorem verò nigrum atque etiam inde prauam putredinem acquirit.

Θρόμβοι sanguinis grumos significant aph. 80. lib. 4. ἢν αἷμα οὐρέῃ καὶ θρόμβους, si sanguinem aut grumos meiat. θρομβώδεα αἵματα, sanguinis grumi aut sanguis concretus, Coac. Prænot. (pag. 427. 16.) & θρόμβοι πεπηγότες, sanguinis grumi concreti ex vtero effusi lib. 4. Epid. (p. 336. 3.) θρόμβοι χολῆς πεπηγότες, bilis grumi concreti, lib. 2. de Morb. (pag. 158. 25.) οὖρα θρομβώδεα, vrinæ grumosæ, aph. 69. lib. 4. & Coac. Prænot. (p. 443. 14.) θρομβώδης ἔμετος, vomitus grumosus, qui crassa, nigra, retorrida, velut sanguinis grumos reiicit, aut velut sanguis niger & grumosus. Coac. Prænot. (p. 444. 36.)

Θρόνος alta & excelsa sedes est Hippocrati & sublimis, aut in sublimi posita. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 16. 34.) vbi ægrorum decubitus obseruandos præcipit. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐς θρόνους, οἱ δὲ ἐς καταγείους καὶ σκοτεινοὺς τόπους. Eorum enim quidam in altis, quidam etiam in subterraneis & tenebrosis locis decumbunt. Vbi θρόνοι sublimes loci, alti ac lucidi, tenebrosis & subterraneis opponuntur. Etsi illîc εὐπνεῖς pro θρόνους quidam legunt, quæ videtur esse quædam illius dictionis explicatio, vt loca perflata intelligantur. Matthæi cap. 5. οὐρανὸς θρόνος τοῦ Θεοῦ dicitur, pro sede excelsa & in sublimi posita.

Θρύμματα sunt fragmenta & frusta, ἀπὸ τοῦ θρύπτεσθαι quod est κλᾶσθαι frangi. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 254. 37. & 39.) τὰ τῆς σκωρίης θρύμματα scoriæ frusta aut fragmenta. θρύμμα κλάσμα τοῦ ἄρτου exponit Hesych. panis frustum, τρύφος Sudas.

Θρώσκω, salio, insilio, idem quod θορῶ. θρώσκει Hesychius exponit πηδᾷ, σκιρτᾷ, ἅλλεται, βρέχει, πίπτει. Hippocr. lib. περὶ καρδίης (pag. 56. 14.) πλὴν οὐ κάρτα ἔθρωσκεν ὑπὸ ἀσθενείης, nisi quòd non vehementer salit præ imbecillitate.

¶ Θύη, θυμιάματα, ἀρώματα apud Hippocr. exponit Gal. in Exeg. suffimenta, odoramenta. Eandem ferè explicationem adhibet Hesychius, nisi quòd θύματα pro θυήματα ponit. At eidem θυήματα sunt τὰ ἐπιφερόμενα ἄλφιτα εἰς θυσίαν, hoc est, mola qua in sacrificiis litabatur. τὰ θύεα dicuntur Homero τὰ θυμιάματα καὶ θυσίαι: suffimenta & sacrificia. Il. ζ. (vers. 270.) ἔρχεο σὺν θυέεσσι, θυμιάμασι καὶ θυσίαις exponit Scholiastes. Θύη etiã ἡ θυεία dicitur Hippocr. pila aut mortarium lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 284. 46.) ἐν θύῃ λιθίνῃ τρίβειν, in pila lapidea terito. θυΐα verò eidem dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 27.)

Θύματα Gal. θυμιάματα exponit apud Hipp. in Exeges. suffimenta. Verùm θυώματα vsurpat Hipp. pro odoramentis ad suffiendum idoneis & aromatis lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 290. 14.) ἑψεῖν τὰ θυώματα ἐς τὸ μύρον ἐμβάλλοντα, odoramẽta quæ in vnguentum iniiciuntur, coquito. Ea aliàs sæpe ἀρώματα vocat (vt pag. 288. 2. & 220. 40.) Hesychius θύωμα, μύρον, ἄρωμα, exponit. At Erot. apud Hipp. θυημάτων agnoscit & ἀρωμάτων exponit, vt apud Gal. ex Hipp. θυήματα legi oportere suspicer, & Erotianum θυημάτων pro θυμιαμάτων legisse. Sic enim habent exemplaria lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 336. 46.) πρότερον μὲν τῇ πυέλῃ τῇ ἐκ τῶν μαράθρων, ἔπειτα τῇ ἐκ τῶν θυμιαμάτων. primùm quidem fotu ex fœniculis, deinde eo quod ex suffimentis paratur. Et lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 51. 21.) ἀπὸ τῶν θυμιημάτων καὶ φαρμάκων, καὶ μαλθακτηρίων. idque ex suffitui aptis medicamẽtis & emollientibus. Et rursus (v. 33.) στόμαχος μήτρης ἀπὸ μὲν θυμιημάτων ξυμμεμυκὼς, ἀναχάσκει. Vteri osculum vbi conniuet à suffimẽtis quidem hians redditur.

Θυμβραίαν annotat Gal. in Exeg. sic vocasse τὴν θύμβραν Hippocratem: apud quem tamen θυμβρίην reperio lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 24.) ἀρώματα δὲ θύμοι, θυμβρίην. ex aromatis autem thymum, satureiam.

Θυμιᾶν est suffire, odores incẽdere. aph. 59 lib. 5. περικαλύψας ἱματίοισι θυμιᾶν κάτω. vestimẽtis circuntectã per inferna suffito. Vbi scribit Gal. τὸ θυμιᾶν ῥῆμα τῆς ὕλης ἐνδεικτικόν ἐστι τῆς θυμιᾶσθαι πεφυκυίας, λιβανωτοῦ δηλονότι, καὶ σμύρνης, καὶ στύρακος, ὅσα τἄλλα θερμὰ μὲν τὴν κρᾶσιν, εὐώδη δὲ ἱκανῶς. θυμιᾶν verbum quod suffire significat, materiam quæ suapte natura suffiri potest indicat, nempe thus, myrrham & styracem, cæteraq; id genus tẽperamẽto calida & valde odorata.

Θύμια etiam dicuntur carnosa quædã germina aut tubercula quæ in pudẽdis, ano, glande & præputio gignuntur, quorum meminit 14. Meth. med. cap. 13. & lib. de Tumor. præter nat. Thymia & thymi Latinis vocantur τὰ θύμια τὰ ἀπὸ τοῦ πόσθιν, hoc est, thymia cutis quæ glãdem tegit, parthenium μικρόφυλλον dictũ, sanare scribit Hipp. lib. de vlceribus (p. 515. 15.) Thymiõ (inqt Celsus cap. 28. lib. 5.) nominatur, ꝙ super corp⁹ quasi verrucula eminet, ad cutẽ tenue, supra latius, subdurũ & in summo pasperum, idq; summum colorẽ floris thymi repræsentat, vnde ei nomẽ est, ibiq; facilè finditur & cruentatur, nonnunquam aliquantũ sanguinis fundit, fereq; circa magnitudinẽ fabæ Ægyptiæ est, rarò maius, interdũ perexiguũ, modò vnum, modò autem plura nascũtur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Pessima tamẽ in obscœnis sunt, maximeq; ibi sanguinẽ fundunt. Quanquam idem paulò supra thymiũ vlcus esse dicit ex carcinomatũ genere. θύμοι sunt Paulo Æginetæ cap. 58. lib. 6. σαρκώδεις ὑπεροχαὶ, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς βαλάνου, ποτὲ δὲ ἐπὶ τῆς πόσθης συνιστάμεναι, carnosa tubercula, quæ nunc in glande, nunc in præputio concrescunt. Et cap. 71. lib. eiusdem. ὁ μὲν θύμος ὑπεροχή τίς ἐστι, ποτὲ μὲν ἐπερυθὴς, ποτὲ δὲ λευκὴ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπόνως, ἐμφερὴς τοῖς τοῦ θύμου κορύμβοις. Thymus in cute eminentia quædam est, modò rubens, modò alba, plurima ex parte indolens, thymi corymbos referens. θύμον in ano inter excretiones quæ secundum naturam fiunt recensere videtur Hippocr. lib. περὶ τροφῆς (p. 110. 39.)

Θύμου, τῶ ἀπὸ θύμων exponit Galen. in Exeg. verùm τῷ ἀπὸ θύμων, hoc est, ex Thymis oriundo, leg. existimo, & subindicari locum libr. 7. Epid. (pagin. 366. 22.) τῷ τοῦ θύμου σφόδρα ἐν πυρετῷ καυσώδει, Ex Thymis oriundo in vehemente febre ardente. Aut certe ὁ τοῦ θύμου potiùs

potiùs legendum est, vt nostris in eum locum Annotat. admonuimus, & apud Gal. ὁ ἀπὸ θύμων. θύμας autem adscribit Gal. esse ἔθνος θρακικὸν, Thraciæ populos.

Θυμὸς quoq; Hippocrati cupiditatem ad aliquid agendum indicat, vt βῆξαι θυμὸς, tussiendi cupiditas dicitur in Progn. (p.148.24.) βῆξαι τε θυμὸς ἐγγίνεται αὐτέοισι, καὶ ἀποπλύουσι οὐδὲν ἄξιον λόγου. cupiditas tussiendi est, & penè nihil in tussi excreatur, dixit Celsus. Cap.7.lib.2. θυμὸν ibidem προθυμίαν exponit Galenus. Sic etiam θυμὸς dicitur Hippocrati in hydrope, irrita & statim desinens tussiendi cupiditas, qua nihil effatu dignum excreatur. Progn. (p.135.19.) ὁκόσοισι δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος οἱ ὕδρωπες γίνονται, βῆχές τε καὶ θυμὸς ἐγγίνεται αὐτέοισιν, καὶ οὐδὲν ἀποπτύουσι ἄξιον λόγου. Quibus à iecore aqua inter cutem oritur, tussiendi quidem cupiditas inest, verùm nihil effatu dignum expuunt. Vbi scribit Gal. θυμὸν εἴρηκε τὴν οἷον προθυμίαν ἣν ἴσχουσι πρὸς τὸ βήττειν, ἐρεθιζόμενοι μὲν ὡς πρὸς τὸ σύμπτωμα, παραχρῆμα δ' αὐτοῦ παυόμενοι, καὶ μόνον ἀρχῆς τοῦ βήττειν πειρώμενοι. ὁ γὰρ τοῦ ἥπατος ὄγκος ἐγκείμενος ταῖς φρεσὶ, στενοχωρίαν ἐργάζεται τῷ πνεύμονι. παραπλησίας οὖν διαθέσεως γινομένης, τῇ κατὰ τὰς ὄντως αὐτοῖς στενοχωρίας, δι' ἃς φλεγμαίνοντες καὶ καταρρεόμενοι ἐκ τῆς κεφαλῆς πάσχουσι, προθυμοῦνται μὲν βήττειν, ἐλπίζοντες ἐκ τοῦ κενῶσαι τὸ λυποῦν, ἰάσασθαι τὴν στενοχωρίαν. ἀρξάμενοι δὲ αὐτοῦ παραχρῆμα παύονται, διὰ τῆς πείρας αὐτῆς εἰς γνῶσιν ἀκριβεστέραν ἀφικνούμενοι τῆς διαθέσεως, αἰσθανόμενοί τε σφῶν αὐτῶν, ὅτι μάτην ἤλπισαν. θυμὸν nūc dicit propensionem ad tussiendum, qua irritantur velut ad symptoma, confestim autem ab eo desistunt, tantùm initium tussis tentantes. Iecoris enim tumor septo transuerso incumbens, angustiam in pulmone efficit. Cùm ergo similis oriatur affectio, ei quæ re vera illi inest angustiæ, ob quam inflammatione tentatus, & defluxione ex capite afficitur, cupiditate quidem tussiendi tenentur, sperantes eo quod officit vacuato, se angustiam curaturos. Verùm vbi tussire incipiunt, confestim desinunt, experientia ipsa in certiorem affectionis cognitionem adducti, & intelligentes quàm frustra sperauerint. Eadem etiam dictio repetitur in Coac. Prænot. (pag. 438. 8.) sed vitiosè admodum legitur nostris in exemplaribus, eamque ex Prognostico restituimus nostris eum in locum Annotat.

Θυῶν, ὁρμῶν exponit Erotianus apud Hippocr. impetu quodam ruens, adducto in testimonium Homerico versu ex Il. ε. (87.) θῦνε γὰρ ἀμπεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς. Impetu enim quodam furibundo ferebatur fluuio exundanti similis. de Diomede. Sic rursus ibidem (vers. 250.) de Venere ad Æneam, μηδέ μοι οὕτω θῦνε διὰ προμάχων. neque sic mihi impetu festino propera in prima acie.

¶ Θῶκος, sedes, sedile, sella. lib. 7. Epid. (pagin. 364.6.) ἐπὶ θώκου ἀναστὰς vbi ad sellam surrexisset. Rursus in Epist. (pagin. 529.4.) de Democrito, ἐπὶ λιθίνῳ θώκῳ super sella lapidea. Rursusque ibidem (vers. 29. & 30.) At mihi videtur θρόνον pro θῶκον legisse Gal. in Exeg.

Θώρηξις vini potionem simpliciter indicat Hippocrati, aut meracioris vini potionem quòd vino pectus incalescere ac quasi armari aut loricari putetur. θώρηξις, οἴνωσις, ἤτοι ἡ μέθη exponitur Galen. in Exeg. vinolentia aut ebrietas, Erotiano autem ἡ οἰνοποσία, vini potio, ex aph. 21. lib. 2. & 48. lib. 7. θώρηξιν οἴνου πόσιν αὐτὸς εἴωθεν ὀνομάζειν (vt scribit Gal. com. ad aph. 21. lib. 2.) & τοὺς θωρησσομένους οἰνοποτοῦντας. Et Comment. ad aph. 48. lib. 7. θώρηξις τουτέστιν ἤτοι ἁπλῶς οἴνου πόσις, ἢ ἀκρατοποσία. Nicandri quoque Scholiastes θώρηξιν τὴν οἰνοποσίαν Hippocratem vocare scribit in Alexipharm. θωρῆξαι οἰνοποτῆσαι apud Hippocr. exponit Erotianus, quod est vinum sumere aut inebriari. Quam dictionem vsurpat Hippocrat. lib. 2. Epid. (pagin. 317. 35.) ἢν δὲ μὴ, θωρῆξαι καὶ σιτίων ἐμπλῆσαι. sin minus vinum & cibos ingerere conuenit. Lib. 4. Epid. (pagin. 333. 23.) ὅτι ἐθώρηξαν, ii inebriabantur. Eandem quoque habet notionem vox passiua θωρήσσεσθαι. Prorrh. 2. (pagin. 415. 13.) ἢ θωρηχθῇ, aut inebriatus fuerit. Rursus lib. 2. de Morb. (pagin. 144. 3.) ἢ θωρήξεται, aut inebriabitur, aut vinum sumet. Et lib. 4. (pagin. 178. 1.) ἔπειτα ἐπὴν ὑπὸ οἴνου μέλανος θωρηχθῶσιν οἱ ἄνθρωποι. Deinde vbi vinum nigrum homines sumpserint: θωρησσόμενοι τοῖς ὑδροποτέουσι, hoc est, vinum bibentes aquæ potoribus opponuntur, in his quæ adiecta sunt ad lib. de Nat. hum. (pagin. 19. 58.) θωρήξιες etiam crapulam & ebrietatem significant Hippocrati lib. 2. de Morb. (pagin. 141. 20.) ἢν δὲ ἐκ θωρηξίων ταῦτα πάθῃ, si ex ebrietate ista contingant. Rursusque (pagin. 145. 10.) ἢν δὲ ἐκ θωρήξιος ἄφωνος γένηται. si ex ebrietate voce deficiat, quod μεθύων, hoc est, ebrius, dicitur aph. 5. lib. 5. Et iterum (pagin. 152. 19.) θωρηξίων ἀπεχέσθω καὶ ἀφροδισίων, ab ebrietate & venere abstineat. Ac rursus (ibidem vers. 32.) καὶ ἐνιαυτοῦ θωρηξίων ἀπεχέσθω, & per annum vino aut ebrietate abstineat. Et (pagin. 153. 3.) ἐνιαυτὸν ἀπεχέσθω θωρηξίων, per annum ebrietate abstineat. Et (vers. 33.) ἡ δὲ νοῦσος μάλιστα γίνεται ἐκ τῶν θωρηξίων. hic autem morbus præcipuè ex ebrietate oritur. Et (pagin. 156. 17.) καὶ σιτίων ἀπέχεσθαι καὶ θωρηξίων, & cibis & vino abstineat. Libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagin. 191. 39.) ἀπεχόμενος λαγνείης καὶ θωρηξίων. vbi venere & vino abstinuerit. θώρηξις scribitur Varino apud veteres significare οἰνοποσίαν καὶ ἀκρατοποσίαν, hoc est, vini aut etiam meracioris potionem. Et θωρῆσσειν τὸ μεθύειν, διὰ τὸ θερμαίνειν τὸ στῆθος, ἢ θώρακα πληρῶσαι, ἢ διὰ τὸ μάχιμον τῶν μεθυόντων, quod est, thorace pectus munire aut armare, inebriari significat, quòd vini videlicet calore pectus muniatur, aut thorax impleatur, aut quòd vino madidi promptiore sint ad pugnā animo. Hinc ἀκροθώρηκες dicti sunt antiquis leuiter appoti, quasi summo pectore tenus vino imbuti. ἀκροθώρηκας Erot. ad sua vsque tempora vocatos scribit τοὺς μὴ ἐπὶ πλέον οἰνωμένους, nō multū vino madidos ac repletos.

Aristoteli Probl. sect. 3. probl. 2. ἀκροθώρηκες τοῖς σφόδρα μεθύουσι opponuntur, hoc est, valde ebriis, eosque vocare videtur, qui leuiter inebriati delirant, & de rebus quidem iudicium ferre tentant, sed in iudicando aberrāt, mediique sunt inter sobrios & temulentos. Cui etiam subscribit Plutarchus Sympos. 3. probl. 8. vt recte scribit Hieronymus Mercurialis lib. 4. variarum lect. cap. 6. Ἀκροθώρηκες exponūtur Hesychio μέθυσοι, ebrii, temulēti, Sudæ autē ἀκρομέθυσοι, ἀκρατοπόται, qui incipiūt inebriari, & quib. pectus incalescit potu meraciore. Cæterùm scribitur etiam θώρηξις Hesychio & Varino, & οἰνοποσία exponitur.

OECONOMIAE
HIPPOCRAT.
TO I.

¶ Ἰαίνεσθαι est exhilarari, refici, refocillari. ἰαίνομαι εὐφραίνομαι exponit Hesychius. familiare Homero θυμὸς ἰάνθη, animus lætitia perfusus est, exhilaratus, vt Il. ω. (v. 321.) ἐν πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. Rursus ibidem (vers. 119.) δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ. dona Achilli vt ferat quæ animum exhilarent. Qui versus ibidē sæpe repetitur. Et Il. τ. (v. 174.) σὺ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἰανθῇς, & tu animo exhilaratus sis. Apud quem Hesychius ἰάνθη, ἐχάρη, εὐφράνθη exponit & διεχύθη, vt sit, exhilaratus est, lætitia perfusus est. Sic ἰαίνεσθαι διαχεῖσθαι eidem exponitur, quod est perfundi. Quomodo apud Hippocr. sumi potest lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 252. 19.) ἄχρις ἂν ἰαίνηται, donec perfundatur. Iubet enim mulierem in aquam calidam desidere donec tota perfundatur, & vteri aut pudendorum sinus emolliantur, laxentur, tepescāt aut dissoluantur. Potest & sumi donec reficiatur aut exhilaretur, vt sumpsisse videntur Interpretes. Translatio verò in eo verbo quædam includi videtur, cùm refici ac exhilarari significat, ac veluti lætitia perfundi, eaque ab herbis sumi, quæ imbre aut rore perfusæ exhilarantur & lætiores redduntur.

Ἰαλεμοὶ ἰατροὶ, Medici frigidi & nullius pretii, inepti & qui nullam medendi rationem sequebantur, sic dicti ab Ialemo Calliopes filio, qui in carmine fuit ineptissimus & frigidus, vnde natum prouerbium, Ialemo frigidior. Gal. lib. περὶ τῶν πεπονθότων τόπων (p. 453. 58.) πάντως γὰρ οἶδα καταληψόμενόν σε μᾶλλον τῷ λόγῳ μᾶλλον ἁπάντων τούτων τῶν ἰαλέμων ἰατρῶν. Nosti enim omninò me id facilius ratione comprehensurū, quàm frigidi isti omnes medici. Prouerbii autem meminit Hesychius, cui ἰάλεμοι exponuntur θρῆνοι, ὀρφανοὶ, στερόμενοι, θρηνητικοὶ, ἄνανδροι, δυστυχεῖς. flebiles, orbi, lamentabiles ac miseri, imbelles, infortunati.

¶ Ἴγδη θυεία exponitur Hesychio, Sudæ τριβεία, aliis etiam ἡ θυεία ἔνθα μίσγομεν τὰ ἀρτύματα, pila nimirum in qua condimenta tunduntur. Iulius Pollux lib. 10. cap. 24. testatur Solonem in Iambis ἴγδην ἀντὶ τῆς θυείας vsurpasse. Ea verò dictione vtitur Hippocr. ἐν νόθοις adiectis lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 300. 23.) τρίψας ἐν ἴγδῃ, in pila terito.

Ἴγη herbæ nomen videtur indicare apud Hippocr. vt annotauit Gorrhæus, sed ea quænam sit incertum est, fortèque ἰσάτις ἡ ἀγρία intelligenda eidem videtur, quam ἴγην quibusdam vocari Dioscorides prodidit. Existimo verò locum lib. περὶ γυναικ. φύσ. ab eo subindicari (p. 228. 3.) vbi ad deturbandas secūdas scribitur, καὶ τὴν ἴγην οἴνῳ διατρίψας δοῦναι πιεῖν. & ignem in vino tritam bibendam dato, vertit Cornarius, qui ἴγην vt & Gorrhæus legisse videtur. Caluus autem ἰχθύην (squatinę cutem siccam ramentáue) & ἴγνυν & ἴγδην legit, vt has omnes lectiones ex codicibus Vaticanis sumpsisse videatur. Ex quib. nihilo certe verior lectio hauriri potest. Ac nisi me fallit opinio, locum esse suspectum crediderim, & si coniecturę locus esse debet, lubenter legerim, καὶ ἐς τὴν ἴγδην οἴνῳ διατρίψας δοῦναι πιεῖν, vt sit, eandem conyzam in pilam coniectam & cum vino tritam potui exhibeto. Nam & conyzam aut cunilaginem ad huiusmodi medelam in muliebrium doctrina crebrò adhibet Hippocr. eandemque ad deturbandas secundas non solùm in pesso admouet, sed etiam potui bibendam præcipit, lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 257. 41.) Neque verò aliàs ἴγνυος vlla fit in scriptis Hippocr. mentio. Sed & εἰς τὴν ἴγδην ἐμβαλὼν subaudiendum videtur, ne cui durior phrasis sit aut insolentior, aut ἐν τῇ ἴγδῃ legendum. Ἴγδην & ἴγην, θρόνην exponitur Hesychio, sed vereor ne suspecta sit lectio.

Ἰγνὺς & ἰγνύη poples dicitur. ἰγνύα exponitur Hesychio τὸ τοῦ γόνατος ὄπισθεν μέρος, posterior genu pars, Latinis poples. ἰγνύην τέμνειν, poplitem cædere, poplitis venam secare significat, aph. 5. lib. 6. Epid. sect. 1.

Ἰδιογνώμονες sunt Hippocrati lib. de aëre, loc. & aq. (p. 81. 1. & 13.) pertinaces & in opinione concepta permanentes (ἰσχυρογνώμονας vocat Arist.) quibus αὐθάδεις iunguntur, superbi, sibi nimis placentes, & qui pre se alios confidenter contemnunt.

¶ Ἰδιῶται non simpliciter dicuntur sed in comparatione & in relatione ad aliquid, vt cùm huius artis aut instituti idiotam aliquem dicimus. Interdū ἰδιῶται dicuntur qui priuatam vitam

vitam agunt, quos ἰδιοπραγμοῦντας, h.e. priuatos vocant, vt qui nullum munus publicum obeunt, neq; oppido aut genti præsunt. Sic qui sibi soli viuunt & priuati degunt ἰδιῶται vocantur, quiq; nullis publicis negotiis implicantur. Gal. com. in libr. περὶ διαίτης ὑγιεινῆς (p. 29. 45.) τοὺς ἰδιώτας ὧδε χρὴ διαιτᾶσθαι. Priuati homines hac victus ratione vti debent, illic scribit Hippocr.

Ἰδνόω, incuruo, inflecto, intorqueo, vnde ἰδνοῦσθαι, quod συστρέφεσθαι explicat Eustath. intorqueri, dictúq; esse vult παρὰ τὸ δονεῖσθαι τὸ ἰνίον, quòd curuando se aut inflectendo ceruicis posterior pars agitetur ac moueatur. ἰδνῶται, λοξοῦται & συνιζάνει exponit Galen. in Exeg. apud Hip. obliquatur & in se subsidet, ex libr. 1. περὶ γυν. (p. 236. 13.) τὸ στόμα οὐκ ὀρθόν ἐστι τῆς μήτρης, ἀλλ' ἰδνῶται, vteri osculum rectum nõ est, sed distortum. Hesychio ἰδνώθη exponitur ἐκάμφθη & ἐπτύχθη, vt & ἰδνωθεὶς, καμφθεὶς & τανυσθεὶς, incuruatus, extensus. Erot. apud Hip. ἰδνώθη συνεκάμφθη exponit, incuruatus est aut inflexus. & ex Hom. adducit Il. β. (v. 266.) πλῆξεν, ὁ δ' ἰδνώθη, h. e. ἐκάμφθη, incuruatus est, inclinauit se, de Thersyte ab Vlysse sceptro percusso. Quo & alias vtitur Homer. vt Il. ν. (v. 618.) ἰδνώθη δὲ πεσὼν, quod idem est ac ἰδνωθεὶς ἔπεσε. Vtitur aut Hip. libr. 1. περὶ γυν. (p. 232. 10.) ἢν τῆς μήτρης τὸ στόμα μεμύκῃ, ἢ ἰδνωθῇ, si vteri os conclusum fuerit aut intortum, h. e. obliquatum & inflexũ. Quem locum ab Erot. subindicatum reor, etsi ἰδνώθη apud eum legatur, nisi si ἰδνωθῇ & συγκαμφθῇ potius leg. videatur, in aoristo subiunctiuo. Est παρεδνῶσθαι Hip. obtorqueri libr. 1. περὶ γυν. (p. 242. 38.) παριδνῶται δὲ ὁ στόμαχος τοῦ αἰδοίου, pudendi osculũ, h. e. vteri, obtorquetur. Quidã huius verbi ἰδνόω aliam afferũt originem παρὰ τὸ ἴζω & ἰδνῶ, vt sit ἰδνῶ συστέλλομαι & ὡς συνιζάνω, quòd qui se inclinant, cõtractis humeris ceruicẽ flectũt. Quã notione παριδνῶται apud Hip. quidam circũsidit aut collabitur exponunt, & quasi in sese concidit.

Ἴδος idem quod ἱδρὼς sudor, eoq; sensu sumunt quidam quod scribitur Coac. Prẹn. (p. 426. 44.) οἱ ἰλιγγώδεες πυρετοὶ & ἄνευ ἰδέων, καὶ μετ' ἰδέων ὀλέθριοι, febres quæ subinde vertigines afferunt, & cum sudoribus, aut sine his contingunt, perniciem intentant. Verum pro ἰδέων exemplaria manuscripta εἰλεῶν legunt. ἰδίειν et apud Hip. ἱδροῦν quod est sudare exponit Erot. locum nimirum lib. 1. περὶ γυν. (p. 244. 7.) subindicans, κρέσσον δὲ διουρέειν & ἰδίειν, præstat aut vrinam & sudorẽ ciere. ἰδίειν ἱδροῦν, & ἰδίουσι ἱδρῶσαι, h. e. sudare exponit Hesychius, vt & ἰδίει, ἱδροῖ, ἀγωνιᾷ.

Ἱδρύσθαι & ἱδρύεσθαι est collocari, firmari, firma sede collocari, situ esse aut fixũ. In Coac. Pr. (p. 433. 14.) ἱδρυθεὶς πόνος εἰς στῆθος, dolor in pectore fixus, firmatus. ὀδύνη ἐς στῆθος ἱδρυνθεῖσα dicitur in Prorr. (p. 191. 25.) στηριχθεῖσα διελύσως explicatur Gal. h. e. in pect. firmatus dolor aut fixus adeò vt ęgrè tolli possit, qui thoracis inflãmationẽ indicat. Et aph. 11. lib. 4. ὀσφύος ἄλγημα εἰς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται, lumborum dolor in hydropẽ siccum firmatur. Quod exponit Gal. de dolore fixo & perseuerante qui nullis remediis tollitur. Sic li. 6. Ep. sect. 7. aph. 1. τὰ δὲ νυκταλωπικὰ ἱδρύετο, nyctalopicæ affectiones & nocturnæ cœcitudines firmabantur, h. e. perseuerabãt, firmas ac stabiles sedes habebant, neq; facilè desinebãt, quòd ꝓprias oculorum affectiones sequerentur, nempe natiuã humorũ ac tunicarum crassitudinẽ, q̃ boreali & hyberna tẽpestate plurimùm aucta, cõdensata est introq; repressa, vt illic scripsimus. Aut quòd oculus ꝓprio suoq; affectu laborans, non ex cerebri cõsensione, nocturnã illam cœcitudinẽ curatu ꝑdifficilẽ redderet, & accedẽs hyemis iniuria molestiã augeret, vt scribit Gal. in iis Com. qui iam pridẽ eius nomine exierũt. ἱδρυμένον οὖρον, vrina in qua aliquid subsidebat aut subsistebat, l. 4. Epid. (p. 329. 26) cui opponitur τὸ ὑφιστάμενον. Sic ἱδρυμένη ὑπόστασις, depositum sedimentum & firmatũ, aut sua sede collocatũ, in vrinæ notis, Coac. Prẹn. (p. 442. 5.) Eadem notione lib. 1. Epid. ægr. 1. de vrinis effertur οὐχ ἱδρύετο, non subsidebant. Et ęgr. 3. lib. 3. post st. pest. οὖρα ὑπομέλανα, οὐχ ἵδρυτο, vrinæ nigricantes, neq; subsidebant. Rursusq; ęgr. 11. lib. 3. Epid. post st. pest. de vrinę sublimamento. ἐναιώρημα δὲ ἐπιπολὺ στρογγύλον, οὐχ ἵδρυτο, sublimamẽtum aũt admodum rotundum, neq; subsidebat. Et rursus ægr. 12. οὖρα ἐναιώρημα μετέωρον, οὐχ ἵδρυτο, vrina suspensum q̃d in medio innatãs sublime habebat, neq; subsidebat. Et ęgr. 7. & 8. lib. 1. οὖρα οὐχ ἱδρύετο, vrinę nõ subsidebant. Erot. apud Hip. ἱδρύετο, ἐνεκάθητο exponit, q̃d est, insidebat, desidebat. Quę certè expositio his locis Hip. à nobis subnotatis, & vrinis non subsidentibus, vt meritò attribui põt, ita cur Epiclis expositionem idem sugillet nõ video. Nam & ea huic loco quẽ ex sect. 7. lib. 6. Epid. expressimus, vt aptissimè conuenire põt, ita illic ἱδρύετο legisse videntur Erot. & Epicles, exemplaria verò nostra ἱδρύετο τὰ ἱδρυμένα dicũtur q̃ consistũt, & ꝓ morbi materia cõsistẽte, quiescente & cõsidente sumuntur, q̃ efferuescenti & turgenti opponi videtur, libr. 5. Epid. (p. 340. 38) ἐπὴν ἱδρυμένα ἴδῃς vbi materiam consistentẽ cognoueris. Sic οὐχ ἱδρυμέναι φλέβες κροτάφων, venę tẽporum non cõsistentes, nõ quiescentes, nec subsidentes, h. e. latius distentæ, & ꝑpetuò motæ, aph. 11. sect. 2. libr. 6. Epid. Gal. ἐπὶ πλέον διατεταμένας exponit, q̃d est plus iusto distentas. ἱδρύθη, constitit, consedit, cõquieuit, lib. 4. Ep. (p. 330. 37.) de tussi & anhalatione, q̃ quieuit & cõstitit 8 mense, sicq; sedata est ac composita.

Ἱδρύνεσθαι quoq; idem quod ἱδρύσθαι, & vtrunq; ad mentem translatũ, eam constantẽ & firmã esse significat, ac ἱδρῶσθαι cõposita esse mẽte & quieta. Sic ægr. 15. lib. 3. post st. pest. & πάλιν ἱδρύνθη σιγῶσα. ac mox cõposita fuit, taciturna. Ac rursus (ib.) & πάλιν ἱδρύνθη ἄφωνος, ac mox composita fuit, vox defecit. Cui voci delitiũ opponitur. In Prorr. (p. 177. 4.) αἱ τρομώδεες γλῶσσαι σημεῖον οὐχ ἱδρυμένης γνώμης, lingue

tremulæ instabilem mentem & è sede constantiæ deturbatam significant. Vbi ἱδρυμένη ἠρεμοῦσα, quiescens Galeno exponitur. Quod pene iisdem verbis repetitur in Coac. Pręn. 403.47.) ἱδρυνθεῖσα ὀδύνη & ἱδρυνθεὶς πόνος ab ἱδρύονται ex Pror. & Coac. Pr. antea sunt subnotata. Vt & lib. 2. περὶ γυν. (p.276.40.) μέχρι οὖ ἐς χώρην ἱδρυνθῶσιν, donec in suũ locum firmati vteri fuerint, suo loco collocati.

Ἵδρωα sunt sudamina, sudores, pustularũ genus ex biliosis & mordacibus humoribus cutẽ lancinantib. & vlcerantibus, qđ ex sudorib. prouenit æstate vexans, aph. 21. lib. 3. Sic. n. illîc describuntur Gal. τὰ δὲ ἵδρωα τῶν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἐξανθημάτων ἐστὶ ἑλκωδῶς τραχύνοντα τὸ δέρμα. ἐγγίνεται) καθάπερ καὶ αὐτὸ τοὔνομα ἐνδείκνυται διὰ τοὺς πολλοὺς ἱδρῶτας, ὅταν χολωδέστεροί πως, ἢ ὅλως δακνωδέστεροι τυγχάνωσιν ὄντες. ὀδάξουσι γὰρ οὗτοι τὸ δέρμα καὶ κνησμώδεις ἐργάζονται, καὶ τραχύνουσιν ἑλκωδῶς. ἵδρωα aũt, h. e. sudamina aut sudationes, è genere sunt eruptionum in summo corpore hærẽtium, q̃ ad instar vlcerum cutem exasperãt. Oriuntur aũt, vt ipsum ẽt nomẽ indicat, ex multis sudoribus, qui vbi biliosiores aliquãto, aut omninò mordaciores extiterint, cutem mordent, in eaq; pruritum efficiunt, & vlcerum in modũ exasperant. ἱδρῶα Celsus quicquid sudore hominẽ resoluit, ex Hipp. aph. vertit cap. 1. lib. 2. Pollux lib. 4. cap. 24. ἱδρῶα ἐξανθήματα θερινὰ esse scribit, pustulas æstiuas. ἱδρῶα ẽt quænam sint docet Theophrastus in lib. de Sudoribus.

Ἱδρὼς sudor, est aqueum & humidũ tertiæ coctionis excrementũ per cutim erũpens. De cuius causis & differentiis scitissimè scripta sunt multa apud Gor. ἱδρῶτες κεγχροειδέες, sudores miliares & milii instar, in Prõgn. (p.130. 9) in sudorum notis. ἱδρώδεες πυρετοὶ, febres in quib. ægri sudoribus diffluunt, lib. 5. Ep. (p. 341.11.) vbi ἱδρώδης ẽt dicitur qui sudorib. est obnoxius, aut sudorib. diffluit, iisq; est assuetus. ἦν δὲ καὶ ὑγιαίνων ἱδρώδης. Erat autem ẽt per sanitatẽ sudorib. obnoxius. ἱδρῶτες περὶ προσώπου καὶ μέτωπον καὶ αὐχένα ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς, sudores circa frontẽ, nares & ceruicẽ in posteriore capitis parte, syncopen & mortẽ pnunciãtes, li. de rat. vict. in morb. ac. (p.103.10.)

¶ Ἰέναι διὰ τῶν αὐτῶν, est per eadem pgredi, vbi eadẽ symptomata diutius pseuerant. In Pror. (p.209.3.) οἱ ἐκ τῶν τοιούτων ποικίλως διανοσεῦσι καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντες. Qui huiusmodi cõflictãtur, variè morbum trahunt, atq; eadem diutius perseuerant. In Coac. Pr. (p.433.13.) ἢ τῶν τοιούτων κοιλίαι νοσεῦσιν διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντων, aut in huiusmodi alui malè habeant, atq; eadem diutius perseuerent. τὰ ἰόντα dicuntur Hip. pdeuntes ac procedẽtes deiectiones aut excretiones, vt aph. 2. li. 4. ὁκόσα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα, qualia sponte prodeunt, & aph. 21. lib. 4. ἀπ᾽ αὐτομάτου ἰόντα, spõte euntia. Vbi tñ per ἰόντα Gal. temporis spatium & morã significari vult, easq; deiectiones indicari, q̃ per vniuersum morbum, aut saltem lõgo ipsius interuallo exeant. Sic. n. scribit: μή τι τοίνυν ἔδοξεν αὐτάρκως δεδηλωκέναι τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, ἰόντα, φάμενος. ἐνδείκνυ- γὰρ ἐπὶ τοὔνομα χρόνου μῆκος, ὡς ἤτοι δι᾽ ὅλης τῆς νόσου μακρᾶς, ἢ κατὰ πολλὺν χρόνον αὐτοῦ ἰόντων τοιούτων ἀποχωρημάτων. εἰ γὰρ ἕνα τινὰ καιρὸν ἐβούλετο δηλῶσαι, πάντως ἂν ἢ ἐπιφανέντα, ἢ ἐλθόντα εἶπεν, οὐκ ἀπὸ ταὐτομάτου ἰόντα. τοῦτο γὰρ τὸ, ἰόντα, τὸ ἐρχόμενα ταὐτόν, οὐ τῷ ἐλθόντα δηλοῖ. Nũquid igitur abunde animi sui sententiam indicare visus est, cùm ἰόντα dixit, h. e. euntia. Hâc enim dictione temporis longinquitas ostenditur, tanq̃ videlicet p totum morbũ, vel per multum ipsius tempus talia excrementa pdeant. Si. n. vnum aliquod tẽpus indicare voluisset, omninò aut ἐπιφανέντα (h. e. superuenientia) aut ἐλθόντα (h. e. deiecta) dixisset, non ἀπὸ ταὐτομάτου ἰόντα (h. e. spõte euntia.) Hoc. n. [ἰόντα] idẽ quod ἐρχόμενα, non quod ἐλθόντα significat.

Ἱερὴ νοῦσος, sacer morbus dicitur epilepsia, co nomine magnitudinem morbi indicante, vt & μεγάλη νοῦσος & ἡρακλεία vocatur, aut qđ diuinã esset & à diis immitteretur, nec nisi expiamẽtis aut incantationibus solueretur. Quam certè opinionem Hip. libellus περὶ ἱερῆς νούσου refutat, vt ẽt testatur Gal. comm. 6. in lib. 6. Epid. (p. 525.53.) Huius quoq; notationis rationẽ adfert Aretęus imprimis grauis author, his verbis cap. 4. lib. 1. de caus. & sig. diut. morb. ἀλλὰ καὶ ἄδοξος ἡ ξυμμορφή. δοκέει γὰρ τοῖσι ἐς τὴν σελήνην ἀλιτροῖσι ἀφικνέεσθαι ἡ νοῦσος. τοὔνεκεν ἱρὴν κεκλήκασι τὸ πάθος. ἀτὰρ καὶ δι᾽ ἄλλας προφάσιας, ἢ μέγεθος τοῦ κακοῦ. ἱερὸν γὰρ τὸ μέγα. ἢ ἴησιος οὐκ ἀνθρωπίνης, ἀλλὰ θείης, ἢ δαίμονος δόξης ἐς τὸν ἄνθρωπον εἰσόδου, ἢ ξυμπάντων ὁμοῦ, τήνδε ἐπίκλησιν ἱερήν. Sed & pter hominum opinionẽ illius est origo. Nam & flagitiosis hominib. à luna immitti quorũdam est opinio, cuius rei causa sacrum morbũ nominant. Quin & alias ob causas id nomen fuit inditum, aut ob mali magnitudinem (sacrum. n. dicunt qđ magnũ) aut ob curationẽ non humanã sed diuinã, aut q̃ dęmone correptus homo videat, aut pter hæc simul õia hunc morbũ sacrũ nominarũt.

¶ Ἵζει, desidere, subsidere, deprimi, de medio naso dicitur apud Hip. vbi deprimitur & desidet, cùm os palati discessit, aph. 3. sect. 1. libr. 6. Epid. & lib. 4. Epid. (p.329.45.) μέση ἵζει ἡ ῥίς. medius nasus desidet.

¶ Ἰητρεῖον officinã medici significat, in qua quæ ad chirurgiã ptinent tractantur, & locum in quo chirurgia exercetur, lib. κατ᾽ ἰητρ. (p.666. 52.) τὰ ἐς χειρουργίαν κατ᾽ ἰητρεῖον, q̃ ad medici manu curãtis officiũ pertinent, & q̃ in officina medici ad chirurgiã spectant. Rursus li. 1. Ep. (p. 353.31) τὰ δὲ ἄλλα ὁκόσα κατ᾽ ἰητρεῖον, ἀνόσως διῆγον, de reliquo aũt, q̃ ad ea q̃ ad chirurgiã spectãt, in his sine morbo degebãt. Quæ loca mihi subindicare videtur Gal. in Ex. vbi κατ᾽ ἰητρεῖον, τὰ κατὰ τὴν χειρουργίαν exponit, q̃ ad chirurgiã pertinent.

¶ Ἰθαγενὴς exponit Gal. in Ex. apud Hip. γνήσιον, genuinum, καθάπερ φησὶν ὁ σοφὸς, ἀλλά με ἶσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα, sed me æquè ac genui[illegible]os fœtus colebat. qđ habetur apud Hõ. Od[illegible] v.203.) ideoq; malè ἰθαγενέσιν scribitur apu[illegible]al. ἰθαγενὴς aũt κύημα dicitur Hip. li. 1. περὶ γυν. (p.252. 40.) & lib. περὶ ἀφόρων (p.297.5.) cõceptus genuinus, verus, & rectus, à falso & mola discretus. ἰθαγενὴς Hesychio dicitur αὐτόχθων, γνήσιος. Idemq; apud Hom. ἰθαγενέεσσι γνησίοις παισίν

καὶ καθαροῖς, καὶ οὐκ ἐκ παλλακίδος exponit, hoc est, genuinis fœtibus & puris, neque ex pellice ortis. Est enim ἰθαγενὴς, vt exponit Eustathius, γνήσιος, ὁ ἐκ τῆς κατ' ἰθὺ, τουτέστι κατ' εὐθύτητα νόμου γεννήσεως, καὶ μὴ πλαγίως πως τῷ γένει ἐπεισαγόμενος, genuinus fœtus, & qui recto ordine, aut legitima generatione non obliquè in familiam accitus est. Annotatur ex Corintho ἰθαγενεῖς dici Ionibus τοὺς γνησίους παῖδας, genuinos ac legitimos filios. Ἰθαγενὴς etiam αὐθιγενὴς exponit Erotianus apud Hip. indigenum, legitimum, his subnotatis locis.

Ἰθὺ pro εὐθὺ rectum, & κατ' ἰθὺ pro κατ' εὐθὺ lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 670. 26.) κατ' ἰθὺ γούνατι, è directo ad genua. Vide εὐθὺ antea.

Ἰθύκυφη ῥάχις spina ex recto gibbosa, cùm ex recto in gibbum eleuatur aut curuatur, lib. de art. (p. 619. 19.)

Ἰθυλόρδη ἡ ῥάχις, spina in directum repanda, hoc est introrsum inclinans & recuruata, lib. de art. (p. 619. 3.) vbi tamen εὐθυλόρδη legisse Erotianum existimo (sic enim apud eum pro εἰλωσδῆ, aut εἰλωσδὴ vitiata scriptura lego) qđ ab eo εἰς ἰθὺ σκολιὰ exponitur, h. e. ex recto obliqua. Ἰθυλορδὴς dicitur in Mochlico (pag. 505. 36.)

Ἰθυσκόλιος ἡ ῥάχις dicitur Hippocrati spina ex recto obliqua & incurua, hoc est, quæ in posteriorem & anteriorem partem inclinat. Hac enim voce διαστροφὴ εἰς τοὔπισω καὶ πρόσω, hoc est peruersio in posteriorem & anteriorem partem indicatur, vt scribit Gal. com. 3. in lib. de art. (p. 618. 42. & p. 620. 50.)

Ἰθύτριχες, qui passis sunt capillis, aut nigros habent capillos, lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 1.

Ἰθυωρίη est in rectum processus, rectitudo, recta processio, directio, rectus trames. Libr. de fract. (p. 528. 2.) τὰ τε ὀστέα ἅπαντα τὰ ἐν τῷ πήχει ὅτι ἰθυωρίην κατ' ἄλληλα εἶχε. φ omnia cubiti ossa rectitudinem inter se habebant. Et rursus (ibid. v. 3.) ὅτι αὐτὴ καθ' ἑωυτὴν τὴν ἰθυωρίην ἔχοι. quòd illa ipsa eandem directionem præseferret. Et (v. 56.) ἰθυωρίην ποιέει τοῖσιν ὀστέοισιν, ossa in directum dirigit. Rursus (ib. p. 567. 36) τὴν τε κατάτασιν δικαίην παρέχοι & ὁμαλὴν κατὰ τὴν ἰθυωρίην, & iustam distentionem & æqualem è directo præbuerit. Quæ omnia mihi subindicasse videtur Erot. cum εὐθυωρίαν εὐθύτητα exponit apud Hip. ac p ἰθυωρίην εὐθυωρίαν legisse, vt antea εὐθυλόρδη pro ἰθυλόρδη.

¶Ἰκανῶς ἀνώδυνος, omninò doloris expers, libr. 4. Epid. (p. 333. 9.) & ἱκανοὶ σπασμοὶ, satis multæ conuulsiones, lib. 7. Epid. (p. 359. 47.)

Ἴκελον simile dicitur & ὅμοιον exponit Gal. com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 49. 17.) ἡ πλευρὴ πελιὴ εὑρίσκεται ἴκελόν τι πληγῇ. Latus liuidum plagæ simile inuenitur. Rursus libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 25.) ἐγγίνεται ἴκελόν τι ἀφθῃ superficiario ac feruido vlceri quid simile cótingit. Ac iterum lib. 2. (p. 272. 44.) χρὴ δὲ καὶ μολίβδου ἴκελον ἐξελάσαντα ποιῆσαι τὸ εἶδος τῷ διαδέτῳ τὸ παχύτατον, plumbum autem crassissimæ tedæ figura simile ducere oportet, vbi de pessis subdititiis formádis agitur. Et rursus lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 421. 33.) ἦν δὲ καὶ τὸ ῥεῦμα οὐ συνεστραμμένον τὸ πῦον ἴκελον, ἀλλὰ σηπεδών τις ἄλλη, καὶ ῥεῦμα πολὺ καὶ ποικίλον. Neq; verò cótracta fluxio puri affinis erat, sed ex alio quodam putredinis & fluxionis multæ & variæ genere. ἴκελον etiam ὅμοιον exponit Hesychius. Erotiano quoq; ἰκέλη ὁμοία exponitur apud Hip.

Ἰκμαλέα, τὰ δίυγρα καὶ ἱκανὴν ἔχοντα ἰκμάδα, exponit Erot. apud Hip. h. e. humentia, & sufficientem humorem habentia. Qua expositione mihi locum libri περὶ φύσιος παιδίου (p. 35. 45.) complecti videtur. τὰ μὲν ἰκμαλέα καὶ πεπιεσμένα ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐκθερμαίνεται), humecta quidem & compressa à seipsis concalescant. Eaq; dictione sæpius vtitur Hip. vt (ib. v. 41.) ὅτι ἡ γῆ ἰκμαλέη ἐστὶν ἐν χειμῶνι, φ terra hyeme humida est. Sic lib. περὶ γονῆς (p. 28. 22.) αἱ δὲ μῆτραι ἰκμαλέαι γίνονται), & vteri humidi fiunt. Ac rursus (ib. v. 34.) ἅμα μὲν αἱ μῆτραι ἰκμαλέαι γίνονται ἐν τῇ μίξει, simul quidem vteri humidi euadunt in commixtione. Rursus libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 232. 15.) ὅτι γὰρ ἰκμαλέαι εἰσὶ καθ' σφέας οἷα μὴ λαγνευομένης, neq; enim humidi [vteri] in seipsis sunt, nimirum cum coitu nó vtatur. Et iterum (ib. v. 18.) ἢν γὰρ ἰκμαλέαι ἔωσιν αἱ μῆτραι ἀπὸ λαγνείης. Si enim vteri humidi fuerint à coitu. Rursus eod. lib. (p. 234. 47.) τὸ δὲ ἧπαρ ἰκμαλέον ἐστὶν, hepar autem humidum est.

Ἰκνεύμενος χρόνος, debitum tempus, congruum, conueniens, & idé quod ἱκνεόμενος χρόνος. Lib. de fract. (p. 577. 41.) ἐν τῷ ἱκνευμένῳ χρόνῳ, suo tempore, constituto tempore, tempestiuo, congruo & conueniente tempore, vt ἱκνεομένως προσηκόντως exponitur Hesychio, congruè, cóuenienter. lib. 2. περὶ γυν. (p. 275. 19) γάλα πίνειν ἱκνεομένως, ἀρκούντως καὶ ἱκανῶς significat, h. e. conuenienter & abundè, gallicè *cópetement*. Apud Herod. οὐκ ἱκνεομένως, non ritè accipitur, vt & apud eundé inuenitur ἐν τῷ ἱκνεομένῳ χρόνῳ, & τοῦ ἱκνεομένου μᾶλλον, plus æquo. Et annotatur ex Corintho τὸ οὐκ ἱκνεομένως Ionibus dici ἀντὶ τοῦ οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. Lib. περὶ ἱρῆς νούσου (127. 27.) καὶ φροντίδες οὐχ ἱκνεύμεναι, curæ inanes, intempestiuæ. Et libr. de aëre loc. & aq. (p. 454. 26.) προγηράσκειν τοῦ χρόνου τοῦ ἱκνευμένου, ante tempus senescere.

Ἴκταρ Gal. in Exeg. ἐγγὺς, quod est prope, Atticis significare scribit, Hippocrati verò lib. 2. περὶ γυν. pudédum muliebre, eo nominé indicari. Erot. quoq; eam dictioné apud Hip. agnoscit in Procemio & inter obscuras ab interpretib. prætermissas reponit. Idem et ἐγγὺς Atticis significare scribit adducto Æschyli testimonio, & quosdam ἴκμαρ p ἴκταρ huius vocis ignoratione scripsisse. Sed certú est nostra exemplaria hanc dictioné deformasse. Neq; .n. vsquam lib. 2. περὶ γυν. legitur, nec video quomodo absq; melioris exemplaris ope reponi queat, præsertim cùm Erotiani expositio à Galeno dissentiat.

Ἴκτερος est biliosi humoris per corpus vniuersum præcipueq; in superficie refusio. Morbus regius & arquatus dicitur, aut aurigo. Est ἴκτερος ὁ ὀξὺς, icterus acutus & citò interimés Hippocrati, lib. 3. de morb. (p. 160. 43.) qui et repetitur libr. περὶ κρισίμων (p. 389. 16.)

Duplex ēt icterus describitur li. 2. de morb. (p.147.48.) Lib. ēt περὶ παθῶν (p.181.20.) icter⁹ & eius curatio adscribitur. Icteri quatuor ponūtur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθ. (p.204.34) & εἰλεὸς ἰκτερώδης, (ib.p.209.7.) Est & icterus iudicatorius, bile in totū corporis habitum iudicatione refusa, cuius meminit Hip. aph. 62. & 64. lib. 4. & Coac. Pr. (p.427.12.) & lib. 1. Epid. st. 3. & lib. 1. de morb. (p.130.48) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.108.11.) Et Gal. com. ad aph. 62. lib. 4. ἴκτερος ἐνίοτε μὲν γίνεται καὶ κρισιμὸς, ἀποτιθεμένης τῆς φύσεως εἰς ὅλον τὸ σῶμα, καὶ μάλιστα πρὸς τὸ δέρμα, τὴν ξανθὴν χολήν. γίνεται δὲ καὶ σύμπτωμα κακοπραγοῦντος τοῦ ἥπατος. αἱ κακοπραγίαι δὲ αὐτοῦ τρεῖς εἰσιν, ἐφ' αἷς ἴκτερος εἴωθεν ἐπιγίνεσθαι, σκίῤῥος, φλεγμονὴ, καὶ ἔμφραξις. ἀλλὰ σκίῤῥος μὲν χρόνιον νόσημα, φλεγμονὴ δὲ καὶ ἔμφραξις καὶ ἐξαίφνης δύνανται γίνεσθαι. καὶ δὴ καὶ οἱ πρὸ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας ἴκτεροι κατά τι τούτων γίνονται). Morbus regius interdum quidē fit iudicatorius, natura ad corpus totū, & ꝑcipuè ad cutem flauam bilem deponente, fit etiam huiuscemodi casus hepate malè affecto. Eius aūt affectiones malę tres sunt, ꝑpter quas morbus regius superuenire assolet, scirrhus, inflammatio & obstructio. Verùm scirrhus diuturnus est morbus, inflammatio verò & obstructio ēt repentè fieri possunt. Et sanè regij morbi qui ante septimum cōtingunt, ex istorum aliquo ortum habent. Idem rursus com. ad aph. 64. lib. 4. καθαιρομένου γὰρ ἐν αὐτῷ τοῦ αἵματος καὶ τῆς χολῆς μεταλαμβανομένης ἐκ τῶν φλεβῶν εἰς τοὺς χοληδόχους πόρους, ἐάν τ' ἔμφραξίς τις γένηται κατά τι τῶν μεταλαμβανόντων χωρίων, ἐάν τε φλεγμονή τις ἢ σκίῤῥος, ἀνάγκη πάντως, μήτε καθαίρεσθαι τὸ αἷμα καὶ συναναφέρεσθαι τὴν χολὴν αὐτοῦ πάντη τοῦ σώματος, ἐντεῦθεν τε τὸν ἴκτερον γίνεσθαι. Nam cùm sanguis in eo repurgetur, & bilis ex venis in meatus bilē excipientes transferatur, siue obstructio aliqua fuerit in locis ꝑ quæ traducitur, siue inflāmatio aliqua, vel scirrhus, prorsus sanguinem non repurgari necesse est, simulq; cū ipso bilem quoquouersum per corpus deferri, indeq; morbum regium fieri. Ac de ictero iudicatorio plura scripsimus nostris in lib. 1. & lib. 3. Epid. Annot. Est aūt ἴκτερος autori defin. med. (p.397.54.) ἀνάχυσις χολῆς εἰς τὸ δέρμα, ὥστε βάπτεσθαι τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ χλωρὰν ἀποτελεῖσθαι, καὶ κνήθεσθαι τὸ δέρμα. καὶ λευκαὶ αὐτοῖς αἱ κατὰ κοιλίαν διαχωρήσεις γίνονται), bilis ꝑ cutim refusio, ita vt eius superficies colore tingatur, & pallida efficiatur. Atque ita affectis alui deiectiones albæ euadūt. Aretæo quoq; libr. 1. περὶ αἰτίων καὶ σημείων χρονίων παθῶν cap. 15. ἢν χολῆς ξανθῆς λεκιθώδεος, ἢ κροκώδεος, ἢ τῆς μελαγχλώρου ἐς τὸ παντελὲς ἀνάχυσις ἀπὸ τῶν σπλάγχνων γίνηται, τὸ πάθος ἴκτερος κικλήσκεται). Si bilis flauæ vitellinæ, aut croceę, aut nigrę ex viridi mixtę in oē corpus ex viscere refusio fiat, hęc affectio icterus vocatur. De morbi Regij causis & differētiis plura leges apud Gor. & Gal. lib. 5. loc. aff. & lib. 3. de sympt. caus. & Celsum cap. 24. lib. 3. Paul. lib. 3. cap. 50. & Aëtium cap. 17. lib. 2. Tetrab. 3.

Ἰκτερώδης χροιὴ, color auriginosus arcuatus, qualis est aurigine laborantium aut morbo regio, lib. περὶ γυν. φύσ. (p.217.4.) in profluuio albo: καὶ ἡ χροιὴ ἰκτερώδης καὶ λευκὴ γίνεται, color auriginosus & albus euadit, & libr. 2. περὶ γυν. (p.269.11.) & (p.268.34.) καὶ ἡ χροιὴ ἰκτερώδης γίνεται, & color auriginosus euadit. Sic ὀφθαλμοὶ ἰκτερώδεες, oculi auriginosi libr. 2. περὶ γυν. (p.284.19.) & Coac. Pr. (p.435.19.) ἰκτερώδης ὀφθαλμὸς, oculus morbi regii colore infectus dicitur in pleuritide. Sunt etiam ἰκτερώδεες qui flaua bile abūdant, & quorum cutis bilioso humore infecta est, aph. 72. lib. 5.

¶ Ἴλιγγοι dicuntur vertigines Hippocrati aph. 17. 23. & 31. libr. 3. ἴλιγγός ἐστιν ἡ σκοτοδινία, ἣ καὶ γίνεται ὑγροῦ μετὰ πάχεος πνεύματος κινεομένου κατὰ τὴν κεφαλὴν, διὸ καὶ προηγεῖται ἐπιληψίας καὶ ἀποπληξίας. Ἴλιγγος est tenebricosa quædam vertigo qua circūagi omnia videntur, quæ fit dū crassus spiritus humore permixtus in capite mouetur. Ideoq; & epilepsiam & apoplexiā præcedit. ἴλιγγοι capitis læsionem consequūtur, & fiunt cerebro pituita oppleto, vt apoplexiæ, hyemeq; grassantur, com. ad aph. 23. li. 3. ἴλιγγοι etiam senib. contingunt duplici ex causa, interdum ob spiritū vaporosum qui inordinato motu in cerebro cietur, interdū quoq; ob exhalationem plurimam vaporosam, q̄ aceruatis vitiosis in vētriculo superfluitatib. ad cerebrum fertur, com. ad aph. 31. libr. 3. ἰλιγγώδεες πυρετοὶ in Coac. Præn. (p.426.44.) dicuntur febres vertiginosæ, in quib. ægri subinde vertigine corripiuntur, & ꝑpetuò menti offusas nubes ac caligines sentiunt, crebrasq; spiritus cōuolutiones, ex magna humidi & crassi succi copia in cerebro agitata & flatibus distenta. Iis. n. omnia vidētur circumagi & rotari ex spirituum in cerebro agitatione, & ad huiusmodi febres magna sequuntur deliria. Verùm λυγγώδεες πυρετοὶ quibusdā codicib. scribuntur, h.e. febres singultuosæ, & in quib. magna morbi parte singultus intenditur. Ἴλιγγος exponitur Hesych. ὁ τῆς κεφαλῆς σκοτισμὸς, & ἰλιγγιᾶν, τὸ ἐσκοτῶσθαι, καὶ δοκεῖν περιφέρεσθαι, συστρέφεσθαι, σκοτοῦσθαι.

Ἰλλαίνειν Gal. in Exeg. apud Hipp. διαστρέφειν τοὺς ὀφθαλμοὺς, qđ est oculos contorquere, distorquere exponit. Verùm apud Hip. ἰλλαίνειν oculis esse distortis & peruersis significat, vt ἰλλαίνειν neutrum esse videatur. Sic ægr. 3. lib. 3. Epid. δεξιὸν ἴλλαινε scribitur, quod est dexter oculus peruersus est. Quę phrasis ēt repetitur ægr. 11. Et lib. 4. Epid. (p.329.14.) ἀριστερῷ δὲ ἴλλαινεν αἰνῶς ὁ ὀφθαλμὸς ὀδυνώμενος, ex sinistra autem parte oculus graui cum dolore distortus est. Etsi illīc variam exemplarium lectionē expressimus nostris eum in locum Annot. In Coac. quoq; Præn. (p.430.26.) ἰλλαίνων ὀφθαλμὸς, διαστρεφόμενος oculus peruersus & distortus dicitur. Sic enim ὀφθαλμὸν διαστρέφεσθαι scribit Hipp. in Progn. & Coac. Præn. (p.426.9.) & aph. 49. libr. 4. quod oculum peruerti vertit Celsus. Atq; hāc istius dictionis notionem agnoscit Pollux apud Hippocratē, cùm scribit lib. 2. ἱπποκράτης δὲ ὀφθαλμὸν ἰλλαίνειν φησὶ τὸν διάστροφον γενόμενον. Quibus sanè verbis indicat ἰλλαίνειν dici Hippocrati

de

de oculo distorto & peruerso. Vt certè nõdum apud Hip. ἰλλαίνειν ὀφθαλμοὺς, pro διαστρέφειν legerim, & διαστρέφεσθαι pro διαστρέφειν lubẽtius apud Gal. scribendum existimarim. Est & ἰλλαίνεσθαι διαστρέφεσθαι, distorqueri aut cõtorqueri, quo vtitur Hip. de oculis libr. 3. de morb. (p. 161. 5.) καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσί τε καὶ ἰλλαίνονται, & oculi puertuntur & lachrymas emittũt. Ad eamq; notionem accedunt exẽplaria in quib. καπηλαίνουσαι aut καπηλαινόμεναι φωναὶ scribuntur lib. 3. Epid. h. e. voces distortæ, peruersæ, pro vitiatis, impeditis & ex distillatione in fauces interceptis. Qua de re & dictione plura ẽt nostris in eum locum Annot. scripsimus. Hæc aũt omnia à dictione ἴλλος deducuntur. ἴλλους aũt τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰωνικῶς ὀνόμασαν, vt scribit Pollux. Est & ἰλλὸς, στραβὸς, τυφλὸς, διεστραμμένος, qui peruersam aut distortã habet oculorum aciẽ, Sudæ & Hesychio. ἴλλωσις ὀφθαλμῶν est oculi puersio & distortio, in Pror. (p. 191. 18.) & Coac. Pr. (p. 433. 14.) Etsi exemplaria publicata εἴλωσιν legunt ab εἰλέω qđ est voluo, agito, verto, implico, περιστρέφω. Verùm nos eam vitiatã esse lectionẽ diximus, & ἴλλωσιν ex Gal. com. 2. in lib. 3. Epid. & Coacis legimus. Idẽ quoq; Gal. ὀφθαλμῶν ἴλλωσιν, διαστροφὴν exponit. Sic ἰλλώδη ὄμματα oculi distorti aut peruersi dicũtur lib. 1. περὶ γυν. (p. 245. 3) θράσος ὀμμάτων ἰλλωδέων, oculorum puersorum ferocitas. Eadem quoq; ab ἴλλω nonnulli deducunt aut ab ἰλλόω quod idem qđ ἰλλώπτω, aut ἰλλωπτῶ, aut ẽt ἰλλαίνω significat; aut ab ἴλλω, qđ εἰλέω & συστρέφω, h. e. voluo aut cõuoluo, aut ẽt δεσμεύω, vincio, arcto, indicat. ἴλλειν etiam συγκλείειν Galeno significat in Exeg. vt & συνέχειν, σφίγγειν, concludere, continere, constringere. Ad quas significationes respexerũt qui καπηλώσας φωνὰς aut καπηλουμένας apud Hip. legunt lib. 3. Epid. & διαστρεφούσας aut διαστρεφομένας, aut συνειλημένας, συστρεφομένας & συνδεδεμένας exponunt, h. e. voces puersas, conuolutas, contortas, vinctas aut præpeditas. Sic & τὴν γῆν ἰλλομένην περὶ τὸν πόλον variè accipiunt apud Platonem in Timæo. Arist. nanq; lib. 2. de cœlo εἰλουμένην καὶ κινουμένην exponit, & Platonem existimat terram circum polum verti velle ac agitari aut circumuolui. Qua in opinione fuisse ẽt Plat. in Timæo quibusdam videri scribit M. Tullius in Lucullo. Eã verò Aristot. opinionem Simplicius calumniæ insimulat, & ἰλλομένην δεδεμένην, h. e. alligatam & adhærescentem exponit. Proclus quoq; Arist. etiam sententiam improbans, σφιγγομένην, constrictam exponit. At Gal. com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 423. 14.) hæc Plat. verba adscribens, εἰλουμένην nõ ἰλλομένην legit, & κατειλουμένην ἢ ἀπωθουμένην explicare videtur, hoc est, contractam, coactam, propulsam, conuolutam. Quæ tamen Platonis verba fœdissimè nostris in codicibus deprauata leguntur. ἰλλαίνειν porrò idem Gal. (ibid.) διαστρέφειν significare scribit, & inter obscuras & parum vsitatas Hip. dictiones reponit.

Ἰλύς, ύος, ἡ, fœx vini dicitur ex Arist. lib. 3. de gener. animal. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 250. 40) σμῆγμα ἐκ τῆς ἰλύος, smegma ex vini fœce vteri vlceribus colluẽdis adhibetur. Hinc ἰλυώδης ὑπόστασις, sedimentum limosum in deiectionibus, in Prorr. (p. 216. 23.) & Coac. Pr. (p. 442. 17.) & ἰλυώδεα limosa alui recrementa, ib. (p. 440. 39.) Sunt & ὑποστάσιες ἰλυώδεες, in vrinis, sedimenta limosa, & vini fœcibus similia, in Coac. Præn. (p. 442. 38.)

¶ Ἱμείρεσθαι desiderio & cupidine teneri, desiderare, cupere, concupiscere, lib. 1. περὶ γυν. (p. 233. 30) καὶ ἱμείρεται ἢ δελφισμένως ὡς ἐν γαστρὶ ἔχουσα, & desiderio tentatur non secus ac vterum gerens. Rursus ibid. (p. 234. 23.) ἱμειρομένης τε καὶ συνιούσης ἀνδρὶ, hoc est, muliere viri congressum appetente, aut muliere appetente & viri cõgressu fruente. Et rursus ib. (p. 241. 39.) ἱμείρεσθαι ἀλλοκότων αἰεὶ βρωμάτων, alienos semper cibos appetere, de prægnante dicitur. Erotianus ἱμείρομαι apud Hip. ἐπιθυμῶ exponit, hoc est, desidero, appeto, aut cupidine teneor, & ἵμερον, ἐπιθυμίαν, adducto Homeri versu, ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ, vt nunc te amo, & me dulcis cupido tenet, qui legitur Il. γ. (v. 446.) & Il. ξ. (v. 228.) vbi ἵμερος desiderium amatorium & cupidinem veneream, congressum Helenæ concupiscentis Paridis, & Iouis Iunonis, denotat, vt & aliàs ἵμερος Il. ξ. (v. 198. & 216.) & ἱμείρεσθαι (v. 163.) non secus ac ἱμείρεσθαι apud Hipp. mulieris congressum significat. Dicitur & ἱμεῦσθαι τοῦ ἀνδρὸς Hippocrati, cum viro concumbere, congredi, & ἱμῦσθαι propriam quãdam significationem mulieris cũ viro cõgressus includit, quòd amoris quoddãm desiderium aut cupidinem contineat. lib. 1. περὶ γυν. (p. 237. 26.) ἱμῦσθαι χρὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἢν ἄριστα ἔχωσιν αἱ ὑστέραι, cum viro congredi oportet, si optimè habuerint vteri. Sic ἱμωθεῖσαι αἱ γυναῖκες, cũ viro congressæ mulieres, viri congressu fruentes & potitæ dicũtur lib. 1. περὶ γυν. (p. 239. 27) Quem mihi locum disertis verbis expressisse videtur Gal. in Ex. vbi ἱμερωθεῖσαι positum scribit apud Hip. ἀντὶ τοῦ, τῆς ἐπιθυμίας τυχοῦσαι, ἀνδρὶ μιγεῖσαι, h. e. quæ cum viro congressæ sunt, & viri congressu potitæ. ἱμείρεται etiam exponitur Hesychio, ἐρᾷ, ἐπιθυμεῖ, ποθεῖ, amat, cupidine tenetur, desiderat aut concupiscit.

¶ Ἰνδικὸν dicitur Hip. quod Persæ piper vocant, cuius fructus rotundus μυρτιδανὸν vocatur. Sic enim scribitur lib. 2. περὶ γυν. (p. 288. 28) τὸ ἰνδικὸν ὃ καλέουσιν οἱ Πέρσαι πέπερι, καὶ ἐν τούτῳ ἔνι στρογγύλον, ὃ καλοῦσι μυρτιδανόν. Gal. in Exeg. vocum Hippocratis scribit eos qui medicamentorum nomenclaturas scripserunt, ἰνδικὸν existimasse esse τὸ ζιγγίβερι, ex eo deceptos quod ipsum piperis esse radicem existimarent, cùm tamen constet diuersas esse plantas gingiberis & piperis ex Diosc. Anazarbæo cap. 189. & 190. lib. 2. Dioscor. verò iuniorem qui vocũ expositiones scripsit, ἰνδικὸν existimare plantã esse in India nascentẽ, piperi assimilẽ, & eius fructũ μυρτιδανὸν vocari, quòd myrto similis sit. ἰνδικοῦ ẽt φαρμάκου meminit

Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221. 15.) ἰνδικοῦ φαρμάκου τὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὃ καλεῖται πέπερι. Sed locus valdè mihi suspectus est, cùm passim μηδικοῦ φαρμάκου legatur pro ἰνδικοῦ, tum quòd pro τρίμματα, τρία legit Cornarius ex lib. 1. περὶ γυναικ. vbi iisdem ferè verbis hoc repetitur, ex quo illum locum vitiosum esse satis apparet. Sic enim scribitur (p. 261. 10.) κόκκοις ἐκλέψας ὅσον τρεῖς ἰνδικοῦ φαρμάκου, τοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ὃ καλέεται πέπερι, καὶ τοῦ στρογγύλου τρία. Ex quo lib. περὶ γυναικ. φύσ. κόκκους ὅσον τρεῖς pro τριάκοντα legendum, & ad piperis grana, non ad grana cnidia referendum videtur, etsi cocci cnidii magnus est ad subdititia med. in mulieribus morbis vsus, & hîc plurimùm facere videtur. Deinde τρίμματα incertum an ad coccum cnidium referantur, an verò ad piper, pro quibus tamen Cornarius τρία legit. Et τοῦ τῶν ὀφθαλμῶν legendum, & τοῦ στρογγύλου ἑκάστου τρία, aut τοῦ στρογγύλου τρία, etsi τῶν στρογγύλων ἔπεχε, τρία videlicet, ferri potest. At verò neque quid per τὸ τῶν ὀφθαλμῶν intelligatur, planè satis constat, nisi piper candidũ accipiatur, quod est ocularibus remediis aptũ. Piperis enim racemos κόκκοις φέρειν ὀμφακώδεις, hoc est, grana acerba ferre scribit Diosc. cap. 189. libr. 2. quæ candidum piper faciunt, apta ocularibus remediis. Id candidum nondum maturum sed ὀμφακίζον, h. e. adhuc acerbũ, longo & nigro infirmius est, ideoq; potiùs ad subdititia medicamenta ab Hip. expetitum. Quòd autem ab Hip. scribitur, καὶ τῶν στρογγύλων ἔπεχε, id intelligitur quod μυρτιδανὸν dicitur libr. 2. περὶ γυναικ. & piperis fructus est, tempestiua maturitate in grana nigra & rugosa collectus. Etsi quidam per τὸ στρογγύλον, piper nigrum intelligi apud Hipp. contendunt, per μυρτιδανὸν autem & τὸ τῶν ὀφθαλμῶν piper rotũdum Theophrasti, hoc est, cubebas vulgares. Indici etiam medicamenti meminit Hippocr. & ἰνδικοῦ ποσὸν scribit libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 279. 47.) Sic rursus (ibidem p. 284. 32.) Indicum medicamentum ad oris grauem odorem describitur. Est & ἰνδικὸν φάρμακον coloris seu medicamẽti genus, quod duplex facit Diosc. lib. 5. cap. 107. & Plinius lib. 35. cap. 6. Quibus sanè ex Hippocratis locis satis apparet Galeni locũ in Exegesi, vbi ꝓ indicatura ἰνδικὰ scribitur, vitiosum esse, & ἰνδικὸν scribẽdum, & locum lib. 2. περὶ γυναικ. à nobis subnotatum ea nomenclatura exprimi, cùm nusquam apud Hipp. ἰνδικὰ scriptum reperiatur.

Ἶνες sunt villi & fibræ, fila quædam oblonga, gracilia, alba, solida, valida, omnis generis corporis partib. inserta, vt rectè scribit Gorrhæus. Eas verò in sanguine fibras ex quibus concrescit cernere est facile, quas & agnoscit Hippocr. lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (p. 41. 23.) ὁκόταν σφάξῃ τις ἱερεῖον, τέως μὲν ἂν θερμὸν ᾖ, ὑγρόν ἐστιν τὸ αἷμα· ἐπειδὰν δὲ ψυχθῇ, ἐπάγη· ἢν δέ τις αὐτὸ ξυνάσσει, οὐ πήγνυται. αἱ γὰρ ἶνες εἰσὶ ψυχραὶ καὶ κολλώδεες. Cùm quis victimam iugulat, quandiu calet sanguis, liquidus est, vbi verò refrigeratus fuerit, congelatur. Quòd si quis ipsum agitet, non congelatur. fibræ enim frigidæ sunt & glutinosæ. Rursus ibidem de lienis conformatione. ὁ δὲ σπλὴν συνέστη ὧδε. σὺν τῷ θερμῷ καὶ κολλώδει καὶ τοῦ θερμοῦ πλεῖστον. τοῦ δὲ ψυχροῦ, ἐλάχιστον. τοσοῦτον μόνον, ὁκόσον πῆξαι τὸ κολλῶδες αὐτό. ὅ εἰσιν αἱ ἶνες αἱ ἐνεοῦσαι ἐν τῷ σπληνί. καὶ διὰ τὰς ἶνας ταύτας μαλακός ἐστιν ὁ σπλὴν καὶ ἰνώδης. Lien autem ita constitutus est. Cũ calido & glutinoso, calidi quidem plurimum conclusum est, frigidi verò minimum, ac tantum solùm quantum glutinosum ipsum cogere posset. Id autem ipsum existunt fibræ quæ in splene insunt, quarum beneficio mollis & fibrosus lien euadit. Et lib. 2. de morb. (p. 151. 7.) ἢν μὲν τὸ πύον ᾖ λευκὸν καὶ καθαρὸν, καὶ ἶνες αἵματος ἐνέωσιν, ὡς τὰ πολλὰ ὑγιὲς γίνεται: siquidem pus album & purum, & fibræ sanguinis insint, plærunq; sanus euadit. Rursusque lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 31. 3.) ἐν δὲ τῷ ὑμένι ἐφαίνοντο ἐνεοῦσαι ἶνες λευκαὶ καὶ παχεῖαι. In pellicula verò fibræ albæ & crassæ inesse videbantur. Erotiano ἶνες exponuntur ex quorũdam opinione, τὰ νεῦρα, nerui, quibusdam etiam αἱ σύνθετικαὶ τούτων κτηδόνες, hoc est fibræ aut villi ex quibus hi componuntur. Sic enim apud Erotianum pro κατηδόνας κτηδόνας legendum existimo, quod nonnulli perperam κοτυληδόνας reponunt. Sunt autẽ κτηδόνες tenues villi ac fibræ, quibus veluti stamine quodã corporis tunicæ & membranæ intertexuntur, aut quæ eas segmenta & striæ intersecant. Sic enim Hipp. libr. περὶ καρδίης (p. 55. 46.) de ventriculorum cordis pelliculis. ὑμένες γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς ἐν τοῖσι κοίλοισιν ὁκοῖον ἀράχναι διαπετέες ζώσαντες πάντη τὰ στόματα κτηδόνας ἐμβάλλουσιν ἐς τὴν στερεὴν καρδίην. Sunt enim aliæ quędã in ventriculis membranæ, velut aranearum telæ extentæ, quæ vndiq; oscula cingunt, fibras aut filamenta in solidum cor inserant, strias ac segmenta dixit Cornarius. Rufus quoq; Ephesius lib. 2. περὶ ἀνθρώπου μορίων de corneę oculi tunicæ appellatione sic scribit: κερατοειδὴς δὲ ἤτοι διὰ τὴν εὐτονίαν, ἢ διὰ τὸ λάμπειν τὸ παρακείμενον ὑγρὸν ἔνδοθεν, ὡς διὰ κέρατος, ἢ διὰ τὴν κέρατι παραπλησίως εἰς κτηδόνας ἀναλύεσθαι. Cornea aũt, aut propter firmitatem, aut quoniã interius prope situs humor tãquam cornu pellucet, aut quòd ad instar cornu in segmenta aut veluti filamenta quædam resoluitur. κτηδόνας in arboribus vocat Theoph. hist. plant. lib. 5. cap. 2. tenues in earum pulpa lineas, seu filamenta quædam & segmenta eas intercurrentia & discriminãtia, Plinius venarum cursus & pectines, lib. 16. cap. 38. & 39. vertit. ἶνας καὶ φλέβας, fibras ac venas, quibus veluti stamine quodam intertexuntur, idiotæ vocant. τὰς τῶν ξύλων κατ' εὐθεῖαν διαφύσεις, h. e. rectas lignorum lineas, interualla ac discrimina quidam exponunt.

Ἰνέω, vacuo, purgo, exinanio, vnde ἰνὲς κενοί, & ἰνηθμὸς κένωσις, & ἰνεῖται κενοῦται, exponitur Gal. in Exeg. Erotianus quoq; ἰνήσεται καθαρθήσε) exponit apud Hipp. & ἰνηθμὸν κάθαρσιν κοιλίας, & ἴνησιν τὴν κάθαρσιν, vt & Hesychius, cui etiam ἰνηθεῖσα, καθαρθεῖσα & κενωθεῖσα dicitur. Est &

ἰνέω

ἰνάω pro ἰνέω, vnde Hesychio ἰνώμενος ἐκκενούμενος exponitur, τουτέστι περιέμενος, vnde & ὑπέρινος λέγεται, & ἰνάσαι τὸ ἐκκαθάρειν, ἐκκαθάρῃ, & ἰνᾶσθαι ἐκκενοῦσθαι καὶ περιέσθαι. Indeque ἰνήσεται scribitur Hippocrati lib. de locis in homine (p.70.20.) καὶ ἰνήσεται, & expurgabitur. Quẽ certè locũ mihi propriè expressisse videtur Erotianus cùm ἰνήσεται καθαρθήσεται exponit. licet ἰνήσιον pro ἰνήσεται (vitiosè vt existimo) quidã apud Erot. legunt. Rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246.35.) ἰνήσεται pro ἰνήσει scribitur. σιτίον δὲ προσφέρεσθαι κοῦφον ὅ, τι μὴ ἰνήσεται, cibus offerendus leuis qui non vacuet aut purget. Vbi tamen εἰνήσεται vitiosè legitur in omnibus codicibus publicatis. Pro quo Caluus σινεῖται aut σινέεται legisse videtur. vt non malè coniiciendum sit ἰνέεται legendum esse, eumque fortè locum à Galeno subindicari cum ἰνέεται κενοῦται exponit. Exemplaria tamen manu scripta εἰρύσεται legunt, pro ἑλκύσει, hoc est qui non attrahat, vacuando scilicet. Dicitur autem εἰρύομαι pro ἐρύομαι epethesi Ionica. Aut igitur illic legendum videtur ὅ, τι μὴ ἰνήσεται, pro ἰνήσει, ab ἰνᾶσθαι quod significationem etiam habet actiuam, vt ἰνάσαι τὸ ἐκκαθάρειν exponit Hesychius, aut ὅτῳ μὴ ἰνήσεται aut ἰνέεται. Et certè locus mihi non parum suspectus est. Nam quòd εἰρύσει habent vetustæ membranæ, id dictionis glossema quoddã esse potius videtur, quàm genuina scriptura. ἰνηθμὸς autẽ legitur Hippocrati lib. de loc. in homine (p.69.8.) ἣν δὲ ἰνηθμὸς ἐγγένηται. Si verò vacuatio oboriatur. Et rursus (p.71.15.) ὑπὸ ἰνηθμοῦ ἐχόμενος, vacuatione detentus. Et (v. 20.) φάρμακον ἰνηθμῶν & ἐμετήριον, medicamentum purgans & vomitum excitans. Rursusque (v.23.) ὁ γὰρ ἔμετος τὸν ἰνηθμὸν παύει. Vomitus euacuationẽ sedat. Et (p.72.20.) ἰνηθμὸς γένεται, euacuatio contingit. Rursus (p.74.34.) ὅπως μὴ ἰνηθμὸς γένηται ἐκ τῆς ὑπερινήσιος, vt ne euacuatio ex nimia & superflua purgatione contingat.

Ἰνίον occiput, occipitium, est posterior capitis pars sutura lambdoide terminata, ad colli tendines vsque descendens: Alij à vertice totam posticam capitis partem ad collũ vsque occiput & ἰνίον vocant. Sic Isagoges author. (p.375.39.) ἰνίον vocat, τὸ μετὰ τὴν κορυφὴν ἐκ τῶν ὄπισθεν ὡς ἐπὶ τοὺς τένοντας καταβαῖνον, quod post verticem à posteriore capitis parte ad tendines vsque descendit. Rufus quoq; ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων, τὸ περιεχόμενον τὸ ὄπισθεν, hoc est posteriorem capitis partem capillatam, ἰνίον vocari scribit. Pollux lib. 2. τὸ κατόπιν τῆς κεφαλῆς, ἰνίον dici vult διὰ τὸ ἀπ' αὐτοῦ αἱ ἶνες ἐκπεφύκασιν. Alii ἰνίον esse volunt τὸ ὄπισθεν τοῦ τραχήλου νεῦρον, posteriorẽ ceruicis neruum. Alii quod à capitis ima basi ad latos neruos & colli tendines extenditur, in quibus robur corporis situm esse creditur. Homeri Scholiastes τὸ πλατὺ καὶ παχὺ νεῦρον τὸ καθῆκον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν αὐχένα, latũ & crassum neruum à capite ad collum descendentem. Ἰνίον autem dictum volunt, διὰ τὸ ἰνῶδες καὶ νευρῶδες εἶναι, quòd fibrosum sit & neruosum, aut quòd ἶνες τὰ νεῦρα vocentur, hoc est nerui & tendines ad collum pertingentes. Hac dictione vtitur Hippocr. aph. 26. lib. 3. vbi σφονδύλου τοῦ κατὰ ἰνίον εἴσω ὤσιας dicit, vertebræ quæ est in occipitio ad interiora propensiones, aut introrsum laxationes.

¶ Ἰξάλην, τελείας αἰγὸς δέρμα, hoc est integræ & non sectæ, aut certè perfectæ capræ pellem exponit Gal. in Exeg. vt & ἰξάλη τελείας αἰγὸς δέρμα τὴν μηλωτὴν καλοῦσι, dicitur Erotiano, nisi si ἰξάλην potius apud Erotianũ legendũ, vt subindicetur locus lib. de fract. (p. 566. 2.) ἰξάλην δ' αἰγὸς χρὴ ὑποπετάσαι. Pellis verò caprina substernenda est. Vbi scribit Gal. ἰξάλην dici capræ siue alterius animalis pellem. Ἴξαλον αἶγα ἄγριον vocat Homerus Il. δ. (v.105.) capream saltu degentem aut impetuosam, ἀπὸ τοῦ ἴξαι καὶ ἅλλεσθαι. vt scribit Hesychius: ὀξέως ἀλλόμενον, πηδητικόν, ὁρμητικόν, quidam exponunt. Quibusdam etiam παρὰ τὸ ἅλς ἴξεσθαι, aut ἀλίζεσθαι dici videtur, quòd sale delectetur capra. Aliis etiam ἴξαλος dici videtur ὀχευτικός, lasciuus & salax, ὁ περὶ τὰς τῶν θηλειῶν ἰξύας ἤτοι ὀσφύας ἀλλόμενος, qui fœminarum lumbis insilit, velut hœdi petulci dicuntur Virgilio Georg. 4. vt & petulcæ meretrices vocantur. Sic ἴξαλος τράγος, caper salax aut saltator dicitur. Quidam etiam non sectum neq; castratum significari tradunt, velut ἴξαλον apud Homerũ τέλειον Porphyrius exponit, alii etiam πῖον. Ex Rhetorico autem quodam lexico scribitur ἰξάλην dici τὴν διεσπασμένην, τὴν αἰγέαν, caprinam pellem vt τὴν παρδαλῆν & τὴν λεοντῆν pardalis aut leonis exuuium. Quod & Eustathio adscribitur, & repetitur Varino. Ἰσάλην quoque διφθέραν, δέρμα, corium, pellem, exponit Galenus in Exeg. pro quo ἰξάλην multi reponũt. Sed cùm antea ἰξάλην Gal. exposuerit, mihi videtur variam illius loci de fract. lectionẽ per ἰσάλην indicare voluisse, vt nostris in eũ locum Annot. adscripsimus.

Ἰξία varix, κιρσὸς dicitur, & ἰξίαι κιρσοὶ exponuntur Galeno in Exeg. varices. Sic lib. 7. Epid. (p.367.43.) ἰξίαι aut ἰξίας reposuimus, vbi vitiosè ἰξῶν legitur. ὁ περὶ τὰ ἓξ ἔτεα ἔχων ἱππουρίν τε καὶ βουβῶνα, καὶ ἰξίαν καὶ κέδματα. ad sex annos hippurin habuit, & inguinum tumorem, varicem, & diuturnas defluxiones in coxendicem & articulos, quæ κέδματα dicunt. Ἰξία Polluci cap. 25. libr. 4. etiam κιρσὸς dicitur, ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς πίτυσι τῆς πίτυος ὁμοίων συστροφῶν, ab abietũ nodis. Hesychio quoq; ἰξίας κιρσὸς exponitur. Et κιρσὸς πάθος τι περὶ τὸ σῶμα ὅπερ τινὲς ἰξίαν καλοῦσιν, ἄλλοι κρωσσόν. Quibus in verbis mendũ esse suspicor. κριωσσὸν enim pro κρωσσὸν legendum videtur, cùm κρωσσὸς aliud quid significet, nempe vrceum, aut hydriam, aut guttum. κριωσσὸς autem pro κιρσὸς dicatur, vt κρίκος pro κίρκος, (quod annulum indicat) & κριωσσὸς apud Hesychium significet τὴν ἐν ταῖς δρυσὶ γινομένην διάφυσιν ὅθεν καὶ ὁ ἰξὸς, ἢ τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις διάφυσιν σκληρὰν καὶ ὀζώδη. Hoc est varicẽ, cùm videlicet venæ contortæ, nodosum quendam tumorem arborum nodis si-

milem faciunt. Sic Polluci cap. 25. lib. 4. κιρσὸς κριξὸς dicitur, οἴδημα φλεβῶν περὶ κνήμην ποδὸς, vena in pedis tibia tumefacta. Pro quo κριξὸς melius scribi videatur, vt Ionicũ sit aut Doricũ, pro κριωὸς, sicut διξὸς pro διωὸς. Deducũtur autẽ à κριωὸς κριωσκάβωνες ἵπποι, equi qui varices habent in testiculis, ideoq; admissurę sunt parũ idonei, vt scribit Apsyrtus in Hippiatr. Quæ certè faciunt vt κριωὸς pro κιρσὸς Atheniensibus dictũ existimem, & inde magnã lucem adferri putem his Galeni verbis obscurissimis lib. de Tumor. præter nat. (p. 357. 13.) ὥσπερ δὲ τῶν εἰρημένων ὀνομάτων ἕκαστον ἐνδείκνυται τοῦ μέρους τὸ νόσημα καθ' ὃ λέγεται, οὕτω καὶ ἡ κιρσοκήλη νεώτερον ὄνομα, δηλοῖ τὸ πάθος ἐφ' ὃ λέλεκται. κιρσοὺς δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἁπάσας φλέβας εὐρυνομένας ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοί· κιρσοὺς δὲ καὶ ταύτας οἱ νεώτεροι καλοῦσιν ἰατροὶ τὸ ι στοιχεῖον μετὰ τοῦ κ στοιχείου τιθέντες, οὐ καθάπερ οἱ Ἀθηναῖοι, h. e. Nõ secus ac vnũquodq; ex dictis nominibus affectũ partis ostendit, ex qua nomen sumit, ita & κιρσοκήλη recẽtiorum nomen, ostendit affectũ ex quo dictũ sit. κιρσοὺς autẽ, hoc est varices, alias quoq; venas omnes dilatatas antiqui nominãt. κιρσοὺς & has vocant iuniores medici, ι elementũ cum κ ponentes, nõ velut Athenienses. Indicare enim videtur his verbis Athenienses ι cum κ non iunxisse, neq; κιρσοὺς dixisse, sed κριωσούς. At verò quemadmodũ κιρσὸς interdũ simpliciter scroti eiusq; tunicarũ venam dilatatã & varicẽ significat, aut eum qui circa testiculos cõtingit, vt scribit Paulus cap. 64 & 82. lib. 6. ita & ἰξία lib. 7. Epid. huiusmodi pudendorũ varicem indicare videtur, ex perpetua in venatu discursatione, aut in equo agitatione exortũ, grauiore & crassiore illuc delapso sanguine, & venarũ imbecillitate tumoribus excitatis.

Ἰξίον, φύλλον τοῦ λευκοῦ χαμαιλέοντος, foliũ chamæleõtis albi exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. Verùm suspectã lectionẽ facit exẽplarium varietas. Quedã .n. ἰξιῶν & φύλλων legũt. Alia ἰξίον, sed φύλλα pro φύλλον habent. Sed meliora ea iudico quæ ἰξίη & φύλλη legunt. Dicitur n. ἰξίας χαμαιλέων λευκὸς Diosc. cap. 10. lib. 3. διὰ τὸ ἔν τισι τόποις ἰξὸν εὑρίσκεσθαι πρὸς ταῖς ῥίζαις αὐτοῦ, quòd quibusdã in locis viscum gignat albũ sub alis foliorũ (vt scribit Plin. ca. 18. lib. 22.) vnde & ixia appellatur. Est autẽ ἰξὸς viscum, & Hippocrati pro viscosa muccagine sumitur lib. 1. περὶ γυν. (p. 354. 29.) καὶ τὸν ἰξὸν ἀφαιρέειν, & detracto visco, h. e. glutinosa & tenaci muccagine quã reddit tithymali succus cũ oleo laurino aut irino agitatus & pmixtus. spumã dixit Caluus. Vnde ἰξῶδες viscosum dicitur, & pro glutinoso medicamẽti lentore sumitur Hippocrati lib. περὶ ἑλκῶν (p. 514. 39.) ἔπειτα μίξας, τρίβειν ἐφ' ἡλίῳ ὡς θερμοτάτῳ, προσχέων χυλὸν ὄμφακος, ἕως ἂν ἰξῶδες γένηται, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. deinde mixta, ad solẽ feruentissimum vuæ acerbæ succo affuso, dum viscosa euadant, per tres dies terito.

Ἴξις rectitudinem, rectam viam aut tramitem significat apud Hippocratẽ lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 47. 53.) de ptissana. οὐδαμοῦ γὰρ προσίσχεται, οὐδὲ μένει κατὰ τὴν τοῦ θώρακος ἴξιν. Nusquã enim adherescit, neq; in thoracis rectitudine manet. Vbi scribit Gal. ἴσμεν δ' ὅτι τὴν ἴξιν, ὡς τὸ πολὺ μὲν τὴν εὐθυωρείαν, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὴν λέγει τὴν φοράν. Nouimus autem Hippocratẽ vt plurimùm quidẽ ἴξιν τὴν εὐθυωρείαν, hoc est rectitudinẽ dicere, interdum etiã τὴν φοράν, delationẽ. θώρακος autẽ ἴξιν stomachũ vocat, per quem epota ptissana ad ventriculum defertur. Galenus etiã in Exeg. ἴξιν εὐθυωρείαν ἢ ἄφιξιν, rectitudinẽ aut accessum exponit. Idem sæpe apud Hippoc. κατ' ἴξιν, κατ' εὐθὺ, aut κατ' εὐθυωρείαν hoc est è directo, aut secundũ directionẽ explicat. Sic lib. 1. περὶ γυν. (p. 238. 40.) scribitur, καὶ ἢν τὰ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀπιόντα ὁμορροπῇ κατ' ἴξιν τῷ ἀπὸ τῆς γυναικὸς, ταχύτερον κυήσει. & quæ à viro prodeunt, si concurrant è directo cum eo quod à muliere prodit, citius cõcipiet. ἴξιν τοῦ ἕλκεος τὴν εὐθυωρείαν, vlceris rectitudinẽ aut directionẽ exponit Gal. quæ aliquando per latitudinẽ corporis spectatur, vt lib. de fract. (p. 562. 10.) interdũ verò secundũ longitudinẽ (ibid. v. 40.) Rursus magnã cautionẽ adhibet Hipp. lib. de fract. (p. 555. 1.) ne ferularum insessiones, κατὰ τῶν σφυρῶν τὴν ἴξιν, hoc est è directo malleolorũ fiãt. Idẽ quoq; os calcis, τὸ κατ' αὐτὴν τὴν ἴξιν, h. e. quod è regione respondet, in exteriorẽ partem protrudendũ monet, (ibid. p. 642. 43.) vbi Gal. τὴν ἴξιν, τὴν εὐθυωρείαν, hoc est directionem exponit, qua os calcis ad tibiã respondet sibi naturali situ impositam. Rursus κατὰ τὴν ὄπισθεν ἴξιν, de posteriore partis processione & regione dicitur (ibidem p. 640. 42. & 641. 5.) Iterum quoq; (ibid. p. 544. 2.) πλὴν ὁκόσα κοινωνέει τοῖσι τῆς κνήμης ὀστέοισι, καὶ αὐτὴν τὴν ἴξιν. nisi si quæ cum tibiæ ossibus cõmunionem habent, eiq; è directo respondent. Vbi scribit Gal. τὸ κατ' ἴξιν sæpius Hippocrati vsurpatum idẽ significare quod κατ' εὐθύ. Rursusq; (p. 555. 23.) τοῦ γὰρ μηροῦ ἡ κεφαλὴ ὑποχέεται τῷ ὕπερθεν τοῦ σώματος. αὕτη δὲ ἔσωθεν πέφυκε τοῦ σκέλεος, καὶ οὐκ ἔξωθεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀντικνημίου ἴξιν. ἅμα δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ τοῦ σώματος γειτονεύεται ταύτῃ μᾶλλον τῇ ἴξει, ἀλλ' οὐχὶ τῇ ἔξωθεν. ἅμα δὲ ὅτι παχύτερον τὸ ἔσω τοῦ ἔξωθεν, ὥσπερ καὶ τὸ ἐν τῷ πήχει τὸ κατὰ τὴν τοῦ μικροῦ δακτύλου ἴξιν λεπτότερον καὶ μακρότερον. Nam femoris caput quod superiorẽ corporis partẽ subuehit interiore cruris parte, nõ exteriore, idq; è directo anterioris tibiæ, situ est. Tum verò reliqua dimidia corporis pars, huc magis suo momẽto quàm in exteriorẽ partem inclinat. Adde quod internũ os externo crassius est, non secus ac in cubito, quod è directo minimo digito respõdet, tenuius est & longius. Quem etiã locũ in τῆς ἴξεως significatione profert Galenus Com. 2. in lib. de fract. (p. 544. 14.) vitiosè tamen nostris in codicib. scribitur. Ἴξις etiã τὴν εὐθυωρείαν denotare apud Ionas adscribitur ex Corintho: reliqua vide in κατ' ἴξιν postea.

Ἰξὺς & ἰξύη vel ἰξύαι, ilia vel lumbi dicũtur. ἰξύας Gal. apud Hipp. in Exeg. τὸ μεταξὺ τῶν ἰσχίων καὶ τῆς ὀσφύος, coxendicis & lumborum intermediam partẽ exponit, hunc nimirum locũ lib. de fract. (p. 557. 12.) (vt mea fert opinio) sub-

subindicans. προσπειλάμενον δὲ χρὴ ὀλίγα τῶν ὀθονίων κύκλῳ ἀμφὶ τὸ ἰσχίον, καὶ τὰς ἰξύας. Pauca præterea lintea ad coxam & ilia in orbem circumducenda. Atq; ibi Galenus in τῶν ἰξύων significatione propè ambiguus videtur. Scribit enim ἰξύας quibusdā esse τὰ τῶν λαγόνων ὀστᾶ, iliorum ossa, aliis, τὰ ὑπεράνω αὐτῶν, superiorē partem, quæ propriè λαπάρη dicitur. Se verò existimare, cùm Homerus, singulari numero vsurpet ἰξὺν, eo nomine partē quæ inter ossa thoracis & iliū media est designari. (Sic enim scribitur ὀδυσσ. ε. (v. 231.) περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ, hoc est, zonam autem lumbis circumposuit. Qui etiam locus (vt obiter moneam) vitiosè legitur apud Gal. Apud Hip. autem eo loco per τὰς ἰξύας, τὰ τῶν λαγόνων ὀστᾶ, ilium ossa intelligi. Sed & τὰς ἰξύας sæpe vsurpat Hipp. ἐν τῇ τῶν γυναικείων πραγματείᾳ, apud quem creberrima est phrasis. ὀδύνη ἔχει τὴν νειαίρην γαστέρα καὶ τὰς ἰξύας, dolor imū ventrem & lumbos detinet, vt libr. περὶ γυν. φύσ. (p. 214. 3. & 34.) & (p. 215. 3. & 15. & 38.) & (p. 216. 8. & 36. & 43.) ἢν αἱ μῆτραι ἐς τὸ μέσον τῶν ἰξύων ὦσιν, si vteri ad medios lumbos fuerint. Rursus (p. 217. 3. & 39. & p. 224. 28. & pag. 225. 3. & 24. & 33. & 36. & p. 228. 4.) Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 233. 24.) καὶ τὰς ἰξύας ἐκπάγλως πονέει, & lumbi stupendū in modū dolent. Et (p. 243. 20.) καὶ ὀδύναι ἀΐσσουσι πρὸς τὰς ἰξύας, & dolores ad lūbos resiliūt. Sic (p. 247. 5. & 28. & 49.) Et (p. 249. 2. & 39.) Rursus lib. 2. περὶ γυν. (p. 265. 7.) καὶ ὀδύνη ἴσχει ἐς τὰς ἰξύας, dolor ad lūbos detinet, & (v. 24.) ὀδύνη ἐς τὰς ἰξύας, dolor ad lumbos. Et rursus (p. 268. 26.) & (p. 269. 10.) atq; aliàs sæpe. Erotianus apud Hippoc. ἰξυῖ ὀσφυῖ exponit, quod legitur ἐν τῷ μοχλικῷ (pag. 511. 17.) παρὰ δὲ ὀξυῖ καὶ περὶ μασχάλας, &c. Iuxta lumbos aūt & circa axillas. Etsi eo loco Mochlici ὀξυῖ pro ἰξυῖ videtur leg. Erotianus, cum ὀξυῖ ὀσφυῖ exponit. Quod tamen mihi admodū suspectam eam lectionem facit. Atq; interdū apud Hippocr. scribitur καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὴν ὀσφὺν, pro τὰς ἰξύας, vt lib. 2. περὶ γυν. (p. 281. 1. & p. 279. 21.) & lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 224. 21.) Etsi interdum vtrunq; coniungit Hip. (vt ibid. p. 226. 22.) ὀδύναι ἴσχουσι τὴν ὀσφὺν, καὶ τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας. dolores lumbos detinent, & imū ventrē, & ilia. Hesychio quoq; ἰξὺς ὀσφὺς exponitur; vt & ἰξύος ὀσφύος, & ἰξυῖ, ὀσφυῖ, λαγόνι. Polluci verò lib. 2. τὸ ὀρρόπυγιον τὸ ὑπεράνω ὀσφὺς καὶ ἰξὺς dicitur. At author Isagoges (p. 376. 44.) ὀσφὺν καὶ ἰξὺν nominari scribit eam partem qua cingimur, & quæ spinam excipit, Latini lumbos vocant.

¶ Ἴονθος, varus Latinis dicitur, tumor durus & exiguus in cutis facie exortus, ex crasso quodam humore & tenui sanie cōsistens, Gal. lib. περὶ τῶν εὐπορίστων (p. 478. 1.) Eidē quoq; lib. 5. de Com. med. κατὰ τόπους (p. 225. 1.) ἴονθος dicitur ὄγκος μικρὸς καὶ σκληρὸς ἐν τῷ κατὰ τὸ πρόσωπον δέρματι, ὑπὸ παχέος δηλονότι χυμοῦ συνιστάμενος, tumor paruus & durus in faciei cute, ex crasso videlicet succo collectus. vt plurimū autem iuuenibus & iis qui barbam nutriūt enascuntur ἴονθοι, aut quibus consuetum sanguinis è naribus profluuium citra rationem est inhibitum. Vnde scribit Pollux libr. 4. cap. 25. ἴονθοι αἰθήματα φυθρακίοις παραπλήσια περὶ τὸ πρόσωπον, σημεῖον ἀκμῆς. nisi melius ἐξανθήματα legatur. Sic libr. 1. Epid. ægr. 2. scribitur, ἐξανθήματα μετὰ ἱδρῶτος ἐρυθρὰ, στρογγύλα, σμικρὰ, οἷον ἴονθοι παρέμενεν. pustulæ cum sudore rubentes, rotundæ, paruæ, varis nō absimiles, permanebant. Ἴονθους Celsus & Plinius varos vocāt. Cælius Aurelianus cap. 10. lib. 2. ac maculas in rotunditate extantes, in similitudinem scatebrarum corporis, (quas Græci ἰόνθους vocant) quibus etiam verbis ἐξανθήματα exprimit.

¶ Ἴπνος καμίνος exponit Erotianus apud Hippoc. additq; quosdam φῦρνος explicare. Sunt etiā qui ἰπνὸς scribāt. Sic etiā Hesychius inter alias τοῦ ἰπνοῦ significationes, κάμινον, φοῦρνον & κλίβανον denotare scribit. Hinc ἰπνῖται ἄρτοι panes furnacei, aut in furno cocti lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92. 37.) de quibus antea. Est autem Hippocr. locus ab Erotiano subnotatus, qui legitur lib. 2. de Morb. (p. 150. 30) ἔπειτα ἐμβάλλειν ἰπνοῦ ὄστρακα διαφανέας. deinde furni testam igni candefactam immittito.

Ἱππάκη est caseus equinus qui apud Scythas ex lacte equino conficiebatur, eoq; vescebantur Scythę Nomades, vt scribit Hipp. lib. de aëre, loc. & aq. (p. 78. 24.) καὶ πίνουσι γάλα ἵππων, καὶ ἱππάκην τρώγουσι. τοῦτο δ' ἐστὶ τυρὸς ἵππων. Bibūtque lac equinū & hippacen edunt. Id autē est caseus equinus. Sic Dioscorides cap. 80. lib. 2. ἡ καλουμένη ἱππάκη τυρός ἐστιν ἵππειος. Quod hippacen vocant, caseus est equinus. Idem rursus. ἔνιοι δὲ ἱππάκην ἐκάλεσαν τὴν ἵππειον πιτύαν. Quidam etiā hippacen coagulū equinū appellarunt. ἱππάκη et exponitur Hesychio σκευαστὸν βρῶμα ἐξ ἵππου γάλακτος. Quibusdā quoq; esse ὀξύγαλα ἵππειον ᾧ χρῶνται Σκύθαι scribit. ἱππάκην autē conficiendi apud Scythas modū edocent Herodotus libr. 4. & Hippocrates libr. 4. de morb. (p. 174. 4.) vbi scribitur, ἐπὴν δὲ παγῇ καὶ ξηρανθῇ, ἱππάκην μιν καλέουσι. Quod vbi concreuerit & resiccatum fuerit, hippacen vocant. Ἱππάκη etiam ἵππειος τυρὸς exponitur Erotiano apud Hip. verùm ἱππάκην & ἵππειον τυρὸν leg. suspicor, his subnotatis Hippoc. locis. De hippace verò plura & scitu dignissima scribūtur à Hieronymo Mercuriale cap. 26. libr. 2. variarum lect.

Ἵππος oculorū est affectio cùm assiduè tremuli iactātur, & semper instabiles mouētur, nec vllo tēpore cōquiescunt. Authori Definit. Medicarū (p. 400. 11.) ἵππος ἐστὶ διάθεσις ἐκ γενετῆς, καθ' ἣν ἀστατοῦσι καὶ ἀεὶ κινοῦνται οἱ ὀφθαλμοί, κίνησιν ὑπομένοντες ἐν κλόνῳ ἢ βόμβῳ ἀδιαλείπτῳ κατεσχημένην. ταύτην τὴν διάθεσιν Ἱπποκράτης ἐκάλεσεν ἵππον. τὸ δὲ πάθος, τῶν σπειζόντων ἐστὶ τὸν ὀφθαλμὸν μυὸς, ὃς περιείληφε τὴν βάσιν τοῦ βλεπτικοῦ ὀργάνου. ἵππος est affectio à natiuitate cōtracta, in qua oculi instabiles sunt ac semper mouentur, motum in concussu & tremore continuo positū sustinentes. Hanc affectionē Hipp. ἵππον nominauit. Est autē affectus musculi oculū stabilientis,

qui basim instrumenti quo cernimus comprehendit. Eius etiam affectionis meminit Gal. Com. 1. in Progn. (p. 127. 55.) his verbis: τὸ μὲν γὰρ φύσει τρίζειν τοὺς ὀδόντας ὅμοιόν ἐστι τῷ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς πάθει συγγινομένῳ τισὶν, ὃ προσαγορεύουσιν ἵππον. οὐ δυναμένων αὐτῶν ἑδραίων μεῖναι χρόνον οὐδένα, σαλευομένων δὲ ἀεὶ τρομωδῶς. Dentibus enim stridere ex natura, simile est oculorum affectui quibusdam insito, quem ἵππον appellant, cùm nullo tempore firmi ac stabiles manere possint, sed tremuli assiduè iactentur. Idem Com. 2. in Prorrh. (p. 185. 14.) ἀστήρικτοι γάρ εἰσι παραπλησίως ἐκείνοις, τοῖς τὸν καλούμενον ἵππον ἔχουσιν, ὡς μηδέποτ' ἡσυχάζειν. instabiles enim sunt non secus ac ii qui affectione quę ἵππος dicitur, detinentur, adeò vt nunquam quiescant.

Ἱππιεις apud Hippoc. lib. 7. Epid. (p. 367. 42.) videtur indicare diuturnam quādam in inguina & partes genitales fluxionem, aut imbecillitatem ex perpetua in equo insessione aut discursatione, earumque partium agitatione, vel etiam illarum partium attritum, aut alium quendam id genus affectum, vt illîc scripsimus, quòd ἵππος Hesychio τὸ μόριον, καὶ τὸ τῆς γυναικὸς καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς, hoc est, tam pudendum virile quàm muliebre significet. Aliôqui ἵππειος exponitur Hesychio ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένη, & de galea dicitur, quæ pro coma & apice equinam caudā habet, quod Homero frequens est. Aut eiusdem nominis herba est, quæ Equisetum & Equiselis Plinio dicitur.

Ἱπποφαὲς frutex quō fullones vtuntur ad interpolandas vestes, vt scribit Diosc. cap. 162. lib. 4. eoque vestes curant & carminatione poliūt. Dicitur & ἱπποφανὲς, & ἱπποφυὲς & ἱππόφυον Theophr. Plinio. Hippophyes cap. 15. lib. 21. & Hippophaes cap. 12. libr. 22. Lappaginem vertit Gaza apud Theophrastum. Galenus in Exegesi apud Hippocr. κνάφου & σύβου dici tradit, prō quo tamen σίλβου quidam legere malunt. Verùm apud Galenum variant exemplaria. Quædam enim ἱπποφαέως prō indicatura habent, quędam etiam ἱππόφεως. ἱπποφαέως ὀπὸν sæpe vsurpat Hippoc. eiusq; succo caput purgat, vt cocco cnidio, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 195. 45.) & pituitam albam detrahit (ibid p. 198. 46.) eundéq; in aqua intercute exhibet (ibidem p. 199. 30. & p. 200. 42. & p. 201. 19.) Rursusq; in Typho morbo ἱπποφαέος ὀπὸν cum cocco cnidio ad purgationem exhibet (ibidem p. 208. 2. & 38. & p. 209. 45.) Idem etiam τοῦ ἱπποφέως succum ad pituitam deturbādam in ischiade exhibet (ibidem p. 212. 8.) Sic enim legitur. ἢν δὲ ἀπὸ φλέγματος νοσέῃ, πίσαι αὐτὸν τοῦ κνιδίου κόκκου, ἢ τοῦ ἱπποφέως πυελήσας. Si verò à pituita morbus ortus sit, granum cnidium aut Hippophaes succum, fomento adhibito ei propinato. Quò certè mihi respexisse videntur exemplaria quæ ἱππόφεως scribunt in Exegesi pro indicatura. sed ἱπποφέως videtur scribendum vt sit patrius casus, quemadmodum etiam scribitur apud Hippocratem, quo nomine aut Hippophaes succum, aut Hippophaen ipsam intelligit phrasi planè græca. Sic & aliâs apud Gal. in Exeg. σίβης καρπὸν, τὸ ἱπποφέως σπέρμα, pro ἱπποφέως leg. videtur. Quod nō satis aduertunt qui ἱππόφεως dictum volunt Galeno ἱπποφαὲς, recto casu, cùm patrius casus potiùs esse videatur, & soleat sæpe Galenus in Exegesi ea quæ ab Hippocrate scripta sunt iisdem omninò verbis & casibus exprimere. Etsi ἱππόφεως dici ἱπποφαὲς Theophr. ca. 5. lib. 6. mihi sum optimè conscius, vbi φλεὼς καὶ ἱππόφεως ἀνάκανθα τοῖς φύλλοις dicūtur, hoc est phleos & Hippopheos aculeato non esse folio, quod tamen aliter accepit Plinius libr. 21. cap. 15. cùm phleon in folio & caule spinam habere scribit. Rursus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 211. 2.) καθαίρειν τὴν κοιλίην, κάτω μὲν τῷ ἱπποφέῳ, ἄνω δὲ τῷ ἐλλεβόρῳ præcipit. Vbi τῷ ἱπποφέῳ dandi casus est, si modò vera est lectio, ac non potiùs τοῦ ἱπποφαέως, aut ἱπποφυέως, vel ἱπποφέως legendum, vt ὀπῷ subaudiatur, quomodo & apud Galenum & apud Hippocratem vbiq; scribendum omnes fere nō temere existimāt. Eius autem succus syncerus, pituitas, bilem aquasque Dioscoridi detrahit.

Ἵππωσις, pressus aut pressura dicitur, compressio, depressio, idem quod πίεσις aut πιεσμὸς, lib. de art. (p. 621. 53.) τὰ μὲν γὰρ ἐξεστῶτα, ἐς τὴν χώρην ἀναγκάζει καὶ ἡ ἵππωσις ἰέναι. Quæ enim excesserunt, compressione in suam sedem redeunt. Tāquam ab ἰπόω deducitur, cùm aliis ἰπόω dicatur, quod significat premo more fullonum. Vnde & ἶπος est fullonum officina & muscipula. Est & ἶπος πιεσμὸς, onus, pressus & pressura. Sed Pollux cap. 11. lib. 7. ἰποῦν & ἰπῶσαι ἐπὶ τοῦ ἀναθλίβεσθαι, καὶ πιέζεσθαι, καὶ κναφεύειν poni scribit, tanquam ab ἰπόω. Vnde & ἰπούμενος pressus ex Cratino ab eo profertur, quanquam apud eum ἰπτούμενος legitur, vt & apud Hesychium ἰπτούμενον πιεζόμενον, & ἰπτούμενος πιεζόμενος exponitur. ἐξίπωσαι tamen tanquam ab ἰπόω dicitur, & ἐξίπωται idem ἐκπιέζεται exponit. ἶπος Galeno in Exegesi ἡ πίεσις exponitur, & ex Mochlico adducitur. Sed vereor vt locus sit integer. Neq; enim ἶπος in Mochlico legitur. Quod illius libelli maximam fœdationem satis indicat. Videturque hac dictione Galenus ἵππωσιν (aut melius ἴπωσιν) ex libro de articulis indicare, vt ἶπος ἴπωσις dicatur, hoc est pressus & pressura, onus ac velut lignum quó mures opprimuntur, quòd etiam ἶπος Hesychio dicitur τὸ ἐμπίπτον τοῖς μυσὶ ξύλον. Est & ἶπος μοάγρα Polluci. Hac autem voce compressio aut depulsio quæ per spatham aut asserem fit, & quā in spinæ gibbero compellendo vtitur Hippocr. indicatur, eaque διὰ τῆς σανίδος ἴπωσις Galeno dicitur Com. 4. in libr. de art. (pag. 658. 26.) impulsus & compressio quæ fit per asserem, in repositione luxati posteriorem in partem coxæ articuli. Vbi tamen vitiosè omninò σήπωσις legitur. Ἰπτούμενος, θλιβόμενος, πιεζόμενος, ἀναγκαζόμενος, exponitur Varino.

¶ Ἰσάτις, βοτάνης ὄνομα Erotiano apud Hippocratem. Herba eſt quæ glaſtum eſſe putatur, cuius fit mentio Cæſari lib. 5. de bello Gallico. De eadem agit Dioſcorid. cap. 215. & 216. libr. 2. Hippocrat. libr. περὶ ἑλκῶν (pag. 514. 9. & 10.) in eryſipelatis metu, vlceribus iſatidis folia trita, aut eiuſdem ſuccum cataplaſmate admouet. Hinc ἰσατώδης χολὴ bilis glaſteâ dicitur, glaſtum colore cæſio referens, acerrima, calidiſſima, & mordaciſſima, atræ bili conſiſtentia, colore, & viribus proxima, extremamque inter omnia bilis genera malignitatem obtinens. ἰσατῶδες διαχώρημα, deiectio glaſtea dicitur, quæ glaſtum colore referret, aut bilem glaſteam deponeret. lib. 4. Epid. (pag. 333. 33.) κάρτα ἴκελον ἰσατώδει, in excrementis aquóſis ſub dio expoſitis, quod supernè fuit læue & tenue, glaſteo recremento, aut glaſto admodum ſimile erat. Vbi tamen ἰσατώδει vitioſè omnia ſcribunt exemplaria.

Ἴσαλιν, vide in ἰξάλη antea.

Ἰσευνοῦσαι exponuntur Galeno in Exegeſi ἰσάζουσαι, μεσήλικες οὖσαι. quæ ætate adæquantur, & mediæ ſunt ætatis. Quibus verbis hunc certè mihi locum exprimere videtur Galenus qui ſcribitur libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 265. 4.) his verbis: αἱ δὲ μέσαι, μέσον τι ἀμφοῖν ἔχουσιν, ἴσαι νῦν ἐοῦσαι. Ac nemini dubium eſt quin pro ἴσαι νῦν ἐοῦσαι ἰσευνοῦσαι cum Galeno legendum ſit, hoc ſenſu: Quæ enim in medio ſunt poſitæ, medium quiddam inter vtraſque habent, vt quæ in ætatis æquilibrio conſtitutæ ſunt, hoc eſt, ætate adæquantur, aut in media ſunt ætate. Illic enim de mulierum temperie ab ætate agitur, vt quæ inter iuuenculas & ſeniores ſunt mediæ, medium quiddam tum humiditatis, tum ſiccitatis obtineant, cùm ætate ſint mediæ. Varinus tamen apud Galenum Ἰσευνοῦσαι pro ἰσεννοῦσαι leg. videtur, quæ certè lectio mihi magis arridet.

Ἴσθμιον Euſtathio partem quandam corporis circa collum ſignificat, μέρος τι τοῦ σώματος περὶ τὸν τράχηλον. Heſychio quoque ἴσθμιον præter alia ſignificata, αὐχήν τε καὶ τράχηλος exponitur, καὶ στενὸν χωρίον μεταξὺ δύο θαλασσῶν, ὅθεν λέγονται τὰ τοῦ ἀνθρώπου παρίσθμια. Sic ἴσθμιον ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ ponitur, & partem eam quæ gulam & os interiacet ſignificat. Libro περὶ ὀδοντοφυΐης (pag. 54. 8.) τὰ παλινδρομέοντα ἐν ἰσθμίοις ἕλκεα, pro recurrentibus eius partis vlceribus. Interpretes tonſillarum vlcera dixerunt.

Ἰσθμός, pars quæ os & gulam interiacet, per quam quæ comeduntur & bibuntur tranſire ſolent, propter loci anguſtiam per tranſlationem ſic dicta. Galen. Comm. ad aph. 26. libr. 3. ἀκούειν δὲ νῦν ἰσθμὸν χρὴ τὸ μεταξὺ τοῦ στόματός τε καὶ τοῦ στομάχου μέρος, ἐκ μεταφορᾶς οὕτως ὠνομασμένον, καὶ τῶν κυρίως λεγομένων ἰσθμῶν, οἳ δή τινές εἰσι στεναὶ γῆς διέξοδοι μεταξὺ δυοῖν θαλαττῶν. Hoc autem loco per iſthmum accipiendâ eſt pars illa quæ os & gulam interiacet, ex tranſlatione ſic dicta ab iis qui propriè iſthmi dicuntur. Sunt autem anguſti terræ tranſitus duplici interclusi mari, fauces & anguſtias Plinius vocat.

Ἰσοκνήμου δὲ ἔδρυος, τοῦ ἴσου καὶ ὁμαλοῦ, hoc eſt æqualis, exponit Erotianus apud Hippocratem. Sed mihi locus valde ſuſpectus eſt, nec ſine melioris exemplaris opera reſtitui adhuc poſſe exiſtimo, de eoque ampliari poſtulo.

Ἰσοκρατὴς οἶνος, vinum pari aqua mixtum. Libr. 2. de Morb. (pag. 149. 1.) πίσαι τὸ τρίφυλλον καὶ ὀπὸν σιλφίου ἐν οἴνῳ ἰσοκρατέει, trifolium & laſeris ſuccum in vino pari aqua ammixta propinato.

Ἰσομοιρίη dicitur partium omnium æqualitas & æquabilis poteſtas. Libr. de aëre, loc. & aq. (pag. 76. 17.) τὴν δὲ αὔξησιν καὶ ἡμερότητα παρέχει πλεῖστον ἁπάντων ὁκόταν μηδὲν ᾖ ἐπικρατέον βιαίως, ἀλλὰ παντὸς ἰσομοιρίη δυναστεύῃ. Incrementum autem & morum manſuetudinem ſupra omnes exhibet, cùm nihil ſit quod violenter cogat, ſed omnium ſit æquabilis poteſtas.

Ἰσόρροπος, æquilibris, æquis momentis ac ponderibus libratus, æqualiter propenſus, ac in neutram partem vergens, æquabilitatem momentorum habens. De eo dicitur qui vtroque crure fracto, neutram in partem propendet, libro de fract. (pag. 556. 40.) ἰσόρροπος γοῦν δὴ εἴη αὐτὸς ἑωυτῷ. Sic enim ſeipſe æquis in vtranque partem momentis librauerit, aut æquis in vtranque partem momentis libratus ſibi ipſe videbitur. Eadem notione ἰσόρροπον μέρος pars æquilibris, quę ad ęquilibrium vergit, & neutram in partem inclinat. Sic enim de maxilla ſcribit Hippocrates libro de articu. (pag. 605. 22.) ἐγγὺς γάρ τι τοῦ ἰσορρόπου ἐστὶν, ὡς δὴ μὴ ἰσόρροπον ἐὸν, prope nanque ad æquilibrium accedit, licet æquilibris non ſit. Vbi ſcribit Galenus partem exquiſitè ἰσόρροπον dici, quæ figurâ cylindro ſimilis eſt, aut quæ columnæ imaginem refert, qualis in nullis ferè eſt oſſibus. Maxillam tamen pene ἰσόρροπον eſſe Hippocrati, quòd maxilla parte dextra ſiniſtræ ſit ſimilis, vt quod ex vtriſque oſſibus eſt compoſitum, æquilibre efficiatur, cùm in neutram partem propendeat. ἰσόρροπον de terra dicitur apud Platonem in Timæo, vt quæ æquis ſit librata ponderibus. ἰσορρόπως etiam ſcala demitti dicitur, ita vt neutram in partem propendeat, libro de articul. (pag. 615. verſ. 26.)

Ἱστάμενα οἰδήματα, tumores qui attolluntur & conſiſtunt, quibus opponuntur, τὰ καταπαυόμενα καὶ καθιστάμενα, qui deſinunt & conſidunt. In Prognoſt. (pag. 135. 21.) καὶ περὶ τὴν κοιλίην γίνεται οἰδήματα, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιά, τὰ δὲ ἐπ' ἀριστερὰ ἱστάμενά τε καὶ καταπαυόμενα. & circa ventrem tumores oriuntur, qui modò in dextra, modò in ſinſtra parte attolluntur, deinde deſinunt. Ibi enim Gal. τὸ ἵστασθαι ἐπαίρεσθαι exponit.

Ἱςὸς malus in naui, lignum erectum ex quo velum suspenditur. Lib. de art. (p. 615. 31.) sumitur pro ligno erecto, in cuius summo aliud lignum transuersum imponitur, ex quo trochlea dependet ad scalæ demissionem. ἀπὸ μέν τοι τύρσιος ἀφιεὶς, ἢ ἀπὸ ἱςῦ κατὰ πεπηγότος καρχήσιον ἔχοντος. Ex turri tamen aut malo defixa, in quo insint carchesia. vbi scribit Gal. ἱςὸν duabus syllabis malum nauis significare, ἱςίον autem tribus syllabis velum quod ex malo dependet.

Ἰσχαλέα apud Gal. in Exeg. ἰσχνὰ tenues, καὶ ἰσχαλέον, τὸ ἰσχνὸν, hoc est tenue exponitur, ab ἰσχαίνω quod est λεπτύνω extenuo. Annotatur & ἰσχαλέον esse Homericum. At ἰσχάλεον scribitur Hesychio, & λεπτὸν, ξηρὸν, ἰνῶδες, exponitur. Ἰσχαλέον pro ἰσχαλέον dicitur, & est poeticum.

Ἴσχειν apud Hippocr. plærunque idem quod tenere aut habere significat, apud quem crebra est phrasis ὀδύνη ἴσχει, hoc est dolor tenet, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 216. 43.) ὀδύνη ἴσχει τὴν νειαιρεαν γαστέρα, dolor imum ventrem detinet. Rursusque (ibidem 8.) καὶ λειποψυχίη ἴσχει. & animo deficit. Et (p. 217. 38.) ὀδύνη ἴσχει τὴν νειαίρην γαστέρα. & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 28.) Similique notione πυρετὸς ἴσχει τὸ σῶμα, febris corpus detinet; dicitur; (p. 246. 10.) &, ἢν ῥώμη ἴσχῃ, si robur detinet, hoc est si vires adsint, (p. 247. 33.) Ἴσχειν etiam συλλαμβάνειν apud Hippocrat. exponit Erotianus, quod est concipere. Qua notione sæpe scribitur in tota muliebrium tractatione ἐν γαστρὶ ἴσχειν, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 217. 23.) τὸ λοιπὸν κατὰ λόγον ἐν γαστρὶ ἴσχει. de cætero secundum rationem concipit. Et rursus (ibidem 30.) ἐν γαστρὶ ἴσχει, & in ventre habet, hoc est, concipit. Rursusque (ibidem p. 218. 5.) ἢν δὲ παχυνθῇ παρὰ φύσιν, οὐκ ἴσχει ἐν γαστρί. Quod si præter naturam crassescat, non concipit. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 247. 14.) καὶ ἢν ἐν γαστρὶ ἴσχῃ, διαφθείρει, & si concepit, fœtum perdit. At lib. 2. Epid. (p. 313. 22.) ἴσχειν simpliciter positum concipere significat, quem sanè locum mihi propius expressisse videtur Erotianus. ἰσχίον δέ τις ἤλγει πρὶν ἴσχειν, ἐπεὶ δὲ ἔσχεν, οὐκ ἔτι ἤλγει. Cuidam ante conceptum coxendicis dolor commotus, à conceptu cessauit. Ἴσχειν etiam apud Hippocr. emittere; emergere; scatebram facere, aut scatere significare videtur; idemque quod ἀνιέναι, lib. de locis in homine (pag. 70. 1.) vbi de sectione circa vmbilicum in hydrope agitur. καίειν ὡς λεπτότατα καὶ ἐπιπολαιότατα, ὅπως τὸ ὕδωρ ἴσχειν δυνῇ, πέριξ τῦ ὀμφαλῦ κύκλον. tenuissimas & maximè superficiales crustas in vmbilici ambitu inurito, quò aquam emittere possis. Sic ἴσχειν idem quod ἀνιέναι indicare, pro scatere facere, aut scatebram emittere, annotat Budæus. Ἀνιέναι quoque laxare, relaxare, laxando reserare ac aperire; & mollius reddere significat, vt apud Dioscorid. ex lib. 3. ἀνίησι μαςὺς χονδριῶντας, quod de mammis lacte distentis, & lacte in grumos concrescente relaxatis dicitur. Cornarius certe apud Hippocr. vsitatam verbi ἴσχειν significationem retinet, quod inhibere, sistere, reprimere indicat; & ὅπως τὸ ὕδωρ ἴσχειν δυνῇ, quò aquam continere possis, dixit, vt innuat leues & superficiarias crustas, aut paruas incisuras fieri debere, quæ aquam contineant ne affatim effluat, eoq; nomine periculum ægro creetur, ex aph. 27. lib. 6. Quo in loco apud Hippocr. πέριξ τῦ ὀμφαλῦ κύκλον, pro cucurbitula sumit Zuingerus, non pœnitẽdo sensu, & ἓν ἐς τὸν ὀμφαλὸν μέγαν, pro μίαν legit, & κύκλον μέγαν magnã cucurbitulam sumit, ex libello περὶ ἰητρῦ (p. 13. 36.) Neq; enim incidendus videtur vmbilicus, sed circa vmbilicum incisuræ faciendæ. Quod innuit Hippocrat. libr. περὶ παθῶν (pag. 183. 39.) de hydropicorum sectione agens. τέμνεται δὲ ἢ περὶ τὸν ὀμφαλὸν, ἢ ὄπισθεν κατὰ τὴν λάγονα. Secatur autem vel circa vmbilicum, vel retro ad lumbos.

Ἰσχιὰς coxendicum dolor & morbus dicitur, & species est arthritidis coxæ articulum occupantis. Coxæ dolorem vertit Celsus cap. 1. lib. 2. ex aph. 22. libr. 3. & cap. 8. libr. 2. ex Prorrh. 2. Ἰσχιὰς ἐςὶ, authori Definit. Medic. (p. 398. 50.) πολυχρόνιον καὶ δύσλυτον τῦ ἰσχίυ ἄλγημα. Ischias est coxendicis diuturnus dolor & qui ægrè soluitur. vel, Ἰσχιάς ἐςι νόσος πόνον ἰσχυρὸν ἐπιφέρυσα ἰσχίῳ κατὰ περίοδον, ὥςε αὐτοῖς τὸν πόνον καὶ μέχρι ἰγνύας καὶ γαςροκνημίας παρακολυθεῖν. Ischias est morbus qui per circuitum coxæ validum dolorem infert; adeò vt dolor ad poplites & suras consequatur. Quod etiam scriptis testatum reliquit Hippocrat. Prorrh. 2. vbi de Ischiade plura scribuntur (p. 423. 39.) & lib. περὶ παθῶν (p. 184. 44.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 211. 24.) quæ repetuntur lib. περὶ κρισίμων (p. 389. 6.) & lib. de locis in homine (p. 69. 35.) vt & Galeno lib. x. κατὰ τόπυς. Hinc ἰσχιαδικοὶ dicuntur qui coxendicis dolore conflictantur, quos Ischiacos vocat Gellius cap. 13. lib. 4. Inde etiam ἰσχιαδικὴ φθίσις dicitur Hippocrati in Coac. Prænot. (p. 428. 1.) tabes coxaria aut coxendicum, cùm ex abscessu aut fluxione in coxendicem crus aut coxa emaciatur & contabescit. Quæ adumbrari etiam videtur libr. περὶ ἀδένων apud Hippocr. (p. 58. 17.) & celebratur authori Isagoges (p. 382. 46.)

Ἰσχίον dicitur coxa, coxendix, estque propriè os illud in quod inseritur femoris caput Galeno Com. 2. in lib. de fract. (p. 557. 19.) & os quod continet sinus in quos femorum capita inseruntur, eidem libr. de ossibus. Est autem apophysis ossis sacri ad coxendicis acetabulum; & qua parte os femoris excipit ἰσχίον dicitur, vt & concauitas illa κοτύλη, quod probat Gal. Com. 2. in libr. de fract. adductis Homeri versibus ex Il. ε. (v. 305.) ἔνθα τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐνςρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέυσι. vbi femur coxendici innectitur, cauitatem autem eam vocant. Scholiastes Homeri scribit ἰσχίον esse τὸ ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὀςέον, ἐς ὃ ἔγκειται τὸ ἱερὸν ὀςῦν. Quæ interpretatio eadem est Etymologo. Ἰσχίον Hesychio dicitur τὸ κάθεμα τῶν μηρῶν, καὶ τὸ κοῖλον τῆ γλυτῦ εἰς ὃ ἡ κε-

ἐ ἡ κοτύλη στρέφεται. Quod etiam scribit Suidas. ἰσχία Pollux vocari scribit τὰς ἑκατέρωθεν μετὰ τὴν ὀσφύν προσβολὰς σαρκώδεις, carnosas ex vtroque sacri ossis latere post lumbos eminentias. Idem quoque etiam ἰσχίον vocari scribit τὸ νεῦρον τὸ συνέχον τὴν κοτύλην πρὸς τὸν μηρὸν, ligamentum ipsum quo femur coxendicis acetabulo connectitur. Interdumque ὁμώνυμον esse αὐτῷ τῷ ἄρθρον. Sic enim ἰσχίον ἐκπίπτειν dicitur lib. de art. (pag. 638. 12.) αὐτὸ τὸ κατ' ἰσχίον ἄρθρον, vt illic scribit Galenus. Et aph. 59. & 60. libr. 6. τὸ ἰσχίον ἐξίσταται & πάλιν ἐμπίπτει, coxa cauitate sua excidit, rursusque recidit, hoc est, τὸ κατ' ἰσχίον ἄρθρον, coxendicis articulus, vt illic scribit Galenus. Sic enim de femoris capite & summo intelligitur, quod coxæ inseritur, & excidere rursusque illabi potest, quomodo etiam libr. de art. ὦμος ἄρθρον, elabi dicitur humeri articulus, αὐτὸ τὸ κατ' ὦμον ἄρθρον, pro articulo qui est ad humerum. ἄρθρον nanque eo aphorismo totam articulationem significat, quæ complectitur & caput femoris rotundum ac læue, & acetabulum & vinculum. Idque totum ἰσχίον ibi dicitur. Ἰσχία coxarum summitates vocat Cælius Aurelianus capit. 3. libr. 4. Tard. Pass. Hippocrates autem libr. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρ. (pagina 65. 35.) ἰσχίον vocari scribit alterum femoris caput ex bicipitio, minus quidem & ad exteriora vergens, quod foras prominet, & inferius apparet ad nates. Quo nomine appellari innuit apophysen illam magnam & externam ossis cruris, quæ sub huius ceruice, quam γλουτὸν, hoc est, natem appellari scribit Galen. libr. de ossibus; & τροχαντῆρα magnum Anatomici vocant.

Ἰσχνὸν gracile & extenuatum significat Hippocrati, non tumens, & de partibus gracilescentibus & extenuatis aut subsidentibus dicitur, & quæ inflammatione obsessis aut intumescentibus opponuntur. Qua notione φάρυγξ ἰσχνὴ dicitur Hippocrati in Prorrhet. (pagina 194. 52. & pagina 204. 21.) & Coac. Prænot. (pagin. 431. 32. & 35.) de faucibus gracilibus & minimè intumescentibus in angina, & in quibus nullus apparet conspicuus tumor. Quod in aphorismis, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι, hoc est, nullo existente in faucibus tumore, explicatur, aph. 34. libr. 4. Et in Progn. (pagina 158. 29.) μήτ' ἐν τῇ φάρυγγι μηδὲν ἔκδηλον ἐμποιέειν, μήτ' ἐν τῷ αὐχένι, hoc est, neque in faucibus, neque in collo vllum conspicuum tumorem inesse. Sic enim φάρυγγα ἰσχνὴν de periculosissimo eo anginæ genere in qua nullus conspicuus tumor in faucibus apparet, exponit Galen. Comment. 2. in Prorrhet. Eademque locutione τὰ κατὰ φάρυγγα ἰσχνὰ scribuntur in Prorrhet. (pagina 174. 14.) hoc est graciles fauces, & libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 96. 44.) καὶ τὰ θεωρεύμενα ἰσχνὰ φαίνεται, & quæ conspiciuntur minimè tumentia apparent. Rursusque (ibidem pagina 103. 50.) καὶ προσπίπτοι πνιγμὸς ἐν φάρυγγι, ἰσχνῶν ἐόντων τῶν περὶ φάρυγγα, & faucibus non intumescentibus suffocatio ingruat. Ea nanque omnia de angina efferuntur quæ strangulationem adfert faucibus gracilescentibus, & in quibus nullus conspicuus tumor extat. ἰσχνὸν enim (vt illic scribit Galenus) λέγεται πρὸς αὐτὸ τοῖς τῶν παρὰ φύσιν ὀγκουμένων, hoc est, partibus præter naturam intumescentibus opponitur. Eademque notione ἰσχνοὶ, graciles dicuntur in Coac. Prænot. qui eo anginæ genere laborant, in quo fauces & interiores oris partes nullo manifesto tumore intumescunt (pagina 425. 45.) πνιγμὸς ἐν ὀξέσιν ἐλθοῦσι ἰσχνοῖσιν, ὀλέθριον. In præcipitibus morbis strangulatio, gracilescentibus faucibus, perniciem minatur. Sic enim ad fauces gracilescentes potiùs quàm ad ægros referre maluimus. Rursusque (ibidem pagina 434. 37.) ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσι τὰ ὑπόξηρα πτύσματα ἰσχνῶν κακόν. In angina laborantibus, subarida sputa gracilescentibus faucibus, malum prænuntiant. Et (vers. 43.) κυναγχικοὶ ἀσήμως ἰσχνανθέντες, sunt angina laborantes, in quibus absque vlla significatione fauces gracilescunt aut detumescunt. Ἰσχνὸν etiam gracile & extenuatum, de tumoribus dicitur, qui gracilescunt aut subsidunt per lintea, libr. de fract. (pagina 558. 18.) οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα ἰσχνὸν τὸ οἴδημα γένοιτο. Ita enim celerrimè tumor extenuabitur. Quamuis impropriè illud de tumoribus dicatur (vt illic scribit Galenus qui in totum tolli debent; cùm propriè loquendo membrum intumescens gracilescere & extenuari videatur. Sic rursus (ibidem pagina 557. 50.) de iisdem ἰσχναίνειν effertur. ἰσχναίνειν δ' αὖ ἐπιδέει ἐς τοὺς νάρθηκας ὀθονίοισιν ἰσχνοῖσιν ἐπιδέοις τὰ οἰδήματα, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ κατωτάτω ἐπὶ τὸ ἄνω νεμόμενος. Quin & tumores extenuabuntur, si sursum versus ad ferulas tenuibus fasciis eos deuinxeris, initio ab imis partibus facto, sursum procedendo. Ἰσχνοὶ μαζοὶ, extenuatæ & graciles mammæ, aph. 37. & 38. lib. 5. de mammarum mole subsidente, quod ἰσχνοὺς τιτθοὺς γίνεσθαι dicit aph. 53 lib. 5. Celsus mammas emacrescere vertit, capit. 8. libr. 2. Lib. 2. Epid. (pagin. 311. 49.) τοὺς τιτθοὺς προσισχναίνεσθαι scribit, & libr. 1. περὶ γυναικ. (pagina 240. 35.) τὸ πλήρωμα τῶν μαζῶν συμπίπτει, καὶ τοὺς μαζοὺς ἐξισχνοῦσθαι; quod est, molem mammarum concidere, & mammas extenuari. Eadem notione ἰσχνοὶ graciles & macilentos, tenues, aut extenuatos significant, aph. 6. libr. 4. quique ita sunt à natura comparati, & vt plurimum biliosi. Ἰσχνὸν πνεῦμα καὶ πυκνὸν, exilis aut tenuis spiratio & densa, pro parua & crebra; qualis adesse solet in hypochondriorum tumoribus, libr. 4. Epid. (pagina 331. 40.) ἰσχνὰ ὀθόνια, tenuia lintea & exilia, pro tenuibus fasciis, libr. de fract.

(pagina 557. 51.) Ἰσχνῶς ἑστηκότα τὰ κατὰ πλευρὸν ἀλγήματα, leuiter firmati lateris dolores, aut tenuiter consistentes, hoc est, leues neque stabiles, quales à flatibus fiunt. In Coac. Prænot. (pagin. 439. 16.) Ἰσχναίνειν etiam est extenuare, minuere, & leuare. aph. 25. libr. 5. & libr. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pagina 113. 47.) τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον ῥήιζει τε καὶ ἰσχναίνει τὰ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα: articulorum tumores & dolores aqua frigida largè effusa leuat & extenuat. frigida nanque humorum affluxum reprimens & prohibens, tumores ipsos minuit & vacuat, & doloris causam à loco affecto propellit. Est & ἰσχνασμὸς τοῦ σώματος, corporis extenuatio, deductio, cùm cibi subtrahuntur aut deducuntur, libr. de fract. (pagina 552. 4.) ἰσχνὰ ἀκρωτήρια, extrema gracilia, Prorrhet. 2. (pagina 416. 9.) Celsus, corpus in extremis partibus macrum, dixit. capite 8. libr. 2.

Ἰσχνόφωνοι dicuntur qui lingua hæsitant, & inter loquendum hærent aut titubant, nec verba perpetuare possunt aut connectere, sed iis linguæ titubantia intercidunt, voxque velut impedimento quodam supprimitur aut sistitur. Sic enim ἰσχνόφωνοι dici videntur Aristoteli Quæst. Natural. sect. 11. quæst. 35. ὅτι ἴσχονται τῷ φωνεῖν ἐμποδίζοντός τινος. quòd offensaculo quodam vox inhibetur & impeditur. Sic Hesychio ἰσχνόφωνος exponitur ὁ ἐπεχόμενος τὴν φωνὴν, cui vocis cursus ob linguæ vitium sistitur ac retinetur. Quod linguæ balbutientis vitium est, ex naturalis conformationis imbecillitate, & musculorum gutturis impotentia, aut neruorum ad eos perreptantium stupore, cùm inter loquendum hærent, nec sermones connectere, neque verba copulare possunt, quod λόγους συνείρειν dicitur Aristoteli. Vnde ἰσχνοφωνία linguæ hæsitantia est, & in sermonis connexione, verborum continuitate, aut orationis perpetuitate offensio, cùm syllabas inter se propere coniungere nequeunt, vt scribit Arist. quæst. 30. sect. 11. Quæ omnia frigidioribus ac mollioribus naturis ex imbecillitate quadam contingunt vt idem quoque testatur. Quæ sanè omnia effecerunt vt ἰσχνόφωνον & ἰσχνοφωνίαν lingua hæsitantem, aut linguæ hæsitantiam, apud Hippocratem dixerimus: eaque in balbutientis linguæ vitiis aut balborum genere reponuntur. Nam & Demosthenem ἰσχνόφωνον natura dicit Plutarchus. In quo (vt scribit M. Tullius Oratorio. 1.) tantum studium fuisse, tantusque labor dicitur, vt primum impedimenta naturæ diligentia industriaque superarit: cumque ita balbus esset, vt eius ipsius artis cui studeret, primam literam non posset dicere, perfecit meditando, vt nemo planius eo loquutus esse putaretur. Ἰσχνόφωνος & ἰσχνοφωνίην vsurpat Hippocrat. libr. 2. Epid. (pagin. 317. 19. 21. & 23.) ἰσχνοφωνίην κιρσὸς λύει ἐς τὸν ἀριστερὸν καὶ τὸν δεξιὸν ὄρχιν. Ex linguæ hæsitantia liberat varix ad dextrum aut sinistrum testem enatus. Et, μεγάλοι, φαλακροὶ, τραυλοὶ, ἰσχνόφωνοι, ἐσθλοί. Qui magni sunt, calui, balbi, & lingua hæsitantes, boni: Rursus νοσήματα δὲ ἔχουσιν, τραυλὸς, ἢ φαλακρὸς, ἢ ἰσχνόφωνος, ἢ δασὺς, ἰσχυρῶς μελαγχολικά. Balbus verò & caluus, & qui inter loquendum hæsitat, aut corpore est hispido, morbis conflictantur admodum melancholicis. Rursus Prorrhet. 2. (pagina 417. 22.) in Epilepsiæ depulsione ἰσχνόφωνοι euadunt, ex frigidioris humoris in gutturis musculos illapsu, & neruorum illuc pertinentium stupore. οἷσι δὲ τῶν παιδίων ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστράφησαν, ἢ μεῖζόν τι κακὸν ἔπαθον, ἢ φύματα ὑπὸ τὸν αὐχένα ἔφυν, ἢ ἰσχνοφωνότεροι ἐγένοντο. Pueri verò quibus oculi de repente peruertuntur, aut peius affecti sunt, aut tubercula sub ceruicem enascuntur, aut aliquantum lingua hæsitant. At verò libr. 1. Epid. (pagina 372. 20.) ἰσχνόφωνοι sumi videntur Hippocrati qui gracili, tenui, & exili sunt voce præditi, quod ὑψοφώνοις opponantur, eosque λεπτοφώνους explicet Galenus, quamuis inter se nonnihil differre ex illius verbis constet. Sic enim scribit. λοιπὸν οὖν ἐστὶν ἐπισκέψασθαι περὶ τῶν ἰσχνοφώνων, καὶ τραχυφώνων, καὶ τραυλῶν, καὶ ὀργίλων, καὶ πρῶτον γεγραμμένων τῶν ἰσχνοφώνων. εἰ μὲν οὖν οὕτως εἶεν γεγραμμένοι, τοὺς ἰσχνὸς τὴν φωνὴν. ἰσχνόφωνοι γὰρ ἔτι καὶ νῦν λέγονταί τινες, ὥσπερ καὶ λεπτόφωνοι. ταῦτ' οὖν ἑκατέρου ὀνόματος σημαινόντος, διαφέρουσιν ὅμως τῶν ἰσχνοφώνων, ὡς ἐν τοῖς περὶ φωνῆς εἴρηται, καὶ δέδεικται γίνεσθαι διὰ τὴν στενότητα τῆς τραχείας ἀρτηρίας τοῦ λάρυγγος. οἱ δὲ ἰσχνόφωνοι τὴν φωνὴν, διὰ τὴν φυσικὴν μοχθηρίαν τῶν κινούντων τὸν λάρυγγα μυῶν, ἑκάτεροι δὲ δι' ἀρρωστίαν τῆς ἐμφύτου θερμασίας ἀποτελοῦνται τοιοῦτοι, κατὰ τὴν πρώτην διάπλασιν. ὥσπερ δὲ οἱ τοῖς τὸν λάρυγγα κινοῦσι μυσὶ φαυλότερον ἐξ ἀρχῆς οἱ ἰσχνόφωνοι διεπλάσθησαν, οὕτως τοῖς τῆς γλώττης οἱ τραυλοί. Restat igitur vt de iis qui lingua hæsitant, & voce sunt aspera, item de balbis, & iracundis consideremus. Ac primùm quidem de iis qui lingua hæsitant aut gracilem vocem habent, quòd primo loco scripti sint, & ἰσχνόφωνοι dicuntur. Si igitur ita scriptum est, qui gracili sunt voce significantur. Nam & etiamnum ἰσχνόφωνοι quidam dicuntur velut λεπτόφωνοι, hoc est, qui exili sunt voce. Cùm itaque vtrumque nomen idem significet, ii tamen ab his qui ἰσχνόφωνοι appellantur differunt, vt in libris de voce dictum est, vbi demonstrauimus exilem vocem fieri ob angustiam asperæ arteriæ gutturis. Eos verò qui gracili sunt voce & ἰσχνόφωνοι vocantur, propter musculorum guttur mouentium innatam prauitatem. Vtrique autem ex prima cõformatione tales euadũt ob caloris innati imbecillitatẽ. Ac quemadmodũ qui ἰσχνόφωνοι dicũtur ab initio prauè conformatos habent guttur mouẽtes musculos, ita linguæ musculos balbi. Ex quib. efficit ἰσχνοφώνους à

τες ἀ λεπτοφώνους differre, & duplicem esse τῶν ἰσχνοφώνων notionem. Modò enim exili & gracili voce præditos significant, modò etiam eos qui lingua hæsitant, nec explanatam habent vocum impressionem, quod de balbis dixit M. Tullius Academic. libr. 1. Ἰσχνόφωνος quoque λεπτόφωνος Hesychio exponitur.

τὰ Ἴσχοντα σώματα, continentia corpora, quibus partes solidæ indicantur, vt per τὰ ἐνισχόμενα qui in nobis continentur humores quatuor, & per τὰ ὁρμῶντα quæ impetu mouentur, quibus spirituum substantia significatur, vt ex his tribus naturis corpus nostrum constituatur, aph. 19. sect. 8. lib. 6. Epid. Quam autem ista omnia inter se relationem habeant, quaque ratione appellationem istam sortita sint, amplissimè & doctissimè scriptum est à præceptore Syluio Comment. in cap. 2. libr. 1. de differ. feb. & apud Gorrhæum, & nos quoque nonnulla adscripsimus nostris in libr. 6. Epid. Annotat.

Ἰσχυρίζω, contendo, asseuero, affirmo, connitor, verbis contendo. Libr. de art. (pagina 580. 29.) οὐ μὴν ἰσχυρίζω γε οὐδὲ περὶ τούτου, εἰ μὴ ἐκπίπτει αὐ οὕτως, ἢ οὔ. Neque tamen de eo sic excidat, nec ne, verbis contenderim. Rursus (ibidem pagin. 579. 5.) οὐ μέντοι διισχυρίζω γε ὁλισθαίνοι αὖ ἢ οὔ. neque tamen excidat nec ne contenderim, aut contendere cupio. Vbi tamen Galen. ἰσχυρίζω legisse videtur, & ἰσχυριστικῶς ἔχω, aut ἰσχυρίζεσθαι ἔχω, aut ἐθέλω εἰπεῖν exponit, hoc est, asseuerauerim, confirmauerim, aut contendere & asseuerare paratus sum. Idemque ἰσχυρίζω velut ὀψείω formatum scribit, vt sit ἰσχυρίζω, ἰσχυριστικῶς ἔχω, contendere cupio, vt ὀψείω, ὀψητικῶς ἔχω, videre cupio, & βρωσείω, edere cupio, adducto etiam eam in rem Homeri testimonio Il. ξ. (vers. 37.) verùm in codicibus nostris planè vitiato. Est autem διισχυρίζω idem quod διισχυρίζομαι, asseuero, affirmo, connitor, aut verbis contendere cupio, quo vtitur Plato in Euthyphr. & Hippocr. libr. περὶ εὐσχημοσύνης. (pagin. 15. 13.) δόξῃ τῇ ἐκ τούτων διισχυριζόμενοι, pro gloria ex his parta contendentes, decertantes, hoc est, pro ipso honore decertare parati, horum gloria corroborati, dixit Cornarius. Hinc ἰσχύρισις est asseueratio, affirmatio, ἐν παραγγελίαις (pagin. 17. 14.) σφαλερὴ καὶ εὐέλεγκτος ἡ μετ' ἀδολεσχίας ἰσχύρισις, fallax & ad errorē procliuis asseueratio nugatoria, & quæ fit cum garrulitate. Vbi ἰσχύρισιν μετ' ἀδολεσχίας intelligere videtur solam ratiocinationem sine singularium vsu aut experientia, λόγον μόνον, ibidem vocat, vt & experientiam λόγου ἔνδειξιν (ibidem vers. 32.) οὐ μόνον τὸ προσεπεχθὲν ὠφελήσει, οὐ γὰρ ἰσχυρίσιος δεῖ. Neque enim asseuerare oportet quòd vnum aliquod solum exhibitum remedium profuturum sit.

Ἰσχυρὸν vehemens, magnum, vt ἰσχυρὸν νόσημα, vehemens & magnus morbus, qui ex symptomatum vehementia dignoscitur, libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagin. 92. 5.) vbi scribit Galen. οὐ διαφέρειν ἰσχυρὸν ἢ μέγα νόσημα φάναι, non referre siue validum, siue magnum morbum dicas. Sic aph. 66. libr. 5. ἰσχυρὰ τραύματα ingentia vulnera & magna dicuntur, & effatu dignam habentia magnitudinem. Ἰσχυρῶς etiam τὸ λίαν καὶ μάλιστα, quod est valde & maximè significare scribit Galen. Comment. 2. in Progn. (pagina 143. 16.) Est & ἰσχὺς ἑλκέων, vlcerum vis, vehementia & magnitudo, Prorrhet. 2. (pagin. 420. 6.) Ἰσχυρὰ βρώματα, sunt valentes aut validi & fortes cibi, libr. de art. (pagin. 624. 54.) Galenus τὰ δύσπεπτα, concoctu difficiles exponit. Rursus ἰσχυρὰ βρώματα, graues & robusti cibi dicuntur libr. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagin. 5. 33.) quique validiore egent robore vt concoquantur, quales erant ii, ferino illo victu, quo priscis sæculis homines vtebantur. Vbi etiam paulò antea, ἰσχυρὴν καὶ θηριώδη δίαιταν, robustum & ferinum victum dixit, & μεγάλας δυνάμεις ἔχοντα, graues cibos & magnas vires habentes. Et rursus (ibidem vers. 40.) ἰσχυρότερα vocat, quæ οὐ δυνήσεται κρατέειν ἡ φύσις, natura coquere non potest. Et ἰσχυρὰ καὶ ἄκρητα, hoc est, valida & intemperata simul iungit, & τοῖς ἀσθενεστέροις, imbecillioribus opponit, simulque temperat. Ἰσχυρὰ σιτία καὶ ἀσθενέστερα, cibi valentes & debiles inter se oppositi, ibidem (pagin. 6. 11.) Rursusque (ibidem vers. 40.) ἰσχυρὸν βρῶμα dicitur cibus, qui ἰσχὺν & αὔξησιν, hoc est, robur & nutrimentum confert, & valentes ac robustos facit, quod fit vbi nihil intemperati aut nimium vehementis habet, probeque subigitur, concoquitur, & vnitur. Vbi tamen Cornarius οὐκ ἰσχυρὸν legisse videtur, contra omnium codicum fidem. Ἰσχυρότατον apud Hippocrat. quod est valentissimum & optimum purissimumque aut perfectissimum significat, purioremque & maximè perfectam humidi quod in corpore continetur partem. Id semen esse dicit libr. περὶ γονῆς (pagin. 27. 30.) ἡ δὲ γονὴ τοῦ ἀνδρὸς ἔρχεται ἀπὸ παντὸς τοῦ ὑγροῦ τοῦ ἐν τῷ σώματι ἐόντος, τὸ ἰσχυρότατον ἀποκριθέν. Viri quidem genitura excrementum est validissimum, quod ab humido vniuerso, quod in corpore continetur, proficiscitur. Est enim purissima & maximè excocta humidi pars, maximéque benignum tertiæ coctionis excrementum, quod ab omnibus corporis partibus secernitur. Rursus (ibidem vers. 37.) οὕτω δὲ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἀποκρίνεται ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ἀφρέοντος τὸ ἰσχυρότατον καὶ τὸ πιότατον. Sic verò in homine valentissima & pinguissima portio à spumante humore excernitur. Sic libr. περὶ φύσ. παιδίου (pagin. 35. 10.) facultas in plantis ex qua fructus fit, δύναμις ἰσχυρὴ καὶ πιειρὰ ἐξ ἧς τὸ σπέρμα συστραφήσεται, hoc est, facultas valens & pinguis ex qua semen condensari queat, dicitur. Ea enim facultas in plantis quæ fructum producit, semini in animante respondet.

Ἰσχυρέλεος idem quod ἰσχυρὸς Hippocrati, valens & robustus. Libr. de loc. in homine (pag.

69. 21.) καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἰσχυροτέροισι χρῆσθαι. & cibis valentioribus vtitor. Ibidem (vers. 20.) ἔπειτα φαρμάκῳ ἰσχυροτέρῳ χρῆσθαι. deinde medicamento valentiore vtitor. Vbi codices manu scripti & Asulanus ἰσχυρείῳ legunt.

Ἴσως, forte, fortasse, de his quæ raro accidunt effertur Hippocrati, vt scribit Galen. Comment. 2. in Prorrhet. (pagin. 204. 17.) ὅταν δ' ἀκούσῃς ἀνθρώπου λεγομένου ἴσως περὶ τῶν κατὰ μέρος ὡς καθόλου τινὰ ἀπόφασιν πεποιημένου περιττῶς, γίνωσκε σαφῶς σπάνιον εἶναι τὸ πρᾶγμα. Cùm ergo ab homine audieris ἴσως efferri, & de particularibus tanquam vniuersalem enunciationem fieri, rarò rem euenire liquidò cognoscas.

¶ Ἴτρια sunt dulciaria liba aut bellaria, dulciarii panes ex saccharo, nucibus pineis, amygdalis, aut etiam seminibus papaueris & sesami confecti, quales hodie Marcipanes dicuntur, corrupta forte ex μάζα voce. Dicuntur & ἴτρεια, πέμματα καὶ τραγήματα, aut πεμμάτια, placentulæ & bellaria. Galenus in Exegesi ἴτρειον ἐρείκιον dici scribit παρὰ τὸ ἐρείκειν, quod θραύειν, hoc est, frangere, concidere simpliciter significat, διὰ τὸ εὔθραυστον, quòd friabiles sint huiusmodi dulciarii panes & facilè frangantur, vnde etiam κλάσματα exponuntur Hesychio. Galenus libr. 1. de aliment. facult. duplicem ἰτρίων speciem facit.

¶ Ἰχθύα est squatinæ marinæ pellis aut cutis arida, qua defricantur alopeciæ ab Archigene apud Galen. libr. 1. Comp. pharm. κατὰ τόπους (pagin. 157. 7.) τὰς δὲ βαθείας ἀλωπεκίας ἀνάτριβε σὺν ὄξει, νίτρου βώλῳ, ἢ σηπίας ὀστράκῳ, ἢ ἰχθύᾳ, ἢ συκῆς φύλλοις. Altè autem infixas alopecias, nitri gleba, aut sepiæ testa, aut squatinæ marinæ pelle, aut fici foliis ex aceto defricato. Ἰχθύῳ, ῥίνης θαλάσσης δέρμα ξηρὸν exponit Galen. in Exeges. squatinæ marinæ aridam cutem, additque posse significare & τὸν σιδηροῦν ὄνυχα, ᾧ περ εἰς τὰς ἐμβρυουλκίας καὶ ἐμβρυοτομίας χρώμεθα, διὰ τὴν πρὸς τὰς λεπίδας τῶν ἰχθύων ὁμοιότητα, hoc est, vncum aut vnguem ferreum, quo in fœtus extractione & sectione vtimur, ex squamarum piscis similitudine. Verùm potiùs ab hami piscatorii similitudine appellationem istam desumpsisse videtur huiusmodi instrumentum, & ὄνυχα vocat Hippocr. libr. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 48. 34.) vnguem aut vncum ferreum, quem pollici affigi iubet ad extrahendum fœtum. Quem locum non obscurè illis verbis mihi subindicare videtur Galen. vt & per ἰχθύῳ, libellum περὶ ἐγκατατομῆς ἐμβρύου (pagin. 53. 8.) περιδεῖραι δὲ καὶ τὸν βραχίονα, καὶ ἀποψιλώσας αὐτοῦ τὸ ὀστέον, ἰχθύῳ περιδῆσαι περὶ τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς τοὺς δύο, ὅκως μὴ ἀπολισθάνοι ἡ σάρξ. Et brachio excoriato eiusque osse denudato, squatinę marinę pellem aridam circum duos manus digitos obligato, vt ne caro sua lubricitate elabatur.

Ἰχθύῳ ῥίνημα ἢ πρίσμα exponit Erotianus apud Hippocratem, hoc est, limaturam, scobem aut ramentum. Verùm vitium mihi subolere videtur hæc lectio, & pro ἰχθύῳ ἰχθύημα aut ἰχθυήματα legendum existimo, quæ dictio Hippocrati frequens est, vt paulò post scribimus.

Ἰχθυήματα videntur dici propriè piscium squamæ. Sed Galeno in Exegesi λεπίσματα φλοιῶν, hoc est, corticum fragmenta exponuntur. Ἰχθυήματα τοῦ λωτοῦ, corticis loti arboris ramenta, scobes aut fragmenta vsurpat Hippocr. libr. περὶ ἑλκῶν (pagin. 515. vers. 6. 7. 8. 9.) & (pagin. 516. 23. 24. 28. 34.) quo nomine limaturam aut corticum præsegmina, velut squamas, intelligit. Et Erotianus λωτοῦ ἰχθυήματι, ἀντὶ τοῦ ῥινίσματι ἢ πρίσματι positum apud Hippocr. contendit, iis nimirum subindicatis locis. Quod effecit vt antea pro ἰχθύῳ apud eum ἰχθυήματα scribendum existimauerim.

Ἴχνος est ima pedis pars quæ vestigium etiam Latinis dicitur. Galeno Comment. 2. in libr. de fract. (pagina 543. 38.) σκληρὸν καὶ παχὺ τὸ τοῦ κάτω ποδὸς δέρμα τὸ καλούμενον ἴχνος, imi pedis cutis dura & crassa, ἴχνος dicta. Ἴχνος etiam Hippocrati soleam significat, quæ ex corio aut plumbo parabatur & pedi adalligabatur ad deligationis firmitatem, cùm pes ex varo dirigebatur. Libr. de art. (pag. 643. 20.) Ἴχνος δὲ ὑποποιεῖσθαι, ἢ δέρματος μὴ ἄγαν σκληροῦ ἢ μολυβδίνου. Solea autem quædam, vel ex pelle non admodum dura, aut plumbo confici debet. Omnia autem fere id genus, quibus plantarum calces infimæ tantùm teguntur, cætera propè nuda, & teretibus habenis vincta sunt, soleas antiqui dixerunt Gellius capit. 20. libr. 13. Pollux libr. 7. capit. 20. in calceamentorum partibus ἴχνος reponit, vbi vitiosè ἴσχνοι legitur.

Ἰχὼρ quibusdam sanies dicitur, aliis aquosus sanguinis humor, aliis verò aquosa & serosa humiditas, siue sanguinis, siue alterius cuiusuis humoris, idque magis propriè cùm in corpore spectatur, extra corpus verò sanies. Sic ἰχῶρες dicuntur tenues & serosæ humiditates quæ in corpore & vasis continentur, & in omnibus humoribus visuntur, aut cum iis effluunt, quæ etiam pro variis humorum naturis à quibus secernuntur, differentes habent qualitates & appellationes, vt scribit Galen. Comment. 2. in libr. 6. Epid. (pagin. 470. 7.) Idem quoque Comment. 4. in libr. de rat. vict. in morb. ac. ἰχῶρας τὰς λεπτὰς ὑγρότητας tenues & serosas humiditates Hippocrati esse scribit. Est & speciatim ἰχὼρ id quod in sanguine est tenuius quidem & serosum, ac in aqueam naturam degenerauit, quod lactis sero simile est. Id Galen. lib. de Elementis τὸ μὲν γὰρ ἰχὼρ αἵματος ἀνάλογον ὀῤῥῷ γάλακτος, sanguinis velut serum, lactis sero respondere dixit. Quanquam idem Galen. Com. 2. in lib. 6. Epid. & lib. 8. de Plac. Hipp. & Plat. ex Platonis opinione, tenues atque serosas humiditates quæ in omnib. spectantur humoribus, lactis sero respódere scribit. Sicut enim in lacte serum est quod aqueum est & tenue, neque in caseum aut butyrum cogitur, sic etiam in sanguine & aliis humoribus

humoribus, aut seorsim consideratis; aut sanguini permixtis, aquea quædam humiditas spectatur humori supernatans & offusa; quæ sero proportione respondet, & ἰχὼρ vocatur, humoris facultatem, ex quo emanauit, adepta. Sic à Platone scriptum est in Timæo, ἰχὼρ ὁ μὲν αἵματος ὀρρὸς, πρᾶος, ὁ δὲ μελαίνης χολῆς ὀξείας τε, ἄγριος. Aquosa sanguinis humiditas, quæ serum dicitur, mitis, atræ verò bilis & acidæ, fera. Quanquam ἰχωροειδὲς αἷμα Hippocrati aph. 29. sect. 2. lib. 6. Epid. intelligitur non ea quidem simpliciter sanguinis aquosa humiditas, quæ sanguinem purum diluit, & mitis est, aut mordacitatis expers, sed quæ prauam habet qualitatem & mordacem, ideoque non malè saniosus sanguis dici possit. Quod his verbis expressit Galenus: οὐχ ἁπλῶς τὸ λεπτὸν καὶ ὑδατῶδες αἷμα καλεῖν αὐτὸν ἰχωροειδὲς ὑποληπτέον ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ μετά τινος ἰώδους καὶ κακοήθους. Serosum sanguinem non simpliciter tenuem & aquosum ab eo dici est existimandum, sed eum qui venenosa quadam & maligna facultate sit præditus. Rursusque: Ἰχωροειδὲς νῦν αἷμα καλεῖται τὸ περιέχον ἐν ἑαυτῷ μοχθηρὰν ὑγρότητα λεπτὴν, οὐχ ὑδατώδη καὶ ἄδηκτον, ἀλλὰ δακνώδη καὶ διαβρωτικήν. Serosus igitur sanguis vocatur in seipso prauam humiditatem tenuem continens, non aqueam & morsus expertem, sed mordacem & exedentem. Hîc ergo serosus sanguis dicitur tenuis illa sanguinis humiditas, quæ sanguinem omnes humores complexum diluit, & prauam quandam mordacemque habet qualitatem. Quod his etiam verbis ibidem testatur Gal: ἀλλ᾽ ἐπειδὴ διττῶς τὸ αἷμα λέγομεν, ἐνίοτε μὲν αὐτὸ διαιρούμενοι πρὸς τοὺς ἄρτι λεγομένους χυμοὺς, ἐνίοτε δὲ κατ᾽ ἐπικράτειαν ὅλον τὸν ἐν τοῖς ἀγγείοις χυμὸν, ἰχωροειδὲς αἷμα νῦν ἀκουστέον ἐστὶ τὸ κατὰ τὸ δεύτερον σημαινόμενον, ὥσπερ καὶ λέγειν ἐστὶ καὶ συνήθες ἅπασι τοῖς ἰατροῖς ἐν ταῖς φλεβοτομίαις, ἐνίοτε μὲν ὀρρῶδες, ἐνίοτε δὲ μελαγχολικὸν, ἢ φλεγματῶδες, ἢ χολῶδες, ἔτι δὲ ὅτε κατὰ φύσιν ἔχον ἐκκεκρίσθαι τὸ αἷμα. At quoniam duobus modis sanguinem dicimus; interdum quidem vt eum à nuper dictis humoribus distinguimus, interdum verò ex dominio totum qui in vasis continetur succum, serosus sanguis in præsentia in secunda significatione inaudiendus est, quemadmodum dici assolet, & omnibus medicis est vsitatum, in venæ sectione interdum quidem serosum; interdum verò melancholicum, aut pituitosum, aut biliosum, nonnunquam etiam naturalem sanguinem effluxisse. At verò ἰχὼρ Aristoteli libr. 2. de part. animal. capit. 4. & libr. 3. de hist. animal. capit. 19. ad pituitosum excrementum reuocatur, & crudum sanguinem non concoctum, sed aquosum significat, τὸ ὑδατῶδες τοῦ αἵματος. Ἰχὼρ (vt scribit) ἄπεπτον αἷμα, ἢ τὸ μήπω πεπέφθαι, ἢ τὸ διορρῶδες. Vbi Gaza saniem incoctum esse sanguinem dicit, aut quia concoctus nondum est, aut quia in serum degenerauerit. Ἰχὼρ apud Homerum Il. ε. (vers. 339. & 416.) de humore tenui dicitur, qui è cute Veneris à Diomede vulneratæ effluxit. Neque enim deos sanguinem habere vult, sed ἀναίμονας esse, vt neque cibis humanis vesci neque vinum bibere, sed ambrosia & nectare victitare. Hippocrates initio libr. 2. Epid. (pagin. 311. 17.) ἰχῶρας tenues & serosos humores ex succorum corruptione in cutem erumpentes & pruritum excitantes vocat. καὶ ὑπεγίνοντο μὲν ἐν τῷ δέρματι ἰχῶρες. ἐγκαταλαμβανόμενοι δὲ ἐθερμαίνοντο, καὶ κνησμὸν ἐποίεον. Serosi quidem humores cuti subnascebantur, qui intrò inclusi dum incalescebant, pruritum excitabant. Vbi saniem vertimus, non saniosum sanguinem, ne quis me sanguinis serum dicere existimaret. Idem libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagin. 87. 41.) δριμέας καὶ χολώδεας ἰχῶρας vocat acres & biliosas humiditates quæ ex succorum acrimonia emanant & febrem ardentem excitant. ἰχωροειδὲς αἷμα idem vocat sanguinis serosum aut aquosum humorem, aph. 29. sect. 2. libr. 6. Epid. vt & ἰχωρώδεες dicuntur eidem in Prorrhet. (pagin. 213. 48.) qui tenuibus & serosis humoribus abundant. Ἰχῶρα παχὺν καὶ ἐρυθρὸν idem vocat libr. περὶ φύσιος παιδίου (pagin. 31. 3.) saniem crassam & rubentem qua venæ & interiora in fœtus delineatione referta sunt. Rursus (ibidem pagin. 32. 37.) ἰχὼρ παχὺς αἱματώδης, sanies crassa & cruenta dicitur, sanguis crassior & feculentus. sanguinis in alimentum fœtus cedentis reliquiæ, quæ post fœtum exeunt, ἰχῶρα simpliciter vocat ibidem (pagin. 39. 16.) & ὕδρωπα αἱματώδη (ibidem vers. 14.) Quibus sanè in locis ἰχῶρα saniem non malè quis mihi reddere videatur (quod etiam fecit Gorrhæus) de cruento illo humore & veluti muco sanguinolento intelligens, quem Arist. quoque libr. 7. hist. animal. ἰχῶρα ὑδαρῆ ὑπάρχειν, & αἱματώδη in partu profluere asserit. Ἰχὼρ quoque in vlceribus sanies dicitur Galen. libr. 3. Meth. med. tenue illud excrementum quod ex illis effluit, vt crassum ῥύπος, sordes. Celso cap. 27. lib. 5. ἰχὼρ saniei genus quoddam est, & ἰχὼρ tenuis, subalbidus ex malo vlcere exit, maximeque vbi neruo læso inflammatio secuta est. Ἰχῶρα Plinius ex Dioscoride libr. 2. capit. 39. saniem vertit libr. 11. capit. 28. cruorem aut succum qui ex iocinore hircino dum assatur distillat, saniem appellans. Sanguinem iocinoris hircini dixit Celsus capit. 6. libr. 6. hoc remedium quoque ex veteribus celebrans. Sic etiam ἰχῶρα iocinoris hircini assati vocat Archigenes apud Galenum extremo libr. 4. κατὰ τόπους in glaucis oculis & nyctalope. Sic Aëtius capit. 10. serm. 4. tetrab. 2. κοχλιῶν μεγάλων χερσαίων τὸν ἰχῶρα; cochlearum magnarum terrestrium cruorem dicit, crudum illum humorem & mucum qui ex cochleis distillat intelligens. Eodem modo Plinius libr. 30. capit. 15. saniem punctis emissam è cerebro viperæ dixit.

¶ Ἴω pro ἰάυ ab ἰάομαι legitur apud Hippocr. lib. de fistulis (p. 518.27.) quod significat medêre. ἰώ ὥσπερ τὴν ἔμπροσθεν, medêre vt prius, eadem quæ prius curatio adhibenda.

Ἰώδεα ἐμέσματα, æruginosi vomitus, virulenti aut virosi, non secus ac vulgus huiusmodi humorem vomitione refusum venenum vocat. fiunt autem huiusmodi vomitus ex bile axassata, crebroque celebrantur Hippocrati. In Prorrh. (p. 173.50.) τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσιν ἰώδεα ἐμέσματα. Vomitus virulenti & æruginosi cum capitis dolore, qui phrenitidem prænunciant, & Coac. Prænot. (pag. 428.42.) Rursus lib. 1. Epid. sect. 2. (p. 367.24.) & ægr. 6. lib. 1. Epid. & ægr. 4. & 12. lib. 3. Epid. rursusque ægr. 1. & 4. libr. 3. Epid. post st. pest. fit etiam ἰώδης ἔμετος in renum dolore, ob continuos dolores & vigilias multas corrupto sanguine, præcipuè si febre detineantur ægrotantes, inediamque sustinuerint, vt scribit Galen. Comment. ad aph. 5. libr. 6. Epid. sect. 1. his verbis: προσγίνεται τοῖς οὕτω πάσχουσι ἰώδης ἔμετος, ἐπί τε ταῖς ὀδύναις καὶ ταῖς ἀγρυπνίαις διαφθειρομένου τοῦ αἵματος, καὶ μάλισθ' ὅταν ἅμα τούτοις πυρέξωσι καὶ ἀσιτήσωσι. His ita affectis vomitus æruginosus aduenit, corrupto tum ob dolores, tum ob vigilias sanguine, idque præcipuè vbi simul febricitarint & inediam sustinuerint.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO K.

Κάββαλική Laconibus dicebatur quæ καταβλητική, ars prostratoria, quæ in lucta sternendi aduersarii potestatem faceret. Galen. lib. ad Thrasybulum (p. 300.22.) non secus ac κάββαλε pro κατάβαλε Æolica syncope dicitur.

Κάγχρυς, seu κάχρυς, seu κάγχρυ & κάχρυ, est Dioscoridi lib. 3. cap. 87. & 88. λιβανωτίδος τῆς καρπίμου ὁ καρπός, rorismarini semen ferentis semen. Quod etiam scribit Theophr. hist. plant. libr. 9. capit. 12. & Pl. lib. 24. cap. 11. transtulit, & rorismarini semen resinaceum cachryn vocari scribit. Gal. in Exeg. κάχρυος ῥίζαν, τῆς λιβανωτίδος, apud Hippocr. exponit. Quibus verbis locum lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220.21.) subindicare mihi videtur, vbi κάχρυος ῥίζαν rorismarini radicem ad vterorum fluxum & dolorem in vino exhibet. Licet κάγχρυος quædam exemplaria manu scripta legunt. Quod etiam reperitur lib. 2. περὶ γυν. (p. 285.26.) Dioscorides lib. 7. cap. 88. τὸ κάχρυ θερμαντικὴν δύναμιν αἰξηραντικὴν σφόδρα, calefaciendi vim & egregiè desiccantem habere scribit. Gal. lib. 7. simpl. medicamentorum secandi & extergendi vim exhibet, ob idque in smegmata venit, & vsurpatur Galeno inter pilos attenuantia medicamenta, lib. 1. Comp. pharm. κτ' τόπ. (pag. 165.5.) Κάγχρυς Suidas dici scribit τὰς κριθὰς καὶ τὰς ἀληλεσμένας κριθὰς, hordea, & hordea molita. Vt & Eustathius κάχρυς esse scribit πεφρυγμένας κριθὰς, hordeum tostum quò faciliùs in farinam redigatur. Aristoph. Scholiastes ἐν ἱππεῦσι (p. 203.) κάχρυς dici scribit, τὰς λελεπισμένας κριθὰς ἀφ' ὧν ἡ πτισάνη, hordeum decorticatum, ex quo fit prisana. Idem quoque ἐν νεφέλαις (pag. 123.) κάχρυς simpliciter κριθὰς exponit. Etymologus κάχρυς dici scribit propriè τὰς πεφρυγμένας κριθὰς, & καταχρηστικῶς cætera omnia legumina τὰ πεφρυγμένα. Galen. in Exeges. τὰς κάχρυς in plurali cùm effert Hippocrates, τὰς πεφρυγμένας κριθὰς inaudiendas esse scribit. Sic autem vsurpat Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ (pagin. 220.17.) πυρὸς καὶ κάχρυας τρίψας, triticum & hordeum torrefactum trita in vino exhibens. Rursus lib. 2. de Morb. (p. 156.29.) ἐλέξας τὰς κάχρυς σὺν τοῖσι ἀχύροισι, hordeum torrefactum vnà cum paleis, aqua maceratum in mulsa propinat. (Sic enim leg. existimo.) Iterum etiam lib. 3. de Morb. (p. 165.33.) ἡμιχοίνικον καχρύων εὖ ἀποπλυνὰς ἐν ὕδατι χοῖ, hordei torrefacti chœnicem dimidiam probè loti in aquæ cõgio potione exhibet. Aliôqui certe & in singulari pro hordeo effertur Theophr. lib. 4. de Caus. plant. cap. 17. Est & κάχρυς arborum quarundam germinantium rudimentum & initium, vt scribit Theophrast. hist. plant. lib. 3. cap. 7. Plinius lib. 16. cap. 8. cachryn vocat & pilulam, cùm scribit: Ferunt robora & cachryn. Ita vocatur pilula in medicina vrendi vim habens. Gignitur & in abiete, larice, picea, tilia, nuce, platano, postquam folia cecidere, hyeme durans. Continet nucleum pineis similem. Is crescit hyeme. Aperitur vere pilula tota, cadit cùm folia cœperint crescere. Est & καχρυδίας πυρὸς apud Theophr. de Caus. plant. lib. 3. capit. 26. & hist. plant. lib. 8. cap. 4. Καχρυδίας ἄρτος etiam dicitur panis ex hordeo tosto. Est & καχρύδιον granulũ hordei tosti, seu hordeolũ tostũ, quo vtit' Arist. in Quæst. natur. sect. 20. quæst. 8. & Theophr. de Caus. plant. libr. 5. cap. 6. Hesychius καχρυδίων exponit πεφρυγμένων κριθῶν, καταχρηστικῶς autem πάντα τὰ πεφρυγμένα, ἢ βοτάνην τὴν λιβανωτίδα, ἢ τῆς πεύκης τὴν βλάστησιν, ἢ πυρός εἶδος. omnia legumina tosta, & herbã quandã rosmarinũ dictã, & piceæ germina, & frumẽti gen' qddã. Quæ omnia κάχρυ significare etiam Etymologus scribit. Est au-

Est autem animaduertēdum apud Hippocr. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. loco prius annotato, exemplaria Regia manu exarata habere πυρὸς κεγχρίας, quædam etiam πυρὸς ἢ κεγχρύας, pro κεγχρύας.

Καθαίρειν purgare significat & idem quod φαρμακεύειν apud Hippocrat. medicamento purgante vti, & καθαίρεσθαι φαρμακεύεσθαι. Galen. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 115.4.) τὸ καθαίρεσθαι δὲ τῷ φαρμακεύεσθαι συμβαίνει ἐς ταὐτὸν. ὥσπερ γε καὶ φαρμακεύειν ἐν τῷ καθαίρειν. καθαίρεσθαι, quod est purgari, & φαρμακεύεσθαι, quod est medicamento purgante vti, idem significant, vt & φαρμακεύειν & καθαίρειν. Quod etiam repetit Com. 2. in Prorrh. (p. 191.36.) Sic & καθαίρεσθαι & ἀνακαθαίρεσθαι, purgari & repurgari, de excrementorum purgatione dicitur. Et Hippocrat. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 92.41. anginam post sanguinis detractionē ἐκλεικτοῖς ἀνακαθαίρεσθαι, per ecligmata repurgari vult, τοῖσιν αὐτὰ τὰ περιεχόμενα κατὰ τὰ φλεγμαίνοντα μόρια, κενοῦσθαι διὰ τῶν πτυσμάτων (vt scribit Gal.) h. est, quæ in partib. inflammatione affectis cōtinentur per sputa vacuari. τὸ γὰρ ἀκάθαρτον σῶμα, καὶ περιττωματικὸν ἐκκενούμενον, εἰκότως ἄν τις καθαίρεσθαι λέγοι. Nēpe corpus impurū & excremētis redundans, dum vacuatur, merito quis repurgari dixerit. Est & καθαιρέειν & καθαίρεσθαι detrahere, deiicere, deducere, deturbare. Et καθαίρεσις detractio, extenuatio & subtractio, corporis euacuatio quæ fit citra purgationem & sanguinis missionem, aph. 2. lib. 6. Epid. sect. 3. ἡ καθαίρεσις δρόμοισι, πάλῃσιν, ἡσυχίῃσι, πολλοῖσι περιπάτοισι ταχέσιν. Corporis emaciatio cursu fit, quiete, palæstra, multis obambulationibus velocibus. Vbi καθαίρεσις subtractionem significat, quæ interdum humoribus, interdum etiam solidis partibus attribuitur, vt illic scribit Gal. τὸ μὲν τῆς κενώσεως ὄνομα κατὰ μόνων τῶν ὑγρῶν λέγεται, τὸ δὲ τῆς καθαιρέσεως, μᾶλλον μὲν ἐπὶ τῶν στερεῶν, ἐνίοτε δὲ κἀπὶ τῶν ὑγρῶν. Euacuationis nomen de solis liquidis dicitur, detractionis verò de solidis quidem magis, interdum etiam de liquidis. Sed Gal. illic καθαίρεσιν, λέπτωσιν τῶν σαρκῶν καὶ μείωσιν, carnis extenuationem & imminutionē intelligit & corporis emaciationem. Hinc καθαιρετικὰ medicamenta vocantur, quæ carnē supercrescentem imminuunt, detrahunt, & ad statum naturalem deducunt. Καθαιρεῖν σελήνην est. Lunam deiicere, deturbare, cœlo deducere, vt loquitur Virg. hoc est deorsum elicere. Quam phrasim vsurpat Hipp. lib. de Morbo sacro (p. 123.6.) de magis & incantatoribus. εἰ γὰρ σελήνην τε καθαιρεῖν, καὶ ἥλιον ἀφανίζειν, χειμῶνά τε καὶ εὐδίην ποιέειν, καὶ ὄμβρους καὶ αὐχμοὺς, καὶ θάλασσαν ἄφορον, καὶ γῆν, καὶ τἄλλα τὰ τοιουτότροπα πάντα ἐπιδέχονται ἐπίστασθαι. Si enim Lunā deducere, & Solē obscurare, tempestatemq; ac serenitatem inducere, imbresq; ac siccitates ciere, mareq; sterile & terram facere, cæteraq; id genus se scire profitentur. Rursus ibidem (v. 12.) εἰ γὰρ ἄνθρωπος μαγεύων τε καὶ θύων, σελήνην τε καθαιρήσει, καὶ ἥλιον ἀφανιεῖ. Si quis enim magicis incantationibus & sacrificiis Lunam deducet & solem obscurabit. Lucianus in Dialogo amoris & Veneris, τὴν σελήνην δὲ καθαιρεῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, cœlo Lunam deducis. Est autem Lunam cœlo deducere eius lumen abolere, quod magicis incantationib. se facturas pollicentur sagæ. De quibus eandem phrasim vsurpat Plutarchus in connubialibus præceptis. ἂν δέ τις ἐπαγγέλληται καθαιρεῖν τὴν σελήνην. Quòd si qua erit quæ de cœlo Lunam se detracturam polliceatur. Et rursus ibidem ὡς αὐτὴ καθαιροῦσα τὴν σελήνην, velut quæ Lunam cœlo detraheret.

Καθαπτόμενοι ψόφου, quod est strepitum sentiētes, exponuntur Galeno in Exeg. σφοδρῶς αἰσθανόμενοι, vehementer sentientes, hoc est, strepitum facilè sentientes & percipientes, ψόφου ῥᾳδίως αἰσθανόμενοι, καὶ μέν τοι ἐπτοημένοι, ὡσεὶ καὶ ψοφώδεις dicuntur etiam eidem in Exeg. qui vel leui strepitu promptè irritantur ac perturbantur, aut qui ad quemuis strepitum expauescunt, consternantur, percelluntur, aut perturbantur. ὑπὸ τῶν ψόφων θορυβούμενοι ἢ παρεπτόμενοι dicūtur Galeno Com. 1. in Prorrh. (p. 176.31.) qui ad strepitus tumultuantur aut perturbantur, quod de Phreniticis scribitur, eumq; locum à Galeno exprimi satis constat. Vbi scribit Galenus non ψόφου καθαπτομένους, sed meliùs dici, ὧν ὁ ψόφος καθάπτεται, quos strepitus tentat, perstringit, lacessit, aut irritat.

Κάθαρμα, purgamentum, recrementum quod in purgatione reiicitur & expurgatur. Lib. 5. Epid. (pagina 539.21.) ἐκαθήρατο αὐτὴν ὀξέως πολὺ κάθαρμα, quæ statim multo recremento repurgata est. De vesica agitur, quæ ex medicamento multa recrementa reiecit, indeque repurgata est. Καθαρμοὶ etiam idem quod καθάρσεις & purgationes significant, vt Lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 270. 32.) καὶ ἐν τοῖσι καθαρμοῖσι σιτίοισι χρέεσθαι μαλθακοῖσι καὶ ὑποχωρητικοῖσι. In purgationib. cibis vtitor mollibus & per aluum secedentibus. Alioqui καθαρμοὶ expiationes aut expiamenta indicant, vt lib. de Morbo sacro (p. 122.28.) καθαρμοὺς προσφέροντες, expiamentis oblatis. Et rursus ibidem (v. 44.) οὐδὲ οἱ καθαρμοὶ ὠφελέουσιν, neque expiationes iuuant. Et (v. 47.) ὅκως γὰρ ὑπὸ καθαρμῶν τοιούτων μετάστατα γίνεται, καὶ ὑπὸ θεραπείης τοιῆσδε. Vbi enim ab huiusmodi expiamentis & tali curatione transmutantur. Atque ibidem aliàs sæpè.

Καθαρὸς, purus, liquidus, defecatus, quemadmodum καθαρὰ οὖρα dicuntur lib. 1. Epid. sect. 1. (p. 356.2.) vrinæ puræ & defecatæ, quas illic τοῖς πάχος ἔχουσι καὶ οὐ καλῶς καθισταμένοις, hoc est crassis, neq; probè subsidentibus opponit Hippocr. Sic rursus lib. 4. Epid. (p. 329. 29.) καθαρὸν οὖρον tenui iungitur. καθαρὸν διαχώρημα, deiectio pura, neque colore præter naturam tincta, sed inculpata, qualis est in sanis. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 102.2.) ἰδὼν δὲ διαχώρησιν μή τι μέλαν ἰσχυρῶς διεχώρησεν χρῶμα, ἢ καθαρὸν, ὁκοῖα ὑγιαίνοντος ἂν εἴη διαχωρήματα. Videndum quoq; num deiectio nigra colore admodum fuerit, num pura, qualia

sanorum alui recrementa esse solent. Alioqui διαχώρημα καθαρὸν intelligi potest ἄκρητον, syncerum, velut in Coac. Prænot. (p.445.3.) διαχώρημα καθαρὸν ἐπιγινόμενον λύει πυρετὸν ὀξὺν μεθ' ἱδρῶτος. Deiectio pura succedens, febrem acutam cum sudore soluit. Syncerum namq; aut biliosum alui profluuium intelligitur, quod cum sudoribus inter signa febres decernentia annumeratur. Alioqui malum est alui recrementum quod post febres longas syncerũ est, vt scribit Celsus, cap. 4. lib. 2. ex aph. 6. lib. 7. Est & καθαρότης ὀφθαλμῶν, oculorum claritas, luciditas, puritas, luminosus & liquidus oculorum splendor, aut claror, (vt Plautino verbo vtar) in Coac. Prænot. (p.430.16.) cui τὸ ἀχλυῶδες opponit, hoc est, caliginem, quemadmodum turbidum liquido opponitur, & liquida æthra dicitur, quæ opponitur turbido aeri, & liquidam tempestatem serenam Plautus Mostellaria vocat. Sic liquet turbido & fecato idem Plautus opponit. Nunc liquet, nunc defecatum est. Qua notione vinum defecatũ & faccis transmissum liquidum dicitur, turbidoque aut fecato opponitur. Ex qua translatione animus defecatus & liquidus, pro tranquillo & minimè perturbato Plauto ponitur, in Epidico & Pseudolo. Καθαρώδεα ὄμματα, oculi lucentes, pellucidi, puri, lib. 5. Epid. (p.342.45.) Est καθαριότης mũdicia, puritas, in medicina, lib. περὶ εὐσχημοσ. (p.15.33.) synceritas Caluo dicitur, quemadmodum lib. περὶ ἰητρῦ. (p.12.29.) medicum καθαρῶς ἔχειν, in vestitu & odoratis vnguentis mundiciei studere vult.

Κάθαρσις purgatio, absolutè dicitur Hippocrati cùm humores praua qualitate affecti & noxii vacuantur, siue id natura moliatur, siue sponte fiat, aut medicamento. Gal. Com. in sent. 11. lib. 1. περὶ χυμῶν. Quod etiam scribit Com. 2. in Progn. (p.138.11.) his verbis, κάθαρσιν ὀνομάζω τὴν τῶν μοχθηρῶν κατὰ ποιότητα κένωσιν. Purgationem voco quando praua affecti qualitate humores vacuantur. Idem Com. ad aph. 2. lib. 1. κάθαρσις δέ ἐστιν ἡ τῶν λυπούντων κατὰ ποιότητα κένωσις. Purgatio est humorum euacuatio qui sua qualitate molesti sunt. Quod iisdem etiã verbis repetit, Com. ad sentent. 11. lib. 1. περὶ χυμῶν. Idem Com. 4. in lib. 6. Epid. (p.498.22.) καθάρσεις γὰρ εἴωθεν ὀνομάζειν, οὐ μόνον τὰς ὑπὸ φαρμάκου γινομένας, ἀλλὰ καὶ τὰς ὑπὸ τῆς φύσεως. Purgationes namq; vocare consueuit, non eas solùm quæ à medicamento purgante, sed quæ etiam à natura fiunt. Eaque notione τῷ καθαίρεσθαι verbo vtitur Hippocr. aph. 2. & 25. lib. 1. & 3. lib. 4. & aph. 10. section. 4. lib. 6. Epid. Thucydides quoque lib. 2. hist. in pestilentiæ enarratione, καθάρσεις & ἀποκαθάρσεις vocat vacuationes quæ symptomaticè morbi ratione naturæ impetu promouentur. Quod etiam testatur Gal. Com. 4. in lib. 6. Epid. κάθαρσις pro purgatione quæ fit medicamento, & ἀντὶ τῆς φαρμακείας sumitur in Coac. Prænot. (p.441.43.) ἐπὶ πάσῃ καθάρσει ἐπιγινόμενον ψῦξις μεθ' ἱδρῶτος, ὀλέθριον. In omni superflua purgatione, frigus cum sudore exitiale. At verò κάθαρσις omnem humoris vacuationem indicat, siue per aluum, siue per vomitum, seu per vrinas, sudores, sputa, aut etiam menstrua efferatur. Et καθάρσιες pro vacuationibus sumuntur in Prorrh. (p.206.22.) αἱ ἐς ἄκρητοι τελευτῶσαι καθάρσιες, quæ in synceras tendunt purgationes, hoc est vacuationes. Nam vt illic scribit Gal. ἀντὶ τοῦ, καθάρσιες, ἄμεινον ἦν εἰρῆσθαι κενώσεις. ὅταν γὰρ ἐκκρινόμενα τύχοι τὰ διεφθαρμένα, κάθαρσις γίνεται τοῦ σώματος, ὅταν ἐκκρίνηται τὰ τῷ λόγῳ τῆς νόσου γινόμενα. Præstabat pro καθάρσιες κενώσιες dici. Vbi enim corrupta excerni contigerit, corpus expurgatur, cùm quæ morbi ratione fiunt excernuntur. Ideoq; in Coac. Prænot. (p.443.47.) vbi eadem sententia repetitur, τὰ ἄκρητα τελευτῶντα διαχωρήματα, deiectiones quæ ad synceras tendunt, dicuntur. Καθάρσιες lib. 3. Epid. in st. pest. (p.427.24.) medicamentorũ purgationes, aut ciborum & eorum quæ assumuntur per aluum vacuationes & eductiones significant. καὶ γὰρ αἱ καθάρσιες τοὺς πλείστους προσέβλαπτον. Purgationes nempe plurimos magis offendebant, hoc est τῶν προσφερομένων vacuationes. Sunt autem προσφερόμενα, vt illic scribit Gal. καὶ κοινῶς ἅπαντα τὰ βοηθήματα, καὶ ἰδίως τὰ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα, & ad vtraque τὰς καθάρσιας referri scribit. Sic rursus ibidem (p.428.2. & 3.) καθάρσιες οὔρων, vrinarum expurgationes pro vacuationibus ponuntur. οὔτε γὰρ πάχος, οὔτε πεπασμὸς, οὔτε καθάρσιας χρηστὰς εἶχεν. Nam neq; crassitudinem, neque concoctionem habebant, neque probè expurgabantur. Iterumq;, ἐπὶ πολλοῖσι γὰρ αἱ καθάρσιες χρησταὶ γινόμεναι ἀγαθόν. In multis nanque probæ per vesicam expurgationes bono sunt. Et lib. 2. Epid. (p.315.46.) οὔρων δὲ κάθαρσις πολλὴ, καὶ πλήθει, καὶ ὑποστάσει, multæ vrinæ expurgatio cum copia, tum etiam subsidentia. Κάθαρσις quoq; pro thoracis expurgatione, & eorum quæ sunt in pulmone per sputa eductione & vacuatione crebrò Hippocrati sumitur. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.46.52.) καὶ ὁκόσῳ ἂν πλείων ἡ κάθαρσις γίγνηται. & quantò maior expurgatio fuerit. Et rursus ibidem (p.47.26.) αἵ τε γὰρ καθάρσιες πολλῷ τελεώτεραι εἰσιν. Nempe & purgationes longè perfectiores euadunt, hoc est, sputorum eductiones. Quo in significatu verbo ἐκκαθαίρεσθαι vtitur ibidem. αἵ τε γὰρ ὀδύναι αἱ πλείσται πλευριτικοῖσιν αὐτίκα παύονται αὐτόματοι, ὅταν ἄρξωνται πτύειν τι ἄξιον λόγου καὶ ἐκκαθαίρεσθαι. Dolores enim lateris dolore laborantiũ cõfestim sponte desinũt, vbi quid effatu dignum spuere & expurgare cœperint. In Progn. etiam (p.146.10.) πτυέλων καθάρσιες sputorum purgationes pro excreationibus & vacuationibus ponuntur. ὁκόσαι δὲ τῶν ἀλγημάτων ἐκ τουτέων τῶν χωρίων μὴ παύονται, μήτε πρὸς τὰς τῶν πτυέλων καθάρσιας. Dolores qui in his affligunt sedibus, quos neque sputorum expurgationes sedare potuerunt. Rursus lib. 3. Epid. in st. pest. (p.429.3.) ἀλλ' εἰ καὶ ὑπεπόνεον, αὖθις ἰσχυρῶς πᾶσιν ἡ κάθαρσις ἡ ἀπὸ πνεύμονος ἐγίνετο. Quòd si quadantenus laborarent, rursus tamen valde

valdè placidè omnibus ex pulmone purgatio procedebat. Et ægr. 8. lib. 3. Epid. post. st. pest. καὶ τῷ ἀπὸ πλεύμονος οὐ χρησταὶ αἱ καθάρσιες, neque probæ pulmonis expurgationes erāt. Gal. quoq; Com. ad aph. 8. lib. 5. κάθαρσιν dici Hip. scribit eorū quæ ex thorace educuntur, & pleuritidem cōmittunt, vacuationem. τὴν δὲ διὰ τῶν πτυσμάτων κένωσιν τῶν τὴν πλευρῖτιν ἐργαζομένων χυμῶν, ἀνακάθαρσιν καὶ κάθαρσιν εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ Ἱπποκράτης, ὥσπερ γε καὶ τὸ πτύειν τούτους καθαίρεσθαι, κατά τι τῶν περὶ διαίτης ὀξέων, καὶ τὸ προγνωστικὸν ὀνόματι. Per sputa vacuationē humorum morbū lateralem efficientium, ἀνακάθαρσιν & κάθαρσιν hoc est per superiora repurgationem & purgationem vocare consueuit Hippocrat. sicuti & expuere eos purgari dicit, tum in lib. de rat. vict. in morb. ac. tum in Prognost. Καθάρσιες quoque pro purgationibus menstruis sumuntur Hippocrati aph. 60. & 61. lib. 5. ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται. Si mulieri vterum gerenti purgationes procedant. Et, ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται. Si mulieri purgationes non prodeant. Quinetiam Gal. lib. de atra bile (p. 362. 41.) τὴν καταμηνίων ἔκκρισιν (menstruæ purgationis excretionem) κάθαρσιν antiquis dici testatur, & Com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 424. 8.) Κάθαρσις etiam dicitur Hippocr. ἡ τῶν λοχίων κένωσις, partus purgamentorum purgatio, ægr. 2. lib. 3. Epid. post. st. pest. καθάρσιος μὴ γιγνομένης, cùm purgationes non irent. Et Gal. in Com. eam quæ post partum fit sanguinis excretionem, κάθαρσιν dici testatur, quod puriorem sanguinis partem fœtus alimenti gratia ad se attrahens, relictum vitiosum in venis, qui cacochymiam multam vterum gerentibus præbet, natura post partum expurget. Quod etiam scribit lib. de atra bile. Κάθαρσις etiam ad animum refertur Hippocrati lib. περὶ εὐσχημοσύνης. (p. 15. 34.) εἴδησις τῶν πρὸς βίον χρηστῶν καὶ ἀναγκαίων καθαρσίων, cognitio ad vitam vtilium & necessariarum purgationum. Philosophiæ enim cognitionem innuit & studium, cùm vitæ sit magistra, animorum medela, motumq; moderatrix. Vbi tamen quidam leg. καὶ ἀναγκαίων καθαρσίων ἀπεμπόλησις, vt nundinatio aut venditio medicamentorum ad purgandum necessariorum intelligatur, cuius cognitionem necessariam esse medico significet. Exemplaria autem manu scripta illic καθαρσίης non καθαρσίων habent, & aliter ἀπεμπόλησιν ibi sumunt Interpretes.

Καθαρτικὸν φάρμακον medicamentum purgans dicitur, quod quouis modo excrementa purgat, aut quod per vomitum aut per aluum omnes humores attrahendi facultate deturbando expurgat. In vlceribus verò καθαρτικὸν medicamentum dicitur, quod præter siccandi vim (quæ præcipua est in vlcerum curatione) etiam detergendi facultatem habet, qua vlcera pura reddit, qualia quæ ex ærugine aut ex squama æris componuntur, vt scribit Gal. Com. 3. in lib. de fract. (pag. 560. 6.) Eo medicos vti in vlcerum curatione sic scribit Hippocr. lib. de fract. (p. 559. 44.) εἰ μὴ μήτε μέγα ἀγαθὸν, μήτε μέγα κακὸν ποιέοντες, ἰητρεύουσι τὰ μὴ ἕλκεα καθαρτικῷ τινι. At quidem certè nonnulli, qui neque multum prosunt, aut obsunt, vlceribus medentur imposito aliquo medicamento purgante.

Καθέδρη apud Hippocr. anum & sedem significat, vt ἕδρα etiam sedes dicitur. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 209. 37.) καὶ ἐς τὴν καθέδρην, καὶ ἐς τὴν κύστιν θέρμη τις καὶ ὀδύνη ἐμπίπτει. & in sedem ac vesicam calor quidam ac dolor irrumpit.

Καθεστηκότες dicuntur Hippocrati qui cōstantem ætatem agunt & mediam, hoc est virilem & maturam, quæ media est inter iuuentutem & senectutē, aph. 13. lib. 1. Vbi scribit Gal. καθεστηκότας δὲ λέγει δηλονότι τοὺς τὴν μέσην ἔχοντας ἡλικίαν, ἀκμῆς τε καὶ γήρως, ὡς παύεσθαι μὲν ἤδη τὰ τῆς ἀκμῆς, μηδέπω δὲ μηδεμίαν αἴσθησιν σαφῆ γήρως ἔχειν, ὑπὸ δὲ καὶ Θουκυδίδης ἐπὶ τοὺς ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ. Eos autem qui constanti sunt ætate appellat, qui mediam habēt ætatem inter vigorem & senectutē, ita vt iam desinat ætas illa florida, nec dum tamen vllum senectutis manifestū sensum sentiant. Sic etiam Thucydides eos qui constantem ætatem agerent. καθεστηκυῖα ἡλικία etiam dicitur Platoni in Epist. ætas matura, quæ constans & grauis vocatur M. Tullio in Dialogo de Senectute. αἱ καθεστηκυῖαι καὶ ἀκριβέες δίαιται aph. 5. lib. 1. stata, certa, præscripta, & accurata victus ratio dicitur, quasi constituta, quæ paulò pleniori opponitur. Eadem ἀκριβὴς σφόδρα καὶ δι' ὄνυχος λεγομένη δίαιτα vocatur Plutarcho ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς παραγγέλμασι, valde accurata & ad vnguem (vt dici solet) explorata aut obseruata vitæ ratio. Καθεστῶτες καιροὶ sunt Hippocrati constantia & certa tempora, legitima & moderata, quæ constanter præstitutam à natura temperiem & ordine quodam seruāt, nec qualitatibus suis modum excedunt, quibus ἀκατάστατοι, illegitima, incerta & inconstantia tempora opponit Hippocr. aph. 8. lib. 3. & lib. 1. Epid. (p. 311. 31.) καθεστῶτας καλεῖσθαι καιροὺς scribit Gal. τὰς ὥρας τὰς ἐν τάξει τὴν οἰκείαν κρᾶσιν ἀπειληφυίας, hoc est, certa & constantia tempora vocari, anni partes quæ ordinatè aut tempestiuè suam seruant temperiem. Ideoq; id rectè exprimitur ab Hippocr. dum scribit, ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν, hoc est, si conuenientem & suam tempestiuitatem seruent, aut tempestiua tempestiuitate. Sic καθεστὸς ἔτος, hoc est annus benè ordinatus & constans aut ordine constitutus, qui dicatur ex mente Hipp. docet Gal. in Com. aph. 8. lib. 3. τὸ ἔτος ὑγιεινότατον, saluberrimus annus dicitur lib. de aere, loc. & aq. (p. 452. 1.)

Καθέτεει exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. τῷ στρεπτῷ μοτείειν, per intortum linamentum, ἀπὸ τοῦ καθιέναι, quod est immittere aut indere, ex lib. 2. περὶ γυναικείων, μοτῷ ὠμολίνῳ καθέτεει, linamentum ex crudo lino intortum immittito, aut curationem per linamentum ex crudo lino intortum & immissum facito. Verùm nostris in exemplaribus (pag. 179. 25.) μοτῷ καθετεείω legitur, quod est

ex crudo lino linamentũ indito, aut ex crudo lino linamento immisso curationem facito. Vult enim Hip. ex lino crudo tria linamenta contorta & conuoluta (ἐμπύας μοτὰς τρεῖς, hoc est tres suppuratorios penicillos in longitudinem implicitos vocat) in vterum immitti ob mollitiem, ne osculum vteri exasperent. Quæ quidem intorta linamenta suppuratoria oblonga esse, & quinque digitorum longitudinem adæquare postulat, digiti verò parui crassitudinem, quò facilius induratum vteri osculum cõtingant aut emolliant. Quo sanè ex loco Exegeseos Galeni lectio emendanda videtur. Alioqui sanè καθετὴρ instrumentum est chirurgicum, & fistula oblonga, caua & recurua, qua in vesicæ vitiis vtimur, & si quid in eam inĳci debet, per eam infundimus aut immittimus, vt scribit Gal. lib. 5. Meth. med. (p. 86. 38. & 87. 57.)

Καθιδρύσαι est constituere & restituere in pristinam sedem & locum. Prorrh. 2. (p. 420. 3.) de oculo rupto & vbi pupilla foras prominet, χαλεπὸν καθιδρύσαι dicit, quèm non facilè restituas pristinæ sedi, aut redintegres. Rursus ibidem (v. 8.) τὰ δὲ σμικρὰ μετακινήματα τῶν ὀψίων οἷά τε καθιδρύεσθαι. Exiguæ verò pupillarum emotiones facilè restituuntur.

Καθίζεσθαι considere, desidere, sedere, collocari. De ossibus dicitur, vbi in suum locum restituta sunt. Lib. de fract. (p. 552. 14.) ἢν μὲν οὖν ἐς τὴν ἑωυτῶν χώρην τὰ ὀστέα αὖθις καθίζηται. si modò in suam sedem ossa resederint, hoc est in pristinam sedem recesserint, aut restituta sint.

Καθίννυσθαι apud Hippocr. desidere, considere, insidere, idem quod καθίζεσθαι, sedere, collocari. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 278. 48.) θερμῷ λούσθω καὶ καθίννυσθω θαμινὰ ὅλον τὸ σῶμα, calida lauato, & frequenter toto corpore insideat. Rursus ibidem (p. 281. 31.) καθίννυσθαι ἐν ὕδατι, in aqua desideat, aut desidere facito. Et iterum (p. 283. 35.) καθίννυσθω ἐν ἐλαίῳ θερμῷ, in oleo calido desideat. Vbi tamen καθίγνυσθω legitur, vitiosè tamen, vt ἐγκαθίγνυσθαι ἐν ῥόδων ἀφεψήματι dicitur ibid. (pag. 290. 21.) in rosarum decocto desidere. Sic lib. de fract. (p. 531. 10.) καθίννυσθαι δὲ χρὴ τὸν ἄνθρωπον οὕτως, hominem autem ita collocari oportet, aut statui, hoc est, desidere aut iacere. Sic enim illic καθίννυσθαι κατακλίνειν ἢ καθίζειν exponit Gal. etsi καθίκνυσθαι vitiosè ibi legitur.

Καθιστάναι & καθίστασθαι multiplicem & variam habent significationem apud Hippocr. Interdum enim consistere ac veluti considere aut firmari significant, vt lib. 7. Epid. (p. 359. 21.) εἰς νεφροὺς ἡ ὀδύνη κατέστη. in renibus dolor constitit, hoc est, in renes decubuit, firmatus est & stabilitus. Quomodo καθίστασθαι sæpius Hippocrati dicitur de dolore aut malo quod in parte aliqua constitit, consedit, in eamq; decubuit aut sistitur. Sic lib. 7. Epid. (pag. 365. 17.) ὀδύναι ἐς ὑπογάστριον καὶ βουβῶνας καθίσταντο. ventris dolores ad imum ventrem & inguina decumbebant, in imo ventre & inguinibus consistebant. Sic lib. 4. Epid. (p. 332. 47.) καθιστάμενον ἐς πλεύμονα, malum in pulmones incumbens & firmatum significat. Et κατάστημα exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. τὸ οἷον καταστήριγμα καὶ ἀπόσκημμα, velut innixus aut decubitus, & καταστῆναι τὸ ἀποσκῆψαι, decumbere. Verùm mihi locus suspectus est cùm indicatura falsa sit. Neque enim lib. 2. Epid. τὸ κατάστημα legitur. Καταστῆναι τὰ τοῦ πυρετοῦ ἐν κροτάφοισι, febris in temporibus consistere aut firmari dicitur, de febre quæ alioqui leuis erat, & in temporibus sedem habebat, & quæ ex dolore capitis tantùm deprehenderetur. Lib. 7. Epid. (p. 351. 45.) καὶ ἐγένετο τὰ τοῦ πυρετοῦ οὕτως ἠπια, ὡς ἄδηλα καταστῆναι πλὴν ἐν κροτάφοισι. (Sic enim illic legimus.) & febris adeò leuis erat, vt obscurè præter quàm in temporibus consisteret, hoc est vix illi aliam sedem quàm in temporibus constitueres. Quæ locutio est valde popularis & ex vulgi opinione pendet, qui ex dolore capitis qui febrem subsequitur, in capite febrem consistere dicit. Καταστῆσαι etiam significat in sedem propriam restituere, collocare & constituere, diciturque de ossibus suo loco motis, cùm suam in sedem reponuntur aut restituuntur. Sic enim exponit Gal. Com. 3. in lib. de fract. (p. 569. 11.) καταστῆσαι συνήθως λέγουσιν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνες, ἀντὶ τοῦ πρὸς τὴν οἰκείαν χώραν ἀγαγεῖν. καταστῆσαι, hoc est restituere, recepto more dicunt qui Asiam incolunt Græci, pro in propriam sedem reducere. Indeq; καταστάσεως nomen deducitur, vt ibid. etiã scribit Gal. quæ est restitutio, in suam sedẽ repositio, velut καθίδρυσις exponitur Gal. collocatio. Recõdere ossa & recõdi quæ reponũtur, aut cõdi, dicit Celsus.

Καταστῆσαι τὸ σῶμα, est corpus ad purgationem componere, præparare, adducere, Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 271. 45.) ὁκόταν δὲ καταστήσῃς τὸ σῶμα οὕτως. Vbi verò corpus eò redegeris, aut sic composueris, hoc est, ad purgationem præparaueris aut accommodaueris. Sic καταστῆναι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἴησιν, hominem ad curationẽ adducere, reuocare, dicit Hippocr. Prorrh. 2. (p. 418. 18.) ὥστε μὴ δύνασθαι καταστῆσαι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἴησιν καταφρονέοντα, vt hominem ad integram curationem adducere nequeant. De vulneribus lethalibus agitur, quæ talia sunt vt hominem in integritatem sensuum non restituant, aut tam magna, vt inde homines ad sensuum integritatem nunquam redire queant. Qua notione sæpè dicitur Hippocrati καθίστασθαι εἰς τὸ αὐτὸ, in integrum restitui, ad integritatem redire, in pristinum statum reuerti, aut in eundem statum & habitũ restitui. In Coac. Prænot. (p. 428. 36.) φωνῆς λυθείσης εἰς τὸ αὐτὸ καθίσταται, voce libera reddita, aut soluta, in integrum restituuntur. Rursus Prorrh. 2. (p. 423. 24.) ὅτι ἀδύνατοι εἰς τωὐτὸ καθίστασθαι (sic enim lego cùm exemplaria omnia εἰς τοῦτο legant) ii restitui non possunt, quod est ad integritatem redire. In pristinum habitum reuerti dixit Celsus cap. 8. lib. 2. illum locum exprimẽs. Et lib. 7. Epid. (p. 365. 28.) καθίσταντο εἰς τωὐτὸ

eadem

eadem notione sumi potest, integritati restituebantur, in pristinum statum reuertebantur. Etsi de doloribus intelligi potest qui ad eundem locũ consistebant, hoc est ad inguina & imum ventrem considebant aut sistebantur. Eodem quoq; sensu καθιστάναι sumi potest in Progn. (p. 122. 32.) ἢν δὲ μηδὲν τουτέων φησὶν εἶναι, μηδὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ προειρημένῳ καταστῇ. Quòd si nihil horum præcessisse dixerit, neque iam dicto tempore restituta fuerit, hoc est in pristinum statum restituta, aut ad naturalem statum reducta, cadauerosa illa facies. Illic enim τὸ καταστῇ, ἐπανορθώσεως τεύξεται, hoc est reformetur aut ad statum naturalem reducatur, exponit Gal. Etsi illic καταστῇ constiterit, conquieuerit, destiterit, sedata fuerit, intelligi potest, quemadmodum sumunt interpretes, familiari Hippocrati phrasi, qui καθίστασθαι pro καταπαύεσθαι sæpè ponit, & de morbo quiescente aut dolore sedato & remisso, aut composito sæpè effert. Sic etiam καθίστασθαι eadẽ in re vsurpatur in Coac. Prænot. (p. 430. 9) de faciei extenuatione, quæ ex causis externis orta, veluti vigiliis, inedia, alui resolutione, vna die ac nocte cõquiescit, finitur, aut restituitur. καθίσταται δὲ ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ τὸ διὰ ταῦτα διαφθαρέν. Nam quæ his de causis orta est corruptelæ species, vna die ac nocte conquiescit, desinit, restituitur, in pristinam constitutionem reuertitur. Καθιστάναι verò & καθίστασθαι de tumoribus conquiescentibus, consistentibus, detumescentibus, aut subsidentibus, dum discutiuntur & resident Hippocrati sæpè effertur. Vt lib. 1. Epid. (p. 373. 44.) τὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐν πυρέττουσιν ἐπαιρόμενα μετ᾽ ὀδύνης ἔστιν οἷσιν ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ κρισίμως οὔτε καθίστατο, οὔτε ἐξεπύει. Quibus febre iudicatoriè desinente, tumores ad aures in febribus cum dolore suborti, neque conquiescunt neque suppurantur. Rursus ibidem (p. 374. 49.) οἷσι δὲ τὰ παρὰ τὰ ὦτα γενόμενα, ἔκρινε μὲν εἰκοσταίοισι, κατέστη δὲ πᾶσι καὶ οὐκ ἐξεπύησεν. Quibus tubercula ad aures enascebantur, ea die vigesimo decernebant. Sedata autem sunt iis omnibus quibus non suppurarunt, hoc est cõquieuerunt & discussa sunt, quod significat eorum vim & feruorem resedisse & quodammodo desæuisse. Id verò propius exprimit vulgaris lectio quam nostris in eũ locum Annotat. amplexi sumus, quæ κατέσβη pro κατέστη legit. Verùm κατέστη legit Gal. lib. 2. de dieb. decret. Et rursus ægr. 10. lib. 1. Epid. de tuberculis ad aures. τὰ δὲ παρὰ τὰ ὦτα, οὔτε καθίστατο, οὔτε ἐξεπύει. Quæ autem ad aures enascebantur tubercula, neq; conquiescebant neque suppurabant. Et lib. 7. Epid. (p. 359. 6.) de tuberculo ad aures suborto, ἀσήμως κατέστη, citra vllam significationem conquieuit. In Progn. etiam καθίστασθαι de tumoribus præter naturam dicitur, cùm remissa inflammatione & discussis humoribus subsidunt & detumescunt. (p. 131. 53.) καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστάμενον, ἐς διαπύησιν τρέπεται, & tumor non subsidet, ad suppurationem vertitur. Vbi καθίστασθαι tumores scribit Galenus, cùm per euaporationem discussis eos committentes humoribus, curantur. Rursus ibidem (p. 132. 38.) καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθίσταται, neque tumor resedit. Et καθιστάμενα οἰδήματα sunt quæ καταπαυόμενα dicuntur in Progn. (p. 135. 21.) iisque τὰ ἱστάμενα opponuntur, quæ sunt τὰ ἐπαιρόμενα vt exponit Galenus. Rursus quoq; lib. 4. Epid. (p. 328. 42.) καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα καὶ γνάθον ἐπάρματα μαλθακὰ, καὶ ξὺν πυρετῷ καθίστατο. & ad aures ac malas tumores molles, qui etiã cum febre conquiescebant, sedabantur. Neque absimili locutione dicitur κατέστη φθίσις lib. 5. Epid. (pag. 342. 3.) tabes quieuit, constitit, hoc est, composita fuit, aliquantum sedata est. Et καθίστασθαι de rebus sedatis, compositis & minimè perturbatis dicitur, & ad vrinas residentes, puras & defœcatas, ac minimè perturbatas refertur Hippocrati sæpius, quomodo etiam aqua turbida, iu qua crassamentum subsedit, κατεσταλῶσα dicitur. Sic lib. 1. Epid. (p. 355. 18.) οὖρα οὐ καλῶς καθιστάμενα, vrinæ non probè consistentes dicuntur, quæ nullam, aut paucam, eamque crudam & incoctam habent subsidentiam, ideoque perturbatæ remanent & crassis ferè iunguntur, iisque ibidem τὰ καθαρὰ opponit. Rursus ibidem sect. 2. (p. 363. 40.) οὖρα πάχος μὲν ἔχοντα, θολερὰ δὲ οὐδὲ καθιστάμενα, vrinæ crassitudinem quidem habentes, verùm turbulentæ, nihil consistentes, simul ponuntur. Atque huiusmodi vrinæ crassæ & minimè subsidentes ἀναπεπταγμένων καὶ θολερῶν numero reponuntur, & magnam crudæ flatulentæq; materiæ agitationem, aut perturbationem, aut feruorem indicant, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 355. 20.) & Com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 400. 43.) idque præcipuè si diutius depositæ non subsidant, quod per κείμενον οὐ καθίστατο sæpius exprimit Hippocr. Has verò vrinas his verbis appositissimè exprimit ægr. 4. lib. 1. Epid. οὔρει δὲ μετὰ ταῦτα ἀθρόον πολὺ, ὀλιγάκις ἀναμιμνησκόντων παχὺ λευκὸν· οἷον γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενον πολὺν χρόνον, οὐ καθίστατο. Conuulsa autem vrinam cõfertim multam reddidit, raroque ab iis qui assidebant admonita, crassam, albam, quale quid in subsidentibus vrinis visitur, quæ longo interuallo depositæ returbantur, eaque non subsidebat. Rursusque ægr. 11. lib. 1. Epid. οὖρα παχέα λευκὰ, θολερὰ, οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων, ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενα χρόνον πολὺν, οὐ καθίστατο. vrinæ crassæ, albæ, turbulentæ, cuiusmodi esse solent quæ subsederunt, vbi multo tempore depositæ returbantur, neque subsidebant. Iterumque ægr. 3. lib. 3. Epid. πεντεκαιδεκάτῃ οὖρον θολερὸν, οἷον ἐκ τῶν καθεστηκότων γίνεται, ὅταν ἀναταραχθῇ. Decimo quinto vrinam turbidam reddidit, cuiusmodi fit ex his quæ vbi subsederunt commouentur. Et ægr. 5. lib. 1. Epid. οὖρα δὲ πάχος ἔχοντα, θολερὰ, ὑπέρυθρα, κείμενα οὐ καθίστατο. Vrinæ crassæ, turbulentæ, subrubræ, quæ depositæ non subsederunt. Et ægr. 2. lib. 3. Epid. οὖρα παχέα ὑπέρυθρα, κάτω λεπτὰ, οὐ καθίστατο. Vrinæ crassæ subrubræ, deorsum

tenues, neque subsidebant. Rursusque οὖρα παχέα, ἐρυθρά, κείμενα οὐ καθίσταν. Vrinas crassas, rubras, reddidit, quæ depositæ non subsidebant. Iterumque, οὖρα παχέα καὶ ἐρυθρά, οὐ καθιστάμενα, vrinæ crassæ & rubræ, non subsidentes. Rursus etiam ægr. 6. lib. 3. Epid. post st. pest. οὔρησε πολὺ, θολερὸν, λευκὸν. κείμενον οὐ καθίσταν. Vrinas reddidit multas, turbulentas, albas, quæ nec depositæ subsidebant. Easdem quoque vrinas exprimit Hippocrat. ægr. 2. lib. 1. Epidem. per ὑπόπαχυ κείμενον, quod indicat vrinas depositas non resedisse, sed perpetuò crassas remansisse & turbidas, vt illic scripsimus, & multa de eiusmodi vrinis diximus. In Coac. etiam Prænot. (p. 442. 46.) τὸ καθιστάμενον οὖρον dicitur, vrina in qua aliquid residet, & quæ deposita consistit aut subsidet, cui τὸ ἐπιταραχθὲν, crassa & returbida opponitur. Neq; admodum dissimili notione καταστὰν πτύελον, sputum quod constitit, cōsidit aut subsidit, hoc est, quod progressu tēporis maturatum fuit, cōcoctum aut concretum, aph. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. de inueterato in respirationis instrumētis tuberculo, ægrè maturescente & rupto. καταστὰν δὲ ἐμέσματι χολώδει ἐῴκει λεπτῷ, quod vbi constiterat, vomitionem biliosam & tenuem referebat. Inter initia enim in tuberculorum eruptionibus, sanguinea & florida sputa expuuntur, deinde procedēte coctione biliosa & flaua.

Κάθοδος ἐπιμηνίων, & κάτοδος Ionicè, est menstruorum regressus, reditus, & reuersio, non descensus, cùm menstruis suppressis sanguis sursum regreditur, plurimaq; symptomata periculi plena virginibus creat. Lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 13.) ἅμα τῇ καθόδῳ τῶν ἐπιμηνίων, vnà cùm mēstruorum reuersione, regressu. etsi illic κάτοδος pro descensu sumi potest.

Καθ' ὁρμὴν κινεῖσθαι dicitur quod impetu voluntario mouetur; quod est facultatis animalis munus. καθ' ὁρμὴν, κατὰ προαίρεσιν, ἢ βούλησιν exponit Galenus Com. 2. in Progn. (p. 136. 30.) motu voluntario, ex arbitrio, ex consilio aut voluntate.

Καθυγραίνεσθαι est humectari, humescere, & de aluo effertur Hipp. quæ humescens effunditur, cùm semel multa per eam prorumpunt, aph. 27. lib. 4. πυρέσσουσιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται, iis alui humectātur, humescētes effunduntur. In Coac. verò Prænot. (p. 428. 16.) de his, κοιλίας καθυγραίνοντας dicit. Quam locutionem etiam repetit ibid. (p. 425. 3.)

Καθυλομανέειν significat frondibus & foliis luxuriare & superfluè abūdare, superuacuis frondibus luxuriādo sylnescere. Propriè de arboribus dicit, quæ inutili fruticatione luxuriāt, fereque insaniunt, & in materiæ effusionem exuberant. Idem quod ὑλομανέειν significat, & vsurpatur Hippocrati in Epist. ad Dionysium (p. 526. 39.) de muliebri natura, ἴσχει γὰρ φύσει καὶ τὸ ἀκόλαστον ἐν αὐτῇ, ὅπερ εἰ καθ' ἡμέρην μὴ ἐκκόπτοιτο, ὥσπερ τὰ δένδρα καθυλομανέει. Habet enim innatam natura lasciuiam, quæ nisi in dies resecetur, velut arbores, superuacuis frondibus & inutili fruticatione luxuriat. ὑλομανὴς exponitur Hesychio ὁ πολὺς ὕλαις χαίρων.

Καίριον significat Hippocrati periculo & morti opportunum, hoc est lethale, & de vulneribus dicitur quæ certissimam ac celerrimam mortem adferunt. Lib. de art. (p. 600. 56.) καίριαι πληγαὶ αἱ κροταφίηθεν vulnera temporibus illata periculi plena. Quem etiam locum ex Hippocr. adducit Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 210. 1.) verùm vitiosè scribitur nostris in codicibus. Et lib. 1. de Morb. (130. 15.) καίρια νοσήματα ἢ τρώματα, dicuntur morbi periculosi & lethalia vulnera. Est autem Phrasis Homerica, indeq; veteribus vsurpata, vt Il. θ. (v. 84. & v. 326.) μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι, valde autem periculo est obnoxium. De summo equorū vertice dicitur, qui locus ictus periculo valde est opportunus. εὔκαιρον πρὸς θάνατον & ἐπικίνδυνον exponit Scholiastes. Quod his verbis expressisse videtur Virg. lib. 12. qua fata celerrima. Rursus Il. λ. (v. 439.) βέλος κατακαίριον dicitur telum lethale.

Καιρὸς apud Hippocr. occasionem & rei gerendæ opportunitatem significat, vt cùm καιρὸς ὀξὺς dicitur aph. 1. lib. 1. & οἱ καιροὶ ὀξέες Prorrh. 2. (p. 420. 25.) occasio & rei gerendæ opportunitas præceps & lubrica. Rursus lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 52. 12.) καιρὸν δὲ τῆς δόσιος τοῦ ῥοφήματος τόνδε μάλιστα φυλάσσειν. Tempus autem exhibendæ sorbitioni opportunum hoc maximè obseruare oportet. Et rursus ibidem & νομίζειν μέγα δύνασθαι τὸν καιρὸν ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι. Sanè existimandum omnibus in morbis tempus multum posse. Sic lib. 1. de Morb. (p. 130. 9. & 11.) καιροὶ ὀξύτατοι & ὀξέες dicuntur, occasiones exhibendorum remediorum valdè præcipites & lubricæ in morbis repentinis & lethalibus, ibique καιρὸς esse dicitur tempus exhibendo remedio opportunum. Lib. quoque de Loc. in hom. ἡ ἰητρικὴ ὀλιγόκαιρος dicitur, quo significatur valde breuem & ancipitem esse exhibendi remedii in medicina occasionem aut opportunitatem. Et ibidem καιρὸς exhibendi cibi aut remedii medici vsum opportunum denotat, ad quem certè valde attentum esse vult Medicum: vt & lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p. 15. 10.) πρὸς τὸν καιρὸν εὐθέτους & λημματικοὺς, hoc est in occasione arripienda appositos & aptos, hoc est prudentes Medicos esse vult. Καιροὶ etiam dicuntur Hippocrati tempora & occasiones quibus rebus salubribus vti licet, aut quibus eæ iuuāt, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. de oxymelite (p. 79. 10.) καιροὺς μέν τινας τοιούσδε ἔχει. Has autē habet vtendi opportunitates. Vbi scribit Gal. τοὺς καιροὺς ἢ τινὰ τῆς χρήσεως αὐτοῦ λέγει καθότι σύνηθες, ἢ τοὺς τῆς ὠφελείας, ἐπειδὴ & κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον ἐδέχθη χρώμενος ἐνίοτε τῇ τοῦ καιροῦ προσηγορίᾳ. καιροὺς dicit aut illius opportunū vsum, ex cōsuetudine, aut auxilii opportunitatem. Nempe & in hac significatione interdum voce (τοῦ καιροῦ) vti Hippocratē ostensum est. Καιρὸς etiam interdum τὸ πρέπον significat Hippocrati, vt cùm scribit lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 75. 57.) ἔτι δὲ ὅτι κατακορεστέρως μᾶλλον τοῦ καιροῦ καὶ ἀφροδισίων. inter-

interdumque plus quàm decet abunde colore saturata & spumantia. Rursúsque ibidem (pag. 76. 16.) καὶ μᾶλλον τοῦ καιροῦ κατακορέως χολώδεα, & plus quàm deceat abunde colore saturata. vbi scribit Galenus: τὸ γὰρ μᾶλλον τοῦ καιροῦ συνήθης αὐτῷ λέγειν, ἀντὶ τοῦ μᾶλλον προσήκοντος. Καιροὶ etiam dicuntur morborum tempora tam vniuersalia quàm particularia, ac ætates. Sicut enim ętatum vicissitudine immutatur animal, ita temporum mutationibus morbus dignóscitur. Galenus initio lib. de Temp. morb. De his morbi temporibus & eorum cognitione fusissimè & amplissimè Gorrhæus. Sunt etiam καιροὶ anni partes, & vicissitudinaria singularum temporis partium constitutio, variæque tempestates, ex quibus velut ex elementis anniuersarii temporis natura constat, orbísque totius fabrica, vt cùm Ver æstas, & Æstatem autumnus sequitur, pòst acer hyems fit, (vt ex Ennio adducit Priscianus.)

Καταγγελίη exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocratem κακορρημοσύνη, κακολογία, maledicentia, procacitas. Ac certè non dubia fide augurot locum subindicari lib. περὶ τέχνης (pag. 1. vers. 8.) vbi tamen καταγγελίη legitur hoc modo. τὸ δὲ λόγῳ οὐ καλῷ τέχνη τὰ τοῖς ἄλλοις εὑρημένα αἰσχύνειν προθυμέεσθαι, ἐπανορθοῦντα μὲν μηδὲν, διαβάλλοντα δὲ τὰ τῶν εἰδότων πρὸς τοὺς μὴ εἰδότας ἐξευρήματα, οὐκέτι δοκέει ξυνέσιος ἐπιθύμημά τε καὶ ἔργον εἶναι, ἀλλὰ καταγγελίη μᾶλλον φύσιος, ἢ ἀτεχνίη. At verò quæ ab aliis sunt inuenta, ea magno studio inhonestorum verborum artificio infamare, non corrigendo, verùm apud imperitos ea quæ à peritis inuenta sunt calumniando, id non iam prudentiæ institutum & opus esse videtur, sed naturæ potiùs petulantis indicium, quàm ignorantia. Sed proditio magis naturæ suæ, aut ignorantia artis, dixit Cornarius. Sed aut petulantis naturæ, aut ignorantiæ indicium, appositissimè Zuinggerus. Gorrhæus etiam eleganter, Sed naturam potiùs suam prodat, aut ignorantiam, videtur. Vbi καταγγελίη φύσιος non malè naturæ denunciationem aut proditionem significat, cùm quis ingenii sui petulantiam insectando aut calumniando prodit. At καταγγελίη φύσιος melius naturæ maledicentia & procacitas ex Galeno dicetur, vt quæ probè à peritis sunt inuenta, apud imperitos calumniosè traducendo, id potiùs facere videantur maledicendi studio & procaci ingenio, quam ignorantiæ prætextu.

Κακῶς κοιλίαι καὶ κάκισται, dicuntur Hippocrati alui malè affectæ multóque pessimè, in malignis morbis & febribus ad tertianarum naturam accedentibus, libro primo Epid. (pagina 363. versiculo 33.) cùm alui excrementa deteriora sunt & maligniora, à quibus venter prauè afficitur, quod πονηρεύεσθαι κοιλίας sæpe dicit Hippocrates.

Κακοήθης de morbo maligno dicitur Hippocrati & difficili, quique vt malignam quandam caussam habet & suspectam, ita pessima & deterrimà symptomata ex quibus maligna morbi species constituitur, & naturæ quædam prauitas, coniuncta habet, vnde & ægrius & difficilius curatur. Huic εὐήθης aut ἁπλῶς morbus opponitur, qui minimè malignam habet naturam, sed simplicem & facilem caussam, symptomata etiam leuia, & à simplicium morborum moribus non abhorrentia. Sic enim ἦθος in morbis, (quod τρόπον exponit Galenus) tum ex propria morbi forma, tum ex superuenientibus morbo casibus constitui scribit Galenus libro primo, περὶ κρίσεων (pag. 390. versic. 21.) Κακοήθη νοσήματα καλοῦμεν (scribit Galen. Comm. 1. in Prorrh.) (pag. 175. vers. 31.) ὅσα κίνδυνον ἀπειλοῦντα τοῖς κάμνουσιν, οὐκ ἀποκόπτει τὴν τῆς σωτηρίας ἐλπίδα. κακοήθεις, hoc est, malignos morbos vocamus eos, qui ægris periculum minantur, nec spem salutis adimunt. Authori verò Definit. Med. (pag. 394. versic. 51.) κακόηθες νόσημά ἐστι, τὸ δυνάμει μὲν μέγα καὶ χαλεπὸν, φαντασίᾳ δὲ ἀσθενὲς, οὐκ ἔχον κρίσεως χρόνους ὡρισμένους. Κακοήθης hoc est malignus morbus est qui facultate quidem magnus est & difficilis, specie tamē debilis, neque ad indicationem statuta habet tempora. Κακόηθες etiam dicitur in signorum genere quod est pessimum & exitio proximum; μοχθηρὸν quod est prauum vocat Comm. 3. in Prorrh. (pagina 211. vers. 47.) & ἐσχάτως ὀλέθριον, quod extremam perniciem intentat, exponit Galenus Comm. 1. in Prorrh. (pagina 174. versic. 28.) τοῖσι ἐξισταμένοισι μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται, κακόηθες. Tremores in furiosa & vehementi mentis emotione, malignitatem denunciant. In Prorrh. (ibidem) In Coac. verò Prænot. (pag. 426. versic. 33.) eadem in re κακὸν dixit, quod κακόηθες in Prorrh. Quòd num ad morbi, num verò ad signorum malignitatem referatur, valde est arbitrarium. Vtroque nanque modo rectè quadrat, & Hippocrati vsurpatur. Sic rursus in Prorrh. (pag. 211. vers. 24.) ἐκ ῥινῶν μικροῖς ἱδρῶσιν περιψυχόμενα, κακοήθεα. Vbi sanguis ex naribus effluit cum tenuibus sudoribus & corporis totius perfrictione, morbi malignitas denunciatur. Sic enim κακὸν τὸ σημεῖον exponit Galenus. Quod etiam iisdem verbis repetitur in Coac. Prænot. (pag. 433. versic. 47) rursúsque (pag. 425. vers. 28.) vbi κακὸν pro κακόηθες ponitur. Iterum quoque in Prorrh. (pag. 212. vers. 8.) τὰ αἱμοῤῥαγέοντα ἐφιδροῦντα τρώματα, κακοήθεα. Qui ex vulnere cùm tenui sudore sanguinem fundunt, ii malignè habent. Quæ sententia penè iisdem verbis repetitur in Coac. Prænot. (pag. 433. v. 28.) Κακοήθεα Galenus in Exegesi κακοήθη exponit. Verùm suspecta mihi est lectio, & mendum esse apparet, & pro κακοήθεα κακήθεα legendum existimo. Sic enim κακήθεα καταμήνια dicuntur Hippocrati lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 276. 32.) maligna menstrua, mali mo-

ris, & parciora quàm antea, in vteris transuersis & obliquatis. Non secus etiam Erotiano mendum impingitur, apud quem κακήθη, τὰ κακοήθη exponuntur. Nam aut κακήθη, aut κακήθεα legendum existimo, eúdemque locum vtrobique subnotari. Κακοήθης δοθιὴν καὶ ἐπιεικής, malignus furunculus & mitis inter se opponuntur Galeno libro de Tumor. præter nat. (pag. 357. 3.) & Paulo lib. 4. cap. 23. κακοήθεα τὰ ἐρυσιπέλατα πολλοὺς ἔκτεινεν. erysipelata maligna multos sustulerunt. lib. 3. Epid. in st. pest. (pag. 419. 53.) quæ ex humoribus, malignis, erodentibus & putrefacientibus fiebant.

Κακοστόματα, ἐπιβλαβέστατα, hoc est nocentissima, longè noxia exponit Galen. apud Hippocratem in Exeg. Eadem etiam notione scribitur lib. de fract. (pag. 577. 3.) ὅτι δὲ δοκέει κακοστόμωτερον εἶναι, πολλῷ. πολλῷ γάρ τοι εὐηθέστερον τῶν κατ' ἀγκῶνα σινέων ἐστίν. Idque longè magis noxium esse videtur, cùm tamen iis quæ circa cubitum contingunt longè sit leuius. Agitur de brachii capite iuxta productionem fracto.

Κακοτροπέειν est malignè & peruersè agere, peruersis aut malignis esse moribus. libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 10.) καὶ κακοτροπεῖ, & malignè agit, aut ad malignos mores vertitur. De muliere quæ subsistentibus partus purgamẽtis ex vteri vlcere, in dementiam agitur. aut ad mentem refertur, quemadmodum & γνώμη ἀΐσσεται scribitur, mens percellitur, deprauatur, aut conturbatur.

Κακοῦσθαι est malè affici, malè habere, miserè vexari. De tabidis lib. 1. Epid. (p. 355. 33.) ταχὺ τηκόμενοι καὶ κακούμενοι. citò cõsumpti maleq; vexati sunt. Rursus ibid. (p. 362. 25.) ἐν κρισίμοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κακούμενοι, dieb. decretoriis magna ex parte deterius affligebant. De febribus quæ ad tertianarum naturam propius accederent, quod ibidem dicit, καὶ ἀνάγοντες ἐπὶ τὸ κάκιον, in deterius procedebant. Rursus lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 421. 50.) οἷσι δὲ τὰ πλευρὰ ταῦτ' ἐκακοῦτο, ἢ τῶν ἔμπροσθεν τι, ἢ τῶν ὄπισθεν. Nõnullis verò ista malè latera vexabãt, aut anteriorũ, aut posteriorũ aliquod. Iterũq; ibid. (p. 420. 6. & p. 422. 47.) φωναὶ κακούμεναι dicuntur voces vitiatæ & malè affectæ. Capite nanque humorum copia repleto, fluxiones in pulmonem & fauces decumbebant, ex quibus voces lædebantur & vitiabantur. κακοῦσθαι enim illic βεβλάφθαι τὰς φωνὰς exponit Gal. idemque scribit, ὡς δῆλον τὸ ἐρχόμενον αὐτοῖς ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥεῦμα, βλαβέντος τὰ φωνητικὰ μόρια, καὶ τὰς φωνὰς ἐκακώθησαν. quod orta ex capite fluxione læsis vocalibus partibus, etiam voces ipsæ malè affectæ sunt. Sic lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 13.) ὅτι αὐτέοισι κακοῦνται ὁκόταν ῥοφέειν ἄρξωνται. quòd his malè afficiuntur, cùm sorbere cœperint, quod ibidem dicitur, ὅτι αὐτέοισι βλάπτονται ῥοφέοντες, quòd sorbentes læduntur. Eadem notione κακῶς ἔχειν dicuntur qui malè habent aut affecti sunt, & κακώδης qui malè affecto sunt corpore, aut qui malè olẽt, vt ex interpretũ mentè exponit Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 485. 12.) Sic κακώδης ἔμετος vomitio malè olens dicitur in Coac. Prænot. (p. 441. 32.) pro quo in Progn. scribitur, εἰ ὄζοι δυσῶδες. si grauiter oleat. & lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 50. 30) κακῶδες γὰρ γίνεται). mali enim odoris existit.

Καλέεσθαι quod est vocari aut dici, aut καλεόμενον, dicitur Hippocrati de voce Græcis minus vsitata, aut interdum abrogata, aut etiam interdum vocis appellatione condemnata, vt scribit Gal. Com. 3. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 78. 54.) his verbis. τὸ καλούμενον καὶ τὸ καλεῖσθαι, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις ἐπιφέρειν αὐτὸν προσθεῖναι, ποτὲ μὲν ὡς οὐδέπω συνήθως ἅπασι τοῖς Ἕλλησι τῆς προσηγορίας οὔσης, ποτὲ δὲ ἀκύρως λεγομένης, ἐνίοτε δὲ ὡς οὐδὲ ἔχουσης τι τεχνικὸν, ὡς ἐπὶ τῶν κροταφιτῶν καὶ μασσητήρων μυῶν ἐδιδάξαμεν. τὸ καλούμενον & τὸ καλεῖσθαι, hoc est quod vocatur, & vocari, atque his similia Hippocratem adiicere didicisti, interdum quidem cùm appellatio nondum est Grecis omnibus cõsueta, aut interdum obsoleta, interdum etiam cùm quid artificiosum indicare vult, vt de musculis temporalibus & masticatoriis docuimus.

Καλλίφυλλον adianti genus quod Trichomanes dicitur. Vsurpatur Hip. lib. 7. Epid. (p. 361. 29.) πόμα τὸ ἀπὸ τοῦ καλλιφύλλου ξυνήνεγκε. decoctum adianti quod Calliphyllum nominatur, potui exhibitum contulit. καλλίφυλον dicitur in Exeg. vocũ Hip. Galeno, aut certè καλλίφυλλον ibi scribendum. καλλίφυλον, ὅπερ καλλίτριχον καὶ ἀδίαντον ὀνομάζει). Callitrichon etiam adiãtum dici scribit Gal. lib. 2. comp. phar. κατὰ τόπ. c. 2.

Καλλιωνύμου, ἰχθύος τινὸς οὕτως ὀνομαζομένου, exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocratem, quod est, piscis cuiusdam sic appellati. Est enim καλλιώνυμος piscis cuiusdam nomẽ, qui inter siccissimos pisces reponitur Hippocrati lib. 2. περὶ διαίτης (p. 39. 43.) τῶν δὲ ἰχθύων ξηρότατοι μὲν οἵδε, σκορπίος, δράκων, καλλιώνυμος. Ex piscibus siccissimi quidem hi, scorpius, draco, callionymus. Eaq; ratione eundem ægrotis concedit Hipp. vt lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 199. 6.) in Leucophlegmatiæ specie. ἰχθύας δὲ, σκορπίος, ἢ δρακοντίῳ, ἢ κόκκυγι, ἢ καλλιωνύμῳ. Ex piscibus autem, scorpio, aut dracone, aut cuculo, aut callionymo. Rursusq; ibid. (p. 203. 29.) in splenico morbo. διδόναι δὲ καὶ ἰχθύων σκορπίον, δράκοντα, κόκκυγα, κωβιὸν, καλλιώνυμον. Ex piscibus exhibeto scorpium, draconem, cuculum, gobium, callionymum. Iterumq; ibid. (p. 211. 8.) in morbo crasso. ὄψον δὲ ἐχέτω, ἐν ἰχθύσι μὲν σκορπίον, ἢ καλλιώνυμον. Opsonio vtatur, ex piscibus quidem scorpio aut callionymo. Quibus quidẽ ex locis haud scio an restitui debeat Exegeseos lectio. Est etiã καλλιώνυμος εἶδος ἰχθύος Hesychio, cuius quoq; meminit Aristot. & Plinius lib. 32. cap. 11.

Καλλονὴ βίου, vitæ honestas, species & pulchritudo lib. περὶ εὐσχημοσύνης. (p. 45. 54.) ἐφελκύσαντο τι τῶν πρὸς καλλονὴν βίου τεινόντων ἑαυτῇ, trahunt ad se quæ ad vitæ ornamenta spectant. Malim tamen ἐφελκύσονταί τι, quemadmodum legunt exemplaria manu scripta Regia, quã lectionem

nem etiam amplectitur Cornarius, cum dixit trahunt ad se quid eorum quæ ad vitæ honestatem pertinent. καλλονὴ exponitur Hesychio εὐπρέπεια, decor, aut decens quidã habitus.

Καλλωπισμὸς, cultus, ornatus, sed de cultu aut luxu superfluo dicitur, vt lib. περὶ ἰητρῦ (p.13:3.) vbi instrumenta chirurgica tantùm, non autem vasa ærea aut supellectilem requirit: καλλωπισμὸς γὰρ τις ἐμοὶ μοι δοκεῖ φορτικὸς, σκεύεσι χαλκέοισι χρῆσθαι. Talis enim supellectilis vsus, cultus quidam molestus esse mihi videtur. ornatus illiberalis, onerosus, & luxus. Rursus ibid. (v.18.) ζητεῖται ὁ νοσέων ὐ καλλωπισμὸν, ἀλλὰ τὸ συμφέρον. Æger non ornatũ, sed quod est vtile postulat.

Καλυπτὴρ operculum & quod hæmorrhoidem tegit dicitur. lib. περὶ αἱμορῥοΐδων (p. 520:38.) περιπέφυκεν αὐτῇ καλυπτὴρ ὁ τῆς σαρκός. ei circumcirca operculum carnosum adhærescit.

Καλωνὴ σμύρνα, myrrha calonia, qua ad vterorum suffitus cum rosaceo vtitur Hipp. libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p.215.7.)

Καλῶς ἀντὶ τῦ εὐπρεπῶς, hoc est conuenienter, deceñter, poni apud Hip. scribit Erot. Quod etsi sæpius eo significatu occurrit, præcipuè tamen eo modo sumi mihi videtur libr. περὶ ἐπικυήσιος (p.49.43.) καὶ τὸ στόμα καλῶς ἔχῃ τῆς μήτρης, & vteri osculũ rectè hoc est conuenienter se habeat. Et rursus ibid. (v.48.) καλῶς ἔχῃ τῆς καθάρσιος. probè, h. e. conuenienter purgata est. Rursusq; ibi. (p.50.1.) ὐδ' οὕτως καλῶς ὀζέσει, neq; sic probè olebit. Et iterum (v.2.) ὅταν δὲ δοκέῃ καλῶς ἔχειν πάντα. Vbi autem omnia probè aut conuenienter habere videbũtur. Quæ phrasis etiam legitur lib. περὶ ἀφόρων (p. 293.10.) vbi eadem in re ista repetuntur. Et rursus (p.50.20.) ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν, donec probè hoc est conuenienter, habere videatur. Iterũ (v.40.) τὴν δὲ γονὴν διὰ τοῦτο ὐ δέχεται κατὰ τὴν βλάβην, ἥτις ἦν κακὴ, ὑπὸ τῦ στομάχου μὴ καλῶς ἔχοντος τῦ δέχεσθαι. Ob id autem genituram iuxta læsionem non recipit, quæ impedimentum si adferat osculo nõ probè (hoc est cõuenienter) ad susceptionem se habente. Et rursus (v.45.) ὅταν δὲ δοκέῃ καλῶς ἔχειν καθάρσιος τὸ σῶμα. Vbi autem probè aut conuenienter corpus purgatum videbitur. Et (v.49.) ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν, donec probè habere videatur. Rursus (p.51.11.) τῦ στομάχου καλῶς ἔχοντος, osculo probè aut cõuenienter se habente. Et (v.16.) ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν καθάρσιος ἡ μήτρη. donec vterus tibi conuenienter purgatus esse videatur. Et (v.18.) ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ. Vbi verò probè ac conuenienter habuerit. Et (v.20.) ὅταν δὲ δοκέῃ καλῶς ἔχειν μαλθάξιος καὶ θυμιήσιος. Cùm autem conuenienter suffitum & emollitum esse videbitur. Et (v.22.) ὡς ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν. donec probè habere videatur. Quæ locutiones etiam repetuntur eadẽ in re lib. περὶ ἀφόρων (p.292.22.26.31.36.41.46 48.& p.293.1.2.) atque aliàs etiam crebrò occurrunt, præcipueq; vbi de purgatione, aut solutione aliqua critica, vt hæmorrhagia agitur. Sic lib.3. Epid. in st. pest. (p.425.35.) ὐδ' αἱμοῤῥαγίη καλῶς. neq; rite aut conuenienter sanguis è naribus profluebat. Neque enim cõuenienter aut ordine processisse hæmorrhagiam significat, quæ in febribus ardentibus salutaris esse solet, qualis est liberalis & copiosa, & quæ naturæ impetu, aut conuenientе iudicationis ordine erumpit. Sic etiam accipitur quod ibid. scribitur. (v. 8.) καὶ ὐ καλῶς ἀνεθερμαίνοντο, neque probè aut conuenienter recalescebant.

Κάμμορον, aut κάμμαρον, aut κάμαρον est squillæ marinæ & cancrorũ species. Dicitur & κάμμορον Dioscoridi ca.77. lib.4. aconiti species: quod θηλυφόνον vocatur, & Nicandro in Alexiph. (v.41.) πολλάκι θηλυφόνον καὶ κάμμορον. Vbi Scholiastes κάμμορον dici scribit, ὅτι κακῷ μόρῳ ἀναιρεῖ, quòd sæua morte perimat, vt scribit Dioscorides ca.7. lib.6. & Nicander initio Alexiph. Cammoron verò dici scribit Plin. cap.3. lib.27. quòd radicem modicam cammaro marino similẽ habeat. Dioscorides tamen, non cammarũ, sed scorpii caudã referre dixit. Est autẽ κάμμαρος & κάμμορος cancrorum species, & κάμμαροι dicuntur Athenæo. κάμμορον verò Galeno in Exeg. animal paruæ squillæ marinæ simile significat, & aconitũ, quòd ad instar illius animalis radices habeat. Verùm idẽ addit lib. de loc. in homine apud Hipp. vbi ad ardores cammorum admoueri iubet, neutrã significationẽ conuenire. Indeq; factũ vt Erotion non solùm animal κάμμορον vocari scribat, verùm etiã adhærescentem illi muscum sic dici. Zeno autẽ Herophilius cicutam. Zeuxis autẽ medicamentum refrigerans. Locus Hipp. scribitur lib. de loc. in hom. (p.70.30.) hunc in modum. τὰς δὲ πυρώσιας ποτοῖσι καὶ ῥοφήμασιν, ὡς περ τὸν πυρετὸν ψυκτηρίῳ φαρμάκῳ ἐκλύειν, καμμάρῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. Ardores verò potionibus & sorbitionibus quemadmodũ febrem refrigerante medicaméto soluito, cammaro aut alio quopiã id genus. Vbi Galenũ & Erotianum καμμόρῳ, non καμμάρῳ legisse apparet. Etsi n. indicatura apud Erotianum καμμάρῳ habet, in recensione tamen loci Hippocratis καμμόρῳ legit, vbi & nõnnihil scripturam immutat. Idẽ quoq; annotat hanc dictionẽ semel ab Hipp. esse vsurpatã, & Zeuxin ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐξηγητικῶν pro medicamento aliquo refrigerãdi vim habente, accepisse. Dioscoridẽ verò lib.5. τῶν ὑλικῶν, aconitũ dicere quibusdã κάμμαρον ὡς θηλυφόνον vocari. Quod certè nõ videtur mendo carere, cùm κάμμορον non κάμμαρον scribendum videatur, & ad id referatur, quod Dioscoridi attribuitur lib. 4. cap.77. aconitum quibusdã κάμμορον dici, quibusdã etiam θηλυφόνον. Etsi ea est Erotiani opinio aconitum κάμμαρον dici Dioscoridi, quasi θηλυφόνον, quòd eius radix fœminini sexus genitalib. indita, mortẽ eodẽdie afferat, vt scribit Theoph. & Plin. quo modo dormiẽtes à Calfurnio Bestia vxores interẽptas M. Ceciliũ accusatorẽ obiecisse scriptũ est. Idẽ verò Erotian. in Lyci opinione referẽda mibi valde perplexus & corruptus videtur. Plin. lib.27. cap.2.

Scribit autem Lycum χαμάρω apud Hippoc. per vnicum μ scribere, ὁ ἐπὶ ἀλείπτηρίῳ, ἐγχ... τῆς λέξεως ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ πλεῖστον καμαρωτοῦ σκευασίας. vt κάμαρον indicet locum in balneo in quo inunctio fieret, aut vaporarium quoddã, formata inde dictione, quòd concameratus in fornicem locus esset. Quã certè Lyci opinionem in totum tanquam falsam idem postea reiicit. Nam & Zenoni & Zeuxidi subscribendum censet, cùm verò sit simile κάμμορον refrigerans aliquod medicamentum denotare, vt cicutam. Ea nanque cataplasmate adhibita maximè refrigerat. Vt Hippocrat. locus Erotiano accipiatur de medicamento aliquo refrigerãte in cataplasmate per febrem ad refrigerationem inducendam adhibito, non autem (vt Lyci ferebat opinio) de medicamento aliquo calente, quod vnctione sudorem aut calorem inferret. Quod multis rationibus confirmat Erotianus, quæ exemplarium nostrorum vitio adeò perplexæ sunt, vt nisi melioris codicis ope satis explicari nequeat. Eadem quoque videtur esse Galeni de hoc Hippocrat. loco opinio. Diodorus autem Grammaticus & Zeno Herophili sectator, κάμμορον, aut κάμμορον, aut κάμμαρον scribũt vocari cicutam à Doriensibus Italiam incolentibus, ὡς κακόμορόν τι ὄν, quòd infortuniũ ac malum lethum afferat. Animaduertendum porrò videtur apud Galenum in Exeg. manifestum esse codicum vitium, cùm scribatur Erotianum, non solùm animal κάμμορον, sed & adhærescentem illi muscum ita vocare. Neq; enim illius opinionis vsquam meminit Erotianus, vt satis apparet. Verùm pro Erotiano, Erotion, vt quidam volunt, aut Herophilus, vt alii, scribendus.

Καμπύλον exponit Erotianus apud Hippocrat. τὸ μὴ ὀρθὸν, ἀλλὰ σκολιῶς συγκεκαμμένον. minimè rectum, sed tortuosè incuruatum & flexum. Idem dici scribit ἀπὸ τῶν κεκαμπυλωμένων ξύλων, ab incuruatis lignis. Eam autem dictionem crebrò vsurpat Hippocrates. In Prognost. (pag. 125. vers. 50.) ἢν δὲ καμπύλον γένηται βλέφαρον. Si verò retorta fuerit aut peruersa palpebra. Sic enim peruersam palpebram vertit Celsus cap. 6. lib. 2. Pro quo in Coac. Prænot. (pag. 430. 24.) βλεφάρων καμπυλότης scribitur, ciliorum curuitas, & aphorism. 49. libr. 4. τὸ βλέφαρον διαστρέφεσθαι: quod est palpebram peruerti. Rursus libr. περὶ ἄρθρ. (pag. 580. 5.) τὸ δὲ ἄλλο ὀστέον τοῦ βραχίονος ἐς τὸ ἔξω καμπύλον. reliquum verò brachii os in exteriorem partem incuruum est. Et rursus (ibidem pag. 598. 38.) οὕτω γὰρ αὖ τὸ καμπύλον τοῦ ἀγκῶνος οὐ κωλύσει. Sic nanque cubiti flexus nihil prohibuerit. Quod etiam repetitur in Mochlico (p. 507. 12.) Iterumque (ibid. p. 617. 53.) καμπυλότατοι δὲ πλευραὶ ἀνθρώπου εἰσί. Maximè autẽ incuruæ sunt hominis costæ, hoc est introrsum flexæ, retortæ, & curuæ. Sic καμπυλεῖσθαι dicitur Hippocrati, ꝙ est incuruari, inflecti, flexari, libr. de art. (p. 640. 36.) τὸ γὰρ ἔμπροσθεν τοῦ ποδὸς, ὅταν ἐκτεταμένον ἐς τὸ ἄλλο σκέλος, οὐχ ὁμοίως δύναται ἐς τὸ πρόσθεν καμπυλεῖσθαι. Pedis enim pars anterior, cùm crus reliquum extentum est, non æquè ac si inflexum fuerit, in priorem partem flecti potest. De pede nanque καμπυλεῖσθαι dicitur, cùm in anteriorem partem demittitur, incuruatur, aut flectitur. flexari quidam dicunt. ἐς τὸ πρόσω καμπυλεῖσθαι scribit Galenus cùm pars pedis quæ est ad imam plantam & digitos (anterior dicta) ad terram inflectitur & inclinatur, quod fit posterioribus tibiæ musculis calcẽ & tarsum retrahẽtibus, quòd in eo articulo qui ad talum est, neq; extensio, neque inflexio dici soleat, velut in poplite aut inguine. Cui opposita figura est, cùm pes simus redditur (σιμοῦσθαι πόδα dicit Hippocr.) anterioribus musculis tarsum attollentibus. Quem sanè mihi locum subnotasse videtur Erotianus (vt nostris in eũ locum Annotat. adscripsimus) verùm καμπυλεῖσθαι legisse, quod κάμπτεσθαι exponit, flecti, inflecti. Etsi etiam καμπυλεῖσθαι eadem notione scribitur Hippocrati lib. de art. (p. 620. 24.) ἢν μὲν γὰρ πρόσω ἦ καμπυλεῖσθαι. Si quidem incuruari tentent. Quemadmodum quoque καμπυλεῖσθαι bis scribit Gal. Com. 3. in eundem libr. (p. 640. 48. & 52.) καμπύλα ἐπικαμπῆ, στρεβλά, exponit Hesych. inflexa, distorta, peruersa.

Κάνεον, vel κάνειον, vel κανοῦν, & κανοῦν, idem quod κάνης & canistrum aut cistam significat Hesychio, Homero verò etiam pro lance sumi videtur, vt ὀδυσσ. θ. (v. 69.) πὰρ δὲ ἐτίθει κάνεον καλὸν τε τράπεζαν. Quod etiam profert Athenæus lib. 1. (p. 7.) Apud Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 3. & 4.) κάνειον pro ollæ operculo ponitur, per quod apposito calamo aut arundine suffitus in vterum deferebatur. κάνιον etiam eidem dicitur lib. 2. περὶ γυν. (p. 171. 47. & p. 172. 1. & 2.)

Κανονίαι dicuntur Hippocrati libr. de aëre, loc. & aq. (p. 80. 39.) qui ventre sunt substricto, non prominente aut prominulo, & quibus ventres sunt veluti ad regulam directi & exacti. ὀρθοὶ καὶ προσεσταλμένοι τὰς γαστέρας, exponuntur Galeno in Exeg. hoc est, recti & ventribus adstrictis. Etsi κανόνιαι illic vitiosè quibusdam scribuntur, vt & apud Erotianum, qui Epicli μακροὺς καὶ εὐμεγέθεις dici κανονίας scribit. Ipse verò ὀρθοὺς καὶ λεπτοὺς, rectos & graciles explicari mauult. verùm vitiosam esse scripturam, & κανονίαι legendum satis testatur series alphabetica apud Galenũ, tum quod omnia Hippocrat. exemplaria κανονίαι habeant, etsi Asulanus codex asteriscum apponit. Sunt autem κανονίαι qui adstricto sunt ventre, quibus ventrosi opponuntur, & Hippocrati qui carnosõ sunt corpore, aut in corporis magnitudinem aut molem augentur. Sic enim apud eum scribitur. οἱ δὲ μεγάλοι μὲν οὐκ ἂν εἴησαν, οὐδὲ κανονίαι, ἐς εὖρος δὲ τραφῆναι καὶ σαρκώδεες. Hi magni quidẽ esse non possunt, neque recti & ventre substricto, in amplam verò corporis molem à natura producuntur, & carnosi sunt. Etsi Gal.

Gal.lib. quod animi mores corporis temp. sequuntur (p.348.56.) locum istum subnotans, non κανονίαι legit, sed οὐδ' εὐμήκεες, non longi aut proceri, neq; bene cõpositi. Quæ videtur esse illius dictionis veluti quædam explicatio. Quod etiam mihi animaduertisse videtur Cornarius, qui vtrunque in sua interpretatione apposuit. Zuinggerus proceros dixit. Caluus verò dictionis vim non satis assecutus, & exemplarium vitio κοινωνίαι leg. videtur. Κανονίαι autem dici videntur proceri & magni, quorum proceritas reliquis canon esse possit, & veluti ad regulam directi & exacti.

Κάπετος, fouea, fossa, scrobs dicitur. Sumitur apud Hippocratem metaphoricè pro cauis quæ in medio scamno excauantur, quorum vsus est ad vectes firmandos. Lib. de art. (p. 656. 10.) ἔπειτα ἀρκέει μὲν ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ ξύλου, οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ διὰ παντὸς, ἐντετμῆσθαι ὡς καπέτους μακρὰς πέντε ἢ ἕξ, διαλειπούσας ἀπ' ἀλλήλων τέσσαρας δακτύλους. Tum satis quidem est si in dimidia ligni parte (nihil tamen prohibet quominus etiam per totum) quinque aut sex fossulæ longæ, quatuor digitis inter se distantes, incisæ sint. Vbi scribit Gal. καπέτους μὲν οὐκ ὀλίγοι τῶν παλαιῶν εἰρήκασι τὰς τάφρους. ὁ δὲ Ἱπποκράτης νῦν ἐκ μεταφορᾶς κέχρηται τῇ προσηγορίᾳ, τὰς ἐντετμημένας τῷ βάθρῳ κοιλότητας ἑρμηνεῦσαι βουλόμενος, ἕνεκα τοῦ στηρίζεσθαι κατ' αὐτὰς τοὺς μοχλούς. καπέτους quidem ex veteribus non pauci fossas dixerunt. At Hippocrates hoc loco per translationem ea voce vsus, incisas in scamno cauitates ad vectes firmãdos exprimere voluit. Eas autem cauitates in dimidia ligni parte, hoc est inferiore præcipuè, excauandas esse censet, quatuor digitis inter se distantes, & trium digitorum altitudine & latitudine. Rursus ibidem (v. 30.) διὰ τοῦτο γὰρ καὶ αἱ κάπετοι ἐντέτμηνται. Ea enim de causa incisæ sunt fossulæ. Ac rursus (p.657.50.) ἢ ἐρείσας ἐκ τῶν καπέτων τῶν ἁρμοζουσῶν ἀνακαταγέτω. & vecte ex aliqua conueniente fossula firmato, contra obluctetur. κάπετος Erotiano exponitur ὄρυγμα, τάφρος. idemque addit ἐπὶ μέντοι τοῦ ὀργάνου τὸ ὄρυγμα δηλοῖ. in organo, hoc est scamno Hippocratico, fossam indicat. καπέτους Paulus ἐπιμήκεις τάφρους vocat, oblongas quasdam fossas aut caueas.

Καπήλαιον dicitur Galeno lib.2. κατὰ τόπ. (p.178. 14.) resina sponte profluens, quæ plurima in Lacedæmone profluit, & in Cilicia καπήλαιον, hoc est oleum fumosum appellatur. Quod etiã idem longè apertius indicat lib. 3. comp. phar. κατὰ γένη (p.354.34.) his verbis. καὶ τῶν αὐτορρύτων καλουμένων ῥητινῶν ἐγχωρεῖ μιγνῦσαι. καλοῦσι δὲ αὐτὰς ἐν Λακεδαίμονι καὶ τισιν ἄλλοις χωρίοις προσπόρρυτον, ἐν Κιλικίᾳ δὲ καπήλαιον ὀνομάζουσι τὴν τοιαύτην ῥητίνην. Licet autem ex iis quæ sponte fluunt resinis admiscere. Has autem Lacedæmone atq; aliis quibusdam locis προσπορρύτους vocant. In Cilicia verò καπήλαιον huiusmodi resina vocatur. Est igitur certũ resinæ potius quàm olei genus, etsi aliud nomen indicet. Videtur autem καπήλαιον dici, hoc est oleum fumosum, à fumo quem edit igni admota, vel quia liquidis omnibus resinis liquidior, calidior, tenuiorq; fit, proindeq; ad oleum magis accedat.

Κάππαρις, Capparis, cuius folio & cortice vtitur Hippocrat. ad anum procidentem libr. de fist. (p. 519. 36.) Huius etiam corticem ad lienem valere ibid. tradit.

Καρδαμώσσειν, vide Σκαρδαμύσσειν, postea.

Καρδιαλγία est oris ventriculi dolor, & καρδιωγμὸς morsus aut erosio oris ventriculi. Quæ denominationes à symptomate quod inferunt dictæ sunt, quòd καρδίαν os ventriculi veteres dixerint, aut quòd oris ventriculi dolores, ob illius exquisitissimum sensum, illico cordi communicarentur, illudq; statim in consensionem vocent. Gal. libr. 5. de loc. aff. (p.302.26.) τὸ στόμα τῆς κοιλίας οἱ παλαιοὶ καρδίαν ὠνόμαζον. ἀφ' ὧν ἐπιφέρει συμπτωμάτων, ὥς φασιν, οὕτω προσαγορεύσαντες. Os ventriculi veteres cor nominabant, appellationem, (vt aiunt) deducentes ab his symptomatibus quæ adfert. Quod etiam repetitur Com. in sent. 30. lib. 3. περὶ χυμῶν. Idem lib. 2. de alim. fac. (p.327.13.) τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὀνομάζουσι καὶ καρδίαν. Os ventriculi cor etiam appellant. Rursus lib. 2. de Plac. Hipp. & Plat. (p. 262.53.) ἐμὴν οὐδ' ἡ καρδιαλγία τοὔνομα τὴν ἐν τῷ θώρακι περιεχομένην καρδίαν ὀδυνᾶσθαι δηλοῖ, ἀλλ' ἔστιν ὁμωνυμία τις οὐδένα λανθάνουσα τῶν ὡμιληκότων ἀρχαίων γράμμασι. ὥσπερ γὰρ τὸ κατὰ τὸν θώρακα σπλάγχνον, οὕτω καὶ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα καρδίαν ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ πάμπολύ γε τοὔνομά ἐστι παρ' αὐτοῖς. Quinetiam neq; nomen hoc καρδιαλγία cordis illius quod thorace continetur dolores indicat, sed æquiuocatio quædam subest, neminem eorũ qui in antiquorum scriptis sit versatus latens. Eodem nanq; modo, & thoracis viscus, & os ventriculi cor appellant veteres, & eiusmodi appellatio ipsis admodũ est vsitata. Quod ibidem exemplis ex Nicandro, Thucydide & Hip. adductis probat Galenus. Idem quoq; καρδίης πόνον ex Prorrh. (p.192.15.) στόματος τῆς γαστρὸς πόνον, oris ventriculi dolorem exponit. Et rursus Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 387. 1.) καρδιαλγέειν τὸ στόμα τῆς κοιλίας ὀδυνᾶσθαι. oris ventriculi dolore affici, explicat, quod de Philini vxore, ἤλγει δὲ ἀρχομένη καρδίην, circa initia oris ventriculi dolore tentata est, dixerit Hipp. Rursus etiam Com. ad aph. 65. lib. 4. οὐ μὲν τοῦ γε μόνον τὸ σφύζον ἐξ ἑαυτοῦ κατὰ φύσιν σπλάγχνον, ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς οἱ παλαιοὶ καρδίαν ὠνόμαζον, ἓν τι τῶν ὁμολογουμένων ἐστὶν, ὥσπερ γε καὶ ὅτι καρδιαλγίαν τὰ τούτου τοῦ μέρους ἀλγήματα προσαγορεύουσι. Est igitur in cõfesso apud omnes, quòd nõ solũ id viscus quod sua natura pulsat, sed etiã os ventriculi cor veteres nominarunt, sicuti etiã quòd cordis dolorẽ, huius partis dolores nominant. Idẽ rursus Com. 3. in Progn. (p.161.57.) γινομένης δέ ποτε καὶ κατὰ τὸ πνεύμονα τόπου ἀναθυμιάσεως τοιαύτης, διακρίνομεν αὐτὴν τῆς ἀπὸ στομάχου τῇ καρδιαλγίᾳ. πνεύμονα μὲν γὰρ οἱ πλεῖστοι χυμοὶ λανθάνουσιν, ἤτοι δυσαίσθητον, ἢ παντελῶς ἀναίσθητον ὄντα. τὸ δὲ τῆς γαστρὸς στόμα. καλεῖται δὲ τοῦτο ὡς ἴσμεν καὶ καρδία, διὰ τὸ

μέγεθος ὧν ἔχει νεύρων αἰσθητικῶν, οὐδὲν λανθάνει τῶν κατ' αὐτό. δακνόμενον οὖν ὑπὸ τοῦ πικροχόλου χυμοῦ, τὸν καλούμενον ὑπὸ καρδιωγμὸν ἐργάζεται, διὸ καὶ χολώδης ἔμετος αὐτοῖς γίνεται. τοιοῦτον γὰρ καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐδήλωσεν ἔνθα φησί, καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρδίαν ἐστήριξε, ἀνέστρεφέ γε αὐτὴν καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς ὅσαι ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὠνομασμέναι εἰσίν, ἐπῄεσαν. τὸ γὰρ ἀνέστρεφεν, ἐπὶ τῆς πρὸς ἔμετον ὁρμῆς εἶπεν, εὐθέως γε καὶ καρδίαν ὀνομάσας τὸ στόμα τῆς γαστρός. διὸ δὴ καὶ τὰς δήξεις αὐτοῦ καρδιωγμούς τε καὶ καρδιαλγίας ὀνομάζουσιν. Orta verò ex pulmonibus talis exhalatio, ab ea quæ est ex ventriculo, καρδιαλγία, h.e. oris ventriculi dolore distinguitur. Humores enim huiusmodi pulmonem aut ægrè, aut nihil omninò sentientem latent. At ventriculi os, quod (vt nouimus) appellatur etiam καρδία, hoc est cor, ob insignes neruos sensu præditos quos habet, facilè sentit quæ in eo insunt. Nempe demorsum à bilioso humore vocatum καρδιωγμὸν efficit, ideoque etiam biliosa vomitio accedit. Quod etiã indicauit Thucydides cùm scribit: Atque vbi ad os ventriculi adhæsit, id subuertebat, & quæ à medicis vocantur bilis expurgationes, ingruebant. Illud enim [ἀνέστρεφε] de impetu ad vomitum dixit, confestimque os ventriculi καρδίαν nominauit. Ideoq; vbi mordetur καρδιωγμοὺς & καρδιαλγίας nominant. Locus verò Thucyd. à Gal. etiam lib. 2. de plac. Hippoc. & Plat. productus, legitur lib. 2. in pestis descriptione, vbi quoq; Scholiast. os ventriculi veteribus καρδίαν dici his verbis significat: οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλουν, καὶ καρδιωγμὸν τὸν πόνον τοῦ στομάχου. Quæ appellatio vt est vulgaris & plebeia, ita est ab Aureliano scriptis contestata, cùm scribit cap. 35. libr. 2. Acut. καρδιαλγίαν esse dolorem oris ventriculi, quẽ plurimi idiotæ cordis dolorem vocauerunt. Quas etiam voces vt politicas & hominum consuetudine approbatas sępe vsurpat Hippocrat. vt scripto testatur Gal. Sic eum in sensum scribitur lib. 2. Epid. (pag. 312. 40.) γυνὴ ἐκαρδιάλγει, mulier oris ventriculi dolore conflictabatur. Sic enim de oris ventriculi dolore locus hic exponitur Galeno lib. 2. de Plat. Hipp. & Plat. & lib. 2. de alim. fac. Est autem καρδιωγμὸς oris vẽtriculi morsus aut vellicatio ab humore acri illud erodente. Quam dictionem crebrò vsurpat Hippocr. vt in Progn. (p. 161. 42.) εἰ καὶ καρδιωγμὸς τούτῳ προσγένηται, si ventriculi morsus adfuerit. Quem locum etiam profert Galenus Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 367. 50.) vbi etiam scribitur ab Hippocr. οἷσι δὲ βάρεα μὲν ὅλης τῆς κεφαλῆς, καρδιωγμοὶ δὲ καὶ ἀσώδεές εἰσιν. Qui verò toto capite grauitatem sentiunt cum oris ventriculi morsu & stomachi fastidio. Et in Coac. Prænot. (p. 427. 41.) καρδιωγμοὶ καὶ πτυαλισμοί, oris ventriculi morsus & sputationes in vomitu. Rursus lib. 1. περὶ γυν. (p. 235. 19.) in biliosis mensibus καρδιωγμὸς vsurpatur, vt & aph. 17. & 65. lib. 4. Est verò καρδιωγμός, δῆξις καρδίας, τουτέστι τοῦ στόματος τῆς γαστρός. ὠνόμαζον γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῦτο καρδίαν, cordis, hoc est oris ventriculi morsus. Id enim veteres καρδίαν (cor) nominauerũt. Com. ad aph. 17. lib. 4. Rursus lib. 2. de fac. alim. (loco paulò antea à nobis adducto) οὐκ ἄλλο τι τὸ καρδιώσσειν ὄνομα σημαίνει τοῦ γινομένου συμπτώματος ἐπὶ τοῦ στομάχου δακνομένου. Verbum καρδιώσσειν aliud nihil significat quàm symptoma stomachi morsui succedens. Idem rursus libr. 8. comp. pharm. κατὰ τόπ. (p. 274. 9.) εἴρηται πολλάκις ὡς τὸ τῆς γαστρὸς στόμα καλεῖν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς, ὥσπερ καρδίαν, οὕτω καὶ στόμαχον. ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦν συνηθέστερον τὸ τῆς καρδίας ὄνομα, νυνὶ δὲ ἀπ' ἐκείνου μὲν ἔτι διαμένει τὸ καρδιώσσειν, καὶ ἡ καρδιαλγία. τὸ δὲ μόριον αὐτὸ στόμαχον ὀνομάζουσιν, ὁμωνύμως τῷ καταφέροντι τὴν τροφὴν ἐκ τοῦ στόματος εἰς αὐτήν. Sæpenumero iam dictum est medicis consuetum esse, os ventriculi, vt καρδίαν, ita etiam στόμαχον appellare. Verùm quondam vsitatior erat τῆς καρδίας appellatio. Indeque etiam nunc perseuerat τὸ καρδιώσσειν & ἡ καρδιαλγία, qui oris ventriculi morsum aut dolorem significant. Hanc autem particulam stomachum vocant, communi cum ea appellatione, quæ cibum ex ore in ipsam demittit. Eustathius quoque καρδιώττειν τὸ καρδίαν ἀλγεῖν καὶ ναυτιᾶν exponit, quod est oris ventriculi dolore & fastidio tentari, vt & Hesych. καρδιώττειν τὴν καρδίαν ἀλγεῖν. Idem verò addit quibusdam significare δάκνεσθαι στόμαχον ὑπὸ λιμοῦ, quod est stomachum fame morderi, & sumi pro ναυτιᾶν, hoc est nauseare. At verò istius dictionis vim appositissimis verbis exprimit Erotianus cùm καρδιώσσειν hoc modo explicat. καρδίαν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα, ὃν καὶ τὸν στόμαχον νῦν καλοῦμεν. καρδιώττειν οὖν καὶ καρδιαλγεῖν λέγεται, τὸ μετὰ ναυτίας καὶ ὀδύνης ὀχλεῖσθαι τὸν στόμαχον. καὶ καρδιωγμὸς ἐντεῦθεν, ἀπὸ τοῦ, ὁ τοῦ στομάχου δηγμός. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος καρδιωγμὸς ὁ τῆς καρδίας κυρίως τοῦ σπλάγχνου δηγμός, τουτέστιν ἀθρόως καὶ σφοδρῶς καὶ παλμὸς ἐν αὐτῷ γινόμενος. καρδίαν os ventriculi appellabant, quod etiam stomachũ communi voce vocamus. καρδιώττειν igitur & καρδιαλγεῖν dicitur cùm stomachus nausea & dolore angitur. Hinc etiam καρδιωγμὸς stomachi morsus. Est autem alter καρδιωγμὸς cordis ꝙ propriè viscus est, erosio, hoc est crebra & vehemens in eo orta palpitatio. Quam etiam homonymiam Galenus Comm. ad aph. 65. lib. 4. hoc aperit modo: τὸ γέ μην καρδιώσσειν οἱ πλεῖστοι μὲν τῶν ἐξηγησαμένων τοὺς ἀφορισμοὺς, ταὐτὸν ἡγοῦνται σημαίνειν τῷ καρδιαλγεῖν. ἔνιοι δὲ τῆς καρδίας αὐτῆς, λέγω δὴ τοῦ σπλάγχνου, καρδιωγμὸν δηλοῦσθαί φασιν, ἐξηγούμενοί τε κίνησίν τινά φασι παλμώδη τὸν καρδιωγμὸν εἶναι. τὸ μὲν οὖν ἰσχυρὸν καῦμα τῆς κοιλίας ὑπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς ζεούσης, ἐν τοῖς χ-πῶσιν αὐτοῖς γίνεται. κατὰ λόγον δὲ τοῖς οὕτω διακειμένοις, καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς δάκνεται, καὶ διὰ τοῦτο κακόν ἐστι τὸ σύμπτωμα. εἰ δὲ καὶ τὴν πυκνὴν καὶ ταχεῖαν κίνησιν τῆς καρδίας, καὶ μάλισθ' ὅταν ᾖ καὶ παλμώδης, ἀκούοι τις εἰρῆσθαι καρδιωγμόν, ἔσχατον ἤδη τοῦτο κακόν ἐστι, σημαῖνον ἐκπεπυρῶσθαι τὴν ζωτικὴν ἀρχήν. Et τὸ καρδιώσσειν verbum multi ex his qui aphorismos exposuerunt, idem quod καρδιαλγεῖν significare existimant. Nonnulli ve-

li verò ipsius cordis, nempe visceris καρδιωγμὸν motionem quandam palpitationi similem exponunt. Vehemens itaque ventriculi æstus à flaua bile in ipsis tunicis ebulliente oriuntur. Atque ita affectis os quoque ventriculi morderi rationi est consentaneum, ideoque malum est symptoma. Quòd si quis καρδιωγμὸν crebram & celerem cordis motionem, præcipueque vbi palpitationi similis fuerit, dici velit, extremum, iam hoc malum est, quo vitale principium incensum esse significatur. At verò καρδιώσσειν quod apud Hip. explicat Erotianus, legitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 334. 6.) εἰκὸς δὲ ἐστι καὶ τῷ μεσηγὺ χρόνῳ πυρετταίνειν, καὶ φρίσσειν, καὶ καρδιώσσειν. Intermedio verò tempore vt febre, horrore & oris ventriculi dolore conflictetur, est cõsentaneum. Quod etiam verbum crebrò vsurpat eodem lib. Hipp. vt (p. 233. 30. & p. 235. 49. & p. 241. 43. & p. 242. 41.)

Καρηβαρίη capitis grauitatem significat Hippocrati ex nimia humorum & excrementorum redundantia. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 70. 42.) nimius somnus ἐφθότητα καὶ καρηβαρείαν inducit, h. e. excoctionem & capitis grauitatem. Rursus ibid. (p. 73. 58) εἰ καρηβαρείη μὲν μὴ ἐνείη. si capitis grauitas quidem non adfuerit. Et iterũ ib. (p. 82. 43.) ὑποπτεύσαντι μέν τοι ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισιν, ἢ καρηβαρίην ἰσχυρὴν, ἢ φρενῶν ἅψιν, παντάπασιν οἴνου ἀποσχετέον, cùm verò in huiusmodi verbis vehementẽ capitis grauitatem suspectam habueris, aut mẽtis tentationem, vino penitus abstinendum. Rursus aph. 22. libr. 5. calidum τὴν ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει, soluit capitis grauitatem. Vbi καρηβαρείας Gal. τῆς κεφαλῆς βαρύτητας exponit, capitis grauitates: quas calidum dissoluẽdo & concoquendo sanat. Et in Pror. (p. 215. 25.) in sanguinis per nares ꝓfluuii denunciatione, ὑποχονδρίε τάσις μετὰ καρηβαρίης καὶ κωφώσιος, præcordiorũ contensio cũ capitis grauitate & surditate ponitur. Quòd etiam repetitur in Coac. Pr. (p. 429. 32.) Eadẽ notione νότοι καρηβαρικοὶ dicuntur aph. 5. lib. 3. Austri caput grauantes ob nimiam humiditatem qua caput replent.

Καρικὸν medicamẽtum est catharetericũ sordida vlcera detergẽs & carnes exedens Hip. lib. de vlceribus (p. 515. 27.) Recipit veratrũ nigrum, sandaracham, æris squamam, plumbum elotum, sulphur, auripigmentũ & cantharidas. Quib. mixtis & cedrino oleo subactis medicamẽtum liquidum parat. Interdum arum coctum contusum, aut aridum læuigatum melle exceptũ additur. Siccum verò medicamẽtum cedrino oleo & melle sublatis, inspergitur. Parat ẽt ex solo veratro & sandaracha. Καρικὸν exponit Galen. in Exeg. καρικόν τι ἔδεσμα οὕτως ὀνομάζει, ὃ καὶ τὴν σκευασίαν ἐν τῷ περὶ ἑλκῶν γράφει. Quæ certè lectio, vt satis apparet vitiosa est, & pro ἔδεσμα σκεύασμα aut ἄλειμμα, aut aliud quid tale reponẽdum. Non. n. edulium sed compositionem quandam, aut vnguẽtum sic vocari ab Hip. constat, cuius apparatum lib. de vlcerib. describit. Carycum quidam scribunt, & à nucibus dictum existimãt, falsò quidem, cùm nulla sit hîc nucũ mentio. κάρειον scribit Var. esse σύνθεσιν σκευασίας, apparatus cuiusdã, h. e. medicamenti compositionẽ apud Hip. Sed καρικὸν scribendũ esse ꝓ κάρειον satis apparet. Est & καρικὸν oleũ quoddã Athen. li. 2. (p. 33.)

Καρκῖνος, cancer, tumor est inæqualis, oris prætumidis, aspectu fœdus, sublinidus & indolens, ex atra bile ortus, vt scribit Paulus. In multis corporis partib. gignitur, sed præcipuè in mulieribus locis & mammis cernitur, fitque interdum cum vlcere, interdum quoq; sine vlcere, & à cancri animalis similitudine denominationem accipit. Gal. lib. de tumor. præter naturam cancros à bile atra non feruente fieri scribit (p. 355. 42.) χωρὶς δὲ τοῦ ζεῖν ἡ μέλαινα χολὴ τοὺς καρκίνους ἐργάζεται, καὶ τὴν δριμυτέρα τύχῃ, μεθ' ἕλκους· ταῦτ' ἄρα καὶ μελάντεροι τῇ χροίᾳ τῶν φλεγμαινόντων εἰσὶ, καὶ ἥκιστα θερμοί. πληροῦνται δὲ αἱ φλέβες ἐπ' αὐτῶν καὶ τείνονται μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς φλεγμοναῖς. ἧττον γὰρ ἐκπίπτει τῶν ἀγγείων εἰς τὴν πέριξ σάρκα διὰ πάχος ὁ γεννῶν τοὺς καρκίνους χυμός. οὐ μὴν οὐδὲ ἐρυθραὶ καθάπερ ἐν ταῖς φλεγμοναῖς αἱ φλέβες εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ κατὰ τὸν λυποῦντα χυμόν. Bilis atra absque feruore cancros efficit, eosque cum vlcere, si acrior fuerit. Eamq; sanè ob rem nigriores colore sunt iis quæ inflammatione tentantur, minimeque calidi. In his autem venæ turgẽt & intenduntur magis, quàm in inflammationibus. Qui enim cancros humor gignit, ob crassitudinem in circumiectam carnem minus è vasis excidit. Neque tamen rubræ, vt in inflammationibus venæ sunt, sed & hæ quoq; pro ratione infestãtis humoris se habent. Rursus ibid. (pag. 356. 40.) ὅταν δὲ εἰς σάρκα μέλαινα κατασκήψῃ χολὴ, δακνώδης μὲν οὖσα, διαβιβρώσκει τὸ περικείμενον δέρμα, καὶ ἕλκος ἐργάζεται. μετριωτέρα δὲ ὑπάρχουσα, τὸν χωρὶς ἑλκώσεως ἀποτελεῖ καρκῖνον. εἴρηται δὲ ἔμπροσθεν ὅτι καὶ τὰς φλέβας ἐπαίρει μειζόνως τῶν φλεγμονωδῶν, ὁποῖον τέ τι τὸ εἶδος αὐτῶν τῆς χρόας ἐστίν. Cùm verò bilis atra in carnem decubuerit, mordax quidem existens circuniectam carnem perrodit, & vlcus efficit, mitior verò cãcrum sine vlceratione. Dictum autem est antea ab eo venas in maiorem molem quàm in inflammationibus attolli, & cuius generis sit eorum color. Ac rursus idem lib. 2. de art. cur. ad Glauc. (p. 219. 19.) περὶ τῶν καρκινωδῶν ἑξῆς ἂν εἴη λόγον εἰπεῖν, γινομένων ἐν ἅπασι τοῖς μορίοις, μάλιστα δὲ τοῖς τιτθοῖς τῶν γυναικῶν, ὅσαι μηκέτι καθαίρονται τὴν κατὰ φύσιν κάθαρσιν· ἧς ὅταν ὡς χρὴ γίνηται, τελέως ἄνοσος ἡ γυνὴ διατελεῖ. πάντες οὖν οἱ τοιοῦτοι παρὰ φύσιν ὄγκοι, τὴν γένεσιν ἐκ μελαγχολικοῦ περιττώματος ἴσχουσι, ὑπὲρ οὗ λέλεκται καὶ ἐν τοῖς κατὰ φυσικῶν δυνάμεων ὑπομνήμασι. γεννᾶσθαι μὲν οὖν μηδὲν διεξάντων ἐν ἥπατι κατὰ τὴν ἐξαιμάτωσιν, ἀνάλογον τῇ κατὰ τὸν οἶνον τρυγί. καθαίρεσθαι δὲ διὰ τοῦ σπληνός. ἐκ γὰρ τούτου χυμοῦ τρέφεσθαι πέφυκεν. De cancrosis tumoribus deinceps dicendum, qui cum in omnibus partibus oriri consueuerunt, tum maximè in mulierum mammis, quæ non amplius naturali purgatione repurgantur. Quæ cùm ritè ꝓcedit, integra sanitate mu-

lier fruitur. Omnes ergo huiusmodi tumores præter naturam ex melãcholica redundantia ortum habent, de qua diximus in commentariis de facultatibus naturalibus, ibique ostendimus in hepate, dum sanguis conficitur, hunc humorem fœci vinariæ proportione respondentem generari, à liene verò repurgari, qui ex huiusmodi humore consuetum trahit alimentum. Et paulò pòst. γίνεται γε μήν ἐνίοτε καὶ εἰς ἄλλα μόρια τοῦ σώματος, ἅπερ ἂν ἦ πάντων ἀσθενέστατα, φορὰ τοῦ τοιούτου χυμοῦ. καὶ φαίνονταί γε σαφῶς αἱ κατὰ τὸ μόριον ἐκεῖνο φλέβες, μεσταὶ αἵματος μέλανός τε καὶ παχέος. καὶ ὅσονπερ ἂν ἦ παχύτερόν τε καὶ μελάντερον, τοσοῦτον χεῖρον ἐστὶ τὸ πάθος. ἐπὶ δὲ τῶν τιτθῶν εἴδομεν πολλάκις ἀκριβῶς ὅμοιον ὅμοιον καρκίνῳ ζώῳ. καθάπερ γὰρ ἐπ' ἐκείνου πόδες ἑκατέρωθέν εἰσι τοῦ σώματος, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦδε τοῦ πάθους αἱ φλέβες ἀποτεταμέναι τοῦ παρὰ φύσιν ὄγκου τὸ σχῆμα καρκίνῳ παραπλήσιον ἐργάζονται. Interdum verò & in alias corporis partes, siquidem omnium maximè imbecillæ fuerint, huiusmodi humor defertur. Atq; eius partis venæ, tum atro, tum crasso sanguine turgidæ manifestò conspiciuntur. Quoq; is crassior aut nigrior fuerit, eò deterior esse affectus indicatur. In mãmis aũt sæpè vidimus tumorẽ cãcro animali omninò similẽ. Nam quẽadmodum illi pedes in vtraq; corporis parte insunt, ita & in hoc affecto venæ per omnem tumorem præter naturam exporrectę, formam cancro similem repræsentant. De cancro verò plura legas apud Paul. lib. 3. cap. 67. & lib. 4. cap. 26. & libr. 6. cap. 45. Aet. tetrab. 4. lib. 2. cap. 57. & lib. 4. cap. 44. 45. 46. 47. 48. 49. Oribas. li. 7. synops. cap. 13. Actuar. lib. 2. περὶ διαγνωσ. παθ. cap. 35.

Καρκῖνοι κρυπτοὶ, cancri occulti & latẽtes dicuntur Hip. aph. 38. lib. 6. qui non sunt exulcerati, aut qui in profundo corporis latẽt. Sic enim ibi scribit Gal. κρυπτοὺς καρκίνους εἴρηκεν, ἤτοι τοὺς χωρὶς ἑλκώσεως, ἢ τοὺς κεκρυμμένους, ὅπερ ἐστὶ μὴ φαινομένους, ὃ πάλιν ἴσον δύναται τῷ διὰ βάθους εἶναι τοῦ σώματος. Occultos cancros dixit, vel qui sunt absq; vlcere, vel latentes & abscõditos, h. e. minimè apparentes, qđ rursus idem significat, ac si dicatur, qui in corpore altè demersi sunt. Eandem notionẽ habent καρκῖνοι κρυπτοὶ οἱ ὑποβρύχιοι, cancri abditi & demersi, Protr. 2. (p. 417. 43.) Sic. n. accipiuntur cancri qui sine vlceratione sunt, & profundũ corporis occupant, in eoq; altè demersi sunt, quales qui sedem, intestina, vterum, sinum muliebrem, palatum exercent. Quibus οἱ κρυπτοὶ καὶ ἀκρόπαθοι καρκῖνοι respondent (ib. v. 45.) qui in summis corporis partibus sine vlceratione consistunt & conspicui sunt. τοὺς ἐπιπολῆς χωρὶς ἑλκώσεως vocat Gal. com. ad aph. 38. lib. 6. velut priores τοὺς ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος. Etsi κρυπτοὶ per se idem significant, nempe eos qui sine vlceratione sunt, aut eos qui in corporis penetralibus abditi sunt & latentes, neq; in cõspicuo apparent, vt ex Gal. diximus. At verò καρκῖνος κρυπτὸς dicitur Gal. li. de atra bile (p. 359. 34.) cãcer occultus & abditus, qui non est exulceratus, & fit à succo melãcholico in corporis habitum protruso, non acri aut maligno, nec exedente, vt is qui cancrũ exulceratum facit. Philoxenus tñ apud Aëtium κρυπτοὺς καρκίνους peculiariter dici scribit, qui vterum ac intestina infestant, cap. 43. li. 4. tetrab. 4. Quod ẽt innuere velle videtur Paul. Ægin. cap. 67. lib. 3. dũ vteri cancris ꝓprio quodam modo Hip. aph. accõmodat, etsi is cancris in genere adhiberi potest.

Καρκίνωμα, carcinoma idẽ quod καρκῖνος significat, & cãcerosus tumor est, qui in mammis sæpè oritur, facie, naribus, labris, vt scribit Celsus. Carcinoma ẽt dicitur Suetonio Augusto. καρκίνωμα autori defin. med. (p. 400. 59.) ἐστὶν ὄγκος κακοήθης καὶ περίσκληρος, ἀνέλκωτος ἢ ἡλκωμένος. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ζώου καρκίνου. Carcinoma est tumor malignus & prædurus, sine vlcere, aut ẽt cum vlcere. A cãcri animalis similitudine nomen habet. Idem rursus (p. 799. 27.) καρκίνωμα ἐν μήτρᾳ ἐστὶν ἄνευ ἑλκώσεως ὄγκος ἀνώμαλος, ὀχθώδης. Carcinoma in vtero, tumor est sine vlceratione, inæqualis & oris prætumidis. καρκίνωμα Paulo li. 3. cap. 22. dicitur affectus tunicæ corneę oculi, cum dolore & tensione, tunicarum rubore, & cruciatu pulsatili ad tempora vsq; si moueãtur ægri. Celsus li. 5. cap. 28. Non idem periculum καρκίνωμα adfert, nisi imprudentia curantis agitatum est. Id vitium fit maximè in superiorib. partibus, circa faciem, nares, aures, labra, mãmas fœminarum. Et in iecore aũt, aut splene hoc nascitur. Circa locũ aliqua quasi puncta sentiũtur, isq; immobilis, inæqualis tumet, interdũ etiam torpet. Circa eum inflatæ venæ quasi recuruãtur, hęq; pallent aut liuent, nonnunq̃ etiam in quibusdam delitescunt. Tactusq; is locus, aliis dolorẽ affert, in aliis eum nõ habet. Et nonnunq̃ sine vlcere durior aut mollior est, q̃ esse naturaliter debet, nõnunq̃ iisdẽ omnibus vlcus accedit. Eam vsurpat dictionem Hip. lib. 5. Epid. (p. 342. 48.) καρκίνωμα περὶ τὸ στῆθος ἐγένετο. carcinoma in pectore extitit. Et lib. 7. Epid. (p. 366. 31.) ὁ τὸ καρκίνωμα τὸ ἐν τῇ φάρυγγι καυθεὶς, ὑγιὴς ἐγένετο ὑφ' ἡμέων. Qui carcinoma in faucibus habebat, vstione à nobis curatus est. Καρκῖνος etiam dicitur Hip. lib. 2. Epid. (p. 318. 31.) ex populari appellatione, qui in oris vlceribus suboritur. ἀπὸ γαστρὸς ταραχῆς, ἢ ἀπὸ βηχὸς, καρκίνου γινομένου, τὸ στόμα πικραίνεται. Ex alui perturbatione aut tussi cancro oborto, os amarũ redditur. Est & καρκῖνος σύμφυτος in Coac. Præn. (p. 440. 18.) cancer innatus, qui cum semine à parentib. in successionem transit, & inter συγγενῆ νοσήματα, h. e. congenitos morbos reponitur. Καρκινοῦσθαι, quod est in cancrum verti, Erot. apud Hip. σκληροῦσθαι exponit, indurari, indurescere. Legitur aũt li. περὶ γυν. φύσ. (p. 218. 44.) γυναικὶ ὅταν ὑστέραι σκληραὶ γίνωνται καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα ἐξίχωσι, καὶ οἱ βουβῶνες σκληροὶ γίνωνται, καὶ καῦμα ἐν τοῖσιν αἰδοίοισιν ἐνῇ, καρκινοῦσθαι ἄρχεται. Mulieri vbi vteri indurescunt, & in pudenda prominent, inguina indurantur, ardorq; in pudendis insit, cãcri initia suspecta sunt. lib. 2. περὶ γυν. (p. 280. 8) vbi

vbi ista repetuntur. ἐ καρκοῦνται πάντα, omnia in cancrum vertunt. Sed pro σκληραὶ Corn. ξηραὶ legit lib. περὶ γυν. φύσ. cùm tamen lib. 2. περὶ γυν. σκληραὶ retinuerit. Rursus libr. 1. περὶ γυν. (p. 44. 34) καρκινώδεες τὰ ἕλκεα dicũtur, q̃ cancerosa euadũt & in cancrũ transeunt.

Κάρος grauis & altus sopor dicitur, estq; cerebri affectus repentinam sensus & motus priuationem inducens, spirandi tamen facultate illæsa. Sic. n. scribit Gal. com. ad aph. 5. li. 5. κυρίως λέγεται κάρος ἡ παντὸς τοῦ σώματος αἰφνίδιος ἀναισθησία καὶ ἀκινησία. κάρος propriè vocatur totius corporis repentina sensus motusq; priuatio. Quem sanè affectum per ἀφωνίαν sępè exprimit Hip. Illi enim consuetum esse ibid. scribit Gal. τοὺς οὕτως κάρῳ κεχρημένους ἀφώνους nominare. Idem quoq; Gal. cap. 2. li. 4. de loc. aff. κάρον vocari scribit, cùm quis ita affectus est, vt neq; sensus neque motionis munere fungatur, haudquaq̃ tamen læsa spirãdi facultate, fierique sola anteriore cerebri affecta, consentiente tñ medio cerebri ventriculo, vt inde quoq; διανοητικαὶ actiones vitientur. Quòd si sopor huiusmodi adeò vehementer spirationem opprimat, vt quis vel magno conatu vix spirare possit, eorũ more qui per grauem somnũ stertere solent, tunc apoplexiã nominari. Atqui solutæ apoplexiæ creberrimè succedere solere vocatã paralysim. Caro verò & sopore finito, bonam valetudinẽ magna ex parte subsequi. Eoq; modo ab apoplexia caros distinguitur, non secus ac eũ ab epilepsia, catalepsi & catocho ibidem distinguit, illiusq; causam facit frigidum ac crassum omninoq; viscidũ humorẽ. Idem quoq; lib. de sympt. diff. cap. 5. κάρον τῆς φανταστικῆς παράλυσιν, h. e. imaginatricis facultatis veluti resolutionem quandam facit. Et com. 2. in lib. de art. (p. 603. 1.) κάρος τὸ πάθος μήτ᾽ αἰσθάνεσθαι μήτε κινεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἢ παρακολουθεῖν ἑαυτῷ πέπονθεν, ἀλλὰ τόν γε λογισμὸν καὶ τὴν μνήμην καὶ τὴν αἴσθησιν ἅμα, καὶ τὴν καθ᾽ ὁρμὴν κίνησιν διέφθαρε. κάρος affect⁹ est ita vt neq; sentiat, neq; moueatur homo, neq; intelligat: sed & rationẽ, & memoriam & sensum & motum quoq; qui ex appetitione fit, corrumpit. At verò com. 2. in Prorrh. (p. 190. 17.) κάρον p̃ graui & profundo somno sumi interdum indicat Gal. (βαθὺν καὶ δυσέγερτον ὕπνον, altum & excitatu difficilem somnum vocat) qui humoris benigni copia grauatum cerebrum significat, quiq; sua qualitate nõ nocet, sed profundũ & inexpugnabilem somnum excitat, quale quid ebriis ac vino madentib. euenire solet, eumq; κάρον interdum bono esse fatetur, ac in quibusdã ægris magnum auxiliũ attulisse huiusmodi profundum somnum, qui tribus ac quatuor diebus vigiles permãserant. Sæpius quoq; & in infantib. eiusmodi somnũ superuenientem, nõ vno die solùm, verùm etiam & duobus deinceps diebus, magno ipsis cõmodo fuisse, idq; se cõspexisse scribit. Est & alter κάρος νοσώδης, qui semper damno est, vbi cerebrũ frigidi & humidi qualitate vitiosi copia redũdat, aut pituita repletur, sensationesq; delet. Atque is à veterno parũ differt, sed κῶμα aut καταφορὰν refert, & δυσδιέγερτος κατάπτωσις dr̃. q̃d his verbis testat̃ ib. Gal. ὅταν δ᾽ ὑπὸ φλέγματος ὁ ἐγκέφαλος ὑγρανθῇ καὶ ψυχθῇ, τὸ μετὰ τὰς ληθαργικὰς διαθέσεις ἐστὶ κῶμα, καὶ καλεῖν ἔξεστι τῷ βουλομένῳ καὶ τὸ κάρον. ἔνιοι δ᾽, ὅταν ἀκίνητος καὶ ἀναίσθητος ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ χρόνον τινὰ γένηται, κἂν νύξῃς αὐτόν, κἂν πλήξῃς, κἂν ἐκβοήσῃς, ὀνομάζουσι κάρον, ὁποῖος ἐνίοις γίνεται τῶν πληγέντων σφοδρῶς τῆς κεφαλῆς κατὰ τοὺς κροταφίτας μῦς. ὁρᾶται δὲ πολλάκις ἡμῖν καὶ κατὰ τὰς πυρετώδεις νόσους ἐν ἐπισημασίαις, καθ᾽ ἃς οὔτε νυττόντων, οὔτε θλώντων οἱ κάμνοντες αἰσθάνονται, καὶ πολλὰ μάλιστα βοώντων. vbi verò cerebrum à pituita tũ humectatũ, tum refrigeratũ extiterit, κῶμα aderit q̃d veternosas affectiones sequitur, ipsumq; si lubet κάρον vocare poteris. Nonnulli aũt, vbi æger tum motu, tum sensũ aliquandiũ priuatus fuerit, etiãsi eum pungas, vel ferias, vel inclames, κάρον appellãt, qualis quibusdam contingit percusso vehementer capite ad tẽporales musculos. Sępius quoq; nobis cernitur in febrilium morborũ significationibus, in quib. ne stimulãtes quidem aut ferientes, aut multùm inclamitantes ægri percipiunt. Gal. etiam li. 13. Meth. med. (p. 18. 2. 12.) καταφορὰς βαθείας, h. e. profundas in somnum delationes q̃ ab humore frigido nõ putrescente fiunt, & absq; febre, diuidit in ἀποπληξίας, κάρους & κατοχάς. Eas. n. quæ putrescentem habent humorem frigidum & cum febre coniunctæ sunt, λήθαργον afferre scribit. κάρος grauatio vocatur Aurel. cap. 5. lib. 3. acut. vt & grauedo Plin. cap. 13. lib. 25. Quod. n. de Mandragorę malis dixit Diosc. cap. 76. lib. 4. τὰ δὲ μῆλα ὀσφραινόμενα καὶ ἐσθιόμενα καρωτικά. grauedinem etiã afferunt olfactũ, dixit Pl. Et Erot. apud Hip καρώδεις, καρηβαρικά, ἢ καρωτικὰ exponit, h. e. capitis grauitatem & soporem inducẽs. Quib. verbis nimirum locũ Pror. mihi exprimere videtur (p. 190. 14.) τὸ καρῶδες ἀεὶ μὲν πανταχοῦ κακόν. animaduertẽdum est num p̃fundus ac altus sopor vbiq; damnari debeat. Q̃d etiam repetitur in Coac. Pr. (p. 429. 4) αἱ μετὰ κάρου ἀφωνίαι, vocis defectiones cum alto sopore, conuulsionem minantur, in Prorrh. (p. 210. 29.) & in Coac. Pr. (p. 431. 23.) αἱ ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι, vocis defectiones altum quẽdam soporem habentes. Rursus in Pror. (p. 204. 2) & Co. Pr. (p. 441. 4.) τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικά, καρώδεα μετὰ βάρεος γενόμενα, φλαῦρα. In vterum gerentibus capitis dolores cum alto sopore & grauitate, malo sunt. Ac rursus in Prorr. (p. 216. 11.) τὰ ὑποκαρώδεα ἰκτερώδεα οὐ πάνυ αἰσθανόμενα. In his qui quodãmodo alto sopore aut morbo regio detinẽtur, nec admodum sentiunt. καρώδεα ὄμματα dicuntur oculi sopore affecti, aut stupore rigentes & defixi, quales catocho & catalepsi laborãtibus, li. 7. Epid. (p. 357. 40.) (pro quo καταρρώδεα legitur li. 5. Epid. (p. 342. 45.) in eodem exemplo.) ἀπονίζοντες κεκαρωμένοι ὀφθαλμοὶ etiam dicuntur ib. (v. 9.) oculi sopore grauato rigẽtes. In capitis vulnerib. exquirẽdum monet Hip. Prorr. 2. (p. 418. 36) εἰ κατέπεσεν ὤνθρωπος, ἢ εἰ ἐκαρώθη, num qui lęsus fuit conciderit, num p̃fundo sopore correptus fuerit. Et rursus li. de vul

cap.(p.448.8) ἢ ἦν ὁ βοβεὶς καρωθῇ, ἢ σκότος περιχυθῇ ἢ δῖνος, ἢ ἢ πέσῃ. tum si æger alto sopore detentus fuerit, aut tenebræ oculis offusæ, aut vertigo ꝓhenderit, aut conciderit. Qđ dixit Cels. cap. 4. lib. 8. num conciderit, num sine sensu quasi dormiens iacuerit. lib. de art. (p. 600. 56.) πληγαὶ καίριαι ἢ καρῶσαι αἱ κροταφίτιδες γίνονται), tẽporum vulnera periculi plena sunt, & altũ soporem inferũt. Rursus ib. (p. 603. 3) de musculis temporalib. & masticatoriis, καρώδεες γὰρ οἱ μύες εἰσι, ἢ ἀλλοιούμενοι ἢ ἐντεινόμενοι παρὰ φύσιν. Hi nanq; musculi soporem altum inuehunt, cùm aut ꝑter naturam intenduntur, aut alterantur. Iterumq; ib. (p. 602. 47) κάρωσις νωθρὴ dr̃ segnis & torpida grauatio ac sopor, aut stupor cum inexpugnabili dormiendi necessitate, quẽ infert maxilla vtraque parte luxata cũ vitæ ꝑiculo, nisi ꝓmptè reponat. Nos tardãtem altum soporẽ dixim᷒, κάρωσιν aũt Cæl. Aurel. grauationẽ vocat c. 3. li. 4. tard. pass. dr̃ & ὑποκαρωθεὶς ægr. 4. li. 3. Epid. altissimo sopore aliquantulũ detẽtus.

Καρπὸς pro semine sæpe vsurpatur Hipp. in lib. περὶ γυν. & li. περὶ ἀφόρων (p. 299. 15.) γλυκυσίδης τοὺς μέλανας καρποὺς τρίψων. pœoniæ nigra semina trita. Quod dicit li. περὶ τῶν ἐντὸς παθ. (p. 207. 2.) γλυκισίδης καρποῦ δέκα κόκκους. seminis pœoniæ grana decem. Rursus ibid. (p. 206. 48.) καρδάμου καρπός. nasturtii semẽ. Et (p. 212. 28) ὑοσκυάμου καρπός, hyoscyami semen, & li. 2. de morb. (p. 149. 7.) Et rursus ib. (p. 154. 42.) δαύκου καρπὸς ἢ κενταυρείης, dauci & cẽtaurii semen. Et li. 2. περὶ γυν. (p. 266. 5 & 7.) καρπὸν τοῦ ὄφιος serpentis semẽ ad vteri suffitus vsurpat.

Κάρτα apud Hip. significat valde, vehementer. Gal. com. 3. in lib. de rat. vic. in morb. ac. (p. 79. 22) ἀλλὰ ἢ κάρτα προσέθηκε, ὅπερ σημαίνει ταὐτὸ τῷ λίαν ἢ σφόδρα. Verùm κάρτα adiecit, quod idem qđ λίαν & σφόδρα, h. e. admodum & vehemẽter significat. Rursus (p. 83.) δηλοῖ ἢ γὰρ τὸ κάρτα πολλά, τὸ λίαν πολλά. κάρτα πολλά, h. e. valdè multa, λίαν πολλά, supra modũ multa significat.

Καρυκοειδέα, ὕφαιμα exponit Gal. in Exeg. hoc est subcruenta, nimirum locum lib. 4. Epid. (p. 331. 4.) subindicans, vbi legitur, οἷσι τὰ μέλανα κατ' ἀρχὰς διήει, ὑπόπεπυα, καρυκοειδέα, quib. circa initia nigra demittebantur, aliquãtulum fœculenta, & cõdimentis ex sanguine apparatis affinia. Qđ cùm de excremẽtis dicatur, ea subcruẽta fuisse indicat, quæq; sanguinẽ assatum colore referrent, aut q̃ καρύκη ac cõdimẽtis ex sanguine apparatis essent affinia. edulia ex sanguine cõfecta colore referẽtia dixit Corn. Est aũt καρύκη & καρυκεία, intriti genus & conditure ratio ex sanguine eũ variis deliciis & cõdimentis sumptuosè apparata. λύδιον ἔδεσμα ποικίλως ἐξ αἵματος σκευαζόμενον explicat Gal. in Ex. h. e. Lydium quoddã edulium ex sanguine variè apparatum. Nã & καρύκην Lydorum esse inuentum testatur Athen. li. 12. (p. 254) ad delicias cõparatum, illiusq; conditurã ad cõdimentorum scriptores refert. Etsi vitiosè apud Athen. καρύκκαν pro καρύκη scribitur. Erot. quoq; ex hoc Hip. loco καρυκοειδέα exponẽs, καρύκην esse scribit, εἶδος ὑποτρίμματος, ἐκ πλειόνων ἀρτυμάτων συντιθέμενον, h. e. intriti genus ex variis condimentis apparatum, ex Philocratis Samii & aliorum authoritate. Vnde & καρυκεύειν esse addit, τὸ περιέργως καρύκην φασίν, αἱματώδη τῇ χροιᾷ ἐχούσῃ, h. e. καρύκην & eiusmodi intritum pmiscere aut condire, qđ sanguinem colore refert. Quam ob causam ẽt nonnulli colore decepti, καρύκην esse αἱματίαν Græcis dictã censuerunt. Etsi καρυκεύειν τὸ περιέργως καὶ ἡδέως simpliciter significat, & de omni exquisito apparatu & cõditura effertur. Et Hesychio καρύκη exponitur περίεργος ζωμός· βρῶμα λύδιον ἐξ αἵματος καὶ ἄλλων ἡδυσμάτων συγκείμενον, ἀφ' οὗ τὸ συμπεριέργως καὶ ἡδέως, καρυκεύειν φασί. Verùm illi per duplex κ scribitur, vt & καρυκκεύει, ἀρτύει, ἡδύνει. Sic Varinus ex Suda καρύκην esse scribit βρῶμα λύδιον ἐκ πολλῶν ἡδυσμάτων συνεστώς, ἢ αἵματος. Et εἶδος ὑποτρίμματος ἐκ πλειόνων ἀρτυμάτων συντιθέμενον, vnde καρυκεύειν τὸ περιέργως. Idẽ καρύκην esse vult ἕψημά τι ἐκ πολυτελοῦς σκευασίας συγκείμενον, decoctum aliquod exquisitè apparatum, verùm addit, δι' αἵματος ἢ ἀρτυμάτων ποικίλων, h. e. ex sanguine & variis cõdimentis. Vnde etiam pro exquisita & sumptuosa conditura, aut concinnè apparata καρύκη sumitur, ꝙ λύδιον βρῶμα ἐκ πολυτελοῦς; sumptuosum aut exquisitũ eduliũ Lydium Didymo esse dicatur & delicatum, à Lydiis omni lux᷒ genere diffluẽtibus. Sic Plutarch. li. 4. sympos. probl. quęst. 1. ἐν κανδύλοις ἢ καρύκαις, h. e. in exquisitis ac delicatis condimentis aut edulijs, nõ tam varietatem q̃ superfluitatem & curiositatem reponẽdam censet. Est aũt (vt obiter etiam moneã) κάνδυλος, delicatus Lydorũ cibus, qui & κάνδαυλος dicitur Athẽ. lib. 12. & κανδύλη li. 1. καρύκην aũt quidam ἀπὸ τῇ καρύων dictam esse volunt, & ꝙ nigrum colorem referat, qualis est nucũ decoctarum color, aut sanguinis exassati & per sedem reiecti, vt in hepaticis videre est. Eaq; notione καρυκώδη excrementa vocat Actuar. li. 5. Methodi, in iis qui taurinum sanguinẽ recẽtem ebiberunt, ꝙ iis recrementa deponãntur, q̃ sanguinem assatũ & cõcretum referunt, coloreq; nigricantia, aut ꝙ cõdimentis ex sanguine apparatis sint affinia. Ea nãq; coctura colorem nigrum accipiunt. Qui quidem Actuarii locus ex Diosc. depromptus mihi vr̃, ideoq; nõ ingratiis illi esse restituendus. Qđ enim scribit Diosc. de taurino sanguine lib. 6. c. 25. αὐτὸς ἢ τοῖς σωζομένοις ἀποδίδοσθαι ἐξ ἕδρας ἢ ῥοώδη, ꝙ iis excrementa ꝑ aluum fluida efferri soleãt, nullum genuinũ sensum habet. Et Actuar. pro ἢ ῥοώδη καρυκώδη legisse videtur, vt sensus sit, iis qui seruãtur solere ꝑ sedem demitti recrementa καρυκώδη, h. e. cõdimẽtis ex sanguine apparatis affinia, aut sanguinea & nigra, qualia sunt q̃ sanguinẽ concretũ, exassatũ, aut ẽt cõcoctum referũt. Est ẽt καρυκεία & καρύκευμα, vt καρύκη, varia qđam ciborum cõditura, ex deliciis & tragematis apparata. Quo ꝓ varia, sumptuosa, ac superflua cõditura sumitur Gal. li. 4. de san. tu. (p. 260. 4) in medicamẽti diatriõ pip. apparatu cùm

cùm ſcribit. ὁπηνίκα δὲ ἤτοι τοῖς ἔτι ἀρχομένοις ᾖν, ἢ τὸ ἀρχὰ τελέως πέπερται, ὅταν μὴ πάνυ φαρμακώδες τι ἢ ποικίλως σκευασθῇ. καθάπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν συντιθέασι τὸ αὐτό, δίκην καρυκείας τινὸς, ἢ συὸς ἀγρίου πρὸς τῶν ὄντων τῶν θαυμασίων ὀψοποιῶν ἐσκευασμένου. Accommodatum verò ſic affectis eſt diatrion pipereon, vbi non admodum medicamentoſum fuerit, aut variè apparatū, ſicuti plæriq; medici ipſum componunt ad inſtar variæ cuiuſdam & exquiſitæ mixturæ (καρυκείαν vocāt) aut apri à mirificis iſtis coquis conditi. Rurſusq; ib. (p.264.45.) προσαγορεύω δὲ λευκὸν ζωμὸν, ὅταν ἄνευ σαρκός τε ἢ πολὺ δὴ μᾶλλον τῆς ἄλλης καρυκείας σκευασθῇ, ἀνήθου τε ἢ ἁλῶν ἐμβληθέντων εἰς ὕδωρ σὺν ἐλαίῳ ἢ πράσῳ βραχεῖ. Ius album voco cùm abſq; carne, ac multò magis ſine ſuperflua aut exquiſita quadam conditura (καρυκείαν vocāt) apparatum fuerit, tum anetho, tum ſale in aquā cum oleo & porri exiguo cōiectis. Vbi tamen Linacer ἄνευ ἰχθύ legit. Eadem etiam notione ſumitur καρυκεία apud Plutarch. orat. 2. περὶ σαρκοφαγίας, cùm ſcribit, ἀλλοκότοις μίγμασι ἢ καρυκείαις ἥδυσιν αὐτῶν τὴν σάρκα ὀψοποιοῦντες. alienis temperamentis & quibuſdā delicatis condimentis earum carnem ad opſonium apparantes. Intrita quidā intelligunt & miſcellās, aut offas farreas, quibus fartores alites ſaginant. Alii delicatam quandam condituram cum ficubus, carycis, & offis farreis aut turundis ſumi volunt, quibus farciendas gallinas præcipiunt, vt melius earum pulpa gliſcat. Gal. quoque initio lib. 2. de diff. pulſ. Sophiſtarum διάλεκτον qua vterentur, cōfuſam & ex variis linguis mixtam & corruptam, καρύκην, h.e. variam & ſuperfluam quādam mixturam vocat. Monendum porrò videtur Exegeſeos Gal. lectionē mihi videri corruptam, & ex duobus capitib. vnicum confici debere, hoc modo. καρυκοειδέα, ὕφαιμα. καλοῦσι δὲ αὐτὰ ἰδίως οἱ ἰατροὶ, ἢ καρύκην λυδῶν ἔδεσμα ποικίλον, ἐξ αἵματος σκευαζόμενον. Sic enim καρυκοειδέα excrementa Medicis vocari antea abundè docuimus.

Καρφαλέον, aridum, ſiccum ſignificat, & καρφαλέον δέρμα ſæpè dicitur Hipp. cutis arida, ſicca, vt aph. 12. lib. 6. Epid. ſect. 6. καρφαλέον ἢ περιτεταμένον τὸ δέρμα, cutis arida & circumtenſa. Et rurſus ibid. aph. 15. οἷσι δέρματα περιτείνεται καρφαλέα ἢ σκληρά. Quib. cutis arida & dura obtēditur, qđ repetitur aph. 71. li. 5. Gal. quoq; li. 2. de diff. ſpir. (p.184.73.) δέρμα καρφαλέον, τὸ ἐκτεθηκεσμένον, h.e. reſiccatam cutim exponit, ex li. 3. Epid. poſt ſt. peſt. ægr. 15. Sic τὸ δέρμα πᾶν καρφαλέον cutem totam ſqualentem in tetano ponit Arét. li. 1. cur. acut. cap. 5. Et lib. 1. de diff. feb. (p.327.35.) in febre hectica cū maraſmo τὸ δέρμα ἐσχάτως καρφαλέον extremè reſiccatam cutim ponit Gal. τῷ καρφαλέῳ, ἀραιὸν ἢ χαλαρὸν, laxum & rarū opponit Hipp. humidum verò Gal.

Καρφολογεῖν eſt feſtucas aut paleas legere, quod eſt phreniticorū ſymptoma, vt ſcribit Gal. com. 1. in Progn. imaginatione læſa. ἀποκαρφολογεῖν dicit Hip. in Prog. (p.28.31.) τὰς χεῖρας ἀποκαρφολογούσας, manus feſtucas colligentes Gal. quoq; li. 4. de loc. aff. (p.288.33.) in delirio qđ ſibi adhuc puero febre ardēti laborāti obtigit, ſe κροκυδίζειν ἢ καρφολογεῖν ſcripſit, h.e. floccos euellere & feſtucas colligere.

Καρχήσιον carcheſium vertunt quidam, ſed malim carcheſia. Latini.n. ſic vocant extrema mali nautici foramina quę rudentes excipiunt. Lucilius mali carcheſia ſumma dicit apud Nonium. Quod ferè iiſdem verbis imitatus eſt Catull. καρχήσιον exponit Gal. in Ex. τὸ ἐπ' ἄκρῳ τῷ ἱστῷ τὴν ἔχον τροχιλίαν. (ſic enim mihi leg. videtur) h.e. partem ſummi mali in quo eſt trochlea. Athen. li. 11. δειπνοσ. (p.234) καρχήσιον dici ſcribit τὸ πρὸς τῇ πτέρνῃ τοῦ ἱστοῦ. Polluci verò cap. 9. lib. 1. τὸ τελευταῖον τοῦ ἱστοῦ τὸ πρὸς τῇ κεραίᾳ dicitur ἠλακάτη, θωράκιον ἢ καρχήσιον. Heſychio quoq; καρχήσια exponuntur τὰ κέρατα τὰ ἐπάνω τοῦ καταρτίου τοῦ πλοίου, ἢ τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν, in quo ſummę malorum nauticorū partes intelliguntur. At καρχήσιοι dicuntur Gal. in Exeg. οἱ ἐπὶ τοῦ καρχησίου πεπταμένοι κάλοι, expanſi in extremitate mali rudētes nautici, ex quibus vela dependēt. Idem com. 3. in li. de art. (p.615.44.) τοὺς κατὰ τὸ ἄνω πέρας τοῦ ἱστοῦ κάλους, h.e. rudentes qui è ſummo malo demittūtur, καρχησίους dici ſcribit. vbi eam dictionē Hip. exponit. ἀπὸ μέν τοι πύργου ἀφιείς, ἢ ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ καταπεπηγότος καρχήσιον ἔχοντος. Ex turri tū aut malo defixo, in quo inſint carcheſia. Eſt & καρχήσιος βρόχος, carcheſius laqueus Oribaſio li. de laqueis, vel ſimplex, vel duplex, cuius ēt meminit Gal. cō. 1. in li. de art. (p.536.24.) deligaturæ genus duab. habenis conſtans, vim habens æqualiter extēdendi, nomen à fune nautico, qui in ſummo nauis malo habetur, accipiens. Eſt ēt καρχήσιον poculum quođ deſcribit Athen. lib. 11. & carcheſia Bacchi pocula dixit Virg. lib. 5. Æn. & lib. 4. Georg.

Κασίης καρπὸς vſurpatur Hip. ad potiones hyſtericas lib. περὶ γυν. φύσ. (p.220.22.) Κασία duplex numeratur Gal. lib. 3. κατὰ τόπ. (p.188.36) cuius vſus eſſe poſſit cinnamomi inopia. Vna ζιγιρ nominata, altera μοσυλίτης. Idem lib. 1. de antid. (p.434.40) probatiſſimam eā dicit τὴν γιζί, deinde ēt τὴν μοσυλ. vocatam. Vbi γιζί eam vocat, q ζιγιρ dicitur lib. 3. κατὰ τόπ. & ζιγγίβερ Dioſcor. Sūt aūt hæc barbara (vt ſatis apparet) vocabula. Κασσιτέρου οἶνοι Erot. apud Hip. τὸν συνελαιὸν exponit, κινούμενον ἀπὸ κασσίτερος ὄρους, ſi modo vera eſt lectio. κάσιον ὄρος in Ægypto ſcribitur & vrbs eiuſdē nominis Steph. li. περὶ πόλεων.

Κάσσυμα idem qđ κάττυμα & calceamentum aut calceum ſignificat. lib. 5. Epid. (p.339.25.) ὁ σκυτεὺς κάσσυμα κεντῶν. Sutor calceum aſſuēs, ſoleas veteramētarias, dixit Corn. Sunt aūt καττύματα, vt explicat Ariſtoph. Schol. coria quæ calceis muniendis ſubiiciuntur, ſoleas dicunt. Vnde ſudores καττύοντες & καττυόμενοι ꝓpriè dicuntur Polluci cap. 20. li. 7. & καττύματα calceamentorū partes ſunt. Idē rurſus c. 22. καττύματα calceamēti genus leue eſſe dicit, vt pes ferè puluerē attingat. ſoleā dicūt.

Καταβιβάζειν eſt deducere, ꝓmouere, demittere, vt γυναικεῖα καταβιβάζειν muliebria deturbare, promouere, in Prorrh. (p.214.26.) κοινῇ ex-

ponit Gal. καταβιβάζειν est καταπαύειν, vt καταβιβάζοντες καταπαύοντες exponuntur Hesychio.

Καταβλακεύειν, negligenter & segniter curare, ignauum esse & tardum ad aliquid, li. de art. (p.629.39.) καταβλακεύουσι τῆς διορθώσιος τοῦ σώματος, in dirigendo corpore negligenter se gerunt. Rursus ibid. (v.41.) καταβλακεύουσι τῆς ἐς τὸ ὀρθὸν ὁδοιπορίης, rectam ambulationem segniter curant. Vbi Gal. καταβλακεύουσι, ἀμβλύνουσι καὶ καταρραθυμοῦσι exponit, h. e. negligũt & segniter habent. Quem locũ mihi et subindicare videtur in Exeg. cùm καταβλακεύουσι, κακοπληγοῦσιν explicat, quod est parui pẽdunt, parum curant. Hesych. quoq; καταβλακεύειν καταβλακεῖν, ῥαθυμεῖν, ἢ δαπανᾶν ῥαθύμως exponit. At ꝑ καταβλακεύουσι καθοκνοῦσι dicitur in Mochlico (p. 508.11.) vt sit καταβλακεύειν καθοκνεῖν, pigrari & segniorem esse in aliquid agendo.

Κατάβλημα quod inicitur aut applicatur significat, eoq; nomine dicitur ligamentum Hip. quod exterius parti inicitur ad deligationẽ constringẽdam. Lib. de art. (p.604.40.) κἄπειτα περὶ τὸ μέτωπον ὀθονίῳ καταδῆσαι· ὥσπερ κατάβλημα χρὴ εἶναι, ὥσπερ νομίζεται, ὡς ἀτρεμέῃ τὰ δεσμά. posteaq; frõti fascia circundũcẽda est, q̃ omnibus aliis inici dbt, vt fieri assolet, quò vincula imota maneãt. Vbi κατάβλημα vocare Hip. scribit Gal. τὸ κατὰ πάντων ἔξωθεν ἐπιβαλλόμενον, εἴτε τῶν καλουμένων περιρρήξεων, εἴτε τῶν ὁμοίων εἴη τι. quod supra omnia extrinsecus inicitur, siue sit ex fimbriis vocatis, siue quid eiusdem generis. Quem Hipp. locum mihi et subindicare videtur Gal. in Exeg. cùm κατάβλημα exponit περίβλημα ἐξ ἐπιδέσεως ἕνεκα τοῦ σφίγγειν τὰ ὑποκείμενα, circumiectum data opera vinculũ aut amiculum, ad ea quæ subiecta sunt cõstringẽda. Sic enim leg. esse apud Gal. monemus nostris in li. de art. Annot. cùm συνέχειν passim pro σφίγγειν nullo sensu legatur. Dicitur ἐπίβλημα Paulo, quod est superiectamẽtum, & exponitur δεσμὸς ἕτερος περιβληθεὶς τῷ μετώπῳ, h. e. aliud vinculum frõti circumiectum. Est autem καταβάλλειν demittere, deiicere, applicare. Sic τὰς χεῖρας πρὸς αὐτὸ τὸ σῶμα προσκαταβάλλειν, dixit Hip. lib. de art. (p.615.4.) manus iuxta ipsum corpus demittere, aut demissas applicare, & iuxta corpus demissas religare. Καταβάλλειν σφᾶς αὐτοὺς dicit et Hip. lib. de nat. hum. (p.5.20.) qđ est seipsos subuertere & oppugnare. ἀλλ' ἐμοί γε δοκέουσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς καταβάλλειν ἐν τοῖσιν ὀνόμασι τῶν λόγων αὐτέων ὑπὸ ἀσυνεσίης. Verum hi mihi videtur præ inscitia in suarum rationum nominibus seipsos subuertere, obruere; euertere ac ꝓsternere, h. e. suis ipsorum, quib. in disserendo vtuntur, sermonibus, prę imperitia in errorem detrudere. Sic quoq; καταβάλλειν δόξαν, opinionem subuertere dixit Gal. com. 1. in lib. de nat. hum. (p.12.10.)

Καταβροχθίζειν & καταβροχίζειν, quod est deglutire, deuorare, vide in βροχθίζειν & βρόγχος antea.

Καταγγὴν vide καταγγὴν antea.

Καταγλισχραίνειν, viscosum efficere ac reddere significat, & dicitur de iis q̃ sputum viscidum, ideoq; ad eductionẽ difficilius reddunt. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.75.6.) de mulsa. ἔχει γὰρ σμηγματῶδές τι, ὃ μᾶλλον τοῦ μετρίου καταγλισχραίνει τὸ πτύελον. habet. n. detergens quiddam, quod plus q̃ par est viscidum sputũ reddit. Qđ quidem de mulsa impropriè ab Hip. dici scribit Gal. Neq; enim mulsa sputũ viscidum efficit, sed ob leuem quã habet detergendi vim, viscidum fieri sinit, neque ab ea quicq̃ ad eductionem confertur. Sic enim τὸ μᾶλλον τοῦ μετρίου καταγλισχραίνει τὸ πτύελον, μᾶλλον τοῦ μετρίου πολλάκις ἐπιτρέπει τῷ πτυέλῳ καταγλισχραίνεσθαι, h. e. sæpe plus æquo viscidum fieri sputum permittit. Sic quoq; ἐπιγλισχραίνειν dicitur, qđ est insuper viscosum reddere, quo ibidem etiam scribit Hip. (p.49.38.) de densa spiratione, ἢν τὸ πυκνὸν ἐὸν ἐπιγλισχραίνῃ τὸ πτύελον. is verò [spiritus] vbi creber extiterit, sputũ insup viscidum reddit. Eadem notione dicitur πτύελον καταγλισχραινόμενον, Hip. ibid. (p.48.42.) sputum abũdè glutinosum redditũ. καταγλισχραίνεσθαι enim τὸ ἐσχάτως ἢ ἄκρως γλισχραίνεσθαι, h. e. extremè aut summè viscidum reddi, ibidem exponit Gal. præpositione glutinositatis ac dictionis vim augente.

Καταγλυφὴ cauum exculptũ significat, aut sculpturam & incisurã, vt lib. de art. (p.656.20. 21. & 22) ἔχειν δὲ κατὰ μέσον τὸ ξύλον ἢ καταγλυφὴν χρὴ βαθυτέρην ἢ τετράγωνον ὡς τεσσάρων δακτύλων, ἢ ἐς μὲν τὴν καταγλυφὴν ταύτην, ὅταν δοκέῃ πρὸς δεῖν ξύλον, ἐμπηγνύναι ἁρμόζον τῇ καταγλυφῇ, τὸ δὲ ἄνω στρογγύλον. In medio verò altè exsculptum cauum in quadratã figurã ad tres ferè digitos, lignum habere oportet, in quod, vbi opus esse videbitur, lignum cauo accõmodatum, superiore autẽ parte teres, defigatur. In Mochlico quoq; (p.511.27) ἐν μέσῳ δὲ τετράγωνον καταγλυφήν. In medio verò cauũ in quadratã figuram exsculptũ esse debet. Rursus ib. (v.25.) καταγλύφοις vocat (etsi melius καταγλυφὰς legi videatur vt nostris in eum li. Annot. monemus) fossulas & cauitates per medium scamnum excauatas aut incisas, quas κάπετας dici libr. de art. antea diximus.

Κάταγμα, fractura aut fractio, est in osse continui solutio, vt in carne ἕλκος, vt scribit Gal. libr. de const. art. med. (p.36.28.) & initio lib. 4. Meth. med. Idem quoq; cap. 5. lib. 6. Meth. med. vnitatis in osse solutionis, ꝓpriũ nomẽ κάταγμα Medicis esse scribit. Quod et testatur his verbis cõ. 2. in li. de art. (p.609. 5) τῆς συνεχείας ἡ λύσις ἕλκος μὲν ἐν σαρκώδει μορίῳ, κάταγμα δὲ ἐν ὀστῷ καλεῖται. τὸ δὲ ἐν χόνδρῳ γινόμενον οὐκ ἔχον ἰδίαν προσηγορίαν, καταχρησάμενος ὁ Ἱπποκράτης τῷ τοῦ κατάγματος ὀνόματι προσηγόρευσεν. Cõtinui solutio in carne quidẽ vlcus, in osse verò κάταγμα, h. e. fractura vocatur. Vbi autẽ in cartilagine cõtingit, cùm ꝓprium non habeat nomen, eã κατάγματος nomine abusus Hipp. appellauit. Sic. n. ab eo de aure scribitur, οὖς δὲ ἢν καταγῇ, ἐπιδέσιες πᾶσαι πολέμιαι. At verò auri fractæ vinculum õe inimicum est. Quod et mihi significare videtur Isagoges autor, hoc quoque subindicato Hip. loco, (p.389.50.) cùm scribit: ἢν δὲ καταγῇ, φησὶν Ἱπποκράτης, ὅτι ἢ ὁ χόνδρος ἐσινῶ μιμεῖται, καὶ διακατακαίσας

τῇ δεκα ἐς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα. Aurem frangi dicit Hipp. quoniã & cartilago ossis speciẽ imitatur, neq; facilè in pristinã figurã restitui videtur. Idẽ quoq; (p.387.35.) in auriũ morbis κάταγμα recẽset. Est etiam ꝓpriè κάταγμα in capite calvariæ divisio, vt his verbis testatur Paulus lib. 6. cap. 90. ἰδίως δὲ τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ κάταγμα, διαίρεσίς ἐστι τοῦ κρανίου, ποτὲ μὲν ἁπλῆ, ποτὲ δὲ πολυσχιδής, ὑπό τινος ἔξωθεν βίας γινομένη. κάταγμα in capite peculiariter est calvariæ divisio, interdum simplex, interdũ etiã multifida, quæ ex vi quadã exteriore cõtingit. Cuius etiã species quinq; ponit, ex Isagoges authore. Κάτημα etiã Hippocrati sumitur ꝓ vulneris percãdens ferramẽtũ facti foramine, lib. de art. (p.590.55.) si modò vera est lectio. Sic enim scribitur, ὑπαλειπτρον χρὴ λεπτὸν διείρειν διὰ τῶν κατημάτων. tenue specillũ, quo ad illinendũ vtimur, p ambusta foramina traiicere oportet. Verùm lectionẽ istã suspectã esse ibi scribimus, & καυμάτων cum interpretibus, aut τμημάτων legendũ suspicamur. καταγμάτων verò differẽtias vide apud Gal. cap. 5. lib. 6. Meth. & apud Gorrhæum, qui etiam καταγματικὰ medicamenta quænam sint explicat.

Καταγνοῖ apud Hip. exponit Gal. in Exeg. εἰς ἐσχάτην ἀσθένειαν ἢ ἀσθενείας ἄγει, hoc est, extremè debilitat, & ad sumã imbecillitatẽ dicit. Nimirũ locũ lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.77.10.) subindicãs, vbi de mulsa scribit. κατέγνωσαι δὲ μελίκρητον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς καταγνοῖ τοὺς πίνοντας. Dãnata est autẽ ab hominib. mulsa, quòd suo potu ad extremã imbecillitatẽ deducat. καταγνοῦν nanq; dicũtur, hoc est, extremè debilitare aut eneruare, quæ vires euertũt, vt sanguinis eruptio, deiectio multa, sudor immodicus, & p accidẽs cibi abstinẽtia, vt ibidẽ scribit Gal. Eandẽ quoq; dictionẽ vsurpat Hipp. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 24.) ἢν δὲ αἱ ὀδύναι καταγνῶσιν. Quòd si dolores summè debilitẽt, ad extremã imbecillitatẽ deducãt. Sic enim leg. apparet, cùm passim vitiosè καταγνῶσιν legatur. Potest etiã καταιγίζωσιν legi, hoc est, ingruãt, aut cũ impetu irrũpãt, vt etiã legit postea (p.289.12.) Rursus lib. περὶ ἀδένων (p.57. 46.) ἄμφω δὲ ἐν ἀνιῇσι καταγνοῖ τὴν φύσιν. amboq; magna molestia naturã frãgũt & eneruant. Vbi tamẽ καταγνῇ habẽt exẽplaria publicata.

Καταγωγή, duct⁹, deductio, sedes & mãsio. Lib. 7. Epid. (p.352.49.) κατὰ ταύτην τὴν καταγωγήν, secundum hunc ductum, hoc est, circa totam vẽtris regionẽ & sedẽ, velut si quis vmbilicũ attrectãs, manum in totum ventrẽ deducat.

Καταδαρθεῖν est indormire, somnũ capere, verbũ Aristop. familiare precipuè, vt Nub. & Pluto. Significat autẽ maximè ἐν δέρμασι κοιμηθῆναι, h. e. in pellib. dormire, vt scribit Aristoph. Schol. q & annotat Atticos καταδάρθειν dicere. Vtit Hip. lib. 5. Epid. (p.339.3.) νύκτωρ καταδαρθῶν, nocte dormiens. Et lib. 3. περὶ διαίτης (p.103.3.) ἔπειτα καταδαρθεῖν, deinde dormiat. καταδαρθεῖν, κοιμηθῆναι exponit Hesychius.

Καταδέχεσθαι, recipe, suscipe, sustinere, de cibo sumpto dicit Hipp. lib. 7. Epid. (p.359.1.) πόμα κατεδέξατο καὶ χυλοῦ, potionẽ recepit & succi ptisanæ nonnihil.

Κατὰ δίκην, iusto modo significat, iure, ꝓ merito, vt par est. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 41.) καὶ χωρήσῃ [τὰ λοχεῖα] κατὰ τὴν δίκην; neque iusto modo ꝓcedant. Rursus ibidẽ. (p.248.23.) μὴ δὲ ἡ κύστις, μὴ δὲ ἡ κοιλίη διεξιῶσιν οὖρον τε καὶ ἄφοδον κατὰ τὴν δίκην. neq; vesica, neq; aluus vrinam & stercus, vt par est, ꝓcolarint. Et lib. περὶ καρδίης (p.55.14.) παλινδρομέει δὲ κατὰ δίκην. meritò autem recurrit. Lib. de cap. vuln. (p.446.9.) κατὰ δίκην ꝓ æquè, eodẽ modo, eadem ratione, aut æquo iure accipi videtur. ἐκ τουτέων θάνατος οὐ γίνεται κατὰ τὴν δίκην, οὐδὲ ἢν γένηται. ex his mors etsi consequitur, nõ æquo tamen modo, aut eodem iure contingit. hoc est, non æquè aut similiter pereũt qui posteriore capitis parte vulnus acceperũt, & qui anteriore, quòd hi celerius, illi tardius pereant.

Καταδουλοῦν est in seruitutem redigere, subiugare. Lib. de fract. (p.552.56.) ἀνάγκη καταδουλοῦται τὴν γνώμην, necessitate hominũ spirit⁹ frãguntur, aut animus subigitur, ac succũbit.

Καταιγίζειν est cum impetu ferri, ingruere & vehemẽter irruere, ꝓprieq; de vento aut procella vehemẽter irruente aut cum impetu irrumpente dicitur, & ex translatione ad alia transfertur. Quã dictionẽ vsurpat Hippocr. lib. 3. de Morb. (p.160.8.) καὶ πρὸς μὲν τὰς ὀδύνας αὐτὰς, ὁκόταν καταιγίζωσι. & ad dolores ipsos vbi cũ impetu ingruerint aut irruerint. Rursus ibidem. (p.163.43.) ὁκόταν δὲ καταιγίζωσιν αἱ νοῦσοι, vbi morbi cum impetu irruũt. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p.289 11.) ἢν ὀδύναι καταιγίζωσιν ἐξαπιναῖοι. si dolores repẽte ingruerint, aut repẽtini irruerint. Quæ certe mihi quodammodo exprimere videtur Erotianus cùm καταιγίζωσι, πρέπωσι explicauit, & adscripsit καταιγίζειν τὸ πρέπειν dici, melius tamẽ καταιγίζωσι, ὁρμήσωσι, hoc est, impetũ fecerint, significare, παρὰ τὸν αἰγίοχον, ab Ægiocho Ioue. αἰγίοχος nanque Iuppiter dicitur Homero sępe, q Ægida habeat aut cõcutiat. Vbi αἰγίδα Erot. nõ à pelle caprina, aut ab Amalthęa capra dici innuere velle videtur, verùm ab ἀΐσσω q significat vibro, aut cõcutio, vt ægis dicat ὅπλον quoddam Iouis à Vulcano ei fabricatũ, quo vẽtorũ turbines & ꝓcellas ciet. Quo sanè respexisse mihi videt Homer⁹ Il. ρ (v.266.) Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων, Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι. Iuppiter autẽ Saturnius in alto æthere habitãs. In ipsos omnes nigrantẽ ęgida vibrabit. Et Virgili⁹ eũ imitat⁹ id ꝓpius expssit lib. 8. Æn. cùm scribit, Arcades ipsũ Credũt se vidisse Iouẽ, cũ sępe nigrãtẽ Ægida cõcuteret dextra, nimbosq; cieret. Αἰγὶς igit idẽ q καταιγὶς aut καταιγὶς significat, ꝓcellã, & ὀξεῖαν πνοήν exponit Hesych. & ab ἀΐσσω deductũ videtur, aut ab ἦιχα pręterito medio τοῦ ἀΐσσω, vt vult Eustath. Dicit quoq; πόνος καταιγίζων Hippocrati lib. 7. Epid. (p.357.49.) dolor cũ impetu irruẽs, aut vehemẽter incidẽs. πόνος δὲ ἦν ἐς καταιγίζων ἐς ἥβην καὶ κοιλίην, dolor in pubẽ & vẽtrẽ cum impetu irruẽs. Quẽ locũ Erot. subindicari scripsimus, cùm πόνος καταιγίζων, αὐτὶ τοῦ σφοδρῶς ἐμπίπτων, h. e. vehemẽter incidens, ei explicat. Qui etiã addit καταιγίζειν dici ἀπὸ τῆς

καταιγίδος, ἥτις ἐστὶ βιαία καὶ αἰφνίδιος ἀνέμων ἔμπτωσις, violentus ac repentinus ventorum impetus. Dicitur etiam καταιγὶς Hesychio, ἐπιφορὰ ἀνέμου σφοδροῦ καὶ ἡ τῶν ὑδάτων ζάλη, vehementer irruens ventus cum aquarum turbine, hoc est, procella.

Κατ' ἶξιν è directo significat, aut secundum rectitudinem & directionem, aut rectum tramitem. Gal. Com. ad aph. 20. lib. 1. κατ' ἶξιν κατ' εὐθυωρίαν exponit, hoc est, recto tramite aut ductu, & Com. ad aph. 21. κατ' εὐθὺ τοῦ πεπονθότος μορίου, hoc est, è directo partis malè affectæ. Idem Com. 1. in lib. 6. Epid. (p. 443. 18. & 21.) κατ' ἶξιν Hippocrati κατ' εὐθυωρίαν significare scribit, & Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 47. 55.) Quod etiam repetit Gal. Com. in sent. 17. lib. 2. de Humoribus. Idem lib. de Cur. per sang. missionem (p. 24. 23.) τὸ δὲ κατ' ἶξιν ἢ κατ' εὐθὺ λέγει πᾶσιν ὡμολόγηται, σαφῶς αὐτοῦ κεχρημένου πολλάκις ἐπὶ τῷδε σημαινομένῳ τῇ κατ' ἶξιν φωνῇ. Quòd κατ' ἶξιν dicat quod è directo est, omnibus in confesso est, cùm sæpius hac voce in ea significatione vtatur. Et lib. 2. de Cur. ad Glauc. (p. 211. 35.) τὸ γὰρ κατ' ἶξιν ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον, αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶ τὸ κατ' ἰσότητα. Quod ab ipso κατ' ἶξιν dicitur, hoc ipsũ est secundum æqualitatem. Ea autem dictione crebrò vtitur Hippocr. vt aph. 10. sect. 2. lib. 6. Epid. & lib. 2. Epid. (p. 315. 28.) vbi in morbis & naturæ motibus semper directionem spectandã esse præcipit Hippocr. Rursus aph. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. ναρκη μηροῦ τοῦ κατ' ἶξιν. femoris quod è directo respondet, stupor sentitur. Et ægr. 3. lib. 1. Epid. ἔπαρμα τὸ πρῶτον σπληνὸς κατ' ἶξιν, primùm tumor è directo lienis exortus est. Et ægr. 3. lib. 3. σπλὴν ἐπήρθη. μηροῦ ὀδύνη κατ' ἶξιν. Lien sublatus intumuit. femur è directo respondens dolor prehendit. Rursus lib. 4. Epid. (p. 332. 34.) τὸ οὖς, κατ' ἶξιν τοῦ σπληνὸς καὶ τοῦ πλευροῦ, ἤλγει, auris è directo lieni & lateri respondens, doluit. Et rursus ibidem (v. 40.) ἔπειτα δὲ καὶ αἷμα ἐκ τοῦ κατ' ἶξιν σμικρὸν ἐρρύη. deinde etiam paulum sanguinis è directo profluxit. At Erot. vbi σπλὴν ὁ κατ' ἶξιν ex his Hippocr. locis exponit, Bacchiũ & Glauciam Hippocr. interpretes reprehendit, & κατ' ἶξιν non vna notione apud Hipp. sumi contendit, sed κατ' ἶξιν σπληνὸς, κατὰ συνέχειαν significare scribit, hoc est, ex continuatione. Lib. verò κατ' ἰητρεῖον (p. 680. 8.) & lib. de fract. ἶξιν τοῦ ἕλκεος (p. 562. 10. & 40.) aut fracturæ extremum, aut ἕλκεος ἄφιξιν, hoc est, ipsam vlceris rectam processionem, à qua vinculorum mouendorum aut iniiciendorum, tum etiam adhibendarum ferularum ratio iniri debet, & secundum eam motionis initiũ aut finis procedere. Quod certe mihi innuere vidétur hæc intricatissima Erotiani verba, quæ hoc modo legenda videntur. ἐν δὲ τῷ κατ' ἰητρεῖον, καὶ τῷ περὶ καταγμάτων φησὶν, ἶξιν τοῦ ἕλκεος, τὸ τοῦ κατάγματος τὸ πέρας, πρὸς ἣν ἄφιξιν κινηθεὶς, ἥτις ἐστὶ πέρας κινήσεως. Et hæc explicatio Hipp. locis optimè mihi quadrare videtur, vt nostris in lib. de fract. Annotat. monemus, vbi etiã quinam mihi de hoc Erot. loco sensus sit nõ obscurè profiteor. Nã & obscurissimus & planè desperatus mihi videtur, si codicũ nostrorũ sensum sequamur, & alia lectio Hippocrati est affingẽda, quàm quæ publicè extat, & tũ edititiis, tũ manu exaratis codic. est cõtestata. Cæterùm admonet etiã Erot. τὴν ἶξιν lib. 2. & 4. Epid. ἀντὶ τῆς εὐθυωρίας sumi. Reliqua plurima quæ ad hãc dictionẽ pertinẽt, vide in Ἶξις antea.

Καταχαύματα, ambusta, incẽdiosę quedã pustulæ acambustiones in cute ex vstulatione enatę, aut humorũ acrimonia cutẽ cõcalfactũ lãcinãte erũpentes. Quales solent sæpe fieri in summa corporis putredine & febrib. ardentibus ac malignis, φλυκταινίδας ὥσπερ πυρικαύστας, pustulas iis similes quę in ambustis fiunt, vocat Hip. initio lib. 2. Epid. In Coac. Præn. (p. 428. 23.) in febrib. ardentib. τὰ ἐξέρυθρα ἐν ποσὶ καταχαύματα, pręrubra in pedibus ambusta annotantur.

Κατακεκλιμένοι dicũtur qui morbo fracti sunt, & virib. exolutis decũbũt. In Prorrh. (p. 192. 9.) τοὺς κωματώδεας ἐν πυρετῷ κατακεκλιμένους, hoc est, eos qui ex febre exoluti aut fracti decũbunt, si sopore tẽtentur, purgare vetat. Vbi tamen exemplaria omnia κατακεκλασμένους legũt. Sed nos cũ Gal. κατακεκλιμένους legimus, quos ἐκλύτους idẽ explicat. Κατακλινὴς etiã dicitur Hip. qui ex morbo decũbit, & idẽ quod κατακλιθεὶς, aut κλινήρης, aut κλινοπετὴς significat, quib. τὸ ὀρθοστάδην ὀχλεῖσθαι opponitur lib. 1. Epid. Lib. 3. Epid. ægr. 2. post st. pest. ἐκ χρόνου δὲ πολλοῦ πρὸ τοῦ τόκου πυρετώδης ἦν κατακλινής. Ex longo tamẽ ante partum interuallo, ex febre decumbebat.

Κατακεκραμένον κάτηγμα, suspensa fractura & quæ dependet, lib. de fract. (p. 558. 28.) ἢν μὴ ἄγαν τις πιέζῃ τὸ κάτηγμα, ἢ κατακεκραμένον ἔχῃ. nisi quis fracturam valde comprimat, aut suspensam teneat, nisi fractura dependeat.

Κατακερματίζεσθαι est in minutas partes dissolui, dissipari & dirimi. Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 98. 14.) de febrili calore qui initio cõtractus, postea in totum corpus dissoluitur, dissipatur & in minutas partes dirimitur. καὶ πάλιν ἀνάλογον λυομένου τοῦ πυρετοῦ καὶ κατακερματιζομένου, ἐς τοὺς πόδας καταβαίνει. Rursusque cùm febris soluitur & in minutas partes dissipatur, ex proportione ad pedes descendit.

Κατάκλασις ὄμματος, oculi pfractio, pversio, distorsio, aph. 19. sect. 1. lib. 6. Epid. Sic enim exponit Gal. ὅταν διαστρέφηται τὰ βλέφαρα, cùm palpebre pvertuntur, illudq; alterius musculorũ oculos claudẽtiũ conuulsionẽ aut resolutionẽ indicat. καμπυλότης βλεφάρων, dicitur in Progn. Κατακλάσεις τῶν ἄρθρων etiã articulorũ pfractiones dicũtur aph. 18. sect. 1. lib. 6. Epid. & cõfractiones in ęgris cùm articuli pvertũtur, distorquẽtur, neq; pbè cõsistũt, sed vehemẽter reducũtur & implicãtur, aut latissimè disiiciũtur, multum dispergũtur ac piiciuntur. Quod expssit in Progn. Hip. p τὰ σκέλεα ἰσχυρῶς συγκεκαμμένα καὶ διαπεπλεγμένα, hoc est, crura admodum reducta & dispersa, vt explicat Gal. in Comment. Est & κατάκλασις ὄμματος, oculi perfractio, aut etiam κατάκλεισις, obseratio

obseratio aut cōclusio, in Prorrh. (p.194.43.) vtrunq; enim agnoscit Gal. quorū alterum musculorū palpebras claudentium robur, alterum aperientium imbecillitatē indicat. αἱ καταπεκλασμέναι ἐν τῇσι κινήσεσι μετὰ ἀδυναμίης dicuntur in Coac. Prænot. (p.440.35.) ad motus impotentes & perfractæ, quæ exolutis & languentibus sunt viribus, animali facultate humorū copia grauata, quales sunt delassatę, & ad motiones prę languore ineptę. Sunt & καταπεκλασμένοι καυματώδεες ἐν πυρετῷ, in febre æstuosi ac perfracti, lib. περὶ ἑλλεβορισμοῦ (pag. 534.44.) qui ex Prorrh. antea καταπεκλιμένοι dicti sunt. Καταπλώμεναι αἱ φωναὶ, voces distortæ, peruersæ, perfractæ, dici videtur Coac. Prænot. (p.431.13.) quemadmodum κατάκλασιν διαστροφὴν exponit Gal. etsi eam oculis attribuit Hippocr. in Epidemiis, nec satis propriè ad vocē referri videatur. Sed quēadmodum καταπλαγιόμεναι φωναὶ dicūtur lib.3. Epid. (in st. pest.) αἱ διαστρεφόμεναι, sic hoc loco puersę aut distortæ voces, etsi minus aptè, nō tamen omninò absurdè dicentur, quæ à planis, suauibus, & communi vocum ratione deflectūt, aut quæ ex musculorū laryngis conuulsione aut resolutione, interceptæ sunt, velut elisæ ac cōfractæ. Possunt & raucæ aut asperæ intelligi, ex distillatione in vocis instrumenta, quæ cōtinenti humiditate rigua minimè sonoras & claras voces edunt, sed quas vulgus Gallicum nō ineptè quassas vocat, vt nostris in eum locum Annotat. scribimus.

Καταπλύσματα sunt infusa, & alui per infusa elotiones, quæ pituitæ & bili ex intestinis eluēdæ sunt accōmodatę. Lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 53.15.) τοῖσι δὲ ἐμέτοισι χρῆ καὶ τοῖσι καταπλύσμασι τῆς κοιλίης ὧδε χρέεσθαι. Vomitibus autē & infusis aluū eluentibus hoc modo vtendū. Καταπλυσμοὺς etiam vocat Medici aquarum eluuiones quas partibus corporis imbecillis adhibent, aquarū illisiones appellat Aurelianus cap. 1. lib.1. Tard. Pass. & aquarū riuos cap. 1. lib. 2.

Κατακορὴς aut κατακορέως abūdè, in plenum apud Hippocr. significat, & de excrementis dictū, syncerè admodū biliosum, aut exquisitè biliosum indicat, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.76.57.) κατακορέστερα μᾶλλον τοῦ καιροῦ, plus æquo biliosa excrementa dicūtur, aut abunde bile syncera colorata aut tincta, quæ ibidem Gal. exponit ἱκανῶς ἄκρατα χολώδη, τὰ πυρρὰ ἢ ξανθὴν ἔχοντα καὶ παχεῖαν χολὴν. syncerè admodū biliosa, bilē scilicet ruffam vel flauā crassáq; habentia. Eadem ibidem paulò pòst Hippocrati dicūtur, μᾶλλον τοῦ καιροῦ κατακορέως χολώδεα, plus iusto bile saturata. Vbi Gal. κατακορέως χολώδη, ἱκανῶς τοιαῦτα, hoc est, abundè biliosa explicat, aut ἀκράτως χολώδη, hoc est, syncerè biliosa. In Coacis quoque Prænot. τὰ κατακορέα per se, hoc est, sine humoris aut coloris expssione, bile admodū colorata recrementa significant, aut merè biliosa, (p.443.46.) καὶ τὰ κατακορέα πονηρὰ, mala quæ bile abunde tincta sunt, aut bile syncera saturata. Et κατακορὲς ποικίλον διαχώρημα (ibidem vers. 34.) vocat abunde varium alui recrementum, aut abunde & variè bile coloratum. Sic Galenus in Exeg. (his nimirum expressis locis) scribit Hippocratem κατακορέα vocare τὰ ἀκρατόχολα διαχωρήματα, meræ & syncerę bilis per aluū recremēta. Eadem quoque adiuncta bilis appellatione sæpe κατακορέα χολώδεα vocat, vt biliosi humoris intensionē denotet, & abunde biliosa ac in plenū bile exaturata excremēta significet. (κατακορὲς enim rei cui addit intēsionē & affectionē valde promouet, vt scripsim⁹ nostris in lib.1. & 2. Epid. Annotat.) Lib.1. Epid. ægr. 2. ἀπὸ δὲ κοιλίης τῇ πρώτῃ, χολώδεα, ἄκρητα, ἐπαφρα, κατακορέα, πολλὰ διῆλθεν. Primo die ex aluo biliosa, syncera, spumāria, affatim colorata aut abunde saturata multa pdiere. Et rursus ægr. 4. διαχωρήματα χολώδεα, κατακορέα. deiectiones biliosæ, in plenū & affatim coloratæ. Et lib.5. Epid. (p.340.29.) χολώδεα ἤμεσε κατακορέα, biliosa abūde colorata vomitione reiecit. Quod etiam repetitur ibidem (p.342. 41.) & lib. 7. Epid. (p.357.36.) Sic κατακορὴς χολὴ bilis affatim syncera & abunde colorata, hoc est, meracissima & impensè flaua dicitur lib.5. Epid. (p.341.35.) κατακορέα χολὴν πολλὴν ἤμεσεν, bilē multam syncerā aut abūde coloratā vomitione reiecit. Quod etiam repetitur lib. 7. Epid. (p.362.14.) Et Gal. χολὴν κατακορῆ τῇ χροιῇ, in plenū colore saturatā bilē aut meracissimā intelligit, vt & κατάκορον μέλαιναν χολὴν, bilē atrā impermixtā & syncerā vocat Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.81.33.) κατακορέα etiā χολὴν, syncerā bilem in hepatis morbis dicit Aretæ⁹ imprimis vetustus author, cap.13. lib.1. περὶ χρον. παθ. Hinc κατακορὲς φάρμακον, medicamentū huiusmodi meracā admodū bilem deiiciens intelligitur Hip. lib. 5. Epid. (p.336.34. & 35.) Sic enim Gal. in Exeg. φάρμακον μέντοι κατακορὲς, ἢ διὰ τὸν κενούμενον ὑπ' αὐτοῦ χυμὸν, ἢ διὰ τὴν ἰδίαν χρόαν, exponit, medicamentū κατακορὲς dici existimās, aut ppter vacuatū ab eo humorē, aut ob propriū colorem. Idē etiā στήθεα κατακορέα, τὰ τοιοῦτον χυμὸν γεννῶντα, exponit, pectus admodū biliosum intelligēs, qd huiusmodi syncerā bilē gignit, etsi quidā τὰ λάσια, hoc est, hispidū accipiant. Quibus verbis locū lib. 2. Epid. (p.318. 22.) mihi subindicare videtur. ὧν κατακορέα τὰ στήθεα, ψελλοί. Qui pectus admodū biliosum habēt ii balbutiūt. Eadéq; notione τὰ ἄνω κατακορέα ibidē dicūtur (p.318.14.) partes corporis superiores admodū biliosæ, aut superius ventris osculū exqsitè biliosum. Et κατακορέες ἄνθρωποι similiter dici Hip. annotat Gal. hoc est, abūde biliosos, aut syncera bile abūde coloratos. Sic enim κατακορὲς cū ad hominē refert, exquisitè biliosum indicat, vt lib. 4. Epid. (p.330.10.) ὁ ἐν τῷ σκυτείῳ ἡμορράγησε κατακορὴς. Qui in sutrina erat & bile plurimùm abūdabat, sanguinē è naribus pfudit. Et lib. 2. Epid. (p.318.3.) οἱ τραυλοὶ, ταχύγλωσσοι, μελαγχολικοὶ, κατακορέες: Balbutientes & volubilitate linguæ præditi, ii melancholici & admodum biliosi sunt. Sic ἰκτερώδεες κατακορέες nominantur Hippocrati, qui aurigine admodum fœdati sunt & largius colorati, Lib. 4. Epid. (p.

328.38.) & Coac. Prænot. (p. 425.24. & 49.) quales qui ex morbo regio multa & syncera bile suffusi sunt. κατακορέως ἰκτερώδεες dicuntur lib. 4. Epid. (p. 428.30.) & Aretæo cap. à nobis prius adducto, vt & κατακορέα ξεα in ictero idem adscribit, hoc multa & syncera flaua bile abunde coloratas vrinas, ea dictione coloris intensionem denotans. Quomodo κατακορὴς δίψα dicitur lib. 7. Epid. (p. 355.2.) sitis vehemens & summè intensa. Sic enim explicat Gal. in Exeg. ὀνομάζει δὲ ἡ δίψαν τις κατακορῆ, τὴν ἤτοι διὰ τὸ πίνοντας χυμὸν γεγονυῖαν σφοδρὰν, ἢ εἰς ἄκρον ἐπιτεταμένην. Vocat autem alicubi sitim κατακορῆ vehementem videlicet, quæ ex bile syncera orta sit, aut summè intensam. Neque absimili notione βὴξ κατακορὴς lib. 7. Epid. (p. 357.21.) tussim vehementem, admodum intensam & grauiter vexantem significat. ἡ δὲ βὴξ, ὅτε μὲν ἐξέλιπε, ὅτε δὲ κατακορὴς ἦν μετὰ πνίγματος πολλοῦ. Tussis verò interdum quidē relinquebat, interdū etiam intendebatur vehemēter cūm multa suffocatione. Rursusq; ibidem (p. 358.31.) ἡ βὴξ ἔχουσα μὲν ἐκ κατάῤῥου ἡ πρότερον, τότε δὲ ἦν κατακορής. Et tussis detinuit, quæ quidem etiam antea ex destillatione aderat, tunc verò valdè intensa erat. Sic etiam κατακορὴς ὕπνος ibidem somnum profundum aut abundè suppetentem significat, vt qui peruigilio opponatur, (p. 352.17.) τὸν δὲ λοιπὸν ἅπαντα χρόνον, κατακορὴς ὕπνος, ἐγείρειν ἔργον: Toto verò deinceps tempore tam abūde somnus suppetebat, vt ægrè excitaretur. Et κατακορὴς ῥύσις nimiam & exundantem ac immoderatam sanguinis profusionem indicat, lib. περὶ ἰησῦ (p. 13.28.) οὐ γὰρ οἷόν τε τὴν ῥύσιν γενέσθαι κατακορῆ. Sic enim nunquā fiet immoderata profusio. Agitur de varicibus & venis quibusdam, in quibus angustas sectiones fieri præcipit, metu nimiæ sanguinis profusionis. Sunt tamen qui κατακορῆ ῥύσιν illic sumunt moderatum fluxum, vbi tātum sanguinis fluit quantum satis est, & vertunt, Non enim fieri potest moderata sanguinis ꝓfusio, nempe cūm nimia fiat, & plus quàm par sit profundatur. Sic Cornarius dixit. Neque enim possibile est, vt in his fluxio sistatur. Malim tamen κατακορῆ de nimia & largiore dici profusione, quemadmodum aliàs sæpius apud Hippocr. κατακορὲς plenam satietatem & abundantiam indicat. Sic κατακορὲς ἀθρὸν ἐρύθημα, in plenum aut abunde florulentus rubor dicitur de malarū rubore. libr. 7. Epid. (p. 354.10.) ἐπὶ γνάθοισι ἐρύθημα οὐ κατακορὲς, ἀλλ' ἐπιεικῶς ἀθρόον. malarum rubor non in plenū, sed leuiter florulentus, hoc est, non intensus sed moderatus. Et lib. περὶ καρδίης (p. 54.45.) καρδίη χροιὴν δὲ κατακορὴς φοινικᾶ, cor colore est impensè rubro aut purpureo, & abunde exaturato. Quemadmodum πορφύρα κατακορὴς vocatur Gal. lib. 2. de Elem. (p. 57.50.) purpura colore abūde saturata & plena, & colore rubro in tantum referta vt ferè nigricet. Sic Aretæo πτύελον κατακορέως διαιμον, in plenū & abūde cruentum sputum dicitur in Pleuritide cap. 10. lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. Et ξανθὸν κατακορέως αἷμα, sanguis exactè flauus cap. 2. lib. 2. περὶ ὀξ. παθ. & κατακορέως λεῖον, exactè læuorem habens (ibidem) & ἀπόχρεμψις κατακορής, exactè aut exquisitè biliosum sputum cap. 1. lib. eiusdem. Monēdum porrò mihi videtur hæc verba quæ in quibusdam Galeni Exegeseως exemplaribus leguntur, valde & omninò suspecta esse [ὑδατηροῦ ἡ ἐκλύειν, κατακορεῖ] In melioribus nanq; & vetustioribus codicibus nullo modo adscribuntur.

Κατὰ κόυρὴν exponit Galen. in Exeg. τὴν ξυρῷ τινὶ τομὴν, hoc est, per nouaculę sectionē, aut cultri rasorii incisuram. Idemq; adscribit Dioscoridem existimare ita melius scribi debere, non κατὰ κορυφὴν κουρὴν δέ τινα τομὴν. quod est iuxta verticē detonsa coma. (Etsi illud κουρὴν δέ τινα τομὴν, mihi valde suspectū est, ac velut explicatio quædā κατὰ κορυφὴν esse videtur, presertim cùm in quibusdā exemplaribus δηλονότι addatur) Hincq; τὸ κείρειν dici, quod est rōdere aut secare, quemadmodū etiam Theophrasto ἡ κειρομένη ἐλάτη, ἀντὶ τῆς τεμνομένης dicitur, hoc est, tonsa abies pro præsecta. Quo mihi loco videtur Gal κουρὴν, nō tam comę per nouaculā rasurā, quàm cultri tōsorii sectionē, ex Dioscoride significare velle, vt κείρειν etiam τέμνειν Theophrasti exemplo denotare innuit. Nā & κειρομένη abies ei dicitur quę est tōsilis, seu quæ attonderi solet & deputari, vt & κειρομένη κυπάρισσος cap. 2. lib. 2. de Hist. plant. cupressus tonsilis aut cædua, quæ succisa regerminat, vt scribit Pl. lib. 16. cap. 33. Quòd si quoniam referatur locus iste non satis explicari potest, neque cōiectura nostra vana est (quādo nil preter eam ad istos scopulos adferre possum) existimo apud Hippocr. locū lib. περὶ ἰησῦ (p. 13.43.) Galeno subindicari, qui tamē nostris in codicibus sic legitur, ὅταν δὲ καταχρέειν, κάτωθεν δέχεσθαι. cùm verò pertundere voles, altiùs scalpellū adigere oportet. Quo sensu etsi genuina est receptę lectionis notio, existimo tamen Dioscoridē κατὰ κουρὴν pro καταχρέειν legisse, hoc sensu. Cùm verò ꝑ cultrū rasorium sectionē adhibere voles, altius adigere oportet. Agitur nanq; de cucurbitulis per scarificationē admouēdis, in quibus certè plagas altiores & hiantiores requirit Hippocr. Id enim κάτωθεν δέχεσθαι significat ꝙ est ex inferiorib. partib. recipere, vt altiores & ꝓfundiores sectiones fiāt. Quā ad reglandiolos incuruos, in summo nō admodū angustos aut acutos, sed latos adhibet, quales sunt scalpri rasorii. Nā & sanguinē ex pertusis locis manifestò & expeditè ꝓfluere iubet. Neque tamen eo in loco cōmunē & receptā lectionem non retinendam existimo, quando ea quoq; sibi optimè cōstat, quod etiā fecisse Gal. auguror, ꝙ καταχρέειν quoq; illico ex hoc etiā loco exponit, variæ istius lectionis scriptionē velut in animi notione reponens.

Καλακρήμναται dependēre, aut precipitem dependēre significat Lib. 2. de Morb. (p. 141.43.) de gurgulione inflammato & intumescente. ἡ καλακρήμναται ἡ γίνεται ἐρυθρὸς, & dependet, & ruber euadit.

Καταχρέειν,

Καταχρύειν, κατασχάζειν, quod est diffindere, discindere, exponunt Gal. & Erotianus apud Hippocr. Est autem scalpellum adigere aut defigere, cutem pertundere, ac scalpello discindere. Lib. de vlceribus (p.516.46.& 47.) καταχρύειν τὰ οἰδήματα βαθύτερα ἢ πυκνότερα. tumores altioribus & crebrioribus vulnusculis pertundendi. Et, ἄλλο παντὶ ὅ, τι ἂν καταχρύῃς, ἔτω χρὴ ποιεῖν. Id quod in eo quodcunque scalpello pertundis eodem modo fieri debet. Lib. περὶ ἰητρεῦ (p. 13.43.& 45.) ὅταν δὲ καταχρύειν, κάτωθεν δέχεται. cùm verò pertundere voles, altius scalpellum adigere oportet. Et, ἄλλως δὲ οὐδὲ τὸν κύκλον τὸν ἑλκυσθέντα χρὴ καταχρύειν. Aliôqui ne circulum quidem attractum pertundere oportebit. Vbi interpretes scarificare dixerunt, vt mihi καταχάζειν pro κατασχάζειν apud Gal. legisse videantur.

Καταλαμβάνειν est occupare, detinere, corripere, & καταλαμβάνεσθαι occupari, detineri, morbo corripi aut tentari. Vt καταληπτὸν quod conuulsione tentatur significat lib. de art. (pag. 649.29.) ὅ, τι γὰρ ἂν εἴσω δέκα ἡμερέων ἐμβάλλῃ πᾶν καταληπτόν. Quicquid enim intra decem dies repositum fuerit, cõtineri solet, aut conuulsione tentari solet. Sic enim sumi posse nostris eum in locum Annotat. scribimus. Quo sensu etiam σπᾶν καταληπτὸν legitur in membranis manu scriptis. Et κατέλαβε ἄπαιδα ἀποθανεῖν ex Herodoto annotat Budæus, vt eum sine liberis decedere contigerit, vt & καταλαμβάνει πάντας στρατεύεσθαι, coacti sunt omnes militare. Vbi καταλαμβάνειν impersonaliter sumi videtur. Κατάληψιν Aurelianus apprehensionem vel oppressionem sensuum vocat cap.10.lib.2. Acut. & cap.5. lib.2. Tard. Pass. quam per ἀφωνίαν & φλεβῶν ἀπολήψιας intelligit Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 93.54.) De qua vide Gal. cap.2. lib.4. de loc. aff. & Gorrheum. Sunt etiam καταλήψεις Hippocrati venarum comprehensiones quando vinculis adstringuntur ad sectionem, nè lubrico ductu scalpellum eludant. Lib. περὶ ἰητρεῦ (p.13.48.) τὰς δὲ ἐπὶ τῶν βραχιόνων φλέβας τῇσι καταλήψεσι χρὴ φυλάσσειν. Brachiorũ autem venas vinculo apprehensas constringere oportet, funiculorum apprehensiones vertit Cornarius, comprehensionibus captari dixit Caluus. ἀπόληψις φλεβῶν dicitur aph. 3. sect. 7. lib.6. Epid. Sic & κατάληψις idem quod ἀπόληψις & interceptio significat, estque κατάληψις τῶν χυμῶν διὰ τῶν ἀγγείων κενεμένων ἀπόληψις; humorum qui ex vasis vacuãtur interceptio, & κατάληψις ὄρων vt ἀπόληψις. Et lib.2. Epid. (p. 315.31.) vesica dicitur κατάληψις ἀμφοῖν, vtrorumque viscerũ, hoc est, hepatis & lienis interceptio, cùm viscera ipsa eluat, velut sentina quędam corporis publica. Lib. 6. Epid. sect.2. aph.12. ἐγκατάληψις ἀμφοτέρων vtrorumque interceptio. Est & κατάληψις in vinculis & deligandi ratione quæ comprehensio vocatur, vbi vinculum aliquod articulis oblæsis superinijcitur, ad ea quę oblęsa sunt cõtinenda & comprehendenda. Ea autem obligatio extra dearticulationẽ circuniecta est, vt vinculorũ quę ad articulos adhibentur extremitas firmiter cõtineatur. Sic enim accipiẽdum quod scribitur ab Hippocr. lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 680.57.) περιαπειλεῖν δὲ καταλήψιος μὲν τῆς περὶ ταῦτα εἵνεκα. Insuper quoque circundare vinculum quoddã oportet, ad ea quidem comprehendenda quæ circum articulos sunt. Et quod rursus ibidem ponitur (p.681.38.) οἷσι δὲ μὴ ἔστι ὡς ἡ κεφαλὴ, τουτέων ἐν τῷ ὁμαλωτάτῳ τὰς καταλήψιας ποιέεσθαι. In quibus verò hoc non datur, vt in capite, in his quàm maximè æquabili loco comprehensiones facere oportet. Vbi κατάληψις dicitur de extremitate vinculi, quod vltimò superiectum firmiter reliquas obliquas inuolutiones continet & comprehendit. Sic etiam ibidem (v.57.) τοῖς ὀθονίοις μὴ εὐκαταλήπτως ἔχειν de his scribitur, quæ linteis commodè comprehendi nequeunt. Καταλήψιες etiam sunt cutis sub ala comprehensiones, dum ita digitis apprehẽditur, vt candens ferramentum rectè & sine noxia immittatur, lib. de art. (p.592.1.) ἱκαναὶ αὗται αἱ καταλήψιες, hęque comprehensiones satis sunt. Vbi Galen. καταλήψεις κατὰ τὸ δέρμα dici scribit.

Κατάληψιν etiam scribit Gal. lib. περὶ αἱρέσεων τοῖς εἰσαγομένοις (p. 12.18.) esse, τὴν ἀληθῆ καὶ βεβαίαν γνῶσιν, veram, firmam & indubitatam rei cuiuspiam perceptionem & cognitionem. & τὸ καταληπτὸν τὸ γνωστὸν indicare lib. περὶ ἀρίστης διδασκαλίας (p.6.58.) & τὸ καταλαμβάνεσθαι τὸ βεβαίως γιγνώσκειν. Sunt autem ex media Stoicorum palęstra ducta vocabula, & κατάληψιν cognitionem, perceptionem vertit M. Tullius, & si verbum è verbo volumus, comprehensionem, in Lucullo, vt & τὸ καταληπτὸν cõprehẽsibile, aut quod cõprehendi potest, Acad. quæst. lib.1. Est & in obeunda exercitatione κατάληψις τοῦ πνεύματος, spiritus retentio, ad promouenda foras excrementa, musculorum abdominis & qui circa thoracẽ sunt robore, lib.2. salub. (p.242.49.) & lib.3. (p.245.27.)

Καταλείφειν Gal. in Exeg. apud Hippocr. καταχρίειν exponit, quod est illinere.

Καταλυόμενοι dicuntur qui vitam finiunt, quibus vita deficit, & iam iam morituri sunt, velut etiam καταλύειν simpliciter vitam finire significat. aph. 43. lib.2. Et κατάλυσις χειρῶν καὶ σκελέων manuum & crurum dissolutio, aut resolutio, lib.4. Epid. (p.334.18.)

Καταμαραίνεσθαι emarcescere, de tumoribus qui subsidunt, detumescunt, remittuntur ac desinunt, effertur Prorrh.2. (p.416.21.) quod καθίστασθαι in Progn. dicitur, οἷσι δὲ οἰδήματα μεγάλα γινόμενα καταμαραίνεται, quibus autem tumores magni suborti, desinunt.

Καταμασᾶσθαι commanducare, dentibus conterere. τὴν γλῶσσαν κατεμασᾶτο, linguam commanducabat, de ægra conuulsione mortua, lib. 5. Epid. (pagin. 340. 8.) & lib. 7. Epid. (pag. 362. 36.)

Καταματευόμενος & καταματεύμενος vide in Ματτεύεσθαι postea.

Καταμήνια, menstrua, menstrua purgatio in mulieribus, quæ & fluxus menstruus dicitur. Lib. de locis in homine (pag. 74. 12.) ὁ γύνε-

τῇ ῥόος τὰ καταμήνια, fluxus nõ contingit mensium nomine dictus. Et rursus ibidem (vers. 26.) ὁ γίνεται ῥόος τὰ καταμήνια καλεύμενα, fluxus non fit menstruus appellatus. τὰ καταμήνια ἄχροα menses decolores, aph. 36. lib. 5. καταμήνια idem quod ἐπιμήνια sonant, eaque voce creberrimè vtitur Hippocr. vt aph. 32. 33. 50. & 57. libr. 5. & in tota γυναικείων tractatione, & libr. περὶ φύσ. παιδίυ. Horum verò naturam, conditionem & notationem amplissimè exponit Gorrhæus. Καταμηνίων λύσιν, ἀντὶ τῆ ἐπέλευσιν, menstruorum solutionem pro aduentantibus aut accedentibus menstruis dici Hippocr. annotat Erotianus.

Κατὰ μικρὸν, paulatim, ex breuibus interuallis & quasi assiduè. In Coac. Prænot. (pag. 432. 33.) κοιλίη κατὰ μικρὸν ὑπόγλισχρα διαδιδοῦσα, aluus ex breuibus interuallis aliquantum viscida transmittens. Pro quo πυκνὰς καὶ κατὰ μικρὰ ἐπαναστάσιας posuit in Prorrh. (pag. 215. 19.) cùm videlicet frequenter & ex breuibus interuallis desurgit æger. κατὰ μικρὰ ταχέες ἔμετοι, pauci & frequentes vomitus, & qui ex breuibus contingunt interuallis, in Coac. Prænot. (pag. 441. 35.)

Καταμύειν, nictare, oculis conniuere, oculos claudere, comprimere. Lib. 7. Epid. (pag. 363. 37.) καὶ πάλιν κατέμυεν, rursusque claudebat. Potest & καταμύειν de oculis in terram defixis accipi, vt apud Hesych. κατάμυσον κατάκυψον exponitur, quod est, oculos in terram defige, inclinata facie despice. Vbi κατάμυσον vitiosè legunt exemplaria omnia.

Καταμαλυνθέντα τὰ παρ' ὦς, sensim conquiescentia ad aures tubercula, quæ sensim dissipantur, sedantur & remittunt. κατὰ βραχὺ λυόμενα exponit Gal. quæ paulatim soluuntur, in Prorrher. (pag. 219. 31.)

Καταμώσας exponitur Galeno in Exeg. καθεὶς ἕνεκα τῆ ζητῆσαι, qui demisit aliquid inquirendi aut inuestigandi gratia. Idemque adscribit factam vocem παρὰ τὸ μαπέειν, quod est inquirere aut inuestigare, vt & τὸ καταματέμενος. Sunt verò qui καταμώσας apud Galen. legant. Sed & καταμάσας legi potest à μάσσω, quod est, tango, palpo & attrecto, vnde & μάσαι est Hesychio ζητεῖν, & μασᾶσθαι ἐφάπτεσθαι, attrectare, aut explorando inuestigare, & attrectando explorare. Quæ omnia à μάω deduci videntur, vnde etiam καταμώσας erui potest. Καταματέμενος autem expressum videtur ex libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 192. 30.) vbi tamen καταματευόμενος legitur, aut (p. 194. 48.) vbi etiam καταματεόμενος legitur, (vt dicetur postea) Pro quo forte quædam exemplaria καταμώσας adscripserunt.

Καταναγκάζεται, ἐκβιάζεται exponit Erotianus apud Hippocrat. hoc est, per vim cogitur aut compellitur. Sic enim καταναγκάζειν in luxatis sæpe vsurpat Hippocr. pro eo quod est vi adhibita cogere, compellere, aut suo loco restituere, vt lib. de fract. (p. 543. 30.) ἀναγκάζειν μὲν χρὴ ἐς τὴν ἑωυτῆ χώρην ἕκαστα, vnumquodque in suam sedem compellendum. Vbi etiam καταναγκάζειν in quibusdam exemplaribus legi testatur Gal. Idemque ἀναγκάζειν & καταναγκάζειν exponit ἰδρύσαι ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τὸ κινηθὲν ὀστοῦν, os motum in suum locum reponere. Rursus lib. de art. (p. 594. 33.) καταναγκάζειν μὲν δεῖ τὸ ὑπερέχον χρή. Os tamē quod supereminet deorsum cogendum aut compellendum. Et iterum (p. 596. 7.) ὡς καταναγκάζειν τὸ ὑπερέχον, quò deorsum cogatur quod eminet, aut deorsum compellatur, deprimatur. Rursus ibidem (v. 10.) οὐ γὰρ δυνατὸν τὸ ὑπερέχον καταναγκάζεσθαι οὐδὲν, ὅ, τι καὶ ἄξιον λόγου. Neque enim fieri potest, vt quod eminet deorsum compellatur, quod effatu dignũ sit. Iterumq; ibidem (v. 12.) καὶ οὐ κατὰ φύσιν καταναγκάζουσι τὰ ὑπερέχοντα. neque in naturalem locum quæ eminent compellunt. Et ibidem (p. 597. 18.) ὁπότε οὖν ταῦτα τοιαῦτά ἐστι, ἀξυνετέουσι ὅσοι τὸ ὑπερέχον τῆ ὀστέου ἐς τὸ κάτω καταναγκάσαι οἴονται, &c. Cùm igitur hæc ita se habeant, imprudenter se gerunt qui extantē ossis partem deorsum compelli debere existimant. Rursusque ibidem (p. 583. 50.) τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα τῆ σώματος καταναγκαζέτω τις ὑπερβάλλων κατὰ τὸν αὐχένα παρὰ τὴν κληῖδα τὰς χεῖρας. ex altera corporis parte, manibus ad ceruicem iuxta iugulum iniectis, deorsum quis compellat. Et (p. 584. 52.) ἔπειτα ἐπὶ μὲν θάτερα τὴν χεῖρα καταναγκάζειν ξὺν τῷ ξύλῳ περὶ τὸν σφῆνα. Demum in alteram quidem partem manus vnà cum ligno circa trabeculam deorsum vrgenda, aut compellenda. Et (p. 585. 12.) τὸ δὲ αὐτὸ ποιέει καὶ περὶ κλιμακτῆρα καταναγκάζειν τοῦτον τὸν τρόπον σκευάζοντα. Idem verò efficies si compulsionem eōdem modo per scalam adhibueris. Et rursus ibidem (p. 621. 22. & 23.) τὸν δὲ ἰητρὸν χρή, ἢ ἄλλον ὅστις ἰσχυρός, καὶ μὴ ἀμαθής, ἐπιθέντα τὸ θέναρ τῆς χειρὸς ἐπὶ τὸ ὕβωμα, καὶ τὴν ἑτέρην χεῖρα προσεπιθέντα ἐπὶ τὴν ἑτέρην, καταναγκάζειν προσξυνιέντα, ἤν τε ἐς ἰθὺ ἐς τὸ κάτω προσήκῃ καταναγκάζεσθαι, ἤν τε πρὸς τὴν κεφαλήν, ἤν τε πρὸς τὰ ἰσχία. At medicus, aut alius quiuis robustus, ac minimè imperitus, sublimiore manus parte ad gibbũ imposita, alteraq; manu super alteram iniecta, compellere debet, animaduersione adhibita, num in directum deorsum, num verò ad caput vel ad coxas cōpulsio facienda sit. In Mochlico quoq; (p. 507. 31.) ἀγκῶνι δὲ ἄκρῳ ὑποθεὶς ὑπὸ τὸ ἄρθρον βάρος ἐκκρεμάσαι, ἢ χερσὶ καταναγκάσαι. ad cubitum verò summum suppositũ pondus aliquod iuxta articulum appendēdum, vel manibus adurgēdum. Quod etiam ferè iisdem verbis reperitur lib. de art. (p. 599. 5.) Rursus etiam in Mochlico (p. 508. 17.) τὸ δὲ σιναρὸν τῇ χειρὶ ὑπὲρ τῆ γόνατος καταναγκάζουσι, ὡς ὀχέειν ἐν τῇ μεταβάσει τὸ σῶμα. Crus verò læsum manu super genu posita adurgent, quò inter ambulandum corpus vehat. Et rursus ibidem (pag. 509. 12.) καταναγκάσεις δὲ μετὰ διατάσιος, μάλιστα τῶν ἔμπροσθεν ἢ ὄπισθεν, ἢ ποδὶ ἢ χειρὶ ἐφιζέσθω, ἢ σανίδι. Deorsum verò compelles cum distentione præcipuè anteriorum aut posteriorum partium, aut pede, aut manu insidere, aut assere cõuenier. Rursusque ibidem (p. 511. 5.) ἐν οἷσι δὲ δακτύλοις ποδός, χειρός, καρπῶ, ὑδώματος, τὰ ἔξω διαναγκάσαι δεῖ καὶ καταναγκάσαι.

In qui-

In quibusdam verò pedis aut manus digitos in manus iunctura, aut spinæ ex gibbo inclinatione, quod excessit intro cogere & adurgendo compellere conuenit. Et ibid. (v.6.) καταναγκάσαι δὲ τὰ ὑπερέχοντα ἐς ἕδρην, πτέρνῃ ἢ θέναρι ἐπί τινος. Eminentia verò supra aliquid collocata, calce aut sublimiore palmæ parte in suam sedem compellere oportet. Quibus sanè exemplis satis patet καταναγκάζειν & καταναγκάζεσθαι dici Hippocr. de his quæ sede sua excesserunt, in eamque vi quadam adhibita & adurgẽdo restituuntur & compelluntur. Quod efficit vt apud Erotianum pro ἐκβιάζεται εἰσβιάζεται aut ἐμβιάζεται, quod est intro vi adhibita compellitur, leg. existimem. Ac nisi me coniectura fallit, καταναγκάζεσθαι & εἰσβιάζεσθαι apud Erotianum legendum spondeo, vt locus lib. de art. (p.596.10. & p. 621.23.) ab eo expressus videatur, vbi etiam alias eiusdem libri dictiones explicat.

Καταναισιμοῦται Gal. in Exeg. καταναλίσκεται exponit, quod est, insumitur, expenditur, consumitur. Quibus certè verbis locum lib. περὶ ἀδένων (p. 56.37.) exprimi existimo, vbi legitur, καταναισιμοῦται γὰρ ἐς τὸ πολὺ [πλῆθος] ἐς τὸ ὀλίγον ἐς τὰς ἀδένας. Etenim tum multa [humiditas] tum pauca in glandulas expenditur, absumitur. καταναισιμοῦται enim legendum apparet, ab ἀναισιμόω aut αἰσιμόω simplici, quod est insumo, expendo. Et Hesychius ἀναισιμοῦν δαπανᾶν, ἀναλίσκειν, exponit, & ἀναισιμώματα ἀναλώματα, impensas, expensas, sumptus. & αἰσιμόω τὸ καταναλίσκω Sudas. Erotiano etiam καταναισιμοῦται καταναλίσκεται exponitur, eodem Hippocratis subnotato loco. Verùm καταναισιμοῦται legendum est manifesto vitio. Legitur etiam eodem lib. (p. 57.27.) ἀπαναισιμοῦται, sed ἀπαναισιμοῦται eadē notione legendum est. αὕτη πᾶσα [ὑγρασίη] ἀπαναισιμοῦται ἰκέλη τῆς ἑτέρης. Ipsa tota [humiditas] absumitur similiter vt superior. Cornarius καταναισιμοῦται & ἀπαναισιμοῦται, reflectitur dixit (Est enim ἀνασιμοῦσθαι resimum fieri.) Etsi etiam [consumitur] apposuit, nimirum vtranq; lectionem secutus, aut καταναισιμοῦσθαι pro καταναλίσκεσθαι sumens, quemadmodum Hesychio ἀναισιμοῦν ἀναλίσκειν etiam indicare scribitur.

Καταντίζω pro καταντλέω, perfundo, perluo. Lib. de vlceribus (p. 516.49.) ὄξει καταντίζειν, aceto perfundito. Rursusque ibidem (p. 517.21.) ὄξει δὲ χρὴ πάντα τὰ τοιαῦτα καταντίζειν. eiusmodi autē omnia aceto perluere oportet. Prorrh. 2. (p. 421.7.) καταντιφθεῖσαι αἱ διάρροιαι dicuntur, alui profluuia elota. ἢ γὰρ καταντιφθεῖσαι παύσονται, ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. aut enim elota aut sua sponte desinent. Sic autem vocat alui profluuium ablutum, lacte decocto extersum ac perpurgatum. Quam in rem veteres lac bubulum aut caprinum recēs mulctum, candentibus silicibus excoctū propinabant. Et lib. περὶ παθῶν (p. 181.11.) in alui fluentis curatione, διανίψαι τὴν κοιλίην γάλακτι ἑφθῷ præcipit. Aut certè ablutum alui profluuium dicitur, cùm eo corpus perpurgatur, & quod intus læsurum erat, vtiliter effunditur, vt scribit Celsus cap. 19. lib. 4.

Κατανοέειν ex intelligentia valere, sensuum integritate constare & frui, idem quod καταφρονέειν. Lib. 5. Epid. (p. 339.8.) οὐ κατενόει, neque intelligentia aut sensuum integritate valebat. Illud enim οὐ κατανοέειν τὸ παραφρονῆσαι explicat Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. (p. 198.21.) vt & κατανοέειν καταφρονέειν Com. 1. in lib. 3. Epid. (p. 401.12.) Quam etiam dictionem aliàs crebrò vsurpat Hippocr. vt ægr. 2. & 3. lib. 3. Epid.

Καταντία est decliuitas, procliuitas, deorsum inclinatio. Lib. κατ' ἰητρεῖον. (pag. 672.13.) φυλάσσων ὑπόρρυσιν, ὑπόστασιν, ἐκτροπὴν, καταντίαν, obseruans defluxionem, subsistentiam, in latus conuersionem, decliuitatem. Vbi Galenus καταντίαν exponit mēbrorum, hoc est, manuum & crurum decliuitatem, cùm deorsum inclinant, & κατάρροπον ἴσχει. Rursus ibidem (pag. 679.55.) τὰ κατάντη decliuia dicuntur, quibus τὰ ὀξέα opponuntur, quæ in acutum tenuantur.

Κατανύσσεις Erotianus apud Hippocr. κατατείνεις, cōtendis exponit, alioqui κατανύσσειν est pungendo fodicare, aut compungere.

Καπάξαι quod est frangere interdum pro καταχάζειν & scarificare ponitur apud Hippocrat. Lib. περὶ ὄψιος (p. 522.19.) καπάξας τὸν αὐχένα, ceruice vbi scarificaueris, scalpro aperueris.

Καταπασμὸς dicitur Aureliano post humeros atque colla deuexo ductu miris & lenis defricatio, aut leuis deductio, capite 5. libro 1. Tard. pass.

Καταπαύεσθαι exponit Gal. ἀλόγως ἐξαίφνης ἀφανίζεσθαι, absque ratione de repente euanescere, Com. 2. in Prorrh. (p. 181.31.)

Καταπέλτης, catapulta, lib. 5. Epid. (p. 342.29.) ἐπλήγη ὑπὸ καταπέλτου ἐς τὸ στῆθος. catapulta in pectus vulnus accepit.

Καταπεφρυγμέναι γλῶσσαι, vide γλῶσσαι καταπεφρυγμέναι, antea.

Κατάπηροι, καταβεβλαμμένοι exponuntur Erotiano, hoc est oblæsi parte aliqua corporis, aut mutilati. Vide Πηρὸν postea.

Καταπλὴξ, stupefactus, stupidus, attonitus & perculsus. Lib. 5. Epid. (p. 340.2.) ὀφθαλμὸς καταπλὴξ, oculus stupefactus & stupidus, videndi actione læsus & priuatus, veluti qui sunt attoniti, sentiendi impotentiam habet. Rursus lib. 7. Epid. κατάπληξις ὀμμάτων dicitur, oculorum stupor, obstupefactio (pag. 361.10.) Eadem notione καταπλέοντο, ἀποπληκτώδης ἐγίνετο exponit Galenus in Exeg. obstupefactus erat, stupidus & attonitus euadebat.

Κατάποτον aut κατάποτον, medicamentum quod deuoratur aut deglutitur, neq; diluitur. Lib. 5. Epid. (p. 336.34.) οὐδὲν δὲ ἀπὸ τοῦ καταπότου ὠφελήθη, nihil autē ex deuorato medicamento alleuatus est. Rursus ibidem (v. 44.) καθηράμενος διὰ καταπότου, post medicamenti deuorati purgationem. Κατάποτον ἐλατήριον, medicamentum deorsum purgans deuoratum. Lib. 5. Epid. (p. 337.4.) ταύτῃ ἐδόθη ἐλατήριον κατάποτον ἰσχυρότερον τοῦ δέοντος, huic exhibitum est

medicamētum deorſum purgans deuorandum, plus quàm oportuit vehemens. Rurſus ibidem (p. 338. 49.) ἀπὸ καταπότε ἄνω μὲ ἐχώρησεν ὀλίγα. ex deglutito medicamento per ſuperiora pauca quædam prodierunt. Et (p. 339. 14.) κυήσεως ἕνεκεν ἀπὸ καταπότε. ex medicamento conceptus gratiâ deglutito. Rurſus ibidem (v. 20.) ἀπὸ καταπότε, ex medicamento deglutito. Καταπίνειν eſt deglutire, deuorare aph. 35. lib. 4. ἢ μόγις καταπίνειν δύνηται, ac vix deglutire queat. Sic κατάποσις Aetio dicitur cap. 33. lib. 2. tetrab. 2. ἡ ἐνδεκτικὴ τῶν σιτίων προθυμία, prompta ciborum ingeſtio, hoc eſt, cibi & potionis ab ore in ventriculū prompta delatio. Κατάποσις Aretæo pro gula & deglutitionis inſtrumento ſumi videtur, cap. 4. lib. 1. θεραπ. ὀξ. παθ. cùm ſcribit, παρελύθη κοτὲ καὶ κατάποσις, ἥπερ μόνη καὶ ἀποπλήκτοισι ἀλκὰρ ἐστὶ σωτηρίης, ἔς τε τὴν τῆς τροφῆς κατάποσιν, ἢ ἐς τὴν τῶν φαρμάκων πάροδον. Interdum quoque gula reſoluta eſt, in qua ſola attonitis ſalutis præſidium collocatum eſt, ad alimenta deglutienda, & medicamenta tranſmittenda. Etſi illic κατάποσις pro deglutitione ſumi poteſt, vt etiam paulò poſt. τάδε γὰρ ἔτι ἐς κατάποσιν ἐνεργέει. Nempe id etiam ad deglutitionem inſeruit. Καταπίνειν quoque de medicamentis deglutiendis, ſiue ſolidis, ſiue liquidis abſorbendis dicitur, vt lib. 5. Epid. (pag. 336. 34.) τὸ καθαρὸν φάρμακον ἔπιε ἢ προσκατέπιε. medicamentum affatim ſynceram bilem deturbans ebibit, ac inſuper aliud deuorauit. Rurſusque ibidem (p. 340. 12.) μελίκρητον χαλεπῶς κατέπινε, mulſam non ſine negotio abſorbebat, deuorabat.

Κατὰ προαίρεσιν, ſpontè, voluntariè, ſtudio, de induſtria, conſilio, ex propoſito & inſtituto, aph. 52. lib. 4. κατὰ προαίρεσιν ὀφθαλμοὶ δακρύουσιν, oculi ſponte illachrymant. & μὴ κατὰ προαίρεσιν, non ſponte, hoc eſt, inuitis, quod dicitur in Progn. (p. 124. 24.) ἢν δακρύωσιν ἀπροαιρέτως, Et lib. 4. Epid. (p. 333. 46.) ἀκουσίως. Lib. verò 6. Epid. ſect. 1. aph. 16. δάκρυα ἀέκοντι. & ſect. 8. aph. 23. ἀκόντων δάκρυα, cùm inuitis lacbrymæ effluunt.

Καταῤῥήγνυσθαι eſt effundi, perrumpere, cū impetu decidere aut deturbari, & de aluo dicitur Hippocrati quæ affatim effluit & deiicitur. In Prorrh. (p. 179. 35.) οἶμαι δὲ καὶ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται τουτέοισιν. Quin & aluus iis effunditur, affatim perrumpit. Pro quo in Coac. Prænot. (p. 429. 37.) effertur. καὶ κοιλίη πονηρεύεται τούτοισι. his aluus malè afficitur. Rurſus etiam in Prorrh. (p. 196. 40) ἢ ἢν κοιλίη καταῤῥαγῇ. Vbi aluus affatim perruperit, quod ibidem exponit Gal. ἀθρόως ἐκκριθῇ πολλά, aceruatim multa excreuerit. Et rurſus (p. 213. 49.) ἢ κοιλίη δὲ καταῤῥήγνυται, & alu⁹ affatim prorumpit, quod etiam repetitur Coac. Prænot. (p. 433. 7.) ἢ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται τούτοισι, & alui his affatim prorumpunt. Iterumque (p. 216. 11.) κοιλίη καταῤῥήγνυται, aluus effunditur, quod etiā plurali numero effertur in Coac. Prænot. (p. 439. 15.) κοιλίαι καταῤῥήγνυνται. Et rurſus ibidem in Prorrh. (p. 216. 26.) κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, aluus affatim prorumpēs, quod etiam repetitur Coac. Prænot. (p. 442. 19.) & iterum ibidem (pag. 427. 23.) ἐν καύσῳ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, in febre ardente aluus effuſa. Et rurſus (p. 428. 10.) κοιλίης ἐξαπίνης καταῤῥαγείσης, aluo de repente effuſa. Lib. 5. Epid. (pag. 342. 44.) καταῤῥάγη κοιλίη, aluus affatim prorupit. Et lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 24.) ἢ ἡ κοιλίη καταῤῥήγνυται, & aluus diſrumpitur, effringitur, hoc eſt, effluit, & affatim laxatur. Sic τὰ καταῤῥηγνύμενα lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 43.) ſunt alui excrementa affatim erumpentia & effuſa. Et κοιλίης κατάῤῥηξις, alui eruptio, effuſio, cùm aluus cōfertim & cum impetu profunditur, aut abunde deſcenderit, in Coac. Prænot. (p. 431. 5.) Lib. 4. Epid. (p. 331. 38.) κατάῤῥηξις ſimpliciter dicitur. Καταῤῥήγνυσθαι etiam Hippocrati effertur de tumoribus qui rumpuntur & effunduntur, & ex quibus aliquid effluit, aph. 36. ſect. 8. lib. 6. Epid. τὰ καταῤῥηγνύμενα οἰδήματα, tumores prorumpentes, qui rumpuntur & effluunt. Et Coac. Prænot. (p. 444. 17.) ταχέως καταῤῥήγνυται [οἰδήματα] citò rumpuntur [tumores.] Eademq; propè notione καταῤῥήγνυσθαι, quod eſt rumpi, findi, cùm de corporibus humidioribus dicitur quæ fluidiora ſunt, & venis ac mammis attribuitur, concidere ac ſubſidere ſignificat, vt lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 39. 17.) καὶ οἵ τε μαζοὶ ἢ τ' ἄλλα μέλεα ὁκόσα ὑγρότερα καταῤῥήγνυται τῶν γυναικῶν. Atq; tum mammæ, tum aliæ humidiores partes in muliere concidunt, hoc eſt, à puerperii purgationibus fluidiores fiunt, dilatatis venis, & prodeuntibus copioſis purgamētis flacceſcunt. Rurſus ibidem (v. 18.) ἔπειτα δὲ, ὡς ἂν πλειόνων περιεόντων τόκων ἔτι μᾶλλον καταῤῥήγνυται διακενεμένων τῶν φλεβῶν ἀπὸ τῆς καθάρσιος τῶν λοχίων. Ac in aliis deinceps, quò ſæpius plures partus expertæ ſunt, eò magis concidunt, venis à purgamentorum puerperii vacuatione exinanitis. Eadem etiam phraſi, eadem in re, vtitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 231. 24.) εὔροα δὲ σφι ποιέει ἡ λοχίη κάθαρσις ἤς ἔσω. ἢ ἢν καταῤῥαγῇ, τὰ σώματος τὰ πλησιάζοντα μάλιστα τῆς τε κοιλίης ἢ τῶν μαζῶν καταῤῥήγνυται, καταῤῥήγνυται δὲ ἢ τὸ ἄλλο σῶμα. Fluidas autem ipſas [venulas] facit quæ fit purgamentorū puerperii vacuatio. Atq; vbi erūpit, vicinæ corporis partes, præcipuè quæ ad mammas & ventrem attinent, concidunt. Item & reliquum corpus concidit. Rurſusque ibidem (v. 27.) καταῤῥαγέντος δὲ τοῦ σώματος, ἀνάγκη τὰς φλέβας μᾶλλον στομοῦσθαι ἢ εὐροωτέρας γίνεσθαι ἐς τὰ καταμήνια. Vbi autem corpus conciderit, venas magis aperiri neceſſe eſt, & ad purgationem menſtruam fluidiores euadere. Καταῤῥηκτικὸς οἶνος dicitur Hippocrati, vinum quod penetrat, perrumpit, purgat, & tenuium eſt partium, quale vinoſum album, quod optimè vrinas educit & vrinarios meatus purgat. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 73. 43.) ἐς δὲ κύστιν μᾶλλον πόριμος ἐὼν τοῦ ἑτέρου, ἢ διουρητικὸς, ἢ καταῤῥηκτικὸς αἰεί. Ad veſicam verò alio citiùs peruadit, vrinamq; prouocat, & perpetuò perrumpit. Rurſus ibidem

ibidem (p. 80.12.) oxymel φυσέων καταῤῥηκτικὸν dicitur, quod flatus perrumpere facit. Et rursus ibidem (p. 56. 9.) πέπλιον μέλανος μᾶλλον καταῤῥηκτικώτερόν ἐστιν. Peplium veratro nigro melius flatus educit, discutit, perrūpere facit.

Καταῤῥοπὴ deorsum inclinationem significat, vt ἀναῤῥοπὴ sursum inclinationem. Quas voces vsurpat Hip. lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 31.) eum qui sursum aut deorsum fit humorum impetum & lationem medico obseruandam præcipiens, aut humorum qui suopte impetu feruntur, in hanc vel illam partem propensionem & momentū, siue id in alimenti distributione ac repletione, siue in vniuersali humorum eductione spectari velit, queadmodum etiā ῥοπὴν sæpe humorum μεταστάσει attribuimus, vt aph. 30. sect. 3. lib. 6. Epid. Καταῤῥοπα φύματα, deorsum tēdentia tubercula, decliuia, aph. 12. sect. 1. lib. 6. Epid. Quæ Gal. in Com. exponit, ὅσα κατὰ τὴν κάτω χώραν τοῦ κυρτώματος ἑαυτῶν ἴσχει τῆς ἐκπυήσιος. quæ suæ suppurationis apicē infra obtinent. Καταῤῥοπος σπλὴν, lien deorsum vergēs, decliuis, & qui inferiore sui parte tumet, aut deorsum propendet, vel qui ad inferiora humores protrudit. Sic enim exponitur Gal. Com. in aph. 30. & 32. lib. 6. Epid. sect. 2. & Com. ad sent. 27. lib. 2. de Humorib. Καταῤῥοπος ἡ νοῦσος, deorsum declinans morbus, h. e. morbi remissio & declinatio. Lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 25.) & τοῖσι παροξυσμοῖσι opponitur. Rursus ibid. (v. 43.) καταῤῥοπος ἡ νοῦσος ἢ ἀργὸς deorsum inclinās morbus & lentus dicitur.

Καταῤῥόος aut καταῤῥοῦς & κατάῤῥος destillatio dicitur, & defluxionem aut omnem humoris ex capite ad os & asperā arteriam, atq; per eam ad pulmonem delationem ac descensum significat, ex aph. 38. lib. 7. Sic κατάῤῥοον humoris tenuis & crudi defluxionē esse è cerebro in palatum & os scribit Gal. Com. 2. in Progn. (p. 145. 2.) & ab Hip. sub grauedine comprehendi. Et Com. ad aph. 12. lib. 3. καταῤῥοῦς cōmuni nomine medicis appellari vult destillationes quæ ex capite fluunt ad pulmones per asperam arteriā. Interdum quoque καταῤῥοῦς quancūnque defluxionē indicat, quæ à capite per venas in inferiores partes defertur, vt aph. 12. lib. 3. Et ex qua homines repente syderati aut paraplectici fiūt; si caput insolatum aut perfrigeratum fuerit; in his qui quinquagesimum superat annum; lib. de aer. loc. & aq. (p. 452. 46.) Ideoq; κατάῤῥοοι συντόμως ἀπολλύντες, destillationes cito interimentes dicuntur aph. 12. lib. 3. & lib. de aer. loc. & aq. (p. 452. 21. & 22.) vbi etiam in quibusdam dextræ partis resolutionē afferre scribit. Quæ certè appellatio vulgaris est & plebeia. Sic enim vulgus καταῤῥοῦς vocat destillationes ex capite in vniuersum corpus repentinam mortem aut partis alicuius syderationem inferentes. Sunt & κατάῤῥοοι βηχώδεες, destillationes cūm tussi in senibus ex cerebri intemperie frigida pituitosas multas superfluitates aceruante, aph. 31. lib. 3. Et κατάῤῥοοι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν πνεύμονα, lib. de aere, loc. & aq. (p. 452. 17.) Καταῤῥοῦς destillationes vertit Celsus cap. 1. lib. 2. ex aph. 12. lib. 3. Influxionem vocat Aurelianus cap. 7. lib. 2. Tard. Pass. Est καταῤῥοῦς νωταῖος, defluxio in spinalem medullam, Coac. Prænot. (p. 440. 19.) defluxum spinalis medullæ vocat Cornarius. Κατάῤῥοοι φλέγματος ὀφθαλμοὶ, pituitæ defluxionibus tentati oculi, libro 2. Epid. (p. 317. 32.)

Κατ' ἀρχὰς, per initia, vox est ambigua Hip. & morbi initiū interdum significat, interdū etiam primūm & rei præsentis principium, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 46. 3.) πλῆθος δὲ ἀρχὴν κατ' ἀρχὰς διδόναι μὴ πολύ. Per initia autem neque multum dare oportet. Vbi Galenus κατ' ἀρχὰς sic exponit. οὐ τοῦτο γάρ φησιν ὅ τι κατ' ἀρχὴν τοῦ νοσήματος, ἀλλ' ἔτι γενικώτερον ἀκουστέον σημαινόμενον ἐκ τοῦ κατ' ἀρχάς. ὁπότ' ἂν γὰρ ἂν σοι δόξῃ πρῶτον ὁ κάμνων δεῖσθαι τῆς πτισάνης, τηνικαῦτα μὴ πολὺ, μηδὲ παχεῖαν δίδου παραχρῆμα. Neq; enim id dicit quod est circa morbi initium, verūm aliud quid generalius significatum per τὸ κατ' ἀρχὰς inaudiendum. Nempè cūm primūm is qui laborat ptissana indigere visus fuerit, tunc portinus neque multam, neque admodum crassam exhibeto. At verò ægr. 12. lib. 1. Epid. κατ' ἀρχὰς morbi principium significat. οὖρα δὲ κατ' ἀρχὰς ἐρυθρά. vrinæ per morbi initia rubræ.

Κατασβέννυσθαι est extingui, sedari, aut conquiescere, & de tuberculis ad aures dicitur, quæ neque suppurarunt, neque dolorem attulerunt, sed sine noxa discussa sunt & sedata. Lib. 1. Epid. (pagina 352. 13.) κατέσβη πᾶσιν ἀσινέως; omnibus sine noxa extincti sunt [aurium tumores.] Vbi Galenus κατασβέννυσθαι καθίστασθαι exponit (nisi pro κατέσβη κατέστη legisse videtur) cui ἐπιθερμαίνεσθαι opponitur.

Κατάσεισις concussionem significat, sed pro distentione aut extentione sumi videtur. lib. de art. (pagina 622. 39. & 40.) ἢ κατάσεισις οἵηπερ ὀλίγῳ πρόσθεν εἴρηται: aut qualis antè commemorata est distentio. Et κατανάγκασιν δὲ σὺν τῇ κατασείσει οὐδεμίαν ἔχω. Nullum autem compellendi modum cum distentione habeo. Sic ἀνασείειν, ἐκτινάσσειν Suidæ significat; vt apud Hesiodum αἰγίδ' ἀνασείουσα, ægida quatiens aut extendens. Inde quoque meretrices ἀνασυρόφαλλοι obscœno admodum epitheto appellatæ.

Κατασιλλαίνειν est ludibrio & derisui habere, à verbo σιλλαίνειν, quod significat dicteriis contendere, irridere, illudere dicaciter, conuitiis proscindere, & scommate excipere. σιλλαίνειν dicitur Polluci τὸ ἐπὶ χλευασμῷ σείειν τοὺς ὀφθαλμοὺς; irridendo & per ludibrium oculos agitare aut contorquere, vnde & σίλλος τὸ χλευαστικὸν ποίημα. Hesychius σιλλαίνειν & σιλλοῦν exponit: διασύρειν & μωκᾶσθαι, quod est conuitiis incessere, impetere, proscindere, & dici ait ἀπὸ τοῦ τοῖς ἴλλοις, τουτέστι τοῖς ὀφθαλμοῖς, σείεσθαι. Sed vitiosè apud eum σείεσθαι legitur. Idem quoque σιλλαίνει, σκώπτει, ὑβρίζει exponit; & σιλλοῦν, ψέγειν, κακολογεῖν; quæ omnia

dicteriis aut conuitiis illudere ac proscindere indicant, & ἀπὸ τοῦ ἰλλαίνειν, quod est oculos contorquere, deriuari videntur. Κατασιλλαίνειν autem vsurpat Hippocrat. ἐν παραγγελίαις (pag 18.23.) προσκυρέοντας ἑωυτοῖσι καπασιλλαίνειν, seipsos ludibrio exponentes & deridendos exhibentes, hoc est, nactos vt sibi ipsis illudatur. Contentiosam nanque altercationem Medicis fugiendam præcipit Hippocrat. ne seipsos deridendos aut ludibrio habendos propinent. Cornarius pro mutuis inter se conuitiis decertare sumpsit, Caluus, petiurgare.

Κατασκευὴ est Galeno lib. 3. salub. (p.245.18.) τὸ τέλειον ἢ τελεόπατον γυμνάσιον, absolutissima aut perfectissima exercitatio, quam per immodicos in certaminibus labores, etiam totum diem aliquando continuatos præparato iam ad eam corpore, obeunt athletæ.

Καπασπᾶσαι detrahere, deducere, deorsum ducere. καπασπᾶσαι καπαμήνια aut γυναικεῖα, menses ducere aut prouocare sæpe dicit Hippocr. vt aph. 55. sect. 8. lib. 6. Epid. καὶ πάντα πεπραγματευσαμένων ἡμῶν ὅσα ἐς τὸ τὰ γυναικεῖα καπασπᾶσαι. Sed cùm omnia quæ ad menses deducendos facerent tentassemus. Rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p.236.30. & 31.) πλὴν τοῦ καπασπᾶσαι τὰ ἐμμήνια, excepta mensium detractione aut deturbatione. Et ὅσησι γὰρ γίνεται οὐδὲν, δεῖ ταύτησι καπασπᾶν. Quibus enim nihil prodit, his ducere oportet. Rursusq; ibidem (pag. 257.6.) πρόσθετον δυνάμενον χορίον ἐξάγαγεῖν, καὶ ἐπιμήνια καπασπᾶσαι. adhibitum potione medicamentum quod secundam educere potest, & menses detrahere. Quod etiam eadem in re καπαμήνια καπασπᾶν dicitur (p.262.9.) Iterumque ibidem (pag. 253. 28.) ἐπιμήνια καπασπᾶται. vbi medicamenta ad menses mouendos aut deducendos præscribuntur. Est & καπασπᾶσθαι detrahi, deorsum duci, deprimi, laxari, & de mammis dicitur quæ extenuatis deprimuntur, demittuntur & flaccescunt, aph. 21. sect. 3. lib. 6. Epid. Cui ἀνασπᾶσθαι opponitur, quod reuelli, retrahi, sursum trahi, attolli ac erigi significat. Galenus in Com. καπασπᾶσθαι, χαλᾶσθαι exponit, vt & Hesychius καπασπᾶν χαλᾶν, laxare, remittere.

Κατάστασις constitutio dicitur & omnis cuiusque rei forma, cùm per se & sine addito profertur. Potest etiam & cuiusque regionis proprium statum & formam significare, vt scribit Gal. Com. in sent. 11. lib. 1. de humoribus. Et cùm aeri attribuitur, eius temperiem præter naturam indicat, vt scribit Gal. initio Com. 3. in lib. 3. Epid. his verbis: πρῶτον μὲν ὅτι κατάστασιν, οὐ μόνην τὴν παρὰ φύσιν ἐν τῷ περιέχοντι κράσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἰδέαν ἅπαντος πράγματος ἔθος εἰώθειν ὀνομάζειν, ἀναμνήσωμεν. Primùm quidem in memoriam reuocemus κατάστασιν ab eo solere appellari, non solùm aeris nos ambientis temperiem præter naturam, verùm quoque & omnem cuiusque rei formam. Qua notione κατάστασις λοιμώδης dicitur lib. 3. Epid. & in quibusdam exemplaribus adscribitur, vt testatur Gal. & καταστάσεις tres describuntur lib. 1. Epid. hoc est, anni aut temporis cōditiones, circunscriptiones, status & tempestates. Eoq; significato in aphorismis scribitur, τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ ex anni tempestatibus, & αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταστάσιες, αἱ μὲν βόρειαι, Quotidianæ tempestates, Aquilonares quidem. &, ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιοῦτον ἐὸν, οἵην τὴν κατάστασιν ἐποίησεν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι. Quòd si amplius talis perseuerauerit annus, qualem tēporis statum effecerit, tales ferè morbos expectare oportet. Sic etiam lib. 4. Epid. (pag. 333.39.) scribitur: αἱ καταστάσιες, καὶ οἷαι ἐν ᾗσι μᾶλλον καὶ ἧσσον γίνονται ὥρῃσι, χώρῃσι. Aeris conditiones quænam sint, & quibus temporibus, ac regionibus magis aut minus contingant, considerandæ sunt. His enim verbis aeris tempestates ac status, cœlique conditiones, ad prænunciādam crisim, obseruandas monet Hippocr. Et lib. 1. Epid. (pag. 351.39.) περὶ μὲν τὸ ἦρος, ἐκ τῆς πρόσθεν καταστάσιος ὑπεναντίης, καὶ βορείης γενομένης. Ante ver quidem, quòd superior status subcontrarius & Aquilonius extiterit. Rursusque ibidem (p. 357.4.) ἐκ πάντων δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ. Ex his autem omnibus qui in hac status conditione descripti sunt. Et rursus ibid (p. 368.33.) ἐν δὲ τῇ καταστάσει ταύτῃ κατὰ χειμῶνα μὲν ἤρξαντο παραπληγίαι. In hac autem temporis conditione ad hyemem partium resolutiones cœperunt. Et ibidem (p. 369.31.) καὶ οὐδένα οἶδα εἰ καλῶς αἱμορραγήσειεν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποθανόντα: neq; vllum si modo sanguis benè profluxisset, hoc tēporis statu mortuum videre licuit. Ac rursus ibid. (p.373.19.) ἐν δὲ τῇ καταστάσει ταύτῃ, ἐπὶ σημείων μάλιστα τεσσάρων διεσώζοντο. At verò hoc in tēporis statu ex quatuor maximè signis seruabātur. Et rursus ibidem (p.374.13.) οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν νοσησάντων ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ τούτῳ τῷ τρόπῳ διενόσησαν. Plurimi igitur eorum qui hac tempestate ægrotarūt, hunc habuerunt morbi tenorem. Præterea ibid. (p.375.45.) morborum præcognitionem duci vult, ἐκ τῆς καταστάσιος ὅλης, καὶ κατὰ μέρεα τῶν οὐρανίων, καὶ χώρης ἑκάστης. ex vniuersali & singulari aeris statu, cœli conditione, & regionis cuiusque. Vbi Gal. τὴν κατάστασιν exponit, τὴν ἰδίαν τοῦ περιέχοντος κρᾶσιν, propriā aeris nos ambientis temperiem. Ideóq; τῶν οὐρανίων ab Hippocrate additum fuisse scribit, ἐπειδὴ ψιλῶς λεχθὲν ἄνευ τῆς προσθήκης τὸ τῆς καταστάσεως ὄνομα, καὶ τὴν τῆς χώρας ἰδέαν δηλοῦν δύναται, καὶ παντὸς ἄλλου πράγματος. quòd scilicet nudè & sine addito prolatum κατάστασις nomen, regionis aut cuiusuis alterius rei formam indicare potest. Sic quæ scribuntur de temporū mutationib. eandem habent notionem. Lib. περὶ χυμῶν (p.417.17.) ταῦτα ἔχει τῇσι καταστάσεσιν ὁμοιότητας. Ista cum temporū conditionibus habent similitudines. Et rursus ibid. (v. 18.) ἢν μὲν ἐπὶ πλέον τὸ ἔτος τοιοῦτο ᾖ, οἵην κατάστασιν ἐποίησεν, ἐπὶ πλέον καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα. Quòd si annus diutiùs talis perseuerauerit, qualem statum effecerit, tales quoq; ferè morbi erūt. Quod

repetitur aph. 7. lib. 3. Est verò in morbis κατάστασις, totius morbi circunscriptio & forma, siue ex totius morbi temporibus, qualitate & quantitate circunscriptis, constitutio aut compositio. Sic enim κατάστασιν νόσου dici Hippocrati scribit Gal. lib. 1. περὶ κρίσεων (p.391.24) ὡς τὴν ἐκ τῶν ὅλων τοῦ νοσήματος καιρῶν οἷον σύνθεσιν, velut quandam ex totius morbi temporibus compositionem. Et rursus ibidem (v.18.) καταστάσεις νοσημάτων, τὰς οἷον ἰδέας αὐτῶν, καθ' ἃς ἐκ τοιῶνδε καὶ τηλικῶνδε σύγκειται τῶν καθ' ὅλα καιρῶν. morborum constitutiones, velut quasdam eorum formas, secundum quas ex talibus & tantis constituuntur vniuersalibus temporibus. Quo certè significatu scribitur lib. 1. Epid. (p.381.39.) εἰσὶ δὲ τρόποι καὶ καταστάσιες, καὶ παροξυσμοὶ τουτέων ἑκάστου τῶν πυρετῶν ὁμοίως ξυνεχέων καὶ διαλειπόντων. Insunt autem in singulis hisce febribus, tum continuis, tum intermittentibus, formæ, constitutiones & accessiones huiuscemodi. Et lib. 3. Epid. st. pest. (p.424.9.) ἦν δὲ ἡ κατάστασις τῶν γινομένων καύσων ἥδε. Erat autem febrium ardentium quæ obuenerant, constitutio huiusmodi. Et aph. 12. lib. 1. καταστάσιας morborũ vocat, totum morbi statum, formam ac historiam, per quam totum morbi decursum inquirimus, & qualia quantaque futura sint tẽpora morbi vniuersalia cognoscimus. τὸ γὰρ (vt illic scribit Gal.) εἴτε χρόνιον, εἴτε ὀξὺ εἴτε χρόνιον ἔσοιτο τὸ νόσημα, καὶ ὁπηνίκα μάλιστα τὴν ἀκμὴν ἀπολήψοιτο, τὴν κατάστασιν ἐστι τοῦ νοσήματος σκοπεῖν. Id enim est morbi cõstitutionẽ spectare, cùm morbum an peracutus, an acutus, an verò diuturnus futurus sit, aut quo maximè tempore vigorem adepturus, cõsyderamus. Quod etiam penè iisdem verbis repetit Gal. Com. in sent. 11. lib. 1. περὶ χυμῶν. Quo sensu illic (p.114.33.) κατάστασις νόσου sumitur. Et rursus ibid. (p.116.25. & 30.) iterumq; (p.117. 7.9.) Sic in Progn. (p.155.32.) τεταρταίων κατάστασις, quartanę conditio aut constitutio dicitur. γίνεται δὲ καὶ ἡ τῶν τεταρταίων κατάστασις, ἐκ τοῦ τοιοῦτου κόσμου. Ac quartanæ quidẽ cõditio hunc seruat ordinem. Et κατάστασις δυσεντεριώδης intestinorum difficultatem, eiusq; morbi speciem & formam indicat, lib. 1. Epid. (p.370. 3.) οἷον τῷ Ἐράτωνος παιδὶ καὶ Μύλῳ πολλῆς αἱμορραγίης γινομένης, ἐς δυσεντεριώδεα κατάστασιν περιεγένοντο. Quale quid Eratonis puero & Mylo contigit, qui post multã sanguinis è naribus profusionẽ, in difficultatem intestinorũ delapsi sunt & ex periculo exempti. Nisi si quis existimet per κατάστασιν hic humorum quendam secessum aut abscessus speciem adumbrari, qui depositis per aluum acribus humoribus, per effluuium aut emissionem fiebat, quòd febres illæ ardentes, quæ alioqui larga sanguinis è naribus eruptione solui non potuerant, ad intestinorum difficultatem deuenerint, & in dysenteriam firmatæ sint, qua tandem emissa per aluum humorũ eluuie veluti quadam iudicatione absoluti sunt ægri. Quod quidem propemodũ nostra interpretatione assecuti videmur, cùm in difficultatem intestinorũ delapsos periculo exemptos fuisse diximus. Sic enim καθίστασθαι de eo quod in aliquam partem decumbit, in eaque firmatur aut cõsistit, Hippocrati dici antea scripsimus. & κατάστασις collocationẽ aut repositionem in suam sedem indicat, lib. de fract. (p.569.10.) ἥδε ἡ κατάστασις, hæc repositio aut collocatio conuenit. Vbi κατάστασιν καθίδρυσιν exponit Gal. velut eorum quæ mota sunt in suum locum collocationẽ aut constitutionem ac repositionem. Rursusq; ibidem (p.576.4.) ῥηϊδίη ἡ κατάστασις τοῖσι θέναρσι τῶν χειρῶν, per manuum palmas facilis est restitutio, aut constitutio, hoc est, facilè reconduntur. Aretæus quoq; inprimis grauis author, κατάστασιν pro morbi forma & idea quæ ipsum per se cõstituit & definit, sumere mihi videtur cap. 1. lib. 2. cur. acut. cùm scribit. ἢν δὲ καῦσος ἔχῃ τὸν στόμαχον οὐκ ἀπὸ τῆς καταστάσιος τῆς νόσου, ἀλλ' αὐτοῦ μόνου ἀπὸ χυμῶν δριμέων καὶ ἁλμυρῶν, ἢ ὑπὸ χολῆς δακνομένου. At si os ventriculi ardor malè habet, non morbi ratione, sed quòd ipsum solùm ab acribus salsisque humoribus aut à bile mordeatur, hoc est, non phrenitidis, sed sui ipsius ratione & eorum quæ in se ipso continentur. Est & κατάστασις τοῦ χρώματος καὶ σώματος, coloris & corporis status, forma, cõditio, constitutio, Prorrh. 2. (p.415.4.) ὥστε ἀνάγκη τὸν δικαίως διαιτώμενον, μάλιστα ταύτην τὴν ὥρην, ὁμαλῶς ἔχειν τὴν κατάστασιν τοῦ χρώματός τε, καὶ τοῦ ξύμπαντος σώματος. Quare necesse est eum qui absoluta victus ratione vtitur, eà hora præcipuè, æquabilem cum coloris, tum etiam totius corporis statum nactum esse. Sic etiam κατάστασις ex similium causarum cõcursione statum enatum significat, & formam quæ easdem causas sequitur, aph. 12. sect. 7. lib. 6. Epid. καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἀπὸ τῆς αὐτῆς καταστάσιος. & quæcunque alia eius est generis ex eadem constitutione proueniens. Indicat enim omnem obscurã & exiguam spirationem, quæ ex simili causarum concursu prouenit, hoc est, ex calidi natiui refrigeratione & facultatis motricis imbecillitate.

Κατάστημα, τὸ οἷον καταστήριγμα καὶ ἀπόσκημμα, velut innixus & decubitus exponitur Galeno in Exeg. ex lib. 2. Epid. verùm falsa est indicatura quæ totam lectionem suspectam facit. Neque enim lib. 2. Epid. legitur. & pro ἀπόσκημμα, ἀπόσκεμμα quidam legunt, longè alio sensu. Idem etiam καταστῆσαι τὸ ἀποσκῆψαι exponit, quod est decumbere, delabi. Est & καταστῆσαι sistere, reprimere, moderari, vt καταστήσεσθαι sisti, retundi, moderari, reprimi, quod de bile dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p.241.14.) quæ medicamento refrigerante & adstringente reprimitur.

Καταστολὴ est modestia in vestitu, seu modestus habitus. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (pagina 15.33.) habitus submissus dicitur Cornario, Caluo contemptio vestium & demissio humana, vbi καταστολὴ cum ἐρυθρήσει coniungitur, verecundia ac erubescentia. Rursus ibidem (p. 16.3.) μελετᾶν δὲ χρὴ ἐν ἰητρικῇ ταῦτα, μετὰ πάσης

καταστολῆς. horum autem omnium diligens cura habenda est in re Medica, cum omni demissione, demisso habitu, non arrogante aut elato, hoc est, vt ne pudeat se ad frictiones, illitiones, perfusiones, aliasque in chirurgia actiones demittere. Ac rursus ibidem (v.20.) in ingressu ad ægrum, meminisse vult Medicum καταστολῆς, submissionis, demissi habitus, vt ne pudeat illum abiecta, aut etiã sordida & seruilia opera subire, dum sint medica. καταστολὴν Hesychius περιβολὴν exponit, vestitum, amictum, vt & καταστέλλει, περικαλύπτει. Sed vitiosè καταστοχὴν nostris in exemplaribus legitur. Sudas καταστολὴν τὴν στολὴν explicat.

Καταστορέσαι est humi sternere, prosternere, deprimere deiicere, & metaphoricè pro componere, sedare, demulcere sumitur. Sic καταστορεσθῆναι humi stratum esse, prostratum, depressum & deiectum indicat. dicitur tamen tropicè de humoribus qui euicti sunt & concocti, aut cæterorum mixtione diluti & temperati, neque amplius synceri, aut suis qualitatibus exuperantes, sed sedati & compositi. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 10.30.) οὐ παύεται τούτων πρότερον, πρὶν ἀποκαθαρθῆ τε, καὶ καταστορεσθῆ, καὶ μιχθῆ τοῖσιν ἄλλοισι. Nec prius ista quiescunt, quàm euacuati fuerint & deiecti, atque aliis immixti. Agitur de humoribus acribus & æruginosis, qui furores, & viscerum ac thoracis morsus excitant, vbi synceri fuerint, neque cæterorum temperatione diluti. Sic paulò antè τῷ καταστορεσθῆναι μετέωρα opponuntur, cùm humores pendent, eleuantur, aut ferociunt ac feruent, nec dum repressi sunt, compositi aut sedati, sed adhuc exagitati.

Κατατείνειν & κατατεῖναι non solùm ἐπὶ τῆς τάσεως poni apud Hippocr. sed ἐπὶ τῆς καταθέσεως pro collocatione, scribit Erotianus, vt non tam extendere significet, quàm componere, collocare, statuere, & de membro, quod figura aut habitu quodam componitur, dicatur. Qua certè notione scribitur lib. de fract. (p. 530.7.) ἄλλος δ' αὖθις τῶν ἰητρῶν ὑπτίην τὴν χεῖρα δοὺς, οὕτω κατατείνειν ἐκέλευεν. Rursus verò alius quidam medicus supinam manum exhibens, sic componere iubebat, hoc est, eo habitu collocare. Rursus ibidem (v. 12.) ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐὰν ὑπτίη ἡ χεὶρ κατατείνοιτο, ἰσχυρῶς πονοίη ἄν. Verùm hic habitus si supina manus collocetur, vehementem dolorem excitabit. Et rursus ibidem (v.13.) γνοίη δ' ἄν τις τὴν ἑωυτοῦ χεῖρα κατατείνας, ὡς ἐπώδυνον τὸ σχῆμα. Eum verò habitum dolori plurimùm opportunum quiuis comperiet, si quis manum suam ita componat, hoc est, supinam collocet, statuat ac figuret. Sic enim hoc expresso loco κατατείνας ἀντὶ τοῦ σχηματίσας τέθεικε, καὶ τοῦ καθεὶς ὑπτίαν αὐτὴν (vt scribit Erotianus) hoc est, κατατείνας (quod est extẽdens) pro habitu quodam figurans, aut supinam manum collocans, posuit Hippocr. Quam interpretationem ex Erotiani mente nostris eum in locũ Annotationibus probauimus, cùm cæteri omnes interpretes manus extensionem sumant, quam neque tamen aptè fieri posse ipsemet testatur Erotianus. Rursus ibidem (v.48.) εἰ δ' ὡς ἐγὼ κελεύω χεῖρα καταγῆαν κατατείνοι τις. Quòd si, velut ego iubeo, quis manum statuat, aut collocet. Eam verò in rem sæpè vsurpat κατατείνειν Hippocr. in tota fractorum & luxatorũ tractatione, non rarò verò ad extensionem accommodat, vt aliquot exemplis contestatum omnibus volumus. Vt lib. de fract. (pag. 533.49.) μετὰ δὲ ταῦτα σπλῆνας κατατείνειν χρὴ κεχρισμένους κηρωτῇ ὀλίγῃ. Posthæc splenia modico cerato illita superextendenda, supra collocanda. Et lib. de art. (p.582.39.) ἔπειτα λαβόμενον τῇσι χερσὶ τῇσιν ἑωυτοῦ, τῆς χειρὸς τῆς σιναρῆς, κατατείνειν αὐτήν. Deinde manu affecta suis manibus apprehensa, eam extendere. Et ibidem (v.44.) κατατεινομένης γὰρ τῆς χειρὸς. manu quippe extensa. Et (v.45.) χρὴ δέ τινα ἐπὶ θάτερα τοῦ κατατεινομένου καθήμενον, κατέχειν κατὰ τὸν ὑγιέα ὦμον. Alius verò ab altera eius qui extenditur parte considens, hominem ad integrum humerum contineat. Et (v.53.) ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ κατατεινομένου καθήμενον. supra caput eius qui extenditur sedentem. Rursus ibidem (p.584.37.) τὴν δὲ ὅλην χεῖρα πρὸς τὸ ξύλον κατατείνοντα προσκαταδῆσαι, κατά τε τὸν βραχίονα. manus tota ad lignum porrecta, iuxta brachium alligari debet. Et rursus ibidem (p.591.26.) οὐ δυνήσῃ τοῦ δέρματος ἀπολαβεῖν οὐδὲν τοῦ ὑπὸ τὴν μασχάλην, ὅ, τι καὶ ἄξιον λόγου κατατεῖναι. nihil ex cute sub ala, quod extensione dignum sit, apprehendere poteris. Et (v.36.) οὗτοι γὰρ πρόχειροι γίνονται καὶ κατατεινόμενοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι. Hi enim [nerui] eo habitu contensi sunt & expositi. Iterum ibidem. (pag.621.1.) κἄπειτα πρηνέα κατακλίναι κατατεταμένον. homo pronus extentus reclinandus, pronus collocandus. Quem locum paulò aliter legit Erotianus, & κατατεταμένον κατακεκλιμένον, reclinatum exponit. Ac rursus ibidem (v.7.) ἔπειτα αἱ ἀρχαὶ πρὸς ξύλον ὑπεροειδές τι προσδεδέσθωσαν, ἁρμόζουσαι κατὰ μῆκος τῷ ξύλῳ τῷ ὑποτεταμένῳ, πρὸς ὅ, τι προσβάλλον τὸ ὑπεροειδὲς ἀντιστηρίζοντα κατατείνειν. Demum capita ad lignum aliquod, quod pistilli formam habeat, deliganda ea longitudine quæ subtenso ligno cõueniat, ad quod appositum lignum illud quod pistilli formã habet, velut obice quodam, extensionem facit. Quem etiam locum paulò aliter legit Erotianus, & ὑποτεταμένῳ, ὑποκειμένῳ, subiecto, supposito, exponit. Rursus ibidem (v.18.) κἄπειτα κατατείνειν ἐν τούτῳ τῷ σχήματι. ac demum eo habitu extensio adhibenda. Et (v.26.) ἀσινὲς δὲ καὶ ἐπικαθίζεσθαί τινα πρὸς τὸ κύφωμα τοῦ ἅμα κατατεινομένου ἐνσεῖσαι μετεωρισθέντα. Innoxium quoque est gibbo aliquem insidere, simulque dum fit extensio, sublimem se attollendo concutere. Et (v.40.) τοὺς δὲ κατατείνειν τὸ σῶμα κατὰ μῆκος alii corpus per longitudinẽ extendere debent. Et (v.48.) καὶ γὰρ ἂν κατατείνων κατὰ μῆκος μοῦνον ἔνθεν καὶ ἔνθεν, οὕτω καὶ ἄλλην ἀνάγκην οὐδεμίην προστιθεὶς, ὅμως κατατείνειεν ἄν τις. Nam & extensione sola per longitudinem in diuersa

in diuersa facta, nulla etiam alia vi adhibita, probè tamen extendere poteris. Sic quoq; κατάστασιν neq; tantùm extensionem, verùm etiam κατάθεσιν, hoc est collocationem indicare apud Hippocr. testatur Erotianus, qui καταστάσιας καταθέσεις apud eum exponit, expresso nimirum initio libri de fract. ἐχρῆν τὸν ἰητρὸν τῶν ἐκπτωσίων τε καὶ κατηγμάτων, ὡς ἰθυτάτας τὰς καταστάσιας ποιέεσθαι. Eorũ quę suis sedibus exciderũt & fracta sunt, medicum quàm rectissimas extensiones facere conuenit. Sic n. ex Galeni mẽte ad extensiones accõmodam⁹, etsi ex Erotiani sententia ad luxatorum & fractorum iustissimas collocationes referri potest. Et rursus ibid. (p.531.11.) ὡς μὴ λάθῃ τὸν χειρίζοντα ἐν τῇ καταστάσει εἰ ἱκανῶς ἔξιθυνθῇ vt ne eũ qui compositionem aggreditur lateat, num abunde sint in directum cõstituta. Etenim tam ad membri collocationẽ ac rectam cõpositionem, quàm ad extensionem referri potest. Et lib. de art. (p.621. 55.) τὰ δὲ ξυνελθόντα παρὰ φύσιν, καταστείνουσιν αἱ κατὰ φύσιν καταστάσιες. Quæ verò præter naturam coierũt, eæ quę secundum naturam adhibentur extensiones, componunt, hoc est restituũt, aut distendunt. Quibus certè ex omnibus locis καταστείνειν & κατάστασιν apud Hipp. partim de membri extensione, partim etiam de collocatione dici, cuiuis manifestum est.

Καταιδιλᾶν est conspurcare, inquinare, stercore perfundere. lib. περὶ γυν. φύσ. (p.221.30.) ῥάκος καταπεπλασμένον, conspurcato aut inquinato linteo, quòd dicitur de linteo medicamento delibuto, aut medicamento linteo excepto. lib.2. περὶ γυν. (p. 288. 24.) ῥάκεα ἐγκαταπλασσειν λεπτά, tenuibus linteis conspurcatis, hoc est, tenuibus linteis excipito. Vreùm ἐγκαταιλᾶν malim aut ἐγκαλεῖν.

Κατάτριψις ὀργάνων, instrumentorũ attritus aut attritio, cùm nimia siccitate functionum instrumenta languida, exoluta, & infirma euadunt, translatione à vestibus aut vasis sumpta, quę longo vsu attrita, seipsis sicciora effecta sunt. aph.1.sect.3.lib.6.Epid. vbi tamen τρίψις legitur apud Hipp.

Καταύδησις vociferationem significat apud Hip. ἐν προρρήσει (p.19.14.) καταύδησις λυπεῖ, vociferatio affligit, molesta est. Eadem φωνασκία dicitur Aretæo cap.6.lib.2.de Cur. diuturn. affect.

Καταφορὰ grauis est in somnum delatio, aut degrauatio, parumque aut nihil à comate differt, vt & καταφορικῶν κώματος nomine explicet Gal. apud Hip. Com.3. in li.3. Epid. etsi lib. περὶ κώματος καταφορικὸν κώματος genus faciat, eiusq; duplicem differentiam statuat, vt nostris in lib. 3. Epid. Annotat. scripsimus. Καταφορὴ νωθρὴ, segnis & torpida in somnũ delatio dicitur Hippocrati lib.3. Epid. in st. pest. (p.425.49.) quam paulò post βαρὺ κῶμα vocat, eaq; periisse phreniticos vult. Etsi Gal. lib.13. Meth. med. (p.182.12.) καταφορὰς βαθείας ex humore crasso, frigido, nõ putrescẽte, & absq; febre fieri scribat, easq; velut genus ad ἀποπληξίας, καρὺς & κατοχὰς statuat. Est & καταφορὴ Hippocrati grauis somnolentia, in somnum propensio, delatio & collapsio, febri etiam coniuncta, libro septimo, Epid. pagina 367.11. & 13. & Coac. Prænot. (p.440.31.) vt & καταφερόμενοι ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, somnò altiore correpti & degrauati, lib.4. Epid. (p.333.39.) vbi simul κῶμα iungit Hippocr. vt & ægr.11. lib.3. Epid. post. st. pest. καταφορὴ aliter etiam sumitur ἐν προρρήσει (p.17.14.) & ex apparentibus deductionem significat, hoc est, eorum quæ sensibus cognoscuntur delationem, cùm ea quæ sensu comprehenduntur in cogitationem deducuntur, vnde ratiocinatio colligitur & methodicè confirmatur. Cornarius illic καταφορὴν delationem in morbum dixit, Caluus deprehensionem. Καταφερόμενα ἐκ τῶν φυμάτων καὶ ἐμπυημάτων, quæ ex tuberculis & suppuratis deferuntur, hoc est, vacuantur & effluunt, aph.37. sect.8. lib.6. Epid.

Καταφρονέοντα Galenus apud Hipp. in Exeg. exponit, τὸν ἀδεῶς αἰσθανόμενον, liberè aut integrè sentientem, hoc est eum cui sensuum integritas in totum est restituta, ita vt nulla sit sensationis oblęsio, aut sensus nullum restitet impedimẽtum, ex maiore Prorrhetico. Quibus certè verbis locum Prorrh. 2. mihi subindicare videtur Gal. (p.418.19.) vbi de vulneribus lethalibus agitur. ὥστε μὴ δύνασθαι κατασκευάσαι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἴησιν καταφρονέοντα. vt sensuum integritas restitui nõ possit, aut quæ tantam magnitudinem habent, vt curatione ipsa homo ad sensuum integritatẽ reuocari nequeat. Etsi certè illud ἀδεέως apud Galen. mihi non parum suspectum est. Nam & ἀδεέως quidam, alii ἀδεῶς, Varinus etiam ἐν ἔτει leg. Καταφρονέειν autem de mentis & sensuũ integritate restituta dicitur Hippocrati, & resipiscere ad seq; redire significat, in his qui sensibus capti, sibi restituuntur. lib. περὶ γυν. φύσ (p. 214. 19.) ἐπὴν δὲ καταφρονήσῃ, vbi ad se redierit, hoc est vbi sensationum & motionum functiones restitutę fuerint. Agitur enim de muliere ἀφωνίᾳ laborante & sensu & motu priuata ex vteri affectu. Etsi vitiosè nostris in codicibus καταφρονήσῃ legitur. Sic etiam Erotianus καταφρόνεε κατενόει exponit apud Hippocr. quod est ad mentem aut intelligentiã rediit. Additq; antiquos φρονεῖν dixisse τὸ νοεῖν. Eaq; notione καταφρονεῖν τῷ παραφρονεῖν opponitur aut τῷ παραληρεῖν, velut τὸ κατανοεῖν sępe ex aduerso ponit Hippoc. lib. Epid. in tota ægrorum œconomia, & κατανοεῖν καταφρονεῖν exponit Gal. vt antea scripsimus.

Κατὰ φύσιν dupliciter accipitur. Quædam enim secundum naturam inesse dicuntur, quòd sint naturæ munia aut opera, vt augeri, nutriri. Quædam etiam quòd necessitate omnibus à natura insint & ad naturæ opera sequantur, vt senectus. Galen. lib. περὶ μαρασμοῦ (p.573.59.)

Καταχλιδᾶν idem quod κατατρυφᾶν, deliciari, luxu diffluere, καταχλιδῶν videtur dici Hippocrati ἐν προρρήσει (p.18.6.) καταχλιδέει, deli-

ciantur, delicias agunt, luxu diffluunt. De malis medicis dicitur, qui ob famam ab hominibus diuitibus sibi & existimationem conciliatam deliciantur, gloriantur, superbiunt, & luxu diffluunt.

Κατάχλοα exponit apud Hipp. Galenus in Exeg. ἄγαν χλοώδη, valde virentia. Ac nescio num locus lib. 7. Epid. (p. 356. 1.) subindicetur, vbi tamen κατάχολα fortè pro κατάχλοα ὑποχωρήματα legitur, vt & γλισχρόχοα pro γλισχρόχολα apud Hippoc. legit Erotianus, & ὑδατόχολα pro ὑδατόχλοα sæpe legitur, aut ὑδατόχροα.

Κατάψυξις, perfrictio, perfrigeratio, dicitur Galeno lib. de rig. trem. palp. (p. 368. 46.) cùm refrigerationis sensus cum dolore sentitur, absq; cutis & superficiei inæquali motu. Sic enim à rigore distinguitur. Hippocrati verò κατάψυξις perfrictionẽ, modò totius corporis, modò extremarum partium, indicat. In Prorrh. (p. 216. 3.) τὸ καταψύχεσθαι ὧδε πονηρόν. Quin & perfrigerari itidẽ malũ est, vbi extremarum corporis partiũ perfrictionẽ exponit Galenus. Quod etiã repetitur Coac. Præn. (p. 443. 4.) Rursusq; ibid. (p. 218. 31.) τὸ καταψύχεσθαι de extremorũ perfrictione sic exponit Galenus. τὸ δὲ καταψύχεσθαι δυνάται σημαίνειν, οὐ τὸ λελύσθαι τὸν πυρετὸν, ἀλλὰ τὰ κάτω μόρια τοῦ σώματος ἧττον εἶναι θερμὰ παραβαλλόμενα τοῖς ἄλλοις, ἵνα τὴν διαστροφὴν τῆς θερμασίας ἐκ τούτου τεκμαιρόμεθα. τὸ καταψύχεσθαι quod est perfrigerari, significare potest, nõ quidem solutam esse febrẽ, verùm corporis extrema cęteris collata minus esse calida, vt ex eo de caloris cõuersione coniecturam sumamus. Rursus ibid. (p. 178. 1.) αἱ μετὰ καταψύξεως δυσφορίαι, corporis iactationes & incontinentiæ cum perfrictione. Et rursus (p. 179. 16.) τὰ μετὰ καταψύξεως πτυελίζοντα, crebræ sputationes cum perfrictione. Vbi κατάψυξις, an totius corporis, an verò extremorum perfrictionẽ indicet, incertum est, velut etiã in Coac. Prænot. (p. 433. 48.) αἵματος ἀφαίρεσις ἐν καταψύξει νεναρκωμένη κακόν. In corporis perfrictione, cum stuporis sensu, sanguinis detractio mala est. Et rursus ibid. (p. 445. 2.) κατάψυξις μεθ᾽ ἱδρῶτος ἐπὶ κοιλίησιν ὑγρῇσιν. pfrictio cum sudore aluo humescente. Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 94. 45.) in spirituũ interceptionibus καταψύξιες, corporis perfrictiones, humoribus concretis & fixis cõtingunt. Et lib. 7. Epid. (p. 366. 21. & 24.) καταψύχθη, perfrigeratus est, toto corpore perfrixit.

Κατειλυμένος εἴσω ἐρευγμός, intrò conuoluta eructatio, in Coac. Prænot. (p. 444. 30.)

Κατειλῦσαι φωναὶ vide φωναὶ κατειλῦσαι postea.

Κατεπλάκησαν legitur apud Hippoc. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 63. v. 6.) καὶ αἱ μὲν ἀπὸ τοῦ ἥπατος ἐς τε τοὺς μαζοὺς, καὶ ὑπὲρ αὐθερεῶνα καὶ τὰς ἀκρωμίας ἐπορεξάμεναι κατεπλάκησαν. Et aliæ quidem à pube in mammas, & supra mentum ac summos humeros protentæ connexæ sunt, complicatæ sunt, aut exporrectæ, contextæ sunt, à verbo καταπλέκομαι, vt sit aor. 2. pass. Cornarius κατεπλάκησαν diuagãtur dixit, à verbo καταπλακέω, quod est deerro, diuagor, vt ἀμπλακέω. Hesychius ἀμπλακεῖν ἁμαρτεῖν exponit, & ἀμπλακὼν ἁμαρτάνων & ἀποτυχὼν, qui aberrauit. Idem καταπλακὼν, καταπλήξας καὶ διαμαρτὼν, qui aberrauit, deerrauit. Quę omnia παρὰ τὸ πλέκεσθαι & καταπλέκεσθαι descendunt, vt ex πλακῶ πλακῶ. Caluus κατεπλατύνθησαν leg. videtur, cum dilatantur dixit.

Κατεπλήσσετο vide καταπλὴξ antea.

Κατεργάζεσθαι, conficere, interdum etiam opprimere, profligare, exercere. In Coac. Præn. (p. 439. 3.) de aqua inter cutem cui Leucophlegmatias nomen est. αἱ μετὰ σιγῆς ἀθυμίαι καὶ ἀπανθρωπίαι ἐπιεικῶς αὐτῶν κατεργαστικαὶ, animi desponsiones cum silentio ac hominum auersiones, eos ferè conficiunt. Incertum namque est num causam respiciat, ac velit ex animi abiectione & solitudine (quæ melancholiæ efficacissima signa sunt) hoc hydropis genus subnasci, num verò ægritudinis periculum indicet, & his casibus ægrotantem opprimi velit, an verò exerceri & profligari. vt κατεργασμένος exercitatum, profligatum & confectum significat.

Κατερυθμίῃ apud Erotianum exponitur κατὰ φύσιν, κατὰ μέγεθος, secundum naturam, secundum magnitudinem. Verùm suspectam lectionem habeo, & in multis codicibus defecta est dictio cum asterisco, quod vitium subolet, cui nisi melioris codicis ope manus adhibere non est facile.

Κατ᾽ εὐθὺ, vide Εὐθὺ antea.

Κατεχόμενοι & κάτοχοι dicuntur veteribus, qui recentioribus Catoche aut Catalepsi laborant, aut prehenduntur, vt scribit Galenus libr. 4. de Caus. pulsuum (pag. 114. v. 56.) quasi detentos aut præpeditos dicas. Κατεχόμενα Galenus Comm. 2. in Prorrh. (pag. 189. 25.) ἤτοι μόγις ἐκκρινόμενα, ἢ καὶ τελέως ἰσχόμενα, de vrinis quæ ægrè excernuntur, aut in totum supprimuntur. Κατείχετο γλῶσσα, lingua detinebatur, impediebatur, hærebat, neque expediri poterat, lib. 5. Epid. (p. 340. 2.) Significat instrumentorum voci destinatorum impedimentum ex nimio humorum affluxu.

Κατηβολίσι Galenus exponit in Exeg. περιοδικαῖς ἀρχαῖς παροξυσμῶν, per circulum repetentibus accessionum initiis, aut circularibus exacerbationum principiis. Verùm καταβολῆσι (vt alii cum Varino leg.) malim. Budæus nanque καταβολὴν pro accessionis principio dici Galeno annotat.

Κατηνόει Galenus in Exeg. exponit ἐσωφρόνει, ἡσθάνετο, intelligebat, sentiebat. κατηνόος sępe ponit Hippocrates de mentis constantia, & ratiocinandi intelligendiue integritate, in singulari ægrorum recensione lib. 1. & 3. Epid. delirióque ac desipientiæ opponit. Et certè hæc Galeni expositio optimè mihi quadrare videtur libr. 5. Epid. (pagina 339. vers. 8.) vbi tamen κατηνόει legitur, vt mihi ex hoc vel simili alio loco vt ægr. 8. libr. 1. Epid. κατηνόως pro κατηνόει legisse videatur.

Κατισχνὸν Erotianus exponit apud Hippocr. κατισχναντικὸς, inualidum, infirmum, debilitatum,

tum, adducto versu Homerico, quem in Ἠπεδανὸς subnotauimus antea. Etsi quidam καταπεδανὸς apud Erot. legunt.

Κατηπορήθη, ἠδυνατήθη exponit Erotianus apud Hippocr. Verùm cùm lib. de art. (p.641.31) legatur, ἢν δὲ κατηπορηθῇ ἢ ἀμεληθῇ ἐμπεσεῖν, quod est, cumque frustra tentata aut neglecta repositio fuerit, aut frustrati fuerint & neglecti in repositione articuli, hunc ab eo locum exprimi non est vero absimile, cùm etiam explicatio apprimè conueniat, vt sit, si verò recondi non potuerint articuli. Nisi si quis aliter apud Erotianum legendum existimet.

Κατήρτιστο Galenus exponit in Exeg. καθεστήκει, ἐσωφρόνει, compositus erat & sedatus, ad mentẽ redierat, sibiq; erat restitutus. Quod legitur libro primo Epid. ægr. 8. πέμπτῃ πρωῒ κατήρτιστο. Quinto die mane compositus erat, hoc est, ex mentis perturbatione ad se redierat, sibique restitutus erat. Est autem elegans metaphora à luxatis artubus quæ sibi restituuntur & in locum suum reconduntur, quod καταρτίζεσθαι dicitur. Vnde καταρτισμὸς de membrorum luxatorum restauratione ponitur. Quod ad mentem emotam & velut è sede constantiæ deturbatam accommodatum, eam ex perturbata & commota compositam & quietam significat, quomodo hominem commotum aut perturbatum, suæ menti restituere aut reponere Gallicè dicimus. Est & καταρτίζειν, concinnare, coaptare, componere, restaurare, vt & καταρτύειν. Vnde καταρτισμένοι omnibus numeris compositi, absoluti, aut aptè concinnati dicuntur. Quod effecit vt quidam apud Galenum κατήρτιστο aut κατήρτυτο legere malint. Verùm κατήρτιστο leg. omnia exemplaria tum manu scripta tum publicata. vt etiã lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.98. 44.) de phreniticis & desipientibus dicitur, οὐδὲν λέγουσι κατηρτισμένον, nihil compositum aut concinnum dicunt. Quomodo etiam κατηρτισμένον apud Herod. pro κατηρτισμένον annotatur.

Κατηφὴς, qui vultu est demisso & subtristi. In Coac. Prænot. (p.435.19.) κατηφὲς πρόσωπον, vultus demissus, subtristis, superciliosus. Sic lib.7. Epid. (p.357.9.) κατηφέες ὀφθαλμοί. oculi demissi, mœsti, tristes. Et rursus ibid. (p. 359.2.) τὰ ὄμματα κατηφέα, lumina demissa. Quò fortè respexisse Hesychium est existimandum, cùm κατηφέα, κατηφῆ & στυγνὰ exponit, lumina mœsta, tristia.

Κατήχησις est viuę vocis instructio. ἐν παραγγελίαις (p.18.48.) κατήχησις ἰδιωτέων, idiotarum & popularium instructio, quę fit viua voce Medici, dum plebeios ob symptomata morbi perterritos solatur & erigit.

Καυηλλόμεναι exponitur Galeno in Exeg. συνδεδεμέναι, vinctæ, colligatæ. Quod vt mihi referri videtur ad eum locum libr.3. Epid. st. pest. (p.422.48.) vbi de vocibus agitur, ita scripturam istam suspectam reor, etsi eodẽ modo à Varino adfertur. Nam aut καιλλόμεναι, aut καλινδόμεναι leg. existimo, ab ἴλλω aut ἰλλάω quod est δεσμεύω, vincio, vt voces καιλλόμεναι, hoc est, συνδεδεμέναι, vinctæ, colligatæ, præpeditæ, & ex distillatione interceptæ intelligantur. Quam lectionem etiã vt agnoscunt illic quædam exemplaria, sic etiam veteribus Hippoc. interpretibus con testatam ex Galen. Com. apparet, vt nostris eum in locum Annotat. scripsimus, istiusq; lectionis meminimus; vt & antea in ἰλλαίνειν, vbi & ἰλλομένην γλῶσσαν à Platone δεδεμένην à Simplicio explicari, diximus.

Καυλὸς, ἀδος, dicitur Paulo scalper excisorius, quo vtitur in excindendo fœtu mortuo, c. 74. lib. 6. aciculam vertit Cornarius. Videtur esse scalpellus acutus, ἀπὸ τοῦ καθιέναι dictus, ab immittẽdo, quo etiam vtitur in diuidendo vteri abscessu, lib. 6. cap. 73. Paulus καθιέναι autem, quod est demittere & descendere, Ionicè pro καθιέναι dicitur, vt κατίημι iidem pro καθίημι.

Κατ' ἰηπρεῖον, vide ἰηπρεῖον antea.

Κατέχοντες continentes dicuntur, quibus aluus detinetur aut sistitur, aphor. 33. lib. 6. Epid. sect. 8. quibus opponit τοὺς βραχὺ καθαιρομένους, eos qui parum repurgantur.

Κατοικίδιοι κατατάσιες, familiares & domesticæ extẽsiones, hoc est domi natæ & paratu faciles, quęq; promptè expediuntur, & per ea quæ domi habemus administrantur, absq; curioso instrumentorum apparatu. libr. de art. (p.659.21.) τοῖοι δὲ τ' ἂν τινες κατοικίδιοι κατατάσιες εἶεν τοῦ σώματος. tales domestici sunt extendendi corporis modi.

Κάτοξυ νόσημα peracutus morbus dicitur Hippocrati aph.7. lib. 1. in quo statim symptomatum summa sunt omnia, quiq; continẽter, celeriter & vehementer mouetur, & in quo summus vigor in primos morbi dies, hoc est primũ quaternarium incidit, aut non vltra septimum differtur. vbi Gal. in Com. ὁ δὴ τὸ κάτοξυ νόσημα τοῦτο ἂν εἴη, τὸ αὐτίκα ἀκμάζον. αὐτίκα δὲ ἀκουστέον περὶ τὴν πρώτην τετράδα, ἢ μικρὸν ταύτης ἐξώτερον. Et certè peracutus morb. is fuerit, q statim in summo vigore viget. Per statim autem, circa primum quaternariũ, vel paulò post intelligendum. Morbi peracuti iidem valde acuti dicuntur Hippocr. aph. 10. libr. 4. vbi etiam scribit Galenus, ὅτι δὲ λίαν ὀξέα κέκληκε νῦν ἃ πρόσθεν ὀνόμασι κάτοξεα, δῆλον παντί. καὶ μέν τοι καὶ ὅτι τῆς τούτων κρίσεως, ὅρος ἐστὶν ἡ ἑβδομὰς ἡ πρώτη, λέλεκταί μοι καὶ τοῦτο πρόσθεν. Quòd autẽ valde acutos morbos nunc vocauerit, quos prius peracutos appellauit, cuiuis est manifestum. Quinetiam horum iudicationis terminum esse primam septimanam, id quoq; mihi antea dictum est. Rursus idem Com.3. in Progn. (p.157.49.) κάτοξυ νόσημα esse scribit, τὸ τῆς ζ ἡμέρας οὐκ ἐξωτέρω προϊὸν, ἀλλ' ἤτοι κατ' αὐτὴν, ἢ πρωϊαίτερον κρινόμενον, hoc est, peracutum morbum, qui septimũ non transgrediatur diem, sed aut in eo, aut etiam maturius iudicetur. Authori Definit. Med. (p.394.50.) κάτοξυ νόσημά πάθος ἐστὶ τὸ δυνάμει καὶ φαντασίᾳ μεῖζον καὶ χαλεπώτερον τοῦ ὀξέος; τοῦ-

πίπτει κρινόμενον ἐν ἡμέραις ἑπτά. τοῦτο καὶ ὀξύτατον προσαγορεύειν Ἱπποκράτης εἴωθεν. Morbus peracutus est affectus acuto vi & specie maior & difficilior, qui ferè septem diebus iudicatur. Quem etiam acutissimum appellare solitus est Hippocrates.

Κατόπιν, pòst, postea, retro. libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 237. 23.) ἄριστον φάρμακον μαλθακτήριον καὶ κατόπιν τι καὶ ἐς τοὔμπροσθεν. optimum est emolliens medicamentum ipsi retro & anteriore parte adhibitum. Rursus libro secundo, περὶ γυναικ. (pag. 276. vers. 5.) καὶ ὑποθυμιῆν τὸ κατόπιν κακώδεσι, & postea ex graueolentibus suffitus adhibeto. *Κατόπιν Hesychius exponit ὕστερον, ὄπισθεν, pòst, pone.

Κατοπτὴρ instrumentum est chirurgicum ad diducendam sedem idoneum, quo quæ recondita sunt & intus latent, in conspectum veniunt, speculum inde à nostris chirurgis vocatum. Quo vtitur Hippocrates lib. de fist. (pagina 517. versic. 44.) κατοπτῆρι καταιδὼν τὸ διαβιβρωμένον τοῦ ἀρχοῦ. Vbi adhibito instrumento ad sedem diducendam idoneo (quod κατοπτὴρ dicitur) in ano quid perrosum fuerit conspexeris. Rursus libro de hæmorrh. (pagina 520. versiculo 46.) ἢν δὲ ἀνώτερος ᾖ ἡ κονδύλωσις, τῷ κατοπτῆρι σκέπτεσθαι, καὶ μὴ ἐξαπατηθῆς ὑπὸ τοῦ κατοπτῆρος. At si altiùs insederit tuberosa eminentia, per instrumentum dilatandæ sedi accommodatum, catopterem dictũ, inspicere oportet, neq; ab eo decipi. Quò sanè respiciens Galenus in Exegesi, κατοπτῆρι, τῷ καλουμένῳ ἑδροδιαστολεῖ exponit, ὥσπερ γε καὶ διόπτρα ὁ γυναικῶν διαστολεύς. vt κατοπτὴρ dicatur instrumentum sedi dilatandæ idoneum, velut διόπτρα ad sinum muliebrem. Speculum ani & matricis chirurgi nostri vocant. διόπτριον Paulo dicitur ex Leonide cap. 78. libr. 6. instrumentum quo sedes dilatatur, quódque ἑδροδιαστολεὺς vocatur, quo etiam ad sinum muliebrem diducendum vtebantur. κάτοπτρον Erotiano ἡ μαλωτὴ exponitur, si modò vera est lectio, & non μηλωτὶς potiùs legendum, vt μήλην διαστομωτρίδα (διαστολέα exponit Galenus) intelligat, instrumentum & specillum quo aliquid dilatatur. Ex quo κατόπτρῳ pro κατοπτῆρι, apud Hippoc. mihi legisse videtur Erotianus.

Κάτοχος aut κατοχὴ, affectus est cerebri cum graui sopore & totius corporis stupore & rigiditate quadam, in quo ægri immoti & omninò fixi manent, diductis palpebris, apertis oculis & obrigescentibus membris, velut qui catalepsi laborant, vt scribit Gal. Com. 2. in Prorrh. (pag. 196. 10.) vbi historiam memorat cuiusdam ex condiscipulis hoc affectu Catocho detenti. κάτοχον καὶ κατοχὴν recentiores medici & κατάληψιν vocauerunt vt κατόχους, κατεχομένους, eo affectu laborantes, vt scribit Gal. in Isag. pulsuum (p. 6. 24.) & lib. 4. de caus. puls. (p. 114. 57.) Aurelianus quoque cap. 10. lib. 2. acut. scribit Catalepsin Philippo Catochen dictam fuisse. Sunt qui κάτοχον ex Galeno & Paulo κῶμα ἄγρυπνον, hoc est, peruigilem soporem esse dicant. Halyabbas stupefactionem peruigilem vocat, vt scribit Manardus epist. 3. libr. 7. Galenus etiam lib. 13. Meth. med. (p. 182. 22.) κατοχὰς inter καταφορὰς βαθείας recenset. κάτοχοι sunt Hippocrati qui Catocho aut alto stupore detenti dicuntur in Prorrh. (p. 194. 10.) ἄλλως τε καὶ ἢν κάτοχοι γένωνται. tum verò præcipuè si alto stupore (quem Catochum dicunt) deprehensi, detineantur. Sunt etiã κάτοχα in Prorrh. (p. 197. 52.) quæ altum stuporem (quem catochon dicunt) inferunt. Sic enim ibi Galenus κάτοχα τὰ παθήματα, τὰ τὴν κατοχὴν ἐπιφέροντα exponit, affectiones catochen inferentes. Quibusdam verò κάτοχα vocari scribit, τὰ βεβαίως ἱδρυμένα, καὶ δὴ κατεχόμενα νοσήματα, morbos stabiles, firmos, ac firmiter inhærentes. Quomodo κατόχως παραχρέοντες capi possunt pro his qui alto stupore (quem catochon dicunt) detenti, delirant, aut pro his qui vehementi & pertinaci delirio laborãt, ex Prorrh. (p. 195. 56.) & Coac. Prænot. (p. 428. 31.) Quæ certè phrasis est horum præsagiorum authori valde familiaris. Sic κατόχως ὀδυνώδεες sunt qui alto stupore (catochon vocant) cum dolore detinentur, aut qui graui, continenti, & pertinaciter inhærescente capitis dolore conflictantur, Coac. Prænot. (p. 428. 38.) κατόχως παρεξωμένα σπασμώδει τρόπῳ, in Prorrh. (p. 217. 38. & 53.) & Coac. Prænot. (pag. 434. 11.) quæ conuulsionis in morem cum catocho aut alto stupore affligunt, aut quæ grauiter aut pertinaciter cõuulsionis in morem detinent, etsi aliter repetitur Coac. Prænot. (p. 426. 42.) κατόχως καυσώδεες, qui febre ardente cum catocho aut alto stupore detinentur, aut quos febris ardens grauiter affligit, iisque pertinaciter inhæret, in Coac. Præn. (p. 442. 32.) αἱ μετ' ἐκλύσιος κατόχως ἀφωνίαι. Vocis defectiones cum virium exolutione in catocho aut alto stupore detentis, in Prorrh. (p. 200. 51.) & Coac. Prænot. (p. 431. 13.) Catochon autem altum stuporẽ dicimus, quòd in eo totius corporis, & quidam mentis stupor insit. Est nanq; κάτοχος authori Definit. Medic. (p. 397. 32.) ἀναισθησία ψυχῆς μετὰ πήξεως τοῦ παντὸς σώματος. mentis stupor cum corporis totius rigiditate. Cuius etiam tria facit genera.

Κάτω inferiorem aluum denotat, vt ἄνω superiorem. lib. 4. Epid. (p. 332. 27.) κάτω σημεῖα, signa per inferiorem aluum & deiectiones edita dicuntur.

Κατωμίζειν est humerũ supponere, aut in humerum sustollere, quod fit, cùm in alam ægri humero subiecto, eum sustollimus, aut super summum alterius stantis humerum, ægri ala collocatur, ad humeri articulum elapsum reponendum. Qui repositionis modus διὰ τοῦ κατωμισμοῦ fieri dicitur, hoc est per humerum suppositum. libr. de artic. (pag. 583. 14.) ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ἐμβολή, ὡς κατωμίζειν ἐς ὀρθόν. Est & alius restituendi modus, cùm in erecti & stantis humerum æger sustollitur.

ται. Ἐτ μεῖζω μέν τοι ἐῇ χρὴ τὸν κατωμίζοντα. Eum autem qui in humerum tollit maiorem esse oportet. Est igitur κατωμισμὸς in humeros sublatio, vt & κατωμίζειν in humeros tollere aut sustollere dicitur, quod ibidem exponit Hippocrat. ὑποθεῖναι τὸν ὦμον τὸν ἑωυτοῦ ἐπὶ τὴν μασχάλην ἐξῶν. sublatum humerum in alam subiicere. Et Galenus, ἀποξυώσαντα τὸν ἴδιον ὦμον εἰς τὴν κάμνοντος ὑποθεῖναι μασχάλην, quod est, sublatum suum humerum in ægri alam submittere. Paulus verò cap. 114. lib. 6. ὑποβάλλειν τῇ μασχάλῃ τὸν ἑαυτοῦ ὦμον, suum humerum in alam subiicere. Supponitur autem alterius stantis in acutum porrectus aut sublatus humerus, in alam stantis ægri, sicq; æger suspenditur ac velut alteri insidens paulùm conuertitur & concutitur. κατωμίζων autem is dicitur qui excitatũ humerum ægroti alæ supponit, & ægrum in suum humerum sustollit aut erigit, vt nostris eum in locũ lib. de art. Annot. scribimus. Quod subhumerare quidam verbum verbo reddentes, exponunt, quod est humerum alæ supponere.

Κατωτερικὸν φάρμακον, medicamentum deorsum purgans, lib. 5. Epid. (p. 337. 22.) φάρμακον κατωτερικὸν πιών. epoto medicamento deorsum purgante.

Κατωμοσαδέω Galenus in Exeg. ὑπακουστέον κώμης scribit, hoc est subaudiendum esse vici, vt κατωσωσιλέω. Subnotari autem mihi videtur his verbis locus li. 4. Epid. (p. 333. 24. & 38.) vbi tamẽ legitur, ὁ δὲ κατὰ μηδοσαδέω, qui ad Medosadę vicũ habitabat. Et, τῷ κατὰ μηδοσαδέω, ei qui iuxta Medosadæ vicum habitabat. Vbi & μησαδέω quædã exemplaria manu scripta legunt, vt & κατωμηδεσαδέω quædam Exeg. exemplaria. Quin & μεδοσαίως legisse Erotianum nostris in eum locũ Annot. adscripsimus, cùm ὄνομα τόπου, hoc est loci nomen esse expressit. Κατωσωσιλέω locum libri eiusdem subindicat (pag. 332. 3.) vbi tamen κατὰ Σωσιλέω legitur.

Καυληδὸν, hoc est caulis in morem fractura facta dicitur, cùm os per transuersum fractũ est, eiusq; partes à seinuicem recedunt, neq; cohærescunt, vt scribit Gal. c. 5. lib. 6. Meth. med. Idem Comm. 2. in lib. de art. (p. 603. 37.) ὅταν τοῦ καταγῆντος ὀστοῦ μηδὲν ἀπαθὲς ὑπολείπηται, διαλυθέντων ἀπ' ἀλλήλων τῶν μερῶν, ὡς κατὰ μηδὲν τοῦτο συνέχεσθαι, τὸ εἶδος τοῦ κατάγματος, οἱ νεώτεροι τῶν ἰατρῶν ὀνομάζουσι καυληδὸν, ἐπειδὴ & ὁ Ἱπποκράτης εἶπε, ἐὰν μὴ ἀποκαυλισθῇ παντάπασι. Cùm fracti ossis nihil illæsum relinquitur, sed vtræque partes inter se recedunt, vt nullo pacto cohæreant, hanc fracturæ speciem recentiores Medici caulis in morem factam nominant, quandoquidẽ de inferiore maxilla dixit Hippocr. si ea prorsus transuersa fracta non est. Quæ quidem denominatio ab ipso Hippocrate fluxit, vt satis testatur Gal. & rectè scribit Gorrhæus.

Καυλὸς caulis aut scapus in plantis dicitur, κατ' ἐξοχὴν verò de laserpitii caule exponitur à Gal. apud Hipp. vt & ὀπὸς de eius succo, ex lib de rat. vict. in morb. ac. (p. 62. 26.) ἢ σίλφιον, ἢ ὀπὸς, ἢ καυλὸς, aut laserpitium, aut eius succus, aut caulis. vbi etiam Gal. de laserpitii succo & caule, quæ vehementem habent facultatẽ, disertis verbis sumẽdum monet.

Καῦμα æstum & æstuationem vehementem significat apud Hippocratem vt aphorism. 13. lib. 7. ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι σπασμός. Ex ardoribus vehementibus conuulsio. Vbi scribit Gal. interpretes nonnullos per καύματα febres vehementes intellexisse, quosdam etiam ambientis nos aëris feruorem, quosdam cauteria & escharas, quorum omnium sententiam etiam probat. At Celsus cap. 7. libr. 2. καύματα ex eo aph. magnos corporis feruores vertit. Καυματώδεα σώματα & αὐχμηρὰ, corpora æstuosa & squallida fieri æstate dicuntur lib. περὶ τῆς ὑγιεινῆς διαίτης (p. 30. 44) Καῦμα etiam ardorem & inflammationem denotat in Prorrh. (pag. 190. 50.) ἐν πλευροῖς καῦμα ὀδυνῶδες. Lateris æstus cum dolore, partis illius inflammationem indicans, vt scribit illic Galen. καυματώδεα ῥίγεα, rigores cum æstu, aut æstuosi, ibidem (pag. 191. 1.) maligni. Sic καυματώδεα διαχωρήματα æstuosas deiectiones, quæ cum æstu & feruore prodeunt, aut adustę sunt, dicũtur in Coac. Prenot. (p. 444. 46.) vbi tamen κωματώδεα, vt aliàs sæpe his in Presagiis, pro καυματώδεα legitur. (Quam etiam lectionem in Prorrh. testatur Gal.) vt etiam contra vitiosè καύματα pro κώματα leg. in Coac. Prænot. (p. 444. 20.) καύματα ἐπιφανέντα ἐπὶ κοιλίην χολώδη, in aluo biliosa apparentes æstus. Vbi tamen κώματα ex Prorrh. leg. monuimus.

Καῦσος febris ardens ex continuarum genere cum calore perurente & intensissima siti. Cuius ortum, caussam & signa amplissimè describit Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 87. 41.) καῦσος δὲ γίνεται ὁκόταν ἀναξηρανθέντα τὰ φλέβια ἐν θερινῇ ὥρῃ ἐπισπάσηται δριμέας & χολώδεας ἰχῶρας ἐς ἑωυτά. γίγνεται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐκ πορείης μακρῆς, καὶ δίψεος μακροῦ, ὁκόταν ἀναξηρανθέντα τὰ φλέβια, δριμέα καὶ θερμὰ ῥεύματα ἐπισπάσηται πρὸς ἑωυτά. γίγνεται δὲ ἡ γλῶσσα τρηχείη καὶ ξηρὴ, καὶ μέλαινα κάρτα. καὶ τὰ περὶ τὴν νηδὺν δακνόμενος ἀλγέει, τὰ ὑποχωρήματα ἔξυγρα καὶ ὠχρὰ γίγνεται, & δίψαι σφοδραὶ ἔνεισι καὶ ἀγρυπνίαι, ἐνίοτε δὲ καὶ παραλλάξιες φρενῶν. febris ardens oritur cum æstiuo tempore venulę resiccatæ, acres & biliosos ἰχῶρας, hoc est tenues humiditates, ad se attraxerint. Magna autem ex parte oritur ex longa via longaque siti, cùm venulę resiccatæ acres calidasque fluxiones ad se attraxerint. Lingua fit aspera, sicca, & admodum nigra, partium ad ventrem morsus cum dolore, deiectionesque liquidæ sunt & pallidæ, sitis vehemens vrget, & vigiliæ, interdumq; mentis alienatio. Rursus lib. περὶ παθῶν (pag. 181. 3.) καῦσος δὲ ὅταν ἔχῃ, πυρετὸς ἴσχει, & δίψα ἰσχυρὴ, & ἡ γλῶσσα τρηχείη καὶ μέλαινα γίνεται, τοῦ πνεύματος ὑπό γε θερμότητος, καὶ τὸ χρῶμα ὑπόχολον γίνεται, καὶ τὰ πτύαλα χολώδεα, καὶ τὰ μὲν ἔξω ψυχρὸς γίνεται, τὰ δὲ ἔσω λίαν θερμός. febris ardens cùm vexarit, febris

detinet & sitis vehemens, linguaque aspera & nigra euadit à spiritus caliditate, color est aliquantulū biliosus, & sputa biliosa. Æger partibus exterioribus perfrigescit, interioribus verò admodum calet. Et paulò post: ἡ δὲ νοῦσος αὕτη γίνεται ὑπὸ χολῆς, ὅταν κινηθεῖσα ἐν τῷ σώματος καταστηρίξῃ. φιλέει δὲ καὶ ἐς περιπλευμονίην μεθίστασθαι. Hic autem morbus oritur ex bile commota & intus in corpore firmata. Solet autem in peripneumoniam aut pulmonis inflammationem verti. Atque de febre ardente pene eadē & plura scribuntur lib. 2. de Morb. (p.148.35. & p.155.30.) & libr.3. (p.159.30.) & lib. περὶ κρισίμων (p.389.2.) Ex quibus sanè perspicuum est igneum & perurentem calorem cum siti inexplebili ac inexhausta, propria esse istius febris attributa, quod scribit multis in locis Gal. præcipuè verò Com.3. in lib.3. Epid. (p.424.14 & 40.) & Com.2. (p.415.34.) & Com.4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. Sic etiam febrē ardentem circūscribit Definit. Med. author (p.395.54.) καῦσός ἐστιν ὁ μετὰ πυρώσεως πολλῆς γινόμενος [πυρετὸς] ἀνάπαυλαν μηδεμίαν τῷ σώματι παρέχων, γλῶσσαν ἐπιξηραίνων, μελαίνων, ἐπιθυμίαν ψυχροῦ παρέχων. febris ardens quę cùm multa inflammatione fit, nullam requietem corpori prębens, linguam resiccans, denigrans, & frigidæ desiderium afferens. καύσων duo statuuntur genera apud Hipp. vnum legitimū & exquisitum, alterum nothum & illegitimum. Quod etiam indicat his verbis Gal. Com.4. in lib. de rat. vict. in mor. ac. (p.90.44.) τὸν καῦσον πυρετὸν εὑρίσκω τοὺς ἰατροὺς λέγοντας, ὅταν ἡ θερμασία διακαίῃ τὸν ἄνθρωπον, ἄπαυστόν τε τὸ δίψος ἔχῃ. καὶ εἴπερ οὕτως ἔχει τοῦτο, τὸν μὲν ἄνευ τοῦ διακαίειν τὸ σῶμα δίψαν παρηγορημένην ἔχοντα, καῦσον μὲν ἁπλῶς, ἀκριβῆ δὲ καὶ γνήσιον οὐκ ἐροῦμεν. ἐξ ἡμίσεος δὲ ὄντα τοιοῦτον, οὐ χεῖρον ὀνομάσαι συντόμου διδασκαλίας ἕνεκα, νόθον καῦσον. ὥσπερ δὲ ἐπὶ τῶν τριταίων πυρετῶν εἰώθαμεν χρῆσθαι ταῖς προσηγορίαις, οὕτως ἀκουσόμεθα τοῦ δύο εἶναι γένη καύσων πυρετῶν, ὥσπερ γε καὶ τριταίων τις εἴποι δύο, τὸν μὲν ἀκριβῆ τε καὶ γνήσιον, ἕτερον δὲ νόθον, ᾧ τινὰ μὲν πάρεστι τῶν τούτου συμπτωμάτων, ἔνια δὲ οὔ, febrem ardentem Medicos appellare inuenio, cum igneus calor hominem deurit, & implacabilis sitis vexat. Quod si res ita se habet eam quæ est absque calore perurente, & sitim mitem habet, febrem quidem ardentem simpliciter, exquisitam tamen & legitimam non dicimus. Dimidia autem parte talem, breuioris doctrinæ gratia, febrem ardentem notham non malè nominaueris. Ac quemadmodum in febribus tertianis his appellationibus vti consueuimus, ita febrium ardentium duo esse genera inaudiendum, velut si tertianarum duo genera quis statuat, vnum exquisitum legitimumq;, alterum nothum & spurium, cui quidem nonnulla illius symptomata insunt, quædam verò minimè. Sic etiā Com.2. in li.1. Epid. (p.360.52.) καύσους vocat Gal. οὐ κατὰ τὸν ἴδιον λόγον τῆς καταστάσεως, ἀλλὰ κατά τι συμβεβηκός. febrem autem ardentem continuis apertissimè adiungit Hipp. lib.1. Epid. vt & eam tertianis ὁμογενῆ facit Gal. lib.2. de Cris. cap.6 καυσώδη febrem ardentem Græci vocant, vt vertit Celsus ex aph.58. lib.4. cap.8. lib.2. Sic etiam nominatur Hippocrati lib. 2. & 3. de Morb. vt & καυσώδεες dicuntur qui febre ardente laborant lib. 1. Epid. (p.360.52.) & in Prorrh. (p.191.25.) ἐπιπυρεταίνοντες καυσικοὶ, qui suborta febre exæstuant aut ardent. καυσικοὶ enim illic idem quòd καυσώδεες valent, vt scribit Gal. καυσώδης ὑποχόνδρια, ad præcordia exæstuās, lib.4. Epid. (p.331.32.) Sic καυσῶδες dicitur aph.2. sect.6. li.6. Epid. æstuosum quiddam & fuliginosum, aut exustum, quodq; ex calore ortum est. Quod ibi explicat Gal. τὸ γινόμενον ἐκ τῆς θερμασίας, ὅπερ δὴ λιγνύς τίς ἐστι τοῦ θερμαινομένου χυμοῦ σφοδρότερον, quod ex calore ortum est velut fuligo quædam succi vehementer calefacti. καπνῶδες vocatur Galeno libro περὶ ἀναπνοῆς (p.162.42.) τῆς τοῦ αἵματος συγκαύσεως, καὶ οἷον λιγνὺς τοῦ αἵματος, fumus ac veluti fuligo exusti sanguinis. Quibus verbis fuliginosum excrementum intelligitur, quod λιγνυῶδες περίττωμα vocat Gal. lib.6. Epid. Καύσωμα τὴν πύρωσιν igneum ardorem exponit in Exeg. Gal. apud Hippocr. ex libr.1. de Morb. minore. Verùm, vt ingenuè fatear, quisnam sit liber primus de Morbis minor Hippocrati, nondum mihi satis compertum est.

Καυτὴρ cauterium (vt Plinius vocat) vel cauterem (vt loquitur Palladius) significat, & ferrum ignitum aut candens, quo fit vstio. Hippoc. lib. de Hæmorrhoidibus (p.521.7.) καυτῆρα vocat fistulam æreā, per quam ferrum candens ad vstionem in anum immittitur, quam similem esse vult arundini vallatoriæ. Quem locum subindicans Gal. in Exeg. καυτῆρα exponit χάλκεον καλαμίσκον τινὰ τετρημένον κατὰ τὸν πυθμένα, δι' οὗ καίειν ἐστὶ καυτήριον διαφανὲς καθιέν, æreum quendam paruum calamum in fundo perforatum, per quem immisso ferramento candente vstio fit. καυστῆρα tamen passim pro καυτῆρα apud Hipp. legitur.

¶ Κεάζω, findo, diuido, vnde κεάσαι quod apud Hippoc. Erotianus exponit σχίσαι, findere, diuidere. Quòd legitur lib.2. περὶ γυν. (p.276.11.) In causis quæ vterum facilè emouent. καὶ ἀπὸ τοῦ ὀρχεῖσθαι, καὶ πτοίησις, καὶ κεάσαι, & à saltu, & consternatione, aut lignorum sectione aut fissione. Rursus ibid. (p.278.33.) ἢ πτοίηση, ἢ κεάσῃ ξύλα. si consternata fuerit, aut ligna secuerit, diuiserit. Vbi tamen κεάσαι legitur, vt suprà κεάσαι. Quem locum existimo ab Erotiano expressum cum κεάζαι δῆσαι, apud Hippocr. exponit, quod est ligare. Ita & apud eundem κεάσῃ quædam exemplaria & σχίσῃ habent. Verùm κεάσῃ, & σχίσῃ ex posteriore loco libr. 2. περὶ γυναικ. legendum existimo. Est autē κεάσμα fractura & fragmentum, κεάσματα, κλάσματα, ῥήγματα, διαῤῥήγματα exponit Hesychius. Legitur & apud Hom. Il. υ. (vers.387.) μέσσην κὰκ κεφαλήν. ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη. medium in caput. hoc in duas partes diuisum est.

Κεγχα-

Κεγχραμὶς, ίδος, ficus granum dicitur, quod milii granum & figura, & colore & magnitudine referat. Theophr. histor. plant. lib. 4. cap. 2. Ægyptiæ ficus fructum κεγχραμίδας ὅλως οὐκ ἔχοντα scribit. Plinius libr. 13. cap. 7. ficum sine granis interioribus esse dixit. Idem libr. 15. cap. 19. ficus grana illa frumenta vocat. ficis mollis omnib. tactus, maturis frumenta intus. Hanc dictionem vsurpat Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 230. 20.) ad purgatoria subdititia medicamēta. ἰσχάδα λαβὼν ἕψησαι ἕως ἂν τὰς κεγχραμίδας ἀποβάλλῃ. Caricam coquito dū granula interiora abiiciat. Rursus ibidem (v. 47.) ἄνευ τῶν κεγχραμίδων, sine granulis interioribus. Sic libr. 1. de compos. med. κτ̄ τόπ. (p. 196. 6.) ex Apollonio Gal. σύκου σαρκὶ χωρὶς τῶν κεγχραμίδων συλλαβών. ficus carne exemptis granulis excipito. Κεγχραμίδας ficus grana minuta, quæ sunt vice seminis, dici scribit Galen. libr. 8. simpl. med. in Mespilo.

Κεγχρίδες pro milio scribuntur apud Hipp. libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 23.) vbi tamen κεγχρίδες vitiosè leg. & Caluus κάγχρυς legit, cùm rosmarini flores exponat. Est autem κέγχρος milium, vnde κεγχροειδέες ἱδρῶτες, sudores milii ad instar, & milium referentes, ex Progn. antea. Sic κεγχρώδεα ἐξανθήματα ἐν τῷ χρωτὶ, ποίοισιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοις ἀναδήμασιν ἴκελα. aspredines quædam miliaceæ, culicum morsibus ferè similes, in summa cute enatæ, lib. 2. Epid. (p. 314. 36.) Quibus verbis papularum affectio quædam indicatur, quæ à sanguine tantùm concalefacto aut feruido, non maligna putredine affecto, ortū sumebat, cùm aspredinem solam, non etiam pruritum in cute excitarent. Quarum ortus ex eo salutaris fuisse indicatur, quòd diebus criticis erumperent, & mulieres omnes ab exæstuante febrium ardentium incendio liberarent. Sic lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 44.) ὁκόσα τρηχύνεται κεγχρώδεα, quæcunque exasperantur ad instar milii. Quibus verbis miliaceæ in cute aspredines comprehenduntur. Licet quædam exemplaria manū scripta κερχνώδεα illîc legunt cum Asulano.

Κέδματα dicuntur diuturnæ in articulos, præcipueq; in coxendicem defluxiones. κέδματα Gal. in Exeg. exponit, τὰς ἐκ ῥεύματος χρονίους διαθέσεις, ἤτοι περὶ τὰ ἄρθρα σύμπαντα, ἢ ἐξαιρέτως περὶ τὰ κατ' ἰσχίον. diuturnos ex defluxione affectus, qui scilicet circa articulos omnes, aut præcipuè circa coxam fiunt. Idem Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 515. 15.) κέδματα λέγει τὰ εἰς τὰ σκέλη κατασκήπτοντα ῥεύματα, καὶ μάλιστά γ' αὐτῶν, τὰ εἰς τὴν πρώτην διάρθρωσιν, ἥ τις ἐστὶ κατ' ἰσχίον. κέδματα vocat decumbentes in crura fluxiones, easque potissimùm quæ primam articulationem, quæ est iuxta coxendicem, occupat. Est & in Scholio quodam manū scripto Hippocratis. κέδμα ἡ χρονία περὶ τὰ ἄρθρα νοσώδης διάθεσις. τινὲς δὲ καὶ τὴν περὶ τὰ γεννητικὰ μόρια. κέδμα diuturnā circa articulos affectionem significat, quibusdam verò & eam quæ partes genitales occupat. Quod certè ex Hesychio desumptum videtur, apud quem legitur: κέδματα αἱ χρονιώτεραι διαθέσεις, νόσοι περὶ τὰ ἄρθρα, αἱ δὲ περὶ τὰ γεννητικὰ μόρια. Ἱπποκράτης. κέδματα dicuntur diuturni affectus, & articulorum morbi, & genitalium partium quibusdam, apud Hippocr. Varinus quoque. κέδματα τὰ χρόνια ἀλγήματα λέγει ὁ Ἱπποκράτης. γράφεται δὲ καὶ ὁ ψιλλός. χρόνια δὲ ἀλγήματα τὰ κέδματα τυγχάνει. Diuturnos affectus κέδματα vocat Hippocr. Scriptum quoque est apud Psellum. κέδματα diuturni affectus existunt. Hāc autem dictionem vsurpat Hippocr. aph. 21. sect. 5. lib. 6. Epid. & lib. 1. de morb. (p. 129. 40.) Lib. de aëre, loc. & aqu. (p. 79. 30. & p. 80. 5.) Lib. de loc. in homine (p. 66. 40. 42. 45.) & lib. 7. Epid. (p. 367. 43.) Erotianus apud Hippocr. κεδματώδεα explicat, & κέδματα esse scribit τὰς χρονίας περὶ τὰ ἄρθρα διαθέσεις, diuturnos circa articulos affectus. Ex quibus κεδματώδεα pro κέδματα quodam loco legisse apud Hippocr. apparet, nisi si potius κέδματα pro κεδματώδεα apud Erot. reponendum videatur.

Κέδρινον cedrinum oleum significare videtur apud Hippocr. aut cedriam dictam. Lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 220. 31.) καὶ κέδρινον ὀλίγον, & paucum cedrinum oleum. Pro quo κέδρον scribitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 33.) Verùm illîc κέδριον aut κέδρινον legendum existimo. Rursus κέδρινον ἔλαιον ponitur libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221. 47.) Quod etiam repetitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 259. 17.) κέδρινον autem pro cedria vsurpat Gal. lib. 2. comp. pharm. κτ̄ τόπ. (p. 178. 19.) cùm scribit mulieres rusticas caput reliquumq; corpus cedrino illinere, quod etiam cedria facere scribitur libr. 1. (p. 162. 26.) κεδρίνῳ ἐλαίῳ apud Hippocr. Erotianus τῇ κεδρίᾳ exponit. Commēdatur etiam κέδρος κρητική Cedrus Cretica Hippocrati ad vteri collutiones lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 222. 1.)

Κείμενον Hippocrati effertur de vrina in matula reposita & reseruata, ad vrinarum subsidētium iudicium, vt lib. 1. Epid. ægr. 2. οὔρησεν ἀθρόον ὑπόπαχυ κείμενον. minxit affatim subcrassum in matella depositum. Quibus verbis copiosas vrinas, crassas, nec residentes redditas fuisse, sed perpetuò returbidas & spissas indicatur, vt satis nostris eum in locum annotationibus aperuimus. Vbi certè τὸ κείμενον depositam in matella vrinam ac reseruatam, ad iudicium de returbidis ac crassis vrinis ferendum, aut etiam de residentibus significat, cùm ferè οὐ καθίστατο iungat Hipp. quod non conquieuisse aut resedisse indicat. Sic ægr. 5. libr. 1. Epid. οὖρα δὲ πάχος ἔχοντα, θολερά, ὑπέρυθρα, κείμενα οὐ καθίστατο. vrinæ crassæ, turbulētæ, subrubræ, quæ depositæ non subsidebant. Et ægr. 2. lib. 3. Epid. οὖρα παχέα ἐρυθρά, κείμενα οὐ καθίστατο. Vrinas crassas, rubras reddidit, quæ in matella depositæ non subsidebant. Rursus ægr. 4. lib. 1. Epid. οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενον πουλὺν χρόνον. quale quid in subsidentibus vrinis videtur, quæ longo interuallo in matula depositæ returbantur. Quibus spissas

vrinas & densas significat, quales effeceris, si eas quæ diu depositæ fuerunt & subsederunt, commoueris aut conturbaueris. Κειμένη φάρυγξ dicitur Hippocrati pro faucibus non tumentibus aut inflammatis, sed subsidentibus, libr. 2. Epid. (p.313.48.) φάρυγξ οὐ φλεγμαίνουσα, κειμένη δέ. fauces nulla inflammatione tentabantur, sed subsidebant.

Κειμήλιον est pretiosa supellex recondita, aut opes reconditæ. ἐν νόμῳ Hippoc. (p.19.38.) ἡ δὲ ἀπειρίη κακὸς θησαυρὸς, καὶ κακὸν κειμήλιον. Imperitia malus est thesaurus, & malę opes recōditæ.

Κεκλασμένη φωνή, vox confracta, fracta, peruersa, quæque ex resiccatione aut conuulsione voci destinatorum organorum vitiata est, in phren. lib.7. Epid. (p.363.3.& 7.) φωνὴ κεκλασμένη, σαφὴς δέ. vox fracta, clara tñ. &, φωνὴ κεκλασμένη, ἔργον ἀκοῦσαι, σαφὴς δέ. vox fracta, adeo vt non nisi ægrè exaudiretur, clara tñ. Vbi ex nimio ardore & resiccatione voci destinatorum organorum, vox vitiata erat, & si facilè exprimeretur, qualis quę populari voce quassa dicitur. Rursus ibidem (p.364.8.) ἡ φωνὴ κεκλασμένη.

Κεκράκτῃ φωνητικοὶ exponuntur Erotiano apud Hippocr. hoc est clamosi, vociferatores, ἀπὸ τοῦ κράζειν dicti, quod est clamare, & propriè coruis aut cornicibus tribuitur.

Κεκρύφαλος reticulum dicitur, quo mulierū crines continentur & religantur, κεφαλοδέσμιον & κροκύφαντον exponunt. Sic etiam Erotianus apud Hip. κεκρύφαλον κροκύφαντον exponit, additque id esse κεφαλοδέσμιον, capitis vinculum, adducto Homeri testimonio ex Il. χ. (v.469.) ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε, ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην. fasciam reticulumque & implexum redimiculum. Hesychius quoque κεκρυφάλοις, κροκυφάντοις exponit. Vsurpatur autem hæc dictio Hippocrati li. περὶ ἀφόρων (p.293.11.) κεκρυφάλῳ πεπλυμένῳ μηδενὸς ὄζοντι καταδήσαι. reticulo loto nihil olente deliget. Et rursus ibidem (v.14.) ἔπειτα πρωῒ ἀπολύσασα τὸν κεκρύφαλον, postea mane exoluto reticulo. Vbi tamen τὸ κεκρύφαλον in omnibus codicibus legitur. Verùm li. περὶ ἐπικυήσιος (p.49.44 & 46) vbi eadem repetuntur, τὸν κεκρύφαλον, legitur.

Κεκωμῶσθαι Galenus apud Hip. in Exeg. ἐν κώματι εἶναι exponit, quod est, profundo somno (quod κῶμα dicitur) teneri. Quòd si coniecturæ locus est, existimo locum libr. 2. de Morb. (p.141.35.) à Gal. subindicari, vbi κεκωφῶσθαι pro κεκωμῶσθαι facili lapsu legitur. Sic enim verè germanus erit sensus. μὴ κινουμένου δὲ τοῦ αἵματος, οὐχ οἷόν τε μὴ οὐχ ἡσυχάζειν τὸ σῶμα καὶ ἀρεμίζειν καὶ κεκωμῶσθαι. Vbi verò sanguis non mouetur, fieri nequit quin corpus quiescat & profundo somno velut comate teneatur. Quod ibidem κωμαίνειν dicit, & attonitis attribuit: Etsi potest vulgaris lectio retineri, qua significatur corpus hebescere, & sine sensu esse aut inualidum.

Κενεαγγεῖν quamlibet vasorum inanitionem significat apud Hippocr. quæ fit ob euacuationem, siue ea sit sensui manifesta, siue occulta. Ideoque plærumque pro inedia & ciborum abstinentia sumitur. Gal. com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.67.46.) διὰ τὴν κενεαγγείην, διὰ τὴν τῶν ἀγγείων κένωσιν, propter vasorum inanitionem exponit, additq; τοῦτο γὰρ ἡ κενεαγγεία σημαίνει κυρίως τε καὶ πρώτως, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀσιτία κενεαγγεία πολλάκις εἴρηται, ὡς περὶ τῶν γενικῶ ὀνόματι καὶ ἐπὶ τοῖς εἴδεσι συνηθέστατα χρωμένων ἁπάντων τῶν ἀνθρώπων. Id enim propriè & primùm κενεαγγεία significat, eamq; ob rem ciborum abstinentia frequēter κενεαγγεία dicitur, cùm generis nomine in specie homines vti consueuerint. Rursus ib. (p.68.35) διὰ κενεαγγείην, διὰ κένωσιν ἀγγείων ὁπωσοῦν γεγονυῖαν exponit, εἴτ' οὖν δι' ἔκκρισιν πρόδηλον αἰσθήσει, εἴτε διαφόρησιν, εἴτε καὶ διὰ λιμαγχονίαν, hoc est, ob vasorum vacuationem quālibet, siue propter excretionem sensui manifestam, siue ob cutis transpirationem, siue ob inediam contingat. Idem quoq; Gal. com. ad aphor. 2. lib. 1. κενεαγγείαν Hippocrati vocari scribit ἅπασαν κένωσιν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ἐπειδὴ κενὰ τὰ ἀγγεῖα συμβαίνει γίνεσθαι κατὰ πάσας τὰς κενώσεις. omnem vasorum vacuationem ab euētu, quoniam in omnibus vacuationibus, vasa exinaniri cōtingat. Quod etiam ab eodem repetitur com. in sent. 12. lib. 1. περὶ χυμῶν. Κενεαγγεῖν pro vasorum inanitione quæ per inediam fit sumitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.45.19.) οὐδὲ μιῇ ἡμέρῃ κενεαγγητέον, nulla die vasa per inediam exinanīēda. Et rursus ibidem (p.46.4) καὶ κενεαγγείην μὴ γίνεσθαι πολλήν. & ne multa per inediam vasorum inanitio cōtingat. Lib. 3. de morb. (p.159.9.) ἀπὸ κενεαγγειῶν εὔλυτος ἔσω ἡ κοιλίη. aluus ex vasorum inanitione solutu sit facilis. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p.234.22.) καὶ ἐπὶ τούτοισι μὴ ἐπιπέσῃ κενεαγγείη. ac præterea nulla inedia, aut vasorum inanitio incidat. lib. de art. (p.624.1.2.) καὶ κενεαγγέειν κάκιον τοῖς τοιούτοισιν, ἢ μὴ κενεαγγέειν. eos inedia vti peius est quàm nō vti. Vbi Gal. κενεαγγέειν ἀποσιτεῖν exponit, quod est cibo abstinere. Et rursus ib. (p.652.29.) οὔτε ἄλλως ξυμφέρει κενεαγγέειν. neque aliôqui inedia vti eis confert. κενεαγγείη παραλόγως, vasorum inanitio inopinata & quę prętęr rationem accidit. Coac. Præn. (p.443.25.) αἱ παρὰ λόγον κενεαγγικαὶ ἀδυναμίαι, ἢ ἐκ ἔχουσαι κενεαγγείης. Impotentiæ quæ præter vacuationis rationem, & absque vacuatione contingunt. In Prorrh. (p.183.17.)

Κενέβρεια, τὰ νεκριμαῖα κρέα, h. e. morticinas carnes sic vocari apud Hipp. scribit Erotianus, adducto ex Aristophane testimonio, qui etiam addit, forum in quo talia venduntur, κενέβρεια vocari, aut potius κενεβρεῖον, vt scribunt quædam exemplaria. Vsurpat etiam eam dictionem Aristoph. in auibus, vbi κενέβρεια Scholiastes τὰ θνησιμαῖα κρέα, hoc est mortuas carnes aut ex cadauere mortuo, exponit, & transpositis literis pro νεκριμαῖα dici scribit. Idemq; loci Aristophanis ab Erotiano in testimonium adducti meminisse videtur, ἐκ ἔσει κενέβρειον ὅτου θύσῃ. Quod ex eodem etiam apponit Varinus. Κενέβρεια τὰ θνησείδια καὶ νεκριμαῖα κρέα τα exponit Hesychius. Plutarchus in quæst. natural. quæst. 26. τὰ κενέβρεια

ἢ γύπα κινεῖ, cadauera vulturem mouent. κενεβρεία tamen Erotianus legit, cæteri κενέβεια, neq; adhuc apud Hip. me legere memini.

Κενεὸν vacuũ dicitur Hippocrati, vacuus locus qui cerebrum cõtinet & interiorem caluariæ superficiem pertingit, aph. 24. lib. 7. Κενεὸν χυτρίδιον, olla inanis, vacua, hoc est, pura & noua. Lib. de Vlceribus (p. 515. 41.) χυτρίδιον χάλκεον, ἢ κεραμεοῦν κενεόν, olla ærea aut fictilis noua, in quam nihil coniectum fuit. Vt πινακίδιον κενὸν dicitur Aristoteli tabella noua & rasa, in qua nihil dum scriptum fuit. Κενεὸν etiam idem quod κενὸν, vacuum, inane, aut μάταιον & ἀνωφελὲς, ἢ ἄχρηστον, inutile exponit apud Hipp. Gal. comm. 2. in libr. κατ' ἰητρεῖον (pag. 679. 33.) Additque quibusdam interpretibus κενεὸν dictum fuisse apud Hip. τὸ κενὸν χωρίον, h. e. inanem aut vacuum locũ, quemadmodum alam, aut poplitem, aut inguen, quę humero, genu, coxę, opponũtur.

Κενεῶνες laterum mollitudines aut inanitates dicuntur Hippocrati, partes laterum inanes & molliculæ quæ pręcordiis subtenduntur, in quibus ieiunum, mesenterium, & tenuia intestina continentur. λαπάραι Græcis vocantur. κενεῶνας etiam totam illam alui inanitatem, quæ à costis ad ilii ossa subtenditur Hippocrati significare scribit Gal. com. 2. in Progn. (p. 134. 43.) προσαγορεύειν γὰρ εἰκὸς ἐστιν αὐτὸν ἐκεῖνα τὰ μόρια κενεῶνας, ὅσα μεταξὺ τῆς τε τῶν θώρακος ἐσχάτης πλευρᾶς ἐστι, καὶ τῆς τοῦ λαγόνος ὀστοῦ. & γάρ τοι καὶ κενὸν ἅπαν φαίνεται τοῦτο τὸ χωρίον, εἰ παραβάλλοις αὐτὸ τοῖς ἄνωθεν αὐτοῦ μέρεσι & κάτωθεν, ὀστώδεσιν ὑπάρχουσιν ἀμφοτέροις: ἔστι δὲ καὶ λαπαρὸν ἅπαν τοῦτο τὸ μόριον, ὅταν γε μὴ πρὸ ὀλίγου τις ἐμπεπλησμένος ᾖ σιτίων τε καὶ ποτῶν. καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ ποιητὴς αὐτὰ ταῦτα τὰ μόρια τοῦ σώματος ὀνομάζειν λαπάρας. Has enim ipsas partes, quæ thoracis extremam costam & os iliũm interiacent, κενεῶνας eum vocare est vero simile. Inanis quippe apparet omnis eiusmodi locus, si eũ cum supernis infernisque partibus vtrisque osseis cõferas. Est verò omnis illa pars mollis & flaccida, siquidem paulò ante quis cibis & potibus minimè se impleuerit. Ac mihi videtur Homerus eas ipsas corporis partes, eò quòd flaccidæ sint, λαπάρας appellare. Idem rursus comm. 2. εἰς τὸ κατ' ἰητρ. (p. 681. 31.) ὀνομάζεται δὲ, ὡς ἔφην ἄρτι, κενεὼν ὁ μεταξὺ τοῦ θώρακός τε καὶ τοῦ ἰσχίου ὀστοῦ τόπος, ἀπὸ τοῦ κενεὸς εἶναι, τουτέστι προσεσταλμένος, οὕτως κληθείς. κενεὼν autem, vt modò dixi, vocatur locus medius inter os thoracis & coxæ, quòd κενεὸς sit, hoc est, inanis & vacuus, id est, depressus. Rursus quoq; cõ. 3. in li. de art. (p. 626. 44.) κενεῶνα vocari scribit, τὸ μεταξὺ τοῦ λαγόνος ὀστοῦ καὶ τῆς νόθου πλευρᾶς χωρίον, ὅπερ δὴ & κενὸν ὀστῶν ἐστιν, locum intermediũ inter iliũm ossa & costas spurias, quòd ossibus sit vacuus. Κενεῶνας ilia vertit Celsus cap. 7. li. 2. dum hydropem ab ilibus oriri scribit, quod ἀπὸ τῶν κενεώνων dixit Hipp. in Progn. (p. 134. 29.) & Coac. Præn. (p. 438. 5.) Cælius Aurelianus inania & celata loca vocat. cap. 33. li. 2. Acut. vt & Celsus inania loca vertit ex Hippoc. cap. 26. lib. 5. cùm scribit. Præter hæc, malũ vulnus est quodcunq; in alis, vel feminibus, vel inanibus locis, vel in articulis, vel inter digitos est. Hunc enim locum ex Prorrh. 2. (p. 417. 46.) mihi adumbrare videtur. τῶν δὲ χωρίων, μασχάλαι δυσιητόπεραι, & κενεῶνες τε & μηροί. Ex locis difficilius sanantur alæ, laterum inanitates & femora. Κενεὼν exponitur Erotiano apud Hippocr. τὸ ἀπὸ τῶν πλευρῶν μέρος, ἕως τῶν λαγόνων, à costis pars ad ilia vsque. λαγόνες namque ilia dicuntur; quæ sunt partes sub vmbilico laterales ad ossa iliũm collocatæ. Hanc verò dictionem sæpè vsurpat Hippocr. vt in Coac. Prænot. (pag. 438. 5. 6. 8.) & lib. 2. Epid. (p. 312. 44.) libr. de art. (p. 626. 36.) lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 681. 20.) Libr. 2. de Morb. (p. 153. 28.) vbi τοὺς κενεῶνας & τὰς λαπάρας simul iungit, vt & libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 196. 47.) frequens quoq; huius dictionis vsus est in tota γυναικείων πραγματεία, vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 214. 3.) & (p. 215. 2. & 24.) Lib. 1. περὶ γυν. (pag. 233. 24.) & (pag. 245. 37.) & (pag. 246. 28.) & (p. 249. 3.) & (p. 253. 4.) Lib. etiam 2. (p. 265. 7. & 24.) & (p. 275. 43.) & (pag. 281. 45.) ἔστι δ' ὅτε κενεὼν φαίνεται τὸ πλήρωμα τῆς γαστρός. ventris moles quandoque vacua & inanis apparet. Quem locum haud scio an Erotianus apud Hippocr. exprimat. Mihi certè κενεὸν pro κενεὼν leg. videtur.

Κενὸν ἐν τῇ κεφαλῇ spatium capitis inane dicitur Hip. aph. 51. libr. 7. spatium inane in ventriculis cerebri, aut aër cerebrum ambiẽs, quo commoto sternutamentum cietur.

Κενταυρείη pro κενταύρειον, vt κενταυρείης καρπὸς, centaurii semen, lib. 2. de Morb. (p. 154. 42.)

Κένωσις vacuatio dicitur, & est humoris detractio, quando æqualiter omnes humores vacuantur, quod quidẽ exquisitissimè præstatur per venæ sectionem, & secundũ eam per malleolorum scarificationẽ, deinde per exercitationes, frictiones, balnea, & pręterea ex accidenti per inediam. Gal. comm. ad aph. 17. lib. 2. ὅτι δὲ κένωσιν μὲν ἁπλῶς εἴωθε λέγειν ὁ Ἱπποκράτης ὅταν ὁμοτίμως ἅπαντες οἱ χυμοὶ κενῶνται, κάθαρσιν δὲ ὅταν οἱ μοχθηροὶ κατὰ ποιότητα μεμίνηκεν χρή. Est autem memoriæ mandandum Hippocratem solitum esse κένωσιν dicere absolutè, cùm ęquabiliter humores omnes euacuantur, κάθαρσιν verò, cùm qualitate molesti educuntur. Quod et iisdẽ verbis reperit Gal. com. in sent. 11. lib. 1. περὶ χυμ. Idẽ rursus com. 2. in Prog. (p. 138. 11.) ὀνομάζω δὲ κένωσιν μὲν τῶν οἰκείων, ὅταν ὑπερβάλλῃ τῷ πλήθει· κάθαρσιν δὲ τῶν ἀλλοτρίων κατὰ ποιότητα. κένωσιν voco propriæ materiæ, vbi copia exuperat, eductionem, κάθαρσιν verò, vbi qualitate aliena est. Atq; ea vt est plenitudinis remedium, ita τῇ πλησμονῇ opponitur aph. 22. lib. 2. & aph. 13. sect. 8. lib. 6. Epid. & de solis humoribus dicitur, vt scribit Gal. com. 3. in libr. 6. Epid. (p. 475. 3.) τὸ μὲν τῆς κενώσεως ὄνομα κατὰ μόνων τῶν ὑγρῶν λέγεται. Euacuationis nomen de solis humidis dicitur. Quanquam Gal. extremo lib. 1. salub. (p. 232. 2.) κένωσιν inanitionem vocat, quæ nutritioni & alimento opponitur, eamq; duplicem con-

ſtituit vnam excrementorum, alteram naturalis noſtræ ſubſtantiæ aſſiduè defluentis, quæ nutritioni ex aduerſo reſpondet, eamq; etiam triplicem facit. Reliqua de variis τ̃ κενώσεως generibus, appoſitiſſimè ſcripta ſunt apud Gorrhæum.

Κεραμίτις ἢ κεραμική, vide γῆ κεραμική.

Κερκὶς radius dicitur, quo medicamentum teritur & mouetur, velut rudicula aut piſtillũ, vt apud Gal. lib. 3. comp. pharm. κτ̃ τόπ. (p. 200.46.) medicamentum Lamponis κερκίδι ἐρυθρ͂ χαλκοῦ commouetur & agitatur, h.e. cũ radio æris rubri, & in vas ęris rubri transfertur, quò æris facultatem medicamẽtum imbibat, & efficax reddatur ad carnem reſiccandam & conſumendam. κερκὶς verò aliàs τειβίδιον atque ὕπερος à Medicis appellatur, interdumque ſæpè δοίδυξ, quod etiam cochleare ſignificat. Κερκὶς etiam os alterum cubiti ſuperius & minus aut breuius ſignificat, de quo vide Gorrhæum.

Κέρκωπες dicuntur verſuti & notæ fraudulentię homines, vt ſatis indicat prouerbium κερκώπων ἀγορά, Cercopum cœtus. Gal. in libello περὶ τ̃ προγινώσκειν (p. 458.49.) pro impoſtoribus & veteratoribus ſumit, aut vili hominum genere, qui publicè rerum emẽdarum aut diuendendarum quęſtum ac mangonium facerent, & in Suburra circum meretricum cellas aut fornices ſederent. Sic enim Συβύρας κερκώπων dixit, pro impoſtoribus qui in Suburra erant: vbi tamen Βυβύρας vitioſè legitur noſtris in omnibus exemplaribus, illudque etiam ab Interprete omittitur.

Κέρχω, κέρχω, aut κερχάω, exaſpero ſignificat, aut raucum ac creperum gutturis ſonum edo, & ſtridulam vocem habeo. Indeque κερχαλέον Hippocrati ſignificat, quod faucium aſperitatem ac veluti ſtridulum gutturis ſonum facit. Gal. in Exeg. κερχαλέον apud Hippocratem exponit κέρχνυ ποιητικὸν, quod κέρχνον facit, οὕτως ἢ ἡ τε τραχύτης ὀνομάζεται τ̃ φάρυγος, καὶ ὁ ἐν τῷ πνεύμονι ψόφος. Sic autem vocatur faucium aſperitas & ſonus qui in pulmonibus editur. Idemque addit, τὸ κέρχνον, & τὸ κέρχεται, & οἱ κερχνασμοὶ ex eadem analogia deducuntur, & cognatam habent ſignificationem. Quibus ſanè verbis mihi videtur Gal. locum lib. 7. Epid. exprimere (p. 354.9.) ἔσω περὶ ἀρτηρίην καὶ φάρυγα, ὑπεσυνεχῆ κερχαλέον. Intus ad arteriam & fauces ſtridula quædam aſperitas inerat, hoc eſt, quiddam aſperitatem excitabat, quæ ſibilum quendam aut ſtridorem edebat. Dicitur etiam κερχαλέον, vt & ὑποκερχαλέον lib. 7. Epid. (pag. 355. 44.) quod raucum quiddam & ſtreperum ſonabat in pectore. Quanquam κερχάλαιον ſcribitur in Exeg. pro κερχαλέον. Rurſus κερχαλέα βὴξ περὶ φάρυγα καὶ ῥεγχώδης dicitur lib. 7. Epid. (p. 356.7.) tuſſis ſtridulam aſperitatem aut ſonum circa fauces & ſtertorem excitans. Et τὰ κερχαλέα, eiuſmodi aſperitas aut ſonus, ibidem (p. 357.23.) καὶ ἐν τῇ φάρυγι τὰ πολλὰ κερχαλέα ὑπεσυρρίζεν. & in faucibus ſtridula aſperitas plærunque ſibilum quendam edebat. Eſt autem κέρχνος aut τὸ κέρχειν, faucium aſperitas & raucus ſonus qui fit ex anguſtia partium ſpiritalium humore quodam oppletarum, vnde tuſſis quædam irritatur. Sic τὸ κέρχνον dicitur Galeno δῆξίς τις ὑπότραχυς ἐρεθίζουσα κτ̃ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. morſus quidam ſubaſper arteriam irritans, in Exeg. in dict. αἱμοκέρχνα. Idem quoq; libr. 5. de ſympt. cauſ. (pag. 232.55.) τὸν κέρχνον & τὸ κέρχειν, pro ſtrepero & ſtridulo ſono ſumit, qui tuſſim ſæpè præcedit, leuemque ad eam propenſionem facit, fierique ſcribit ex parua quadam faucium aſpredine, interdum verò ex tenui aliquo exiguoque prorſus humore in aſperis arteriis collecto. Eſt etiam κέρχνος τράχυσμα ſeu τραχύτης, aut ἐπανάστασις καὶ ἀνωμαλία τραχεῖα, aſperitas & inæqualitas aſpera, aut extuberantia quædam. Et Atticis κερχνώδη ἀγγεῖα dici ſcribit Erotianus, τὰ τραχείας ἀνωμαλίας ἔχοντα, vaſa aſperas inæqualitates habentia, adducto Sophoclis teſtimonio. Idem quoque apud Hippocratem κερχνώδη, τὰ τραχείας ἐπαναστάσεις ἔχοντα, aſperas eminentias habentia exponit, additque quoſdam καρυκώδη & κερκώδη ſcribere. Verùm κερχνώδη malim, cùm κέρχω vt κέρχνω, vt κερχνῶδες ita κερχῶδες dicatur. Ac mihi videtur his verbis Erotianus locum libr. 6. Epid. aphoriſ. 17. ſect. 6. exprimere, vbi ſcribitur, τὰ ἐρεθιζόμενα, ὡς οἷον τὰ κερχνώδεα ῥεῦμα. Conſiderandæ veniunt irritatæ fluxiones, ex quibus in vocem ſtridulam ex faucium aſperitate deſinũt. Illîc enim κερχνώδεα, faucium aſperitates aut exaſperationes ſignificant, aut vocem ſtridulam ex faucium exaſperatione factam. Et Gal. in com. qui non ita pridem eius nomine in lucem prodierunt, τὰ κερχνώδεα illîc faucium aſperitatem intelligit, quæ tuſſim antecedit, vt nauſea vomitum, fitque tum propter meatuum, tum propter bronchiorum pulmonis obſtructiones. Spiritus nanque cum obſtruente pituita pugnãs & obluctatus, ſonitum quendam aut ſtridulum ſtrepitum creat, qui κέρχνος dicitur. Κέρχνον quoque cum Atticis τὸ ξηρὸν ſignificet, (vt ſcribit Erot. in dict. αἱμοκέρχνα) quæ ſua inæqualitate fauces exaſperant & reſiccant, κερχνώδεα optimo iure vocantur. Quanquam etiam hac voce locus libelli περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 113.44.) ex manu ſcriptis codicibus & Aldino, ab Erotiano ſubnotari poteſt. Verùm nos illîc ex melioribus exemplaribus antea κεγχρώδεα non κερχνώδεα legimus. Sic quoque κερχνώδη βρώματα edulia fauces exaſperantia, faucium aſperitatem inducentia, qualia ſunt pinguia & acida, dicuntur Hippocrati lib. de art. (p. 624.54.) vbi ſcribit Galenus τὰ κερχνώδη eſſe τὴν φάρυγα τραχύνοντα ἢ βραχεῖαν βῆχα κινοῦντα, quę fauces exaſperant, & paruam tuſſim mouent, creperumque in faucibus ſonum faciunt. Addit idem quoque dici κερχνώδη ἀπὸ τῆς κέρχνου, quo nomine Ionibus κέγχρος, hoc eſt milium indicatur, quando videlicet in faucibus & gutture paruæ quædam aſpredines

ſpredines milij granis ſimiles ſentiuntur. Ex eadem etiam ſignificatione κερχώδεες deducuntur, qui ſonum ſtridulum aut raucam vocem & ſtridulam habent, aut faucium ſtridulam aſperitatem. Libr. de art. (p.612. 14.) δύσπνοοι καὶ κερχώδεες dicuntur, qui difficulter & cum ſtridulo ſono ſpiritum trahunt, in ſpinæ gibbo, ex anguſtia partium quæ ſunt iuxta fauces & aſperam arteriam, vnde ſpiratio parua & crebra contrahitur. Quanquam hic etiam κερχώδεες ſtertoroſi dici poſſunt, quòd τὸ κερχνῶδες ex hoc loco Galen. τὸ ῥέγχος, aut τὸ ῥέγχειν exponat libr. 3. περὶ δυσπνοίας (pag.193.18.) ex lib. de rat. vict. in morb. ac. quoniam qui difficultate ſpirandi laborant ex anguſtia thoracis, aut crudis tuberculis in pulmonibus ſubortis. τὸ κερχνῶδες εἶδος τῆς ἀναπνοῆς, ſtertoroſam huiuſmodi reſpirationem habeant, quæ paruum & denſum ſpiritum complectitur. Quinetiam Gal. comm. 3. in lib. de art. (pag. 612. 44.) τοὺς ἐξεχεβρόγχους, hoc eſt, eos qui prominulo ſunt gutture, aut repando capite dormiunt, κερχνώδη τὴν ἀναπνοὴν habere & facilè ſtertere ſcribit. Quanquã idem poſtea (pag. 625. 2.) ex eodem loco κερχώδεις dici ſine ν ſcribit eos qui pulmonum duris & diuturnis tuberculis affecti difficulter ſpirãt, & ſtridulam faucium aſperitatem habent, ἀπὸ τοῦ κέρχειν, quod ipſum etiam τοῦ κέρχνου includit, hoc eſt, ſonum & ſibilum quendam qui fit cùm vel aliqua anguſtia, vel humiditas amplior, vel (quod plurimùm contingit) vtrunq; ſpirandi meatus occuparit. Et certè κερχνώδεες apud Hip. agnoſcit Erot. in proœmio. κέρχνον etiam pro τὸ κέρχνον ſcribitur apud Hip. & ſtridulam fauciũ aut gutturis aſperitatem intuſſi indicat. lib. 7. Ep. (p.360.18) καὶ τὸ κέρχνον, ſtridulaq; faucium aſperitas. Pro quo antea τὸ ῥεγχῶδες ἐν τῇ φάρυγγι, ſtertorem in faucibus dixerat. Κέρχμοὶ quoq; eidẽ idem quod κέρχνοι ſonant, ſuntque ſtridulæ faucium exaſperationes, & rauci aut creperi gutturis ſoni, in his qui pulmonum vitio & tuſſi laborant, à verbo κέρχομαι, quod exaſperor ſignificat, niſi κέρχνοι pro κερχμοὶ legendum videatur, aut κερχνασμοί, quam vocem ex Hippocr. agnoſcit Galenus in Exeg. Lib. 7. Epid. (pag.357.28.) καὶ βῆχες, καὶ οἱ κερχμοί. tuſſes & faucium exaſperationes ſtridulæ, hoc eſt, rauci & creperi gutturis ſonitus aut crepitus, qui in tuſſi fieri ſolent coarctatis ac nimio humore oppletis reſpirationis inſtrumentis. Dicitur autem κέρχνειν & κέρχνεσθαι Hippocrati quod eſt exaſperari, vt libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. centeſima nonageſima nona, ver. quadrageſimo quinto.) καὶ ὁ φάρυγξ δοκεῖ κέρχνειν, & fauces exaſperari videntur, aut aſperum raucumque ſonum edere. Vbi τὸ κέρχνειν neutraliter ſumi videtur, vt & actiuè ibidem (p.206.39.) καὶ κέρχνει αὐτὸν, de ſaliua quæ faucibus hæret & ægrum exaſperat, eique ſtridulam vocem facit. lib. 2. de Morb. (pag. centeſima quinquageſima ſecunda, verſ. quadrageſimo quinto) κέρχεται ἡ φάρυγξ, ὥσπερ ἀπὸ λιπαροῦ. ſtrident fauces & exaſperantur, aut creperum ſtridulumque ſonum edunt, velut ex pingui aliquo. Dicitur & κεγχρᾶν vt κερχνᾶν, vnde κεγχρώδης aut κερχνώδης deducitur. Lib. 4. Epid. (pag. trecenteſima trigeſima ſecunda, verſ. trigeſimo nono.) σκέρχα κατὰ σπλῆνα, de lienis duritie, tumore aut inæqualitate dici videtur, aut de murmure & ſtrepitu qui illic obaudiebatur, etſi κατὰ πνεύμονα pro κατὰ σπλῆνα legit Cornarius, vt nos ibi monuimus. τὰ εἰσκέρχοντα πτύελα, ſputa dicuntur Hippocrati quæ ſtridulam aſperitatem in faucibus faciunt, adeoque ſunt glutinoſa & craſſa, vt ſibilum quendam aut ſtertorem edant, neque facilè educi queant. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. ſeptuageſima nona, verſ. decimo quarto.) εἰ γὰρ ἀνάγοι μὲν τὰ ἐγκέρχοντα. Nam ſi ea educeret quæ ſtridulam in faucibus aſperitatem faciunt. Ἄκερχνος æger dicitur Aretæo in Pleuritide cap. 10. lib. 1. de cur. ac. cui ſputum glutinoſum nõn eſt, nec ſonitum aut ſibilum edit in gutture, verùm facilè procedit & expectoratur. Cęterùm κερχαλέον, σκληρὸν, ξηρὸν, διψαλέον, hoc eſt, durum, ſiccum, ſiticuloſum exponit Heſych.

Κεφαλαία & κεφαλαλγία capitis affectus ſunt ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, hoc eſt, à capite denominationem accipientes, & minoris ac maioris ratione inter ſe diſtantes. Eſt enim κεφαλαία inueterata & ægrè cedens κεφαλαλγία. Aretæus cap. 2. lib. 1. περὶ αἰτ. καὶ σημ. χρον. παθ. ἢν ἀλγέῃ κεφαλὴ ἐξαπίνης ἐπὶ προσκαίρῳ αἰτίῃ, κἢν ἐπὶ πλεῦνας, κεφαλαλγίη καλέεται. ἢν δὲ διαΐσσῃ χρόνῳ μακρῷ τὸ ἄλγημα καὶ περιόδοισι μακρῇσι καὶ πολλῇσι, καὶ προσεπιγίγνεται μέζω τε καὶ πλέονα δυσαλθῆ, κεφαλαίην κικλήσκομεν. Si caput doleat repente obuia quaque de cauſa, aut etiam per plures dies, Cephalalgia hic affectus nominatur: Si verò longo tempore dolor affligere conſueuit, & per longos frequenteſque circuitus, & maior ac grauior accedat ægrè curationem admittens, Cephalæam appellamus. Cuius etiam varias eſſe ſpecies ibidem ſcribit. Galen. lib. 2. comp. pharm. κατὰ τόπ. (pag. centeſima octuageſima prima, verſ. trigeſimo tertio.) ἡ λεγομένη κεφαλαία χρόνιός τε καὶ δύσλυτός ἐστι κεφαλαλγία, ἐπὶ μικραῖς προφάσεσι μεγίστους ἔχουσα παροξυσμούς. ὥστε μήτε ψόφων ἀνέχεσθαι, μήτε φωνῆς σφοδροτέρας, μήτε λαμπροῦ φωτὸς, μήτε οἰνοποσίας, μήτε τῶν τὴν κεφαλὴν πληρούντων ὀσφραντῶν, μήτε κινήσεως, ἀλλ' ἐν ἡσυχίᾳ καὶ σκότῳ κατακεῖσθαι βούλεσθαι, διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀλγήματος. ὡς ὑπὸ σφύρας γὰρ πλήττεσθαι δοκοῦσιν. ἔνιοι γὰρ ὡς θλωμένων ἢ διατεινομένων αἰσθάνονται τῶν κατὰ τὴν κεφαλήν. οὐκ ὀλίγοις δὲ εἰς τὰς ῥίζας τῶν ὀφθαλμῶν διήκει τὸ ἄλγημα. φέρει δὲ τὸ πάθος ποτὲ μὲν διηνεκῆ ἀλγήματα, ποτὲ δὲ παροξυσμοὺς καὶ διαλείμματα, ἤτοι τεταγμένα, ἢ ἄτακτα. διαλείπουσι γὰρ ἐνίοτε οἱ τοιοῦτοι παροξυσμοὶ καθάπερ τοῖς ἐπιληπτικοῖς, καί τις χρόνος ἐπιγίνεται μεταξὺ τελέως ἄμεμπτος. εὔδηλον οὖν ὅτι τὸ πάθος τοῦτο τὴν αἰτίαν μὲν ἔχει τῆς κεφαλῆς ὁμογενῆ τοῖς κεφαλαλγικοῖς, ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἐκείνων ἀσθενείας ἥκει τὰ κατὰ τὴν κεφαλὴν πάσχοντα μόρια. καί τινες αὐτῶν τὰς περὶ τὸν ἐγκέφαλον ὀδυνῶνται μήνιγγας, ἔνιοι δὲ καὶ τὸν

περικράνιον ὑμένα μόνον. Cephalęa dicta inueterata & ægrè cedēs est cephalalgia, ex paruis occasionibus maximas habēs exacerbationes, adeò vt neq; strepitus, neq; vehementiorem vocem, neq; splendidū lumen, neq; vini potum, neq; odoramēta caput replentia ęgri ferre possint, neque motum, verùm in quiete & tenebris, ob dolorū vehementiam decūbere velint. Velut enim à malleo pertundi sibi videntur. Quidam nanq; velut contundantur aut distendantur quæ circa caput sunt sensum habent, non paucis verò vsque ad oculorum radices dolor peruenit. Affert autem hic affectus quandoq; quidem dolores continuos, interdum verò exacerbationes & interualla, siue ordinata, siue inordinata. Intermittūt enim aliquando eiusmodi exacerbationes, velut in comitiali morbo affectis, intermediūq; est tempus aliquod, qđ omninò incusari non pōt. Manifestum est igitur in hoc affectu eā esse capitis naturam vt facilè patiatur, velut in κεφαλαλγικοῖς, hoc est capitis dolore laborantibus, verùm in his affectæ capitis partes ad maiorem debilitatem deueniūt. Et quidam ex ipsis ad membranas cerebrum inuoluentes dolorem sentiunt, quidam ēt ad membranam tantùm caluariā ambientem. Quæ etiam iisdem omninò verbis repetuntur li. 3. de loc. aff. (p. 281. 9.) Authori verò Definit. Medic. (p. 397. 59.) κεφαλαία ἐστὶ πάθος πόνον κεφαλῆς ἐπιφέρον ἀνυπόστατον κατὰ περιόδους τινάς, ὥστε καὶ ἦχον εἶναι ἐν τοῖς ὠσί, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνερευθεῖς καὶ προπετεῖς ὑπάρχειν. συνδιατείνονται δὲ αὐτοῖς καὶ αἱ ἐν τῷ μετώπῳ φλέβες, καὶ ἔρευθος ἀμφὶ τὸ πρόσωπον ἴσχουσι. Cephalæa est affectus qui circuitibus quibusdam intolerabilem capitis adfert dolorem, adeò vt aures sonent, & oculi rubore perfundantur. His quoque prominentes frontis venæ simul distenduntur, & rubor faciem occupat. Κεφαλαὶ εὔφοροι dicuntur aph. 19. sect. 6. lib. 6. Epid. capita quæ non facilè læduntur, sed benè ferunt & tolerant. Κεφάλαια etiam capita, summæ, aut scopi vocantur aut proposita libr. κατ᾽ ἰητρ. (p. 697. 54.) κεφάλαια σχημάτων, figurarum capita & scopi. Vbi scribit Gal. ὅταν μὲν οὖν τὰ κεφάλαια τῶν σχημάτων ἐν ἴσῳ τῶν σκοπῶν εἴρηκεν, εἰς οὓς ἀποβλέποντες εὑρήσομεν ἐφ᾽ ἑκάστῳ μέρει αὐτὸ οἰκεῖον σχῆμα, πρόδηλόν ἐστι. Quòd igitur figurarum capita pro scopis dixit, in quos intuentes, vnicuique parti accommodatam figuram reperiemus, manifestum est. Κεφαλοειδοῦς, κεφαλὴν ἐχούσης. caput habentis exponit apud Hippoc. Gal. in Exeg.

¶ Κῆλαι dicuntur omnes scroti tumores, quos ramices aut hernias Latini nominant, vnde σαρκοκήλη, ὑδροκήλη, ἐπιπλοκήλη, ἐντεροκήλη, & ex ambobus plus æquo compositum nomē ἐντεροεπιπλοκήλη, recentioribus Medicis inuentum, & βουβωνοκήλη nominatur. Gal. libr. de tumor. præter nat. (p. 357. 12.) qui etiam scribit Athenienses κήλας per α, pro κήλας dicere. Horum species sunt βουβωνοκήλη, ἐντεροκήλη, ἐπιπλοκήλη, ὑδροκήλη, πνευματοκήλη, σαρκοκήλη, κιρσοκήλη. Quibus addit Isagoges autor πωροκήλην & στεατοκήλην, & Defin. Med. author ψωροκήλην. Præter hæc quidam etiam duob. generibus constant, vt ὑδρεντεροκήλη, σαρκοεπιπλοκήλη, & ἐντεροεπιπλοκήλη, & ἐντεροπωροκήλη. κήλη etiam dicitur authori definit. Med. (p. 401. 37.) πᾶς ὄγκος ἐν ὀσχέῳ omnis in scroto tumor.

Κηρίον fauum significat, cuius decoctum in aqua macerati sæpè propinat Hipp. in febre, vt lib. 2. de morb. (p. 149. 36.) πίνειν δὲ διδόναι, κηρίον ἐν ὕδατι ἀποβρέχων ἄρτι ὑπόγλυκυ ποιέων. fauum recenter aqua maceratum propinato. Rursus ibid. (p. 153. 24) καὶ πίνειν διδόναι κηρίον ἐν ὕδατι ἀποβρέχων ὡς ψυχρότατον, & fauum aqua gelidissima maceratum propinato. Quod etiam repetitur ib. (p. 154. 33.) Ac rursus lib. 3. de Morb. p. 165. 14.) κηρίων ξηρῶν, ὅσον δύο κοτύλας, βρέχων ὕδατι, καὶ διατρίβων γευέσθω, ὡς ἂν ὑπόγλυκυ γένηται, εἶτα διηθήσας, σέλινα ἐμβαλών, δίδου πίνειν. fauos siccos, ad duarum heminarū mensuram, aqua macerato, & contritos gustato donec aqua aliquātulum dulcis euadat, deinde excolatam, apii seminib. iniectis, propina. Libr. 2. περὶ γυν. (p. 268. 28.) καὶ ἡ χροιὴ οἱ τρέπεται καὶ γίνεται οἷον ἀπὸ κηρίου. de fluore muliebri diu perseuerante, cùm color mutatur & fauo similis euadit, aut quodāmodo cereus, ἰκτεριώδης ibidē dicitur. A fauorum autem similitudine vlceris genus corporis cutem multis foraminibus pertrodens, ex quibus humor melli similis effunditur, nomen sumpsit & κηρίον dicitur, Latinis fauus. Cerium vocat Pl. cap. 1. & 3. lib. 20. & cap. 7. li. 23. Modò ēt capitis cutim afficit, & inter capitis vlcera reponitur Galeno li. 1. κατὰ τόπ. & Paulo lib. 3. cap. 3. & Aëtio cap. 68. lib. 2. tetrab. 2. vbi & μελικηρίδα dici vult. Autor quoque Medici inter capitis affectus κηρίον & μελικηρίδα annumerat. (p. 387. 32.) Et Gal. lib. de tumor. præter nat. (p. 356. 59.) κηρία post ἀχῶρας annumerat, & paruos capitis tumores esse vult cū multis foraminibus, ex quibus mellitus humor effluit, adeò vt ab achoribus foraminum magnitudine, & humoris erumpentis crassitie differant, vt scripsimus antea in achoribus. Authori defin. Med. (p. 400. 57.) κηρίον ἐστὶ ἕλκος συνεχεῖς ἔχον κατατρήσεις, ἐξ ὧν μελιτῶδες ὑγρὸν ἐκκρίνεται. fauus vlcus est multis foraminibus peruium, ex quib. mellitus humor excernitur. fit etiā in musculosis totius corporis partibus, maximè tamen pilosis. faui duplex genus describit Celsus cap. 26. lib. 5. & sub μελικηρία comprehendit, si modò locus est integer, ac non potius μελικηρὶς legi debeat facili lapsu. Etsi μελικηρὶς tumoris genus est, in abscessuum genere numeratum Gal. li. de tum. præter nat. & Aëtio cap. 7. libr. 4. tetrab. 4. & Paulo cap. 34. li. 4. Gal. lib. περὶ τῶν εὐπορίστων (p. 473. 41.) κηρίον genus vlceris capitis facit achoribus simile, præter quàm quòd maiora habet foramina & mellitum humorem continet. κηρίων vlcerum meminit Hippoc. Prorrh. 2. (p. 417. 42.) vbi viris adnasci scribit κηρία ἀγριά, fauos formi-

formidabiles, graues, periculosos & suspectos. Κνεῖα etiam placentas significant, vt in his senariis πληροῦ τε δέρριν κνείαις εἶτ' ἀλφίτων, Οὐδὲν διοίσει ταῦτα γαστρὸς ἐν μυχοῖς. Curem farina farciatis vel fauis, Nil different hæc ventris in secessibus. Et Hesych. κνεῖον τὸ τῶν μελισσῶν, & εἶδος πλακοῦντος exponit.

Κνεῖαι exponuntur Erotiano apud Hippocr. & propriè dici scribuntur αἱ πλατεῖαι ἕλμινθες, lati lumbrici. Etsi pro κνεῖαι quædam exemplaria κνεῖαν apud Erot. legunt. An verò κνεῖαι pro κνεῖα legerit apud Hippocr. Erotianus valde est arbitrarium.

Κήρωμα Ceroma, & significat vnguentum ex cera oleo subacta quo inungebantur palæstritæ, vnde Ceromaticus qui ceromate est inunctus apud Iuuenalē. Et ceromatico fert niceteria collo. κηρώματα apud Hippocr. pro vnguentis aut ceratis sumuntur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 107. 41.) ἢν δὲ κωλύῃ & πρὸς τὰ ἄλλα ἀλγήματα τῶν πλευρέων χλιάσματα προσθεῖναι & κηρώματα. Quod sic vertit Cælius Aurel. cap. 19. lib. 2. Acut. Nihil etiam prohibet doloribus lateris adhibere tepores atque cerotaria.

Κηρόπισσος medicamentum ex cera & pice constans, aut nomen emplastri aut cerati ex cera & pice confecti, quo splenium illini iubet Hippocr. aperta frontis cute, lib. 2. de Morb. (pagin. 144. 22.) ἔπειτα περιχρίσαι τῇ κηροπίσσῳ σπληνίσκον. deinde splenium cera & pice illitum.

Κηρωτὴ Ceratum dicitur & est medicamentum consistentia medium inter emplastrum & vnguentum. Paratur autem molle vt vnguentum Hippocrati, vt κηρωτὴ ὑγρὰ ἢ πισσηρή, Ceratum molle aut picatum & Catagmaticum quo vtitur lib. de fract. (p. 531. 41.) Sic etiam pro vnguento molli sumitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 230. 35.) vbi vnguētum molle ad os vteri illinēdum parat ex anseris medulla, resina lentissima aut terebinthina, iisque in vnguento rosaceo ad mollem ignem liquefactis ceratum conficit. Quod etiam repetitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 253. 46.) Verùm illîc cera optimè apponitur quæ malè omittitur lib. de Natura muliebri.

¶ Κιγκλισμὸς & κίγκλισις paruam motionem & agitationem significat, vt exponit Gal. Com. 1. in lib. de art. (p. 596. 57.) vbi enim scribitur, μικρὸς γὰρ ὁ κιγκλισμὸς τοῦ ἄρθρου τοῦ ἐν τῷ στήθει. Articuli enim in pectore parua est motio. τὸν κιγκλισμὸν τὴν βραχεῖαν κίνησιν explicat Gal. leuem motionem. Sicut κιγκλισμὸς in Exeg. ex hoc loco exponitur βραχεῖα συνεχὴς κίνησις ἀπὸ τοῦ κίγκλου τοῦ ζῴου, breuis continuata motio ἀπὸ τοῦ κίγκλου animali. Erotiano quoque κιγκλισμὸς ἀκρωμίης, ἡ κίνησις τοῦ ἀκρωμίου, hoc est, summi humeri motio exponitur. Vbi satis apparet Erotianum illud [τοῦ ἄρθρου] libri de art. ἀκρωμίης legisse aut ita exposuisse, cùm de iuguli articulo cum pectore sumi debeat, vt satis patet ex ipso Hippocr. & Gal. & Mochlico (p. 505. 48.) (vt nostris in eum locum libri de art. Annotat. admonemus) aut quod apud Hippocr. scribitur, διὰ τὴν τῆς ἀκρωμίης σύζευξιν, τῆς ἀκρωμίης κιγκλισμὸν Erotianum legisse. At certe necesse erit κιγκλισμὸν aliter sumi Erotiano quàm Galeno, cùm κίνησιν simpliciter exponat. Vterque tamen in notatione consentit. Erotianus nanque κίγκλον esse scribit ὀρνέου εἶδος πολυκινήτου & πολυταράχου. Gal. etiam Com. 1. in lib. de art. κίγκλον autem scribit κινεῖν συνεχῶς τὰ πυγαῖα πτερά, vnde Motacilla dicitur, quòd continuò pennas quas in cauda habet, moueat aut agitet, ideoque σεισοπυγίδα dici. Vocatur etiam ea ratione κιναίδος, vt lib. 4. Comp. pharm. κατὰ τόπ. (pag. 210. 28.) Hesychius quoque κίγκλον ὄρνεον πυκνῶς τὴν οὐρὰν κινοῦν exponit. Et Sudas ὄρνεον πολλὰ τὴν ὀσφὺν κινοῦν. Inde verò fit κιγκλίζειν teste Hesychio, quod idem exponit διασείεσθαι, σαλεύειν, μοχλεύειν, κινεῖν, agitare, concutere, motare, motu quassari & agitari. Dicitur & κιγκλίζεσθαι motu succuti, crebro motu agitari, de pathico cinædo, Theocrito Idyl. 5. Vbi Scholiastes κιγκλίζειν σαλεύεσθαι καὶ κινεῖσθαι, καὶ τὴν ὀσφὺν κινεῖν explicat, quod de impudico motu dicitur, & crissare aut ceuere significat. Idem quoque παρὰ τὸ κλῶ, κίκλω & κίγκλον fieri scribit. Κίγκλησιν etiam dicit Hippocr. lib. de art. (pagin. 654. 43.) crebram & leuem agitationem aut succussum, eadem omninò notatione qua antea κιγκλισμὸν, vbi Galen. τὴν ἐπὶ βραχὺ γιγνομένην διακίνησιν, hoc est, paruam & leuem agitationem exponit, quòd τὸ διακινῆσαι verbum, κατὰ τῆς βραχείας κινήσεως, de leui quadam motione vsurparit Hippocr. lib. de art. (p. 601. 18.) vt antea etiam scripsimus. Διακιγκλίζειν verò quid sit antea exposuimus suo loco.

Κίθαρος exponitur thorax apud Hippocrat. Sic Gal. in Exegesi κίθαρον θώρακα explicat. Et apud Erotianum scribitur, κίθαρος παρὰ Δωριεῦσιν οὕτως ὁ θώραξ καλεῖται. Hesychio verò κιθαρὸς exponitur στῆθος, πλευρά, καὶ ἰχθῦς. pectus, latus, & piscis Apollini sacer, quem fidiculam vertit Gaza apud Arist. Plinius verò nomen Græcum retinet. Vsurpat hanc dictionem sæpe Hippocr. lib. de loc. in homine, vt (pagin. 64. 37.) καὶ τὴν ἀποτελεύτησιν ἴσχει ἐς τὸν κίθαρον, & in thoracem desinit. Vbi ventrem sumpsit Caluus. Rursus (pagin. 66. 23.) ἐπὴν δὲ ἐς τὸν κίθαρον ῥυῇ, vbi autem in thoracē fluxerit. Et, μᾶλλον δὲ ῥεῖ ἐς τὸν κίθαρον, magis autem in thoracem fluit. Et (vers. 27.) ὅταν ἐς τὸν κίθαρον ῥέῃ. Et (pagin. 67. 46.) ὁπόταν δὲ ἐς τὸν κίθαρον ῥέῃ. Et (pagin. 68. 15. 17. 36.) τὸ δὲ πύον συνιστάμενον ἐν τῷ πνεύμονι καὶ ἐν τῷ κιθάρῳ. pus autem in pulmone & thorace consistēs. Et, ἅμα δὲ ἐκ τοῦ ἡλκωμένου ἐν τῷ κιθάρῳ & τῷ πνεύμονι μᾶλλον ῥεῖ. simul autē ex vlcerata parte in thorace & pulmone magis fluit. Et, & ὁ κίθαρος συγκεκαμμένος ἐστί. & thorax ea parte qua pus latet incuruatus est. Κιθαρὸς autem oxytonum scribitur Hesychio, vt & in quibusdam Exeg. exemplarib. Dicitur verò κίθαρος thorax, quemadmodum θώραξ etiam pectus & τὸ στῆθος, & χέλυς quoque eo significatu vocatur pars thoracis superior ad iugulū vsq; vt postea etiam scribimus.

Κιχύθη τὰ κακοήθη, quæ mali sunt moris, exponit Erotianus apud Hippocr. Sed mendum subesse existimo, & κακήθη aut κακόηθεα leg. spondeo, vt antea in κακόηθης scripsimus.

Κιχὶς pro κηκὶς ponitur, hoc est, pro galla, apud Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.222.17.) κηκίδα θυμάλω. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p.243.28.) ποιέων ἴσον κηκίδι σμικρῇ, de pesso ad paruæ gallæ figuram efformato, hoc est, in pusillam glandem facto, aut gallæ paruæ magnitudine. Rursus etiam lib. 2. (p.265.34.& 37.) Sic & κικὶς apud Theophr. pro κηκὶς scriptum est, lib. 1. hist. plant. & lib. 3. cap. 6.

Κινέειν Hippocrati mouere significat, generaleque est vocabulum quo omnis medicorum præsidiorum materia continetur, causæque salubres comprehenduntur, quæ sumendis, admouendis, educendis & faciendis continentur. Neque verò hac dictione solùm venę sectio aut purgatio indicatur, sed etiam cætera præsidia concluduntur, vt aph. 20. lib. 1. & 29. lib. 2. cui quoque ἡσυχίην ἔχειν, quod est quiescere, opponitur. Et aph. 22. libr. 1. κινέειν omnem motum & quemuis conatum ad materiæ expulsionem & euacuationem significat, siue sponte, siue arte fiat. πέπονα φαρμακεύειν & κινέειν, quæ concocta sunt medicamento purgante educere & mouere. Rursus aph. 51. lib. 2. κινέειν omnem causam corpus alterantem, siue internam, siue externam, comprehendit. Nec verò κινέειν Hippocrati tantùm de purgatione effertur, sed & Aristoteli eodem significatu vsurpatur Polit. lib. 3. cap. 11. vbi de Ægyptiis scribit eos primis statim diebus purgationes vitasse, quod est Hippocratis decretis admodum consentiens. Eius verba sunt, καὶ ἐν αἰγύπτῳ μετὰ τὴν τετρήμερον κινεῖν ἔξεστι τοῖς ἰατροῖς, ἐὰν δὲ πρότερον ἐπὶ τῷ αὐτῶν κινδύνῳ. Κινεῖσθαι quoque moueri, emoueri, dimoueri significat, & de ossibus effertur, quæ nõn ex toto, sed paulatim suis sedibus excidunt aut prolabuntur. vt ὀλισθαίνειν de his quæ ex toto luxantur. Lib. de fract. (pagin. 549.38.) ὅτι ἡ ἐπίφυσις ἐκινήθη, quandoque adnatum os dimouetur, vbi τῷ ὀλισθαίνειν opponitur. Sic διακινήματα dicuntur Galeno Comment. 3. in libr. de fract. quæ paulùm emota sunt, quibus τὰ ὀλισθήματα opponuntur. Κίνησις omnem motum significat, & pro absurda in ægris motione sumitur, cùm aut mente turbati, aut incontinentia corporis vexati, inordinatos & temerarios motus exercent, ῥιπτασμῷ que iungitur, In Coac. Prænot. (p.426.20.)

Κιρνάω, misceo, dicitur & κίρναμαι & κίρνημι idem quod κεράω, vt apud Homerum κιρνὰς αἴθοπα οἶνον. Et apud Hippocr. lib. 2. de Morb. (pag. 148.5.) τοῦτο κιρνὰς κὰκ τῶν αὐτῶν διδόναι πίνειν, hoc miscens propinato. Libr. 2. περὶ γυναικ. (pag.265.38.) κιρνάναι δὲ χρὴ καὶ ἐς χρῆσιν, miscere verò etiam ad vsum oportet. Vnde etiam διακιρνᾷν dicitur, vt lib. περὶ τῶν ὀπτὸς παθῶν (p.209.13.) ἐν τῷ οἴνῳ διακιρνᾷν, cum vino permiscere. Et lib. 2. περὶ διαίτης (p.96.14.) γλυκέων διακιρνῶντα, dulcium mixtura.

Κιρσὸς varix dicitur, & significat omnem venam tumefactam aut dilatatam sanguine crasso & melancholico. Gal. Com. ad aph. 21. lib. 6. κιρσός ἐστιν αὔξησις τῶν φλεβῶν τῶν ἐν τοῖς μηροῖς καὶ σκέλεσιν, ὑπὸ παχέος & μελαγχολικοῦ γινόμενος αἵματος. Varix est venarum quæ sunt in cruribus & femoribus dilatatio, quæ ex crasso & melancholico sanguine contingit. fit verò interdum ex sanguine flatulento, aut melancholico, vel puro, sua grauitate deorsum delapso, aut venis sua imbecillitate & mollitie distentis. Quod scribit Gal. lib. de tumor. præter nat. (p.357.14.) κιρσοὺς δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἁπάσας φλέβας ὀνομάζειν οἱ παλαιοί. κιρσοὺς δὲ καὶ τούτους οἱ νεώτεροι καλοῦσιν ἰατροί, τὸ ι στοιχεῖον μετὰ τοῦ κ στοιχείου τιθέντες, οὐ καθάπερ οἱ ἀθηναῖοι· γίνονται δὲ καὶ κατὰ τὰ σκέλη κιρσοὶ διὰ ἀρρωστίαν τῶν τῇδε φλεβῶν, καὶ μᾶλλον ὅταν αἷμα παχὺ πλεονάζῃ κατὰ τὸ σῶμα. κιρσοὺς, hoc est, varices etiam omnes alias dilatatas venas antiqui nominant κιρσοὺς quoque has vocant recentiores medici, addito ι elemento cum κ, non quemadmodum Athenienses. fiunt autem & in cruribus varices, ob earum venarum quæ illic sunt imbecillitatem, magisque vbi crasso sanguine corpus abundat. Rursus lib. de atra bile (pag. 359.47.) καὶ μέντοι καὶ ὡς ἡ φύσις ἀποτίθεται τὸ τοιοῦτον αἷμα πολλάκις εἰς τὰς κατὰ τὰ σκέλη φλέβας, ὑφ' οὗ διατεινόμεναί τε & διευρυνόμεναι κιρσώδεις ἀποτελοῦνται, καὶ μελαίνεταί γε τῷ χρόνῳ τὸ δέρμα τὸ κατὰ τὰς τοιαύτας φλέβας. ἐφ' ὧν δὲ αἵματος πλῆθος μόνον εἰσρέοι ἄνευ τοῦ μελαγχολικοῦ ὑπάρχειν, ἀσθενεστέρας οὔσας φύσει τὰς τῇδε φλέβας εὐρυνῶς καθιστησιν, οὐδενὸς τοιούτου συμβαίνοντος, ὡς ἐφ' ὧν γε αὐτὸ τὸ μελαγχολικὸν αἷμα τοὺς κιρσοὺς ἐργάσηται. Quinetiam quòd natura talem sæpe sanguinem in crurum venas deponit, quo tum distentæ, tum dilatatæ varicosæ redduntur, & huiusmodi venarum cutis temporis tractu nigrescit. In quibus verò sanguinis non melancholici illabentis sola copia, imbecilliores quæ illic sunt venas dilatat, nullo eiusmodi contingente casu, velut in his quibus melancholicus sanguis varices effecerit. fiunt autem varices in cruribus, testiculis, scroto, ima parte ventris sub vmbilico, atque etiam in temporibus, in palpebris quoque Aëtio authore, atque adeò in omni parte quæ venas habet, præsertim longè à fonte caloris dissita & deorsum prona. Pollux cap. 21. lib. 4. κιρσὸν esse scribit οἴδημα φλεβῶν περὶ κνήμην ποδὸς, παιδίου ἐπιγάστριον, μηρὸς, ὄσχεον, venarum tumorem circa pedis tibiam, aut puerorum epigastrium, femur & scrotum. Quinetiam κιρσὸς simpliciter venarum in scroto eiusque tunicis tumorem & dilatationẽ significat, interdum etiam earum venarum tumorem quæ circa testiculos sunt. Quod testatur Paulus lib. 6. cap. 64. his verbis: τὰ μὲν κατὰ τὸν ὄσχεον ἢ τοὺς δαρτοὺς ἀγγεῖα κιρσούμενα, κιρσοὺς ἁπλῶς ὀνομάζουσι· τὰ δὲ ἄλλα τὰ τρέφοντα τοὺς διδύμους, ἐὰν ἀποκιρσωθῇ, κιρσοκήλην τὸ πάθος προσαγορεύουσι. Vasa in scroto aut dartis membranis dilatata κιρσοὺς, hoc est, varices simpliciter nominant. Alia verò quæ testiculum nutriunt, si varicum in-

cum instar dilatentur, huiusmodi affectum κιρσοκήλην, hoc est, varicosum ramicem nuncupant. Rursus cap. 82. ὁ κιρσὸς ἀνεύρυσίς ἐστι φλεβὸς, ποτὲ μὲν ἐν τοῖς κροτάφοις, ποτὲ δὲ κατὰ τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν τοῦ ὑπογαστρίου μέρος, ἐνίοτε δὲ περὶ τοὺς διδύμους, ὡς μάλιστα δὲ κατὰ τὰ σκέλη. Κιρσὸς venæ dilatatio est, interdum in temporibus, interdum in ima ventris parte sub vmbilico, nonnunquam etiam circa testiculos, præcipuè verò in cruribus. Etsi aliter sentit Celsus lib. 7. cap. 18. In Coac. Prænot. (pagin. 440. 18.) κιρσὸς περὶ κνήμην, varix in tibia, reponitur inter morbos qui post pubertatem affligunt. Κιρσὸς etiam κριξὸς dicitur Polluci lib. 4. cap. 24. fortè verò κριξὸς scribendum, quòd etiam κριωσὸς dicatur, pro κιρσὸς, vt κρίκος pro κίρκος. κιρσὸς Hesychio significat πάθος τι περὶ τὸ σῶμα, ὅπερ τινὲς ἴξιαν καλοῦσιν, ἄλλοι κριωσόν. Vbi fortè κριωσὸν pro κρωσσὸν legendum videtur, vt in Ἴξια scripsimus.

Κίστη, ης, aut ἡ κίστις, εὸς, & ιδος, cista dicitur & capsula in qua opsonia & cibaria reponebantur. Pollux lib. 10. cap. 46. κίσται δὲ οὐ μόνον ὀψοφόροι, ἀλλὰ ἄλλως ἀγγεῖα, εἰς ἐσθήτων ἀπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς φαρμακοπωλῶν αὖ καλεῖσθαι, ὡς ἐν Ἀμφιαράῳ Ἀριστοφάνης. Ex quibus indicat cistas dici non solùm capsas in quibus cibaria & vestes reconderentur, sed etiam medicamenta. Hesychius verò κίστην esse dicit ἀγγεῖον πλεκτὸν εἰς ὃ βρῶμα ἐνετίθετο καὶ ἱμάτια, κιβωτόν. vas è vimili textum, in quo edulia & vestimenta condebantur. Aristoph. Schol. ἐν Γηπεῦσι κίστην τὴν κιβωτὸν exponit, eamque addit differentiam, quòd κίστη εἰς ὑποδοχὴν ἐστι ἐδεσμάτων, κιβωτὸς verò, ἱματίων καὶ χρυσοῦ. Idem quoque in Acharn. & κίστη & κιστίδα dici testatur, vt satis ex loco Aristophanis patet, cùm scribit, τὸ δεῖπνον ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος. Atque idem Schol. in eadem fabula scribit τοὺς καλουμένους ἐπὶ δεῖπνον φέρειν ἐφήματα καὶ κίστη ὀψοθήκην. Sudas quoque κίστην & κίστιν dici scribit τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ βρώματα κεῖται ἢ ἱμάτια, additque κιστὶν oxytonum etiam dici Aristophani. Est igitur κίστη ἡ κίστις cistula aut cista, in qua cibaria reponebantur, vnde & κιστοφόρος qui cistam ferebat dicebatur. Sumitur verò κίστις apud Hippocr. pro cista ærea, aut vase æreo in quo medicamentum asseruabatur, quemadmodum apud Pollucem testatam significationem scripsimus. Locus est ἐν νόθοις quæ adiecta sunt lib. 1. περὶ γυναικ. (pagin. 300. 33.) εἶτα ξηρήνας ἐς χαλκῆν κιστίδα, τούτῳ χρῶ, deinde resiccatis & in cista ærea repositis vtitor. Agitur enim de medicamento oculario, quod resiccatum in cista aut capsula ærea recondi voluit. Sed illic scripta exemplaria omnia κιστίδα habent, cùm publicata omnia κυστίδα vitiosè legant.

Κίσσα pica dicitur aut vitiosa grauidarum appetentia, quæ fit læso ore ventriculi à prauis humoribus & iisdem excrementis imbuto ventriculo. Gal. Com. ad aph. 61. lib. 5. Reliqua vide apud Gorrhæum.

Κίων columella dicitur aut curgulio oblongior & præter modum auctus, quòd tunc columnæ similis euadat. Dicitur & κιονὶς idem affectus, cùm ex aliqua inflammatione leuiter affectus curgulio æquali crassitudine propendet. Aretæus cap. 8. libr. 1. περὶ σημ. ὀξ. παθ. τὸ ἀπὸ τῆς ὑπερῴης ἐκκρεμὲς σῶμα στερρὸν, μεσηγὺ τῶν παρισθμίων, κίων καὶ γαργαρεὼν καλέεται, σταφυλὴ γὰρ πάθεός ἐστιν οὔνομα. νεῦρον δὲ ἐστι ἡ κιονὶς τὴν φύσιν, ἀλλ' ὑγρόν. ἐν γὰρ ὑγρῷ κέεται χωρίῳ. ὁ δὲ ὦν ὁ γαργαρεὼν πλεῖστα πάσχει πάθεα: καὶ γὰρ ἐπὶ φλεγμονῇ παχύνεται ἴσως ἀπὸ τῆς βάσιος ἄχρι τοῦ πέρατος ἄκρου. ἐπιμήκης γιγνόμενος, καὶ ἔρυθημα ἴσχει. κίων δὲ τόδε τοῦ πάθεος ἡ ἐπίκλησις. εἰ κατὰ πέρας μοῦνον στρογγύλεται, καὶ μέγεθει πελιδνὸς γίγνεται, καὶ ὑπομελαίνει, σταφυλὴ ἐπώνυμον τόδε τὸ πάθος. πάντα γὰρ ἴκελα αὐτῇ, καὶ σχῆμα, καὶ χροιὴ, καὶ μέγεθος. Corpus solidum in medio tonsillarum collocatum, ex palato propendens, κίων, hoc est, columna & curgulio vocatur: σταφυλὴ enim, hoc est, vua, affectus nomen est. Columella autem sua natura neruus est, sed humidus. In humido enim loco situs est. Curgulio igitur pluribus est obnoxius affectibus. Etenim inflamatione tentatus crassescit æqualiter à basi ad extremum finem vsque, in longitudinem protensus, & rubore suffusus. κίων autem, hoc est, columna huiusce affectus nomen est. Si in fine tantùm rotundus euadit, & cum magnitudine liuescit & subnigricat, σταφυλὴ, hoc est, vua, huiuscemodi affectus cognominatur. Ei nanque & figura, & colore, & magnitudine in omnibus est similis. Idem quoque author eundem affectum κιονίδα vocat Cap. 8. libr. 1. cur. ὀξ. παθῶν, vt & Actuarius libr. 2. περὶ διαγνώσ. παθ. cap. 18. Inde etiam κιονικοὶ dicuntur Galeno libr. 3. περὶ τῶν εὐπορίστων (pag. 451. 14.) columellæ vitiis laborantes & obnoxii. Ad huius autem columellæ similitudinem κίων dicitur innata quædam mulierum pudendis caruncula, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 227. 5.) ἢν ἐν τοῖς αἰδοίοις δυσοσμίη καὶ κίων ἐγγένηται. Si in pudendis grauis odor & columella innascatur. Quod etiam repetitur extremo libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 290. 26.) ἢν κιὼν ἐν τοῖσιν αἰδοίοισιν ἐγγένηται. Vbi tamen κιὼν oxytonos scribitur, vt in Exegesi, sed κίων malim, vt columella pudendis innata intelligatur, quam secundam præcipit libr. περὶ γυναικ. φύσ. Etsi Galen. in Exeg. eum locum subindicans scribit, κιὼν τὸ ἐκ τῶν θηλείων ἄθροισμα τῶν τὸν σῖτον διαβιβρωσκόντων, ὧν ἕκαστον κιὼν ὀνομάζεται: vt sit κιὼν multitudo κιῶν & multi κις, hoc est, vermes tritici grana erodentes. Et certè suspecta videtur lectio, vbi κιὼν scribitur dici eorum animalium vnumquodq; ac potiùs κὶς scribendũ. Ac satis apparet eam significationem minimè Hippocratis loco conuenire qui ex libr. 2. περὶ γυναικ. à Galeno subnotatur, eumque locum variè esse mutilatum, & ex libr. περὶ γυναικ. φύσ. integrum reponendum. Quod etiam vidit Cornarius.

¶ Κλαγγὴ, clangor, propriè gruum & anserum. Vnde κλαγγώδης φωνὴ, vox clangorosa & stridula, quæ fit ob resiccationem voci destinatorum instrumentorum. In Prorrhet.

(pagin. 176. 51.) αἱ παραχρήσιες σὺν φωνῇ κλαγγώδει. desipientiæ cum voce stridula. Vbi scribit Galen. κλαγγώδη φωνὴν fieri ob resiccationem vocalium organorum, vt βραγχώδη, ob humiditatem. Quod etiam repetit Gal. Comment. 2. in Prorrhet. (pagin. 185. 20.) Locus autem Prorrhetici repetitur in Coac. Prænot. paulò aliter (pagina 426. 38.) Sic libr. 7. Epid. (pagin. 358. 9.) κλαγγώδεες dicuntur qui vocem clangorosam & stridulam edunt. Rursus ibidem (vers. 12.) ἐπιπολὺ κλαγγώδης, multùm voce stridula erat. Rursúsque ibidem (vers. 16.) καὶ ἐγένετο κλαγγώδης & vox stridula facta est. In Coac. Prænot. (pagina 441. 37.) τὰ ἐξ ἐμέτων ἀσώδεα, κλαγγώδεα, ex vomitu anxietates cum voce clangorosa, quod in Prorrhet. (pagin. 176. 27.) scribitur, τὰ ἐξ ἐμέτου ἀσώδεα, κλαγγώδης φωνή. Ex vomitu anxietates, cum voce stridula. Sic enim ibi leg. esse admonuimus nostris in Coac. Prænot. annotat. Vbi tamen κλαγγώδεα ὄμματα omnia exemplaria, tum scripta, tum editita habent. Vt mihi eum locum disertis verbis expressisse videatur Erotianus, cùm scribit Demetrium Epicureum valde hallucinatum, κλαγγώδεα ὄμματα existimasse dici Hippocrati, τὰ εὐκίνητα, hoc est, facilè mobiles oculos. Neque enim κλαγγὴ ad oculos, sed ad vocem referri debet, cùm sit (vt idem scribit) ποιά τις ἐκφώνησις, ὁποίαν μάλιστα ἐργάζεται ἔμετος ἀσώδης. ἔστι δὲ ἡ ἀρχομένη ἀπὸ βαρείας καὶ λήγουσα εἰς ὀξὺ, ὥσπερ ἀπαυδῶντός τινος. hoc est, vocis quædam eruptio, qualem maximè vomitus anxiosus concitat. Est enim vox quæ à graui tono inchoata, in acutum desinit, velut cùm quis loquendi facultate deficit. Addit verò idem Bacchium existimasse κλαγγώδη φωνὴν dici, τὴν συνεχῆ καὶ ἀδιάλειπτον, hoc est, continuatam & minimè deficientem. Apollonium autem Cittieum, τὴν μετ' ἐγκοπῆς καὶ ἀνωμαλίας, ἔτι δὲ ἀσαφείας. ὁποία μάλιστα συμβαίνει τοῖς μεθύουσι. hoc est, intercisam & inæqualem, præterea etiam obscuram, & qualem maximè temulẽti edunt.

Κλάδος ramum ab arbore auulsum, aut taleam quæ implantatur significat, vt libr. περὶ φυσ. παιδίου (pagina 35. 20.) πρῶμα ἔχει ὁ κλάδος ἐν τῷ κατωτάτω πρὸς τὴν γῆν. Ramus vulnus habet in infima ad terram parte. Vtitur etiam ibidem (vers. 32. & 33.)

Κλάω & κλάζω frango, vnde κλάσις & κατάκλασις, quæ ad oculorum & palpebrarum distortionem aut peruersionem refertur, vt antea scripsimus. Sunt & κατακλάσιες τῶν ἄρθρων lib. 6. Epid. vt videbis in κατάκλασις. κλᾶσθαι enim de membro quod reflectitur aut recuruatur dicitur, vt libr. de fract. (pagin. 529. 30.) ἡ ἄρθρου ἀνάκλασις κέκλασαι, recuruata fit articuli reflexio. κλᾶσθαι etiam sæpe vsurpatur Galeno libr. 2. de motu musculorum, in musculorum distortione aut reflexione, vbi ferè irrita & inanis est musculorum actio. Atque eo sensu libr. de fract. sumi potest, vt articuli reflexio in ea manus contentione fuerit fracta, hoc est, irrita & inanis, vt quæ præ se ferret summam & validissimam contentionem. Qua intelligentia sumi etiam potest quod ibid. paulò post scribitur. κλᾶται ὁ ἀγκὼν ὕπτιος, cubiti flexura frangitur aut retorquetur, hoc est, in manu supina cubiti distentio inanis est & nullius roboris.

Κλαυθμυρίζειν est eiulare, flere, & de pueris dicitur qui plorabundi eiulant, in Progn. (pag. 163. 8.) quod ibi exponit Galen. τὸ κλαίειν μετ' ἐντάσεως σφοδροτέρας, flere cum magna spiritus contentione. Hinc κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ dicuntur aph. 54. lib. 6. luctuosæ spirationes & eiulabundæ, quæ fiunt interrupto spiritu, aut cum sonitu gemebundo & fletu, quasi suspiriosæ, veluti flentibus pueris accidit. Etsi Erotiano αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ, αἱ τὸ συνεχὲς, hoc est, continuæ, translatione sumpta à flentibus pueris, dici scribuntur, eodem subnotato loco. κλαυθμώδης ὀξυφωνίη, vox acuta eiulabunda, planctum referens, luctuosa, plorabunda & suspiriosa, ex instrumentorum voci destinatorum resiccatione in febribus contingens. In Coac. Prænot. (pagina 431. 22.) Quod aliter scribitur in Prorrhet. (pag. 185. 19) vbi ὀξυφωνίη κλαγγώδης dicitur. Etsi testatur Galenus quædam exemplaria κλαυθμώδης habere, eamque ex interiore siccitate & grauiore affectu quàm vocem κλαγγώδη fieri, illaque esse longè deteriorem. κλαυθμώδεες autem ἀναπνοαὶ quæ sunt luctuosa suspiria & spirationes querulæ, interruptam ac intercisam spirationem designant, quæ aph. 68. libr. 4. designatur, estque qualis describitur Virgilio libr. 3. Georgικῶν — atque attractus ab alto Spiritus, interdum gemitu grauis.

Κλεῖθρον, claustrum dicitur, aut locus angustus sub tonsillis ad gutturis aditum, idemque quod κλῆθρον, aut κλήϊθρον Ionicè dictum. Sic enim Galenus apud Hippocr. legit, cùm ei exponitur κλήϊθρον, ὁ περὶ τὴν κατάποσιν τόπος ὑπὸ τοῖς παρισθμίοις, locus ad gulam sub tonsillis. Libr. verò 2. de Morb. (pagina 146. 33.) κλεῖθρον legitur. φλεγμαίνει ὄπισθεν τῆς γλώσσης καὶ τὸ κλεῖθρον τὸ ὑπὸ τῷ βρόγχῳ. Linguæ posterior pars inflammatione tentatur, locusque sub tonsillis ad guttur, qui κλεῖθρον dicitur. Gutturis aditum Caluus non malè vocat, velut gutturis claustrum. Rursus ibidem (vers. 40.) ἐμπυΐσκεται γὰρ ὡς τὰ πολλὰ ἐν τῷ κλείθρῳ. vt plurimùm enim locus sub tonsillis ad guttur suppurat.

Κλέπτειν est fallere, decipere, aut clam subtrahere, vt κλέπτειν τὴν γνώμην, animum aut mentem fallere, iudicium subtrahere. Libr. 5. Epid. (pagina 338. 21.) ἔκλεψαν δέ μου τὴν γνώμην αἱ ῥαφαὶ, iudicium subtraxerunt suturæ, animum fefellerunt. Quem locum bis etiam adfert Erotianus. Sic συγκλέπτειν τὴν γνώμην dixit etiam Hippocr. libr. de cap. vulner. eadem locutione (pagina 448. 22.) συγκλέπτουσι γὰρ τὴν γνώμην καὶ τὴν ὄψιν τε ἰητροῦ αὗται αἱ ῥαφαὶ ῥωγμοειδέες φαινόμεναι. Ipsæ enim suturæ rimæ speciem referentes, medici iudicium atque oculos fallunt. Rursusque ibidem (vers.

idem (verſ. 12.) συγκλέπτει γὰρ αὐτὴ ἡ ῥαφὴ περιχωρήσασα τὰ ἀμικρότερα. (Sic enim ferè legunt meliores Interpretes cùm συμβλέπει vitiosè legatur.) Quod eſt, fallit enim futura cùm ſit reliquo oſſe aſperior, hoc eſt, viſum & ſpecillum eludit aut fugit, teli veſtigium latenter ſurripit & occultat, efficitque vt lateat. Quam etiam lectionem ſecuti ſumus, etſi illic συγκλέπτεται ἡ ῥαφὴ cum Erotiano lubenter legimus, vt noſtris eum in locum Annotat. admonemus, vt ſit, furtim ſubtrahitur ac ſurripitur ſutura, adeoque latet vt clam ſe ſubducat minimeque dolum animadnertas, & eo nomine fallit aut decipit cùm quo loco ſubeſt minimè eſſe exiſtimetur. Sic etiam κλέπτεται παραλογίζεται, hoc eſt, falſis rationibus decipit, exponit Erotianus, & κλέπτεται ἡ ῥαφὴ, vt & συγκλέπτεται ἡ ῥαφὴ eidem apud Hippocrat. explicatur. κλέπτεσθαι etiam ἡ αὐγὴ dicitur Hippocrati, ſplendor clam ſubduci aut ſubtrahi ab oculis, vt libr. 2. de Morb. (pagina 142. 10.) καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐσορῶντι κλέπτεταί οἱ ἡ αὐγὴ, & intuēti ſplendor ex oculis ipſi ſubtrahitur & clam ſubducitur, hoc eſt, videndi acies ei paulatim imminuitur. Quæ phraſis etiam repetitur libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pagina 37. 32.) ἐσορέοντι δὲ κλέπτεταί οἱ ἡ αὐγή. oculos autem intendenti, ſplendor eum fugit aut occultatur.

Κληΐζω aut κλήζω, celebro, commemoro, alicuius rei famam ſpargo, commemoratione celebro aut in vulgus ſpargo. Hippocrat. libr. de art. (pagina 614. 22.) καὶ ταῦτα κληΐζουσιν ἀεὶ, ſemperque iſta in vulgus ſpargunt, commemoratione celebrant. Heſychio κληϊζόμενος φημιζόμενος exponitur, in famam ſparſus, celebratus.

Κλιμακεῖν Galen. in Exegeſ. apud Hippocrat. τὸ πλαγίον ἐν τοῖς κλίμαξι ξύλον exponit, tranſuerſi in ſcalis ligni. Atque idem adſcribit quoſdam κλιμακίν abſque ε ſic ſcribere, καὶ ἡ διὰ τοῦ κλιμακίου ἑτέρη τις τοιαύτη, & per tranſuerſum ſcalæ lignum alia quædam huiuſmodi. Qui locus legitur libr. de art. (pagina 584. 8.) eſtque quintus reponendi luxati humeri modus. Vbi etiam κλιμακτὴρ dici videtur idem quod κλιμάκιον (ibidem verſ. 13.) χρὴ μέντοι καὶ ἐπὶ τῷ κλιμακτῆρι ἐπιδέδεσθαί τι ἄνωθεν στρογγύλον. Ad ſcalæ tamen gradum aliquid rotundum alligari debet. Et rurſus ibidem (pagin. 585. 12.) & in fine libr. de art. (pag. 656. 56.) vbi κλιμακτῆρα ξύλον πλάγιον vocat Hippocrat.

Κλινοπετής, lecto decumbens æger, aut qui in lectum procumbit, & ſtare neſcit, idemque qui κλινήρης dicitur Galeno Comment. 1. in libr. 1. Epid. (pagin. 352. 37. & 353. 26.) & cui ὁ ὀρθοστάδην ἐνοχλέμενος opponitur. Libr. 7. Epid. (pagin. 360. 9.) τέλος δὲ οὐχ οἷός τε ἦν ἵστασθαι, οὐδ' ἐπὶ τὰς πτέρνας ἐπιβαίνειν, ἀλλὰ κλινοπετὴς ἦν. Tandem autem ſtare non poterat, nec calcibus incedere, ſed lecto decumbebat. Quod dicitur de ægro qui tumoribus ad genua & pedes affectus erat. Rurſus libr. 1. de Morb. (pagina 132. 30.) πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι καὶ κλινοπετέα γενέσθαι, ante quàm attenuetur & lecto decumbat. Et iterum ibidem. (pagina 134. 35.) ἢν δὲ ἤδη λελεπτυσμένῳ καὶ κλινοπετεῖ ἐόντι ῥαγῇ τὸ πύον. Si verò iam extenuato & lecto decumbenti pus eruperit. Libr. etiam de vict. rat. in morb. ac. (pagina 116. 12.) ἢν δὲ κλινοπετὴς ᾖ, quòd ſi lecto decumbat.

Κλίνην, τὴν κλίνην, lectum exponit Erotianus apud Hippocrat. παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ κατακλίνεσθαι, quòd in ipſo recumbamus. Expreſſo nimirum loco (vt reor) qui legitur libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 276. 46.) καὶ τὴν κλίνην αἰεὶ χρὴ ποιέειν τὰ ἀπὸ ποδῶν. (etſi καὶ τὰ ἀπὸ ποδῶν lubentius lego) & lectum à pedibus erigere oportet. Quod dicitur libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 214. 30.) καὶ τὴν κλίνην πρὸς ποδῶν ὑψηλοτέρην κεῖσθαι. & lectus à pedibus altior iaceat. Quæ phraſis iiſdem verbis repetitur libr. περὶ ἀφόρων (pagina 299. 23.)

Κλισμὸς lectum diſcubitorium aut in quo diſcumbitur ſignificat, & κλισμὸν κλίνην exponit Galen. in Exegeſ. apud Hippocrat. ex libr. 2. περὶ γυναικ. nimirum locum ſubindicans qui legitur (pagina 278. 11.) καὶ τὸν κλισμὸν κεῖσθαι πρὸς ποδῶν ὑψηλοτέρην, & lectum à pedibus altiorem eſſe. Hac etiam dictione vtitur Homerus Il. θ. (verſ. 438.) & ι. (verſ. 200.) vbi κλισμοὺς Schol. exponit καθέδρας ἀνακλίσεις ἐχούσας. ſellas recubitorias vocant. κλισμοὶ, θρόνοι ἢ ἀνάκλιντρα exponuntur Heſychio.

¶ Κνάφος dicitur carduus fullonius quo pannos pectunt fullones & deſtringunt. Sumitur etiam pro officina fullonia & κναφεῖον, vt apud Hippocrat. libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 266. 4.) καὶ ἀπὸ τοῦ κνάφου τῶν κναφείων ξύμμισγε καθάρσιον, & admixtis fulloniis ſordibus, aut ſordibus ex officina fullonum, aut ſordibus ex carduo fullonum.

Κνήσματα ξύσματα, hoc eſt, ramenta aut raſuræ exponuntur Galeno in Exegeſ. apud Hippocrat. Sed quædam exemplaria κνήσματα legunt, quomodo ſcribitur libr. περὶ φύσ. παιδίου (pagina 32. 15.) μολίβδου κνήσματα λεπτὰ, plumbi tenuia ramenta. Sic etiam κνῆσαι τὸ ξῦσαι quod eſt radere exponit apud Hippocr. Galenus. Legitur autem libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 209. 9.) καὶ ἀριστολοχίης κνῆσαι ὁκόσον ἀστράγαλον ἐλάφου. & ariſtolochiæ tali ceruini magnitudine fruſtulum deraſum. Eſt & κνᾶσθαι aut κνῆσθαι ſcalpere, ſcabere, vt libr. de fract. (pagina 558. 27.) ἢ κνῆται τῇ χειρὶ, aut manu ſcalpat. Hinc κνησμὸς pruritus & ſcalptus dicitur Hippocrati aph. 4. ſect. 5. libr. 6. Epid. Vbi κνησμὸν exponit Galen. τὴν διὰ τῶν ὀνύχων ἐπιβολήν τε καὶ κίνησιν, ἣν ἐπὶ τῶν ὀδαξωμένων μορίων ποιεῖται τὰ ζῶα φύσει, καὶ τοῦτο πᾶσιν ὑπάρχοντος αὐτοῖς. impetum & motionem per vngues effectam, quam in prurientes partes animantia faciunt, idque à natura omnibus illis ineſt. Sic κνησμώδεα σώματα, pruritum ſentientia corpora, In Coac. Prænot. (pagina 437. 42.) & κνησμώδεα,

pruritus, aut affectiones pruriginosæ, ibidem (pagina 444. 35.) Et κνῆσις ἀπὸ τοῦ κνησμοῦ, pro pruritu aut punctione, punctura, vellicatio, morsus, ibidem (pagina 438. 30.) τοῦ πλευροῦ κνῆσις, pectoris punctura, pruritus. Vbi tamen vitiosè κάνησις in exemplaribus legitur.

Κνημέα, τὸ τῆς κνήμης, hoc est, tibialis, aut eius quod ad tibiam pertinet exponit Galen. apud Hippocrat. in Exegesi, forte pro κνημαίη. Sic enim exemplaria meliora legunt.

Κνηστέα Erotiano apud Hippocrat. exponitur ῥάκος χονδρὸν καὶ ἀραιὸν, δι' οὗ διηθοῦσί τινα ὡς δι' ἠθμοῦ, pannus rarus, per quem quedā velut per colum transcolantur. Vide Κρησέα postea.

Κνῆστρον τὸ κνέωρον exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocrat. Cneorum quod idem est ac Thymelæa, vt patet ex Dioscoride cap. 173. lib. 4. & Plinio libr. 13. cap. 21. apud quem scribitur: Fruticem verò thymelæam, alii chamelæam, alii pyros achnen, alii cnéstron, alii cneoron vocant. Ex quibus vitium subolere Dioscoridis lectionem satis apparet, cùm passim legatur, οἱ δὲ χαμελαίαν, οἱ δὲ πυρὸς ἄχνην, ἢ κέστρον, ἢ κνέωρον καλοῦσιν. Nam pro κέστρον κνῆστρον legendum est, cùm κέστρον betonica dicatur Dioscoridi cap. 1. lib. 4. & Plinio cap. 8. lib. 25. Cneoron quoque in coronamenta refert Plin. capit. 9. libr. 21. Κνῆστρον autem vsurpat Hippocrat. libr. 1. περὶ γυναικ. (pagina 260. 37.) ἢ κνῆστρον ἑψήσας ἐν ὕδατι ποτῷ, aut cnestrum in aqua potabili decoquito. Eoque vtitur ad pituitam & bilem repurgandam. Rursus lib. 2. (pag. 282. 1.) δύο πόσιας κνήστου ἑψῆσαι κοτύλῃ ὕδατος, cnestri potiones duas in aquæ hemina coquito, ad eluendum vterum inflammatione laborantem. Κνῆστρος κνηστῆρος exponit Erotianus apud Hippocratem adducto Nicandri testimonio, quod legitur in Theriacis (vers. 85.) Σιλφίῳ, ἠὲ κνηστῆρι καταψήχειας ὀδόντι. Vbi Scholiastes positum scribit pro κνηστῆρες ὀδόντες, qui δύσκνες καὶ τριβεῖς dicuntur. Eandem etiam dictionem vsurpat in Alexipharm. (vers. 308.)

Ἠ' ὀβελὸν κνηστῆρι καταψήχοιο χαράκτρῳ.
Σιλφίου.

Vbi etiam Schol. τῷ χαρακτηρικῷ κνηστῆρι, ἤγουν μαχαίρᾳ, κατάψηχε, ἤ ξέσον, quod est radula in qua signum expressum sit, velut cultro, contere, vel rade aut seca laseris radicem oboli pondere. Est enim κνηστὴρ aut κνηστήριον (pro quo κνῆστρον per syncopen scribitur) idem quod κνῆστις, radula, aut instrumentum ferreum quo aliquid raditur, aut culter quo quid secamus, peculiáriter verò quo coci caseum secant aut deradunt, ἢ τυρότομος μάχαιρα, & composita voce τυροκνῆστις dicitur. Hesychio κνῆστις exponitur κοπὶς σιδηρᾶ, ξυστὴρ ἐν ᾧ ξύουσι τὸν τυρόν. Et Galenus in Exeges. κνήστρῳ τῇ τυροκνήστι exponit. Vbi tamen vitiosè τῷ τυροκνήστῃ legitur. Additque idem ἔστι δὲ μαχαιρίδιόν τι ᾧ ξύεται ὁ τυρὸς, hoc est, cultellus quo raditur caseus. Quo certe significatu, vt sumitur apud Erotianum, minimè huic loco quem ex Hippocrat. adduximus libr. 2. περὶ γυναικ. conuenire cuiuis est manifestum. Ac ne κνήστρῳ quidem apud Hippocr. me adhuc legere memini. Et si quid hac in re coniectura valet, existimo Galenum κνήστρῳ pro κνήστρῳ ex quibusdam codicibus legisse libr. 1. περὶ γυναικ. (pagina 252. 23.) etsi idem κνήστρῳ in Exegesi exponit. Cæterum κνηστὸν Hesychio τὸ κνέωρον exponitur, verum κνῆστρον apud eum legendum existimo, etsi κνηστὸν retinet Varinus.

Κνιδώσεις pungens pruritus & punctura pruriginosa, aut vredo qualis ab vrtica excitatur, est κνησμὸς τῷ τῆς κνίδης ἢ ἀκαλήφης δήγματι ὅμοιος, pruritus vrticæ puncturæ affinis, qui vredo Plinio dicitur cap. 45. libr. 9. κνιδώσιες exponuntur Galeno apud Hippocrat. in Exegesi νύξεις τινὲς κνησμώδεις οἷαι καὶ ὑπὸ κνίδης γίνονται. puncturæ quædam pruriginosæ quales ab vrtica excitantur. Eam autem vocem vsurpat Prorrhet. 2. Hippocr. (pagina 422. 29. 32. & 39.) νάρκαι δὲ καὶ κνιδώσιες οἷσι διὰ τῆς κεφαλῆς διαΐσσουσι. Quibus autem torpores & prurigines pungentes per caput percurrunt. Et rursus, τούτους ἐπερέσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίδωσις. ab iis sciscitari oportet num etiam ad summam linguam pungens ille pruritus pertingat. Rursus etiam, αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ ταύτῃσιν ἧσσον, ἢ τοῖσιν ἀνδράσι. Pungentes tamen prurigines & atræ bilis vitia minus hæ quàm viri sentiunt. Ac rursus ibidem (pagina 424. 12.) καὶ αἱ κνιδώσιες ἔν τε τῷ στήθει καὶ τῷ μεταφρένῳ εἰ ἔνεισι. & num pungentes prurigines ipsis in pectore aut dorso insint. Vbi tamen κνηδώσιες legitur, vt apud Hesychium κνηδᾶται, δάκνεται, quod est mordetur, ab vrtica dictum, scribitur & exponitur, & κνηδῶντες, vt & κνήδη quibusdam. Sed certe κνίδη & κνιδᾶται & κνιδῶντες malim, quòd κνίζειν vrticę sit proprium, hoc est, cum dolore pungere aut vrere. κνιδώσιας pruriginem ex Hippocrate vertit Celsus cap. 8. lib. 2. vt nostris in Prorrhet. 2. Annotat. ostendimus.

Κνιπότης pruritus aut prurigo dicitur. κνιπότητα Galenus κνησμὸν exponit in Exegesi, κνισμὸν etiam quidam legunt. Additque idem, ἔνιοι δὲ τὴν ξηροφθαλμίαν ἤκουσαν, hoc est, nonnulli lippitudinem siccam accipiunt. Sic enim Erotianus κνιπότητα ξηροφθαλμίαν exponit apud Hippocrat. Locus autem subindicatur libr. de loc. in homine (pagina 67. 17.) ὅταν δ' ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ σμικρὸν ῥέῃ, καὶ κνιπότητα παρέχῃ. Cùm autem in oculos paulatim fluxerit pruritumque exhibuerit.

Κνῦμα apud Hippocrat. ἀπὸ τοῦ κνύω quod ξύω significat, & idem est quod κνίζω, κνήθω & κνάω, rasura, punctio, vellicatio dicitur, & idem quod κνησμὸς aut κνίσμα, affrictus quidam cum dolore, & molesta quædā vellicatio ac punctio leuis. κνῦμα etiam exponitur Sudæ ὁ ἠρεμαῖος κνησμὸς, leuis pruritus aut scalptura. Κνῦμα Gal. in Exeg. ὀνοματοπεποιῆσθαι scribit μιμήσει τοῦ ψόφου, hoc est factitiam esse vocem ad leuem quendam strepitum & sonum imitandum,

tandum, ex eademque significatione κνυζώμενον participium deduci, quod exponit ἠρέμα στενάζοντα, eum qui leuiter suspirat, & τὸν ἐπὶ τῶν κυνῶν κνυζηθμὸν, queribundum canum vlulatum aut gannitũ. Sic enim malo, quàm κνυζμὸν scribere, quod faciunt exemplaria omnia. Est enim κνυζηθμὸς ποιά τις ἐπὶ κυνῶν φωνὴ, ἢ ποιὸς ἦχος, & propriè de canum vlulatu queribundo dicitur. Et Hesychio κνυζηθμὸς exponitur, ἰδίωμα ἤχου φωνῆς ἢ κλαυθμός. Et κνυζᾶσθαι de canum vlulatu & puerorum vagitu dicitur. κνυζώμενον quoque exponit Hesychius στένοντα τῇ φωνῇ κυνῶν, ἢ κνυζώμενον γοερὸν φθεγγόμενον. Sic enim apud eum legendum existimo. κνυζήματα vocantur Ionibus τὰ γοερὰ ἀποφθέγματα, queruli garritus, vt scribit Suidas. κνύζεσθαι μοχθεῖν κλαίειν, exponit Hesychius. Et Galen. in Exeg. ἔκνυζεν factitiam vocem esse ἀπὸ τοῦ ψόφου, ex sono quodam scribit. Κνῦμα autem vsurpatur Hippocrati de pessulo plumbeo, qui in pudenda immissus molestã quandam punctionem aut affrictionem adfert, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 272. 49.) ἢν δὲ τὸ μολύβδιον κνῦμα παρέχῃ προσπεσόν. Quod si pessul⁹ plumbeus punctionem quandam appositus afferat. Vbi pro κνῦμα, κλῦμα passim legitur. Interpres autem καῦμα legit ardorem exprimens. Potestque etiam de leui prurigine aut punctura accipi.

¶ Κόγχη mensuram significat apud Hipp. quæ conchæ capacitatem æquet & mystra duo cõtineat siue drachmas sex ponderales. Lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 219. 1. & 2.) ὅσον κόγχην, quantum concha capit, aut quãtum conchæ testa capit. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 257. 8. 45.) ὅσον κόγχην, conchæ mensura. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 3. 5.) ἢ ἐρυσίμου κόγχην. Galenus etiam in Exeg. κόγχον apud Hippocr. positum pro κόγχην testatur & τὴν χήμην exponit, hoc est chemam, quæ est mẽsuræ genus quo etiam vtitur Hipp. vt scribemus postea. κόγχην κεραμίδα apud Gal. in Exeg. ex Hippocr. vas figlinũm accipiũt primæ notæ viri, vt ollam, seu testam conchæ similem indicet, aut concham testaceam seu figlinam. Verùm κόγχην χηραμίδα illic legẽdum existimo, cùm scribat Gal. οὐδὲν πλέον δηλοῖ τῆς χηραμίδος (Sic enim leg. censeo) vt velit Gal. innuere κόγχην χηραμίδα apud Hippocr. nihilo plus significare, quàm si χηραμίδα vocẽ solam posuisset, quæ mensuræ genus est, & quãtum conchæ testa maior capere potest, indicat. Atque iis sanè verbis locum lib. 3. de Morb. (p. 162. 36.) exprimere videtur Gal. vbi scribitur, δίδου ἄρου τοῦ μεγάλου κόγχην χηραμίδα, ari magni concham, hoc est testam conchæ maioris, dato. Quod ibidem (v. 39.) ἄρου χηραμίδα dicit, & (p. 164. 10.) vbi etiam κόγχην ἢ χηραμίδα simul iungit (v. 19.) Sic etiam χήμην χηραμίδα, τὴν κοιλοτέρην κόγχην ἢ μείζονα, cauam testæ maiorem concham exponit Galenus in Exegesi apud Hippocr.

Κοῖλα dicuntur partes oculorum concauæ quæ genis inferioribus subiacent, & vt plurimùm in prauo corporis habitu, & insignem cruditatem ex crapula ac ingurgitatione coaceruantibus, aut longum morbum trahentibus, sanguine defectis, hydrope ac lienis tumore laborãtibus intumescunt. Isagoges author etsi eas cauitates quæ ex vtraque nasi parte insunt κοῖλα vocari scribit (p. 376. 2.) (quæ tamen veriùs κανθοὶ dicũtur, vt ex Rufo patet) sed & has quoque quæ oculis subiiciuntur cauitates propriè magis κοῖλα dici testatur his verbis, ἑκατέρωθεν δὲ τῆς ῥινὸς, τὰ μὲν κοῖλα, ἰδίως δὲ τὰ ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, κοῖλα καλεῖται· ἐξ ὧν λέγονταί τινες κοιλοί· διὰ νόσους δὲ ταῦτα ἐπαίρεται ἐξ ἀπεψίας ἢ ἀδηφαγίας. Ex vtraque nasi parte cauitates sitæ sunt. Quę verò sunt sub oculis, propriè κοῖλα vocantur, indeq; quidam etiam κοῖλοι dicuntur. Hæc autẽ per morbos ex cruditate & implaciditate ac nausea attolli solẽt. Sic enim locus iste mihi legendus videtur, quòd κοῖλα propriè, interdum etiam simpliciter ab Hippocrate cauitates istas appellari constet. Rufus verò ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων, genæ superioris superficiem κοῖλον, & partem inferiorem quæ ei respondet ὑπόκοιλον dici scribit. τὸ δὲ ἄνω βλεφάρου τὸ ἐπιπολῆς, κοῖλον. τὸ δὲ ἀναλογοῦν τούτῳ τὸ κάτω, ὑπόκοιλον. ὃ δὴ καὶ ἀνοιδίσκει ἐν τοῖς ὑδέροις, καὶ ἄλλως πονηρᾶς γινομένης τῆς ἕξεως, ἐπί τε χρονίοις αἱμορροΐσι, καὶ ἐπὶ γυναικὸς χρονίῳ ῥόῳ, ποτὲ δὲ καὶ ὀφθαλμίαις ἀρχομέναις καὶ δοκοῦσιν αἱ τοιαῦται ὀφθαλμίαι εὐήθεις εἶναι. διὰ τοῦτο καὶ κοιλοιδιᾶν τὸ πάθημα ὀνομάζεται, ὅτι τῶν κοίλων οἴδημά ἐστι. Quod supra in superioris palpebræ superficie est, κοῖλον, hoc est cauum, & quod illi infernis proportione respondet, ὑπόκοιλον, hoc est, subcauum vocant. Id sanè & in aqua inter cutem, & alioqui in prauo corporis habitu, & in diuturnis hæmorrhoidibus, & antiquo muliebri profluuio, nonnunquam etiã incipiẽtibus lippitudinib. intumescere consueuit. Huiusmodi autẽ lippitudines mitiores esse videntur. Propterea & id genus affectus, quoniã cauarũ partiũ tumor est, Græcè κοιλοιδιᾶν dicit. Ex dẽ etiã cauitates κύλα Græcis vocãtur. Et Hesych. κύλα exponit, τὰ ὑπὸ κάτω τῶν βλεφάρων κοιλώματα, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς, μῆλα, τὰ ὑπώπια. cauitates oculorũ quæ palpebris subsunt. Vnde quoq; κυλοιδιᾶν de earum partium tumore effertur, quod est, οἰδεῖν τὰ κύλα. Et κυλοιδιόωντες ὀφθαλμοὶ Theocrito Idyll. 1. qui exponũtur Scholiastæ οἰδοῦντες τὰ κοῖλα τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς. Etsi vitiosè quidam κολοιδιόωντες legunt. Neq; tamẽ ignoro viris doctissimis pro defixis oculis sumi ac prominentibus, velut è capite erumpentibus, quales tumentes oculos in Tyberio Tranquillum dixisse volunt. Κοῖλα autem pro cauitatibus quæ oculis subsunt sæpè vsurpantur Hippocrati, vt lib. 2. de Morb. (pagina 150. 40.) καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὀμμάτων, & pedes cum cauitatibus oculorum intumescunt. Rursusque ibidem (p. 151. 11.) καὶ τὰ κοῖλα ἐρυθρά. Vbi fortè κύλα τὰ μῆλα, vt exponit Hesychius, sumi possunt, & κύκλοι τοῦ προσώπου ibid. (pag. 152. 2.) dicuntur. Interpretes tamen oculorum cauitates, vt semper, intellexerunt. Rursus lib. περὶ γυναικ. φύσ. τὰ κοῖλα αἴρεται

oculorum cauitates attolluntur, in fluore muliebri. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p.265.27.) ἢ τὰ κοῖλα ἐπαείρηται, & oculorum cauitates assurgunt. Rursus ibidem (p.267.44.) τὰ κοῖλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπανοιδέει. oculorum cauitates intumescunt. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (243.22.) τὰ κοῖλα τοῦ προσώπου ἐρυθρὰ γίνεται. cauæ faciei partes rubræ existunt, Quod lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.215.40.) τὰ κοῖλα τοῦ προσώπου ἐξερυθρεῖ, dicit, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς dicuntur Prorrh. 2. (pag.423.19.) partes quæ oculis subsunt, & lienes magnos prænunciare, ac ἐπαίρεσθαι ἰσχυρῶς, vehementer attolli, quemadmodum quoque superioris palpebræ tumor (κοιλοσιδίαν Græci vocant) ὑποστροφὰς suspectat, aph. 36. lib. 6. Epid. sect. 8. τὰ ὑποφθάλμια etiam τὰ κοῖλα vocat Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 266.37.) ἢ τὰ ὑποφθάλμια οἰδέει ἄμφω, partes sub oculis ex vtraque parte intumescunt. Et Coac. Prænot. (p.427.33.) τὰ μετάρσια ὑποφθάλμια, subtumidas oculorum inferiores genas significant. Erotianus quoque ὑποφθάλμιον τὸ κοῖλον τοῦ ὀφθαλμοῦ, hoc est, oculi cauitatem apud Hippocr. exponit. Κοῖλον etiam vocatur cauitas in ima pedis planta, quæ suspensis tarsi ossibus efficitur, post calcem, quam πεδίον & planum pedis sequitur, quod στῆθος ποδὸς dicitur. Gal. Com. 3. in lib. de art. (pag. 632.13.) ἐπὶ γὰρ τῶν κατὰ φύσιν ἐσχηματισμένων ποδῶν, τὸ μέσον κοῖλον ἐστὶν, ὀπίσω μὲν ὁριζόμενον τῷ τῆς πτέρνης πέρατι, κατὰ δὲ τὰ πρόσω, τῇ ἀρχῇ τοῦ πεδίου. Pedibus enim secundum naturam figuratis, in medio cauitas est, quæ à posteriore parte, calcis extremitate, à priore verò, soli initio, terminatur. Sic Rufus Ephesius ἐν τῷ προτέρῳ τῶν ὀνομασιῶν τῶν κατ' ἄνθρωπον. τὸ δὲ ἐφεξῆς κοῖλον. quod post calcem est, cauum dicitur. Author etiam Isagoges (p.376.55.) τὸ δὲ ὑπὸ τούτῳ εὐθὺς ἐν μέσῳ κατωτάτῳ τοῦ ποδὸς κοῖλον. Quod sub planitie statim est in medio imi pedis, cauum dicitur. Qua notione sumendum est quod scribitur libro 5. Epidem. (pag. 339.40.) ἢ τὰ κοῖλα τὰ κατὰ τὸ στῆθος τοῦ ποδός. & eam cauitatem quæ est ad planum pedis, quod στῆθος vocatur.

Κοιλία ἢ κοιλίη, venter dicitur, & vulgari significato pro aluo sumitur crebrò Hipppocrati, & ventre inferiore in quem excrementa ciborum recipiuntur, vt aph. 2. lib. 1. & aph. 14. lib. 6. Sic κοιλίη ὑγρὴ, aluus humescens & liquida in Prorrh. (p.182.15.) ἐφ' ἧς ὑγρὰ διαχωρέεται, (vt scribit Gal.) bilem flauam synceram erumpentem, aut colliquationis excrementa indicat. Quod etiam repetitur Coac. Prænot. (p.444.44.) κοιλίη etiam ταραχώδης aluus perturbata aut cōmota ibid. (v.43.) & κοιλίη ἐμφυσημένη, aluus flatibus distenta, ibidem (p.425.31. & p.428.21.) & κοιλίη ἀπειλημμένη, aluus suppressa, intercepta, ibidem (v.23.) κοιλίη δυσώδης, aluus fœtida, ibidem (p.432.32.) κοιλίαι ἀγαθαὶ ὑπακούειν πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, aluus institutis vitæ moribus probè obediens ac respondens, in Prorrh. 2. (pag.417.7. κοιλίη ξυνίσταται, aluus cogitur lib. περὶ ὀδοντοφυΐης (p.53.43.) Eaque notione κοιλίη καταῤῥήγνυσθαι, aluus effundi ac perrumpere, crebrò apud Hippocratem scribitur in Prorrh. & Coac. Sic ἡ κοιλίη στερεὴ, aluus dura & adstricta, dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 115.57. & aph. 25. lib. 3. & κοιλίη καταπυκνος, aluus densa seu adstricta, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 116.6) Atque eo significato vt sæpius ἡ κοιλίη sine addito effertur, ita & crebrò, ἡ κάτω κοιλίη, hoc est inferior venter, ponitur. ὁκόσοι κοιλίας τὰς κάτω θερμὰς ἔχουσι, qui aluum inferiorem calidam habent, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.113.51.) Et lib. de aere, loc. & aq. (p.453.5.) τὰς κοιλίας ἀπέπτους ἔχειν ἢ σκληρὰς τὰς κάτω. ventrem inferiorem crudum & durum habere, hoc est, minimè lubricum. Cui etiam sæpe ἡ ἄνω κοιλίη distinctionis gratia opponitur, vt ibidem (v.6.) αἱ ἄνω κοιλίαι εὐροώτεραι, ventres superiores fluidiores dicuntur. Quo nomine veteres interdum thoracem ipsum, nonnunquam etiam ventriculum in quem cibi recipiuntur, intellexerunt. Quod scribit Galenus Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.114.7.) his verbis, τούτων οὕτως εὐλόγως εἰρημένων, ἐπισκεπτέον τίνα λέγει τὴν ἄνω κοιλίαν. ἐνίοτε μὲν γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸν θώρακα τὴν ἄνω κοιλίαν ὀνομάζοντες, τὸ μετὰ τὸ διάφραγμα πᾶν τῆς τροφῆς ἀγγεῖον, κάτω κοιλίαν προσαγορεύουσι, ἐνίοτε δὲ ἄνω κοιλίαν ὀνομάζοντες, εἰς ἣν καταπίνομεν τὰ σιτία, ποτὲ μὲν τὰ μετ' αὐτὴν ἅπαντα. κοιλίαν μὲν οὖν καλοῦσι κάτω. ἐνίοτε δὲ μόνα τὰ παχέα τῶν ἐντέρων. εἰσὶ δὲ οἳ τὸ κῶλον μόνον ὀνομάζουσι τὴν κάτω κοιλίαν. His ita & non sine ratione enuntiatis, videndum est quidnam inferioris ventris nomine donet. Interdum enim veteres thoracem ventris superioris nomine appellantes, quod post septum transuersum est alimenti vas vniuersum, ventrem inferiorem nomināt. Interdum autem ventrem superiorem appellantes in quem cibos deglutimus, nonnunquam quidem quæ ab eo sunt omnia, ventrem tamen inferiorem vocant. Interdum quoq; sola crassa intestina. Sunt etiam nonnulli qui colon solum inferiorem ventrem nominant. Quod certè iisdem verbis repetitur Com. 2. in lib. de humor. sent. 37. Vbi quoque scribit Gal. Hippocratem τῆς κοιλίης nomine ventrem inferiorem, & vasculum solum quod alimenta excipit, hoc est, ventriculum ipsum, in quo concoctiones fiunt, intellexisse. Cuius etiam facultates accommodata cum terra collatione aptissimè declarat. Sic etiam aph. 18. libro 6. ventriculus κοιλίη dicitur, & libro 5. Epidem. (pagina 342.40.) κοιλίη ἄνω. Ἀρίστιππος ἐς τὴν κοιλίην ἐπλήγη ἄνω βίῃ χαλεπῶς. Aristippo in ventriculum sagitta magna vi & grauiter impacta. Vt ipsius etiam osculum ἡ κοιλίη ἄνω, & pars inferior, κοιλίη κάτω, vocatur aphoris. 29. libro 6. Epidem. sect. 5. Κοιλίη ἄνω autem sæpe, pro thorace sumitur apud Hippocratem, vt aph. 38. lib. 7. Vbi scribit Galenus, ἄνω κοιλίαν νῦν ὀνομάζει τὴν ὑπὸ τοῦ θώρακος περιεχομένην, ἣν ὁ πνεύμων κατείληφε, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τοῦτον ἐκ τῆς κεφαλῆς ὁ κατάῤῥους φέρεται διὰ τῆς τραχείας ἀρτηρίας. Superiorem vētrem nunc

vocat thorace circunscriptum, quem pulmo occupat, ideoque in hunc à capite destillatio per asperam arteriam fertur. Rursus lib. περὶ παθῶν (pagina 184.4.) ὅταν ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς ἄνω κοιλίης κατάρροος γένηται τοῦ φλέγματος. quando ex capite & superiore ventre pituitæ destillatio facta fuerit. Et rursus ibidem (v.15.) τὸν μὲν κατάρροον ἀπολαμβάνειν τὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς ἄνω κοιλίης. destillationem ex capite & superiore ventre intercipito. Sic lib. 1. de Morb. (pagina 130.7.) καὶ ἢν αἷμα ἐκ τρώματος ἢ φλεβὸς ῥυῇ ἐς τὴν ἄνω κοιλίην, ἀνάγκη τοῦτο πύος γενέσθαι. Si sanguis ex vulnere aut vena in superiorem ventrem fluxerit, eum in pus verti necesse est. Rursus ibidem (pag. 131.47.) ὁκόσοι ἔμπυοι γίνονται τὸν πλεύμονα, ἢ τὴν ἄνω, ἢ τὴν κάτω κοιλίην. Quicunque pulmonem suppuratum habent, aut superiorem, aut inferiorem ventrem. Et ibidem (v.48.) ἢ φύματα ἴσχουσιν, εἴτε ἐν τῇ ἄνω κοιλίῃ, εἴτε ἐν τῇ κάτω, aut tubercula, siue in superiore, siue in inferiore ventre habent. Rursusque ibidem (pagina 132.45.) τὴν δὲ ἄνω κοιλίην ἔμπυοι γίνονται πολλαχῶς. pus autem in superiore ventre multis modis colligunt. Et rursus ibidem (v.49.) γίνονται δὲ κατὰ τὴν ἄνω κοιλίην ἔμπυοι, καὶ ἐκ πλευρίτιδος ὁκόταν ἰσχυρὴ γένηται. Superiore autem ventre pus colligitur, etiam ex pleuritide vehementi. Atque ea notione κοιλίη simpliciter quandoque sumitur apud Hippocratem pro thoracis capacitate, vt lib. 2. de Morb. (pagina 150.36.) vbi de purulentis agitur. πολλάκις γὰρ ἐκρήγνυται ἐς τὴν κοιλίην, καὶ αὐτίκα δοκέει ῥάων εἶναι, ὅταν ἐκ στενοῦ ἐς εὐρυχωρίην ἔλθῃ. Sæpe enim pus in ventrem prorumpit, statimque melius habere videtur, vbi ex angusto loco ad ampliorem venerit. (Quòd enim illic τὴν κοιλίην, lib. 3. de Morb. (pag. 154.28.) τὸν θώρηκα ponit, idem explanans.) Rursusque ibid. (p. 151.5.) ἐπὴν δὲ παντάπασι ξηρανθῇ ἡ κοιλίη. Vbi venter omnino resiccatus fuerit, hoc est, thorax interior pure vacuus & eo exhausto resiccatus. Et lib. περὶ παθῶν (pag. 180. 13.) περὶ δὲ τῶν κατὰ κοιλίην νοσημάτων ἐνθυμέεσθαι χρὴ τάδε. De morbis qui circa ventrem contingunt, hæc considerare oportet. Vbi κοιλίης appellatione tum venter superior, tum inferior, continetur. In his nanque morbis pleuritidem & peripneumoniam recenset, quæ thoracis cauo locum habent. Sic lib. περὶ ἑλκῶν (pag. 512.37.) καὶ τοῖσιν ἐν κοιλίῃ τρώμασι, & in ventris vulneribus. Vbi etiam κοιλίη vtrunque ventrem complectitur, ex Galeni mente lib. 4. Meth. med. Ac vt crebrò κοιλίη inferiorem aluum in qua excrementa continentur, significat Hippocrati, sic interdum hæc dictio prætermissa facilè subauditur. Vt lib. 4. Epid. (p. 330.47.) καὶ ἢν ὑγρὴ ἢ ἢ σκληρή. etiam si aluus lubrica sit aut dura. Et κοιλία interdum pro alui recremento sumitur. Lib. 4. Epid. (p. 330.48.) οὔρησις καὶ κοιλία μετρίως ἀχρόως. lotium & alui recrementum modicè decoloratum fuit. Κοιλίης quoque vox de omni corporis cauitate in profundo sita dicitur apud Hipp. aph. 20. lib. 6. Vbi scribit Galenus κοιλίην absque articulo quosdam scribere, omnem corporis cauitatē intelligere volentes. Quibus ex verbis coniiciunt nonnulli apud Hippocratem κοιλίην cum de ventre, tum superiore, tum inferiore scribitur, non sine articulo præpositiuo efferri. Quod tamen non vsquequaq; perpetuum esse, exempla nobis supra proposita satis cōfirmant. Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 244.9.) καὶ νευρώδεϊ τῇ κοιλίῃ. Vbi vterum ipsum ἁπαλὸν ἐόντα, καὶ εὐαισθητον, καὶ νευρώδη κοιλίην vocat Hippocr. hoc est, mollem, subtili sensu præditum, & neruosam cauitatem. Ac rursus aph. 15. lib. 1. κοιλίαι omnes insignes viscerū cauitates aut capacitates, nimirum ventriculi, iecoris, thoracis, cerebri, potissimùm verò alui seu ventris inferioris, qui abdomine continetur, estque cōcoctionis penus, intelligimus. Quod etiam Philotheus testatur his verbis, κοιλίας λέγει τὴν σιτοδόχον καὶ πᾶσαν κοιλότητα ἐν βάθει κειμένην, οἷον ἐγκεφάλου, καρδίας, ἥπατος καὶ τῶν ἄλλων. Ventres dicit, cibi receptaculum, omnemque cauitatem in profundo sitam, vtpote cerebri, cordis, iecoris, & aliorum viscerum. Et lib. de aere, loc. & aq. (p. 75.29.) κοιλίαι cauitates singularum partium internæ dicuntur, ἅμα γὰρ τῇσιν ὥρῃσιν καὶ αἱ κοιλίαι μεταβάλλουσι τοῖσιν ἀνθρώποισιν. Vna enim cum temporibus etiam hominū ventres mutantur. Huiusmodi verò cauitates plures & variæ in corpore ponuntur, aut in quauis parte quæ carnem in orbem circumsitam habet, lib. περὶ τέχνης (p. 3.24.) Apud Erotianum κοιλίη exponitur πᾶσα ἡ ὑπὸ τὸ διάφραγμα εὐρυχωρία, καὶ ἡ τοῦ θώρακος δὲ ἐνίοτε. καὶ ἡ γαστὴρ αὐτή, καὶ ἡ τῶν ἑλκῶν κοιλότης. hoc est, omnis post septū transuersum capacitas, interdum vero etiā thoracis cauitas, & venter ipse, ac vlcerum cauitas. Quæ certe postrema verba valde mihi suspecta sunt. Neque enim κοιλίην pro vlcerum cauitate apud Hip. adhuc me legere memini. Ac pro τῶν ἑλκῶν, τῶν ἐντέρων, lubentius reponā, vt internæ viscerum capacitates indicētur. Eidem etiā κοιλίη πυρετώδης, ἡ θερμοτάτη exponitur, h.e. vēter calidissimus, nimirum (vt opinor) locū lib. de aere, loc. & aq. (p. 456.6.) subindicando. Et rursus κοιλίης ταραχὴ ἠλεκτρώδης, ἀντὶ τοῦ λαμπρᾶς καὶ στίλβουσα, h. e. alui perturbatio succino similis, pro splendicante & relucēte, ex lib. 4. Epid. (p. 332.45.) vt supra scripsimus, τὰ περὶ τὴν κοιλίην intelliguntur Hip. aph. 22. lib. 7. omnia quæ ventre inferiore continentur, non ventriculus tantùm, aut vna vētris pars, verùm quæ eius cauitate cōprehenduntur omnia vt etiā scribit Philothe⁹ his verbis, καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ σιτοδόχου κοιλίας ἁρμόδιος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παντὸς μορίου. Hic sermo non solùm ventriculo, qui cibi est receptaculū, sed & toti parti, h.e. omnib quæ ventre inferiore cōtinentur, competit. Qua notione etiā καὶ περὶ τὴν κοιλίην dicunt aph. 26. lib. eiusd. Hinc κοιλιακοὶ vocātur qui vētriculi aut intestinorū imbecillitate laborant, quos vētriculosos Aurel. appellat cap. 3. lib. Tard. Pass. vt & ventriculosam passionem τὴν τῶν

κοιλιακῶν διαίτῃ, ventriculationem verò cap. 17. lib. 3. Acut.

Κοινολογίη est medicorum concilium, collocutio ac communis consideratio, quæ fit pluribus medicis conuocatis, ad cognitionem de morbo inquirendam, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 20.) vbi iubet ἑτέρους εἰσάγειν ἕνεκα τοῦ ἐκ κοινολογίης ἱστορῆσαι τὰ περὶ τὸν νοσέοντα, καὶ συνέργους γενέσθαι εἰς εὐπορίην βοηθήσιος, ceteros conuocare, vt communi consilio de morbo cognitio exerceatur, illiq; ad præsidii facultatem suam opem conferant. Hanc κοινολογίην συλλογισμὸν appellare videtur Hippocrates lib. περὶ εὐσχημοσ. (pagina 16. 18.)

Κοίτη cubile significat, lectum ac fulcrum, vt aph. 19. sect. 4. lib. 6. Epid. κοίτη ἐν ψύχει, cubile in aere frigido, vbi non solùm lectum in aere frigido situm aut cubile indicat, verumetiam omnia quæ corpus refrigerare possunt, vt lintea, velamina, stragula, quæ ex linteis crassioribus & attritis fiunt. Item olea & vnguenta quæ refrigerandi & adstringendi vi sunt prædita, vt scribit Gal. in Com. Sic κοίτη etiam sumitur aph. 27. sect. 8. lib. 6. Epid. neque tantùm cubile aut lectum, sed & mansionem aut habitationem significat. Hinc κοιτωνίτης cubicularius dicitur & qui cubiculo præest, apud Gal. lib. περὶ τοῦ προγινώσκειν (p. 455. 8.) quem, qui Atticismũ sequuntur, σωματοφύλακα vocant.

Κόκκαλος nucem pineam antiquis significat, quæ & κῶνος & στρόβιλος dicitur, vt scribit Galenus Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 106. 10.) ὁ μὲν γὰρ κόκκαλος ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένος, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ κῶνος μᾶλλον ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἑλλήνων ὀνομάζεται, καθάπερ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν σχεδὸν ἁπάντων στρόβιλος. Coccalos enim ab eo dictus, non sic, sed potiùs conos ab antiquis nominatur, quemadmodum à recentioribus medicis propemodum omnibus στρόβιλος. Eo autem vtitur Hippocr. cùm melle ad ecleigma parandum in pleuritide (ibidem v. 7.) κόκκαλος καὶ σμύρνα ἐκλικτὸν, hoc est, nucis pineæ nucleus & myrrha in ecligmate exhibentur. Quem locum exprimere mihi videtur Erotianus, cùm apud eum κόκκαλος ὁ στρόβιλος exponitur. Et eum quoque mihi adumbrare videtur Cælius Aurelianus, cùm cap. 18. lib. 2. Acut. in Pleuritide, vitellum oui assati nucleis recentibus contritum atque decocto melli admixtum, ad sputum prouocandum exhibet. Rursus quoque Hippocrat. lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. (p. 107. 54.) περιπνευμονίης ἐκλικτὸν (scribit) κόκκαλον, χαλβάνην ἐν μέλιτι ἀττικῷ. Peripneumoniæ ecligma, galbanum & nucleum pineum ex melle Attico. Quò procul omni dubio respexisse mihi videtur Galenus in Exeg. scribens, κόκκαλον, οἱ μὲν πλεῖστοι τὸν πυρῆνα τοῦ στροβίλου. Διοσκορίδης δὲ τὸν κνίδιον κόκκον, ὑποκοριστικῶς. hoc est, κόκκαλον plerique nucleum nucis pineæ accipiũt. Dioscorides verò apud Hippocrat. diminutiuè granum cnidium intelligi contendit. Quomodo etiam mihi accepisse videtur Aurelianus in Peripneumonia cap. 29. lib. 2. Acut. cùm scribit hunc locum Hippocrat. subindicans. Hippocrates verò libro regulari, quem diæteticum vocauit, Peripneumoniæ inquit remedium aptandum ex cocco, atque galbano, atque Attico melle, vel abrotano, ex aceto mulso atque pipere admixto, & helleboro nigro, nisi si pro cocco, coccalo, illiclegendum videatur. Κόκκαλος etiam exponitur Hesychio ῥόμβος, στρόβιλος, πεύκη. Sed vitiosè κόγκαλος in nostris exemplaribus legitur. Hi autem nucis pineæ nuclei dicuntur Dioscoridi πιτυΐδες cap. 88. lib. 1. & à Mnesitheo apud Athenæum lib. 2. ὀστρακίδες, sic etiam πιτύινοι κῶνοι & πιτύϊνα κάρυα ex Alexandro Myndio & Diocle Carystio.

Κόκκος granum quoduis in genere significat, sed sæpe Hippocrati granum cnidium, idque per se & sine addito positum, vt scribit Galenus in Exeg. velut lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 262. 23. & 40.) κόκκον δοῦναι καταπίνειν. granum cnidium deuorandum exhibeto. Qua etiam notione κόκκοι crebrò dicuntur Hippocrati, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 243. 30.) κόκκους ἐκλέψας, grana cnidia decorticata. Quod etiam repetit ibidem (pagina 261. 47.) & lib. 2. (pag. 279. 47.)

Κοκκῶνες dicuntur grana & acini mali punici. Hesychio κοκκῶνες exponuntur οἱ κόκκοι τῆς ῥοιᾶς, καὶ ὅθεν ἰξὸς, grana mali punici & vnde viscum fit. Dicuntur etiam κόκκοι τῆς ῥοιᾶς grana mali punici Dioscoridi libro 4. Ex coque κοκκίζειν deducitur & κοκκίσαι. Vnde κοκκίσαι ῥόαν apud Aristophanem dicitur malum punicum suis granis spoliare & exuere, aut grana è malo punico eximere. Κοκκῶνα Galenus in Exegesi exponit, κόκκον τὸν κοινῶς ὀνομαζόμενον, οὐ τὸν κνίδιον, ὃν καὶ αὐτὸν ἔστιν ὅτε κόκκον ἄνευ προσθήκης ὀνομάζει, h. e. granum aut acinũ communiter dictum, non granum cnidium, quod etiam ipsum interdum sine adiunctione κόκκον vocat Hippocrates. κοκκωνὰ autem vsurpat Hippocrates libro 1. περὶ γυναικ. (pagina 243. 45.) συμμίσγειν σκόροδα καὶ κράμβην κοκκωνά τε, allium & brassicam, granaque mali punici ammiscere. Sic enim Cornarius vertit, cùm tamen granum cnidium, aut Thymelææ grana accipiat Cordæus, quòd de suppressa lochiorum purgatione agatur. Vbi tamen κόκκονα pero, habent omnia exemplaria mendosè, vt satis patet ex Galeno qui haud dubiè hunc locum subindicat.

Κολάσαι est castigare, auferre, temperare. καθελεῖν ἢ πεπειῶσαι, quod est inuertere & supprimere exponit Galenus Com. 3. in libro de rat. vict. in morb. ac. (pagina 80. 4.) cùm scribit τὸ ὄξος τὸ ἐν μέλιτι χολῶδες κολάσαι, hoc est acetum quod in melle biliosum est castigare, hoc est, auferre, & temperare, vbi ab Hippocrate scribitur, τὸ γὰρ ἐν μέλιτι χολῶδες κολάζεται, hoc est, acetum mulsum quod parum acre est, quod in melle biliosum est, castigat aut temperat, frenat, reprimit, coercet, & moderatur.

Κόλλιξ ἢ κόλιξ, vt scribit Aristoph. Schol. est εἶδος ἄρτου περιφερῦς, panis cuiusdam rotundi species, κόλλαβον alii vocant, vt scribit Athenæus lib. 3. ex Archestrato. Annotatur ex Corintho κόλιξ εἶδος ἄρτου περιφερῦς, ἐξ οὗ ὁ τὰ παρ' ἡμῖν κολλίκια. κόλλικας Galenus in Exegesi apud Hippocratem τοὺς τροχίσκους exponit, & scribit ὅτι τῶν σμικρῶν ἀρτίσκων dici Aristophani in Acharnens. ex eaq; comœdia κολλικοφάγε βοιωτίδιον adducit, cùm tamen passim legatur apud Aristoph. κολλικοφάγε βοιωτίδιον. Κόλλικας quoque Paulus Aegineta cap. 27. lib. 1. pro pastillis aut trochiscis sumit. Erotiano verò κόλλικας ἀρτίσκων εἶδος ὡς πλακοῦντων significant. Ideoque Aristophanis locum adducit, sed in codicibus nostris vitiosè adscriptum. κολλιφάγε enim pro κολλικοφάγε passim legitur. Idē quoque scribit nonnullis κόλλικας τὰ ἴτρια significare. Sed ἴτρια malim vt liba indicētur, κόλλικας etiam ἢ ἄρτους, ἢ ἔντρια apud Aristoph. in Ranis exponit Scholiastes. κόλλικας scribit Varinus esse παρὰ τοῖς Ἱπποκράτει τοὺς τροχίσκους, ἢ τὰ μικρὰ ἀρτίδια. Hanc autem dictionem vsurpat Hip. lib. 2. Epid. sect. 6. (p. 318. 40.) ad conceptum, κόλλικας ποιοῦντα, vbi pastillos vertimus. Idem quoque lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 200. 10.) εἶτα πλάσαι κόλλικας ἑξήκοντα, deinde pastillos sexaginta effingito. Quibus in locis passim κόλληκας per η scribitur, verùm vitiosè, vt opinor. Vt ferè augurer apud Erotianum, κόλλικας pro κόλλικες scribendum esse, quemadmodum scribitur in Exegesi apud Galenum.

Κολλύριον ἢ κολλύειον, Collyrium, medicamentum longum, rotundum, & in oblongam formam compactum cohærensque, ex succis, liquoribus, seminibus, fructibus & metallicis compositum, quod in vsum asseruabatur. Eo vtebantur intrò penitiùs immisso, vt in vulneribus aut fistulis, aut in sedis & vteri morbis, ad instar glandis aut pessi. Latinis Collyrium dicitur, vt Celso sæpe, qui fistularum collyria celebrat. Galenus quoque, lib. 3. κατὰ τόπους (pagina 201. 49.) ad narium affectus ex medicamentis contusis & læuigatis collyriorum formas effingi præcipit, quæ in narium meatus immittantur. Atque ibidem (v. 57.) τὸ ἐκ τῶν ῥοιῶν, Collyrium ex malis punicis ad narium polypos commemorat. Rursus ibidem (p. 188. 55.) collyria διὰ γλαυκίου & διὰ κρόκου auribus instillata celebrantur. Et collyria διάκροκα καὶ διάρροδα, & τὰ τοῦ Νείλου, Damocratis quoque ex myrrha, (pag. 189. 2. 3.) Rursus ibidem (pagina 196. 2.) ex Apollonio κολλύρια βαλανοειδῆ in aures immittuntur ad surditatem curandam, vt & collyrium ex nitro, ficu & synapi, per Archigenem, ibidem (v. 33.) Sunt & oculis dicata collyria Libiana, Cygni, lib. 4. κατὰ τόπους (pagina 204. 55.) Hippocrates lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 246. 23.) τῶν μητρίων κολλύρια, ad vteros collyria effingenda præcipit, vbi dolor est à partu, ex amygdalis amaris tritis, oleæ teneris foliis, aniso, irione, origano & nitro. Hæc simul mixta & trita in vterorum collyria efformantur. De collyriis autē multa appositissimè Gorræus.

Κολοκύνθην ἀγρίην, τὴν κολοκυνθίδα exponit Galenus in Exegesi apud Hippocrat. cucurbitam agrestem quæ colocynthis dicitur etiam Plinio. Eam autem vsurpat Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 254. 27.) & (p. 258. 26.) Verùm κολοκύνθην ἀγρίαν passim legitur, velut Athenæus Atticos tantùm κολοκύνθην dicere scribit.

Κόλπος sinus dicitur, vbi in medio carnosarum partium humor cum sanguinis affluxu consistit & putrescit, eaq; pars os ad exitum habet, Gal. Com. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 686. 6.) Rursus lib. de tumor. præter nat. (p. 255. 11.) ὅταν ἀποδείρῃ τὰ σώματα τὸ πύον, ἀποστήσῃ τε καὶ διαστήσῃ τῶν ὑποκειμένων τὰ περιέχοντα, κἄπειτα κενωθέντος αὐτοῦ καθ' ὁντινοῦν τρόπον ἀδυνατήσῃ τὰ διαστάντα τὴν ἀρχαίαν ἀπολαβεῖν κατάστασιν, ὀνομάζεται τὸ πάθος κόλπος. Cùm pus corpora excoriat, abducitque & diducit ipsa continentia à subiectis partibus, deinde euacuato quoquo modo pure, quæ distant pristinam constitutionem recipere nequeunt, hic affectus sinus nominatur. Ac rursus lib. 2. ad Glauc. (p. 216. 59.) ὅταν ἐπὶ πλέον ἀκόλλητον ᾖ τὸ δέρμα τοῖς ὑποκειμένοις σώμασι, κόλπον ὀνομάζουσι τὸ τοιοῦτο πάθος. Cùm longo tempore cum subiectis partibus cutis agglutinari nequiuerit, huiusmodi affectum sinum nominant.

Κόμμι gummi significat, & simpliciter positum gummi Arabicum denotat, eoque vtitur Hippocrates libro de art. (pagina 607. 10.) ἢ κόμμι πάνυ ὀλίγον ὡσαύτως μίσγειν. aut gummi parum ad hunc modum immiscendum.

Κομψεύεσθαι est sese venditare, ostentui esse, ostentationem affectare, aut ostentationi seruire, eaque delectari. Id exponit Galenus χαριέντως τι πανουργεῖν, ad venustatem aut scitè aliquid facere, & Atticos scribit κομψεύεσθαι dicere, quod est venustè aut eleganter & industriè aliquid facere. Qua notione κομψευόμενος dicitur Hippocrati qui venustè aliquid & cum ostentatione facit. Ibidem (v. 45.) ὅστις γε τοῖσι τοιούτοισιν ἥδεται κομψευόμενος, si quis huiusmodi ostentationem affecter, aut si quis ista venustè & eleganter factitet, aut huiusmodi industriam affectet, eaque se iactabundè venditet. Quem etiam locum non absurdè mihi subindicare videtur Erotianus, cui κομψευόμενος πανουργευόμενος exponitur, hoc est, industriè & vafrè agens, ἐπεὶ καὶ οἱ Ἀττικοὶ τὴν πανουργίαν κομψείαν καλοῦσι, καὶ τὸ στρεβλὸν κομψὸν ὡς καὶ Εὐριπίδης. quandoquidem & Attici vafram industriam κομψείαν vocant, & versutum κομψὸν, vt Euripides. Quin & Aristophan. Scholiastes οἱ ἱππεῦσι κομψῶς δεινῶς καὶ πανούργως exponit, quoniam antiquis κομψοὶ οἱ πανοῦργοι dicebantur. Et κομψὸς Hesychio inter alia significata πανοῦργος exponitur, vafer, solers, industrius. Et κομψεύεται, κολακεύει, σεμνύνεται, πιθανεύει.

Κονδῖτον, conditum, vinum est cum aromatibus sacco percolatum, quod faciebant veteres ad vinorum commendationem. Alii œnomeli & mulsum, aut vinum mixtum esse credunt. Eo vtitur Gal. lib. περὶ εὐπορίστων (pag. 482. 50. 51. & 52.) Ibidem etiam Gal. συγκεραστικὸν vsurpat, conditum seu mulsum intelligens. (p. 484. 5.) Eo etiam vtitur Moschion cap. 125. lib. περὶ γυναικείων. Aurelianus quoque cap. 1. lib. 5. Tard. Pass. cõditum ex Diocle vsurpat & Latinis plerisque mulsum vocari scribit.

Κόνδυλος, tuberculum, nodus, articuli in digitis formam præseferens. De dentis tuberculo ponitur lib. 4. Epid. (p. 330. 3.) ἐν μέσῳ μὲν κόνδυλον εἶχεν. in medio quidem tuberculum habebat. Rursus ibidem (p. 331. 29.) ὁ ἔσχατος εἶχεν ἄνωθεν τῆς οὔλης δύο κονδύλους, extremus supra ad gingiuam duo tubercula habebat. Hinc κονδύλωμα est tuberculosa & callosa carnis excrescentia in ano, vteri osculo, interdum etiam in manuum ac pedum digitis coalescẽs. κονδυλώματα similia hæmorrhoidis tubercula vocat Aurelianus cap. 11. lib. 2. Tard. Pass. Celsus cap. 18. lib. 6. κονδύλωμα tuberculum vocat quod ex quadam inflammatione nasci solet. Authori verò Definit. Med. (p. 401. 23.) κονδύλωμά ἐστι δακτυλίου σολίδος ἐπανάστασις μετὰ φλεγμονῆς. est extuberatio quæ in ani parte rugosa cum inflammatione excitatur. κονδυλώδης αἱματίτης dicitur vena sanguine fluens tuberosa, aut tuberculosam quandam habens eminentiam, lib. de Hæmorrhoid. (p. 520. 37.) & hæmorrhois intelligitur quæ callosam habet eminentiam & tuberculosam, carneo quodam tegumento vallatam. Interdumque κονδύλωσις simplũ dicitur (ibid. p. 520. 46.) vt hæmorrhois indicetur quæ tuberosam habet eminentiam, & ab ea quæ mori fructum refert distinguatur.

Κονία lixiuium interdum aut cinerem significat, interdum etiam calcem. κονία στακτὴ lixiuium dicitur, quod ex loto & excolato cinere fit, aqua videlicet infusa perstillante, vnde etiã στακτὴ vocatur. Gal. lib. 1. κατὰ τόπ. (p. 164. 11.) κονίαν στακτὴν & lixiuium liquidum quòd vstoriam habeat caliditatem, & substantiam tenuium partium existẽtem, depilandis corporis partibus adhibet. Hinc κονιώδεα οὖρα sunt vrinæ lixiuio similes, hoc est colore rufo saturatæ, quæ viscerum impuritatem testantur, Coac. Prænot. (p. 442. 40.) Intelligi etiam possunt vrinæ cineritiæ aut puluerulentæ, ac veluti calce perfusæ & exalbescentes, quales quæ insignes obstructiones ex pituitæ crassæ copia testantur. Est & κονίαμα parietis incrustatio ac tectorium, aut opus albarium, quo parietes calce aut gypso dealbati inducuntur, & pro pariete albario opere illito ac dealbato sumi potest lib. 7. Epid. (p. 355. 4.) Ἐς τῇ χειρὶ ἐστιν ὅτε ἐπορέγετο πρὸς τὸ κονίαμα. Interdum etiã manum ad parietis tectorium extendebat, porrigebat.

Κοπάσαι cessasse, quieuisse, & de calore febrili dicitur qui aliquantulum remiserat, lib. 7. Epid. (p. 352. 13.) ἐδόκει δὲ κοπάσαι ὀλίγον χρόνον, ὡς δόξαι ἐπιθερμαίνειν. Videbatur autẽ modico tempore quieuisse, ita vt sibi incalescere videretur.

Κόπος lassitudo, dispositionis nomen est quæ relinquitur in corporib. ex immoderato motu. Est & αὐτόματος κόπος, lassitudo spontanea, huiusmodi dispositio quæ sine motu contingit, vt aph. 5. lib. 2. Vbi scribit Galenus, οὐ τῆς ἐκ τῶν κινήσεων ἀμετρίας ὄνομά ἐστιν ὁ κόπος, ἀλλὰ τῆς ἐγγινομένης διαθέσεως ἐν τοῖς τῶν ζώων σώμασιν. οὐ γινομένων γὰρ μνημονεύει κόπων, ἀλλὰ τῶν αὐτομάτων. ὅταν οὖν ἄνευ κινήσεως τοιαύτη γένηται διάθεσις, οὐ κόπος ἁπλῶς, ἀλλὰ κόπος αὐτόματος ὀνομάζεται. κόπος non est nomen immoderatæ motionis, verùm ingeneratæ in animalium corporibus affectionis. Neque enim lassitudinum ex motu contractarum meminit, sed earũm quæ sponte contingunt. Cùm igitur absque motu talis contingit affectio, non absolutè lassitudo, sed spontanea lassitudo nominatur. Rursus Com. ad aph. 31. lib. 4. ἐρρέθη ἤδη καὶ πρόσθεν ὡς τῶν κόπων ἔνιοι μὲν ἐπὶ κινήσεσι γίγνονται πολλαῖς, οἵπερ ἁπλῶς τε καὶ κυρίως ὀνομάζονται κόποι. τινὲς δὲ οὔτε πολλάς, οὔτε σφοδρὰς κινήσεις κινηθέντες, εἰώθασι γίγνεσθαι κοπώδεις. τοὺς τοιούτους οὖν κόπους, οὐχ ἁπλῶς κόπους, ἀλλὰ μετὰ προσθήκης ὀνομάζουσι κόπους αὐτομάτους. Lassitudines quasdam ob multos quidem motus fieri supra iam dictum est, quæ absolutè & propriè lassitudines nominantur. Quidam etiam neq; multis, neque vehementibus vsi motionibus, lassitudines sentire consueuerunt. Huiusmodi igitur lassitudines, non absolutè lassitudines, sed cum adiectione lassitudines spontaneas nominant. Κόποι verò non solùm lassitudines, verumetiam interdum labores & vehementiores motus indicant, vt aph. 11. lib. 6. Epid. sect. 1. διότι ἴσως τὸ ἐκ κόπων εἰς ἄρθρα ἀπέστη. atque ideo fortassis quòd ex lassitudinibus aut laboribus aliquid in articulos abscessit. Hinc κοπώδεες πυρετοὶ dicuntur Hippocrati Prorrh. 2. (p. 204. 18.) & aph. 31. lib. 4. & 73. eiusdẽ lib. febres laboriosæ, & quæ ex vehemẽtibus motionibus excitatæ lassitudinis sensum inuehunt, interdum verò quæ sponte lassitudinis sensum inferentes, exoriuntur, vt exponit Gal. Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 464. 54.) Quanquam eas ibidem dici mauult, quæ ex motibus & laboribus externis oriuntur (p. 465. 18.) κοπώδεις etiam sæpe dicuntur, vt aph. 16. sect. 2. lib. 6. Epid. & aph. 11. sect. 7. κοπώδεες βῆχες & πυρετοὶ, febres & tusses lassitudinis sensum inducentes. Sic quoq; κοπώδεις dicuntur ægri, qui lassitudinis sensum habent in Prorrh. (p. 182. 15.) & κοπώδεις lassitudinis sensum habentes vertit Celsus cap. 7. lib. 2. ex aph. 31. lib. 4. Qui sæpè quoque κοπιώδεις scribuntur, vt Coac. Prænot. (p. 428. 3. & p. 444. 44.) Et κοπώδεα τρόπον τινὰ, labores perinde ac ex lassitudine, dixit Hippocr. ægr. 6. lib. 1. Epidem.

Κόπρος, ἢ κόπριον, ἢ κόπρανον, stercus significat, & est primæ cõcoctionis excrementum siccũ.

κόπρανα

κόπρια παλαιά, stercora vetusta, indurata & resiccata, velut conglobata & teretia, qualia συνεστραμμένα dicuntur. In Coac. Præn. (p. 430.14.) vbi publicata exemplaria κόπραια, scripta verò κόπρια legūt. Hinc κοπριῶδες διαχώρημα, stercorosum alui recrementum, ib. (p.443.24) & κοπρώδεα διαχωρήματα, stercoracea alui excreméta (ib. v. 49) κοπρημέετοι qui stercus vomitione reddunt libr. 2. Epid. (p. 312.26.) κοπρίων μελικηρῶν, τῶν ἀποπιεσμάτων τοῦ κηροῦ, h.e. recrementorū ab expressis fauis reliquorum, exponit Gal. in Exeg. apud Hip. additq; quosdam κηρίων pro κοπρίων scribere.

Κοπτὸν aut κοπτὴ dicitur pharmacum in placentulæ formam contundendo redactum, ita dictum quòd non coquatur sed contundatur, non longè abhorrens à pasta regia, quā martium panem vocant. Vtitur Diosc. libr. 2. cap. 125. de lino, αὐτὸ κοπτῆς πολὺ λαμβανόμενον, si pro placenta largius assumatur. Aëtius libr. 1. tetrab. 4. cap. 12. κοπτὴν δίδου ἐξ ἀμυγδάλων μετρίως πεφρυγμένων. Et κοπταὶ σησαμίδες, placētæ ex sesamo apud Artemidorum lib. 1. cap. 74. Apud Athenæum lib. 14. κοπταὶ inter secundas mensas & tragemata reponuntur. κοπτάριον autem placentula ex materia contusa diminutiuè dicitur, qualia sunt κοπτάρια βηχικὰ apud Medicos, & quale κοπτάριον ad tussiētes describit ex Asclepiade Gal. lib. 7. κατὰ τόπ. (p. 264.33.) vbi tamen vitiosè κυπτάριον scribitur. Sunt & κοπτάρια κοιλίας μαλακτικὰ ex tnico Dioscoridi libr. 4. cap. 140. offulæ quas placentulas vocant, ad emolliendam aluum. Martialis quoque in Apophor. coptæ Rhodiæ meminit his verbis: Peccantis famuli pugio percute dentes, Clara Rhodus coptum, quā tibi misit, edat.

Κορδίνημα, vide σκορδίνημα posteà.

Κόρη, puella, virgo, quæ nondum nupsit, aph. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. ἡ ἀγήσιος κόρη μὴ ἰοῦσα. Agesii filia adhuc puella. Cui etiā postea opponitur, γυνὴ δὲ γινομένη, mulier verò effecta. Sic Coac. Prænot. (pag. 441.22.) ταῖς κόραις eas quæ vterum gerunt opponit Hippocr. ἧσι κόρησιν ὀρθοπνοϊκὰ συμβαίνει, ἐν τῇσιν ἐπιφόροισι τιτθοὺς ἐκπυΐσκονται. Quæ puellæ erecta ceruice spirandi difficultate vexantur, iis vterum ferentibus mammæ pus colligunt. Est & ἡ κόρος, puella, filia, domestica famula, aphoris. 28. sect. 8. lib. 6. Epid. ἡ Γοργοθόου ἡ κόρος, Hypothoi filia. κόρη etiam pupilla dicitur, & media iridis in oculo pars, per quam visus peragitur. Sic enim Authori Isagoges definitur (pagina 375. versiculo quinquagesimo nono.) Et Rufo Ephesio ἐν τῷ περὶ τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορ. τὸ μὲν ἐν μέσῳ βλεπόμενον, ὄψις καὶ κόρη, hoc est, quod quidem in oculi medio cernitur, pupilla aut visio, nuncupatur Prorrhet. 2. (pag. 419.43.) εἰ γὰρ δάκρυον χωρέῃ θερμὸν ἢ ἁλμυρὸν, κίνδυνος τῇ τε κόρῃ ἑλκωθῆναι, καὶ τοῖσι βλεφάροισιν. Nam si lachryma calida & salsa profluit, in pupilla & palpebris exulcerationis periculum est. Rursus quoque (ibidem p. 420.13.) αἱ δὲ κόραι γλαυκούμεναι, ἢ ἀργυροειδέες γινόμεναι, ἢ κυάνεαι, οὐδὲν χρηστόν. Pupillæ quoque cæsium aut argenteum aut ceruleum colorem nactæ, improbandæ sunt. Κόριον etiam apud Hippocratem exponit Gal. in Exeg. τὴν πόαν ἥ τις ἢ ὑπερικὸν ὀνομάζει, herbam quę hypericum nominatur. Additque ἔχειν τὸν καρπὸν κορίῳ ὅμοιον, habere fructum coriandro similem. Sic autem potius quidam scribūt, quàm κόριον, vt & κόρους potius quàm κορὺς, τὰς ἀπὸ κλάδων παραφύσεις, τὰ νέα βλαστήματα, exponit Gal. apud Hippocratem, è ramis adnata & noua germina. κόρος, νέα βλαστήματα, exponitur Hesychio, nouellum germen, & κλάδος Sudæ. Est & κόρος ὑποχονδρίου, hypochondrii satietas, cibi repletio, libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 101.54.) ἢ ἔχῃ τινὰ σκολιότητα ἢ κόρον, si obliquitatem aut satietatem habeant. Quod de cibi repletione explicat Galenus his verbis: ἢ εἰ κόρον ἔχῃ φησὶ, ὅπερ δέ μοι δοκεῖ, τὴν πλήρωσιν τῶν σιτίων εἶ(ναι). Potest etiam accipi de renitentia in tumore præter naturam.

Κόρυζα grauedo Latinis dicitur, cùm in nares è cerebro tenuis & crudus humor defluit. Gal. comm. 2. in Progn. (p. 145.1.) τὸ διὰ τῶν ῥινῶν ἐκκρινόμενον ὑγρὸν λεπτὸν καὶ ἄπεπτον, ὀνομάζειν εἰώθασι κόρυζαν πάντες οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ, καθάπερ τὸ δι' ὑπερῴας κατάρρουν. Humorem tenuem & incoctum, qui per nares excernitur, veteres medici κόρυζαν hoc est grauedinem nominare solent, quemadmodum eum qui per palatum secernitur, κατάρρουν, hoc est, defluxionem. Idem lib. 6. de sympt. caus. (p. 247. 7.) κόρυζαν dici scribit ἐπειδὰν τὸ περίττωμα εἰς τὰς ῥῖνας καταρρέῃ, vbi quod in cerebro superuacaneum est, in nares defluit. Celsus cap. 2. libr. 4. Aliud autem (quamuis non multum distans) malum, grauedo est. Hæc nares claudit, vocem obtundit, tussim siccam mouet, sub eadem salsa est saliua, sonant aures, venæ mouentur in capite, turbida vrina est. Hæc omnia κορύζας Hippocrates nominat. Nunc video apud Græcos in grauedinē hoc nomen seruari. κορύζας ex aphorism. 20. lib. 3. grauedines vertit Celsus cap. 1. libr. 2. Cęlius Aurelianus cap. 17. lib. 2. acut. catarrhum ad nares κόρυζαν vocat, & catarrhum qui ad nares fertur. Κορυζώδεες ἀπὸ κεφαλῆς, qui grauedine capitis laborant, lib. 6. Epid. sect. 2. aphorism. 32. Et rursus κορυζώδεες ἀπὸ κεφαλῆς καὶ βραγχώδεες, aphorism. 6. sect. 3. lib. 6. Epid. qui ex capitis grauedine & raucedine laborant. Sic autem dicuntur Hippocrati, qui ex propria capitis imbecillitate, grauedine aut destillatione in guttur & arteriam laborant, non autem ex aliis causis externis, vt frigore, sole, æstu.

Κώρυκος aut κωρυκομαχίη quid sit fusissimè docet Hieronymus Mercurialis li. 2. artis gymnasticæ cap. 4. κωρυκομαχίη autem est pilæ cuiusdam lusus, follem quidam malè vertunt. de ea agitur apud Hippocr. lib. 2. περὶ διαίτης (p. 98.34.) & libr. 3. (p. 104.33.) & (p. 105.30.) vbi tamen κωρυκομαχίη semper legitur, vt & κώρυκος Athenæo & Sudę. Et κωρυκίδιον exponitur Hesychio δερμάτινον κοίλωμα ὅπερ οἱ πτερυγιστὰι ἐπώνυμοι τοῖς διαπαίουσιν. κώρυκος etiam ei-

dem exponitur θυλάκιον ἢ πήρα, sacculus aut marsupium, Sudæ ὁ θύλακος, saccus. Cælius Aurel. cap. 9. lib. 5. tard. pass. κορυκομαχίαν volutationem in palæstra varia vocat.

Κορυφὴ capitis vertex dicitur, pars capitis summa, media inter occipitii & brechmatis ossa, vbi capillus in dextram aut sinistram vertitur. κορυφὴ est Rufo Ephesio τὸ ἐν μέσῳ καθ' ὃ δὴ μάλιστα εἱλοῦνται αἱ τρίχες. Polluci etiam μεσόκρανον dicitur, & τὸ τοῦ κρανίου ἔγκοιλον, nimirum medium cranium, & ea capitis pars quæ in gibbum curuari incipit, suturaq; Lambdoeide, & eius additamentis distinguitur. Sic Hippocr. libr. de cap. vulner. (p. 445. 45.) τὸ ὀστέον τὸ τῆς κορυφῆς vocat os quod ad verticem est, & os occipitis intelligitur, vbi sutura Lambdoeides in posteriorem capitis partem defertur. Quod valentissimum & robustissimum in vniuersa caluaria esse dicit. Hinc κορυφώδεα φύματα vocâtur tubercula fastigiata, turbinata, in turbinem gracilescêtia, & quæ in fastigium vergunt, aph. 12. sect. 1. lib. 6. Epid. εἰς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα ἢ ἀποκορυφέμενα, h. e. in acutum fastigiata & turbinata, in acutum tendentia & elata, dicuntur in Progn. Κορυφάδων Gal. apud Hip. in Exeg. exponit τῶν κορυφῶν τῆς περὶ τῷ ὀμφαλῷ συναγωγῆς, apicum eius quæ est ad vmbilicum collectionis. Etsi nô parum mihi suspecta est illa lectio.

Κορώνη cornix, sic vocatur acuta ossis eminêtia aut processus, ad similitudinem rostri cornicis. Lib. de art. (p. 598. 49.) acutum cubiti processum aut eminentiam, κορώνην vocat Hippocr. κόρωνον verò ibidem (p. 199. 40.) apophysin aut acutâ maxillæ inferioris productionem, quæ tendonem à temporali musculo recipit, & supra os iugale eminet. Ideò autem κόρωνον dicitur, quòd cornicis rostrum referat. κορώνη & κόρωνον dicitur lib. de ossibus, κορώνη etiam lib. 11. de vsu partium.

Κόσμος Hippocrati est decretoriorum dierum series & ordo. In Progn. (pag. 155. 32.) γίνεται δὲ καὶ ἡ τῶν τεταρταίων κατάστασις ἐκ τοῦ τοιούτου κόσμου. Quartanæ conditio ex eodem ordine est, hoc est (vt exponit Galenus) quartanæ febris iudicationes ex numero circuitionum fiunt, non dierum. Vbi etiam idem scribit κόσμον dici Hippocrati τὴν τάξιν τῶν κρινουσῶν ἡμερῶν, indicatoriorum dierum ordinem. Vt enim ἀκοσμίας proprium est ἡ ἀταξία, ita τοῦ κόσμου τάξις. Quem etiam locum mihi haud dubiè exprimere videtur Erotianus, cùm κόσμου τάξεως apud Hippocratem exponit, additque vocem esse Atticam, & κοσμίους dici τοὺς εὐτάκτους, moderatos & qui benè compositis sunt moribus, & κοσμητὰς τοὺς τῆς ἐφήβων εὐταξίας προνοοῦντας, eos qui adolescentium moribus moderantur. Κόσμος etiam locum significat, vt libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 278. 28.) de vtero dicitur, ἢν ἐν κόσμῳ ᾖ, cùm suo loco motus est. Rursus ibidem (p. 280. 47.) καὶ πάντα οἱ κατὰ κόσμον ἴῃ, omnia ritè & ordine procedent, benè succedent.

Κότινος oleaster, oliua syluestris, ἀγριέλαιος. Gal. in Exeg. apud Hippocrat. κότινοι ἀγρίαι ἐλαῖαι exponit. κοτιναὶ ἐλαῖαι, olea in oleastrû inserta dicitur. At verò libr. 3. de Morb. (p. 164. 7.) κοτινὰς oleastri baccâ significare videtur. πίσι διδόναι νῆστις χαλκοῦ ἄνθος ὅσον κοτινάδα, ieiuno æris florem baccæ oleastri magnitudine exhibeto.

Κοτὶς Hippocrati occiput & posteriorem capitis partem significat. Gal. in Exeg. κοτίδι, τῷ ἰνίῳ, τῇ παρεγκεφαλίδι exponit, occipite, posteriore capitis parte. Locus est lib. 2. de morb. (p. 140. 34.) ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐν τῇ κοτίδι. hinc atq; hinc in occipite. Quidam locum ad ceruicis neruum & τένοντα accipiunt, ac ceruicis cauitatem illam. Rursus eodem lib. (p. 144. 39.) ὀδύνη λάζεται ἐκ τῆς κοτίδος ἐς τὴν ῥάχιν, dolor ex occipitio ad spinam têdit. Et rursus ib. (v. 45.) ἀλγέει δὲ τὴν κοτίδα, & dolor est in occipite. Et (v. 48.) καὶ τὴν κοτίδα: & occiput. Vbi exemplaria quædam Regia manuscripta malè ex Scholio quodam adscribunt, κοτὶς ἐστὶ τῆς κεφαλῆς ἡ κορυφή. At κοτὶς Hesychio κότος est & ὀργή.

Κοτύλη acetabulum & dearticulationis cauitas dicitur. Sic coxêdicis cauitas os femoris excipiens, κοτύλη dicitur Galeno com. 2. in lib. de fract. (p. 557. 18) ex Hom. Il. ε. Idem etiam κοτύλας vocare medicos pfundos sinus magnis oris & superciliis circundatos scribit com. 1. in li. de art. (p. 585. 18.) Sic κοτύλη propriè dicitur ossis cauitas pfundior in quam alterum os inseritur, lib. de loc. in hom. (p. 65. 29.) ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχίοισιν ἄρθρα δύο εἰσὶν αἱ κοτύλαι καλεύμεναι, καὶ οἱ μηροὶ ἐς ταῦτα ἐνήρθρωνται. In coxêdicibus verò duo insunt articuli acetabula dicti, in quos femora inarticulantur. Ex eo genere κοτύλη mensura est liquidorum quæ hemina Aureliano dicitur, cap. 3. li. 4. tard. pass. Libr. 7. Epid. (p. 453. 1.) πινέτω ἑφθὸν ὡς ἐννέα ἀττικὰς κοτύλας ὄνειον γάλα. epoto lacte asinino cocto ad heminas Atticas nouem. Est & κοτύλη αἰγινὴ hemina Æginetica aut Æginea, lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 222. 11.) vt & κοτύλη ἀττικὴ ib. (v. 13.) Κοτύλη apud Hom. etiam significat cyathum & poculi genus côcauum, aut vasculû, μικρὸν κυπελλίδα exponit Eustath. paruulum cyathum. Apud Athen. lib. 11. Apollodorus κοτύλην Homero esse dicit ποτηρίου τι γένος ὑψηλὸν καὶ ἔγκοιλον. Vtitur Homer. Il. χ. (v. 494.) τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχε· χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνε. Atq; aliquis ex his qui misericordia mouentur, cotylam præbuit libandam Labiis extremis, palatum autem non madefecit.

Κοτυληδόνες sunt ora & fines vasorû ad vterum pertingentium, ex quibus secundæ dependent, quæ Latinè acetabula dicuntur, quòd scilicet eminentias ad côcauarum in cirrhis polyporum partiû similitudinem innascentes côceptionis tempore habeant. Per quæ sanguinis superuacaneum singulis mensib. ex toto corpore in vterum repurgatur. De quibus agit Galenus com. ad aph. 28. lib. 5. & lib. 1. de semine, lib. etiam de vteri dissectione, & lib. 14. & 15. de vsu partium. com. verò ad aph. 45. lib. 5. disertè his verbis quid κοτυληδόνες significent explicat. εἰκὸς γὰρ ταῖς τοιαύταις μυξώδη τὰ στόματα τῶν εἰς τὴν μήτραν καθηκόντων ἀγγείων

ἀγγείων ὑπάρχει, ἐξ ὧν ἤρτηται τὸ χόριον, ἃ δὴ καὶ κοτυληδόνας ὀνόμασεν, οὐχ ὡς ἔνιοι νομίζουσι τὰς ἐπιτρεφομένας ἀδενώδεις σάρκας αὐταῖς. ἐν τε γὰρ τῷ πρώτῳ τῶν γυναικείων αὐτός φησιν· ἢν δὲ αἱ κοτυληδόνες φλέγματος περίπλεες ἔωσι, τὰ καταμήνια γίνεται ἐλάσσονα. καὶ ὁ Πραξαγόρας ἐν τῷ πρώτῳ τῶν φυσικῶν, κοτυληδόνες δέ εἰσι τὰ στόματα τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἀρτηριῶν τῶν εἰς τὴν μήτραν φερουσῶν. Vero nanq; est simile ora vasorum ad vterũ pertingentium in his mucosæ pituitæ plena esse, ex quibus secundæ pendent. Quæ sanè ora acetabula nominauit (non vt quidam existimant) ipsis adnatas carnes glãdulosas. Nam & ipse lib. primo de muliebribus ait: Si acetabula pituita referta fuerint, pauciora menstrua fiunt. Et Praxagoras libr. primo de rebus naturalibus; Acetabula inquit, sunt ora venarum & arteriarum quæ ferũtur ad vterum. At locus à Galeno adductus scribitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 13.) & repetitur libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 217. 29.) vbi & κοτυληδόνας vsurpat Hippocr. vt & aphorism. 45. libr. 5. Multi verò κοτυληδόνας esse negant, quæ etiam opinio Galeni tempore inualuit, & ab eo multis locis est exagitata. Et ipse in Exegesi κοτυληδόνας esse dicit, τὰ στόματα τῶν εἰς τὰς μήτρας καθηκόντων ἀγγείων, ὡς κἂν τοῖς περὶ τῆς Ἱπποκράτους ἀνατομῆς ἀποδέδεικται. oscula vasorum ad vterum peruenientum, velut in libris de dissectione Hippocr. ostensum est. Erotianus verò ipse (vt nec multi recentiores) hãc de vteri acetabulis opinionem non probat, cùm scribit κοτυληδόνας explicans: ταύτας οὐ μόνον Ἱπποκράτης, ἀλλὰ καὶ Διοκλῆς ἱστορεῖ παρ' ἑκάτερον μέρος τῆς μήτρας εἶναι κοιλότητας τινὰς αἱμορροειδεῖς, ἐν αἷς φησι τὴν ἀνατροφὴν τοῦ ἐμβρύου γίνεσθαι. ὅτι δὲ ψευδῶς παραδεδώκασιν, ἀλλαχόσε δείξομεν. Has non solùm Hippocrates verumetiam Diocles scriptis prodit esse in vtraq; vteri parte cauitates quasdam hæmorrhoidibus similes, in quibus fœtus nutritionem fieri ait. At verò eos falsum tradidisse aliàs ostendemus. Est & κοτυληδὼν idem quod κοτύλη, cauitas illa in qua femoris caput vertitur, & acetabulum quoque dicitur. Aristot. libr. 1. histor. animal. cap. 13. τὸ δὲ ἐν ᾧ στρέφεται ὁ μηρὸς κοτυληδών. Et libr. 3. cap. 7. κάτω δὲ ἡ παραπλήσιος τὸ ἰσχίον, ἡ κοτυληδών ἐστι. Libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν apud Hippocratem (p. 197. 32.) ἐκ τῆς κοτυληδόνος τοῦ ἰσχίου, ex coxæ acetabulo. Vt & paulò pòst (v. 40.) τὴν κοτυληδόνα τοῦ ἰσχίου τοῦ δεξιοῦ. Vbi tamen κοτυλίδα legisse Galenum in Exegesi vocum Hippocrat. satis apparet, qui τὴν κοτύλην τοῦ ἰσχίου exponit ex libr. 2. de Morb. maiore. Sic enim liber περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν in Exegesi semper adducitur. Idem quoque κοτυλίδα ἐν τοῖς προκειμένοις τῷ μοχλικῷ adfert, quod scribitur lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. quinquagesima nona, vers. vndecimo) & (pag. sexagesima secunda, vers. vigesimo sexto) vbi κοτυληδόνα & τῇ κοτυληδόνι τοῦ μηροῦ, pro τῇ κοτυλίδι legitur, Galenum tamen τὴν κοτυλίδα legisse apparet.

Κουφίζειν alleuare, remittere, & de febrium remissione aut alleuatione dicitur Hippocrati, vt lib. 1. Epid. (pag. 362. 21.) μίαν μὲν ὑποκουφίζοντες, καὶ μίαν ἐπιπαροξυνόμενοι, vno quidem die nonnihil remittentes, altero ingrauescentes. Rursus ibidem (v. 24.) σμικρὰ διακουφίζοντες, parum remittentes. Vbi scribit Galenus τὸ μὲν γὰρ κουφίζεσθαι δύναιτ' ἄν τις ἀκούειν τὴν ἀξιόλογον ἔνδοσιν σημαίνειν τοῦ πυρετοῦ, τὸ δὲ ὑποκουφίζεσθαι μετριωτέραν. Nam κουφίζεσθαι potest quis intelligere effatu dignam significare febris remissionem, at ὑποκουφίζεσθαι, moderatiorem. τὰ κουφίζοντα μὴ κατὰ λόγον, quæ nõ secundum rationem leuant, aphorism. 27. libr. 2. Sic κουφισμὸς febrium remissio & alleuatio dicitur Erasistrato lib. 2. περὶ πυρετῶν. Et Aretæus cap. 1. lib. 1. de cur. morb. acut. κουφισμὸς pro leuibus febrium continuarum remissionibus sumit. ξυνεχέες γὰρ τοῖσι φρενιτικοῖσι οἱ πυρετοὶ, καὶ οὐδὲ ἐπανέσιας μακρὰς, ἀλλὰ βραχείας καὶ ἀσήμους κουφισμοὺς ποιεύμενοι. febres enim sunt phreniticis continuæ, neque longas remissiones habent, sed breues & latentes alleuationes faciunt.

Κούφως διάγειν, leuiter aut mediocriter se habere, vt ægr. 4. lib. 1. Epid. καὶ τ' ἄλλα κούφως διάγουσαν, cùm cætera leuiter haberet. κουφότερα ἀλγήματα, leuiores dolores, quibus ἰσχυρότερα, hoc est vehementiores & qui sunt periculosiores opponuntur, aphorism. 7. lib. 6. κουφότατον ὕδωρ, aqua leuissima, aphoris. 26. libr. 5. τὸ μὴ βαρῦνον τὴν γαστέρα καὶ διερχόμενον ταχέως, quæ ventrem minimè grauat, & citò permeat, exponit Galenus, ὥσπερ καὶ βαρὺ λέγομεν τὸ ἐναντίον αὐτῷ, τὸ μὴ διερχόμενον ταχέως, velut contrà grauem vocamus, quæ citò nõ permeat. Κουφοῖ Erotianus λύει apud Hippocratem exponit, παύει τὰς ὀδύνας, dolores soluit, sedat. Quibus certè verbis locum lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 112. 17.) ὀδύνας κουφοῖ, dolores soluit, exprimere mihi videtur, & ex aphor. 25. libr. 5. exponere. vbi tamen exemplaria omnia & Galen. etiam κωφοῖ legunt, vt posteà scribimus.

Κοχλίη cochlea, quæ κοχλίας dicitur Dioscoridi cap. 11. lib. 2. & Galeno libr. 9. Simpl. Eius carne aut etiam muco vtitur Hippocrates ad procidentem anum illinendum. Lib. de fistulis (pag. 519. 5.) Est enim medicamentum valde desiccans & glutinans, idque citra morsum & aspritudinem. Sed illic κογχλίη fortè pro κοχλίη legitur. Est & κοχλίας ἀφρικανὸς cochlea Aphricana & Limacia, lib. 3. κατὰ τόπ. (pag. centesima nonagesima prima, vers. vigesimo tertio.) Et rursus ibidem (pag. 193. 10.) λιβυκὸς κοχλίας ἀποζεννύμενος ἐν τῷ οἰκείῳ ὀστράκῳ, Aphricana cochlea aut Limacia in propria testa cum nardino aut rosaceo feruefacta, ad aurium dolores recentes adhibetur Asclepiadi apud Galenum. Vbi tamen vitiosè ἀποσβεννύμενος pro ἀποζεννύμενος legitur. Cochleas Africanas combustas ad dysentericos commendat Plinius cap. 7. li. 30. & ad testium vlcera earum cinerem cap. 8.

Κοχώνην Galenus in Exegesi exponit τὴν σύζευξιν τὴν ἐν τοῖς ἰσχίοις, τὴν πρὸς ἕδραν, commissuram

coxendicis quæ est ad sedem. Idemq; addit, δι' ἣν ἅπας ὁ περὶ τὴν ἕδραν τόπος οὕτως ὀνομάζεται, propter quã tota circa sedem regio eo nomine vocatur. Quibus certè verbis Galenus mihi subindicare videtur locum libr. 1. περὶ γυναικ. (p. ducentesima trigesima quinta, v. vigesimo tertio) καὶ ὀδύνη λήψεται ποτὲ δὲ τὴν ὀσφῦν ποτὲ καὶ κοχώνην. Et dolor inuadet nunc lumbos & coxendicis iuncturam quę est ad sedem. Vbi certè non infœliciter meo iudicio Cordæus, per hanc dictionem, non solùm vtriusque coxendicis, sed omnium quę sunt circa sedem partium connexionem, sumpsit. Potest & subindicari locus libr. 5. Epid. (pag. trecentesima trigesima quinta, v. vigesimo septimo) αἱ δὲ ὀδύναι οὐκ ἐξέλειπον, ἀλλ' ἔμπονον εἶχε τό, τε ἰσχίον, καὶ τὴν κοχώνην, καὶ τὸ ἀμφὶ τὸν βουβῶνα. Dolores verò nõ cessabant, sed tum coxendicem, tum illius iuncturam ad sedem (quæ κοχώνη dicitur) tum etiam inguinis loca, suppuratio occupabat. lib. etiam 2. περὶ γυναικ. (pagina ducentesima septuagesima prima, vers. sexto) τὰς κοχώνας ἀλγεῖ, coxendices aut iuncturæ coxarum ad sedem dolēt. κοχῶναι dicuntur Hesychio τὸ ἱερὸν ὀστοῦν τὸ τῆς ῥάχεως πρὸς τῷ δακτυλίῳ, spinę pars quæ est iuxta os sacrum & sedem: additq; quibusdam dici τοῦ ἱεροῦ ὀστέου τὰ ἑκατέρωθεν μέρη, eas partes quę sunt vtrinq; ad os sacrum. Idem etiam scribit ἰσθέναι καὶ ἐπὶ τὸ ἰσχίον, poni pro coxendice, & κόχωνα quoque τὰ ἰσχία exponit. Aristophanes & τὰς κοχώνας & τὰ κόχωνα dixit ἐν Ἱππεῦσι, vbi & annotat Scholiastes κοχώνην dici τόπον ὑπὸ τοῦ αἰδοίου καὶ τῶν μηρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, nimirum partes ad coxendicem & vtrunque femur pudendis subiectas.

¶ Κράδη ramum ficulneum aut surculum ficulnum significat apud Hippocratem, vt libr. de vlceribus (p. quingentesima vndecima, vers. trigesimo septimo) κράδης ἐν ὀπῷ φλοιὸν χλωρὸν, rami ficulnei cum succo corticem viridem. κράδαι exponuntur Galeno in Exegesi, συκῆς οἱ ἀκρέμονες, fici rami aut virgulta. κράδας, οἱ μὲν τὰ τῆς συκῆς φύλλα, οἱ δὲ, τοὺς κλάδους, hoc est nonnulli fici folia, nonnulli ramos capiunt apud Hippocratem, vt scribit Erotianus. Libr. περὶ ἐπικυήσιος (pagina quinquagesima secunda, vers. vndecimo) κράδης τὸ ἐξεσμηγμένον φλοιὸν ξύων, rami ficulnei derasum corticem ad appositiria medicamenta adhibeto.

Κραίνω, perficio, effectum reddo, item desino & pertingo. Sic apud Hippocratem libr. de art. (pagina sexcentesima decima septima, vers. tertio) κραίνουσι de spinalis medullæ inuolucris & ligamentis desinentibus aut ad exitum perductis, hoc est ad spinæ finem tendentibus dicitur. Vbi Galenus κραίνουσι, τελευτῶσι, hoc est, desinentibus exponit. In eamque rem Homerum citat. Sic enim apud Galenum legendum videtur, cùm exemplaria omnia vitiosa sint. ὠνόμασε δὲ αὐτὸς ὁ Ἱπποκράτης τὸ τελευτῶσιν ὁμοίως τῷ ποιητῇ κραίνουσι. εἴπερ δὴ κρανέω γε καὶ τὸ τετελεσμένον ἐστί. Dixit autem Hippocrates ipse desinentibus κραίνουσι, velut poëta. Hæc modo perficiam, finis quoque & exitus his sit. Idem Galenus in Exegesi κραίνουσι λέγουσι exponit, hoc nimirum subindicato loco, quod etiam ex eorum loco annotauit Varinus. Erotianus verò κραίνουσι exponit κελεύουσι, βασιλεύουσι, quòd sit κραίνω impero & regno, vt apud Homerum Odyss. θ. (vers. trecentesimo nonagesimo primo) βασιλῆες ἀρχοὶ κραίνουσι. Legitur etiam apud Hippocratem in libello περὶ παρθενίων (pagina ducentesima decima tertia, v. vigesimo septimo) ἀγχόνας κραίνουσιν, strangulationes parant, perficiunt, expediunt, implent, hoc est sese strangulãt. Et Hesychius κραίνουσι, πληροῦσι, παρέχουσι, τιμῶσι, βασιλεύουσιν exponit. κραίνω exponitur Varino τελειῶ, ἀποπληρῶ, idemque scribit dici propriè ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸ τὴν κεφαλὴν κάτω νεύειν τοῦ ὑποσχομένου. Vt & ἐπικρᾶναι dicitur Hesychio τῇ κεφαλῇ ἐπινεῦσαι, τελέσαι, hoc est capite annuere & perficere. Quo etiam respicit πληροῦν & παρέχειν, quod est promissa adimplere, exhibere & perficere. Vt κραίνω quasi καραίνω à κάρα deductũ videatur, quod est capite annuere, eorum more qui promissum aliquod perficiunt. κραίνω quoque & κραιαίνω efficio, perfectum reddo, ad exitum perduco aut tendo significare videtur, quomodo quæ aliquid perficiunt aut perfectum reddunt, ad exitum ducere & ad finem tendere, ac veluti ad exitum vsque regnare videntur. Eoque modo apud Hippocratem sumi posse videtur. Homeri Scholiastes κραίνουσι διατελοῦσι, ὑπάρχουσι, permanent, perseuerant, existunt, exponit. Κρανέω autem pro κρανῶ Ionicè dicitur, pro τελέσω, & ἐπικρανέεις ἐπιτελέσεις, ἐπιμεληθήσῃ exponit Hesychius, & ἐπικραντὴς ἐπιμελητής.

Κραιπάλη crapula, omnis capitis ex vino offensio dicitur Galeno com. ad aph. 5. lib. 5. κραιπάλας δὲ ὅτι πάντες οἱ Ἕλληνες ὀνομάζουσι τὰς ἐξ οἴνου βλάβας τῆς κεφαλῆς, εὔδηλον. οὕτως γοῦν ἔνιοι καὶ τὴν ἐτυμολογίαν ἐποιήσαντο τῆς προσηγορίας, ἀπὸ τοῦ κάρηνον πάλλεσθαι γεγονέναι φάσκοντες. Manifestum est autem omnes ex vino capitis noxias Græcis κραιπάλας vocari. Sic nanque nonnulli nominis notationem fecerunt, ἀπὸ τοῦ κάρηνον πάλλεσθαι, quasi caput concuti aut percelli dicas. Plinius quoque lib. 23. cap. 1. ex capitis dolore & vertigine crapulam deductam esse testatur. Aëtius lib. 4. κραιπάλην ἐξ οἴνου γινομένην ἀπεψίαν, hoc est cruditatem ex vino obortam esse dicit. Plato verò in Symposio cum cæteris, hesternam ingurgitationem crapulam vocat. Helucum Tertullianus, imprimis grauis scriptor, grauitatem capitis vino creatam nominat, cùm scribit: Liberum eundem apud Ægyptios Osirim, Harpocration industria hederatum argumentatur, quòd hederæ natura sit caput ab heluco defensare. Quod fortè ab eluo deducitur aspiratione addita, vt heluo ab eluendo dicitur, qui intemperanter bona sua eluendo in balneis, aut comessationibus, aut popinis consumit.

Κραμβίον brassicę decoctum significat li. 2. περὶ γυναικ. (p. 268. 38.) κλύσαι δὲ τὰς ὑστέρας τῷ ζωμῷ τῷ κραμβίου. Locellos autē medicamento quod cum brassicæ decocto paratur, eluito. Quē locum subnotans Galen. in Exegesi, κραμβίου κράμβης ἀφεψήματι, hoc est, brassicæ decocto, exponit. Erotianus verò κραμβείου Siculis cicutam dici testatur, & Hesychius κραμβίον τὸ κώνειον exponit.

Κρανέιναι ῥάβδοι virgæ corneæ, bacula cornea, ex corno arbore ob soliditatem, lib. de frac. (p. 566. 46.) κἄπειτα κρανείνας ῥάβδους λαβὼν ἴσας μέγεθος ἀλλήλησιν ἐχούσας. Postea corneis virgis sumptis magnitudine inter se æqualibus.

Κρατεῖν, vincere, superare, moderari, continere, vt κρατεῖν τῆς κεφαλῆς, caput cōtinere & moderari, de phrenitico dicitur qui vociferans caput semper agitabat neque continere poterat, libr. 7. Epid. (pag. 353. 32.) οὐ δυνάμενος δὲ κρατεῖν τῆς κεφαλῆς, neque caput continere poterat. Κρατεῖσθαι autem vinci, superari, & de cibis dictum eos immutari, concoqui, apponi & assimilari significat. Quod scribit Gal. comm. 5. in lib. 6. Epid. (p. 519. 15.) ἀκουστέον δὲ κρατεῖσθαι τὸ μεταβάλλεσθαι, καὶ πέπτεσθαι, καὶ προστίθεσθαι, καὶ ἐξομοιοῦσθαι τῷ σώματι. κρατεῖσθαι autem obaudiendum est immutari, & concoqui, & apponi, & corpori simile reddi. κρατεῖσθαι etiam significat à morbo expugnari aut superari, & ægri dicuntur ὑπὸ τῶν νοσημάτων κεκρατημένοι, deplorati, & qui morbis inexpugnabilibus ac desperatis laborant, quasi à morbis victi aut superati. Libr. περὶ τέχνης (p. 1. 27.) τὸ μὴ ἐγχειρέειν τοῖσι κεκρατημένοισιν ὑπὸ τῶν νοσημάτων, deploratos non attingere (quod citat Gal. com. ad aph. 29. lib. 2.) Et rursus ibid. (p. 2. 37.) Et (p. 3. 37) de morbis obscuris & qui oculis conspicui non sunt: οὐ μὴν ὅτι ἄδηλα κεκράτηκεν, ἀλλ' εἰ δυνατὸν κεκρατῆσθαι. non ideò quòd occulti sint inexpugnabiles esse, hoc est artem aut cognitionem nostram superēt, sed quoad fieri possit superentur, id est, cognoscantur & præsidiis subigantur, videlicet quantum ægrorum naturæ ad inuestigandum conferunt, & explorantium morbos ingenia, naturæ solertia ad perscrutandum valent.

Κραταιαύχενες qui valida sunt ceruice, aph. 2. lib. 6. Epid. sect. 1.

Κρατήριον paruus crater, lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 222. 48.) ἐγχέας ἐς κρατήριον, in craterem fundito. Vtitur autem ad vteri fotus faciēdos, cuius vice aliàs ollam adhibet & ἐχῖνον vocat, vt lib. 2. περὶ γυν. (p. 289. 9. & 28.)

Κρατύνεσθαι, firmari, stabiliri, corroborari, solidescere, ferruminari, de ossibus quæ coalescunt dicitur, Celsus conferuere ossa dicit cap. 10. lib. 8. lib. de fract. (p. 537. 1) ἐν τριήκοντα δὲ μάλιστα τῇσι ξυμπάσῃσι κρατύνεται ὀστέα τὰ ἐν τῷ πήχει τὸ ἐπίπαν. Nam triginta ferè ad summum diebus cubiti ossa omninò coalescūt. vbi κρατύνεσθαι πωροῦσθαι exponit Gal. & Paulus cap. 100. lib. 6. Rursus quoque lib. de fract. (p. 541. 57.) κρατύνεται δὲ μάλιστα βραχίονος ὀστέον ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν. firmatur autem brachii os diebus ferè quadraginta. Vbi etiam κρατύνεσθαι exponit Galenus τὸ πώρῳ συνδεῖσθαι τὰ κεχωρισμένα μέρη τοῦ συντριβέντος ὀστοῦ, separatas comminuti ossis partes callo colligari & ferruminari. Conseri ossa dixit Celsus cap. 7. lib. 8.

Κρατυσμὸς robur, ætatis florentis & consistentis firmitudinem & vires indicat aphor. 29. sect. 8. lib. 6. Epid.

Κρέκειν Galen. in Exeg. ex Hippocrate lib. 2. de Morbis maiore adducit, scribitq; fictitiam esse vocem & τὸ μισητὸν ἦχον significare, h. e. molestum & odiosum sonum. Verùm cùm Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, secundus de morbis maior passim citetur à Galeno in Exeg. vt multis exemplis iam contestatū habuimus: mihi verò fit simile Galenum aliter legisse quàm exemplaria nostra scribant. Neq;. n. in toto libro περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν vocem [κρέκειν] scriptam reperias. Ac si coniectura vti, hac in rē licet, existimo Galenum κρέκειν pro κέρχειν legisse, vt mihi videatur locus subnotari qui legitur (p. 199. 43.) καὶ ὁ φάρυγξ δοκέει κέρχειν, & fauces streperum quendam aut stridulum sonum edere videntur, in suppuratis ex tuberculis pulmonis. Quòd si κρέκειν legas, & fauces molestum quēdam aut odiosum sonum edere videntur. In suppuratis enim ex tuberculis pulmonis fauces exasperantur, & raucum quiddam ac odiosum insonāt. Sic apud Gal. in Exeg. κρέκειν, & ὀνοματοπεποίηται τὸ μισητὸν ἠχεῖν leg. existimo, vt κρέκειν vox sit fictitia, quæ molestum aut odiosum quiddam insonare indicet. Est. n. κρέκειν κρούειν, pulsare, & propriè τὴν κιθάραν κρούειν significat, quod est citharā pulsare. Et Hesychius κρέκει κιθαρίζει exponit. Sic Aristoph. in auibus κρέκουσ' αὐλὸν dixit, αὐτὶ τοῦ λαλοῦσα, vt exponit Scholiastes. Κρέκω etiam impropriè τὸ ἠχῶ significat, & κρέκοντες ἠχοῦντες exponuntur. Et Aristophani in eadē fabula cygni πτέροισι κρέκοντες dicuntur, alarum quassu & motu sonum cientes aut clangorem edentes. Hinc quoq; κρέκελος exponitur Hesychio θρῆνος, fletus, ploratus aut eiulatus, qui & molestus ac odiosus quidam est sonus.

Κρέμα κρέμασον, quod est suspendito, apud Hippocratem exponit Erotianus. At verò apud Hippocratem κρεμάσαι legitur lib. de art. (p. 583. 26. ὅτω ἐσχασάμενον ὄχος ἀμφὶ τὸν ὦμον τὸν ἑωυτοῦ κρεμάσαι τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν μασχάλην. id in animum inducentem, vt ex humero suo hominem ala suspendat. Et rursus ibidem (p. 653. 45.) κρεμάσαι χρὴ τὸν ἄνθρωπον τῶν ποδῶν πρὸς μεσόδμην δεσμῷ δυνατῷ. Homo pedibus ex transuersa mediæ domus trabe, vinculo valido suspendatur. Vbi tamen mihi videtur Erotianus κρέμασον pro κρεμάσαι χρὴ legisse, istūque locum subnotasse, vt ex aliis eius loci dictionibus explicatis satis apparet. Est & ἐκκρεμάσαι ēt li. de art. (p. 659. 53.) ἐκ δὲ τοῦ σιναροῦ ἐς κεράμιον ὕδωρ ἐγχέαντας ἐκκρεμάσαι, ex affecto aūt vas fictile aqua plenum appendendum. Et rursus (p. 660. 3.) ἐκ δὲ τοῦ σιναροῦ ἐκκρεμάσαι

βάρος ὅσον ἁρμόζει. læso verò pondus quantum conuenire videbitur, appendatur. Rursus ibidem (p.654.9.) ὡς ὅτι ἐλάχιστον χρόνον κρεμάσηται, vt quàm paucissimo tempore suspensus sit. Et (ibid.) ὅταν δὲ κρεμασθῇ. vbi verò suspensus fuerit. Et rursus ibidem (v.23.) πρὸς τὸ σῶμα τοῦ ἐκκρεμαμένου ἐξαπίνης ἐκκρεμασθέντα, repente ad suspensi hominis corpus appendere. Rursusq; ibidem (v.25.) αὐτὸ τε γὰρ τὸ σῶμα κρεμάμενον τῷ ἑωυτοῦ βάρει κατάτασιν ποιέεται, ὅ, τε ἐκκρεμασθείς. Nam & corpus ipsum suspēsum suopte pondere extensionem facit, & qui appensus est. Et (p.657.52) ὁ γὰρ πῆχυς τοῦ ἐκκρεμαμένου. Eius enim qui appenditur cubitus. Et (p.658.25.) δεῖ μέν τοι τὸν ἐκκρεμάμενον ἔμπειρον εἶναι. Eum tamen qui appēditur gnarum esse oportet. Est & κρέμασις suspensio. lib. de art. (p.657.52.) ἡ δὲ κρέμασις οὐχ ἁρμόσει τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ ὀλισθήσιος τοῦ ἄρθρου. Huic autem luxationis modo suspensio minimè conuenit. Et (pag. 658.40.) ἀλλὰ περὶ μέσον τὸν περίναιον καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν ὀστέον τὴν ἐκκρέμασιν ποιέεται. sed circa medium inter fœmineum & iuxta os sacrum appensionem faciat. Sic κρεμασμὸς etiam idem quod κρέμασις significat, nempe suspensionem, vt lib. de art. (pag. 624.3.) κρεμασμὸς ἐν τῇσι πλευρῇσι, costarum suspensio, vbi inedia vasa vacuantur, & tunc costæ suspenduntur, quæ ventris repletione moderata diriguntur & fulciuntur. Lib. de fract. (p. quingentesima quinquagesima octaua, vers. vigesimo sexto.) κατακεκρεμασμένον κάτηγμα ἔχειν, suspensam fracturam tenere, aut fracturam dependere.

Κρήγυον, bonum, vtile, cordi iucundum & gratum. Gal. in Exegesi, κρήγυον τὸ ἀγαθὸν exponit. Erotianus ἀληθὲς, additque nonnullis τὸ ἀγαθὸν significare, adducto Homeri testimonio Il. α. (v.106.) μάντι κακῶν οὔπω ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας. Vtitur hac dictione Hippoc. in Coac. Præn. (p.425.16.) ἀλλ' οὐδὲ γουνάτων πόνος κρήγυον. Sed neque genuum dolor probari potest. κρήγυον Hesychius ἀγαθὸν, ὠφέλιμον, ὑγιές, explicat, quomodo etiā scribitur quibusdam exemplaribus apud Hippoc. At ferè omnes κρήγυον scribunt, quod etiam Homeri Scholiastes τὸ ἀγαθὸν exponit.

Κρηθμὸν fruticosa est & foliosa herbula in maritimis & petrosis nascens, gustu salsa & amara, vnde abstergit & siccat, vrinas & menses ciēs, κρηθμοῦ φλοιὸν, crethmi corticem ex vino ieiunæ propinat Hipp. in vteris aquā inter cutem laborantibus, cum pœoniæ granis & sambuci semine, lib. περὶ γυν. φύσ. (p.214.10) Vt & aliàs vsurpat ad vteri dolores (ibid. p. 220.35.) & κρηθμοῦ ῥίζας, crethmi radices, (ib. v.24.) vbi tamen κρίθμου passim legitur, quēadmodum apud Diosc. cap.157. lib.2.

Κρημνοὶ apud Hip. exponuntur Gal. in Exeg. τὰ χείλη τῶν ἑλκῶν, ὡς ἐν τῷ περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, & τὰ πτερυγώματα τοῦ γυναικείου αἰδοίου, vlceris labra, velut lib. de locis in homine, & pudēdi muliebris alæ. Sed apud Erot. κρημνοὶ pro κρημνοὶ scribitur, vbi τὰ χείλη τοῦ γυναικείου αἰδοίου explicat, hoc est labra aut margines pudēdi muliebris. Pollux quoq; libr. 2. vtrinq; carnosa muliebris pudendi corpora, μυρτοχείλας, ἢ κρημνοὺς, ἢ πτερυγώματα dici scribit. Rufus verò Ephesius in primo τῶν περὶ ἀνθρώπου μορίων μυρτοχείλας vocat vtrinque posita carnosa corpora (libr. verò secundo μυρτόχυλα) quæ nostræ ætatis medici πτερυγώματα, hoc est, alas nominant. Ea Euryphon κρημνοὺς, quasi dicas præcipitia, nominat. Varinus quoq; annotat κρημνοὺς dici τὰ χείλη τῶν ἑλκῶν, & τὰ πτερύγια τοῦ γυναικείου αἰδοίου apud Hippocr. καὶ τοὺς ἐξέχοντας τόπους, eminentia ac prærupta loca. κρημνὸς verò præcipitium significat, aut locum pendentem, & fossæ aut fluminis marginem ac ripam. Et Hesychio exponitur ὄχθος, ἐξοχὴ πέτρας καὶ ὄρους, βάθος, χάος. margo, rupiū ac montium prærupta altitudo, præcipitium & vorago. At locus qui à Galeno adducitur, scribitur lib. de loc. in homine (pag.70.42.) καὶ οἱ κρημνοὶ μεγάλοι ἐῶσιν τοῦ ἕλκεος. & vlceris labra magna extiterint, à similitudine quam habent cum riparum aut fossarum marginibus. Pro muliebris verò pudendi eminentiis etiam sumitur ibidem (pag.74.8.) & ὅσαι μὲν μὴ βάλλουσαι τὸ στόμα αἱ μῆτραι, καὶ μὴ ψαύουσαι τῶν κρημνῶν μετακεκινημέναι ἐῶσιν ἔξω, σμικρότατη νοῦσος ἐστίν. Et quandoquidem vteri demisso suo osculo, muliebris pudendi labra minimè attingentes, foras transmoti fuerint, leuissimus est morbus. Rursus ibidem (v.10.) ἐπεὶ δὲ προκινηθῶσιν ἐς τὸ ἔμπροσθεν, καὶ ἐμβάλλωσι τὸ στόμα ἐς τὸν κρημνόν. Vbi autem demisso in pudendi labra osculo, in anteriorem partem promoti fuerint. Ac rursus ibidem (v.12.) εἶτα ἀποφραχθεῖσα ἡ μήτρη & ὀπιπωμασθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐμβλήσιος τῆς ἐς τὸν κρημνόν. deinde ex eo, quòd in pudendi labra incumbit, vtero obturato & velut operculo tecto.

Κρηπῖδες χῖαι, Chiæ crepidæ aut crepidulæ, calceamenti genus quo vtitur Hippocr. lib. 4. de art. (p.643.48.) ἐν κυλλώσι, & in his qui ab ortu vari sunt, aut quib. crus in exteriorem partem distorquetur, pes verò intrò cōuertitur. Sunt autem crepidæ aut crepidulæ Gellio libr. 13. cap. 20. calceamenti genus quod Græci κρηπῖδας vocant. Idem soleas à Castritio Rhetore dictas innuit. Vnde soleatos dictos senatores qui crepidas haberēt. Omnia enim fermè id genus, quibus plantarū calces tantùm infimę teguntur, cætera prope nuda & teretib. habenis iuncta sunt, soleas dixerunt, non nunquam voce Græca crepidulas. Idem quoq; Gallicas vocatas innuit, & nouum verbum esse vult, quo tū vsus est M. Tul. Antoniana secūda. Etsi quidā apud Tul. Gallicas lacernę genus esse existimant, quo Galli pluuioso tēpore vtuntur.

Κρησέρα cribrum pollinarium significat, per qđ farina expurgatur. Κρησέρα Gal. in Exeg. est ἡ τοῦ ἀλεύρου πτίσις ὀνομαζομένη. μάρσιππος δέ τις ὅπω αὐτὴ λινοῦς. Vbi certè, p ἡ τοῦ ἀλεύρου πτίσις, ἡ ἀλευρόπτισις, aut ἡ ἀλεύρου σῆσις leg. vt sit vas illud & excussoriū lineū per qđ farina cribratur & excutitur, aut sacculus quidā lineus per quem farina

farina trãſcolatur. Eſt.n. ἀλευρότησις Heſych. σκεῦός εἰς ὃ τὰ ἄλευρα διασήθουσι, cribrum & vas per quod farina excutitur & excolatur. Pollux lib. 6. cap. 11. ἀλευρότησιν eſſe dicit, cribrũ aut excuſſorium pollinarium è lino, εἰ τοῦ κοσκίνου κύκλῳ ἀντὶ τῆς σχοίνου λινοῦν ἢ σινδόνιον εἴη ἐξηρτημένον, ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἄλευρον καθαίροιτο. ſi cribri circumferentiæ iuncorum loco linteum aliquod aptatum fuerit, quo purius farina expurgetur. Erotianus κνησέρης pro κρησέρης apud Hippocrat. legiſſe videtur, & κνησέραν eſſe dicit ῥάκος χονδρὸν καὶ ἀραιὸν δι' οὗ διηθοῦσί τινα ὡς δι' ἠθμοῦ. pannum rarum, per quem quædam veluti per colum tranſcolantur. Videtur autem locus lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 267. 33.) ab Erotiano ſubnotari, in quo agitur de adiãto ſiccato, tuſo & per cribrum excuſſo, in vino nigro odorato exhibito. Vbi tamen vitioſè omnibus in exemplaribus ita legitur. ἀδίαντον ξηρήνας κόψαντα καὶ διασήσας δι' ἄκρης αἰρῆς τοῦτο διδόναι ἐν οἴνῳ μέλανι εὐώδει κεκρημένῳ. Nam pro δι' ἄκρης αἰρῆς διὰ κρησέρης, aut vt legit Erot. διὰ κνησέρης legendum exiſtimo, vt ſit per cribrum excuſſum & transfuſum. Aut certè locus libr περὶ ἀφόρων (pag. 294. v. 12.) ab Erotiano ſubindicatur, vbi legitur: ἵππειον γάλα ἑψήσας διεὶς διὰ κρίστρης ὡς λεπτοτάτης καὶ καθαρωτάτης. Sed pro διὰ κρίστρης διὰ κρησέρης aut κνησέρης legendũ cenſeo, vt ſit, Lac equinum coctum per tenuiſſimum & puriſſimũ cribrum excolato. Codex Aldinus δι' ἄκρης ἄρης ibi legit, vt libr. 2. περὶ γυναικείων, & aſteriſcum apponit, qui locum magis ſuſpectũ reddit. Exemplaria quædam manu ſcripta Regia διὰ κρησαίρης legunt.

Κριθὴ hordeum dicitur, vnde κρίθειον ὕδωρ, aqua hordei, quam in vehementi ſiti propinat Hippocrat. libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 106. 28.) κριθίδιον etiam quod eſt hordeolum aut hordei granum pro hordei decocto ſumitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 226. 18.) οἴιος κρέας κριθιδίῳ ἐξηθριασμένον. caro ouilla cum hordei decocto ſub dio per noctem expoſito. Ibidem quoque κρίδιον dicitur, ſed mihi ſuſpecta eſt lectio. Eſt etiam κριθὴ tuberculum oblongum palpebræ cilio externa parte qua pili ſunt obueniens, nobis à ſimilitudine hordeolum dictum. Huiuſmodi autem palpebrarum abſceſſus πόσθιαι quoque vocantur, hoc eſt præputiola, vt ſcribit Gal. lib. 4. comp. pharm. κατὰ τόπ. (pag. 210. 36. & 221. 50.) In Iſagoge etiam ſcribitur (pag. 386. 23.) κριθὴ δὲ ἢ καὶ πόσθια λέγεται ὅταν τὸ ἐκτὸς τῶν βλεφάρων πρὸς ταῖς στεφαναίαις ὑπόπυον παράμηκες ὅμοιον κριθῇ κατὰ τὸ σχῆμα γένηται. γίνεται δὲ καὶ ἄλλα μείζονα κατὰ μέσα βλέφαρα κριθὴ λεγόμενα. Hordeolum verò, quod & pręputiolum, dicitur cum parte interna palpebrarum iuxta corollas ſuppuratio oblonga figura hordeo ſimilis oboritur. fiunt & alia quoque maiora in mediis palpebris eodem dicta nomine. κριθὴ authori Definit. Med. (pag. 400. 19.) ἐστὶν ὑγροῦ συλλογὴ περὶ τὸ βλέφαρον ἐπιμήκης κριθῇ ὁμοία. Hordeolum eſt humoris circa palpebrã cõcretio oblongior, hordeũ referens. Paulo libr. 3. cap. 22. κριθή ἐστιν ἀποστημάτιον κατὰ τὸν τοῦ βλεφάρου ταρσὸν ἐπιμήκες. Hordeolum paruulum eſt abſceſſus tuberculum, oblongum, palpebræ cilio obueniens. Celſus lib. 7. cap. 7. In eadem palpebra ſuper pilorum locum tuberculum paruum naſcitur, quod à ſimilitudine hordei à Græcis κριθὴ nominatur. Eoq; ſignificato hanc dictionem vſurpat Hippocr. lib. 2. Epid. (p. 312. 46.) ἐπὶ τοῦ βλεφάρου τοῦ ἄνω κριθὴ ἐγένετο. in ſuperiore palpebra hordeolũ innatum eſt.

Κρίκος annulum & circulum ſignificat. Κρίκους vocat Hippocr. cartilagines σιγμοειδεῖς, quibus arteria aſpera velut circulis conſtat, à quibus aſpera & inæqualis euadit (βρόγχια dicuntur Galeno libr. 7. de vſu partium) In libello περὶ ἀνατομῆς (pag. 54. v. 25.) de ea loquẽs, κρίκοις ξυγκειμένη ὁμορυσμοῖς, τῶν περιηγέων ἀπτομένη κατ' ἐπίπεδον ἀλλήλων, annulis inter ſe ſimilibus cõſtans, & in ſuperficie mutuò rotundis aptata. Sic Celſus initio lib. 4. huiuſmodi cartilagines circulos vocat cùm de aſpera arteria ita ſcribit. Conſtat ex circulis quibuſdam compoſitis ad imaginem earum vertebrarum quę in ſpina ſunt, ita tamen vt ex parte exteriore aſpera, ex interiore ſtomachi modo læuis ſit. Inde autem fit κρικόω & ἐγκρικόω, quod eſt annulis traiicio, infibulo, aut fibulę modo illigo & pernecto. Hippocrat. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 63. 3.) καὶ τάς τε πλευρὰς καὶ τοὺς σφονδύλους ἐνεκρίκωσε πρὸς τὴν ἄκανθαν, coſtaſque & vertebras ad ſpinam infibulauit, aut annulis traiecit, hoc eſt ad ſpinam annulorum modo connexuit aut illigauit. ἐνεκρίκωσεν Erotianus ἐνέδησεν exponit, immerſit. Verum in exemplaribus vitioſè ἐνεκρέκωσεν pro ἐνεκρίκωσεν ſcribitur, vt rectè annotauit Henricus Steph. & ἐνέδυσεν pro ἐνέδησεν, quod eſt illigauit, pernexuit. Sic & annotatur, ex Corintho Ionas ἐνεκρίκωσε τὸ ἐνέδησεν dicere. Verùm ἐνεκρίνωσε vitioſè legitur. Κρίκους etiam vocat annulos & circulos Hippocrates orbibus coriaceis inſutos ad diſtentionẽ cruris per virgas corneas moliendam, in Mochlico (pag. 512. 18. & 20.) quos ſinus & anſas appellat libro de fract. (pag. 560. 43.) ἀγκύλας, in quas retinacula ex duplici aut ſimplici loro inſeruntur.

Κρίμνον farina craſſior dicitur, & craſſiorem in modum aut negligentius molita, & quę per cribrum laxiora habens foramina tranſmiſſa eſt. Dioſcorides cap. 112. lib. 2. κρίμνον eſſe ſcribit, ἁδρότερον τῇ κατεργασίᾳ τοῦ ἀλεύρου γινόμενον ἔκ τε ζειᾶς καὶ πυροῦ ἐξ οὗ ὁ πολτὸς γίνεται, craſſiorem ex zea triticoque farinam ex qua fiunt pultes. Galenus quoque libr. 7. ſimplicium (pag. 94. 27.) κρίμνον vocari ſcribit τὸ παχυμερὲς τοῦ τε πυρίνου καὶ τοῦ ἐκ τῶν ζειῶν ἀλεύρου, craſſiorem ex tritico aut zea farinã. Idem in Exeg. κρίμνα exponit τὰ ἁδρομερέστερα τῶν ἀλφίτων, polentã craſſiorem, hoc eſt craſſiores hordei toſti partes, quę grandiuſculæ remanẽt, neque ad vnguem ſunt in farinam molitæ. Rurſus Com. 2. in Prog. (p. 140. 43.) κρίμνα καλεῖται τὰ τοῖς ἀλφίτοις ἐμφερόμενα τῆς πεφρυγμένης

κριθῆς μόρια μεγάλα, διαπεφευγότα δηλονότι τὴν ἐν τῇ μύλῃ κατεργασίαν ἀκριβῆ. κρίμνα vocantur magnæ hordei tosti partes, quæ videlicet exactam molæ contusionem effugerunt. Et rursus ibidem, ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἀλφίτοις τὸ μὴ καταθραυσθὲν εἰς ἄκρως λεπτὰ μόρια, γίνεται κρίμνον. In polenta nanque quod in summè tenues partes comminutum non est, κρίμνον fit. Apud Hippocrat. autem sæpe vsurpatur in potu τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου ὕδωρ, aqua in qua farina crassior macerata fuerit. vt lib. 2. de Morb. (p.143.16.) τὸ ἀπὸ τῶν κρίμνων ὕδωρ πινέτω. Et rursus (pag. 144. 24.) πίνειν δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου. Et (p.146.38.) πίνειν δὲ διδόναι τὸ ἀπὸ τῶν κρίμνων ὕδωρ. Et (pag. 149. 44.) διδόναι πίνειν τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου. Et (pag.155.versi.36.) τοῦτον χρὴ πίνειν τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου. Et (pagina 156. versic. 7.) τοῦτον πιπίσκειν τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου. Et libr. 7. Epid. (pagina 354. versic. 40.) προσφερόντων δέ τινων χυλοὺς καὶ τὸ ἀπὸ κρίμνων ὕδωρ. Quibusdam autem succos & aquam in qua farina crassior macerata esset, offerentibus. Et rursus ibidem (pag. 363. 11.) ὁ ποτὸς τὸ ἀπὸ κρίμνου, potus erat aqua in qua farina crassior macerata fuerat. Sic enim legendum diximus nostris eum in locum Annotat. cum ἄποτον passim legant omnia exemplaria. Quibus in locis farinam hordei crassiorem aqua maceratam eamque potui exhibitam intelligit. Cuius potionis formam describit lib. 3. de Morb. (pagina 165. versic. 29.) his verbis inter potiones refrigerantes. τοῦτο δὲ κρίμνων κριθέων ἁδρῶν ἡμιχοίνικα, ὕδατος χόεα ἐπιχέας, ὁκόταν διοιδέῃ τὰ κρίμνα, τρίβειν τῇσι χερσὶν ἕως ἂν λευκὸν τὸ ὕδωρ γένηται, καὶ ἀδίαντε δραγμίδα ἐμβαλὼν, ἀπαιθριάσας δίδε. farinæ hordei crassioris dimidiæ chœnici. affuso aquæ congio, vbi iam intumescunt crassiores farinæ partes, manibus terito dum aqua albescat, & iniecto adianti pugillo, sub dio expositum exhibeto. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 246. versicul. 30.) τὸ ἀπὸ κρίμνου, hoc est aquam in qua farina crassior sit macerata, ad refrigerandum propinat. Interdum quoque farinam cum aqua potui exhibet Hippocrat. vt libr. 2 de Morb. (pagina 149. versic. 2.) ἢν διψῇ, δοῦναι πιεῖν ἄλφιτον καὶ ὕδωρ. Et rursus (pagina 153. versic. 44.) καὶ τὴν ἡμέρην ἐπὶ τὴν πιὼν ἄλφιτον καὶ ὕδωρ. Κριμνώδεες ὑποστάσιες dicuntur Hippocrati sedimenta in vrinis quæ hordei tosti non exactè moliti crassiores partes referunt, indeq; perpetuò damnantur, quòd magnum internum incendium & sanguinis exassationem, vehementemque partium internarum colliquationem, summam perniciē, aut longam morbi protractionem denunciant, vt ostendimus nostris in lib. 1. & 3. Epid. Annotat. In Progn. (pag. 140. 41.) κριμνώδεες ἐν τοῖσιν οὔροισιν ὑποστάσιες πονηραί. Sedimenta in vrinis crassioribus hordei tosti non exactè moliti partibus similia, mala sunt. Vbi eiusmodi sedimenta damnat Gal. quòd ex assato crasso sanguine & colliquatis inæqualiter carnibus contingant. ὁκόσοισι πυρέσσουσιν ἐν τοῖσι οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίνονται, μακρὴν τὴν ἀρρωστίην σημαίνει. febricitantibus si sedimenta hordei tosti non exactè moliti crassioribus frustulis similia in vrinis contingant, longam fore ægritudinem denunciant. Vbi scribit Galen. experientia contestatum esse huiusmodi subsidentias in vrinis summū portendere exitium, eosq; qui in morbis eiusmodi vrinas habuerunt aut omnes morte fuisse præreptos, aut non nisi ægrè ac tardè longa morbi protractione liberatos. Idem libr. 1. περὶ κρίσεων (pagina 397. versic. 57.) κριμνώδεις ὑποστάσεις damnat quòd & cruditatem & aliôqui perniciem portendant, quódque δυοῖν εἰσι διαθέσεων γνωρίσματα, συντήξεως ἀδρομερῶν, καὶ θερμασίας καυσώδους ἐκφρυγούσης τὸ αἷμα, hoc est, duas indicent affectiones, crassiorum partium colliquationem, & æstuosam caliditatem sanguinem torrefacientem. Ac rursus Comm. 5. in libr. 6. Epid. (p. 514. 16.) κριμνώδεις ὑποστάσεις in vrina videri scribit, in partium corporis, ac præcipuè hepatis colliquatione. Quæ si sint crassiores, & duriores, nō tamen albidæ, colliquescentis carnis in corpore notas præbent, sicut & nigræ lienis magis. ὑπόστασις κριμνώδης vsurpatur etiam Hippocrati ægrot. 2. libr. 1. Epid. & ægrot. 3. libro tertio, Epid. οὖρα λεπτὰ ποικίλα, ἐναιωρήματα ἔχοντα, κατὰ σμικρὸν, οἷον κρίμνα γονοειδέα. Vrinæ tenues, in quibus varia inerant suspensa quædam in medio innatantia, hordei tosti non exactè moliti crassioribus fistulis ferè similia, genitaleque semen referentia. Sic κριμνώδεες οὖρησιες dicuntur in Coac. Prænot. (p. 431. 34.) in conuulsionum suspicione, vrinæ quæ hordei tosti non exactè moliti crassioribus frustulis similia contineant, vt & κριμνώδεα οὖρα ibidem (pag. 442. 14.) κρίμνα ἐξαρόπτα farinam crassiorem prunis coctam significant lib. 4. Epid. (pag. 353. 7.) At κρίμνα ἀλφίτου ἀδρὰ cùm dicit Hippocrates (vt scribit Gal. in Exegsi) τὰ μέγιστα τῶν ἀλφίτων δηλοῖ, crassiores farinæ aut polentæ partes, & quæ crassiorem in modum molitæ sunt indicat. Sic libro secundo περὶ γυναικ. (pagina 265. versic. 35.) scribitur, κρίμνα ἐκ ἀλφίτων ἀδρὰ φώξαι. crassiores polentæ partes torrefacere. Et libr. 3. de Morb. (pagina 165. vers. 28) κρίμνων κριθέων ἀδρῶν ἡμιχοίνικα. farinæ hordei crassiorum & pleniorum partium chœnicem dimidiam. Κρίμνον etiam scribitur apud Hippocratem, & polentam ex crassiore farinæ parte minus exactè molitam significat, libr. περὶ γυν. φύσ. (pagina 226. 2.) κρίμνον ἐξερείσας, polentam crassius fresam exponit Cornarius. Sed locus mihi valde suspectus est, tum quòd κρίθην legit Caluus, tum quòd lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 256. 22) vbi remedium illud repetitur, pro κρίμνον ἐξερείσας, πυροὺς τριμηνιαίους ἐρείκειν scribitur, & pro ἐξερείσας ἐξερείξας aut ἐξερέψας legendum existimo, ab ἐρείκω aut ἐρέικω. Ἐρείκην certè legi posse aliquando existimaui, vt sit ἐρείκην idem quod ἐρεικτὸν aut ἐρεικτά. ἐρεικτὰ autem

tem σῖτος πεφρυγμένος καὶ κεκομμένος, & ἐρικτὸν κοπανιστὸν Hesychio exponitur, triticum frictum, contusum, pistum, confractum aut fresum & bene subactum. ἐρίγμη pro ἔρεγμα, aut ἔρεγμα, quod est vsitatissimum, ab Aristoph. vsurpatum affertur. Verùm si ἔρεγμα legatur ἐξερέξας vacare videbitur. Locum quoq; suspectum faciunt exemplaria manu scripta Regia, quæ κάμινον & λάμινον hoc loco legunt, nullo omninò sensu.

Κρίσις iudicium aut iudicationem significat, & generali sua notione subitam omnem in morbo mutationem indicat, siue ad salutem, siue ad mortem fiat, siue in peius, siue in melius. Gal. Comm. ad aphorism. 13. lib. 2.: ἡ μὲν κρίσις ὀξύρροπός ἐστιν ἐν νόσῳ μεταβολὴ πρὸς ὑγείαν ἢ θάνατον. Iudicatio est subita in morbo ad sanitatem vel mortem commutatio. Rursus Comm. ad aphorism. 23. libr. 2. εἰκότως οὖν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ καὶ τὰς μεταβολὰς ποιεῖται μεγάλας, ὅπερ τοῦτόν ἐστι τῷ κρίνεσθαι. τὰς γοῦν τοιαύτας μεταβολὰς ὅταν ἀθρόως ἐν νόσῳ γενηθῶσιν, αὐτὸς ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζει κρίσεις, ἐνίοτε μὲν ἀθρόως ὑγιαζομένων τῶν νοσούντων, ἢ ἀποθνησκόντων, ἐνίοτε δὲ μεταβολήν τινα μεγάλην ποιησαμένων ἐπὶ σωτηρίαν, ἢ ὄλεθρον, οὐ μὴν παραχρῆμα γε σωθέντων, ἢ ἀποθνησκόντων. ὥς εἶναι δὴ τὰς ὀξυρρόπους ἐν αὐτοῖς μεταβολάς, ὡς αὐτὸς ἐδίδαξεν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν εἰπών, ἐπὶ σωτηρίαν, ἢ ὄλεθρον, ἢ ῥοπὴν ἐπὶ τὸ ἄμεινον, ἢ τὸ χεῖρον. Non abs re igitur breui tempore magnas faciunt mutationes, quod perinde est ac si iudicari dixeris. Siquidem mutationes huiusmodi cùm in morbo repente contingunt Hippocrates ipse iudicationes appellat, ægrotantibus ipsis interdum subitò sanitati restitutis, aut mortuis, interdum quoque magnam quandam ad salutem vel perniciem mutationem facientibus, qui tamen non subitò seruantur aut moriuntur. Adeo vt quatuor in ipsis repentinæ mutationes fiāt, quas ipse lib. 1. Epid. his verbis edocuit: Ad salutem aut perniciem mutatio fit; aut in melius aut deterius propensio. Rursus quoq; Com. 3. in Progn. (p. 153. 17.) ἡ γὰρ κατὰ τὰ νοσήματα κρίσις ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις μετενήνεκται, σημαίνουσα τὴν ὀξύρροπον ἐν νόσῳ μεταβολήν, γινομένην κατὰ τέτταρας τρόπους. ἢ γὰρ ἀπαλλάττονται τῶν νοσημάτων εὐθέως, ἢ μεγάλην μεταβολὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἴσχουσιν, ἢ ἀποθνήσκουσιν εὐθέως, ἢ χείρους γίνονται πολλῷ. τὰς μὲν οὖν πρώτας δύο κρίσεις, ἁπλῶς ὀνομάζουσι κρίσεις, τὰς δὲ δευτέρας δύο, τὰ πολλὰ μὲν ἅμα προσθήκῃ, κακὴν κρίσιν ἢ μοχθηρὰν κρίσιν, ἤ τι τοιοῦτον τῷ τῆς κρίσεως ὀνόματι προστιθέντες. ἔστιν ὅτε δὲ καὶ χωρὶς προσθήκης ἁπλῶς. Nomen crisis in morbis vsurpatum, à foro translatum, repentinam in morbo mutationem indicat, quæ quatuor modis fit. Aut enim confestim à morbis liberantur, aut magnam in melius mutationem habent, aut statim moriuntur, aut longè peius habent. Primas igitur duas crises simpliciter crises nominant, proximas duas vt plurimū cum additione, malam crisim, aut prauam crisim, aut aliquid id genus criseos nomine adiicientes, atq; interdum sine additione simpliciter. Idem rursus ibidem (pagina 154. versic. 2.) κρίσιν esse scribit celerem quamuis mutationem; nec eam tantùm quæ fit ad salutem. τὸ δὲ ἐκ τούτων, ἢ σώζεσθαι γίνεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἢ ἀπόλλυσθαι δηλωτικόν ἐστι τοῦ τὴν κρίσιν ὀνομάζειν αὐτὸν ἐπὶ πάσης τῆς ὀξυρρόπου μεταβολῆς, οὐ μόνης τῆς ἐπὶ σωτηρίαν. Quod autem dicitur ex his superesse hominem aut mori, id indicat eum crisim appellare celerem quamuis mutationem, non solùm eam quæ fit ad salutem. Sic κρίνεσθαι ibidem Hippocrati dicitur tum de mutatione quæ ad salutem, tum de ea quæ ad mortem fit, cùm scribit: οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τὸν ἀριθμόν. febres iisdem numero diebus iudicantur. Et rursus (pagina 155. versic. 6.) τουτέων δὲ ἐν ἀρχῇσιν ἐστὶ χαλεπώτατον διαγινώσκειν τὰ μέλλοντα ἐν πλείστῳ χρόνῳ κρίνεσθαι. Sed huiusmodi morbos, qui longiore tempore iudicari debent, ab initio perquam difficile est discernere. Vbi scribit Galenus κἀνταῦθα πάλιν ἐπὶ ἀμφοτέρων ἔταξε τὸ κρίνεσθαι, τῶν τε ἀγαθὴν καὶ τῶν ἐπὶ κακῷ τὴν μεταβολὴν ποιουμένων. Rursus hîc quoque τὸ κρίνεσθαι vsurpauit, tam de iis quæ ad bonum quàm de iis quæ ad malum mutationem faciunt. Et Comm. ad aphorism. 6. libr. 5. de tetano scribit Galenus, κάτοξυ πάθος ὁ τέτανός ἐστιν, ὡς ἂν ἐξ ὀπισθοτόνου τε καὶ ἐμπροσθοτόνου συγκείμενος, ὥστ' εἰκότως αὐτὸν συντομωτέραν ποιεῖσθαι κρίσιν. Tetanus morbus est peracutus nempe ex emprosthotono & opisthotono, hoc est in anteriorem aut posteriorem partem ceruicis tensione compositus. Ex quo ipsius breuior est iudicatio. Galenus etiam cap. 7. libr. 2. περὶ κρίσεων κρίσιν simpliciter vocat, τὴν ὀξύρροπον τῆς νόσου λύσιν, subitam morbi solutionem. Atque eius commutationis morborū ex qua liberatur eger, tres modos facit, & tres etiam ex aduerso respondentes eius commutationis quæ ad perniciem tendit, & ex qua moriturus est æger. At initio lib. 1. περὶ κρίσεων crisis ambiguam notionem his verbis apertissimè declarat. εἴτε τὴν ἀθρόαν ἐν νόσῳ μεταβολήν, εἴτε τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον ῥοπὴν μόνην, εἴτε τὴν προηγουμένην αὐτῆς ταραχήν, εἴτε καὶ τὴν λύσιν ἅπασαν τοῦ νοσήματος, εἴτε καὶ ταύτης μόνην τὴν ἀγαθὴν θέλοι τις ὀνομάζειν κρίσιν, οὐ πρόκειταί μοι διαιρεῖσθαι τὰ νῦν, ὅτι μὴ πάρεργον. Siue subitam in morbo mutationem, siue solam ad melius inclinationem, siue perturbationem quæ antecedit, siue omnem morbi solutionem, siue eam tantùm quæ bono est, crisim velit quis nominare, hoc loco non est mei instituti, nisi obiter, distinguere. Quas vocis κρίσεως notiones libr. 1. de dieb. decret. etiam attingit Galenus cùm scribit (pagina 424. versic. 29.) ἡμεῖς μὲν δὴ τὴν ὀξεῖαν οὕτως ἐν νοσήματι ταραχὴν ὀνομάζομεν κρίσιν, καὶ τελευτᾶν γε αὐτὴν τὰ πολλὰ μὲν εἰς σωτηρίαν, ἔστι δ' ὅτε καὶ εἰς ὄλεθρον τοῦ κάμνοντος φαμέν. Nos quidem adeò repentinam in morbo mutationem crisim nominamus, eamque ipsam vt plurimùm ad salutem, interdum verò ad ægrotantis interitum tendere affirmamus. Rursus ibidem (p. 427. 6.) οἱ μὲν γὰρ τὴν ἀθρόαν ἐν νόσῳ

μεταβολὴν ἡγοῦνται κρίσιν, οἱ δὲ εἰ μὴ προσείη τὸ ἐπ' ἀγαθῷ, κρίσιν οὔπω τὸ τοιοῦτον ὀνομάζουσιν, ἔνιοι δὲ τούτων μὲν ἑκάτερον ἀποτέλεσμα κρίσεως εἶναι φασιν. τὴν κρίσιν δὲ αὐτὴν τὴν μεταβλητικὴν ἐπιφανῶς ἐν ὀξεῖ καιρῷ σάλον ὑπάρχειν οἴονται, ἐξ αὐτῆς δηλονότι τῆς νοσήματος τῆς φύσεως γινόμενον οὐκ ἔξωθεν. Nonnulli quidem repentinam in morbo mutationem crisim esse existimant, quidam etiam nisi ad salutem tendat, tale quid nondum crisim nominant: alii verò horum quidem vtrunque criseos opus esse dicunt. Crisim autem ipsam euidenter permutatam repẽtinam agitationem esse existimant, ex ipsa morbi natura non extrinsecus ortam. Et rursus (pag.431.v.3.) εἰ μὴ γὰρ ἡ προηγουμένη τῆς λύσεως τοῦ νοσήματος ὀξεῖα ταραχὴ κατὰ τὸ τοῦ κάμνοντος σῶμα κρίσις ὀνομάζεται. Nam si subita in ægrotantis corpore perturbatio, morbi solutionem antecedens, crisis nominatur. Idem Com.3.in libr.1. Epid. has criseos notiones aptissimè declarat (p. 382.49.) ἐν ταύτῃ τῇ ῥήσει τὸ σημαινόμενον ἐκ τοῦ τῆς κρίσεως ὀνόματος ἐδίδαξεν, ὃ διὰ συντόμων ἄν τις εἴποι ὀξύῤῥοπον εἶναι μεταβολὴν νοσήματος. ὅτι δὲ τετραχῶς ἡ μεταβολὴ γίνεται, σαφῶς αὐτὸς εἶπεν. ἐπὶ γὰρ σωτηρίαν, ἢ ὄλεθρον, ἢ ῥοπὴν ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἢ χεῖρον, ἀξιόλογον δηλονότι. παρέλειπε δὲ αὐτὸς εἰπεῖν τὸ ἀξιόλογον, ὡς ἐν τῷ κοινῷ σημαινομένῳ τοῦ τῆς κρίσεως ὀνόματος περιεχόμενον. Quid κρίσεως nomine significetur hac dictione edocuit, quam quis breuiter repentinã morbi mutationem esse dixerit. Quòd autem quatuor modis mutatio fiat, manifestò dixit, nempe ad salutem, aut perniciem, aut ad melius vel deterius inclinationem, insignem videlicet. Prætermisit autem in oratione [insignem] quòd communi criseos significato contineatur. Rursus Comm.2.in lib.6.Epid.(pag.464.18.) κρίσιν δὲ ἤκουσαν ὑφ' ἧς ὀξύῤῥοπος γίνεται μεταβολή τις ἀξιόλογος. Iudicationem autem intellexerunt in qua repentina quædam & insignis mutatio accidit. Et Com.3.in lib.3.Epid. (pag.435.1.) καὶ γὰρ ὁ θάνατος ὑποπέπτωκε τῷ γενικῷ σημαινομένῳ τῆς κρίσεως ὡς ἐδείχθη. Etenim generale κρίσεως significatum mortem complectitur, vt ostensum est. Et in Coac. Prænot.(pag.430.38.) κρίσις tam de ea quæ ad mortem tendit, quàm quę ad salutem morborum immutationem facit, dicitur, vbi de lingua valde nigrescente scribitur, σφόδρα δὲ μελαινομένη ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κρίσιν γενέσθαι δηλοῖ, valde autem nigrescens iudicationem decimo quarto die futuram indicat. Quæ certè præcipuæ criseos notiones ex ipso Hippocrate haustæ sunt cùm scribit libr. 1. Epid. in fine sect. 3. δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν καὶ εἰδέναι ἐν τοῖσι χρόνοισι τούτοις τὰς κρίσιας ἐσομένας ἐπὶ σωτηρίῃ, ἢ ὀλέθριον, ἢ ῥοπὰς ἐπὶ τὸ ἄμεινον, ἢ τὸ χεῖρον. Animumque aduertere & nosse oportet his in temporibus futuras iudicationes ad salutem aut perniciem tendere, vel momenta in melius aut deterius facere. Et libr. περὶ παθῶν (pag.180. 28.) κρίνεσθαι in morbis dicitur, quod est iudicari, ὅταν αὔξωνται αἱ νοῦσοι, ἢ μαραίνονται, ἢ μεταπίπτωσιν ἐς ἕτερον νόσημα, ἢ τελευτῶσιν, cum morbi augentur, aut marcescunt, aut in alium morbum transeunt, aut cessant. Sic κρίσις impropriè sumitur de humorum transpositione, vbi priori morbo alter morbus succedit, (vt & λύσις aph.26.lib.6.) In Coac. Prænot. (pag. 425. 13.) καὶ τοὺς ἐπιρριγέοντας τρομώδεα γινόμενα κρίνει. atque eos qui subinde nouo rigore corripiuntur, succedentes tremores indicant. Est vbi quoque κρίσις apud Hippocrat. perfectam morbi solutionem indicat, & eam quæ extra omnem periculi est aleam, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 46. 52.) vbi scribit Galenus κρίσιν, dici ἢ τὴν τελείαν λύσιν τοῦ νοσήματος, ἢ τὴν εἰς τοσοῦτον ἀξιόλογον μεταβολὴν, ὡς ἤδη κινδύνου παντὸς ἐκτὸς καθεστηκέναι. aut perfectam morbi solutionem, aut adeò insignem mutationem, vt æger extra omne periculum constitutus videatur. Rursus Com. 2. in eundem libr. (pag. 57. 37.) τῆς κρίσεως ὡς ἔφην ἀκουομένης, οὐ μόνον τῆς τελείας ἀπαλλαγῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀξιολόγου μεταβολῆς. κρίσεως nomine accepta non solùm perfecta liberatione morbi, sed & effatu digna mutatione. Sic κρίνεσθαι λύεσθαι significat Hippocrati quod est solui, terminari, finiri, iudicari, in Progn. (pag.122.30) cùm scribit: κρίνεται δὲ τὰ τοιαῦτα ἐν ἡμέρᾳ τε καὶ νυκτί. Huiusmodi autem vno die & nocte iudicantur. finiri dixit Celsus c.6.lib.2. δοκιμάζεσθαι καὶ διαγινώσκεσθαι exponit Gal. lib. 3. de dieb. decr. (pag. 447. 14.) quod est dignosci, discerni, diiudicari. Si enim ex causa aliqua externa facies cadauerosa extiterit, idipsum discernitur die vno ac nocte, quòd intra tempus affectio illa desinat & ad statum naturalem reducatur. ἐπανορθώσεως ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ τεύξεται dixit Galenus. Illîc nanque ἐπανόρθωσις ad statum naturalem reductionem indicat. Rursus cum scribitur in Progn. (pag.139. v. 51.) οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστιν ὅταν ᾖ λευκή τε ἡ ὑπόστασις, καὶ λείη καὶ ὁμαλὴ παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐς ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος. Vrina illa optima est, in qua per omne morbi tempus ad iudicationem vsq; sedimentum album fuerit læueque & æquale. μέχρι λύσεως τοῦ νοσήματος, ad morbi solutionem vsque exponit illîc Gal. Sic quoque lib.1. de dieb. decr. (pag. 431.10.) κρίσιν λύσιν exponit Galen. vbi & febres diarias vno aut altero die iudicari, hoc est solui & finiri scribit. Atque idem libr. 3. de dieb. decr. (pag. 440. 3.) pro παύονται κρίνονται ex Progn. legit, vbi scribitur (pag.154. 5.) οἵ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν, καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων βεβῶτες τεταρταῖοι παύονται ἢ πρόσθεν. febres enim saluberrimæ & quæ signis fulciuntur securissimis, die quarto aut antea desinere solent. Quod etiam iisdem pene verbis repetitur lib. περὶ κρισίων (pagina 385. 17.) Κρίσις est ἡ ἀπόλυσις νόσου morbi solutio, in παραγγελίαις (pag.19.12.) cui etiam ἀκρισίαν νόσου opponit. Quibus verbis morbi qui iudicatione minimè soluuntur, sed sensim desinunt & longi sunt, denotantur. τὸ κρῖνον, quod est iudicans, conferens aut bene faciens & molestiam leuans significat Hippocrati

pocrati aphor. 22. lib. 5. τὸ θερμὸν φίλον καὶ κρίνον, calidum amicum & iudicans, hoc est ad salutem conferens & eam conseruans. Ei nanque τὸ κτεῖνον opponitur, τὸ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον. frigidum inimicum & perimens. Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 56. 19.) τὰ κρισιμώτερα ὠφελιμώτερα, hoc est vtiliora, commodiora exponit Gal. Prorrh. 2. (pag. 415. 23.) αἱ δ' ὑγρότεραι τῶν διαχωρήσεων ἑβδομαῖαι καὶ θᾶσσον κρινόμεναι. At liquidiores alui egestiones quæ die septimo aut citius iudicio terminatur aut desinūt. Corn. Celsus adeò iudicii nomē aut criseos reformidat, vt eius loco finē morbi, aut procedens tempus ponat, & pro κρίνειν decernere, aut pro κρίνεσθαι solui aut finiri morbum. fortè quòd Latinis auribus insolens sit dictio, aut potiùs quòd iudicii seriem contemnat. Sic libr. 2. cap. 3. procedente tempore aluū contrahi, & lumbricos sub fine morbi descēdere dicit, quod Hipp. in Progn. & Coac. Prænot. πρὸς κρίσιν ἰούσης τῆς νόσου. Aurelianus cap. 8. libr. 4. Tard. pass. properare iudicium dixit. Et cap. 6. lib. 3. vbi febris fuit atque decreuit. Et rursus ibidem. vbi febris decreuit. Idem cap. 3. libr. 2. cuius febricula eo sudore finitur. Rursusque ibidem. Neque terrere debet ea febris quæ eodem die finita est. Et rursus cap. 4. habere sudores nō per totum corpus æquales, quiq; febrem non finiant. Et cap. 6. Ex quibus causis interdum hæc species oritur, sed vno die finitur, quod κρίνεται dicitur in Progn.

Κρίσις etiam pro ipsa morbi accessione sumitur Hippocrati aph. 19. lib. 1. vt illic scribit Gal. Etsi pro morbi vigore quoq; sumi posse aut pro crisi propriè dicta, quę est subita morbi immutatio, ibi fatetur Galenus. Rursus idem Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 464. 18.) κρίσιν quibusdam ἁπλῶς τὸν παροξυσμὸν significare scribit. Sunt qui pro accessionis vigore crisim etiam sumant aph. 19. lib. 1. Verùm Aretæus vetustus imprimis scriptor, pro ipso morbi vigore κρίσιν sumit, cùm scribit cap. 1. lib. 1. Cur. ac. πολλὸν πρὸ τῶν κρισίων ἐν τοῖσι ὀξέσι κενοῦν χρὴ, ἢ φαρμακεύειν, ἢ τοῖσι ἄλλοισι ἐρεθισμοῖσι χρέεσθαι. Multò enim ante iudicationes in acutis morbis euacuare, aut purgantia medicamenta sumere, aut aliis irritamentis vti oportet. Et rursus ibidem. ὑποστέλλεσθαι δὲ ἐν τῇσι κρίσεσι, καὶ μικρόν τι πρὸ τῶν κρισίων. Verùm in ipsis iudicationibus & paulò ante iudicationes cibus subtrahendus. Et verò magna ex parte morbo in suo vigore consistente iudicationes fiunt, vt scribit Galenus Com. ad aph. 19. lib. 1. Qua ratione etiam κρίσιν pro accessione ipsa morborum meritò illic sumit Gal. Magna nanque ex parte in accessionibus iudicationes contingunt, vt scribit Gal. libr. 1. & 3. de dieb. decret. & testatur aphorism. 13. lib. 2. Κρίσις quoque ἔκκρισιν & τὸ κρίνεσθαι ἐκκρίνεσθαι, quod est vacuari, excernere significat. Libr. de loc. in homine (pag. 70. 19.) μὴ δ' ὡς ἂν τὸ σῶμα θάλλῃ πιπίσκειν φάρμακον. οὐ γὰρ κρίνονται εἰ μὴ σμικρόν. Medicamentum quoad corpus floridū est non propinandum. Neq; enim vacuantur nisi modicum. Quod paulò ante ἰνᾶσθαι dixit. Sic Aretæus cap. 1. libr. 1. Cur. acut. κρίσιν τῶν ἐν τῇ κοιλίῃ, alui excretionem, aut recrementorū vacuationem vocat. Neq; absimili notione κρίνεσθαι οὖρον dicitur, cùm vrina per iudicationem profluit & excernitur. libr. 4. Epid. (p. 331. 18.) & τὸ οὖρον ἐκρίθη, & vrina iudicatione est reddita. Κρίσις etiam Hippocrati iudiciū significat aphorism. 1. lib. 1. Galenus rationem exponit qua probantur ea quæ in arte tractantur, & λόγον vocat, & τὴν τῶν ἀποβαινόντων ἐκ πείρας ἐπίκρισιν, hoc est rationem & de rei euentu per experientiam diiudicationem. Rursus ibidem Gal. κρίσιν λόγον esse scribit, ὁ λόγος δ' ἂν ἡ κρίσις εἴη, τῶν κρίνεσθαι παρ' αὐτοῦ τὰ ποιητέα. iudicatio ratio est qua tanquam arbitra de iis quæ facienda sunt decernitur ac iudicium fit. Idem Empiricis τὴν κρίσιν significare scribit τὴν τῶν διὰ τῆς πείρας εὑρισκομένων βοηθημάτων ἐπίκρισιν, hoc est, auxiliorum quę per experientiam inuenta sunt delectum & diiudicationem.

Κρίσιμον quod decernit & iudicat dicitur, quodque ad iudicationem confert & est accommodatum. Sic libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 56. v. 19.) τὰ κρισιμώτερα τὰ μᾶλλον κρίσιν ποιοῦντα τῶν νοσημάτων, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει ταὐτὸν τῷ ὠφελιμώτερα, exponit Galenus quæ magis ad crisim faciunt eamque promouent, quod perinde valet ac si vtilia dicas. Et Coac. Prænot. (pag. 430. vers. 17.) τὸ κρίσιμον ad iudicationem faciens & conferens dicitur, vbi tamen publicata exemplaria χρήσιμον malè legunt. Κρισίμως διαλείπειν quod est iudicatoriè desinere exponit Gal. Com. 2. in lib. 1. Epid. (pag. 373. 49.) ἐν ἡμέρᾳ κρισίμῳ παύσασθαι, καὶ μεθ' ἱδρῶτος, ἢ τινος ἄλλου τῶν οὕτω κρινόντων. die iudicatorio cessare & cum sudore, aut aliquo alio iudicatorio signo. Quæ autem signa sint κρίσιμα, & quæ signorum tantùm aut etiam causæ rationem habeant, habes fusissimè apud Gal. Com. ad aph. 12. libr. 1. & cap. 3. 7. 8. & 14. lib. 1. περὶ κρίσεων & cap. 4. lib. 3. deinde apud Gorrhæum, qui & quid sit κρίσιμος ἡμέρα abunde etiam explicat ex Galeno.

Κροκυδίζειν seu κροκυδίζειν est floccos seu pilos in veste aut subtegmine extantes legere ac vellere, quod est phreniticorum symptoma, vt καρφολογεῖν, Galenus Comm. 1. in Prognost. (pag. 128. vers. 57.) vbi Hippoc. τὰς χεῖρας κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀποτιλλούσας, manus è veste floccos euellentes damnat. Celsus floccos in veste legere fimbriasue diducere dixit, cap. 6. libr. 2. τὰς κροκίδας ἀφαιρέειν, quod est floccos aut pilos tollere ac auferre dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 98. 43.) Aretæus etiam in curat. phrenitidis cap. 1. lib. 1. cur. ac. stragulas vestes glabras aut leues, hoc est sine pilis esse vult, ὡς μὴ κροκυδίζειν ὑπόμνησις ἔοι, vt ne floccos ex vestibus legere in mentem subeat.

Κρόκη tramam seu subtegmen significat, sed sumitur apud Hippocr. pro filo, lino aut to-

mento libr. 2. de Morb. (pag. 144. 21.) συνδεὶς τὴν τομὴν, κρόκῃ διπλῇ κατειλίξας πᾶσαν αὐτὴν (de cutis in fronte sectione agens) totam sectionem duplici filo implicatam aut inuolutam (hoc est in arctum collectam) cõponito. Ac videtur κρόκη idẽ esse quod κροκίς. κροκίδα autem πορφύρεων, hoc est tomentum lanæ purpura infectæ in aures inflammatas & purulentas indit Andromachus apud Gal. lib. 3. κτ̀ τόπ. (pag. 192. 45.) etsi πορφυρεῶν vitiosè pro πορφύρεων nostris in exemplaribus legitur.

Κρόκος seu κρόκον ὠῦ oui luteum significat Galeno libr. 3. περὶ εὐπορίστων (pag. 451. 35. & pag. 453. 53. & p. 457. 8.) ὁ λέκυθος dicitur, pro quo τὰ χρυσᾶ τῶν ὠῶν & τὰ πυῤῥὰ dicit Athenæus.

Κρότων ricinus dicitur Latinis, κίκι aut κίκιον Ægyptiis vocabatur, vt scribit Gal. in Exeg. vocum Hippocr. in κρότωνος ῥίζα, qui locus legitur lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 287. 15.) τῆς κρότωνος ῥίζα πινομένη, ricini radix epota. Pro quo lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 220. 38.) τῆς κροτωνοειδέος τὴν ῥίζαν δίδου πίνειν vitiosè scribitur. τῆς κρότωνος ῥίζαν enim reponendum videtur. Sed pro κίκι κίκιν αἰγύπτιον scribit Hesychius. Κρότωνας autem apud Hippocr. exponit Galenus τὰ ἐν τῷ πνεύμονι χονδρώδη βρόγχια, cartilaginea pulmonis bronchia, & ex libro primo de Morb. maiore adducit. Legitur verò lib. 2. de Morb. passim inscripto (pag. 152. 46.) μετὰ δὲ πῦον πτύει, καὶ οἷα ἕλκεος κρότωνας, καὶ αὖθις βήξ. Agitur enim de asperæ arteriæ vulnere, in quo primis diebus sanguis expuitur, deinde pus, postea cartilagineæ pulmonis partes, bronchia dicta, reiiciuntur. Vlceris ricinos interpretes dicunt. Vitiosè autem omnibus in exemplarib. κρότωνες legitur pro κρότωνας, vt Galenum legisse satis apparet. Sic quoque vitiosè apud Varinum κρότωνες pro κρότωνας legitur, vbi Galeni locum adducit.

Κρούματα in musica dicuntur toni qui pulsatis organis musicis eduntur, aut sonus quem pulsata instrumenta musica edũt. lib. 1. περὶ διαίτης (pag. 85. 28.) κρούεται τὰ κρούματα ἐν μουσικῇ, pulsatis instrumentis musicis sonus editur, pulsantur toni in musica dixit Cornarius.

Κρύβδην clam, latenter, occultè. κρύβδην λάθρᾳ exponit Hesychius lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 42.) κρύβδην τείνονται, clam extenduntur.

Κρυστάλλιναι χεῖρες, manus gelatæ, conglaciatæ, velut gelu frigidæ, lib. 7. Epid. (p. 357. 13.) χεῖρες ὥσπερ κρυστάλλιναι manus velut gelu frigidæ.

τὰ Κρύφια sunt animi sensa occulta, & occultæ ratiocinationes mentis libr. 7. Epid. (pag. 367. 47.) vbi tamen κρύφιμα vitiosè legitur, & κρύφια aut κρυφαῖα legendum videtur.

Κρύωξα exponit Erotianus apud Hippocrat. λάχανον ὅμοιον σελίνῳ, φυόμενον ἐγγὺς θαλάσσης, olus apio simile quod iuxta mare nascitur. Verum Erotiani locus mihi suspectus est.

¶ Κτεὶς pecten dicitur & significat locum sub imo ventre iuxta pudenda, vbi pili inhorrescunt, aph. 80. libr. 4 καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον, καὶ ἐς τὸν κτένα, & dolor in imum ventrem & pectinem incidat. Varinus κτένα ἐφήβαιον explicat. Pollux τρίχωσιν ἥβην τε vocat, pubem Latini dicunt. Iuuenalis, Inguina traduntur medicis iam pectine nigro.

Κτίζω condo, constituo, fabricor, creo, significat, & κτίζομαι condor, cõstituor, creor, Hippocrati lib. de art. (pag. 618. 49.) κύστις τε καὶ γοναί, καὶ ἀρχὸς τὸ χαλαρὸν ἐν τούτῳ ἔκτισται. Vesica nanque, & partes naturales, rectique intestini laxitas eo in spatio constituta sunt, hoc est condita & facta. κτίσαι enim ἱδρῦσαι, statuere, constituere exponit Hesychius, & κτίσμα ποίημα, opus conditum aut creatum. Est & κτίσις ἡ πρᾶξις τῶν κτιζόντων Varino. Pro ἔκτισται autem Galenus eo in loco ἔκειται legit libro de vuluæ dissectione. At verò ἔκτισαι pro κέκτισαι videtur positum abiecta consonante incrementi, idque Atticè & Ionicè, vt in ἐβούλευκε. Sic ἔκτημαι pro κέκτημαι positum annotat Eustath. Il. ι. εὐφωνίας gratia, & ἐκτῆσθαι pro κεκτῆσθαι (v. 462.) Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὐναιόμενον πτολίεθρον. apud Herodotum etiam annotatur ἔκτιωται ἱρὸν, & ἔκτιωται ὄνομα pro κέκτιωται, & ἐκτῆσθαι & ἐκτημένοι, pro κεκτῆσθαι & κεκτημένοι.

¶ Κυάμου καρπὸν Galenus in Exegesi Dioscoridẽ apud Hippocr. hyoscyami semen intelligere scribit, velut lib. 1. περὶ γυναικ. vbi tamen passim in omnibus exemplaribus ὑοσκυάμου καρπὸν constantissimè retinetur (pag. 260. 11.) Sic ὑοσκυάμου καρπὸν potui exhibet libr. 2. de Morb. (pag. 149. 7.) & libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 283. 40.) Idem Galenus scribit κυάμου καρπὸν quosdam de faba Ægyptia intelligere, hoc est pro mensura sumere, vt sæpe occurrit apud medicos, sicque κύαμον αἰγύπτιον vsurpat Hipp. lib. 2. περὶ γυν. (p. 284. 10.)

Κύαρ Galenus in Exeg. exponit τὸ τῆς βελόνης τρῆμα, acus foramẽ. Itidẽ Hesychius, τὸ τῆς ῥαφίδος τρῆμα, & τὸ τῆς κώπης τῆς μύλης, manubrii foramẽ in mola trusatili. Pollux κύαρ vocari scribit in aure τὸ εἴσω κατὰ τὸ τρύπημα ἐς αὐτὸ μέρος, interius auris foramẽ, lib. 2. Vsurpat hãc dictionẽ Hip. extremo lib. de rat. vict. in mor. ac. (pag. 116. v. 47.) ad Trichiasin, ἐνδεῖς τὸ ῥάμμα τῇ βελόνῃ τῇ τὸ κύαρ ἐχούσῃ, immissum in acus foramen filum. Et libr. 2. de Morb. (p. 147. 23.) ἔπειτα ποιήσας αὐτῶν μίαν ἀρχὴν, ῥάβδον λαβὼν κασσιτερίνην λεπτὴν, ἐκ τοῦ ἑτέρου κύαρ ἔχουσαν. Deinde vbi ipsorum principium vnum feceris, stanneam virgam tenuẽ altera parte foramen habentem, sumito. Rursus ibidem (v. 24.) καὶ ἐπὴν λάβῃ διέρσας διὰ τοῦ κύαρος τὸν λίνον ἕλκειν. ac vbi per foramen transmiseris, filum attrahito donec principium apprehendas.

Κύβιτον Galenus in Exegesi apud Hippocratem explicat τὸ ὀλέκρανον ὀστέον καὶ ἀγκῶν, hoc est, os illud cubiti in brachii commissura extra eminẽs, & acutum illud cui innitimur, quod & ἀγκὼν dicitur. Dioscorides verò brachii condylum ita vocari ab Hippocrate existimat. Sic & Pollux lib. 2. κύβιτον Hippocrati dici

dici scribit κατὰ τὴν ἔξωθεν συμβολὴν τοῦ πήχεως ὑπὸ τῷ βραχίονι, quam & ἀγκῶνα & κύβωλον nominari tradit. Idem etiam ὠλέκρανον exponit extra extantem in brachii commissura gibbum; etsi quibusdam ὠλέκρανον vocari scribit τοῦ πήχεως τὴν ὑπὸ τῷ βραχίονι συμβολὴν, κατὰ μὲν τὴν ἔνδοθεν κοιλότητα. Rufus quoque Ephesius libr. 1. περὶ ἀνθρωπ. μορ. ὠλέκρανον esse quibusdam vult τὸ σύμπαν ἄρθρον τὸν ἀγκῶνα, καὶ τὸ ὀξὺ ἐφ' οὗ κλινόμενοι στηριζόμεθα, hoc est totum articulum, qui & ἀγκὼν dicitur, & acutum illud cui reclinati innitimur. Additq; Dores Siciliā incolentes κύβιτον appellare. Quod etiam Pollux δωρικὸν εἶναι τοὔνομα τῶν ἐν Σικελίᾳ δωριέων fatetur. Eidem rursus ἡ γωνία τοῦ ἄρθρου ἐφ' ἣν κλινόμενοι στηριζόμεθα, ἀγκὼν, ἢ ὠλέκρανον esse scribitur. Et authori Isagoges (p. 376. 13.) ἀγκὼν dicitur καθὰ συγκάμπτεται ἡ χεὶρ ὅλη, οὗ τὸ ἔξω μέρος κορωνὸν ἢ ὠλέκρανον ὀνομάζεται, qua manus tota flectitur, cuius exteriorem partem κορωνὸν & ὠλέκρανον nominant. Sic Hippocrati ἀγκὼν vocatur ὃν ποτὶ στηριζόμεθα lib. de fract. (pag. 530. vers. 39.) Quem locum explicans Gal. Com. 2. in lib. de fract. (pagina 555. versic. 56.) ἀγκῶνα apertissimè nominare Hippocratem scribit τὸ τοῦ πήχεως ὀξύτατον, καλοῦσι δὲ αὐτὸν καὶ ὠλέκρανον καὶ κύβιτον. Est ergo κύβιτον apud Hippocratem extremum illud vlnæ os acutum duos habēs processus, quos κορώνας aut κορωνὰ vocant, quibus cauitas σιγμαοειδὴς comprehenditur, in quam τοῦ βραχίονος τὸ γιγγλυμοειδὲς, hoc est brachii cauitas trochleæ similis, medio paruo condylo leuata inseritur, eamque diarthrosin efficit qua manus tota extenditur & flectitur. Idque totum interdum ἀγκὼν dicitur, interdum verò solam cubiti extremitatem acutam indicat Hippocrati, quam τὸ τοῦ ἀγκῶνος ὀξὺ vocat lib. de fract. (pag. 576. 25.) & libr. de art. (pag. 598. 45.) & τὸ τοῦ πήχεως ὀστέον ὑπερέχον, aut τὸ ὀστέον τοῦ πήχεως τὸ ἐξέχον ἐς τὸ κοῖλον τοῦ βραχίονος, (ibidem pag. 575. vers. 39. 53. & 56) hoc est os cubiti prominens, aut os cubiti quod in brachii cauum prominet. Erotianus quoque τῷ κυβίτῳ, τῷ ἀγκῶνι apud Hippocratem exponit, idque ex plurimorum authoritate. Bacchium autem τῷ κυβοειδεῖ ὀσταρίῳ καὶ τῇ πτέρνῃ, hoc est pro ossiculo cubi formam habente aut calce accipere scribit. Verùm vt Exegeseωs locum explanemus, & ad Hippocratis fontes deducamus, mihi certè videtur Galenus locum lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον (pag. 65. 21.) illis verbis expressisse, vbi scribitur. αὗται σὺν τῷ ὀστέῳ πεφύκασι, παρὰ τὸ τοῦ ὀστέου ἄρθρον ἤρθρωνται ἐς τὸ κύβιτον. Hæ [appendices] cum osse cohærentes, iuxta ossis articulum in cubiti gibbum coarticulantur. Eoque in loco per τὸ κύβιτον Dioscoridem brachii condylum medium & minimum, vbi cauitas est trochleæ similis circa quam cubitus mouetur, intellexisse satis apparet. Id τὸ πεφυκὸς κοιλαινῶδες ibidem Hippocrati dicitur in manu scriptis exemplaribus, cùm publicata nostra admodum vitiosa sint, & τὸ κοῖλον τοῦ βραχίονος lib. de fract. (p. 575. 38. & 53.) & libr. de art. (p. 598. 46.) & Mochlico (p. 507. 10.) Quod certe brachii commissuram & flexum facit, quæ & ἀγκὼν & κύβωλον Polluci nominatur. Erotiani verò locus ibidem etiam bis exprimitur, nempe (p. 65. 18. & 24.) vbi scribitur. τότε ὀστέον καὶ ἡ περόνη ἐς τὸ αὐτὸ συμβάλλοντα, ἄρθρον ἐν τῷ κυβίτῳ ποιέουσι, & tunc tum os, tum radius in idem commissa, articulum in cubiti gibbo faciūt. Rursus, καὶ περόνην καλευμένην ποιέουσιν, αὗται ἑωυταῖς ξυμβάλλουσαι ἐν τῷ κυβίτῳ ἐντὸς, & radium appellatū efficiunt hę sibiipsis intus in cubito cōmissę. Verùm κυβίτῳ legit Erotianus, vt & κυβιτὸν apud Hesychiū scribitur, & ἀγκὼν exponitur. Sudas verò etiam κύβιτον habet. Est tamen mihi non leuiter suspecta Erotiani lectio. Neq; enim Bacchium tam malè in Hipp. scriptis versatum existimo, vt quod de cubiti gibbo aut de brachii condylo dicitur, ad os calcanei κυβοειδὲς referat. Aut certè illa Bacchii expositio alium Hippocr. locum adumbrare videtur, quem tamen nondum me legere memini.

Κυγχίδα Galenus in Exeg. apud Hipp. explicat τὴν τε σμικρὰν κύλικα, καὶ τὴν ἰατρικὴν πιθάκνην, hoc est, paruum calicem & doliolum medicum aut vasculum dolii figura. Sed pro κυγχίδα quidam κυλιχίδα, quidam etiam κυχίδα & κιωχίδα legunt. Verùm κυλιχίδα genuinam scripturam reor. Est enim κυλιχὶς idem quod κυλίχνη aut κύλιχνος, & κυλικὶς, hoc est paruus calix & pixis medicamentaria. Hesychio κυλίχνη exponitur ἰατρικὴ πυξὶς καὶ φιάλη. Idem κυλιχνίδας quibusdam esse scribit κύλικας, aliis κεράμεα ἀγγεῖα, aliis pyxidas ἰατρικὰς, aliis λιβανωτρίδας. Athenæus lib. 11. Alcæum κυλιχνίδας ἀντὶ τοῦ κύλικας dicere scribit.

Κυκᾷν est miscere, confundere, perturbare, miscellam facere, & propriè de liquoribus effertur, vnde κυκεὼν ducitur. Et Eustathius apud Homerum κύκησε idem quod κυκεῶνα ἐποίησε exponit. Erotianus quoque apud Hip. κυκᾷν ταράττειν exponit, in dictione κυκεών. Vnde διακυκᾷν & ξυγκυκᾷν, commiscere, permiscere. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 195. 21.) ταῦτα ξυγκυκήσας ἐκπιέτω, hæc permixta ebibat, de florulenti cyceonis commixtione. Rursus lib. 3. de Morb. (p. 165. 32.) ὠῶν τὸ λευκὸν κατακυκῶν ἐν ὕδατος χοῒ πινέτω. ouorum candidum in aquę congio agitatum bibat. Et rursus ibid. (v. 33.) ἢ τὴν κοιλίην ὑπάγειν τὸν νοσέοντα προσκαταкυκᾷ. ægrum præterea ad subducendam aluum conturbat, concitat. Ac rursus in Epistolis (p. 532. 24.) τοὺς δὲ φάρμακα κυκῶντας. hos verò pharmaca miscentes.

Κυκεὼν Cyceonis poculum, miscellanea est potio & mixtura ex variis composita, quæ alimenti & potus rationem habebat. Interdū enim ex vino & melle, interdū etiā ex vino & caseo admixta polenta, pultis quædā species media inter liquidiorē & solidiorē cibū, ac veluti quædā puls sorbilis conficiebatur. Antiqui enim mel, polentam, caseum, & oleū vino admiscebant, variamq; mixturam concinnabant, ac potionem pentaploa ex

quinque rebus dictam, cuius meminit Athenæus lib. 11. Dipnosoph. Huiusmodi variam potionem sociis Vlyssis miscuisse Circen scribit Hom. ὀδυσ. κ. Idem quoque Il. λ. Cyceonis confectionem ab Hecameda apparatã commemorat. Et licet quid sit mediũ inter esculenta & potulenta, ibi tamen potui exhibetur ab Homero & vim sedandę sitis habet. κυκεὼν δὲ λέγε) (vt scribit Homeri Schol.) τὸ ἐξ οἴνε καὶ μέλιτος, καὶ ἀλφίτων καὶ ὕδατος καὶ τυρῶ ἀναμεμιγμένον πόμα. Cyceon mixtura est ex vino, melle, polenta, aqua, & caseo. Hesychius quoque κυκεῶνα ἐξ οἴνε καὶ μέλιτος καὶ ὕδατος καὶ ἀλφίτων ἀναμεμιγμένον πόμα esse scribit. Apud quem etiam cyceon ex variis herbarum succis aut medicamentis concinnata sorbitio esse dicitur, velut vsurpatur Hippocrati lib. 2. περὶ γυν. (p. 285. 24.) Erotiano apud Hipp. κυκεὼν exponitur πόμα μετ' ἀλφίτων πεταραγμένον, potio polenta permixta. Idemq; ἀπὸ τῶ κυκᾶν, τὸ ταράττειν, quod est permiscere nomen traxisse innuit. Nimirum libr. 6. Epid. sect. 6. aph. 7. subindicans, vbi κυκεὼν ab Hippocrat. vsurpatur in dolorum alleuandorum remediis. Ibi κυκεὼν Galeno esse scribitur mixtura ex alimento & vino concinnata, in qua varia quidem temperabantur, vt mel, polenta, aliaque permulta, omnia tamen in cyceone cum vino concinnabantur. Videturque huius Cyceonis duplex fuisse apud antiquos species. Vilissimus quidam ex aqua sola & farina confectus, alter delicatior ex farina cũ quouis alio liquore, vt vino, melle, agitata & cocta, addito etiam interdum caseo. Vtriusque meminisse videtur Hippocrates & variam eius mixturam indicasse libr. 2. περὶ διαίτης (pag. 92. 24.) his verbis, κυκεὼν δὲ μόνον, ἐφ' ὕδατι μὲν ψύχει καὶ τρέφει, ἐπ' οἴνῳ δὲ θερμαίνει, καὶ τρέφει, καὶ ἵστησι, ἐπὶ μέλιτι δὲ, θερμαίνει μὲν ἧσσον καὶ τρέφει, διαχωρέει δὲ μᾶλλον, ἢν μὴ ἄκρητον ᾖ τὸ μέλι· ἢν δὲ μὴ, οὐ διαχωρέει, ἀλλ' ἵστησι. Cyceon solus aqua temperatus refrigerat ac nutrit, cùm vino autem calefacit, nutrit & sistit. Cum melle, calefacit quidem minus & nutrit, magis verò aluum subducit, si mel syncerum non fuerit, aliôqui aluum non ciet sed sistit. Vbi etiam cyceonas cum lacte parari & bene alere scribitur. Galenus etiam lib. 1. de alimentis (cap. de hordeo) in ptissanæ præparatione, variam cyceonis mixturam subindicare videtur, cum scribit: ἔνιοι δὲ καὶ μέλι καὶ κύμινον ἅμα τούτοις ἐπεμβάλλουσιν, κυκεῶνα τινὰ μᾶλλον, ἢ πτισσάνην παρασκευάζοντες. Quidam etiam mel & cuminum cum his iniiciunt, cinnum quendam potius quàm ptissanam apparantes. Sic enim Latini κυκεῶνα cinnum vocant, variam & confusam Cyceonis mixturam. Vnde etiã concinnare dicitur, vt scribitur apud Nonium Marcellum, qui cinnum ex libro de oratore apud M. Tullium adfert. Vbi enim publicè legitur, vicinus amborum, Nonius vt cinnus legit, & mixtionem ex vtroque temperatam indicat. Plutarcho oratione 2. περὶ σαρκοφαγίας ὁ τῆς συνηθείας κυκεὼν, ὥσπερ ὁ τῆς κίρκης dicitur, hoc est, consuetudinis velut Circes poculum, vbi ad Homericum Circes poculum alluditur. Et Lucianus ἐν βίων πράσει κυκεῶνα pro rerum omnium confusione ex opinione Heracliti sumit. τοῦτ' ὀδύρομαι καὶ ὅτι ἔμπεδον οὐδὲν ἀλλά κως ἐς κυκεῶνα πάντα συνειλέονται. Hęc sunt quę deploro, & quòd nihil est solidum, sed quodammodo omnia in cinnum conuoluuntur, rerum omnium vastam confusionem & supinam ignorantiam denotans. Κυκεὼν autem simpliciter vsurpatur Hippocrati lib. de rat. vict. in mor. ac. (p. 64. 43.) οἱ δὲ κυκεῶνα ἐρόφεον, alii cyceonem sorpserunt. Et lib. 2. de Morb. (p. 149. 12.) in febre quartana κυκεῶνα ex aqua propinat. Rursus ibidem (p. 152. 15.) μήτε κυκεῶνα πινέτω, neque cyceonem bibat. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 265. 39.) κυκεῶνα διδόναι præcipit, ibiq; mixturam ex polenta, caseo caprino irraso, & melle admixto fuisse indicat. Κυκεὼν etiam παχὺς, cyceon crassus, vsurpatur Hippocrati, qui potiùs cibi quàm sorbitionis vsum habeat, vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 224. 13.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 39. & p. 250. 5.) Cui certè κυκεὼν λεπτὸς opponitur, quòd tenuis sit bibique aut sorberi possit, lib. 2. de Morb. (pag. 143. 38.) πρῶτον μὲν κυκεῶνα πινέτω λεπτόν. primùm cyceonem quidem tenuem aut liquidum bibat. Est & κυκεὼν ἄναλος παχὺς, cyceon insulsus crassus, lib. περὶ γυν. φύσ. (pag. 217. 28.) vt & κυκεὼν ἄναλος simpliciter lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 9.) & lib. 2. περὶ γυν. (p. 280. 41.) Κυκεὼν ἀνθινὸς est cyceon florulentus aut floridus, & floribus conditus, velut ἀνθινὸς οἶνος aut ἀνθοσμίας, ἀνθινὸν κυκεῶνα citat in Exeg. Gal. ex lib. 2. de Morb. maiore, verùm legitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 195. 15.) & varia mixtura illic describitur ex pluribus herbis, & inter cætera admixto anetho & floribus, vino nigro dulci & austero, polenta, & farina orobi, caseoque caprino veteri. Vbi etiam nominis notationem mihi exprimere videtur, cùm scribit ταῦτα ξυγκυκήσας ἐκπιέτω, hæc permixta ebibat. Nam & κυκεὼν à forma nomen traxisse videtur, ἀπὸ τῶ κυκᾶν (vt vult Erotianus) quod est commiscere, quòd in eo varia quædam edulia permisceantur. Verùm ἀνθίνην κυκεῶνα pro ἀνθινὸν habent publicata omnia exemplaria, quemadmodum ἀνθίνην οἶνον citat Galenus, etsi ἀνθινὴν vitiosè scribatur.

Κύκλοι προσώπε faciei circuli dicuntur, hoc est malarum tumores rotundi τὰ μῆλα, malas ipsas exponit Galenus in Exeg. apud Hipp. ex libro primo de Morbis maiore. Legitur autem lib. 2. de Morb. (pag. 152. 2.) καὶ οἱ κύκλοι τῶ προσώπε ἐρυθριῶσι, malæ ipsæ, aut malarum tumores rubent, in vlcere feruido arteriæ asperæ. Sunt & τὰ κύκλα τῶν ὀφθαλμῶν oculorum orbes & cauitates quæ oculos ambiunt Hippocrati lib. 7. Epid. (pag. 353. 48.) τὰ κύκλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπῴδει, oculi in orbem intumescebant. κύκλον pro κύκλος Ionicè dicitur, vt & Homero & aliis poëtis, Il. λ. βάλε καμπύλα κύκλα, ἀντὶ τῶ κύκλους. τὰ κυκλάδεα, in circuitu

circuitu, circunquaque. Libro septimo Epid. (pagina 364. versic. 11.) οὖρα ἐρυθρὰ τὰ κυκλόθεν, vrinæ circunquaque rubræ, hoc est, in circuitu. κυκλέοντα περιειλοῦντα καὶ περιερχόμενον, hoc est circunuoluentem & circumeuntem exponit Erotianus apud Hippocratem.

Κυλλὸν Hippocrati significat luxationis speciem quæ extra vergit & intro incuruatur aut sinuatur, vt in tibia κύλλωσις dicitur cùm exteriorem in partem inclinatur, intus autem incuruatur & sinuatur. Varum Latini dicunt, cui βλαισὸν, quod valgum significat, opponitur. Libro de articulis (p. 630.20.) ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ παρὰ τὸ σφυρὸν ἐξαρθρήσῃ, ἢν μὲν ἐς τὸ ἔξω μέρος, κυλλοὶ μὲν γίνονται, ἑστάναι δὲ δύνανται· ἢν δὲ ἐς τὸ ἔσω μέρος ἐξαρθρήσῃ, βλαισοὶ μὲν γίνονται, ἧσσον δὲ ἑστάναι δύνανται. Simili quoque modo, si ad malleolum luxatio fiat, & in exteriorem partem inclinet, vari quidem fiunt, sed stare possunt. Quòd si interiorem in partem luxatio fiat, valgi quidem efficiuntur, minus autem stare queunt. Vbi scribit Galenus, κυλλὸν de omni membrorum distortione intelligi, & præterea quibusdam τὴν τοιαύτην μόνην διαστροφὴν δηλοῦσθαι, ἐν ᾗ πρὸς τὴν ἔξω χώραν ἡ ῥοπὴ γίνεται τοῦ κώλου, eam distortionem significare, in qua exteriorem in partem membri inclinatio fit. Sic enim pro ἔσω ἔξω manifesto mendo legendũ censeo. Quam tamen lectionem viri aliòqui doctissimi secuti sunt. Similiter quoque Comm. 3. in libr. κατ' ἰητρ. (pagina 700 versic. 1.) vitiosè legitur, καὶ καλεῖται τὰ μὲν ἔξω ῥέποντα βλαισὰ, τὰ δὲ ἔσω ῥεβὰ καὶ κυλλὰ, cum pro ἔξω ἔσω, & contra, legi debeat, quod tamen est ab Interpretibus præteritum. Dicuntur enim κυλλὰ quæ in exteriorem partem vergunt, quæ & ῥεβὰ aut ῥαιβὰ, & ῥοικὰ, hoc est incurua, introrsum flexa. Et qui naturâ sunt cruribus incuruis ῥοικοὶ, qualem ducem Archilochus expetit apud Galenum Comm. 3. in libr. de articul. (pagina 630. versic. 30.) quòd ea figura firmam & optimam stationem faciat. Galenus quoque Comm. 4. in lib. de artic. (pagina 642. vers. 11.) scribit, τὴν ἐπὶ τὰ ἔξω διαστροφὴν τοῦ σκέλους αὐτὸς ἔμπροσθεν ὀνόμασε κύλλωσιν, ἐφ' ἧς ἔφη συμβαίνειν ῥέπειν ἔσω τὸν πόδα. Distortionem cruris in exteriorem partem ipse antea κύλλωσιν nominauit, in qua dixi contingere vt pes intro conuertatur & inclinet. Id etiam satis indicat curatio κυλλώσεως illic ab Hippocrate proposita, vt os tibiæ ad malleolum, quod extra vergit, interiorem in partem detrudatur, os verò calcis exteriorem in partem reponatur, vt in medio & pedis latere ossa quæ eminent, sibi mutuò occurrant. Sic κυλλοὶ incurui, & flexi dicuntur libr. de art. (pagina 627. versic. 37.) καὶ ἀναγκάζονται κατὰ τὸν κενεῶνα ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον τὸ ἐκπεπτωκὸς κυλλοὶ καὶ σκολιοὶ εἶναι. coguntur q; ad lateris inanitatem aut prolapsum articulum incuruari & obliquari, hoc est incurui & obliqui esse. Etenim quibus caput femoris intro coxa excidit, ii corpus ad lateris inanitatem contrahunt & incuruant, cùm manu ad externam femoris regionem appòsita corpus sinuant & obliquant. Ii etiam lib. de art. (pag. 628. versic. 5.) κοιλαινόμενοι κατὰ τὸν κενεῶνα dicuntur, ad lateris inanitatem incuruari, sinuari. In Mochlico verò (pagina 508. versic. 14.) κάμπυλοι ἐν τῷ κενεῶνι. Qua notione κυλλὸν καμπύλον, hoc est flexum, inflexum exponit Hesychius. Κυλλοὶ etiam vari vocantur quibus femoris articulus exteriorem in partem excidit, cùm iis pes interiorem in partem feratur, lib. de artic. (pag. 630. vers. 21.) & ibidem (v. 50.) κυλλὸν πόδα vocat Hippocrat. pedem varum, cùm suo extremo interiorem in partem vergit. Rursus ibidem (pag. 631. vers. 43.) ὁ μηρὸς κυλλότερος γίνεται, femur magis incuruatur, inflectitur, aut varum magis redditur & contrahitur. Est & κύλλωσις cruris distortio exteriorem in partem, cùm pes intrò conuertitur, Gal. Comm. 4. in lib. de artic. (pag. 642. versic. 11.) Et ibidem (v. 29) & in Mochlico (pag. 509. 45.) Indeque κυλλοῦν incuruum & flexuosum reddere significat, & de his dicitur, quæ adũca & flexa extendi nequeunt. Quem in vsum accommodauit Gal. Com. 3. in lib. de art. (p. 636. 24) ὅμοιον δὲ τούτῳ συμβαίνειν εἴωθεν ἐπὶ ταῖς μεγάλαις τε καὶ σκληραῖς οὐλαῖς. καὶ γὰρ καὶ αὗται κατὰ μὲν τὸ ἔνδον χώραν γινόμεναι, κυλλοῦσι τὸ μέρος, κατὰ δὲ τὸ ἔξω, τὸ καλούμενον, ὡς ἔφην, ὀρθόκυλλον ἐργάζονται). Huic verò affine ex magnis & duris cicatricibus cõtingere solet. Eæ enim cùm interiore in regione concrescunt, partẽ incuruant & inflectunt. Ab exteriore verò, vitium (vt dixi) ὀρθόκυλλον vocatum efficiunt. Atq; hinc κυλλωμένη κοιλίη nouè dicitur Hippocrati in Coac. Prænot. (p. 444. 7.) quæ ὀγκωμένη in Prorrh. aluus intumescens, protuberans, gibbosa, ꝙ τὰ κυλλὰ sint interiore parte flexuosa & incurua, exteriore verò protuberent & gibbum faciant, qualia ferè sunt quæ intumescunt & intrò cauantur. Verùm ὀγκυλωμένη illic legendum esse ex Erotiano nostris in eum locum Annotat. scribimus. Κυλλὸν etiam curtum, mancum, mutilum, contractum, debile & imperfectum apud Hipp. sæpe significat libr. de art. quomodo κυλλὸν τὸ οὖς dicitur auris curta & mutila libr. de art. (pag. 609. versic. 43.)

Κυνάγχη aut συνάγχη angina dicitur, gutturis affectus cum suffocationis sensu & spirandi difficultate. Hippocr. in Progn. (p. 158. 29.) κυνάγχας in tres species distinguit, primamque facit, vbi internorum gutturis musculorum inflammatio ægrum occupat, neque in faucibus aut ceruice tumor apparet, quæ omnium periculosissima est & citissimè necat, proprieque κυνάγχη nominatur. Secundam verò vbi tumor & rubor fauces occupat cum magno dolore, affectis internis faucium musculis, quam συνάγχην peculiari nomine recentiores appellant. Tertiã quoque vbi non solùm fauces sed & ceruicem rubor occupat, affectis externis τῆς φάρυγγος

musculis, quam παρασυνάγχην recentiores, Galenus etiam συνάγχην vocari scribit. At Galenus lib. 4. de loc. aff. cap. 5. κυνάγχας ab Hipp. vocari vult omnes gutturis affectus, qui deteriorẽ spirationem reddunt, easq; in quatuor species distinguit. Primã quidẽ vbi interni fauciũ musculi inflãmatione tentantur, quam propriè συνάγχην nominant. Alterã cùm neq; fauces, neq; reliquę oris partes, neq; externarũ partium vlla, verùm interni laryngis musculi inflãmationem concipiunt, κυνάγχην peculiariter vocant (Paulus cap. 27. lib. 3. tertiam speciem facit) Tertiam cùm exteriores faucium musculi inflammatione laborant, παρασυνάγχη dicitur, & Paulo secundũ genus constituitur. Quartum genus est vbi gutturis tùm externæ tum internę partes similiter affectę sunt, & παρακυνάγχη nominatur. Sunt autem ista recentiorum nomina, cùm antiqui κυνάγχην aut συνάγχην tantùm appellarent, vt vult Galenus, qui hæc distincta anginæ genera etiam agnoscit Comm. ad aph. 34. lib. 4. his verbis: λοιπὸς ὁ λάρυγξ ἐστὶν ὁ τὴν αἰφνίδιον πνίγα δυνάμενος ποιῆσαι, ἐπειδὴ στενὸς τέ ἐστι κατ' αὐτὸν ὁ τοῦ πνεύματος πόρος, οἵ τ' ἔνδον αὐτοῦ μύες ἅμα τῷ περιέχοντι χιτῶνι φλεγμήναντες, ἀποκλεῖσαι δύνανται τὴν ὁδὸν τοῦ πνεύματος. ὀνομάζουσι δὲ ἔνιοι τῶν ἰατρῶν τὴν τοιαύτην διάθεσιν οὐ διὰ τοῦ σ συνάγχην ἀλλὰ διὰ τοῦ κ κυνάγχην, οἷς ἀρέσκει τὴν τοῦ φάρυγγος φλεγμονὴν, διὰ τοῦ σ συνάγχην, ἔνιοι δὲ καὶ παρασυνάγχην καὶ παρακυνάγχην ὀνομάζουσι· παρασυνάγχην μὲν ὅταν τῶν ἐπικειμένων τῇ φάρυγγι μυῶν γένηται φλεγμονὴ, παρακυνάγχην δὲ, ὅταν ἔξωθεν τοῦ λάρυγγος. Restat guttur quod subitam potest suffocationem efficere, quandoquidem tum iuxta ipsum coarctatur pulmonis meatus, tum musculi ipsius interiores vnà cum ambiente tunica inflammationem patientes, spiritus viam possunt intercludere. Huiusmodi autẽ affectionem nonnulli medici non per σ συνάγχην, sed per κ κυνάγχην nominant, quibus placet faucium inflãmationem per σ συνάγχην appellare. Quidam etiam & παρασυνάγχην & παρακυνάγχην vocant. παρασυνάγχην quidem cùm faucibus adiacẽtium musculorũ inflammatio fuerit, παρακυνάγχην autem, quando extra guttur inflammatio exstiterit. Est & quintum anginæ genus vbi luxatæ ceruicis vertebræ ad anteriora prominent, cauumque efficiunt, pueris ex casu obueniens (vt scribit Paulus) fereque incurabile. In eo musculi interdum soli qui cum vertebris communicant, tumore pręter naturam afficiuntur, interdũ etiam ibi tuberculum obnascitur, vel gula pariter vitiatur. Nonnunquã quoq; musculi qui gulam gutturi coniungunt, quinetiã proprii aliquãdo gutturis musculi qui ipsum aperiunt, oblæduntur. Quod anginæ genus, etsi rarum est describitur tamen Hippocrati amplissimè lib. 2. Epid. (p. 313. 44.) & aph. 26. lib. 3. & 35. li. 4. & Prorr. (p. 195. 19.) & Coac. Pręn. (p. 131. 36.) Gal. etiam cõmemoratur lib. 4. de loc. aff. & Com. 1. in Prorrh. (p. 174. 36)

Eam anginã propriè veterib. κυνάγχην fuisse appellatam scribit Aëtius, quòd propter luxatam ceruicis vertebram lingua sua radice emota & suis sedibus excedente, cogantur ęgri aperto ore perpetuò hiare, & canũ more linguam exerere. κυναγχικὸς vocat Hipp. lib. 2. Epid. & Gal. Com. 1. in Prorrh. Anginam (quam συνάγχην vocat) duplicẽ statuit Hipp. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 95. 42) pituitosam vnam, & alteram biliosam. Lib. etiam de Morb. 2. (p. 141. 38.) κυνάγχη describitur; rursusq; (p. 145. 39.) triplex statuitur, & lib. 3. (p. 160. 26.) κυνάγχη & παρακυνάγχη nominatur. Vt vel inde facilè colligas κυνάγχην veteres appellasse, omnem oris, faucium, & adiacentium partium affectum cũ spirandi difficultate coniunctum, quod etiã scriptis tradidit Galenus, κυνάγχην etiam vocat lib. de loc. in homine (pag. 71. 1.) quam κυνάγχην aliâs, cuius etiam quatuor genera videntur obiter ab Hipp. attingi aph. 1. lib. 6. Epid. sect. 7. & lib. 2. Epid. sect. 2. De angina quoque multa scribuntur Coac. Prænot. (p. 431. 32. & (pag. 434. 25. & postea) Est & propriè dictæ κυνάγχης verè expressus typus ægr. 7. libr. 3. Epid. ἡ συνάγχη dicitur Galeno τῶν κατὰ τὴν φάρυγγα μερῶν φλεγμονὴ, inflammatio partium quæ sunt circa fauces, Com. 4. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 92. 44.) Et authori Definit. Medicarum (p. 397. 23.) συνάγχη ἐστὶ πάθος περὶ τράχηλον ὀξὺ, χαλεπὸν, πνιγμῷ τὸν παθόντα ἐξάγον. Angina est colli affectus acutus, grauis, ægrum præfocatione angens. aut, συνάγχη ἐστὶ φλεγμονὴ, τοῖς μὲν ἔξωθεν τοῦ τραχήλου, ὥστε ἐξογκοῦσθαι τὰ μέρη, τοῖς δὲ ἔνδοθεν τῶν παρισθμίων, ὥστε συμπάσχειν τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ δυσπνεῖν. Angina est inflammatio, his quidem extra collum, adeo vt partes intumescant, aliis verò intra tonsillas, ita vt simul quoq; afficiantur respirationis instrumenta, & difficilis respiratio consequatur. Aretæus autẽ author vetustus & grauis de angina sic scribit, cap. 7. lib. 1. Cur. ac. ἡ συνάγχη καλέεται μὲν τὸ πάθος· ἀναπνοῆς γὰρ ἡ πίεσις· δύο δὲ τὰ εἴδεα. ἢ γὰρ τῶν ὀργάνων τῶν τῆς ἀναπνοῆς ἐστὶ φλεγμονὴ, ἢ μοῦνον τοῦ πνεύματος πάθος, ἐφ' ἑωυτέου τὴν αἰτίην ἔχοντος. ὀργάνων δὲ, παρισθμίων, ἐπιγλωττίδος, φαρυγγέθρου, κίονος, ἄκρης ἀρτηρίης. ἢν δὲ ἐπινέμηται ἡ φλεγμονὴ, καὶ γλώττης καὶ γνάθων τῶν εἴσω, εὖτε προβάλλουσι τῶν ὀδόντων τὴν γλῶτταν ὑπερβολῇ μεγέθεος. πίμπλησι γὰρ τὴν χώρην τοῦ στόματος, καὶ τὸ πλεῖστον ταυτέης ὑπὲρ τοὺς ὀδόντας ὀχέεται. συνάγχη δὲ καὶ κυνάγχη τόδε καλέεται, ἢ ὅτι τῷ συνεχέϊ πάθεϊ τῶνδε τῶν ζώων, ἢ τῷ ξυνήθεϊ τῆς προβολῆς τῆς γλώσσης, καὶ ἐν ὑγείῃ. τῷ ἑτέρῳ δὲ εἴδεϊ τὰ ἐναντία ξύνεστι, ξύμπτωσις τῶν ὀργάνων, καὶ ἰσχνότης ἐπὶ μᾶλλον τῆς ἑκάστου φύσιος, καὶ πνὶξ καρτερὴ, ὡς δοκέειν σφίσι αὐτέοισι ἐς θώρηκα ἐς τὸ ἀφανὲς εἰσκεκρύφθαι τὴν φλεγμονὴν ἀμφὶ καρδίην καὶ πνεύμονα. συνάγχην τήνδε καλέομεν, οἷον συννεύουσαν ἔνδον καὶ ἄγχουσαν. Angina peracutus affectus est, spiritus enim cõpressio est. Cuius duo sunt genera: aut n. spirandi instrumentorũ inflammatio est, aut solius spiritus affectus, qui ex seipso causam habeat. Instrumẽtorũ quidẽ, tonsillarũ, ligulæ, fauciũ, columellæ,

summæ arteriæ. Si verò inflammatio depascitur, etiam linguæ & interiorum malarum, quo tempore propter inflammationis excedentem magnitudinem, linguam exerunt. Oris enim capacitatē implet, & quod in ea superfluum est, extra dentes exeritur. Hic affectus συνάγχη, quod est angina, & κυνάγχη, hoc est canina angina vocatur, vel quòd huiusmodi animalia assiduè hoc malo tententur, vel quòd etiam sanitatis tempore ea linguam exerere consueuerint. In altero autem genere cōtraria inesse solent, instrumentorum collapsio, & supra cuiusq; naturam extenuatio, & violenta strangulatio, adeò vt ipsi in thoracis penetralib. sibi circa cor & pulmonem latêre inflãmationē existiment. συνάγχην eam vocamus, tanquā intrò vergentem atque augentē. Has duas species sic alibi describit, cap.7. lib.1. cur. ac. διαὶ συνάγχης ἔασι ἰδέαι· ἡ μὲν ξὺν θερμασίῃ καὶ μεγάλῃ πρήσει τῶν παρισθμίων, καὶ ἐξογκῶσι ἔξω, ἀτὰρ καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ὁ γαργαρεών, καὶ πάντα τὰ τῇδε μέρεα, ἐς ὄγκον ἀείρεται· ἡ δὲ ἑτέρη, ξύμπτωσίς ἐστι τουτέων ἤδε ἐς τὸ ἔσω πίεσις, ξὺν ἀγχόνῃ μέζονι, ὡς δοκέειν τὴν φλεγμασίην εἴσω μέχρι τῆς καρδίης ἐρηρεῖσθαι. Anginæ duę sunt species. Vna quidem cum calore & magna tonsillarum inflatione & externo tumore. Quinetiam lingua, curgulio, & omnes circumcirca partes in tumorem attollũtur. In altera earum partium est collapsio, verùm interior compressio cum maiore strangulatione, adeò vt inflammatio intrò ad cor vsque pertingere videatur. De quatuor anginæ speciebus agit etiā Trallianus lib.4. cap.1. & Actuarius lib.2. περὶ διαγν. cap.19. & Aëtius. ca.47. lib.4. tetrab.2. vbi certè ex Galeno huiusmodi species, sed parum exactè, mihi describi videtur. Neq; verò admodum sunt accurata, aut his quæ scripsimus consentanea, quæ de angina hūc in modū dicuntur Celso cap.4. lib.4. vt hoc antē morbi genus circa totam ceruicem, sic alterum æquè pestiferum acutumq; in faucibus esse cōsueuit. Nostri Anginā vocant, apud Græcos nomen prout species est. Interdum enim neq; rubor, neq; tumor vllus apparet, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra soluũtur, id συνάγχην vocant. Interdum lingua faucesq; cum rubore intumescunt, vox nihil significat, oculi vertuntur, facies pallet, singultusque est, id ὡς συνάγχη vocatur. Illa communia sunt, æger non cibum deuorare, nō potionem potest, spiritus eius includitur. Leuius est, vbi tumor tantummodo, & rubor est, cætera non sequuntur, id παρασυνάγχην appellant.

Κυνόδοντες canini dētes quatuor, inter incisorios & molares siti, in vtraq; gena duo, & singuli, radices singulares sortiti. Hi à basi rotunda acuti, non lati, sed fastigiati desinunt, canum dentibus simillimi, cibum potiùs frangentes quàm incidentes. Incisores sequuntur eruptionis & generationis ordine, & in pueris nono, decimo, aut duodecimo mense erumpunt, plærunque etiam decimo quinto & decimo septimo. Quo tempore cum acutiores sint, plus doloris inferunt, gingiuarum prurigines, febres, conuulsiones, & alui profluuia inuehunt, aphor. 25. libro 3.

Κυρβασία, pilei acuti genus, & tiara erecta, qua Persarum reges vtebantur. Vnde ὀρθὴ τιάρα dicebatur, ad discrimen τῆς ἐπικεκλιμένης τιάρας, tiaræ inclinatæ, quam ἐπτυγμένην καὶ προβάλλουσαν εἰς τὸ μέτωπον, complicatam & in frōtem inclinatam aut prominentem dicit Aristoph. Schol. in Auibus, eaq; omnibus Persis vti licuisse scribit, erecta solis regibus relicta. κυρβασία Sudæ est περικεφαλαίας εἶδος καὶ πῖλος, pilei genus in conum educti, aut cassidis cristatæ, à similitudine cristæ gallinaceæ. κυρβασία etiam est Hesychio κορυφὴ ἀλέκτορος, crista gallinacea, & ὀρθὴ τιάρα, qua soli Persarum reges vtebantur. Pollux cap.13. lib.7. κυρβασίαν κίδαριν καὶ πῖλον vocari scribit. lib. verò 5. cap. 16. τιάραν, κυρβασίαν, Persici pilei genus esse scribit. Verùm illic κυβαρσία legitur. Galenus in Exegesi vocum Hipp. κυρβασίην πῖλον ὀξὺν ὅν περ καὶ τιάραν exponit. Erotianus κυρβασίαν, τὴν λεγομένην τιάραν, additq; ex Hecatæi authoritate apud Comicos sic dici pileum barbaricum. Hanc autē dictionem vsurpat Hipp. lib. 2. περὶ γυν. (p.284.34.) vbi ad integendam mammam betæ folia ex linteo in pileum acutum consuto, imponit, ea magnitudine vt mammam contineat, ῥάψαι ἐς ῥάκος ὡς κυρβασίην; linteū in sacculi formam consutum dixit Caluus.

Κυρέω, κυρῶ, τυγχάνω significat, euenio, cōtingo, nanciscor, consequor, incido. Eo verbo vsus est Hipp. lib. de art. (p.650.30.) καὶ μήπω κυρήσῃ τὸ σῶμα τεθνεός. neq; dum corpus emortuum fuerit. Hinc συγκυρέω, quo vtitur lib.1. de morb. (p.137.38.) συγκυρήσει ὥστε ῥιγῶσαι μεθύοντα. cōtinget vt rigor ebrium corripiat. Et rursus ἐν παραγγελίαις (p.18.23.) προσκυρέοντας ἑωυτοῖσι κατασιλλαίνειν, seipsos ludibrio & deridendos exhibentes. Vnde ἐγκυρεῖν ἐντυχεῖν apud Herodotum Polymnia.

Κυρήβια Galenus in Exeg. ἄχυρα exponit, hoc est, glumas, paleas, & acera hordei, quæ decidunt dum torretur aut aqua maceratur. Idem etiā τὰ πίτυρα significare scribit; & τὰ τῶν κριθῶν ἀποβρέγματα; furfures & hordei purgamenta. Sudas verò κυρήβια exponit, τὰ ἄχυρα καὶ τὰ πίτυρα τῶν πυρῶν, vt nō solùm hordei sed etiam tritici purgamenta intelligantur, quæ tum decidunt, dum vel aqua maceratur, vel torretur ad solem vel in furno. Erotiano etiam κυρηβίων, τῶν ἀχύρων καὶ πιτύρων, exponitur apud Hipp. apud quem κυρυβίων pro κυρηβίων mendosè scriptum existimo. Idemq; adscribit Atticam esse dictionem. Aristoph. Schol. in vespis, κυρήβια, πίτυρα, καὶ τὰ τῶν κριθῶν ἀποβρέγματα καὶ ἄχυρα exponit. Idem in Equitibus. κυρήβια esse scribit, ἔνθα αἱ κάγχρυς φρύγονται. Sunt autem κάγχρυς αἱ λελεπισμέναι κριθαί, hordeum decorticatum, vt antea adscripsimus. Quam etiam significationem adducit Varinus, & κυρή-

cia, πίτυρα, τῶν κριθῶν ἀποβρέγματα, τὰ ἄχυρα, ἢ τῶν πυρῶν, indicare adſcribit. Heſychius autem κυρήβια ſcribit, & τῶν κριθῶν τὰ ἀποβρέγματα exponit, καὶ κυάμων λέπυρα, fabarum cortices, & τὰ τῶν κέγχρων ἄλφιτα, farinam è milio. Quemadmodum & Pollux lib. 1. κυρήβια, τῶν πυρῶν τὰ φαυλότατα, repurgamenta & excrementa tritici exponit. Sunt etiam qui κυρήβια apud Hippocr. legunt, vt Varinus & Gorrhæus, atque eam lectionem ex Galeno afferunt. Verùm apud Hippoc. κυρήβια legitur, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 226. 34.) κυρηβίων τῶν ἀπὸ τῶν κριθῶν. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 278. v. 22.) κυρηβίων τῶν ἀπὸ τῶν κριθέων. vbi hordei furfures & repurgamenta, quæ decidunt cùm aqua maceratur, intelliguntur. Legitur & apud Hipp. κυβήεια libr. 2. περὶ διαίτης (pag. 93. 8.) κέγχρων χόνδροι, κυβήεια, ξηρὰ καὶ σήσαμα. Sed ibi mendum eſſe ſuſpicor, & κυρήβια legendum, vt ſint πίτυρα, aut κυρήβια, quę τῶν κέγχρων ἄλφιτα exponit Heſychius. κυρήβια autem ἄχυρα ſignificare ſatis indicat locus lib. 2. περὶ γυν. (pagina 287. verſic. 28.) vbi κριθὰς ξὺν τοῖς κυρηβίοισι ſcribit. & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 227. verſic. 31.) vbi idem repetitur, κριθὰς ξὺν τοῖς ἀχύροις dicit.

Κυρίαι ἡμέραι dicuntur dies iudicatorii, in quibus rata ſunt & firma de morbo iudicia, & certa ſalutis aut mortis auguria. Galenus in Exegeſi κυρίῃσιν ἡμέρῃσιν ἡμέραις ταῖς τὰ τοιαῦτα κρίνειν πιστευομέναις exponit, diebus quæ talia decernere certò creduntur. Quam locutionem vſurpat Hippocr. lib. 1. de Morb. (pagina 132. verſic. 4.) ἢν περιπνευμονίῃ ληφθεὶς μὴ καθαρθῇ ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρῃσιν. Si inflammatione pulmonis correptus, diebus iudicatoriis, aut qui talia decernere creduntur, non purgatus fuerit. Rurſus ibidem (pagina 133. verſic. 1.) καὶ ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρῃσι μήτε σαπῇ μήτε πτυσθῇ. neque diebus iudicatoriis computruit, neque ſputo repurgata eſt. Loquitur enim de pleuritide vehementi, ex qua ſuppurati euadunt. Et rurſus (pagina 137. verſic. 23.) ὁκόσαι νοῦσοι κρίνονται ἐν τῇσι κυρίῃσι τῶν ἡμερέων. morbi qui diebus iudicatoriis decernunt. Et (pagina 138. verſic. 18.) καὶ ἢν μὲν ἐν τῇσι κυρίῃσι τῶν ἡμερέων σαπέντα πτυσθῇ. ſique diebus iudicatoriis quæ computruerint expuantur. Alia verò notione dicuntur κυριώταται ἡμέραι libr. 1. περὶ γυναικ. (pagina 238. verſic. 38.) hoc eſt, dies valde accommodati & opportuni ad conceptionem, nempe vbi fluere menſes deſierint, vt tum tempus ad cõgreſſum ſit valde opportunum & ad periculum de conceptu faciũdum.

Κυρκανᾶν, miſcere, turbare, confundere. κυρκανᾷ, κυκᾷ, ταράσσει, exponit Heſychius. Sudas autẽ κυρκανᾶν, ταράσσειν, κινεῖν. Sunt qui abſq; ρ ſcriptum aliquando inueniri contendant, vnde κυκάνη pro κυρκάνη, & ταραχὴ dicatur. κυρκανᾶσθαι ſcribitur Hippocrati libr. 1. περὶ γυναικ. (pagina 247. verſiculo 3.) καὶ ἔστιν ᾗσι κυρκανᾶται. quibuſdam etiam interdum conturbatur, aut commouetur. Quem locum exprimens Erotianus, κυρκανᾶται ταράττεται exponit.

Κύρσεον Gal. in Exegeſi apud Hippocr. πρωκτὸν, hoc eſt, podicem exponit. Verum κύσαρον pro κύρσεον apud Gal. legendum exiſtimo, aut certè in Hippocrate κυσὸν pro κύσαρον, Galenum legiſſe eſt cenſendum, itaq; ſcripſiſſe. Eſt enim κυσὸς Heſychio ἡ πυγὴ podex, vt poſtea ſcribemus.

Κυρτώματα ſignificant Hippocrati tumores pręter naturam, extuberantias & gibboſitates, velut connexitates quaſdam. In Progn. (p. 139. 39.) τοὺς δὲ ἐκ τῶν ὑποχονδρίων πόνους τε καὶ τὰ κυρτώματα. Præcordiorum dolores & tumores, vbi ſcribit Gal. κυρτώματα τῶν ὑποχονδρίων ὠνόμασεν, ἃ διὰ τῶν ἔμπροσθεν οἰδήματα προσηγόρευσεν. ἔστι δὲ ταῦτα πάντες οἱ παρὰ φύσιν ὄγκοι, χωρὶς μὲν φλεγμονῆς ὄντες γινόμενοι πνευματώδεις, καὶ μάλιστ' ὅταν ὦσι πρόσφατοι. κυρτώματα præcordiorũ nominauit, quæ antea οἰδήματα appellauit. Tales ſunt omnes præter naturã tumores flatulenti, ſine inflammatione, idq; potiſſimũ ſi recentes fuerint. Sic κύρτωμα τῆς γαστρὸς vẽtris tumor ac gibbus in prægnante dicitur Prorrh. 2. (pag. 422. 1.) Et κυρτὴ κοιλίη, aluus gibboſa, protuberãs, intumeſcens, aut à flatibus diſtenta, lib. 4. Epid. (pag. 329. 31.) Et κυρτὸς σπλὴν, lien intumeſcens & incuruus, de lienis tumore lib. 2. Epid. (p. 313. 43.) vt lienis περιφερὲς κύρτωμα rotundus tumor, ægr. 1. lib. 1. Epid. Sic κυρτοὶ vocantur, hoc eſt conuexi, qui ὑβοὶ καὶ κυφοὶ gibboſi. & τῷ κυρτῷ κοῖλον opponitur conuexo cauum, vt τῷ ὑβῷ καὶ κυφῷ λορδόν. Gal. Com. ad aph. 46. lib. 6.

Κύσαρος apud Hippocrat. podicem ſignificat lib. περὶ φύσ. παιδίυ (p. 32. 12.) καὶ ἐς τὸν κύσαρον ὁδὸς γίνεται ἀπὸ τῆς κοιλίης καὶ τῶν ἐντέρων ἔξω. à ventre & inteſtinis via in podicem foras patet. Gal. libello εἰ ζῶον τὸ κατὰ γαστρὸς, hæc Hippocr. verba exponens (p. 409. 28.) κύσαρον τὸν ἀρχὸν εἴρηκε, ſcribit, & podicem ac rectum inteſtinum explicat. Erotianus verò κίσσαρον legit & κισσὸν exponit. Sed manifeſtum vitium deprehenditur. κύσαρον enim & κυσὸν legendum apparet. Eſt enim κυσὸς Heſychio ἡ πυγὴ, podex & nates, ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Vnde & κυσολάκων, & κυσοδακνιᾶν, & κυσολέσχης, & κυσίαι, παγκίαι, impudica nomina deducũtur. Heſychio quoq; κυσοχλὼν ἡ εὐρυπρωκτία exponitur. Inde etiã deduci videtur κυσανίζειν, quod eſt ὁμιλεῖν, cõgredi, coire, & κύσας φιλήσας, & κῦσεν ἐφίλησεν, & κῦσαι τὸ στόμα φιλῆσαι, vt exponit Heſychius. Et apud Galenum in Exegeſi, vbi κύρσεον πρωκτὸν exponit, fortè κυσὸν legendum, niſi κύσαρον malis, vt antea diximus. Sunt verò qui κύσον ſcribunt, vt idem ſit quod κύσθος. Et certè malè mereri de Hippocrate mihi videntur, qui κίσσαρον pro κύσαρον apud Erotianum hederam exponunt.

Κύστιγγα Galenus κύστιν σμικρὰν, hoc eſt, paruam veſicam exponit apud Hippocratem in Exeg. κύστις autem veſicam ſignificat, quæ vrinam à renibus excipit, & foras excernit, cuius meminit aph. 75. 77. 79. 80. & 81. lib. 4.

&

& in Progn. (p.152.20 & 39) & (p.142.27.) Interdum quoq; vesicæ nomine, partes vrinariæ, h.e. renes, vrinarii meatus, & penis ipse, Hippocrati subaudiuntur, vt in Progn. (p.142.27.) Sic enim Gal. cap.7. lib. περὶ κρίσεων locum illum de vrinæ instrumẽtis accipiendum monet. Sic aph.80. lib. 4. τὰ περὶ τὴν κύστιν πονεῖν, h.e. partes ad vesicam attinentes laborare dicuntur, cùm partes quæ vesicæ vicinæ sunt & communicant, affectæ sunt, aut etiam quæ vrinæ reddendæ inseruiunt, vt renes, meatus vrinarii, & fistula vrinaria, ac vesica ipsa. κύστιν ẽt antiqui totũ inferiorẽ ventrem acceperunt, vnde ὑποκύστιον dictũ. Et Suidas κύστιν τὸ ἐφήβαιον, τὸ ὑπογάστριον, τὴν κοιλίαν, imum ventrem exponit, quòd ibi sita sit vesica.

Κύφωσις, gibbus aut gibbositas, est vertebratũ spinæ vitium cùm in posteriorem partem conuertuntur, quæ & κύρτωσις, h.e. incuruatio etiam dicitur, vt scribit Gal. com.3. in li. de art. (p.610.54) κύφωμα quoq; vocat Hip. (ibidem p.611.32.) & τὸ κῦφος (p.612.12.) & κῦφον (pag.610.42.) & κυφοῦσθαι τὴν ῥάχιν, cùm gibbus posteriore parte fit, spinaq; posteriorem in partem conuertitur (ibidem v.1.) Quem locum exprimens Erotianus, κυφοῦται ῥάχις, κυρτοῦται, exponit, h.e. incuruatur. κύφωσις etiam ὀπισθοκύφωσις dicitur, vt scribit Gal. com.3. in lib. de art. vbi & eius causas annumerat, vt & com. ad aph.46. li.6. & aph.35. lib.4. κυφοὺς vocari Hipp. scribit Gal. com. ad aph.46. lib.6.) quos omnes κυρτοὺς appellãt, hoc est incuruos aut gibbosos. Sic κυφὸς γήραϊ dicitur Homero qui senio gibbosus euadit, Od.β. (v.16.) de Ægyptio, ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην. Vbi scribit Eustathius γήραϊ additum ad discrimen eius qui naturâ gibbosus sit, & γυρὸς vocatur, vt Od.τ. (v.246.) de Eurybate Vlyssis præcone, γυρὸς ἔην ὤμοισι μελάγχροος, οὐλοκάρηνος. gibbosos habebat humeros, nigro erat corpore, & crispo capite. Dicitur enim γυρὸς qui humeris est teretibus, valdè extantibus & incuruis, ὁ περιφερεῖς καὶ στρογγύλους ἔχων τοὺς ὤμους, ἢ κυρτὸς, vt exponit Scholiastes. fit autem κυφότης aut κύφωσις, Hip. h.e. gibbus etiam sanitatis tempore, aut natura, aut senio, aut doloribus & casu, vt scribitur lib. de art. (p.620.35.

¶ Κώδης, κώδεια exponitur Galeno in Exeg. apud Hippoc. hoc est capita & calices papaueris. Sed pro κώδης exemplaria quædam κώδων habent, & pro κώδεια κωδία, vt Varinus. Est autem κωδία ἡ τῆς μήκωνος κεφαλὴ Hesychio. Exemplaria etiam nonnulla pro κώδεια κώδυα habent. Verùm tunc κωδύα legẽdum esset. Est enim κωδύα caput fabæ Ægyptiæ.

Κώθων poculi fictilis genus est ampli & capacis, quo qui se compotando inuitabant, κωθωνίζεσθαι & κωθωνίσαι dicebantur. Huius crebra est mẽtio apud Athenæum. Celebratur etiam Mnesithei Atheniensis epistola περὶ κωθωνισμοῦ. Hesychio κώθων exponitur εἶδος ποτηρίου κεραμεοῦ. Apud Hippoc. in Epist. (p.528.14.) vas fictile in quo flores, folia aut radices cõduntur significat, cùm scribit ad Crateuam, ὅκως δέ σοι αὖ φύλλα, ἢ ἄνθεα, ἢ ῥιζεῖον κώθωσι κεραμέοισι περιεσφηκωμένοις, vt folia, flores & radices fictilibus nouis probè obturatis deferantur. κώθωνα κεραμεοῦν pro vasculo fictili ad cadmiam vrendam sumit Gal. libr. 4. κατὰ τόπ. (p. 208.48.) ἀσυμβόλου κώθωνος ex Comico quodam meminit Athenæus lib.1. (p.4.)

Κωλεὸς exponitur Galeno in Exeg. apud Hipp. τὸ κῶλον ἐν τῷ τραύματι καὶ βέλτιον ἐξαιρέσιος, membrum in vulnere quod rectè extrahi potest. Verùm non parum mihi suspecta videtur hæc Galeni lectio. Ac videtur idem esse κωλεὸς quod κωλεὰ aut κωλὴ per contractionem. Hesychio κωλεὰ exponitur, μέρος κρέατος, ἀγκαλὶς δέσμη χόρτου, σκέλος ὑὸς ὀπίσθιον, πρὸς ὃ ἐσθίουσιν ... τὸ ἐδώδιμον. Quidam pernam seu petasonem interpretantur, vt idem sit κωλεὸς aut κωλεὰ quod κωλῆ. Et κωλῆν κωλεὸν exponitur Hesychio, & κωλῆνες ἀκροκώλια, hoc est petioli aut extremi pedes. κωλῆνας ὑὸς vsurpat Hippoc. lib. 7. Epid. (pag.361. 47.) quos suillos petiolos vertimus, extremos pedes intelligentes, vt Celsus cap.18. lib. 2. Κῶλα autem exponuntur Hesychio πόδες, σκέλη, ὀστᾶ, μερίδες, κερκίδες. κῶλα verò crassiora intestina vocantur Hip. lib.6. Epid. aph.6. sect.4. & lib. περὶ ὀστέων φύσιος (p.59. 2.)

Κωλωτοειδέα excrementa stellionum aut lacertorum tunicis similia dicuntur, hoc est, variegata, & variis quasi guttulis respersa, li.4. Epid. (p.334.26) vbi κολοβοειδέα tamẽ legitur.

Κῶμα, καταφορὰ exponitur Galeno apud Hipp. in Exeg. hoc est, in somnum delatio, ac de eo à se scriptum esse libellũ testatur, in quo κώματος significationem apertissimè explicat, & κῶμα omnem καταφορὰν, tum somnolentam, tum vigilem, comprehendere indicat, eiusdem lib. cap.3. Eandem quoque expositionem adscribit com. 1. in Prorrh. (p. 167.51.) ὡς εἴη τὸ κῶμα τὴν εἰς ὕπνον καταφορὰν, οὐ δυναμένων τῶν ἐχομένων τῷ συμπτώματι, τὰ τῶν ἐγρηγορότων πράττειν, ἀλλὰ κλείειν τε τὰ βλέφαρα δεομένων, ἐλπιζόντων τε κοιμηθῆναι. συμβαίνει δ' ἐνίοτε τούτων τισὶ μὴ δύνασθαι κοιμηθῆναι κλεισθέντων τῶν βλεφάρων, ἀλλ' ἀγρυπνεῖν ἐπὶ πλεῖστον ὅπερ ὠνόμασεν ὁ Ἱπποκράτης οὐχ ὑπνῶδες κῶμα. περὶ μὲν οὖν τοῦ κατὰ κῶμα σημαινομένου βιβλίον ὅλον ἔχεις ἡμέτερον, ἐν ᾧ διὰ πλειόνων μαρτυριῶν ἐπιδέδεικται, πᾶσαν ὀνομάζων καταφορὰν ὁ Ἱπποκράτης κῶμα. Ita vt κῶμα sit in somnum delatio, vbi, qui hoc detinentur symptomate, vigilantium munia obire nequeunt, sed tum palpebras claudere cupiunt, tum dormire sperant. Horum autem quibusdam interdũ vsuuenit, vt clausis palpebris dormire nequeãt, sed plurimùm vigilent, quod κῶμα non somnolentum vocauit Hippoc. De comatis autem significatione integrum habes nostrum libellum, in quo pluribus testimoniis demonstratum est Hipp. κῶμα omnem καταφορὰν vocare. Rursus com.3. in Pror. (p. 199.21.) τῆς προτέρας ἁπασῶν ῥῆσιν ἐξηγησαμένῳ τοῦ προκειμένου βιβλίου, γέγραπταί μοι βιβλίδιον ἐπιγεγραμμένον περὶ τοῦ παρ' Ἱπποκράτην κώματος, ἐν ᾧ ἐπιδέδεικται τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς φωνῆς ταύτης εἶναι τὴν εἰς ὕπνον καταφορὰν, ἐγρηγορέναι μὲν ἀναπεπταμένοις τοῖς

ὀφθαλμοῖς οὐ δυναμένων τῶν κωματωδῶν, οὐκ ἐξ ἅπαντος δὲ κοιμωμένων ἐπειδὰν μύσωσιν αὐτούς, ἀλλ᾽ ἔστιν ὅτε καὶ ἀγρυπνούντων. Ad primam omnium huius libri dictionem exponendam, scriptus est à me libellus, cui titulū dedimus de Comate secundum Hipp. mentem. In quo ostensum est hac voce in somnum propensionem ac delationem significari, nequeuntibus quidem comate laborantibus apertis oculis vigilare, neq; verò ex toto dormientibus, vbi eos clauserint, sed interdum vigilantibus. com. etiam 2. in Prorr. (p.180.32) δέδεικται γὰρ ἐν τῷ περὶ τοῦ κώματος ὁ Ἱπποκράτης ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀναφέρων ἀμφοτέρας τὰς προσηγορίας, τήν τε τῆς καταφορᾶς, καὶ τὴν τοῦ κώματος. Etenim lib. de Comate demonstratum est Hippocratē vtrasque tum καταφορᾶς, tū κώματος appellationes eòdem referre. Et rursus com. 1. in lib. 3. Epid. (p.401.23) ἐν ὅλον γέγονε βιβλίον ἐξηγουμένοις τὸ σημαινόμενον ἐκ τῆς κῶμα φωνῆς, ἐν ᾧ δείκνυται τὴν εἰς ὕπνον καταφορὰν οὕτως ὀνομάζων ὁ Ἱπποκράτης· εἰς ὕπνον δὲ λέγω καταφορὰν, ὅταν ἐγρηγορέναι μὴ δυνατῶσιν οἱ κάμνοντες, οὐκ ἀναπεπταμένους ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς, μύσαντες δὲ αὐτοὺς, ἢ τοῖς βαθέσιν ὕπνοις, ἢ λεπτοῖς, ἢ ἀγρυπνίαις συνέχονται. διὸ καὶ διορισμοῦ δεῖται, καὶ πολλῆς συνέσεώς τε καὶ τριβῆς ἵνα γνῶναι ἐπὶ τίνι διαθέσει κωματώδης ὁ νοσῶν ἐγένετο. Integrum vnum libellum scripsimus, exponentes quid per vocem κῶμα significetur, in quo ostenditur in somnum delationē ita vocare Hippocratem. In somnum autem delationem voco, cùm ægri vigilare nequeant, nō apertos habentes oculos, sed conniuentes, aut altis somnis, aut tenuibus, aut vigiliis detineantur. Ideoq; distinctione opus est, multa etiam prudentia & exercitatione, vt assequaris quonā ex affectu æger comate præhēdatur. Est autem, vt καταφορά, ita κῶμα duplex, Hippocrati. κῶμα nanque dicitur βαρὺ, ὑπνῶδες, aut διεγερτὸν, grauis sopor & inexpugnabilis, cui λεπτοὶ καὶ μικροὶ ὕπνοι opponūtur lib. 3. Epid. in st. pest. (p.428.14.) quodque lethargicis est familiare. Vnde κωματώδεες ὕπνοι dicuntur Hippocrati Coac. Pr. (p.429.9.) & ægr. 2. libr. 1. Epid. somni cum sopore aut profundi, à quibus non facilè excitatur æger. Tunc enim κῶμα dicitur vt scribit Gal. com. ad aphor. 3. lib. 2. vbi difficilem habet expergefactionem, cùm aliôqui somnus longus nominetur, quando solùm tempore excesserit modū naturæ conuenientem. Atque huiusmodi κῶμα lethargicas affectiones complectitur, præsertim si capitis affectiones, corporis totius perfrictiones, aut torpores & lentas sensationes ac grauitates cōiunctas habeat, velut κωματώδεες νωθροὶ dicuntur Coac. Pr. (p.429.9.) & aliôqui solenne sit Prorrhetici authori κώματος nomine lethargum intelligere, vt scribit Gal. cō. 3. in Prorrh. (p.219.21.) ἀρκεῖ δὲ ὁ συγγραφεὺς τῷ τοῦ κώματος ὀνόματι, μηδαμόθεν γράψας ἐν ὅλῳ τῷ βιβλίῳ τὴν τοῦ ληθάργου προσηγορίαν. Satis est autem huic scriptori κώματος nomen, cùm neutiquā in toto libro lethargi appellationem adscripserit. Sic Erotiano κωματώδεες οἱ μετὰ κώματος καταφερόμενοι, cum sopore in somnum delati, aut altiore sopore & somno grauati exponuntur apud Hip. cui vox ista admodum familiaris est. κῶμα γὰρ ὁ ὕπνος, καὶ δὴ κοίμημα. οἱ οὖν μεθ᾽ ὕπνου νωθρείας ἐν καταφορᾷ ὄντες κωματώδεες λέγονται. κῶμα nanq; somnus, & velut dormitio. Qui igitur cū quodam torpore somno grauantur, κωματώδεες dicūtur. Est & aliud κῶμα οὐχ ὑπνῶδες dictum Hippocrati, aut ἄγρυπνον, coma vigil & minimè somnolentum, quod phreniticis est familiare, videturque ex somno & vigilia mixtus esse affectus quidam, quem his verbis exprimit Hip. lib. 3. Epid. in st. pest. (p.420.46) κωματώδεες ἐπὶ πολὺ, καὶ πάλιν ἄγρυπνοι. Sopore vt plurimùm detinebantur, rursusq; peruigiles. Et rursus (ib. p.425. 10.) κατεῖχε δὲ ἢ τὸ κῶμα συνεχῶς οὐχ ὑπνῶδες, ἢ μετὰ πόνων ἄγρυπνοι. Eos autē aut perpetuus sopor non somnolētus detinebat, aut vigiliæ cum laboribus. Hác etiam affectionem exponit Gal. libr. de comate cap. 3. & 4. & com. 3. in lib. 3. Epid. his verbis (p.425.12.) ὅταν γὰρ ἐγρηγορέναι μὴ δύνωνται τοῖς ὀφθαλμοῖς οἱ κάμνοντες μὴ δυνάμενοι, μύσαντες δὲ αὐτοὺς ἐλπίδι τοῦ κοιμηθῆναι διαμένωσιν ἐγρηγορότες, τὸ τοιοῦτον καλοῦμεν οὐχ ὑπνῶδες κῶμα. εἰ δὲ καὶ πόνος τις αὐτοῖς παρείη, προδήλως ἀγρυπνήσουσι μᾶλλον οἱ οὕτως ἔχοντες, ὡς μηδ᾽ εἰς φαντασίαν ὕπνου τε ἀφικέσθαι λεπτοῦ. γίνεται γὰρ τι καὶ τοιοῦτον τοῖς οὕτω κωματώδεσιν, ὡς ἐν μεθορίῳ καθίστασθαι, τῶν τ᾽ ἀκριβῶς ἐγρηγορότων, καὶ τῶν κοιμωμένων. Vbi enim ægri apertis oculis vigilare nequeunt, sed spe dormiendi conniuent, vigiles tamen permanent, id κῶμα non somniculosum nuncupamus. Quòd si quis etiā labor adfuerit, manifestè vigilabunt magis hoc modo affecti, adeò vt ne in tenuis quidem somni suspicionem veniant. Si quidem istis qui hoc comate detinentur eiusmodi quippiam vsu venit, vt in medio tum exquisitè vigilantium, tum dormientium cōsistant. Hunc quoq; affectum exprimit Gal. com. 3. in Prorrh. (p.199.37.) & com. 1. in eundem lib. (p.168.20.) vbi hác affectionem ex phrenitide & Lethargo mixtam esse scribit, & quibusdam Typhomaniam vocari, idq; præter Hip. mentem, vt & cap. 4. libr. de comate. Etsi idem Gal. in Isagoge pulsuum (p.6.20.) & li. 4. de caus. pulsuum (p.114.51) hunc affectum proprio nomine carere vult, ideoq; ex adiunctis sibi signis eius notitiam petendam esse. At verò κώματος causas aptissimè his verbis recenset Gal. com. 1. in li. 3. Epid. (p.401.28.) πολλάκις μὲν γὰρ ὑγρότητι πολλῇ τοῦ προσθίου αἰσθητικοῦ μορίου, καθ᾽ ὃ καὶ τὸν ὕπνον ὀρθῶς Ἀριστοτέλης ἔδοξε γινόμενον, ἕπεται κῶμα, καθάπερ ἐνίοις τῶν μεθυσθέντων γίνεται. πολλάκις δὲ διὰ μόνην ψύξιν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ δι᾽ ἄμφω ταῦτα συμπίπτει βαθὺς καὶ κωματώδης ὕπνος. ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἀρρωστίαν δυνάμεως ἡ τοιαύτη γίνεται διάθεσις, οὕτως ἤδη νεκρωμένης αὐτῆς, ὡς ἐπηρμένα τὰ βλέφαρα φυλάττειν μὴ δύνασθαι. καὶ συμβαίνει τοὺς οὕτως ἔχοντας ἐπειδὰν μύσωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ μηδ᾽ ὅλως, ἢ βραχύ τι κοιμηθέντας ἀγρυπνεῖν, οὐδὲ ποτε διαίρειν τὰ βλέφαρα δυναμένους, ἣν τινα διάθεσιν ἀπὸ τῆς γινομένης δι᾽ ὑγρότητα καὶ ψύξιν οἱ σφυγμοὶ μάλιστα διορίζουσιν ἀμυδρότατοί τε καὶ βραδεῖς, καὶ ἀραιοὶ καὶ σμικροὶ γινόμενοι. Sæpius nanque propter

propter humiditatē multam primùm senti-
entis partis (in qua somnum fieri rectè de-
monstrauit Aristoteles) κῶμα consequitur,
vt nonnullis ebriosis vsu venit. Sæpiùs verò
ob solum frigus. Interdum quoq; ambabus
his ex caussis profundus & cum sopore so-
mnus incidit. Quinetiā propter virium im-
becillitatem huiusmodi suboritur affectio,
vbi adeò iam sunt emortuæ, vt apertas pal-
pebras seruare nequeāt. Ac ita affectis con-
tingit, vt conniuentib. oculis, aut nihil pror-
sus, aut parum dormiant, sed vigilent, neq;
tunc palpebras attollere queāt. Quem qui-
dem affectū, ab eo qui ex humiditate & fri-
giditate ortus est, potissimùm pulsus distin-
guunt, tum languidissimi & tardi, tum rari
& parui. Ac rursus com. 3. in eundem lib. (p.
420. 47.) τὸ μὲν ἄμικτον ἀγρυπνίᾳ κῶμα, δι᾽ ὑγρότη-
τα καὶ ψύξιν ἐμπαθοῦς ἐγκεφάλου γίνεσθαι, τὴν δὲ ἄμικτον
ἀγρυπνίαν κώματι διὰ ξηρότητα καὶ θερμότητα· νυνὶ οὖν
αὐξηθέντων τῶν χυμῶν, ὑγρότητα μὲν ἐπιπολὺ οὖσαν ἐχόν-
των, οὐ μὴν δή γε δριμεῖαν ἅπασαν, ἡ μὲν ὑγρότης τὴν
κωματώδη διάθεσιν, ἡ δὲ ἐκ τῆς σήπεσθαι δριμύτης, τὴν
ἀγρυπνίαν εἰργάσατο. τῶν ἐναντίων συμπτωμάτων ἐπ᾽ ἐν-
αντίοις αἰτίοις εὐλόγως γινομένων. κῶμα vigiliæ non
permixtum, ex cerebri humiditate & frigi-
ditate fieri didicisti, vigiliā verò comati non
permixtam, ex siccitate & caliditate. Nunc
igitur auctis humoribus, exuperantem hu-
miditatē habentibus, neq; eam tamē pror-
sus acrem, humiditas quidem κωματώδη affe-
ctū, acrimonia verò ex putredine vigiliam
effecit, contrariis euentis meritò ex contra-
riis caussis subortis. Rursusq; ib. (p. 425. 56.)
θαυμαστὸν οὖν οὐδὲν ἠθροισμένων ἐν τῷ σώματι χυμῶν
ὠμῶν, ὡς τά γε διαχωρούμενα τὴν ἔνδειξιν ἐποιήσατο, κω-
ματώδεις τε ἅμα καὶ παραφρονοῦντας γενέσθαι. κωματώ-
δεις μὲν, διά τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ψυχρότητα τῶν ὠμῶν χυ-
μῶν, παραφρονοῦντας δὲ, διότι σηπόμενοι δριμύτητά τε
καὶ θερμασίαν ἔσχον. Nil igitur mirum est, col-
lectis in corpore crudis humoribus, vt indi-
carunt excremēta, comate simul & desipi-
entia prehensos fuisse. Comate quidē, pro-
pter crudorum humorū tum copiam, tum
frigiditatem. Desipientia verò, propterea quod
putrescētes acrimoniam & calorem gigne-
bant. Iterumq; ibid. (p. 428. 17.) βαρὺ κῶμα,
τὸ δυσδιέγερτον ἀκουστέον ἐστὶ, τὸ τε μικροὺς καὶ λεπτοὺς ὕπνους
ἔχον, ἐναντίον ἐστίν. ἐγίνετο δὲ τὸ μὲν πρότερον οἷς ἐπεκράτει
τὸ πάχος καὶ τὸ πλῆθος τῆς ψυχρᾶς ὕλης· τὸ δὲ δεύτερον,
οἷς ἡ λεπτότης διασηπομένη: κῶμα graue, à quo
quis non facilè excitetur obaudiendum est,
cui contrarium est quod paruos & leues so-
mnos habet. Quorum primum quidem, his
quibus frigidæ materiæ copia & crassitudo
exuperaret, accidebat, alterum autem, qui-
bus tenuitas putrescens. Idem quoque ini-
tio Com. 3. in Prorrh. (p. 199. 32.) γίγνεσθαι δὲ
καταφορὰν δεῖ, ὡς ἐν ἄλλοις τέ ποσιν ὑπομνήμασι, κἀν
τοῖς περὶ τῶν πεπονθότων τόπων ὑπέδειξα. τὸ μὲν ὑπὸ
πλήθους χυμοῦ βαρυνομένου τοῦ ἐγκεφάλου, καθάπερ ἐπὶ τῶν
μεθυσθέντων. ἔστι δὲ ὅτε διὰ φλεγματικὸν χυμὸν, ἢ καὶ χω-
ρὶς τοῦ χυμοῦ δύσλυτον ψύξιν. ὅταν δὲ ἀγρυπνίᾳ ζευχθῇ τὸ
κῶμα, δακνώδους μίξει χυμοῦ τὴν τοιαύτην διάθεσιν ἐδεί-
κνυον γίνεσθαι. Oriri aūt in somnum delationē,
vt in aliis quibusdam cōmentariis, atq; et in
his qui sunt de locis affectis ostendi, partim
quidem grauato ob vtilis succi copiā cere-
bro, non secus ac in ebriosis, interdum verò
ob pituitosum humorē, vel etiam ob ægrè
solubilē absq; humore frigiditatem. vbi aūt
vigiliis κῶμα coniunctū fuerit, ex succi mor-
dacis permixtione hanc affectionē fieri de-
mōstraui. Quibus et similia scribuntur Gal.
& amplioribus quidem verbis com. in sent.
primam Prorrh. κῶμα aūt ἀπὸ τοῦ κωμάζειν de-
ducere videtur Gal. cap. 1. lib. de comate, quod
est crapulæ & comessationibus indulgere,
siue bacchari vinolentum, & proteruè te-
mulētum esse, lasciuire & saltare, quod & οἱ κω-
μάζοντες, & qui comate prehenduntur vigi-
lent, siue (vt vult Gorrh.) quod οἱ κωμάζοντες o-
mnium facillimè eum in morbū incurrant,
cum ex comessationib. & nimio vini potu
præcipuè cōtrahatur. Hinc quoq; κωμαίνειν de-
duci videtur, quod est sopore detineri, sopora-
ri, dormire aut dormiturire, νυστάζειν Hesych.
exponit. Quam vocē vsurpat Hip. lib. 2. de
Morb. (p. 141. 26.) καὶ κωμαίνει, & soporatur.
(Quē locum mihi subindicare quodāmodo
videtur Hesychius, cū κωμαίνει νυστάζει exponit)
Ac rursus ib. (p. 145. 14.) τὴν μὲν ἡμέρην ταύτην κεῖ-
ται κωμαίνων, hoc die sopore detentus iacet.

Κώνειον cicuta, παρὰ τὸ κωνᾶν, quod est circumagi
aut circumuertere, quod epota vertiginem in-
ducat. Gal. libr. quod animi mores temp. corp.
sequantur (p. 345. 28.) καὶ μέντοι καὶ διά τι μωρίαν
αὐτὴ ἐργάζεται κώνειον ποθὲν, ὦ καὶ τοὔνομα ἔνθεν παρώ-
νυμον ἀπὸ τοῦ πάθους ὃ πάσχον ὁρᾶται ὑπ᾽ αὐτοῦ τὸ σῶμα:
Quinetiā cur cicuta κώνειον dicta epota stul-
titiam pariat, inde etiam ab eo affectu de-
ducto nomine, quod ab ea corpus affici vi-
deo. Vsurpat autem eam dictionem Hipp.
lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286. 12.) (etsi μηκώνιον il-
lic leg. censeo) & (v. 26.) Rursusque lib. περὶ
ἀφόρων (p. 294. 40) κωνείου φύλλα fotu adhibet.
Et libr. περὶ συρίγγων (p. 519. 26.) κωνείου καρπὸς,
circutæ semen in cataplasmate ad sedem
prociduam admouetur.

Κωνίαν Galenus apud Hip. οἶνον τὸν πισσίτην, vinum
picatum exponit in Exegesi, eiusq; confici-
endi modum hunc edocet. Iniicitur cū cor-
tice in vas figlinum piceæ hemina dimidia,
& vbi efferbuit quidam excolant, quidam
etiam relinquunt. Sed fortè κωνίτην οἶνον apud
Gal. legendum, vt etiam scribit Varin. Etsi
κωνίας vt ἀψινθίας dici potest. Dicitur autem
κωνίας quòd κῶνος sit τῆς πίτυος καὶ τῆς πεύκης καρπὸς,
vel potiùs fructus inuolucrum, στρόβιλος et-
iam nominatur.

Κωνώπων δήγματα, culicum morsus dicuntur
Hippocrati, de papulis & exanthematū ge-
nere, quæ in populariter grassantib. morbis
& febribus ardentibus frequentissimè in
cutem erumpūt, interdum verò maximum
putredinis & venenatæ qualitatis specimen
exhibent, est vbi etiam efferuescētem ma-
teriam sine vlla malignæ qualitatis signifi-
catione in cutem iudicatione deponunt.
Qualia li. 2. Epid. (p. 314. 37) in mulierib. ce-

lebrantur, easq; ab exæstuante febrium intemperie indicatione liberasse commemorantur. ἐξήνθησε δὲ ἐν τοῖσι θερινοῖσι πυρετοῖσι, περὶ ζ' καὶ η' καὶ θ' τρηχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, τοῖσιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοις μάλιστα ἴκελα δήγμασιν, οὐ πάνυ κνησμώδεα. In febribus autem æstiuis circa septimum, octauum & nonum diem, asperedines quædam miliaceæ, culicum morsibus ferè similes, quæ tamen non admodũ pruriebant, in summa cute subnascebantur. Rursus lib. 7. Epid. (pag. 363. 2.) fulloni cuidam in Syro adscribitur, σκελέων τὸ χρῶμα, οἷον ὑπὸ κωνώπων ἐσχαταδαμάσθη, crurum corpus velut à culicibus cõpunctum. Et paulò pòst in Pherecyde (ibidem v. 41) lethalia octauo die, ὡς ἀπὸ κωνώπων δήγματα commemoratur. In Coac. quoq; Præn. (p. 441. 39.) anxietate laborãtibus cum alui suppressione διὰ ταχέων ἐξανθεῖ οἷα κωνώπων κεντήματα, celeriter velut culicum puncturę in cutem erũpunt.

Κώφωσις surditas, est auditus offensio, quæ duplex est vna, ἡ ἐν ἕξει, quæ stabilis est & obfirmata, ex habituque contrahitur, altera ἐν σχέσει, quæ fugax est & leuis, ac repentè fit in febribus ex momentanea auditus obstructione, com. ad aph. 28. lib. 4. Idem Gal. com. 1. in Prorrh. (p. 180. 11.) γίνεται μὲν καὶ διὰ παχὺν χυμὸν κατὰ τοὺς ἀκουστικοὺς πόρους σφηνωθέντα κώφωσις, οὐδὲν ἔχουσα κακόηθες. γίνεται δὲ ἐνίοτε καὶ τῆς ἀκουστικῆς δυνάμεως νενεκρωμένης, ἣν ἐν τοῖς ὀξέσιν ἅμα καὶ ταραχώδεσι νοσήμασιν ὁρῶμεν συμπίπτουσαν. Surditas quidem oboritur ob humorem quendam in aurium meatibus impactum, eaque nihil maligni habet. fit quoque interdum etiam extincta audiendi facultate, quam in acutis simulq; turbulentis morbis contingere cernimus, eaque perniciem minatur. κωφὸς surdum significat, & τὸ τὴν ἀκοὴν βεβλαμμένον, hebetem etiam, torpidum, torpescentem, mutum, inualidum, inefficacem. Et κωφοὶ exponuntur Galeno in Exegesi, οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς, hebetes, languidi & debiles. Quam dictionem vsurpat Hippocr. lib. περὶ φυσῶν (p. 121. 30.) κωφοί τε τῶν λεγομένων, neque quæ dicuntur audiunt. Et lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (pag. 43. 19.) οἱ κωφοὶ ἐκ γενεῆς, ab ortu surdi, quem locum videtur Aristot. in suum vsum transtulisse, libr. 4. hist. animal. Verùm his locis (vt satis constat) Galeni expositio parum conuenit. κωφὸς Hesychio dicitur ὑπὸ λαλῶν, ὑπὸ ἀκούων, ἐνεός, ἀσθενής. Idemq; κωφὸν ἀναίσθητον exponit. Est & κωφόω, & κωφάω, ac κωφέω & κωφεύω, obsurdesco ac torpesco. κωφοῖ verbum tertiæ personæ & tertiæ coniugationis, Galenus in Exegesi significare scribit apud Hippoc. ἀμαυροῖ καὶ ἀμβλύνει, quod est hebetat, obtundit. Quibus verbis locum libr. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 112. 17.) mihi subindicare videtur Gal. ὀδύνας κωφοῖ, dolores obtundit, vbi de aqua frigida agitur, vt sit quod scribitur ibidem (p. 113. 47.) ὀδύνην ναρκοῖ. Sic nanq; Cornarius dolores stupefacit dixit. aph. verò 25. li. 5. ὀδύνην λύει dicitur. Erotianus tamen lib. περὶ ὑγρῶν χρήσ. κωφοῖ pro κωφοῖ legisse videtur, quod λύει, παύει τὰς ὀδύνας exponit. κεκωφῶσθαι vsurpat Hippocrates, quod est torpescere, hebescere, sine sensu esse, lib. 2. de Morb. (p. 141. 35.) μὴ κινεομένου δὲ τοῦ αἵματος οὐχ οἷόν τε μὴ οὐχὶ καὶ τὸ σῶμα ἀτρεμίζειν καὶ κεκωφῶσθαι. Dum verò sanguis non mouetur, fieri nequit quin corpus quiescat & torpeat, aut hebescat, inualidum sit & inefficax. Agitur enim de attonitis, qui summa corporis impotentia ad mouendum laborant. Vbi tamen κεκωμῶσθαι ex Gal. legendum esse censemus, vt antea in ea dictione adscripsimus. κωφῶθη Erotianus apud Hippocr. ἐβλάβη, παρεμποδίσθη exponit. Verùm κωφωθῇ legitur lib. de loc. in homine (p. 64. 9.) ξύντονη μὲν ἐπάνω καὶ παχυτάτη νοσέει ἣν κωφωθῇ. Ex his quidem superior & crassissima, si lędatur, morbum facit. Rursus aph. 60. lib. 4. ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ. Quibus per febres aures obsurduerunt, aut læsæ sunt, aut surditate sunt impeditæ & obstructæ. Quod etiam repetitur libello περὶ κρισίων (p. 387. 25) Sic κωφᾶσθαι & κωφεῖσθαι βλάπτεσθαι significat, vt κωφεῖ βλάπτει, & κωφητικὸς βλαπτικὸς Hesychio exponitur. Idem κωφεῖσαι ἀναισθητῆσαι exponit, vt & κωφὸν ἀναίσθητον, & κωφὴ ἀναίσθητος eidem dicitur. κώφωσις ὀφθαλμῶν scribitur Erotiano apud Hippocratem poni ἀντὶ παρεμποδισμοῦ, pro impedimento, etsi propriè auditui sit accõmodatum. κώφωσιν verò pro surditate sępè vsurpat Hippocr. in Prorrh. & Coac. Pręn. (p. 429.) vbi etiam ὑπόκωφοι dicuntur qui surditate leui tentantur, vt & δύσκωφοι qui graui surditate laborant.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Λ.

ΛΑβὴ exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocr. ἐπισημασία, prima febriũ accessionis significatio aut inuasio, μάλιστα δὲ ἡ ἐκ περιόδου, ac præcipuè quæ per circuitũ repetit. Sic λῆψις accessionem Hippocrati significat, aut primum accessionis insultum, vt lib. 1. Epid. (p. 361. 29.) εὐτάκτως δὲ ἦν πᾶσιν ἀπὸ τῆς πρώτης λήψιος. atque in his omnibus ritè & ordine à primo insultu ad quaternos circuitus processere. Et lib. 5. Epid. (p. 342. 18.) & lib. 7. Epid. (p. 365. 19. & 22.) περὶ τὴν λῆψιν, in ipsa accessione, velut ὑπὸ τὴν λῆψιν, sub accessionis tempus dicitur M. Tullio ad Atticum. Rursus lib. 1. de Morb. (p. 134. 13.) καὶ τὸ πυρετοῦ ἐπὴ συνεχὴς λῆψις. & febris assidua prehenderit. Sic ληφθεῖσα dicitur lib. 4. Epid. (p. 329. 20.) quæ accessione correpta est. τῇ Νικοστράτου ληφθείσῃ, Nicostrati vxori accessione correptæ. Et in Coac. Præn. (p. 426. 16.) οἱ λαβόντες, accessione correpti. Et libr. περὶ κρισίων (387. 7.) de febre ardente scribitur, καὶ ἣν ἡμέρας λάβῃ ὑποστρέψας ὅσας τὸ πρῶτον, & si post reuersionem tot diebus quot prius tenuerit. Rursus aph. 26. sect. 6. lib. 6. Epid. λαμβανόμενοι, qui febribus corripiuntur. Est & λαμβάνειν apud Hippocratem comedere aut sumere, vt libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 341. 45.) καὶ μετέπειτα ἑψῶν ἢ λαμβάνειν, deinde coquito & sumito, hoc est comedito. Quæ est vulgaris & plebeia locutio, quomodo etiam sumere capitur. λαμβάνεσθαι etiam pro ἀπολαμβάνεσθαι sumitur, & de vesicæ interceptione ac vrinæ suppressione dicitur Coac. Prænot. (p. 428. 44.) αἱ δὲ κύστιες ἐν τούτῳ λαμβάνονται, verùm interim vesicæ intercipiuntur. Verùm ἀπολαμβάνονται habent publicata exemplaria, & suspectam illam lectionem ibi habuimus. Sic libr. 7. Epid. (p. 360. 42.) ὀστέα ἐλήφθη, ossa intercepta sunt, hoc est, extenuationem senserunt, eaque sunt denudata, manifesta ac veluti deprehensa. Vbi tamen melius ἐλείφθη legatur, vt legit Cornarius, vt ossa reliqua esse, superesse aut restare intelligantur, quæ popularis est, in extenuatis, loquendi formula.

Λαβὶς est forceps aut volsella qua callum in ore vteri extrahit Hip. lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 12.) λαβίδι ὡς λεπτοτάτῃ, περιμηνευόμενος ἐξελκῦσαι ἡσυχῇ. Volsella tenuissima apprehensum extrahito, considerans vt leniter id fiat.

Λάβρως, rapidè, cum impetu, confertim significat. λάβρως dicitur Aretæo de liberali & copiosa sanguinis ex naribus profusione, quod λαύρως Hippocrati, vt posteà scribemus. Lib. 1. περὶ ὀξέων cap. 10. αἱμοῤῥαγίη διὰ ῥινῶν λάβρως, sanguinis è naribus larga profusio cum impetu succedit.

Λαγανίζειν apud Hippocr. exponunt interpretes lentum esse ac leniter flare. De austro enim scribitur libr. de Morbo sacro (p. 127. 5.) καθότι καὶ οὐκ εὐθὺς πνεῖ μέγας, ἀλλὰ λαγανίζει πρῶτον. Quapropter etiam non statim vehementer spirat, sed primò lentus ac lenis est, hoc est, leniter spirat. Verùm mihi profectò nõ leuiter suspecta est lectio illa. Etsi enim λαγανίζειν metaphoricè sumi potest pro leuiter spirare aut leui quodam & tectorio opere incrustare ac veluti colorare, quod à placentis leuiter incrustatis translatum videri possit: existimo tamen, aut λαγαρίζει, aut λαγάζει legi posse. λαγαρίζειν enim de austro dici potest, qui primùm leniter spirando omnia laxat, & mollia reddit. Et λαγαρὸς laxum, vacuum, mollem, nõ distentum, nec plenum indicat. Vt de corde scribit Hippocr. lib. περὶ καρδίης (p. 55. 19.) ἀτὰρ ἥδε ἡ πάμπαν εὐρυκοίλιος, ἡ λαγαρωτέρη πολλῷ τῆς ἑτέρης. Sed & hic [ventriculus] prorsus capacior & longè altero laxior est. λαγάζει autem Hesychius ὀκνεῖ exponit, quod est, piger est & lētus, quod & λαγῶς quibusdam etiam significare scribit. Auster verò λαγάζειν dici potest, quod primùm lentus sit ac leniter spiret, neque statim aërem compactum ac densum dissoluere aut laxare potest, sed tẽporis progressu. In quibusdam manu scriptis Hippocr. exemplaribus adscribitur, λαγανίζει, χρωματίζει, λάγανον γὰρ εἶδος πλακοῦντος, ex scholio quodam, id tamen sine authore. Vulgaria lexica λαγαρέω ἀφρίζω exponunt Spumo. Sed Hesychius λαγαγεῖ ἀφρίζει explicat, si modò suspecta non est lectio.

Λαγνείη rem veneream significat & veneris vsum, coitum, concubitum, ita & λάγνευμα apud Hippocr. vt aph. 22. sect. 5. lib. 6. Epid. λαγνείη τῶν ἀπὸ φλέγματος νόσων ὠφέλιμον. Veneris vsus morbis à pituita confert. Sic lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 204. 13.) ἀπέχεσθαι λαγνείης dicitur, quod est rebus venereis abstinere. lib. quoque περὶ φύσ. παιδίου (p. 34. 6.) ἐν τῇ λαγνείῃ, in ipso coitu & vsu venereo significat. Lib. 2. περὶ διαίτης (p. 97. 8.) λαγνείη ἰσχναίνει, ἢ ὑγραίνει καὶ θερμαίνει. Venus extenuat, humectat & calfacit. Sic quoque λάγνευμα coitum indicat, vt lib. de natura pueri (p. 39. 20.) δίδυμα δὲ γίνονται ἀφ' ἑνὸς λαγνεύματος, gemelli ex vno coitu gignuntur. Inde quoq; λαγνεύειν & λαγνεύεσθαι rebus venereis vti significat Hippocrati, vt lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 202. 32.) ἢν γὰρ μεθυσθῇ παρὰ καιρὸν, ἢ λαγνεύσῃ, ἢ ἄλλο τι ποιήσῃ μὴ ἐπιτήδειον. Si enim intempestiuè inebriatus fuerit, aut rem veneream exercuerit, aut aliud quid minimè commodum fecerit.

Idem lib. περὶ γονῆς (p.27.31.) ὅτι ἐπὴν λαγνεύωμεν, σμικρὸν ὕτω μεθιέντες, ἀσθενέες γιγνόμεθα, quòd vbi venerem excercuimus, tam pauca re emissa, imbecilles euadimus. Rursus ibidem (p.28.4.) ὁκόσοι δὲ παρ' ὖς τετμημένοι εἰσὶν, ὗτοι λαγνεύουσι μὲν καὶ ἀφίασιν, ὀλίγον δὲ, καὶ ἀσθενὲς, καὶ ἄγονον. Quibus verò ad aures venæ sectæ sunt, ii rē quidem venereain exercēt, & semen emittunt, sed paucum, imbecillum & infœcundum. λαγνεύειν autem dicitur lib. 5. Epid. (p. 338.3.) ὁκότε λαγνεύοιτο, cùm venere vteretur. At Gal in Exeg. λαγνείην interdum ipsum semen significare apud Hip. contendit, vt lib. περὶ φύσ. παιδίυ, ita etiam & τὸ λάγνευμα. Quib. certè verbis locū libri de Natura pueri mihi subindicare videtur, qui legitur (p.34.43.) καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀνὴρ ἢν λαγνεύῃ πολλὰ, εὐρωπέστερα γινόμενα τὰ φλέβια μᾶλλον ἐπάγει τὴν λαγνείην. Vir nanque vbi venere frequētius vtitur, ampliores effectæ venæ, semen magis attrahūt. Sic enim ἡ λαγνείη τὸ σπέρμα significare videtur, & Gorrh. pro λαγνείην γονὴν accipere mauult. Eadem quoque notione λαγνείη sumitur lib. περὶ γονῆς) qui illius pars esse videtur) (p.27.46.) καὶ ἀποκρινομένε ἀπ' αὐτε ὅρκου παρέστι οἷον λαγνείη. & dum ab ipso excernitur, velut seminis quādam imaginem habet, etsi rem veneream interpretes intelligūt. Sic rursus paulò post λαγνεύειν non tantùm rem veneream exercere, verumetiam semen emittere significat. ἔχει γὰρ τὸ ὑγρὸν ὥσπερ ὁ ἀνὴρ λαγνεύοντι. habet enim eūdem humorem atque is qui semen emittit. Et ibidem πρὸ λαγνείης, ante seminis emissionem indicare videtur. Sic quoq; ib. (v. 48.) οἱ δὲ εὐνῦχοι διὰ ταῦτα ὐ λαγνεύουσιν. Eunuchi autē eā ob causam semen non emittunt. λάγνευμα autem τὸ σπέρμα significat apud Hippoc. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.209.43.) τὸ δὲ λάγνευμα ὕπουλον ὕφαιμον, προέρχεται, semen ipsius subcruentū prodit, videturq; de semine genitali, quod per veneris ludibria in somno emissum est, intelligi. id ὀνειρώσσειν dicit Hippocrates.

Λαγὼν ὁ κενεὼν, τὸ ἰσχίον Hesychio exponitur, lateris inanitas & cauitas laxior inter coxas & coxendicem posita, ilia & partes laterales sub vmbilico ad ossa iliūm posita. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.209.38.) ἐμπίπτουσι δὲ καὶ ἐς τὸν ὦμον, καὶ ἐς τὴν κληῖδα, καὶ ἐς τὴν λαγόνα. Incidunt autem dolores & in humerum, & in iugulum, & ilia.

Λαγώπυρος herba est Hippocrati libr. de vlceribus (p.515.17.) quæ cùm inaruit furfuribus est simillima, paruo folio, instar oleæ, longiore tamen, qua vlcus alit & cauum explet. Quidam Lagopum esse volunt, quæ sistit aluum è vino pota Plinio cap. 8. libr. 26. & Dioscoridi cap. 17. lib. 4. Eadem facultatis est desiccantis Galeno, adeò vt aluum probè exiccet. λαγώπυρος dicitur Galeno in Exeg. ἡ λαγωνάτη καλυμένη βοτάνη, si modò vera est scriptura, quam tamen non leuiter suspectam facit Varinus, vt scripsimus nostris in lib. de vlcerib. Annot. Sed pro λαγώπυρος quædam Exeg. exēplaria λάμπυρος legūt, vitiosè tn̄, vt ostēdit series alphabetica.

Λαγόφθαλμοι dicuntur medicis quibus per somnum oculus apertus manet, non secus ac leporibus, adeò sursum reducta palpebra, vt oculum totum contegere nequeat. Paulus lib. 6. cap. 10. λαγωφθάλμους καλοῦσι τὺς τὸ ἄνω βλέφαρον ἀνεσπασμένον ἔχοντας. Lagophthalmos vocant quibus sursum reuulsa est palpebra. Authori Definit. Medicarum λαγόφθαλμον πάθος ἐστὶν ἀνάσπασις τῦ ἄνω βλεφάρε, ὥστε μὴ καλύπτειν ἐν τῷ καμμύειν ὅλον τὸν ὀφθαλμόν. λαγόφθαλμον est superioris palpebræ retractio, adeò vt oculus dum clauditur, non totus contegatur (pag.400.30.) Cornelius Celsus cap.7. libr. 7. Nonnunquam autem, nimium sub hac curatione excisa cute, euenit vt oculus non contegatur, idque interdum etiam alia de causa fit. λαγόφθαλμον Græci appellant.

Λάζομαι verbum est poëticum quod arripio significat, prehendo, corripio, accipio, & quo frequenter vtitur Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυν. (pag. ducentesima quadragesima prima, v. quadragesimo octauo) ἢν δὲ ἆσθμα λάζηται. Quòd si creber anhelitus prehenderit. Et rursus (p.243.10.) καὶ πῦρ μιν λάζεται, & ipsam ignis prehendit. Et (p.246.12.) καὶ λάζεται τὸ πῦρ σφοδρόν. & vehemens ignis corripit. Rursusque lib. 2. περὶ γυναικ. (p.265.28.) ἡ δὲ νοῦσος λάζεται, morbus hic corripit. Et (p.268.33.) καὶ φρίκη ὁμοῦ λάζεται, simulq; horror corripit. Et (pag.277.1.) καὶ ὀδύνη λάζεται ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα, & dolor in inferiore ventre corripit. Pro quo scribitur lib. περὶ γυν. φύσ. (pag.214. 33.) καὶ ὀδύνη λαμβάνει τὴν νειαίρην γαστέρα. Lib. quoque de Morb. 2. (p.144.39.) ὀδύνη λάζεται ἐκ τῦ κοτύλης, dolor ex occipitio prehendit. Rursusque (p.156.48) ὀδύνη λάζεται ὀξεῖη, dolor acutus corripit. Et rursus ibidem (p.157.12.) λάζεται μὲν καὶ ἄνδρα. virum etiam corripit. Et ibid. (v.39. & 40.) φόβος καὶ ἄση λάζεται. Lib. etiam de loc. in homine (p.63.26.) τὸ μὲν ξηρότερον πεφυκὸς, νόσοις λάζεσθαι, quod siccius est morbis obnoxium esse solet. Rursus ibidem (p. 68.7. & 9.) καὶ πνεῦμα ἑκταῖον ἢ ἑβδομαῖον λάζεται. & difficilis spiratio sexto aut septimo die prehendit. Et ἢν δὲ ἐνναταῖον δύο ἡμέρας διαλιπὼν λάζηται, quòd si nono die, duobus intermissis, prehenderit. Et rursus ibidem (p.71. 48 & 49.) πυρετὸς ὐ λάζεται. febris minimè corripit. Et, ἢν δὲ λάζηται, &c, ἀπ' ἄλλης τινὸς λάζεται αὖ. Inuenitur etiā λάζυμαι & λάζημαι pro λάζομαι apud Hippocr. vt libr. 1. περὶ γυναικ. (p.236. 14.) τὸ στόμα τῶν μήτρης ὐ λάζυται τὴν γονὴν. vteri osculum semen non capit, nō suscipit. Rursus ibid. (pag.242.32.) πόνος λάζηται ἰσχυρὸς, vehemens dolor corripit. Et lib. 2. (p.281.17.) ἡ δὲ νοῦσος λάζηται, morbus autem corripit, à λάζημαι. Hesychius λάζεσθαι λαμβάνειν, & λαζύμεναι λαμβάνουσαι, exponit.

Λαθραίως idem quod λάθρα significat, clam, occultè, latenter, clandestinè, nō percepta rei alicuius causa, de repente, ex improuiso. In Prorrh. (p.212.8.) λαθραίως τελευτῶσιν, repentè intereunt. Vbi Galen. λαθραίως ἐξαίφνης exponit, neque tn̄ satis id probare videtur. Sic

λαθραίως κτείνειν latenter & ex improuiso necare dicitur in Coac. Prænot. (p.434.43.) & οὖρον λαθραίως ὑφέμενον, vrina quæ clandestinè redditur & ægrum fugit, delirium indicat, ibid. (p.442.28.) λαθραίως etiam ἀπροαιρέτως denotat, inuitè, inuoluntariè, & de Lethargicis effertur, quibus inuitis & non sentientibus egestiones prodeunt, ibid. (p.427.34.) οὖρα καὶ ἐξαχωρήματα παριόντα λαθραίως. vrinæ atque alui recrementa clam & inuoluntariè prodeunt.

Λαίλαψ est turbo & ventus procellosus. Arist. in libello de Mundo λαίλαπα scribit esse πνεῦμα βίαιον καὶ εἰλούμενον κάτωθεν ἄνω, ventum violentum, qui infernè sursum versus cõuoluitur, turbinem & verticem appellat Budæus. Hesychio λαίλαψ exponitur καταιγὶς, ἀνέμου συστροφὴ μετ᾽ ὑετοῦ, venti vortex cum imbre. Hinc λαιλαπώδης οὐρανὸς καὶ ἐπινέφελος, cœlum cum ventorum turbine nimbosum aut procellosum dicitur Hippocrati lib. 1. Epid. (p.357.42.) Vbi λαίλαπες exponuntur Galeno οἱ ἐξαιφνίδιοι καὶ σφοδροὶ ἄνεμοι, καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ὑετὸς ἅμα ἐν αὐτοῖς γένηται λάβρος. repentini & vehementes venti, præcipueque si multam & largam pluuiã coniunctam habeant. Quẽ sanè Hippocratis locum mihi subindicare videtur Erotianus, cùm λαιλαπώδη exponit. Verùm λαιλαπώδης pro λαιλαπώδη scribendum existimo, quod faciunt exemplaria quædam. Eidem verò λαίλαψ dicitur ὄμβρος μετ᾽ σφοδροῦ ἀνέμου γινόμενος. imber cum vehemente vento exortus. Est & λαιλαπῶδες ὕδωρ, aqua procellosa, nimbosa, quæ damnatur Hippocrati aph. 17. sect. 4. lib. 6. Epid.

Λαιμὸς gulam significat, & eam œsophagi partẽ interiorem, quæ in deuorãdis cibis voluptatis sensum percipit, vt indicat Gal. Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.75.45.) καὶ μὴν δὴ καὶ τὸν καλούμενον λαιμὸν ἐκ τῶν καταπινομένων γλυκέων ἡδονὴ μεγίστη γίνεται, τοῦ κατ᾽ αὐτὸ τὸ χωρίον σώματος οἰκείως ἔχοντος τῷ τοιούτῳ χυμῷ. τὸ δ᾽ αὐτὸ τοῦτ᾽ ἐστὶ σῶμα, καὶ τῆς γαστρὸς ὁ ἔνδον χιτὼν, ὥσπερ γε καὶ ὁ τὴν γλῶτταν ἀμφιεννύς. ἀλλ᾽ ἐν ταύτῃ μὲν ἐναργεστάτην ἔχει τὴν τῆς γλυκύτητος αἴσθησιν, ἐν δὲ τῷ λαιμῷ τὴν τῆς ἡδονῆς. Ac sanè in ea parte quæ gula vocatur, maxima ex dulcibus deuoratis exoritur voluptas, illius regionis corpore familiaritatem cum huiusmodi succo habente. Idem autem corpus est & ventriculi interior tunica, & linguam circumuestiens. Verùm in lingua quidem euidentissimam habet dulcedinis sensum, in gula verò voluptatis. Hinc Homero stomachũ significat, vt scribit Pollux. quomodo etiam sumi scripsimus lib. 2. Epid. (p.318.12.) vbi scribitur τοῦ λαιμοῦ ὕδωρ θερμὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχεῖν. Gula affecta calida caput perfundendum est. Qua etiam notione sumi videtur lib. περὶ καρδίης (p.55.6.)

Λαμβάνεσθαι vide λαβή.

Λαμπηρὰ τὰ ἀφρώδη exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. h. e. spumosa, λάμπη γὰρ ὁ ἀφρός. λάμπη enim spumam significat. Sic enim potius lego cum Varino & Henrico Stephano, quàm λάμπει, quod habent omnia ferè exemplaria. Erotiano nanq; λάμπη significat τὸ ἐφιστάμενον τοῦ δεδολωμένου οἴνου ἐν τῷ ὄξει, ἔτι δὲ κολυμβάσιν ἐλαίαις οἷον τι λίπος κολλῶδες, quod in aceto supernatat vino adulterato, adhæc pingue quiddam glutinosum quod oliuis muria conditis supernatat. Vnde λαμπώδη dicuntur τὰ ἔχοντά τινα ἐφιστάμενα ὅμοια λάμπῃ, in quorum summo spuma quædam innatat, aut quædam λάμπῃ similia. Sunt & λάμπαι Actuario cap. 18. lib. 1. περὶ οὔρων, bullæ quædam in vrinæ superficie innatantes veluti crassæ spumulæ quæ vino insident. λαμπῶδες autem οὖρον dicitur Hipp. in Coac. Prænot. (p.429.17.) & Prorrh. (p. 197.55.) vrina spumea aut spumam innatantem habens, aut splendens, limpida & coruscans. Collucet enim spuma & clara est. Et Gal. in Prorrh. λαμπῶδες ἀφρῶδες, hoc est, spumosum exponit, εἴγε λάμπειν ἴσμεν τὸ τοῖς οὔροις ἐποχούμενον λευκὸν, siquidem album in vrinis innatans splendere nouimus, vt λαμπῶδες à nitore & candore ἀφρῶδες indicet. Idẽ quoque ibidem scribit τὸ λαμπῶδες ἀφρῶδες omnibus dici. At Erotianus Bacchium reprehẽdit, qui λαμπῶδες λαμπρὸν & καθαρὸν, hoc est splendidum & purum, apud Hippocr. exponeret, & λαπῶδες non λαμπῶδες ex Hippocr. legisse videtur, quẽadmodum λαπῶδες etiam Gal. & λαμπῶδες apud eũ agnoscit, & ἀπὸ τῆς λάμπης, & ἀπὸ τοῦ λάπτειν deduci scribit. Sunt verò qui λαμπυρὰ & λαμπτῆρα apud Hipp. pro λαμπηρὰ legant. Dicitur etiã λάμπη & λαμπὴ Erotiano.

Λαμπρῶς, luculenter, splendidè, magnificè, clarè, manifestè, amplè, λαμπρῶς καταμήνια ἐπιφαίνεσθαι, mẽses luculenter apparere, Prorrh. 2. (p.416.39.) Λαμπροὶ etiam dicuntur Hip. lib. de aere, loc. & aq. (p.80.43.) qui colore sunt vegeto & bene habito, quibus tacitè lienosos & ictero nigro laborantes videtur opponere. ὅτι ἂν ὑγιηροὶ τε εἴησαν καὶ λαμπροί. Si incolumes sunt & benè habiti.

Λαμπτὴρ exponitur Gal. in Exeg. ὃν οἱ πολλοὶ φανὸν ὀνομάζουσιν, quem φανὸν vulgò appellant, h. e. lucerna aut lampas, aut pharus qui in turribus suspenditur, vt nauigantibus præluceat. Additque Gal. apud Atticos præcipuè eo nomine id appellari, in quo ligna vrebantur lumen præbentia. Quin & δᾷδον & λύχνον λαμπτῆρα dici. Ex quibus apparet λαμπτῆρα esse laternam aut facem qua nauigia vtuntur, vt sibi & sequentibus præluceant. Eoq; etiam nomine laternam dici conuiuis à cœna redeuntibus prælucentem. Verùm quod Gal. adducit ex Hippocr. lib. 2. de Morbis maiore, id habetur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.201.17.) ἡ δὲ γαστὴρ ὕδρος καὶ μεγάλη ὥσπερ λαμπτήρ, venter verò nimio humore tumidus ac pellucens velut laterna. Quamuis omnibus in codicibus λαπτὴρ vitiosè legitur.

Λαπάρα ἢ λαπάρη & λαπάραι dicuntur laterum inanitates, & ea corporis pars, quæ est inter nothas costas & ossa quæ ad ilia pertinent, quòd inanis sit & desideat. Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p.557.21.) scribit λαπάραν dici propriè eam corporis partem quæ est supra ilium ossa. Idemq; profitetur se Hippocratis &

Homeri vsu edoctum & morbi experientia asserere posse, λαπάρην dici eam partem quæ inter thoracis & iliûm ossa subsidit. Ibidem quoq; (v. 30.) λαπάρην vocari scribit eam corporis regionem ossibus vacuam, quæ est supra iliûm ossa. Idem etiã Com. 2. in Progn. (p.134.47.) scribit eas partes quæ sunt ad laterum inanitates & κενεῶνες vocãtur, ab Homero λαπάρας appellari. Rursus Com. 2. in in lib. κατ' ἰητρ. (p.681.12.) τὰ λαπαρώτερα τοῦ σώματος, hoc est demissiores corporis partes Hippocr. vocari scribit eas quæ eminentibus & extantibus opponuntur. κέκληκε γὰρ οὕτως [λαπαρώτερα] τὰ τοῖς ἐξέχουσι μορίοις ἐναντίως διακείμενα, τουτέστι τὰ κατεσταλμένα καὶ ταπεινά. καὶ γὰρ τὸ λαπαρὸν ἅπαν προσέσταλται· κυρίως μὲν οὖν ἡ λαπαρὸν φωνὴ σημαίνει τὸ κενὸν ὥσπερ καὶ ἡ λαπάξαι, τὸ κενῶσαι. καὶ γὰρ καὶ τὸ Ἴλιον ἐξαλαπάξαι εὐναιόμενον πτολίεθρον, ἐκκενῶσαι τὴν πόλιν δηλοῖ· καὶ λαπάρας τοῦ σώματος ἐκεῖνα τὰ μόρια καλοῦσιν, ὅσα μεταξὺ τῶν τε κατὰ τὰς λαγόνας ὀστῶν ἐστι, καὶ τῶν νόθων πλευρῶν. ἤδη μέν τοι καὶ τὸ προσεσταλμένον ἅπαν ὀνομάζουσι λαπαρὸν, ἐπειδὴ τὸ κενὸν ἐξ ἀνάγκης προσέσταλται, τὴν μεταφορὰν ἀπὸ κοινοῦ συμβεβηκότος ποιούμενοι. Sic enim vocat quæ eminentibus contrario modo se habẽt, hoc est depressa & demissa. Omne enim λαπαρὸν depressum est. λαπαρὸν igitur propriè vacuum significat, vt & λαπάξαι exinanire. Nam quod Homero scribitur, Ἴλιον ἐξαλαπάξαι εὐναιόμενον πτολίεθρον, quod est, Deuastare altæ bene condita mœnia Troiæ, vrbem diripere & euacuare significat. Et λαπάρας vocant eas corporis partes quæ inter iliûm ossa & nothas costas mediæ sunt. Quin etiã id omne quod depressum est aut subsidit λαπαρὸν vocãt, quia quod vacuum est necessariò depressum est, sumpta ex eo translatione quod cõmuniter accidit. Sic λαπάττειν quod est emollire, soluere, κενοῦν καὶ προστέλλειν, vacuare & cõtrahere exponit Gal. Com. 2. in Progn. (p.135.15.) & de vẽtris tumore subsidente effertur, vt cùm scribit Hippocr. (ibid.) καὶ διάῤῥοιαι οὔτε τὴν γαστέρα λαπάσσουσαι. alui fluor minimè vẽtrem emolliens aut vacuans. Quem certè locum mihi procul omni dubio exprimere videtur Erot. λαπάσσουσαι, μαλάττουσαι, κενοῦσαι exponens, & dictionem ἀπὸ τοῦ ἐλαπάθου deducens, quòd ventrẽ emollit, cùm potiùs λάπαθον ἀπὸ τοῦ λαπάσσειν alii deducant. Et eadem omninò notione scribitur lib. 4. Epid. (p.332.13.) μέρος τι ἐλάπαξεν, aliqua ex parte emolliuerũt, de tenuibus deiectionibus, quæ progressæ tumorẽ hydropicum quadam ex parte emolliuerunt, euacuarunt & contraxerunt. Ac rursus ibid. (v. 19.) καὶ τὰ ἄνω οὐκ ἐλάπαξεν οὐδὲν, & superiores partes nihil emolliuit, h. e. superiores partes nulla ex parte sunt exinanitæ aut vacuatæ. Quã expositionem mihi adumbrare etiã videtur Erot. cùm ἐλάπαξεν ἐμάλαξεν apud Hip. explicat, his nimirum subindicatis locis. Eo quoq; significato scribitur in Coac. Præn. (p.429.47.) τὰ παρ' οὖς λαπάσσει βηχία μετὰ πτυαλισμῶν ἰόντα. tubercula ad aures emolliunt tussiculæ, quæ cum crebris oris saliuationibus procedunt. Quod etiam repetitur in Prorrh. (p.219.21.) sed pro λαπάσσει ἀπαλλάσσει scribitur (vt & aliàs sæpe ponitur ἀπαλλάσσειν pro λαπάσσειν, & idem quandoq; significare antea scripsimus) quòd cùm huiusmodi tubercula emolliuntur, vacuantur, aut cõtrahuntur & subsidunt, ab his ægri liberantur & vindicantur. Sic etiam λαπάσσεσθαι, euacuari, emolliri, discuti, deprimi, subsidere, detumescere, exinaniri, euacuari & euanescere significat, & de abdominis tumore dicitur, aph. 28. sect. 2. lib. 6. Epid. ὅτι τὸ ἦτρον ἐλαπάσσετο, circa abdomẽ emolliebatur. Et de tuberculis ad aures cùm intrò retrahũtur & disparẽt, aph. 1. sect. 4. lib. 6. Epid. τούτων λαπασσομένων ὑποστροφὴ γίνεται. iis euanescentib. fit morbi reuersio. Vbi λαπάσσεσθαι προστέλλεσθαι καὶ ἀφανίζεσθαι, quod est retrahi, reprimi, & euanescere explicat Gal. (Sed pro λαπάσσεσθαι ἀπαλλάττεσθαι ponitur lib. περὶ χυμῶν, & lib. περὶ κρισίων, vbi eadẽ sententia repetitur.) πολλάκις δὲ ἤδη μεμαθήκατε τὸ ἔθος αὐτοῦ, τὴν κατὰ τὸ λαπάσσεσθαι φωνὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὁπωσοῦν προστελλόμενα φέροντος, ἐπειδὴ κενώτερα γίνεται. Iam verò sæpius didicistis illum cõsueuisse verbum λαπάσσεσθαι, ad omnia quæ vtcunq; retrahuntur, referre, quandoquidẽ vacua magis redduntur. Idem quoq; in Exeg. vocum Hippocr. λαπαχθῆναι scribit significare κυρίως μὲν τὸ κενωθῆναι, δια τοῦτο δὲ καὶ τὸ μαλαχθῆναι. propriè quidem vacuari, & inde quoq; emolliri. Eaq; notione scribit lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 109.42. & 43.) περὶ γαστρὸς, καὶ ἢν μὲν λαπαχθῇ δειπνῆσαι. & si vẽter emollitus fuerit, h. e. exoneratus aut euacuatus, cœnare. Et rursum, ἢν δὲ μὴ λαπαχθῇ, sed si nõ emollitus fuerit. Rursusq; lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.7.35.) de ventre, καὶ λαπαχθῇ τε καὶ ἡσυχάσῃ, & emollitus fuerit, h. e. euacuatus, & cõquieuerit. Sic λαπαρὴ κοιλίη dicitur in Progn. (pag. 138.43.) mollis venter, mediocriter inanis & vacuus, aut minimè tensus & repletus. δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νοσήματι λαπαρὴν τὴν κοιλίην εἶναι καὶ εὔογκον. At verò in omni morbo ventrem mollem corporatumq; esse necesse est. Vbi Gal. τὴν λαπαρὴν, συμμέτρως κενὴν, moderatè vacuum exponit, & τῇ τεταμένῃ ἢ πεπληρωμένῃ, extenso & repleto opponit. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.199.22.) λαπαρὸν de vẽtris aut tumoris inanitate & vacuitate effertur in aqua intercute. πινέτω δὲ φάρμακον δὶς τῆς ἡμέρης, ἕως ἂν λαπαρὸς γένηται. Bibat autem medicamẽtum bis die, donec vacuus aut mollis euadat, h. e. vacuetur & inaniatur, aut tumor subsidat. Rursusque ibid. (p.201.21.) ἕως ὀκχαθαρθῇ καὶ λαπαρὸς γένηται, donec expurgetur & mollis euadat, h. e. vacuus. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p.247.33.) λαπαρὴ γαστὴρ in vteri hydrope dicitur vẽter mollis, qui subsidit & intumescenti opponitur. Neq; multum dissimili phrasi λαπαρὸς dicitur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.97.47.) cui venter mollis est, liquidus & minimè durus. ἢν δὲ λαπαρῷ ἐόντι καῦσος ἐπιγένηται. At si liquidam aluum habenti febris ardens oboriatur. Rursusq; Prorrh. 2. (p.422.2.) λαπαραὶ dicuntur mulieres quibus ventris tumor subsidit, aut depressus est, λαπαρὸν τὸ κενὸν, vacuum & molle quod tenso opponitur, exponit Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. (p.183.52.) &

52.) & lib. 3. (pag. 198. 1.) vt & ὑπολάπαρον, ὑπόκενον, aliquátulum vacuum & molle. Eoque sensu λαπαρὰ ὑποχόνδρια crebrò dicuntur Hippocrati præcordia mollia, non tensa, vt in Coac. Prænot. (p. 432. 40.) & lib. 2. Epid. (p. 318. 11.) & lib. περὶ κρισίων (pag. 386. 40.) quæ μαλακὰ ibidem exponuntur (p. 387. 46.) Quò sanè mihi respexisse videtur Erotianus λαπαρὰ, ἁπαλὰ, hoc est, tenera & mollia apud Hip. exponens. Quomodo etiam προσκεφάλαιον λίνεον, ἢ ἐρινεὸν, μὴ σκληρὸν, λαπαρὸν, sumitur lib. de fract. (p. 553. 34.) hoc est puluinus lineus aut laneus, non durus sed mollis & laxus. Et lib. 2. de Morb. (p. 145. 42.) γαργαρεὼν οὐ μέγας, ἀλλὰ λαπαρὸς, curgulio non magnus, sed mollis in angina scribitur, h. e. non durus aut tẽsus, sed sine inflammatione, vt lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 204. 19.) λαπαρὸς σπλὴν τῷ ἐξηρμένῳ, hoc est mollis lien tumido & duro opponitur. Et in Progn. (p. 150. 32.) ὑποχόνδριον λαπαρὸν καὶ ἀνώδυνον inflammato & tẽso opponitur. Sic aph. 23. sect. 3. lib. 6. Epid. πλευρέων λαπαραὶ ὀδύναι, laterũ dolores molles & laxi, h. e. sine inflammatione & tensione dicuntur. Ita nanq; ibid. explicat Gal. ἀκούουσι τὰς πάνυ ἧς λαπαρὰς, τὰς ἄνευ φλεγμονῆς καὶ τάσεως ὀδύνας. molles dolores omnes intelligũt, sine inflãmatione & tensione obortos. Neque absimili notione εἰλεὸς λαπαρὸς sumitur lib. 2. Epid. (p. 318. 35.) tenuioris intestini morbus leuis, mollis, non intensus & sine inflammatione, quem ἐπιεικῆ vocat Aretæus. λαπαρὸς, ἰσχνὸς, ὑπεσταλμένος exponitur Hesychio, & λαπάξαι κενῶσαι, & λαπάξειν ἐκκενοῦν, & λαπάσσειν, λαπάσσειν, κενοῦν, & λαπάτ]ων, μαλάττων, λαγαρὸν ποιῶν. At verò λαπάρην & λαπάρην aut λαπάρας pro lateris inanitate & mollitudine sæpe vsurpat Hipp. vt lib. 2. de Morb. (p. 157. 2.) καὶ ὀδύνη λαμβάνει ἀπὸ τῶν σπλάγχνων ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα καὶ τὴν λαπάρην. & dolor corripit, à visceribus ad imum ventrem & lateris mollitudinem. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 203. 11.) καὶ ὀδύνη ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐμπίπτει ὀξέη, καὶ ἐς τὴν λαπάρην, καὶ ἐς τὴν κοιλίην. & dolor interdũ contingit acutus, & ad lateris mollitudinem, & ad ventrem. Rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 233. 7.) κατὰ τὴν λαπάρην ῥαγῶσαι, vt erumpant ad lateris mollitudinem. Et (v. 11.) καὶ προσπέσῃ πρὸς τὴν λαπάρην, & allabantur ad lateris mollitudinem. Et (v. 15.) ἅτε προσκειμένου τοῦ στόματος τῶν μητρέων τῇ λαπάρῃ. cùm vterorum osculum lateris mollitudini adhærescat. Et (v. 18.) καθίσταται τὸ ἐξεστηκὸς κατὰ τὴν λαπάρην. conquiescit quod eminens fuit ad lateris mollitudinem. Et (v. 19.) διαπυεῖ κατὰ τὴν λαπάρην. suppuratio fit ad lateris mollitudinem. Ac rursus lib. de loc. in homine (p. 64. 36.) φέρεται ὑποκάτω τοῦ σπληνὸς ἐς τὴν λαπάρην τὴν ἀριστερήν. fertur autem sub splenem ad sinistram lateris mollitudinem. Rursusq; ibid. (p. 67. 46.) ὀδύνη ἔχει ἐς τὴν λαπάρην, καὶ ἐς τὴν κληῖδα πρὸς τὴν ἐς τὴν λαπάρην. dolor occupat ad lateris mollitudinem, & ad clauiculam, quæ spectat ad eam lateris mollitudinẽ. Et iterum ibid. (p. 68. 32.) τὴν λαπάρην ἀρχομένων πόνος ἔχει. lateris mollitudinem ad initia dolor occupat. Et (v. 34.) ἐν τῇ λαπάρῃ σείεται, in lateris mollitudine concutitur. Et (v. 36.) μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν λαπάρην ἐν ᾗ τὸ πόνον ἔνι. magis autem iuxta eam lateris mollitudinem in qua pus existit. λαπάρας autem vsurpat ibid. (v. 6.) καὶ ὀδύναι πολὺ ἰσχυρότεραί εἰσιν αἱ ἐς τὰς λαπάρας καὶ ἐς τὰς κληῖδας. doloresq; longè vehementiores sunt qui ad laterum mollitudinẽ & ad clauiculas tendunt. Et lib. de flatibus (p. 120. 8.) ποτὲ δὲ πρὸς τὰς λαπάρας. interdum etiam ad laterum mollitudinem. Est vbi quoq; τὴν λαπάρην καὶ τὸν κενεῶνα iungit Hip. cùm tamen vtrunque de lateris inanitate dicatur, vt lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 196. 48.) ὀδύναι πιέζουσιν αὐτὸν ἐς τὴν λαπάρην, καὶ ἐς τὸν κενεῶνα. Dolores eum premunt ad latus & lateris inanitatem. Et lib. 2. de Morb. (p. 153. 28.) καὶ ὀδύνη ἴσχει τὸ μετάφρενον, καὶ τοὺς κενεῶνας, καὶ τὰς λαπάρας. & dolor dorsum occupat, & lateris inanitates, & latera. Atq; eò mihi spectare Erot. videtur cùm λαπάρην τὴν πλευρὰν apud Hip. exponit, aut certè locum lib. de loc. in homine (p. 68.) respicere, in quo λαπάρην τὴν πλευρὰν intelligere non est absurdum. Neq; enim ea vt idem significantia coniungit, sed veluti disparata & diuersa. Λαπαρὸν etiam τῆς πλευρῆς Hip. significat id quod inter singula costarum ossa interiectum est, & eam lateris inanitatem ac mollitudinem quæ inter vtranq; costam interiacet, vbi sunt musculi intercostales, lib. de art. (p. 624. 34.) οἱ γὰρ ὀχετοὶ οἱ κατὰ τὸ λαπαρὸν τῆς πλευρῆς ἑκάστης παρατεταμένοι. Ductus enim qui per obtentam vnicuiq; costæ inanitatem feruntur. Vbi scribit Gal. λαπαρὸν δὲ [εἶπεν] τῆς πλευρᾶς ἑκάστης τὸ μεταξὺ τῶν ὀστῶν, καθ' ἃ καὶ οἱ μεσοπλεύριοι μῦς εἰσί. Inanitatem autẽ (vocat) cuiusq; costæ, quod inter ossa intercedit, vbi sunt musculi intercostales.

Λάπη pituitam tenuem significat Hippocr. quæ ore reiicitur & saliuationis propemodum comes est, ideoque σιάλῳ fere iungitur. Lib. 2. de Morb. (p. 143. 33.) καὶ ἐμέει σίελα καὶ λάπην, & vomit saliuam & pituitam. Rursúsq; ibid. (p. 153. 28.) καὶ ἐμέει λάπην, & pituitam vomit. Et iterũ (p. 156. 12.) καὶ ἐμέει ἄλλοτε ἀλλοῖα, καὶ χολὴν, καὶ σίαλα, καὶ λάπην. interdúmq; diuersa vomitione reiicit, & bilem & saliuam, & pituitam. Rursusq; (p. 158. 1.) [ἐμέει] ὅτε δὲ σίαλον καὶ λάπην. est vbi saliuam & pituitam vomit. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 192. 22.) καὶ ἐμέει λάπην ὀξέην & vomit pituitam acidam. Rursusque ibid. (p. 194. 38.) ἀθρόον ἥμεσε χολὴν, ποτὲ δὲ λάπην. bilem copiosam vomit, interdumque pituitam. Et iterum (p. 209. 31.) ἐνίοτε δὲ ἐμέει λάπην ὀξέην, ἐνίοτε δὲ ἁλμυρήν. vomit interdum pituitam acidam, quandoq; etiam salsam. Et (p. 210. 45.) λάπην ἐμέων ὀξέην ὑπόσαπρον. pituitam acidam subputridam vomens. Rursus lib. 2. Epid. (p. 315. 47.) μικροῦ λάπῃ ὁμοίη. tenui ferè pituitæ similis. Hanc verò dictionem Caluus apud Hip. interdum bilẽ, interdum quoque spumam vitiosè vertit, vt mihi pro λάπην λάπην legisse videatur.

Λάπτειν est lambẽdo bibere & sorbere, more canum. Vtitur Hippocr. lib. περὶ καρδίης (p. 51

1.) λάπτουσα [ἢ καρδίη] τὸ πνεύμονος τὸ ποτόν. pulmonis potum lambens, hoc est sorbens & ebibens. Athenæus lib. 11. λάψαι ἀθρόως πιεῖν exponit, plenis se proluere poculis & affatim bibere. Idem lib. 8. λάπτειν ἐκκενοῦν explicat, & κενόμενον λαγαρὸν γίνεσθαι, hoc est, exinanire & euacuare. λάπτει Erotianus apud Hippocr. λαμβάνει significare scribit, & pro λάπτει λάζ(ε) Bacchium legisse. λάπτει quoque exponit Hesychius ἀναλαμβάνει, πίνει.

Λάπυρον ὑγρὸν humidum Erotianus apud Hipp. exponit, pro quo κάπυρον legunt exemplaria quædam, & λάμπηρον.

Λάρυγξ guttur, est suprema arteriæ pars, aut principium faucibus continuum, ceu arteriæ asperæ caput. Sic enim Gal. Com. ad aph. 34. lib. 4 λάρυγγα τὴν οἷον κεφαλὴν τῆς τραχείας ἀρτηρίας, velut ostium aut caput asperæ arteriæ vocat. Et Pollux βρόγχου ἀρχὴν λάρυγγα esse scribit. Est autem præcipuum vocis instrumentum.

Λάσανον chytropum significat & ollarum sustētaculum. Est etiam olla culinaria & matella, aut vas exonerādæ aluo idoneum apud Horatium, vnde λασανοφόρος dicitur qui λάσανον hero defert. Hesychius λάσανα exponit τοὺς χυτρόποδας καὶ τὰ ὀπίσθια τῶν μηρῶν, ἀπὸ τῆς δασύτητος, διὰ τοῦτο καὶ τὰ βάραθρα καὶ ἀφοδευτικοὺς δίφρους. hoc est sellas familiares & cloacas ad deponendum ventris onus. Quod etiam innuit Pollux lib. 10. cap. 9. qui etiam lib. eiusdem cap. 14. τὸν χυτρόποδα λάσανον vocatū significat. Aristoph. Schol. in Pace (p. 468.) λάσανα explicat τοὺς χυτρόποδας καὶ τὰ μαγειρεῖα ὅπου τῇ βυλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα. Idem etiam τοὺς δασεῖς μηροὺς indicare scribit. Λάσανον Hippocrati lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 48. 38.) pro sella familiari ad ventris onera exoneranda sumi videtur, aut tripode ollario, aut simili quadam in altum extructa sella, in quam puerpera desideat, vt fœtus sua grauitate dependens, sensim secundas extrahat. τὸ δὲ χορίον ἢν μὴ ῥηϊδίως ἐκπίπτῃ μάλιστα μὲν ἐᾶν πρὸς τὸ ἔμβρυον προσκρεμᾶσθαι, καὶ τὴν λεχὼ προστίθεσθαι, ὥσπερ ἐπὶ λασάνου. ἔστω δὲ κατεσκευασμένον ὑψηλόν τι ἵνα τὸ ἔμβρυον ἐκκρεμάμενον συνεπισπάσῃ τῷ βάρει ἔξω. At si secunda non facilè excidat, ea quoad fieri potest ad fœtum propendeat, puerperaque veluti super lasano collocetur. Sit autem in altum quid extructum & comparatum, vt fœtus propendens, suo pondere vnà secundam secum extrahat. Ibidem ἢν δὲ μὴ δύνηται καθῆσθαι ἐπὶ τοῦ λασάνου, ἐπ' ἀνακλιτοῦ δίφρου τετρυπημένου καθήσθω. Quòd si supra lasanum sedere nequeat, in sella recubitoria perforata locetur. Vbi ἀνάκλιτος δίφρος idem quod ἀνακλισμὸς Hippocrati lib. de art. significat, aut ἀνακλιντήριον & ἀνάκλιντρον. Verùm vitiosè ἀνάκλητος δίφρος legitur nostris in exemplaribus. δίφρος simpliciter dicit lib. περὶ γυναικ. φύσ. (230. 23.)

Λάσιον, σινδόνιον, linteum exponit Gal. in Exegesi apud Hippocratē. Erotianus verò ὀθόνιον, qui & authoritate Theopompi & Artemidori Grammatici λινοῦν ὕφος δασὺ εἶναι, hoc est textum lineum villosum esse scribit. Sic Hesychius λάσιον ὕφος, τὸ δασὺ exponit, textum hirtum & villosum, vt sit λάσιον ὕφασμα, & λασιουργίαν ἐργασίαν eiusmodi texti hispidi confectionem. Ac forte λάσιον ab hispiditate dicitur, & idem quod λάσσιον sonat, ac pro eo scribitur. Sunt autem λάσια Polluci lib. 7. cap. 16. τὰ μαλλοὺς ἔχοντα χειρόμακτρα, mantilia villosa & hirsuta, ὡς ἀπὸ τῆς δασύτητος, velut à pilositate aut hispiditate dicta, eademque esse σινδόνια ἐπεστραμμένα, lintea contorta tradit, adducta etiam Theopompi Comici ἐν ἡδυχάρει authoritate. λάσιον autem scribitur Prorrh. 2. (p. 416. 30.) τὸ δὲ στῆθος ἐπαινεῖν χρὴ τετράγωνόν τε ἐὸν καὶ λάσιον. Pectus verò laudandum quadratum & hirsutum. Corpus quod maximè lati pectoris atque setosi est dixit Celsus, vt illic annotauimus. Ita vt λάσιον propriè σινδόνιον & ὀθόνιον significet, indeque hispidum & hirsutum.

¶ Λεβηρὶς serpentis exuuium, aut senium quod exuit significat. Plinio dicitur membrana siue senectus anguium vernatione exuta, cap. 5. lib. 29. & anguium vernatio quam exuunt, eiusdem lib. cap. 6. aut vernatio anguium cap. 4. lib. 32. & anguinæ vernationis membrana, cap. 3. lib. 30. λεβηρὶς exponitur Hesychio τὸ τοῦ ὄφεως γῆρας, ὃ ἀποδύεται, serpentis senium quod exuit. λεβηρίδα exponit Galenus in Exeg. τὸ τοῦ ὄφεως γῆρας, serpentis senectam, apud Hip. & quibusdam κόγχην κενὴν, hoc est inanem concham & vacuam significare adscribit. Erotiano λεβηρίδες dicuntur ὑμενώδη ἀποσύρματα. & τὰ τῶν ὄφεων λεγόμενα γήρας, veluti desquamatæ membranæ & derasæ, h. est pelles depositæ & excussæ, & quod dicitur serpentum senectus (sic etiam γῆρας dicitur Nicandro in Theriacis) Idem λεβηρίδα adscribit Polemacho Grammatico parui animalis lepori similis nomen esse, quod Romanis Cuniculus dicitur. Verùm apud Erotianum λεβηρίδος, ὑμενώδους ἐπισύρματος, ὅπερ ἐστὶ τὸ τῶν ὄφεων λεγόμενον γῆρας, scribendum esse res ipsa clamat, cùm scribat Hippocrates lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 257. 38.) λεβηρίδος ὅσον ὀβολὸν τρίβειν, ἐν οἴνῳ, καὶ πίνειν. exuuii serpentis oboli pondus tritum in vino bibito. Vbi tamen λεβηρίδα legisse Galenum existimo. Rursus lib. 2. (pag. 285. 6.) ad impetigines ἐχίδνης λεβηρίδος viperæ spolii & exuuii meminit. Galenus quoque libro 3. κατὰ τόπους (pagina 196. 3.) ex Apollonio, in audiendi difficultate, γῆρας ὄφεως, anguium senectam ex aceto tritam, in aurem instillat, λεβηρίδα significans.

τὰ Λέγνα dicuntur Hippocrati apud Galenum in Exegesi τὰ ἄκρα τοῦ στομίου τῆς ὑστέρας, vteri osculi summæ & extremæ partes, per translationem. λέγνα enim vocantur τὰ περὶ τὰς ὤας τῶν ἱματίων, vestimentorum extremitates & oræ. Has autē vteri osculi extremitates aliàs ἀμφίδεα vocat Hippocrates, vt adscribit Galenus & nos antea docuimus. Idem etiam Galenus in dictione ἰσχίον, flexuosam vteri osculi eminentiam Hippocrati λέγνα vocari scribit. λέγνον autem fimbriam quæ extremæ vestis

veſtis oræ aſſuitur, aut ipſum extremum veſtimentorum limbum & oram ſignificat. λέγνα τὸ ἔσχατον exponit Heſychius. Eidemque λέγνη dicitur τὸ παρυφαινόμενον τῇ περιστροφῇ (τῇ περιστροφῇ tamen malim) quod extremæ veſtis oræ attexitur vt fimbria aut inſtita, διόπερ ἐστὶ παχὺ περὶ τὴν ὤαν ἐκ ῥάμματος, quod ex ſutura circa extremum limbum craſſeſcat. Sic etiam λέγναι exponuntur Scholiaſtæ Callimachi hymno 3. αἱ ὦαι, τὰ λώματα, οἱ κροσσοί. ἅπερ ὅμηρος θυσάνους καλεῖ. extremæ veſtimentorum oræ, & quæ eidem ſunt aſſuta & attexta, velut villi quidam aut fimbriæ. θυσάνους vocat Homerus. Erotianus autem τὰ λέγνα τῆς ὑστέρας apud Hippocr. exponens, ἀντὶ τοῦ τὰ περιττά, hoc eſt ſuperflua ſumi vult, quod λέγνα vocẽt antiqui τὰς τῶν ἱματίων ὤας, extremas veſtimentorum oras & limbos, Callimachi authoritate etiam in medium adducta. Vbi non dubium eſt quin is locus indicetur quẽ paulò ſuprà expreſſimus, nimirum hymno 3. in Dianam (v. 12.) καὶ ἐς γόνυ μέχρι χιτῶνα ζώννυσθαι λεγνωτόν, ἵν' ἄγρια θηρία καίνω. hoc eſt, & genuum tenus tunicam ſuccingi fimbriatã, vt agreſtes feras interficiam. Sic enim λεγνωτὸν χιτῶνα τὸν ὤαν ἐπιπερὶξ ἔχοντα ex Erotiani mente accipimus, hoc eſt tunicam limbo & inſtita prætextam, aut limbum in circuitu habentem & oram. Qua notione λεγνωτὸν ibi exponit Scholiaſtes, τὸ ἔχον ὤαν, τουτέστι τὸ ἀπόλεγον τοῦ ἱματίου. Ex quibus liquidò apparet Erotiani codicem fœdiſſimè eſſe vitiatum, nec niſi melioris codicis ope facilè reſtitui poſſe. Quanquam (ſi coniectura valet) hunc totùm Erotiani locum ſic legi debere exiſtimem: ὡς καὶ καλλίμαχός φησι, λέγων, τὸν τὴν ὤαν ἔχοντα ἐπιπερὶξ, λεγνωτὸν χιτῶνα. ἐντεῦθεν δηλῶν ὡς τὸ λέγνον τὴν ὤαν σημαίνει καὶ οἷον τὸ πέρας. Exiſtimaui etiam aliquando pro his verbis omninò certè deprauatis, τούτων κανόνων ἐπιπερὶξ, τοῦ κροσσωτὸν ἐπιπερὶξ ſcribi poſſe. κροσσωτὸς enim ſimpliciter, χιτῶνα κροσσωτὸν ἢ λεγνωτὸν hoc eſt tunicam fimbriatam ſeu villis prætextam ſignificat. Quòd autem attinet ad locum Hippocratis legitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 277. 10.) ἄκρα περιξέσας τὰ λέγνα τῆς ὑστέρης, ſummas oris vteri oras & extremitates deradẽs. Pro quo ſcribitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 214. 40.) ἄκρας περιξέσας τὰς μήτρας, vt & lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 53.) ex quo locus lib. περὶ γυναικ. φύσ. mihi reponendus videtur, cùm ibi paſſim μακρὰς vitiosè legatur.

Λέγων, exponit Erotianus apud Hippocratem διακρίνων, καταριθμούμενος, colligens, diſcernens, diiudicans, enumerans, recenſens. Idque confirmat authoritate Homeri ὀδυσσ. σ. (v. 358.) Αἱμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων. Sepeſque colligens & arbores longas plantans. Rurſus ibidem (v. 452.) Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν. Nos autem primos recenſuit inter cetas. Vbi etiam Scholiaſtes κατηρίθμει exponit, vt & præcedente verſu. λέκτο δ' ἀριθμὸν ἠρίθμησεν, hoc eſt, recenſuit numerum. Sic Il. β. (v. 125.) Τρῶας μὲν λέξασθαι καταριθμήσασθαι exponitur, quod eſt Troianos quidem numerare. Etſi Euſtathius ἐπιλέξασθαι explicat. Et rurſus Il. ν. (v. 276.) εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι, ſi enim nunc apud naues numeremur omnes fortiſſimi, καταριθμοίμεθα ſignificat, etſi ἐκλεγοίμεθα aut ἐπιλεγοίμεθα, καὶ συλλεγοίμεθα exponit Heſych. At verò mihi videt̃ Erot. locũ Progn. initio expreſſiſſe, προγινώσκων γὰρ καὶ προλέγων παρὰ τοῖσι νοσέουσι. Præſentiẽs enim ac prædicẽs apud ægros (Sic enim paſſim legitur apud Galenum quæ longè optima eſt lectio) Verùm λέγων legit Erotianus, vt ſit enarrans, enumerans aut recenſens coram ægris. (Neque enim dubium eſt quin dictiones Prognoſtici ibi ab eo excutiantur) Sic λέγειν eadem in re ſcribitur lib. 1. Epid. (p. 366. 39.) λέγειν τὰ προγινόμενα, γινώσκειν τὰ παρέοντα, προλέγειν τὰ ἐσόμενα, μελετᾶν ταῦτα. Summa cura anniti oportet, vt præterita enumeres, præſentia cognoſcas, & futura prædicas.

Λείβονται σπένδονται exponit Erotianus apud Hippocratem, hoc eſt libant, aut immolantur & deuouentur.

Λειεντερία læuitas inteſtinorum vertitur Celſo cap. 7. libro 2. ex aph. 78. libro 7. & cap. 8. libri eiuſdem ex aph. 43. lib. 6. & Prorrh. 2. Eſt autem quædam lubricitas inteſtinorum & continendi cibi impotentia, cùm cibi quales ſumpti ſunt citò reiiciuntur, quod ex facultatis retentricis imbecillitate prouenit, quæ ad omnes ventriculi aut inteſtinorum intemperaturas conſequitur. Cuius cauſas & eſſentiam ſic deſcribit Galen. Com. ad aphoriſ. 12. libri 4. ὅταν ἐν τάχει τῶν ἐσθιομένων ἡ διαχώρησις γίγνηται τοιούτων οἷα κατεπόθη, λειεντερίαν ὀνομάζουσι τὸ νόσημα. γίγνεται μὲν οὖν ἐπὶ τῇ τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως ἀῤῥωστίᾳ. ταῖς δυσκρασίαις δ' ἕπεται πάντων τῶν κατὰ τὴν κοιλίαν ὀργάνων, τουτέστιν αὐτῆς τε τῆς γαστρὸς εἰς ἣν καταπίνομεν τὰ σιτία, καὶ τῶν ἐκ ταύτης αὐτὰ διαδεχομένων τε καὶ παραπεμπόντων ἐντέρων. γίγνεται δ' ἔστιν ὅτε λειεντερία καὶ κατά τινα ἐπιπολῆς ἕλκωσιν, ὁμοίαν ταῖς ἄφθαις. Quando celeriter quæ comeduntur talia deiiciuntur qualia deuorata ſunt, eum affectum læuitatem inteſtinorum nominant. Fit autem ex facultatis retentricis imbecillitate, & ad omnium quæ ad ventrem pertinent inſtrumentorum intemperaturas conſequitur, hoc eſt, ipſius ventriculi, in quem cibos deuorando ingerimus, & inteſtinorum quæ ab hoc acceptos cibos tranſmittunt. Fit etiam interdum læuitas inteſtinorum ex aliqua ſuperficiem occupante exulceratione illis ſimili quæ in ore fiunt, quas aphthas nominant Græci. Idem quoque Com. ad aph. 1. lib. 6. huius nominis notationem aptiſſimè his verbis oſtendit, ἡ λειεντερία ταχεῖα διέξοδός ἐστι τῶν ἐσθιομένων τε καὶ πινομένων, τοιούτων ὑποχωρούντων ὁποῖα κατεπόθη. συντομώτερον δ' ἄν τις αὐτὴν ἀφοριζόμενος εἴποι στέρησιν πέψεως, οὔτε κατὰ χροιάν, οὔτε κατὰ σύστασιν, ἢ ὀσμήν, ἢ ὅλως ἰδίαν τινὰ ποιότητα, γινομένης ἐν τῇ γαστρὶ μεταβολῆς τῶν σιτίων. ὠνομάσθη δὲ τὸ πάθος οὕτως, ὑπονοησάντων τῶν πρώτως θεμένων τὴν προσηγορίαν αὐτοῦ, διὰ λειότητα γιγ-

νέσαι τῆς ἔνδον ἐπιφανείας τῶν ἐντέρων, διʼ ἣν οὐκέτι ἀναλαμβάνεται τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν αὐτοῖς, ὡς ἂν ὅτε κατὰ φύσιν εἶχε, τῇ τραχύτητι κατεχόντων αὐτά. Læuitas intestinorum celer est eorum quæ comeduntur aut bibuntur transitus, cùm talia deiiciuntur qualia fuerunt deuorata. Quod si breuius definire voles, dices priuationem esse coctionis, cùm nulla neque secundum consistentiam neque secundum colorem, aut odorem, vllamúe aliam omninò qualitatem, in ventriculo facta fuerit ciborum mutatio. Sic autem appellatus est hic morbus, quòd existimarent qui primùm talem ei imposuerunt appellationem, propter internæ intestinorum superficiei læuitatem ipsum fieri, ob quam in eis contentos cibos non amplius comprehendant, velut, cùm secundum naturam habebant, eos sua asperitate continebant. Rursus Com. ad aph. 22. lib. 3. αἱ λειεντερίαι δὲ ταχεῖαι τέ εἰσι, καὶ κατὰ πάντα ἀμετάβλητοι τῶν σιτίων διαχωρήσεις, ἤτοι διʼ ἕλκωσιν ἐπιπολῆς κατά γε τὴν γαστέρα, ἢ κατὰ τὰ ἔντερα συνισταμένην τοιαύτην, οἷαίπερ καὶ ἐπὶ τῶν παιδίων αἱ ἄφθαι καλούμεναι, ἢ διʼ ἀρρωστίαν τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως. ὧν τὸ μὲν πρότερον ἐπὶ δακνώδεσι χυμοῖς, ἢ λεπτοῖς τῇ συστάσει, τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ δυσκρασίᾳ μεγάλῃ τῆς κοιλίας τε καὶ τῶν ἐντέρων γίγνεται. At læuitates intestinorum subitæ sunt & sine vlla omninò mutatione ciborum deiectiones, idque vel propter exulcerationem in superficie ventriculi aut intestinorum eodem modo factam, quo aphthæ in pueris, vel propter retentricis facultatis imbecillitatem. Quorum prius ex mordacibus & substantia tenuibus humoribus, secundum verò ex ventriculi tum intestinorum magna intemperie oriri solet. Rursus idem Com. ad aph. 30. lib. 3. læuitates quasdam intestinorum à frigida pituita fieri scribit, aliàs à sola intemperie quæ vim alui retentricem imbecillam facit, aliàs etiam ab vlcerosa quapiam affectione. λειεντερίην autem describit Hippocrates libro περὶ παθῶν (p. 184. 2.) & Prorrh. 2. (p. 420. 42.) λειεντεριώδεες κοιλίαι, alui intestinorum læuitate laborantes, & propter læuitatem cibi incontinentes, aph. 12. lib. 4. vt & κοιλίη λειεντεριώδης in Prorrh. (p. 213. 33.)

Λειμακώδης vide Λιμακώδης.

Λεῖον læue dicitur & quod sibi continuum est & cohærens, æquabilemque habet superficiem, & nulla ex parte diuulsam, velut ὑπόστασις λείη, sedimentum læue ac minimè diuulsum in bonis vrinæ notis annumeratur in Progn. Sic τὸ γλίσχρασμα τῆς πτισάνης λεῖον, hoc est, viscositas ptissanæ læuis probatur libro de rat. vict. in morb. ac. (pagina 43. 11.) vbi τὸ λεῖον ἀντικεῖσθαι τῷ τραχύνοντι scribit Galenus. Vt verò τὸ λεῖον bonο est, sic interdum etiam in excrementis vituperabiles notas habet, velut & λεῖον διαχώρημα πονηρὸν, in colliquationis excrementis ponitur in Progn. (pagina 138. 56.) Vbi scribit Galenus, λεῖον δὲ γίνεται πᾶν ὁποιοῦν τῶν ἐκκρινομένων τοῦ σώματος, ἢ διὰ τὸ ὁμαλὴν τὴν ψῆφιν ἔχειν, ὥστε μηδὲν αὐτοῦ διαπεφευγέναι μέρος τὴν ἐκ τῆς φύσεως ἀλλοίωσιν, ἢ διὰ ἰσχυρὰν σύντηξιν, ὡς μηδὲν ἐνταῦθα μόριον τῆς ὕλης ἀπαθὲς ὑπολελεῖφθαι. ὥσπερ οὖν ὅσα χρηστὰ, βελτίω ταῦτʼ ἐστὶν ὁμαλῶς φαινόμενα· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅσα μοχθηρὰ, χείρω καὶ ταῦτα πάντʼ ἐστὶν, ὁμαλῶς ὄντα τοιαῦτα. διʼ ὅλων γὰρ ἑαυτῶν ἑκάτερα φαίνεται, τὰ μὲν τὸν τῆς φύσεως κόσμον δεδειγμένα, τὰ δὲ τὸ τῆς μοχθηρίας αἶσχος. At verò quicquid è corpore excernitur læue redditur, aut quia æquabilem habet concoctionem, adeò vt nulla eius pars naturæ alterationem effugerit, aut propter vehementem colliquationem, vt nulla illic materiæ pars impatibilis relicta sit. Vt igitur quæ bona sunt, ea meliora redduntur si æquabilia fuerint, ad eundem modum quæ mala, ea deteriora omnia euadunt, si talia æquabiliter fuerint. Per ea enim tota vtraque conspiciuntur, siquidem partim naturæ ornamentum, partim vitii turpitudinem demonstrant. λεῖον etiam depile, glabrum & læne significat, libro 3. Epidem. (pagina 429. 34.) ἄτριχον exponit Galen. & hispido aut piloso opponitur. Rursus aph. 21. sect. 3. lib. 6. Epid. λεῖον in toto corpore spectatur & cutis corporis planitiem atq; æquabilitatem significat, cui τὸ φρικῶδες, hoc est, horridum opponitur, quod cutis asperitatẽ & inæqualitatem indicat.

Λειποθυμία animi defectio, vt & λειποψυχία, verùm λειποθυμία vitalis facultatis exolutionem, vt λειποψυχία animalis, denotat. Quomodo autem inter se, tum verò à syncope differant, appositissimè apud Gorrhæum scriptum est, μέχρι λειποθυμίας ἄγειν, ad animi vsque defectum educere aph. 23. lib. 1. λειποψυχώδεα πονηρὰ, animi deliquia praua, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 43.)

Λειπυρίας πυρετὸς febris lipyria ex continuarum & valde malignarum genere, viscerumque phlegmone interna consistens, in qua interna vruntur extrema verò frigent, vt scribit Gal. Com. 2. in Progn. (pagina 136. 10.) & Com. ad aph. 48. lib. 4. Aetius lib. 2 tetrab. 2. cap. 89. ex erysipelate circa ventrem consistente lipyriam febrem accendi scribit, cùm tamen Galen. cap. 7. lib. 2. de Cris. febrem ardentem perniciosissimam ex pulmonis, iecoris, ventriculi, & partium quæ intra thoracem & ventrem continentur erysipelate fieri velit. Meminit huius febris Hip. lib. 2. de Morb. (p. 152. 26.) ἀπώλετο ὑπὸ λιπυρίης, periit ex lipyria febre, vbi tamen ἐκ λύπης leg. Caluus. In Epist. etiam περὶ ἐλλεβορισμοῦ (p. 534. 47.) λιπυριώδης πυρετὸς dicitur, vt & λιπυρίη simpliciter lib. περὶ κρισίων (p. 385. 38. 39. 40.) & lib. 2. de Morb. (p. 144. 2.) αὕτη ἡ νόσος γίνεται μάλιστα ἐκ λιπυρίης, hic morbus præcipuè ex lipyria febre ortum habet. Et si locus obscurus est & vadosus, & ἐκ λύπης legit Caluus, vt etiam lib. περὶ κρισίων. Vbi semper λιπυρίη nõ λειπυρίη scribitur. In Coac. Prænot. (p. 427. 11.) τὰ λειπυριώδεα, pro febre lipyria sumens, bile per choleram effusa solui scribit.

Λείχην vide Λιχήν.

Λείφαιμος exanguis, qui sanguine deficitur, sanguinis inopia laborans, quo nomine etiam decolores donantur. Verùm τοὺς ἀχρόους & λειφαίμους simul ponit Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.114.50.) Vbi Gal. τοὺς λειφαίμους exponit, τοὺς ἐνδεὲς ἔχοντας αἷμα, κἂν μηδέπω λαμπρῶς ὦσιν ἄχροοι. defectum habentes sanguinem, etiamsi planè decolores non sint. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p.268.5.) ἢν δὲ ἡ φύσις σπληνώδης, ἢ πνευματώδης λείφαιμος. Si verò natura lienosa fuerit, aut flatuosa & exanguis. Rursus ibidem (p.269.34.) ἢ λείφαιμος, aut exanguis. Vbi etiam ἄχροος iungitur, etsi λίφαιμος manifesto mendo passim legitur.

Λειχῆνες impetigines Latinis dicuntur, summa cutis vitia cum asperitate quadã & leui pruritu, via quædam ad psoram & fœdæ scabiei species. Ex serosis, tenuibus & acribus succis cum crassis permixtis ortum habent Galeno, fereque in mento consistunt, lib. 4. Compos. pharm. κατὰ τόπ. (p.225.14.) τῶν ἐν τῷ γενείῳ λειχηνωδῶν ὄγκων πάθος ἐκ μικτοῦ τινος γίνεται χυμοῦ, μεμιγμένων τῶν ἰχωροειδῶν τε καὶ λεπτῶν & δριμέων τοῖς παχέσι. καὶ διὰ τοῦτο ῥαδίως εἰς ψώραν τε καὶ λέπραν μεταπίπτει, δεόμενον καὶ αὐτὸ τῶν ἰσχυρῶς ξηραινόντων φαρμάκων. Impetiginosorum in mento tumorum affectio ex mixto quopiam generatur humore, serosis nimirum ac tenuibus & acribus succis cum crassis permixtis. Eamque ob rem facilè in psoram ac lepram transit, indigetque etiam ipsa medicamentis vehementer resiccantibus. Rursusque paulò post (pagina 226.15.) λειχῆνες τὸ τῶν γενείων πάθος ἀηδέστατον. ὅ τε γὰρ κνησμὸς ἐπιφέρει, καὶ ἀνείτασιν τῶν πεπονθότων, καὶ κίνδυνον οὐκ ὀλίγον· ἕρπει γὰρ ἔστιν ὅτε καθ' ὅλου τοῦ προσώπου καὶ ὀφθαλμῶν ἅπτεται, καὶ σχεδὸν τῆς ἐσχάτης δυσμορφίας ἐστὶν αἴτιον. Impetigines affectio in mente iniucundissima. Nam & pruritum, & affectarum partium circuntentionem, & periculum non modicum inducit. Proserpit enim interdum per totam faciem, oculosque contingit, fereque extremæ fœditatis causa existit. Celsus lib. 5. cap. 28. Lichenem papulam vocat, & in minorem & maioré distinguit. λειχῆνες inter exanthemata recensentur Hippocrati Prorrh. 2. (pag. 424.25.) vt & cutis fœditates & vitia censentur potius quàm morbi lib. περὶ παθῶν (p.185.36.) Neque absimili modo λειχῆνες corporis profundum vitiosis humoribus in cutem erumpentibus expurgant, aph. 20. lib. 3. Sic etiam τὰ λειχηνώδεα ἐξαιρόμενα, impetigines tuberosæ, turgentes & in tumorem sublatæ, hoc est, cum pustulis & papulis dicuntur lib. 4. Epid. (p.330.19.) λειχῆνες etiam dicuntur in equis squamulæ anteriorũ crurum sub armorum partibus in ipsis animalibus natæ, quas etiam χελιδόνας Græci vocant, Celius Aurelianus impetigines vel hirundines cap. 4. lib. 1. Tard. Pass. Eæ ad Epilepsiam à tota substantia ab antiquis probabantur. Lichenen equi vocat Plinius cap. 11. lib. 28. & in equorũ genibus ac super vngulas esse scribit. Sic Dioscoridi cap. 45. lib. 2. λειχῆνες ἵππων εἰσὶ τύλοι κατ' ἐπιγονατίδων ἀποτετυλωμένοι περὶ τοῖς γόνασι & περὶ τοῖς ὁπλαῖς· οὗτοι δὲ λεῖοι μετ' ὄξους, ἐπιληψίας ἰατρεύουσι πινόμενοι. Lichenes sunt in equorum genibus, & super vngulas in flexu harum partium indurati calli, qui triti & in aceto poti, comitialibus mederi traduntur.

Λέκιθος masc. gen. leguminis genus est & pisum significat, & τὸ ὄσπριον χρυσοειδὲς, aut ad pisum & aracum tanquam genus quibusdam refertur. Quidam etiam esse Hippocrati ὀροβίδας existimant. λέκιθος ex lentis farina pulmentarium, aut lentium lomentum simpliciter positum indicare videtur apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p.285.10.) Vbi λέκιθον Galenus in Exegesi vocum Hippocr. explicat φακῶν τὸ ἔνδον τοῦ λέπους, lentem cui cortex detractus est & putamen, quòd tunc sit coloris lutei. Nisi si quis malit hunc Galeni explicationem ad lib. 1. περὶ γυναικ. (p.246.31.) referre, vbi scribitur, ἐπίπασσε δὲ λεκίθῳ φακῶν, quod est, lentium farinæ aut lentium lométo [mali punici succum] aspergito. Sic enim λεκίθῳ φακῶν legendum censeo contra exemplarium omnium fidem. Vt mihi locus hic à Galeno expressus videatur, & apud eum λεκίθῳ φακῶν, τῷ ἔνδον τοῦ λέπους libentius scribam, cùm Varinus λέκιθον φακοῦ aut φακῶν apud Gal. legisse videatur, & Cornarius sua interpretatione hanc lectionem secutus optimè fuerit, vt λέκιθος φακῶν dicatur velut κυαμίνη λέκιθος, & πτισάνης λέκιθος. Qua locutione vtitur Hippocr. ἐν νόθοις lib. 1. περὶ γυναικ. adscriptis (p.301.32.) & ptisanæ lomentum aut farinam intelligit. Vbi tamen λέκυθον per υ scribunt codices omnes, quemadmodum apud Hippocr. scribendum multi existimant, cùm tamen passim per ι scribatur. Sic Gal. lib. de boni & mali succi cibis (p.356.11.) λέκυθον esse scribit, τὸ ἐκ τῶν ἀλεσθέντων ἄλευρον ἑψόμενον ἐν ὕδατι προσεμβαλλομένης τι λίπους, leguminũ molitorũ farinam aqua coctam & pinguedine aliqua conditã. Λεκιθώδης ὑπόστασις dicitur lib. 4. Epid. (p.329.24.) quod subsidet in vrina oui luteum colore aut lentium farinam referens, hoc est, sedimentum subrubrum, quod sanguinem in hepate exassatũ & torrefactũ denotat. Sic λεκιθοειδὲς πύον, pus oui lutei speciem referens significat, lib. 2 de Morb. (p.151.8.) Est enim ὠῶν λέκιθος ouorum luteum lib. 2. περὶ γυναικ. (p.288.20.)

Λεκίσκιον acetabulum paruũ vertunt apud Hipp. interpretes lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.117. 9.) μήκωνος τῆς λευκῆς ὑποτρίψας ὁκόσον λεκίσκιον. Meconium album tritum acetabuli parui mensura. Rursusque ibidem (v.28.) μηκώνιον, λεκίσκιον ἀττικὸν στρογγύλον. Meconii acetabulum paruũ Atticum rotundũ. Pollux verò lib. 10. cap. 23. apud Hippocr. λεκίσκον legisse videtur.

Λελυγισμένα Erotianus apud Hippocr. exponit συνεστραμμένα, hoc est, contorta. Epicles autem ἐπιπεπλεγμένα, implexa, complicata, Bacchius συγκεκαμμένα, inflexa, quod magis Erotiano probatur, qui etiã ἀπὸ τῶν λύγων, hoc est, à viminib. deductã dictioné vult, ἅπερ ἐστὶν εὔκαμπτα φυτὰ, quę sunt flexibiles plãte. Sic λελυγισμένα vitilium aut viminũ modo flexibilia sonant,

quod sit λύγος Hesychio ἱμαντώδες φυτὸν, planta quæ viminis aut vitilis vsum præbet, vt ἄγνος. Hac verò dictione existimo locum Hippocr. subindicari qui scribitur in Mochlico (p. 506.22.) ἐκπίπτει δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ νεῦρα ἐν πλαγίῳ, καὶ λελυγισμένα συνδιδοῖ. Excidit autem magis [maxilla] quòd nerui in obliquum etiam inflexi aut contorti concedunt. Sic enim λελυγισμένα significat neruos viticis in morem flexibiles ac lentos, maximè esse idoneos vt ad quasuis extensiones cedant, non secus ac coria probè subacta & emollita, quæ plurimam extensionem admittunt, vt scribitur lib. de art. (pag. 601.19.) quemadmodum nostra interpretatione in eum Mochlici locum asseruimus, simulque istum locum nostris Annotat. subindicauimus.

Λέμμα Erotiano apud Hippocr. est ἡ ἐπιδερμὶς καλουμένη. Significat & λέμμα idem quod λέπος, corticem, tunicam & id quod decorticando aufertur. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 267.9.) σικύης λέμματα, cucurbitæ cortices dicuntur.

Λεπάδες exponuntur Galeno in Exeg. apud Hippocr. αἱ ταῖς πέτραις προσεχόμεναι κόγχαι, petris adhærescentes conchæ. quemadmodum etiam Hesychio λεπάδες sunt τὰ πρὸς ταῖς πέτραις κεκολλημένα κογχύλια ὀστρέων ἐλάττω, petris adhærentia cochylia ostreis minora. Et Aristoph. Scholiastæ in Pluto λεπὰς est ὀστρέου εἶδος, & κογχύλιον ἐφιζάνον ταῖς πέτραις· ὅτι αὐταῖς προσαπτόμενον, δυσαποσπάστως ἔχει, ἐπειδάν τις αὐτὸ βουληθείη λαβεῖν. conchylium petris insidens, quod vbi adhærescit non facilè euellitur, neque capitur. Dicitur etiam eidem in Vespis λεπὰς κογχύλιόν τι ταῖς πέτραις προσαπτόμενον. Lopades explicantur Nonio genus conchæ marinæ, ex Plauto in Parasito. Et Lopades etiam vsurpantur eidem Rudente act. 2. sc. 1. λέπας quoque scribitur Hesychio τὸ τῇ πέτρᾳ προσεχόμενον κογχύλιον.

Λεπὶς idem quod λέπος aut λέπισμα significat, corticem aut putamen & tunicam. Verùm pro squama plærunque sumitur, vt aph. 81. lib. 4. vbi λεπίδες squamulas indicant, quæ per vrinam redditæ vesicæ exulcerationem minantur. In Coac. Prænot. (p. 438.27.) λέπια ἐξέρυθρα φλυκταινούμενα, tenues squamæ cum pustulis rubentes dicuntur. λεπὶς etiam simpliciter pro æris squama ponitur Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 249.25.) Hæc λεπὶς χαλκοῦ Dioscoridi vocatur, quam etiam λεπίδα velut κατ' ἐξοχὴν Medicis vocari testatur Plinius cap. 11. libr. 34. λεπὶς etiam Celso de ossium testa aut squama dicitur cap. 3. lib. 8.

Λέποι λεπίσματα exponit Erotianus apud Hippocrat. hoc est, cortices & tenues detractas tunicas, παρὰ τὸ λέπειν εἰρημένα, hoc est, à verbo λέπειν quod est decorticari. Verùm non parùm suspecta est hæc Erotiani lectio, & quidam λέπη à λέπος, quod λέπισμα aut λέμμα significat legendum existimant. Ego verò etiam λέπια apud Erotianum non temere legi posse censeo, & subindicari locum Coac. Prænot. superiore capite nobis expressum, nisi quis ibi quoque λέπη pro λέπια scriptum velit, & ab Erotiano notari. Sunt qui etiam λόποι legant pro λέποι. Quæ certe dictio vsurpatur Hippocrati lib. 2. Epid. (p. 312.7.) pro squamis aut cutis desquamatione quę in porrigine aut impetigine affrictu velut decorticatur & decidit. Quid sit autem λεπὸς postea scribetur, & apparet λόποι pro λεποὶ Erotianum scribere.

Λέπρα, lepra, fœdæ scabiei species est cum cutis asperitate profundiore, prurito & squamis, cuius materia est humor melacholicus, multus, viscidus, crassus, acris, terrestris & siccus. Hæc ad Elephantem via est, & in quatuor differentias distinguitur sola qualitatis intensione & remissione differentes, subque Impetiginis nomine Celso comprehenditur cap. 28. lib. 5. Huiusmodi sanè pruritum cum summa cutis asperitate, καὶ εἰκυῖαν λέπρῃ τὴν πρόσοψιν, & visu lepræ similem, in quodam Athenis visum memorat Hippocr. lib. 5. Epid. (pag. 335.36.) cum tanta totius corporis prurigine & cutis crassitudine, vt nulla ex parte apprehendi posset, tandem tamen balnearum calidarum in Melo vsu sanatum. λέπραι inter cutis vitia aut fœdatæ cutis affectiones numerantur Hippocrati aph. 20. lib. 3. aph. 28. sect. 3. lib. 6. Epid. Prorrh. 2. (p. 424.25.) & lib. περὶ παθῶν (p. 185.36.) Sic lepra quæ à Domino curatur in Euangelio, vitiliginosæ cutis deformitas quibusdam esse censetur, & vitiliginem eam vocat Arnobi⁹ de Domini miraculis hęc verba faciens. Vnus fuit è nobis, cuius fœdæ vitiligines iussioni obtemperabant. Et iterum, vitiligines, querqueras, atq; intercutes morbos. Rursusq;, Ille notas albicantium vitiliginũ manu admota detersit. λεπρᾶν τὴν κύστιν est vesicâ fœda scabie laborare, ita vt sit scabra & aspera, lib. 5. Epid. (p. 336.46.) Θεοφόρβου παῖς ἐλέπρα τὴν κύστιν. Theophorbi filio vesica fœda scabie (lepram dicunt) laborauit.

Λεπτὸν apud Hippocr. quidam tenue intestinum accipiunt, quidam etiam os latum quod sacrum appellatur, vt scribit Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 202.45.) eumq; in sensum exponunt τὰ κατὰ λεπτὸν ἀλγήματα apud Hippocr. Sed Galen. τὰ κατὰ σμικρὸν ἀλγήματα γινόμενα, τουτέστι τὰ ἀσθενῆ, exponit, h. e. dolores q sensim fiunt & inuadunt, h. e. leues, tenues, vt κατὰ λεπτὸν idem quod σμικρῶς ἢ ἀσθενέως indicet, leuiter & tenuiter. Neq; absimili notione λεπτοὶ dicuntur οἱ κατὰ λεπτὸν τουτέστι σμικρῶς ἢ ἀσθενέως πυρέσσοντες qui leuiter & tenuiter febricitant, qualẽ febrem βληχρὸν in Prorrh. vocat Gal. in Coac. Prænot. (p. 426.18.) οἱ ἐν ἀρχῇ λεπτοὶ, q circa initia leuiter febricitant. Etsi λεπτοὺς alii τοὺς λελεπτυσμένους καὶ συντετηκομένους, emaciatos & consumptos intelligũt. Rursus λεπτὸν tenue intestinũ significat in Coac. Prænot. (p. 438.17.) στρόφοι περὶ τὸ λεπτὸν ἐμπίπτοντες, ad tenue intestinum incumbentia tormina. Et iterum (pag. 440.26.) ἐκ κενεώνων μεθιστάμενα ἀλγήματα ἐς τὸ λεπτόν. ex laterũ inanitate ad tenue intestinũ migrantes dolores. Et (v. 30.) ὅσοισιν ἐκ γυναικείων περὶ τὸ αἰδοῖον καὶ τὸ λεπτὸν πόνοι συνόντες κοιλίας ταράσσουσιν. Quibus ex

bus ex muliebribus purgamentis dolores intensi ad superiorem ventris partem & tenuius intestinum excitati, aluos humectant. Rursusque (p. 433. 13.) τὰ κατ' ὀσφῦν καὶ τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, lumborum & tenuioris intestini diuturni dolores.

Λεπτοὶ quoque dicuntur tenues, extenuati, graciles, toto corpore consumpti & colliquati ex hepatis inflammatione in Coac. Prænot. (p. 437. 49.) quales ξυντηκτικοὺς Græcis vocari scribit Aretæus cap. 13. lib. 1. περὶ αἰτίων καὶ σημείων χρονίων παθῶν. Sic λεπτυνόμενοι ἢ λελεπτυσμένοι vehementer extenuatos significant, aut eos qui ad extremam deuenerunt imbecillitatem, quòd summa debilitas rarò citra corporis extenuationem accidat, aph. 23. lib. 4. & aph. 7. lib. 2 τὰ λεπτυνόμενα σώματα, extenuata corpora. Et λεπτυσμὸς apud Hippocrat. aph. 21. sect. 3. lib. 6. Epid. est extenuatio, cui ἀνάθρεψις, hoc est, refectio aut recreatio opponitur, quæ Galeno παχυσμὸς dicitur. Est autem λεπτυσμὸς (vt scribit Gal. Com. 3. in lib. 6. Epid. p. 486. 19.) ὅλου τοῦ ὄγκου καθαίρεσίς τις καὶ σύμπτωσις, ἢ συνίζησις, ἢ ὅπως ἂν δήλωσιν αὐτὸν καλεῖν· ὁ δὲ παχυσμὸς ἔμπαλιν, εἰς ὄγκον ἐπίδοσις. totius molis corporis detractio quædam, seu collapsio ac contractio, aut subsidentia, aut vtcunque appellare libet. παχυσμὸς verò aut crassitudo contrà, in tumorē sublatio. Quin eò quoque pertinet quòd λεπτὸν τὸ ἀραιὸν apud Hippocrat. significare scribit Gal. in Exeg. cùm ad cutis laxitatem extenuatio ac consumptio consequatur. λεπτὸν etiam quod in tenues partes est comminutum aut tritum, vt λεπτὴ γλήχων tenue pulegium, ὀρίγανος λεπτὴ, origanum tenue, hoc est, diligenter tritum, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 255. 20. & 30.) λεπτὸν in succis aut humoribus, liquidum ac consistētiæ tenuitatem significat, velut in vrinis λεπτὸν αὐτὸ τὸ ὑδατῶδες ponitur, vt scribit Galen. Comment. ad aph. 32. lib. 7. & vrinam tenuem, aquosam & dilutam indicat, Huicque τὸ παχὺ & quod crassum est opponitur, vt in deiectionibus & vrinarum contentis. Sic lib. 2. de Morb. (pag. 143. 38.) κυκεὼν λεπτὸς, cyceon tenuis & liquidus dicitur aut sorbilis, quique τῷ παχεῖ, hoc est, crasso ex aduerso respondet, eique qui neque sorberi neque bibi potest. Rursus ibidem (pag. 144. 32.) κέγχρον λεπτὸν milium tenue vocat, liquidum aut adeo dilutum vt sorberi queat. & rursus ibidem (pag. 145. 20. & p. 148. 29. & 149. 3.) Velut χυλὸν πτισάνης λεπτὸν, prisanæ succum tenuem & liquidum ibidem (pag. 136. 32.) & lib. 3. (p. 160. 42.) λεπτὸν ῥάκος est linteum tenue & rarum, vel pannus, lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 51. 49.) & (p. 52. 24.) ἐν ῥάκει δήσας ὡς λεπτοτάτῳ λίνῳ καθαρῷ, linteo tenuissimo filo puro illigatam. Rursus ibidem (v. 42.) ὀθόνια λεπτὰ tenuia lintea & rara non densa significant. Velut λεπτὰ scribit Galenus in Exegesi Hippocratem interdum vocare τὰ ἀραιὰ quæ rara sunt, ὡς ἐν τῷ περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον. Qua certe indicatura mihi locus exprimi videtur qui scribitur (pagin. 66. 36.) hunc in modum. ὁ δὲ ῥόος, ὥστε ἀφ' ὑψηλοτέρων, καὶ λεπτὰ τὰ ἀντικωλύοντα ἔχων, ῥεῖ καὶ πιμπλῇσιν ὑγρότητος τὰς σάρκας. fluxio verò, vtpote ab altioribus procedens, & tennia impedimenta obiecta habens, influit & carnes humiditate replet. Impedimenta tenuia, rara vocans, quæ paulò ante dixerat foramina ampliora habere, καὶ λεπτότερα τὰ μεταξὺ, intermedia tenuiora & rariora. Λεπτοὶ etiam dicuntur tenues, acres, subtiles & ingeniosi, vt crassis, ignauis & inertibus opponuntur, lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 81. 9.) ἐς τὰς τέχνας παχέες, οὐ λεπτοὶ, οὐδ' ὀξέες, ad artes crassi, non subtiles, non acres, de nimium corpulentis & humidis agens, quibus postea συνετωτέρους καὶ ὀξυτέρους opponit, ingeniosiores & acutiores. Λεπτὸν quoque in vrinis crassis καταχρηστικῶς pro mediocri sumitur collatione ad crassum, vt aph. 69. lib. 4. οὖρα λεπτὰ dicuntur, non tenues quidem vrinæ, sed tenuiores, collatæ ad crassas, & quæ sunt consistentia mediocri inter crassas & tenues. Sic aph. 46. lib. 5. præter modū crassæ mulieres ad conceptum λεπτυνθεῖσαι, hoc est, extenuari dicuntur, non quæ prorsus tenues euadunt, sed quæ mediocritatem habitus sunt consecutæ ad crassas collatæ.

Λεπύχιον Hippocrati oui putamen & externam testam significat, idemque quod λεπυρὸν, lib. περὶ φύσιος παιδίου (p. 31. 1.) ὥσπερ εἴ τις ὠοῦ ὠμοῦ τὸ ἔξω λεπύχιον περιέλοιεν. Velut si quis ouo crudo externam tunicam aut putamen circumcirca adimat. Rursusque ibidem (p. 38. 45.) ἐπεὶ τοῖσι λεπυχίοισι τοῦ ὠοῦ ὑγρὸν ἔνεστιν οὐδέν. nullus humor in oui testis inest. Aliôqui λεπύχιον in plantis corticem significat, vt ibidem (p. 35. 7.) καὶ ἀναλοῦται ἐς τὸ φυὲν πλὴν τοῦ λεπυχίου, ὅ, τι στερεώτατόν ἐστιν. αὖθις δὲ τὸ λεπύχιον σήπεται ἐν τῇ γῇ. & in plantā consumitur præter corticē, qui solidissimus existit. Rursus verò cortex in terra putrefactus.

Λεσχηνεύειν & λεσχηνεύεσθαι est otiosè & diutius cōfabulari, conferre cum aliquo, & à dictione λέσχη deducitur, quæ longam otiosorum confabulationem significat, vt apud Callimachū in Epigrammate ex Diogene Laërtio in vita Heracliti, ἐμνήσθην δ' ὁσσάκις ἀμφότεροι ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν. (Sic enim appositissimè ab Henrico Steph. reponitur) Quē etiā mihi optimè æmulatus videtur Virgilius, sæpe ego longos Cātando puerum memini me cōdere Soles. λέσχη etiā exponitur Hesychio ὁμιλία καὶ φλυαρία, vt & λεσχηνευομένους ὁμιλοῦντας Erot. apud Hipp. hoc est, cōfabulātes & loquētes. Quib. verbis subindicare mihi videtur locū lib. 1. de Morb. (p. 134. 28.) vbi scribit, λεσχηνευομένου τε αὐτοῦ καὶ φρονέοντος πάντα χρήματα ὁμαλῶς ὡς ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, ἀποξηραίνεταί τε καὶ ἀποψύχεται. ipso cōfabulāte & intelligēte, omnia nō secus ac antea equabiliter resiccātur & refrigerātur. Agit autē de pulmonis vomica, ex qua laborātes alui profluuio, vt ceteros suppuratos, interire scribit, ac confabulantes prudentesque, hoc est, inter loquendum toto corpore resiccari & refrigerari. Eandē etiam dictionē vsurpat Hipp. lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p. 15. 49.) μηδὲ πολλὰ λεσχηνευόμενον τοῖσιν ἰδιώτῃσιν, neq; cum plebeiis multum

confabuletur, de Medico agens. Vbi tamen exemplaria quædã manu scripta vitiosè λεσχηνευομένοι vt & Aldinum, legunt. Rursus Prorrh. 2. (p. 415. 49.) τῶν δὲ παισί τε καὶ μαθηταῖσιν ἐλεσχηνευσάμην. partim cum eorum filiis & discipulis diu disserui, collocutus sum, contuli. Quem locum mihi omni procul dubio subindicare videtur Gal. in Exegesi, cùm ἐλεσχηνευσάμην ἐπὶ πλεῖστον διελέχθην, hoc est, plurimùm & diu disserui, exponit. Verùm vitiosè apud Gal. ἐλυχνευσάμην, partim etiam ἐλυχνευσάμην & ἐλευχηνευσάμην, pro ἐλεσχηνευσάμην legitur. Hesychius etiam λεσχηνεῖ, ὁμιλεῖ, μυθολογεῖ exponit, hoc est, colloquitur, cõfabulatur, vt λεσχηνευθέντα passiuè, μυθολογηθέντα, φλυαρηθέντα. Sunt etiam λεσχήματα, nugæ, confabulationes, & idem quod λέσχαι, quæ sunt Hesychio φλυαρίαι, & πολλαὶ ὁμιλίαι. In Epist. Hippocr. (p. 532. 46.) οὐκ ἄπειρος ὢν τουτέων λεσχημάτων. non ignarus harum nugarum.

Λεύκη, quæ Leuco Celso dicitur lib. 5. vitiliginis & fœdę scabiei soboles est, & cutis carnisque subiectæ præter naturam albedo, ideoque albicans vitiligo nominatur & albugo Gazę. Ex malo corporis habitu excitatur, & facultatis nutritoriæ lapsus est, pituitosum sanguinem, lentum & viscosum gignentis. Sic λεύκη μεταβολή τίς ἐστι τοῦ χρωτὸς ἐπὶ τὸ λευκότερον, ὑπὸ γλίσχρου τε καὶ κολλώδους γινομένη φλέγματος. Leuce cutis quædam mutatio est ad albidius, quæ ex viscosa glutinosaque pituita cõtrahitur. Paulus Æginetá lib. 4. cap. 5. λεῦκαι inter periculosissimos & difficillimos morbos accensentur Hippocrati in Prorrh. (p. 424. 25. & 28.) Est & λεύκη μὴ συγγενής. Leuce minimè innata in Coac. Præn. (p. 440. 19.) quæ nõ ante pubertatis tempus occupat. Λευκὰ etiam simpliciter apud Hippocr. menstruorum alborum profluuium indicant, vt ἐρυθρὰ rubrũ. Lib. 4. Epid. (p. 330. 29.) ἐπὶ τῇ λευκοῖς θυγατέρα ἔτικτε, ἐπὶ τῇ ἐρυθροῖς. Quædam cum albo fluxu filiam peperit, quædam cum rubro.

Λευκὴν ῥίζαν, τὴν τοῦ δρακοντίου, dracunculi radicem apud Hippocr. exponit Gal. in Exegesi. Eam autem vsurpat Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 219. 43. & p. 221. 9.) Rursus lib. 2. de Morb. (p. 151. 26.) τὴν ῥίζαν τὴν λευκὴν καὶ τοῦ ἐλλεβόρου λείχειν, dracunculi radicem & veratri lingat. Λευκὸν quoque pro pituita sumitur lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπου (p. 6. 10.) ἢ γίνεται γλυκὺ, ἢ πικρὸν, ἢ λευκὸν, ἢ μέλαν. fierique dulce & amarum, & album & nigrum. Vbi Galenus λευκὸν τὸ φλέγμα, pituitam exponit, vt & μέλαν, τὴν μέλαιναν χολὴν, bilem atram.

Λευκοῖς καρπὸν, τὸ τοῦ ἴου λευκοῦ σπέρμα, hoc est, violæ albæ semen sic dici apud Hippocr. ex Dioscoridis mente scribit Gal. in Exegesi. Vsurpatur autem Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 219. 7.) λευκοΐου καρποῦ ὅσον ἐν τοῖς τρισὶ δακτύλοις λαβὼν, Violæ albæ seminis quantum tres digiti capere possunt. Et rursus ibidem (v. 27.) λευκοΐου τὸν καρπὸν ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις. Et (v. 24.) λευκοΐου ὁ καρπὸς ὅσον τρισὶ δακτύλοις ἐπιλαμβανόμενος. Rursusq; ibid. (p. 222. 33.) & (p. 229. 38.) & (p. 231. 3.) Lib. etiam 2. περὶ γυναικ. (p. 285. 43.)

Λευκοφλεγματία ἢ λευκοφλεγματίας aquæ inter cutem species quæ ἀνασάρκα vocatur. λευκοφλεγματίαν καὶ ὑποσάρκα dicit Celsus cap. 21. lib. 3. Λευκοφλεγματίας autem dicitur ab alba pituita in toto corporis habitu & vasis redundante, vt scribit Gal. Com. ad aph. 76. lib. 7. & com. ad aph. 29. lib. 7. his verbis: συνήθως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἰατροῖς ὀνομάζειν τινὰ λευκοφλεγματίαν ὕδερον, ἢ ὡς πελιδνοῦ φλέγματος, ἢ ὡς κατὰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ λόγον ὑπάρχοντος ἀεὶ λευκοῦ, διὰ δὲ ἐπιμιξίαν δέ τινα τῶν ἄλλων χυμῶν μεταβάλλοντος τὸ ἀκριβὲς τῆς χρόας. Consueuere alii etiam medici quandam aquæ intercutis speciem λευκοφλεγματίαν appellare, tanquam quæ vel liuida pituita, vel secundum suam certe ipsius rationem alba semper manente; sed propter alios quosdam admixtos humores verum exactumque colorem mutante constet. Quam certe nominis notationem Aurelianus etiam amplectitur cap. 8. lib. 3. Tard. Pass. eamque λευκοφλεγματίαν Græcè, Latinè verò intercutem nominat, etsi λευκοφλεγματίαν passim habent vitiosè scriptum exemplaria. λευκὸν φλέγμα dicitur Hippocrati aph. 29. lib. 7. & lib. περὶ κρισίων (p. 387. 31.) & lib. 1. de Morb. (p. 129. 45. & 49. & p. 131. 4.) Lib. etiam 2. de Morb. (pag. 157. 24.) Quemadmodum etiam Aretæus cap. 1. lib. 2. περὶ χρον. παθ. ἀνασάρκα λευκὸν φλέγμα vocat, in eamque hydropis speciem pueros propensiores facit. Aliòqui sanè λευκὸν φλέγμα cachexiam quãdam pituitosam aut malum corporis habitũ Hippocr. significat, in quo plurima huiuscemodi pituita alba vel liuida ex aliorũ quorũdam humorum commixtione, tum in vasis, tum in toto corporis habitu coaceruata est, quę hydropis quoddam est rudimentum, ad eumq; viã facit, vt aph. 76. lib. 7. & lib. περὶ παθῶν (p. 182. 30. & p. 183. 24.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 198. 40.) & lib. de aëre, loc. & aq. (p. 454. 22.) Sic etiam Aurelianus λευκοφλεγματίαν hydropis initium esse scribit. λευκοφλεγματιῶντες in Coac. Prænot. (p. 439. 2.) qui huiusmodi hydropis vitio laborant dicũtur, & λευκοφλεγματώδης lib. 4. Epid. (p. 329. 3.) quæ pituita alba referta est, & λευκοφλέγματος ibidem (p. 332. 3.) ἡ γραίη λευκοφλέγματος, anus pituita alba redundans. Et λευκοφλεγματίαι lib. 3. Epid. st. pest. (p. 429. 36.) quibus ex frigida intemperie hepatis & partium solidarũ pituitosus sanguis per totum carnosum genus suffunditur, & in toto corporis habitu coaceruatur, ita vt cutis omnis intumescat & inflétur. Vbi scribit Gal. οἱ δὲ λευκοφλεγματίαι πρόδηλοι δή που ψυχρᾶς κράσεως ὄντες, εἴ γε μεμνήμεθα τῶν ἐν τοῖς περὶ κράσεως εἰρημένων. ἔστι δ᾽ αὐτοῖς μαλακὴ καὶ ὑποιδὸς πως ἡ σὰρξ ἐγγὺς τῇ τῶν ἑαλωκότων ὑδέρῳ τῷ λευκοφλεγματίᾳ καλουμένῳ. Leucophlegmatiæ, hoc est, qui alba pituita redundant, (si quid meminimus earum quæ in libris de Temperamentis dicta sunt) citra controuersiam frigido sunt temperamento. His carnosa corporis moles mollis est & quodammodo subtumida, propemodum vt aqua intercute affectis quam Leucophlegmatiã vocãt.

Λεῖος, παντελῶς, ἄπαν, penitus, in totum, exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. Erotianus verò λέως τελείως, perfectè.

¶ Λήθαργος Lethargus cerebri morbus est ex pituita humidiore & frigidiore cerebrum madefaciente illicq; putrescente. Vnde febrem lentam, marcorem, fereq; inexpugnabilem dormiendi necessitatem comitem habet. Authori Definit. Med. (p. 397.20.) λήθαργός ἐστι καταφορὰ δυσδιέγερτος μετ' ἀχροίας καὶ οἰδήματος φυσώδους, σὺν ἀτονίᾳ τῶν στερεῶν αὐτῶν καὶ τοῦ σφυγμικοῦ πνεύματος, γινομένη, τὸ πλεῖστον ἐπὶ βληχροῦ καὶ κακοήθους πυρετοῦ. Lethargus est in somnum delatio inexpugnabilis, cum coloris vitio & œdemate flatuoso, non sine ipsarum solidarum partium & pulsifici spiritus imbecillitate proueniens, in debili ac maligna febre. Phrenitidi prope contrarius est Lethargus, eandem sedem occupans & materia contraria afficiens. Sic enim scribit Gal. Com. 1. in sent. 1. Prorrh. φρενῖτις ἡ ἀκριβὴς καὶ ἄμικτος ἑτέρῳ νοσήματι γίνεται χολῆς ξανθῆς καταλαβούσης τὸν τόπον ἐν ᾧ τὸ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικόν ἐστι. λήθαργος δὲ, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑγράναντός τε καὶ διαβρέξαντος φλέγματος. Phrenitis exquisita & nulli alteri morbo permixta oritur cùm bilis flaua locum in quo princeps animæ pars residet prebenderit. Lethargus verò cùm locum eundem pituita humectarit & diluerit. Celsus etiam cap. 20. lib. 3. Lethargum phrenitidi contrarium facit, quòd in illa difficilis somnus, prompta ad omnem audaciam mens est: at in hoc marcor & inexpugnabilis pene dormiendi necessitas. λήθαργον Græci nominant. Atque id quoque genus acutum est, & nisi succurritur, celeriter iugulat. Idem etiam cap. 1. lib. 2. Lethargum vertit ex aph. 30. lib. 3. Vbi scribit Gal. febres quidem Lethargicas in constante ætate fieri ex humore pituitoso in cerebro coaceruato & accenso. Lethargũ autem describit Hippocr. lib. 2. de Morb. (p. 156.5.) & lib. 3. (p. 159.25.) Præcipuè verò totam Lethargicorum historiam accuratè depictã habes in Coac. Prænot. (p. 427.32.)

Λήμη, sordes oculorum, pituita concreta, lippientium oculorum sordes, cùm lachryma & pituita concrescit. leme & gramię Latinis dicuntur, eàque dictione vtitur Pl. cap. 13. lib. 25. Et gramię Nonio sunt oculorum pituitę, vnde gramiosi oculi, qui λημῶντες ὀφθαλμοὶ, Prorrh. 2. (p. 419.26.) lippientes oculi, vbi etiam λήμη sæpius vsurpatur, quam pituitam vertit Celsus cap. 6. lib. 6. eamq; modò crassam, quandoque etiam pituitam sine addito, nos gramiam diximus. Est autem pituita semicocta in oculis concrescens ex imbecillitate facultatis naturalis oculum regentis, quæ redundans alimentum & superfluum conficere non potest. Prouenit etiam ex tunicarũ oculi imbecillitate & densitate, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 358.45.) vbi λῆμαι dicuntur Hippocrati sordes minutulæ lippientium oculorum, quæ λῆμαι in Prognostico, & λημία μικρὰ in Coac. Præn. (p. 430.21.) Gal. Com. 1. in Progn. (p. 124.54.) αἱ γὰρ λῆμαι γίνονται μὲν ὡς ἴσμεν, καὶ διὰ τὸ τῶν ὀργάνων πάθος, ὡς ἐν ὀφθαλμίαις τε καὶ ἄλλως ἔνδεια κίνδυνον δηλοῦσαι. γίνονται δὲ καὶ διὰ ἀρρωστίαν τῆς διοικούσης τὰ κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν δυνάμεως φυσικῆς, ἀδυνατούσης ἐκπέττειν τὴν τροφὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ. ἐδείχθη γὰρ ἡμιπέπτου τροφῆς ἡ λήμη περίττωμα. κατὰ μὲν οὖν τὰς ὀφθαλμίας, διά τε τὸ πλῆθος τῆς παρὰ φύσιν ὑγρότητος, καὶ διὰ τὸ πάθος τῶν ὀργάνων, εἰκὸς ἐστι μὴ πέττεσθαι καλῶς τὴν τροφὴν αὐτῶν. ἔνθα δ' ἔνδεια τροφῆς ἐστι δηλουμένη διὰ τῆς κοιλότητος, ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ πλήθους αἰτία παντάπασιν οἴχεται. καταλείπεται δὲ ἡ τῆς δυνάμεως ἀσθένεια μόνη, καὶ αὕτη γε, ἀλλ' ἰσχυρὰ πάνυ, μηδὲ τὴν ὀλιγίστην τροφὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἱκανῶς πέττειν ἰσχύουσα. Cæterùm lemæ quidem fiunt, vt constat, etiam ob instrumentorum affectionem, velut per lippitudines, & aliôqui nullum periculum ostentant. fiunt verò etiam ob imbecillitatem naturalis facultatis oculum regentis, quæ oculorũ alimentũ concoquere nequit. Est enim Lema (vt ostensum est) semicocti alimẽti excrementũ. In lippitudinibus igitur tùm propter copiam humoris præter naturam, tùm ob instrumentorũ affectionem, vero est simile, nequaquã rectè concoqui eorum alimentũ. At vbi inopia manifesta est, quæ per cauitatẽ indicatur, causa quæ à plenitudine est omninò perit, sola autẽ facultatis imbecillitas relinquitur, neque ea quælibet, sed vehemens valde, & quæ paucum admodum oculorum alimentũ sufficienter cõcoquere nequeat. Hesychio autem λῆμαι exponuntur αἱ περὶ τοὺς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν πηγνύμεναι συστάσεις, ἢ ἐκρέουσαι τῶν ὀφθαλμῶν ἀκαθαρσίαι, hoc est, cõcreta in oculorũ angulis substantia, aut effluens ex oculis sordes. Dicitur & λήμη Varino λευκὸν ὑγρὸν τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς συναγόμενον, ἀμβλυωπεῖν παρασκευάζον. album quoddam humidum in oculis concretũ, quod eorum hebetudinẽ facit.

Λημματικοὶ dicũtur Hippocrati qui occasionem prudenter & accõmodatè arripiunt aut captant, lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 15.11.) πρὸς τὸν καιρὸν εὔθετοι καὶ λημματικοί, in occasione prudenter captanda appositi & accommodati.

Ληνοὶ sunt Hippocrati aluei aut loculi quidam, hoc est, cauitates excauatæ, aut conceptacula quædam, in Mochlico (p. 511.25.) Sic autem vocat cauitates per totum scamnũ Hippocraticum excauatas & incisas, trium digitorum latitudine & altitudine. χηλαῖς dicit lib. de art. ληνοὶ exponuntur Hesychio σοροὶ, πύελοι, καὶ τῶν ἁρμάτων δίφρων αἱ κοιλότητες, loculi, aluei, aut labra quædam & conceptacula, & cauitates in sellis curulibus, quibus fustes recondebantur. Sic apud Eustathium χηλὴ & ληνὸς dicitur τὸ κοῖλον τοῦ ἁρματικοῦ δίφρου, εἰς ὃ τὰς μάστιγας οἱ ἡνίοχοι ἀπέθηκαν, cauum in sella curuli, in quod aurigæ fustes reponunt. Quin & mali nautici conceptaculum ληνὸν Athenæus lib. 11. vocari scribit. Pollux libr. 7. capit. 5. & libr. 10. cap. 24. in panificis & coqui vasis ληνὸν reponit, & τὴν κάρδοπον seu τὴν μαγίδα, τὴν μάκτραν seu σκάφην dici scribit, hoc est, alueum in quo panis subigitur. Idem lib. 10. cap. 31. in σπορικοῖς vasis, σορὸν, πύελον, κιβωτὸν, ληνὸν reponit.

Quibus indicat ληνὸν dici alueum & loculum, aut cauum quoddam ὄρυγμα & excauatum, siue ligneum, siue lapideum, aut reconditorium & conceptaculū quoddam. Ideoq; Pollucis Interpres ob similitudinē lintrem vertit. Dicitur & ληνὸς Varino παρὰ τὸ λιαίνω, τὸ λεπλύνω. ληνὸς quoque est Hesychio & Polluci ὅπου αἱ σταφυλαὶ ἐμπατοῦνται, id in quo vuæ calcātur, lacus preli torcularii. Ad cuius instar ληνὸς ab Anatomicis in capite vsurpatur, de quo vide Gorrhæum.

Λῆρος delirium & leuem desipientiam aut mentis vacillationem significat Hippocrati in Pythione lib. 3. Epid. vbi ληρῆσαι quod est nugari, leuiter desipere aut delirare, μετρίως παραφρονῆσαι exponit Gal. qui etiam scribit. εἴωθε γὰρ αὐτὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὀνόμασιν ἐνδείκνυσθαι τὸ ποσὸν τῆς παραφροσύνης, ληρῆσαι καὶ παραληρῆσαι, καὶ παραφρονῆσαι, καὶ παρενεχθῆναι λέγων, ἢ πάλιν παρακόψαι καὶ ἐκστῆναι, μανῆναί τε καὶ ἐκμανῆναι. Est enim illi consuetum vt aliis atque aliis nominibus desipientiæ modum ostendat, ληρῆσαι καὶ παραληρῆσαι, καὶ παραφρονῆσαι. καὶ παρενεχθῆναι, hoc est, nugari, delirari, desipere & mente emoueri dicens, vel aliàs παρακόψαι καὶ ἐκστῆναι, μανῆναί τε καὶ ἐκμανῆναι, quod est, vesanum vel amentem esse, vel insanire & vehementi furore esse percitum.

Λῆψις vide Λαβή.

¶ Λίβανος interdum ipsa arbor thurifera dicitur, interdum etiam pro thure ponitur & αὐτὴ τοῦ λιβανωτοῦ. Sic apud Dioscor. cap. 82. lib. 1. λίβανος σταγονίας dicitur, thuriferæ arboris succus, qui pregnanti cortice inciso, guttæ rotunditate prosilit, & thus masculum vocatur. Plinio thuris guttæ nominantur lib. 11. cap. 14. παρὰ τὸ λείβω quod stillo significat. Apud Hippocr. quoque lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 51.47.) λίβανος αὐτὴ τοῦ λιβανωτοῦ sumitur, & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 255.4)

Λιβανωτοῦ καρπὸν, hoc est, thuriferæ arboris fructum, scribit Gal. in Exeg. αὐτὸν ἴσως τὸν ὀνομαζόμενον οὕτως λιβανωτὸν, ipsum sic vocatum thus intelligi, quandoquidem eius plantæ semen in vsum venire non constat. Vbi λιβανωτὸς αὐτὴ τοῦ λιβάνου & pro thurifera arbore aut planta non temere sumitur. Sic λιβανωτὸν aut λιβανωτὸς, ὁ καρπὸς τοῦ λιβάνου Sudæ exponitur & Hesychio. λιβανωτοῦ autem καρπὸν in locellos muliebres per clysterem immittit Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286.35.)

Λιβηρῷ Gal. in Exeg. apud Hippocr. ὑγρῷ exponit, hoc est, humido. Qua certe indicatura mihi Gal. exprimere videtur locum libri κατ' ἰητρεῖον (p. 692.7.) vbi passim legitur, καιρωτῇ μαλθακῇ καὶ λείῃ καὶ καθαρῇ. Sed pro λείῃ Galenus adscribit quædam exemplaria λιβηρῷ habere, idque sicco ex aduerso respondere. Quanquam eo in loco vitiosa admodum sunt Galeni exemplaria, & aliam lectionem affingunt Interpretes. Erotianus verò λιβηρῷ, σκοτεινῷ καὶ μέλανι exponit apud Hippocr. hoc est, tenebroso & nigro. Cumque ea dictio inter cæteras reponatur quæ ex lib. de aëre, loc. & aq. repetuntur, & ab eodem exponuntur. Mihi videtur hac expositione locum lib. de aëre, loc. & aq. adumbrare (p. 77.21.) vbi scribitur, τῷ ἠέρι χρώμενοι οὐ λαμπρῷ, ἀλλὰ χνοώδει τε καὶ διερῷ. Agitur de iis qui Phasim accolunt, quos præ aliis omnibus grauissimam vocem habere scribit, quòd aëre vtantur non puro aut sereno, sed obscuro & caliginoso admodumque humido. Ac pro διερῷ λιβηρῷ Erotianum legisse existimo, facili admodum mutatione, vt aërem tenebricosum & sua densitate nigrum intelligat. Sic Hesychius λιβρὸν, σκοτεινὸν, μέλαν, δίυγρον exponit.

Λίβος Gal. exponit apud Hippocr. in Exeg. ἐπίσταγμά τι τῶν ὀμμάτων ἐγχυματιζόμενον, oculorum quoddam instillamentum, quod oculis infunditur. fieri autem scribit ἀπὸ τοῦ λίβειν, ὅπερ εἰώθασι τὸ στάζειν δηλοῦν, quod propriè stillare indicare videtur. Vt sit λίβος idem quod λιβάς; gutta aut stilla.

Λιβύη, Δήλῳ, Σκυθίη; Erotianus his nominibus vult Hippocratem tres orbis habitabilis plagas & regiones indicasse. Λιβύην μὲν αὐτόχρημα εἰπὼν, τὴν δὲ Ἀσίαν διὰ τῆς Δήλου, τὴν Εὐρώπην δὲ διὰ τῆς Σκυθίας. Africa certè apertè expressa, Asia verò per Delum, & Europa per Scythiam. Quibus sanè verbis haud dubiè locus Prognostici explicatur (p. 166.20.) ἐπεὶ καὶ ἐν Λιβύῃ, καὶ ἐν Δήλῳ, καὶ ἐν Σκυθίῃ φαίνεται τὰ προγεγραμμένα ἀληθεύοντα σημεῖα. Etenim tum in Africa, tum Delo, tum etiam Scythia proposita signa vera esse constat. Quod etiam exponens Gal. de omni regione scribit. οὐδὲν γὰρ ἄλλο δι' αὐτῆς ἐδιδάχθη, ἢ τὰ σημεῖα, τά τε ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ, ταὐτὰ ἰσχύειν σημαίνειν ἑκάστοτε ἐν ἁπάσῃ χώρῃ, κἂν θερμὴ, κἂν ψυχρὰ, κἂν εὔκρατος ᾖ. Λιβύης μὲν γὰρ ὡς θερμῆς, Σκυθίας δὲ ὡς ψυχρᾶς, Δήλου δ' ὡς εὐκράτου, καὶ μέσης ἀμφοῖν, ἕνεκα παραδείγματος ἐμνημόνευσε. Nil enim aliud per illam docetur, quàm quòd signa tum bona tum mala idem per seipsa vtraque in omni regione denunciant, siue calida sit, siue frigida, siue temperata. Libyam enim tanquam calidam, Scythiam tanquam frigidam, Delum verò tanquam temperatam & inter vtranq; mediam exempli gratiâ commemorauit. Sic enim hunc Galeni locum legimus, quamuis exemplaria publicata aliter scribant.

Λιγνυώδης γλῶσσα, lingua fuliginosa, nigra, atra fuligine tincta, ex vehemente incendio, ægr. 12. lib. 3. Epid. post st. pest. in Larissæa virgine febre ardente laborante. Vbi Gal. τὴν λιγνυώδη γλῶσσαν vocari scribit, τὴν ἐπικεχρωσμένην οἷον λιγνύϊ τινὶ, ξηρὰν οὖσαν ἐξ ἀναθυμιάσεως, veluti fuligine quadam tinctam, siccam existentem propter exhalationem. Quem etiam locum mihi haud dubiè subindicare videtur Gal. in Exegesi, vbi λιγνυώδης ἡ μελαινομένη exponitur, vt sit lingua fuliginosa nigricans. καὶ γὰρ ἡ λιγνὺς μέλαινα, est enim fuligo nigra. Ex eodem quoque loco γλῶσσα λιγνυώδης exponitur Erotiano μέλαινα καὶ τεφρώδης, nigra & cinerea, παρὰ τὴν λιγνὺν, ἥτις ἐστὶ καπνώδης αἰθάλη, à fuligine quæ est fumosa fauilla. fit autem huiusmodi fuliginosa lingua (vt idem scribit) διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν φλόγωσιν, ob exuperantem inflamma-

inflammationem, velut in febre ardente, indeque admodum resiccata est. Sic aph. 13. sect. 5. lib. 6. Epid. αὖαι γλῶσσαι ἀπὸ ἐγκαύσιος λιγνυώδεις, valde resiccatæ linguæ ex succensa fuligine fiunt. Et in Larissæa Virgine λιγνυώδης γλῶσσα, ξηρὴ dicitur. Λιγνυώδες σίαλον est saliua fuliginosa & atra, in pulmonis morbo, lib. 2. de Morb. (p. 152.34.) velut λιγνυώδεα πτύελα, fuliginosa sputa dicuntur in Coac. Prænot. (p. 435.28.)

Λιθιᾷν calculo laborare de vesica dicitur aph. 79. lib. 4. & λιθιάσις de calculi in vesica generatione in pueris aph. 26. lib. 3. Hæc enim pueris familiaris est ob edacitatem & voracitatem, quia non paucos humores crudos coaceruant, quarum pars crassior vesicæ fundum petens calculum gignit, tum etiam caloris vehementia vaporem ex materia crassa resoluens. in his calculi causa est. De calculi in pueris generatione in vesica fusissimè & aptissimè scribitur Hippocr. lib. 4. de Morb. (p. 176.32.) vbi λιθίασις λίθος vocatur, (quæ calculatio dicitur Cælio Aureliano cap. 4. lib. 5. χρονιῶν) & λίθος sæpius de vesicæ calculo vsurpatur. Lib. quoque de vulner. cap. (p. 456.) calculi in vesica causæ explicantur, & λιθιῶντα παιδία & λιθιῶντες vocantur qui calculo in vesica conflictantur, qui etiam λιθιᾷν dicuntur (p. 451.37.) & (p. 455.42.) Sic λιθιῶντες calculosi sunt & qui calculo in vesica laborant, quos eo corporis habitu componi vult, vt calculus in fistulam vrinariam non illabatur, in Coac. Præn. (p. 438.36.) Rursus ibidem (p. 443.7. & 8.) λιθιδίων οὔρησις de calculi in vesica per vrinam exitu effertur, & λιθίδια διουρέειν. Λιθίασις autem definitur authori Definit. Med. (p. 399.39) γένεσις ἐν κύστει λίθου, δι' ἧς κωλύεται ἡ τοῦ οὔρου ἔκκρισις. calculi in vesica ortus, quo prohibetur vrinæ excretio. aut, λιθίασίς ἐστι πάθος, διατάσεις τῆς κύστεως ἐπιφέρον. συνδιατείνεται δὲ αὐτῇ καὶ ἦτρον, καὶ τῆς ποσθῆς ἅπτονται ἔσθ᾽ ὅτε. ἐπιγίνονται δὲ αὐτῇ καὶ ἰσχουρίαι, ὅταν περαιωθεὶς ὁ λίθος ἀποφράξῃ τὰς ὁδοὺς τοῦ περιττώματος. Lithiasis est affectus vesicæ distentiones inducens. Vnà verò eis imus venter distenditur, nec rarò ad præputium ea distentio pertingit. Succedunt iis quoque vrinæ suppressiones, vtique cùm prouectus lapis excrementi vias intercluserit. Est & λιθίασις in exteriore palpebra, cùm alba quædam & crassa callis & lapillis similia existunt & oculum pungunt. Sic autem definitur Isagoges authori (p. 386.25.) λιθίασίς ἐστιν ὅταν ἐκστραφέντων τῶν βλεφάρων ὅμοια πώροις περὶ τὰ βλέφαρα ὑπάρχῃ λευκὰ καὶ παχέα, καὶ ὡς λίθοις ἐμφερῆ νύσσοντα τὸν ὀφθαλμόν. Lithiasis est cùm euersis palpebris, circa ipsas tofis similia alba & aspera existũt, calculisque similia oculum premunt. Cuius curationem adfert Aëtius tetrab. 2. lib. 3. cap. 82. eamq; paulò aliter definit, his verbis: λιθίασιν ἐν βλεφάροις λέγουσιν, ὅταν ἐκστραφέντων τῶν βλεφάρων, πώροις ὅμοια περὶ αὐτὰ ὑπάρχῃ λευκὰ ἢ τραχέα λίθοις παρεμφερῆ. Calculum in palpebris dicunt, cùm euersis palpebris, tofis similia circa ipsas extiterint alba & aspera, varorum speciem præ se ferentia. Verùm pro λίθοις fortasse ἴονθοις legendum.

Λιθοκόλλα, lithocolla, est glutinum quo lapides inter se coagmentantur. Conflatur autem ex marmore, Lapide Pario, & taurino glutine. Valet ad defluuios ex palpebris pilos glutinandos, vt scribit Dioscor. cap. 164. lib. 5. Quam ad rem etiam adhibetur Galeno lib. 4. κατὰ τόπ. (p. 210.32.) ex Heraclide Tarentino.

Λίθοι μέλανες, οὓς καὶ μυλίτας ὀνομάζουσι κόχλακας, quem molarem silicem vocant, exponit Galen. in Exeg apud Hippocr. Quibus verbis locum lib. περὶ ἀφόρων (p. 294.27.) mihi innuere videtur, vbi silicem ignitum vino extinguit ad fomentum per cucurbitulam excipiendum. ἔπειτα λίθον μέλανα διάφανῆ ἐμβάλλειν εἰς τὸν οἶνον. deinde lapidem nigrum candentem in vinum mittito.

Λιμαγχία est summa inedia & omnimoda abstinentia cum quis fame cruciatur aut strangulatur, idem quod λιμοκτονία. λιμαγχίαν Aurelianus immodicam abstinentiam vertit cap. 5. lib. 1. Tard. Pass. Hinc λιμαγχούμενος est Hippocrati qui fame & inedia cruciatur, qui imperatam à Medicis inediam subit, & cui à Medico summa est imperata inedia, in Prorrhet. 2. (p. 415.7.) πρῶτον μὲν ὁ λιμαγχούμενος εἰ πλείονα φάγοι τε καὶ πίῃ. Imprimis quidem qui inedia cruciatur, si abundantiorem cibum & potum sumpserit. Sic λιμαγχικοὶ & λελιμαγχημένοι dicuntur inedia confecti, fame macerati & enecti, quiq; summam inediam ferunt. Lib. 2. Epid. (p. 312.21.) καὶ ἐν τοῖσιν λιμαγχικοῖσιν αἱ μετεωρότητες. ἀπὸ τουτέων σκεπτέαι. Ex his quoque videndi sunt quinam ad summam inediam ferendam moderatè se habeant. Et lib. de art. (p. 588.10.) καὶ γὰρ ἔστιν αἱ σάρκες τῶν μὴ ἀπὸ τέχνης ὀρθῶς λελιμαγχημένων, αἱ τῶν λεπτῶν μυξωδέστεραί εἰσιν, ἢ αἱ τῶν παχέων. Gracilium namque carnes, qui non rectè ex arte inedia macerati sunt, quàm obesorũ mucosiores sunt. Rursus ibidem (p. 660.45.) λιμαγχονέειν est inediam ferre. περὶ πάσας δὲ τὰς τῶν ἄρθρων ἐμβολὰς δεῖ ἰσχναίνειν καὶ λιμαγχονέειν, ἄχρι ἑβδόμης. In omni verò articulorum repositione victu tenui & inedia etiam ad septimũ diem vtendum. λιμαγχίαι vsurpantur Rufo Ephesio pro extrema inedia lib. περὶ τῶν ἐν νεφροῖς παθῶν in curatione inflammationis. οὐ μὴν εἰς ἅπαν αἱ λιμαγχίαι τούτοις συμφέρουσιν, ὥσπερ ταῖς ἄλλαις φλεγμοναῖς, ἀλλά τι καὶ προσαρτέον, φυλάσσοντα τοὺς πυρετοὺς ὅπῃ τι χαλῶσι, καὶ ὅπῃ ἐπιτείνουσιν. Neque verò sicut in aliis inflammationibus extremæ omninò inediæ his conferunt, sed aliquid assumendum obseruata febrium remissione & intensione.

Λιμακέστεροι exponũtur Erotiano apud Hippocr. λιμακώδεις, hoc est, herbidiores & viridiores, prati naturã magis referentes. λέγονται οἱ λιμακώδεις ἢ κατάφυτοι ἢ ὁμαλοὶ τόποι. Sic dicuntur pratensia aut arboribus consita & plana loca. Sudæ quoque λειμακέστεροι dicuntur οἱ σύμφυτοι ἢ συνδενδροι τόποι, arboribus consiti loci. Verùm per ει diphthongum meliùs scribitur, vt à λείμαξ deducatur, quod idẽ quod λειμών.

Sunt autem λειμάδες Hesychio, ὑγροὶ καὶ ποώδεις τόποι. & λείμαξ χωρίον ἐν ᾧ λειμών, ἢ χωρίον ἐπίπεδον. Sudæ verò σύμφυτος τόπος, κῆπος. Eam autem dictionẽ vsurpat Hippocr. lib. de aëre, loc. & aq. (p. 76. 40.) αἱ δὲ λειμακιστέροις τε καὶ ἑλώδεσι [φύσιες ἐοίκασι] aliæ pratorum & paludum naturam referunt.

Λειμακώδεις οἱ ὑγροὶ καὶ βοτανώδεις, hoc est, humidi & herbidi exponũtur Galeno in Exeg. apud Hippocr. Verùm λειμακώδης legitur per ει melius lib. de aëre, loc. & aq. (p. 78. 13.) ἡ δὲ Σκυθέων ἐρημίη καλευμένη, πεδιάς ἐστι, καὶ λειμακώδης. At solitudo Scythica nominata, in planitie sita est, & pratis abundat. Rursus ibidem (p. 80. 37.) ὁκόσοι δὲ κοῖλα χωρία καὶ λειμακώδεα, καὶ πνιγηρά. Qui verò loca concaua, pratensia & æstuosa habitant. Ac forte apud Galenum λειμακώδης, ὑγρὸς καὶ βοτανώδης legi potest, vt locus superior subindicetur.

Λιμοκτονέειν est fame enecare & cõficere, sed pro inediam imperare & precipere, victuque tenui vti sumitur apud Hippocr. Sic lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 115. 58.) ἢν δὲ αἷμα ἀφαιρέειν ξυμφέρει, στερεὴν ποιέειν τὴν κοιλίην, καὶ οὕτως ἀφαιρέειν, καὶ λιμοκτονέειν. Quòd si alicui sanguinem detrahere confert, aluum solidam efficito, sicque detrahito, & inediam imperato. Rursus lib. περὶ παθῶν (p. 518. 24.) ἐν τῇ θεραπείῃ δὲ προσχέειν ὕδωρ πολλὸν θερμόν, καὶ λιμοκτονέειν. In hac verò curatione calida copiosa perfundere iuuat, & inediam imperare. Sic λιμοκτονέεσθαι est inedia macerari & confici ac attenuari, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 37.) καὶ αὖθις λιμοκτονέεσθαι, rursusque inedia macerari. Rursus lib. 7. Epid. (p. 366. 23.) ὁ τοῦ Θυνοῦ σφόδρα ἐν πυρετῷ καυσώδει ἐλιμοκτονήθη. Thyni filius per febrem ardentem vehementer inedia confectus erat.

Λιμοκτονίη est omnimoda abstinentia, & maceratio quæ fame fit, aut inedia; perfectaque omninò abstinentia, vel quæ solo potu & ptissanæ cremore instituitur victus ratio. Sic enim eam vocat Hippocr. habita ratione ad pleniorem cibum, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 102. 49.) ἀλλ' ὅμως τὸν τοιόνδε προφυλάσσειν τῇ λιμοκτονίῃ. eum tamen in inedia conseruare oportet. Vbi scribit Gal. ἡ λιμοκτονίη, μάλιστα μὲν ἀσιτίαν παντελῆ σημαίνει. εἰ δ' οὔ, ἀλλὰ τήν γε ἐπὶ τοῖς πόμασι μόνοις δίαιταν. οὕτως δὲ καὶ μελίκρατον καὶ χυλὸν πτισάνης συνεχώρησε διδόναι. δοκεῖ δέ μοι διὰ τοῦτο λιμοκτονεῖν λέγειν αὐτούς, ὅτι χρονίζουσι τὰς ἐπανέσεις τῶν πυρετῶν ἴσχοντες εὐφορωτάτας, ὡς ἐξαπατηθέντας τινὰς τροφὴν ἰσχυροτέραν δοῦναι, καὶ μάλιστα διὰ τὴν λειποθυμίαν. ὡς πρὸς τοιαύτην οὖν δίαιταν ἡ διὰ τοῦ μελικράτου τε καὶ τοῦ χυλοῦ γενομένη ἐν πολλαῖς ἡμέραις, εἴρηται ὀρθῶς λιμοκτονία. Λιμοκτονίη enim precipuè quidem perfectam abstinẽtiam significat, sin minus, eam saltem victus rationem quę potibus solis instituitur. Sic sanè & mulsam & ptisanæ cremorem eis permisit. Mihi autem videtur eos λιμοκτονεῖν, hoc est, inedia macerandos esse ob id dicere, quòd qui placidissimas habẽt febrium remissiones, in his longo tempore morentur, adeò vt decepti nonnulli cibum validiorem exhibuerint, idque potissimùm ob animi defectionẽ. Quò fit, vt habita huius victus ratione, quæ per mulsam & ptisanæ cremorem multis diebus instituitur, rectè λιμοκτονία dicta sit. Quinetiam lib. 7. Epid. in Thyni filio febre ardente vehementer affecto, cum copiosa alui deiectione, animi deliquio, multis sudoribus, infuso ptisanæ cremore enutrito, ἐλιμοκτονήθη adscripsit Hippocr. Lib. 3. περὶ διαίτης (p. 102. 43.) in plenitudinis curatione scribitur, πλείονος δὲ χρόνου καὶ λιμοκτονίης δέεται. Longiore autem tempore etiam inedia opus habet.

Λιμὸς & λιμώττειν, fames & famescere dicitur apud Hippocr. de extrema ciborum inopia, aliquando etiam de omni ciborum defectu, vt scribit Gal. Com. ad aph. 16. lib. 2. his verbis: λιμώττειν ἐκείνους φαμέν, ὅσοι δι' ἀπορίαν σιτίων εἰς ἄκρον ἥκουσι πείνης. οὕτως οὖν καὶ Ἱπποκράτης αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν εἶπεν· ἐν Αἴνῳ ὀσπριοφαγέοντες ἐν λιμῷ, σκελέων ἀκρατέες ἐγένοντο· καὶ μέντοι καὶ πᾶσαν τὴν σφοδρὰν ἔνδειαν τῶν σιτίων, εἰ καὶ χωρὶς ἀπορίας κατὰ προαίρεσιν ἢ πρόσταγμα γένοιτο, λιμὸν ὀνομάζειν εἴωθεν. ὅταν οὖν εἴπῃ, τοῖσιν ὑγρὰς ἔχουσι τὰς σάρκας λιμὸν ἐμποιέειν. λιμὸς γὰρ σῶμα ξηραίνει. καὶ ἐπειδὰν ἐν τῷ προγνωστικῷ φησί· ἐπανερέσθαι χρή, μὴ ἠγρύπνηκεν ὁ ἄνθρωπος, ἢ τὰ τῆς κοιλίας ἐξυγρασμένα ἐστὶν ἰσχυρῶς, ἢ λιμῶδές τι ἔχει αὐτόν, ἐπὶ τῆς τῶν σιτίων ἐνδείας φέρει τοὔνομα. καὶ νῦν δὴ οὕτως εἴρηκεν. ὅκου λιμός, οὐ δεῖ πονέειν. ὡς εἰ καὶ οὕτως εἰρήκει. τοῖς μὲν μέλλουσιν ἐσθίειν, μηδὲ πόνον τινὰ προσφέρειν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Λιμώττειν, h. e. famelicos esse eos dicimus qui propter ciborum inopiam ad extremam famem deueniunt. Sic enim Hippocr. ipse lib. 2. Epid. dixit. In Æno cùm propter famem leguminibus vesci cogerentur, crurum imbecillitate laborarũt. Quinetiam vehementem omnem cibariorum defectum, quamuis citra inopiam, vel ex consilio, vel ex præcepto fiat, λιμὸν nominare consueuit. Cùm igitur scribit, Molles carnes habentibus famem adhibeto. fames enim corpora exiccat. Aph.59.lib.
Et cùm in Prognostico ait, Interrogare oportet num is vigilauerit, an aluus admodũ liquida fuerit, an inedia aliqua eum oppresserit, de ciborum defectu λιμοῦ vocabulum offertur. Et nunc quoque sic dixit. Cùm fames vrget, labore abstinendum, quasi ita diceret. Qui nullum cibum sumpturi sunt, iis eo die nullum laborem imperare oportet. Λιμὸς quoque Hippocrati aph. 21. lib. 2. non quæuis inedia aut fames, neque ex ciborum defectu appetentia dicitur, sed vehemens & insatiabilis ciborum auiditas, quam κυνώδη ὄρεξιν, hoc est, caninam appetentiam quidam nominant. Λιμὸς etiam pro ciborũ inopia ac defectu sumitur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 6. 46.) τό γε τοῦ λιμοῦ μέρος δύναται ἰσχυρῶς ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὑγιᾶσαι, καὶ ἀσθενέα ποιῆσαι, καὶ ἀποκτεῖναι. famis enim portio plurimùm potest in hominis natura, tum ad sanitatem, tum ad imbecillitatem, tum ad mortem inferendam. Docetur enim quàm difficilis sit in ægris victus instituendi ratio, quæ non tantùm copia, verumetiam defectu non pœnitendos errores inducat, vt patet ex aph. 5. lib.

lib. 1. Et lib. de loc. in homine (p. 71. 36.) τῶν δὲ νοσημάτων ὅσα μὲν ἕλκεα ἐόντα ὑπερέχοντα τοῦ ἄλλου σώματός εἰσιν, ἅμα τοῖσι φαρμάκοισι καὶ λιμῷ χρὴ ἰᾶσθαι. Morbi quicunque vlcera existunt, & in reliquo corpore eminent, vnà cum medicamentis inedia quoque curandi sunt. Quin & Erotianus λιμὸν apud Hippocr. magnam cibariorum & alimenti inopiam significare testatur cùm illud Prognostici (p. 122. 28.) λιμῶδές τι ἔχει αὐτὸν, αὐτὶ τῆς μεγάλης τροφῆς ἀπορίας, exponit. Etsi vitiosa sunt omnia Erotiani exemplaria & λιμώδης legunt.

Λινόζωστις mercurialis dicitur cuius iusculo ad aluum eluendam sæpe vtitur Hippocrates lib. 7. Epid. vt (p. 353. 25.) mercurialis sorbitiuncula ex aluo pituitosa, mucosa & graueolentia deturbat. λινοζώστιος ὕδωρ eiusdem decoctum aut iusculum vocat, eaque ad aluum subducendam vtitur, ibidem (p. 361. 31. & p. 365. 1.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 275. 37.) vt herba tota ibidem (v. 32. & 36.) & aliàs sæpe in tota muliebrium tractatione.

Λίπα τὸ ἔλαιον, oleum Gal. in Exegesi exponit ex lib. 2. περὶ γυναικ. Ea autem dictione interdum sola vtitur Hippocr. pro pingui aut oleo, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 242. 23.) χρίεσθαι καὶ λίπα, etiam oleo inungi. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 272. 33.) χρῖσμα δὲ λίπα ἔστω, illitus sit oleum. Rursus ibidem (p. 277. 39.) ἔλαιον δὲ μὴ προσφέρειν, μήτ᾽ ἄλλο τι πῖον, μηδὲ λίπα ἔχον. oleum verò ne adhibeto, neque aliud pingue, neque pinguedinem habens. Interdum etiam ἔλαιον additur, & ἔλαιον λίπα αὐτὶ τοῦ λιπαροῦ ἐλαίου pro oleo pingui ponitur, vt ibidem (p. 278. 4.) ἐλαίῳ χρίων λίπα τὰς χεῖρας, oleo pingui manibus illitis. (Quam tamen dictionem videtur neglexisse Cornarius.) vt & apud Homerum Il. κ. (v. 577.) τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ᾽ ἐλαίῳ, hi autem loti & vncti pingui oleo. Quem etiam imitatus est Hesiodus ἐν ἔργοις (v. 520.) εὖ τε λοεσσαμένη τέρενα χρόα, καὶ λίπ᾽ ἐλαίῳ χρισαμένη, probeq; lota tenerũ corpus, pinguique oleo vncta. Sic quoque λίπ᾽ ἀλείψασθαι dicitur tum Homero, tum etiã aliis authoribus, quod Hesychius exponit ἐλαίῳ ἀλείψασθαι, & λίπα τὸ ἔλαιον λιπαρόν. λίπα ῥόδινον etiam interdum ponit Hippocr. pro oleo rosaceo vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 278. 26.) καὶ τὼ μηρὼ τῷ ῥοδίνῳ ἀλειφέσθω λίπα. & femora oleo rosaceo inungat.

Λιπαρὰ διαχωρήματα, pingues alui eiectiones, quales esse solent in febribus deurentibus & colliquationem denunciantibus, vt lib. 3. Epid. st. pest. (p. 429. 38.) & ægr. 1. lib. eiusdem post st. pest. In Prognostico etiam (p. 142. 9.) in vrinis λιπαρότητες αἱ ἄνω ἐφιστάμεναι ἀραχνοειδέες, pinguedines araneorum telis similes innatantes damnantur, quòd tabem minentur.

Λιπαρῶς leuiter & molliter significat, vt lib. de art. (p. 588. 46.) χρὴ δὲ καὶ ἀνατρίβειν τὸν ὦμον ἡσυχίως καὶ λιπαρῶς. Humerus quoque blandè & molliter perfricandus. Hîc enim λιπαρῶς μαλακῶς indicat, cùm ad emolliẽdos musculos frictio adhiberi videat, ne quid ex inflammatione sit reliqui, vt scribit Galen. Sic postea μαλακοῖσι χερσὶν dicitur, quod hoc loco λιπαρῶς. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 251. 6.) ἕψειν λιπαρῶς de his quæ molliter & blandè coquũtur dicitur, vt & ibidem (v. 5.) λάχανα λιπαρὰ ἑφθά, olera mollia, leniter cocta. λιπαρῶς Hesychio exponitur τρυφερῶς, ἀνειμένως, lautè, splendidè, opimè, opulenter, & λιπαρὸς ἐλαφρός. Aliôqui λιπαρῶς ἐπιμελῶς indicat, assiduè, accuratè. Sunt & λιπαραὶ ἔμπλαστροι, quæ lenia emplastra dicuntur Celso cap. 19. lib. 5. qui eius generis multa describit. Sic autem dicuntur quòd medicamentis pinguibus cõstent, vt adipe & oleis, ad eorum differentiam quæ ἀλίπαρα vocantur. Plinius Græcam appellationem retinuit & Liparas vocat cap. 9. lib. 23. & cap. 6. lib. 33. Gal. lib. 1. τῶν κατὰ τόπους (p. 166. 48.) πεπειραμένας λιπαράς, vsu cognita & experta emplastra lenia vocat, ex Archigene, quibus vtebatur ad achoras, hoc est, capitis vlcera manantia.

Λίειον Gal. in Exeg. apud Hippocr. τὸ κρίνον, hoc est, lilium exponit. Idemque scribit oleum ex eo quibusdam λίειον, aliis etiam λίειον dici, quod & κρίνινον & σούσινον & αἰγύπτιον vocatur. Quæ sanè lectio mendosa est, pro qua αἰγύπτιον quidam, alii etiam αἰγύπτιον reponunt, quod λείεια τὰ αὐτὰ generali significatione exponatur Hesychio & Sudæ. Verùm λείριον melius scribatur, velut Erotiano, qui λείριον apud Hippocrat. βοτάνης εἶδος ὃ κρίνον ὀνομάζουσι, herbæ speciem quæ lilium vocatur, exponit. Additque Nigrum ἐν τῷ περὶ ὕλης scribere Narcissum quibusdam λείριον vocari. Quod etiam memoratur Theophrasto lib. 6. hist. plant. cap. 6. Et Sudas λείριον ab Atticis dici scribit τὸ ἄνθος τοῦ ναρκίσσου, narcissi florem. At Dioscorides cap. 116. lib. 3. λείριον à quibusdam scribit κρίνον βασιλικὸν, hoc est, lilium regium vocari, quæ est lilii species. Ex qua vnguentum comparatur, quod quidam λείρινον, alii σούσινον nominant. Plinius Lirinũ vnguentum vel oleũ vocat, cap. 5. lib. 25. & cap. 4. lib. 23.

Λιτὸς ἁπλοῦς, εὐτελὴς exponitur Hesychio, simplex, tenuis, vilis, minimè exquisitus aut elaboratus, veluti ἡ λιτὴ τῆς διαίτης, victus tenuis, vilis & frugalis dicitur. Sic λιτὴ ἡ διὰ μόρων simplex & minimè curiosa ex moris compositio, non elaborata aut exculta, sed quæ ex simplici mororum succo & melle constabat, nullis aliis aut adstringentibus aut discutientibus adiectis, Gal. lib. 6. κατὰ τόπ. (p. 249. 49.) ex Archigene. Et ἡ διὰ κωδύων λιτὴ Critonis, confectio ex capitibus papaueris simplex, lib. 7. (p. 261. 20.)

Λιχανὸς index digitus dicitur à λείχω quod est lingo, quoniam ad condimenta exploranda in obsonia immissus lingitur. Alii ἀπὸ τοῦ λίαν χαίνειν dictum volũt, quòd inter hunc & pollicem magnus sit hiatus. Vnde λιχὰς vocatur mensura interstitii inter pollicem & indicem Polluci. λιχανὸς δάκτυλος dicitur Hippocrati lib. 5. Epid. (p. 341. 21.) & lib. 7. (p. 358. 19.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 252. 38.) & ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρ. (p. 673. 26.)

λίως, πλείως, perfectè exponit Erotianus apud Hippocrat.

¶ Λοβοὶ dicuntur Hesychio & Sudæ τὰ ἄκρα πάντα, omnium rerum summitates, propriè verò τῶν ὤτων τὰ κάτω, imæ auris partes carnosæ, pulpæ Latinis dictæ, Gaza fibram apud Arist. vocat. λοβοὶ etiam significant apud Gal. lib. 4. κτ᾽ τόπ. (p. 211. 50. & 215. 24.) rosarum candidas in foliis partes, quas vngues & ὄνυχας vocant. Quibus detractis ἀπονυχισμέναι & ἐξωνυχισμέναι rosæ dicuntur (ibidem p. 215. 37.) hoc est, exungues & resectis vnguibus, quod χωρὶς τῶν λοβῶν dixit Gal. λοβοὶ etiam hepatis summa & fibras significant, quas aruspices inspiciebant.

Λογισμοὶ in ægris sunt ratiocinationes & mentis agitationes, aut imaginationes, & variarum rerum explicationes, quæ animo obuersantur & in eius notione diuersis modis reponuntur, ita vt earum explicationes non nisi turbulentè agitent, & in varia rerum momenta propendeat, læso iam præcipuo functionum animalium organo, & affecta mentis præstantia, in qua mirabilis quædam vis rationis, cognitionis & prudētiæ inest. Qualiter in deliriis & somniis per febres vehementissimas ægris contingit, veluti ægr. 8. lib. 1. Epid. adscribuntur ἐνύπνια καὶ λογισμοὶ, somnia & ratiocinationes. τὰ κτ᾽ λογισμὸν causæ abditæ dicuntur Hippocrati, & quæ sola ratiocinatione deprehenduntur, & causis externis & apparentibus opponuntur, quas προφάσεις vocant, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 101. 46.) διὸ, προσεκτέον τῷ ἰωμένῳ ὅκως μὴ διαλήσεταί τις τῶν προφασίων, μήτε τῶν κτ᾽ λογισμόν. Quare animum intendere debet medicus, ne qua eum lateat earum causarum quæ manifestæ sunt, neque earum quæ ratiocinatione comprehenduntur. Has causas ab his solis percipi scribit Gal. qui artificiosa ratiocinatione vtuntur. Est & λογισμὸς πιθανὸς ratiocinatio probabilis, præceptorū in arte complexio & cognitio, cui τριβὴ μετὰ λόγου, exercitatio aut vsus cum ratione opponitur, ἐν παραγγελίαις (p. 17. 9.) Ibidem quoque λογισμὸς dicitur μνήμη τις ξυνθετικὴ τῶν μετ᾽ αἰσθήσιος ληφθέντων, memoria quædam ea quæ sensu percepta sunt componens.

Λοιμὴ νεαρὴ, iuuenilis pestilentia, aut iuuenilis temeritatis pestilentia, recens pernicies. Sic vocat artis inexperiētiam aut methodi ignorationem quæ in tyrones cadit Hippocrat. ἐν παραγγελίαις (p. 18. 46.) λοίμη Hesychio idem quod λοιμικὴ νόσος significat.

Λοπὸς cortex dicitur Hippocrati, corii exterior pars durior ac densior, ac veluti tergus, vt exponit Gal. Com. 2. in lib. de art. (p. 604. 5.) ἀρκέει τῷ λοπῷ χρέεσθ. [alutæ Carthaginensis] cortex exterior satis fuerit. Vbi Gal. εὔδηλον ὅτι τὸ τοῦ δέρματος τούτου τὸ ἔξωθεν τὸ σκληρότερόν τε καὶ πυκνότερον ὀνομάζει λοπόν. Perspicuum est autem quòd corii huius extimam partem, ideoque duriorem & dēsiorem, λοπὸν nominat. Rursusque ibidem (p. 608. 34.) ἔπειτα χρὴ καρχηδονίῳ λοπῷ, πλάτος ὡς τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ τετμημένον, ἢ ὅκως ἂν ξυμφέρῃ, προσκολλῆσαι ἐς τὸ ἔκτοσθεν πρὸς τὸν μυκτῆρα τὸν ἐγκεκλιμένον. Deinde ex Carthaginensis corii cortice exteriore, pollicis latitudine aut quanta conuenit, incisa habena, exteriore parte naribus, quâ parte inclinant, agglutinanda. Idem in Mochlico (p. 506. 10.) κὴν μὲν οὖν ὁ χόνδρος ἐνίζηται, ἄχνῃ ὀθονίου ὑποτιθέντα λοπῷ καρχηδονίῳ, ἢ ἐν ἄλλῳ ᾧ μὴ ἐρεθιεῖ. τῷ λοπῷ δὲ τὰς παραλλάξιας προσκολλᾶν καὶ ἀνακαμβάνειν. Si quidem igitur cartilago desidit, derasam lintei lanuginem Carthaginensis corii cortice, aut aliqua alia re quæ non irritet, conuolutam, in nares immittere oportet. Cortici verò ossa inter se cedentia agglutinare ac suspendere. Vbi tamen λόπῳ mihi videtur legisse Erotianus & φλοιῷ, λεπίσματι, exponere, hoc est, cortici seu squamæ, à verbo λέπω. Sic Hesychio & Sudæ λόπος est, τὸ λέπος, φλοιός, δέρμα λεπτὸν, ξηρόν. omne putamen, cortex aut cutis exterior tenuis & sicca. λοποὶ etiam squamas aut desquamationes indicāt, quæ in impetigine aut porrigine affrictu decidunt, lib. 2. Epid. (pag. 312. 7.) vt antea scripsimus.

Λορδὸν quod interiorem in partem inclinat aut recuruatur, & repandum dicitur, & ὀβῷ καὶ κυφῷ oppositum est, vt scribit Gal. Com. ad aph. 46. lib. 6. Hinc λόρδωσις spinæ affectio vocatur cùm ea anteriorem in partem inclinat aut recuruatur, cuius meminit Gal. ibidem & Com. ad aph. 35. lib. 4. & Com. 3. in lib. de art. (pag. 610. 53.) vbi λόρδωσιν εἰς τὸ πρόσω τῆς ῥάχεως διαστροφὴν vocat, spinę anteriorem in partem peruersionem, eamque fieri εἰς τὸ πρόσω ἰόντων τῶν σφονδύλων, vertebris in anteriora inclinantibus. λόρδωσις & λόρδωμα dicitur Hippocrati, velut ὕβωσις & ὕβωμα, lib. de art. (p. 623. 11.) ἡ δὲ λόρδωσις ταῦτα ἀμφότερα ποιέει, vtrunque verò facit spinæ ad anteriora curuatio aut inclinatio. Et ibidem (p. 622. 34.) ἢν δὲ καὶ ἐν τῷ ἄνω μέρει μᾶλλον τὸ λόρδωμα γένηται, Quòd si superiore magis parte spinæ in anteriora curuatio fiat. Et in Mochlico (pag 511. 11.) καὶ τὰ λορδώματα διὰ τὴν ὀδύνην δοκέει ἔσω ὀλισθηκέναι. & spinæ introrsum inclinationes præ dolore intro luxationem fecisse videantur At λορδὸν quod repandum est & intro inclinat significat, vt lib. de art. (pag. 612. 27.) καὶ μέντοι καὶ ἀναγκάζονται κτ᾽ τὸν μέγαν σπόνδυλον λορδὸν τὸν αὐχένα ἔχειν. Quinetiam ceruicem ad magnam vertebram anteriorem in partem recuruatam habere cogūtur. Et rursus ibidem (p. 619. 27.) αὐτὸ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ αὐχένος λορδὸν ἐστιν. Ipse verò ceruicis articulus anteriorem in partem inclinat. Quod repetitur in Mochlico (pag. 505. 39.) Rursus quoque lib. de art. (pag. 622. 54.) ὅσα τὰ μὲν εἰς τὸ λορδὸν ῥέψαντα, ὀλέθρια εἰσὶ καὶ σινόμωρα. Quæ quidem anteriorem in partem curuantur, periculo & noxiæ esse obnoxia. Et lib. de fract. (pag. 553. 27.) λορδὸν quod in anteriora sinuatur ac inflectitur, τῷ κυφῷ quod in posteriora protuberat opponit Hippocr. μήτε λορδὸν, μήτε κυφὸν ᾖ), neque in anteriorem, neque in posteriorem partem sumetur. Hinc

λορδαίνειν

λορδαίνεται & λορδοῦν, & λορδαίνεσθαι & λορδοῦσθαι dicitur Hippocrati, vt lib. de art. (pag. 620. 29.) ἢν δὲ λορδαίνωσι, ῥάους εἰσί. si verò in anteriora recuruentur, hoc est, repandantur, melius habent. Rursus ibidem (v. 30.) ὑπείκουσι λορδοῦσθαι, in anteriora recuruati cedunt. Ac rursus ibidem (pag. 622. 19.) ὁ δὲ ἄνθρωπος πάντη μᾶλλον ἐλορδαίνετο ἢ συνέφερεν. sed homo prorsus magis quàm expediret in anteriorem partem recuruabatur. Et (v. 49.) ὅσῳ γὰρ ἄν τις μείζω προσβάλλῃ, τοσούτῳ μᾶλλον λορδοῦνται αἱ προσβληθεῖσαι. Quò enim maiores cucurbitulæ adhibentur, eò magis anteriorem in partem recuruantur quibus eæ admouentur. Erotianus apud Hippocrat. λορδωτὸν legit & τὸ ἀποσεσιμωμένον καὶ ἐναντίον τοῦ κυρτοῦ λορδὸν καλεῖσθαι scribit, ὃ δὴ καὶ φυτὸν καλεῖ. Quæ sanè Erotiani verba non minimùm mihi suspecta sunt. Nam & λορδόπαπον pro λορδωτὸν leg. existimo, quòd Varinus ex Suda scribat, λορδὸν τὸ ἐπίκυρτον, καὶ λορδόπαπον τὸ ἀποσεσιμωμένον ἐναντίον τοῦ κυρτοῦ, ὃ καὶ κυφὸν καλεῖται. Quæ certe explicatio maximè cum Erotiano conuenit, eique lucem adfert maximam. Existimoque his verbis Erotianum expressisse locum libri de art. (p. 612. 27.) supra annotatum, & pro λορδὸν τὸν αὐχένα, λορδωτὸν, aut melius λορδόπαπον αὐχένα legisse. Quibus enim supra septum transuersum gibbus fit, ii ceruicem ad magnam vertebram in anteriorem partem recuruatam & admodum repandam habere coguntur, adeò vt ἐξεχέβρογχοι, hoc est, gutturosi aut gutture prominente Hippocrati dicantur. Reliqua orationis pars in qua φυτὸν τὸ λορδὸν Hippocrati vocari scribit planè vitiosa est, & pro φυτὸν ὑβὸν reponi posse existimo; præsertim cùm λόρδωσις ὕβωσις ἡ εἴσω, & ὑβώματα τὰ εἴσω dicatur Hippocrati in Mochlico (pag. 510. 27. & pag. 511. 9.) Quinetiam huic notioni non parùm suffragatur aphorismus 46. lib. 6. si sic legatur, ὁκόσοισιν ὑβοὶ πρὸ τῆς ἥβης γίνονται, ἐξ ἄσθματος ἢ βηχὸς τάχιστα ἀπόλλυνται, quomodo etiam legisse videtur Gal. in Comment. Vbi ὑβοὶ & ὑβώδεες dicuntur quib. spina introrsum flexa pone extuberat.

Λούω non solùm τὸ λούειν quod est lauare & balneo vti, sed etiam τὸ αἰονᾶν, hoc est, perfundere ac irrigare apud Hippocrat. significare scribit Galen. in Exegesi. Sic & λοῦσθαι duo significare apud eundem, & alia his similia & ab his deducta. λούειν autem de balneo dici frequens est apud Hippocrat. in tota muliebrium πραγματείᾳ, vt & libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagin. 85.) sic & λουτρὸν & λούεσθαι ibidem. At de partis alicuius vt capitis perfusione λούειν & λοῦσθαι dicitur sæpe, vt lib. 2. de Morb. (pagin. 142. 25. 43. 49. & pagin. 143. 18. & pag. 144. 31. 36. 42. & pag. 145. 5. 11. 16. 19. 34.) Quæ significatio etiam frequens est in tota περὶ γυναικείων tractatione & lib. περὶ ἀφόρων. Sic & λουτρὸν & λοῦσαι, & λούμενος, & λούσω & λουέσθω, quæ ex eadem coniugatione pendent, & quorum vsus frequẽs est apud Hippocrat. Sic lib. de loc. in homine (pag. 70. 38.) ἀπὸ τούτου λοῦε, inde perfundito. Rursusque ibidem (pag. 71. 12.) λούειν in capitis ossis fracturis de fomentis dicitur ad dolorem mitigandum & sedandum, aut de vulnus detergentibus.

Λοχίη κάθαρσις exponitur Erotiano apud Hippocrat. ἡ μετὰ τὸν τόκον γινομένη, hoc est, puerperii purgatio, quæ post partum fit. Sic enim lego apud Erot. contra omnium exemplarium fidem, quòd crebrò ἡ λοχίη κάθαρσις de puerperii purgatione & de partus repurgamentis dicatur. Vt lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 240. 49.) καὶ ἢν οἱ φλεγματώδεις ἡ λοχίη κάθαρσις χωρέῃ, ac si ipsi pituitosa partus purgamenta procedant. Ac rursus ibidem (pag. 231. 24.) εὐρέα δὲ σφι ποιέει ἡ λοχίη, κάθαρσις ὡς εἶδος. Hos autem meatus patentes efficiunt puerperiorum effluxus, qui purgationis cuiusdam speciem habet. Rursus ibidem (pag. 242. 30.) ἢν δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ἐλθὸν τὸ ῥεῦμα ἐς τὴν λοχείην κάθαρσιν τράπηται. Si verò è capite fluxus procedens ad puerperii purgationem vertatur. Et rursus (ibidem pag. 243. 15.) ἢν δὲ ἡ κάθαρσις ἡ λοχείη τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας χωρέῃ. Quòd si puerperii purgatio primis tribus aut quatuor diebus procedat. Et iterum (ibidem pag. 244. 11.) καὶ μὴ παραχαλάσωσι τὴν λοχείην κάθαρσιν, & [vteri] puerperii purgationem non emiserint. Et (vers. 34.) εἰ δ' ὁρμηθείη γυναικὶ λοχείη κάθαρσις ὡς ἐς κεφαλήν. Si verò puerperii purgatio ad caput impetum fecerit. Rursusque (ibidem vers. 39.) ἢν δὲ μὴ χωρέῃ ἡ λοχίη κάθαρσις κατὰ τὸ στόμα. Si verò puerperii purgatio per os non exeat. Sic lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 32. 43.) ἐν τῇ λοχίῃ καθάρσει ἀπόλλυται. in puerperii purgatione perit. Hæc verò sanguinis post partum secundùm naturam vacuatio, quæ λοχίων κένωσις antiquis vocatur, vt scribit Galen. Comment. 3. in lib. 3. Epid. (p. 434. 7.) crebrò ἡ λοχίη aut λοχείη κάθαρσις dicitur, interdum ἡ κάθαρσις τῶν λοχίων, vt lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 33. 1. 11. 18. & p. 39. 15. 19.) Est vbi etiam κάθαρσιν creberrimè vocat & καθαίρεσθαι verbo donat, vt & menstruam fœminarum purgationem, vt videre licet in tota γυναικείων tractatione; præcipuè verò lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 242. 32. 36. 39. 46.) & (pag. 243. 3. 9. 19.) & pag. 244. sæpe. & lib. περὶ φύσ. παιδίου (pag. 32. 33.) & (pag. 39. 16.) Et ægr. 2. lib. 3. Epid. post st. pest. καθάρσιος μὴ γινομένης de suppressis puerperii purgamentis dicitur. Quæ interdum λοχία & λοχεῖα crebrò vocantur Hippocrati in muliebrium morborum tractatione, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 240. 24. 27. 32. 47.) & (pag. 242. 17. 45.) & (pag. 243. 7. 13.) & (pag. 244. 8. 14.) & (pag. 251. 22. 27.) & (pag. 253. 6. 8. 17.) atque aliàs sæpe. Quomodo etiam ἡ λοχίων ἔμπειρος dicitur quę partum & puerperii purgamenta experta est, & ἀπείρῳ opponitur, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 234. 17.) Atque hæc λοχίη κάθαρσις veteribus celebrata, quòd puerperiorum proluuium purgationis quandam formam retineat, ex Erasistrati mente commemoratur Galeno lib. de atra bile (p. 362. 40.) his verbis: καθάπερ γε καὶ τῷ δευτέρῳ περὶ

πυρετῷ μαρτυρῆσαι τοῖς παλαιοῖς οὐ κένωσιν ἁπλῶς ὀνομάζειν τὴν διὰ τῶν καταμηνίων ἔκκρισιν, ἀλλὰ κάθαρσιν, ὥσπερ γε καὶ τὴν διὰ τῶν καθαιρόντων γινομένην φαρμάκων. οὕτω γάρ τοι καὶ τὴν λοχείαν κάθαρσιν ὠνόμασαν οἱ παλαιοὶ τῶν ἰατρῶν, οὐχ ἁπλῶς κένωσιν. Non secus ac lib. 2. de feb. veterum consensionem secutus est cùm menstruam excretionem, non simpliciter vacuationem nominauit, sed purgationem, perinde ac eam quam medicamenta purgantia moliuntur. Sic enim veteres Medici λοχείαν κάθαρσιν, hoc est, puerperii purgationem, non simpliciter euacuationem nominarunt.

¶ Λύγξ ἢ λυγμὸς singultus dicitur Hippocrati, commune facultatis tum retentricis tum expultricis symptoma, aut motus ventriculi deprauatus, quo facultatis corpus regentis vi, quicquid tunicis quantitate aut qualitate molestum impactum est, conatur expellere, eiusdem ac vomitus generis. Galeno verò singultus motus est stomachi conuulsiuus, quo vitium altius eius tunicis aut ori inhærescens tentat expellere. Sic enim scribit Comment. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagin. 105. 54.) τὰς λύγγας εἰώθασι καὶ λυγμοὺς ὀνομάζειν. εἰσὶ δὲ κινήσεις τινὲς τοῦ στομάχου σπασμώδεις. γίγνεσθαι δέ φασι δι' ἀμέτρου κένωσιν ἢ πλήρωσιν. λύγγας singultus λυγμοὺς etiam nominare consueuerunt. Sunt autem motiones quædam stomachi conuulsoriæ, quas quidem fieri aiunt ob immoderatam vel inanitionem vel repletionem. Rursus Comment. ad aph. 39. lib. 6. λυγμὸς δὲ συγκεχωρήσθω μὲν ὀνομάζεσθαι στομάχου σπασμὸς, ὅταν ἕτερόν τι προκείμενον ᾖ κατὰ λόγον. ὅταν δὲ αὐτὸ μόνον τοῦτο ἐξ ἀρχῆς σπουδάσωμεν, τὸ γνῶναι τὴν οὐσίαν τοῦ παθήματος, ἄμεινον ἴσως ἐστὶν οὐ σπασμὸν ὀνομάζειν αὐτὸ, ἀλλὰ κίνησίν τινα. ὃς μὲν γὰρ τῷ αὐτῷ γένει τῷ κατὰ τοὺς ἐμέτους, ἐπιτεταμένην δὲ καὶ σφοδροτέραν ἐκείνης. Singultus verò tantisper concedatur stomachi cõuulsio nominari, dum aliud erit orationis propositum. Cùm verò in hoc solum incumbemus, vt affectionis essentiam cognoscamus, præstiterit forrasse non conuulsionem ipsum nominare, sed quendam motum qui sit in eodem cum vomitu genere, verùm eo intentior & vehementior. Ex quibus certe patet varium fuisse Galeni de singultu sensum & alium ab Hippocratis mente, qui singultum & conuulsionem in eodem genere & causarum numero reponit aph. 39. lib. 6. Atqui eidem Galeno singultus stomachi conuulsio nominatur. Sic enim scribit Comment. ad aph. 3. lib. 7. οἷόν τι πάθος τοῖς μυσὶν ὁ σπασμός ἐστι, τοιοῦτον ὂν τῷ στομάχῳ γίνεται ἡ λύγξ, ὑγροῖς ἀνιαρῶς ἐπιγινομένη ποτὲ μὲν ὅλην τὴν κοιλίαν, ὡς τὰ πολλὰ δὲ τὸ, τε στόμα αὐτῆς καὶ τὸν στόμαχον, ἃ καὶ ἐν τοῖς ἐμέτοις ἀποῤῥίψασα, παραχρῆμα παύεται τῆς λυγγός. Qualis affectio musculis est conuulsio, talis est stomacho singultus, qui humoribus superuenit infestantibus totum interdum ventriculum, sæpius verò ipsius os & stomachum, quos vbi vomitione reiecerit, statim singultu liberatur. Rursus Comment. ad aph. 4. lib. 5. ὅτι δὲ καὶ ὁ λυγμὸς σπασμός ἐστι στομάχου κατὰ τὸν Ἱπποκράτην γινώσκομεν δῆλον. Quòd autem etiam singultus sit stomachi conuulsio ex Hippocratis mente, nos vtique nouimus. λύγξ verò dicitur sæpe Hippocrati, vt aph. 59. lib. 5. aph. 3. 10. & 17. lib. 7. λυγμὸς quoque aph. 3. & 4. lib. 5. 13. & 39. lib. 6. Quin & apud Erotianum λύγγος dicitur Hippocrati vt pro λυγμὸς, λύγγος interdum legisse videatur, quemadmodum apud Gal. Comment. 4. in lib. de rat vict. in morb. ac. λύγγους pro λυγμοὺς exemplaria legunt. Hinc quoque λυγγώδεες singultuosi dicuntur qui continenter & assiduè singultiunt, in Coac. Prænot. (pag. 425. 31.) velut πυρετὸς λυγγώδης febris singultuosa, quę & λυγγώδης quibusdã scribitur, in qua diu singultiunt ægri, aut per totum morbi decursum singultus exacerbatur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 105. 50.) Sic enim λυγγώδη πυρετὸν his verbis illic exponit Galenus. καὶ μέντοι καὶ τῶν πυρεσσόντων ἔνιοι λύγξαντες ἤμεσαν δακνῶδη καὶ δριμύτατον χυμὸν, ἐφ' ᾧ παύεσθαι τοῦ συμπτώματος. ἀλλ' οὐχ ὁ τοιοῦτος πυρετὸς οὐ καλεῖται λυγγώδης. ἐπὶ πλεῖον γὰρ δεῖ παραμένειν τὸν λύγγον, ἢ καὶ δι' ὅλου τοῦ νοσήματος εἶναι συμπαροξυνόμενον τοῖς πυρετοῖς, ἵνα λυγγώδης ὀνομασθῇ. Et sanè ex febricitantibus nonnulli cum singultu erodentem & acerrimum humorem vomitione reiecerunt, ex quo prorsus symptomate sunt liberati. At febris huiusmodi nequaquam singultuosa vocatur. Longo enim tempore permanere singultum oportet, aut etiam per totum morbum vnà cum febre intendi, vt singultuosa nominetur. Sunt & λυγγώδεες πυρετοὶ in calcis syderatione lib. de fract. (pagin. 546. 35.) & quæ cum insignis cuiusdam membri, vt femoris & brachii cangræna coniunctæ sunt (ibidem pagin. 571. 40.) vbi vitiosè λυγγώδεες πυρετοὶ scribuntur, velut λυγμώδεες lib. de art. (pag. 661. 19.) pro λυγμώδεες aut λυγγώδεες, vt legitur in Mochlico (pagin. 509. 31.) Etsi nonnulli λυώδεες scribunt, eas febres sic dictas existimantes, quòd vnà animum cum corpore dissoluant. λύγξ κενὴ inanis singultus vocatur Thucydidi lib. 2. in pestilentiæ descriptione, qui nihil vomitione refunderet, nullumque humorem reiiceret. λύγξ δὲ τοῖς πλείοσιν ἐνέπεσε κενή. & plurimis inanis singultus inciderat. Vbi Scholiastes, ἔστι γὰρ καὶ λύγξ πλήρης, ὡς καὶ Ἱπποκράτης διδάσκει, aphorismum 39. lib. 6. nimirum subindicans. Aut certe inanis singultus intelligitur, qui ex inanitione fieret aut multa bilis per vomitionem reiectione, quæ & ore ventriculi demorso vehementem conuulsionem excitaret, præsertim cùm adscribatur, σπασμὸν ἐνδιδοῦσα ἰσχυρόν.

Λύζειν verò est singultire, aut se volutare & sese iactare. Qua notione scribitur Hippocrati lib. 3. de Morb. (p. 160. 29.) καὶ λύζει καὶ ἀναΐσσει θαμινά, & crebrò se volutat ac exilit. Agitur enim de angina suffocatis, qui nullum decubitum ferre possunt. Et rursus (p. 161. 28.) καὶ πεφύσηται καὶ λύζει, & inflatur ac sese iactat. Quib. in locis ἀλύει legisse videtur Cornarius aut λύει. Hesychio .n. λύει ἀδημονεῖ significat.

Et

Et Aristoph. Scholiastes Acharnens. (pagina 289.) scribit λύζειν cũ ζ ὀλολύζειν, quod est vlulare, denotare: absque ζ, ἀλύειν & ἀδημονεῖν, anxium esse, animi angore aut anxietate affici & discruciari, quomodo sumpsisse videtur Cornarius. Caluus verò μύζει etiam legisse videtur, & ad ventrem retulisse. λύζει etiam Hesychius λυγγάζει, κωλύνδει exponit, hæc Hippocratis loca nimirum subindicans.

Λύειν, soluere, liberare & absoluere propriè dicuntur Hippocrati quæ omninò ægrum à morbo per iudicationem liberant. Sic λύσις est integra & perfecta morbi absolutio, quæ simpliciter κρίσις nominatur: etsi quæuis morbi solutio κρίσις interdum vocetur, vt scribit Galenus lib. 1. & 2. de diebus decr. At impropriè etiam soluere morbus alteri succedens dicitur, cùm translatis aliam in partem humoribus, priori morbo alius succedit, qui priorem tollat. Quæ notio Hippocrati est familiaris admodum. Sic varices vel hæmorrhoides si suboriantur μανίης λύσις, aph. 21. lib. 6. & ἔκστασις μανίην tollit, aph. 5. lib. 7. Denique febris ipsa, (quod maximè mirum videri potest) sæpè præsidio est, vt loquitur Celsus. Nam & præcordiorum dolores, si sine inflammatione sunt, finit, aph. 40. lib. 6. aut vehementem iocinoris dolorem soluit, aph. 52. lib. 7. & neruorum distentionem rigoremque (si postea cœpit) ex toto tollit, aph. 26. libro 2. & ex difficultate vrinæ morbum tenuioris intestini ortum, si vrinam per calorem mouet, leuat, aph. 44. lib. 6. Et lib. 2. Epid. (p. 317. 24.) ἡ μανίη τοῦ μεγάλου νοσήματος ἐν ἔθει γινομένου λύσις. Insania morbum comitialem inuadendi consuetudine penè familiarem factum, soluit, quemadmodum eam lectionem illic restituimus. τὰ μανικὰ πυρετοὺς ὀξέας ταραχώδεας λύουσιν. Insania febres acutas cum mentis perturbatione soluit. In Coac. Prænot. (p. 441. 24.) τοὺς δὲ καύσοισι τρόμους παραφροσύνη λύει. Febrium ardentium tremores deliriũ soluit. In Coac. Prænot. (pag. 427. 25.) & lib. περὶ κρισίων (p. 387. 24.) & aph. 26. lib. 6. Vbi scribit Galenus: οὐκ ἀκριβῶς οὖν εἴρηκε τὸν καῦσον ὑπὸ τῆς παραφροσύνης λύεσθαι. ταῦτα γὰρ ὀνομάζειν εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης ἐπιγινόμενά τισι, λύειν αὐτῶν τὴν κατασκευήν, ὅσα τελέως ἐκθεραπεύει τὸν ἄνθρωπον, οὐχ ὅσα γεννᾷ πάθος ἕτερον, οὐδὲν ἧττον τοῦ πρόσθεν ἐπικίνδυνον. Impropriè igitur dixit febrem ardentem à delirio solui. Hæc enim quæ nonnullis succedunt, consueuit dicere Hippocrates soluere eorundem constitutionem, quæ perfectè hominem sanant, & minimè quæ alterum malũ priore nõ minus periculosum gignunt.

Λυόμενοι ἐξερύθρῳ χρώματι, prærubro colore liberati dicuntur, quibus color totius corporis flammeus & incendiosus concessit & subsedit. In Coac. Prænot. (p. 444. 44.) Et λελυμένος solutus, expeditus, agilis, Prorrh. 2. (p. 415. 22.) ὀξύτερός τ' ἂν εἴη καὶ λελυμένος μᾶλλον, acrior fuerit & magis expeditus, hoc est, agilior, & grauitate corporis solutus, quam adfert Veneris abstinentia, quæ pigros reddit, stupidos & immobiles, ναρκώδεις καὶ δυσκινήτους, vt scribit Gal. lib. 6. de loc. aff. (p. 315. 3.) Sic λελυμένον στόμα, os solutũ, expeditum, nec præpeditum, lib. 7. Epid. (p. 353. 36.) λελυμένη γλῶττα καὶ καταδεδεμένη dicitur Arist. cap. 11. lib. 1. Hist. animalium, lingua absoluta & constricta, qualis est balbutientium. λελυμένως πυρετήναντες qui mediocriter febricitãt, & qui moderata aut mediocri febre tenentur, quam βληχρὸν vocat Galenus & θερμῷ opponit, in Prorrh. (p. 194. 18.) vbi λελυμένως μετρίως exponit Galenus, & Coac. Prænot. (p. 438. 45.)

Λῦσαι etiam est soluere aut resoluere, quod de frictione dicitur Hippocrati ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p. 697. 20.) ἀραιῶσαι καὶ μαλακῶσαι exponit Galenus, rarefacere, laxare & emollire. ἀνεῖναι τὴν σάρκα καὶ εὐαφῆ ποιεῖν, quod est carnem laxare & mollem reddere, lib. 2. salub. (pag. 234. 43.) & μαλάττειν, λύειν, χαλᾶν, mollire, soluere, remittere, ibidem (p. 235. 24.) In fracturarũ curatione λῦσαι de vinculorum solutione dicitur, lib. de fract. (p. 537. 51.) λῦσαι ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ χρόνου, dimidio tempore soluito. Sic λύσις νεύρων καὶ ὀστέων, neruorum & ossium solutio, hoc est, dissolutio, remissio & laxitas aut mollities, quæ causa est vna luxationum. In Mochlico (p. 512. 8.) vbi νόσος vitiosè legitur. Solutionem autem pro dissolutione dico quemadmodum M. Tullius Tusc. 3. scribit Chrysippum ipsam ægritudinem λύπην quasi λύσιν, id est solutionem totius hominis appellasse, & quomodo dixit Verg. soluuntur frigore membra. Eo etiam pertinet quòd in Exegesi Galenus ex Hippocrat. λύσιας explicat διαστάσεις καθ' ἃς ἀπολέλυνται ἀλλήλων τὰ ἄρθρα, hoc est interualla quibus articuli inuicem disiuncti sunt & soluti. Indeque λυσιγυῖα est membrorum fractio & dissolutio lib. de Loc. in homine (p. 68. 27.) in suppuratis. καὶ λυσιγυῖα γίνεται, & membrorum dissolutio oritur. Et λυσισωματεῖν, quod est exoluto esse corpore, dissolutum esse & languidum, lib. 5. Epid. (p. 341. 48.) & lib. 7. (p. 364. 27.) Est etiã λύσις διάλυσις, dissolutio, quæ dicitur propriè cùm substãtia quædã ex corporibus nostris effluit, & fit quidã effluxus, quo materia collecta dissoluitur, estque is solutionis modus communis non animantibus solùm, verùm quoque & anima carentibus. Qualiter in tumoribus præter naturam contingit, discussa per multum tempus ipsorum substãtia, aph. 6. sect. 5. lib. 6. Epid. λύσις quoque καταμηνίων significat Hippocr. menstruam purgationem liberam & solutam, non præpeditam aut suppressam, lib. περὶ ὀκταμήνου (p. 47. 37.) τὰς γὰρ πλείστας τῶν γυναικῶν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐν γαστρὶ λαμβάνειν μετὰ τὰ καταμήνια ἢν ᾖ ἡ λύσις. Plerasque mulieres necesse est in ventre cõcipere post liberã menstruæ purgationis solutionem, h. e. vbi à mẽstruis exolutæ fuerint. Vbi quidã ἢν ᾖ ἡ λύσις legũt, aut ἢν ᾖ ἡ λύσις. Rursusq; ibid. (v. 43.) καὶ οὐχ οἷόν τε ἐν τοῖς ἐλάσσοσί τε μείοσι μᾶλλον γίνεσθαι, ὅτε τὴν λύσιν τῶν καταμηνίων, ὅτε τὴν σύλληψιν τῶν ἐμβρύων. Ac

neque minori ferè spatio menstruæ purgationis solutio contingere, neque fœtus conceptio fieri potest. Quem sanè locum mihi subindicare videtur Erot. cùm apud Hippocratem καταμηνίων λύσιν ἀντὶ τῆς ἐπέλευσιν, hoc est, accessum poni scribit. Quin & λύσιν τὴν πορείαν καὶ ἔφοδον Ionibus dici annotatur ex Corintho.

Λύθρον puluerem sudore & sanguine permixtũ significat, aut puluerulentum sanguinem. Hesychio λύθρον exponitur ἰχὼρ αἵματος, & τὸ ἀπὸ φόνε, καὶ τὸ ἐξ αἵματος καὶ κόνεως μόλυσμα. Varinus λύθρον exponit μιασμὸν τὸν ἐξ αἵματος. Cui λύθρος etiam φόνος dicitur, ἢ ὁ ἐκ τῆς αἵματος μολυσμὸς, συνιστάμενος δὲ ἱδρῶτος καὶ κόνεως. Et Homeri Scholiastæ λύθρος est τὸ μετὰ κονιορτῆ καὶ ἱδρῶτος αἷμα. λύθρα μήτρῶα dicuntur Hippocrati in Epist. (p. 532.18.) vteri inquinamenta & repurgamenta aut locelli materni. ἐκ μητρῴων γὰρ λύθρων ἐξέθορε τοιῦτος, ex maternis enim vteri inquinamentis talis prodiit.

Λύματα dicuntur purgamenta & sordes quæ abluendo deponuntur, tanquam λύματα, ἀπὸ ὅν τῷ λύεσθαι ἀπεβάλλοντο, vt scribit Eustath. λύματα dicuntur Hesychio τὰ ῥυπάσματα τῶ σώματος, sordes quæ detergentur è corpore, vt λυμαίνειν & λυμαίνεσθαι, καθαίρειν. λύματα sunt etiam ventris purgamenta Sudæ, & λύματα καθάρματα exponit apud Hippocr. Erotianus, nimirum lib. περὶ ἀδένων subindicans (p.57.40.) vbi fluxiones cerebri purgamenta esse scribuntur. ὅτι τῶ τε ἐγκεφάλε λύματα εἰσὶν ἀπιόντες, hæ fluxiones cerebri sordes & purgamenta, cùm discedunt existunt. Inde λύμη, noxa, exitium, qua dictione crebrò vtitur Hippocr. vt lib. de fract. (p.530.21.) χωρὶς τῆς ἄλλης λύμης, præter aliud nocumentum. Et rursus ibidem (pag.546.29.) πρὸς τῇ ἄλλῃ λύμῃ, præter aliam noxiam. Hinc etiam λυμαίνεσθαι offendere, noxiam afferre & exitio esse, vt lib. de art. (pag.594.29.) οἱ πολλὰ ἤδη ἐλυμαίνοντο, qui multum noxiæ attulerunt. Et rursus ibidem (p.637.54.) ὡς μὴ μάλιστα λυμαίνηται, vt ne plurimùm offendant. Et lib. de Morbo Sacro (pag.126.31.) ὅτι ἐχ ὁ θεὸς τὸ σῶμα λυμαίνεται quòd non Deus corpora affligit, aut noxia afficit. Quæ dictio etiam crebrò vsurpatur Hippocrati lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ.

Λυπρὰ ψιλὰ καὶ ξηρὰ χωρία exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. hoc est, gracilia & arida loca, vt gracile & aridum solum dicit Plinius lib. 17. cap. 12. cui opponit agrum lætum. Sic λυπρὰ γῆ tellus minimè læta dicitur, & quæ segetes minimè lætas profert, λεπτὴν Hesychius exponit. Plutarchus in Symposio septem Sapientum. τί λέγεις ὦ Ναυκρατῖτα; βασιλεύων τοσέτων ἀνθρώπων Ἄμασις, κεκτημένος δὲ χώραν ἀρίστην τοσαύτην, ἐθελήσει ἐπὶ κώμαις ἀδόξοις καὶ λυπραῖς ὀκνηεῖν βασιλεύειν. Quid narras Naucratita? tot hominibus imperans Amasis, tantumq; ditionis optimæ cùm possideat, an velit obscurorum & sterilium pagorum gratia mare ebibere? Vbi etiam tenuium & vilium pagorum gratia, reddi potest, quemadmodũ λυπρὴ εὐτελὴς exponitur Hesychio, σκοτεινὴ, ἀχρεία, vilis, obscura, & inutilis, aut minimè fertilis terra. Quòd verò attinet ad Hippocr. locum, si quis coniecturæ locus est, non malè existimem Galenum λυπρὰ pro λεπτὰ legisse, lib. de aere, loc. & aq. (pag. 80.48.) vbi legitur, ὁκόσοι λεπτά τε καὶ ἄνυδρα καὶ ψιλά. Qui verò gracilia aquis carentia & nuda loca tenent. Alioqui necdum mihi planè constat quonam melius loco poni videatur.

Λυώδες παραφρενητικὸν exponit Galenus apud Hippocratem quod mentem emouet, verùm λυσσώδες multi apud Gal. legunt, quod est furibundum & ad insaniam adigẽs. λύσσα enim ἡ μανία dicitur παρὰ τὸ λύειν τὴν νοῦν, quòd mentem dissoluat. λυώδεες πυρετοὶ scribuntur Hip. in quibusdam exemplaribus extremo libro de art. (vt antea scripsimus) quòd vnà mentem cum corpore dissoluant huiusmodi febres. Quò si quis hanc Galeni expositionem referat, haud dubiè λυώδεες & παραφρενητικοὶ legendum erit apud Gal. quòd lib. de art. adscribatur, γνώμης ἁπτόμενοι, hoc est, mentem tentantes.

¶Λωβέομαι apud Hippocr. pro λωβάομαι aut λωβῶμαι Ionicè scribitur & significat probro aut dedecore afficior, turpiter illudor, ludificor, decipior, aut aberro, aut damno afficior & lædor. Lib. de art. (p.605.51.) ἀτὰρ πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα λωβέονται, cùm in multis aliis turpiter illuduntur & ludificantur, aut probro & dedecore afficiuntur, λωβεύειν ψεύδεσθαι, καταισχύνειν exponit Hesychius.

Λωτῶ ἰχθύημα, vide ἰχθύημα antea.

Λωφᾶν est laxamentum aut alleuationem ac cessationem & requiem facere, interspirare, interquiescere, sedare facere, translatione facta à iumentis, quæ depositis è collo oneribus ab opere quiescunt, laborum leuamentum & requiem capiunt, ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν ἀναπαυομένων ἐν τῷ λόφῳ ἡνίκα ἀνεθῶσι τῆ ζυγῆ. Apud Hippocrat. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.210.49.) καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, καὶ ποιεῖ λωφᾶν τῆς νόσε. ac præcipuè cùm dolor tenuerit, & morbi remissionem ac laxamentum facit, hoc est, morbum alleuat, morbique requiem facit, dixit Caluus. Significat etiam quiescere & cessare Hippocr. vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.98.23.) πάντα λωφᾷ, omnia cessant, sedantur aut quiescunt. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 268.21.) ἢν δὲ μὴ λωφήσῃ ὁ ῥόος. quòd si non quiescat fluxus. Et lib. περὶ παθῶν (p.184.47.) ὅταν δὲ λωφήσῃ ἡ ὀδύνη, vbi autem dolor quieuerit. Dicitur etiam λωφέω, vnde Hesychius λωφεῖν, ἠρεμεῖν, πεπαῦσθαι exponit. Idem quoque λωφῆσαι, ἀπὸ τῆ τραχήλε τὸ ἄχθος ἀποθέσθαι, esse scribit, & λῆξαι, ἡσυχάσαι exponit. Idem λωφῶσι παύεσι, & λωφήσει, παύσει, & λωφῆσαι, παῦσαι, ἀναπαῦσαι exponit.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

T O M.

¶ Μαγὶς dicitur Hippocrati massa quedam & offa ex alliorum nucleis, caseo acri & polenta simul tritis & cõmixtis confecta, velut puls & massa quædã: μαγίδα exponit apud Hippocrat. Gal. in Exeg. τὶ, τὲ οἷον μάγμα καὶ φύραμα, καὶ τὴν χειροπληθῆ μαγδαλίαν. velut massam quandam vel farinam aqua subactam, & offam, aut molem quandam manum complentem. Hanc autem dictionem vsurpat Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 274. 21.) καὶ ποιέειν μαγίδα. ac massam aut pultem efformato. Rursus lib. περὶ ἀφόρων (p. 297. 43.) καὶ ἔκμαγμα ὅσον μαγίδα, & croci recrementum massæ manualis magnitudine. Dioscorides etiã ea vtitur dictione cap. 129. lib. 1. ἀποτίθενται ἀναπλάσσοντες μαγίδας. in manuales massas aut offas reponunt. μαγὶς aliàs Polluci mactram significat ad panificium conficiendum lib. 6. & 7. cap. 10. & lib. 10. cap. 24.

Μαγνησίη λίθος, Magnesius lapis quo vtitur Hippocrates ad purgandam pituitam lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 198. 46.) ἢ τῆς μαγνησίης λίθου, aut Magnesium lapidem. Est autem Magnesius lapis Magnetis species teste Plinio libro 36. capite 16.

Μαδαρὸν depile, glabrum, vnde μαδαρότης glabrities. μαδαρὸς autem à verbo μαδᾶν, quod est nimio humore diffluere, madere, aut madidum esse, quod etiam μαδίζειν dicitur, vnde μάδισις, capillorum defluuium & glabrities. μαδᾶν verò ὑγραίνειν exponit Hesychius. Vnde μαδαρὰ ἕλκεα dicuntur lib. περὶ χυμῶν (pagina 116. 45.) glabra vlcera, nimio humore diffluentia, putrida & fluida, & περιμάδαρα ἕλκεα, vlcera circumglabra, circumquaque fluida, aph. 4. lib. 6. & lib. 6. Epidem. de quibus postea. μαδαρὰ ὑφιστάμενα in vrina dicuntur lib. 7. Epidem. (pag. 363. 27.) læuia aut glabra quæ subsident & rara, hoc est, sedimenta quæ non cohærent inter se, sed sunt veluti dissipata & disiuncta. Impropria tamen est & insolens sedimentorum attributio.

Μάδισις etiam est capillorum defluuium, glabratio & depilatio, cùm pili è partibus decidunt. Lib. 3. Epid. in st. pest. (pag. 421. 40.) μαδίσιές τε ὅλης τῆς κεφαλῆς ἐγίνετο καὶ τοῦ γενείου. totius capitis & menti glabrationes contingebant. Rursus lib. 2. Epidem. (pagina 312. 7.) μάδισις τριχῶν dicitur, capillorum defluuium. At aph. 22. sect. 6. lib. 6. Epid. μάδισις simpliciter. Quibus in locis μάδισις à μαδᾶν ferè legitur, vt μαδῶντα glabrum & depilem dicit Aristoph. in Pluto. Verùm μάδισις meliora habent exemplaria, velut scribitur libro 2. περὶ γυναικ. (pagina 284. 49.) καὶ ἢν μαδίσῃ, si capilli defluant, decidant. Est autem μάδισις in plantis cùm propter nimiam humoris copiam cortex radicis defluit, vt in corpore humano, cùm pili decidunt à nimio & prauo humorum in partem defluxu.

Μάζα maza dicitur, neque latinum nomen habet, nisi quis offam ex Plinio exponat. Fiebat autem ex farina hordei tosti humore aliquo conspersá, plebeiusque ac vulgatis cibus erat, & cruda cum defruto aut melle mandebatur, vt scribit Aetius. Athenæus lib. 14. δημοτικήν τινα καὶ κοινὴν τροφὴν ἐκ τῶν ἀλφίτων, μάζαν vocat, popularem quendam & cõmunem cibum ex polenta hordeacea. Plutarchus ἐκ τῶν κριθῶν simpliciter mazam dixit, quæ ex hordeo fieret. Constat autem viliorem fuisse pane cibum, quòd hic ex tritico, maza ex hordeo pararetur. Sic enim lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagina 5. 37.) panem ex tritico, mazam ex hordeo fieri scribit Hippocrates. Atque idem ferè semper τὸν ἄρτον & μάζαν inter se opponit, vt in his quæ adiecta sunt lib. de nat. humana (pag. 19. 55.) panem & mazam comedentes, & lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pag. 30. 26.) Vere panem tollit, mazam, vt molliorem cibum concedit, & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 6. 20. & 41.) panem & mazam in victus ratione, vt licciorem & humidiorem cibum inter se coniungit. Erotianus apud Hippocratem μάζαν esse scribit φύραμα ἐξ ἀλφίτων γινόμενον, ποτὲ μὲν μετ᾽ ὀξυμέλιτος, ποτὲ δὲ μετ᾽ ὀξυκράτου, ἢ ὑδρομέλιτος, ἢ μεθ᾽ ὕδατος. farinam hordei tosti humore aliquo subactam, siue oxymelite, siue posca, siue mulsa, aut aqua. Sic. lib. de Cap. vulner. (pagina 449. 11.) farinam hordei tosti aceto subactam & incoctam adeò vt maximè glutinosa & tenax reddatur, μάζαν ἐκ λεπτῶν ἀλφίτων vocat Hippocrates mazam ex tenuissima polenta diximus. Rursus (ibid. v. 30.) εἶτα καταπλάσας τῇ μάζῃ ἐπιδῆσαι, deinde cataplasmate ex maza imposito deligandum.

Μάζα ἄτριπτος dicitur Hippocrati farina hordei tosti quæ nullo humore subacta est, aut minùs quàm oportet subacta, maza non multum subacta, aut nihil subacta. Cornarius apud Hippocratem mazam vino dulci non emollitam aut subactam vertit. Sic Aristoteles Quæst. natur. sect. 21. quæst. 16. ἀτρίπτους ἄρτους vocat panes ex massa farinæ non subacta, aut minùs quàm deceat subacta. Huic verò μάζα τριπτὴ & ῥαντὴ opponitur, hoc est, intrita & conspersa, vt patet ex libro 2. περὶ διαίτης, quæ τριπτὴ ideò dicitur, quòd in-

teratur, eique humida quædam substantia admisceatur, eaque actu humida, vt mel, lac, vinum, oleum, vel sicca, vt semina aliqua, vel aromata. Cuius cõmixtionis ratione ξηρὴ dicitur, vt altera ῥαντὴ καὶ ὑγρή. Quidã verò θρυπτὴν delicatam & suauiter conditam vocant, vt ἄθρυπτον vilem & plebeiam. At μάζα ἄπειπτος dicitur Hippocrati, quæ non est subacta, lib. 1. περὶ διαίτης (pag 90. 9. & pag. 92. 10.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 202. 18. & pagina 211. 36.) μάζα verò πεπτὴ ξηρή, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 92. 21.) sicca & trita, aut subacta, quæ exiccat quidem & alimentum plurimum corpori exhibet. Est & μάζα προφυρητὴ aut προφυρηθεῖσα (ibidem v. 10.) quæ aliquantò prius subacta est, cui τὴν εὐθέως φυρηθεῖσαν, quæ statim vt subacta est exhibetur, opponit, quam siccandi etiam vim habere scribit Hippocrates. Rursus ibidem (v. 23.) ἡ προφυρηθεῖσα πεπτὴ dicitur, quæ priùs subacta trita est & emollita. Hæc nutrit minùs, magis autem per aluum secedit, & flatus inducit. Et lib. 3. περὶ διαίτης (pag. 101. 20.) μάζα προφυρητὴ ἀπειπτοτέρη, maza longo prius tempore subacta, vino dulci non emollita neque vllo alio humore dicitur, cuius vsum æstate imperat. Rursusque ibidem (pag. 105. 25.) χρῆσθαι δὲ μάζῃ προφυρητῇ πεπτῇ, vtatur autem maza antea subacta & trita, hoc est, vino dulci, aut aqua emollita. Et ibidem (v. 46.) μάζῃ προφυρητῇ ῥαντῇ, maza prius subacta & conspersa, in his qui caliditate & siccitate laborant, vti consulit. Est & μάζα μαλθακὴ, maza mollis Hippocrati, in victu humido & molli, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 205. 1.) φαγέτω μάζαν μαλθακὴν, mazam mollem edat. Et rursus ibidem (p. 211. 36.) σίτῳ δὲ καὶ μάζῃ χρῆσθαι μαλθακῇ ἀτρίπτῳ. In cibo autem maza vtatur molli non multum subacta. Et lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 30. 41.) τῷ δὲ θέρεος τῇ τε μάζῃ μαλακῇ τρέφεσθαι, æstate autem tum maza molli nutriendum.

Μάζιον etiam parua maza dicitur Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 257. 13.) σικύος ἀγρίου τὸν ὀπὸν ὡς μάζιον ἐμπλάσσοντα. Cucumeris agrestis succum ad instar paruæ mazæ efformatum. Pro quo lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 228. 35.) ἐς μάζαν ἐμπλάσσοντα legitur, sed ἐμπλάσσοντα forte leg. Μάζαν autem sæpe vsurpat Hippocrates lib. περὶ διαίτης, & lib. 2. Epid. (p. 317. 46.) & lib. 5. (pag. 337. 45.) & lib. 6. aph. 2. sect. 3. & lib. 7. (pagina 361. 47.) μάζαν exponit Hesychius ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ, quomodo massam hordeaceã vertit Gaza apud Aristot.

Μακρόπνους exponitur Galeno apud Hipppocratem in Exegesi ἤτοι μακρὸν ἀναπνέων, ἢ διὰ μακροῦ, qui prolixè spirat, aut per longa interualla. Quam vocem vsurpat Hippocrates lib. 2. Epid. (p. 315. 27.) & aph. 9. sect. 2. lib. 6. Epid. & huic βραχύπνους opponitur. At idem Galen. lib. 3. περὶ δυσπν. (pag. 195. 40.) ex iisdem locis μακρόπνους μακρόπνοιαν, hoc est, prolixam & longam spirationem, & quæ fit per magna interualla, videlicet raram & magnam exponit, his verbis: ὠνόμασε ἐπὶ τὸ ἄνθρωπον μακρόπνουν, ἐπὶ τὴν δύσπνοιαν αὐτὴν οὕτως ὠνόμασεν, ὅτι τὸ διὰ μακροῦ χρόνου γινόμενον, τουτέστι τὸ ἀραιὸν πνεῦμα, καὶ προσέτι τὸ μέγα δηλοῦται διὰ τῆς προσηγορίας ταύτης, ὡς τῷ δευτέρῳ δέδεικται λόγῳ. Hoc loco aut hominem ipsum longa spiratione vtentem, aut ipsam difficilem spirationem sic appellauit. Quòd verò hac appellatione spiritus per longa interualla factus, hoc est, rarus ac præterea magnus indicetur, secundo libro demonstratum est.

Μακροπνόως νοσέοντες, diutiùs morbum trahentes ægri, & qui longo tempore ægrotant. In Coac. Prænot. (p. 425. 5.)

Μάλα, πάνυ significat, ferè, admodum, vt οὐ μάλα, οὐ πάνυ, non admodum, hoc est, rarò, σπανίως exponit Galenus Com. ad aphoris. 65. libro 5. & Com. in sent. 10. sect. 1. lib. 6. Epidem.

Μαλακὸν molle ἀντὶ τοῦ ὑγροῦ pro humido sumitur, vt lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pag. 30. 41. & 43.) μάζη μαλακὴ, & σῶμα μαλακὸν καὶ ψυχρὸν, maza mollis, & corpus molle & frigidum, cui æstatis temperamentum ξηρὸν καὶ θερμὸν opponit.

Μαλακευνεῖν apud Hippocratem est molliter recumbere & dormire, vt lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 109. 19.) μαλακευνείτω, molliter recumbat. Pro quo etiam ibidem (p. 108. 4.) scribitur, ὕπνοισι μαλακοῖσι εὐδέτω, quædam etiam exemplaria μαλακευνείτω, & μαλακευνεύτω legunt. Vt lib. 3. περὶ διαίτης (p. 105. 17.) καὶ μαλακευνεύτω pro μαλακευνείτω legitur, hoc est molliter cubet, quod μαλακῶς εὐνάζεσθαι dicitur ibidem (p. 106. 31.) μαλακευνεύτω etiam aut μαλακευνεύσθω legi potest, vt sit μαλακευνεύειν idem quod μαλακευνεῖν aut μαλακίζειν, & μαλακευνεύεσθαι idem quod μαλακεύεσθαι.

Μαλάσσεσθαι etiam Hippocrati emolliri & remitti significat, & dicitur de febre aut doloribus qui remittunt & sedantur. Sic ægr. 6. lib. 3. Epid. post. st. pest. πυρετὸς ἐμαλάχθη pro febre remissa ponitur, cui πυρετὸς ἐπέτεινε, hoc est, febris intendebatur, ibidem opponitur, & ægr. 5. antea. Et Coac. Prænot. (pagina 435. 12.) τὰ ἀλγήματα μαλάσσεσθαι, dolores emolliri pro remitti, dicuntur, vt & μαλθακοὶ πόνοι (ibidem v. 15.) dolores molles ac remissi, & μαλθακαὶ ὀδύναι καὶ ὀξεῖαι inter se opponuntur libro 3. περὶ νούσων (p. 163. 4. & 7.)

Μαλάκια verò apud Hippocratẽ Galenus in Exegesi vocari scribit, ὅσα τῶν ἐνύδρων ἄκανθαν οὐκ ἔχει, καθάπερ ὁ πολύπους καὶ τευθὶς καὶ σηπία καὶ ἀκαλήφη. Ταῦτα δὲ καὶ ἄναιμα καὶ ἄσπλαγχνά ἐστι. hoc est, in aquatilium genere quæ spinam non habent, velut polypus, lolligo, sepia & vrtica. Hæc autem neque sanguinem neque viscera habent. Idem quoque lib. 3. de aliment. fac. (pag. 348. 52.) μαλάκια καλεῖται τὰ μήτε λεπίδας ἔχοντα, μήτε τραχὺ καὶ ὀστρακῶδες τὸ δέρμα, μαλακὸν δὲ οὕτως ὡς ἀνθρώπους. ἔστι δὲ ταῦτα πολύποδές τε σηπία τε τευθίδες, ὅσα τ' ἄλλα τούτοις ἔοικεν. Mollia vocantur quæ,

quæ neque squammas, neque asperam aut testaceam cutim habet, verùm mollem, velut homines. Huius autem sunt generis polypi, sepiæ, lolligines, & alia quæ sunt similia. Est & apud Arist. lib. 1. hist. animal. cap. 6. τῶν μαλακίων γένος οἷον τευθίδες, καὶ τεῦθοι, καὶ σηπίαι. Mollia Plinius vocat lib. 9. cap. 28. eaq; sanguine carere scribit, qualia sunt lolligo, sepia, polypus & cætera id genus. Apud Sudam μαλάκια esse dicuntur, ὅσα τῶν ἐρυθρῶν ὀστᾶ οὐκ ἔχει, οἷον σηπία, πολύπους. ταῦτα δὲ καὶ ἄναιμά ἐστι, καὶ ἀσπλαγχνα. Vt μαλάκια apud Galenum legisse videatur Sudas, qui & μαλάχια dici etiam testatur. Quin & Hesychio μαλάχιος ἰχθὺς ποιὸς exponitur. Quòd verò spectat ad Hippocratis locum ex quo μαλακίοισιν profert in Exegesi Galenus: is certe (cùm coniectura hac in re nitendum sit) procul omni dubio mihi esse videtur qui scribitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 214. 12.) καὶ σιτίοισι μαλθακοῖσι, καὶ τοῖσι πελύποσι, καὶ τοῖσι ἄλλοισι μαλθακοῖσιν. (Sic enim publicè legitur.) Verùm pro ἄλλοισι μαλθακοῖσιν, μαλακίοισιν mihi legisse videtur Gal. vt cibos molles, polypos, aliosq; pisces ex mollium genere, in vteri hydrope consulat Hippocrates. Sic rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 38.) eadem in re vitiosè legitur, καὶ πολύποσιν, καὶ τοῖσι ἄλλοισι μαλθακοῖσι. Vbi tamen, καὶ πολύποσι, καὶ τοῖσι ἄλλοισι μαλακίοισιν, ex superiore loco legendum censeo.

Μαλθακὸν idem quod μαλακὸν & molle & lene significat, vt lib. 3. Epidem. st. pest. (p. 419. 15.) χειμὼν μαλθακὸς, hyems lenis, non aspera dicitur. Vbi Galenus κατάστασιν μαλθακὴν ἀπτῶσιν καὶ θερμὴν vocat, & μαλθακὸν νότον, ὃς ἀναίσθητον ἔχει τὴν κίνησιν ἐν τῷ περιέχοντι καὶ κατὰ τὰ νέφη. hoc est, mollem Austrum, qui insensilem in aere & nubibus habet motum. Sic μάλθαξις τοῦ πλεύμονος pulmonis lenitio & emollitio dicitur, cùm pulmo humectatur & sputum educitur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 76. 15.) πτύελα μὲν οὖν ἀναγωγὴν καὶ πνεύμονος μάλθαξιν τὸ ὑδαρέστερον μελίκρητον ποιέει μᾶλλον. Aquosa igitur mulsa sputum magis educit & pulmonem emollit. Rursusque de eadem (pagina 75. 4.) πνεύμονός τε γὰρ μαλθακτικόν ἐστι καὶ πτυέλου ἀναγωγὸν μετρίως. Pulmonem enim emollit, & sputum mediocriter educit. Resiccato nanque pulmone sputum retinetur, & humectatione leni ad eductionem indiget. Ideoque in ptissanæ laudatione, τὸ γλίσχρασμα πλαδαρὸν μετρίως reponit Hippocr. Idem quoque ὀξύμελι πνεύμονος μαλθακτικὸν esse scribit ibidem (p. 79. 15.)

Μαλθακὸς ἐλλέβορος, veratrum molle aut lene dicitur, lib. de fract. (pag. 572. 1.) ad potionis qualitatem aut quantitatem relatione facta, vt aut exigua sit potio, aut lenis & imbecilla. Quod tamen in ambiguo esse ibidem scribit Galen. Sic τὰ πόματα μαλακὰ potiones molles & lenes dicũtur lib. 3. περὶ διαίτης (p. 101. 20. & 42.) & rursus (p. 106. 25.) πόματα μαλακώτερα καὶ ὑδαρέστερα simul iunguntur. Neque admodum dissimili notione μαλθακὸς οἶνος dicitur Hippocrati vinum molle ac lene, quod est debile, ac generoso & potenti aut vinoso opponitur, viniq; solam speciem habet, quale ἀπαλὸν vocat Erotianus, & τῷ οἰνώδει opponit. Ideoque vinum album molle dicit Hip. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (195. 47.) οἶνον δὲ λευκὸν πινέτω μαλθακὸν, vinum autem album molle bibat. Et rursus ibidem (pag. 196. 2.) vinum Mendesium album μαλθακὸν scribitur. Et lib. 7. Epid. (p. 363. 24.) σὺν οἴνῳ μαλθακῷ, cum vino molli. Rursusque lib. 1. περὶ διαίτης (p. 90. 10.) vinũ album molle, aquæ proximum vocat, quod est debile & minimè generosum. Rursusque lib. 2. (p. 99. 29. & 30.) potui aquoso οἶνον μαλακὸν coniungit. Et lib. 3. (p. 106. 1.) οἶνον μαλακὸν ὑδαρῆ vocat. Et lib. 2. de Morb. (p. 149. 28.) οἶνος μαλθακώτατος, vinum mollissimum quod in pleuritide conceditur. Alioqui vinum molle dicitur quod austero, aspero, insuaui & duro opponitur, qualia mollissima vina dicuntur Maroni, Georg. libro 1. mitia & lenia & potui tempestiua ac delicatissima. Contra verò de vino dixit Terentius, hoc durum est pater. Eodemque modo σκληρὸν & μαλθακὸν οἶνον inter se opponunt Græci vt Theophrastus & Athenæus.

Μαλθακὸν πῦρ lentus ignis, lenis & mollis, quo vtimur ne medicamentum torrefiat aut vratur, lib. περὶ ἑλκῶν (p. 514. 43.) ἔπειτα ἑψεῖν μαλθακῷ πυρί, deinde igne molli coquito. Rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 253. 46.) ταῦτα τήξας σὺν μύρῳ ῥοδίνῳ ἐπὶ πυρὸς μαλθακοῦ. hæc cum vnguento rosaceo ad lentum ignem liquefacito. Rursusque lib. περὶ ἀφόρων (pag. 298. 31.) ταῦτα ἀναμίξας καὶ ἐπιβαλὼν ἐπὶ μαλθακὸν πῦρ his permixtis & in lentum ignem coniectis. Galenus etiam lib. 7. κατὰ τόπους (p. 259. 22.) in decima arteriaca Andromachi primas accensas quibus medicamentum decoqui imperat, πῦρ μαλακὸν ἄκαπνον, mollem ignem minimè fumantem vocat.

Μαλθώδεα, μαλακτικὰ ἢ κηρώδη, quæ emolliũt, aut cerea sunt exponit apud Hipp. Gal. in Exeg. μάλθη γὰρ ὁ κηρὸς, καὶ μάλιστα ὁ μεμαλαγμένος. μάλθη enim cera dicitur præsertim emollita. Hesychio verò μάλθη exponitur μεμαλαγμένος κηρὸς, cera emollita, & μαλακία καὶ τρυφερή. Vnde Malthinus Horatianus, mollis & effœminatus, qui & μάλθων Græcis dicitur. Malthas veteres molles appellari voluerũt à Græco, quasi μαλθακοὺς aut μαλακοὺς, vt scribit Nonius ex Lucilio proferens, Insanum vocat quem maltham ac fœminam dici videt. At μάλθη Polluci inter iudiciaria vasa reponitur, & ceram significat qua tabellæ iudicum illinebantur. Eidem etiam lib. 10. μάλθη ἢ μάλθα pro cera sumitur, qua tabellæ scriptoriæ inducuntur. Maltha apud festum Græcis est pix cum cera mixta. Apud Latinos autem maltha dicitur permixtio picis liquida, cum vnguine aut axungia, siue calce, ad strigmenti crassitiem, qua cisternarum, piscinarum, vel puteorum rimas aut lacunas cementant. Vnde malthare pro maltha inducere, & malthari quod maltha inducitur dixit

Plinius lib. 36. cap. 24. qui etiam malthæ genus quoddam describit. Malthæ autem compositionem habes apud Palladium rei rust. lib. 1. cap. 17. Quòd verò attinet ad Exegeseωs lectionem, existimo Galenum μαλθώδεα legisse apud Hippocratem. Vbi μαλθακώδεα habent publicata exemplaria, vt lib. de vlceribus (p. 516. 11. & 12.) Illic enim emollientia & μαλακτικὰ quędam describuntur ex cera, resina, pinguedine, oleo & cæteris id genus.

Μάλιστα, maximè, ferè, propè, circiter, propemodum significat Hippocrati, vt quantitatem rei proximam quæ numero explicatur indicet, idemque quod ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ significet, aut cõiecturam rei de qua fit sermo proximè ostendat, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de art. (p. 603. 21.) ὅτι οὖν ὧ θνήσκουσι δεκαταῖοι μάλιστα. Moriuntur igitur etiam hi quoque ferè decimo die, hoc est, ferè decimo die, aut circiter decimum diem, ita vt etiamsi nono aut vndecimo die mors contingat, nihilominus tamen vera sit oratio. Hanc autem huius vocis μάλιστα significationem veteribus vsitatam adductis ex Thucydide exemplis illic probat Galenus.

Μανδραγόρου ῥίζαν scribit Erotianus Hippocrati dici περιφραστικῶς τὴν μανδραγόραν. μανδραγόρου autem ῥίζαν vsurpat Hippocr. lib. de Loc. in homine (p. 71. 44. & 46.) & lib. περὶ σιρίγγων (p. 519. 30.) Lib. quoque 1. περὶ γυναικ. (p. 254. 28.) mandragoræ radice & succo in pesso subdititio vtitur.

Μανία, insania, furor dicitur, & est vehemens desipientia ac mentis alienatio absque febre, quæ fit ab humore bilioso exusto & acri, etsi aph. 40. lib. 5. ex sanguinis copia in mammis collecta fieri scribitur, qui toto corpore feruidus & acris fertur. Gal. Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 368. 23.) scribit Hippocratem μανίας vocare τὰς ἄνευ πυρετοῦ παραφροσύνας, deliria citra febrem, quæ senibus contingebat ex imbecillitate & extinctione caloris natiui collectam in capite copiam per vomitus aut hæmorrhagiam excernere nequeuntis. Idem Com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 425. 55.) ἐν τούτῳ γὰρ μόνῳ διλωτικῶς ὑπάρχοντι μετὰ πυρετοῦ τὴν φρενῖτιν νοοῦμεν, οὐδενὶ διαφερούσης ἄλλῳ τῆς μανίας πλὴν τῷ πυρετῷ. φρενῶν μὲν γὰρ ἄμφω βλάβαι, τὸ δὲ χωρὶς πυρετοῦ τῶν μαινομένων ἴδιον, ὥσπερ τὸ σὺν πυρετῷ, τῶν φρενιτικῶν. Hoc enim solo quòd continenter cum febre insit phrenitidem cognoscimus, quòd nulla re alia à mania distet quàm febre. Mentis siquidem vtraque noxa est. Verùm mania laborantium proprium est febre liberum esse, velut phreniticorum cum febre esse. Rursus Com. 1. in Prorrh. (pag. 167. 40.) μαίνεσθαι μὲν γὰρ ὀνομάζουσι πάντες ἄνθρωποι τοὺς ἄνευ πυρετοῦ παραφρονοῦντας, φρενιτίζειν δὲ τοὺς ἐν πυρετῷ. μαίνεσθαι siquidem, hoc est, insanire omnes homines eos dicunt, qui citra febrem desipiunt, φρενιτίζειν verò qui cum febre id patiuntur. Sic μανικὸν in Progn. (pag. 127. 41.) de stridore dentium non consueto, pro vehementi mentis alienatione sumitur. Vbi scribit Galenus, μανικὸν μὲν ὡς ἐπὶ παραφροσύνης ἰσχυρῶς εἴρηκε. μανικὸν quidem, quasi vehementem quandam mentis alienationem dixerit. Ac rursus ibidem (pagina 131. 6.) vbi scribitur, μανῆναι τούτους ἐλπίς, quod est, insania expectanda est, id de vehementi mentis alienatione accipiendum monet Galenus his verbis: ἐνταῦθα οὐχ ἁπλῶς ἔφη παραφρονήσεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ μανήσεσθαι, σφοδρὰν τινὰ παραφροσύνην, ὅτι τῶν εἰρημένων σημείων γενήσεσθαι δηλῶν. Hoc loco non simpliciter dicit hominem deliraturum, sed insaniturum, vehementem quandam mentis abalienationem ex prædictis indiciis expectandam esse indicans. Idem quoque Com. 1. in Prorrh. (p. 176. 39.) τὸ μανικῶς ἢ μανιωδῶς παραπαίειν τοιοῦτον βούλεται σημαίνειν τῷ σφοδρῶς, quod est, cum insania delirare, idem esse vult quod vehementer. τὰ μανικὰ verò Hippocrati plerunque μανίας indicant, vt aphoris. 20. & 22. lib. 3. & Prorrhet. (pagina 176. 28.) & lib. 1. Epidem. (pagina 368. 14.) insaniam vertit Celsus ex aphoris. 20. lib. 3. cap. 1. lib. 1. τὰ μανικὰ πάθη exponit Galenus Com. ad aph. 22. lib. 3. vt τὰ μελαγχολικὰ melancholias eadem locutione. Μανίη etiam interdum Hippocrati eam quæ propriè melancholia dicitur, significat, non eam insaniam quæ ex bile fit & furor vocatur. Qua notione accipitur aph. 21. lib. 6. vt exponit Gal. in Com. & aph. 56. lib. eiusdem.

Μάννα, manna dicitur. puluis est qui concusso thure colligitur, aut qui thuris concussu eliditur. Micas thuris concussu elisas diximus apud Hippocratem libro 2. Epidem. (pagina 313. 24.) & lib. de art. (pagina 607. 9.) ex Plinio lib. 12. cap. 14. ὑπόσεισμα τοῦ λιβανωτοῦ dicitur Gal. in Methodo medendi. & Com. 2. in libro de art. cuius inopia thure ipso vtitur. Eidem quoque libro 4. κατὰ τόπ. (pag. 207. 10. esse scribitur τὸ ὑπόσεισμα τοῦ ὑποτριβομένου κατὰ τὰ μεγάλα φορτία λιβάνου, id quod excussum est à thure confracto circa magna onera. Cùm enim thus vehitur aut agitur, multa ex eo fragmenta decidant necesse est. Ideoque ab ipso thure differt, quòd paruam quandam adstringendi vim habeat, & quòd cum eo corticis thuris quædam etiam fragmenta appareant. Mannam ex Hippocrate thuris fuliginem vertisse videtur Celsus capite 5. libro 8. Μαννῶδες est medicamentum ex thuris polline aut thuris granis & micis concussu elisis apud Hippocratem libro 7. Epidem. (pagina 360. 11.) ad oris tubercula. πρὸς τὸ σῶμα μαννῶδες ξὺν τοῖσι ἄλλοισι μισγομένοισι ξυνήνεγκεν. ad os medicamentum ex thuris polline cæteris quibusdam ammixtis contulit. Medicamentum est adstringens, siccans, concoquens & digerens.

Μάννα etiam est quædam Arabica grani species, quæ mellitus quidam succus ab aere concretus dicitur, & δροσομέλιτος aut ἀερομέλιτος nomine censetur Galeno libro 3. de fac. alim. Mel aerium aut roscidum quidam vocant, & ab

& ab Hippocrate κέδρινον μέλι, mel cedrinum dici existimant, quòd plurimum cedris insideat. Nam & magna copia colligi in Libano monte concussis arboribus scribit Galenus, vbi & crebras esse cedros satis notum est. Celsus mel Syriacum appellat, quòd in Syria maximè proueniat, cuius regionis mons est Libanus.

Μάντις vates, ariolus. sed μάντιες dicuntur Hipp. peculiariter augures & auspices quiq; ex auium volatu auguria captant, & vaticinantur, libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 40. 27.) & μαντικὴ vaticinatio quæ per auguria fiebat: καὶ σχεδὸν κατά γε τοῦτο, τὴν τέχνην φαίην ὁμοιοῦσθαι τῇ μαντικῇ. ὅτι καὶ οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν ὄρνιθα, εἰ μὲν ἀριστερὸς εἴη, ἀγαθὸν εἶναι νομίζουσιν, εἰ δὲ δεξιὸς κακόν. atque in eo ferè ars ipsa vaticinationi quæ per auguria fiebat similis esse videatur. Nam & augures alitem eundem, si quidem sinister fuerit, bonum esse censent, si verò dexter, malum. Rursus ibidem, ἀλλ' ἔνιοι τῶν μάντιων τὰ ἐναντία τουτέων. verùm augurum nonnulli his contraria sentiunt. Vbi scribit Gal. τοὺς δὲ διὰ τῆς τῶν ὀρνίθων πτήσεως μαντευομένους, τοὺς οἰωνιστάς τε καὶ οἰωνοσκόπους ὀνομάζουσι, τούτους νῦν μάντιες ἐκάλεσεν ὁ Ἱπποκράτης. καί τοι τὸ τῆς μάντεως ὄνομα καὶ ἡ μαντικὴ κατὰ πασῶν τῶν οὕτω προλεγουσῶν τεχνῶν ἐπιφέρεται. μάντιες μὲν γὰρ καλοῦνται οἵ τε ἱεροσκόποι, καὶ οἱ οἰωνισταί, καὶ οἱ γενεθλιακοὶ προαγορευόμενοι, καὶ οἱ διὰ συμβόλων, καὶ οἱ διὰ ἱερείων προλέγοντες τὰ ἐσόμενα. πρὸς τούτοις γε χρησμολόγοι καὶ θεομάντιες. ἔνιοι δὲ καὶ τοὺς ὀνειροπόλους ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κληθέντας, ἐν τοῖς μάντεσι καταλέγουσιν. ἀλλ' ὅ γε Ἱπποκράτης δῆλος, ὅτι τοὺς οἰωνιστὰς μόνους ὀνομάζει μάντιες ὡσαύτως τῷ ποιητῇ. καὶ γὰρ κἀκεῖνος ἐν πολλοῖς μέρεσι τῆς ποιήσεως ἐνδεικνύμενος τὴν οἰωνιστικὴν τέχνην πρόγνωσιν εἶναι τῶν γενησομένων, ὁμοίως ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄλφα φησί. Ἀλλά γε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα, ἢ καὶ ὀνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν. ἱερέα μὲν λέγων τὸν ἱεροσκόπον, ὀνειροπόλον δὲ τὸν περὶ τοὺς ὀνείρους ἔχοντα, μάντιν δὲ δηλονότι τὸν οἰωνιστήν. οὐ γὰρ δὴ παρέλιπεν αὐτὸν εἰς τὰ μέγιστα πολλαχόθι τῆς ποιήσεως, καὶ τῇ περὶ τοὺς οἰωνοὺς τέχνῃ χρώμενος. Eos verò qui ex auium volatu vaticinia captant, οἰωνιστὰς & οἰωνοσκόπους vocat, hos nunc μάντιες vocauit Hippocrates: quamuis ipsum μάντεως nomen & μαντικῆ de omnibus sic prædicentibus artibus proferatur. μάντεις nanque vocantur & ἱεροσκόποι & οἰωνισταί, & qui appellantur γενεθλιακοί, & qui per signa, & qui per victimas futura præsentiunt. Adhæc χρησμολόγοι & θεομάντιες, hoc est, fatidici & diuini. Nonnulli verò etiam ὀνειροπόλους, hoc est, somniorum coniectores à poëta appellatos, inter μάντιες recensent. Verùm constat Hippocratem solos οἰωνιστάς, hoc est augures, μάντεις appellasse, non secus ac poëta, qui in plærisque sui poëmatis partibus οἰωνιστικὴν τέχνην, hoc est auguralem disciplinam futurorum prænotionem esse ostendit, velut initio libri primi Il. inquit: Sed vatem aliquem consulamus, vel sacerdotem, vel etiam somniorum interpretem (etenim somnium quoque à Deo est) ἱερῆα quidem dicens τὸν ἱεροσκόπον, hoc est, aruspicem, ὀνειροπόλον verò eum qui circa somnia versatur, μάντιν autem, τὸν οἰωνιστὴν scilicet, hoc est augurem. Neque enim ipsum prætermisit, multis in locis sui poëmatis ad res maximas diuinandi etiam per alites arte vsus.

Μαρασμὸς, marcor aut tabes, est corruptio viuentis corporis quæ fit ob siccitatem. Sic enim definitur Galeno initio libri de Marcore. Huius plures sunt species in his quæ secundum naturam sunt, & in ætatibus senectus. In affectibus verò præter naturam, febris marcida aut μαρασμώδης, affectio senectuti similis, quam senium ex morbo vocat Philippus. Est etiam μαρασμὸς περιφρυγὴς amburens, & συγκοπώδης, qui animi deliquium infert. Cumque corporis consumptio aut corruptio vna sit planè absoluta & consummata, altera verò adhuc fieri intelligatur: hinc duplex marcoris differentia existit, vnius quidem planè perfecti & consummati atq; immedicabilis, qui ἀπὸ τοῦ μεμαράνθαι dictus est, alterius verò nondum absoluti, sed ad maiorem cõsumptionem tendentis, qui παρὰ τὸ μαραίνεσθαι dicitur. Est & μαρασμὸς calidus & siccus, qui hecticam μαρασμώδη significat, quomodo μαρασμὸς latiùs sumitur, vt libro de Marcore & cap. 11. libr. 1. de diff. feb. apud Galenum. Alioqui μαρασμὸς pro eo affectu sumitur qui ex siccitatis excessu prouenit, & ab hectica marasmode differt, eique affectui affinis est quem Philippus senium ex morbo vocabat, & mœrore vacua mors est, vt scribit Galen. cap. 10. lib. de diff. feb.

Μαρμαίρει, ψοφεῖ, hoc est perstrepit, sonitum edit, apud Hip. exponit Erotianus.

Μαρίλη est puluis carbonum Polluci, ὁ χνοῦς τῶν ἀνθράκων, lib. 7. cap. 24. Aristoph. verò Scholiastę ἡ ἀνθράκων τέφρα καὶ σποδιά. Sudæ ὁ χνοῦς καὶ τὸ λεπτότατον τῶν ἀνθράκων, puluis carbonum & prunarum accensarum, minutæ reliquiæ quæ in cinere reperiuntur, aut velut abditi sub cineribus igniculi & fomites, aut fauillæ. Sudas nanque ἀμαυρὸν πῦρ exponit, Hesychius τὸ ἀπόψημα τῶν ἀνθράκων, carbonum ramentum. Galeno in Exegesi μαρίλη exponitur apud Hippocr. ἣν οἱ πολλοὶ θερμοσποδιὰν ὀνομάζουσι, quæ multis θερμοσποδιὰ vocatur, hoc est calidis cineribus supposita fauilla. Erotiano etiam μαρίλη θερμοσποδιὰ dicitur, addito Aristophanis in Acharn. & Hipponactis testimonio. Cui quoque μαριλευοὶ οἱ φρυγανώδεις καὶ μικροὶ ἄνθρακες quibusdam vocari scribuntur, hoc est, ex arida & surculosa materia succensi carbones, & minutæ prunæ. Quod etiam ex Corintho annotatur, qui quoque τὴν σποδιὰν μαρίλην Ionas dicere adscribit. Eam autem dictionem vsurpat Hippocr. libr. 2. περὶ γυν. (p. 272. 6.) τὴν δὲ σποδιὴν καὶ τὴν μαρίλην ἐν τῷ βόθρῳ καταλιπεῖν. cinerem ac fauillam in fossa aut scrobe relinquito. Vbi apertissimũ discrimen inter crassiores prunas, τοὺς ἀδροτέρους ἄνθρακας, τὴν σποδιήν, & μαρίλην, ponere videtur, vt μαρίλη medium quiddam obtineat, & fauillas cineri suppositas significet. verùm apud Hippocratem μαρίλην pro μαρίλην

vitiosè legitur; quemadmodum & apud Erot. vitium subesse suspicor, & μῳρίλω pro μωριλίωοι legendum, vt & apud Galenum, vt Hippocratis loco respondeat.

Μαρμαρυγαὶ sunt splẽdores oculis obuersantes, incerti & discurrentes lucis splendores aut scintillæ, splendores vibrantes aut fulgores ante oculos coruscãtes. μαρμαρυγαὶ exponuntur Erotiano apud Hip. λαμπηδόνες πυκναί, καὶ ἀστραπαὶ πυκναί, αἰφνίδιοι, πυρώδεις. crebri splẽdores, velut fulgores crebri, repentini, igniti & coruscantes. Dicuntur ἀπὸ τοῦ μαρμαρύσσειν, quod vibrante splendore relucere indicat. μαρμαρυγὰς vertit Cælius Aurelianus quædam pręoculis quasi prosplendentia macularum marmoris similia, quæ Græci amarygmata siue marmarygas vocant, cap. 4. lib. 1. Tard. pass. Et cap. 2. lib. eiusdem, ante oculos obuersantes quosdam marmorum maculis similes iactus. Ita vt marmarinas aut marmarigas pro marmarygas multi apud Aurelianum legant, à μάρμαρος aut μαρμάρεος. Verùm eum ἀπὸ τοῦ μαρμαίρειν aut μαρμαρύσσειν, & ἀμαρύσσειν (quod est mirante & vibrante fulgore splendescere) deducere manifestum est. Hanc autem dictionem vsurpat Hipp. in Progn. (p. 162. 46.) ἢ μαρμαρυγαὶ προφαίνονται, aut splẽdores ante oculos obuersantur. Rursus lib. 7. Epid. (p. 359. 36.) μαρμαρυγαὶ ὁρῶντο περὶ τῶν ὀφθαλμῶν, splendores ante oculos obuersabantur. Et iterum ib. (v. 42.) καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μαρμαρυγὰς παρακολουθεῖν. & oculis obuersantes splendores comitari. Rursus in Epist. (p. 527. 30.) διέλαμπον δ' αὐτέης οἱ τῶν ὀμμάτων κύκλοι καθαρὸν τὸ φῶς, καὶ ἀστέρων μαρμαρυγὰς δοκέειν. Huius autem oculi puro lumine relucebãt, vt stellarũ micantes fulgores putares. Hinc μαρμαρυγώδεα ὄμματα dicuntur oculi fulgidos è se radios splendoris vibrantes, aut vibrãti splendore coruscãtes & micantes, libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 39.) ἢ μαρμαρυγώδεα σφέων τὰ ὄμματα, aut ipsis splendores ante oculos obuersantur, aut oculi ipsis vibranti splendore coruscant. Quæ sunt sursum repentis humoris certissima indicia. Sic enim illic scribit Gal. τὰ δ' ὄμματα μαρμαρυγώδη γίγνεται, διὰ τι τῆς ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἀναθυμιάσει, καὶ διὰ πλῆθος αἵματος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναφερομένου. τούτων δὲ τὸ μὲν πρότερον ἐστ' ἀκαίροις ἐνίοτε γίγνεται προσφοραῖς τῆς τροφῆς· τὸ δεύτερον, ἢ δι' αἱμορραγίαν κρίσιμον, ἢ παραφροσύνην ἐφεδρεύουσαν. μαρμαρυγώδη ὄμματα, h. e. vibranti splendore coruscantes oculi fiunt, propter eam quæ à ventriculo fertur exhalationem, aut propter sanguinis ad caput sublati copiam. Quorum prius quidem interdum ob importunè oblatos cibos contingit: postremum verò propter eam quæ iudicatoriè impendeat sanguinis è naribus eruptionem, vel imminentem desipiétiam. Sic rursus lib. de loc. in homine (p. 67. 36.) μαρμαρυγώδης ὀφθαλμὸς dicitur qui ex fluxione illabente splendores obuersantes habet, & qui vibrante quodammodo fulgore micat. Et Prorrh. 2. (p. 423. 13.) in hæmorrhagiæ futuræ signis, μαρμαρυγώδεις τὰ περὶ τῶν ὀφθαλμῶν φαινόμενα annumeratur, obiectum quiddam oculis splendicans, quædam ante oculos tanquam imagines obuersari, ex eo loco vertit Celsus cap. 7. lib. 2. Aretæus etiam in Comitialis morbi impendentis accessione cap. 5. lib. de caus. & sign. morb. ac. adscribit κύκλῳ μαρμαρυγὰς περὶ τὰς ὄψιος πορφυρέας ἢ μελαίνας, ἢ πάντων ὁμοῦ συμμεμιγμένων, ὡς δοκέειν τὴν ἐν οὐρανῷ πεπτάσθαι ἶριν. oculis obuersantes in orbem splendores purpureos, aut nigros, aut omnes simul permixtos, vt in cœlo iris extensa esse videatur. Homerus verò Od. θ. (v. 265.) μαρμαρυγὰς ποδῶν metaphoricè dixit, τὴν κατάλληλον καὶ ταχεῖαν ποδῶν κίνησιν, tam celerem in cursu pedum alternationem & motum, vt iis μαρμαρύσσειν hoc est micare, aut vibrare veluti radii solares videantur, sumpta translatione à stellarum micatione aut vibratione quæ celerrimo motu fieri solet. Quem locum etiam ex Homero adscribit Erotianus. Idem quoque Homerus ὄμματα μαρμαίροντα dicit, oculos flagrantes, splendentes, de Venere Il. γ. (v. 397.) quæ μαρμαρυγώδη vocat Hippocr. λάμποντα exponit Hesychius.

Μαρσίπιον, marsupium aut sacculus dicitur Hippocrati lib. de fistulis (p. 519. 36.) quo anus fouetur. Scribitur etiam μαρσύπιον & μαρσίππιον, & Alexandro Tralliano μάρσιππος, sacculus quo partes dolentes fouentur.

Μάσθλης, ητος, ἢ μάσθλη significat Hesychio τὸ δέρμα, διφθέραν, ἡνία, pellem, corium, habenas aut lorum, & ὑπόδημα φοινικοῦν, puniceum calceamentum. μάσθλης Aristoph. Scholiastę in Nubibus dicitur ὁ μεμαλαγμένος λῶρος, lorum emollitũ & maceratum. Vnde apud Aristoph. μάσθλης tropicè exponitur ὁ ὀλισθηρὸς καὶ διαβατικός, ἢ μεμαλαγμένος καὶ κατεργασμένος ἐν πονηρίᾳ, ἢ ἁπαλὸς καὶ ὑγρός. Item ὁ πολυτρόπως καὶ μηδὲν βέβαιον μηδὲ στερεὸν γινώσκων, ἀλλ' ἄλλο μὲν νοῶν, ἄλλο δὲ ποιῶν, οἱονεὶ τοὺς τρόπους ἔκλυτος. versipellis, versutis moribus, lubricus, futilis, ardelio, verbero & audax. Quo nomine notatur ab Aristoph. Cleon in Equitibus. At μάσθλης apud Hippocratem exponitur δέρμης à Galeno in Exegesi, si modò vera est lectio, ac non potius δέρμα legendum ex Hesychio, quod etiam animaduertisse videtur Cornarius. Locus est apud Hippocr. lib. 2. de Morb. (pag. 154. 38.) in pulmone ad latus adhærescente. καὶ τρίζει τὸ αἷμα ὡς μάσθλης. & sanguis velut corium stridet. Sed sanè locus mihi corruptus videtur, & τὸ στῆθος pro αἷμα legendum existimo, vt pectoris stridorem quendam aut veluti sonum intelligas. Velut lib. 3. de Morb. (p. centesima quinquagesima nona, v. quadragesimo sexto) in pulmonis inflãmatione, καὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ τρίζειν δοκέει. & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 193. 1.) in pulmonis erysipelate, τὸ στῆθος φθέγγεται ὥσπερ δέρμα. Sibilum enim & sonum quendam stridulum intelligit qui in thorace editur. Sic igitur lib. 2. de Morb. intelligetur pectus stridere, aut sonitum quendam edere, velut corium aut pellis. Neque enim δέρμης (quæ

est

est Gal. expositio) huic loco satis aptè quadrare potest, & locum Gal. corruptum esse satis apparet. Etsi Varin. exemplaria publicata secutus, θέρμης apud Gal. legit.

Μάσσειν scribit Gal. in Exeg. non solùm significare τὸ ἀναδεύειν ἢ φυρᾶν apud Hippocr. quod est subigere aut pinsere, verumetiam τὸ ἐκθλίβειν exprimere, ex primo lib. de Morb. maiore. Verùm toto li. 2. de Morb. qui passim à Gal. primus de Morb. maior nominatur, μάσσειν non reperias, sed ἐκμάσσων (p.143.26) καὶ σπόγγους ἐν ὕδατι θερμῷ βρέχων ἐκμάσσων, & spógias aqua calida maceratas & expressas, vt ἐκμάσσων ἐκθλίβων à Gal. exponi videatur. Sic enim haud dubiè hic locus exprimitur, quem etiã antea in ἐκμάξαι indicauit, & nos in ἐκμάσσειν vel ἐκμάττειν adscripsimus. μάσσω seu μάττω, aut μάσσομαι & μάττομαι, subigo, pinso, effingo significat, & μάσσει, φυράσει, καθαίρει exponit Hesychius. Quinetiam tergere aut abstergere indicat, vt ἐκμάσσειν antea ex Hippoc. adscripsimus. Est & μάσσω & μάσσομαι, tango, palpo, attrecto, vnde μάσσασθαι, contrectando & palpando inuestigare aut explorare. Et Hesychius μάσσεται ζητοῦσι, quod est quærere exponit, vt μάσσασθαι ἐφάψασθαι, attrectare, & μασᾶσθαι. Eustath. etiam μάσσεσθαι ἅπτεσθαι & μάσασθαι ἅψασθαι explicat. Quæ certè à μάω quod est ζητῶ deducta videntur, vt & καταμφάσας antea. Galenus quoq; in Ex. in dictione ἐσαφάσας, μασᾶσθαι ζητεῖν significare scribit. Hinc εἰσμάσσειν & ἐσμάσσεσθαι deducuntur, quod est intus tangere & explorare, & Homero admodum est familiare. Sic Il. ρ. (v.564.) ἐσεμάσσατο θυμόν, τῆς ψυχῆς καθήψατο exponitur, de morte Patrocli, quæ Menelai animo penitus insederat, aut eius animo intimum mœrorem affixerat. Et Il. υ. (v.425.) ὅς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμόν, λίαν μοι καθίκετο τῆς ψυχῆς καὶ καθήψατο exponitur. Apud Hippocratem verò ἐσμασσάμενος libr. de art. (p.620.7.) ea notione sumitur, & manu in ventrem immissa & iniecta contrectans aut inuestigãs dicitur, vt antea in eius dictionis expositione adscripsimus. Eaque significatione ἐσμασσάμενος ἐμβαλὼν exponitur Erotiano, & Hesychio ἐσμασσάμενος ἐμβαλόμενος, quod est veluti specillo immisso, aut re aliqua iniecta, velut manu aut digitis, inuestigare & explorare. Sic etiam ἐσμάττεσθαι pro altè explorare & inuestigare ponitur apud Hip. vt postea adscribemus in Μάττεσθαι.

Μασητῆρες μύες, musculi mansorii à mandendo appellati, lib. de art. (pag.600.11.) Est enim propria eorum actio μάσησις, h.e. manducatio, quæ efficitur cùm dentibus molaribus subiectum cibum confringere ac cõterere volumus. Quod præstant musculi, qui latis maxillæ partibus superiecti, in latus hac illac maxillam traducũt, vt scribit Gal. com. 2. in lib. de art. (p.600.26.)

Μᾶσσον, πλέον, hoc est plus, amplius, significare apud Hipp. in Prorrh. maiore scribit Gal. in Exeg. Verùm neq; eo toto libro μᾶσσον legitur, sed μᾶλλον, pro quo μᾶσσον legisse Gal. apparet, eoq; præcipuè loco qui legitur (p.415.17.) καὶ ἱδρώσει δὲ μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐν τῇ ταλαιπωρίῃ, & in fatigatione magis quàm antea sudabit. Aut rursus ibid. (v. 20.) εἰ δὲ μεθυσθείη, ἱδρώσει τε ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν. Quod si inebriatus fuerit amplius quàm antea sudabit. Quibus præcipuè locis hæc Galeni explicatio maximè quadrare videtur. Quin & Erot. hãc vocem ex Hippocrate agnoscit, scribitq; Bacchium τὸ ἔλασσον exposuisse, Heraclium verò Tarentinum τὸ πλεῖον. Quæ certè explicatio locis adscriptis cum Galeno optimè cõuenit, etsi Bacchii sensus refragari videtur.

Μασοὶ mammæ dicũtur, quæ cùm pectoris pars sint, pro toto pectore sumuntur Hipp. lib. 2. Epid. (p.316.19.) ἀπὸ βρωμάτων καὶ πομάτων οἱ ὦμοι καὶ οἱ μασοὶ ἐμφυσῶνται. Ex eduliis & potibus humeri & mammæ intumescunt. Et rursus ib. (p.317.32.) φλέγματος καταρρόοι ἐκ τῶν μαζῶν ἕλκουσιν οἱ ὀφθαλμοί. Pituitæ defluxionibus dum tentantur oculi ex mammis trahunt.

Μάττεσθαι ζητεῖν significat apud Hipp. vt exponit Gal. com. 2. in lib. de art. (p.604.1) & ἐσμάττεσθαι τὸ ἐν βάθει τι ζητεῖν, altè quid inquirere & inuestigare, aut immisso digito & quasi attrectando aut palpando inuestigare & explorare. Qua dictione vtitur ibidem Hipp. πυκνὰ δὲ παρὰ τὴν γλῶσσαν ἐσμάττεσθαι χρή. Subinde autem circa linguam digitis immissis explorare cõuenit. Iubet enim medicum diligenter explorare digitis in os immissis in maxillæ fractura, num ossis pars altera super alteram excedat. Sic μάττεσθαι aut μάσσεσθαι pro μάσσειν aut ματεῖν ponitur, aut ματεῖσθαι quod est ζητεῖν & ζητεῖσθαι. Et μάτος Galeno ζήτησις exponitur apud Hip. & ματῆσαι τὸ ζητεῖν, vt & Erotiano, qui ματεῖσθαι ζητεῖσθαι apud eundẽ significare scribit. Hesychius quoque ματεῖ ζητεῖ explicat. Ματεύειν etiam & ματεῦσαι, aut ματεύεσθαι & ματτεύεσθαι pro ματεῖν aut ματεῖσθαι ponuntur, & Hesychio ματεῦσαι, ματεῦσαι, ζητῆσαι exponitur. Quæ omnia inquirere, inuestigare, explorare denotant. Vnde ἐσματτεύεσθαι dicitur Hippocrati eadẽ notione qua ἐσμάττεσθαι antea, pro digitis immissis contrectare & sensim explorare, lib. de art. (p.608.9.) καὶ ἐσματτευόμενον εἰς τοὺς μυκτῆρας, & digitis in nares immissis contrectando, aut altè inquirendo. Pro quo ἐσματευμένος dicitur lib. 1. περὶ γυν. (p.252.38.) τῷ λιχανῷ δακτύλῳ ἐσματευμένον. digito indice explorãdo, leniter inuestigando, inquirẽdo. Et certè cùm Hesychius ἐσματτευόμενον, ζητοῦντα, ἐρευνῶντα exponit, hanc dictionem ex Hip. agnoscere mihi videtur, etsi pro ἐσματτευόμενον apud eum vitiosè ἐσματτευόμενον legitur. Eadem etiã notione καταματτευόμενος dicitur Hip. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.192.30.) καταματτευόμενος πτερῷ ἐμέτω, h. e. penna leuiter immissa attrectãdo, vomat, aut attrectatione leui per pennã facta. Quæ phrasis reperitur ibid. (p.202.14.) Pro quo καταματτόμενος πτερῷ eadem in re scribitur ib. (p.194.48.) nisi καταματτόμενος ex Gal. in dictione καταμφάσας legere malis. Quæ certè omnia eodem teste παρὰ τὸ ματεύειν dicuntur,

quasi μαστύῳ, quod est puerorum more qui palpando & mammam contrectando eam quærunt.

Μαχαίριον gladiolus aut cultellus dicitur quo in excidendo vtuntur medici, eoq; in fœtu extrahendo & incidendo vtitur Hippocr. lib. 1. περὶ γυν. (p.252.22.) Caput n. τῷ μαχαιρίῳ diuidit. Lib. verò περὶ τῆς ἐγκατατομῆς ἐμβρύου (p. 53.11.) fœtum τῷ μαχαιρίῳ gladiolo execat & incîdit. Paulus li.6.cap.74. spatha ad polypos excidendos idonea, aut scalpro & gladiolo acuto, aut aculeato cultello (σκολοπομαχαίριον vocat) in extrahendo fœtu ad eã rem vtitur. μαχαίριον autem illud in extrahendo fœtu incuruum potiùs quàm rectũ expetit Hip. lib.1. περὶ γυν. (p.252.37) μαχαίρια τῶν περσίων dicũtur Archigeni apud Gal. li.5. κατὰ τόπ. (p.231.23) persicorũ ossa aut nuclei, q̃ paulò ante per περσίων ὀστέων τὰ ἐντὸς subindicarat.

Μαχαιρὶς etiam eadẽ significatione scalper excisorius aut scalpellus dicitur. Duplex aũt est Hip. lib.2. de Morb. (p.150.47.) σπαθοειδὴς & ὀξυβελής. μαχαιρίδι enim σπαθοειδεῖ vtitur Hipp. in purulentorum cutis sectione inter costas, τῷ σμιλίῳ ἰατρικῷ γαστρώδει; exponit Gal. in Exeg. hunc locum subindicans, quasi latum scalpellum excisorium, aut pectorosum & ventrosum dicas. Sunt qui specillum latum vocant, quemadmodũ specillum exasperatum pro scalpello sumpsisse Celsus existimatur. Est aũt scalpellus latus, quo medici in excidendo vtuntur, nouacula appellatur. Sunt tamen qui ξιφοειδεῖ pro σπαθοειδεῖ apud Hippoc. leg. contendant. μαχαιρίδι etiam ὀξυβελεῖ vtitur aut ὀξυβελεῖ ibidem, dum scalpellum acutum interadigit, vt via puri fiat. τῷ φλεβοτόμῳ exponit Gal. & scalpellum quo venæ inciduntur significat. Eum auté panniculo obligatum, ita vt summa ipsius pars ad vnguis magni digiti mensurã expedita restet, intrò adigit & in thoracem intromittit, vt viam puri expediat. Duo etiam gladiolorum genera celebrantur, lib. περὶ ἰητρ. & quando μαχαιρίοις ὀξέσι καὶ πλατέσι, h. e. gladiolis acutis & latis vtendum sit docetur (p.13.25.) Rursus μαχαιρίοισιν summo incuruis, neq; nimium acutis aut exilibus ad scarificationem vti iubet, ibidem (v.45.)

¶ Μεγάλη νόσος, h. e. magnus morbus Epilepsia vocatur Hipp. aph.9. sect.6. lib.6. Epid. Sic enim ibi Gal. τὴν ἐπιληψίαν veteribus μεγάλην νόσον dictã fuisse testatur, eaq; ratione Herculeum morbum Comitialem dictum, quò eius magnitudo indicaretur. Etsi illic exemplaria plurima tum publicata tum manu scripta ὑπό τινος μεγάλης νόσου legũt, non ὑπὸ τῆς μεγάλης νόσου, vt Galenus, quemadmodum ibidem indicauimus. Quo nomine non solùm Comitialis morbus, sed alii etiam nonnulli eo sensu insigniuntur.

Μεγαλόσπλαγχνοι sunt Hippocrati qui magna & in tumorem sublata habẽt viscera, eiusmodiq; affectibus obnoxia vt tumore aliquo preter naturã, aut scirrho, aut œdemate, aut inflammatione tententur. Præcipuè verò quibus viscus aliquod inflammatione laborat. Quemadmodũ ex longo & diutius perseuerante iecoris dolore, tandemq; in phlegmoné erumpente μεγαλόσπλαγχνος Ἀπολλώνιος dicitur Hip. ægr.13. lib.3. Epid. post st. pest. Sic quoq; lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.75.58) τὸ μελίκρητον πᾶσι χολώδεσί τε καὶ μεγαλοσπλάγχνοισι, h. e. mulsa biliosis & visceris alicuius inflãmationé laborantib. noxia esse scribitur, μεγαλοσπλάγχνους n. ibi exponit Gal. τοὺς ἐν ταῖς νόσοις φλεγμονὴν ἔχοντας κατά τι τῶν σπλάγχνων, quib. in morbis viscus aliquod inflãmatione affectum est. τὸ γάρ τοι κοινὸν ὄνομα (vt scribit) νῦν ἴδιον ἐγένετο τῶν φλεγμαινόντων. οὐ γὰρ δὴ διά γε σκίρρον γε, ἢ οἴδημα πυρετὸς ἐξάπτεται. πρόδηλον οὖν ὅτι κατὰ τὰς ὀξείας νόσους ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος αὐτῷ ἐστιν, ὅταν ὄγκος ἐν σπλάγχνοις γένηται, φλεγμονῆς ἐστιν, οὐκ οἰδήματος ἢ σκίρρου τὸ σύμπτωμα. καὶ τούτους νῦν ὀνόμασε μεγαλοσπλάγχνους. Cõmune siquidem nomen hoc in loco, eorum qui inflammatione laborant proprium factum est. Neq; n. propter scirrhum aut œdema febris incenditur. Constat igitur in morbis acutis, quorum nunc ei sermo instituitur, cùm tumor in viscerib. exortus fuerit, id non scirrhi aut œdematis, sed inflãmationis symptôma esse. Hos aũt in præsentia μεγαλοσπλάγχνους, h.e. viscerosos appellauit. Erot. quoq; apud Hip. μεγαλόσπλαγχνον exponit, τὸν διὰ φλεγμονὴν ἐν ἐπάρσει τὰ σπλάγχνα ἔχοντα, eum qui ob inflammationem in tumoré sublata habet viscera. Neq; absimili notione μέγας σπλὴν dicitur Hip. lib.2. Epid. (p.313.5.) ᾧ δὲ σπλὴν μέγας ἦν. huic splen magnus erat. Et rursus ibid. (v.36.) σπλὴν μέγας. Rursusque in Prot. (p.210.58.) cùm scribitur, ἢ ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιοῦ ῥέῃ, velut si in lienis tumore aut inflãmatione ex nare dextra sanguis effluat. Sic n. illic μεγάλῳ ἐξηρμένῳ, ὀγκωμένῳ, ἢ φλεγμαίνοντι, quod est sublato, tumefacto, aut inflãmatione vexato, sumit Gal. Et μέγα ὑποχόνδριον inflammatione vexata præcordia dicuntur aph.28. sect.2. libr.6. Epid. Alioquĩ certè μεγαλόσπλαγχνος generositatis aut virtutis specimen est, & antiquis magnis aut latis viscerib. præditũ indicat, cuiq; eximiæ sunt oẽs corporis functiones, quõ μεγαλόσπλαγχνος μεγαλόφρων Euripidi dicitur. Quod ét subindicare videtur Gal. com.3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.74.57.) illud Hip. exponens: μελίκρητον τὸ ἐπίπαν μὲν τοῖς πικροχόλοισι καὶ μεγαλοσπλάγχνοισιν ἧσσον ἐπιτήδειον, ἢ τοῖσι μὴ τοιούτοισι. Mulsa magna quidem ex parte biliosis & his qui in tumorem sublata habent viscera minùs q̃ non huiusmodi est idonea. Sic n. ibi scribit; μεγαλοσπλάγχνους δὲ νῦν εἶπεν, οὐχ οἷς φύσει μεγάλα σπλάγχνα ἐστὶν, ἀλλ' οἷς κατά τι πάθος εἰς ὄγκον ἤρθη σκιρρούμενα καὶ φλεγμαίνοντα, καὶ οἰδισκόμενα. μεγαλοσπλάγχνους aũt hoc est viscerosos nunc dixit, nõ eos qui natura magna habent viscera, sed quib. ex affectu aliquo in tumorem sunt sublata, siue scirrho, siue phlegmone, siue œdemate vexẽtur. Sic Paul. μεγαλοσπλάγχνους τοὺς εὐπαθῆ τὰ σπλάγχνα ἔχοντας vocat, eos quib. viscera affectib. sunt opportuna, c.96. li.1. Alia verò notione οἶνος γλυκὺς μεγαλόσπλαγχνος σπληνὸς καὶ ἥπατος dicitur

dicitur Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.71.40.) Sic enim vocatur vinum dulce quòd viscera hoc est lienem & hepar tumefaciat, eorumq; tumorẽ augeat. μεγαλόσπλαγχν[ον] illic exponit Gal. αὐξάνοντα τῶν σπλάγχνων τοὺς ὄγκους, h.e. viscerum tumores augentẽ. quod ei ratione crassitudinis quam habet accidit, propter quam tardè permeat, obstructiones gignit, visceraq; in molem attollit.

Μεγαλοφωνότατοι qui magnam edunt vocẽ & qui multũ inclamare possunt, quòd sint amplo & lato thorace, ideoq; calore natiuo plurimo sunt præditi, aph. 22. li. 6. Epid. sect. 4.

Μέγεθος magnitudo, quæ propriè quidẽ in longitudine, latitudine & profunditate spectatur: verùm de longitudine sola dicitur Hippocrati aph. 54. libr. 2. quam proceritatem corporis vocant, Celsus longam staturam dixit cap. 1. lib. 2. μέγεθος δὲ σώματος ἐνηβῆσαι μὲν ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀηδές. In traducenda iuuentute liberalis est & decora corporis magnitudo. Sic enim σῶμα μέγα, h.e. corpus magnum dici scribit Galenus, τὸ κατὰ μῆκος μόνον ἐπὶ πλέον ηὐξημένον, quod in immoderatã longitudinem solam excreuit, cuius proprium nomen est τὸ μακρὸν, longum. μέγεθος etiam τὴν σφοδρότητα indicat, vt cùm de morbi aut febris magnitudine, aut accessionis vehementia dicitur. ἄμφω γὰρ συνήθη τοῖς ἰατροῖς ἐστι τὰ ὀνόματα, (vt scribit Gal. com. ad aphor. 12. lib. 1.) καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐπιφέρουσιν αὐτὰ πολλάκις. ἐνίοτε μὲν μείζονα φάσκοντες τὸν πυρετὸν γεγονέναι τῆς προόδου, ἐνίοτε δὲ σφοδρότερον. Ambo enim hæc medicis sunt vsitata nomina, & pro eadem re ab ipsis sæpè vsurpata, vt cùm maiorẽ interdum febrẽ q̃ antea, interdum vehementiorẽ fuisse dicũt.

Μεθίησι apud Hip. ἀφίησι, h.e. demittit, exponit Erotianus, idq; significare potiùs contẽdit, quàm ἐμπίπτει, q̃d est irruit, vt exponit Bacchius. Hanc autem dictionem sæpius vsurpat Hip. libr. περὶ φύσ. παιδίου vt (p.30.20.) μεθίησι γὰρ [ξύλα] κατὰ τὴν τομὴν πνεῦμα. Siquidem per scissuram spiritũ emittunt. [ligna] Rursusq; ibid. (p.35.4.) καὶ βιώμενον ὑπὸ τῶν φύλλων, μεθίησι τὴν δυνάμιος ἐς τὸ κάτω, ἣ ἐν αὐτῷ ὑπολείπεται διὰ τὴν βαρύτητα, & à foliis coactum vim ad inferiora demittit, quę illic propter grauitatem residet. Et (p.37.18.) οὕτως μεθίησιν ἐς τὸ δένδρεον ῥίζας ἀπ' αὐτοῦ λεπτάς. Sic in arborem radices tenues demittit. Rursusq; ibid. (v.33.) κἀκεῖνο πρῶτον τὴν πνοιὴν ἕλκει ἐς ἑωυτὸ, καὶ μεθίησιν ἔξω. Et illa [genitura] primùm ad se spiritum trahit, & foras emittit. At parum his locis Bacchii expositio conuenit.

Μεθίστασθαι est transire, discedere, immutari, recidere, demigrare, transferri. Diciturq; ferè de morbi depositione ac trãsitu, ac velut in alterum successione. In Coac. Pr. (p.427.47.) οἱ δὲ διαλείποντες καὶ λαμβάνοντες πεπλανημένως, φθινοπώρου μάλιστα, εἰς τεταρταῖον ἐπιεικέως μεθίστανται. Quæ autem febres intermittunt, incertoq; ac vago ordine prehẽdunt, eæ præcipuè autumno, in quartanã ferè transeunt, aut mutantur. Quod in Progn. dicitur (p.161.41) ἐς τεταρταῖον καταστήσεσθαι, in quartanam discessuram transiturã. Et li. 1. Epid. (p.361.45.) ἀποστάσιας ἐς τεταρταίους γίνεσθαι, secessus in quartanas fieri. Rursus in Co. Pr. (p.440.26) μεθιστάμενα ἀλγήματα ἐκ κενεώνων ἐς τὸ λεπτὸν, ex laterũ inanitate ad tenue intestinũ migrantes dolores. Et aph. 8. lib. 5. ἐμπυΐσκονται ἐς ἐμπύημα μεθίστανται. ii ad suppurationem vertuntur. Hinc μετάστασις humorum aut morbi trãspositum ac depositionẽ indicat. Quæ quomodo ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος differat, antea ex Galeno ipso expressimus, in dictione ἀπόστασις. Etsi interdũ μετάστασις pro ea morbi mutatione quam solutio consequitur sumitur, vt aph. 7. lib. 5. τὰ ἐπιληπτικὰ μετάστασιν ἴσχει. Comitiales affectus mutationem accipiunt. Sic enim illic scribit Gal. κυρίως μὲν ὀνομάζονται μεταστάσεις πάθους, ὅταν ἐξ ἑτέρου μέρους εἰς ἕτερον μετέρχηται. καταχρωμένων δὲ καὶ αἱ λύσεις οὕτω προσαγορεύονται. καί μοι δοκεῖ νῦν ὁ Ἱπποκράτης, κατὰ τὸ δεύτερον σημαινόμενον κεχρῆσθαι τῇ προσηγορίᾳ. οὐ μόνον γὰρ εἰς ἕτερα μόρια μεθισταμένων τῶν τὴν ἐπιληψίαν ἐργαζομένων χυμῶν λύεται τὸ πάθος, ἀλλὰ καὶ τελέως ἐκθεραπευομένων. Μεταστάσεις morbi propriè quidem nominãtur, cùm ex vna in alteram partem malum demigrat. Per abusionem verò etiam solutiones sic vocantur. Ac mihi quidem certè Hipp. hoc loco in secũdo significato appellatione vsus videtur. Neque enim solùm translatis in alias partes humorib. morbum comitialem efficientib. soluitur affectio, verũetiã omninò p̃curatis.

Μέθοδος via & ratio dicitur qua quid in arte inuestigamus. Est verò Hippocrati ὁδὸς, καὶ τῶν ὀρθῶς ἐχόντων δοκιμασία, καὶ τῶν μὴ ἐχόντων ἔλεγχος: via & ratio qua quæ rectè se habent exploramus, quæ verò secus deprehẽdimus, aph. 16. sect. 3. libr. 6. Epid. Sic enim Methodus nũcupatur via ac ratio qua quæ in arte probè sunt inuenta & constituta exploramus, quæ verò minùs rectè redarguimus. Hãc in arte medendi disserendi viam ac diuidendi rationem, qua vniuersalium ac cõmunium differentias inuestigamus, deinde etiam ad infimas & particulares cuiusq; rei differentias progredimur, ὁδὸν vocat Hip. reliqui μέθοδον Hippocratẽ posteriores appellauerũt, vt illic scribit Gal. Est etiam μέθοδος ex opinione Methodicorum, cognitio apparentium communitatum, quæ ad Medicinæ finem (hoc est sanitatem) spectant aut conspirant. Gal. li. de sectis ad eos qui introducũtur (p.12.46.) vnde & methodici medici dicti sunt, qui (vt scribit Celsus in Procem.) Medicinam ita finiunt, vt quasi viam quandam, quam μέθοδον Græci nominant, eorũq; quę in morbis cõmunia sunt, contemplatricem esse contendant. Μέθοδος et apud Hipp. interdum secessum, transmigrationem ac digressionem significat, vt lib. περὶ ἑπταμήνου (p.45.28.) ὅσα δὲ αὖ τῶν ὀκταμήνων ἐμβρύων μὴ σφόδρα νοσήσῃ, ἀλλὰ κατὰ ἕν τι ἐκ τῆς μεθόδου κακοπαθήσῃ: At octimestres fœtus non grauiter ęgrotantes, quique vna quapiam parte propter secessum aut digressionem malè afficiũtur. Sic enim μέθοδον illic sumit Corn. μεταχώρησις, h. e. secessionem ac demigrationem quam

fœtus laxatis membranis facit, cùm in inferiorem vteri partem suo pondere procūbit, ibiq; alimentum sumit, ac aliquandiu (h. e. diebus quadraginta) perdurat, velut ibidem scribitur (p. 44. 38.) μετὰ βολὴν ἢ μετὰ χώρησιν sæpè vocat Hip. Caluus certè per μέθοδον naturalem octaui mensis malignitatem & afflictionem accepit.

Μεθυποστρῶσις est strati permutatio dum lectus substernitur, lib. de fract. (p. 553. 45) εὐχρηστέοισιν δὲ ἐστὶν τῇσι μεθυποστρώσεσι. Maximè tamen est vsui cùm stratum substernitur, aut cùm stragula permutantur.

Μεῖον, ἔλαττον, h. e. minus, exponit Erot. Quam certè dictionē passim & sæpè vsurpat Hipp. vt lib. 1. περὶ διαίτης (p. 83. 11.) ἢ ἐπὶ τὸ μεῖζον, καὶ ἐπὶ τὸ μεῖον. & ad maius, & ad minus. Et rursus, φθορὴ δὲ πᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μείζονι ἀπὸ τοῦ μείονος, ἢ τῷ μείονι ἀπὸ τοῦ μείζονος. αὐξάνεται ἢ τὸ μεῖζον, ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος. Corruptio autem mutuò inter se omnibus est, maiori à minore, & minori à maiore. Et augetur maius à minore. Vbi τὸ μεῖον ἔλασσον exponitur. Ac rursus ib. (v. 16.) καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα πλεῖον ποιεῖ, τὰ δὲ διδόντα, μεῖον. Et quę quidem accipiunt, plus faciunt, quæ verò dāt, minus. Rursus (v. 17) μεῖον δὲ ποιέοντες, πλεῖον ποιοῦσι. & min' faciētes, plus faciūt. Et (v. 19) ἢ τῷ μὲν δίδωσι τοσούτῳ πλεῖον, ὅ δὲ λαμβάνει τοσούτῳ μεῖον. Et alii tāto plus dat, ab alio tanto minus accipit. Rursus (v. 20.) ἢ τὰ μὲν ἐπὶ τὸ μεῖον ἰόντα. Et quæ quidem ad minus tendūt. Et iterum (v. 48.) ἀλλ' ἀμείβει ἐκ τοῦ μείζονος εἰς τὸ μεῖον. sed transitio fit ex maiore ad minus. Rursusque ibidem (p. 85. 14.) μεῖον ποιέοντες, πλεῖω ποιοῦσι. & minus facientes, plus faciunt. Et lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ. (p. 6. 39) ἀλλὰ πολλῷ μεῖον ἢ δύναται, verùm multò minus q̄ possit. Et aliàs sæpè, vnde μείωσις corporis imminutio, dicitur, cui αὔξησις opponitur. li. 1. περὶ διαίτης (p. 84. 30. & 86. 18.) & lib. 2. Epid. (p. 312. 23) αἱ προσαυξήσιες ἢ μειώσιες inter se opponuntur. Est & μείωσις tēpus illud in morborum circuitu, ὅτε τὸ μέγεθος ἀφαιρέεται τι τοῦ πυρετοῦ, in quo ex febris magnitudine quidpiam demitur. Μειοῦσι etiam ἐλαττοῦσι, h. e. imminuunt exponit apud Hip. Erot. quod legitur lib. 2. Epid. (p. 312. 22.) αἱ προσαυξήσιες ἑκάστῳ ἃ μειοῦσι. & adauctiones quidnam cuiq; detrahant.

Μελαγχολίαι dicuntur Hippocrati, aph. 14. lib. 3. & lib. de aëre, loc. & aq. (p. 75. 44.) morbi qui ex atra bile nascuntur, vt vertit Celsus cap. 1. lib. 2. Sunt autem deliria cum tristitia & metu sine causa coniuncta, ex bile atra orta. Si enim timor atque mœstitia longo tempore perseuerent, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον, vt scribitur aph. 23. li. 6. hoc est (vt vertit Celsus cap. 7. libr. 2.) atræ bilis morbus subest. Idem nanque μελαγχολίαν bilem atram vertit cap. 1. lib. 2. ex aphor. 20. lib. 3. quam per τὰ μελαγχολικὰ ibidem significauit Hippocr. Authori Definit. Med. (p. 397. 57.) μελαγχολία ἐστὶ πάθος βλαπτικὸν τὴν γνώμην μετὰ δυσθυμίας ἰσχυρᾶς, καὶ ἀποστροφῆς τῶν φιλτάτων, γινόμενον ἄνευ τοῦ πυρετοῦ. ἔστι δὲ αὐτῷ καὶ χολὴ προσεχομένη πολλὴ μέλαινα βλάπτει στόμαχον, ὥστε καὶ ἀπεμεῖσθαι, καὶ οὕτως τὴν γνώμην συγχεῖσθαι. Melancholia affectus est mentem lædens cum vehementi tristitia, & amicorum auersatione, sine febre. Nōnullis verò, si multa bilis atra accesserit, stomachum lædit, ita vt vomitione reiiciatur, simulque hoc modo mens vitietur. Melancholiæ genera tria describit Gal. cap. 6. libr. 3. de loc. affect. & Paulus cap. 14. libr. 3. Μελαγχολικοὶ etiam quinam dicantur veteribus docet Aretæus cap. 5. lib. 1. περὶ σημείων χρονίων παθῶν. Μελαγχολικὰ ἀλγήματα dolores melancholici dicuntur Hippocrati, qui à crassis & crudis humoribus fiunt, velut diu permanentes ac pertinaces, quomodo apoplexiæ & conuulsiones μελαγχολικὰ νοσήματα vocantur aph. 56. lib. 6. & aph. 40. libr. 7. Aut qui ex liuidis & denigratis tumoribus oriūtur, quales fiunt ex crassiore & fœculento sanguine in partes illapso, Prorrh. 2. (pag. 416. 43.) in iis qui ex sanguinis eruptione superfuturi sunt, ἀλγήματα μελαγχολικά, ἐν τε τῷ νώτῳ ἢ ἐν τῷ στήθει, dolores melancholici in dorso & pectore fieri scribuntur. Sunt etiam μελαγχολικῶς ἐξιστάμενοι Hippocrati, qui furiosa & vehementi mentis emotione percelluntur, in Prorrh. (p. 175. 24. (vbi scribit Galen. μελαγχολικὴν ἔκστασιν dici τὴν σφοδρὰν καὶ θηριώδη. γίνεσθαι δὲ διαβρεχούσης τὸν ἐγκέφαλον ξανθῆς χολῆς καταπληθείσης, hoc est melancholicam mentis emotionem, vehementem & ferinam. fieri verò flaua bile cerebrum irrigante. Quæ etiam μελαγχολικὴ παραφροσύνη dicitur Galeno com. 3. in Prorrh. & per μελαγχολικὰ παρακρούοντα exprimitur Hippocrati ibidem (p. 210. 26.) hoc est atrabilarias desipientias.

Μελάγχροις aut μελαγχροὺς qui nigro est colore aut cute nigra, atroque colore suffusus, ictero nigro laborat, aphor. 27. sect. 2. lib. 6. Epid. Pro quo μελάγχλωρος in quibusdam codicibus legitur vt scribit Gal. qui color est ex nigricante viridis subluteus & luridus. Quam etiam dictionem vsurpat Aretæus in Melancholia morbo laborantibus cap. 5. lib. 1. περὶ χρονίων παθ. ξυντρέπεται δὲ καὶ τοῦ σκήνεος ἐς πονηρὸν ἡ ἕξις. χροιὴ μελάγχλωρος, ἢν μὴ διεξίη κάτω ἡ χολή, ἀλλὰ ἀναχέηται ξὺν τῷ αἵματι ἐς τὸ πᾶν. Corporis verò habitus in peius vertitur, color est ex nigricante viridis, nisi bilis infra descendat, sed per totum corpus vnà cum sanguine refundatur.

Μέλαινα simpliciter interdum Hippocrati τὴν μέλαιναν χολὴν sæpè dictam libr. περὶ φύσ. ἀνθρ. hoc est bilem atram significat, vt libr. 2. de Morb. (p. 157. 48.) μέλαιναν ἐμεῖ οἷον τρύγα. bilem atram vomit tanquam fœcem. Vbi tamen μέλαν legunt Interpretes. Quod etiam mihi subindicare videtur Gal. in Exeg. cùm scribit, μέλαινα, λέγεταί τι ἢ ἡ νόσος ἡ ἀπὸ μελαίνης χολῆς συνισταμένη. Quibus quoq; verbis hūc etiam locum haud dubiè exprimit, qui morbum ex atra bile conflatū describit, duplicem quidē, sed qui μέλαινα νόσος inscribitur. τὰ μέλαινα verò dicuntur nigra excrementa, sanguis niger & veluti lim', ab atra bile differens, vt scribit Galen. lib. de atra bile (pag. 358.

358.43.& Com.ad aph.21.lib.4.) Sic τὰ μέλανα ὑποχωρέοντα aphorism. 25. libr. 4. cùm nigra deiiciuntur, & μελάνων διαχώρησις, in Prorrh.(pag.212.26.& p.213.54.) nigrorum deiectio & secessus, & μελάνων διοδος, ibidem (pag.211.32.) ac aliàs sæpè.

Μέλαιναι ῥίζαι, τὴν τῆ ἀσπαλάθε τῆ ἀρωματικῆ καλουμένης, exponit Galenus in Exeg. apud Hipp. hoc est aspalathi aromatici vocati radicem. Quibus verbis locum lib.2. περὶ γυναικ. (pag. 285.21.) mihi subindicare videtur. Μελαίνης ἐξεταζομένης legi apud Hippocratem ex Dioscoridis opinione debere scribit Galenus in Exeg. vt sit μελαινὶς αἴξ, καὶ βοῦς μελαινὶς, capra aut vacca ex Melęnis. Sunt autē μέλαιναι πόλις κατὰ τὸ κρισαῖον πεδίον προσκειμένη τῇ κριφίῳ, νομὰς ἀγαθὰς ἔχουσα καὶ εὐγαλάκτους, ὥς φησιν ὁ Διοσκουρίδης. vrbs circa campum Crisæum, ante Criphium sita, pascuis optimis & lacte abundans, vt scribit Dioscorides. Sunt etiam μέλαιναι Stephano Arcadiæ vrbs & Lyciæ, ex qua μελαινεὺς & μελαινίτης popularis dicitur. Crisæus autem campus in Phocyde situs est. Quòd verò attinet ad locum Hippocr. non dubium est quin ad id referatur quod scriptum est lib.1. περὶ γυναικ. (pag.245.13.) μετὰ δὲ ταῦτα πιπίσκειν βοὸς μελαίνης γάλα, ἀσιτεούσα εἰ οἷόν τε εἴη ἡμέρας μ'. postea verò lac vaccæ nigræ potui exhibere, ita vt cibo abstineat, si fieri possit ad dies quadraginta. Quod etiam eadem in re repetitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 226.8.) Vult enim in periculoso sanguinis vomitu à partu solo lacte asinino & bubulo & sesamo trito in potu exhibito puerperam nutriri, quò vires celerius reficiantur. Vnde nemini mirum videri debet si lactis præstantiam & vaccæ ex Melænis potiùs quàm μελαίνης, hoc est nigrę, requirat Hippocr. Verùm tunc βοὸς μελαινίδος γάλα ex Dioscoridis lectione scribendum erit, vt huic loco respondeat, aut μελαινεῦς à recto μελαινεὺς, quod est ἐκ μελαινῶν. Quod certè non parum suspectam mihi Exegeseωs lectionem reddit, vt ne addam apud Varinum admodum corruptè legi.

Μελανέον scribit Galenus in Exegesi quosdam coniunctim scribere in Progn. vt sit τὸ μελανεῶν, hoc est nigricans, quosdam etiam diuidere, χλωρὸν ἢ μέλαν ἐὸν, ἀντὶ τοῦ ὄν. Locus est initio Progn. (pag.121.38.) καὶ τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου χλωρόν τε ἢ καὶ μέλαν ἐὸν καὶ πελιὸν, ἢ μολιβδῶδες. Et totius faciei color, aut niger, aut pallidus, aut liuens, aut plumbeus.

Μέλαν φάρμακον quod est nigrum medicamentum, videtur esse atramentum scriptorium, aut pro eo sumi apud Hippocratem quod etiam μέλαν γραφικὸν dicitur. Sic enim ex Hippocrate Celsus & Paulus sumere videntur. Locus est lib.de Cap.Vuln. (pag. 449.30.) vbi in exploranda ossis rima, atramentum aut nigrum aliquod pharmacum superinducendum præcipit. δεῖ δὴ ἐπὶ τὸ ὀστέον τήκειν τὸ μελάντατον, διεῦσαι τε τῷ μέλανι φαρμάκῳ τῷ τηκομένῳ. super os medicamentum aliquod nigerrimum liquatum & humore aliquo subactum inducendum. Quem locum Celsus cap.4.lib.8. sic mihi expressisse videtur: At si ne tum quidā rima manifesta est, inducēdum super os atramentum scriptorium est, deinde scalpro id radendum. Paulus verò cap.90.lib.6. φαρμάκῳ τε μέλανι ὑγρῷ, ἢ καὶ αὐτῷ γραφικῷ ἐγχέαντες μέλανι, dixit, hoc est, medicamento aliquo nigro liquido, aut ēt atramēto scriptorio infuso. Siue igitur atramentū scriptorium per hæc Hippocr. verba, siue aliquod medicamentum nigrum ossi super inducendum pręcipitur: Certum est locum illum à Galeno in Exegesi subnotari, cùm μέλανι φαρμάκῳ exponit, his verbis: τοῦτο πῶς σκευάζεται, ἐν τῷ περὶ ἑλκῶν αὐτὸς ἐδίδαξεν, quod est, hoc quonam modo paretur, ipse in libro de vlceribus docuit. Vt certè colligendum sit hac notione medicamentum aliquod exprimi, cuius incerta sit compositio, cùm non satis explicatè illîc aperiatur: Indeque apertissimè coniiciendum sit, aut librum de vlceribus defectum esse, aut aliquod aliud medicamentum ex illis quæ ibi describuntur accipiendū, non autem atramentum scriptoriū, cuius nulla illîc omninò fit mentio. Etsi verò locus libri de Cap. Vuln. omninò vitiosus est, & asterisco subnotatus, satis tamen ex eo colligitur μέλαν φάρμακον ab Hippoc. requiri, vt medicamento aliquo nigro liquido ad os affuso, exploremus quàm altè rima subeat. Quod siue Caricon sit, lib. de vlcerib. descriptum siue aliud aliquod ex his quæ illîc describuntur, siue atramentum scriptorium, parum referre videtur. Describitur tamen etiam aliud φάρμακον μέλαν apud Hippocr. in Nothis quæ adiecta sunt lib.1. περὶ γυναικ. (pag.300. vers. 10.)

Μέλαν τὸ κύπριον exponit Galenus in Exeg. apud Hippocr. τὴν κυπρίαν σποδὸν, ᾗ πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς χρώμεθα. spodiū aut cinerem Cyprium, quo ad oculos vtimur. Quibus verbis subnotari mihi haud dubiè videtur locus lib. 1. περὶ γυναικ. (pag.243.40.) vbi tamen vitiosè μελάνθιον τὸ κύπριον pro μέλαν in publicatis codicibus legitur. Quod etiam animaduertit Cornarius, qui atramentum & spodium Cyprium vertit. Eius autem illîc ad pessum vsus est, vt medicamenti desiccantis, & sine acrimonia aut morsu adstringentis.

Μέλας Hippocrati simpliciter veratrum nigrum significat lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag.56. versic. 6.) μέλανι μὲν δαῦκον, ἢ σέσελι, ἢ κύμινον, ἢ ἄνισον, ἢ ἄλλο τι τῶν εὐωδέων μίσγοντα. Veratro quidem nigro daucum, aut seseli, aut cuminum, aut anisum, aut aliud quid boni odoris admiscebis. Rursus ibidem (vers.8.) ἄγει δὲ μέλας μὲν κάλλιον ἢ κρισιμώτερον πεπλίου. πεπλίον δὲ μέλανος μᾶλλον φυσέων καταῤῥηκτικώτερόν ἐστιν. Veratrum autem nigrum tum meliùs, tum ad iudicationem accōmodatiùs quàm peplium ventrem soluit. Pepliū verò veratro nigro meliùs flatus educit, perrumpere facit. Ibidem autem ἐλλέβορος μέλας dicitur, vt lib. περὶ ἑλκῶν (p.515.28.&39.)

Μελασμοὶ sunt Hippocrati denigrationes & liuores à frigido contracti, aphorif. 17. & 20. lib. 5. & lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 112. 32.) nigritiem in vlceribus vertit Celsus cap. 1. lib. 2. Sunt & μελάσματα nigrores, & quæ nigricant aut partes corporis ex sanguine effuso nigrefactæ lib. de fract. (pag. 547. 38.) Sic μελάσματα sanguine extra venas refuso, per contusionem aut reseratos vasorum fines, fieri scribit Galenus lib. de Tumor. preter nat. (pag. 356. 23.) Est & μέλασμα αἰδοίων, nigredo in pudendis, lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 26.) quibus verbis pudendorum vlcera maligna & denigrata denotantur, ad quæ aceti vsum conferre scribit Hippoc. Eadem τὰ μελαινόμενα dici videntur libr. eodem extremo. Μελαινόμενοι δάκτυλοι καὶ οἱ πόδες, digiti & pedes nigrescentes, in Progn.* (pag. 136. 55.) De quibus τὰ μελαινόμενα dicũtur Coac. Prænot. (pag. 439. 23.) vt τὰ μελανθέντα τοῦ σώματος (ibidem v. 25. & in Progn. pag. 137. 2.) partes corporis nigrescentes. Et Prorrh. 2. (pag. 413. 33.) μελανθέντες δάκτυλοι τῶν ποδῶν, digiti pedum denigrati & putrilagine corrupti, ita vt decidant. Quod expressit Celsus cap. 7. lib. 2. his verbis. Solent etiam in graui morbo pedes cum digitis vnguibusque nigrescere. Quòd si non est mors consecuta, & reliquum corpus inualuit, pedes tamen decidunt.

Μελάνθιον τὸ ἐκ τῶν πυρῶν, melanthium ex tritico, aut triticeum, quodq; in aruis & tritico nascitur, non verum sed pseudomelanthium dictum intelligi videtur apud Hippocratẽ, quo ad suppositios pessos vtitur lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 253. 29. & p. 254. 23.) & lib. περὶ ἀφόρων (pag. 296. 26.) vbi & febres articulorumque tumorem inducere, valde etiam mordax esse scribitur.

Μελεδαίνειν θεραπεύειν significat & ἐπιμελεῖσθαι, curare, curam habere aut agere. Verbum est Ionicum & Hippocrati vsurpatum, vt lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 238. 30.) τὰς δὲ ὑστέρας ὧδε μελεδαίνειν. vteros sic curato. Sic μελεδαίνοντι, ἐπιμελουμένῳ, θεραπεύοντι, ei qui curam habet, aut curationem adhibet, exponit Gal. apud Hippocrat. in Exeg. Quibus verbis locum Prorrh. 2. (pag. 413. 29.) mihi subindicare videtur. τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι, medico curanti. Rursusque ibidem (pag. 414. 24.) τὸν μελεδαίνοντα, eum qui curat, aut medicum vocat. Erotianus μελεδαίνειν θεραπεύειν exponit & μεριμνᾶν. Quod etiam Ionibus dici annotatur ex Corintho. Μελεδαίνει quoq; Hesychius φροντίζει exponit. Est & μελεδαίνεσθαι passiua voce sæpe vsurpatum Hippocrati, vt lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 32. 47.) καὶ κινδυνεύσει ἀποθανεῖν, ἢν μὴ μελεδαίνηται ἐν τάχει. & de vita periclitabitur, nisi breui curetur. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 235. v. 48.) ἐπ' ἢν δὲ ὁ χρόνος πλείων γίνηται, καὶ μὴ μελεδαίνηται. Tẽpore verò magis progresso si non curetur. Iterumque (v. 29.) καὶ ἢν μελεδαίνηται ἐκ τούτων, ὑγιὴς ἔσται. & si hæc curentur, sana euadet. Rursusque (pag. 251. 23.) τὰ δὲ ἕλκεα μὴ μελεδαίνηται. vlcera verò minimè curentur. Iterumque (pag. 243. 18.) ἢν ἄρτι μελεδαίνηται, si citò curetur. Libro quoq; περὶ ἀφόρων (p. 291. 9.) ἢν μὴ ἐν ἀρχῇ μελεδαίνηται. & si quidem per initia curetur. Et rursus lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 236. 1.) καὶ ἢν μὴ μελεδαίνηται, neque curetur. Sic μελεδαινομένη quæ curatur, ibidem (p. 232. 29.) & (p. 235. 21.) & (251. 28.) & (p. 244. 7.) Et μελεδαινόμεναι, quæ curantur mulieres, libr. περὶ γυν. φύσ. (pag. 224. 17.) & lib. 2. περὶ γυν. (pag. 271. 1.) Libr. quoque περὶ ἀφόρων μελεδανθεῖσα, hoc est curata, sæpe vsurpatur, vt (pag. 290. 43. & p. 291. 6. 20. 26. 31. 37.) & lib. 1. περὶ γυν. (pag. 243. 6.) Rursusque libr. 2. περὶ γυν. (pag. 278. v. 3.) ἄτοκοι δὲ πολλαὶ καὶ ἐκ ταύτης τῆς νούσου γίνονται, ἢν μὴ μελεδανθῇ. Multæ autem, nisi curentur, steriles ex hoc morbo euadunt. μελεδανθῶσι tamen leg. malim. Idque iure suspectum videtur, cùm libr. περὶ γυν. φύσ. (p. 215. 13.) vbi eadem in re ista repetuntur, hæc verba desiderentur.

Μελεδώνη cura, solicitudo, vel curatio dicitur Hippocrati, vt lib. 1. περὶ γυν. (pag. 243. 7.) πλείονος μελεδώνης δεήσεται, ὅκως μὴ οἱ τὰ ἕλκεα μεγάλα καὶ σηπεδονώδεα ἔσται. maior cura adhibenda erit, ne vlcera magna & putria euadant. Rursusque ibidem (v. 14.) καὶ δέεται πολλῆς μελεδώνης. & multa cura indigent. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 192. 43.) ἀλλὰ χρεία πολλῆς δὴ μάλιστα μελεδώνης. Verùm q̃ maxima curatione opus est. Μελεδὼν exponitur Galeno apud Hippocratem in Exeg. ἡ ἐπιμέλεια, cura & solicitudo, οὐχ ὡς παρ' Ὁμήρῳ ἡ λύπη, non mœror aut tristitia quemadmodum apud Homerum. Idem quoque Com. 1. in lib. de art. (pag. 588. 35.) μελεδώνας τὰς λύπας poëtas vocare scribit, ἐν ἴσῳ τὰ μέλη ἐδούσας καὶ κατεσθιούσας, quasi membra edant vel consumant. Qua in re nominis notationem secutus videtur, eaque ratione curæ edaces Latinis dicuntur, quòd cor vrant & edant. Verùm apud Galenum in Exeg. μελεδώνη pro μελεδὼν leg. videtur, aut certè par est Galenum apud Hippocratem μελεδῶνος pro μελεδώνης legisse. Erotianus quoq; μελεδώνας θεραπείας, hoc est curationes exponit apud Hippocr. Verùm μελεδώνης aut μελεδῶνος pro μελεδώνας leg. existimo. Sic μελεδῶνες φροντίδες exponũtur Hesychio. Μελεδὴ etiam dicitur Hippocrati pro μελεδώνη libr. 1. περὶ γυν. (pag. 251. 28.) χρὴ δὲ τὴν μελεδὴν προσέχειν ἐν τάχει. Curationem autem citò adhibere conuenit.

Μελεδανθέων Erotianus μεριμνῶν, θεραπειῶν, hoc est, solicitudinum, curationum exponit. μελεδαίνειν γὰρ λέγεται τὸ μεριμνᾶν καὶ θεραπεύειν. Quæ certè eadem omnino annotantur ex Corintho apud Ionas dici, & à Varino adscribuntur. Ideoque non parum suspectum Erotiani codicem mihi reddunt, vt existimem ex Lexicographis aut Glossariis quibusdam decerpta esse, & superiori capiti [μελεδώνας] adscribenda aut velut interpretamentum quoddam assuenda. Neq; enim hanc dictionem apud Hippocr. me legere memini. Apud Herodotum Euterpe μελεδωνοὺς

ωνὸς eum cui rei alicuius cura demandata est significat, aut præfectum alicui negotio, qui & μελεδαίνειν Vrania vsurpat.

Μελέτη curam, diligentiam, τὴν ἐπιμέλειαν significat Hippocrati, interdum etiam curationem. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 244. 8.) χρὴ δὲ τὴν μελέτην ἀτρεκέως ποιέεσθαι ἑλκέων τῶν ἐν τῇσι μήτρῃσι. Vlcerum verò vteri exactam curationem facere oportet, aut vlceribus vteri exactam curam adhibere. De quibus etiam ibidem dicitur (p. 233. 34.) καὶ δεήσεται προσέχειν τῇ μελέτῃ adhibita cura opus erit. Rursus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 210. 40.) & (p. 211. 23.) ἢ δέεται μελέτης πολλῆς, multa cura aut curatione indiget. Libr. quoq; de fract. (p. 537. 39.) καίτοι πᾶσαν μελέτην, καὶ πᾶσαν ἐπίδεσιν οἷά τε διαφθείρειν ἐστὶ μὴ ὀρθῶς ποιεύμενα. quamuis, nisi rectè procedant, curam omnem totamq; vinciendi rationem corrũpere valeant. Vbi Galenus μελέτην ἐπιμέλειαν exponit, additq; huius loci aliam esse lectionem, καί τοι πᾶσα μελέτη καὶ πᾶσα ἐπίδεσις οἷά τε διαφθείρεσθαί ἐστι, μὴ ὀρθῶς ποιευμένη. Quam fortè lectionem secutus videtur Erotianus, cùm apud eum μελέτη ἐνέργεια exponitur. Videtur enim omnis actio aut meditatio chirurgica damnari, quæ si negligentius adhibeatur, cætera quoq; omnia quæ circa affectam partem rectè fuerant administrata, labefactare possit. Iterũque ibidem (p. 546. 51.) καὶ οὐδὲ μὴν πολλὴ σπουδὴ τῆς μελέτης. Ac neq; multum studium aut diligentiam requirunt. Vbi scribit Gal. μελέτης δὲ πρόδηλον ὅτι τῆς ἐπιμελείας λέγει, κατὰ συνήθειαν τοῖς Ἴωσι. καὶ πολλάκις ἐπὶ τούτου σημαινομένου, καὶ αὐτὸς ἐχρήσατο τῇ προσηγορίᾳ. Constat autem ipsum μελέτην τὴν ἐπιμέλειαν ex Ionum consuetudine dicere, ipsumq; sępius in eo significato hac appellatione vti. Rursus etiã ibidem (p. 571. 44.) μελέτη γὰρ μελετέων μέγα διαφέρουσι, καὶ φύσιες φυσίων τῶν σωμάτων εἰς εὐφορίην. Curationes enim & corporũ naturæ, quod ad ferendi leuitatem attinet, longè aliis aliæ præstant. Lib. quoq; de art. (p. 625. 35.) καὶ ἢν μὲν αἷμα ἀποπτύσῃ κατ' ἀρχάς, τεσσαρακονθήμερον τὴν μελέτην, καὶ τὴν ἐπίδεσιν ποιέεσθαι χρή. ἢν δὲ μὴ πτύσῃ τὸ αἷμα, ἀρκέει εἴκοσιν ἡμέρῃσιν ἡ μελέτη. Quòd si ab initio q dẽ sanguinẽ expuat, quadraginta diebus circa curationem & deligationem diligẽtia adhibenda, aliôqui ferè viginti dierum curatio abundè est. Hinc μελετᾶν apud Hippocratem ἀσκεῖν & ἐπιμελεῖσθαι interdum significat, curare, diligentiam adhibere, exercitationẽ, meditationem & animi cogitationem adhibere. Velut libro primo Epid. (pagina 366. versic. 43.) μελετᾶν ταῦτα. In his collocanda est opera, hoc est, in hæc artis præcepta tota animi cogitatione incumbendum. Vbi Galenus μελετᾶν ἀντὶ τοῦ ἀσκεῖν positum scribit, aliàs verò sæpe μελέτην τὴν ἐπιμέλειαν Hippocrati dici. Iubet enim Hippocrates Medicum circa præcipua artis præcepta meditationem adhibere, ad idque tota exercitatione anniti, vt commodet, & ne quid offendat. Sic μελετᾷ ἀσκεῖ, ἐπιμελεῖται, exponitur Hesychio, & μελέτη ἄσκησις. At libro περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, μελετᾶν curam aut curationem adhibere sæpe significat (vt pagina 202. versic. 17.) μετὰ δὲ τῆς νόσου τὴν κρίσιν μελετᾶν. post autem morbi iudicationem cura suscipienda. Et (pagina 203. versic. 43.) τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ μελετᾶν τοῖσιν αὐτοῖσι φαρμάκοισι καὶ ἐδέσμασι. hunc ita habentem iisdem medicamentis & cibariis curato. Et (pagina 206. versic. 8.) καὶ τἄλλα μελετᾶν ὥσπερ καὶ τοὺς προτέρους ἰκτερικούς. De reliquo iisdem quibus priores arquatos curato. Et (pagina 207. versic. 13.) τοῦτον ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, μελετᾶν οὕτως. hunc ita habentem sic curato. Et (pag. 209. 6.) τοῦτον μάλιστα μὲν κατ' ἀρχὰς βούλεσθαι μελετᾶν. hunc maximè quidem circa initia curare velis. Sic μελετᾶσθαι sæpe, curari, vt (pag. 201. versic. 31.) καὶ μὴ παραχρῆμα μελετηθῇ, ac non confestim curatus fuerit, & pag. 203. 37. & p. 204. 34. & p. 205. 37. & p. 208. 26. & p. 210. 3.) Et μελετώμενος qui curatur (pag. 208. 23. 27. & 49.) atque aliàs sæpe. Libri verò 1. περὶ γυναικ. (p. 238. v. 39.) μελέτη pro exercitatione Veneris sumitur. προθυμοτέρας γὰρ σφέας ποιέει ἡ μελέτη. Alacritatem enim iis inducit Veneris vsus & exercitatio.

Μέλι κέδρινον, mel Cedrinum dicitur Hippocrati, libr. de Vlceribus (pagina 514. versic. 35.) mel quod ex Cedris roris modo defluit & colligitur, cuius magna est copia in Libano monte, vbi cedrus est frequentissima. Idque coriis super terram extensis, & excussis arboribus in ollas & fictilia excipi, melque roscidum & aërium vocari testatur Gal. libr. 3. de alim. fac. cap. de Melle. Sunt qui mel simpliciter intelligant, & κέδρινον cedriam, cedri lachrymam aut liquorem capiant. Quidam etiam eo nomine mannam apud Hippocratem designari contendunt, vt antea scripsimus.

Μελιηδὴς οἶνος vinum dulce & mellei dulcoris aut coloris, vt fuluum & flauum dicitur Hippocrati, aut melli ammixtum. Sic enim μελιηδέα οἶνον Gal. in Exeg. apud Hippocr. exponit, οὐ μόνον τὸν ἡδύν, ἀλλὰ καὶ τὸν μέλιτι μεμιγμένον non tantùm vinum dulce, verumetiam melle mixtum, ex libr. 1. de Morb. maiore. Legitur tamen apud Hipp. lib. 2. de Morb. passim inscripto (p. 145. 21.) & οἶνον μελιδέα πίνειν scribitur in omnibus exemplaribus. Apparet autem Galen. μελιηδέα legisse, quemadmodũ apud Homerum sępe scribitur, vt Il. ζ. (v. 258.) & Il. μ. (v. 320.) & Il. σ. (v. 545.) Est & μελιηδὴς οἶνος apud Hip. lib. περὶ παθῶν (p. 188. 49.) idẽ q μελιηδὴς q & μελίχρους Hippocrati dicitur, vt postea scribemus.

Μελικηρὶς abscessus nomen est, & in tumoribus præter naturam annumeratur, humoreq; melli similem continet, vnde etiam nomẽ sibi vendicat, Gal. lib. de tumor. præter nat. (p. 355. 31.) & lib. 14. Meth. med. cap. 12. & Paulo cap. 34. lib. 4. & Aëtio c. 7. lib. 16. Sic μελικηρίδες in abscessuũ genere ex nimia humorũ redundãtia recenset Hip. Prorr. 2. (p. 424. 9.) Aliôqui μελικηρὶς vlceris species est

cutim capitis perrodens, quod propriè κηρίον nominatur, μελικηρίδα vocat Aëtius lib. 2. tetrab. 2. cap. 68. Author etiam Medici inter capitis affectus μελικηρίδα reponit (p. 387.32) Meliceriā nominat Celsus (si modò vera est scriptura) eamq; duplicem describit cap. 28. lib. 5. Est etiam Meliceria eidem saniei vlcerum species quædam capite 26. lib. 5.

Μελίκρητον aqua mulsa est Hippocrati cuius facultas & vsus in morbis acutis definitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 74.47.) Sed & μελίκρητα ὑδαρέα ἀντὶ τοῦ μελίκρητον ὑδαρὲς, sæpe vsurpat Hippocrates, vt lib. 2. de Morb. (pag. 142.19. (μελίκρητα διδόναι ἐπιπίνειν ὑδαρέα, aquam mulsam aquosam insuper bibendam exhibere. Rursus ibidem (v. 26.) πινέτω τὰ διουρητικὰ καὶ μελίκρητα ὑδαρέα. vrinam cientia ebibat & aquam mulsam dilutam. Iterumque ibidem (pag. 143. v. 15.) πινέτω δὲ μελίκρητα ὑδαρέα, bibat autem aquam mulsam dilutam.

Μελίχροος aut μελίχρους & μελιχρὸς οἶνος dicitur Hippocrati, vinum mellitum, dulce, cuique mel ammixtum est. Sic enim μελιηδέα οἶνον μελίχροον dici apud Hippocratem ex libr. 1. de Morb. maiore testatur Galenus in Exegesi. Qui locus legitur lib. 2. de Morb. passim inscripto (pag. 142. 23.) καὶ ἐπιπίνειν οἶνον μελιχρὸν, & vinum mellitum, aut dulce superbibat. (Sic enim illîc legitur cùm μελίχροον legisse Galenum constet) Rursus lib. περὶ παθῶν (pag. 186. 38.) καὶ τὸν οἶνον μελιχρὸν, παλαιὸν, λευκὸν, ὑδαρέα. & vinum mellitum, vetus, album, aquosum. Iterumque ibidem (p. 187. 41.) καὶ οἱ μελιχροὶ παλαιοὶ τὴν κοιλίην ὑπάγουσι, & vina mellita antiqua ventrem subducūt. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 266. 29.) in fluore muliebri fuluo, vtitur οἴνῳ λευκῷ μελιχρῷ vino albo mellito & aquoso. Μελίχροον aliàs vocat, libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 196. 42.) οἶνον πινέτω λευκὸν μένδαιον μελίχροον. vinum Mendæum bibat album, mellitum. Et libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 251. 8.) οἴνῳ μελιχρόῳ, vino mellito. Vbi certè vinum mellei coloris sumit Cornarius, non melleæ dulcedinis, quale est fuluum. κιρρὸν ibidem vocat Hippocr. & libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 266. 32.) Sic μελιχραὶ ὀρμηνίδες, χροιὰν ἔχουσαι μέλιτος καὶ κιτρεινοειδεῖς, hoc est, mellei coloris aut citrei poma montana exponūtur Scholiastę apud Theocrit. Idyl. 5. & ἡδεῖαι, dulcia aut mellita. Et μελίχροον etiam Idyl. 10. τὴν ἐοικυῖαν κατὰ τὸ χρῶμα μέλιτι, τουτέστι σιτόχροον, flauam & mellei coloris exponunt. Etsi μελίχλωρον passim legitur apud Theocritū, & μελανόχρωτα ἠρέμα, ἢ ὑλίαν μέλαινα, h. e. fuscam, non valde nigram illîc explicat Scholiastes. Verùm Lucretiū lib. 4. μελίχροον vt & Scholiasten legisse apparet, cùm de amatoribus amasiarum vitia extenuantibus scribit.

Nec sua respiciunt miseri mala maxima sæpe.
Nigra μελίχροος immunda & fœtida, ἄκοσμος.

Qui certè locus non dubia fide illud Theocriti Idyllion respexisse videtur, vt doctissimè animaduertit Henric. Stephanus in suis Annot. Melle autem vino commixto mulsum fiebat, vt docet Dioscorides, & ex Massico vino & melle Attico optimum mulsum commendabatur, de quo Martialis.

Tam bene rara suo miscentur cinnama nardo,
Massica Thesæis tam bene vina fauis.

Quin & apud Horatium Satyr. 4. libr. 2. serm. Aufidius forti miscebat mella falerno, Mendosè. Et mel vino commisceri docet Plutarchus lib. 4. Sympos. probl. 5. Sunt & μελιχροὶ κύαμοι Hippocrati fabæ cum melle admixto, fabæ mellitæ, aut melle conditæ, lib. 7. Epid. (pag. 354. 4.) κυάμοισι δὲ χρωμένη μελιχρόοισι, fabis verò mellitis vsa. Et rursus ibidem (v. 30.) κυάμοισι μελιχρόοισιν ἐχρῆτο, fabis cum melle vtebatur, in anhelosa difficultate spirandi laborante.

Μεμαθήκασι, εἰώθασι exponit Erotianus apud Hippocratem, quod est consueuerunt. ἡ γὰρ μάθησις (vt scribit) ἔθος ἐστὶν ἄσκησις. Consuetudinis enim exercitatio est disciplina. Sic enim leg. existimo, cùm aliôqui vitiosa sit Erotiani scriptio. Eam autem dictionem sæpiùs vsurpat Hippocr. vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 100. 24.) μεμαθήκασι δὲ μακροὶ οἱ πυρετοὶ οὐδὲ γίγνεσθαι. Consueuerunt autem febres hæ protrahi. Et rursus ibidem (pag. 110. 2.) τούτους δὲ χρὴ πίνειν ἔλασσον ἢ μεμαθήκασι, hos autem solito minus bibere oportet. Rursusque lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 60. 24.) ἔνθα δὴ αἱ ὀδύναι μεμαθήκασι γίνεσθαι, vbi dolores fieri consueuerunt. Qui locus iisdem verbis repetitur libr. περὶ φύσ. ἀνθρώπ. (pag. 24. 8.) Eadem quoque notione hæc locutio sæpe ponitur apud Hippocratem, vt libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 109. 29.) πολλάκις γὰρ μεμάθηκε φοιτᾶν ἐκ κραιπαλέων καὶ βρωμάτων φυσωδέων ἀλγήματα, καὶ εἰς ὀσφὺν καὶ ἐς ἰσχίον. Sæpius enim dolores ex crapula & eduliis flatulentis, & ad lumbos, & ad coxam venire consueuerunt. Iterum ibidem (v. 39.) καὶ γὰρ ὁκόσοι δὴ μὴ μεμαθηκότες ἀριστᾶν. Nam qui prandere non sueti. Rursusque ibidem (pag. 110. 15.) ἢ εἴ τι ἄλλο ἄλγημα εἴη, μεμαθηκὸς πρόσθεν. & si quis alius dolor anteà infestare sit solitus. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 7. 25.) ἢν τὰ σιτία ἃ μεμαθήκει ἅπαξ ἀναλίσκειν. si quantum cibi semel absumi consueuit. Et rursus (v. 26.) ἀριστᾶν μεμαθηκώς τις, qui prandere est solitus. Et iterum (v. 33.) τῷ μεμαθηκότι μονοσιτεῖν, semel tantùm cibum capere assueto. Et (vers. 37.) ὁ δὲ μεμαθηκὼς ἀριστίζεσθαι. prandêre consuetus. Sic etiam lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 190. 26.) ἔλασσον ἢ ὡς μεμαθήκει φαγέτω, & minùs quàm consueuerit edat. Et rursus ibidem (p. 197. 15.) ἃ μεμαθήκει ἐσθίειν, quæ comedere sit solitus. Et libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 235. 17.) καὶ ἀρχομένης μὲν τῆς νόσου, καθαίρεται τὰς ἡμέρας ἃς μεμαθήκει ἢ πλέονας. initio quidem morbi, dies quibus consueuit, nec plures, purgatur. Et (pag. 237. 36.) ἐμέτοισι χρῆσθαι πρὸ τῶν ἡμερέων, ὧν μεμαθήκει τὰ ἐπιμήνια γίνεσθαι. Vomitionibus vtatur ante eos dies quibus menstrua fieri consueuerunt. Et (pag. 248. 20.)

20.) ἐπὴν τὴν μάθην ὁ σπλὴν ἕλκειν εἰς ἑωυτόν. vbi lien ad sese trahere consueuerit. Rursusq; lib. 2. (pag. 270. 25.) πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ μεμαθηκότος, prius aut posterius solito. Eadem etiam notione μάθησις τὸ συνήθες quod est consuetum aut solitum significat Hippocrati, plebeia & vulgari locutione. Vulgus enim se nō didicisse dicit, pro nō consuesse. lib. 1. περὶ γυν. (pag. 234. 43.) ἐπὴν τὴν κάθαρσιν ποιήσῃ ἢ πλεῖον πονήσῃ πλείονα τῆς μαθήσιος. vbi euacuata fuerit, aut plus solito laborarit. Quod ibidem (v. 35) de menstruis dicitur, τὴν πλέονας ἡμέρας τοῦ συνήθεος φοιτᾷ, si pluribus quàm consueuerint diebus decurrant. vbi Regia exemplaria manuscripta pro συνήθεος μάθεος legunt, quemadmodum etiam scribitur (pag. 248. 28.) ἢ ἐπὴν τὴν πλέονα τοῦ μάθεος φάγῃ, vbi plus solito cōederit.

Μεμιασμένον μεμολυσμένον, hoc est fœdatum, inquinatum exponit Galenus in Exeg. apud Hippocratem, ὡς καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, velut etiam apud Homerum. Quibus sanè verbis mihi videtur locus lib. de sacro morbo subindicari. (p. 123. 33.) ἀλλὰ κ' τὴν τυγχάνῃ ὑπὸ ἑτέρου μεμιασμένον, ἤ τι πεπονθός. Verùm etiamsi cōtingat ab alio inquinari, aut aliquid pati. vbi etiā μιαίνεσθαι & μιάσματα, de corporis inquinamentis, quib. expiantur homines & purgantur, sæpe ponuntur, vt ibidem (v. 26.) καθαίρουσι γὰρ τοὺς ἐχομένους τῇ νούσῳ αἵμασι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσι μιάσμασιν ἔχοντας. Expiant enim morbo correptos sanguine, & aliis inquinamentis detentos, aut sceleribus contaminatos. Et (v. 32.) οὐ μέν τοι ἔγωγε ἀξιῶ ὑπὸ θεοῦ ἀνθρώπου σῶμα μιαίνεσθαι. Non tamen existimo hominis corpus à Deo coinquinari, fœdari. Et (v. 33.) ἐθέλοι ἂν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθαίρεσθαι, καὶ ἁγνίζεσθαι μᾶλλον ἢ μιαίνεσθαι. Velit potiùs à deo expiari & purificari, quàm inquinari. Sic ibidem (v. 37.) μιαινόμενοι, conspurcati, cōtaminati & coinquinati. Certum autem est μιαίνεσθαι ea notione crebrò Homero vsurpari. At μεμιασμένον ab Erotiano expositum apud Hippocr. λοιμώδες γεγονός, pestilentia infectū, aut pestilens effectum, huic certè loco parum conuenire mihi videtur: existimoque locum libri περὶ φυσῶν ab Erotiano subindicari (p. 118. 46) ὅταν τοῦ [πνεῦμα] ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον ἢ καὶ ἀθροώτερον, καὶ μεμιασμένον νοσεροῖσι μιάσμασιν ἐς τὸ σῶμα ἐσέλθῃ. vbi is [spiritus] aut copiosior, aut parcior, aut cumulatior, aut inquinamentis morbidis infectus, corpus subierit, hoc est pestilentia corruptus, aut pestilens effectus. Sic enim νοσερὰ μιάσματα, νοσερὴν τινα ἀπόκρισιν vocat Hipp. in his quæ adiecta sunt lib. de natura hum. (p. 20. 23.) ἀναθυμιάσει ἰδιότητι μᾶλλον ὅλης τῆς οὐσίας, οὐχ ἁπλῆ ποιότητι λυμαινομένῃ τοῦ σώματι, exponit Gal. h. e. expirationem totius substantiæ proprietate potius, quàm simplici qualitate corpori infestam. Et postea (pagina 119. versic. 10.) quoque huiusmodi μιάσματα, ἃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει πολέμιά ἐστιν, hominum naturæ inimica, vocantur. Apud Hesychiū quoq; μεμιασμένα μεμολυσμένα & μεμιγμένα exponuntur, hoc est, fœdata, inquinata & permixta.

Μεμολυσμένους quidam τοὺς κατεψυγμένους, hoc est, perfrigeratos, nonnulli etiam τοὺς ἐσκιῤῥωμένους καὶ λιθώδεις, hoc est induratos & lapideos esse existimarunt apud Hippocr. vt scribit Gal. in Exeg.

Μεμόρηκεν etiam Gal. συνείληκεν, hoc est cōuoluit, exponit in Exeg. apud Hipp. ἀπὸ τῶν μηρυομένων ἐρίων, à lanis quæ dum deducuntur aut nentur, in glomum cōuoluuntur. Est autem μηρύειν stamen deducere & nêre, ὑφάναι & κλῶσαι exponitur & συνάγειν, & μηρύσασθαι ex Hesiodo dici annotatur. Sic & μήρυμα νῆμα dicitur filum seu stamen nendo deductum & in glomum aut licium glomeratum, pro quo μήρυμα τὸ ἐκτεινόμενον exponitur Hesychio, & μηρυομένη ἐκτεινομένη. Quare nō dubiū est vitiatam esse Exeg. lectionē & μεμήρυκεν legendum & μηρυομένων ἐρίων, ac post μελιηδέα in serie alphabetica collocandum, vt fecit Cornarius. Etsi μεμόρηκεν legitur lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 32.) δυσκρίτους φλέβας μεμόρηκεν pro μεμήρυκεν. ægrè discretas venas conuoluit, deduxit.

Μεμωρωμένα vide in πώρωσις postea.

Μενδήσιον μύρον vnguentum Mendesiū, quo vtitur Archigenes apud Gal. lib. 2. Com. phar. κατὰ τόπ. (p. 183. 7. in capitis dolore ex ebrietate. vbi etiam μενδήσιος οἶνος, vinum Mendesiū commemoratur, vt Hippocrati quoq; libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 196. 2.).

Μένος, vim, vehementiam aut robur significat, vt τὸ οἴνου μένος, vini vis ac potentia, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 82. 46.) ἧσσον γὰρ ἂν ἥπτοιτο τὸ ἀπὸ τοῦ οἴνου μένος ἅπτοιτο τῆς κεφαλῆς ἢ γνώμης. Hac enim ratione vini vis minus caput & mentem tentauerit. Est autem dictio poëtica Homeroq; admodum familiaris.

Μεντάγρα ex Lichenum genere Latinè vsurpatū vocabulum (vt scribit Plinius) & ex dictione Græca & Latina compositum. Cùm enim Lichenes Tiberii Claudii Cæsaris principatu nouus & grauissimus morb. censeretur, quoniā à mento ferè oriebātur, ioculari primùm lasciuiā (vt est pcax natura multorū in alienis miseriis) mox & vsurpato vocabulo, mentagrā appellauere, occupātē in multis totos vtriq; vultus, oculis tantùm immunibus, descendentem verò in colla, pectusq; ac manus, fœdo cutis furfure. Plin. lib. 26. cap. 1. Mentagram autē esse ex Lichenum genere satis ostendit quod scribit Gal. lib. 5. κατὰ τόπ. (p. 227. 44.) in Ecdorio Lichenum Pamphili. Etsi apud Gal. μελιτάγρας sæpius pro μεντάγρας vitiosè scribitur, vt patet ex Aëtio, qui Tetrab. 2. lib. 4. cap. 16. Phamphili Ecdorium etiam illud repetens, eo se visum & plurimùm profecisse scribit, ἐπικρατούσης ἐν πόλει τῆς μεντάγρας λεγομένης, ὃ ἐστιν ἄγριος λειχήν. Qua etiam dictione iterum ibidem vtitur Aëtius in alio Ecdorio.

Μεσηγὺ ἐν μέσῳ, quod est in medio, exponit Erotianus apud Hippocrat. Verùm μεσηγὺ legitur passim & μεσσηγὺ, vt apud Homerum. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 81. 48.) μεσηγὺ μέν τοι ὀξυμέλιτος καὶ μελικρήτου. Et lib. de

art. (pag. 654. 20.) εἶτα διδόναι τὸν πῆχυν μεσηγὺ τοῦ περινέου καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ ἐξεστηκυίης. deinde cubitum inter caput femoris elapsum & interfœmineum medium collocare debet. Et ibidem (v. 19.) ἀνείρυσαι τὸν πῆχυν μεσηγὺ τῶν μηρῶν. cubitum inter femora insertum. Rursus ibidem (pag. 655. 21.) ἀλλὰ μεσηγὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ περινέου. sed inter caput femoris & interfœmineum. Et rursus ibidem (pag. 598. 13.) κατὰ δὲ τὸ μεσηγὺ τῶν ὠμοπλατέων, iuxta medias autem scapulas. Atque alias sæpe μεσηγὺ non μεσηγγὺ apud Hippocratem legitur.

Μεσόβλημα dictum Hippocrati scribit Galenus in Exeg. ὡς εἰ καὶ μεσέντι ἔλεγεν, quasi medium quiddam diceret. Verùm illud μεσόβλημα & μεσέντι non parum suspecta sunt, tum quòd nusquam apud Hippoc. reperias, tum quod exemplaria quædam Galeni, μεσόκλειον, ὡς εἰ καὶ μεσοπίειον ἔλεγεν, scribunt. Quæ neque tamen germana videtur lectio, sed ex qua certè veram coniectura elicere queas. Nam & scribendum & legendum existimo, μεσοκόλον, ὡς εἰ καὶ μεσοπείειον ἔλεγεν, vt sit μεσοκόλον, ac si μεσοπείειον diceret. Quibus sanè verbis hanc dictionem μεσοκόλων ex aph. 6. sect. 4. lib. 6. Epid. non aliter quàm in Commẽtario illius sententiæ explicat. Illic enim ἐκ τῶν μεσοκόλων ὡς εἰ καὶ μεσοπείειων εἰρήκει, scribit. Quòd velit Hippocratem censuisse hominis intestina crassiora (quæ illic κῶλα dicuntur) ex mesocolis depẽdere, quasi mesenteriis dixerit; hoc est medianis quibusdam membranis ac velut interstitiis, quæ μεσόκωλα dicuntur. Nam μεσεντείων nomen generalius esse scribit Gal. & tam ad tenuia intestina quàm crassa pertinere, & corpus illud membranosum crassum intestina connectens indicare. μεσοκόλων verò nomen εἰδικώτερον esse, & ad crassiora tantùm intestina spectare; velut si quis eam mesenterii partem, quæ tenuia intestina connectit, μεσονήστιον vocaret, si vsus ferret, quod tamen μεσαραῖον. quasi in medio tenuium intestinorum, aut ventre positum, dici potest, cùm sit ἀραιὴ Hesychio γαστὴρ καὶ λεπτὰ ἔντερα. Et re vera Galenus mesenterium illic bipartitum facit, ex duplici intestinorum differentia, etsi continuum sit, & omnia intestina vna perpetuitate cõnectens, cuius pars crassiora intestina complectens μεσόκωλα dicuntur. Μεσοκόλον autem legitur etiam apud Hippocratem lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 59. 3.) vbi quoque eadem sententia reperitur, vitiosè tamen scripta, vt cuiuis patet.

Μεσόδμη dicitur trabs grandior transuersa, quæ ab vna domus parte ad alteram pertinet, aliasque trabes minores sustinet. Dictio est lib. de art. vsurpata (pag. 653. 48. & 51.) κρεμάσαι χρὴ τὸν ἄνθρωπον τῶν ποδῶν πρὸς μεσόδμην δεσμῷ δυνατῷ, μαλθακῷ δὲ καὶ πλάτος ἔχοντι. Homo pedibus ex transuersa mediæ domus trabe, vinculo valido, molli tamen & lato, suspendatur. Et rursus, χρὴ δὲ καὶ ἐπάνωθεν τῶν ἐπιγουνίδων περιβεβλῆσθαι, πλατεῖ ἱμάντι καὶ μαλθακῷ ἀνατείνοντι εἰς τὴν μεσόδμην. Supra genua quoque insuper lorum latum ac molle, quod ad eandem trabem pertingat, circumdandum. Vbi Gal. μεσόδμην dici scribit τὸ μέγα ξύλον ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τοίχου πρὸς τὸν ἕτερον διῆκον, ἔν τε τοῖς τῶν πανδοχείων οἴκοις τοῖς μεγάλοις ἐν οἷς ἵσταται τὰ κτήνη, καὶ κατ᾽ ἀγρὸν ὁμοίως ἐν τοῖς γεωργικοῖς οἴκοις. hoc est, tignum magnum transuersum, ab vno domus pariete ad alterum pertingens, quod in magnis diuersoriorum stabulis, necnõ in agris, vbi iumenta manent, habetur. At in Exeg. vocum Hippocratis μεσόδμην exponit, ἡ καθ᾽ ἕνα οἶκον εἰς δύο μεμερισμένον διοείζουσα τοῦ δοκοῦ εἶρξις, οἷον μεσοδόμη τις οὖσα. τοῖς δὲ καὶ τὸ ὑπερκείμενον στέγος μεσόδμην καλοῦσι. trabis moles & obstaculum domum duas in partes separantis, velut structura quædam media. Quidam etiam superimpositum tectũ ita vocari volunt. Quibus in verbis οἷον μεσοδόμη τις lego cum Cornario, aut μεσοδόμησις οὖσα, vt medium quendam murum aut ædificium, vel mediam potius structuram intelligas, cùm passim vitiosa sint Exegeseωs exemplaria. Μεσόδμαι καὶ μεσόδματα dicuntur Hesychio τὰ μεσόξυλα, vel τὰ τῶν δοκῶν διαστήματα, trabium aut postium quędam separationes, ac velut intercolumnia. Est & μεσόδμη in nauibus ἡ ὀπὴ δι᾽ ἧς ὁ ἱστὸς ἀνέρεται. foramen in media naui cui malus inseritur. ἢ τὰ μέσα ξύλα τῆς χελίας καὶ τοῦ πλοίου, trabs transuersa pertusa per quam malus demittitur & à qua retinetur, aut ἡ ἱστοδόκη, ὅπου τίθεται ὁ ἱστὸς καὶ κλίνεται. Quam dictionem vsurpat Homerus ὀδυσσ. β. & γ. In domibus & ædificiis μεσόδμαι dicuntur τὰ μεσόξυλα κατ᾽ Ἀρίσταρχον, vt scribit Varinus, καθ᾽ ἑτέρους δὲ τὰ μεταξὺ τῶν δοκῶν. ἄλλοις δὲ διαφράγματα μεταξὺ τῶν κιόνων.

Μετὰ præpositio plærumque Hippocrati ponitur pro μετὰ ταῦτα, deinde, posthæc, idque Ionum more, vt scribit Gal. Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 84. 15.) καὶ γὰρ ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ καὶ ἐν ἄλλοις Ἱπποκράτης φαίνεται χρώμενος τῇ μετὰ προθέσει, κατὰ τὸ τῶν Ἰώνων ἔθος ἐλλειπτικῶς. Nam & in hoc libro & in aliis, Hippocrates præpositione μετὰ pro Ionum consuetudine per defectum vti videtur.

Μεταβάλλειν, mutare, immutare, quod μεταλλάσσειν dicitur Hippocrati, ac pręcipuè de victus ratione & temporum cõmutatione effertur, vt lib. περὶ φυσ. ἀνθρώπ. (pag. 20. 15. & 24) διαιτήματα μεταβάλλειν, victus rationem immutare, & διαιτημάτων μεταβολὴ ibidem (vers. 12.) quod μεταβάλλειν interdum simpliciter dixit Hippocrat. lib. 7. Epid. (pag. 367. 17.) οὐ μετέβαλλεν, de eo qui in victus ratione nihil immutauerat. Sunt & αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων αἱ διαδοχαὶ (vt exponit Galenus) hoc est temporum inuicem commutationes & successiones, aphor. 1. lib. 3. quæ etiam μεταλλαγαὶ dicuntur. Μεταβάλλειν etiam ἀντὶ τοῦ μεταβάλλεσθαι apud Hippocrat. sumi videtur, quemadmodum Budæus ex Arist. annot. libr. de Morb. sacro (pag. 126. 7.) ἐπειδὰν ἐξαπίνης μετὰ βόρεια πνεύματα νότος μεταβάλῃ. vbi de repente post Aquilonares ventos Auster mutatus

tatus fuerit, hoc est flare cœperit, aut tempestatem immutarit. Rursus ibidem (p. 127. 13.) καὶ τὸ σῶμα ποιέει αἰσθάνεσθαι καὶ μεταβάλλειν ἐν τῇσι τῶν πνευμάτων τουτέων μεταλλαγῇσιν. & corpus sentire faciat, & immutetur ex horum ventorum alterationibus.

Μετακέρασμα significat apud Hippocr. mediam quandam mixturam aut temperamentum, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 84. 12.) καὶ μετακέρασμα πολὺ ποιεῖσθαι. multa quoq; mediæ mixtionis temperatura paranda. Sic enim vocat variam aquæ tepidæ mixturam, ac multas temperationes, cùm vna exactè sit tepida, altera minus, & tertia adhuc minus, sic paulatim ad frigidã declinãdo. Neq; enim vult ægrum è solio statim ac repente ad frigidam transire; verùm paulatim eam mutationem fieri. Vbi Gal. μετακέρασμα κέρασμα mixtionem ac mixturam simpliciter exponit, additq; μετακέρασμα aut μετακέρασμα legi posse eadẽ notione. Quem sanè locum mihi subindicare videtur Gal. in Exeg. cùm μετάκυρας ex lib. de rat. vict. in morb. ac. τὸ γαλακτῶδες σύγκραμα, hoc est, lacteum temperamentum aut mixturam exponit. Vitiosam enim esse scriptionẽ illam satis apparet, & pro μετάκυρας μετάκερας aut μετακέρασμα legendum, vt habent omnia exemplaria libr. de rat. vict. in morb. ac. Est autem μετάκερας Hesychio τὸ εὔκρατον ὕδωρ, ἢ χλιαρὸν, aqua temperata aut tepida, qualis sumitur apud Hip. etsi vitiosè μετάκερας apud Hesychium scribitur. Nam μετάκερας, αος, ex Athenæo legẽdum apparet, qui scribit lib. 2. (pag. 20.) Ἀθηναῖοι δὲ μετάκερας καλοῦσι, τὸ χλιαρὸν, ὡς Σωφρόνης φησὶν, ὕδαρές (φησὶ) καὶ μετάκερας. Et lib. 3. idem ferè repetens, & ex Alexide in Locris, αἱ δὲ παῖδες παρέχειν, ἡ μὲν τὸ θερμὸν, ἡ δὲ ἑτέρα μετάκερας. Et ibidem ex quodam poëta. ἀπεβόησεν ὕδωρ ἐγχεῖν θερμὸν, ἄλλος μετάκερας. Vbi ὕδωρ μετάκερας, aquam temperatam & medii temperamenti significat; hoc est, ex frigida & calida mixtam & tepidam, aut lactei teporis ac temperamenti, vt sumit Gal. Sic etiam μετακέρασμα medium quoddam calidi & frigidi temperamẽtum dicitur Plutarcho lib. περὶ τοῦ πρώτου ψυχροῦ, ὅτι θερμὸς ὢν αὐτὸς, ὅτι ψυχρὸς ἀλλὰ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ μετακέρασμα καὶ κοινώνημα. neque calidus ipse, neq; frigidus, sed frigoris & caloris medium quoddam temperamentum & communio.

Μετακινήματα τῶν ὀμμάτων, pupillarum dimotiones, emotiones, transmotiones, Prorrh. 2. (p. 420. 8.)

Μεταπίπτειν plærumq; de morbo dicitur qui in aliam transmutatur speciem, quando priore cessante morbo alter superuenit; aut prior morbus in alium degenerat; velut pleuritis in peripneumoniam transmutatur, aphorism. 11. libr. 7. Interdum etiam de humorum transfluxu & transpositu effertur, vbi locum subinde commutant, vt Prorrh. (pag. 193. vers. 4.) ἐκ νώτου φρῖκαι πυκναὶ ὀξέως μεταπίπτουσαι, ex dorso crebri horrores subinde locum commutantes. Sic de symptomatum in contraria permutatione, in Prorrh. (p. 184. 1.) ἄκρεα ἐπ' ἀμφότερα πυκνὰ μεταπίπτοντα, celeres summitatum corporis in vtraq; extrema permutationes. Et rursus ibid. (p. 174. 39.) ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιεικὲς, πυκνὰ δὲ μεταπίπτειν, κακόν. In phreniticis initio moderatum esse, crebrò verò permutari, malum est. Rursusque ibidem (pag. 178. 11.) τὰ ἐν φρενίτισι πυκνὰ μεταπίπτοντα. crebræ in phreniticis transmutationes. Quod certè ex humorum transfluxu ac transmutatione contingit, qui sua qualitate varia adferunt symptomata, variasque gignunt permutationes, μεταρρύσεις vocat Galenus.

Μετάρσιον ὑψηλὸν, sublime exponit apud Hippocratem Erotianus, nimirum locum libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 271. v. 2.) subindicans. καὶ τὸ πνεῦμα μετάρσιον. & respiratio sublimis insit. Est & μετάρσιον πρόσωπον, facies eleuata, tumida, in tumorem sublata & inflata, lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 264. vers. 39.) in nimio sanguinis fluxu χρῶμα ἀφρῶδες καὶ τὸ πρόσωπον μετάρσιον, color apuæ modo exalbidus, & facies in tumorem sublata. Quod explicans Erotianus scribit: μετάρσιον δὲ κυρίως μὲν τὸ ὑψηλὸν λέγεται, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ ἐπηρμένον εἰς ὄγκον ὠνόμασεν. μετάρσιον propriè quidem sublime aut elatum dicitur, per abusionem verò, quod in tumorem sublatum est nominauit. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 251. v. 46.) μετάρσιός ἡ κλίνη lectus sublimis aut elatus dicitur, ὀρθὴν, hoc est, rectum vocat libr. περὶ ἐπικυήσιος (p. 48. 49.)

Μετάστασις vide antea in μεθίστασθαι.

Μετασυγκριτικὰ medicamenta dicuntur quæ ex alto attrahere ac meatuum statum transmutare possunt. Sic enim μετασυγκριτικὴν δύναμιν in Thapsia exponit Dioscorid. cap. 157. lib. 4. vim ex alto extractoriam vocant. ὅταν τι δέῃ ἐκ βάθους ἑλκύσαι, ἢ μεταποροποιῆσαι, hoc est, vbi ex imo aliquid euocandum est, aut meatuum laxitas alio transferenda est. Galenus cap. 25. libr. de simplic. med. hoc nomen Methodicorum sectæ attribuit, neq; huic satis conuenire scribit, iisque μετασυγκριτικὰ medicamẽta dici quæ meatuum corporum statum transmutant, quibus ad diutina fluxione vexatos vtebantur, idque est μεταποροποιῆσαι, & effectum μεταποροποιΐα. Μετασυγκρίσεως autem facultatem habent præter medicamenta, plurima alia, vt varia gestationum genera, deambulationes, vocis exercitia, vnctiones, cucurbitæ, dropaces, insolatus, frictiones, psilothra, smegmata, sinapismi, vomitus ex rhaphanis, vires reficiens victus, balnea, vinum, varius cibus, vt scribit Paulus libr. 3. cap. 72. Est & μετασυγκριτικὴ θεραπεία metalyncritica curatio à Methodicis appellata, quæ in inueteratis affectionib. adhibebatur, cùm nihil profecissent reliqua auxilia, vt scribit Galenus libr. 2. Compos. pharm. κατὰ τόπ. (pagina 183. versic. 8. Eaque se vti fatetur in intemperie partium frigida & humida, quæ per se inest, aut propter humorum frigiditatem. Sic

Metasyncritica medicamenta veteres appellarunt, quæ videlicet exuccas, aridas & prope extinctas partes pristinæ naturæ reddunt, & (vt loquitur Aurelianus) recorporant. Idem quoq; μετασυγκρίνειν recorporandi virtutem vocat cap. 4. lib. 3. Acut. & μετασύγκρισιν corporis nouationem, cap. 9. lib. 2. μετασύγκρισιν Celsus περιφερικῶς dicere videtur, vbi summam cutem relaxari, euocarique corruptum humorem & habitum corporis mutari expedit, cap. 17. lib. 2.

Μετεξέτεροι apud Hippocratem ἕτεροι, alii, exponit Bacchius, vt scribit Erotianus. Verùm idem ἔνιοι melius esse scribit, quod est, nonnulli aut quidam, quemadmodum ex Herodoto libr. 2. adducit, τὰς ζείας μετεξέτεροι καλέουσι, zeam nonnulli vocant. Est autem Ionibus frequens dictio & ex Herodoto annotata. Ex Corintho quoque adscribitur μετεξέτεροι pro ἕτεροι Ionibus dici. Et ex Lexico Herodoti μετεξέτεροι, τινές. Hesychio quoque μετεξέτεροι exponitur, ὃ ἡμεῖς φαμὲν ἔνιοι, quod quidam aut nonnulli dicimus. Vsurpatur autem crebrò hæc dictio Hippocrati, vt lib. de fract. (p. 545. 14.) ἢν δὲ παχὺ ᾖ καὶ σκληρὸν οἷα μετεξέτεροι ἴσχουσιν. Si verò crassa & dura, velut, quidam habent. Et libr. de art. (p. 624. 42) μάλα μὲν οὖν μετεξέτεροι καταμελέουσι τῶν τοιούτων σινέων. magis igitur tales noxias nonnulli contemnunt. Rursus ibidem (pag. 632. v. 48.) τὸ μέντοι ὑπόδημα μετεξέτεροι τούτων ὑποδέεσθαι οὐ δύνανται. Ac eorum quidem nonnulli calceum sibi inducere nequeunt. Et rursus ibidem (p. 629. 26.) χρῆσις γὰρ μετεξετέρη ῥύεται τῆς ἄγαν ἐκθηλύνσιος. Vsus enim quidam ab effœminatione nimia liberat. Vbi scribit Galenus. ἔνεστι μὲν παρ' Ἡροδότου μάλιστα μαθεῖν, οὐδὲν πλέον σημαῖνον παρὰ τοῖς Ἴωσι τὸ μετεξετέρην, ἢ παρ' ἡμῖν ἑτέρην. πολλάκις γὰρ αὐτῷ λέλεκται, καθάπερ καὶ τὸ μετεξέτεροι. δῆλον οὖν καὶ διὰ τοῦτο πάλιν ὅπερ ἡμῖν διὰ τοῦ τινὲς σημαίνειν, εἰ μὲν καὶ νῦν οὖν διὰ τῆς μετεξετέρης τοιοῦτόν τι δηλοῖ. Ex Herodoto quidem discere licet nihil amplius apud Ionas μετεξετέρην quàm apud nos ἑτέρην significare, vt & μετεξέτεροι, qua dictione sæpe vtitur, eaq; rursus nihil amplius denotari manifestum est, quàm quod nobis per τινὲς significatur, si quidem etiam nunc per hanc dictionem μετεξετέρη tale quiddam indicat. Quæ sanè Galeni verba eò lubentius à me adscripta sunt quòd sint nostris in exemplaribus vitiosissimè transcripta. Rursus ibidem (pag. 647. 22.) ἐπιτήδεια δὲ πρὸς τὰ νεότρωτα καὶ τῶν ἐναίμων μετεξέτερα. Ad talia autem accommodata sunt ex his emplastris aliqua quæ cruentis vulnerib. imponuntur.

Μετέωρον, sublime, sublatum & suspensum dicitur, vt μετέωρα ἀλγήματα, dolores sublimes & qui in superficie corporis fiunt, eos qui supra peritonæum sunt & in externis partibus exponit Galenus, iisq; opponuntur qui in profundo corporis fiunt, & τὰ μὴ μετέωρα dicuntur, hoc est non sublimes sed alti, quique intra peritonæum fiunt, exponit Gal. Com. ad aphorism. 7. lib. 6. Sic τὰ ὑποχόνδρια μετέωρα sublata præcordia vocat Hippocr. aphoris. 64. lib. 4. τὰ ἐμπεφυσημένα, φυσώδη καὶ ἐπηρμένα, hoc est flatibus distenta & à flatibus in altum subuecta exponit Galenus. Interdum verò τὰ ἐπηρμένα, in tumorem eleuata, tumida & inflāmata, vt ægr. 8. lib. 1. Epid. Hinc μετεωρισμὸς tumorem in altum sublatum significat, & μετεωρίζεσθαι in tumorem efferri, lib. 5. Epid. (pag. 339. 27. & 28.) & Coac. Prænot. (pag. 444. 16.) μετεωρίζεται κοιλίης οἰδήματα, ventris tumores in altum subuehuntur. Sic μετεωριζόμενος, à flatibus elatus aut subuectus, hoc est distentus & inflatus, lib. 4. Epid. (pag. 333. versic. 4.) μετεωρισμοὶ etiam dicuntur ægrorum exurrectiones, dum exurgendo sese attollunt & resident, In Progn. (p. 136. 17.) & Coac. Prænot. (p. 439. 21.) τὸ ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι, & cùm sese attollit, leuem esse. vbi Gal. διανιστάμενον exurgentem ægrum exponit.

Μετέωρα πνεύματα καὶ ῥεύματα sunt Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 95. 21.) in altum sublati & pendentes humores & spiritus, hoc est suspensi nec dum fixi aut congelati, sed adhuc ad fluxum aut vacuationem habiles ac comparati. ἀλλὰ χρὴ τοὺς τοιούτους προθερμαίνοντας φλεβοτομέειν ἐν ἀρχῇσιν εὐθέως, μετεώρων ὄντων πάντων τῶν λυπεόντων πνευμάτων καὶ ῥευμάτων. Verùm his prius adhibitis fomentis inter initia vena secanda est, cùm adhuc sublati sunt, qui affligunt humores & spiritus, hoc est non dum fixi, stabiles aut congelati, velut in apoplexia & καταψύξεσι fieri scribit. Huiusmodi humores & spiritus κενωθῆναι μὴ δυσλύτως, euacuationi minimè contumaces exponit ibi Galenus, quibus etiam paulò post τὸ πεπηγὸς αἷμα καὶ ἀκίνητον καὶ στάσιμον, h. e. sanguinem fixū, immobilem & stabilem, opponit Hipp. Alioqui μετέωρον πνεῦμα sublimem & elatam respirationem eamque quæ sublato toto corpore & erecto thorace trahitur indicat, vt postea scribemus. Neque absimili notione τὰ μετεωριζόμενα vocantur humores sursum eleuati, exæstuantes & ebullientes, libr. περὶ διαίτης ὑγιεινῆς (pag. 33. 23.) cùm æstate τὰ μετεωριζόμενα κάτω ὑπάγειν suadet, humores eleuatos & in altum sublatos per purgationem infra educere. Libro etiam περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 10. v. 27.) non longè ab hac translatione τὰ μετέωρα dicuntur humores corporis quasi penduli aut suspensi, cùm synceri sunt in corpore, nec dum cæteris mixti aut temperati sedati sunt aut compositi, sed suis qualitatibus præpollent, nec dum aliorum temperatione sunt diluti, neque consistunt, verùm adhuc feruent & exæstuant. ὅσον δ' ἂν χρόνον ταῦτα μετέωρα ᾖ καὶ ἄπεπτα καὶ ἄκρητα. quandiu autem hæc eleuata, cruda & intemperata fuerint. Hanc humorum eleuationem exaltationem Chymici appellare videntur. Huicq; τὸ καταστορεσθῆναι paulò post ibidem opponi videtur, quod est deiectum & prostratum esse, hoc est, compositum, sedatum, quod humorum con-

concoctione fit & temperatione. Tropicè etiam antiquis μετέωρος nuncupatur animi pendulus, qui est animo suspenso & incerto, aut in expectatione, necdum aliquid certi statuit. Quem in sensum scripsit Gal. Com.4.in libr.de rat. vict. in morb. ac.(p. 116.10.) ἢ οὖν ἀπόλωλέ τις ῥῆσις ἐν ᾗ τὸ πάθος ἐδηλοῦτο, ἢ ἐπιλήσμων ἦν ὁ ταῦτα γράψας, ἢ τοιοῦτος οἷος ὁ νῦν ὀνομαζόμενος ὑπὸ τῶν παλαιῶν μετέωρος. Aut igitur oratio in qua affectus ostendebatur exempta est, aut qui ista scripsit obliuione tenebatur, videturq; ei similis quem antiq μετέωρον, hoc est animi pendulum appellant. Significat autem incerto adhuc animo esse scriptorē, qui affectū nondum expresserit, in quo medicamento sit opus aut elleboro vtendum animiq; dubiū an hunc postea adscripturus sit, aut velut oblitū an antea scripserit. Sic μετέωρα πράγματα sunt quorum euētus expectatur, & in expectatione esse dicuntur, translatione ducta ab his qui in aëre penduli hærent, aut his qui in alto nauigant & altum capessunt, Hi enim μετέωροι dicuntur, cùm valde in incerto nauigent.

Μετώπιον est vnguenti genus quoddam in Ægypto (vt scribit Dioscorid. cap.72. libr. 1.) quod Hippocrati αἰγύπτιον μύρον vocatur, vt scribit Gal. in Exeg. Erotianus verò αἰγύπτιον μύρον apud Hippoc. dici contendit τὸ ἀπὸ σκάφης dictum, quod calefacit, quibusdam etiā Malabathrinum, aliis Mendesium, quod & oleum Ægyptium dici lib. 2. περὶ γυναικ. asserit. Galen. verò in Exegesi αἰγύπτιον μύρον λευκὸν Mendesium dici scribit. Αἰγύπτιον μύρον ἐκ πλειόνων ἔκ τε τῆς κινάμωμις, καὶ ἐκ τῆς σμύρνης, καὶ ἐξ ἄλλων confici scribit Theopr. libr. περὶ ὀσμῶν. Ita vt μετώπιον idem quod νέτωπον apud Hipp. significare videatur, cuius crebra fit mentio in tota γυναικείων πραγματείᾳ & lib. περὶ ἐπικυήσιος, vt νέτωπον aut νετώπιον pro μετωπίῳ poni existimetur. Scribit enim Hesychius, νέτωπον ἢ νετώπιον μύρον συντιθέμενον ἐκ πολλῶν μιγμάτων. οἱ δὲ μετώπια, fortè pro μετώπιον. Sic μέτωπον apud Hippocratem libro de loc. in homine pro μετωπίῳ aut νετώπῳ poni certum est, cùm scribit (pagina 67. versic. 1.) τῷ ὑπὸ τῆς ὀδύνης ἐχομένῳ φάρμακον θερμὸν φύσει χλιαρὸν ποιήσαντα, ἐνέντα μετώπῳ ἐγχεῖν. Ei verò quem dolor affligit medicamentum natura calidum tepefactum & Metopio subactum infundendum. Illîc enim νετώπῳ aut μετωπίῳ legendum, cùm medicamentum aut vnguentum calidum ad auris fluxionem cum dolore adhibeatur, vt & libr. 5. Epid. νέτωπον ad surditatem (pagina 340. versic.46.) Μετώπιον autem dicitur vnguentū Ægyptium propter galbani mixtionem (vt scribit Dioscorides) ꝙ lignum in quo galbanum enascitur Metopium vocant. Sumitur & μετώπιον pro oleo amygdalino quibusdam, quēadmodum sumit Caluus libr. de loc. in homine, etsi illîc νετώπῳ vt & Cornarius legisse videtur. Quod autem μετώπιον pro μέτωπον ex Hippocr. lib. περὶ ἐπικυήσιος ascriptum annotant nonnulli, ibi certè νέτωπον legitur & pro vnguento sumitur, vt p. 52.2. & 41. & p. 51.48.

Μέτωπον frons dicitur, pars capitis supra oculos sita & ad tempora vsque protensa. Inde μετώπου συναγωγὴ frons contracta, corrugata, caperata, phrenitidis prænuncia, in Coac. Prænot. (p.430. 13.) Hinc quoque μετωπιδαῖος ἱδρὼς frontis sudor vocatur libr. 2. περὶ γυν. (pag. 282.20.) qua forma περιμετωπίδιον appellatur frontale, & id quo equorū frontes ornantur.

¶ Μνείειν μασσᾶσθαι, ἐσθίειν, quod est mandere aut manducare, edere exponit Gal. in Exeg. vocum Hipp. Verùm hæc lectio nō parum demēdo mihi suspecta est, tum quòd extra seriem alphabeticam minimè suo loco sit posita, tum etiā quòd in multis exemplaribus variè scribitur. μνίειν enim quædā scribunt, nonnulla etiam μνύειν, plurima verò μνείειν, & Hesychius μύειν ἐσθίειν exponit. Quod necdum tamen apud Hipp. me legere memini.

Μήκων papauer, tum herbam, tum semen significat. Verùm Hipp. interpretes μήκωνα interdum papauer, interdum etiam peplum sumunt, quòd πέπλος μήκων ἀφρώδης dicatur Galeno & Dioscoridi cap.168. lib. 4. Sic in fine lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.117.8) ῥοφήματα δὲ μήκωνος τῆς λευκῆς ὑποτρίψας ὀξύβαφον λεκίσκιον. Sorbitiones sumat peplum albū tritum acetabuli parui mensura. Et lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 223. 49.) μήκωνος λευκῆς ὅσον πεμπτημόριον ἡμιχοινικίου, pepli albi quintā dimidiæ chœnicis partem. Rursus ibid. (p.226.32.) μήκωνα ὀπτὴν ponit, peplum tostum, pro quo libr. 2. περὶ γυν. eadem in re μήκωνα λευκὴν scribit (p. 278.21.) sed Corn. μήκωνα λευκὴν, peplum album legit, quemadmodum lib. 1. (p.250.2) μήκωνα λευκὴν, peplum album exhibet Hipp. Rursus lib. 2. περὶ γυν. in fluore albo muliebri μήκωνα λευκὴν πιπίσκειν suadet, peplum album bibere (p.267.6.) & ibid. (p.265.33.) μήκωνος καρπὸν in fluore muliebri rubro pepli semen cum polenta cribratum exhibet. Et rursus ibid. (pagina 289.24.) μήκωνα τρίψας ἐν τρεῖς ὕδατος κυάθοις τέγξ διδοῦ πίνειν. peplum tritum tribus aquæ cyathis maceratum propinato. Et ibid. (p.268.17.) μήκωνος τὸ κέλυφος, pepli corticem propinat. Et rursus ibid. (pag.285.21. μήκωνα ἁδρὰν, peplum plenum. Lib. etiam περὶ γυν. φύσ. (p.223.22.) τῶν μηκωνίων πίνειν dicitur pro pepli aut meconii succo potui exhibito, quod eadem in re etiam repetitur lib. 1. περὶ γυν. (p.247.43.) Et lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 224. 10.) τῶν μηκώνων τῶν λευκῶν, pepli albi succum, pro quo μηκὼν λευκὸς eadem in re scribitur libr. 2. περὶ γυν. (p. 270. 42.) Quibus in locis quidam papaueris succum aut semen sumunt, peplum tamen intelligere certè præstat. At μήκωνος ὀπὸς papaueris succus dicitur interpretibus lib. 2. περὶ γυν. (p.287. 17.) vt & ibid. (v. 19.) ὑπνωτικὸν μηκώνιον somnifer papaueris succus, & ἡ μήλαινα μήκων ἢ ἡ λευκὴ, li. 2. περὶ διαίτης (p.93.18)

Μηκώνιον verò exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. τὸν πέπλον καλούμενον ὃν ἢ μηκωνίτην ὀνομάζει peplū

vocatum, quem & meconitem vocat. Μηκώνιον hydropicis ad educendas aquas exhibet Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 117. 25. & 32.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 222. 15.) in deturbanda bile & pituita. Et libr. de fistulis (p. 518. 49.) ad vacuandam pituitam μηκώνιον λευκὸν potu exhibet. Quo nomine peplos intelligitur, eamque in rem antiquis vsurpabatur. Etsi ea dictione quidā papauer spumeum & ἀφρῶδες intelligi velint, quòd peplos Plinio lib. 27. cap. 12. meconium aphrodes dicatur ex Dioscoride. Quo nomine & μήκωνα ἀφρώδη, & μηκαφρόδιον ab Aëtio dici, in potuq; contra viperas commendari scribunt. Quod autem μηκώνιον μηκωνίτην ab Hipp. vocari asserit Gal. existimo locum lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 193. 9.) ab eo subindicari, cum in pulmonis erysipelate ventrem purgat τῷ τε πεπλίῳ, καὶ τῆς μηκωνίδος, καὶ τῷ κόκκῳ τῷ κνιδίῳ, potione ex peplio, peplo, & grano cnidio. Sic enim lego, cùm passim μηκώνιδος legatur, existimoq; apud Galenum μηκωνίδα pro μηκωνίτην legendum. Quanquam μηκωνὶς aut μηκωνῖτις lactucæ atræ, amaræ & lactentis genus quoddam est, sic dictæ à copia lactis soporiferi, quo somnum inducit non secus quàm μηκώνιον, & papauerea vi quadam est predita. Cuius meminit Plinius lib. 19. cap. 8. & lib. 20. cap. 7.

Μηκώνιον etiam dicitur primum illud excremētum quod à pueris recens natis statim emittitur, colore sanguineum, valde nigrum & piceum, vt scribit Aristot. cap. 10. lib. 7. hist. animal. & μηκώνιον mulieribus vocari vult, quod Gaza papauerculum vertit, etsi meconium malim vt Pl. lib. 28. cap. 4. Author quoque libelli quòd animal sit quod vtero continetur μηκώνιον vocat (pag. 409. 25.) τό τε γὰρ μηκώνιον καλεύμενον περίσσωμα ὂν, ἐξ ὅλης τῆς τοῦ ἐμβρύου τροφῆς ἐστιν. Meconium enim dictū cùm excrementum sit, ex toto fœtus nutrimento est. Aëtio etiam cap. 4. serm. 4. Tetrab. 1 τὸ μηκώνιον λεγόμενον scribitur. Moschion cap. 67. excrementum illud puerorum τὸ ῥύπος vocat, quod Interpres Latinus meconium vertit, cum egonium vitiosè legatur. Quò sanè respexisse Hippocratem in fine libr. de rat. vict. in morb. ac. vero est simile, cùm scribit: τὸ δὲ ἀπὸ τῶν χοιρίων μηκώνιον ξυλλέγειν, τεμνόμενον καὶ περάσαι. At Meconium ex stercoribus collectum recondito accurato. Quod etiam Plinius ad sterilitatem subdi vult.

Μῆλα τὰ προβάτεια, hoc est ouiculæ exponuntur Galeno in Exeg. apud Hippocratem. Verùm non parum mihi suspecta est lectio, tum quòd extra seriem alphabeticam ponatur hoc caput, tum quòd variant exemplaria & μήλεια legunt & τὰ προβάτεια. Quam lectionem vt germanam agnoscit Varinus & ex Galeno adscripsit. Significantur autem ea dictione ouillæ carnes, & subindicari mihi videtur locus libri περὶ παθῶν (pagina 188. versic. 23.) ὑγιαίνουσι καὶ ἀσθενέσι τὰ μήλεια. Sanis & debilibus carnes ouillæ sunt accommodatæ. Quæ phrasis aliôqui etiam Hippocrati non est insolens. Sic libr. 2. de Morb. (pagina 151. versic. 31.) σιτίοισι δὲ χρήσθω, ἢν μὲν οἱ πυρετοὶ ὀξέες ἔχωσι, κρέασι μηλείοισιν ἑφθοῖσι. Cibariis autem vtatur, si quidem febres acutę tenuerint, carnibus ouillis elixis. Rursus ibidem (pagina 152. versic. 12.) σιτίοισι δὲ χρῆσθαι, κρέασι μηλείοισι καὶ ὀρνιθίοισι. Cibariis autem vtendum, carnibus ouillis & auicularum. Rursusque ibidem (pagina 157. versic. 10.) κρέασι δὲ ὀρνιθείοισι καὶ μηλείοισιν ἑφθοῖσι. Carnibus autem auicularum & ouium elixis. Eadem notione μήλειον στέαρ adeps ouillus vocatur, libro περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 221. versiculo 29.) & libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 288. 23.)

Μηλεία στυπτηρία alumen Melinum, hoc est ex Melo insula vna Cycladū aduectum, quod est Ægyptio proximum & optimum, vt scribit Plin. cap. 15. lib. 35. & Dioscor. lib. de vlceribus (pagina 514. 16. & 46. & pag. 516. 5.) Verùm μηλία στυπτηρία aut μηλὶν legendum potius, vt legitur libr. περὶ ἀφόρων (pag. 295. 4.) & μηλία γῆ dicitur Theophrasto & Dioscoridi, quæ & μηλιάς. Quemadmodum etiam legisse Galenum existimo, eoque referendum quod scribitur in Exeg. μηλιὰς ἡ ἀπὸ μήλης τῆς νήσου. Etsi exemplaria quædam μηλία legunt, μηλίας etiam quædam perperàm pro μηλιάς. Alumē autē Melinum probat vt glutinans Celsus c. 2. lib. 5. eoq; ad vlcera vtitur Galenus ex Charixeno & Archigene libr. 3. κατὰ τόπ. (pagina 193. versic. 46.) vbi tamen στυπτηρίας μηλείας pro μηλίας vitiosè legitur.

Μήλη specillum significat & instrumentum chirurgicum cuius varius est in opere chirurgico vsus. Eo nanque vulnera pertentantur & explorantur, aut aliquid in corpore latens deprehenditur, interdum aliquid iungitur & extenditur, interdum extrahitur, finditur, infunditur, immittitur & respergitur, & pro vario numero diuersa sortitur nomina, vt officia. Μήλης communi nomine creberrimè vtitur Hippocrates in tota γυναικείων πραγματείᾳ in pertentando aut dilatando vteri osculo, μήλην διαστομωτρίδα ab eodem vocari annotat Gal. & τὴν διαστολέα, hoc est specillum diducens aut dilatans exponit. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 279. vers. 17.) τὴν μήλην καθιεὶς, hoc est, immisso specillo, in vteri osculo indurato & occluso, scribitur. Quod eadem in re iisdem verbis repetitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 224. vers. 1) Rursusq; ibidem (v. 23.) in osculo vteri occluso, καὶ τὴν μήλην καθεῖναι, & specillo immisso. ὑπαλειπτήριον καθεῖναι eadem in re ibidem dicitur (p. 281. 3.) Lib. περὶ ἀφόρων (p. 292. 48) castorio cum vino specillum oblitum & lana inuolutum in vterum immittit. μήλη ἀμφιπλάστως, etsi ibi μύλη aut μήλῃ legisse videtur Cornarius. Rursus ibidem (p. 295. 28.) τῇ μήλῃ διευρύναι τὸ στόμα τῶν μητρέων, specillo vteri osculum aperire. Quam ad rem etiam glandibus plumbeis vtitur. Et rursus (pag. 298. versic. 8.) medicamento specillum oblinit

oblinit ea crassitudine vt in vteri osculum immitti possit, τοῦτο περιπλάσας περὶ μήλην, & hoc circum specillum obducito. Ibidē quoque (v. 28.) μήλας διαπύρους specilla ignita in acetum & aquam marinam ad fouendum vterum immittit, non secus ac libr. 2. περὶ γυναικ. μυδροὺς διαπύρους, massas candentes in vrinam intingit ad vteri fotum. Ac rursus (p. 299. 9.) in vterorum callo extirpando iubet ὑποθεῖναι τὴν μήλην, specillum immittere, deinde ἀναστρέφειν ἄνω καὶ κάτω τὴν μήλην ἕως ἂν προκύψῃ, specillum sursum ac deorsum conuertere donec callus promineat. Lib. 7. Epid. (p. 354. 19.) in quadam muliere maxillæ & dentes inter se conserti sunt. πλέον ἢ μήλην παρεῖναι, specillum vt immitti non possit. Lib. περὶ ἑλκῶν (p. 516. 48.) καὶ ὅπως ἀφαιρῇς τὸ αἷμα, τῇ μήλῃ μὴ κάρτα πιέζειν. Vbi sanguinē detrahis, specillum non admodum apprimito. Lib. de Cap. Vuln. (p. 447. 18.) εἰ δὲ μὴ, τῇ μήλῃ σκέπτεσθαι. Quod si oculis non pateat, specillo considerandum est. Et rursus ibid. (p. 451. 29.) θαμινὰ δὲ ἐξαιρεῦντα τὸν πρίονα σκοπεῖσθαι, & ἄλλως, & τῇ μήλῃ περιξ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ πρίονος. terebraq; sępius exempta, tum alia ratione, tum per specillum in ambitu terebrę via consideranda. Vt autem varia specillorum genera, h. e. tenuiora, crassiora & pleniora reperiuntur apud Hipp. ita & sæpe specilla stānea aut plumbea eidē celebrantur pręcipueq; in vteri malis. Sic lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 248. 6.) in vteri hydrope scribitur, καὶ μήλην ποιησάμενος κασσιτερίνην ἐγκαθιέναι. specillū stāneum paratum immittito. Quod eadem in re dicitur lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 223. 34) & μήλην ποιησάμενος κασσιτερίνην καθιέναι. Et lib. περὶ ἀφόρων (p. 292. 29.) in duro & occluso vteri osculo. ἀνευρύνειν τὸ στόμα τῆς μήτρης μήλῃ κασσιτερίνῃ ἢ μολυβδίνῃ. osculū aperire specillo stanneo aut plumbeo. Vbi ad vterum plura specilla, aut plumbea, aut stannea apparata esse vult, vt primū tenuiori, deinde paulatim crassioribus vtendum sit. Ibidem quoq; μήλην emolliente aliquo medicamento diluto & liquido intinctam esse vult, & τὰς μήλας ποιέειν ὄπισθεν πλατείας, vt specilla auersa aut posteriore parte lata sint præcipit, (vt κοίλας, h. e. caua, lib. περὶ ἐπικυήσιος) & longis lignis adaptata, ibiq; τὴν μήλην sæpius vsurpat. Quæ iisdem verbis repetuntur lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 51. 48.) Sic quoq; lib. περὶ ἀφόρων (p. 292. 31.) vterū diducit μολυβδίοις ἐληλασμένοις, penicillis plumbeis in longitudinē octo digitorum ductis & fabricatis. Quinq; autē parari vult, vt primum sit tenuius, alterū crassius, & reliqua deinceps crassiora. lib. περὶ αἱμορροΐδων (p. 520. 12) ferramēta septē octóue parari iubet extrema parte recurua, σπιθαμιαῖα τὸ μέγεθος, πάχος δὲ ὡσεὶ μήλης παχείης, h. e. quę magnitudine palmū, & crassitudine specillum crassum exæquent. Lib. de fistulis (p. 518. 3.) μήλην κασσιτερίνην ἐπ' ἄκρυ τετρημένην specillum stanneum extrema parte perforatum in fistulam immittit, vt in id lini cōplicati caput inseratur, ibiq; sępius τὴν μήλην ἀντὶ τῆς μηλωτίδος vsurpat. Quam enim illic μήλην adhibet Hippocr. Paulus διπύρηνον & μηλωτίδα cap. 78. libr. 6. & author Isagoges (389.) vocat. Et rursus ibidem (v. 15.) in fistulam ἄνθος χαλκοῦ ὅπλον συχνὸν τῇ μήλῃ, hoc est, copiosum æris vsti florem per specillum immitti iubet, pro τῆς μήλης κυαθίσκῳ aut τῇ μήλῃ πλατείῃ, vt mihi leg. videtur Gal. per specillū auersum & specilli concauum. Lib. etiam 2. de Morbis in polypi curatione μήλην ἀντὶ τῆς μηλωτίδος vsurpat, vt (p. 147. 26.) περιθεὶς περὶ τὴν μήλην ξηρὸν ὀθόνιον, μοτῶσαι. siccum linamentum specillo inuolutum indito. Ac rursus ibid. (v. 39.) ad eandem curationem μήλην ἐντετμημένην, specillum insectum, fissum, & extrema sui parte in duo capita diuisum adhibet, χήλην ibidem vocat, μήλην δίκροον κατὰ τὸ ἄκρον ἐντετμημένην ἐμφερῶς χήλῃ, exponit Gal. specillum bisulcum aut bifidum in summo diuisum ad vngulæ similitudinem. Qua in re Paulus cap. 25. lib. 6. διπυρήνῳ, specillo bicipiti vtitur. Ad id verò respexisse mihi videtur Erotianus cùm scribit μήλην οὕτω καλεῖ τὴν μηλωτίδα. Nā hæc Hippocratis loca, præcipuè verò lib. de fist. (p. 518. 3. 4. & 8.) disertis verbis innuit. Cùm autem rursus ab eo scribitur, ἣν γὰρ ἡμεῖς μήλην καλοῦμεν, αὐτὸς ὑπαλειπτήριον καλεῖ. locus libr. 2. περὶ γυν. (p. 281. 3.) subindicatur, vbi ὑπαλειπτήριον vocat, quod eadem in re μήλην lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 224. 23.) Est autē ὑπαλειπτήριον specillum illitoriū, aut omne id instrumentum quod ad illinendum est idoneum, velut μήλη, σπαθομήλη, & quæ διπύρηνα vocantur, hoc est specillum latum, velut spatha, aut gladiolus, aut rudicula, & quæ nucleata dicuntur, aut in summo duo habent capitula, vt exponit Galenus Comm. 2. in libr. de artic. (pagina 608. versic. 25.) Illic enim Hippocrates ad nasum fractum ὑπαλειπτήριον παχὺ adhibet, Paulus libr. 6. cap. 91. τῆς μήλης πυρῆνα, specilli caput nucleatum, Celsus verò specillum subiectum. Rursusque ibidem (pagina 590. versic. 55.) in alæ vstione, ὑπαλειπτήριον λεπτὸν, specillum illitorium tenue vsurpatur. Quibus ex locis cuiuis est manifestum ὑπαλειπτήριον apud Erotianum legendum esse, non ὑπάλειπτον aut ὑπάλειπτον vt passim legitur. ὑπαλειπτήριον autem μήλην ὑπαλειπτρίδα vocat libr. περὶ ἐπικυήσιος (pagina 50. versic. 25.) specillum vnctorium, in vtero purulento. Est igitur μήλη communi notione Hippocrati, tum specillum latum, tum tenue, tum etiam specillum auersum, quæ tamen adiunctis inter se distingui vult Galenus. Sic enim in Exegesi vocum Hippocratis, μήλην διασμηκτρίδα, τὸν διαστολέα, specillum dilatans exponit, & μήλην ἰατρικὴν, τὴν τραυματικὴν μήλην, specillum vulnerarium, & μήλην ἐξωτίδα, τὴν μηλωτίδα, specillum auriculariurn. Sic μήλη πλατείη τῇ σπαθομήλῃ, h. e. rudicula aut specillo lato, apud eundem exponitur, & μήλης τῷ πλάτει, τῷ κυαθίσκῳ τῆς ὀφθαλμικῆς μήλης, specilli ocularis cōcauo & cyatho. Quæ certè omnia cōmuniē τῆς μήλης notio-

nem aptè mihi distinguere & exponere videtur, non leuem tamen mendi suspicionē iniicere, quòd veros fontes vnde ista educātur, nōdum eruere licuerit. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 117. 39.) scribitur remedium ad aquas hydropicorum educendas, μηλαὶ τρεῖς τῷ πλάτει. squamæ æris specilla lata tria, aut specilla auersa tria. His enim verbis mensuræ genus cyathiscum in specilli extremitate cauatum continens designatur, quo vtimur ad ocularia medicamenta. Eũque locum in Exegesi à Gal. adumbrari existimo. Est autem μηλωτὶς specillum auriculare quo vtimur in aurium doloribus. Istud enim lana obuolutum, medicamento aliquo intinctum, doloribus aurium leniendis & confouendis admouetur initio lib. 3. κτ̃ τόπ. (p. 188. 9. & 12.) Ibidem etiam μηλωτρὶς dicitur (p. 196. 42. 49. & 51.) Celsus cap. 7. lib. 6. specillũ auricularium vocat, Scribonius Largus auriscalpium. At τῆς μήλης κυαθίσκος quod est specilli concauum, Celso cap. 28. li. 5. in Theriomatis curatione, auersum specillum dicitur, vt auriscalpium auersum Scribonio Largo cap. 227. Sic τῆς μήλης πυρὴν, specilli nucleus aut caput summũ, Celso cap. 21. & 27. libr. 7. etiam auersum specillum dicitur, etsi eidem parum inter se ista distinguuntur. μήλην etiam ad hæmorrhagiā adhibet Gal. lib. 4. κτ̃ τόπ. vt & lib. 2. in sternutatoriis per μήλην in nares aliquid infundit, quæ ῥινεγχύτης vocatur. Hinc autem μήλωσις quæ est specilli demissio aut pertentatio deducitur, & μηλῶσαι, quod est specillo pertentare, aut specillum ad explorandum demittere. Hipp. lib. de fistulis (p. 519. 24.) pro μηλώσας τῇ μήλῃ, specillo anteà explorādi causâ immisso, aut demisso ante specillo. Et lib. 1. de Morb. (p. 130. 36.) καὶ μηλῶντα κεφαλὴν μὴ γινώσκειν εἰ τὸ ὀστέον κατέηγε. & specillo in caput demisso non agnoscere num os fractum sit. Sic lib. de fract. (p. 568. 12.) μηλώσιας δὲ πάσης φυλάττεσθαι χρὴ, omni autem specilli demissione est abstinendum. Rursus lib. de Cap. Vuln. (p. 447. 26. & 27.) ἔπειτα δὲ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξελέγχοντα πλὴν μηλώσιος. μήλωσις γὰρ οὐκ ἐξελέγχει εἰ πέπονθε τοῦτο τὸ κακὸν τὸ ὀστέον. Deinde verò ratione & opere citra specillum res est exploranda. Neq; enim admoto specillo vitium hoc ossis deprehenditur. Et rursus ibidem ἀλλ' ἕδρην τι τοῦ βέλεος ἐξελέγχει μήλωσις. Sed vbi teli vestigium remanet specillo deprehenditur.

Μιλήσιον εἴριον, Lana Milesia celebratur Hippocrati vt mollissima. lib. περὶ ἀφόρων (pag. 293. 30.) προσθεῖναι ἐν εἰρίῳ μιλησίῳ μαλθακῷ. in lana Milesia molli apponito. Rursus lib. περὶ ὄψιος (p. 522. 5.) lana Milesia in eradenda palpebra ad detergendam saniem vtitur. ὅταν δὲ ξύσῃς βλέφαρα ὀφθαλμοῦ, ξύειν εἰρίῳ μιλησίῳ, οὔλῳ, καθαρῷ, περὶ ἄτρακτον εἱλημένον. Cùm verò oculi palpebras raseris, lana Milesia, crispa, pura, circum fusum inuoluta radito. Verùm fortè μιλησίῳ legendum ἀπὸ μιλήτου celeberrima Asiæ aut Cariæ vrbe.

Μηλιάδος ἀμῆς, τῆς ἀπὸ μήλου χαλκίτιδος, ἢ στυπτηρίας, exponit Gal. in Exeg. Chalcitidis aut aluminis ex Melo insulâ, nimirùm locum libr. de vlceribus (p. 515. 16.) exprimens, vbi alumē Melinum & quod ex Melo insula vna Cycladum adfertur, quodq; Chalcitis dicitur, quia ex lapide fiat, sumi vult Hermola[9] Barbarus. Sed nos illìc Melini crudi portionem diximus, & Meliam terram, Melinum Latinis dictum, accipi posse nostris in eum locum Annot. abundè probauimus.

Μηλιάδι etiam Galenus in Exeg. ex libr. 1. de Morb. minore exponit, ex Melo Insula, quòd illìc τῇ μηλιάδι dicat, τῇ ἀπὸ μήλου τῆς νήσου. Verùm nō parum mihi locus de mendo suspectus est, neq; (vt ingenuè fatear) quinam dicatur liber primus de Morb. minor apud Hippocr. satis adhuc mihi constat.

Μῆνιγξ membrana, propriè eam quæ cerebrũ integit significat, & μῆνιγξ ὑμὴν τοῦ ἐγκεφάλου exponitur Hesychio: Lib. τῶν περὶ ἀρχῶν Hip. μήνιγγα generaliore quodammodo notione sumit, & venis, stomacho, faucibus, ventri, intestinis, & partibus cauis attribuit, & ὁ χιτῶνος differre videtur, quòd μῆνιγξ ex tenuiore, sicciore & solidiore materia fieri, χιτὼν verò crassiore existimetur. Sic cauarum partium exteriorem tunicam & ambientem χιτῶνα, μήνιγγα fieri scribit, cùm quod in circuitu est frigidum glutinositatem acceperit & à calido exustum fuerit, (p. 40. 12 & 15.) Simili quoq; notione postea (v. 30.) μήνιγγα παχεῖαν, hoc est crassam cerebri mēbranam, temporis successu χιτῶνα euadere & in tunicam transire scribit.

Μηνελοχάειη exponitur Erotiano apud Hippocratem, ὄνομα γυναικὸς, mulieris nomen, quod scribitur lib. 2. Epid. (p. 312. 38.) Verùm illìc μνελοχαιὴν passim legitur, quam etiam lectionem agnoscit Galenus, vt scribemus posteà.

Μήστωρ peritus artifex dicitur, eamq; dictionem vsurpat in Mochlico Hippoc. (p. 511. 7.) Qui locus etsi procul omni dubio corruptus est, eumq; quoad eius fieri potuit nostris eũ in libr. Annot. redintegrauimus: μήστωρα tamē ab Hippocrate significari satis indicat, quem εὐπαίδευτον καὶ οὐκ ἀμαθῆ, hoc est, bene institutum neque imperitum vocat lib. de art. μήστωρ autem exponitur Hesychio βουλευτὴς, ἔμπειρος, φρόνιμος, estque dictio Homero frequens, vt cum Hectora vocat μήστωρα φόβοιο, cuius virtute & consilio in fugam hostes vertuntur, ἔμπειρον πολέμου exponit Hesychius. Et Il. ν. (v. 93. & 479.) μήστωρας ἀϋτῆς heroas Græcos vocat, hoc est pugnæ peritos, ἐργάτας μάχης exponit Hesychius. Deducta autem videtur dictio à μήσω quod βουλεύσασθαι exponitur Hesychio, aut μήσασθαι, quod eidem significat εἰργάσασθαι, ἐπιχειρῆσαι.

Μήτρη, vterus aut matrix, dicitur Hippocrati χωρίον ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐστιν, locus in quo conceptus fit, Prorrh. 2. (pag. 421. 19.) Sic autem dicta Aëtio c. 1. lib. 4. tetrab. 4. quod ex ea velut à matre omnia animantia oriantur, & (vt

(vt scribit Soranus) ὅτι μήτηρ δεῖ τῶν ἐξ αὐτῆς γενομένων ἐμβρύων, ἢ ὅτι τὰς ἐχούσας αὐτὴν μητέρας ποιεῖ. κατὰ δέ τινας, ὅτι μέτρον δεῖ χρόνε πρὸς κάθαρσιν καὶ ἀποκύησιν. hoc est, quòd mater est fœtuum qui ex ipsa nascuntur, vel quia matres efficit quæ ipsam habent, aut ex quorundam opinione, quòd constitutum habeat tempus ad purgationes & partus. Eadem etiam μητρῶον μόριον vocatur aph. 13. sect. 5. li. 6. Epid. pars vterina. Quemadmodum lib. περὶ φύσ. παιδίυ (p. 38. 28.) μητρῶον significat quod vterinum est & maternum. ὅτι δ' ἂν ἀεὶ γίνηται ἐν φύσει ἐν γένει, μητρῶον σφίσι ἐστιν. Quod ipsum si semper fiat & in natura & in genere, ipsis est vterinum, hoc est natiuum, innatum, à natura allatum & hæreditarium, aut ex vteri vitiosa conformatione procedens. Significat autem mulieribus paucitatem aut copiam purgationis mēstruæ innatam esse & congenitam. Μῆτραι interdum τὰ ὕστερα Hippocrati dicuntur, quæ Latinis secundæ; vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 228. 34.) ἐκβόλιον ἐμβρύου καὶ μητρέων. medicamētum fœtum & secundas eiiciens, quod ἐκβόλιον ὑστέρων dicitur lib. 1. περὶ γυν. (p. 257. 13) & eadem in re repetitur. μήτρη etiam exponitur Gal. apud Hip. in Ex. κάλυμμα ἢ οἷον ἔλυμά τι ἡ ἐπιδιδυμὶς ὀνομαζομένη. ἔστι δὲ κιρσώδης τις ὄγκος κατὰ τῆς κορυφῆς ἐπικείμενος τῷ διδύμῳ, operculum ac velut inuolucrum quoddam, quæ ἐπιδιδυμὶς nuncupatur. Est autem varicosus quidam tumor, testiculo circa verticem incumbens. Verùm μήτρη scribere malim, vt faciunt nonnulli.

Μητρόπολις arx & sedes dicitur, vt lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (p. 40. 27.) ὁ ἐγκέφαλος μητρόπολις τοῦ ψυχροῦ ἐστι καὶ τοῦ κολλώδεος, cerebrum frigidi & glutinosi arx vocatur, & τὸ θερμὸν τοῦ λιπαροῦ μητρόπολις, calidum pinguis arx.

Μίλφαι seu μίλφωσις, palpebrarum defluuium & glabretum, quod alio nomine μαδάρωσις dicitur Paulo cap. 22. lib. 3. & Actuario lib. 2. περὶ διαγν. παθῶν cap. 7. Μίλφοι etiam vocantur Galeno lib. 4. κατὰ τόπ. (p. 207. 45.) & lib. περὶ εὐπορίστων (pag. 477. 29.) vbi tamen ἀλφοὺς pro μίλφοις vitiosè legunt publicata exemplaria.

Μίλτος minium vocatur & rubrica Plinio cap. 7. libr. 33. Lib. de vlceribus (p. 516. 35.) μίλτον, rubricam ad πυρίκαυστα adhibet Hippoc. quæ quòd exiccet, detergeat, adstringat, leniat & emplastica vi sit prædita, valentissimum est ad igne ambusta remedium, eademque optimè vulnerariis emplastris admiscetur. Est verò μίλτος σινωπικὴ celeberrima, quám rubricam sinopicā appellat Vitruuius cap. 7. lib. 7. & minium sinopicū Marcellus Empiricus, de qua agit Dioscorides cap. 111. lib. 5. μίλτον σινωπίδα vocat Crito apud Gal. lib. 5. κατὰ τόπ. (p. 226. 5 & 7.) in ficosis menti papularū eruptionibus. Μίλτον verò Λημνίαν, quæ & σφραγὶς Λημνία & λημνία γῆ dicitur, Celsum intelligere per minii glebam in torminum curatione (cap. 15. li. 4.) quidam existimant, & pro rubrica Lemnia aut Armenia sumi. Quam etiam μίλτον Λημνίδα vocat Nicander in Ther. Vitruuius rubricam Lemniam aut minium Lemnium.

Μιν dictio est enclitica & poëtica & ipsum aut ipsam significat, & τρία γένη δηλοῖ, αὐτὸν, αὐτὴν, αὐτὸ, vt scribit Hesychius. Eam autem creberrimè vsurpat Hipp. vt lib. 3. de Morb. (p. 159. 12. & 27.) καὶ κῶμα μιν ἔχει, & sopor ipsos detinet, vbi μιν αὐτοὺς multitudinis numero denotat. Et rursus βὴξ ἢ κῶμα μιν ἔχει, tussis & sopor ipsum detinet.

Μινύθειν & μινυθῆσαι, minuere aut imminuere, & μινυθῆναι, imminui significare apud Hippocratem, contrariumque esse τῷ αὐξάνειν, scribit Gal. lib. 2. περὶ διαιτ. (p. 179. 27.) indeque μινύθησιν imminutionem indicare, & passim vsurpari apud Hipp. hanc vocem eo significato vt repugnet τῇ αὐξήσει. Sic μινυθῆσαι τῷ σαρκῶσαι ἢ παχῦναι opponitur lib. κατ' ἰητρ. (pag. 697. 20.) vt imminuere ei quod est incrassare aut carne implere. Vbi μινυθῆσαι ἰσχνᾶναι exponit Gal. gracilem & extenuatum reddere. Et lib. 2. περὶ ὑγιεινῶν (p. 236. 41.) μινυθῆσαι τῷ σαρκῶσαι opponit Galenus. μινυθήσιες σαρκῶν etiam carnium imminutiones significant lib. de art. (p. 637. 41.) & in Mochlico (pag. 507. 49. & p. 508. 41. & 509. 6.) Sic μινύθησις senescentis ætatis inclinationem & virium diminutionem indicat, aph. 29. sect. 8. libr. 6. Ep. cui παχυσμὸς aut κρατυσμὸς opponitur, h. e. florentis aut consistentis ætatis robur aut firmitudo. Et lib. 2. Epid. (p. 314. 11.) κίονές τι τηκόμενοι, μινύθησίν τινα προὔφαινον πονηρόν. eliquatæ columellæ, imminutionis prauam quandam significationem præseferebant. Est & μινύθησις πνεύματος spiritus imminutio lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 14.) quæ ægris imbecillitatem & ferè virium casum portendit. Et λεπτὸν καὶ μινυθῶδες πνεῦμα exilis & imminuta respiratio, quæ omninò breuis est, vt explicat Gal. lib. 2. περὶ διαιτ. ægr. 3. li. 3. Epid. post st. pest. & lib. 2. περὶ γυν. (p. 271. 40) etsi πνεῦμα μινυθῶδες legit Erotianus, & τὸ ἀσθενὲς καὶ ὀλίγον exponit, debilem & paucam respirationem. Velut μινυνθάδιος dicitur Homero Il. α. (v. 352.) βραχύβιος ἢ ὀλιγοχρόνιος qui breuis & exigui est temporis. Μινύθειν quoque neutraliter sumitur & imminui, consumi, aut decrescere significat, & μινύθειν ἐλαττοῦσθαι exponit Hesychius, quemadmodum μινύθει, ἐλαττοῦται, μειοῦται. Est autem verbum poëticū, eaque notione creberrimè vsurpatur Hippocrati. Vt libr. 1. de Morb. (p. 139. 40.) μαραίνονται ἢ μινύθουσιν ὑπό τε τοῦ πυρετοῦ, ἢ ὑπὸ τοῦ μηδὲν τρέφεσθαι. marcescunt & imminuuntur, tum à febre, tum eò quòd nihil alatur. Ac rursus ibid. (v. 42) ἢ πρῶτα μὲν, τὰ ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισι μινύθει τε ἢ ψύχεται. primumque extrema quidem minuuntur & perfrigerantur. Et lib. 2. (pag. 156. 15.) ἢ μινύθει & minuitur, consumitur. Rursusque ibidem (p. 151. 13.) καταλεπτύνεται τὰ ἄνω ἢ μινύθει. suprema extenuantur & minuuntur. Iterumq; ibid. (p. 158. 8.) ἢ μινύθει. & consumitur. Sic etiam ibidem (p. 145. 33.) scribitur, ἢ τοῦ σώματος παντὸς ἀκρασίη ἢ μινύθη, & totius corporis impotentia & di-

imminutio. Vbi μινύθη (si modo vera est lectio) μινύθησιν denotat. verùm μινύθει legi malim, vt sit imminuitur corpus aut decrescit, cùm emacrescit. Lib. quoq; de art. crebrò hæc dictio vsurpatur, vt (p.630.43.) αἱ μέν τοι σάρκες μινύθουσιν. sed carnes tamen imminuuntur. Et (v.46.) τὰ μέν τοι ποδὸς τὰ ὀστέα μινύθει μὲν, pedis autem ossa minuuntur quidem. Et (v.50) ἔτι δὲ ἧσσον ἐμινύθη τὰ τοῦ ποδὸς ὀστέα τούτοισιν. minus adhuc iis pedis ossa imminuerentur. Et (v.56) σάρκες μέν τοι μινύθουσι παντὸς τοῦ σκέλεος τούτοισιν. carnes tamen totius cruris imminuuntur. Et rursus (p.631.23.) μινύθουσι αἱ σάρκες. carnes imminuuntur. Rursus quoque ibidem (p. 637.43.) τούτοισι δὲ μάλιστα μινύθει. iis vel maximè minuitur. Et, εἰ δ' αὖ πλεῖστα χρέωνται τῇ ὁδοιπορίῃ, τούτοισι ἥκιστα μινύθουσι. Quod si incessu frequenter vtantur, iis minimum imminuuntur. Et, (p.641.24.) μινύθουσι μέν τοι αἱ σάρκες πάντῃ. carnes tamen vbique minuuntur. Rursusque extremo lib. de art. (p.661.1) πάνυ μινύθει δὲ μηροῦ καὶ κνήμης τὸ ἔμπροσθεν. femoris verò & tibiæ pars anterior prorsus minuitur. Et v.2 & 3.) μινύθει δὲ τὰ ἔξω. exterior pars minuitur. Et, μινύθει δὲ τὰ ἔσω. ab interiore parte imminutio fit. Quod repetitur in Mochlico (p.509.20 & 21.) Vbi etiam phrasis eadem sæpè repetitur, vt (p.508.5.) καὶ σάρκες μινύθουσι τἀναντία μάλιστα, ἢ ὡς τὸ ἔκπτωμα. & carnes ex aduersa parte in quã prolapsio facta est, potissimum imminuuntur. Et (v.10) μινύθουσι δὲ σάρκες, μάλιστα δὲ ἔξω. carnes autẽ minuuntur, maximè tamen parte exteriore. Et (v.13) αἱ δὲ σάρκες μινύθουσιν ὡς προείρηται. carnes tamen quo ante dictum est modo imminuuntur. Et (v. 18.) κάτωθεν ἧσσον μινύθει καὶ ὀστέα. infra etiam ossa minus imminuuntur. Et (v.27.) ἧσσον δέ τι μινύθουσιν, minusq; quodãmodo imminuũtur. Et (v.35.) σάρκες παντὸς τοῦ σκέλεος ἐν πᾶσι μινύθουσιν. totius cruris carnes in omnibus imminuuntur. Et (p.509.2) μινύθει δὲ ἥκιστα. minimùm aũt imminuitur. Rursus ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p.700.16) ἢ αὐτόματα ἐμινύθη quam suapte natura imminuta fuerunt. Vbi etiam τὰ μινυθήματα dicuntur, quæ sunt diminuta aut imminuta, extenuatæ partes aut quietẽ & diuturno vinculo emaciatæ ac graciliores effectæ, alimentoq; destitutæ, ἰσχνὰ καὶ ἄτροφα γιγνόμενα ib. explicat Gal. Eadẽ quoq; notione Erot. apud Hip. μεμινύθηκασιν κατισχνάνθησαν exponit, quod est extenuati sunt & graciliores effecti, aut de carnibus dictum eas imminutas & extenuatas fuisse significat; velut scribitur in Mochlico (p.506.32.) ὧν αἱ σάρκες αἱ περὶ τὸ ἄρθρον μεμινυθήκασι διὰ τὴν φθίσιν. (Sic enim lego) quibus carnes quæ circa articulum sunt, extenuatæ fuerint. Et li.1. περὶ γυν. (p.241.40.) μινύθει τὸ αἷμα, sanguis minuitur. Sunt & μινυθικὰ malagmata Cælio Aureliano cap.1. lib. 1. Tard. pass. quę valent inductione propria ex alto causas detergere, nempe velut delendo extirpare aut imminuere.

Μιξαίθριον aut μιξαιθρία exponitur apud Hippoc. temporis serenitas hyemalibus pluuiis intermixta: aut temporis conditio ex hyemis serenitatisq; natura permixta, & in qua interdum pluuiæ; vt plurimùm verò serenitas apparet. Lib.1. Epid. (p.357.39.) μιξαίθρια τὰ πλεῖστα. pluuiis & niuibus intermixta vt plurimùm serenitas. Sic n. eam dictionẽ exponit Gal. his verbis, ὁ τοίνυν χειμὼν ὃν διηγεῖται, ποτὲ μὲν λάβροις ἔσχεν ὑετοὺς, ποτὲ δὲ μεγάλοις ἐκ διαλειμμάτων, καθαρῶς δηλονότι γινομένης πολλάκις ἐν τῇ μεταξὺ τοῦ ἀέρος χρόνῳ. τοῦτ' οὖν ὁμολογεῖ καὶ τὸ γεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ, μιξαίθρια τὰ πλεῖστα. Hyems igitur quã narrat, interdum largas habuit pluuias, interdũ verò magnas ex interuallis, atq; interea plærunq; purus & serenus erat aër. Quippe hoc significat quod ab eo scriptum est, μιξαίθρια τὰ πλεῖστα, mistæ vt plurimùm serenitates. Est aũt αἰθρία Aristot. li. de Mundo οὐδὲν ἄλλο πλὴν ἀὴρ ἀνέφελος καὶ ἀνόμιχλος, ἀντίπαλος οὖσα τῇ ὁμίχλῃ, aër serenus & apertus, innubilus & nubecula carens, nebulæ aduersarius.

Μιξόπυα οὖρα, vrinæ pure permixtæ, partim purulentæ, lib.1. Epid. (p.365.20.) μιξόπυα μετ' ὀδύνης, partimq; cum dolore purulentę. Qđ fiebat humorum acrimonia tentatis vrinæ viis, neq; id sine dolore.

Μίσυ cum chalcitide genere est cognatum, & cum chalcitide nascitur, easdemq; habet facultates, prætereq; tenuiorũ est partium. Ad ocularia emplastra adhibet Hipp. in Nothis quæ adiecta sunt li.1. περὶ γυν. (p.300.22) μίσυ ξενικὸν, misy peregrinum crebrò celebrat Crito apud Gal. lib.5. κατὰ τόπ. (p.226.41.& p.227.7.) in pastillis ad Lichenas.

¶ Μνᾶσθαι Erot. apud Hipp. κινεῖται ἢ κτείνεται exponit, qđ est mouetur aut interficitur. Idemq; ita scriptã esse lectionẽ apud Hip. ꝓfitetur.

¶ Μόδος apud Hip. herbę cuiusdam nomen est, cuius radicem ex vino tritã in Tetano propinat, li. de rat. vict. in morb. ac. (p.108.40.) Cælius Aurel. cap.8. li.3. Acut. bryoniæ radicem vertit. Cornarius Mei radicem dixit. Caluus etiam τόμον & μόδον legisse videtur.

Μοδοσσέως ὄνομα τόπου, loci nomen esse apud Hip. scribit Erotianus. Verùm Μηδοσαδέω legitur lib.4. Epid. (p.333.24 & 38.)

Μοιρῆσαι est in partes diuidere & dirimere, lib. 2. de Morb. (p.155.29.) in pectoris & dorsi ruptione. ἔπειτα καίειν καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν μοιρήσας ἑκάτερα. hũc ante & retro vrito, ita vt vtrinq; diuidas, h.e. vt æquè vtrinq; effluat, ex partibus vtroq; loco, dixit Corn. satis obscurè. Et μοιρήσει idem quod διαμοιρήσει significare videtur. Etsi locus non parum mihi suspectus est, existimoque ἐν μέρει, ἢ ἑκάτερον leg. vt aliàs loquitur li.3. de Morb. (p.159.23) vt alterũ, aut etiam vtrunq; latus vrendum pręcipiat. μοιρῆσαι Hesychius μερίσαι, διελεῖν, quod est in partes dirimere aut diuidere exponit.

Μολεῖσθαι procedere apud Hipp. exponit Corn. Coac. Præn. (p.440.15.) vbi de fistulis scribitur, μολοῦνται καὶ ἰχωροῤῥοοῦσιν αἰεὶ, procedũt, hoc est ad interiora perueniunt, sanieq; assiduè manant. Vbi μολεῖσθαι pro μολεῖν sumitur, vt etiam ex Æschyli Prometheo annotatur. μολεῖν autẽ ἔρχεσθαι, ἐλθεῖν, & τρέχειν, δραμεῖν exponit Hesychius, venire, procedere, currere & longius

longius excurrere. Quo sensu fistulæ intelligentur quæ altiùs procedunt, ad interiora perueniunt, longius excurrunt, cuniculos agunt, & in flexus sinuosos veniunt. Etsi nostris in eum locum Annot. locum istum suspectum habuimus, & μολοῦωται pro μοθῶ) sumi posse admonuimus, vt fistulæ denotentur quæ laborem aut molestiam exhibent, & dolore ac tædio graues sunt, aliasq; huius loci lectiones & explicationes adscripsimus.

Μολύβδιον plumbeũ aliquid significat apud Hip. lib. de fist. (p. 518. 29.) καὶ ἐς τὸ σόμα τ' σύριγγος μολύβδιον ἐντιθέναι, ὅπως μὴ ξυμφυῇ). & in fistulę osculum plumbeum aliquid immittito, vt ne coalescat. Plumbeum autem aliquid in fistulam immittitur, quod latera distendat, ne coëant, internaq; desiccet sua vi vt plumbum. Quidam plumbeam glãdem aut collyrium esse volunt. Neq; secus μολύβδιον & μολύβδια aut μόλυβδοι dicũtur in muliebrium morborum tractatione, fistulæ plũbeæ aut penicilli plumbei & pessi ad vteri osculum dirigendum & reserandum. Sic li. 1. περὶ γυν. (p. 237. 5 & 6.) μολυβδίῳ vtitur, hoc est fistula plumbea, quæ in sinum muliebrẽ immittitur, vt vteri osculũ aperiatur ad suffitum recipiendum. Ac rursus ib. (v. 40.) vteri osculum admodum cõniuens ὤισεν μολυβδίοισι, fistulis plumbeis aperiri præcipit. Iterumq; lib. 2. περὶ γυν. (p. 271. 19) obuersum vteri osculum τῷ μολυβδίῳ dirigit, & occlusum deducit ibid. (p. 279. 40.) Rursus ibidem (p. 272. 44.) pessis plumbeis pluribus, & digitorum sex longitudine ad vteri suffitum vtitur, indicis digiti crassitudine. μολυβδίνοις μοτοῖς vocat, & μόλυβδοι & μολύβδιον sępius. μόλυβδοι etiam dicuntur ibid. (p. 271. 1. & 23.) & libr. 1. περὶ γυν. (p. 243. 27.) Lib. quoque περὶ ἀφόρων (p. 293. 31.) vterum diducit μολυβδίοις ἐληλασμένοις ὀκτωδακτύλοισι, plumbeis penicillis ad octo digitorum longitudinem deductis. Iterumq; ibid. (p. 295. 29.) ad vteri osculum conniuens τῷ μολύβδῳ vtitur & in glandem exacuit. Lib. 2. de Morb. (p. 147. 28 & 34.) μόλυβδον & μολύβδους vocat, plumbeas lamellas aut massas, vel plumbea penicilla, quæ melle illita post extractum polypum in nasum immittuntur ad vlcus siccandum.

Μονόξυλα dicũtur nauigia ex ligno vno aut trabe cauata & fabricata. Hippoc. lib. de aëre, loc. & aq. (p. 77. 13.) de his qui Phasin accolunt. ἀλλὰ μονοξύλοις διαπλέουσιν ἄνω ϗ κάτω. verùm nauigiis ex ligno vno cauatis sursum ac deorsum traiiciunt & enauigãt, nisi monoxylis lintribus dicere velis, vt Plin. lib. 6. cap. 23. Vnius ligni lembulis huc & illuc nauigant, dixit Caluus. Vbi certè διαπλέουσι aut διαπλώουσι legere malim quàm διαπλέουσιν. Sunt & μονόξυλα πλοῖα Arriano nauigia eadem, ex vno ligno aut arbore cauata. Quæ subindicare videtur Liuius cùm scribit, Nouasq; alias primùm Galli inchoantes cauabant ex singulis arboribus.

Μονοσιτεῖν est semel tantùm cibum capere, & de cœna intelligi videtur, cùm ei ἀκρατίζεσθαι opponat Hippocr. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 17 & 20.) quòd cœna antiquis pro vna cibatione esset. Eam autem dictionem ibi frequenter vsurpat, & lib. de rat. vict. in morb. ac. (vt p. 45. 48. & 58. 42.

Μοτὸς seu μοτὸν linamentum vulnerarium dicitur, vel linteum carptum quod vulnerum cauis ad ea implenda inditur. Hesychius tamen μότα scribit, & τὰ πληροῦντα τὴν κοίλην τῶ τραυμάτων ῥάκη exponit, hoc est lintea quibus vulnerum cauum impletur. Quemadmodum apud Homeri Schol. μότα dicuntur, τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς κοίλοις τραύμασιν ὀθόνια πρὸς ἀναπλήρωσιν τ' σαρκός. lintea quæ vulneribus cauis imponuntur, vt carne expleantur. Hinc μοτῶσαι πληρῶσαι Hesychio significat. μοτῶν autem quinque sunt genera apud Medicos, vt recenset Isag. author. στρεπτὸς, ξυστὸς, τιλτὸς, ἐλλυχνιωτὸς, πριαπισκωτός. Quibus indita sunt nomina partim à formis & figuris quibus effinguntur partim à materia ex qua cõstant. ξυστὸς enim rasilis à materia linteorum derasa dicitur. τιλτὸς, ab eadem concerpta. Quare aliquando simpliciter ξύσμα ἢ τίλμα τὸ ὀθονίων, rasura aut vulsura, hoc est quod linteis derasum ac diuulsum est, pro iisdem linamentis ponitur. στρεπτὸς à figura nomen habet, & tortilis dicitur. ἐλλυχνιωτὸς verò quòd ex ellychniis conficeretur, non quòd ad ellychnii seu funiculi lucernarum similitudinem cõtorqueretur. Nam priuatim materiẽ quandam fuisse, quæ ἐλλύχνιον vulgò Galeni tempore fuerit appellata, quòd ad lucernarum funiculos aptissima esset, patet ex Gal. libr. 13. Meth. med. & 14. vbi ellychnia Tarsensia valdè commendat, quæ ex Tarso Ciliciæ conueherentur. πριαπισκωτὸς autẽ dictus est, quòd ad priapi seu mẽtulæ figuram formatus sit. Ac præter hæc linamentorum genera λημνίσκον vocari Celsus scribit li. 7. cap. 28. in longitudinem implicitum linamentum, & aliquãdo linamentum inuolutum & oblongum. λημνίσκον etiam vocat Paulus lib. 6. cap. 34. & Aëtius Tetrab. 4. serm. 2. capit. 7. σφηνίσκος Paulo dicitur libro sexto, capit. 4. 7. & 91. linamentum ad cunei parui similitudinẽ intortum, vel quòd cunei modo ea quæ cõiunguntur & adhærescunt separet. Gal. li. 3. κτ' τόπ. (p. 202. 19.) linamẽti longi lycio imbuẽdi ad hæmorrhagiam, ex Heraclida meminit, qđ μοτὸν μακρὸν vocat. Ibidẽ quoq; linamenti ex ellychnio contorti mẽtio fit, vt & πριαπισκωτοῦ. Verùm illîc συστρέψας ἐλλύχνιον, pro ἐλλυχνιωτὸν malè legitur, vt & πριαπίσκῳ pro πριαπισκωτῷ. Ibidem etiam ξυστὸς μοτὸς ponitur, sed χυτὸς pro ξυστὸς vitiosè scribitur. Illîc quoque ex Asclepiade στρεπτοῦ μοτοῦ, hoc est torti linamenti fit mentio. Μοτὸς vulgò vocari τὰς ὀθόνας τιλτὰς, hoc est, concerpta linteorum fila, aut concerpta linamenta, quibus ad hæmorrhagiam vtuntur Chirurgi, scribit Galen. comm. 2. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 688. 4.) Μοτὸς κασσιτέρινος κοῖλος, pēnicillus stanneus cauus, aut cānula

stannea vsurpatur Hippocrati li. 2. de morb. (p.151.5.) ad educẽdum pus aquosum & viscosum è thorace. Qui eadem in re etiam ibidem (p.155.8.) μοτὸς κασσιτέρεος simpliciter dicitur, vt & μοτὸς κασσιτέρεος στερεὸς solidus penicillus stanneus, ad caui differentiam, ibid. (p.154.47) Est & μοτὸς μαλλοῦ ξυστροφὴ linamentum contortum, aut linamenti in orbem conuolutio, in hæmorrhagiæ sistendę consilio apud Hipp. aphor. 3. sect. 7. lib. 6. Epid. ex eorum genere quos μοτοὺς στρεπτοὺς vocant. Hinc quoq; μότωσις linamentorum vsus aut per linamenta curatio dicitur lib. de art. (p. 610.19.) μοτώσιος τι μοτώσιος ἀπέχεσθαι χρή. omnique per linamenta curatione abstinẽdum. Ἔμμοτα verò quænam dicantur, & quæ sint ἔμμοτα, antea exposuimus, & quosnam ἐμμότους μοτοὺς vocet Hippocrates.

Μοχλεία authori definit. Med. (p.402.14) ἐστὶ μετακομιδὴ ὀστοῦ ἢ ὀστῶν ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν τόπου, εἰς τὸ κατὰ φύσιν. ossis aut ossium à loco qui præter naturam sit, ad naturalem reductio. Dicitur & μοχλεία vt μοχλεύειν, quæ μόχλευσις Hippocrati sæpè, per vectes molitio, impulsio & molitio simpliciter, & vectis vsus in fractis aut luxatis restituendis. Lib. de fract. (pag. 551.13.) ἐκ κατατάσιος ἢ μοχλεύσιος. ex contentione & molitione. Rursus ibidem (p.569. 34 & 37.) ὄνος τι περιαγωγή, ἢ μόχλευσις, καὶ σφήνωσις. aselli circumactio, per vectem molitio, & cunei adactio. Et, ὅκου ἀπημαίνει αὐτὴ ἡ μόχλευσις. quare negligenda non est hæc per vectes molitio. Vbi etiã μοχλεύειν & μοχλεύεσθαι & μοχλὸς vsurpatur. Et rursus (ibidem p. 571.53.) ἡ μόχλευσις καὶ ἔστιν οἷσι μετὰ τῆς κατατάσιος εὖ ἂν ξυλλαμβάνοιτο. his quoque per vectes molitio cum extentione benè opem ferre poterit. Rursus lib. de art. (p. 585.9.) τί γὰρ ἂν δικαίη μόχλευσις οὐχ κινήσειεν; Quid enim iusta per vectes molitio non moueret? Et rursus ibidem (p.657.27.) ἅμα δὲ ἡ μόχλευσις ἀποδιδοίη τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ εἰς τὴν ἀρχαίην φύσιν. simulq; per vectes molitio femoris caput in pristinam naturam retrudet. Iterumq; ibid. (v.44. & 55.) vbi etiam μοχλεύειν & μοχλὸς στρογγύλος sæpè vsurpatur, vt & ὑπομοχλεύειν & ἐκμοχλεύσαι.

¶ Μυδᾶν est superfluo humore redũdare, marcescere aut vitiari, ac putrescere, & de his dicitur quæ nimia aut putrifica vligine corrumpuntur & liquescunt. Vnde μύδησις βλεφάρων est palpebrarum vitium cũ nimio humore redundantes corrũpuntur & glabrescunt. Μύδησις authori Isagoges (p.386.21.) scribitur commune esse nomẽ iis omnibus quæ ex nimio humore aut putredine pereunt & defluũt: propriè tamen palpebris attribui, vbi humore superfluo redundantes & adipe tumentes, humorem assiduè emittunt. μυδᾶν pro μαδᾶν sumunt nonnulli, vt cùm nimio humore capilli defluunt, & glabrum quiddam euadit. μυδῆσαι, βρεχθῆναι, παρερρυῆναι, σαπῆναι, humore diffluere, madêre ac putrescere exponit Hesych. & μυδῶντες διυγραίνοντες σηπόμενοι, humore putrescentes, vt & μυδαλέον, διάβροχον καὶ κάθυγρον. Μυδῶσα σὰρξ dicitur Hip. caro in vlceribus nimia vligine marcescens, & nimio humore liquescens, fluxa & hebes, quę ex redundante humore contracta est, li. de vlcer. (p.513.48.) & li. de cap. vuln. (p.449.47.) Et rursus ib. (p.450. 6.) de membrana cerebrum ambiẽte. ὡς μὴ ἐπὶ πουλὺν χρόνον ὑγρὴ ἐοῦσα μυδήσῃ τε καὶ ἐξαίρηται, ne si diutius madescat, nimis vuida marcescat, tum intumescat. vbi etiam διαμυδᾶν vsurpatur (p.451.17.) Lib. quoq; 1. περὶ γυν. (p.233. 4) ὅκως τὰ ἕλκεα μὴ μυδήσῃ. ne vlcera nimio humore vitientur & putrescant. Et ἀπὸ τοῦ μυδᾶν μυδῶν videtur dici Polluci, caro fungosa in vlcere fistuloso, in quo sinus sunt mucosi, oræ verò callosæ.

A verbo μυδᾶν τουτέστιν ὑγραίνεσθαι, μυδρίασιν deduci vult Gorrheus. Est aũt μυδρίασις authori Isagog. (p.387.11.) ὅταν ἡ κόρη τῷ μὲν χρώματι μηδὲν ἐξαλλάσσῃ, πλατυτέρα δὲ ἢ πολλῷ τῆς κατὰ φύσιν, ὥστε ἐγγίζειν τῷ κύκλῳ τῆς ἴρεως καὶ ἐμποδίζειν τὸ βλέπειν. cùm pupilla colore quidẽ nihil euariat, naturali tamen statu longè est latior, adeò vt ad iridis circulum pertingat, & visum impediat. Quem iridis affectum sic describit Paulus lib. 3. cap. 22. ὅταν ἡ κόρη τῷ μὲν χρώματι μηδὲν ἀλλοιοτέρα φαίνηται, πλατυτέρα δὲ πολλῷ τῆς κατὰ φύσιν, καὶ ποτὲ μὲν ὁλοσχερῶς ἐμποδίζῃ τὸ ὁρᾶν, ποτὲ δὲ ἐπὶ πολὺ, καὶ τὰ ὁρώμενα αὐτοῖς πάντα δοκῇ μικρότερα εἶναι, μυδρίασις μὲν τὸ πάθος ἐστὶν, αἰτία δὲ αὐτοῦ περιττωματικὴ τις ὑγρότης ἐστίν. Cùm pupilla quidẽ colore nihil variat, longè verò quàm pro naturali modo latior est, & quãdoq; quidem in totum visum impedit, quandoq; et permultum, & quæ ipsis videntur minora esse apparent, Mydriasis quidem affectio est, causa verò ipsius excrementitius quidam humor. Celsus li. 6. cap. 6. id quod μυδρίασιν Græci dicunt, non multum ab oculorũ resolutione distare scribit. Pupilla effunditur & dilatatur, aciesq; eius hebescit, ac penè difficillimè genus id imbecillitatis eliditur. Reliqua de causis vide apud Gorrhæum.

Μύδροι διάπυροι sunt Hip. globuli aut lapides cãdẽtes, seu frusta ferri igniti, aut veluti massa candefacta & ignita. Lib. 2. περὶ γυν. (p.274. 46.) fomentum ex vrina per massas ignitas aut globulos cãdentes calfieri iubet. ἐπειδὰν δὲ ἀποψυχῇ τὸ οὖρον, ἐμβάλλειν μύδρους διαπύρους ἐς τὸ οὖρον. Vbi verò lotiũ refrixerit, massas ignitas, aut globulos cãdentes immittes. Lib. quoq; περὶ φυσῶν (119.41.) de aëre, διάπυρος δὲ ἢ μύδρος γενόμενος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι τὴν θερμασίην ἐνεργάσατο. accensusq; & ignitus in totum corpus calorem spargit. μύδρος exponitur Hesychio ὁ ἀργὸς σίδηρος ἢ κραταιὸς λίθος, & σίδηρος πεπυρωμένος. Æschyli etiam Scholiastæ σίδηρος πεπυρακτωμένος. μύδρον πύρινον λίθον, lapidem ignitum exponit Sudas. Arist. lib. de mundo, de Ætna, Lipara & Æoli insulis, quę ferri massas ignitas aut lapides eiaculantur, μύδρους ἀναρρίπτουσι διαπύρους. ignitas glebas euomunt. Sic Anaxagoras Clazomenius Solẽ μύδρον esse dixit.

Μύζειν de sono dicitur qui clausis labris ex naribus editur, qualis est gemenitiũ, mussare aut mussitare quidã dicunt, aut mutire. Significat

tat etiam stridere & strepitum quendam ac rugitum edere. Et apud Hipp. sæpè de murmure aut stridore interno quem viscera edunt dicitur, & de vẽtris strepitu ac rugitu, vt lib. 5. Epid. (p. 335. 17. & 21.) ὁκότε ἄσιτος εἴη, ἔμυζεν αὐτῷ ἐν τῇ γαστρὶ ἰσχυρῶς, cũ sine cibo perseueraret, strepitum vehementem in ventre percipiebat. Et, ὁκότε νεωστὶ βεβρωκὼς εἴη αὐτῷ ὀλίγον τῷ χρόνῳ ἥκιστα ἔμυζε. cùm cibum recens deuorasset, tum minimè strepitũ sentiebat. Rursus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 192. 24.) μύζει περὶ τὰ σπλάγχνα, strepitũ aut stridorem edit circa viscera, vbi de eo quod pingue est comesto agitur, quod circa viscera murmurat & rugitum edit. Exugi tamen à visceribus dixit Cornarius, vt & superiorem locum de ventris suctu accepit, & crebrò μύζειν apud Hip. de suctu interpretatur, ꝙ μύζω idem quod μυζέω aut μυζάω, hoc est sugo, exugo significet. Sic μύζει, θηλάζει, λείχει, πίνει exponit Hesychius, & μύζουσι θηλάζουσι. Ego verò de vẽtris rugitu & sono quodã lubẽtiùs intellexerim, quòd etiam ibidem βρέμειν, στρέφειν & βορβορύζειν, περὶ τῆς κοιλίας dicatur. Sic rursus ibid. (p. 204. 39.) de strepitu & rugitu qui circum viscera editur in morbo regio, πρὸς τὴν καρδίην καὶ τὰ σπλάγχνα μύζει, ad os ventriculi & viscera strepitus & rugitus editur. Vbi rursus ẽt exugitur dixit Corn. & exemplaria manu scripta μυζεῖ pro μύζει legunt. Ac rursus ib. (p. 210. 45) καὶ ὁκόταν ἐπὶ τούτοισι στῇ, μύζει τε ἔμετον ἄγει. & vbi in his constiterit, strepitum edit & vomitionem ciet. Sic etiam lib. 2. de Morb. (p. 153. 28.) τε τὰ σπλάγχνα μύζει, & viscera rugitum edunt. Et rursus ibid. (v. 31.) καὶ ὅταν τι φάγῃ, ἐπὶ τοῖσι σπλάγχνοισι μύζει. vbi quid ederit, in visceribus rugitum edit. Rursus ibidem (p. 156. 11.) τὰ σπλάγχνα μύζει, viscera strepitum edunt. Quæ phrasis eadem repetitur ibidem (pag. 158. 5. Lib. quoque περὶ χειρισμῶν, (p. 389. 20.) in Ictero, ἔπειτα μύζει τὰ σπλάγχνα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. deinde vt plurimùm viscera strepitum edunt, Pro quo li. 3. de Morb. (p. 160. 47.) τὰ σπλάγχνα ἀμύσσει) scribitur, viscera lancinãtur.

Μύειν, conniuere, claudere, obstruere significat. De oculis συνεχέως μύειν dicitur in Coac. Prænot. (p. 430. 25.) continenter conniuere, quod est nictare, & extremã virium imbecillitatem denotat, & neruorum qui genas oculorum mouent debilitatem. Estque nictatio in oculis idem quod tremor in reliquis membris. Μύειν, ξυμμύειν & χάσκειν inter se sunt opposita, vt cõniuere, occludi, & dehiscere. Et ξυμμύειν de conniuente aut occluso vteri osculo sæpè effertur Hip. li. περὶ γυν. vt lib. 2. (p. 271. 24. & 25. & p. 279. 11. 20. 40. & p. 280. 18.) & aph. 51. & 54. li. 5. Sic etiam ἐμύκηθη τὸ συνέμυσεν ex Dioscoride apud Hip. exponit Gal. quod de vlcerib. dictum, conniuent, occlusa sunt aut coalescũt significat, vt antea scripsimus. Hinc ẽt μύκη μύσις Galeno exponitur apud Hip. h. e. præclusio, conniuentia. Etsi μήκη vitiosè legunt Exegeseωs exemplaria. Ex eaq; cognatione μεμυωμένοι σπλῆνες deducuntur, lienes clausi & obstricti, h. e. densi & constricti, duri & tumidi. li. de aëre, loc. & aq. (p. 454. 12.) his qui aquas glaciatas & frigidas bibunt, σπλῆνας μὲν ἀεὶ μεγάλους εἶναι καὶ μεμυωμένους scribit, lienes magnos & densos, cõstrictos, obstructos, h. e. tumidos & elatos, aut duros. Plenos dixit Corn. molestos Caluus, nescio quo iure. elatos in tumorem rotundum ad musculi similitudinem Zuinggerus. Verùm μεμυωμένους μεμυκότας dici posse existimo, vt clausos, obstructos & dẽsos lienes intelligamus, quemadmodũ μεμυωμένων μεμυκότων exponit Hesychius, & μεμυκότων πεπυκνωμένων & συνεσφιγμένων. Etsi nõnihil suspecta est mihi ista lectio, & pro μεμυωμένοις μεμολυσμένους legisse Gal. existimo, eoq; referri debere quod in Exeg. μεμολυσμένους quibusdam τοὺς κατεψυγμένους, h. e. perfrigeratos, significare scribit, nõnullis ẽt τοὺς ἐσκιρρωμένους καὶ λιθώδεις dici, h. e. induratos & lapideos. Quæ expositio cùm probè huiusmodi lienibus conueniat, Exegeseωs lectionem profectò non parum suspectam facit, vt pro μεμολυσμένοις μεμυωμένους legi debere, quis existimet.

Μύκη quoq; aut μύκης fungũ significat. μύκητες verò vocantur in partibus vlceratis excrescentię quędam ex humorum crassitie enatæ, velut tuberosæ quædam eminẽtiæ, quas in palpebris, pudendis & reliquis exulceratis partib. oriri & μύκητας vulgò dici scribit Gal. com. 3. in li. 3. Epid. (p. 426. 31.) Idem li. 1. de loc. aff. (p. 249. 26.) in fracturis capitis meninge affecta, τοὺς μύκητας enasci scribit, & sedis affectæ notam indicare. Sic ἐμυκώθη Gal. apud Hip. ex plurimorum opinione, τὸ ἐπιφύσεις ἔσχε πλαδαράς, ὥσπερ καὶ οἱ μύκητες exponit, h. e. eminentias adnatas habent flaccidas & humoris plenas, ad instar fungorum. Vt à μύκη aut μύκης μυκῶμαι deductum videatur. Hinc quoque τὸ μυκῶδες ἕλκος apud Erot. pro μυκονοῶδες leg. antea diximus, quod μυξῶδες exponit, mucoso humore madens & flaccescens ad instar fungorum. Eoque pertinere videtur quod scribitur li. 2. de Morb. (p. 152. 1.) in pulmonis vlcere feruido, ἐμφαίνεται σκληρὰ, οἷον μύκης ἀφ' ἕλκεος, apparent dura quædam ab vlcere, velut fungus.

Μυκτὴρ, naris aut nares & nasus, vt cùm scribitur Pror. (p. 183. 28.) μυκτὴρ ἐπὶ τούτοισι ῥηγνύμενος, in his nasus erũpens, de hęmorrhagia, quod repetitur Coac. Pr. (p. 443. 26.) vnde μυκτηρίζειν, deductum est quod χλευάζειν, καταγελᾶν exponit Hesychius, irridere, subsannare, naso suspẽdere. Nasum n. (vt inquit Pl.) noui mores subdolę irrisioni dicauere. Var. verò ἐξουθενεῖν, nihili facere. At verò μυκτηρίζειν apud Hip. de hæmorrhagia sumi videtur & pro sanguinem narib. effundere, li. 7. Epid. (p. 367. 45.) ἀποστραφεῖσα ἐμυκτήρισεν. μυκτηρισθεῖσα διηλλάγη. auersa sanguinem ex narib. effudit, quo ex naribus effuso, permutata est.

Μύλη, mola, os latum est & rotũdum genu superimpositũ, à molæ asinariæ similitudine sic dictum, quod rotundum sit. Dicitur etiã patella & rotula, & ἐπιγονὶς aut ἐπιγονατὶς Gal.

com.2.in lib. κατ' ἰητρ. (p.680.53.) vbi τὴν μύλην etiam vsurpat Hippocr. vt & lib. de loc. in homine (p.65.37.) vbi τὴν μύλην genu superimponi scribit. Est etiam μύλη, mola, caro informis & moles carnea in vteris cócreta, de qua agit Hippocr. libr.1. περὶ γυν. (pag. 252.39.) & lib.2. (p.283.39.) & lib. περὶ ἀφόρων (p.297.4.) Plutarchus in Præceptis Cónubialibus. τὰ δὲ ἄμορφα κυήματα καὶ σαρκοειδῆ, ἐν σύστασιν ἐν ἑαυταῖς ἐκ διαφθορᾶς λαμβάνοντα, μύλας καλοῦσι. Informes autem fœtus & carnis moles, quæ in vteris ex corruptione humorum concrescunt, molas vocát. Μύλον etiam scribit Erotianus (in dict. ἐμυλώθη) Medicos vocare, τὸν ἐν τῇ ὑστέρᾳ γινόμενον σκίρρον, ortum in vtero scirrhum. Μύλλειν autem & μυλλαίνειν est, protensis labris os comprimere & contrahere, aut contorquere, vnde ἀπομυλλαίνειν dicitur. Vide ἀπομυλαίνειν antea & προμυλλαίνειν postea.

Μύξα dicitur authori definit. Med. (p.392.44) ἀποκάθαρμα τοῦ ἐγκεφάλου, ὥστε κουφίζεσθαι τὸ ἡγούμενον τῆς ψυχῆς μέρος. Mucus expurgamentum cerebri, quo leuetur princeps animæ pars. Pollux μύξαν Hippocrati esse scribit τὸ ῥεῦμα τῆς ῥινός, mucú qui è naribus effluit, vt sit eiusdem quod βλέννα generis, & è cerebro per nares & palatum descédit. Quod etiam tradit Gal. lib. 8. de vsu partium, licet μύξαν recentiorum vocabulum esse velit, vt κόρυζαν & βλένναν antiquorum. Cùm tamen Hipp. lib. de Morb. (p.144.36.) μύξαν παχεῖαν & σαπρὴν, mucum crassum & putridum dixerit, quem antea βλένναν, aut vt ibi scribitur βλέννααν. Etsi igitur μύξα τῆς κεφαλῆς περίττωμα dicitur, & mucú significat ac lentum illum humorem & frigidú quo per nares cerebrú expurgatur, quiq; pueris maximè & iis qui humidiore sunt cerebro assiduè ꝑmanat: impropriè tamen quemuis pituitosum humorem significat, & interdú etiam de aliis succis dicitur. Sic cochlearum succus μύξα vocatur, & humor ille pituitosus & lentus qui naturaliter in articulorum acetabulis continetur, propriè μύξα nominatur Hippocrati lib. de loc. in homine (p.65.45) mucus aut mucor, qui cùm purus sit & secundum naturá habeat, benè valétes & facilè mobiles articulos reddit: at si cótra naturam succreuerit & redúdarit, nimio humore articulorú ligamenta imbibens & lubricans, eorum prolapsiones facit. Sic aph.59. li.6. μύξαι & mucores superueniétes femoris caput læue & lubricum reddétes, in causa sunt vt facilè sua cauitate excidat. Et aph.45. lib.5. vbi cotyledones & vteri acetabula μύξης h. e. lentoris aut mucoris plena sunt; abortionis primis mensibus periculú est: μυξῶδες ὑγρὸν h. e. mucosum humorem dici cósueuisse scribit Gal. com.3. in li. de art. (p.625.50.) eum qui albus est & lentus, & in partibus exanguib. ossibus & cartilaginibus articulorú coaceruatur, natura semicoctú quiddá relinquéte, vbi ad eam imbecillitatem peruenerint, vt alimentú concoquere nequeant, non secus ac in oculis lippitudine laborantibus sordes colligitur. Inde μυξώδης σὰρξ mucosa caro sæpè dicitur lib. de art. & μυξώδεα πτύελα, sputa mucosa, in Coac. Pr. (p.439.28.) & μυξώδης κοιλίη, ib. (p.428.9) aluus mucosa & pituitosa reddés & μυξώδεα mucosa alui recrementa, ib. (p.438.14.) Sic μύξα κοπρώδης, stercoraceus muc⁹ dicitur Pror.2. (p.423.41.) alui recrementú mucosum, id quod excernitur mucosum vertit Celsus cap.8. li.2. μύξα etiam dicitur Galeno com. ad aph.59. lib.6. ὁ χυμὸς φλεγματώδης, pituitosus humor.

Μυξωτὴρ Hippocrati nasus dicitur, qué alii μυξωτῆρας vocant, vt Pollux, & Galen. μυξωτῆρας sæpè. Lib.2. de Morb. (p.144.35.) κατὰ τὸ μυξωτῆρα, ad nasum.

Μυοχάνη exponitur Gal. in Exeg. epithetum esse τῆς χασκούσης, h. e. hiantis mulieris. Quòd si μυριοχάνη scribatur, indicari τὴν ἐπὶ μυρίοις χασκομένην, eá quæ inter sexcentas hiat. Quemadmodum certè scribitur li.2. Epid. (p.312. 38.) Quibus ex verbis satis apparet antiquá lectioné μυοχάνη fuisse, vt etiam in dictione θρυμάργου apud Gal. scribitur, vt subnotauimus nostris in eum Hip. locum Annot. μυριοχάνη autem scriptum esse apud Erot. antea scripsimus.

Μυρμηκίαι sunt verrucæ formicariæ, sic dictę ꝙ si eradantur, cóstringantur, aut aliter attrectentur, sensum veluti reptátium aut mordentium formicarú inducere vidétur, vnde formicationes Plinio vocantur cap.8. li.30. Quibusdam verrucæ sessiles nominantur, quòd tota sua basi lata insideant, ad verrucarum pensilium differétiam, quas ἀκροχορδόνας vocant. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p.113.29) acetum cum sale μυρμηκίας ἀπαλύνει, verrucas formicarias attenuat. Hinc μυρμηκιᾶν & μυρμηκίασις cùm quis nimirum verrucis huiusmodi infestatur, ꝙ & μυρμηκιασμοὶ dicuntur Gal. li.3. περὶ εὐπορίστων (p.450.36.) De his agitur apud Gal. li.14. Meth. med. & Paul. li.4. cap.15. & Aetium Tetrab.3. serm.4. cap.41. Celsus li.5. cap.28. μυρμήκια neutro genere vocat, de his hunc in modum scribés. Myrmecia autem vocantur, humiliora thymio, durioraq; ꝙ radices altiùs exigút, maioreq; doloré mouent, infrà lata, suprà aút tenuia, minus sanguinis mittunt, magnitudine vix vnquá lupini modum excedunt. Nascuntur ea quoque, aut in palmis, aut in inferiorib. partibus pedum. Rursusq; Myrmecia latissimis radicibus inhærent, ideoq; ne excidi quidem sine exulceratione magna possunt.

Μύρον vnguentum significat, crebrò tñ pro oleo sumitur apud Hip. vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p.215. 30.) μύρον ῥόδινον, quod eadem in re lib.2. περὶ γυν. (p.275.25.) ῥόδινον ἔλαιον dicitur. Rursusque ibid. (p.221.30.) μύρον ῥόδινον, ἔλαιον ῥόδινον vocatur lib.2. περὶ γυν. (p.280.6. & p.288. 24.) & μύρον ῥόδινον (p.289.6.) Ac rursus ib. (p.222.20) quod μύρον simpliciter effertur, vnguentum rosaceum vertit Caluus, ideò fortè quòd paulò pòst ad suffitus μύρον ῥόδινον adhibetur, idem postea libr.2. περὶ γυναικ.

eadem in te (p.286.13.& 14.) ἄλειφα ῥόδινον & ἔλαιον ῥόδινον dicitur. Et alioqui μύρον simpliciter positum pro vnguento rosaceo, aliàs sumitur, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.226.40.) μύρον ἐψήσας ἐν οἴνῳ. quod lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 190.20.) μύρον θερμὸν ἐν οἴνῳ dicitur. Vbi tamen μύρτα & μύρτον pro myrti baccis legere malim. Sic etiam sæpe apud Hippocr. μύρον αἰγύπτιον de oleo effertur, vt antea docuimus. Et Erotianus μύρον αἰγύπτιον, quod & Mendesium vocatur, ἔλαιον αἰγύπτιον dici lib. 2. περὶ γυναικ. (contra tamen Galeni mentem, vt antea subnotauimus) scripto tradidit.

Μύρον ὀποβαλσάμινον apud Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.222.39.) oleum balsaminum vertit Caluus, & videtur esse balsami succus, qui olei specie effluit. Etsi locus non leuiter suspectus est, cùm hoc loco varient exemplaria, & χήρῳ τῷ ὀποβαλσάμῳ, & μύρῳ τῷ ἀπὸ βαλσάμῳ legant, vt Asulanus. Cornarius verò vnguentum molle vertit, & μύρῳ τῷ μαλθακῷ ex lib. 2. περὶ γυναικ. (pag.288.2.) legisse videtur.

Μύρραι scribit Galenus in Exeg. apud Hippocr. αἰολεῦσι σμύρναι dici. διτλαὶ δὲ αἱ γραφαί. duplicem autem esse scripturam, quod alia exemplaria, δὶς τὸ ρ γράφοντες scribunt. Apud Hippocratem tamen σμύρναι ferè semper scriptum reperias.

Μυρτίδανον τὸ λεγόμενον, quod dicitur myrtidanum scribitur esse Dioscoridi cap.157. lib.1. ἐπίφυσις ἀνώμαλος ἢ ὀχθώδης, ἢ ὁμόχρυς, οἱονεὶ χεῖρες περὶ τὸ τῆς μυρσίνης πρέμνον. quiddam myrto adnascens, inæquabile & verrucosum, & eiusdem coloris, quod perinde quasi manus myrti caudicem amplectitur. μυρτίδα dici nonnullis scribit Gal. lib.7. de simpl. med. fac. ἡ μέν τοι τῷ στελέχει τε ἢ τοῖς κλάδοις αὐτῆς ἐπίφυσις ὀχθώδης, ἣν ἔνιοι μυρτίδα ὀνομάζουσι. Quod verò trunco & ramis adnascitur tuberosum, quam myrtada nonnulli nominant. Hæc ἐπίφυσις μυρτὶς Paulo vocatur, μυρτίδανον verò recte Oribasio Collect. Med. lib. 11. & ad Eunap. lib.2. Quod etiam indicat Galenus in Exegesi, qui Dioscoridis sententiam secutus scribit: μυρτίδανον οἱ πλεῖστοι μὲν τὸ πέπερι. Διοσκορίδης δὲ ὁ Ἀναζαρβεὺς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕλης ἐπίφυσιν ἀνώμαλον ἢ ὀχθώδη περὶ τὸ τῆς μυρσίνης πρέμνον. ὅ γε μὴν Ἱπποκράτης τὸν καρπὸν οὕτως ὀνομάζει οὐ τῷ φυτῷ, ὅπερ αὐτὸς φησιν ὑπὸ Περσῶν ὀνομάζεσθαι πέπερι. Myrtidanum plærique piper esse existimãt. Dioscorides verò Anazarbæus in primo de Materia Medica, agnatam quãdam eminentiam inæquabilem & tuberosam circa myrti caudicem esse scribit. Hippocrates tamen plantæ fructum sic nominat, quam Persis piper vocari dicit. Quibus verbis Galenus mihi locum lib.2. περὶ γυναικ. (pag.288.29.) subnotare videtur, vbi scribitur, τὸ ἰνδικὸν ὃ καλέουσιν οἱ πέρσαι πέπερι, ἢ ἐν τουτέῳ ἔνι στρογγύλον, ὃ καλοῦσι μυρτίδανον. Etsi ἐκλέγεσθαι κόκκους πεντήκοντα τῷ ἰνδικῷ malim ex lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.221. 15.) & lib.1. περὶ γυναικ. (p.261.10.) Ex quibus satis patet Hippocratem myrtidanum sumpsisse pro fructu rotundo plantæ quæ Indicum dicitur, & à Persis piper nominatur. Sic enim Exegeseως lectio mihi emendanda videtur, vt pro ὑπὸ ἑτέρων ὑπὸ Περσῶν legatur, quò propius Hippocratis lectionem referat. Vbi etiam ὅνπερ pro ὅπερ omnes Interpretes mihi legisse videntur, cùm ad καρπὸν referant, quod ad τὸ φυτὸν retulisse Hippocr. & Galenum satis constat. Nam etsi fructũ piper dici satis apparet, quod per τὸ στρογγύλον etiam indicat Hippocrates: Indicum tamen denotari quod Persæ piper vocant, & plantam esse quæ piper ferat & myrtidanũ Hippocrati, fructum rotũdum myrto similem, ex illa planta prouenientem, ipsa Hippocratis lectio satis clamat. Etsi enim τὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῷ ἰνδικῷ & τὸ στρογγύλον aliàs πέπερι vocari scribit Hippocrates: nusquã tamen de myrtidano alibi id scribitur, cùm eandem sanè causam respiciant, nempe emollientium ad vterum subdititiorũ pessorum materiã. Quod effecit, vt myrtidanum plærique piper esse dicerent, & Dioscorides iunior ὁ γλαφυρὸς myrtidanum fructum plantæ in India piperi assimilis, quod myrtum referret, esse existimaret, vt scribit Galenus & nos antea in Indico adscripsimus. Inde quoque factum esse existimo vt scripserit Plinius cap.29. lib.15. alium fuisse baccæ myrti vsum apud antiquos, ante quàm piper reperiretur, illius obtinentem vicem. Nam quòd myrtidanum piper diceretur, & fructum myrto similem (non myrti, quemadmodum vir quidam magni in re medica nominis existimauit) ferret, istud facilem errandi occasionem Plinio præbuit, vt myrti baccas piperis vsum apud antiquos obtinuisse putauerit. Quod fortasse Cubebis nostris vulgaribus attribui potest, quas myrtidanum esse, & ab Hippocrate per τὸ ἰνδικὸν, aut τῷ ἰνδικοῦ φαρμάκου τῷ τῶν ὀφθαλμῶν, aut piperis nomine intelligi quidam contendunt, & à Theophrasto piper rotundum appellari. Myrtidanum verò etiam pro planta sumi satis testatur quod scribitur lib.1. περὶ γυναικ. (pag. 242.12.) ἢ μυρτιδάνου κλωνία δύο ἢ τρία, aut myrtidani ramuli duo aut tres, quos in partus difficultate cum vino exhibet, etsi illic μυρτιδάνου legitur. At Plinio myrtidanum vinum est ex syluestris myrti baccis confectum, cuius parandi modum docet cap.16. lib.14. & Myrtiten Catoni vocari scribit.

Μυσάττεσθαι, est abominari, auersari, detestari, vt detestãdum & fœdum grauatè ferre, vt lib. 2. de Morb. (p.151.13.) ἢ μυσάττεται τὸ σίαλον, ἐπὴν ἀποχρεμψάμενος ἔχῃ ἐν τῷ στόματι, & salijuam abominatur, vbi eam exscreaturus ore continet. De purulentis agitur, in quibus sputũ purulẽtũ grauiter olet, & fœtore est abominandum. μυσάττεται δυσχεραίνει exponit Hesych. hunc fortasse locum subindicans, vt indicetur apud Hippocr. sputum ore contentum ad exscreandum esse molestum & suo odore graue. Sic μυσαττόμενος eidem dicitur βδελυττόμενος, ἀποστρεφόμενος. A μύσος forte deductum, quod scelus aut facinus detestandum.

significat, μίασμα, βδέλυγμα, ἀποτρόπαιον exponit Hesych. Qua dictione vtitur Hip. lib. de Morbo Sacro (p. 123. 38.) ἀλλ' εἴ τι καὶ πρότερον ἔχομεν μύσος, τοῦτο ἀπαιτεύμενοι, sed si quod antea scelus habemus, illud expiantes, purificantes. μίασμα ibidem vocat.

Μύτις, scribitur Galeno in Exegesi sic vocari τὸ ἐν τῷ σηπίας σώματι μέλαν, atramentum quod in ore sepiæ cõtinetur. ἀλλὰ καὶ ἰχθύς τις ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους δηλοῦται. Sed & piscis quidam ab Hippocrate eo nomine indicatur. Est autem μύτις apud Arist. cap. 1. & 2. lib. 4. hist. anim. in mollibus piscibus viscerum loco, sub ore, & per eam gula tendit. Mutin retinet Gaza, quæ & Aristoteli μήκων & papauer vocatur. μυτὶς Hesychio scribitur, & exponitur τὸ μέλαν τῆς σηπίας ὅπερ ἐν τῷ σώματι ἔχουσα κεῖται, sepiæ atramentum quod ore continens excernit. Annotatur & μύτις dici piscis quidã fœminei generis non sine mare pastum quærens.

Μυττωτὸν apud Hippocr. Gal. in Exeg. exponit ex Dioscoridis mente ὑπότριμμα σκορόδων ἢ κρομμύων, intritum ex allio & cepa. pulmentum ex intrito allio & cepa diximus, nostris in lib. 2. Epid. Cõment. Eum enim locum à Galeno in Exeg. subindicari existimamus, vt & Erotiano, qui μυττωτὸν apud Hip. Atticis dici scribit, ὑπότριμμά τι μετὰ σκορόδου γινόμενον, alliatum quoddã, aut intritũ ex allio. Idem addit apud Eupolim amylum dici, & quibusdam placẽtam ex olere cõfectam, aliis etiam ζύθον significare. Se tamen iis assentiri qui μυττωτὸν esse velint, τὸ διὰ σκορόδου τρῖμμα. Ductum autem esse nomen παρὰ τὸ μυσάττεσθαι τὴν δυσωδίαν, ὡς εἰ μυσωτόν, ab abominando & graui odore, velut μυσωτόν. Pollux quoq; μυττωτὸν ὑπότριμμα ἐκ σκορόδων δριμὺ exponit, acre pulmentarium ex alliis, vt & Hesychius ὑπότριμμά τι διὰ σκορόδων, qui & propriè significare scribit, τὸ διὰ σκορόδων τρῖμμα τι ἐξ ἀρτυμάτων πολλῶν συντιθέμενον, intritum quoddam ex alliis, multis additis condimentis. Conficiebatur enim ex allio, porro, caseo, ouo, oleo, aceto, vt scribit Aristoph. Schol. in Equitibus. Idem quoq; in vespis μυττωτὸν propriè esse scribit, τὸ ἐκ σκορόδων καὶ τυροῦ καὶ ὄξους τρῖμμα, sicq; dictum ἀντὶ τοῦ μυσωτόν τι, παρὰ τὸ μυσάττεσθαι αὐτοῦ τὴν ὀσμήν, ab abominãdo & detestando eius odore. Dioscorides lib. 2. cap. 182. τὸ ἐκ σκορόδου καὶ τῆς μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τρῖμμα, καλούμενον μυττωτόν, vrinæ ciendę & ad aquam intercutem commodum scribit. μυττωτὸν igitur & μυττωτὸς dicitur, vt apud Hippocr. lib. 2. Epid. (p. 318. 38.) ἢν δὲ ἐμῇ, καὶ μὴ πίνῃ, μυττωτὸν δριμύ. Quòd si vomat neque bibat, pulmentarium ruris acre, quod ex intrito allio & cepa fit (myttotõ vocant) apponito. Et libello περὶ ὄψιος (p. 522. 18.) ἕως ἂν πάχος σχῇ ὡς μυττωτός, dum crassitudine intritum ex allio referat, de medicamento ad palpebrarum scabiem. Sic τοὺς μυττωτοὺς Theophr. ex lib. 9. hist. pl. cap. 4. Plinius lib. 19. cap. 6. per ruris pulmentaria expressisse videtur. μυττωτὸς etiam Athenæo lib. 7. bis vsurpatur. μυσσωτὸν quoq; & μυσσωτὸς dicitur. Ex quo apud Hip. lib. de loc. in homine (p. 74. 20.) pro μυσωτῷ; μυσωτῷ aut μυττωτῷ legendum indubitata est cõfessio. Vbi enim agitur de vteri morbis & illorum curatione, sic scribitur, ἢν μὲν προέλθῃ μοῦνον καὶ ᾖ διαχεῖν, χρῶ ὅ τι ἂν βούλῃ τῶν κακόδμων, ἢ μυσωτῷ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν βαρυτέρων καὶ κακὸν ὀζομένων. Si quidem solùm processerit, & illini possit, quoduis ex graueolentium genere adhibẽdum, aut cedrus, aut pulmẽtum ex allii aut cepæ intrito, quod Mysotum dicitur, aut aliquod aliud ex grauiter & malè olentibus. Vbi Caluus μυσωτῷ pro μυσωτῷ vitiosè legisse videtur.

τὰ Μυχθώδεα ἐξαναφερόμενα πνεύματα dicuntur suspiriosæ spirationes quæ foras educuntur, & μετὰ μυχθισμοῦ ἔξω ἀναφερόμενα πνεύματα in Coac. Prænot. (p. 440. 33.) & (p. 441. 14.) eædem quæ suspiriosæ expirationes. Quæ inæqualis dyspnœæ genus indicant, quod in ea quæ extra fertur latione intercisum est, interruptum, ac velut offensans, quodq; elisum spiritum habet, ac in medio expirationis cursu deficientem, ingeminantiq; & reuocato similem. Eiusmodi autem difficilis spiratio facilè videtur in gemebundis puerorum suspiriis, cum in medio expirationis cursu subsistunt, interruptumq; spiritum reuocant ac perficiunt, αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ dicuntur aph. 54. lib. 6. & per μεγαλύνειν πνεῦμα ἐν τῇ ἄνω φορῇ exprimitur Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. aut per πνεῦμα μεσοκόπτον & ἀναπαυόμενον. Ista verò difficilis spirationis suspiriosæ ac interruptæ species in ea quæ extra fertur spiratione spectanda, velut ea quæ lib. 2. & 6. Epid. celebratur διπλῆ ἔσω ἐπανάκλησις οἷον ἐπεισπνέουσι, duplex intro reuocatio, velut insuper spirantibus, ad intercisam inspirationem refertur. Huiusmodi autẽ interruptæ aut elisæ spirationes conuulsiones ferè denotant, & spiritalium instrumentorum duriciem ac resiccationem, facultatis animalis imbecillitatem, & magnum in intimis præcordiis conceptum incendium, vt patet ex Philisco & Dromeadæ vxore lib. 1. Epid. & Gal. Com. ad aph. 68. lib. 4. & 54. lib. 6. & lib. 3. περὶ δυσπν. vt fusioribus verbis adscripsimus nostris in Coac. Prænot. Annotat.

Μαλύνεται & μωλύνεται apud Hip. ἀφανίζεται, κατὰ βραχὺ μαραίνεται, significat, sensim disparere, euanescere, hebescere, sedari & conquiescere, & sæpè tumoribus ad aures attribuitur, qui sensim & sine vlla rectã significatione emolliũtur aut subsistunt. Sic lib. 7. Epid. de tuberculis ad aures euanescentibus & sensim disparentibus (p. 352. 37.) πάντα ἐμωλύνθη, omnia sensim disparuerũt. Ac rursus lib. 2. Epid. (p. 313. 4.) de parotidibus, πάντα ἐμωλύνθη legit Gal. Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 473. 46.) cùm exemplaria omnia κατεμωλύνθη habeant, quod est, sensim disparuerunt & cõtabuerunt. lib. quoq; 7. Epid. (p. 366. 6.) de iisdem tumoribus ad aures, τῷ Ἐρατύλλῳ ἀπεμωλύνθη παρὰ ἀμφότερα. Eratylli puero ad vtranq; aurem exorti tumores disparuerunt, euanuerunt. Et lib. 1. Epid. (p. 364. 57.) παρὰ τὰ ὦτα οἰδήματα μωλυνόμενα, aurium tumores sensim euanescentes

gentes diximus, ibiq; manu scripta exemplaria secuti sumus, cùm passim μὴ λυόμενα, publicata legant, quædã etiam μαραινόμενα, absq; vlla ratione. Quò certè referri debere existimamus quod scribit Gal. in Exeg. cùm μωλυόμενα, κατὰ βραχὺ ἀπομαραινόμενα quod est paulatim emarcescentia aut extabescẽtia exponit: vt de aurium tumoribus efferatur, qui paulatim & sine vlla recta significatione leniuntur aut disparẽt, nec ad suppurationem perueniunt, de quibus ταχὺ πάλιν ἀφανιζόμενα ibidem dicitur, & ἀσήμως ἠφανίσθη sect. 1. Lib. quoq; 4. Epid. (p. 333. 18.) de tuberculo ad aures, καὶ τοῦτο ἐμωλώθη & illud sensim disparuit. Rursusq; ibidem (p. 334. 17.) vbi μωλύσει κακὰ passim legitur, μωλυόμενα κακά, cũ Cornario legimus, & quæ sensim disparuerunt malum protendere diximus. Rursus lib. 7. Epid. (p. 359. 18.) de febrili calore conquiescente & euanescente, ἡ θέρμη περὶ τὰς ιζ ἐμωλώθη, ad decimum septimum calor conquieuit. Et (p. 361. 31.) ἡ θέρμη ἐντὸς τῶν κ' ἐμωλώθη. Calor intra vigesimum disparuit, cõquieuit. Et. (363. 11.) ἡ θέρμη ἐμωλώθη ἐντὸς τῶν εἴκοσιν. Μωλυῶσθαι etiam de hebescente ac quodammodo euanescente ac veluti contabescente maris motu dicit, aph. 35. sect. 2. lib. 6. Epid. κινῆσις ἐμωλώθη, vbi motus mas est cõquiescit, vt impeditam ac veluti hebescẽtem, aut cessantem maris motionem indicet. Cui certe conuenire explicatio potest quam ἐμωλώθη antea ex Gal. in Exeg. adscripsimus, nempe καταμαρανθῆ. Hanc enim translationem ibid. etiam Gal. agnoscere videtur. Qui quamuis hanc dictionem ex lib. 2. Epid. de disparentibus & paulatim euanescentibus ad aures tumoribus exponat, celeris tamen mutationis veluti transmutationem ac cessationem, aut refrigerationem quãdam indicare sic scribit: τὸ γὰρ τῆς ὀξείας κινήσεως καὶ μεταβολῆς παυσάμενον καὶ ἀποψυχθὲν, οὕτως ὀνόμασεν. Eoq; referri videtur quod μεμωλυσμένους scribit Galenus in Exeg. quosdam καταψυγμένους, h. e. perfrigeratos accipere. Etsi μεμωλυσμένους passim, vt & ἐμωλώθη omnib. in exemplaribus apud Hip. legitur ἀπὸ τοῦ μωλυῶσθαι, ἐμωλώθη tamen rectius scribi existimo. Sunt & τὰ ἐπώδυνα ἀκρίτως καταμωλυνθέντα, in Prorrh. (p. 219. 31.) graues aurium tumores citra indicationem sensim disparẽtes & dissoluti. τὸ γὰρ καταμωλυνθέντα, τὴν κατὰ βραχὺ λύσιν ἐνδείκνυται. Hac enim dictione breuis solutio indicatur, vt illic scribit Galen. vbi etiam καταμολυνθέντα passim scribitur, & ἐξαίφνης ἀφανισθέντα exponit Gal. vt & μωλύειν ἀφανίζειν significat Scholiastæ Homerico.

Μῶλυζα exponitur Gal. in Exeg. τὸ σκόροδον ἁπλῆν τὴν κεφαλὴν ἔχον καὶ μὴ διαλυομένην εἰς ἄγλιθας, allium simplex habens caput, neq; in nucleos aut spicas diuisum. Additq; idem quibusdam τὸ μῶλυ explicari. μῶλυξ Erotiano est σκόροδον κεφαλὴ βωλοειδὴς καὶ μὴ διαλελυμένη εἰς ἄγλιθας, allii caput glebam referens, hoc est, in massam congestum, neq; in spicas diuisum. Adscribitur etiam ex Psello μώλυζαι αἱ τῶν σκορόδων κεφαλαί. Vsurpatur hæc dictio sæpius Hipp. vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 227. 46.) & (p. 228. 36.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 257. 14. & p. 261. 2.) Rursusq; lib. 2. (p. 288. 38. & p. 289. 44.) & lib. περὶ ἀφόρων (p. 291. 47. & p. 298. 17.) licet quibusdã in locis μόλυζα pro μώλυζα vitiosè scribatur. Vt satis inde appareat μώλυζα apud Erotianum pro μῶλυξ scribi debere, aut certe μῶλυ vt apud Gal. & μῶλυ, ἡ μώλυζα Erot. leg.

Μωμητέον μεμπτέον apud Hip. exponit Erot. h. e. reprehendendũ, vt μῶμος ἡ μέμψις reprehensio dicit, à μωμέομαι deductũ, quod reprehẽdo, vitupero significat. Tritus est prouerbialis senarius, μωμήσεταί τις μᾶλλον ἢ μιμήσεται. Hip. lib. περὶ τέχνης (p. 1. 10.) ἢ ὀρθὰ ἐόντα διαβάλλειν, ἢ οὐκ ὀρθὰ μωμῆσθαι, aut ad ea quæ recta sunt calumniandum, quæ verò non recta sunt reprehẽdendum. Rursus ibid. (p. 3. 8.) οὔτε μωμητῶν, οὔτ' αἰνετῶν δέονται. neque reprehensorum neque laudatorum indigent.

Μώνυχα ζῶα, solipeda animalia dicunt, contracto vocabulo, velut μονώνυχα & μόνον ὄνυχα habẽtia, h. e. solipeda, & quasi solunguia aut solidunguia dicas. Talẽ enim in huiusmodi animalibus solida vngula obtinet locum, qualẽ in hominibus vnguis, h. e. extremum pedẽ, Gal. Com. 1. in lib. de art. (p. 587. 54.) μώνυχα apud Arist. Plin. solidam vngulam habentẽ vertit. Eiusmodi autẽ animalia vtrinq; dentata sunt, ἀμφόδοντα vocat Hip. lib. de art. (p. 587. 28.) & Arist. ex quo vtrinque dentata vertit Plin. Ambidentia dici possunt, vnde bidentem dici scribit Festus, quæ duplicem habeat dentium ordinem. μώνυχας ἵππους sæpe vocat Homerus, solidam vngulam habentes equos, vt Il. ε. (v. 181. & 236. & 321.) quas ibidem κρατερώνυχας ἵππους, (v. 329.)

Μώρωσις est fatuitas, stoliditas, stupiditas, mentis læsio quã vnà cum memoria ratio etiam perit. Aetio Tetrab. 2. serm. 2. cap. 23. μώρωσιν τὴν νωθρότητα exponit Gal. Cõ. 1. in Prorrh. (p. 179. 58.) h. e. torporem & stupiditatem ex eodem Hip. Nam quod ibi scribitur, κακὸν δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ἰκτέρῳ μώρωσις, quod est, quinetiã malo est ex morbo regio fatuitas, per alteram Prorrhetici sententiam interpretatur. ἐν φρενιτικοῖσι λευκὴ διαχώρησις κακόν. ἆρά γε ἐπὶ τούτοισι καὶ νωθρότης γίνεται, Albicans deiectio in phreniticis malo est. Num etiam his torpor contingit? Vbi νωθρότητα fieri scribit Galenus ex frigidis, crassis, viscidis, ac in totum ægrè mobilibus humoribus, non tenuibus, calidis & acribus. Idem etiam τὰ μεμωρωμένα ex Prorrh. (p. 197. 53.) & Coac. Prænot. (p. 429. 15.) exponit τὰ μώρωσιν ἐμποιοῦντα τῇ διανοίᾳ, quæ fatuitatem menti inducunt. Quam ibid. sic describit, αὕτη δέ ἐστι χωρὶς παραφροσύνης σύμπτωμα, τοῖς φύσει μωροῖς ὁμοίους ἀποφαῖνον τοὺς νοσοῦντας, ὁποίους καὶ τῶν λεγομένων ἀπογηράν τινας ἴσμεν γιγνομένους. ὧ παθήματι παραπλήσιον μέν ἐστιν, οὐ μὴν ταὐτὸν, ὅπερ ὀνομάζουσιν ἄγνοιαν. Ea autẽ est symptoma citra deliriũ ægros natura fatuis similes reddens, quales etiam nonnullos fieri nouimus ex iis qui cõsenescere dicuntur. Cui affectui similis quidem est, non eadem tamen, quam ἄγνοιαν h. e. ignorantiã nominant. Eoq; certe

respicere videtur quòd μεμωρωμένα καὶ ἀναίσθητα, h. e. sensus expertia exponit Gal. in Exeg. vt ad ναρκότητα referantur, & torporem aut stupiditatem inducentia indicentur. Sic μωραίνεσθαι aut μωροῦσθαι est fatuum reddi aut insipidum, hebescere aut languere, & de eo dicitur qui in officio languet, aut opus destinatum non satis idoneè exequitur, vt de corde dicit Hipp. lib. περὶ καρδίης (p. 213.17.) ἐμωρώθη ἡ καρδία, cor hebescit & languet, h. e. insulsum ac fatuum efficitur. Ex τῆς μωρώσεως νάρκη, ex fatuitate torpor, ibid. Sic μωρὰ νεῦρα καὶ σκληρὰ γινόμενα ὑπὸ τοῦ πώρου, nerui hebetes & duri redditi à callo dicuntur lib. περὶ γονῆς (p. 28.3.) quod nequeat penè extendere aut remittere. De iis .n. agitur qb. ex testium attritu geniturae viae intercluduntur, aut callo obstructae sunt, ideoq; nerui induresсunt aut torpescunt, neque arrigere possunt, pudendaq; elanguescunt ac veluti sunt emortua.

OECONOMIAE HIPPOCRAT. TO N.

Νάρδος nardinum vnguentum significat apud Gal. lib. 1. κτ. τόπ. (p. 160.45. 44.53.) ex veterũ phrasi. Sic enim de nardino vnguento tanquam de nardo scribit Diosc. ἔστι δὲ χλωρὴ ἡ λεπτή, &c. δύναμις δὲ αὐτοῦ λεπτυντική. Et Horat. Nardi paruus onyx eliciet cadum, &, Nardo vina merebere. Tibullus etiam, Iamdudum Syrio madefactus tempora nardo. Eandem quoq; locutionem vsurp. Gal. lib. 3. κτ. τόπ. (p. 187.47.) ὠφελεῖ δὲ καὶ ἡ ἀρίστη νάρδος. prodest etiam optima nardus, h. e. nardinum vnguentum. Est eidem νάρδος ἁπλῆ, nardus simplex, h. e. nardinum oleum sine vllis spissamẽtis ac odoramentis praeparatum, ibid. (p. 190.49.) quemadmodum & λιτὴ dicitur Dioscoridi.

Νάρκη ἢ νάρκωσις, torpor, stupor aut sensus hebetatio. νάρκη Galeno lib. 1. de Sympt. caus. ex sentiendi mouendiq; difficultate cõpositus affectus. νάρκη & νάρκωσις sępè vsurpatur Hip. vt aph. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. νάρκη μηροῦ τὸ κατ' ἴξιν femoris quod è directo est stupor. & νάρκη ἐν τοῖσι σκέλεσι, in cruribus stupor, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 276.7.) & νάρκη μετρίη ὀδύνας λυτική, modicus torpor dolorem soluit, ex lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113.47.) & aph. 25. lib. 5. quod etiam adfert Gal. Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 458.22.) νάρκωσις γνώμης, mentis stupor aut hebetatio, à calido cerebri substantia ob imbecillitatem dissoluta, lib. περὶ ὑγρῶν χρήσ. (p. 112.31.) & aph. 16. li. 5. quod mentẽ hebetare dixit Celsus c. 1. li. 2. ἀτονίαν exponit Gal. Sic νάρκωσις κοιλίης, ventris torpor, segnities aut torpedo, aph. 1. sect. 3. lib. 6. Epid. h. e. ventriculi imbecillitas in coquendis cibis. Sic enim illic explicat Galen. νάρκωσιν δ' ἀκούσωμεν τὴν περὶ τὸ πέσσειν τὰς τροφὰς ἀρρωστίαν τῆς γαστρός. Torporem autem audiamus ventris in coquendis cibis imbecillitatem. Sunt & ναρκώσιες membrorum stupores & torpedines, aph. 13. sect. 6. lib. 6. Epid. idem quod νάρκαι. νάρκαι καὶ ἀναισθησίαι torpores & stupores crebrò cõtingentes apoplexiam minantur eiusque sunt rudimenta quaedam, in Coac. Praenot. (p. 438.40.) quemadmodum ναρκώσιες καὶ ψύξιες, torpores & refrigerationes (ibidem v. 43.) & νάρκη χειρῶν cum capitis dolore absq; febre, tenebricosa vertigine, & vocis tarditate, apoplexiam aut epilepsiam, aut etiam memoriae laesionem inducit (ibid. p. 428.30.)

Ναρκώδεις exponuntur Erotiano apud Hipp. οἱ ἀποσκληρυμμένοι καὶ ἀναισθητοῦντες indurati & sensus expertes, h. e. torpescentes & stupidi effecti. Quod videtur ex Prorrh. sumptũ (p. 213.48.) etsi aliàs sępe vsurpat Hip. vt in Coa. Praenot. (p. 428.45. & p. 440.34.) ναρκώδεες ἐκλύσιες, exolutiones cũ torporis sensu (ibid. p. 441.18.) & κοιλίη ναρκώδης ibid. (p. 431.46.) Addit autẽ Erot. ναρκώδεις dici ἀπὸ τῆς παθητικῆς γιγνομένης νάρκης, ab affectu qui torpor dicitur, ad discrimen τῆς θαλασσίας νάρκης. Idem etiã ναρκῶσαι apud Hippoc. exponit, πραΰναι καὶ οἱονεὶ εἰς ἀναισθησίαν ἀγαγεῖν τῆς ἀλγηδόνος, quod est mitigare & quasi doloris sensum auferre. Quod ex aph. 1. sect. 2. lib. 6. Epid. in magnis ac vehementissimis solùm doloribus vsurpandũ monet Gal. in quibus stupefacientibus medicamentis vtendum: cuiq; ἐπεγεῖραι opponit Hip. quod excitare significat, & exolutas aut hebescentes sensationũ & motionum facultates reuocandas indicat. Quod non exigui est in medicina vsus. Est & ναρκοῦν torpefacere, stupefacere, pro sedare ac tollere, lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113.47.) de frigida, ὀδύνην ναρκοῖ, dolorem tollit, h. e. stupefacit, quod aph. 25. lib. 5. ὀδύνην λύει dicitur. Erot. autẽ ἀντὶ τοῦ μειοῖ positum esse scribit, ἐπειδὴ ἡ νάρκη θλίψις αἰσθήσιός ἐστιν, quandoquidẽ stupor sensus est compressio. ναρκωδῶς etiam dicitur in Prorrh. (p. 209.38.) quod ναρκωδέως lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 277.34.) torpidè, cum torporis sensu.

Ναστὸς confertus dicitur, densè plenus, ac veluti pressus, non secus ac amphorae quae ad summum vsque plenae sunt & pressae ἀμφορεῖς νενασμέναι nominantur. Huic opponitur χαῦνος καὶ μανὸς καὶ ὑπόκοιλος, laxus, rarus, & leniter cauus. Sic Hip. lib. περὶ ἀδένων (p. 58.28.) maris & foeminae corpora inter se opponens. τὸ μὲν ἄρρεν ναστόν ἐστι, καὶ οἷον εἶμα πυκνὸν καὶ ὁρέοντι καὶ ἐπαφωμένῳ τὸ δὲ θῆλυ ἀραιὸν καὶ χαῦνον, καὶ οἱονεὶ ῥέον ὁρέοντι καὶ ἐπαφωμένῳ. Mas enim cõfertim plenus est, ac vestis instar tum visu tum contactu densus: foemina vero rara & laxa ac veluti fluida, tũ ad vi-

ad visum tum ad contactum. Vbi vitiosè ἀςὸν habent quædam exemplaria manu scripta vt & Aldinum, quod etiã asteriscum apponit. ναςὸν, μεςὸν, πυκνὸν, πλήρη μὴ ἔχον ἀπόκενόν τι exponit Hesychius. ναςὸς ἀντὶ πλήρης ab Archigene ponitur & plenũ significat, vt scribit Gal. lib. 4. de dignosc. puls. (p. 79. 36.) Est & panis hoc nomine apud Græcos vt ibid. testatur Gal. ναςὸς ἄρτος ζυμίτης μέγας Polemarcho apud Athenæum lib. 3. panis fermẽtatus magnus: Heracleon verò πλακοῦντος εἶδος, placẽtæ genus esse vult, quemadmodum apud eundem lib. 14. ναςὸς πλακοῦντος εἶδος dicitur ἔχον ἔνδον καρυκείας placentæ genus condimentis variis intus farctæ. Sunt qui ναςὸν sumant pro placẽta ex melle, vuis passis, aliisq; cõdimentis conferta & constipata, adeoq; dura & solida, vt in ea nihil inanitatis aut spongiosæ laxitatis inesset, verùm omnia essent νενασμένα, inter se compacta & condensata.

Ναυσιώσιες φλεβῶν dicuntur Hipp. lib. de fract. (p. 546. 49.) venarum nauseæ, h. e. sanguinis ex venis refusiones, cùm venæ velut nauseabũdæ sanguinem effundunt aut euomunt, eleganti certè translatione à vomiturientibus petita, quasi venarum nauseabundarum refusiones dicas, quas etiã Hip. ἐκχυμώσεις vocat, vt antea adscripsimus, & testatur Galen. Com. 2. in lib. de fract. his verbis, ναυσιώσεις ὀνόμασεν ἰδίως ἀπὸ τῶν ναυτιώντων καὶ διὰ τὸ ἐμούντων, ποιήσας τοὔνομα. ναυσίαν γὰρ τὴν ναυτίαν ὀνομάζουσιν οἱ Ἴωνες. καὶ σχεδὸν ἃς ἔμπροσθεν ἐκχυμώσεις ἐκάλεσε, ταύτας νῦν ναυσιώσεις εἶπεν, ὅταν αἱ φλέβες ἀποπτύουσί τε καὶ οἷον ἐμοῦσιν ἐξ αὐτῶν αἷμα, βαρυνόμεναι διά τε τὴν σφῶν αὐτῶν ἀσθένειαν, ἣν ἐκ τοῦ φλεγμαίνειν ἴσχουσι, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τε καὶ τὴν κακίαν αὐτοῦ τοῦ αἵματος. ναυσιώσεις h. e. nauseationes propriè appellauit, ab iis qui nauseam patiuntur, ac propterea vomunt, facto nomine. ναυσίαν enim τὴν ναυτίαν (quam nauseam dicunt) Iones nominãt. Ac ferè quas antea ἐκχυμώσεις, h. e. exuccationes vocauit, eas nunc ναυσιώσεις, h. e. nauseas dixit, cùm venæ sanguinem expuunt ac veluti vomitione refundunt, tum ex propria imbecillitate, quam ex inflammatione contraxerunt, grauatæ tum ex ipsius sanguinis copia & prauitate. Quẽ etiam locum cum translatione mihi videt᷑ agnoscere Gal. in Exeg. cum ναυσιώσιες exponuntur αἱ παρεκχύσεις τοῦ αἵματος, ἃς δὴ καὶ ἐκχυμώσεις ὀνομάζει. μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν ἐπὶ ταῖς ναυτίαις ἐμούντων αἷμα τοὔνομα. h. e. sanguinis præterfusiones, quas sanè etiam ἐκχυμώσεις, hoc est, effusiones vocat. Translatum autem nomen est ab his qui inter nauseandum sanguinem euomunt.

Ναυτιλίη nauigatio, aph. 14. lib. 4. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει. Nã vel nauigatio indicat motione corp⁹ turbari. Quod etiã repetit in Epist. Hip. ad Democritũ (p. 534. 21.)

¶Νεανικῶς quod est iuueniliter apud Hip. exponit Gal. σφοδρῶς, ἢ γενναίως, ἢ ἰσχυρῶς, vehemẽter, strenuè, fortiter, validè Com. 1. in Prorrh. (p. 173. 42.) Sic ibid. τὰ φρενιτικὰ νεανικῶς dicũt᷑ αἱ σφοδρόταται φρενίτιδες, vehemẽtes phrenitides, & Coac. Præn. (p. 426. 36.) Et rursus νεανικαὶ αἱμοῤῥαγίαι fortes & vehementes sanguinis eruptiones dicuntur, in Prorrh. (p. 213. 16.) & νεανικαὶ περιψύξιες, magnæ & vehemẽtes totius corporis perfrictiones in Coac. Prænot. (p. 433. 27.) & νεανικὸς πνιγμὸς, vehemẽs suffocatio ibid. (p. 434. 26.) νεανικὸν autẽ pro magno aut vehementi ea forma dici videt᷑, qua masculam bilẽ pro magna posuit Persius Satyr. 5. -calido sub pectore mascula bilis Intumuit. Etsi quibusdam videtur mascula bilis illic insaniã & bilis atræ furorẽ aut feruorem significare. Νεᾶνις autẽ iuuenculã, adolescẽtulam aut puellã iuuenilis ætatis significat, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 266. 35.) ἢν δέ τις νεᾶνις ᾖ si verò sit iuuencula. Est & ἡ νεᾶνις ἡ παρθένος virguncula.

Νέβρη legitur apud Hipp. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 227. 25.) Verùm hæc lectio vitium subolet, & νεφρὴν legisse Cornariũ apparet, aut νεφρίδιον ex lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 281. 8.) cùm adipem renalẽ verterit, in pesso subdititio ad conniuentem vterum. Caluus tamen narcissum interpretatur, & νέβλην legisse videtur. Est autem νεφρίδιον adeps renum quemadmodum apud Hom. Il. φ. (v. 204.) ἐπινεφρίδιον κείροντες, pinguedinẽ quæ renib. adiacet deradentes, τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς λίπος exponit Scholiastes.

Νείαιρα ἢ νειαίρη exponitur imus venter, & τὸ ἔσχατον μέρος τῆς κοιλίας apud Grammaticos. Rufus Ephesius ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἀνθρ. μορ. τὸ κῶλον τὴν κάτω κοιλίαν dici scribit, ἣν καὶ νειαίρην Ὅμηρος καλεῖ. Quod etiam iisdem verbis scribitur Polluci libro 2. Νείαιρα exponitur Erotiano apud Hip. γαστήρ. Idemq; scribit Bacchiũ τὸ κῶλον accepisse, ὃ τινες κάτω κοιλίαν προσαγορεύουσιν, quod quidã inferiorem ventrem appellant. Inuenitur autẽ & νειαίρη simpliciter pro imo ventre apud Hippocr. vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 214. 28.) τὴν νειαίραν προσχεάσθω, imũ ventrẽ perfundito. Et in Coac. Prænot. (p. 443. 8.) βάρος ἐν νειαίρῃ, pondus ad imũ ventrẽ. Sæpissimè verò τὴν νειαίραν aut νειαίρην γαστέρα ponit Hip. lib. περὶ γυναικ. φύσ. & lib. περὶ γυν. & τὰς ἰξύας, τοὺς κενεῶνας, ἢ τὴν ὀσφῦν, coniungit, interdum etiam τοὺς βουβῶνας, vt eam imi ventris partem intelligat, quæ ad laterum inanitatẽ & inguina protẽditur. Sic etiã ἡ κοιλίη ἡ νειέρη, vt & γαστὴρ dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 246. 27.) Aretæus quoque vetustissimus author νειαίρην γαστέρα vocat, cap. 1. lib. 2. περὶ ὀξ. παθ. οἷα δοκέειν ἀπὸ πνεύμονος εἰς τὴν νειαίρην γαστέρα ἐξεῶσθαι. qualia ex pulmone in imum ventrẽ depulsa videri possunt. Vbi interpres sacrum ventrem vertit. Verùm νειαίρην γαστέρα velut νειάτην, hoc est, imum aut extremum ventrem dictum malim. Idem quoque cap. 10. de vesica, ἐν γὰρ τῇ νειαίρῃ γαστρὶ κατωτάτη ἵζει. In imo enim ventre sita est. Sic quoq; Homerus νειαίρην γαστέρα vocat, vt Il. ε. (v. 539.) νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε. Imo in ventre baltheum pertransiit. Vbi Schol. νειαίρην τὴν νειάτην exponit, dicitque esse τὸ ἔσχατον μέρος τῆς γαστρός. Rursus ibidem. (vers. 616.) νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος. in imo ventre defixa est longa lancea.

Νείλεως φάρμακον ἐμπλαστῶδες nobile & laudatum omnibusque notum dicitur Galeno lib. 2. κατὰ τόπ. (p. 182. 39.) & malagmatis nomen habet, vt & apud Paulum lib. 7. cap. 18. Vbi etiam describitur. Meminit quoque Galenus ex Asclepiade cap. 5. lib. 8. κατὰ τόπ. Hoc autem Emplastwdes valere ad reliquiarum inflammationũ in præcordiis inueteratarum curationem scribit Galenus. Diciturque ἐμπλαστῶδες ad differentiam alterius ocularis quod in collyrii formam paratur, & describitur Paulo lib. 7. cap. 16. eiusque meminit Aetius serm. 4. Tetrab. 2. cap. 1.

Νέιον τὸ νέον exponit Galenus in Exeg. apud Hippocr. quod nouum significat, aut nuper aduerbialiter, estque Ionicum pro νέον.

Νέοι iuuenes dicuntur, ἀντὶ τῶν ἀκμαζόντων, pro adultis & ætate florentibus Hippocrati, vt aph. 45. lib. 2. Lib. quoq; περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 31. 21.) scribitur τοὺς νέους πεπηγότα ἔχειν τὰ σώματα, καὶ τὴν κρᾶσιν εἶναι ξηράς. hoc est, iuuenum cõpacta esse corpora, & temperamentum siccum. Eosdem νεηνίσκους vocat Hipp. vt aph. 29. lib. 3. Quorum ætas ab anno 25. ad 35. terminatur; vt scribit Gal. Com. ad aph. 9. lib. 5. & 30. lib. 3. Etsi per τοὺς νεηνίσκους, illo aph. & adolescentes & iuuenes quidam subaudiri velint, quod fecit Celsus cap. 1. lib. 2. dum in vertendo eo aph. adolescentiam & iuuenes adscripsit.

Νεόμενον, τὸ νηχόμενον, προσερχόμενον exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. h. e. quod innatat, ꝙ venit aut accedit, ἀπὸ τοῦ νέεσθαι, quod est πορεύεσθαι ἔρχεσθαι, ire, abire, venire & redire. Vtrunq; autem annotat Gal. ex lib. 1. περὶ γυναικ. & vnum de secunda, alterũ de fœtu dici. Verùm si nostris exemplaribus fides adhibenda est neutrum ibi scribitur, apparetque Gal. aliam secutum fuisse lectionem quàm habeatur publicatis in codicibus. Ac si coniecturæ locus est, existimo νεόμενον legi posse aut νηχόμενον περὶ τοῦ χορίου lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 46.) vbi scribit, αἱ μῆτραι τὰ ἀνασπῶσιν ὕστερον ἄνω, ἅτε ὀλισθηρὸν ἐὸν & χεόμενον, & κατισχοῦσιν ἐν ἑωυτῇσι, vt pro χεόμενον νεόμενον legisse Gal. existimẽ, hoc sensu. Et vteri secundam sursum retrahunt, vtpote lubricã & innatantem, & in seipsis detinẽt. Sic enim Galeni expositio probè mihi quadrare videtur, siue τὸ νηχόμενον, siue προσερχόμενον, adhibeas. vt secundam siue innatantem, siue ad vteros sursum accedentem accipias. Et alioqui facilis lapsus est à χεόμενον in νεόμενον aut νηχόμενον. Etsi vulgata lectio χεόμενον tolerari potest, quæ secundam per vterum diffusam neq; adhærescẽtem indicat. Quod verò scribit Gal. alteram ἐπὶ τοῦ ἐμβρύου ibidem poni, id quonam loco satis aptè poni possit, me nondum reperisse palam ac ingenuè profiteor.

Νεορρόφητος dicitur qui recens sorbitionem sumpsit, vt νεόποτος qui recens bibit. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 85. 6.) καὶ μήτε νεορρόφητον μήτε νεόποτον λοῦσθαι. Neq; lauari debet qui recẽs aut sorbitionem aut potum sumpsit.

Νεοχμὸς nou⁹, recẽs, vt νεοχμῶσαι τὸ νεωστί κινῆσαί τι, quod est aliquid recenter mouere aut innouare, annotatur Ionibus dici ex Corintho. νεοχμὸν, νέον, πρόσφατον, νεωστὶ εἰργασμένον exponitur Hesychio, & νεοχμὴ κίνησις πρόσφατος, innouatio, & νεόχμωσις, νεοκίνησις, μετακίνησις. Νεοχμῶς item recenter significat, & recẽti motu facto, aut aliquid innouando. Quam dictionem vsurpat Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 238. 22.) οὐδὲ κλύζειν νεοχμῶς. neq; recenter lauare, aut aliquid innouando, aut recenti motu facto. Vult enim humidiores mulieres nullo recenti motu agitãdas esse aut attingẽdas, neq; lauatione aliquid innouandũ, ne in perniciem ruant. νεοχμὸν νεόπατον exponit Erot. apud Hip. h. e. recentissimum, ὡς & Ἀλκμὰν ἐν ἀμελεῖ. Verùm νεοχμὸν scribitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 273. 49.) δεῖ δὲ νεοχμὸν ποιεῖν τὸ φάρμακον, medicamentum renouare, h. e. recentissimum adhibere medicamentũ. Sed νεοχμὸν legisse videtur Erotian. vt νεοχμοτάτην νεοτάτην exponit Hesychius. Sic enim pro νεοχμάτην recte reponit Henricus Stephan. Νεοχμοῦν etiam quod est καινίζειν annotatur ex Herodoto.

Νέτωπον vnguenti cuiusdã odorati ac sumptuosi ex multis aromatibus mixtura, qualia erant muliercularum Romanarum vnguenta, spicatum, foliatum, Comagenum & Susinum. Id etiam νετώπιον dicitur. Hesychius νέτωπον ἢ νετώπιον, μύρον συντιθέμενον ἐκ πολλῶν μιγμάτων, οἱ δὲ μετώπια. Pro quo forte μετώπιον legẽdum, vt idem sit quod μετώπιον antea nobis dictum. Huius autem vnguenti creberrima est apud Hip. mẽtio in tota muliebrium morborum tractatione, idq; sæpe ad vteros velut & alia odorata adhibetur, velut lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 214. 28. & p. 215. 29. & p. 217. 29. & p. 221. 41. & 44. & p. 227. 28. & p. 228. 39.) Et lib. 1. περὶ γυν. (p. 243. 34. & p. 247. 33. & p. 257. 15.) Rursusq; lib. 2. (p. 270. 16. & (p. 279. 35. & p. 280. 5.) Lib. etiam περὶ ἐπικυήσιος (p. 51. 48. & p. 52. 2. & 41.) Lib. quoq; 5. Epid. (p. 340. 46.) & lib. 7. (p. 362. 1.) νέτωπον ad surditatẽ curandam in aures infundit, quomodo etiã amaracinum, aut nardinũ optimũ oleũ, aut laurinũ, aut irinũ etiã & cyprinũ; aut q̃ sua tenuitate & calore crassos glutinososq; humores disſecãt & dissipãt, in grauitate auditus in aures instillare conuenit. Quã ad rem μετώπιον etiã adhiberi lib. de loc. in hom. antea adscripsimus. Ac videtur esse νέτωπον quod νίωπον Erot. vocat & exponitur apud Hip. τὸ ἐκ καρύων πικρῶν ἔλαιον, oleũ ex nucib. amaris. Neq; enim νίωπον apud Hip. legit, apparetq; vitiatam esse lectionem, & pro νίωπον, νέτωπον aut μετώπιον legendũ. Sic verò à nõnullis diligenter confici scribit. Nucum amararum chœnices Atticæ quatuor franguntur, & earum nucleus benè exiccatus in pilã coniicit & cõtunditur. Nomẽ habet olei amygdalarum amararum. Sic μετώπιον frequẽter pro oleo amygdalino sumi antea dixim⁹, vt & pro vnguẽto Ægyptio.

Νεῦρον, neruus, pars est in corpore similaris, spermatica & exanguis, sensationis & motionis organum. Idque propriè neruis attribuitur, qui ex cerebro & spinali medulla exortũ habent,

bent, quos τόνες Hippocr. (vt scribit Galen. & postea docemus) vocat, Galenus τὰ προαιρετικὰ νεῦρα. τῶν νεύρων autem significatio latè apud Medicos extenditur, & neruosa corpora, hoc est, exanguia, alba, & cauitatis expertia tum etiam quæ cum neruis similitudine quadam substantiæ communicant, complectitur. Quod scribit Galen. his verbis Comment. 1. in lib. 6. Epid (pagin. 443. 33.) τρία γὰρ ἐστι γένη σωμάτων ὁμοιομερῶν ἐν τοῖς ζώοις ἄναιμά τε καὶ ἀκοίλια φαινόμενα. τὰ μὲν ἐξ ὀστῶν, τὰ δ' ἐξ ἐγκεφάλου καὶ ῥαχίτου, τὰ δὲ ἐκ μυῶν φυόμενα. ὀνομάζεται δὲ ὑπὸ μὲν Ἱπποκράτους τὸ μὲν πρῶτον αὐτῶν εἰρημένων σύνδεσμος, τὸ δὲ δεύτερον, νεῦρόν τε καὶ τόνος, τὸ δὲ τρίτον τένων. ἔνιοι δὲ νεῦρα πάντα καλέσαντες δι' ἣν εἶπον ὁμοιότητα, τὸ μὲν πρῶτον αὐτῶν γένος, συνδετικὸν εἶναί φασι, τὸ δὲ δεύτερον, αἰσθητικόν τε καὶ προαιρετικόν, τὸ δὲ τρίτον ἀπονεύρωσιν ὀνομάζουσι. Tria enim sunt similarium corporum in animalibus genera, quæ tum exanguia, tum cauitatis expertia apparent. Quorum alia quidem ex ossibus, alia verò ex cerebro & dorsali medulla, alia ex musculis exortum habent. Horum primum genus ab Hippocrate quidem plærunque σύνδεσμος, hoc est, ligamentum nominatur, secundum verò νεῦρον & τόνος, & tertium, τένων, hoc est, tendo. At quidam ista omnia neruos appellãtes, propter eam quam dixi similitudinem, primum eorum quidem genus συνδετικὸν, hoc est, colligatorium esse dicunt, secundum verò αἰσθητικὸν καὶ προαιρετικὸν, hoc est, sensile & arbitrarium, tertium quoque ἀπονεύρωσιν, hoc est, nerueam propaginem nominant. Atque idem Galenus exanguia & alba corpora, vbi plurimùm tum distendi, tum in se cõtrahi videntur, velut vterus & vesica, neruosa dici cõtendit. Qua ratione & colis in hominum pudendis naturam, & vterum neruosum esse volunt. Quod etiam lib. 15. vs. part. in humano pudendo affirmat Galenus, quod propter eam quam cum neruis habet substantiæ similitudinem, neruosum esse constat. Neque absimili notione neruos vocauit in corde Aristoteles, quæ neruosa corpuscula dicũtur Herophilo, hoc est, membranosas extremitates in osculis cordis, vt scribit Galen. cap. 6. lib. 1. de Pl. Hippocr. & Plat. vbi eadem etiam de triplici neruosorũ corporum genere scribit. Idem quoque de triplici neruorum differentia scribitur ab authore Definit. Med. (pag. 392. 49.) At verò simplici τῶν νεύρων nomine plerunq; ligamenta & copulas intelligit Hippocr. quod etiam antea ex Galeno scriptis testati sumus. Sic lib. de fract. (p. 574. 25.) scribitur, ἐξήρτηται μέντοι καὶ ταύτῃ τῶν νεύρων κατὰ τὴν κοινὴν ξύμφυσιν τῶν ὀστέων. Atque hoc tamen neruis in communi ossium coniunctione annexum est. Significat nanque excedentem cubiti partem, hoc est, gibbum, connexum esse ligamentis, quæ articulationem illam continent, ea parte qua ossa, hoc est, cubitus & radius cõmunem habent coniunctionem. Ac rursus ibidem (v. 37.) πλεῖον δὲ μέρος ἔχει τῆς ἐξαρτήσιος τῶν νεύρων ἐν τῷ βραχίονι τὸ λεπτὸν ὀστέον ἤπερ τὸ παχύ. Maiorem verò connexionis partem horum neruorum in brachio tenue os quàm crassum habet. Quibus certe verbis ligamenta illa adeò lata vt crassæ mẽbranæ esse videatur ossibus circumiectæ, intelligit, quæ ex inferiore brachii extremitate exorta, cubiti & radii capitibus innectuntur, ita tamẽ vt maiorem cubiti partẽ occupent. Vbi etiam scribit Galenus, τοὺς συνδέσμους τῷ ὀνόματι νεῦρα, καὶ ἐπὶ πάντα καλῶν οὕτως αὐτούς. Ligamẽta nunc neruos nominauit, etiam vbique sic eos vocans. Rursusq;, ταύτην ἔφην τὴν ῥῆσιν ἐνδείκνυσθαι νεῦρα καλεῖσθαι πρὸς αὐτοῦ τοὺς ὅλης τῆς διαρθρώσεως συνδέσμους. Hanc orationẽ dixi indicare neruos ab eo vocari totius articulationis ligamenta. Rursus etiam lib. de art. (p. 617. 36.) καὶ ἀπ' ἐκείνων νεύρων ἀποβλαστήσιες, ex eaque nerui exoriũtur. Quod de neruosis, validis & crassis ligamẽtis intelligitur, quæ cartilagini (quæ spinæ adnata est) induntur. νεύρων ἀποβλαστήσιες συνδετικὰς, hoc est, neruorum progerminationes copulatiuas, aut ligamentorum germen vocat Galenus. Libro etiam de locis in homine etsi νεῦρα neruos eximiè denotant, pro ligamentis tamen sæpe sumũtur, vt (p. 64. 43.) cùm scribitur, τὰ δὲ νεῦρα ξηρά τέ ἐστι καὶ ἀκοίλια. καὶ πρὸς τῷ ὀστέῳ πεφύκασι. καὶ τρέφονται δὲ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοῦ ὀστέου. Nerui autem sicci sunt & cauitatis expertes, & ossi adhærescunt, & ferè ex eo nutriuntur. Et rursus ibidem (v. 48.) τὰ δὲ νεῦρα πιέζουσι τὰ ἄρθρα, τεταμένα τέ ἐστι παρ' ὅλον τὸ σῶμα. ἰσχύει δὲ μάλιστα ἐν ἐκείνοισι τοῦ σώματος, καὶ ἀεὶ παχύτατά ἐστιν, ἐν οἷσι τοῦ σώματος αἱ σάρκες ἐλάχισταί εἰσι. καὶ τὸ μὲν σῶμα πᾶν ἔμπλεον νεύρων. Nerui autem articulos constringunt, perque vniuersum corpus extenduntur. Validi autem maximè illis in partibus corporis & semper crassissimi sũt, in quibus corporis carnes minimæ sunt. Et corpus quidem omne neruis plenum est. Et lib. περὶ τέχνης (p. 3. 31.) ἔνι δὲ πρὸς τούτοισι καὶ φλέβες πολλαί, καὶ νεῦρα, οὐκ ἐν τῇ σαρκὶ μετέωρα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ὀστέοισι προστεταμένα, σύνδεσμός ἐστι τῶν ἄρθρων. Preter hęc autẽ & venę multę, & nerui, minimè quidem in carne sublati, sed ad ossa ipsa protenti ligamẽtum sunt articulorum. Quibus in locis quid aliud per τὰ νεῦρα quàm ligamẽta ipsa intelligas? Nam vt rectè scribit Galen. Com. 3, in lib. de fract. (p. 574, 28.) ἀλλὰ καὶ χωρὶς ἐκείνων [τῶν συνδέσμων] πρόδηλον οὐδὲν τῆς κυρίως ὀνομαζομένων νεύρων εἰς ὀστοῦν καταφέρεσθαι. τῶν γὰρ συνδέσμων ἴδιον τοῦτο, καὶ δι' αὐτοὺς, καὶ τῶν τενόντων, ὅτι κεκραμένην ἔχουσι τὴν οὐσίαν ἐκ συνδέσμων καὶ νεύρων. Quinetiam si à ligamẽtis discesseris, nullum ex iis qui propriè nerui nominantur, in os aliquod desinere cõstat, quippè cùm id ligamentorũ proprium sit, sicut per ipsa etiam tendonum, quòd mistam ex ligamentis & neruis substantiam habeant. Libro quoque περὶ ἀρχῶν vulgò inscripto (pag. 41. 42.) νεῦρα pro ligamentis ponũtur, vt & ibidem (p. 40. 10.) νεῦρα στερεά. Et lib. 1. περὶ διαίτης (p. 84. 8.) cùm scribit in hominis cõformatione partẽ seminis crassiorem & solidam non consumi ab igne in alimentũ propter soliditatem, sed

robur acquirere, & desinente humiditate consistere, & in ossa ac neruos transire. In Prorrhet. 2. (pag. 419. 5.) τὰ νεῦρα τὰ συνέχοντα, nerui continentes articulos, & simpliciter νεῦρα pro ligamentis & neruis ponuntur. τὰ δὲ τρώματα τὰ ἐν τοῖσιν ἄρθροισι, μεγάλα μὲν ἐόντα, καὶ πλείως ἀποκόπτοντα τὰ νεῦρα τὰ συνέχοντα, ἔνδηλοι ὅτι χωλοὺς ἀποδείξει. Magna autem vulnera quæ in articulis fiunt, si præcisi nerui sunt qui continebant, absque dubio claudos reddent. Rursusque, εἰ δὲ ἐνδοιαστὸν εἴη ἀμφὶ τὸ νεῦρον, ὅπως ἔχοι. Sin dubium est quomodo nerui affecti sint. Iterumque, οἷσι δ᾽ ἂν καὶ νεῦρον δοκέει ἐκπεσεῖν, ἀσφαλεστέρως τὰ περὶ τῆς χωλώσιος προλέγειν, ἄλλως τε καὶ ἢν τὸ κάτωθεν νεῦρον ᾖ τὸ ἐκλυόμενον. At quibus neruus excisurus speratur, iis maiore cum fiducia claudicationem prædixeris, idque tum maximè si quis neruorum inferiorum exolutus fuerit. Ac rursus, γνῶσις δὲ τοῖσι νεῦρον μέλλον ἐκπίπτειν. Neruus autem excisurus his indiciis deprehenditur. Quæ cùm de articulorum vulneribus dicantur, neruos pro ligamentis accipi manifestum est, & à Celso verti, vt nostris eum in locum Annotat. aperuimus. Quemadmodum & aliàs Celso nerui ligamenta Hippocratea locutione nominantur, nempe cap. 11. lib. 8. Maxilla verò & vertebra omnesque articuli cùm validis neruis comprehendantur, excidunt, aut vi expulsi, aut aliquo casu neruis vel ruptis vel infirmatis. Sic quoque in Coac. Prænot. (pagina 440. 9.) scribitur eadem ferè in re. θνήσκει δὲ καὶ εἰ ἐς τὰ ἐντὸς νεῦρα, ἤν τε ἓν τῶν λεπτῶν ἐπιτραυματίσῃ, ἤν τε τῶν παχέων, ἢν ἐπικάρσιος ἡ πληγὴ γένηται καὶ μεγάλη. Intereunt verò quibus nerui interiores, siue tenuis aliquis, siue crassus, vulnus acceperit, si plaga transuersa fuerit & magna. Neruos enim crassos ligamenta intelligere præstat, quemadmodum etiam paulò antea ibidem (vers. 4.) νεῦρα ὅσα παχέα ἢν τρώσκηται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χωλοῦνται, καὶ λοξὰ ἢν τρωσκόμενα. μάλιστα καὶ τὸ μυὸς αἱ κεφαλαί, μάλιστα τὸ ἐν μηροῖσιν. Nerui quicunque crassi vulnus accipiunt, vt plurimùm claudos reddunt, præcipueque si obliquum vulnus fuerit, ac in musculorum capitibus, presertim femorum. νεῦρα enim παχέα hîc ligamenta & tendones accipi manifestum est. Etsi Cornarius in superiore sententia per λεπτὰ & παχέα, tenuia & crassa intestina intellexit. In Mochlico etiam νεῦρα sæpius pro ligamentis accipiuntur, vt (pagina 511. 48. & pagina 512. 1. & 8.) in articulorũ luxationibus, velut etiam disertis verbis lib. de art. (pagina 586. 31.) πλεῖστον δὲ διαφέρει καὶ ὁ τῶν νεύρων συνδεσμός, τοῖσι μὲν ἐπιδόσιας ἔχων, τοῖσι δὲ ξυντεταμένος ἐών. Plurimùm etiam discriminis habet neruorum colligatio, quæ iis quidem remissa, illis verò intenta est. Et rursus ibidem. καὶ γὰρ ὑγρότης τοῖσιν ἀνθρώποισι γίνεται ἡ ἐν τοῖσιν ἄρθροισι, διὰ τὴν τῶν νεύρων τὴν ἀπόφυσιν, ἢν χαλαρά τε ἔῃ φύσει, καὶ τὰς ἐπιτάσιας εὐφόρως φέρει. Etenim in articulis humiditas hominibus contingit, ob neruorum compagem, qui naturâ laxi sunt & facilè intenduntur. Ex eadem verò cognatione νεῦρον ναρκῶδες, hoc est, neruus torpidus, ligamentum dicitur in Mochlico (pag. 306. 7.) καὶ τὸ ναρκῶδες νεῦρον τὸ ἐκ τῆς διαφύσιος τῶν τοῦ πήχεος ὀστέων ἐκ μέσου ἐκπεφυκὸς κῇ περαίνεται. Quo etiam torpidus neruus, qui ex medio cubiti ossium interstitio enascitur, terminatur. His enim verbis ligamentum illud crassum, densum, validum & membranosum intelligere videtur, quod ex brachii fine inferiore exortum, cubitum cum radio, totam dearticulationem circumuestiens, connectit, maiore tamen parte cubiti posteriorem partem complectitur, vt scribitur lib. de fract. & nostris eum in locum Annotat. aperuimus. Eadem quoque notione ibidem (pag. 512. 1.) scribitur. καὶ τὰ ναρκώδεα πάντα, ὡς τάχιστα ἄριστα, τὴν φλεγμονὴν παρέντα. Quæcunque etiam torpidum sensum habent, vbi inflammatio remiserit, quàm citissimè reponere optimum est. His enim verbis ligamenta mihi accipi videntur, quæ in articulorum emotionibus aut peruersionibus, suborta inflammatione, magnum facessunt negotium. ναρκώδεα autem dicuntur, quòd ligamẽtorum natura sensu careat, & dura sit aut solida, quomodo ναρκώδεις exponuntur Erotiano οἱ ἀποσκληρυμμένοι καὶ ἀναισθήτως, indurati & minimè sentientes, vt antea adscripsimus. Est & νεῦρον ἔναιμον, neruus sanguineus apud Hippocratem lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 112. 49.) τὸ δέρμα τό τε ἔξω, ὅτι συνεχές τε ἑωυτῷ καὶ νεύρῳ ἐναίμῳ. Externa cutis quoniam sibi ipsi & neruo sanguineo continua est. Vbi neruus sanguineus intelligi videtur panniculus carnosus, qui ab extremitatibus vasorum per subiectam carnem dispersorum oritur, & cutem cõstituit, adeoq; illi continuus est, vt ab ea non nisi ægrè separari possit, efficitq; vt cutis ipsa mediã quodammodo inter neruũ carnemq; substantiam sortita sit. Est enim veluti sanguine præditus neruus, qui fit inter carnem neruumque quiddam planè mediũ, & ex iis ambobus secum mixtis conflatum, neque durum aut penitus exangue, vt neruus, neque molle & sanguine abundans, vt caro. Ideoque cutis extremorum media, calidi, frigidi, humidi & sicci, ambientis frigiditatem & caliditatem ex æquo percipit, ab iisq; promptè alteratur, frequentius tamen calidum ad voluptatem experitur, vt illîc scribit Hippocrates. Hanc etiam vocem apud Hippocr. agnoscit Erotianus in Procemio. Idemq; νεῦρον ἔναιμον exponens, αἰτὸ τῆς φλεβὸς positam scribit. Nisi si quis apud Erotianũ vitiũ subesse existimet, & νεύρῳ ἐναίμῳ, & τῇ φλεβὶ legendũ existimet, vt ei quem adduximus loco quadret. Neque enim aliàs me apud Hippocr. legere memini. Neq; verò insolens videri cuiquam debet νεῦρα φλέβας dici antiqs, cùm φλέβας κοίλας, venas & arterias, ad differẽtiã τῶν φλεβῶν στερεῶν, h. e. neruorum, ab iisdem vocari satis constet. Ac Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορ. scriptis tradiderit arterias antiquis vocatas νεῦρα.

Νεφέλη,

Νεφέλαι, nubes, nubecula, id dicitur in vrina quicquid summum petit, atque in eius superficie innatat, aut quod in vrina media suspensum est, velut nubes in aëre. Sic enim νεφέλην ἀντὶ τοῦ ἐναιωρήματος Hippocrati dici, multis antea probauimus ex Prognostico & Coac. Prænot. Præcipuè verò νεφέλη sine addito dicitur nubecula alba, quæ in vrina innatat, & laudabiles concoctionis notas habet. Vnde νεφελοειδέα οὖρα sunt Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.99.27.) vrinæ nubeculas albas habentes, indeque concoctionem præ se ferentes, vt illic annotat Gal. Quib. etiam τὰ παχέα iungit Hippocr. vt euidentiorem coctionis significationem elicias, ad purgationem instituendam. Neque enim nisi concocta medicari vult. At verò in vrinarum contentis propriè νεφέλαι vocantur quæ per summam vrinam innatant, vt & ἐναιωρήματα quæ per eam mediam suspensa sunt sublimamenta, & ὑποστάσεις quæ in fundo subsident. Sic scripsit Galen. Com. 2. in Progn. (pag. 140.25.) πολλάκις οὖν, ὡς ἔφην, ἐφίσταταί τι τοῖς οὔροις ἄνωθεν, ὃ περ ἐγὼ νεφέλην ἰδίως ὀνομάζειν εἴωθα. Sæpe numero igitur (vt dixi) quod in vrina supernatat, eam ego nubeculam propriè vocare soleo. Translata autem est nubecularum ad vrinas appellatio, quòd eam habeant quam in circunstante nos aëre proportionis rationem, vt illic quoque scribit Galenus. Nam & hæ circum ambiente eas humore sunt crassiores, vt illæ circumfuso aëre etiã densiores. Quã analogiæ rationem longè apertioribus verbis idem indicat Comment. 1. in lib. 3. Epid. (pag. 394.18.) τὸ τῆς νεφέλης ὄνομα κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἐπὶ τῶν οὔρων εἰώθασιν οἱ ἰατροὶ λέγειν, εἴθ' Ἱπποκράτους πρώτου τὴν προσηγορίαν τήνδε κατά τινος ἰδέας ἐναιωρημάτων ἢ οὔρων, εἴτε καὶ ἄλλου τινὸς αὐτοῖς θεμένου. ὥσπερ οὖν ἐν τῷ περιέχοντι ποτὲ μὲν ζοφώδης γίνεται κατάστασις, πυκνωμένου νεφέλαις μελαίναις αὐτοῦ· ποτὲ δὲ ἀκριβῶς καὶ αἴθριος φαίνεται, καὶ διεσπασμέναι τινὲς ὁρῶνται κατ' αὐτὸ νεφέλαι, καὶ λέγεται τηνικαῦτα τὸ περιέχον ἐπινέφελον, ἐν ᾧ καιρῷ κατὰ τὴν χρόαν τῶν νεφελῶν, οὔτε μελαίνας ἀκριβῶς, οὔτε λαμπρὰς ὁρῶμεν, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτων. οὕτω μοι δοκεῖ καὶ οὖρον καὶ ἐναιώρημα καλεῖν ἐπινέφελον ὁ Ἱπποκράτης, ὃ μήτε λευκὸν ἔχει τὴν χρόαν, μήτ' ἤδη μέλαν ἀκριβῶς, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ. Nubis nomen ab aëre translatum, de vrinis efferre solent medici, siue Hippocrates primus de specie aliqua sublimamentorum, vel vrinarum vsurpauerit, siue alius quispiam vrinis imposuerit. Quemadmodum igitur in ambiente nos aëre caliginosa interdum fit constitutio, eo nubibus atris condensato: interdum verò ipse purus & nubibus carens apparet, videnturque per ipsum nubes quædam dispersæ, tuncque aër nubilosus dicitur, quo tempore nubium colorem neque exquisitè nigrum, neque lucidum, sed inter hos medium cernimus: Sic οὖρον & ἐναιώρημα ἐπινέφελον, hoc est, vrinam & sublimamentum nubilosum vocare mihi videtur Hippocrates, quod neque colore album est, neque planè nigrum, verùm inter hæc medium. Νεφέλαι autem in vrinis quales probãdæ sint, & quales damnandæ, describuntur Hippocrati in Prog. (p.141.8. & 142.14.) & Coac. Præn. (p. 442.12.) Eædem etiam νεφέλια interdum vocantur, vt νεφέλια μέλανα, nubeculæ nigræ, in Coac. Prænot. (p.442.39. & 43.) Interdum quoque ἐπινέφελον pro nubecula ponitur, vt aph. 71. lib. 4. & Coac. Prænot. (pag. 442. 8.) ἐπινέφελον ἐρυθρὸν aut ὑπέρυθρον, nubecula rubra aut subrubra quarto die in vrina conspicua septimo die liberationem fore indicat. Etsi aliàs ἐπινέφελον nubilosum significat, vt antea ostendimus, ducta ab aëre translatione. Νεφέλαι Erotiano apud Hippocratem non solùm in vrinis spectantur, sed exponuntur τὰ ἐφιστάμενα τοῖς διαχωρήμασιν ὑπολίπαρα, ὅτε μὲν ὠχρά, ὅτε δὲ ξανθά, ἤ πως ἄλλως κεχρωσμένα. μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἐν οὐρανῷ νεφελῶν κειμένων. hoc est, supereminentia in deiectionibus subpinguia, interdum quidem pallida, interdum etiam flaua, vel alio aliquo colore infecta, ducta à nubibus quæ in cœlo sunt translatione. Quam expositionem etiam ad ἐναιώρημα transtulit, idque in alui egestionibus spectari voluit, cum ἐναιώρημα ἐπινέφελον exponit, τὸ ἐφιστάμενον τοῖς οὔροις καὶ τοῖς διαχωρήμασι, καὶ οἷον ἐπικρεμάμενον ποικίλως χρώματι κεχρωσμένον. hoc est, quod in vrinis & alui egestionibus superstat, ac veluti suspensum vario colore affectum est. Sic enim apud Erotianum legendum esse antea monuimus, & re ipsa constat, cùm ἐναιώρημα ἐπινέφελον, ἀντὶ τῆς νεφέλης Hippocrati dici ex Galeno satis pateat, idque abunde doceat ipse Erotianus cùm addit, νεφέλας γὰρ ἰδίως καλεῖ τὰς τοιαύτας ἐφιστάσεις. Nubes enim propriè vocat quæ hoc modo supereminent. Quæ lectio etiam effecit vt paulò ante in νεφελῶν explicatione apud Erotianum τὰ ἐφιστάμενα, nõ vt habent exẽplaria omnia τὰ ὑφιστάμενα, legerim. Etsi ista Erotiani opinio, qua nubes & sublimamenta in deiectionibus apud Hippocratem spectari contendit, non parum mihi insolens videtur, nec adhuc quonam probè quadrare possit à me (vt ingenuè fatear) satis animaduersum, quod tamen de ὑποστάσει disertissimis verbis est ab Hippocrate expressum, vt scribimus postea, & multis exemplis contestatum ponimus.

Νεφέλαι nubeculæ in vitiis oculi annumerantur Prorrhet. 2. (pagina 420. 15.) & inter cicatrices reponuntur ex pupillæ vlceribus enatas. vt νεφέλιον Paulo lib. 3. cap. 22. inter summas & superficiarias oculorum cicatrices recensetur, his verbis: τὰς ἐπιπολῆς μὲν γινομένας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς οὐλὰς οἱ μὲν αὐτὸ δὴ μόνον οὐλὰς, οἱ δὲ νεφέλιον καλοῦσι. Summas in oculis cicatrices, quidam hoc solo nomine cicatrices, quidam etiam nubeculam vocant. At Isagoges authori (pagina 386. 51.) νεφέλιόν ἐστιν ἕλκος ἐπιπόλαιον καὶ μικρῷ μεῖζον ἀχλύος καὶ λευκόν. Nubecula vlcus est superficiarium albugine longè minus & album. Et authori Definit. Med. (pagina 399. 54.) νεφέλιον

ἐστὶν ἀχλὺς ἢ ἕλκωσις ἐπιπόλαιος ἐπὶ τοῦ μέλανος. Nubecula est caligo aut vlceratio in nigri superficie. Etsi Aëtio cap. 25. lib. 3. Tetrab. 2. sic τὸ τῆς ἀχλύος distinguitur ac definitur. νεφέλιον καλεῖται τὸ ἐπὶ τοῦ μέλανος βαθύτερον τῆς ἀχλύος ἕλκος καὶ μικρότερον, τῇ δὲ χρόᾳ λευκότερον. Nubecula vocatur in oculi nigro vlcus caligine profundius & minus, colore verò candidius.

Νεφρῖτις omnem renum affectum significat, siue is similaris sit, siue organicus, siue communis, eoque renes ipsi tententur. Authori Definit. Med. (pagin. 398. 39.) νεφρῖτίς ἐστι φλεγμονὴ νεφρῶν μετ' ἀλγήματος σφοδροῦ, ποτὲ δὲ καὶ δυσουρίας, καὶ ἰνωδῶν ἀποκρίσεων, ἢ ψαμμωδῶν, μετὰ αἵματος ὀλίγου. Nephritis est renum inflammatio, cum vehementi dolore, cui interdum coniuncta est vrinæ difficultas, cum fibrosis excretionibus, aut arenosis, aut modico sanguine. Peculiariter tamen νεφρῖτις pro renum calculo sæpe sumi videtur, (vt testatur author libelli de Dignotione renum affectuum) qui prouecta ætate ac declinante gigni soleat, quod etiam scribit Gal. Com. 3. in lib. 6. Epid. (pagin. 480. 35.) Sic νεφρίτιδες aph. 31. lib. 3. calculi & renum obstructiones sumuntur & exponuntur Galeno, etsi quibusdam renum vlcera & inflammationes obaudiuntur, & renum vitia ac renum dolores ex eo aph. vertit Celsus cap. 1. lib. 2. Neque secus νεφρῖτις pro renum calculo peculiariter accipi videtur aph. 11. lib. 6. etsi alia renum vitia, vt vlcera & inflammationes, obstructiones ac dolores intelligi possunt, non aliter quàm per τὰ νεφριτικὰ renum affectus nempe inflammatio, abscessus, vlcera, calculi, obstructiones intelliguntur aph. 6. lib. 6. & aph. 4. sect. 8. lib. 6. Epid. νεφρῖτιν φθίσιν ex purulentis renibus contingere scribit Hippocrat. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 196. 32.)

Νεφέλιον autem quid sit vide antea in Νεφέλη.

Νεωτεροποιεῖν est rerum aliquid nouarum moliri, aut rebus nouis studere, aliquid innouare, apud Hippocrat. aph. 20. lib. 1. μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακείῃσι, μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν. neque aliud quicquam innouare, neq; medicamentis, neque aliis irritamentis, hoc est, nullo modo commouere neque innouare oportet, neque medicamentis purgantibus, neque aliis præsidiis aut irritamentis medicis. Quod etiam repetitur lib. περὶ χυμῶν (pag. 115. 27.) Sic lib. 2. Epid. (pag. 311. 19.) νεωτεροποιεῖσθαι dicitur innouari. ὅπως μή τι νεωτεροποιηθῇ ἐν τῷ αἰθέρι. dum ne quid in sublimi illa natura innouetur, hoc est, in ambientis nos aëris statu. Quod νεωτερίζεσθαι quoque dicitur in Coac. Prænot. (pag. 444. 16.) ἄλλου δὲ τινος μὴ νεωτερίζοντος, dum ne quid aliud innouetur, aut aliud quid noui contingat.

¶ Νηδὺς ventrem aut ventriculum significat apud Hippocrat. præcipuè tamen inferiorem ventrem, τὴν κάτω κοιλίαν. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 88. 35.) de febre ardente, καὶ τὸ περὶ τὴν νηδὺν δακνόμενος ἀλγέει. & ob ventris morsum dolet. Vbi Galenus δῆξιν ἐπὶ γαστρὸς καὶ τὴν γαστέρα exponit. Rursus lib. περὶ χυμῶν. (pag. 227. 2.) ἢν ἄνεμος ἐγγίνηται τῇ νηδύϊ καὶ πόνος. si ventus & dolor in inferiore ventre insit. Et lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 78. 44.) αἵ τε κοιλίαι ὑγρόταται πασέων κοιλιῶν αἱ κάτω. οὐ γὰρ οἷόν τε τὴν νηδὺν ἀναξηραίνεσθαι ἐν τοιαύτῃ χώρῃ. & ventres omnes, inferiores præsertim, omnibus lubrici. In hac enim regione venter inferior exiccari nequit. Lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (pagin. 42. 8. & 10.) καὶ γὰρ αἱ φλέβες αἱ ἐκ τῆς νηδύος καὶ τῶν ἐντέρων. Venæ enim ex ventre & intestinis. Rursusque. τὸ δὲ λεπτότατον αἱ φλέβες ἕλκουσιν ἐκ τῆς νηδύος καὶ τῶν ἐντέρων τῶν ἐπάνω τῆς νήστιος. Tenuissimum verò venæ trahunt ex ventre & intestinis supra ieiunum intestinum existentibus. Et lib. περὶ καρδίης (pag. 55. 1.) πίνει γὰρ ὥνθρωπος τὸ μὲν πολλὸν ἐς νηδύν. Nam cùm quis bibit, maximam partem in ventrem demittit. At lib. περὶ τέχνης, νηδὺς tum ventrem inferiorem, tum etiam ventriculum indicat, & omnem cauitatem internam, tam eam quæ est in similaribus corporis partibus, quàm quæ est in organicis, omneque spatium internum aut conceptaculum quod ventris in modum humorem aliquem continet. Sic igitur (pagin. 3. 22.) ἔστι δὲ ταῦτα, ἃ πρός τε τὰ ὀστέα τέτραπται καὶ τὴν νηδύν. Sunt autem hi qui ad ossa & ventrem pertingunt. Et quod deinceps sequitur. ἔχει δὲ τὸ σῶμα οὐ μίαν, ἀλλὰ πλείους. δύο μὲν γὰρ αἱ τὸν σῖτον δεχόμεναί τε καὶ ἀφιεῖσαι. ἄλλας δὲ τουτέων πλείους, ἃς ἴσασιν, οἷσι τουτέων ἐμέλησεν. ὅσα γὰρ τῶν μελέων ἔχει σάρκα περιφερέα, ἣν μῦν καλέουσι, πάντα νηδὺν ἔχει. πᾶν γὰρ τὸ ἀσύμφυτον, ἤν τε δέρματι, ἤν τε σαρκὶ καλύπτηται, κοῖλόν ἐστι. Habet autem corpus non vnum ventrem, sed plures. Duo namque sunt qui cibum recipiunt & demittunt, aliique præter hos plures, quos hi norunt quibus ista curæ sunt. Quæcunque enim membra carnem in orbem circundatam habent, quam musculum nominant, ea omnia ventrē habent. Quicquid enim minimè coaluit, siue pellicula, siue carne tegatur, cauum est. Quem certe locum, varia tamen si nō vitiata lectione, subindicās Erotian[9]; νηδὺν omnem ibi cauitatē significare vult. Rursusq; lib. περὶ τέχνης (p. 4. 17.) τὰ ξυμπονέοντα ἐν τῇ νηδύϊ τοιαῦτα, sūt partes omnes in vētre inferiore cōtentæ laborantes, aut affectus qui in internis spatiis consistunt. Ac rursus in ea parte libri de aëre, loc. & aq. quæ vitiosè nostris in exemplarib. libro de vuln. cap. assuitur (p. 454. 49.) ὁκόσοισι δὲ μαλθακαὶ αἱ νηδύες καὶ ὑγραί εἰσι. Quibus autem ventres inferiores molles & humidi.

Νηδυώδη verò δίψα ab hac dictione translata mihi videtur Hippocrati in Coac. Prænot. (pagin. 428. 48.) cùm scribit, κεφαλῆς ἄλγημα μέτριον μετὰ δίψης νηδυώδεος. Moderatus capitis dolor cum inexhausta siti. Sic enim scribendum existimo, cùm exemplaria omnia ὑδώδεος legant, vt νηδυώδη δίψα intelligatur sitis intensa, vehemēs, inexhausta, & quæ expleri nequeat, ac velut altè & in viscerū penetralibus concepta, quasi νήδυμος, aut ἐν τῇ νηδύϊ βα-

νήδυμον

ἄδυμαι namque τὸ βαθὺ, ἔχατον, δυσέκδυτον καὶ ἄδυτον Hesychio significat. νηδύια etiam cùm τὰ ἔντερα καὶ ἀπόθετα, ὅ ἐστι τὰ κατὰ νηδύν ἀγγεῖα dicantur, non erit prorsus à ratione alienum eam sitim intelligi, quæ in ventriculo atque imis viscerum penetralibus sedem habeat, ideoque altè infixa sit, nec facilè sedari possit, sed vehemens sit, neque vulgaris. Qua forte ratione [non peculiarem] ibi dixit Caluus. Cornarius verò quid per cibum capientem sitim intellexerit mihi satis non est perspectum. Ac certe istam lectionem in eo mihi secutus videtur, quòd νηδὺς dicatur ἡ τὰ σιτία δεχομένη, ventriculus cibum suscipiens. Inter autem eas partes quæ sitim excitant eiusque sunt conceptacula, ventriculus non parum iuris habet, vt ex Galeno adscripsimus nostris in eum Coac. Prænot. locum Annotat. etsi non parum quoque suspectam istam lectionem habuimus.

Νηνεμίη à ventis cessatio, aëris constitutio à ventis silens, serenitas & tranquillitas, velut νηνεμος αἰθὴρ, idem quod ἀνήνεμος, aër sine ventis, in fine ll. 8. Νηνεμέει legitur apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 268. 23.) & de imo ventre dicitur in fluore muliebri rubro, significatque à flatu aut ventis quietum esse. ἡ γαστὴρ ἡ νειαίρη ἐπαίρεται, καὶ λεπτύνεται, καὶ νηνεμέει. & venter imus attollitur, & attenuatur, & tranquillus est. Verum suspecta non parum est mihi lectio illa. Caluus enim ἐμέει legit. Cornarius verò impotentem esse ventrem dixit, vt mihi νηπιάει pro νηνεμέει legisse videatur, quod exponitur à Galeno in Exeg. ἀδυνατεῖ.

Νήπια dicuntur Hippocrati pueri à conceptu in vtero vbi membrorum discretionem habent, ad quartum mensem vsque non completum, vt aph. 1. lib. 4. quæ & παιδία etiam eidem nominantur generaliori nomine. Interdũ etiã νήπιον vocatur eiectitiꝰ fœtus Hippocrati à primo mense ad secundũ, aut tertium mensem, vt summum. Interdum etiam qui non multo post conceptionem deiicitur, & admodum paruus est fœtus, velut ægr. 10. lib. 3. Epid. cùm scribit, γυναῖκα ἐξ ἀποφθορῆς νηπίε τῇ α΄ πῦρ ἔλαβεν. mulierem ex infantuli fœtꝰ corruptione primo die ignis, hoc est, febris vehementissima prehendit. Nam neque in altera quę sequitur & fœtum quinque mensium abortione deiecit, τὸ νήπιον addidit. Verùm scriptũ est, ἑτέρην ἐξ ἀποφθορῆς περὶ πεντάμηνον, Οἰκέτεω γυναῖκα, πῦρ ἔλαβεν. Alteram ex abortiuo fœtu circa quintum mensem Oeceti vxorem ignis prehendit. Quam significationem etiam indicat Galen. Comment. 2. in lib. 3. Epid. (pagina 415. 30.) his verbis: πρόσκειται δὲ τῷ ἐξ ἀποφθορῆς τὸ νηπίε, δηλοῦντος ὡς οἶμαι τῇ προσθήκῃ ταύτῃ, μικρὸν εἶναι τὸ ἀμβλωθέν. ὀνομάζουσι γὰρ οἱ ἄνθρωποι νήπια, παιδία τὰ μετὰ τὴν ἀποκύησιν οὐ πολὺν χρόνον. κατὰ μεταφορὰν οὖν εἰκός ἐστι τὸν Ἱπποκράτην τὸ πάνυ μικρὸν τῶν κυημάτων παιδίων, οὕτως ὀνομάσαι. καὶ γὰρ καὶ μάλιστα διαφθείρεται ταῦτα. Additur autem huic dictioni ἐξ ἀποφθορῆς [νηπίε] hoc est, infantuli, vt hoc addito indicaret (ni fallor) paruum fuisse eiectitium fœtum. Appellant siquidem homines νήπια, hoc est, infantes, pueros non longe post conceptum. Ex translatione igitur videtur Hippocrat. valde pusillos fœtus sic appellasse. quippe hi potissimum corrupti eiiciuntur. Rursus ibidem (pagina 416. 13.) καὶ χρὴ νήπιον τὸ ἔμβρυον ἀκούειν ἑνὸς ἢ δυοῖν μηνοῖν, ἢ τὸ μακρότατον τριῶν. νήπιον, hoc est, infantulum, intelligere oportet (vt dixi) fœtum vnius aut duorum mensium, aut longissimum trium. At nonnullis νήπια non solùm de fœtu aut conceptu dicuntur, verùm etiam de editis in lucem pueris qui adhuc fari nesciunt, qua notatione infantes etiam Latinis vt Græcis νήπια vocantur, à νὴ priuante & εἰπεῖν. Alii etiam eo nomine pueros donant, qui quartum, quintum & sextum annum attigerunt. Alii quoque ad annos pubertatis νήπια Hippocrati dici volunt, aph. 4. lib. 6. Epid. sect. 1. cùm scribit. αἱ τῶν νηπίων ἐκλάμψιες ἅμα ἥβῃ ἔστιν οἷσι μεταβολὰς ἴσχουσι. Puerorum fulgores cum pubertate in quibusdam mutationes habent. Quod etiam in Comment. significat Galen. ex interpretum Hippocrat. sententia & his Zeuxidis verbis. νήπια λέγει ὁ Ἱπποκράτης τὰ μέχρι ἥβης. νήπια vocat Hippocrat. pueros ad pubertatem vsque. Rursusque: ὁ δ᾽ αὐτὸς ἔπι Ζεῦξις νήπιά φησιν εἰρῆσθαι πάντα τὰ παιδία, καθότι καὶ Ἡρόφιλος ὠνόμασεν αὐτὰ οὕτως. καὶ γὰρ περὶ τούτε γράφει τόνδε τὸν τρόπον διὰ ταύτης τῆς λέξεως. φαίνεται νήπια λέγων ὁ Ἱπποκράτης τὰ ἕως ἥβης, καὶ οὐχὶ τὰ νεογνὰ μέχρι τῶν πέντε ἢ ἓξ ἐτῶν, ὡς νῦν οἱ πλεῖστοι λέγουσιν. ἤρκει δὲ καὶ ὁ Ἡρόφιλος τὰ πλησίον τὰ λέγειν νήπια, δι᾽ ἃ φησί· τοῖς νηπίοις οὐ γίνεται σπέρμα, οὔτε γάλα, καταμήνια, κύημα, φαλακρότης. Idem author Zeuxis ipse νήπια dici ait omnes pueros, quoniã & Herophilus ita nominauit. Nempe ea de re hunc in modum scribit hisce verbis: Apparet Hippocratẽ νήπια dicere ad pubertatẽ vsq;, neq; recẽs natos tãtùm ad quinq; aut sex annos, vt nũc plæriq; dicũt. Satis autẽ videtur etiã Herophilꝰ νήπια tãtæ ætatis dicere cùm scribit: τοῖς νηπίοις, h. e. pueris nõ gignitur semẽ, neq; lac, neq; menstrua, neq; cõceptus, neq; caluitiũ. In quibus tamẽ Herophili verbis (vt interim moneam) pudendũ inest mendũ in nostris codicibus. Nam σπέρματα μεγάλα, pro σπέρμα, οὔτε γάλα, vitiosè legitur, vt etiã nostra interpretatione assecuti sumus. At verò νήπια recẽs nati infantes intelligũtur Hippocrati aph. 15. sect. 1. lib. 6. Epid. vt satis patet. νηπίοισι βῆχες σὺν γαστρὸς ταραχῇ καὶ πυρετῷ συνεχεῖ. Infantes tussicula si prehenderit cum ventris perturbatione & febre assidua.

Νῆσις à verbo νέω aut νήθω glomero significat, accumulo, aceruo, & νῆσις σώρευσις exponitur Hesychio, accumulatio, aceruꝰ, vt & νῆσαι σωρεῦσαι Suidę, & νῆσις Polluci νήματος ἔργον, filum ipsũ, aut fili glomeratio. Eã dictionẽ vsurpat Hip. lib. de loc. in homine (p. 69. 19.) ὁπόταν διὰ τῆ οἰσοφάγου εἰς τὴν κοιλίην ῥεῦσιν, νῆσις γίγνεται κάτω. Vbi in ventrem per gulam fluxio processerit, infra cumulatio fit. Et paulò post (vers. 22.)

τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἢ ἐπὴν πολλὰς ἡμέρας ἡ νῆσις ἔχῃ, ἰᾶσθαι. ad eundem verò modum vbi per multos dies accumulatio facta fuerit, curato. Vbi certe νῆσις morbum ex humorum aceruo & cumulo fluxione factum significare videtur. Caluus compūctionem vertit, vt νύσις leg. videatur. Cornarius νόσος pro νῆσις legit. Neque sanè mihi satis aptè quadrare videtur quòd quidam νῆσις pro νῆσις ibi scribi debere existimant.

Νηστείη ieiunium & cibi abstinentia, sed αὐτὴ τῆς ὀλιγοσιτίας pro cibi parsimonia & paucitate sumitur aph. 13. lib. 1. γέροντες εὐφορώτατα νηστείην φέρουσι. Senes facillimè ieiunium tolerant. Quod de his qui in extrema senecta sunt dictum non est, cùm cibi abstinentiam non ferant aut longas inedias, sed paucis & crebris cibis reficiendi sint. At summam in sumendis cibis parsimoniam & paucum cibum recte ferunt qui ἐσχατόγηροι Galeno dicuntur.

¶ Νίτρον ἐρυθρὸν, nitrum rubrum vsurpatur Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221. 7. & 11.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 261. 40.) Plinius lib. 31. cap. 10. in Ægypto nitrarias esse testatur, in quib. rufum nitrum depromitur, ex terræ colore. Nitrum quoque rubrum in smegmatis ad achoras & asperitates cutis vsurpat Gal. ex Critone lib 1. κατὰ τόπ. (p. 176. 6 & 8.) Est autem νίτρον succus concretus salis in modū, de quo amplissimè & optimè Gorrhæus.

Νιφετὸς nix confertim & cum impetu irruens, niues confertæ. Lib. 4. Epid. (p. 328. 37.) μετὰ δὲ ταῦτα νιφετὸς, post hæc confertę niues. Arist. libello de Mundo, σφοδρὰ ἡ χιὼν καὶ ἀθρόως καταφερομένη νιφετὸς ὀνόμασται. Sic Hesychio νιφετὸς exponitur χιὼν ἡ κατὰ μικρὸν φερομένη λεπτὴ, nix tenuis confertim & crebrò decidens.

Νίσσποι legitur vitiosè apud Erotianum, pro νίσποι aut νέποποι aut νεπῶποι vt antea scripsimus.

¶ Νομαὶ sunt vlcera depascentia & serpentia, nomas passim vocat Plinius, & mala corporis serpentia lib. 20. cap. 9. Vlcera sunt putredinosa & proserpendo depascentia, quæ vicinas partes erodunt & putrefaciunt, ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι dicta. De quibus agitur apud Hippocrat. Prorrh. 2. (p. 418. 23.) & lib. de vlceribus (p. 516. 4.) & Paulum lib. 4. & Aetium Tetrab. 4. serm. 2. cap. 49. Νομὴ etiam distributio & fasciarum inuolutio in deligandi ratione dicitur, eoq; nomine sæpe vtitur Hippocrat. pro fasciarum ab initio ad finem vsq; inuolutione, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 678. 3.) τί δὲ καλεῖ νομὴν ἐχρῆν παρ' αὐτοῦ μεμαθηκέναι, πολλάκις κεχρημένου τῷ ὀνόματι κατὰ τὰς τῶν ἐπιδέσμων ἀπὸ τοῦ πέρατος ἄχρι τῆς ἀρχῆς φορὰς. ἐπὶ γοῦν τῶν καταγμάτων ἐκέλευσε τὴν μὲν ἀρχὴν τῶν ἐπιδέσμων ἀμφοτέρων ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κατάγματος τεθεῖναι, ποιεῖσθαι δὲ, τοῦ μὲν προτέρου τὴν νομὴν ἄνω ποιεῖσθαι, τοῦ δὲ δευτέρου, κάτω μὲν πρότερον, εἶτ' αὖθις ἄνω, νομὴν ὀνομάζων τὴν οἷον ὁδοιπορίαν τῶν ἐπιδέσμων, ἣν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ποιοῦνται περιελιττόμενοι τῷ σώματι τοῦ κάμνοντος. ἀνάλογον μὲν οὖν καὶ τὴ τοῦ ῥάμματος ἡ νομὴ σημαίνει. Quid verò νομὴν vocet ex ipso licet discere, qui sæpe hoc nomine vtitur, pro fasciarum ab initio ad finem vsque inuolutione. In fracturis siquidem vtrarunq; fasciarum initiū supra ipsam fracturam imponi iubet, exinde verò, primę quidem distributionem sursum fieri, at secundæ, primùm quidem deorsum, deinde rursus sursum: νομὴν, hoc est, distributionem appellans quādam velut fasciarum progressionem, quam ab initio ad finem vsque circum corpus ægrum inuoluendo efficiunt. Simile ergo quiddam in filo ἡ νομὴ, hoc est, distributio indicat.

Νόμος, lex, vt νόμος ἰητρικὸς dicitur Hippocrati in Iureiurando lex quædā & iusiurandū Medicū, quo velut militiæ sacramento adigebantur rei Medicæ operā dantes, ne tam augusta sacra illotis manibus, nec nisi nomine dato tractarent, καὶ μαθηταῖσι συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ. & discipulis qui iureiurando medico fidem & nomen dederint. Sic τῆς ἐπιδέσεως νόμος deligationis lex in fracturis aut luxatis dicitur, quæ vinculorum præcepta in deligādi ratione continet. Quēadmodum enim in ciuitatibus leges dicuntur quæ quod agendum est imperant, aut quod agendum non est prohibent: Ita in deligandi ratione præcepta νόμοι dicuntur, quæ certò aliquid agendum aut non agendum docent, cùm nullam in se coniecturam aut ambiguitatem habeant, sicut alia nonnulla quæ in arte Medica tractantur, vt scribit Gal. Com. 2. εἰς τὸ κατ' ἰητρεῖον (p. 677. 37.) Eaque notione de deligatione scribitur Hippocrati ibidem ἐς μὲν οὖν ταῦτα νόμος. Atquè hæc quidem in iis lex obseruanda est. Et in Mochlico (p. 507. 9.) ἐπιδέσιος ὁ νόμος dicitur. Et rursus (p. 510. 32. & 41.) ἐπιδέσιος ὡς νόμος. Et lib. de fract. (p. 538. 28.) ὥς ὁ λόγος ὥσπερ νόμος κέεται δίκαιος περὶ καταγμάτων ἰήσιος. Ista oratio velut quædam lex æqua de fracturarum curatione constituta est. Qui certe locus exprimitur Erotiano, cum νόμος δίκαιος, λόγος συμφέρων, ratio vtilis exponitur. Sic ὁ νόμος ὁ ἀρθριτικὸς lex articularis vocatur lib. de art. (p. 598. 54.) iuxta quam deligatio luxatorum articulorum fieri debet, vt & in Mochlico (p. 507. 19.) quæ & νόμος ἄρθρων ibidem dicitur (p. 509. 42.) Νόμος etiam sæpe legitimum institutum ac receptam hominum vsu & consuetudine opinionem significat, quæ ratione humana comprehenditur, & cum natura rerum primordia constituit, eaque notione ab Hippocrate τῇ φύσει sæpe coniungitur. Vt lib. 1. περὶ διαίτης (p. 83. 3.) in rerum naturalium declaratione scribitur, ὁ νόμος γὰρ τῇ φύσει περὶ τούτων ἐναντίος. Lex enim in his naturæ contraria est, quæ seorsim quidem omnia & diuina & humana inter se vicissitudinem habentia, sursum & deorsum commutatione quadam exprimit. Rursusque ibidem (p. 84. 36.) νόμον & φύσιν ponit rerum naturalium principia, ex quibus omnia in rerum natura transfigūtur. νόμος γὰρ καὶ φύσις, οἷσι πάντα διαπρησσόμεθα. Lex enim & natura quibus omnia conficiuntur. Et, νόμον γὰρ ἔθεσαν ἄνθρωποι αὐτοὶ ἑωυτοῖσιν, οὐ γινώσκοντες

ὁ γράψαντες περὶ ὧν ἔθεσαν. φύσιν δὲ πάντες θεοὶ διεκόσμησαν. Legem enim sibiipsis homines constituerunt, non intelligentes de quibus posuerunt. Naturam verò dii omnes exornarunt. Rursus etiam lib. de aëre, loc. & aq. φύσιν & νόμον sæpe coniungit Hippocr. & νόμον cum natura conspirare eique principium esse scribit. Sic (p. 76. 43.) ὁκόσα δὲ μεγάλα ἢ φύσει ἢ νόμῳ διαφέρει. quæ verò plurimùm aut natura, aut legibus & institutis discrepant. Et rursus ibidem (v. 45.) τὴν μὲν ἀρχὴν, ὁ νόμος αἰτιώτατος ἐγένετο τοῦ μήκεος τῆς κεφαλῆς. νῦν δὲ, καὶ ἡ φύσις ξυμβάλλεται τῷ νόμῳ. Initio quidem lex & institutum in causa fuit, cur tam lógis essent capitibus. Nunc verò natura cum lege consentit. Et ibidem (v. 48.) ἔχει δὲ περὶ νόμου ὧδε. Legis autem ea est ratio. Ac rursus (p. 77. 2.) αὐτὸς τὴν ἀρχὴν ὁ νόμος κατειργάσατο, ὥστε τοιαύτην τὴν φύσιν γενέσθαι. τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος, ἐν φύσει ἐγένετο, ὥστε τὸν νόμον μηκέτι ἀναγκάζειν. Hoc institutum initio effecit vt talis natura euaderet. Progressu verò temporis in naturam abiit, adeò vt ne amplius institutum adhibere necesse fuerit. Et (v. 8.) ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἔτι ἰσχύει, διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἀνθρώπων. Neque enim lex per hominum incuriam vllam amplius facultatem habet. Rursus ibidem (v. 33.) διὰ ταύτας ἐμοὶ δοκεῖ τὰς προφάσιας ἄναλκες εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀσιηνὸν, καὶ προσέτι διὰ τοὺς νόμους. His de causis totum Asiaticum genus mihi imbelle esse videtur, prætereaque propter leges & instituta. Et (v. 42.) ὥστε εἰ ἄλλως φύσει πέφυκεν ἀνδρεῖος καὶ εὔψυχος, ἀποτρέπεσθαι τὴν γνώμην ἀπὸ τῶν νόμων. Vt enim quisque forti & generoso natura est animo, ita legibus res bellicas plurimùm auersatur. Et rursus (p. 78. 5.) de Scythicis mulieribus, καὶ οὐ πρότερον συνοικέουσιν, ἢν μὴ τὰ ἱερὰ θύσωσι τὰ ἐν τῷ νόμῳ. Neque prius cum viris congrediuntur, quàm Deo patrio more & instituto sacra fecerint. Et (v. 24.) τὰ μὲν ἐς τὴν δίαιταν αὐτῶν οὕτως ἔχει καὶ τοὺς νόμους. Hactenus de victus ratione & eorum moribus dictum est. Ac rursus (p. 80. 25.) διὰ τοῦτο εἰσὶ μαχιμώτεροι οἱ τὴν Εὐρώπην οἰκοῦντες, καὶ διὰ τοὺς νόμους. Ideo bellicosiores sunt qui Europam incolunt, tum etiam propter leges. Et (v. 30.) οὕτως οἱ νόμοι οὐχ ἥκιστα τὴν εὐψυχίην ἐργάζονται. Adeò leges non minimùm ad magnanimitatem conferunt. Et (v. 41.) τὸ, τὸ ἀνδρεῖον καὶ ταλαίπωρον ἐν τῇ ψυχῇ, φύσει μὲν οὐκ ἂν ὁμοίως ἐνείη· νόμος δὲ προσγινόμενος ἀπεργάζοιτ' ἄν. fortitudo autem animi neque laboris tolerantia non similiter ipsis à natura inest. At vitæ institutum accedens hæc in eis efficit. Quib. ferè omnibus in locis νόμον & φύσιν coniuncta vt vides. ita νόμος proprium cuiusque regionis vitæ institutum, patrium ritum ac consuetudinem vernaculam, legem, & mores significat. Sic enim Gal. lib. quòd animi mores &c. (p. 349. 1.) hunc extremum ex lib. de aëre, loc. & aq. Hippocr. locum exprimens, νόμον explicat, τὴν νόμιμον ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ τοῦ βίου διαγωγὴν, ἣν δὴ καὶ τροφὴν καὶ παιδείαν, καὶ συνήθειαν ἐπιχώριον ὀνομάζομεν. legitimum ac legibus præscriptum cuiusq; regionis vitæ institutum, mores, educationem, quam patriam consuetudinem vocamus. Quòd etiam mihi spectare Erotiani explicatio videtur, qui νόμον, τὸν λόγον, ἢ τὴν νόμισιν, ἢ τὸ ἔθος significare scribit, nempe rationē, legitimam institutionem, aut consuetudinem. Sic enim pro τὴν νόμισιν, (quod habent omnia exemplaria.) τὸ νόμιμον legendum existimo; & aliôqui ab Erotiano locum lib. de aëre, loc. & aq. (p. 77. 3.) ista explicatione exprimi. Vbi quid per τὴν νόμισιν intelligi possit non satis perspicio. Νόμος quoque pro instituto & lege sumitur initio lib. περὶ γονῆς (p. 27. 29.) νόμος μὲν πάντα κρατύνει. Lex omnibus dominatur. Et lib. de Morbo sacro (pag. 127. 23.) τὰ μὲν νόμῳ διακρίνοντες, τὰ δὲ τῇ συμφορῇ αἰσθανόμενοι. hæc quidem partim instituto aut consuetudine discernentes, partim vtilitate percipientes. Rursusque ibidem (p. 128. 13.) αἱ δὲ φρένες ἄλλως ὄνομα ἔχουσι τῇ τύχῃ κεκτημέναι, καὶ τῷ νόμῳ. Præcordia verò temerè & fortuna quadam nomen sortita sunt, & ex instituto, aut consuetudine quadam. νόμος verò & φύσις sæpe coniunguntur Hippocrati lib. de Natura humana, vt (p. 7. 41.) ἐγὼ μὲν καὶ ἀποδείξω ἃ ἂν φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, καὶ κατὰ τὸν νόμον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν, ἀεὶ ταῦτα ἐόντα ὁμοίως. Siquidē quæ hominem esse dixero, ea & secundum legem, & secundum naturam semper eodem modo se habere demonstrabo. Vbi Galenus κατὰ τὸν νόμον antiquis dici scribit, τὸ πρὸς τῶν ἀνθρώπων νομιζόμενόν τε καὶ δοξαζόμενον, hoc est, secundum communem & receptam hominib. opinionem, aut quod est hominum instituto & opinione constitutum. κατὰ φύσιν verò τὸ κατ' αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν ἀλήθειαν, quod re vera est, & in rerum natura ac veritate positum. Natura enim est rerum veritas, quòd hæc vbique sibi constet, vera & certa omnia faciat, nihilque fucatum. Vnde natiuum colorem & calorē, pro vero, non acquisititio aut fucato ponimus. κατὰ νόμον iuxta receptū morem dixit Cornarius. Est autem κατὰ νόμον καὶ κατὰ φύσιν, opinione & re vera, hoc est, secundum existimationem nostram, approbationem aut communem consensum, & hominum opinione; cui re vera opponitur. Sic enim Galenus lib. 1. de Elementis (p. 46. 57.) τῷ νόμῳ Democriti, νομιστὶ exponit, καὶ πρὸς ἡμᾶς, οὐ κατὰ τὴν αὐτῶν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν, hoc est, ex opinione, aut secundum existimationem nostram, non ex rerum natura. ἐτεῇ verò, quod ὥσπερ τὸ ἐτεὸν dicitur, ὅπερ τὸ ἀληθὲς δηλοῖ, & τῷ νόμῳ opponitur, κατὰ τὴν ἀλήθειαν; hoc est, re vera, quod κατὰ φύσιν Hippocrati dicitur, ex rerum natura. Eadem verò rursus coniungit Hippocr. lib. de Nat. hum. (p. 11. 6.) εἶπον δὲ ἃ ἂν φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἀποφαίνειν ἀεὶ, ταῦτα ἐόντα καὶ κατὰ νόμον καὶ κατὰ φύσιν. Dixi autem quæcunque hominem esse dixero, ea me demonstraturum semper talia esse, & ex hominum opinione, & secundum naturam. Vbi etiam Gal. νόμον exponit τὴν τῶν ἀνθρώπων δόξαν, ἣν ἔχουσι περὶ αὐτῶν, hominum opinionem & existimationem quam habent de rebus ipsis. κατὰ φύσιν autem, τὴν τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἀλήθειαν, ipsarum rerum veritatem. Rursusque ibidem (v. 10.)

ἐν τούτων μὲ πρῶτον κατὰ νόμον τὰ ὀνόματα διωρίσθαι φημὶ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν τὸ αὐτὸ ὄνομα εἶναι. ἔπειτα κατὰ φύσιν τὰς ἰδέας κεχωρίσθαι. Atque horum primum quidem nomina iuxta receptam hominum opinionem distincta esse affirmo, neque vlli ipsorum idem nomen inesse, deinde species secundum naturam separatas esse.

Νομίμη ἐπίδεσις legitima deligatio dicitur Hippocrati lib. de art. (p. 597. 37.) εἰ ὧν τῆς τῇ μὲ ἐπιδέσει χρῶτο τῇ νενομισμένῃ. Si quis igitur legitima deligatione vtatur. τὴν νομίμην ἐπίδεσιν τὴν ὑπὸ πάντων εἰθισμένην, legitimam deligationem omnibus vsitatam & consuetam exponit Galenus, vt quæ lex quædam non scripta sit. In vitæ enim communione, consuetudines quædam & institutiones, quæ ab omnibus vsurpantur, legibus similes euadunt, & νόμιμα seu legitima instituta appellantur. Sic νόμοι νόμιμοι περὶ ἐπιδέσιος, sunt legitima de deligatione precepta, in Mochlico (p. 511. 44.)

Νομοθετήματα τῆς φύσιος ὀνόματα dicuntur Hippocrati lib. περὶ τέχνης (p. 1. 22.) hoc est, nomina naturæ decreta aut instituta. τὰ δὲ εἴδεα, οὐ νομοθετήματα ἀλλὰ βλαστήματα. Species autem rerum, non decreta, sed germina. Hoc est, nomina lege quadam naturæ sunt indita, & pro rerum natura legitimè imposita. Sunt enim nomina rerum existētium simulachra, cùm ab ipsis rebus ortum trahant. νομοθετήματα autem dicūtur, quòd sint ex composito ab hominibus impositæ rerum notæ, vt scribit Arist. lib. de Interpretatione. Rerum autem species, ipsa natura ortum suum habentes, ipsius sunt germina non decreta.

Νοῦσος, ἢ νόσος, ἢ νόσημα, morbus. Definitur Galeno ἡ νόσος κατασκευή τις παρὰ φύσιν, ὑφ' ἧς ἐνέργεια βλάπτεται πρώτως. Morbus quidam corporis status præter naturam, à quo actio primùm læditur, lib. de sympt. diff. (p. 212. 13.) Vbi etiam an κατασκευὴ, an verò διάθεσις παρὰ φύσιν dicatur, parum referre scribit: Adeò vt νόσος quoque finiatur διάθεσις παρὰ φύσιν, ἐνεργείας ἐμποδιστική, affectio præter naturam actionem impediens, aut, παρὰ φύσιν κατασκευὴ τοῦ σώματος, ἢ αἰτία τοῦ βεβλάφθαι τὴν ἐνέργειαν. corporis status præter naturam, qui in causa est cur actio lædatur. Ac rursus lib. de diff. morb. 1. (p. 202. 33.) νοσήματα dicuntur esse αἱ διαθέσεις αἱ βλάπτουσαι τὰς ἐνεργείας πρώτως. Authori verò Definit. Medicarum (p. 394. 36.) ampliori quadam notione, νόσος ἐστὶ δυσκρασία τῶν πρώτων κατὰ φύσιν, ἢ δυσκρασία τῶν ἐν ἡμῖν χυμῶν, ἢ τῶν φυσικῶν δυνάμεων παρεμποδισμὸς, ἢ τροπὴ σώματος ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν, εἰς τὸ παρὰ φύσιν. Morbus est intemperies primorum quæ secundum naturam consistunt: Vel insitorum in nobis humorum intemperies: Vel naturalium facultatum impedimētum: Aut corporis mutatio ex eo quod secundum naturam, in id quod præter naturam se habet. Rursusque νόσος ἐστὶ δυσκρασία τῶν πρώτων, καθ' ἣν ἐπικρατεῖ τὸ ξηρὸν, ἢ τὸ ψυχρὸν, ἢ τὸ θερμὸν, ἢ τὸ ὑγρόν. Morbus est primorum intemperies, in qua siccum, aut humidum, aut frigidum, aut calidū prævalet. At verò generaliori quoque significatio νόσος dicitur Hippocrati lib. περὶ φυσῶν (p. 118. 10.) ὅ, τι ἂν λυπῇ τὸν ἄνθρωπον, quicquid homini molestiā adfert. Reliqua tum de morbi essentia, tum de eius differentiis ex Galeno rectissimè & breuissimè perstricta habes apud Gorrhæum.

Νόσημα κάτοξυ morbus peracutus apud Hippocratem exponitur Galeno τὸ αὐτίκα ἀκμάζον, qui statim, hoc est, primo quaternario, aut paulò vltra, ad vigorem peruenit, aph. 7. lib. 1. vt antea scripsimus.

Νοσήματα ἔσχατα extremi morbi sunt Hippocrati, hoc est, maximi, & quibus nulli alii sunt acutiores, quique laborum & symptomatum summa habent omnia, aph. 6. lib. 1. Sic enim exponit Gal. νοσήματα ἔσχατα κέκληκεν ὁ Ἱπποκράτης τὰ μέγιστα, μεθ' ἃ οὐκ ἔστιν ἄλλα. εἴη δ' ἂν πάντως ταῦτα κάτοξεα. Morbos extremos appellauit Hippocrates maximos, vltra quos alii non sint. Eiusmodi autem fuerint omnino peracuti.

Νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων, morbus extremis mollior, hoc est, remissior dicitur aph. 7. lib. 1. aut qui à summè acutis recedit, & extremis aut acutissimis leuior est, aut qui ab extremis, hoc est, vehemētibus casibus recedit, & à vigore longius abest.

Νοσήματα ὀξέα quænam sint vide postea ὀξέα νοσήματα.

Νόσημα ξηρὸν, morbus siccus dicitur, in quo nihil excrementorum excernitur, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. de rat. vict. in Morb. ac. (pag. 46. 26.) vbi etiam pluribus modis νόσημα ξηρὸν esse scribit.

Νοῦσος ξυνεχὴς pro febre continua ponitur ægr. 6. lib. 3. Epid. post st. pest.

Νοῦσος μεγάλη, magnus morbus Epilepsia intelligitur Hippocrati aph. 9. sect. 6. lib. 6. Epid. οἱ ὑπὸ τεταρταίου ἁλισκόμενοι, ὑπὸ τῆς μεγάλης νόσου οὐχ ἁλίσκονται. Qui quartana vexantur à magno morbo non corripiuntur. Sic enim ibi legit Galenus, & scribit: τὴν ἐπιληψίαν οἱ παλαιοὶ καὶ μεγάλην νόσον ἐκάλουν, καὶ πάθος παιδίον. Antiqui Epilepsiam tum morbum magnum, tum etiam puerorum morbum vocarunt. Sic lib. 2. Epid. (pag. 317. 24.) μεγάλου νοσήματος nomine morbum Comitialem intelligi scripsimus, in his verbis quę hoc modo ex Hippocrate ipso reposuimus. ἡ μανίη τοῦ μεγάλου νοσήματος ἐν ἔθει γινομένου λύσις. furor magnum morbum, (quem Comitialem vocāt) soluit, sed eum pręcipuè qui ex inuadendi consuetudine penè familiaris factus est. Quod etiam repetitur libello περὶ κρισίων (p. 387. 20.) Rursus quoque lib. 2. Epid. (p. 317. 35.) τάμνειν δὲ τὰς εἴσω τοῦ νοσήματος τοῦ μεγάλου ἐν πλείστι γινομένου, λύσις ἰσχίου ὀδύνη, ὀφθαλμῶν διαστροφαὶ, τύφλωσις, ὀρχίων οἴδησις, μαζῶν ἄρσις. Venas verò interiores secare oportet, dum magni morbi, quem Comitialem vocamus, vehementia intenditur, quem soluunt coxendicum dolor, oculorum peruersiones, occæcatio, testium tumor & mammarum eleuatio. Celsus quoque fidelissimus Hippocratis interpres Comitialem morbum magnum vocat cap. 7. lib. 6.

Νοσήματα πάγκοινα & ἐπιχώρια dicūtur morbi valde communes & vernaculi, ex ἐπιδημίων & populariter grassantium genere, qui multos populariter & communiter vna in regione occupant; ideoque communem quandam causam, vt aërem, cibum, pôtum vitiosum habēt. De quibus agit Hippocr. lib. περὶ ἀέρων, &c. (p. 75.19.22.) & (p. 452.47. & 48.) & Gal. initio Com. 1 in lib. 1. Epid.

Νόσημα χαλεπὸν καὶ ἄφορον, morbus grauis & intolerabilis, qui fit ex functionum læsione vehementi; cui εὐήθης remissus & leuis opponitur, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 6.25.) Νόσημα etiam ἐπισφαλὲς, ἰσχυρὸν, & μέγα, morbus periculosus, vehemens, magnus, ibidem (p. 7.12.)

Νοῦσοι ἐπαυξέες qui sint apud Hippocratē scripsimus antea in Ἐπαυξέες νοῦσοι.

Νόστος in ciborum genere dulcedinem aut suauitatem significat, & νόστα dicuntur quæ νόστιμα, τὰ γλυκέα, dulcia & vtilia, translatione sumpta à dulcedine patriæ & grato in eā reditu. Sic Eustathius scribit, οἱ μεθ' Ὅμηρον τὸ βρῶμα φασὶ νόστιμον, τὸ νόστον δὲ τὴν ἡδύτητα, διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ Ὁμηρικοῦ νόστου. Quam occasionem ex Homero sumpserunt posteri, quòd is νόστον γλυκερὸν vocet interdum & μελιηδέα. Apud Sudam νόστος παρὰ τῇ συνηθείᾳ γλυκασμὸς ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων, ὡς ἀπὸ τῆς οἴκαδε ἀναστροφῆς καὶ ἀνακομιδῆς, παρὰ τὸ τῆς πατρίδος γλυκύ. Νόστος quoque Hesychio, præter communem notionem, qua εἰς τὸν οἶκον ἀνακομιδὴν siue ἐπάνοδον, hoc est, in patriam reditum indicat, ἡ ἀπόδοσις τῆς γεύσεως exponitur. Qua significatione πολύνοστα σιτία dicūtur Hippocrati lib. 2. περὶ διαίτης (p. 96.21.) quæ plurimùm succi vtilis habent, ac veluti maiorem reditū tribuunt, plurimumque in sese redeunt, vt vulgò dicitur. Scribit igitur Hippocr. de his quæ siccis & æstuosis locis proueniunt, ea omnia sicciora & calidiora esse, corporiq; robur amplius exhibere, διότι ἐκ τῶν ἴσων ὄγκων βαρύτερα, καὶ πυκνότερα, καὶ πολυνοστότερα ἐστιν, ἢ τὰ ἐκ τῶν ὑγρῶν, καὶ ἀρδομένων, καὶ ψυχρῶν. quòd pari mole ac copia, grauiora sunt ac densiora, maioremque succi vtilis copiam in se continent, quàm quę ex humidis locis, riguis, & frigidis.

Νότιος, Australis, vt τὸ ἦρ νότιον, ver Australe aph. 11. lib. 3. & lib. 1. Epid. (p. 350.47.) Vbi scribit Gal. dici τὸ ἔαρ νότιον, οὐχ ὡς οὐδ' ὅλως ἐν αὐτῷ γινομένων τῶν βορείων, ἀλλ' ὡς ὀλιγίστων ἐν ἀρχῇ, καὶ οὕτως ὀλίγων ὥστε τὴν ὅλην κατάστασιν τῆς ὥρας ἐκείνης νότιον εἰπεῖν. Ver austrinum, non quia nullo pacto in eo Aquilones perflauerint, sed quòd paucissimi initio, adeoque pauci, vt totum illius temporis statum austrinum diceret. Sic τὸ φθινόπωρον νότιον, australis autumnus aph. 13. lib. 3. & νότιος χειμὼν hyems austrina aph. 12. lib. eiusdē, & αἱ νότιοι καταστάσιες καὶ βόρειοι, cōstitutiones austrinæ & boreales aph. 17. lib. eiusdem, quæ sæpe Hippocrati τὰ βόρεια καὶ νότια dicuntur. Νότιος etiam humidus dicitur, quòd vt plurimùm auster sit humidus. Hinc νοτιώδεις πυρετοὶ περὶ χεῖρας, febres ad manū humidæ, aph. 17. sect. 1. lib. 6. Epid.

Νωχελὲς videtur significare secundas morantes aut tardantes apud Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 258.16.) in medicamento quod ἐκβόλιον vocat ex galbano. τοῦτο δυνατὸν διαφθείρειν καὶ ἐκβάλλειν τὸ νωχελές: hoc potens est secundas corrumpere & eiicere. τὸ χορίον, καὶ τὰ δεύτερα. Verùm νωχελὲς quidam melius scribi contendūt, vt tardantes aut morantes secundas intelligas. Est enim νωχελὴς βραδὺς Sudæ & Hesychio καὶ ἀχρεῖος. Hesychio quoque νωχαλὸς ῥάθυμος, χαῦνος significat: νωχέλεια quoque ἀσθένεια & βραδύτης dicitur, vt νωχαλίζει βραδύνει. Caluus τὸ νωχελὲς partum enectum vertit.

¶ Νύγμα ἢ νύξις punctura dicitur, & solutio continui in carne, ex telo acuto aut tenui, Galeno lib. de Constit. artis Medicæ, (p. 36.31.)

Νυκτάλωπες præcipuo significato dicuntur nocturna cœcitudine laborantes, quique noctu nihil cernūt, sole occiduo obscurius, vt Paulus cap. 22. lib. 3. & Aëtius Tetrab. 2. serm. 3. cap. 46. Luscitiosos aut nuscitiosos Latinis dictos volunt. Sunt enim Luscitiosi Festo qui parum vident propter oculorum vitium, quique plus vesperi vidēt quam meridie. Lusciosos vocat Varro qui vesperi non vident, & Nonius, qui ad lucernam non vident. Et Plinius lib. 28. cap. 11. Lusciosos νυκτάλωπας Græcis dictos vocat, quos idem lib. 8. cap. 50. interdiu quidem videre, sed noctu vesperiue nihil, scribit. Quam significationē expressit Galenus in Exegesi, cùm νυκτάλωπες exponuntur οἱ τῆς νυκτὸς ἀλαοὶ, noctu cæci & nihil videntes. Sic Actuarius lib. 2. Meth. cap. 7. νυκτάλωπας δὲ ἐκάλεσε φασιν οἳ ὑφ' ἡλίῳ μὲν ὄντος τοῦ φωτὸς βλέπουσι, δυομένου δὲ ἀμβλυώττουσι· νυκτὸς δὲ ἤδη καταλαβούσης, οὐδὲν ὁρῶσι· λέγουσι δ' ἄρα τοῦτο ὑγρῶν σύστημα, ὃ τὴν μὲν ἡμέραν τῇ τοῦ φωτὸς περιουσίᾳ δυναστεύεται, νυκτὸς δὲ συνεπισκοτεῖ τὴν ὄψιν. Luscitiosos verò vernos appellant, qui interdiu cernunt, sed sole occiduo hebetius, noctu autē nihil vidēt. Vitiū gignitur ex tenuiū humorū colluuie, quam interdiu quidē luminis copia euincit, sed noctu visioni tenebras offundit. At Prorrh. 2. Hippocrati νυκτάλωπες contra dicuntur, qui noctu melius cernunt, interdiu verò deterius, cùm scribit, (p. 422. 49.) οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ὁρῶντες, οὓς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν. At qui noctu vident, quos nyctalopas nuncupamus. Quā notione νυκτάλωπες etiam Aëtio agnoscuntur, cùm noctu quidem melius, interdiu verò deterius, & si Luna luceat, nihil cernant. Hoc tamen rarum esse idem testatur, illud verò plurimis contingere. Et authori Definit. Medicarum (p. 400.5.) νυκτάλωψ ἐστὶ πάθος καὶ διάθεσις ὀφθαλμῶν, δίχα φανερᾶς αἰτίας: συμβαίνει δὲ τοῖς οὕτω διακειμένοις, ἡμέρας μὲν μὴ ὁρᾶν, νυκτὸς δὲ βλέπειν. Nyctalops est oculorum affectus absque manifesta causa, cùm sic affecti interdiu quidem nihil cernunt, noctu verò vident. Vtranque verò significationem complexus est Isagoges author cùm scribit, (p. 387.16.) νυκτάλωπας δὲ λέγουσιν, ὅταν ἡμέρας μὲν βλέπωσιν ἀμαυρότερον, δυομένου δὲ ἡλίου λαμπρότερον, νυκτὸς δὲ ἔτι μᾶλλον· ἢ τοὐναντίως, ἡμέρας μὲν ὀλίγα, ἑσπέρας δὲ ἢ νυκτὸς οὐδ' ὅλως. Nyctalopas vocant, cùm interdiu quidem obscurius cernunt, sole autem occiduo clarius, at noctu

multo magis. Aut contrà, interdiu quidem parum, vesperi autem aut noctu nullo modo. Quæ certe postrema significatio præcipua & magis communis videtur, adeò vt nõ malè apud Actuarium ἑσπερινὲς νυκτάλωπες, potiùs quàm ἡμερινὲς, quidã scribi debere contendant. Νυκτάλωψ quoque vitii & affectionis nomẽ est, vt videre est apud Paulum cap. 22. lib. 3. & Definit. Med. authorem. Quomodo etiã Hippocrati scribitur lib. 6. Epid. sect. 7. (p. 348. 47.) Τισὶ δὲ νυκτάλωπες. aliis quoque nocturnæ cœcitudines. nyctalopas vocant. Et rursus (v. 48.) μᾶλλον δὲ νυκτάλωπες. precipuè verò nocturnæ cœcitudines. Quod vitium etiam νυκταλωπία aut νυκταλωπίασις dicitur, Latinis Luscitio. Est enim Luscitio Festo oculorũ vitium quod clariùs vesperi quàm meridie cernit. Sunt & νυκτάλωπες in tussi lib. 4. Epid. (p. 334. 9.) vt & lib. 6. Epid. quæ certe loca mihi videtur in Exeg. subindicasse Galenus. Νυκτίλωπες dicuntur Galeno lib. περὶ τῶν εὐπορίστων (p. 477. 40.) qui aliis νυκτάλωπες. Cuius appellationis originem à vulpe sumptam esse videtur innuere Commentarius Galeno attributus in lib. 6. Epid. quòd ea propter spiritus tenuitatem diuturno tempore videat obscurius, quoniam is à radiis solaribus liquetur ac dissipetur: nocte verò melius cernat, quòd spiritus factus sit densior. Quodq; vulpibus per diem contingit, id illis qui nocturna cœcitudine laborant, per noctem euenire, vt de die quidem videant, nocte verò nihil. Verùm aliam nominis notationem sequutus videtur Galenus in Exegesi vocum Hippocrat.

Νυκτοειδὲς dicitur quod noctis speciem habet, sed Erotianus apud Hippocratem ἀντὶ τοῦ μέλαν, pro nigro positum scribit.

Νυστάζειν est nictare, dormiturire & capite nutantem dormitare. τῶν νυσταζόντων ὀφθαλμοὶ πλέοντες. oculi natantes velut nictantium, hoc est, oculi tremuli & assiduè ferè se mouẽtes, quales præ somnolentia dormiturientium. lib. 7. Epid. (p. 356. 9.) Hinc νυσταγμὸς dormiturientium nictationẽ significat, & magnam dormiẽdi cupiditatem, in qua stantes etiam conniuent & dormitant. τῶν ἐπιγινομένων ἐκ τοῦ ὕπνου καταφοραί. lib. 6. Epid. sect. 4. aph. 15. ὕπνος ἑδραῖος ὀρθῷ νυσταγμὸς. Somnolentorum nictatio, aut propter dormiendi cupiditatẽ nictatio, quæ stanti adest, somnum profundum facit. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 109. 40.) iis qui prandere non consueuerũt, si pransi fuerint, νυσταγμὸν, hoc est, dormitationem adesse scribit. Sic lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 7. 24.) eos qui præter consuetudinem prandium sumpserint, χάσμης τε καὶ νυσταγμοῦ καὶ δίψης πλήρεις dicit, hoc est, oscitare, somnolentos & siticulosos esse.

¶ Νωθροὶ torpescentes aut torpidi dicuntur, quique torpore aut stupore laborant, fereq; κωματώδεσι, hoc est, sopore graui tentatis iungũtur, in Prorrh. (p. 203. 46. & p. 208. 21.) Νότοι νωθροὶ austri membris tarditatem inducentes, sensus tardantes vertit Celsus cap. 1. lib. 2. ex aph. 5. lib. 3. pigros & graues reddẽtes, qua ratione plumbeus auster vocatur Horatio saty. 6. lib. 2. Νωθροὶ σφυγμοὶ, tardi pulsus & lenti in Lethargicis, Coac. Prænot. (pag. 427. 33.) Est & νωθρὴ καταφορὴ, segnis in somnum delatio aut torpida lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 425. 49.) αἱ περὶ χεῖρας νωθραὶ dicuntur Coac. Prænot. (p. 441. 15.) mulieres quæ ad manus contactum torpescunt, eas intelligẽs quæ febre lenta conflictantur, & ex magna mensium profluente abundantia tabescunt, exarescunt, & tandem suppuratæ euadunt. Hinc νωθρότης torporem aut stuporẽ indicat, cerebro frigidis, crassis, viscidis, & ægrè mobilibus humoribus imbuto, vt scribit Galen. Com. 1. in Prorrh. (p. 175. 13.) aut ex immoderata cerebri humectatione aut refrigeratione, aut ex vtraque, vt idem scribit Com. 2. (p. 191. 28.) Vbi etiam quibusdam τὴν δυσκινησίαν τοῦ σώματος, hoc est, corporis immobilitatem ac stuporem intelligi per νωθρότητα tradit. Νωθρότης ἐν φρενιτικοῖς, torpor in phreniticis admodum periculosus est, velut scribitur in Prorrh. (p. 174. 52.) & Coac. Prænot. (pag. 426. 30.) Sic quoq; lib. 3. Epid. phreniticos ἐν νωθρῇ καταφορᾷ periisse scribit. αἱ ἐκ ῥίγεος νωθρότητες, torpores rigori succedentes mentis abalienationem suspectam faciunt, in Prorrhet. (p. 181. 6.) Velut in Coac. Prænot. (p. 424. 47.) τὰ νωθρώδεα ῥίγεα κακοήθεα, rigores cũ torpore malignum quiddam denunciant. Νωθρὴν etiam idem quod νωθρότης significat in Prorrh. (p. 214. 6.) & Coac. Prænot. (p. 430. 3.) Vbi quoque νωθρότης exponitur eadem in re (p. 433. 40.) & à Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 214. 11.) Νενωθρευμένα οἰδήματα, torpescentes tumores aut cum torpore, in Coac. Prænot. (pag. 425. 44.) & νενωθρευμένοι κωματώδεες sopore cum torpore detenti. ibidem (p. 443. 43.) iidẽ qui νωθροί. Νωθρῶς ἐπαναστρέφειν quod est lentè reficere, ἐν χρόνῳ πλείονι καὶ λεπτῶς, hoc est, lõgiori tempore & sensim exponit Gal. aph. 7. lib. 2. cui διὰ ταχέων καὶ ἀθρόως, celeriter & plenius opponit, quod ὀλίγως ibidem dicitur, repente, breuiter.

Νῶτον dorsum dicitur, & posterior pars est corporis à ceruice deuexa & deorsum tendens. νῶτον dicitur Rufo Ephesio ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορ. τὸ ἐξόπισθεν ἀπὸ τοῦ αὐχένος μέχρι τοῦ μεταφρένου, pars corporis posterior à ceruice ad metaphrenum vsque. νῶτον apud Hippocratẽ scapulas sæpe vertit Celsus, cùm tamẽ dorsum, scapulas, spinam & lumbos complectatur. Prorrh. 2. (p. 423. 32.) quod scribitur ἐς νῶτον ἀφικνέονται, ad dorsum pertingunt, ad scapulas tendunt dixit Celsus cap. 8. lib. 2. Rursusque in Prorrh. (p. 422. 24. & 27.) ἢν ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀδύνη καταβαίνῃ. si dolor in ceruices ac scapulas transit, dixit Celsus ibidem. Et εἰ ξυντείνοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ τὸν νῶτον, aut a capite ad ceruices scapulasque peruenit.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Ξ.

¶ Ξενοπρεπὴς peregrinum, externũ, nouũ quodque ab vsu communi recedit, & quod consueto opponitur. Sic enim accipitur apud Hippocr. lib. de fract. (p.527.34.) τὸ γὰρ ξενοπρεπὲς οὔπω ξυνιέντες εἰ χρηστὸν, μᾶλλον ἐπαινέουσι ἢ τὸ ξυνήθες, ὃ ἤδη οἴδασιν ὅτι χρηστόν. Quod enim peregrinum est, necdum constat an vtile sit, consueto, quod iam norunt vtile esse, anteponunt. Quem etiam locum communem aliàs celebrat Gal. vt scripsimus nostris in eum locum Annotat. At Erotianus ex hoc loco τὸ ξενοπρεπὲς ἐξηλλαγμένον exponit, quod est immutatum aut nouam formã adeptum, idemque quod ἀλλόκοτον. τὸ ξενοπρεπὲς etiã ἐν παραγγελίαις (p.17.40.) pro hospitii iure sumunt interpretes. καὶ ποτὲ ἔνιοι νοσέοντες ἀξιοῦσι, τὸ ξενοπρεπὲς καὶ τὸ εὔδηλον προκρίνοντες. Etsi ægroti nonnulli id expetunt, hospitii ius & facilem mali depulsionẽ causantes. Vbi tamẽ ξενοπρεπὲς & εὔδηλον videtur inter se opponi, vt lib. de fract.

Ξενοτάτη ἡ ῥύσις τοῦ πνεύματος, aëris quem inspiramus influxus quàm maximè peregrinus. In his quæ adiecta sunt lib. de Nat. hum. (p.20.32.) τὰ δὲ πνεύματος, ὅκως ῥύσις ὡς ἐλαχίστη ἐς τὸ σῶμα ἐσίῃ, καὶ ὡς ξενοτάτη ἔσται προμηθεῖσθαι. Prouidẽdum verò vt quàm paucissimus aëris influxus in corpus ingrediatᷓ, & vt quàm maximè peregrinus existat. In morbis enim ab aëre, eius quem inspiramus influxum quàm parcissimum, & inspirationem quàm minimam cõsulit. Alii ξενοτάτην quàm familiarissimum aëris influxum explicant, prouiderique volũt, vt nostræ substantiæ maximè familiaris reddatur, sicque corrigatur & alteretur.

¶ Ξηραίνειν siccare significat, & de his dicitur quæ per ea quæ extrinsecus admouentur discutiuntur; idemq; est quod discutere aut dispergere. aph. 4 sect. 2. lib. 6. Epid. χυμοὺς, τοὺς μὲν ἐξάγειν, τοὺς δὲ ξηραίνειν. Succi hi quidem expellẽdi, illi verò exiccandi. Vbi Gal. ξηραίνειν exponit διαφορεῖν τοῖς ἔξωθεν ἐπιτιθεμένοις φαρμάκοις, per extrinsecus admota medicamenta discutere.

Ξηρὸν siccum duplex ponitur Galeno lib. de Marcore (p.375.20.) terreum & igneum, quale plurimum nostræ conformationis initio adest, non terreum, cùm molle esse oporteat. ξηρὴ mulier dicitur lib. 4. Epid. (p.330 43.) cui in morbo magna ex parte aluus resiccata fuit. ξηρὴ διετέλει τὰ πλεῖστα. sicca magna ex parte pmãsit. ξηρώδεες δύσπνοοι, arescẽtes cũ difficultate spirãdi, in Prorrh. (p.208.21.) ξηρώδεες δύσπνοοι in Coac. Pren. (p.437.46.) dicũtur, qui in tabe cum multo crudo sputo & spirandi difficultate arescunt.

¶ Ξυγγενὲς νόσημα, connatus morbus, innata & congenita ad morbum propẽsio, habitudo, & aptè comparata ad morbum quẽdam natura. Prorrh. 2. (p.414.1.) ἄλλως εἰ δὲ εἴη οἷσι τὸ νόσημα τοῦτο ἦ ξυγγενές ἐστι. si quis nouerit quibus innata est ac congenita ad hunc morbum propensio. Sic ξυγγενικὸν φθινῶδες dicitur innata ad tabem propensio, & promptè ad eam comparata naturæ, ægr. 6. lib. 3. Epid. Ex eadem cognatione ὁ ξυγγονικὸς effertur Hippocrati, etsi insolente phrasi, qui connatos & congenitos morbos habet, veluti morbum comitialem, podagram, tabem Prorrh. 2. (p. 416. 4.) τὸ γὰρ ξυγγονία, τυπέων τῶν νοσημάτων ἐστὶ εἰδέναι δυσαπάλλακτον ἐόντα. Qui nanque connatos habet morbos istos, eum ab his non facilè vindicari posse compertum est.

Ξυγγραφὴ significat quicquid literis consignatur & scripto mandatur. In Iureiurando Hippocrat. ξυγγραφὴ est stipulatio & contestatio quædam, ac veluti sponsio, quam iureiurando se seruaturum promittit. ἐπιτελέα ποιήσειν, κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. me hoc iusiurandum & hanc stipulationem pro viribus & iudicio meo integrè seruaturum. Rursus ibidem ξυγγραφὴ syngrapham aut veluti pactum ex syngrapha significat, & literas sponsorias. ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς, absque mercede & syngrapha.

Ξυγκαταγηράσκειν consenescere, de morbis diuturnis aut doloribus dicitur, qui diutiùs perseuerant, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (pag.266.48.) οἱ πόνοι καὶ κάματοι ξυγκαταγηράσκουσι, labores consenescunt, hoc est, diutiùs perseuerant. Sic ξυγγηράσκει νοῦσος, morbus consenescit, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag.201.34.)

Ξυγκεκαυμένα διαχωρήματα, alui recremẽta exusta, ægr. 2. lib. 3. Epid. ἀπὸ δὲ κοιλίης οὐκ ὀλίγα ξυγκεκαυμένα διῄει. Ex aluo verò exusta non pauca demisit. Sic ægr. 4. lib. 1. Epid. κοιλίη ξυνεκαύθη, σμικρὰ διῄει. aluus adusta, pauca demisit. Non absimili locutione γλῶσσα ἐπικαύθη, lingua exusta fuit, de resiccata & adurente sæpe effertur Hippocr. vt ægr. 5. lib. 1. ægr. 2. lib. 3. & 10. lib. eiusdem post st. pest.

Ξυγκληΐαι παθημάτων, sunt affectuum inter se cõmercia, consortia & coniunctiones, cùm affectus inter se consociantur. lib. 6. Epid. aph. 2. sect. 7. vbi de tussi quæ pulmonum inflammationi & anginę coniungebatur, scribitur. ὡς γὰρ γέγραπται, οὕτως αἱ ξυγκληΐαι τῶν παθημάτων ἦσαν. Ac veluti scriptum est ita affectuũ commercia se habebant. Alii ξυγκληΐας intelligũt fortuitum affectuum euentum ac sortem, vt accipiatur de iis affectibus, qui forte ita contigerunt, quasi sorte ducti sint.

Ξυγχωρεῖν, concessio, indulgentia in cibis ægro largiendis, ἐν παραγγελίαις (pag.19.7.) ξυγχωρεῖν

ἐγχρονίη τοῦσι. indulgentia morbum prorogat, cui opponit ξυνεσταλμένην δίαιταν, pressam & concisam victus rationem.

Ξυλάριον aut ξυλήριον paruum lignum dicitur, lib. περὶ ἀφόρων (p. 292. 32.) εἶτα περὶ ξυληρίοισι μακροῖσι περιαρμόσαι, deinde lignis paruulis oblongis adaptato, quod de specillis intelligitur. Libello περὶ ἐπικυήσιος (p. 5. 22.) eadē in re περὶ ξύλοισι dicitur. ξυλήφια verò etiam eadem quę ξυλήρια dicūtur Hippocrati eodem lib. περὶ ἀφόρων (p. 296. 3. 13. 14. & 16.)

Ξύλλογος θεραπείη, collectitia curādi ratio, sermones medicorū & cōcilia, quæ de curādi ratione fiūt, ἐν παραγγελίαις (p. 19. 1.) ἐς αὐτὴν θεραπείης ξυλλόγου, nō vt cū illis de curādi ratione cōferrem. κατολογίην ibidē vocauit (p. 18. 20.) cùm iubet medicos alios accersiri, εἵνεκα τῆς ἐκ κοινολογίης ἱστορῆσαι περὶ τὴν νοῦσον. quò collatis inter se sermonibus, de his quæ ad ægrum faciunt anquiratur & cognitio exerceatur.

Ξυμβολαὶ τῶν ὀστέων, ossiū commissuræ aut iuncturę, quæ vt plurimùm capite & acetabulo continētur. lib. de art. (p. 660. 4.) πρῶτον μὲν οὖν δεῖ εἰδέναι, ὅτι πάντων τῶν ὀστέων αἱ ξυμβολαὶ εἰσιν, αἱ ἐπὶ πολὺ ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ κοτύλη. Imprimis igitur nosse cōuenit, ossium omniū iuncturas vt plurimùm ex acetabulo & capite constare.

Ξύμη legitur apud Galen. in Exeg. & exponitur κνησμὸς pruritus. Verùm ξύσμη legendum esse postea dicemus in ξύω.

Ξύμμηροι sunt femora inter se iūcta & coēuntia; femora inter se cōtracta & sociata, præcipuè parte superiore qua carnosiora sunt & ppe se contingunt. Inferiore enim parte in angustum tenuantur. lib. de art. (p. 659. 5.) σύμμηροι etiam dicuntur in Hippiatria, qui contractis inter se sunt femoribus, velut διαβεβηκότες qui diducta femora habent.

Ξυμπάθεια per consensum affectio, affectus cōmunicatio. ἐν παραγγελίαις (p. 19. 13.) διότι ξυμπάθεια ὑπὸ λύπης ἐνὸν ὀχλεῖ. quādoquidē affectio p cōsensum ex mœrore inducta, vexat.

Ξυμπίπτειν est cùm vasa ex inanitione aut euacuatione in sese cōsidūt, neq; amplius plenitudine distēta tumescūt. Sic ξυμπεπτωκότες dicuntur quibus moles corporis succulēta, tū vasa ipsa vacuata & exinanita in sese cōcidūt. lib. 4. Epid. (p. 330. 46.) καὶ μὴ ξυμπεπτωκότων, & in q̄bus corporis moles nō subsidit. Qui etiā ibidē οὐ ξυμπίπτοντες dicūtur. ξυμπεπτωκότες quoque vocātur aph. 5. sect. 7. lib. 6. Epid. quibus ex multa vacuatione atq; inanitione moles corporis aut vasa in se cōsidūt, quiq; exhausto omni humore aut cōsumpto resiccati sunt & exucci. Eadē notione ξυμπτώσιες, κενώσιες, vacuationes, extenuationes & inanitiones intelligūtur aph. 3. lib. 1. cùm vsq; eo vacuatio pcedit, vt vasa in sese prsus cōsidāt, quib. αἱ ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι, h. e. plenior corporis habitus ad summū plenitudinis gradū pductus soluitur.

Ξυμφέρειν est cōferre & vtile esse aut accōmodatū. Sic τὰ ξυμφέροντα χωρία cōuenientes loci & cōferētes, aut accōmodati ad educendos humores, & ad purgationes idonei, aph. 21. lib. 1. & lib. de humor. (p. 115. 29.) τὰ ξυμφέροντα χωρία κενώσιος, ad euacuationē accomodata loca explicat Galenus intestina, vētrē, vesicā, vterū & cutē vniuersam, ad hæc palatum, nares, quādo scilicet cerebrū expurgādū est, vel per sanguinis pfluuiū iudicatur morbus. Quib. τὰ ἀσύμφορα χωρία opponit, inútiles ac minimè idoneos ad euacuationē locos, eos q aliquē habuerint in corpore principatū, & ad quos humores noxii absq; noxa deduci non possūt. ξυμφέρω etiā pfero ac tolero significat, vt lib. 7. Epid. (p. 352. 26.) ἡ γλῶσσα δὲ τὸ μανὸν ξυνήνεγκε, lingua laxitatē ptulit, h. e. diu laxa, rara, soluta & lenta, h. e. balbutiēs pmāsit.

Ξύμφυσις ἡ σύμφυσις est naturalis ossiū vnio accōnexio, coalitus, iunctura, cōpago aut cohærentia, qua ossa inter se vniuntur. Lib. de art. (p. 605. 1. 2. 3.) ἢν δὲ ἡ κάτω γνάθος κατὰ τὴν σύμφυσιν τὴν κατὰ τὸ γένειον διασπασθῇ. Quod si maxilla inferior, quā ad mētum cohęret, diducatur. Et, μόνη δὲ αὕτη ξύμφυσις ἐν τῇ κάτω γνάθῳ ἐστὶν, ἐν δὲ τῇ ἄνω πολλαί. Vnica autē hæc est in inferiore maxilla iunctura, at in superiore multæ. Vbi ξύμφυσιν p συναρθρώσις ponit Hippocrates, cùm in superiore maxilla ossa per συνάρθρωσιν iunguntur. Rursus, ἢν οὖν διασπασθῇ ἡ κατὰ τὸ γένειον σύμφυσις. Si ergo discedat quæ in mento iunctura est. Ac rursus ibidem (p. 649. 4.) μὴ κατεηγότος τοῦ ὀστέου, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν ξύμφυσιν ἀποσπασθέντος. non fracto quidē osse, sed in ipsa iunctura auulso. Vbi ξύμφυσις pro ossium inter se commissura aut connexione in articulis sumitur. Eadem notione ξυμφυὰς dicitur Hippocrati cōmunis inter se ossiū cōnexio, cùm bina inter se ossa coniunguntur, vt in articulis, lib. de fract. (pag. 576. 44.) οὐδὲ γὰρ ἄλλην οὐδεμίαν ῥηΐδιον ξυμφυάδα κοινὴν δύο ὀστέων κινηθεῖσαν ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν ἱδρυνθῆναι. Neque enim vlla alia duorum inter se ossium cōnexio, vbi dimota est, facilè in pristinā sedem restituitur.

Ξυναγωγέες musculi adducentes aut adstrictorii dicuntur Hippocrati lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 6.) πιέζοντι τοὺς ξυναγωγέας, musculos adstrictorios comprimens, vbi podicis σφιγκτῆρα intelligere videtur.

Ξυναλθαίνεσθαι vide in Ἀλθεῖν.

Ξυναποθνήσκειν cōmori, dicitur de morbis diuturnis qui cū ægris cōsenescūt, & ad mortē vsq; comitātur, vt aph. 39. lib. 2. & aph. 7. lib. 5. τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει, ferè cōmoriūtur. Quod χρονίζειν ἄλλως dicitur aph. 28. lib. 3. diu perseuerare aut inueterascere cōsueuerūt. συγκαταγηράσκειν quod est cōsenescere exponit Gal. Com. ad aph. 7. lib. 5. vt & Aretæus cap. 5. lib. 1. Curat. ac. de morbo comitiali scribit. ἢν γὰρ ὑπερβάλλῃ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίης, ξυγγηρᾷ τε καὶ ξυναποθνήσκει. Nam si ætatis florē excedit, vnà cum ægro inueterascit & cōmoritur. Sic lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 192. 14.) καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἐν ὀλίγοισι ξυναποθνήσκει. & plurimùm in multis ad mortem comitatur. Et (v. 42.) πολλάκις δὲ καὶ συναποθνήσκει. plærunq; verò vnà cum ægro consenescit. In Coac. Prænot. (p. 428. 33.) οὐ ξυναποθνήσκει τῷ. id non comitatur ad mortē. Itē Prorrh. 2. (p. 417. 45.) de cācris occultis, καὶ ξυναποθνήσκουσι, & ad mortē comitantur.

Ξυναρχῆς

Ξυναραχνοῦσθαι est tenuibus venis ad instar telarum araneæ intertexi & obduci. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 281.41.) καὶ ὁ τράχηλος ξυναραχνοῦται, vteri ceruix tenuibus venis araneæ telarũ similibus intertexitur aut obducitur. Verùm suspecta lectio videt, tum quòd lib. περὶ γυν. φύσ. (p.216.6.) vbi ista repetuntur, nil tale scribatur, tum ꝙ aliam longè lectionem secutus sit Calu⁹, qui cõtrahi dixerit.

Ξυναυλισθῆναι est vnà commorari, stabulari, congregari, conuenire, metaphora ducta à gregibus, cùm eiusdem generis in vnum stabulum congregantur. Eleganter sumitur Hippocrati ἐν παραγγελίαις (pagina 17.29.) de artis principiis & comprehensione, cùm ex multis singularium obseruationibus eodem se modo habentibus, vniuersalium fit complexio. ὅπω γὰρ δοκέω τὴν ξύμπασαν τέχνην ἀναδειχθῆναι, διὰ τὸ ἐξ ἑκάστου τοῦ τέλεος τηρηθῆναι, καὶ ἐς ταὐτὰ ξυναυλισθῆναι. Sic enim existimo vniuersam artem commonstratam fuisse, quod ex vnoquoque singulari perfecta obseruatio facta fuerit, & ad eadem congregata, hoc est, in idem conuenerit. ad vniuersalem rationem reuocata fuerit, dixit Zuingger⁹. Cornarius ξυναυληθῆναι legisse videtur, quòd cõsonantia in idẽ concurrerit, dixerit.

Ξυνέρεισις ὀδόντων, dentium collisio, consertio, connexio, cum dentes inter se illiduntur, inituntur, stabiliuntur aut firmantur. Lib. 7. Epid. (p.356.14.) pro quo ὀδόντων σύντειψις scribitur lib. 5. Epid. (p.343.6.) dentes conterebat. Lib. 2. περὶ γυν. (p.287.9.) καὶ τοὺς ὀδόντας συνερείδει, dẽtes conserit. Et lib. de Morbo sacro (p.124.49.) οἱ ὀδόντες συνήρεικασι, dentes inter se cohærent, cõseruntur, constringuntur aut collidunt, pro συνηρείκασι. Sic lib. 2. περὶ γυναικ. (p.250.7.) τοὺς ὀδόντας ξυνερήρεισαι dentes consertos & cohærentes habet, pro ξυνερήρεισται vitiosè legitur ab ἐρείδομαι. Quod exponit Erot. ἐρηρεικότας τοὺς ὀδόντας καὶ ἐσφιγμένους ἔχει, dentes consertos, inhærentes, & constrictos habet. Verùm apud Erotianum τοὺς ὀδόντας ἐρέρυνται legitur. Quædam exemplaria etiam ἐρήρεαται legunt, vt sit tertia persona Ionica pluralis numeri præt. perf. pass. pro ἐρηρέδαται quod significat ἐρηρεισμένοι εἰσί. In Coacis etiam Prænot. (pagina 430.48.) ὀδόντας συντείζειν ἢ πρίειν dicitur, quod est dentes inter se contendere & dentibus stridere. Verùm συνερείδειν illic legere malim, vt sit, dentes inter se collidere & conserere.

Ξυνεσταλμένη δίαιτα, victus ratio pressa, cõtracta & tenuis, & in qua cibus substrahitur, cui ξυγχωρείην, h.e. concessionem & indulgentiam opponit Hip. ἐν παραγγελίαις (p.19.6.) Sic lib. de art. (p.624.51.) τῇ διαίτῃ ξυνεστάλθαι dicit, victus rationem contractam esse, pressam & subductam, & inedia extenuari. τῇ τε γὰρ διαίτῃ ξυμφέρει ξυνεστάλθαι. victus enim rationem contractam esse cõfert, h.e. de victus ratione detrahendum aut subducendum. Lib. 7. Epid. (p.365.44.) ξυνεσταλμένον πρὸς καρδίην πνῖγμα dicitur coarctata suffocatio & contracta, h.e. coarctationis, contractionis, aut cõpressionis sensum in ore ventriculi inducens, eo humorum copia grauato & compresso, vnde & vomitiones consequebantur. Barbari stricturam stomachi vocant.

Ξυνθάλπειν, cõfouere, calfacere, sic dicitur vẽtriculus cibos, cùm moderato calore ad eos cõcoquendos vtitur, fouet & amplectitur, & tepefactos euincit. Lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p.35.48.) δῆλον γὰρ ὅτι ἡ κοιλίη ξυνθάλπειν οὐ δύναται τὸ πλῆθος τῶν εἰσιόντων σιτίων. Cõstat enim vẽtriculũ ciborum ingestorum copiam calfacere non posse. Et rursus (v.52.) ὅπω γὰρ ἂν μάλιστα ξυνθάλποιτο ἡ κοιλίη, καὶ τῶν σιτίων ἐπικρατέοι. Hoc.n. modo vẽtriculus maximè calefiat, ciboſq; euincat.

Ξύνθεσις compositio, ars tota medica dicitur libello περὶ παρθενίων (p.213.15.) ac fortè eo nomine tota de morbis muliebribus tractatio intelligitur, quæ illic initiũ sumere videt, & esse quasi quoddam totius operis prooemiũ.

Ξυνιέναι apud Hip. exponit Erot. συνεπινοεῖν, considerare, animaduertere, in animum inducere, & ex lib. περὶ διαίτης in medium adducit. Verùm προσξυνιέναι illic legitur (p.74.20.) προσξυνιέναι δὲ δεῖ ὅτι τὰ μὲν ἄνω πάντα, καὶ τὰ κύκλῳ τὴν κύστιν ἧσσον βλάπτει ἢν ὑδαρέστερος ᾖ. Insuper autem animaduertere oportet quòd superiora omnia & quæ circum vesicam sunt minus lædet, si dilutius vinum fuerit. At ξυνιέναι quod est intelligere, scire, cognoscere, à verbo ξυνίημι frequens est apud Hip. vt lib. de fract. (p.535.57.) ἐς πολλὰ δὲ εὔχρηστον τὸ ξυνιέναι, quod intelligere quidẽ ad multa cõducit. Et lib. de art. (p.596.9.) ξυνιᾶσι μὲν οὖν ἴσως οὐδ' οἱ ἁπλῶς ἐπιδέοντες. Ac neq; fortè intelligunt qui simpliciter deligant. Et rursus (p.622.53.) ἀθρόον δὲ ξυνιέναι χρὴ περὶ τούτων ὧν ἐν κεφαλαίῳ εἴρηται. In vniuersum igitur de his de quibus in summa dictum est, sciendũ. Rursusq; (p.637.51.) τῆς γὰρ αὐτῆς γνώμης καὶ ταῦτα ξυνιέναι. Hæc enim intelligere eiusdẽ est sententiæ. Et (v.53.) ξυνιέντα ὅπῃ ἂν μάλιστα κωλυτέα ἐς τὸ ἀνήκεστον ἐλθεῖν. intelligendo, quo pacto ne ad incurabilia deueniãt, ꝓhibenda sint. Et (v.55.) δεῖ δὲ καὶ τὰ ἀνήκεστα ξυνιέναι, ὡς μὴ μάλιστα λυμαίνηται. Incurabilia verò etiam cognoscẽda, vt ne maximè offendant. Et lib. de fract. (p.527.34.) τὸ γὰρ ξενοπρεπὲς οὔπω ξυνιέντες εἰ χρηστόν. Quod enim peregrinũ est, nondum intelligentes an bonum sit.

Ξυνίστημι ἢ συνίστημι, denso & cogo aut spisso significat, vt aph. 17. lib. 3. αἱ βόρειοι καταστάσιες τὰ σώματα ξυνιστῶσι. Aqloniæ tẽpestates corpora dẽsant & cogũt, corp⁹ spissare dixit Cels. cap. 1. lib. 2. Sic ξυνίσταται de excremẽtis dicitur ꝙ coacta sunt & cõsistunt, non liqda, aut fluida & tenuia. lib. 4. Epid. (p.333.30.) ἐπὴν δὲ ἄρξηται ξυνίστασθαι, vbi verò cogi aut cõsistere cœpint. Et lib. 7. Epid. (p.360.35.) de aluo ꝙ densatur & cogitur, fluẽtiq; aut humectæ opponit. καὶ κοιλίη ἔστιν ὅτε καθυγραίνετο, καὶ πάλιν ξυνίστατο, & aluus interdum humecta erat, rursusq; cõsistebat, h.e. restitabat. Sic in Progn. (p.137.32. & p.149.29.) ξυνεστηκότα διαχωρήματα sunt coacta & cõpacta alui recremẽta, cõstãtes deiectiones non diuulsæ, sed cohærẽtes & figuratæ, cõsistentiam habentes neque duram, neque dif-

fluentem aut liquidam; verùm coniunctam & mollem. Quam consistentiam esse secundum naturam his verbis edocet Gal. σύστασιν μὲν οὖν ἔχει τὴν κατὰ φύσιν, ὅταν μήτε σκληρὰ παντελῶς ὑπάρχῃ ὡς λιθώδη, μήθ' ὑγρὰ τελέως ὡς δύνασθαι διαρρεῖν, ἀλλὰ μέχρι ποσοῦ μαλακά, μέχρι τοῦ μένειν ἐπὶ συνεστῶτα. Consistentiam igitur naturalem habet deiectio, vbi non prorsus dura est, velut lapis; neq; perfectè humida vt diffluere queat, sed adeò mollis vt coacta maneat. ξυστάσιες ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι dicuntur Coac. Prænot. (p. 431. 24.) vocis defectiones quæ soporem quendam constituunt, efficiunt, aut cum sopore consistunt.

Ξυνοδος congressum, congressionem, cōmunicationem aut consensionem cerebri cum reliquis partibus significat, lib. περὶ ἀδένων (p. 58. 22.) καὶ ἄλλη ξύνοδος ἐνταῦθα πάλιν τοῦ σώματος. Hinc altera pendet corporis congressio. Iudicat enim cerebrum per neruos reliquis corporis partibus communicare. ἔχει γὰρ τόνον (vt inquit) h. e. vim intendēdi & cōtrahendi totius corporis, vt rectè legitur nostris in codicibus. Quod scitè etiā animaduertit & doctissimè explicauit Zuinggerus suis in Hip. Schematibus. Sic enim paulò ante scriptum est: ὁ ἐγκέφαλος αὐτὸς καὶ ἕλκει τὸν ὅλον ἄνθρωπον. cerebrum conuellit & totum hominem trahit.

Ξυνομολογήσασθαι consentire, conspirare, conuenire, vt aph. 49. sect. 8. lib. 6. Epid. ἅμα ταῦτα πρὸς ἄλληλα ξυνομολογήσασθαι χαλεπόν. istaque simul inter se conuenire est difficile.

Ξύντασις ὑποχονδρίου hypochondriorum aut præcordiorum cōtensionem indicat, cum inflāmatione partis alicuius intra peritonęū contentæ apud Hipp. vt ægr. 2. 3. 8. & 10. lib. 1. Epid. & ægr. 2. lib. 3. quæ additis quibusdam notis ab eodem interdum circūscribitur, ita vt phlegmones magnitudinē & vehementiam aut leuitatē denotent, vt fusissimè scripsimus nostris in ægr. 2. lib. 1. Epid. Annot. Sic ξύντασις ὑπολάπαρος præcordiorum cōtensionem submollem, subinanem, subuacuā & flaccidam significat, h. e. sine tumore aut renixu, nullis hypochondrii partib. propria inflāmatione laborātibus, ita vt hac veluti circunscriptione inflāmationis vehemētia plurimùm eleuet ac leniat, cùm suæ distēsionis nullas externas notas habeat, vt videre est ægr. 2. lib. 1. & 3. Epid. & nos illic ex Galeni mēte plurib. verbis docuim⁹. Ibi nanq; ὑπολάπαρον ὑπόκενον, καὶ οὐ μετ' ὄγκου exponit à Galen. vt distensio quidem mollis & sine vllo tumore, velut inanis & sine renixu intelligatur, nō secus ac Erot. ξύντασις ὑπολάπαρος, ἀντὶ τοῦ ὑφάπαλος καὶ χωρὶς βίας, h. e. submollis & sine vehementia, his subnotatis locis explicatur. Est & ξύντασις ὑποχονδρίου inflammationem subindicans in Prorrh. (p. 219. 24.) vt indicat ibi Gal. cùm scribit, ἡ μὲν οὖν φλεγμονὴ δηλοῦ διὰ τῆς προσηγορίας ταύτης. Quod etiam reperitur in Coac. Prænot. (p. 432. 28.) in tuberculorum ad aures eruptionē. Velut & ξύντασις ὑποχονδρίου οὐ μετ' ὀδύνης, hypochondrii cōtensio sine dolore, quæ nullam phlegmonen internā subindicet, ponitur lib. 1. Epid. (p. 367. 33.) in profluuii sanguinis per nares denūciatione. ξύντασις τραχήλου ceruicis contensio cum capitis grauitate & dolore, Plethoricæ concursionis indicia sunt in Sileno lib. 1. Epid. & humorū copiā crassitudinēq; prænunciāt.

Ξυντεκμαίρεσθαι συσσημειοῦσθαι exponit Ero. apud Hip. φ est per signa coniicere. Τέκμαρ n. & τεκμήριον propriè σημεῖον, h. e. signum dicitur. ξυντεκμαίρεσθαι autem vsurpat Hip. in Progn. (p. 122. 26.) ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ, καὶ μήπω οἷόν τε ᾖ τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισι ξυντεκμαίρεσθαι. Quòd si p morbi initia talis facies appareat, nec dum ex aliis signis coniectura sumi possit. Sic aph. 9. lib. 1. συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νόσου. Quin & ex ægroto cōiecturam facere oportet, num is cum præscripto victu sufficere possit ad morbi vsq; vigorem.

Ξύντηξις ὠμῶν, crudorum colliquatio, vbi cruda attenuantur & comparantur, ad concoctionem. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 101. 29.) ἀλλ' ἐπειδὰν ξυντήξιες ὠμῶν γίνωνται. Verùm vbi crudorum colliquationes factæ fuerint, hoc est cruda attenuata extiterint & colliquata.

Ξυντιταίνειν idem quod ξυντείνειν, cōtendere, distendere. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 264. 20.) καὶ ἐς τὰς χειροκνημίας αἰεὶ τοῖς μηροῖς ξυντιταίνει. Verùm τῷ μηρῷ lego potius, vt sit, & ad suras femora cōtendit. Etsi aliter sumunt interpretes.

Ξυντόμως, celeriter, breui, compendiosè. Lib. 5. Epid. (p. 339. 44.) ὀφθαλμὸς ὑγιὴς ἐγένετο ξυντόμως. breui oculus conualuit.

Ξυντρέχειν cōcurrere inter se aut cōtrahi. De musculis dicit qui ossib. fractis inter se cōcurrūt, ac in seipsos cōtrahunt. Lib. de fract. (p. 571. 3. 2.) καὶ μὴ ξυνδεδραμήκοιεν οἱ μύες, musculique in seipsos non concurrant, non contrahantur. Quod ibidem ξυνδεῖν colligare dicitur. Solent enim in fracturis cōtracti musculi veluti fractum membrum colligare, præcipuè vbi ossa plurimùm inter se cesserunt, ideoq; operosior & laboriosior extensio videri.

Ξύντροφοι νοῦσοι sunt morbi vnà nobiscum educati, cōnutriti, velut assueti, h. e. diuturni. Sic enim explicat Gal. τὰς ἐν πολλῷ χρόνῳ κατὰ τὸ σῶμα τῶν ἀνθρώπων διαμενούσας, eos qui longo interuallo in corpore perseuerant, Com. in aph. 6. sect. 5. lib. 6. Epid. Sic lib. de aere, loc. & aq. (p. 454. 16.) ξύντροφον νόσημα, morbus familiaris & cōsuetus dicitur his qui aquas palustres & lacustres in vsum adhibēt, quod de lienis tumore & duritie effertur. Ξύντροφον etiam quod connutritum indicat, οἰκεῖον exponit Gal. Com. 3. in lib. de fract. (565. 52.) accōmodatum, aptū, idoneū, familiare, cōsentiens, cōueniens. Vbi ξύντροφον ἐπιτέγξει scribit, quod perfusioni est accōmodatum, aut imbui aptum, h. e. quod perfusioni extrinsecus factæ non repugnat, sed familiare est, eamq; admittit. ξυντρόφως ἔχειν ibid. dicitur (p. 570. 50.) pro cōuenit, aut cōmodum est. Vbi Gal. ξυντρόφως ἀντὶ τοῦ οἰκείως, accōmodatè, cōueniēter, cōgruè poni scribit.

Ξυστρέμματα dicuntur Hippocrati humorum collectiones, concretiones induratæ ac tubercula

cula, aut tumores, ἀπὸ τοῦ ξυστρέφεσθαι quod colligi, durari, densari, aut concrescere significat, vt scribetur postea in συστρέφεσθαι. Prorrh. 2. (p. 423. 47.) ξυστρέμματα σκέπτεσθαι μή τι ἐν τῷ ἰσχίῳ. καὶ ἐπαιρέσθαι εἰ εἰς τὸν βουβῶνα ἡ ὀδύνη ἀφικνέεται. animaduertere oportet, num aliquid vspiam in coxa concrescat, percontariq; num ad inguen dolor perueniat. Vbi ξυστρέμματα συστροφὰς significat, quas φύματα καὶ σκληρίας exponit Galenus, hoc est, duras humorum collectiones aut concretiones. omnem humoris coitum dixit Celsus. Huiusmodi tubercula dura & cruda collectiones vocat Cælius Aurelianus libro 2. acut. capite 17. Rursus lib. 7. Epidem. (pagina 363. 48.) ξύστρεμμα pro tumore, tuberculo aut duritie iuxta lienem collecta ponitur. κατὰ σπλῆνα ξύστρεμμα ἀνώδυνον. circa lienem durities doloris expers. Et lib. 4. Epid. (pag. 334. 15.) de alui excrementis quæ concretiones quasdam aut durities conuolutas ac conglobatas referebant, ξυστρέμματα οὐ χρηστὰ ponuntur, hoc est, concreta quædam non proba. Sic libro 2. Prorrh. (p. 417. 1.) ξυνεστραμμένον τι, quiddam concretum, contortum, compactum aut conglobatum significat. Interrogari nanq; tabidos iubet, εἰ καὶ ξυνεστραμμένον τι καὶ μικρὸν ὀδμὴν ἔχον ἐκβήσσωσι. num quid concretum & modicè olens tussi reiiciant. Illud autem indicat induratam quandam & densatam pituitam aut grandinosam, adeoque resiccatã vt digitis atteri vix queat. Nempe lib. 2. de Morb. (p. 151. 39.) in phthoë pus tussi reiici scribit quodãmodo grandinosum quod digitis attritum durũ sit. Lib. quoq; de Morbo sacro (p. 124. 30.) ἀλλὰ ξυστραφῇ τῷ ἐγκεφάλῳ, sed in cerebro concrescat, colligatur, cogatur.

Ξύω, rado, derado, distringo. Vnde ξύσματα, ramenta, destrigmenta, & quæ quasi stringendo derasa, detritaque extrahuntur, & radendo exteruntur. Sic Dioscor. cap. 162. lib. 2. χυλὸν τῶν ξυσμάτων, succum ex cucurbitæ strigmentis intelligit, vt exponit Pl. lib. 20. cap. 3. qui etiam ξύσματα destrigmenta aut ramenta ibidem vocat. Atq; eadem forte ratione Hipp. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 265. 47.) ξύων τὴν σάρκα, succum ex intritis carnibus cum vino albo propinat, veluti ex ramentis carnium expressum succum. Etsi ξύειν τρίβειν significare potest, vt & ξύει exponit Hesych. Quem locum Cornarius nescio quo iure, de defrictis à carne sordibus ex vino albo epotis intelligere videtur. Melius enim de carnium intritarum succo aut succatiuncula accipi videtur, cùm paulò antea καὶ ἀπὸ χυλαρίου πίνειν dixerit, & illic χυλάριον ἀντὶ τοῦ χυλοῦ sumatur, pro carnium succo, aut ptissanæ succo, vt aliàs sæpe χυλὸς apud Hippocr. sumitur. Vbi tamen χαλάριον in omnibus exemplaribus scribitur, non nisi suspecta admodum scriptura. Inde quoq; ξυστικὸς χυμὸς deducitur, succus stringendi aut radendi vim habens. vt de pomis immaturis scribit Athenæus lib. 3. χυμόν τε ἀναδίδωσιν εἰς τὸ σῶμα τὸν καλούμενον ξυστικόν, succumq; stringendi vi preditũ in corpus deferunt. Rursusque ibid. ξυστικὸς δὲ γίνεται χυμὸς ἐξ αὐτῶν ὁ λεγόμενος ὑπὸ Πραξαγόρου. Succus ex ipsis fit stringendi vi præditus Praxagoræ dictus. Atq; idem ξυστικὸς videtur dici qui στυπτικὸς adstringendi aut spissandi vim habens.

Ξύσματα verò sunt raméta & rasuræ superficiei, superioris intestinorũ, qualia deraduntur ab humorib. acribus & biliosis. Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 80. 18.) de oxymelite, ξύσματα ἐμποιέειν scribit, h. e. ramenta efficere. Vbi Gal. ἕλκωσις γάρ τις ἐπιπολῆς ἐστιν ἡ ξυσματώδης διάθεσις. Vlceratio quædam est superficiaria ramentosa affectio. ξύσματα strigméta apud Hipp. vertit Celsus cap. 8. lib. 2. si sanguis & strigmenta descendunt. Illud Prorrh. 2. (p. 420. 32.) vertẽs, αἷμα δὲ καὶ ξύσματα διαχωρήσαντα. Et rursus (v. 37.) αἵματός τε καὶ ξυσμάτων διαχωρεόντων. Hinc ξυσματώδεα διαχωρήματα sunt deiectiones strigmentosæ aut ramentosæ, quæ secum strigmenta aut intestinorum raméta deuoluunt, à pituita assata & resiccata, aut interna intestinorum tunica ab ardente calore & acri in ramenta scissa & derasa. In Progn. (p. 139. 22.) & lib. περὶ κρισίων (p. 386. 21.) Et Coac. Præn. (p. 444. 28.) ξυσματῶδες διαχώρημα in genere exitialium deiectionum reponit. Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 74. 1.) ξυσματωδέστερα διαχωρήματα dicunt ramétosiores deiectiones, quales sunt in dysenteria, & qualia δυσεντερειώδη διαχωρήματα ξυσμάτια μέλανα καὶ χολώδεα, paruula strigmenta & raméta nigra & biliosa vocantur lib. 7. Epid. (p. 364. 7.) Est & ξυσματώδης ὑπόστασις ex eadẽ denominatione, sedimentũ in vrinis raméta referens, & partium solidarum & vasorum à feruore colliquatorum consumptioné significans, lib. 4. Epid. (p. 329. 24.) Sunt enim ξύσματα eiusmodi solidarum partium ac vasorum contabescentium superficiales partes abrasæ.

Ἀ ξύω quoq; deducũt ξύσις, ξυσμὸς & ξυσμή, voces Hip. vsurpatæ, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81. 9.) ξύσις τοῦ ἐντέρου, rasura aut abrasio intestini. ξυσμὸς autẽ pruritũ & κνησμὸν significat, vt aph. 31. lib. 3. ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου, prurit' totius corporis fiunt in senib. ob superfluitatũ in corporis cute aceruatarum copiã, quæ ob cutis frigiditatem difficilem habent euacuationé. fiunt quoq; ob salsæ pituitæ ad corporis superficiem delatæ abundantiã. Et lib. de loc. in hom. (p. 68. 29. & 30.) ἐν τῷ πνεύμονι ξυσμὸς ἐγγίνεται. prurit' fit in pulmone. Rursus lib. 5. Epid. (p. 335. 37.) ἄνθρωπος ξυσμῷ εἴχετο πᾶν τὸ σῶμα. quidã pruritu tori' corporis detinebatur. Vbi etiã κνησμὸν postea explicat, (v. 40.) cùm scribit, τοῦ μὲν κνησμοῦ ἐπαύσατο. pruritu liberat' est. Quem etiã locũ adducit Erot. & ξυσμῷ κνησμῷ exponit. Nisi si quis apud Hip. & Erot. ἀντὶ τοῦ κνησμοῦ ξυσμοῦ legere malit. Quinetiam libello περὶ ὄψιος (p. 522. 15.) vbi legitur καὶ κνησμὸς ἔχει, ξυσμὸς legũt exẽplaria Regia manu scripta. Et ξυσμὸς Hesych. κνησμὸς exponit. ξυσμὴ etiã idẽ quod ξυσμὸς aut κνησμὸς significat, & vsurpat Hip. sæpe, vt lib. 2. de Morb. (p. 153. 17.) καὶ ξυσμὴ ἔχει, & pruritus detinet, pro quo rursus ibid. (pagina 154. 26.) καὶ ξυσμὸς ἔχει scribitur.

Et lib. 3. περὶ διαίτης (p. 102. 11.) ἐν τῷ μετώπῳ ξυσμὴν λαμβάνει. Quibus ex locis scriptum videtur à Galeno in Exegesi vocum Hippocr. ξυσμὴ ὃ καλεῖται κνησμός. Etsi ξύμη vitiosè pro ξυσμὴ omnibus in exemplaribus legitur.

Ξυστὴρ est scalpellus rasorius quo os raditur Hippocrati, ad dignoscẽdum ossis vitium, quod alioqui non satis cõspectui patet, lib. de Capit. vuln. (p. 449. 15.) Eo etiam vtitur Galen. in simplicibus fracturis lib. 6. Meth. med. (pag. 104. & 105.) Sed eius generis multos scalpellos requirit, vsque ad angustissimos procedens, & ξυστῆρας εὐθεῖς vocat. Paulus quoque lib. 6. cap. 90. ξυστῆρσι in simplici fractura vtitur. Et Celsus in rima non manifesta, inductum super os atramentum scriptorium, scalpro deradendũ suadet, cap. 4. lib. 8. vt & Paulus. ξυστῆρες dicuntur ἐκκοπεῖς τινοί, vt antea scripsimus in Ἐκκοπεύς.

Ξύστρα etiam dicitur scalprum rasorium chirurgicum, quo Galenus se ad rimas vsum fatetur. Alioqui ξύστρα strigilem significat & στλεγγὶς Hesychio dicitur & Polluci cap. 30. lib. 3. instrumentum quo se in balneis, palæstra & gymnasiis destringebant. Est & ξύστρα aurifusorium specillum, ὠτεγχύτην vocant, auricularium clysterem Celsus & strigilem vocat. Sic enim cap. 7. lib. 6. medicamentum in aurem cõmodissimè tepefactum per strigilem instillat. Etsi illic cum Budęo strigilem legi malim, quemadmodum apud Vitruuium lib. 4. cap. 4. & lib. 5. cap. 7. Quamuis alii strigem ex vetustis codicibus legunt. Quæ lectio ex Græco defluxit. Sic enim catapultæ canaliculum vocat Vitruuius, & σύριγξ græcè canaliculum significat. Gal. lib. 3. κτ̃ τόπ. (p. 188. 10.) medicamentum ad aures instillandum commodè præparat, quemadmodum in ξύστρᾳ. Rursus ibidem Archigenes (p. 190. 51.) ἢ ἐλλέβορον λευκὸν λεῖον μετὰ ῥοδίνου χλιαρὸν ἔγχει ἐν ξύστρᾳ, aut veratrum album cum rosaceo tritum tepidum per strigilem infunde. Et rursus ibid. (p. 191. 9.) διὰ ξύστρας ἔνσταζε, per strigilem instillato. Et ibid (v. 12.) γάρον θερμαίνων διὰ ξύστρας, garum calefactum per strigilem instilla. Et (vers. 22.) σκιούρου στέαρ ἐν ξύστρᾳ χλιαίνων ἔνσταζε. Sciuri adeps in strigili tepefactus instillatus. Et (vers. 24.) ἐν ζέσαις διὰ ξύστρας ἐγχυμάτιζε, feruefactum per strigilem infundito. Quibus in locis per strigilem auricularium clysterem accipiunt, atque haud scio an stelgem dici velint.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO O.

¶ Ὄα, τὰ περὶ τῶν πολλῶν οὖα καλούμενα scribit Gal. in Exegesi vocũ Hippocr. vt sint τὰ ὄα sorba, à multis οὖα dicta. Nimirum idem scribit lib. 2. de alimen. fac. (p. 127. 30.) τὴν προτέραν συλλαβὴν τῆς τῶν οὔων ὀνόματος, ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἀθηναίων, διὰ μόνου τοῦ ο γράμματος γράφεσθαί τε καὶ λέγεσθαι. primam dictionis οὔων syllabam veteres Athenienses per ο solum scribere & efferre. Ac mihi videtur Galenus ex lib. 2. περὶ διαίτης (p. 95. 41.) vbi ὄα δὲ καὶ μέσπιλα καὶ κράνια legitur, ὄα legisse ex veteri lectione. Sunt autem τὰ ὄα sorba, & arboris fructus quæ etiam ὄα & ὄη, Latinis sorbus dicitur. De qua scribit Gal. lib. 8. de simpl. medi. fac. (p. 102. 10.) ὄη τὸ δένδρον, ἧς ὁ καρπὸς ὄα καλεῖται, ὑπὸ δὲ πολλῶν οὖα μετὰ τοῦ υ. στυπτικῆς μετέχει ποιότητος. ὄη arboris nomen est quæ & Sorbus, (cuius fructus ὄα & sorba vocantur, à multis οὖα addito υ.) adstringentis particeps est qualitatis. ὄα τὰ μηλίζοντα καὶ μήπω πέπειρα dicuntur Dioscoridi lib. 1. cap. 174. sorba nondum matura colorem luteũ referentia. ὄα exponitur Hesychio δένδρον κάρπιμον. καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ οὕτω καλεῖται ὄα, καὶ ἡ μηλωτή. arbor fructum ferens, cuius quoque fructus ὄα dicuntur, sorba, & pellis ouina. Sudæ ὄα ἀκροδρύων εἶδος exponitur, μήλοις μικροῖς ἐμφερὲς ὀπώρα ἡ ὄα. fructus arborei genus pomis paruis simile, quod & pomorum genere comprehenditur, quemadmodum & Hippocrati ἐν τῇ ὀπώρῃ reponitur libro 2. περὶ διαίτης.

¶ Ὄγκος tumorem significat Latinis. Græcis autem definitur εἰς μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος διάστασις, spatium in latum, longum, & profundum. Est etiam ὄγκος ἡ ὑπὲρ τὸ κατὰ φύσιν αὔξησις, incrementum supra naturam, Galeno in libro de Tumor. præter nat. (pagina 353. 24.) Hinc ὀγκοῦσθαι & ὀγκύλλεσθαι est tumescere, efferri in tumorem & turgescere. Et ὀγκυλλομένη κοιλίη annotatur Erotiano apud Hippocratem aluus intumescens & in tumorem sublata. Scribit nanque: ὀγκύλλεσθαι μὲν ἁπλῶς λέγεται τὸ μέγα καὶ ἐπηρμένα φρονεῖν. ὁ δὲ Ἱπποκράτης ὀγκυλλομένην λέγει κοιλίαν, τὴν ταχέως εἰς ὄγκον αἰρομένην. ὀγκύλλεσθαι Atticè dicitur valde efferri, aut tumido & elato esse animo. At Hippocrates ὀγκυλλομένην κοιλίαν dicit, aluum citò in tumorem sublatam. Vbi tamen ὀγκύλεσθαι & ὀγκυλωμένην apud Erotianum legitur. ὀγκύλλεσθαι tamen Hesychio legitur & exponitur, ὑψαυχενεῖν καὶ ἐπαίρεσθαι elata esse ceruice & efferri. Idemque ὀγκύλον exponit σεμνόν, γαῦρον. tumidum, inflatum, superbientem. Quod autem ad Hippocratis locum ab Erotiano subnotatum attinet, existimo eum esse qui legitur in Coac. Prænot. (pagina 444. versic. 7.) Vbi tamen πάχιον κυλλομένη nostris

nostris in codicibus legitur, quod significat alnum citò protuberantem & gibbosam, hoc est intumescentem, quòd τὰ κοῖλα dicantur quæ interiore parte sinuantur & curuantur, exteriore verò protuberant & gibbosa sunt, vt κυλλομένη κοιλίη nouè dicatur quæ ὀγκωμένη in Prorrhetico (pag. 202. 2.) Vbi eadem sententia repetitur. Verùm Erotianum patet ὀγκυλλομένη pro κυλλομένη legisse, vt etiam nostris in Coac. Præn. Annotat. scribimus.

Ὄγχι Erotianus & ὄγχειν pro φέρειν, quod est ferre, apud Hippocratem scriptum esse testatur.

¶ Ὀδαξισμοὶ ἑλῶν sunt gingiuarum stimulantes pruritus ὀδοντοφυούντων τῶν παιδίων dentientiũ puerorum, cùm dentes eruptionem molientes pungunt & configunt gingiuarum carnes, ex aph. 25. lib. 3. dentientium gingiuarum exulcerationes vertit Celsus cap. 1. lib. 2. ὀδαξισμὸν κνισμόν τινα μετὰ βραχείας πόνου ἀνίας exponit Galenus pruritum quendam cum pauco dolore. Cõmorsionem gingiuarum dicit Hermol. Barbarus apud Diosc. Sic τῶν ὀδοντοφυούντων πάθος, κνῆσιν τε ἀγανάκτησιν περὶ τὰ οὖλα vocat Plato in Phœdro, gingiuarũ pruritum & molestiam. ὀδάξεσθαι autem aut ὀδαξᾶσθαι, quod est κνησμώδως δάκνεσθαι, cum pruritu morderi, quemadmodum vsurpetur apud Hippocr. antea scripsimus in Ἀδάξασθαι. Quin & ὀδαξησῶσι apud Hippocr. agnoscit Erotianus ab ὀδαξεῖσθαι, vt scripsimus antea in Ἀγχησῶσι.

Ὀδμαλέα dicuntur Hippocr. graueolentia, fœtida, idem quod ὀζόμενα. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 233. 8.) χωρήσει πυώδεα, ὀδμαλέα. purulenta grauiter olentia procedent. Rursusque (p. 231. 39.) τε πολλά τε καὶ ὀδμαλέα καὶ πυώδεα ἐλεύσεται ἀπ' αὐτέων τῶν μητρέων ἤδη ἀπιόντα. & multa graueolentia ac purulenta prodibunt, ab ipsis vteris iam secedentia. Et iterum (p. 236. 8.) οὔτε ὀδμαλέα ὁμοίως κείνῃ γίνεται. neque graueolentia æquè ac illi fiunt.

Ὀδοντοφυεῖν est dentes producere & emittere, diciturque de dentitionis tempore aph. 25. lib. 3. Est & libellus Hippocr. περὶ ὀδοντοφυΐας, de dentitione, de dentium productione aut emissione. Vbi ὀδοντοφυεῦντα παιδία dentientes pueri dicuntur (pagina 53. 45. & 48.) & ὀδοντοφυέειν de dentium eruptione, (versf. 49.) quando in pueris dentes primùm pullulare incipiũt, ὅταν οἱ ὀδόντες φύειν μέλλωσι τοῖς παιδίοις, dixit Galenus Com. ad aphoris. 25. libro 3. ὀδοντίασις alioqui vocatur hoc dẽtitionis tempus, & per ὀδόντων ἐκβολὰς expressit Hippocr. aphoris. 29. sect. 8. lib. 6. Epidem. dentium expulsiones, eruptiones, pueritiam significans, vt illic scripsimus: ὀδόντας συνερείδειν ἢ πρίειν, dentes inter se collidere ac dentibus stridere dicitur in Coac. Prænot. (pag. 430. 48.) (quanquam συνερείδειν lego potius vt antea scripsimus) & Progn. (pag. 127. 40) Quod mortem aut insaniam prænunciat quibus præter consuetudinem accidit. Est & ὀδόντων σφακελισμὸς dentium syderatio ibidem (pagina 431. 1.) Ὀδόντες παρηλλαγμένοι, sunt dentes permutatim & alternis variantes ac distracti, neque inuicem è regione respondentes, sed hinc & illinc prominentes, cùm non rectè respondent, neque supernis inferni, neque incisiuis incisiui, neque canini caninis, neque molares molaribus, sed os veluti distractum ac peruersum videtur, aph. 2. sect. 1. lib. 6. Epid. De triplici autem dentiũ ortu agitur apud Hip. lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (p. 41. 46.) Quidam nanque in vtero matris generantur. Alii iam in lucem editis pueris & lactentibus. Reliqui vbi iam solidioribus vtũtur alimẽtis velut ad septennium. Sunt & ibid. (pag. 42. 28.) ὀδόντες σωφρονιστῆρες duo, dentes sapientiæ dicti anno vigesimo octauo geniti, interdum verò citiùs, interdũ etiã tardiùs, vt anno decimo octauo, vigesimo, aut vigesimo sexto. Hos Plinius genuinos vocat, & ad octogesimum annũ enasci scribit. Ὀδὼν verò pro ὀδοὺς (quod Ionicũ esse testatur Eustathius) vsurpat Hip. lib. 5. Epid. (p. 339. 24.) ὀδὼν ὁ ἐν ἀριστερᾷ κάτω, dens ex sinistra parte inferior. Et lib. 4. Epid. (p. 334. 11.) ἔστι δὲ οἷσι καὶ ὀδὼν ὑπῆρχε βεβρωμένος quibusdam etiam dens exesus fuit.

Ὀδόντα etiam vocat Hip. secundam colli vertebram totam h. e. dentem propter turbinatũ illum processum canino denti omninò similem, qui secundo ceruicis spõdylo proprius & ex eius media internaq; sede erumpens, in primum spondylum inseritur, & cum occipitis cauitate per diarthrosin iungitur. Hanc apophysin πυρηνοειδῆ à similitudine nuclei, quidam etiam ὀδοντοειδῆ, & ὀδόντα vocant anatomici, Hip. verò (vt scribit Gal. cap. 8. lib. de Ossibus ab ea parte totam secũdam ceruicis vertebrã ὀδόντα nominat. Quibus certe verbis locum lib. 2. Epid. (p. 313. 46. & 47.) mihi subindicare videtur in quo de angina agitur his verbis: ἦν δὲ καὶ κατωτέρω τινὶ τοῦ ὀδόντος καλεομένου ὀστοῦ, ὧν οὐχ ὁμοίως ὀξὺ ἦν. Cuidã verò affectus ipse paulò infra os, cui dentis nomẽ est, pertingebat, cui nec ita præceps erat. Et rursus, εἰ μὴ ἔξω τοῦ ὀδόντι καλεομένῳ. si dentem appellatum non attingeret. Quam certe appellationis rationem apertissimis verbis exponit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 195. 41.) ex lib. 2. Epid. depromens his verbis: πρόδηλον δὲ ὅτι τὸν δεύτερον σπόνδυλον ὅλον ἀπὸ μέρους ὀδόντα κέκληκεν, ἢ μόνην αὐτοῦ τὴν ἀπόφυσιν ἐκείνην, ἣν οἱ μὲν ὀδοντοειδῆ προσαγορεύουσιν, οἱ δὲ ἄντικρυς ὀδόντα. διότι παραπλησίως πως φαίνεται τῷ καλουμένῳ κυνόδοντι. Manifestum autem existit quòd secundam vertebrã totam peculiariter dẽtem vocauit, vel solum illius processum illum, quem quidam dentiformem, alii planè dẽtem, quòd canino denti quodammodo similis videatur, appellant. Rursus lib. 4. de loc. aff. (p. 287. 43.) anginã lib. 2. Epid. exprimens, τε μέν τι καὶ ἐπὶ κατὰ τοὺς πρώτους γίνεται σπονδύλους, ὧν ὁ δεύτερος ἔχει τὴν ὀδοντοειδῆ καλουμένην ἀπόφυσιν, ἀφ' ἧς ὅλος ὑπὸ τινων ὀδοὺς προσηγορεύθη. Quinetiam quoniam circa primas fit vertebras, quarum secunda dentiformem processum dictum habet, ex qua à nõnullis dens appellata est. Hanc quo-

que ὀδόντα appellationem ex Hippocrate Iulius Pollux & Rufus Ephesius agnouerunt, verùm perperam primæ ceruicis vertebræ, ab Hippocrate tribui existimarunt. Ex quibus scripsit ille lib. 2. τῶν δὲ σπονδύλων ὁ μὲν πρῶτος, ὁ σὺν τῷ τραχήλῳ στρεφόμενος, ἐπιστροφεὺς ὀνομάζεται. Ἱπποκράτης δὲ αὐτὸν καὶ ὀδόντα δοκεῖ καλεῖν. Ex vertebris autē prima quidem quæ cum ceruice flectitur, ἐπιστροφεὺς nominatur. Hippocrates verò dētem eam vocare videtur. Rufus verò ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων lib. 1. τῶν δὲ πρῶτον τοῦ τραχήλου σπόνδυλον Ἱπποκράτης ὀδόντα δοκεῖ μοι καλεῖν. Primam verò ceruicis vertebram Hippocrates dentem mihi vocare videtur. Hanc autem secundam ceruicis vertebram Hippocr. lib. de art. (p.612.27.) μέγαν σφόνδυλον vocat, cùm scribit, καὶ μέν τοι καὶ ἀναγκάζονται κατὰ τὸν μέγαν σφόνδυλον, λορδὸν τὸν αὐχένα ἔχειν. Coguntur autem etiam ceruicem ad magnam vertebram repandam habere. Sic enim eam ibi exponit Galenus: ἐξ οὗ τεκμήραιτ' ἄν τις μέγαν σφόνδυλον ὀνομάζειν αὐτὸν τὸν δεύτερον, ὃς χωρῆσαι μάλιστα δύναται πρόσω, καὶ πάλιν ὀπίσω δὲ ἀναπτερῶσαι. Ex quo coniicere quispiam possit secundam vertebram magnam ab eo vocari, quæ & in priorem partem maximè procedere potest, & in posteriorem partem inde reprimi.

Ὀδοντάγραι etiam Hippocrati sunt volsellæ euellendis dentibus idoneæ libello περὶ ἰητροῦ (p. 14.5.) quarum vsum simplicem nulliusque negotii esse dicit.

Ὀδύναι παλαιαὶ dolores vetusti sunt apud Hipp. aph. 7. sect. 1. libr. 6. Epid. dolores qui iam pridem extiterunt, aut qui diu perseuerant, vt ὀδύναι νεαραὶ dolores recētes, proximè excitati, aut citò desinentes. Item ὀδύναι ψυχραὶ dolores frigidi, qui frigoris sensum inferunt, aut qui calefacientibus mitigantur. Pariter ὀδύναι θερμαὶ dolores calidi, caloris sēsum facientes, vel qui à frigidis leniuntur. Vbi dolores pro affectionibus ipsis ex quibus dolores mouentur ab Hipp. sumi testatur Gal. vt & aph. 6. lib. 2. Ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέειν, dolorem insuppurabilem facere, de frigido dicitur aph. 20. lib. 5. & lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114.9.) ὀδυνώδεα ἀνεκπύητα ποιέει. Ὀδύναι ἐκ τῶν σπλάγχνων, viscerum dolores in viscerum obstructionibus, cùm sima hepatis stipata viarum angustia à crassis & infixis humoribus distendūtur, lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 37.11.) ὀδύνας ναρκοῖ exponit Erot. apud Hip. minuit, & ἀντὶ τοῦ μειοῖ positū scribit, ἐπειδὴ ἡ νάρκη θλῖψις αἰσθήσεώς ἐστιν, quòd stupor sit sensus compressio. Quib. verbis locū lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113.47.) mihi subindicare videtur, vt antea scripsimus, etsi ὀδύνας legit Erot. cùm illic ὀδύνην habeant omnia exemplaria. De doloris verò differentiis ex Hippocr. & Galeno amplissimè & doctissimè Gorrhæus.

¶ Οἱ enclitica dictio frequentissima est apud Hippocrat. pro αὐτῷ aut ἑαυτῷ, sibi aut ipsi, idq; Ionicè, vt creberrimè apud Homerum. Lib. 4. Epid. (pag. 328.24.) ἦρθη περὶ τὰ ὦτά οἱ ἀμφότερα. ipsi ad vtranque aurem tubercula sublata sunt. Rursus ibid. (p.329.1.) ἐξ ἐπισχέσιός οἱ κοιλίη, ipsi ex suppssione. Et rursus (p. 334.19.) ὕπνοι ἦσάν οἱ somni ipsi aderāt. Et lib. 5. Epid. (p.334.48.) ἐχώρησεν αἷμά οἱ συχνόν. multus ei sanguis pfluxit. Et rursus (p.336.11.) ὁκότε τὰ ἐπιμήνια εὐχερῶς οἱ ᾔει. cùm menstrua ipsi expeditè pdibant. Et lib. 6. Epid. aph. 5. sect. 3. σπλὴν οἱ φύσει μέγας. lien ei natura magnus erat, de muliere. Et rursus aph. 12 sect. 5. ὡς δοκέη τι οἱ ἐξιέναι. vt ipsi aliquid effluere videatur. Lib. de fract. (p.607.48.) κάρτα χαρίεν τι ῥὶς καταγεῖσα ἀναπλάσσεται. Quod certè in versione ipsa elegātissimè vacat, aut per (tibi) Latinè aptissimè exprimit. Nā & tibi maximè nasus fractus restituitur, conformatur.

Οἰάδος τῆς βρυωνίας καλουμένης exponit Erotian. apud Hip. hoc est bryoniæ dictæ. ἔστι δὲ ἀγρίας ἀμπέλου εἶδος, est autem vitis agrestis genus. Verùm οἰνάδος quædā exemplaria legunt apud Erot.

Οἴδημα in genere Hippocrati & antiquis medicis omnem præter naturam tumorem complectitur, siue cum dolore, siue sine dolore coniunctus sit, cùm recentioribus medicis tumorem mollem & indolentem peculiariter significet, vt multis locis scribit Galenus Com. ad aph. 34. lib. 4. ὡσαύτως ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ τό, τε οἴδημα καὶ τὸν ὄγκον. ἴσμεν δ' ὅτι τριττή τις ἐστὶν ἡ διαφορὰ τῶν ὄγκων. ἤτοι γὰρ μετ' ὀδύνης εἰσί, καὶ καλοῦσιν αὐτοὺς οἱ νεώτεροι φλεγμονάς· ἢ χωρὶς ὀδύνης καὶ σκληροί, καλοῦσι δὲ καὶ τούτους σκίρρους· ἢ χωρὶς ὀδύνης καὶ μαλακοί, προσαγορεύουσι δὲ καὶ τούτους ἰδίως οἰδήματα. Veteres promiscuè tumorem omnem οἴδημα & ὄγκον appellābāt. Neq; verò latet nos triplicem esse tumorum differentiam. Aut enim cum dolore existunt, quas recentiores φλεγμονὰς appellant, hoc est, inflammationes, aut absque dolore & duri, quos scirrhos vocant, vel sine dolore & molles, quos propriè οἰδήματα appellant. Propterea q; (vt idem addit Gal.) ab antiqua veterum appellatione in tantum recesserunt quatenus omnes præter naturam augmentationes sub œdematis vocabulo non complectuntur. Atque idem rursus Com. ad aph. 65. lib. 5. τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους ὁ Ἱπποκράτης οἰδήματα προσαγορεύει, περιεχομένων ἐν αὐτοῖς δηλονότι καὶ τῶν φλεγμονῶν. καὶ μέν τοι καὶ αὐτὸ τοῦτο τοὔνομα τὸ τῆς φλεγμονῆς ἐπὶ τῆς φλογώσεως μᾶλλον οἱ παλαιοὶ πάντες ἔλεγον, εἰ καὶ χωρὶς ὄγκου συσταίη. Tumores præter naturam οἰδήματα vocat Hippocr. sub quibus etiam inflāmationes continentur: quanquam & hoc ipsum phlegmones nomen veteres omnes de phlogosi potiùs dixerūt, etiamsi sine tumore consisteret. Et Com. ad aph. 66. lib. 5. προείρηται δέ μοι κατὰ τῶν παρὰ φύσιν ὄγκων ἁπάντων ὑπ' αὐτοῦ λέγεσθαι τὸ οἴδημα. Antea verò à me dictum est de omnibus præter naturā tumoribus œdema ab eo dici. Rursus idē Com. 1. in lib. 6. Epid. (p.443.11.) φαίνεται γὰρ ὁ Ἱπποκράτης ἀεί, καθότι δέδεικται πολλάκις ἅπαντας τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους οἰδήματα ὀνομάζειν, ἐάν τε ἀνώδυνοι καὶ σκληροὶ τυγχάνωσιν ὄντες, οὓς ὀνομάζουσιν ἰδίως σκίρρους, ἐάν τε ὀδύνην ἔχωσιν, οὓς ὀνομάζουσιν ἰδίως φλεγμονάς, ἐάν τε ἀνώδυνοί εἰσι καὶ χαῦνοι, καλοῦσι δὲ μόνους τούτους οἰδήματα. Videtur enim Hip. semper (vt sæpius

sæpius est demōstratum) omnes præter naturá tumores œdemata appellare, siue dolore careant & duri sint, quos propriè scirrhos nominant, siue dolorem inferát, quos phlegmonas vocant, siue absq; dolore molles & laxi sint, quos solos œdemata appellant. Et rursus com. eodem (p.452: 40.) κέχρηται δὲ κἀνταῦθα τῇ προσηγορίᾳ τοῦ οἰδήματος, ἐπὶ τοῦ κοινοῦ σημαινομένου τῶν παρὰ φύσιν ὄγκων, ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται. Vsus est autem hoc loco œdematis appellatione, in communi tumorum præter naturam significatione, vt antea dictum est. Et com. 3. in lib. 6. Epid. (p.478: 35.) εἴρηκα δὲ ἤδη πολλάκις οἴδημα καλεῖν αὐτὸν ἅπαντα τὸν παρὰ φύσιν ὄγκον, εἴτε φλεγμονώδης, εἴτε ἐρυσιπελατώδης, εἴτε σκιρρώδης εἴη, τῶν νεωτέρων μόνον τὸν χαῦνον ὄγκον οἴδημα καλούντων. Sæpius autem iam dixi œdema ipsum vocare omnem tumorē præter naturam, siue phlegmones, siue erysipelatis, siue scirrhi naturam referat, recentioribus solum tumorem laxū œdema vocantibus. Rursusq; idem com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p.699. 1.) οἰδήματα ὀνομάζειν εἴωθεν Ἱπποκράτης τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους. οἱ δὲ μετ' αὐτὸν εἰς φλεγμονὰς καὶ σκίρρους καὶ τὰ κληθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἰδίως οἰδήματα, διῃρήκασι: φλεγμονὰς δὲ ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζει τὰς φλογώσεις, ἀφ' ὧν τοὔνομα ἦκται τοῖς θερμοῖς ὄγκοις. ἔξωθεν δὲ τῶν εἰρημένων ἐστὶ τὸ καλούμενον ἐρυσίπελας, φλογῶδες μὲν ἀεί, σὺν ὄγκῳ δὲ οὐκ ἀεί. Oedemata Hippocrates omnes præter naturam tumores vocare cōsueuit, cùm cæteri posteriores in inflammationes & duritias, & ea quę peculiari nomine ab eo vocata sunt œdemata, eos distinguant. Phlegmonas verò Hipp. φλογώσεις, h. e. incensiones nominat, vnde et nomen calidis tumoribus est impositum. Præter hos aliud quoq; est erysipelas dictū, quod incensum quidem semper, cū tumore autem non semper est. Et com. 1. in Progn. (p.131: 39.) οἴδημα μὲν οὖν εἴωθε καλεῖν τὸν παρὰ φύσιν ὄγκον ἅπαντα, τῶν νεωτέρων ἰατρῶν ἕνα μόνον οὕτως ὀνομαζόντων ὄγκον, ὃς ἐν τῷ πιέζειν ἀνώδυνός τε καὶ μαλακός ἐστι. ἣν δὲ πάλιν ἰδίως ὀνομάζουσι φλεγμονὴν οἱ νεώτεροι, ταύτην Ἱπποκράτης συνθέτῳ λέξει σκληρὸν καὶ ἐπώδυνον οἴδημα καλεῖ. τὸ γὰρ τῆς φλεγμονῆς ὄνομα κατὰ τῆς φλογώσεως ἔλεγεν. œdema igitur omnem præter naturam tumorem vocare solet, recentioribus medicis vnum tātummodò sic vocantibus, qui premendo dolore vacat & mollis est. Quam verò rursum recentiores propriè phlegmonen nominant, hanc Hippocrates composita dictione durum & dolētem tumorem vocat. Phlegmones enim nomine φλόγωσιν h. e. incēsionē cōprehēdit.

Οἰδήματα etiam dicuntur Hipp. tumores indolentes & digitis cedentes; neq; simpliciter οἰδήματα, vt recentioribus, verùm cū addito, τὰ οἰδήματα μαλθακὰ καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ ὑπείκοντα: tumores molles, indolentes & digitis cedentes: in Progn. (p.132: 28.) & Coac. Præn. (p.432. 9.) vbi μαλθακὰ καὶ ἀνώδυνα simpliciter vocantur. Quā appellationis rationem etiam in Hip. & antiquis agnoscit Gal. com. 1. in Progn. (p.132: 31) ταῦτά ἐστιν ἃ καλοῦσιν ἰδίως οἱ νεώτεροι τῶν ἰατρῶν οἰδήματα, περὶ ὧν ἐνίοτε μὲν ἀρκοῦνται λέγοντες οἱ παλαιοί, τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν οἰδημάτων, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἀνώδυνα προστιθέασιν. ὁπότε γε μὴν αὐτὸ παραλίποιεν, ὡς συνεμφαινόμενον τοῖς μαλθακοῖς ὑπερβαίνουσιν. ἀνώδυνα γάρ ἐστι τὰ μαλθακά. νῦν δὲ ὁ Ἱπποκράτης οὐ τοῦτο προσέθηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπείκοντα, καὶ αὐτὸ περιέχεσθαι δοκοῦν ἐν τῷ μαλθακά. Hæc sunt quæ propriè recentiores medici œdemata vocant, quę satis est antiquis interdū appellare οἰδήματα μαλθακά, h. e. tumores molles, nonnunquam etiam ἀνώδυνα addunt, quod est indolentes. Quoties verò istud prætermittunt, tanq̃ cum molli intelligatur, omittent. Molles enim tumores dolore vacant. Nunc verò Hip. nō id solùm adiecit, verùm τὰ ὑπείκοντα quod est digitis cedentia, quod quidem in dictione μαλθακὰ contineri videtur. Οἰδήματα etiam ἀντὶ τῶν ἐμπυημάτων dicuntur & pro suppurationibus, aut tumoribus qui in suppurationem abeunt, & eruptioni sunt proximi accipiuntur; vomicas vocant. In Coac. Præn. (p.436: 26.) τὰ μὲν οὖν χρονίζοντα τῶν οἰδημάτων, tumores ergo qui diutius perseuerant, pro quo legitur in Progn. (p. 149: 4.) ὁκόσα μὲν οὖν ἐγχρονίζει τῶν ἐμπυημάτων. Quam etiam lectionem illìc secutus est Cornarius. Sic aph. 15. libr. 6. Epid. sect. 1. ἐν ὤμοισιν ἐκπυέοντα οἰδήματα dicuntur tumores in humeris suppurationes facientes. lib. de vlcer. (p.513. 33) ὅτῳ ἂν οἴδημα γένηται περὶ τὸ ἕλκος, ἀφλεγμάντου ἐόντος τοῦ ἕλκεος, χρόνῳ ὕστερον, πύου ὑπόστασιν ἴσχει τὸ οἴδημα. Quoties circa vlcus tumor accesserit, absq; vlceris inflammatione, in eo temporis progressu pus subsidet.

Οἶδος, οἴδημα exponit apud Hip. Erotianus, h. e. tumorem. Quam dictionē crebrò vsurpat Hipp. vt lib. de fract. (p.560. 55.) ἀνάγκη γὰρ τῷ οὕτως ἐπιδεομένῳ τὸ οἶδος ἐξαείρεσθαι ἐς αὐτὸ τὸ ἕλκος. Necesse enim est vt ei qui ita deligatur, tumor in ipso vlcere attollatur. Rursusq; ib. (p.561. 31.) ἀναγκάζονται δὲ διὰ τὸ οἶδος ἐπικαταπλάσσειν. Coguntur autem ob tumorem cataplasma imponere. Vbi scribit Gal. οἶδος δὲ δηλονότι τὸ οἴδημα λέγων, ὡς εἶναι τὸν λόγον τοιόνδε. διὰ τὴν κακίαν ἐπιδέσιν ἑκατέρωθεν τοῦ ἕλκους γιγνομένην, ἐκθλιβόμενον τὸ αἷμα, τὸν παρὰ φύσιν ὄγκον ἐργάζεται. τοῦτο γὰρ οἶδός τε καὶ οἴδημα δι' ἔθους ἐστὶν ὀνομάζειν αὐτῷ: οἶδος οἴδημα nēpe, hoc est tumorem dicens, hoc sensu: Ob prauam deligationem ex vtraq; vlceris parte factam, expressus sanguis, tumorē pręter naturam efficit, quem οἶδος & οἴδημα ex consuetudine appellat. Rursus lib. 2. περὶ γυν. (p. 270. 10.) ὅταν ὧδε ἔχῃ, τῇ χειρὶ ἀπωθέεσθαι ἀπὸ τοῦ ἥπατος παρηγορικῶς τὸ οἶδος. Cùm sic habuerit, tumorem ab hepate manu leniter detrudito.

Οἴησις opinio aut opinatio dicitur Hippocrati lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p.15. 24.) & speciosam artis orationem absque experientia significare videtur. οἴησις γάρ, μάλιστα ἐν ἰητρικῇ, αἰτίην μὲν τοῖσι κεχρημένοισιν, ὄλεθρον δὲ τοῖσι χρεωμένοισιν ἐπιφέρει: Opinio enim maximè in Medicina eam adhibentibus in crimen vertitur, his verò qui eā vtūtur perniciem adfert. Sic τὸ οἴεσθαι, quod est opinari, & τὸ ποιῆσαι, inter se opponere videtur, cùm scribit. τὸ γὰρ ῥηθὲν τεχνικῶς, μὴ ποιηθὲν δέ, μεθόδου ἀπέχου δεξιὸν ἐγένετο. τὸ γὰρ

οἰόμεθα μὲ, μὴ ποιήσειν ἢ, ἀμαθίης & ἀπειρίης σημεῖον ἐστι. Quod enim ex arte dictum est, non autem factum, methodum inartificialem arguit. Nam opinari quidem, non item facere, ignorantiæ & imperitiæ indicium. Dicitur ergo οἴησις Hippocrati eorum opinio, qui ἑαυτοὺς ἐν λόγοισι πείσαντες, οἴονται εἰδέναι ἔργον τὸ ἐκ μαθήσιος, qui sermonum vniuersalium scientia & artis præceptionibus inflati aut confisi, sibi persuadent se singulare quoque artis opus per experientiam nouisse.

Οἰκεῖης Erotianus apud Hippocratem ex lib. περὶ φύσ. παιδίου, δουλείας exponit, additque, οἱ δὲ βίας, quod significat quosdam βίας exponere. Verùm suspecta mihi est Erotiani lectio, & pro δουλείας δούλης legendum esse apparet, vt pro οἱ δὲ βίας, οἱ δὲ ἰδίας. Locus autem Hippocrat. legitur (pag. 30. 43.) γυναικὸς οἰκείης μουσοεργὸς ἦν πολύτιμος. Mulier nobis familiaris perelegantem habebat fidicinam, aut vt alii, Vxori meæ perelegans erat fidicina. Galenus autem libr. 1. περὶ ἀσθμάτων, & libr. περὶ κινουμένων διαρθρώσεως οἰκέτης pro οἰκείης legit, verùm οἰκίης potiùs lego.

Οἰκονομίη περὶ τῶν νοσούντων, ægrorum procuratio, est accommodatus eorum quæ ab arte medico suggeruntur vsus & administratio, velut dispensatio quædam, & rectè gubernandorum ægrorum facultas, quam rectè explicat Hippocrat. aphoris. 33. libr. 6. Epid. sect. 2. in eaque administranda medici diligentiam requirit.

Οἶμος, via, vt lib. περὶ εὐσχημοσύνης (pag. 15. 29.) τοῖσιν ἐς τὴν παραπλησίην οἶμον ἐμπίπτουσιν, in consimilem viam ingressis, aut incedentibus.

Οἰναρέη σποδὸς cinis sarmentitius, aut sarmentorum vitis apud Hippocratem lib. 2. περὶ γυν. (pag. ducentesima octuagesima sexta, vers. decimo septimo) ἐπὶ σποδὴν οἰναρέην, in cinere sarmentorum vitis. οἴναρα enim vt & οἰναρίδες pampini vitium vt & sarmenta dicuntur, οἰναρίδων, ἀμπέλου κλημάτων, sarmentorum vitis, exponit Galenus in Exegesi, nimirum loco libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 289. 35.) subindicato, vbi ἐπὶ οἰναρίδων legitur, super sarmenta vitium. οἰναρίδες exponuntur Erotiano κλήματα τῶν ἀμπέλων, idque Atticè. οἴναρα verò τὰ τῆς ἀμπέλου φύλλα, vitis folia.

Οἰνιάδαι exponitur Erotiano πόλις αἰτωλίας, κειμένη παρὰ ταῖς ἀχελώου τοῦ ποταμοῦ πηγαῖς, Ætoliæ ciuitas ad Acheloi fluminis ostia sita. Verùm οἰνιάδαι aut οἰνιάδαι apud Erotianum legẽdum existimo, quemadmodum Stephano οἰνιάδαι πόλις ἀκαρνανίας πρὸς τῷ ἀχελώῳ dicitur. Apud Hippocratem verò οἰνιάδαι dicuntur libr. 5. Epid. (pag. 335. 6.) Σκόμφος ἐν Οἰνιάδῃσι. Scomphus in Oeniadis. Et rursus (v. 8.) φοιτῶν ἐν Οἰνιάδῃσι. Et (v. 13.) Εὐελθάμος ἐν οἰνιάδῃσιν. Et (v. 16.) ἐν Οἰνιάδῃσιν ἀνὴρ νόσῳ εἴχετο. In Oeniadis quidam morbo tenebatur. Et (v. 23.) Εὐπόλεμος ἐν Οἰνιάδῃσιν. Et (vers. 34.) Λύκων ἐν Οἰνιάδῃσι.

Οἰνοῦσθαι, πίνειν quod est bibere exponit Erotianus apud Hip. sed de vini potu dicitur, vt οἰνοῦσθαι vino impleri significat.

Οἰνηρὴ ἰητρείη vinosa curatio, quæ fit cum fasciæ vino imbuuntur, & fracturæ vino perfunduntur ac fouentur, vt lib. de fract. (p. 571. 22.) ἰητρεύειν δὲ τοῖς ὀθονίοις ἀπλώσει & τῇ οἰνηρῇ ἰητρείῃ, ὥσπερ καὶ πρόσθεν γέγραπται τῶν ἀποστησομένων ὀστέων. eosque plagulis & vinosa curatione, sicut antea de recessuris ossib. scriptum est, curare oportet.

Οἰνόγαλα potionis genus quod ex vino & lacte mixtis parabatur. Cuius meminit Hippoc. lib. 7. Epid. (pag. trecentesima sexagesima tertia, ver. vigesimo) & choleram morbum gignere scribit. Quidam vinum egelidum & tepidum veluti lac, aut lactei teporis, per οἰνόγαλα accipiunt, quòd γαλακτώδης id significet apud Medicos. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 260. 32.) colocynthides syluestres duas ἐν οἰνογάλακτι maceratas ad vteri collutiones adhibet. Etsi illic ἐν οἴνῳ γάλακτι legit Cornarius. Et ibid. (p. 259. 45.) easdem colocynthides ἐν οἴνῳ ἢ ἐν γάλακτι macerat.

Οἶνος vinum, est vuæ succus iam feruendo coctus, calefaciens & siccans Hippocrati libr. 2. περὶ διαίτης (p. 94. 27. Cuius etiam variæ & qualitates & differentiæ ibidem annumerantur, vt & lib. περὶ παθῶν (p. 187. 41. & 188. 12.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 71. 39.)

Οἶνος ἀνδρεῖος exponitur Erotiano apud Hipp. ὁ εὔτονος, & ὁ ἀπὸ ἄνδρου τῆς νήσου vinum generosum aut ex Andro insula. Vide ἀνδρεῖος οἶνος antea.

Οἶνος ἀνθοσμίας quid sit Hippocrati diximus antea. Vide Ἀνθοσμίαν οἶνον.

Οἶνος ὁ ἀπὸ δᾳδὸς, vinum tædaceum quodnam sit apud Hipp. Vide δαΐς.

Οἶνος ἀποζεσμένος vinum feruefactum ad malignorum humorum cõtemperationem adhibetur Hippocrati aph. 7. sect. 6. libr. 6. Epid. Vinum abunde calidum exponit Gal. aut ita coctum vt σίραιον dictum æquare videatur, quod humorum acrimoniã tẽperat.

Οἶνος γαλακτώδης quidnam sit apud Hipp. lib. 6. Epid. Vide γάλα antea.

Οἶνος ὁ δεύτερος, vinum secundarium, libr. 2. de Morb. (p. 157. 49) ὅτε δὲ οἶνον τὸν δεύτερον, interdum velut vinum secundarium.

Οἶνος διαχεόμενος, & ἀποψυχόμενος, & διηθούμενος, vinum diffusum, perfrigeratum & excolatum dicitur apud Hipp. (lib. περὶ παθῶν (pag. 188. 12.) quò tenuius & debilius reddatur. Vina verò excolata saccata dicuntur & saccis percolata. Vnde Plinius lib. 19. cap. 4. vina inueterari saccisq; castrari quiritatur. Idem cap. 22. li. 14. vt plus vini capiatur, saccis vires frangi scribit. Et li. 20. cap. 17. anisum saccis quoq; additũ cum amaris nucib. vina commendare vult. Sic enim apud eum legunt quidam. Vina autem crassiora, qualia erãt Massica aut Marsiea, sacco lineo percolare maiores consueuisse, præter Lucretium, Horatium, Martialẽ, ex instituto docet Plutarch. lib. 6. Sympos. qu. 7. vbi vino excolato, veluti quadam purgatione, fæce detracta, vngues despoliari, vinumque per colum diffusum effœminari elegantissimè scribit. Scribonius Largus cap. 122. falerni

non

non saccati mentionẽ faciens, valentius intelligit, & cuius vires sacco non erant fractę aut castigatæ. ἠθικοὶ οἶνοι dicuntur & κεκολασμένοι Theophrasto libr. 6. de caus. plant. cap. 24. vina moralia vertit Gaza, velut acie vini ac robore tanquam ferocitate exuta & moribus temperata. Vinum enim saccis sparteis percolatum, virib. fractum est & castigatũ. Vinum aũt diffusum transuasatum dicitur, quòd in amphoras & cados apothecarũ ad asseruandum fusum esset. Cui non absimile est vinum apud nostrates trãsuasatum vernaculè dictum, quod ex vasis ipsis in cados per tubos scorteos deposita fœce transfunditur vere primo aut bruma ipsa serenissima. Quod ob vetustatem fieri, quæ diffuso quæritur, & vino maturitatẽ & suauitatem adfert, idq; in solo Mediomatricorum nostrorum tractu, multis etiam seculis obseruatum. Diffusi verò vini ita meminit Hor.

Vina bibes iterum Tauro diffusa. Et Iuuen.
Ipse capillato diffusum consule potat.

Et Ouid. 5. Fast.

Quaq; puer quondam primis diffuderat annis,
Promit fumoso condita vina cado.

Et Martialis lib. 2.

Cæcuba saccentur, quæq; annus coxit Opimi,
Condantur parco fusca falerna vitro.

M. quoq; Tullius lib. 2. de finibus, vinũ diffusum è pleno Oenophoro, ex Lucilio scribit in deliciis esse. Etsi illîc defusum, h. e. deorsum in pateram & poculum fusum, legit Turnebus. Vino diffuso doliare vinũ opponitur, quod quia nouum est & durum, ἀγριώτερον, agrestius dicitur Plutarcho quæst. 1. lib. 4. sympos. & τῷ ἀνθοσμίᾳ καὶ ἡμερίδι, vino veteri & miti fragrantissimo ex aduerso respondet.

Οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, vinum pari aquæ portionè temperatum epotũ veteribus vsitata phrasi dixit Hip. aph. 56. lib. 7. qua moderatã temperaturam indicat. Sic enim eam mixturæ rationem ibi his verbis explicat Gal. τὴν συμμετρίαν τῆς κράσεως αὐτὸς ἐδήλωσεν εἰπών, οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, ὕδατι γὰρ δηλονότι κεράννυσθαι βούλεται τὸν οἶνον ἴσῳ, χρήζων τοῦτο μὲν διώσασθαι καὶ κενῶσαι τὸ λυπηρὸν, ὅσον ἐπ᾽ ἐπιεικεῖ τῇ ῥώμῃ τῆς τοῦ οἴνου φορᾶς, τὸ δ᾽ ὑπόλοιπον ἐπικεράσαι. Temperationis aũt modum indicauit his verbis, vinum pari aquæ portione mixtum epotũ. Æqua enim aquæ portione vinum tẽperari vult, vt hoc quidem tantùm molestę materię propellat & vacuet, quantum violento vini impetui est cessurum, reliquum verò humorum acrimoniam contemperet. Sic lib. 2. Epid. (p.317.26.) οἶνον πίνειν ἴσον ἴσῳ dicit, vinum æquali aquæ mixtura propinandum. Et rursus ib. (p.318.22.) οἶνος ἴσον ἴσῳ: ad humorum contemperationem. Huiusmodi verò vinum ἰσοκρατὴς οἶνος eidem vocatur li. 2. de Morb. (p.149.1. quod in febre exhibetur. Eam aũt miscendi rationem per ἴσον ἴσῳ expresserunt antiqui, vt videre licet apud Athen. li. 10. Quem mixturæ modum multi de meraciore potu sumendũ contendunt et apud Hip. aph. 56. li. 7. Quo sensu prouerbialem illam iactatam cantionem Græcam sumunt, quę monet bibenda quinq; vel tria, sed minimè quatuor. Quòd n. quatuor bibere vetat, ea temperatio est duorum aquæ cyathorũ, ad duos vini, quæ potio antiquis meracior videbatur. Alii eã temperationẽ de vna vini parte ad quatuor aquæ sumunt, quam caueri volunt, quòd ea mixtio vino & voluptatem adimat & salubritatem. Qua de re multa Athen. lib. 10. & Plut[illegible]h. sympos. lib. 3. quæst. 9.

Οἶνος κέδρινος, vinum cedrinum apud Hip. li. περὶ γυν. φύσ. (p.227.27.) & lib. 2. περὶ γυν. (p.287.24.)

Οἶνος μαλθακὸς aut μαλακὸς, vinum molle, vide μαλθακὸς ἐλλέβορος & μαλθακὸς οἶνος.

Οἶνος μελίχροος aut μελιχρώδης, vide μελίχροος οἶνος.

Οἶνος μένδαιος μελίχρως, vinum Mendæum mellitum, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.196.42.) Et rursus ib. (p.197.21.) οἶνος μένδαιος λευκὸς, vinum Mendæum albũ, & (p.198.1. & p. 200.23.)

Οἶνος οἰνώδης, vinum vinosum, generosum, valẽs & potens, quo sæpè vtitur Hipp. vt libr. de loc. in homine (p.76.40.) ἀλλ᾽ οἴνῳ οἰνώδει τρέφειν, sed vino vinoso nutrito. Rursus lib. 2. de Morb. (p.146.31) ἢ ἐπιπινέτω οἶνον οἰνώδεα ἀκρητέστερον, & vinum vinosum meracius superbibat. Et (p.155.45.) ἢ ἐπιπίνειν οἶνον λευκὸν οἰνώδεα, in febre singultuosa. Et (p.156.8.9.) & (pag. 157.33.) Et lib. περὶ παθῶν (p.187.10.) ἐπιπίνειν δὲ οἶνον οἰνώδεα. Sic li. 2. περὶ γυν. (p.269.3.) ἐπιπίνειν δὲ οἶνον μέλανα παλαιὸν οἰνώδεα, vinum autem superbibat nigrum vetus vinosum. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.62.42.) γλυκύν τε καὶ οἰνώδεα οἶνον coniungit, & (pag. 71.1.) vt & rursus (v.39.) γλυκὺς ἧσσον δὲ καρηβαρικώτερος τοῦ οἰνώδεος, vinum dulce vinoso minus caput grauat & tentat. Rursusque ibidem (p.108.31.) in Tetano πίνειν οἶνον κρηθικὸν οἰνώδεα suadet. Quibus in locis Erotianus οἶνον οἰνώδη, οὐχ ὡς τινές, τὸν ἁπαλὸν καὶ μόνην ἔμφασιν οἴνου ἐμπαρέχοντα, ἀλλὰ μᾶλλον τὸν αὐστηρὸν καὶ εὔτονον, exponit, hoc est, non vt quidam, molle & solam vini speciem præseferens, sed potius austerum & valens. Vbi tamen non parum suspecta mihi Erotiani lectio videtur. Nam ἰσχυρὸν non αὐστηρὸν legendum existimo, vt sit οἶνος οἰνώδης, ἰσχυρὸς & εὔτονος, vinum generosum, robustum & valens, cui ἁπαλὸς, ἀσθενὴς & ὑδατώδης opponitur. Sic enim Galenus locum illum Hippocrat. libr. de rat. vict. in morb. quem Erotianus in medium adduxit, exponens scribit, ὀνομάζεται δὲ ὁ μὲν ἰσχυρὸς οἰνώδης, ὁ δ᾽ ἀσθενὴς ὑδατώδης. ὁ γὰρ ὕδατος οἶνος πλεονεκτεῖ μᾶλλον, τοῦτον ὅταν ἔν τινι θεασώμεθα σφοδρότατον ὑπάρχοντα, εἰκότως οἰνώδη καλοῦμεν. ὥσπερ γε καὶ τὸν ἐναντίον ὑδατώδη, τὸν ὕδατι μάλιστα κατὰ πάντα ἐοικότα, καὶ τῇ λεπτότητι, καὶ τῇ χρόᾳ, καὶ τῷ ἀόσμῳ, καὶ τῷ μὴ θερμαίνειν ἐπιφανῶς. Appellatur autem robustum vinosum, imbecillum verò aquosum. Nempè vinum vbi aquam longè superat, idque si in aliquo vehementissimum esse videbimus, iure vinosum appellabimus, sicuti & contrarium aquosum, aquæ per omnia simile, tenuitate & colore, & odoris caren-

ria, & non manifesta calefactione. Etsi vero γλυκὺν οἶνον καὶ οἰνώδη ἀντιδιαστελλόμενος (vt loquitur Erotianus) inter se opponere videtur Hippocrat. αὐστηρὸς tamen οἶνος τῷ γλυκεῖ secundum gustum opponitur, estque in eo genere vini differentia. Apparet autem ex Erotiani mente quosdam apud Hippocratem οἰνώδη οἶνον, ἁπαλὸν & debile velut aquosum sæpè sumpsisse, quòd is ὑδαρέα aliquando addat, vt lib. 2. de Morb. (pagina centesima quadragesima octaua, vers. vigesimo) καὶ ἐπιπίνειν οἶνον λευκὸν οἰνώδεα, ὑδαρέα. vinum album vinosum, aquosum insuper bibat. Et rursus (p. centesima quadragesima nona, v. vigesimo octauo) καὶ πινέτω οἶνον λευκὸν, οἰνώδεα, ὑδαρέα ὀλίγον. & bibat vinum album vinosum, aquosum paucum. Et (v. 46.) καὶ μεταπίνειν οἶνον λευκὸν ὑδαρέα. Et (pagina centesima quinquagesima quinta, vers. quadragesimo quinto) καὶ οἶνον ἐπιπίνειν λευκὸν οἰνώδεα. Et (v. 38.) καὶ ἐπιπίνειν οἶνον οἰνώδεα, λευκὸν, ὑδαρέα. Lib. etiam περὶ παθῶν (pagina centesima octuagesima sexta, vers. trigesimo quarto) πίνειν οἶνον οἰνώδεα, ἁπαλὸν, λευκὸν, ὡς ὑδαρέα. Quibus in locis odoratum quidam vertunt, vt εὐώδεα legisse videantur. Est & οἶνος οἰνώδης πράμνιος apud Hippocratem, lib. 1. περὶ γυν. (pagina ducentesima quadragesima sexta, vers. trigesimo tertio) καὶ ἐπιπίνειν οἶνον οἰνώδεα πράμνιον. superepoto vino vinoso pramnio.

Οἶνος σιραῖος, sapa dicitur. Erotianus apud Hippocratem οἴνῳ σιραίῳ, τῷ ἑψήματι λεγομένῳ exponit, sapa dicto. Quod certè legitur lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina ducentesima quinquagesima prima, vers. decimo tertio) de vteri vlceribus, κλύζειν δὲ χρὴ αὐτίκα οἴνῳ σιραίῳ, statim autem sapa colluere oportet. Et rursus lib. 2. (p. 284. 6.) ἐν οἴνῳ τε φυρῶν σιραίῳ, & sapa subigere.

Οἶνος συκίτης, vinum sycites ex ficubus, quod fit caricis maceratis vt docet Dioscorid. lib. 5. cap. 41. Eius meminit Plinius libr. 14. cap. 16. & Galen. libr. 6. κατὰ τόπ. ex Archigene in tonsillarum aut columellæ inflammatione sycites vinum calidum adhibente (p. 248. 55. & 57.)

Οἶνοι ταφίδιοι λευκοὶ, vina alba ex vuis passis, libr. 3. de Morb. (p. 165. 25.)

Οἶνος τεθαλασσωμένος, vinum cui marina aqua admixta est dicitur, & θαλασσίτης οἶνος, aut θαλαττίτης. Cui opponitur οἶνος ἀθάλασσος, vinum cui marina aqua non est ammixta, quod & ἀπαράχυτος οἶνος dicitur Galeno lib. 12. Meth. med. velut Chium maris expers dicit Hor. Satyr. 8. lib. 2. Serm. Marinæ autem aquæ miscendæ rationem docet Dioscorid. lib. 5. & Columella lib. 12. cap. 25. Huiusmodi vinum marina ammixtum Plin. salsum vocat cap. 8. lib. 14. eiusque genera septem facit. Cornelius quoque Celsus Græcum salsum vocat cap. 24. libr. 5. quod marina aqua est permixtum, vt integrum quod ἀθάλασσον dicitur. Cap. etiam 6. lib. 1. salsum simpliciter vocat. Græcorum autem id inuentum erat, qui ignobilia quidem vina & minimè generosa aqua marina condiebant, vt scribit Gal. lib. 12. Meth. med. Quã mixtionis rationem etiam explicat Plutarch. quæst. nat. quæst. 10. οἴνου autem ἀθαλάσσου meminit Gal. ex Archigene lib. 4. κατὰ τόπ. (p. 219. 54. & p. 221. 3. & 9. & Athenæus lib. 1. vt τεθαλασσωμένου meminit Gal. com. 4. in li. de rat. vict. in morb. ac. (p. 87. 56.)

Οἶνος τόρνιος, vinum Tornium libr. 2. de Morb. (p. 150. 29.)

Οἰνοφλυγίη, vinolentia, ebrietas, vini nimius potus. Qua dictione vtitur Hip. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 202. 25.) γίνεται δὲ ἀπὸ κρεοφαγίης βοείων κρεῶν, καὶ ἐξ οἰνοφλυγίης. Oritur autem ex esu bubularum carnium & temulentia. Rursus ib. (pag. 204. 13.) ἀπέχεσθαι δὲ λαγνείης καὶ οἰνοφλυγίης. Abstinendum à Venere & ebrietate. οἰνοφλυγίαι μέθαι exponũtur Hesychio, vt & οἰνόφλυξ μέθυσος, vinosus, ebrius, temulentus, qui vinum eructat aut ebullit. Pror. (p. 414. 2) εἰ δὲ εἶεν οἱ ἄνθρωποι οἰνόφλυγες εἶεν. Si enim huiusmodi ebriosi aut temulenti fuerint.

Οἰνωπὸν χρῶμα, vinosus color, qualis vuarũ maturescentiũ cùm ex rubro nigricãt & splendent, aut in purpuram & nigrum transitus fit. Ad nigrum enim quædam est via in fructibus maturescentibus, qui tunc succos vinosos habẽt, vt scribit Arist. libello περὶ χρωμ. cap. 5. Idem quoq; eiusdem lib. cap. 4. οἰνωπὸν χρῶμα ex nigri synceri & impermixti temperatione cum splendentibus aëris fulgoribus fieri scribit, & in racemorum vuis maturescentibus spectari. Gaza apud Theophr. lib. 3. hist. plant. cap. 16. & 17. fuluum vertit, & lib. 9. cap. 13. cæruleum & cum rubro coniungit. οἴνοπε βόε exponuntur apud Hom. Od. ν. πυῤῥοὶ, διὰ τὸ, οἶνος ἐρυθρὸς, vt scribit Eustathius. Dicuntur etiam οἴνοπε μέλανες, διὰ τὸ, μέλας οἶνος, eaq; ratione sępè οἴνοπα πόντον vocat Hom. οἴνοπα μέλανα, οἰνώδη τῇ χροιᾷ exponit Hesych. Hipp. lib. 7. Epid. (p. 352. 47.) οἰνωπὰ χρώματα in dysenteria ponit, aluiq; recremẽta impesè rubra & quodammodo ex rubro nigricantia sumit, eamq; subrubris coniungit. At lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 213. 42.) & libr. 2. περὶ γυν. (p. 265. 1.) οἰνωπαὶ γυναῖκες aut οἰνωπαὶ dicuntur, quas inter albidas & nigras medias facit, subfuscas vertit Caluus.

Οἴος σόμα, γοδλαν προβάτω, ouis gulam apud Hip. exponit Erot. additque, οἶς γὰρ τὸ πρόβατον, & κοινῶς δὲ τῷ ἀνθρώπῳ, quod est, ouem πρόβατον dici, & σόμα, communiter homini attribui. At pro σόμα, σομάχου quædam habent exẽplaria.

Οἰσοφάγος exponitur Galeno in Exegesi apud Hippocratem, ὁ τῆς γαστρὸς σόμαχος, ὡς εἰσοφάγος τις ὤν. ventriculi osculum, quasi intro deuorans, vel ὡς οἰσοφάγος τις ὤν, quasi solus comedens dictus, vt quidam legunt. Est enim vitiata publicatorum codicum lectio. Via autem est cibi per quam in ventriculum cibus & potus feruntur, inde assumpto nomine quòd ea ferat. Videtur verò mihi Galenus libellũ Hip. περὶ ἀνατομῆς significare, in quo scribitur (p. 54. 35.) οἰσοφάγος δὲ ἀπὸ γλώσσης τὴν ἀρχὴν ποιεύμενος, ἐς κοιλίην τελευτᾷ, ὃν δὴ καὶ ἐπὶ σικηλίας κοιλίης.

κοιλίης, σόμαχον καλέουσιν. Gula autem à lingua initium sumens, in ventriculum desinit, quam in concoquente ventriculo σόμαχον, hoc est, osculum nominant. Aut vt legit Cornarius, ὃν δὴ καὶ ἐπισήμως κοιλίης σόμαχον καλέουσι. quam sanè significanter ventriculi σόμαχον, hoc est, osculum vocant. Οἰσοφάγου etiam meminit Hippocrat. lib. de loc. in homine (pag. sexagesima quarta, vers. trigesimo primo) ἡ δὲ κοίλη φλὲψ περαίνεται μὲν ὡς ὁ οἰσοφάγος, πέφυκε δὲ μεταξὺ τοῦ τε βρόγχου καὶ τοῦ οἰσοφάγου. Caua autem vena finitur velut gula, consistit autem inter guttur & gulam. οἰσοφάγον autem stomachum etiam Latinis dici testatur Corn. Celsus cap. 1. & 5. libr. 4. & M. Tullius libr. 2. de nat. deorum scribens: Linguam autem ad radices eius hærens excipit stomachus, quò primùm illabuntur ea quæ accepta sunt ore. Is vtraque ex parte tonsillas attringens, palato extremo atque intimo terminatur. Atque is agitatione & motibus linguæ cùm depulsum & quasi detrusum cibum accipit, depellit. Et paulò pòst: Paulò suprà quàm ad linguam stomachus annectitur. Vbi stomachus pro gula & œsophago accipitur.

Οἰσύπη aut οἴσυπος propriè est sordes ouium, seu fimus ouillus apud Hippocr. Erotianus enim οἰσύπην αἰγὸς sic apud eum exponit. οἰσύπη κυρίως λέγεται τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου. καὶ γὰρ ὄϊς τὸ πρόβατον. οἰσύπη propriè dicitur ouillum excrementum. Ouis enim πρόβατον dicitur. Additque Hippocratem καταχρηστικῶς οἰσύπην vocare, τὸ τῆς αἰγὸς διαχώρημα, caprillum excrementum. Inde quoque οἰσυπηρὰ ἔρια dici, τὰ μετέχοντα τῆς οἰσύπης, ἢ τοῦ οἰσύπου. Vtroque enim modo dicitur. Quibus certè verbis locum libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina ducentesima octuagesima sexta, vers. decimo) explicare mihi videtur, vbi in locellorum suffitu τὸ λεγόμενον οἰσύπη αἰγὸς ξηρὴ, hoc est, sordes seu fimus ouillus siccus, præcipuè lanæ circa nates adhærescens, adhibetur, seu sordes quæ lanæ ex fimo ouillo adhæret. Sic Galeno in Exegesi οἰσύπη αἰγὸς (eodem nimirum subindicato loco) exponitur, ὁ περὶ τὰς θριξὶ τῆς αἰγὸς ἐγινόμενος ἐν τῇ ἕδρᾳ ῥύπος, καὶ μάλιστα τὰς κατὰ τὴν ἕδραν συνιστάμενος ῥύπος, sordes circa capræ pilos ad nates consistens. Etsi apud Galenum οἴσπη pro οἰσύπη quibusdam in exemplaribus legitur. Quemadmodum Hesychio οἴσπαι, προβάτων κόπρος, ῥύπος; & Sudæ apud Herodotum, οἴσπη, ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια exponuntur. Annotatur ex Corintho apud Ionas οἰσύπη significare τὸ τῶν ῥυπαρῶν προβάτων ἔριον, ἢ τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου, lanam sordidam aut succidam, vel stercus ouillum. Verùm σισύπη viriosè pro οἰσύπη legitur. Et in Lexico Herodotæo οἰσύπη ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια dicuntur, sordes ouium lanis adhærescens. Qua significatione scribitur apud Herodotum lib. 5. vbi de Libyæ populis agitur. τῶν παιδίων τῶν σφετέρων οἰσύπῃ προβάτων καίουσι τὰς ἐν τῇσι κορυφῇσι φλέβας. At οἴσυπος Hesychio exponitur ὁ τῆς αἰγὸς ῥύπος, caprarum sordes, quam etiam significationem testatur Erotianus. frequentius autem οἰσύπη dicitur ouium sordes earum lanis adhærescens, aut etiam pinguedo quæ ex iis sordibus exprimitur. Vt Dioscoridi cap. 84. lib. 2. οἴσυπος dicitur τὸ ἐκ τῶν οἰσυπηρῶν ἐρίων λίπος, succidarum lanarum pinguitudo, eiusque extrahendæ rationem docet. Quam etiam ex eo transcripsit Plinius cap. 2. libr. 29. Vbi quoque scribit ipsas sordes pecudum sudoremque feminum & alarum adhærentes lanis (œsypum vocant) innumeros prope vsus habere. Quin & œsypi meminit quod ex Atticarum ouium lanis colligitur, vt & Ouidius,

Oesypa quid redolent, quamuis mittantur Athenis,
Demptus ab immunda vellere succus ouis?

At pro οἴσυπος ὕσυπος & ὕσωπος sæpè vitiosè scribitur, tum apud Latinos, tum apud Grecos, vt & ὑσυπηρὰ ἔρια pro οἰσυπηρὰ, quæ ῥυπαρὰ, hoc est lanæ sordidæ dicuntur & œsypum redolentes, aut œsypo imbutæ & succidę, quòd sudoris sordibus & succo sint imbutæ, aut quòd tales primùm succiduntur & detondentur. ἔρια πινόεντα & πινώδη dicuntur Hippocrati. πίνος enim lanarum sordes & œsypum significat, & πίνος ὁ ῥύπος dicitur Erotiano, vnde πινηρὰ ἔρια. οἰσυπόεντα ἔρια etiam vocantur Hippocrati lib. de vlcerib. (pag. 517. 1.) vt & οἰσυπώδεα ibidem (pagina quingentesima decima quarta, vers. quadragesimo quarto) & οἰσυπωδέστατα (p. quingentesima decima quinta, vers. quadragesimo nono.) Est & οἰσυπὶς idem quod οἰσύπη, & lanarum sordem aut lanam sordidam & succidam significat. Nam & Galen. in Exegesi οἰσυπίδες exponit προβάτου ῥύπον, ἤγουν ἔριον ῥυπαρόν. Vbi etiam in quibusdam exemplaribus adscribitur, οἰσυπίδες προβάτου ῥύπος συνεστραμμένοι. δηλοῖ δὲ καὶ ἐρίου ῥυπαροῦ μαλλίον. vt οἰσυπίδες dicantur ouium sordes collectæ & conglobatæ, aut lanæ sordidæ tomentum, aut glomeratus & collectus quidam cumulus. si modò vera illa scriptura est, ac nisi potiùs μαλλίον legendum videatur, vt concinnata & carpta lana, ac velut promissior concinnata accipiatur. οἰσυπίδες autem adhibentur Hippocrati lib. de vlceribus (pagina quingentesima decima quinta, versic. vndecimo) in medicamento ad cruenta vulnera, vbi lanam succidam vstam aut lanarum succidarum tomentum carptum intelligi diximus, simulque huius loci submonuimus.

¶ Ὄκλασις idem quod ὄκλασμα, genuum flexio, cùm quis genibus flexis in crura & talos sedet aut subsidit. Sic enim hanc dictionem exponit Erotianus apud Hippoc. additque, ὀκλάσαι λέγεται τὸ ἐπὶ τὰς κνήμας καὶ τὰς πτέρνας κάμψαντα τὰ γόνατα καθίσαι. ὀκλάσαι dicitur flexis seu submissis genibus in suras & talos subsidere. Vsurpatur autem hæc dictio ab

Hippocr. lib. de art. (p. 660. 53) ἐς ὄκλασιν ἀφιέναι τὸ σῶμα, vt corpus genibus flexis in suras & talos subsidat permiseris. Vbi tamen ἀμφιέναι pro ἀφιέναι vitiosè legitur in quibusdam exemplaribus. Vt & in Mochlico (pag. 509. 15) vbi eadem locutio repetitur, ἐς ὄκλασιν ἀφεῖναι pro ἀφιέναι. Hinc ὀκλὰξ τὸ ἐπὶ γονὺ & in genua flexus dicitur. Qua dictione vtitur Hipp. libello περὶ αἱμορροΐδων (p. 520. 38.) κατακλίνας οὖν τὸν ἄνθρωπον ὀκλὰξ ἐπὶ ὄλμων δύο, σκόπει. Homine igitur genibus flexis supra duos lapides collocato, anum inspice. Vnde μετοκλάζειν Homero Il. ν. (v. 281.) est incuruatis & flexis genibus sedere; & de viro timido dicitur qui ἐγκλίνει τὰ γόνατα διὰ δειλίαν μετοκλάζων.

Ὀκνεῖν, quod est, cunctari, pigrari, ignauum aut segnem esse in aliquid agendo, μὴ δύνασθαι exponit Erotianus apud Hippocr. non posse, hoc adducto loco, ὅσοι κατοκνέουσιν ὀρθοῦσθαι, ii in dirigendo corpore ignauiter se gerunt, pigri sunt aut segnes, hoc est erigere se nequeunt. Quod legitur in Mochlico (pag. 508. 11. (pro quo scribitur lib. de art. (p. 629. 39.) οἱ μὲν πλεῖστοι καταβλακεύουσι τὴν διόρθωσιν τοῦ σώματος, in dirigendo corpore negligenter se gerunt, vt sit κατοκνεῖν καταβλακεύειν apud Hippocratem. Idem etiam ὀκνήσῃ ηὐλαβήθη apud eūdem exponit, quod est reueritus est, metuit, aut metu est deterritus, aut aliquid aggredi recusauit. Sic li. de rat. vic. in morb. ac. (p. 58. 45.) eos qui praeter consuetudinem bis die cibum capiunt, ἀσθενέας καὶ ὀκνηροὺς esse dicit, hoc est debiles & pigros, quiq; oppressis viribus opus aggredi detrectent & refugiant. Hinc ἀόκνως impigrè, promptè, alacriter, libr. de art. (p. 608. 10.) διορθοῦν ἀόκνως, promptè dirigere. Et rursus (v. 50.) τήν τε διόρθωσιν τὴν πρώτην ἀόκνως χρὴ ποιέεσθαι μηδὲν ἐπιλείποντας, primaque illa directio impigrè facienda, nihil praetermittendo.

Ὀκρὶς exponitur Galeno in Exeg. vocum Hip. ἐξοχὴ προμήκης, eminentia aut prominentia oblonga. Sed melius ὄκρις scribatur, vt Varino, velut ἄκρις, summum cacumē, aut montium & rupium eminentia (vt in ἄκρις antea scripsimus, vbi etiam locum Hippocratis in quo ὄκρις reponi debeat subnotauimus.) Sūt enim αἱ ἄκραι, ἐξοχαί. Ab ὄκρις autem ὀκριοειδὴς deducitur, eminentias prolongas habens. Quam dictionem vsurpat Hippocr. lib. de art. (p. 606. 26.) τοῖσι γὰρ πωρωθεῖσιν ἐπιπώρωμα ἴσχει ἡ ῥὶς, καὶ ὀκριοειδεστέρη τινὶ γίνεται. In iis enim nares callo obducuntur, & prominentiam quandam oblongiorem habēt. Significat autem nares fractas obducto callo longiùs quodammodo prominere, nisi id vinculo coërceatur & repellatur dum callus gignitur. Ὀκριόεις etiam ab ὄκρις deducitur, ἔχων ἄκρας τὰς ἐξοχὰς, vt exponit Eustath. qui habet acutas eminentias, aut oblōgas prominentias. Vt λίθος ὀκριόεις Homero Il. θ. (v. 327.) & μάρμαρος ὀκριόεις Od. ι. (v. 499.) marmor prominentias habens acutas. Sic enim legisse videtur Hesych. etsi μαρμάρῳ ὀκρυόεντι legitur, & Scholiastes τραχεῖ explicat, quāuis apud eū ἀκριόεντι vitiosè scribitur, pro ἀκρυόεντι aut ὀκριόεντι. Alii ὀκρίειν τραχὺν λίθον exponunt, lapidem asperum, vnde & ὀκριὸς Hesychio ὁ τραχὺς λίθος, lapis asper, & ὀκριάζων τραχυνόμενος, & ὀκριᾶσθαι τραχύνεσθαι, asperari seu exasperari exponitur, & ὀκριόωντο, ἐτραχύνοντο, ὠργίζοντο apud Homerum idem explicat, additque id metaphoricè dictum esse, ἀπὸ τῶν ἄκρα πολλὰ ἐχόντων λίθων, à lapidibus multa cacumina habentibus. Sed idem ὀκρυόεν, τραχὺ, σκληρὸν, στερεὸν, ὀργίλον asperum, durum, rigidum, & ὀκριόεντι τραχεῖ, & ὀκρυόωντο ἐτραχύνοντο scribit. vnde apud Hip. ὀκριοειδεστέρην ῥῖνα aliquādo asperiores effectas nares vertunt interpretes, quòd illa callosa prominentia nares exasperet. Dicitur etiam ὀκρυόεν φρικῶδες Hesychio rigidum, horrendum, & ὀκρυόεσσα φρικτὴ, χαλεπὴ, ex Il. ζ. (v. 344.) vnde apud Homerum Il. ε. (v. 740.) de aegide Palladis, ἐν δ' ἔρις ἐν δ' ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή. in quibusdam codicibus ἐν δ' ὀκρυόεσσα legitur, vt & legit Scholiastes, qui φρικτὴν exponit, horrendas minas. Ὄκεις scribit Varinus, ἐξοχὴ μεγίστη παρὰ τοῖς Ταραντίνοις(?). Ὄκνις Erotiano exponitur τραχύτης asperitas, pro quo ὄκεις scribēdum diximus antea in ἄκεις, & ad Hip. locū retulimus. Aliôqui hanc vocem Erotiano esse praetermissam mirari subit.

¶ Ὀλερὸν δυσῶδες ἢ μέλαν, graueolens aut nigrum exponit Gal. in Exegesi vocum Hippoc. ἀπὸ τοῦ τῶν σηπιῶν ὄλου (ὀλοῦ tamen malim) Sepiae enim atramentum ὀλὸν aut ὀλὸς & θολὸς dicitur. Vnde existimo Galenum ὀλερὸν legisse quod θολερὸν scribitur apud Hippocr. in vulgatis exemplaribus, vt libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 144. 44.) in menstruae purgationis retentione πτύελον θολερὸν ponitur, quod sputum graueolens aut nigrum dici potest. Nam & θολερὸν δυσῶδες exponi scribit Gal. in fine com. 2. in Prorrh. Idem etiam ὀλώδεα θολερὰ apud Hippocr. exponit, vt dicemus postea. Ὀλερὸν, βορβορῶδες, τεταραγμένον exponitur, hoc est, coenosum, turbulentum. Quam significationem dictioni θολερὸν antea adscripsimus. Ὀλερὸν tamen vitiosè scribitur apud Hesych.

Ὀλιγοψυχοτέρη φύσις ἡ γυναικείη, natura muliebris ignauia magis, hoc est animi pusilli & imminuti. Lib. περὶ παρθενίων (p. 213. 11.) vbi etiam ἀθυμοτέρη iungitur, vt significet mulierem animo magis remisso, deiecto, ac pusillo q̄ virum.

Ὀλιγοφόρος οἶνος, vinum aquosum & paucam ferēs aquam, quodq; vt bibatur minima eget aquae mixtione, ideoq; tenue est & debile. Cuius meminit Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 77. 40.) de mulsa agens, ἀτὰρ καὶ οἴνου λευκοῦ καὶ λεπτοῦ, καὶ ὀλιγοφόρου, καὶ ἀνώδμου, ἣ μὲν ἰσχυροτέρη ἐστὶν, ἣ δὲ ἀσθενεστέρη. Sed & vino albo, tenui, paucifero & inodoro, quodāmodo est validius, quodāmodo et debilius. Vbi scribit Gal. καλεῖται γὰρ ὀλιγοφόρος ὁ διὰ τοῦ ὕδατος μίξεως ὀλίγης χρῄζων εἰς τὸ ποθῆναι. κατὰ τοὐναντίον γὰρ ὁ πολλοῦ δεόμενος ὕδατος εἰς εὐκρασίαν, ὀνομάζεται πολυφόρος, ὡς ἂν τὸ πολὺ φέρειν ὕδατος δεόμενος εἰς τὴν εὔκρατον μῖξιν. ὁ δὲ ὀλιγοφόρος οἶνος ἔκλυτός τε καὶ ἀσθενὴς καὶ ἄχρηστος εἰς πόσιν γίνεται.

γίνεται, ἐι πλείονι κεράσεις ὕδατι. Vocatur enim vinum pauciferum, quod vt bibatur minima indiget aquæ mixtione. Contrario verò modo multiferum nominatur, quod vt bene temperetur multa aqua indiget, perinde ac si dicas, quod ad temperatam mixtionem multam aquam ferre potest. At vinum pauciferum exolutum & imbecillum & ad potum inutile existit, si multa aqua dilueris.

Ὀλιγοψυχίη cùm quis pusillo est animo, verùm λειποψυχίην significare videtur lib. 7. Epid. (p. 360. 11.) vbi animus deficit, & paruum animi deliquium. ἔστιν ὅτε ὀλιγοψυχίη ἴσχεν. interdumq; paruū animi deliquium detinebat.

Ὀλισθάνειν, φ est prolabi, excidere, & toto loco moueri, dicitur de articulis aut ossibus quæ luxantur & excidunt, suisque sedibus ex toto elabuntur, quod ἐξαρθρεῖν dicitur. Quamuis quidam de articulatione quæ paululum nec ex toto naturali sede excessit ὀλισθαίνειν dici contendant, & ἐξαρθρεῖν significare, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 549. 39.) Hac notione scribit Hippocrates initio libri de articulis ὤμου ἄρθρον ὀλισθαῖνον ἐς τὴν μασχάλην, humeri articulum in alam prolapsum, cùm humeri caput eo sinu in quo recipitur, ex toto mouetur. Quæ luxatio maxima est cùm tota sua sede excidat. Sic ὀλισθήματα dicuntur Hippocrati integræ ossium elapsiones & luxationes, διακινήματα verò paruæ, ac velut emotiones. Sic enim exponit Gal. Comm. 3. in lib. de fract. (pag. 572. 46.) ὀλισθήματα videntur dici Celso cùm ossa toto loco mota sunt, διακινήματα verò, vbi paulùm excesserunt, cap. 14. lib. 8. Authori Definit. Med. (p. 493. 7.) ὀλίσθημά dicitur τῶν κατ' ἄρθρον ἢ κατ' ἁρμονίαν κινουμένων ὀστῶν φορὰ εἰς τὸ παρὰ φύσιν. cū ossa, quæ vel articuli vel coagmentationis beneficio mouentur, extra naturam sunt delata. Est & ὄλισθος Hippocrati idem quod ὀλίσθησις aut ὀλίσθημα, in Mochlico (pag. 8. 1.) δακτύλου δὲ ἄρθρου ὄλισθον μὲν εὔσημον οὐ δεῖ γράφειν. Articuli digiti luxatio facilis quidem cognitu, scriptione non indiget. Alioqui ὄλισθον lubricitatem significat, & de sputo dicitur quod lubricum fit & λεῖον, facileque educitur neque alicubi hæret, vt libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 79. 15.) de oxymelite, εἰ γὰρ δύναιτο μὲν τὰ ἐγκέρχνοντα, καὶ ὄλισθον ἐμποιήσαι. Quòd si quæ stridulam in faucibus asperitatem faciunt educeret, & lubricitatem induceret. Vbi etiam de faucium aut gutturis lubricitate sumi potest, quò facilius sputum expuatur, ac necubi in via hæreat. Sic ibidem (pag. 47. v. 54.) τῆς πτισάνης τὸ ὀλισθηρὸν, hoc est ptisanæ lubricitatem commendat, quæ efficit ne hordeū deuoratum in via ad thoracem, hoc est, in gula ipsa, alicubi restitet aut adhærescat. Ideóq; ibidem ὀλισθηροτάτην τὴν πτισάνην, lubricissimam ptisanam & maximè coctam probat. Et libr. de art. (pag. 588. 2.) totum articuli locum in macilentis à muco ὀλισθηρὸν hoc est lubricum esse scribit.

Ὀλισθαζόντα ὀλισθαίνοντα apud Hippocr. explicat Galen. in Exegesi, prolabentia, excidentia. Verùm vbi vulgò ὀλισθαίνοντα legitur, ὀλισθάζοντα legisse videtur Gal. vt lib. de fract. (pag. 575. 9.) ἀλλὰ τὰ μὲν ἔξω καὶ ἔσω ὀλισθαίνοντα. Verùm vbi extrorsum & introrsum prolapsa sunt. Et lib. de art. (pag. 641. 24.) τὰ ἄρθρα τὰ ἐκπίπτοντα καὶ τὰ ὀλισθαίνοντα, articuli qui excidunt & elabuntur.

Ὁλκάδες exponuntur Erotiano apud Hippocr. τὰ φορτηγὰ πλοιάρια, naues onerariæ. Quæ dictio vsurpatur libr. περὶ φυσῶν (pag. 118. 2.) ὁλκάδες τε ἄπειροι τῷ μεγέθει, ἐς ὕψος διαρρίπτονται. naues etiam onerariæ immensæ magnitudinis, in altum disiiciuntur. Ὁλκὰς exponitur Hesychio, πλοῖον, ναῦς φορτηγός.

Ὁλκὴ attractionem significat, vt libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 246. 46.) ὁλκὴν ποιέεσθαι attractionem facere, de medicamento, cuius appositu naribus odor attrahitur. Quod libr. περὶ γυναικ. φύσ. eadem in re dicitur (pag. 218. 32.) ἕλκειν τὴν ἀτμίδα ἐς τὸ στόμα καὶ τὰς ῥῖνας προσίσχειν. ore & admotis naribus medicamenti nidorem attrahere.

Ὁλκιμον dicitur quod trahitur & ducitur, & in varias partes tractum sequax est, non diuellitur aut dissipatur, sed perpetuum est, velut quæ lenta sunt & tenacia aut glutinosa, quale est viscum, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de art. (pag. 607. 20.) Hinc εὐόλκιμον ἄλητον ibidem dicitur Hippocrati, farina quæ facilè ducitur & sequax est, hoc est lenta & tenax. Idem Gal. libr. 2. de loc. affect. (pag. 266. 12.) ὁλκιμον πόνον τοῦ ἥπατος ex Archigene exponens, scribit ὁλκιμον vsitata significatione τὸ γλίσχρον, hoc est viscidum indicare, vt viscum, quodque vna parte tracta, per ipsam reliquum illi continuum attrahere potest. Sic pastam ex frumento ὁλκιμον dici, maximè si accuratè subacta fuerit, ex hordeo verò aut milio minimè sic vocari, quod duci aut trahi nequeat. Qua significatione ὁλκιμος πόνος hepatis dici nequeat. Proinde ὁλκιμον quibusdam dici scribit, cùm hepar vel inflammatum, vel induratum iugulum detrahit, quibusdam etiam diuturnum, aliis quoque moderatum. Aliis quoque ὁλκιμον βραδὺν καὶ βαρὺ, hoc est tardum & graue significare, vel τὸ βάρους ἔμφασιν ἔχον, quod grauitatis speciem præsefert. ὀνομάζεσθαι γὰρ ἐν τῇ συνηθείᾳ κατὰ τὸ βάρος τὴν ὁλκήν. vsu enim receptum, vt de grauitate ὁλκὴ dicatur.

Ὁλοκωνίτης exponitur à Galeno in Exeg. βοτάνη τις ἀγρία λαχανώδης, herba quædam agrestis oleracea. lib. 1. περὶ γυν. (p. 257. 49.) ὁλοκωνίτιδος τῆς γλυκείης ῥίζα scribitur, Holoconitidis dulcis radix, velut bulbus, & parua vt oliua. Quidam dulichinum esse existimant.

Ὄλον τὸ μέλαν τῆς σηπίας, hoc est sepiæ atramentum exponit Galenus apud Hippocratem in Exeg. ὀλὸν verò scribit Varinus. Ὄλος autem Hesychio dicitur τὸ μέλαν τῆς σηπίας, vt ὄλος Sudæ & idem quod θολὸς sepiæ atramentum. At ὀλὸν pro θολὸν mihi videtur legisse Gal. lib. 2. de Morb. (pag. 157. 49.) aut certè locum lib. 4. Epid. (pag. 330. 26.) subin-

dicasse, ὀλῶ ἴκελα ἡ κάθαρσις, similia sepiæ atramento purgatione reiecta sunt, hoc est atra & nigra. (Etsi ὀλῶ vitiosè illic scribitur) vt ὀλὸν & ὀλὸς dicatur. Hinc ὀλώδεα θολερὰ ἢ μέλανα, exponit apud Hippocratem, Galenus, atra vt sepiæ atramentum, aut turbida.

Ὁλοσχερὲς αἷμα, sanguis integer, sanguis quatuor humores complexus intelligi videtur. libr. περὶ τροφῆς (pagina 111. versic. 7.) & inter ea recensetur ex quibus morborum signa sumantur.

Ὁλοφλυκτίδες φλυκταιναι exponuntur Galeno apud Hippocratem & Erotiano, hoc est pustulæ. Quibusdam etiam περιφλυκτίδες dicuntur, (vt idem addit) nonnullis ἐπινυκτίδες, aliis ἐξανθήματα ζωφίοις ὅμοια. papulæ animalculis insectis similia. Lib. 2. Epid. (p. 289. 30.) vbi legitur ἢ φλυκτίδες πανταχοῦ αὐτῶν ἔωσιν, quod est, & pustulę per totum earum corpus fuerint. Vbi ὁλοφλυκτίδες quidam ex codicibus Vaticanis legunt. Dicitur & ὁλοφυκτὶς Hesychio φλύκταινα pustula. Verùm idem ὁλοφλυκτίδα potius quàm ὁλοφυκτίδα probare videtur, quamuis non parum mihi videtur suspecta apud eum lectio. Nam cùm scribat ἐπὶ τῶν δυναμένων φυσᾶσθαί τι (fortè φλύεσθαι melius scribatur) ἐπιφλυκτίδα ἢ ἐπινυκτίδα dici, etsi Erotiani explicationem amplecti videtur, apud Erotianum tamen ἐπινυκτίδες potiùs quàm περινυκτίδες legerim.

Ὄλυνθοι, fici immaturæ, grossi aut grossuli Latinè dicuntur. Quorum succo ad vteros perluendos vtitur Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 216. 5.) τὸ ἀπὸ τῶν ὀλύνθων, grossorum succus. ibidem (pag. 217. 34.) ὄλυνθοι χειμερινοὶ grossi hyberni sæpe dicuntur Hippocrati, vt libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 221. v. 32.) & lib. 1. περὶ γυν. (p. 259. 3.) & lib. 2. (pag. 267. 9.) deprehensas tamen in his hyeme grossos dicit Plinius libr. 15. cap. 18. ὄλυνθοι ἐρινεοὶ etiam dicuntur Hippocrati grossi, vt libr. 2. περὶ γυν. (p. 265. 44.) qui & ἐρινοὶ aut ἐρινεοὶ vocantur etiam Dioscoridi cap. 186. libr. 1. quamuis Gal. lib. 8. de simpl. med. ἐρινεὰ ab ὀλύνθοις distinguat, & ἐρινεὰ in ficu agresti vocet, & ὀλύνθοις in satiua, vt & Theophrastus.

¶ Ὁμαλύνειν, complanare, læuigare, exæquare, adæquare & ad æqualitatem redigere. De his dicitur quæ vbi exasperantur aut eminent, ad æqualitatem reducuntur. Libr. περὶ αἱμοῤῥοΐδων (pag. 520. 46.) de catoptere & instrumento quo sedes dilatatur. διοιγνύμενος γὰρ ὁμαλύνει τὴν κονδύλωσιν. Vbi enim aperitur tuberculum exæquat. vbi tamen διισύμενος vitiosè legitur. Nam διοίγειν & συνάγειν, vt διοῖγαι & συνάξαι opponũtur apud Arist. ὁμαλὸν æquabile, æquale & iustum etiam interdum significat, & δίκαιον & ὁμαλὸν simul iungit Hippocrat. libr. de fract. (p. 567. 35.) τὴν τε κατάτασιν δικαίην παρέχοι καὶ ὁμαλήν. & extensionem iustam & æquabilem præbuerint. Vbi scribit Gal. ὁμαλὸν καὶ ἴσον τῷ δικαίῳ contineri, & τὸ δίκαιον ad duorum comparationem referri, ἴσον verò & ὁμαλὸν de vno quod æquabilitatem seruat dici. ὁμαλῶς, ὁμοίως, æqualiter, similiter exponit Erotianus apud Hippocratem. Verùm quòd idem ex lib. 4. Epid. eius dictionis vsum addit, non leuiter suspectum est, nisi pro ὁμαλὸν ὁμαλῶς legisse videatur. Sic enim habent exemplaria nostra lib. 4. Epid. (p. 332. 13.) ἦν τι ἐν αὐτῷ τῷ πρὸς τὰ δεξιὰ ὁμαλόν τι ὑπερεξηρμένον. Erat verò etiam id ipsum dextra parte quodammodo æquabile, protuberans. Ea autem in significatione sæpius vsurpatur Hippocrati, vt aph. 12. lib. 6. Epid. sect. 1. ἐπὶ ὁμαλῶς ξυμπεπαινόμενα, æquabiliterque maturescentia. Et libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 99. versic. 33.) περιεσταλμένῳ ὁμαλῶς, æqualiter contecto corpore. Atque aliàs sæpe.

Ὁμαρτέω, sequor, eo vnà cum, quo verbo sæpe vtitur Homerus. Hippocr. lib. 2. de Morb. (pag. 155. versic. 12.) οὐχ ὁμαρτέει πύον, pus non sequitur. ὁμαρτεῖν, συντυχεῖν, ἐπακολουθεῖν, συναθροίζειν exponit Hesychius.

Ὁμιλέειν colloqui significat, interdum consuetudinem habere aut commercium, conuersari. Interdum etiam de ossium cohærentia dicitur, & adhærere, cohærere, inseri, simul esse & contingere significat. Sic lib. de art. (p. 580. 23.) ὁμιλέει δὲ ὁ βραχίων τῷ κοίλῳ τῆς ὠμοπλάτης πλάγιος. Brachium autem lati scapularum ossis cauo obliquum inseritur. Hoc enim loco Erotianus τὴν ὁμιλίην παράθεσιν ἢ γειτνίασιν, appositionem, viciniam significare scribit. Et ὁμιλία de ossium inter se cohærentia, σύνταξις aut σύνδεσις dicitur. Galenus quoque Com. 1. in libr. de art. (p. 580. 34.) ὁμιλεῖν antiquis esse διαλέγεσθαι quod est colloqui scribit, interdumque τὸ συνιέναι ἀλλήλοις εἰς ὁμοῦ εἶναι ἐλθεῖν simul conuenire, consuescere, aut conuersari. Quem in sensum locum illum Hipp. vsurpat, & apud Homerum sumi contendit Il. σ. (v. 539.) ὡμίλευν δ' ὥστε ζωοὶ βροτοὶ ἠδ' ἐμάχοντο. non secus ac viui conuersabantur aut depugnabant. Verùm hoc in Hipp. loco ὁμιλέειν cohærere aut adhærere certius mihi significare videtur, vt τῇ φιλοσοφίᾳ ὁμιλεῖν, philosophiæ adhærere, aut operam dare dicitur ex Platone, & τῷ φιλοσόφῳ ὁμιλεῖν ex Plutarcho. Erotianus apud Hipp. ὁμιλίην tria significare contendit, τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀναστροφήν, cõmercium aut conuersationem cum hominibus, παρὰ τὸ ὁμοῦ εἰλεῖσθαι, eo quòd vnà versentur. Qua notione mihi sumi videtur quod scribitur lib. περὶ ἰητροῦ (p. 12. 37.) δίκαιον γὰρ πρὸς πᾶσαν ὁμιλίην εἶναι. Iustum autem ad omnem conuersationem esse conuenit. Quem sanè locum per [ὡσπερεί] mihi subindicare videtur Erotianus. Deinde etiam τὴν παράθεσιν ἢ γειτνίασιν, appositionem & viciniam. Quem in sensum adductum ex lib. de art. Hipp. locum exponit. Deniq; τὴν τριβήν, velut cùm scribitur apud Hipp. τὴν τέχνην οὐ μόνον λόγῳ ἀσκεῖν χρὴ, ἀλλὰ καὶ ὁμιλίῃ. hanc artem non solùm ratione, verumetiã vsu exercere oportet. Quod cùm ex lib. περὶ ἄρθρων ἐμβολῆς adducat Erot. vitium non leni-

tersubolet. At verò scribitur libr. de art. (p. 589.44.) ἐπὶ ἀρκέει μοῦνον λόγῳ εἰδέναι τὴν τέχνην ταύτην, ἀλλὰ καὶ ὁμιλίῃ ὁμιλέειν. Ac neque satis est hanc artem tantùm ratione nosse, sed & in vsum exercitatione traducenda est.

Ὄμμα apud Hipp. oculum & aspectum significat. Vnde ὄμματα ἀτενίζοντα, vide Ἀτενὲς antea.

Ὄμμα ἀχλυῶδες, vide Ἀχλὺς antea.

Ὄμματα ἀδεδινημένα, vide ἀδεδινημένα ὄμματα antea.

Ὄμματα ἐξέρυθρα, prærubri oculi, sanguinis erupturi signum, in Prorrh. (p. 213. 30.)

Ὄμματα ἐπίχνουν ἔχοντα, vide Ἐπίχνουν ἔχοντα ὄμματα.

Ὄμμα θρασὺ καὶ κεκλεισμένον, oculus ferox & clausus, aspectus ferox, truculentus, cum clausis oculis, phreniticorũ indiciũ. In Prorrh. (p. 191. 48.) ὄμμα θρασύνοντες ẽt dicuntur, qui ferociente & truculento sunt intuitu, fixis & immotis oculis, vt qui catocho detinentur, ibid. (p. 195. 56.) ὄμμα θρασυνθέντες, in Coac. Præn. (p. 428. 32.) ὄμματος θράσος, oculus truculentus & ferox, delirium portendit, aph. 19. sect. 1. lib. 6. Epid. Est & ὀμμάτων ἰλλωδέων θράσος, oculorũ distortorũ ferocitas, h. e. oculi peruersi cum ferocitate, lib. 1. περὶ γυν. (p. 245. 3.)

Ὄμματα καθαρώδεα, vide καθαρὸς antea.

Ὄμματα καρώδεα, vide κάρος.

Ὄμματος κατάκλασις, vide κατάκλασις ὄμματος.

Ὀμμάτων κίνησις ὀξέη, oculorũ velox ac præceps motio, in phrenitidis denũciatione, in Coa. Præn. (p. 430. 34) idẽ φ ὀφθαλμοὶ ἀδεδινημένοι, instabiles, volubiles, & inordinatè ac perniciter moti oculi. In Progn. πυκνὴ κίνησις dicitur. Sic n. scribitur (p. 131. 6.) ἢν γὰρ αἱ ὄψιες πυκνὰ κινέωνται, μανῆναι τούτους ἐλπίς. Si n. obtutus crebrò moueatur, insania expectanda est. Libr. 6. Epid. sect. 1. aph. 19. ῥίψιες ὀφθαλμῶν dicuntur, & in delirii signis reponuntur.

Ὀμμάτων ὀρθότης, rectus oculorũ obtutus & intentus, in phreniticis, Coac. Præn. (p. 430. 34.) Idẽ indicare videtur quod ἀτενέες ὀφθαλμοὶ, aut ὄμμα θρασὺ, quod frequẽter in phreniticis vsurpat Hipp. cùm ex horrido & ferociente obtutu intentam oculorum aciem erigunt ægri.

Ὄμμα πεπηγὸς, obtutus fixus aut concretus, in Coac. Præn. (p. 430. 33.) Ὄμματα πονηρὰ κεχυμένα, oculi malè affecti. libr. περὶ χυμῶν. (pag. 115. 3.)

Ὁμοεθνίη, gentilitas, cognatio, est partium corporis inter se consensio, qua altera alteri affectum cõmunicat, & quadã inter se mutua consensione cõspirat. Lib. de loc. in homine (p. 63. 45.) τοῦτο δὴ ὁποῖον ἄν τι πάθῃ τὸ σμικρότατον, ἐπαναφέρει πρὸς τὴν ὁμοεθνίην, ἕκαστον πρὸς τὴν ἑωυτοῦ, ἤν τι κακὸν, ἤν τι ἀγαθόν. Eaque minima pars quicquid tandẽ pertulerit, ad cognationem & gentilitatẽ refert, vnaquæq; ad suã, siue bonum, siue malum id fuerit. Cognationem autẽ præcipuè habent eæ partes inter se, quæ eadem partium temperie inter se consentiunt. Rursus ibid. (v. 47.) ἔθνος τὸ σμικρότατον, cognatio aut gentilitas minimæ partis dicitur, quæ est ei cum toto corpore, & qua toti minima pars consentit. In quibusdã manu scriptis Regiis Hipp. exemplaribus ex Scholio quodam adscribitur. ὁμοεθνίη ἡ τοῦ σώματος συμμετρία καὶ ὁμογονία. Lib. etiam 2. περὶ γυν. (p. 282. 40.) μάλιστα δὲ καὶ οἱ μαζοὶ ἀείρονται κατὰ τὴν ὁμοεθνίην. præcipuè verò mammæ gentilitate & cognatione quadam cum pectore attolluntur.

Ὁμοιότροπα φάρμακα, dicuntur medicamenta cõformia & vniusmodi, quæ similiter eodẽq; temporis spatio purgant, non hoc citius, aut alterum tardius. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 56. 7.) ἀτὰρ καὶ τὰ μισγόμενα ἀλλήλοισιν ὁμοιότροπα ταῦτα ἐστίν. quanquã & quæ inter se miscentur vnius sunt generis neque dissimiliter agunt. Sibi similigena vertit Aurelianus cap. 19. lib. 2. Acut. Galenus verò illîc ὁμοιότροπα esse medicamenta exponit ὁμολογεῖν ταῖς δυνάμεσι, καὶ κατὰ μηδὲν στασιάζειν. ἡ γὰρ τοι στάσις ἐν ταῖς μίξεσι τῶν καθαιρόντων γίνεται φαρμάκων, οὐχ ὅταν αὐτῶν τὸ μὲν χολῆς, εἰ τύχοι, τὸ δὲ φλέγματος ᾖ κενωτικόν. ἀμφότερα γὰρ κενοῦσθαι δύναται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀλλ᾽ ὅταν τὸ μὲν εὐθέως, τὸ δὲ μετὰ πολὺ τῆς προσφορᾶς πεφύκει κινεῖν τὴν κάθαρσιν. ἀνώμαλος γὰρ οὕτως ἡ κένωσις γίγνεται προσενεχθέντων ἅμα. λέγω δὲ ἀνώμαλον, ὅταν ἤδη παύεσθαι δόξασης, ἀρχὴ πάλιν ἑτέρας κενώσεως γίνεται. τὸ γὰρ τοι θᾶττον εἰωθὸς καθαίρειν φάρμακον συνεκκενοῖ τι καὶ ἐκ θατέρου, ὡς ὀλίγον αὐτοῦ καταλειπόμενον, ἀσθενέστερον γιγνόμενον, ἔτι καὶ μᾶλλον ὀψιαίτερον τῆς οἰκείας καθάρσεως ἄρχεται. Quod est, facultatibus conuenire, & in nullo controuersia esse. In purgantium enim medicamẽtorum permixtione controuersia fit, non quando hoc quidem (verbi gratia) bilem, illud verò pituitam vacuauerit (ambo nanq; eodem tempore vacuari possunt) verùm cùm hoc quidem celeriter, illud verò longo post sumptionem tempore purgationem promouere consueuit. Sic nanq; eorum quæ ingesta sunt inæqualis fit vacuatio. Inæqualẽ verò dico cùm iam altera desinente, iterum alterius vacuationis initiũ exoritur. Nempe quod celerius purgare medicamentum consueuit, id ex alio quippiam simul vacuat, adeò vt quod ipsius exiguum relictum est, imbecillum existens, longè etiam tardius propriam inchoet purgationem.

Ὁμολογεῖν, consentire, συμφωνεῖν καὶ ἁρμόττειν exponit Gal. Com. 2. in lib. κατ᾽ ἰητρ. (p. 681. 31.) εὔδηλον δὲ ὅτι τὸ συμφωνεῖν καὶ ἁρμόττειν ὁμολογεῖν ἔφη, οἱ γὰρ ὁμολογοῦντες ἐν ἔργοις καλοῖς, οὐ μόνον οὐδὲν ἐναντίον πράττουσιν ἢ λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ συντελοῦσιν. Perspicuũ autem est quod ὁμολογεῖν dicit τὸ συμφωνεῖν καὶ ἁρμόττειν, quod est conuenire, cõgruere. Qui enim honestis in rebus consentiunt, ii non modò contrarii nihil faciunt aut dicunt, verùm etiam vnà operam præstant. Sic ὁμολογέον σημεῖον dicitur, signum consentiens, morbo respondens, quodq; adesse consueuit, velut indubitatum aut certum. Velut pedũ tumor pus expuentibus valde consentiens ponitur in Prorrh. 2. (p. 423. 37.) καὶ γὰρ τοῦτο σημεῖον τοῖσιν ὁμολογέον ἐστί.

Ὁμορροθεῖν est vnà strepitum & vocem edere aut consentire ac cõcurrere in vnam actionem, vt remiges cùm vno velut consensu remigant ac remos attollunt. ὁμορροθεῖν ὁμοῦ ἕλκειν καὶ συμφωνεῖν exponit Hesychius, quod de remigibus dicitur, τὸ ἅμα καὶ συμφώνως ἐρέσσειν vno consensu remigare. Hippocrat. libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 238. v. 40.) καὶ ἢν τὰ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀπιόντα ὁμορροθῇ κατ' ἴξιν τῷ ἀπὸ τῆς γυναικός. tum si quæ à viro prodeunt recta concurrerint cum eo quod à muliere prodit. hoc est, si viri semen cum mulieris semine concurrat, vnaque in emittendo semine simul consentiat, expeditior est ad conceptũ via, vt vno & eodem impetu cum mulieris semine feratur. Neque verò hoc loco prætereunda est Cordęi industria, quæ non ita pridem publicatis in eum lib. doctiss. Commentariis commodum apparuit, in quibus huius dictionis vim, & similitudinis ἐνέργειαν amplissimis verbis explicat.

Ὁμορυσμὸς idem quod ὅμοιος ῥυσμὸς, similis tractus & eadẽ species, & dicitur de iis quæ inter se similitudinem habent, & ex iisdem specie inter se connectuntur aut constituũtur, vt in libello περὶ ἀνατομῆς (pagina 54. versic. 25.) de arteria, κρίκοις συγκειμένη ὁμορυσμοῖς, ex annulis inter se similibus composita, cõstans, aut eiusdem speciei ac figuræ. Est enim ῥυσμὸς σχῆμα καὶ τύπος. Sunt qui ὁμορυσμὸν inter se finitimum & conterminum explicent, quod ὅμορος γειτνιῶν, καὶ ὁμοροῦσι γειτνιῶσι καὶ πλησιάζουσι exponatur Hesychio. Sic κρίκοις ὁμορυσμοῖς circulis rotundis inter se finitimis significabit. Indeque ὁμορυσμίην similitudinem aut viciniam denotat. Sic ibidem (v. 31.) τὸ δὲ ἧπαρ ὁμορυσμίην μὲν ἔχει τοῖς ἄλλοις ἅπασι. Hepar autem cum aliis omnibus similitudinem habet aut cognationem, aut cæteris omnibus vicinum est & finitimum. Neque tamen tam viciniam quàm affinitatem & cognationem significat, quã cæteris omnibus vtilitatem & nutrimentum impertit. Ac rursus ibidem (v. 33.) νεφροὶ δὲ ὁμοιόρυσμοι, renes verò inter se similes. Qua dictione substantiæ totius ac naturæ similitudo indicatur. Et rursus (v. 38.) σπλὴν ὁμοιόρυσμος ἔχει ποδὸς, splen cum pede humano similitudinem & cognationem habet. Et (v. 39.) ἀπὸ δὲ κοιλίης πέφυκεν ἔντερον ὁμοιόρυσμον, ventriculo adhæret intestinum sibi simile. Vbi vnum tantum intestinum agnoscit Hippocrat. quod κῶλον dicitur, ideoque ὁμοιόρυσμον vocat, quod sibi sit simile & substantiæ similitudine sibi cognatum.

Ὁμότεχνος eiusdem artis opifex & socius, qui probè artem quam profitetur callet. Dicitur de bono medico, qui non tam nomine quam re artem medicam profitetur, ἐν παραγγελίαις (pag. 18. versic. 7.) ἐφ' οἷς ἂν ἰητρὸς ἀγαθὸς ἀκμάζοι ὁμότεχνος καλεόμενος. quibus bonus medicus excellit, & eiusdem artis opifex nuncupatur. Sunt præclara artis opera, quibus existimationem suam & artis nomen tuetur, & artis socius & collega dicitur.

Ὁμόφυλον καὶ ἀλλόφυλον, quod est eiusdem generis & diuersi, cognatum & peregrinum ac alienum dici potest, aut societas & cognatio, ac diuersitas. Libr. de aëre, loc. & aq. (p. 76.30.) μήτε ὁμόφυλον, μήτε ἀλλόφυλον, ἀλλὰ τὴν ἡδονὴν κρατέειν. vbi significat Asianos neque sui generis, neque alieni societate teneri, sed sola voluptate ad libidinem duci. ὁμόφυλα dicuntur eiusdem gentis & ordinis, aut finis, congeneria. Libr. de natura humana (pag. 8. 13.) ἔπειτα οὐδ' αὖ μὴ ὁμόφυλα ἐόντα μίσγηται. deinde non generant quę diuersi generis inter se miscentur. Vbi τὰ ὁμόφυλα ὁμοειδῆ exponit Galenus & οἰκειότητα τῆς οὐσίας ἔχοντα, quæ inter se familiaritatem substantiæ habent.

Ὁμοχροίη, æquabilitas aut lęuitas dicitur, & superficiei æqualitas, læuor, complanatio, aut æquata quædam planicies. Libr. de Capitis Vulner. (pag. 445. vers. 22. & 23.) ἡ ὁμοχροίη ὀστέου intelligitur caluariæ superficies exterior læuis, quæ cute tegitur, tum interior quæ membranam cingit. Libr. de fract. (p. 528.2.) ὁμοχροίαν vocat Hippocrat. partium totius manus æquabilitatem, qua membra tum internam, tum externam rectitudinẽ inter se obseruant. Quidam συνάφειαν, alii συνέχειαν καὶ ὁμαλότητα, hoc est, partium inter se continuitatem & æquabilitatem intelligunt. libr. 1. περὶ γυν. (pag. 244. 30.) ὁμόχροον χωρίον καὶ λεῖον de vteri læuitate dicitur.

Ὀμφάκιον est succus vuę acerbę. Omphacii epulotici descriptio est apud Hippocratem lib. de Vlceribus (pag. 514. 16.) Eius vsus est ad inueterata & recentia vulnera, tum auris & capitis vlcera, & ad cutem quæ colis glandem tegit.

Ὀμφαλοτόμος aut ὀμφαλητόμος obstetrix dicitur, quæ vmbilicos infantibus recens natis præcidit. ὀμφαλητόμος Hesychio ἡ μαῖα exponitur & ὀμφαλητόμοι αἱ μαῖαι Sudæ, obstetrices, quòd vmbilicos infantibus præcidant. ὀμφαλοτόμος ἡ μαιεύτρια etiam Polluci. Eam dictionem vsurpat Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 245. v. 45.) ἢν ῥαγῇ βίῃ ὁ ὀμφαλὸς ἢ ἀμαθίῃ ἀποτάμῃ ἡ ὀμφαλητόμος. si vi ruptus vmbilicus fuerit, aut per imperitiam ab obstetrice resectus. Vbi tamen passim in exemplaribus Hippocrat. ὀμφαλοτόμος legitur, vitiosè vt apparet. ὀμφαλητόμον enim Ionicè ἀντὶ τῆς μαίας dici Annotat Eustathius.

¶ Ὀνειρώττειν cùm somniare significet, peculiariter tamen apud Medicos per somnium Veneris imaginatione tentari indicat, & inter somniandum semen profundere libr. 2. de Morb. (pag. 152. 23.) καὶ ὀνειρώσσει, & semen in somnis profundit. Et libr. 1. περὶ διαίτης (p. 90. 5.) καὶ τούτους ὀνειρώσσειν. eos in somnis Veneris ludibriis exerceri necesse est, vbi tamen simpliciter somnia videre dixit Cornarius. Rursus libr. 2. (pag. 95. v. 15.) στρύχνος ἐξονειρώσσειν οὐκ ἐᾷ. solanum Veneris ludibria per somnum sedat, aut semen in somnis effundere non permittit. Libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 209. 43.) πολλάκις δὲ καὶ ὀνειρώσσει. sæpe verò

pe verò insomniis Venereis exagitatur. Ac rursus ibid. (p.208.19.) ἐξονειρώσσει θαμινά, per somnum frequenter semen effundit. Libr. etiam 4. Epid. (p.334.32.) Νίκιππος ἐν πυρετοῖσιν ἐξωνείρωσσε. Nicippus per febres Veneris imaginationes habuit. Inde ὀνειρωγμοὺς libidinum imaginationes vocat Pl. cap.7. lib.20. & insomnia Veneris cap.10. lib.26. secutus Dioscoridem lib.3. cap.148. de nymphæa. Onirogonos (fortè pro onirogmos) vocatur Cælio Aureliano cá.5. lib.5. Tard. Pass. cùm per somnos inanibus visis affecti ægrotantes seminis lapsu vexantur.

Ὄνις, ἴδος, stercus asininum, fimus asininus. Pollux lib.5. ὄνου κόπρον ὀνίδα φασὶ καὶ ὄνθον. & ὀνίδες Sudæ τὰ τῶν ὄνων ἀποπατήματα, ἃ ἐπί τινες πεπλασμένα εἰσί(?). Vtitur sæpe Hippoc. in tota muliebrium morborum tractatione, vt libr. περὶ γυν. φύσ. (p.227.42.) ad fluxum muliebrem. vbi tamen ὀνίλιδα, pro ὀνίδα, legisse videtur Caluus, (vt & aliàs eodem in libro) cùm origanum vertat. Est enim ὀνῖτις origani quędam species cuius meminit Plinius libr.20. cap.17. Et Nicandri Schol. Alexipharm. ὀνῖτιν vocari scribit, τὸ ἥμερον ὀρίγανον, ὃ καὶ οἱ ὄνοι ἐσθίουσι. Dicitur & ὀνῖτις Dioscoridi libr.3. cap.32. & 33. vitiosè fortè pro ὀνῖτις. Rursus Hip. lib.2. περὶ γυναικ. (p.285.29.) ἡμιόνου ὀνίδα, hoc est muli stercus vstum, tritum, & vino odorato dilutum propinat in fluore muliebri, (vbi tamen vngulæ ex mula cinerem perperam sumpsit Caluus) pro quo ἡμιονίδα scribit lib. περὶ γυν. φύσ. (p.228.10.) si modò vera est lectio, ac non ἡμιόνου ὀνίδα legendum. Vbi etiam ὀνίδες ad suffitum vteri adhibet Hipp. (p.229.20) ὀνίδα quoq; vsurpat Gal. lib. περὶ τῶν εὐπορίστων. (pag.477.43. & pag.478.28.)

Ὀνόματα φύσιος νομοθετήματα, nomina naturæ decreta, & lege quadam naturæ indita, aut pro rerum natura legitimè imposita, cùm sint rerum natura existentium simulachra. lib. περὶ τέχνης (p.1.22.)

Ὄνος axis, & ὀνίσκος axiculus, paruus axis, asellus etiam & sucula dicitur, quæ est machina tractorii generis apud Catonem vt testatur Budæus. Ὀνίσκους axiculos vocat Hippocrat. per quos extensionem moliri licet, lib. de fract. (pag.551.1.) vbi Galenus ὄνους τοὺς ἄξονας, & ὀνίσκους τοὺς μικροὺς ἄξονας vocari scribit forma diminutiuâ. Rursus ibidem (pagina 569. vers.33.) ὄνου περιαγωγή, axis versatio in firmissimo machinamento ponitur. Vbi etiam ὄνους & ὀνίσκους τοὺς ἄξονας exponit Gal. Ac rursus lib. de art. (pag.615.32.) ὥστε ἀπὸ τροχιλίης τὰ χαλώμενα τῶν ὅπλα, ἢ ἀπὸ ὄνου, si à trochlea vel ab axe funes laxentur. Illic enim ὄνος dicitur axis ex quo funis demittitur ad concussionem per scalam faciendam. Et ὀνίσκους τοὺς ἄξονας vocari scribit Galenus. Atque iterum ibidem (pagina 656. versic.5.) ὀνίσκους ἔχειν ἑκατέρωθεν, vt asellum vtrinque contineant. Vbi etiam Galenus, τοὺς ὀνίσκους ἄξονας vocat. Ὄνος quoque Erotiano apud Hippocratem exponitur ὁ ἄξων, axis, ἴσως διὰ τὸ κυκλικὸν τῆς κινήσεως, fortè ob conuersionem motus in orbem. Et ὄνοι καὶ ὀνίσκοι οἱ ἄξονες dicuntur Galeno in Exeg. vocum Hippocrat. vt ὀνεύεσθαι ἢ καλονεύεσθαι(?) διὰ ὄνου ἐπιστροφῆς τείνειν, per axium circumactionem extendere, aut sucula versata & circumducta extensionem facere. Ὀνίσκοι etiam porcelliones vocantur apud Cælium Aurelianum cap.4. libr.1. Tard. Pass. animalia quæ humectis & aquosis locis sæpe nascuntur, populariter suculæ quoq; dicuntur aut millepedæ.

Ὄνυξ vnguis, pars propriè dicitur in digitis extima, dura & lata, qua firmiores ad apprehensionem redduntur, de qua amplissimè Gorrhæus. Ὄνυχες λεπροί, leprosi vngues & scabri, quibus confert acetum cum sale, libr. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p.113.28.) Per translationem autem ὄνυξ etiã dicitur Aureliano cap.32. lib.2. Acut. in oculi circulo nata macula albida, quæ in vnguis similitudinem nascẽtis vel crescentis lunę cornibus respondens, paulatim sumit augmentum. Ὄνυξ quoq; in oculi vitio ponitur autori Definit. Med. (p.400.1.) & est συλλογὴ πύου κατὰ τὸ μέλαν μετὰ φλεγμονῆς πρὸς τὴν ἶριν(?) παραπλησία ὄνυχι. puris collectio in nigro oculi cũ inflãmatione, secũdũ iridem, vngui assimilis. Alioq; nomine eidẽ πύωσις vocatur. Paul⁹ lib.3.c.22. ὄνυχα vocari scribit, cùm mẽbrana cornea purulenta efficitur, nũc altius, nũc in superficie, ita vt pus vnguis resecti figurã imitetur, indeq; nomẽ mutuetur. Ὄνυξ etiam vncũ aut vncinũ ferreũ significat ad extrahendũ fœtũ mortuũ, quemadmodũ & vngues ferrei dicuntur. Quã ad rẽ eo vtitur Hip. lib. περὶ ἐπικυήσιος, (p.48.34.) ἔχειν δὲ χρὴ πρὸς ταῦτα καὶ ὄνυχα ἐπὶ δακτύλῳ τῷ μεγάλῳ. Ad eã verò administrãda vnguẽ pollici adaptare oportet. Vngue ẽt ferreo velut vnco veteres ad ἐμβρυουλκίας καὶ ἐμβρυοτομίας vsos testatur Gal. in Exeg. in dictione Ἰχθύλῳ(?). Sic aũt vocatur huiusmodi instrumentũ, ꝙ incuruum sit, & ad volucriũ aduncos & recuruos vngues accedat. ἐλκυστὴρ καὶ ἐμβρυουλκὸς, & ἐμβρυοθλάστης etiam appellatur.

¶ Ὄξος acetũ dicitur, vinũ putredine acidũ effectũ. Ὄξος λευκὸν acetũ albũ sępe vsurpat Hip. vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p.221.42. & p.230.46.) & rursus lib.2. περὶ γυν. (p.290.2.)

Ὀξὺ acutũ & celer indicat, ꝙq; prõptè & celeriter mouetur. Sic ὀξὺ τὸ κατεπεῖγον καὶ σφοδρόν, ὡς μηδεμίαν διάπαυλαν ποιέεσθαι, vrgẽs, vehemẽs, & ꝙ nullam intermissionẽ facit, dici scribit Gal. lib.2. de loc. aff. (p.266.18) eiq; τὸ βραδὺ opponi. ὀξύτερον συνεκρίθη καὶ συνέστη, mas citi⁹ aut celeriùs cõcreuit & coaluit, aph.35. sect.2. lib.6. Epid. Et ὀξὺ ταχέως significat ap. Hom. Il. ε. (v.680.) εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε κορυθαίολος Ἕκτωρ. nisi statim intellexisset galeã quatiens Hector. Sic ẽt ὀξέως apud Hip. sępe ꝑ ταχέως ponitur, vt li.3. Epid. in st. pest. (p.427.26) πολλοὶ μὲν ὀξέως ἀπώλλυντο. multi qdẽ celeriter peribãt. Et ὀξέως κτείνειν in Prorr. dicitur (p.202.41.) celeriter & repẽte interficere, ꝙq; subitũ & repẽtinũ adfert exitiũ. Ac rursus ibid. (p.193.4) ὀξέως μεταπίπτειν, celeriter ꝑmutari, locũ subinde cõmutare, vbi ὀξέως ταχὺ exponit Gal. Qđ ẽt repetitur in Coa. Prę. (424.41) qua notione ἐν ὀξεῖ ꝑ ὀξέως ponit̃ ibid. (p.

425.23.) ἀναθερμανθέντες ἐν ὀξεῖ: celeriter ad calorem reuocati: & (p. 426.7.) ὀλέθριοι ἐν ὀξεῖ. præceps periculum denunciant. Ὀξέως etiam repente interdum indicat; in Coac. Præn. (p. 440.27.) πολλὰ ὀξέως ὁρμήσαντα multa celeriter aut repentè cum impetu feruntur. Ac rursus ibidem (p. 444.5) φλεγματώδης ὀξέως διαχώρησις, alui egestio repentè pituitosa, quę cum tensione intestinorum difficultatem denunciat. Interdum quoque valdè significat. In Prorrh. (p. 194.52.) ὀξέως ὀλέθριον, valdè perniciosum, quod præceps exitium minatur. & ὀξέως ἐκστάντες, vehementer & acutè mente emoti, in Coac. Prenot. (p. 426.34.) & in Prorrh. (p. 175.33.) Est & ὀξὺς præceps, labilis, qui facilè mouetur aut mutatur, interdum etiam acer, vehemens, & ad obeūdas actiones promptus. καιρὸς ὀξὺς, occasio præceps & labilis aph. 1. lib. 1. & ὀξείη ἡ φύσις τῶν πυκνοσάρκων, præceps & labilis eorum natura qui bene sunt habito corpore & denso, hoc est athletico habitu, quòd facilè in perniciem labitur, & ῥέπει ἐφ' ἑκάτερα, τουτέστιν ἐπί τε τὴν εὐεξίην καὶ τὸ πονηρὸν, in contraria celeriter mutatur, neque eodem habitu diutiùs permanere potest; libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 36.29.) & aph. 3. li. 1. ὀξεῖαι καθάρσιες precipites & celeres purgationes, in Coac. Præn. (p. 430.43) ὀξείη κοιλίη πρὸς τὰ φάρμακα, aluus quę facilè & celeriter medicamentis mouetur, iisque obtemperat, Prorrh. 2. (p. 416. 12.) Celsus ventrem medicamentis moueri dixit. Rursus ibidem (p. 415.15.) ὀξύτερός τε καὶ ἐργαστικώτερος ἐν τοῖσι γυμνασίοισι, in obeundis exercitationibus acrior & efficacior dicitur. At iterum (v. 22.) γυναικὶ δὲ χρησάμενος ἅπαξ ὀξύτερος τ' ἂν εἴη vxore verò semel vsus & acrior fuerit, hoc est ad obeundas actiones firmior, promptior, valentior. Est & ὀξείη πυρίη, lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 272. versic. 9. & 10.) fomentum acutum, calore nimio pungens ac mordax. ὀξεῖς ῥιπτασμοὶ, vehementes corporis iactationes, repentinæ, acres & celeres. lib. 7. Epid. (pag. 355. versic. 18.) Ex his verò significationibus ὀξέα νοσήματα dicuntur sæpissimè Hippocrati, morbi acuti, qui magni sunt, celeres, quique celeriter mouentur & ad vigorem perueniunt, & subitò in præceps labuntur exitium. Quam nominis notationē diligentissimè excutit Galenus in fine lib. 3. de dieb. decr. (p. 450.33.) Atq; idem Com. 1. in lib. 6. Epid. (p. 454.20.) significat, cùm ὀξεῖς πυρετοὺς exponit δριμεῖς καὶ ταχεῖς, acres & celeres, quòd celeriter moueantur & suum prodant calorem, sic scribens: τὸ δὲ ὀξεῖς ἐπὶ τῆς ταχείας ἀπαντήσεως τῇ χειρὶ θερμασίας, ἐνδεικνυμένης τε τὴν ἑαυτῆς κίνησιν ὠκεῖαν, ἀκούειν σε χρή; καθάπερ ὀξεῖς τινας ὀνομάζομεν δριμεῖς, οὕτω καὶ ταχεῖς; ὀξέα τε νοσήματα λέγομεν, ὅσα ταχέως διεξέρχεται τοὺς ἰδίους καιροὺς ἄχρι τῆς τελευτῆς. Dictionem autem ὀξεῖς, quod est acutę, de calore celeriter manui occurrente, & motionem suam velocem ostendente, accipere te oportet; quemadmodum acutos aliquos dicimus acres; quod idem est ac si celeres intelligas. Acutos etiam morbos dicimus, qui celeriter in finem vsque sua pertranseunt tempora. Et Com. ad aph. 13. libr. 2. τὰ ὀξέα νοσήματα μεγάλα τέ ἐστι καὶ πρὸς τὴν ἀκμὴν ἐπειγόμενα διὰ ταχέων, acuti morbi dicuntur, qui magni sunt, & ad vigorem celeriter perueniunt. Ac libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 39. versic. 20.) ὀξέα νοσήματα sunt Hippocrati, ἃ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων κτείνει, magni & periculosi morbi, quique plurimos necant, ὧν οἱ πυρετοὶ ἐπίπαν ξυνεχέες ἐόντες, κτείνουσιν, quosque ferè febres comitantur assiduæ, & periculum creant. Quod etiam scribit Gal. Com. ad aph. 19. libr. 2. & aph. 7. lib. 1. & aph. 1. lib. 7. & aph. 54. libr. 6. In Prognostico quoque (pag. 129. vers. 30.) ὀξέα νοσήματα dicuntur, ὁκόσα ξὺν πυρετῷ ἐστι, quibus febris coniuncta est. Vbi acutos morbos exponit Galenus, ἐφ' ὧν ἤτοι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ πυρετοῦ, ἢ διὰ τὴν ἰδίως ὀνομαζομένην φλεγμονὴν οἱ κίνδυνοι γίνονται: in quibus aut propter febris vehementiam, aut propriè dictam inflammationem, pericula imminent. Qua de re & acutorum morborum natura plura scripsimus nostris in libr. 1. Epid. Annotat. sect. 3. Eaq; notione morbus acutus dicitur Latinis, magnus & vehemēs, aut acer & velox. Hor. Si latus aut renes morbo tententur acuto. Celer morbus etiam dici potest; vt celeres passiones Aureliano. Sic ὀξὺς Ἄρης Homer. Il. δ. (v. 352.) ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα. Vbi Schol. exponit, τὸν ταχὺ ἐν τοῖς φόνοις ἔχοντα τὴν κρίσιν. Quo sensu acuta bella dixit Horatius, & M. Tullius acre & difficile certamen.

Ὀξὺς etiā simpliciter ac sine addito apud Hip. positum, grauem febrem aut dolorem subindicat, lib. 4. Epid. (p. 330.48.) ἤτρου ἔντασις ἑκατέρωθεν, ἐς ἰθὺ μέχρις ὀμφαλοῦ ξὺν ὀξεῖ. Imi ventris contensio ex vtraq; parte, in directū, ad vmbilicum pertingens, cum graui febre. Caluus dolorem & febrem subintellexit.

Ὀξύγλυκυ aut ὀξυγλυκὲς, est cremor fauorum decoctus, aut decoctum fauorū aceto mixtorum. Quibusdā mella, aut acetum mulsum dulce, nobis mulsa acida, aut aqua mulsa acida dici potest. fit aūt (vt scribit Gal. Com. in lib. 2. de fract.) (p. 548. 3.) in Græcia hoc modo: faui melle expressi in ollā mundā aquæ plenā iniiciuntur ac macerātur, deinde eatenus decoquūtur, quoad satis visum fuerit, vt faui humorē omnem quem in se habuerint, decoctura in aqua deposuerint. Postea ita recondūt & seruant, vtunturq; æstate ad sitim sedandam aqua admixtā. Idē Com. 3. eundē in lib. (p. 572.30.) ὀξύγλυκυ ἀπόμελι dici scribit, & in Græcia parari melle aceto admixto. Ex fauis quoq; maceratis & coctis adiecto melle & aceto cōmixto, tantisper tñ simul decocto, quoad vtriusq; qualitates vniantur, & aceti vis retundatur. Parari etiam quoddam dulcius, & quoddā acidius ibid. scribit. Idē Gal. lib. 4. salub. ἀπομέλιτος cōficiendi rationē docet ex vna aceti parte, duab. mellis, & aquę quatuor simul incoctis,

ctis,

ctis, vbi neq; fauorum vlla fit mentio. At ὀξύμελι cùm fit mellis decoctum, sub se veluti genera quædam, ὀξύμελι, ὀξύγλυκυ, & ὑδρόμελι continere videtur. Ὀξύγλυκυ verò mulsa acida dici posse videtur, quòd Diosc. lib. 5. cap. 17. fauorum decoctum à melle aqua elutorum & maceratorum, (quod à quibusdam confici ac seruari solet) ὑδρόμελι vocari scribit. Ὀξύγλυκυ in potu adhibet Hippocrat. lib. de fract. (p. 547. 52.) vbi aquam mulsam acidam (ὀξυγλυκὺ vocant) diximus. Rursus ibidem (p. 572. 11.) ὀξύγλυκυ εὐῶδες vsurpat, acetum mulsum dulce odoratum, aut mellam odoratam. Quam potionem aquæ instillatam, in biliosis naturis adhibet. ὀξύγλυκυ etiam in potu adhibet lib. de art. (p. 661. 25.) & Moch. (p. 509. 36.) vt & lib. 2. Epid. (p. 315. 43.) ποτῷ ἐχρῆτο ὀξυγλυκεῖ. In potu erat acetum mulsum. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 274. 8.) ὀξυγλύκεσι, hoc est, aceto mulso aut fauorum cremore pisces chartilagineos & obsonia incoquit. Et ibidem (v. 27.) mercurialis & brassicæ decoctum fauorum cremore aut aceto mulso (ὀξυγλυκεῖ) conditum exhibet. Est & ὄξος γλυκὺ acetum dulce, quo in pleuritide vtitur Hippocr. lib. 3. (p. 162. 40.) acetum mulsum etiam dici potest.

Ὀξυθυμίη præceps & acerba iracundia, excandescentia, & ὀξύθυμος qui nulla iusta de causa in iracundiam erumpit, iræ impotens, & natura ad iram procliuis. Ὀξύθυμος Galeno Com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 373. 9.) frigidiore temperamento præditus esse scribitur & δυσμεταφόρητος, quales sunt mulieres quæ leui de causa facilè commouentur, neque iræ aut animo moderari queunt. Ideoque ὀξυθύμους θυμώδεσι ibidē opponit, quòd θυμώδεις ἀνδρεῖοι sint & virili animo & rerum humilium contemptores. At ὀξύθυμοι μικρόψυχοι, neq; generoso aut virili animo præditi. Hos per ὀργίλους indicauit Hippocr. lib. 1. Epid. vt & ὀξυθυμότεροι ἑτοιμότεροι & ὀργιλώτεροι, promptiores & ad iracundiam proniores exponuntur Galeno Com. ad aph. 23. sect. 4. lib. 6. Epid. eosque fieri scribit vbi ventriculus calidior fuerit, nō calido natiuo sed acqsititio & præter naturam. Ὀξυθυμίην vsurpat Hippocr. aph. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. & aph. 8. sect. 5. & lib. 2. Epid. (p. 317. 11.) ἐπιτηδεύειν ὀξυθυμίην ἐμποιέειν. adhibenda diligentia est vt præceps acerbaque iracūdia inducatur. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 150. 37.) φυλάσσεσθαι δὲ καὶ βοὴν καὶ ὀξυθυμίην, vitet etiam vociferationem & iracūdiam. Lib. 1. περὶ διαίτης (p. 90. 22.) ὀξύθυμον τῷ ῥαθύμῳ, h. e. lento & tardo opponit Hippocr.

Ὀξὺ pro ὀσφύϊ, hoc est, lumbo, positū apud Hip. agnoscit Erotianus. Verùm non parū suspecta mihi videtur lectio, & ἰξὺϊ legendum existimo. Bis enim antea idem Erotianus ἰξὺϊ apud Hippocr. ὀσφύϊ exponit, ex Mochlico vt adscripsimus, aut ὀξὺϊ pro ἰξὺϊ legisse videtur.

Ὀξύμελι potio ex melle, aceto & aqua mixta, acetum mulsum, aut mulsum acetosum dicitur. Cælius Aurelianus apud Hippocr. mulsum ex aceto passim vertit, vt cap. 19. lib. 2. ac. (bis) & cap. 18. lib. 3. ac. & cap. 4. lib. 1. Tard. pass. mulsum ex aceto confectum. Eo vtitur Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 78. 52.) vbi ὀξυμέλιτος appellationem per [τὸ καλεόμενον] nō parum suspectam facit. Potu quoque id exhibet in pleuritide (p. 107. 9.) quem locum exagitat Aurelianus. Idemque videtur esse quod ὀξυμελίκρητον lib. de loc. in homine (p. 68. 49.) in pleuritide exhibitū, aut ὄξος γλυκὺ lib. 3. de Morb. etiam potu in pleuritide sumptum (p. 162. 40.) Oxymelitos autem formam habes apud Hippocr. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 210. 30.) nempe potionem ex melle, aceto & aqua mixtam. Cuius variam cōficiendi rationem habes apud Gal. lib. 4. salub.

Ὀξυρεγμίη acidum ructum significat, cuius causa est pituita, præsertim acida, in ventriculo cōtenta, aut sine ea, ventriculi intemperies frigida, vt scribit Gal. Com. ad aph. 1. lib. 6. vbi ὀξυρεγμίας ὀξείας ἐρυγὰς etiam exponit. Idem Comment. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 59. 14.) ἐμάθομεν δὲ ὅτι διά τε τὴν ψύξιν τῆς γαστρὸς αἱ ὀξυρεγμίαι γίνονται, καὶ διὰ φλέγμα πολλάκις ἠθροισμένον ἐν αὐτῇ, καὶ διὰ πλῆθος σιτίων, ἢ καὶ συμμέτρων μὲν ὄντων, ἀλλὰ ψυχρῶν τῇ δυνάμει. Quòd autem ructus acidi fiant, & propter ventriculi frigiditatem, & propter pituitā sæpius in eo coaceruatam, & propter ciborum copiam, aut, si quidem moderati sint, potestate frigidorum, didicimus. Vsurpatur autem hæc dictio Hippocrati aph. 1. lib. 6. Quæ sententia repetitur lib. 2. Epid. (pag. 313. 33.) Et rursus ibidem (v. 35.) ἴσως δὲ καὶ ὀξυρεγμίαι λειεντερίην λύουσι. fortè etiam intestinorum læuitatem acidi ructus soluunt. Et lib. περὶ διαίτης 2. (p. 95. 3.) πράσον ὀξυρεγμίην παύει. porrū ructum acidum sedat. Quod etiam de coriandro ibidem scribit (v. 8.) καὶ τὴν ὀξυρεγμίην παύει. Et lib. 3. (p. 103. 39.) τὸ σιτίον ἐρυγγάνεται ὠμὸν, ἄτερ ὀξυρεγμίης. cibum crudum eructat citra ructum acidum. Et rursus (p. 104. 18.) εἰσὶ δὲ οἷσιν ἐς τὴν ὑστεραίην ὀξυρεγμίαι γίνονται. Sunt autem quibus postridie ructus acidi fiunt. Lib. περὶ παθῶν ὀξυρεγμίη dicitur (pag. 187. 18. 33. 38.) Quibus sanè ex locis ὀξυρεγμίην, τὴν τοῖς ἀπέπτοισι παρακολουθοῦσαν ἐπιξίζουσαν ἐρυγὴν, acidum ructū, qui eos qui non concoquunt, subsequitur, apud Hippocratem exponit Erot. Hinc etiam ὀξυρεγμιώδης dicitur lib. 2. Epid. (pagin. 316. 7.) quod ὀξυρεγμίην parit. τὸ ἔναιμον καὶ τὸ ὑπόχολον ὀξυρεγμιῶδες. Qui naturâ sunt sanguinei & aliquantulum biliosi, acidis ructibus conflictantur. ὀξυρεγμιώδεις etiam sunt aph. 33. lib. 6. qui acido ructu laborant. Vbi Galeno ὀξυρεγμιώδεις exponuntur, οἱ ὀξείας ἔχοντες ἐρυγάς. Quam dictionem quoque vsurpat Hippocrat. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 58. 46.)

Ὀξυφλεγμασίη acuta & vehemens inflammatio quæ fit à succenso sanguine. Libello περὶ παρθενίων (p. 213. 26.) ἐχόντων δὲ πνιγμὸν ὧδε, ὑπὸ μὲν τῆς ὀξυφλεγμασίης μαίνεται. His autem sic se habentibus, præ acuta quidem & vehementi inflammatione insanit,

Ὀξυφωνίη κλαυθμώδης, vox acuta, eiulabunda & planctum referens, In Coac. Prænot. (pag. 431. vers. 32.)

¶ Ὀπισθότονος est partium posteriorum distentio, aut conuulsio in posteriora. Supinus raptus dicitur Cælio Aureliano cap. 6. lib. 3. acut. & raptus posterganeus. ὀπισθοτόνους Celsus rigores qui caput scapulis annectũt vocat cap. 11. lib. 8. Opisthotoni tria sunt notabilia exempla lib. 5. Epid. (p. 341.) quæ etiam repetuntur lib. 7. Epid. (p. 358.) Ὀπισθοτονώδεες qui in scapulas rigescunt, & posteriorum partium distentione tentantur, quam opisthotonum dicunt, in Prorrh. (p. 195.56.) & Coac. Prænot. (p. 428.32.) iidem ὀπισθοτονικοὶ vocantur, lib. 5. Epid. (p. 339.35.) ὀπισθοτονώδες ῥῖγος, rigor cum posteriorum partium distentione, rigor cùm ceruix in scapulas deiecta est & retrorsum contracta, aut in humeros incuruata. In Coac. Prænot. (p. 425.7.) ὀπισθοτονώδεα πυρετώδεα, febres cum posteriorũ partium distentione. In Coac. Prænot. (p. 434.24.)

Ὀπισθοχειμῶνες sunt frigora quæ ad extremam hyemem fiunt, quæq; cæteris plærunq; duriora sentiuntur. Lib. 1. Epid. (p. 357.41.) ὀπισθοχειμῶνες μεγάλοι, extremæ hiemis frigora magna fuere. Eandemq; dictionem vsurpat lib. περὶ χυμῶν (pag. 116.46.) ὅπου δὲ χειμέριον γένηται ἦρ, καὶ ὀπισθοχειμών. cùm ver hybernum fuerit, & extremæ hyemis frigora senserit.

Ὅπλα instrumenta & funes significant apud Hippocr. lib. de art. (p. 615.32.) τὰ χαλώμενα ὅπλα, laxati funes. Galeno in Exeg. vocum Hipppocr. ὅπλα exponuntur κάλοι ἀπὸ σύνπειν, ἢ λίνου, ἢ καναβέως. funes ex stupa, lino aut cannabe cõfecti. Erotianus verò apud Hippocr. Bacchium reprehendit, quòd ὅπλα exposuerit τὰ σύνπινα σχοινία, stupeos funes (vt stupea vincula dixit Maro Æneid. 2.) vult enim ὅπλα κοινῶς dici τὰ ἐν τῇ νηῒ διακρατοῦντα ὀρθὸν τὸν ἱστὸν σχοινία, funes nauticos malum rectum continentes. Quemadmodum etiam Hippocr. lib. de art. (pag. 659.28.) ὅπλα vocauit nauticos rudentes. Vbi Gal. ὅπλα vocari scribit τὰ κατὰ τὴν ναῦν σχοινία, nauium rudentes. & δῆλον ὅτι νῦν ὁ Ἱπποκράτης εἴρηκεν ὅπλα μὴ ἰδίως, τὰ ἐν τῇ νηῒ σχοινία. τὰ δὲ ἔξω τῆς νηὸς ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κατ' ἀγρὸν, διὰ τῆς κοινῆς προσηγορίας ἐδήλωσε τῆς σχοινία. Constat nunc Hippocratem cùm ὅπλα dixit rudentes nauticos intellexisse. Eos nanque qui in vrbibus & in agro habentur, communi appellatione per σχοινία significauit. Quod etiam Homerico testimonio contestatum facit Galenus, qui etiam ὅπλον ξ. funem nauticum ἐΰστρεφὲς ὅπλον vocat. ὅπλα tamen communiter instrumenta tum bellica, tum nautica dicuntur quemadmodum & Latinis arma cunctarum artium instrumenta, vt annotat Seruius, quod ex Eustathio sumpsisse videtur, qui ὅπλα nominari scribit πάσης τέχνης καὶ ὁποιασοῦν ἐργασίας ἐργαλεῖα, quælibet artis cuiuscunque instrumenta. Pollux quoque lib. 1. cap. 9. ὅπλα dici ex Xenophonte in Oeconomico scribit, τὰ σύμπαντα σκεύη, quæuis instrumenta. De instrumentis nauticis dixit Maro Æneid. 5. Colligere arma iubet validisque incumbere remis, ex armorum bellicorum translatione. Sic de rusticis instrumentis Georgic. lib. 1. quæ sint duris agrestibus arma. Et lib. 1. Æneid. cerealia arma Expediunt, de instrumentis quib. cerealia semina comminuuntur & in farinam rediguntur.

Ὀπὸς simpliciter & per se ὁ τοῦ σιλφίου κατ' ἐξοχὴν exponitur Galeno apud Hippocr. silphii aut laseris succus, quemadmodum & καυλὸς, cùm tamen cõmuni notione succum aut humorem alicũde expressum indicet. Quæ Galeni explicatio ad lib. de rat. vict. in morb. ac. refertur (p. 62.26.) vbi σίλφιον ὀπὸς, καυλὸς ponitur & de lasere intelligitur, eius succo & scapo. Rursus lib. 2. de morb. (pag. 149.8.) & ὀποῦ τρεῖς κυάμους, laseris succi trium fabarum quantitatem. Et (v. 15.) ὀποῦ δύο κυάμους. laseris succi fabas duas. Idem quoque ὀπὸς μηδικὸς dicitur Galeno in fine lib. 2. κατὰ τόπ. succus Medicus, Syrenæus, vt & Cyrenaicus. Sæpe vero ab Hippocrate ὀπὸς σιλφίου nominatur, vt lib. 7. Epidem. (pag. 362.23.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 200.8. & 19. & p. 202.5.) & lib. 2. de Morb. (p. 149.1. & p. 150.24.) & lib. 3. (p. 164.7. & 8.) Est vbi ὀπὸς non solùm laseris succum sed & ipsum silphium & laserpitium indicat. Et Galenus ὀποῦ καρπὸν apud Hippocrat. σιλφίου σπέρμα, silphii semen exponit, quod folium singulariter & Magydaris quibusdam vocatur. Quod videtur referri ad lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 257.1.) vbi καρπὸν ὀποῦ legisse videtur Cornarius, cùm tamen exemplaria omnia habeant πηγάνου καρπὸν ὀπόν. Ὀπὸς etiã veteribus de fici & caprifici lacteo succo effertur, quo coaguli loco ad lac spissandum vtebantur. Sic lib. 4. de Morb. (pag. 175.1.) ὀπὸν ad lac cogendum & inspissandum immittit Hippocr. Vbi certe ambiguum est an laseris succum & Cyrenaicum intelligat, an verò succum alium quendam lac stringentem & condensantem. Et Empedocles apud Plut. lib. περὶ πολυφιλίας ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐγόμφωσεν & ἔδησε. Vt sunt densando opportuna coagula lacti. Quod ad Homeri imitationem dictum est. Sic enim scribitur Il. ε. (v. 902.) ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν ὑγρὸν ἐόν. Vt cùm lac album coagulum cogens congelauit, molle existens. Quod etiam de lacteo fici succo dicitur Dioscoridi lib. 1. cap. 184. & 185. & Plinio cap. 7. lib. 23. qui & ὀπὸς vocatur. Et Eustathius in Homeri locum, ὀπὸν exponit τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς lacteum fici succum, & τὴν πυτίαν, coagulum. Neque secus ὀπώδης ὑγρότης fici ex Theoph. lib. 1. hist. plant. cap. 19. Plinio lacteus succus dicitur lib. 15. cap. 28. & quod πολύοπον δένδρον lib. 4. hist. plant. cap. 2. Plinius lib. 13. capit. 7. ficum multo lacte abundare scribit. Qua forte notione ὀπώδεα οὖρα dicuntur Hippocrati lib. 7. Epid. (p. 356.48.) lacteæ & albicantes vrinæ, quod pituitam multam crudam & vitream præseferant. Intelligi quoque etiam videntur vrinæ succum & serum pluri-

plurimum referentes, velut quæ multam crudam humorum copiam, & frigidi pituitosiq; humoris multitudinem denotant. ὀπὸς enim τῶν χυμῶν genere censetur, & à Platone in Timæo plantarum succis annumeratur, quod etiam testatur Galenus lib. 1. de simpl. med. fac. cap. 38. Quod igitur eiusmodi vrinæ, quales sunt dilutæ, crudi succi & seri plurimam copiam continerent, ὀπώδεες, veluti succosæ & serosæ accipi possunt.

Ὄπωπα εἶδον exponit Erotianus apud Hippocr. quod est vidi. Qua dictione vtitur lib. de art. (pag. 579. 7.) ἀτὰρ οὐδὲ ἐς τὸ ἔμπροσθεν οὐδέπω ὄπωπα. Verùm neque in anteriorem partem vnquam vidi. Sed Erotiani codices εἶδος vitiosè legunt. ὄπωπα, ἑώρακα, ἴδον, ἐθεασάμην, exponit Hesychius.

Ὀπώπια dicũtur oculorum ossa Hippocrati, lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 58. 44.) κεφαλῆς ξὺν ὀπωπίοις ὀκτώ, capitis cũm oculorum ossibus octo.

Ὀπώρη pars æstatis vltima dicitur, in qua cùm fructus maturescere soleant, pro fructibus ipsis accipitur, interdum verò pro autumno & fructibus autumnalibus. Lib. 5. Epid. (p. 338. 34.) ἐδίων ὀπώρην, ex pomorum esu. Et rursus ibid. (p. 340. 17.) ὀπώρη γλυκεῖη, poma dulcia. Rursus lib. 7. (p. 363. 20.) ὀπώρη fructus autumnales & poma indicat, cùm pomorum nomine mora & nuces Plinius censeat, & Martialis nuces pineas. ὀπώρη μήλων malorum aut pomorum fructus, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 200. 35.) in causis hydropis ex liene. καὶ μήλων ὀπώρην πολλὴν φάγῃ, & poma multa aut malorum fructus multos ederit. Ac rursus ibidem (vers. 41.) ὁκόταν δὲ ὀπώρη ᾖ καὶ φάγῃ ταύτην. cùm verò pomorum tempus aduenerit, eaque comederit. Et (pagina 210. 1.) αὕτη ἡ νοῦσος ἐπιλαμβάνει μάλιστα μετοπώρου καὶ ὀπώρης ἐούσης. morbus prehendit autumno præcipuè & fructuum tempore. Et rursus ibidem (pag. 207. 35.) in causis quarti stuporis attoniti, quẽ Typhon vocant. ὁκόταν τις πλησθῇ παντοίης ὀπώρης. cùm quis se fructib. autumnalibus omnis generis expleuerit. Sic enim fructus autumnales molli cortice & foris non lignoso, qui pomorum genere censentur comprehendit. Et rursus ibidem (v. 34.) autumni tempus indicat. γίνεται μὲν τὸ νόσημα ἐν ὀπώρης καιρῷ. fit hic morbus autumni quidem tempore, vel fructuum & pomorũ tempore. Et (v. 47.) ὁ δὲ ὑπὸ τῆς ὀπώρης ληφθεὶς τῇ νόσῳ. Qui verò sub autumni tempus morbo correptus est.

Ὀργᾶν est ardenter appetere, & ad aliquid cum impetu ferri, cupiditate aut libidine incendi, turgere, ἐπιθυμεῖν, ὀρεκτικῶς ἔχειν; vt exponit Hesychius. proprieque de animantibus dicitur, quæ libidine turgent & quodam eius impetu concitantur, seu quæ ardentissimè coitum appetunt, & abstinere nequeunt, tuncque turgere aut tumere dicuntur. Ex qua translatione terra ὀργᾶν dicitur cùm semina appetit aut turget, & gignere ac parere cupit. Quod dixit Virg. Georg. 2. Vere tument terræ & genitalia semina poscunt. Sic Erotianus ὀργᾶν τὴν γῆν πρὸς τὴν ἐκβολὴν τοῦ καρποῦ dicit, cùm terra turget, & fructus ac germina aut flores producit. Eademque notione tumescunt arborum gemmæ cùm frondes parturiunt. Neque absimili translatione tumere negotia, & tumorem rerum dicit M. Tullius epist. 4. & 5. lib. 14. ad Att. de eo rerum statu qui in bellum aut tumultum erumpat, & aliquid perturbationis afferat. Ex Scholio quodam adscribitur, ὀργᾶν, ὀρέγεσθαι, ἐπιθυμεῖν πρὸς συνουσίαν. ὀργὰς γὰρ τὰς προθέσεις ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι, ὡς καὶ ἀλκμὰν φησίν. ἐν μὲν ἀνθρώπῳ ὀργαὶ βεβαρημέναι μυρίαι. Eodem etiã tropo ὀργᾶν ad humores corporis transfertur, qui inordinatè mouentur, & ab vna in aliam partem impetu feruntur & decurrunt, tuncque medicamento purgante indigent, velut manum porrigente & ad exitum deducente. Quod multis locis scribit Galenus præcipueque Com. ad aphoris. 22. lib. 1. his verbis: τὸ δὲ ὀργᾶν, ἀπὸ τῶν ὀργώντων ζώων μετενήνοχεν ἐπὶ τοὺς χυμούς. καθ' ὃν γὰρ τρόπον ἐκεῖνα ἡσυχάζειν οὐ δύναται γαργαλιζόμενά πως καὶ κινούμενα καὶ διανιστάμενα πρὸς τὰ πάθους, οὕτω καὶ οἱ χυμοὶ πολλάκις ἐν κινήσει σφοδροτέρᾳ καὶ μεταρρύσει μορίων εἰς μόρια, κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ νοσήματος ἐνοχλοῦσι τὸν ἄνθρωπον, κινοῦντες καὶ γαργαλίζοντες, καὶ ἡσυχάζειν οὐκ ἐπιτρέποντες, ἀλλ' αὐτοί τε κινούμενοι καὶ μεταρρέοντες, ἐνοχλοῦντές τε τῇ τοσαύτῃ φορᾷ τὸν κάμνοντα. ὀργᾶν verò, quod est ad coitum impetu ferri, ab animantibus in Venerem concitatis ad humores translatum est. Nam quemadmodum ea quiescere non possunt quodammodo titillita atque impulsa, & stimulata ab eiusmodi affectus impotentia: sic & humores plærunque dum motu feruntur concitatiore, & ab vna parte ad alteram transfluũt, statim initio morbi hominem infestant cõcitantes & titillantes, nec quiescere sinunt, sed & ipsi mouentur & transfluunt, tantoque motu ægrum infestant. Idem quoque Com. ad aphoris. 1. lib. 4. ὀργᾶν, ἐπείγεσθαι καὶ ὁρμᾶν exponit, quod est vrgere, impellere & impetu ferri. μετενήνεγκται γὰρ ἀπὸ τῶν ὀργώντων ἐπὶ συνουσίαν ζώων ἡ προσηγορία. ὅταν οὖν κινῶνται καὶ φέρονται πάντῃ τοῦ σώματος οἱ πλεονάζοντες χυμοί, μηδέπω καθ' ἕν τι μόριον ἐστηριγμένοι, τηνικαῦτα πρὸς τὴν ἀπόκρισιν αὐτῶν ἡ φύσις ὁρμᾷ, καὶ δεῖται τινὸς ὀρέξοντος χεῖρα καὶ ποδηγήσοντος αὐτὴν τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὴν γαστέρα. Translata enim appellatio est ab animalibus ad coitũ incitatis. Cùm enim redundantes humores mouentur & per totum corpus feruntur, nondum corporis aliqua parte firmati, tũc ad eos expellendos incitatur natura, atque aliquo qui veluti manum porrigat, & hunc humorum motũ ad aluum deducat indiget. Et Com. ad aph. 10. lib. 4. εἴρηται μοι καὶ πρόσθεν ὅτι τὴν ὀργῶσαν φωνὴν ὁ Ἱπποκράτης ἀπὸ τῶν ζώων μετενήνοχε τῶν ἐπειγομένων χρῆσθαι συνουσίᾳ φυσικήν τινα ταύτην ἐπιθυμίαν ἰσχόντων αὐτῶν εἰς τὴν τοῦ σπέρματος ἀπόκρισιν. ἐδείχθη γὰρ ἐν τοῖς περὶ σπέρματος λόγοις, καὶ τὸ θῆλυ κατὰ τὰς συνουσίας σπερμαῖνον. ὅταν οὖν ἤ τοι γε ἐν ὅλῳ τῷ σώματι περιττὴ πλεονασία τινὸς γίνηται, τῆς φύσεως ὁρμὴ πρὸς ἀπόκρισιν τῶν περιττῶν, ἢ εἰ καὶ μὴ καθ'

ὅλον, ἀλλά γε κατὰ τὰ κυριώτατα μέρη, τὸ τοιοῦτον ὁ Ἱπποκράτης ὀργᾶν ὀνομάζειν εἴωθεν. Dictum à me etiã antea Hippocratem verbum ὀργᾶν ab animalibus ad Venerẽ incitatis ad humores transtulisse, cùm ea naturali quadam cupiditate mouentur ad seminis excretionem. Siquidẽ ostensum est in libris de semine fœminam quoque in coitu semen excernere. Quando igitur vel toto corpore similis huic animantium concitatæ ad seminis emissionem libidini, fuerit naturæ impetus ad excretionem redundantium humorum, vel si non toto corpore, at certe partibus principalibus, eiusmodi naturæ quæ molesta sunt expellere gestientis motum consueuit Hippocr. per verbum ὀργᾶν appellare. Idem etiam Com. in sent. 15. lib. 2. de humor. ei attributo, verbum ὀργᾶν scribit propriè de animantibus dici solere, quæ ad rerũ Venerearum vsum impelluntur. Nunc verò ad eos translatum esse morbos, qui properant, celeriterq; mouentur: præcipuè autem cùm sensus ægroti hominis ab inordinata humorũ spiritusq; agitatione quodammodo irritatur. ὀργᾶν autem turgere significare, vrgere & impetu ferri ad excretionem, aut ad exitum festinare, & humoribus attribui ad exitũ paratissimis & vrgentibus scribitur à Galeno Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 460. 14.) ἐπὶ γὰρ τῶν ἑτοιμοτάτων εἰς ἔκκρισιν ἐπειγομένων τε πρὸς κένωσιν ὑγρῶν, ἐνταῦθά τε καὶ κατ' ἄλλους ἀφορισμοὺς φαίνεται χρώμενος τῇ ὀργᾶν φωνῇ. Etenim in paratissimis ad excretionem & ad euacuationem properãtibus humoribus, tum hic, tum in aliis aphorismis, ὀργᾶν voce vsus esse videtur. Qua significatione interdum propriè vtitur Hippocr. vt lib. de fract. (p 564. 5.) πύον γὰρ συχνὸν ῥεῖ ἐκ τοῦ ἕλκεος, καὶ ὀργᾶν φαίνεται. Pus enim copiosum ex vlcere fluit, & turgere videtur, hoc est, gliscere & ad exitum aut excretionem festinare, vt à parte vitiata expellatur, ἐπείγεσθαι πρὸς τὴν ἀπόκρισιν exponit Gal. Dicitur autem de parte vlcerata, cùm vlceris labra nõ committuntur, sed dehiscunt & dissident, & in affecta parte motionis cuiusdam latentis in interioribus sensus est. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 4) οὐδ' ὀργᾷ τότε ὀργᾶν. hoc est, neque incitatur ad coitum aut eum appetit. Et lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 34. 24.) καὶ αἱ θηλαὶ ὀργῶσι, & papillæ turgescunt in lactis significatione, hoc est, foras prodeunt & quodammodo gliscunt aut exeruntur. Rursus Prorrh. 2. (pagina 418. vers. 10.) ἢν αὐτόματον τύχωσιν ὀργῶσαι, si eo sponte ferri contingat, hoc est, si forte ad sanguinis profusionem irritentur aut cieantur, moueantur aut gliscant. Qua notione ὀργῶν αἷμα ibidem (vers. 17.) dicitur, sanguis gliscens & erumpens; aut ad profusionem concitatus (etsi omnes codices σώματος pro αἵματος vitiosè legunt. Sic ὀργῶν σῶμα dicitur plethora laborãs corpus humoribus turgidum & scatens. Eaque significatione tubercula ὀργᾶν dicuntur Galeno Com. 2. in lib. 6. Epid. (p. 466. 41.) quæ in acutum tendunt & humoris acrimonia ad eruptionem irritantur. ἐμάθετε δὲ ἤδη καὶ περὶ τῶν φυμάτων ἔμπροσθεν, ὡς τὰ μὲν ἀποκορυφοῦντα εἰς ὀξὺ, καὶ οἷον ὀργῶντα θερμῶν χυμῶν ἔγγονα, τὰ δὲ ἐναντία ψυχροτέρων. τὸ δὲ ὀργᾶν αὐτὰ διά τε τῶν κνησμωδῶν καὶ τῆς ὀδυνώδους ἔνεστι διαγνῶναι. Iam verò de tuberculis audiuistis, quòd quæ in acutum fastigiantur & quasi turgent, à calidis humoribus ortum habẽt, contraria verò à frigidis. Ea autem turgere, ex pruritu & dolore dignoscere licet. At verò figuratã eam dictionem plærunq; vsurpat Hippocr. vt lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 29.) & aph. 22. lib. 1. & aph. 1. & 10. lib. 4. & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 243. 23.)

Ὀργάσασθαι Galenus in Exegesi apud Hippocrat. ἀναμίξαι, συγκεράσαι, hoc est, permiscere, contemperare aut subigere exponit, nimirum aph. 6. sect. 2. lib. 6. Epid. subindicans, vbi ὀργάσασθαι passim legitur, cui certe eandem expositionem adhibet, etsi in Comment. ὀργίσασθαι plærosque legere contendit, vbi tamen eam lectionem nimis affectatam & ab Hippocratis loquendi consuetudine remotam profitetur. Quam certe amplexus mihi videtur Erotianus cùm ὀργίσασθαι, τὸ ὁρμηθῆναι πρός τι, exponit, hoc est, ad aliquid impelli aut incitari. Et ὀργίσασθαι οὖν εἶπε τὸ εἰς πέψιν ἀγαγεῖν τὰ ὑγρὰ, καὶ πρὸς ἔκκρισιν ἐπιμάζειν. quod est ad consistentiam humida cogere & ad excretionem præparare. Quæ certe expositio optimè huic Hippocr. loco conuenit, & cum ea quam ὀργᾶν & ὀργάσαι aut ὀργάζειν antea tribuimus ex Hesychio in dictione ἀνωργισμένον. Animaduertendum tamen est Erotiani exemplaria nonnulla ὀργήσασθαι pro ὀργίσασθαι scribere, eaque propius ad ὀργάσασθαι accedere.

Ὀργασμὸς etiam (velut ἀπὸ τοῦ ὀργάσαι quod μαλάξαι exponit Galenus, ἐπιμάσαι & φυρᾶσαι Hesychius) legitur apud Hippocratem libro περὶ χυμῶν (pag. 114. 47.) & præparationem significat aut emollitionem, subactionem & permixtionem. Viderurque inter ea annumerari quæ medico sunt curanda, & eorũ quæ vacuari debent præparationem quandam & subactionem subindicare. Concitationem dixit Cornarius ab ὀργᾶν. Vbi annotatur ex quodam Scholio manu scripto in exemplaribus Regiis manu scriptis Hippoc. ὀργασμὸς, μαλαγμός. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Σοφοκλῆς ἐν πανδάρῳ λέγων· καὶ πρόσφορον ἄρχου πηλὸν ὀργάζειν χεροῖν. καὶ Ἀττικοὶ δὲ ἰδίως λέγουσιν ὀργάσαι, τὸ τὰ ὑγρὰ τοῖς ξηροῖς μίξαι καὶ ἀναφυρᾶσαι, καὶ οἷον πηλὸν ποιεῖν. Quæ certè optimè quadrant cum his quæ antea scripsimus in dictione ἀνωργισμένον. At verò Commentarii Galeno attributi ὀργασμὸν ab ὀργᾶν deducunt; quod de humoribus ad excretionem paratissimis & ad euacuationem properantibus dici scribitur. Quam expositionem illic secutus est Cornarius.

Ὄργια, μυστήρια exponit apud Hip. Erotianus, sacra, mysteria. Vtranque tamen vocem reperio apud Hipp. ἐν τῷ πρεσβευτικῷ in Epist. (pag. 541. 7.) μυήσαντες τὰ δήμητρος καὶ κόρης μυστήρια καὶ ὄργια, καὶ τὸν πατέρα καὶ ἐμὲ δημοσίᾳ. publicè patrem meque

neque Cereris & Proserpinæ mysteriis ac sacris initiantes. Rursus ἐπιστήμης ὄργια, scientiæ sacra dicuntur ἐν νόμῳ (p. 19. 42.) πρὶν ἢ τελεσθῶσιν ὀργίοισιν ἐπιστήμης, priùs quam scientiæ sacris initientur.

Ὀργίλοι iracundi, iidem qui ὀξύθυμοι antea dicti sunt, suntque præcipitis iræ & acerbæ, qui nullo negotio nulloque habito rei discrimine in acerbam iracundiam feruntur, & implacabiliter commouentur, ob rationis imbecillitatem. Quale quid mulieribus contingit & rationis impotentibus, qui leui ex offensione exasperantur. Gallicè imitata aliquantulum Græcæ vocis significatione ὀξύθυμοι dicũtur [*qui s'aigrissent & se picquent aisément*] Ea verò notione ὀργίλοι sumuntur, lib. 1. Epid. (p. 372. 21.) in frigidarum naturarum recensione. Vbi ὀξύθυμοι videtur leg. Gal. Alioqui eos qui in vehementem ferocientis animi impetum & excandescentiam proni sunt significant, quæ est calidioris cordis nota, vt satis indicauimus Com. nostris in lib. 2. Epid.

Ὀρειπύτη, montanus labor, vnde ὀρειπύται dicuntur qui ex mõtibus ligna, lapides & id genus alia grauia in vrbes conuehunt, quasi montes pulsantes aut fodientes. Ea dictione vtitur Hippocrates aph. 13. sect. 3. lib. 6. Epid. Vbi scribit Gal. ὀρειπύτας ὀνομάζουσιν οἱ ἕλληνες τοὺς ὁποσοῦν ἐκ τῶν ὀρῶν εἰς τὴν πόλιν καταφέροντας, οἷον ξύλα, καὶ λίθους, ἤ τι τοιοῦτον. ὀρειπύτας Græci nominant quodlibet ex montibus in vrbem deferentes, vt ligna, lapides, & alia id genus.

Ὀρθόκωλον σχῆμα est dearticulationũ rigida figura, cùm ob durum tumorem extendentibus musculis obduratis, inflectentes non cedũt. Ὀρθόκωλον alii vocant, sicque scribitur apud Galenum Comment. 3. in lib. de art. (pag. 636. vers. 22.) cùm meliùs ὀρθόκωλος scribatur, quod dicitur quando articulus perpetuò intenditur nec inflecti potest. Sic enim ὀρθόκωλον medicis dici scribit Galenus, cùm aliquod membrum ita extenditur vt inflecti nequeat.

Ὀρθόπνοια est erectæ ceruicis spiratio, quòd qui ea spirandi difficultate laborant erecti spirare cogantur. Sic enim Celsus cap. 4. lib. 4. ὀρθόπνοιαν dici scribit spirandi difficultatem, cùm non nisi recta ceruice spiritus trahitur. Est enim tam vehemens spirandi difficultas, vt qui ea affecti sint, decumbere suffocationis metu nequeant, ideoque erecta ceruice & thorace spirare cogantur. Huius causa est pulmonis eiusque vasorum angustia, aut ex aliqua inflammatione, aut aliquo humore in pulmonis cauis contento spiritum occludens. Galenus Comment. 2. in Prorrhet. (pagina 195. vers. 6.) ὀνομάζει δὲ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ὀρθόπνοιαν ἐκεῖνο τὸ τῆς δυσπνοίας εἶδος, ἐν ᾧ πνίγονται κατακείμενοι, καὶ μόλις ἐξαρκοῦσιν ὄρθιον ἔχοντες τὸν θώρακα, κατὰ μηδενὸς ἐρηρεισμένῳ μεταφρένῳ. κατασχιζομένης γὰρ εἰς τὸν πνεύμονα τῆς τραχείας ἀρτηρίας τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ λάρυγγος ἐχούσης, ὅταν μὲν ἀνατείνωμεν ὄρθιον τὸν θώρακα, σὺν τῷ τραχήλῳ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ἐξευρύνεσθαι συμβαίνει, καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀποφύσεις ἁπάσας τὰς εἰς τὸν πνεύμονα κατασχιζομένας εὐρύνεσθαι καὶ τοῦτο τὴν ἔνδον αὐτοῦ χώραν αὐξάνεσθαι. διὰ τοῦτο μὲν οὖν κἀπὶ τῆς περιπνευμονίας ἡ ὀρθόπνοια γίνεται κἀν τοῖς καλουμένοις ἀσθματικοῖς πάθεσι. δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο κἀπὶ τῆς χαλεπωτάτης κυνάγχης, ἐν ᾗ φλεγμαίνοντες οἱ τοῦ λάρυγγος ἔνδον μύες, ἀποφράττουσι τὴν ὁδὸν τῆς ἀναπνοῆς. ἐπιτείνεται γὰρ καὶ τοῦτο τὸ πάθημα, κατακειμένων αὐξανομένης τῆς στενοχωρίας. Ὀρθόπνοιαν autem vocat ipse, tum cæteri omnes, id difficulter spirandi genus, in quo decumbentes suffocantur, vixque erecto thorace sufficiunt, dorso nulli rei innixo. Arteria enim aspera à summo gutture initium habente in pulmonem diuisa, cùm thoracem quidem rectum extendimus, arteriam asperam cum collo dilatari contingit, omnesque eius propagines, quæ ex ea in pulmonem diuiduntur, atque interim ei regionem internam augeri. Ob eam igitur causam ὀρθόπνοια in pulmonis inflammatione & in asthmaticis dictis affectibus oritur. Eamque etiam ob causam & in grauissima angina, in qua interni laryngis musculi inflammatione affecti viam respirationis intercludunt. Hic enim affectus decumbentibus intenditur, incrementum accipiente angustia. Rursus Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 28.) ὀρθόπνοιαν ξηρὴν Hippocr. exponens, idem scribit. ξηρὴν δὲ ὀρθόπνοιαν εἴρηκεν, τὴν χωρὶς πτυσμάτων, ἢ ἄνευ βήξεως, ἰσχυρὰν δὲ οὕτω δύσπνοιαν, ὡς μὴ φέρειν τὴν κατάκλισιν, ἀλλὰ πνίγεσθαι. ἐδείξαμεν γὰρ ἔμαθες, ὡς ὑπὸ στενοχωρίας γίγνεσθαι τῶν κατὰ τὸν πνεύμονα κοιλιῶν τοῦ πνεύματος, αἵτινες τοῦτο πάσχουσι κατακειμένων μὲν μᾶλλον, ἑστώτων δὲ ἧττον, ἀνακαθημένων γε δηλονότι πάντων ὀρθῶν τῶν κατὰ τὸν θώρακα, διὸ καὶ καλεῖται ὀρθόπνοια. γιγνομένης δὲ αὐτῆς ἐνίοτε μὲν διὰ φλεγμονὴν τοῦ σπλάγχνου, καθάπερ ἐν περιπνευμονίαις, ἐνίοτε δὲ τῶν βρόγχων πεπληρωμένων, φλεβοτομίας δεῖσθαί φησι τοὺς ὀρθόπνοιαν πάσχοντας, οἷς μὴ πύον ἤθροισται. Siccam autem ὀρθόπνοιαν, hoc est, erectæ ceruicis spirationem dixit, eam spirandi difficultatẽ sine sputis aut absq; tussi, adeò vehementem vt decubitum æger ferre non possit, verùm suffocari videatur. Quam fieri didicisti ob angustiam earum capacitatum quæ in pulmones spiritũ deferunt, quæ quidem id patiuntur decumbentibus ægris magis, minus verò stantibus, nimirum rectè residentibus omnib. thoracis partibus, ideoque ὀρθόπνοια vocatur. Quæ cùm fiat interdũ quidem ob visceris inflammationem, vt in peripneumoniis, interdum verò oppletis arteriis, sanguinis missione eos indigere dicit qui orthopnœa affecti sunt, quibus quidem minimè collectum fuerit. Eiusmodi autem erectæ ceruicis spirationis typus eleganter describitur ab Hipp. lib. 7. Epid. (p. 353. 49.) his verbis: ὀρθοπνοίη δὲ καὶ ἆσθμα τοιοῦτον, καὶ πνιγμοὶ ἐνίοτε ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ὥστε καθημένη διετέλει χρόνον κλίνην. κατακεῖσθαι δὲ οὐχ οἵη τε ἦν, ἀλλ' εἴ τις καὶ ὕπνου δόξα γένοιτο, καθημένη ἦν: Erectæ ceruicis spiratio eiusmodique anhelatio erat; interdumq; à spiritu strangulabatur, adeò vt perpetuò in lecto desidere cogeretur, neque decumbere posset, sed si qua somni incideret opinio, eũ

desidendo caperet. De orthopnœa multa alia habes in dictione ἄσθμα.

Ὀρθοπρίονι, τῇ χοινικίδι exponit Gal. in Exeg. apud Hippocrat. modiolo aut terebello cauo. Est enim χοινικὶς Græcis, χοινίκιον Celso, modiolus aut terebra caua, qua in secandis caluariæ ossibus vtebantur antiqui, eademque ὀρθοπρίων nominatur. Ac nescio an Gal. apud Hipocr. lib. de cap. vuln. (p. 451. 28.) ὀρθοπρίονι legerit, vbi tamen passim scribitur: ἔστι δὲ καὶ ἕτερος κίνδυνος ἢν αὐτίκα ἀφαιρέῃς πρὸς τὴν μήνιγγα ὀπρίσας, τὸ ὀστέον, τρώσῃ ἐν τῷ ἔργῳ τῷ πρίονι τὴν μήνιγγα. Aliud quoque periculum subest, si os ad mebranam sectum protinus auferas, ne in ipso opere terebra membranam vulneret. Est & alterum terebræ rectæ & acutę genus, quod περιτήειον aut περιτήειον dicitur, & τρύπανον εὐθὺ καὶ ὀξύ.

Ὀρθοστάδην aduerbium est apud Hippocr. quod in erectum stando significat, aut eorũ more qui erecti stant, & de leuiter ægrotantibus dicitur, qui erecti & obambulantes placidè morbum circumferunt, necdum decũbere coguntur, velut grauibus morbis afflicti, ex quo decubitu morbi initium circumscribendum esse monet Gal. cap. 6. lib. 1. περὶ κρίσεων. Est autem dictio Hippocratica & valde popularis quã sic explicat Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 352. 35.) μετριώτατοι δ' ἦσαν εἰκότως, δι' ἃς εἶπον αἰτίας, ὥστε καὶ ὀρθοστάδην ὑπ' αὐτῶν ἐνοχλεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους, ὅπερ ἐστὶ φέρειν αὐτοὺς ἀλύπως, περιερχομένους, καὶ πράττοντας τὰ συνήθη, καὶ μὴ καταναγκαζομένους κλινήρεις γίνεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς σφοδροτέροις νοσήμασι. Verùm iure optimo moderatissima erant tubercula, ob eas quas diximus causas, adeò vt erecti & stantes homines ab iis affligerentur, hoc est, ea ferrent sine molestia obambulantes & cõsueta munia obeuntes, neque decumbere cogerentur, velut in vehementibus morbis. Sic rursus ibidem Gal. (pag. 353. 25.) vbi ἐπιπόνως exponit. ταῦτ' οὖν φησὶ τὰ συμπτώματα τοῖς πλείστοις τῶν καμνόντων ἐπιπόνως συμβῆναι, τουτέστιν οὐκ εὐφόρως, οὐδ' ὥστε ῥᾳδίως ἀνέχεσθαι περιιόντας ὀρθοστάδην, ἀλλὰ τοὺς πλείστους αὐτῶν γενέσθαι κλινήρεις. Hæc itaque ait symptomata plurimis ægris laboriosè cõtigisse, hoc est implacidè, ita vt nec recti & obambulantes facilè sustinerent, sed ex eis plurimi decumberẽt. ὀρθοστάδην ἄπυροι, qui erecti & stantes à febribus vacant, lib. 1. Epid. (p. 352. 14. & p. 360. 26.) Et οἱ ὀρθοστάδην τοῖς κατακειμένοισιν opponuntur ibidem (p. 361. 55.) hoc est erecti & obambulantes decumbentibus, velut ibid. (p. 365. 3.) τοὺς ὀρθοστάδην, τοῖς ἐπὶ τῶν νοσημάτων, opponere quibusdam videtur. Et lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 428. 41.) ἔθνησκον δὲ τουτέων ὀλίγοι ὑπὸ ὑδρώπος ὀρθοστάδην. Ex his pauci ex hydrope recti & obambulantes moriebantur. Rursus ibidem (v. 49.) πολλοὶ μὲν κατακλιθέντες, οἱ δ' αὐτῶν ὀρθοστάδην ὑπεφέροντο. multi quidem decubuerunt, partim verò erecti & stantes perferebant. Est & ὀρθοστάδην περιιέναι erectum & stantem obambulare & circumire, qua locutione vtitur Hippocrates ægr. lib. 1. Epidem. & Aretæus capite 9. lib. 1.

περὶ σημείων καὶ αἰτίων ὀξέων παθ. Hinc ὀρθοστατεῖν dicitur rectum stare & se erigere. Libro 2. Epidem. (pagina 314. 19.) καὶ ὀρθοστατεῖν ἦσαν ἀδυνατώτεροι, erigere se ii haudquaquam poterant.

Ὅρον, terminus, finis dicitur, & apud Hippocr. ὅρον τὸν περιορισμὸν, hoc est, confinium, exponit Erotianus. Eam autem vsurpat dictionẽ aph. 17. sect. 6. lib. 6. Epid. τὰ ἐρεθιζόμενα ἐξ ὧν τὰ κερχνώδεα, ὅρον. considerandæ veniant irritantes fluxiones, ex quibus in vocem stridulam ex faucium asperitate desinãt, hoc est, quæ fauciũ asperitate & voce stridula circũscribũtur. ὅρον enim ποιέουσι aut aliud quid tale subaudiri posse videtur, fluxiones nanque in fauces, stridulus & creperus sonus circunscribit ac definit. Rursus ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον (pag. 687. 48.) ὅρον τῆς μάλιστα τὸ συμβαίνειν. maximæ compressionis cõtactus terminus statuitur. Lib. etiam de art. (pagina 650. 24) τὰ δὲ ὀστέα βραδέως ἀφίσταται, ᾗ ἂν τὰ ὅρια τῆς μελασμοῦ γένηται, Ossa autem tardè abscedunt, qua parte denigrationis termini extiterint. Et rursus ibidem (vers. 27.) χρὴ δὲ ὅσα ἀνωτέρω τοῦ σώματος τῶν ὁρίων τῆς μελασμοῦ ἔῃ. Oportet autem corporis partes infra terminos denigrationis sitas.

Ὁρισμοὶ sunt definitiones & artis præcepta, sententiis & aphorismis comprehensa, ad vsum necessaria, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 47.)

Ὁρμὴ, motus, conatus & appetitio vertitur à M. Tullio lib. de Nat. deorũ, aut animi appetitio à qua impellimur ad aliquid agendum. Est etiam naturalis appetitio qua ad id quod visum est mouemur. καθ' ὁρμὴν, κατὰ προαίρεσιν, ἢ βούλησιν, hoc est, ex arbitrio & voluntate, exponit Galenus Com. 2. in Progn. (p. 136. 30.)

τὰ Ὁρμῶντα ἢ ἐνορμῶντα σώματα dicuntur Hippocrati, quæ cum impetu in nobis mouentur, & impetum faciunt, aph. 19. lib. 6. Epidem. sect. 8. Quibus tertia in nobis spirituum substantia significatur, ex qua corpus nostrum constituitur. Hac autem appellatione spirituum in nobis impetus & motus, eorumq́; vis ac naturæ tenuitas exprimitur, quæ celerrimè quaquauersum feruntur, in omniaque quãtumuis densa & crassa repente se insinuant. Quod etiam his verbis innuere videtur Galenus libro περὶ ῥίγους (p. 366. 26.) ἐνορμῶντα δὲ τὰ πνεύματα. πάντη γὰρ ἐξικνεῖται τὸ σώματος ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ, ῥᾳδίως τε καὶ ἀκωλύτως. Quæ verò impetum faciunt, sunt spiritus, quaquauersum enim temporis momento facilè & citra impedimentum corpus peruadunt. Quidam etiam non temere istam appellationem, ad vim potiùs & vehementiam aut incursionem quàm naturæ tenuitatem referunt.

Ὀρνιθίαι, Ornithiæ venti quasi auiarii, qui verno tempore spirant, & aquilonii sunt toto genere, vt scribitur libello de Mundo: οἱ δὲ ὀρνιθίαι καλούμενοι, ἐαρινοί τινες ὄντες ἄνεμοι, βορέαι εἰσὶ τῷ γένει. Ornithiæ quasi auiarii, venti quidam dicti sunt, ex Aquilonio genere, verno

verno tempore inualeſcentes. Plinius lib. 2. cap. 47. fauoniis annumerat, nomenque ſortiri ſcribit ab hirundinis viſo auium aduentu. Eteſias aliquãdo Ornithias dici idem etiam contendit. Ariſtoph. ſcholiaſtes Acharn. Ornithiam ventum dici ſcribit, quòd aues ad terram ſternat & deiiciat ſuo frigore. Meminit Hippocr. lib. 7. Epid. (pagina 366.7.) vbi ventum frigidum eſſe teſtatur: ὀρνιθίαι ἔπνευσαν πολλοὶ καὶ ψυχροί. Ornithiæ autem multi & frigidi ſpirarunt. Interpretes tamen ὀρθίαι legerunt.

Ὀρόβιον pro erui farina ſumi videtur apud Hippocrat. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 222.42.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 262.38.) vt ſit ὀρόβιον ἄλητον. Cornarius eruum decoctum vertit.

Ὀροβοειδέες ὑποστάσιες, orobi ſimilia ſedimenta in vrinis, quæ hepatis colliquationem indicant, vt ſcribit Galen. Comment. 5. in lib. 6. Epid. (pag. 514.16.) aut ſanguinem craſſum in renibus aut hepate exaſtatum. Com. ad aph. 76. lib. 4. Quod certe ex febre præſente & cruditate aut concoctione diſcernitur, vt ſcribit author libelli de vrinis cap. 26.

Ὀρειγανίδος pro ὀλοκωνίτιδος ſcriptum eſſe apud Hippocrat. teſtatur Galenus in Exeg. & à Dioſcoride ὀροκωνῖτιδα appellari τὴν ἐν ὄρεσι γινομένην, eam quæ in montibus naſcatur. Sumpta eſt lectio ex lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 257. 49.) vt ſupra oſtendimus.

Ὀρέω, irruo, impetum facio, impetu feror, irrumpo, ὁρμῶ, & ab ὄρω deriuatur. ὀρέειν ὁρμᾶν exponit Heſychius, & ὀρῶσαι ὁρμῶσαι, melius tamen ὁρμῆσαι, vt ſit irruere & impetu ferri. Hanc dictionem vſurpat Hippocrat. lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 244.37.) τὰ ἐπιφαινόμενα πρῶτα ὤρουσεν ἄνω, de virgine cui menſes primùm comparentes ſurſum impetum fecerunt, aut per ſuperiora proruperunt. ὤρουσεν ὥρμησεν exponit Gal. in Exeg. nimirum hoc ſubindicato loco. etſi ὤρουσε & ὥρμησε leg. exempl. publicata.

Ὀρὸς πίσσης, ſerum picis dicitur lib. de vlcer (pag. 515.3.) ὀρὸν πίσσης, τὸ ὑγρότατον τῆς πίσσης exponit Erotianus apud Hippocrat. eo nimirum ſubindicato loco. Intelligitur autem humidum illud picis ſeroſum, aut picis liquidæ recrementum quod ſupernatat, velut ſerum lacti. Dum enim pix coquitur, expanſa ſupra cortinam vellera eius halitu madeſcunt, quæ deinde in vas exprimuntur. Id πισσέλαιον dicitur Dioſcoridi cap. 79. lib. 1. Galeno verò πίσσανθος, picis flos. Hic enim lib. 1. κατὰ τόπ. (pagina 162.28.) quod pici liquidę ſupernatat & incumbit πίσσανθος, picis florẽ dici ſcribit, quod tenuium magis quàm pix eſt partium, tum compage, tum etiam facultate. πισσέλαιον autem mixturam quandam ex oleo & pice liquida vocat, qua vtebatur ad pilorum radices. Rurſus quoque πίσσης ὑγρᾶς ὀρὸς dicitur ibidem Galeno (pagina 165.46.) qui & lib. 3. (pagina 195.22.) ex Apollonio πίσσης ὀρὸν ad aures purulentas infundit. Idem etiam lib. 2. de ſimpl. med. fac. cap. 21. πίσσανθος eſſe ſcribit, quod oleoſum in pice liquidã ſuperẽfluit, idque verè picis florem dici. At Scribonius Largus cap. 40. ad aurium dolorem picis florem adhibet, & πισσέλαιον dici teſtatur, idque eſſe vult quod excipitur dum pix coquitur, lana ſuperpoſita eius vapori. Adeò vt picis flos idem quod picis ſerum eſſe videatur, quod etiam ὀρροπίσσον dicitur, quoq; Paulus ad vteros concluſos vtitur cap. 74. lib. 3. Huius etiam meminit Aëtius lib. 6. cap. 69. Addit porro Erotianus ὀρρὸν dici Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικ. & lib. περὶ πλαταιώνης, lactis ſerum quod ſuperſtat his quæ in caſeum coguntur. Quibus nimirum verbis ſubnotatur locus lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 241.4. & 249. 12.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 38.35.) Qua ſignificatione etiam ὀρρὸς accipitur Hippocrati lib. 4. de Morb. (pag. 174. 4. & pag. 175.3.) Eſt & ὀρρὸς Heſychio τὸ ὑδατῶδες καὶ ἀφιστάμενον τοῦ γάλακτος.

Ὀῤῥωδέειν eſt metuere, formidare, & ὀῤῥωδέειν, ἀγωνιᾶν, φοβεῖσθαι, exponit Erotianus apud Hippocrat. Sic ὀῤῥωδεῖ, φοβεῖται, ἀπορεῖ, exponitur Heſychio, & ὀῤῥωδοῦντες φοβούμενοι. Eſt autem ὀῤῥωδεῖν verbum Homericum quod εὐλαβεῖσθαι exponit Euſtathius, indeque deductum etymon exiſtimat, quòd bruta animãlia in metu caudam ſubter femora contrahant. οἱ γὰρ εὐλαβούμενοι καλὰ ζῶα, ἀναστῶσι τὰ κατ᾽ ὄρρον. & τὰ ἄλογα δὲ ὑποστέλλει τὴν οὐρὰν ὅτι εὐλαβεῖται. ὅθεν τὸ παρακολουθοῦντας αὐτῷ, ὀῤῥωδεῖν, τὸ τὸν τοιοῦτον ὄρρον ἰδίειν, ὃν οὐρὰν οἱ ἰδιῶται φασίν. Quam notationem etiam ſequutus eſt Heſychius cùm ſcribit: οἱ γὰρ δεδοικότες ἰδίουσι τὸν ὄρρον, ὅ ἐστιν ἱδρῶσι, ἢ τὸ ὀσφῦν τὸ ὑπὸ τὴν ῥάχιν. Qui enim metuunt, iis circa interfœmineum aut os ſacrum loca ſudant. Et Ariſtoph. Scholiaſtes ὀῤῥωδῶν εὐλαβούμενος exponit, ἀπὸ τοῦ τὸν ὄρρον τὸν δειλὸν ἰδίειν. Eſt autem ὄρρος vt ſcribit Gal. in Exeg. τὸ ἱερὸν ὀστοῦν τὸ πέρας, ὅπερ καὶ ὀρροπύγιον καλεῖται, hoc eſt, oſſis ſacri extremum, quod etiam ὀρροπύγιον appellatur, & eſt vltima ſpinæ pars qua vertebræ deſinunt, in auibus manifeſtior, ex quo cauda enaſcitur. τὸ ὀσφῦν ὑπὸ τὴν ῥάχιν exponit Heſychius, & τὴν οὐρὰν Euſtathius, ὄρραιον Galenus, vt ſtatim docebimus. Eſt & ὄρρος Polluci lib. 2. linea quædam velut ſutura, ſubter colem, medium ſcrotum interſecans, per τὸν ὄρρον ad anum vſque tendens, quæ τράμις & περίνεος nominatur. Ὄρρος etiam exponitur Heſychio ἡ τράμις, οὐχ ὥς τινες τὸ ἰσχίον. Rufus Epheſius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων, ὄρρον appellari ſcribit, lineam inter pudenda mediam, quæ & τράμις vocatur. Ὀῤῥωδέειν autem vſurpatur Hippocrati lib. de fract. (pagina 563.57.) οὐ χρὴ ὀῤῥωδέειν τὸν τρόπον τῆς ἰητρείης, curationis modum formidare non oportet. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 240.9.) ὀῤῥωδέειν χρὴ τὸ ἔμβρυον ἀμβλώσῃ ῥαγέντων τῶν ὑμένων, metuendum ne ruptis membranis fœtum abortione excutiat. Rurſus Prorrhet. 2. (pagina 418.15.) μήτε ὀῤῥωδέειν, neque formidare. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 252.38.) καὶ ὀῤῥωδέοντα ὅπως μὴ ψαύσῃς τῆς ὑστέρης, ita vt caueas ne vterum attingas. Lib.

de fract. (pagina 555. 4.) ἤ τινα ἕλκωσιν ὀῤῥωδέῃς, aut exulcerationem aliquam metuas.

Ὀῤῥωδέων Galenus in Exeg. exponit τῶν ἄχρι τοῦ ὄῤῥου ἐκτεινομένων, hoc est, ad extremum vsque ossis sacri extensorum. Quibus verbis subindicare mihi videtur locum lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 108. 27.) vbi tamẽ scribitur, σπωμένων ἢ ξηραινομένων τῶν τενόντων τῶν ὀῤῥωδέων, hoc est, vellicatis & resiccatis iis qui ad ossis sacri extremum pertinent tendonibus, quasi caudalibus tendonibus. Sic enim ibi exponit Galen. τοὺς ἄχρι τοῦ οὐραίου καλεῖσθαι οὕτως. ὀνομάζουσι δὲ οὐραῖον τὸ πέρας τοῦ ὀστέου, vbi extremũ spinæ & ossis sacri intelligas, quod ὄῤῥος & οὐροπύγιον aut ὀῤῥοπύγιον & οὐρὰ in animalibus dicitur. Sic enim ὄῤῥον exponit Arist. Schol. in Pluto. τὸ ἔσχατον τῆς πυγῆς ὀστοῦν, ἐξ οὗ ἡ οὐρὰ τῶν ζώων φύεται.

Ὀρφνώδες tenebricosum, obscurum, nigrum & atrum significat apud Hippocrat. in Progn. (pagina 161. 41.) ἢ καὶ ὀρφνῶδές τι περὶ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι. aut tenebricosum quiddam ob oculos obuersari. Vbi Galen. τὸ μέλαν exponit, & nigrum quendam ac fuliginosum vaporem ex bile flaua exassata in cerebrum sublatum intelligit. Erotianus verò ὀρφνῶδες apud Hippocratem σκοτεινὸν exponit, tenebricosum. ὄρφνη γὰρ λέγεται ἡ σκοτία, ὄρφνη dicuntur tenebræ. Hesychio quoque ὄρφνα καὶ ὄρφνη, σκοτία, νὺξ μέλαινα, tenebræ, nox atra & nigra, & ὀρφνινὸν, μέλαν, σκοτεινόν. Hinc ὀρφναία, σκοτεινὴ, μέλαινα, vt apud Homerum Il. κ. νύκτα δι' ὀρφναίην, per obscuram noctem. Reperitur etiam hæc dictio in Progn. (pagina 162. 45.) ἀντὶ μὲν τοῦ ὀρφνῶδές τι περὶ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, pro eo quod nigra quædam ante oculos obuersantur. Vbi etiam Galeno φάσματα ὀρφνώδη dicuntur visa obscura & nigra, vt & χολὴ ὀρφνώδης, bilis atra & nigra, Comment. 4. in lib. 6. Epid. (pagina 492. 48.) καὶ γὰρ ἰώδης ἐμεῖται χολὴ, καὶ ὑπέρυθρος, καὶ μέλαινα, καὶ ὀρφνώδης. Etenim æruginosa bilis vomitione reiicitur, & subrubra, & nigra, & atra.

Ὄρχις testis aut testicul⁹, corpus est glãdulosum, molle, album & teres, generationis principium. In testem quandoque apud Hippocrat. iudicatione humor deponitur, velut in febre ardente lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 91. 26.) καὶ ὄρχις ἐπαρθεὶς κρίσιμον. testis intensus iudicationem præ se fert. Et in diuturna tussi testium tumor solutionem indicat. Sic enim accipiendũ esse diximus quod scribitur lib. 2. Epid. (pagina 311. 49.) οὐδὲ βῆχες χρόνιαι, ἢν ὄρχιος οἰδήσαντος παύονται, vt nec si diuturnæ tusses, vbi testis intumuerit, desinunt aut cessant. & ὄρχις οἰδήσας ἀπὸ βηχέων. testis ex tussi intumescens. Vbi thoracis & partium spiritalium cum genitalibus communionem ac consensionem multis Hippocratis exemplis confirmauimus. Ὄρχιες καὶ αἰδοῖα ἀνασπώμενα. in vehementibus doloribus & mortis significatione, testium & genitalis conuulsio, in Progn. (pagina 137. 9.) & Coac. Prænot. (pagina 439. 25.) Et ὀρχίων ἐπάρματα, testium tumores in nimia vomitionis contensione, ibidem (p. 440. 48.)

Ὄρχεα Galen. in Exeg. apud Hippocrat. ὄχεα, hoc est, sirorum exponit. Verùm ὄχεα pro ὄρχεα legendum existimo, eumque subindicari locum quem in dictione ὄχεα subindicabo. In quibusdam etiam exemplaribus ὀρχέας scribitur.

Ὀρχομένιον vsurpatur Hippocrati lib. de vlcer. (pagina 516. 4.) Incertum verò est an adarce aut adarcion intelligatur, quod plurimùm inter arundinea lacus Orchomenii innascitur, an verò calami cortex vstus accipiatur, qui etiam tenuium est admodum partium, valdeque deterget, exiccat & digerit, ideoque ad alopecias est efficax. Orchomenii lini meminit Pl. lib. 19. cap. 1.

¶ Ὄσπρια legumina dicuntur, itaque vocari scribit Galen. lib. 1. περὶ τροφῶν δυνάμεως (pagina 314. 14.) ὅσα τῶν δημητρίων σπερμάτων ἐξ ὧν ἄρτος οὐ γίνεται, κυάμους, πισοὺς, ἐρεβίνθους, φακοὺς, θέρμους, ὄρυζαν, ὀρόβους, λαθύρους, ἀράκους, ὤχρους, φασήλους, τῆλιν, φακὴν, cerealia ea semina ex quibus panis nõ fit, fabas, pisa, cicera, lentes, lupinos, oryzam, eruum, cicerculas, aracos, erudiam, phaselos, fœnumgræcum, lentem, reliquaq; id genus. Quorum in numero fabas primo loco collocat Gal. quæ per excellentiã ὄσπρια dicuntur Clementi Alexandrino Stromatῶν lib. 3. quòd sic appellari veterib. in vsu fuerit. Quin & Athenei versus lib. 9. σὺν κρεῶν μετ' ἰχθύσι, ὄσπριον δὲ μετὰ κρέας, de faba intelligi debet, quã viridẽ his quoq; tẽporib. homines post carnes loco bellariorũ esitãt, quãq; etiamnũ hodie vulgo Græcorũ ὄσπριον passim vocari scribit doctiss. Mercurialis cap. 5. lib. 4. variarum lectionũ. ὄσπρια δὲ πάντα φυσώδεα, ἢ ὠμὰ ἢ ἑφθὰ, ἢ πεφρυγμένα. Legumina omnia flatulenta sunt tũ cruda, tũ cocta & tosta, vt scribit Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 110. 43.) Eaque omnia ventrem implere ægreque concoqui tum cruda tum cocta scribit Gal.

Ὀστεοκόπος lassitudinis differẽtia est, in qua nimirũ partes quæ in alto corpore sunt positæ, vt musculi circa ossa positi, & tendones ossibus adhærẽtes, neruiq; in musculorum capita inserti, ex nimio motu cõtusionis & phlegmones sensum habent. Exercitatione enim nimia huiusmodi partes excalfactæ, quippiam ex circũfusis sibi excremẽtis in imũ corp⁹ attraxere, vnde ex penitiore sensu intimatum partiũ, quodq; circa ossa affectio hæreat, ὀστεοκόπος lassitudinis inflãmationis sensũ habẽtis species nominat, vt scribit Gal. lib. 3. salub. (p. 249. 2.) quasi ossiũ dolor aut lassitudo. Qualẽ affectionẽ in febre ardẽte ascribit Hippocrat. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 88. 20.) ὁ πυρετὸς πολὺς ἔχει, τὸ σῶμα ὥσπερ ἀπὸ ὀστεοκόπου ἐχόμενον, πονεῖ ἢ ἀλγεῖ. & febris multa detinet, corpusque velut ossium lassitudine occupatum, delassatur & dolet.

Ὀστέον, ος, pars est corporis maximè terrestris, ideoque durissima & siccissima & frigida. Quanquam, ossa esse calida ex Empedocle velit Albertus Magnus lib. 3. de Animal. Ossa autem sunt corporis fulcra, & partes

alias omnes tanquam fundamenta sustinent. De iis libellus est apud Hippocr. περὶ ὀστέων φύσιος inscriptus, parum integer, in quo etiam adscribuntur quædam, quæ Mochlico assuuntur, de ossium natura. Ossium multæ sunt affectiones apud Hippocrat. Est ὀστέον ἀφιστὰς & ὀστέον ἀπόστασις, vt antea scripsimus in dictione ἀπόστασις. Sic ὀστέον διεστηκὸς dicitur os disiunctum, disparatum, de caluariæ osse in cerebri inflammatione, cùm à membranis quibus colligatur, præcipuè qua parte suturæ sunt, separatum est, istaque vnitatis solutione maxima mortis periculum imminet. In Coac. Prænot. (pagina 429. 20.) οἷσι δὲ ἀνατμηθεῖσι τῶν πιεσθὲν διεστηκὸς εὑρεθῇ τὸ ὀστέον, ἀπόλλυνται. Quorum ex numero hi pereunt, quibus per sectionem os disiunctum visum fuerit. Est & ἐμπεφλασμένον ὀστέον, os desidens, aut medium desidens, de quo antea etiam scripsimus. Ὀστέα κατὰ μικρὸν συριγγώδεα ἔξεισι, ossa parum fistulosa, aut in fistulam cauata, excesserunt, lib. 5. Epid. (pagina 339. 13.) Ὀστέον πυρετῶδες os febrile aut igneum dicitur lib. de vuln. cap. (pag. 449. 43.) ex malè curata superiecta carne, aut inflammationem concipiente, nimisque adstricta. Vbi etiam licet animaduertere os iisdem quibus carnem affectionibus obnoxium esse, inflammationi, suppurationi & abscessui.

Ὄστρακον de testa figulina dicitur, velut lib. 2. de Morb. (pagina 150. 30.) ὄστρακα ἴπνου, testæ furni candentes in lac bubulum aut caprinum immittuntur. Et lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 222. 49.) per ὄστρακα θερμὰ fomentum conficitur. Vt rursus ibidem (pag. 223. 16.) in fomento sicco ὄστρακα panno aliquo inuoluta adhibentur. Sunt & φακοὶ ὀστράκινοι, lenticulæ testaceæ & vaporaria lenticulata testacea, ex quibus iniecta aqua calida fotus paratur, ibidem (v. 17.) vt eandem ad rem ὀστράκινα ἀγγεῖα, vasa testacea adhibentur, etiam ibidem (pagina 229. 42.) & (pag. 285. 47.)

Ὀσφὺς propriè dicitur pars totius spinæ quinque vertebris crassissimis maximisque constans, inter dorsum & os sacrum media, quæ aliàs ἰξὺς nominatur. (Nam & ἰξύϊ ὀσφύϊ exponit apud Hippocrat. Erotianus.) Latini lumborum nomine designant, partem qua cingimur denotantes. Sumi verò pro tota spina videtur apud Hippocrat. lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pagina 112. 41. & 43.) vbi inter partes frigidas reponitur cũ dorso, pectore & præcordiis. Coxas sæpe vertit Celsus, eoque nomine ilia interdum comprehendit, vt cap. 7. lib. 2. cùm hydropis originem ex coxis fieri scribit, quod Hippocr. in Progn. ἐξ ὀσφύος dixit. Rursusque ibidem ex coxarum doloribus manentibus suspectum hydropem facit. Hippocrat. aph. 11. lib. 4. & in Coac. Prænot. (pagina 433. 2.) ὀσφύος ἄλγημα apponit. Rursus quod ibidem scripsit Celsus, Si à coxis, & ab inferioribus partibus dolor in pectus transit, ex Progn. sumptum est. (pag. 153. 1.) αἱ δὲ γινόμεναι ὀδύναι περὶ τὴν ὀσφὺν τε καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τῶν φρενῶν ἅπτωνται, τὰ κάτω ἀπολείπουσαι. Dolores circa lumbos & inferiores sedes affligentes, si iis relictis præcordia attigerint.

Ὄσχοι & ὄσχεος, ἢ τὸ ὄσχεα scrotum significat, estque extrema testiculorum tunica, multis rugis & media tunica distincta, quæ vulgaribus bursa dicitur. Polluci lib. 2. ὀσχεὸς τὸ τῶν ὀρχέων ἀγγεῖον exponitur, quod Celso lib. 7. cap. 18. ὄσχεον dicitur, & scrotum vocari scribitur. Sic Hesychius ὄσχεα exponit μηροσύντια, ἢ τὰ τῶν διδύμων ἀγγεῖα. ὄσχη verò etiam Hippocrati dicitur, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 214. 33.) ἐκκρέμαται ὥσπερ ὄσχη. Et libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 277. 1.) eadem in re, ἐκκρέμανται ὡς ὄσχη, velut scrotum dependent. Ac rursus ibidem (pagina 288. 17.) vbi vteri extra prominent, τὰ νεῦρα καὶ τὰ καλεόμενα ὄσχη χαλῶνται, nerui & quæ scrota vocantur laxentur, demittantur. (Sic enim leg. videtur, cùm passim ὄρχοι & ὄχοι vitiosè legatur.) Existimoque pro ὄσχη ὄσχεα Galenum legisse, quod ὄσχεος exponit, etsi pro ὄσχεα ὄρχεα vitiosè scriptum est, vt antea diximus. Dicitur etiam ἡ ὄσχη Hippocrati, vt lib. 2. de Morb. (pagina 155. 17.) οἰδίσκονται τήν γαστέρα καὶ τὴν ὄσχην, in hydrope, venter & scrotum intumescũt. Et rursus ibidem (p. 157. 25.) οἰδέουσι δὲ αἱ κνῆμαι καὶ ἡ ὄσχη, tibię & scrotum intumescunt. Et (vers. 30.) καὶ τὴν ὄσχην ἀποτύπτειν, & scrotum pertundito. Rursusque lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 199. 15.) καὶ τὰς ἐν τῇ ὄσχῃ φλέβας σχάσαι τὰς παχυτάτας. & venas scroti crassissimas tundito. Et iterum (vers. 33.) ἢν δὲ τὸ οἴδημα καθιστῆκῃ ἐν τῇ ὄσχῃ. Si verò tumor in scroto constiterit. Ac rursus ibidem (pagina 208. 33.) μάλιστα δὲ ἡ ὄσχη. præcipuè verò scrotũ. Videtur etiam ἡ ὄσχεος dici Hippocrati lib. 7. Epid. (pag. 357. 48.) si modò vera est lectio. ἕδρη ἔξω ἐς τὰς ὄσχεας. sedes extra ad scrotũ prolapsa est. Sic enim habent omnia exemplaria. Verùm ἐς τοὺς ὄρχιας legere malim, ex lib. 5. Epid. (pagina 340. 28.) Et in Coac. Prenot. (pag. 441. 12.) τὰ περὶ τὰς ὄσχεας οἰδήματα, tumores qui circa scrotum contingunt. Etsi ὀσχέας passim scribitur, quod suspectam lectionem facit, & dubitationem mouet, num ὀσχέαι dicantur idem quod τὸ ὄσχιον Galeno in Exegesi, nimirum flexuosa vteri osculi extuberantia. Sic namque in Exeg. scribitur, ὀσχίῳ. τῷ περὶ τὸ στόμα τῆς μήτρας ἑλικοειδεῖ ἐπαναστάσει, hoc est, circa os vuluæ flexuosæ aut pampinoformi eminentiæ, quæ & ἀμφίδιον & τὰ λέχνα etiam Hippocrati vocatur. ὄσχος γὰρ καὶ μόσχος, τὰ κλήματα καὶ αἱ ἕλικες. ὄσχος enim & μόσχος palmitem, surculum aut malleolum viteum significat & ramum tenellum, seu sarmenta & pampinos. Vnde ὀσχοφόρια dicuntur festa quibus ramulos vitis racemis onustos pueri gestabant apud Athenienses quasi ramalia. ὄσχος etiam ὄσχη & ὄσχεος aut ὄσχοι vocatur. ὄσχεα enim Hesychius exponit κλήματα βοτρύων πλήρη, vitium sarmenta vuis & racemis onusta. Animaduertendum tamen est Exeg. exemplaria quædam ὀσχία pro ὀσχίῳ scribere.

¶ Ὀΐδος Galenus in Exeges. vocum Hippocr.

τὸ ὀρνέου, hoc est, auiculæ exponit, quam ὠτίδα per ω vocat Arist. & Xenophō ὀτίδα per ο. Sic etiam Erotianus, οὐίδος exponit, ὀρνέου εἶδος ἐστιν, ὃ ἡμεῖς ὠτίδα καλοῦσι. Idemque in dictionibus ab ω incipientibus ὠτίδος καὶ οὐίδος apud Hippocratem exponit, & vtroque modo legi scribit, auiculæque genus esse scribit, quæ plurima in Thracia aut Macedonia reperitur. Auis tarda Plinio ex Hispania dicitur cap. 22. lib. 10. & Græci otida vocant. Galeno lib. 3. de aliment. facult. (pagina 343. 30.) eiusmodi aues οὐίδες ἢ ὠτίδες dicuntur, nisi οὐίδες ἢ ὠτίδες scribere malis pro vario scriptionis genere. Quam etiam varietatem Erotiani lectio indicare videtur, etsi eius codices fœdissimè sunt vitiati. Quin & οὐίς ὀρνίθων εἶδος exponitur Hesychio. Vulgus Gallicum huius auis nomen à Græcis retinere videtur, cùm outardam nominat, quòd circa τὰ ὦτα, duo πτερύγια habeat, teste Aristotele. Quæ etiam appellatio à Latinis defluxisse videri potest. Verùm etymum Græcum ὠτίδα per ω legi debere, vt ferè semper legitur, indicat. Quo magis miror Galenum apud Xenophontem ὀτίδα legisse, cùm exemplaria omnia ὠτίδα legant, vt & Athenæus lib. 9. ex eodem loco. Locus autem apud Hippocrat. legitur lib. de Morbo sacro (pagina 122. 32.) ὀρνίθων δὲ ἀλεκτρυόνος καὶ τρυγόνος, ὠτίδος [ἀπέχεσθαι κελεύοντες.] Ex volucribus autem, à gallo & turture & aue tarda abstinere iubentes. Vbi tamen animaduertendum est οὐίδος legisse Galenum & Erotianum, etsi hic vtranque scripturam amplexus videtur.

¶ Οὔατα interdum apud Hippocrat. aurium inflammationes indicant, vt aph. 14. sect. 6. lib. 6. Epid. aut eas quæ circa aures fiunt. αἱ οὐάτων, ἐξ οὐάτων τὰ πολλὰ θνήσκει τεταρταῖα. Inflammationes quæ circa aures fiunt, & ipsarum quoque aurium inflammationes, plærunque tertio die occidunt.

Οὐδὸς ὁ, ianuæ limen, lignum seu saxum in ima ianuæ parte quâ in ædes intratur, παρὰ τὸ ὁδεύεσθαι, vt scribit Eustathius. Homerus Il. θ. (vers. 15.) de orco, ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός. æneum limen. Hesychio οὐδός est βατὴρ ὁ περὶ τὰς θύρας, sed est etiam ὁδός. Sudæ quoque οὐδὸς βατὴρ, φλιὰ siue βαθμὸς exponitur, & τὸ κάτω τῆς θύρας & ἔδαφος, solum, pauimentum, quod etiam τὸ οὖδος & οὖδας dicitur. Quâ significatione sumi videtur apud Hippocrat. lib. de art. (pagina 659. 38.) τῆς κλίνης τοὺς πόδας πρὸς τὸν οὐδὸν ἐρηρεῖσθαι. lecti pedes ad ianuæ limen offirmari debent, aut ad pauimentum. Et rursus ibidem (vers. 48.) ἀντὶ τοῦ οὐδοῦ τε καὶ τοῦ ξύλου τοῦ παρατεταμένου. loco liminis & ligni appositi.

Οὖλα τὰ gingiuæ dicuntur, caruculæ quæ dentibus sunt circumpositæ. οὖλα αἱ περὶ τὰς τῶν ὀδόντων ῥίζας σάρκες, vocantur Rufo. Pollux verò οὖλα vocari scribit carnes quæ extra dentes ambiunt, vt quæ intra, ἐνουλα. Eo autem nomine donari scribuntur ob carnis mollitiem & teneritatem. οὖλον γὰρ τρυφερὸν καὶ ἁπαλὸν exponit Hesychius. Et Erotianus apud Hippocrat. οὐλωτρίῳ, τῷ μαλακῷ exponit. Idem etiam apud eundem οὖλον ὀρόβιον τὸ πυρρὸν significare scribit, quibusdam verò, τὴν ἰσομεγέθη ὀρόβῳ ἀκροχορδόνα verrucam orobo magnitudine æqualem. οὖλα pro gingiuarum tumore & vitio ponitur Hippocrati lib. 2. de Morb. (pagina 142. 1.) καὶ οὖλα καὶ γλῶσσα. In tonsillis & gingiuæ & lingua vitium sentiunt. οὔλων ὀδαξισμοὶ gingiuarum prurigines aph. 25. lib. 3. Et οὖλα πονηρά, gingiuæ malæ ac vitiatæ in lienosis, Prorrhet. 2. (pagina 423. 15.) in quibus etiam gingiuas exedi scribit Paulus cap. 49. lib. 3. οὖλα etiam dicuntur Hippocrati libr. 7. Epid. (pagina 368. 43.) καὶ οὔλων ὑποστρέψιες, in gingiuis excrescens caro, etsi νεῦρων vitiosè leg. exemplaria, pro quo tamen οὔλων legitur lib. 5. Epid. vbi id repetitur (pag. 342. 47.) οὖλα etiam κριθαὶ, hoc est, hordeola apud Hippocr. exponit Erotianus.

Οὐλομελίη integram, absolutam, solidam, vniuersamque cuiusque rei naturam significat apud Hippocrat. vt lib. de art. (pagina 591. 15.) περὶ ἀδένων οὐλομελίης γεγράψεται, de tota & absoluta glandularum natura scribetur. τὴν ὁλόκληρον φύσιν τῆς τῶν ἀδένων φύσεως exponit Galenus. Et lib. περὶ ἀδένων (pagina 56. 21.) περὶ δὲ ἀδένων οὐλομελίης ὧδε ἔχει. de glandularum integra & absoluta natura sic se res habet. Rursusque (pagina 57. 11.) καὶ ἐρέω περὶ ἀδένων οὐλομελίης τραχήλου, dicam de tota natura glandularum colli. Quibus ex locis οὐλομελίης, ὅλης φύσεως exponit Erotia. apud Hippocrat. etsi οὐλομελείης apud eum vitiosè scribitur. Rursus lib. περὶ τροφῆς (pagina 110. 48.) κατὰ μὲν οὐλομελίην πάντα. Quod dicitur de generali quadam partium cognatione, qua inter se omnia consentiunt. Vbi κατὰ μέρος opponitur, & partium particularem inter se cognationem ac cōsensionem in alimento significat. In Epistolis quoque (pagina 533. 29.) οὐλομελίην τοῦ σκήνεος ponit, vniuersam corporis naturam medico esse considerandam scribens. Hesychio οὐλομελίη aduerbialiter sumitur, & καθόλου, συλλήβδην, in vniuersum, re tota comprehensa, exponitur. Qui etiam addit alios sumere ἐπὶ τῆς ἀθρόας τῶν ὅλων φύσεως, τὸ γὰρ ὅλον οὖλον λέγει. Sic οὐλομελίη omnium membrorum perfectionem & absolutionem significabit, vt & οὐλομελὴς dicitur omnibus membris absolutus. οὐλομελὲς apud Hesychium ὁλομελὲς quidam reponunt, quod exponitur ὑγιὲς, ὁλόκληρον, sanum, integrum, omnibus membris absolutum. Qua significatione scribitur apud Hippocrat. lib. περὶ καρδίης (pagina 55. 39.) τὴν μὲν γὰρ καρδίην ἴδοις ἂν ῥιπιζομένην οὐλομελῆ. Cor enim ex toto ventilari cernas. Nisi si οὐλομελῆ idem quod οὐλομελίη aduerbialiter positum videatur, quod καθόλου exponitur.

Οὐλομένη etiam scriptum reperitur apud Hippocrat. libello περὶ ἀνατομῆς (pagina 54. 39.) vbi pro οὔλη aut ὅλη aut οὐλομελὴς positum videtur. οὖλον enim pro ὅλον, & οὔλη pro ὅλη Ionicè eodem libello scribitur. κεῖνται δὲ ἤπαρ...

τὸ ἧπαρ προσκείμενον κατ' εὐώνυμον μέρος ὁλομελὲς νευρῶδες. Ventriculus autem ad sinistram iecori adiacens totus neruosus est, hoc est, tota sua substantia, tota sua natura, & integra aut absoluta natura, vt ὁλομελὴς idem quod εὐλομελὴς aut ὁλομελὴς indicet. Sic apud Hesychium ὁλομελὲς, ὁλομελὲς exponitur, si modo rectè scribatur.

Οὐ πάνυ τι, non admodum, omninò non, hoc est, rarò, significat apud Hippocrat. vt aph. 70. lib. 5. ὑπὸ σπασμῶν οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται. conuulsionibus non admodum capiuntur. Rursus aph. 72. lib. eiusdem, οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσιν. non admodum ventosi sunt, hoc est, rarò. Vbi scribit Galenus, διὰ τοῦτ' οὖν προσέθηκε τῷ λόγῳ, τὸ οὐ πάνυ τι, τὸ μὲν διηνεκὲς τῆς ἀποφάσεως κωλύων, ἐνδεικνύμενος δὲ ὡς τὸ πολὺ γίνεσθαι τὸ προειρημένον. Iccirco igitur sermoni addidit [οὐ πάνυ τι] hoc est, non admodum, perpetuitatem quidem negationis interpellans, indicans autem magna ex parte fieri quod prius dixerat. Et rursus aph. 33. lib. 6. οὐ πάνυ τι πλευριτικοὶ γίνονται, non valde laterali morbo corripiuntur. Vbi etiam scribit Gal. τὸ γὰρ οὐ πάνυ τῶν σπανίως γιγνομένων δηλωτικόν ἐστιν. Quod enim dicitur οὐ πάνυ, ea quæ rarò fiunt indicat.

Οὐραῖον, vide ὀρρωδέειν antea.

Τὰ Οὐράνια cœlestia, aërem exponit Gal. Comment. 3. in lib. 1. Epid. (pag. 376. 30.) τὴν ἰδίαν τοῦ περιέχοντος κρᾶσιν, peculiarem aëris temperiem.

Οὐραχὸς dicitur Medicis aut οὐραχὸς, in fœtu meatus vrinarius in medio vmbilico situs, à fundo vesicæ exoriens, & in allantoidis cauitatem insertus, per quem vrina fœtus defertur in allantoidem tunicam. Est autem οὐραχὸς apud Hippocrat. lib. περὶ καρδίης (pag. 55. 21.) cordis mucro aut finis. οὐδὲ τῆς καρδίης νέμεται τὴν ἐσχάτην, ἀλλ' ἐγκαταλείπει τὸν οὐραχὸν, καὶ στερεόν ἐστιν, ὥσπερ ἔξωθεν προσερραμμένη. neque vltimam cordis partem attingit, sed cordis mucronem postremum relinquit, solidus item est, & tanquam foris assutus. Vbi quidam pro οὐραχὸν non malè οὐρίαχον reponendum existimant. Est enim οὐρίαχος ferrum in ima hastilis parte affixum, quod σαυρωτὴρ Grecè dicitur. Sed fortè apud Hippocrat. non malè τὸ οὐράχιον pro τὸν οὐραχὸν legatur, quod ἔσχατον exponit Hesychius, vt cordis summus mucro intelligatur. Et certe τὸ οὐράχιον expressisse videtur Cornarius, cùm cordis caudam dixit. Est autem οὐραχὸς Hesychio τῆς οὐρᾶς ὁ ἔσχατος ἡγεμὼν, extremi agminis ductor, καὶ τοῦ εὐωνύμου κέρατος φύλαξ, & sinistri cornu custos.

Οὐρέειν τὴν γονὴν, geniturам serosam reddere, saniosam facere. Lib. περὶ ἀφόρων (pag. 294. 5.) ἀνάγκη πάγχυ οὐρέειν τὴν γυναῖκα ταύτην [τὴν γονὴν] necesse est mulierem hanc penitus serosam reddere, aut sero diluere. Idem quod διουρέειν. Vide διορρώσιος antea. Aliòqui οὐρέειν vrinam reddere & effundere significat, vt aph. 75. lib. 4. ἢν αἷμα ἢ πύον οὐρέῃ, si sanguinẽ aut pus per vrinam reddat. Vbi scribit Gal. οὐρέῃ aliud esse quàm οὐρήσῃ. Illud enim plurium dierum aut mensium perstantem mictionem denotare, hoc paucorum. Sed vitium est in publicatis exemplaribus quæ οὐρήσῃ pro οὐρήσῃ legunt. Sic enim scribendum: τάχα δὲ καὶ τὸ οὐρέῃ ῥῆμα διαφορόν τι δηλοῖ τοῦ οὐρήσῃ.

Οὐρεὺς exponitur Erotiano apud Hippocrat. ὁ ἡμίονος, mulus, idque Ionicè, pro ὀρεύς. adducto in medium Homeri testimonio, οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο ex Il. α. (vers. 50.) mulos quidem primùm inuasit.

Οὐρήθρα, vrinæ fistula aut meatus vrinarius, à vesicæ ceruice ad extremum vsque penem porrectus, ideoque fistula penis dicitur, vrinæ fistulam vocat Celsus cap. 8. lib. 2. ex aph. 82. lib. 4. & 57. lib. 7. ἐν τῇ οὐρήθρῃ φύματα φύεται, in vrinaria fistula tubercula oriuntur. τὸν πόρον οὐρητικὸν, hoc est, meatum vrinarium explicat Galen. in Comment. Eadem dictione vtitur Hippocrat. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 196. 8.) καὶ ὁκόταν ἔξιη διὰ τῆς οὐρήθρης ἡ ψάμμος, atque vbi per vrinæ fistulam arena prodit aut exit. Et ὀδύνην παρέχει ἰσχυρὴν ἐν τῇ οὐρήθρῃ, dolorem vehementem in vrinæ fistula exhibet.

Οὐρήματα αὐτὰ τὰ ὕδατα, dictio est vsurpata in his quæ adiecta sunt lib. de Nat. humana (pag. 27. 42. & 51.) ὁκόσοισι δὲ αἱματώδεα μόνον τὰ οὐρήματα. Quibus vrinæ tantùm cruentæ sunt. &c, ὁκόσοισι δὲ ἐν τοῖς οὐρήμασι παχέα ἐστι. quibus vrina crassa. Verùm hanc dictionem neque ex Hippocrate neque ex Polybo agnoscit illic Galen.

Οὔρησις pro mictione interdum vsurpatur Hippocrati, vt οὔρησις αἱματώδης, cruenta mictio in dorsi & pectoris dolore, in Coac. Prænot. (pagina 431. 43.) & οὔρησις δυσκολαίνουσα, mictio molesta & difficilis, in Prorrhet. (pagina 205. 51.) & Coac. Prænot. (pag. 434. 7.) Et οὐρήσιες γονοειδέες (ibidem 24.) vrinæ genitale semen referentes & opisthotonum soluentes, deposita multa pituita viscida, lenta, frigida, & albuminea. Sic ἀφρώδεες οὐρήσιες, spumantes mictiones in Prorrhet. (pagina 206. 38.) & ὑμενώδεες οὐρήσιες, membranosæ mictiones, in Coac. Prænot. (pagina 442. 44.) quæ conuulsiones prædicunt.

Τὰ Οὐρήματα interdum etiam dicuntur vrinæ Hippocrat. aut quæ per vrinam redduntur. In Coac. Prænot. (pagina 443. 12.) τὰ οὐρήματα μὴ ὑπομνησάντων, vrinæ quæ non commonefactis aut admonitis effluunt. Et lib. 7. Epid. (pagina 357. 15.) τὸ οὔρημα ἐν τῷ κάρφει εἵλκετο, vrina festuca trahebatur, quod glutinosam & viscidam in vrina pituitam præseferebat.

Οὐρητῆρες propriè dicuntur meatus vrinarii qui à renibus ad vesicam ducuntur, vt scribit Galen. libr. 1. de Loc. malè affect. (pagina 251. 28.) Verùm οὐρητὴρ videtur sumi pro οὐρήθρα & fistula vrinaria in Coac. Prænot. (pagina 438. 36.) vbi scribitur,

οἱ λιθιῶντες σχηματισθέντες, ὥστε τὸν λίθον μὴ προσπίπτειν πρὸς τὸν οὐρητῆρα. Calculosi eum corporis habitum aut positum nacti, vt lapis in meatum vrinarium non illabatur.

Οὐρητικώτατος, qui maximè meiit & optimè vrinam reddit, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 113. 11.) in hydropis curatione, vbi calida & acria in victus ratione consulit, vt æger optimè vrinam reiiciat: οὕτω γὰρ ἂν οὐρητικώτατος εἴη, καὶ ἰσχύοι μάλιστα. Ita enim tum maximè meiet, tum valebit.

Οὖρον, vrina, est ὑγρὸν τροφῆς περίσσωμα, humidum alimenti excrementum Aristoteli, Hippocrati verò & Galeno, humorum qui in venis continentur serosum excrementum, potulentorum materia, & potus excretio. Qua certe ratione Hippocrat. Prorrhet. 2. (pagin. 415. 36.) vrinam potui tum copia, tum crassitie respondere iubet, & pro potionis modulo exire. Hucque pertinere videtur quod scribitur aph. 14. sect. 5. lib. 6. Epid. οὖρον ὁμόχροον βρώματι καὶ πόματι. Vrinam cibi & potus colorem referre. Tum etiam aph. 13. sect. eiusd. γλῶσσα οὖρον σημαίνει. Lingua serum quale sit indicat. Vbi Galen. τὸ οὖρον explicat, ἤτοι τὸ κυρίως οὕτως ὀνομαζόμενον ὃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποκρίνομεν, ἢ τὸν τῶν χυμῶν ὀῤῥὸν, hoc est, vel propriè ita appellatum, quod singulis diebus excernimus, vel humorum serum. Ad eandem quoque sententiam refertur quod ab Hippocrat. scriptum est lib. περὶ τροφῆς (pagina 112. 15.) ὑγρασίη τροφῆς ὄχημα, humidum alimenti vehiculum. Quod cum de humiditate quæ cibum aut etiam alimentum in corpus vniuersum peruehit, accipiatur à Galen. Comment. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. & lib. 4. vs. part. de eadem quoque serosa aut potulenta materia quæ in venis innatat, & tandem in vesicam ad excretionem permeat, & vrina dicitur, intelligi debet. Hinc etiam Galeno Comment. 1. in lib. 3. Epid. (pagina 400. 38.) τὸ οὖρον, ὡς ὀῤῥὸς ἐστὶ τῶν κατὰ τὰς φλέβας χυμῶν, vrina dicitur velut humorum serum qui venis continentur. Cuius quidem variæ differentiæ secundum proprias procreatorum humorum qualitates, vnà cum succorum generatione, in corpore naturaliter se habente cùm fiant, vt scribit Galen. Comment. 5. in lib. Epid. (pag. 514. 11.) minimè mirum cuiquam videri debet, si ex vrinis erectæ aut prostratæ salutis certa & indubitata petantur auguria. Adeoque in omnibus morbis à Medicis non temerè consuluntur, vt earum quoque statum in oculorum affectibus inspiciendum aut in considerationem adhibendum monuerit Hippocrat. Prorrhet. 2. (pagina 420. 25.) Vrinarum apud eundem variæ multisque locis dispersæ affectiones leguntur, quas ὡς ἐν τύπῳ hîc subnotabimus.

Οὖρα αἱματώδεα, vrinæ cruentæ, in Coac. Prænot. (pagina 425. 6.) τὰ ἐξέρυθρα prærubræ exponuntur Galeno. Comment. 1. in Prorrhet. (pagina 179. 44.) & in multis ex nephritide laborantibus conspici dicuntur. Rursus οὔρησις αἱματώδης, cruenta mictio in dorsi & pectoris dolore, ibidem (pagina 431. 43.) Iterumque ibidem (pagina 442. 29.) in lateris dolore laborantibus οὖρον αἱματῶδες. Lib. quoque. 3. de Morb. (pag. 159. 35.) in febre ardente οὖρα αἱματώδεα annotantur. Et lib. 2. (pag. 149. 20.) in pleuritide scribitur, καὶ οὐρέει αἱματῶδες, vt & rursus ibidem (pag. 154. 5.) in pleuritide dorsali, καὶ ἡμέρῃ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ οὐρέει αἱματῶδες, & die tertio aut quarto vrinam cruentam reddit. Et lib. 4. Epid. (p. 331. 48. & 49.) προσούρει αἱματῶδες, vrina cruenta prorupit. Quibus ex locis οὐρέει αἱμαλῶδες pro αἱματῶδες apud Hippocrat. legisse videtur Erotianus quibusdam in exemplaribus. Sic enim apud eum scribitur. οὐρέει αἱμαλῶδες, ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις εὕρομεν, οὐρέει αἱματῶδες. ἐν δὲ τοῖς πλείοσι, αἱμαλῶδες, ὃ καὶ αὐτὸ ἴσῳ κεῖται τῷ αἱματώδει. εἴρηται γὰρ παρὰ τὴν αἱμάλωπα, ὅ ἐστι συγγραφὴ ὕφαιμος, ὡς ἐπίπαν ἐκ πληγῆς περὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα γινομένη. οὐρέει αἱμαλῶδες. In nonnullis exemplaribus scriptum inuenimus οὐρέει αἱματῶδες, in plurimis verò αἱμαλῶδες, quod idem valet ac αἱματῶδες. Dictum autem est παρὰ τὴν αἱμάλωπα, hoc est, à sugillato, quod est cruenta quadam circumscriptio, aut suffusus quidam cruor, vt plurimùm ex plaga circum corneam oculi tunicam contingens. Verùm quædam Erotiani exemplaria οὖρα αἱμαλώδεα, & οὖρα αἱματώδεα, pro οὐρέει αἱμαλῶδες & αἱματῶδες habent.

Οὖρα ἀκατάστατα, vrinæ instabiles, non subsidentes, confusæ, non subsistentes, sed turbulentæ. Et sunt ἀκατάστατα οὖρα, παχέα, καὶ μὴ καθιστάμενα, ex genere τῶν ἀναπεταραγμένων καὶ θολερῶν, returbidarum & turbulentarum, quæ magnam humorum & spirituum conturbationem, plurimamque crudioris succi cum flatibus permixti, à calore præter naturam in venis agitationem indicant, vnde capitis dolores & deliria sæpe imminent. In Prorrhet. (pagina 179. 33.) οὖρα ἀκατάστατα, ἐξέρυθρα, ἐναιωρήματα, παρακρουστικά. vrinæ instabiles, prærubræ, cum sublimamentis confusis, mentis emotionem minantur, significantque vrinas turbulentas, cum sublimamentis confusis, in quibus quod per vrinam fertur, crassum est, omninoque conturbatum & confusum, nullam firmam aut stabilem sedem seruans, sed plurimùm à calore & flatibus agitatum, totam vrinam conturbat, vt antea ex Galeno ipso contestati sumus, in dictione ἀκατάστατος. In Coac. quoque Prænot. (pagina 429. 35.) οὖρον ὑπέρυθρον, ἀκατάστατον, ἐναιωρεύμενον, παρακρουστικόν. Eademque dici videntur παχέα οὖρα ἐρυθρά, οὐ καθιστάμενα, in Hermocrate lib. 3. Epid. quæ etiam delirium protendunt.

Οὖρον ἀμμῶδες, vrina arenosa, sabulosa, in Coac. Prænot. (pagina 439. 11.) in qua τὰ ψαμμώδεα ὑφίσταται, arenulæ subsidunt, aph. 79. lib. 4.

Οὖρα τῶν ἀναμιμνησκόντων, vrinæ quæ non nisi commonefactis ægris redduntur, quæ mentis captæ sunt indicia, & phrenitidem prænunciant,

nunciant, vt ægr. 4. lib. 1. Epid. Eodem quoque modo τὰ οὐρήμενα μὴ ὑπομιμνήσκόντων ὀλέθρια, vrinæ quæ inuitis nec admonitis effluunt, perniciē denotant, in Prorr. (p. 178. 49.) & Coac. Præn. (p. 443. 13.) & phrenitidem indicant, vt ægr. 12. lib. 3. Epid.

Οὖρα ἀναπεταραγμένα vrinæ perturbatæ & returbidæ dicuntur, quæque tales perseuerant, nec resident, eędemque θολερὰ οὖρα sæpe vocantur Hippocrati, καὶ παχέα, καὶ μὴ καθιστάμενα, vt scribit Galenus Com. 1. in libr. 3. Epid. (pag. 400. 43.) Aphorism. 70. libr. 4. τὰ οὖρα ἀναπεταραγμένα οἷα ὑποζυγίων, vrinæ perturbatæ, quales veterini generis, capitis dolores prænunciant. Libro etiam 7. Epid. (pag. 366. versic. 35.) οὖρον ἀναπεταραγμένον οἷα τὰ τῶν ὑποζυγίων dicitur, vrina returbata qualis veterini generis, in qua sedimenta densa & returbida erant, eademque vehementem capitis dolorem cum febre, vehemens delirium, mortemque cum conuulsionibus prænunciat. ἀναπεπραμμένα etiam οὖρα ibidem vocantur (v. 38.) hoc est commutatæ vrinæ, nisi si quis ἀνεσπραμμένα legere malit, quæ & eædem sunt, & à Galeno apud Hippocratem agnoscuntur Com. ad aphor. 70. libr. 4. si modò non vitiata sit lectio, vt satis antea indicauimus ex Galeno in Exeg. vocum Hippocrat. in dictione ἀνεσραμμένα. Dicuntur autem ἀνεσραμμένα οὖρα, vrinæ commutatæ & veteribus interpretibus obuersæ, vulgi more, quo crassæ & returbidæ vrinæ significantur. οὖρον ἀναπεταραγμένον ὡς πονηρὸν, in Coac. Prænot. (pag. 433. versic. 38.) & οὖρον ἀναπεταραγμένον μετ᾽ ἱδρῶτος ὑπόστροφον significat, ibidem (pag. 442. versic. 36.) Eas autem vrinas returbidas interdum variis affectionibus denotat Hippocr. In Prorrh. (pag. 179. 3.) & Coac. Prænot. (p. 443. 13.) οὖρον οἷ εἰ τὴν ὑπόστασιν ταράξειας, dicitur vrina qualis vbi subsidentiam conturbaueris. At ægr. 4. libr. 1. Epid. οὖρον παχὺ λευκὸν οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισαμένων ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενον πολὺν χρόνον, οὐ καθίστατο. vrina crassa, alba, quale quid in subsidentibus vrinis videtur, quæ longo interuallo in matula depositæ & reseruatæ returbantur, non subsidebat. Et ægr. 11. eiusdem libri, οὖρα παχέα, λευκά, θολερά, οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισαμένων, ὅταν ἀναταραχθῇ. vrinæ crassæ, albæ, turbulentæ, cuiusmodi esse solent quæ subsederunt, vbi in matella depositæ returbantur. Vbi etiam additur, οὐ καθίστατο, neque subsidebant. Et ægr. 3. lib. 3. οὖρον θολερὸν, οἷ ἐκ τῶν καθεστηκότων γίνεται, ὅταν ἀναταραχθῇ.

Οὖρα ἀπέση, vrinę defecerunt, abscesserunt, hoc est suppressæ sunt. Quæ phrasis est Hippocrati crebra, vt ægr. 14. libr. 3. Epid. post st. pest. vbi tamen ἐπέση ex membranis manu scriptis & reconditis legimus.

Οὖρον ἀραχνιῶδες, vrina araneorum telis similia quædam habens, hoc est, quæ supra innatantem pinguedinem habet, & colliquationem indicat, ex Prog. (p. 142. 9.) &, aph. 35. lib. 7. In Coac. Prænot. (p. 442. 38.)

Οὖρον ἀφρῶδες ἐφ᾽ αὐτὸ ἐφισάμενον, vrina spumans in sese subsidens, iam factum sudorem indicans. In Coac. Prænot. (pagina 442. vers. 42.)

Οὖρα ἄχροα, vrinæ decolores, hoc est, aquosæ, quæ renuibus sæpe coniunguntur in phrenitidis denunciatione, vt ægr. 13. 14. & 15. lib. 3. Epid. post st. pest. In Coac. Prenot. (p. 442. 39.) οὖρα ἄχροα, μέλανα ἐναιωρεύμενα, μετὰ ἀγρυπνίης & ταραχῆς, φρενιτικά. Vrinæ decolores, nigra in medio suspensa habentes, cum peruigilio & perturbatione, phrenitidem denunciant.

Οὖρα βορβορώδεα, vrinæ cœnosę, aut fœtidæ, aut quæ crassitudinis quantitatem denotant, vt ex Numisiano & Dionysio exponit Gal. Com. ad aph. 69. lib. 4.

Οὖρον γονοειδὲς, vrina semini genitali similis, glutinosa, viscida, à multa pituita & humore crasso ac glutinoso, qui etiam festucis adhærescebat, in muliere conuulsione mortua, lib. 7. Epid. (p. 357. 16.) Sic οὐρήσιες γονοειδέες, vrinæ genitale semen referētes, & multam viscidam, lentam & frigidam pituitam deponentes, opisthotonum soluunt, In Coac. Prænot. (p. 434. 24.) Et lib. 2. Epid. (p. 315. 45.) sedimentum in vrina, οὔτε οἷα γονοειδὲς, οὔτε ἀνόμοιον, neque genitali semini simile, neque dissimile. De huiusmodi autem vrina plurima ex Hippoc. sententia scripsimus nostris in ægr. 1. lib. 1. Epid. Annotat.

Οὖρα δασέα, vide Δασέα οὖρα antea.

Οὖρα διαφανέα, vide Διαφανὲς antea.

Οὔρου διέξοδος ὑαλοειδὴς, vide ὑαλοειδὴς διέξοδος post ea.

Οὖρα διεστηκότα, vide Διεστηκὸς antea.

Οὔρησις δυσκολαίνουσα, mictio molesta & difficilis, in Prorrh. (p. 205. 51.) & Coac. Prænot. (p. 434. 7.)

Οὖρα ἐζυμωμένα, vide Ζυμῶδες antea.

Οὖρον ἔκλευκον, vrina exalbida & valde candicans, In Coac. Prænot. (p. 442. 32.)

Οὖρα ἐλαιώδη, vrinæ oleosę, quę imminens acutorum morborum periculum, & febrium perniciosissimarum maximum incendium, tandem etiam corporis colliquationem indicant, ægr. 11. & 12. lib. 1. Epid. & ægr. 1. 3. & 14. lib. 3. Epid. post st. pest. vbi multa de oleosis vrinis earumque gradibus ex summorum medicorum opinione scripsimus. οὖρον ἐλαιῶδες οὐρήμενον πρὸ ῥίγεος, vrina oleosa ante rigorem micta, In Coac. Prænot. (p. 442. 24.)

Οὖρον ἐναιωρεύμενον, vrina cum sublimamētis per mediam vrinam innatantibus, ex flatuosa multa materia & feruente sursum repente euecta, vnde delirium & capitis dolor imminet. In Coac. Præn. (p. 429. 35.) & Prorrh. (p. 179. 33.) Qualia sublimamenta sæpe in Epid. annotat Hip. vt ægr. 12. lib. 3. post st. pest. ἐναιώρημα μετέωρον vocat, & οὐχ ἱδρυθὲν addit. Et ęgr. 2. lib. 3. εἶχεν ἐναιώρημα, οὐχ ἱδρυθέν.

Οὖρα ἐξέρυθρα, vrinæ prærubræ & sanguineæ, quæ summam renum intemperiem ac contentricis imbecillitatem indicant. In Prorrh.

(p. 179. 43.) vbi eas his verbis explicat Gal. ἐξέρυθρα δὲ οὖρα, διαφέρει μὲν ὀλίγον τῶν ὑπερύθρων, ἀλλὰ κατὰ τὸ προγνωστικὸν εἴρηται, χρόνου μὲν εἶναι σημεῖα, μὴ μέν τοι κινδύνου. τίνα δὲ ἄλλα νοήσει τις ἐξέρυθρα, ἢ τὰ καλούμενα πρὸς ἁπάντων αἱματώδη, πολλοῖς τῶν νεφριτικῶν ἐρχόμενα; καὶ εἴπερ ταῦτα βούλεται δηλοῦν, ἀνάλογόν τι σημαίνει τῷ πρόσθεν εἰρημένῳ, κοιλίης προέκλυσις ἐξέρυθρος. ὥσπερ οὖν ἐκείνην ἔφαμεν ἥπατος ἀρρωστοῦντος γίνεσθαι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐπὶ νεφροῖς κακοπραγοῦσιν οὖρον ἐξέρυθρον ἐρχόμενον γίνεσθαι. Prærubræ autem vrinę à sububris differunt quidē, quas in Prognostico diuturnitatis, non periculi signa esse pronunciauit. Quas verò alias intelligat quis prærubras, quàm quæ ab omnibus vocantur cruentæ, & à multis nephriticis redduntur? Atq; si istas indicare voluit, simile quiddam ei significat quod antea dictū est, ventris prærubra proluuies. Quemadmodum igitur illā malè affecto hepate fieri diximus, ita prærubram vrinam renibus suo munere perperam fungentibus effici affirmamus. Idem quoq; Com. 2. in eundē lib. (p.189.34.) ἐξέρυθρα οὖρα καὶ ὑπέρυθρα differre inter se scribit, & ἐρυθρὰ in medio quodammodo constituit. At verò Com. 1. in libr. 3. Epid. p. 400. 22.) τὰ ἐρυθρὰ οὖρα καὶ ἐξέρυθρα τῶν ὑπερύθρων numero ex Prognostico comprehendit.

Οὖρον ἐξέρυθρον ἐπάνθισμα ἰῶδες κατεχόμενον, vrina in qua prærubra afflorescentia æruginosa continetur, In Coac. Prænot. (p.442.21.) & Prorrh. (p.189.20.)

Οὖρον ἐξυδατούμενον ἐξ ἀκρίτε λίπος ἴσχον τι, vrina diluta indiscretam quandam habens pinguedinem, quæ celerem liberationem denotat. In Coac. Præn. (p. 442. 6. Videtur autem intelligi vrina sanorum quæ supernatantē habet concretam quandā superficiem, velut quæ lacti aut iusculo refrigerato superinducitur, & Græcis γραῦς dicitur, cuius meminit Gal. lib. 4. salubr.

Οὖρον ἐξ ὑποστάσιος διασπώμενον, vrina diuulsum habens sedimentum, In Coac. Præn. (p.442. 16.) magnam in corpore perturbationis inæqualitatem, & naturæ à flatibus interturbationem significans.

Οὖρα ἐπίπονα, vrinæ laborioſę, molestiam & negotium aut dolorem exhibētes, In Prorrh. (p.189.6.) τὰ μετὰ πόνου ἀποκρινόμενα, quæ cum dolore excernūtur exponit Gal. & τὰ μετὰ πόνου κενούμενα, quæ laboriosam habent vacuationem (ibid. p. 203. 56.) οὖρα etiam ἐπίπονα adscribuntur ab Hipp. in feb. ardente, libr. 3. de morb. (p.159.35.)

Οὖρα ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, vrinæ paruo tempore concoctæ, In Prorrh. (p.216.3.) & Coac. Præn. (p.429.48.) οὖρον ἐξαίφνης παραλόγως ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενον, φλαῦρον. vrina de repente præter rationem paulatim concocta, vitiosa. In Coac. Prænot. (p.442.21.)

Οὖρα ἐρυθρὰ vrinæ rubræ in medio τῶν ὑπερύθρων καὶ ἐξερύθρων collocatæ, In Prorrh. (p.189.35.) & Com. ad aph. 71. lib. 4. & Com. in ægr. 1. lib. 3. Epid. οὖρον ἐρυθρὸν, ἀναπεταγμένον ὡς τὸ τῆς ὑποζυγίου, vrina rubra, returbida, qualis veterini generis, vehementem capitis dolorem cum febre, vehemens delirium, & mortem cum conuulsionibus significans, libr. 7. Epid. (p.366.35.)

Οὖρον ζοφῶδες, vrina tenebricosa aut caliginosa dicitur, translata ad vrinas aëris nos ambientis affectione. Qua certè attributione vrina valde crassa & turbulenta intelligitur, quæ magnam humorum ab exæstuante incēdio succorumq; feruentiū exagitationem præsefert, vehementemq; perturbationem. In Coacis Præn. (p.442.30.) in pleuriticis οὖρα αἱματώδεα & ζοφώδεα adscribit, vrinam cruentam & caliginosam. Sic lib. 4. Epid. (p. 329. 29.) οὖρον δὲ τὰ ζοφώδεα, vrinam velut tenebricosa continentē intelligit. Vbi ea de re quędam scripsimus, & nostris in ægr. 1. lib. 3. Epid. Annotat. quanamq; ratione ζοφῶδες οὖρον dicatur pluribus expressimus, vt etiam plenius docemus nostris in Coa. Prēn. Annot.

Οὖρα θολερὰ, vrinæ turbidæ & returbatæ sæpe dicūtur Hippocrati, neq; subsidentes, vt lib. 1. Epid. (p. 363. 38.) οὖρα πάχος μὲν ἔχοντα, θολερὰ δὲ, οὐδὲ καθιστάμενα, οὐδὲ ὑφιστάμενα. vrinæ crassitudinem quidem habentes, sed returbidæ, nihil subsistentes, neque subsidentes. Et ægr. 2. lib. 1. Epid. οὖρα θολερὰ μέλανα, vrinæ returbidæ, nigræ. Ægro quoq; 3. lib. 3. Epid. οὖρον θολερὸν, οἷον ἐκ τῶν καθεστηκότων γίνεται, ὅταν ἀναταραχθῇ. vrina turbida, cuiusmodi fit ex his quæ vbi subsederunt cōmouentur. Et lib. 2. Epid. (p. 315. 41) οὖρον δὲ παχὺ καὶ θολερὸν, vrina autem crassa & returbida. Huiusmodi autem vrina in crudorum morborū initiis visitur, magnāq; humoris crudi copiā & putredinē denotat, vt pluribus scripsimus nostris in ægr. 2. libr. 1. Epid. Annotat. vbi & quænam dicantur θολερὰ οὖρα ex Gal. mente expressimus.

Οὖρα θρομβώδεα, vrinæ grumosæ, inter crassas repositæ, quę in grumos confictam & conformatam subsidentiam habent, aut in quibus contenta diuulsa & inæqualia grumos faciunt. Quales vrinæ in febribus ex crudis multis & frigidis succis ortis apparent, aph. 69. libr. 4. vbi Gal. per θρομβώδεα significari scribit τὸ τῆς ὑποστάσεως ἀνώμαλόν τε καὶ διεσπασμένον, ὡς καὶ κατὰ περιγραφήν τινα φαίνεσθαι πολλὰς συστάσεις αὐτῶν ὥσπερ θρόμβους, hoc est, subsidentię inæqualitatem, & diuulsionem adeò vt secundum quandam circumscriptionem earum multæ concretiones velut grumi appareant.

Οὖρα κατεχόμενα exponit Gal. Com. 2. in Prorr. (p. 189. 25.) ἢ τὰ μόγις ἐκκρινόμενα, ἢ καὶ τελείως ἰσχόμενα, vrinas quæ vix excernuntur, aut quę omninò supprimuntur. Etsi οὖρα τὰ ἐρυθρὰ ἐπανθίσματα κατεχόμενα accipi possunt, vrinæ in quibus contentæ rubræ quædam efflorescentiæ apparent.

Οὖρα κονιώδεα, vrinæ cineritiæ, aut puluerulentæ, aut velut calce perfusæ & exalbescentes, quales quæ ex pituitæ crassæ copia obstructiones insignes testantur. In Coac. Præn. (pag. 442. 40. Aut certe κονιώδεα οὖρα dicuntur vrinæ lixiuio similes, hoc est, colore

rufo

rufo saturatæ, quæ viscerum impuritatem significant.

Οὖρον λαθραίως ἐρχόμενον, vrina quæ clandestinè redditur & ægrum fugit, perniciosa: deliriũ nanq; significat. In Coac. Prænot. (p. 442. vers. 28.)

Οὖρον, λαμπῶδες aut ὑρηθὲν, quodnam dicatur apud Hipp. vide λαμπρεὰ antea.

Οὖρον λευκὸν ἢ καταχεόμενον διαφανὲς, vrina alba, perspicua effusa, in Phreniticis. In Coac. Præn. (pag. 442. 22.) & aphoris. 72. libr. 4. Est autem eiusmodi vrina aquosa & diluta, extremamque cruditatem indicat, aut bilem rapi ad superiora. Est & οὖρον λευκὸν οἷον ὑποζυγίων, vrina alba, qualis in veterino genere visitur. In Coac. Prænot. (p. 442. 37.)

Οὖρα λεπτὰ, sunt vrinæ tenues, quæ & aquosæ & albæ dicuntur, extremamque cruditatem denotant, & venosi generis desperatam concoctionem præseferunt, quales quæ extremè tenues sunt & οὖρα λεπτὰ καὶ ἄχροα sæpe iunguntur Hippocrati, velut libr. 1. Epid. (p. 315. 17) οὖρα λεπτὰ, ἢ ἄπεπτα, ἢ ἄχροα, vrinæ tenues, & crudæ, & decolores. Et rursus ibidem (p. 363. 38.) οὖρα δὲ πλείστοισι τούτων ἦ λεπτὰ καὶ ὠμὰ ἢ ἄχροα. Horum autem plurimis vrinę aut tenues erant, aut crudæ & decolores. At sunt οὖρα λεπτὰ εὔχροα, vrinæ tenues benè coloratæ, quæ coloris bonitate commendantur, & eam vrinarum tenuitatem habent, quæ cum mediocritate consistere possit. Quales in febribus continuis mitioribus & placidis, quæ etiam concoctionem iudicatione subindicabant, annotantur ab Hippoc. lib. 1. Epid. (p. 356. 2.) οὖρα τε τοῖσι πλείστοισι εὔχροα μὲν καὶ καθαρὰ, λεπτὰ δὲ ἢ μετὰ χρόνον περὶ κρίσιν πεπαινόμενα. vrinæque plurimis bene coloratæ & puræ erant, sed tenues, & quę tādem sub iudicationis tempus concoquebantur. Ac rursus ibidem (p. 370. 35.) οὖρα δὲ τοῖς πλείστοισιν, εὔχροα μὲν, λεπτὰ δὲ, ἢ ὑποστάσιας ὀλίγας ἔχοντα. Plurimis verò vrinæ bene coloratæ, tenues autem & pauca habentes sedimenta. Eadem quoque ratione οὖρα λεπτὰ, εὔχροα adscribuntur ægr. 6. & 14. lib. 1. Epid. & ægr. 5. lib. 3. Epid. & ægr. 7. 8. & 14. post st. pest. Qua de re plura scripsimus nostris in ægr. 14. lib. 1. Epid. Annotat. Hac autem notione οὖρα λεπτὰ exponuntur Galeno Com. ad aph. 69. libr. 4. non vrinæ simpliciter tenues, sed ex comparatione ad crassas & grumosas collatæ, tanquam mediocritatem adeptæ, ac inter vtrumque excessum, hoc est crassas & omninò tenues, mediæ. Sic enim scribit: τῷ πλήθει δ' εἰκότως ἐστὶν ὀλίγα τὰ παχέα τῶν οὔρων, ὡς ἂν μόγις διεξερχόμενα τῶν νεφρῶν. ὁπόταν οὖν ἅμα μὲν ἐκκενωθῇ τὸ πλέον τῆς τοιαύτης κακοχυμίας, ἅμα δὲ ἢ πεφθῇ τὸ κατάλοιπον, ἐκκρίνεται τηνικαῦτα λεπτότερα πολὺ τῶν προσθεν. ἄμεινον γοῦν οὕτως εἰπεῖν, οὐκ ἀπολύτως, ὡς Ἱπποκράτης εἶπε λεπτά. τὰ γὰρ κατὰ φύσιν οὐχ ἁπλῶς ἐστι λεπτὰ, καθάπερ οὐδὲ παχέα. μεταξὺ δ' ἑκατέρας τῆς ὑπερβολῆς καὶ σύμμετρα ὄντα, παχύτερα μέν ἐστι καὶ λέγεται τῶν ὑδατωδῶν, λεπτότερα δὲ τῶν θρομβωδῶν. Non absque autem ratione vrinæ crassæ copia paucæ sunt, vt quæ ægrè renes permeent. Vbi ergo maior pars huiusmodi cacochymiæ simul quidem euacuata fuerit, tum reliquum simul concoctum, tunc multò prioribus tenuiores excernuntur. Sic enim eas appellare præstabit, non tenues absolutè, quemadmodum dixit Hippocr. Quæ enim secundum naturam habent, non simpliciter tenues existunt, vt neque crassæ: sed cùm inter vtrumque excessum mediæ sint & symmetræ, aquosis quidem crassiores sunt & dicuntur, grumosis verò tenuiores.

Οὖρα μέλανα, vrinæ nigræ in phrenitidis aut furoris suspicione, in Prorrh. (p. 200. 26.) Vbi μέλανα οὖρα & ὑπομέλανα ex Dioscoridis opinione legit Gal. Quod etiam repetitur in Coac. Præn. (p. 429. 3.) Sic ægr. 11. libr. 3. Epid. post st. pest. in furiosa mentis perturbatione cum muliebrium suppressione, οὖρα μέλανα λεπτὰ adscribit Hippocr.

Οὖρον μαδαρὰ ὑφιστάμενα continens, vide μαδαρὸν antea.

Οὖρον οἷον εἰ τὴν ὑπόστασιν ταράξειας, vrina qualis vbi subsidentiam turbaueris, In Coac. Præn. (p. 443. 13.) & Prorrh. (p. 178. 50.) Ea autem crudorum humorum à flatibus agitationem indicat.

Οὖρον οἷον ἵππου, vrina qualis veterini generis, lib. 4. Epid. (p. 339. 29.)

Οὖρον ὡς ὄνειον: vrina qualis asini, lib. 1. περὶ γυναικ. p. 242. 44.)

Οὖρον οἷον ὀρόβων πλῦμα, vrina erui loturæ similis, in splenicis, quæ ex nigro & fuluo mixta videtur, melancholico biliosoq; humore simul permixto. Libr. 4. Epid. (p. 330. 31.) & lib. 7. Epid. (p. 361. 23.)

Οὖρα οἷα τὰ πολυχρόνια, vrinæ quales quæ morbi diuturnitatem præseferunt, quales sunt tenues & dilutæ, quæ multum tempus ad coctionem postulant, libr. 7. Epid. (pag. 352. vers. 25.)

Οὖρα ὀπώδεα, vide Ὀπὸς antea.

Οὖρον οἷον ὑποζυγίου, vrina qualis est veterini generis, hoc est crassa & returbida, In Coac. Prænot. (p. 427. 35.) & aph. 70. lib. 4. & lib. 7. Epid. (p. 366. 35.)

Οὖρα παχέα, vrinæ crassæ, hoc est returbatæ & non subsidentes. Sunt enim παχέα οὖρα ex genere τῶν μὴ καθισταμένων, ἀλλὰ ταραττομένων καὶ θολερῶν, velut ægr. 11. lib. 1. Epid. & ægr. 2. lib. 3. Epid. Dicitur etiam οὖρον παχὺ Hippocrati aph. 76. libr. 4. vrina crassa quæ secundum naturam est & mediocris, non simpliciter crassa, sed in comparatione ad maximè tenuem & crudam, velut media interdum extremorum agnominationem sumit. Sic enim illic exponit Gal. his verbis: ἐγχωρεῖ οὖν ἡγοῦμαι παχὺ οὖρον εἰρῆσθαι πρὸς αὐτοῦ, τὸ σύμμετρον τε καὶ κατὰ φύσιν. ἀντίκειται γὰρ τοῦτό πως τῷ λεπτῷ, καὶ γινώσκομεν ὅτι κυρίως μὲν αἱ κατὰ τὰς ὑπερβολὰς ἀντιθέσεις οὕτω λέγονται. καταχρηστικῶς δὲ ἢ τὸ μέσον ὅτι καὶ σύμμετρον ἀμφοτέροις χρῆται τοῖς ὀνόμασι τῶν ἄκρων. πρὸς μὲν τὸ τελέως παχὺ, λεπτὸν ὀνομαζόμενον, πρὸς δὲ τὸ λεπτὸν ἔμπαλιν, παχύ. Potest igitur, vt pu-

to crassa vrina ab ipso dici, quæ mediocris est & secundum naturam. Hæc enim tenui quodammodo opponitur. Neq; nos latet propriè quidem excessuum oppositiones ita dici; per abusionem verò & medium & symmetrum vtrisq; extremorum nominib. vtitur, cùm ad summè quidem crassum, tenue, ad summè verò tenue, crassum appelletur. Ita οὖρον παχὺ, μὴ λεπτὸν ὂν ibidem exponit Galenus. Eadem etiam notione οὖρον παχὺ μὴ λεπτὸν, ἀλλὰ μετρίως συνεστηκὸς, vrina nõ tenuis, verùm mediocrem habens consistentiam explicatur Gal. Com. ad aph. 77. lib. 4.

Οὖρα πέπονα, vrinæ concoctæ, exponuntur in Prorrh. (p. 203. 58) τὰ παχέα καὶ λευκά, crassę & albæ, quãdoquidem eiusmodi subsidentia in verè concoctis vrinis conspicitur. Nam turbidæ quales veterini generis, cõcoctæ non sunt. Ibidem quoq; (p. 189. 4.) τὰ πέπονα οὖρα, τὰ πυώδη καὶ πάχος ἔχοντα, hoc est purulentas vrinas & crassas exponit Zeuxis, in quo à Rufo Ephesio reprehenditur, cùm vtrobique non πέπονα οὖρα, sed ἐπίπονα legendum sit.

Οὖρον πτυαλώδεας ἔχον ὑποστάσιας, vrina sputis similia habens sedimenta, In Coac. Prænot. (p. 442. 37.)

Οὖρον πυῶδες propriè dicitur vrina purulenta, quę pus admixtum habet, & vesicę, renum, aut etiam superiorum partium mitescentẽ ac subsidentẽ inflãmationem indicat, & abscessus materiã per vrinam depositã. Sic n. in Progn. scribitur (p. 152. 35.) & Coa. Pręn. (p. 438. 33) de vesicę inflãmatione, λύει δὲ οὖρον πυῶδες οὐρηθὲν, λευκὴν καὶ λείην ἔχον ὑπόστασιν. Soluit autẽ morbum vrina purulenta reddita, albũ & læue habens sedimentũ. Gal. quoq; Com. 3. in Prorrh. (p. 206. 42.) πυώδεις οὐρήσεις exponit eas mictiones quæ pus admixtum habent, his verbis: αἱ μὲν γὰρ πυώδεις οὐρήσεις, ἐάν γε κυρίως ἀκούσωμεν, καὶ μὴ καθάπερ εἴωθεν ὁ τοῦ βιβλίου συγγραφεὺς ἀκύροις μεταφοραῖς ὀνομάτων χρῆσθαι, πύον ἐπιμεμίχθαι τοῖς οὔροις δηλοῦσι. Purulentæ enim mictiones, siquidẽ propriè inaudiam⁹, neq; quemadmodũ huius libri author im pppriis nominũ translationib. vti consueuit, pus vrinis permixtũ esse significant. At verò impropriè αἱ πυώδεις οὐρήσεις exponũtur Gal. lib. 3. in Prorrh. (p. 206. 47) αἱ τῶν ὠμῶν καὶ παχέων οὔρων ἐκκρίσεις, crudarum & crassarum vrinarum excretiones. Quemadmodũ etiam οὖρον πυῶδες impropriè vrina purulenta mihi sumi videtur in Coac. Præn. (p. 428: 8.) pro crassa, alba, & quæ multum sedimentum concoctione deponit crassumq; & crudum succũ morborum materiã, naturæ procuratione euictam solutione excernit. Qualis celebratur aph. 74. libr. 4. & in Archigenis puero, aph. 2. sect. 4. lib. 6. Epid. & in Prog. (p. 149 54.) & emissa per vrinas abscessuũ materia, ab iis vindicat, præcipuè si die iudicatorio absolutionẽ fecerit. Sic enim accipienda videtur vrina, quæ inter solutionum signa & causas numeratur, potiùs quàm quæ cõcocta dicitur, & quę laudabile sedimentũ continet. Etsi enim magna est pueri cum vrinæ subsidẽtia affinitas, & sæpius à Gal. celebrata, (vt Com. 1. in Progn. & lib. 1. de diff. feb.) eam tamen cõmendationis notam quam in Progn. celebrat cum laudabili subsidentia per purulentã vrinã non exprimit in Coac. Hippocrates, cùm eam etiam nominatim addat, vt illîc satis patet. Verùm intelligit vrinam crassam, albam, cum copioso sedimento, quæ concoctam morbi materiam solutione deponit, & iudicatione liberat. Qua de re plura scripsimus nostris in sent. 151. Coac. Prænot. Annotat.

Οὖρα σποδοειδέα, vrinæ dicuntur cinerem colore referentes, hoc est albicãtes & cinericii coloris, quales sunt crudæ & dilutæ, lib. 7. Epid. (p. 359. 44.) οὖρον ἀπ᾽ ἀρχῆς ὠμὸν, σποδοειδές, vrina ab initio cruda, cinerem colore referens.

Οὖρα στροφώδεα, vide Στροφώδεα οὖρα postea.

Οὖρα στρυφνὰ, vrinæ acerbæ, quæ plurimam crudi humoris copiam continent dicuntur lib. 7. Epid. (p. 356. 48.)

Οὖρα ταραχώδεα, vrinæ turbulentæ cum crassis iunctę, quæ variam humorum cacochymiã vacuabant, ægr. 1. libr. 3. Epid. post st. pest. Rursus ibidem in statu pest. (p. 420. 40) οὖρα ταραχώδεα, vrinæ turbulentæ, adscribuntur, quę variam per renes humorũ corruptelam deponunt. Sic enim ibi ταραχώδεα exponit Gal. τουτέστι μετὰ δήξεως καὶ πόνων διεξιόντα, hoc est cum morsu & dolore exeuntes vrinas.

Οὖρον τριχιῶδες, vide τριχιῶδες οὖρον postea.

Οὖρον τρύζον, vrina stridens, quæ meatuum interceptionem & vasorum obstructionem à crassis humoribus, permixta flatuũ copia, indicat. Eadem medicamentis ægrum indigere significat, aut male affectam esse vesicam, Prorrh. 2. (p. 415. 40.)

Οὖρον ὑαλῶδες, vide ὑαλῶδες οὖρον postea.

Οὖρον ὑδατῶδες, vrina aquosa & diluta, quæ aquã colore repræsentat, & cruditatem denotat, aut humorum ad superiora momentum, velut in phrenitide & tuberculorum ad aures denunciatione. Sic οὖρον ὑδατῶδες insaniæ signum ponitur in Prorrh. (pag. 213. vers. 3) & Coac. Prænot. (pag. 426. versic. 28.) Et οὖρον ὑδατῶδες ἐναιωρεύμενον λευκοῖσι, vrina diluta cum sublimamentis albicantibus, in parotidum denunciatione, ibidem (pag. 429. 45.) οὖρον ὑδατῶδες liberaliorem potum, aut corporis colliquationem, quodque renutriri non possit indicat Prorrh. 2. (pag. 415. 30.) Hæc diluta vertitur Celso, & liquida, interdum etiam tenuis & diluta, vt cùm scribit cap. 6. lib. 2. In pueris verò quæ tenuis & diluta est, deterrima. Illud enim ex Progn. (p. 142. 43.) sumptum est. τοῖσι δὲ παιδίοισι τὰ ὑδατώδεα. Idem etiam scribit cap. 4. lib. 2. Diluta quoq; atq; alba vitiosa est, sed in phreniticis maximè, ex aph. 72. libr. 4. Et cap. 7. eiusdem libri. Vrina quoq; quæ in homine sano parum liquida est, circa aures futuram aliquam suppurationem esse denuntiat.

Οὐρήσιες ὑμενώδεες, pelliculosę & membranaceæ mictio-

mictiones, membranarum speciem referentes, quæ multam crudam, frigidam, crassam & flatulentam materiam continentes, returbatæ, membranis similia ramenta conuehunt, aut quę viscidam & frigidam pituitam membranis similem vacuãt, & neruosi generis colliquationem suspectant. Eędem in Coac. Prænot. conuulsiones minari scribuntur. (p.426.23.) vbi quidã ἀφρώδεες, aut ... ώδεες, aut ... ώδεες ex Prorrh. legunt pro ὑμενώδεες. ὑμενώδες οὖρον etiam conuulsionem prædicere scribitur, ibidem (p.442.37.)

Οὖρον ὑποζυγίου, vrina veterini generis, de qua antea scripsimus.

Οὖρον χαλαζῶδες, vrina grandinosa, in Coac. Prænot. (p. 442.27.) οὖρον χαλαζῶδες γονοειδὲς διακεχυμένον, vrina grandinosa, genitali semini quid simile effundens. Vrina est quæ pituitam multam vitream & albumineam, crassam, confertam & compactam vacuat. In qua ex materiæ crassitudine & caloris immoderatione, cõpacta quædam & grumosa apparent, genituræ similia & grandinosa. Qualia visuntur in morbis perniciosissimis ex ambigua humorum permixtione, & Hippocrati ἐπαιωρήματα στρογγύλα γονοειδέα, aut ὑποχώματα γονοειδέα dicuntur in Epid. ægr. 1. lib. 1. & ægr. 3. lib. 3. huiusmodiq; vrinæ magnas habent perniciei denunciationes, & deliria ac conuulsiones prædicunt.

Οὖρον ψαφερῷ τρηχύτητι τεταραγμένον, vrina tenui asperitate returbida, In Coac. Prænot. (pag. 442.41.) videtur intelligi vrina quæ tenui & molli quadam asperitate returbatur, aut subobscuram & tenuem quandam habet perturbationem.

¶ Ὀφθαλμία est adnatæ oculorum tunicæ inflammatio, à copiosiore sanguine in eam confluente. Ὀφθαλμίαι ῥοώδεες dicuntur apud Hippocrat. lib. 1. Epid. (p.358.29.) Lippitudines fluidæ, quæ multum habent humorum affluxum. ὑγραὶ hoc est humidas exponit Gal. ὡς ἀπὸ καταστάσεως ὑγρᾶς γεννηθείσας, ex constitutione aëris humida ortũ habentes. Quibus certè opponuntur ὀφθαλμίαι ξηραὶ aph. 12. & 14. lib. 3. lippitudines aridas vocat Celsus lib. 2. cap. 1. in quibus lemæ sunt siccæ & aridæ, nullaq; decurrit humiditas ad oculos. τὰς ἄνευ ῥεύματος exponit Gal. eas quę fiunt sine fluxu. Eæ quoq; lippitudines intelliguntur, quæ fiunt à bile aut pituita salsa in cerebro collecta, deinde per frigus in oculos imbecillos defluente. Ὀφθαλμίαι φθινώδεες dicuntur aph. 16. libr. 3. lippitudines quæ oculorum tabem aut extenuationem adferunt, per immoderatas siccitates consumpto eorum humore. Sic enim per eas, τὸ περὶ τῶν ὀφθαλμῶν φθινῶδες, oculorum tabem accipiendam esse monet Gal. vt significetur eas ad oculorum φθίσιν terminari, vnde atrophia hoc est alimenti penuria, & siccitas maior existit, quàm naturæ conueniat, etiã cum pupillæ angustia. Etsi illic pro φθινώδεας multi morbos tabificos accipiant, & ὀφθαλμίας ξηρὰς intelligant, vt etiam scribit Galen.

Ὀφθαλμίαι lippitudines apud Hipp. vertit Celsus c. 1. lib. 2. ex aph. 11. 12. 14. & 16. lib. 3.

Ὀφθαλμὸς oculus dicitur totum visionis instrumentũ; aut pars corporis organica per quã visio exercetur. Quibus autem partibus instructus oculus visionẽ exerceat, aut quænam sit earum partium actio & vsus, elegãter & appositissimè docet Gorrhęus ex Galeno. Huius plurimæ sunt affectiones apud Hipp. Ὀφθαλμοὶ ἀτενέως ἐκλάμποντες, oculi intentè relucentes, qui fixi & immoti splendescunt, dicuntur in Prorrh. (p.210.41.) ἐκλαμπρύνοντες ἀτενὲς ὀφθαλμοὶ in Coac. Prænot. (p.434.10.) vocantur (etsi vitiosa est publicatorum omnium codicum scriptio) velut ἀτενίζοντα ὄμματα lib. 5. Epid. (p.342.45.) & lib. 7. (p.357.40.) & ἀτενίζοντες κεκαρωμένοι ὀφθαλμοί, oculi sopore grauatæ rigentes, (ibid. v. 9.) ὀφθαλμοὶ μικρὸν δεῖν ἀτενέες, μόλις περιδινεύμενοι apud Arethęum in Tetano ca. 6. lib. περὶ ὀξ. παθ. sunt oculi ferè rigentes & qui ægrè circumuoluuntur, & ὀφθαλμοὶ ἀτενέες ἐνδεδινημένοι, oculi intenti & in profundo conuoluti, cap. 6. lib. 1. θεραπ. ὀξ. παθ. Sunt autem huiusmodi oculi delirii indices, vt patet ex Pror. & Coac.

Ὀφθαλμοὶ ἐπαιωρεύμενοι, vide Ἐπαιωρεύμενοι ὀφθαλμοὶ antea.

Ὀφθαλμοὶ ἐξίσχοντες ἢ ἔγκοιλοι, oculi exerti aut caui, In Progn. (p.124.29.)

Ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, vide ἰλλαίνειν antea.

Ὀφθαλμοὶ πλέοντες ὥσπερ τῶν νυσταζόντων, oculi natãtes, quales nictantium, hoc est qui parum apparent, fereq; clauduntur, quales in dormiturientib. & prę somnolentia nictantibus visuntur. Qui n. nauigio cursum efficiunt, celeriter transmittunt & præteruehuntur, nauigioque vecti semper mouentur, velut dormiturientiũ oculi. lib. 7. Epid. (p.356.9)

Ὀφθαλμῶν στέρησις, oculorum orbitas, priuatio, cœcitas, in morbi κατ᾽ ἀπόθεσιν solutione, Coac. Prænot. (p.432.38.)

Ὀφθαλμὸς oculus dicitur deligationis species Hippocrati, quę oculo adhibetur vbi procidentiæ metus est, aut quæ superimponuntur cõtineri volum⁹, à sede quę vincitur nomen habens, lib. κατ᾽ ἰητρ. (p.675.43.) Cuius meminit et Gal. lib. de fasciis ei attributo.

Ὀφθαλμοὶ πεπηγότες, oculi fixi, rigidi aut rigẽtes, concreti, libr. 1. Epid. sect. 1. aph. 16. ἀκινήτους immobiles & immotos explicat Gal. significantq; absolutam motricis facultatis extinctionem.

Ὀφθαλμοὶ ἔνδοθεν ῥυτιδούμενοι, vide ῥυτιδούμενοι ὀφθαλμοὶ, postea.

Ὀφθαλμοὶ αὐχμηροὶ, oculi squallidi & squallẽtes ex nimia siccitate, lib. 6. Epid. sect. 1. aph. 16 In Progn. ὄψιες αὐχμῶσαι dicuntur, & libr. 5. Epid. (p.342.45.) ὄμματα αὐχμηρά.

Ὀφίασις vitium est in pilis capitis & capillorum denudatio, cùm certis spatiis in serpentis similitudinem decidunt. Sic dicta quòd serpentis, quem ὄφιν appellant, cõuolutionũ instar, per capitis cutẽ serpat, arcæ Latinis dicũtur. Gal. li. περὶ τῶν εὐπορίστων (p.474.6) Ὄφιος

καρπὸς, serpentis semen, vsurpatur Hippocrati ad suffitus vteri in sanguinis fluxu, lib. 2. περὶ γυναικ. (p.266.5.&.7.)

Ὀφροναγὲς legitur apud Hipp. & cauernosum exponunt interpretes, libello περὶ ἀνατομῆς (pag.54.28.) de pulmone. πελιὸς χροιῆς τυχὼν στίγμασιν ὀφροναγέσι κεκεντημένος, φύσει ἐὼν τερηδονώδης, cinericium colorem nactus, notis cauernosis compunctus, & naturaliter perforatus. Verùm mendosam esse lectionem suspicor, & pro ὀφροναγέσι, ὀρφνώδεσι legendum existimo, vt significet pulmonem notis quibusdam subobscuris & nigricantibus fusci coloris compunctum esse. Est enim in pulmonis colore inęqualitas, vt subfuscus quidam candicante rubore color inesse videatur, & præterea notis veluti quibusdam stigmatibus fere nigricantibus distinctus.

¶ Ὀχετοὶ, ductus, canales, effluuia, riui dicuntur Hippocrati & viæ per quas vrina & stercus per aluum effluit, lib. de art. (pag.623.9.) οὐ γὰρ ἐντείνει τοὺς ὀχετοὺς τοὺς κατὰ τὴν κοιλίην, οὐδὲ κωλύει εὐρόους εἶναι ἡ εἰς τὸ ἔξω κύφωσις. Neque enim gibbus in exteriorem partem riuos qui sunt in ventre intendit, neque prohibet quo minus bene fluere possint. Vbi Gal. τοὺς ὀχετοὺς τοὺς κατὰ τὴν κοιλίαν, τὰς ἐκροὰς, τήν τε κατὰ κύστιν, καὶ τὴν κατὰ τὴν ἕδραν, hoc est effluuia & exitus circa vesicam & circa sedem, exponit. Quem mihi locum subnotare videtur Erotianus, cùm ὀχετοὺς, τὰς ἐκχύσεις τῶν ὑδάτων, aquarum effusiones, apud Hippocratem exponit, adducto Homeri testimonio ex Il.φ. (v.257.) ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου. Quēadmodum enim qui riuos ducit à fonte nigræ aquæ. Rursus lib. de art. (p.624.34.) οἱ γὰρ ὀχετοὶ οἱ κατὰ τὸ λαπαρὸν τῆς πλευρῆς ἑκάστης παρατεταμένον. Riui enim circa mollitudinē vniuscuiusque costæ obtentam. Vbi ὀχετοὺς τὰς ἀρτηρίας καὶ τὰς φλέβας exponit Galenus, arterias & venas, quòd per eas tanquam per ductus aliquos sanguis conuehatur. Lib. quoque 6. Epid. sect.3. aph.4. ὁ ἱδρὼς ὁ ῥέων σταγόσιν, ὡς ἐξιὼν ὥσπερ ἐξ ὀχετῶν, dicitur sudor guttatim effluens, qui velut ex aquę ductibus emanat, cœca cutis spiramina & meatus intelligens ex quibus sudor erumpit.

Ὄχλος, molestiam & negotium significat, vt libr. de art. (pag.616.2.) ὄχλον πολὺν παρέχειν, multum exhibere negotii aut molestiæ, quod dicitur de eo negotio quod multum exhibetur in ea quæ per scalam fit concussione. ὄχλοι etiam dicuntur perturbationes quæ fiunt in ægris, & vehementes naturæ motus, qui aliquando morborum solutiones efficiunt, vt aphor.12. sect.6. lib.6. Epid. & lib.4. Epid. (p.328.31.) ὄχλοι περὶ ἕκτην ἢ ἑβδόμην, circa sextum & septimum perturbationes. Interdum quoq; alui perturbationem significat, vt aphoris.12. lib.6. Epid. sect.6. Hinc ὀχληρὸν quod molestum est & infestū indicat, ὀδυνηρὸν, dolorem inferens exponit Gal. in fine Com.2. lib. de art. (p.610.32.) Et Erotianus apud Hippocratem, ὀχλώδεα ὀχληρά, hoc est molesta, & quæ molestiam aut dolorem exhibent exponit. Quod certè vsurpatur Hippocrati li. de fract. (p.546.25.) & (549.44.) τὰ πρὸς αὐγὰς ὀχλέοντα, quæ oculorū aciem perturbant, & tenebricosa quę circum oculos obuersantur, in hęmorrhagiæ futuræ indiciis, dicuntur in Prorrh. (p.215.25.) πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν, in Coac. Prænot. (p.429.33.) circa oculorum aciem perturbationem facere. Lib. etiam 2. Epid. (p.311.25.) de ascaridibus. καὶ ἐκεῖνα τηνικαῦτα ὀχλέουσι τῆς ἡμέρης τὰ πλεῖστα. Istaq; affligunt, vt plurimùm hac diei parte.

¶ Ὄψις id quo cernimus & videndi acies effunditur significat, pupillamq; per quam præcipuè spiritus visorius viam facit. Prorrh.2. (p.420.3.) διὰ τῆς ῥωγμῆς ὑπερέχουσα ἡ ὄψις, per rimam prominens & extans pupilla. Et rursus ibidem (vers.7.) ἔξω τὴν ὄψιν τῆς χώρης εἶναι, pupillam sede motam esse. Et (v.8.) μεταπτώματα τῶν ὄψεων, pupillarum emotiones. Et (v.12.) μάλιστα αἱ ὄψιες βλάπτονται ἑλκόμεναι, insignem facit noxam pupillæ acies si exulceretur. Rufus etiam Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. ὄψιν καὶ κόρην dici scribit, τὸ μὲν ἐν μέσῳ βλεπόμενον, quod in medio cernitur. Et alibi, κόραι αἱ ὄψεις, οἱ δὲ ὄψιν μὲν ᾧ βλέπομεν. Sic aciem ipsam qua cernimus pupillam vocari scribit M. Tullius libr. 2. de nat. deorum. Nos pupillæ aciem diximus Prorrh. 2. foramen spiritu visorio plenum & vnde videndi potentia effunditur, intelligentes. Atque id videtur esse quod Rufo γλήνη dicitur & simulachra recipit, eaque tria, ὄψις, κόρη, γλήνη, pro pupilla sæpe ponuntur. ὄψιν speciem ibi non absurdè vertit Caluus. Ὄψις etiam pupillam indicat lib.4. Epid. (pag.333.20.) αἱ ὄψεις ἑλκοῦνται pupillæ vlcerantur. Et (pagina 332.7.) ἡ ὄψις ἐγλαυκώθη, vbi pupillam, aut etiam oculorum aciem, aut etiam totam oculi partem ex qua obtutus pendet, cæsiam redditam significat. Sic ὄψις interdum totum oculum, aut oculi aciem & visionem ipsam indicat. ὄψιες κυανώδεες καὶ θαλασσοειδέες, pro oculis ceruleis & qui maris colorem referunt, ponuntur lib. περὶ ὄψιος (p.521.25.) Sunt autem corruptæ visionis species. Totā verò oculorum partem quæ genis aut palpebris tegitur ὄψις sæpe significat. In Progn. (pag.124.27.) ἢ λῆμαι φαίνωνται περὶ τὰς ὄψιας, aut lemæ ac sordes circa oculos appareant. Quanquam hîc obtutum ác oculorum aciē quidam intelligunt. Et Celsus oculorū angulos expressit. Rursus ibid. (v.29.) ἢ αἱ ὄψιες αὐχμῶσαι ἢ ἀλαμπέες. de oculis & eorum aspectu squallido & obscuro. In Coac. Prœn. (p.430.21.) ἢ τὸ τὰς ὄψιας πυκνὰ διαρρίπτειν, & oculos crebrò disiicere. Et rursus ibidem (p.432.20.) ἢν ὄψιες πυκνὰ κινέωνται, si frequenter moueantur oculi. Quod etiā ex Progn. desumptū est, (p.131.6.) Lib. etiam 3. Epid. in st. pest. (p.426.15.) τὰ φθείροντα τὰς ὄψιας, quæ oculos corrūperent. Et lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag.10. vers.13.) ῥήγνυσί τε ἢ διεσθίει τὸν ἀμφὶ τὴν ὄψιν χιτῶνα, rumpunt & peredunt oculum ambientem tunicam. Sunt & ὄψιες

χαμινο-

καμνόντων apud Hip. ægrorum aspectus, facies, differentiæ, formæ & modi, h. e. morborum genera & species, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.101.30.) εἰσὶ δὲ ὄψιες τῶν καμνόντων. Variæ sunt autem ægrorum facies. Vbi scribit Gal. ὄψιας εἴρηκεν ὡσανεὶ διαφορὰς, ἢ τρόπους, ἢ ἰδέας. τῶν καμνόντων δὲ, αὐτὶ τῶν τοῖς κάμνουσι γινομένων νοσημάτων. ὄψιας hoc est, facies dixit velut differentias, aut modos, aut formas, ægrotantium autem, hoc est, morborum ægros affligentium. Et rursus, ὄψιας οὖν εἶπε καμνόντων, ἐπειδὴ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοὺς θεωροῦντες, εὑρίσκομεν τὰς διαφοράς. facies igitur ægrorum dixit, quandoquidem eos oculis intuentes, differentias inuenimus. Est & ὄψιν πολλὴν παρέχειν Hippocrati lib. de art. (p.616.2.) multam ostentationem excitare, multum apparatum exhibere, hoc est ostentui esse aut ostentationi, & in speciem multa facere.

Ὄψον, obsonium significat proprieque vocatur πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμενον εἰς ἐδωδὴν, vt scribitur apud Athenæum libr.7. hoc est, quicquid in cibum igne apparatur, vel quòd ἐψὸν ἐστιν, ἢ περὶ τὸ ὀπτᾶσθαι. Apud Plutarchum Symmacho libr.4. συμπος. quæst.4. ὄψον ἐστὶ τὸ τὴν τροφὴν ἐφηδύνον. quicquid cibum reddit suauiorem, & ἄριστον ἂν ὄψον εἴη τὸ μάλιστα τὴν ὄρεξιν ἐπὶ τῷ σίτῳ κατέχειν δυνάμενον, optimum censetur obsonium, quod maximè cibi appetentiam detinet. Iure tamen quodam inter omnia obsoniorum genera pisces obtinent apud antiquos, vnde φίλοψοι & ὀψοφάγοι dicti sunt, qui piscibus præ cæteris cibis delectantur, vt scribunt Plutarch. & Athenæus. ὄψα θαλάσσια sæpè dicuntur Hippocrati, velut Plutarcho ἁπάντων τιμιώτατον τὸ θαλάττιον ὄψον, marinum obsonium maximè in precio. Lib. 1. περὶ γυν. (p.243.45.) καὶ ὄψοισι θαλασσίοισι μᾶλλον ἢ κρέασι χρήσθω. & obsoniis marinis potius vtatur quàm carnibus. Rursus ibid. (p.250. 34 & 36.) ὄψῳ δὲ μηδενὶ, ἀλλ' ἢ οἴνῳ ἀκρήτῳ μέλανι. nulloque obsonio, præterquam vino nigro meraciore. Vbi inter obsonia vinum ab eo reponi videtur. Et, καὶ ὄψον ὁκοῖον ἂν βούληται, & quolibet obsonio.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.
TO Π.

Πάθος generale nomen est apud Medicos multaque significat. Vniuersaliter quidem πάθος passio dicitur, omnis motus qui ab altero in alterum fit. Et veteribus quidem omnis motus extrinsecus etiam qui naturaliter se habet, siue in loco, siue in qualitate fiat, πάθος nominatur. Ergo cùm motus sit, neque ex eorum numero quæ esse absolutè dicantur, suam in mutatione ac alteratione, & in ipso (vt dicam) fieri generationem habere manifestum est. Quod fusissimis & disertissimis verbis explicat Gal. lib.2. Meth. med. Vbi quid πάθος & διάθεσις distent inter se, luculentissimis verbis ostendit, (p.48.46.) ὃ δὲ ἐν τῷ λόγῳ μάλιστα προὔκειτο σχεδὸν ἤδη διώρισται. τὸ τὰ μὲν ἐν γενέσει τε καὶ μεταβολῇ, καὶ ἀλλοιώσει, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐν κινήσει, τὸ εἶναι μεταλαμβάνειν, τὰ δὲ ὑπομένειν τὴν οὐσίαν. ὑγεία μὲν οὖν καὶ νόσος, ὅσαι τε συμπτωμάτων ἢ αἰτίων εἰσὶ διαθέσεις, ἢ ἕξεις, ὑπομενόντων εἰσίν. αἱ δὲ ἐνέργειαι πᾶσαι, καὶ αἱ καθ' ὁποιοῦν ἀλλοιώσεις, ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι κέκτηνται. καὶ τὸ καθ' ὁτιοῦν κινούμενον σῶμα, κατ' ἐκεῖνο πάσχει, καὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ, πάθος ἐστίν. οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ, καὶ τὰς ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἔχειν ἁπάσας κινήσεις, ὅσαι γε μὴ δραστικαὶ, πάθη προσαγορεύουσιν. ὥσπερ οὖν ἐνεργείας τὰς δραστικάς, οὕτω καὶ αὐτὰς τῶν αἰσθήσεων τὰς ἀλλοιώσεις ὁ Πλάτων ὀνομάζει πάθη. τοῖς νεωτέροις δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως δόξαν, ἐπὶ τῆς παρὰ φύσιν μόνης κινήσεως κεῖται τοὔνομα. ἰδίως μὲν οὖν τὸ πάθος ἐπὶ πάσης τῆς ἔξωθεν κινήσεως ἐλέγετο πρὸς τῶν παλαιῶν, ἤδη δὲ καταχρώμενοι καὶ τὰς ἐκ πάθους μὲν γεγενημένας τῶν διαθέσεων, οὐκέτι δὲ ἐν κινήσει πάθη προσαγορεύουσιν. οὐ μὴν χρονιώτερόν γε, οὐδὲ δυσλυτώτερόν ἐστιν ἡ διάθεσις τῆς ἕξεως, ὥσπερ οὐδὲ ἡ ἀρρωστία. Quod verò propositum nobis in hac disputatione maximè fuit, propè iam definitum est, nempe aliqua in generatione, & mutatione, & alteratione, & vt semel dicam, in motu ipsam essentiam habere, quædam etiam in substantiæ ipsius constantia. Sanitas igitur & morbus, & quicunque symptomatum causarumque affectus sunt vel habitus, ex permanentium numero sunt. Actiones verò omnes, & alterationes in quacunque re fuerint, in ipso fieri essentiam suam possident. Et corpus secundum quodcunque mouetur, secundum id patitur, motusq; eius πάθος est. Veteres sanè motus omnes qui naturaliter se habent, neque actiui sunt, πάθη, hoc est, passiones nominant, sicuti etiam actiones ipsos actiuos motus. Eo modo & ipsas sensuum alterationes Plato πάθη, hoc est passiones, appellat. At iunioribus, nescio qua opinione, de solo eo qui præter naturam fit motu, id nomen vsurpatur. Ac veteribus quidem πάθος priuatim de omni extrinsecus motu dicebatur, nunc verò etiam per abusum affectus qui ex passione iam prouenêre, nec amplius in motu sunt, πάθη appellant. Non tamen diuturnior aut ægrè solubilis habitus affectus sic nominatur, vt neque morbus. Rursus lib. de diff. symp. (p.212.25.) πάθος ἢ πάθημα qua ratione ἀπὸ τῆς διαθέσεως distet optimè

his verbis edocet. καὶ γὰρ καθόλου τὸ διατίθεσθαί πως ταὐτὸν τῷ πάσχειν ἐστὶ. καὶ διαλλάττει ἡ διάθεσις τὸ πάθημα, κίνησις. παυσαμένου γὰρ τοῦ ἀλλοιοῦντος, ἡ περὶ τὸ πασχον ἀλλοίωσις ὑπομένουσα, διάθεσις ἐστὶ τοῦ πάσχοντος. ὥστε ἐν αὐτῷ μὲν τῷ τρέπεσθαι, καὶ μεταβάλλεσθαι, καὶ ἀλλοιοῦσθαι, καὶ κινεῖσθαι, τὸ πάθος ἔχειν τὴν γένεσιν. ἐν δὲ τῷ μένοντι καὶ φυλαττομένῳ περὶ τὸ ὑποκείμενον σῶμα, τὴν διάθεσιν. ἤδη δὲ τὴν μένουσαν διάθεσιν οἱ Ἕλληνες ὀνομάζουσι πάθος, ὥσπερ καὶ τὸ πεποιηκός, ὃ ἐστὶ τοιοῦτον αἴτιον. καί τοί γε οὐδὲ τοῦτο ἁπλῶς αἴτιον, οὐδὲ ἡ μένουσα διάθεσις, ἁπλῶς ἐστὶ πάθος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ κατὰ γοῦν τὸν ἀκριβῆ λόγον, γεγονὸς μὲν πάθος ἐστὶν, οὐ μὴν γινόμενον. Etenim in summa, ipsum affici quodammodo idem quod pati est, differtq; passio ab affectu, motu. Cessante enim eo quod alterabat, quæ in passo iam remanet alteratio, affectus eius est: ita scilicet vt in vertendo, & mutando, & alterando, & mouendo, passio generationem habeat: in eo verò quod manet, & in subiecto corpore reseruatur, affectus constet. At ipsum quoque permanentē affectum Græci πάθος nominant, veluti etiam quod iam fecit, nec etiamnum facit, αἴτιον, hoc est causam. Quanq̃ neque hoc absoluto sermone causa est, nec qui manet affectus, simpliciter passio, sed exactè loquenti, affectus facta quidē passio est, nō autem quæ adhuc fit. At generaliori quoq; nomine πάθη ἢ παθήματα dicuntur, quæcunq; præter naturam in corporib. nostris generantur, vt scribit Gal. com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 354. 42) καλοῦσι δὲ παθήματα πάντες οἱ Ἕλληνες, ὅσα παρὰ φύσιν ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν γίνεται). Et li. 3. de Præsag. ex puls. (p. 138. 15) πάθος μὲν ὀνομάζω νυνὶ ἅπαν τὸ παρὰ φύσιν. πάθος quidem nunc voco quicquid est præter naturam. Quod etiam fusioribus verbis circumscribit lib. 2. Therapeut. Meth. (p. 48. 58.) τὴν γὰρ ἐναντίαν ὑγιείᾳ διάθεσιν, ὑφ' ἧς ἐνέργειαν λέγομεν βλάπτεσθαι, νόσημα μόνον προσαγορεύομεν, εἴτε πολυχρόνιος, εἴτε ὀλιγοχρόνιος εἴη, εἴτ' ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ γίγνοιτο. τὰς δ' ἄλλας ἁπάσας τὰς προηγουμένας τούτων, ἐν αἰτίας λόγῳ, διαθέσεις παρὰ φύσιν, αὐτὸ τοῦτο μόνον, αἰτίας, οὐ πάθη. τὰ δ' ἑπόμενα ταύταις, ὅσα μὲν ἐνεργειῶν εἰσι βλάβαι, συμπτώματά τε καὶ πάθη. κατὰ ταὐτὰ δὲ καὶ τὰς ἀμέτρους ἐκκρίσεις, ἢ ἐπισχέσεις. ὅσαι δὲ διαθέσεις, ὥσπερ καὶ ἡ ἄχροια, πρὸς τῷ τοῦ πάθους τε καὶ τοῦ συμπτώματος ὀνόματι, διαθέσεις ὀνομάζομεν, ὥσπερ οὖν καὶ εἰσι. Contrarium enim sanitati affectum, quo lædi actionem dicimus, morbum tātùm appellamus, siue diuturnus hic, siue breuis sit, siue momēto duret. Ex reliquis affectibus, qui præter naturam sunt, & eos præcedunt, causęq; rationē obtinent, causas tantùm, non πάθη, dicimus. Qui illas sequūtur, si actionū offensæ sunt, & symptomata & πάθη. Eodem modo & immodicas vel inanitiones, vel retentiones. Quæ verò affectiones sunt, veluti vitiosus color, prę̄ter πάθους & symptomatis appellationem, etiam affectiones nominamus, ita nimirum vt sunt. At verò πάθος ἢ πάθημα veteribus de morbo dici ibidem testatur Gal. his verbis (p. 49. 10.) διοίσει δ' οὐδὲν, ἢ νόσον, ἢ νόσημα λέγειν, ὥσπερ οὐδὲ πάθος, ἢ πάθημα. καὶ μὲν δὴ καὶ ὅτι τὸ πάθος ὄνομα, καὶ κατὰ τοῦ νοσήματος ἐπιφέρουσιν οἱ παλαιοὶ, καθάπερ καὶ τὴν ἀρρωστίαν, καὶ τὴν ἀσθένειαν, ἐπιδέδεικται καὶ ἐπὶ αὐτοῖς περὶ τῶν ἰατρικῶν ὀνομάτων, καὶ ὡς οὐδὲν διαφέρει λέγειν ἀρρωστίαν ἢ ἀρρώστημα. νόσον autem an νόσημα dicas nihil interest, vt nec si πάθος aut πάθημα. Atqui πάθος nomen de morbo veteres dixisse, queadmodum & ἀρρωστίαν & ἀσθένειαν, h. e. infirmitatem & imbecillitatem, ostensum nobis est in iis quæ de Medicis vocabulis scripsimus, vt & nihil referre dicere aut ἀρρωστίαν, aut ἀρρώστημα. Quin & ipse Hipp. πάθος de morbo tū acuto tum diuturno vsurpat, vt patet ex aph. 4. & 24. li. 1. & 28. lib. 3. vbi etiam scribit Gal. quosdam existimare τὸ τῶν πάθους ὄνομα κατὰ τῶν χρονίων μόνων λέγεσθαι αὐτῷ. hoc est, πάθος nomen de solis morbis diuturnis ei dici. M. quoq; Tullius πάθη morbos vertit lib. 3. de finib. & quæst. Tusc. 3. vt & animi perturbationes, & motus animi turbatos, lib. 2. de off. quas Latini ægritudines vocāt. Idem etiam motus concitatos rationi non obtemperantes nominat, vt formidines, libidines, iracūdias, misereri, inuidere, gestire, lætari, & cætera id genus. Sūt & παθήματα apud Hipp. ea quæ morbis accidunt, velut symptomata, attributiones & affectiones quædam, vt li. 1. Epid. (p. 369. 28.) ἦν δὲ τῶν καύσων τὰ παθήματα. Inerant verò in febribus ardentibus affectiones huiusmodi. Et libr. 2. Epid. (p. 313. 44.) ἦν δὲ τῶν κυναγχικῶν τὰ παθήματα τάδε. Erant autem eorum qui ex angina laborabant affectiones huiusmodi. Scribitur & πάθη Hip. ἀντὶ τοῦ πάθους lib. 1. περὶ γυν. (p. 243. 2.) θνήσκουσι δὲ ἄλλαι ἄλλῳ χρόνῳ, ὅκως τι καὶ τὰ τοῦ σώματος ἔχωσι, καὶ τὰ τοῦ πάθης. Intereunt autem aliæ alio tēpore, prout corpus & affectio se habet. Πάθος autem definitur anthori definit. Med. (p. 294. 40.) παρεμποδισμὸς κατὰ φύσιν ἐνεργείας τινὸς ἢ τινῶν. functionis alicuius naturalis aliquarúmue impeditio. οἱ δὲ Ἡροφίλειοι οὕτως. πάθος ἐστὶ τὸ μὴ διαπαντὸς ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ λυόμενον, καὶ ἐν ἐλάττονι δὲ ποτὲ, καὶ ἐν πλείονι. Herophyli verò sectatores hoc modo. Affectus est qui non semper eodem modo soluitur, sed in breuiore quandoque, interdum & longiore. Qđ tamen sic legunt quidam. πάθος λέγουσιν οἱ Ἡροφίλειοι εἶναι τὸ εὔλυτον καὶ εὐκίνητον, οὗ τὴν αἰτίαν ἐν χυμοῖς εἶναι). Herophili sectatores πάθος esse dicunt, qđ nullo negotio soluitur & facilè mouetur, cuius essentia in humoribus consistit.

Παίδευσις institutionem & doctrinā significat, vt lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 40.) παίδευσις ἐμέτου, κάτω δι' ἐξόδου, vomitionis institutio aut eorum quæ per inferiora subducuntur. Vbi quę medico sunt instituenda ac faciēda, aut etiam prohibenda in considerationem adhibentur. Vnde castigationem vertit Cornarius, quòd illic adscribantur multò plura auertenda ac prohibenda, q̃ instituenda.

Παιδία dicuntur Hipp., pueri infantes & adhuc lactentes, aph. 33. sect. 5. lib. 6. Epid. τὰ βρέφη exponit Gal. vt παιδία νεογνὰ καὶ σμικρὰ, aph. 24. lib. 3. Etsi etiam παιδία vocat Hip. ad pubertatem vsque, vt aph. 27. & 28. lib. eiusdem.

Παιδικὸν πάθος, hoc est puerilem morbum agnoscit & exponit apud Hip. Erotianus. Quib. sanè verbis locum lib. de aëre, loc. & aq. (p. 452.

452.39) mihi subindicare videtur, vbi scribitur: τοῖσι δὲ παιδίοισιν ἐπιπίπτειν σπασμοὺς καὶ ἄσθματα, ἃ νομίζουσιν τὸ παιδίον ποιέειν, καὶ ἱερὴν νοῦσον εἶναι. Verùm παιδίον, aut παιδικὸν leg. existimo, vt πάθος aut νόσημα subaudiatur, hac notione. Pueris verò côuulsiones & suspiria superuenire, quæ existimant puerilem morbum efficere, & sacrum morbum esse. Hûc enim istius loci sensum sequitur Gal. com. 1. in libr. 6. Epid. (p. 447. 6.) etsi παιδίων πάθος legit. Sic autem apud eum scribitur: τὸ τῆς ἐπιληψίας πάθος ἤτοι κατὰ φυσικὴν γίνεται δυσκρασίαν, ὅταν ὑγρὸς ὁ ἐγκέφαλος ἱκανῶς ᾖ, καὶ τηνικαῦτά γε καὶ παιδίων ὀνομάζεται τὸ νόσημα, καθάπερ αὐτὸς ἐδήλωσεν ἐν τῷ περὶ ὑδάτων, καὶ ἀέρων, καὶ τόπων, ὧδέ πως γράψας· τοῖς παιδίοις συμπίπτειν σπασμούς τε καὶ ἄσθματα, ἃ νομίζουσι τὸ παιδίων ποιέειν, καὶ ἱερὴν νοῦσον εἶναι. κατὰ ταύτην τὴν ῥῆσιν εὔδηλον ὅτι προσυπακοῦσαι δεῖ τὸ παιδίων πάθος, ὡς εἶναι τὴν λέξιν ταύτην, ἃ νομίζουσι τὸ παιδίων πάθος ποιεῖν, καὶ ἱερὴν νοῦσον εἶναι. Comitialis affectus, vel à naturali intéperie prouenit, cùm humidum valdè est cerebrũ, tuncque puerorum morbus nominatur, quemadmodum ipse in libro de aëre, locis & aquis, ita scribẽs significauit: Pueris contingere conuulsiones & suspiria, quæ existimant puerorum morbum efficere, & sacrum morbum esse. In his verbis clarè patet subintelligendum esse affectum, vt sermo talis sit, quæ existimãt, puerorum morbum efficere, & sacrum morbum esse. Quam etiam lectionem iterum sequi videtur Gal. com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 516. 4) cùm scribit: οὐ μὴν φαίνεταί τι παισὶ τὰ πάθη ταῦτα γινόμενα, πλὴν τῆς ἐπιληψίας, ἣν καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο πρὸς τῶν παλαιῶν ὀνομασθῆναι συνέβη παιδίων πάθος. Verùm pueris hi affectus cõtingere non videntur, prętermorbum comitialem, quem propter id ipsum à veteribus puerorum affectum nominari contingit. Eo tamen in loco apud Hip. τὰ παιδία πονέειν, videtur legisse Corn. & τὸ θεῖον ποιέειν Zuinggerus. At vt παιδίον legãm facit Erotianus, qui cùm παιδικὸν πάθος exponit, scribit, παιδείαν νῦν τὴν παιδοτροφίαν, ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πηλεῖ φησί, λευκὸν αὐτὴν δὲ ἐπαίδευσε γάλα. παιδείαν nunc vocat puerorum educationem. Vnde Sophocles in Pelia ait, album ipsam hoc lac educauit. vt παιδείαν leg. existimem apud Erot. cùm παιδίαν omnia habeant exemplaria, & fortè παιδίον πάθος.

Παιδοκτῆσαι apud Erot. est παιδοποιῆσαι liberos ꝓcreare, suscipere, cùm apud Hip. οὐ παιδοκτῆσαι οὐ παιδοποιῆσαι exponit. κτῆσαι γὰρ τὸ ποιῆσαι, κτῆσαι enim facere aut creare significat.

Παλαιστὴ mensura quatuor digitorũ, palmus aut dodrans. lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 222. 5.) σικύης ἀγρίης τὸ ἐντεριόνην ὅσον παλαιστήν, cucumeris syluestris medullam dodrantalẽ, aut palmi magnitudine. Ac rursus ibid. (v. 8.) σικύης ὅσον παλαιστή. παλαιστὴ exponitur Hesych. τὸ τεσσάρων δακτύλων μέτρον.

Πάλη & παιπάλη farinã tenuissimam & florem significat, quod in farina est tenuissimum & candidissimum, aut tenuissimum farinæ pollinem. Vnde πάλη ἀλφίτου polẽtæ flos aut pollen dicitur, aut farinæ tenuissimus pollen. Hesychio πάλη dicitur ἄλευρον καὶ ἄνθος, τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. Lib. 1. περὶ γυν. (p. 250. 3.) καὶ πάλην ἀλφίτου, & tenuissimo polentæ polline admixto. Vbi tamen πάλιν vitiosè legunt exemplaria. Rursus li. 2. (p. 264. 28) πάλη ἀλφίτου ἐφ' ὕδατι, polentæ tenuissimus pollen ex aqua. Ac rursus ib. (p. 285. 20.) ξὺν πάλη ἀλφίτου πιεῖν. cum tenuissimo polentæ polline propinato. Et li. 2. Epid. (p. 312. 40) πάλην ἐς ῥοιῆς χυλὸν ἀλφίτων ἐπιπάσσειν. tenuissimo farinæ hordeaceæ polline mali punici succo macerato: πάλην σεσέλιος, seselis tenuissimum pollinem vocat Hip. li. 1. περὶ γυν. (p. 254. 21.) πάλη dicitur Erot. τὸ λευκότατον καὶ λεπτότατον τοῦ ἀλφίτου, quod est in farina candidissimũ & tenuissimum, cùm πάλης ἀλφίτου apud Hip. exponit. Verùm πάλη aut πάλην ἀλφίτου apud Erot. leg. crediderim ex his locis quos ex Hip. adduxi m°. Sic παιπάλη ἀλφίτων dicitur Gal. li. 2. κατὰ τόπ.

Παλίγκοτος & παλιγκοτεῖν valdè poëtica & Ionica sunt vocabula, & de recrudescentib. doloribus aut quasi iterum excãdescentib. malis dicuntur. κότος enim doloris acerbitatem & amarulentiam significat, quæ ex indignatione & iracundia concipitur. Et παλίγκοτος Aristoph. interpreti exponitur, ὁ ἐξ ὑποστροφῆς ὀργισθεὶς πάλιν, rursus excandescens, qui animo est iracũdo & offenso. παλίγκοτα τὰ κακοήθη παθήματα, affectus qui recrudescunt & maligni fiunt, exponit Gal. com. 2. in li. de fract. (p. 547. 40.) & παλιγκοτεῖν, τὸ αὖθις πάλιν κακοηθεύεσθαι, recrudescere, rursus malignum fieri aut excandescere: Vbi scribit Hipp: σημεῖα δὲ τάδε, ἢν παλιγκοτήσῃ, ἢ οὔ. Signa sunt hæc, recrudescant nec ne. Et rursus, κίνδυνος παλιγκοτῆσαι, periculum est ne recrudescant, h. e. ad pristinã malignitatem redeant. Rursusq; (p. 548. 11.) ἢν δὲ μὴ μέλλῃ παλιγκοτεῖν τὰ ἐκχυμώματα. si autem futurum non est vt sugillata recrudescant. Et (v. 19.) ἐν πᾶσιν ἐκχυμώμασι τοῖσι μὴ μέλλουσιν παλιγκοτεῖν. in omnibus sugillatis non futurum vt recrudescant. Libr. quoq; 2. περὶ γυν. (p. 282. 17.) ἢν δέ τι παλιγκοτήσῃ, si quid recruduerit. Et li. de art. (p. 598. 54.) παλιγκοτώτατον ὁ ἀγκών, rursus maximè excãdescit cubiti gibbus. Et (p. 599. 19.) παλίγκοτα, quæ rursus excandescunt, rursus commouentur, ꝙ bene non sint reposita. Quę etiam repetuntur in Mochlico (p. 507. 20. & 46.) παλιγκοτήσαντα vocantur li. de art. (p. 610. 34.) πάντων δὲ τῶν παλιγκοτησάντων, ἡ τέρηνσις διάκαυσις αὐταρκέστατον. In omnibus aũt iis quæ rursus excãdescunt, ferramentum cãdens vtraq; parte traiicere abunde suppetit. Hinc παλιγκότησις & παλιγκοτίας, offensio & recrudescentia. lib. de fract. (p. 598. 15.) τὸ ἐπίπαν γὰρ ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη ἡμέρη ἐπὶ τοῖσι πλείστοισι τῶν τρωμάτων τίκτει τὰς παλιγκοτήσιας. In totum enim plæraque vulnera tertio & quarto die recrudescere consueuerunt. Et lib. de loc. in homine (p. 73. 8.) καὶ ἀπὸ παντὸς τὰς παλιγκοτίας παρέχει, & ab omnibus offensiones percipit, de corpore cuius offensioni obnoxio. Erotianus apud Hip. παλιγκοτωτέροις φιλυποστρόφοις νοσήμασι exponit, hoc est, morbis qui facilè reuerti solent. Qđ legitur li. 2. Ep. (p. 314. 5.) βραχὺ δέ τι τετέων τοῖσι παλιγκοτωτέροισι,

κρόταφοι θερμοί. Atq; horum quibusdam paulùm dolores exacerbantur, quibus tempora incalescebant. Etsi in omnibus codicibus παλισκοτάτοισι vitiosè legitur. Sed nos ex Gal. lib. 4. de loc. affect. & Erotiano παλισκοτωτάτοισι reponendum esse admonuimus. Lib. 4. Epid. (p. 330. 28.) ἐπαλισκότησε de morbo qui recruduit & exasperatus est, dicitur.

Παλίμβολος νοῦσος, morbus mutabilis, vagus, non firmus, nec sibi constans, qui facilè mutatur & in diuersum trahitur aut fluctuat, aphorism. 16. sect. 6. libr. 6. Epid. Vbi Galeni commentarius eum morbum intelligit, qui speciem leuationis facit, sed tamen intus malignus est. παλίμβολος autem dicitur qui fluxa est fide, non firma, nec sibi cõstat, sed facilè in diuersa vertitur, de homine lubricæ fidei, inconstantis & fluctuantis animi, quique veteratorio est & vafro aut doloso ingenio. Hesychio verò exponitur, κοῦφός τε καὶ οὐ βέβαιος, ἀλλεπάλληλος ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλον μεταβαίνων. Dicitur & παλίμβολον Varino, ἀβέβαιον, ἄπιστον, & παλίμβολος, ἀναπόβολος, ἀναπογνώμων, refractarius, ex Suda.

Πάλιν, rursus, contrà significat, vt aph. 53. lib. 5. vbi scribit Gal. σημαινούσης δὲ τῆς πάλιν ἐν ταῖς τοιαύταις ῥήσεσι δύο. τὸ μὲν ἕτερον ὃ συνῆπται τῇ προειρημένῃ διαθέσει, τὸ δ' ἕτερον, ὅπερ καὶ δι' ἄλλης λέξεως εἰώθασιν ἐμπαλιν λέγειν. ἀληθέστερόν γέ μοι φαίνεται, καὶ κατὰ τὸν Ἱπποκράτους εἶναι γνώμην τὸ δεύτερον σημαινόμενον. Cùm verò duo in eiuscemodi locutionibus significet πάλιν, vnum quo antedictæ coniungitur affectioni, alterum quod per aliam dictionem ἔμπαλιν efferre consueuerunt, verius mihi & Hip. menti conuenientius secundum significatum esse videtur.

Παλινδρομεῖν est recurrere, intrò redire, recursare, & de humoribus qui intrò redeunt dicitur, eandemq; originem repetunt, aut abscessibus accommodatur, qui ex humorum interno recursu abolentur, detumescũt aut subsidunt. In Progn. (p. 151. 19.) ἢν δὲ ἀφανίζωνται καὶ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες. Quòd si abscessus deleantur & intrò recurrant. Vbi παλινδρομεῖν his verbis explicat Gal. ὡς τὰ πολλὰ δὲ τὸ ἀφανίζεσθαι τὰ τοιαῦτα εἴωθε συμβαίνειν, μεταρρεόντων τῶν ἐργαζομένων αὐτὰ χυμῶν, ἤτοι γε εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους ὅθεν ὥρμησαν, ὅπερ ἰδίως ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζει παλινδρομεῖν, ἢ καὶ τινας ἄλλους ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος ὄντας. Vt plurimùm autem talia deleri euenire solet, refluentibus humoribus qui ea committunt, aut eundem in locum vnde impetum fecerunt, quod propriè Hipp. παλινδρομεῖν appellat, aut ad alia quædam loca in profundo corporis posita. Iterumque de abscessibus ibid. (p. 161. 32.) τὰς δὲ ἀποστάσιας εἰδέναι χρὴ τοῦ χειμῶνος μᾶλλον γινομένας, χρονιώτερόν τε παυομένας, ἧσσον τε παλινδρομεούσας. Sciendum verò abscessus hyeme potius contingere, & tardius desinere, minusq; repetere. Quod etiam repetitur in Coac. Præn. (p. 427. 49.) Rursus lib. 1. Epid. (p. 364. 12.) (de abscessibus) ἀλλὰ ταχὺ παλινδρομέειν καὶ ξυνεπεῖγειν ἐπὶ τὸ χεῖρον. sed qui celeriter intro recurrerent, & in deterius euaderent. Et Prorrh. 2. (p. 413. 45.) καὶ δήλου ἐόντος, ὅτι οὐ παλινδρομήσει ἡ ἀπόστασις. & cùm manifestum foret id quod abscedere natum est, intrò non reuersurum. Et rursus ibid. (p. 416. 33.) παλινδρόμη ἀποστάσιος, abscessus recursus aut reuersio. παλινδρομεῖ, διατρέχει, ὑποστρέφει, recurrit, reuertitur, exponit Hesychius.

Παλινίδρυσις rursum subsidentia, de humoribus qui rursum subsidunt, ac in sese velut redeunt dicitur libr. περὶ χυμῶν (p. 114. 39.) & μετεωρισμῷ opponitur, eleuationi aut sublationi.

Παλινόστια Gal. in Exeg. τὰ ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπεστραμμένα, hoc est à sole auersa exponit apud Hip.

Παλίρροια dicitur Aretæo retrogradus humorũ cursus, vt in cholera morbo, cùm biliosa euomuntur, cap. 4. lib. 2. cur. acut. ὅκως ἴσχηται τὴν παλίρροιαν, vt retrogradus humorum cursus cohibeatur. Et rursus, ὡς τὴν παλίρροιαν σχῇ, vt retrogradum humorum fluxum coerceat.

Παλμὸς palpitatio, dicitur Galeno lib. de tremore, conuulſ. & palp. (p. 365. 6.) κίνησις ἀβούλητός τε καὶ ἀκούσιος ἐπαιρομένων τε καὶ καταφερομένων τῶν παλλομένων μερῶν. motus inuoluntarius & inuitus partium quæ dum palpitant, attolluntur & deferuntur. Rursusq; ibid. (p. 366. 3.) διάστασίς μέν τις καὶ σύνιζησις παρὰ φύσιν. quædam distentio ac cõsidentia præter naturam. Lib. verò 5. de sympt. caus. (p. 230. 41.) παλμός ἐστι μὲν διαστολὴ παρὰ φύσιν, ἐν ἅπασι δὲ γίγνεται τοῖς μορίοις ὅσα γε διαστέλλεσθαι πέφυκεν. Palpitatio est dilatatio quidẽ præter naturam, & fit in omnibus particulis quæ distendi & dilatari natura possunt. Cuius quidem causa est spiritus crassus, vaporosus, caliginosus & copiosus, transitum non habens, & partem in qua consistit distendens ac attollẽs, vt ibidem scribit Gal. Locus verò in quo fit, est cauitas corporis insignis & pars natura sua mollis, vt distendi & rursum subsidere facilè possit. Authori quoque definit. Med. (p. 396. 24.) παλμός ἐστιν ἔπαρσις καὶ ὕφεσις σώματος εἴκοντος καὶ μὴ ἀντιτυποῦντος, ὑπὸ πνεύματος γινόμενος, οὐκ ἀεὶ παρακολουθῶν, ἀλλὰ κατὰ χρόνους τινὰς γινόμενος. Palpitatio, est cedentis corporis & non renitentis elatio ac submissio, quam spiritus efficit, eaque non semper durat, sed quibusdam temporibus efficitur. Et aliter quoque παλμός ἐστιν ἔπαρσις καὶ ὕφεσις σωμάτων μυωδῶν, ὑπὸ πνεύματος ἀποτελούμενος, οὐκ ἀεὶ γινόμενος, ἀλλὰ κατά τινας χρόνους. palpitatio, est elatio submissioq; corporum musculosorum, à spiritu facta, quæ non semper durat, sed certis temporibus excitatur. Hàc verò παλμοῦ notationem sæpius vsurpat Hippocr. vt cùm scribitur ægr. 2. lib. 1. Epid. παλμὸς ὑποχονδρίου, præcordiorum palpitatio. Et ægr. 3. lib. 3. Epid. παλμὸς περὶ ὀμφαλὸν διατελέος, continens ad vmbilicum palpitatio. & παλμοὶ δι' ὅλου τοῦ σώματος, palpitationes totum corpus occuparunt. ægr. 4. lib. 1. Epid. & ægr. 4. lib. 3. post st. pest. Et παλμὸς καρδίης, cordis palpitatio, æg. 16. lib. 3. Epid. post st. pest. Sic παλμώδεες δι' ὅλου dicuntur in Prorrh. (p. 179. 6.) quibus palpita-

palpitationes toto corpore sentiuntur. Et παλμώδεες πόνοι, dolores cum palpitatione ib. (p.181.13.) quod etiam repetitur in Coac. Præn. (p. 432.45.) Est etiam vbi veteribus παλμὸς pro pulsu & arteriarum percussu accipitur, velut in Prorrh. (p.214.35.) οἱ κατὰ κοιλίην παλμοὶ, de vehemēti arteriæ magnæ quę ad spinā adiacet motu dicitur, quod etiam repetitur in Coac. Pr. (p.432.42.) Et quod scribitur in Progn. (p.131.4.) de hypochondriorum inflammatione, ἢν δὲ ὁ σφυγμὸς ἐνέῃ ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, pro σφυγμὸς παλμὸς scriptū esse in multis exemplaribus ibidē testatur Gal. & com.3. in Prorr. simulq; de magnæ arteriæ pulsu accipi. Sic ὁ κατὰ τὰ ὑποχόνδρια παλμὸς, palpitatio quæ fit in præcordiis, & in delirantibus quibusdam apparet, Agathino σφυγμὸς dicitur, non secus ac euidētium ad manum arteriarum motum pulsum vocamus, vt scribit Gal. libr.4. de diff. puls. (p.50.14.) Et Æginio Elæo παλμὸς pro quouis arteriarum motu accipitur, vt etiam ib. scribit Gal. (v.18.) & lib.1. de diff. puls. (p.8.20.) Eádēq; notatione παλμὸς ἰσχυρὸς φλεβῶν σφαγιτίδων, venarum iugularium vehemēs palpitatio pro pulsatione sumitur, in Coac. Præn. (p.431.31.) ex quo vehementem inflammationem designat Hip. ex aspectabili arteriarū motu aut percussu: etsi proprio quodam modo palpitatio significari potest, ex congesto in partem aliquam cum sanguine flatuoso spiritu, qui exitum nullum habeat.

Παλύνειν, aspergere, conspergere significat, ἐπιπάσσειν, & propriè de farina dicitur, vt ἄλφιτα παλύνειν, polentam aspergere. Significat interdum miscere & humectare, διαβρέχειν & ὑγραίνειν, aut μίσγειν. Erotianus apud Hippoc. παλύνων ἐπιπάσσων exponit, quod est aspergens, additque Homeri testimonium, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε, ex Odyss. ξ. Polentam albam inspergebat, vbi Schol. διέβρεξε exponit. Ac certè mihi videtur Erotianus apud Hippocr. subindicare locum libr. 1. περὶ γυν. (p.256.26.) & ἄλφιτα παλύνων legisse, hoc est, polēta aspersa, aut polentæ pollinem aspersum, vbi tamen ἄλφιτ' ἀπαλύνων in omnibus exemplaribus vitiosè legitur, & ἐπιπασσῶν fortè legerat Galen. vt in dictione ἐπαλύνων scripsimus. Pro quo etiam lib. περὶ γυν. φύσ. (p.20.6.) ἄλφιτα ἐπιβαλὼν scribitur. Sic Hesychius παλύνας, τὸ λεπτὸν τῆς γῆς ἐπιβαλὼν τῷ κεχωσμένῳ χοτιῷ exponit (sic enim pro χώτιῳ quod vitiosè scribitur leg. censeo) quod dicitur de terra quæ mortuis inspergitur aut iniicitur, & qua mortui obruuntur. Dici aūt & de farina idem adscribit adducto Homerico testimonio. ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε, qđ πάσσειν exponit, ex Odyss. κ. (v.520.) Est & apud Hom. Il. σ. (v.560.) λευκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον, vbi ἐνέμισγον, ἔμασσον exponit Scholiast. παλύνει etiam ἐπιπάσσει quod est inspergere apud Hip. in Exeg. exponit Gal. Et annotatur ex Corintho παλύνειν τὸ ἐπιπάσσειν Iones efferre. παλύνει συμπάσσει, καταπάσσει exponit Plutarch. quæst.4. lib.2. Sympos. quæst.

Πάμμαχος ἀτυχίη omnigenum infortunium & omnigenam calamitatē significat, ἐν παραγγελίαις (p.18.46.) γίνεται δὲ εἰς πάμμαχον ἀτυχίην, in omne genus infortunii æger incidit, omni calamitatis genere tentatur.

Πάμπαν παντελῶς exponit Gal. comm.1. in lib. de nat. hum. (p.3.45.) & lib. 1. de elementis (p.51.26.) omninò, in totum, prorsus. Et οὐ πάμπαν, μὴ παντελῶς, non μηδ' ὅλως, nulla ex parte. Rursus ibidem (p. 10.10.) eos reprehendit Gal. qui οὐ πάμπαν apud Hippocr. τὸ μηδ' ὅλως exponunt. Neque enim οὐ πάμπαν in totum negat. Velut aph.19. libr. 2. οὐ πάμπαν ἀσφαλέες προαγορεύσιες, non omninò certæ prædictiones dicuntur, quòd multæ firmæ sint, non tamen omnes, & quòd paucæ exceptæ sint. Et Gal. com. ad eum aph. non omnibus inesse certitudinem significari vult, sed paucas falsas esse.

Πάμφορος omnia ferens, omnium ferax. πάμφορος ἡ φύσις νοσημάτων natura omnis generis morborum ferax, in Coac. Præn. (p.440.21.)

Πάναξ herba cuius succus ὀποπάναξ dicitur. Verùm Archig. apud Gal. κατὰ τόπ. li.2. (p.180.17) πάναξ pro panacis radice ponitur, idque negligenter, vt ait Gal. non pro opopanace, quod ab ea non paruo caliditatis excessu differt. Πάνακες autem vsurpat Hippocr. lib. 2. περὶ γυν. (p.287.14. & 18.) & diuersa Panacis genera describit Dioscor. libr. 3. cap. 55. 56. & 57.

Πανάυδοι ὕπνοι, dicuntur in Coac. Præn. (p.439. 4.) somni sermonem aut vocem omninò intercipientes, hoc est, tranquilli, minimè turbulenti, & cum omni silentio. Vbi codices quidam & Cornarius ὑπαναυδοι legunt, quòd somnos aliquantulum vocem intercipientes, aut sine voce dixerit, quales sunt somni alti, profundi. Verùm illic ἀναυδοι pro πάναυδοι leg. duximus, pro quo νήδυμοι ὕπνοι quidā legūt, quę locutio Homero familiaris est. νήδυμον aūt ἡδὺ & βαθὺ Hesychio exponit.

Πάντῃ πάντως, omni ex parte, vsquequaq;, quaquauersus, planè, prorsus, penitus, lib. de fract. (p.553.51.) πάντῃ πάντως ἐς ἰθὺ, omni ex parte rectum.

Παντοδαπά, varia, omnis generis, omnigena, cuiusquemodi. Lib.5. Epid. (p.342.6.) ὁ ἐλλεβοροποσίη ἤγαγε παντοδαπά. veratri potio cuiusquemodi eduxit, hoc est omne genus humores. Sic M. Tullius libr. 2. de finib. Cùm enim fertur quasi torrens oratio, quamuis multa cuiusquemodi rapiat, hoc est, multa, varia, & omnis generis. παντοδαπαὶ νοῦσοι, omnis generis morbi & diuersi, in his quæ adiecta sunt ad lib. de nat. hum. (p.19.2.)

Παντοῖον, omnigenum, cuiuscunq; generis varietatem tenuium humorū & serosorum excrementorū in morbis difficilibus indicat, apud Hip. & multas ac innominatas humorum species ac trāsmutationes, vt cùm bilis flaua, æruginosa, glastea, & ἰσατώδης, aut rubra, aut porracea apparet, vt scribit Gal. cō. 1. in libr. de nat. hum. (p. 6.31. Rursus ibid. (pag.13.32.) παντοῖον ab Hippocr. additum in

stirpibus dicit Gal. vt varias humorum differentias & species indicaret, non solùm varias pituitæ differentias.

Πάνυ, vide Οὐ πάνυ τι antea.

Παραβλαστάνειν germinare, & aliquid excrescens adnasci significat. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 104. 3.) καὶ βλέφαρον τὸ ἕτερον παρὰ τὸ ἕτερον παραβλαστάνει. & palpebra ad alteram palpebram germinat. vbi scribit Gal. τὸ δὲ παραβλαστάνει τὸ βλέφαρον τὸ ἕτερον, ἀσαφές ἐστι, πότερον ἐκ μέρους αὐτῶν τινα γινομένην σύμφυσιν, ἢ σαρκῶδές τι βλάστημα, θατέρου μὲν ἐκφυόμενον, ἐπὶ δὲ θάτερον ἐκτεινόμενον ἠβουλήθη δηλῶσαι. Quod autem dicitur palpebram alteram germinare, obscurum est, vtrumne voluerit indicare, quandam ex earum parte exortam coalescentiam, vel carnosum quoddam germen, ex altera quidem enascens, sed ad alteram extensum.

Παραγγελίη præceptionum & consiliorum breuem aut aphoristicam comprehensionem significat, quibus ars Medica instituitur & edocetur, in iureiurando Hipp. cui ἀκρόησιν opponit ibidem Hipp. nempe explicatam præceptorum enarrationē & diexodicam. Sic παραγγελίαι dicuntur præceptiones ad instruendum Medicum, tum ad artis vsum, tum ad cognitionem, ἐν παραγγελίαις.

Παραγγέλματα verò sunt præcepta ad instruendam officinam Medicam initio lib. περὶ ἰητρῦ. Rursus ibidem (p. 12. 41.) τὰ ἐς τὴν ἰητρικὴν τέχνην παραγγέλματα, præcepta sunt quæ ad artem Medicam pertinent, ex quibus artifex esse queat, consilia dixit Gorrhæus. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 42.) παραγγέλματα sunt præcepta quibus paret ægrotus. ὅκως τοῖσι παραγγέλμασι ἄπικρος χρήσηται, vt præceptis citra amarulentiam vtatur.

Παραγωγαὶ sunt adductiones, vt ossium παραγωγαὶ, cùm ossa adducuntur aut coaptantur. Lib. de art. p. 599. 6.) αἱ παραγωγαὶ τοῖς θέναρσι, cùm volis manuum ossa adducuntur, coaptantur. quod repetitur in Mochlico (pag. 507. 31.) Sic lib. de fract. (p. 554. 4.) παραγωγότερα τὰ ὀστέα, ossa faciliùs adducuntur, tractantur, ossa repositu faciliora. Quæ verba ibidem explicare videtur Hipp. cùm dicit, ὑπακούοντα δὲ τῆς κατατάσιος μᾶλλον, intensioni magis cedentia.

Παραίτησις apud Hip. ἐν παραγγελίαις (p. 19. 15.) auersationem, recusationem significat, Cornario subterfugium. Zuinggerus indulgentiam & cōcessionem vertit, vt gratiam, veniam, aut indulgentem cōcessionem significet, nempe quando ægro indulget & aliquid concedit Medicus.

Παρακέντησις, compunctio dicitur, & est curationis ratio qua aqua hydrope laborantib. eximitur, scalpello in peritonæum adacto. Cuius sectionis multis locis meminit Hip. vt lib. περὶ παθῶν (p. 183. 39.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 199. & 200.) & lib. de locis in homine (p. 70.) & aph. 8. sect. 7. lib. 6. Epid. & aph. 27. libr. 6. Est & παρακέντησις curationis genus per compunctionem in suffusione, terebratos oculos vocat Cælius Aurelianus cap. 5. lib. 1. Tard. pass. cùm ad latus bulbi in oculo acus traiicitur. Paracentesis dicitur Plinio lib. 25. cap. 13.

Παρακοπὴ desipientia dicitur & delirium quod in febris vigore commouetur, & pro leui mentis emotione sumitur, etsi interdum omnem mentis alienationem amplectitur, vt in Coac. Præn. (p. 425. 34.) At Gal. com. 1. in lib. 3. Epid. (p. 392. 30.) παρακοπὴν auctam παραφροσύνην facit, cùm scribit. εἴωθε δὲ αὐτὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὀνόμασιν ἐνδείκνυσθαι τὸ ποσὸν τῆς παραφροσύνης, ληρῆσαι καὶ παραληρῆσαι, καὶ παραφρονῆσαι, καὶ παρενεχθῆναι λέγων, ἢ πάλιν παρακόψαι καὶ ἐκστῆναι, μανῆναί τε καὶ ἐκμανῆναι. Desipientiæ enim magnitudinem aliàs aliis nominibus ipse indicare consueuit, ληρῆσαι & παραληρῆσαι, & παραφρονῆσαι, & παρενεχθῆναι, quod est desipere ac delirare inquiens, aut rursus παρακόψαι & ἐκστῆναι, quod est mente emoueri, & μανῆναί τε & ἐκμανῆναι, quod est furore aut insania percitum esse. Sic quoque ægr. 5. lib. 3. post st. pest. παρακοπὴ & mentis ταραχὴ, hoc est alienatio & perturbatio coniunguntur in casu valde repentino & ad exitium properante.

Παρακρούειν de leui mentis emotione & delirio dicitur, vt παρακόπτειν, παραλέγειν, παραληρῆσαι, ληρῆσαι, παρενεχθῆναι, παραφρονῆσαι, παραπαῖσαι. Quæ omnia leue delirium & mentis concussionem indicant. Sic παρακρούσιες sunt desipientiæ & leues mentis perculsiones, in Prorrh. (p. 176. 51.) & Coac. Præn. (p. 426. 37.) & ægr. 1. lib. 1. Epid. πάντα παρέκρουσε, prorsus delirauit. Erot. quoq; παρακρούειν propriè veteribus dici scribit, τὸ ἐπ᾽ ὀλίγον παραφρονεῖν, breui tempore desipere aut delirare. Idem παρακρουστικὸν, παρακοπτικὸν apud Hipp. exponit, quod delirium portēdit. Quam dictionem sæpius vsurpat Hip. vt aph. 19. sect. 1. lib. 6. Epid. ὄμματος θράσος παρακρουστικόν. Oculus ferox & truculentus delirium portendit. Et Coac. Præn. (p. 429. 31) ἦχοι μετ᾽ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας βάρεος, παρακρουστικόν. Aurium sonitus cum visus hebetudine, & ad aures grauitatis sensu, delirium præsagiunt. Etsi in Pror. (p. 176. 42.) vnde ea sententia deducta videtur, ἐξίστασθαι μελαγχολικῶς, non παρακρουστικὸν ponitur, qđ cum de leui delirio dicatur, illud furiosam & vehemētem mentis emotionē indicat. Nam & ib. (v. 53.) αἱ παρακρούσιες & τὸ ἐξίστασθαι opponuntur, vt leuis desipientia furiosæ & vehementi insaniæ. Rursus quoq; in Prorrh. (p. 177. 34.) ἆρά γε καὶ παρακρουστικὸν τὸ τοιοῦτον; Num verò tale quid delirium portendit? Et aph. 27. sect. 5. lib. 6. Epid. τὰ στρογγυλλόμενα πτύελα παρακρουστικά, rotunda sputa delirium portendunt. In Prorrh. (p. 174. 15.) τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα, ὀδυνώδεα ἰσχνά, σμικρά, πνιγώδεα, παρακρουστικά. Vbi fauces in morbis acutis dolent, graciles sunt, paruæ, & suffocantur, delirium portendi oportet.

Παρακύπτειν est se prono corpore inclinare aut incuruare ad aliquid aspiciendum, aut propius cognoscendum. Translatitiè autem de allii caule veluti specillo dicitur, cùm in inte-

interiorem fistulæ partem incubuerit, demissus fuerit ac demersus, aut cùm anum interiorem penetrarit, lib. de fistulis (p. 517. 45) ὁκόταν παρεγκύψῃ ἐς τὸν ἀρχόν. vbi in anum incubuerit, inciderit, aut vbi se in anum inclinauerit.

Παράλαμψις exponitur Gal. in Exeg. vocũ Hip. ἡ ἐν τῷ μέλανι τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπιλάμπουσα οὐλὴ, διὰ τὸ ὀλίγῳ παχυτέραν εἶναι τῆς αἰγίδος. resplendens cicatrix in oculi nigro, quòd aliquanto crassior sit ægide. Quib. verbis haud dubiè locus Pror. 2. subnotari mihi videtur (p. 420. 17) vbi vitiosè exẽplaribus in omnibus παράληψις legitur. ἢν δὲ παράλαμψις γένηται, ἀπολευκαίνει τοῦ μέλανος μόριόν τι, ὡς εἰ πολὺν χρόνον παραμένῃ, καὶ τρηχείη τε καὶ παχείη, καὶ μνημόσυνον ὑπολείπειν. Quòd si in oculi nigro resplendens cicatrix orta sit, nigri aliquid dealbat, ita vt si diu pseueret & aspera & crassa, etiam aliquod vestigium posteà relinquat. Sic enim eum locum legendum scribimus nostris eã in sententiam Annotat. παράλαμψις autem à latere splendens dicitur.

Παραλέγειν, delirare, desipere, aliena aut absurda loqui significat, sermone vacillare, & de leui delirio aut desipientia dicitur, qualis ebriosis aut temulentis contingit. Gal. com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 371. 40.) τὸ παραλέγειν exponit, ὅταν τις παρὰ τὰ κατὰ φύσιν λέγῃ, τουτέστι παραφρονεῖν, quod est absurda loqui, i. desipere, leuemq; cerebri offensionem indicare scribit. Idem quoq; lib. 3. de diff. spir. (p. 197. 25) ex lib. 4. Epid. παραλέγειν de breui desipientia Hipp. dici testatur his verbis: δηλοῖ δ' ἔτι ἡ λέξις τῆς παραφροσύνης τὸ βραχὺ, καὶ ἡ λέξις αὐτὴ τοῦ παλαιοῦ· παραλέγειν γοῦν αὐτὴν εἶπεν. εἴωθεν δὲ τῷ πιστῷ ῥήματι χρῆσθαι, μικρὰν ἐνδείξασθαι βλάβην βουλόμενος, ὡς καὶ ὅτι ἀποδέδεικται πολλάκις. Imprimisq; ipsa senis dictio breuem desipientiam indicat, de ea nempe παραλέγειν, quod est delirare, extulit. Qua dictione vti solet, cùm paruam offensionem significare vult, vt sæpiùs ostensum est. Atq; idem etiam com. 3. in lib. 1. Epid. in Metone, παρέλεγε, παρελάλει exponit, qđ est aliena aut præter rationem locutus est. Quam historiæ seriem retexens libr. 2. περὶ διανοίας (p. 185. 40.) hanc desipientiam magnam cum temulentorum & ebriosorum delirio similitudinem habere scribit, adeò vt nullam morbosam delirii affectionem indicaret. Erot. etiam παρέλεγε apud Hip. παρέκοπτε, quod est delirabat, exponit. Quam dictionem sæpius vsurpauit Hip. vt ęgr. 7. li. 1. Epid. & ægr. 5. & 11. lib. 3. & ægr. 2. 3. 11. 13. 14. 15. 16. lib. 3. post st. pest.

Παραληρεῖν desipere, delirare significat, & de leui delirio & mẽtis emotione dicitur Hippocrati, vt ægr. 6. lib. 3. Epid. πάλιν πολλὰ παρελήρει, rursus multum delirauit. παράληρος, μικρᾶς παραφροσύνης ἐστὶν ὄνομα, paruæ desipiẽtiæ nomen est, vt scribit Gal. com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 424. 49.) Qua dictione ibidem vtitur Hipp. (v. 10.) οὐδὲ παράληροι, neque delirabant, & ægr. 7. lib. 3. Epid. post st. pest. παράληροι etiam deliria aut deliramenta significant, vt ægr. 9. libr. 3. Epid. post st. pest. οἱ παράληροί τε μείους ἦσαν, deliria sunt imminuta.

Παράλιξ exponitur Galeno in Exeg. apud Hip. εἶδος τιθυμάλλου, tithymalli species. Qui & addit παράλιον vocari etiam brassicam quãdam quasi marinam. Est & παράλιος τιθύμαλος Dioscoridi cap. 165. li. 4. ὅτι φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις, quòd nascatur in maritimis locis, quem tithymalida aut Mecona quidam appellant. Huius meminit Theoph. lib. 9. hist. plant. cap. 2. & Pl. lib. 26. cap. 8.

Παραλλάξιες ὀστέων, ossium alternationes, alternatim permutationes & emotiones, vbi aliud super aliud effertur, aut ossa inter se cesserunt (vt loquitur Celsus) aut pars ossis super alterã excedit, aut ossis partes fractæ alternatim variant. Lib. de fract. (p. 552. 35) ἢν μεγάλαι αἱ παραλλάξιες ἔωσιν, si pars ossis aliqua multum super alteram efferatur, aut magnæ sint ossium alternationes. Rursus ibidem (p. 571. 51.) καὶ μὴ πολλὴ ἡ παράλλαξις ᾖ τῶν ὀστέων, neque multum ossa inter se cesserunt. παρηλλαγμένα ὀστέα dicuntur ibidem (v. 29.) ἢν ἀμφότερα τὰ ὀστέα κατεηγότα καὶ παρηλλαγμένα ἐπιτρίβηται. vbi vtraque ossa fracta & inter se cedentia curantur. Et rursus (p. 569. 38.) ἢν δὲ ἄρα τοῦ ὀστέου τὸ ἄνω παρηλλαγμένον. Quòd si sanè pars ossis quæ super aliud effertur. In Mochlico quoque παραλλάξιες ossa inter se cẽdentia dicuntur (pag. 506. 10.) τῷ λοιπῷ δὲ τὰς παραλλάξιας παρακολλᾶν. cortici verò ossa inter se cedentia agglutinare. Παραλλάγματα ibidem (p. 511. 23.) sunt alternata & partium inter se alternationes, immutationes, aut peruersiones, vbi alia super aliam effertur. Et lib. de art. (pag. 598. 8.) παραλλάγματα vocantur partes iuguli fracti quæ inter se cesserunt, vbi altera super alteram effertur. Etsi meliores codices illic παρηλλαγμένων, non παραλλαγμάτων habent. Eadem notione παραλλαγαὶ μυῶν καὶ νεύρων, musculorum & neruorum alternationes & immutationes, aut emotiones significant, cùm à priore situ & naturali in alium traducuntur, libr. de art. (pag. 601. 28.) & παραλλάσσειν ἀλλήλοις, inter se cedentes ferulas dixit libr. de fract. (p. 577. 44.) quæ alternantes, & vt altera super alteram excedat, apponuntur. Παρηλλαγμένοι ὀδόντες sunt dentes permutatim & alternis variantes, aut distracti, neq; inuicem è regione respondentes, sed hinc & illinc prominentes, cùm neq; supernis interni, neq; incisiui incisiuis, neque canini caninis, neque molares molaribus respondẽt, sed ōs quasi distractum & peruersum videtur, vt anteà scripsimus, ex aphoris. 2. sect. 1. libr. 6. Epid. At translatitiè dicitur παράλλαξις φρενῶν, mentis emotio, aberratio, & desipientia, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 88. 36.)

Παράλογος, præter rationem & temerè significat, præter expectationem, præter opinionem, vt δίψα παράλογος λυθεῖσα, sitis temerè & præter rationem soluta in Prorrh. (p. 188. 36.) Vbi Gal. τὸ παράλογος sic exponit: τὸ δὲ παράλογος ὁποῖόν τι δηλοῖ πολλάκις μὲν ἐν ἄλλοις εἶπον, οὐ

χεῖρον δὲ τὸ νῦν δυναμένοισιν, ὅταν μήθ' ἱδρῶτος γινομένου, μήτε ἐμέτου, μήτε διαχωρήσεως, ἀλλὰ μηδὲ ἀποστήματος κρισίμου, λυθῆναι συμβῇ τὴν δίψαν, οὐ τῆς πεπαῦσθαι τὴν διάθεσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν αἴσθησιν ἠμαυρῶσθαι. Quid vero παραλόγως indicet, sæpius quidem multis in locis dixi, neq; tamen alienum est, nunc etiam commemorare, cum neq; sudore oborto, neq; vomitu, neq; alui deiectione, neque etiam abscessu aliquo iudicatorio, solui sitim contingat, non quòd affectio cessauerit, sed quia sensus elanguerit. Quem in sensum etiam μὴ κατὰ λόγον exponit Gal. com. ad aph. 27. lib. 2. & τὰ οἰδήματα παραλόγως ῥιζοῦντα dicuntur lib. 2. Epid. (p. 316. 26.) Sic & οὖρα ἐξαίφνης παραλόγως πεπαινόμενα φλαῦρα, in Co. Præn. (p. 442. 19.) Vrinæ de repente præter rationem concoctæ, vitiosæ. Et τὸ ὅλως τὸ παραλόγως πέπον ἐν ὀξεῖ φλαῦρον. Ac in totum quæ in morbo acuto vrina præter rationem cocta est, vitium denotat, ibid. (v. 20.)

Παραλοξαίνεσθαι est obliquari & in obliquũ ferri, quod de vteris effertur libr. περὶ γυν. φύσ. (p. 224. 25.) ἢν παραλοξαίνονται αἱ μῆτραι, si vteri obliquentur. Quod repetitur lib. 2. περὶ γυν. (p. 276. 31.)

Παράλυσις neruorum resolutio, priuatio est sensus & motus in toto corpore, vel parte quadam. Eadem πάρεσις & παραπληγίη dicitur, vt testatur Aretæus cap. 7. lib. 1. περὶ χρονίων, vbi earum quoq; differentias appositissimè circumscribit. παράλυσις autem propriè dicitur motus priuatio, vt scribit Gal. libr. 3. de loc. aff. cap. 10. Quod etiã testatur Aretæus his verbis: παράλυσις δὲ, ὡς ἐπίπαν, κινήσιος μούνου, ἐνεργίης τε πάρεσις. Paralysis autem motus tantùm ferè est actionisq; defectio. Quomodo autem paralysin ἀποπληξίης nomine quãdoque donarit Hip. supra ostendimus in apoplexia. De paralysi agit Celsus cap. 27. li. 3. & amplissimè Gorrhæus.

Παραμεθιέναι τὸ τῆς αὔξης τοῦ ἐμβρύου, fœtus augmentum dimittere, negligere, prætermittere, detrectare aut missum facere vteri dicũtur libr. 1. περὶ γυν. (p. 239. 40.) cùm hiante vteri osculo, sanguinem qui ad fœtum alendum ex toto corpore defertur, singulis mensib. effundunt & demittunt. Sic παραμεθιέναι τὸ αἷμα κατὰ μῆνα vteri dicuntur, ibid. (v. 43.) sanguinem singulis mensibus demittere.

Παραμυνθεῖν, imminuere, diminuere. lib. 1. περὶ γυν. (p. 239. 8.) ἢν παραμυνθέωσι τῆς αὐξήσιος τοῦ ἐμβρύου αἱ μῆτραι, vbi vteri fœtus augmentum imminuerint, hoc est de augmento detraxerint, & fœtus magnitudinem capere non possint. παραμεθιέναι τῆς αὔξης τοῦ ἐμβρύου, fœtus augmentum dimittere, ibid. dicuntur (v. 40.)

Παραμπέχομαι idem quod παραμπέχω, aut περιαμπέχω, obuelo, obtego, obduco, inuoluo. Lib. de sacro morbo (p. 122. 25.) οὗτοι τοίνυν παραμπεχόμενοι καὶ προβαλλόμενοι τὸ θεῖον τῆς ἀμηχανίης, τοῦ μὴ ἔχειν ὅ,τι προσενέγκαντες ὠφελήσουσιν, ὡς μὴ κατάδηλοι ἔωσιν, οὐδὲν ἐπιστάμενοι, ἱερὸν ὀνόμασαν τοῦτο τὸ πάθος εἶναι. Hi certè cùm non haberẽt quod oblatum prodesset, cõsilii inopiæ diuinitatem prætendentes, ne inscitiam suam proderẽt, hanc affectionem sacram esse censuerunt, h.e. diuinitatis obtẽtu ac prætextu suam inscitiam celabant, & diuinitate suam imperitiam obducebant, obuoluebant, aut contegebant. Hîc enim ἀμηχανίην eandem esse q̃ paulò ante ἀπειρίην vocauit, satis patet, etsi ἀπειρίην quidam legũt. Itaque mihi hic locus exponendus & legendus videtur. Estq; hic locus quem apud Erot. adumbrari existimo, cùm παραμπεχόμενοι· παρακαλυπτόμενοι, hoc est, velantes, contegentes, obducentes, exponitur. Qui etiam addit εἴρηται παρὰ τὴν ἀμπεχόνην, ἥ τις ἐστι περικατάληψις quæ indumentum, vestimẽtum aut integumentum significat.

Παρανδρούμεναι ὧραι τοῦ γάμου, nubiles anni, & instans nubendi tempus, & virilitatem propè attingens. Libr. περὶ παρθενίων (p. 213. 12.) αἱ δὲ παρθένοι ὁκόσῃσιν ὧραι γάμου παρανδρούμεναι. At virgines quibus prope instat nubendi tempus, aut quę ad nubiles annos & virilitatẽ prope accedunt, hoc est, quæ prope sunt maturæ viro, & virilitatem aut maturam viro ætatem ingrediuntur. Est autem ἀνδροῦσθαι viriles annos attingere & viro coniungi. ἀνδρωθεῖσα nanque ἀνδρὶ συνοικήσασα, quæ cum viro congressa est dicitur Hesychio, & cui virginitatem vir eripuit. Idem ἀνδρώσασθαι exponit συγγενέσθαι. Quam dictionem antea exposuimus. Vitiosè autem in vulgaris Hipp. codicibus ὥρη γάμου pro ὧραι legitur.

Παράνοια dementia, delirium. In Progn. (p. 159. 28.) ἢν δὲ ἐς τὸν πνεύμονα ῥέπῃ, παράνοιάν τε ποιέει. si verò ad pulmonẽ vertatur, demẽtiã facit.

Παραξύνεσις ἢ παρασύνεσις, falsa intelligentia, error, non quilibet, neq; quęlibet ignorantia, sed probabilis & quæ vero proxima est, falsaq; in iudicando mẽtis perspicacia, aut hallucinatio. Lib. de art. (p. 589. 43.) παραξυνέσιν δὲ ἔχει πάνυ πολλὴν διὰ τὰ τοιαῦτα. In his tamen admodum multa hallucinatio subest. Vbi scribit Gal. οὐχ ἁπλῶς ἅπασαν ἄγνοιαν ὀνομάζει παρασύνεσιν, ἀλλὰ τὴν παρακειμένην τι καὶ τὴν πλησιάζουσαν τῇ γνώσει. Non quamuis absolutè ignorãtiam παρασύνεσιν nominat, sed eam quæ adiuncta est & vicina cognitioni. Rursus ib. (p. 590. 3.) παραξυνέσιν μὲν καὶ ἐν τούτῳ ἔχει τινά. In quo quidem aliqua etiam hallucinatio subest. Iterumq; ibid. (p. 626. 53.) πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τὰ τοιαῦτα παρασύνεσιν ἔχει. Multum verò & aliàs circa hæc hallucinari contingit. Vbi etiam scribit Gal. ὅτι παρασύνεσιν οὐχ ἁπλῶς τὴν ἀπάτην, ἀλλὰ τὴν παρακειμένην τῷ ἀληθεῖ, καὶ διὰ τοῦτο πιθανήν, ὀνομάζειν εἴωθε, λέλεκταί μοι πρόσθεν. Quòd παρασύνεσιν nõ simpliciter errorem, sed eum qui vero adiacet, & propterea probabilis est, vocare consueuerit, antea mihi dictum est. παρασύνεσιν quoq; τὴν ἀπάτην exponit Gal. lib. 9. de Plac. Hip. & Plat. cap. 5. erroneam intelligentiã & deceptionem dicũt, cùm p̃ter id qđ verum est intelligamus & aberremus.

Παραψάσειν pro παραφάσειν aut παραφάσαι poni apud Hipp. quod est leniter & sensim contrectare, & manu velut admota contingere, scribimus in Παραφάσαι.

Παραπληγίη ἢ παραπληξίη idem sonant, & leuem partium syderationem aut resolutionem significant, cùm pars vna corporis motũ sensumq; amittit, humore in eam ex apoplexia aut epilepsia depulso, aut aliunde in eã impacto & neruos obstruente. Gal. com. 2. in lib. 1. Epid. (p. 368. 21.) παραπληγίας μὲν καλεῖ, τὰς ἐξ ἀποπληξίας εἴς τι μόριον κατασκηψάσας παραλύσεις. Παραπληγίας quidem nominat decumbẽtes ex apoplexia in partem aliquam neruorum resolutiones, παραλύσεις dictas. Quas per τὰ παραπληκτικὰ ibidem significauit Hip. Rursus lib. 1. Epid. st. 3. (p. 368. 25.) παραπληγίαι, h. e. partium resolutiones adscribuntur Hippocrati, in quibus multi citò interibãt, ac præter cõsuetudinem lethales erant. vbi scribit Gal. χρὴ μέν τοι τὰς παραπληγίας ἀπιθανούσας, αὐτὸς ὁ Ἱπποκράτης εἰπόντος, καὶ γὰρ ἄλλως τὸ νόσημα ἐπιδήμιον ἦν, ἐν ἴσῳ τῶν ξενιζόντων, διὰ τὸ παρὰ τὸ σύνηθες γινομένην παραπληγίαν. ἡ γάρ τοι συνήθως γινομένη, κατασκήψις μὲν εἰς μέρους παράλυσιν, οὐ μὴν ἀναιρεῖ γε τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' ἡ χρὴ τὴν προκειμένην κατάστασιν ἐπιδημήσασα παραπληγία, θανατώδης ἦν, ἅτε καταψυχομένης ἱκανῶς τῆς κεφαλῆς. Verùm ex partium resolutionibus interibant, ipso dicente Hippocrate, satis morbus hic populariter grassabatur, perinde atque insolentes, propter paraplegiam quæ præter consuetudinem accidit. Quæ enim consueto more fit, in partis resolutionem decumbit, neq; tamen hominem tollit. At verò quæ præsenti tempestate grassata est paraplegia, lethalis erat, nimirũ refrigerato admodum capite. lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. (p. 94. 49.) παραπληγὲς dicuntur Hippocrati, qui partium resolutione ex fluxione laborant, defixis in aliquam partem ex apoplexia aut epilepsia humoribus. Vbi etiam scribit Gal. ἐνίοτε δὲ δι' ὅλου γίγνονται τοῦ σώματος οἱ σπασμοί, καὶ πρὸς ἀγαθοῦ γε, καὶ συμφέρουσιν ἔστιν ὅτε. κλονοῦντες γὰρ ὅλον τὸ σῶμα, πάντα τὰ μόρια θερμαίνουσιν, ὥστε τὸ μὲν διαφορεῖσθαι τοῦ πλήθους, τὸ δὲ ὠθεῖσθαι πρός τινα τῶν ἀκυρωτέρων μορίων, ἐν οἷς ὅταν δυσλύτως σφηνωθῇ, τὴν παραπληξίαν ἐργάζεται· δέδεικται γὰρ ὡς οὕτως ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζει τὰς ἐξ ἀποπληξίας ἢ ἐπιληψίας εἴς τινα τῶν ἀκυρωτέρων μορίων ἀποσκηψάσας παραλύσεις· ἐνίοτε δὲ καὶ χωρὶς σπασμοῦ τῆς ἀποπληξίας γινομένης, εἰς μόριον παράλυσιν ἐνίοις ἐτελεύτησε τὸ πάθος ὃ παραπληξία καλεῖται. Interdum autem toto corpore conuulsiones fiunt, atq; interdum bono sunt & conferunt. Nam totius corporis concussu omnes partes calefaciunt, ita vt copia partim per cutim digeratur, partim in aliquam non præcipuam partem expellatur. In quam vbi ita impacta fuerit vt dissolui non possit, paraplexiam facit. Demonstratum enim est ita appellare Hippocratem eas resolutiones quæ ex apoplexia vel epilepsia in aliquam partem non præcipuam decumbunt. Interdum ẽt facta absq; conuulsione apoplexia, in partis resolutionem nõnullis morbus desiit, qui paraplexia appellatur. Ac rursus ibid. Gal. τούτοις δὲ ἐποισ) καὶ παραπληξίαι τε, καὶ ἐπιληψίαι, ὅταν εἰς τοὺς προειρημένους τόπους τὰς πληρωθείσας φλέβας ἐμπέσῃ τὸ ῥεῦμα. His autem tum paraplexiæ tum epilepsię succedunt, cùm in loca oppletas venas continentia fluxiones inciderint, h. e. hepar, cor, & venam cauam. Ex quibus satis apparet παραπληγίαν aut παραπληξίαν dici partis alicuius resolutionẽ, apoplexiæ aut epilepsiæ succedentem, humore in eam partem incumbente & impacto. Licet Gal. com. 3. in Prorrh. (p. 209. 12.) παραπληγίαν & παραπληξίαν videtur distinguere, quòd παραπληξία sit totius & vniuersalis quædam resolutio, παραπληγία verò partis vnius. Sic enim illic scribitur: ταῦτα γὰρ ἔχειν τινὰ νοῦν φαίνεται, διὰ τὸ τὴν παραπληγίαν τοῦτο τὸ πάθος ὑπάρχειν ἑνὸς μορίου τοῦ σώματος, ὁποῖον ἐστὶν ἡ παραπληξία τοῦ παντός. τούτῳ γε σφαλερώτατον ἐστὶ κατά γε τὴν κίνησιν αὐτὴν πάθημα, τὸν σπασμόν. Hæc enim rationem quandam habere videntur, propterea quòd παραπληγία talis sit affectio vnius partis corporis, qualis est παραπληξία totius, huicq; aduersissimus sit secundum motionẽ affectus conuulsio. Verùm ibi mendum esse suspicor & pro παραπληξία ἀποπληξία leg. esse existimo, quemadmodum ẽt idem Gal. scribit com. eodem (p. 217. 32.) τὰς παραπληγίας ἔμαθες εἶναι τοῦτον πάθος ἑνὸς τῶν ἐν τῷ ζώῳ μορίων, ὁποῖον τοῦ παντὸς σώματός ἐστι πάθος ἀποπληξία. (Sic enim hunc locum reponimus cùm mirè fœdatus sit nostris in exẽplaribus.) Paraplegias vnius partis corporis affectum talem esse didicisti, qualis est totius corporis affectus apoplexia. Quod ẽt fusius docetur ab autore defin. Med. in distinctione apoplexiæ & paraplexiæ (p. 397. 37.) Eaq; notione τὰ παραπληγικὰ & παραπληγικῶς vsurpantur Hippocrati, vt leues partiũ & membrorum syderationes indicent, vt aph. 1. sect. 7. li. 6. Epid. vbi eo sensu frequẽs est ea dictio. Et lib. 2. Epid. (p. 313. 7.) ἡ χεὶρ ἡ δεξιὴ, σκέλος δὲ ἀριστερὸν παρελύθη παραπληγικῶς, manus dextra & crus sinistrum leuiter sunt resoluta. Rursus ibid. (p. 214. 48) παραπληγίαι leues membrorum syderationes significãt. Et παραπληγικοὶ dicuntur in Pror. (p. 217. 31.) leuiter syderati ac resoluti. Eodem quoque sensũ παραπληκτικὸν τρόπον effert Hipp. vt leuis & cuiusdam partis resolutionis modum indicet. In Pror. (p. 209. 1.) τὰ παραπληκτικὸν τρόπον παραλυόμενα, quę leuis syderationis modo resolutionis sensum inferunt. Et ęgr. 13. lib. 1. Epid. δεξιὴν χεῖρα παρελύθη μετὰ σπασμοῦ, παραπληκτικὸν τρόπον. manus dextra est resoluta non sine conuulsione, quõ in partiũ resolutionibus aut leuib. syderationib. cõtingere solet. Eandem ẽt partium resolutionẽ & παραπληγίαν per ἀποπληκτικὰ λεγόμενα intelligit Hip. in Prorrh. (p. 194. 18.) vt antea scripsimus, & illic indicat Gal. ἐνίοι δὲ ἐπὶ τὰς ἰδίως παραπληγίας λεγομένας μεταφέρουσιν, ἐφ' ἧς εἰς ἀκινησίαν, καὶ ἀναισθησίαν μορίων τινῶν κατασκήπτει τὸ νόσημα. Nonnulli verò ad propriè dictas paraplegias transferunt, in quib. ad partium aliquarum immobilitatem, sensusq; priuationem decumbit morbus. Sic παραπληκτικοὶ dicuntur authori defin. Med. (p. 397. 40.) οἷς εἰς μόνα τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερὰ αἱ παρέσεις γίνονται), quibus solæ dextrę

partes aut sinistræ resoluũtur aut relaxãtur. At verò παραπληγίαν pro παράλυσι vsurpat Gal. lib.4.de loc.aff.(p.286.2.& 16.) cùm scribit: ὅτ᾽ ἂν μὲν οὖν ἀμφότερα τὰ μέρη τῆς κεφαλῆς, τό, τε δεξιὸν, καὶ τὸ ἀριστερὸν χωρὶς τοῦ χωρίον ᾖ πεπονθότα, τοὺς ἀποπληκτικοὺς ἐπιφέρει κινδύνους· ὅτ᾽ ἂν δὲ θάτερον μόνον, εἰς παραπληγίαν τελευτᾷ. Cùmque hoc in loco vtraq; cerebri pars, tam dextra, quàm sinistra afficitur, ne apoplexia hominem rapiat periculũ est, vbi verò altera tm, in paraplegiam, h.e. paralysim finiri solet. Et rursus: καὶ τούτῳ καὶ διαδέχεται μὲν τὰς ἀποπληξίας λυθείσας ἡ καλουμένη παραπληγία πάνυ πολλάκις. Atqui solutæ apoplexiæ creberrimè succedere solet vocata παραπληγία, h.e. παράλυσις & resolutio. Apoplexia n. plærunq; in partis resolutionẽ desinit, vt quotidie videre licet in ope medico.

Παραίρματα dicuntur Galeno com.2.in libr. de art.(p.604.52.) παραιρέματα ὑπὸ τῶν ἀμφιεσμάτων, ὑπὸ τῶν ῥαπτόντων αὐτά. indumentorũ resegmẽta, aut quæ ab indumentis detrahuntur, ab iis qui ea consuunt, velut texturarum exordia. fimbrias vocant. Galli [lisieres] Quę sanè ob mollitiem continendis aut constringendis deligationibus superponuntur, καταβλήματα vocat Hip. velut superiectamenta.

Παρασείσματα sunt cõcussiones corporis, & inter exercitationes reponuntur lib.2. περὶ διαίτης (p.98.24.)

Παρασκευάζεσθαι instructum esse, apparatum habere, vt lib. de fract. (p.568.4) παρασκευάζεσθαι εἰρίοισι, lana instructum esse, h.e. lanam apparatã habere. Hinc παρασκευὴ apparatus & præparatio. & προπαρασκευαὶ dicuntur Hip. pparationes quibus corpus ante sorbitionẽ exhibendam apparatur, vt doloris lenitio, venæ sectio, purgatio, clysteres, balani, si horũ necessitas ingruit. Libr. de rat. vict. in morb. ac.(p.57.39.) αἱ δὲ προπαρασκευαὶ καὶ τούτοισι παραπλήσιοι ποιητέαι ὁκοίας περ εἴρηται. His aũt præparationes quales dictæ sunt faciendæ.

Παραστάτας Gal. apud Hipp. τὰς ἐπιδιδυμίδας exponit, ex libello de venis qui adiectus est Mochlico. verùm locus legitur lib. περὶ ὀστέων φύσ.(p.62.7.) τὴν τε κύστιν, καὶ τοὺς ὄρχιας, καὶ τοὺς παραστάτας ἐρρίζωκε, πολυπλόκοισι λεπτῇσι τε, καὶ στερεῇσι καὶ ἰνώδεσι φλεψίν. In vesicam ẽt, & testes, ac adstites radices agit, multiplicibus intextis, tenuibus, ac solidis & fibrosis venis. vbi παραστάτας intelligit proprias & intimas testium tunicas, duras & crassas, illis omni ex parte contiguas ἐπιδιδυμίδας dictas, in quas vasa spermatica multis ambagibus delata inseruntur & anfractuosis circunuolutionibus adhærescũt, in earumq; ac testium substantiam absumũtur, surculis aliquot tenuibus in suam peritonæi apophysin sparsis. παραστάται aũt adstites dicuntur, testi vtriq; super imposita corpora, testis alterius quadã effigie, in superiorem testis partem inserta, quâ spermatica vasa coëunt & cõmiscentur, in pyramidẽ efformata, q̃ cum testib. facultate cõspirantia, semen primò exceptũ & imperfectum apparant. De quibus vide Gorrhæum & Gal. lib.1. de semine.

Παραστέλλειν, est cursum retinere, cohibere, sistere, reprimere, propulsare, compescere & inhibere. Lib.5. Epid.(p.541.3.) συνθέειν ἐν ἀρχῇ παραστέλλει. aluũ per initia cursum cohibet, h.e. humorum cursum sistit & retinet.

Παραστρέμματα ἐν τοῖσι προσώποισι, oris distortiones & peruersiones dicuntur, cùm faciei partes quædam, velut oculus, aut nasus, aut labrũ, contrahuntur aut distorquentur. Oris torturam vulgus Medicorũ vocat, Græci σπασμὸν κυνικὸν, & conuulsionis caninæ Latinè donatur. In Prorrh.2.(p.423.21.) τὰ δὲ ἐν τοῖσι προσώποισι παραστρέμματα ἢν μηδενὶ ἄλλῳ τοῦ σώματος ἐπικοινωνέῃ, ταχέως παύεται, καὶ αὐτόματα καὶ πρὸς ἀνάγκας. Oris peruersiones quæ nulli corporis parti consentiunt, celeriter, aut sua sponte, aut ex necessitate, sedantur. Oris resolutio Celso dicitur, cap.8. libr.2. cùm scribit: Oris resolutio etiam, aluo cita finitur.

Παρασύροντα βέλεα, tela quæ in transuersum trahunt, & transuersim feriũt, aut in latus ducuntur. Lib. de cap. vulner.(p.447.44.) τὰ δὲ πλάγιον τοῦ ὀστέου παρασύροντα βέλεα, tela quæ in obliquum distrahunt, h.e. quæ à latere os feriunt, & in latus ducuntur. παρασύροντα tamen malim, vt sit, quæ in obliquum distrahunt, vellicant, lancinant. παρασύρω, παρασπαράσσω, exponit Hesychius, & παρασύρει, παραβλέπει.

Παρασχέσθαι pro παρέχειν, porrigere, præbere, exhibere. Lib. de fract. (p.529.52.) τὴν χεῖρα παρασχέσθαι. manum porrigere, exhibere. De vulnerato dicitur, qui manum deligandam & curandam medico porrigit. Sic παρέχειν πολὺν ὄχλον, πολλὴν ὄψιν, καὶ λόγον, pro παρέχειν, dicitur, lib. de art.(p.616.2.) multum negotium exhibere, multũ apparatum aut ostentationem excitare, multam opinionem de se præbere & sermonem.

Παρασχίδες ὀστέων, ossium fragmẽta, aut fissorum ossium segmenta, ossium testæ quæ ab his separantur & abscedunt, à παρασχίζω quod est diffindo. Lib. de fract. (p.559.29.& 31.) καὶ μὴ ἐπίδοξος ἡ ἀπόστασις παρασχίδων ὀστέων ἔσεσθαι. nec metus est vt fragmentũ aliquod ab osse recedat. Et rursus, οὐδ᾽ ὁ τρόπος τοῦ κατήξιος τοιοῦτος, οἷος παρασχίδας ὀστέων ἐξιέναι ἐπιδόξους εἶναι. neque fracturæ modus is est, vt ossium fragmenta expectari debeant. fissum ossis dici potest, vt iecoris fissum dicit M. Tullius lib. de Diuin. Et fissum, aut os fissum sæpè dicit Celsus cap.4. lib.8.

Παρὰ τὰ ὦτα interdũ dicuntur simpliciter Hippocrati tumores ad aures sublati & abscessus, interdum ẽt παρ᾽ ὦτα, quæ ἐπάρματα παρὰ τὰ ὦτα aliàs sępe efferuntur. In Pror.(p.216.3.) οὖρα τοῖσι παρ᾽ ὦτα ταχὺ καὶ ἐπ᾽ ὀλίγον πεπαινόμενα. In tumorib. ad aures vrinæ celeriter & paulatim cõcoctæ. Et rursus (v.13.) ἆρα τούτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα; videndum nũ in his tumores ad aures expectãdi sint. Rursusq; (v.16) παρ᾽ οὓς ἆρα ἐπὶ τούτοισιν ἐλπίς; nũ in his abscessus ad aures sperare oporteat? qđ in Co. Pr.(p.425.10.) dicit: ἐλπὶς δὲ ἐπὶ τούτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα. Et (v.24) ἆρα τὰ παρ᾽ ὦτα τούτοισιν ὀδυνώδεα ἐπ᾽ ὀλίγον; videdũ nũ in his abscessus ad aures cũ paruo dolore

dolore excitentur. Quod dicitur in Coac. Præn. (p.442.19.) καὶ τὰ παρ' οὖς ὀδυνώδεες. Ac rursus in Prorrh. ib. (v.47.) ἐν τῇσιν ἀσώδεσιν ἀγρυπνίῃσι τὰ παρ' οὖς μάλιστα. In peruigiliis cum anxietate ad aures abscessus maximè obueniunt. Iterumq; (p.217.17.) κωφώσιες ἐπιφέρουσι τὰ παρ' ὦτα. Ex surditate abscessus ad aures contingere consentaneum est. Et (v.31.) τὰ παρ' ὦτα φλαῦρα τοῖσι παραπληγικοῖς. In leuiter syderatis abscessus ad aures malo sunt. Et (p.18.10.) εἶτα παρ' οὖς. deinde abscessus ad aures excitant. Et (v.31) εἰ τὰ παρ' ὦτα μεγάλα ἵστανται. magni ad aures abscessus exoriuntur. Et (v.47.) ἐν τούτοισι τὰ παρ' οὖς ἐπανίστασθαι. in his tuberculorum ad aures exortũ sperare oportet. Rursusq; (p.219.3) τὸ παρ' οὖς ἀνίστησιν. tuberculum ad aures excitat. Quod παρ' οὖς ἔπαρμα dicitur in Coac. Præn. (p.444.21.) Et iterum (v.11.) τὸ παρ' οὖς ἀπαλλάσσει. ab abscessu circa aures liberat. Et (v.23.) τὰ παρ' οὖς ἐπιρρεῖ. tubercula ad aures promouent. Sæpè verò aliàs τὰ παρ' οὖς effert Hipp. vt Coac. Præn. (p.429.) quę τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα, interdum τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα dicuntur in Prorrh. (p.217.1.) ad aures sublata, in Coac. Præn. (p.432.23.) τὰ παρ' οὖς ἀνιστάμενα. Et (v.48.) τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα. Lib.4. Epid. (p.331.24.) ἀτὰρ καὶ οἷσι παρὰ τὰ ὦτα ἐγένετο. At quibus ad aures tubercula exorta sunt. Rursus (p.334.19.) καὶ παρ' οὖς οὐ ἠγέρθη. nihilq; ad aures sublatum fuit. Lib. quoq; 1. Epid. ægr.10. τὰ δὲ παρὰ τὰ ὦτα, οὔτε καθίστατο, οὔτε ἐξεπύει. Quę ad aures excitata erant tubercula, neq; conquiescebant, neq; suppurabant. Et rursus, κατέστη τὰ παρὰ τὰ ὦτα. tubercula ad aures conquieuerunt. Item eod. libr. (p.374.49.) οἷσι δὲ παρὰ τὰ ὦτα ἠγείροντο. Quibus tubercula ad aures enascebãtur. Vbi tamen περὶ τὰ ὦτα legit Gal. li.2. de dieb. decr. (p.437.16.)

Παραφᾶσαι est sensim admota manu, ac velut fallente aut aberrante cõtingere, & leuiter contrectare, idq; dicitur de contrectatis locis muliebribus, vbi os vteri distortum, aut in ischion prolapsum retorquetur & reuellitur. Παραφᾶσαι autem non secus ac ἐσαφᾶσαι dicitur, quod est immissa manu, aut immisso digito contingere & contrectare. Quæ sanè sunt in tota muliebrium morborum tractatione admodum familiaria, verùm vitiosè corrupta. Vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p.215.6.) κελεύειν παραπτάσσουσαν ἀφέλκειν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων. iubeto vt admota manu os locellorum attrahat. Vbi παραπτάσσουσαν, pro παραφάσσουσαν, aut παραφάσουσαν legitur, vt ibidem (p.224.31.) τὸν δάκτυλον ἐσαφάσσουσα, quod est, immisso digito, dicitur, etsi ἐσαφάσασα malim. Sic quoque lib.1. περὶ γυν. (p.237.45.) παραπτασσομένην τῷ δακτύλῳ legitur, pro παραφασσομένην, aut παραψαμένην. (Quod vitium etiam repetitur li.2. περὶ γυναικ.) (p.271.18.) velut, ἀψαμένη τῷ δακτύλῳ ἑλκεῖν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων scribitur lib.2. περὶ γυν. (p.274.47.) eadem in re, hoc est, in vtero ad coxam conuerso, pro eo quod παραπτάσσουσαν scripsit libr. περὶ γυναικ. φύσ. Rursusque idem vitium subesse videtur libr.2. περὶ γυναικ. (p.276.35.) vbi scribitur, τὸν δάκτυλον παραφρέξασα, pro παραφάσασα. Est autem παραφᾶσαι Galeno, παραψαῦσαι μετὰ καθέσεως; admota manu contingere aut contrectare, ὥσπερ τὸ ἐσαφᾶσαι, εἰσβαλόντα τὴν χεῖρα ἅψασθαι, velut ἐσαφᾶσαι est intrò immissa manu contingere. Id autem de muliebrium locellorum contrectatione dicitur. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὺς κρυπτοὺς τόπους τοὺς κατὰ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, παραφασίας ὀνομάζουσι. Indeq; occultos muliebris pudendi locos, παραφάσιας nominant. Vt παραφᾶσαι, ἐσαφᾶσαι, & παράφασις, τὸ τῆς ἀφῆς ὄνομα in se cõtineant, ideoq; cum spiritu aspero scribantur, quemadmodum discriminis causa spiritus in medio poni solitos ex antiquis libris discimus. Per παραφάσιας autem mihi procul omni dubio Galen. indicare videtur locum lib.2. περὶ γυν. (p.282.23.) vbi παραφύσιας vitiosè legitur. Sic autem scribendum. καὶ ὀδυνᾶται τὸ ἦτρον, καὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὰς ἰξύας καὶ παραφάσιας. & dolor imum ventrẽ vexat, & inguina, & lũbos, & occultos pudẽdi locos. Quem ẽt locum rectè animaduertit Corn.

Παραφάσσειν παραφρονεῖν, quod est desipere, ὡς καὶ ἀλλοφάσσειν, velut aliena loqui, apud Hip. exponit Gal. additq; tenui spiritu scribẽdum, non aspero, vt παραφᾶσαι, quòd in hoc τὸ τῆς ἀφῆς ὄνομα contineatur.

Παραφέρεσθαι & παραφορὰ de leui desipientia aut delirio dicuntur Hippocrati, & παρενεχθῆναι, παραφρονῆσαι, παραληρῆσαι exponit Gal. com.1. in li.3. Epid. (p.392.30.) Sic παράφοροι, παραφρονοῦντες καὶ παραπαίοντες exponuntur Gal. com. 2. in Prorrh. (p.191.43.) Et lib.2. Epid. (pag. 314.28.) παράφοροι leuiter mente aberrantes & emoti dicuntur ex somnis cum sopore, vt lib.4. Epid. (p.333.27.) κωματώδης παραφερόμενος ἐξ ὕπνου, sopore detentus ex somno, perperam mente mouebatur. Erot. quoq; παρενεχθέντι apud Hip. exponit, ὑπενεχθέντι εἰς παρακοπήν, desipiẽtia vexato. Quod legitur in Prorrh. (p.177.12) & repetitur in Coac. Pr. (p.443.31.) Vt sunt tamen multi ac varii desipientiæ gradus, ita & παραφέρεσθαι maiorem quàm leuis desipiẽtiæ mentis emotionem, & ad insaniam aut furorem gradum quendam aut accessionẽ significare videtur apud Hip. ægr.13. li.3. Epid. post st. pest. vt illic indicauimus. Cùm.n. primùm παρέλεγε, adscripsisset, deinde ẽt παρεφέρετο, postremò ἐξεμάνη, βοή, ταραχή, addidit, quæ sunt magna insaniæ argumẽta, & ad furorem aditus amplissimi. Sic παραφορὴν de phreniticorũ insania effert Aret. cap.1. lib.1. cur. ac. ἀγαθὸν δὲ πρὸς αὐγὴν σωφρονέειν τε καὶ πρηΰνεσθαι τὴν παραφορήν. Ad lucem autem resipiscere placariq; insaniam bono est. Libr.4. Epid. (p.329.29.) ὁ πρῶτος παρενεχθεὶς, qui primus mẽte abalienatus est, aut insaniit. παράφοροι ἐπιδέσιες, deligationes errabũdæ, errantes, q̃ huc & illuc vitiosè feruntur, dicuntur li. de art. (p.596.12.) παράφορον γνώμης in Prorr. qđ mẽtem emouet, aut mentis alienationẽ p̃sagit, indicat (p.181.13) Quod repetitur in Coac. Præn. (p.432.46.)

Παραφρονῆσαι delirare, & de delirio quod in febris vigore ac statu accidit, quodq; momen-

taneum est, dicitur. Gal. com. 1. in Prorrh. (p.176.41.) τὸ δ᾽ ἐν ἀκμῇ τῇ σφοδροῦ πυρετοῦ παραφρονῆσαι, παρακόψαι τε καὶ παραπαῖσαι, καὶ παραληρῆσαι, καὶ αὐτὸ δὴ τὸ παραφρονῆσαι καλοῦσιν. At verò in febris vehementis vigore delirare, παρακόψαι & παραπαῖσαι, & παραληρῆσαι, quod est, mente percelli, moueri, & delirare, idq; etiam παραφρονῆσαι, h. e. desipere vocant. Idem quoq; lib. 3. loc. aff. (p.276.52.) ὅσαι δ᾽ ἐν ταῖς ἀκμαῖς τῶν πυρετῶν γίνονται παραφροσύναι, κατὰ συμπάθειαν αὐταὶ πάσχοντα τὸν ἐγκέφαλον, οὐ κατ᾽ ἰδιοπάθειαν ἔχουσιν. καὶ διὰ τὸ παραπαῖσαι μὲν καὶ παραφρονῆσαι καὶ παρακόψαι τούτοις, οὐ μόνον οἱ ἰατροὶ λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἰδιῶται. Deliria autem quæ per febrium vigores accidunt, non propria cerebri affectione, sed per consensum fiunt. Proindeque eos παραπαῖσαι quidem & παραφρονῆσαι, & παρακόψαι, quod est delirare, desipere, & mente emoueri, non solùm Medici, sed priuati quoque dicere consueuerunt. At verò παραφροσύνη deprehenditur, φθεγγομένων τε καὶ πραττόντων οὐδενὸς ἐχόμενα λόγου, vt scribit Gal. com. ad aph. 14. libr. 7. h. e. dissentanea & à ratione aliena agentibus & loquentib. Sunt & παραφροσύναι μετὰ γέλωτος καὶ μετὰ σπουδῆς, desipientiæ quæ cum risu fiunt & cum studio, aut seriò, aph. 53. libr. 6. παραφροσύνη ἑκτικὴ etiam dicitur Galeno, vt ἑκτικὴ διάθεσις φρενίτιδος, cũ dementia cerebri corpus & substantiam occuparit, adeò vt elui aut sanari nequeat, quemadmodum febris hectica dicitur, quæ solidas corporis particulas occupauit, com. 2. in Prorrh. (p.180.49.)

Παραφυάς, άδος, dicitur id quod adnascitur arbori, surculus, soboles, adnatum, germen, ramulus & propago. παραφυάδες sunt παραφύσιες καὶ παραβλαστήματα, appendices velut stolones, Hip. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p.63.4.) de venæ propaginibus & ramulis. καὶ τὰς τε παραφυάδας ἐνεφλεβοτόμησε, & propagines in multas venas trãsmisit, hoc est, ramulos in multiplices venas diuisit. proiecturas & agnationes dixit Caluus. Ibidem quoq; (p.61.11) ἀποφυάδας dixit ramulos & germina.

Παρὰ φύσιν, præter naturam, præter modum & supra modum significat, vt aph. 44. lib. 5. αἱ παρὰ φύσιν λεπταί, quæ supra modum tenues existunt dicuntur. Vbi scribit Gal. ἀλλὰ καὶ τὸ παρὰ φύσιν λεπταί, τινὲς μὲν οὕτως ἤκουσαν, ὡς ὁ Νουμησιανός, ἵνα παρὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἡ κύουσα εἴη γεγονυμένη λεπτή, τινὲς δὲ τὸ ὑπερβαλλόντως φασὶ σημαίνεσθαι, δηλοῦν βουλομένου τοῦ Ἱπποκράτους, ὡς οὐχ αἱ μετρίως λεπτυνθεῖσαι τὸ πάσχουσιν ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ᾽ ὅσαι καταλεπτύνθησαν ἱκανῶς. Sed & illud παρὰ φύσιν λεπταί, h. e. præter naturam tenues quidam vt Numesianus accipiũt, vt præter suiipsius naturam prægnans sit extenuata. Quidam supra modum significare dicunt, indicare volẽte Hipp. quòd non eæ quæ mediocriter extenuatæ sunt, id ex necessitate patiuntur, sed quæ magnopere sunt extenuatæ. Rursus com. ad aph. 46. libr. eiusd. τὸ παρὰ φύσιν διχῶς ἀκούουσι κἀνταῦθα. τινὲς μὲν τὸ ὑπερβαλλόντως δηλοῦσθαι νομίζοντες, τινὲς δὲ τὸ παρ᾽ αὐτὴν αὐτῆς τῆς κυούσης τὴν φύσιν. Illud etiam παρὰ φύσιν hoc loco bifariam accipiunt, quidam supra modum significare existimantes, alii verò præter ipsius grauidæ mulieris naturam.

Παρεδρίη, assessio, associatio, vt παρεδρίη κακοπαθίης, affectionis associatio, cõiunctio, vehementia & assiduitas, h. e. quando morbus maximè viget & remediis resistit. ἐν παρεδρίαις (p.18.21.)

Παρεῖναι, adesse, instare, de morbi vigore & statu dicitur, li. 6. Epid. sect. 8. aph. 44. ἐφ᾽ οἷς τόποις ἐπράσσοντο, ἤρχοντο, παρῆσαν. ad quos locos cõuersi sunt, quo tempore cœperũt, affuerũt.

Παρέρρυθη τὸ σῶμα, os perperam distractum est, li. 3. Epid. æg. 1. vbi παρερρύθη καὶ ἀπεσπάσθη exponit Gal. vt conuulsionis & contractionis speciẽ sub oculos ponat. Est. n. παρερύεσθαι aut παρειρύεσθαι, κατασπᾶσθαι, aut διαστρέφεσθαι, & εἰρύεσθαι ἑλκεσθαι interpretatur Gal. in Prorrh.

Παρέλυθη apud Hip. Erot. de resolutione dextræ corporis partis exponit, quoniam παράλυσιν κυρίως καλεῖ τὴν περὶ τὸ δεξιὸν μέρος, τοῦ σώματος μάλιστα γιγνομένην. παράλυσιν propriè vocat, eam quæ dextra corporis parte maximè cõtingit. Sic scribitur ęgr. 13. lib. 1. Epid. δεξιὴ χεὶρ παρελύθη μετὰ σπασμοῦ, manus dextra resoluta est, non sine conuulsione. Et lib. 2. Epid. (p.313. 7) ἡ χεὶρ ἡ δεξιή, σκέλος δὲ ἀριστερὸν παρελύθη, manus dextra & crus sinistrũ resolutione sunt tentata. (Etsi quod de crure sinistro additur, Erot. opinionem eleuat.) Rursus lib. 4. Epid. (p.334.5.) παραλυθέντες αὐτῆς μοῦνον τῆς δεξιῆς ἀμφότεροι. sola manu dextra resoluti sunt ambo. At de toto corpore παρελύθη ponitur li. 5. Ep. (p.336.49) καὶ παρελύθη ὅλος. & totus resolutus est. Et aph. 29. sect. 8. li. 6. Epid. ἢν εἰ παρελύθη ἐν χειμῶνι. veluti si quid hyeme resolutione tentatum sit.

Παρεμπίμπλασθαι, quod adimpleri significat, verbum est Erasistrato familiare, quo tensionem ex plenitudine indicabat, illudq; plenitudinis indicium ponebat. Eo vtitur sæpè Gal. libello de plenitudine, vt p.347. & 348.

Παρέμπτωσις quasi dicas intercidentiam aut interuentionem, Erasistrato dicitur, cùm in plethora venæ succo distentæ nouã alimẽti aggestionem capere nequeunt, & superuacaneum humorem in arterias corriuant, iis nimirum quæ in venis abundant, irruptionem eò capiẽtib. Gal. li. de plen. (p.346.43) vbi Erasistrati verba profert & reprehẽdit.

Παρέξ, extra, præter. lib. de alimento (p.112.1.) παρὲξ ὀστέου καὶ νεύρου, excepto osse & neruo. παρέξ, χωρίς, ἐκτός, exponit Hesychius.

Πάρεξις, exhibitio, porrectio, cùm se æger medico exhibet ad exactam morborum dignotionem, ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρ. (p.672.15.) ἐν παρέξει, in exhibitione. Vbi Gal. τὴν πάρεξιν exponit, ἡνίκα παρέχουσιν οἱ πεπονθότες ἑαυτοὺς τοῖς ἰατροῖς εἰς ἀκριβῆ διάγνωσιν τῶν παθῶν. cùm se ægrotantes medicis exhibent ad exactam morborum dignotionem habendam. Rursusq; ibidem (p.694. 16.) πάρεξις δὲ καὶ διάτασις. Exhibitio autem & distentio. Vbi etiam scribit Gal. ὅτι πάρεξις ὀνομάζεται ὁ κάμνων ἑαυτὸν παρέχῃ τῷ ἰατρῷ θεραπευθησόμενον, εἴρηται πρόσθεν. Exhibitionem esse cùm seipsum

seipsum æger medico curandum exhibet, antea dictum est. Sic παρέχειν dicitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 204. 33.) qui se medico committit vt vtatur. καὶ ἢν σοι παρέξῃ, καῦσαι αὐτόν. & si se exhibuerit, hoc est si se tibi commiserit, eum vrito. Παρέχομαι etiam perhibeor significat, prodor, deprehendor, vt lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 11. 8.) de caseo, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰσχύουσιν αὐτῶν ξυμφέρειν θαυμασίως παρέχεται. immò gracilibus mirum in modum conferre perhibetur.

Παρέξοδος λιτοτέρη apparatus simplicior & frugalior Medici, ad peregrinationes comparatus, & quo vtatur inter peregrinandum, quando magnus apparatus ad itineris longinquitatem maximo esset incommodo. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 8.)

Πάρερμα affulcimentum significat, stabilimentum & firmamentum: fimbria quibusdam dicitur, & de panniculis intelligitur, qui fascias cingunt, quò firmiores sint & tutiores, περιέρματα antea diximus. libr. κατ' ἰητρ. (pag. 691. 10.) καὶ παρέρματος περιβολαὶ ποιοῦνται, ὥστε μὴ πιέζειν. Tot itidem sint stabilimenti circumuolutiones, vt ne comprimant. Rursus ibidem (v. 56.) παρέρμασι δὲ ἑρμάζειν, μὴ πιέζειν. Stabilimenta verò fulciant, non comprimant.

Πάρεσις, membrorum remissio, laxatio, resolutio, languor & defectio, idem sonat quòd παραπληγίη. Lib. 4. Epid. (pag. 333. 26.) διάλυσις & πάρεσις simul iunguntur, membrorum dissolutio & relaxatio aut remissio. πάρεσις sæpe vsurpatur Aretæo, cap. 7. libr. περὶ χρονίων παθῶν, vt cùm scribit, ἀποπληξίη, παραπληγίη, πάρεσις, παράλυσις, ἅπαντα τῷ γένει ταυτά. ἢ γὰρ κινήσιος, ἢ ἁφῆς, ἢ ἀμφοῖν ἐστὶ ἔκλειψις, κοτὲ καὶ γνώμης, κοτὲ καὶ τῆς ἄλλης αἰσθήσιος. Apoplexia, paraplegia, paresis, paralysis, omnia genere eadem sunt. Aut enim motionis, aut tactus aut vtriusque defectio est, interdum etiam mentis, interdum quoque reliquorum sensuum. Rursus ibidem παραπληγίη δὲ, πάρεσις μὲν ἁφῆς καὶ κινήσιος, ἀλλὰ μέρεος, ἢ χειρὸς, ἢ σκέλεος. Paraplegia autem est tactus motionisque remissio, sed in membro vno, vtpotè manu, vel crure. Et iterum, παράλυσις δὲ, ὡς ἐπίπαν, κινήσιος μούνου, ἐνεργείης τε πάρεσις. At resolutio motionis tantùm est actionisque defectio aut relaxatio. Idem πάρεσιν in vesica propriè ponit, scribens: κύστιος δὲ οὔρων σχέσιος ἢ ἀκρατίης, πάρεσις τὸ οὔνομα. Vrinæ autem in vesica aut suppressio, aut retinendi impotentia, πάρεσις propriè dicitur.

Παρ' ἑωυτοῖσιν καὶ περὶ σφίσιν εἶναι dicuntur Hippocrati, qui apud se sunt & sibi constant, intelligentia & mente valent. In Prorrh. (pag. 210. 41.) οὔτε παρ' ἑωυτοῖσιν εἰσίν. neq; sibi constant, aut neque apud se sunt, hoc est, his mens è sede constantiæ deturbatur. Vbi illud sic exponit Galenus, τὸ παρ' ἑωυτοῖσιν, ἔνιοι γράφουσι, περὶ σφίσιν αὐτοῖς εἰσιν. εὔδηλον δ' ὅτι περὶ τῶν σωφρονούντων ἀμφότερα λέγεται, τό, τε περὶ σφίσιν αὐτοῖς εἶναι, καὶ παρ' ἑωυτοῖσιν εἶναι. τὸ δ' οὐκ εἶναι παρ' ἑωυτοῖσι, τουτέστι μὴ κατέχειν, ἀλλὰ περιφέρεσθαι τῇ γνώμῃ τὴν διάνοιαν. Quidam pro παρ' ἑωυτοῖσιν, περὶ σφίσιν αὐτοῖς, scribunt. Sed quod vtraque oratio, & περὶ σφίσιν αὐτοῖς εἶναι, & παρ' ἑωυτοῖσιν εἶναι, quod est apud se esse, de his dicatur, qui intelligentes sunt, omnibus constat. Illud autem οὐκ εἶναι παρ' ἑωυτοῖσιν, est non intelligere, sed mente aberrare, distrahique iudicium. Quæ sanè phrasis eodem modo repetitur in Coac. Prænot. (pag. 434. vers. 10.) Rursusque in Prorrh. (p. 181. 7.) οὐ πάνυ παρ' ἑωυτοῖσιν, non multum sibi constant, exponit Galen. οὐ πάνυ τὴν διάνοιαν εἰσὶν ἀβλαβεῖς γίνονται, quod est, hi non admodum integra sunt mente. Ac rursus ibidem (pag. 195. 27.) ἐόντι παρ' ἑωυτῷ, hoc est ei qui sibi optimè constat, Gal. κατανοοῦντι καὶ σωφρονοῦντι, hoc est intelligenti & sapienti exponit: quibus verbis mentem bene valere significatur.

Παρηγορεῖν, mitigare, lenire, idem quod πραΰνειν. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 75. 6.) μελίκρατον βηχὸς παρηγορικὸν dicitur, quod tussim mitiget aut leniat. Rursus de aqua ibidem (pag. 81. 46.) οὔτε γὰρ βηχὸς ἐστι παρηγορικὸν ἐν τοῖσι περιπνευμονικοῖσιν. Neque enim in morbis pulmonis tussim sedat aut lenit. Ac iterum ibidem (pag. 79. v. 16.) de oxymelite, οὐδὲν αὖ παρηγορήσει τὸν πνεύμονα, neque pulmonem leniet.

Παρηθέομαι, excolor, colo transmittor aut transfundor & percolor. De aluo dicitur quæ plurimùm egerit & transmittit lib. περὶ ὀδοντοφυΐης (pag. 54. v. 2.) κοιλίη δὲ πυκνῶς ὠμὸν ἐκ παιδίου παρήθη. aluus autem frequenter crudum à puero transmisit. Vbi suspecta mihi videtur lectio, & pro παρήθη, παρηθεῖται aut παρηθεῖτο legendum censeo. Rursusque ibidem (v. 4.) τὰ πολλάκις παρηθεῦντα δίαιμον καὶ ἄπεπτον κατὰ κοιλίην, qui sæpe cruenta & cruda per aluum transcolant, hoc est egerunt. Vbi tamen παρεθεῦντα vitiosè legitur.

Παρήκουσι, quod est, pertingunt, pertinent, perueniunt, exponit Erotianus apud Hippocratem παρατείνονται, porriguntur, protenduntur. Legitur autem apud Hippocratem ea notione libr. de loc. in homine (pag. 65. 15.) παρὰ δὲ τὸ ὀστέον τρόναι δύο παρήκουσι. Iuxta os autem appendices duę porriguntur, prodeunt dixit Cornarius. Rursusque ibidem (v. 19.) παρὰ δὲ τὸν πῆχυν τρόναι παρήκουσι λεπταὶ πάνυ τέσσαρες. Ad vlnam verò pertingunt appendices quatuor valde tenues. Et rursus (v. 31.) παρὰ δὲ τοὺς μηροὺς τρόναι δύο παρήκουσιν. Iuxta femora autē appendices duæ protenduntur. Atque ea forma παρήκουσι, quâ ἐξήκουσι illic dicitur (v. 25.) οὐκ ἐξήκουσιν ἐς τὸ ἄρθρον, in articulum non definiunt. Et rursus (v. 31) καὶ ἐς τὸ ἄρθρον οὐδετέρη ἐξήκει. & neutra ad articulum pertingit, procedit.

Παρθένιον τὸ μικρόφυλλον, Parthenium minuta habens folia, herba thymia cutis, quæ glandem tegit, persanans. lib. de vlceribus (pag. 515. versic. 15.) Quem mihi locum videtur subindicare Galenus in Exeg. cùm scribit, παρθένιον τὸ σμικρόφυλλον] καλεῖται δὲ παρθένιον καὶ ἡ ἀρτεμὶς, καὶ ἡ ἑλξίνη, καὶ ἡ λινόζωστις, καὶ τὸ ἀμάρακον.

ἀλλὰ καὶ Διοσκουρίδης, μή ποτε, φησὶν, ἀκουστέον ἤτοι τῆς ἑλξίνης, ἢ τῆς λινοζώστεως τὸ εἶδος τὸ σμικρόφυλλον. Vocatur autem Parthenium & Anthemis, & Helxine, & Linozostis, & amaracum. Sed & Dioscorides, nunquam inquit, intelligenda est, aut Helxines, aut Linozostis species, per τὸ σμικρόφυλλον. Anthemida autem & Linozostin Parthenium dici, aut amaracum, scribit Dioscorid. cap. 155. lib. 3. & 191. libr. 4. Perdicium etiam Celso Parthenium vocatur cap. 33. lib. 2. & Artemisia Plinio libr. 25. cap. 7. ab Artemisia Mausoli vxore denominata, quæ antea Parthenis dicebatur.

Παρθένον θυγατέρα exponit Erotianus apud Hippocratem cùm scribit, παρθένον νῦν τὴν θυγατέρα λέγει. Virginem nunc filiam intelligit, quòd etiam παρθένος dicatur non solùm filia, verumetiam qui virginitatem vouit, & nuptiis abstinet. παρθένον autem vsurpat Hippocrat. libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 214. versic. 22.) τὴν δὲ παρθένον πείθειν συνοικῆσαι ἀνδρί. Virginem autem persuadere oportet vt viro iungatur. Quod etiam repetitur lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 270. 18.) sed pro συνοικῆσαι συνοικέειν legitur. Et ægr. 7. libr. 3. Epid. post st. pest. ἐν ἀθρόοισι τὴν παρθένον.

Παρίσθμια tonsillæ Latinis dicuntur, glandulæ duæ ad radicem linguæ appositæ, valde fungosæ & spongiosæ, in vtroque oris latere singulæ paulò supra laryngem sitæ, saliuam copiosam continentes, & partes continuas humectantes. Glandulæ simpliciter dicuntur Celso ca. 1. lib. 2. ex aph. 26. lib. 3. barbaris amygdalę, & aliis ἀδενάδες, ἀπὸ τοῦ ἀδικέειν ἀλλήλοις, vt παρίσθμια, παρὰ τῷ παρακεῖσθαι τῷ ἰσθμῷ. Est autem ἰσθμὸς pars illa quæ os & gulam interiacet, teste Galeno Com. ad aphorism. 26. lib. 3. Lib. περὶ ἀδένων (pagina 57. versic. 12.) παρίσθμια dicuntur colli glandulæ, earumque vsus est vt à capite incumbentem fluxionem recipiant. παρίσθμια etiam sunt earum glandularum affectus, cùm vel inflammantur, vel supra naturalem modum augentur & veluti resiccantur, cibique & potus ac spiritus iter impediunt, vt scribit Paulus cap. 30. lib. 6. Sic aphoris. 26. libr. 3. παρίσθμια tonsillarum inflammationes significant, vt partis nomine interdum eius affectio denotatur. Vbi παρίσθμια exponit Gal. φλεγμονὰς τῶν κατὰ τὸν ἰσθμὸν χωρίων. Locorum ad Isthmum attinentium inflammationes. Idem etiam in libello de Tumor. præter nat. (pagina 357. vers. 31.) παρίσθμια dicit φλεγμονὰς τῶν κατ' αὐτὴν τὴν φάρυγγα σωμάτων. corporum quæ sunt in faucibus inflammationes. Ideoque interdum παρισθμίων nomine inflammatio solius tunicæ ventriculo & faucibus totique ori communis accipitur, interdum etiam musculorum illi tunicæ subiectorum, vt scribit Galenus Comm. ad aphorism. 26. lib. 3.

Παροιχόμενα, præcedentia, præterita, libr. de fract. (pag. 554. versic. 14.) καὶ τὰ ἄλλα πάντα παραπλησίως χρὴ ἰητρεύειν, ὥσπερ καὶ τὰ παροιχόμενα. Reliqua omnia simili modo, vt præterita, curanda sunt.

Παροξυσμὸς exacerbatio dicitur, estque Galeno Com. in aph. 12. libr. 1. totius circuitus tempus deterius ad vigorem vsq;. Sic enim scribit: τὸν παροξυσμὸν δὲ ἀκούειν σε χρὴ νῦν τὸ χεῖρον μέρος τῆς ὅλης περιόδου, τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης εἰσβολῆς ἄχρι τῆς ἀκμῆς, ὥσπερ γε τὸ ὑπόλοιπον τὸ τῆς παρακμῆς ἄμεινον. Hoc autem loco paroxysmũ, totius circuitus deteriorem partem obaudire par est, quæ à prima inuasione ad vigorem vsque extenditur, quemadmodum reliquum inde, declinationem totius periodi meliorem partem dicere conuenit. Qua notione παροξυσμὸς sumitur aphorism. 11. & 12. libr. 1. vt exponit Galenus libr. de Temp. morb. (p. 382. 45.) quando quidem tota periodus in duo maiora tempora diuiditur, accessionem scilicet & remissionem. Aëtio verò cap. 8. lib. 1. Tetrab. 2. παροξυσμός ἐστι κίνημα νοσήματος μερικὸν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀπὸ ἀνέσεως. μερικὸν δὲ κίνημα εἴρηται, πρὸς διάκρισιν τῆς καθόλου τῶν νοσημάτων ἐπιδόσεως. Paroxysmus est motus morbi particularis à remissione ad deterius. Particularis verò motus dictus est, ad distinctionem vniuersalis morbi augmenti. παροξυσμὸς etiam pro crisi sumitur aph. 13. lib. 2. quòd in paroxysmos & accessiones magna ex parte iudicationes incidant, (vt scribit Gal. libr. 1. de dieb. decr.) vt κρίσιες pro accessionibus audiuntur aph. 19. lib. 1. παροξυσμὸν verò accessionem sæpe vocat Celsus cap. 5. lib. 3. alii exacerbationem.

Παροξύνεσθαι de morbo accrescente & ingrauescente dicitur, velut de morbis qui ex recidiuis recrudescunt, & seipsis grauiores fiunt aut commouentur, lib. 4. Epid. (p. 334. 29.) ὀφθῶν αὐτῶν παροξυνόντων. Et παροξυντικὰ quę mali incrementum significant, aut malum intendunt, in Prorrh. (pag. 186. 12.) & Coac. Præn. (pag. 443. 47.) Et τὰ παροξυνόμενα σπασμώδεα τρόπον, quæ conuulsionis in modum commouentur aut ingrauescunt, in Coac. Præn. (p. 426. 42) Sic παροξύνειν est incitare, commouere, irritare, vt lib. de fistulis (pag. 519. 18.) παροξύνειν τὸν ἄνθρωπον, ad sternutamẽtum ciendum & commouendũ, dicitur. Et παροξύνεσθαι, commoueri, concitari, prouocari, lib. 4. Epid. (p. 330. 23.) πρὸς τὰς ιδ' ἐς κρίσιν ἢ ἐδεῖ ἀρξάμενα παροξύνοντο. In decimum quartum diem iudicatio prout debebat, ab initio commouebatur, hoc est, ab initio visa est iudicatio in decimum quartum diem procedere debere.

Παροχέτευσις, deriuatio, est humoris vacuatio per vicinam partẽ. Curationis genus humoribus conueniens, cùm humores vacuandi non ad eum locũ diriguntur, ad quem eos ferri oportebat, nõ tamen procul admodũ à conueniente, neq; ad eũ qui maximè contrarius apparet, sed per viciniã deducuntur. Cuius leges tradit lib. περὶ χυμῶν Hip. (p. 114. 33.) παροχέτευσις ἐς κεφαλὴν, ἐς τὰ πλάγια, ἢ μάλιστα ῥέπει. Deriuatio in caput, in latera, quà maximè vergit. Quem locum fusissimis verbis expo-

exponit Gal. lib. 4. Meth. med. Et vt adhuc fluentium humorum reuulſio, ſic eorũ qui in partẽ impacti ſunt, deriuatio medela eſt, vtrũq; aũt ẽ euacuationis genus iubet Hip. per cõmunes venas fieri. Deriuationis quoque leges eiuſq; abſolutos numeros habes apud Hipp. aph. 5. ſect. 2. lib. 6. Epid. παροχετεύειν, ὑπείξαντα δυναμένου αὐτίκα, ἀντιτείνοντα ὑπεῖξαι. Deriuatione vti oportet, vbi reuulſioni aliquid confeſtim conceſſeris, & renitentia emollire. Cuius ſententiæ explicationem ex pluribus Galeni locis quoad potuimus planam fecimus noſtris in eum locum Annotat. Vbi etiam deriuationem optimè declarat his verbis Gal. παροχέτευσιν μὲν ὀνομάζειν εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης, ὅταν χυμός τις δεόμενος κενώσεως, μὴ καθ' ὃ δεῖ χωρίον ὁρμήσῃ φέρεσθαι. καὶ μέντοι μηδὲ πόῤῥω πάνυ τοῦ προσήκοντος, μηδ' εἰς τὸν ἐναντιώτατον τόπον· ἀλλ' οἷον εἰ δι' οὔρων ὁρμήσας ἐκκενοῦσθαι, κεκακωμένης κύστεως, ἢ νεφρῶν. παροχετεύειν γὰρ ἄμεινον ἐνταῦθα διὰ τῆς γαστρὸς, ὥσπερ εἰ καὶ διὰ γαστρὸς τὴν ὁρμὴν ἔχοι φέρεσθαι, κεκακωμένων ἐντέρων. ἔμπαλιν γὰρ ἐπὶ τούτων εἰς οὖρα προτρέψομεν ἔρχεσθαι τὸν χρήζοντα κενώσεως χυμόν. ἐπὶ δὲ γυναικῶν ἐνίοτε διὰ μήτρας, ἢ κατὰ τοὐναντίον, ὅταν ὅτε τὸ διὰ μήτρας ῥοῦν γινόμενον, ἐπ' οὖρα καὶ γαστέρα παροχετεύσομεν. Deriuationem quidem appellare conſueuit Hippocrates, cùm humor aliquis purgatione indiget, neque quò oportet fertur, neq; tamen valde procul à conueniente, neq; in remotiſſimũ locũ, vt ſi per vrinas vacuari cœperit, malè affecta veſica aut renibus. Tunc enim per aluum deriuare ſatius fuerit. Non ſecus ac ſi per aluũ impetus feratur, vitiatis inteſtinis. In his enim contrà, humorem vacuationis indigentem ad vrinas dirigemus. Et in mulieribus nonnunquam ad vterum, aut contrà, interdum vteri profluuium ad vrinas & aluum deriuabimus.

Παρωνυχία aut παρωνυχίη, Latinis reduuia aut rediuia dicitur. Eſt aũt abſceſſus ad vnguiũ radices natus. De quo Paulus lib. 3. cap. 81. ἡ παρωνυχία ἀπόστημα ἐστὶ παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄνυχος συνισταμένη. Paronychiam appellant abſceſſum qui ad radices vnguium coit. Huius curationem ſcribit Hipp. lib. 2. Epid. (p. 318. 37.) παρωνυχίης, κηκὶς μέλαινα ἐν μέλιτι. Ad reduuiam galla nigra cum melle facit. Quam curationem etiam ineunti reduuiæ accommodat Paulus. Id verò eſſe videtur quod panaritium Barbari vocant. Paronychia Plinius neutro genere appellat, cap. 8. lib. 28.

Πασπαλέτης apud Galenum exponitur in Exeg. ὁ κεγχραλέτης, milii molitor, qui milium mola frangit. Sunt tñ qui miliaceum exponunt. πάσπαλος γὰρ ὁ κέγχρος. πάσπαλος milium ſignificat. Verùm pro πάσπαλος πασπάλη apud Galenum legit Varinus. Sic πασπάλη exponitur apud Sudam ἀλευρότησις, τὸ λεπτὸν τοῦ ἀλεύρου, tenuiſſima farina, quæ & παιπάλη dicitur. Heſychius πασπάλην exponit, τὸ μικρὸν, rem vulgatam & minimam, additque, οἱ δὲ κέγχρον, ἢ ἄλευρα κρίθινα, quidam milium, aut farinam hordeaceam.

Πασσαλίσκῳ, τῷ σμικρῷ πασσάλῳ exponit Gal. apud Hippocratem in Exegeſi, hoc eſt, paruo palo, ὑποκοριστικῶς, voce diminutiua. Etſi pro πασσάλῳ quidam πασσαλίῳ malè legunt. Eſt enim πασσάλιον & πασσαλίσκος diminutiuũ à πάσσαλος, quod palum aut clauum ligneũ ſignificat, vt πάσσαξ & πάσσακος à πάσσος. Vnde πασσαλίῳ, πασσάλῳ exponitur Heſychio. Quod autem attinet ad locum Hipp. is mihi à Galeno ſubindicari videtur qui legitur libro ſecundo, περὶ γυναικ. (pagina 287. verſ. 39.) πασσαλίσκῳ ἢ κερκίδι διοίγειν, quibus verbis dentes conſertos paxillo aut radio aperire iubet, vt paulò poſt ibidem (v. 44.) καὶ τοὺς ὀδόντας διαγαγὼν πασσάλῳ. & dentes palo diducens.

Πάστα exponitur Heſychio βρῶμα ἐκ τυροῦ ἀνάλου μετὰ σεμιδάλεως καὶ σησαμίου σκευαζόμενον, edulium ex caſeo inſulſo, ſimilagine & ſeſamo confectum. Et ἔτνος ἀλφίτοις μεμιγμένον, pulmentum ex freſis leguminibus farina mixtum. Quod etiam ſcribitur Euſtathio, ſed παστὰ legit, idemque ἐπὶ πάσται αὐτῷ τὰ ἄλφιτα dici ſcribit, forſan παρὰ τὸ πάσσεσθαι, quod farinæ conſpergerentur. πάστη quoque iuſculum farina mixtum ſeu conſperſum ſignificat. Et Iulius Pollux πάσται ex Ariſtophane, pro ζωμὸς ἀλφίτων adfert. Apud Hippocratem παστὰ legitur libro περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 207. verſic. 26.) cùm de piſcibus coctis loquitur. ἰχθύεσι δὲ χρέεσθω τοῖσι σαρκώδεστάτοισιν, ἑφθοῖσι δὲ τὸν ἴσον τρόπον τοῖς κρέασιν, ἐφθῶν δι' ὀριγάνου παστά. Vbi piſces coctos origano conſperſos intelligere videtur. Ideóque δι' ὀριγάνου παστοὺς melius legatur, etſi παστὰ habent omnia exemplaria. Sunt etiam παστοὶ τὰ ποικίλα περιπετάσματα, variè intexta, vt annotat Scholiaſt. Homericus: παρὰ τὸ πάσσειν, quod ποικίλλειν ſignificat apud Homerum Il. χ. (v. 441.) ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσε, hoc eſt, in [tela] florida pigmenta & variegata intexebat, inſpergebat.

Πατητοὶ φοίνικες, vide Φοίνικες πατητοὶ, poſtea.

Παύσασθαι quod ceſſare ſignificat, de tumoribus præter naturam dicitur, cùm diſparent aut euaneſcunt, quod ἀφανισθῆναι dicit Hippocrates in Progn. (pagina 151. verſic. 29.) vbi ſcribit Galenus, τὸ ἀφανισθῆναι περὶ τῶν παρὰ φύσιν ὄγκων εἰπεῖν, οὐ ταὐτὸν σημαίνει τῷ παύσασθαι φάναι. γενικώτερον μὲν γάρ τι δηλοῖ τὸ παύεσθαι. τὸ δὲ ἀφανισθῆναι, τὸ διὰ ταχέως παύσασθαι καὶ οἷον ἐξαίφνης ἐστὶ δηλωτικόν. ἀφανισθῆναι quod eſt deleri, aliquem tumorem præter naturam, non idem quod παύσασθαι, hoc eſt ceſſare, ſignificat. παύσασθαι enim generalius quiddam indicat, ἀφανισθῆναι verò, citò ceſſare ac velut repente. Rurſus in Prognoſt. (pagina 161. verſiculo 31.) τὰς ἀποστάσιας hyeme χρονιώτερον παυομένας dicit, hoc eſt abſceſſus ſerius deſinere. In Coac. Præn. (p. 427. 49.) eadem in re, παύονται βραδύτερον. At Celſus cap. 7. libr. 2. quod Hipp. ἀφανίζεσθαι aut παύσασθαι dicit, ſubſidere vertit, cùm eum Hipp. locum obſcuris admodum verbis, ſic conuertit. Si quid etiam abſceſſit, & antequam ſuppuraret, manente adhuc corpore inſolita febre ſubſedit, periculum affert

primum furoris, deinde interitus παῦσις etiam quietem & cessationem indicat, & pro accessionis declinatione sumitur li. 7. Epid. (p. 354. 13.) μετὰ δὲ τὴν παῦσιν τούτων.

Παφλάζειν est æstuare & feruere, & à sono fictum, de maris æstu dicitur, vnde ad sermonem translatum, eum impeditum & veluti bullantem indicat, iisque accommodatur, qui lingua offensant, interruptumque sermonem præcipitant, aut eundem sæpius reuocare coguntur. Ea dictione vtitur Hippocrat. lib. 2. Epid. (pag. 317. vers. 22.) ὅσοι τῇ γλώσσῃ παφλάζουσι. quicunque inter loquendum hæsitant. Quem locum repetit libro περὶ κρισίων (pag. 387. 19.) vbi tamen paulò aliter legitur. Eundemque mihi significare videtur Galenus in Exeg. cùm scribit: παφλάζουσιν, ὀνοματοπεποίηκε, τοὺς πταίοντας καὶ ἐπαναλαμβάνοντας ἐν τῷ διαλέγεσθαι δηλῶσαι βουλόμενος. fictitium nomen est, quo significare voluit eos qui inter loquendum offendunt, sermonemque sæpius reuocant. Quo de sermonis vitio etiam φλάζουσιν ab Hippocrate scriptum annotat Gal. in Exeg. cùm φλάζουσιν exponit ἀσαφῶς καὶ ἀδιαρθρώτως φθέγγονται, obscurè & inarticulatè loquuntur, fictitiumque itidem nomen esse addit. vt mihi in alterutro Hippocr. loco φλάζουσιν etiam legisse videatur Galenus. Est autem φλάζω ferueo & strepo, & παφλάζω, θυάζω, proprieque de maris æstuantis aut fluctuantis sonitu dicitur. παφλάζοντα Hesychius ἠχοῦντα, θυαβράζοντα, θερμαίνοντα exponit, Varinus, θυάζοντα, πταίοντα. Et παφλάζει, βράζει, θυάζει. Hesychius. παφλάζειν quoque de balbutientibus & inter loquendum hæsitantibus vsurpat Aretæus cap. 7. lib. 1. περὶ χρονίων. ἄλλοτε δὲ ἄμφω ξυμπεσόντα παφλάζει. interdum verò ambobus labiis collapsis balbutiunt & inter loquendum hæsitant.

Παχετὸς laqueum significat apud Hippocratem lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 264. 34.) vbi de vinculis in fluxu muliebri brachiis iniiciendis scribit: καὶ παχετὸν ποιήσαντα ὑπὲρ τῶν ἀγκώνων, καὶ τῶν ἰγνύων ὑπὲρ τῶν γουνάτων, ita vt laqueum ad superiores cubitorum & poplitum partes supra genua iniicias. Caluus verò παχετὸν pro crassiore vinculo sumit, vt παχετὸν παχύτερον intelligas, quemadmodum apud Hesychiū παχετὸν παχύτερον vitiosè pro παχύτερον exponitur. Sic enim per syncopen τοῦ ε & ρ fieri scribit Varinus.

Πάχος de corporis mole & crassitudine dicitur Hippocrati, vt aph. 35. lib. 2. πάχος ἔχειν, crassitudinem habere partes ad vmbilicum & imum ventrem attinentes vult. Cui τὸ λεπτὸν καὶ ἐκτηκτικὸς, extenuari & contabescere opponit. Sic aph. 44. libr. 2. παχέες σφόδρα sunt valde crassi, carnosi & corpulenti, quibus ἰσχνοὶ graciles opponuntur. Et aph. 25. lib. 3. οἱ παχύτατοι τῶν παίδων, crassissimi pueri dicuntur, qui pleno sunt corpore & superfluitatibus abundante. Sic mulieres παρὰ φύσιν παχεῖαι, admodum crassæ & corpulentæ non concipiunt aphor. 46. lib. 5. Et τὸ παχυνθῆναι quod est crassescere, ταῖς λεπταῖς tenuibus & gracilibus opponitur aphoris. 44. libr. eiusdem. Et γυνὴ παχεῖα mulier crassa, corpulenta dicitur lib. 4. Epid. (pag. 339. 14.) & libr. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 49. v. 38.) Hinc παχυσμὸς, hoc est crassitudo, est Galeno Comm. 3. in lib. 6. Epid. (pag. 486. 20.) εἰς ὄγκον ἐπίδοσις, corporis moles, aut in tumorem sublatio. cui λεπτυσμὸς opponitur. Et παχυσμὸς virilis & florentis ætatis robur ac firmitudinem indicat, aph. 29. sect. 8. lib. 6. Epid. Est & παχῦναι incrassare, quod de medicamentis obstruentibus, quæ sanguini fluenti adhibentur, dicitur aph. 17. sect. 3. lib. 6. Epid. vt etiam παχυσμοὶ eiusmodi incrassantia & obstruentia medicamenta vocantur.

¶ Πέζα malleolum aut pedis plantam significat, quibusdam etiam imam plantam. Polluci pars quæ tibiæ subiacet, πέζα dicitur. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κνήμῃ μέρος, καλεῖται σφυρὸν καὶ πέζα. Πέζαι adscribuntur Galeno in Exeg. ex lib. 2. περὶ γυν. (pag. 281. 48.) vbi legitur, καὶ οἱ πόδες οἰδίσκονται, καὶ αἱ πέζαι μάλιστα. & pedes intumescunt, præcipueque malleoli. Idemque adscribit Zenodotum ἐν ταῖς ἐθνικαῖς λέξεσι, tradere Arcadas & Dores πέζαν vocare pedem. Hippocrati verò πέζας videri dici, aut imam pedis plantam & planitiem, quæ πεδίον dicitur, aut malleolos. Cornarius apud Hippocratem pedum extremitates sumpsit, Caluus talos.

Πειθόμεναι ὀδμαὶ, odores obsequentes & parentes, hoc est in corporis vsum facilè cedentes, quique vires & spiritus citò recreant aut reficiunt, aph. 14. sect. 8. lib. 6. Epid.

Πεινῶν, esuriens, famem tolerans. πεινῶντα Gal. exponit Com. 3. in libr. 6. Epid. (pag. 485. 44.) τὸν τῆς ἐνδείας αἰσθανόμενον, eum qui famem sentit ex vacuatione nimirum & exinanitione. Est enim πεῖνη esuritio aut fames, suctionis in ventriculo ob alimenti penuriam sensus.

Πειράσθαι pro πειρᾶσθαι legitur apud Hippocratem lib. de art. (pag. 637. 20.) quod est, conari, tentare & experiri. ἢν γὰρ πειρᾶται καὶ ἐπ' ὀλίγον τῷ ποδὸς ὀχηθῆναι. Si nanque vel paululum conetur hoc pede ferri. Sic enim legūt omnia publicata exēplaria, pro πειρᾶται. Manu scripta verò πειρήσηται, à verbo medio πειράομαι, vt apud Homerum Il. α. (v. 302.) εἰ δ' ἄγε νῦν πείρησαι. Et Il. β. (v. 73.) πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι. Sic πειρεόμενος legitur li. 2. περὶ γυναικ. (pag. 276. 37.) quod eadem in re πειρώμενος effertur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 224. 32.) Rursusque lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 248. 2.) πειρεόμενον scribitur, & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 223. 30.) eadem in re πειρώμενος.

Πελάζειν appropinquare significat, à πέλας, quod ἐγγὺς, hoc est prope indicat. Inde πελάσαι, ἐγγίσαι apud Hippocratem exponit Erotianus. πέλας γὰρ τὸ ἐγγὺς λέγεται. Idemque πελάσαι etiam ἐγγίσαι exponit, etsi hîc πελάσαι & ἐγγίσαι (vt antea) quædam habent exemplaria. Libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 241. 42.) μάλιστα δὲ ἀναπνεῖ πυκνὸν ἐπὴν πλησίον πελάζει. præcipuè verò frequentem habet respirationem, vbi partui vicina

vicina est. πέλας etiam Hesychio ἐγγὺς, πλησίον, significat, prope, & πελάζειν, ἐγγίζειν, πλησιάζειν, vt πελάσῃ, ἐγγίσῃ, πλησιάσῃ. Etsi πελαγίζειν pro πελάζειν vitiosè scribi puto. Ἀ πέλας autem πελασσάτω & πελαστάτω deductum est, quod proximè significat. Lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 251.15) τὸν πελαστάτω χῶρον δάκνῃσι, proximum locum mordeant, vbi quædam exemplaria πελασώτω legunt.

Πελεκῖνοι pelicini dicuntur Hippocrati, Dioscoridi verò libr. 3. capit. 146. hedysarum aut pelecinos, hoc est securidaca. Ea verò inter segetes & hordea nascitur, vt idem scribit, frequentius autem in aphacis nasci cernitur, quod etiam tradit Theophrast. libr. 8. hist. plant. cap. 8. Ideóque ab Hippocrate οἱ ἐν σίτῳ πελεκῖνοι vocantur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 284. v. 9.) quòd in segetibus nascantur, vt scribit Plin. libr. 27. cap. 12. Locus autem Hippocratis de semine intelligitur, quod in siliquis fertur corniculorum modo aduncis. Id autem amarum est & subacerbum. Ideóque vteros flatu distentos & semen non retinentes iuuare potest, idque præcipuè cum myrrha, vt mirum subeat cur scriptum sit à Dioscoride, cum melle ante coitus subditum, concipiendi spem adimere: Nisi fortè pro ἀτόκιον εἶναι δοκεῖ, εὐτόκιον legendum sit.

Πελιδνὸν liuidum significat, color est ad nigrũ tendens ex rubro, qualis sanguinis sub cute ex ictu aut plaga collecti. Vnde etiam πελιδνὰ dicuntur Galeno lib. de Tumor. præter nat. quos Latini Liuores nominant, ex ecchymomatum genere, rubri & nigri in medio. πελιδνὸν etiam aut πέλιον nigrũ & fuscum exponunt, Latini Liuidum, qualis est plumbeus color, inter nigrum & pallidum medius. Sic enim πελιδνόν ἐστι τὸ μετέχον ὠχρότητος καὶ μελανίας οἱονεὶ μολυβδῶδες, Scholiastæ Thucydidis lib. 2. Gal. Com. 2. in libr. de fract. (p. 548.40.) πελιδνοῦ facit colorem mediũ inter nigrum & floridum, hoc est rubrum aut flauum, fieriq; scribit floridis coloribus in nigrum abeuntibus, vel ex nigro in album cedente, dum scilicet in pus conuertitur. Inde vero πελιδνοῦσθαι, aut πελιοῦσθαι, aut etiã πελιαίνεσθαι liuescere, aut liuorem contrahere dicitur. lib. de fract. (p. 548.33.) ὅσα δὲ ξὺν σκληρύσμασι πελιοῦται, κίνδυνος μὴ μελανθῇ. Quæ verò cum duritie liuescunt, vt nigrescant, periclitantur. Et lib. 5. Epid. (p. 342.38.) ἐπελιάνθη τὸ ὀστέον, os liuorem contraxit. Ac rursus ibidem (v. 39.) πελιαινόμενα τὰ ὀστέα, liuefacta ossa aut liuorem contrahẽtia. In Progn. (p. 136.46.) οἱ ὄνυχες καὶ οἱ δάκτυλοι πελιδνοί, vngues & digiti liuorem contraxisse dicuntur. Et rursus ibidem (v. 55.) μελαινόμενοι δὲ παντελῶς οἱ δάκτυλοι καὶ οἱ πόδες, ἧσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰσιν. At omninò nigri, tum digiti, tum pedes, minus quàm liuentes periculum portendunt. Rursusque ibidem (p. 128.18.) ἕλκος πρὸ τοῦ θανάτου πελιδνὸν dicitur, hoc est vlcus ante mortem liuidum effectum. vbi scribit Galenus πελιδνὸν colorem non longè distare à nigro, & ab humore melancholico exuperante fieri. Et, ὅτῳ δὲ καὶ ἡ βλάβη, πελιδνὸν μὲν ἡ μείζων ἐργάζεται. πλησίον γὰρ ἐστι τοῦτο τοῦ μέλανος. ἐρυθρὸν δὲ καὶ χλωρὸν, ἡ ἐλάττων. Pari verò modo læsio quoque maior, liuidum quidem efficit colorem, non enim longè distat à nigro, minor verò rubrum aut pallidum. τὰ πελιδνὰ sunt liuores Hippocrati in Coac. Prænot. (pag. 426.2) quę aliàs πελιώματα dicuntur, vt aph. 37. sect. 8. libr. 6. Epid. & Coac. Prænot. (p. 436.15.) πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν, ad costam liuores. Liuida dicit Plinius libr. 27. cap. 4. quæ πελιώματα Diosc. lib. 5. cap. 25.

Πέλιον quoque aut πέλειον, aut πελιὸν, liuidum significat, vt in Prognost. (pag. 121. vers. 38.) καὶ τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου χλωρόν τε καὶ μέλαν ἐὸν, καὶ πελιὸν, ἢ μολυβδῶδες. Et color totius vultus aut niger, aut pallidus, & liuidus, aut plumbeus. Rursúsque ibidem (pagina 125. versic. 50.) ἢν δὲ καμπύλον γένηται, ἢ πελιὸν, ἢ ὠχρὸν βλέφαρον, ἢ χεῖλος. Si palpebra aut labrum retorqueatur, aut liuore inficiatur, aut palleat. Pro quo πέλον aut πέλλον, aut etiam πελλὸν, quidam legunt. Et Erotianus apud Hippocratem, πέλον ὑπόφαιον, hoc est, subfuscum exponit, additque nonnullos ignoratione ductos πελιὸν pro πέλον scribere. Idemque ex Sophocle ἐν Ποιμέσι & Ἀμφιαράῳ adducit, κυνὸς πέλης τε Ἰμηκέδος βοὸς ῥινέων. Vbi etiam quædam exemplaria πέλλον & πέλλης legunt. Sic etiam Galenus πέλλα, πελιὰ, ὑπόκιρρα, hoc est liuida, subfulua exponit apud Hippocratem, eademque πελλὰ ab eodem vocari scribit, pro quo πελιδνὰ habent quædam exemplaria. Zenodotum etiam ἐν ταῖς ἐθνικαῖς λέξεσι annotare Sicyonios πέλλον vocare τὸ κιρρόν. Ex quibus πέλλα pro πελιὰ Galenum apud Hippocratem legisse suspicor in Prognost. (pagina 124. versic. 28.) ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἴσχωσιν, ἢ πελιὰ ἢ μέλανα φλέβια ἐν αὐτέοισιν ἔχωσιν. si quæ in ipsis alba esse debent rubescunt, aut in iisdem venulæ liuescunt aut nigrescunt. Hesychius verò oxytonum scribens πελλὸν, φαιὸν χρῶμα, ἐμφερὲς τῷ πελιδνῷ exponit, fuscum colorem liuido similem. Et πέλλην, κυφὴν καὶ φαιὰν τῷ χρώματι, leuem & colore fuscam. Plinius libro decimo, cap. 60. Ardeolarum tria genera facit, leucon, asteriam, pellon, ex Aristot. cap. 1. libr. 9. hist. animal. vbi Græca nomina retinet & πέλλον intelligit, subnigro, seu fusco, aut liuido colore.

Πέλματα dicuntur Hippocrati soleæ ex corio aut plumbo, quæ in pedis luxatione ad imã pedis plantam adhibentur, in Mochlico (p. 309. v. 46.) ὀθόνια συχνὰ, ἢ πέλματα, ἢ μολύβδιον προσεπιδεῖν, μὴ χρωτί. lintea copiosa, soleæ, aut lamina plumbea minimè ad cutem alligata. Vbi πέλμα dicitur ἴχνος libr. de art. (p. 643.20.) solea ex corio aut plumbo. πέλμα etiam ea in significatione Latinis solum dicitur. Martial. lib. 9. de sutore. Et mordere luto putre vetusq; solũ. πέλμα quoq; partem imam & plantam pedis significat, quæ

solum etiam vocatur, vt solorum callum vocat M. Tullius Tusc. 5. ex Anacharsyde.

Πεμφιγώδεες πυρετοὶ, sunt febres flatulentæ, inflatæ, spirituosæ, spiritibus affluẽtes, in quibus per cutim aëreum quoddam effluuium sentimus, nonnunquam halituosum, nonnunq̃ etiã siccum, aph. 17. sect. 1. li. 6. Epid. Etsi enim varia est eius vocis significatio, eã tamen potius illîc sequi videtur Galenus. Quanquam significari ea voce interdum scribit febrem quæ cum pustulis erumpit, ideóque pestilentem, interdumque etiam eam quæ exilientium & manui occursantium scintillarum speciem præbet, interdum quoque eam quæ mentem tentat, pro varia τῆς πέμφιγος interpretatione, quam ibidem aperit. πεμφιγώδεες πυρετοὶ explicantur Galeno in Exeg. ἤτοι νοτώδεις μεστοὶ καὶ ὑγρότητος, ἢ ἐκ πνευματώδεις. hoc est, febres madentes & humidæ, à vaporoso plurimo effluuio exhalante, febresq́; diariæ obaudiuntur, quæ accensis spiritibus oriuntur. Authori Definit. Med. (pag. 395. 56.) πεμφιγώδης πυρετὸς dicitur, ὁ διὰ τὴν ἐπίτασιν τῆς θερμασίας φλυκτίδας περὶ τὸ σῶμα παρασκευάζων. quæ ob calorẽ intensum pustulas in ore excitat. Est & πεμφὶξ Varino πνοή, ψυχὴ, καὶ αἱ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες. Quas significationes etiam Galenus attingit. Quidam πεμφιγώδη πυρετὸν dici volunt, synochum non putrem, qui fit à sanguinis feruentis copia, suo feruore ac ebullitione venas distendentis & inflantis. Quam ideo Practici febrem inflatiuam vocant.

Πεντάφυλλον quinquefolium duplex album & nigrum agnoscit Hippocrates lib. de vlceribus (pag. 516. 9.) & album ad præcisos neruos adhibet. Pentaphylli etiam radices vsurpat Hippocr. libr. 2. de Morb. (pag. 148. 48.) & lib. 3. (p. 165. 27.) Apud Erotianum πενταφύλλη, βοτάνης ὄνομα exponitur. Sed fortè πενταφύλλου legendum, aut πεντάφυλλον, vt habent meliora exemplaria.

Πεπασμὸς maturationem significat & concoctionem eorum quæ sunt præter naturam, præcipuéque in morbis dicitur de eorum quæ in corpore redundant ad moderatam quandam temperiem deductionẽ. Sic lib. 1. Epid. (pag. 365. v. 29.) πεπασμοὺς τῶν ἀπιόντων σκοπέεσθαι scribitur, eorum quæ exeunt concoctiones spectandas esse. Vbi scribit Gal. πέψις γάρ τις ἐστὶ τῶν παρὰ φύσιν, ὁ πεπασμὸς τοῦ νοσήματος. Nempe coctio est quædam eorum quæ sunt præter naturam, morbi maturatio. Ac rursus lib. 1. Epid. ibidem (v. 59.) πεπασμοὶ ταχυτῆτα κρίσιος καὶ ἀσφάλειαν ὑγιεινὴν σημαίνουσι. Concoctiones celeritatem iudicii & certam salutem denunciant. Lib. περὶ χυμῶν (pag. 114. 28. & 29.) πλὴν ὧν οἱ πεπασμοὶ ἐκ τῶν χρόνων, nisi quorum maturationes ex temporibus expectantur. Et, οἱ πεπασμοὶ ἔξω, ἢ ἔσω ῥέπουσι. Maturationes aut intrò, aut foras vergunt. In cuius quidem sententiæ explicatione eadem fere scribuntur ab authore eorum Commentariorum qui circumferuntur, quæ à Gal. Com. 2. in libr. 1. Epid. Sciendum autem est, morbi maturationem esse concoctionem quandam eorum quæ præter naturam sunt: ipsam verò concoctionem esse deductionem quandam eius quod concoquitur, in naturam concoquentis. Πεπασμὸς etiam de morborum cõctione accipitur Hippocrati aphorism. 6. sect. 5. lib. 6. Epid. νοῦσοι ξύντροφοι ἐγγηρᾶσι λείπουσι, καὶ διὰ πεπασμὸν, καὶ λύσιν, καὶ ἀραίωσιν. Morbi vnà nobiscum educati, in senectute, & maturatione, & solutione, & rarefactione desinunt. Vbi scribit Gal. hac voce omnem ad mediocrem temperiem deductionem significari. δηλοῦντος τοῦ πεπασμοῦ πᾶσαν ἀγωγὴν ἐς τὴν σύμμετρον κρᾶσιν, ὡς ἐπὶ τῶν πεπαινομένων ἐδείχθη καρπῶν. Cùm πεπασμὸς omnem ad cõmoderatam temperationem deductionem significet, vt in maturescentib. fructibus conspicitur. Priuatim verò de sputorum aut vrinarum concoctione etiam πεπασμὸς dicitur libr. 1. Epid. de phthisi laborantibus (pag. 355. 26.) οὐδ' ἐπ' ὀλίγον πεπασμὸς ἦν. his neque modica concoctio aderat. Et ægr. 2. lib. 3. post st. pest. οὔτε γάρ τις πτυάλων πεπασμὸς ἐγίνετο. neque aliqua sputorum concoctio fiebat. Rursus eodem libr. in st. pest. (p. 428. 1.) πολλὴ δέ τις καὶ τῶν οὔρων κακότης ἦν τῶν ἀπιόντων. οὔτε γὰρ πάχος, οὔτε πεπασμὸν, οὔτε καθάρσιας χρηστὰς εἶχεν. Multum etiam vitiosæ vrinæ redditæ erant. Nam neque crassitudinem, neq; concoctionem habebant, neque probe expurgabantur. Iterumque aphoris. 7. sect. 3. lib. 6. Epid. de grauedinis & raucedinis concoctione. ἑωυτῆς γὰρ πεπασμὸς καὶ κρίσις ἅμα καὶ ἀπόστασις. Ipsa nanque maturatio & iudicationis simul & excretionis rationem habet. vbi πεπασμὸς de puris mutatione aut suppuratione dicitur, de quibus πέψις Galeno lib. 1. de diff. feb. (pag. 324. 56.) & cap. 8. lib. 5. de simpl. med. fac. Sic πεπαίνεσθαι, ἐκπυΐσκεσθαι suppurari & in pus verti indicat aphor. 23. sect. 2. lib. 6. Epid. ὁκόσα πεπαίνεσθαι δεῖ, ἐγκατακλείεσθαι δεῖ. Quæ maturationem desiderant, ea occludi conuenit. Ex supra autem annotatis locis apud Hippocrat. πεπασμοὶ exponuntur hoc modo Erotiano. κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ἀκροδρύων εἴρηται, ὅταν ἐξ ὠμότητος πέπειροι οἱ καρποὶ γίγνωνται. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων σωμάτων, ὅταν οἱ χυμοὶ πεπανθῶσι. Hæc vox propriè de arborum fructibus effertur, cùm ex immaturitate maturitatem adepti sunt. Per abusionem verò de nostris corporibus, cùm humores concocti fuerint. Videndum tamen est quædam Erotiani exemplaria πεπασμὸς, non πεπασμοὶ legere. πεπασμὸς igitur idem quod πέπανσις erit Erotiano, pro qua etiam vsurpatur Aristoteli libr. 4. Meteor.

Πέπειρος νοῦσος, concoctus morbus, ad maturitatem perductus, de quo πεπασμὸς antea dicebatur. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 64. v. 50.) πρὶν πέπειρον γενέσθαι τὴν νοῦσον. prius quàm morbus maturus euadat. Vbi scribit Gal. εὔδηλον δ' ὅτι πέπειρον ὀνομάζει νόσον, τὴν πεπεμμένην. Constat autem omnibus quòd maturum

maturū vocat morbum concoctum. Rursusque ibidem (pag. 65. 18.) ἢν πρὶν πέπειρον γένηται τὴν νοῦσον, κριθώδεα πτισάνην ῥοφήσῃ ὁ κάμνων. si antè quàm morbus maturus euadat, æger ptissanam hordeaceam sorbeat. Libr. 2. Epid. (pag. 315. 17.) τὸ πτύελον λαυρότερον καὶ πεπειρότερον dicitur, sputum copiosius & magis coctum.

Πεπηγὸς ὄμμα, fixi oculi, immoti & stabiles, in Prorrh. (pag. 184. versic. 56.) πεπηγότα τὰ σώματα concreta & compacta iuuenum corpora, lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 31. 22.

Πεπιεσμένοι, pressi, hoc est vexati, libr. 4. Epid. (pagina 334. versic. 37.) ὑπὸ ἰητρῶν πεπιεσμένοι τῷ ποτῷ, à medicis potu interdicto vexati. Illîc enim de ægris agitur qui siti oppressi, nimis inconsultè à Medicis, aut sua sponte à frigidæ potione arcebantur.

Πεπλανημένως, errabundè, vago & incerto ordine, de his dicuntur Hippocrati quæ nullum statum seruant ordinem, velut de febribus errabundis quæ nullum certum circuitum aut accessionum tempus habent, sed valde inordinatè occupant aut tenent. Lib. 1. Epid. (pag. 356. 20.) ἄλλοτε ἄλλοι ὡς πυρεξάμενοι πεπλανημένως. interdūq; alii vagas quodammodo & errabundas accessiones habebant. Et ęgr. 6. lib. eiusdem πῦρ ἔλαβε πεπλανημένως. incerto & vago ordine febris prehendit. Quod est (vt illîc scribit Gal.) ἄνευ τῆς κατὰ περίοδον τάξεως, ὡς ποτὲ μὲν, εἰ οὕτως ἔτυχε, διὰ τρίτης ἢ τετάρτης ἡμέρας πυρέξαι, ποτὲ δὲ διὰ πέμπτης ἢ ἕκτης, sine vllo circuitus ordine, nimirum (verbi gratia) si interdum quidem tertio vel quarto die febris occuparit, interdum etiam quinto vel sexto. Rursusque ægr. 1. lib. 3. Epid. post st. pest. σμικρὰ πάλιν ἐπύρεξε, καὶ διὰ παντὸς πεπλανημένως: rursus parum febricitauit, idque perpetuò inordinatè. Sic ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως simul iungit Hippocrat. de his quæ valde inconstanter fiunt, vt libr. 1. Epid. (pag. 362. versic. 28.) ῥίγεα δὲ πᾶσιν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ἐγίνοντο. His omnibus rigores incompositè & inordinatè contingebant. Rursus ibidem (pag. 356. v. 41.) de febribus quæ nullum statum dierum iudicatoriorum ordinem seruabāt, sed sine vlla iudicationis lege soluebantur, πεπλανημένως τε καὶ ἀκρίτως ἐξέλιπον. errabundè & sine vlla iudicatione desinebant. Et (p. 363. 49.) καὶ πάνυ ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως, καὶ ἀκρίτως, τὰ πλεῖστα τούτων διετέλει γινόμενα. Valdeque incompositè & errabundè, atque citra iudicationem horum plurima perseuerabant. Quibus πάνυ εὐτάκτως κρίνεσθαι opponit Hippocr. ibidem (pag. 361. 14.) quod est valde ordinatè iudicatione solui.

Πέπλιον & πέπλος facultate & genere affinia sunt medicamenta, bili & pituitæ deturbandæ ab antiquis Medicis vsurpata. Quas facultates iisdem tribuit Dioscorid. capit. 168. & 169. libr. 4. Rursus verò Ephesius in fragmento τῶν καθαρτικῶν eorum vires his verbis celebrat: πέπλος καὶ πέπλιον ἐγγυτάτω μὲν τὴν ἰδίαν ἀλλήλων, ἐς τὸ καθαίρειν, τὸ δὲ φλεγματώδεις καὶ χολώδεις, μετὰ φυσῶν κατὰ πλῆθος, καὶ ξηρὰς δὲ καθαίρει πρᾴως. Peplus & peplium figuræ cognatione proxima, in purgando pituitam & bilem cum flatibus pro copia, etiam sicca, benignè purgant. Actuarius quoque libro quinto, Method. Medendi ea medicamenta post bilis atræ & pituitæ eductionem, flatus disrumpere testatur, in primisque flatulentis affectibus auxilio esse, iis, præcipuè qui melancholiæ præbent exordium. Quinetiam lienis inflationes, vteri & laxioris intestini iuuare. Hippocrates autem libr. de rat. vict. in morb. ac. aluum peplio vt veratro nigro purgat. Vbi etiam scribit Galenus pepliū bilem atram, vt veratrum nigrum educere. πέπλιον δὲ μέλανος μᾶλλον φυσῶν καταῤῥηκτικώτερόν ἐστιν. Peplium autem veratro nigro potentius flatus disrumpit, vt ibidem scribit Hippocrates (pagina 56. versiculo 9.) Quem locum ex Hippocrate celebrat Aëtius cap. 26. libr. 3. Tetrab. 1. Libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 193. versic. 9.) in pulmonis erysipelate aluum peplio purgat Hippocrates. Rursusque ibidem (pagina 194. versic. 11.) in prima Tabis specie pituitam peplio per aluum deiicit. At verò libr. 6. Epid. sect. 8. aphorism. 40. Adamantum bile atra vexatum peplio exhibito purgat. Quo sumpto bilem atram vomitione interdum reiectam scribit. Vbi ἀπὸ πεπλίου πλειόνων, frequenter aut multum exhibitū peplium significat. Peplos autem vsurpatur Hippocrati libr. 2. Epid. (pagina 315. versic. 40.) in Scopo lienis tumore vexato & præcordiorum atque imarum ventris partium magna à flatibus distentione. πέπλος δοθεῖσα, ἀπὸ τῶν ὑποχονδρίων μὲν ἀπῆγεν: Peplos exhibita præcordia quidem alleuauit. Et libr. περὶ ἐπικυήσιος (pagina 51. versic. 40.) πίνειν ἢ καλεῖται πέπλος, herbam quæ peplos appellatur, ad vteri osculum emolliendum commendat. Libro quoque septimo Epid. (pagina 367. versic. 14.) sub μηκωνίου nomine ad expurgandam pituitam & bilem peplo vtitur, vt etiam in fine libr. de rat. vict. in morb. ac. ac alias sæpe in tota γυναικείων tractatione, tum μηκώνος, tum μηκωνίου, & μηκωνίδος nomine, vt in μηκώνιον antea scripsimus. Ex supra adscriptis autem Hippocratis locis πέπλιον exponitur Galeno in Exegesi vocum Hippocrat. ὅπερ καὶ πέπλις καὶ ἀνδράχνη ἀγρία. quod etiam peplis & portulaca agrestis vocatur. Quæ nomina ex Dioscoride desumpta sunt cap. 169. libr. 4. & à Plinio libr. 20. cap. 20. commemorata. Idem etiam Galenus scribit, πέπλος, τὸ αὐτὸ καὶ χαμαισύκη, καὶ μήκων ἀφρώδης, καὶ μηκώνιον. Peplus, idem & chamæsyce, & papauer spumeum, & meconium vocatur. Quod etiam scribit Plinius capite 12. libr. 27. Erotiano autem πέπλος est apud Hippocratem, βοτάνης εἶδος, ἣν ἔνιοι πέπλιον ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ σύμφυτον. herbæ species, quam nonnulli peplium, quidam etiam Symphytum vocant.

Πέπονα ἔργα, vide ἔργα πέπονα, antea.

Περαιωθεῖσαι Erotiano apud Hippocratem exponitur, εἰς ἀλλήλας συνεῦσαι, ὡς ἑκατέρας λαβεῖν τέλος, hoc est mutuò in sese contractæ, vt vtraque finem accipiat. Legitur autem apud Hippocratem libr. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 59. 44.) ὀπίσθεν δὲ, ἀποσχίδες ἐς ἰθὺ ἕκαστον ἐπιφέρονται, διὰ ὀστέων καὶ σαρκῶν περαιωθεῖσαι ἀλλήλαις. Inde verò rami in vnamquanque rectitudinem inferuntur, per ossa & carnes mutuò traiecti. Est autem περαιοῦσθαι transmitti, traiici aut penetrare, Prognost. 25. libr. 2. (pag. 140.) vt libr. de artic. (pagina 590. 48. & 49.) χρὴ δὲ διαφανέσι καὶ ἐν ... ὡς ὅτι τάχιστα περαιωθῇ κτ. δυνάμιν. τὰ γὰρ παχέα βραδέως περαιούμενα, πλατυτέρας τὰς ἐκπτώσιας τῶν ἐσχαρῶν ποιέεται. Candentibus quoque ferramentis adurendum, quò quàm celerrimè fieri potest penetrent. Crassiora nanque cùm tardiùs penetrent, latiores crustas resoluunt.

Πέρδησις idem quod πορδή, ventris crepitus. In Prognost. (pagina 139. versic. 28.) φῦσαν δὲ ἄνευ ψόφου μὲν καὶ περδήσιος διεξιέναι ἄριστον. flatum quidem sine sonitu & crepitu excerni optimum. Quod ἄνευ ψόφου περδήσιος legitur in Coacis Prænot. (pagina 439. versiculo 26.)

Πρητηρίῳ exponitur apud Galenum in Exegesi vocum Hippocratis, τρυπάνῳ τῷ εὐθεῖ καὶ ὀξεῖ. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερον ἡ χοινικίς. hoc est, terebello recto & acuto. Est enim aliud quod χοινικὶς dicitur, nempe modiolus, quod est terebellum cauum. Sonat autem πρητήριον, id quo perforare aut transfodere possumus quasi perforatorium, vt τρύπανον πρητήριον dicatur terebrum rectum & acutum ad ossa maiora traiicienda & perforanda, diuersum ab eo quod cauum est, & modiolus nominatur, (χοινικὶς Græcis, aut χοινίκιον Celso capite tertio, libro octauo.) Existimo autem à Galeno indicari locum Hippocratis libri περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 200. vers. 3.) in aqua inter cutem ex pulmonis vitio. Vbi explorare iubet vtro in latere fluctuet, deinde τάμνειν τὴν πλευρὴν τὴν τρίτην ἀπὸ τῆς κάτω μέχρι τοῦ ὀστέου, εἶτα τρυπῆσαι τρύπανῳ τρυπάνῳ, τρυγλητηρίῳ. hoc est, costam tertiam ab vltima ad os vsque secare, postea terebra caua vltra perforare. Sic enim vertit Cornarius. Verùm τρυπάνῳ πρητηρίῳ mihi legisse videtur Galenus, vt terebra acuta ad os traiiciendum & viam aquæ inter cutem faciendam, vsus fuerit, non terebra caua quæ ad paruula ossa, non spatiosa adaptatur, vt scribit Celsus. Deinde mihi etiam vitium subesse videtur. Nam τρωγλητηρίῳ aut τρωγλοδυτηρίῳ legendum suspicor, non ξυγλητηρίῳ, quòd τρώγλη, τρῦπα, hoc est foramen significet, eóque nomine terebellum indicetur quod cauernam pectoris subeat, aut foramen faciat, potiùs quàm cauum aut foratum. Sic enim huius vsus ad aquam emittendam cómodior fuerit. Apud Varinum autem περιηρίῳ malè legitur, totusque locus vitiosè apud eundem vitiatus est.

Περίαπτα aut περιάμματα dicuntur medicamenta, quæ corpori alligata noxam ab eo depellunt, malaque amoliuntur, vt quæ collo & brachio alligantur ad febres. amuleta Latinis vocantur, siue id efficiant iuxta medicam rationem, siue mirabili quadam contrarietate, quæ homines lateat, suum effectum prębeant. Qualia multa ad capitis dolorem ex Archigene recensentur à Galeno lib. 2. κτ τόπ. (p. 183. 23.) περιάμματα verò etsi ea quæ corpori obligantur sonant, rectè tamen ea comprehendunt, quæ capiti coronæ modo imponuntur, aut capiti obligantur, & contactus ratione capitis dolori medentur. Quomodo Plin. lib. 27. cap. 11. de hippoglossi ligulis dixit. Capitis doloré corona ex his imposita minuit. Quod dixit Dioscorid. lib. 4. cap. 132. δοκεῖ δὲ ἡ κόμη περίαμμα εἶναι χρήσιμον κεφαλαλγοῦσι. Galenus autem ea περιάμματα reiicit, quæ non vi quadam medica, sed ignota quadam ratione, aut latente quadam efficacia, mirabilique contrarietate hominibus incognita, aliquid efficere dicuntur.

Περιβλέψιες, sunt delirantium ac phreniticorum circũspectiones, & instabiles oculorum intuitus. Libro septimo Epid. (pagina 355. versic. 12.) καὶ δείματα, καὶ περιβλέψιες. & terrores, & circumspectiones. Rursus ibidem (versic. 36.) καὶ περίβλεψις βραχεῖη, breuisque circumspectio. Ibidem (pag. 353. 37.) ἐμβλέψις dicitur.

Περιβολὴ vestitum significat & cultum exteriorem Hippocrati libr. περὶ εὐσχημοσύνης (pagina 15. versic. 5.) ἔκ τε γὰρ περιβολῆς καὶ τῆς ἐν ταύτῃ εὐσχημοσύνης. Ex cultu enim ipsiusque venustate & elegantia. περιβολὴ etiam dicitur Hippocrati de humorum excretione quæ totum corporis ambitum cingit, & in corporis superficiem decumbit, per eamq; morbum depellit, velut in exanthematibus & pustulis, reliquisq; corporis vitiis contingit, cùm natura circum se quâ potest, in corporis planitiem morbum proiicit ac veluti circumfundit. Sic scribitur libr. 2. Epid. (p. 312. 9.) καὶ ἢν μὴ ἀναξίως τῆς περιβολῆς τῆς νόσου. & si non indignè morbi excretioni respondeant. Quemadmodum etiam libr. 1. Epid. (pagina 364. versic. 36.) quædam exemplaria legunt, ἐξανθήματα μικρὰ, καὶ οὐκ ἀξίως τῆς περιβολῆς τῶν νοσημάτων. Papulæ paruæ, quæ nec satis pro dignitate morborum excretioni responderent, hoc est non satis erant morbis exhauriendis aut soluendis. Plæraque enim exemplaria pro τῆς περιβολῆς, τῆς ἐκκρίσιος legunt, vt ibidé adscripsimus. Περίβολος ambitum, septum aut amictum indicat, eoque nomine περικάρδιον dicitur Hippocrati & capsula cordis aut tunica aut ipsum vndique ambiens, lib. περὶ καρδίης (p. 55. 18. & 22.) circuitum & vallum vocat Caluus, Cornarius amiculum.

Περιγίνεσθαι est superesse, superiore euadere, superstitem esse, h. e. seruari, morbo liberari & periculo eximi. Quod certè superiores naturę vires indicat, morboq; euicto egrũ superstitem

stitem fore. In Progn. (p.137.1.) ὥστε τὸν ἄνθρωπον περιγενέσθαι. ita vt æger superstes sit futurus, hoc est, conualiturus. Lib. 1. Epid. (pag. 370.3.) ἐς δυσεντεριώδεα καταστάντες περιεγένοντο, in difficultatem intestinorum delapsi, periculo sunt exempti. Ea nanq; ad tormina morbi conuersione, liberatos & seruatos ægros fuisse significatur. Et lib. 5. Epid. (p.340.15) in puella cui vox ex abrupto loco decidenti defecerat: περιεγένετο, seruata est, euasit. Qua notione etiam sæpe vsurpatur Aretæo, vt cap. 6. lib. 1. περὶ ὀξ. ἀτὰρ ἢν ἤδη οὐ μάλα περιγίγνεται. Verùm & hæc rarò admodum euadit. Et cap. 7. περιγίγνονται μὲν, ξὺν πόνῳ δὲ καὶ κινδύνῳ. euadunt quidem, sed cum dolore & discrimine. Est & περιγίνεσθαι superesse, restare & superfluere, vt de cibis dicitur qui superfluunt & superant, caloremq; natiuum copia opprimunt, lib. περὶ ὀκταμήνου (p.47.17.) δεῖ δὲ αὐτὸ τὸ ποσὸν εἶναι τὰ εἰσιόντα ὅσα ἐξαρκεῖ καὶ μὴ περιγίνεσθαι. & pro eo quòd tanta copia alimentum ingeri oportet, quæ satis sit, non superfluat, hoc est, quæ calorem natiuum non opprimat, sed ab eo superetur.

Περίγλισχρα dicũtur quæ omni ex parte sunt glutinosa, aut lentores, quæq; humiditate pituitosiore sunt obducta, & à calore resiccata, aph. 53. lib. 4. ὁκόσοισι ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περίγλισχρα γίνεται. Quibus in febribus circa dentes lentores oriuntur, à nimia humoris crudi, crassi, glutinosi in ventriculo abundantia, aut à cerebro in os destillante, & à calore concreto & resiccato. Rursus lib. 4. Epid. (p.333.46.) οἷσι δὲ ἐπὶ ὀδόντων περίγλισχρα γίνεται. Quibus autem dentes lentore vndiquaq; obducuntur.

Περιγραφὴ est rudis quędam delineatio, aut deformatio rudior rei cuiuspiam. περιγραφαὶ dicuntur Hip. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p.15.3.) externa ornamenta & lineamenta, quibus sophistæ deprehenduntur & cognoscuntur. ἴδοι δέ τις ἂν καὶ ἐκ ἐσθῆτος, καὶ τῇσιν ἄλλῃσι περιγραφῇσι. Eos autem ex vestitu & aliis lineamentis quis cognoscere possit. Circumstantias dixit Zuinggerus.

Περίδας exponit Erotianus apud Hippocratem ἑκατέρωθεν ἐγκεκλιμένον μηνοειδῶς, ἔνιοι δὲ περιφερές. quod est, vtrinque inflexum aut incuruum lunæ in modum. Nonnulli verò rotundum. Quibus verbis vitiosum esse Erotiani codicem, satis apparet, & pro περίδας, περιρρηδὴς leg. vt postea scribemus. Varia etiam scriptura vitium suspectat. Nam πέρρισαι non περίδας, quædam habent exemplaria, alia etiam πέρρελαι. sed vtranq; scripturam deprauatam esse satis constat.

Περιεῖναι facultatem superesse significat, integrum esse. Lib. de Cap. Vuln. (p.451.15.) ἢν ἐξ ἀρχῆς λαβὼν τὸ ἴημα περιῇς. si per exordia curationem suscipere integrum est. si curationis ab initio susceptæ facultas superest, aut abunde licet curationem ab initio suscipere.

Περιεκτικὸν Erotianus apud Hippocratem σωτήριον, salutare exponit. Verùm mendum subesse suspicor, & legisse Erotianum contendo περιεστικὸς, aut περιεστικῶν, vt legitur in Prognost. (pag. 149.56.) vt sit περιεστικῶν σημείων, σωτηρίων, salutaribus signis, vt postea scribemus in περιεστικός. Aliôqui περιεκτικὸν quod comprehendit aut complectitur significat. Quæ significatio minimè conuenit Erotiani expositioni. περιεκτικὸν τὸ περιέχον, ἢ παρέχον, exponit Hesychius.

Περιέπεσθαι κακῶς, malè tractari, malè affici, aut exagitari. Prorrh. 2. (pag. 421.3.) ὅσας δὲ μήτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν ἐστὶ ταύτῃσιν ἧσι φημὶ ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου κακῶς περιέπεσθαι. At qui eas ætates quas ab hoc morbo malè affici diximus, non attingit.

Περιεργίη superflua curiositas dicitur, superuacaneus & ambitiosus labor, superflua anxietas, aut superuacanea operositas. Libr. περὶ εὐσχημοσύνης (pag. 14.41.) αἱ γὰρ πολλαὶ πρὸς περιεργίην φαίνονται γεγενημέναι. Multæ nanque ad ambitiosam quandam operositatem comparatæ apparent. Eas autem artes intelligit, quæ ad nullum humanæ vitæ vsum referuntur, sed inanibus nugis & sophistica disputatione potius quàm vera & solida sapientia intumescunt. Rursus (ibidem pag. 15.5.) οἷς οὐ διδακτὴ κατασκευή; οὐδὲ περιεργίη. de bonis medicis dicitur, quibus non est excogitatus apparatus, neque ad ambitionem aut superfluitatem comparatus. Iterumque ibidem (v.6.) ἀφελὴς οὐ πρὸς περιεργίην πεφυκυῖη, frugalitatem minimè ad ambitionem aut superfluitatem comparatam significat, vt ἀπεριέργους ibidem (v.7.) vocat, minimè curiosos. Et (pag.16.1.) μηδὲν περιέργως ποιέειν, μηδὲ μετὰ φαντασίης; medicum iubet nil curiosè aut nimis anxiè & ambitiosè facere, neque cum nimio studio & animi agitatione, ne nimium studium aut diligentia diffidentis animi suspicionem iniiciat. Sic ἐν παραγγελίαις (pag.18.38.) ἰδμὴ περίεργος, odor affectatus, & in cultu corporis nimis curiosè quæsitus, fugiendus.

Περιεσπέλλεσ apud Galenum vide postea in Περισπέλλεσθαι.

Περιεστικὸς νόσημα dicitur Hippocrati morbus salutaris, & ex quo ægri liberantur & superstites euadunt, quique τῷ θανατώδει & exitiali opponitur. Qua dictione sæpius vtitur in Progn. vt (p.149.54. & 55.) ἐπιγίγνεται δὲ καὶ περιεστικὸς ἀπὸ τῶν λοιπῶν πάντων τῶν περιεστικῶν σημείων. speratur autem morbus fore salutaris ex omnibus salutaribus signis. Et (pag.136. versic. 58.) ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν περιεστικῶν πρὸς τούτοισι σημεῖον ἐπιφαίνοιτο. adsintque alia quædam indicia quæ securitatem polliceantur. Vbi τὰ περιεστικὰ σημεῖα, salutaria signa & certam salutem promittentia dicũtur. Rursusq; ibidem (pag.145.22.) πτύελον περιεστικὸς, salutare sputum in pulmonis inflammatione promittitur, si non multo permixtum sanguine, sed flauum, inter initia excernitur. Sic περιεστικῶς διακεῖσθαι æger dicitur, qui ex morbo seruari & liberari debet, vt rursus ibidem (p.159.50.) ὅτις δ' ἂν τῶν πυρετῶν μη-

καίη περιεσηκῶς διακειμένη τῷ ἀνθρώπῳ. In longa febre, ex qua tamen æger seruari debet. περιεσηκὸς νόσημα Galenus Com. 3. in Progn. (p.161.49.) vocari scribit Hippocrati, non lethalem morbum aut exitiosum. τὸ μὴ θανατῶδες νόσημα, κέκληκε ἤδη περιεσηκὸς ἐκ ὀλιγάκις τὸ πάθος. Idemq; Galenus lib. 1. de diebus decr. & Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. περιεσηκότα νοσήματα, hoc est morbos salutares vocat, in quibus iudicatio secundum criticorum dierum seriē futura est. Lib. 1. Epid. (pag. 382.12.) τὸ περιεσηκὸς νόσημα τῷ θανατώδει opponitur, cùm scribitur, πρὸς ἃ δεῖ διαλογιζόμενον δοκιμάζειν καὶ σκοπεῖσθαι, τίνι τουτέων θανατῶδες, ἢ περιεσηκός. Quæ tecum animo reputans, perpendendum considerandumq; quodnam præceps periculū & mortē portendat, aut quodnā superstitem ægrum fore indicet. Rursusque in fine libr. 3. Epid. (pag. 441. vers. 42.) μακρὸν ὅ, τι νόσημα καὶ θανάσιμον, μακρὸν ὅ, τι καὶ περιεσηκός. Et quisnam morbus diuturnus sit & exitium afferat, aut quisnam diuturnus & ex quo ægri euadant. περιεσηκὸν Erotianus σωτήριον, hoc est, salutare exponit apud Hippocratem. Verùm περιεσηκὸν leg. existimo velut legitur libr. 1. Epid & Prognost. in multis publicatis codicibus, aut περιεσηκὸς, vel certè περιεσηκότων pro περιεσηκότων, vt legitur in Prognost. & σημεῖον subintelligatur, tuncque σωτήριον leg. foret. Περιεσηκὼς autem est participium, à præterito περιέσηκα verbi medii περιΐσταμαι. Περιεσηκὸς νόσημα dicitur Authori Definit. Med. (pag. 394.56.) ὅπερ οὐδέποτε ἀναιρετικὸν γίνεται. Salutaris morbus qui nunquam interimit.

Περιηγὲς circumactum & rotundum significat & κυκλοτερὲς, περιφερὲς exponit Hesychius. Potest & γαμψὸν significare & καμπύλον, curuum aut recuruum. Vtitur Hippocrates ea dictione libello περὶ ἀνατομῆς (pagina 54. versiculo 25.) de arteria, κρίκοις ξυγκειμένη ὁμοιοσχήμοις, τῶν περιηγέων ἁπτομένη. annulis inter se similibus constans, & rotundis aptata. Illic enim ἁπτομένη idem quod ἡμμένη aut προσδεδεμένη mihi significare videtur, annexa, aptata & composita. Etsi interpretes τῶν περιηγέων ἁπτομένων κατ' ἐπιπεδὸν ἀλλήλων legunt, vt sit, annulis rotundis in superficie se mutuò contingentibus.

Περιθεῖναι τὴν σύριγγα ὕδατι θερμῷ, fistulam aqua calida circumdare, hoc est, circumabluere, libro de fistulis (pagina 518.18.)

Περιΐστασθαι est deuenire, cedere, euadere, circumagi, circumscribi & terminari. Libro tertio, Epid. in st. pest. (pagina 429. versic. 29.) καὶ εἰς ὕδρωπα περιΐσταντο. & ad aquam intercutem deueniebant, in hydropem terminabantur. Rursus in Coacis Prænot. (pagina 427. versiculo 11.) ἐς φρενῖτιν περιΐσταται, in phrenitidem cedit, transit, deuenit, degenerat. Et rursus ibidem (pagina 438. versiculo 46.) οἷσιν ἐκ τινος ἀρρωστίης ἐς ὕδερον περιΐσταται. Qui ex morbo aliquo ad aquam intercutem deuenerunt, aut, quos aqua inter cutem ex aliqua ægritudine circumuenit. Et libri περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 199. versic. 16.) περιΐσταται ἀπὸ φλέγματος μάλιστα ἐς ὕδερον τρόπῳ τοιῷδε. A pituita in aquam inter cutem transitus fit hoc modo. περιϊσταμένη ὥρη, temporis circumstātis aut circumacti ratio dicitur lib. de nat. hum. (p.15.40) & temporum vicissitudinaria mutatio, cùm tempus in aliud commutatur & degenerat. ὑπὸ δὲ τῆς ὥρης περιϊσταμένης, ποτὲ μὲν πλείω γίνεται αὐτὰ ἑωυτῶν, ποτὲ δὲ ἐλάσσω. Pro temporis autem circumstantis ratione, nūc magis augescunt, nunc imminuuntur singula ipsorum. Vbi τῆς ὥρης περιϊσταμένης exponit Galenus κατὰ τὰς ὡρῶν μεταβολάς. pro temporis anni vicissitudinaria transmutatione. τὸ γὰρ ὑπὸ τῆς ὥρης περιϊσταμένης, ταὐτὸν δηλοῖ τῷ μεθισταμένης, ὅπερ ἐστὶ μεταβαλλούσης τε καὶ καθισταμένης εἰς ἑτέραν τινὰ τὴν ἐχομένην αὐτῆς. Hæc enim verba [pro temporis circumstantis ratione] idem significant, quod transmigrantis, hoc est mutati, & in aliud quoddam sibi proximum transeuntis.

Περικαέες sunt qui circumcirca ardent, totoque corpore magnum ardorem sentiunt. In Prorrh. (p.203.46.) διὰ ταχέως περικαέες, qui celeriter exuruntur, τοὺς διακαεῖς exponit Galenus In Coac. Prænot. (p.428.22.) οἱ περικαέες πρὸς χεῖρα, qui ad manus contactum circumcirca ardent, quales qui febribus ardentibus exuruntur. Rursusque ibidem (p. 430.35.) πρὸς τὴν ἁφὴν μὴ περικαέες, qui ad manus contactum & in attrectando nullum ardoris sensum præseferunt. De febre ardente perniciosa laborantibus dicitur, cùm interna ardent, externa corporis planities friget, velut aph. 48. lib. 4. Sunt & πυρετοὶ περικαέες μὲν εὐθέως febres confestim deurentes aph. 17. sect. 1. libr. 6. Epid. febris ardentis genus, in quo admota manu continens calor circumcirca sentitur, à calore febrili, nēpe maximè propria febris essentia, desumpta differentia. His febrib. τοὺς διὰ παντὸς βληχροὺς, ξηροὺς, opponit Hipp. in totum debiles apparentes & aridas, quæ sunt ad manum mites, intus verò æstuosæ.

Περικεκαμμένοι exponuntur apud Hipp. Galeno in Exeg. περικεκαμμένοι, γρυποὶ ἢ ἐπικαμπεῖς, inflexi, adunci, incurui.

Περίκλασις contorsionem aut perfractionem significat, & fractura κατὰ περίκλασιν dicitur Galeno Com. 2. in lib. de fract. (p.543.12.) vbi sura cum tibia media perfringitur, cum insigni vulnere nudatis ossibus, vt in palæstrite accidit quem commemorat Galenus.

Περικλύζειν dicitur de circum affusa aqua, cùm aliquid aqua vndiquaq; abluitur aut perfunditur. Lib. 1. περὶ διαίτης (p.90.14.) λούεσθαι δὲ χλιαρῷ ὕδατι περικλύζειν μᾶλλον ἢ χρίεσθαι. aqua tepida autem circumaffusa potiùs perfundatur, quàm vngatur.

Περικνήμια sumuntur Hippocrati pro tibia aut partibus quæ tibiam circumdant, libr. 3. Epid. st. pest. (pag. 421. 49.) οἷσι δ' ὅλος μηρὸς ἢ τὰ περικνήμια ἐψιλώθη. Quibusdam etiam femur integrum, aut tibia, denudabantur. vbi quæ-

quædam exemplaria, τὰ περὶ κνήμην, pro περικνήμια habent.

Περίλυποι valde tristes sunt Hippocrati, qui ob longam inediam, deinde sumptum multũ repentinum cibum, summopere mœsti & tristes redduntur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 65. 38.) περίλυποί τε καὶ πικροὶ γίγνονται. valdeque tristes & amarulenti euadunt. δυσθύμους καὶ λυπηρὰς, hoc est, valde mœstos & tristes, exponit Gal. eosq; sic euadere scribit, post longam inediam nimio & valido cibo distento aut grauato ventre.

Περιμάδαρα ἕλκεα, vlcera vndique glabra, circumcirca læuia, depilia, aphoris. 2. sect. 8. lib. 6. Epid. & aph. 4. lib. 6. vbi vitiosè περιμάδηρα aut περιμάδεα legitur, cùm περιμάδαρα leg. sit. Est enim μαδαρὸς læuis, glaber, depilis, raro capillitio, & Hesychio ἀραιόθριξ, ψεδνός. Erotianus περιμάδαρα ἕλκεα, ὁμόμαλα & ἄτυφα, aut αὔτυφα exponit, pro quo ἄζωφα legunt exemplaria quædam. Cuius expositionis meminimus in ἕλκεα περιμάδαρα antea.

Περίναιον aut περίνεον vocat Hippocrat. partem corporis inter anum & pudendi initium, vbi vesicæ collum situm est, spatiumq; inter anum & pudendum intercedens. Interfœmineum aut fœmen quibusdã dicitur. Cælius Aurel. cap. 3. libr. 5. Tard. Pass. περίναιον pubem aut pectinem vertit, & veretri initium cap. 4. Galenus Com. 2. in lib. de frac. (p. 550. 12.) περίνεον vocari ab Hipp. scribit, τοῦ σώματος ἡμῶν ἐκεῖνο τὸ μέρος ὃ μεταξὺ τῆς ἕδρας ἐστὶ, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰδοίου, nostri corporis partem, quæ inter anum & genitalis initium media interiacet. Idem Com. 4. in li. de art. (p. 654. 35.) τὸν περίναιον vocari scribit, quòd ἐν τῷ πλιχάδι est medium, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἐκφύσεως αἰδοίου καθήκει πρὸς τὴν ἕδραν. ἐν αὐτῷ δὲ καὶ τῆς κύστεως ὁ βάρχηλος τέτακται. quod à pudendi exortu ad anum pertinet, in quo etiam vesicæ collum situm est. Eam dictionem sæpe vsurpat Hippocrat. lib. de art. vt & aph. 80. libr. 4. vbi περίναιον τὸν μεταξὺ τοῦ αἰδοίου τόπον Philotheus esse scribit, partem inter anum & pudendum intermediam. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 255. 14.) χελώνης θαλασσίης τὸν περίνεον, hoc est, testudinis marinæ partem intermediam inter anum & pudendum combustam & tritam ad conceptum vsurpat. Περινὸν etiam dici vt περίνεον testatur Gal. cùm in Exeg. vocum Hipp. περινεῷ περινέῳ explicat, additque, ἔστι δὲ ὁ τόπος ὁ μεταξὺ τοῦ ὀσχέου καὶ τῆς ἕδρας, ἔνθα τῆς κύστεως ὁ βάρχηλος. Est autem locus inter scrotum & sedem, in quo vesicæ collum situm est. Περίνα etiam & περίνεον τὸ αἰδοῖον dici vult Hesychius, ἀφ' οὗ καὶ τὸ περαίνεσθαι.

Περινεῖ Galenus in Exegesi vocum Hippocrat. exponit, περικλύζει, περινήχεται, circumluit, circumnatat, vt & περινήματος, περικλύσματος, circumluuionis, perfusionis. Vbi etiam quædam exemplaria addunt, περινήματα, περικλύσματα.

Περιξύσας idem etiã ἐν κύκλῳ περιαμύξας exponit, q̃ est, qui circumrasit, circumscarificauit.

Περίοδος circuitus dicitur, estque veluti morborum ambitus quidam aut circulus, cùm morbi ex iisdem ad eadem, per eundem ordinem, velut circulum quendam feruntur. Sic enim περίοδον vocat Gal. lib. de Tempor. morb. (pag. 380. 25.) καὶ πάντως γε ἐστιν ὅτε τὰ προκεχειρισμένα δεύτερον αὖθις ἐπιγίγνεται τῷ νοσοῦντι. πολλάκις δ' ἐστιν ὅτε καὶ τρίτον, καὶ τέταρτον, καὶ πέμπτον δὲ περιερχομένης τῆς νόσου κατά τινα κύκλον ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, διὰ τῆς αὐτῆς τάξεως. ὀνομάζουσι δὲ τὸν τοιοῦτον κύκλον ἕκαστοι οἱ ἰατροὶ περίοδον. Ac interdum omninò prædicta iterum rursus ægroto contingunt, plærumque etiam tertiò, quartò & quintò, morbo nimirum per circulum quendam, ex iisdem ad eadem, eodem etiam ordine oberrante. Huiusmodi autem circulum singuli medici περίοδον hoc est, circuitum appellant. Est autem tempus ab initio accessionis vnius ad alterius initium, quod in tertiana pura duobus diebus totidemque noctibus absoluitur, estque circuitus quidam, aut similis ad idem reditus. Galenus Com. ad aphorism. 12. libr. 1. ὅτι δὲ περίοδον καλεῖ τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὁμοίαν ἐπάνοδον, εὔδηλον δήπου παντί. Constat autẽ vnicuique eum circuitum vocare similem ad idem reditum. Est & περίοδος Proclo, ἡ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ κίνησις. ab eodem in idem motus. Aut, ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὁμοία ἐπάνοδος, similis in idem reditus aut recursus. Quod quidem circuitus tempus intensione & remissione perficitur. Sic enim περίοδός ἐστιν authori Definit. Med. (pagina 396. versic. 12.) ἐξ ἐπιτάσεως καὶ ἀνέσεως ἐν νοσήμασι χρόνος. hoc est, tempus in morbis ex intẽsione & remissione constans. Rursusque (pag. 492. versic. 59.) περίοδός ἐστι τεταγμένου χρόνου ἀνταπόδοσις, vicissitudo quędam aut alternatio ordine dispositi temporis. Circuitum vocat Celsus, cùm scribit, tertianarum quartanarumque certum esse circuitum & finem integrum, cap. 5. lib. 3. Nos morborum ambitum, circuitum & conuersionem dicere possumus, non secus ac M. Tullius περίοδον verborum ambitum, circuitum, & orationis conuersionem vocat. περίοδος autem interdum sumitur Hippocrati pro accessione ipsa, veluti totum pro parte, quemadmodum aph. 59. libr. 4. τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι. Exquisita tertiana septem circuitibus terminatur. Sic enim περιόδους ἐπισημασίας exponit Gal. Com. 3. in Prognost. (p. 155. 37.) Quod etiam scribitur in Coac. Præn. (pag. 428. 5.). Περίοδοι etiam deambulationes & circuitus significant, cùm obambulando longis confectis spatiis ad eũdem locum fit reditus. Quem obambulandi morem Herodico tribuit Plato initio Phædri. Cuius etiã meminit Hipp. aph. 23. sect. 3. lib. 6. Epid. ὁ Ἡρόδικος τοὺς πυρεταίνοντας ἔκτεινεν περιόδοισι. Herodicus febricitantes obambulationib. conficiebat. Vbi περιόδους vocare Hippocratem scribit Gal. τοὺς βραδεῖς περιπάτους ἐπὶ πλείονα χρόνον ἐκτεινομένους. lentas deambulationes in longius tẽpus protractas. Ac rursus ibid.

τὸ πυρετῶδες πολέμιον περιόδοισι. febris obambulationibus est inimica. Sic Prorrh. 2. (p. 420.48.) τῇσι περιόδοισι χρῆσθαι. deambulationibus vti. Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 59.28.) βραδεῖαν συχνὴν περίοδον περιπατήσῃ. Vbi multos circuitus lentè obambulãdo absoluerit, aut multa spatia cõfecerit, vt loquitur M. Tullius. Vbi etiam Galenus, περίοδον βραδεῖαν, σχολαίως περιπατῆσαι exponit, quod est lentè deambulare. Lib. quoque 7. Epid. (p. 366.26.) scribitur, ἐκ περιόδου καὶ ποτοῦ ἀπεψίη ξυνέβη. ex deambulatione & potu cruditas contigit. Περίοδοι etiam dicuntur in alimento Hippocrati, circuitus & motus alimenti, qui à circumferentiâ ad centrum, aut è centro ad circumferentiam feruntur, & ab externis partibus ad internas, & contra, libr. περὶ τροφῆς (p.110.45.&111.27.) περίοδοι ἐς πολλὰ σύμφωνοι, circuitus ad multa consoni vtiles sunt. Vbi de alimenti puerorum motione, tum intra, tum extra vterum agitur. Sunt & περίοδοι ignis tres corporis facultatibus respondentes, libr. περὶ ἐνυπνίων (pagina 107.25.) Astrorum quidem primus circuitus externus, per exteriora fertur, sensum motumq; à cerebro per neruos corpori per externa obiecta conferens, circuitus scilicet animalis facultatis, astrorum primi mobilis naturam referens. Quorum influxu inferiora omnia æthereram quandam vim concipiunt. Solis alter circuitus medius, tam internis quàm externis inseruiẽs, vitali facultati proportione respondens, & vitam omnibus partib. è corde per arterias immittens, fouens & conseruans, Solis, quẽ caloris vitalis authorem ferunt, motum ob liquum in Zodiaco referens. Tertius circuitus Lunæ humidi matri respondet, & ad interiora seu interiores cauitates fertur, naturali facultati similis, ex hepate & reliquo ventre alimentum in vniuersum corpus per venas transfundens. Eosdem triplices ignis circuitus eleganter explicat Hippocrat. lib. 1. περὶ διαίτης (p.84.26.) Lib. verò περὶ τροφῆς aptissimè adumbrauit, per ξύρροιαν μίαν, Lunæ circuitum & naturalem facultatem exprimens, per ξύμπνοιαν μίαν, Solis circuitum & vitalem facultatem, per ξυμπάθειαν μίαν, astrorum & reliquorum fixorum syderum, circuitum, animali facultati ex cerebro respondentem.

Περιομφακώδης, circumcirca immaturus & crudus, de tumore dicitur, qui omni ex parte durus est, lib. 4. Epid. (p.332.9.)

Περίπατος, obambulatio, deambulatio, pro exercitatione sumitur aphorism. 10. sect. 3. libr. 6. Epid. ψυχῆς περίπατος φροντὶς ἀνθρώποισιν. Cura ac meditatio hominibus pro animi exercitatione est.

Περιπλέειν, circumfluitare, innatare, est nimio humore diffluere & delabi aut laxari, quod de fasciis dixit Hipp. (lib. de fract. (p.531. 40.) quæ nimia cerati liquidi copia imbutæ diffluerent & elaxarentur. ὡς μὴ περιπλέῃ τὰ ἐπιδέσματα, ne deligamenta circumfluitent.

Περιπλευμονίη ἢ περιπνευμονίη pulmonis inflammatio dicitur, cum febre acuta, spirandi difficultate, thoracis grauitate, sputo subcruento, & malarum rubore. Grauissimus sanè affectus, & qui interdũ ex se oritur nullo præcedente affectu, interdum etiam distillationibus, tussi, anginę, asthmati & pleuritidi succedit. Aretæus c.1. lib. 2. περὶ ὀξ. παθ. ἤδε ἐστὶν, ἣν καλέομεν περιπνευμονίην, φλεγμονὴ τοῦ πνεύμονος, ξὺν ὀξέϊ πυρετῷ, εὖτε ξυνέεσιν αὐτέοισι βάρος τοῦ θώρηκος, ἀπονίη, ἣν μοῦνος φλεγμαίνῃ πνεύμων. Ea est quam Peripneumoniam Græci vocant, pulmonis inflammatio cum febrẽ acuta, quam interdum thoracis grauitas comitatur, cum doloris carentia, si solus pulmo inflammationem sentiat. Authori Definit. Med. (p.397.41.) περιπνευμονίη ἐστὶ φλεγμονὴ πνεύμονος μετὰ πυρετοῦ ὀξέος, καὶ δυσπνοίας, γίνεται δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐρευθῆ τὰ μῆλα. Peripneumonia est inflammatio pulmonis, cum febre acuta, & spirandi difficultate. In his qui eo morbo laborant, malæ quoq; rubræ fiunt. De ea agit Hippocrat. multis locis, pręcipuè verò libr. de loc. in homine (pag. 68. vers. 4.) & libris de Morbis, vt lib. 1. (pag.138.11) & lib. 2. (pag. 150.1. & lib. 3. (pag. 161.42.) libr περὶ παθῶν (pag.180.29.) lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag.191.24.) vbi πλευμονὶς dicitur, quæ Latinis Pulmonia. Libello περὶ κρισίμων (p.389.22.) lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 106.31.) In Prognost. (pag.149.15e.&151.) Et Coac. Præn. (435.& 436. & 437.) vbi ξηροὶ περιπλευμονικοὶ dicuntur qui in Peripneumonia parũ aut nihil expuunt. περιπνευμονίας Celsus apud Hipp. Pulmonis dolores vertit, vt cap. 1. & 6. libr. 2. ex aphorism. 30. libr. 3. & Prognost. Interdum etiam pulmonum vitia, vt cap. 7. libr. 2. ex aph. 11. libr. 7. Idem verò cap. 7. libr. 4. morbum peripneumonicon vocat, vbi de eo ex professo agit.

Περίπλυσις κοιλίης, alui proluuies aut proluuium dicitur Hippocrati, cùm aluus multis tenuibus & liquidis diffluit ac veluti perluitur. περιπλύνω enim idem quod περικλύζω sonat, quod est perluo aut circumluo. Cùm igitur aluus tenuia, liquida & cruenta affatim demittit, κοιλίης περίπλυσις ἐξέρυθρος dicitur Hippocr. in Prorrh. (pag.168.56.) alui prærubra proluuies. Quod hepaticis accidit, hepatis imbecilla retentrice facultate & vitiata sanguificatione. Id testatur Gal. in Com. vbi eam etiam dictionem his verbis explicat. περιπλύσεις δὲ ὀνομάζει κοιλίας, τὰς τῶν λεπτῶν κατά τινα σύστασιν ὑγρῶν διαχωρήσεις, ὥσπερ καὶ πλύσεις τῆς ὕδατι κοιλίας ἠμαγμένην, ἐκχέῃ τὸ ὕδωρ. οὕτω δὲ καὶ χολώδης λέγεται περίπλυσις, ὅταν ὥσπερ ἐξ ὕδατος ἐρυθροῦ καὶ χολῆς ὀλίγης μιχθέντων, τοιοῦτον φαίνεται διαχωρούμενον. ἀρρωστίᾳ δὲ τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως τοῦ ἥπατος, ὡς τὰ πολλὰ δὲ σὺν αὐτῇ καὶ τῆς αἱματοποιητικῆς τὸ σύμπτωμα τοῦτο γίνεται, τοῖς ἐμμένοις περὶ τὸ ἧπαρ πάθεσιν ἀνάλογον. Alui autẽ proluuia appellat tenuiũ secundũ essentiã humiditatum deiectiones, veluti si quis aluũ sanguine conspersam affusa aqua abluerit. Sic etiam biliosa proluuies dicitur, cùm

cùm quod excernitur tale apparet, quale ex aqua & pauca bile simul mixtis cōtingit. Ex imbecillitate autem hepatis retentricis facultatis, atque vt plurimùm cum ea sanguificæ, hoc symptoma contingit, superfluis quæ per vomitionem redduntur proportione respondens. In Coac. autem Præn. (p. 429.7.) κοιλίης περίπλυσις ἐξέρυθρος dicitur. Ac rursus ibidem (p. 443.41.) ἐξέρυθρον ἐν περιπλύσει διαχώρημα, prærubrum in alui proluuie excrementum. Et in Prorrh. (p. 201.21.) ἄχολοι περιπλύσιες εὐηθέστεραι. nō biliosæ alui proluuies benigniores, vbi aluus liquida & aquosa demittit. Et ὑποπεριπλυθεῖσα κοιλίη, aluus aliqua proluuie tentata, aliquo modo eluta, ibidem. Aretæus etiam in primis nobilis author cap. 5. lib. 1. περὶ ὀξ. in epilepsię remissione κοιλίης περίπλυσιν, alui proluuiem annotauit, h. e. præcipitem alui inanitionem & deiectionem quæ sponte fertur.

Περίποδίην Gal. in Exeg. vocum Hip. τὴν ἐν κύκλῳ ὑπὸ πόδας ἢ ἐκ κάτω exponit, h. e. circularem sub pedibus & infra existentem. Qui locus quonam referatur, non planè mihi constat. Videtur tamen τὴν ἐπίδεσιν intelligere & deligationem quæ pedi accōmodetur, qualem περὶ τὴν πόδα περιδεδημένην vocat libr. de fract. (p. 545.46.) calcis deligationem catagmaticam, aut qualē pedi luxato ad directionem supponi velit, vt quæ pedi optimè quadret. περὶ πόδα enim dici scribit Hesychius τὸ ἁρμόζον, quod optimè quadrat & conuenit, velut pedi calceus, sumpta inde trāslatione. Idem περὶ ποδὸς αὐτὴ τοῦ ἁρμόζοντος sumi testatur, & περὶ πόδα τὸ ἡρμοσμένον exponit, ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων. Et Pollux libr. 7. cap. 21. περίποδα dici scribit ὑποδήματα ἁρμόζοντα. Ac certè suspicor huius vocis explicationem apud Gal. apponi, tanquam variæ cuiusdam lectionis apud Hip. adscriptionem & expositionem. Cuius generis est ferè totius Exegeseως Galeni maxima pars, vt cuiuis penè constat.

Περίπτωσις, casum aut fortuitam occasionem significat, estque vox Empiricis propria, qua indicabant occasionem fortuitam, ex qua morborum remedia depromerētur, in quæ ex improuiso incidissent, estq; vna Empirices species Gal. in Isagog. ad sectas (p. 10.32) Hip. ἐν παραγγελίαις (p. 17.13.) eam dictionem vsurpat, cū λογισμὸν laudat, h. e. eā ratiocinationem ἥντινα ἐκ περιπτώσιος ποιῆται τὴν ἀρχὴν, quę ex sensata aut fortuita occasione principiū sumit, hoc est, ex his quæ ipso sensu vera esse deprehēduntur & per inductionem colliguntur. Rursusq; ibid. (v. 29.) προσέχειν οὖν δεῖ περιπτώσει τε τῇ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. animum igitur adhibere oportet occasioni fortuitæ, quæ plærunque se offert. Est & περιπίπτειν ἰατροῖς, in medicos incidere, medicis se committere, & curandum se exhibere, libr. περὶ τέχνης (p. 3.45.) εἰ γὰρ ἠπίσταντο, οὐκ ἂν περιέπιπτον αὐτοῖς. Si nanque certò scirent, ipsis se non committerēt. Quod ad Medicos refert Cornarius, cùm non malè de morbis dicatur. Sic lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 5.30.) πόνοισί τε ἰσχυροῖσι & νούσοισι περιπίπτοντες, & διὰ ταχέος ἀποθνήσκοιεν, grauibus doloribus & morbis obnoxii, ex quibus breui morerentur.

Περιπύημα circumcirca pus collectum. libr. 4. Epid. (p. 334.13.) circum dentes suppurationem factam significat.

Περίρρεψις est vinculi inclinatio, propensio, & circumcirca declinatio, cùm in alteram partem vinculum deuergit aut declinat. li. κατ' ἰητρεῖον (p. 690.45.) μηδὲ περίρρεψιν, neque vinculi in alteram partem propensionem afferat. Vbi scribit Gal. ἡ δὲ περίρρεψις, ἀπὸ τοῦ περιρρέπειν ἐπὶ θάτερον μέρος, ἤτοι τὸ δεξιὸν, ἢ τὸ ἀριστερὸν ὅλην τὴν ἐπίδεσιν ὀνομάζει). ἔστι δὲ αὐτὸ περιρρέπειν, ἀμετρίᾳ τοῦ πλήθους αὐτῶν γίνεται). περίρρεψις autem quasi deuersionem dicas, quòd in alteram partem, vel dextram, vel sinistram, tota deligatio declinet, nominatur. Id quod fit ex immoderata fasciarum copia.

Περιρρηδὲς in vtranque partem reflexum, inflexum, aut perfractum, vel vtrinq; recuruum dicitur Hippocrati lib. de art. (p. 598.14.) ὡς περιρρηδὲς ἐν τῷ στήθος ὡς μάλιστα, quò pectus quàm maximè in vtranq; partem reflectatur. Vbi Gal. περικεκλασμένον exponit, velut in Exegesi περικεκλασμένον ἐφ' ἑκάτερα, vtrinque perfractum. Erotianus verò ἑκατέρωθεν ἐγκεκλιμένον μηνοειδῶς· ἔνιοι δὲ περιφερές. h. e. vtrinque inflexum lunę in modum, quidam etiam rotundum. Sed nō dubium est apud Erot. vitium, cùm περιδὲς pro περιρρηδὲς legatur. Eā autem dictionem Gal. com. in lib. de art. ex Hom. adfert, Od. χ. (v. 84.) verùm deprauatè. Sic enim legitur, περιρρηδὴς δὲ τραπέζῃ Κάππεσε δινηθείς. Vbi περιρρηδὴς exponitur ἐρραντισμένος, aut περιραινόμενος, circūquaq; aspersus. Scholiastę verò περικλασθεὶς ἢ περιρραγεὶς, vt sit περιρρηδὴς quasi περιρρηγὴς pro περιρραγεὶς, à περιρρήσσω. Quibusdam etiam περιρρυεὶς aut περιφερὴς exponitur, vt idem annotat Schol. tuncque περιρρυδὴς ferri potest, quomodo scribitur apud Hesychium. Verùm περιρρηδὴς malim cùm eidem περικεκλασμένος exponatur. Malè quoq; apud Varinum περιρρεδὲς scribitur pro περιρρηδές. Eādem quoq; dictionem vsurpat Hipp. lib. 2. περὶ γυν. (p. 279.43.) ὡς μὴ περιρρηδὲς ἢ τὸ σῶμα. Vbi περιρρηδὲς τὸ ἐρραντισμένον, h. e. circunquaq; aspersum, aut circūnquaque irrigatū, aut vnguento madens & diffluens corpus significare potest: etsi corpus quod in alterutram partem delabitur sumunt interpretes, in eamque causam vestes laneas aut lineas molles coxis supponendas monet Hippocrates.

Περιρρήξιες τοῦ σώματος, corporis abruptiones quæ circuncirca fiunt, cùm ossa corrupta & syderata, aut carnes emortuæ circuncirca abrumpuntur, libr. de art. (p. 650.21.) & Mochlico (p. 510.17.)

Περίρροιαι significant Hippocrati circunfluos humorum effluxus, cùm ex vniuerso corporis ambitu affluentes humores in alueos & cauitates idoneas ad repurgationē, velut per emissaria quædam deponūtur, atq; ita totum corpus superfluis humoribus, modò

per aluum, modò per vesicam aut renes, interdum etiam per vomitum, atque alia corporis effluuia eluunt, ac veluti per ἐκκρίσεις repurgāt. Has ἀποστάσιας κατ' ἔκρουν vocare videtur Hipp. Lib. 1. Epid. (p. 358. 54.) περίρροιαι μετ' πόνου χολώδεες, ξυσματώδεες, πυώδεες & στραγγουριώδεες dicuntur circunflui non sine dolore humorum affluxus biliosi, strigmētosi, purulenti, & qui vrinæ difficultatem facerent. Vbi περιρρόιας sumere videtur Hipp. pro his humorum alluuionibus quę per vesicam & renes totum corpus expurgant, & morborum molestiam alleuant, cùm aliôqui περίρροος significet Hip. circunfluum humorum affluxum, qui per aluum erumpit. Sic lib. 1. Epid. ægr. 4. πολλὰ διῆλθε μετ' περιρρόου χολώδεος. multa prodierunt cum bilioso affluxu. Et ægr. 16. li. 3. post st. pest. ἀπὸ δὲ κοιλίης πολλὰ κόπρανα διῆλθε, σὺν περιρρόῳ πολλῷ. Aluus stercora multa demisit cum magno humorum affluxu. Quo nomine vndiq; delatorum humorum eruptionem per intestina factam, & effluxionis impetum per aluum effusum significat. Et lib. 7. Epid. (p. 363. 30.) ὑγρὸς περίρροος est humidus humorum affluxus, cùm biliosa plurima per secessus effluunt. In Co. Præn. (p. 444. 40.) ἐν περιρρόῳ dicitur, in circunfluo humorum affluxu. Quo nomine defluxionem ex toto corpore in aluum secedentem intelligit. Velut libr. περὶ χυμῶν (p. 114. 41.) ἄσσα περίρροοι sunt recrementa corporis quæ circunquaq; confluunt. Aliôqui περιρρέειν defluere & decidere indicat, vt li. 3. Epid. in st. pest. (p. 421. 49.) πολλοῖσι μὲν γὰρ βραχίων & πῆχυς ὅλος περιερρύη. Multis siquidē brachium ac cubitus totus defluebat, h. e. decidebat, aut prolabebatur.

Περισκελὲς φάρμακον, medicamentum durum, asperum, molestum, mordicans, irritans, non blandum. Lib. de vlcer. (p. 512. 44.) ἀλλὰ ξηρὸν ἔστω ὡς μάλιστα φαρμάκῳ μὴ περισκελεῖ. sed quā maximè siccet, medicamento non molesto. μὴ δάκνοντι, μήτ' ἐρεθίζοντι σφοδρῶς. non mordaci, non valdè irritante, exponit Gal. lib. 2. ad Glauconē (p. 210. 57.) vt monuimus nostris in lib. de vlcer. Annot. Rursus lib. 2. περὶ γυν. (p. 283. 5.) καὶ προσθέτοισι μὴ περισκελέσι, καὶ καθάρσεσι κούφοις. vbi subditiis medicamētis non molestis aut asperis, aut grauibus, sed leuibus, ad purgandum vterum vti iubet. Περισκελέες αἱ ὀδύναι, dicuntur dolores graues & fortes ab interpretibus, lib. περὶ κρισίων (pag. 387. 28.) Verùm locus non parum mihi suspectus est, & περὶ σκέλεα legendum videtur ex Coac. Pr. (p. 432. 34.) vt nostris in eum locum Coacorum Præsagiorū Annot. adscripsimus. Etsi περισκελὴς Hesychio σκληρὸς, δύσχερὴς exponitur, durus intractabilis, præfractus, prædurus. Sic περισκελέες φρένες, præfracta mens, prædurū pectus, qđ nullis verbis aut precibus emollitur aut flectitur.

Περίσκληρα φύματα, circunquaq; dura tubercula, & in ambitu dura, aphor. 12. sect. 1. lib. 6. Epid. Vbi scribit Gal. in com. ὀνομάζει δὲ περίσκληρα τὰ τὸ μέσον ἑαυτῶν ἔχοντα μαλακὸν καὶ διαπυΐσκον, ὅσον δὲ ἐν κύκλῳ τούτῳ σκληρὸν & δυσεκπύητον, ἢ ὅλως ἀνεκπύητον. Circunquaque dura verò vocat quæ in medio eorum mollia sunt, & ad suppurationem tendunt, quod autem est in ambitu durū & ægrè aut nequaquam ad suppurationem tendit. τὸ ψυχρὸν δέρμα περισκληρύνει, frigidum cutem durat, obdurat. σκληρὸν ἐργάζεται explicat Gal. com. ad aphor. 20. libr. 5. Quod repetitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 114. 9.)

Περισσὴ ἡμέρη dies impar dicitur Hippocrati, cui ἄρτιος opponitur, aph. 61. lib. 4. ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποστρέφειν εἴωθε. Nisi diebus imparibus febris dimiserit, ferè reuerti solet. Rursus libello περὶ κρισίων (pag. 387. 8.) ὑποστρέφει δὲ καὶ τρὶς πυρετὸς ἢν μὴ περισσῇ ἡμέρῃ ἀφῇ. Ter repetere febris solet, nisi die impari dimiserit. Libr. 4. de Morb. (p. 171. 29.) ἢν δὲ μεθῇ τὸ πῦρ ἐν τῇσι περισσῇσι τῶν ἡμερέων καὶ ὑγιὲς γίνεται ὁ ἄνθρωπος, καὶ θνήσκει. Si febris diebus imparibus dimiserit, tum quis sanus euadit, tum etiam moritur. ἡ περισσὴ ἡμέρη, γονίμη vocatur lib. 2. Epid. (p. 317. 39.) & κρίσιμος in Progn. & Coac. Prænot. Et Gal. com. in aph. supra adscriptum ἐν κρισίμοις ἡμέρῃσιν legere mauult quàm περισσῇσιν.

Περισσωσις superuacaneam copiam & materiam, aut redundantiam, ac superfluam plenitudinem significat, aphor. 16. lib. 6. Epid. sect. 5. περισσώσιος σημεῖον, superuacaneā quandam copiam redundare indicat, salsus humor linguæ imbutus. Redundantis enim in corpore salsuginosi cuiusdam humoris notam præsefert.

Περιστέλλειν est contegere, obuoluere, cooperire, circuncirca inuoluere, & amiculis contegere. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 99. 42.) ad calorem augendum & coctionem iuuandam corpus quiescere iubet ἀλείφοντα & περιστέλλοντα ὁμαλῶς, vngentem & corpus æqualiter contegentem, aut vestimentis obuoluentem. Sic περιστέλλεσθαι est pannis contegi & conuolui, ac de extremorum & tanta corporis perfrictione dicitur Hippocrati, vt calidi innati depopulatio aut pernicies immineat, vt scribit Gal. libr. 3. περὶ δυσπνοίας (p. 196. 40.) Idem etiam in Exeg. περιεστέλλετο exponit apud Hippocr. τοῖς περιβολαίοις ἑαυτὸν ἐσκεπε. hoc est, amiculis aut indumentis sese contegebat. Quod legitur lib. 2. Epid. (pag. 313. 39.) & ægr. 3. libr. 3. Epid. ac rursus ægr. 15. libr. 3. Epid. post st. pest. αἰεὶ περιεστέλλετο. semper pannis contegebatur. Περιεσταλμένη ὑστέρη ἀμφὶ τὸ ἔμβρυον, vterus circa fœtum obuolutus, aut circuncirca inuolutus, hoc est, fœtum comprehendens & complexus dicitur lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 241. 44.) Est & περιστολὴ amictus compositus, lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p. 16. 20.) cuius meminisse vult Medicum in ingressu ad ægrum.

Περιστρέφεσθαι quod est circunuolui, περιπήγνυσθαι circumconcrescere explicat. Gal. com. 3. in Prorrh. (p. 216. 30.) & ex Homero, περιστρέφεται κυκλωδῶς, περιπήγνυται.

Περισφάλλεσθαι est oberrare, elabi, circumuagari, lib.

lib. de art. (p.584.10) περισφάλλεσθαι τὸ σῶμα κινδυνεύει, ἢ τῇ, ἢ τῇ. periclitatur corpus ne in hanc vel in illam partem oberret, elabatur. Vnde περίσφαλσις dicitur circumactus, circumuagatio, oberratio, circũductio. Vnus reponendi articuli modus, cùm oberrãdo & circunducendo articulus luxatus reponitur, vbi præcipuè cõmissura laxa est; & acetabulum exiguum labrum habet, quod fieri cõsueuit in humeri & coxæ capite, cùm excidit & reponitur. Quia n. paruo momento caput vel in ipsam dearticulationem vel extra delabitur, id circumagendo aut circumobertando & κατὰ περίσφαλσιν fieri dicitur, vt scribit Gal. com. 1. in lib. de art. (p.581.27.) & com. 4. (p.655.9.) ἀμφίσφαλσιν ibidem vocat Hip. (p. 654.47.) Paulus Ægineta περιστροφὴν καὶ περιφόρησιν, cap. 118. libr. 6. vt quidam apud eum legunt, sed περίσφαλσιν malim. Dicitur & ἐκ περισφάλσιος ἐμβολή, cubiti luxati repositio, cũ oberrando & circunducendo reponitur, li. de art. (p.599.11) & in Mochlico (p.507.37.)

Περίτασις circuntensio, vt περίτασις κοιλίης, aluus circuntensa, in Coac. Prenot. (p.444.6.) & Prorrh. (pag.202.2.) Περίτασις προσώπου, faciei circuntensio, in ardore & resiccatione, cui iungitur σύμπτωσις, contractio & collapsio, lib. 4. Epid. (p.332.34.) Etsi publicata exemplaria περίθλιψις habẽt, quæ θλίψιν angustiam & afflictionem significare potest, sed περίτασις malim, vt in Coac. loco supra adducto. περίτασις τοῦ δέρματος τοῦ σώματος, cutis corporis circuntẽsa. Lib. et 4. Epid. (p.334.23.)

Περιτενὴς, περιτεταμένον, apud Hip. exponit Erot. hoc est, circuntentum. περιτενὴς valdè tẽtus, contentissimus & rigidissimus dicitur. Lib. de art. (p.620.25.) περιτενέος γινομένης ταύτῃ τοῦ δέρματος ᾗ τέτρωται, cùm ea parte qua vulnus contigit, cutis circuntẽta sit. Atq; haud scio num apud Erot. περιτενέος & περιτεταμένου legendum sit.

Περίτηξις μυξώδης, mucosa eliquatio, cùm in hydrope ex ilib⁹, alui fluor diuturnus est, cruda & mucosa non sine morsu egerẽs. Quod fit propter intestinorum, ieiuni, ventriculi, & mesenterii inflãmationem, ex qua iecur ipsum in consensionem trahitur, & ad hydropem res deuenit. In quo cruda & incocta alimenta velut onere grauãtia deiiciuntur, quæ ex bilis copia & phlegmones ardore corrupta, morsum & rosionem inferunt, naturamq; ad excretionem irritant, & profluuii habent diuturnitatẽ. Cùm verò neq; dolorem leuent, neq; tumorem, sed cũ dolore & morsu excernãtur, rectè περίτηξιν vocat Hipp. velut erosionem quandam & ex morsu eliquationem. In Coac. Pr. (p.438. 47.) οἷσιν ἔκ τινος ἀῤῥωστίης ἐς ὕδερον περιΐσταται, τούτοισι κοιλίαι ξηραὶ αἰγοσπυρθώδεες ἔρχονται μετὰ περιτήξιος μυξώδεος. Quos ex aliqua ægritudine hydrops circunuenit, iis aluus resiccata caprinis stercorib. similia deiicit, cũ mucosa eliquatione.

Περιτόναιον aut περιτόναιος dicitur mẽbrana totum ventrem inferiorem cingens & continens. Cùm enim huic toti obtendatur eumque contineat, inde nomen accepit. Abdomen Celsus vocat cap. 1. li. 4. cùm scribit: Ipsa aũt ilia inter coxas & pubem imo ventre posita sunt, à quibus ac pube abdomẽ sursum versus ad præcordia peruenit, ab exteriore parte euidenti cute, ab interiore læui mẽbrana inclusum, quæ omento iungitur, περιτόναιος aũt à Græcis nominatur. Quibusdam etiam aqualiculus vocatur. Iul. Pollux περιτόναιον tunicam esse scribit à renibus totum ventrem inferiorem & intestina, continentem. ὁ δὲ ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἔντερα ἐρχόμενος χιτὼν, περιτόναιος καλεῖται. Idemq; rursus lib. 2. καλεῖται δέ τις καὶ περιτόναιος ὑμὴν, παντὶ τῷ ὑπογαστρίῳ συμπεφυκὼς, καὶ περιειληφὼς κοιλίαν καὶ ἔντερα, καὶ πάντα τὸν ἀπὸ διαφράγματος τόπον μέχρι ἐπισείου. Rufus verò ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. καὶ ὁ ἀπὸ τῶν νεφρῶν περὶ πάντα τὰ ἔντερα χιτὼν τείνων, περιτόναιον. Hippocr. lib. 7. Epid. (pag.356.18.) περιτόναια in plurali dixit. σφόδρα συνεπληρώθη, καὶ ὄσχεον, καὶ σκέλεα, καὶ περιτόναια. valde oppletum est scrotum, crura & abdomen.

Περίττωμα corporis recrementum significat, & quicquid in corpore est superfluum & ex nutritione redundat, in alẽdo corpore nõn assimilatum, nec confectum. Quod scribit Gal. li. 1. Salub. (p.221.31) κἂν τούτῳ τὸ μὴ καταπεφθὲν ἀκριβῶς μηδ' ἐξομοιωθὲν ὅτι προσφύεται τῷ σώματι, καὶ ὡς περιττὸν ἀλᾶται κατὰ τὰς ἔνδον εὐρυχωρίας, ὅθεν περ αὐτοῖς καὶ τοὔνομα πρὸς τῶν ἔμπροσθεν ὀρθῶς ἐτέθη περίττωμα. In quo opere si quid nec confectum, nec prorsus assimilatum est, id corpori nec adnascitur accrescitue, & per ipsius laxiora intus spatia tanquã superuacaneum errat, vnde nomen quoq; rectè à maioribus ei rei περίττωμα Græcè est inditum.

Περιτυχεῖν ἰητρικῇ, est fortuitò in medicinam incidere, hoc est, fœliciter & successu optimo, fortuitò tamen, opus factitare medicum. Quod de iis dicitur, qui absq; vllius Medici opera curati sunt, & fortuitò medicinã experti sunt. Lib. περὶ τέχνης (p.1.43.) δοκεῖ δέ μοι οἷόν τε εἶναι καὶ τοὺς μὴ χρωμένους ἰητρικῇ περιτυχεῖν. videtur autem mihi fieri posse, vt & qui medicis non vtuntur, in medicinam incidant. Et rursus, ἀλλ' ὡς τ' ἂν ἐπιτύχοιεν τοιαύτῃ θεραπευθέντες ἐόντες. sed quia cõtigit ipsis eadem curatio. Vbi περιτύχοιεν habent exemplaria manu scripta Regia, hoc sensu, sed quia inciderunt in idem curationis genus, aut, fortuitò idem curationis genus offertur.

Περιφορέειν ὁδοιπορέειν, est ambulare crus circumuoluendo aut circumagẽdo, h. e. in orbem transferendo & circunducendo. Quod iis accidit, quibus femoris caput coxa excidit, quiq; ad inguen dearticulationem flectere nequeunt. Ii n. ambulationem exteriorem in partem circunferunt, aũt circumagendo transferunt, velut boues. κυκλοτερῶς περιφέρειν, aut κυκλοτερῶς καταφέρειν, aut ἔξω περιφέρειν, exponit Gal. com. 3. in li. de art. (p.627.) &, τὸ σκέλος εἰλεῖν κατὰ τὴν ἔξω χώραν, qđ est crus circũferre & circũagere, exteriorẽ in partẽ adducendo conuertere. In Mochl. (p.508.13.) ὁδοιπορέουσι δὲ περιφορέοντες ὡς βόες, crus aũt circumagendo

aut circunducendo ambulant, velut boues. Et lib. de art. (p.627.10.) ἤ τι ὁδοιπορεῖν περιφορεάδην τὸ σκέλος, ὥσπερ τοῖς βοοῖσι γίνεται. in crus circunducendo ambulant, velut boues.

Περίχολα διαχωρήματα sunt alui excrementa circunbiliosa, hoc est bile circunfusa & respersa. In Prorrh. (p.187.19.) vbi Gal. exponit, τὰ πέριξ αὑτῶν ἔχοντα χολὴν τῇ συστάσει λεπτήν. h.e. in ambitu tenui bile respersa. Eiusmodi autem deiectiones περιχόλους dici scribit, id est in ambitu & superficie coloratas. Idem verò in vrinis τὸ περίχολον aliud significare vult, nempe abunde biliosum. ἀκούσαι δὲ δεῖ τῶν οὔρων τὸ περίχολον ἀναγκαῖον ἐστι, αὐτὸ τὸ περιττῶς χολῶδες. Rursus in Coac. Prenot. (p.443.23) περίχολον διαχώρημα ἀφρῶδες, circũbiliosum & spumans alui recrementum dicitur, quod est in ambitu biliosum, & caloris copiam indicat. Et iterum ibid. (v.30.)

Περίχυδα circunfuso humore aut circuncirca affuso, & est aduerbium, quo vtitur Hipp. lib. περὶ παθῶν (p.188.11.) τὰ ἄλφιτα τῶν κριθέων ἀποβρέχων περίχυδα ἐπτισμένων, hoc est, polenta ex hordeo circũcirca asperso & decorticato, aut hordeo humore circũcirca affuso pisto & pinsito. Qđ hordeum perfusum & non madefactum dicitur, cui αἱ κριθαὶ βεβρεγμέναι, opponuntur, hordeum humore maceratum & madefactum.

Περίψυξις perfrictionem significat, interdumque totius corporis, interdum etiam extremorum corporis, cùm summa cutis planities, aut corporis extrema circuncirca perfrigerantur. Galen. com.3. in Prorrh. (p. 211. 29.) περιψύξεως δὲ τῆς μὲν ἐν τοῖς ἄκροις γινομένης, τῆς δὲ καθ' ὅλον τὸ σῶμα, χαλεπωτέρα δηλονότι περίψυξις ἐστιν ἡ καθ' ὅλον τὸ σῶμα. Cùm verò sit perfrictio quædam extremorum, quædam etiam totius corporis, maiorem sanè molestiam ea exhibet, quę circa totum corpus contingit. Et rursus ibidem (v.48.) καθάπερ γε καὶ περίψυξις δυσεκθέρμαντος, ἢ ὅλου τοῦ σώματος, ἢ τῶν ἀκρωτηρίων μόνων. velut equidem perfrictiõ aut totius corporis, aut extremorum tãtùm, quæ ægrè ad calorem reuocatur. Quod effecit vt τὰ περιψυχόμενα, cùm totius corporis perfrictione verterimus, in Prorrh. (p.211.25.) Ac rursus ibid. (p.213.16.) ἐν κρισίμοις περιψύξεσι. in perfrictionibus totius corporis, quæ die iudicatorio contingunt. Et in Coac. Pr. (p.424.34.) οἱ ἐκ ῥίγεος περιψυχόμενοι, qui ex rigore corporis perfrictione detinentur. Sic περιψύχεσθαι & περίψυξις de extremorum perfrictione dicitur Hippocrati, vt ægr.3. lib.1. Epid. ἑβδόμῃ περιέψυκτο. septimo corporis summa perfrixerunt. Et ægr.1. & 2. libr.3. post st. pest. περιέψυξε μὲν, ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. Corporis quidem summa perfrixerunt, sed mox recaluit. Quam extremorum perfrictionem περιψύξει attribuit Gal. cap. 2. lib. περὶ κωμάτων, eiq; τὸ ἀναθερμαίνεσθαι opponi scribit. Quæ phrasis crebra est apud Hip. Dicitur & περιψυχθεὶς πυρετὸς febris perfrigerata, in qua corporis extrema perfrigerantur, & interna calor depascitur, vbi circunfrigent ægri. In Prorrh. (p.173.12.) τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ, πυρετοῦ περιψυχθέντος. Relicti in præcordiis æstus cũ febre perfrigerata. Et rursus ibid. (p.207.33.) περιψύχοντα οὐκ ἀπύρως, summi totius corporis perfrictiones non sine febre. Quæ Gal. exponit, κατὰ τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν περιψύχοντες, διὰ βάθους δὲ τοῦ σώματος αἴσθησιν ἔχοντα πυρώδους θερμασίας. Perfrictiones exterioris corporis superficiei, intus autem febrilis caloris sensum habentes. Rursusque ibid. (p.189.54.) ὁκόσοι ἐν κρισίμοις ἀλυσμῷ ἀνιδρωτὶ περιψύχεται, summi totius corporis perfrictiones, quæ in diebus iudicatoriis cum angore & corporis inquietudine citra sudorem fiunt. Areteus etiam περίψυξιν pro extremorum perfrictione vsurpauit cap.6. lib.1. curat. acut. in Tetano.

Περιωδυνίη vehementem & circuntensum partis dolorem interdum significat apud Hip. queadmodum ὠτὸς περιωδυνίην, grauissimos aurium dolores diximus lib.2. Epid. (p.318. 33) Et περιωδυνίη de vehementi ac acerbo capitis dolore dicitur lib. περὶ παθῶν (p.179.17. & 28.) οἶνον δὲ μὴ προσφέρειν, ἕως τ' ἂν ἡ περιωδυνίη παύσηται. ἢ γὰρ οἶνον ὅταν θερμὴ ἐοῦσα ἡ κεφαλὴ ἀποσπάσῃ, περιωδυνίη ἰσχυροτέρη γίνεται. Vinum non offeratur donec dolor conquieuit. Cùm enim caput calidum effectum vinum attraxerit, vehementior dolor euadit. Sic κεφαλὴν πονέοντα καὶ περιωδυνέοντα, capite dolentẽ & vehementer laborantem interpretantur, aph.10. lib. 6. Et περιωδυνέειν de capitis dolore vehementer vexato dicitur li.3. de Morb. (p.158.40.) vt & περιωδυνῶν lib.4. Epid. (p.336.10 & 12.) Et lib.5. Epid. (p.338.4.) περιωδυνέει ἰσχυρῶς, de vehemẽti muliebrium locorum dolore dicitur, vt & ibid. (v.44.) de vehementissimis totius corporis doloribus. Sic περιωδυνᾶται de vehementi hepatis dolore effertur aph. 52. lib.7. & Galen. σφοδρῶς ὀδυνᾶται exponit. Rursus in Coac. Præn. (p.438.2.) τοῖσιν ἧπαρ ἐξαπίνης περιωδυνήσῃ, quibus hepar vehementer dolet, diximus. περιωδυνίας σφόδρας oculorum intensissimos dolores, oculum totum ambientes vocat Gal. libr. τῶν εὐπορίστων (pag. 477.4.) & ad Solonem (p.439.11.) de aurium doloribus περιωδυνίας dicit, vt & Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.117.22.) de oculorum doloribus περιωδυνίας & τοὺς περιωδυνέοντας, oculos dolentes. Et rursus ib. (p.107. 17.) τῶν φρενῶν περιωδυνίαι septi transuersi dolores dicuntur. Rursusq; (p.92.57. & 93.1.) ὑπὲρ φρενῶν περιωδυνίαι, supra septum trãsuersum dolores, & ἥπατος περιωδυνίας, iocinoris dolores. Et περιώδυνος dolore vexatus, ibid. (p.107.55.) πλευρὰ ἀλγέοντι ἐν ἀρχῇσι περιωδύνῳ ἐόντι. Latus dolenti inter initia dum dolor vexat.

Περκνὸν apud Hipp. atrum & nigrum significat, lib. de cap. vulner. (pag.450.43.) vbi de osse per inflammationem corrupto & vitiato scribitur, καὶ γίνεται περκνόν, & nigrum euadit. Sic περκνὸν μέλαν exponit Erotianus, hoc sub indicato loco Hesychius μελανὸν καὶ ποικίλον, varium & variis notis distinctum. Eidem etiam περκνὸς μέλας & γλαυκὸς exponitur, vt &

Sudæ

Sudæ & Varino, μέλαν κατάστικτος, qui variis notis distinctus est. Quidã περκνὸν accipi volunt quod μορφνὸν apud Homerum dicitur. Verùm Arist. hist. anim. lib. 9. cap. 32. inter μορφνὸν ἀετὸν & μελαναίετον distinguere videtur. Ex quo apud Plinium libr. 10. cap. 3. inter aquilarum genera, περκνὸν nigrũ exponi videtur. Vnde & περκάζειν ductum est, quod de vuis nigrescentibus vbi pingi & maturescere incipiũt dicitur. Quod rectius à πέρκος manare videtur. Quidam autem apud Hipp. κερχνὸν, hoc est asperum, pro περκνὸν legunt. At verò inde manifestum esse vitium deprehenditur in Exeg. vocum Hip. apud Gal. cùm περκνωθῆναι, μελαίνεσθαι, πελιδνῶσαι, hoc est nigrescentes, liuescentes exponitur, cùm περκναὶ leg. sit, vt habent quædam exemplaria, aut περκνὸν, & μελαίνουσα & πελιδνοῦσα, hoc est nigrescens & liuescẽs, pro quo malè περονὸν legisse videtur Gorrhæus. Ac si mihi coniectura in re tam arbitraria vti licet, existimo Galenum περκναὶ pro πελιδναὶ legisse, lib. περὶ αἱμορροΐδων (p. 520. 18.) cum de hæmorrhoidibus scribitur, ὑπερέχουσι γὰρ ἐς τὸ ἐκτὸς τοῦ ἀρχοῦ οἷον ῥᾶγες πελιδναί. interiore enim ani parte extant, velut acini vuę liuescentes. Huic enim loco aptissimè conuenire hæc lectio & Gal. expositio potest.

Περνὰς Erot. apud Hipp. πωλῶν exponit, h. e. vendens, aut venum exportans, adducto Homeri testimonio ex Il. χ. (v. 45.) κτείνων καὶ περνὰς νήσων ἔπι τηλεδαπάων, interficiens & vendens insulas in remotissimas. Participium à περνάω vel πέρνημι, quod significat vendo, vel in aliam longinquam regionem venum exporto. περνάω, vt περάω, πέραν που ἐς μακρὰν τῆς οἰκείας πωλῶ, venum exporto. περνὰς πιπράσκων exponit Schol. apud Hom. Et Hesych. περνᾷ ἐμπολᾷ, & πέρνησιν, πώλησιν.

Περόνην Gal. in Exeg. exponit apud Hipp. ποτὲ μὲν ὅσπερ ὅλον κῶλον, ποτὲ δὲ ἐπίφυσιν ὀστοῦ, ποτὲ δὲ ἐπιφύσιος ἐπανάστασιν. hoc est, interdum quidem os totum membri, interdum verò quod ossi adnascitur, quandoque etiam eius extuberantiam. At verò totum artus os dupliciter indicat apud Hippocratem. Nam interdum pro exteriore osse tibiæ, quod suram, aut fibulam appellant, sumitur. Est vbi etiam radium, qui cubito in brachio iungitur, significat, vt lib. de loc. in homine, (p. 65. 16.) κάτω μὲν περόνη ἤρθρωται. infra quidem radio coarticulatæ sunt. Et (v. 17.) ἄνω δὲ σμικρὸν τῆς περόνης ἐς τὸν ἀγκῶνα. supra autem radium paulùlum in cubiti gibbum. Et (v. 18.) τό τε ὀστέον καὶ ἡ περόνη ἐς τὸ αὐτὸ συμβάλλοντα, ἄρθρον ἐν τῷ κυβίτῳ ποιέουσι. tum os, tum radius in idem commissa, articulum in cubiti gibbo faciunt. Et (v. 22.) αὗται ἀμφότεραι ξυμβάλλουσαι πρὸς τὴν περόνην. ipsæ vtræq; commissæ ad radium. Et (v. 23.) καὶ περόνην καλευμένην ποιέουσι. & radiũ appellatum faciunt. Pro fibula verò περόνην vsurpat Hip. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 59. 9.) τὰ μὲν ἐς σάρκας, τὰ δὲ πρὸς τὴν περόνην, ἐς τὸν μέγαν δάκτυλον. partim in carnes, partim in fibulam, in magnum digitum. Et rursus (v. 12.) τὸ δὲ ἐς περόνην. alius in fibulam. Et lib. de art. (p. 642. 42.) αὐτοῦ δ᾽ αὖ δὲ ἐς τὸ ἔξω μέρος τὸ τῆς περόνης, τὸ κατ᾽ ἀντίην τῆς ἔξω. cõtra verò os fibulæ è directo in exteriorem partem repellatur. Vbi tamen πτέρνης, nõ περόνης, cum Gal. & interpretibus leg. diximus, & os calcis vertimus. Et Gal. in com. os tibiæ exterius περόνην Hippocrati dici testatur, vt & comm. 2. in lib. de fract. (p. 549. 9.) & com. 3. (p. 573. 58) Pro epiphysi autem & eo quod ossi adnascitur, περόνη sumi videtur, lib. de loc. in homine (p. 65. 15.) παρὰ δὲ τὸ ὀστέον περόναι δύο παρήκουσιν. Iuxta os autem appendices duæ prodeunt. Et (v. 18.) παρὰ δὲ τὸν πῆχυν περόναι παρήκουσι λεπταὶ πάνυ τέσσαρες. Iuxta vlnã verò appendices prodeunt tenues valdè quatuor. Et (v. 20) καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀγκῶνα δύο περόναι περιφύκασιν ἄνω ἐκ τοῦ ὀστέου πεφύκασιν. Et ad cubiti gibbum quidem duæ appendices consistentes, supra ex osse hærẽt. Et (v. 24.) αἱ δὲ περόναι ταύτῃ ἁπαλαὶ ἐοῦσαι. Appẽdices verò hac parte teneræ existentes. Et verò pro appendice, & pro eius protuberantia, περόναι sumi videntur, ib. (v. 39.) παρὰ δὲ τὴν κνήμην περόναι δύο παρήκουσιν, αἳ κάτωθεν μὲν πρὸς τοῦ ποδὸς τὰ σφυρὰ τελευτῶσιν. Iuxta tibiam autem appendices duæ procedunt, quæ infernè ad malleolos pedis finiunt. Et (v. 30.) παρὰ δὲ τοὺς μηροὺς περόναι δύο παρήκουσιν ἡ μὲν ἐντὸς, ἡ δὲ ἐκτός. Iuxta femora autem appendices duæ protenduntur, altera intus, altera foris. Quod de nodosa illa ossis protuberantia intelligi videtur, adeoq; hũc mihi locũ ab Erot. subnotari auguror, cùm περόνας exponit, τὰς κονδυλώδεις τῶν ὀστῶν ἐπαναστάσεις. ἐπὶ τῶ κεῖται νῦν, ὅτι δὲ αὐτὴ τῆς κερκίδος ταύτῃ τὴν λέξιν, Διαγόρας δὲ ὁ κύπριός φησι τὰ προαιρετικὰ νεῦρα περόνας αὐτὸν καλεῖν. hoc est, περόνας nodosas ossium eminẽtias. Sic nũc ponitur. Interdum verò p radio hãc dictionẽ ponit. Diagoras verò Cyprius inquit, περόνας eum appellare neruos voluntarios. Illic autem voces libri de locis in homine ab Erot. explicari satis cõstat, ex dictionib. πλῆγαι, παρήκουσι, πιπίσκοντες. Quòd autẽ apud eundem Erot. scribitur πέρονα διάξοπτιν, idq; pro expositione ponitur, manifestum esse vitium apparet, cùm neq; admodum consentiant exemplaria, & quędam περόνα & διαξόπτειν scribant, quædam etiam περονᾶν & διαξυπνᾶν, quod est fibulare, aut fibula nectere, & terebrare. Sunt etiam περόναι Hesychio τὰ ἀντικείμενα τῇ κνήμῃ ὀστᾶ.

Περσινὰς exponitur Galeno in Exeg. apud Hipp. ὁ περυσινὸς οἶνος, οἷον περυσίας τις ὤν, ὡς καὶ αὐτὴν ὀνομάζει τὸν αὐτοετῆ. vinum anni superioris, velut ex anno superiore restans, quemadmodum αὐτὴν appellat τὸν αὐτοετῆ, vinum hornum & eiusdem anni. Verùm περυσινὸς & περυσίας fortè legendum videtur, quòd πέρυσι, anno pręterito, anno proximè elapso significet & περυσινὸς καρπὸς, fructus anni superioris dicatur Theophrasto hist. plant. libr. 3. cap. 12. Πέρυσι etiam ὁ παρεληλυθὼς χρόνος exponitur Hesychio.

Πεσσὸς φθόριος, pessus abortiuus, talus vuluæ subditiius ad corrũpendũ fœtũ, est medicamẽtũ corrumpẽdo fœtui idoneũ suppositũ. In

iureiurando Hippocr. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. Similiter neque mulieri talum vuluæ subdititium ad corrumpendum fœtum exhibebo. Quid autem sit πεσσὸς, vide apud Gorrhæum.

Πεταλώδεις ὑποστάσιες, foliosa sedimēta, aut squamis & laminis similia, in Progn. (pag. 240. 41.) Vbi scribit Gal. huiusmodi sedimenta solidarum corporis partiũ inæqualem colliquationem indicare. Idem com. ad aph. 76. li. 4. πεταλώδεα οὖρον, h.e. in vrina foliorũ similia quedam inesse scribit, vesica resoluta aut exesa, vt & aph. 81. eiusdem libri, laminis aut squamulis similia vesicæ exulceratione̅ denotant. Idem Gal. com. 5. in lib. Epid. (pag. 514. 17) τὰ πεταλώδη in vrinis vesicæ colliquationem indicare scribit. Et lib. 1. de loc. aff. (p. 249. 7.) τὰ μὲν πεταλώδη ἔστιν οὔροισιν ἐμφερόμενα τῆς κύστεως ἕλκωσιν σημαίνει. Quæ per vrinam foliis similia feruntur, vesicæ exulcerationem significant. Quod etiam repetit lib. 6. (p. 313. 58.) ferè autem πεταλώδη καὶ κριμνώδη οὖρα iunguntur, vt in Progn. & lib. de Temp. totius morbi (p. 387. 53.) Sunt autem τὰ πέταλα aut πέτηλα, vt scribit Hesych. φύλλα, folia, aut, vt Eustath. ἀναπεπταμένα καὶ πλατέα φύλλα, expansa folia. Actuarius autem libr. περὶ οὔρων, πέταλα δ' ἴσμεν ὀνομαζόμενα ὅσα μῆκος μὲν καὶ πλάτος ἔχει, οὐ μέν τοι πρὸς τούτοις καὶ βάθος ἐπίδηλον. πέταλα, hoc est, folia aut laminas vocari nouimus, quæ & longitudinem & latitudinem habent, non etiam euidentem profunditatem.

Πεφυκέναι est affectum esse & aptum, aut aptitudinem habere, διακεῖσθαι exponit Gal. com. in aph. 3. lib. 3. Sic aph. 2. & 3. lib. 3. εὖ ἢ κακῶς πεφυκέναι naturæ & morbi dicuntur, qui melius aut peius affecti sunt, aut aptiores habentur, & bene aut malè se habent.

Πέψις, coctio, in proprio significatu, est (vt scribit Gal. com. 1. in libr. Epid. (p. 365. 36.) εἰς τὴν τοῦ πέττοντος οὐσίαν ἀγωγή τις τοῦ πεττομένου, hoc est, eius quod coquitur, in coquentis substantiam deductio quædam. Corpore enim secundum naturam se habente, cùm id quod concoquitur coqueti familiarem naturam adeptum fuerit, totius substantiæ quę concoquitur fit mutatio & alteratio, aut maximæ eius partis, semicocto modico nobis superfluente. At in his quæ præter naturam se habent, hoc est aliena sunt à natura tum permutantis, tum alterantis, quod quidem adsimilatur paucum est, semicoctum verò superfluum multum. Hanc certè eorum quę preter naturam sunt ad mediocre temperamentum deductionem, ac velut naturæ euictionem, Galenus πέπανσιν & πεπασμὸν vocari Hippocrati scribit. Verùm generaliore quodam significato πέψις eidem etiam nominatur, vt cùm πέπονθεν ἡ νόσος dicitur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 65. 38.) Cuius quidem coctionis vniuersaliores notiones explicat Gal. in Commentario, vt & libr. 1. de diff. feb. (pag. 324. 56.) & cap. 8. lib. 5. de simpl. med. fac. vbi certè πέψις etiam dicitur, cùm natiuo calore externum euincente & superante, fit quædam putredine permixta concoctio, aut eorum quæ vitiosa sunt moderatio & mitigatio quædam, vt in pure & vrinę hypostasi, ac morborum coctionibus cōtingit. Sic πέψις Empedocli σῆψις quædam dicebatur, vt testatur Plutarch. quæst. nat. quæst. 2. ἡ δὲ πέψις ἔοικεν εἶναι σῆψις, ὡς Ἐμπεδοκλῆς μαρτυρεῖ, λέγων.

Οἶνος ἀπὸ φλοιοῦ πέλεται σαπὲν ἐν ξύλῳ ὕδωρ. h. e. coctio autem videtur esse putrefactio, velut Empedocles testatur,

In ligno putrefacta aqua fit sub cortice vinũ.

De tota autem, tum veræ, tum impropriæ coctionis natura & causis appositissimè multa Gorrhæus ex Galeno.

¶Πηδηθμὸς φλεβῶν, venarum saltus, aut percussus, quemadmodum venarum percussum dicit Plinius, pro arteriarum pulsu, cap. 51. lib. 7. Lib. Epid. 7. (p. 358. 42) πηδηθμὸς δὲ φλεβῶν περὶ κροτάφους κατεῖχεν. venarum autem percussus ad tempora detinebat.

Πήρινα scribit Gal. in Exeg. τὸ περίναιον significare. Hippocratem autem libr. de Hæmorrh. & fistulis eo nomine τὴν ἕδραν, hoc est anum, vocare. Qui certè locus suspectus est, & memoriæ lapsum continet. Neque enim ea vox ibi legitur. Eam tamen videtur agnoscere apud Hippoc. Erotianus, & τὸν ὄσχεον exponere. Sed vitiosè apud eum πήνιρα pro πήρινα aut πηρῖνα legitur. Sic autem apud eum scribitur: πηνιξά, τὸν ὀσχεόν φησιν οὕτω καλεῖσθαι Ἀντίγονος ὁ γραμματικός, παρὰ τὸ ὡς ἐν πήρᾳ φησὶ, καὶ ἐξ ἐλάφοιο καὶ πηνάξα θοραίην. Quæ omninò vitiosissimè scripta sunt, vt ex Sudæ verbis patet: πήρινα, τὸν ὀσχεόν φησιν οὕτω καλεῖσθαι Ἀντίγονος ὁ γραμματικὸς, παρὰ τὸ ὡς ἐν πήρᾳ, ὡς καὶ Νίκανδρος ἐν Θηριακοῖς φησί. Ἠὲ καὶ ἐξ ἐλάφοιο ταμὼν πηρῖνα θοραίην. Quod est, πηρῖνα, scrotum sic vocari ait Antigonus Grammaticus, quòd sit ἐν πήρᾳ, hoc est in sacculo. Queadmodum & Nicander in Theriacis, Aut etiã cerui scrotum genitale incidens. Est autē versus 586. apud Nicandrum in Theriacis, vbi ποιρῖνα legitur. Interpres tamen πηρῖνα legit, & significare scribit: ποτὲ μὲν τὸ ἀγγεῖον τῶν διδύμων, ποτὲ δὲ τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου, ἐξ οὗ καὶ προρρεύσεις γίνονται, h.e. interdum testiculorum vasculũ, qđ est scrotũ, interdũ pudendi extremum, vnde semen profluit. Indeq; θοραίην πηρῖνα, genitale pudendum, τὸ σπερματικὸν exponit Schol. θορὸς γὰρ τὸ σπέρμα, πηρὶν verò cæteris ὁ ὄρχις dicitur, testiculus, quasi σπειρὶν, παρὰ τὸ σπείρειν δι' αὐτοῦ τέκνα. πηρὶν exponitur Sudæ τὸ αἰδοῖον & πηρίς, ὄσχη; κήλη αἰδοίου Hesychio. De loco aũt Hip. nōdum liquet.

Πηρῶσθαι est membro aliquo captum esse, mutilari, debilitari, oblædi, mancũ esse aut mutilum. Eaque dictione crebrò vtitur lib. περὶ γονῆς Hippocrates, vt (pag. 29. 40.) in causis mutilati fœtus aut parte aliqua corporis capti. τὸ δὲ πηρωθὲν ἐν τῇσι μήτρῃσι παιδίον φημὶ αὐτὸ, ἢ φλασθὲν πηρωθῆναι τῆς μητρὸς πληγείσης κατὰ τὸ ἔμβρυον. Mutilatum autem in vtero puerum existimo, aut quòd collisus sit ex matris circa fœtum plaga. Rursusque ibidem (v. 43.)

ταύτῃ

ταύτῃ πηροῦται τὸ παιδίον, ea parte puer mutilatur. Et (v.44.) ἢ ἑτέρῳ τρόπῳ τοιῷδε πηροῦται παιδία. Quin & ob aliam huiuscemodi causam pueri mutilantur. Et (v.45.) ἐπὴν ἐν τῇσι μήτρῃσι κατὰ τὸ χωρίον, καθ᾽ ὃ καὶ ἐπηρώθη, στενὸν ᾖ, ἀνάγκη ἐν στενῷ κινευμένου τοῦ σώματος, πηρωθῆναι κατ᾽ ἐκεῖνο τὸ χωρίον. Cùm in vtero locus is in quo mutilatus fuit angustior fuerit, corpus dum in angusto mouetur, iuxta illum locum mutilari necesse est. Et (v.49.) ὅτι δὲ ἐκ πεπηρωμένων ἀνθρώπων ὑγιέα γίνονται τὰ παιδία. Quòd autem ex mutilatis hominibus sani & integri gignuntur pueri. Et (p.30.1.) ἔχει γὰρ τὸν ἀριθμὸν πάντα τὸ πεπηρωμένον τῷ ὑγιεῖ. Habet enim mutilum omnes partes ad numerum quas & sanum. Et (vers.4.) ἀσθενέστερον δὲ τὸ κατὰ τὸ πεπηρωμένον. imbecilliorem genituram parte mutilata habent. Et (ibidem) οὐ θαῦμα δέ μοι δοκέει καὶ πηρωθῆναι, καθάπερ ὁ τοκεύς. Vt proinde mirum mihi minimè videatur, si fœtus ipse mutiletur sicuti parens. Rursus lib. de art (p.641.15.) πηροῦται πόνοισι τὸ σκέλος. ii crure capiūtur, vt membris & oculis capti dicuntur. Hinc πήρωσις debilitatem, mutilationem & membri alicuius oblæsionem indicat, vt ibidem (v.29.) μείζους καὶ ἐπιδηλοτέρας τὰς πηρώσιας καὶ χωλώσιας ἴσχει τὰ τοιαῦτα. maiores & manifestiores debilitates & oblæsiones hæc habent. Et (v.31.) μείους καὶ ἀσινέστεραι αἱ πηρώσιες γίνονται τούτοισι. minores magisque innoxię his debilitates contingunt. Sic πήρωσιν debilitatem vertit Plinius ex Theophr. εἶναι δὲ πηρώσεις οὐκ εἰς φθορὰν γίνονται, ἀλλ᾽ εἰς ἀκαρπίαν. Quibusdam debilitas sterilitatem, non necem affert. πηρὸν τὸν ἐστερημένον, parte aliqua captum & priuatum exponit Hesychius, vt & πήρωσιν βλάβην, λώβην. πηραὶ τὰ σκέλεα, cruribus mutilatæ, priuatæ, aut captæ, hoc est, claudæ, dicuntur, lib.2. περὶ γυναικ. (p.271.15.) ἄφοροι δὲ πολλαὶ καὶ πηραὶ τὰ σκέλεα πολλάκις γίνονται. Steriles autem multæ & cruribus captæ plærunque euadunt, hoc est, claudæ. Sic enim lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.217.1.) χωλαὶ, pro πηραὶ τὰ σκέλεα scribitur. Rursus ibidem (v.24.) πεπηρωμένον τὸ σῶμα τῶν ὑστερέων, os vteri oblæsum & vitiatum significat, hoc est, conclusione & auersione durum effectum. πηροὶ sunt Erotiano οἱ ἐπισινεῖς, læsi parte aliqua & mutilati, καὶ πεπηρωμένοι, καὶ λελωβημένοι, oblæsi.

Πηχέδιον, τὸν ταῦρον exponit Erotianus apud Hippocr. οἱ δὲ περίνεον. Βακχεῖος δὲ διάβασίν τινα. taurum, hoc est, proximum sub scroto locum, alii περίνεον, spatium inter anum & scrotum interiectum. Bacchius autem transitū quendam. Verùm διάφραγμά τινα forte legendum, quod significat interstitium aut interuallum quoddam interiectum. Est autem ταῦρος Polluci lib. 2. proximus sub scroto locus, cùm scribit: τὸ δὲ ῥαφῇ μὲν προσεοικὸς, ὑπὸ δὲ τὸν καυλὸν διὰ τῆς ὀσχέας μέσον ὑπὸ τὸν ὀνομαζόμενον ταῦρον εἰς δακτύλιον καταλῆγον, περίνεον ὀνομάζεται καὶ τράμις καὶ ὄρρος. Quod est: Suturæ autem simile, quod sub cole per medium scrotum sub tauro nominato in podicem desinit, περίνεον & τράμις & ὄρρος appellatur. Authori verò Isagoges (p. 376.34.) ταῦρος nominatur, τὸ διατεῖνον μέχρι τῆς ἕδρας, pars ea quæ à scroto ad sedem vsq; producitur. Sic Eusthat. ταῦρος exponitur τὸ ὑπὸ τοῖς ὄρχεσιν, seu ὄρρος, pars ea quæ interiecta est inter scrotum & anum. Quanquam ὄρρον & τράμιν latius accipere videtur Pollux. ταῦρος etiam latius accipitur Sudæ & exponitur τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς, virile pudendum. Vnde ἀταύρωτος ἡ παρθένος apud Tragicos Polluci dicitur, virgo integra, non corrupta, quæ nondum virile pudendum experta est. Sic enim ἀταύρωτη apud Aristoph. exponitur Sudæ, ἁγνὴ, ἄμικτος, ἄζευκτος γάμου, casta, integra, nondum cōplexum virilem aut nuptias experta. Sic λάσταυροι à Comicis sugillantur, οἱ περὶ τὸν ταῦρον δασεῖς, veluti λασιόταυροι, qui ea parte quæ taurus nominatur, sunt hirsuti aut hispidi, quod de salacibus aut ad Venerem pronis dicitur, & insigniter mutoniatis. Quòd verò ad Hippocr. locum attinet, nondum mihi liquere palam profiteor, neq; etiam sine labis suspicione Erotiani locum scriptum existimo.

Πῆχυς, cubitus, interdum totam eam partem significat apud Hippocr. quæ inter manum & cubiti gibbum protenditur, interdum alterum ex duobus ipsius partis ossibus longius, quod cubitus priuatim & vlna vocatur, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de fract. statim initio. τινὲς μὲν τῶν ἐξηγησαμένων τὸ βιβλίον, ὡς κατὰ τὸ ἔμπροσθεν λόγον, ὠνόμαζον πῆχυν ὁτὲ μὲν ὅλον τὸ μόριον ὃ μεταξὺ τῆς κατὰ καρπὸν τε καὶ ἀγκῶνα διαρθρώσεώς ἐστιν· ὁτὲ δὲ τῶν κατ᾽ αὐτὸ δυοῖν ὀστοῖν τὸ μακρότερον. οὕτως αὐτὸν ὀνομάζει βραχίονά φασι τὸ μεταξὺ ἐστὶ τῆς κατ᾽ ὦμον τε καὶ ἀγκῶνα, καὶ τὸ περιεχόμενον ὀστοῦν ἐν αὐτῷ. Nōnulli eorum qui hunc librum exposuerunt, non secus ac in superioribus πῆχυν, hoc est, cubitum, appellabant, interdum quidem totum membrū quod est inter manus & cubiti gibbi dearticulationem, interdum verò ex duobus eius membri ossibus, id quod est longius. Ita brachium appellare Hippocratem dicunt, membrum quod est inter humeri & cubiti articulum, & os quod in eo membro continetur. Qui certè locus vitiosè nostris in exemplaribus legitur. Rursus Com.4. in lib. de art. (p.648.10.) ὥσπερ ὅλον τὸ μεταξὺ γόνατος καὶ ἀστραγάλου, κνήμην ὀνομάζει, συγκείμενον ἐκ δυοῖν ὀστῶν, οὕτως καὶ τὸ μεταξὺ βραχίονος καὶ καρποῦ, πῆχυν, οὐδὲ τοῦθ᾽ ἓν ἁπλοῦν ὑπάρχον, ἀλλ᾽ ἐκ δυοῖν συνθέτον. ὀνομάζεται δὲ τὸ μὲν ἕτερον αὐτῶν κερκὶς, τὸ δὲ ἕτερον ἰδίως πῆχυς. Sicut totum id quod inter genu & talum est, ex duobus ossibus constans, tibiam appellat: ita quoque quod inter brachium, & primam palmæ partem intercedit, πῆχυν, hoc est, cubitum vocat: quod neque ipsum vnum & simplex existit, sed ex duobus ossibus est compositum, quorum alterum radius, alterum cubitus propriè appellatur. Hanc verò totam partem duobus ossibus constantem Celsus cap. 1. lib. 8. brachium vocat, & os superius & breuius, radium, longius & inferius, cubitū. At πῆχυς pro toto eo membro sumitur Hippocrati lib. de fract. (p.531.18.) τῶν δὲ ὀστέων τοῦ πήχεος ἢν μὴ ἀμφότερα κατεηγῇ. Quando autem

cubiti os vtrunque fractum non est. Et lib. de art. (p.648.1.) ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἤδε ἦν καὶ τὰ τοῦ πήχεος ὀστέα τὰ παρὰ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς ἕλκος ποιήσαντα ἐξίσχῃ. Eadem verò ratio est, si ossa quoque cubiti ad articulum manus vlcere facto emineat. Propriè verò pro cubito aut vlna sæpius vsurpatur lib. de fract. vt (p.528.55. & 56.) τὸ γὰρ βραχίονος τὸ γιγγλυμοειδὲς ἐν τῇ τοῦ πήχεος βαθμίδι, ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἐρεῖδον, ἰθυωρίην ποιέει τοῖσιν ὀστέοισι τοῦ πήχεος, καὶ τοῦ βραχίονος, ὡς εἰ ἓν εἴη τὸ πᾶν. Hoc enim habitu brachii pars cardinem referens, in cubiti sede innixa, cubiti & brachii ossa perinde in directum distendit, quasi totum vnum sit. Et rursus (p.530.11.) δὴ φαίνεται τὸ ἐξέχον ὀστέον τὸ παρὰ τὸν καρπὸν, ᾗ ὁ σμικρὸς δάκτυλος κατ' ἰθυωρίην ἐστὶ τοῦ ὀστέου, ἀφ' ὅκου τι τὸν πῆχυν οἱ ἄνθρωποι μετρέουσι. ex eo quòd os ad manus iuncturam prominens iuxta paruum digitum, è directo illius ossis situm videatur, ex quo homines cubitum metiuntur. Et (v.22.) τὸ γὰρ ὀστέον τὸ παρὰ τὸν καρπὸν ἐξέχον, τὸ κατὰ σμικρὸν δάκτυλον, τοῦ μὲν τοῦ πήχεός ἐστι. Os enim ad manus iuncturam, iuxta paruum digitum prominens, id quidem ad cubitum pertinet. Et (v.24.) ἀπὸ τοῦ τὸν πῆχυν οἱ ἄνθρωποι μετρέουσι. ex quo cubitum homines metiuntur. Et (v.45.) ὅθεν ὁ πῆχυς μετρέεται, vnde cubiti modus desumitur. Rursus ibidem (pag.539.39.) ὁ δὲ ἄλλος πῆχυς μετέωρος ᾖ. quod autem in cubito est reliquum dependeat. Et (v.56.) τὸ πλεῖστον τοῦ πήχεος, maximam cubiti partem. Et rursus (p.540.55.) ὅκως ξυμμέτρως ἔχοι ὕψεος τοῦ πήχεος πλαγίου πρὸς ὀρθὴν γωνίην. tam moderata altitudine, quæ obliquè collocato cubito ad rectū angulum respondeat. Atque aliàs sæpe, vt lib. de loc. in homine (p.65.18.) παρὰ δὲ τὸν πῆχυν πρόσεισι παραφύσιες λεπταὶ πάνυ τέσσαρες. Iuxta cubitū verò appēdices valde tenues quatuor ꝓcedūt. Sic quoq; πῆχυς Iulio Polluci totum membrum duobus ossibus constans significat, cùm scribit lib.2. ὁ μέντοι πῆχυς ὀστᾶ δύο ἔχει, τὸ μὲν ὑπογκότερον, τὸ δὲ βραχύτερον. Et rursus, τῶν μέντοι περὶ τὸν πῆχυν δύο ὀστῶν, τὸ σμικρότερον κερκὶς ὀνομάζεται, καὶ παραπήχιον, ὡς τοῦ μείζονος ἔχοντος τὴν τοῦ πήχεος προσηγορίαν, ὃ καὶ προπήχιον τινες καλοῦσι. Vbi & propriam & generaliorem τοῦ πήχεος significationem habes. Est & πῆχυς mensuræ nomē pedis vnius & dimidii, aut digitorum quatuor & viginti, qua rerum internalla dimetimur; vnde πηχυαῖος, cubitalis, lib. de fract. (p.540.49.) ξύλον πηχυαῖον, lignum cubitalis longitudinis, aut cubitale.

¶ Πίαλος pinguis, idem quod παλίος, lib. 2. περὶ γυναικ. (p.272.33.) pessi subditicii efformantur ἐκ τῆς πάλης δαιδὸς πιοτάτης, ex pingui tæda, quæ sit quàm pinguissima. Cornarius albicantem tædam dixit, quòd παλὸν oxytonum Hesychius παράλευκον exponat, quòd pinguia omnia ferè sint alba.

Πιάναι est pinguefacere, incrassare & obesum reddere, Lib. 1. περὶ γυναικ. (p.246.2.) καθῆραι τὸ σῶμα καὶ πιάναι, corpus purgare & pinguefacere. Huic tenue & macilentum aut ἰσχνὸν opponitur. Inde πιαντήρια dicuntur quæ pinguefaciunt & obesant edulia, vt lib. de loc. in Homine (pag.70.32.) in icteri curatiōne, ἐπὴν παραλάβῃς τρέφε καὶ λουτροῖσι καὶ πιαντηρίοις. Vbi susceperis, balneis & pinguefacientibus eduliis nutrito.

Πῖαρ exponit Erotianus apud Hippocr. τὸ λιπαρώτατον καὶ νοστιμώτατον. καὶ πῖερον, τὸ λιπαρόν. hoc est, pinguissimum & maximè dulce, & πῖερον pingue. Sic enim apud Erotianum ex melioribus codicibus νοστιμώτατον pro νοσιμώτατον legendum censeo, quod νόστιμον τὸ ἡδὺ exponatur, quod est dulce & suaue. πῖαρ autem vsurpatur Hippocrati lib. περὶ φύσ. παιδίου (p.34.32.) διαπηδᾷ τὸ πῖαρ ἐς τὸ ἐπίπλοον καὶ ἐς τὴν σάρκα. quod est pinguissimum prosilit in omentum & carnem. Vbi πῖαρ idem quod ibidem πιαρὸν dicitur, hoc est, pingue, significare videtur, itaque sumunt interpretes, at Erotianus, idem quod τὸ πιότατον ibidem dicitur. Rursusque ibidem (p.37.13.) τὰ δὲ οὐ καρποφορέοντα τῶν δενδρέων, οὐκ ἔχει πῖαρ ἐν αὐτοῖσιν. At verò arbores non fructiferæ, in se pinguitudinem non habent. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p.288.43.) σύκου τὸ πῖαρ, fici pingue significat, idemque quod σύκου τὸ πῖον aut τὸ πῖος alibi dicitur. Et lib. de vlceribus (p.515.19.) ἰσχάδος τὸ ἔσω τὸ πῖαρ τὸ μελιτῶδες. Caricæ quàm siccissimæ pars interior pinguis, mellis instar. πιαρὸν verò pro pingui & ἀντὶ τοῦ πίονος aut τῆς πιότητος, sumit Hippocr. lib. περὶ φύσ. παιδίου (p.34.31.) οὕτω δὲ καὶ τῆς κοιλίης τὸ πιαρὸν ἐν αὐτῇ ἐχούσης ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν. Sic etiam si venter pinguitudinem in se habeat à cibis ac potibus. Et (v.42.) εὐρύτερα δὲ γενόμενα, ἀπὸ τῆς κοιλίης ἕλκοντα, τὸ πιαρὸν τοῖν μαζοῖν διδόασι. ampliores autem factæ [venæ] à ventre pinguitudinem trahētes, in mammas distribuunt. Quod facit vt πιαρὸν, non πῖερον, τὸ λιπαρὸν exponendum censeam apud Erotianum. Est & πιερὰ δύναμις apud Hippocr. eodem lib. (p.35.10. & p.37.8. & 10.) pinguis facultas, etsi πιειρὰ interdū legitur. πῖαρ etiam legitur apud Homerum, ἀντὶ τοῦ πίονος. Quid autē sit πῖον dicetur postea.

Πίεσμα retrimentum cuiusque rei post expressionem relictū dicitur, quod etiam ἐκπίεσμα vocatur. ἰρίνου μύρου πίεσμα, retrimentum quod expresso irino vnguento superest Galeno lib. 2. κατὰ τόπ. (p.184.34.) μυροβαλάνου etiam πίεσμα & ἐκπίεσμα dicitur, retrimētum quod ab expressa glande vnguentaria reliquū est, idem quod ἀπόθλιμμα. Est autem fax illa quæ expresso succo relinquitur, & magma vocatur Celso cap. 5. lib. 6. Quod Galenus lib. 6. de simpl. med. esse scribit τὸ ὑπόλειπον ἀπόθλιμμα τὸ γεῶδες καὶ σκληρόν. terrestre & durum ab expressa glande vnguētaria relictum. Cuius magnus vsus est ad smegmata contra asperitates & pruritus, vt scribit Dioscorides lib. 4. eoque vtitur Crito apud Gal. lib. 1. κατὰ γέν. (p.170.6. & 8.) in smegmate ad achoras, furfures, asperitates & scabies. Magma illud terreum & amarum quod oleo expresso est reliquum, incidit, terget, contrahit, stipat, idque sæpe ad scirrhos accommodat Gal. Dicitur etiam πίεσμα, nō tantùm retrimentum quod expresso succo remanet; sed & succus ipse,

ipse, velut apud Dioscoridem lib. 1. cap. 107. de baccis lauri, τὸ δὲ πίεσμα αὐτῶν ὠταλγίαις καὶ δυσηκοΐαις βοηθεῖ. Et Gal. lib. 2. κατὰ τόπ. ex Archigene ad caput rigandum δαφνίδων ἐκπίεσμα adhibet. Idem lib. 3. (p. 197. 37.) in aurium inflammatione ex Apollonio βαλάνου πίεσμα infundit. Quibus locis πίεσμα expressum succum significat.

Πίεστρον instrumentum est chirurgicum quo vtitur Hippocr. ad contundenda ossa capitis in extrahendo fœtu mortuo lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 252. 22.) quod contusorium vocat Cornarius, Caluus pressorium, verbi, vnde ductum est hoc nomen, notationem secutus: ξυμφλάσαι τῷ πιέστρῳ, quod est, aut instrumento quod contundat, aut constringat, collidito, ex lib. 1. περὶ γυναικ. subindicare mihi videtur Gal. in Exegesi vocum Hippocr. cùm πιέστρῳ τῷ ἐμβρυοθλάστῃ χαλκηίῳ exponit, hoc est, instrumento quod ἐμβρυοθλάστης appellatur à fœtu confringendo aut contundendo. Idem etiam θλάσις (aut potiùs θλάστης) Galeno dicitur, cùm θλάσιν (aut potiùs θλάστην) τὸν ἐμβρυοθλάστην, ὅπερ καὶ πίεστρον καλεῖται exponit, hoc est, instrumentum fœtui confringendo idoneum, quod πίεστρον vocatur. Idque nominis ex lib. 1. περὶ γυναικ. vsurpatum Hippocrati agnoscit. Est autem instrumentum ad apprehendendum fœtum à premendo aut stringendo dictum, ex quo volsellam apud Hippocr. nonnulli vertunt. Sic Paulus cap. 74. lib. 6. in extrahendo fœtu, caput per forcipem dentibus aut ossibus extrahendis commodam contundit; ὀδοντάγραν & ὀστάγραν vocat, & συνθλᾶν δι' ὀδοντάγρας ἢ ὀστάγρας, quod ξυμφλάσαι τῷ πιέστρῳ dixit Hippocr. & ξυμφλάσαι simpliciter lib. περὶ ἐγκατατομῆς (p. 53. 13.) & συντρῖψαι lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 48. 36.)

Πιηρὴ γῆ dicitur lib. de aëre, loc. & aq. (p. 81. 5.) terra læta & pinguis, ὅκου μὲν γὰρ ἡ γῆ πιηρὴ καὶ μαλθακή. Vbi enim terra pinguis est & mollis. Verùm πίειρα legendum videtur, vt sæpe eandem dictionem vsurpauit lib. περὶ φύσ. παιδίου.

Πιέλειον βούτυρον exponit Galen. in Exegesi apud Hippocr. Erotianus verò πιελείῳ βουτύρῳ. Ideóq; annotat Aristophanem in suis Commentariis Thoantem Ithacésem scriptum reliquisse, apud Phryges πιέλειον καλεῖσθαι τὸ βούτυρον. πιελείῳ autem legitur apud Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 249. 22.) κλύσαι τῷ σὺν τῷ πιελείῳ, vbi vteros eluit medicamento quod cum butyro paratur. Et rursus lib. 2. (p. 268. 16. & 40. & p. 282. 35.) πιέλειον autem ibidem (pag. 263. 6. & p. 268. 40.)

Πικροὶ dicuntur amarulēti, iracundi, quales redduntur longiore inedia, quæ sanguinem acriorem & biliosiorem reddit, aut quibus bilis amara & acrior in stomacho colligitur, & os amaricat, præsertim per famem. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 65. 39.) Vbi πικροὺς Galenus ὀξυθύμους exponere videtur, hoc est, iracundos & iræ præcipitis. Sic enim scribit: ἀλλὰ καὶ πικροὺς αὐτοὺς ἔφη γίγνεσθαι, δηλοῖ δὲ ἀφ' ὧν ἀνάλογόν τι τῷ προειρημένῳ. καθάπερ γὰρ ἔνιοι δυσθυμοῦνται μελαγχολικῶς, οὕτως πικροί τινες ὀξυθυμοῦνται πολλάκις, ὡς ἀθροιζομένης αὐτοῖς τῆς χολῆς κατὰ τὸν στόμαχον, ἢ καὶ τὴν ἐν τῷ στόματι γιγνομένην αὐτοῖς ἐκ τῆς τοιαύτης χολῆς πικρότητα δηλοῖ, διὰ τὸ φάναι πικροὺς αὐτοὺς γίγνεσθαι. Sed & amaros eos fieri ait, non dissimiliter videlicet ei quod ante dictum est. Velut enim nonnulli ex atra bile mœsti fiunt, ita etiam alii vehementer excandescunt, velut eis coaceruata in stomacho bile. Aut etiam eam quę in ipsorum ore ex eiusmodi bile fit amaritudinem, indicat, cùm eos amarulentos fieri dicit. Sic πικρὸν, quod est amarum, bilem flauam denotat lib. de Natura humana (pag. 6. 19.) & Gal. πικρὸν, τὴν ξανθὴν χολὴν exponit. Et lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 10. 24.) πικρότητα ξανθὴν χολὴν vocari scribit Hippocr.

Πικρόχολοι, biliosi dicuntur Hippocrati & qui bile amara aut flaua abundant. Sic enim quod scribitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 71. 41.) de vino dulci, οὐκ ἐπιτήδειος οἶνος οὐδὲ τοῖσι πικροχόλοισι. neque igitur accommodatum est biliosis naturis, explicat Gal. καὶ διὰ τοῦτο τοὺς πικροχόλους ὀνομάζει Ἱπποκράτης, τοὺς πλεονάζουσαν ἔχοντας τὴν τοιαύτην χολὴν [τὴν πικρὰν ἢ ξανθήν.] Ideoque πικροχόλους appellat Hippocr. eos qui eiusmodi bile abundant, hoc est, amara & flaua. Et rursus ibidem (p. 81. 25.) αἱ ἀπὸ ὄξεος ὀξύτητες πικροχόλοισι μᾶλλον, ἢ μελαγχολικοῖσι συμφέρουσι. acredines ab aceto biliosis naturis magis quàm atrabilariis conducūt. Vbi scribit Gal. πικροχόλους φύσεις ὀνομάζει, τὰς τὸν πικρὸν γεννώσας χυμὸν, ὅσπερ ἐστὶν ὁ τῆς ξανθῆς χολῆς. Biliosas naturas vocat, eas quæ amarum succum, qualis est bilis flaua, gignunt. Lib. etiam de fract. (pag. 572. 11.) καὶ ἣν μὲν πικρόχολος φύσει ᾖ. & si naturâ plurimam bilem amaram coaceruet. Sic enim πικροχόλους illic exponit Galenus. ὅπως δὲ νῦν αὐτὸς τοὺς πικροχόλους ἐδίδαξεν, εἰ μὴ ἄρα τοὺς πικροχόλους ἄλλους τινὰς οἴεται εἶναι τῶν χολωδῶν, ἀλλ' ὅτι τοὺς τὴν πικρὰν χολὴν πλεῖστα γεννῶντας οὕτως ὀνομάζει πικροχόλους, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. Quanam igitur ratione nunc picrocholis exhibet, nisi scilicet picrocholos alios esse quàm biliosos existimet? Sed quòd eos qui plurimam bilem flauam coaceruant, picrocholos appellet, nemo est qui nesciat. Πικρόχολοι verò τὰ ἄνω sunt Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 60. 50.) qui superioribus partibus, hoc est, in ventriculo, plurimam bilem amaram coaceruant, quibus inediam molestissimam esse scribit Hippocr. Quos illic sic exponit Galenus. διὰ τί δὲ οὐχ ἁπλῶς εἶπεν οἱ πικρόχολοι, ἀλλὰ προσέθηκε, τὰ ἄνω; ὅτι τῆς ξανθῆς χολῆς, ἣν δὴ καὶ ὠχρὰν καὶ πικρὰν ὀνομάζουσιν, ἐπιπολαζούσης μὲν τῇ ἄνω γαστρὶ, πικροχόλους εἰκότως ἐροῦμεν εἶναι τὰ ἄνω τοὺς τοιούτους. ὑπιούσης δὲ δι' ἕδρας, πικροχόλους τὰ κάτω. Cur autem non simpliciter οἱ πικρόχολοι dixit, sed addidit τὰ ἄνω? Nempe quòd bile flaua, quam & pallidam & amaram nominant, in superiore ventriculo innatante, eos iure optimo superioribus partibus picrocholos dicimus. Cùm verò per sedem subit, picrocholos partibus inferioribus vocamus. Atque eæ naturæ sunt quibus bilis in stomachum per meatum quendam defertur, in eoque redundat. Quibusdam namque bilis per meatum quen-

dam in stomachum defertur, de quibus agit Galen. lib. de Temperamentis. Eaque variis morbis obnoxia est natura. Quam his verbis adumbrat Galen. Comment. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 61. 50.) περὶ δὲ τῆς ξανθῆς χολῆς ἐπιπολάζειν ἐνίοις αἰσθητῶς μεγάλως εἴρηται, τοῦ καταφέροντος αὐτὴν εἰς τὴν τῆς γαστρὸς ἔκφυσιν ἐξ ἥπατος πόρου διαφέροντα ἐνίοτε τὴν κατασκευήν. ἐνίοτε γὰρ ἐνίοις ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὴν γαστέρα παραγίνεται μόριον. τούτοις μὲν οὖν ἐπιπολάζει τὸ χολῶδες περίττωμα, τοῖς δ' ἄλλοις ὑπέρχεται κάτω πᾶν. De his autem quibus bilis flaua sursum enatat, antea est dictum, quòd meatus bilem ipsam deferens ex iecore in intestini principium, quod ventris ἔκφυσιν nominant, differentem habeat structuram. Interdum enim quibusdam ab eo in ventrem portio aliqua procedit. His quidem igitur biliosum excrementum enatat, aliis verò deorsum totum defertur. Quale quid de Paulo Rhetore & Eudemo Philosopho ibidem narrat Galenus. Est autem ὁ πικρόχολος χυμὸς, amarus humor, bilis simpliciter dicta, aut flaua, & pallida & amara, vt scribit Galen. Comment. ad aph. 32. lib. 7. vbi & χολῶδες simpliciter vocat. Idem etiam πικρόχολος χυμὸς sua leuitate ad os ventriculi sublatus, & sua acrimonia lancinans, καρδιωγμὸν dictum facit, hoc est, oris ventriculi morsum, eumque vomitione subuertens, bilis refusiones, quas ἀποκαθάρσεις χολῆς Medicis vocari scribit ex Thucydide Gal. Com. 3. in Progn. (p. 162. 4.) Idem quoque πικρὸς χυμὸς & δακνώδης, ὠχρά τε & ξανθὴ χολὴ dicitur Galeno lib. 2. κτ̀ τόπ. (p. 177. 46.) vnde πικρόχολοι homines, qui eiusmodi humorem plurimum coaceruant meritò nominantur. Qui cùm toto corporis habitu admodum sint vitiato, οἱ πικρόχολοι τὰ αἵματα αὐτοί τε οἱ καχέκται, exponuntur, Erotiano apud Hippocr. ex libr. de rat. vict. in morb. ac. διὰ τὸ ὀξεῖς καὶ εὐκίνητοι. οἱ γὰρ χολῶδες ἔχοντες τὸ παρακείμενον, βλάπτονται ὑπὸ τῆς ἀσιτίας τὸν στόμαχον. Quæ sanè Erotiani verba (si modò sunt integra) de iis accipienda mihi videntur, quibus bilis toto corpore plurima redundat, præcipueque in ventriculum defertur, vnde acriores ad omnia redduntur, facileque commouentur. Quibus nanque bilis ventriculo adiacet, iis ille inedia offenditur.

Πίλοισι apud Hippocratem sic exponit Erotianus. πῖλοι καλοῦνται παρὰ Λάκωσι τὰ σκεπάσματα σκιᾶς χάριν πεποιημένα. πῖλοι vocantur Laconibus tegumenta vmbræ gratia comparata, siue ea ad totum corpus, siue ad caput solum referantur. Sunt enim πῖλοι τὰ ἐξ ἐρίων πυκτὰ ἐνδύματα; ex lana compacta indumenta, velut coactilia quædam, siue corpori aptentur, vt subuculæ quædam laneæ, aut thoracica quædam lanea, siue pedibus aptentur, caloris gratia, vt vdones & socculi lanei, siue capiti tegumenti causa imponantur, vt pilea aut galeri ex lanis coactilibus confecti, (feltra vernacula lingua vocant) Etsi eo nomine quicquid est ex lanis compactum, in quencunque vsum corporis accommodetur, intelligi potest. Quo modo etiam πῖλοι dicuntur tapetes spissi & ex lana crassa compacti, quales sunt in nobili supellectile Medici aut Persici tapetes: qui πιλητὰ κτήματα dici possunt, quæ Iurisconsulti coactilia, ex lanis coacta aut compacta appellãt. Vnde πιλοποιοὶ οἱ τοὺς πίλους ποιοῦντες, coactiliarii, qui nimirum coactilia siue subcoacta compingunt, aut ex pilis & lanis coactis pileos conficiunt. Est & πιλεῖν seu πιλοῦν, lanas cogere & compingere, indeque πίλημα lanam coactam velut feltrũ nobis indicat. Est & lanæ globulus conuolutus, aut lanæ fasciculus, lanaque coacta, qua liquore aliquo imbuta & conspersa, partes dolentes fouentur. Quemadmodum Galen. lib. 2. Compos. med. κτ̀ τόπ. (pag. 174. 58.) ex Apollonio in dolore capitis ex plaga, adhibet πιλήματα μαλακῶν ἐρίων ὀξυῤῥοδίῳ καταβρεχόμενα, molles lanarum fasciculos aceto & rosaceo conspersos. Rursúsque lib. 3. (p. 190. 56.) ex Archigene, fotus aurium δι' ἁπαλῶν πιλημάτων, per mollem lanam conuolutam idem admouet. Vbi tamen Cornarius ἁπαλῶν πιλημάτων legisse videtur. Idem lib. 13. Meth. med. τῷ δὲ ὅλῳ κώλῳ περιελισσομένου πιλήματος ἐλαίῳ θερμῷ βεβρεγμένου: toti membro circũdato peniculo oleo calido macerato. Vtitur etiam lib. 8. Meth. diciturque interdum πτύγμα ἐρίων, lana complicata; & δίπτυχον ῥάκος, bis complicatus peniculus, lib. 10. Meth. & στρόφιον ἐρίων, lana cõuoluta; vt & πλάκα ἐρίων vocat lib. 3. κτ̀ τόπ. quòd in modum τοῦ πλακοῦντος latus sit lanæ hapsus aut penicillus. Paulo σύστρεμμα ἐξ ἐρίων dicitur cap. 72. lib. 3. Celso lanæ hapsus cap. 26. lib. 7. πίλημα ζώνην Hesychius, σκέπασμα Sudas exponit, vt significet velamen aliquod aut tectorium, sacculi aut crumenæ modo paratum, aut cingulum aliquod quo pars corporis fouẽda cõstringatur ac cõtegat. Quòd autẽ attinet ad locũ Hippocr. is mihi videtur ab Erotiano subindicari qui legitur lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 78. 16.) de Scythis qui Nomades vocantur quod nõ in domibus sed in curribus degant. αἱ δὲ ἅμαξαί εἰσιν, αἱ μὲν ἐλάχισται τετράκυκλοι, αἱ δὲ ἑξάκυκλοι. αὗται δὲ πίλοις περιπεφραγμέναι. Sunt autem currus, quorum minimi quatuor rotis, reliqui sex circunducuntur, qui & coactilibus ex lana crassa compactis sunt circumsepti. Luto obturati dixit Cornarius, vt πηλῷ potiùs legerit quàm πίλοις. Quam etiam lectionem secutus videtur Caluus. πίλοισι autem legit Erotianus, quamuis etiam πίλοις ferri possit adiectiuè, quod πιλωτοῖς exponit Hesych. Sudas verò πίλοις πιλητοῖς, hoc est, ex lana crassa constipatis aut condensatis. πίλοις tamen meliùs substantiuè ex Erotiani sententia.

Πίνειν de epoto medicamento effertur aph. 33. lib. 6. Epid. sect. 8. ἢ ἢ πιόντος τι; veluti an epoto medicamento.

Πινώδεσι Erotianus apud Hippocr. exponit, ῥυπαροῖς, hoc est, sordidis, & de lanis succidis aut ouium succo & sorde imbutis intelligitur. πίνος γὰρ ὁ ῥύπος, hoc est, sordes & illuuies. καὶ πιναρὰ ἔρια cùm dicit Hippocrates (addit Erotianus) τὰ

ânus) πὰ εἴρια πιεά, hoc est, lanas œsypo aut ouium sordibus inquinatas; aut succidas obaudire oportet. Sæpius tamē apud Hippocr. εἴρια πίονα reperias, quod idē significat quod ῥυπαρὸν, vt lib. 2. de Morb. (p. 143. 6.) εἴρια πίονα οἴνῳ ῥαίνων ἐπιδεῖν, lanas succidas aut sordidas vino imbutas deligato. Ac rursus ibidem (pag. 144. 22.) εἴριον πιόνι ἐπιδεῖν. lanam sordidam superimpositam. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 284. 39.) καὶ εἰρίῳ πιόνι ὡς εὐεργεστάτῳ ἀναλαβεῖν, & lana sordida quàm mollissima excipito. Sic enim quàm εὐεργεστάτῳ legi malim, quod passim legitur. Πινώδεσι εἰρίοισι autem legitur apud Hippocr. lib. περὶ χυμῶν (p. 114. 16.) lanas ab ouili succidas vertit Cornarius. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 284. 26. & 27.) εἴριον πινωδέστατον & πινῶδες dicitur lana sordida & maximè sordida; & εἴριον ῥερυπωμένον ibidē (v. 35.) Πῖνος etiam & πῖνον scribitur, quemadmodum apud Athenæum lib. 10. πῖνον, οἶνον κρίθινον, vinum ex hordeo confectum vocare Aristotelem lib. περὶ μέθης, quo qui inebriantur, non vt reliqui temulenti in omnem partem concidunt, sed supini tantùm aut proni: βρῦτον etiam dici τὸν κρίθινον ibidem testatur Athenæus, alii ζῦθον vocant, cui respondet vulgo Gerenisia. Paulus verò vinum quod ex sordibus vellerum elutis conficitur πῖνον appellari existimat. Addit etiam Erotianus πίνον ex quibusdam Commentariis dici τὸν αὐχμὸν, hoc est, sordem, maculam & inquinamētum. αὐχμὸς tamen Sudæ exponitur ῥύπος, μίασμος, & Hesychio αὐχμὸς ῥύπος ἱματίου.

Πῖον significat apud Hippocratem quod in sanguine aut alimento dulce est, pingue ac iucundum, aut suaue, quodque in calidioribus naturis promptissimè incenditur & amarescit, in frigidioribus verò congelatur & in pinguitudinem condensatur. Quod elegan-ti similitudine lactis indicat lib. 4. de Morb. (pagin. 174. 2.) vbi quod leue est, pingue & dulce in lacte supernatans, πῖον vocat, & βούτυρον dici scribit, eique in homine bilem respondere & in superficie consistere sua leuitate facit. Idemque aph. 13. sect. 5. lib. 6. Epid. τὸ δὲ χολῶδες ἀπὸ πίονος. biliosum autem à pingui. Et aph. 3. sect. 6. eiusdem libri: καὶ οἷσι τὸ μὴ πῖον χολὴ ξανθή. Et quibus quidem pingue abundat, bilis flaua gignitur. Quarum in explicatione sententiarum scribit Galenus, πίονα δ' ἀκούειν οὐ μόνον τὸ λιπαρὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ γλυκὺ, καὶ ὅλως τὸ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν ἔχουσιν ἡδύ. πίονα autem obaudire oportet, non solùm quod pingue est, sed etiam dulce, omninòque quod in iis qui secundum naturam se habent est suaue. Indeque translatum esse, vt πίονα ἀρούρας καὶ χώρας dicerent, vberem ac pinguem terram ac regionem, nempe eorum fructuū feracem, qui nobis cùm valemus iucundi sunt & cùm voluptate assumuntur. Idem etiam Com. 6. in lib. 6. Epid. (pagina 521. 2.) scribit, ὅτι τὸ πῖον οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ λιπαροῦ καὶ πιμελώδους εἰρῆσθαι χρὴ νομίζειν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ γλυκέος παντὸς, ὡς συλλαμβάνεσθαι τῷ λόγῳ καὶ τὸ μέλι, καὶ τὸ σίραιον, ὅπερ ἕψημα καλοῦσιν οἱ κατὰ τὴν ἡμετέραν Ἀσίαν Ἕλληνες. Quòd τὸ πῖον non existimare oportet de pingui aut vnguinoso tantùm dici, sed etiam de omni dulci, vt etiam ea oratione & mel, & quod σίραιον dicitur, (Græci in Asia ἕψημα vocant) comprehendatur. Ex ea autem pinguioris & leuioris sanguinis aut alimenti portione bilem generari docet Hippocrat. lib. 4. de Morb. (pagina 173. 9.) disertissimè autem Galenus Comment. 5. in lib. 6. Epid. (pagina 513. 39.) & lib. 2. De Cris. cap. 12. & lib. 2. de fac. Natur. cap. 9. & cap. 12. lib. 2. de diff. feb. Lib. quoque περὶ φύσιος παιδίου (pagina 34. 34.) πῖον sumitur pro eo quod in sanguine dulce est aut pingue, cùm scribitur: ἀπὸ γὰρ τοῦ πίονος διαθερμαινομένου καὶ λευκοῦ ἐόντος τὸ γλυκαινόμενον ἀπὸ τῆς θέρμης τῆς ἀπὸ τῶν μητρέων, ἀποθλιβόμενον ἔρχεται ἐς τοὺς μαζούς. Ex pingui enim concalefacto & albo existente, quod edulcatum est ab vteri caliditate, expressum ad mammas procedit. Est & σύκου τὸ ἔσω τὸ πῖον, quod in ficu est dulce, aut ficus pinguedo interna, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 221. 8.) Et ibidem (pagina 30. 47.) λαβὼν σύκου λευκοῦ πίονος ficus albæ pingue. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 254. 6.) τὸ σύκου τὸ πῖον, ficus interiorem pulpam dulcem & pinguem significat, τὸ σύκου τὸ ἔνδον ibidem dicitur. Et rursus ibidem (pagina 260. 26.) σύκου παλαιοῦ τὸ πῖον, veteris ficus pingue. Et (pagina 261. 2.) σύκου τὸ ἔνδον τὸ πῖον, quod ibidem (pag. 263. 9.) τὸ πῖον dicitur, vt & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 221. 5.) συκοφυλλίου τὸ πῖος, foliorum fici pingue, aut pinguiora fici folia. Quod etiam πῖαρ interdùm vocatur, vt antea scripsimus.

Πιπίσκοντα. ποτίζοντα. Erotianus exponit apud Hip. quod est, propinantem, potui præbentem. Legitur autem lib. de Loc. in homine (pag. 69. 33. & 37.) φάρμακον πιπίσκοντα, medicamentum potui exhibendo. Et ἔνδοθεν θερμαντήρια φάρμακα πιπίσκοντα διαθερμαίνειν. potui exhibitis calefacientibus medicamentis, intus calefacere. Sic sæpe ea notione πιπίσκειν φάρμακον medicamentum propinare aut potui exhibere ibidem dicitur, vt ead. pag. (vers. 48.) φάρμακα πιπίσκειν. & (pagina 70. 19. 20. 28.) & aliàs sæpe eodem lib.

Πισσάνθος picis flos, quid sit diximus antea, vide ἄνθος πίσσης.

Πισσέλαιον, oleum picinum aut picatum, compositum esse pharmacum ex pice liquida cum oleo permixta, quo capillorum radices illinunt mulieres agrestes in Asia, scribit Galen. lib. 1. Compos. phar. κατὰ τόπ. (pag. 162. 28.) idque diuersum esse ab eo quod πισσάνθος dicitur. Idem etiam lib. 2. κατὰ τόπ. (pagina 178.) compositum esse medicamentum ex pice liquida & oleo scribit, quo agrestes & ruri degentes homines in Asia cedrini inopia vtebantur, caput, syncipu, & frōtem illinentes in intemperie frigida & humida. Huic autē & cedrino, interdum plus, interdum minus olei admiscebant, in quantū virium ipsarum vehementiam exoluere volebant. πισσέλαιον autem idem quod πισσάνθος esse videtur Dioscoridi & Scribonio Largo. Vide ἄνθος πίσσης antea.

Πίσσα ἑφθή, pix cocta admixtis aromatibus in lana ad pessos adhibetur lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 243. 28.) πίσσαν τὴν ἑφθὴν ἐν εἰρίῳ, ἡδύσματα ξυμμίξας. Quæ eadem πίσσα ἡδυντὴ, hoc est, pix aromatibus condîta dici videtur. Sic enim ἡδυντὴν πίσσαν, τὴν ἠρωματισμένην apud Hippocrat. exponit Galen. additque, ἕψεται δὲ ὕδατι & ἀρώματι, hoc est, aqua & aromatibus coquitur. Ea autem vtitur Hippocrat. lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 262. 33.) πίσσαν ἡδυντὴν φλάσας, picem aromatibus condîtam contusam. Et rursus (pagina 288. 27.) σμύρναν ὡς ἀρίστην, & ἁλὸς χόνδρον, & πίσσαν ἡδυντὴν ξυντρίψας, & ἐπιθεῖναι. Myrrham optimam & salis granum, picem etiam suauibus odoribus condîtam terito & apponito. Sic etiam πίσσα ἡδυντὴ exponitur Erotiano. ἡδυντὴν πίσσαν λέγει τὴν ἠρτυμένην. hoc est, condîtam & apparatam. Verùm πίσσαν ἡδυντὴν apud Erot. lubentius legam, quemadmodum etiam apud Galen. Solenne enim est Erotiano & Galeno disertis ferè Hippocratis verbis vti, eandemque ipsam literam adducere. πισσήεον etiam idem quod ἡ πίσσα sumitur apud Gal. lib. 6. κτ τόπ. (pagina 250. 38.) ex Archigene. τοῖς πνιγομένοις πισσήεον μετὰ ὕδατος & νίτρου πότιζε. His qui suffocantur picem cum aqua & nitro potui exhibeto. Quod etiam illîc reprehendit Galen. & πισσήεον πίσσαν exponit.

Πισσηρὴν κηρωτὴν Erotianus exponit apud Hippocrat. τὴν τετραφάρμακον καλουμένην, Tetrapharmacum appellatum. Est autem Tetrapharmacum emplastri nomen Medicis, puri mouendo maximè accommodatum, cui etiam adhibetur Ceratum picatum, verùm non iisdem viribus, ideòque vlceribus quæ inflammationem sentiunt & ad dolores mitigandos adhibet Hippocrat. vt scribit Gal. Comment. 3. in lib. de fract. (pag. 560. 15.) Constat autem Ceratum picatum ex cera rosato aut oleo liquata & pice arida vt scribit Gal. Comment. 1. in lib. de fract. (pag. 531. 49.) πισσηρὴν autem interdum simpliciter effert Hippocrat. vt lib. de fract. (p. 559. 45.) ἢ πισσηρὴν ἐπιθέντες, aut ceratum picatum imponentes. Et rursus (p. 565. 42.) ἐπὶ δὲ αὐτὸ τὸ ἕλκος ἐπιτίθεσθαι χρὴ πισσηρήν. Supra vlcus autem ceratum picatum imponendum. Et lib. de art. (pagina 608. 49.) ἀλλ' ἐπὶ μὲν τὰ ἕλκεα ἐπιτίθεσθαι πισσηρήν. Sed vlceribus ipsis ceratum picatum imponendum. Ac rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 277. 10.) in vteri procidentia, χρίσαι τῇ πισσηρῇ, cerato picato illinito. Interdum quoque πισσηρὴν κηρωτὴν vocat, vt lib. de fract. (pagina 561. 45.) ἐπὶ γὰρ αὐτὸ τὸ ἕλκος πισσηρὴν κηρωτὴν χρίσαντα. Ipsi vlceri illito cerato picato. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 282. 26.) ἢ κηρωτὴν πισσηρὴν προσθεῖναι ξὺν ῥητίνῃ: aut ceratum picatum adhibeto cum resina, in vteri inflammatione. Quod effecit vt πισσηρὴν κηρωτὴν quidam legant apud Erotianum. Alia etiam exemplaria πισσηρὴν, habent, & κηρωτὴν exponunt.

Πίσυρες πίσσαρες significat, hoc est, quatuor, sed dictio est poëtica & obscura, nec satis explicata primis temporibus, vt scribit Gal. lib. 4. de diff. puls. (p. 44. 24.) vt in Homerico versu Il. ψ. (v. 171.) πίσυρες δ' ἐριαύχενας ἵππους, quatuor procera ceruice equi. Sic enim leg. postulante metro, cum vitiosè legatur apud Galen. πίσυρες εὐρυαύχενας. Sic Il. ω. (v. 233.) πίσυρες δὲ λέβητας, quatuor lebetes.

Πιτυΐδι, πιτύϊνη ῥητίνη, hoc est, resinæ pineę exponit Galenus in Exeg. apud Hippocr. Sunt & πιτυΐδες nuclei pineorum nucum quos in κώνοις gerunt, κόκκαλοι dicuntur Hippocrati vt antea scripsim' & στρόβιλοι. πιτυΐδων φλοιὸν in suffitu ad vterum vsurpat Hippocrat. lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 288. 3.)

Πιτύλοις, ἐρεσίαις ἢ κώπαις, hoc est, remigiis aut remis, exponit Gal. in Exegesi apud Hippocr. Est autem πίτυλος propriè strepitus seu sonitus aquæ remo percussæ, aut cùm vno consensu & remorum impulsu sonitum in aqua cient nautæ. πιτύλοις, ταῖς καταφοραῖς τοῦ ὕδατος, & τοῖς ψόφοις τοῦ ὕδατος exponit Hesychius. Est & πιτυλίζειν manibus gesticulari easq; crebrò ciere, earumque eiusmodi motus pitylisma dicitur Iuuenali. πιτυλίζειν inter corporis gymnasia recenset Gal. lib. de san. tuenda 2.

Πίτυρα, furfures dicuntur, quod excussa tenui farina in tritico molito relinquitur. ἀπὸ πιτύρων, hoc est, furfurum decoctum per aluum infusum ad aluum detergendam & eluendã exhibet Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 561. 45.) Ab eorũ similitudine πίτυρα ἐν τῷ οὔρηματι ἐπιφέρεσθαι dicũtur, hoc est, veluti furfures in vrina innatare, & vesicæ scabiem significare, in his quæ adiecta sunt ad lib. de Natura humana (p. 27. 54.) Sic aph. 77. lib. 4. πιτυρώδεα συνεξιέναι, furfures vnà cũ vrina exire. πιτυρώδεις ὑποστάσιες, furfuraceę subsidẽti ẽn vrina dicũtur in Progn. (p. 140. 42.) quæ furfuri bene moliti tritici similia subsident, & febris deurẽtis incendiũ, totius corporis colliquationẽ, sanguinis exassationẽ, aut vasorũ consumptionẽ, aut vesicæ scabiẽ denotãt, vt scribit Gal. in Com. & ad aph. 77. lib. 4. Eadem πιτυρώδης ὑπόστασις in pleuriticis certissimam mortẽ denunciat, in Coac. Prænot. (p. 442. 32.) Hinc quoq; πιτυρώδεις vocãtur, furfurosi, οἱ πίτυρα συνεχῶς ἐν τῇ κεφαλῇ φύοντες, quibus assiduè furfures in capite gignuntur vt scribit Gal. Com. 3. in lib. 6. Epid. (p. 478. 51.) Vbi id esse capitis symptoma ob propriã eius tẽperiẽ idem etiã tradit, secundũ naturam habentibus se humoribus. Vnde etiã πιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλὴ, caput porrigine affectum dicitur Prorrh. 2. (p. 422. 29.) Et τὰ πιτυρώδεα porriginẽ significãt lib. 4. Epid. (p. 328. 44.) πιτυρίασις hic affectus dicitur, porrigo Latinis & eleganter farream nubem Q. Serenus vocauit.

¶ Πλάδος Hippocrati significat superfluam ac redundantem humiditatem, quæ partẽ languidã, fluxã & humore flaccescentẽ reddit, ideoq; debilẽ. Lib. 1. Epid. (p. 360. 22.) πᾶσι πάντοθεν πολὺς πλάδος. omnib. vndiquaq; diffluebat humiditas multa. Vbi scribit Gal. τὴν περιττὴν ὑγρότητα πλάδον εἰωθέναι ὀνομάζειν. Superfluã & redũdantẽ humiditatem πλάδον nominare consueuit.

consueuit. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 62.39.) de vino aquoso & diluto, ὁ μὲν πλάδον τι ἐν τῇ ἄνω κοιλίῃ ἐμποιήσει. Hoc quidem humiditatem redundantem in superiore ventriculo inducet. Vbi πλάδον Galen. exponit, πολλὴν ὑγρότητα καὶ ἀτονίαν, hoc est, humiditatem & imbecillitatem. Idem Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 80. 19.) scribit, τὴν ὑπὲρ τὸ κατὰ φύσιν ἐγγινομένην ὑγρότητα τοῖς μορίοις, ἴσμεν αὐτὸν ἀεὶ πλάδον ὀνομάζοντα. Nouimus quidem eum semper πλάδον vocare, eam quæ supra id quod secundum naturam est, partibus innascitur humiditatem. Lib. de fract. (p. 564. 11.) πυκνότερον οὖν μεταπιδετέα διὰ τὸν πλάδον. frequentiùs igitur ob nimiam humiditatem religandum est. Vbi scribit Gal. οὕτως οὖν εἴωθεν ὀνομάζειν τὰς περιττὰς ὑγρότητας, εἴτε λεπτῶν κατὰ τὴν σύστασιν ὑγρῶν, εἴτε καὶ παχυτέρων εἶεν, ὥσπερ νῦν ἐστι τὸ πύον. Sic igitur nominare consueuit redundantes & superfluas humiditates, siue ex tenuibus, siue ex crassioribus humoribus constent, cuiusmodi nunc pus est. Lib. περὶ ἀδένων (p. 56. 36. & 37.) ὅτι πλάδος οὐκ ἔνι ἐν τῷ σώματι, nimia humiditas non est in corpore. Et, οὐκ ἂν ἐπιγένοιτο πλάδος ὀπίσω, non superueniet in posterum nimia humiditas. Ac rursus (p. 57. 5.) αἱ ἀδένες ἐκπιεζόμεναι τὸν πλάδον. humectationem nimiam ex intestinis exprimẽtes glandulæ. Eodem etiam libro περιουσίην τοῦ ὑγροῦ & πλεονεξίην vocat. Quibus ex locis πλάδος exponitur Erotiano οἷον ἔκχαυνος καὶ ὑπόσομφος καὶ δίυγρος τοῦ σώματος διάθεσις, καὶ μὴ στερεὰ κεχρημένη σαρκί. mollis & flaccida, ac perhumida corporis affectio, in qua caro minimè firma est, sed inanis & fungosa. Hinc πλαδᾶν est nimio humore diffluere, & πλαδαρὸς, mollis, flaccidus & laxus dicitur. χαυνὸν καὶ ὑγρὸν exponit Sudas. Hesychius νοτερὸν, ὑπόμβρον, χαυνὸν, ἀσθενὲς, ὑγρὸν, πλαδαρὸν, & πλαδαρώτερον, ἐκλυτώτερον. Et πλαδῶσαι ὑγρεῖν, & πλαδῶσιν ὑγρεῖς, λιπαίνεισιν, ἢ αἱ σάρκες αἱ μὴ ἐστερεωμέναι, quibus carnes sunt molles & humidæ, & minimè firmæ ac solidæ, sed velut inunctæ ac lubricæ. Πλαδᾶν verò vsurpatur Hippocr. lib. de aere, loc. & aq. (p. 452. 7.) οὐ γὰρ οἷόν τε τοῦ ἦρος τοιούτου ὄντος, μὴ οὐ πλαδᾶν τὸ σῶμα καὶ τὴν σάρκα. fieri enim nequit cùm tale ver existat, quin corpus & caro nimio humore diffluant, aut nimio humore flaccescant. Vbi tamen Gal. Com. ad aph. 11. lib. 3. pro πλαδᾶν συντήκεσθαι legit. Rursus ibidem (p. 75. 47.) ἀποξηραινόμενοι γὰρ καὶ ἐς τὸν χειμῶνα ἀφικνέονται, οὐ πλαδῶντες ἀλλ᾽ ἀνεξηρασμένοι. Exiccantur enim & ad hyemem perueniunt, minimè humore nimio diffluentes, sed resiccati. Sic enim legendum ex Gal. ad Comment. 14. lib. 3. aphoris. cùm admodum fœdata sint omnia nostra exemplaria. Eadem notione τὰ πλαδῶντα sunt quæ madescunt & humectantur, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 46. 32.) τὰ μὲν γὰρ θᾶσσον καὶ μᾶλλον πλαδῶντα, ταχυτῆτα σημαίνει κρίσιος. Quæ celeriùs magisque madescunt, iudicationis denunciant celeritatem. πλαδαρὸν in ptissana dicitur quod in ea est humidum & madidum, libro de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 12.) Quemadmodũ etiam πλαδαρότητα ἐκ διαχωρήματος ibid. (p. 74. 12.) sunt humentiores & madidiores deiectiones. & rursus ibid. (p. 80. 18.) de oxymelite, ἐντέρου μέντοι τῷ κάτω μέρει πλαδαρώτερον. partẽ quidem intestini imam humẽtiorem reddit. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθ. (p. 206. 32.) πλαδαραὶ σάρκες sunt carnes flaccidæ, fluidæ, nimio humore imbutæ, cùm humorem omnem exorbuerũt. Et lib. de art. (p. 647. 28.) πλαδαρὴ κάθαρσις, τῶν ἑλκέων dicitur, nimio humore abundans vlcerum purgatio, q̃ fit per medicamẽta minùs æquo exiccantia, quæque amplissimam saniem in vlceribus colligunt. πλαδαρώτερον πτύελον sputum nimia humiditate redundans, hoc est, liquidius, lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 236. 37.) Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagina 8. vers. 35.) πλαδαρὸν inter saporum nomina recensetur, insipidum rectè vertit Gorrhæus, quod est humoris aquei proprium. Fluidum Cornarius, quod humiditate multa excremẽtitia diffluit & flaccescit. Rursusque (pagina 9. vers. 6.) ibidem πλαδαρὸν τῷ στρυφνῷ opponitur. τὸ μὲν θερμὸν ἐὸν στρυφνὸν, ἄλλο δὲ θερμὸν πλαδαρόν. calidum quidem acerbum, illud verò insipidum. Et (vers. 8.) ἢ τὸ θερμὸν καὶ στρυφνὸν, ἢ τὸ θερμὸν καὶ πλαδαρόν. calidum ne acerbum, an calidum insipidum. Et (vers. 9.) τὸ ψυχρὸν πλαδαρὸν, τῷ ψυχρῷ στρυφνῷ opponit, frigidum insipidum, frigido acerbo. Et (v. 12.) τὸ στρυφνὸν καὶ πλαδαρὸν opponere videtur.

Πλανᾶσθαι est vagabundè oberrare, sensim & leuiter obambulare. Sic enim πλανώμενος apud Hippocratem lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 69. 11. & 12.) εἰ πλανώμενος ἱδρώοιτο, εἰ περιέρχοιτο βαδίζων ἠρέμα, si obambulans curetur, hoc est, sensim & quietè obambulet, aut huc & illuc sine ordine circumeundo exponit Galenus. Hinc πλανώδεα Erotiano dicuntur τὰ μὴ κατὰ τάξιν γινόμενα, quæ inordinatè aut sine vllo ordine fiunt. Etsi quædam exemplaria apud Erotianum πλανώδεα legunt. Ex quo πλάνητες πυρετοὶ λέγονται (addit Erotianus) οἱ μὴ κατὰ τάξιν φοιτῶντες. febres erraticæ dicuntur quę nullo seruato ordine inuadunt. Sunt autem πλάνητες πυρετοὶ febres erraticæ quæ inordinatis accessionibus repetunt, & nullum certum habent circuitus ordinem. Incertas febres vocat Celsus, ex aphoris. 22. lib. 3. cap. 1. lib. 2. & vagas cap. 5. lib. 3. nos erroneas aut errones dicere possumus, quod per omnes febrium species vagẽtur, ac nullam certam febris alicuius, siue simplicis, siue cõpositæ speciẽ referant, iis quæ febres periodicæ, quas statas Plinius appellat, opponuntur. Qua dictione vtitur Hippocrates libro primo Epidem. (pagina 361. vers. 1. & 54.) & (pagina 382. vers. 54.) πλανῆται etiam eidem dicuntur lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 235. 18.) πυρετοί τε ἐπιγίνονται πλανῆται, ὀξέες, febres succedunt errabundæ, acutæ. πλάνον etiam vocat ibidem (vers. 48.) cùm scribit, καὶ πυρετὸς ἐπιλήψεται πλάνος (si modò vera est lectio) & febris errabunda corripiet. Verùm πλανήτης malim, vt leg. exemplaria quædam manu scripta.

Et libello περὶ παρθενίων (p. 213. 25.) ὁκόταν δὲ πληρωθέωσι ταῦτα τὰ μέρεα, καὶ φρίκη ξὺν πυρετῷ ἀναΐσσει πλανήτας τοὺς πυρετοὺς καλέουσι. quando verò hæ partes [cor & septum transuersum] fuerint oppletę rigor cum febre exurgit, has febres Græci errabundas vocant. πεπλανημένον πρῆγμα dixit in Progn. (p. 160. 41.) de febre quæ nullo seruato ordine sed errabundè & vagè intermittit & prehendit, quod πεπλανημένως effert lib. 1. Epid. (pag. 356. 20.) ἄλλοτι ἄλλοι ὡς παροξυνόμενοι πεπλανημένως, alii interdum vagas & errabundas accessiones habebant. Et rursus (v. 41.) ἀλλὰ πεπλανημένως τε καὶ ἀκρίτως ἐξέλιπον. sed errabundè & sine vlla iudicatione desinebant, de his febribus quæ statum dierum criticorum ambitum aut ordinem non seruabant, verùm sine vlla iudicationis lege soluebantur. Sic etiam ibidem (pag. 362. 27.) ἀτάκτως & πεπλανημένως simul iungit. ῥίγεα πᾶσιν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ἐγίνοντο. rigores omnibus inordinatè & errabundè contingebant. Rursusque ibid. (pag. 363. 49.) καὶ πάνυ ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως, καὶ ἀκρίτως τὰ πλεῖστα τουτέων διετέλει γινόμενα. valdeque incompositè & errabundè, atque citra iudicationem horum plurima permanebant. Quibus εὐτάκτως κρίνεσθαι ibidem opponitur. Sic ægr. 1. lib. 3. Epid. post st. pest. σμικρὰ πάλιν ἐπύρεξε, καὶ διὰ παντὸς πεπλανημένως. rursus aliquantulum febricitauit, idque perpetuò inordinatè. Quod dictum est de febre quæ ægrum modò occupabat, modò remittebat, idque admodum inordinatè. Sic enim quod sequitur id explicat, ἄπυρος τὰ μὲν τὰ δ᾽ οὔ. partim quidem à febre liber, partim verò non.

Πλαταμὼν exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocratem, ἔφαλος πέτρα, λεία, ταπεινή, περὶ ἣν πλατύνεται τὰ κύματα, petra in mari prominens, læuis, humilis, circa quam fluctus dilatantur. Hesychio autem πλαταμὼν est τόπος πλατὺς καὶ μέγας ἐπιθαλάσσιος, locus marinus latus & magnus, quibusdam etiam λεωπετρία, & ὀλισθηρὰ πέτρα, hoc est, petra paulùm è mari prominens, lubrica & læuis, ad quam fluctus maritimi expanduntur ac dilatantur. Dicitur etiam de littore amplo & lato, aut fouea maritima: propriè tamen ἐπὶ θαλάσσης ἐχούσης καὶ πέτρας ὑποκειμένας, vt scribit Sudas.

Πλάτας τὰς ὠμοπλάτας Erotianus exponit apud Hipppocratem, hoc est, scapulas, Celsus scoptula operta vocat, cap. 1. lib. 8. Eam autem dictionem hac notione vsurpat Hippocrates libro de Loc. in homine (p. 65. 13.) de clauicularum articulis, τὰ δὲ πρὸς τοὺς ὤμους, κεκλιμένα πρὸς τὰς πλάτας. alios verò ad humeros, reclinatos ad scapulas. Et rursus ibidem (vers. 16.) αἳ πρὸς τὰς πλάτας τῷ ὀστέῳ προσπεφύκασι, ἤρθρωνται κάτω. quæ ad scapulas ossi adnascentes, infra coarticulatæ sunt. Iterumque (v. 14.) αἱ δὲ πλάται πρὸς τὰ γυῖα ἠρθρώνται. Scapulæ verò ad membra coarticulantur. Scapulas etiam πλάτας antiquis vocatas testatur Pollux, cùm scribit libro 2. τὰς δ᾽ ὠμοπλάτας εἰσὶν οἳ καὶ ἐπινωτίους καὶ πλάτας ἐκάλεσαν. Alioqui eidem πλάται dicuntur latiores costæ, vbi scribit, καὶ τὰ μὲν τῶν πλευρῶν ὀστᾶ, σπάθαι. τινὲς δὲ πλάτας, μὴ τὰ κορύφεια, ἃ καὶ ἀλλήλοις συμπίπτει· τὰ δὲ στενά, κωπία, ἃ ῥάχει κοινωνεῖ. Quin & Hesychio πλάται τῶν ὠμοπλατῶν τὰ πλατέα exponuntur, omnia ad similitudinem τῆς πλάτης dicta. Est enim πλάτη extrema & latior remi pars, palmula Latinis vocatur.

Πλεκτάνη, πλέγμα, hoc est plexum aut complicationem significat. Et πλεκτάναι dicuntur polypi brachia aut cirrhi, quibus inexplicabili nexu vincit, ea quæ apprehendit, flagella Ouidio, interdum etiam crines vocantur. πλεκτανέων apud Hippocratem Galenus in Exegesi πλεγμάτων explicat, & ἀπαρτημάτων περιπλεκτικῶν, quod est, plexuum, aut circumplicantium appendicum. Nimirum subindicans locum libri περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 62. 4.) αὕτη δὲ ἡ ἐπιτεταγμένη διὰ τῶν καθειμένων πλεκτανέων, ἐς ταὐτὸ ξυνάγει. Ipsa verò tanquam præcipiens per demissos cirrhos in idem cogit. Vbi tamen ἐπιτεταμένη & ξυνάγειν legitur. Sed nos ἐπιτεταγμένη ex Cornario, aut ἡ πεπηγμένη cum Aldino codice legimus, vt sit, velut statuens, mandans, sanciens, aut præcipiens, velut præses imposita dixit Cornarius. Cirrhos autem hic intelligit (plicationes dixit Cornarius) circumplicantes apprehensiones, & veluti plexus quosdã, aut (vt exponit Galenus) circumplicantes appendices & neruosas fibras, quibus vicinæ partes apprehenduntur & implicantur. Πλεκτάναι etiam dicuntur vteri cornua Eudemo, aut sursum versus vtrinque processus mammillares, cirrhis polyporum similes, quæque illic reuoluta implicantur vasa exterius vterum sustinentia. Quod etiam testatur Pollux lib. 2. τῆς δὲ μήτρας αἱ ἐπὶ τὰ ἄνω καὶ τὰ πλάγια ἐκφύσεις, κεραῖαι καλοῦνται καὶ πλεκτάναι. Hinc πλεκτανοῦσθαι deducitur, quod est instar cirrhorum spargi & implicari. Lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pagina 62. vers. 48.) ἔστι δὲ πολύρριζος διὰ τοῦ ἥπατος πεπλεκτανωμένη. multasque radices instar cirrhorum in hepar dispergit, hoc est, multas radices instar cirrhorum ac plicationum per hepar dispersas habet, vt dixit Cornarius, cum radicibus multis ramulos mittens, Caluus.

Πλένα idem quod βλένα, & ἡ μύξα exponitur Galeno, hoc est, mucus, & πλεννηραὶ μυξώδεις, hoc est, mucosæ, apud Hippocratem. Πλένναι etiam μύξαι dicuntur Hesychio. Vide βλένα antea.

Πλεονασμὸς in diuidẽdo dicitur, non solùm cùm extra rei naturam quæ diuiditur excurrimus, sed cùm in enumerandis speciebus, plures ponuntur quàm institutum requirat, ita vt aliquid redundet aut superfluat. Galenus initio lib. de diff. feb. eos qui in differentiarum generibus enumerandis inutiles differentias addiderunt, πλεονάσαντας, hoc est, redundantes ac superfluos vocat.

Πλευμᾷν est pulmonis vitio laborare ex eoque tabescere. Lib. 2. de Morb. (pagina 151. 9.) ὅταν πλευμᾷ, cùm quis ex pulmonis vitio tabescit. illic enim agitur de suppuratis & ex empyemate tabescentibus. Vbi tamẽ Gal. in

Exeg.

Exeg. πλευμοῖ non πλευμᾶ leg. videtur, quod exponit πλευμώδης γίνεται, ἢ φθίνει, pulmonis vitio laborat, aut tabeſcit. Eidem quoque πλεύμος exponitur apud Hippocratem φθόη, tabes, ἢ πλευμῶδες πάθος, pulmonis affectus aut vitium, vnde πνευμώδεις dicuntur Aretæo pulmonarii, qui pulmonis vitio laborant, cap. 12. lib. 1. περὶ χρονίων παθ. qui etiam τὸ πνευμῶδες aſthmatis ſpeciem facit.

Πλευρέων πόνοι laterum dolores dicũtur aphoriſ. 23. lib. 3. acerbiſſimi interdum dolores qui in intercoſtalibus muſculis, aut coſtarum carnoſis partibus fiunt, à pituita craſſa, lenta & viſcida (quæ in flatus reſoluitur) aut etiam à frigido externo, ita vt notham pleuritidem efficiant, non autem ii qui in ſuccingente membrana oriuntur, & veram pleuritidem conſtituunt. Alioqui laterum dolores pleuritidem veram, vt Latinis, indicant, & ὀδύνη πλευρῦ pro pleuritide ſumitur initio lib. 2. de rat. vict. in morb. ac.

Πλευρῖτις, pleuritis, aut morbus lateralis, dicitur inflammatio τῆς πλευρᾶς, hoc eſt, tunicæ coſtas ſuccingentis, ad quam febris vehemens & continua ſequitur, difficultas ſpirandi, dolor lateris punctorius, tuſſis, & pulſus durus ac tenſus. Hæc enim omnia veram & exquiſitam pleuritidem circumſcribunt, vt multis locis teſtatur Galenus. Omnis autem pleuritis de genere inflammationum cenſetur, vt ſcribit Galenus Comment. ad aphoriſ. 12. lib. 1. & Comment. ad aphoriſ. 33. lib. 6. Aretæus cap. 10. lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. ὑπὸ τῇσι πλευρῇσι καὶ τῇ ῥάχει καὶ τῷ ἔνδον θώρηκι ἄχρι κλειδῶν ὑμὴν λεπτὸς κραταιὸς ὑπέστρωται, τοῖσι ὀστέοισι προσπεφυκὼς, ὑπεζωκὼς τοὔνομα. ὧδε ἐπὴν φλεγμονὴ γένηται, πῦρ ξὺν βηχὶ καὶ πτυάλοισι ποικίλοισι, πλευρῖτις τὸ πάθος καλέεται. Sub coſtis, dorſo, & intra thoracem ad iugula vſque, membrana tenuis & firma, oſſibus adhæreſcens ſubſtrata eſt, ſuccingens nomine. In ea cùm ſuborta inflammatio fuerit, febris adeſt cum tuſſi & variis ſputis. Hic affectus πλευρῖτις, hoc eſt, lateralis morbus vocatur. Authori verò Definit. Med. (pagina 397. verſ. 42.) πλευρῖτίς ἐστιν ὀδύνη πλευρῦ καὶ ὑπεζωκότος, διατείνουσα μέχρι κλειδὸς καὶ ἀκρωμίου, καὶ ὠμοπλάτης, σὺν ὀξεῖ καὶ ἀδιαλείπτῳ πυρετῷ, μετ' ὀδύνης νυγματώδους ὁμῦ καὶ φρίκης, καὶ δυσπνοίας, καὶ βηχός. Pleuritis eſt dolor lateris membranæque ſuccingentis ad iugula vſque, ſummum humerũ & ſcapulas exporrectus, cum febre acuto & continua, ſimulque cum dolore pungente, horrore, ſpirandi difficultate & tuſſi. Iſtæque ſunt veræ & exquiſitæ pleuritidis notæ, quam etiam ementitur inflammatio quæ externos thoracis muſculos occupat, tum intercoſtales, tum eos qui ab humeris ad thoracis ſuperiores partes deducuntur, eaque pleuritis notha dicitur. Eius etiam generis cenſetur ſepti tranſuerſi phlegmone, quæ interdũ veræ pleuritidis imaginem præſefert, vt & flatus plurimi locis intercoſtalibus concluſi. Quæ etiam pleuritidis nomine donantur, vt ſcribit Aretæus cap. 10. lib. 1. Cur. ὀξ. παθ. his verbis: ἀλλὰ καὶ τοῖσι παλαιοτέροισι ἰητροῖσι ἰδέη τις ξυνδρομῆς πλευρῖτις ἐκικλήσκετο, χολῆς ἔκκρισις ξὺν πόνῳ πλευρῦ ἐπὶ σμικρῷ πυρετῷ, ἢ καὶ ἄνευ πυρετῦ. τόδε μέν τι τὸ πάθος, ὄνομα μὲν πλευρίτιδος, τὸ δὲ πρῆγμα οὐκ ἴσχει. ἀλλὰ καὶ πνεῦμά κοτε ξυνιστὰν ἐν πλευρῇ, δίψαν ἐνδιδοῖ, καὶ ὀδύνην πονηρὴν, μαλθακήν τε θέρμην. καὶ τόδε ἐκάλεσαν ἄνδρες ἄιδριες πλευρῖτιν. Verùm apud vetuſtiores etiam Medicos, ſpecies quædam concurſus pleuritis ſeu lateralis morbus vocabatur, bilis excretio cum dolore lateris & exigua febre, aut etiam ſine febre. Huiuſmodi ſanè affectus, nomen quidem pleuritidis, rem verò non obtinet. Quinetiam ſpiritus nonnunquam in latere collectus, ſitim & dolorem prauum, mollemque calorem excitat. Idque ignari homines pleuritin nuncuparunt. Apud Hippocr. verò pleuritidis differentiæ ſtatuuntur, πλευρῖτις ξηρὴ & ἄπτυστος, & πλευρῖτις ἐν νώτῳ. De quibus, vt de vera pleuritide pluribus apud eum locis agitur, præcipuè verò lib. 1. de Morb. (p. 137. 35. & lib. 2. (p. 149. 17.) & lib. 3. (p. 162. 41.) & (p. 163. 1.) Lib. περὶ παθῶν (p. 180. 17.) Lib. de loc. in homine (p. 67. 49.) & (p. 70. 9. 6.) Lib. 2. & 4. de rat. vict. in morb. ac. In Coac. Prænot. (p. 435.) & ægr. 8. lib. 3. Epid. poſt ſt. peſt. & lib. 5. (p. 335. 6.) & aph. vlt. ſect. 3. lib. 6. Epid.

Πλῆθος multitudinẽ aut copiã ſignificat redundantis in corpore humoris alicuiꝰ. ſæpe tamẽ ἀντὶ τῆς πληθώρας ſumitur, quæ eſt æqualis omnium humorum in corpore redundantia, aut ſanguinis omnes humores complexi, & κατὰ τὴν ἐπικράτειαν dicti, vt loquitur Galenus. Sic πληθώρα dicitur Eraſiſtrato, τὸ κατὰ τὰς φλέβας πλῆθος, & de ea plenitudine ſumitur, quæ penes vaſorum capacitatem ſpectatur, non virium facultatem, vt idem ſcribit Galenus. Rurſus quoque lib. περὶ πλήθους (pag. 351. 23.) πλῆθος πληθώραν vocari ſcribit, eſſeque πλεονεξίαν χυμῶν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι συνισταμένην, hoc eſt, redundantem in toto corpore humorum conſiſtentiam, quæ ſpectatur humoribus vel per totum corpus, vel plurimas & præcipuas partes redundantibus, ſiue id in venis, ſiue in carnoſo genere tantùm contingat. Ac rurſus ibidem (pag. 352. 23.) πλῆθος eſſe dicit πλεονεξίαν τῶν καθ' ὅλον τὸ σῶμα τοῦ ζώου χυμῶν, humorum in toto animalis corpore exuperantiam. πλῆθος autem duplex ibid. facit Galenus, τὸ μὲν πρὸς τὴν ἰσχὺν καὶ δύναμιν, quæ plenitudo ad vires dicitur, & tandiu durat quandiu quod corruptum eſt vacuatum, reliquos humores in priſtino & naturali habitu tuetur. Aſt vbi tanta acceſſit corruptio vt non poſſit per naturæ concoctionem ad priſtinum bonitatis habitum reduci, διαφθορὴ dicitur Galeno Com. ad aphoriſ. 17. lib. 2. Eſt & πλῆθος τὸ κατὰ τὸ ἔγχυμα, aut πρὸς ἀγγεῖα, & πρὸς τὴν ὑποδεχομένην χώραν, ad vaſorum capacitatem, ὃ (vt loquitur Galenus) τῇ περιεχούσῃ χώρᾳ μετρεῖται, hoc eſt, quæ pro loci eam capientis capacitate definitur. Sic Com. ad aphoriſ. 17. lib. 2. τὸ πλέον in noſtris

corporibus duplex statuit Galen. ἓν μὲν ὡς περὶ τὴν τῶν ἀγγείων εὐρυχωρίαν, ἕτερον δὲ ὡς περὶ τὴν διοικοῦσαν ἡμᾶς φύσιν. vnum quidem velut ad vasorum capacitatem, alterum verò velut ad eam quę nos regit naturam.

Πληθύω, multus sum, redundo. In Coac. Prænot. (pagina 444.9.) τὸ δὲ οὖρον πληθύει λεπτὸν, vrina autem tenuis redundat, affluit multa, abundat.

Πλειὰς idem quod πλειάς, sydus septem stellas in Tauro continens. Latini Vergilias vocant, & apud Hippocratem Vergiliarum occasum significat, qui finis est autumni. Sic enim scribit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 350. 35.) ὅτι φθινοπώρου πέρας οἶδε καὶ αὐτὸς, τὴν τῆς πλειάδος δύσιν, ἣν διὰ συντόμου φωνῆς ὀνομάζει καὶ πληϊάδα, σαφῶς ἐδήλωσεν. Quod autem Vergiliarum occasum autumni finem esse nouerit, quem compendiaria voce πληϊάδα appellat, manifestè indicauit. Apud Hippocrat. ὑπὸ πληϊάδος sæpe ponitur pro autumni fine, vt initio lib. 1. Epid. (pag. 346.44.) & (p. 357. 27.) πάντα δὲ ἐγίνετο ταῦτα μέχρι πληϊάδος δύσιος, καὶ ὑπὸ πληϊάδος. Talia autem contingebant ad Vergiliarũ occasum vsque, & sub ipsas Vergilias.

Πλημμυρὶς apud Hip. humiditatis abundantiam significat, ac veluti inundationem quandam aut restagnantem humiditatem. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81.51.) de aqua sputi eductionem promouente, πλημμυρίδα γὰρ ποιεῖ ἐμποιέει. inundationem enim quandam inducit, hoc est, humiditatis abundantiam. Sic enim πλημμυρίδα illic exponit Gal. πλῆθος ὑγρότητος, & rursus (p. 83.12.) πλῆθος ὑγρότητος. Id autem ex translatione dictũ est, cùm πλημμυρὶς idem sit quod πλημμύρα, hoc est, æstus maris accedentes aut affluentes, cùm mare æstuans seu intumescens, inundansq; affluit & accedit, vt ἀμπώτεις, æstus maris reciprocantes, refluentes aut remeantes dicuntur, aut maris reciprocatio & recessus. πλημμυρὶς Hesychio exponitur, ὅρμημα τῆς θαλάσσης, ἢ ἐπίρρυσις. Indeque πλημμυρεῖν, inundare, restagnare, aut exundare significat, vt apud Hippocr. lib. περὶ ἱερῆς νόσου (pag. 126.8.) ὥστε πλημμυρεῖν τὸ φλέγμα, ita vt pituita redundet. Rursusque ibidem (v. 25.) ἢ πλημμυρεῖ ὑπὸ τοῦ φλέγματος, præ pituita inundat, pituita redundat aut plenum est [cerebrum] Atque hunc locum mihi videtur subindicare Hesychius, cùm πλημμυρεῖ, πέπληθεν exponit. Eidem quoque πλημμυρὸν, μεστὸν, πεπληρωμένον significat.

Πλήμνην προχοῦ χοινικίδα exponit Galen. in Exeg. apud Hippocratem hoc est, rotæ modiolum. Verùm πλήμνην legisse videtur Galenus, si modo vera est scriptio. Quam etiam vocem agnoscit Eustathius, scribẽs πλήμνην per pleonasmum τοῦ ν factum esse. Eam autem vocem vsurpat Hippocr. lib. de fract. (p. 549. 55.) ἢ γὰρ πλήμνην κατορύξαντα. Vel enim defosso rotæ modiolo. Rursusque ibidem (p. 550.1.) τὸ ξύλον πρὸς τὴν πλήμνην ἄκρον ἐνθέντα ἐγκαλᾶν, lignum summa eius parte in modiolum immissa, reflectere. Ac rursus ibidem (v. 33. & 35.) πλήμνην ἄλλην ὑπὲρ κεφαλῆς κατορύξας. altero rotæ modiolo ad caput defosso. Et, τὸ ξύλον ἐνείξων ἐς τὴν πλήμνην, ligno in rotæ modiolum defixo. Et (vers. 45.) ἢ δὲ ἢν βούλη ἀντὶ τῶν πλημνέων. Quin si lubet, modiolorum loco. Galenus verò in Com. scribit πλήμνην Ionibus dici τὴν καλουμένην χοινικίδα τοῦ τροχοῦ. πλήμνας Erotianus apud Hippocr. exponit, τὰς χοινικίδας τοῦ τροχοῦ δι' ὧν ὁ ἄξων στρέφεται, hoc est, rotæ modiolos in quibus axis vertitur. Quæ interpretatio ex Homeri Schol. in in Il. ε. desumpta videri potest, non è tamen adscripta. Neq; enim axis voluitur, sed rota cum radiis ei infixis circum ipsum axem immotum. Vt melius legatur περὶ τὸν ἄξονα στρεφομένας. Hanc autem dictionem ex Mochlico adduxisse mihi videtur Erotianus (pag. 511. 22.) ἢ πλήμνας κατορύξας, aut defossis humi rotæ modiolis. Hesychius πλήμνας esse scribit, τὰς περιεχούσας τὸν ἄξονα χοινικίδας, modiolos axem complexu suo ambientes. Eidem etiam est πλήμνη ἡ χοινικὶς τοῦ τροχοῦ ἢ τῆς σύριγγος, ἀπὸ τοῦ πληροῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἄξονος. Ex quibus constat πλήμνας dici foramina aut fistulas quæ axi inseruntur, & circa eum voluuntur, quibus affixi sunt radii. Vtitur ea dictione Homerus, quod etiam testatur Gal. Il. ε. (v. 726.) & Il. ψ. (v. 339.) Pollux πλήμνην esse scribit, τὸ περιειλημμένον τῷ ἄξονι, quod circum axem voluitur.

Πληροῦσθαι est refici & recreari cibo, aut renutriri potius, quàm impleri, aph. 11. lib. 2. Illic enim περὶ τῶν ἀναθρέψιος δεομένων, de his qui renutritione indigent agitur, vt scribit Galenus, & materiæ ex qua à morbo recreantur differentiæ explicatur. πλήρες autem & κενὸν quàm variè dicantur, exponit Galen. lib. 3. de Diff. pulsuum (p. 37.10.)

Πλησμονὴ plenitudinem significat & omnem nimiam ciborum abundantiam ac satietatem, cui fames opponitur, vt aph. 4. lib. 2. πλησμονὴ etiam dicitur Galeno Com. ad aph. 17. lib. 2. ἡ πλείων τροφὴ τῆς τοῦ σώματος φύσεως. copiosius alimentum quàm corporis naturæ conueniat. Interdum etiam πλησμονὴ ἀνατροφὴν indicat, & simplicem refectionem naturæ consentaneam, vt cùm scribit Gal. Com. ad aph. 22. lib. 2. ex contrariorũ inter se oppositione, ὥστε γὰρ καὶ εἰ διὰ πλησμονὴν νόσος συνίσταται, τὸ τάχιστα κενῶσαι χρὴ τὴν πλησμονήν. ὥσπερ γε εἰ ὑπὸ κενώσεως, ἀνατρέφειν ὅτι τάχιστα προσήκει. Sic etiam si propter repletionem oriatur morbus, statim eam repletionem vacuare oportet: sicuti si propter euacuationem, reficere quàm celerrimè conuenit. πλησμονὴ & κένωσις inter se opponuntur aph. 22. lib. 2. & lib. περὶ φυσῶν (pagina 118.12.) Vbi πλησμονὴ ἀντὶ τοῦ πλήθους sumi videtur, vt & apud Galenum cap. 4. lib. περὶ πλήθους. πλησμονῶδες μελίκρητον, mulsa hypochondria replens dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 78. vers. 33.) εἰ μέν τοι ῥοφήματι χρέοιτο πτισάνη, ἐπιπίνειν δὲ μελίκρητον, ἄγαν πλησμονῶδες ἂν εἴη καὶ φυσῶδες. Si quis igitur post ptissanæ sorbitionem

nem mulsam superbibat, valde replet & inflat.

Πληχὰς, ἀδος, gressuram significat & locum inter duo crura medium, quo videlicet in diductione feminum, gressuum vicissitudines deambulando efficiuntur. Locus est medius inter anum & naturale, aut intermedia crurum & feminũ pars, quæ πληχὰς dicitur. Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 557. 35.) πληχάδα τὸ μεταξὺ τῶν δύο σκελῶν χωρίον, locum inter duo crura medium exponit. Et Com. 4. in lib. de art. (p. 654. 34.) τὸ μεταξὺ τῶν βουβώνων ἑκατέρου σκέλους, totam eam partem quæ est inter inguina vtriusque cruris, cuius media pars περίναιον, hoc est, interfemineum dicitur, quæ est intercapedo à pudendi exortu ad anum pertinens, in qua vesicæ collum situm est. Idem in Exeg. in dictione διαπεπληχμένα, πληχάδα τὸ μεταξὺ τῶν σκελῶν esse scribit. Pollux etiam lib. 2. πληχάδας esse vult τὰ μεταξὺ ποδήματος, καὶ ὄρχεως καὶ μηροῦ. Et Rufus Ephesius πληχάδα τὸ μεταξὺ ὄρχεως, καὶ ποδήματος, καὶ μηροῦ vocat. Vbi tamen ὑποσήματος vitiosè pro ποδήματος scribitur, vt patet ex Polluce. Homeri quoq; Schol. in fine ὀδυσ. ζ πλίχος esse scribit, τὸ ὑπὸ τὰ αἰδοῖα, cutem sub pudendis inter vtrunque femur. Dicitur autem ἀπὸ τοῦ πλίσσεσθαι, quod est gradiri & gressus glomerare, βηματίζειν Eustath. exponit, Hesychius διαβαίνειν. Et apud Homerum ὀδυσ. ζ. (vers. 318.) πλίσσοντο πόδεσσι, διέβαινον exponũt Schol. & Pollux. Rufus etiam τὸ διαπλήσσειν διαβαίνειν. Indeque πλίγμα & πλὶξ deducitur, quod gradum passum & gressum significat, βῆμα Eustathius exponit. Hinc ἀμφιπλὶξ apud Sophoclem pro περιβάδην, hoc est circum, ponitur, vt annotat Pollux & Rufus. Sed animaduertendum est apud Pollucem & Rufum ἀμφιπλὴξ, & διαπλήσσειν, & πλήσσοντο, & πληχάδα scribi, & apud Hesychium πλήσσοντο, vt & apud Galenum, & διαπεπλῆχθαι & ἐκπεπλῆχθαι, & apud Hippocr. πληχάδα, pro πλιχάδα, διαπεπλίχθαι, ἐκπεπλίχθαι, & πλίσσεσθαι. Quod forte inde natum videtur, quòd πλίσσαξ Aeolicè dicatur pro πλήσσεσθαι, pedibus terram pulsare, aut pedibus pulsando sonitum excitare, aut intento cursu gradiri, quòd scribat Eustathius αἰολικῶς dici πλίσσεσθαι, τὸ συντόμως τρέχειν καὶ βηματίζειν. Πληχάδα autem vsurpat Hippocrates lib. de fract. (pag. 557. 13.) τὸ ἄρθρον τὸ κατὰ τὴν πληχάδα καλεομένην. articulus ad locum inter crura medium, qui gressura & πληχὰς dicitur. Et lib. de art. (pag. 631. 42.) ὁ μηρὸς παρὰ τὴν πληχάδα καλεομένην. femur ad locum inter crura medium, qui gressura & πληχὰς dicitur, hoc est, qua crurum gressio fit, aut qua crura diuaricantur. Quid autem sit πλήσσεσθαι antea scripsimus in ἐκπεπλῆχθαι. Galenus in Exeg. παρὰ τὸ πλήσσειν, hoc est, à feriẽdo, πλήστιγγας νάρθηκας. ferulas apud Hippocratem exponit, quòd ad feriendum sint accommodatæ, quæ etiam πλασίγγια dicuntur.

Πλοώδης κλητ̀ς, iugulum fluitãs aut innatans; hoc est, veluti summa parte fluctuans, dicitur Hippocrati, lib. περὶ ἄρθρ. (pag. 597. 8.) ἄγχιστα μὲν ἡ κληῒς πρὸς τὸ τοῦ ὤμου ἄρθρον πλοώδης ἐστί. Sed iugulum quidem proximè ad humeri articulum fluitat. Quo significatur clauiculam ipsam iuxta humerum inanem ac spatiosam quandam cauitatem habere, ac veluti fluitare & innatare, nullique firmamento inhærere, ideoque summa parte commissam veluti fluctuare, vt nostris in eum locum lib. περὶ ἄρθ. Annotationibus scripsimus. πλοώδης autem οἷον ἀστήρικτος exponitur illic Galeno, h. e. instabilis & firmamento carens. Quod certe ob frequentem quam habet clauicula cum summo humero motionẽ dictum est. Qui locus haud dubiè significatur Erotiano, cùm πλοώδης exponit ex Euryclis sententia, εὐρύχωρον χάλασμα ἔχουσα καὶ οἷον ἐμπλέουσα. spatiosam & amplã laxitatem habens, ac velut innatans. Quædam verò exemplaria manu scripta pro πλοώδης, ἀστήρικτος adscriptum habent. Quod certe glossema esse ex Galeno appositum satis cõstat, quòd vox ista translata & vetusta videretur, cùm alioqui communibus maximeque vsitatis nominibus vti sit solitus Hippocrates, vt ibidem etiam indicat Galenus.

Πλῦμα loturam significat & aquam in qua aliquid elutum sit. σιτανίου ἀλεύρου πλῦμα, in sorbitione suppuratis exhibet Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 117. 9.) Et lib. 7. Epid. (pagina 363. 12.) in febre ardente propinatur πλῦμα ἀλεύρου ἑφθὸν, farinæ lotura cocta, hoc est, aqua in qua farina elota fuerit. Lib. de art. (pag. 606. 37.) τῷ ἀλήτῳ τῷ σιτανίῳ, τῷ πλυτῷ vtitur Hippocrat. hoc est, farina horna eluta, quæ ex tritico eloto, aut macerato, aut verò aqua macerato fieret, vt illic docet Galenus.

¶Πνεῦμα apud Hippocratem & omnes Medicos aeream quandam substantiam & æthеream significat, quæ tertiam nostræ substantiæ, ex qua constamus, portionem efficit, & spiritus dicitur, cuius naturam, ortum, causas & differentias doctissimè persequitur Gorthæus. Sic lib. περὶ τέχνης (pag. 3. 26.) cauitates corporis internas & spatia inania πληρεῦσθαι πνεύματος, spiritu & aere refertas esse scribit Hippocrates, aut vapore quodam aereo, quem νοτίδα vocat lib. περὶ ἰητροῦ (pagina 13. vers. 41.) Est enim aer in corporis cauitatibus & inanibus illis spatiis conclusus, qui à calido natiuo superatus & euictus, cum eodem perpetuò commiscetur, ad omnia munia subeũda deducitur & diffunditur. Lib. περὶ φυσῶν πνεῦμα duplex esse scribit Hippocrates (p. 118. 21.) & spiritus qui corpora subeunt, φύσας dici, qui verò extra corpora feruntur, aerem. Eaque notione πνεύματος nomen sæpe vsurpatur Hippocrati, vt cùm scribitur (ibidem) arbores radicitus euelli, & mare vndis exæstuare διὰ τὴν βίην τοῦ πνεύματος. Et cùm tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione & spiritu (vt scripsit M. Tullius lib. 2. de nat. deorum) huius triplicis alimẽti nomina ponit ibid. Hippocr. σῖτα, ποτὰ, πνεύματα.

Et, quicquid est sub cœli concauo, πνεύματος ἔμπλεόν ἐστι, spiritu impletur. Quin & quòd idem hyemis & æstatis causa est. Et quòd Solis, Lunæ & astrorum omnium cursus, διὰ τὸ πνεῦμά ἐστι. Et, τῷ πυρὶ τὸ πνεῦμα τροφή, ignis nutrimentum spiritus. τὸ δὲ πνεύματος τὸ πῦρ στερηθὲν, οὐκ ἂν δύναιτο ζώειν. Absque spiritu ignis viuere nequit. Et quod mare μέτεστί τι πνεύματος, spiritu non caret. Lib. etiam περὶ ἱερῆς νούσου (pagina 126. vers. 7.) πνεύματα βόρεια, aquilonares venti dicuntur. Et, quòd puer inter plorandum μὴ οἷός τε ᾖ τὸ πνεῦμα ταχέως ἀναλαβεῖν, spiritum citò reuocare non potest. Ac rursus, ἄφωνοι γενόμενοι τὸ πνεῦμα οὐχ ἕλκουσιν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ἠρέμησε, voce defectus spiritum non trahit, sed spiritus quiescit. Sic ibidem ἐν τῇσι μεταβολῇσι τῶν πνευμάτων, in ventorum permutationibus frequenter pueros morbo comitiali corripi scribitur. Lib. 6. Epid. aphoris. 16. sect. 2. tusses siccæ contingunt οὐ τῷ μελώδει, ἀλλὰ τῷ πνεύματι, non à malignitate, sed à vento, flatu & aere externo frigido, vbi πνεῦμα Galenus exponit τὸν περιέχοντα ἀέρα, & τὸν εἰσπνεόμενον ἔξωθεν ἀέρα ἱκανῶς ψυχρόν. ambientem nos aerem & externum inspiratum abunde frigidum. Rursus aphoris. 15. sect. 8. lib. 6. Epidem. τὰ ἐσπίπτοντα καὶ εἰσιόντα πνεύματα, eos qui irruunt & intrant spiritus, in considerationem adhibet Hippocrat. externi aeris nos ambientis vim ac mutationem in victus ratione animo reputans. Et rursus aphoris. 18. eiusd. sect. πνεῦμα aerem externum & spiritum vocat, cuius secundum qualitates immutationem, cùm in tota victus ratione, tum ægrotum, tum sanorum, plurimùm possit, animaduertendam præcipit. Lib. 2. Epidem. (pag. 315. 21.) τὰ πνεύματα ὑποχονδρίοισι dicuntur de flatibus qui corpus peruadunt & præcordia distendunt, vt ibidem adscripsimus, quemadmodum & πνευματώδεις dici Hippocrati περὶ τῶν ἐμπεπνευματωμένων καὶ τῆς πεπνευματωμένης γαστρός. hoc est, de his qui flatu distenduntur, multis exemplis probat Galen. lib. 3. περὶ δυσπν. (pagina 197.) Lib. quoque 2. περὶ διαίτης πνεῦμα sæpe pro aere externo & vento vsurpatur Hippocrati (pag. 90. & 91.) vt & aliàs sæpe.

Πνεῦμα etiam sæpe τὴν ὅλην ἀναπνοὴν significat apud Hippocratem, hoc est, totam respirationem, quæ aeris inspiratu & expiratu constat, vt multis locis testatur Galenus. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 48. 22.) καὶ πνεῦμα πυκνότερον γίνεται ἄν, & densior fiet spiratio, ἡ ἀναπνοὴ πυκνοτέρα γίνεται, exponit Galenus, additque, κέκληκε δὲ τὴν ὅλην ἀναπνοὴν πνεῦμα κἀν τῷ προγνωστικῷ συγγράμματι, καὶ τοῖς τῶν ἐπιδημιῶν. Rursusque ibidem (pagina 97. 10.) ἢ ἀντίσπασις τοῦ πνεύματος πυκνὴ καὶ βιαίη προσγίνεται. spiritusque reuulsio frequens & violenta accedit. Vbi scribit Galenus: πνεῦμα, καὶ τὴν μετὰ τὴν εἰσπνοὴν δευτέραν ἐκπνοὴν, καὶ τὴν μετὰ τὴν ἐκπνοὴν δευτέραν εἰσπνοὴν εἶπεν. ἑκατέρως γὰρ πυκνὸν γίγνεται τὸ πνεῦμα. πνεῦμα hoc est, spirationem vocat, tam eam quæ inspirationi succedit expirationem, quàm inspirationem quæ expirationem sequitur. Vtroque enim modo frequens spiratio contingit. Sic etiam (ibidem) in angina τὸ πνεῦμα σμικρὸν, τὴν ἀναπνοὴν μικρὰν διὰ τὴν στενοχωρίαν τοῦ πόρου, respirationem paruam ob meatus angustiam, explicat Galenus. In Progn. (pag. 129. 12.) cùm scribitur, πνεῦμα δὲ πυκνὸν ἐὸν πόνον σημαίνει, frequens quidem spiratio dolorem indicat. Ibi scribit Galenus: πνεῦμα μὲν ὀνομάζει κατὰ τόδε τὸν λόγον ὁ Ἱπποκράτης, ὅλην τὴν ἀναπνοήν. πνεῦμα quidem hoc loco vocat Hippocr. totam respirationem. Quam significationem etiam amplectitur lib. περὶ δυσπν. & Com. ad aph. 68. lib. 4. πνεῦμα νῦν ἀκουστέον αὐτὸν λέγειν, ὥσπερ κἀν τῷ προγνωστικῷ, τὸ κατὰ τὴν ἀναπνοήν. πνεῦμα eum dicere nunc intelligendum, velut in Prognostico, ipsam respirationem. Eandemq; huius vocis explicationem huic loco adhibet Erotianus apud Hippocr. cùm scribit, πνεῦμα νῦν ἡ ἀναπνοή, δι᾽ ὧν φησι πνεῦμα πυκνὸν μὲν ἐὸν πόνον σημαίνει. Galenus quoque Com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 492. 29.) πνεῦμα τὴν ἀναπνοὴν ὀνομάζοντος αὐτοῦ πολλάκις ἠκούσαμεν. πνεῦμα ipsam respirationem Hippocratem vocare sæpius audiuimus. Est & πνεύματος κατάσχεσις, spiritus detentio, cohibitio, inter corporis exercitationes reposita, lib. 2. περὶ διαίτης (pagina 98. 35.) Quo nomine tota respiratio, expirationem & inspirationem complexa, continetur. Quam notionem apud Hippocr. crebriorem esse, in τοῦ πνεύματος differentiis paulò pòst enumerandis facilius elucescet.

Πνεῦμα etiam simpliciter & sine addito positū apud Hippocrat. difficultatem spirandi crebram & frequentem significat, vt multis ex ipso Hippocr. exemplis ex lib. 4. Epid. probat Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. (pag. 197.) Quod etiam his verbis ibidem exprimit (p. 198. 25.) τὸ γὰρ πνεῦμα μόνον ἁπλῶς οὕτω γράφει ἐν ταῖς τῶν νοσημάτων ἰδέαις, ἢ συνδρομαῖς, ἀντὶ τῆς δυσπνοίας, ἀφ᾽ ἧς πυκνὸν γίνεται τὸ πνεῦμα. πνεῦμα enim solum & per se in morborum concursionibus ab Hippocr. scriptum, pro difficili respiratione sumi ostensum est, in qua spiritus est densior. Idem quoq; in Exeg. πνεῦμα sæpius δύσπνοιαν apud Hippocrat. significare testatur. Sic lib. 6. Epid. sect. 2. aph. 11. πνεῦμα pro difficili spiratione sumitur, quæ quàm conueniat naturaliter maior est & concitatior. ἢν πνεῦμα ἐγκαταλείπηται, si spiritus intus deficiat. Vbi scribit Gal. πνεῦμα δὲ δηλονότι νῦν ἀκουσόμεθα τὸ πλέον τοῦ κατὰ φύσιν. Spiritus certè nunc inaudiendus, qui quàm naturaliter conueniat, maior est. Idemque τὴν ἀναπνοὴν πλείονα exponit, hoc est, vehementiorem & crebriorem respirationem. Quem in sensum hoc exemplo etiam vtitur Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. Rursusque aphoris. 5. sect. 3. libro 6. Epidem. πνεῦμα per se positum difficilem spirationem, crebram & incitatam indicat, vt etiam scribit Galenus libro 3. περὶ δυσπν. In Comment. verò eiusdem sententiæ id sic explicat: οὕτω δὲ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ τῇ δεκάτῃ τῶν

ἡμερῶν γεγονέναι γεγραμμένον, ἀσαφὲς ἐστὶ εἴ τι δύσπνοιαν ἁπλῶς σημαίνει ἡντινοῦν, εἴ τε μόνον τὸ δεδιωγμένον καὶ μέγα πυκνὸν εἶδος τῆς διαπνοίας· ἔνιοι δὲ καὶ τὸ κατὰ τὴν γαστέρα πνεῦμα πλέον ἠθροῖσθαι νομίζουσιν ἐκ τῆς λέξεως δηλοῦσθαι. Ita verò qui scribitur spiritus decimo die adfuisse, obscuritatē parit, num simpliciter quamlibet spirandi difficultatem significet, num solam incitatam & valdè crebram spirationis speciem. Quidam verò plurimum flatum in vētre collectum esse hac dictione indicari existimant. Rursus lib. 4. Epid. (pag. 331. 8.) εἶχέ τι πνεύματος, quandam difficilem respirationem habuit. Sic enim explicat Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. Et rursus ibidem (ver. 13.) πνεῦμα οὐκ ἐλύθη. spirandi difficultas soluta non est. Lib. 7. Epid. (pag. 339. 15.) πνεῦμα δὲ προσῆπτο. difficultas spirandi instabat, hoc est, vrgebat. Lib. 5. Epid. (pag. 354. 1.) καὶ πνιγμοὶ ἔστιν ὅτε ὑπὸ τοῦ πνεύματος, interdumque ex difficultate spirandi suffocationes aderant. Et (v. 7.) καὶ τὸ πνεῦμα ἔληξε. spirandi difficultas desiit. Et (v. 7.) πνεῦμα τὸ ἑωθινὸν ἧσσον. difficultas spirandi mane minor. In Coac. Prænot. (pag. 426. 29.) ἐν πνεύματι, cum difficultate spirandi diximus, itaque legimus ex codicibus manuscriptis, cùm ἐμπνεύματι legant publicata omnia exemplaria. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 287. 17.) καὶ πνεῦμα ἔχει, & difficultate spirandi tenetur, eamque intelligit quæ crebra est & densa, quæque asthmati coniungitur, vt in Agesii puella, aphorism. 4. sect. 4. libr. 6. Epid. Sic quoque lib. de loc. in homine pro spiritus angustia & difficili spiratione sumitur in peripneumonia (pag. 68. 7.) ἢν πνεῦμα ἕκταιον ἢ ἑβδομαῖον λάζεται. & spirandi difficultas sexto aut septimo die prehendit. Ac rursus ibidem (v. 27.) ἢ ὅτι ποιέει πνεῦμα ἔχειν. idque difficilem respirationem facit. Et (ver. 33.) καὶ πνεῦμα ἔχει, spirandi difficultas vrget. Et (ver. 35.) πνεῦμα πολὺ ἔχει. magna spirandi difficultas adest. Et (vers. 46.) ἢ πνεῦμα ἐπικίνδυνον, & spirandi difficultas periculosa.

Πνεῦμα ἁλιζόμενον, spiritus coaceruatus & confertus dicitur, hoc est, spiratio concitata, magna & densa, qualis in hypochondriorum tumore, aut viscerum ex insigni cacochymia distentione, contingere solet. In Coac. Prænot. (pag. quadringentesima trigesima tertia, vers. quadragesimo quinto.) Ab ἁλίζεσθαι autem deducitur, quod coaceruari & congregari significat, & crebrò Hippocrati vsurpatur, vt antea scripsimus.

Πνεῦμα ὥσπερ ἀνακαλουμένῳ dicitur Hippocr. ægr. 1. lib. 1. Epid. spiratio intro reuocanti & ingeminanti similis, interruptæ & elisæ spirationis genus, quæ interna quadam reuocatione duplicem sonum facit, & intercisum spiritum iterato quodammodo cursu continuat & resarcit. Hæc eadem πνεῦμα προσκόπτον & προσπταῖον dicitur Hippocrati, spiratio offendens, intercisa, interrupta & elisa, eidemque indicatur per διπλῆν ἔσω ἐπανάκλησιν ὡς ἐπεισιόντων lib. 2. Epid. (pag. 315. 26.) & Coac. Præn. (p. 431. 29.) & per πνεῦμα ἐνδιπλασιάζειν (p. 313. 38.) De qua plurima scripsimus Com. nostris in lib. 2. Epid. & Annot. in lib. 1. Epid.

Πνεῦμα ἀναφέρειν, est spiritum ducere & trahere, & de magna spiratione dicitur quę multam spiritus copiam efflat, in ea quæ sursum fertur latione aut expiratione, & internam aliquam phlegmonen aut incendiū denotat. Quem in sensum sumi potest quod scribitur Prorrh. 2. (418. 13) τὸ μὲν πνεῦμα ἀνήνεγκαν. spiritum quidem duxerunt, hoc est, vehementer & altè spiritum traxerunt. Sic in Coac. Præn. (p. 439. 6.) πνεῦμα ἔξω ἀναφέρουσαι ἐκστάσιες dicuntur, vehementes mentis emotiones, in quibus ægri vehemētem spiritum efflāt, magnamq; copiam expiratione reddunt. Quod etiam intrò conceptum incendium & magnum æstum indicat. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 106. 32.) πνεῦμα ἄνω φερόμενον est spiritus qui sursum fertur, in ea quæ sursum fit spiritus latione & expiratione, & αὐτῇ τῇ ἐκπνοῇ sumitur. ἢ τοῦ πνεύματος ἄνω φερομένου ἡ πονέῃ, si dū spiritus sursum fertur doleat æger, quæ est spirandi difficultas quæ in expiratione spectatur, & vt scribit Gal. μάλιστα κατὰ τὴν ἐκπνοὴν γιγνομένην, & in pleuritidis symptomatis ponitur.

Πνεῦμα ἀνελκόμενον, elata spiratio & sublimis, & quæ sursum tollitur, quæque sursum sublato thorace & spatulis ducitur. In Prorrh. (p. 195. 19.) οἷς πνεῦμα ἀνέλκεται, quibus spiritus sursum trahitur, aut qui spiritum trahunt. Vbi scribit Gal. δοκεῖ δέ μοι τὸ ἀνελκόμενον πνεῦμα, τὸ ἄνω ἑλκόμενον λέγειν, ἐφ' οὗ κατὰ τὸν ἔμπροσθεν λόγον ἔφην εἰρῆσθαι τό, τι μετάρσιον, ἢ τὸ μετέωρον, ὅταν τοῖς ἄνω μέρεσιν ὁ θώραξ μεγάλην ποιεῖ τὴν ἀναπνοὴν εἰσπνεόντων, ὡς φαίνεσθαι κινουμένας τὰς ὠμοπλάτας. Videtur autem mihi τὸ ἀνελκόμενον πνεῦμα dicere, τὸ ἄνω ἑλκόμενον, quod superiore oratione, τὸ μετάρσιον, & τὸ μετέωρον dici asserui, cùm thorax inter inspirandum superiorib. partibus magnam efficit respirationem, ita vt scapulæ moueri videantur.

Πνεῦμα ἀνεσπασμένον αὐτίκα, subinde reuulsa ac retracta spiratio, interruptum ac interceptum spirationis genus, subindeque elisum ac velut intro reuocatum indicans, quo spirationis actio interciditur quasique deficit, & ex nimia organorum siccitate neruorum distentionem minatur, ex aph. 68. lib. 4. de quo scripsimus nostris in ægr. 11. lib. 1. Epid. Annotat. idemque ferè indicat quod spiritus intrò reuocanti aut gemināti similis, πνεῦμα ὥσπερ ἀνακαλουμένῳ antea dictus est. Neq; huic absimile est πνεῦμα οἷον σπασθέντος τινος, in Coac. Præn. (p. 431. 37.) & Prorrh. (p. 195. 20.) spiritus qui velut ex conuulsione ducitur, nempe in angina coarctatis spiritus angustiis, ex musculorum laryngi & gulæ incumbentium affectione. Sic enim interceptis spiritus viis, & pulmone ob necessitatem vehementer attrahēte, spirituq; per angustias violenter subeunte, strangulantur ægri, fitq; conuulsiua quædam spiratio.

Πνεῦμα ἀραιὸν, μέγα, spiratio rara & magna, quæ

delirantibus ineſt veluti propria, vt ſcribit Gal.lib.2.περὶ δυσπν. Com.1.Prorrh. (p.171.55.)& patet ex ægr.1.2.11.lib.1.Epid.& ægr. 15.& 16.lib.3.Epid.poſt ſt.peſt. De qua antea ſcripſimus, in dictione ἀραιὸν, multoque plura noſtris in libr.1.Epid. Annot.ex Gal. ſententia.

Πνεύματα ἄσημα, ſpiratio obſcura, quæ non apparet, h.e.exigua & intercepta dicitur Hippocrati, aph.12.ſect.7.lib.6. Epid.qualis in vuluæ ſtrangulatu, ſyncope, animi deliquiis & moribundis cernitur, ad ſpiritus defectionem (ἄπνοιαν vocant) accedēs, & omnimodam caloris natiui extinctionem ac refrigerationem indicat. Gal.lib.3.περὶ δυσπν. (pag. 198.47.) ex hoc Hippocr. loco πνεύματα ἄσημα explicat, ὅσα μὴ διάσημα σαφῶς πνεύματα, μηδὲ δεῖν ἡμῖν καταδηλα. ſpirationem quæ neque apertè apparet, neque nobis manifeſta eſt.

Πνεῦμα βηχῶδες, ſpiritus tuſſiculoſus, cùm inter reſpirandum quiddam in aſperam arteriam deriuat, quod tuſſim mouet & reſpirationē offendit. Difficultas eſt ſpirandi cum inani tuſſiendi cupiditate. In Coac. Præn. (p.425. 47.) & (p.444.30.) πνεύματι βηχώδει, cum ſpiritu tuſſiculoſo.

Πνεῦμα διὰ πολλοῦ χρόνου, reſpiratio quæ fit ex lōgo interuallo, in Prog. (p.129.15) idem quod τὸ ἀραιὸν ſignificat vt explicat Gal.li.2.περὶ δυσπν. (p.178.38.) & cō.1.in Pror. (p.171.55.) Idem etiam denotat πνεῦμα διὰ χρόνου, vt etiam ibid. explicat Gal. (p.180.40.) quam phraſin vſurpat Hip.ægr.15.& 16.lib.3.Epid.poſt ſt. peſt.

Πνεῦμα μανότερον ἢ χαλαρώτερον, ſpiritus rarior & læuior, cùm ex crebra & difficili aut turbulenta reſpiratione, rarior fit, remiſſior ac placidior, in Coac. Præn. (p.43.08.)

Πνεῦμα μέγα, magna reſpiratio, in qua tot⁹ thorax ſecundum tres dimenſiones plurimùm ampliatur, & magnum internum incēdium denotatur, eamq; ſæpè ponit Hip.præcipuè verò in Progn.& Coac.Præn. (p.427.18.) & (p.432.29) Huic πνεῦμα μικρὸν opponitur. in Hipp.diſciplina.

Πνεῦμα μετέωρον, ſpiratio ſublimis & elata dicitur, quæ ſublato toto thorace, erectaq; ceruice trahitur in magna ſpiritus anguſtia, velut in angina, peripneumonia, pleuritide & ſuſpirioſis. Sic enim μετέωρον dictum ſcribit Gal.com.1.in Prorrh. (p.177.40.) ἐπειδὴ τὰ μετέωρα μέρη τοῦ θώρακος οἱ οὕτως ἀναπνέοντες φαίνονται κινοῦντες, quod ſublimes thoracis partes ad ſpiritum ducēdum mouere conſpiciantur. Eademque notione πρόχειρον ἢ φαινόμενον πνεῦμα idem dici teſtatur. Idem quoq; lib.4. de loc.aff. (p.292.54.) Hippocrati μετέωρον πνεῦμα intelligi ſcribit: τὸ τοῖς μετεώροις μέρεσι τοῦ θώρακος εἰσπνεόμενον. ſpiritū ſublatis ſublimibus thoracis partibus inſpiratum. Rurſus com.2.in lib.3.Epid. (p.410.13.) in muliere anginoſa eodem ſenſu μετέωρον πνεῦμα dicit: φαίνεται γὰρ τοῖς οὕτω διακειμένοις τὰ τοῦ θώρακος ὑψηλὰ μέχρι τῶν ὠμοπλάτων κινούμενα, καὶ τοῦτ' εὔλογον εἰρῆσθαι νῦν ὑπ' αὐτοῦ μετέωρον πνεῦμα, γινόμενον οὐ μόνον ἐν τοῖς κυναγχικοῖς, ἀλλὰ κἀν τοῖς περιπνευμονικοῖς, καὶ τοῖς ἐμπυϊκοῖς ὀνομαζομένοις πάθεσι. Apparent ſiquidem in ita affectis ſummæ thoracis partes ad ſcapulas vſque motæ, eamque ab ipſo dici ſpirationem ſublimem eſt rationi coniunctum, quæ fit non ſolùm in anginoſis, verùm etiam & in peripneumonicis & in empyicis dictis affectionibus. Ibidem quoque μετέωρον πνεῦμα dici poſſe ſcribit, quòd coarctatis in anginoſis ſpiritus & aëris externi viis, ægri ad attrahendum ſpiritum toto thorace violenter moueantur, & ad eum ducendum erigere ſe cogantur. ἐπὶ δὲ τῆς συνάγχης, αἱ μὲν κατὰ τὸν πνεύμονα κοιλίαι τοῦ πνεύματος ἐν αἷς ἀναπνέομεν, ἄφρακτοί εἰσι καὶ καθαραί. φλεγμαινόντων δὲ τῶν ἐν τῷ λάρυγγι μυῶν, στενοχωρία γίνεται, κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν πρώτην τοῦ ἔξωθεν ἀέρος, ὃν διὰ τῆς εἰσπνοῆς ἕλκομεν, ὥστε καὶ νῦν καθ' ἑτέραν μὲν αἰτίαν, ὡσαύτως δὲ ἀπλήρωτος ἡ χρεία γίνεται τῆς ἀναπνοῆς, ὡς ἐπὶ ἀσθματικῶν, ἐμπύων τε καὶ περιπνευμονικῶν ἐνεγίνετο. διὰ τοῦτο ἐξορμῶσιν οἱ πνιγόμενοι διανίστασθαί τε καὶ παντὶ τῷ θώρακι βιαίως ἐπισπᾶσθαι τὸν ἔξωθεν ἀέρα. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τοῖς κυναγχικοῖς τὸ μετέωρον ὀνομάζεσθαι πνεῦμα λογίσαιτ' ἄν τις. συγχωρεῖ δὲ καὶ διὰ τὸ μετεωρίζειν ἑαυτοὺς ἐθέλειν οὕτως εἰρῆσθαι, ταὐτὸν σημαίνοντος τοῦ μετεώρου πνεύματος τῇ κατὰ τὸ προγνωστικὸν ὀρθοπνοίᾳ. In angina verò, quæ ſpiritus ſunt conceptacula in pulmone, quibus ſpiritum ducimus, recluſa ſunt & pura. Sed inflammatis ſummi gutturis muſculis, anguſtia fit in primo externi aëris ingreſſu, quem inſpirando attrahimus. Adeò vt etiam hic, alia quidem de cauſa, ſimiliter tamen reſpirationis vſus expleri nequeat, velut in ſuſpirioſis, ſuppuratis & pulmonum vitiis contingebat. Ideoque qui ſuffocantur cum impetu exurgere coguntur, & toto thorace magna vi externum aërem attrahere. Eaque ratione in his qui angina laborāt τὸ μετέωρον πνεῦμα dici quis cenſeat. Pōt etiam dici διὰ τὸ μετεωρίζειν ἑαυτοὺς ἐθέλειν, h.e.quod ſe erigere velint, vt idem ſignificet τὸ μετέωρον πνεῦμα, quod in Prognoſtico ὀρθόπνοια, id eſt erectæ ceruicis ſpiratio. Quam etiā notionem mihi videtur complexus Gal.lib.3. περὶ δυσπν. (p.196.44.) cùm πνεῦμα μετέωρον in angina laborantibus eſſe ſcribit: μέχρι τῆς φάρυγγός ἐστιν, οὐκ εἰς τὸ βάθος τοῦ θώρακος κατερχόμενον, ſpiritum qui in præcluſis faucibus hæret & ſubſiſtit, neque ad thoracem peruadit, eaq; ſpiratio parua eſt & crebra, vt ibidem docet. Quæ quidem ſignificatio, quòd ex ſenſu ipſo & re externa, non medica, ducatur, à ſuperiore diuerſa videri poteſt. Eſt & alia τοῦ μετεώρου πνεύματος notio ex Sabino à Galeno adſcripta, qua ſublimem reſpirationem vocabat, τὴν ἄκρᾳ τῇ ῥινὶ γινομένην ἀναπνοήν, hoc eſt, quæ ſummis naribus fiebat, cùm præcluſo animæ aditu, ſpiritum ducendo pinnas narium mouent ęgri. Quod quidem his qui ſuffocātur, vel ab angina, vel peripneumonia, vel ſuppuratione, contingit, ac præterea ētiis qui infirma admodū ſunt facultate, velut moribūdis. Quā ſignificationē etſi

Galenus

Galenus sugillat, eam tamen mihi quodammodo exprimere videtur Hipp. in Olympiadæ vxore velut morti vicina, lib.7.Epid. (p.359.3.) πνεῦμα μετέωρον κατὰ ῥῖνα ἀνώμενον. spiratio sublimis, quæ naribus trahebatur. Sic πνεῦμα μετέωρον vsurpat lib.2.Epid. (p.314.3) πνεῦμα δὲ τουτέοισιν οὐ πάνυ μετέωρον. Respiratio his non admodum elata, neque sublimis. Rursusque ibidem (v.29.) πνεύματα μετέωρα, οὐ μὴν πάνυ. respiratio non admodum elata. Ac rursus ægr.7.lib.3.Epid. Et aphor.2.sect.7. li.6.Epid. πνεῦμα ξυνεμετεωρίζετο, spiratio vnà sublimis erat & elata, in qua spiritus vix ac nisi erecta ceruice trahebatur. Vbi Commentarii qui Gal. nomine circunferuntur spirationem sublimem exponunt, quæ sublimiorum thoracis musculorum motu fieret, & magnam subesse angustiam significaret. Rursus etiam lib.7.Epid. (p.359.27.) ἐς νύκτα πνεῦμα ἐμετεωρίζετο, sub noctem spiratio sublimis euadebat. πνεῦμα autem μετέωρον paruam & crebram esse spirationem probat Galen. extremo lib. 3. περὶ δυσπν. De qua multa etiam scripsimus nostris in li.2.com. & Annot. in lib.3.Epid.

Πνεῦμα μινυθῶδες, vide in Μινύθειν antea.

Πνεῦμα μυξῶδες, vide τὰ Μυξώδεα ἐξαναφέροντα πνεύματα, antea.

Πνεῦμα προσκόπτον, spiratio offendens, offensans & subsistens, quæ in medio interrupta subsistit, quæque vel intrò delata, vel extra emissa interrumpitur ac eliditur, aph.68.lib.4. Vbi exponit Gal. πνεῦμα ὅπερ ἐπειδὰν προσκόπτει, τουτέστιν ἴσχηται μεταξὺ καὶ διακόπτηται. spiritum, qui vbi offendit, hoc est, media respiratione sistitur & interrumpitur. Spiritum in faucibus elisum dixit Celsus cap.7. lib.2. Huiusmodi spirationem offendentem & interruptam sic explicat Gal. libr. 4. de loc. affect. (p.293.16.) ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τι δυσπνοίας εἶδος διὰ ἐγκοπτομένης τῆς ἐνεργείας τοῦ θώρακος ἡσυχίᾳ βραχείᾳ, ποτὲ μὲν ἐν ταῖς εἰσπνοαῖς, ποτὲ δὲ ἐν ταῖς ἐκπνοαῖς, ἤτοι γ᾽ ἐν σπασμώδει διαθέσει τῶν τοῦ θώρακος μυῶν γινομένου τοῦ τοιούτου συμπτώματος, ἢ διὰ πλῆθος θερμασίας εἰσπνεῖν ἢ ἐκπνεῖν ἀναγκαζομένου συνεχέστερον τοῦ κάμνοντος. Est & alia difficultatis spirandi species, cùm veluti interrūpitur breui quadā quiete thoracis actio, nonnunq̄ inspirādo, nōnunq̄ et expirando, siue huiusmodi symptoma cōtingat ob affectū thoracis musculorum conuulsioni similem, siue ob caloris copiam, qua æger cogitur continenter vel inspirare vel expirare.

Πνεῦμα προσπταῖον, idem quod προσκόπτον, spiratio offendens & concisa. Libr. de rat. vict. in morb.ac. (p. 65. 42.) πνεῦμα προσπταῖον ἐν τῇ ἄνω φορῇ, spiritus offensans & intercisus in ea quæ fit sursum latione. Vbi scribit Gal. ἡ γε μὴν δύσπνοια καθ᾽ ἣν τὸ πνεῦμα προσπταίει, διὰ τροφὴν ἄκαιρον γίνεται μᾶλλον ἢ δι᾽ ἔνδειαν. ἔστι γὰρ στενοχωρίας τε καὶ σπασμοῦ γνώρισμα, προσκόπτειν τε καὶ διΐστασθαι τὸ πνεῦμα κατὰ τὴν εἰσπνοήν. Difficultas quidem spirandi, in qua spiritus offendit, ob cibum intempestiuum potiùs quàm ob indigentiam contingit. Spiritum enim inter inspirandum offendere, ac veluti sisti, tum angustiam, tum conuulsionem indicat. Quem etiam locum explicat Gal. lib.3. περὶ δυσπν. πνεῦμα προσπταῖον etiā vsurpat Hippocr. lib.1. περὶ γυν. (p.232.39.) & lib.2. (p. 287.1.) in vteri strangulatu.

Πνεῦμα πρόχειρον, spiratio visui exposita, prompta, expedita, omnibus conspicua & nota dicitur, spiratio sublimis & elata, velut ad manum prompta, vt quæ sublatis scapulis & thoracis superioribus partibus fiat, qualis in suspiriosis & iis qui suffocantur manifestè deprehenditur. Idem quod πνεῦμα μετέωρον, antea dictum significat. In Prorrh. (p.177.32.) πνεῦμα δὲ τοῖσι πνιγομένοισι πρόχειρον. spiratio omnibus conspicua, qualis est in his qui suffocantur. Quod repetitur in Coac. Prænot. (p.431.14.) Cuius nominis notionem his verbis explicat Gal. comm. 1. in Prorrh. φαινόμενόν τε λέγειν αὐτῷ ἔθος ἐστὶν τὸ τοιοῦτο πνεῦμα. φαίνονται γὰρ ἔτι πάντες οἱ τὴν τοιαύτην εἰσπνοὴν εἰσπνέοντες, ὅλας κινεῖν τὰς ὠμοπλάτας, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀμφιεσμάτων ἐναργῶς ὁρᾶσθαι τὴν κίνησιν, ὡς ἂν ἰσχυρῶς ἐνεργούντων αὐτῶν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῦ θώρακος· εἰκότως οὖν ἐνταῦθα μὲν ὠνόμασεν πρόχειρον τὸ τοιοῦτον πνεῦμα, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον τῶν ἐπιδημιῶν, μετέωρον. πρόχειρον μὲν, ἐπειδὴ φαίνεται προχείρως, ὅπερ ἐστὶν ἑτοίμως καὶ ῥᾳδίως τοῖς τὸν κάμνοντα θεωμένοις, εἰωθότων ἡμῶν αὐτῶν ἀντιδιαιρεῖν τοῖς ἀποκεκρυμμένοις καὶ μὴ φαινομένοις τὸ πρόχειρον· μετέωρον δὲ, ἐπειδὴ τὰ μετέωρα μέρη τοῦ θώρακος οἱ οὕτως ἀναπνέοντες φαίνονται κινοῦντες. Estque ei vsitatum talem spiritum φαινόμενον, hoc est apparentem aut conspicuum, dicere. Quicunque enim talem spiritum inspirant, totas scapulas mouere conspiciuntur, adeò vt per vestimenta manifestè motus appareat, velut superioribus thoracis partibus in ipsis validè actionem obeuntibus. Non temerè igitur hoc loco talem spiritum πρόχειρον vocauit, quem lib.2.Epid. μετέωρον, hoc est, sublimem. πρόχειρον quidem, quoniam ad manum conspicitur, hoc est, promptè & facilè, his qui ægrum intuentur: cùm etiam nobis sit consuetum τὸ πρόχειρον opponere τοῖς ἀποκεκρυμμένοις καὶ μὴ φαινομένοις, hoc est, latentibus & non apparentibus; μετέωρον verò, hoc est, elatum ac sublimem, quoniam qui ita respirant, sublimes thoracis partes mouere conspiciuntur. Hanc etiam spirationem innuere mihi videtur Hippocr. lib.7. Epid. in peripneumonia laborante (pag.356.10.) πνεῦμα πρὸς χεῖρα πονηρόν, spiritus ad manum, malus. Sic enim spiratio nota & vulgaris intelligitur, quæ quòd omnibus sit prompta & expedita, velut ad manum, πρὸς χεῖρα dici videtur, non secus ac πρόχειρον πνεῦμα.

Πνεῦμα πυκνὸν, spiratio crebra, densa & frequēs; dicitur, difficultatis spirandi species, quæ partim cum magna, partim cum parua sæpè coniungitur apud Hippocr. vt videre est apud Gal. lib.3. περὶ δυσπν. vbi illius causas amplissimis verbis explicat, adductis pluribus etiam Hippocr. locis. Eam verò sæpissimè vsurpat Hippocr. præcipuè verò lib. de rat.

vict. in morb. ac. in Progn. Coac. Prænot. Libr. etiam 3. de Morb. (pag. 162. 33.) & (p. 164. 43.) Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 198. 43.) Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 241. 41.) & lib. 2. (pag. 282. 45.) in vteri erysipelate. Lib. 4. Epid. (pag. 331. 11.) Et lib. 7. (p. 354. 8. 13. 38.) Libr. 2. Epid. (pag. 315. 38.) in Scopo, πνεῦμα ὑπόπυκνον, respiratio subfrequens, ex præcordiorum contensione, tumore & dolore. Cuius loci etiam meminit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν.

Πνευματώδεις dicuntur Hippocrati, spirituosi & anhelosi, quique ob thoracis angustiam, aut interceptas animæ vias aërem liberum haurire nequeunt, ideoq; crebram & paruam respirationem habent, iidemque πνευματίαι dicuntur lib. de rat. vict. in morb. ac. Sic enim explicat Gal. libr. 3. περὶ δυσπν. (pag. 197.) Vbi etiam interdum πνευματώδη eum qui flatibus aluum distentam habet, aut qui ilibus est tumidis & inflatis, significare scribit, idque ex libr. 4. Epid. testimonio Hippocr. comprobat. Qua notione πνευματώδης exponitur Galeno in Exegesi, ὁ, τε ἐμπεφυσημένος καὶ ὁ δύσπνοος, flatibus distentus, & difficultate spirandi laborans. Quod enim scribitur lib. 4. Epid. (pag. trecentesima trigesima prima, vers. septimo,) mihi his verbis subindicare videtur Gal. vbi πνευματώδης dicitur, tum anhelosus, tum inflatus. Sic enim de eo scribit Gal. libr. 3. περὶ δυσπν. ἐγχωρεῖ γὰρ ἑκάτερον, καὶ δύσπνουν αὐτὸν γεγονέναι, διὰ τε τὰς ἐν τοῖς ὑποχονδρίοις διαθέσεις, καὶ πνευματωθῆναι τὴν γαστέρα. Vtrunque enim licet, tum ipsum difficultate spirandi laborare, ob hypochondriorum affectus, tum ei etiam ventrem flatibus distendi. Rursus ibidem (v. 35.) πνευματώδης ὑποχόνδρια dicitur, quæ præcordia inflata habet & flatibus distenta, cùm tamen etiam suspiriosa & anhelosa sumi possit, quæque crebram & paruam spirationem traheret. Sic enim vtranque explicationem huic accommodat Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. (pag. 197. 44.) καὶ μέν τοι καὶ μετὰ ταύτην ἐκ ὀλίγου προελθὼν, ἄρχεται διηγεῖσθαι τὸν τε τοῦ τρόπον, ἡ Τιμαίνεω πνευματώδης. δύναται μὲν γὰρ δύσπνοος ἀκούεσθαι, δύναται δὲ, καὶ ὥσπερ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐξηγησαμένων οἴονται, λέγεσθαι ἐμπεπνευματωμένη τὰ ὑποχόνδρια, βέλτιον δὲ δοκεῖ μοι, καὶ ἴσως ἀναγκαῖον, τὴν πεπνευματωμένην τὰ ὑποχόνδρια λέγεσθαι μᾶλλόν περ ἢ δύσπνοιαν. ὀλίγον οὖν ἐν τῇ διηγήσει προελθὼν, καί ἦν εὐπνοωτέρη, φησὶ, ὡς ἂν ἤδη προειρηκὼς περὶ αὐτῆς δύσπνουν εἶναι. ὅτι δὲ πνευματώδεις, οἷς πυκνόν ἐστι τὸ πνεῦμα, προσαγορεύειν εἴωθεν, εἴρηται μὲν κἂν τοῖς πρόσθεν. ἀλλὰ καὶ νῦν δῆλον. ἐπὶ τὸ χεῖρον γὰρ αὖθις ἐπιτρέπει τὰ τῆσδε τῆς ἀνθρώπου συμπτώματα, καὶ κατὰ τὴν ἑκκαιδεκάτην ἡμέραν ἀποθανεῖν αὐτὴν φησι, πυκνὸν ἔχουσαν τὸ πνεῦμα. Atqui & post hanc non longè progressus, hunc in modum narrare incipit. Temenei soror πνευματώδης. Potest enim difficulter spirans obaudiri, potest etiam, vt multi enarratores existimāt, distenta habens hypochondria dici. Ac magis probo, forteq; est necesse, flatibus distentam iuxta hypochondria potiùs, quàm difficulter spirantem dici. Paulùm igitur narrando progressus, & quodammodo meliùs spirabat, inquit, velut iam prædixisset ipsam difficulter spirasse. Quòd autem πνευματώδεις eos sit solitus appellare, quibus densus est spiritus, dictum quidem est antea, sed & nūc etiam est manifestum. Rursus enim iam in peius vertebant quæ huic mulierculæ contingebant, & circa decimum sextum diem cū crebra spiratione mortuam fuisse dicit. Rursus quoq; ibid. (v. 42.) πνευματώδης dicitur suspiriosus & anhelosus, quiq; crebrum & densum spiritū traheret, ex præcordiorum tumoribus, vt etiā explicat Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vbi tamen πνεῦμα, non πνευματώδης legisse videtur. Sic quoq; ibid. (p. 332. 6) πνευματώδεες οὐ κάρτα, non admodū anhelosi dicuntur, qui ex mollibus & vacuis hypochondriis difficultate spirandi non valdè premerentur. li. etiam de rat. vict. in morb. ac. (pag. 114. 50.) πνευματώδεας vocat Hipp. anhelosos & suspiriosos ob thoracis angustiam. Vbi eā quoq; dictionem his verbis exponit Gal. πνευματώδεις γὰρ ὡς πολὺ μόνον ὀνομάζουσι, τοὺς κατὰ τὴν εἰσπνοὴν ἀέρος δεομένους, ἔστι δ' ὅτε καὶ τοὺς ἐμπνευματωμένους. πνευματώδεις enim vt plurimùm per se vocat eos, qui aëre inter respirandum indigent, interdum verò etiam inflatos, quos ibidem Hip. φυσώδεας appellare videtur. Eodem lib. (p. 103. 12.) πνευματωθέντες dicuntur spirituosi, aut flatibus distenti. Sic enim πνευματωθέντες illic exponit Gal. vt significet, εἴ τε τὸ τῆς κατὰ τὴν γαστέρα πνεύματος πλῆθος, ὡς ὅλην γαστέρα φυσηθῆναι πᾶσαν αὐτὴν, εἴ τε τὴν μεγάλην καὶ πυκνὴν ἀναπνοήν. siue flatuum copiam quibus vēter totus distenditur, siue magnam & crebram respirationem. At πνευματώδεες aph. 72. libr. 5. sunt flatulenti tantùm & flatibus distenti, φυσώδεες. Sic enim eos exponit Gal. πνευματώδεις νῦν εἰρῆσθαι νομιστέον ἐκείνοις ὅσοι κατὰ γαστέρα πλῆθος ἀθροίζουσι φυσώδους πνεύματος, ἤτοι δι' ἐρυγῶν κενούμενον, ἢ διὰ φυσῶν, ἢ περιμένον τε καὶ διατεῖνον τὰ τῇδε. πνευματώδεις dici nunc existimandum illos qui spiritus flatuosi copiam circa ventrem coacervant, qui per ructus vel flatus excernitur vel remanet, & continentes partes distendit. Πνευματίαι verò sunt apud Hippocratem, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 49. 23.) anhelosi quique multum & frequenter spirant ob thoracis angustiam, velut pleuritici, de quibus scribit: ταχέως γὰρ πνευματίαι γίνονται. breui enim anhelosi fiunt. Sic enim exponit Galenus libr. 3. περὶ δυσπν. Etsi πνευματίας etiam dici πνευματώδεις scribit, & τοὺς πεπνευματωμένους τὴν γαστέρα, hoc est, eos quibus venter flatibus distentus est, significare. Iidem etiam πνευματούμενοι vocantur in Prorrh. (pag. 218. 30.) οἷσι πνευματουμένοισιν ἑοῦσιν. in anhelatoribus & spirituosis. Vbi πνευματουμένους dici scribit Gal. τοὺς μέγα καὶ πυκνὸν ἀναπνέοντας, ἐπειδὴ κἀν τῷ περὶ διαίτης ὀξέων οὕτως αὐτοὺς ὠνόμασεν ὁ Ἱπποκράτης, eos qui multum & frequenter respirant, quādoquidem sic eos appellat Hip. li. de rat. vict. in morb. ac. (Sic .n. μέγα, πολὺ significare scribit Gal. lib. 3.

libr. 3. περὶ διαιτ. τὸ μὲν γὰρ μέγα τῷ καθ' ἕκαστον ἀναπνοῆς πολλῷ χρόνῳ.) Sic quoq; πνευματίαι dicuntur aphor. 5. sect. 7. lib. 6. Epid. anhelatores quique frequentem & multum spiritum trahebant, ex crebra in thoracem fluxione. Etsi qui flatibus distenta habent hypochondria illic sumi possunt. πνευματίας enim illic exponit Galenus extremo libr. 3. περὶ διαιτ. ἤ τοι τοὺς ἐμπεπνευματωμένους, ἢ τοὺς ἀσθματώδεις.

Πνευμένοι mihi videntur dici apud Hippocratem iidem qui πνευματίαι aut πνευματώδεις, anhelosi, difficultate spirandi laborantes, & multum ac crebrum spiritum trahentes, aphorism. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. ἐν δὲ τοῖσι πνευμένοισι, βοῆς, ὀξυθυμίης. Difficultate autem spirandi laborantibus, aut anhelatoribus, clamore & procliui iracundia abstinendum. Sic enim contra omnium interpretũ mentem eum locum exposuimus ex Galeni sententia, cùm πνευμένους accipiat eos quibus respirationis organa affecta sunt.

Πνευστιᾷν est crebrò spirare, anhelare, & frequẽtem spiritum ducere. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 208. 36.) πνευστιᾷ σφόδρα, vehementer anhelat. Et lib. 7. Epid. (p. 355. 33.) ὥστε ξυνάγειν τὸ σῶμα, καὶ ξυγκαλύπτεσθαί τε καὶ πνευστιᾷν, vt corpus contraheret, contegeret, & anhelans spiraret.

Πνῖγος æstum pleniorem ac veluti suffocantem significat, & de calore æstiuo dicitur quo penè suffocamur, vnde θέρος πνιγώδες æstas suffocans. Lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 419. 34) πνίγεα μεγάλα, æstus suffocantes multi. Vbi scribit Gal. φύσει γὰρ ὄντος ἀεὶ τοῦ θερινῆς ὥρας θερμῆς, ὅταν ἄπνοια προσγένηται, πνῖγος ἐξ ἀνάγκης ἕπεται. Nam cùm æstas natura perpetuò sit calida, vbi ventorum cessatio accesserit, æstus præfocans necessariò consequitur. πνῖγος, θάλπος, καῦμα exponit Hesych. Lib. etiam 5. Epid. eadem vsurpatur dictio (p. 342. 28.) πνίγεα μεγάλα, æstus præfocantes magni. πνῖγος etiam πνίγα aut πνιγμὸν significat, hoc est suffocationem, vnde πνιγώδης φάρυγξ in Prorrh. (p. 194. 52.) fauces suffocantes aut strangulantes, in quibus præcluditur spiritus. & φωνὴ πνιγώδης, vox strangulabunda, ibidem (p. 195. 19.) & πνιγώδη γυναικεῖα, strangulatum inducentes menses, in Coac. Prænot. (pag. 433. 24.) & τὰ κατὰ φάρυγγα πνιγώδεα, & τὰ ἐν φάρυγγι ἀλγήματα πνιγώδεα, faucium præfocantes dolores, in angina, pro quibus πνὶξ & πνιγμὸς dicitur Hippocrati, vt aph. 34. lib. 4. Est autem πνὶξ strangulatus & strangulatio, & subitam internecionem ex spirandi defectu indicat, qui oritur ex spirationi dicatorum instrumẽtorum angustia, vt illic scribit Gal. πνὶξ quoque aut πνιγμὸς ὀρθόπνοιαν significat & difficultatem spirandi, quæ fit arrecto thorace & scapulis ac distento collo, cùm ex præclusione animæ reclinati ægri absque strãgulatu & suffocatione respirare nequeunt. Sic enim πνιγμὸς ἐν φάρυγγι dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 103. 50.) Pro qua suffocatione in huiusmodi angina, in qua nullus faucium tumor adest, ὀρθόπνοιαν ponit in Progn. & libr. 4. de rat. vict. in morb. ac. (p. 96. 43.) Eademque notione scribitur in Coac. Præn. (p. 425. 45.) πνιγμὸς ἐν ὀξέσιν ἐλθεῖν ἰσχνοῖσιν, ὀλέθριον. In præcipitibus morbis, strãgulatus gracilescẽtibus faucibus, perniciem minatur. Pro quo etiã πνῖγμα ponitur Hippocrati in angina libr. 7. Epid. (p. 356. 13.) & (p. 365. 44.) & (p. 366. 17.) & (p. 357. 22.) βὴξ μετὰ πνίγματος, tussis strangulabunda, aut cum strangulatu, quę etiam βὴξ πνιγμώδης ibidem dicitur.

¶ Ποδεὼν dicitur quod ex vtre propendet & eminet, per quod liquor in vtrem infunditur, aut petiolus in vtre pendulus, per quem liquor infunditur & effunditur. Lib. περὶ παθῶν (p. 183. 15.) πρὸς ποδεῶνα ἀσκίου, ad vtriculi eminentem extremitatem & propẽdulum petiolum, fistula alligatur, ad immittẽdum flatum & distendenda intestina, vt deinde subleuatur venter, in sanãdo volulo. Quod per follem fabrilem fieri præcipit libr. 3. de Morb. (pag. 161. 35.) Annotatur ex Herodoti Euterpe, τῶν ἀσκῶν δύο ἢ τρεῖς ποδεῶνας dictos pro obice quo obstruitur vter, ne vinum effundatur, duos aut tres vtrium propendulos petiolos dicunt.

Ποίην exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. τὴν ἔχουσαν τὸ φύλλον ὅμοιον οἰνάρῳ τὴν φύσιν, ὡς τὸ τῆς κισσαμπέλου καλουμένης εἶδος. hoc est, herbam folium habẽtem viti simile naturâ, vt cissampeli appellatæ species. Verùm non satis sibi constant exemplaria, cùm quædam ἄρῳ pro οἰνάρῳ legant, quod vitis pampinum aut folium significat.

Ποιητικὴ μαρτυρίη, testimoniũ ac ostentatio poëtica, & quæ ficta est ad aurã popularem captandam, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 42.) μὴ μέν τοι γε μετὰ μαρτυρίης ποιητικῆς. ne tamen id cum testimonio ac ostentatione poëtica fiat.

Ποικίλλοντα ὑποχόνδρια dicuntur hypochondria variantia, quæque subinde varias sustinent affectiones, & in contrarias transmutãtur, in Prorrh. (p. 197. 52.) & Coac. Prænot. (p. 429. 15.) ποικίλλοντα verò exponit Gal. τὰ συνεχῶς ἐπὶ τἀναντία συμπτώματα τὰς μεταβολὰς ποιούμενα. quæ continentes in contraria symptomata mutationes sustinent.

Πολυχανδέω, πολυφάγω exponit Gal. apud Hipp. in Exeg. hoc est multiuoro. Nã & ἔχαδε apud Callimachum ἀντὶ τοῦ κατέφαγε, h. e. vorauit, positum adscribit.

Πολύκαρπον τὸ κραταιόγονον ὀνομαζόμενον exponit Gal. in Exeg. Cratæogonum nũcupatum. Vsurpatur autem Hippocr. lib. 1. περὶ γυν. (p. 250. 16.) ad abluenda & detergẽda vteri vlcera.

Πολύκνημον, frutex est surculosus, foliis origani, flore pulegii, multis geniculis dependentibus, paruis, veluti acinorũ corymbis, odore acri, iucundo, qui calfacit & desiccat ordine secundo. Vsurpatur etiam Hippocrati ibidem ad eadem vteri vlcera, & πολυκνήμου φύλλα fotu & suffitu vtero malè habenti adhibentur. lib. περὶ ἀφόρων (pagina 298. vers. 27. & 28.)

Πολυωδεσι στία, vide Νόσος antea.

Πολυόφθαλμος herba, quæ & βουφθαλμὸς dicitur, vim habens ſiccandi & eandem quam tuſſilago, eaque ad vlcera cum luxationibus coniuncta vtitur Hippocr. lib. de art. (pag. 649.20.)

Πολυποσίη multam vini potionem, non aquæ, indicat Hippocrati aph. 7. lib. 7. ἐκ πολυποσίης ῥῖγος. ex multa vini potione rigor. Vbi ſcribit Gal. ὅτι μὲν ἡ πολυποσία πολλὴν πόσιν οὐχ ὕδατος ἀλλ' οἴνου δηλοῖ, πρόδηλον παντί. Quòd quidem multa potio, vini, non aquæ, potionem indicet, cuiuis manifeſtum. Sic lib. 1. de morb. (p. 137.35.) πόσιες, vini potiones ſignificant, in pleuritide.

Πολύπους, polypus, eſt Galeno libr. 3. compoſ. pharmac. κτ' τόπ. (p. 200. 25.) ὄγκος παρὰ φύσιν ἐν τῇ ῥινὶ γινόμενος, ἐοικὼς κατὰ τὴν τῆς οὐσίας ἰδιότητα τῇ τοῦ πολύποδος σαρκί. πρόδηλον οὖν ὅτι παχέων ἢ γλίσχρων χυμῶν ἔγγονόν ἐστι τὸ πάθημα, ἢ διὰ τοῦτο μικτῆς ὕλης δεόμενον. ὡς τὸ μέν τι στύφειν αὐτῆς δυνάμεως, τὸ δὲ τέμνειν ἢ λεπτύνειν, τὸ δὲ, διαφορεῖν καὶ παχύνειν. Tumor præter naturam, qui in naribus generatur, polypi marini carni aſſimilis, ſubſtantiæ proprietate. Manifeſtum igitur hanc affectionem ex craſſis & viſcoſis humoribus ortum ducere, ideoque mixtæ materiæ medicamentis indigere, vt videlicet partim adſtringat, partim ſecet & extenuet, partim etiam diſcutiendi, exiccandi & cõdenſandi vim habeat. Quod autẽ de proprietate ſubſtantiæ illic dicitur, quoniam eſt abundè à Paulo Ægineta explicatum cap. 25. lib. 6. vbi polypi curationem exequitur, eius de polypo verba adſcribam. ὁ πολύπους ὄγκος ἐστι παρὰ φύσιν ἐν τῇ ῥινὶ συνιστάμενος, ὀνομαζόμενος ἀπὸ τῆς τοῦ θαλασσίου πολύποδος ἐμφερείας, ὅτι τε τῇ ἐκείνου προσέοικε σαρκί, ἢ ὅτι ταῖς ἰδίαις πλεκτάναις ὥσπερ ἐκεῖνος ἀμύνεται τοὺς θηρεύοντας, ἀπολαμβάνων τὰς ῥῖνας αὐτῶν, οὕτω καὶ τὸ πάθος τοῦτο τῶν νοσούντων ἐμφράττει μυκτῆρας, δυσεργίαν παρέχον κατά τε τὴν ἀναπνοὴν ἢ τὴν διάλεξιν. Polypus tumor eſt præter naturam in naribus conſiſtens, à marini polypi ſimilitudine nomen adeptus, tum quòd illius carni ſit aſſimilis, tum verò etiã quòd velut ille ſuis cirrhis aut brachiis venantes vlciſcitur, manus ipſorum apprehendens: ita & hæc affectio ægrorum nares obſtruit, efficitque vt & difficulter reſpirent, & ęgrè ſermonem exprimant. Quo loco mihi vitium ſubeſſe videtur, & ἀπολαμβάνων τὰς χεῖρας αὐτῶν lego, vt etiam reliqui interpretes mihi appoſitiſſimè reddidiſſe viſi ſunt. Galenus etiam lib. de Tumor. præter nat. (p. 357.32.) ἀλλὰ ἢ οἱ πολύποδες, ἤτοι φλεγμονῆς, ἢ φύματος, ἢ ὅλως βλαστήματος, ἢ ὅπως ἂν ἐθελήσῃ τις ὀνομάζειν ἐν μυκτῆρσι συνισταμένου ἀποτελοῦνται. φλεγμονώδεις δ' εἰσί, καὶ ὑγροί, διὰ τὸ χωρίον. Verùm & polypi, aut inflammatione, aut tuberculo, aut aliquo germine, aut quomodocunque quis nominare velit, in naribus ſuborto, fiunt. Inflammationem autem concipiunt, & humidi ſunt, ob loci naturam. Huius verò naturam abundè Celſus deſcribit his verbis, cap. 8. libr. 6. Polypus eſt caruncula, modò alba, modò ſubrubra, quæ narium oſſi inhæret, & modò ad labra pendens, narem implet, modò retrò per id foramen, quo ſpiritus à naribus ad fauces deſcendit, adeò increſcit, vti poſt vuam cõſpici poſſit, ſtrangulatque hominem, maximè Auſtro aut Euro flante, fereque mollis eſt, raro dura, eaque magis ſpiritum impedit, & nares dilatat, quæ ferè καρκινώδης eſt, itaque attingi non debet. Cuius quoq; curationem perſequitur cap. 10. lib. 7. vt & Paulus cap. 25. libr. 6. πώλυπος dicitur Hippocrati (ac fortè πόλυπος Aeolicè, vt ſcribitur lib. περὶ παθῶν (p. 180.10.) vt πολύπους Atticè, quemadmodum ſcribit Athenæus libr. 7.) eiuſque quinque differentias ſtatuit, & curationem proponit, lib. 2. de Morb. (p. 147.

Πολυσχιδίη δόξης, præceptionũ varietas & multifida ſectio, aut multiplex diuiſio, ἐν παραγγελίαις (p. 19.4.) qua dictione cognitionis & methodi difficultatem ac varietatem indicat, cui χρονοτριβίας ἀσφαλείης (?), experientiæ firmitudinem ac ſtabilitatem coniungendam monet. Verùm illic πολυσχιδίην lego, velut πολυσχιδίην & πολυτροπίας morborum, eorum multiplices ſectiones & varios mores vocat libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 39.1.) τὰς μέν τοι πολυτροπίας τὰς ἐν ἑκάστῃσι τῶν νούσων, καὶ τὴν πολυσχιδίην αὐτέων, οὐκ ἠγνόουν ἔνιοι. Eorum tamen ſingulorum varios modos ac multiplices diuiſiones non ignorauerunt nonnulli.

Πόματα, potiones, inter debiliores cibos & con coctu faciles reponuntur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 6.14.) & poſt ῥοφήματα, ſorbitiones collocantur.

Πομφοὶ exponuntur Galeno in Exegeſi apud Hippocratem, ἐπαναστάσεις τοῦ δέρματος ἰχῶδες τε ἅμα καὶ πλαδαραί, καὶ ἐρευθεῖς. eminentiæ cutis tumidæ, ſimulque humore redundantes & rubicundæ. Quibus verbis ſubindicare mihi videtur Gal. locum libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. ducenteſima ſexageſima ſeptima, ver. duodecimo) καὶ ἐν τῇσι κνήμῃσι πομφοὶ ἀνίστανται, in tibiis eminentiæ tumidæ, laxæ & rubicundæ exurgunt. Vbi tamen πολφοὶ legunt exemplaria quædam manu ſcripta. Quam lectionem etiam amplexus videtur Erotianus, cui πόλφοι, βολφοὶ exponuntur, ex Metagene, & βρῶμά τι ποιῶδες, eduliũ quoddam ex pulte. Sed πολφοὶ potiùs lego. Indicat autem Erotianus maximè propriam huius vocis ſignificationem, quæ huic Hippocr. loco niſi per ſimilitudinem quadrare nullo pacto queat. πολφοὶ enim βολβοὶ antiquis dicebantur, vnde & πολφοφακῆ, quæ βολβοφακῆ Athenæo nuncupatur libr. 4. edulium ex bulbis & lente compoſitum. Sunt & πόλφοι Polluci lib. 6. cap. 9. μηρύματα ἐκ σταιτός, ἃ τοῖς ὀσπρίοις ἐνέβαλλον, offæ quædam tenues & oblongæ ex paſta, quas leguminibus iniiciebant, ex quibus πολφοφακῆν quibuſdam nominatam eſſe vult. Heſychio quoque πόλφοι exponuntur, τὰ ἐκ τῶν χέδρων καὶ τῆς ἐρίης ἑψόμενα, (ſi modò vera eſt lectio,) vt facilè coniicias ex freſis aut torrefactis leguminibus

bus incoctum fuisse edulium quoddam. Verùm πολφοὶ vt βολβοὶ potiùs legam. πομφῶν etiam meminit Hippocrat. lib. 2. de Morb. (pag. 157. 16) καὶ καθάπερ ἐμπίπλαται πομφῶν, ὡς ὑπὸ κνίδης. & tumidis cutis eminentiis, velut ab vrtica inustis, impletur.

Πομφόλυγες inde dictæ videntur, quæ sunt bullæ à spiritu flatuoso in humore cõtento, excitatæ & eleuatæ. Sic πομφόλυγες exponuntur Hesychio, αἱ ἐν τῷ ὕδατι γινόμεναι διδήσεις, ἢ φυσήματα ὕδατος. πομφόλυγες ἐν τοῖσιν οὔροισιν ἐφιστάμεναι, bullæ huiusmodi in vrinæ summo insidentes, longum futurum renum morbum prædicentes, aph. 34. lib. 7.

Πονηρὸς prauus & vitiosus dicitur, vt πονηρὴ τροφὴ, prauum aut vitiosum alimentum aph. 36. lib. 2. μοχθηρὰν τροφὴν exponit Galenus vitiosum cibum, qui solet vitiosum sanguinem gignere. Sic πονηρεύεσθαι quod est malè aut prauè affici, dicitur de aluo Hippocrati sæpe, quæ ob facultatis naturalis imbecillitatem probè suas actiones non obit, verùm effunditur & erumpit, & cruciatibus aut torminibus distorquetur. Velut in Prorrh. (pag. 213. 8.) οἷσιν αἱμορραγίαι πλεῖνες, πολυχρονίοισι χρόνῳ κοιλίαι πονηρεύονται. Quibus sanguinis eruptiones diu perseuerant, iis temporis progressu aluus prauè afficitur, hoc est effunditur aut humectatur. Idem enim hîc πονηρεύεσθαι quod καθυγραίνεσθαι aph. 27. lib. 4. vel Galeno interprete. Qua dictione etiam omnem vitiatæ facultatis naturalis errorem comprehendi vult Gal. cùm debilitato calore natiuo crudos humores plurimos & flatus gignit, aut humorum acrimoniam aut copiam, qua aluus perturbatur & malè habet. Quod etiam repetitur in Coac. Prenot. (pag. 431. 35.) Et rursus ibidem (v. 31.) τοῖσιν κοιλίαι πονηρεύονται, iis alui malè afficiuntur. Rursusque ibidem (pag. 429. 37.) τάχα δὲ ἡ κοιλίη πονηρεύεται τοῖσι, de aluo quæ cum torminibus erumpit & diffluit, quod καταρρήγνυται dixit in Prorrh. (p. 179. 36.) Iterumque ibidem (pag. 430. 27.) κοιλίης πονηρίην vocat malignam ventris affectionem, cùm cerebro acri & feruente materia oppleto, pars in aluum deturbatur, in eoq; transitu aluũ lancinat, cruciatu & torminibus afficit. Eãdemque phrasim effert de aluo torminibus malè affecta, ibidem pag. 444. 5.) Quemadmodum & πονηρευομένη κοιλίη in lethali dysenteria dicitur ibidem (v. 29.) de aluo humorum acrimonia effusa. & (v. quadragesimo sexto.)

Πόνος Græcis laborem & dolorem significat, vt scribit M. Tullius Tusculana 2. in quo tamẽ Græcos velut verborum inopia laborantes irridet, quod vtrumque vno nomine comprehendant. Quę etsi inter se sunt finitima, in quo tamen differant idem ostendit. πόνος etiam apud Hippocratem variam habet notionem, & Erotiano πόνος τρία σημαίνει; τὴν γυμνασίαν, nempe exercitationem, vt cùm scribitur sect. 4. lib. 6. Epid. aph. 20. ἄσκησις ὑγιείης, ἀκορίη τροφῆς, ἀοκνίη πόνων. Valetudinem excolunt, citra satietatem cibis vesci, & alacritas ad labores. Deinde etiam τὴν ὀδύνην sumitur cùm scribitur aph. 46. lib. 2. δύο πόνων ἅμα γινομένων μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, &c. ἔστι δὲ τῆς βλάβης, hoc est pro noxa aut læsione sumitur cùm scribit aph. 1. libr. 2. ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον. Quo in morbo somnus noxam facit, mortale. Quæ certè notiones sunt Hippocrati omninò frequentissimæ, & Galeni testimonio apud eum contestatæ. Nam & πόνος vehementem motionem & exercitationem, τὸ γυμνάσιον exponit Gal. lib. 2. salubr. in his Hippoc. locis, πόνοι σιτίων ἡγείσθωσαν. aphor. 28. sect. 4. lib. 6. Epid. Labores cibos præcedere debent, & aph. 5. sect. 6. lib. eiusdem. πόνοι, σιτία, ποτά, ὕπνοι, ἀφροδίσια, πάντα μέτρια. In labore, cibo, potu, somno, rebus Venereis mediocritas omnis adhibenda est. Quo etiam respicere Erotiani explicatio potest, cui πόνοι αἱ ἐνέργειαι, exponuntur. Sic & aphorism. 9. sect. 5. lib. 6. Epid. πόνος τοῖσιν ἄρθροισι καὶ σαρκί. Labor articulis & carni confert. Vbi Galenus in Commentario tres illas τοῦ πόνου significationes ab Erot. expressas attingit & sua interpretatione accommodat. ἐπειδὴ τὸ πόνος ὄνομα πολλάκις μὲν εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης ἀντὶ τοῦ γυμνασίου λέγειν, ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὀδύνης, ἢ ἁπλῶς ἧς δήποτοῦν βλάβης, ὡς ἐν πολλοῖς ὑπομνήμασιν ἤδη μεμαθήκατε. διὰ τοῦτο τοίνυν ἄλλος ἐπ' ἄλλο τῶν τριῶν σημαινομένων ἦκε τῶν ἐξηγησαμένων τὸ βιβλίον. Quoniam πόνος nomen sæpius consueuit Hipp. pro exercitatione vsurpare, interdũ pro dolore, vel simpliciter pro quauis noxia, vt ex multis commentariis iam didicistis: ob id ex iis, qui librum hunc exposuerunt alius aliud horum trium significatorum amplexus est. Sic aphoris. 26. sect. 8. lib. eiusd. πόνοι, ἀργίαι, ὕπνοι. Labores, otia, somni. Vbi Cõmentarii, qui Galeni nomine circumferuntur, annotant hîc πόνων nomine, τὰ γυμνάσια & exercitationes vsurpari. Aegr. 7. libr. 3. Epid. febrem ἐκ κόπων καὶ πόνων, ex lassitudinibus & laboribus insuetis cœpisse scribitur. vbi πόνους τὰ γυμνάσια exponit Gal. Et aph. 16. lib. 2. πονέειν, laborare & vehementer moueri significat. Vbi quoque scribit Gal. πόνον δὲ νῦν ἀκούειν χρὴ τὴν σφοδρὰν κίνησιν, ἣν περ καὶ γυμνάσιον ὀνομάζουσιν. Laborem hoc loco vehementem motionem inaudire oportet, quam exercitationem vocant. In quem sensum exponit etiam aphorism. 28. sect. 4. libr. 6. Epid. de quo supra diximus. Etsi libr. 5. salubr. (pag. 275. 15.) πόνον illîc τὴν σύμμετρον κίνησιν, conuenientem cuiusque corpori & moderatam exercitationem etiam significare scribit. Rursus πόνοι γυμνάσια significant aph. 49. lib. 2. vt exponit Gal. Com. ad aphoris. 50. libri eiusdem, vt & πονέειν, γυμνασίοις χρῆσθαι, exercitatione vti, aphor. 32. sect. 5. libr. 6. Epid. & libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 69. 13.) & (v. 46.) ἢν ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐξαίφνης ἐς πλείω πόνον ἔλθοι. Si ex multa quiete ad ampliorem laborem de repente deueniat. Et lib. 2. περὶ διαίτης (pag. 97. 26.) πόνος δὲ ξηραίνει, Labor &

exercitatio exiccat. Πόνος quoque dolorem sæpissimè significat apud Hippocratem, vt & labor Latinis, velut aph. 44. & 45. lib. 4. ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι, ad articulos labores. vbi Gal. ὀδύνην ἢ βλάβην exponit. Sic etiam πονέει dolere, vt aph. 48. libr. 2. κάμνειν & ἀλγεῖν explicat Gal. fatigari & dolere. Et aph. 32. & 33. lib. 4. Vbi etiam scribit Gal. εἴπερ ὁ πόνος τὴν τε σφοδρὰν κίνησιν σημαίνει, καὶ τὴν ὀδύνην καὶ τὴν βλάβην, ὡς ἔμπροσθεν ἐδείχθη, πρόδηλον δήπου, ὅτι καὶ τὸ πονεῖν, τό, τ' ἐν πλείονι κινήσει γίνεσθαι δηλώσει, καὶ τὸ ἄλγεῖν τινα ὀδύνην ἢ βλάβην. Si quidem πόνος & vehementem motum, & dolorem, & noxam significat, quemadmodum antea est demõstratum, sanè liquet quod verbum πονεῖν, tum vehementiore motu vti, tum dolere aut noxam pati indicabit. Eaq; notio tam frequens est in Epidemiis vt testimonio nullo egeat, vt cùm scribitur ægr. 4. lib. 1. Epid. γυναικείων πόνοι, & τραχήλου καὶ ὀσφύος πόνοι; & σπασμοὶ πολλοὶ μετὰ πόνου. Et ægr. 5. καρδίης πόνος καὶ γυναικείων, & κεφαλῆς δὲ καὶ τραχήλου, καὶ ὀσφύος πόνος, & cùm scribitur ὑποχονδρίου δεξιοῦ πόνος, vt ægr. 12. & sæpe aliàs. Libro sexto Epid. aph. 8. sect. 8. οἱ πόνοι ἐν περιόδοισιν. Labores certis temporum circuitibus fiunt, de partus doloribus qui circa fœtus editionem contingunt, sumpsimus. Illa enim sententia tempus in quo fœtus ex vtero prodit significatur, quemadmodum illic scripsimus, & lib. 2. Epid. vbi eadẽ sententia repetitur. At verò tertium τοῦ πόνου significatum quo ἀντὶ τῆς βλάβης sumitur, & omnem noxam aut quicquid offensionem facit, indicat, etiam Hippocrati crebro est vsitatum, velut aph. 1. lib. 2. vbi πόνος βλάβην σημαίνει, vt scribit Gal. quo etiam sensu sumitur ab Erotiano. Et aph. 7. lib. 1. τοὺς ἐσχάτους πόνους, aut extremos dolores, aut labores intelligimus, aut extremas etiam offensiones. Sic enim ibi πόνους sumit Galenus, ἤτοι τοὺς παροξυσμοὺς ἢ ἁπλῶς ἅπαντα τὰ συμπτώματα. Rursusq; aph. 46. lib. 2. πόνος pro tristi & molesto sensu accipitur, etsi eum locũ p dolore sumi scripsit Erot. Et aph. 11. sect. 8. lib. 6. Epid. πόνοι labores indicant qui toto gestationis tempore grauidas offendunt & eas molestant, siue in fœtus cõformatione, perfectione, motu, abortione aut editione id contingat. Et Commentarii qui Galeni nomine publicantur, eo loco πόνους βλάβας καὶ ὀδύνας capiunt, & quamuis grauidarum offensionem. Quo sensu etiam sumuntur lib. 2. Epid. vbi id repetitur, & libr. 7. Epid. (p. 362. 33.) Lib. de natura humana (p. 10. 45.) de humore aliquo secreto, & in ea parte in quam nimia copia effusus fuerit dolorem & noxiam inferente. ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἂν ἐκχυθῇ, ὑπερεκπιμπλάμενον ὀδύνην τε καὶ πόνον παρέχει. Verùm etiam eum locum in quo consistiterit, & in quem nimia copia effusus fuerit, dolore & labore afficit, hoc est, grauat, offendit & vexat. Libro quoq; de rat. vict. in morb. ac. (p. 67. 40.) vbi scribitur, αὐτὴ διὰ πόνον. Sic exponit Gal. ἤγουν ἡ διὰ πόνον, ἤτοι τὸν ἰδίως λεγόμενον, ὅσπερ δὴ ἐστὶν ὁ αὐτὸς ταῖς ὀδύναις, ἢ τὴν ὡς ἂν εἴποι τις κακοπάθειαν, ἣ κακοπαθοῦσιν οἱ κάμνοντες ἐν ταῖς ὀξείαις νόσοις. Quædam etiam ob laborem, siue propriè dictum, qui idem est ac dolor, siue vt dixerit quispiam, malam affectionem, qua in acutis morbis ægri vexãtur. Rursusq; ibidem (p. 69. 52.) ἢν δὲ μὴ πόνος ἐν τῷ σώματι ἐμποιήσῃ. sin minus corpus offendit. Quæ verba exponens Gal. scribit. σημαίνει δ' αὐτῷ νῦν ὁ πόνος τὴν βλάβην γενικῶς νοούμενος πολλαῖς ταῖς κατ' εἶδος βλάβαις. πόνος autem hoc loco ei læsionem indicat, multas in genere læsiones vniuersaliter comprehendens. Πόνοι interdum quoque affectiones dolores excitantes indicant, & pro his accipiuntur, velut sunt tumores præter naturam, aut inflammationes. Quo sensu scribitur in Coac. Prænot. (pagina 430. versic. 16.) πόνοι κατὰ τὰ ὑποχόνδρια ἢ τὸν πλεύμονα ἐμπυομένοισι, pro his viscerum tumoribus præter naturam, aut inflammationibus quæ dolores faciunt & in pus vertuntur. Sic pro affectione dolorem excitante πόνον sumit Galenus Com. ad aph. 6. lib. 2. & scribit, πόνους εἴωθεν ὀνομάζειν ἐνίοτε τὰς διαθέσεις αὐτὰς ἐν αἷς ὀδυνώμεθα. πόνους interdum vocare consueuit affectiones in quibus dolore afficimur. Quem in sensum explicat aphorism. 7. sect. 1. lib. 6. Epid. & πόνους exponit τὰς διαθέσεις, ὅσαις μετ' ὀδύνης γίνεσθαι πεφύκασιν, ἐρυσίπελας δηλονότι, καὶ φλεγμονὴν, καὶ τραῦμα, καὶ θλάσμα, καὶ ῥῆγμα, καὶ σπάσμα, καὶ πᾶν ὅ τι τοιοῦτον. affectiones ipsas quæ cum dolore fieri consueuere, vt erysipelas, inflammationem, vulnus, contusionem, ruptionem, conuulsionem, & quicquid est huiusmodi. Πόνος κεφαλῆς lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 109. 9.) in his qui veratri potione purgandi non sunt, capitis dolor diuturnus & solutu difficilis sumitur Galeno, πόνος ἐν κεφαλῇ χρόνιος καὶ δύσλυτος. ὑπαρχούσης γάρ σε τοῦ κάμνοντι τῆς κεφαλῆς χρὴ πόνῳ.

Πορεύεσθαι quod est procedere, prodire, de purgationibus menstruis effertur aph. 60. lib. 5. sed quæ larga copia & manu effluunt. Sic enim ἢν αἱ καθάρσιες πορεύωνται, si purgationes cursum suum teneant, explicat Gal. τὸ καθάρσιες πληθυντικῶς εἰρημένον, καὶ τὸ πορεύωνται μετ' αὐτοῦ λεγόμενον, ἐνδείκνυται μήτ' ὀλίγον εἶναι τὸ ἐκκρινόμενον αἷμα, μήθ' ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις καὶ πολύ. καθάρσιες plurali numero elatũ, & τὸ πορεύωνται quod sequitur, non paucum sanguinem esse qui excernitur indicant, neque semel, sed sæpe & multum effundi.

Ποσθία dicitur tuberculum paruum palpebræ cilio adnascens, quod alio nomine κριθὴ vocatur, à similitudine ad hordei figuram, Gal. libr. 4. Comp. pharm. κατὰ τόπ. (pag. 210. versic. 16. & pag. 221. 49.) Est autem κριθὴ Paulo ἀπόστημάτιον κατὰ τὸν τοῦ βλεφάρου ταρσὸν ἐπιμηκές, abscessus paruus, oblongus, ad palpebræ extremum, ταρσὸν dicunt, adnascens.

Πόσις potio dicitur, sed de vini potione intelligitur Hippocrati libro primo de Morb. (pagina 137. versic. 36.) in pleuritide, πόσιες ἀλέες τε καὶ ἰσχυραί, potiones confertæ & vehementes, hoc est, copiosæ & validæ, de vini

vini haustu. Sic πῶν ἀκαιρότερον, intempestiuiorem vini potum diximus. ægr. 13. libr. 3. Epid post st. pest. Et aph. 7. libr. 7. πολυποσίην multam vini, non aquæ, potionem indicare disertis verbis exprimit Gal.

Πόσῳ, ὀλίγῳ exponit Galenus in Exegesi apud Hippocratem, verùm ποσῶ melius legatur, vt & ὀλίγῳ πῶ habent exemplaria quædam, vt sit, modico quodam.

Ποτάμια, πρόσφατα οἱ Δωριεῖς, recentia vocant Dores scribit Galenus in Exeg. Qua dictione vtitur Hippocrat. libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 62. versic. 35.) καὶ τὰ ἄλφιτα, οἷόν τι ποιέει τὰ ποτάμια τοῖσι μὴ εἰωθόσι, καὶ τὰ ἑτεροῖα τοῖσι τὰ ποτάμια εἰωθόσι. Et quid faciat polenta recens iis qui non assueti sunt, & alia, his qui recente vti consueuerunt. Vbi scribit Galenus, τὰ δὲ πρόσφατα ποτάμια κέκληκε τῇ τῶν Ἰώνων φωνῇ, καὶ τῇ τῶν παλαιοτέρων. recentia ποτάμια dici Ionum & prisca lingua. Libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 217. versic. 9.) ἄλφιτα ποτάμια πινέτω, polentam recentem bibat. Vbi tamen ποτάμεια vitiosè legitur. Et rursus (pagina 220. versiculo 12.) ἄλφιτα ποτάμια ἀναμίξας, polentam recentem admixtam. Libr. quoque eodem (pagina 227. versic. 9.) ἔπειτα λαβὼν σάρκα ποταμίην προσθεῖναι. deinde carnem recentem supponere, quod de carnis recentis frustulo pudendo muliebri indito dicitur. Quod libro secundo, περὶ γυν. (pag. 290. versiculo 28.) ξὺν ποταμίῃ σαρκὶ προστιθέναι dicitur. Sic libro secundo περὶ διαίτης (pagina 95. versiculo 15.) vbi ἀνδράχνη ποταμίη passim legitur, portulaca fluuiatilis, ποταμίη haud scio an scribendum sit, quòd ταριχευομένη, hoc est sale condita ac macerata statim ex aduerso opponatur. Erotianus etiam ex Bacchio ποτάμια τὰ πρόσφατα indicare scribit. Et annotatur ex Corintho τὰ πρόσφατα, ποτάμια, Ionum dialecto dici. Hesychius verò ποτάμιον exponit, νέον, πρόσφατον, οἱ δὲ ξύνεγγυς. Est autem ποτάμιος, ἐγγὺς καὶ συνεχῶς φατός, vt πρόσφατος, recens & modò dictus.

Πολὺ apud Hippocratem præterea, insuper, maximè, præcipuè significat, & sermonem auget, vt scribit Gal. veluti lib. de art. (pag. 651. versic. 9.) ἀλλὰ μᾶλλον ἐς τὸ ἄνω πολὺ, καὶ ἐς ὃ τελέως περιρραγῇ. sursum tamen magis vergat, idque præcipuè, quoad circumcirca ex toto abruptum fuerit. Vbi scribit Galenus, εὔδηλον δὲ ὅτι καὶ κατ᾽ αὐτὴν τὴν ῥῆσιν αὐξῆσαι βουλόμενος τὸν λόγον, ἐχρήσατο τῇ πολὺ φωνῇ, ὡς εἰ καὶ οὕτως εἶπε, μηδὲν μετέωρον ποιεῖν, μηδὲ ἐς τὸ κάτω ῥέπον, ἀλλὰ μᾶλλον ἄνω, καὶ μάλιστ᾽ ὅταν τελέως περιρραγῇ τὰ σεσηπότα. Patet autem quòd in hac oratione Hippocrates sermonem augere volens [πολὺ] dictione vsus fuerit, perinde ac si ita diceret, vt neque suspensum sit, neque deorsum vergat, sed sursum magis, idq; præcipuè cum putrefactæ partes circumcirca ex toto abruptæ fuerint. Rursusque ibidem (pag. 637. 9.) κατὰ δὲ τὸν βουβῶνα δοκέει τι ἡ σὰρξ λαπαρωτέρα εἶναι πολὺ καὶ ψαυομένη. Ad inguen verò, caro aliquanto mollior sentitur, præcipuè etiam si contrectetur. Vbi quoq; scribit Gal. εἴρηται πρόσθεν ὅτι τῇ φωνῇ [πολὺ] χρῆται ὁ Ἱπποκράτης, ὅταν αὐξῆσαι βουληθῇ τὸ λεγόμενον. ὅδε γὰρ ὁ λόγος τοιός δε, κατὰ βουβῶνα δοκεῖ τι ἡ σὰρξ λαπαρωτέρα θεωμένοις, καὶ πολὺ μᾶλλον εἰ ψαύσειέ τις τοῦ χωρίου. Dictum etiam à me antea est Hippocratem solere hac voce [πολὺ] vti cùm rem augere voluerit. Est enim huiusmodi oratio. Ad inguen mollior quodammodo caro esse inspicientibus videtur, idq; etiam multo magis, si locum quis attingat. Iterum quoque (pagina 620. versiculo 20.) πολὺ καὶ κατὰ τὸ στῆθος. maximè etiam ad pectus. Et rursus ibidem (pagina 611. versiculo 25.) πολὺ δὲ καὶ ὅσα ἀνώτερω τῶν φρενῶν τῆς προσφύσιος κυφοῦνται, præcipuè verò vbi supra septi iuncturam in gibbum curuantur. Sic enim illîc legit Galenus contra omnium exemplarium fidem. Vt & rursus ibidem (pagina 587. versiculo 31.) legit Galenus πολὺ καὶ πρὶν ἐκκαρπεῖν τὴν βαθεῖαν, præcipueque alta herba prius ad maturitatem deuenit. Vbi exemplaria omnia ὅτι legunt. Πολὺ quoque ποτὲ significare hoc est Aliquando apud Hippocratem annotat Gal. in Exegesi.

Πότος conuiuium & compotationem significat, libro quinto Epid. (pagina 341. versic. 45.) ὁπότε ἐς πότον ὁρμῷτο, cùm ad conuiuium prodiret, progrederetur. Sic etiam sumi potest quod scribitur, ægr. 2. libro primo, Epidemiorum ἐκ κόπων, καὶ πότων, καὶ γυμνασίων ἀκαίρων. ex laboribus, compotationibus & exercitationibus intempestiuis diximus.

¶ Πρᾶγμα aut πρῆγμα pro varia rerum natura, varias habet notiones apud Hippocratem. Initio Progn. (pag. 118. vers. 7.) τὰ τῶν νοσεόντων πρήγματα dicuntur, quæ in rem ægrorum fiunt, & iis sunt vsui, ægrorum res & quæ ad eos spectant, τὴν τοῦ νοσήματος κατασκευὴν καὶ φύσιν, morbi constitutionem, conditionem & naturam exponit Gal. Verùm hac dictione Hippocr. omnem ægri statum intelligere videtur, & omnia quæ circa ægros fieri debent & geruntur, cum innuat medicum, qui rectè prædicturus sit, facilè fidem facturum se optimè ægrorum res & quæ in eorum vsum sunt tenere, ac morbi naturam & conditionem diligentissimè pernoscere, quaq; huic ratione aut via succurrendum sit. Sic li. 1. περὶ γυν. (p. 238. 29) Medicũ vult σκεπτόμενον ἐς ὅλα τὰ πρήγματα τῶν γυναικῶν, res omnes mulierum diligenter expendere, & in eas intentum esse, qui nimiam osculi vteri humiditatem rite & ordine sit curaturus, siue quid ex vniuerso corpore mouendum sit, siue ex vteris ipsis, siue vtroque modo. Vbi mulierum conditionem & statum, quæque ad eas spectare videntur omnia, aut illis sunt vsui, & in earum rem fiunt, obaudire possumus. Possunt & mulierum negotia & actiones intelligi, quæque ab ipsis efficiuntur munia in toto vitæ genere & instituto, quæ ipsam morbi causam fouere videntur. Libro etiam de rat.

vict. in morb. ac. (pag. 61. 55.) πρῆγμα totum morbi decursum ac constitutionem indicat. ὅτι ἐξαπίνης οἷόν τε ὅλῳ τῷ πρήγματι μεταβάλλειν, ὅτε ἐπὶ τά, ὅτε ἐπὶ τά. Neque de repente quicquam in hanc vel illam partem immutare in toto negotio licet, hoc est, in toto morborum decursu, in quo mutationes magnę & intempestiuę magnopere cauendæ sunt. Est & πρῆγμα res & negotium de quo quæritur, aut propria rei natura quę in quæstione versatur. Lib. quoque eod. (p. 64. 40.) οὐ γὰρ ἠδελφισμένον ἐστὶ τῷ πρήγματι περὶ οὗ πλεῖστός μοι λόγος εἴρηται· ἀλλ' αὐτὸ τὸ πρῆγμα ἐπικαιρότατόν ἐστι διδακτήριον. Neq; enim ei rei de qua multum sermonem fecimus est simile, verùm res ipsa valde opportuno erit documento. Et libr. περὶ ἀφόρων (pag. 293. 9.) καὶ σιτίων ἀπεχέσθω τῶν μὴ ξυμφερόντων τῷ πρήγματι, & cibis abstineat, qui ad id quod quæritur non conducunt, hoc est ad institutum negotium, conceptionem videlicet. Quod iisdem verbis repetitur lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 51. 29.) Libr. περὶ φυσῶν, (pag. 118. 47.) περὶ μὲν τοῦ ὅλου τοῦ πρήγματος, ἀρκεῖ μοι ταῦτα. De hac quidem tota re, hæc sufficiant, hoc est de spiritus vtilitate & aëris, quæ est affecta ad rem quæstio. Et lib. de art. (pag. 610. 12.) τῷ δὲ πρήγματι τῷ πιέτῳ οὐδεμία βλάβη συμφθέντι, nulla tamen ex huiusmodi sectione huic rei noxia imminet. Eadem notione τοῦ πράγματος εἶδος dicitur Galeno, rei de qua quæritur species & valde propria ac specifica rei essentia, quæ ex maximè propriis constituitur differentiis, libr. 1. de diff. feb. (pag. 325. 29.) γνοίη γὰρ ἂν οὕτως, εἰ καὶ μὴ τὸ τοῦ πράγματος εἶδος, ἀλλὰ τὸ κάλλιστόν γε καὶ ἀπηκριβωμένον τῶν πυρετῶν, ἴδιον δὲ ἅμα καὶ ἀχώριστον σημεῖον. Agitur nanque de propriis febris diariæ signis, quæ etsi rei formam minimè constituunt, (quòd ex proprietate quę omni, soli & semper inest, cuiuscunque rei natura & essentia circumscribatur) certissima tamen sunt atque inseparabilia huiuscemodi febrium signa. πράγματα etiam molestias & negotia significant, quemadmodum scribitur in Progn. (pag. 150. 50.) πράγματα πολλὰ παρέχειν, & repetitur in Coac. Prænot. (p. 436. 1.) quod est multum negotii facessere, aut multum molestiarum exhibere. Qua notione etiam πρηγμάτων nomine, res, difficultates, & negotia, aut rerum gerendarum actiones sumi possunt aph. 28. sect. 8. libr. 6. Epid. non secus ac apud Terent. Adelph. res pro molestiis ac perturbationibus sumuntur. Ego, quia non rediit filius quæ cogito? Quibus nunc solicitor rebus? Etsi in hoc loco, Hippocrati per πρήγματα causæ manifestæ & externæ accipiuntur, quæ animum mouent & afficiunt, aut mœrore, aut gaudio, aut metu, aut confidentia, aut spe, aut desperatione, eumq; huc & illuc momento impellunt, velut per ὄργανα causæ internæ. Ex quibus quomodo affectus sit animus considerandum monet ea sententia Hippocratis, & mentis intelligentia, vt per se valeat & constet, quod vt plurimum ab eiusmodi causis tum internis, tum externis, non parum conturbetur & commoueatur. πρῆγμα etiam sæpe rem, negotium, circa quod actiones humanæ versantur significat in Epistolis ab Hippocrate scriptis, vt (p. 525. 10.) πεισθεὶς ὅπερ ἦν ἐπείγειν τὸ πρῆγμα. persuasus, id quod erat, rem vrgere. Et (p. 526. 5.) ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρωπίνων πρηγμάτων ὑπερφρονήσαντες. sed sunt qui humanas actiones despiciunt & pro nihilo ducunt. Et (v. 48.) ἐπείγει γὰρ τὸ πρῆγμα. Vrget enim res ipsa. Et rursus (p. 527. 3.) de Democrito, καὶ οὐ παύεται γελῶν ἐπὶ παντὶ πρήγματι, neque ridere cessat in omni negotio. Vbi πρῆγμα rem seriã, grauem, & studio aut opera dignam indicat, vt Democriti risus absurdus visus fuerit. Quemadmodum etiam lib. περὶ ἐνυπνίων (pag. 107. 8.) ἐν δικαίῳ πρήγματι, in re iusta & seria dicitur, quo nomine hominum officia, actiones & munia quotidiana intelliguntur. Neque absimili locutione τῇσι χερσὶ πραγματευομένη phrenitica scribitur, libr. 7. Epid. (pag. 361. 1.) quæ manibus negotiosè & laboriosè plurima moliebatur. Et τὰ πρασσόμενα ποιεῖν Prorrh. 2. (pag. 420. 49.) est res consuetas obire & gerere, actiones procurare, aut muniis solitis perfungi. πρῆγμα ὑγρὸν quicquid est humidum, aut humidam naturam significat libr. περὶ φυσῶν (pag. 120. 29.) vbi de sanguinis extra propria conceptacula effusi mutatione agitur. ἄνω γὰρ οὐκ εὔπορος ἡ πορείη προσβάντης τῷ ὑγρῷ πρήγματι, καὶ ἑτέρῳ παντὶ βάρος ἔχοντι. Neque enim humidæ naturæ vt sursum progrediatur facilis est via, verùm accliuis & ardua, vt neque cuiuis alteri grauitatem habenti. πρήγματα κοινὰ lib. 2. Epid. (pag. 311. 39.) ea quæ vulgò in morbis fiunt, diximus, naturalis facultatis in coctionibus operam & πραγματείαν intelligentes. ἐν νόμῳ etiam Hipp. (pag. 19. 41.) τὰ δὲ ἱερὰ ἐόντα πρήγματα, ἱεροῖσιν ἀνθρώποισι δείκνυται. res sacræ sacris hominibus demonstrantur, quibus significantur scientiæ adyta & mysteria à quibus arcentur prophani. Atq; haud scio an huc accommodari Erotiani expositio queat, qua πρήγματα apud Hippocratem κτήματα, hoc est, possessiones significari scribit.

Πράμνιος exponitur apud Galenum in Exegesi, οἶνός τις οὕτως ὀνομαζόμενος μέλας καὶ αὐστηρός, vinum quoddam hoc nomine, nigrum & austerum. Cuius meminit Hippocrat. libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 246. 33. & p. 268. 12.) & lib. 2. (pag. 285. 8. & p. 286. 39.) Huius etiam mentionẽ facit Homerus Il. λ. (v. 638.) Athenæus lib. 1. vinum hoc esse crassum & multi alimenti scribit. Nicandri Schol. οἶνον Πράμνιον dici scribit ἀπὸ ἀμπέλου Πραμνίας, ἣν ὁ Ψιθίαν τινὲς καλοῦσιν.

Πρασοειδὲς dicitur apud Hippocratem quod est coloris viridis aut prasini, & porraceum colorem referens, vt πρασοειδέα τὰ διαχωρήματα, virides deiectiones & porraceæ, in Progn. (p. 139. 22.) & Coac. Prænot. (p. 444. 28.)

quæ

quæ à bile æruginosa tinctæ sunt. Est & πρασοειδὲς τὸ ἐμεύμενον, vomitio porracea, in Progn. (pag. 142. 55.) & πρασοειδὴς ἔμετος, in Coac. Prænot. (p. 441. 30.) viridis vomitus dicitur Celso cap. 4. lib. 2. vt & χολὴ πρασοειδὴς bilis viridis eidem nominatur cap. 6. libr. 2. quæ est bilis porracea aut prasina, porri colorem referens, quæ fit (vt scribit Galenus Com. 2. in Progn.) ex alimentorum quorundam cruditate, aut ex olerum esu: Interdum etiam immoderatiore calore venoso genere affecto in ventriculum influit.

Πρεσβύται sunt Hippocrati aph. 31. lib. 3. qui γέροντες dicuntur, senes & qui vltimam ætatẽ agunt, vt scribit Gal. in Com. quanquam inter πρεσβύτας & γέροντας quidam distinguunt, vt πρεσβύτας intelligant eos qui sunt in primo senio, γέροντας autem decrepitos & in vltima ætate. Sic πρεσβύτεροι in Coac. Prænot. (pagina 427. versic. 46.) sunt qui νεωτέροι dicuntur in Progn. ætate florentibus collati, & qui trigesimum quintum annum superant, quiq; in primo senio sunt constituti, & ὠμογέροντες vocantur. Alioqui πρεσβύται senes quoscũq; indicant, vt aph. 41. & 42. lib. 2. & 6. lib. 6. πρεσβύτερα ἔμβρυα seniores conceptus dicuntur aph. 1. lib. 4. verùm ex collatione tantùm ad νήπια, velut in Progn. (p. 163. v. 11.) τὰ πρεσβύτερα τῶν παιδίων dicuntur pueri qui primum septennium superant.

Πρηέες πυρετοὶ, febres sunt mites, quę est febrium differentia ex caloris essentia desumpta, aphorism. 17. sect. 1. libr. 6. Epid. quibus δακνώδεες τῇ χειρὶ, ad manum mordaces opponuntur. Sunt & πυρετοὶ πρηέες apud Hipp. sect 2. lib. 1. Epid. (p. 365. 6.) & in continuis, πρηέως ἀρχόμενοι, καὶ τὸ ὅλον ἐπιδιδόντες ἀεὶ. ibidem (p. 362. 22.) per initia mites, sed quæ in totum perpetuò increscerent.

Πρηνὴς exponitur à Gal. in Exeg. apud Hippocratem τὸ πρὸς τὴν γῆν νενευκὸς, in terram propendens & pronum. Sic πρηνὴς exponitur Hesych. ἐπὶ τὸ πρόσωπον πεπτωκὼς, qui in caput aut vultum propẽdet, pronus, decliuis, qui & πρανὴς dicitur communiter; cui ὕπτιος opponitur, supinus, vt in Mochlico (p. 507. 16) Libr. de fract. (p. 528. 58.) ἐπὶ τὸ πρηνὲς ῥέπειν dicitur, quod est in pronam partem vergere, idem quod καταπρηνὲς ibidem. (p. 527. 57 & (p. 575. 51.)

Πρήσμα exponitur Galeno apud Hipp. in Exeg. ἐμφύσημα, inflatio, & πρήσιος ἐμφυσήσεως, inflationis, & πρησιστότατον τὸ ἐμφυσητικώτατον, valde inflatum. vide quæ scripsimus in Ἀχρηστῶσαι antea.

Πρίειν est serrare, aut serra secare, idem quod πρίζειν, & de dentibus dicitur in Progn. (p. 127. 40.) ὀδόντας πρίειν, quod dentibus stridere dixit Celsus, vnde πρίσις ὀδόντων dentium stridor in Prorrh. (p. 181. 23) πρίσις autem vt & πρίων apud Hippocratem sępe serram aut terebram indicat, & ossis sectionem aut forationem per terebram, vt libr. de vulner. cap. (pag. 447. 8. & 10.) interdum etiam sectionẽ per terebram serratam, quæ terebræ teretis & serræ vsum facit, vt ibidem (p. 451.) vbi etiam ἐκπρίειν & ἐκπρίσαι & πρίων sæpe ponitur. Alioqui terebra acuta vtitur Hippocrat. & τρύπανον vocat ibidem (pagina 450. versic. 32. & pag. 456. 19.) Est & πρίων χαρακτὸς terebra caua, aspera & serrata, qua ad excidenda ossa ad membranam vsque vtitur Hippocrat. ibidem (pag. 451. 28.) estq; ea terebra χοινικὶς Græcis, & χοινίκιον Celso, modiolus vocatur, & terebræ rectæ, quæ τρυπήσιον dicitur, opponitur. Eadem quoque ὀρθοπρίων nominatur Galeno in Exeg. Hæc terebræ & serræ vsum habet, trepanis vulgaribus non absimilis, ideóque ossa forat & excidit. Ideóque eius vsus est in ossibus imbecillioribus & tenuibus, velut paruum terebrum in puerorum ossibus adhibet Hippocrates. Eius vsum rectè describit Celsus capit. 3. libr. 8. Quidam interpretes πρίονα χαρακτὸν terebrã acutiorem accipiũt. Sed cùm τρυπανίῳ opponatur, quæ terebra est recta & acuta, melius caua, & exsculpta dicetur. Potest & χαρακτὸς dici, quòd impressa manu agatur, faciatque ei similem ambitum, qui in angustiorem orbem modiolo imprimitur. Est enim quidam premendi modus (inquit Celsus) vt foretur & circumagatur, quia si leuiter imprimitur, parum proficit, si grauiter, non mouetur. Apud Galenum autem annotantur duo serrarum genera, vnum μαχαιρωτὸν, pro serra quæ macheræ formã habet, ea polit & leuigat ὀδοντωτὸν, alterũ, pro serra dẽtata, quę incidẽdo altiora crenularũ vestigia relinquit.

Προαγόρευσις prædictio, prænunciatio, aph. 19. libr. 2. τῶν ὀξέων νοσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προαγορεύσιες. In morbis acutis non omninò certæ sunt prædictiones. In Progn. (pag. 118. 36.) καὶ τοὺς ἀποθανεομένους τε καὶ σωθησομένους προγινώσκων τε, καὶ προαγορεύων. tũ morituros, tum victuros præsentiens, ac prædicẽs.

Προακμάζοντες, qui in ea ætate sunt quæ vigorẽ antecedit, estque adolescentia ipsa, forteq; iuuentus accipienda est, in qua ob exuperantem calorem, maior humorum acrimonia & copiosior sanguis inest. Virilis autem ætas etiam pro vigore sumitur. In Coacis Prænot. (p. 444. 35.)

Προαυξέα παιδία, pueri adultiores, prouectiores, aut qui paulò ampliùs increuerunt, aut ætate processerunt, dicuntur Hippocrati lib. de art. (pag. 642. 21.) ἢ καὶ προαυξέων γεγονότων ἤδη παιδίων ξυμβῇ. aut etiam iam ætate progressis pueris casus inciderit. Vbi Gal. προαυξέα exponit, τὰ ἐπὶ πλέον ηὐξημένα, eos qui paulò ampliùs increuerunt, quorum non æquè ac tenellis infantibus ossium natura formari ac fingi potest. Idem in Exeg. scribit, προαυξέας, νόσους τινὰς οὕτως ὀνομάζει, τὰς τοῖς προβεβηκόσι κατὰ τὴν ἡλικίαν γινομένας, ὅτι καὶ αὐτοὺς οὕτως ἔνιοι καλεῖ τοὺς προβεβηκότας. προαυξέας morbos quosdam vocat, his qui iam ætate progressi sunt obuenientes, quòd & ipsos ætate prouectos quandoq; sic vocet. Quibus verbis aphor. 25. sect. 5. libr. 6.

Epid. mihi significare videtur Galenus atque ibi προαυξίας νόσους ex quibusdam exemplaribus legisse, cùm tamen ἐπαυξίας legerit in Com. vt antea exposuimus. Sunt & προαυξήσιες libr. 2. Epid. (pag. 312. 22.) corporis adauctæ moles, ex quibus de totius temperamento æstimatio fieri debet, vbi & προαυξέες etiam dicuntur quibus ea corporis moles increuit.

Πρόβατα quasuis pecudes & pecora significant, cùm aliòqui eo nomine oues designentur. Sic Gal. Com. 1. in lib. de art. (pag. 587. 24.) πρόβατα dici Hippocrati scribit, ἅπαντα τὰ βοσκήματα, pecudes aut pecora omnia, vt & apud Homerum Il. ξ. (v. 124.) πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε. Multa sunt illi pecora. Vbi Galen. πρόβατα ἀγέλας βοσκημάτων indicari vult, hoc est, pecudum gregem & armentum, eaque notione hanc dictionem priscis vsurpari. Et Scholiastes ibidem scribit priscos quadrupedes omnes πρόβατα dixisse, vt & Hesychius τὰ τετράποδα, quadrupedes exponit. Indeque πρόβασιν apud Homerum ὀδυσσ. β. (v. 75.) reditum & prouentum qui ex pecoribus prouenit significat, πρόσοδον exponit Scholiastes, ἀπὸ τοῦ προβαίνειν vnde peculiariter πρόβατα dicta videntur. πρόβασις quoque pecorum possessionem aut armentorum gregem indicat, & τὰ διὰ ποδῶν προβαίνοντα, vt scribit Eustath. τὴν τετραπόδων κτῆσιν exponit Homeri Schol. vt & Hesychius τὴν τῶν βοσκημάτων κτῆσιν. πρόβατα etiam apud Hippocratem, Erotianus quadrupedes omnes exponit, cùm scribit: πρόβατα, οὕτω καλεῖ κοινῶς πάντα τὰ τετράποδα νῦν. πρόβατα nunc communiter vocat quadrupedia omnia. Quam certè dictionem multis in locis ea notione vsurpat Hippoc. vt lib. περὶ φύσ. παιδίου (pag. 39. 22.) ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πρόβατα, θηρία τε καὶ τὰ ὄρνεα. Eodem modo se habent pecudes, & feræ & volucres. Hîc enim pecudum genus indicat, vt & lib. περὶ σαρκῶν (pag. 41. v. 13.) καὶ ἀποπατέει ἐπειδὰν γένηται τάχιστα καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ πρόβατα. Et celerrimè tum homines, tum pecudes, vbi natæ sunt, aluum exonerant. Et lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 78. 21.) ἕπονται δ' αὐτοῖσι καὶ τὰ πρόβατα ἐόντα, καὶ αἱ βόες, καὶ οἱ ἵπποι. Eos autem sequuntur & pecora, & boues, & equi. vbi oues tamen accipiunt interpretes. Sic libr. de Morbo sacro (pag. 122. 42.) οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἄλλο πρόβατον οὐδέν, ἢ αἶγες καὶ βόες. Neque enim alia vlla ipsis sunt pecora, præter boues & capras. (Sic enim legit Galen. Com. 1. in lib. de artic. cùm προβάτιον passim legatur) Etsi ibidē (p. 126. 28.) πρόβατα oues significare videntur. γνοίη δ' ἄν τις τόδε μάλιστα, τοῖσι προβάτοισι, τοῖσι καταληπτοῖσι γινομένοισιν ὑπὸ τῆς νούσου ταύτης. Id ipsum autem quis vel maximè cognoscet ex ouibus hoc morbo correptis. Vbi etiam pecudes intelligi possunt. Libri quoque περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 199. 43.) δοκέει δὲ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ γίνεσθαι ταῦτα πολλῷ μᾶλλον, ἢ ἐν προβάτοισιν. Videntur autem talia potiùs hominibus cōtingere quàm pecudibus. De tuberculis pulmonis agitur quæ pecudibus & quadrupedibus fiunt, vt illîc scribitur, vnde hydrops nascitur. Libr. de artic. (pagina 587. 15.) ἐν πάντων τῶν προβάτων βόες ἐν μάλιστα πονέουσι ταύτην τὴν ὥρην. quòd ex omnibus pecudibus, boues, hoc tempore quàm maximè laborant. At verò ibidem (pagina 608. 23.) ἐγὼ δέ ποτε πνεύμονος προβάτου ἀπότμημα ἐπέθηκα. Ego verò aliquando pulmonis ouilli frustulum resectum imposui. Sic enim de pulmone ouillo in nares fractas immittēdo sumpserūt interpretes, cū de aliis pecudib. etiam accipi queat. Velut lib. περὶ αἱμορροΐδων (pag. 520. 41.) οὐδὲν γὰρ χαλεπώτερον, ἢ ὥσπερ προβάτου δειρομένου τὸν δάκτυλον μεταξὺ τοῦ δέρματος καὶ τῆς σαρκὸς παραφέρειν. Neque enim maiore negotio id fiet, quàm si dum pellis oui detrahitur, digitum inter pellem & carnem medium immittas. Etsi de quauis pecude intelligi potest. Similiter etiam libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 267. 12.) in fluore muliebri albo. καταρρέεται οἷόνπερ προβάτου οὖρον. Defluit velut vrina ouilla, dixit Cornarius, cùm de alia pecude etiam accipi possit.

Πρόβλημα obiectaculum dicitur (vt loquitur Varro) aut obiectus, (vt Cornelius Tacitus) obex, quod prætenditur & opponitur ad aditum obstruendum. velut Æn. 8. de saxo illo quod Caci speluncam obstruebat, dixit Virgil. fultosque emuniit obice postes. Et Ouid. libr. 1. Fast. Ille aditum fracti præstruxerat obice montis. Sic membrana quæ collo vteri & osculo adnata conceptum impedit, os obstruit, & semini genitali aditum præcludit, πρόβλημα vocatur Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 227. 13.) & libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 239. 3.) γνώσῃ δὲ τόδε, ἢν ἐσαφάσσῃς τῷ δακτύλῳ, ἅψῃ τοῦ προβλήματος. Id verò cognoueris, si digito ad attrectandum immisso, obiectaculum aut obicem attigeris. Quę lectio faciliorem libr. 1. περὶ γυναικ. scriptionem facit, & verò emendat. Sic enim leg. videtur. γνώσῃ δὲ, ἢν τῷ δακτύλῳ ἅψῃ τοῦ προβλήματος. Cognosces autem, si quod obtenditur digito attigeris.

Προβολή, proiectura dicitur & prominentia, quicquid prominet aut prætenditur. Sic προβολὴ τοῦ χείλεος λεπτὴ dicitur libr. de artic. (pagina 587. versic. 21.) in reliquis pecudibus quibus ad depastionem labra tenuia prominent & prætenduntur. Lib. de Vuln. Capitis (pag. 445. 8.) προβολὴ ossis in capite eminentia aut extātia dicitur, cùm os quod in capite rotundum est, præter aliud prominet & extat. Sic enim ibidem sese explicat his verbis Hippocrates, ἀλλ' ὅστις μὲν ἔχει ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς προβολήν. ἡ δὲ προβολή ἐστι, τὸ τοῦ ὀστέου ἐξέχον στρογγύλον παρὰ τὸ ἄλλο. Verùm cuicunq; parte anteriore caput prominentiā habet, quę fit, cum os quod rotundum est, plus reliquo eminet. προβάλλεσθαι prætendere aut prætexere significat, profiteri, ac proponere, veluti proposita quęstiōe disserere. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 14. 40.) οἱ προβαλλόμενοι τὴν σοφίην πρὸς πολλὰ ἐοῦσαν χρησίμην. qui sapientiam ad multa esse vtilem proponunt.

Προγινώσκοντες exponuntur ab Erotiano apud Hippocratem προγιγνώσκοντες καὶ προφυλαττόμενοι, prænoſcentes, præſcientes & præcauentes. Sic in Progn. (p. 118. 35.) ἐκ πλείονος χρόνου προβουλευόμενος, longè ante ſingula præuidens, conſultè perpendens.

Πρόγνωσις, præſenſio, præcognitio, non tantùm futurorum dicitur, verùm etiam præſentium & præteritorum, vt indicat Hippocr. ſcribens in Prognoſt. (pag. 118. 4.) προγινώσκων γὰρ καὶ προλέγων παρὰ τοῖσι νοσέουσι, τά τε παρεόντα, καὶ τὰ προγεγονότα, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι. Præſentiens enim ac prædicens apud ægros, tum præſentia, tum præterita, tum etiam quæ futura ſunt. vbi πρόγνωσις tribus temporibus attribuitur, neque tantùm eſſe futurorum dicitur, vt explicat etiã in Com. Gal. & initio lib. 1. de præcogn. ex pulſibus. Prædictionis quoque & prænotionis vim tribus temporibus attribuit Hippocr. lib. 1. Epid. (pag. 366. 39.) λέγειν τὰ προγενόμενα, γινώσκειν τὰ παρεόντα, προλέγειν τὰ ἐσόμενα. Præterita vt enarres, præſentia cognoſcas, & futura prædicas annitendum eſt. Quod etiam ibidē indicat Gal. in Com. πρόγνωσις quoq; & γνῶσις, tam rebus quæ certò fiunt & ratæ ſunt, quàm incertis attribuitur, etſi vt plurimùm futuris accommodatur & firmis, vt ſcribit Gal. in Progn. (p. 119. 48.) εἴωθασι δὲ καὶ τὴν ὡς τὸ πολὺ περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ἐλπίδα, καὶ τὴν ἀσφαλῆ καλεῖσθαι πρόγνωσιν. Moris eſt autem vt plurimùm ſpem de futuro & certam nominare πρόγνωσιν preſenſionem, prǽcognitionem. Prognoſin autem præſciam ſignificationem vocat Cæl. Aurel. cap. 8. lib. 4. Tard. Paſſ.

Προδιαγινώσκεσθαι eſt prænunciare, præmonere, prius diſcernere. Libro περὶ εὐσχημοσ. (pagina 16. verſic. 19.) προδιαγινώσκεσθαι οὖν χρὴ τὸ ἐκβησόμενον ἐκ τῆς ἐμπειρίης, de euentu igitur per experientiam præmonere oportet, hoc eſt, euentum experientia cognitum prænunciare. De morbi ſalutaris aut exitialis euentu dicitur, cuius præcognitio vſu & experientia ſolùm comparatur, eamque prædicendam monet. προδιαγινώσκεσθαι prius cogitare dixit Caluus, prius diſcernere Cornarius.

Προεκρήγνυσθαι eſt ante tempus erumpere, diciturque Hippocrati de præcoci & præmatura criſi aut morbi ſolutione, cum nulla adhuc apparet morbi concoctio, vbi natura humorum copia aut qualitate irritata, in immaturam iudicationem erumpit, & malam criſim tentat. Sic enim de morbis inconſtantibus & malè iudicantibus ſcribitur lib. περὶ χυμῶν (p. 116. 41.) ἐὰν προεκρηγνύωνται, ἢ προεκκρίνωνται, ἢ ἐγκαταλείπωνται. ſi prærumpant, aut priùs excernantur, aut intus relinquantur. Quòd enim ante tempus erumpere aut excerni anticipent, ἄκριτοι fiunt, hoc eſt nullam aut prauam habent iudicationem. Quod etiam intus relinquantur, φιλυπόστροφοι fiunt, & recidiuas minantur. Ideóque προεκρήγνυσθαι & προεκκρίνεσθαι ſimul iunxit Hippocrates, vt alterum explicaret. προεκρήγνυσθαι enim quid non opportunè fieri, & iudicationis tempus præuenire ſignificat, malumque denunciat, quòd vnà etiam cum noxiis humoribus, irritata natura bonos & benignos effundat, vt ſcribunt Commentarii in librũ de humor. Galeno attributi, & repetitur libro tertio de Dieb. decret. (pagina 447. verſic. 31.) Idemque libr. περὶ τοῦ προγινώσκειν (pagina 459. 23.) huius vocis notionem aperit, cùm præoccupantem criſin hac voce ſignificat, his verbis: δι' ὧν καὶ ὅτι προεκρήγνυται πολλάκις ἡ κρίσις οὐ περιμείνασα τὴν πεπῶς κρίνουσαν δεδήλωται. In quibus oſtenſum eſt quòd ſæpe præuenit iudicatio diem quæ tutò morbum iudicatura eſt. Eaque notione προκρίνεσθαι dicitur Hippocrati, & libr. 2. Epid. (pagina 311. verſiculo 43.) τὰ προκρινόμενα ἢν ὠμὰ ᾖ, κρίσιες ὑποστροφαὶ ἢν δὲ μὴ, ἀκρισίαι. Quæ præmaturam iudicationem dum adhuc cruda ſunt occupant, morborum reuerſiones faciunt, ſin minus, omnino malam aut prope nullam ſolutionem portendunt. προεκρήγνυσθαι etiam temporibus intempeſtiuis & ante tempus occupantibus attribuit Hippocr. vt initio ſect. 2. lib. 1. Epid. χειμῶνες προεκρηγνύμενοι, tempeſtates ante tempus erumpentes, aut frigora intempeſtiua & quæ tempus præoccupant.

Προεξαδυνατήσαντες, qui admodum fractis ſunt viribus, & ex magno morbo valde fracti ac debilitati, quaſi prædebilitati, niſi quòd præpoſitio ἐξ mali incrementũ facit. In Prorrh. (pag. 173. 25.) αἱ τῶν προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι dicuntur deſipientiæ quæ iam admodum fractis viribus ſuccedunt, quæ oriuntur cerebro peſſimè admodum affecto, ideóque maximè ſuſpectæ ſunt. Quod etiam repetitur in Coac. Præſag. (pag. 426. 39) Qui verò ſint προεξαδυνατήσαντες his verbis explicat Gal. in Prorrh. μέγεθος γάρ τι τῆς κατὰ τὴν δύναμιν ἀῤῥωστίας ἐνδείκνυται τὸ προεξαδυνατησάντων ὄνομα, προσκειμένης τῆς ἐξ προθέσεως τῷ προαδυνατησάντων, ὃ καὶ αὐτὸ καθ' αὑτὸ βλάβην ἱκανὴν σημαίνει τῆς δυνάμεως. Hoc προεξαδυνατησάντων nomen magnam quandam facultatis imbecillitatem indicat, propter adiunctam ἐξ præpoſitionem nomini προαδυνατησάντων, quod etiam per ſe ſufficientem facultatis noxam ſignificat. Idē quoq; Com. 3. in Prorrh. (p. 200. 54.) προεξαδυνατήσαντας προκεκμηκότας τὴν δύναμιν, & μετ' ἐκλύσεως exponit, hoc eſt, valde delaſſatos, viribus fractos & debilitatos, & qui viribus ſunt exolutis, prælanguidos aut prælanguentes vocant. In quo etiam animaduertendum eſt προεξαδυνατησάντων legiſſe Galenum in Prorrh. veterem tamen lectionem προαπαυδησάντων eſſe, & codicibus manuſcriptis conteſtatam, Erotianiq; authoritate confirmatã, de qua ſuſpicionem quoque iniicit Galenus in Comment. Quam etiam vocem antea expoſuimus in Ἀπαυδᾶν.

Προεξευκρινῆσαι eſt aliquid diligenti præmedita-

tione adhibita & cum iudicio agere, aphor. 24. libr. 1. diligentem præmeditationem, cautionem, rectumque iudicium adhibendum ad purgantium medicamentorum vsum significat. Quo quidem verbo, diligentiam ipsam & ægrorum præparationem complectitur, quæque in instituendis purgationibus recto animi iudicio præuidentur.

Προθυμέεσθαι est aliquid propenso animo & magno studio suscipere aut instituere, aliquid diligenter & promptè curare, elaborare, anniti, affectare, alicui rei propensius vacare ac studere. In Coac. Prænot. (pag. 425. versic. 34.) προθυμέεσθαί τι πρότερον μὴ εἰθισμένον, aliquid propensius curare & magno studio eniti, non prius consuetum. Hinc προθυμία, alacritas, animositas, & ad res agendas promptitudo ac animi propensio, quæ calidi natiui copiam indicat. παιδία προθυμότερα ἐόντα. pueri alacriores, animosiores, promptiores, viuidiores, aphorism. 13. lib. 1.

Προΐστασθαι est præesse, adesse, prosistere, quasi antecellere ac dominari, adstare & quasi vrgere. Libro quinto Epid. (pag. 339. versic. 35.) πνεῦμα δὲ προΐστατο. difficultas spirandi prosistebat, hoc est, præerat, dominabatur & antecellebat aut aderat & instabat, ac vrgebat, vt προΐστατο melius legatur. Apud Dioscoridem cap. 11. libr. 2. προϊστάμενον γλοιῶδες, lentorem adhærescentem, sequacem & collectum qui veluti præest ac dominatur significat. Annotatur & apud Aristotelem sect. 4. Quæst. Natur. quæst. 30. προΐσταται χολὴ αὐτοῖς πολλάκις, iis sæpe bilis prosistit dixit Gaza, hoc est, adest, excellit, præstat ac dominatur. Etsi προΐσταται quidam illic legunt, vt sit obsistit, malè afficit, molesta est. Ea notione πρόστασις humorum præstantia & excellentia dicitur, eumque qui cæteris præstat ac dominatur significat, vt scribimus postea.

Πρόκα Galenus exponit apud Hippocratem in Exeg. ἐξαίφνης, repente, subitò, videturque vox esse Ionica qua etiam vsus est Herodotus, in cuius lexico πρόκα εὐθὺς exponitur, hoc est statim, continuò. Sic etiam Hesychio, πρόκα, εὐθὺς, ἐξαίφνης significat, vbi tamen exemplaria mendo carere non videntur.

Προκαταρκτικὰ αἴτια ἢ προηγούμενα, causæ antecedentes, vel antegressæ, vel antepositæ dicuntur M. Tullio libr. de fato, & externæ, quæ in nostra sunt potestate.

Προκίδι μαχαιριδίῳ τῷ φλεβοτόμῳ, exponit Galenus in Exeg. apud Hippocratem, hoc est, scalpello venis secandis accomodo. Exemplaria tamen quædam προμήκει pro προκίδι legunt, vt sit scalpello oblongo & acuto. προμήκη enim σιδήρια dicuntur Hippocrati (vt scribit Galenus Com. 1. in lib. de artic.) ferramenta oblonga & mucronata, minimè rotunda & capitulata, sed his similia quibus ad interpunctiones vtuntur, quæ τοῖς φαλακροῖς opponuntur. Quem in sensum hunc Hippocrat. locum libr. de artic. (pag. 590. 42.) hoc loco accommodant σιδηρίοισι δὲ χρὴ τὰ τοιαῦτα καίειν μὴ παχέσι, μηδὲ λίην φαλακροῖσιν, ἀλλὰ προμήκεσι. ferramentis autem ista adurenda sunt non crassis, neque admodum læuibus aut glabris, sed oblongis. Verùm hunc totum Exegeseωs locum non parum suspectum habeo, neque quonam rectè loco positum restitui possit mihi adhuc est satis compertum. Suspicionem auget Varinus qui προκήκει μαχαιρίδι apud Gal. legit, forte pro προμήκει.

Πρόκλησις est prouocatio aut inuitatio quædam, & sensuum ad externa reuocatio. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pag. 112. versic. 41.) ἀλλὰ τοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ θερμοῦ ἡδοναὶ καὶ προκλήσιες, ἀπὸ δὲ τοῦ ψυχροῦ ἀλγηδόνες καὶ ἀποστρέψιες. Vbi προκλήσιες illecebras, sensuū titillationes, aut ad externa euocationes significant, vt ἀποστρέψιες auersationes, intro reuocationes, ac veluti inhibitiones. Libro quoque περὶ εὐσχημοσ. (pagina 15. versiculo 49.) νομίζω γὰρ τοῦτο βίη εἶ) ἐς πρόκλησιν θεραπείης. (Sic enim legunt exemplaria manu scripta, & interpretes) Hoc enim necessitate coactus facere videbitur ad curationis prouocationem, vt dixit Cornarius. Caluus eleganter curationis illicium vocauit: vt Medici nimia garrulitas, velut quædam ad curationem inuitatio aut denunciatio videatur, qua ad se populares allicit & captat, iisque se quodammodo obtrudit. Exemplaria tamen publicata πρόσκλησιν habent, hoc est curationis aduocationem. Est enim πρόσκλησις aduocatio, ad opem ferendam vocatio, προτροπὴ Hesychio, exhortatio. Quo sensu hoc loco πρόσκλησις θεραπείης dicetur curationis aduocatio, vt sua loquacitate ineptæ suæ curationi subueniat Medicus, eamque sua nugacitate tegat.

Προκρίνεσθαι vide προκρίνεσθαι antea.

Προκώνια ἄλφιτα significant Hippocrati farinam ex hordeo recenti & tenero, libro secundo περὶ γυναικ. (pagina 264. versiculo 29.) Quem locum subindicans Galen. in Exeg. τὰ ἐκ τῶν νέων ἔτι καὶ ἁπαλῶν κριθῶν exponit. ex recenti adhuc & tenero hordeo confectam farinam: sic dictam quòd ex hordeo recenti fieret prius quàm in conos componeretur, ideóque exponit, τὰ πρὸ τῆς τοῦ κώνου στάσεως, prius quàm in conos extrueretur. κῶνος enim dicitur Galeno strues illa, quæ ex ligno erecto in areis componitur, maximeque humidis in locis, circa quam in metæ & coni figuram fructus adornantur. Scribit tamen idem Galenus, προκώνια ἄλφιτα quosdam accipere, τὰ ἐκ τῶν ἀφρύκτων μόνα, farinam quæ ex hordeo non tosto fieret. Ipse verò τὰ ἐκ τῶν νέων κριθῶν ἄλφιτα sumit. Pollux etiam τὰ ἐξ ἀφρύκτων κριθῶν. Hesychius προκώνια exponit, τὰ ἐκ τῶν μὴ πεφυρμένων κριθῶν ἄλφιτα, vt & Varinus, in quo tamen mendum esse existimo, cùm μὴ πεφρυγμένων legendum videatur. Idem quoque

Varinus πρεκώνια, πυροὺς μέλιτι κεχρισμένους exponit, & ex Aristophane Grammatico & Crate τὰ ἐξ ἀφρύκτων κριθῶν, scribitque ex tritico & hordeo fieri Autoclidi, Demoni quoque ἐν τῷ περὶ θυσιῶν, πρεκώνιά ἐστι κάχρυς κατηρεγμέναι μετὰ ἀρωμάτων, hordeum confractum aut contusum cum aromatibus. Vnde πρεκώνια quidam suffimentorum genus esse credunt ex Etymologo, apud quem etiam πρεκώνια πυροὺς μέλιτι κεχρισμένους, καὶ ἐν ἡλίῳ ὠπτημένους, significant, tritica melle illita & confecta, aut in sole tosta, quasi πυρεκώνια dicta. Apud Hippocratem libro περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 226. versic. 32.) πυροὺς πρεκώνιας triticum recens exponunt. Caluus verò hordeum recens tostum. Pro quo libro secundo περὶ γυναικ. (pagina ducentesima septuagesima octaua, versiculo vigesimo primo) πυροὺς πρεκόψας vitiosè legi videtur.

Πρόμαλος plantę species apud Hippocratem cuius meminit Eupolis ἐν αἰξὶ, vt scribit Erotianus. Verùm apud Erotianum φάξας vitiosè, pro φώξας legitur. Subindicat enim locum libri secundi περὶ γυναικ. (pagina 285. versiculo 28.) vbi in fluxus muliebris remediis πρόμαλον φώξας καὶ τρίψας ἐν οἴνῳ δίδου (scribit Hippocrat.) promalum tostum aut tritum in vino exhibeto, vbi myricam vertunt interpretes. Rursus ibidem (pag. 287. versic. 28.) πρόμαλον vsurpat Hippocr. Verùm non parum mihi suspectus est ille locus, tum quòd exemplaria manu scripta προγύμαλον ibidem vitiosè quoq; legant, tum quod lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 227. 31.) πρόσβαλε eadem in re scribatur, non πρόμαλον. Πρόμαλος exponitur Hesychio μυρίκη ἢ ἄγνος. Vnde πρόμαλον myricam accipiunt apud Hipp. & myricam esse contendit Hermolaus Barbarus in suis Corollariis ad Dioscor. quæ & ad muliebria profluuia, & mulieribus fluxione vuluæ opportunis in desessionibus adhibetur Dioscoridi. Plutarchus probl. 1. lib. 4. Sympos. πρόμαλον ponit in cibo caprarum apud Eupolin, vbi myricam exponunt interpretes. Verùm aliud quiddam esse suspicionem facit, quòd μυρίκην ibidē etiam apponat Plutarchus.

Προμηθέεσθαι apud Hippocratem exponit Erot. προβουλεύεσθαι, φροντίζειν, prouidere, curare, animo agitare. Quo sensu sumi potest quod scribitur lib. de fract. (p. 557. 39.) καὶ τὴν θέσιν αἰεὶ τῶν ναρθήκων προμηθέεσθαι χρή: idque semper prouidendum in admouēdis ferulis. Et lib. de art. (pag. 594. 26.) ὥστε προμηθεῖσθαι τῶν ὤμων τῶν ἐκπεπτωκότων. ita vt humerorum prolapsorum curam habeant, aut humeris prolapsis prouideant aut prospiciant. Ac rursus ibidem (pag. 595. 30.) εἰ πάνυ προμηθηθείη. & si valde quis prouideat, aut curam adhibeat. Rursusq; (p. 621. 34.) μοῦνον προμηθεόμενον, id solùm prouidentem. Et (p. 650. 29.) προμηθεόμενον ὅκως μὴ τρώσῃς, dum prouideas vt ne vulneres. Et (v. 35.) ἀλλ' ἐπὶ τὸ προμηθέστερον ἔδοξέ μοι ποιέειν. sed vt consultius quid fieret visum est. Libr. 1. περὶ γυναικ. (pagina 252. vers. 12.) προμηθεόμενος ταῦτα, hæc animo reputans, agitans, prouidens, libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 46. 54.) ὡς τὸ ἄρτιον τὸ περιττὸν προμηθὴς ᾖ. ita vt ad dierum paritatem & imparitatem animum attendas.

Προμυλλαίνειν est productis labris os contrahere ac cōprimere, aut protensa labra contrahere. προμυλλῶσας, προτείνας ἔξω τὰ χείλη, exponit Gal. in Exeg. quod est, labra protendens, aut vbi labra prominent. Quod legitur libr. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 11. 32.) προμυλλῶσας δὲ καὶ συστείλας, πιέσας τὰ χείλεα, vbi labra foras produxeris & cōtraxeris, aut compresseris, aut vbi protensis labris os contraxeris & compresseris. Gorrhæus, vbi iunxeris os & constrinxeris, labraque compresseris, dixit, quòd μύλλειν sit Hesychio πλάζειν. Verùm exemplaria omnia publicata προσμυλλιῶσας legunt, manuscripta verò προμυλλῶσας cum Galeno, in quibus etiam προδιαστρέψας in margine apponitur, velut dictionis explicatio quædam, quod malè in contextum à quibusdam assumitur, pro eoque προδιαστρέψας legendum existimo, vt labrorum protensorum distortionem quandam significet, quòd μύλλον διεστραμμένον indicet, & ἀπομυλλαίνειν διαστρέφειν, intorquere, incuruare. Galenus quoque in Exegesi, προμυλλαίνει, προεπιπλώκει, προέχει εἰς τοὔμπροσθεν, exponit, procidit, prominet anteriorem in partem, labiorum more quæ propendere finuntur. Vnde ἀπομυλλαίνειν προβάλλειν τὰ χείλη συνηγμένως significat, labra adducta protendere. vide ἀπομυλλαίνειν anteà.

Προμύσσειν emungere significat, & tropicè pecunias extorquere, aut mercedem exigere. ἐν παραγγελίαις (p. 17. 40.) κρέσσον οὖν σωζομένοισιν ὀνειδίζειν, ἢ ὀλεθρίως ἔχοντας προμύσσειν. Itaq; longè est satius à morbo seruatis exprobrare, quàm perniciosè habentes emungere. hoc est, præstat lethaliter affectos ægros non ex acta pecunia humaniter seruare, quibus tūc ingratitudinis nota inuri possit, quàm perniciosè affectos pecuniis emungere. Præconturbare dixit Cornarius. Caluus etiam præturbare & præcutere.

Πρόνοια prouidentia, prænotio, quę αὐτὶ τῆς προγνώσεως ponitur, pro prædictione & præsensione initio Prog. vt scribit Gal. πρόνοιαν ἐπιτηδεύειν, prouidentiam instituere, adhibere, prouidentia vti.

Προξένους Erotianus apud Hipp. exponit & antiquis dici scribit, τοὺς ἐν ἄλλαις πόλεσι μένοντας, καὶ εἰς ξενίαν ἐπιδεχομένους τε φροντίζοντας φίλων μὲν, οὐχ ὄντων δὲ πολιτῶν. eos qui cùm in aliis ciuitatib. degerent, amicos hospitio exciperent, eorumq; curam haberent, aut res procurarēt, qui ciues non essent. Πρόξενοι vocantur, qui peregrinos hospitio excipiunt, iisq; hospitalitatis officium præstant, idque præcipuè si publico non priuato nomine fiat.

Προσορισμὸς est præfinitio & quædam ante definitio, cùm quid ante definitur aut circumscribitur. ἐν παραγγελ. (p. 17. 31.) χρήσιμος δὲ πρ-

κῦλος τῆς προσφερομένων τῷ νοσέοντι, ὁ προορισμός. Vtilis autem varia eorum quæ ægro offerri debent præfinitio. Vbi in morbis remediorum varietatem antè ægro definiri & circumscribi vult. Variam prædestinationem eorum quæ ægro offeruntur dixit Corn.

Προπετὴς exponitur Erotiano apud Hippocrat. προπίπτων prociduus, qui pronus fertur. Additque eam dictionem cum translatione sumi. καὶ γὰρ ἐν τῷ βίῳ προπετεῖς ἀνθρώπους λέγομεν τοὺς μὴ κατέχοντας ἑαυτοὺς, ἀλλ' ὥσπερ πρὸ καιροῦ προπίπτοντας ταῖς πράξεσι. Nam & in vitæ institutis homines προπετεῖς (h.e. præcipites ac temerarios) dicimus, qui se ipsos non continent, neque sibi ipsis moderantur, sed velut inconsideratè sese in actiones præcipitant. Qua notione προπετὴς exponitur Hesychio προπίπτων πρὸ τοῦ λογισμοῦ. At προπετὴς æger dicitur Hippocrati prociduus, qui pronus ad pedes fertur aut ruit, in Prognost. (pagina 126. versic. 35.) εἰ δὲ καὶ προπετὴς γίνοιτο. Quòd si prociduus sit, pronus aut præceps ad pedes feratur. Id enim exponit Hippocrates, καὶ καταρρέοι ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ τοὺς πόδας. Quod totum Celsus expressit cap. 6. libr. 2. Vbi deorsum ad pedes subinde delabitur. At in Coacis Prænot. (pag. 439. 31.) dicitur, εἰ δὲ καταρρέοι προπετὴς ἐπὶ πόδας. Libro 1. περὶ γυναικ. (pag. 251. 45.) φυλασσόμενος ὅκως μὴ προπετὴς ἔσται ἡ ἄνθρωπος. ea cautione adhibita vt ne mulier prona aut præceps feratur. Libr. de artic. (pag. 580. 4.) πέφυκε γὰρ ἐς τοὔμπροσθεν προπετὴς ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος. Natura enim comparatum est, vt brachii caput in anteriorem partem procliue sit, prociduum feratur. Et libr. (3. pag. 612. 29.) ὡς μὴ προπετὴς ἐῃ αὐτέοισιν ἡ κεφαλή. vt caput iis minimè sit prociduum. Et rursus ibidem (pag. 615. 26.) μήτε αὐτοὶ προπετέες ἑωυτοῖς. neque ipsi præcipites ruant. Atque etiam ibidem (pag. 602. 26.) προπετέστεραι αἱ γένυες dicuntur maxillæ quæ magis procidunt. Prorrh. 2. (pag. 421. 20.) μὴ προπετὴς χωρίον, non propensus locus aut procliuis, minimè prociduus, de vtero quem minimè prociduum esse ad cōceptum oportet. Προπετὴς quòd procliue est & propensum indicat libr. περὶ ἰητροῦ (pag. 12. 33.) τὸ γὰρ προπετὲς καὶ τὸ πρόχειρον καταφρονεῖται. Nimia enim procliuitas & promptitudo despicitur, promtitudo & facilitas dicitur Cornario. Hæc verò videntur τῇ σεμνότητι opponi & grauitati quam in Medico requirit. Sic προπετὴς propensionem temerariam, præcipitem & præproperam in adhibendis remediis effusionem indicat, quæ in Medico despectui est & vilescit, quamuis magnopere conducat, si grauitate condiatur. Potest etiam proteruiam & effusam loquacitatem significare, quæ taciturnitati opponitur, quamque in Medico ibidem commendat. Sic προπετέως petulanter ac proteruè, aut præcipitanter denotat, eorum more qui præcipites sunt ac temerarii. Libr. 4. Epid. (p. 333. 22.) καὶ παχυγλωσσότεροι προπετέως, qui petulanti & effrenata linguæ incontinentia aut volubilitate sunt præditi, quales ebrii, qui nimium effusè verba profundunt, & in balbutientium genere continentur.

Προπυουμένης dici videntur libr. 7. Epid. (p. 367. 43.) qui pus primis diebus colligunt. προπυουμένων ἄπεπτον ἅλμυρα μετὰ μέλιτος. In his qui pus crudū primis diebus colligunt & expuunt, salsa cum melle exhibita conueniunt. Etsi alia est codicum omnium lectio.

Προρρήσεις, προρρήματα, prædictiones, prædicta, (velut Veiorum prædicta pro prædictionibus dicit M. Tullius libr. 2. de Diuinat. & Astrologorum prædicta, & Chaldæorum natalitia prædicta, & diuina prædicta libro de fato) Initio Prorrh. 2. τῶν ἰητρῶν προρρήσιες ἀπαγγέλλονται πολλαὶ τε καὶ καλαὶ καὶ θαυμασταί. Prædictiones Medicorum referuntur permultæ, & præclaræ, & admiratione dignæ. Rursus ibidem (pagina 413. versiculo 33.) καὶ τ' ἄλλα πιστότροπα προρρήματα λέγεται ἐν τῷ πιστῷ τῷ εἴδει. Atque talia multa huius generis prædicta narrantur. Πρόρρησις etiam sumitur Hippocrati pro ea artis persuasione, qua ex præceptionum cognitione absque exercitatione & artis vsu intumescunt Sophistæ, libri περὶ εὐσχημοσύνης (pagina decimaquinta versiculo vigesimoseptimo) τοιαύτη ἡ πρόρρησις ἀπαρηγόρητον εἰς σύνεσιν. huiusmodi prædictio nihil solatii ad intelligentiam adfert, hoc est nullius est vsus. Eandem οἴησιν, opinationem ibidem vocat, & λογισμὸν πιθανὸν, ratiocinationem probabilem, ἐν παραγγελίαις (pagina 17. versic. 8.) & πιθανὴν ἀνάπλασιν λόγου (vers. 18.) probabile rationis figmentum dicit Corn. Verùm orationem ad probabilitatem effictam significare potest, cui τριβὴν opponit, vsum & artis exercitationem.

Πρὸς pro πρὸς δὲ positum apud Hip. ex Gal. adscribunt quædam Exegeseωs exemplaria, idq; extra ordinem alphabeticum.

Προσάγειν admouere, adhibere, adiicere, offerre, exhibere, & de cibis admouendis dicitur Hippocrati aphorism. 3. sect. 3. libr. 6. Epidemiorum. προσάγειν ὕεια ὀπτὰ suillas assas offerre, quod προσφέρειν exponit ibidem Galenus. Sic προσάγειν & προσαγωγαὶ sæpe efferuntur Hippocrati de cibo paulatim & sensim exhibito, etsi etiam de quauis ciborum admotione & auctione dicantur, vt & προσαγωγὴ τῇ ἀφαιρέσει opponitur libr. περὶ διαιτῶν. (p. 107. 42. & aliàs sæpe) Ibidem (v. 16) καὶ σιτίοισι κούφοισι προσάγειν ἐς ἡμέρας πέντε. & cibos leues adhibere ad dies quinque sensim adiiciendo. Et rursus ibidem (vers. 19.) καὶ τοῦτο ἡσυχῇ προσάγε πάλιν ἐς τὰς πέντε ἡμέρας, eamque partem sensim rursus ad dies quinque adiice. Iterumque (versic. 31.) ἐξ ὀλίγου προσάγοντα, sensim adiiciendo. Et (versic. 32.) προσάγειν ἐς πέντε ἡμέρας. sensim adiiciendo ad dies quinque rursus exhibere. Et (vers. 42.) αὖθις προσάγειν πρὸς τὰς πέντε. rursus cibos sensim adiicere ad dies quinq;. Rursus ibid. (p. 108. 18.) ἐμέσαντι δὲ προσάγειν ἐς ἡμέρας πέντε, & post vomitum quinq; diebus sensim

sensim adiiciendo exhibere. Et v. (19.) καὶ ἐμέσαντα πάλιν προσαγέσθω κτ̃ τὸν αὐτὸν τρόπον, & à vomitu rursus eodē modo cibus sensim adiiciēdo adhibeatur. Rursusq́ (p. 109.14) ἔπειτα προσάγειν ἐξ ὀλίγου. deinde sensim adiectiōe facta cibum exhibere. Et rursus (v. 33.) καὶ τῇ τροφῇ τῇ μαλακῇ τε καὶ κούφῃ προσάγειν ἐμέσαντα. & à vomitu alimentum molle & leue adhibere. Et (v. 36.) καὶ προσαγαγεῖν ἐς ἡμέρας πέντε, σιτίοισι ὡς κουφοτάτοισι μὴ πολλοῖσι μηδὲ δριμέσι: & cibos quàm leuissimos, non multos neque acres, ad dies quinque sensim facta adiectione accipere. Et (versic. 49.) καὶ προσάγειν ἐκ τοῦ ἐμέτου. Rursus (pag. 110.3.) καὶ ἐμέοισι προσάγειν ἡσυχῇ ἐπὶ ἡμέρας πέντε. & post vomitus sensim adiectione facta ad dies quinque cibum exhibere. Sic libro primo περὶ διαίτης προσαγωγαὶ & προσάγειν ponitur, vt (p. 89.28.) & libro tertio (pag. 103. versic. 4.) & (v. 23.) προσάγειν κτ̃ τὸ αὐτό. Eodem modo cibi sensim exhibendi. Et Et (vers. 24.) εἶτα προσάγειν ὅκως τὸ σῶμα κομίσηται. deinde cibi sensim exhibendi quo corpus reficiatur. Et (versic. 35.) προσαγαγεῖν ἐς ἡμέρας τέσσαρας. ad dies quatuor cibum exhibere. Et (vers. 37.) προσάγων πρὸς τὸν σῖτον. ad cibum consuetum adducens. Rursus (pagina 104. versic. 8.) ἐλλέβορον πίσαντα προσάγειν. epoto veratro cibos exhibere. Et (v. 11.) καὶ προσαγέτω κτ̃ τὸ αὐτό. & idem cibus exhibeatur. Qua etiam notione ἐκ προσαγωγῆς quid fieri dicitur, quod sensim & per interualla fit, veluti ex accessione aut additione quadam, ac paulatim facto progressu augetur, perpetuoque & continuo opponitur. Sic libro primo Epid. (pagina 368. versic. 32.) καύματα μεγάλα καὶ οὐκ ἐκ προσαγωγῆς. æstus magni dicuntur, qui non sensim aut per interualla fierent, sed tum perpetui, tum vehementes. Et libr. 2. Epid. (pagina 314. versic. 45.) θάλπει δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκ προσαγωγῆς ἐπὶ μᾶλλον. Calido verò quicquid huiusce est generis, sensim magis procedit. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 44. versic. 49.) τοῖσι δὲ μονοσιτέειν εἰθισμένοισιν, ἅπαξ δοτέον τὴν πρώτην, ἐκ προσαγωγῆς δὲ ἢν ἐνδέχηται καὶ τούτοισι δὶς διδόναι. His verò qui semel tantùm cibum sumere consueuerunt, semel quidem quod satis est primo die cibus exhibendus est, deinde sensim quoque adiectione facta si fieri potest his bis dandus. Vbi id ipsum sic exponit Galen. ἀρξάμενος μὲ ἀπὸ τοῦ ἅπαξ, κτ̃ βραχὺ δὲ προσελθὼν ἐπὶ τὸ δίς. τὸ γδ̃ ἐκ προσαγωγῆς τοῦτο δηλοῖ. Vbi ab eo quod semel est auspicatus fueris, & sensim progressu facto ad bis processeris. Id enim ἐκ προσαγωγῆς, veluti paulatim accessione facta, indicat. Et rursus ibidem (pagina 60. versiculo 35.) ὡς ἐκ προσαγωγῆς ἀφίκηται ἐς τὸ ἔθος. vt paulatim accrescente accessione ad consuetudinem reditus fiat. Vbi exponit Galenus, ἐκ προσαγωγῆς, τουτέστι κατ' ὀλίγον εἰς τὸ παλαιὸν ἔθος ἐπανέλθοι. hoc est paulatim ad veterem consuetudinem redeat. Libro sexto, Epidem. sect. 2. aphorism. 18. ἐκ προσαγωγῆς τἀναντία προσάγειν. Contraria sensim adiectione facta inducere oportet. Vbi ἐκ προσαγωγῆς κτ̃ βραχὺ, hoc est, sensim & paulatim exponit Gal. Mutationes nanque ad contraria sensim ac paulatim fieri præcipit Hippocr. veluti accessione sensim accrescente, quod eas subitas ac repentinas non ferat natura. Et lib. 7. Epid. (p. 367.18.) περίπατοι ἐκ προσαγωγῆς. deambulationes sensim auctæ sunt. Lib. etiam de fract. (p. 538.26.) ἔπειτα μέντοι ἐκ προσαγωγῆς ἀνακομίζεσθαι. Deinde tamen sensim reficiendi sunt. Vbi etiam scribit Galen. τὸ δὲ ἐκ προσαγωγῆς δύναται σημαίνειν τὸ κατὰ βραχύ. Sic libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 269.30.) ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας θυμιῆν τὰ κάκοδμα ἐκ προσαγωγῆς. ad nares rerum graueolentium suffitus adhibeto sensim progrediendo. Libro περὶ χυμῶν (p. 137.4. & 5.) mutationes ἐκ προσαγωγῆς, hoc est, sensim progressu facto fieri probat. Et lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 107.16.) καὶ τοῖσι περιπάτοισι πολλοῖσι καὶ ὀξέσιν ἐκ προσαγωγῆς χρέεσθαι. & multis deambulationibus ac velocibus sensim adiectione facta vtendum. Eandem locutionem vsurpat Aretæus in Cur. Letharg. cap. 2. libr. 1. Cur. ac. ἐκ προσαγωγῆς δὲ τὸ καστόρειον ἀλεαίνει. Castorium autem sensim adhibitum calfacit. Et Galenus libro secundo, κατὰ τόπ. (pagina 186.13.) οὕτως ἐκ προσαγωγῆς χρῶμαι. ita sensim in eorum vsum progredior.

Πρὸς ἀνάγκην, coactè, ex necessitate. De aluo adstricta & intercepta dicitur, quæ nil nisi coacta aut medici cura & industria sollicitata reddit. In Prorrh.) pag. 183. v. 27.) κοιλίαι ἀπολελαμμέναι, σμικρὰ δὲ μέλανα σπυραθώδεα πρὸς ἀνάγκην χαλῶσαι. Vbi aluus intercepta est & arctè conclusa, paruaque & nigra caprarum stercoribus similia, nec nisi coacta, emittit. Quod ibi exponit Galenus μετὰ τοῦ πραγματεύεσθαί τι τὸν ἰατρὸν, ἢ διὰ κλυστῆρος, ἢ διὰ βαλάνου. τὸ γδ̃ πρὸς ἀνάγκην τοῦτόν τι σημαίνει. hoc est, adhibita Medici opera, vel per clysterem, vel per glandem. Id enim [ex necessitate] significat. Quod repetitur in Coac. Prænot. (pagina 443. versic. 26.) Ac rursus in Prorrh. (pagina 201. versic. 19.) κοιλίη πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα. dicitur aluus ex Medici industria liquida demittens. Vbi Galenus πρὸς ἀνάγκην, μόγις exponit, τουτέστι μετὰ τοῦ πραγματεύσασθαί τι τὸν ἰατρὸν, quod est, vix & ægrè, adhibitaque Medici industria. Rursusque ibidem (p. 202.2.) κοιλίης περίτασις πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα. aluus circumtensa, ex Medici industria liquida demittens. Quæ repetuntur in Coac. Prænot. (pagina 444. versic. 6.) In Prognost. (pag. 135. versic. 20) καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει εἰ μὴ σκληρά τε καὶ πρὸς ἀνάγκην, nihilque nisi dura aluus deiicit, idque coactè. Et rursus ibidem (pag. 152. vers. 22.) καὶ αἱ κοιλίαι οὐ διαχωρέουσιν ἐπὶ τῶν πλείστων, εἰ μὴ σκληρά τε καὶ πρὸς ἀνάγκην. Neque in his alui deiiciunt nisi dura, idque coactè. Et libro secundo Epidemiorum (pagina trecentesima decima quinta, versiculo septimo) κοιλίη ἀπολελαμμένη πλὴν πρὸς ἀνάγκην, aluus intercepta nil nisi coacta reddebat.

Προσξυναγκάζεσθαι etiam quod est cogi, adstringi & allidi de linteis dicitur Hippocrati in deligandi ratione, cùm vulneratæ parti aut fracturæ ita imponuntur, vt coacta sint, & adeo adstricta aut appressa vt dolorem moueant. Libr. κατ' ἰητρεῖον (pag. 677. 43.) προσξυναγκάζεσθαι δὲ μή. non cogantur. vbi scribit Gal. σημαίνει δὲ αὐτὸ δηλονότι τὸ προσξυναγκάζεσθαι τὸ ὀθόνιον οὕτως καὶ σφοδρῶς περιβεβλῆσθαι τοῖς πεπονθόσι μορίοις, ὡς ὀδύνην παρέχειν. Significat autem linteum προσξυναγκάζεσθαι, quod est coactum esse, ita arctè laborantibus partibus conuolutum esse, vt dolorem exhibeat.

Προσάρματα, alimenta, cibaria dicuntur & ciborum exhibitiones, à verbo προσαίρειν quod προσφέρειν, cibum offerre, exhibere significat. Et προσάρματα τροφαὶ exponuntur Erotiano apud Hippocratem. Aph. 15. lib. 1. καὶ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον, etiam plura alimenta dari debent. Libro quoque περὶ χυμῶν (pag. 115. 26.) τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυσμοῖσι τὰ προσάρματα μὴ διδόναι. In his qui accessiones per circuitus habent, nulla alimenta offerri debent. Quam dictionem per προσθεσίας ibidem explicare videtur, & aphorism. 19. libr. 1. & per προστιθέναι aphoris. 11. lib. eiusd. Sic libr. 1. Epid. (pag. 382. 12.) καὶ τίνι προσαρτέον, ἢ οὔ, & cuinam exhibendus sit cibus, nec ne. Hanc enim lectionem amplexi sumus, cùm alia exemplaria προσακτέον legant. Et libr. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 16. 30.) ἐν τοῖσι προσάρμασι τῶν προσφερομένων. in eorum assumptione quę exhibentur aut ingeruntur, vt pharmacorum aut ciborum. Hinc quoque πρόσαρσις ciborum exhibitionem significat Hippocrati, & προσφορὰ exponitur Erotiano. Quæ dictio vsurpatur libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 57. 40.) περὶ μὲν οὖν ῥοφημάτων προσάρσεως οὕτως γινώσκω. De sorbitionis igitur oblatione sic sentio. Et rursus ibidem (v. 54.) καὶ ἔκ γε τῆς μεταβολῆς ἡ πρόσαρσις τῶν γευμάτων ἔτι μᾶλλον. & ex mutatione eorum quæ per os ingeruntur oblatio multo magis. Quod efficit vt apud Erotianum πρόσαρσις & προσφορὰ melius legi putem, quod illic dictiones lib. de rat. vict. in morb. ac. explicentur. Vbi etiam προσαίρεσθαι de ciborum oblatione effertur. (pag. 69. 45.) ἢν ἐκ πολλῆς κενεαγγείης ἐξαπίνης πλέον τοῦ μετρίου προσάρηται. si ex multa vasorum inanitione repente plus iusto cibum quis ingerat.

Προσδέχεσθαι τὰ ἰήματα, curationes admittere, suscipere, assumere, accipere. libr. de artic. (pag. 650. 55.) In Mochlico etiam (pagina 510. versic. 23.) προσδέχεσθαι ταῦτα χρή. hæc admittenda sunt.

Προσδιατείνεσθαι vide προδιατείνεσθαι antea.

Προσέρχεσθαι accedere, adire, de mulierum congressu dicitur & ad mulierem accedere significat, cum eaque congredi aph. 19. sect. 3. libr. 6. Epid. οἱ δ' ἐπὴν προσέλθωσι. quidam vbi accesserint, aut ad mulierem accesserint.

Προσέχειν adhærescere significat, permanere & perseuerare, vt Prorrh. 2. (pag. 417. 23.) ἢ βῆχες ξηραὶ χρόνιοι προσέχουσιν, aut tusses siccæ, trahentes perseuerant, permanent, adhærescunt. Eaque notione προσέχει ἡ νοῦσος, ἀντὶ τοῦ παραμένει positum apud Hippocratem libr. 2. de Morb. maiore scribit Galen. in Exeg. Quod legitur libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 194. 29.) in secunda Tabis specie. αὕτη ἡ νοῦσος προσέχει τοῖσι πολλοῖσι μέχρι τριῶν ἐτέων. hic morbus multis ad triennium perseuerat. Quæ locutio eodem in libr. admodum familiaris videtur. Vt (p. 192. 41.) ἀλλ' ἕως γήρως προσέχει. sed ad senectutem vsque adhærescit aut perseuerat, quod priùs dixerat ξυμπαραμένει καὶ οὐ μάλα ἐκλείπει. Rursusque (p. 208. 27.) οὐκ ἐκλείπει ἀλλὰ προσέχει, non relinquit morbus sed perseuerat. Et (p. 210. 2.) εἰ δὲ μὴ προσέχει καὶ ἄχρι τῶν δέκα ἐνιαυτῶν. aliôqui ad decem annos pseuerat. Et (p. 212. 42.) ἡ δὲ νοῦσος προσέχει τὸ μακρότατον ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερέων. morbus autem vt longissimè perdurat diebus quadraginta. vt vel inde satis appareat lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν à Galeno in vocũ Hippocrat. explicatione libr. 2. de Morb. maiorem citari. Quod etiam confirmant aliæ dictiones, quarum explicationes adfert idem Gal. κυκεῶνα, αὐθηνὸν, δίεδρος. Etsi semel eundẽ librum περὶ ἐμπύων indicatura cohonestat. προσέχειν etiam τὰ πνεύματα dicuntur venti qui vrbes perflant, & flando perseuerant, libr. de aëre, loc. & aq. (p. 454. 1.) οὐ γὰρ προσέχουσι τὰ πνεύματα ἅ τε προσέχουσιν αὐτέοισιν καὶ προσκέονται. Non enim perseuerant venti. Qui verò perseuerant ipsisq; incumbunt. Est & προσέχειν attendere animum & aduertere, vt libr. 2. de Morb. (pag. 150. 6.) ἢν δὲ μὴ, δυοκαιδεκάτῃ προσέχειν. sin minus, ad diem duodeuigesimum animum attendito, diem duodeuigesimum obseruato, expectato, attendito.

Προσήκουσα τῷ Θεοκλῇ. Theoclis affinis, cognata, & quæ Theoclem cognatione aut propinquitate attingebat, lib. 7. Epid. (p. 356. 32.)

Πρὸς ἡμέρην, appetente die, diluculo, mane, sub diẽ. ægr. 3. lib. 3. Epid. post st. pest. ἤδη δὲ πρὸς ἡμέρην σμικρὰ ἐκουφίσθη. Iam verò appetente die paulò leuius habuit.

Προσηνὲς, mite, lene, placidum, benignum & iucundũ significat. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 11.) τὸ γὰρ γλίσχρασμα αὐτέης λεῖον, καὶ συνεχὲς, καὶ προσηνές ἐστι. Nam & ipsius viscositas læuis, continua & benigna aut iucunda existit. vbi προσηνὲς exponit Gal. ἐναντίον ὑπάρχον τῷ ἀπηνεῖ, τουτέστι τῷ κατὰ τὴν λῆψιν ἀηδίαν τινὰ ποιοῦντι. quod immiti iniucundoq; opponitur, h. est, & ei quod cùm sumitur insuauitatẽ quandam facit. Indè προσηνέστερον mitius, leuius, placidius dicitur lib. de fract. (p. 533. 49.) καὶ γὰρ προσηνέστερον καὶ εὐθετώτερον. Sic enim leuius & firmius hęrebunt. προσηνὲς Hesychius non solùm καλὸν, ἡδὺ, exponit, sed & ἐπιεικὲς, ἀγαθὸν, πρᾷον, χρηστόν.

Προσηρτημένα sunt appendices, appensa, retinacula, lib. de fract. (p. 566. 43) ἐκ δὲ πλαγίης ἑκατέρη διοστὰ ἑκατέρωθεν ἔχοι προσηρτημένα, tum à latere vnaquæq; geminas vtrinq; habeat appendices. Alii προσηρμοσμένα legunt, adaptata, accommodata retinacula.

Προσθεμένη apud Hippocr. eam mulierem significat cui medicamenta subdititia aut pessi naturalibus apponuntur, quæ inde προσθετὰ sæpè vocatur, vt & προστιθέναι & πρόσθεσις de huiusmodi subdititiis medicamentis appositis dicitur. Sic ægr. 4. lib. 1. Epid. προσθεμένη δὲ ταῦτα μὲν ἐκουφίσθη. Ex subdito autem pesso ista quidem alleuata sunt. Vbi eam dictionem hunc in modum exponit Gal. τὸ δὲ προσθεμένη, μετὰ μὲν τῆς βάλανος ὅταν τύχῃ γεγραμμένον, εὔδηλον ἔχει τὸ σημαινόμενον· ἄνευ δὲ τῆς προσθήκης, ἢ τὴν ὑπακοῦσαι χρὴ τὴν βάλανον, ὥς τινες βούλονται, ἢ πεσσὸν παρηγορικὸν δηλονότι καὶ ἀφλέγμαντον. προσθεμένη autem dictio, cùm ei βάλανος quidem adscripta fuerit, quid denotet manifestam habet significationem. Cùm verò sine addito apponitur, aut glandem subaudire oportet, vt volunt nonnulli, aut pessum qui dolorem leniat & inflammationem tollat. Rursus ægr. 5. eiusdem lib. προσθεμένη δὲ, ταῦτα μὲν ἐκουφίσθη. Quę quidem omnia ex subdito pesso alleuata sunt. Vbi scribit etiam Gal. προείρηται δ' ὅτι καὶ βάλανον καὶ πεσσὸν, ἐπὶ τῇ προσθεμένῃ δυνατόν ἐστι προσυπακούειν. Quòd autem huic dictioni προσθεμένη, vel glandem, vel pessum subaudire possimus, antea dictum est. Rursus lib. 4. Epid. (p. 332. 8.) προσθεμένη εὐώδες ἐξ ἀλήτου καὶ μύρου, ξυνέβη ταχέως ἀναδιδῶναι καὶ τελευτῆσαι. Quos ex subdititio medicamento odorato ex farina & vnguento, statim discuti & desinere contigit. Ex quibus colligitur προστιθέναι simpliciter & προσθετὸν de medicamento subdititio, tum glande, tum pesso dici. Sæpè verò & glandem ab Hipp. denotari & exprimi, vt lib. 1. περὶ γυν. (p. 253. 35 & 37.) & libr. 2. Epid. (p. 315. 41.) atq; aliàs sæpè, vt & πρόσθες ἐν εἰρίῳ aut προστιθέναι de subdititio medicamento in vellere naturalibus apposito, creberrimè dicitur in tota γυναικείων tractatione. Sic quoque ibid. ægr. 4. libr. 1. ἐξανίστατο βάλανον προσθεμένη, dicitur. Subdita glande ad desidendum exurrexit. Et libr. 7. Epid. (pag. 367. 12.) τὸ προστιθέμενον ἐκ τῆς χολῆς, glans ex felle subdita, supposita. De pessis verò vtero subditis vtrunque simul effertur. libr. 5. Epid. (pag. 336. 12.) προστιθέμενα προσθετὰ εὐώδεα πρὸς τὴν μήτρην, adhibiri pessi odorati vtero. Et προσθετὰ simpliciter aut προστιθέναι lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 20. & 21. Et libr. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 49. 33.) ἀπὸ προσθέτων, ex appositis ad vuluam. (quod etiam repetitur lib. περὶ ἀφόρων (p. 291. 45. Et rursus ibidem (v. 41.) τὰ εὐώδεα προστιθέναι πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης. odorata ad vteri osculum apponere. Et (v. 27) τὰ εὐώδεα προστιθέναι, odorata apponito. Et libr. de loc. in homine (pag. 74.) sæpius προσθετὰ apponit Hippocr. eorumque conficiendorum rationem edocet. Qua significatione etiā πρόσθεμα vt προσθετὸν dicitur Hippocrati pro medicamento in vellere per pessum subdito. lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 227. 4.) ταῦτα χρὴ πρόσθεμα ποιήσασθαι, hæc medicamento subdita, supposita, hoc est, ad medicamētum subdititium comparata. Et rursus ibid. (p. 228. 3.) ἐν εἰρίῳ ποιήσας πρόσθεμα προστιθέναι. in vellere medicamentum ad subdititium pessum comparatum apponito. Et lib. 1. περὶ γυν. (p. 239. 3.) πρόσθεμα ποιῆσαι, hæc apposita, aut appositu, (vt loquitur Plinius.) Quod libr. περὶ ἀφόρων (pag. 294. 33.) ποιῆσαι προσθετὸν dicitur, eadem in re. Qua notione προσθέσιας etiam vocat Hip. ἀντὶ τῶν προσθέτων, lib. 1. περὶ γυν. (p. 236. 47.) τὰς δὲ πυρίας ποιέεσθαι καὶ τὰς προσθέσιας. fomēta autem & subdititia medicamēta parāda. Etsi προσθέσιες de ciborum oblatione dicuntur aph. 19. lib. 1. & lib. περὶ χυμῶν (p. 115. 26.) vt & προστιθέναι aphorism. 11. lib. 1. atq; aliàs sæpè.

Πρόσθιον pudendum virile significat lib. 5. Epid. (p. 336. 47.) in vesicæ scabie. καὶ ἐπέτριβε τὸ πρόσθιον, & mentulam confricabat, atterebat. Verùm πόσθιον legendum censeo, vt extremum pudendum & summam mentulam significet.

Προσίστημι, sisto, inhibeo, compesco, propello, vt lib. de vlcer. (p. 513. 41.) τὰ ἀφεστηκότα προσιστάναι, quæ abscesserunt inhibere spongiis alligatis, hoc est, humorem in abscessibus redundantem sistere, inhibere, & propellere siccantibus medicamentis, vt quæ abscesserunt sese contingant, aut coalescāt aut glutinentur. Sic enim omnes exponunt interpretes. Potest & hic προσιστάναι significare affirmare, firmiter collocare, h. e. adurgere, atq; ita quæ abscesserūt cogere, vt sese contingant & coaptentur. Quæ enim abscesserunt, vbi nulla inflammatione, sorde, aut humore tentantur, aptari inter se & adhærescere debent, mutuoq; se contingere vt glutinentur & sedem attingant, h. e. subiectam abscedenti corpori partem, cui affirmari ac insidere pars quæ adducitur debet. Qua notione προσιστάναι sumi potest. Est. n. προσίσημι insto, vrgeo, vt li. 2. περὶ γυν. (p. 283. 28.) ἢν δὲ ἡ ὀδύνη προσῇ, si verò dolor vrgeat. Et li. 1. περὶ γυν. (p. 234. 41) ἢν δὲ πνὶξ προσῇ ἐξαπίνης. Si suffocatio repente sursum instet, pcedat, vrgeat, instet, qua significatiōe προσίστασθαι frequenter vsurpatur Hippocrati. Vt libr. 2. de Morb. (p. 154. 8.) ᾗ ἂν ἡ ὀδύνη προσίστῃ, qua parte dolor cōstiterit. Lib. περὶ ὀδοντοφυΐης (p. 54. 6.) ὁκόσοισιν ἐν τῷ θηλάζειν τὸ ποιέειν βὴξ προσίσταται: quibus infantibus, dum lac sugunt, tussis instat, vrget. Lib. 7. Epid. (p. 365. 22.) καὶ πνῖγες προσίσταντο ἅμα ὑστερικαί. & vteri strangulatus simul instabant, vrgebant, infestabant. Lib. 2. περὶ γυν. (p. 269. 21.) ἢν πρὸς τὴν καρδίαν προσιστάμεναι πνίγωσιν αἱ ὑστέραι. Si vteri ad cor adurgentes strangulatum inducant. Quod repetitur lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 226. 46) itaq; ibi leg. Et rursus (p. 287. 29.) ὅταν προσιστάμεναι πνίγωσι: cùm sursum procedentes, strangulant. Quod etiam repetitur lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 227. 49.) Et ἄνω προσίσταται de vtero aut dolore dicitur qui sursum procedit ac instat lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 224. 21.) & libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 281. 2.) De vtero verò ibidem (pag. 270. 37.) προσίσταται σκληρὴ ὡς σφαῖρα. & durus instat velut globus. Est etiam

προσίστασθαι inhiberi, supprimi, obfirmari, vt libr. 1. περὶ γυν. (p. 236. 38.) προσίσταται ἡ κοιλίη, venter supprimitur, inhibetur. Et li. 7. Epid. (pag. 361. 39.) ἰχὼρ προσίσταται, sanies sistitur & supprimitur.

Προσίσχειν, admouere, applicare, adhibere. Lib. de art. (p. 626. 47.) προσίσχουσι τὸν ὑγιέα πόδα πρὸς τὸν πόδα, pedem sanum ad hunc, hoc est læsum, applicant, admouent, h. e. conferunt. προσίσχειν verò idem quod προσέχειν significat lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 212. 42.) ἡ δὲ νοῦσος προσίσχει τὸ μακρότατον ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερέων. Hic verò morbus, vt longissimè, ad dies quadraginta perseuerat.

Προσκαθίζειν, assidere, incumbere, adhærere. ἐν παραγγ. (17. 33) πάντα γὰρ τὰ πάθη διὰ πολλὰς περιστάσιας καὶ μεταβολὰς μονῇ τινι προσκαθίζει. Affectiones enim omnes propter multas casuum circunstantias & mutationes, diuturniore quadam mora adhærescunt, hoc est diutiùs inhærent.

Προσκαυλεῖν est in caulem aut scapum transire & redigi. Lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 9.) ἐντεῦθεν αὐτῆς τὸ παχύτατον καὶ ἰθύτατον ἀνάπαλιν τραπὲν, προσκαύληκεν, ὅ ἐστιν αἰδοῖον. Inde crassissima & rectissima eius pars retro versa, caulem facit, quod est pudendum. Hoc est in caulem transit, & penem constituit, qui καυλὸς etiam dicitur & virga.

Πρόσκλησις, vide antea Πρόκλησις.

Προσκεφάλαιον, ceruical, puluinar, aut puluinus qui capiti aut membro fracto, vt cruri, supponitur. Lib. de fract. (p. 553. 34.) μάλιστα δὲ ξυμφέρει προσκεφάλαιον, ἢ λίνεον, ἢ εἰρίνεον, μὴ σκληρὸν, λαπαρὸν, μέσον κατὰ μῆκος ποιήσαντα, ὑποθεῖναι. Maximeq; confert puluinum, aut lineum, aut laneum, nō durum, sed mollem, in medio per longitudinem subiicere. Ibi κεφάλαιον vocat Gal. Rursus libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 252. 12.) προσκεφάλαιον μηδὲν ἔστω τῇ κεφαλῇ. capiti nihil substernatur, nullus puluinus. ὑποκεφάλαιον paulò post dicitur (v. 15.) Et lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 9.) ὑπὸ τὴν ὀσφὺν μέσην ὑποθεῖναι προσκεφάλαιον. lumbis mediis puluinum subiicito. Lib. 7. Epid. (pag. 355. 4.) καὶ προσκεφάλαιόν τι ψυχρὸν ἐνεὸν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖσι στήθεσι προσεῖχε. Et puluinum quendam frigidum, qui capiti suberat, etiam pectori admouebat. Vbi tamen προσκέφαλόν τι vitiosè legitur, quod illic monuimus.

Προσκυρεῖν est nancisci, consequi. ἐν παραγγελίαις (p. 18. 23.) προσκυρέοντες ἑωυτοῖσι καταειρωνεύεσθαι nactos vt ipsis illudatur. ludibrio & derisui seipsos exponentes, hoc est, sese deridēdos propinantes. Quod tamen aliter sumpsit Cornarius. προσκυρῆσαι Hesychius exponit προσεγγίσαι prope accedere, appropinquare. προσκύρησις ἀκέσιος, medendi authoritas, de medico aut arte medica, ibid. (v. 29.) idem quod ἀνακοίνωσις lib. περὶ εὐσχημοσ. (pagina 16. vers. 21.)

Πρόσοδος accessum significat, sed pro congressu cum muliere & concubitu sumitur aph. 19. sect. 3. lib. 6. Epid. ἐν τῇσι προσόδοισι. in mulierum cōgressibus. Sic enim eam dictionem exponit Gal. τὸ μέν τοι προσόδοισιν ἅπαντες σχεδὸν ἤκουσαν ἐπὶ τῆς πρὸς γυναῖκα μίξεως. Hāc quidem vocem [προσόδοισιν] omnes ferè de coitu cum muliere intellexerunt.

Προσπεπτωκότα ἐπιδέσματα, fasciæ fracturæ adhærescentes, non prorsus laxæ, neque omninò arctatæ aut adstrictæ, sed membro occursantes & adhærentes. Lib. de fract. (pagina 536. 3.)

Προσπήγματα μύξης, sunt mucosæ concretiones sedi affixæ & adhærescentes, aut compacta & agglutinata mucosa quædam, quæ anum circundant, eiusq; procidentiæ causa sunt. Prorrh. 2. (p. 421. 11.)

Πρόστασις præstantiam significat, dominatum, excellentiam, principatum, dignitatem, & apud Hippocrat. humorum dominium aut abundantiam, vt eum qui cæteris in corpore præstat & antecellit indicet, qui colore deprehenditur in lingua. Inde enim ad humorum dignotionem deueniēdum monet Hippocr. aphor. 15. sect. 5. lib. 6. Epid. γλῶσσαι ὁμόχροοι τῇσι προστάσεσι. Lingua humorū præstantiam colore refert. Vbi Galenus eam dictionem obscuram esse fatetur, & eum humorem qui linguam imbuit eiq; dominatur intelligit, siue ex ventriculo refundatur, siue in lingua concretus sit, siue eam leuiter & extrinsecus circumcirca imbuat & alluat. A verbo προΐσταμαι deducta dictio, quod præesse, præstare & antecellere significat, vt πρόστασις humorum excellentiam ac præstantiam, eumque qui cæteris dominatur ac præstat indicet. Scribitur etiam lib. de loc. in homine (p. 67. 34.) πρόστασιν ποιέειν τῇ σαρκὶ πρὸς τὸ ὀστέον, facere vt caro ad os insistat aut adhærescat. Indicat enim crebras sectiones efficere, vt vacuatis per vulnera superfluis humoribus, caro naturali habitu ad ossa insistat ac adhæreat. Vbi Cornarius carnis ad os extensionem dixit, vt à προτείνεσθαι deduxerit. Sed ibi fortasse melius πρόσθιξιν legas, vt cōtactus ossis à carne intelligatur.

Προστατεῖν νόσου, morbo præesse, de Medico dicitur, qui curando ægro præficitur ac præest, ἐν παραγγελίαις (p. 18. 48.) ἰητροῦ προστατέοντος νόσου. dum medicus morbo præest. Quod ἐπιστατεῖν ibidem dicitur (v. 2.) νοσεόντων ἐπιστατεῖν, ægris præesse, præfici. Et rursus ibidem (p. 19. 1.) τῶν μὲν οὖν τοιουτέων ὅπου ἂν καὶ ἐπιστατήσαιμι. talibus igitur vbi præessem, aut si talib. præficerer, aut si horum in curando collega essem.

Προστέλλεσθαι quod est reprimi, de tumoribus prēter naturam dicitur cùm detumescunt, intrò recurrunt, aut reprimuntur ac disparēt, quod est ἀφανίζεσθαι & λαπάσσεσθαι. Sic λαπάσσεσθαι προστέλλεσθαι exponit Gal. initio com. 4. in lib. 6. Epid. Non absimili locutione repressus fœtus dicitur M. Tullio libr. de claris orat. qui temporis iniuria in lucem emitti non potest, sed velut intro cōcluditur & retinetur. οἱ προσεσταλμένοι ἰσχνοὶ graciles explicantur Gal. com. in lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 31. 14.) & (33. 36.) & siccis semper ibidem iunguntur.

Πρόςιμον, mulcta pœna legibus irrogata, idem quod ἐπίτιμον. Hippocr. ἐν νόμῳ (pag. 19. 21.) πρόςιμον γὰρ ἰητρικῆς μούνης ἐν τῇσι πόλεσιν οὐδὲν ὥρισται πλὴν ἀδοξίης. Soli enim Medicinæ in vrbibus nulla legibus est præfinita pœna aut sancita, præterquam ignominię. Vbi exemplaria quædam manu scripta ζημία in margine adscribunt, quod sit velut explicatio quædam.

Προστίθεσθαι vide Προστιθεμένη antea.

Προσφέρειν vt propriè de ciborum oblatione dicitur & iis quæ in alimentum cedunt, & τὰ προσφερόμενα, sæpe tamen ea dictione externa præsidia & auxilia, quæque circa ęgrum parantur & admouentur, intelliguntur, vt ea quæ circa partem affectam diutius adhęrescere oportet, quæ πλεῖστον ὁμιλεῖν μέλλει τῷ νοσέοντι μέρει, (vt loquitur Hippocr.) libello περὶ ἰητρείου (p. 13. 7.) cuiusmodi sunt, quæ illic exprimit, deligaturæ, medicamenta, circumposita vlceri lintea & cataplasmata. Eadem προσοίσματα & προσοιστέα vocantur Hippocrati. Lib. de loc. in homine (p. 73. 1.) κρατέεται τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν προσοισμάτων, corpus à cibis vincitur. Sic enim legunt meliora exemplaria. Rursus ibidem (v. 3) πρόσοισμα de balneo calido adhibito effertur. ἕως μὴ ἂν τὸ σῶμα κρατέῃ τοῦ προσοίσματος. dum corpus adhibitam calidam superet. Et (v. 18.) ἕως μὴ γὰρ ἂν τὸ σῶμα τοῦ προσοίσματος κρατέῃ. Cùm enim corpus oblatum cibum superauerit. Vbi & verbo προσφέρειν & προσφέρεσθαι vtitur, & τοῦ προσφερομένου dictione. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 38. 43.) ἐπιεικέστερον δή τι ἐπὶ πλῆθον περὶ τῶν προσοισίων ἑκάστοισι. ii cum maiore medici dignitate quæ singulis exhiberi debent percurrunt. Vbi non solùm cibaria & alimenta, sed quæ ægris adhibentur externa præsidia capiuntur. Libr. 3. Epid. in st. pest. (p. 427. 24.) πᾶσί τε προσφερομένοισιν δυσκόλως ὑπακούοντα. Atq; ad ea quæ adhibebantur non facilè habebant. Vbi scribit Gal. προσφερόμενα δύναται λέγειν, καὶ κοινῶς ἅπαντα τὰ βοηθήματα, καὶ ἰδίως τὰ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα. προσφερόμενα, hoc est oblata, intelligi possunt in communi auxilia omnia, & priuatim quę eduntur & bibuntur. Rursusque ægr. 5. lib. 3. Epid. post st. pest. τῶν δὲ προσφερομένων οὐδὲν ὠφέλει. nihil est adhibitis remediis profectum. Sic enim ibi τῶν προσφερομένων nomine τὰ βοηθήματα intelliguntur. Vbi etiam Gal. eo nomine phlebotomiam quibusdam comprehendi scribit. Et libr. de vlceribus (p. 517. 5.) ἔπειτα προσφέρειν ὃ ἂν δέῃ, deinde adhibito accommodato medicamento. προσφοραὶ ciborum oblationes significant aph. 33. lib. 2. εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, bene se habere ad ea quæ offeruntur, hoc est, cibos. τῶν σιτίων προσφορὰς exponit Gal. Et lib. 1. Epid. (p. 375. 45.) morborum prænotiones fieri vult, ἐκ τῶν προσφερομένων, ἐκ τοῦ προσφέροντος. ex his quæ ęgris offeruntur, & eo qui offert. Et rursus ibidem sect. 3. καὶ τί τὸ προσφερόμενον ἔσται. & quinam cibus exhibendus sit.

Πρόσφυσις connexio, cohærentia, annexio & iunctura. Libr. περὶ παθῶν (p. 184. 44.) ὀδύνη λαμβάνει ἐς τὴν πρόσφυσιν τοῦ ἰσχίου. dolor coxæ aut coxendicis connexionem aut iuncturam occupat. Et lib. de art. (pag. 611. 24.) ποτὲ δὲ καὶ ὅσα ἀνωτέρω τῶν φρενῶν τῆς προσφύσιος κυφοῦνται. præcipuè verò quæ supra septi connexionem in gibbum curuantur. Sic enim legit Gal.

Πρὸς χεῖρα ad manus cōtactum significat, phrasisque est Hippocrati familiaris qua quid exploratum & veluti ad manum indicat. Sic πυρετοὶ πρὸς χεῖρα λεπτοί. febres ad manus contactum leues dicuntur ægr. 15. libr. 3. Epid. post st. pest. Et aph. 41. sect. 8. lib. 6. Epid. οἱ καυσώδεες πυρετοὶ αὐτίκα πρὸς τὴν χεῖρα λυόμενοι αἰεί. Deurentes febres statim ad manus contactum semper solutæ apparēt. Manu nanque febrium ardentium solutio cognoscitur, cùm caloris mordacitas & acrimonia remisit, quæ & sola manu interdum percipitur. Lib. 7. Epid. (pag. 356. 10.) πνεῦμα πρὸς χεῖρα πονηρὸν dicitur, spiritus ad manum malus, hoc est, spiratio conspicua, expedita & vulgaris omnibusque nota. πρόχειρον πνεῦμα vocatur Hippocrati vt antea exposuimus. φαινόμενον Gal. exponit Comm. 1. in Prorrh. (p. 177. 32.) In Coac. Prænot. (p. 441. 15.) αἱ πρὸς χεῖρα νωθραὶ, quæ ad manus contactum torpescunt intelliguntur, quæ febre lenta ac leui conflictantur, & ex magna mensium abundantia tabescunt & exarescunt. Est & πυρετὸς πρὸς χεῖρα βληχρὸς, febris ad manum debilis lib. 1. περὶ γυν. (p. 243. 12.)

Πρόσχημα rei status & occasio dicitur. Lib. de vlcer. (p. 517. 5.) πρόσχημα ὁρέων, pro occasione vertimus, hoc est, pro vlceratę partis & scalpro pertusę ratione ac statu. figuram & formam vertunt interpretes. πρόσχημα etiam legunt exēplaria quædam. Qua voce quod magis idoneum est medicamentum & velut delectum significari potest.

Πρόσω ἀντὶ τοῦ ἔμπροσθεν positum apud Hipp. scribit Erotianus, hoc est, ante, aut anteriore parte. Qua certe notione mihi sumi posse videtur lib. 4. Epid. (p. 329. 9.) ἐλεπτύνθη τὸ δέρμα πολλαχῇ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος πρόσω. Vndique ab vlcere cutis est extenuata anteriore parte. Indicatur enim anteriore capitis parte vndique circa vlcus ad sinistram, cutem fuisse extenuatam, cum vlceris labra intumescerent, etsi vltra vlcus vndique illic vertimus. Sic enim alioqui πρόσω vltra indicat, vt rursus ibid. (p. 332. 44.) καὶ πυρετοὶ γλίσχροι καὶ οὐ πρόσω ἑπτὰ ἡμερέων. febres lentæ tenebant, non tamen vltra septem dies. Et rursus libr. 1. περὶ γυν. (p. 232. 13.) ἢν τὸν αὐχένα πρόσω τοῦ αἰδοίου κείμενον. aut ceruicem vltra pudendum sitam. Et iterum (v. 18.) ἅ τε τοῦ αὐχένος πρόσω τοῦ αἰδοίου κειμένου. cùm ceruix vltra pudendum sita sit, hoc est extra pudendum propendeat. Rursus aphorism. 23. sect. 6. lib. 6. Epid. οὐ πρόσω ἐνιαυτοῦ τεταρταῖος. Quartana non vltra annum progreditur. Sic enim Gal. Commentarii, aut qui eius nomine circunferuntur, & omnes interpretes exponūt: Nos tamen quartanam non ante annū finiri diximus, q maximè sit popularis ista sentētia & longo

medendi vsu comprobata, quartanam vix ante annum, aut nonnisi commutata melioris anni temperie, solui. At verò libr. 2. περὶ νούσων (pag. 141. 30.) τὸ πρόσω disertissimis verbis ἀντὶ τοῦ ἔμπροσθεν ponitur, eique ἐς τοὔπισθεν opponitur. καὶ ὁ ἐγκέφαλος ἐς τὸ πρόσω μᾶλλον κεῖται τῆς κεφαλῆς, ἢ ἐς τοὔπισθεν. Et cerebrum ad anteriorem magis capitis partem situm est, quàm posteriorem. Et lib. de art. (pag. 599.15.) καὶ ὠθέειν πρόσω κάτω, in anteriorem partem & inferiorem trudat. Quod etiam repetitur in Mochlico, (p. 507.41.) Sic Gal. com. ad aph. 26. lib. 3. τὸ εἴσω interiorem corporis partem πρόσω hoc est anteriorem explicat, ad τὸ ὀπίσω referens.

Προσωδέστερον si sine ι subscripto legatur δυσωδέστερον, hoc est graueolentius significare scribit Gal. in Exeg. cum ι verò subscripto, οἰδωδέστερον, hoc est tumidius, παρὰ τὸ οἴδημα, quo modo sumi scribit libr. 2. de Morb. maiore. Verùm apparet esse memoriæ lapsum, aut falsam indicaturam. Neque enim toto lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (qui libri 2. de Morb. maioris nomen habet apud Gal.) legitur.

Πρόσωπον facies & vultus in homine, pars anterior capitis caluę subiecta, frontem, oculos, nares, genas, os, mentum & auriculas comprehendens. πρόσωπον ἐρρωμένον dicitur Hippocrati facies bene habita & optimè colorata, sanis similis, in qua spiritus & sanguinis copia succulentam molem facit, in Coac. Prænot. (p. 427.20.) & (p. 432.40.) Ibidem etiam (p. 430.12. & 14.) προσώπου εὔχροια, vultus bene coloratus & floridus in morbis acutis suspectus est, vt in Prorrh. (p. 185.30.) vbi πρόσωπον εὐανθὲς vocat Galenus. Est & κατηφὲς πρόσωπον, vultus demissus, superciliosus, in Coac. Prænot. (pag. 435.19.) vt antea scripsimus. πρόσωπον χρηστὸν, bona facies in magnis morbis laudatur, aphor. 26. sect. 2. lib. 6. Epid. facies quæ minimùm à naturali recedit, non quæ nihil omninò cōcidit, aut extenuata est, sed quæ pro morbi ratione & dignitate extenuatur. πρόσωπα sunt rerum facies & eminentia, lib. 2. de Morb. (p. 142. 10.) καὶ δοκέει τὸ ἥμισυ τῶν προσώπων ὁρᾶν. & dimidiatas rerum facies sibi videtur cernere.

Προταριχεύειν est præmacerare, prius sale exiccare, sed pro simplici ταριχεύειν sumitur, & inedia ægros exiccare aut macerare significat Hippocrati, quo vocabulo abstinentiæ ac inediæ importunitatem plus iusto macerātem indicat, & in Medicis quibusdam sui temporis redarguit, qui ægros per morborum initia fame cruciabant, quod etiam factitabant Diatritarii Galeni ætate. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 57.50.) βούλονται γὰρ ἅπαντες ὑπὸ τὰς ἀρχὰς τῶν νούσων προταριχεύσαντες τοὺς ἀνθρώπους, ἢ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἢ καὶ πλείονας. Per initia enim morborum ęgros ipsos duobus aut tribus, aut etiam pluribus diebus præmacerantes, hoc est exiccantes & inedia cruciantes. Cuius dictionis notionem explicat Gal. Com. 2. in eundem lib. (pag. 65.54.) οἱ τοίνυν τοὺς κάμνοντας ἐν ἀρχῇ τῶν νοσημάτων ἐν ἀσιτίῃ παντελεῖ φυλάττοντες, εἰ μὲν ἄχρι τῆς ἀκμῆς δύναιντο διαφυλάξαι τὸ τοιοῦτον τῆς διαίτης εἶδος, οὐκ ἄν τις αὐτοῖς μέμψαιτο, μὴ δυνάμενοι δὲ πρᾶξαι τοῦτο διὰ τὸ καταλύεσθαι μεταξὺ τὴν δύναμιν τῶν νοσούντων, εὔδηλον ὅτι κακῶς ἐχρῶντο ταῖς ἀσιτίαις προταριχεύσαντες τοὺς κάμνοντας. ἐνδείκνυται δὲ ἐναργῶς διὰ τῆσδε τῆς προσηγορίας τὴν ἀκαιρίαν τῆς ἀσιτίας καταξηραινούσης τὸ σῶμα περαιτέρω τοῦ προσήκοντος· ὁπότε γὰρ ἐν ᾧ χρὴ καιρῷ λεπτοτέρως διαιτᾶν, ἐγγὺς ὄντος τῆς ἀκμῆς, ἐν τούτῳ προσφέρειν ἠναγκάσθησαν σιτία, πρόδηλόν ἐστι καταξηράνθαι διὰ τῆς ἀσιτίας ἀμέτρως τοὺς κάμνοντας, ὅπερ ὀνόμασε ταριχεύεσθαι. Eos igitur qui per morborum initia ægrotos in omnimoda inedia conseruant, si ad vigorem morbi vsq; hanc victus rationem retinere possint, nemo culpauerit. Cùm verò id facere non possint, quod interposito tempore ægrotum vires dissoluantur, eos inedia malè vti constat, cùm ægros inedia præmacerent, & ante tempus exiccent. Hac enim dictione [προταριχεύσαντες] inediæ importunitatem plus æquo corpus exiccantem euidenter demōstrat. Quo enim tempore tenuiorem victum exhibere oportet, impendente vigore, in eo cibum dare manifestè coacti sunt, quòd ægros immoderata inedia exiccauerint, quod ταριχεύεσθαι dicitur. Sic Gal. lib. 4. Meth. med. (pag. 76.29.) irridetur Thessalus, qui primam diatriton inuenit, hoc est tridui inediam, quòd laborantes ἐταρίχευσεν ἐν ὅλαις τρισὶ λιμοκτονίσας ἡμέραις, totis tribus diebus fame confectos prorsus arefecisset.

Προτάσιες πνευμάτων, spirituum protēsiones dicuntur Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 92.56.) hoc est, spirationis offensiones ac interruptiones. Illic enim τὰ προτεταμένα πνεύματα, τὰ δὲ ἐγκοπτόμενα, exponit Galenus, protensas spirationes, velut interruptas, de quibus πνεῦμα προσπταῖον ἐν τῇ ἄνω φορῇ eodem lib. dictum est, spiratio offendens in ea quæ sursum fit spiritus delatione.

Προτιθέμενοι προτείνοντες, hoc est protendentes exponuntur apud Hip. Galeno in Exeg.

Προτρέπεσθαι μεταβάλλειν, quod est transmutare, exponit Gal. apud Hipp. in Exeg. nimirum (vt opinor) hunc locum subindicans qui legitur in his quæ adiecta sunt ad lib. de Natura humana (p. 20. 21.) ἤν τι τῇ φαρμακείῃ προτρέπεσθαι, καὶ ἐν τοῖσι διαιτήμασι, quod est contrariam tum medicamentorum tum victus rationem instituere. Sic enim vult morbum oppugnandum esse, vt ei cōtraria instituas, & ei tum contrariarum qualitatum transmutatione, tam causam morbi oppugnando, quam curationem & victus rationem instituendo te opponas, quasi curatione ipsa & victus ratione morbo terga vertas. Morbus enim tū vel maximè oppugnatur, cùm vel curationem contrariam, vel victus rationem instituis & transmutas, quod ibidem μεταβάλλειν dicit Hip. Gal. verò προτρέπεσθαι τῇ φαρμακείῃ ibidem dici scribit ἀντὶ τοῦ προσφέρεσθαι τοῖς νοσήμασι ἐξ ὑπεναντίης, quod est morbis contraria adhibere, aut morbis contrario modo se opponere, hoc est, morbis contrariam

trariam tum medicamẽtorum, tum victus rationem adhibere & inſtituere. Idemque Galenus communi locutione dici apud Aſiaticos ſcribit, ὁ δεῖνα ἄνθρωπος προσφέρεται τῷδε χρηστῶς, ἢ φιλικῶς, ἢ ἀπίστως, ἢ ἀπηνῶς, cùm quis aliquo commodè, aut amicè, aut perfidè vtitur, aut cum aliquo agit, aut erga aliquem affectus eſt, eumque beneuolè aut amicè, aut perfidè & inhumaniter tractat. In quo videndum eſt Galenum τῇ φαρμακείῃ προτρέπεσθαι legiſſe, cùm paſſim ἔν τε τῆσι φαρμακείῃσι, aut ἐν τῇ φαρμακείῃ legatur. Eſt & προτρέπεσθαι cieri, incitari, prouocari, aut propelli, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 73. 45.) ἀλλ' ὅμως ἡ κατὰ τὴν κύστιν κάθαρσις ἀπ' αὐτοῦ γιγνομένη, ῥύεται ἢν προτρέπηται ὁκοῖον δεῖ. Quæ tamen ab ipſo per veſicam fit expurgatio, liberat, ſi vti debet, propellatur. h. e. ſi vrinam vt debet cieat & prouocet. Etſi quædam exemplaria προσφέρηται pro προτρέπηται leg.

Προϋγραίνειν eſt prehumectare, & corpora humectatione ad hellebori ſumptionem præparare, aph. 13. libr. 4. Sic autem præparantur copioſiore cibo & quiete.

Προφανὴς, manifeſtus, apertus, vnde προφανῆ τὰ στόματα vterorũ oſcula aperta & nimis hiantia dicuntur lib. 1. περὶ γυν. (p. 238. 27.) ὅσαι μὲν διὰ τῶν στομάτων προφανέων τὴν αἰτίην κωλύονται μὴ ἴσχειν ἐν γαστρί. Quæ propter conſpicuorum aut apertorum oſculorum cauſam prohibentur, quò minus concipiant. oſculorum hiantium dixit Cornarius. Sic ἐκ προφανοῦς apertè ſignificat & palam.

Πρόφασις Hippocrati ſæpe dicitur cauſa vera, euidens & manifeſta, interdum etiam ſimpliciter omnis cauſa, interdum quoq; leuis quædam occaſio, vel ficta quædam cauſa. Sic enim ſcribit Gal. com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 352. 27.) ὀνομάζει δὲ προφάσεις ὁ Ἱπποκράτης, ἐνίοτε μὲν ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς πολλοῖς, ἐπὶ τῶν ψευδῶς λεγομένων αἰτιῶν φέρων τοὔνομα, πολλάκις δὲ τὰς φανερὰς αἰτίας οὕτως καλεῖ, καί ποτε καὶ πάσας τὰς ἁπλῶς. προφάσεις vocat Hippocr. interdum (vt moris eſt multis) falſis & fictis cauſis nomen attribuens, ſæpius autem cauſas manifeſtas ita vocat, & interdum omnes ſimpliciter cauſas. Vbi apud Hippocr. legitur, ὥσπερ τὰ ἐξ ἄλλων προφασίων, velut tumores qui ex aliis cauſis ad ſuppurationem ducuntur. Idem quoque Gal. com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 385. 43.) κυριώτατα γὰρ ἄν τις φαίη προφάσεις τὰ φανερὰ τῶν αἰτιῶν. Nempe quis valde propriè προφάσεις dixerit, euidentes cauſas. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 49. 5.) διὰ ταύτας οὖν προφασίας. ob has igitur cauſas. Vbi ſcribit Gal. ὅτι πολλάκις ὀνομάζει τὰς αἰτίας προφάσεις ἐδείχθη κἀν ταῖς τῶν ἄλλων συγγραμμάτων αὐτοῦ ἐξηγήσεσι. Quòd ſæpe cauſas προφάσεις nominat demõſtratum eſt in his quas in alios ipſius libros ſcripſimus enarrationibus. Rurſusque ibidem (pag. 93. 55.) leuem occaſionem & cauſam euidentem ſignificat, & forti cauſæ opponit Hippocr. ἢν ὑγιαίνοντι τόδε ξυμβῇ ἄνευ προφάσιος, ἢ ἄλλης αἰτίης ἰσχυρῆς. ſi ſano id abſque vlla occaſione aut alia forti cauſa contigerit. Vbi ſcribit Gal. πρόφασιν μὲν λέγει τὴν φανερὰν αἰτίαν. Et rurſus ibid. (p. 101. 36.) ὅκως μὴ διαλήσεταί τις τῶν προφασίων, vt ne vlla manifeſta cauſa lateat. Vbi quoq; ſcribit Gal. ἐμάθομεν ὅτι τὰς φανερὰς αἰτίας ὀνομάζει προφάσεις. Quòd euidentes cauſas προφάσεις nominat didicimus. Quibus opponit Hippoc. τὰ κατὰ λογισμὸν, cauſas abditas, & quæ ſola ratiocinatione deprehenduntur. At idem com. 4. in eundem lib. (p. 115. 16.) προφάσεις vocari ſcribit, non ſimpliciter cauſas euidentes & manifeſtas, quemadmodum multis eſt vſitatum, cùm ab aliqua manifeſta cauſa corpus affici cõtingit, verùm propriè occaſiones eas ex quibus corpus iam morboſè antea comparatũ in morbum incidit: veluti ſi iam ad morboſam diſpoſitionem cõparato corpore, febris aut alius quiuis morbus ex curſu, venatione, intemperantia, refrigeratione, Venere, cæteriſq; id genus oriatur, hæ potiùs occaſiones & προφάσεις, quàm cauſæ dici debent. Sic πρόφασιν leuem ſæpe occaſionem accipit Hip. vt ægr. 3. lib. 3. Epid. μετὰ δὲ προφάσιος πῦρ ἔλαβε, ex leui occaſione igne, hoc eſt, febre vehementi, correptus. Vbi quoq; ſcribit Gal. τὸ μέν τι καὶ ὅτι κυριώτερον, ὥσπερ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ἔθος ἐστὶ τὰ μικρὰ τῶν αἰτιῶν προφάσεις καλεῖν, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐνίοτε προσαγορεύει, τὸ τοῦτο δέδεικται. Atqui quòd proprio quodam modo, non ſecus ac omnibus eſt conſuetum, ita & ipſe interdũ leues cauſas προφάσεις appellat, etiam eſt demonſtratum. Illic nanq; πρόφασιν ſumit Gal. pro leui cauſa & occaſione, ex qua iam morboſa in corpore præexiſtẽte affectione, æger in febrem incidit. Idemq; com. 3. in libr. 3. Epid. (p. 421. 19.) quod μετὰ προφάσιος dicit Hipp. ex leui occaſione, ἐπὶ μικραῖς ἀφορμαῖς, ἃς προφάσεις ὠνόμασεν, exponit. Rurſusq; ibid. (p. 422. 15.) de vlceribus quæ μετὰ προφάσιος conſtiterunt, ἐρυσιπέλατα, ὅσα δι' ἑλκώσιν, ἤ τι μικρὸν οὕτως ἄλλο τῶν ἔξωθεν αἰτιῶν συνέστη, exponit Gal. quibus ea opponit quorum αὐτόματός ἐστιν ἡ γένεσις. Etſi verò πρόφασις per ſe cauſam euidentem & externam indicat, ſæpè tamẽ diſertis verbis φανερὴν πρόφασιν exprimit Hip. In Progn. (p. 150. 33.) ἄτερ φανερῆς προφάσιος ἄλλης, abſq; vlla alia occaſione manifeſta. Vbi etiam ſcribit Gal. προφάσεις εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ Ἱπποκράτης τὰς φανερὰς αἰτίας. Et aph. 41. lib. 2. ἄνευ φανερῆς προφάσιος. & aphoriſm. 45. & 55. libr. 5. προφάσεις ἐμφανέες vocantur Prorrh. 2. (pag. 418. verſ. 48.) Vbi etiam πρόφασις per ſe cauſam externam & manifeſtam denotat (pag. 419. 18.) cui τὸ ἀπὸ αὐτομάτου opponit, quod ſponte & ab interna aliqua cauſa fit. Rurſusque ibidem (p. 422. 22.) ἄνευ προφασίων, ſine cauſa vertit Celſus cap. 8. libr. 2. velut πρόφασις quamuis cauſam & occaſionem ſignificat aph. 12. lib. 3. & 58. lib. 7. ἄνευ προφάσιος, ſine vlla manifeſta cauſa valet in Coac. Prẹn. (p. 433. 22 & 26) quemadmodum Thucydides lib. 2. dixit: τοὺς δ' ἄλλους ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως, ἀλλ' ἐξαίφνης ὑγιεῖς ὄντας. alios autem nulla externa ex cauſa, verùm repentè, ſanos & valentes. Sic enim ibi πρόφασις externã morbo

rum causam denotat, cui τὸ ἐξαίφνης opponit, quod ἀπροφασίστως exponit Scholiastes. Velut lib. 7. Epid. (p. 354. 49.) ἡ δὲ πρόφασις ἐδόκει ἐκ φρίκης μετὰ λουτρὸν γενέσθαι. morbi autem occasio ex horrore post balneum nata esse visa est. Eaque notione πρόφασις causam morborum externam indicat libr. περὶ ἱερῆς νούσου (p. 123. 40.) & (p. 124. 3.) Gal. com. 2. in libr. de fract. (p. 553. 29.) euidentissimas causas & veras προφάσεις Hippocrati dici scribit, nō fictas aut falsas, de quibus etiam hoc nomē vsurpari consueuit. Quod etiam repetit eodem libr. com. 3. (p. 571. 31.) vbi ea dictione vtitur Hippocr. ἐπὶ τῶν δὲ τῶν προφασίων. & διὰ τοιαύτας τὰς προφάσιας. ob has igitur causas. Et lib. de art. (pag. 612. 53) ἡ πρόφασις τῆς κυφώματος. gibbi occasio & causa euidens & manifesta. Sic lib. 1. περὶ γυν. (p. 237. 35) ταύτῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερέων πρόφασις. his vteri osculū causa est manifesta. Et rursus (v. 42.) ἄσσα ἐναντία τῇ προφάσει. quæ causæ manifestæ repugnēt. Rursusque ibidem (p. 238. 25.) καὶ ὑφηγέομενον τὰς προφάσιας ὡς χρή, ἐξ ὧν αἱ νοῦσοι γίνονται. & ducto initio à manifestis causis, vt decet, ex quibus morbi oriuntur. Lib. 2. Epid. (p. 317. 15 & 16.) ἀλλ' ἐπὶ τὴν πρόφασιν διελθεῖν, καὶ τῆς προφάσιος τὴν ἀρχήν. Verùm ad causam ipsam & causæ primordia deueniendum fuit. Libr. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 33.) σκέψασθαι δὲ χρὴ διὰ τίνας προφάσιας αὐτέοισι ταῦτα ξυνέβη. Videndum verò quænam sit horum causa. Et rursus ibidem (p. 9. 15.) διὰ τασδε τὰς προφάσιας, istas ob causas.

Πρόφυσιν Galenus βλάστημα, hoc est germinationem aut germen exponit apud Hippocratem in Exegesi. Qua dictione mihi videtur locum lib. 7. Epid. exprimere (p. 365. 5.) vbi legitur, γλῶσσα λευκή, ἔχουσα ἐκ δεξιοῦ ὅσῃ θερμοῦ πρόσφυσιν. lingua albicans erat, dextra parte habens concretionem quandam lupino similem. Sic enim vulgata lectio ferri potest, vt adnatam tuberculosam quandam concretionem ex febrili incendio intelligas. Apparet tamen Galenum πρόφυσιν meliore fortunâ & sensu legisse. ἐπίφυμα dicitur in Coac. Præn. (p. 430. 40.)

Προχωρεῖν significat expeditum esse, ad manum esse aut accommodatum, & commodum. Lib. de fract. (p. 553. 15.) καὶ τῶν ἄλλων ἵνα τῶν βιαίων προσφέρειν, ἢν πνά γε προχωρέῃ. etiam quiddam ex violentis, quod commodum sit, admoliri opus est. Hinc προχώρησις εἰς ἄφοδον. progressus ad aluum exonerandam, dum æger ad desidendum progreditur aut procedit, lib. de fract. (p. 553. 46.) καὶ ἐν τῇσιν ἐς ἄφοδον προχωρήσεσιν. ac dum ad desidēdum æger progreditur, fortè προχωρήσεσιν leg.

Πρωϊαίτερον exponit Erotianus apud Hippocratem: πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ, ante opportunum tempus, hoc est, tēpestiuius, maturius. Qua dictione vtitur li. 2. Epid. (p. 311. 36.) εἰ πρωϊαίτερον ἢ οὔ. num maturiùs, nec ne. Et rursus ibidem (v. 40.) καὶ ἐν περιόδοισι τὸ ἐπὶ πρωϊαίτερον. Et in circuitibus quod maturiùs contingit. Pro quo πρωϊαίτερον interdum effert Hipp. vt lib. 2. Epid. (p. 315. 3.) καὶ ἄλλοτε πρωϊαίτερον, ἢ ὀψιαίτερον. Quin aliàs quoq; tardiùs aut maturiùs. Et lib. 4. (p. 330. 15.) καὶ τὸ πρωϊαίτερον σκεπτέον. videndum an maturiùs redeant. Et rursus ib. (p. 333. 41.) καὶ τὸ πρωϊαίτερον, καὶ ὀψιαίτερον. & quod maturiùs aut seriùs. Et rursus aph. 26. sect. 6. li. 6. Epid. τό τ' ἐπὶ πρωϊαίτερον τοῦ ἔτεος. tū etiam ante tempestiuum anni tēpus. Et, ὁμοίως τοῖσι καθ' ἡμέρην πρωϊαίτερον λαμβανομένοισιν, ἢ ὀψιαίτερον. haud aliter quàm in iis qui quotidie aut citiùs corripiuntur.

Πρωὶ τοῦ ἦρος, ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ ἦρος positum scribit Erot. quod est ante ver. Sic enim apud eum legi debere apparet, quod est etiam ab aliis annotatum, aut πρὸ pro πρωΐ, quod est Atticum. πρωῒ τοῦ ἦρος aūt sæpe ponitur ab Hip. vt lib. 1. Epid. (p. 351. 39.) πρωῒ μὲν τοῦ ἦρος ἐκ τῆς προϋπαρχούσης κατάστασιος ὑπεναντίης. ante ver quidem ꝙ superior status subcontrarius fuerit. Et rursus ib. (p. 338. 11.) πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος πολλοὶ πάνυ καὶ οἱ πλεῖστοι διῆγον ἐπιπόνως. Ante ver autem plęriq; omnes grauiter & molestè vitam traduxerūt. Et (p. 368. 58.) πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἤρξαντο καῦσοι. Ante ver autem febres ardentes cœperunt. Et lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 419. 52.) πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἅμα τοῖσι γενομένοισι ψύχεσιν ἐρυσιπέλατα πολλά. Ante ver autem vnà cum frigorib. consecutis, ignes sacri plurimi. Ac rursus ib. (p. 424. 1.) ἤρξαντο μὲν οὖν οἱ καῦσοι πρωῒ τοῦ ἦρος. Ante ver quidem febres ardentes cœperunt. Quibus in locis tamen πρὸ τοῦ ἦρος leg. exēplaria multa. Rursusq; (p. 428. 50.) πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἔθνησκον οἱ πλεῖστοι τῶν κατακλιθέντων. Ineunte autem vere eorum qui decubuerunt plæriq; perierunt. Sic πρωῒ τοῦ θέρεος ἀρξαμένου. Ante æstatis initium, dicitur lib. 1. Epid. (p. 353. 39.) Et rursus, πρωῒ τοῦ φθινοπώρου, ante autumnum, (pagina 357. 19.) Erotiani autem exemplaria mendosa esse satis testatur dictio ὀρῶν, quæ certè vacare videtur.

¶ Πταρμὸς, sternutatio, sternutamentum, violenta est per nares spiritus à cerebro expulsio, cuius causas adfert Hip. aph. 51. lib. 7. de eoq; agit aph. 35. lib. 5. & aphor. 13. lib. 6. & fusissimè Gorrhæus. Hinc πταρμικὰ sunt sternutationem cientia aut sternutatoria. Lib. 7. Epid. (p. 366. 34.) πταρμικὰ προσετίθη. sternutamenta cientia sunt naribus admota.

Πτέρνη, calcis os dicitur, Latini calcaneum & calcem vocant, omnium pedis ossium longè maximum. Libr. 5. Epid. (p. 339. 38.) νεηνίσκον ἤλγεε τὴν πτέρνην. adolescentem calcis dolor cepit. lib. de fract. (p. 544. 41) ἐπηλέξαντο τῇ πτέρνῃ ἰσχυρῶς. in calcem vehemēti impetu firmati sunt. Et rursus ibid. (p. 545. 14) τὸ δέρμα τὸ ἀμφὶ τῇ πτέρνῃ, cutis circa calcem. Hinc πτερνοβάται dicuntur, qui calci inter ambulandum insistunt, lib. de art. (p. 640. 14 & 15.)

Πτερυγώδεες exponuntur Erotiano apud Hipp. οἱ μακροτράχηλοι καὶ ἐπιπολὺ πλατέα ἔχοντες τὰ στήθη καὶ ἐξέχοντα. qui oblongo sunt collo, & vt plurimùm lata & eminentia habent pectora. Quibus verbis mihi locum lib. 3. Epid. in st. pest. (pag. 429. vers. 35.) designare videtur Erotianus, in quo tabidorum naturam eo nomine

nomine sugillat Hippocr. qui ex vitiosa thoracis conformatione & angustia in tabem incidunt. His enim quòd angusto & strictò sint thorace, scoptula operta retro alarum instar promineant & extant, vnde πτερυγώδεις, quasi alati dicuntur. Quos iis verbis scitissimè circunscribere mihi videtur Aretæus grauissimus imprimis author, cap. 8. lib. 1. περὶ σημείων χρονίων παθῶν. ὠμοπλάται ὀκφανέες ὅλαι, ὅκως πτέρυγες ὀρνίθων. scapulæ totæ extantes & eminentes, velut auium alæ. Has verò naturas pressiùs quodammodo describit Com. 1. in lib. 1. Epid. Gal. (p. 353. 56.) cùm in tabidorum censu eas referens scribit: τοῖσι δὲ ὑπάρχουσι φανερώτατον, ὅταν ὁ θώραξ στενὸς ἢ ἀβαθὴς ἐς τοσοῦτον, ὡς τὰς ὠμοπλάτας ἐξέχειν ὀπίσω δίκην πτερύγων. ἐντεῦθεν δὲ καὶ πτερυγώδεις ὀνομάζουσι τοὺς τοιούτους. Apertissimè autem tales existunt, quando thorax adeò angustus est & minimè profundus, vt scapulæ alarum instar retro promineant, vnde etiam πτερυγώδεις, quasi alatos eos nominant. Et lib. 3. Epid. Com. 3. (p. 430. 21.) ἐν μὲν γὰρ τοῖς φθινώδεσι νοσήμασιν ἅμα τοῖς προειρημένοις, καὶ τοὺς πτερυγώδεις ἔγραψεν, οὐ διὰ τὴν κρᾶσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν μοχθηρὰν διάθεσιν τοῦ θώρακος ἐπιτηδείως ἔχοντας εἰς φθίσιν ἐμπεσεῖν, ἐπειδὴ δὲ εἰκός ἐστι καὶ τὴν διάπλασιν αὐτοῦ τῇ συμφύτῳ θερμότητι. Nam & vnà cum prædictis, inter tabidorum morbos, πτερυγώδεις, hoc est, alatos adscripsit, qui non propter temperaturam, sed ob vitiosam thoracis affectionem in tabem promptè incidunt. Ipsius autem conformationem calorem natiuum sequi par est. Ex quo scriptum est ab Hippocrate aph. 9. sect. 3. lib. 6. Epid. τὸ φυσῶδες συναίτιον ἐν τοῖσι πτερυγώδεσι. καὶ γάρ εἰσι φυσώδεις. In his qui alarum instar scapulas habent retro prominentes, flatus simul causa est. Sunt enim flatulenti. Et rursus aph. 14. sect. eiusdem, ὅσαι πτερυγώδεες φύσιες πλευρέων, δι' ἀδυναμίαν τῆς ἀφορμῆς. Quicunque alata latera naturâ habere dicuntur, idque ex causæ imbecillitate contingit. Vbi certe quinam πτερυγώδεις dicantur disertissimis verbis exprimit Gal. ἐμάθετε δὲ ὅτι πτερυγώδεις ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς ὀνομάζειν, τοὺς ὁμοίως ὀρνίθων πτέρυξι τὰς ὠμοπλάτας ἔχοντας ἐγκειμένας τε καὶ προσηκούσας εἰς τοὐπίσω. Scitis autem Medicis consuetum esse eos πτερυγώδεις vocare, qui auium alarum instar scoptulas opertas prominentes retrorsumque productas habent. Et rursus, τίνας μὲν ὀνομάζουσιν οἱ ἰατροὶ πτερυγώδεις ἔμπροσθεν εἴρηται. μεμαθήκατε δὲ καὶ ὅτι πρὸς φθίσιν ἐπιτήδειοι τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τοιοῦτοι, διὰ τὸ πεῖστι τῆς ἐπιδημίαν. Quosnam Medici πτερυγώδεις, hoc est, alatos nominent, antea est dictum. Didicistis autem ex lib. 3. de morb. vulgaribus, tales ad tabem expositos esse. Sic autem dicuntur πτερυγώδεες φύσιες πλευρέων Hippocrati, hoc est, habere pectora alata naturâ, quibus pectus est angustum, & latera velut ab alis compressa, ideoque & scapulæ exertæ & retro prominentes. Quam nominis notationem apertè etiam declarat Galenus lib. 2. de Temperamentis (p. 76. 25.) ὅταν δὲ καὶ τὰ κατ' ὠμοπλάτας αὐτοῖς ἀνέχῃ πλέον ἢ, καὶ γυμνὰ καὶ ἐξέχοντα δίκην πτερύγων, ὀνομάζονται μὲν αἱ τοιαῦται φύσεις ὑπὸ τῶν ἰατρῶν πτερυγώδεις. Quando verò quæ circa scapulas ipsis sunt, planè sine carne & nuda fuerint, ac alarum more promineant, eiusmodi naturæ Medicis quidem alatæ dicuntur. Idem quoque lib. de Caus. morb. (p. 210. 18.) ῥῖς δὲ ὀξεῖα, καὶ κρόταφοι συμπεπτωκότες, καὶ ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, καὶ τὰ κατ' ὠμοπλάτας καὶ βραχίονας οἷον εἰ πτέρυγες ἔξωθεν αἰωρούμεναι, τοῖς φθίνουσι φαίνονται. Nasus verò acutus & collapsa tempora, & oculi concaui, & quæ circa scapulas sunt & brachia in tabidis instar alarum extra prominentia & eleuata apparent. Hanc certe corporis constitutionem ad tabem maximè comparatam in se videtur agnoscere M. Tullius in Bruto, his verbis: Erat eo tempore in nobis summa gracilitas & infirmitas corporis, procerum & tenue collum: Qui habitus & quæ figura non procul abesse putatur à vitæ periculo, si accedit Labor, & laterum magna contentio.

Πτέρυξ τοῦ πλεύμονος dicitur Hippocrati, pulmonis ala, hoc est, lobus, in Coac. Prænot. (p. 436. 10.) Vbi ἡ ἄνω πτέρυξ, & ἡ μέση, καὶ ἡ κάτω ponitur, vt quam partem dolor pertingit, eam superiorem, mediam, aut infimam alam, hoc est, lobum nominet.

Πτερύγιον paruam alam significat, ex cuius similitudine etiam πτερύγιον Medicis esse dicitur oculi vitiũ, quod vnguis Latinis dicitur. Gal. lib. de Tumor. præter nat. (p. 357. 36.) τὰ πτερύγια (esse scribit) βλαστήματα τοῦ ἐπιπεφυκότος ἔξωθεν ὑμένος τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὃς ἀπὸ τοῦ περιοστέου καταφερόμενος ἐπὶ τὴν στεφάνην ἀφικνεῖται. germina adnatæ oculis extrinsecus membranæ, quæ à circumossali delata ad coronam pertingit. Authori Isag. (pag. 386. 35.) πτερύγιον dicitur, ὅταν ἐπὶ πλεῖον ἑλκωθέντος καὶ ὑπερσαρκώσαντος τοῦ λευκοῦ, ὑμὴν λεπτὸς καὶ νευρώδης ἐπιδράμῃ τὸν ὀφθαλμόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ τῶν κανθῶν ἕως τοῦ μέλανος καὶ τῆς κόρης ἐφάψηται. cùm albo oculi præter modum exulcerato & carne oppleto, membrana tenuis & neruosa in oculum excurrit, & ab angulo exoriens ad nigrum vsque & pupillam pertingit. Sic enim potiùs lego. At authori Definit. Medicarum (p. 406. 31.) πτερύγιόν ἐστιν ἐκφυσις σώματος ἐπιφυομένη τῷ κεράτοειδεῖ. corporis excrescentia quæ corneæ adhærescit. Hoc quidam nominis Græci notationem secuti, pinnulam, alii vnguem vocant, velut Corn. Celsus cap. 7. lib. 7. Vnguis verò, quod πτερύγιον Græci vocant, est membranula neruosa oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque peruenit, eique officit. Sæpi à narium, interdum etiam à temporum parte nascitur. πτερύγιον etiam vocatur in pedum aut manuum vnguibus carnis incremẽtum, vnguis partẽ operiens. Celsus cap. 18. lib. 6. In digitis recedere ab vngue carũcula cũ magno dolore consueuit, πτερύγιον Græci appellant.

Πτήσσω à verbo πτήσσω, quod est metu cõtrahor, exhorresco, expaueo, perterreor, & πτήσσει pro πτῆξαι ponitur apud Hip. lib. 2. περὶ γυναικῶν (p. 276. 11) ἢ ἀπὸ τοῦ ὀρχεῖσθαι ἢ πτήσσειν, ex saltu,

ex animi consternatione, h. e. si exhorruerit, expauerit. Rursusq; ibid. (p.278.33.) ἢν πλήσσῃ ἢ κεάσῃ ξύλα, si exhorruerit aut ligna diuiserit. Vbi tamen πλήσσῃ malè legitur, vt priùs πτήσσῃ pro πτῆξαι aut πτήσσειν. πτῆξαι δειλιάσαι exponit Hesychius, & πτήξειν εἰς φόβον ἤγαγεν.

Πτίλοι dicũtur Medicis qui crassas, callosas ac rubras, glabras & pilis nudatas genas habent ac palpebras. Gal. lib. 14. Meth. med. πτίλους vocat quibus periere ciliorũ pili, ἐπὶ τοὺς ἀπολλυμένας τὰς ἐκ τῶν βλεφάρων τρίχας, οὓς ὀνομάζουσι πτίλους. Verùm πτίλοι videntur dici quibus palpebrarum pili vbi decidunt, noui alii permutatim succrescunt, quòd πτίλωσις sit Authori Isagoges (p.386.29.) ὅταν ἄλλαι μὲν ὑποφύωσιν, αὗται δὲ αἱ κατὰ φύσιν συμπίπτωσι καὶ κατακλασθεῖσαι νυγμοὺς παρέχουσι. cùm alii quidem [pili] subnascuntur, naturales verò defluentes & confracti, dolores iis quæ punguntur similes exhibẽt. At verò πτίλωσις dicitur Paulo cap. 22. lib. 3: παχύτης τῶν βλεφάρων τυλώδης, ἐρυθρός, οἷς συμβαίνει πολλάκις καὶ τῶν τριχῶν ἀπόπτωσις. crassities palpebrarum callosa, rubicunda, quibus etiam persæpe pilorum defluuium contingit. Authori Definit. Med. (p.400. 33.) πτίλωσίς ἐστιν ἀπὸ δριμυτέρου ῥεύματος ἀπόπτωσις τῶν βλεφάρων. palpebrarum casus ab acerrimo fluxu proueniens. Vnde πτίλοι aut etiam πτιλοὶ dicuntur. Hesychio nanque πτιλὸς ὁ μαδαρὸς καὶ λελεπισμένος τοὺς ὀφθαλμοὺς exponitur. De iis etiã agitur apud Gal. lib. 4. κατὰ τόπ. ex Archigene (p.221. 7.)

Πτισάνη ἢ πτισάνη hordeum pistum aut corticẽ exutũ dicitur, & Sudæ exponitur ἡ κεκομμένη κριθή, quòd hordeum tundendo degluberetur, & suo cortice perpurgaretur, itaque reponeretur. Cuius apparatum describit Gal. lib. 1. de alim. fac. & elegãtissimè Gorrhæus. πτισάνη simpliciter apud Hip. integram ptissanam nõ colatam hordeaceam significat, quã etiam interdum ὅλην πτισάνην, interdũ quoq; κριθώδη vocat lib. de rat. vict. in morb. ac. vt etiã ibid. testat Gal. (p.47.17.) ἐάν τε ὅλας, ἐάν τε κριθώδεις, ἐάν τε ἁπλῶς πτισάνας εἴπῃ, ἓν καὶ ταὐτὸν ἐκ τῶν λέξεων σημαίνει) λέξεων, τὰς ἀδιηθήτους πτισάνας δηλοῦντος. μετὰ γὰρ τὴν ἕψησιν, ἐάν τις αὐτὰς διηθήσας, ἔπειτ' ἰδίᾳ τὸν χυλὸν ἀποκρίνας ἐκεῖνον διδῷ, οὔθ' ὅλαις πτισάναις, οὔτε κριθώδεσι πτισάναις ὁ τοιοῦτος λεχθήσεται) χρῆσθαι, χυλῷ δὲ μόνῳ πτισάνης. Siue totam, siue hordeaceã, siue ptissanam simpliciter dixerit, vnũ & idem his tribus dictionibus significatur, vnoquoq; nempe ptissanam non colatam indicãre. Post decoctionẽ nãq; si quis eam colauerit, deinde si seorsum succum reponens, eum exhibuerit, is neq; tota, neque hordeacea, neq; simpliciter ptissana vti dicetur, sed solo ptissanæ cremore. Rursus ibid. (p. 65. 12.) κριθώδεα πτισάνην appellat. πυθμενόθεν μὲν οὖν ὑγιαίνουσιν οἱ τῇσι κριθώδεσι πτισάνῃσι χρεόμενοι. Prorsus igitur ignorant qui hordeacea vtuntur ptissana. Vbi etiã ei χυλὸν succum aut cremorem opponit Hip. ὅτ' αὖ οἱ τῷ χυλῷ χρεόμενοι. neq; item qui solo vtũtur cremore. Et rursus ibid. (v.19.) ἢν πρὶν πέπειρον γενέσθαι τὴν νοῦσον, κριθώδεα πτισάνην ῥοφήσῃ ὁ κάμνων, εἰθισμένος χυλῷ χρέεσθαι. si æger ante morbi cõcoctionem ptissanam hordeaceã sorbeat, cremore vti consuetus, lib. 2. Epid. (p.318.8.) πτισάνη παχεῖη vocatur. καὶ πτισάνην παχεῖαν διδόναι, & ptissanam crassam, hoc est, non colatam apponito. Est & πτισάνη πυρίνη, ptissana triticea, sic dicta alica integra, præparata aut condita cum mulso, aut vino, siue dulci, siue adstringente, siue cum oleo & sale, interdumque cum aceto. Quæ interdum etiã χονδροπτισάνη vocatur. Diocles verò & Philotimus, ac veterum nonnulli hoc modo præparatam alicam πτισάνην πυρίνην vocabant, vt scribit Gal. lib. 1. de alim. in χόνδρῳ, etsi nomẽ istud apud antiquos rarũ fuerit. Hip. lib. περὶ παθῶν (p.187.4.) χόνδρον & πτισάνην πυρίνην exhibet κομιδῆς ἕνεκα, ad reficiendas vires in cibis. Vbi alicam plurimùm coctã, deinde colatam atq; ita præparatam vt ptissanæ succo colato ad sorbitionem sit persimilis, per χόνδρον intelligere videtur, alicam verò integrã p πτισάνην πυρίνην. Idem lib. 1. περὶ γυν. (p.252.4.) πτισάνης πυρίνης χυλὸν, triticeæ ptissanæ succũ, vt emolliẽtem, ad partũ educẽdum exhibet.

Πτοιώδεις dicuntur terrore perculsi, metu cõsternati, perterrefacti, pauidi, lib. 6. Epid. aph. 29: sect. 2. ὅτι ἐν τοῖσι πτοιώδεσι τὸ πινῶδες. quòd in pauidis & perterrefactis est huiusmodi, hoc est pauidos facit & terrore perculsos. Vbi πτοιώδεις Galenus τεταραγμένους μετὰ φόβου, hoc est metu perturbatos exponit. Verùm Erotianum constat apud Hippocr. πτοιώδεσι legisse (quod est magis Ionicum) Id enim explicans scribit, τὴν πτοίαν οἱ μὲν δέχονται τὸν κίνδυνον, οἱ δὲ, τὴν ταραχὴν, οἱ δὲ, τὸν φόβον. πτοίαν quidam periculum esse volunt, quidam perturbationem, alii metum. πτοίαν ἢ πτοίον Hesychius ταραχὴν exponit & φόβον. Ad Erotiani lectionẽ propius accedunt publicata exemplaria quæ πτοιώδεσι pro πτοιώδεσι vitiosè legunt. Est autem πτοιέω idem quod πτοέω metu consterno, perterrefacio, aut stupidum & attonitum reddo. Vnde πτόησιν Galenus δειλίαν in huius sententiæ Com: exponit, vt & Hesychius.

Πτυαλισμὸς est crebra & frequens sputatio aut oris saliuatio, cùm os continenter saliua redundat. Qua voce vtitur frequenter Hipp: vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.109.10.) & ægr. 12. lib. 1. Epid. & Coac. Præn. (p.427. 41.) & (p.429.47.) vnde etiam πτυαλίζειν dicitur de crebra sputatione, vbi os saliuatione impletur, quod vomiturientibus accidit. In Coac. Prænot. (p. 441. 42.) οἱ μέλλοντες ἐμέειν πτυαλίζουσιν ἐμπροσθεν. Vomituriẽtibus os antea crebra saliuatione impletur. Vomitiones enim tenues saliuationes præcedunt, propter communionem tunicæ interioris ventriculi, quæ ori continua est, vt scribit Gal. Com. 1. in Prorrh. (p.179.20.) Et πτυαλίζοντες ibid. (p. 426.34. & 41.) & (p.431.42.) πτυαλισμὸς dicitur in Progn. (p.149.14. & 17.) & Prorrh. (p.219.11.) & (p. 174.40.) Vbi scribit Gal. ὁ πτυαλισμὸς δὲ γίνεται καὶ διὰ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἀρρωστοῦν ἐφ' ὑγρότητι. γίνεται δὲ καὶ διὰ τὸν ἐγκέφαλον ἐμπεπλησμένον ὑγρῶν, ἐξ ὧν συρρεῖ τι καὶ εἰς τὸ στόμα παραπλησίως

ἐμπλήσιας τὰ χῦ πὺς φλεγμαίνοντας ὀφθαλμὺς δακρύῳ λεπίῳ. Crebra autẽ oris saliuatio & propter os vẽtriculi ex humiditate imbecillum, & propter cerebrum humoribus refertum oritur, ex quibus etiam nonnihil in os confluit, tenui lachrymæ quæ ex oculis inflammatione laborantibus emanat assimile. Inde quoque πτυελίζειν idem quod πτυαλίζειν, rursus ibid. (p. 179.17.) τὰ ἐν φρενιτικοῖσι μετ̀ καταψύξεως πτυελίζοντα. Crebræ in phreniticis sputationes cum perfrictione. Quod exponens Gal. scribit: ἐπεὶ μηδὲν ἔστιν ἄλλό τι ὑπονοῆσαι σημαίνειν τὴν πτυελίζοντα φωνὴν, ὅτι μὴ τὸ πτύειν πολλάκις, ἢ πληροῦσθαι συνεχῶς πτυέλῳ τὸ σῶμα, διὰ τοῦτο κἀγὼ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οὕτως ἤκουσαν ὅσοι τὸ βιβλίον ἐξηγήσαντο. Quoniã nihil aliud significari per vocem πτυελίζοντα licet suspicari, nisi sæpius spuere, vel os continenter sputo impleri, eam ob causam tum ego, tum cæteri omnes, qui librum exposuerunt, ita intelleximus.

Πτύγματα dicuntur complicati panniculi & in sinus conuoluti, à verbo πτύσσω, quod est plico, qua voce vtitur sepe Cælius Aurel. vt cap. 1. & 4. lib. 1. tard. pass. & cap. 13. lib. 2. Plagulas etiam vocat cap. 2. lib. 3. & multiplicata linteamina, siue pannos.

Πτύελον sputum dicitur & indicat excremẽtum illud quod tussiendo ore reiicitur. Gal. lib. 1. περὶ κρίσεων cap. 5. πτύελον propriè dici vult quod est secundum naturam & sputum laudabile, concoctum & nulla praua aliqua qualitate affectum. Quod verò sanguine aut vtraque bile permixtũ fuerit, aut spumosum, aut alia vitiosa qualitate affectum πτύσμα hoc est sputationem potiùs vocari. Quod tamen discrimen non æquè ratum est Hippocrati, qui reliquas etiam nõ laudabiles sputi affectiones πτυέλῳ attribuit. Nam & in Progn. & Coac. Prænot. ἀφρῶδες πτύελον dicitur, & χλωρὸν, & αἵματι ξυμμεμιγμένον & ξανθὸν, & πελιῶδες & ἰῶδες, & γλίσχρον, & στρογγύλον, in Coac. Prænot. (p. 435.24.) & Prog. (p. 144.11.) Rursusq; ibidem (p. 145.49.) πάντα δὲ πτύελα πονηρά ἐστι, ὁκόσα ἂν τὴν ὀδύνην μὴ παύει. Sputa omnia praua sunt, quæcunq; dolorem non sedant. Vbi etiam πτύελον θανατῶδες (p. 147.22.) & πυῶδες vocatur (p. 150.46.) Et lib. 2. Epid (pag. 311. 38.) πτύελα ὀδυνώδη appellantur sputa cruda & tenuia, quæ cum dolore educuntur. Et πτύελα ἰώδεα, ἰξώδεα, λιγνυώδεα, sputa æruginosa, viscosa & fuliginosa, in Coac. Prænot. (pag. 435.28.) vt & μυξώδεα πτύελα, ibid. (p. 439. 28.) mucosa, & σπασμώδεα πτύελα, sputa conuulsionibus familiaria aut conuulsoria, ibid. (p. 434.8.) πτύαλον γλυκαινόμενον, sputum dulcescens in pleuritide suppurationis indiciũ, ibid. (pag. 435.14.) πτύαλον ἀνυπόσαπρον, intus subputridum sputũ, ibid. (p. 437.47.) πτύελα σαρκοπυώδεα, sputa carnium purulẽtarum instar, quæ insigne pulmonis vlcus præseferunt, in muliere tabida, libro 4. Epidem. (pagina 328. vers. 48.) quæ σαρκοειδέα πτύελα vocat Aretæus cap. 10. lib. 1. περὶ ὀξέων παθῶν. πτύαλον etiam vt πτύελον crebrò effertur Hippocrati, vt videre licet in Coac. Prænot. (pag. 435. sæpe) & aphoris. 27. sect. 3. libro 6. Epidem. πτύαλα στρογγυλόμενα, rotunda sputa delirium portendentia, & aphoris. 21. sect. 6. lib. eiusdem.

Πτύρεσθαι idem quod πτοεῖσθαι, consternari, expauefieri, & propriè equis attribuitur, qui perterrefiunt. Hipp. lib. 1. περὶ γυναικ. in abortionis causis (p. 240.6.) καὶ πτύρηται, & consternato sit animo, cõsternetur, aut expauefacta fuerit, πτύρεται Hesychius exponit φοβεῖται, φεύγει, sed & κλαίει, σείεται, κραδαίνεται.

Πτύσις etiam expuitio dicitur Hippocrati, vt aph. 29. lib. 3. πτύσιες αἵματος sanguinis spuitiones aut sputa. Et πτύσιες ἔμπυοι, in totum purulentæ spuitiones in pleuritide, Coac. Prænot. (p. 435.1.) à verbo πτύω quod expuo significat. πτύειν tamen apud Hippocrat. nouè sputum mouere & excreationem concitare indicare videtur, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 94.29.) de vinis, οὔτε οὐρέονται, οὔτε πτύουσι. neque vrinam cient, neque saliuam faciunt aut educunt.

Πτύσματα etiam sputa vocat Hippocr. & ea quæ spuuntur, multis in locis, vt aphoris. 11. lib. 5. ἢν τὸ πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβήσσωσι. si sputum quod tussi reiiciũt. Lib. de rat. vict. in morb. ac (p. 65.41.) καὶ πτύσματα λεπτὰ, καὶ ἁλυκὰ, καὶ κεχρωσμένα ἀκρήτῳ χρώματι, & sputa tenuia, salsa, & colore syncero colorata, de crudis sputis. πτύσματα ἀπὸ οἴνου μέλανος, sputa velut ex vino nigro, hoc est, ex rubro nigricantia, & quæ calore igneo exassata ad nigredinẽ tendunt, velut vinum nigrum ex rubro nigricat. Aut velut fœces ex vino nigro, vt præter colorem fœculentã etiam appareant. In Coac. (p. 436.45.) Vbi etiam πτύσματα πυώδεα, ὑπόχολα, στρογγύλα, ἢ πυώδεα, ὕφαιμα, μέλανα, λιγνυώδεα dicuntur. πτύσματα ἀνθηρὰ, τὰ ἐρυθρὰ καὶ ὕφαιμα exponit Galenus in Exeg. apud Hip. ex lib. 6. Epid. aph. 4. sect. 4. vt anteà scripsimus. Dicitur & πτυσμὸς, sputatio, expuitio, lib. 7. Epid. (p. 356.45.) Πτύσματα Gal. lib. 1. περὶ κρίσεων (p. 391.55.) Hippocrati vocari scribit sputa vitiosa qualitate affecta, aut humore aliquo permixta, & ea quæ in malis recensentur potiùs quàm πτύελα. Verùm neq; hoc perpetuum esse apud Hip. apparet ex lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 107.48.) Vbi πτύσματα πέπονα vocantur, quæ paulò antea πέπονα πτύελα, sputa concocta & matura.

¶Πυθμενόθεν Gal. in exeg. apud Hipp. exponit οὐδὲ ὅλως, nullo modo. γέγονε δὲ ἡ φωνὴ παρὰ τὸν πυθμένα τῶν ἀγγείων, ὡς εἰ καὶ ὁλοκλήρως ἔλεγεν, ἢ τελέως, ἢ παντάπασιν, ἢ ἐξ ἀρχῆς, ἢ παντελῶς. facta autẽ vox est à vasorũ fundo, vt funditus sonet, perinde ac si dixisset integrè, perfectè, omninò, ex initio, aut prorsus. Erot. etiam hanc dictionem exponens scribit Bacchium in secundo ἐξ ἀρχῆς dicere, esse autẽ potiùs κάτωθεν καὶ οἷον ἐκ βάθους, ex imo & velut ex profundo. Dictã autem esse vocẽ ἀπὸ τοῦ πυθμένος à fundo. Quibus sanè verbis vterq; mihi locum lib. de rat. vict. in morb. ac. subindicare videtur (p. 65. 12.) πυθμενόθεν μὲν οὐκ ἴσασιν. Prorsus igitur ignorant, aut nullo modo sciunt. Vbi scribit Galen. πυθμενόθεν μὲν, ἤτοι τὸ παντελῶς ἢ τὸ ἐξ ἀρχῆς

αὐτοῦ δηλοῖ. πυθμένοθεν quidem, quod est funditus, aut omninò, aut ab initio ei indicat.

Πυκανὴ pro πυκνὴ positum apud Hippocr. testatur Erotianus, πυκνὸν autem densum & crebrum significat, & πυκινὸν poetis scribitur, vt πυκνὸν πνεῦμα, crebra & frequens spiratio. Sic πυκνοπνεύματος mulier dicitur Hippocr. aph. 4. sect. 4. lib. 6. Epid. quam τὴν πυκνὸν ἀναπνέουσαν, hoc est quæ crebrò spiraret exponit Gal. Et πυκνὸς σφυγμὸς creber aut frequens pulsus dicitur Medicis. πυκνὸν quoq; pro frequenti & celeri sumitur, velut ταχὺ ἀντὶ τοῦ πυκνοῦ. Et Gal. Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 84. 36.) τοῦ πυκνοῦ καὶ τοῦ ταχέως nomina veterib. sæpe confundi scribit. πυκνὸν verò pro πυκινὸν sæpè scribitur Hippocr. vt πυκινὸν πῦρ, febris crebra. lib. 2. περὶ γυν. (p. 268. 33.) & πυκινὴ ῥοή, frequens fluxio, lib. περὶ ἀδένων (p. 588. 8.) καὶ τὸ οὖς ἀπὸ τῆς πυκινῆς ῥοῆς ἀρυκ). & auris à frequenti fluxione foditur aut perforatur. Sic enim lego. πυκνὸν quoq; densum, & durum indicat, vt πυκνότης κοιλίης, aluus dura & adstricta aph. 1. sect. 3. lib. 6. Epid. vbi πυκνὴν κοιλίην ἐπεχομένην καὶ στερεὴν exponit Gal. subsistentem & induratam aluum. Sic πυκνωθεῖσαι φλέβες, venæ densatæ, constipatæ aut induratæ dicuntur, & quæ ægrè dilatantur, & extenduntur lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 35. 54.) Vbi scribit Gal. πυκνωθείσας φλέβας interpretib. exponi τὰς σκληρὰς καὶ δυσεκτάτους, ὡς μὴ παραδέχεσθαι τὴν τροφὴν, induratas & quæ ægrè extendi queant, vt alimentum recipiant. Ibidem quoque πυκνόσαρκοι vocantur qui densata sunt cute & carne.

Πύλας apud Hippocr. exponit Erotianus Thessaliæ locum in quo etiam Cereris Πυλαίας templum esset constitutum. Lib. 3. Epid. ægr. 8. post st. pest. ἐν Ἀβδήροισιν Ἀναξίωνα, ὃς κατέκειτο παρὰ τὰς Θρηκίας Πύλας. Anaxionem qui ad Thracias Pylas decumbebat; portas tamen diximus reliquos interpretes sequuti. Sib lib. 4. Epid. (p. 338. 22.) ἀπὸ πυλέων μετακομισθεὶς παρ' ἀγορήν. Pylis ad forum delatus, vbi etiam à portis cum reliquis vertimus.

Πῦον, pus significat, & humorem semiputrem ex sanguine alterato & calore euicto, donec partium similarium substantiam assecutus fuerit. Sic enim eius ortum circunscribere videtur Hippocr. lib. de Vlcer. (p. 512. 45.) his verbis: διαπυεῖ δὲ, ἀλλοιουμένου τοῦ αἵματος καὶ θερμαινομένου, ἕως σαπὲν πῦον γένηται τῶν τοιούτων ἑλκέων. Suppurant autem [vlcera] alterato & calefacto sanguine, ita vt putrefactus in huiusmodi vlceribus, in pus conuertatur. Quæ quidem mutatio cùm partim à natura fiat, partim quoque à calore præter naturam, vt scribit Galen. cap. 6. lib. 5. de simpl. med. fac. ἡμιμόχθηρος μεταβολή, hoc est semimala mutatio vocatur Com. ad aph. 47. lib. 2. vt & σῆψις lib. de Vlcer. (p. 513. 2.) & Galeno Com. 1. in Progn. (p. 134.) πέψις verò Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 66. 4.) & cap. 8. lib. 5. de simpl. med. fac. & cap. 7. lib. 1. de diff. feb. vt & πεπασμὸς aph. 7. sect. 3. lib. 6. Epidem. Huius puris laudabiles sunt notæ apud Hippocrat. in Progn. & Coac. Prænot. (p. 436. 35.) λευκὸν, ἄνοσμον, ὁμόχροον & ἀφλέγμαντον, album, odoris expers, læue, eiusdem coloris, & nulla pituita permixtum. Quemadmodum etiam ibid. (p. 429. 48.) in tuberculis ad aures pus μὴ σφόδρα λευκὸν καὶ ἄνοδμον damnatur. Quod tamen non ita sumi debet, vt pus exactæ esse albedinis (qualis est nix) oporteat: verùm quòd ea albedo in eo probetur, quæ quoad eius fieri maximè possit, illi sit apposita & accōmodata, qualis est fere seminis genitalis & vrinarum subsidētiæ. Sic enim cum his pus confert Galenus extremo Com. 1. in Progn. Eodem quoque pacto ἄνοδμον non dicitur omninò odoris expers & prorsus inodorum. Cùm enim illius generatio mixta sit ex causa præter naturā & ea quæ secundum naturam est (vt etiam ibid. testatur Gal.) carere omninò odore non potest: sed satis fuerit si fœdi odoris quàm maximè fuerit expers, & quàm minimè fœtidum, ὡς ἥκιστα δυσῶδες vocat in Progn. Hippocrates. Damnatur etiam ibid. (v. 436. 37.) πῦον πελιὸν, χλωρὸν, φλεγματῶδες, ἢ ἀφρῶδες, pus liuidum, viride, pituita permixtum, aut spumosum, vt & βορβορῶδες & δυσῶδες, ibid. (v. 48.) cœnosum & graueolens, & aph. 44. lib. 7. ὕφαιμον, βορβορῶδες καὶ δυσῶδες, subcruentum, fœculentum, fœtidum. Πύον etiam vocatur Hippocr. in iis quæ adscripta sunt ad lib. de Natura humana (p. 25. 26. & 27.) humor crudus qui in vrinis apparet, & tandem concoctionem accepit, videturq; in iis qui ex ærumnosa & laboriosa vita in otium secesserunt: Aut etiam sputum quod in iisdem ex thorace reiicitur, puris affinitatem adeptum. Sic Erasistratus in vrinis sedimentum febricitantium, & nimio se cibo ingurgitantium, pus non humorem crudum appellauit. πυῶδες σμικρὸν αἱματῶδες, & πυῶδες ὑποίδεον, dicitur lib. 4. Epid. (p. 334. 2.) pus paulò cruentum & intumescēs. Est & τὸ πύος, vt τὸ πύον eadem significatione, vt lib. 1. de Morb. (p. 132. 48.) ἐγκλυδάζεται τὸ πύος ἐς τὰ πλευρὰ παραϊσθόν. pus intus fluctuat; ad latera illabens. Et rursus lib. 1. (p. 134. 38. & 40. & p. 136. 30. & 34.) πύος etiam primum lac significat in omnibus animalibus, quod nimirum post partum primùm emulgetur, Latinis colostrū aut colostra dicitur, & Plinio prima à partu spongiosa lactis densitas. πρῶτον γάλα, ὃ καὶ ἑψόμενον πήγνυ), primum lac, quod coctum concrescit, exponit Aristoph. Schol. (p. 478.) quod etiā decoctum πυελάτις aut πυελεφθὸν eidem vocatur (p. 336.) & è primo matrum lacte concreto confici scribit. Quod efficit vt apud Galenum in Exeg. cùm scribitur ποίη, τὸ πρῶτον γάλα καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ πηγνύμενα, πύη pro ποίη legendum & vulgatam scripturam mēdosam esse existimem, quam tamen secutus est Varinus. πύον quoq; exponitur Hesychio, γάλα τὸ πρῶτον ὃ πήγνυται ἑψόμενον, lac primū quod decoctū concrescit. Videtur autem huiusmodi primum lac mulctum, in olla qua exceptum erat super calido cinere calefactum sponte & absque coagulo

concretum, indeque caseus factus, in deliciis à veteribus habitus, ex Martiale lib. 13. De primo matrũ lacte colostra damus. Caseos huiusmodi ex primo lacte & colostro, πυρίεφθας vocat Athenæus lib. 14. πρῶτον γάλα sic vocari scribens.

Πῦρ ignem significat & crebrò vehementissimã febrem denotat Hipp. in Epidemiis, vt ægr. 2. lib. 1. πῦρ ἔλαβεν, febris vehementissima præhendit. Vbi scribit Galen. οὕτως δὲ ὀνομάζειν εἴωθεν τὸν πυρετὸν, ὅταν ᾖ σφοδρότατος. ita more suo febrem vehementissimam nominans. Et rursus ægr. 4. μετὰ τόκον πῦρ ἔλαβε, à partu febris præhendit. Vbi quoq; scribit Gal. ἴσμεν δὲ ὅτι πῦρ ὀνομάζει τὸν πυρωδέστατον πυρετόν. Scimus autẽ ab eo ignem dici febrem valde igneam. Et ægr. 6. πῦρ ἔλαβε πεπλανημένως. ignis, h. e. vehemens febris vago quodam ordine præhendit. Vbi etiam πῦρ, τουτέστι πυρετὸς σφοδρὸς, h. e. febris vehemens explicatur Gal. Quæ phrasis quoque repetitur ægr. 7. 8. & 10. Ac rursus ægr. 2. lib. 3. Epid. πῦρ ἔλαβε, ignis præhendit. Vbi scribit Gal. κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νῦν ὠνόμασε πῦρ, τὸν ἰσχυρὸν πυρετόν. eodem modo nunc ignẽ appellat vehementem febrem. Et ægr. 3. μετὰ δὲ προφάσιος πῦρ ἔλαβε. ex leui verò occasione igne, hoc est, vehemẽti febre correptus. Vbi scribit Gal. πῦρ μὲν ὁ Ἱπποκράτης τὸν πυρετὸν ὀνομάζει, καθότι δέδεικταί μοι πολλάκις ἤδη. Ignem appellat Hippocr. febrem, quemadmodum sepius à me iam ostensum est. Quam phrasim ibid. repetit Hippocr. ægr. 5. 6. 8. 10. 11. 12. & ægr. 10. eiusd. lib. post st. pest. Sic rursum lib. 5. (p. 339. 47.) αὐτίκα τὸ πῦρ εἶχε, illico febris vehemens cepit. Lib. περὶ ἀδένων (p. 56. 18.) καὶ πῦρ ἴσχει τὸ σῶμα, & febris corpus detinet. Lib. 1. de Morb. (p. 131. 9.) καὶ τετανὸν ἔχοντας καὶ σπασμὸν πῦρ ἐπιγενέσθαι ἀγαθόν. Tetano & conuulsioni febrem adesse bonum. πῦρ enim πυρετὸν exponit aph. 26. lib. 2. Et rursus (p. 130. 2.) ῥῖγος ἢν λάβῃ, πῦρ ἐπιλαμβάνει, rigor si corripiat, febris præhendit. Lib. etiam 2. (p. 148. 21.) οὗτος ἢν μετὰ τὸ πῦρ ἐξιδρώσῃ. hic si post febrem sudauerit. Et (p. 149. 20.) ἢν μὲν τὸ πῦρ ἀνῇ ἑβδομαῖον ἐόντι. si febris septimo die remiserit, de febre vehementissima in pleuritide dicitur, nõ secus ac Aretæus cap. 10. lib. 1. περὶ ὀξ. παθῶν, πῦρ etiam eam febrem vocat, & πῦρ δριμύ. Rursus lib. 3. (p. 164. 22.) in morbis pulmonis, καὶ πῦρ καὶ φρίκη ἴσχει, & febris ac horror detinet. Et lib. 4. (pag. 166. 19.) καὶ δι᾽ ὅ τι τὸ πῦρ ἐπιπίπτει μετ᾽ αὐτό. & cur post rigorem febris incidat. Et rursus ibid. (p. 171.) sæpiùs. Lib. περὶ παθῶν (p. 181. 38.) ἢν δὲ τὸ πῦρ λαμβάνῃ. Quòd si febris inuadat. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 232. 22.) καὶ πῦρ λήψεται, & febris præhendet. Et rursus (p. 239. 33.) καὶ πῦρ ἔχῃ βληχρόν. & febris lenta detineat. Et rursus ibidem (vers. 38. & 49.) καὶ πῦρ ἐπιλαμβάνει, & febris corripit. Et lib. 2. (pagina 268. 2.) ἢν μὴ πῦρ ἔχῃ νύκτωρ. nisi febris noctu detineat. Et (vers. 25.) καὶ πῦρ ἔχῃ. & febris detinet. Et (vers. 32.) πῦρ ὀξὺ, πυκνὸν, & febris acuta, frequens. Atque aliàs sæpe. Est & πῦρ μαλθακὸν apud Hippocrat. ignis lentus, mollis & lenis, quo vtitur ne medicamentum torrefiat aut vratur, lib. de Vlceribus (p. 514. 43.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 253. 46.) τήξας ἐπὶ πυρὸς μαλθακοῦ, ad lentum ignem liquefacito. Gal. etiam cap. 2. lib. 7. κατὰ τόπ. in decima arteriacâ Andromachi, πῦρ μαλθακὸν vocat ignẽ minimè fumantem, & prunas accensas. πῦρ σύντροφον, calor nobis insitus vocatur, lib. περὶ τέχνης (p. 4. 23.) πῦρ ἄγριον, ignis ferus & agrestis, lib. 7. Epid. (pag. 356. 21.) ὡς πυρὸς ἀγρίου σύστρεμμα, veluti collectio ex igne agresti oborta, hoc est, ex igne sacro aut erysipelate. Sic enim hunc mihi locum exprimere videtur Gal. in Exeg. πυρὸς ἀγρίου, τοῦ ἐρυσιπέλατος exponens. Erotianus certe apud Hippocr. πῦρ, πυρετὸν significare scribit, & Atticam esse dictionem testatur, quo loco mihi librorum Epid. dictiones explicare videtur. Quam notionem etiam explicat Gal. Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 55.) πῦρ τὸν μέγαν πυρετὸν ὀνομάζειν εἴωθεν Ἱπποκράτης ἐν τοῖς τῶν ἐπιδημιῶν, ὡς οὐκ ἄλλην τινὰ φύσιν ἔχοντα παρὰ τὴν τοῦ πυρὸς οὐσίαν. πῦρ vehementem febrem solet appellare Hip. in libris de Morb. vulgaribus, vt quę non aliam nisi igneam habeat naturam.

Πυρετὸς quoq; ἀπὸ τοῦ πυρὸς denominationem habet Græcis, vt febris à feruore Latinis. Quod testat Gal. Com. 3. in lib. de fract. (p. 562. 4.) ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ πυρετὸς ἀπὸ τοῦ πυρὸς ὠνόμασται, καὶ τοῦτ᾽ ἔστιν αὐτοῦ τῷ πυρετῷ εἶναι, τὸ θερμασίαν ἔχειν πυρώδη. Quoniã πυρετὸς, h. e. febris ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ab igne est denominata, eaque est febris essentia, vt calorem igneum habeat. Atque idem Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 53.) ἡ δὲ τοῦ πυρετοῦ γένεσις, ἐκτροπή τῆς ἐμφύτου θερμασίας ἐπὶ τὸ πυρῶδές ἐστιν. febris generatio est calidi natiui in igneum conuersio. Vbi etiam docetur eandem habere quam ignis substantiam, nempe caliditate & siccitate præditam. Etsi alias multas & varias habes febris ipsius definitiones à Galeno sparsim adscriptas, quas scitissimè cũm diuersis differentiis persequitur & explicat Gorrhæus ex sent. 17. sect. 1. lib. 6. Epid. Vbi & febriũ substantia calor esse indicat, vt & lib. de loc. in homine θερμωλή, (p. 70. 17.) Sunt & aliæ multæ apud Hip. febrium nominib. distinctæ differẽtiæ.

Πυρετοὶ ἀκρητόχολοι, febres ex bile syncera ac meraca, quæ multam bilem puram effundunt, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 264. 15.)

Πυρετοὶ ἀσώδεες, febres implacidæ, quænam dicantur exposuimus antea in Ἀσαι.

Πυρετοὶ ἀχλυώδεες, febres in quibus caligant ægri, & caligines circa oculos obuersantes habẽt, in Prorrh. (p. 193. 1.) etsi illud ἀχλυώδεες ad ægros potiùs referri videtur, vt in Coac. Prænot. (p. 425. 21.) & antea exposuimus.

Πυρετοὶ γλίσχροι, febres lentæ & viscosæ quænam dicantur antea exposuimus in γλίσχρον.

Πυρετὸς ἐξέρυθρος, febris prærubra, aph. 17. sect. 1. lib. 6. Epid. & aph. 5. sect. 3. etsi illic ἐξέρυθρος ad vultus colorem referri potest.

Πυρετοὶ κνησμώδεες, febres pruriginosæ & cũ pruritu, lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 264. 15.)

Πυρετοὶ κοπώδεες, febres laboriosæ, in quibus lassitudinis sensus est, aph. 64. lib. 4.

Πυρετὸς λυγγώδης, febris singultuosa quænam dicatur, Vide λύγξ antea.

Πυρετὸς μαλθακὸς, febris mollis, lenta, lib. περὶ ἀφόρων (p.295.25.

Πυρετὸς ὀξὺς, febris acuta, quæ continua est, & moderatæ aut miti opponitur aph.37.lib.4. Gal. quoque Com.2. in lib.6.Epid.(p.464. 5.) febrem acutã vocat eam quæ tertio quoque die inuadit, & breui interuallo ad integritatem deuenit. ἐὰν δέ τις διὰ τρίτης παροξύνηται πυρετὸς, οὐδὲ βραχὺ διάλειμμα ποιούμενος, ὡς δοκεῖν ἐν αὐτῷ πλησίον εἶναι τὸν κάμνοντα τῆς εἰλικρινοῦς ἀπυρεξίας, τοῦτον ὀξὺν ὀνομάσομεν πυρετόν. Si qua verò febris tertio quoque die ingrauescat, ita vt ne breui quidem interuallo ægrum ad synceram integritatem deducere videatur, hanc acutam febrem appellabimus.

Πυρετοὶ πεμφιγώδεες, vide Πεμφιγώδεες πυρετοὶ, antea.

Πυρετὸς περικαὴς, febris ardens, adurens, peturẽs, lib.4.Epid.(p.329.30.)

Πυρετὸς περίψυχθεὶς, febris perfrigerata, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, deurentibus internis partibus, quod est malignæ febris ardẽtis certissimum signum, velut aph. 48.lib.4. In Coac.Prænot.(pag.432.21.)& Prorrh.(p.173.12.)

Πυρετοὶ πρὸς χεῖρα λεπτοὶ, febres ad manus contactum leues, ægr.15.lib.3.Epid.post st.pest. Sis πυρετὸς πρὸς χεῖρα βληχρὸς, febris ad manus contactum debilis dicitur, lib.1. περὶ γυναικ. (p.243.12.)

Πυρετὸς χειμερινὸς, febris hyberna, quæ hyeme contingit, aut quæ hyemi sua natura respondet. veluti quæ fit ex pituita. Lib.de rat.vict. in morb.ac.(p.102.48.) Vbi eam febrem sic explicat Gal. χειμερινὸν πυρετὸν ἔνιοι μὲν ἁπλῶς ἀκούουσι τὸν ἐν χειμῶνι γινόμενον, ἔνιοι δὲ τὸν οἰκεῖον φύσει χειμῶνι. εἴη δ' ἂν ὁ τοιοῦτος ἐπὶ φλέγματι, καθάπερ θερινὸς ἐπὶ χολῇ. febrem hybernam nonnulli quidem obaudiunt eam quæ hyeme oritur, nonnulli verò hyemi natura familiarem. talis verò fuerit quæ ex pituita oritur, velut æstiua quæ ex bile.

Πυρετὸς χλιαρὸς, febris (vt ita dicam) tepida, moderata & mitis, quæque acutæ & vehementi opponitur. Sic enim χλιαρὸν & μέτριον πυρετὸν vocat Gal. Com. ad aph.37.lib.4. eam quæ acutæ opponitur. Eiusdem meminit Aetius lib.2. cap. de Castorio, eamque lethargicis, comate aut cataphora laborantibus familiarem esse scribit.

Πυρετὸν autem, hoc est, febrem vocauerunt antiqui eam febrem quæ accendebatur ex humorum putredine absque partis alicuius inflammatione, & quæ morbum per se constitueret, non alteri succederet, aut eius esset symptoma, eaque notione ægrum febricitare, aut à febre affligi & tentari accipiebant. Reliquas verò febres quæ ex partis alicuius inflãmatione vel affectu incendebantur, eas ex partis denominatione efferebãt, vt pleuritim, peripneumoniã, hepatitidẽ aut splenitidem. In quibus febris symptoma est non morbus. Quod testatũ scriptis reliquit Gal. Com.ad aph.42.lib.7. οὐ μὴν ὅταν γε φλεγμονή τις, ἢ χωρὶς φλεγμονῆς χυμῶν σηπεδὼν ἀνάψῃ τὴν πυρώδη θερμασίαν, ὀνίνησι τὰ λουτρά, πρὶν ἤτοι κενωθῆναι τοὺς λυποῦντας χυμοὺς, ἢ πεφθῆναι. ἀλλὰ τά γε τοιαῦτα νοσήματα πλευρίτιδας τε καὶ περιπνευμονίας, ἡπατίτιδάς τε καὶ σπληνίτιδας ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, σύμπτωμα τιθέμενοι τὸν πυρετὸν αὐτῶν, οὐκ αὐτὸ πάθος. ἐφ' ὧν δ' ὑγροὺς μορίου φλεγμονῆς οἱ κατὰ τὰς φλέβας χυμοὶ σηπόμενοι πυρετὸν ἀνάπτουσιν, ἐπ' ἐκείνων μόνον ἔλεγον ὑπὸ πυρετοῦ τὸν ἄνθρωπον ὀχλεῖσθαι καὶ πυρετὸν ἔχειν αὐτόν. ἐπ' ἐκείνων δὲ καὶ τὰς διαφορὰς τῶν πυρετῶν ἔγραψαν, ἠπίαλόν τε καὶ λειπυρίαν, ἑλώδη τε καὶ τυφώδη καὶ λοιμώδη, καὶ καῦσον. ἡπατιτικὴν δὲ τὸν πυρετὸν, καὶ σπληνιτικὴν ἢ περιπνευμονικὴν, ἢ πλευριτικὴν οὐδεὶς εἶπεν. ὥστε νῦν ὁ λόγος ἐστὶ τῷ Ἱπποκράτει, περὶ τῶν αὐτῶν πυρετῶν μορίων ἄνευ φλεγμονῆς. Non tamẽ vbi aliqua inflammatio, aut absq; inflammatione humorum putredo igneum calorẽ accẽderit, balnea sunt vtilia, nisi prius vacuatis aut cõcoctis noxiis humoribus. Verùm eiusmodi affect⁹, pleuritidas, peripneumonias hepatitidas & splenitidas nominauere antiqui, febrẽ ipsam morbi symptoma, non ipsum morbum ponẽtes. In quibus autem sine partis inflammatione in venis putrescentes humores febrem accẽdunt, de his solis hominem febre conflictari, ipsumq; febre tentari efferebãt. In illis quoq; febrium differentias scripserunt, Epialam, Lipyriam, Helodem & Typhodem, & Pestilentem & Causum appellantes. Hepaticam verò febrẽ & splenicã, aut peripneumonicam aut pleuriticam nemo dixit. Quare præsens oratio Hipp. de febribus ipsis quæ sunt citra partiũ inflammationem, intelligenda est. Vbi certe Hipp. per febrem quæ ex bile fit, eam omnẽ febrem quæ ex humorum putredine accenditur intelligit, quòd bilem ipsam nempe aeream, tenuissimam, & inflammatissimam, omnium putridarum febrium, tum continuarum, tum etiam intermittentium, præcipuam materiam statuat lib.2.& 4 de Morbis & in his quæ adiuncta sunt ad lib.de Natura humana. Quod etiam innuere videt Gal.cap.2.lib.2.de diff.febriũ. Rursus etiam Com.ad aph.66.lib.4. καὶ τὸ ἐν πυρετοῖς εἴωθε λέγειν ὁ Ἱπποκράτης, ἀντὶ τοῦ πυρετικοῖς νοσήμασιν, ὅταν αὐτοῖς πάθος ὑπάρχωσιν οἱ πυρετοὶ, καὶ μὴ σύμπτωμα μορίου πεπονθότος τινὸς τῶν προειρημένων παθῶν. ἐν πυρετοῖς, hoc est in febribus efferre solet Hippocr. pro morbis febrilibus, quando videlicet in ipsis febres morbus existunt, non partis alicuius affectuum enumeratorum quopiam laborantis symptoma. Idem quoq; Com. ad aph.73.lib. eiusdem: πυρετοῖς ἐνοχλεῖσθαι τοὺς νοσοῦντας ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ, τοὺς ἄνευ τινὸς φλεγμονῆς, ἢ ἀποστήματος, ἢ ἄλγηματος, ἢ ἐρυσιπέλατος, ἢ ἁπλῶς εἰπεῖν ἄνευ μορίου τινὸς ἐξαιρέτως πεπονθότος ἔχοντας κακῶς. εἰ δ' ἤτοι διὰ πλευρᾶς φλεγμονὴν, ἢ πνεύμονος, ἤ τινος ἑτέρου τοιούτου πυρέσσοιεν, οὐ πυρέττειν αὐτοὺς ὠνόμαζον, οὐδ' ὑπὸ πυρετοῦ ἐνοχλουμένους ἀλλὰ πλευριτικοὺς τε καὶ περιπνευμονικοὺς, ἡπατικούς τε καὶ σπληνικοὺς ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα. Febribus vexari eos antiqui dicebant, qui citra aliquam inflammationem, aut abscessum, vel dolorem, aut erysipelas, vel (vt vniuersè dicam) absque alicuius partis insigni affectu, male habent.

Quod

Quod si vel propter lateris aut pulmonis, aut alterius cuiusdam partis inflammationem febricitarent, non iam febricitare eos dicebant, neque febribus vexari, sed vel pleuriticos, vel peripneumonicos, aut hepaticos, aut splenicos, vel aliis id genus nominib. appellabant. Rursus Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 379. 26.) χρὴ δὲ γινώσκειν σε καὶ τὸ παλαιὸν ἔθος, ὅπως ἀκούσῃς αὐτῶν περὶ πυρετῶν διαλεγομένων· ἐὰν γοῦν ἥπατος, ἢ πλευρᾶς, ἢ ἄλλου τινὸς μορίου φλεγμονῇ πυρετὸς ἕπηται, πλευρῖτιν ἢ περιπνευμονίαν, ἢ ἡπατῖτιν ὀνομάζουσι τὴν νόσον, οὐ πυρετώδη. τὸν δ' ἄνευ φλεγμονῆς πυρέττοντα, πυρετὸν φασὶ νοσεῖν. Veterum autem cõsuetudinem vt noscas necesse est, vbi eos de febribus disserentes audieris. Nam si vel hepatis, vel lateris, vel alicuius alterius inflammationem febris consequatur, pleuritim vel peripneumoniã, vel hepatitim huiusmodi morbum nominant, non febrilẽ. At citra inflammationẽ febricitantẽ, febre laborare dicunt.

Πυρετὸς etiam vulgi more efferre solet Hippocr. de febre quæ ægrum affligit, vt lib. 5. Epid. (p. 338. 1.) πυρετῶν ἐπιλαβόντων, οὐκ ἀπηλλάσσετο πρὶν τελευτῆσαι. febrib. correpta nõ antea liberata est, quàm vitam cum morte commutasset. De virgine quæ sanguine vomitione reiecto suppurata, tandẽ febre hectica periit. Ac rursus ibidem (v. 39.) πυρετοὶ αὐτὸν ἐπέλαβον. febres eum corripuerunt. Et lib. 2. Epid. (p. 313. 4.) ὁ παρ' ἀλκιβιάδεω ἐλθὼν, ὑπὸ πυρετῶν ὀλίγων. Ex moderatis febrib. ei qui ab Alcibiade venerat. Lib. 7. Epid. (p. 357. 19.) ἐδόκεον ἀπολήγειν οἱ πυρετοί. febres desinere videbantur.

Πυρέτια ξυνεχέα, febriculæ assiduæ, ægr. 1. post st. pest.

Πυρετῶδες ἕλκος aut πυρῶδες dicitur Hippocrati, vlcus igneũ aut incẽsum quodq; inflammatione tẽtatur ex nimiã cõstrictione in deligando, lib. de fract. (p. 561. 31.) & lib. de vlcer. (p. 512. 44.) Sic ὀστέον πυρετῶδες lib. de cap. vuln. (p. 449. 43.) ex malè curata superiecta carne, aut inflãmationem cõcipiente, & nimis adstricta. Et πυρετῶδες σῶμα Prorrh. 2. (p. 418. 14.) corpus febriculosum, ad febres opportunũ potiùs quàm febricitans, quòd alii aliis febribus facilius & leui ex occasione vexantur, vt est corporis habitus ad cacochymiam magis comparatus.

Πυρὴν, πυρῆνος, nucleus, de malo punico dicitur Hippocrati lib. περὶ παθῶν (p. 188. 42.) ῥοιὴ ξὺν μὲν τῷ πυρῆνι στάσιμον, ἄνευ δὲ τοῦ πυρῆνος διαχωρητικόν. Malũ punicũ cum nucleo quidem aluum sistit, citra nucleum verò aluum subducit. Sic Dioscor. lib. 1. cap. 152. τῆς ὀξείας ῥόας ὁ πυρήν. nuclei acinorũ acidi punici. Malo enim punico nucleos tribuit Plinius cùm scribit, Mala punica sapore vinosa paruũ nucleũ habere. Scribitur & πυρίην idẽ significare quibusdam quod πυρὴν, nẽpe nucleũ, aut lignosum nucleũ, veluti officulum, in pomis, mespylis, cerasis aut palmulis. Et πυρίας Gal. in Exeg. τοὺς χόνδρους, grana explicat apud Hippocr. & περὶ λιβανωτοῦ, h. e. de thure dici adscribit. Quibus verbis locũ lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 51. 46.) mihi exprimere videtur. καὶ λιβανωτοῦ πυρῆνας πέντε, & thuris globulos, nucleos, aut granula quinq;. Vbi tamẽ πυρῆνας rectius legũt exẽplaria nostra. Etsi lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 274. 12.) legitur, μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας, πρωῒ μὲν διδόναι νήστει ἀκτῆς καρπὸν, ὅσον πυρῆνας ἓξ, ἐν οἴνῳ ἀκρήτῳ. Post hos verò dies mane ieiunæ sambuci fructus grana sex (h. e. baccas) in vino meraco exhibeto. Vbi etiã πυρίας nõ satis rectè leg. exemplaria.

Πυρίη aut πυρία, fomentũ significat apud Hipp. velut aph. 31. lib. 6. & aph. 23. sect. 3. lib. 6. Epid. Vbi scribit Galen. πυρίαν δὲ πᾶσαν ἀκούειν τὴν ἔξωθεν ἡμῖν προσαπτομένην θερμασίαν, εἴτ' ἀπὸ πυρὸς, εἴτ' ἐν λουτροῖς γένοιτο. πυρίαν intelligere oportet omnem externum calorem nos inuadẽtem, siue ab igne, siue à balneo contingat. πυρίη ἐν θυώμασι, suffitus ex odoramentis dicitur aph. 28. lib. 5. & idem quod θυμίαμα. Πυρίας exponit Gal. in Exeg. τὰς διαπύρους κόχλακας, ἢ θρύμματα διακαῆ ἀπὸ σκωρίας σιδήρου. h. e. silices ignitos, aut recrementi ferri frusta cãdentia, quæ immittuntur in labrum ad fotũ faciendum. Qua expositione locum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 254. 40.) mihi subindicare videtur Galen. vbi scribitur: καὶ ἐν τοῖσι πυρίαις αὐτὴν, ὅσον πεντήκοντα πυρίας. In his ipsam foueto, triginta silicibus ignitis in fomentum coniectis. Etsi aliter sumunt interpretes. πυρίας quidam existimant esse assas desudationes Celsi, quæ ex silicibus & marinis lapidibus igne candentibus suscitantur, aut ignitis ferri recrementis. Quæ in vaporarium immittebantur, vt adhuc quibusdam moris est, ad sudores eliciendos.

Πυρίκαυστον ambustum significat, aut igne ambustum, velut lib. 7. Epid. (p. 359. 19.) ὥσπερ πυρίκαυστα, velut ambusta, hoc est, pustulæ igne ambustæ. Sic initio lib. 2. Epid. φλυκταινίδες ὥσπερ πυρικαύστοι, pustulæ iis affines quæ in ambustis fieri solent, dicuntur (p. 311. 18.) Lib. quoque de vlcer. (p. 516. 29.) περὶ πυρικαύστων scribitur. Dicuntur etiam πυρίκαυτα, vt lib. de fract. (p. 563. 41.) & apud Paulum cap. 11. lib. 4. Galenus etiam lib. 1. κατὰ γένη (p. 315. 58.) πυρίκαυτον vocat non solùm quod igne ambustũ est, sed & quod feruẽte aqua exustum. πυρίκαυστος exponitur Hesychio πεπυρωμένος.

Πυριφλεγὴς dicitur igneo ardore flagrans & incensus, aut inflammatus, quique partem aliquam calore igneo affectam habet, aut febrẽ vehementem & igneam. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 103. 56.) πυριφλεγὴς γενόμενος, ardore incensus. Vbi scribit Gal. καθάπερ καὶ τὸ πυριφλεγῆ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τοῖσδε γενέσθαι, ὅπερ ἤτοι θερμασίαν πολλὴν περὶ τὸν πόδα δηλοῦν εἴωθεν, ἢ πυρετὸν πολὺν καὶ πυρώδη. veluti hominẽ ardore incẽsum esse ab his, quod aut multũ calorẽ circa pedẽ indicare cõsueuit, aut multã & igneã febrem. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 27.) ἡ κοιλίη ἡ νειαίρη πυριφλεγής ἐστι. imus venter igne ardet.

Πυρρὸν rufum etsi omnes vertunt interpretes, fuluum tamen significare & veluti ex flauo cãdicantẽ colorẽ, quiq; ex inæquali albi mixtura ex flauo ad albũ magis declinat, multis exẽplis declarasse videmur nostris in lib. 2. Epid. Comment. sect. 5. Isque videtur esse

color qui ex flauo paulò liberalius exalbescit, nõ secus ac si sandaracham paucam multa aqua diluas, ex flauo pallescens color existet, qualis est aurichalci, aut aureorũ Germanicorum non omninò saturatus sed extenuatus & attritus color. Blondum Galli nominant, & in expasso puellarum crine, veluti pudoris & ingenuitatis comitem, commendant. Hic color rectè Latinis fuluus dicitur, quales puerorum capillos & pubescentium esse scribit Gal. lib. 2. de Temp. & Arist. lib. περὶ χρωμάτων, ex magna humoris copia siccũ exuperante & inundante. Sic Germanorũ, Illyriorum, Dalmatarum, Scytharum, & eorum qui humidas & frigidas regiones incolunt, πυῤῥὰς τρίχας, capillos fuluos esse scribit Gal. lib. 2. de Temp. & Arist. in Quest. nat. sect. vlt. quest. 2. Et Hippocr. lib. de aëre, loc. & aq. (p. 79. 11.) πυῤῥὸν τὸ Σκυθικὸν γένος διὰ τὸ ψῦχος, fuluam Scythicam gentem propter frigus esse scribit. οὐκ ἐπιγενομένου ὀξέος τοῦ ἡλίου. ὑπὸ δὲ τοῦ ψύχεος ἡ λευκότης ἐπικαίεται καὶ γίγνεται πυῤῥή. Nam cùm Sol ad eos minimè ardens accedat, à frigore exuritur eorum albedo & fulua euadit. Galenus etiam Comment. in lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pagin. 31. 19.) Germanos quibusdam ξανθοὺς nominari scribit cùm re vera & si quis exactam rationem exigat, non ξανθοὶ, hoc est, flaui, sed πυῤῥοὶ dicendi sint, hoc est, fului. Quòd ξανθὸν siccioris temperiei nota sit, quales sunt quos illìc πυῤῥοὺς appellat Hippocrat. Sic enim illìc ab eo vocari scribit Gal. τοῖς ξανθοῖς affines, non exquisita nominum ratione, quos rectè rufos illìc vertunt interpretes. In quo verò τὸ πυῤῥὸν & τὸ ξανθὸν differant, scitissimè scribit Galen. lib. 1. περὶ κρίσεων (pagina 397. 26.) ἐγγυτάτω τὴν φύσιν ἐστὶ τὸ πυῤῥὸν χρῶμα τῷ ξανθῷ. διαφέρει δ' ἀλλήλων τῷ τὸ μὲν λευκότερον εἶναι, τὸ δὲ, στιλπνότερον. ἡ γοῦν οὖν ἡ πικρὰ χολὴ ποτὲ μὲν πυῤῥὰ φαίνεται μᾶλλον, ποτὲ δὲ ξανθή. πολλάκις δ' αὖ σοι ἡ ὠχρὰ δόξειεν εἶναι. λευκοτέρα μὲν ἡ θολωδεστέρα γινομένη πυῤῥά, στιλβουσα δὲ ἡ καθαρωτέρα, ξανθή. τὸ γὰρ οἷον πυρῶδες ἐλλάμπον αὐτῇ, ξανθοτέραν ἀπεργάζεται. ὅσον δ' ἐστὶ τὸ πυῤῥὸν τοῦ ξανθοῦ λευκότερον, τοσοῦτον ἐκείνου τὸ ὠχρόν. ὅσον δ' αὖ πάλιν ἧττον λευκόν ἐστι τὸ ξανθὸν τοῦ πυῤῥοῦ, τοσοῦτον τοῦ ξανθοῦ τὸ ἐρυθρόν. Fuluus color ad flauum natura proximè accedit. In eo tamen differunt quòd ille magis ad album, hic verò ad splendidum vergit. Amara enim bilis nonnunquam fulua apparet, interdum etiam flaua, sæpius autem & pallida videtur esse. Siquidem albidior & turbulentior existens, fulua est. Splendens verò & purior, flaua. Quod enim veluti igneum in bile splendescit, eam flauiorẽ reddit. Quanto verò fuluum flauo est albidius, tanto illo pallidum. Quanto rursus fuluo minus album est flauum, tãtum flauo rubicundũ. Ex quo planè conijcias rufum & fuluum colorem medium esse inter flauum & pallidum, sicut pallidum mediũ est inter flauum & album. Idem quoque lib. περὶ ἰατρικῆς τέχνης (p. 477. 36. & 51.) πυῤῥὸν colorem frigidioris & humidioris naturę notã facit. Est enim veluti mixtura quædam ex bile & pituita, sed magna humidi copia siccum diluente & exuperante. Huiusmodi certè colorem Latini fuluum vocant, veluti fulua sydera, fuluam arenam, & fuluũ aurum dixit Ouid. flauum Virg. Æn. 1. aut vbi flauo Argentum Pariúsue lapis circundatur auro. Quemadmodum & fuluum pro flauo idem dixit lib. 11. Æn. fulua pugnas de nube tuentem. Et lib. 7. —— tum fumida lumine fuluo Inuolui. & Æn. 4. —— fuluum descendere monte leonem. Sic Plinius de Persea fructum eius fuluum dicit. Theoph. ὑπόξανθον. fului enim nomẽ itidem variè vsurpari à Latinis obseruatur. De arena dixit Virg. Æn. 6. & fulua luctantur arena. Quem sanè colorem etiam arenulis quæ in renum affectibus deturbantur, & in vrinis subsident, attribuit Hippocr. aph. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. cùm scribit, ψαμμία τε πυῤῥὰ ὑφίσταται, arenulæ que fuluę subsident. Nam etsi ibi Galen. per πυῤῥὸν omnes colores intelligi vult, qui intra pallidum & flauum aliquid albi aut rubri admixtum habent, velut ὠχρόλευκοι, ἐρυθρόλευκοι, aut ξανθόλευκοι, cùm pro sanguinis qualitate aut colore tales fiunt arenulæ aut subsidentiæ in vrinis. Satis tamen propriè per πυῤῥὸν fuluum colorem mihi subintelligere videtur cùm scribit. ἡ γὰρ φαίνεται ποτὲ γινόμενον, ἐὰν τὸ πυῤῥὸν ἀκούσῃς τοσοῦτον εἶναι τὴν χρόαν ὁποία ἡ σανδαράχη καλουμένη, διὸ καί τινες μὲν τῶν ὁμιλησάντων ἐπιμελῶς τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης, ὀροβοειδεῖς ὑποστάσεις γίνεσθαί φασιν αὐτοῖς, ἔνιοι δὲ σανδαραχώδεις. ἔστι δ' ὅτε καὶ ὄντως πυῤῥάς. Nempe & hoc fieri apparet, si πυῤῥὸν, hoc est, fuluum eiusmodi esse coloris intellexeris, qualis sandaracha appellata. Ideo quidam in artis operibus diligenter versati, subsidentias orobo similes in iis fieri aiunt, nonnulli etiam tales quæ sandaracham colore repræsentent, interdum verò re vera fuluas. Huius autem fului coloris naturam, veluti intra flaui splẽdidioris limites consistentem, & ad albedinẽ magis declinantem, his mihi verbis apertiùs ibidem declarare videtur: ἐὰν μέν τι μιχθῇ τῷ ὀλίγον αἵματος φλέγματι παχεῖ τε καὶ γλίσχρῳ, κατὰ τὴν ἐπικράτειαν ἡ χρόα γίνεται τῶν ὑφισταμένων τοῖς οὔροις, ἐνίοτε μὲν οἷον ὠχρόλευκος, ἢ ἐρυθρόλευκος, ἢ ξανθόλευκος. ἔστι δ' ὅτε δὲ πυῤῥά, συντελοῦντος εἰς τὴν τῶν χρωμάτων διαφορὰν καὶ αὐτοῦ τοῦ κατὰ τὸ αἷμα χρώματος. οὐ γὰρ ἀκριβῶς ἐρυθρόν ἐστιν ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐνίοτε μὲν ἐπὶ τὸ μελάντερον, ἐνίοτε δ' ἐπὶ τὸ ξανθότερόν τε ἢ πυῤῥότερον ῥέπον. ἢ τοίνυν ἁπάσας ἂν εἴποι τις διαφορὰς τῶν χρωμάτων πλὴν τῆς τεφρώδους, ἥνπερ ὑπὸ τῆς τοῦ πυῤῥοῦ δηλοῦσθαι φωνῆς, εἰπόντος αὐτοῦ ψαμμία πυῤῥὰ ὑφίσταται, ἢ τὸ προσκείμενον τὸ αἱματῶδες ἀπὸ κοινοῦ δικτέον εἰρῆσθαι. At si q̃busdã pauc⁹ sanguis pituitę viscosę crasseq; permixt⁹ fuerit, subsidẽtię vrinarũ color, p̃ exuperãte humoris copia euadet, interdũ q̃dẽ velut ex pallido albicãs, vel ex rubro cãdid⁹, vel ex flauo & albo mixtus, interdũ etiã fuluus, conferente & ipso sanguinis colore ad colorũ differẽtias. Neq; enim hominib. semp exquisitè ruber sanguis, verùm interdũ quidẽ ad nigrius, interdũ etiã ad flaui⁹ & fului⁹ declinat. Aut igitur omnes quos modo recẽsui colorum differentias, cinereo excepto,

excepto, ab hac voce πυῤῥὸν indicari existimandum est, cùm dixit, arenulæ fuluæ subsident, aut adiectum illud τὸ αἱματῶδες, ex communi sensu dictum fuisse accipiendum est.

Πυῤῥὸν οὖρον, ex Progn. Hippocr. (p. 141. 14.) vrinam rubram vertit Celsus cap. 6. lib. 2. Vbi certe rufam vrinam rectè vertunt interpretes, quòd talis euadat ex bilis modum excedentis permixtione, aut vbi ea admodum syncera permiscetur, vt illîc scribit Gal. ὑπόπυῤῥοι idem Celsus cap. 3. lib. 2. rufum in deiectionibus alui vocat, ex Progn. (138. 29.) ὡς τὸ πυῤῥὸν, oui luteum vocat Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 26.)

Πυώδεες οὐρήσιες, purulentæ mictiones dicuntur Hippocrati, & propriè significant vrinas quę pus habent admixtum. Aliquando etiam sed impropriè, vrinas crudas & crassas, & quæ huiusmodi succos vacuant. Quod testatur Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 206. 43.) his verbis: αἱ μὲν γὰρ πυώδεες οὐρήσιες ἐὰν γε κυρίως ἀκούσωμεν, ἢ μὴ καθάπερ εἴωθεν ὁ τοῦ βιβλίου συγγραφεὺς ἀκύροις μεταφοραῖς ὀνομάτων χρῆσθαι, πύον ἐπιμεμίχθαι τοῖς οὔροις δηλοῦσι. πύου δὲ γένεσις, οὐ μόνον οὐ δύναται σημαίνειν σπασμόν, ἀλλὰ κἂν ὑποπτευομένῳ αὐτὸν συμβῆναι, σημεῖον ἀγαθόν ἐστιν, πέττεσθαί γε δηλοῦσα τὴν νόσον. αἱ δὲ ἀφρώδεες, εἴτε διὰ σύντηξιν, εἴτε διὰ ταραχήν τινα ἢ πνεῦμα γίγνοιτο φυσῶδες, ἑκατέρως ὕποπτοι πρὸς σπασμόν. οὐ μὴν αἱ πυώδεες ὁμοίως ταύταις. εἰ δὲ ἀκύρως πυώδεες εἴρηκε τὰς τῶν ὠμῶν ἢ παχέων οὔρων ἐκκρίσεις, οὐδ᾽ οὕτως ὕποπτοι, οὔ τι πλεῖ πρὸς τὴν τοῦ σπασμοῦ γένεσιν. Purulentæ enim mictiones, si propriè vtique intellexerimus, neque, vt huius libri author impropriis nominum translationibus vti solet, pus vrinis esse admixtum indicant. Puris autem generatio non modò non potest conuulsionem significare, vt etiam in eo qui conuulsionis suspicionem incurrit, bono sit, morbum concoqui indicans. At spumosæ, siue ob colliquationem, siue ob perturbationem quandam & spiritum flatuosum fiant, vtroque modo conuulsionem suspectant: non tamen purulentæ his similiter. Quòd si impropriè purulentas dixit vrinarum crudarum & crassarum vacuationes, neque ita suspectæ sunt, neque conferunt ad conuulsionis generationem.

¶ Πῶροι tofi dicuntur & lapidosæ in articulis durities, aut callosę concretiones quæ laborantibus articulis gignuntur. ἐπιπωρώματα vocat Hippocr. Prorrh. 2. (p. 417. 2.) Cælius Aurelianus cap. 2. lib. 5. Tard. pass. πώρυς & trãsitus vocat insolenter & nouè, cùm πῶροι dicendi sint. Sunt & πῶροι calculi aut lapideæ concretiones in vrinis, in his quæ adiecta sunt ad lib. de Nat. humana (p. 27. 35.) ὁκόσοισι δὲ ψαμμώδεα ὑφίσταται ἢ πῶροι ἐν τοῖσιν οὔροισι. Quorum in vrinis veluti arenulæ aut tofi subsident. Vbi ex pure coaliti lapilli πῶροι dicuntur. πωρωθῆναι, παγῆναι, παχυνθῆναι apud Hippocrat. exponit Erotianus. In articulis qui dicuntur Latinis tofi gignuntur ex superante in iuncturis humore, vel sanguineo, vel bilioso, vel atra bile vitioso, plærunque tamen pituitoso crudoque, copia alimenti, aut cruditate, aut otio congesto. Qui etiam vetustate in articulis crassescit & glutinosior euadit, sic vt in duritiem contumacissimam occallescat, vt scribit Ægin. lib. 3. cap. 78. πῶρος ἐστὶν οὐσία λιθώδης ἢ ὑπόκροτος, authori Definit. Med. (pagina 400. 54.) substantia callosa & renitens: vt πωλώδης legere malim cum aliis. Est & πῶρος, callus, ossa fracta coniungens, de quo vide Gorrhæum.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

T O P.

¶ Ῥαγεῖσα exponitur à Gal. in Exeg. τὸ ἀθρόον ὁρμηθὲν, affatim & cum impetu irrumpens, ex lib. 2. de Morb. maiore apud Hippocrat. vnde etiam dictam αἱμοῤῥαγίαν esse vult, quæ vehementem & abundantem sanguinis eruptionem indicat. Quibus verbis locum lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 197. 43.) mihi subindicare videtur Galen. vbi legitur. ἢν δὲ καὶ ἡ ὀδύνη ἐφθῇ ῥαγεῖσα. Si verò aliquò affatim & cum impetu dolor irrumpere visus fuerit. Sic etiam ibidem paulò post (v. 45.) ἢν ἐς τὴν κύστιν ῥαγῇ, si in vesicam cùm impetu irrumpat. Et rursus (p. 198. 4.) ἐῤῥάγη ἐς τὴν κύστιν: in vesicam cum impetu erupit: Et ἢν αὐτοῦ ῥαγῇ. Si igitur affatim & cum impetu irruperit. Sic ῥαγῆναι apud Hippocrat. magnis euacuationibus & confertim factis accõmodatur, & τὸ ἀθρόως ἐκκριθῆναι indicat, vt scribit Gal. libello Aduersus Iulianũ (p. 338. 3.) Eũq; in sensum aph. 32. lib. 5. accõmodat; γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ τῶν καταμηνίων ῥαγέντων λύσις γίνεται: Mulieri sanguinẽ vomitione reiiciẽti; mẽstruis affatim ꝓfluẽtib. solutio contingit. Vt ῥαγέντων καταμηνίων, ἀθρόων ἐκκριθέντων, h. e. largiùs & abũdantiùs effluẽtib. mẽstruis, exponat, quòd ea dictione τὰς ἀθρόας κενώσεις, largiores euacuationes solit⁹ sit notare Hippocrates: Qua etiã notione ῥαγῇ aph. 55. lib. 7. abundanter in ventrem effusam aquam & eius impetum significat. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 199. 40.) de aqua affatim erumpente & in thoracem effusa, καὶ ῥαγῇ ἐς τὰ στήθεα, dicitur. Et rursus ibidem (p. 200. 28.) καὶ ῥαγῇ ἐς τὴν κοιλίην. Et lib. περὶ γυναικείης φύσ. (pag. 216. 37.) de effusa cõfertim mẽsiũ abũdãtia, ὁκόταν τὰ καταμήνια ἐξαπίνης ἰσάμενα ῥαγῇ. Quod etiam reperitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 281. 18.) Velut ῥήγνυται & καταῤῥήγνυται de copioso mẽsium ꝓfluuio erũpente, sæpe effertur Hippocrati

in tota γυναικείων tractatione. ῥαγῆνες, ῥαγλῶαι & ῥαγῆδη, de ossis fractura & ruptione passim dicitur Hippocrati lib. de cap. vulner. Sunt tamen qui per has voces intelligant omnes externas offensiones quæ cum impetu fiunt, & ossa affatim & repente concutiunt. Hac notione in Coac. Prænot. (p. 429. 21.) ὀστέα ὧν τῆς ὄπισθεν ῥαγῆνες dicuntur, quibus ossa posteriore capitis parte externa vi de repente concussa sunt. Hac enim dictione grauissimæ offensiones externæ violenter in occiput impactæ denotantur, quòd impetus hac voce iuxta Gal. explicationem quodammodo comprehendatur.

Ῥαγὴ, fissura, rima, scissura dicitur Hippocrati lib. περὶ φύσ. παιδίυ (p. 30. 18) αὐτὸ δὲ τὸ θερμαινόμενον ἕλκει ἐς ἑωυτὸ αὖθις ἕτερον πνεῦμα ψυχρὸν διὰ τῆς ῥαγῆς, ἀφ᾽ ὃ τρέφεται. Quod autem calefit, alium rursus spiritum frigidum per rimam attrahit, quo nutriatur. Vbi tamen exemplaria manu scripta ῥαφῆς pro ῥαγῆς habet, quod etiam annotauit Zuinggerus in suo Hippocrate. Eadem tamen exemplaria adscribunt margini ῥαφῆ, ἀκμὴ, βία, ὁρμὴ. quod ex scholio quodã adscriptum videtur glossema esse, cùm eam explicationẽ dictioni ῥάγα tribuat Hesychius. Sed ῥαγὴ idem quod ῥηγὴ significare videtur. Galenus verò in Exeg. ῥηγῆσι, σχίσμασι, ῥήγμασι exponit, hoc est, scissuris, fracturis. At ῥαγὴ in superiore Hippocrat. loco mihi vsurpari videtur pro ruptura aut scissura, quam vi efficit spiritus cùm erumpit. Illîc enim scribitur, τὸ δὲ πνεῦμα ῥήγνυσι καὶ ποιέει ὁδὸν αὐτὸ ἑωυτῷ, καὶ χωρεῖ ἔξω. Spiritus autem erumpit, ac viam sibi ipse facit, & foras procedit. Et paulò post. ἐπειδὰ ῥήγνυσι τὸ πνεῦμα, καὶ ὁδὸν ποιέεται, καὶ χωρεῖ ἔξω εἰλεόμενον. Deinde erumpit spiritus, & via sibi facta conuolutus foras procedit. Eandem etiam viam qua efflatur spiritus ille, ibidem τομὴν vocat, in lignis cæsuram aut sectionem. Atque etiam paulò post (vers. 29.) ῥαγλὼ appellat, rimam per quam spiritus ille erumpit. καὶ χέδροπα, καὶ σῖτος, καὶ ἀκρόδρυα θερμαινόμενα πνεῦμα ἴσχει, καὶ ἔξω ἐξέρχεται ῥαγλὼ ποιησάμενον. Quin & legumina, frumentum, fructusque arborei omnes vbi incalescunt spiritum concipiunt, qui rima facta foras prodit. Et rursus. καὶ ἣν νοτερὰ ἔῃ, πλεῖον τὸ πνεῦμα ἀφίησι, καὶ τὴν ῥαγλὼ μείζω ποιέεται. Quæ si humida fuerint, ruptura ampliore facta, copiosiorem spiritum exhalant.

Ῥαιβὸς, ῥιβὸς, & ῥοικὸς, incuruum & obtortum significat. ῥαιβὸς propriè varus dicitur, cruribus incuruis, idem qui & κυλλὸς, cui βλαισὸς valgus opponitur. Sic apud Hipp. lib. de art. (p. 617. 53.) vbi legitur, ῥοιβοειδέα τρόπον, ῥαιβοειδέα τρόπον aut ῥιβοειδέα leg. videtur, quod significat costas homini valde incuruas esse obtorto modo. Vbi Gal. ῥοικοειδέα τρόπον legit, quòd ῥοικὸν significet καμπύλον, intortum, incuruum, vt probat ex Theocrito, Archilocho & Nicandro. Idem quoque in Exegesi ῥοικὰ καμπύλα exponit. ῥοικὸν etiam Hesychius σκολιὸν, καμπύλον, σκαμβὸν, ῥυσὸν, ῥικνὸν, exponit. Et Theocriti Schol. Idyll. 8. ῥοικὸν τὸ καμπύλον significare scribit. Ideoque quòd ῥοικὸν vsitatum magis foret, ῥοικοειδέα τρόπον legendum illîc censet Gal. Verùm idem in Exeg. ῥαιβοειδέα legisse videtur, cùm καμπύλον exponit. Illum enim mihi locum illîc innuere videtur. Et certe ῥαιβοειδέα, aut ῥιβοειδέα, aut etiam ῥαιβοειδέα legi potest, quòd ῥαιβὰ aut etiam ῥιβὰ dicantur Galeno, τὰ κυλλὰ Comment. 3. in lib. κατ᾽ ἰητρεῖον (pagina 700. 1.) & τὰ ῥοικὰ Comment. 3. in lib. de art. (pagina 630. 28.) Erotianus tamen hunc locum subindicans, ῥιμβοειδέα τρόπον legisse videtur, & ῥιμβὸν γαῦσον & στρεβλὸν, incuruum, intortum explicare. Sed certe ῥιβοειδέα & ῥιβὸν, & ῥιβοειδέστατον in loco illo Mochlici qui legitur (pagina 505. 45.) & quem illîc mihi exprimere videtur, legisse existimo, quomodo etiam codices quosdam legere testatur Henr. Steph. Aut à ῥαιβὸς ῥαιβοειδέα & ῥαιβοειδέστατον legendum. Sed & ῥοιβοειδέα legi potest, vt etiam videtur legisse Galen. quòd τὸ ῥοικὸν ῥοιβὸν quidam dicunt. Varinus etiam ῥοικὸν λαγωβόλον ex Idyll. 4. Theocriti exponit, τὸ ῥόπαλον τὸ ἔσω νεῦον καὶ στρεβλὸν, ὃ ῥοιβὸν λέγεται παρὰ Αἰολεῦσι. Quod Æolicum esse existimatur, vt ῥοικὸν Ionicum. Et pro ῥαιβὸν quidam etiam ῥυβὸν scribunt, vnde apud Erot. forte ῥυβοειδέα τρόπον scribendum, pro ῥιβοειδέα, quo etiam locum illum libri de art. innuere videtur. Etsi totus ille Erotiani locus nostris in codicibus vitiatus & malè distinctus esse videatur.

Ῥάκος lacerum linamentum significat, & pro penicillo aut linamento sumitur apud Medicos, vt lib. 2. de Morb. (pagina 147. 44.) καὶ ἐπὴν τὸ ἕλκος τῷ χρίσματι ἀναλείφων ῥάκος ἐντιθέναι, & vlcus curato linamento melle illito indito. ῥακούμενον χολῶδες, bilis discerpta & diuisa, aut in corpore dispersa dicitur lib. 4. de Morb. (pagina 173. 17.) καὶ ῥακούμενον ἐν τῷ σώματι ἐνεσκεδασμένον & prorumpẽs aut firmata in corpore, dixit Cornarius, diuisa in corpore, Caluus, hoc est, discerpta aut per corpus dispersa aut lacerata, detritorum panniculorum in modum, si modo vera est lectio. Verùm de bilioso humore intelligi videtur, qui extenuatus & per corpus discerptus, facilè inflammatur, & morbi fomes existit.

Ῥάμμα, filum, acia dicitur ἐν τῷ κατ᾽ ἰητρ. (pagina 677. 52. & pagina 679. 40.) Vbi ἅμμα & ῥάμμα coniunguntur, nodus & acia. Vbi scribit Galen. ὡσαύτως δὲ καὶ διὰ ῥάμμα καλεῖται τὸ διὰ τρήματος τῆς βελόνης διηρημένον, ἕνεκα τοῦ συνάγειν ἀλλήλοις, ἤτοι τὰ μόρια τοῦ διατετμημένου σώματος ἢ τὸ πέρας τοῦ ἐπιδέσμου τοῖς προσυποβεβλημένοις αὐτοῦ μέρεσι. Eodem modo quòd ῥάμμα, hoc est, filum, vocatur, quod per acus foramen traiicitur, quo vel incisæ corporis partes inter se coniungantur, aut vinculi extremum subiectis partibus assuatur. Ac rursus ibidem (pagina 679. 42.) ῥάμμα μὲν ὀνομάζων τὸ διεκβαλλόμενον ἅμα τῇ βελόνῃ, τὴν ὕλην ἔχον, ἢ λίνεον, ἢ ἔρεον, ἢ ἄλλο τι. ῥάμμα, hoc est, filum appellans, quod vnà cum acu traiicitur, cuius materia linum est, siue lana, siue quid aliud id genus.

Ῥᾷον Gal. in Exeg. ἐπιμελέστερον καὶ εὐχερέστερον exponit apud Hippocrat. hoc est, expeditius, promptius ac facilius. ἔνιοι μέν τοι τὸ εὐφορώτερον ἤκουσαν. Nonnulli verò tolerabilius intelligunt. ῥέον tamen pro ῥᾷον apud Galen. videtur leg. Varinus.

Ῥαστώνη dicitur facilitas, leuamentum, remissio, vitæ tranquillitas, mali aut doloris relaxatio & alleuatio. lib. 3. Epid. ægr. 9. post st. pest. ἦν δὲ ἄλλων ῥαστώνη. cætera commodè habebant. Et rursus ægr. 10. ῥαστώνη δὲ ἦν. alleuatio aut tranquillitas fuit. Et ibidem ζ ῥαστώνη. septimo alleuatio fuit. ῥαστώνη μέσον ἡδυπαθείας καὶ κακοπαθείας dicitur Plutarcho ἐν παραγγέλμασιν ὑγιεινοῖς, affectio inter voluptuariam & doloribus conflictatam media. Hinc τὰ ἀσήμως ῥαστωνήσαντα in Prorrhet. (pagina 186.24.) dicuntur, quæ absque vlla significatione alleuant. Et in Progn. (pagina 159.48.) τὰ ῥαστωνήσαντα ἀλόγως. quæ præter rationem leuant.

Ῥαφὶς suendi instrumentum, vt acum significat, aut aciculam & subulam. βελόνην exponit Hesychius. Gal. in Exeg. ῥαφίῳ exponit τῷ κεντητηρίῳ ᾧ διατιτρῶσιν οἱ τεχνῖται τῶν ποιητῶν ἐπιτηδείως, ὅπως τὸ λίνον διεῖρος παρασκευάζωσι. punctorio instrumento, quo talium artifices idonea foramina, vt filum traiiciatur, perforant. Lib. 2. de Morb. (p. 156. 15.) legitur. καὶ τὸ σῶμα πᾶν ὥσπερ ῥαφὶς κεντέειν δοκεῖ ἄλλοτε ἄλλῃ. & corpus integrum velut acu aliàs alia parte pungi videtur. Sed proculdubio locus mihi corruptus videtur, & ῥαφίῳ aut γραφείῳ κεντεῖσθαι leg. videtur, velut ibidem (p. 158. 5.) scribitur, καὶ τὸ στῆθος καὶ τὸ μετάφρενον δοκέει ὥσπερ γραφείοισι κεντεῖσθαι. pectus ac dorsum tanquam stylis pungi videntur.

¶ Ῥέγχειν est stertere & stertorem edere, qui sonus est ex naribus editus profundè dormientibus communis, & fortis apoplexiæ nota, aph. 51. lib. 6. Scribitur & ῥέγκειν vt testatur Gal. in Exeg. idque magis Atticum esse vult Aristoph. Schol. in Nubib. Verùm ῥέγχειν & ῥέγχος sæpiùs scribitur apud Hippocr. velut lib. 1. de Morb. (p. 133. 27.) πνίγεταί τε καὶ ῥέγχει οὐ καθαιρόμενος, suffocatur & stertit non purgatus. Et rursus ibidem (p. 139. 32.) τοῦτο δὲ ῥέγχει, id autem stertorem edit, de purulento & pituitoso sputo. Et lib. 3. (p. 164. 10. & 14.) in pleuritide, καὶ ῥέγχει ἐν τοῖσι στήθεσι. & stertat in pectore. ἦν τε μὴ τι ῥέγχῃ. Quòd si neque stertat. Et (v. 17.) τοῦτο καὶ τοῖσι ῥέγχουσι διδόναι. hoc etiam stertentibus dato. Lib. 5. Epid. (p. 339. 10.) ἄφωνος ἔκειτο ῥέγχων. voce destitutus iacebat cum stertore. Et rursus ibidem (p. 343. 6.) de muliere anginosa, ῥέγχος, stertor, vt & (v. 7.) de muliere peripneumonia laborante, ῥεγχώδης. Et lib. 7. (p. 356. 14.) ἄφωνος, ῥέγχος. voce defecta, stertor adfuit. Et (vers. 22.) πνιγμὸς μετὰ ῥέγχους. suffocatio cum stertore. Et (p. 357. 27.) μετὰ ῥέγχους καὶ πολλῆς λήρησιος, cum stertore & multo delirio. Vbi tamen ῥέγχους potiùs lego, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 49. 8.) οἱ δὲ ὑπὸ τῆς ὀρθοπνοίης καὶ τοῦ ῥέγχους ἀποπνιγῆναι. alii quidem à recta spiratione & stertore suffocari. Dicit & ῥέγξις idē quod ῥέγχος ibidem (v. 28.) ἀλλὰ πλὴν ῥέγξιν ποιέει ἐνεχόμενον ἐν τοῖσι βρογχίοισι τοῦ πνεύμονος. & stertorem facit, in bronchiis pulmonis retentum. Quod tamen in multis codicibus publicatis deficit, sed additur à Gal. lib. 3. de diff. spir. vt & melioribus exemplaribus. Quem etiam locum mihi visus est subnotare Gal. in Exeg. cùm scribit, ῥέγξις καὶ ῥέγχος ὀνόματα πεποιημένα ἀπὸ τοῦ γινομένου ψόφου, ὥσπερ καὶ τὸ ῥέγχειν. hoc est, nomina esse fictitia à sono, vt & ronchus dicitur Martiali narium strepitus, vnde & ronchisso Plauto. His autem verbis etiam ῥέγκος scribi apud Hippocr. innuit Gal. veluti lib. 5. Epid. (pag. 340. 13.) ῥέγκος πνεῦμα πυκνόν. stertor & crebra spiratio aderat. Quod repetitur lib. 7. Epid. (p. 362. 44.) ῥέγκος εἶχε. stertor detinebat. Est & ὑπορέγχειν aliquantulū stertere, in Coac. Prænot. (p. 425. 2.) ῥέγχος exponitur Erotiano apud Hippocrat. ex lib. de prissana, ὁ πώγχμός. Quibus verbis locum supra à nobis adductum intelligit. Verùm suspectam lectionem habeo, & pro πώγχμός, ῥογμὸς legendum existimo. Est enim ῥογμὸς sonus quem stertentes supini edunt: gutturis stridorem vertit Aurelianus cap. 10. lib. 2. Acut. & pectoris resonantē stridorem, cap. 27. lib. eiusdem. ῥέγχος etiam dici potest, velut ronchus Latinis vnde ῥογχάζειν idem quod ῥοχθεῖν ἢ ῥέγχειν. πώγχμὸν verò πόλπισμον idem antea exposuit. Etsi apud Erot. ῥέγχος & ῥογμὸς potiùs lego.

Ῥέειν quod est fluere, de sanguinis profluuio & per nares eruptione sæpe effertur Hippocrati. In Prorrh. (p. 210. 56.) ὅσοισιν ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιῶν ῥέει. velut in intumescente liene si ex nare dextra sanguis effluat, quod αἱμορραγήσῃ ibidem exponit Gal. Et lib. 4. Epid. (p. 330. 31.) καὶ μέχρι πέμπτης ἐρρύη & ad quintum vsque diem sanguis è naribus effluxit.

Ῥέμβην πλάνην, hoc est, aberrationem, errorem exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. additque καὶ ἵνα ἄλλα παρὰ τὸ ῥέμβεσθαι. Verùm meliora exemplaria, ῥέμβη, πλάνη ἵνα καὶ ἄλλα παρὰ τὸ ῥέμβεσθαι leg. in dandi casu. Quæ lectio propius accedit ad locum Hippocr. lib. 7. Epid. (p. 356. 8.) καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἐν τῇ ῥέμβῃ, hoc est, voce vacillabat, de voce ex casu læsa dicitur, ex quo inter loquendum lingua vacillabat & oberrabat. Vbi pro ῥέμβῃ ῥέμβη leg. Galen. existimo. Affertur & ex eodem ῥέμβεται πλανᾶται, vagatur, aberrat. Verùm mihi suspecta est lectio. ῥέμβεται, πλανᾶται, γυρεύει, exponit Hesychius vagatur, errat, circumuoluitur, & in gyrum circumagitur. Inde πυρετοὶ ῥεμβώδεες dicuntur Aretæo cap. 2. lib. 2. περὶ ἰξ. παθ. febres fluctuantes, vagæ & erraticæ. ῥεμβὸν χαῦνον & τὸ στρεβλὸν λέγεσθαι scribit Erotianus, vt antea annotauimus.

¶ Ῥήγεσι, σχίσμασι, ῥήγμασι, hoc est, scissuris, fracturis, exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr.

Ῥῆγμα, ruptum aut ruptio dicitur, vnitatis in carne solutio citra vulnerationem tamen, vt in neruis σπάσμα, ex violento ictu, vel graui casu, vel distentione, vel alia quapiā intensa motione, Gal. lib. 3. Meth. med. cap. 1. & lib. de

Constit. artis Medicæ (p. 36. 28.) Idem Com. ad aph. 22. lib. 6. γίνεται τὸ ῥῆγμα (scribit) διασπωμένου τε καὶ ῥηγνυμένου κατὰ τὸ σαρκῶδες αὐτοῦ μόριον τοῦ μυός. ruptionem fieri diuulsa aut rupta musculi carnosa parte. Vbi ῥήγματα ἐκ τῶν τοιούτων ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, impropriè Hippocrati dici scribit Gal. Hippocr. lib. 1. de Morb. (p. 135. 1.) ῥήγματα dici vult imbecilles in carne conuulsiones absque suppuratione, his verbis: ἐνίοισι δὲ ὁκόταν ἀσθενεία γίνηται τὰ σπάσματα ἐν τῇσι σαρξὶν, ἢ ἐν τῇσι φλεψὶν, οὐκ ἐκπυΐσκεται, ἀλλὰ γίνεται ἀγκύματα πολυχρόνια, καὶ καλέουσι ῥήγματα. ῥήγματα τῶν ἑλκέων, vlcerum fissuræ ac ruptiones dicuntur quæ in labris & gingiuis fiunt, lib. 7. Epid. (p. 352 22.) vbi ῥήγματα ῥαγάς aut ῥαγάδας significant. Sunt & ῥήγματα rupti intrò abscessus lib. 3. de Morb. (p. 162. 42. 43. & 44.) Vnde ῥηγματίης & ῥηγματίας is intelligitur cui abscessus intrò rumpitur, & pus emittit, lib. 1. de Morb. (p. 139. 25.) ἢν δὲ ῥηγματίης ἔσω ᾖ ἢν τοῦ πύον ἔχων. Si verò ægro abscessus ruptus fuerit. Et lib. 2. (p. 149. 34.) ὅταν τύχῃ ῥηγματίας ἐών. quòd si ei abscessus intus ruptus fuerit. Rursusq; ibidem (p. 152. 48.) ῥηγματίας καλεύμενος dicitur is cui ex arteriæ asperæ vulnere pus in pulmone collectum erumpit velut rupto abscessu. Vbi non satis accommodatè ruptionem pulmonis dixerunt interpretes, cùm istud ad ægrum ipsum referatur. Quæ loca mihi subindicasse videtur Gal. in Exeg. cum ei ῥωγματίης exponitur, ὁ ἔρρωγός τι ἔσω ἔχων, cui aliquid intus fractum est. ἔνθεν καὶ ῥωγματίας ὀνομάζει. Lib. de aëre, loc. & aq. (p. 453. 7.) ῥηγματίαι sunt quibus vasa intus rumpuntur. ῥηγματίαι τε εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος. & plærunq; vasa ipsis rumpuntur. Et rursus ibidem (vers. 10.) ἡ γὰρ ξηρότης ῥηγματίας ποιέει καὶ τοῦ ὕδατος ἡ ψυχρότης. Siccitas enim & aquæ frigiditas in causa sunt vt vasa intus rumpantur. ῥηγματώδης etiam dicitur lib. 7. Epid. (p. 357. 18.) ruptis laborans, diruptus, & cui intus aliquid ruptum est.

Ῥηγνύναι frangere, rumpere, de osse dicitur lib. 5. Epid. (p. 338. 26.) καὶ τὸ ὀστέον φλᾷ καὶ ῥήγνυσι, & os collidit ac findit. Et lib. 4. Epid. (p. 331. 1.) ἔρρηξε ἔμετος, prorupit vomitus. ῥηγνύναι φωνὴν est vocem rumpere, & de iis dicitur quibus vox fuit intercepta, & tandem post silentium erupit restituta. Lib. 5. Epid. (pag. 340. 14.) φωνὴν ἔρρηξεν, vocem rupit, post ἀφωνίαν. Quod repertur lib. 7. Epid. (p. 362. 46.) Et lib. 3. de Morb. (p. 160. 13.) ἢν γὰρ ῥήξωσι φωνὴν αὐθημερὸν, si eadem die vocem ruperint, hoc est, vox eruperit. Et lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 49. 19.) ἢ φωνὴν ῥήξῃ, aut vocem rumpat, de fœtu dicitur. Eandem locutionem, Herodotus obseruauit in Clio in notabili illo exemplo de Crœsi filio muto, de quo scribitur hunc in modum ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος, ὡς εἶδε ἐπιόντα τὸν Πέρσην, ὑπὸ δέους τε καὶ κακοῦ ἔρρηξε φωνήν· εἶπε δὲ, ὤνθρωπε μὴ κτεῖνε Κροῖσον. Hic autem puer mutus, vt vidit Persam inuadentem, malo & metu perculsus erupit in vocem, Homo ne Crœsum petimas.

Ῥήζειν idem quod ῥάζειν, leuare, alleuare, iuuare. vt aph. 25. lib. 5. τὰ οἰδήματα τὰ ἐν ἄρθροισι, καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἑλκέος, καὶ ποδαγρικὰ καὶ σπάσματα, τούτων τὰ πλεῖστα τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον ῥήζει. Articulorum tumores & dolores absque vlcere, atque etiam podagricos & conulsiones, magna ex parte frigida largè effusa leuat. Quod repetitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 45.) vbi pro ῥήζει, ὠφελεῖ scribitur, quod etiā ὀνίνησι exponit Gal. in aph. Lib. 2. Epid. (p. 316. 27.) τὰ οἰδήματα τὰ παραλόγως ῥήζοντα, κίβδηλοι. tumores temerè & præter rationem alleuantes, imposturam denotant. Et rursus ibidem (pag. 314. 9.) ἢν δὲ τὰ μὴ τάχιστα ῥήζοντα. Atque horū quidam quàm celerrimè alleuabant. Lib. 4. Epid. (p. 334. 28.) τῶν ῥηζόντων τὰ ἄπιστα, quæ infideliter ac perfidè alleuant. Et Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 188. 36.) τὰ παρὰ λόγον ῥήζοντα ἄπιστα καὶ κινδυνώδη ex Hippocr. adducit. Quæ præter ratione leuant infida & periculi plena. τὰ ῥήζοντα σχήματα, figuræ corporis alleuantes, & quæ vt meliùs habeamus in causa sunt, aph. 12. sect. 3. lib. 6. Epid.

Ῥήνικας, ἀρνακίδας, hoc est, pelles agninas exponit Galen. apud Hippocr. in Exegesi. Quem locum ad lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 23.) antea retulimus in εἴρινεις. Sed & lib. 5. (p. 340. 19.) ῥινικοῖσι pro ῥηνικοῖσι vitiosè legitur, vt reposuimus ex manu scriptis codicibus. ἐπικαταδεῖν δὲ εἰρίοισιν οἰσυπηροῖσι καὶ ῥηνικοῖσι. Lanis verò succidis & pellibus agninis circundare oportet. ῥήνικες ἀρνακίδες dicuntur Hesychio, & ῥῆνες, ἄρνες, πρόβατα. Sic ῥήνεσι, ἄρνασι, exponit Gal. in Exeg. pro quo ῥινέσιν & ῥινεσι vitiosè leg. exemplaria quædam. Idem etiam ῥηνὸς, ἀρνὸς exponit, hoc est, agni. Vnde ἄνδρες πολύρρηνες dicuntur Homero Il. ι. (vers. 154.) πολυπρόβατοι, πλούσιοι, homines multorum agnorū, abundantes pecoris & diuites.

Ῥῆξις ruptionem significat & pro suppurationis ruptione sumitur apud Hippocr. cùm pus collectum rupta phlegmone effluit, aph. 15. lib. 5. ὁκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γίνηται. Qui ex morbo laterali suppurati fiunt, si à suppurationis ruptione intra dies quadraginta repurgentur. Vbi scribit Galen. προσθεὶς τῷ λόγῳ τὸ τῆς ῥήξεως ὄνομα, σαφῶς ἐδήλωσεν περὶ ἐκείνων διαλεγόμενον, οἷς εἰς ἐμπύημα κατὰ τὴν πλευρίτιδα φλεγμονῆς τρεπομένης, εἶτα ἐκραγείσης ἐν τῷ μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος χωρίῳ περιέχεται τὸ πύον. Ruptionis addito nomine, manifestè indicat se de iis verba facere, quibus lateris inflammatione in suppurationem cōuersa, deinde rupta, in medio spatio inter pectus & pulmonem pus colligitur. Idem etiam Com. ad aph. 8. lib. eiusdem ῥῆξιν Hippocrati dici scribit, τὴν μεταξὺ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἔκχυσιν τοῦ πύου. factam inter thoracem & pulmonem puris effusionem. Sic aph. 24. sect. 6. lib. 6. Epid. ὦτα τοῦ θέρεος ῥήξιες πεμπταῖαι, aurium inflammationes æstate quibus quinto die rumpuntur diximus, de suppurationis ruptione intelligentes. Quam etiam notionem Galeni nomine publicatos Commentarios tenuisse postea animaduertimus. Aliòqui

Alioqui ῥῆξις pro ruptione sumitur & sanguinis fluoris specie, cùm vasa distenta rumpuntur, indeque copiosus sanguis emanat: eruptionem vocat Aurelianus cap. 10. lib. 2. Tard. Pass. Eoque sensu αἵματος ῥῆξιν sæpiùs effert Hippocr. in Progn. (p. 132. 6. & 22.)

Ῥηχίῃσι τῇσι πλημμύρῃσι, velut inundationibus exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. ἐπὶ γὰρ ἡ ῥηχίη τῆς πλημμύρας τις ἐστίν. Nam & ῥηχίη velut quædam exundatio dicitur. ῥαχία maris restagnatio dicitur, & annotat Sudas ῥαχίαν Ionibus indicare τὴν ἄμπωτιν καὶ ἀναχώρησιν τῆς θαλάσσης.

¶ Ῥιγνὸν aut ῥικνὸν, rugosum, corrugatum aut contractum significat, velut quæ à frigore aut gelu corrugantur. ῥιγνὸν τὸ συνεσταλμένον ὁμοίως τοῖς κατεψυγμένοις ὑπὸ κρύους, exponit Gal. Com. 1. in Progn. (p. 125. 55.) Vbi βλέφαρον ῥιγνὸν pro καμπύλον in quibusdam exemplaribus scribi testatur, hoc est, palpebra corrugata, contracta. Pro quo ῥικνὸν idem mihi legisse videtur, quod ῥυσὸν aut ῥυσσὸν, hoc est, rugosum exponit in Exegesi. ῥιγνὸν Hesychius ῥιγεδανὸν, φρικῶδες exponit, quod est horrendum.

Ῥῖγος, rigor Latinis dicitur, & est perfrictio cum dolore & inæquali agitatione ac concussione totius corporis, Galeno lib. de tremore palp. &c. (p. 369. 1.) Ita autem definitur rigor morbosus (ῥῖγος νοσερὸν ibid. vocatur, & αὐτόματον) Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 387. 44.) & ῥῖγος νοσῶδες Hippocrati lib. 4. de Morb. (p. 175. 34.) in internis corporis penetralibus cõceptus, cùm à nulla externa violẽta causa, sed sponte, corpus talem habet affectionem. Nam in sanis aliter & vniuersaliore notione rigorem vsurpare licet, nempe vt de omni perfrictione cum dolore dicatur. Rigorem autem nõ esse perfrigerationis sensum cum tremore multis probat Galen. & tremoris & rigoris differẽtias ibidem adscribit, tandemque concludit rigorem dici confertum, vehementem & violentum caloris natiui refrigerati sensum. Hippocrates etiam lib. 1. de Morb. (p. 137. 14.) rigorem fieri scribit perfrigerato toto corpore à refrigerato sanguine. Et lib. 4. (p. 175.) violentam acrium humorum in partem aliquam irruptionem, & vehementem dissidentium inter se humorum impetum, cum totius corporis concussu, rigoris originem facit. Quem sanè rigorem febris comitem perpetuò esse testata est antiquitas, vt ibidem ex Hippocr. apparet, & ex lib. 1. de Morb. quem mihi locum adumbrare videtur Gal. Com. in ægr. 5. lib. 1. Epid. Est tamen ῥῖγος ἀνεκθέρμαντον, quòd à rigore corpus nõ recalescat, aut febriciter, veteribus Medicis ob summam frugalitatem incognitus rigor, quique (vt scribit Gal. lib. 5. de sympt. caus.) horroris cuiusdam potius, aut certe quàm minimum rigoris sensum præ se fert. Hic fit à pituita vitrea, frigidis & crudis succis, victus intemperantia, deside & otiosa vita, frequẽti balneorum post cibum vsu, & mulieribus familiaris est admodum, vt testatum reliquit Gal. multis locis, præcipuè lib. de tremore palp. &c. lib. de sympt. caus. & lib. de inæquali intemp. & Com. in ægr. 5. lib. 1. Epid. Quod fusioribus verbis docuimus nostris in lib. 1. Epid. Annotat. vbi multa de eo rigore ex Galeni & Hippocrat. mente adscripsimus, vt nil necesse sit hoc tempore nos esse prolixiores. Huiusmodi rigor ῥῖγος ἰσχυρὸν vocatur Hippocrati aph. 8. sect. 1. lib. 6. Epid. & δυσεκθέρμαντον Galeno, vt & ἀνεκθέρμαντον, quòd nulla febris subsequatur. Ideoque quod nouum id esset & insolens, præterque communem morem rigor Epicratis vxorem absque subsequente febre occupasset, adscripsit Hippocr. lib. 1. Epid. ῥῖγος ἔλαβεν ἰσχυρῶς, οὐκ ἐθερμάνθη, ὡς ἔλεγον, rigor vehemens eam occupauit, nec (vt aiebant) incaluit. Curatur autem huiusmodi rigor Galeno, medicamentis calefacientibus, & humorum crassitudinem secantibus eduliis tum potibus, quale est diatrion pipereon, aut diacalaminthes Galeni, aut quod ex succo Cyrenaico aut castorio componitur. fit autem rigor ob frigidam aut mordacem causam, quæ per sensiles corporis partes moueatur & cum impetu feratur, vt scribit Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 517. 43.) velut à pituita vitrea, qualis est quotidianarum febrium rigor, aph. 63. lib. 4. & Com. in aph. 8. sect. 1. lib. 6. Epid. Vel à bile per sentientia corpora vehementer mota, velut in tertianis febr. & ardentibus aph. 58. lib. 4. Vel etiam ab humore melancholico violenter commoto & per sentientia membra delato, velut quartanariorum circuituum rigor lib. 2. de diff. feb. cap. 1. & lib. 1. ad Glauc. & lib. de rigore, tremore, &c. & cõm. in aph. 8. sect. 1. lib. 6. Epid. Qui sane rigor à tertianæ feb. & ardentis rigore non minimum differt, vt scribit Gal. eique curando medicamentum ex castorio conuenientissimè accommodat. Verùm hic potius horror quàm rigor dicendus est, cum horrorem debilem esse rigorem velit Hippocr. lib. 1. de Morb. (p. 137. 18.) Horrorem etiam pro rigore posuit Celsus cap. 8. lib. 2. ex aph. 88. lib. 4 cùm scribit: Febrem autem ardentem (quam Græci καῦσονα vocant) subitus horror exoluit. Latini quoque febrium rigores in accessionibus, cum tremore rigores aut horrores dicunt, vt Ruellius & Hermolaus. ῥίγεα πυρετώδεα sunt rigores febriles, quique febres excitant, aph. 17. & 20. lib. 5. & lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 112. 32.) ῥίγεα etiam pro perfrictionibus & refrigerationibus sumit Philotheus aph. 69. lib. 5. Sic enim scribit: ῥίγεα λέγει οὐ τὰ συνήθη ἐκ κλόνου καὶ περιψύξεως συγκείμενα, ἀλλὰ τὰς περιψύξεις μόνον. Rigor sanguinis ex naribus profusionem quæ initio liberalis contingit, sistit, in Prorrhet. (pagina 215. 41.) οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἱμορραγίαι λάβραι, ῥῖγος ἵστησι ῥύσιν. Et ibidem (vers. 45.) ἐξ αἱμορραγίας ῥίγεα μακρὰ rigores qui sanguinis ex naribus profusioni succedunt, diuturniores esse solent. Rigor ex ore ventriculi ferè ortum ducit, febris verò ex inferiore ventriculi parte, aph. 29. sect. 5. lib. 6. Epid.

Ῥίζα, radix, sic vocatur Hippocrati, teste Gal. in

Exeg. herbę genus quoddã, sine flore, sine semine, tria oblonga folia per terrã strata habens, digitorum duorum magnitudine, & anchusæ similia, radicem verò tenuem imbecilliter purgantem. Quidam Dioscoridis ὄνοσμα esse existimant, quod describitur cap. 147. lib. 3. Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 268. 36.) in fluore muliebri viribus valentibus veratri potionem exhibet, imbecillis verò ῥίζαν τε ἐλατηρίου. Idem lib. 5. Epid. (p. 338. 48.) in iuuene quodam Euboïco ῥίζαν vt medicamentum deorsum purgans imbecillum propinauit. ἔπιε ἀσθενέα, ῥίζαν ἐλατήριον. medicamentum deorsum purgans imbecillum, nempe radicem, ebibit. Vbi tamen Cornarius ellebori radicem sumpsit. Est & ῥίζα αἰθιοπικὴ Hippocr. radix Æthiopica, & pro lasere aut silphio sumitur, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 229. 7.) Celsus cap. 16. lib. 3. per radicem simpliciter glycyrrhizã intelligere videtur.

Ῥίζαν λευκὴν, τὴν τοῦ δρακοντίου, dracunculi radicem exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. Quam mihi vsurpare videtur lib. 2. de Morb. (pag. 151. 26.) τὴν ῥίζαν τὴν λευκὴν καὶ τοῦ ἐλλεβόρου λείχειν. radicem albam & veratri lingat. Et lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 221. 9.) τὴν λευκὴν ῥίζαν τρίψας λείην. albam radicẽ læuigatam in pesso subdit. Quod etiam repetitur lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 261. 4.) Et rursus ibidem (p. 219. 43.) τὴν λευκὴν ῥίζαν λείην κόψας. radicem albam læuigatam tusam. ῥίζη ἀλθαίης, agrestis maluæ radix exponitur Erotiano apud Hippocr. quam Romani Ibiscum nominant.

Ῥίκνωσις rugositas & corrugatio dicitur in cute, cùm extenuatione concidit ac corrugatur, cui ἔκτασις opponitur, cùm refectione ac repletione cutis extenditur. ῥίκνωσις extenuati corporis signum ponitur, vt refecti ἔκτασις, aph. 21. lib. 6. Epid. sect. 3. χρωτὸς ῥίκνωσις, ξυμπίπτοντος, ἔκτασις ἀναστρεφομένου. cutis concidentis corrugatio, refertæ extensio. Vbi scribit Gal. ῥικνὸν μὲν ὀνομάζουσιν οἱ Ἕλληνες σῶμά τε καὶ δέρμα τὸ ῥυτιδούμενον ἅμα συστολῇ, καθάπερ ἐπὶ τῶν γερόντων ὁρᾶται, καὶ δηλονότι τὴν ἐν αὐτῷ διάθεσιν, ῥίκνωσιν. Rugosum quidem corpus aut cutim nominant Græci, quod in rugas cõtrahitur, quale quiddam in senum cute cernitur, eumque ipsius affectum ῥίκνωσιν corrugationem. Huic opponitur ἔκτασις, quę est (vt ibidem scribit Gal.) εἰς μῆκος καὶ πλάτος τοῦ σώματος ἐπίδοσις, corporis in longitudinem & latitudinem incrementum. Inde ῥικνώδεις sunt rugosi & quibus corpus corrugatur cùm horrent, aph. 19. lib. 6. Epid. sect. 3. Ῥικνὸν ῥυσὸν, aut potiùs ῥυσὸν exponit Gal. in Exeg. rugosum.

Ῥινήματα ἢ ῥινίσματα, scobes, ramenta, & quæ lima deteruntur, πρίσματα etiam dicuntur, velut serramenta, & πελεκύματα vocantur Aëtio tetrab. 2. sect. 4. cap. 3. πελεκύματα κυπαρίσσου, presegmina, & ἰχθυήματα Hippocrati lib. περὶ ἑλκῶν. ῥινήματα χαλκοῦ, æris ramenta & scobes, lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 258. 22.) & apud Gal. lib. 3. κατὰ τόπ. (pagina 200. 44.) in Lamponis medicamento, ῥινήματα χαλκοῦ ἐρυθροῦ æris rubri scobes.

Ῥινὸς χαραχθείσης exponitur Erotiano apud Hippocr. ῥινὸς ὑπ' ὄνυχος ξυσθείσης. χαράξαι γὰρ λέγεται τὸ ξέσαι, ὡς καὶ Ὅμηρος φησί. νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδός. Verùm satis constat vitiatos esse Erotiani codices, & ῥὶς ὀνυχοχαραχθεῖσα leg. & ῥὶς ὑπ' ὄνυχος ξυσθεῖσα, ac ab eo subnotari aph. 8. sect. 6. lib. 6. Epid. vbi legitur, ῥὶς ὀνυχοχαραχθεῖσα, οὐχ ἡμορράγησεν. naris vnguibus scalpta, aut rasa, sanguinem non profudit. Vbi istud per chirurgiam tentatum fuisse vult Gal. idemque annotat Medicos antiquos solitos instrumentis quibusdam ferreis, aut etiam vnguibus narium venas rescindere in capitis grauitate, ad profundendum sanguinem. χαράξαι verò ξέσαι exponit Erotianus quod est radere, incidere, adducto Homeri testimonio ex Il. λ. (v. 388.) de Diomedis vulnere, vbi ἐπιγράψας, ἁπλῶς ἐπιξύσας exponit Schol. quod est, leuiter radens, leuiter attingens, aut incidens. Hęc verò Erotiani litera manifestum vitium præ se fert, cùm mulieri attribuat quę viro debentur apud Hippocr. vt etiam testati sumus nostris in eum locum Annotationibus. ῥῖνας σκάλλειν, quod est nares fodere, phrenitidis symptoma ponitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 98. 43.) τὰ ἐκ ῥινέων dicuntur Hippocrati quæ ex naribus effluunt, sed præcipuè de sanguinis ex naribus profluuio intelligitur, in Coac. Prænot. (pagina 431. 21.) οἷσι τὰ ἐκ ῥινέων. quibus ex naribus sanguis profluit.

Ῥινὸς δέρμα exponitur Erotiano apud Hippocr. hoc est, cutis, corium, aut pellis. Sic Hesychius etiam ῥινὸς δέρμα. & ῥινὸν, τὴν βύρσαν, τὸ δέρμα. & ῥινὸς, βύρσης, δέρματος. & ῥινῷ, δέρματι, βύρσῃ.

Ῥιπτάζειν fit à ῥίπτω, & iactare se aut corpus disiicere significat, cùm ęgri subinde locum commutant, neque vno loco stare queunt, sed corpus huc atque illuc inæqualiter disiiciunt. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 100. 51.) καὶ ὡς ἥκιστα ῥιπτάζειν, & vt quàm minimùm se iactent, sed vt quiescant. Sic enim ibi exponit Gal. ἀλλ' ἡσυχάζειν. Lib. 2. de Morb. (pag. 144. 13.) καὶ ἀλύει, καὶ ῥιπτάζει αὐτὸς ἑωυτὸν ὑπὸ τῆς ὀδύνης. æstuat & præ dolore seipsum iactat. Et rursus ibidem (pagina 156. 48.) καὶ ῥιπτάζει αὐτὸς ἑωυτόν. & seipsum iactat, disiicit. Ac rursus lib. 3. (pagina 158. 38.) καὶ ῥιπτάζει ἑωυτόν. seipsum iactat. Sic ῥιπτάζεσθαι est iactari, & corporis incontinentia conflictari. Galen. enim Comment. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 76. 50.) ῥιπτάζεσθαι ἄσην τε καὶ δυσφορίαν ἔχειν exponit, quod est corporis anxietate & implaciditate vexari. Lib. 4. Epid. (pagina 332. 18.) ἐρριπτάζετο iactabatur. Hinc ῥιπτασμὸς corporis iactationem significat (vt vertit Aurelianus cap. 27. lib. 2. Acut.) disiectionem & incontinentiam: ἀλυσμὸν & ἀπορίαν exponit Galen. in Exeg. & δυσφορίαν. Lib. 3. de Morb. (pag. 161. 44.) ῥιπτασμὸς cum ἀπορίῃ & ἀδυναμίῃ cõiungitur, & lib. 5. Epid. (pagina 339. 22.) Quam vocem etiam vsurpat Hippocr. lib. 4. Epid. (pagina 330. 13.) & in Coac. Prænot. (pagina 426. 20.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 76. 39.) ῥιπτασμοὶ τῶν μελέων πολλοί. iactatio-

iactationem membrorum facit, vbi etiam δυσφορίῃ iungit Hippocr.

Ῥίπτει τὰ σκέλεα, crura huc & illuc iactare, proiicere, velut qui ex neruorum resolutione ea imbecilla habent, & inter eundum illa circumagunt, ac in exteriorem regionem proiiciunt. Sic enim interpretatur Galen. Comment. in aph. 13. sect. 3. lib. 6. Epid. ῥιπτεῦντα τὰ σκέλεα, hinc inde crura iactantem.

Ῥίχνη Erotiano dicitur esse εἶδος ἀναπνοῆς, respirationis species, in dictione ῥέγχει. Sed hæc lectio mihi vitium subolere videtur, vt antea scripsimus, etsi pro ῥίχνη ῥέγχει quidam codices substituunt.

Ῥόα exponit Galen. in Exeg. τὰ ὄντα τῆς συκαμίνου τὰ μόρα, ἃ ἔτι ἄωρα ξηρανθέντα καὶ κοπέντα τοῖς ὄψοις ἐπιπάττεται, καθάπερ καὶ ὁ κυρίως ὀνομαζόμενος ῥοῦς, ὡς καὶ ὁ Διοσκορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕλης λέγει. hoc est, mori arboris poma, quæ immatura siccata & tusa obsoniis insperguntur, non secus ac is qui propriè rhus nominatur, velut etiam Dioscorides dicit lib. 1. de Materia. (Sic enim lego ex Varino) Quibus sanè verbis Galen. Dioscor. verba ex cap. 181. lib. 1. referre videtur. τὰ δὲ ἄωρα μόρα ξηρὰ κοπέντα, ἀντὶ ῥοὸς τοῖς ὄψοις μίγνυται. Immatura mori poma sicca tusa, acinorum rhois vice obsoniis miscentur.

Ῥογμὸς sonus est quem stertentes supini edunt, ronchus Latinè dicitur, gutturis stridorem & pectoris resonātem stridorem vertit Cælius Aurelianus cap. 10. & 27. lib. 2. Acut. vt antea diximus.

Ῥόδινον χαλόν, oleum rosaceum bonum vocatur Galeno, in quo plurimæ rosæ sunt maceratæ, nihilque aliud præter rosas additur, quod faciunt qui succorum spissamenta odorata, Græcis stymmata appellata, adiiciunt, quò videlicet per multum tempus rosaceum odoratum permaneat. Sic autem oleum in quo rosæ macerantur, ex crudis oliuis necdum penitus maturis expressum. Galen. cap. 1. lib. 3. τῶν κατὰ τόπ.

Ῥοιὰς (meliùs tamen ῥυὰς scribitur) est oculorum fluxio ex carnis imminutione in maiore angulo. Galen. Comment. 2. in lib. 6. Epid. (p. 467. 21.) eius quatuor modos facit. Aut enim fit meatu qui est ad magnum oculi angulum conniuente, aut obstructo, aut tam multo excremento in oculo collecto, vt id ipsum meatus propter naturalem angustiam continere non possit, extraque effundatur. Aut cùm cicatrix enata in angulo meatum occæcauerit, vt fit post encanthidum sectiones, aut aliter vlcerato loco. Est autem ῥοιὰς Author i Definit. Med. (pag. 400. 20.) τῆς ἐγκανθίδος σαρκὸς δαπάνησις, ὑφ' ἧς τὸ δάκρυον ἀπορρεῖ. Carnis angulorum consumptio, propter quam lachryma effluit. Et in Isagoge (pag. 386. 37.) ῥοιάς ἐστιν ἐπὶ ὀφθαλμοῦ, ὅταν ἐκ πρός αἰτίας ἀδήλου ὁ κανθὸς περιέλθῃ, ἢ ἐκ χειρουργίας ἀρθῇ, καὶ μηκέτι στέγειν τὸ δάκρυον οἷός τε ᾖ, ἀλλὰ ῥευματίζηται. Rhoias est, cùm angulus ex latente quadam causa secesserit, aut ex manus curatione sublatus fuerit, neque lachrymam amplius continere possit, sed fluere sinat. Hinc ῥοώδη ὄμματα ῥοώδη dicuntur oculi fluxione tentati, aph. 24. sect. 2. lib. 6. Epid. vbi ῥοώδεις ὀφθαλμοὺς exponit Galen. & ῥοώδεις ὀφθαλμίαι, lippitudines fluidæ lib. 1. Epid. vt antea scripsimus, ac rursus ῥοώδεες ibidem (pagina 364. 20.) quibus alui sunt humidæ & continenter deiiciunt. & γυναῖκες ῥοώδεες, mulieres fluidæ & humidæ, lib. de aëre, loc. & aq. (pagina 452. 37.) Sunt etiam ῥοώδη ὀστέα lib. de art. (pagina 661. 12.) ossa fluida & fluxa, ac veluti vndosa, quæ vbi siderata sunt & fluxionē tentata, diffluunt ac separantur. ῥοώδη tamen videtur legisse Erotianus, cùm ῥοώδη ὀστέα τὰ χωριζόμενα ἀπ' ἀλλήλων exponit, μεταφορικῶς ἀπὸ τοῦ ῥεῖν εἰρημένα, hoc est, à se inuicem separata, ex translatione à fluendo dicta. Vbi tamen ῥοικώδη legūt exemplaria multa, velut in Mochlico (pagina 509. 28.) quod est distorta & incurua. Quam lectionem secuti sunt interpretes, eamque etiam videtur agnoscere Erotianus, cùm statim post ῥοώδη ὀστέα, ῥοικώδη exponit ἁπλᾶ καὶ χαῦνα καὶ στρεβλὰ ἀνώμαλα. Etsi non parum mihi suspecta est ista lectio, & pro ἁπλᾶ ἅπερ aut ὅσα lubentius lego & ἀνώμαλα, vt sit sensus ῥοικώδη ὀστᾶ, quæ distorta & peruersa appellauit. Vtranque verò lectionem etiā agnoscit Caluus, cùm diuulsa & distorta ossa dixit, vt nostris quoque eum in locum Annotat. monuimus.

Ῥοικὰ σώματα fluida & fluxa corpora dicuntur Scytharum Nomadum ob multam mollitiem & humiditatem, lib. de aëre, loc. & aq. (pagina 79. 7.) ac rursus ibidem (vers. 11.) ῥοικὰ τὰ εἴδεα muliebrium corporum fluxæ formæ & fluidæ. Verùm ῥοικὰ videtur legisse Galen. cùm in Exeg. ῥοικὰ καμπύλα, hoc est, incurua exponit. Quam etiam lectionem secutus videtur Caluus, qui distorta & incurua vertit. Est enim ῥοικὸν τὸ εἰς τὸ κυρτὸν καὶ στραβόν, ὃ καὶ ῥαιβὸν λέγεται. Idque apud Ionas significare annotatur ex Corintho. Cuius significationem amplissimam dedimus antea in ῥαιβός.

Ῥόμβος, rhombus, est deligationis species qua in capite vti solent chirurgi, cùm suturas relaxatas, vel vlceris oras expansas constringere consilium est, vel cutem plurimùm detractam adducere atque agglutinare. Galen. Comment. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον (pagina 676. 54.) Rhombi meminit Galen. libello de fasciis, eiusque plures exhibet species. Hinc ῥομβοειδεῖς διαλήψιες dicuntur vinculorum interceptiones rhombi figuram referentes, lib. de art. (pagina 605. 56.) Sunt autem ῥομβοειδῆ σχήματα Galeno, figuræ rhombum referentes æquilateræ, sed nōn rectangulæ. ῥομβοειδέστατον autem quod legit Erot. ex Mochlico (pagina 505. 45.) antea in ῥαιβὸς satis explicuimus & restituimus.

Ῥόμματος Gal. apud Hippocr. exponit ῥοφήματος, ἢ ῥοφήσιος, quod est sorbitionis, à ῥοφῶ pro ῥοφέω, vnde etiam ῥοφητὸς idem quod ῥοφητὸς, sorbilis. Idem quoque ῥόφων ῥοφημάτων apud Hippocr. explicat, ἢ πάντων τῶν ὁπωσοῦν ῥοφουμένων, sorbitionum, aut omnium quæ quomodocunq; sorbentur.

Ῥόος ἢ ῥοῦς simpliciter antiquis dicitur qui cæteris ῥοῦς γυναικεῖος, fluor muliebris, vt videre est apud Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 217. 7.) & (pagina 226. 2.) & (pagina 228. sæpius) & lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 245. 7.) (vbi tamen ῥόος pro alui profluuio sumi videtur, vt & (pagina 226. 2.) & apud Aretæum cap. 11. lib. 2. περὶ χρον. παθ. Additur verò interdum coloris discrimen, & ῥοῦς λευκὸς, ἐρυθρὸς, πυῤῥὸς vocatur velut lib. 2. περὶ γυναικ. & interdum μέλας Authori Definit. Med. ῥοῦς autem γυναικεῖος à menstrua purgatione differt, quã ἐμμήνιον κάθαρσιν appellant, vt patet ex Galen. lib. 1. de Aliment. fac. (pagina 314. 33.) vbi de lente agitur. οὐκ ἐπιτήδειός ἐστιν οὐδ᾽ εἰς τὰς ἐμμηνίους καθάρσεις, παχὺ καὶ δύσροον ἐργαζομένη τὸ αἷμα, τῷ δὲ καλουμένῳ ῥῷ γυναικείῳ χρησιμωτάτη. Menstruis purgationibus minimè est accommoda, sanguinem crassum & minimè fluxilem efficiens. At muliebri nuncupato fluori valde est vtilis. Apud Hippocrat. tamen lib. de Loc. in homine ῥόος pro fluxione menstrua sumi videtur (pagina 74. 12.) οὐ γίνεται ῥόος τὰ καταμήνια, fluxio non fit quæ mensium nomine donatur. Et rursus ibidem (v. 26.) οὐ γίνεται ῥόος τὰ καταμήνια καλεύμενα. fluxus non fit qui mensium nomine vocatur. Et (vers. 45.) οἱ δὲ ῥόοι ὁκόταν μὴ εὐθέως ἴκηται ἡ κάθαρσις, εὐθέως ὕφαιμοι γίνονται. fluxus verò vbi confestim purgatio processerit, statim subcruenti fiunt. Ibidem ὕφαιμα καταμήνια vocat. Rursus etiam ibidem ῥόον & ἀῤῥοίην inter se opponit, vt ἀῤῥοίην suppressionem mensium, ῥόος verò effluxionem indicet. Est ῥοῦς αἱματηρὸς, fluor sanguineus, in Coac. Prænot. (pagina 440. 18.) ῥοῦς ἐρυθρὸς etiam Hippocrati sæpius τὸ βυρσοδεψικὸν, hoc est, Rhoen coriarium significat lib. περὶ γυναικ. Et lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (pagina 113. 37.) ῥοῦς στυπτηρικὴ inter adstringentia annumeratur.

Ῥόφημα sorbitionem aut sorbitiunculam significat, eamque quæ ex hordei cremore fit apud Hippocr. sorbilem cibum vertit Cælius Aurel. cap. 19. lib. 2. ex lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 107. 22.) Gal. Comment. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 80. 57.) πτισάνης δὲ χυλός ἐστι ῥόφημα, χάριν τοῦ θρέψαι τὸ σῶμα, καὶ πλείω δύναμιν ῥώσαι λαμβανόμενος. Est autem sorbitio ptisanæ cremor, qui assumitur vt corpus nutriatur & vires confirmentur. χυλὸν verò interdum addit Hippocrat. vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 107. 22.) & lib. 7. Epid. (pagina 352. 10.) ῥύφημα etiam pro ῥόφημα & ῥυφῆσαι pro ῥοφῆσαι apud Hippocr. scribitur, idque tum in publicatis tum in manu scriptis codicibus, vt Prorrhet. 2. (pagina 414. 24.) & lib. 7. Epid. (pagina 351. 47.) ῥυφήμασι pro ῥοφήμασι. Rursusq; ibidem (pag. 355. 30. & 31.) ῥυφῆσαι pro ῥοφῆσαι, & ἐρύφανε pro ἐρόφανε. Et (pagina 352. 10.) ἐρύφησε χυλὸν, sorbitiunculam ex hordeo sumpsit, succum sorbuit. Et ibidem (vers. 26.) ῥυφαίνοντα κύμινον καὶ ᾠὸν, cuminum ex ouo sorbenti. Et ῥυφεῖν (vers. 38.) vt ῥυφήμασι (vers. 35.) Rursusque ibidem (pagina 363. 17.) λεπτὸν ῥύφημα, tenuis sorbitio. ῥοφήματα inter debiliores & coctu faciliores cibos referuntur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagina 6. 12.) vbi ῥοφήματα dici videntur cibi humidi, cùm paucus solidus cibus multo humido diluitur & miscetur, vt modica valentioris cibi vis multo humore frangatur & temperetur. εὗρον ῥοφήματα, μίξαντες ὀλίγα τῶν ἰσχυρῶν πολλῷ τῷ ὕδατι, καὶ ἀφαιρεόμενοι τὸ ἰσχυρὸν τῇ κρήσει τε καὶ ἑψήσει. Sorbitiones inuenerunt, paucam valentioris cibi quantitatem multa aqua diluentes, eique vim mixtura & coctione detrahentes. Post ῥοφήματα verò inter debiliores cibos πόματα ponuntur.

¶ Ῥυὰς, vide ῥοιὰς antea, vnde ῥυάδες ὀφθαλμοὶ, oculi antrosi quibusdam dicuntur, cùm exulceratione, aut pterygii, aut incrementi carnis ablatione, totus angulus fuerit funditus sublatus, allabentemque lachrymam cohibere non poterit, sed ad malas defluit, Aëtio tetrab. 2. lib. 3. cap. 90. vbi tamen ῥοιάδες ὀφθαλμοὶ scribuntur.

Ῥύεσθαι est seruare, liberare, conseruare, eximere è periculo & sanare, aut soluere, vt aph. 21. lib. 5. θερμὸν δὲ ταῦτα ῥύεται. Calor nanque hæc soluit & sanat. Vbi distensionis medelam in frigidæ affusione calori attribuit Hippocrat. Et ῥύεσθαι τῆς ἀποστάσιος ab abscessu vindicare aut liberare, aph. 74. lib. 4. Rursusque aph. 28. sect. 2. lib. 6. Epid. ὅθι αἱ οὐρήσιες ῥύονται, quando vrinæ liberant. Et aph. 28. & 29. sect. 3. lib. eiusdem. ἐφ᾽ οἷσι γινόμενα ῥύεται. quibus in morbis quæ facta sunt liberant. Et, ἢ ἄλλῳ τινὶ ῥύονται. aut alio quopiam liberant. Ac rursus aph. 22. sect. 6. lib. eiusd. οὖρον πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον ῥύεται τὰς παρακρούσιας. Vrina multum habens sedimentum deliria tollit. Sic lib. de art. (pag. 629. 26.) ῥύεσθαι τῆς ἄγαν ἐκθηλύνσιος καὶ τῆς αὐξήσιος dicitur, quod est, tollere nimiam mollitiem ac effœminationem, & quod augeri prohibet. Hinc ῥύματα βοηθήματα exponuntur Galeno apud Hippocrat. hoc est, præsidia & auxilia, παρὰ τὸ ῥύεσθαι, quòd nos à morte vindicent, aut mortis periculo eximant & conseruent. Est & ῥύεσθαι defluere, ac de virium corporis exolutione ac dissipatione effertur, vbi concidunt & exhauriuntur nimiis laboribus, aph. 3. sect. 3. lib. 6. Epid. ἢ ὑφιέναι τῶν πόνων, ἢ ῥυήσεται. De laboribus aliquid remittendum alióqui defluet. Sic enim cum Galen. legimus, cùm alióqui ῥύεται leg. omnia exemplaria. Per ῥυήσεσθαι autem subitam & repentinam vacuationẽ significari scribit Galenus.

Ῥυῆναι idem quod ῥεῖν Hippocrati significat & de sanguinis ex naribus fluxu effertur. Lib. 5. Epid. (pagina 340. 12.) κατ᾽ ἀριστερὰ πλεῖον αἷμα συχνότερον ἐῤῥύη. sinistra parte copiosior sanguis, quòd in eam impegisset, effluxit, hoc est, è nare sinistra. In Prorrhet. (pagina 209. 51.) ἢ τὸ ῥυῆναι πολὺ ἐν ἀρχῇσι. aut circa initia sanguis è naribus magna copia effluẽs, quod αἱμοῤῥαγῆσαι exponit Galen. Sic ῥύσις Hippocrati sæpius de sanguine ex naribus profluente dicitur. In Prorrhet. (pagina 215. 41.) ῥῖγος ἐπὶ ῥύσει. rigor fluentis ex naribus sanguinis

guinis impetum sistit. Id enim de hæmorrhagia scribitur. Et aph. 20. lib. 3. ῥύσιες αἵματος, sanguinis ex naribus profluuia ac profusiones dicuntur, quæ à morbis corpus vindicant, & Coac. Prænot. (pagina 427. 40.) Interdumque ῥύσιες αἵματος ἐκ ῥινῶν dicuntur, vt aph. 27. lib. 3. & ῥύσιες ἐκ ῥινέων, Coac. Prænot. (pagina 428. 12.) & ῥύσιες ἐκ μυκτήρων, ibidem (pagina 427. 26.) & (pagina 429. 21.) ῥύσιες etiam simpliciter quandoque tam fluxionem sanguinis ex naribus, quàm puris indicant, in Coac. Prænot. (pagina 428. 28. & 29.) Est & ῥύσις κοιλίης Hippocrati, alui fluxus & profluuium. alui deiectiones vertit Celsus cap. 1. lib. 2. ex aph. 16. lib. 3. & aph. 14. lib. 2. Et in Coac. Prænot. (pagina 428. 13.) ῥύσις κοιλίης χολώδης, alui fluxio biliosa, quæ morbos ac febres plærunque soluit. Et aph. 16. lib. 7. ῥύσις tam de alui fluxu, quàm de capillorum defluuio accipitur. Velut interdum ῥύσις τειχῶν dicitur, vt aph. 11. & 12. lib. 5. ῥύσις autem vna est ex Methodicorum communitatibus, & ῥύσιν definiunt Methodici ἄμετρον ἀραίωσιν τῶν σωμάτων καὶ ἀπόκρισιν τῶν ὑπομονῆς δεομένων. Immoderatam corporum rarefactionem & euacuationem eorum quæ suppressione egent. Gal. lib. de optima secta.

Ῥυμματα dicuntur Itriorum & dulciariorum liborum genera, ex melle & similagine præparata, laganis præstantiora. placentas & liba vertunt. Succi sunt crassi & pituitosi, eorumque meminit Galen. Comment. 1. in lib. de Nat. humana (pagina 15. 34.) & lib. de alim. fac.

Ῥύμη impetum significat & τὴν ὁρμήν. lib. περὶ τροφῆς (pagina 13. 26.) ῥύμη αἵματος dicitur, sanguinis impetus. μέρη γάρ τινά ἐστι τοῦ σώματος, ἃ ἐν τάχει μὲν ἔχει τὴν ῥύμην τοῦ αἵματος. Quedam enim corporis partes celerem habent sanguinis impetum. Ibidem postea (pagina 14. 1.) τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος κωλύεσθαι dicit, quod est, sanguinis fluxum impediri.

Ῥυσσούμενοι ἔνδοθεν ὀφθαλμοί, intus corrugati oculi aut rugosi dicuntur Hippocrati, aph. 16. sect. 1. lib. 6. Epid. Vbi scribit Galen. corrugari oculos ex imbecillitate & frigiditate, vt in senibus. ὅταν ὁ ἐπιπεφυκὼς ὑμὴν τοῖς κινοῦσι τὸν ὀφθαλμὸν μυσίν, ὁ μέχρι τοῦ στεφάνης ἐκτεινόμενος, ἔκλυτος ἢ χαλαρὸς γένηται, ῥυσσοῦσθαι συμβαίνει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔσωθεν. εἰ γὰρ ἔξωθεν ῥυσσωθεῖεν, εἴη ἂν οὕτω γε τοῦ δέρματος τὸ πάθος. ὅτι δὲ ἀσθενείας καὶ καταψύξεώς ἐστι σημεῖον, τὸ τοῦτο δηλοῖ, καὶ τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν πάνυ γερόντων. ὁρῶνται γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ῥυσσούμενοι. Quando musculis oculũ mouentibus agnata membrana, quæ ad oculi circulum coronam appellatum porrigitur, tum dissoluta, tum relaxata fuerit, intrò corrugari oculos contingit. Extra enim si corrugentur, tunc sanè cutis erit hic affectus. Imbecillitatis autem & refrigerationis indicium esse id testatur, quòd in valde senibus accidit. In his enim oculi corrugati cernuntur. Ῥυσσώδεες γαστέρες, ventres rugosi, corrugati, exasperati, scabri, ex siccitate aut nimio calore, Prorrhet. 2. (pagina 420. 48.)

Ῥυώδεες τὰ οὖρα, qui vrinam profluam habent, & quibus vrina sine voluntate redditur ac profluit, lib. de art. (pagina 622. 33.)

¶ Ῥωγμαλέης exponitur Galeno in Exeg. vt antea in ῥῆγμα scripsimus.

Ῥωγμή, τῶν καταγμάτων vna species Authori Definit. Med. (pagina 399. 38.) & inter fracturas capitis reponitur, definiturque ὀστοῦ διακοπὴ ἐπιπόλαιος, εὐθεῖα, καὶ ἤτοι στενή, ἢ πλατεῖα, ossis in superficie sectio, recta, eaque aut angusta, aut lata. De qua Paulus cap. 90. lib. 6.

Ῥωσκομένως, valenter, robustè, validè & cum robore significat, vt libello περὶ καρδίης (pagina 54. 47.) ὅκως θάλλεται ῥωσκομένως ἐν φυλακῇ. vt cum robore vigeat in custodia.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

T O Σ.

¶ Σαβακός putridum significat & purulentum apud Hippocr. lib. 1. de Morb. (pag. 139. 26.) ἢν δὲ ῥηγμαλέης ἔσω ὁ τὴν τύχην ἔχων καὶ σαβακός. Quòd si ægro abscessus intrò rumpatur, ac purulentus euadat. σαβακός σαθρός apud Chios dicitur Hesychio, qui etiam σαβακῶς, αὐστηρῶς, ξηρῶς, βακχῶς, exponit, austerè, asperè acerbè. σαβακαὶ quoque dicuntur bacchantes Bacchæ, quæ Thyadum instar debacchari consueuerunt. Sudæ verò sunt ἑταῖραι, meretrices & scorta, παρὰ τὸ σαβάζειν quod εὐάζειν & βακχεύειν significat, bacchantes imitati.

Σαθρός, marcidus, flaccidus, putris, lacerus & vietus. Hippocr. lib. 1. περὶ διαίτης (pagina 85. 8.) de sudoribus. τὰ σαθρὰ ὑγιέα ποιέουσι, marcida & lacera sana & integra reddunt. Rursus ibidem. τὰ σαθρὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ὑγιαίνονται. à medicis marcida sanatur. Sic enim sutoriæ Medicinam confert Hippocr.

Σαλεύειν est fluctuare, fluitare, iactare se & agitare, & in hanc vel illam partem vergere. Dicitur Hippocrati de his quibus vtrunque femur extra excidit, quique corpus in hanc vel in illam partẽ inter eundũ agitant & iactant:

Lib. de art. (pagina 633.50.) ὁμοίως γὰρ σαλεύει ἐν τῷ ὁδοιπορεῖν ἔνθα καὶ ἔνθα. Similiter enim inter ambulandum hac & illac se iactant, aut fluctuant. Tropicè enim se iactare & fluctuare dici videtur, vt σαλεύειν. Non secus apud Virg. Talia iactanti, hoc est, animo agitanti. Et magno curarum fluctuat æstu, hoc est, agitatur & iactatur. σαλεύειν verò idem est quod διαρρίπτειν Hippocrati. Quod enim διαρρίπτειν dixerat, de his quibus alterum crus extra luxatum fuerat, idem σαλεύειν de his quibus vtrunque extra prolapsum est, effert.

Σάξαι est indere, premere, complanare, ac dicitur de his quæ densè plena sunt & conferta Hippocrati lib. περὶ ἀφόρων (pagina 296.3.) de catulo aromatibus referto & pleno ad fomentum parandum. τὰ ἐνδόσθια ἐξελὼν τοῦ σκυλακίου, ἐμπλῆσαι καὶ σάξαι ὡς μάλιστα τῶν ἀρωμάτων. catuli interaneis exemptis aromatis quàm penitissimè inditis expleto, hoc est, quàm maximè pressis & densis impleto. σάξαι Hesychius νάξαι exponit, & vicissim νάξαι, σάξαι, βύσαι, & σάξαι πλῆσαι. Apud Hippocr. autem pro σάξαι, exẽplaria quædã manu scripta ἐσάξαι habent. Vide σάττειν aut σάσσειν postea.

Σαπέρδη, saperda, piscis est & pro obsonio sumitur apud Hippocr. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 200.48. & p. 201.22.) velut etiã Archestrato apud Athenæũ & obsoniũ est Ponticum. Sed Persius, En saperdam aduehe Ponto.

Σαπρὸν quod vetustate est putridum dicitur Galeno Com. 3. in lib. de fract. (pagina 571.12.) vbi σαπρὰ quæ vetusta sunt & diuturna dici scribit, non quæ corrupta sunt. Hippocr. ibidem τὰ ὀστέα σαπρὰ γίνεται, ossa emarcuerunt aut carie vitiata sunt. & σαπρὰ γενόμενα, quæ cariem contraxerunt, vt lib. 5. Epid. (pagina 338.12. & p. 339.13.) ossa quæ sydera ta sunt & abscessum fecerunt. Dioscorides lib. 1. cap. 113. τῶν ξύλων σαπρότητα καὶ σαπρίαν, lignorum vetustorum marcorem & cariem vocat. Aristoph. Schol. σαπρὸν τὸ σαθρὸν διὰ τὸν χρόνον, hoc est, vetustate putidum veteribus dictum scribit, poni autem ἀντὶ τοῦ ἀρχαῖος καὶ παλαιοῦ. Et εἰρήνην σαπρὰν Aristophani dici παλαιὰν καὶ ἀρχαίαν ἐν εἰρήνῃ. & σαπρὸν τὸ χωρίον ἐν σφηξί. σαπρὸν ex Corintho annotatur τὸ σαθρὸν Ionibus dici, quod est, putridum. σαπρὸν quoque putridum & corruptum Hippocrati significare videtur, velut lib. 1. de Morb. (pag. 132.20.) de purulento scribitur, ἀπόλλυται καθάπερ εἴρηται ἐν τοῖσιν ἔμπροσθεν διὰ τοῦ πλεύμονος ἐμπύου καὶ σαπροῦ γενομένου. perit quemadmodum in superioribus dictum est, purulento & putrefacto pulmone. Ac rursus ibidem (p. 134.15.) ἀπόλλυται δὲ δι' ὀλίγου, ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ἐμπύου ἐόντος ὅλου καὶ σαπροῦ. Sic lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 61.46.) σαπρὸν τὸν πλεύμονα in suppuratis fieri scribit. Gal. quoque Com. in lib. 2. de Fract. (p. 546.16.) carnem putridam & corruptam σαπρὰν dici scribit, καὶ μυδῶσαν, καὶ σηπομένην, aliisque nominibus affici. Erotianus apud Hippocr. σαπρὰ σαθρὰ exponit. & μυδῶντα καὶ σαπρὸν ex Hipponacte citat. (Sic enim meliùs quàm μαδῶντα, vt habent omnia exemplaria, scribi cum Henrico Steph. existimo.) De carnibus vetustate marcidis & propè ad putredinem accedentib. ἕωλα καὶ σαπρὰ dixit Hippocr. lib. 2. περὶ διαίτης (p. 96.42.) Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 251.29.) de vlcerib. vteri, καὶ σαπρὰ ταχὺ γίνεται, & breui putrida euadunt. Idem lib. de vlceribus (p. 515.47.) Mysi optimè læuigatum ἐπὶ τὰ ὑγρὰ καὶ σαπρὰ, h.e. ad humida & putrida aspergere iubet. Et lib. 5. Epid. (p. 335.10.) de mala intumescente, ἀλλ' οἰδέουσα σαπρὴ ἐγένετο ξηρῇ σηπεδόνι. verùm intumescens arida putredine marcescebat. Et rursus, ἐξετμήθη κύκλος σαπρός. putredo in circulum execta est, aut malarum tumor putridus exectus est. σαπρὸν verò idẽ quod σαθρὸν significat, quod interdum ruinosum, debile & infirmum indicat, vt apud Platonem in Euryphrone. Et τὰ σαπρὰ τοῖς ὑγιαίνουσιν opponuntur lib. 1. περὶ διαίτης (p. 85.8. & 4.) μύξα παχεῖα καὶ σαπρὴ, mucus crassus & putridus. lib. 2. de Morb. (p. 144.36.)

Σαρκόπους exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. ὁ διεστηκότας καὶ διεστῶτας ἔχων τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν. quæ disparatos ac distantes habet pedum digitos. Dicitur & σαρκόπους ὁ σύρων τοὺς πόδας, qui magnis est pedibus eosque quodammodo trahit. Apparet autem esse ἐπώνυμον aut ἐπίθετον quoddam apud Hippocr. quemadmodum Dioscoridẽ sumpsisse scribit Gal. in dictione φυμάργυς. Existimoq; locum subindicari lib. 2. Epid. (p. 32.43.) vbi in vulgatis exemplaribus ὁ Σαρκόπους legitur.

Σαρκάζειν est supremis labris inter se cõmissis aliquid vellere atq; attondere, vt de pecudibus pascentib. dicitur, quæ vtrinq; dentatæ sunt, & dentib. vtrinq; cõmissis herbam carpunt ac depascuntur. σαρκάζειν τὰ ἀμφόδοντα ζῶα dicit Hip. lib. de art. (p. 587.28.) h.e. animalia vtrinq; dentata sumis labris aut dentib. vtrinque cõmissis, herbã auellere aut attodere, quod faciũt equi, asini & muli, dũ pratorũ herbam depascũtur & mordẽt. Gal. ibid. σαρκάζειν quibusdã significare scribit labra inter se adeò validè cõmittere, vt herbã auellere & abscindere possint. Aliis esse dentib. inferiorib. cũ superiore labro idẽ efficere, quòd σαρκάζοντες & subsannãtes aut frendẽtes, aut cũ quadam amarulẽtia irridẽtes, mordere dentib. labrũ cõsueuerint. Aliis verò vtrinq; dentib. commissis aliqd auellere ac abscindere, quod de animalib. carniuoris & vtrinq; dentatis dicitur. Quã expositionẽ seqtur Gal. & ad eam propius accedit. Idẽ in Exeg. vocũ Hipp. scribit, σαρκάζειν κυρίως μὲν τὸ διὰ τῶν χειλῶν δήξεως χλευάζειν, ὁ δὲ Ἱπποκράτης καὶ τὸ ἄκροις τοῖς χείλεσι συναγομένοις ἀποτίλλειν. Quod est, σαρκάζειν ppriè dici morsis labris subsannare. Hippocrati verò esse sumis labris cõmissis aliquid auellere. Erot. verò apud Hipp. σαρκάζειν sic exponit: οἱ μὲν σαρκασμοῦ, οἱ δὲ περιτείνειν τὴν ἄνω γνάθον, vt sit quibusdã σαρκάζειν carnes detrahere aut auellere. (Sic enim σαρκασμοῦ pro σάρκας ἕλκειν sumi debet, si modo vera est lectio.) Ab animalibus carniuoris sumptũ, quę vtrisq; dẽtiũ ordinib. vtentia, σαρκάζειν dicuntur, quasi carnificare. Aliis etiam superioribus labris protensis aliquid

quid

quid carpere. Vbi addit idem Erot. Hippocratem specie loco generis esse visum. ἐστι γὰρ ἴδιος κυνῶν τὸ σαρκάζειν. Nam qui σαρκάζειν dicuntur, protensis labris subsannare & irridere videntur, vnde & σαρκασμὸς χλευασμὸς dicitur, & amarulentæ irrisionis genus quoddam, cùm morsis labris subsannant, quem gestum etiam in nonnullis adhuc spectare licet. Et σαρκάζων μετὰ πικρίας γελῶν exponitur Hesychio, & σαρκάζειν diducto rictu protensisq; labris irridere dicitur. σαρκάζειν etiam significat carnes detrahere & arrodere more canũ qui diducto rictu carnes detrahũt & ossa nudant. Sic Megarenses γλισχρότατα σαρκάζοντες σκοροδοχιδια mordẽtur ab Aristoph. ἐν εἰρήνῃ, quòd victus inopia victum tolerantes, velut canes carnes diducto rictu vellerent & ossa arroderent, σαρκάζοντες enim exponũtur ἀποσπῶντες & διασύροντες, aut ἕλκοντες & τρώγοντες. Vsurpatur etiam hoc verbũ Herodoto Melpomene pro tondere ac vellere.

Σάρκες, carnes dicuntur Hipp. musculi à propria ipsorum substantia, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. de fract. (p. 529. 50.) Mediũ enim musculorum corpus ex ꝓpriè & absolutè dicta carne constat, quæ fibris ipsis circumcirca concreuit. ꝓpria autẽ musculorũ substantia sunt fibræ, q̃ circũcirca absolutè nominata carne vestiuntur, eamque adnatam habent. Idem Com. 2. in eundem lib. (p. 556. 48.) scribit σάρκας vsitato nomine vocari Hippocrati musculos ipsos, quòd caro omnis sensu prædita musculi pars sit, eaq; in medio musculo reperiatur. Extremis enim partib. neruosiores sunt, minusque carnis habent. Sic lib. 10. Meth. med. ad extremum (p. 150. 36.) idem scribit propriè & simpliciter vocatam carnẽ eam dici quæ in musculis est, nempe quæ ex sanguine moderatè resiccato gignit̃, & quæ perire & regigni potest. Impropriè verò dicta carnis genera à paucis admodum carnes vocari. Quę enim in visceribus, ceu iocinore, renibus, liene & pulmone cernũtur, eas παρεγχύματα Græci vocant, quasi affusiones dixeris. Quæ autem in intestinis, ventriculo, stomacho & vtero visuntur, eæ nomine carent. Σὰρξ quoq; Hippocrati carnem significat, & eam primarum ac simplicium partiũ substantiam, quæ non eas tantùm cõplectitur ac cõstituit, sed fulcrum etiam est & earum veluti tegumentum, easque tum aduersus feras occursantia, æstum, frigus & lapsum, tum aduersus caloris natiui omnia depopulantis impetum & vehementiam tutatur ac munit. Lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 61. 8.) αἱ σάρκες & τὸ δέρμα πάντων ξύνδεσιν & ξύμπηξιν παρέχονται. Carnes & cutis omnium corporis partium colligationẽ & cõstructionem constituunt. Quam sententiam sequutus est Plato in Timæo & Gal. lib. 1. & 3. de vsu partium. Lib. verò περὶ φύσ. παιδίου sæpissimè σὰρξ massam ex semine & menstruo sanguine conflatã significat, nõdum tamen ab opifice spiritu & formatrice facultate dearticulatam, vt cùm scribitur (p. 31. 18.) ὁκόταν δὲ ἤδη τὰ ἄρθρα πήγνυται, κατιόντος τοῦ αἵματος ἀπὸ τῆς μητρὸς & πηγνυμένου, σὰρξ γίνεται. Quod cùm iam effectum fuerit, sanguinẽ materno descendente & concrescente caro gignitur. Et κατὰ δὲ μέσον τῆς σαρκὸς ὁ ὀμφαλὸς ἀπέχει. In cuius medio vmbilicus eminet. Et rursus (v. 45.) ὁκόταν δὲ γίνηται σὰρξ, τότε οἱ ὑμένες αὔξονται, αὐξανομένου τοῦ ἐν τῇσι μήτρῃσιν αἵματος αὔξονται. Cùm autem caro facta est, tunc augescente in vtero sanguine membranæ augentur. Et, & τὸ αἷμα καταβὰν τὸ ἀπὸ τῆς μητρός, ὅ, τι ἂν ἡ σὰρξ πνέουσα ἑλκύσῃ. Et quicquid sanguinis à matre caro ipsa spirando attraxerit. Rursusque (v. 49.) ἡ δὲ σὰρξ αὐξανομένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἀρθροῦται. Caro autem incrementum accipiens à spiritu distinguitur. Et rursus (p. 32. 19.) οὕτω δὴ & ἡ γονὴ & ἡ σὰρξ διαρθροῦται. Ad eundem sanè modum & genitura & caro distinguuntur. Vbi per semen & carnem duo conformationis nostræ principia subindicare videtur, sanguinem maternum & semen, aut certe partes spermaticas & sanguineas distinguere. Gal. Com. in aph. 25. sect. 6. lib. 6. Epidem. σάρκα Hippocrati dici vult, nõn eam solùm quæ musculos efficit, verùm eam etiam ex qua intestina & viscera constant. Siquidem vnaquæque particula ex carne sibi idonea cõflata est. Lib. 1. περὶ διαίτης (p. 80. 18.) σάρκες vocantur Hippocrati, corporis partes medii generis, à calore moderato cum mediocri humore iũcto, & inter calorem venarum & arteriarũ medio efformatæ, siue illæ musculorum sint, siue viscerum. At verò lib. 2. (p. 93. 23.) σάρκες dici videntur carnes viuentis animalis, vt τὰ κρέα mortui. Sic enim scribitur de bubula carne: & τὰ κρέα βαρέα ἐς τὸ σῶμα, & αὐταὶ αἱ σάρκες & τὸ αἷμα & τὸ γάλα. Et carnes mortui animalis graues ore sumptæ, itemque carnes viui animalis, & sanguis, & lac. Quãquam certe plurimùm mihi Zuinggeri viri Doctiss. lectio arridet, vt βαρέα ἐν τῷ σταθμῷ legatur, vt pondere graues sint, hoc est, ad trutinam aut libram appẽsæ. Sed neq; ea differentia satis mihi cõstans esse videtur, vt ex eodem libro patet (pag. 96. 7.) Carnis certè tria genera mihi complexus videtur Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορίων cùm scribit: σὰρξ δὲ τὸ ἐν τοῖς σπλάγχνοις μεταξὺ τῶν ἀγγείων πεπηγός, ἀλλὰ ὑφή τις & πλήρωμα τοῦ πλέγματος τῶν ἀγγείων, ὡς μὴ τὰ κενὰ μεταξὺ ᾖ. & τῶν μυῶν ἰνώδης, & στερεὰ & ἡ ἐπὶ τοῖς ἕλκεσι & τοῖς κοιλώμασι τῶν ὀστῶν ἄρτι πηγνυμένη. Caro autẽ quod in visceribus inter vasa concretum est, verùm subtegmen quoddam & texturę vasorum veluti fartum, quò inania quæ interiacent spatia compleantur. Et in musculis pars fibrosa & dura, & quæ in vlceribus ossiumq; cauis recens concrescit. Auerroes lib. 1. Collect. 8. carnis tria genera alia scribit.

Σαρκοφυΐαι dicunt̃ Hippocrati carnis productiones, excrescentiæ, lib. de fract. (p. 571. 5.) & σαρκοφυέειν carnem producere, lib. περὶ τρωμ. (p. 186. 13.) Sunt & σαρκοπυώδεα sputa, quæ sunt ad instar carnium purulentarum & insigne pulmonis vlcus indicant, vt in tabida muliere lib. 4. Epid. (p. 328. 48.)

Σαρκία σμικρὰ sunt carunculæ paruæ cum vrina ex renibus prodeuntes aph.76.lib.4. & τριχοειδέα σαρκία σμικρὰ ἐν τῷ οὐρήματι ξυνεξερχόμενα, carunculæ minutæ capillamentorum effigiem præseferentes cum vrinis simul prodeuntes, in his quæ adiecta sunt ad lib. de Natura humana (p.27.51.)

Σάττειν, pro quo etiam σάσσειν dicitur, est infarcire, refercire, implere, vnde ἐπισάττειν, constipare, fartim implere, aut pressim, conculcare & condensare. σάσσειν vsurpat Hippocr. lib.2. de Morb. (p.143.21.) de medicaméto in aures immittédo, ac pressim & fartim inculcando. λεῖα τρίβων ἐμπιπλεὶς τὸ οὖς, σάσσειν. his tritis læuigatisq; aures impleto ac refercito; hoc est, fartim aut pressim completo ac constipato. Pro quo σείειν vitiosè legisse videtur Caluus. Lib. etiam 4. de Morb. (p. 167.32. & 33.) ἐσάσσειν pro σάσσειν dici videtur, vt ἐσάσσειν ἐς τὸ σῶμα αὐτίκα, & οὐκ ἂν ἐσάσσειν, hoc est, corpus statim grauarit, presserit, onerarit, aut velut onus imposuerit. Quam phrasim sæpius reperit (p.168.2.19. & 34.) corpus læserit dixit Cornarius. Et rursus ibid. (p.169. 13.) αἰεὶ ἢ πρὸ τοῦ ἐσάσαι ἕκαστον, prius quàm vnusquisque impleatur aut oneretur, hoc est, referciatur. Agitur enim de corporis fontibus, qui ex ventriculo humorem attrahunt, deinde corpori transmittunt. Sed pro ἐσάσαι, ἑλκύσαι videtur legisse Corn. Et (pag.171.5.) οὐκ ἐσάσει κάρτα, non valde premet, grauabit. Rursus ibid. (v.7.) ὡς μὴ ἐσάσσειν κάρτα. vt non valdè grauet aut premat. ledatur dixit Corn. multum afficiat Caluus.

Σατυριασμοὶ exponuntur Galeno in Exegesi apud Hippocratem, οἱ περὶ τὰ ὦτα προμήκεις ὄγκοι τῶν ἀδένων. ἔνιοι δὲ τὰς τῶν αἰδοίων ἐντάσεις ἤκουσαν. glandulosorum corporum iuxta aures oblongi tumores. Quidam verò hoc nomine pudendorum distentiones & arrectiones accipiunt. Eam vsurpat dictionem Hippocrates aph.26.lib.3. vbi tamen σατυριασμοὶ legitur, etsi neque Galenus illic, neque Celsus, neq; Philotheus, huius dictionis meminerunt, quod suspectam multis illius aphorismi lectionem facit. A Satyrorum autem similitudine ducta est, quòd qui oblongas huiusmodi circa aures eminentias habent, Satyrorum effigiem repræsentet, velut de tumoribus quos φῆρεα vocat Hippocr. scribit Gal. Com.3. in lib. Epid. quoniam Satyros Iones φῆρεας vocent. At verò qui Oribasii nomine circumferuntur Commentarii in Aph. per satyriasmos verrucarum genera intelligunt, vbi verrucã maiorem aliæ minores circundant. Videtur tamen inter glandularum tumores reponi, vt & strumæ, ac parotidum genera significare quibus videmus pueros aliquando infestari. Gal. lib. de Tumor. præter nat. (pag.356.53.) σατυριασμὸν dici scribit Elephãtem morbum cùm incipit, quoniam Satyris specie sunt similes qui Elephante laborant, cum consumptis musculis temporalibus ossium eminentiæ ad tẽpora apparent, & caput Satyrorum in morem cornutum euadit. Etsi alii sic dici Elephantem velint, quod qui eo morbo laborãt, cùm calidi sint & flatulenti, ferè turgentem & contentum penem habeant, lasciuorum Satyrorum in morem. Indeq; σατυριασμὸς ἢ σατυρίασις, continentem neq; remittentem pudendorũ contentionem significat, quem πριαπισμὸν quidã nominant, vt idem scribit Gal. Sunt & σατυριασμοὶ osseæ in temporib. eminẽtiæ, quales in reliquis corporis partibus circa ossa fiunt, quæ ἐξοστώσεις dicuntur, vt ibid. testatur Gal. Est autem σατυρίασις Paulo, pudendi palpitatio, inflãmatoriæ cuidam vasorum spermaticorum affectioni cum intentione superueniens. σατυρίασις dicit Aretæo cap.11. lib.2. περὶ ὀξ. inexplebilis coeundi appetitus & affectus species, qui laborãti penem excitat & erigit, ex Dei figuræ similitudine nomen habens.

Σαῦραι lacertæ dicuntur, vimineæ quædam texturæ, aut lacertæ vimineæ ex palmis intextæ, aut digitorum integumenta, quæ digitalia quidam vocant, ad digitorum extensionem cõparata, à lacertarum similitudine, lacertæ dictæ. Lib. de art. (p.660.34. & 35.) αἱ σαῦραι αἱ ἐκ τῶν φοινίκων πλεκόμεναι. Lacertæ vimineæ ex palmis contextæ. Et, τῇ μὲν ἑτέρῃ τῆς σαύρης. altera manu lacertam. Sic οἱ σαῦροι lacerti dicuntur ex virore pallescentes, quorum colori cutim in ictero assimulat Hippocr. lib.3. de Morb. (pag.160.44.) ἡ χροιὴ ὅλη σιδηροειδὴς σφόδρα δεῖ, χλωροτέρη, οἷοι οἱ σαῦροι οἱ χλωροί. Color totus malicoriũ referẽs & ex virore pollens, qualis est lacertorũ ex virore pallescentium. Quod repetitur libello περὶ κρισίμων (p.389.17.)

Σαυρίδιον est nasturtium Hippocr. lib. de Vlcer. (pag.514.15.) Galenus in Exeg. sic vocari herbam quæ cardamis dicitur à figuræ similitudine scribit, quæ & cardamum vocatur. Erotianus quoque σαυρίδιον esse quam cardamida vocant scribit, cardamo & nasturtio similem, quæ vim habet calefaciendi.

Σάφα pro σαφῶς positũ apud Hippocr. quod est manifestè, scribit Erotianus. Ea autẽ dictione vtitur Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.39.5.) ἔνιοι δὲ τοὺς ἀριθμοὺς ἑκάστου τῶν νοσημάτων σάφα ἐθέλοντες φράζειν. Nonnulli verò singulorum morborum numerum apertè pronunciare volentes. Et lib. de art. (p.647. 28.) εἰδέναι μὲν δὲ τὰ σάφα χρή. Nosse autem manifestè oportet. Et rursus (pag.648.2.) σάφα γὰρ ἐπίστασθαι χρή. Nosse enim apertè oportet. Et lib.4. Epid. (p.331.25.) οὐ μὴν σάφα οἶδα. Neque tamen apertè noui. Et libro 5. (p.341.44.) οὐδὲν δὲ ἠδύνατο σάφα εἰπεῖν. Nihil autem manifestè eloqui poterat. Quod repetitur lib.7. (p.364.23.)

¶Σβεσθῆναι, extinctũ esse significat, & de his q̃ præter rationẽ euanescunt dicitur Hippocr. vt scribit Gal. Com.4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag.104.21.) vt de tuberculis in cruribus ortis ibidem scribitur (p.103.51.) ἢ μηδὲ πεπαίνῃ) ἀλλὰ σβεσθῇ, neq; maturuerint, verùm extincta sint. Et rursus (p.104.1.) σβεννυμένων δὲ τούτων, his verò extinctis. Eadem notione κατασβέννυσθαι dicit, vt antea scripsimus.

¶Σέβενιον

Σεβένιον palmulæ summus cortex dicitur. Hesychius σεβένιον exponit, τὸ ἐν ἄκρῳ τῷ φοίνικι φλοιῶδες γινόμενον, quod in summa palmula corticosum enascitur. Quibus verbis id indicatur, quod ἐλάτη siue σπάθη in palma vocatur. Dioscorides περικάλυμμα nominat, operimentum fructus palmæ recentis & adhuc florentis. Gal. lib. 8. simpl. medic. ἀμφίεσμα, hoc est, indumentum seu tectorium dicitur. σεβένιον vsurpat Gal. lib. 2. κτ τόπ. ex Archigene (pag. 183.37.) in amuletis ad capitis dolorem.

Σείω est quatio, cōcutio, agito, τὰ σείοντα τὴν κεφαλὴν dicuntur Hippocrati ea quæ caput malè agitant & concutiunt, per quæ omnia symptomata caput mouentia inaudiuntur, & capitis pulsationes, cùm tēporum arteriæ micant, aut tremulæ capitis concussiones ex neruorum & motricis facultatis imbecillitate. In Prorrh. (p. 214.25.) & Coac. Præn. (p. 428.33. & 39.) Vbi τὰ σείοντα τὴν κεφαλὴν de pulsantib. & micantibus temporum arteriis dicūtur, cùm sanguis biliosior & feruentior in caput attollitur, vasa inflat, vnde arteriarum pulsationes contingunt, & hæmorrhagiæ spes erigitur. Σείεσθ est concuti, quod de suppuratis aut purulentis dicitur, qui concussione indigent, vt quanam parte pus delitescat ad sectionem & vstionem exploretur, vt fit lib. 2. de Morb. (p. 150.22. & 42.) & lib. 3. (p. 164.39.) In Coac. Prænot. (pag. 436.47.) οἷσι σειομένοισι πῦον βορβορῶδες ἔρχεται καὶ δυσῶδες. Quibus cum concutiuntur pus cœnosum & graueolens prodit. Et rursus (pag. 437.29.) οἷσι σειομένοισιν ἀπὸ τῶν ὤμων πολὺς γίνεται ψόφος. Quibus dum ab humeris concutiuntur, multus fit strepitus, quod de purulentis ac suppuratis scribitur: σεσεῖσθαι τὸν ἐγκέφαλον dicitur in Coac. Prænot. (p. 439.39.) & aph. 58. lib. 7. hoc est, cerebrum concuti, ex casu violento ex editioribus locis, quod etiam dorsi spinæ contingit, cùm vertebrarum ipsi⁹ harmoniæ dimotæ fuerint, vt ibid. scribit Gal. Hinc σεῖσις dicitur concussio aut quassatio, vertebrarum spinæ vitium quartum, cùm earum iuncturæ & compages fuerint dimotæ, vertebræ autem suo loco manent, Gal. Com. 3. in lib. de art. (p. 611.22.) ἐν τόκῳ σεισθεῖσα dicitur lib. 5. Epid. (p. 343.2.) & lib. 7. (p. 360.19.) in partu concussa, quod dubium est an ad partus violentiam, an verò ad puris explorationem referatur, vt quanam parte lateat dignoscatur.

Σειρέω vel σειρόω, vel σειραίνω, desicco, arefacio, euacuo, inanio. σειρέω dixisse videtur Hippocrates, lib. περὶ χυμῶν (pag. 116.2.) de splenis tumore. καὶ σώματα σειρεῖ, & corpora arefacit aut desiccat. Sic enim mihi accipi videtur. corpora tument dixit Cornarius.

Σειρῇ τῷ ἱμάντι, hoc est, loro, exponit Erotianus apud Hippocr. quod legitur lib. de fract. (p. 540.50.) de brachii extensione. ξύλον πηχυαῖον, ἢ ὀλίγῳ βραχύτερον, ὁκοῖοι οἱ σκαλιδεῖς εἰσι τῶν σκαφίων, κρεμάσαι χρὴ ἔνθεν καὶ ἔνθεν σειρῇ δήσαντα. Lignum cubitale, aut paulò breuiùs, cuiusmodi sunt ligonum manubria, ex vtraq; parte fune ligatum, suspendendum est. Hunc enim mihi locum subindicasse his verbis videtur Erotian. vt nostris eum in locum Annotat. adscripsimus. Est autem σειρὰ aut σειρή, restis, funis, aut habena. σχοίνῳ δήσαντα ἐκ τῶν ἄκρων dixit Paulus capite 99. libro 6. fune per summa suspensum aut ligatum, quod dixit Hippocr. σειρῇ δήσαντα. pro quo tamen σειρηδήσαντα vitiosè leg. exemplaria quædam manu scripta. fasciam ad eam rem etiā Corn. Celsus adhibuit.

Σέλαχος, εος, τὸ, & σελάχιον, piscium genus cartilagineū dicit, cui cartilago cutis loco est, velut squatina, pastinaca, raia. Plinius lib. 9. cap. 24. quæ σελάχη vocat Arist. cartilaginea dicit. Scribit autem Arist. hist. animal. lib. 3. cap. 1. vocari σέλαχος ὃ ἂν ἄπουν ὂν βραγχία ἔχον ζωοτόκον ᾖ. Athenæus lib. 7. σελαχώδη τὰ χονδρώδη dici scribit. Sic autem dicta existimantur, quod eorum cutis aspera noctu luceat, vt σελάχια vocentur, ἀπὸ τοῦ σέλας ἔχειν, vt etiam testatur Gal. lib. 3. de alim. fac. (p. 348.58.) Gal. in Exeg. σελάχη dici existimat, ὅσοι ἰχθύων λεπίδας οὐκ ἔχει καὶ ζωοτοκεῖ. pisces qui squamas non habent, & animal pariunt. Vbi σελάχεσι exponit, quæ dictio legitur lib. 2. de Morb. (p. 151.32. & p. 152.13. & p. 158.23.) & lib. 2. περὶ γυν. (p. 274.8.) Rursúsque lib. 1. (p. 251.6.) Erotianus verò σελαχίοισι legisse videtur, & exponit, τοῖς μικροῖς ἰχθυδίοις, ἢ τοῖς ὀστρακοδέρμοις, οἷον καράβοις, καρκίνοις, κήρυξι. hoc est, minutis pisciculis, aut testaceam cutem habentibus, vt locustis, cancris, buccinis. Quæ expositio à Galeni mente non parum dissidet.

Σεσηρὸς Galenus in Exeg. exponit, τὸ ἐκπεπταμένον καὶ διεστηκὸς ἐπὶ πλεῖστον τοῖς χείλεσιν, ὅπερ καὶ ἐκπεπληγμένον ὀνομάζεται. hoc est, euersum & plurimùm labris distans, quod etiam diuaricatum nominatur. Quibus verbis locus lib. de fract. subindicatur (p. 570.16.) τεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ πρὸς τὴν μορφὴν τοῦ ἕλκεος, ὅκως ἥκιστα σεσηρὸς καὶ ἐκπεπληγμένον ἔσται παρὰ τὴν ἐπίδεσιν. Vlceris autem forma in considerationem adhibenda est, quò quàm minimum hians ac diuaricatis labris sub vinculo existat. σεσηρὸς enim tropicè dicitur vlcus hians aut ringens, quodque labris est expansis aut plurimum diductis, velut rictu diducto, à σαίρω deductū. σεσηρέναι verò ringi aut hiare dicitur, quod est labra aperire, absq; vlla mandibulæ motione, ita vt dentes inter se conserti appareant, more canum, vt ibidem explicat Gal. Qui etiam σεσηρὸς per translationem ab oris labris hiantibus dictum exponit. Ἐκπεπληγμένον autem antea exposuimus copiosissimè, hoc etiam subindicato loco. Quod verò Erotianus σεσήελσαι, σεσῆλαι, ἔφθαρται, exponit, id mihi valde suspectum est. Neque enim apud Hippocratem legitur. Verùm σεσάπρισαι pro σεσήελσαι scribendum existimo, quod legitur libro de fract. (pagina 570. versic. 56.) καὶ τῶν μὴ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου τρώματος σεσάπρισαι ἔνια τῶν ὀστέων, τῶν δ᾽ οὔ. Et nonnullis quidem sub diuturno vulnere ossa

quædam cariem experta sunt, aliis verò minimè, hoc est, emarcuerunt, & vt exponit Erotianus, computruerunt, corrupta sunt. Sic enim τὰ διεφθαρμένα recte σεσαπέναι, hoc est, marcida vocari ibid. scribit Gal. Hæc autem dictio ab Erot. in earum serie reponitur, quæ ex lib. περὶ ἀγμῶν exponuntur, vt cuiuis apertissimè patet. σεσηρέναι autem idem quod ringi significare videtur, & de canibus dici putant, qui diducto rictu minitantur, ita vt dentes commissi conspiciantur. σεσηρότως à canibus ducta translatione dicit Aristoph. ἐν εἰρήνῃ (p. 457.) & ἐν σφηξὶ (p. 343.) σεσηρὼς de cane ringẽte dicitur. Vbi addit Schol. οἱ κύνες μετὰ τὸ φαγεῖν σεσήρασιν, οἱ δὲ σεσηρότες κύνες. Et, ὅταν ὀργίζονται οἱ κύνες σεσήρασιν ἀλλήλοις. σεσηρέναι etiã interdum de iis qui rident dicit, cùm ore sunt hianti & dentibus renudatis, quod renidere vocatur, lib. περὶ ἀδένων (p. 58.3.) μειδιήμασι σεσηρόσι sunt risus effusi & qui diductis labris fiunt. φέρων τὸ ἦθος τῆς νόσου σεσηρόσι μειδιήμασι καὶ ἀλλοκότοισι φαντάσμασι. perferens morbi mores effuso risu & peregrinis imaginationibus. Vbi tamen in σεσηρόσι variant exemplaria, & ὀνείρασι videtur leg. Cornarius.

Σεσήποι σεσήπει exponit Erotian. apud Hippocr. hoc est, putresceret. Verùm neque parũ suspecta est lectio, neque quonam aptè reponatur adhuc constat.

¶ Σημασίη Aretæo morbi insultum & significationem aut ipsam accessionem significat, vt cap. 5. lib. 1. περὶ ὀξ. de morbo comitiali, ἐν δὲ τῇ σημασίῃ, ἀναισθήτως μὲν κέεται ἄνθρωπος. In ipso autem morbi insultu sensibus captus homo iacet. Et rursus ibidem πάσχει μὲν οὖν ἐς τέλος τῆς σημασίης πάσχουσι. Hæc igitur ad finem accessionis patiuntur.

Σημείωσις notatio aut designatio dicitur, aut dignotio, διάγνωσις, cùm quid per signa dignoscitur. Sic σημείωσις τρίχρονος, tritẽporea notatio Herophilo introducta, quæ signa affectionis alicuius indicabat, triplici temporum serie distincta, vt in plenitudinis designatione symptomatũ collectio & concursus ab Empiricis & Erasistrato in tria tempora distinguebatur. Otiosa enim vita & excrementorum detẽtio, præteritum tempus indicabat. Præsens verò τὸ παρεμπίμπλασθαι, quod est adimpleri, & vlcerosus sensus corporis grauitas & motionum pigritia & tarditas. Futurum verò, quòd qui hoc sunt habitu, ex euacuatione magnum cõsequuntur commodum. Gal. lib. de plenitudine.

Σῆνον legitur apud Hip. lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 228. 11.) σῆνον κατακαύσας καὶ τρίψας λεῖον. Sed locus mendosus videtur, & pro σῆνον, κρόμμυον legit Cornarius ex lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 285. 31.) in fluore muliebri diuturno. Adde quòd Caluus illo in loco finon oniorue vertit, vt aliã lectionẽ ex codicib. Vaticanis secutus fuisse videatur. σῆνον tamen habent quotquot videre licuit exemplaria.

Σηπεδόνες putredines dicũtur aph. 16. lib. 3. humorũ collectiones & putrilagines quacunque in parte corporis redundent. Siue enim ad intestina descendant & illic putrescãt aut corrumpantur, putrida intestinorum vlcera gignunt vel dysenterias, quales σηπεδόνας ibid. exponit Philotheus. Celsus capite 1. lib. 2. cancros vertit. Galen. humorum in venis putredines intelligit, vnde oriuntur febres putridæ, de quibus agitur lib. 8. Meth. med. & lib. 1. Epid. Quod si fuliginosa & serosa excrementa putrescãt in habitu corporis, cutis affectiones putres suboriuntur, vt alopecia, ophiasis, phthiriasis, furfures, cutis putrilaginosa & maligna vlcera, & carnium corruptiones. σηπεδόνες αἰδοίων sunt genitaliũ putredines aph. 21. lib. 3. h. e. putrilaginosa pudendorum vlcera, quib. nisi maturè succurratur gangrenæ & sphacelismi promptissimè suboriuntur, idq; præcipuè æstate contingit, vbi illa à naturæ modo ad humiditatẽ aut ἀπνοίαν & flatuum carentiã recesserit. Neq; verò solùm genitalium putredines gignit, sed & σηπεδόνας absolutè, quascunq; aliarum partium putredines, qualis est pestilens illa cõstitutio lib. 3. Epid. & initio lib. 2. descripta, vt ibid. testatur Gal. Est & σηπεδὼν χλωρὴ, viridis aut virulenta putrefactio, vbi propter magnam cacochymiã virulenta & putrida ex ore euomuntur, σῆψις χλωρὴ dicitur Hipp. in Prorrh. (p. 202.3.) σηπεδὼν ξηρὴ, arida putredo lib. 5. Epid. (pag. 335.10.) ἀλλ᾽ οἰδέουσα σαπρὴ ἐγένετο ξηρῇ σηπεδόνι. verùm intumescens arida putredine marcescebat.

Σήπειν quod est putrefacere Hippocrati concoquere significat, vt & σῆψις concoctionẽ. est enim putrefactio cõcoctio quædã. Sic σήπουσα κοιλίη de ventriculo dicitur Hippocrati, vbi fit concoctio, libello περὶ ἀναπνοῆς (pag. 56.37.) velut cibos cõquens, conficiens, aut putrefaciens. Et σαπρὸν διαχώρημα, alui egestio concocta, lib. 3. περὶ διαίτης (p. 105. 19.) & ἄσηπτον διαχώρημα ibidem (v. 6.) alui egestio cruda. Et lib. περὶ παθῶν (p. 184. 2.) ἄσηπτα σιτία, cibi crudi & incocti. Et lib. περὶ τροφῆς ἀκροσαπὲς pro leuiter cocto ponitur. Sicut Empedocles vocauit vinum, ὕδωρ ἐν ξύλῳ σαπέν, vt scribit Arist. Topic. 4. cap. 5. & Plutarchus lib. 2. de Caus. Natural. Vbi quoque coctionem esse putrefactionem scribit. σαπῆναι, putrefactum esse, pro attenuatum, quod est concoctionis species in humoribus, ponitur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 10.34.) ὑπὸ γὰρ ἂν τοῦ τὸ γε σαπῆ, ἢ παχυνθῆ. Neque enim ipsum putrescere aut incrassescere potest. De calido & frigido dicitur & de humorum cõcoctione, & paulò ante λεπτυνώδεα καὶ παχυνώδεα dixerat.

Σηραγγώδη Galenus in Exegesi exponit χαῦνα, ἀραιά, πολλοῖς τρήμασι διῃρημένα. ταῦτα γὰρ τρήματα συρίγγας τε καὶ σήραγγας ὀνομάζονται, καὶ τὸ τοιοῦτο σῶμα συριγγῶδές τε καὶ σηραγγῶδες, hoc est, ea σηραγγώδη, quod est rimosa aut antrosa, dicuntur laxa, rara, multis foraminibus distincta & perfusa. Hæc namque foramina σύριγγες & σήραγγες q est fistulæ, aut rimæ & fissuræ nominantur, & huiusmodi corpus συριγγῶδες, fistulosũm, & σηραγγῶδες antrosum, rimosum, σηραγγώδη autẽ vel συριγγώδη lego, nõ σηραγγώδη

vt habent

vt habent omnia exemplaria, quod σηραγγώδη & συριγγώδη scripsisse Hippocratem constet. Sic enim libro περὶ ὀστέων inscripto (pag. 40.23.) ossa σηραγγώδεα vocat, hoc est, rara, cauernosa spongiosa, laxa, rimosa, fistulosa, mollia, quibus τὰ σκληρότατα καὶ στρυφνότατα opponit, durissima & rigidissima. Et lib. περὶ καρδίης (p.55.34.) cordis auriculas vocat σώματα μαλθακὰ σηραγγώδεα ἃ κλήζεται μὲν οὔατα: corpora mollia, cauernosa, quæ vocantur auriculæ. Rursusque lib. περὶ σαρκῶν (pag.41.17.) de pulmone, καὶ ἐποίησεν σηραγγῶδες, & cauernosum, rimosum, aut antrosum effecit. Et iterum ibidem (p.42.31.) aurium cauitas κοίλωσις σηραγγώδης vocatur, hoc est, cauitas antrosa. Lib. de vuln. cap. (pag.445.26.) os caluariæ medium ad secundam laminam (διπλόην vocat) ex qua parte interiorib. connectitur, σηραγγῶδες dicitur. ᾗ δὲ διπλόη κοιλότατον καὶ μαλθακώτατον, καὶ μάλιστα σηραγγῶδές ἐστιν. Qua parte verò est duplicata lamina, maximè caua & mollissima, plurimumq; cauernosa est & antrosa. συριγγώδη verò ossa & συριγγῶδες etiam dixit Hippocr. vt postea docebimus, easque dictiones mihi complexus videtur Galenus in Exegesi. σήραγγες dicuntur Hesychio κοιλώδεις τόποι, cauernæ, rimæ, terræ hiatus, & fissuræ, antra & specus, & σήραγξ, σπήλαιον, κοιλότης, ὕφαλος πέτρα ῥήγματα ἔχουσα.

Σησάμης Galeno exponitur apud Hippocrat. in Exeg. τῆς σησαμίδος ὀνομαζομένης, hoc est, sesamidis appellatæ. Est autem σησάμη herba quæ & σησαμὶς & σησαμίτης, & σησαμοειδὲς vocat, de qua agit Dioscor. cap. 152. & 153. lib. 4. σησάμη dicitur Aristoph. Scholiast. ἐν Ἀχαρν. (pagina 303.) ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν σησαμίδα. σησαμοῦς verò εἶδος πλακοῦντος. ἐν εἰρήνῃ autem (pag. 468.) σησάμην dici scribit, ἣν φαμὲν ἡμεῖς σησαμίδα. Apud Galenum σησάμης non σησαμὶς lego, quod habent omnia exemplaria, quædam etiam σησαμίς. σησάμης autem legitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 207.vers.36.) Vbi pro placenta ex sesamo accipi videtur. Est autem σησάμιον idem quod σησαμοῦς, placenta ex sesamo, melle atque oleo. σήσαμον & σήσαμα sæpe vsurpat Hippocrates, vt lib. 2. de Morb. (pagina 156.vers.2.) & lib. περὶ παθῶν (pagina 188.vers.49.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 190. vers.41. & pag. 205.vers.2.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 226.9.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 242.14. & 245.26.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.117.5.) Ibidem etiam σησαμοειδὲς vsurpat Hippocrates (pag. 116.vers.44.) τὰ σησαμόεντα verò sunt quæ ex sesamo sunt parata, lib. περὶ παθῶν (pag. 187. vers.33.)

Σητανίῳ Galenus in Exegesi exponit apud Hippocratem τῷ ἐκ τοῦ ἐνεστηκότος ἔτους πυρῷ, τουτέστι τῷ κατὰ τὸ ἔαρ ἐσπαρμένῳ. quod est, tritico horno aut hornotino, hoc est, vere sato. Quibus sanè verbis haud dubiè Galenus locum lib. de artic. (pagina 606.vers.37.) subindicare videtur, vbi τῷ ἀλήτῳ τῷ σητανίῳ legitur. Qua notione σητάνιος meliùs legitur, à σῆτες Ionicè, & Doricè σᾶτες, vnde σατινὸς hornus, & Atticè τῆτες & τητινὸς, vt sit σητάνιος πυρὸς, ὁ ἐπέτειος, hoc est, huius & instantis anni triticum, quod rectè setanium dicetur, vt setania allia Plinius dicit capite 6. libro 19. quæ σητάνια κρόμμυα Theoph. lib. 7. cap. 4. Et σητάνιον ἄλητον sæpius effertur Hippocrati lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 264.vers.27. & pagina 265. 16. & 285.10.) vt σητάνιον ἄλευρον lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 117. vers. 9. & 29.) Dicitur etiam σητάνιον ἄλητον aut σητάνειον, pura farina, quod σητάνειον quidam καθαρὸν exponunt, quemadmodum Hesychio σητάνιοι πυροὶ καθαροὶ dicũtur, & Sudæ σητάνειος ἄρτος, à σήθω quod est κοσκινίζω, deducitur, & Varino σητάνειος ἄρτος καθαρὸς exponitur. Quam notionem etiam Galenus in Exegesi sequi videtur, cùm σητανώδει exponit, ἤτοι ἐκ τῶν σιτανίων πυρῶν ἢ διασεσησμένων καὶ λεπτῶν ἀλεύρων, τουτέστι καθαρῶν, quod est, aut ex sitanio tritico, aut ex farina tenui creta & cribrata, hoc est, pura. Quibus verbis existimo Galenum locum illum lib. de art. etiam subindicare, ibique σητανώδει ἀλήτῳ ex quibusdam exemplaribus exposuisse. Sic enim σητανίῳ & σητανώδει apud Galenum legendum esse existimo, quod series alphabetica exposcit. Adde quod ibidem Galenus ἐξ ἀγαθῶν τῶν πυρῶν τὸ ἄλητον vocat, quod paulò ante σητάνιον ἄλητον aut σιτάνιον Hippocrates, puram farinam ex probatissimo tritico intelligens. Dicitur quoque σιτάνιον ἄλητον, farina sitania, quæ est ex tritico trimestri. Et Galenus in Comment. 2. libri de art. scribit doctos Hippocratis enarratores σιτανίους πυροὺς existimare ab eo dici, τοὺς σῆτες ἐσπαρμένους. Et cùm pro σῆτες Attici τῆτες dicant, sic vocari, quasi τοὺς ἐν τῷ ἔτει τούτῳ, τουτέστι κατὰ τὸ ἔαρ ἐσπαρμένους, διμηνιαίους τε καὶ τεσσαρακονθημέρους ὀνομαζομένους. Quibus verbis significat ab Hippocratis enarratoribus σιτανίους πυροὺς dici, triticum hornum, aut hornotinum, hoc est, huius anni & ipso vere satum, quasi bimestre triticum & quadraginta dierum. Verùm idem Galenus scribit suo tempore in Co & tota Asia σιτάνιον πυρὸν dictum fuisse certum quoddam tritici genus, quod vere ineunte sereretur; nec secus ac bimestre in maturitatem adolesceret, ex eoque pasta admodum glutinosa & tenax efficeretur; quòd paucis omninò furfuribus esset præditum. Quo ex loco sitanium cùm Plinio retinuimus, cùm sitanium proprium quoddam tritici genus sit; quod idem trimestre ex Dioscoride vocat. Sic enim scribit Dioscorides cap. 107. libro secundo in tritici generibus: εἶτα μετὰ τούτους οἱ τριμηνιαῖοι, λεγόμενοι δὲ ὑπό τινων σιτάνιοι. deinde sequuntur trimestria; quæ nonnulli sitania vocant. Et ibidem τὸ τῶν σιτανίων πυρῶν ἄλευρον vocat sitaniorum triticorum farinam. Ac vt σιτάνιον πυρὸν, ita & σιτάνιον ἄλευρον dicit. ὁ δὲ ἐκ τῶν σιτανίων ἀλεύρων ἄρτος, quem Plinius capite 25. libro 22. sitanium panem (hoc est è trimestri) dixit. Et verò quòd Hippocrati est σητάνιον ἄλητον, idem σιτάνιον ἄλευρον Dioscoridi dicitur, vt non

malè cum Plinio sitaniam farinā dixerimus, etsi è trimestri tritico dicere potuerim⁹, cùm sitanium triticum trimestre dicatur, vt scribit Theoph. cap. 4. lib. 8. præsertimq; quòd ibidem scribat: θρίμηνον πυρὸν πίτυρον οὐκ ἔχειν πολύ. trimestre triticum paucos habere furfures, quod hic Gal. ad lentorem & glutinum requirit. Sic lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 226. 30.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 16.) in vteri inflammatione sambuci folia ἐν πυρῶν κρίμνοισι σιτανίοισι in triticea farina crassiore sitania incoquit. Interpretes omnes Hippocr. hornam farinam, hoc est, huius anni verterunt, aut hornotinam (quemadmodum hornotinum frumentum dicit M. Tullius in frumentaria quæ est actio 5. in Verrem) eamque interpretationem secuti sunt doctiores omnes Hippocratis enarratores vt testatur Galen. Idem quoq; σιτανίας πυρὸς ab Hippocrate pro exemplo poni velut optimum tritici genus censere videtur, quod densum est, & subactum lentam ac tenacem farinam reddit. Quin & σιτάνιον ἄλητον ex quouis optimo tritico & denso farinam dici innuere videtur, non ex aliquo certo tritici genere. Porro viri doctissimi censent σιτάνιον πυρὸν dici triticum trimestre, quod vere satum, macrúm, triste, hordei similitudine prouenit, nullis aristis vallatum, & omninò ad sementem ineptū, æstiuum quidam vocant, vt distinguatur ab hyberno & autumnali. Seritur in annonæ subsidium, cùm autumnale aquarum inundationibus, aut alia iniuria læsum, impendentem famem minatur, vnde quòd eā arceat, aut quòd plebi contra famem succurrat, suggorgon quasi gentium succursum vernaculè vocant. σιτάνιον ἄλητον etiam dicitur Hippocr. lib. 2. de Morb. (p. 144. 45.) πινέτω ἄλητον σιτάνιον ἐπὶ ὕδωρ ἐπιπάσσων, farinam sitaniā aquæ inspersam bibat. Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 113. versiculo 53.) ὁ χυλὸς τῶν σιτανίων πυρῶν, cremor & succus tritici sitanii aut horni.

¶ Σίαλος pingue, aut pinguedinem, & axungiam significat apud Hippocratem lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 108. 34.) in Tetani curatione, σίαλον ἐγχρίσας μαλακῷ δέρματι, mollem pellem pinguedine incerata illitam, lumbis & dorsi spinæ inuoluens. Hinc σιαλώδεα, λιπαρά, πίονα, pinguia & adiposa apud Hippocr. exponit Galenus in Exeg. Quam dictionem vsurpat lib. περὶ ἀφόρων (p. 292. 36.) σκυλάκια σιαλώδεα, catulinas carnes pingues intelligens, vt exponit Erotianus. Etsi σιαλώδεα παιδία καὶ μυξόρροα dicuntur lib. de Morbo sacro (p. 124. 32.) longè alio sensu, pueri saliuosi & mucosi. Idē etiā Gal. σιάλου δαιδὸς καὶ σιάλου αἰγὸς, τοῦ λιπαροῦ apud Hippocratem exponit. Verùm lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 273. vers. 33.) τῆς σιάλου δαιδὸς ποιότητος legitur, ex pingui tæda quæ sit quàm pinguissima. Cornarius ex albicante tæda pinguissima dixit. Et Homerus ὀδύσ. ξ. (vers. 81.) σιάλους ὕας porcos saginatos & pingues, & interdum σιάλους ζατρεφέας vocat, sues opimos & grandiusculos, velut Gal. quoque Comment. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 112. vers. 1.) σιάλους plus quàm perfectos & absolutos sues, hoc est, valde pingues dici scribit: οἱ δὲ μιν ἀθῆρες οὐκ οἶδ᾽ ὅπως τοὺς σιάλους ἠθιον. τοὺς γὰρ ὑπὲρ τοὺς τελέους οὕτως ὀνόμαζον. Nec video quomodo procisaginatos sues ederent. σιάλους enim absolutos & plus quàm perfectos vocant. Σίαλον etiam & σίελον, aut σίελος sputum & saliuam significat, eamq; pituitam quæ os humectat, vt aphoris. 3. sect. 5. lib. 6. Epid. στόματος σιάλου ἀναγωγή. oris saliuatio dicitur, hoc est, saliuæ oris reiectio & eductio. Saliuationem ex Plinio diximus, qui de purpuris eas mutuo attritu lentorem cuiusdam ceræ saliuare dixit cap. 36. lib. 9. quod Arist. κηριάζειν cap. 15. lib. 5. hist. animal. Idemque Plinius (cap. 38.) fauificare aut cerificare extulit. vbi tamen vitiosè fœtificare scribitur. Lib 5. Epidem. (pagina trecentesima trigesima sexta, versiculo vigesimo secundo & vigesimo tertio) de saliua quæ ore excernitur, σίαλον δὲ οὐδὲν ἀπεχώρεεν. sputum nullum excernebatur. Ἐνῆν γὰρ οὐ σίαλον, non enim sputum aderat. Et libro tertio de Morb. (pagina centesima sexagesima secunda, versiculo trigesimo tertio) ἢν δὲ τὸ σίαλον μὴ καθαίρηται. Quòd si sputum non probè purgetur. σίαλον etiam dicitur Hippocrati libro περὶ ἄρθρων (pagina quadragesima prima, versiculo quadragesimo secundo) humor ille lentus saliuæ perquam similis, qui in articulis continetur, & μύξα mucus vocatur lib. de Loc. in homine (pagina sexagesima quinta, versiculo quadragesimo quinto.)

Σιαλοχόοι dicuntur Hippocrati libro secundo Epidemiorum (pagina 314. vers. 18.) qui multam saliuam ac pituitam ore effundunt, de angina laborantibus, καὶ διαλεγόμενοι σιαλοχόοι, ac inter loquendum saliuam ore effundentes. Quam lectionem apud Hippocratem agnoscere videtur Galenus libro quarto de Loc. affect. & membranæ scriptæ, etsi διαλεγομένοισιν ἀλλοχόοι publicè legitur. Erotianus verò σιαλοχοι apud Hippocratem legisse videtur, qui ei exponuntur οἱ σίαλον πικρὸν ἀθροίζοντες, qui multum amarum sputum coaceruant. Et Hesychius σιαλοχοῦς exponit τοὺς προσραίνοντας σίαλον ἐν τῷ προσδιαλέγεσθαι, eos qui inter loquendum saliua aliquem respergunt, aut saliuam effundunt, vt mihi eandem lectionem secutus videatur. Iidem σιελοχόοι dicuntur Aretæo anginosi, capite septimo, libro primo τῶν ὀξ. quibus os saliuatione impletur. Galenus Comment. primo, in Prorrhet. (pagina centesima sexagesima nona, versiculo quinquagesimo octauo) ἀδένας σιαλοχόους dici vult glandulas ad radicem linguæ sitas, quæ linguam innata humiditate ac os totum aspergunt. Σιαλοχέειν etiam & σιαλοχοέειν effertur Hippocrati, quod est saliuam ore effundere. Libro tertio de Morb. (pagina centesima sexagesima, versiculo trigesimo secundo) ἀλλὰ κεχηνὼς κέεται σιαλοχέων, & ore hiante

hiante decumbit saliuam effundens. Lib. 2. περὶ διαίτης (p. 93. 38 & 39.) οὔτε οὐρέει, οὔτε σιαλοχόει. neque meiunt, neq; saliuam fundunt. Σιελισμὸς etiam dicitur vt & σίελος, idem quod σιαλισμὸς, crebra oris saliuatio, acsputatio. Et σιζῶντες ἤχοι μετὰ φάρυγγα, faucium sonitus cum saliuatione aut sputatione, in Prorrh. (p. 207. 2.)

Σιγῇ, idem quod μετὰ σιγῆς, cum silentio significat, interdum sensim & latenter. In Prorrh. (pag. 187. 51.) ἐξίστανται σιγῇ, in vehementem mentis emotionem cum silentio desinunt. Vbi Gal. τὸ σιγῇ, μετὰ σιγῆς exponit, vt opponatur τῷ μετὰ θορύβου καὶ κραυγῆς, vt dicatur de mẽtis emotionibus quæ cum silentio fiũt, non autem cũ strepitu ac clamore, quales phreneticorum. Idem etiam ἀντὶ τοῦ ληθηδόνως τε καὶ ἀδήλως sumi debere scribit. ἐκστάσιες σιγῶσαι, insaniæ silentes, & vehementes mentis emotiones, taciturnæ & cum silentio dicuntur in Coac. Præn. (p. 426. 1.)

Σίδη malum punicum significat, vt lib. 7. Epid. (p. 363. 13.) σίδης χυλὸς, mali punici succus. Et rursus ibidem (p. 365. 18 & 44.) τὸ ἀπὸ τῆς σίδης. mali punici succus. Libr. περὶ γυν. φύσ. (p. 220. 14.) σίδας οἰνώδεας ἐκχυλώσας. Et libr. 1. περὶ γυναικ. ῥοφέειν δὲ σίδης οἰνώδεος τὸν χυλόν. Erotianus tamen apud Hippocratem, σίδης, τοῦ τῆς ῥοιᾶς λέμματος, corticis mali punici aut putaminis exponit, quod malicorium dicitur. Verùm ea significatione σίδια sæpius effert Hippocr. vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 221. 34. & 35.) & libr. 1. περὶ γυν. (p. 259. 29. & 260. 4. & 40.) & lib. 2. (pag. 289. 33.) σίδιον etiam dicitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 286. 28.) lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 29.) & lib. περὶ ἑλκῶν (pag. 514. 36. & 515. 16.) σίδιον quoque σιδίων vocat Hippoc. lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 277. 5. Apud Erot. verò σίδης pro σίδας habent exemplaria quædam.

Σιδιοειδὴς χροιὴ dicitur Hippocrati color malicorii, hoc est luteus & qui malicorium repræsentat. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 202. 24.) ἡ χροιὴ σιδιοειδὴς ἐστιν, colore malicoriũ refert. Et rursus ibidem (pag. 203. ver. 40.) in lienis morbo. ἡ δὲ χροιὴ τρέπεται καὶ ὁρᾶται μέλας, ἔπωχρος, σιδιοειδής, Color verò mutatur & niger conspicitur, pallidus, malicorium referens. Color est luteus & pallidus à bile in corporis habitum diffusa, velut in ictero, vbi σῶμα γίνεται ὠχρὸν ὁκοῖον τὸ σίδιον, corpus fit pallidum velut malicorium, vt scribitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 204. 36. & 209. 11.) Libr. 3. de Morb. (p. 160. 44.) in ictero, ἡ χροιὴ ὅλη σιδιοειδὴς σφόδρα ἐστί. color totus maximè malicorium refert. Quod etiam repetitur li. περὶ κρισίμων (p. 389. 17.) σιδιοειδέες ὠχρὰς ὡς σίδιον, exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. hoc est, pallidas velut malicorium. Verùm σιδιοειδὴς & ὠχρὰ leg. existimo ex locis supra adscriptis.

Σιηγόνες sunt maxillæ, malæ. In Coac. Præn. (p. 444. 4.) in conuulsionis suspicione, σιηγόνας ἐντείνει, maxillas intendit. σιαγόνια dicuntur sæpè Hippocrati, vt lib. 2. de Morb. (p. 145. 39.) καὶ τὰ σιαγόνια οἰδίσκεται, & maxillæ intumescunt. Et rursus ibidem (p. 146. 2.) προσπιθέσθω πρὸς τὰς γνάθους καὶ τὰ σιαγόνια, ad genas ac maxillas apponat. Et rursus (v. 14.) ἡ φάρυγξ φλεγμαίνει καὶ τὰ σιαγόνια, fauces inflammatione tentantur & maxillæ. Et (v. 39.) καὶ τὰ σιαγόνια καταπλάσσειν ἀλήτῳ, & ad maxillas farinam in cataplasmate apponito.

Σίναρος exponitur Galeno in Exegesi, πονηρευμα ἐνεδρευτικὸν, αἴτιον κεκρυμμένον, malignitas ex insidiis inuadens, causa occulta. Verùm mihi valdè suspecta est hæc scriptio.

Σίκυος aut σίκυον & σίκυς cucumis dicitur, & σίκυος πέπων cucumis maturus, vt li. de fist. (p. 519. 32.) σικύου πέπονος τὸ ἔνδον, ad sedis inflammationem. Et lib. 3. de Morb. (p. 165. 35.) σικύου πέπονος πάλη, cucumeris maturi farina. Sunt & σίκυοι ὠμοί. lib. 2. περὶ διαίτης (pagina nonagesima quinta, vers. quadragesimo tertio,) & σίκυοι πέπονες, cucumeres crudi & maturi. Hinc σικυώδης cucumeris pollinem aut cucumerem tritum significat lib. 3. de Morb. (p. 165. 42.) paulò ante σικύου πάλην vocauit. Inde quoque σικυήλατον cucumerarium indicat, quo vtitur Hippocr. lib. περὶ γονῆς (pag. 29. 36.) ὥσπερ εἴ τις σίκυον ἤδη ἀπηνθηκότα, ἐόντα δὲ νεογνὸν, καὶ προσεόντα τῷ σικυηλάτῳ. quemadmodum si quis cucumerem iam deflorescentem, sed adhuc tenellum & cucumerario adhærescentem. Σικύη verò interdum cucumerem agrestem Hippocrati significat, vt libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 243. 34.) τὸ ξὺν τῇ σικύῃ, medicamentum quod ex cucumere syluestri paratur intelligens. Dicitur σίκυος ἄγριος eidem sæpe, vt (p. 228. 34.) & libr. 1. περὶ γυν. (pag. 256. 10. & 257. 13.) Sic σικύην ἄτμητον, κολοκυνθίδα ἀδιαίρετον, hoc est colocynthida integram nec dissectam exponit Gal. apud Hippocratem in Exegesi, quod legitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 211. 42.) σικύη cucurbita dicitur sępe in muliebrium morborum tractatione, vt lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 226. 42. 43. & 44.) quæ & σικυώνη plærunque & σικυωνίη lib. de loc. in homine (p. 74. 28 & 29.) Est & cucurbitula medica σικύη lib. περὶ ἰητρεῖου (p. 13.) quæ & σικύα vocatur.

Σικύου πάλης exponit Erotianus apud Hippocr. τοῦ ἐκ σικύου γιγνομένου λεπτοῦ ἀλεύρου, hoc est tenuis ex cucumere farinæ. Qua dictione vtitur Hippocr. extremo libr. 3. de Morb. (p. 165. 35.) σικύου πέπονος, ἄνευ τοῦ δέρματος, πάλης, cucumeris maturi corio nudati tenuem pollinem. Et rursus ibidem (v. 40.) κατὰ κύαθον ἐπιπάσσων τῆς τοῦ σικύου πάλης, in singulos cyathos cucumeris tenuem pollinem inspergens.

Σικυώνην annotat Gal. in Exeg. quatuor significare apud Hippocratem: τὴν κολοκυνθίδα, τὴν ἀπιοειδῆ κολοκύνθην, τὴν ἰατρικὴν σικύαν, τὴν ἀπηνθημένην καὶ κωνοειδῆ σικύαν, hoc est colocynthida, cucurbitam pyro similem, cucurbitulam medicam, & cucurbitulam fundo carentem & metæ formam præseferentem. Quibus sanè verbis mihi locum libri περὶ ἀφόρων subindicare videtur (pag. 294. 28 & 29.) in vterorum purulentorum curatione. Vbi σικυώνην cucurbitã & cucurbitulam

æream vocat. σικύην etiam quam σικύαν alias appellat, lib. de loc. in homine (pag. 74. 28 & 29.) σικυώνην exponit quoque Erotianus apud Hipp. τὴν ἀγρίαν συκῆν, hoc est, caprificum, ficum agrestem, si modo integra est lectio, ac non potius σικύην legas. Nam & σικυώνη sæpe in muliebrium morb. tractatione, σικύην indicat. σικυώνης σπόγγος idē Gal. κολοκυνθίδος τὸ ἔνδον exponit apud Hip. in Ex. hoc est colocynthidis partem interiorem. Quę certè indicatura mihi lib. περὶ ἀφόρων (p. 293.36.) exprimere videtur, vbi ad repurgandos vteros & ad cõceptum idoneos parandos, σικυώνης μακρῆς σπόγγον in subditirio pesso adhibet, hoc est cucurbitæ aut colocynthidis longæ spongiosam partem internam. Cucurbitam aūt intelligit cui vis purgandi inest, quæ alia est quàm σικύη ἀπιώδης, vt satis ex eo loco constat.

Σίλφιον, laserpitium tam de radice quàm de tota herba dicitur Hippocrati, vt scribit Gal. com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 111. 10.) τὴν ῥίζαν ἢ σιλφίον καλεῖν ἔθος τοῖς ἀνθρώποις ὁμωνύμως ὅλῃ τῇ βοτάνῃ, laserpitii radicem eodem nomine quo totam herbam homines nominare consueuerunt. Idem Gal. in Exeg. (cùm καυλὸς exponit) ἡ μὲν ῥίζα τῆς πόας σίλφιον ἰδίως ὀνομάζεται, herbæ radix propriè silphium nominatur. Eam tenuiter derasam ad procidentem anum admouet Hipp. lib. de fist. (pag. 519. 17.) Eandem choleram siccam accersere nõn assuetis scribit lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 111. 8.) De laseris autem succo ὀπὸν ἢ καυλὸν dicit, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 192. 33.) & lib. 2. de Morb. (p. 150. 24.) σίλφιον neque in Peloponneso neq; in Ionia prouenit, vt scribitur li. 4. de Morb. (p. 166. 47.) quod alioqui in Libya sponte nascitur.

Σιμότης simitas dicitur, cùm medius nasus subsidet aut deprimitur propriè vt scribit Gal. com. 1. in lib. 6. Epid. (p. 446. 32.) ἔνθα μὲν οὖν ἀπόλλυταί τι τῶν ὑπεζευγμένων ὀστῶν καταπίπτον, ἐνταῦθα τὸ διάφραγμα κοῖλον ἐργάζεται κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τὴν ῥῖνα, καὶ καλεῖται τοῦτο τὸ σύμπτωμα σιμότης. Vbi igitur aliquod ex fulcientibus ossibus deciderit, ibi interseptum subsidens nasum eo loco cauū facit. Atq; huiusmodi symptoma simitas nominatur. Iulius Pollux lib. 2. ἐπὶ δὲ τοῦ σιμοῦ, φαίης ἂν ὡς ἔστιν ἡ ῥὶς ἐκ μέσων κοίλη. De extremo tamen naso simitas etiam dicitur vt patet ex aph. 3. sect. 1. li. 6. Epid. σιμότης propriè de naso & via sumitur, vt scribit Galen. com. 2. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 676. 11.) Nam sima loca dicuntur ardua & accliuia: vbi planities cum colle committitur illaq; inter se coeūt, & in via qua parte decliuitas alteri parti cõmittitur, σιμότης nominatur. Eodem modo in naso pars illa sima vocatur, quæ vtrinque sublimioribus partib. terminatur. Hesych. quoq; scribit σιμὸν dictum fuisse τὸ πρόσαντες χωρίον, & σιμὰς nominatas fuisse τὰς μετεώρους ἀναβάσεις. Et Arist. probl. 38. sect. 2. τὰ σιμὰ & τὰ κατάντη opponuntur, vt sint τὰ σιμὰ loca accliuia & ardua. Σιμὸν vinculi genus est apud Hipp. per translationem dictum, quod ab orbiculari plurimùm inclinat, vt σκέπαρνον parum, lib. κατ' ἰητρ. (p. 675. 41.) σιμὸν et simū, resimū, retusum de ferulis dicitur, quæ ima parte resimæ esse debent & leuiter derasæ. Et σιμὸν τὸ ἀπεξεσμένον ἀτρέμα κατὰ τὴν κάτω χώραν, exponit Gal. com. 3. in libr. κατ' ἰητρ. (p. 691. 40.) σιμοῦσθαι de summo naso effertur aph. 3. sect. 1. lib. 6. Epid. qui simus efficitur. Significat etiam insumi & impendi. καταδαπανᾶσθαι exponit Gal. apud Hip. com. 1. in lib. de art. (p. 691. 40.) De cute enim sub ala scribitur: σιμοῦται γὰρ ἐν τῇ ἀνατάσει, resimatur enim in sublatione. Sursum namq; sublato brachio cutis sub ala resimari dicitur, hoc est absumi, cùm ita subiectis partibus superextenditur, vt quæ dum laxa erat redundabat ac supereffluebat, tunc extento brachio deperire ac cõsumi videatur. ἀνασιμοῦν etiam Hesychio ἀναλίσκειν significat. Quæ significatio etiam legitur in lexico veteri, tuncq; Ionicum esse quidam existimant.

Σίνεα dicuntur Hippocrati noxæ, offensæ, nocumenta, aut offensiones ac noxiæ. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 76. 38) τὸ δὲ ξύντον διαχώρημα ἔχει μὲν καὶ ἄλλα σίνεα μεγάλα. Eiusmodi autem alui egestio & alias quidem graues habet offensas. Vbi Gal. τὰ σίνεα βλάβας exponit, scribitque συνήθες αὐτῷ τὰς βλάβας σίνεα λέγειν, ὡς κἀν τῷ περὶ ἀγμῶν καὶ ἄρθρων ἐδείχθη· καὶ γάρ τοι σίνειν λέγουσιν οἱ Ἴωνες ἀντὶ τοῦ βλάπτειν. ἀλλὰ καὶ βλαβερὰ σινόμωρα πολλάκις αὐτὸς ὀνομάσει. Moris est Hippocrati noxas σίνεα dicere, vt ostensum est in lib. de fract. & art. Iones enim σίνειν lædere dicunt. Quinetiam noxia ipse σινόμωρα sæpe appellauit. Lib. de fract. (p. 544. 29.) ἐν πᾶσι δὲ πολλὸν ὕδωρ θερμὸν καταχέειν τοῖσι κατ' ἄρθρα σινέσιν. In omnibus circa articulos offensionibus, multa calida affundenda. Vbi Galenus σίνεα dici scribit τὰ βλάμματα, & τὸ σίνεσθαι, βλάπτεσθαι, vt sint σίνεα, noxæ, nocumēta, læsiones, & σίνεσθαι lædi, offendi. Lib. 5. Epid. (pag. 338. 22.) σίνος δὲ βέλεος, teli noxa, clades & detrimentum dicitur. Vt quemadmodum lib. de vulner. cap. ἕδρην vocat, a telo acuto & incidente impressum in osse vestigium: ita hîc σίνος detrimentum à graui & retuso telo, vt lapide, illatum significet. Eademque dictione vtitur lib. de vulner. cap. (pag. 447. 15.) καὶ ἢν ποιῇ δὲ, φαίνῃ ἔχειν τι σίνος τὸ ὀστέον ὑπὸ τοῦ βέλεος. Quod cùm accidit, os à telo violatum fuisse, aut noxiam aliquam accepisse, est asserendum. Id τὸ κακὸν ibidem sæpe vocat, vt ibidem (v. 20.) ὁρᾶσθαι ὅσον τε ἔχει τὸ κακὸν, & (v. 22.) ἔχει τι κακόν. Est & σίνεσθαι nocere, aut lædere, & σίνεσθαι ac σινέεσθαι sæpe vsurpat Hippocr. lib. 4. de Morb. (p. 168. 3. 5. & 6.) vt & σινόμενον & σινεόμενον (p. 175. 24. & 28.) Et lib. de fract. (pagina quingentesima quinquagesima sexta, vers. decimo sexto,) οὐδὲν ἂν σίνοιτο, nihil noceat aut lædat, βλάψειεν exponit ibi Galenus. Et libr. 4. de Morb. (pag. 167. v. 34.) σινοίατο ἂν legitur pro σίνοιτο, quod est noceat, lædat. Erotianus tamen σιναρώ apud Hippocratem legisse videtur (si modo

modo integra est lectio) & μέμψαιτο exponit, καὶ διαβάλοι ἢ βλάψοι, hoc est, arguerit, accusarit, & læserit. Hesychius σίνεσθαι exponit κακουργεῖν, βλάπτειν, ἢ βλάπτεσθαι. Idem σίνεται, βλάπτεται, & σινόμενοι βλαπτόμενοι, & σινοῦσθαι βλάπτεσθαι, & σίνος, βλάβος. σίνον apud Hipp. noxium & quod nocet significat, in Coac. Præn. (p. 444.45) vbi tamen ἄσινον cum Cornario lubentius amplectimur.

Σιναρὸν σίνος ἔχον ἢ βλάβην, hoc est noxiam habēs & læsionem exponit Erotianus apud Hippocratem. Eam autem dictionem vsurpat lib. de fract. (p. 571.6.) καὶ γὰρ αἱ ὑποφυόμεναι σάρκες κατὰ τὸ σιναρόν. Etenim enascentes carnes iuxta læsam partem. Et lib. de art. (pag. 626. 48.) διὰ τοῦτο πολὺ μακρότερον φαίνεται τὸ σιναρὸν τοῦ ὑγιέος. Ideoque multò longiùs læsum quàm sanum apparet. Et rursus ibidem (pag. 605. 34.) οἱ ὀδόντες δὲ καὶ σιναροί, dentes etiam læsi, vitiati, peruersa & distorta maxilla, vt ibidem ἀσινέες ὀδόντες dicuntur dentes integri & illæsi, composita & coaptata maxilla. lib. 6. Epid. aphorism. 11. sect. 7. αἱ βῆχες κοπώδεες καὶ ἅπτονται τῶν σιναρῶν. Tusses quæ lassitudinis sensum inducunt, etiam partes læsas contingunt. σιναρὸν τὸ κεκακωμένον καὶ βεβλαμμένον exponit Hesychius, vitiatum & læsum.

Σινάμωρα Galenus exponit apud Hippocratem in Exeg. τὰ κακοήθη, maligna, Erotianus πονηρά, Gal. comm. in lib. de rat. vict. in morb. ac. vt supra adduximus, βλαβερά, noxia. Eam dictionem vsurpat Hippocr. lib. de art. (p. 622.53.) eique ἀσινέα opponit: ὅτι τὰ μὲν εἰς τὸ λορδὸν ῥέψαντα, ὀλέθριά εἰσι καὶ σινάμωρα, τὰ δὲ ἐς τὸ κῦφον, ἀσινέα, quæ in repandum inclinant, esse perniciosa & noxia, quæ verò in gibbum, innoxia. Et rursus ibidem (pag. 623. ver. 30) πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐν ἰητρικῇ ἄν τις θεάσαιτο, ὧν τὰ μὲν ἰσχυρὰ ἀσινέα ἐστί, καθ' ἑωυτὰ τὴν κρίσιν ὅλην λαμβάνοντα τοῦ νοσήματος, τὰ δὲ ἀσθενέστερα σινάμωρα. Multa quoque alia in arte Medica videre licet, ex quibus quæ vehementia quidem sunt, cùm in sese totum morbi discrimen recipiant, noxia vacant: Quæ verò leuiora, noxias pariunt. σινόμωρα etiam scribuntur vt & σιναμωρα, & σινάμωρος aut σινάμωρος exponitur Hesychio & Sudæ κακότροπος, malis artibus deditus, pestifer, exitialis, ad hoc comparatus vt alios detrimento afficiat. Adiicit Erotianus dictam esse dictionem παρὰ τὸ σιναμεμορῆσθαι. Quod vitiosè pro σιναμωρεῖσθαι mihi positum videtur. Est enim σιναμωρεῖσθαι detrimento aut damno affici. Scrupulum vitiatæ lectionis iniiciunt etiam exemplaria quædam, quæ pro σιναμεμορῆσθαι σιναμεμωρῆσθαι legunt. Apud Herodotum σιναμωρέειν perdere & vastare exponitur, quod etiam σιναμωρέειν legitur.

Σιπυΐδα Galen. in Exegesi πυξίδα exponit apud Hippocratem, hoc est, pyxidem, additque, δηλοῖ δὲ ἄλλως τοὔνομα καὶ κεραμεοῦν τι σκεῦος εἰς ὃ ἄλφιτον ἐμβάλλεται. Aliàs hoc nomen fictile vas in quod polenta inditur, significat. Ea vtitur dictione Hippocr. lib. περὶ ἀφόρων (pagina 297. vers. 44.) ἐς σμικρὴν σιπυΐδα ἐνθείς, in paruam pyxidem reconde. σιπύη arcam significat, proprieque arcam panariam, aut vas ad asseruandam farinam. σιπύη σιδηροῦν ἀγγεῖον, ἢ ἀρτοθήκη exponitur Hesychio.

Σιραίῳ, τῷ γλυκεῖ ἑψήματι, dulci sapa, exponit Galenus in Exegesi. Quod legitur li. 1. περὶ γυν. (pag. ducentesima quinquagesima prima, vers. decimo tertio) κλύζειν δὲ χρὴ αὐτίκα οἴνῳ σιραίῳ. colluere autem statim vino siræo, hoc est sapa dulci oportet. Et rursus lib. 2. (pag. 284. 6.) ἐν οἴνῳ τι φυρῶν σιραίῳ, & sapa dulci subigere. Sic Erotianus apud Hippocratem οἴνῳ σιραίῳ, τῷ ἑψήματι λεγομένῳ, sapa dicto exponit, vt antea ascripsimus & locum subindicauimus. σίραιον autem idem esse Atticis, quod Asiani ἕψημα, hoc est sapam aut defrutum vocant, scribit Galenus multis locis, præcipueque lib. 7. κατὰ τόπ. (p. 256. 35.) & (p. 262. 30.) esseque ἕψημα τὸ ἑψημένον γλεῦκος, decoctum mulsum, quod defrutum dicitur. Nam & caricarum decoctum, τῶν ἰσχάδων ἀφέψημα, σίραιον dici & eadem appellatione contendere ibidem quoque scribit Gal. & Paulus lib. 3. cap. 28. σίραιον ἀπὸ ἰσχάδων habet. Est autem σίραιον illud quod pinguibus caricis in aqua decoctis fit, mediæ facultatis, quæ lenis & citra acrimoniam extergens appellatur, leuiterq; discutit & exterget.

Σῖτος propriè significat triticū aut frumentum, deinde etiam hordeum & zeam, generaliq; etiam notione cerealia omnia comprehendit, vt scribit Gal. comm. 1. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 33.) Inde quoque σῖτοι & σιτία cibos & cibaria, aut frumentacea alimenta significant, eosque qui ex tritico panes fiunt. Gal. comm. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 110. 52.) σιτία δηλονότι, μάλιστα μὲν τοὺς ἐκ πυρῶν ἄρτους λέγων, ἢ ἁπλῶς ἅπαντα τὰ ὁπωσοῦν σκευαζόμενα. τάχα δὲ ἢ τἄλλα πάντα ἐξ ὧν ἄρτοι γίνονται, ζείας ἢ τίφας, ἢ κριθάς. οἱ δὲ ἀγροῖκοι ἢ ἀπὸ τῶν κέγχρων ἄρτους ποιοῦνται. σιτία, hoc est, cibaria nimirum intelligens, eos qui ex tritico panes cōficiuntur, vel simpliciter omnia quouis modo parata. fortè verò & alia omnia ex quib. panes parantur, zeas, tiphas & hordeum. Sed & rustici ex milio panes conficiunt. Eaque notione ibidem scriptum est ab Hippocr. ὀσπρίοισι μὴ χρέεσθαι, εἰ μὴ μετὰ σιτίων, leguminibus minimè vtendum, nisi cum cibariis aut frumentaceis alimentis. Sic σιτία cibos solidos indicant ibidem (p. 46. 55.) & σιτώδη τροφήν, frumentaceum alimentum exponit Gal. eisq; τὰ ῥοφήματα, h. e. sorbitiones opponit Hip. μετὰ δὲ τοῦτο τῷ μὲν ῥοφήματι ἐς τὸ πρωῒ χρηστέον, ἐς ὀψὲ δὲ ἐς σιτία μεταβάλλειν. Post hoc autem mane sorbitione vtendum, vesperi verò ad cibaria te conferes. Eademque ratione σιτία ἀσθενέστερα cibi imbecilles & infirmi dicuntur aph. 20. sect. 5. libr. 6. Epid. & libr. 1. περὶ γυν. (p. 243. 23) κοῦφα σιτία, cibi leues, qui paucum præstant alimentum & minimùm nutriūt, vt olera, quemadmodum illic explicat Gal. imbecillissimam materiam & infirmos cibos vocat Celsus cap. 18. libr. 2. valentissimā contrà in qua plurimùm inest alimenti,

velut ἰσχυροτέρην δίαιταν vocat Hippocr. libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 208. ver. 5.) quæ paulò plus nutrit, & humidæ ac fugaci opponitur. & ἰσχυρότερα ῥοφήματα sorbitiones valentiores, quæ plenius reficiunt, lib. περὶ παθῶν (pag. centesima octuagesima septima, vers. quinto.) At verò aliter ἀσθενέες & ἰσχυραὶ δίαιται dicuntur aph. 16. sect. 4. libr. 6. Epid. & ἰσχυρὰ ποτὰ καὶ βρώματα, valentes cibi & potus, aphoris. 23. sect. 5. qui validam ac vehementem habent caliditatem, vt allia, cepæ, laser. Sic enim ibi scribit Gal. οὐχ ὡς ἔμπροσθεν ἰσχυρὴν δίαιταν ἔφαμεν εἶναι τὴν τῶν πολυτρόφων σιτίων, οὕτω καὶ νῦν ἀκουστέον εἶναι ἰσχυρὰ ποτὰ καὶ βρωτὰ τὰ πολλὴν διδόντα τῷ σώματι τροφήν, ἀλλὰ τὰ τὴν δύναμιν ἰσχυρὰν ἔχοντα, κρόμμυα δηλονότι, καὶ σκόροδα, καὶ σίλφιον, οἶνον δὲ παλαιότατον, ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα τὴν φυσικὴν δυσκρασίαν αὐξάνοντα. Non quemadmodum antea valentem victus rationem eam esse quæ multùm nutrientes cibos exhiberet dicebamus, ita & nunc valentes cibi & potus inaudiendi sunt, qui multam corpori præstant alimoniam, verùm ii qui vehementem habent facultatem, qualia sunt cepæ, allia, laserpitium, & vinum vetustissimum, aliaque id genus quæ naturalem intemperiem augent. σιτίων nomine σιτάρια ponit interdum Hippocr. & σιτηρὰ γεύματα, velut ægr. 1. lib. 3. Epid. post st. pest. σιταρίοισί τε πολλοῖσι καὶ φαύλοισι προσεχρῆτο, cibariis etiam multis, vilibus & vitiosis vtebatur. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 43. 9.) πτισάνη μὲν οὖν μοι δοκέει ὀρθῶς προκεκρίσθαι τῶν σιτηρῶν γευμάτων ἐν τουτέοισι τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι. Prisana igitur frumentaceis cibariis in acutis morbis rectè mihi præferri videtur. Sic quoque σιτώδεα διαχωρήματα, deiectiones cibos referentes dicuntur, cùm crudæ deiectiones cibos non concoctos deturbant, li. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 35. 44.) ὁκόσοις γυμναζομένοις μάλιστα διάρροιαι λαμβάνουσι, καὶ τὰ ὑποχωρήματα σιτώδεα καὶ ἄπεπτα. Qui exercitiis vtuntur, si alui profluuiis prehendantur, aluique recrementa cibos referant, crudaq; sint.

Σῖτος verò apud Hippocratem duo significat, vt scribit Gal. com. 1. in lib. 6. Epid. (pag. 447. 50.) primùm eum qui comeditur cibum, ex quo sanguinis copia augetur, deinde etiam ciborum reliquias & excrementa, quæ ex alimenti redundãtia in intestinis generantur. Ac secundum vtrunque significatum dicitur ab Hippocr. de nephriticis aphor. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. ἐς νεφρὸν ὀδύνη βαρεῖα ὅταν πληρῶνται σιτίων. &, λύονται δὲ ὅταν σιτίων κενωθῶσιν. Ad renem doloris grauitas viget, cùm cibo implentur. &, liberantur autem doloribus vbi cibi vacuati fuerint. Eaque notione σῖτος frequenter sumitur apud Hippocratem, vt ciborum recrementum, & quod ab eduliis in intestinis ipsis excrementum cõtinetur, indicet. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 48. 21.) ὁκόσοισί τε γὰρ σῖτος αὐτίκα ἐγκαταλέλειπται, quibus cibus statim retinetur. Vbi scribit Gal. σῖτον εἶπε τὸ ἀπὸ σιτίων περίττωμα περιεχόμενον ἐν τοῖς ἐντέροις, ὃ δὴ καὶ σκύβαλον ὀνομάζουσι καὶ κόπρον. σῖτον dixit recrementum ciborum quod in intestinis continetur, & Græci σκύβαλον & κόπρον appellant. Eademq; significatione hunc locum exponit Gal. lib. περὶ δυσπνοίας & com. 1. in li. 6. Epid. (p. 447. 53.) & com. 2. in Pror. (p. 198. 18.) vbi σῖτον, ἐπὶ τῶν διαχωρουμένων, hoc est de his quæ ex aluo secedunt Hippocrati illic dici scribit. Vbi quoque τοὺς σίτων ἀπολελαμμένους ex Hippocr. idem exponit, τοὺς ἀνορέκτους, ὡς εἰ καὶ ἀποκεκλεισμένους εἰρήκει τῆς τῶν σιτίων προσφορᾶς, καὶ τοὺς ἐπεχομένους τὴν γαστέρα, hoc est cibos auersantes, quasi ciborum oblatione exclusos dicat, aut eos qui adstricta sunt aluo. quemadmodum antea etiam adscripsimus. Eadem quoq; notione scribitur lib. 4. Epid. (p. 329. 21.) καὶ σῖτος ἐγκατεκλείσθη, & cibus intro conclusus est, quod de cibo etiam aut ciborum reliquiis intelligi potest. Rursusque ibidem (p. 333. 22.) ἐπεὶ δὲ ἐλθούσης ἕλμινθος ὑποπαχείης, καὶ σίτου ὀλίγου. At vbi prodiisset lumbricus aliquantulum crassus, & paucum cibi recrementum. Et lib. 5. (p. 335. 19) καὶ ὑπεχώρεεν ὁ σῖτος πονηρὸς καὶ συγκεκαυμένος, & ciborum reliquiæ prauæ & exustæ per aluum demittebantur. Quem locum exprimere mihi videtur Erotianus, cui σῖτος πονηρὸς sic exponitur, νῦν δὲ σῖτον αὐτὴν κόπρον τέθεικε, nunc σῖτον pro stercore posuit. Et rursus (p. 339. 9.) καὶ οὐχ ὑπῄει τὰ σιτία, neque ciborum reliquiæ subierunt, hoc est deorsum prodierunt. lib. de art. (p. 625. 27.) ἄμεινον δὲ καὶ τὴν κοιλίην μαλθάξαι κούφῳ τινὶ ὅσον κενώσιος εἵνεκεν τοῦ σίτου, præstatq; leui aliquo aluum emollire vacuandi stercoris gratia. Lib. etiam 1. περὶ γυν. (p. 245. 8.) καὶ τὰ σιτία, ἐν τῇ γαστρὶ μείνῃ & ciborum reliquiæ in ventre maneãt. Verùm μὴ μένῃ ibi legimus ex lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 226. 3.) de excrementis enim sermo est quæ ex ventre profluunt. Aretæus verò grauis inprimis author & Hippocraticæ phrasis æmulus cap. 4. cur. libr. 2. περὶ ὀξέων, ἢν δὲ ὑπεληλύθῃ μὲν ὁ πᾶς παλαιὸς σῖτος. Quòd si vetus omne stercus subierit. Gal. quoque commen. ad aph. 84. libr. 4. eadem notione σιτία vsurpauit. δηλοῦν ἐμφαίνει δὲ τούτῳ καὶ ὅτι διεξελθόντος ἅμα τοῖς σιτίοις ὑγρότερα μὲν ἡ γαστὴρ γενήσεται, sed & illud vnà apparet, quòd eo vnà cum ciborum reliquiis per intestina exeunte, aluus humidior quidem reddatur. Σιτίων ἀποκλείσιες, ciborum exclusiones significant lib. 7. Epid. (pagina trecentesima sexagesima quinta, vers. 33) & ἀποσιτίας, h. e. ciborum fastidia, cùm cibi intercluduntur aut prohibentur.

¶ Σκαλιὼν φλέψ, vena obliqua dicitur Hippocrati libello περὶ ἀνατομῆς (pag. 54. 33.) ἀπὸ δὲ τουτέου σκαλιὼν φλὲψ ἐπὶ τὰ κάτω νεφρῶν ἀποτείνουσα, ab eo verò obliqua vena infra ad renes tendit. Ibidem etiam (vers. 34.) σκαλιωνοειδέες ὀχετοὶ dicuntur obliqui ductus à renibus ad vesicam tendentes, qui & οὐρητῆρες vocantur.

Σκάμμα vocat Cæl. Aurel. cap. 1. libr. 2. Tard. Passionum limitem ac terminum deambulationis in arena aut spatii, quod trãsiliunt, qui se saltu exercẽt, quò corpus huiusmodi saltu

saltu magis confirmetur. Hic autem terminus apposito longurio aut ducto sulco fit.

Σησαμοειδὲς legit Erotianus apud Hipp. & sic exponit. Διοκλῆς οὕτω φησὶ καλεῖσθαι τὸν ἐν Ἀντικύρᾳ ἐλλέβορον· ἔτεροι δὲ πόαν τινὰ ἑτέραν. Diocles inquit, eo nomine elleborum in Anticyra appellari. Nonnulli verò aliam quandam herbam. Verùm lectionem suspectam faciũt exemplaria quædam quæ σησαμοειδὲς legũt. Ex quibus facilè coniicias σησαμοειδὲς legendum, qđ habetur apud Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 116. 44.) & exhibetur cũ aceto mulso ad purgandum per superiora cum elleboro, idemq; repetitur in Epist. ad Democritum (p. 534. 44.) σησαμοειδὲς verò μέγα intelligendum venit, quod Diosc. cap. 152. lib. 4. ἐν Ἀντικύρᾳ ἐλλέβορον vocari scribit, διὰ τὸ μίγνυσθαι ἐν τῇ καθάρσει τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου, quoniam veratro albo in purgationibus misceatur. Addunt etiam quædam exemplaria quibusdam dici ἐλλέβορον λευκὸν, aliis etiam ἀντικύρικον.

Σκαρδαμύσσειν ἢ καρδαμύσσειν, nictare vel nictari dicitur, quod est oculis conniuere, & subinde oculorum genas claudere & aperire. Sic enim Gal. com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 507. 50.) τὸ γοῦν σκαρδαμύσσειν (ὀνομάζεται δ' οὕτως τὸ κλείσαντα τὰ βλέφαρα διὰ ταχέων αὖθις ἀνοῖξαι) παρακεῖται τοῖς γεννηθεῖσιν εὐθέως ἐξ ἀρχῆς ζώοις ἀδιδάκτως. σκαρδαμύσσειν igitur (ita autem nominatur cùm quis clausas palpebras rursus citò aperuerit, quod nictare dicitur) confestim genitis animalibus absq; vllo doctore innatum est. Καρδαμύσσειν etiam Erotianus (qui & σκαρδαμύσσειν scribi testatur) apud Hip. exponit, τὸ συνεχῶς τὰ βλέφαρα κινεῖν καὶ εἰς ἐπίμυσιν ἄγειν, ἰδίως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. cõtinenter palpebras mouere & claudere aut conniuere, Attici propriè dicunt. Addit autem dici ἀπὸ τοῦ καρδάμου, ὃ ἄν τις προσενέγκῃ, συνεχῶς τὰ βλέφαρα ἐπιμύει. quod est à nasturtio, quod si quis admoueat, crebrò palpebras claudit aut conniuet. Legitur autem aph. 2. sect. 5. lib. 6. Epid. τὰ μὲν οὖν τὸ σκαρδαμύσσειν, partim quidem vt nictare. Lib. quoque περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 208. 17.) καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἀραιὰ σκαρδαμύσσει, & oculis raro nictat. Rursusque ibidem (pag. 210. 11.) ὅτι οὐ σκαρδαμύσσει προσφερομένου τοῦ δακτύλου, quòd admoto digito non nictat. Et repetitur libello περὶ κρισίμων (pag. 388. 28.) In Coac. Prænot. (pag. 426. 13.) ὅσοι μύοντες σκαρδαμύσσουσιν, qui conniuentibus oculis nictantur. Hinc ἀσκαρδαμύκτως dicuntur libr. 2. Epid. (pagina trecentesima decima octaua, versic. tertio) qui inconniuentibus oculis, immotis & inconclusis intuentur, aut non nictãtur. Nictari enim Plinius cap. 37. lib. 11. σκαρδαμύττειν ex Arist. lib. 2. de part. animal. cap. 13. vertit, & μύειν cõniuere, cùm scribit: Grauiores alitum inferiore gena cõniuent, eædem nictantur ab oculis membrana obeunte. σκαρδαμύττειν tamen Gaza ibidem conniuere dixit. Eaque de re plura scripsimus nostris in lib. 2. Epid. com.

Σκάφη labrum balneatoriũ dicitur aut solium in quod ægri desidentes fouentur, aut alueus in quem loturi descendunt. Scapha dici potest, vt scaphula Aureliano libr. 1. acut. cap. 11. Dehinc paulò prominentius à lecto producendus ęger, atq; paululum inclinandus. Tunc supponenda scaphula alta, aqua calida plena, deinde duo adhibendi qui foueant alterno officio, ne vllo tempore fomentũ frigescere faciat caput. Hanc dictionem vsurpat Hip. lib. περὶ ἀφόρων (p. 297. 31.) ἐς τὴν δείλην ἐν σκάφῃ ἐς θερμὸν ὕδωρ ἐγκαθιζέσθω, sub vesperam in solium calida plenum desideat. Eaq; dictione sæpe vtitur Alex. Trallianus, vt libr. 9. cap. 1. de insessibus colico morbo laborãtibus parandis. οὕτω γὰρ εἰ παρασκευασθείη τὸ ὕδωρ, χρήσιμον ἔσται πρὸς ἅπαντα, εἴ τε περιαντλεῖσθαι βούλοιντο ἐγκαθήμενοι εἰς τὴν σκάφην, εἴ τε ἐμβιβάζεσθαι εἰς τὰς κεχρισμένας πύελους. Hoc enim modo parata aqua ad omnia vtilis futura est, siue in alueum desidẽtes aqua perfundi velint, siue in solium, quod extinctis titionibus calefiebat, descendere valeãt. Sic enim locus ille mihi accipiendus videtur, vt πύελος illic dicantur extincti titiones, quibus solium calefiebat, quæ idem postea libr. 12. in febrium ardẽtium curatione, ἐμπέδα Romanis dicta (aut vt alii ἐμπέδας, quod etiam malo) scribit his verbis (p. 213.) vbi & σκάφης & verbi σκαφολουτρεῖν mentio fit: λούειν δὲ χρὴ τοὺς καυσώδη καὶ διακαῆ νοσοῦντας πυρετὸν, ἐν τῷ οἴκῳ μᾶλλον, ἐν σκάφῃ χλιαρὸν ἐχούσῃ ὕδωρ πολὺ, ὥστε πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ ὕδατος περιέχεσθαι ὅλον τὸ σῶμα τοῦ κάμνοντος. μὴ περιαντλείτω δέ τις αὐτοῦ μήτε κινείτω τι ὅλως τὸ ὕδωρ. διαφορητικὸν γάρ ἐστι τῆς δυνάμεως καὶ καταβλητικόν. διόπερ οὐδὲ τοὺς ἔχοντας ἀσθενῆ πάνυ τὴν δύναμιν δεῖ σκαφολουτρεῖν, ὃ ἔστι παρὰ Ῥωμαίοις ἐμπέδας ἐμβάλλειν, ἀλλ' ἐκείνους ἐμβιβάζειν δεῖ, ὅσοις ἡ δύναμις ἀντέχειν τε καὶ φέρειν δύναται τὴν ἀπὸ τοῦ χλιαροῦ γινομένην ἔκλυσίν τε καὶ διαφόρησιν. Lauandi autem sunt febre ardente & perurente laborantes, domi potiùs in solio aquæ tepentis pleño, vt totum ægri corpus vndiq; aqua conuoluatur. Ne quis autem ea perfundatur, neque omninò aquam commoueat. Hoc enim vires digerit & conuellit. Icciŕco neque imbecillis admodum viribus præditos in solio lauare conuenit, quod titionibus iniectis & extinctis apud Romanos paratur. In id verò ii descendere poterunt, quorum vires dissolutionem & dissipationem, quæ ex aqua tepida fit, ferre poterunt eique resistere. Quibus ex locis satis constat duplicem lauandi modum in solio fuisse. Aut enim aqua perfundebantur & fouebantur ægri, aut in solium aqua plenum integro corpore demittebantur, in eoque inuolutis extinctis testis & titionibus vtebantur, vt satis patet ex Celso cap. duodecimo, lib. tertio. Hi verò titiones videntur Romano nomine deflexo ἐμπέδες aut ἐμπέδας Tralliano dici. Pluribus enim aliis vocibus Græcis ex Latinis ductis vtitur. Aut certè apud eum ἐμπέδες aut ἐμπέδας solium dicetur hoc modo extinctis titionibus paratum, & παρὰ Ῥωμαίοις ἐμπέδας ἐμβάλλειν dici poterit, quod Latinè effertur,

ægros in solium demittere. Quod ideò dico quia ab interprete aliôqui oculatissimo ista sint vt vitiata prætermissa & asterisco notata. Est & alius locus apud eundem Trallianum in quo σκάφης nomine vtitur, lib. 9. (p. 164.) in colico dolore ob inflammationem intestinorum contracto. εἰ δὲ τὰ τῆς δυνάμεως ἀντιπράττοι, καὶ εἰς τὴν καλουμένην αὐτοὺς ἐμβιβάσειν σκάφην ἢ περιχρίοντας ἐλαίῳ χαμαιμηλίνῳ. Quòd si vires repugnent, in alueum eos demittere oportet, corpus oleo chamæmelino sublinentes. Sic libr. 3. de Morb. Hippocrates in Ileo ad eandem rem σκάφος ἀντὶ σκάφης ponit (p. 161. 31) τὰ δὲ κάτω θερμαίνειν ἐν σκάφει ὕδατος θερμοῦ καθίζων τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀλείφων ἀεί. Inferna autem calefacito, homine in solio aquæ calidę collocato, oleoq; semper illito.

Σκαφίον etiam scaphulam & paruam scapham significat, idemque quod σκαφίδιον. Verùm apud Hippocr. σκαφίον aut σκαφεῖον ligo dicitur & instrumentum rusticum, quo terra pulsatur & foditur, Hesychio σκαπάνη, Scholiastæ Theocriti Idyll. 4. σκαπάνη, δίκελλα, σκαφίον, τὸ κοινῶς λεγόμενον τζαπίον, ὃ καὶ οἱ Ἀττικοὶ ἄμην. Lib. de fract. (p. 540. 50.) ξύλον πηχυαῖον, ἢ ὀλίγῳ βραχύτερον, οἷοί οἱ στεῖλαι οἱ εἰσι τῶν σκαφίων. lignum cubitale, aut paulo breuius, cuiusmodi sunt ligonum manubria. Vbi scribit Gal. σκαφία δὲ δηλονότι κάλεῖ δι' ὧν σκάπτομεν τὴν γῆν, ἐν οἷς εἰσι καὶ αἱ καλούμεναι δίκελλαι, μάκελλας δ' αὐτὰς ὀνομάζουσιν οἱ Ἀττικοί. σκαφία rustica instrumenta vocat, quibus terra foditur, ligones scilicet, in quibus bipalia annumerantur, Attici μάκελλας vocant. Si modò vera est lectio, & non pro μάκελλας, ἄμας potiùs legendum. Est enim ἄμη Scholiastæ Thucydidis σκαφίον πλατὺ, latus ligo, Latinis rutrum dicitur.

Σκάφη etiam alueum & scaphulam significat. Pollux libr. 10. cap. 24. σκαφίδα μάκτραν exponit, hoc est, vas concauum & oblongum in quo farina subigitur, qua significatione σκάφην dici idem scribit lib. 6. cap. 10. σκαφίδα quoque idem inter vasa culinaria annumerat, vt & Athenæus lib. 4. σκαφίδα scribit Galenus in Exegesi, Atticos vocare τὴν ποιμενικὴν σκάφην, mulctram dicunt, vas ligneum, concauum & rotundum, quo in lacte seroue reponendo pastores vtutur. Quam in significationem Homericum versum adducit ex Odyss. ι. (vers. 223.) Verùm apud Hippocratem intelligi, τὴν θαλασσίαν κόγχην τὴν προμηκεστέραν, ἣν οἱ πολλοὶ μύακα προσαγορεύουσι, concham marinam oblongiorem, quæ mytulus vocatur. Erotianus quoq; apud Hippocratem σκαφίδα ποιμενικὴν σκάφην exponit, sicque vocari Atticis scribit: Quo nomine situlas aut mulctralia vasa intelligi videtur, etsi quidam pastoralem scyphum vertunt, vt σκαφίον legisse videantur. σκαφίον enim in ποτηρίων genere reponitur, & scaphis bibere dicit Plautus Sticho, & M. Tullius act. 6. in Verr. scaphia cum emblematis dicit. Hesychio etiam σκαφίδες ποιμενικὰ ἀγγεῖα exponuntur ex Homerico versu. σκαφίδα sæpè vsurpat Hippocrat. pro mensura quadam, velut lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina ducentesima sexagesima secunda, vers. vigesimo sexto) βόλβιτον πλάσσειν ὅσον σκαφίδα, stercus bubulũ in conchæ marinæ oblongioris formam fingito. conchæ testam dixit Corn. ad suffitum immittendum. Velut lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 222. 29.) ad suffitum parandum stercus bubulum in acetabuli olearii formam effingit. quod paruum fundum habeat, ὀξύβαφον ἐλαηρὸν vocat. Lib. verò 2. περὶ γυναικ. (pag. 286. 17.) ad idem βόλβιτον ὡς ἐμβάφιον, hoc est stercus bubulum in acetabuli formam effingit. Rursus etiam lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 263. 4.) ὅσον σκαφίδα μικρήν. quantum conchæ paruæ testa capit. paruulũ acetabulum dixit Caluus. Et iterum libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 273. 28.) in suffitu ad vterum, κύπειρον κόψαντα ὅσον σκαφίδα, cyperum tusum quantum conchæ testa capit, aut conchæ mensura. Et lib. 2. de Morb. (pag. 155. 48.) ὅσον σκαφίδα σμικρήν, quantum conchæ paruæ testa capit, cyathum paruum dixit Corn. Rursusque ibidem (p. 156. 2.) σύμπαν δὲ ὅσον σκαφίδα, vt in totum sit conchæ mensura.

Σκεθρὸν accuratum, exquisitum ac diligens significat apud Hippocr. vt σκεθροτέρη ἴησις, exquisita & diligens curandi ratio lib. de art. (p. 624. 51.) ἄπορ καὶ ἰήσιος σκεθροτέρης οἱ τοιοῦτοι δέονται. Quinetiam curatione exactiore ii indigent. Vbi Galenus σκεθροτέραν τὴν ἀκριβεστέραν dici ait, hoc est exquisitam & optimam, & τῇ φαύλῃ oppositam. Idem comm. 1. in lib. de fract. (pag. 538. 4.) σκεθρὸν Ionibus dici vult τὸ ἀκριβὲς, exquisitum & accuratum, & σκεθρὴν δίαιταν Hippocrati ἀκριβῆ, exactam victus rationem, eique oppositam τὴν φαύλην καὶ ἁπλῆν, vulgarem & simplicem. Atque idem in Exeg. σκεθρῆ, ἀκριβεῖ apud Hippocratem exponit. Quibus verbis locum li. 1. περὶ γυν. (p. 236. 26.) mihi subindicare videtur. τοῦτ' οὖν ἰδών, καὶ γνώμῃ σκεθρῇ βασανίζειν. His igitur perspectis, & exquisito iudicio expensis, aut diligenti animaduersione. Erotianus apud Hippocratem σκεθροτέραν ἀληθεστέραν Bacchium exponere scribit, in quo tamen eum reprehendit. σκεθρὸν enim interdum ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς, interdum etiam ἀντὶ τοῦ ἀκριβοῦς λογισμοῦ, pro eo quod diligenti consideratione fit, sumi scribit. Verùm apud Erotianum quædam exemplaria σκεθροτέρης & ἀληθεστέρης legunt, vt conceptis verbis locum libri de art. exprimat. Cęterùm quòd apud Erotianum σκεθρῷ ὁμοίᾳ exponitur, haud dubiè vitium redolet, & quædam exemplaria σκίθρῳ legunt, æquè vitiosè.

Σκελιφρὸς exponitur à Gal. in Exeg. ξηρὸς συνεσταλμένος, siccus, aridus, contractus, sed vitiosè σκολυφρὸς legitur, & in quibusdam σκελοφρὸς, vt ex serie alphabetica constat. Exprimi autem mihi videtur locus libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 208. vers. 11.) ἀλλὰ λεπτὸς καὶ σκελιφρὸς ἐστι καὶ ἀδύνης. sed tenuis est & aridus ac debilis. Erotianus apud Hippocratem, σκελιφροὺς exponit τοὺς λεπτοὺς καὶ σκελετώδεις, tenues, arefactos & exiccatos. Quibus verbis exponere

exponere videtur locum libr. de aëre, loc. & aq. (pag. 453. 4.) τοὺς δὲ ἀνθρώπους εὐτόνους τε καὶ σκελιφροὺς ἀνάγκη εἶναι. homines robustos & exuccos esse necesse est. erecta figura & graciles quidam exponunt. Lib. de artic. (p. 587. 41.) καὶ ἧσσον ἐπιφλεγμαίνουσι τοῖσιν ὑγροῖσιν καὶ τοῖσιν ἀσάρκοισιν, ἢ τοῖσι σκελιφροῖσι καὶ σεσαρκωμένοισι. minorque inflammatio humidis & macilentis, quàm siccis & carne oppletis superuenit. Verùm σκελέφροις apud Erotianum legitur. σκληφρὸς etiam idem quod σκελιφρὸς indicare videtur & σκληφροὶ exponuntur Hesychio οἱ ἰσχνοὶ καὶ λεπτοὶ τοῖς σώμασι, qui corpore sunt tenui & gracili, velut attenuato & exarefacto.

Σκέπαρνος ἢ σκέπαρνον ascia dicitur aut securis, instrumentum fabrile. vnde ad vinculi & deligationis simplicis genus transfertur, quod à recta linea ortum ducit, & paulatim ad latus inflectitur, ita tamen vt obliquum non sit. Gal. Com. 3. in libr. de fract. (pag. 564. 49.) ἔστι δὲ σκέπαρνον αὕτη περιβολὴ βραχὺ ἐγκλινομένη ἀπὸ τῆς εὐθείας, καὶ κινουμένη πρὸς τὸ πλάγιον, οὔπω δὲ οὖσα λοξή, λέγουσι δὲ κατὰ τῶν τεκτόνων σκέπαρνα, διότι βραχὺ τῆς εὐθείας ἐγκλίνεται πρὸς ὑποκαμπήν, οὕτως ὀνόμασαι. Est autem ascia ipse fasciæ circuitus, qui cùm paulùm à recto declinet & ad latus feratur, nondum tamē obliquus est. Ad asciæ autē fabrilis similitudinē desinens, quòd à recta linea paululum recedens incuruetur, inde asciæ nomen traxit. Sic enim in nostris codicibus maximè vitiatus Galeni locus iste mihi legendus videtur. Rursus Com. 2. in lib. de art. (pag. 606. 11.) σκέπαρνον μὲν ἐπίδεσμον ὅτι καλεῖ τὸν ἐγκεκλιμένον ὀλίγον ἐκ τῆς ἐγκαρσίας ἐπιβολῆς, ἔμπροσθεν εἴρηται. σκέπαρνον hoc est asciam quidem deligationem vocari, eam quæ à transuersa iniectione paululum declinat, antea dictum est. σκέπαρνον autem in vinculi simplicis genere recenset Hippocrat. ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον (pag. 475. 41.) Vbi etiam scribit Galenus: ὅμοιος δὲ καὶ ἐνταῦθα τὴν μὲν ὀλίγον ἐγκεκλιμένην ἐπίδεσιν σκέπαρνον ὀνομάζει, τὴν δὲ πολύ, σιμήν, ἐκ μεταφορᾶς τοῖς ὀνόμασι χρώμενος. σκέπαρνον μὲν οἱ τέκτονες ὀνομάζουσιν ὄργανόν τι κατὰ τὸ πέρας αὐτοῦ, καθ' ὃ τέμνει τὰ ξύλα, βραχεῖαν ἐπιστροφὴν ἔχον ὀφρυώδη καθάπερ ἡ ἄμβη. Hîc tamen eam deligationem quæ parum declinat, asciam quæ multùm, simam, per translationem vocat. Asciam nāque fabri lignarii instrumentum quoddam appellāt, quod in summitate, qua ligna incidit, modicè incuruum supercilium habet, velut crepido. Quod etiam ab eodem scribitur in Exegesi vocum Hippoc. καὶ γὰρ ὁ σκέπαρνος αὐτὸς ἐπίδεσμος ἀπὸ τῶν τεκτονικῶν ὀνόμασται σκεπάρνου δοκεῖ. Ascia nanque vinculi genus, ab ascia febrili nomen sumpsisse videtur. Est & σκέπαρνος Erotiano apud Hippocratem, εἶδος ἐπιδέσμου, ὅταν ὁ ἐπίδεσμος πλάγιος δεθῇ, deligationis genus cùm ipsa deligatio obliquè ducitur. Idem ex Asclepiadis ἐξηγητικῶν εἰς τὸ κατ' ἰητρεῖον adscribit: ἔστι γὰρ ὁ σκέπαρνος, ὅταν ὁ ἐπίδεσμος ἐπιβάλλων αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ χιαζόμενος κλάσιν τινὰ ποιῇ καὶ γωνίαν, ἐξ ὀρθοῦ πως λοξὸς ἐπιδεθῇ. Est enim ascia, quando vinculum in sese ductum ad instar literę χ quodammodo inflectitur & angulum facit, scilicet cùm rectò obliquè deligatur. Sic enim hæc verba perbellè mihi reposuisse videtur Henricus Steph. Ea verò significatione vtitur Hipp. libr. de artic. (pag. 605. 58.) ἐπιδέσιων γὰρ ἔστιν αὕτη ἡ ποικιλωτάτη, καὶ πλείστους μὲν σκεπάρνους ἔχουσα. Ex deligationibus autē hæc maximè varia est, & quæ plurimas ascias habeat. Hinc quoque σκεπαρνηδὸν effertur Hippocrati lib. de fract. (pag. 564. 45.) asciatim aut ad ascię figuram. κἄπειτα σκεπαρνηδὸν παραλλάσσοντα τὰς ἀρχὰς ἀφιέναι, post hæc ad asciæ figuram alternata capita dimittere. Quem locum mihi expressisse videtur Gal. in Exeg. σκεπαρνηδὸν exponens ἐκκεκλασμένως, (hoc est, effractè, inflexè) & lib. 6. Meth. med. Libri verò κατ' ἰητρ. Com. 2. (pag. 676. 19.) eundem quoque locum adumbrat, vbi & σκεπαρνηδὸν etiam explicat. ὅταν γὰρ κελεύει τὰς ὀθόνας σκεπαρνηδὸν περιβαλεῖν τῷ κύκλῳ, διορίζει τῆς ἐγκύκλου περιβολῆς τὸ ἐγκεκλιμένον οὕτως ὡς τὸ τεκτονικὸν σκέπαρνον. οὐ γὰρ βούλεται λοξὴν ἱκανῶς γίγνεσθαι τὴν περιβολὴν τῶν ὀθονῶν ἀφεστηκυῖαν πολὺ τῆς ἐγκύκλου καλουμένης, ἀλλ' ἐγκεκλίσθαι μικρόν, ὅσον ἱκανὸν ἀσφαλεστάτην ἐργάσασθαι τὴν κράτησιν τῶν συντετριμμένων. Nam cùm præcipit plagulas asciæ ritu membro iniiciendas, à circulari circuitū eam esse faciendam declinationem definit, ea forma quâ est ascia fabrilis. Neque enim vult admodum obliquam fieri plagularum iniectionem, multum à rotunda recedentem, sed paulùm declinantem, quantum ad firmissimam comminutorum colligationem sufficiat. σκέπαρνον ἐπιδέσμου ἰατρικοῦ ὄνομα exponit Hesychius, vinculi Medici nomen.

Σκέπη tegumentum, velamentum significat, & pro aëre nos ambiente sumi videtur aph. 43. sect. 8. lib. 6. Epid. qui inter causas salubres sanitatis conseruatrices annumeratur, quas Medici res non naturales appellant. ἔθος δὲ ἐξ οἵων ὑγιαίνομεν, διαίτησι, σκέπησι. In valetudinis autem ratione consuetudo spectanda est, in ratione victus, tegumentis. σκέπη σκέπασμα exponitur Hesychio.

Σκηλήμασι exponitur Galeno in Exeg. σκελετείαις, συμπτώσεσι, h. e. arefactione, assiccatione, quâ nimirum corpus arefactum collabitur & concidit, fitq; σκελετός. Videturq; idem dici σκήλημα quod σκλῆμα, si modo integra est lectio. Suspectam tamen facit scriptionem ordo alphabeticus. σκλῆμα verò quibusdam exponitur ossis exiccatio, & à σκλέω vel σκλῆμι deduci videtur. σκῆλαι etiam exponitur Hesychio ξηρᾶναι, & σκήλειεν σκελετεύσειεν, ξηράνειεν, καύσειεν.

Σκῆμψις ἀπόσκημψις exponitur Galeno in Exeg. decubitus, aut ipsa decumbendi & ingruēdi actio, de humore in aliquem locum incumbente & illabente, ex libro sexto Epidemiorum. Quibus verbis aphoris. 28. sect. 3. li. 6. Epid. mihi subindicari videtur, vbi ex quibusdam codicibus manuscriptis σκῆμψις adscribitur, apud Galenum autem σκῆψις

legitur & ἀπόσκηψις exponitur. Sic enim scribit. πάντας δὲ ἤκουσα τὴν σκῆψιν ἐπὶ τῆς ἀποσκήψιος εἰρῆσθαι. Omnes verò σκῆψιν ἀπόσκηψιν, hoc est humorum illapsum intellexerũt. Est autem σκίμπτω idem quod σκήπτω, aut etiam σκήπτομαι, quod & σκίμπτω dicitur, nitor, innitor, decumbo, incumbo, ingruo, irruo. σκῆψις etiam pro σκέψις quod considerationem significat sumitur, vt ibidem scribit Gal. antiquorum more qui η pro ε ponebant.

Σκῆνος Hippocrati sumitur pro corpore aut toto corporis alueo. Libello περὶ ἀνατομῆς (p. 54.31.) καὶ μετὰ βρογχίης φλὲψ μεγάλη καλευμένη, δι' ἧς ὅλον τὸ σκῆνος τρέφεται. & cum chartilaginosa arteria vena magna nuncupata, per quam corpus totum nutritur. Libr. etiam περὶ καρδίης (pag. 55.31.) καὶ οἱ ποταμοὶ οὗτοι ἀνὰ τὸ σῶμα πῖσι ἄρδεται τὸ σκῆνος. & hîc fluuii sunt quibus totus corporis alueus irrigatur. Aretæus etiam σκήνεος ea notione vsurpat capit. 6. libr. 2. περὶ ὀξ. ψυχροὶ τὸ πᾶν σκῆνος. toto corpore frigidi. σκῆνος quoque σῶμα exponit Hesychius, sicq; dicitur quòd sit σκηνὴ τῆς ψυχῆς, ἢ οἰκητήριον, animi tabernaculum ac domicilium.

Σκιρὸν καὶ σπογγῶδες Erotianus positum testatur apud Hippocratem, ἀντὶ τοῦ χαυνόσαρκον, laxum & spongiosum, aut fungosum molle, si modo lectio integra est. At Hesychius σκιρὸν, σκληρὸν, πηγὸ exponit.

Σκιαυγεῖν est cæcutire eorum more qui ex vmbra aut tenebris prodeuntes, ad lucis aspectum caligant. σκιαυγεῖ, ἀμβλυώττει, exponit Galenus apud Hippocratem in Exeg. nimirum locum libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 210. 10.) subindicans. καὶ αἱ κόραι σκίδνανται τῶν ὀφθαλμῶν, & σκιαυγέει. oculorum pupillæ dissipantur, & cæcutit. Et libr. περὶ κρισίμων vbi ista repetuntur σκιαυγεῖ legitur (pagina 388. vers. 26.)

Σκίδναμαι dissipor, dispergor significat, frequens Homero & Hippocrati. Libr. 1. de Morb. (pag. 138. 7.) σκίδναται ἀνὰ τὸ σῶμα πᾶν, in totum corpus dispergitur. Et rursus ibidem (vers. 8.) καὶ μᾶλλον δὴ τι σκίδναται ἐς τὰς φλέβας ἢ ἐς τὰς σάρκας. magis tamen in venas quàm in carnes dissipatur. Et libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 210. versic. 9.) αἱ κόραι σκίδνανται τῶν ὀφθαλμῶν, oculorum pupillæ disperguntur, quod repetitur libr. περὶ κρισίμων (p. 388. versic. 26.) Et libr. de loc. in hom. (pagina 64. versiculo 4.) ἐπὶ πολὺ γὰρ σκίδναται ἡ ὀδμὴ τῆς ὀφρήσιος. odor enim quã olfactus per longius interuallum dispergitur. Hesychius σκίδναται exponit διασκεδάννυται, σκορπίζεται, χωρίζεται.

Σκίμπτω & σκίμπτομαι idem quod σκήπτω significat, nitor, innitor, fulcio me, ingruo, irruo & incumbo. Hesychius σκίμπτει ἐρείδεται exponit, & σκίμψασθαι ἐρείσασθαι, additque σκίμπτεσθαι idem significare. Idem σκίμπτει ἐπιπίπτει exponit, ingruit, incumbit, & σκίμπτεται, vt σκίμπτεσθαι idem sit quod σκίμπτεσθαι. Apud Galenum in Exeg. σκιμπτέσθω κατακλειέσθω, exponitur, quod est concludatur. sed vereor vt parum integra sit lectio, vbi etiam quædam exemplaria σκιμφθέσθω habent. σκίμψαι Hesychius exponit ἐμπαγῆναι infixum esse, & ἐμπελαθῆναι adhætere, iungi, vicinũ esse aut admoueri. Idẽ σκιμφθῇ, ἐγγίσῃ προσπελάσῃ, quod est, prope accesserit, adhæserit, pro quo vitiosè ἐγγίσι, προσπελάσει scribitur. Et Galenus in Exeg. σκίμφθη apud Hippocratem duo significare scribit, τό, τε διῃρέθη, diuisum fuit, καὶ τὸ ἐμπελάσθη, appropinquauit, admotum fuit. σκιμφθῇ autem legitur lib. 1. de Morb. (pag. 135. versic. 25.) ἢν μὲν ἐς τὴν φλέβα σκιμφθῇ, & si in venam incubuerit, irruerit, aut firmatus fuerit & infixus. Agitur enim de sanguine humiditati admixto. Cui sanè loco Hesychii expositio optimè quadrat, existimoque hunc Hippocratis locum ab eo (quod sæpe aliàs) vt & à Galeno subindicari, vt sit, & si ad venam accesserit, adhæserit, admotus fuerit. Quod facit vt apud Galenum legendum existimem σκιμφθῇ ἐμπελασθῇ, aut ἐμπελάσῃ: σκίμψαι idem τύψαι, καταξᾶσαι, διελεῖν, quod est tundere, scarificare, diuidere, apud Hippocratem significare scribit, quod de vena dici videtur, pro quo Hesychius σκίμψασθαι πλῆξαι exponit. σκύμψαι tamen vitiosè apud Gal. legitur.

Σκινδαψὸς vox est fictitia apud Galenum & nullius significationis, velut βλίτυρι, cuius meminit cap. 6. lib. 2. de differ. feb. & libr. 3. de præsag. ex puls. (pag. 144. versic. 45.) & libr. 3. de differ. puls. (pagina 35. versic. 43.) vbi tamen videtur serui cuiusdam & instrumẽti nomen esse.

Σκίρρος dicitur Galeno Com. 4. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 15.) ὁ ἀντίτυπος ὄγκος καὶ ἀνώδυνος, tumor renitens & doloris expers. Authori verò Definit. Med. (pag. 400. 52.) σκίρρος ἐστὶν ὄγκος σωμάτων μετὰ σκληρίας, καὶ βάρους, καὶ δυσκινησίας τε καὶ δυσαισθησίας. Scirrhus est corporum tumor durus & grauis, cui motus & sensus coniuncta est difficultas. σκίρροι autem genere duplices sunt, quidam ex sanguinis fœce & melancholia, quidam etiam ex crassa pituita. Quorum generatio interdum etiam statim initio fit, interdum ἐκ μεταπτώσεως, ab inflammatione, erysipelate, aut œdemate. Gal. lib. de Tumor. præter nat. (pag. 356. 17.) Propriè autem dicuntur σκίρροι tumores duri & dolore carẽtes, quos οἰδημάτων nomine complectitur Hippoc. vt scribit Gal. Com. 1. in libr. 6. Epid. (p. 443. 12.) & Com. ad aph. 34. lib. 4. Hi veri & exquisiti scirrhi dicuntur, velut qui ab humore melancholico gignuntur, reliqui scirrhosi tumores, vt scribit Gal. lib. 14. Meth. med. (p. 187. 23. σκίρρον ὀνομάζομεν ὄγκον σκληρὸν, ἀνώδυνον, οὐ μὴν ἀναίσθητόν γε πάντως. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἀνίατος· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ὥσπερ δυσαισθητότεροι τε καὶ δυσαισθητότεροι ἀποφαίνουσι τὸ πάθος μεῖζον, οὕτως οἱ παντελῶς ἀναίσθητοι, ὅσοι γε αἰσθητικὸν ἡ φύσις τοῖς τῶν σωμάτων ἴσμεν ἀναισθήτους ὄντας. εἰ δέ τις ἐκείνους μόνους τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους ὀνομάζειν ἀξιοῖ σκίρρους ὅσοι παντάπασιν εἰσὶν ἀναίσθητοι, τοὺς δὲ ἄλλους οὐ σκίρρους, ἀλλ' ὄγκους σκιρρώδεις, τὰ ὀνόματα ἔστω

ζυγε-

ἐγχύμαζομ, καὶ καλέσομεν οὕτω καὶ ἡμεῖς τὸ πάθος, ὅταν ἐκείνῳ διαλεγώμεθα. Scirrhum appellamus tumorem durum qui sine dolore est, non tamen prorsus sine sensu. Talis enim sanari non potest. Reliqui autem omnes sicut insensilem aut ęgrè sensilem affectam partem reddunt, ita prorsus insensilem non efficiunt, vtique si natura sit sensilis. Ligamenta nanque scimus insensilia esse. Quòd si quis eos duntaxat tumores qui præter naturam sunt, & omninò insensiles, scirrhos appellandos censeat, reliquos verò nō scirrhos, sed tumores scirrhosos, is se de nominibus litem intendere sciat, & nos quoque ita affectum appellabimus, quoties cum eo disseremus. Quod etiam ibidem iterum repetitur (pag.189.versic.17.) Est autem scirrhus lieni familiaris & vtero, de quo agit Paulus lib.3.cap.68. Est & σκίῤῥος τοῦ σπληνός, Authori Definit. Med. (pag.398, versic.23) ὅταν μείζων ὁ σπλὴν ἀποτεθῇ, καὶ λίαν σκληρὸς, καὶ διωγκωμένος. Scirrhus lienis, cùm lien maior valde durus & in tumorem sublatus est. Sic σκίῤῥος ἐν μήτρᾳ ἐστὶ διάθεσις περί τι μέρος αὐτῆς, ὥστε εἶναι σκληρείαν ἀντίτυπον, ὀχθώδη, ἀνώμαλον, ἄπονον τὰ πολλά. Scirrhus vteri est affectio aliquam eius partem obsidens, adeò vt renitens, tumens, inæqualis, & fere sine dolore sit durities. Ibidem (p.399.25.)

Σκιῶδες φθινόπωρον, vmbrosus autumnus, hoc est obscurus, opacus & caliginosus, lib.3. Epid. in st. pest. (pagina 419. versic.15.) vbi scribit Galen. σκιῶδες εἶπεν ὂν ἴσως τὸ ζοφῶδες, ὅπερ σημαίνει τὸ μὴ λαμπρὸν, μηδὲ καθαρὸν, μηδὲ ἀκριβῶς αἴθριον. Vmbrosum dixit pro caliginoso, quod non lucidum, nec purum, neque exquisitè serenum indicat.

Σκληρὸν durum dicitur, secundum Arist. libr.2. de ortu & interitu, quod secundum suam superficiem in se non cedit, aut vt Platoni videtur in Timæo, ᾧ ἂν ἡμῶν ἡ σὰρξ ὑπείκοι, cui caro nostra cedit, quemadmodum scribit Gal. cap.4. libr.5. de simpl. med. fac, & lib.3. de diff. pulf. (pag.39.49.) Durum verò tribus modis vt dicatur vide apud Gorthæum ex Galeno, quemadmodum & siccitate, aut concretione, aut repletione, aut eorum coniugatione durum effici scribit Gal. cap.5. libr.5. de simpl. med. fac. Huic τὸ μαλακὸν quod est molle opponitur, quod & varias etiam habet acceptiones. σκληραὶ κοιλίαι dicuntur Hippocrati aphoris.5.lib.3. alui duræ, resiccatæ, adstrictæ. Et σκληρότης ξηρὴ σώματος, corporis asperitas sicca, cùm corpus rigidum scabrum fit & asperum humore omni exhausto, lib.4. Epid. (pag.333. versic.45.) vbi δέρματος περὶ ἴασιν & συμπτώσιας iungit. σκληρὸν etiam pro graui, molesto, aspero tropicè sumitur, & alias multas figuratas habet significationes, vt scribit Galen. lib.3. de diff. pulf. (p.40.10.) Sic aph.1. sect. 7. lib.6. Epid. κυνάγχαι δὲ καὶ ἀποπληκτικὰ ἢ σκληρὰ καὶ ξηρά. Anginæ autem & partium syderationes, aut duræ & siccæ erant, hoc est graues, quod grauissimos & violentissimos labores adferrent. Rursusque ibidem σκληρόταται δὲ καὶ βιαιόταται αἱ ἐς τὰ ἀποπληκτικὰ ἄγουσαι. Durissimæ autem & vehementissimæ [tusses erant] quæ ad partium syderationes deducebant, hoc est, grauissimæ. Galenus in Exegesi, σκληρὰ κατεσκληκότα, hoc est, assiccata, exponit, additque, καὶ τὰ ἀπ' αὐτοῦ πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. & omnia quæ ab eo deducuntur iuxta eandem rationem dici. Quod certè vt huic loco accommodari potest, ita & aphorism.71. libr.5. & 15. sect. 6. lib.6. Epid. propius quodammodo respicere videtur. Vnde quoque σκληρύνει σκελετεύει, hoc est assiccat idem exponit, & σκληρύνεται σκελετεύεται, assiccatur. σκληρύνει autem vsurpat Hippocrat. aphorism.26. sect.3. libr.6. Epid. ψύξις τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύνει. Refrigeratio quæ ventre continentur indurat, assiccat. Et μίξις τὰ κατὰ τὴν γαστέρα σκληρύνει. Coitus quæ ventre continentur assiccat, arefacit, & extenuat. Vnde ἐσκληρυμένοι dicuntur Galeno libri secundi salubr. (pagina 238. versiculo 58.) extremè macilenti, sicci & graciles, quasi assiccati, inueterati & torrefacti, vt vertit interpres, qualis habitudo est in corporibus osseis. Hinc etiam est σκληρυσμὸς δέρματος, cutis durities, asperitas, scabrities & resiccatio, lib. περὶ χυμῶν (p.115.3.) & totius corporis, vbi totum corpus strigosum est, rigidum, asperum & exuccum, omni humore frugi consumpto, in Prorrh. (pag.176. versic.52.) & Coacis Prænot. (p. 426.37.) Rursusque in Prorrh. (p.193.21.) κατάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, corporis perfrictio cum rigiditate, & Coac. Prænot. (p. 424. 36.) vbi totum corpus ita perfrigeratum est vt obrigeat & induretur, aut ex siccitate asperatur & contrahitur. Quod præsentissimum minatur exitium, vt scribit Galenus Com.2. in Prorrh. Aut enim ita refrigerari corpora vt obrigeant, mortem propinquā, aut ita resiccari vt indurescant, perniciem breui affuturam indicat.

Σκληρυσμοὶ τῶν ἄρθρων, articulorū duritas aut durities, cū ob siccitatē ita indurātur articuli, vt haud facilè flecti queāt, aph.18. sec.1. l.6. Ep.

Σκληρύσματα tumores duros significant in Coac. Præn. (p. 432. 49.) τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύσματα μετὰ πόνου, durities in ventre cum dolore, οἰδήματα σκληρὰ καὶ ἐπώδυνα vocat in Progn. Hippocrates. σκλήρωμα dicitur lib.4. Epid. (pag. 332.41.) etsi σκλήρωμα significat authori Definit. Med. (pag.399.24.) tumorem subdurum in aliqua vteri parte exortum, & Paulo libr. 3. cap. 68.) tumorem durum in vteri collo præcipuè consistentem, & scirrhi speciem quandam. *Σκληροκοιτεῖν est duro cubili & strato vti, lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 32. 53.) velut est humi decubitus, χαμευνίαν dicit Gal. Com. ad aphor.29. lib.3. humicubationem Tertullianus. Vnde σκληροκοιτίαι dicitur lib. 3. περὶ διαίτης (pag.100. 26.) * Rursus ibidem (pag.441. versic.46.) σκληρύσματα duritias significant, & de veratro scribitur, σκληρύσματα ποιέει, duritias facit. Quod intelligitur de

Asteriscis inclusa sequi debuerant versum 13. paginæ sequentis.

torminibus ac distortionibus, quæ sentiuntur malè exhibito veratro, non attenuato humore, neq; emollita corporum per quæ purgatio fieri debet soliditate, vt præcipit Hippocrat. aphorism. 13. libr. 4. & 5. sect. 1. libr. 6. Epid. Periculum nanque est ne violenta illa cõcussione & conuulsione distenta vasa sua rigiditate rumpantur. Possunt & σκληρύσματα ariditatem & siccitatem denotare secundum significationem à Gal. attributam, quòd veratrum exhibitum ariditatem, resiccationem ac extenuationem faciat.

Σκολιαίνεσθαι propriè significat in latus obliquari & peruerti, sed sumitur generaliter de quacunque peruersionis specie, siue in latus, siue in priorem aut posteriorem partem id fiat, apud Hippocratem libr. de art. (pagina 620.35.) σκολιαίνεται γοῦν ῥάχις, quòd Galenus exponit διαστρέφεται καθ' ὁντινοῦν τρόπον. Spina igitur quouis modo peruertitur. Aliôqui σκολίωσις est spinę in latus peruersio, cùm in latus emouetur. Eam ibidem exponit Gal. τὴν ῥάχεως διαστροφὴν εἰς τὰ πλάγια, & initio Com. 3. in libr. de artic. (pag. 610.55.) Est & σκολιότης ὑποχονδρίου, hypochondrii obliquitas, hoc est inæqualitas, vbi inæqualiter affecta sunt hypochondria, libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 101.53.) ὑποχόνδριον μὲν γὰρ εἰ ἐπίπονόν ἐστιν, ἢ ἐπηρμένον, ἢ ἔχει τινὰ σκολιότητα. Hypochondrium igitur si cum dolore fuerit, aut in tumorem sublatum, aut quandam obliquitatem habeat. ἀνωμαλίαν exponit ibidem Gal. inæqualitatem, ὅπερ ἐν τῷ προγνωστικῷ κατὰ τήνδε τὴν λέξιν ἔγραψεν, εἰ ἀνωμάλως διακείμενον τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερά. quod in Prognostico hac oratione scripsit, si inæqualiter tam dextra quàm sinistra parte affectum sit.

Σκολοπομαχαίριον gladiolus acutus dicitur aut cultellus, ad paxilli formam accedens, vt nominis ratio testatur, quo in execando fœtu vtitur Paulus libr. 6. cap. 74. Hippocrates verò μαχαίριον vsurpat libr. 1. περὶ γυν. (p. 252.22.) & libr. περὶ ἐγκατατομῆς, σκολομαχαίριον passim & diminutè scribitur.

Σκορδίνημα est pandiculatio totius corporis & cum oscitatione extensio. Sic enim σκορδίνημα exponitur, διάτασις μετὰ χάσμης, magna corporis cum oscitatione extensio, pandiculationem Latini dicunt. Et Galenus in Exeg. σκορδινᾶσθαι apud Hippocratem exponit διατείνεσθαι, καὶ μάλιστα μετὰ χάσμης, hoc est extendi præcipueque cum oscitatione. Est & σκορδινᾶσθαι Polluci, μετὰ χάσμης ἀποτείνειν ἑαυτὸν, & Aristoph. Schol. μετὰ χάσμης τὰ μέλη ἐκτείνειν, membra cum oscitatione extendere, quod pandiculari dicitur. σκορδίνημα vsurpatur Hippocrati libr. 2. Epid. (p. 314. 46.) pro quo κορδίνημα legi testatur Erotianus, & καρηβαρίαν significare, παρὰ τὸ κάρα δινεῖσθαι, hoc est, capitis grauitatem, quòd caput in orbem vertatur, adducto Aristoph. testimonio in Ἀχαρν. (pag. 262) quo verbo idem vtitur etiam in Vespis & Ranis. Erotianus quoque iterum σκορδίνημα exponit τὸ καρηβαρεῖν, itaque antiquis dici scribit & Aristophani. Annotatur etiam ex Corintho σκορδίνημαι ἢ κορδίνημαι τὸ καρηβαρεῖν apud Ionas significare. σκορδινέεσθαι pro σκορδινᾶσθαι ponitur apud Hippoc. lib. περὶ ἐπικυήσιος (p. 49.34.) καὶ σκορδινέηται, aut pandiculetur, hoc est toto corpore extendatur. Dicitur etiam σκορδινισμὸς & σκορδινισμοὶ, & in quibusdam exẽplaribus, σκορδυνισμοὶ pandiculationes, aph. 4. sect. 5. lib. 6. Epid. Vbi scribit Gal. σκορδινισμὸν tale quoddam esse symptoma in omnibus musculis, quale in oscitatione musculis inferioris maxillæ contingit: fierique à natura ad euacuanda vitiosa excrementa, quæ in musculis existunt. Idem Gal. Com. ad aphor. 56. libr. 7. σκορδινισμὸν fieri vult ab humiditate flatuosa aut spiritu vaporoso in musculis voluntarii motus contento.

Σκορδίυ exponit Erotianus apud Hippocratem βοτάνης ὄνομα, herbæ esse nomen. De ea agit Dioscord. cap. 125. lib. 3.

Σκορόδου φύσιγγα, τὸ ἔξωθεν λέμμα, hoc est exteriorem corticem idem exponit apud Hippocr. quod sumptum est ex libr. de fistulis (pag. 517.36.) vt postea scribemus.

Σκότος tenebras significat, sed pro tenebricosa oculorum caligine quæ ex capitis vulnere oborta est, sumitur libr. 5. Epid. (pag. 337. 47.) καὶ αὐτῷ σκότος κατεχύθη. eique oculorum caligo offusa est. Inde σκοτοῦσθαι oculorum caligine tentari dicitur & vertigine corripi. Ibidem (pag. 339. 46.) καὶ τότε μὲν ἐσκοτώθη. ac tunc quidem oculorum caligine, aut vertigine correpta est. In vertigine nanque cùm pręcipua duo sint symptomata, tenebricosa caligo oculis obuersata, & omnium rerum circumactio, à priore Græcis σκότωμα dicitur (Aretæo cap. 3. lib. 1. περὶ χρ. παθ.) & σκοτωματικὸν πάθος (Galeno lib. 3. de loc. aff. cap. 8.) Latinis à posteriore vertigo, & ab vtroque σκοτόδινος (aph. 17. lib. 4.) aut σκοτοδινίη. Ex eadem origine σκοτώδεες dicuntur Hippocrati, qui tenebricosa vertigine vexantur, & quibus tenebricosæ caligines circum oculos obuersantur, in Prorrh. (pag. 192.1.) vbi Galenus σκοτώδεας exponit τοὺς ἐν ταῖς κινήσεσι σκοτουμένους, eos qui inter mouendum caligine aut vertigine vexantur. & σκοτώδεες iidem esse videntur qui σκοτωματικοὶ vocantur Authori Definit. Med. (pag. 398.4.) Eademque ratione σκοτώδεα tenebricosas vertigines significant, in Coac. Prænot. (pag. 433.47) τὰ σκοτώδεα ἐξ ἀρχῆς αἱμοῤῥοΐη ῥινὸς λύει. Tenebricosas vertigines ab initio sanguinis ex naribus fluxio soluit. Et rursus ibidem (pag. 434.3.) ἐξ αἱμοῤῥοΐδος ὅσον ἐπιφανείσης σκοτώδεα ἐλθόντα. Ex venarum osculis sanguinem fundere solitis aliquantulum apparentibus, tenebricosæ vertigines obortæ. At lib. 1. Epid. (p. 367.32.) τὰ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας, tenebricosas oculorum caligines, in febre ardente significant, ἀμβλυωσμὸς in Prognost. dixit Hippocr. offusas oculis tenebras Celsus cap. 7. lib. 2. Est autem σκοτόδινος (vt scribit

bit Gal. Com. ad aphor. 17. lib. 4.) ἐπειδὰν ἅμα περιδινεῖσθαι δοκεῖ τὰ βλεπόμενα, ἥτε διὰ τῆς ὄψεως αἴσθησις ἐξαίφνης ἀπολεῖ), δοκούντων αὐτῷ σκότος περικεχύσθαι. γίγνε) δὲ τοῦτο, τοῦ στόματος τῆς κοιλίας ὑπὸ μοχθηρῶν χυμῶν δακνομένου. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τῶν νεύρων τῶν ἐξ ἐγκεφάλου καθηκόντων εἰς αὐτὸ, βλάπτεται τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα, κακοπραγοῦντος τοῦ μορίου. Tenebricosa vertigo dicitur quando simul res conspectæ videntur circumuolui, & sensus visus repente deperditur, cùm ægroti sibi tenebras circumfundi existiment. Quod contingit ore ventriculi à prauis humorib. demorso. Ob magnitudinẽ enim neruorũ à cerebro ad ipsum pertingentiũ, animi functiones offenduntur, ea parte malè affecta. Σκοτοδίνη etiam dicitur in Coac. Prænot. (p. 428. 30.) pro σκοτοδινίη, vt legitur libr. 2. de Morb. (pag. 140. 46.) & (pag. 143. 31.) & aliàs.

Σκυθρωπὸς, tristis, auster⁹, vultuosus, tetrico vultu & supercilioso, morosus ac difficilis, quales sunt melancholici, qui Scythico est vultu & inamœno, κατηφὴς Græcè dicitur, cui ἱλαρὸς hilaris opponitur apud Xenoph. libr. 2. ἀπομνημονευμάτων. Ægr. 14. libr. 3. Epid. post st. pest. σιγῶσα δὲ καὶ σκυθρωπή. taciturna verò & terrico vultu, de muliere melancholica. In Prorrh. (p. 185. 30.) πρόσωπον τὸ λίην σκυθρωπὸν, vultus valde tetricus & superciliosus, toruus aspectus. Sic in Coac. Pręn. (p. 430. 13.) σκυθρωπότης ἐν ὀξεῖ damnatur, in morbo acuto tetrica & superciliosa facies, aut morosus & difficilis vultus. Inde σκυθρωπότεραι παραφροσύναι dicuntur desipientiæ tetricosiores & austeriores, quæ ab atra bile fiunt.

Σκυλάκια σιαλώδη, κύνεια κρέα λιπαρά, hoc est caninas carnes pingues, exponit Erotianus apud Hipp. Quod legitur lib. περὶ ἀφόρων (p. 292. 36.) καὶ ἐσθιέτω σκυλάκια σιαλώδεα ἑψηθέντα. & edat catulos pingues percoctos. σκυλάκια ἑφθὰ vocat eadem in re lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag 51. 6.) Catulorum verò lactentium carnes pro cibo veteribus fuisse testatur Plin. lib. 29. ca. 4. & Oribasius Collect. lib. 1. ex Mnesithei Atheniensis sententia laudauit. Catulinam carnem esitauisse Romanos Plautus in Saturione refert, vt scribit Festus. Hippocrates quoq; pluribus locis in variis affectibus cibo non parum commendauit, vt libr. περὶ παθῶν (p. 188. 21) τὰ κύνεα κρέα κουφότατα. & lib. 2. περὶ διαίτης (p. 93. 33.) σκυλάκια δὲ ὑγραίνει καὶ διαχωρέει. Catulinæ carnes humectant & per aluum secedunt. Lib. περὶ παθῶν (p. 186. 32.) non febricitantibus σκύλακος κρέας ἑφθὸν, catuli carnes coctas exhibet. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 193. 31.) in thoracis tuberculo κρέασι σκυλακείοισιν vtitur, vt & (p. 200. 25.) in hydrope ex hepate. Rursus lib. 2. de Morb. (p. 149. 30.) in pleuritide σκύλακα καθεφθὸν exhibet, vt & postea (pagina 154. 10.) κρέα σκυλακεία.

Σκίλλης τὸ χρῶδες exponit Erotianus apud Hip. τῆς ῥίζης τὸν χυλὸν, radicis succum. Verùm apparet manifestum vitium apud Erotianum. σκίλλης enim τὸ μυξῶδες legendum apparet, vt legitur libr. de Vlceribus (p. 516. 12.) quod interiorem partem scillæ mucosam indicat, & quod maximè est medium, direptis viuo tenus tunicis. σκίλλης τὸ νηρῶδες quędã habent exemplaria Erotiani, quæ etiam vitiũ redolent, & pro eo τὸ ὑγρῶδες reposuit Henric. Steph. Ac nescio an pro νηρῶδες νιτρῶδες legi possit, cum sit scillæ succus acris & feruens ac mordens vt nitrum. νηρὸν Varinus τὸ κάθυγρον exponit, vt sit τὸ νηρῶδες, in scilla quod succosum est, facili lapsu vt τὸ χρῶδες pro τὸ νηρῶδες scribatur.

Σκυρίαι αἶγες, Scyriæ capræ probantur Hippoc. ad lac puerperæ augendum, & caseus caprinus, lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 245. 21.) Est autem Scyros insula vna ex Cycladibus Plinio lib. 4. cap. 12.

Σκῦρος, pro σκίρος siue σκίῤῥος scriptũ, exponitur Gal. in Exeg. πῶρος, callus, aut durities callosa. & legitur lib. 1. περὶ γυν. (p. 238. 46.) ἢν δὲ λαπαχθῇ ὁ σκῦρος. Si verò scirrhus aut callus emollitus fuerit. Et rursus ibidem (v. 45.) τὸν σκῦρον διαχέει. scirrhum aut callum diffundunt. Sic etiam σκιρωθῶσι, πωρωθῶσι, ex eodem loco ibidem exponit Galenus (v. 44.) καὶ ἢν σκυρωθῶσιν, si indurati (vteri) fuerint, aut occalluerint. Agitur enim illîc de vteris in duritiem quandam callosam obdurescentibus aut lapidescentibus. Erotianus tamen σκυῤῥωθῶσιν aut σκυῤῥωθῶσιν legit, & σκληρυνθῶσι exponit, hoc est obduruerint, & idem esse ait quod σκιῤῥωθῶσιν, quandoquidem σκίῤῥον σκύῤῥον vocat Hippocr. Sic lib. 2. περὶ γυν. (p. 279. 4.) scribitur, ἢν σκυῤῥωθῶσιν αἱ μῆτραι, si induruerint vteri. Et lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 20.) de vteri osculo, ἢν δὲ σκυῤῥωθῇ, si obduruerit, vbi Aldus σκυρωθῇ legit. Scribitur etiam rursus libr. 2. περὶ γυν. (p. 279. 10.) ἢν αἱ μῆτραι σκιρωθῶσι, & (v. 19.) ἢν δὲ σκληρυνθῶσιν αἱ μῆτραι, vnde expositionem suam hausisse videtur Erotianus. Et libro περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 223. versiculo 38.) ἢν σκιῤῥωθῶσιν αἱ μῆτραι. & (v. 44.) ἢν σκιῤῥωθέωσιν αἱ μῆτραι. σκυρωθῶσι etiam λιθωθῶσιν exponit Hesychius, hoc est in lapidem obduruerint, nimirum (vt opinor) Hippocratis locum superiorem subnotans.

Σκύτα, τὰ κατὰ τὴν σκυταλίδα τοῦ αὐχένος, quæ sunt circa ceruicis nodum exponit Galenus apud Hippocratem in Exegesi. Quam etiam dictionem agnoscit Erotianus, & exponit τὸ μεταξὺ τῶν τενόντων καὶ τοῦ τραχήλου, id quod est inter tendones & ceruicem, ex Petronii testimonio. Addit quoque quibusdam dici τὸν νωτιαῖον μυελὸν, spinalem medullam, nonnullis etiam, τὸ ἰνίον, aliis, τὸν μεταξὺ τοῦ μετώπου καὶ τῶν ὀφρύων τόπον, locum inter frontem & supercilia medium, quod ἐπισκύνιον appellant. Quosdam etiam σκύτα dixisse τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα, capitis cutem, παρ' ὃ καὶ ἡ σκύτα εἴρηται. Verùm in his Erotiani verbis vitium esse suspicor, & ἡ σκύτη εἴρηται legendum existimo, vt à σκύτα κεφαλὴ, σκύτη dicatur. Sic enim Hesychio σκύτη κεφαλὴ exponitur, & σκύτος, παῦ δέρμα. Qui etiam

σκῦλα τὸν περὶ χεῖλον σπιλοῖς dici scribit. Libr. de art. (pag. 604. 27.) ἡ σὰρξ τοῦ σκύπως legitur, longè alia quidem notione, & nihil ad hunc locum pertinet. Hæc autem Erotiani verba dictioni σκῦλος Petronio attributa annotantur ex lexico veteri apud Henr. Steph.

Σκυτίνην Erotianus apud Hippocratem, πεπλησμένην ἢ πεπυκνωμένην exponit, h.e. coactam, compactam & condensatã. Atq; haud scio an iis verbis subnotet locum lib. 4. de Morb. (pag. 174. 39.) vbi scribit: ὥσπερ εἴ τις λήκυθον σκυτίνην στενόστομον ἐμπλήσας ἀλείφατος, καταστρέψειεν ἐπὶ τὸ στόμα κατ' ἰθύ. Non secus ac si quis ampullam oleariam coriaceam angusti oris, oleo impletam, in os è directo obuertat. Sic enim lecythum illam confertim plenam oleo, vt nihil effundatur, πεπλησμένην καὶ πεπυκνωμένην accepisse videtur Erotianus, hoc est, adeò compactam, & oleo plenam ac condensatam, vt ore obuerso oleum effluere nequeat. ἐπιτέχει γὰρ τὴν ὁδὸν τὸ ἄλειφαρ, ἅτε πολλὸν καὶ ἀλὲς ἐπικείμενον. Oleum enim multum & confertum incumbens, viam obturat, vt ibidem scribitur.

Σκύτιον ὑποκεφάλαιον idem etiam exponit, δερμάτινον προσκεφάλαιον, ὅπερ καὶ πίλλιον. coriaceum puluinar, Latini puluinum dicunt. Verùm σκύτινον ὑποκεφάλαιον scribitur apud Hippocratem lib. de fract. (p. 540. 54.) καὶ ὑποθέντα σκύτινον ὑποκεφάλαιον, ἢ ἓν, ἢ πλείω, & supposito coriaceo vno puluino, aut pluribus. Et libr. de artic. (pag. 621. versic. 33.) ἔπειτα ἐπὶ τὸ ὕβωμα ἐπιτιθέειν ἢ πτύχιον τι πολύπτυχον, ἢ μικρὸν τι σκύτινον ὑποκεφάλαιον. Deinde supra gibberum multiplex aliquis panniculus, aut paruus aliquis puluinus imponatur. Sic libr. 2. de Morb. (pag. 142. 16.) τὸν ἀσκὸν τὸν σκύτινον, hoc est scorteum vtrem calida impletum capiti adhibendum vocat.

Σκώληκες κοπρίωνες, vermes stercorarii aut oletarii, & qui in stercoribus reperiuntur, vermes pilularii dici possunt, ac videntur esse ex scarabeorum genere. Iis siccatis vtitur ad purulentos vteros Hippocrat. libr. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 50. versic. 28.) καὶ τοὺς σκώληκας δὲ τοὺς κοπρίωνας ὡσαύτως ξηραίνειν ἐν τῷ ἡλίῳ. & vermes stercorarios eodem modo in sole siccato.

¶ Σμαραγέω, ῶ, resono, strepitum edo, fragorem seu stridorem emitto, quo sæpe vtitur Homerus, vt Il. β. (v. 210.) σμαραγεῖ δέ τε πόντος, quod exponit Hesychius ἠχεῖ, ψοφεῖ, strepitum edit, resonat, Hippocrat. libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 278. versic. 42.) ἡ γαστὴρ αἴρεται καὶ φυσᾶ, καὶ σμαραγεῖ. venter attollitur, inflatur ac resonat, sonitum edit.

Σμήγματα sunt medicamenta detersoria, pulueribus primùm attributa, de quibus abunde Gorrhæus. Cælius Aurel. cap. 2. libr. 3. Tard. Pass. lacessentes atq; purgatiuos pulueres nuncupari scribit.

Σμηκτὶς γῆ inde aut σμηκτρὶς dicitur, creta detergendi vi prædita, creta Cimolia. Sic enim σμηκτρίδα γῆν, τὴν κιμωλίαν Galenus & Erotianus apud Hippocratem exponunt, ex libro secundo περὶ γυναικ. (pagina 284. versic. 49) vt antea scripsimus, quam σμηκτρίδα vocat lib. de fist. (pag. 517. 47.) & quidam codices apud Erotianum.

Σμύρνα, myrrha, lachryma est arboris Arabicæ, spinæ Ægyptiæ non dissimilis, vt scribit Diosc. c. 78. lib. 1. Σμύρνης ἀμιναίας aliquoties meminit Crito apud Galenum libro quinto. κατὰ τόπ. in pastillis ad Lichenas (pagina 226. 48. 52. & pag. 227. 1.) & Asclepiades (pag. 232. v. 26.) Sed certè Minæam scribi oportere satis constat ex Gal. lib. 1. de Antidotis (pag. 433. 54.) qui Myrrham maximè probatam his verbis scribit: τὰ δὲ ἐφεξῆς τῶν προγεγραμμένων, ἥ τε σμύρνα καὶ ὁ κόστος, οὐ χαλεπὰ γνωρίσαι τοῖς ἤδη προεωρακόσιν. εἰδέναι δὲ δεῖ ἐπιτήδειον οὖσαν εἰς τὰς ἀντιδότους τὴν τρωγλοδύτην λεγομένην σμύρναν. ἔνιοι δὲ αὐτὴν ὀνομάζουσι μιναίαν ἀπὸ τῆς χώρας καθ' ὃ γίνεσθαι φασὶ τὴν καλλίστην, εὐώδη, πάντη δὲ ἔσω, καὶ ὡς πρόσθεν εἴρηται, μηδὲν ὀποκαρπασίζον ἔχειν. Quæ deinceps subscribuntur, myrrha & costus, nequaquam sunt cognitu difficilia iis qui ea ante viderint. Nosse autem oportet myrrham quæ Troglodytis dicitur antidotis conuenire. Hanc quidam Minæam, à loco in quo optima nasci ferunt vocant. Boni autem esse odoris debet, neq; (vt antea dictum est) quicquam opocarpasi admixtum habere. Minæam quoq; myrrham post Troglodyticam probat Plinius cap. 16. libr. 12. Sed ἀμιναίαν καλουμένην ὑποδόκιμον scribit Dioscorid. Minæam autem dictam à Minæorum pago constat. Vnde & Thus Minæum probatur Plinio cap. 14. lib. 12. cùm nec præterea Arabum alii thuris arborem videant. Eadem probatissima myrrha σμύρνα πρώτη, hoc est, primaria vocatur libr. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 52. vers. 6.) & σμύρνα ἀκήρατος, lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 261. vers. 43.) hoc est myrrha pura & syncera. σμύρναν καλωνίην, myrrham caloniam ad vterorum suffitum cum rosaceo adhibet Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 220. 14.)

Σμωδίκων μωλωπικῶν exponit Galenus in Exeg. apud Hippocr. hoc est, τῶν πρὸς τὰς σμώδικας, ὅπερ ἐστὶ μώλωπας, ἁρμοζόντων, ad σμώδικας, id est, vibices conuenientis & accommodati. Est enim σμωδικὸν pharmacum ad vibices conueniens, & σμῶδιξ vibex, liuor ex plaga, ὁ ἐκ πληγῆς ὕφαιμος μώλωψ. σμῶδιξ exponitur Hesychio μώλωψ τὸ ἀπὸ πληγῆς οἴδημα. & σμώδιγξ ὕφαιμος μώλωψ, ὁ τῆς πληγῆς τύπος. & σμώδιγγες μώλωπες, τραύματα.

¶ Σολοικὸν quod est absurdum & incongruum, indecens, insulsum, τὸ ἀμαθὲς exponit Hesychius. Libr. de fract. (pag. 553. versic. 14.) καὶ γὰρ σολοικότερον μηχανοποιεῖν μηδὲν δέον, Machinas enim cùm minimè est opus adhibere absurdum est.

Σομφὸν τὸ χαῦνον exponit Erotianus apud Hippocratem itemq; Hesychius, hoc est inane, fungosum, aut spongiosum, & tribuitur mammis mulierum ab Aristotel. Libr. de loc. in homine (pagina 64. versic. 3.) de naribus. σομφὸν δὲ ὡς σπογγιά. mollis laxitas velut spongia. At φθέγγεται σομφὸν libr. 2. de Morb. (pag.

(pag. 147. 19.) obscurè loquitur aut non clarè significat, vocem quassatam aptè vernaculè dicimus. τὸ φαιὸν ἐπὶ χρωμάτων λέγεται σύμφων τοῖσδέ τισι, τὸ μεταξὺ λευκοῦ καὶ μέλανος δηλοῦν, (vt scribit Gaza) fuscus color obscurus est, & abolitis extremis ex albo & nigro mixtus.

Σοφιζόμενοι ἰητροὶ, Medici qui sibi falsò sapientiam venditant aut arrogant, sophistæ, & qui sibi sapientes videntur, errant tamen. Libr. de fract. (p. 527. 26.) οἱ δὲ ἰητροὶ σοφιζόμενοι, δηλονότι οἱ ἁμαρτάνουσι. Qui verò Medici sapientiam sibi falsò arrogant, ii nimirum peccat. Vbi Galenus σοφιζομένοις exponit, τοῖς σοφὸν μέν τι δοκοῦσι τοῖς εὑρίσκειν ἁμαρτάνοντας δὲ, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲ τὰ τοῖς ἰδιώταις ἅπασι καλῶς γινωσκόμενα φυλάττοντας. hoc est, eos qui sibi videntur aliquid sapienter inuenisse, errant tamen, ac propterea neque ea obseruant, quæ ab imperitis quibuslibet rectè cognoscuntur.

Σοφίην Erotianus apud Hippocratem interdum τέχνην, artem significare, interdum etiam τὴν περιεργίαν, anxiam sedulitatem, scribit: τέχνην verò indicare vult cùm scribitur σοφίῃ παιδεύεται, arte instruitur. Libr. περὶ τέχνης (pag. 1. versic. 14.) δυνάμενος δὲ, διὰ σοφίην, ᾗ πεπαίδευται, potens verò ob sapientiam, qua instructus est. Vult enim tractationem præsentem quam suscepit, artem Medicam ab inuidorum & imperitorum calumnia defendere posse ob sapientiam qua est prædita & instructa.

Σούσινον oleum liliaceum aut lilinum dicitur ex liliis confectum, ideoque κρίνινον vocatur, & αἰγύπτιον ἔλαιον λευκόν. Hoc enim Gal. in Exeg. τὸ ἀπὸ τῶν κρίνων σκευαζόμενον exponit, ὅπερ καὶ κρίνινόν τε καὶ σούσινον ἔλαιον ὀνομάζουσι. Eo vtitur ad subditiria vteri medicamenta Hippocrates lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 221. 1.) & σούσινον ὃ ἐστὶν ἐν γῇ αἰγυπτίην vocat: (Sic enim legendum videtur, cùm vitiosa sit & asterisco notata in codicibus lectio:) quòd αἰγύπτιον ἔλαιον λευκὸν dicatur Galeno, & optimum esse in Ægypto constet. Est & Susini vnguenti compositio apud Dioscorid. cap. 63. libr. 1: & lilinum dicitur, optimumque in Ægypto esse constat. Id vtiliter ad muliebria mala adhibetur, atque à Gal. αἰγύπτιον μύρον λευκὸν vocatur. Paratur autem ex liliis & aromatibus, ideoque κρινόμυρον & σούσινον nuncupatur. Paratur quoq; Theophrasto in libello περὶ ὀσμῶν, ἐκ τῶν κρίνων; ex liliis, verùm idem ab vnguento Ægyptio discernit. Per σούσινον ergo apud Hippocratem aut vnguentum Susinum, aut oleum intelligi potest, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 227. 29. & 48.) Susini vnguenti crebra est mentio apud Gal. lib. 3. κατὰ τόπ. (p. 190. 22. & 49.)

¶ Σπάδων apud Hippocratem σπάσμα, hoc est vulsum aut vulsuram significat, vt annotat Galenus in Exeg. qui etiam adscribit fœmininum esse nomen. Erotiano quoque σπάδων est σπασμὸς σώματος, corporis conuulsio ac contractio quædam. σπάδων autem in vena thoracis aut pulmonis dicitur Hippocrati, cùm præ sanguinis copia intensè distenditur aut conuellitur citra ruptionem, fitq; velut varix, hoc est, varicis modo intumescit & eleuatur. Conuelluntur enim quæ in ea sunt fibræ, cùm subitò & affatim distenduntur, aut ex ictu aliquo violentiam patiuntur, velut σπάσμα fit in carne aut neruo, quod est vnitatis solutio citra vulnerationem. Libr. 1. de Morb. (pag. 132. versic. 33.) ἢν δὲ τὸ φλέβιον παντάπασι μὲν μὴ διαρραγῇ, σπάδων δ' ἐν αὐτῷ γένηται, γίνεται δὲ μάλιστα ὡς κιρσός. At si vena quidem non omninò rupta fuerit, sed in ipsa conuulsio fiat, fit autem præcipuè velut varix. Dicitur & σπάδων in carne αὐτὸ τὸ σπάσμα τὸ ibidem (pagina 133. versic. 10.) ἀλλ' ἐν τῇ σαρκὶ σπάδων γένηται. sed in carne conuulsio fit. Agitur enim illic de suppurati thoracis causis, cùm ex labore, aut intensa exercitatione, aut motu, thoracis anterioris aut posterioris vena adeo distenta fuerit, vt rumpatur, citra vulnerationem tamen aut vnitatis solutionem, adeo vt sanguinis sputum non sequatur, sed fibræ conuellantur, violentiam & distentionem patiantur, & vulsum fiat. Sic rursus ibidem (pag. 134. versic. 43.) γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πόνων, ὁκόταν τὸ τῶν φλεβίων σπαδὼν ῥαγῇ, μὴ ῥαγῇ δὲ παντελῶς, ἀλλὰ σπάδων ἐν αὐτῷ γένηται. fiunt etiam [tubercula in costis] ex laboribus, cùm venula aliqua diuulsa rupta fuerit, neque tamen prorsus rupta fuerit, sed ita vt in ipsa conuulsio fiat. Et (v. 45.) εἰ δὲ σπάδων ἐν τῷ φλεβίῳ γένηται. Si verò conuulsio in vena fiat. σπάδων autem σπασμὸς ab Hippocrate exponi videtur ibidem (pagina centesima trigesima tertia versiculo quadragesimo quarto) vbi de suppuratis inferiore ventre scribitur, γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ σπασμῶν, καὶ ὅταν φλέβιον σπαδὼν ῥαγῇ, τὸ αἷμα ἐκχυθὲν σήπεται καὶ ἐμπυεῖ. fiunt autem & à conuulsionibus, cùm venula conuulsa rupta fuerit, sanguis effusus putrescit, & pus intrò generat. Rursusque (pagina centesima trigesima quinta versiculo primo) οἷσι δὲ ὁκόταν ἀσθενέα γένηται τὰ σπάσματα ἐν τῇσι σαρξὶν ἢ ἐν τῇσι φλεψὶν, οὐκ ἐκπυΐσκεται. Quibusdam autem cùm imbecilla fiant in carnibus aut venis conuulsa, nō suppurant. Quinetiā in exemplaribus Regiis manu scriptis Hippocratis ex quodam Scholio ad librum primum de Morb. adscribitur, σπάδων κατὰ χαμμαλιῶς ὁ εὐνοῦχος λέγεται, ἐνταῦθα δὲ δοκεῖ μοι λέγειν τὸ ἐν τῷ φλεβίῳ σπάσμα. καὶ γὰρ τὰ σπάσματα σπάδωνες καλοῦνται. Sic σπάδωνα τὸ σπάσμα ἢ τὸν εὐνοῦχον exponit Hesychius. Sudæ verò σπάδων τὸ σπάσμα significat, & σπάδων ὁ ἐκτομίας dicitur. σπάδωνα autem acutum tractum apud Hippoc. vertit Cornarius.

Σπάθαι dicuntur costarum ossa Polluci libro secundo. τὰ μὲν τῶν πλευρῶν ὀστᾶ, σπάθαι. Rufo autem Ephesio costarum ossa vel costæ ipsę: πλευρὰ δὲ καλεῖται παρ' ὃ ὑπὸ τῇ μασχάλῃ, τὰ δὲ ὀστᾶ πλευραὶ καὶ σπάθαι. σπάθην scapulas apud Hippocratem accipiunt libr. περὶ ἄρθρων (pagina quinquagesima octaua versiculo decimo octauo) πῆχυ γὰρ ποιεῖ τὴν σπάθην. καὶ

ἅμα τῷ πόδε καὶ μήρω παρέπονται. Confestim autem scapulæ dolent, & ambo pedes ac crura consequuntur.

Σπαθομήλη vide μήλη antea.

Σπανοπώγωνες qui raram habent barbam & quibus menti pili decidunt, quasi raribarbi, Galenus libro tertio περὶ εὐπορίστων (pagina 456.14.)

Σπαραγμὸς idem quod σπασμὸς conuulsio, laniatus, vnde σπαραγμώδης qui conuulsione tentatur, libr. 7. Epid. (pag. 356. versic. 13.) σπασμώδης dicitur libr. 5. Epid. (pag. 343.6.) à σπαράσσω vel σπαράττω quod est vellico, dilacero, vnde σπαρασσόμενοι ἀνημέτως, qui citra vomitum vellicantur, in Coacis Prænot. (pagina 441. versic. 33.) Intelliguntur autem quibus os ventriculi humorũ vitio vellicatur aut lancinatur. Verùm σπαρασσόμενοι malim. Hesychius σπαρασσόμεθα, ξεόμεθα, παρασσόμεθα exponit.

Σπαργᾶν de luxuriante & ferociente humorũ impetu dicitur, dum ad excretionem pruriunt, trãslatione ab animalibus ducta, quæ in Venerem prona seminis prurigine titillãtur, quod ὀργᾶν dicitur. σπαργᾶν autem mammis lactis copia turgentibus & distentis accommodatur, dum præ nimia lactis abundantia rupturã minãtur, adeoq; tenduntur vt lac stillent. Sic σπαργᾶν exponit Hesychius ὅτι οἱ μαζοὶ πλήρεις ὦσι γάλακτος. Lib. 2. Epid. (p. 318.29.) ἢν τὰ ἄνω χωρία σπαργᾷ, si superiora loca ad humorum excretionem turgeant, aut suopte impetu ferantur, dixit Hippocr. vt ibidem exposuimus. Quem certè locum expressisse mihi videtur Gal. in Exeg. cùm σπαργᾷ ὀργᾷ exponit. Erotianus vero ὀρέγεται & ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμεῖ positum scribit, quod est exitum affectant & ad excretionem cupiditate feruntur, non secus ac quibus cor cupiditate alicuius rei accensum intumescit, aut ad libidinem prurit. Sic σπαργᾷ, ὀργᾷ, ὁρμᾷ exponuntur Hesychio, & σπαργῶν ὁ πλήρης καὶ δεόμενος ἐκκρίσεως. Annotatur autem ex Corintho in Dialectis σπαργᾶν ὀρέγεσθαι ἢ ἐπιθυμεῖν dicere Ionas, quæ est Erotiani expositio.

Σπαργανοῦσθαι est fasciis inuolui. lib. de fract. (p. 558.53) ὥσπερ τὰ παιδία ἐν τῆσι κοίτῃσι σπαργανοῦνται. velut infantes in cunis fasciari solent. Sic Celsus ca. 8. lib. 8. rursusq; sub ala sua fasciari debet. Dicuntur autem σπάργανα fasciæ & panni quibus infantes obuoluuntur, cunæ aut incunabula: monumenta videtur dixisse Terent. Eunucho, Cistellam Pythia domo effer cum monumentis. Illic enim monumenta dici quæ Græci τὰ σπάργανα vocant annotat Donatus. Et σπάργανα, δεσμὰ, ῥάκη exponit Hesychius, vt & σπαργάνοις, δεσμοῖς, ῥάκεσι.

Σπασμὸς conuulsio dicitur, & affectus est musculorum cùm preter voluntatem ad capita sua retrahuntur, secũq; trahunt partes illas quibus inseruntur, vt scribit Gal. lib. de tremore, rigore, & palpit. (p. 372.56.) Authori verò Definit. Med. (p. 397.26.) σπασμός ἐστι περὶ νεύροις ἢ μυσὶ γινόμενον πάθος, μετὰ τὸ αὐτο ἀπροαιρέτως ἕλκεσθαι, ποτὲ μὲν ὅλον τὸ σῶμα, ποτὲ δὲ μέρη. Cõuulsio affectus est quo nerui & musculi tẽtantur, adeo vt modò totũ corpus, modò pars, sine voluntatis arbitrio trahatur. fit autem tractis ad propria sua capita musculis, vnaq; parte in quam inseruntur attracta & adducta: indeq; conductio dicitur Aureliano & distentio cap. 6. lib. 3. acut. vt Celso sępe distentio neruorum apud Hippocratẽ, interdum etiã neruorum rigor, cap. 7. lib. 2. ex aph. 13. lib. 7. Σπασμὸς verò interdum pro morbo comitiali sumitur apud Hip. vt aph. 70. lib. 5. & Coac. Præn. (p. 434.18.) ἐν τοῖσι σπασμοῖσιν ἀφωνίη. in conuulsionibus loquẽdi impotentia, quod de morbo comitiali accipitur. Est n. Epilepsia totius corporis cõuulsio quędã, vt scribit Gal. Cõ. ad aph. 7. sect. 6 lib. 6. Epid. Quæ quidem cùm fiat ex partiũ neruosarum repletione (vt scribit Gal. com. ad aph. 70. lib. 5.) neq; adeo acuta aut perniciosa est, vt quæ ex euacuatione contingit; Eiusmodiq; cõuulsiones σπασμοὶ ἐξαπίνης dicuntur Hipp. in Coac. Pren. (p. 434.18.) & com. ad aph. 57. li. 4. & 27. lib. 2. Sic σπασμώδεα πάθη Hippocrati dici contendit Gal. conuulsiones totius corporis potius quàm partium, quæ morborũ initiis cõtingũt & ex repletione fiunt, non autẽ eas quæ ex euacuatione aut inanitione eueniunt, Com. 3. in Prorrh. (p. 217.48.)

Σπάσματα, vulsa, cõuulsa, aut vulsiones dicũtur, quę in neruosis partib. aut fibris musculorũ fiunt distentiones citra vulneratione, vbi ex ictu, aut irruente aliqua causa vim sentiunt, & in ipsis fibræ conuelluntur aut distendũtur. Ea in vnitatis solutione reponit Gal. 3. Meth. med. Idẽ etiã lib. 4. & 6. Meth. quod in carne ῥῆγμα dicitur, in neruosis partib. σπάσμα intelligi scribit. Et Com. 3. in li. κατ' ἰητρ. (p. 698.56.) à recentiorib. Medicis interdũ σπάσματα, h. e. vellicationes vocari vult aut ῥήγματα, ruptiones. Vtitur ea dictione Hipp. aphor. 25. lib. 5. vbi conuulsiones vertunt interpretes, & in Coac. Prænot. (pag. 437. 15.) Ibidẽ quoq; (p. 435.6.) σπάσματα sumuntur pro contentionibus ac concussionibus totius thoracis, quib. à facultate animali mouetur ad expectorandũ & repurgandũ sputum. Aut cõtractiones corporis & concussiones significant, quę cũ rigore fiũt aut horrore initio pleuritidis, cũ sanguis & spiritus ad locũ inflãmatione tentatum deferuntur.

Σπατίλη exponitur Galeno in Exegesi, τὸ ὑγρὸν διαχώρημα, liquida alui egestio. Quæ dictio vsurpatur Hippoc. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 58.46.) ἐνίοισι δὲ αὖ καὶ σπατίλη ἐγένετο. nonnullis alui liquida egestio cõtingit. Vbi eam exponens dictionem scribit Galenus, περὶ δὲ τούτων τῶν ὑπὸ διαιτηθέντων, καὶ σπατίλην φησὶ γίνεσθαι, τουτέστιν ὑγρὰν διαχώρησιν. Nonnullis eorum qui hanc victus rationem secuti sunt ait σπατίλην, hoc est, alui liquidam egestionem contingere. Ibidem tamen scribit Gal. exemplaria quædam non σπατίλην,

sed ἄσπλω legere. Erotianus quoque σπατίλη dictionem annotat semel ab Hippocrate dici, & κεῖσθαι ἐπὶ διαῤῥοίας. Verùm σπατίλη legendum existimo. Hesychio σπατίλη τὸ ὑγρὸν διαχώρημα exponitur. At Aristoph. Schol. ἐν εἰρήνῃ (p.436.) σπατίλη ἡ ἀνθρωπίνη κόπρος dicitur, hoc est stercus humanum, vt & Polluci lib.5. qui σπίλον & σπατίλην pro eodem ponit.

Σπεῖσαι Erotianus ποτίσαι exponit apud Hipp. quod est potui præbere. At apud Hesychium, σπεῖσαι exponitur ἐκχύσαι, προσενέγκαι, θῦσαι θεῷ, libare, sacrificare, offerre, à verbo σπένδω.

Σπεῖρα spiram significat & funem in orbem conuolutum & contortum. Libro secundo de Morb. (pagina 147. versiculo 20.) de polypo extrahendo, σπόγγιον κατατεμὼν στρογγύλον καὶ ποιήσας ὡς σπεῖραν, spongiam concisam & in orbem velut spiram aut funem conuolutam, hoc est in rotundum concisam & contortam, quò durior fiat. Sic σπεῖραι Hesychio inter alia significata σχοῖνοι exponuntur, & spiræ sparteę ex Pacuuio apud Festum Pompeium funis nauticus in orbem conuolutus explicantur. Aliôqui σπεῖραι sunt ἕλικες καὶ συστροφαὶ Hesychio, & funium orbes aut volumina velut serpentium, Virg. Æneid. 2. spiras, orbes & nodos vocat. Sunt & Sudæ συστροφαὶ τοῦ σχοινίου.

Σπειρῦσθαι apud Hippocratem pro σπείρεσθαι sumunt interpretes, quod est disseminari aut spargi. Libr. περὶ ὀστέων φύσ. (pagina 62. versiculo 14.) τοῖσι δὲ ἄρρεσι περὶ τοὺς ὄρχιας ἐσπείρηται. in maribus circa testes disseminatur, spargitur. Eo enim sensu sumpserunt interpretes. Verùm haud scio an σπειρῦσθαι illîc pro σπειροῦσθαι dicatur, quod est in spirã colligi aut contrahi, hoc est spiras & volumina facere, pro inuolui aut conuolui: Vt sit περὶ τοὺς ὄρχιας ἐσπείρωται, circum testes conuoluitur. Rursusque ibidem (v. 29.) περὶ τὸ γόνυ ἐσπείρωται, circa genu spargitur, aut conuoluitur.

Σπερμολογέειν de animalibus dicitur quæ semina ad pastum legunt iisq; pascuntur. lib. 2. περὶ διαίτης (pag. 93. versic. 42.) ὅσα δὲ σπερμολογέει, quæ verò seminibus pascuntur, seminileges volucres intelliguntur.

Σπερχνὴ ἐπείγουσα, σύντονος, hoc est vrgens, assidua, exponitur apud Hippocratem Galeno in Exeg. quod περὶ τῆς ὀδύνης sæpius legitur. Vt libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 223. 29.) ὀξεῖά τε καὶ σπερχνή, dolor acutus & vehemens. Et rursus (p. 225. 36.) τὸ ἰσχίον ὀδύνη ἔχει, ὀξεῖη τε καὶ σπερχνή, dolor acutus & vehemens coxẽdicẽ occupat. Quod etiam repetitur lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 276. 25.) Libr. etiam 1. περὶ γυναι. (pag. 248. versic. 1.) καὶ τὴν ὀσφὺν ὀξεῖα τε καὶ σπερχνή, & lumbos dolor acutus & vrgens occupat. De morbo etiam dicitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 224. 17.) ἡ δὲ νοῦσος σπερχνή τε καὶ θανατώδης. Morbus est vehemens & lethalis. Quod etiam eadem in re repetitur libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 270. 49.) Libr. quoque 2. de Morb. (pag. 155. 39.) πυρετὸς ἴσχει σπερχὸς, febris vehemens detinet. Hesychio etiam σπερχὸς exponitur ταχὺς, σπουδαῖος, ἄγαν ἐγκείμενος πρός τι, ἐπειγόμενος, h.e. velox, festinans, studiosè alicui rei incumbens, vrgens. Verùm τραχὺς & ἐπειγόμενος vitiosè scribitur. Erotiano autem apud Hippocratem σπερχὸν συνεχὲς assiduum exponitur. Eidemque σπερχόμενος & σπερχόμενος sine ν, ἐπειγόμενος esse dicitur.

Σπλάγχνα dicuntur præcipua interiora viscera, vt cor, pulmo, hepar & lien quæ vitalitatis sunt præcipui fontes, ac maximè hepar & lien. Libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 59. 51.) iis qui præter consuetudinem pransi non fuerint κρεμᾶσθαι δοκέει τὰ σπλάγχνα, suspensa ac pendula esse videntur viscera. Ventre enim vacuo ob insuetam abstinentiam, suspensa ac pendula sentiuntur viscera, vt & cibis repleto stabiliri ac confirmari videntur, vt illîc scribit Galenus (pag. 61. vers. 48.) σπλάγχνα ἧπαρ ἔγκατα, & τὰ ἐντὸς τῶν ζώων, exponit Hesychius.

Σπλὴν, lien, viscus est in corpore humano ad sinistram ventriculo incumbens, corpusq; atro humore repurgans. Quod humano vestigio & pedi assimilatur Hippocrati libello περὶ ἀνατομῆς (p. 54. 38.) ἐκ πλευρῆς δὲ νόθης, λέγω δὲ ἀριστερῆς, σπλὴν ἀρξάμενος ἐκτέταται, ὁμοιορυθμὸς ἴχνει ποδός. Ex nothis autem costis latere sinistro splen initio ducto extenditur, cum humani pedis vestigio similitudinẽm & cognationem habens. Σπλῆνες apud Hippocr. magnos lienes & ex melancholia in tumorem sublatos significant, aphoris. 22. libr. 3. μεγάλους σπλῆνας διὰ τὸ μελαγχολικὸν περίπλωμα. ibidem exponit Galenus. Indeque σπληνώδεις dicuntur quibus lien in magnitudinem aut molem intumuit aut obduruit, crassis humoribus & melancholicis lieni infarctis, vt aph. 43. lib. 6. & 48. & Coac. Prænot. (pag. 438. v. 25.) Potest etiam à pituita ipsa splenem attollente & eleuante idem contingẽre veluti libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 241. 5.) γυνὴ σπληνώδης dicitur. At authori Definit. Med. (p. 398. 21.) σπληνικοὶ sunt, οἷς φλεγμήναντες οἱ σπλῆνες εἰς τὸ κατὰ φύσιν οὐκ ἀποκαθίστανται, οὐδὲ ἀποφλεγμαίνουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς παραμένει ἡ σκληρία, ὥστε & κατὰ τὰς νόσους ῥευματίζεσθαι· ἀλλάσσεται δὲ αὐτοῖς καὶ ἡ κατὰ φύσιν χροιὰ τοῦ σώματος, hoc est, quibus inflammati lienes ad naturalem statum non reuertuntur, neq; ab inflammatione liberi euadunt, verùm durities perseuerat, adeò vt per morbos defluxionib. tententur, iisq; natiuus corporis color immutetur. σπλῆνες κατ' ἴξιν ex Erotiano antea exposuimus, & quonã referri debeat indicauimus. Σπλῆνες etiam τὰ σπληνία vocantur Hippocrati, splenia etiam Latinè, plagulæ, panni & puluini, qui fracturis imponuntur, eam appellationem sortiri quod splenis formam gerat. Adhibentur autem tum vt subligationem firmam contineant, tum vt membra circũ expleant, vt scribit Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (690. 12.) Lib. 2. de Morb. (p. 144. 45.) ἀποδεῖν τὰς φλέβας τὰς ἐν τοῖσι βραχίοσι καὶ τὰς

ἐπιδεῖ κροτάφοισι, σπλήνας ὑποθεὶς venas in brachio & temporibus spleniis suppositis deligato. σπλῆνες οἰνηροὶ, splenia vino imbuta, aut panni vino madentes & plagulæ reprimendi vim habentes fracturis cum vlceribus adhibentur, lib. de fract. (pag. 559.46.) σπληνίσκος etiam ἀντὶ τοῦ σπλῆνος poni videtur apud Hippocratem libr. 2. de Morb. (pag. 144.22.) in frontis sectione. ἔπειτα προσχρίσας τῇ κηρωτῇ σπληνίσκον, ἐπιθεὶς κάτω ἐπὶ τῷ ἕλκει. Deinde splenium cera & pice illitum vlceri imponito. Splenia verò linteola oblonga magis quàm lata, fronti quondam obducta fuisse in fasciolæ modum ad leniendos dolores aut inhibendam fluxionem, aut ad alium quempiã vsum, satis constat apud Latinos. Splenium vocat Plinius vt & Martialis - numerosa linunt stellantẽ splenia frontem. &, Talia lunata splenia fronte sedent. σπληνίσκον autem apud Hippocr. sunt qui pro linamento capiant.

Σπόγγοι dicuntur faucium glandulę, quæ tonsillæ Latinis vocantur. lib. 4. Epid. (p. 328.41) καὶ οἱ σπόγγοι καλεόμενοι ἀνεῖχον, & faucium glandulæ sustollebãtur. Quem locum etiam sua explicatione in Exegesi indicat Gal. σπόγγοι οἱ κατὰ τὴν φάρυγγα ἀδένες, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐπιδημιῶν. Sic autem dicuntur quòd humorem spongiarum more combibant. Rursusq; ibidem tonsillarũ tumores significant (v. 41) καὶ οἱ σπόγγοι εἰσὶν οἷσιν ὑπὸ τὸ μετόπωρον καὶ χειμῶνα, & quibusdam tõsillarũ tumores sub autumnũ & hyemẽ aderant. Quem certe locum subindicat Erotianus cùm σπογγοειδὲς explicat apud Hippocratem & ita vocari scribit τὰς περὶ τὰ παρίσθμια γιγνομένας φλεγμονὰς μετά τινος χαυνοτέρου πυρετοῦ. inflammationes tonsillarum cum lenta quadam febre. Additq; quibusdã etiam sic dici τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ πιτυρώδη ἕλκη, furfuracea capitis vlcera, aliis verò, τὰ ἐν αὐτῇ γινόμενα ὑπόσομφα οἰδήματα, καὶ τινας ἔχοντα κατατρήσεις, fungosos capitis tumores & foraminulentos. Sed certè vitium subesse apud Erotianum apparet, & pro σπογγοειδὲς σπόγγοι legendum, vt nostris in illum locum Epid. Annotat. indicauimus. Vbi videndum priore loco σπόγγους tonsillas & faucium glandulas significare, secundo verò earum tumores, quod etiam ibidem nostra interpretatione expressimus. Σπογγοειδὲς autem legitur apud Hippocratem lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 59. versic. 18.) de renibus. σπογγοειδέες γάρ εἰσι τὰ ἀπ' αὐτέων ἐς τὴν κύστιν. Spongiosum enim quod ab ipsis peruadit in vesicam. Et rursus ibidẽ (p. 61.38.) de pulmone, καὶ τὸ σπλάγχνον σπογγοειδέος, & viscere spongioso. Et statim initio libelli περὶ ἀδένων φύσις μὲν αὐτέοισιν ἡ σπογγώδης. Natura ipsis est spongiosa. De splene libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 248.14.) ἐστὶ ἀραιὸς ὢν καὶ σπογγώδης, vt qui rarus sit & spongiosus. Et libr. 7. Epid. (pag. 365.2.) σπογγώδεα dicuntur recrementa spongiosa, fungosa, flatulenta, σομφά. Vbi tamen Cornarius σποδοειδέα οὖρα leg. videtur. Quibus omnibus in locis Erotiani explicatio minime conuenit. Est & σπόγγος πυώδης μακρῆς apud Hippocratem cucurbitæ aut colocynthidis longæ interna pars & spongiosa, lib. περὶ ἀφόρων (p. 293.36.) vt antea ex Gal. adscripsimus. Vt & σπόγγους pro spongiis vsurpat libr. 2. de morb. (pag. 145. 12.) & (p. 147.8.)

Σποδὸς recremẽtum est metallorum vstorum, cineris similitudinem & nomen referens, vnde Latinis quibusdam cinerula vocatur. Quæ ex varia materia vt colligitur, ita diuersa sortitur nomina. σποδὸς κυπρίη, spodos Cypria vt præstantissima celebratur lib. de Vlcerib. (pag. 515. versic. 5.) vt & σποδὸς ἰλλυρίης spodos Illyrica, ibid. (v. 8) Est & σποδὸς χρυσῖτις ad ocularia medicamenta adhibita vt postea dicemus. Σποδοειδέα οὖρα dicuntur vrinæ cineritiæ, h. e. colore cinerẽ referentes, albicantes & cinerei coloris, quales sunt crudę & dilutæ. Lib. 7. Epid. (p. 358.44) οὖρον ἀπ' ἀρχῆς ὠμὸν σποδοειδές. vrina ab initio cruda, cinerem colore referens. Σποδίτῃ ἄρτῳ, τῷ ἐγκρυφίῃ καλυμένῳ, hoc est subcineritio, & sub cineribus abdito exponit Gal. in Exeg. Est enim ὁ ἐγκρυφίας ἄρτος (vt antea diximus) ὁ ἐν σποδῷ γινόμενος, qui sub cineribus paraturHesychio.

Σπόνδυλος Hippocrati simpliciter dicitur secunda ceruicis vertebra, quæ lib. 2. Epid. (p. 313. 46) dens vocatur, quod turbinatum habeat processum denti canino omninò similẽ pyrenoidem dictum, qui capitis motum quo annuimus aut renuimus præstat. vt scribit Gal. lib. de ossib. & lib. 4. de loc. aff. in Prorr. (p. 195.19.) ὁ σπόνδυλος ἐγκάθηται, ceruicis vertebra intrò subsidet. Quod repetit in Coac. Præn. (p. 431.36.) Rursus aph. 26. lib. 3. σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες, vertebrę quæ in occipitio est introrsum luxationes, hanc secũdam vertebrã indicant, vt scribit Gal. Com. 2. in Prorrh. (p. 195.46) vbi & locum lib. 2. Epid. indicat, simulq; cur dentis appellationẽ sortiatur aperit his verbis: φαίνεται δ' ὅτι τὸν δεύτερον σπόνδυλον ὅλον ἀπὸ μέρους ὀδόντα κέκληκεν, ἢ μόνην αὐτοῦ τὴν ἀπόφυσιν ἐκείνην, ἣν οἱ μὲν ὀδοντοειδῆ προσαγορεύουσιν, οἱ δὲ ἁπλῶς ὀδόντα, διότι παραπλήσιός πως φαίνεται τῷ καλουμένῳ κυνόδοντι. Constat autem secundam vertebram totam ex parte ab eo dentem appellari, vel solum illius processum illum, quem nonnulli dentiformem, alii planè dentem nominãt, quòd canino denti appellato quodammodo similis videatur. Hæc autem vertebra magna dicitur Hipp. lib. de art. (p. 612.27.) his verbis: καὶ μέν τοι καὶ ἀναγκάζονται κατὰ τὸν μέγαν σφόνδυλον λορδὸν τὸν αὐχένα ἔχειν. Coguntur autem ad magnam vertebram ceruicem repandam habere. At Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου μορ. primum colli spondylum malè ab Hippocrate ὀδόντα vocari scribit, vt & Iulius Pollux lib. 2.

Σποράδες νόσοι, morbi dispersi dicuntur & sparsim grassantes, qui singulos separatim corripiunt. Morbi sunt vagantes & palantes, qui non multos omninò, sed vnumquemque sparsim adoriuntur, & quorum alius alium occupat

occupat. σποράδες exponuntur Galeno in Exeg. apud Hippocratem διάφοροι, οὐχ ὁμογενεῖς, ἀλλ' ἄλλοις συμβαίνουσι, diuersi, non eiusdem generis, alii aliis contingentes. Erotiano verò σποράδες νοῦσοι exponuntur, αἱ μὴ ὅμοιαι, μηδὲ συνεχῶς ἐν πολλοῖς τόποις καὶ ἀνθρώποις γενόμεναι. morbi qui non sunt similes, neque continenter multis in locis atq; hominibus contingunt. Qua expositione vterq; locum libr. de rat. vict. in morb. ac. adumbrat (p. 39. versic. 33.) ἀλλὰ σποράδες ἔωσιν αἱ νοῦσοι. verùm dispersi & vagi morbi fuerint. Vbi Galeno σποράδες νοῦσοι exponuntur, διαφερόντως ὀχλοῦσαι τοὺς νοσοῦντας, οὐ κατὰ τὸν κοινὸν τρόπον συνιστάμεναι, morbi qui ægros variè fatigant, neque communi modo constant, eósque ἐπιδημίοις & ἐνδημίοις opponi scribit. Iidem etiam σποραδικὰ νοσήματα dicuntur Galeno Com. 1. in librum primum Epidemiorum (pag. 346. versic. 27.) ἃ καταλαμβάνει ἰδίᾳ ἕκαστον, quæ separatim quenque inuadunt. Vbi & loci libri de ratione vict. in morb. ac. meminit, vt & Com. 3. in librum tertium Epid. (pagina 421. versiculo 5.) Idem quoque σποράδας νόσους κατ' ἰδίαν διαίτας ἑπομένας scribit. Com. enim in librum primum Epid. (pag. 349. versic. 12.) σποραδικὰ νοσήματα dicuntur Authori Definit. Med. (pag. 395. versic. 6.) τὰ ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ τόπῳ γινόμενα vagi morbi, qui omni tempore omniq; loco exoriuntur.

Σπόρος semen genitale significat, vt libr. 2. περὶ διαίτης (pag. 95. versic. 17.) καὶ ἢν πολλάκις ἐσθίῃ τις, τὸν σπόρον αὐτοῦ τήκει ὥστε ῥέειν. Quam si quis sæpe edat, semen genitale eius liquat, ita vt effluere faciat. Sic enim mihi locus de mentha intelligendus videtur, & non de menthæ semine, quod facit Hippocratis interpres. Vnde Aristotel. quæst. natur. sect. 20. quæst. 2. τὸ σπέρματος φθορεῖν menthæ attribuit. Et Plinius lib. 20. cap. 14. de mentha. generationi resistere creditur cohibendo genitalia densari. Vbi genitalia pro genitura sumere videtur, vt cap. 21. eiusdem libri de maluarum semine. Quin & semen earum adalligant brachio genitale non continentium, vbi genitale semen intelligitur.

Σπουδὴ exponitur κακοπάθεια Erotiano apud Hippocratem, hoc est, improbus aut ingens labor. Intelligitur studium & diligentia, quæ rei alicui impenditur, velut libr. de fract. (pag. 546. 52.) οὐδεμίη πολλὴ σπουδὴ τῆς μελέτης, ac neq; magnum studium aut diligentiam requirunt. Vbi & Erotiani explicatio conuenit, vt neque ingentem curationis laborem expetant, quemadmodum & in Homerico versu ab eo in medium producto, qui legitur Il. λ. (v. 561.) μετὰ σπουδῆς fieri dicitur quæ adhibito studio & seriò fiunt, velut aph. 53. lib. 6. αἱ παραφροσύναι μετὰ σπουδῆς ἢ μετὰ γέλωτος, desipientiæ quæ studio adhibito & cum risu fiunt. Seriò & cum risu insanientes dixit Celsus cap. 18. lib. 3. Vbi σπουδὴν θρασύτητα quidam exponunt.

Σπυράθοι dicuntur αἰγὸς ἀφοδεύματα Galeno initio lib. τῶν εὐπορίστων ad Solonem (p. 438. 18.) caprarum stercora & pilulæ stercoris caprini. Hesych. verò τὰ προβάτων ἢ αἰγῶν ἢ κόπρος. σπυράθους αἰγὸς ad muliebres morbos & vteri suffitum vsurpat Hippoc. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 219. 24.) & (p. 222. 34. & 36.) Inde σπυραθώδεα vocantur excrementa sicca, rotunda, stercoribus caprarum similia, in gyrum voluta & spirosa, in Prorrh. (p. 183. 27.) & Coac. Præn. (p. 443. 26.) Et lib. 7. Epid. (p. 361. 43.) σπυραθώδεα σμικρά, exigua stercoribus caprinis similia. σπυράθους ὀνομάζουσι (scribit Gal. Com. 2. in Prorrh.) (p. 183. 29) τὰ τῶν αἰγῶν διαχωρήματα. ξηρὰ δέ ἐστι ταῦτα καὶ περιφερῆ κατὰ περιγραφὴν ἰδίαν ἕκαστον ἐκκρινόμενον. ὅταν οὖν τις ὁμοίως ξηρὰ ἢ περιγεγραμμένα διαχωρήσῃ, σπυραθώδη καλεῖται, ἢ γίνεται τοιαῦτα διὰ τε χρόνου πλείονα κατάσχεσθαι, ἢ διὰ θερμασίας πυρώδους πλῆθος. σπυράθους nominant capraru͂ stercora. Sunt aute͂ sicca, cùm id quod excernitur propria quadam circumscriptione rotundum existit. Vbi igitur quis hoc modo sicca & circumducta deiecerit, σπυραθώδη hoc est caprarum stercoribus similia appellantur, taliáq; euadunt & quod longiore tempore retineantur, & propter igneę caliditatis copiam. Ide͂ Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 91. 46.) σπυραθώδη resiccata & veluti adusta esse σκύβαλα scribit: ἢ μὴν δὴ ἢ οἷς κατὰ τὸ ἧπαρ ἐστὶν ἡ οἷον ῥίζα τοῦ καύσου, καὶ τοῖς διὰ τὸ ἧπαρ καυσουμένοις, ποτὲ μὲν ἔκκρισις ὑγρά, ποτὲ δὲ ξηρὰ τὰ διαχωρήματα αὐτῶν ἐκκρίνεται, οἷα τὰ καλούμενα σπυραθώδη, κατωπτημένων δηλονότι τῶν σκυβάλων ὑπὸ τῆς ἐν τῷ σπλάγχνῳ φλεγμονῆς. Præterea etiam quibus in iecore febris ardentis velut radix subest, & qui ex iecore febre ardente laborant, interdum quidem liquida est deiectio, interdum verò iis sicca excernuntur excrementa, veluti quæ σπυραθώδη appellantur, hoc est caprarum stercoribus similia, exustis videlicet à visceris inflammatione excrementis sicciotibus & quasi in nucleum formatis, quæ σκύβαλα Græcis dicuntur. σπυραθώδεες κοιλίαι sunt apud Hippocratem alui siccæ & duræ, & quæ caprinis stercoribus similia reddunt, in Coac. Prænot. (pag. 438. vers. 47.) τοῖσιν οἱ κοιλίαι ξηραὶ σπυραθώδεες ἔρχονται, his alui siccæ caprinis stercoribus similia demittunt.

Σπυράς, άδος, ἡ, idem quod σπύραθος, caprini stercoris pilula aut globulus. Sumitur autem pro pilula Hippocrati, quòd fit instar globuli aut stercoris caprini, libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 278. versic. 5.) τρεῖς καταπιεῖν σπυράδας, pilulas tres deuorandas exhibe. Ex myrrha pura tres globulos intelligit, ad instar pilularum stercoris caprini.

Σπύρη dicitur Hippocrati spira & quid in oblongam & rotundam massam ductu͂, lib. περὶ ἀφόρων (p. 297. 40.) σπύρην ψιλὴν προσθέτω, spira͂ nuda͂ apponito. Agitur de suppositirio medicamento ex felle taurino & sale feruefacto, sulfure trito ammixto, in oblongum tractum ducto & in spiram efformato. Ac forte σπεῖραν legendum pro σπύρην vt spiram indicet de qua antea.

Σπυρὶς sporta dicitur, fiscella, corbis, calathus vimineus. σπυρὶς scribitur libr. de artic. (p. 659. 53.) ἢ ἐς σπυρίδα λίθους ἐμβάλλοντας. aut sporta in quam lapides cöiecti fuerint. Vult enim sportam lapidibus refertam affecto cruri appendendam. Dicitur etiã σπυρίδιον corbula & sportula Aristoph. in Acharn. (p. 280.) & ibidẽ πλέκος vocatur. Hesychius σπυρίχιον πλεκτὸν ἢ ἐξ οἰσύινον esse vult, idem forte quod σπυρίδιον. σπυρὶς autem Etymologo dicitur quasi πυρὶς, τὸ τῶν πυρῶν ἄγγος.

¶ Σταδιεὺς exponitur Galeno in Exeg. ex Dioscoridis authoritate σταδίοις ἀναμετρῶν τὸν περίπατον, qui stadiis deambulationem metitur, idemque sonat quod σταδιεὺς aut σταδιοδρόμος, qui stadium decurrit, aut stadio certat.

Σταθμίδιον apud Galenum libr. 6. κατὰ τόπ. (pagina 247. v. 5.) ex Musa pyxidem significat aut pondus. Agitur autem de stercore canino, quod ad anginam paratum haberi iubet appensum aut in pyxide. ἔχε δὲ ἕτοιμον ἐν σταθμιδίῳ. Idem enim quod σταθμίον aut σταθμὸς significare videtur.

Στῆς duplicem habet significationem. farinam enim aqua maceratam & manibus subactam, velut fit in panificio, significat, & interdum στέαρ, adipem seu pinguedinem, quemadmodum etiam στέαρ vtrunque denotat, & αὐτὶ τοῦ σταιτὸς interdum sumitur Hippocrati libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 229. versic. 14.) οἰὸς σταὶς ἢ αἰγὸς ξηρὸς κόψας. ouis aut capræ seuum aut pingue siccatum & tusum. Quam tamen dictionem prætermisisse videtur Cornarius, cùm tamen in omnibus habeatur codicibus, aut aliam secutus fuisse lectionem. Rursus libr. 1. περὶ γυναικ. (p. 261. 47.) ἐν σταιτὶ τρίβειν, cum pingui terito, quidam etiam cum farinæ massa. Apud Athenæum libr. 14. σταιτίτης dicitur, σταὶς ὑγρὸν εἰς τήγανον ἐπιχεόμενον μέλιτος ἐπιβαλλομένου καὶ σησάμης καὶ τυροῦ, & placentæ genus quoddam esse videtur.

Σταλαγμὸς Galeno exponitur in Exeg. καταστάξεως ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, destillationis à capite, à verbo σταλάζω quod idem denotat ac στάζω, stillo. σταλαγμὸς etiã exponitur Hesych. σταγὼν, ρανίς.

Στάμνος masc. gen. apud Hipp. libr. 7. Epid. (p. 364. 42.) vrnam & vrnulam, aut aqualem significat, vrceum & amphoram aquariam. Nos vrnam vertimus, quòd vrna & vrnula Nonio vas aquarium significet, citante Nonio ex Varrone, vrnulas, aquales. στάμνος autem Hesychio ὑδρία, κάλπη, κάλαθος exponitur, & σταμνίον, κεράμιον, ἀγγεῖον. Sic enim malim quàm κεραμεῖον ἀγγεῖον, vt passim scribitur, vt & σταμνεῖον vitiosè pro σταμνίον. σταμνίον autem vt & στάμνος inter vasa vinaria ab antiquis refertur, & amphoram fictilem vinariã significat, vt videre est apud Aristoph. Scholiast. in Pluto (p. 28.) & Ranis (p. 131.) & Pollucem lib. 6. cap. 2. Sic etiam Varinus scribit ab imperitis σταμνία ad matellas referri, cùm ab antiquis vasis vinariis accommodentur. Hesychio tamen ἀμὶς σταμνίον exponitur, vt sit σταμνίον veluti matellio, diminutiuum à matula, quæ est vas vrinæ (vt scribit Festus) & quo vtitur Cic. in Paradoxis & Varro lib. de lingua Latina citante Nonio. Potest & στάμνος apud Hippocr. etiam dici Trulleũ aut futis, vt scripsimus, quòd Trulleum sit Varroni & Nonio vas quo manus perluebantur, & futis vas aquarium quo aqua in triclinium infundebatur. Dicitur autem στάμνος Hippocrati masc. gen. vt & Aristophani in Pluto, cùm ferè fœminino gen. efferatur, vt illic scribit Schol.

Στάξις καὶ ἀπόσταξις stillationem sanguinis ex naribus significat apud Hippocratem, & interdum ἐκ ῥινῶν additur, meritoq; in critica disciplina damnatur, quòd fatiscentes aut subsistentes naturę vires indicet. Sic in Prorrh. (pag. 215. 31.) ἑνδεκαταίοισι στάξιες δύσκολαι. Sanguinis è naribus stillationes quæ vndecimo die contingunt, molestiam exhibent. Vbi Galenus omnes sanguinis ex naribus stillationes damnat. Id verò repetitur in Coac. Prænot. (p. 433. 41.) Rursusque in Coacis Prænot. (p. 425. 42.) paruæ sanguinis stillationes Hippocratis decreto dãnantur. στάξιες αἱ ἐλάχισται κακαί. Ac rursus ibidem (pag. 436. 42.) in Lateris dolore, στάξις αἵματος ἐκ ῥινῶν, malo est, vt & in phreniticis στάξεις ἐκ ῥινῶν inter pessima signa recensentur, ibidem (pag. 430. 35.) In Prorrhetico verò (p. 167. 20. & pag. 193. 43.) μυκτὴρ ἀποστάζων ὀλέθριον. narium stillatio perniciem ostentat. Eadem ratione in iudicatoria signorum disciplina liberales & largæ sanguinis ex naribus eruptiones à morbis liberant. Et αἱμορραγίαι λάβροι ἐκ ῥινῶν ῥύονται πολλά, vt scribitur libr. 2. Epid. (p. 312. 14.) Nec verò solùm subsistentes aut infra modum consistentes sanguinis eruptiones ex naribus suspectę sunt, verumetiam & reliquæ omnes excretiones criticæ præparcæ damnum afferunt. Sic enim scribitur in Coac. Prænot. (pag. 443. 19.) τὰ μικρὰ ἐπιφαινόμενα οἷον στάξιες, καὶ οὖρον, καὶ ἔμετον, καὶ διαχωρήματα, κακὸν μὲν πάντως. Quæ parua copia apparent, velut stillæ sanguinis, vrinæ, vomitiones, & deiectiones, malum quidẽ penitus denunciant. Et libr. 1. Epid. (p. 369. 28.) in febribus ardentib. solutionis magna spes in liberali sanguinis ex naribus profusione ponitur. Quibus verò sanguis stillauit ex naribus, aut ea sanguinis ex naribus eruptio substitit, ii omnes funestum habuerunt exitum. Sic enim illic scribitur: ὅσοι μὲν καλῶς καὶ δαψιλέως ἐκ ῥινῶν αἱμορραγήσαι, διὰ τούτου μάλιστα ἐσώζοντο. καὶ οὐδένα οἶδα εἰ καλῶς αἱμορραγήσαντα ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποθανόντα. φιλίσκῳ γὰρ καὶ Ἐπαμίνωνι, καὶ Σιληνῷ τεταρταίῳ καὶ πεμπταίῳ σμικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξε, καὶ ἀπέθανον. Vt qui benè & largiter sanguinem è naribus profuderint, ii vel ex eo maximè conseruati videantur, neque vllum cui sanguis bene profluxisset, hoc in statu mortuum videre licuit. Philiscus siquidem & Epaminon ac Silenus, quòd iis quarto die & quinto de naribus parum stillauerit, mortem obierunt. Rursusque ibidem in mulieribus febre ardente diuexa-

dinexatis liberales sanguinis profusiones salutem, vt & stillæ exitum attulerunt. Est enim στάξις, ipsa sanguinis stillatio, in febribus ardentibus pessimi augurii index, in quibus valdè familiaris est & propria hæmorrhagia, vt illic scribit Galen. Et lib. 3. Epid. in st. pest. (p.424.50.) inter lethales febrium ardentium notas, paruæ ex naribus sanguinis stillæ recensentur. Vbi etiam scribit Gal. ἁπαλῶς στάξις ἀπὸ ῥινῶν, μοχθηρὸν ἐστι σημεῖον, ὡς ἐμάθομεν. Omnis à naribus stillatio prauum est indicium, vt didicimus. Cuius rei rationem adfert Gal. com. 4. in li. de rat. vict. in morb. ac. (p.105.20.) ὑπισχόμεθα δ' ὅτι τὰς στάξεις τοῦ αἵματος ἐκ τῶν μυκτήρων, μοχθηρὸν ἀεί τι φασιν εἶναι, διὰ τὴν φύσιν μὲν ἐφίεσθαι ἐκκρίνειν τὸ περιττὸν, ἀδυνατεῖν δὲ δι' οἰκείαν ἀῤῥωστίαν, ἢ πάχος τοῦ αἵματος, ἢ πύκνωσιν τῶν μορίων, ἢ ἕνεκα τούτων, ἢ πάντα συνελθόντα. Nouimus autem quòd sanguinis ex naribus stillationes semper prauas esse ait, propterea quòd natura superuacuum quidem excernere desideret, nequeat tamē ob propriam imbecillitatem, vel sanguinis crassitiem, vel partium dēsitatem, aut propter quædam ex his, vel omnium cōcursum. Rursusq; com. 2. in Prorrh. (p.193.44.) ὅτι τῶν νοσούντων ταῦτα τε καὶ τοῦτο τῶν καθόλου μοχθηρῶν ἐστι σημεῖον, ἀποκρίνεσθαι μικρὰ, εἴτ' αἷμα διὰ μυκτήρων, εἴτε τι κάτω διὰ τῆς γαστρὸς, εἴτε τι δι' ἐμέτων ὁπουοῦν περίττωμα. ταὐτὸ δὲ τοῦτο κἀπὶ τῶν ἱδρώτων ἐστὶν, καὶ τῶν διὰ μήτρας ἐκκρινομένων. οὐδὲν γὰρ τῶν κρισίμων σμικρὸν ἐκκρίνεσθαι προσήκει, ἀλλὰ πάντα τὰ οὕτω κενούμενα, δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ στεγόμενα διὰ τὸ πλῆθος ἀποχεῖται τῶν πεπονθότων μορίων, ἢ τῆς φύσεως ἀσθένειαν ἐνδείκνυται, βουλομένης μὲν ἐκκρῖναι τὰ περιττὰ, μὴ δυναμένης δέ. In ęgris id vnum etiam in genere prauum signum est, pauca excerni, siue sanguis per nares, siue infra per ventrē, siue per vomitiones quicquid est superfluum reiiciatur. Eadem quoque ratio est sudorum & eorum quæ per vterum excernuntur. Nihil enim eorum quę decernere nata sunt, parua quātitate excerni cōuenit. Verùm quæ hoc modo vacuantur omnia duorum alterum obtinent, aut quòd contineri nequeant ab affectis partibus ob copiam refundūtur, aut naturæ imbecillitatem indicant, cupiētis quidem, sed minimè valentis superflua excernere. Et com. 1. in Prorrh. (p.168.46.) ἡ οὖν ἀπὸ τῶν ῥινῶν στάξεως ὥσπερ ἀεὶ κακὸν σημεῖον, πλέον ἐπὶ κακίονα δηλοῦται τοῦ νοσήματος ἐὰν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν γίγνηται. φαίνεται γὰρ ἐγκεχειρηκέναι μὲν ἡ φύσις ἀποκρίνασθαι τὸ κατὰ τὴν κεφαλὴν ἠθροισμένον πλῆθος, οὐ δεδυνῆσθαι δέ. πρόδηλον δ' ὅτι χάκιστόν ἐστι τὸ γένος τῶν τοιούτων σημείων. Cùm igitur stillatio ex narib. semper prauum signū existat, absoluta morbi malitia denotatur, si quarto contingat die. Apparet enim naturam collectam in cerebro abūdantiam expellere conari, nō tamē posse. Talium autem signorum genus deterrimum esse constat. In Philisco quoque lib. 1. Epid. sanguinis puri stillatio, vt detestabilis nota adscribitur. μικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν. Dicitur & ἐπίσταξις vbi stillatio repetit, & nares denuò stillat, velut si die indice stillatio prehendat, & decretorio die repetat, in Prorr. (p.215.31.) & Coac. Prænot. (p.433.44.) Quid verò sit ἐπίσταξις abundè antea dictum est.

Στάσιμοι τόποι, loci stabiles, quieti, sedati aut statarii, quique fluidis & mobilibus opponuntur. Lib. περὶ γυν. φύσ. (p.213.47.) οἱ δὲ γε θερμοὶ [τόποι] ξηροὶ καὶ στάσιμοι, calidi verò [loci] sicci & stabiles, quiq; ῥοώδεσι opponuntur. Sic Plutarchus de primo frigido: τὸ ψυχρὸν στάσιμον scribit· κινητικὸν δὲ τὸ θερμὸν, frigus quietum & stabile, calorem autem mobilem. Sic στάσις immobilitas dicitur cū refrigerato sanguine spiritus congelati, fixiq; humores naturales vias capessere nequeunt, vt in Catalepsi, apoplexia & Epilepsia, li. de rat. vic. in morb. ac. (p.94.45.) Ibidem quoque (v.25.) στάσις ὀμμάτων, oculorum stabilitas, immobilitas & cōstantia intelligitur, quæ torporem quendam functionum in neruorum principe indicat, ex magna repletione, vbi obtorpuerunt spiritus, aut nerui conuulsionem sentiunt, qui oculos sursum, deorsum, & in latera mouent, quod fit in Catalepsi & Apoplexia. στάσιν ἀκινησίαν ibidem exponit Gal. στάσιμοι γυναῖκες καὶ ξηρότεραι, stabiles mulieres & sicciores, quæ τῇ ὑγραῖς καὶ ῥοώδεσι, humidis & fluidis opponuntur, libr. 2. περὶ γυν. (p.264.49.) Et ibidem (v.38.) προσθετὰ τοῦ αἵματος στάσιμα, pessi subditii ad sistendum sanguinem accommodati. Sic στάσιμον καὶ ἀκίνητον αἷμα simul iungit Hippoc. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.95.48.)

Σταφυλὴ vuam significat, proprieq; dicitur gargareōnis aut columellæ affectus cùm ex fluxione laxior est reddita, & suprema sui parte tenuis, inferiore verò crassior & liuida. Sic enim vuæ similis è pedūculo dependentis apparet, vt ex Hippocrate probat Gal. cap. 3. lib. κατὰ τόπ. in eoque Archigenem reprehendit, qui σταφυλὴν columellę inflammationem cum vulgo vocari existimarit. At idem Gal. lib. de Tumor. præter nat. (p.357.50.) σταφυλὰς gargareōnis aut curculionis inflammationes esse scribit· αἱ σταφυλαὶ καὶ τὰ παρίσθμια, καὶ αἱ ἀντιάδες οὐκ ἄλλο τι ἢ φλεγμοναί εἰσιν. αἱ μὲν σταφυλαὶ τοῦ γαργαρεῶνος. Vuæ, paristhmia & tonsillæ nil aliud quàm ex inflammationum sunt genere. Vuæ quidem gargareōnis. Additque, Ἱπποκράτης δ' ἔοικεν οὐχ ἅπασαν φλεγμονὴν τοῦ κίονος ὀνομάζειν σταφυλὴν, ἀλλ' ἓν μόνον εἶδος, ἐν ᾧ τὸ πέρας τοῦ γαργαρεῶνος ὁμοιοῦται σταφυλῆς ῥαγί. Hippocrates verò non omnem columellæ inflammationem σταφυλὴν appellare videtur, sed vnicam speciem in qua curculionis extremum vuæ acino simile redditur. Quibus verbis locum Progn. exprimit (p.159.34.) quem adfert etiam lib. 6. τῶν κατὰ τόπ. ὁκόταν δὲ ἀποκριθῇ ἤδη τὸ ὃ δὴ σταφυλὴν καλέουσι, καὶ γένηται τὸ ἄκρον τοῦ γαργαρεῶνος μεῖζόν τε καὶ περιφερὲς, τὸ δὲ ἀνώτερον λεπτότερον, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἀσφαλὲς διαχειρίζειν. Vbi verò secretū fuerit id totum quod vua nominatur, sitq; pars summa gurgulionis maior & rotunda, superior verò tenuior, tum manus admoliri tutum est. In

gurgulionis enim inflammatione, vbi pars eius ima pallescit, liuescit, crassior & rotundior redditur; superior verò tenuior, tunc σταφυλὴ propriè vocatur, & intrepidè secari debet, neq; antea tutò tentari ferro potest. Sic libr. περὶ παθῶν (p.179.47.) σταφυλὴ dicitur gargareonis affectus, cùm ex inflāmatione crassior effectus dependet & strāgulat. lib. verò 2. de Morb. (p.141.42.) σταφυλὴν vocat gargareonis affectum ex inflāmatione vbi dependet, rubet & nigrescit, ac suffocat. Et rursus ib. (p.146.43) σταφυλὶς dicitur, vbi gargareonis summa pars ex inflammatione intumescit, rotunda, aqua distēta, & pellucida efficitur, respirationemq; intercipit. Quib. in locis et sectionem eiq; tempus idoneum edocet. Aretæus quoq; author vetustate & artis opere commendabilis, lib.1. περὶ ὀξ. cap. 8. σταφυλὴν τὸ πάθος ὄνομα esse scribit, & gurgulionis inflammatione tentati genera & nomina aptissimè distinguit: ὁ δὴ οὖν ὁ γαργαρεὼν πλείονα πάσχει πάθεα. ἢν γὰρ ἐπὶ φλεγμονῇ παχυνθῇ ἴσως ἀπὸ τῆς βάσιος ἄχρι τοῦ πέρατος ἄκρου ἐπιμήκης γιγνόμενος, καὶ ἐρύθημα ἔχων, κίων δὲ τόδε τὸ πάθος ἡ ἐπίκλησις. εἰ δὲ κατὰ πέρας μοῦνον στρογγύλος, καὶ μεγέθει πελιδνὸς γένηται, καὶ ὑπομελαίνῃ, σταφυλὴ ἐπώνυμον. τόδε τὸ πάθος. πάντη γὰρ ἴκελα αὐτῇ, καὶ σχῆμα, καὶ χροιῇ, καὶ μέγεθος. Curculio igitur pluribus incommodis afficitur. Ex inflammatione crassior effectus, æqualiter à basi ad extremam partem vsq; in longum protēsus, & rubore suffusus est, idq; vitium columnę appellationem habet. Quòd si extrema tantùm parte rotundus, efficitur, increscit, liuescit atq; subnigricat, vua huiusmodi affectus nominatur. Ei.n. per omnia tum figura, tum colore, tū magnitudine assimilis est. Idem quoq; expressit Paulus Æegin. lib.6. cap.31. ὁ γαργαρεὼν ὥσπερ τι πλῆκτρον τῆς φωνῆς ὑπάρχων δέχεται πολλάκις ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥεῦμα, καὶ παρὰ φύσιν αὐξηθεὶς, ἐπιμήκης μὲν καὶ λεπτὸς γενόμενος, κίων προσαγορεύεται, παχὺς δὲ κάτωθεν καὶ περιφερὴς, σταφυλή. Curculio tanquam aliquod vocis plectrum subinde destillationem à capite recipit, ideoq; præter naturam auctus, si oblongior ac tenuis extiterit, columella nuncupatur. Si verò crassior inferiore parte rotundusque fuerit, vua dicitur. Gal. etiam lib. 6. τῶν κατὰ τόπ. ex Diocle, Praxagora, Mantia, & reliquis veteribus Medicinæ dictatoribus, σταφυλὴν dici scribit eum affectum, ὅταν ῥαγὶ σταφυλῆς ἔοικε τὸ ἄκρον τοῦ γαργαρεῶνος, cùm curculionis summa pars vuę acino assimilis fuerit. Erot. quoq; ἡ σταφυλὴ, καὶ ἡ κιονὶς, καὶ ἡ ἱμὰς, πάθη εἰσὶ τοῦ γαργαρεῶνος, sunt curculionis affectus. At verò non desunt qui eam partem quę γαργαρεὼν dicitur, σταφυλῆς nomine donent, quos tamen reprehēdit Gal. initio cap.3. lib.6. τῶν κατὰ τόπ. Idemq; scribit quendam Atticismo sibi gloriantem hanc particulam σταφυλὴν vocasse. Et Hesychius testatur Atticos τὸν ἐν τῷ σώματι κίονα σταφυλὴν vocare. (Sic enim mihi potius quàm σταφυλὸν scribendum videtur.) Eidemq; γαργαρεὼν κιονὶς καὶ ἡ σταφυλὶς exponitur. Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.95.50.) ἀποπιμπραμένη σταφυλὴ κιονὶς vocatur scribitur. Vbi etiam pro curculionis affectu sumi potest. Lib. περὶ ὀδοντοφυΐης (p.54.6.) σταφυλὴ vuam & columellam indicare videtur. ὁκόσοισιν ἐν τῷ θηλάζειν τῶν παιδίων βὴξ προσίσταται, σταφυλὴν αὗται μείζονα ἔχει. Infantes quos inter sugēdum tussis premit, ii columellam maiorem habent. Et rursus ibidem (v.19.) τὰ περὶ σταφυλὴν νεμόμενα ἕλκεα, serpentia circa vuam vlcera dicuntur. Et lib. περὶ ἰητρῷ (p.4.5.) σταφυλάγραι volsellæ vuarum comprehensioni dicatæ nominantur. ὀδοντάγρῃσι γὰρ καὶ σταφυλάγρῃσι χρῆσθαι τῷ τυχόντι ῥάδιον. Volsellis autem quibus tum dentes tum columellæ comprehenduntur, quemlibet vti licet.

Σταφυλαὶ ἀμιναῖαι, sunt vuæ Aminæę, quas austeras vocat Gal. lib. 6. κατὰ τόπ. (pag.241.29.) & earum mustum ad medicamentum stomaticum conficiendum commendat. Sunt enim vuæ austeræ, acidæ & acerbæ, ideoque frigidiores & distringendi vi præditę. Ex iisdem quoque Aëtius mustū ad oleum gleucinum parandum eligit, ἀμιναίας τὰς στυφούσας exponens. Plinius lib.14. cap.4. Aminæum maius & minusculum ex Catone inter vitium genera recēset. Scribonius Largus cap. 249. vuam Aminæam, quæ sic dicatur, ruberrimam esse & in vepribus nasci scribit. Vini Aminæi duplicis Neapolitani & Siculi meminit Gal. lib.12. Meth. med. Illud aquosum, hoc verò austerum & mediocriter crassum & album, ob idque ad digestionem per corpus minimè idoneum, sed cùm inueterasset, stomacho vtile fuisse scribit. Aminæa quoq; vina in Italia nasci circa Neapolim & Thusciam scribit Galenus lib. 5. salub. De vino Aminæo scribit Constant. Cæsar de Agricult. libr. octauo, cap. vigesimo primo.

Σταφυλῖνος pastinacæ genus, pastinacam erraticam vocat Plinius libr. 20. cap. 5. Hippocr. lib. περὶ ἀφόρων (p.298.43 & 48.) σταφυλῖνον vsurpat.

Στέαρ simpliciter interdum adipem aut pinguedinem denotat, vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221.28.) & (p.229.1.) Sic στέαρ οἴιος ἢ αἰγὸς, adeps ouillus aut caprillus dicitur ibidem (p. 221.31.) & lib.1. περὶ γυναικ. (pag.253.28.) & (p.263.30.) οἴιος στέαρ ἢ ὑός. Rursusque lib.2. (p.272.48.) & (p.280.5.) & (pag.288.20 & 22.) Et lib. περὶ ἀφόρων (p. 298.42.) Quibus ex locis στέαρ οἴιος, τὸ τοῦ προβάτου exponit Erotianus apud Hippocratem. Sic στέαρ χήνειον καὶ αἰγὸς, adeps anserinus & caprillus dicitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p.221.5.) & (p.226.25.) Et στέαρ μήλειον, adeps ouillus, ibidem (p.221.29) Et libr. 1. περὶ γυναικ. (p.160.28 & 29.) Quo ex loco στέαρ μηλείου ἀντὶ τοῦ προβατείου, poni apud Hippocratem scribit Erotian. μῆλα γὰρ τὰ πρόβατα. μῆλα oues vocantur. Et rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 288.23.) στέαρ χηνὸς adeps anserinus nominatur lib.2. περὶ γυναικ. (pag. 280.4.) ἢ στέαρ ἐρυθρὸν χηνὸς τὸ ἡδὺ, aut adipem rubrū anseris aromatibus cōditum. Quem locum mihi exprimere videtur Galenus in Exegesi, cùm ἐρυθραιοῦ στέαρ τὸ ἐναίμον, hoc est,

gruentum aut ſanguineum ex Hipp. exponit, cui τὸ στέαρ ἀμιγὲς αἵματος, hoc eſt adeps purus & ſanguinis expers opponitur Dioſcoridi cap. 91. lib. 2. Atque haud ſcio an quoq; locum ſubindicet Galenus in Exegeſi, cùm στέαρ ἡδυντόν, τὸ ἐν ἀρώμασί τισι ἐν ὕδατι ἑψηθέν, h. e. adipem in aqua cũ aromatibus coctum, aut aromatibus conditum exponit. Quem certè condiendi modum ampliſſimè deſcribit Dioſc. cap. 91. lib. 2.

Στέαρ etiam non ſolùm adipem, verumetiam fermẽtum, ſeu farinam aqua ſubactam, aut panis maſſam ſignificat, velut σταίς. lib. 1. περὶ γυν. (p. 246. 40.) ταῦτα ἑψεῖν, ὡς ἂν στέαρ γένωνται, hæc dum in farinæ ſubactæ maſſam coëant coquito. Quod repetitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218. 30) ἑψεῖν ἕως ἂν ὥσπερ σταῖς γένηται. Qui locus alterum explicare videtur. Sic Dioſcor. li. 2. cap. 202. de ſcilla, στέατι δὲ ἢ πηλῷ περιπλάσσεται, καὶ δίδοται εἰς κλίβανον, farina aqua ſubacta aut fermento, aut luto oblita, in clibanum coniicitur. Etſi nanque σταιτὶ pro στέατι legunt exemplaria vulgata, antiquam tamẽ lectionem non immutandam fuiſſe indicat Plinius, qui lib. 20. cap. 9. στέατι legiſſe videtur, & malè adipẽ vertiſſe, dum ſcribit: Coquitur plurimis modis: in olla quæ coniiciatur in clibanum aut furnum, vel adipe, aut luto illita. Idem Dioſcorides de Stibio lib. 5. cap. 99. ὀπτᾶται δὲ στέατι περιπλασθὲν, καὶ ἐγκρυβὲν εἰς ἄνθρακας ἄχρις οὗ ἀνθρακωθῇ τὸ στέαρ. Torretur pinſita farina circunlitum, & carbonibus obrutum, donec carbunculetur cruſta. Quod Plinius de adipe reddidit lib. 23. cap. 6. Quidam non fimo vtuntur coquẽtes ſed adipe. Gal. lib. 3. τῶν κατὰ τόπ. (p. 196. 20.) ex Apollonio meminit πυρίας διὰ στέατος περὶ ὀβελίσκον ὀπτημένου, fomenti per fermentum in veru aſſatum. Rurſus ibidem lib. 5. (p. 235. 31.) medicamentum ad eroſos dentes eiiciendos, ὥστε στεατώδη γενέσθαι, ad maſſæ fermenti modum coactum, imponitur. Heſychio quoq; στέαρ, λίπος, ζύμη exponitur, & στέατα, ἄλευρα, ζύμη.

Στεατώματα inter abſceſſus reponuntur apud Gal. lib. de Tumor. præter nat. (p. 355. 32.) in quibus ſebo aliquid ſimile reperitur. Authori Definit. Med. (p. 400. 42.) στεάτωμά ἐστι παρὰ φύσιν πιμελῆς συναύξησις. Steatoma eſt pinguedinis augmentum præter naturam.

Στέγνωσις vna eſt ex tribus Methodicorũ communitatibus & notionibus, quas ſequebantur in morbis velut indicationes. Tres autem erant, στέγνωσις, ῥόσις, μικτή, adſtricta, fluens & mixta. Eſt autem στέγνωσις cùm naturaliter corporis vacuationes ſuppreſſæ fuerint, ῥόσις cùm fluxerint, mixta ex vtroque conſtans. Gal. lib. de ſectis ad eos qui introducuntur (p. 12. 34.) στέγνωσιν Methodici eſſe dicunt πύκνωσιν καὶ ἐποχὴν τῶν ἐκκρίσεως δεομένων, denſationem & retentionem eorum quæ euacuatione indigẽt. Gal. lib. de optima ſecta (p. 28. 6.) στέγνωσις etiam dicitur li. 3. ſalub. (252. 43.) ἡ βλάβη τῶν πόρων, ἐφ᾽ ᾗ κωλύεται διαφορεῖσθαι τὰ περιττώματα, hoc eſt, meatuum cutis offenſio, in qua tranſmitti corporis ſuperuacua prohibentur. Incidit autem vel ob obſtructionem aut meatuum cutis denſationem. Rurſus libr. de optima ſecta (p. 28. 34.) στέγνωσις definitur Methodicis πίλησις καὶ σφίγξις τῶν σωμάτων, conſtipatio, compreſſio & conſtrictio corporum. στεγνότης ventris ſtipationem & adſtrictionem ſignificat Hippocrati libr. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 110. v. 31.) τυρὸς δὲ φύσας καὶ στεγνότητα ποιεῖ. Caſeus flatum & ventris adſtrictionem parit. ἱστάναι τὴν γαστέρα illic exponit Gal. quod eſt ventrèm ſiſtere. Rurſusque ibidem (pag. 112. v. 20.) διαχωρέει δὲ οὐδὲν κάτω, ἀλλ᾽ ἀποστέγνωται, nihilque per inferiora deiicit, ſed adſtringitur, de aluo loquens. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 242. v. 35.) στεγνὴ κοιλίη καὶ κύστις, aluus & veſica ſtipata aut adſtricta dicitur. Hinc στεγνωτικὰ medicamenta vocantur ſtipantia, obſtruentia & ſiſtentia, de quibus appoſitiſſimè Gorrhæus.

Στειλαιὸς manubrium aut capulum ſignificat li. de fract. (p. 540. 50 & 52.) ὁκοῖοι οἱ στειλαιοί εἰσι τῶν σκαφίων, cuiuſmodi ſunt ligonum manubria. Et, ὡς ὑπὸ τῇ μασχάλῃ γένηται ὁ στειλαιὸς ἔχων ξυμμέτρως, ita vt manubrium ſub ala tam aptè ſtatuatur. Vbi Gal. quoque στειλαιὸν maſc. gen. exponit. Sed in cod. Hippocr. vitioſè στυλαιὸς ſcribitur, & apud Galenum στηλαιοί. στειλειὸν neutro gen. ſecuris manubrium denotat, aut foramen in quod capulus immittitur, ſed στειλεὰ magis propriè dicitur, & στειλεὴ Heſychio τοῦ πελέκεως ἡ ὀπὴ εἰς ἣν ἐντίθεται τὸ ξύλον. Dicitur & στελεὸς & στελειὸς, ἡ λαβὴ τοῦ πελέκεως Didymo. στειλαιὸς etiam vſurpatur Hippocrati libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 263. verſic. 15.) carnis fruſtum, πάχος ὅσον στειλαιός, manubrii craſſitie ſumitur ad peſſum, aut craſſitudine ligni quod in foramen bipennis immittitur.

Στειρώδες τὸ στόμα τῶν ὑστερέων, vteri oſculum ſterile dicitur Hippocrati lib. περὶ γυν. (pag. ducenteſima ſeptuageſima nona, verſ. 40.) ſed στερεὸν aut σκληρὸν legiſſe videtur Cornar. qui durum dixit.

Στέλλω, ἐνστέλλω, immitto, immiſceo, de medicamentis dicitur, quæ cum cæteris miſcentur. Lib. de vlcer. (pag. 514. 49.) καὶ στέλλειν κράδης ἐν ὀπῷ φλοιὸν χλωρὸν τρίβων ἐν οἴνῳ, & ficulnei rami corticem viridem cum ſucco ex vino tritum immittito. Rurſus ibidem (p. 515. 1.) ἐνστέλλειν καὶ ἄνευ οἴνου αὐτὸν, quia vel ſine vino immittere licet. Alii στέλλειν pro adornare capiũt aut apparare. Rurſus etiam ib. (v. 16.) ἐλατήριον λεπτὸν ξηρὸν περιστεῖλαι, elaterium tenue ſiccum inſpergito. στεῖλαι Gal. in Exeg. ἐπικαλύψαι, ἐπιχρῖσαι, quod eſt velare, tegere, illinere, exponit apud Hipp. velut στείλας κρύψαι Sudas. στέλλεσθαι etiam declinare, deuitare & abſtinere ſignificat, metaphora à nautis ſumpta, qui ſcopulos declinant aut deuitant cõtractis velis. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ. (p. 6. 7.) καὶ ὅτ᾽ ἂν ἀπόσχοιντο οὐδενὸς ὧν ἐπιθυμέουσιν, οὐδὲ στείλαιντο, neq; vlla re quam concupiſcunt abſtinent, neq; quicquam declinant.

Στέμφυλα vinacei ſeu vinacea dicuntur. Galeno verò lib. 2. de alimen. στέμφυλα ſunt vuarum

torculari expressarum solida retriméta, quę & cæteris τρύγα vocari, & Atticis βρύτα idē scribit. Quin & στεμφύλων nomen vult quibusdam attribui vuarum radici ex sarmentis enascenti: & στέμφυλα Atticis dici oliuarū partes solidas, cùm oleum fuerit expressum. fraces in oliuis, vt flores in vuarum reliquiis vocantur. Athenęus quoq; lib. 2. στέμφυλα τὰς πεπιεσμένας ἐλαίας Atticis dici scribit, βρύτα verò quæ ab aliis vocantur στέμφυλα, quæ Gal. βρύτα appellat. Lib. περὶ παθῶν (pag. 184. versic. 25.) στέμφυλα γλυκέα, in alui profluuio potui exhibentur, sitis leuandæ gratia. Vbi στέμφυλα γλυκέα, vuarum dulcium reliquiæ aut vuarum retrimenta, non ad plenum expressa, sed adhuc succulenta, in ore tenenda & sugenda accipi videntur. Aut certè στεμφύλων γλυκέων, decoctum intelligendum, quod cœliacis, alui & vuluæ profluuiis ex infuso prodesse scribit Diosc. cap. 3. lib. 5. Interpretes autem vuas passas dulces, aut earum retrimenta intellexerunt, quæ & sitim mitigant, & τὸ ἐπιστυπτικὸν habent, orisque ventriculi morsus hebetant, vt scribit Gal. libr. 2. de alim. Rursus lib. 2. de Morb. (p. 157. 7.) in morbo ructuoso, στέμφυλα γλυκέα per noctem macerata potui exhibet, vuarum dulcium retriméta, aut vinaceorum aquam. Et lib. 3. de Morb. (p. 165. 26.) ζύγες στεμφυλώδεις φαφιδωτῆαι ὑδαρέες dicuntur vuarū passarum vinacei aut fœces aqua maceratæ earumq; expressa recrementa. At lib. 2. περὶ διαίτης (p. 94. 42.) τρύγες στεμφυλώδεις vinum recens torculari expressum necdum colatum sumitur Cornario, & humectare, aluum subducere ac inflare dicitur, ex musti natura. Zuinggerus vinum secūdarium recens & loram Latinis dictam accipit, quæ fit vuarum fœcibus iam expressis aqua superinfusa.

Στιβαροὶ καρδιωγμοὶ validi & fortes oris ventriculi morsus, lib. 2. περὶ γυν. (p. 269. 39.)

Στινυχῶσαι Gal. in Exeg. exponit στενῶσαι, arctare, coarctare, in angustum cogere, additq; τινὲς δὲ τὸ συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι. quidam verò humorum vias concludere & constringere esse volunt, & arefacere. Quæ certè expositio cum Erotiani mente conuenit, cui στινυχῶσαι est ἀποστεγνῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινὰ ἐν ᾧ ἡ ὑγρασία ἐστὶ, quod est constipare ac constringere locū quendam in quo humiditas insit. Quæ sane expositiones aphor. 1. sect. 2. lib. 6. Epid. respicere videtur & compositionem ex στενὸν & ὑγρὸν probare in στινυχὸν. quod tamen negat Gal. comm. in eam sentent. li. 6. Epid. qui syllabam secundam tenuari vult non aspirari, quòd ὑγρὸν ea dictione non contineatur, sed στινυχὸν apud Ionas nihilo plus ac verò idē quod στενὸν denotet, vt probat adducto Simonidis testimonio, μοῦνος στινυχῇ συμπεσὼν ἐν ἀτραπῷ, solus occurrens in calle seu semita angusta. Quod etiā corruptissimè adscribitur com. 1. in lib. de art. (p. 596. 55.) Vbi quoque in στινυχοχωρεῖν Gal. eandem nominis notationem probat, neque ἐκ στενοῦ καὶ ὑγροῦ καὶ τῆς χώρας compositionem esse vult, sed à στινυχοῦ deduci, quod nihil amplius quàm στενὸν significat, vt στινυχοχωρεῖν idem quod στενοχωρεῖν aut στενότης denotet, hoc est angustiā aut humidi loci angustiam. Ex quo apparet apud Hipp. στινυχοχωρέειν legisse Gal. vbi στενοχωρεῖν passim legitur. στινυχῶσαι verò idem Gal. πυκνῶσαι exponere videtur com. 2. in lib. 6. Epid. quod est densare, & στενῶσαι, hoc est arctare & constringere, cùm τῷ εὐρῦναι opponatur, & ex Hip. doctrina oporteat τὰ διαπεπταμένα συνάγειν σύφοντά τε καὶ ψύχοντα, hoc est, dilatata cogere adstringendo & refrigerando.

Στερεὴ κοιλίη, aluus solida, dura & quę fluidæ opponitur. μὴ ῥέουσα exponit Gal. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 115. 57.) iubet Hipp. in sanguinis missione στερεὴν ποιέειν τὴν κοιλίην, aluum confirmare & solidam reddere. Et lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 9. 24.) στερεῶς ἐπιθερμανθῆναι, fortiter ac multum incalescere significat. Vbi exemplaria manuscripta Regia quædam ἰσχυρῶς margini adscribunt, vt sitillius vocis explicatio.

Στερίφους Erotianus apud Hip. πυκνοὺς exponit, hoc est densos, duros, additq; testimonium Aristoph. ἐν Ἀχαρνεῦσι (p. 269.) στερίφοι γέροντες, duri senes & difficiles, vbi tamen στιβαροὶ γέροντες leg. in omnibus exemplaribus, & πυκνοὶ exponūtur Scholiastæ, vt & στιβὸς Hesychio πυκνὸς, στερεὸς, πεπληρωμένος, densus, solidus, à στείβω quod πατεῖν significat, calcare aut terere. Quæ enim calcata sunt, eadem condensantur & solidescunt: aut translatione sumpta à vestibus, quę crebro textu condensantur. στέριφος igitur idem quod στέριφος sonat, & exponitur στερεὸς, στερρὸς, solidus, firmus, & significat idem quod στέρφνιος. στέρφνιον, σκληρὸν, στερεὸν, exponit Hesychius, durum, firmum, solidū. στιφρὸς eidem etiam πυκνὸς, εὐθαλὴς, densus, bene habitus & torosus. Nemini verò est dubium quin στερίφους apud Hipp. legerit Erotianus, quos στρυφνοὺς habet omnia exemplaria lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 31. 11.) τοὺς μὲν στρυφνοὺς καὶ προσεσταλμένους καὶ πυρροὺς, καὶ μέλανας τῇ ὑγροτέρῃ διαίτῃ χρῆν τὸν πλείω διαιτᾶσθαι χρόνον. Duros quidem ac graciles, & fuluos ac nigros humidiore victus ratione magnam temporis partem victitare cōuenit. Vbi etiam στρυφνοὺς τοὺς σκληροὺς, duros exponit Gal.

Στερρωθείη Erotianus apud Hipp. ex Bacchio στερεωθείη exponit, hoc est dirigatur, à verbo στερρόομαι quod idem sonat ac στερεόομαι & στερρονιοῦμαι, solidesco, duresco, firmor.

Στῆθος pectus dicitur & est pars thoracis anterior iugulo subiecta, in quam costæ copulantur. Interdumq; apud Hip. pro toto anteriore thorace accipitur, vt aph. 24. libr. 5. vbi τὸ στῆθος τὰ κατ᾽ ἐπιγάστριον χωρία exponit Gal. Et aphor. 23. lib. 3. στηθέων πόνοι, pectoris dolores, qui hyeme grassantur thoracis dolores indicant, qui à defluxione in partes respirationi dicatas ex frigore concitantur. Sic στήθεος ἄλγημα in Coac. Præn. (p. 431. 44 & 45.) thoracis dolorem significant, vt & περὶ στῆθος πόνοι in Prorrh. & lib. 2. περὶ γυν. (271. 27.) τὰ

σήθεα ἐπαίρεται, pectora attolluntur, hoc est, mammæ eleuantur. Interdum quoque σῆθος apud Hippocr. os solum illud medium pectoris indicat in quod costæ dearticulantur, vt lib. de art. (p.596.56.) τὸ ἄρθρον τὸ ἐν τῷ σήθει, pectoris articulus. Vbi scribit Gal. σῆθος δὲ τοῦτο μὲν τὸ σύμπαν λέγω χωρίον ὅσον ἐν τοῖς πρόσω τοῦ θώρακός ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μέσον ὀστοῦν ἐν ᾧ διαρθροῦνται πλευραί, ὃ καλοῦσιν ἰδίως οἱ μετ' αὐτὸν ἰατροὶ στέρνον. σῆθος verò hic dicere videtur non totam anteriorem thoracis partem, sed medium illud os in quod costæ dearticulantur, quod posteriores Medici propriè στέρνον vocauerunt. Eademque notione ibidem sumitur cùm scribitur, αὐτὸ γὰρ ἑωυτῷ συνεχές ἐστι τὸ σῆθος, καὶ τῇ ῥάχει. Ipsum enim pectus, & sibiipsi, & spinæ continenter coaptatum est. σῆθος etiam ventriculi orificium aliquãdo denotat, quòd ima sui parte cartilago ξιφοειδὴς dicta ventriculi osculum contegat, eaque veluti partis externæ circũscriptione, exquisito admodùm sensu particula illa insignita intelligatur, nõ secus ac vulgus oris ventriculi affectum pectori nonnunquam tribuit. Eamq; popularem locutionem imitatus videtur Hipp. in Coac. Prænot. (p.425.30.) cùm περὶ σῆθος δῆξιν καὶ πικρότητα dixit, morsum & acrimoniam ex biliosi humoris in ventriculum affluxu intelligens. Velut etiam σήθεος πόνος ἰσχυρὸς intelligi potest ægr. 14. lib. 1. Epid. & σήθεα κατακορέα ex lib. 2. Epid. (pag. 318.22.) pectora bile syncera abundantia, de ore ventriculi biliosum humorẽ coaceruante & morsum inde percipiente dicuntur, quòd pars illa huic morsui valdè sit opportuna.

Σῆθος ποδὸς etiam dicitur pedis pectus, pars illa ad digitorum radices, qua terra calcatur & vestigium imprimitur, planta pedis, aut planum, aut vestigium vocatur, Anatomicis πεδίον, hoc est solum. Est autẽ ima pedis pars carnosa, quę post cauũ iuxta digitos attollitur, & terræ innititur. Gal. Com. 3. in lib. de art. (p. 631. 12.) σῆθος ποδὸς ab Hippoc. vocari scribit pedis plantam aut planum, quod ad digitorum initium situm est, & à dissectionis peritis πεδίον nominatur. Quidam planum, alii solum aut vestigium, quidã etiam pedis campum vocant. Rufus verò Ephesius ἐν τῷ περὶ τοῦ ἀνθρώπου μορίων, πεδίον & σῆθος distinguit, & σῆθος accipit pro ima plani parte quæ ad digitos exerta est. Quemadmodum & author Medici (p.376. 55.) cùm scribit: τὸ δὲ κατώτατον ἐφ' ᾧ πατοῦμεν καὶ ᾧ ἐπιβαίνομεν, πέλμα, τὸ δὲ μὴ πρὸς τοὺς δακτύλους μετὰ τὸ κοῖλον ἐπανεστηκός, σῆθος ποδός. Infimum quo ingredimur & terram firmamus, πέλμα dicitur. Quod post cauum ad digitos assurgit, pedis σῆθος, hoc est, pectus nominatur. Quibusdam etiam κτείς, hoc est pecten vocatur. Hanc verò dictionem vsurpat Hippocr. lib. de art. (p.632.3.) τῷ δὲ σήθει τοῦ ποδὸς βαίνουσι ἐπὶ τὴν γῆν, pedis plano, quod σῆθος dicitur, terræ insistunt. Imam plantam Celsus dixit cap. 20. lib. 8. cùm eos quibus extra plapsum femur est, in ingressu terram non calce, sed ima planta contingere scribit. Et rursus lib. 4. Epid. (p.328.13.) οἱ δάκτυλοι οἱ ἐν τῷ ποδὶ ἐπὶ τὸ σῆθος, pedum digiti ad imam plantam, quæ Græcis σῆθος dicitur. Et lib. 5. Epid. (p.339.40.) καὶ τὰ κοῖλα τοῦ κατὰ τὸ σῆθος τοῦ ποδός, & cauitatem illam, quæ pedis plano adhæret, & σῆθος vocatur. Hæc pedis pars tarso respondet, eique assimilis pars in manu σῆθος χειρὸς nominatur, vola manus carnosa, quę metacarpio prior est, & manus torulus ac cacumẽ Polluci appellatur. lib. 2. σῆθος δὲ τὸ μὲν τὸ κοῖλον περὶ τὸ μετακάρπιον· τὸ δὲ σῆθος καὶ θέναρ καλεῖται. Hippoc. lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. sexagesima, vers. 17.) διὰ τῶν σηθέων τῶν χειρῶν, per manuum volas.

Σηθοειδεῖ μαχαιρίῳ exponit Galenus in Exeg. τῷ σμιλίῳ, hoc est specillo lato aut gladiolo, qui σηθοειδὴς ideò dicitur quasi pectorosus, quòd latus sit & ventrosus. γαστρώδη σμιλίον priùs vocauit Gal. vt distinguat ab acuto specillo, ὀξυβελὲς dicitur. Subindicatur autem à Gal. locus lib. 2. de Morb. (p.150.47.) vbi in explorando suppuratorum pure, cutem gladiolo lato ac specillo secat Hippocr. μαχαιρίῳ autem hic legitur apud Galenum, cùm μαχαιρίδι σηθοειδεῖ legatur apud Hip. vt & antea μαχαιρίδι apud Gal.

Στηρίζειν sæpè apud Hippocratem neutraliter accipitur, & firmari aut consistere significat, & de morbo dicitur qui in aliquam partem decumbit aut statuitur, vt aph. 33. libr. 4. ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος, ibi morbus statuitur, aut ibi est morbi sedes. Quod ἐς ταῦτα ἀποστηρίζεται dicitur lib. περὶ χυμῶν (pag.115.46.) Sic de morbo cùm per abscessum soluitur, εἰς ἀπόστασιν στηρίζει, hoc est in abscessum firmatur, scribitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 105.55.) Et τὰ στηρίζοντα ἀλγήματα ἐς ἀκρώμιον καὶ κληῖδα, ad summum humerum adhærentes & affixi dolores, hoc est firmati & innixi. Et aphor. 11. sect. 7. libr. 6. Epid. in febribus lassitudinis sensum inducentibus ad articulos abscessus decumbunt, ἄρθρα στηρίζουσιν, pro εἰς ἄρθρα στηρίζουσιν, in articulos firmantur. Et στήριξις ἐς ὀφθαλμόν, in oculum decubitus, libr. 4. Epid. (p.332. vers.32.) στηρίγματα verò quęnam sint apud Hip. antea docuimus in ἀποστηρίζειν.

Στήσας apud Hippocrat. ponitur in pondere & mensura, vt lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.210.26.) πίσαι τοῦ μέλανος ἐλλεβόρου πέντε ὀβολοὺς στήσας, veratri nigri obolorum quinque pondus propinato. Vbi στήσας apponderans aut ponderans significat, vt ἱστάναι ex Xenoph. adducitur ex Cyripædia & Apomn. pro ponderare, sed cum ἀριθμεῖν & μετρεῖν iunctum. Sic στῆσαι Hesychio ponitur pro δανείσασθαι quod est fœnerari in pendenda pecunia, & στάσιμον τὸ δεδανεισμένον, fœnus, mutuata pecunia.

Στητώδης στεατώδης exponitur Galeno in Exeg. apud Hip. h. e. adiposum vel adipale. Videtur autem à στεατώδης contractum, velut στῆρ pro στέαρ ponitur, & κῆρ pro κέαρ.

Στίον, ψηφίς, λίθος, calculus & lapis exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocratem: στίαι γὰρ αἱ παρὰ τῇ θαλάσσῃ ψηφῖδες· καὶ στιώδης ἀντὶ τοῦ

σκληρόν. Sunt enim σίαι lapilli marini, vnde σιώδης durum significat. σίαι αἱ ψῆφοι παρὰ Σικυωνίοις καλοῦνται, vt scribit Varinus. Vnde σιάζει, λίθοις βάλλει, hoc est lapidibus insectatur, exponit Hesychius, cùm vitiosè σιὰ & σιαὶ pro σία, ἡ ψῆφος adscribatur. σῖαι etiam αἱ ψῆφοι τῆς θαλάσσης, hoc est calculi marini aut lapilli dicuntur Nicandri Schol. Vnde πολύσιος lapillis abundans. Sic de lepore marino Nicander in Alexiph. τὸ κῦμα πολυσιὸς ἔτικτεν ἅλμης, quem fluctus maris lapillis abundantis peperit. Vbi πολυψήφου θαλάσσης exponit Schol. Et Callimachus hymno in Iouem κράθιν τε πολύσιόν τε μετώπιον dixit, de fluuiis Arcadiæ, vbi Schol. τὸ πολύψηφον ἢ πολυπέτρινον exponit. Ex quo σιῶν etiam apud Galen. scribendum esse non malè quidam augurantur.

Στιφραὶ, ξηραὶ, περιεσταλμέναι, hoc est aridæ, contractæ, aut compressæ exponuntur Galeno in Exeg. apud Hip. στιφρὸς, πυκνὸς, ἢ εὐθαλὴς exponitur Hesychio, densus, torosus, ac videtur de his dici quæ sunt carne firma & torosa ac solidiore. Existimo autem à Gal. subindicari locum lib. de aëre, loc. & aq. (p. 453. 18.) vbi mulieres στρυφναὶ dicuntur in omnibus exemplaribus.

Στλεγγὶς, ίδος, strigil dicitur gymnasticum instrumentum, quo in balneis vtebantur antiqui ad destringendum corporis sudorem idoneum. ξύστρα à ξύειν dicitur, vt strigil à stringendo, Pollux lib. 3. cap. 30. Cuius meminit Hip. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 64. 38.) ἢ σπόγγοισι χρέεσθαι ἀντὶ στλεγγίδος, & spongiis vtendum strigilis loco. Vbi tamen στελεγγίδος habent Galeni exemplaria, qui & στελεγγίων in Com. scripsit. Nam & στελεγγὶς scribitur Polluci lib. 7. cap. vlt. vt & στελγὶς Hesychio, ξυστρὶς exponitur, vt & στλεγγὶς eidem ξύστρα. Erotianus quoque apud Hipp. στλεγγίδα τὴν συνήθη ξύστραν, vsitatum ac vulgarē strigilem esse vult, in eoq; Heraclidem Tarētinum reprehendit, quòd in secundo Com. in libr. 4. Epid. στλεγγίδα existimarit esse χρυσᾶ πινάκια, οἷς χρῶνται τινὲς τῶν θεωρῶν, hoc est, aureas fasciolas quibus vtebantur qui ad cōsulendum oracula mittebantur. Quam significationem etiam Aristoph. Schol. ἐν Γ ... exprimere videtur cùm scribit (p. 222.) καλεῖται στλεγγὶς ἢ χρύσουν ἔλασμα τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν τῶν γυναικῶν, hoc est, στλεγγὶς vocatur bractea aurea quam mulieres solent capiti circundare. Erot. quoque Heraclidem στρεγγίδα pro στλεγγίδα per ρ non rectè efferre scribit.

Στοιβῆς καρποῦ, τὸ ἱπποφαοῦς σπέρμα exponit Gal. in Exeg. hoc est hippophais semen. Sed mihi στοιβῆς & ἱπποφέως leg. videtur, & subindicari locus libr. 2. περὶ γυν. (p. 284. 33.) vbi strebes & rubi semen aqua & oleo coctum ad exasperatas mammas cataplasmate adhibet. Verùm illic συβῆς legitur, vt & Gal. hippophaës σύβεον dici scribit in Exegesi. Est autem στοιβὴ herba extruendis torulis, hoc est lectulis ex herba torta, aut stibadiis conficiendis, & centunculis tomenti loco suffarciendis idonea. Phleon quidam appellauere, vt scribit Plinius libr. 21. cap. 15. ex Theophr. hist. plant. libr. 6. cap. 1. στοιβὴ Hesychio scribitur & exponitur εἶδος χόρτου, stramenti genus. Quidam apud Gal. στιβῆς pro στοιβῆς, vt & στίβεον pro σύβεον, legunt. στοιβὴ etiam scribitur lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 222. 19.)

Στολιδωδέστερον ῥυσότερον exponitur Galeno in Ex. rugas plicasq; plures habēs. Quibus verbis subindicatur locus li. de art. (p. 639. 26.) vbi κατὰ τὸ πυγαῖον στολιδωδέστερον ἢ ἀσαρκότερον τὸ χωρίον dicitur, locus ad nates rugosior & macilentior, aut in rugas magis contractus. στολιδώδης etiam ῥυτιδώδης dicitur, quod plicas aut rugas habet, vt στολιδῶδες μέτωπον, frons rugosa, & ἕλκος Medicis, quomodo rugosiorē stola frontem dixit Martial. Sunt enim στολίδες, ἐπιπτυχαὶ, quæ plicæ aut rugæ in vestibus dicūtur. Sunt quoq; στολίδες Medicis ῥυτίδες & rugæ in ano; quæ vbi plus æquo intumescunt, in condylomata trāseunt, de quibus agit Gal. lib. 1. de comp. Med. κατὰ τόπ. & lib. 9. de simplic. Definitur etiam κονδύλωμα authori Definit. Med. ἡ δακτυλίου στολίδος ἐπανάστασις μετὰ φλεγμονῆς, extuberatio quæ in ani parte rugosa cum inflammatione excitatur. Sic quoque κονδυλώματα στολιδώδεις ἐπαναστάσεις dicūtur Paulo libr. 4. cap. 26. & 72. & libr. 6. cap. 70. Et Aëtius tetrab. 4. lib. 2. cap. 3. κονδύλωμα (scribit) ἐν ἕδρᾳ γίνεται, τῶν ἀναδιπλουμένων σωμάτων ἐν τῷ δακτυλίῳ, στολίδος τινὸς ἐπανισταμένης ἢ ἐξοιδουμένης παρὰ φύσιν. στολιδώδης γὰρ ὁ δακτύλιος συνιστάμενος ἔχει τὰς ῥυτίδας. ὅταν γὰρ πλέον διοιδήσῃ ἡ στολὶς, τότε γίνεται κονδύλωμα, hoc est, Condyloma in ano fieri, replicatis in eo corporibus, ruga quodammodo extuberante & præter naturam intumescente. Rugis enim contractis rugosus anus cōspicitur. Tunc autem fit condyloma, vbi plus æquo ruga intumuerit.

Στόμα, os, prima nutrimenti ad vētriculum via & verum vocis instrumentum, de quo appositissimè Gorrhæus. στόμα ἐκπικραινόμενον, os amarescens, quibus bilis flaua in ventriculum effusa supernatat, per superiora purgationem necessariam esse indicans; aph. 17. lib. 4. Quod etiam bilis flauæ in stomacho redundantis signum, ponit Gal. lib. de plenit. (p. 352. 16) στόμα τῶν ὑστερῶν vteri osculum interdum dicitur aph. 46. lib. 5. Hoc sic explicat Gal. λέγει δὲ νῦν στόμα δηλονότι τὸ ἔνδον, ἔνθα τελευτᾷ μὲν ἡ μήτρα, ὁ δὲ αὐχὴν ἄρχεται, ὃ ἢ κυριώτερον ἂν ὑστέρας ὀνομάζοιτο στόμα. τὸ γὰρ ἕτερον πέρας τοῦ αὐχένος τὸ συνάπτον τῷ γυναικείῳ αἰδοίῳ, οὐ τῆς μήτρας, ἀλλὰ τοῦ αὐχένος αὐτῆς εἰκότως ἄν τις ὀνομάσειε στόμα. Nunc autem vteri os dicit, videlicet internum, vbi vterus desinit, & ceruix incipit, quod & magis propriè vteri os appellari potest. Alterum enim ceruicis extremum, quod pudendum muliebre contingit, non vteri, verùm ipsius ceruicis os iure quis appellauerit. Sic στόμα τῶν μητρέων vocatur lib. 1. περὶ γυν. (p. 242. 37.) Lib. verò 2. (p. 266. 44 & 45.) στόμα simpliciter.

Στοματικὰ inde medicamenta propriè dicūtur, quæ ad vuas, tonsillas, ac omnes quæ in ore fiunt de repente inflammationes conueniunt,

niunt, vt scribit Gal. lib. 6. comp. pharm. κατὰ τόπ. (p. 242. 32.)

Στομάργου legisse Dioscoridem lib. 2. Epid. scribit Galenus in Exegesi, eaque dictione significari τοῦ λαλοῦντος μανικῶς, hoc est furiosè loquacis. Alios verò συμάργου legere, & vt nomen proprium accipere. Quibus verbis subindicari mihi videtur locus libr. 2. Epid. (pag. 317. 13.) vbi tamen in publicatis exemplaribus legitur, ἡ συμάργου οἰκέτις. quædam etiam manu scripta συμάργου habent. Quod etiam indicauimus nostris in eum locum Commentariis. στόμαργος autem nugatorem & loquacem indicat.

Στόμαχος stomachus, varia & multa habuit significata apud veteres Medicos. Nam propriè quidem angustam ceruicē instar isthmi ventri cuilibet cauoque præpositam indicat, eaque notione antiquitus vsurpata hæc vox est. Deinde etiam ad œsophagum trāslatum nomen est, quæ gula dicitur. Postea quoque ad ventriculi osculum, quod καρδίαν veteres appellant, hæc appellatio transfluxit Galeni ætate, vt idem scribit initio lib. 4. de vsu partium. Idem etiam cap. 4. lib. 5. de loc. affect. tradit partem inter fauces & os ventriculi mediam, quam veteres οἰσοφάγον nominabant, qui post Aristot. ætatem scripserunt, stomachum appellare consueuisse, sua verò tempestate gulam dictam. Aristotelem tamen semper prisco vocabulo hanc animalis partem nominasse. Sic M. Tullius lib. 2. de natura deorum stomachum ad linguæ radices hærentem facit, quò primùm illabuntur ea quæ accepta sunt ore, & qui linguæ agitatione & motib. cùm depulsum & quasi detrusum cibum accipit, depellit. Celsus quoq; cap. 1. & 5. libr. 4. stomachum pro gula sumit, cùm eum faucibus subesse, & cibum recipere scribit. Etsi idem pro vētriculi parte inferiore stomachi vocabulo abuti videtur, cùm stomachū intestinorum principiū facit, qui neruosus à septimæ spinæ vertebra incipit, ac circa præcordia cum ventriculo committitur, cap. 1. lib. 4. Plinio etiam libr. 11. cap. 37. summum gulæ fauces vocantur, postremum stomachus. Quæ appellatio veteribus quoque non ignota fuit, velut Homero Il. γ. (v. 292.) cùm scripsit, ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ, & bidentiū iugulum secuit immiti ferro. At verò Gal. multis locis stomachū os ventriculi dictum fuisse scribit. Et lib. 4. de loc. aff. cap. 5. tradit veteres ventriculi osculum cor nominasse, ab accidētibus quæ inducere videtur deducta appellatione. sua autem tempestate stomachum vocatū, idq; καταχρηστικῶς, vt scribit Com. ad aph. 56. lib. 7. Idem etiam lib. 2. de loc. affect. (p. 267. 32.) τὸ στόμα τῆς κοιλίας καταχρώμενοι προσαγορεύουσιν στόμαχον οὐχ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰατρῶν οἱ δοκιμώτατοι. Ventriculi os vocabulo abutentes stomachum nominant non plebeii tantùm, verumēt ex Medicis probatissimi quiq;. Rursus Com. 1. in li. de rat. vict. in morb. ac. (p. 45. 28.) στόμαχον δ' ἀκουστέον νῦν, ὡς ἔθος νῦν τοῖς ἀνθρώποις λέγειν ἐστὶν, οὐ μόνον τὸν πόρον, ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, stomachum autem hoc loco intelligere oportet, quemadmodum huiusce tempestatis homines dicere consueuerunt, nō meatum ventriculi tantummodo, verumetiam os ipsius. Et Com. 4. (pag. 100. 37.) de stomacho verba faciens, στόμα δὲ τῆς γαστρὸς οὕτως ἀκουέ μου λέγοντος νῦν, ventriculi osculum nunc obaudiendum, cùm sic dico. Et Com. ad aph. 39. lib. 6. στόμαχον δέ μοι νῦν ἄκουε, μὴ μόνον αὐτὸν ὃν ὀνομάζουσι κυρίως, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα. Stomachum autem nunc mihi intellexeris, non solùm eum qui hoc nomine propriè donatur, sed & ventriculi os. Idem quoque lib. περὶ πλήθους (pag. 352. 14.) δῆλον δὲ ὅτι τὸ στόμα τῆς γαστρὸς εἴρηται νῦν στόμαχος. Enimuerò os ventriculi stomachum nunc dici constat. Et lib. περὶ τοῦ προγινώσκειν (pag. 458. 1.) τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὃ δὴ καὶ στόμαχον ὀνομάζουσι κατὰ τὸ σύνηθες, ventriculi os, quod certè pro consuetudine stomachum appellāt. Idem in Isagoge puls. (pag. 7. 2.) στόμαχος πεπονθώς· οὕτως γὰρ καλείσθω καὶ ὑφ' ἡμῶν ἐν τῷ παρόντι τὸ στόμα τῆς κοιλίας διὰ τὴν τῶν πολλῶν συνήθειαν, stomachus affectus. sic enim nobis in præsentia os ventriculi vocetur ex multorum consuetudine. Quæ verba idem repetit libr. 4. de caus. puls. (pag. centesima decima sexta, vers. decimo nono.) Lib. 2. τῶν κατὰ τόπ. (pag. 177. 38.) στόμαχος os ventriculi dicitur Archigeni. Eamque partem ita Medicis nominari consuetum scribit Galenus, qui stomachicas syncopas, & quosdam stomachicos inde nominant, à quopiam videlicet eo in loco oborto affectu; præcipueque quibus os illud ventriculi grauatum fuerit, vt scribit initio lib. 8. κατὰ τόπ. At verò Hippocrati στόμαχος veteri appellatione & antiquis vsitata οἰσοφάγος & gula dicitur libello περὶ ἀνατομῆς (pag. 54. 36.) οἰσοφάγος δὲ ἀπὸ γλώσσης τὴν ἀρχὴν ποιεύμενος, ἐς κοιλίην τελευτᾷ, ὃν δὴ καὶ ἐπὶ σπληνικῆς κοιλίης στόμαχον καλέουσιν. Gula autem & œsophagus, initio à lingua facto, in ventriculum desinit, quem sanè etiam in ventriculo cōcoquente stomachum vocant. Quibus sanè verbis mihi significare videtur œsophagum interdum stomachum dici pro eo ductū & canaliculo, quo in ventriculū cibus & potus trāsfunditur. Quemadmodum lib. περὶ καρδίης (p. 55. 2.) scribitur, ὁ γὰρ στόμαχος, ὅτι χῶνος, καὶ ὑποδέχεται τὸ πλῆθος, καὶ ὅσα προαιρέμεθα. Gula nanque velut infundibulum (potus) copiam, tum quæ experimus recipit. Vbi tamē vitiosè publicata exemplaria χώνοις habent. Quemadmodum etiam superiorem Hippocr. locum suspectum reddunt Aldina exemplaria, quę asteriscum appositum habent, vt & Cornarius qui aliam lectionem secutus videtur, & pro ἐπὶ σπληνικῆς κοιλίης, ἐπισήμως κοιλίης, legisse. Ea verò notione etiam stomachus pro gula apud Latinos capitur, & illo canaliculo seu fistula, quæ faucibus ad linguæ radices subiacens, esculenta potulentaque in ventriculum transmittit, vt antea docuimus, &

scribit Gellius lib. 17. cap. 11. ex Erasistrati opinione. Sic στόμαχος κοιλίης significabit apud Hippocratem, angustam illam fistulam & ceruicem ventriculi cauo præpositam, ex veteri & propria τοῦ στομάχου appellatione, quę valdè frequens est Hippocrati. Nam & στόμαχος κύστεως exponitur Erotiano apud Hippocratem, ὁ τράχηλος, collum aut ceruix vesicæ, & τῆς μήτρας στόμαχος, vteri ceruix aut collum ex lib. 1. περὶ γυναικ. Lib. de aëre, loc. & aq. (pagina quadringentesima quinquagesima sexta, vers. quarto) μηδὲ ὁ στόμαχος τῆς κύστιος ξυμπίπρηθαι λίην, neque vesicæ stomachus valdè inflammatur aut coardescit. Vbi vitiosa sunt exemplaria omnia. ξυμπίπτει enim legunt, nullo sensu. Asulanus quoque ξυμπίπτεται apposito asterisco legit, qui locum suspectum facit. Verùm ξυμπίπρηθαι legendum videtur, aut ξυμπίμπρηται. Ac rursus ibidem (v. 7.) ἐφλέγμηνεν αὐτῆς ὁ στόμαχος, ipsius (vesicę) stomachus aut collum inflammatur. Et iterum ibidem (ver. 12.) πρὸς τὸν στόμαχον τῆς κύστιος προσπίπτῃ, ad vesicę stomachum allabitur. Sic lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 235. 10.) αἱ μῆτραι στρεφόμεναι πρὸς τῆς κύστιος τὸν στόμαχον προσπίπτουσι, vteri ad vesicam cōuersi ad eius ceruicem allabuntur. Quem locum mihi subindicare videtur Erotianus, & per τράχηλον exponere, quamuis osculum nonnulli vertant, & membranæ scriptæ quædam στόμα habeant. Rursusque ibidem (p. 232. 37.) ὅτι ἡ κύστις διηθήσει τὸ οὖρον, ἐπειδὴ αἱ μῆτραι προσπέσωσι πρὸς τὸν στόμαχον νευρώδεα ἐόντα, neque vesica vrinam excolabit, quandoquidem ipsi vteri ad stomachum allapsi sunt, qui neruosus est. Vbi στόμαχος vesicæ ceruicem significat, etsi quidam ad ventriculum referri posse contendat. At verò τῆς μήτρης στόμαχος conceptis verbis non scribitur Hippocrati lib. 1. περὶ γυναικ. verùm τῶν ὑστερέων στόμαχος (pag. 238. 43.) & στόμαχος τοῦ αἰδοίου (pag. 242. 38.) & lib. 2. (pag. 272. 8.) & (pag. 286. 34.) Lib. verò περὶ ἀφόρων sæpe στόμαχος vteri vsurpatur, vt (pag. 292. 14. 16. 21. 22. 39. 49.) & (pag. 293. 10.) disertis verbis ὁ στόμαχος τῆς μήτρης, & (v. 13.) sed pro vteri osculo, quod στόμα τῆς μήτρης dicitur lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 49. 44.) eadem in re. Et rursus (pag. 298. 9. 21. 32 & 34. Et lib. περὶ ἐπικυήσιος sæpius, vt (pag. 48. 7. 12. 24. 25 & 29.) Et (p. 49. 12. 19. 38. 46. Et (p. 50. 16. 33. 35. 39. 41.) Et (pag. 51. 9. 11. 16. 19. 23. 24. 33.) Quibus in locis sæpè vteri collum & ceruicem denotat, interdum etiam eius osculum & στόμα. Στόμαχον οἰός, τὸν λαιμὸν πρόβατου, h. e. ouis gulam exponit Erot. apud Hip. vbi tamen στόμα etiam legitur, & communiter de homine dici adscribit Erotianus.

Στόμβον Gal. in Exeg. βαρύηχον, βαρύφθογγον exponit, quod est, grauem sonum, aut grauē vocem. Ac mihi videtur Gal. libr. 2. de Morb. (p. 147. 19.) vbi καὶ φθέγγεται σομφὸν, στόμβον legisse, vt sit, & grauem sonum & grauem vocem edit. Et fortè σόμφον publicè scribatur, quod vocis grauitatem & amplitudinem sonat, vnde στομφάζειν, grandius loqui, & magnificis aut splendidis verbis vti. σόμφον verò idem quod στόμβον.

Στομοῦν pro ἀναστομοῦν sumit Hipp. aph. 21. sect. 2. lib. 6. Epid. quod est aperire. Propriè autem dicitur (vt illic scribit Gal.) de his quæ scalpro diuiduntur & aperiuntur, vt abscessus. Generaliore autē significatione sumit Hippocrat. vt quancunque partem aperire significet medicamētis aperientibus, vt venam aliquam, aut hæmorrhoidas, aut vteri, aut nasi venas, aut fistulas inueteratas aliqua ex causa obstructas, aut aurium meatus sordibus obturatos.

Στραγγουρίη, vrinæ stillicidium significat, cùm stillatim vrina excernitur & effluit. Galen. Com. ad aph. 58. lib. 5. ὅταν τις ὀλίγον ἀποκρίνει οὖρον συνεχῶς, στραγγουρία τὸ πάθος καλεῖται. Cùm aliquis paucam vrinam cōtinenter excernit, stranguria aut vrinæ stillicidium is affectus appellatur. Idem Com. ad aphor. 48. lib. 7. ὅτι ἡ στραγγουρία τὸ κατὰ στράγγα τὸ οὖρον ἀποκρῖναι δηλοῖ, τοὔνομα αὐτὸ διδάσκει. Stranguriam aut vrinæ stillicidium esse cùm vrina guttatim excernitur, ipsa appellatio edocet. Huius causam facit Gal. vesicæ facultatis retentricis imbecillitatem, aut vrinæ acrimoniam. στραγγουρίαν vrinæ difficultatem Celsus vertit ex aphor. 16. 22 & 31. lib. 3. cap. 1. li. 2. vesicæ morbum dixit M. Tullius lib. 2. de finibus bonorū & malorum de Epicuro loquens: & lotiū substillum Cato lib. de re rust. cap. 156. τὰ στραγγουρικὰ, vrinæ stillicidia dicuntur Coac. Pr. (pagina 438. versic. 11.) στραγγουρίην φλεβοτομίη λύει lib. 2. Epid. (pag. 318. 29.) & aphor. 48. lib. 7.

Στρεβλοὶ exponuntur Galeno in Exegesi apud Hip. οὓς καὶ στραβοὺς ὀνομάζουσι, qui strabones dicuntur, hoc est, qui oculis sunt distortis aut peruersis. Ac mihi videtur Gal. subindicare locum libr. 2. Epid. (pag. 318. 23.) ὁκόσοι ὅσοι ἐκ γενεῆς ἢ στρεβλοί, ἀσύνετοι. Ex his qui ab ortu sunt distortis oculis, stolidi & hebetes. Vbi στρεβλὸς distortum corpus habētes diximus, illud ad corporis peruersionem referentes. Et verò monuimus exēplaria quædā manu scripta στραβοὶ pro στρεβλοὶ legere, quæ videtur quædam esse explicatio & ex Gal. fluxisse, quē et secutus est Corn. cū strabones dixit.

Στρέμμα luxatum aut luxatio dicitur, & στρέμματα tortiones significant, vbi articulis illæsis quæ circa ipsos sunt neruosæ partes intorquentur. Luxata Latinis vocatur. Quod enim Diosc. scripsit lib. 1. cap. 115. de calamo phragmite, σὺν ὄξει στρέμματα ἢ ὀσφύος ἀλγήματα παρηγορεῖ, sic vertit Plin. lib. 20. cap. 10. Phragmitis radix recens tusa luxatis medetur & spinæ doloribus ex aceto illita. Dicuntur à contorquēdo, cùm neruosæ articulos continentes partes intortæ, legitimos naturæ in ea parte motus cum dolore remorantur. Quod ferè accidit dum ambulando vestigium fallit, Gallicè aptissimè [estorces] vocantur. ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον (pagina 699. versic. 30.) Vbi Gal. στρέμματα vocari scribit: ὅταν μὲν ἡ διάρθρωσις ἀπαθὴς ᾖ, ἐστραμμένα δὲ τὰ περὶ αὐτὴν νευρώδη σώματα.

σώματα, καὶ γίνεσθαι μάλιστα τοῖσι κενεμβατέουσι λεγομένοις, hoc est, cùm articulo illæso, quæ circa ipsum sunt partes neruosæ distorquentur, idque maximè iis contingere quibus in vacuum gressus elabitur. Rursus lib. 5. Epid. (p. 341. 26.) στρέμμα κάτω μεγάλου δακτύλου, pollicis pedis luxatio.

Στρέφει Gal. in Exeg. exponit apud Hipp. στρόφον ἐμποιεῖ, hoc est, torquet, aut tormen inducit.

Στρέφεται idem τὸ οἷον ἐνοικεῖ exponit, hoc est, velut inhabitat aut versatur ex lib. de aëre, loc. & aq. Ac mihi videtur is locus à Gal. subnotari qui scribitur nostris in codicibus (pagina 451. vers. 37.) τὸ γὰρ οὖρον λαμπρότατον οὐρέουσιν οἱ λιθιῶντες πρὸς τὸ γενόμενον ὀρρὸν, ὅτι τὸ παχύτατον καὶ χολωδέστατον αὐτοῦ μένει καὶ συστρέφεται. Vbi στρέφεται legit Galenus. Vrinam enim splendidissimam ad instar seri calculosi reddunt, quod crassissimum ac biliosissimum isthic maneat ac velut inhabitet. Etsi plausibilis mihi videtur publicata lectio συστρέφεται, quę coaceruatur, colligitur, aut concrescit, indicat. Vbi etiam θολωδέστατον pro χολωδέστατον legendum existimo, vt quod est crassissimum in vrina & maximè returbidum in vesica maneat ibique versetur aut colligatur.

Στροβίλη linamentum intortum aut penicillum turbinis in formam implicitum ac contortum (collyrium vocat Celsus) significat apud Hippocratem, libello de fistulis (pag. quingentesima decima septima, vers. quadragesimo secundo) στροβίλην ποιήσας ἴσην τῇ σύριγγι τὸ μῆκος, penicillũ in turbinis formam intortum fistulæ magnitudine æquale effingito. Rursus (v. 43.) ῥάμμα διεὶς δι' ἄκρας τῆς στροβίλης, filo per turbinati linamenti summum traiecto. Et (v. 45.) ἄχρις ἂν ἡ στροβίλη διωσθῇ, donec turbinatum linamentum impulsum fuerit. Et rursus (v. 48.) ἕλκων τὴν στροβίλην ἔξω τῆς σαρκὸς, linamento turbinato foras educto. Quibus ex locis non est dubium quin στροβίλην legendum sit apud Galenum in Exeg. vbi στρυβλὴν exponit στρεπτόν τι, linamentum quoddam intortum ex lib. περὶ αἱμορροΐδων καὶ συρίγγων. στροβίλη namque à στροβέω, aut στρόβιλος, dicitur linamentum in turbinis formam intortum, quod & στρομβίλη etiam dici potest. A στροβίλων forma nuces pineæ στρόβιλοι vocantur, quas antiquitus Attici κώνους dicebant, vt scribit Gal. lib. 7. τῶν κτ᾽ τόπ. (p. 256. 54.) quòd coni figuram imitentur. στρόβιλοι etiam nucis pineæ nuclei vocantur Dioscoridi cap. 87. lib. 1.

Στρογγύλην μήλην, τὴν ἀπυρομήλην exponit Gal. apud Hippoc. in Exeg. specillum rotundum. specillum latum vocat Celsus libr. 6. & μήλην πλατεῖαν Hippoc. Sic enim μήλην πλατεῖαν τὴν ἀπυρομήλην apud eum exponit Gal. vt antea scripsimus.

Στρογγύλη Gal. apud Hippoc. τὸ μυρτίδανον exponit, quòd apud eum scribatur: καὶ τὸ Ἰνδικὸν, ὃ καλέουσι πέρσαι πέπερι, ἐν τούτῳ δὲ ἐστί τι στρογγύλον ὃ καλοῦσι μυρτίδανον. Et Indicum quod Persæ vocant piper. In eo autẽ inest rotundum quiddam, quod vocant Myrtidanum. Qui locus legitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 288. 29.) At στρογγύλου indicatura locus mihi exprimi videtur lib. 1. περὶ γυν. (p. 261. 11.) καὶ τὸ στρογγύλου τρία. Quód lib. περὶ γυναικ. φύσ. & τῆς στρογγύλου ἔπεα vitiosè scribitur. Qua de re scripsimus antea in Indico & Myrtidano.

Στρόφοι dicũtur intestinorum cruciatus & dolores intestina torquentes. Celsus cap. 7. lib. 2. τοὺς περὶ τὸν ὀμφαλὸν στρόφους, vbi circa vmbilicum intestina torquentur, vertit ex aph. 11. lib. 4. στρόφοι ξυνεχέες, continua tormina in Ileo ægr. 9. libr. 3. στρόφος περὶ τὴν γαστέρα, alui cruciatus & tormina aphorism. 41. lib. 5. & aphorism. 20. lib. 4. & Coac. Prænot. (pag. 432. 24.) καρδιαλγικὰ μετὰ στρόφου, oris ventriculi dolor cum torminibus, & libr. 7. Epid. (pag. 363. 49.) Rursúsque lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 101. 55.) στρόφος κοιλίης, Tormines scribit No. Marcellus genus morbi dici quòd dolore torqueant: vnde Torminosos vocat Cicero qui frequenter torminibus vexantur. στρόφοις vermina dici scribit Festus intestinorũ cruciatus, cùm minuto motũ quasi à vermibus rodantur.

Στροφᾶσθαι significat, verti, volui, versari, vt lib. de art. (p. 639. 36.) & τὸ ἄρθρον εἰθισμένον ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ στροφᾶσθαι, & articulus eo in loco versari consueuerit. Et rursus ibidem (p. 637. 15.) καὶ εἰθισμένον τὸ ἄρθρον ἐν τῇ σαρκὶ ἐστροφᾶσθαι, articulusque in carne versari assueuerit. στρόφων causam scribit Galen. morsum aut spiritum flatuosum facilem non habentem exitum. Com. ad aph. 41. lib. 5. & aph. 11. lib. 4. στροφώδεα verò οὖρα dicuntur Dioscoridi apud Hip. quæ compacta quædam habẽt & densa quæ per eas feruntur, vt scribit Gal. com. 3. in Prorrh. (p. 216. 28.) αὐτὸς μὲν οὖν ὁ Διοσκορίδης τὰ στροφώδεα οὖρα λέγεσθαί φησι, τὰ ἔχοντά τινα ἐν αὐτοῖς ἐμφερόμενα πεπηγότα, παρὰ τὸ στρέφεσθαι, ὃ δὴ πήγνυσθαι, γεγονότος τοῦ ὀνόματος· ἴσμεν γὰρ ὅτι & ὁ ποιητὴς εἶπε τόδε, καὶ περιστρέφεται κυκλώσας, δηλοῦν τὸ περιπήγνυται. Ipse igitur Dioscorides στροφώδεα οὖρα dici ait vrinas, quæ concreta quædam quæ per eas inuehantur habent, à στρέφεσθαι quod concrescere significat, deducto nomine. Scimus enim & poëtam hoc dixisse, & περιστρέφεται κυκλώσας, quod indicat concrescit. Apud Hip. autem στροφώδεα tam possunt referri ad alui recrementa quæ cum torminibus feruntur, quàm ad vrinas vt ibidem docet Gal. Hac verò notione περιστρέφεσθαι lac dicitur cum iniecto coagulo cogitur & condensatur, quasi circumagatur aut circumuertatur, Homero Il. ε. (v. 903.) vbi περιστρέφεσθαι περιπήγνυσθαι exponitur.

Στρυβλὴν Galenus in Exegesi στρεπτόν τι exponit ex lib. περὶ αἱμορροΐδων καὶ συρίγγων, sed στροβίλην legendum antea monuimus in στροβίλη.

Στρυμάργου idem Galenus adscribit ex Hippoc. in Exegesi, additque Dioscoridem hanc etiam scripturam agnouisse, vt & σωμάργου. Illam autem sumpsisse non vt proprium nomen aliquod, sed vt ἐπίθετον, exposuisseque non secus ac si significaret μανικῶς ἐκλελυμένου

περὶ τὰ ἀφροδίσια, hoc est furiosè in Venerem concitum. Talia enim multa ὀλίγα hoc modo apud Hippocratem dici, velut μυοχάνη, ... Velut etiam apud Erasistratum ῥινοκολοῦρος dicitur, qui mutilatis est naribus. Hæc verò Galeni nomenclatura locum lib. 2. Epid. subindicare mihi videtur (pag. 312. 44.) vbi tamen ἡ Στυμάργου legitur, & Στρυμάργου Dioscoridem legisse est vero simile, vt & in alio exemplo (p. 317. 13.) Στυμάργου, etsi vtrobiq; publicata exemplaria Στυμάργου legunt.

Στρυφνὸν acerbum significat, de quo aptissimè Gorrhæus. Est autem τὸ χυλοῦ εἶδος, sapor acerbus, qualis est in vua immatura & acerba, pyris syluestribus, galla, rhoë & similibus. Aëtius in præfatione lib. 1. (sub initium ferè) proprias succorum seu saporum facultates diligenter examinans, scribit: ὅταν τὸ πλησιάζον τῇ γλώττῃ σῶμα σφοδρῶς ξηραίνῃ καὶ συνάγῃ καὶ τραχύνῃ μέχρι βάθους πλείονος αὐτὴν, στρυφνὸν ἅπαν τὸ τοιοῦτον ὀνομάζε(ται), ὅπερ ἐστὶν ἐπιτεταμένον αὐστηρόν. Cùm corpus aliquod linguæ admotũ vehementer siccat & constringit, ipsamque altè admodum exasperat, omne id στρυφνὸν, quod est acerbum, nominatur, hoc est, intensè austerum. Vnde cùm sapor acerbus contrahat & siccet, tropicè στρυφνὸς, rigidus, durus, flecti nescius, vt & austerus & acerbus dicitur. Sic στρυφνότεραι γυναῖκες sunt Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 213. 42.) mulieres acerbiores, adstrictiores, hoc est, sicciores & compactiores, non molles, non fluidæ, & quæ ταῖς ῥοδεστέραις opponuntur, & quæ sunt aridiores, contractiores, torosiores, solidiores & firmiores. Eadem etiã notione στρυφναὶ γυναῖκες dicuntur li. de aëre, loc. & aq. (p. 453. 18.) mulieres aridæ, siccæ, cõtractæ. Vbi τῇ σιφραὶ mihi legisse videtur Gal. qđ ξηραὶ, περιεσταλμέναι exponit, (vt scripsim⁹ antea) steriles Interpretes vertunt. Sic στρυφνὲς καὶ περιεσταλμένους, σκληροὺς καὶ ἰσχνοὺς, hoc est, acerbos & contractos, duros & graciles exponit Gal. Com. in libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 31. 14.) Vbi tamen στειρφνὲς Erotianum legisse antea monuimus. Per translationem etiam στρυφνὸς ἐγκέφαλος scribitur, cerebrum acerbum, rigidum & durum in adultis, hoc est compactum, non molle, diffluens aut humidum velut in pueris. Lib. περὶ ἱερῆς νόσου (pag. 126. 21.) καὶ ὁ ἐγκέφαλος συνέστηκεν καὶ ἐστὶ στρυφνὸς, cerebrum compactum est ac rigidum, cui ὑγρὸν postea opponere videtur. Sic στρυφνὸν exponitur Hesychio στερεὸν, ἰσχυρὸν, αὐστηρὸν, ἐπεστυμμένον, πυκνόν. Quod per ι etiam scribitur, & στριφνὸς eidem exponitur σφιγκτὸς, πυκνὸς, στερεὸς, strictus, solidus, firmus, densus & durus. Eaque ratione compactum & compressum cerebrum dici potest. Lib. περὶ ἄρθρων (pag. 40. 23.) ossa σκληρότατα καὶ στριφνότατα dicuntur, durissima, & rigidissima, solidissima ac maximè firma, quibus τὰ σηραγγώδεα, hoc est cauernosa, fistulosa, porosa, rata & laxa opponit. Per ι tamen scribi malim. Στρυφνὰ οὖρα quænam sint apud Hippocratem antea adscripsimus in οὖρα στρυφνά.

Σφηνὶρ, trabecula, parua trabes, tignum, canterius dicitur. σφηνῖσκα vocat Hippocrat. tignum quoddam aut paruam trabem, quæ transuersa inter duas columnas alligatur, ad humeri articulum elapsum reponẽdum. lib. de art. (p. 584. 50.) ἔπειτα χρὴ μεσηγὺ δύο κιόνων σφηνῖσκα πλάγιον εὖ προσδῆσαι. Post hæc trabecula transuersa inter duas columnas probè adalligari debet. Vbi σφηνῖσκα exponit Galenus, ξύλον μεταξὺ ἧκον ἀπὸ τοῦ ἑτέρου κίονος ἐπὶ τὸν ἕτερον, trabem quæ ab altera columna ad alteram pertingit. Qua dictione sæpius vtitur ibidem, vt & rursus (p. 659. 44.) Quibus ex locis σφηνῖσκα δοκίδα apud Hip. exponit Erotianus. Sunt autem σφηνῖρες trabeculę aut tigellæ, quæ trabibus aut tignis maioribus substernuntur.

Συπηεῖν χαλκίτις exponitur Galeno in Exeg. ἣν ἁπλῶς ἡμεῖς ὀνομάζομεν χαλκῖτιν, quam simpliciter Chalcitim nominamus. Libr. de vlceribus (pagina quingentesima decima quinta, vers. decimo quinto) καὶ συπηεῖν ἢ χαλκῖτις, alumen chalcitis, vt & ἡ χαλκῖτις συπηεῖν ibidem (p. 516. 5.) Alumen autem Ægyptium sæpe probat & vsurpat Hippocr. lib. de vlceribus (p. 515. 11 & 13. & p. 516. 4.) & lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 249. 25.) ad vteri vlcera. & rursus (p. 255. 24.) & (p. 257. 20.) & lib. 7. Epid. (p. 362. 13.) ad gingiuę dolores. Alumen quoq; Melinum idẽ celebrat vt antea scripsimus in Μηλεὶη συπηεῖν.

Συφελίζειν duriter & asperè tractare, vexare, diuexare, exagitare, mouere vt συφελίζειν τρώματα, vulnera duriter & asperè tractare, lib. de fract. (p. 568. 11.) ἥκιστα γὰρ χρὴ τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ συφελίζειν πάντα τὰ τρώματα. Vulnera enim omnia tertio & quarto die minimẽ sunt exagitanda. Eaque dictione vtitur Homerus Il. α. (v. 581.) εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς, ἐξ ἑδέων στυφελίξαι, pro sedibus deiicere, deturbare, depellere. ἀνακινῆσαι, διασπάσαι exponit Schol.

¶ Συγγραφὴ, vide ξυγγραφὴ antea.

Σύγκαυσις, exustio, inustio, cùm ob eorum quæ assumuntur aut ingeruntur acrem caliditatem, acria atque inæqualia alui recrementa deiiciuntur, indeque febricitare contingit, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 114. 2.) Vbi enim scribit Hippocrat. ὁκόσοι κοιλίας τὰς κάτω θερμὰς ἔχουσι, καὶ δριμέα τὰ ὑποχωρήματα καὶ ἀνώμαλα διέρχεται ὑπὸ συντήξεως αὐτέοισιν. Quibus ventres inferiores sunt calidi, iisque ex colliquatione subeunt acres & inęquales deiectiones. ὑπὸ συγκαύσεως, hoc est ex inustione potius esse scribendum censet Gal. ægr. 2. li. 3. Epid. ξυγκεκαυμένα διῆς, exusta alui recrementa demissa sunt, ex interno incendio & hypochondrii dextri phlegmone.

Συγκεῖσθαι, compositum esse aut conflatum, vt συγκείμενοι ἐξ ἀδοξίης, Medici fucati non veri ex ignominia compositi aut conflati, ἐν νόμῳ (pag. 19. 22.) quòd quęstum quem ex arte sibi comparant, pluris faciunt quàm gloriam. Qui ignominiam sibi cognatam aut fami-

familiarem habent, dixit Zuinggerus. Cornarius, qui ex composito ipsius personam induerunt.

Συγκλείσις sunt venarum occlusiones aut conclusiones, cùm vnà inter se occluduntur. Lib. de Morbo sacro (p.128. 22.) de corde. φλέβες ἐς αὐτὴν συντείνουσι, καὶ συγκλείσιας ἔχει ὥστε αἰσθάνεσθαι ἢν τις πόνος ἢ σύστασις γίνηται τῷ ἀνθρώπῳ. Venæ ad ipsum tendunt, illicque clauduntur, (hoc est, desinũt) adeò vt sentiat si quis dolor aut contractio homini contingat. fortè verò συγκλείσιας habere cor dicitur, hoc est venarum occlusiones, quæ fiunt delatis in cor humoribus aut spiritibus, per quos affectuum quidam sensus inducitur, vnde cor ac corpus ipsum contrahitur & inhorrescit. Hinc σύστασις ibi dicitur, velut quędam corporis contractio, à molesto sensu inducta, aut sensatione quadam tristi aut molesta contracta.

Συγκλέπτειν & συγκλέπτεσθαι, vide antea in κλέπτειν.

Συγκομιστὰ in cibis dicũtur quæ ex toto sunt collata & cum succo, non sicca, velut lib. 2. περὶ διαίτης (p.96.37.) in cibis acribus, acidis, austeris & acerbis, τὰ συγκομιστὰ sunt quæ ex toto collata sunt, hoc est cum succis ipsis, & ex quibus nihil detractũ est, quibus ibidem τὰ ξηρὰ opponit. Rursus li.3. (p.100.20.) per hyemem τοῖσι διαιτήμασι συγκομιστοῖσι καὶ ἀκρήτοισι, victu ex toto collato & meraciore vti iubet. cibos varios vocat Caluus. Sic σύγκομιστὸς ἄρτος panis confusaneus dicitur qui ex tota farina collata, non excussa, constat, & ex omnibus farinæ partibus citra vllam detractionem, vt antea exposuimus in ἄρτος συγκομιστός.

Συγκρίνεσθαι coagmentari & concrescere significat, aut compingi, & de maris conformatiõne dicitur aph.35. sect.2. lib.6. Epid. vbi συνεκρίθη, ἐπάγη exponit Gal. concreuit, compactus est & coagmentatus.

Συγκυρίη, casus, occasio, quod fortè euenit, & idem quod συγκύρημα. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητ. (p.7. 18.) οἱ δι' ἡδονὴν ἢ δι' ἄλλην τινὰ συγκυρίην ἐπιτηδεύουσιν ὁπότερον αὐτέων, qui vel voluptate, vel quauis alia occasione adducti, alterutrum faciunt. Et libr. περὶ χυμῶν (pag.116.7.) τὰ ἀπὸ συγκυρίης, quæ casu proueniunt. Est & συγκυρεῖν verbum idem quod τυγχάνειν significãs, & casum rerum denotans, per contingere Latini rectè exprimunt. Libr.1. Epid. (p.370. 30.) ἦσι δὲ συνεκύρησεν ἐν γαστρὶ ἐχούσῃσι νοσῆσαι, in quas verò prægnãtes morbus fortè incidit. aut, Quibus autem contigit, vt prægnantes morbo corriperentur.

Σύγχυσις ὅλων, omnium confusio, conturbatio, vt ventriculi in coquendis cibis imbecillitas omnium corporis affectionũm causa est, & omnia in corpore conturbat, aph. 1. sect.3. lib.6. Epid.

Σῦκα Gal. in Exeg. exponit ἐπαναστάσεις σαρκώδεις ἐν τοῖς τῶν βλεφάρων τόποις γενομένας, carnosas quasdam eminẽtias in palpebrarum locis obortas. Quibus verbis locum libr.3. Epid. in st. pest. (p.426.25) subnotat ἐπιφύσιες βλεφάρων ἔξωθεν, ἔσωθεν, πολλῶν φθείρουσαι τὰς ὄψιας, ἃς σῦκα ἐπονομάζουσιν, palpebris adnascebantur quædam foris & intus, quæ multorum aciem perderent, ficos nominant. σῦκα ὀνομάζουσι (vt scribit Paulus lib.3. cap.3.) βλαστήματα ἑλκώδη, στρογγύλα, ὑπόσκληρα, ὑπέρυθρα, οἷς ἀκολουθεῖ καὶ ὀδύνη, ficos appellant germina vlcerosa, rotunda, subdura, rubicunda, quę etiam dolor comitatur. fit hoc mali genus plurima ex parte in capite, nascitur tamẽ & in reliquo corpore, & σῦκον, aut σύκωμα, aut σύκωσις nominatur, Latinis ficus aut ficatio. Etsi Aristophanis Schol. (p.178.) scribit σῦκον εἶδος παθήματος ἀεὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τινὶ μέρει τοῦ σώματος φυόμενον, ὃ φασιν ἰδιωτικῶς συκάμινον. σῦκον affectus genus est quod semper in oculis neq; in alia corporis parte nascitur, quod populariter συκάμινον vocat. Idem etiam σῦκον ἕλκος ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς γενόμενον, esse scribit, & σῦκα τὰ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν συκώματα λεγόμενα. Et Iulius Pollux libr. 2. σῦκα Aristophani dici, τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἕλκη, scribit. Hesychio quoq; σῦκα exponitur τὸ ἐπὶ τοῖς βλεφάροις νόσημα, ὃ τινες σύκωσιν. Sed σῦκα scribitur velut multis aliis in exemplaribus apud Hipp. & Gal. Συκάμινα etiam quæ σῦκα aliis dicuntur fici, & ani vlcera, mariscas Latini vocant, Galeno libr. 3. de paratu facilibus (p.449.14.)

Συκῆ per contractionẽ pro συκέη aut συκέα, τουτέστι συκάμινος aut συκόμορον, est morus arbor, ferẽs mora, fici dulcedine. Gal. in Exeg. συκῆς ex libr.1. περὶ γυν. pro συκέας positum scribit, & πυελὴν συκῆς ἀπὸ ῥίζης, ἐν ἴσῳ τῷ συκέας, τουτέστι συκαμίνου, ὅπερ ἑτέρωθι ὡς ὅπερ Ἑρμῆς εὑρόμενος φησι μορέης ῥίζης. quod est, fomẽtum ex mori radice adhibeto. συκῆς n. idẽ quod συκέας, h. e. συκαμίνου valet, quod alias veluti exponens mori radice dicit. Verùm συκῶας & πυελαν vitiosè legitur apud Gal. Subnotatur autem ab eodem locus lib.1. περὶ γυν. (p.263.9.) in vteri aut pudendi muliebris vlceribus, καὶ πυελὴν συκῆς ἀπὸ ῥίζης. Vbi tamen Interpretes omnes fomentum ex fici radice accipiunt, cùm mori radicem exponat Gal. Aut certè fici Ægyptiæ dicendum esset, cùm συκόμορον aut συκάμινος ficus Ægyptia dicatur Plinio cap.7. libr.13. ex Theoph. lib.4. hist. plant. cap.2. συκάμινος autem morus dicitur Græcis, & capitur pro sycomori tum fructu, tum arbore. Apud Corn. Celsum cap.18. lib.3. & 5. sycaminus sycomorum Arabicam & arborem Ægyptiam significat, quam morosycon appellari scribit. At rursus lib. 2. περὶ γυν. συκῆς ῥίζα ἐν μέλιτι, hoc est mori radix ex melle, in subdititio pesso adhibetur ab Hippocrate, ad aquosos sanguinis humores educendos (pag. 288. ver. 37.) Erotianus apud Hippocratem συκῆς ἐρριμμένης, hoc est, ficus abiectæ aut proiectæ, τῆς ἀγρίας συκῆς exponit, h. e. agrestris ficus.

Συκιον Galenus apud Hippocratem, τὸ τῶν ἰσχάδων ἀφέψημα exponit in Exeg. quod est ficuum aridarum decoctum aut caricarum. Quam dictionem vsurpat lib. 2. de Morb. (pagina 146. versic. 37.) ἐπιπίνειν ἀγλάζειν σῦκα καὶ ἐπιζέσας

ἐς ὕδωρ, τεί[ψας] τ ῥοὸς ὀλίγίω, διλῶσαι τῷ συκίω τούτῳ, καὶ ἀναγαργαρίζειν ἐὰν δύνηται. Deinde ficus aqua decoquito, & rhois tritæ paruam portionem hoc ficuum decocto diluito, eoque si possit gargariset. Rursusque ibidem (p. 147.10.) ἀναγαργαρίζειν δὲ τῷ συκίῳ, ficuum decoctum gargariset, aut ad gargarisandum adhibeat. Verùm suspecta est mihi lectio apud Gal. & συκίῳ & ἀφεψήματι legendum videtur, aut σύκων, quemadmodum etiam Var. scribit.

Συκίτης οἶνος, vinum ex ficubus aut caricis maceratis, qui & καπρχίτης οἶνος dicitur Dioscoridi libr. 5. cap. 41. Vide οἶνος συκίτης antea.

Σύκου ποτίον, vide τὸ Πίον antea.

Σύκωσις ficatio, tumor in ano à thymo sola magnitudine differens, marisca Latinis vocatur. Est & σύκωσις Celso cap. 3. libr. 6. vlcus à fici similitudine sic dictum, in his partibus quæ pilis conteguntur proueniens, in quo caro quidem excrescit, & id quidem generale est, & sub eo duæ sunt species, quarum vna maximè in barba, altera præcipuè in capillo enascitur. Σύκωσις quoq; idem quod σύκωμα aut σῦκον, palpebrarum eminētia & tumor cum asperitate, & ficola palpebra dicitur. Paulo σύκωσις palpebræ interior aspritudo dicitur in tantum excrescens, vt veluti incisuras habeat, eoq; τ̃ τραχώματος differēs. At Isagoges authori (p. 386.15.) σύκωσις ἐστὶν ὅταν τὸ ἐντὸς τ̃ βλεφάρων σαρκωθῇ σαρκὶ παραπλήσιον μετ' ἐξοχῆς, ἢ ὀφθαλμὸς ἅπας δυσκίνητος ᾖ. h. e. ficatio accidit cùm in palpebrarum parte interiore carni quid simile enatum fuerit, qđ emineat, & oculus totus ægrè moueatur. Verùm mendum esse suspicor & legendum σύκῳ παραπλήσιον, hoc est ficui simile. Scribit enim Aëtius cap. 45. libr. 7. ἡ σύκωσις λεγομένη ὑψηλοτέρας τὰς ἐξοχὰς ἔχει, ἢ οἷ ἐντετμημένας. ἔτι γὰρ ὅμοιον ἡ σύκῳ ἔοικε κεχηνότι; Sycosis nuncupata altiores habet eminentias & velut incisas. Cui nanq; rei alteri q̄ ficui hianti melius assimilari potest? συκώσεις quoq; apud Gal. Cō. 2. in libr. 6. Epid. (p. 458.3.) τὰς ἡλκωμένας ἐξοχὰς, in palpebris exulceratos tumores aut eminentias habent, in quibus exasperantibus primùm, deinde etiam consumentibus vtendū esse medicamentis scribit, vt eorum virtus altiùs penetret. Idemq; testatur se in his vsum esse aspera ceti marini cute, siue sepiæ testa & pumice, cumque ista non essent ad manum, scalpelli cyathulo angustum nō latum extremum habentis. Idem libr. 11. de simp. med. fac. in Sepia. τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς μεγάλας τραχύτητας καλοῦσι συκώσεις. Ingentes oculorum asperitates sycoses aut ficationes nominant. Et lib. 4. τῶν κατὰ τόπ. (p. 206.14.) τραχώματα esse scribit paruas palpebrarum asperitates, magnas verò συκώσεις appellari.

Συκωτὰ ficata dici possunt edulia quædam delicata ex carycis comparata, quę propter dulcedinem visceribus, vt hepati, ad voluptatem & nutritionem sunt gratissima, in febribus verò & inflammationibus internis nocentissima, quòd in bilem facilè vertantur, Galen. Comment. 3. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (pagina septuagesima quinta, vers. quinquagesimo secundo.) συκωτὸν dici Aëtius scribit cap. 127. lib. 2. Tetrab. 1. porcellorum iecur carycis saginatorum, quod omnium animalium est præstantissimum, non ad voluptatem modò, verumetiam ad alia omnia.

Συλλέγεσθαι colligi, coaceruari, idem quod συστρέφεσθαι significat apud Hippocr. Quod enim dicitur aph. 40. libr. 5. ἐς τοὺς τιτθοὺς αἷμα συστρέφεται, in mammis sanguis coaceruatur, συλλέγεται scribitur lib. 2. Epid. (318.48.) Dicunturque collectiones vsitato apud Latinos nomine, humorum prauorum in aliquam partem confluxus & coaceruationes.

Συλλείβεσθαι est confundi, misceri, confluere, in vnum stillare aut fluere. Lib. περὶ ὀστέων φύσιος (p. 62.17.) συλλείβεται δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων μελέων σώματος ἐς ταύτην. De cæteris autem corporis membris in hanc confluit aut stillat. Agitur autem de semine, quod ex omnibus veluti corporis partibus delibatur, & in vas seminarium confluit. Apud Erot. λείβουσι) σπένδουσι), hoc est libant, explicatur.

Συλλογισμοὶ ratiocinationes Medicorū cùm de morbis disserunt & disputāt, quibus βοηθείην opponit, auxilium & præsidia. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16.18.) πολλὰ γὰρ οὐδὲ συλλογισμοῦ ἀλλὰ βοηθείης δεῖται τῶν παθῶν. Plæraque enim non ratiocinatione sed auxilio opus habent. Dici etiam possunt medicorum concilia, collocutiones ac deliberationes. κοινολογίην vocat ἐν παραγγελίαις (p. 18.20) communem considerationem, & (p. 19.1.) ξύλλογον τεχνικὸν, curationis consultationem aut concilium.

Συλλοχίης Gal. apud Hip. in Exeg. exponit ἀθροίσματα, congregationes, collectiones, coactiones, scribitque ductam esse translationem ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς λόχους συνειλεγμένων, à militibus in cohortem collectis. Quam vocem vsurpat Hipp. lib. περὶ ὀκταμήνων (p. 47.34.) ἕκαστα γὰρ χωρίζεται ῥέποντα κατὰ τὰς συλλοχίας. Secedunt enim singula, quę sensim & in modū collectæ cohortis coacta fuerunt. Agitur enim de excrementis & viis in pueris secundum naturam apertis, per quæ ea expurgantur. Innuere autem videtur per eas vias pueris statim in lucem editis ea excrementa repurgari, quæ sensim & in modum militū in cohortem coactorum, in vtero collecta fuerunt. Sic enim hic locus propriè mihi subindicari & explicari videtur. Exēplaria verò omnia συλλοχίας habent vitiosè. Quod effecit vt Interpretes partus & puerperii purgamenta acceperint, non expressa eleganti translatione, & Galeni explicatione neglecta. Cornarius certè ad Galeni explicationem respiciens, κατὰ τὰς συλλοχίας ῥέποντα, iuxta modum quo agmina congregantur repentia, dixit. Caluus συλλοχίας συλλήψεις, intellexisse videtur, conceptus.

Συμβολὴ, commissuram, iuncturam, compaginem, connexionem significat libr. 5. Epid. (p. 335.24.) τὴν πλησίον συμβολὴν πρὸς τὸ ἰσχίον com-

commissuram coxendici proximam ab inguine & coxæ anteriore parte intelligit. Sic ξυμβολαὶ τῶν ὀστέων, ossium commissuræ. Vide antea ξυμβολή.

Συμμύειν conniuere, clausum esse, comprimi & coarctari, de vteri osculo dicitur aph. 51. libr. 5. quod vterum gerentibus conniuet aut comprimitur. ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερέων συμμέμυκεν. Conniuet etiam vteri os in inflammationibus aut tumoribus præter naturam, tuncque vteri osculum durum est, vt aph. 54. libr. 5. ταύτῃσι ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ξυμμύειν, iis os vteri conniuere necesse est.

Συμπαρατάξιες dicuntur Hipp. conflictus velut instructa acie, & quæ simul velut instructa acie concurrunt, h. e. conflictationes, & velut acies collocatę & instructę. Qua dictione conflictum inter morbum, naturam & alimenta intelligit libr. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 11. 14.) τὰ δὲ ἐν τῇσιν ἀνακομιδῇσι τῇσιν ἐκ τῶν νούσων, ἔτι δὲ ἐν τῇσι νούσοισι τῇσι μακρῇσι, γίγνονται πολλαὶ συμπαρατάξιες, αἱ μὲν ἀπὸ ἑωυτέων, αἱ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν προσενεχθέντων τῶν τυχόντων. In iis verò qui ex morbis conualescunt, aut qui longis conflictantur morbis, multi velut instructa acie conflictus fiunt, partim sponte, partim ex iis quæ sine delectu adhibentur. Significat autem Hippocrat. in iis qui ex morbis releuantur, aut iis longis conflictatur, multos conflictus fieri, multaq; simul concurrere, vno eodemque tempore fieri, à quibus vel iuuari vel lædi hominem contingit, idque vel sponte naturæ euenire, quod est inimicum & noxium expellere tentantis, vel ab iis quæ assumuntur, nempe cibis vel alimentis, quæ vel naturæ inimica sunt eáque affligunt, vel amica, atque eatenus naturam aduersus morbum propugnant. Quamobrem Medicos damnat Hippocrat. qui hæc in alimentis ex ægrorum aut conualescentium differentibus naturis non dignoscunt. Quin & συμπαρατάξιες dici possunt oppugnationes aut oppositiones quædam, quibus natura se velut morbo opponit, aut aduersus eum insurgit, tum sua sponte, tum ab his quæ assumuntur velut adiuta & instructa. Sunt ergo συμπαρατάξιες varii conflictus tum naturæ tum morbi, qui vno tempore insurgunt, & ab iis quæ assumuntur aliisque causis, tum salubribus, tum insalubribus instruuntur & comparantur. Quorum vim & discrimē præcipuè Medico cognitum esse vult Hippocr. & ad ægri naturam accommodari. συνταράξιας legisse videtur Cornarius cùm conturbationes verterit. Atque idem συμπαραβάξιας fortasse cum Caluo præuaricationes nescio quo iure vertit, nisi ea quæ à causis externis ad ægri perniciem morbo subsidium afferunt, velut noxiam quæ ab intempestiuo cibo inopportunè adhibito, aut ab aliis causis salubribus contingit, veluti cum morbo conspirantem intellexerit. συμπαρεμπτώσιας rectè conflictationes dixit Zuinggerus.

Συμπάσματα dicuntur quæ aliis διαπάσματα, & quæ corpori inspergūtur, aspergines Aureliano cap. 38. lib. 2. ac. & cap. 7. lib. 3. Tard. Pass. & cap. 2. lib. 5. vt etiam aspersiones ob pruritum corporis adinuentæ, cap. 5. lib. 3. Tard. Pass.

Συμπάσχειν, coaffici, compati, non de simplici aut quouis affectu dicitur, sed de vehemēti affectione, cùm partes quędam vehementi passione laborantes reliquas in consensionem secum trahunt. Gal. Com. ad aph. 16. lib. 6. τοῖς πάσχουσι μορίοις οὐχ ἁπλῶς ἕπεται συμπάσχειν πέφυκεν, ἀλλ' ὅταν ἐν ἰσχυρῷ γίγνηται πάθει. καὶ τοῦτ' οὖν ἐστὶ τῷ ἥπατι παθόντι λυγμὸς μὲν ἐπιγίνεται, συμπάσχοντος τοῦ στομάχου· βὴξ δὲ καὶ δύσπνοια τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων. οὕτω γοῦν καὶ τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις μεγάλως κακοπραγοῦσι, τὸ ἧπαρ συμπάσχει. Ad partes affectas non temere aut simpliciter aliæ compati solent, sed cùm forti affectu detinentur. Hac igitur ratione iecore affecto singultus quidam succedit, compatiente stomacho: tussis autem & spirandi difficultas, respirationi destinatis instrumentis per consensum affectis. Sic igitur instrumentis respirationi dicatis grauiter affectis hepar compatitur.

Συμπιέζεσθαι corpus macerare significat, hoc est emaciari, aut inedia opprimi & vexari, lib. 7. Epid. (pag. 362. 21.) πιέζομαι autem idem quod πιέζομαι indicat, & apud Herodotum πιεσθεὶς πολέμῳ bello vexatus & oppressus dicitur. Idem apud Hesychium πιεζόμενος θλιβόμενος exponitur. Sic πιέζεσθαι apud Thucydidem ταλαιπωρεῖν interdum significat, vt exponit Schol. Interdum & πιέζεσθαι λιμῷ & νόσῳ dicitur, fame premi ac laborare, morbo vexari & afflictari.

Συμπορσύνειν apud Hippocratem est præparare, exhibere, conciliare, concedere. Lib. de art. (pag. 598. 12.) συμπορσύνοι δὲ τὴν κατόρθωσιν, εἰ ὁ μὲν ἄνθρωπος ὕπτιος κέοιτο. restitutionem subministrauerit hominis supinus decubitus, hoc est directionem præparauerit, concesserit, exhibuerit, confecerit, comparauerit, conciliauerit, suppeditauerit. Quem locum subindicans Erotianus συμπορσύνοι συνδῷ exponit, quod est concesserit. Verùm συμπορσύνοι vitiosè legitur nostris in exemplaribus. Galenus etiam in illius loci Com. illud συμπορσύνοι per συμπαρασκευάζεσθαι εἰς τὴν κατόρθωσιν, quod est ad directionem comparari aut pręparari, exponit. Est autem πορσύνω verbum poëticum pro παρέχω, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, εὐτρεπίζω. vt apud Homerum Il. γ. (v. 411.) κείνου πορσυνέουσα λέχος, hoc est, εὐτρεπίζουσα, παρασκευάζουσα, στρωννύουσα. vt exponit Hesych. paratura cubile. Vbi etiam πορσανέουσα legit. Idem quoque πορσαίνει κοσμεῖ exponit. Quo significatu adornare restitutionem aut repositionem dici potest.

Σύμπτωσις est vasorum subsidentia & contractio, velut ex euacuationibus contingit, cui opponitur διόγκωσις. Gal. lib. de optima secta (pag. 28. 27.) Neque autem in solis euacuationibus aut ῥύσει videtur, sed etiam in στεγνώσει & mensium suppressione, vt ibidem scribit

Gal. vt neque διάγνωσις in sola suppressione excrementorum, sed in fluxu etiam & excretionibus σύμπτωσις etiam membrorum & corporis collapsionem significat cùm corpus concidit aut collabitur, quod ei accidit cùm lassitudine aliqua victum est & facultates exolutæ, quod morbi vehementiam & malitiam indicat. lib. περὶ χυμῶν (p.115.14) Significat etiam membrorũ contractionẽ & concidentiã, & διάλυσις & παρέσις iungitur lib. 4. Epid. (p.333.26.) συμπτώσεις etiam venarum subsidentias aut compressiones significant, & inanitionem indicant, quæ κενεαγγείη dicitur Hipp. aph. 2. lib. 1. quoniam (vt scribit Gal.) κενὰ τὰ ἀγγεῖα συμβαίνει γίνεσθαι κατὰ πάσας τὰς κενώσεις, in omnibus euacuationibus vasa exinaniri contingit. Aph. 3. lib. 1. μηδὲ τὰς ξυμπτώσιας ἐς ἔσχατον ἄγειν. Neq; vacuationes eò deducendæ vt vasa in se penitus considant. συμπτώσιες φλεβῶν dicuntur libr. 2. Epid. (p.311.47.) vt & συμπτώσιες simpliciter lib. 4. Epid. (p.333.42) cùm venæ cõcidunt. vt loquitur Celsus cap. 6. lib. 3. Est & σύμπτωσις προσώπου, vbi facies contrahitur aut collabitur, lib. 4. Epid. (p.332.34.) & ὀμμάτων σύμπτωσις, oculi collapsio, quæ tumori opponitur, ibid. (p.333.45.) Qua notione κρόταφοι συμπεπτωκότες, collapsa tempora dicuntur in Progn. (p.121.54.) συμπίπτειν enim de extenuato, adstricto & purgato corpore dicitur, cùm humores concidunt, neq; corpus molem illã succulentam retinet, q̃ in cadaueribus contingit. Sic quoq; συμπεπτωκὸς τὸ σῶμα καὶ τεταριχευμένον, adstrictum & extenuatum aut conditum corpus dixit Plato in Phædone. Vide ξυμπίπτειν.

Συμφλᾶν est collidere, vt lib. 5. Epid. (pag. 341. 21.) ἡ ἄγκυρα ὀστέον συνέφλασε, anchora os collisit.

Συμφύεσθαι est coalescere, cùm discissi corporis labra agglutinantur. aphoris. 19. & 24. lib. 6. Vbi συμφύεσθαι scribit Gal. ὅταν τὰ διακοπέντος σώματος τὰ χείλη κολληθῇ. Inde Philotheo σύμφυσις dicitur ἡ τῶν διεστώτων χειλέων ἕνωσις καὶ κόλλησις, disparatorum labrorum vnio & agglutinatio. Est & σύμφυσις ἢ ξύμφυσις, coalitus, compago, connexio, iunctura, qua ossa inter se vniuntur Hippocrati libr. de artic. (pag. 605. vers. 1. & 2) vbi σύμφυσις etiam pro συνάρθρωσι ponitur, cùm in superiore maxilla plures esse συμφύσεις scribit, in qua tamen ossa per συνάρθρωσιν iunguntur. Vide ξύμφυσις antea.

Συνάγμα, concretio, coitio, coagmentatio, lib. 6. Epid. sect. 3. aphoris. 11. τὸ μετ' οὔρησιν σύναγμα παιδίοισι μᾶλλον. Post mictionem coitio pueris magis contingit. Vbi τὸ μετ' οὔρησιν σύναγμα, post mictionem coitionem aut concretionem calculum in vesica puerorum vocat, eorum quæ in vesica post mictionem remanens concretionem & subsidentiam intelligens, atq; adeò calculum qui ex illa subsidẽtia post mictionem in vesica relicta gignitur. Illicque τὸ σύναγμα τὴν σύστασιν καὶ πῆξιν significat, vt exponit ibidem Galenus vt sit σύστασις καὶ ὑπόστασις τῶν ἐν κύστει μετὰ τὴν οὔρησιν, eorum quæ post vrinæ mictionem remanent concretio quædam ac depositio, aut subsidentia. Eaque notione σύναγμα illic pro calculo accipi testatur in Exeg. Gal. his verbis: σύναγμα, ἢ ἐπίπαγος τις, ἢ αἰώρημα, ἢ ὑπόστασις, ἢ πῶρος. καὶ οὕτως ἄμεινον ἐν τῷ ἕκτῳ τῶν ἐπιδημιῶν λέγεται. (Sic enim apud Galen. leg. existimo) σύναγμα aut concretionem quandam significat, aut in medio vrinæ suspensum quiddam, aut in eã subsidens, aut callum & tofum, eoque modo melius dicitur libr. sexto Epid. Gal. in Com. illius sent. σύναγμα etiam agnoscit ex lib. 7. Epid. (pag. 363.28.) sed σύστημα passim legitur.

Συνάγχη vide κυνάγχη antea.

Συναλίζεσθαι est congregari, coaceruari. Libri περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 62. versic. 18.) τὸ δὲ πλεῖστον, ὥσπερ εἴρηται, ἀπὸ τοῦ μυελοῦ τοῦ συναλίζεται. Eius verò pars multò maxima de medulla, velut dictum est, coaceruatur, colligitur. Vbi tamen τούτου legit Cornarius.

Συναλλάγματα pacta conuenta, contractus, conciliationes, commercia. Libr. περὶ ἰητροῦ (pag. 12. v. 38.) πρὸς δὲ ἰητρὸν οὐ μικρὰ συναλλάγματα τοῖσι νοσοῦσιν ἐστίν. Cæterùm cum ægris non exigua sunt medico commercia.

Συνανδροῦσθαι vel συνανδροῦσθαι, est in virilem ætatem adolescere, de morbo dicitur qui vnà cum viris increscit, maior efficitur ac corroboratur, velut de morbo comitiali, qui vnà cum pueritia exoritur & in virilem ætatem adolescit. Prorrh. 2. (p. 417. 10.) ὁκόσοισι δ' ἂν ἀπὸ παιδὸς ξυμβῇ ὥστε τῇ συνανδρωθῆ τὸ νόσημα. Quibus cum vnà à puero increscit & ad virilem ætatem simul adolescit morbus.

Συνάρθρωσις, coarticulatio, est naturalis ossium iunctura Hippocrati, quæ obscurum aut nullum aliquando motum habent: vt διάρθρωσις eorum ossium naturalis iunctura, quæ euidentem habent motum, vt scribit Galenus Com. in lib. 2. de art. (pagina 600. versic. 52.)

Συναρθμεῦται, συναρμόζεται, quod est, coaptatur, coniungitur, cohæret exponit Gal. in Exeg. apud Hippocratem. Idem etiam Erotianus, & συνενοῦται, quod est, vnitur, iungitur: Additque, ἀρθμὸς γὰρ λέγεται ἡ εὔνοια καὶ ἡ φιλία. ἀρθμὸς enim dicitur beneuolentia, & amicitia, quod per amicitiam fiat voluntatum coniunctio atque vnio. Quod testatur Callimachi testimonio, ἀρθμὸν δ' ἀμφοτέροις & φιλίαν ἔταμον. fœdus & amicitiam cum vtrisq; rupi aut dissecui. Etsi ἔθρμλον aut aliud quid legisse videtur Interpres. Sic Homerus Il. η (versic. 302.) ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε. & iterum amicitiæ vinculo iuncti diuisi sunt. At quędam Erotiani exemplaria συναριθμεῦται & ἀριθμὸς legunt, vt & Galeni quædam συναρθροῦται. Quod facit vt mihi vero sit simile apud Hippocratem alicubi συναρθμεῦται pro συναρθροῦται veteres legisse. Ἀρθμὸς autem videtur ab ἄρω deductum, vnde & σύναρσις, συναφή, ἁρμονία, coniunctio, vnio, exponitur Hesychio.

Συναφικὸς

Συναρκήσει Erotianus συναρμόσει, quod est, coaptabit, exponit apud Hipp.

Συνδιπλοῦται, συνδιπλοῦται, conduplicatur exponit Gal. in Exeg. apud Hippoc. verùm συνδιαίνεται legit Varinus. Et certè non parum mihi suspecta est vtraq; lectio.

Σύνδεσις δέρματος, cutis colligatio, coarctatio, adstrictio, connexio dicitur Hippocrati, aph. 1. sect. 3. lib. 6. Epid. vbi συναγωγὴν καὶ σφίγξιν, hoc est, contractionem & constrictionem exponit Gal. Isq; locus ab eo mihi subindicari videtur in Exeg. vbi scribitur, σύνδεσις, δηλοῦ ποτὲ ἢ ἡ δὲ πυκνότης ἢ ἡ σφίγξις. hac voce significatur interdum velut densatio quædam aut constrictio.

Σύνδεσμοι ligamenta dicuntur, quæ & νεῦρα συνδετικὰ, h. e. nerui colligantes vocantur. Gal. Com. 4. in libr. de art. (p. 653. 27.) διαφέρει δ' οὐδὲν ἤτε σύνδεσμον ὀνομάζειν αὐτὸν, ἤ τε νεῦρον συνδετικόν. ὅσοι γὰρ τῶν συνδέσμων εἰσὶ στρογγύλοι κατὰ νεύρων ἰδέαν, ἔθος δὲ τοῖς ἀνατομικοῖς νεῦρα συνδετικὰ προσαγορεύειν αὐτούς. Nihil enim refert siue id ligamentum, siue neruum colligantem appelles. Quæcunque enim ligamenta rotunda sunt neruorum in morem, nerui colligantes ab iis qui in dissecandis corporibus versantur vocantur. De ligamentorum verò natura & differentiis vide Gorrhæum.

Συνδιδόναι est remittere, relaxare, ἀνιέναι, χαλᾶν, καὶ μὴ τείνειν exponit Galenus Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (pagina 700. versiculo 3.) cui συντείνειν opponitur, quod est intendere, contendere, vt & ibidem apud Hippocratem συνδιδόντα καὶ συντείνοντα, laxiora & contentiora.

Συνδρομὴ vox est Empiricis familiaris, qua signorum concursionem & coaceruationem indicant. Definitur enim Gal. lib. de plenit. τὸ τῶν συμπτωμάτων ἄθροισμα, symptomatum collectio (p. 342. 34.) & ἄθροισμα τῶν συμπληρούντων αὐτὴν ἁπάντων (ibidem pag. 349. 17. & 38.) collectio eorum omnium signorum quæ ipsam conficiunt, idque ex Empiricorum præceptione. Velut συνδρομὴ πληθωρικὴ est coaceruatio & concursus symptomatũ omnium quæ plenitudinem constituunt, qualia sunt corporis grauitas, ad motum pigrities, corporis tumor, rubor, venarum, tensio. Gal. ibidem (p. 349. 6.) & lib. de sectis ad eos qui introducuntur (pag. 1. 22.) Idem lib. 2. τῶν κατὰ τόπ. συνδρομὰς esse scribit, τὰ τῶν συμπτωμάτων ἀθροίματα φαινομένων ἐναργῶς ἅπασιν. symptomatum concursum & cumulum omnibus liquidò apparentium. (p. 175. 58.) Et rursus Com. 1. in lib. κατ' ἰητ. (p. 663. 56.) συνδρομαί εἰσι συμπτωμάτων ἀθροίσματα, sunt eorum quæ in morbis accidunt collectiones. Et libr. 2. Meth. med. οὕτω γὰρ ἀξιοῦσιν ὀνομάζειν αὐτὸ τὸ τῶν συμπτωμάτων ἄθροισμα.

Συνδυασμὸς combinatio, copulatio & coniunctio dicitur, & pro coitu & coniunctione Venerea mulieris & viri sumitur lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 277. 41.) καὶ ὅ, τι ἂν ὁ ἀνὴρ μεθιῇ ἐκ συνδυασμοῦ, ἔξεισι. & quicquid vir per coitum emiserit, exit. συνδυασμὸς & σύνοδος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, συνδυασμὸς συζυγία exponitur Hesychio, coniugatio, & συνδυάζειν, συμπαραμένειν, συμβουλεύεσθαι, quod verbum est Aristoteli familiare.

Συνέβησε Erotianus apud Hippocratem συνεβίβασεν exponit, quod est, conciliauit, accommodauit, coire fecit.

Συνείργειν ὀδόντες dicuntur dentes inter se conserti & cohærentes velut connexi. Libr. περὶ ἱερῆς νόσου (pagina 124. versiculo 49) ἢ οἱ ὀδόντες συνήρκασι, dentes cohærent aut conserti sunt.

Συνεκχυμοῦν coeffundere, aut vnà effundere, simul ex vasis effundere, hoc est naturam humores vacuantem & effundentem vnà adiuuare, incitare, ac deficientem solicitare. Sic enim exponit Gal. Cõ. in sent. 6. sect. 2. lib. 6. Epid. ἐκχυμώσεις nanq; vocare cõsueuit Hippoc. τὰς ἐκ τῶν ἀγγείων ἐκχύσεις ἢ κενώσεις, ex vasis effusiones & vacuationes. Quem locum subindicans Gal. in Exeg. συνεκχυμοῦν exponit συμμιγνύειν καὶ καταχεραννύναι τοῖς ὑγιεινοῖς χυμοῖς, quod est, permiscere & cum sanis humoribus temperare & confundere. Quam etiam expositionẽ ibidem in Com. videtur adumbrare, cùm ἐργάσασθαι τὸ ὅμοιον exponit ἀναμῖξαι τῷ κενωμένῳ καλῶς χυμῷ τὸ ὅμοιον, hoc est humori qui vacuatur permiscere simile. Idem etiam ibidem συνεκχυμῶσαι ἐξομοιῶσαι ἢ συνεκκρῖναι explicat, quod est assimilare & simul excernere.

Συνερείδειν ὀδόντας, dentes defigere, infigere, allidere & inter se conserere. Libro secundo περὶ γυναικ. (pagina 287. versic. 9. & 42.) καὶ τοὺς ὀδόντας συνερείδει, & dentes conserit, illidit. Sic συνερειδόμεναι γνάθοι, maxillæ inter se consertæ & cohærentes, illisæ & ad collum affixæ, in opisthotono, libr. 5. Epid. (pagina 341. 25.) Quod ibidem dicitur, γένυες ξυνήπτοντο, maxillæ committebantur & cohærebant (p. 341. 28.)

Συνέρξει, τῇ δὲ συγκλείσει exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocratem quod est velut conclusione. (Sic enim scribendum ex Varino) Est autem σύνερξις velut σύγκλεισις, & συνέργειν aut συνείργειν in vnum concludere, copulare, συνδεσμεῖν.

Συνεστηκὸς διαχώρημα alui egestio compacta & coacta dicitur, cõstans, coherens, cõsistens, quæ suam cõsistentiam & figuram retinet, nec diffluit aut diuellitur, quod facit liquida, humescens & aquea. In Progn. (p. 137. 32.) & Coac. Prænot. (p. 443. 21.) διαχώρημα μαλθακόν τε καὶ συνεστηκὸς, deiectio mollis & constans probatur. Istam secundum naturam excrementorum consistentiam sic explicat Galenus, ὡς μήτε σκληρὰ παντελῶς εἶναι ὡς λιθώδη, μήθ' ὑγρὰ τελέως ὡς δύνασθαι διαρρεῖν, ἀλλὰ μέχρι τοσούτου μαλακὰ, μέχρι τοῦ μένειν ἔτι συνεστῶτα. vt neque omninò dura sint, lapidis more, neque prorsus humida, vt defluant, sed hactenus mollia vt coacta maneant. In Coac. quoq; Præñ. (p. 443. 48.) συνεστάμενα διαχωρήματα & ἐξυγρασμένα inter se opponũtur, hoc est coacta & perliquida alui excrementa.

Prorrh. 2. (p. 415. 27.) deiectiones improbantur quæ liquidiores sunt quàm vt figurari possint. ὅσα ὑγρότερά ἐστι τῶν διαχωρημάτων, ἢ ὥστε ἐκτυποῦσθαι ἐν τῇ διεξόδῳ, Celsus cap. 3. & 8. lib. 2. figurata & mollia vocat ex Prognostico. διαχωρήματα συνεστηκότα & κόπραγανα συνεστηκότα dicuntur ægr. 3. lib. 3. Epid. & ægr. 3. post st. pest. Et in Coac. Prænot. (pag. 436. 35.) συνεστηκότα μικρὰ κοιλίη ὑποχωρέει. aluus parua coacta reddit.

Συνιζήσεις καὶ ἐξαπλώσεις dicuntur conniuentiæ & expansiones, cùm calor in nobis innatus, secundum naturam habens, mediocriter & paulatim intrò nutat, & in seipsum conniuet, deinde expanditur. Quod non fit dum præter naturam habet. Tunc enim (velut in rigore) violenter intrò protruditur ac compellitur. extra verò prodiens exilit & erumpit. Galenus libro de Tremore, palpit. (pag. 370. 37.)

Συνεχέες πυρετοὶ, febres continuæ dicuntur Hippocrati, quæ assiduè affligunt nihilque remittunt, in Epid. sæpe. Quibus etiam addit interdum, τὸ μὲν ὅλον οὐ διαλείποντες (vt libr. 1. Epid. pag. 354. 40. & p. 362. 20.) hoc est, in totum non intermittentes, vt certiùs eas ab intermittentibus secernat. Quod etiam disertissimis verbis facit libr. 1. Epid. (pag. 378. 16.) cùm scribit, πυρετοὶ οἱ μὲν συνεχέες, οἱ δὲ ἡμέρην ἔχουσι, νύκτα διαλείπουσιν, νύκτα ἔχουσιν, ἡμέρην διαλείπουσιν. Febres quædam continuę, quædam interdiu tenent, noctu intermittunt, quædam noctu detinent, interdiu remittunt. Vbi scribit Galenus, καὶ τὸ τοῦ συνεχοῦς ὄνομα καὶ τὸ τοῦ διαλείποντος οἱ παλαιοὶ διττῶς φαίνονται χρώμενοι. συνεχεῖς γοῦν ὀνομάζουσι πυρετοὺς, ἐνίοτε μὲν ἅπαντας ὅσοι μὴ λήγουσιν εἰς ἀπυρεξίαν, ἐνίοτε δ' οὐχ ἅπαντας τοὺς μὴ λήγοντας εἰς ἀπυρεξίαν, ἀλλ' ἐκείνους μόνους ἐξαιρέτως, ὅσοι μηδεμίαν ἴσχουσι μεταβολὴν ἄχρι κρίσεως. οὕτω δὲ καὶ διαλείποντας, ἐνίοτε μὲν ἐκείνους μόνους ὀνομάζουσι τοὺς εἰς ἀπυρεξίαν παυομένους, ἐνίοτε δὲ τοὺς μὴ παυομένους εἰς ἀπυρεξίαν, ἀξιολόγους δὲ μεταβολὰς ποιουμένους τῶν κατὰ μέρος παροξυσμῶν, εἰς ἀρχήν τε καὶ ἀνάβασιν, ἀκμήν τε καὶ παρακμήν. ἔνιοι δὲ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν, τοὺς μηδεμίαν ἀξιόλογον ἴσχοντας μεταβολὴν, οὐ συνεχεῖς, ἀλλὰ συνόχους ὀνομάζουσι, συνεχεῖς δὲ μόνους ἐκείνους, ὅσοι μήτ' εἰς ἀπυρεξίαν λήγουσι, καὶ διαλιμπάνοντας τοῖς κατὰ μέρος παροξυσμοῖς, τούτοις οἱ παλαιοὶ ποτὲ μὲν συνεχεῖς ὀνομάζουσι, ποτὲ δὲ διαλείποντας. εἰσὶ γὰρ ὄντως ἐν τῷ μέσῳ τῶν συνεχῶν, καὶ τῶν εἰς ἀπυρεξίαν παυομένων. εἰκότως οὖν ὅταν μὲν, τοῖς συνόχοις παραβάλλονται, διαλείποντες καλοῦνται· ὅταν δὲ τοῖς εἰς ἀπυρεξίαν λήγουσι, συνεχεῖς. Bifariam veteres tum συνεχοῦς, quod est continui, nomen, tum διαλείποντος, hoc est intermittentis, vsurpare videntur. Continuas nanq; febres interdum appellant eas omnes quæ ad integritatem non desinunt. Interdum verò non omnes quæ ad integritatem non desinunt, sed solas illas præcipuè quæ ad iudicationem vsq; nullam habent mutationem. Ita intermittentes solas illas interdum vocant, quæ febre vacuum corpus dimittunt, interdum verò eas quæ nō desinunt ad integritatem, sed insignes particularium accessionū mutationes faciunt, in principium, incrementum, vigorem & remissionem. At recentiores quidam Medici eas quæ nullam insignē mutationem habent, non συνεχεῖς, sed συνόχους appellant. συνεχεῖς autem eas solas quæ non veniunt ad integritatem, & singulis accessionib. intermittūt. Has veteres interdū continuas, interdum intermittētes vocant. Sunt n. re vera inter continuas & eas quę ad integritatem desinunt mediæ. Proinde iure optimo vbi cum synochis conferuntur, intermittentes appellantur: vbi verò cum his quæ ad integritatem desinunt, cōtinuæ. Gal. quoq; lib. 2. de Cris. cap. 2. συνεχῆ πυρετὸν vocat, τὸν εἰς ἀπυρεξίαν, πρὶν τελέως λυθῆναι, μὴ παυόμενον, κἂν παρακμή τις αἰσθητὴ φαίνηται. Continuam febrem, quæ ad integritatem, antequam ex toto soluatur, non desinit, etsi remissio aliqua sensu perspicua appareat. Ex quibus liquido constat συνεχοῦς nomine apud Hippocr. & veteres Medicos συνόχου etiam contineri. Quod longè apertius indicat Gal. Com. in libr. 1. Epid. (pag. 379. 13.) his verbis: ὅπως δ' ἂν ἀκούῃς εἰρῆσθαι τὸν συνεχῆ πυρετὸν, ἀληθής ἐστιν ὁ λόγος. ὀξύτατα γὰρ νοσοῦσι καὶ μέγισται καὶ χαλεπώταται, καθ' ἅ τε τοὺς ἰδίως λεγομένους συνόχους γίνονται πυρετοὺς, καὶ κατὰ τοὺς ἄλλους οὐδὲν ἧττον, ὅσοι διὰ τῶν κατὰ μέρος προσέρχονται παροξυσμῶν, ἀρχὰς, καὶ ἀναβάσεις, ἀκμὰς καὶ παρακμὰς ποιούμενοι σαφεῖς, ἄνευ τοῦ λήγειν εἰς ἀπυρεξίαν, ὑφ' ὧν ἄμεινον ἀκούειν νῦν, ἐπειδὴ καὶ τοὺς συνόχους ἐν τούτοις περιέχεσθαι συμβέβηκεν, οὐ μὴν ἐν τοῖς συνόχοις γε τούτους. ἐὰν οὖν ἀκούσῃ τις περὶ μόνων τῶν συνόχων εἰρῆσθαι τὸν λόγον, ἐξαιρεῖσθαι δόξῃ τοὺς ἄλλους συνεχεῖς, ὡς οὐ κινδυνώδεις ὄντας, οὔτε σφοδροὺς, οὔτ' ὀξεῖς. Quoquo autem modo continuam febrem acceperis, vera est oratio. Morbi enim acutissimi, maximi, & grauissimi, tum in febrib. cōtingunt, quę propriè synochi vocātur, tum in aliis nihilo minus, quæ particularib. progrediuntur accessionibus, & initia efficiunt, incrementa, vigores & declinationes manifestas, neque tamen ad integritatem deueniunt, de quib. hoc loco intelligere satius erit, quandoquidem in his synochos contineri contingit, non has in synochis. Quòd si quis hanc orationē de solis synochis dici audierit, is alias continuas eximere videatur, ceu non periculosas, neq; vehementes, neq; acutas. Ac rursus lib. 2. de diff. feb. cap. 2. febrem continuam in synochon & συνεχῆ communi generis nomine continuum dictā, diuidit Gal. & συνόχους esse vult, hoc est cōtinentes, quarum tempus in vnam accessionem ab initio ad finem vsq; porrigitur. Quod etiā scribit lib. 9. Meth. med. cap. 2. vbi τοῦ συνόχου nomē nō rectè dici scribit, sed ad explicandā eiusmodi febris ideam veluti solœcismum esse commissum. At verò cùm in his quę adiecta sunt ad lib. de natura humana τοῦ συνόχου nomen aliquoties vsurpetur, pro febre continua, ibi tamen scribit Gal. id recentiorum nomen esse, Hippocratemq; perpetuò συνεχῆ febrem non σύνοχον dicere, indeq; suspecta illa o-

illa omnia facit. De synocho febre multa & scitu dignissima vide apud Gorthæum.

Σωὐῆϛα compacta, colligata & coacta alui recrementa dicuntur, qualia in vehementi ardore alui omni humiditate exucta & repressa demittuntur. Ideoq; τὰ μέλανα simul iunguntur, in Coac. Prænot. (p.427.2.)

Συνησωμένα, quod simul vnita, aut vnione coniuncta significat: τὰ συνόντα, hoc est simul existentia, exponit Gal. in Exeg. apud Hippocratem. Verùm variant exemplaria & σύνομα multa legunt, quod signat simul cõuersantia, & iisdem pascuis vtentia: σύνδρομα, ὁμόφρονα exponit Hesychius. Varinus vitiosè συνησωμία pro συνησωμένα legit, librarii culpa.

Συνηρηρομένα συνηρμοσμένα hoc est coaptata, accommodata aut congruentia exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. ex Mochlico, id est libello de ossium per molitionem impellendorum ratione. Etsi quædam exemplaria συνηρεσωμένα legunt, quędam etiam συνηρερύμένα: συνηρηρομένα tamen leg. existimo ab ἀρήρω aut ἄρω per reduplicationem Atticam. Quòd verò ad Galeni indicaturam attinet, existimo eam dictionem huc referri debere quod legitur (p.505.25.) χειρὸς δὲ καὶ ποδὸς πολλὰ ἄλλα ἀλλοίως συνηρθρωμένα. In manu verò & pede multa alia variè coarticulata, hoc est connexa. Vt pro συνηρθρωμένα, συνηρηρομένα Gal. legisse putem. Aliôqui non video quonam meliore loco eo libello poni possit. Ac nescio an eo quoque συνησωμένα referri possit. Solet nanq; plærunq; Gal. in Exeg. varias eiusdem loci lectiones simul adscribere, vbi præsertim non penitus asseruatur series alphabetica.

Συνηρεφὲς idem Gal. in Exeg. exponit ἐπικεκαλυμμένον, συνεσκιασμένον, hoc est, obuolutum, contectum, vmbrosum, opacum, ac vmbra spissa velut tecto obductum aut coopertum. Vnde συνηρεφέω est inumbro, opaco.

Συνθεῖν, συντρέχειν, quod est concurrere exponit Erotianus apud Hippocratem.

Συνίστασθαι κοιλίην dicitur Hippocrati vbi aluus subsistit aut cogitur, neque diffluit, cui διαλύεσθαι opponitur, & de aluo per liquida & effusa effertur. Libr. 3. Epid. ægr. 1. post. st. pest. τὰ κατὰ κοιλίην συνιστάμενα καὶ πάλιν διαλυόμενα. Ex aluo coacta demittebantur, moxque diffluentia. Rursus ibidem κοιλίη οὐ συνίστατο, aluus non consistebat. Et, κοιλίη ξυνέστη χρόνον οὐ συχνόν: aluus nõ diu substitit. Ac rursus ibid. τούτῳ κοιλίη ξυνεχέως ἀπὸ τῆς πρώτης ὑγρὴ χολώδεσιν, ὑγροῖσι, πολλοῖσιν ἦν, ἢ ξυνισταμένη, ἐν ζέουσι καὶ ἀπέπτοισιν. Huic aluus ab initio continenter biliosis, liquidis, multis diffluebat, aut si sub sisteret, feruida & cruda deiiciebat.

Συνοχωκὴ, commissura, cohęrentia, cùm duę res simul coeunt & coniunguntur. Erotiano apud Hipp. συνοχωκὴ exponitur συνοχὴ καὶ συνόδος, καὶ δὴ σύμπτωσίς τις, h.e. cõtinua quędã cohærentia & concursus, ac velut quędã contractio aut coarctatio, addito etiam Homerico testimonio ex Il. β. (v. 218.) Verùm vitiosè apud Erotianũ συνοχωχὰς legitur. Quod certè facit vt συνοχωχῆς καὶ συνόδου legẽdum putem. Reliqua enim verba καὶ δὴ σύμπτωσίς τις, aliunde ascita videntur, & in aliis exemplaribus desiderantur. Quæ etiam ab Hesychio adscribuntur cùm συνοχωκότε ex Homerico versu ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε exponit. συνοχωχὴ γὰρ ἡ σύμπτωσις. Sic verò multò pressius adumbrabitur locus lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p.59. 39.) καὶ ἀποφύσιας ἀφ' ἑαυτῆς ἔχει παρ' ἑκάστην πλευρὴν προτεταμένας κατὰ φύσιν ἄχρι στήθεος συνοχωχῆς. Et propagines à seipsa habet secundum vnanquanq; costam, ad pectoris connexionem naturaliter tendentes pectoris commissuram seu compagem significat.

Συντήκεσθαι propriè extrema macie consumi & tabescere significat, μαραίνειν, impropriè verò extenuari & minui, λεπτύνεσθαι & ἰσχναίνεσθαι, vt exponit Galenus Com. ad aph. 28. lib. 2. Idẽ τοὺς ὁπωσοῦν συντηκομένους eos qui quomodocunq; tabefiunt, aut extrema macie consumuntur, intelligit Com. ad aph. 10. lib. 3. Sic τὰ συντακέντα apud Hippocratem, ἐν τῷ κατ' ἰητρ. (p.700.17.) partes colliquatas aut colliquefactas, & contabefactas significant, hoc est extenuatas, & ob alimenti inopiam graciliores effectas. τὰ λελεπτυσμένα exponit ibid. Gal. σύντηξις autem colliquationẽ indicat, & pro corporis extenuatione aut consumptione ponitur, cùm cõfluentib. per totum corpus humorib. per aluũ secernuntur biliosa, aeria, fulua, graueolentia, strigmentorum crassitudine, olei & pinguedinis aspectu. Quod ferè contingit in febre ardentissima & valde maligna, quæ & συντηκτικὸς πυρετὸς dicitur, quòd in ea pinguedo, ac procedente malo carnes earumque substantia, tandemque etiam ex solidis partibus quid calore liquatum & fusum per ventrem effundatur. Hanc febrem expressisse videtur Hippocrates lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 113.51.) ὁκόσοισι κοιλίας τὰς κάτω θερμὰς ἔχουσι, καὶ δριμέα τὰ ὑποχωρήματα καὶ ἀνώμαλα διέρχεται, ὑπὸ ξυντήξιος αὐτέοισιν. Quibus inferiore ventre calido acres & inæquales subeunt deiectiones, iis à colliquatione id contingit. Vbi etiam scribit Galen. σύντηξις μὲν γίνεται διὰ πυρετὸν κακοήθη τηκομένης τῆς πιμελῆς, ἢ καὶ σαρκὸς τῆς ἁπαλῆς. Colliquatio fit colliquata propter febrem malignam pinguedine, aut etiam molli carne. Huiusmodi verò colliquationis excrementa per febres pestilentes apparẽt, velut in statu pestilenti lib. 3. Epid. (p.429.1.) adscribuntur ab Hippocrate ξυντήξιες κακαὶ, colliquationes malæ, & lib. 1. Epid. (p.364.13.) Vbi σύντηξις eam colliquationem indicat, qua confluentibus per ventrem humoribus corpus paulatim emarcescit. περιῤῥοίας dicunt, & in abscessuum genere qui fiunt κατ' ἔκροον reponuntur. Et testatur Gal. Com. in ægr. 1. lib. 3. Epid. post st. pest. in longissima apud Pergamenos peste, omnes ferè colliquationis excrementa deiecisse. σύντηξις ẽt antiquis dicebatur in excretionũ genere eadẽ quę ῥύσις Methodicorũ.

Et συῦτηξιν ac ἔκκρισιν distinguebāt antiqui virium robore & tolerandi facilitate, vt facit Hippocr. aph. 2. & 25. lib. 1. Gal. lib. de optima secta (p. 28. 20.) Neque verò colliquationis signa in solis deiectionibus, verumetiam in vrinis apparent. Scriptum nanque est in Progn. (p. 142. 9.) ἡ τὰς λιπαρότητας ἢ τὰς ἀθρόας ἐφισταμένας ἀραχνοειδέας μέμφεσθαι. ξυντήξεως γὰρ σημεῖα. Et pinguitudines vrinæ innatantes, araneorum telis similes, damnare oportet. Colliquationem enim indicant.

Σύντομος, breui significat, actutum, continuò, sine mora, vt aph. 12. libr. 3. κατάῤῥοι σύντομοι ἀπολλυῦντες. defluxiones citò aut continuò interimentes. Et Coac. Præn. (p. 430. 12.) συντόμως θανάσιμον, quod in propinquo mortem esse indicat. Quod in Progn. dicitur, εἶναι χρὴ ἐγγὺς ἐόντα θανάτου. Sic συντόμως ἀπεσμῶδες; quod promptissimam cōuulsionem indicat, in Coac. Præn. (p. 430. 33.) σύντομος πόνος, dolor velox ac concisus, pro vehementi & intenso dicitur Coac. Præn. (p. 428. 28.) περὶ μέτωπον ἢ κροτάφους ὄντος τοῦ πόνου ἡ σύντομος ῥύσιες. Si verò dolor vehemens circa frontē & tempora affligit, sanguinis fluxiones expectandæ sunt. Sed σύντονος illìc malim, vt & paulò antea, παρεὼν ὀδύνην vocat in Progn. Hipp. σφοδρὰν exponit Gal. ingentē Celsus vertit ex Progn. cap. 7. lib. 2. Sic σύντομοι θέρμαι, calores veloces pro intensis & vehementibus ponuntur in Coac. Præn. (p. 436 22.) πλείονα πυρετὸν in Progn. dicit. συντονώτεραι tamen malim, vt σύντομος sæpe pro σύντονος scribitur.

Συντονίη, contentio, firmitas & robur dicitur. Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 105. 25.) συντονίην κατὰ τὰς φλέβας, πύκνωσιν, h. e. densitatē exponit, tunicarū venarū crassitudinē, q̃ stillationis sanguinis ex narib. causam facit: forte verò stillatiōis sanguinis causarū multitudinē, concursum ac cōtentionē inter se συντονίην firmitatem & intensionem obaudire oportet, cùm hæ tam firmiter inter se coalescunt, vt sanguinis cursum remorentur & impediant. Sunt autē enumeratę illìc Galeno stillationis sanguinis causę, naturæ imbecillitas, sanguinis crassitudo, & partiū densitas. Huiusmodi ergo causarum intensio, magnitudo, cōcursus & frequētia, συντονίαν facit, cùm sanguinis impetū suā coaceruatione ac frequentia impediūt, idq; πύκνωσις dici potest, & de causarū coitione, coalitu ac densitate intelligi. Quò n. crebriores sunt & frequentiores, eò propius periculū sollicitant. Qđ et his Gal. verbis innui videtur. μέγεθος οὖν αἰτίας δηλοῖ, δι' ἣν κωλύεται ῥεῖν, ἣν τῆς συντονίαν εἶναι φησιν, ἴσως τῆς πύκνωσιν οὕτως ὀνομάζων. Magnitudo igitur causæ indicatur, propter quam fluxus inhibetur, quā συντονίαν esse dicit, sic forte densitatem vocans. σύντονος πόνος dolor intensus, vehemens, in Coac. Præn. (pag. 428. 25.) ὀδύνην ἰσχυρὴν ἡ ξυνεχῆ dicit in Progn. Hipp. σύντονον, σφοδρὸν, ἰσχυρὸν, συνεχὲς exponit Hesychius.

Σύντροφα, οἰκεῖα exponit Gal. Com. 2. in lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 685. 34.) hoc est familiaria, accommodata, conueniētia. Ibi autem σύντροφα dicuntur de succis quibus fasciæ imbutæ sunt, quiq; singulis affectionibus conueniunt & accommodantur, quibus veluti sunt cōnutritæ ac quodammodo assuetæ. Est & σύντροφος νόσος, morbus connutritus, quasi simul nutritus, & qui cum ægro adoleuit. Lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p. 126. 20.) Epilepsia dicitur ἡ νόσος ἐκ παιδὸς σύντροφος, quæ vnà à puero increuit & adoleuit. Rursus ibidem (p. 125. 37.) κίνδυνος ἢ ξυντραφῆναι ἡ ξυναυξηθῆναι, ἢν μὴ προσηνέσι τοῖσιν ἐπιτηδείοισι. Verùm periculum est ne morbus connutriatur & simul augeatur, nisi accommodata curatio adhibeatur. Et (p. 126. 22.) ᾧ δὲ ἀπὸ παιδὸς συναύξηται ἡ σύντροφον. In quo verò vnà à puero augmentum cepit & connutritus est.

Συριακὸν μύρον, vnguentum Syriacum apud Archigenem Comagenū dici scribit Gal. lib. 2. κατὰ τόπ. (p. 178. 25.) quod ex Syria exportaretur, cuius pars est Comagene.

Συρίγγοῦσθαι est in fistulam excauari, in fistulam abire & degenerare, fistulā contrahere. In Progn. (p. 149. 45.) de abscessibus, ἡ συριγγοῦται. in fistulas abeunt. ὅκου συριγγοῦται dicitur eadem in re in Coac. Præn. (p. 435. 41.) Rursus lib. de fistulis (p. 517. 30.) de tuberculo rupto, ἐπὴν ἢ ποῦ ῥαγῇ, συρίγγοῦται ἡ ἰχωρέει. Quod cùm fit, in fistulam abit & sanie manat. Est & συρίγγοῦν fistulam facere & in fistulam cauare, velut libr. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 61. 33.) ἀπιοῦσα ἢ ἐς τὸ στόμα ἐσυρίγγωκε. inde in os procedens fistulam facit. Et rursus ibidem (p. 62. 29.) de vena ἐσυρίγγωκε φλέβα, venam in fistulam cauauit. Vnde ἀποσυριγγώσαι deducitur, & ἀποσυριγγώθη, quæ antea ex Erotiano apud Hippocr. exposuimus & indicauimus. Hoc verò verbo συρίγγοῦσθαι per translationem vtitur Hipp. vt oblongas cauitates in animantium corporibus exortas indicet, quę musicis instrumētis (fistulas omnes appellant) similes sunt, vt scribit Gal. Com. 2. in Progn. (p. 149. 48.) & Com. in sent. 24 lib. 3. περὶ χυμῶν. Est autem σύριγξ fistula Galeno libr. de Tumor. præter nat. oblongus & angustus sinus, aut sinus callosus, oblongus & obliquus, ex abscessibus plærunque conflatus, os habens cui cicatrix obduci nequit, ex quo humor tenuis certis temporibus effluit, ex Paulo cap. 49. libr. 4. & cap. 77. lib. 6. & authore Definit. Med. (p. 400. 56.) ducta ab arundineis fistulis appellatione. fistulam vlcus altum, callosum, & angustum dicitur Celso lib. 5. cap. 28. eiusq; plura genera facit, alii duo tantùm, vt author Definit. Med. fistularum ani propriam, vt maximè difficilem, curationem complectitur Hipp. libello περὶ συρίγγων, & fistularum curandarum præsagium instituit in Coac. Præn. (p. 440. 14) σύριγξ ἥπατος, hepatis fistula dicitur Hipp. lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 226. 5.) & lib. 1. περὶ γυν. (p. 245. 10.) & (p. 260. 6.) vbi pro vena & canaliculo sumi videtur. Verū suspectam antea habuimus lectionē in ἰκτὶξ. Est, &

Est & συριγξ τοῦ πλεύμονος, pulmonis fistula vlcere feruido laborans, lib. 2. de Morb. (pag. 151.46.) vbi pro aspera arteria sumi videtur. Συρίγγιον est parua fistula, & de vlcere fistuloso aut cauernoso in pectore dicit aph. 10. sect. 8. lib. 6. Epid. ᾧ τὸ συρίγγιον ἐπανερρήγνυτο. Quendam cui parua fistula rursus rumpebatur. Inde συριγγώδης dicitur quod est fistulosum aut cauernosum, & κατατετρημένον, hoc est perforatum exponit Erotianus apud Hippocr. Quam etiam dictionem apud eundem agnoscit Galenus, vt antea diximus in συριγγώδης. Sic enim scribitur lib. 7. Epid. (p. 359.35.) de tuberculo ani, καὶ ἔξω συριγγῶδες ἐρρήγνυτο, & foras fistulosum erumpebat, aut perforatum erat. Et rursus ibidem (p. 353. 15.) ῥευματῶδες καὶ συριγγῶδες fluxio cum fistula dicitur. Lib. etiam 5. (p. 339.13.) ὀστέα ὑπὸ μακρὸν συριγγώδεα, sunt ossa in fistulam cauata aut perforata ex putredine.

Συρίζειν, sibilum edere, de sibilo dicitur quem edit sputum viscidum & crassum in gutture, lib. 2. de Morb. (p. 151.11.) καὶ συρίζει ἐν τῇ φάρυγγι λεπτόν. & in faucibus tenuem sibilum edit. Sic ὑποσυρίζειν de sibilo effertur quem edit arteria aspera in difficili respiratione, lib. 7. Epid. vt postea scribemus.

Συρμαία ἢ συρμαία quibusdam dicitur rhaphanus quòd vomitui concitando idoneus esset. Est & συρμαία edulium quoddam ex adipe & melle, quod veluti præmium certaminis cuiusdam exhibebatur Lacedæmone, quod & eiusdem erat nominis. Hoc nomine etiam vocatur potio ex sale & aqua purgationi idonea. Quod testatur Hesychius, indeque συρμαϊσμὸν deduci scribit. Aristoph. interpres ἐν εἰρήνῃ, συρμαίαν esse scribit succum herbæ cuiusdam quo vtuntur Ægyptii ad excitandum ventris profluuium. Videturque fuisse rhaphani succus, quo cum sale plurimùm vterentur Ægyptii ad purgandam aluum. Rhaphanos autem apud Ægyptios nobilitatos scribit Plinius lib. 19. cap. 5. Apud Herodotum συρμαία annotatur esse βρῶμα διὰ στέατος & μέλιτος, edulium ex adipe & melle, ἢ λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, aut olus apio simile, vitiosè fortè; quòd Hesychius συρμαῖον dicat esse λάχανόν τι σελίνῳ ἐοικός. Aut quod συρμαίη annotetur ex Corintho apud Ionas esse λάχανον τι σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος & μέλιτος. συρμαΐζειν autem esse τὸ καθαίρειν πόματι τῷ ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος, hoc est, ventrem diluere ac purgare potione ex aqua & zea annotatur ex Corintho. Varinus quoque scribit συρμαίαν esse τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτου καὶ κοιλίας, καὶ συρμαΐζειν τὸ κενοῦσθαι, καὶ συρμαίαν βλέπων, ἀντὶ τοῦ ναυτιῶν. vnde συρμαϊσμὸς dicitur purgatio mediocris quæ fit per aluũ aut vomitum. Galenus nanque Com. 2. in lib. de art. (pag. 609.28.) συρμαϊσμοὺς dici antiquis scribit modicas vacuationes, siue aluo, siue vomitu extruderentur. Vbi tamen mendosè συρμαϊσμοὺς scribitur, vt apud Hippocratem ibidem ἀπὸ συρμασμοῦ, pro ἀπὸ συρμαϊσμοῦ. Sic enim legit Erotianus, idque exponens scribit, συρμαία λέγεται ἡ ἐπιμήκης ῥαφανὶς, ᾗ ποτε μετ' ἅλμης ἐδίοντες καθαίρονται, καὶ καλεῖται συρμαϊσμὸς ὁ τρόπος τῆς καθάρσεως πρώης. Syrmæa dicitur longus rhaphanus, quo cum muria ad purgationem quandam in cibis vtuntur. Syrmasmusque dicitur eiusmodi purgatio. Quibus verbis innuit purgationem per vomitum significari. De ea enim Hippocratis locus accipi debet. Paulus quoque cap. 100. lib. 1. ex Diocle συρμαϊσμοὺς dici antiquis testatur τοὺς νήστεις ἐμέτους, ieiunos vomitus, nimirum non ab accepto cibo; sed dato medicamento ortos, & συρμαΐζειν eiusmodi purgatione vti, ad quã radiculas tenues, nasturtium, erucam, sinapi, & portulacam cum tepida consulit. συρμαίαν annotant quidam significare potum ex aqua & hordeo, nec non obsonium apud Diodorum Siculum, & apud nautas facere συρμαίαν esse comparare obsonia. Apud Aristoph. ἐν Θεσμοφοριαζ. μελανοσυρμαῖος λεὼς teste Suda, sunt Ægyptii, quos author est Plinius hoc genere potus vsos. Apud Hippocratem quoque συρμαίη pro potione quadam sumi videtur aut succo, quo medicamentum dilutum propinat lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 258.19. & 21.) ad secundas & fœtum deturbandum: κόνυζαν τὴν εὐώδεα, μέλι καὶ ῥητίνην, τρίψας λείην ἐν οἴνῳ εὐώδει, ἢ ἐν συρμαίῃ δίδου πιεῖν. Conyzam odoratam melle & resina subactam, ex vino odorato aut syrmæa propinato. Rursusque ibidem æruginem melle subactã in syrmæa potione exhibet. Vbi mihi Caluus σεσέλι pro συρμαίῃ legisse videtur, aut syrmæam pro passo & defruto accepisse. Eumque hac in re secutus est Hermolaus Barbarus Corallii lib. 2. cap. 338. An verò in hoc Hippocratis loco συρμαίη potionem quandam ex sale & aqua ventri purgando idoneam indicet, eoq́; referatur Galeni indicatura & expositio in Exegesi, nondum mihi satis constat. Scribit enim: συρμαία ἡ μετρίως γινομένη τῆς ἄνω τὴν γαστέρα κάθαρσις. Quibus significat συρμαίαν moderatam alui purgationem denotare. Certe etsi non video, quonam melius allegetur loco, nõnihil tamen suspecta mihi est scriptio; quòd alioqui minimùm soleat Galen. in sua Exegesi indicaturas ab Hippocratis scriptis detorquere; sed iisdem propè verbis quantum potest repræsentare. Apud Herodotum autem in Euterpe συρμαΐζειν & συρμαίη vsurpatur his verbis, de Ægyptiorum moribus: τρόπῳ δὲ ζόης τοιῷδε διαχρέωνται. συρμαΐζουσι τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς μηνὸς ἑκάστου, ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγιείην καὶ κλύσμασι. Hoc verò victus genere vtuntur. Singulis mensibus tribus diebus continuis purgatione ex Syrmæa adhibent, vomitibus atque alui elotionibus sanitatem conseruantes. Rursus ibidem de condiendorum mortuorum institutis: ἡ δὲ τρίτη ταρίχευσίς ἐστιν ἥδε ἣ τοὺς χρήμασι ἀσθενεστέρους σκευάζει. συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην, ταριχεύουσι ἑβδομήκοντα ἡμέρας. Tertia verò hæc est cõditura qua adornãtur qui tenuiore sunt fortuna. Per syrmæã purgatione ventrem percolãtes, sale per 70. dies arefaciũt. Vbi συρμαίαν pro rhaphani altero genere sumi testatur Hermolaus Barbarus.

Σύρματα, abrasa, vlcera desquamata, velut ἀποσύρματα, lib. 4. Epid. (p. 332. 10.) ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν συρμάτων πιάντα. Tale quoq; quiddam in desquamatis vlceribus cōtingit. Sunt autem ἀποσύρματα vlcera desquamata & cutis abrasiones, interdum suspensæ, interdum nigrescentis, vt scribit Gal. li. 1. τῶν κατ᾽ ἰητρεῖον (p. 320. vers. 55.) abrasa vocantur, de quibus antea scripsimus.

Σύσταθμον ἰσόσταθμον apud Hippocr. exponit Gal. in Exeg. hoc est, pondere par, aut eiusdem pōderis & æqualis.

Σύστασις collectio, concretio aut coitio quædam. In Coac. Prænot. (p. 431. 3.) σύστασις ὑγροῦ περὶ τὴν ὑπερῴην, humoris ad palatum collectio, ἀντὶ τοῦ ἀποστήματος, aut humoris concretio sub certa quadam forma. Ita autem appellari videtur, quòd ante absolutam formam & cōstitutionem, multi fiunt motus. Collectione autem facta quies accedit & veluti status. Σύστασις etiam dicitur cùm corpus in sese contrahitur aut sese colligit, tristi quodā affectu vt dolore aut molestia lacessitum. Lib. περὶ ἱερῆς νούσου (p. 128. 23.) ἢν τις πόνος ἢ σύστασις γίνηται τῷ ἀνθρώπῳ. Si quis dolor aut collectio homini contingat. Potest & σύστασις illic affectū aliquem significare dolori contrarium, vt amorem, aut studium, aut voluptatis sensum aliquem, veluti conciliationem quandam ac concordiam, aut spirituum & humorum coitionem aut collectionem quādam. Caluus laborem aut molestiam illic vertit.

Σύστημα idem quod σύστασις, collectio ac concretio, pro sedimentorum concretione quæ in vrinis in fundo matulæ apparet, sumitur lib. 7. Epid. (p. 363. 28.) οὐδὲ τὸ σύστημα οὐκ ἐφαίνετο ἐν τῷ χερνιβίῳ. neq; in matella collectio apparebat. Vbi tamen συνάγμα pro σύστημα legit Gal. Com. in sent. 11. sect. 3. lib. 6. Epid. eamq; dictionem in Exeg. (in dict. συνάγμα) quodammodo mihi exposuisse primis verbis videt, vt scripsimus nostris in lib. 7. Epid. Annotat.

Συστηματικὴ ἀνωμαλία, inæqualitas collectiua dicitur Galeno, inæqualitas quæ fit in multis pulsuum motionibus, & alio nomine ἀνωμαλία ἐν ἀθροίσματι τῶν σφυγμῶν, inæqualitas quæ coaceruatim fit vocatur, Gal. lib. 2. de Caus. puls. (p. 95. 34.) Idem lib. 1. de diff. puls. (p. 18. 30.) συστηματικὰς ἀνωμαλίας καλοῦσι, τὰς ἐν πλείοσι σφυγμοῖς συνισταμένας, collectiuas inæqualitates vocant, quæ ex pluribus pulsibus conflatæ sunt. Huic inæqualitati vnius pulsus inæqualitas opponitur, de qua agitur cap. 4. lib. 2. de Caus. puls.

Συστροφαὶ Gal. in Exeg. φύματα, σκληρίαι, h. e. tubercula, duritias, exponit apud Hip. nimirum locum lib. de art. subnotans (p. 612. 53.) vbi συστροφὰς intelligit humorum collectiones, concretiones, & tumores, φύματα ἄπεπτα καὶ σκληρὰ vocat. ἡ γὰρ πρόφασις τοῦ κυφώματος, καὶ ἡ ξυνέντασις τοῖσι πλείστοισι διὰ τοιαύτας συστροφὰς γίνεται. Nam & plerisq; tum gibbi, tum distentiones occasionē collectiones huiusmodi adferūt. Rursus ibid. (p. 613. 51.) spinæ obliquationes fieri scribitur διὰ συστροφὰς τὰς εἴσωθεν ῥάχιος. eo quòd in interiorem spinæ partem humorū collectiones aut coaceruationes fiāt, tubercula dura & cruda intelligens, à quibus spina interiore parte deprauatur aut cōtorquetur. Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 124. 7.) scribitur τὸ ψυχρὸν τοῖσι εἰθισμένοισι συστροφὰς κατὰ φλέβας ποιέειν. frigidū in assuetis tuberculorū collectiones circa venas facere, vnde & συστρεπτικὸν dicitur lib. 6. Epid. Lib. verò de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 2.) συστροφαὶ νοσημάτων, morborum collectiones aut cōuolutiones dicuntur tumores præter naturam vt ibid. scribit Gal. εἰκὸς δ᾽ ἐστὶ συστροφὰς εἰρῆσθαι νοσημάτων ὑπ᾽ αὐτοῦ, τὰς ἐπὶ τοῖς ὀγκουμένοις μορίοις γιγνομένας. ἀκούω γὰρ καὶ νῦν πολλῶν ὀνομαζόντων οὕτως, ἐπὶ τῆς ἡμετέρας Ἀσίας, πάντας τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους. Par est autem ab eo συστροφὰς morborum dici, quæ à sublatis in tumorem partibus fiunt. Audio siquidem & nunc multos in Asia nostra, tumores præter naturam omnes ita nuncupantes. συστρέφεσθαι enim colligi, cogi, & conglobari significat, & Hippocrati effertur de humorib. in parte aliqua coaceruatis, qui tumorem excitāt, & ad eam confluunt, vt aph. 40. lib. 5. ἐς τοὺς τιτθοὺς αἷμα συστρέφεται ad mamas sanguis colligitur, & coaceruatur, συλλέγεται dixit lib. 2. Epid. (p. 318. 48.) eadem in re. Et in Progn. (p. 159. 13.) de angina, μήτε φύματος ξυστραφέντος ἐν τῷ ἔξω χωρίῳ. nullo in sedem exteriorem conuerso tuberculo, aut ad suppurationē se colligente. Quod etiā repetitur in Coac. Præn. (p. 434. 30.) eadem in re. Lib. 6. Epid. sect. 3. aph. 10. τὸ ψυχρὸν πάνυ συστρεπτικὸν dicitur, hoc est, valde frigidum humorum collectiones facere, constringere, cogere, condensare, aut cogēdi & cōiungendi vim habere. Ibi enim συναγωγικὸν exponit Gal. quod cohærere facit aut cogit quod in aliquam partem defluxit. Sic συστρέφεσθαι de humorū in aliqua parte collectione exponit Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 57.) ὀρθῶς ἐστὶ φλεβοτομίαν ἥκειν ἀξιοῖ πρότερον, ὅταν τινὲς χυμοὶ μοχθηροὶ συρρέωσί τε καὶ ἀθροίζωνται κατά τι μέρος, ὃ, πως, ἐστὶ ξυστρέφεσθαι λέγεται ἐν τῷδε τῷ μορίῳ. Rectè autē ad sanguinis missionem priùs deueniendum censet, vbi praui aliqui humores in partem aliquam confluant & in ea coaceruentur, quod modo quodam, vt dixi συστρέφεσθαι, hoc est, in ea parte colligi dicitur. Quod etiā verbum eadem notione sępiùs vsurpatur lib. de cap. vulner. (p. 455. & 456.) & lib. περὶ φύσιος παιδίου (p. 34. & 35.) συστρέμματα autem συστροφὰς atq; huiusmodi humorum coaceruationes significare, vide antea in ξυστρέμματα.

Συχνὸν, multum, crebrum & frequens significat. Erot. tamen apud Hip. Bacchiū reprehendit quòd συχνὸν πολὺ acceperit, οὐκ ὀρθῶς (vt inquit.) ἔστι γὰρ τὸ συνεχὲς, h. e. continuum. Quod tamen mihi ita accipiendum videtur vt quibusdam locis meliùs continuum quàm multum indicet, velut lib. 5. Epid. (p. 338. 17.) οἷον ἑκάστης ἡμέρης συχνὸν διεπίεζε ἔξω. fere quotidiè continuum aut multum foras traiiciebat. Rursus ibid. (p. 336. 48.) ἐξήμεσε δὲ συχνὸν ποιῶδες, pus multum aut continuum vomitione reiecit.

Lib.

Lib. 7. Epid. (pag. 562. 43.) αἷμα συχνὸν ἐρρύη, sanguis multus effluxit, quod lib. 5. Epid. in eadem historia, αἷμα πολὺ dicit. συχνὸν crebrò apud Hip. sæpe significat vt & Hesych. συχνά, πυκνά, συνεχῆ exponit, & συχνοῖς, συνεχέσι.

¶ Σφαγαὶ dicuntur iugulares colli venæ, libello περὶ ἀδένων (p. 56. 45.) κατὰ τὰς σφαγὰς τοῦ τραχήλου, iuxta iugulares colli venas. Alioqui σφαγὴ iugulum dicitur, τὸ κοῖλον ᾗ διΐστανται αἱ κλεῖδες, pars caua qua disparantur claiculæ, vt scribit Pollux.

Σφαδάζειν, est molestè & ægrè ferre, irasci, & succensere, de eoque effertur qui in angustiis summaq; anxietate constitutus est. Gal. in Exeg. σφαδάζει δυσφορεῖ exponit. Erotianus verò χαλεπαίνει, δυσφορεῖ, irascitur, molestè fert, additq; dictionem esse Atticam. Dicitur autem de eo qui pre angore aut dolore stare loco nescit, & toto corpore commouetur, cōcutitur, aut perturbatur. Hesych. σφαδάζει inter cetera exponit, μετ' ἀπονίας πηδᾷ, διασπᾶται, διασείει, δυσθανατεῖ, χαλεπῶς φέρει, δυσφορεῖ, ἀγανακτεῖ, μετὰ χολῆς ὀργίζεται, θυμοῦται, σπαράσσεται, ἀλύει. Quæ omnes ferè significationes Hip. loco conueniunt (atque haud scio an hunc quoq; cum Galeno & Erotiano subindicare voluerit Hesychius) qui legitur lib. 1. γυναικ. (p. 244. 1.) καὶ σφαδάζει. Vbi agitur de muliere quæ totius corporis doloribus conflictatur, incontinenter iactatur, & toto corpore concutitur, aut commouetur, neque vllum corporis statum ferre potest, sed implacidè & egrè omnia fert. Quod tamen ibi præteriisse videtur Caluus. σφαδάζειν apud Euripidem in Theseo est dolore exagitari. εἰκὸς σφαδάζειν πῶλον, ὡς νεόζυγα. Πῶλον, χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον. Quod his verbis Cicero vertit Tuscul. 3. Esset dolendi causa, vt iniecto equulei freno, repentè tactu exagitatur nouo. Sudas σφαδάζειν χαλεπαίνειν, πηδᾶν μάταιως ἀπαντα exponit. Annotat Varinus σφαδάζειν Atticis sumi pro χαλεπῶς φέρειν καὶ σπουδάζειν, & apud Xenoph. poni pro ἀλγεῖν.

Σφαιρίτης sphæritis exponitur cupressus, σφαιρία hoc est, globulos aut pilulas ferens, lib. 1. τῶν κατὰ γυν. (p. 159. 1.) Ea significatione vsurpatur Aetio serm. 4. tetrab. 3. cap. 44. Hermolaus lib. 2. Coroll. non satis constare scribit quænam herba sit σφαιρίτης Aetio, & cyclaminum posse intelligi existimat.

Σφάκελος, σφακελισμὸς, σφακελίζειν & σφακελίζεσθαι variè accipiũtur apud Hippocr. Interdum quidem σφάκελος propriè de ossis syderatione & corruptione dicitur, vt aph. 79. lib. 7. & lib. de fract. (p. 546. 13.) καὶ ὅτω κίνδυνος σφακελίσαι τὸ ὀστέον τὸ τῆς πτέρνης. Atque hoc modo periculum imminet ne os calcis syderetur. Et rursus ibidem (v. 19.) καὶ ἢν μὴ σφακελίσῃ, quanquam si syderatur. Et iterum (v. 22.) καὶ γὰρ τἄλλα ὅσα μὴ ἐκ τούτου τρόπου σφακελίζει. Etenim alia quoque sunt quæ non hoc modo syderantur. Et lib. de art. σφακελισμοὶ ὀστέων, ossium syderationes (p. 604. 46.) Vbi etiam ἀποσφακελίζειν τὸ ὀστέον dicitur. Et rursus (pag. 625. 42.) ἀποσφακελίσιες τῶν ὀστέων, & (p. 625. 48.) σφακελισμοὶ ὀστέων. Et de costa ἀποσφακελίζει ponitur ibidem (p. 624. 38.) Quod etiam testatur Gal. Com. ad aph. 50. lib. 7. τὸ σφακελίζειν μὲν ὡς πολλάκις εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ ἀγμῶν καὶ ἄρθρων, ἐπὶ τῶ διαφθείρεσθαι τοὔνομα φέρων. σφακελίζω quidē quod est syderari, sæpe dixit lib. de fract. & art. pro corrumpi vt vitiari. Sic enim Celsus de osse vitiari dicit cap. 9. lib. 8. Omnis mora vitanda erit, ne os infra vitietur. Et lib. de cap. vuln. (p. 450. 20.) ἢν ἡ ἄνωθεν μοῖρα τοῦ ὀστέου μόνη σφακελίσῃ, si sola superior ossis pars syderetur. Ac rursus ibidem (v. 42.) καὶ τὸ ὀστέον σφακελίζειν τηνικαῦτα ἄρχεται, & os syderari ac vitiari statim incipit. At verò in genere σφάκελος omnem partis corruptionem & syderationem indicat, siue carnis, siue neruorum, siue ossium, vt scribit Galen. multis locis, præcipuè verò Com. 2. in lib. de fract. (p. 546. 15.) τὴν ὅλην τῆς οὐσίας ἑκάστου μορίου φθορὰν ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ σφάκελον. ἀλλὰ ἐν τῷ μὲν τῶν σαρκωδῶν μορίων, καὶ ἄλλοις ὀνόμασι χρῶνται. λέγει οὖν αὐτὸς καὶ σαπρὴν σάρκα, καὶ μυδῶσαν, καὶ σηπομένην, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα. κατὰ δὲ τὸ φθειρόμενον δι' ὅλης αὐτῆς οὐσίας ὀστοῦ σφάκελον ἐπιφέρει. συμβαίνει δὲ τοῦτο τὸ πάθημα τοῖς ὀστοῖς, ὅταν ἡ περικειμένη σὰρξ αὐτοῖς μοχθηροὺς ἰχῶρας γεννῶσα, καὶ διαβρέξασα τούτοις αὐτά, διαφθείρῃ. Totā substātiæ partis cuiusq; corruptionem antiqui σφάκελον hoc est, syderationem appellant. Verùm in carnosis partibus, aliis nominibus vtuntur. Ipse igitur carnem putridam, tum marcidā, tum putrescentem dicit, aliisque huiusmodi nominibus nuncupare consueuit. De ossis autē totā substantia corrupta ac vitiata, σφάκελον infert. Quod vitium ossibus contingit, quando iis adiacens caro prauas sanies producit, quibus ea irrigans corrumpit. Quibus quidem verbis Galenus lib. de cap. vulner. mihi subnotare videtur. vbi (p. 450. 6. & 7.) de carne in vlceribus vitiata, ὑγλῶσαν, μυδῶσαν & σαπλῶσαν effert. Ac rursus lib. de Tumor. præter nat. (p. 356. 36.) καλῶ δὲ σφάκελον τὴν φθορὰν τῶν στερεῶν σωμάτων ἁπασαν, ὡς καὶ τοῖς ὀστοῖς ἐγγίνεσθαι, μὴ τοί γε δὴ σαρξὶν, ἢ ἀγγείοις. σφάκελον, hoc est, syderationem voco quamlibet solidorum corporum corruptionem etiam ossibus contingentem, nedum carni, aut vasis. Cuius etiam gangrænam ibi speciem facit. Eademque notione σφάκελος exponitur in Exeg. vocum Hippocr. φθορὰ πᾶσα καθ' ὃν ἂν γίγνηται τρόπον, quæuis corruptio, quomodolibet cōtingat, de quo pluribus locis à se scriptum testatur. Et verò Com. ad aph. 50. lib. 7. σφάκελον interdum sumi pro partis syderatione aut corruptione quæ ad internecionē tendit & nondum est confirmata gangræna, sed tantum illius est terminus, apertissimè scribitur, & Com. 4. in lib. de art. (pag. 645. 20.) vbi etsi σφάκελον à gangræna distinguit, propter affectionis viciniam, tamē iis nominibus interdum abuti Medicos testatur, vt ex Gal. verbis apparet, quæ quia in gangræna adscripsimus, hoc loco lubentes supersedemus. Qua certe vniuersali significationē mihi videtur σφάκελος ἐγκεφάλου dici Hippocr. lib. 2. de Morb. (p. 145. 22.) & σφακελισμὸς

ἐγκεφάλε, ibidem (p. 140.48.) & lib. 3. (p. 159.18.) & ἢν σφακελίσῃ ὁ ἐγκέφαλος, lib. 2. (p. 140.48.) & (p. 144.38.) & σφακελίζεται ὁ ἐγκέφαλος ibidem (p. 141.1.) & σφάκελοι τοῦ ἐγκεφάλου, lib. de aere, loc. & aq. (p. 75.39.) & aph. 50. lib. 7. ὁκόσοισι σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, quibus cerebrum syderatum fuerit, & in Coac. Prænot. (p. 429.18.) ἐγκεφάλε σφακελίσαντος cerebro syderato. Vt cerebri syderatio intelligi videatur, vbi à quacunq; causa in tãtam corruptionem incidit, vt tandem ad syderationis periculum tendat. Est & κεφαλῆς σφάκελος lib. 7. Epid. (quò certe Exegeseos indicatura propius referri videtur) (p. 363.45.) pro capitis inflammatione aut eo affectu qui periculum syderationis aut corruptelæ minetur, aut pro intensissimo capitis dolore ad periculum internecionis ducente in febre acuta. Sic enim σφακελώδεις ἐπικρανίας apud Archigenem exponit Galenus lib. 2. de loc. aff. (p. 263.13.) hoc est, syderatos alterius partis capitis affectus, intensissimos dolores inferentes, aut ad tantam inflammationem deuenientes, vt corruptionis periculum inducant. Sic Hesychius σφάκελον, ἄμετρον ὀδύνην, hoc est, immoderatum dolorem exponit. & Varinus σφακελίζειν, ἀλγεῖν μετὰ σπασμοῦ. Plinius etiam arborum σφακελισμὸν apud Theophr. hist. plantar. lib. 4. cap. 16. membrorum dolorem interpretatur, cap. 24. lib. 17. Et Hesychius σφακελίζει, ὀδυνᾶται καὶ ἀλγύνεται exponit. Quas varias τοῦ σφακέλε notiones agnoscit Galenus lib. 2 de loc. aff. (pag. 263.12.) cùm scribit: οὐ δὲ ὁμολογήσαι τις σφάκελος φωνῆς τὸ σημαινόμενον. ἐνίων μὲν ὀδύνην λεγόντων μεγάλην δηλοῦσθαι· τινῶν δὲ φλεγμονῆς ὑπερβολὴν τηλικαύτην, ὡς ἐπιφέρειν κίνδυνον φθορᾶς τῷ μέρει, ὅπερ ἔνιοι γάγγραιναν ὀνομάζουσιν· ἐνίων δὲ, τὴν φθορὰν αὐτὴν τοῦ πάσχοντος μορίε, σφάκελον ὀνομάζεσθαι φασκόντων· ἄλλων δὲ σπασμόν· ἄλλων τ' οὐχ ἁπλῶς σπασμὸν, ἀλλὰ τὸν ἐπὶ φλεγμονῇ νευρώδων σωμάτων· ἐνίων τ' οὐ τὸν ἤδη γινόμενον σπασμὸν, ἀλλὰ τὸν προσδοκώμενον ἐπὶ μεγέθει φλεγμονῆς· ἐνίων δ' ἁπλῶς τάσιν ἰσχυρὰν, ἄλλων δὲ σηπεδόνα. Neque de significatione huius vocis σφάκελος inter omnes conuenit. Quidam enim dolorem vehementem indicari dicunt, quidam etiam tantum inflammationis excessum, vt corruptionis periculum in parte inducat, quam gangrænam nonnulli nominant. Alii verò partis affectæ corruptionem ipsam σφάκελον appellari dicunt, alii conuulsionem. Alii etiam non simpliciter conuulsionem, sed eam quæ ex neruosorum corporum inflãmatione contingit. Quidam etiam non eam, quæ iam fit conuulsionem, sed eam quæ ex inflammationis magnitudine expectatur. Alii quoque simpliciter fortem tensionem, alii putredinem. Est σφακελισμὸς νεύρε καὶ ὀστέε, ossis & nerui syderatio ac corruptio in vulneribus, Prorrh. 2. (pag. 418.28. & 30.) nerui resolutionem videtur dixisse Celsus cap. 26. lib. 5. σφακελισμὸς ὀδόντος, dentis syderatio, in Coac. Prænot. (p. 431.1.) σφακελισμὸς τῆς γνάθε, maxillæ syderatio, lib. 5. Epid. (pag. 342.46.) vt & σφακελισμὸς ἐπιγόνος, maxillæ corruptio ex tuberculo & abscessu lib. 7. Epid. (pag. 366 43.) Lib. 5. Epid. (p. 336.28.) ἰσχίον ἐσφακέλισε, coxa syderata est & corrupta ex luxatione, hoc est, emortua & marcida. Rursus ibidem (p. 339.12.) ὁ πὲς ἐσφακέλισε, pes syderatione tentatus est, & πήχεος σφακελισμὸς, cubiti syderatio ex casu, ibidem (pag. 340.41.) Est & σφάκελος ex partis inflammatione orta partis syderatio, lib. de vlceribus (pag. 512.36.) καὶ ὅ,τι σφακελίσαι κίνδυνος, aut vbi periculum est ne quid syderetur aut vitietur. σφάκελον etiam pro gangræna sumi eaque incipiente scribit Gal. Com. 4. in lib. de art. & Com. ad aph. 50. lib. 7. Quomodo accipi diximus quod scribitur lib. 2. Epid. (p. 317.42.) ἔστι σφακελίζει ἀπολαβόντα τὴν φλέβα ἑλκῶσαι καὶ ὑγιῶσαι. Quæ syderatione periclitatur, ea vena intercepta vlcerate & curare conuenit. Illic enim corruptelæ partis rudimentũ & gangrænam nondum confirmatã curare instituit, vt nostris in eum locum Cõmentariis monuimus.

Σφάκερος etiam apud Gal. pro eodem esse positum in Exeg. vocum Hippocr. apparet, adducto loco ex his quæ adiecta sunt ad lib. de cap. vulner. κεφαλαλγία δὲ καὶ σφάκερος ἐὰν ἦ. Capitis dolor & syderatio si adfuerint. Idemque adscribit in pluribus exemplarib. palam σφάκελος scriptum esse. Sic enim lego potius, quam σφάλερος, vt habent multi codices, & Varinus. Quænam verò Galeni tempore addita fuerint ad lib. de Cap. vulner. non est facilè cognitu, cùm nulla hactenus supersint præter ea quæ ad librum de aere, loc. & aq. spectant.

Σφενδόνη fundam significat, & sumitur pro fascia ac mitella, qua brachium suspensum gestatur, lib. de art. (p. 598.34.) σφενδόνην χρὴ ἐκ ταινίης περὶ τὸ ὀξὺ τοῦ ἀγκῶνος ποιήσαντα, ἀναλαμβάνειν περὶ τὸν αὐχένα. Fundam ex mitella factam, ad cubiti eminentiam circundatam, de collo suspendere oportet. Quem locum in Exeg. Gal. mihi explicare videtur his verbis: σφενδόνην ἐν μὲν τῷ περὶ ἄρθρων, τὸ ἀπὸ τῆς λίθος βαλλούσης σφενδόνης ὀνομασμένον, εἰς ἀνάληψιν αὐτὸ χρήσιμον. ἐν δὲ τῷ περὶ ἀφόρων τὸ καλούμενον φύλακα δηλοῖ ἢ καὶ τὸ γυναικεῖον περίσφυρον, ὅσα τε τοιουτότροπα. Quibus verbis innuit fundam in lib. de art. pro fascia aut mitella sumi, qua membrum suspenditur, nomine à funda qua lapides iaciuntur translato. Lib. verò περὶ ἀφόρων, pro pudendorum tegumento, aut subligari, ac veluti custode sumi. Indicare quoque fasciam seu ligamentum quod malleolis solet circundari, aut fasciam pedalem, qua mulieres vti solent, & περίσφυρον vocatur. Dicitur autem funda propter similitudinem, quòd huiusmodi fascia media parte latior, qua membrum complectitur, suis verò capitibus angustior sit, vt funda. Est etiam σφενδόνη vinculi ratio ad deligandum humerum, nasum, aut labra vsurpata in lib. de fasciis à Galeno, ab ista longè diuersa. Huiusmodi autem vincula aut fundæ quibus membrum continebatur laneæ erant antiquitus, ex lana optimè contorta.

contorta, non vt nunc lineæ, vt patet ex Homero Il. ν. (vers. 599.) de Agenore manum Heleni vulneratam deligante, αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ. Σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν. Vbi & vinculi genus fundam vsurpat in manu deliganda & continenda, quæ ex optimè contorta & benè carpta lana confecta sit. Nec secus περιφραστικῶς ibid. (vers. 716.) in Aiacis Oilei agmine, per ἐϋστρόφου οἰὸς ἄωτον, funditores intelligit, qui funda lanea in bello vterentur. Quam longè aliter Virg. stupeam & Balearem vocat (quod in Balearibus insulis optimi funditores essent, vt scribit Sudas) Georg. lib. 1. Stupea torquentem Balearis verbera fundę. σφενδόνη quoq; inter instrumenta bellica annumeratur Polluci lib. 1. cap. 10. & cap. 16. lib. 5. vt & ὀπισθοσφενδόνη inter ornamenta muliebria. Annotatur etiam ex Eustathio σφενδόνην esse ornamentum quoddam muliebre fundæ iaculatrici non absimile, media parte qua frontem attingit latum, ex angustis & tenuibus capitibus occipitio alligatum. Dicitur & σφενδόνη Polluci lib. 2. quod in oculo album est, quod & λογὰς etiam nominatur. σφενδόνη Hesychio explicatur σφραγὶς, καὶ τὸ δακτυλίου τὸ περιφερὲς, annuli circulus & pala. σφενδόνην enim τοῦ δακτυλίου apud Platonē lib. 2. πολιτικῶν Cic. de Offic. lib. 3. annuli palam interpretatur in Gygis annulo. Quæ certe denominationes omnes per translationem dictæ videntur. Nam & oculi album pupillam in se continet, & pala annuli gemmam, vt funda lapidem. Qua translatione fundam quoque pro pala posuisse videtur Plinius, & τὴν δακτυλίου σφενδόνην vertisse, cùm scribit lib. 37. cap. 8. Quamobrem præstantiores funda clauduntur, id est, patentes, nec præter quàm margines auro amplectente. Et rursus ibidem capite 9. funda includuntur perspicuæ. Cæteris subiicitur orichalcum. Hic autem circulus gemmam continens, & cui gemma inseritur Polluci lib. 7. πύελος aut πυελὸς dicitur, vt vulgò le bassinet, à balneatorum vasorum forma. Vsurpat verò σφενδόνην Hippocr. lib. περὶ γυναικ. 2. (pag. 277. 21.) & lib. περὶ ἀφόρων (pagina 299. vers. 42.) pro subligaculo aut pudendorum tegumento, nostris vulgaris chalsonibus non absimili. Lib. verò περὶ ὀστέων φύσ. (pagina 62. 36.) pro venarum ductu quodam fundæ similitudinem referente.

Σφήνωσις est cunei adactio, aut cuneo adacto diuulsio, scissio, lib. de fract. (pagina 569. vers. 34.) velut cuneatio. Cuneare enim per vim, dixit Quintilianus, & si quid in ligno cuneandum sit, Plinius, hoc est, cuneo scindendum aut findendum. Galenus ibid. exponit τὴν διὰ σφηνῶν διάστασίν τε καὶ διαίρεσιν τῶν ξύλων, lignorum per cuneos adactos diruptionem & discissionem.

Σφοδρὸν vehemens de actione forti & celeri dicitur, vt scribit Galenus lib. 3. de diff. puls. (pagina 36. vers. 48.) τὸ τῆς σφοδρότητος ὄνομα κατ᾽ ἐνεργείας ἀεὶ λεγόμενον ἰσχυρᾶς τε ἅμα καὶ ταχείας. Sic luctæ vehementes dicuntur quæ cum contentione & violentia fiunt. Item homines σφοδροὶ & vehementes, vbi robustè & celeriter agunt.

Σφριγᾶν turgere dicitur, vt propriè mammæ turgere dicuntur lacte distentæ. σφριγᾷ exponit Hesych. περιτέταται καὶ περιτείνεται (vt reponit Henr. Steph.) πλήρης τυγχάνει, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῆς ἡλικίας, εὐσωματεῖ, ἀκμάζει. propriè & potissimùm dicitur de fœmina quæ benè habito est corpore & vegeto, ac succulento, in ipsoque ætatis flore. Hipppocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 252. vers. 42.) σφριγᾷ στῆθος dixit, de mammis turgentibus & lactis copia distentis. Vbi tamen σφρυγᾷ vitiosè legunt exemplaria omnia, non secus ac lib. περὶ ἀφόρων (pagina 297. 7.) legitur vitiosè σφρυγᾷ δὲ τοὺς τιτθοὺς, pro σφριγᾷ ἢ τὸ στῆθος αὐτῇ. σφριγᾶν de iuuenibus dicitur & de ipso ætatis vigore & flore, de corpore robusto & vegeto. Sic enim exponit Galenus lib. 2. de loc. aff. (pag. 265. vers. 21.) σφριγῶντες ex Archigene, vbi tamen σφίγγοντες vitiosè legitur, & ab interprete exponitur: τὸ δὲ σφριγῶντες ὄνομα παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ τῶν εὐεκτικῶς πεπληρωμένων λέγεται, διὸ καὶ κατὰ τῶν νέων αὐτὸ μόνον εἰρήκασι, γερόντος δ᾽ οὐδενὸς, ὡς ἂν μηδὲ δυναμένου τοῦ σώματος αὐτῶν εὐεκτικὴν δέξασθαι πλήρωσιν. σφριγῶντες nomen quod est turgentes, Græcis dicitur de his qui bene sunt habito & succis redundante corpore, atque iccirco de iunioribus duntaxat dici consueuit, de senib. verò minimè, quòd ipsorum corpus boni habitus plenitudinem recipere nequeat.

Σφυγμὸς pulsus dicitur, estq; arteriarum motus sensilis distentione & contractione cōstans, cui cor præest, vt patet ex Galeno libris de Pulsibus, ac præcipuè libro 4. de diff. puls. σφυγμοῦ nomen primus omnium Hippocrates literis mandauit, neque videtur artis pulsuum ignarus fuisse, etsi hanc partem non admodum excoluit, vt scribit Galenus lib. 1. de diff. puls. (pagina 8. vers. 13.) Idemque sæpius antiquorum more σφυγμὸν de cōspicuo, sensili, manifesto ac vehementi arteriarum motu effert, siue ea pulsatione dolor sentiatur, vt in inflammationibus contingere solet, siue id sine dolore fiat, vt in bene & secundum naturam habentibus. Postea verò tandem ipse Medicinæ parens σφυγμὸν ad omnem sensilem arteriarum pulsationem ac motum transtulit, vt cuiuis eius scripta euoluenti satis patet. Sic enim mihi locus ille Galeni lib. 1. de diff. puls. accipiendus videtur. σφυγμὸν autem antiquis dictum fuisse, non de quolibet arteriarū motu, sed tantùm manifesto ac vehementi, quique ægrotanti aut assidentibus manifestus esset, multis rescriptis testatum est in Galeni doctrina & libris de pulsibus, præcipuè verò lib. 4. de diff. puls. (pagina 44. vers. 27.) his verbis: ὡσαύτως οὖν ὅταν ἀναγνῶμεν ἔν τινι τῶν παλαιῶν ἰατρῶν βιβλίῳ, σφύζειν τὸ φλεγμαῖνον μόνον μόριον, ἢ τὴν ἐπὶ φλεγμονῇ κίνησιν τῶν ἀρτηριῶν σφυγμὸν ὀνομάζοντας μόνην, ἐπεὶ τοῦ κατὰ φύσιν ἔχοντος τοῦ σώματος οὐδὲ τε-

τι χρωμένης τῇ προσηγορίᾳ, λογιζόμεθα μὴ πᾶσαν ἀρτηριῶν κίνησιν, ἀλλ' ἤ τοι τὴν μεγάλην καὶ σφοδρὰν, ἢ τὴν αἰσθητὴν αὐτῷ τῷ κάμνοντι προσαγορεύεσθαι σφυγμόν. οὕτω δ' ἔοικε τῇ προσηγορίᾳ τοῦ σφυγμοῦ κεχρῆσθαι καὶ Ἐρασίστρατος. Eodem igitur modo quando in antiquorum Medicorum libris legimus solam inflammatione tentatam partem pulsare, aut solam in inflammatione arteriarum motionem pulsum eos appellare, in corpore verò secundum naturam habente hac appellatione nunquam vti: colligimus non omnem arteriarum motionem, sed aut magnam & vehementem, aut quam ipse ægrotus sentit, pulsum vocari. In hunc modum pulsus appellatione videtur vsus Erasistratus. Ac rursus ibidem (pagina quinquagesima versiculo sexto) de Agathino: ἄλλως μὲν γάρ φησι τὴν τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀρτηριῶν κίνησιν λέγομεν σφυγμὸν, ἄλλως δὲ τὴν ἐν ταῖς φλεγμοναῖς γινομένην αὐτῷ τῷ κάμνοντι συναίσθησιν· καὶ γὰρ καὶ ταύτην ὁμωνύμως φησὶ καλεῖσθαι σφυγμόν. Alio enim loco ait cordis & arteriarum motum pulsum esse dicimus. Aliàs verò, sensum illum quem in inflammationibus æger percipit. Etenim etiam hunc per homonymiam pulsum vocari dicit. Et rursus (pagina 51. versi. 45.) ὅ γε μὴν Ἐρασίστρατος ἔοικεν οὐ τὴν κατὰ φύσιν ἐν ἀρτηρίαις κίνησιν ὀνομάζων σφυγμὸν, ἀλλὰ μόνην τὴν ἐπὶ φλεγμονῇ. δῆλον δὲ ἐκ τῶν ῥήσεων αὐτοῦ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ πυρετῶν· ἐν αἷς κίνησιν μὲν ἀρτηριῶν ὀνομάζει τὴν κατὰ φύσιν ὑφ' ἡμῶν καλουμένην σφυγμόν· ὃν δ' αὐτὸς ἐπὶ φλεγμονῇ τὴν μεταβολὴν ἔχειν φησὶ, σφυγμὸν φαίνεται καλῶν· ὡς οὐ κατὰ πάσης κινήσεως ἀρτηριῶν ἐπιφέρειν ἡγούμενος χρῆναι τὴν τοῦ σφυγμοῦ προσηγορίαν, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνης μόνης, ἥ τις ἐξίσταται τοῦ κατὰ φύσιν ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν φλεγμονὴν διαθέσεως. Quin etiam Erasistratus videtur non naturalem arteriarum motionem pulsum vocare, sed solam eam quæ in inflammatione est. Quod patet ex eius verbis in primo libro de febribus, in quibus arteriarum motionem nominat, quē nos naturalem pulsum vocamus. Quem verò ipse in inflammatione immutationem habere dicit, pulsum vocare videtur, minimè quidem existimans cuiuis arteriarum motui pulsus nomen esse attribuendum, sed ei soli, qui in inflammationis affectu à naturali statu decedit. Idem quoque libro 2. de Loc. affect. (pagina 260. vers. 29.) οὕτως μὲν ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῖς κατὰ φλεγμαίνοντα μόρια σφυγμοῖς· καὶ τοῦτον μόνον ἐκάλουν οἱ παλαιότατοι σφυγμόν· ὕστερον δὲ καὶ πᾶσαν αἰσθητὴν κίνησιν ἀρτηριῶν ὡσαύτως ὠνόμασαν. Hac quidem ratione partes inflammatione tentatæ pulsant, huncque solum vetustissimi quique pulsum vocauerunt. Postea verò etiam omnem arteriarum motionem quam sensus percipere posset eodem nomine donauerunt. Lib. de Tumor. præter nat. (pag. 355. vers. 52.) ἀχώριστος δὲ φλεγμονῆς μεγάλης ὁ σφυγμός. οὕτω δὲ ἐοίκασιν ὀνομάζειν οἱ παλαιοὶ τὴν αἰσθητικὴν κίνησιν αὐτῷ τῷ κάμνοντι τῶν ἀρτηριῶν, εἴ τε χωρὶς ὀδύνης, εἴ τε καὶ σὺν ταύτῃ γίγνοιτο. A magna autem inflāmatione pulsus separari nequit. Sic autem antiqui arteriarum motionem quam æger ipse perciperet nominarunt, siue sine dolore, siue cum eo contingeret. Comment. etiam 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 94. vers. 35.) σφυγμοῦ nomē valde ambiguum fuisse scribit his verbis: οἱ δὲ σφυγμοὶ τί ποτε δηλοῦσιν οὐ πάντη δῆλον ἐστὶν, ἐπειδὴ κατὰ τῶν ἐν τοῖς φλεγμαίνουσι μορίοις ὀδυνηρῶν κινήσεων ἐπιφέρουσιν οἱ παλαιοὶ τοὔνομα, καὶ κατὰ τῶν παλμῶν, καὶ προσέτι καὶ ταύτης τῆς ἐν ταῖς ἀρτηρίαις σφοδρᾶς κινήσεως. Pulsus quid indicent non omninò constat, quandoquidem veteres hoc nomen de motionibus in partibus inflammatione tentatis dolorem excitantibus proferunt, & de palpitationibus, & præterea de vehementi arteriarum motione. Sic σφυγμὸν antiquis dici de magno & ita conspicuo arteriarum motu vt ab ægroto aut assidentibus percipiatur, scribit idem Galenus Com. 1. in Progn. (pag. 131. vers. 9.) ἀλλ' ἐν τοῖς πλείστοις γέγραπται σφυγμὸς, ἤτοι γε ὡς συνὼν ταῖς μεγάλαις φλεγμοναῖς, ἢ καὶ τῆς κατὰ ῥάχιν ἀρτηρίας τῆς μεγάλης ἡ αἰσθητὴ κίνησις τῷ κάμνοντι, ὥσπερ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν εἶπεν ὁ ἀνὴρ, ὅταν ἡ φλὲψ ἡ κατ' ἀγκῶνα σφύζῃ, μανικὸς καὶ ὀξύθυμος. εὔδηλος γάρ ἐστι κἀνταῦθα τὸ σφύζειν ἐπὶ τῆς μεγάλης οὕτω καὶ σφοδρᾶς κινήσεως τῶν ἀρτηριῶν ἐπιφέρων, ὡς καὶ πρὸ τοῦ τὴν ἁφὴν ἐπιβάλλειν αὐταῖς, αἰσθητὴν εἶναι τὴν κίνησιν, ἐνίοτε μὲν αὐτῷ τῷ πάσχοντι μόνῳ, ἐνίοτε δὲ καὶ τοῖς ἔξωθεν ὁρῶσιν. Sed in multis exemplaribus σφυγμὸς scribitur, hoc est, pulsus, qui quidem aut est simul cum magnis inflammationibus aut etiam magnæ arteriæ quæ ad spinam adiacet sensibilis ægro motus: quemadmodum libro secundo de Morb. Vulgarib. dixit. Vbi vena quæ est ad cubiti flexum pulsat, insania atque præceps iracundia significatur. Constat enim Hippocratem etiam hoc loco verbum σφύζειν efferre de tam magno & vehementi arteriarum motu, vt etiam priùs quàm in has tactus iniiciatur, interdum à solo ægro, interdum etiam ab aspicientibus percipiatur. Quem Prognostici locum etiam innuens Comment. 3. in Prorrhet. (pagina ducentesima decima quarta, versiculo quadragesimo secundo) σφυγμὸν de vehementi & concitato magnæ arteriæ, quæ ad spinam est, motu illic dici scribit: ἤκουσα δὲ κἀκεῖ τινες μὲν ἀντὶ τοῦ σφυγμοῦ παλμὸν εἰρῆσθαι, τινὲς δὲ κυρίως ἐπὶ τῆς σφοδρᾶς κινήσεως τῆς κατὰ ῥάχιν ἀρτηρίας. Ibi verò quidam ἀντὶ τοῦ σφυγμοῦ, παλμὸν dici voluerunt. Nonnulli etiam propriè de vehementi arteriæ, quæ ad spinam est, motione intellexerunt. Eadem quoque scribuntur libro sexto de placitis Hippocratis & Platonis (pagina trecentesima septima, versiculo trigesimo octauo) à Galeno, quæ in Prognost. ὅτι δὲ καὶ τὸ σφύζειν ὄνομα καὶ ὁ σφυγμὸς ἐπὶ τῆς σφοδρᾶς εἰς τοσοῦτον τῶν ἀρτηριῶν κινήσεως, ὡς καὶ πρὶν ἐπιλαβεῖν τὴν ἁφὴν, αἰσθητὴν εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ τὴν κίνησιν, ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐλέγετο, καὶ δι' ἄλλων μὲν ἀποδέδεικται. Quòd verò σφύζειν & σφυγμὸς dictio de tam vehemente arteriarum motione antiquis dicatur, vt priùs quàm tactu apprehendantur, ea sit homini conspi-

conspicua; in aliis quidem libris est demonstratum. Idem etiam libro quòd animi mores temp. corporis sequuntur, (p. 349. 25.) locum illum lib. 2. Epid. exponens de vehementi arteriæ in cubito motione. φλέβας μὲν γὰρ καὶ τὰς ἀρτηρίας ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὡς δέδεικται πολλάκις, οὐδέ πω τὴν πᾶσαν ἀρτηριῶν κίνησιν ὠνόμαζον σφυγμὸν, ἀλλὰ μόνον τὴν αἰσθητὴν αὐτὴν αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ, ποιοῦσαν σφοδράν. Ἱπποκράτης δὲ ὡς καὶ πρῶτος ἄρξας τοῦ μετὰ ταῦτα κρατήσαντος ἔθους, εἰρηκέ τε σφυγμὸν, ἁπασῶν τῶν ἀρτηριῶν τὴν κίνησιν, ὁποία τις ἂν ἔῃ. Venarum enim nomine etiam arterias veteres donarunt, & (vt sæpius est demonstratum) nondum omnem arteriarum motum pulsum nominabant, sed eum tantùm qui ab ipso homine perciperetur, vt qui prorsus vehemens esset. Hippocrates verò, à quo etiam ea consuetudo, quæ postea obtinuit, initium sumpsit, arteriarum omnium motum qualiscunque is esset, pulsum vocauit. Hac autem notione σφυγμὸς sæpe ponitur apud Hippocr. vt lib. 2. Epid. (pagina 317. 39.) ᾧ ἂν ἡ φλὲψ ἡ ἐν τῷ ἀγκῶνι σφύζῃ, μανικὸς καὶ ὀξύθυμος. Cui vena in cubiti flexu conspicuam habet pulsationem, furibūdus in acerbam iracundiam præceps est. Et rursus ibidem (pagina 318. 10.) ἢν αἱ φλέβες σφύζωσιν ἐν τῇσι χερσί. Si venæ in manib. pulsent. Quibus in locis eam ex Galeni mente explicationem adhibuimus. Sic lib. 4. Epid. (p. 330. 13.) σφυγμοὶ φλεβῶν παρ' ὀμφαλὸν, venarum ad vmbilicum pulsationes, de conspicua partium inflammatarum pulsatione dicuntur; & his verbis interni visceris inflammationem circumscribunt. Sic quoque accipitur in Coac. Prænot. (pagina 427. 16.) ἐν πυρετοῖσι κατὰ φλέβα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ σφυγμός. In febribus venæ quæ in ceruice est pulsus. Et, φλεβῶν σφυγμὸς in hæmorrhagiæ denunciatione, ibidem (v. 40.) Ac rursus σφοδρότης σφυγμοῦ, pulsus vehementia, ibidem (pag. 434. 36.) Sic quoque ἰσχυρὸς σφυγμὸς ἐν τοῖσιν ἕλκεσι dicitur, vehemens in vlceribus pulsus, aph. 21. lib. 7. Et σφυγμῶδες ἕλκος, vlcus pulsans, quod inflammatione tentatur, lib. de fract. (pagina 561. 31.) σφυγμὸς etiam παλμὸν & palpationem apud Hippocr. indicat in Progn. (pagina 131. 3.) ἢν δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνέῃ ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ. Præcordiorum venæ si pulsent. Et in Coac. Prænot. (pagina 432. 19.) σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ. Sic enim de palpitatione multis locis hoc explicat Gal. vt & παλμὸν in multis codicibus scribi testatur, atque idem antiquis σφυγμὸν ἀντὶ τοῦ παλμοῦ sæpius poni scribit libris de pulsibus. Lib. quoque de rat. vict. in morb. ac. (pagina 94. 26.) σφυγμοὶ palpitationes indicant, quando inclusi spiritus in morbis, ex grauante humorum copia, liberum sibi quærunt exitum. At verò quamlibet arteriarum pulsationem (quem nos pulsum vocamus) σφυγμὸν Hippocrati dici satis notum est ex eius doctrina. Sic scribitur lib. 4. Epid. (pagina 330. 13.) ἐν τοῖσιν ὀξυτάτοισι τῶν πυρετῶν οἱ σφυγμοὶ πυκνότατοι καὶ μέγιστοι. In grauissimis febribus pulsus celerrimi & maximi. Et rursus ibidem (vers. 47.) σφυγμοὶ τρομώδεες καὶ νωθροί. pulsus tremuli & tardi, ex facultatis vitalis imbecillitate, in vehementi inflammatione & grauissima febre. Lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 268. 26.) in fluore muliebri pernicioso σφυγμοὶ πρὸς χεῖρα ψαίροντες adscribuntur; hoc est, pulsus leuiter manum ferientes & attingentes, de pulsu paruo, debili & deficiente. Sic enim exponuntur Erotiano, οἱ μὴ εὔτονοι, ἀλλ' ἐκ διαλειμμάτων ἀσθενῶς πλήσσοντες, non validi, verùm per interualla leniter ferientes, vt postea scribemus. Lib. περὶ φυσῶν (pagina 120. 2.) in febribus σφυγμοὶ ἀμφὶ τοὺς κροτάφους, pulsus circa tēpora fieri dicuntur, à sanguine calido per spiritum vi agitato & commoto, vnde etiam capitis dolores oriuntur. Lib. περὶ χυμῶν (pagina 115. 3.) inter reliqua quæ Medico consideranda præscribuntur, σφυγμοὶ annumerantur. Vbi pulsus quoque totius corporis spectandos esse adscribit Commentarius Galeno attributus. Veteres autem non iam omnem arteriarum motum, sed eum solum qui sensibilis esset, atque ipsi homini prorsus vehemens, pulsum vocasse. Hippocratem primū motum arteriarum omnium, qualiscunque is esset, pulsum appellasse.

Σφυράδες· τὰ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων ἀποπατήματα, hoc est, capratum & ouium stercora exponuntur Galeno in Exeg. sed σπυράδες vitiosè legitur & extra seriem alphabeticam, existimoque σφυράδας legi debere apud Galen. vt referatur ad locum lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 278. 5.) τρεῖς καταπίνειν σπυράδας, pilulas stercoris caprini tres deuorandas exhibeto, aut tres globulos ex myrrha pura, ad instar pilularum stercoris caprini. Vbi σφυράδας pro σπυράδας legisse Galenum existimo. Hesychio etiam σφυράδες exponuntur τὰ διαχωρήματα τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων, pro quo σφυράδες vitiosè legitur apud Varinum. Dicitur autem σφυρὰς pro σπυρὰς, vt & σφυρὶς pro σπυρὶς, lib. de art. (pagina 659. 53.) (vt scripsimus antea in σπυρὶς) & σφόνδυλος pro σπόνδυλος.

¶ Σχάζειν est laxari, remitti, mutari, decuti, transferri, transponi, traduci: & dicitur Hippocrati lib. de art. (pagina 601. 27.) ἐκ τῆς κατὰ φύσιν θέσιος εἰς ἑτέρην ἀθρόως μεθίστασθαι, quod est, repente ex naturali situ in alium transferri & mutari, vt exponit Galenus. Qui & χάσαι dici scribit de musculis, cùm in repentinis agitationibus priorem figuram immutant nec retinent, sed pristino situ relicto, aliqua ex parte distorquentur, aliqua etiam intenduntur. Idem etiam in palæstra χάσαι dici scribit, τὴν χεῖρα ταχέως ἄγειν πρὸς αὐτὴν ἐκ τῆς ἔμπροσθεν θέσεως, manum à priore statu celeriter retrahere eamque immutare. Qua significatione χάσαι μεταβαλεῖν exponit Hesychius. Eoque significato etiam χάσαι dimittere, desinere, soluere, aut institutum abrūpere elegāter significat Aristophani in Nebulis, cùm χασάμενοι τὴν ἱππικὴν προκαλῦσαι & καθελκύσας, siue ἀποχωρήσας, h. e. equorū

studium remittẽs dicitur, hoc est, interrumpens & dimittens. Quod ergo scribitur apud Hippocr. loco priùs adducto, χάσκει μέν τοι πολλάκις ἐν χάσμασιν, laxatur tamen plærunque in oris hiatibus, χαλᾶται exponit Paulus Æginetacap. 112. lib. 6. his verbis. τὸ γὰρ χάσκει παρ' Ἱπποκράτει τὸ χαλᾶται δηλοῖ. Nam χάσκει laxatur significat. Quo etiam mihi respicere videtur Galenus in Exeg. χάσκει χαλᾶται significare scribens. Vnde χασμεῖα dicitur Galeno funis ille aut repagulum cursoribus obtentum, quo laxato demissoque curriculum ingrederentur, aut in cursum effunderentur. Etsi χασίεια scribitur & exponitur Hesychio μέρος τι ἐν τῇ νηῒ & ὁρμητήρια, hoc est, portus & locus è quo soluimus, quòd ibi fortassis αἱ κῶπαι χάζονται, hoc est, remi laxantur aut inhibentur intermissa nauigatione. Est etiam χάσαι ibidem apud Hippocr. (p. 602. 4.) vt exponit Gal. ἐξαίφνης & ἀθρόως ἐμβάλλειν εἰς τὸ κατ' εὐθὺ τῆς κατὰ φύσιν χώρας τὸ ἄρθρον, repente & subito impulsu articulum in directum & naturalem sedem propellere: aut vt idem etiam exponit, μεταβάλλειν ἀθρόως τὸ πεσὸν σχῆμα, subito impulsu in suam figuram reponere. Χάσματα exponit Erotianus apud Hippocr. σπάσματα τὰ ἐκ πληγῆς περὶ τὴν γένυν γινόμενα & οἷον στρεβλώματα, velut maxillæ vulsiones, aut peruersiones ac distortiones ex ictu ortas. Qui certe Erotiani locus non leuiter mihi suspectus est, tum ex codicum varietate (nam & χάσματα quidam legunt) tum quod etiamsi hæc dictio extremo lib. de vlceribus crebrò vsurpetur Hippocrati, longè tamen aliam habet notionem. Illîc enim χάσματα scalpello exasperata loca & scarificata, cutis incisuras & scarificatus indicant. (χασμοὺς etiam ibidem vocat cutis hiatus) & τὸ χασθὲν locum scalpro pertusum. Vt mihi χάσματα apud Erotianum legendum videatur & in χ reponendum, aut certe si Erotiani lectio retinenda est, apparet eum in loco libri de art. à nobis antea adducto, χάσμασιν pro χάσμασιν legisse, vt χάσματα sint maxillæ peruersiones quæ in magnis hiatibus & oris rictibus ex ictu fiunt, ita vt maxilla situm mutet & aliò transferatur ac velut decutiatur.

Σχάσαι Galeno in Exeg. vocum Hippocrat. νεῖα σημαίνει, ἀμύξαι, ἐκκρῖναι, χαλάσαι, tria significat, scarificare, excernere, laxare. σχάσαι ἀμύξαι indicat lib. περὶ τῶν ὀξέων παθῶν (p. 205. 43.) quod est scalpro aperire, incidere, pertundere. σχάσαι αὐτῷ τὰς ἀγκῶνας & ἀφαιρέειν τὸ αἷματος. huic cubiti venam pertundito & sanguinem detrahito. Est & σχάζειν eadem notione apud Hipp. lib. 6. Epid. aph. 21. sect. 5. σχάζειν τὰς ἐν τοῖσιν ὠσὶν ὄπισθεν φλέβας, venas in auribus posteriores incidere.

Σχιδάκας, τὴν ἄγχουσαν exponit Gal. in Exeg. λέγεται γὰρ & οὕτως. Nam etiam sic appellatur. Quæ indicatura mihi locum lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 255. 40. & 42.) exprimere videtur, vbi in vellere ad aperiendum & purgandum vterum anchusam apponit Hippocr. λαβὼν σχιδάκας τὴν μικρὴν, &c, & σχιδάκας τὴν μεγάλην. Sic Dioscorides anchusam vuluis appositā partū extrahere scribit. Varinus tamē apud Gal. χελίδα pro σχιδάκα legisse videt & ita exponere.

Σχέσις corporis dispositionem significat quæ facilè inducitur aut remouetur, & διάθεσις dicitur, velut ἕξις, eam quæ stabilis est, neque facilè soluitur, eaque ratione inter se opponūtur. σχέσις etiam corporis habitudinem indicat, quæ in corporis crassitudine aut gracilitate spectatur, velut exponitur Gal. Com. 1. in lib. de art. (p. 686. 48.) διαφέρει μέν τι & σχέσις τοῦ σώματος. Differt siquidem & quædam corporis habitudo. Eaque notione αἱ ἐπίκτητοι σχέσεις, ascititiæ corporis habitudines dicuntur, velut cùm quis gracilem aut bene carnosum corporis habitum assumpserit. Sic enim eum locum exponit Gal. lib. 3. de Caus. puls. (pag. 107. 40.) σχέσεις μὲν αὐτὰς ὀνομάζομεν ἡμεῖς, ὥσπερ & Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ τῶν ἄρθρων εἰπών, διαφέρει μέν τι & σχέσις σώματος. Has quidem [corporis ascititias habitudines] Grecè σχέσεις Hippocratem secuti nominamus, qui in lib. de art. dixit: Differt etiam nonnihil corporis habitudo. Hanc etiam σχέσιν σώματος ὡς ἕξιν, velut corporis habitum exponit Gal. in Exeg. eodem adducto loco, sed vitiosè vt patet. Vbi σχέσι τῇ συνοχῇ exponit, hoc est, cohibitione aut complexu, expressis his Hippocr. verbis ex lib. κατ' ἰητρ. (p. 677. 53.) ἐν τρίψει, & σχέσει, & ἐπιδέσει, & πιέξει, in exhibitione, habitu, deligatione & compressione. (Sic enim legendum esse locus Hippocrat. palam indicat, cùm ἐν περισχέσει vitiosè legant omnia exemplaria.) Vbi σχέσις veluti præparatio dicitur, indicatq; accōmodatū curationi suscipiendæ ægri aut partis affectæ habitum, dispositionē, & collocationem, ἐν ᾧ παρασκευάζεται ὡς πρὸς τὴν χειρουργίαν τὸ πεπονθὸς, cùm ad chirurgiam pars affecta accōmodatur & præparatur. Ideoque quidam præparationē vertunt, alii respectū, dum pars affecta ita collocatur, vt habito ad medicum respectu curationi suscipiendæ sit accōmodata. Σχέσις etiam interdum τὴν ἐπίσχεσιν, h. e. suppressionē ac retentionē indicat, & ἐποχὴν exponit Hesychi⁹ & κατάσχεσιν. Eaq; notione σχέσεις τῶν οὔρων dicūtur vrinarū suppressiones, aph. 9. sect. 1. lib. 6. Epid. Sic enim pro ἐπισχέσεις legunt exemplaria quædā & Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 206. 17.) Sic etiā sumitur lib. 5. Epid. (p. 341. 37.) τῶν οὔρων πολλὴ σχέσις, & τῆς κάτω διόδου. vrinę & per inferiora trāsit⁹ multa supp̄ssio. Eoq; significato crebrò vsurpat hęc vox Aretęo, vt cap. 5. lib. 2. τῶν ὀξ. ὑπὸ σπασμοῦ κύστιος οὖρον ἀπεσχεῖν. præ cōuulsione vesica vrinā cohibēs. Et rursus cap. 4. lib. 2. θεραπείας τῶν ὀξ. ὡς τὴν παλίρροιαν σχέθειν. ad retrogradum humorum fluxum coërcendum & cohibendū. Ac iterū ibidē & τὴν τροφὴν ἐν τῇ κοιλίῃ σχέθειν. & cibus in vētriculo cōtineatur, cohibeatur.

Σχέτλια δρᾶν, quę cōpescēda sunt aut inhibenda facere significat lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 271. 36.) quod est verenda facere, & dicitur aut de cibis qui cū respuūtur fœdè vomitione reiiciūtur, aut de ægris, qui vbi cibum abominantur, aut aduersantur, eum fœda vomitione refundunt.

Σχήματα

Σχήματα figuras significant, & ad corporis habitum & situm referuntur, aut ad partium naturalem compositionem, quatenus aut duræ sunt, aut molles, aut raræ & densæ, aut rotundæ & latæ, aut cauæ & pressæ. Sic enim τὰ σώματος σχήματα vocat Hippocr. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagina 11. 24.) σχήματα δὲ λέγω, ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. figuras autem dico ea quæ insunt in homine, vbi corporis partes intelligere videtur, quarum differentias ex accidentibus persequitur. Σχήματα etiam formas morborum, εἴδη ἢ τρόπους significant aph. 43. sect. 8. lib. 6. Epid. cùm morborum formas in quas transeunt considerandas monet. Est quidam τὰ σχήματα ad ægrotorum decubitus referunt. σχηματιζόντες λιθιῶντες, calculosi ita figurati & eo corporis habitu ac positu, vt calculus in fistulam vrinariam non illabatur. In Coac. Prænot. (pagina 438. 36. & 37.) σχηματιζόντες παντοίως, ad quemuis corporis habitũ, & ad omnes figuras.

Σχινδαλμὸς assulam significat & frustum scissione aut fissione ablatum. Peculiariter dicitur de segmento ex calamo fisso, aut assulatim & in longitudinem fracto. Dioscorides de calamo odorato lib. 1. cap. 17. κάλαμος ὁ εἰς πολλοὺς σχινδαλμοὺς θραυόμενος, quod dixit Plini⁹ lib. 12. cap. 22. Melior qui assulosè potiùs quàm raphani modo frangitur. Galenus in Exeg. σχινδαλμὸς εἴρηται ἀντὶ τοῦ σχίδαξ scribit. Quam dictioné vsurpauit Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 272. 37.) φυλασσόμενος δὲ ὅκως σχινδαλμὸς μηδεὶς ἔσται. animaduersione facta ne vllum fissum adsit, aut vlla fissio. Eumque locum illis verbis mihi adumbrare videtur Galenus. Hesychio σχινδαλμὸς σκόλοψ exponitur, hoc est, festuca. idemque annotat per χ & per κ scribi quibusdam. Σχινδύλησις eiusdem est originis, & fissionem indicat quæ assulosè fit. Vnde ἀνασχινδυλεύεσθαι ἀνασκολοπισθῆναι exponitur Hesychio, quod est in crucem aut palum tolli. ἀνασκινδυλεύεσθαι tamen scribitur apud Hesychium. Galenus in Exeg. σχιδακήσι, σχίσματι καλάμου exponit, hoc est, arundinis fisso, aut fissuræ. Pro σχίσματι tamen vitiose σχήματι legũt exéplaria nostra vt & Varinus.

Σχῖνον scribit Galenus in Exeg. significare apud Hippocr. οὐ μόνον τὸ θαμνῶδες φυτὸν, ἀλλὰ καὶ εἶδός τι σκίλλης, εἰ μὴ ἄρα καὶ πάσης σκίλλης τὸν βολβόν. non solùm stirpem fruticosam (lentiscum nempe) verumetiam scillæ speciem quandam, & forte omnis scillæ bulbum ac radicem. Hesychio quoque σχῖνος exponitur εἶδος φυτοῦ καὶ ἡ σκίλλα. vt & apud Aristoph. in Pluto. Vnde etiam Atticis poëtis Pericles σχινοκέφαλος sugillatus est, quòd caput oblongum & scillæ bulbo simile haberet, vt testatur Plutarchus. τὴν γὰρ σκίλλαν ἔστιν ὅτε καὶ σχῖνον ὀνομάζουσι. Lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 5.) in vteri præfocatione σχῖνον λεπτὴν adhibet Hippocr. ἢ δάκνουσαν quæ mordeat. sic enim leg. existimo.

Σχοινοβατίαι funambulationes dicuntur, quibus vtebantur antiqui inter corporis exercitia, quasque per hyemem consulit Hippocr. lib. 3. περὶ διαίτης (p. 110. 26.) Sic & σχοινοδρομίαι sunt per funem cursationes. Pro quibus tamen omnia fere exemplaria κυνοβατίας & κυνοδρομίας legunt. Exemplaria etiam quædam Regia κυνοδρομίας habent.

Σχοῖνος ἡδύοσμος, τὴν ἀρωματικὴν σχοῖνον exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. hoc est, iuncum odoratum, aromaticum. Qua indicatura mihi locum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 289. 18.) adumbrare videtur. σησάμου δὲ καὶ σχοῖνος, τὴν εὔοσμον, ἡδύοσμον. Iuncum etiam odoratum, aromaticum tundito. Sic enim legendum cum Galeno existimo, vt & apud Galenum pro indicatura σχοῖνος εὔοσμον, ἡδύοσμον, legi debere puto. σχοῖνον μυρεψικὴν, iuncum vnguentarium, quòd in vnguẽta transferatur, vocat ibidem Hippocr. (p. 273. 28.) vt & κάλαμον μυρεψικὸν, calamum aromaticum, eadem ratione (ibidẽ) σχοῖνον iuncum rotundum vertit Celsus. cap. 21. lib. 3. vt differat à cypero quem iuncum quadratum ibidem vocat & cap. 4. lib. 5. Plinius iuncum triangulum aut triangularem, cap. 18. lib. 21. Iuncum odoratum Dioscor. cap. 16. lib. 1. σχοῖνον simpliciter nominat, sed vitiosè σχῖνος scribitur.

Σχοινόδετος δίφρος, sella ex iunceo aut sparteo fune nexa & contexta. Vide δίφρος χοινόδετος antea.

Σχολῇ, otiosè, perfunctoriè, sine diligentia. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 22.) οἱ σχολῇ τὴν ἡμέρην μεταβάλλοντες, qui non otiosè diem in victus ratione transigunt, qui diem vnum vix ac nõ sine negotio in victus ratione præter consuetudinem transigunt.

¶ Σώζεσθαι seruari significat, liberari, solui, impropriè tamen, vt & λύειν. In Coac. Prænot. (pag. 427. 37.) ὁκόσοι σώζονται τῶν ληθαργικῶν. Qui ex lethargo euadunt, seruantur, fere ad suppurationem deueniunt.

Σωλὴν, solena, tubus, canalis, sipho, instrumentũ est chirurgicũ, rotundũ, oblongũ, cauum, in quod membrum fractũ, crus, aut femur imponitur & cõtinetur. Dicitur autẽ canalis à tubis fictilibus aut regulis ducta denominatione. Paratur ligneus ex tilia Galeno, aut fictilis Paulo, glossocomo similis, sed figura differens. De eo agitur lib. 2. de fract. (p. 514. & 518.) & lib. κατ' ἰητρ. (p. 593. 50.) & Celso cap. 10. lib. 8. Paulo lib. 6. cap. 106.

Σωρειτικὴ ἀπορία, acerualis dubitatio aut Soritica intricatio dicitur, quæ multa indefinita & nullis limitib. circũscripta cõprehendit, & in aceruũ colligit. Ei⁹ meminit Gal. lib. de Marcore (p. 375. 39.) & cap. 11. lib. 2. de diff. feb. vbi tamẽ Σωκρατικὴν ἀπορίαν legũt interpretes. ꝙ Socrates ꝑ interrogationes argumẽtabatur, neq; respondebat, sed longis inductionibus auditorem fatigabat.

Σωφρονιστῆρες ὀδόντες, dẽtes moderatores aut sapiẽtes dicti ꝗ gemini Latinis, duo in superiore maxilla intimi atq; vltimi, & ab vtraq; parte vnus. Quibusdã nascũtur à 18. anno ad vigesimũ sextum. Hipp. verò lib. περὶ σαρκῶν vulgo inscripto (p. 42. 25.) anno 28. Sic enim scribit: καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ δὲ ἑβδομάδι ὀδόντες φύονται δύο τοῖσι πολλοῖσι τῶν ἀνθρώπων, οὓς καλέονται σωφρονιστῆρες. Quin & quarto septenario plærisque ho-

minibus dentes duo nascuntur, quos sapientiæ dentes nominant. Sic autem dicti videntur Rufo Ephesio ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. quòd, ἡνίκα ἂν δὴ σωφρονεῖν ἄρχωνται, oriantur, hoc est, eo sanè tempore quo moderatos temperantesque esse oporteat. Sunt hi ex genere molarium, & quibusdam anno octogesimo enasci visi sunt.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO T.

Ταγγαὶ apud Hippocr. tumoribus præter naturã adscribuntur, & tumores putrescentes significant, lib. 2. Epid. (p. 312. 6.) ἀτὰρ καὶ τὰ ὑπὸ δέρμα ἀφιστάμενα ἐς τὸ ἔξω φύματα, αἱ ταγγαί. Quinetiam quę ad cutem abscedunt, foras erumpentia tubercula, velut putrescentes quidam tumores. Strumas alii hac voce intelligunt. In illa verò abscessuum doctrina, pro quibusdam tumoribus sub cute putrescentibus accipitur. putrescentia dixit Cornarius, quòd ταγγίζειν sit rancidum fieri, & ταγγὸς aut τάγγη rancorem indicet, vnde ἔλαιον ταγγόν. oleum rancidum.

Τὰ ἔξω externas totius corporis partes indicant Hippocrati aph. 48. lib. 4. quæ τὰ ἄκρεα & extremæ partes vocantur sæpe, vt caput, manus, pedes, nasus, labra, aures. Quibus τὰ ἔνδον, hoc est, interiores corporis partes opponit, nempe eas quæ ventre & thorace continẽtur, aut vmbilico & costis circumscribuntur, in quibus pulmo, diaphragma, ventriculus, hepar annumerantur. Has partes sic distinguit Hippocr. in Progn. (pag. 135. 52.) κεφαλὴ δὲ καὶ χεῖρες, καὶ πόδες ψυχρὰ εἶναι, κακὸν, τῆς τε κοιλίης καὶ τῶν πλευρῶν θερμῶν ἐόντων. Si caput, manus ac pedes frigidi sunt, ventre costisque calentibus, malum. In Coac. Prænot. (p. 427. 7.) τὰ ἔξωθεν, & τὰ ἔσωθεν, eædem partes vocantur.

Τὰ κατὰ κοιλίην, hoc est, quæ ad ventrem spectant, sæpe pro ventris vitio, aut alui profluuio ponuntur apud Hippocr. vt lib. 3. Epid. st. pest. (pagina 427. 32.) ἐκ τῶν κατὰ κοιλίην ἀπέθνησκον μάλιστα, ex alui vitio maximè moriebantur. Et rursus ibidem (pagina 426. 48.) τὰ δὲ κατὰ κοιλίην πολλοῖσι πολλὰ καὶ βλαβερὰ συνέβαινε. Multis verò ventris vitia plurima & noxia contigẽre, tenesmos & lienterias intelligens, vt ibidem explicat Galenus. Eadem notione τὰ περὶ τὴν κοιλίην sæpe effert Hippocr. vt ægr. 7. lib. 3. Epid. post st. pest. τὰ περὶ τὴν κοιλίην οὐκ ἠνώχλει, ventris vitia non infestabant, hoc est, aluus commodè habebat. Sic τὰ περὶ πλεύμονα, quæ pulmones offendunt, lib. 3. Epid. in st. pest. Et lib. 1. Epid. sect. 2. τὰ περὶ τὴν στραγγουρίην, quæ in vrinæ stillicidio accidunt. Qua voce vrinæ difficultates symptoma intelligitur. His enim circumscriptionibus plærunque morborum attributiones, interdum etiam propriam morbi naturã exprimit Hippocr. τὰ περὶ τὸ ἐρυσίπελας, erysipelas & igneum sacrum indicat lib. 3. Epid. in st pest. (p. 422. 30.) & τὰ περὶ ἕλκεα, pro vlceribus, aut vlcerato erysipelate ponuntur. (ibidem.)

Ταλαιπωρίη ὕδατα, vide postea in πεπλάσμενα ὕδατα.

Ταλαιπωρεῖν dicitur labor qui in immoderatis fit actionibus, aut defatigatio ex vehementibus motionibus, cui ἀνάπαυσις pro remedio instituitur in his quæ adiecta sunt libro de Nat. humana (pagina 18. 32.) ὁκόσα δὲ ἀπὸ ταλαιπωρίης γίνεται, ἀνάπαυσις ἰῆται. Quicunque morbi ex immoderato labore fiunt, quies sanat (vt & aph. 48. lib. 2.) Rursus ibidem ὁκόσα δὲ ὑπὸ ἀργίης νοσήματα τίκτεται, ταλαιπωρίη ἰῆται. Qui verò morbi ex supino otio gignũtur, eos immoderatus labor sanat. Vbi scribit Galenus, ταλαιπωρίας δηλοῖ ὁ εἰπὼν, τὰς κατὰ τὰς ἀμέτρους κινήσεις γινομένας. ταλαιπωρίας nimirum vocat labores, quos immoderatæ motiones pariunt. Ταλαιπωρίην egestatem vertit Cælius Aurelianus ex lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 113. 9.) in his quæ de aqua inter cutem malè adscribuntur cap. 1. lib. 5. Tard. pass. Eaque dictio crebrò vsurpatur lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης, & Prorrhet. 2. (pagina 415.) Erotianus apud Hippocr. ταλαιπωρίησιν ἐνεργείαις, hoc est, actionibus aut motionibus exponit, nimirum locum lib. de art. (pagina 638. 15.) mihi subindicans. ἐν τῇσι ταλαιπωρίῃσιν ἃς ἑκάστη ἔθος ἔχει, in his actionibus quæ cuique sunt consuetæ. Etsi lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν sæpe ταλαιπωρέειν vsurpatur, vt (pagina 200. 30.) & (pagina 203. 43.) & (pagina 204. 26. 32.) magis tamen propriè de laboribus & exercitationibus.

Ταμιεύειν est procurare, administrare, pro arbitrio temperare ac moderari. Lib. de art. (pagina 621. 52.) καλαὶ σοφαὶ τοίνυν ἰσχύος εἶναι τοιαύτη ἐξουσίη καὶ ἐπιδιδοῦσα καὶ ἐφυφιεῖσα χρῆσθαι αὐτῇ ταμιευομένους. Optimum igitur est eiusmodi vim adhibere, quam tum intendendo, tum remittendo, pro cuiusque arbitrio temperare licet.

Τάμισον πιτύαν, hoc est, coagulum exponit Gal. in Exegesi vocum Hippocrat. & τὴν πιτύαν Erotianus, testimonium addens ex Nicandro in Theriacis. Vterque autem mihi locum libr. 2. περὶ γυναικ. (pagina 285. 22.) subindicare videtur, vbi vitiosè ἢ τὸ μισὸν ὄνου, pro τάμισον ὄνου, hoc est, coagulum asininum legitur. Sic enim vetustæ membranæ manu scriptæ legunt. τάμισος etiam ἡ πιτύα exponitur Hesychio, eamq; dictionem vsurpat Theocritus

Theocritus Idyll. 11. τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα, dans lenta coagula lacti.

Τάναντία pro ἐς τἀναντία, aut πρὸς τἀναντία, aut ἐναντίως, sumi scribit Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 550. 42.) hoc est, ad contraria, in contrariam partem, aut contrario modo.

Τάξει, serie, ordine, ordinatè, ritè significat, velut, γυναικεῖα σμικρὰ ἐπεφάνη ἐν τάξει, menstrua pauca suo ordine comparuerunt, hoc est, stato purgationis tempore profluxerũt, lib. 7. Epid. (p. 367. 28.) Lib. 1. Epid. (p. 361. 44.) de quartanis, ἐν τάξει τεταρταῖοι ἤρξαντο, hoc est, quartanæ ordine cœperunt, cùm quartanarum statum & ratum tenorem aut modum seruarunt, certoque quartanariorum circuituum ordine cœperunt, neque prægressis aliis morbis prehenderunt.

Τὰ παρ' ὦτα interdum simpliciter ac sine addito, tumores præter naturam circum aures obortos aut tubercula significant, vt aph. 1. sect. 4. lib. 6. Epid. interdum etiam ἐπάρματα addit Hippocr. aut οἰδήματα, velut crebrò lib. 1. Epid. vt scribit Gal. in Com. Aliquando etiam τὰ παρ' ὦτα αἰπάσματα, quæ ad aures suboriuntur dicuntur, aut παρ' ὦτα αἰπάσματα, vt in Prorrhet. (p. 206. 23.) & Coac. Prænot. (p. 443. 48.) & lib. 1. Epid. (pagina 370. 13.) παρὰ τὰ ὦτα ἐπαναστάσεις.

Τὰ περὶ χεῖρας manuum summitates & extremitates significant lib. 1. Epid. (pagina 371. 24.) ἄκρεα ὑπόψυχρα, πόδες ἄκροι, μᾶλλον δὲ τὰ περὶ χεῖρας extrema aliquantulũ frigida, pedes summi, ac præcipuè manus.

Τὰ περὶ τὴν κύστιν, quæ circa vesicam sunt, non solùm vesicam, sed & alia vrinæ dedicata instrumenta significant, aph. 80. lib. 4. nempe renes & vreteras, vt ibi scribit Gal.

Τὰ πρὸς αὐγὰς ὀχλέοντα, quæ visus aciem perturbant, dicuntur in Prorrhet. (pagina 215. 25.) & inter hæmorrhagiæ signa reponuntur. In Coac. Prænot. (pagina 429. 33.) πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν dicitur. Quibus verbis tenebricosæ visus caligines, & offusæ oculis tenebræ intelliguntur, quæ τὰ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας vocat Hippocr. lib. 1. Epid. (pagina 367. 33.) & ἀμβλυωσμὸς passim, & profusionis ex naribus sanguinis signa facit.

Τὰ πολλά, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ significare, hoc est, vt plurimùm, magna ex parte, ferè, scribit Galen. Comment. ad aph. 7. lib. 5.

Ταράσσειν est turbare, conturbare, & de alui ad excretionem irritatione dicitur Hippocrati, eamque effusam & exuperantem indicat, non mediocrem, vt scribit Gal. Comment. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 77. 35.) ἅμα δὲ τὸ ταράσσειν ῥῆμα τοῦ οὐ πάνυ σύμμετρον ὑποχώρησιν, ἀλλὰ τὴν πλεονάζουσαν δηλοῦντος. cùm etiam τὸ ταράσσειν verbum, non moderatam, verùm exuperantem deiectionem indicet. Sic ibidem scribit Hippocr. mulsam solam epotam aqua esse valentiorem, εἰ μὴ ταράσσοι τὴν κοιλίην, nisi aluum conturbaret, hoc est, nisi immoderata alui irritatione vires exolueret. Eaque notione τὴν γαστέρα ταράσσειν, ventrem conturbare, subducere ac purgare significat, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 216. 28.) & ταραχὴ de aluo ad excretionem irritata & conturbata dicitur lib. περὶ χυμῶν (pagina 114. 36.) In Coac. Prænot. (pagina 427. 42.) in alui excretione critica ἐκτάραξις κοιλίης ponitur, hoc est, alui exturbatio aut perturbatio, cùm magna vi erumpunt, ac semel & repente multa profluunt, & quæ in intestinis sunt ad excretionem effunduntur. Sic κοιλίαι ταραχώδεες alui perturbatæ sæpe dicuntur Hippocrati, ad excretionem irritatæ & effusæ, velut in Coac. Præn. (p. 424. 44.) Prorrh. 2. (p. 424. 13.) αἱ κοιλίαι ὀδύνας ἔχουσαι ἄνευ ἐκταράξιος dicũtur, h. e. alui dolentes neque resolutæ, h. e. minimè perturbatæ aut effusæ. Sic enim ἐκταραχθεῖσαν κοιλίην ex aph. 60. lib. 4. Celsus ventrẽ resolutum vertit, cap. 8. lib. 2.

Ταραχώδεες etiam sunt turbulenti, qui temerè & sine ratione perturbantur, quod est, delirantis & malè affectæ mentis indicium, vt scribit Gal. Comment. 1. in Prorrh. (p. 170. 46.) ταραχώδεις ἀκούοντος ἡμῶν τοὺς ἀλόγως ταραττομένους, ὃ γίνεται βεβλαμμένης μετ' ὀλίγον τῆς διανοίας. hoc est, ταραχώδεις quod est turbulentos, vt intelligamus eos qui sine ratione perturbãtur, quod leuiter offensa mente fieri consueuit. Qua ratione ταραχώδεες crebrò accipiuntur in Prorrhet. & τὰ ἐνύπνια ταραχώδεα ibidem dicuntur (pag. 213. 1.) quæ statim sine ratione perturbantur. Sic ταραχώδεα νοσήματα intelliguntur turbulenti morbi, in quibus ægri sine ratione turbantur, in Prorrh. (p. 180. 10.) Et ταραχώδεες πυρετοὶ febres cum mentis perturbatione & turbulentæ, in Coac. Prænot. (pag. 441. 24.) Et ταραχώδεες ὕπνοι, turbulenti somni, in quibus ægri nugantur, delirant, excitantur, loquuntur ac commouentur, aut insomniis tentantur turbulentis, in Coac. Prænot. (p. 428. 10. 11.) Sic ταραχώδης ἀγρυπνίη phreniticorum, εἰ ἐν φαντασίαις ἐκβοῶσιν, ἢ ἀναπηδῶσι, καὶ μόλις γνωρίζουσι τοὺς οἰκείους, hoc est, si per visa exclament, aut exiliant, vixque familiares agnoscant, Galeno Com. 1. in Prorrh. (p. 173. 8.) Eadem notione dicuntur Hippocrati sæpe τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα, de mente perturbata, vt ægr. 8. lib. 3. Epid. & ægr. 1. & 7. post st. pest. Et γνῶμαι ταραχώδεες in Coac. Prænot. (p. 433. 7.) ταραχώδεες simpliciter dicũtur in Prorrh. (p. 213. 49.) qui mẽtis prurbatione detinẽtur, vt ταραχὴ γνώμης, egr. 5. lib. 3. Epid. post st. pest. mẽtis perturbatio, quæ cum παρακοπῇ iungitur.

Τάραξις etiam oculi vitium dicitur, cùm oculus ex cõpressione aut attritu, aut mora in fumo, vel id genus alio offendẽre, cõturbatus conspicitur. Author Isagoges inter oculi vitia τάραξιν esse scribit (p. 385. 57.) ὅταν συγκινηθεὶς ὁ ὀφθαλμὸς ἐπιπολαίως καὶ μετρίως ἐπὶ τὸ ἐρυθρότερον καὶ τὸ πλέον. cùm oculus leuiter ac mediocriter cõmotus tandẽ rubicũdior euadit. Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 508. 36.) τάραξιν, h. e. oculi prturbationẽ, ꝓpriè dictã esse vult morbosam oculi dispositionẽ inflãmationẽ precedentẽ & inflãmationis initiũ. De qua vide Paulum lib. 3. cap. 22.

Τάριχος salsamentum dicitur, & propriè piscium carnes sale conditæ & asseruatæ, maximè autem salsamenta quæ constabant ex Thynnorum carne, cuius generis sunt etiam Cybia, vt patet extremo lib. τ̃ χτ̃ ἀθ. 5. & Athenæo extremo lib. 3. & Plinio, qui ita vocari concisam pelamidem testatur cap. 11. lib. 32. & cap. 15. lib. 9. Τάριχος τὸ κρέας ἁλὶ πασσόμενον exponit Sudas. & τάριχος dicitur quicquid est sale conditum aut asseruatū, & quicquid est assiccatum aut sine sale inueteratum. Τάριχος γαδειρικὸν, salsamētum Gaditanum pro obsonio in aqua intercute commendat Hippocr. lib. περὶ τ̃ ἐντὸς παθῶν (p. 200. 48. & p. 203. 22.) Ac τάριχος ibidem (p. 203. 25.) mugilis carnem inueteratam, aut sale conditam & assiccatam significat. Sic enim scribitur: μηδὲ κεστρέα, μηδὲ νεαρὸν, μηδὲ τάριχος. neq; mugilem comedat, neq; recentem, neque inueteratū, aut sale conditū. Vbi tamē in quibusdā codicib. manu scriptis ἀτίαρον vitiosè scribitur. Etsi illîc τάριχος salsamentum ex piscium cārne capi potest. Verùm mugilem sale condiri & asseruari, & recētem salitum inueteratō magis commendari testatur Galenus lib. 3. de alim. Lib. de cap. vuln. (p. 450. 42.) de vlcere exitium denunciante & sub mortem arido, ἢ φαίνεται ὥσπερ τάριχος, & carnem sale maceratam ac resiccatam refert. Idem etiam lib. 2. de Morb. (pag. 152. 13.) τάριχος effert. τάριχον ἐσθιέτω ὡς ἄριστον ἢ πιότατον. salsamentum optimum & pinguissimum edat. προταριχεύειν τοὺς ἀνθρώπους est inedia ante exiccare, præmacerare, & homines arefacere, quod faciebant Medici quidam Hippocr. tempore, qui ęgros morborum initio aliquot diebus fame & inedia cruciabant. Lib. 1. de rat. vict. in morb. ac (p. 57. 50.) βούλονται γὰρ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τ̃ νούσου προταριχεύσαντες τοὺς ἀνθρώπους, ἢ δύο, ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἢ καὶ πλείονας, οὕτω προσφέρειν τὰ ῥοφήματα. Omnes enim sub initia morborum, ægros duobus, aut tribus, aut etiam pluribus diebus inedia præmacerantes, ita sorbitiones exhibere volunt. Quod imitatus Gal. ad diatritarios sui temporis transtulit, lib. 8. Meth. med. (p. 123. 27.) scribens. ἐξ ὧν καὶ οἱ ἐν τῇ τετάρτῃ τ̃ ἡμερῶν ἐν ᾗ προσδοκῶσι προταριχεύειν τοὺς ἀνθρώπους, ἄρχονται τρέφειν, ἡμεῖς ἤδη τὰ συνήθη τ̃ ἔργων πράττεσθαι συγχωροῦμεν. Atque ideo certe, quarto die, in quo illi hominem quem antè inedia exiccarunt, primùm nutrire occipiunt, nos ad consueta munia dimittimus. Vbi προταριχεύειν de triduana fame vehementem siccitatem inducente intelligitur.

Ταρσὸς est post calcem pars pedis anterior, quæ inter talos est & plantam, prima planta dicitur Celso, & manus καρπῷ respondet, qui eidem prima palmæ pars dicitur. Est autem pedis pars plana & lata, inter talum & plantam, ossibus quatuor cōstans, nempe tribus innominatis, & vno tesserali, vt scribit Gal. lib. de ossibus & lib. 3. de vsu part. cap. 8. Ταρσὸν alii summum pedem dicunt, nos primam plantæ aut summi pedis partem, quæ ταρσὸς vocatur, vertimus, apud Hipp. lib. de fract. (p. 543. 29.) & Prorrh. 2. (p. 424.) ταρσὸς τῶν ἐπιπλατυνόμενον, quicquid dilatatum est significat Galeno in Exegesi. Vnde etiam ταρσὸς τῶν πλατυσμάτων τ̃ κωπῶν dici scribit Eustathius, hoc est, latiores remorum partes ordine dispositas, quas palmulas aut palmas à manus similitudine Latini dicunt, Festo authore. Sudas ταρσὸν τὸ πλάτος τοῦ ποδὸς exponit. τὸ κάτω πλάτος Eustath.

Τὰ τῶν ἀπιόντων sunt exeuntia Hippocrati, & deiectiones, alui secessus, & egestiones significant, eaque phrasi aluus fluxa aut soluta indicatur, & ad iudicationis solutionem optimè comparata, lib. 4. Epid. (p. 333. 26.) Sic lib. 1. Epid. (p. 304. 17.) πεπασμοὺς τῶν ἀπιόντων, h. e. exeuntium concoctiones dicit.

Ταφεὶς σῆψις exponitur Erotiano apud Hippocr. vt pro σῆψις aut ἄσηψις ταφεὶς legerit.

Ταχὺ ταχέως, quod est, celeriter aut citò significat. Interdū etiam pro πυκνῶς ponitur, quod crebrò aut frequenter indicat. Sic lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 84. 32.) ἐπιπτύξιας ταχείας ποιεῖσθαι, h. e. celeres perfusiones fieri vult, hoc est πυκνὰς crebras & frequentes. συνήθως enim (vt scribit ibi Gal.) παρὰ τοῖς παλαιοῖς χρῆσις τῶν ὀνομάτων, τὸ τε πυκνὸν, ἢ τὸ ταχέως, ἐστιν ἐπὶ τὰς πυκνὰς ἐνεργείας ταχείας ὀνομάζειν. Horum nominum πυκνὸν & τὸ ταχέως vsus apud veteres confunditur. Interdumque πυκνὰς, hoc est, frequentes actiones, ταχείας, id est, celeres vocant. Ταχὺ pro ταχέως apud Hippocr. scriptum testatur Erotianus. Verùm ταχὺ aut ταχὺ, aut potiùs τάχα, (quemadmodum habet exemplaria quædam) legendum puto. His enim vocibus interdum vtitur Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 251. 28. 29.) ἐν τάχει ὑγιαίνει. citò sanescit. Et, χρὴ δὲ τὴν μελέτην προσέχειν ταχύ. Curationē autem citò adhibere oportet. Et ibidem (v. 30.) ταχὺ αὔξεται, ἢ ταχὺ περισήπεται. citò augentur [vlcera] citòque putrida euadunt. Et lib. 3. de Morb. (p. 159. 22. 37.) θνήσκει τάχα citò moritur, &, τάχα ἀπόλλυται, citò perit. Illîc enim τάχα αὐτὶ τὸ ταχέως positum videtur, quod aliòqui Fortassis significat. Ταχέως autem & βραδέως inter se opponuntur, vt aph. 18. lib. 2. ταχέως & βραδέως τρέφειν, & τὸ ταχέως βέλτιον opponit Gal. μετὰ πολλοῦ χρόνου τὸ προσαχθῆναι τρέφειν κατὰ βραχὺ, quæ longo post assumptionem tempore paulatim nutriunt. Ταχέως ἀναπτύειν τὸ πτύαλον, citò exscreari sputum oportere, dicitur in Progn. (p. 143. 27.) Vbi ταχέως morbi initia, aut cōiunctum actionibus tempus indicat, vt scribit Gal. In morbis enim thoracis sputum statim per initia apparere, salutare est.

Ταχυγλωσσότεροι προπετέες, qui petulanti & effrenata linguæ incōtinentia ac volubilitate sunt præditi, quiq; effusè verba profundunt, quales ebrii, iique in balbutientium numero recensentur. lib. 4. Epid. (p. 333. 23.)

¶ Τέγξις exponitur Erotiano διάβρεξις, hoc est, madefactio, humectatio, vt & τέγγειν διαβρέχειν, quod est, madefacere, humectare, Galeno in Exeg. apud Hippocr. ex lib. de vlcer. (p. 512. 30.) τέγξις autem legitur aph. 25. sect. 5. lib. 6.

lib. 6. Epid. eique ξηρότης id est siccitas opponitur. Et lib. de cap. vuln. (p.449.30.) ἕλκος ἐλαίῳ τέγξαι. Et lib. de vlceribus (p.514.13.) οἴνῳ ἢ ἐλαίῳ τέγξαι. Et (v.30.) τὰ ἕλκεα μὴ τέγγειν.

Τέμλοδες χρώματα ἢ μέλεα, vide in τέλμα antea.

Τέμνεις positum videtur apud Hippocr. pro ἐνίοτε ποτὲ, hoc est, aliquando positum fuit, aut depositum, vel pro ἐπὶ, vt τὸ vacet. Lib. 4. Epid. (p.333.32.) de excrementis quæ sub dio aliquandiu exposita fuerunt. Aut τέμνεις ad sequentia refertur, ad id quod superne læue & tenue in deiectionibus positum erat.

Τερηδονώδης apud Hippocr. dicitur Cornario, antrosus, pertusus & perforatus Caluo, lib. περὶ αἱμορροΐδων (p.54.28.) de pulmone. τεφρείης χροιῆς τυχὼν στίγμασιν ὀρφναίοισι κεκεντημένος, φύσει ἐὼν τερηδονώδης. cinericium colorem nactus notis cauernosis compunctus, & naturaliter perforatus. Sed certè mendosum locum reor, & pro ὀρφναίοισι ὀρφνώδεσι leg. existimo, & τερηδονώδης pro τενθρηδονώδης. Vt indicet pulmonem cinericii esse coloris, & notis obscuris, hoc est, fusci coloris, compunctum, naturâque teredinosum, hoc est, foraminulentum & rarum. Est enim τενθρηδὼν insectum aculeatum, vespæ simile, quod τενθρηδὼν dicitur Aristoteli lib. 9. hist. anim. cap. 43. teredinem vertit Gaza. Vnde τενθρηδόνιον dicitur Aristoteli teredinum fauus, aut locus vbi fœtificat. Teredinarium Gaza doctrinæ præscriptione apud omnes commendabilis appositissimè vertit. τερθρήνιον tamen vitiosè apud Arist. legitur. Τενθρηδόνιον, κηρίον exponit Hesychius, vt & τενθρηδονώδες πολὺ ἢ κενὸν κηρίον, ἢ ἀραιόν. Etsi Hesychii lectionem suspectam reddit Varinus, qui τενθρηδονώδες κηρίον, ἢ πολὺ, ἢ κενὸν, καὶ ἀραιὸν exponit. Τενθρηδονώδης ergo pulmo dicetur veluti teredinosus, perforatus ac pertusus, aut naturâ rarus. Quemadmodum pulmonis carnem mollem, foraminulentam ac spirituosam facit Gal. lib. 7. vs. part. cap. 9. ad externum aërem concoquendum, vt familiare spiritui alimentum, & Plato in Timæo. Sic pulmonem ἀραιὸν ἢ ξηρὸν φύσει esse dicit Hippocr. lib. de loc. in hom. (p.68.2.) & τῇ φύσει ἀραιὸν ἐόντα, lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 65. 15.) Aretæo quoque ὁ πνεύμων μανὸς ἢ πολύτρητος σπογγίῃ ἴκελος, hoc est, rarus & spongiæ ad instar foraminulentus ponitur cap. 11. lib. 1. περὶ αἰτίων ἢ σημείων χρον. παθ. Cornarius verò apud Hippocr. pro τενθρηδονώδης, ἀντρώδης mihi legisse videtur, cùm cauernosum verterit. Vbi Aldinus codex φύσει ἐὼν τε θρηνώδης legit. Quod certe suspectam magis lectionem reddit, ac vt τενθρηδονώδης legẽdum exstimem in animum induxit.

Τεινεσμὸς tenesmus dicitur, crebra & inanis desidendi voluntas Plinio lib. 28. cap. 14. Dysenteriæ affine est vitium, eamque sæpe præcedit, & in eo pauca cruenta & mucosa cum magna tensione egerũtur, à qua nomen habet, vt scribit Galen. Com. ad aph. 27. lib. 7. ὀνομάζεται δὲ τὸ πάθος ἀπὸ τῆς τάσεως φασὶ τῆς γινομένης κατ' αὐτὴν, δι' ἣν ἢ προθυμούμενοι σφοδρῶς ἀποπατεῖν, ἐξανίστανται συνεχῶς. Nomen autem accepit hic affectus (vt inquiunt) ab illa quæ in eo fit tensione, ob quam cùm cacare vehementer expetant, continenter exurgunt. Actuario etiam τεινεσμὸς τὸ πάθος λέγεται, τῷ τὸ μόριον ὁ πέπονθεν ἐκτείνεσθαί τι καὶ πρὸς ἔκκρισιν βιάζεσθαι. Tenesmus affectus hic nominatur, eo quòd locus affectus extenditur & ad excretionem vi cogitur, lib. 1. περὶ διαγν. παθ. cap. 41. Τεινεσμοὶ διάζωσιν apud Nicandrum Schol. exponit & suo tempore βιασμὸν dictum scribit in Alexiph. v. 182. Quò certè alludere videtur Gallicum vulgus cùm eum affectum à magna egerendi vi atque conatu [Espreintes] vocat. Verùm τεισμὸς apud Nicandrum atque eius Schol. scribitur. De Tenesmo agitur apud Paulum lib. 3. cap. 41. & Celsum lib. 4. cap. 18. τεινεσμώδεα dicuntur excrementa qualia in tenesmo egeruntur, hoc est, pauca, mucosa & acria, ægr. 3. lib. 1. Epid. τεινεσμώδεις προθυμίαι sunt promptæ & inanes egerendi voluntates, quales in tenesmo, Aretæo cap. 5. lib. 2. περὶ αἰτίων ἢ σημ. ὀξ. παθ. Τεινεσμὸν dysenteriæ affinem facit Hippocr. lib. περὶ χυμῶν (p. 184.18.) vt & Nicander Alexiph. (v. 182.)

Τέκμαρσις vox est Hippocrati vsurpata initio lib. de rat. vict. in morb. ac. quæ coniecturalem cognitionem & eam quæ per signa finita & necessaria fit coniecturam significat, qualis est syllogistica, & à philosophis celebratur ac Medicis vsurpatur. Ea γνῶσιν, διάγνωσιν, πρόγνωσιν & θεραπείαν continet. Eoque nomine tota ferè medendi artis complexio, quæ coniecturâ artificiali nititur, comprehenditur, vt satis hæc Hippocr. verba indicant lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 38.6.) ὅκως δὲ ἐς τέκμαρσιν λέγηται ὡς χρὴ ἕκαστα ἰητρεύειν. Cùm autem ex cõiecturali cognitione ducatur quomodo singula curare oporteat. Rursus ibidẽ, ἢ ἐπίκαιρα ἔνια ἐόντα ἐς τέκμαρσιν. & quædam valde commoda ad coniecturalem cognitionem. Vbi τέκμαρσις dicitur Galeno ἡ διὰ τεκμηρίων γνῶσις, cognitio quæ fit per propriam cuiusque rei notam, vel per necessaria & perpetua signa quæ syllogistica appellantur. τέκμαρσις σημείωσις exponit Erotiano apud Hippocr. per signa cognitio aut significatio, his nimirum subindicatis locis, vt τέκμαρσιν & σημείωσιν apud Erot. leg. putem. Idem etiam Erotianus τέκμαρ ἢ τεκμήριον ἰδίως τὸ σημεῖον dici apud Hippocr. scribit, hoc est, propriè certum signum. Τέκμαρ verò etsi τὸ πέρας & τέλος exponitur Hesychio, & τὸ τέκμαρ ἢ πέρας ταὐτὸν ἐστι κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶτταν vt scribit Arist. lib. 1. Rhetor. pro signo tamen apud Hippocr. sumi posse videtur lib. 2. περὶ γυναικ. (p.269. 16.) ἄλλησι δὲ ἄλλη τῇ τέκμαρ ἴσχεται. verùm aliàs aliter quadam in parte signum habet. Videtur enim significare illius morbi in plerisque variare signa. Quidam tamen de fine intelligunt, vt sit, aliàs aliter quadam in parte finis habet, vt quemadmodum vteri præfocationem in caput vergere scribit, ita & plærisque in aliam quandam partem desinere. Τεκμήριον verò sæpe vsurpatur Hippocr. vt in Progn.

(p.165.18.) & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p.6.41. & p.9.41.) Sic τεκμαίρεσθαι in Progn. (p.163.32.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 86.21. & p.78.38. & p.101.5.) & aliàs sæpe. Quid verò τεκμήρια & σημεῖα differant, docet Galen. Com. 3. in Progn. (p.165.) Et τεκμήριον veteribus dictum συνεκτικὸν σημεῖον scribit idē Gal. Comment. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 38.3.)

Τελέειν, consumere, impendere aut conficere significat, diciturque de cibis cùm insumuntur, exhibentur, aut conficiuntur. τελέειν τὰ σιτία, quod est, insumere aut impendere, ex lib. περὶ παθῶν exponit Gal. in Exeg. Quod legitur (pagina 184.20.) φιλέει δὲ ἡ νοῦσος αὕτη τὰ σιτία πλείω τελέειν. Solet autē hic morbus plures cibos consumere, insumere, expetere dixit Cornarius. Rursusque (p. 186.46.) καὶ τὰ σιτία καὶ τὰ ποτὰ ἐλάσσω τελέειν, cibos & potiones pauciores consumere. Et iterum (p.187.3.) ὁκόσοι σιτία ἱκανὰ οἷοί τέ εἰσι τελέειν, quicunque sufficientes cibos conficere possunt, aut insumere. Rursusque ibidem (v.25.) βαρέα δὲ [τῶν σιτίων] ὅσα μέτρια πλεύμενα, ἢ ἐλάσσω τῶν μετρίων, πλήρωσιν καὶ πόνον παρέχει καὶ μὴ τελέειν; μηδὲ οἷόν τε ἐσθίειν αὐτὰ, μηδὲ πίνειν, ἀλλὰ πόνον παρέχει. Graues verò cibi sunt, qui modicè vel infra modum sumpti, repletionem & dolorem inferunt, quique neque confici, neque edi aut bibi queunt, verùm dolorem exhibent. Et iterum (p.189.19.) ἢν μὴ τὰ εἰωθότα τελέσῃ, nisi solito more (cibos) confecerit. τὸ τέλειον, perfectum dicitur, cui nulla propria actio deest. Sic enim Galeno describitur lib. περὶ μαρασμοῦ (p.375.13.) ἔστι δὲ δή που τὸ τέλειον ᾧ μηδεμία τῶν οἰκείων ἐνεργειῶν ἀπολείπεται. Qua notione τέλειον νόσημα magnus morbus & perfectus dicitur Prorrh. 2. (pag.422.32.) vt τελεωτάτη ἀδικία, summa iniustitia apud Platonem lib. 1. de repub.

Τελέθει, existit, adest, oritur, fit, significat apud Hippocr. vt lib. 2. de Morb. (pag.140.49.) καὶ ἄϋπνος τελέθει, & somni expers existit. Rursusque (p. 144.40.) καὶ ἱδρὼς ἐξαπίνης καινὸς τελέθει, & nouus sudor de repente oritur. Et lib. 3. de Morb. (p.158.17.) καὶ ἀσθενὴς τελέθει, & debilis existit. Hesychius τελέθει, γίνεται, ἐστὶ, τελέθεται exponit. Est autem verbum poeticum.

Τελευτᾶν, finem aut exitū afferre, ad finem perducere significat interdum, quomodo sumi potest apud Hippocr. lib. 7. Epid. (p.361.7.) καὶ ἑτέρου αὐτῷ καθ' ἧπαρ ἄνω πρὸς ὑποχόνδριον φῦμα ἐτελεύτησεν. eique alterum iuxta iecur ad præcordia obortum tuberculum exitum attulit. Potest & dici, tuberculū hūc habuit exitum.

Τελματώδεα dicuntur apud Hippocr. lib. περὶ ἀδένων (p.56.39.) vliginosæ corporis partes, cœnosæ & humectæ, queq; supflua humorū copiam recipiūt, translatione sumpta ab vliginosis & humectis terræ locis. ὅπη οὖν τελματώδεα, ὅκου καὶ ἀδένες. Quare vbi vliginosæ corporis partes, ibi & glandulæ sunt. Eam verò translationem sic paulò post indicat. ὡς γὰρ ἐν τοῖσι τελματώδεσι τῆς γῆς καὶ καθύγροισιν, οὐ φύεται τὸ σπέρμα. Etenim vliginosis terræ locis & humectis, semen non nascitur. Est autem τέλμα τόπος πηλώδης ὕδωρ ἔχων, locus cœnosus & lutosus. Hesychio τέλματα τὰ πηλώδη καὶ πλωτὰ τῶν ὑδάτων exponuntur.

Τέλσον τέλος καὶ ἔσχατον, finem & extremum exponit Gal. apud Hippocr. τέλσον πέρας καὶ ὅμοια significare scribit Hesychius. Vox est Homero familiaris & ex τέλος per metathesin addito σ, facta creditur. Ac forte pro τέλσον ponitur quod τὸ τέλος καὶ πέρας exponitur Hesychio. Est autem τέλος finis, nihil aliud quàm propositi consecutio. Sic enim scribit Gal. lib. ad Thrasybulum num sanitas ad medic. &c. (p.290.28.) οὐ μὴν οὐδὲ τέλος ἄλλο τι παρὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἐστὶ τοῦ σκοποῦ. Neque tamen aliud finis quàm propositi consecutio.

Τέμαχος, εος, τὸ, frustum sectione ablatum significat aut tomaculum, idemque quod τόμος, sed præcipuè de piscium frustis & fragmentis dicitur, vt scribit Aristoph. Schol. in Pluto (p.80.) ἐπὶ ἰχθύων τὸ τέμαχος, καὶ ἐπὶ πλακοῦντος, ἐπὶ δὲ κρεῶν οὐκέτι. Ita vt τέμαχος de piscium aut placentæ frustis dicatur, de carnibus non itē. Idem in Ranis (p.151.) τεμάχη τὰ κόμματα τῶν ἰχθύων exponit, & in Equitibus (p. 205.) τέμαχος ἰχθύων. ἰδίως δὲ τεμαχίτας ἰχθῦς, τοὺς μεγάλους καὶ κατακοπτομένους. Sic τεμάχιον diminutiuè frustulum aut segmentum dicitur. Lib. περὶ παθῶν apud Hippocrat. (p.186.32.) τέμαχος ἑφθὸν pro piscis cocti frustulo sumitur aut sale cōditi. Sic rursus ibidem (v.36.) θαλάσσια τεμάχεα ἑφθὰ ἐν ὑποτρίμματι. marinorum & grandiorum piscium sale conditorum frusta in intrito cocta. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.195.22.) τέμαχος νάρκης, torpedinis frustulum. Et rursus ibidem (p.211.8.) ῥίνης τέμαχος ἑφθὸν ἐν ἀρτύμασιν, squatinę frustum cum condimentis coctum.

Τένοντες tendones aut tendines dicuntur, eoque nomine donare solet Hippocr. eos musculorum fines quas dissectionis periti ἀπονευρώσεις, hoc est, proneruationes vocant, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de art. (pag.600.15.) Tendones aut chordas dicimus, Celsus Grecum nomen retinet & tenontas vocat, interdumque neruorum nomine comprehēdit. Gal. quoque Com. 3. in lib. de fract. (p.574.12.) τένοντας dici scribit τὰς ἀπονευρώσεις Hippocrati, hoc est, neruosas musculorum partes, aut extremos musculos cùm in neruos degenerant, velut tendo poplitis, qui exteriore parte genu articulum firmat, ac ne in eam partem excidat prohibet, ortumque à sura ducit. Constant autem tendones fibris neruorum & ligamentorum in vnum coeūtibus, mixtamque habent ex neruis & ligamentis naturam, iisque in finem musculi insertis, omnis motus voluntarius obitur. Τένοντες tamen aliquando propriè pro neruis illis maioribus sumuntur & tendonibus qui sunt in ea ceruicis parte quâ capiti colligatur, & quorum opera mouetur. Vt apud Hippocr. lib. 7. Epid. (p.364.32.) καὶ ξυνέτεινε καὶ σκληρότης ἀμφὶ τοὺς τένοντας, ceruicis nerui maiores (tenontas appellant) contendebantur & circum

circum durescebant. Sic enim Cælius Aurelianus cap.6.lib.3.Acut.de emprosthotono & opisthotono agens, de iis scribit: neruorum maiorum (quos tenontas vocant) leuis tensio & durities. Quod etiam scribit Isagoges author (p.376.3.) his verbis: τ̃ τραχήλου τὰ μὲ ὀπισθεν ἰδίως τένοντες ὀνομάζονται. Ceruicis partes quæ posteriores, propriè tẽdines nominantur. Et Rufus Ephesius (p.21.) τένοντας nominari scribit τὰ ὄπισθεν τ̃ τραχήλου. Et rursus (p.32.) τένοντας vocat τὰς ταχείας ἐκ τ̃ ἰνίου ἐκφύσεις. Sic quoque apud Homerum τένοντε peculiariter dicuntur duo illi ceruicis nerui maiores quibus vertebræ circumaguntur, vt Il. κ. ῥῆξεν δ' ἀπὸ ἄμφω τένοντε. Et Il.ξ. non procul à fine. ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε. Aliquando verò idem αὐχένιος τένοντας discriminis causa vocat. vt Odyss. γ. πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας αὐχενίους. Sic quoque synecdochicωs pro ipsa ceruice sumi videntur apud Lucianum, de Micyllo insidente tyranni humeris, in hoc senario. ἐπὶ τὸ τένοντα τ̃ τυράννου καταπάτει, preme ceruicem tyranni. At verò non tantùm ceruici, sed & brachiis & cruribus τένοντες tribuuntur Homero Il. υ. ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες Ἀγκῶνος. vbi τένοντες cubiti committuntur. Et Il.ρ. Ἀνσχόμενος πλαμάων διὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας. Et Il. χ. Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε, Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης. Eodem modo Rufo Ephesio (p.32.) τένοντες dicuntur τὰ εἰς τὴν πτέρναν ἀπὸ τῶ μυὸς ἐκφύματα, quemadmodum & Pollux τένοντα vocari scribit τὸ κάτω νεῦρον ὁ πρὸς τὴν πτέρναν πάυεται. ἀπὸ ἰγνύος ἀρξάμενον, neruum illum latum qui à poplite ad calcem vsque tendit.

Τέρθρον artemo dicitur, & funis quo vtrinque velum trahitur, propriè antennæ summum extremumque iugum. Vnde qui ad extremos veli fines tendunt rudentes, τέρθριοι dicuntur. Hesychio τέρθρον ὁ λεγόμενος ἀρτέμων exponitur, hoc est, artemo dictus, τινὲς δὲ τὸ ἄκρον τ̃ κέρως, ἢ στέγη οἰκίας, τινὲς δὲ τὸ ἔσχατον ἢ ὑψηλόν. Quibusdam antennæ summum & extremũ iugum (antennæ cornua dixit Virgilius) & domus tectum; quibusdam etiam extremũ & summum. Sudas τέρθρον exponit σχοινίον τὸ ἐν τοῖς πλοίοις λεγόμενον. Et Varinus σχοινίον τὸ τ̃ πλοίου λεγόμενον τέρθρον. Additque quibusdam sic dici τὰ ἄνω πρυμνήσια τὰ ἐπὶ τῷ ἱστῷ ὀργανα, ἀφ' ὧ ἠρτηνται τ̃ ἱστῷ ἡ κεραία. Vnde τερθρεία ἡ λεπτολογία ἢ φλυαρία; nimia in verbis arguria & curiosa subtilitas. Galenus in Exeg. τέρθρον explicans, κυρίως μὲ οὕτως ὀνομάζεται τὸ ἄκρον τ̃ κεραίας, ἢ τέρθριοι οἱ κάλοι ἐντεῦθεν, ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶ ἱστίῳ περαίνοντες. ὁ δ' Ἱπποκράτης ἐν τῷ δευτέρῳ τ̃ γυναικείων, ἐπὴν ἐνταῦθα, φησί, τὸ τέρθρον ᾖ τῶ πάθιος· ἐν ἴσῳ τῷ, τὸ ἄκρον ἢ αὐτὸ ἐπ' ὃ ἐπιμελείας μάλιστα δεόμενον. Quod est, τέρθρον propriè quidem vocatur summa antennæ pars & extrema, & τέρθριοι inde rudentes ad summam veli partem tendentes. Hippocrates verò lib.2.de Morb. muliebr. vbi ait, postquam hîc τέρθρον morbi fuerit; idem est ac si diceret extremũ & summum morbi, quodque præcipuè curatione indiget. Quib⁹ verbis metaphoricè ab Hippocr. τὸ τῶ πάθιος τέρθρον dicitur, cùm morbus in præcipiti stat præsensque remedium postulat. Hippocratis autem locus quem disertis verbis Galenus & Erotianus subindicant, legitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p.269.28.) Sed vitiosè nostris in omnibus exemplaribus τὸ στερεὸν pro τέρθρον scribitur, non sine insigni vitio. Nam etsi firmitas & soliditas morbi significatur, elegantis tamen translationis vsus eluditur. Erotianus quoque hunc locum subindicans, τὸ τέρθρον τῶ πάθευς, ἀντὶ τ̃ τὸ τέλος poni scribit, additque, τέρθρον γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοί, τὸ ἔσχατον ἢ ἐπὶ τέλει, quod Euripidis & Apollodori citato testimonio probat. Sic certè huic dictioni verè Hippocraticæ, & quam velut subobscuram & ab interpretibus neglectam idem Erotianus in procemio conqueritur, suus pristinus nitor restituitur. Eoque sanè pertinere videtur ad Hippocr. mentem explicandam, quòd Hesychius τέρθρον τὸ ἔσχατον ἢ ὑψηλὸν quibusdam significare scribit. His enim verbis Hippocratis locum subindicare & explicare mihi videtur. Etsi apud eundem τέρθροι, non τέρθριοι, vt Galeno, rudentes ad extremos veli fines pertinentes dicuntur. Erotianus autem τερθρεία dici scribit κάλως τοὺς ἐπὶ τέλει τῶ ἱστῶ, etsi τερθρείας κάλως apud eum quidam legunt. Sed cùm aptè suo loco posita & restituta Hipp. dictio videatur, certè ad Hippocr. mentem Galeni explicatio, qua morbi præcipitium & summus vigor in quo præsens remedium postulatur, indicatur, mihi aptiùs conuenire videtur, quàm Erotiani expositio, qua finis ac veluti senescentis morbi remissio significatur. Illîc enim agitur de adhibendo præsenti remedio, vbi vteri sursum ad præcordia allapsi strangulatum attulerint, tum etiam vomitum acrem ac feruidum, capitis & colli extremum dolorem induxerint.

Τερηδὼν caries in capitis osse dicitur lib. 2. de Morb. (p.141.21. & p.145.25.) τερηδὼν authori Definit. Med. (p.401.2.) ἐστὶν ὀστῶ κατάτρησις ἀπὸ φθορᾶς. τὸ δὲ ὄνομα τῷ πάθει ἀπὸ τ̃ συμβεβηκότων τρημάτων, διότι ὡς τερηδὼν γίνεται. Teredo est ossis perfusio ex corruptela cõtingens. Nomen autem sortita est hæc affectio à foraminibus quæ in ea accidunt, quasi perforatio quædã sit. τερηδὼν exponitur Hesychio σκώληξ οἰκῶν ἐν ξύλῳ, vermis in ligno habitans. Et Sudæ σκώληξ ξυλοτρώκτης οἰκῶν ἐν ξύλῳ.

Τέρμινθοι exponuntur Galeno in Exeg. οἱ τῷ τ̃ τερμίνθου καρπῷ παραπλήσιοι κατὰ τὸ δέρμα συνιστάμενοι παρὰ φύσιν ὄγκοι; tumores præter naturam in cute consistentes terebinthi fructui non absimiles. Quibus verbis subindicare mihi videtur Gal. locum lib.2.Epid. (pag.312.49.) κἄπειτα ἐν κνήμῃ τέρμινθοι ἐγένοντο, eique postea terminthi in tibia coacti sunt. Sic enim Grecum nomen illîc retinuimus & locum ex Exegesi subindicauimus. Eam etiã dictionem vsurpat Hippocr. lib. περὶ χυμῶν (p.117.28.) ὑπὸ τερμίνθοισιν ἁλίσκονται, neque terminthis corripiuntur. Quæ verba repetuntur aph.18.sect.3.lib.6.Epid. Vbi scribit Galen. ἢ τὸ τ̃ τερμίνθων δ' ὄνομα μελάνων τινῶν ἐκφυμάτων ἐν ταῖς κνήμαις μάλιστα γινομένων ἐστὶ δηλωτικόν, ἀπὸ τ̃

κϡ' ὅψ. ια, ἐξέχειν, ἐ μέγεθος ὁμοιότητος τῷ καρπῷ τῆς τερμίνθου γενομένης. Et Terminthorum nomen nigra quædam tubercula, præsertim in tibiis enascentia indicat, originem ducens à figuræ, coloris & magnitudinis similitudine, quā cum terebinthi fructu habet. Commentarius in lib. 3. de humoribus Galeno attributus Terminthos esse scribit eminentias in cute consistentes, rotundas, colore ex nigro & viridi, terebinthi fructui similes. Quæ expositio ex Dioscoride Alexādrino sumpta videtur, quā his verbis adscribit Paul⁹ lib. 4. cap. 24. Διοσκουρίδης δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς φησι, τερέβινθοι εἶσιν ἐξοχαὶ ἐπὶ τῆ χρωτὸς συνιστάμεναι, στρογγύλαι, μελανόχλωροι, ἐοικυῖαι τερμίνθου καρποῖς. Dioscorides autem Alexandrinus dicit Terminthos esse cutis excrescentias, rotundas, ex nigro virides, terebinthi fructibus similes. Quibus in verbis τέρμινθοι potius quàm τερέβινθοι legerim. Quibusdam τέρμινθος ἐστὶν ἀπόστημα περὶ τὴν ἐπιφάνειαν γινόμενον μετὰ φλυκταινώσεως, ἧς ῥαγείσης ἰχὼρ λεπτὸς ἀπορρεῖ, ἡ δὲ ὑποκειμένη σὰρξ κατατετρημένη φαίνεται. Terminthus abscessus est in superficie subortus cum pustula, qua rupta tenuis sanies effluit, subiecta verò caro foraminibus peruia apparet. *Quod sumptum est ex Scholio quodam Hippocratis codicibus Regiis adscripto, & ad Oribasii expositionem ex lib. 7. Synops. cap. 36. proximè accedit, quam his etiam verbis adscribit Paulus: ὁ μὲν Ὀρειβάσιος φύματος εἶδος φησὶ τὴν τέρμινθον, ἐπὶ κορυφῆς δὲ αὐτῆ ἄνω φλύκταιναν μέλαιναν, ἧς ἐκραγείσης τὰ ὑποκάτω ὅμοια λεπιδουμένοις φαίνεται. Oribasius certe Terminthum tuberculi speciem esse dicit, in cuius summo pustula nigra insideat, qua rupta quod subiacet desquamatis simile apparet. Est & τέρμινθος Polluci lib. 4. cap. 25. φῦμα φλύκταιναν ἔχον, tuberculum habens pustulam. De Terminthο etiam agit Aëtius lib. 2. tetr. 4. cap. 63. Terminthos pustulas carnem forantes apud Hippocr. vertit Calvus. Eam verò dictionem vt verè Hippocraticam agnoscit Erotianus in Procemio, & τὰς τερμίνθους inter dictiones ab Interpretibus omissas recenset. verùm τὰς τερμίνθους legendum puto.

Τέρσεσθαι est siccari, arescere aut arefieri. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 236. 23.) ὅταν ἐν ἡλίῳ τέρσηται, cùm in Sole siccata fuerint. τέρσεται, ξηραίνεται ὑπὸ ἡλίου exponit Hesychius.

Τέτανος distentio dicitur, estq; æqualis & perpetua totius corporis conuulsio, & conuulsionis species, vt scribit Galen. Com. ad aph. 57. lib. 4. ἔστι μὲν δήπου ἐ ὁ τέτανος σπασμός, ἀλλ' οὐ φαίνεται ἀπὸ μιᾶς τὰ μόρια κατ' αὐτὸν, ὅτι κατ' ἴσον ὀπίσω τε ἐ πρόσω τείνεται, ἐ διὰ τὸ ἐξαίρετον ἔστιν ὄνομα τέτανος. ὥστε τρεῖς πάντας τοὺς ἀπάντας σπασμοὺς, ὀπισθότονον, ἐμπροσθότονον, τέτανον. Est quidem τέτανος, hoc est, distentio, conuulsio, verùm in ipsa non apparent partes conuulsæ, quoniam æqualiter ante & retro tenduntur: atque ideo præcipuum nomen est τέτανος. Ita vt omnes cōuulsiones sint numero tres, ὀπισθότονος tensio ad posteriora, ἐμπροσθότονος tensio ad anteriora, & τέτανος, id est, æqualis distensio. Easdemq; conuulsionis species facit Gal. lib. de Tremore palp. (p. 373. 20) & Aretæus cap. 6. lib. 1. περὶ ὀξ. παθ. Vbi τέτανον esse scribit, εὖτε ἀτραβὴς ἄνθρωπος ἐ ἀκαμπὴς ἐκτέταται, cùm neutram in partem homo detortus atque inflexibilis distenditur. Gal. lib. 1. de motu musculorum cap. 8. ἐκάλεσε δὲ τέτανος ὅταν εἰς τἀναντία πρὸς τοὺς ἀντιτεταγμένους μυῶν ἀκουσίως ἀνθέλκηται τὰ μόρια. Aliud nihil est tetanus quàm cùm partes inuitæ in contraria retrahuntur à musculis oppositis. τέτανος distentio dicitur Cælio Aureliano cap. 6. lib. 3. acut. Celso verò interdum rigor, vt cap. 1. lib. 2. ex aph. 17. & 20. lib. 5. & cap. 7. lib. 2. ex aph. 65. lib. 5. interdum etiam neruorum rigor, vt cap. eodem ex aph. 13. lib. 7. & cap. 8. lib. 2. ex aph. 57. lib. 4. Neq; malè rigor dicitur, cùm in eo æqualiter anteriores & posteriores corporis partes distendantur. Rigere nanq; Latini dicunt ea quę distendūtur, vt apud Horatium lib. epodon Ode 8. parum pudico versu. Illiterati num minus nerui rigent? De Tetano agitur apud Hippocr. multis locis, præcipuè verò lib. 3. de Morb. (p. 161. 3.) & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 212. 22.) & lib. περὶ κρισίμων (p. 388. 40.)

Τετάρσωνται Gal in Exeg. exponit πεπλάτυνται, dilatatæ sunt aut extensæ, vt de venis dicatur, quemadmodum exposuimus antea in ἐκπεπαρσωνται, & locum Hippocr. subindicauimus.

Τετηκότες χρόνῳ, longo tempore consumpti, extenuati, qui diutiùs morbum trahunt, Coac. Prænot. (p. 444. 33.)

Τετράγωνον medicamentū videtur esse apud Hippocr. quo caput purgat lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 209. 14.) καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτὴν καθαίρειν τῷ τετραγώνῳ, eiusq; caput tetragono medicamēto purgato. Rursusq; ibid. (p. 211. 2.) καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν τῷ τετραγώνῳ, & caput tetragono purgato. Hoc verò mihi exponere videtur Gal. in Exeg. cùm scribit, τετράγωνον ἔνιοι μὲν τὰς εὑρισκομένας κατὰ τὸ στίμμι πλάκας, ἔνιοι δὲ αὐτὸ τὸ στίμμι. Quibus verbis innuit quosdam per Tetragonum intelligere crustas quæ circa stibium reperiuntur, quosdam etiam ipsum stibium. Idem τετράγωνα βέλη apud Hippocr. exponit, τὰ τέσσαρας γωνίας ἔχοντα γλωχῖνας, quadrāgula spicula, sagittas quatuor habētes cuspides.

Τεθραμμένον πηγνυμένον, quod est concretū, exponit Erotianus apud Hippocr. additq; θρέψαι γὰρ ἀττικοὶ τὸ πῆξαι ἔλεγον, ἐ τρόφαλιν τὸν πηγνύμενον τυρόν. Ex quibus apparet τεθραμμένον & θρέψαι legi debere apud Erotianum, velut à τρέφω & τρέφομαι deductum: τρέφεσθαι enim τὸ πήγνυσθαι significat, quod est, concrescere, cogi, coagulari. vnde θρεπτικὸς, τὸ ἔχον ἐμφερόμενά τινα πηκτὰ apud Hippocr. exponit Gal. vt scribemus postea. θρέψαι etiam (scribit Eustath.) non solùm τρέφειν δύναται ἐ αὔξειν significat, sed etiam πῆξαι. Sunt tamen qui Erotiani lectionem magis amplectantur.

Τετρεμαίνειν idem quod τρέμειν & ab eo deductū per διπλασιασμόν, tremere significat. Verbum est poëticum quo vtitur Hippocr. lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 282. 21.) τὰ ἄκρεα ψύχεται ἐ τετρεμαίνει, extrema perfrigerantur & tremunt. Vbi

τετρεμαίνει

περιμαίης videtur legisse Gal. Sic enim περι-μαίη, τρίμη exponit in Exeg. Aut certe ibidem (pag. 276. 20.) pro ὁ περιμμένη quod vitiosè legitur, ὁ περιμαίης legendum. Eidem etiam τρόμος τρόμος ῥιγώδης exponitur apud Hipp. tremor cũ rigore. Erot. verò τρόμος ὁ τρόμος.

Τεῦχος, ἄγγος, σκεῦος, exponit Hesychius, vas, alueum. Pro toto autem corpore sumitur apud Hippocr. aph. 3. sect. 2. lib. 6. Epid. Vbi scribit Gal. τεῦχος μὲν ἀκούειν δεῖ ὅλον τὸ σῶμα. per τεῦχος totum quidem corpus inaudire oportet. At Erotianus, hoc certe subindicato loco apud Hippocr. scribit, τεῦχος, τὸ ἀγγεῖον ἀκούειν τὸ περιέχον τὰς σάρκας καὶ τὰ νεῦρα. δέρμα δὲ τὸ κάλυμμα τοῦ τεύχους ὀνομάζει. Τεῦχος vasculum obaudiendum quo carnes & nerui continẽtur. Cutis verò vasis integumentum appellandum. Vasculum verò maximè indicat lib. περὶ ἀφόρων (p. 294. 26.) τὴν σικύην ἐς τεῦχος, ἐπὶ ἐμπλέως τὸ τεῦχος. hanc (cucurbitam) vasi circumponito, vase vino impleto. τεύχεα vsurpat Hippocrat. lib. de loc. in hom. (p. 63. 36. p. 66. 37. & p. 69. 47.)

Τέως apud Hippocr. tunc, interim, interea, quãdiu significat, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 279. 31.) ἢν δὲ ταῦτα μὴ καθήρῃ, τέως πολλῇ φροντίδι πρὸς τὸ ξὺν τῇ βουπρήστει. Quòd si ista non purgarint, tunc cum multa mentis reputatione medicamentum quod cum bupresti paratur apponito. aut, cum multa consideratione interim quod cum bupresti paratur apponito. Sic lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 202. 21.) τέως ἐν ἀσφαλείῃ. donec in tuto sit. aut, vt tum securum fore ægrum polliceatur. vt τέως τηνικαῦτα significet; vbi Cornarius πρότερον sumpsit & antea dixit. Lib. 1. de Morb. (p. 135. 28.) τέως μὲν ἂν ἔχῃ τὸ ἕλκος ἔξω ἀναπνοήν. quandiu quidem vlcus foras respirat. Et lib. 3. περὶ διαίτης (p. 106. 7.) ἐνδιατρίβει τέως δὲ πλεῖστον χρόνον. interea plurimum commoretur. Ac rursus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 201. 7.) τέως μὲν ἂν βαδίζῃ. Hic interea dum inambulat. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 281. 11.) τέως ἂν ὧδε ἔχῃ. quandiu sic habet. Lib. περὶ ὀφθαλμῶν vulgo inscripto (p. 41. 34.) καὶ τέως μὲν ἂν θερμὸν ᾖ. & quandiu quidem calidus fuerit. τέως Galen. in Exeg. τὸ ἕως, καὶ τὸ τηνικαῦτα, καὶ τὸ πρότερον, apud Hippocr. exponit. Quas significationes complectitur Hesychius; additque μέχρι, ἢ πρὸς τὸ παρόν, ἢ ὅμως, ἢ πῃ; ἢ ἐν τοσούτῳ. At lib. περὶ ὀφθαλμῶν (p. 41. 37.) pro ὡς positum videtur τούτου δὲ εἵνεκα τέως ἔλεξα, τέως ἀποδείξω. Sed huius rei gratia longior sum vt ostendam. Et rursus ibidem (p. 42. 19.) τέως ἂν ὅτε καὶ ἄνθρωπος ὅλος αὔξηται, donec homo integer increscat. vbi τέως ἕως significare videt.

¶ Τήκεσθαι contabescere & liquescere significat; interdum etiam emolliri, resolui, dissipari; solui; vt de pustulis effertur quæ contabuerunt, h. e. solutæ sunt aut dissipatæ, lib. 4. Epid. (p. 332. 10.) τὰ ἐξανθήματα ἐξετάκη οὐ πάνυ: pustulæ non omninò solutæ sunt aut dissipatæ. Sic τήκειν καὶ τὸ μαλάσσειν apud Theonem Gymnasten positum scribit Gal. lib. 2. salub. (p. 235. 1.) idemque τὸ κινεῖν καὶ λύειν significare scribit.

Τακτὰ τὰ ὕδατα, aquæ eliquatæ, aut liquatæ & molles dicuntur apud Hipp. aut quæ facilè in corpore resoluuntur aut concoquuntur, neque in hypochondriis hærent aut negotiũ facessunt. Lib. de aere, loc. & aq. (p. 455. 2.) ὅσα γὰρ ὕδατα ἕψεσθαι ἄριστα καὶ τακτότατα. Quæcunq; enim aquæ coquendo optimæ sunt & facilè liquescunt, h. e. resoluuntur, emolliũtur aut cõcoquuntur. Vbi Zuinggerus τακτότατα legit, & aquas ad emolliendũ & eliquãdum maximè opportunas sumit, h. e. quæ ad quæuis eliquãda & maceranda cõferant. Verùm nõ parum mihi suspecta est lectio, cùm in publicatis exemplarib. καὶ τὰ καιριώτατα vitiosè legatur. Ex quib. in suspicionẽ venio τακερώτατα legi debere, vt aquæ molles ac veluti coctione liquatæ ac emollitæ dicantur, quæ facilè concoquantur aut resoluãtur, velut τακερὸν delicatũ ac tenerum indicat, & coctione eliquatũ ac maceratũ. Eamq; lectionẽ magis confirmat quod bis aquis postea τὰ ἀτεράμνα καὶ σκληρὰ, h. e. crudas & duras aquas opponit Hippocr. Verùm τακτότατα, aut πολὺ τακερώτατα videtur legisse Cornarius.

Τηλέφιον exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. εἶδος βοτάνης, ὅπερ καὶ ἀείζωον ἄγριον, καὶ ἀνδράχνην ἀγρίαν ὀνομάζουσι, Ῥωμαῖοι δὲ ἰλλεκέβραν. herbæ speciem quam agreste semperuiuum, & portulacam agrestem nominãt. Latini verò Illecebram. Hesychius verò τηλέφιλον scribit, & vocari ἀείζωον ἄγριον. Vsurpatur autem Hippocrati lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 287. 21.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 220. 48.)

Τηλοτέρω, μακροτέρω, longiori exponit Erotianus apud Hippocr. ex τηλόθι aut τῆλε, quod procul, aut eminus significat.

Τὴν ἐν τῷ ἀλεύρῳ βοτάνην ῥοφέοντας, exponit Gal. in Exeg. ex Hippocrate, & scribit, τὴν λινόζωστιν εἶναι λέγειν, ἐπειδὴ καὶ ἀλλαχοῦ ἔφη, ῥοφήματα δὲ λινόζωστιν. Quod intelligi vult de mercuriale in polenta aut polline sorbitione sumpta. Locus autem est lib. 7. Epid. (p. 352. 38.) ex quo apud Gal. ῥοφέοντα legẽdum apparet; vt & alter ibidem legitur (p. 353. 25.) ex quo etiam ῥοφήματα apud Gal. reponẽdum videtur. Ac nisi Galeni authoritas intercederet, cùm herbã sine nomine sorbitione in dysenteria adhibeat Hippocrat. aliquid eorum quæ in eiusmodi morbo exhiberi solent intelligendum videretur, velut argallici radicem (symphytũ vocãt) in dysenteria solenniter propinat Aurelianus, vt scripsimus nostris in eum locum Hippocr. Annotat.

¶ Τὶθέναι & τίθεσθαι de vrinis aut deiectionibus ad residentiam depositis, aut in matula reseruatis effertur Hippocrati, velut ἵζειν sæpe, vt antea in ὑφίστασθαι adscripsimus. In Coac. Prænot. (p. 444. 1.) τὸ δὲ ὑγρὸν ἐν τῷ τίθεσθαι λαβὸν ἐρυθρόν. Liquida autẽ deiectio, quæ vbi deposita fuit ruborem adepta est, aut vbi resedit. Sic lib. 2. Epid. (p. 314. 26.) ἵζοντα ἐστὶν ὅτε καὶ τιθέμενα ταῦτα. quæ interdum deposita subsidebant. Quod de alui excrementis sub dio depositis & reseruatis dicitur.

Τίκτειν non solùm parere, sed & procreare, gi-

gnere aut generare significat atq; etiam concipere apud Hippocr. vt lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218.11.) ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην τεκεῖν ἐθέλῃς. Si mulieré aliôqui impotenté, puerperá efficere velis. Quod ibid. (p. 229.43.) dicitur, ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην τεκεῖν, κυῆσαι θέλῃς. Si mulieré parere nequeunté, prægnanté efficere velis. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 239.16.) ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην, τίκτειν ἐθέλῃς γίγνεσθαι. Si mulierem aliôqui impotentem, prægnanté reddere velis. Vbi τεκεῖν idem q κυῆσαι aut ξυλλαβεῖν indicat, vt postea ibidem (v.21.) Quod lib. περὶ ἀφόρων integrè legit (p.295.13.) ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην τεκεῖν, τοκεῦσαι ἐθέλῃς ποιῆσαι. Si mulieré aliôq impotété, puerperá fieri velis.

Τίλματα vulsiones aut vellicationes dicuntur, & idem quod σπάσματα significant, fiuntq; cùm musculorum fibræ nimis distentæ rumpuntur, Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (p. 698.59.) τὰ δὲ σπάσματα περὶ τὰς ἶνας γίνεται τῶν μυῶν ὅτε πλέον ταθεῖσαι, ὡς ἐνίας ῥαγῆναι, ἃ καλοῦσιν ἰδίως οἱ νεώτεροι τῶν ἰατρῶν τὰ τοιαῦτα παθήματα τίλματα. Vulsa autem fiunt in musculorum fibris in tantum distétis vt quædam rumpantur, quæ propriè à recentioribus medicis τίλματα, h. e. vellicationes seu discerptiones nűcupantur. Sic enim apud Gal. legi debere apparet, cùm mendosa sint omnia nostra exemplaria, etsi pro τίλματα non malè ῥήγματα legatur. Sunt etiam τίλματα Hippocrati linaméta cócerpta aut penicilli (τιλμάτια aut τιλτὰ dicuntur) velut lib. περὶ εὐχυμίας. (p. 16.4.) περὶ τιλμάτων, quo ad linamenta concerpta aut vulsa. De his enim agitur quæ Medico parata aut ꝓcurata esse debét. Sic τίλμα & τιλμάτιον forma diminutiua dicitur Archigeni apud Gal. lib. 2. τῶν κτ' τόπ. (p. 184.8.) in capitis vulnerib. linaméti genus quod concerptum aut vulsum nominatur, & aliàs μοτὸν τιλτὸν, aut τιλτὸν simpliciter, & inter quinq; μοτοῦ genera annumeratur. Τιλμοὶ verò apud Hippocr lib. περὶ χυμῶν (p. 114.41.) & lib. 1. Epid. (p. 375.50.) sunt vellicationes aut euulsiones, quales cốtingűt in his qui floccos legűt & pilos è vestib. euellűt, aut festucas in pariete carpűt, méte læsa, vt sæpe cốtingit in morbis acutis, phrenitide & peripneumonia. Quãdoq; etiã partiũ vellicationes aut lacinationes significất, quæ humores acres aut pus erodés continent, vnde partes distéte & velut pűctę dolét. Interdű etiã partiũ vulsiones quas desipientes ægri faciűt, vt scribit Gal. Com. 3. in lib. 1. Epid. (p. 377.45.)

Τιμωρεῖν & τιμωρῆσαι, opé ferre, auxiliari, opitulari, succurrere, cốferre significat, vt multis locis indicat Gal. apud Hipp. Lib. de rat. vict in morb. ac. (p. 48.15.) ἢν μὲν οὖν μὴ πρὸς τιμωρήσῃ τις ὁκόσον δέεται. Nisi igitur quis quantum opus fuerit opé tulerit. Vbi etiã scribit Gal. ἔτι δὲ τὸ τιμωρῆσαι παρά τε τοῖς ἄλλοις παλαιοτέροις, καὶ αὐτῷ τῷ Ἱπποκράτει πολλάκις ἀντὶ τοῦ βοηθῆσαι λέλεκται, καὶ κατὰ τὰ ἄλλα συγγράμματα δέδεικται, διὰ τῶν γεγενημένων ἡμῖν ἐξηγήσεων εἰς αὐτά. Quòd auté τιμωρῆσαι tum apud antiquos, tű etiã apud Hippocr. sæpius pro βοηθῆσαι dictű sit, quod est opé ferre, in ais libris ostensum est, per eas quas in illos scripsimus expositiones. Rursusq; ibid. (p. 49.37.) καὶ οὕτως ἐς τὸ κακὸν ἀλλήλοισι συντιμωρέουσι. Atq; sic in perniciế mutuò cốspirant. Vbi etiam scribit Gal. ὅτι τὸ τιμωρεῖν ἀντὶ τοῦ βοηθεῖν, εἴτ' ἄλλοι παλαιοὶ καὶ ὁ Ἱπποκράτης λέγειν εἰώθασι, πολλάκις ἤδη πρόσθεν εἴρηται. καὶ νῦν οὖν τὸ συντιμωρεῖν ἀλλήλοις εἰς τὸ κακὸν εἶπεν, ὅτι τὸ συμφέρειν καὶ συμπαθεῖν. Quod verbum τιμωρεῖν pro βοηθεῖν vsurparint tű antiq tum Hipp. ipse, sæpius antea dictum est. Atque nunc etiam dixit, τὸ συντιμωρεῖν ἀλλήλοις εἰς τὸ κακὸν, pro conferre aut prodesse. Ac rursus ibidem (v.52.) παραπλήσιοι εἰσιν αἱ τιμωρίαι, similia sunt auxilia. παραπλήσιαι αἱ βοήθειαι γίνονται, exponit Gal. Et (v. 54.) ἔστιν ὅτε καὶ διαφερόντως τιμωρητέον. est vbi non vno auxiliandum modo. διαφερόντως χρὴ βοηθεῖν explicat Gal. Ac rursus ibidem (p. 63.5.) τιμωρητέον δὲ τοῦτο δὲ τὸ μέρος τῷ ἐναντίῳ λόγῳ. Cæterum pars hæc contrario sermone iuuanda est. Vbi τιμωρητέον βοηθητέον exponit etiam Gal. Et lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 242.29.) τιμωρέειν δὲ ὡς μὴ ἐπιτυχοῦσα διάρροια ἐπιγινομένη σώματι φλαύρως ἔχοντι πονήσῃ μιν. Sed auxiliű ferendű est (h. e. ꝓuidendű est) ne his succedés alui ꝓfluuiű, corpore iã malè habito, ipsam dolore affligat. τιμωρέοντες Erot. apud Hipp. βοηθοῦντες, h. e. opé ferés exponit, citato Euripidis testimonio. Verùm τιμωρέοντας & βοηθοῦντας legisse Erot. existimo & subindicare locű lib. de art. (p. 592.4.) ἵνα αὐτὰς εὑρήσεις δεῖν τιμωρέοντας τῷ παθήματι. vbi quis crustas inurere possit, quæ huic affectioni opem afferant. Vbi etiam Gal. τιμωρέοντας βοηθοῦντας exponit, & verbi τιμωρεῖν ac τιμωρέεσθαι vsum edocet, adducto etiam Euripidis testimonio.

Τιταίνεσθαι, idem quod τείνειν aut τείνεσθαι, tẽdere aut tendi, distendi, trahi, vt lib. 5. Epid. (p. 339.35.) ἐξαιρεθέντος τοῦ βέλεος ἐτιταίνετο, sublato iaculo distendebatur. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 274.42.) καὶ ἐς τὰ σκέλεα ἡ ὀδύνη ἐμπίπτει καὶ τιταίνεται. & dolor in crura incidit & distenditur. Est auté verbum Homero frequens, vt Il. β. (v. 390.) ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων. quod ἕλκων & τείνων exponit Schol. τιταίνετο autem ἔτεινε actiue exposuit Erot. vt antea scripsimus, & ἀνετιταίνετο, quod de rigido & immobili ægro dicitur, velut antea ibidem (p. 337.43.) ἐτιταίνετο τὰ σκέλεα καὶ χεῖρας, de crurum & manuum rigiditate effert Hippocrates.

Τίτανος ἡ κονία exponitur Erotiano apud Hippocr. calx aut cinis lixiuus ex calce eliquatus. Est & τίτανος ἡ ἀσβεστος, calx viua, nő extincta, quam etiam plæriq; ἄσβεστον vocant, Gal. lib. 1. τῶν κτ' τόπ. (p. 164.12.) eaq; vtit in aridis depilatoriis.

¶ Τὸ θειῶδες quod est apud Erotianum, vide antea in Θειῶδες.

Τολμᾶν Erotianus apud Hippocr. ὑπομένειν exponit, quod est sustinere. Vnde τολμηροὺς dici vult τοὺς πάντα ὑπομένοντας, eos qui omnia perferunt aut tolerant. Legitur verò apud Hippocr. initio Progn. (p. 118.19.) ὥστε τολμᾶν ἐπιτρέπειν τοὺς ἀνθρώπους σφέας αὐτοὺς τῷ ἰητρῷ. ita vt audentius seipsos medico committant, aut, vt medico se committere sustineant, hoc est, audeant. Aliôqui sustinere hîc pro perferre aut tolerare parum quadrat.

Τομεῦς ἢ τμεὺς χαλεῖται apud Gal. in Exeg. σιδηροῦν ἐργαλεῖον δίχηλον, ᾧ οἱ χαλκεῖς πρός ἄλλα τέ τινα καὶ πρὸς τὸ ἀναβάλλειν ἢ μοχλεύειν ἥλους χρῶνται. vocat ferreũ instrumẽtũ bisulcũ, quo fabri ferrarii tum ad alia quędã tum ad extrahẽdos tum ad emouẽdos clauos vtunt, forcipẽ nominant. τόμια verò legit apud Varinũ, vt nõ parũ mihi sit suspecta lectio. Est autem τμεὺς Hesychio τμήτης, ἤγουν ὁ τέμνων, sector, incisor, h.e. scalprum aut culter incisorius & sectionis instrumentum, aut quo ipsa sectio administratur.

Τόνοι apud Hipp. neruorum nomine cõprehendunt, siue ex cerebro, siue ex spinali medulla ortum ducãt. Gal. lib. 1. de motu musculorũ scribit vnũ & idem instrumentum duob. appellatum nominib. νεῦρον & τόνον, quòd scilicet νεύειν & τείνειν, h.e. nutare & tẽdere possit. Idẽ Cõ. 1. in lib. 6. Epid. (p.443.35.) τρία γάρ ἐστι γένη σωμάτων ὁμοιομερῶν ἐν τοῖς ζώοις ἄναιμά τε καὶ ἀκοίλια φαινόμενα· τὰ μὲν ἐξ ὀστέων, τὰ δ' ἐξ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου, τὰ δὲ ἐκ μυῶν φυόμενα· ὀνομάζει δὲ ἀπὸ μὲν Γ' ἐπιτυχοῦντες τοὔπισω τὸ μὲν πρῶτον αὐτῶν εἰρημένων σύνδεσμος, τὸ δὲ δεύτερον, νεῦρον ἢ τόνος, τὸ δὲ τρίτον, τένων. Tria siquidem sunt in animantibus ipsis similariũ corporũ genera, tum exanguia, tum cauitatis expertia, alia quidem ex ossib. alia ex cerebro & dorsali medulla, alia verò ex musculis ortũ trahẽtia. Ex quibus primum quidem ferè ab Hip. σύνδεσμος, h.e. ligamentũ nominatur, secundum verò neruus & τόνος, tertium autem tendo. Sic etiam Rufus Ephesius ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. τόνους dici scribit neruos tam ex cerebro quàm ex spinali medulla originẽ ducentes, & corporis actionem, motionem & sensum obeũtes. Ea verò notione τόνοι sępe vsurpantur Hip. vt lib. 2. Epid. (p.317.1.) δύο δὲ τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλου ὑπὸ τὸ ὀστέον τοῦ μεγάλου σπονδύλου. Duo verò nerui à cerebro infra magnæ vertebræ os. Quod repetit lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p.60.48.) Et rursus ibid. (p.316.47.) ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίην τόνον ἔχουσι, quę vtraq; ex parte cũ arteria neruum habent. Lib. verò de art. (p.591.24.) εἰσὶ γὰρ ἐπικαίροισι τόνοισι γειτονεύοντες. Sunt.n. valde pcipuis neruis vicina. Vbi scribit Gal. ὑποκεῖσθαι τῷ ὑπὸ τῇ μασχάλῃ φησὶ τόνους ἐπικαίρους· οὕτως ὀνομάζων τὰ νεῦρα· γελοίως οὖν ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἰατρῶν οἴονται τόνους ταύτης ἐκεῖνα τὰ νεῦρα μόνον προσαγορεύεσθαι, ὅσα κατὰ τὴν συζυγίαν ἐξ ἐγκεφάλου πέφυκεν, ἐπειδὴ κατὰ τὸ βιβλίον τῶν ἐπιδημιῶν ἔφη· δύο δὲ τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλου παρὰ τὸ ὀστέον τοῦ μεγάλου σπονδύλου, καὶ τὰ τούτων ἐφεξῆς· τὰ γὰρ ἐπὶ χεῖρας φερόμενα, πρὸς ἁπάντων ὁμολογεῖται τῶν ἀνατομικῶν, ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν τράχηλον φύεσθαι νωτιαίου, καθ' ἃ μέρη πλησιάζει τῷ θώρακι, καὶ ὡς φαίνεται ταῦτα προσαγορεύων τόνους, ἔν τε τῇ νῦν εἰρημένῃ ῥήσει καὶ μετ' αὐτὴν πάλιν ἐφεξῆς δίς, καὶ κατωτέρω δὲ πάλιν ἐν τοῖς περὶ ῥάχεως λόγοις τόνους ὀνομάζει τὰ νεῦρα. Subiectos esse glandulis quæ sub axilla sunt τόνους præcipuos ait, ita neruos nominans. Ridiculum igitur est, quòd quidã recẽtiores Medici existimãt neruos illos duntaxat ab eo appellari τόνους qui coniugati & partes à cerebro exoriuntur, propterea quòd in lib. de Morb. vulgaribus dixerit: Duo verò nerui à cerebro iuxta os magnæ vertebræ, & quæ sequuntur: Nam qui ad brachia ferũtur nerui, ab omnibus dissectionis peritis exoriri cõceduntur à dorsali medulla circa collũ, qua thoraci vicina est, quos etiam nunc τόνους appellare Hipp. in præsenti dictione constat, & post hãc rursus bis, tùm infrà iterum, vbi de spina agens τόνους neruos nominat. Ac rursus ibid. (v.36. & 38.) οὐδ' αὖ τόνους οὐδὲ μηχανῇ δεῖ τιτρώσκειν, neq; neruos illos vllo modo vulnerare oportet. Et, οἱ δὲ τόνοι ὧν δεῖ προμηθεῖσθαι. & nerui quorum curã habere oportet. Neruos verò illos sub axilla valde insignes, quos ἐπικαιροτάτους τόνους vocat Hippocr. iterũ his verbis exponit Gal. ibid. (p.592.38.) ἐκεῖνα μὲν οὖν τὰ νεῦρα τόνους ἐπικαιροτάτους εἶπεν, εἰθισμένος χρῆσθαι τούτῳ τῷ ὀνόματι κατὰ τῶν μεγάλην δύναμιν ἐχόντων, ὥσπερ ἔχουσιν ἐκεῖνοι, καὶ τῷ γε τὸ πλησίον εἶναι τῷ νωτιαίῳ, καὶ αὐτοὺς παχυτάτους τὴν οὐσίαν ὑπάρχειν. Neruos igitur illos τόνους, hoc est, tenores valde præcipuos & insignes dixit, hoc nomine vti solitus in his quę magnam vim habent, sicut illi, quòd & vicini sint dorsali medullæ, & crassissimam habeãt substantiam. Rursusque apud Hippocr. ibid. (p.612.54.) ἤδη ἂν κοινωνήσωσιν οἱ τόνοι οἱ σύνεγγυς. quibus communicant qui vicini nerui sunt. Vbi etsi neruos dorsi & vertebrarum intelligit Gal. ad ligamẽta tamen referre mauult quæ sua vi vertebras ex quibus ortũ ducunt, tuberculorum communicatione facilius in peruersionem trahant, quàm nerui molles, exigui & imbecilli. Rursus etiam ibid. (pag. 616.44.) τόνοι νευρώδεις vocantur Hipp. nerui ad latera vertebrarum ex vtraq; parte à summo ad imum per longitudinẽ protẽsi. Quos νευρώδεις ἰσχυροὺς validos exponit. Gal. Et iterũ (p.617.28.) τόνοι δὲ κοινοὶ παρὰ πάντας καὶ ἐν τοῖσιν ἔξω μέρεσι καὶ ἐν τοῖσιν ἔσω παρατέταται. Nerui verò cõmunes ad omnes, tam in exterioribus quàm interiorib. partib. porrigũtur. Vbi τόνοι vocat nerui q ex spinali medulla orti, ad vertebras iuxta eorum commissuram prætenduntur. Vbi τόνους τὰ προαιρετικὰ νεῦρα vocat Gal. hoc est, neruos motum voluntarium obeuntes. etsi quidam ἐξαίρετα νεῦρα legere videntur, præcipuos & eximios neruos intelligentes. Ac rursus ibid (p.624.34.) καὶ οἱ τόνοι ἀπὸ τῶν ἐπικαιροτάτων τῶν ἐν τῷ σώματι τὰς ἀφορμὰς ἔχουσι. & nerui à præcipuis corporis partibus exortus habent. Vbi etiam τόνους τὰ νεῦρα exponit Galen. neruos intelligẽs qui à dorsali medulla circa thoracem originẽ ducunt. Quibus certè subindicatis & expressis locis τόνοι exponuntur. Erot apud Hip. cùm scribit: τὰ περιτεταμένα σώματα ταῖς σαρξίν, οἷον φλέβας, νεῦρα, καὶ τὰ ὅμοια, τόνους ὀνομάζει, ἀπὸ τοῦ περιτετάσθαι. ἔνιοι δὲ τὰ νεῦρα μόνον· ἔνιοι δὲ τοὺς ὑμένας ἔφασαν. Carnibus circuntensa corpora, velut venas, neruos & similia, τόνους nominat, ἀπὸ τοῦ περιτετάσθαι, quod est circuntendi. Interdum verò neruos duntaxat, nonnulli etiam membranas dixerunt. Atque etiã rursus lib. de art. (p.639.23.) τόνους vocat neruos qui ad interiorẽ femoris partẽ feruntur. ἐγγὺς γὰρ ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ ἐγκέεται τοῖσι τῶν τόνων τῶν ἐπικαίρων. Caput.n. femoris proximè ad præcipuos neruos incubit. Vbi scribit Gal. ὀνομάζει δὲ τόνους τὰ εἰς γαστροκνημίαν φερόμενα διὰ τοῦ βουβῶνος νεῦρα, τὰ

ἀρτηρίῃ καὶ τῇ φλεβὶ κοινὴ) ἢ ἐπὶ ἐπιχεῖσαι τάδε τὰ τόνα, καθότι καὶ πρόσθεν ἐμάθομεν, ὅσοι μεγάλην τινὰ ἔχει δύναμιν αὐτὰ ὀνομάζειν. Τόνους nominat neruos qui vnà cũ arteria & vena per inguẽ deferuntur, quos præcipuos vocat, quod (velut antea didicimus) quicunq; magnam habent vim eos ita appellare consueuit. Est certè τόνος νεύρων & ὀργάνοις ὄνομα, vt scribit Aretæus cap. 4. lib. 1. ὀξ. παθ. vt non solùm neruum, sed & neruorum contentionem indicet. Qua notione scribitur libello περὶ ἀδένων (p. 58. 21.) de cerebro, ἔχει γὰρ καὶ τόνον, habet enim cõtentionem, hoc est, vim intendendi & contrahendi totius corporis per gen.⁹ neruosum, vt rectè exponit Zuinggerus, etsi Cornarius πόνον legisse videtur. Sic lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 59. 40. & 41.) ὁ τῆς ἀρτηρίης τόνος, & ὁ ἰθὺς τόνος, arteriæ extensio & recta extensio dicitur. Ex eademq; analogia τόνῳ διαχωρήματα, aut πόνοι ἐξιόντα, sunt egesta alui recrementa cum multa contentione, qualia in tinesmis, pauca, mucosa, pituitosa, cum inani labore, multo conatu & distentione prodeunt. In Coac. Prænot. (p. 444. 46. & 47.)

Τοξεύματα Gal. in Exeg. βέλη, h. e. sagittas exponit. Verùm τοξεύματι & βέλει legẽdum arbitror, vt exprimatur locus lib. 5. Epid. (p. 339. 29.) τὶς περὶ τὸν βουβῶνα πληγεὶς τοξεύματι. Quidam ad inguen sagitta percussus. Est autem hæc dictio Homero & Herodoto frequens.

Τόποι corporis partes & loca affecta dicunt Hip. aph. 46. lib. 2. & lib. περὶ φυσῶν (p. 118. 17. & 18.) & lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 94. 48.) ἢν ἐς τοὺς περιέχοντας τόπους ἐμπέσῃ τὰ ῥεύματα, si continentia loca fluxiones inuadant. Vbi etiam scribit Gal. τόπους δὲ εἰρηκε δηλονότι τὰ μέρη τοῦ σώματος, ἃ περιέχει αὐτὰς, καρδίαν καὶ ἧπαρ καὶ φλέβα τὴν συνάπτουσαν δηλονότι τὰ εἰρημένα σπλάγχνα, τὴν κοίλην ὕστερον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὀνομασθεῖσαν. Locos autem dixit corporis videlicet partes quas ipse ante adscripsit, cor, hepar, & venam prædicta viscera cõiungentem, cauam postea medicis nuncupatam. Sic lib. κατ' ἰητρεῖον τόπος sumitur, (p. 667. 15.) & affectam corporis partem indicat. Vbi etiam scribit Gal. ὀνομάζει γὰρ οὐ ... ὥσπερ μόρια τοῦ σώματος, οὕτως καὶ τόπους οἱ ἰατροὶ καὶ γέγραπταί πού ὅλα βιβλία περὶ τόπων πεπονθότων. Mediæ enim velut corporis partes ita & locos appellare consueuerunt. Et à quibusdam integra volumina de locis affectis scripta sunt. Et iterum Gal. initio lib. 1. de loc. aff. τόπους ὀνομάζουσι τὰ μόρια τοῦ σώματος, οὐχ οἱ νεώτεροι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ἰατρῶν οὐκ ὀλίγοι. Locos nominãt corporis partes non solùm recentiores Medici, verumetiam ex veteribus non pauci. Indeq; liber inscriptus est Hip. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, quod partium corporis humani, tum secundum naturam, tum præter naturam affectarum connexionẽ contineat & edoceat. Hinc quoq; τοπικὰ medicamẽta nomẽ habẽt, q̃ laboratib. partib. admoueant, & librorũ τῶν κατὰ τόπους inscriptio depẽdet, quòd affectis corporis partib. cõuenientia remedia & medicamẽta adhibeant, eorumq; vsum ꝓfiteantur.

Τορνεύματα ξύσματα, h. e. ramenta exponit Gal. in Exeg. significant autẽ scobem q̃ lima deteritur aut ramẽta quæ torno decutiũtur. Ramenta. & scobem dixit Plinius cap. 8. lib. 24. quæ τορνεύματα de fraxino dixit Diosc. cap. 109. lib. 1.

Τορυνᾶν apud Hipp. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 208. 44.) idem significat quod aliis τορυνεῖν, quod est toryna aut tudiculã agitare. & τορυνᾶν ἅμα αὐτοῖς. & simul ipsa tudicula aut toryna agitato. aut cõmisceto vt dixit Caluus. Cornarius verò cũ tudicula vndiquaque expassa brachia habente, agitato. Est verò τορύνη peculiariter (vnde verbũ hoc deductũ est) instrumẽtum quo aliquid in olla agitat & teritur inter coquendum, vt sunt quędam cochlearia lignea, aut spathę aut tudiculæ à tundẽdo dictæ. Toryna Erasmo dicitur in Chiliad. Quòd autẽ τορύνη pręcipuè adhiberetur agitandis inter coquẽdum leguminibus fresis, ἐτνοδόνος dicitur in Epigrammat. Aristoph. in Auibus (p. 371.) Ἔτνος δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τορύνης καὶ χύτρας· φέρε δὴ τὴν τορύνην. Vbi Schol. scribit: τορύνην λέγεται τὸ κυκῶν τὴν χύτραν, id quo olla agitat. Idem in Equitibus (p. 243.) & in Ranis (p. 151.) τορύνην τὴν χυτρόποδα vocat. Vbi etiã scribit ἔτνος esse ὁ κυαμος φάβα οἱ ἰδιῶται καὶ οἱ ἀρχαῖοι, τὸ διαλελυμένον ὑπὸ τῆς ἑψήσεως καὶ τῆς τορύνης. Pollux lib. 6. cap. 13. in culinariis vasis & instrumentis τορύνην accenset, & εὔεργον καὶ τόρυνον dici scribit, vnde τορύνησαι τὸ τορυνῆσαι. Pro quo ex Etymologo adducitur, τορύνην εὐεργὴν dici. τορύνην autem deriuatam volũt à verbo τορέω, q̃ ῥίζω significat, vnde & τόρος. Dicit & τορυνῆσαι Polluci quod est agitare & terere, aut inter coquẽdum mouere. Inde verò Torynitos vocat Cælio Aurel. cap. 1. & 4. lib. 1. Tard. Pass. pulticula in olla elixa ex pane cõfecta, inter coquẽdũ tudicula vel cochleari assiduè agitata, ne vrat aut nidorẽ oleat. Vulgus Gallicũ [pain gratté] hanc pulticulam nominat. (τῶν antea.

Τοὺς ὀδόντας ἐρείσαι) apud Erot. Vide ξυνερείσεις ὀδόν-

Τὸ χῶμα ἀφυῶδες Apud Erotianum. Vide antea Ἀφυώδης χῶμα.

¶Τράγος dicitur Græcis ea affectio in adolescentibus, cùm ad annum decimum quartũ vox in grauiorẽ mutatur & pubescere incipiunt, ac Venerem appetere, tũcq; testes intumescunt. Quod in hircis Venerem iam affectantibus planẽ conspicitur, in quibus tunc testes valde intumescũt, à quibus nomẽ deducitur, vnde τραγᾶν & τραγίζειν effertur. Hip. verò τράγος de testiũ tumore magis quàm de vocis mutatione in Venerem appetentib. & iam semẽ apparantibus dici videtur lib. 6. Epid. aph. 25. sect. 4. τράγος ὁκότερος ἂν φανῇ ἔξω. Videndũ enim monet vter testis intumescat & extra ꝓmineat, quam affectionẽ τράγον nominat. Quod etiã Gal. lib. 2. de Semine (p. 244. 18.) his verbis innuere videt: ὅτι δὲ καὶ τῶν ὀρχέων ὁ παχύτερος μὲν ὁ δεξιὸς ὑπάρχει καὶ πρότερος μὲν ἐν τῷ τραγᾶν διαφυσεὶς ἀρρενογόνος ποιεῖ. λεπτότερος δὲ καὶ ὕστερον ἀρξάμενος ἐξαίρεσθαι, θηλυγόνος. Eadẽ quoq; ratione vbi testis dexter plenior quidem fuerit, & prior in eo quod τραγᾶν Græcis, Latinis hircire dicitur, intumuerit, mares facit: gracilior verò & posterior intumescens, fœminas:

Vbi τραγᾷν de testium illa intumescentia dici videtur, cùm primùm ad coitum feruntur animantes. Quod tamen illic nõ animaduertit Interpres. Idẽ quoq; lib. 14. de Vsu part. (p.524.17.) ὁ δὲ ὄρχις ὁ δεξιὸς ὅταν ἀσθενέστερος ἀποφανθῇ θατέρου, πρότερον ἐπισημαίνει κατὰ τὸν καλούμενον τράγον ὁ ἀριστερὸς, κἂν τῷδε τεκμαίρεσθαι τὸ ζῶον τοῦτο θηλυγόνον ὑπάρχειν· ὥσπερ εἰ καὶ κατὰ φύσιν αὐτὸς μένοι, πρότερόν τ' ἂν ἐξαίροιτο κατὰ τὸν τράγον ὁ δεξιὸς, ἀρρενογόνον τ' ἂν ἐκεῖνο γίνοιτο τὸ ζῶον, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ. Testiculus verò dexter cùm altero imbecillior redditus fuerit, prior in eo affectu qui Græcis τράγος dicitur sinister eminet, indeq; coniicere licet hoc animal fœminam procreaturum. Non secus ac si is secundum naturam permanserit, dexterq; prior in eo affectu qui τράγος dicitur attollatur, animal illud (quantum in se erit) mares generaturum. Et si sanè ibid Gal. ἐν τῷ τραγᾷν, vtranque affectionem, nimirum vocis mutationem & testium tumorem, coniungere videtur, locum lib. 6. Epid. explicans (ibidem vers. 39.) his verbis: ὅπως οὖν κἀκεῖνα πρὸς Ἱπποκράτους ἐλέγετο, τράγος ὁπότερον ἂν φανῇ ἔξω, ὄρχις δεξιὸς ἄρρεν, ἀριστερὸς θῆλυ. ὁπόταν γὰρ πρῶτον ἐξαίρηται τὰ γεννητικὰ μόρια, καὶ μεταβάλλῃ πως ἐπὶ τὸ τραχύτερόν τε καὶ βαρύτερον ἡ φωνὴ (τοῦτο γὰρ τὸ τραγᾷν ἐστι) τότε παραφυλάττειν ὁ Ἱπποκράτης κελεύει, πότερον μέρος μόριον ἐστὶν ἰσχυρότερον. τὰ γὰρ ἀνοιδισκόμενα πρότερον, καὶ πλεονεκτοῦντα κατὰ τὴν αὔξησιν, ἐκεῖνα δήπουθεν ἐστὶ τὰ ἰσχυρότερα. Eodem certè pertinent quæ ab Hippocr. sunt dicta: Videndũ vter testis promineat (qui affectus τράγος dicitur) si dexter, mas, si verò sinister, fœmina portenditur. Cùm enim primùm partes genitales intumescunt, voxque quodammodo in asperiorem & grauiorem mutatur (id enim est Græcis τραγᾷν, nobis hircire) tunc obseruare iubet Hippocrates, vtra partium sit robustior. Quæ enim prius intumescũt & incremento abundant, eæ vtiq; robustiores existunt. Atq; inde contingere arbitror vt Alexander Aphrodisiensis in suis Quæstionibus naturalibus hãc vocis immutationem non simpliciter τραγᾷν aut τραγίζειν dixerit, sed βραγχᾷν τραγᾷν, vt eam raucam vocis immutationem indicaret. Τραγίζειν autẽ verbo (quod ex τράγος deductum est) vtitur Hip. aph. 18. sect. 3. lib. 6. Epid. in adolescentium ætatis mutatione, cùm Venere vti incipiunt, iisq; vox asperior & inæqualis redditur & quodammodo raucescit, & sanguinis profluuiũ ex naribus cõtingit, eo feruidiore effecto. Quod iis cõtingit cùm ad pubertatẽ accedunt, & vt loquitur Hipp. aph. 27. lib. 3. πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, circa annum ætatis decimum quartũ, vt scribit Alex. Aphrodis. quæst. 123. lib. 1. Vbi τραγίζειν βραγχεῖ τραγᾷν dicit, quòd vbi pubescere incipiũt adolescentes, vox iis rauca & inequalis hircorum more fiat, indeq; τραγίζειν hircire dicimus. Gaza caprire vertit apud Arist. qui lib. 7. hist. animal. cap. 1. istud exacto anno decimoquarto contingere scribit his verbis: φέρειν σπέρμα πρῶτον ἄρχεται τὸ ἄρρεν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐν τοῖς ἔτεσι τοῖς δὶς ἑπτὰ τετελεσμένοις, ἅμα τε καὶ τρίχωσις τῆς ἥβης ἄρχεται, καθάπερ καὶ τὰ φυτὰ τὰ μέλλοντα φέρειν τὸ σπέρμα ἀνθεῖν φησὶ πρῶτον Ἀλκμαίων ὁ Κροτωνιάτης. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον ἥ τε φωνὴ μεταβάλλειν ἄρχεται ἐπὶ τὸ τραχύτερον καὶ ἀνωμαλέστερον, οὔτε ὀξεῖα οὖσα, οὔτε πω βαρεῖα, οὔτε πᾶσα ὁμαλὴ, ἀλλ' ὁμοία φαινομένη ταῖς παρατεταμέναις καὶ τραχείαις χορδαῖς, ὃ καλοῦσι τραγίζειν· γίνεται δὲ τοῦτο μᾶλλον τοῖς πειρωμένοις ἀφροδισιάζειν· τοῖς γὰρ περὶ ταῦτα προθυμουμένοις καὶ μεταβάλλουσιν αἱ φωναὶ εἰς τὴν τῶν ἀνδρῶν φωνὴν, τοῖς δ' ἀπεχομένοις τοὐναντίον. Mas vt plurimùm semen primùm habere incipit annis quatuordecim exactis, simulq; pubes pilos habere occipit, haud aliter quàm plantæ quæ semen habere volunt, quod primùm florere dicit Alcmeon Crotoniates. Per id tempus verò vox etiam in asperiorem & inæquabiliorẽ mutari incipit, neq; amplius acuta existit, neq; grauis, naq; omninò æquabilis, sed qualis in incõtentis & asperis fidib. esse apparet, quod hircire dicunt. Id autẽ iis magis cõtingit qui rẽm Venereã exercere conatur. In id enim incumbentibus, vox etiam in virilem permutatur iis verò qui abstinent, cõtra euenit. Idem quoq; lib. 5. de gener. animal. cap. 7. διόπερ καὶ τῶν σπερματικῶν πόρων μεταβαλλόντων πρὸς τὴν ἡλικίαν ἣ δύνανται τὸ σπέρμα ἐκκρίνειν, συμμεταβάλλει καὶ τοῦτο τὸ μόριον· τούτου δὲ μεταβάλλοντος, καὶ ἡ φωνὴ μεταβάλλει μᾶλλον μὲν τοῖς ἄρρεσι. συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν θηλειῶν, ἀλλ' ἀδηλότερον γίνεται, ὃ καλοῦσί τινες τραγίζειν, ὅταν ἀνώμαλος ᾖ ἡ φωνή. Quapropter ea ætate qua semen excernere possunt, immutatis semen deferentibus meatibus, ea pars quoq; simul immutatur, eaq; immutata vox præcipuè quidem in maribus cõmutatur. Quod etiã fœminis, etsi obscurius, cõtingit, quod quibusdã hircire dicitur, cùm vox inæqualis efficitur. Sunt qui τράγοι & τραγίζειν apud Hip. dici velint de iuuenib. Venerẽ expertis, eamq; hircina libidine appetentibus, tuncq; hircum olentibus, quos hircosos aut hirquitallos antiqui dicebant, vt τραγίζειν hirquitallire. Sic enim Festo dicũtur hirquitalli, pueri primùm ad virilitatem accedentes, sic ab hircorũ libidine dicti. Vnde etiam τράγος olidum illum fœtorem indicat propriè sub alis incubãtem, ex quo τραγομάσχαλοι hircosi dicuntur, γράσος magis propriè nominatur, de quo Horatius, grauis hirsutis cubat hircus in alis.

Τράγος etiam edulii genus est quod ex zea parabatur, vt scribit Galen. Com. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.43.42.) aut ex olyra, vt lib. de alim. fac. Quod Plinius Tragum vocat cap. 10. lib. 18. Inter Cerealia quoque τράγος annumeratur & herbacea. Est & τράγος vitium affectio, cùm fructu carẽtes frondium copia luxuriant, & fructus inopiam foliorũ vbertate cõpensant. Sic enim τραγώσας ἀμπέλους dicit Arist. lib. 5. de gener. animal. cap. 18. ὑπὸ τὸ πάθος τὸ τραγᾶν. Quod de vitibus τραγᾷν etiam dixit Theoph. lib. 5. de Caus. plant. cap. 10. & 13. Vbi tamen τρυγᾷν pro τραγᾷν vitiosè legitur, vt aliàs sæpe. Hoc in vitibus vitium Plinius articulationem vocare videtur ex Theophrasto cap. 24. lib. 17. quòd earum iniuriæ in articulis sentiantur.

Τεάμμ Erotianus apud Hippocr. exponit τὸν ὅρον ὅνπερ ἐπὶ τὸ πόπρωτον καλῶμεν, hoc est, lineam illam mediam quæ scrotum medium intersecans, per πάρον ad anum vsque tendit. At Rufo Ephesio ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπ. μορ. (p.23. & 29.) ἡ διὰ μέσου γραμμὴ τεάμις dicitur, οἱ δὲ ὄρρον ὀνομάζουσι. Hesychio τεάμις est τὸ ῥῆγμα τῆς ἕδρας, & ὁ ὄρος, τινὲς ἔντερον, οἱ δὲ ἰσχίον. Sic τεάμμ vel τεάμις τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας significat Aristophani, hoc est, podicem, σφιγκτῆρα. Lysimacho vt scribit Erotianus. Polluci quoque lib. 2. τὸ ῥαφῇ μὲ ἐοικὸς ἀπὸ τοῦ καυλοῦ διὰ τῆς ὀσχέων μέσου, ἀπὸ τὸν ὀνομαζόμενον πάρον, εἰς τὸ δακτύλιον καταλῆγον, περίναιον ὀνομάζεται, ἢ τεάμις, ἢ ὄρρος.

Τεαυλοὶ, balbi aut blæsi, qui pronunciando literas quasdam proferre non possunt, τεαυλίζειν enim linguæ vitium esse scribit Gal. Com. ad aph. 32. lib. 6. cùm scilicet lingua eas voces proferre non potest quæ per τ & ρ scribuntur, qualis fuisse Alcibiades ridetur ab Aristophane. Quod vitium fit ex nimia humiditate, mollitie & imbecillitate musculorum linguæ, qui ad primores dentes firmiter nequeunt stabiliri ad earum literarum prolationem. Sic etiam τεαυλοὺς in linguæ non vocis vitio annumerat Galen. Com. 2. in lib. 1. Epid. (p.372.52.) Lib. 2. Epid. (p.317.20. & p.318. 1.3.5.) & aphoris. 32. lib. 6. & lib. 1. Epid. (p. 372.21.) Hinc τεαυλότης aut τεαυλισμὸς balbuties aut blæsitas dicitur, ὀνοματοπεποίηται ἡ λέξις ἀπὸ τινος ποιοῦ ψόφου (scribit Erotianus) dictio à quodam sono efficta est.

Τεαχίων ἐρέων, ἐρέων ῥακῶν, panniculorum laneorum aut fragmentorum exponit Erotianus apud Hippocrat. Verùm suspectum locum habeo & τρυχίων εἰρινέων legendum existimo ex lib. de art. (p.659.28.) ἡ ἐρρήγματι τρυχίων εἰρεινέων περιελίσσειν ταύτῃ μάλιστα. aut panniculorum laneorum, segmentis ea parte maximè inuoluenda: ἐρεινέων tamen passim legitur. εἰρεινέων tamen malim, quemadmodum εἰρεινεὲ ab εἰρέων deducitur. Aliæ autem voces quamplurimæ ibidem apud Erotianum explicantur ex lib. de art.

Τρέφεσθαι, πήγνυσθαι, quod est cogi, densari, coalescere, exponit Gal. Vide Τροφιώδες postea.

Τρηχύσματα Hippocr. sunt asperitates aut aspredines, velut lib. 2. Epid. (pag. 314.36.) τρηχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, οἷα ὑπὸ κωνώπων γινομένοις ἀναδήγμασιν ἴκελα. Aspredines quædam miliaceæ, culicum morsibus ferè similes, in summa cute enatæ. Quibus verbis papularum quædam origo indicatur, quę à sanguine tantùm cõcalefacto aut feruido, non maligna aliqua qualitate affecto fieret; cùm aspredinẽ solam nec verò vllum in cute pruritum excitarent. Quarum ortus fuisse salutaris iudicatur, cum diebus criticis erumperent, & mulieres omnes ab exæstuante febrium ardentium incendio liberarent. Sic etiam τρηχυσμὸς ἐντέρου dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 81.9.) exasperatio aut diuexatio, intestini quam facit, perpetuus oxymelitis vsus.

Τριβὴ μετὰ λόγου, exercitatio cum ratione & vsus (qui videtur opponi cognitioni & ratiocinationi) & ex artis præceptis cõprehensio, quã λογισμὸν τριβικὸν vocat ἐν παραγγελίαις (p.17.9.) Sic ibid. (p.19.3.) τριβὴ & δογματ' ἰσορρ. exercitatio & pceptorũ cognitio opponunt. Et (v.5.) δογμάτων ἰσορίην, & χειροτριβίης ἀρεμαιότητα simul ponit, præceptorum cognitioné & exercitationis stabilitatem, constantiam, hoc est, certitudinem & fidem. τριβὴν eiusmodi τρῆγμα vocat Hippocrat. ibidem & lib. περὶ εὐσχημοσ. Τριβὴν vsum vertit Fabius cap. 16. lib. 2. cùm τριβὴν Critolaus rhetoricen vsum dicendi vocat. τρίβος etiam dicitur, & tritam consuetudinem indicat, velut τρίβος apud Hippocratem, viam tritam & hominum vestigiis calcatam, semitam & callem significat, translatitiè verò pro loco, vsu & consuetudine attrito aut calloso sumitur, vt scribit Gal. Com. 1. in lib. de art. (pagina 585. vers. 13.) Vnde τρίβον ποιέεσθαι dicitur brachii caput Hippocrati, cùm in loco in quem excidit, diu moram fecerit, eumq; velut vsu & cõsuetudine attriuerit, h.e. assueuerit, & inueterauerit. Sic etiam rursus lib. de art. (p.632.40.) ὅταν μὲ οὖν τρίβον λάβῃ τὸ ἄρθρον ἐν τῇ σαρκί. h. e. cùm igitur articulus in carne morã fecerit, aut assuefecerit & inueterauerit, ac veluti in ea sua mora & cõsuetudine callum & semitam fecerit. Vbi scribit Gal. τρίβον dici κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν τετριμμένων χωρίων ὑπὸ τῶν ὁδοιπορούντων. Eadem locutione vtitur in Mochlico (p. 512. 9.) πρὸς τρίβον ποιέει. quã innuit consuetudinem ipsam articulis elapsis callũ inducere. Lib. verò κατ' ἰητρεῖον τρίβος dicit (p.679.20.) vt ibid. scribit Gal. pars ea mẽbri, quã vel inflexum, vel extentum, vel in latus morã faciens operatur. Et τρίβος indicat eam partẽ corporis quæ teritur & qua aliquid agimus, aut cui innitimur ac insistimus, siue stantes, siue ambulantes, siue sedentes, siue iacẽtes: vt plantæ pedum stantibus atque ambulantibus, nates sedentibus, decumbentibus dorsum totum & capitis occipitium. Moram eam partem quidã vocant, quòd in ea mora fiat, alii semitam aut callem, quòd velut via teratur.

Τριταιοφυεῖς πυρετοὶ, febres ad tertianarum naturam prope accedentes dicuntur, & ex iis natæ, quæ tertio die inuadunt, & prope ad integritatem perueniunt: ita vt distinguantur à tertianis simpliciter dictis, & tertianis exquisitis, tertianis productis, & semitertianis, atque quodammodo in earum medio sitæ sint, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. 6. Epidem. (p.464.) Vbi etiam scribitur τριταιοφυεῖς dici posse generaliori notione febres omnes quę tertio quoque die inuadunt. At Com. 2. in lib. 1. Epid. (p.363.) etsi eas à semitertianis nominatim distinguit, iis tamẽ quodammodo adiungere videtur, vt & lib. de tẽp. morb. (p. 384.23.) De his enim scriptum videtur lib. 1. Epid. (p.356.20.) τὸ μὲ ὅλον οὐκ ἐκλείποντες, παροξυνόμενοι δὲ τριταιοφυέα τρόπον, in totum quidẽ nõ desinentes, sed earum more quæ ad tertianas propius accedunt inuadẽtes. Et rursus (p.362. 40.) οἱ δὲ δὴ ξυνεχέες μὲ τὸ ὅλον ἐόντες, οὐκ ἐκλείποντες παροξυνό-

παροξυνόμενοι δὲ πᾶσι τριταιοφυέα τρόπον. In totum quidem continuæ febres nihilque intermittentes, sed in omnibus earum more quæ propius ad tertianam accedunt, accessionem facientes. Istud enim de huiusmodi febribus illic explicat Galenus. Erotianus apud Hippocratem τριταιοφυεῖς febres ex lib. 6. Epidem. exponens, τριταιοφυεῖς dici existimat quibusdam τοὺς τριταίους ἢ εὐφωνίας χάριν. Magis tamen ad Philonidis Siculi sententiam accedere videtur, vt τριταιοφυεῖς dici velit, τοὺς παροξυσμοὺς ἐπισημαίνοντας, μὴ ἔχοντας δὲ εἰλικρινῆς τὰ μεταξὺ διαλείμματα: quæ cùm accessionum significationes habeant, inordinata tamen continent interualla, neque ad integritatem desinunt. Sic autem dici quòd magnam habeant cum febre tertiana similitudinē, esseq; paruos hemitritæos dictos. Lib. 6. Epid. sect. 2. aph. 15. ὅσοι τριταιοφυεῖς, τούτοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. In his febribus quæ ad tertianarum naturam propius accedūt, nox accessionem præcedens molesta est. Lib. etiam 4. Epid. (p. 330. 9.) Ἐ τριταιοφυέες, καὶ ἠπιαλώδεες, & febres ad tertianarum naturam prope accedentes, & Epiales. In Coac. quoq; Prænot. (p. 425. 20.) οἱ τριταιοφυέες ἀσώδεες πυρετοὶ κακοήθεες: Febres ad tertianarum naturā propius accedentes, cum anxietate malignæ. Et rursus (v. 25.) οἱ τριταιοφυέες πλανώδεες. Febres tertianarum naturam referentes, errantes. Ac iterum ibidem (v. 10.) τριταιοφυέα ῥίγεα dicuntur rigores febrium quæ propius ad tertianarum naturam accedunt. Sic τριταιοφυῆ ἀλγήματα sunt dolores qui tertio quoque die cum febris accessionibus inuadunt, & tertianarum febrium naturam retinent, ibidem (pag. 427. 16.) quæ & τριταιοφυῶς πυρετῷ παροξυνόμενα ἀλγήματα dicuntur, ibid. (p. 433. 4.)

Τριχίασις vitium est in oculis cùm pili in palpebris pungentes & inutiles enascuntur, vnde τριχιῶντες dicuntur lib. 4. τῶν κτ̓ τόπ. (p. 210. 27.) Vbi & περὶ τριχιάσιος agitur eodem lib. ad extremum. Est τριχίασις authori Definit. Medicarum (p. 400. 21.) βλεφάρων πάθησις, ἢ τῶν ἐν αὐτοῖς τριχῶν φύσις παρὰ φύσιν, palpebrarum casus & pilorū qui in eis sunt, ortus præter naturam. Huius idem tres ponit differentias, φαλάγγωσιν, πτίλωσιν, ὑπόφυσιν, quibus διστιχίαν aut διστιχίασιν addunt quidam. τρίχωσις dicitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 116. 49.) vt & Actuario. Dicitur & τριχίασις affectio, cùm in vrinis feruntur capillis albis quædam similia. Galen. Com. ad aph. 76. lib. 4. καλέουσι δὲ οἱ νεώτεροι τριχίασιν τὸ πάθος, ἐπειδὴ τριξὶν ὅμοια, ἢ μᾶλλόν γε ταῖς λευκαῖς ἐοικότα φαίνεται τὰ τοῖς οὔροις ἐμφαινόμενα. Τριχίασιν vocāt recētiores Medici, cùm villis, præsertim albis, ea quę per vrinam feruntur, similia apparēt. Pilimictionē quidam dicunt. Indeque τριχοειδέα σαρκία σμικρὰ ἐν τῷ οὔρηματι ξυνεξερχόμενα, h. e. caruncule minutæ capillamentorum effigiem præ se ferentes, cùm vrinis simul prodeuntes, dicuntur, in his quæ adiecta sunt ad lib. de Natura humana (p. 27. 51.) aph. verò 76. lib. 4. σαρκία σμικρὰ, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχωνται. Τριχίασις verò dicitur Erotiano: ἡ περὶ τοὺς μαστοὺς ἀπόστασις, abscessus circa mammas, cùm τριχιάσηται apud Hippocr. exponit. Ex quò facilè in animum induco, Erotianum legisse apud Hippocr. lib. 2. περὶ γυν. (p. 284. 32.) ὁκόταν γυναικὶ ὁ μαστὸς τριχιάσηται, cùm mulieri mammilla τριχίασιν passa fuerit, (vbi tamen passim τρηχὺς γίνηται scribitur) vt sit τριχίασις mammillarum scissura & asperitas, cùm interdum rimas habent veluti capillares, aut rugosas inæqualitates tenuissimis scissuris similes. Sic enim τριχίασις aut τριχισμὸς fracturæ speciem tenuissimam ac veluti capillarem significat, adeò vt plærunque sensum lateat. Eaque notione ἡ περὶ τοὺς μαστοὺς ἀπόστασις melius legeretur apud Erotianum. Est & τριχίασις pilare malum in mammis. τριχίαν vocat Arist. cap. 11. lib. 7. hist. anim. ἅπας γὰρ ὁ μαστὸς (vt scribit) σομφός ἐστιν οὕτως, ὥστε κἂν ἐν τῷ πόματι λάβωσι τρίχα, πόνος ἐγγίνεται ἐν τοῖς μαστοῖς, ὃ καλοῦσι τριχίαν, ἕως ἂν ἢ αὐτομάτη ἐξέλθῃ θλιβομένη, ἢ μετὰ τοῦ γάλακτος ἐκθηλασθῇ. Adeo enim fungosa tota mamma est, vt si in poculo pilum forte hauserit mulier, dolor in mammis moueatur, nec sedetur donec pilus vel pressus sponte exeat, vel cum lacte exugatur. Id malum τριχίαν vocant. Gaza pilare malum dixit.

Τριχολογεῖν est floccos vellere Hippocrati ægr. 13. lib. 3. Epid. post st. pest. quod faciūt phrenitici. Vbi mente capti sunt. ἐψηλάφα, ἔτιλλεν, ἔγλυφεν, ἐτριχολόγει, manibus palpabat, euellebat, scalpebat, floccos legebat, quæ sunt hallucinationū species. τριχολογεῖν κροκυδίζειν dixit Aretæus in Phreniticis & Gal. lib. 4. & 5. de loc. aff.

Τρῖψις frictio, quæ Hippocrati & antiquis ἀνάτριψις frequentius dicitur. Vide Ἀνάτριψις antea. Est & τρῖψις ὀργάνων instrumentorum attritus, aut attritio, cùm nimia siccitate functionum instrumenta exoluta redduntur & languida, translatione à vestibus aut vasis desumpta, quæ nimio vsu sunt attrita, aph. 1. sect. 3. lib. 6. Epid. Vbi tamen καταθλίψις ὀργάνων legitur Galeno.

Τρόμος tremor, est motus quidam compositus ex ea quæ deorsum fit latione, ex grauitate cuiq; innata, & ea quæ sursum, ex facultate tollere partes tentantē, vt scribit Gal. lib. de Tremore, palpitatione, &c. (p. 365. 4.) Vbi etiā Tremor esse dicitur impotentis ac debilis motus symptoma: aut motus voluntarius partium quæ sursum ac deorsum vicissim feruntur (ibidem, p. 466. 4.) vbi tamen vitiosè ἀκούσιος pro ἑκούσιος legitur. Cùm enim tremor motus sit, non fit sine mouendæ partis proposito, nec sine voluntario impetu, vt docet multis ibidem Gal. (p. 368.) in tremoris & rigoris differētiis. Fit autem tremor ex vehentis aut mouentis corpus imbecillitate. Atq; huius causas ibid. facit facultatem motricem debilem aut exiguam, onus aliquod graue & supra vires, timorem, senectutem, debilitatē, ex morbo, & quæcunque vires imbecillas reddunt. Τρομώδεες Phrenitici tremuli dicuntur Hippocrati, & qui subinde tremunt,

quod non nisi valde affectis & propè desperatis phreniticis contingit, ex summa resiccatione & neruorũ imbecillitate, in Prorrh. (pagina 173.40.176.17.175.24.) & Coac. Prænot. (p.426.33.35.& 36.) τρομώδεες ἐν τῷ λαμβάνειν, in prehendendo tremuli, hoc est, dum manibus aliquid prehendunt trementes, quod ex neruosi generis imbecillitate, affecto neruorum principio, contingit. In Coac. Prænot. (p.429.34.) χεῖρες τρομώδεες dicuntur in Prorrh. (p.200.26.) τρομώδεες πυρετοὶ, febres tremulæ, aut cum tremore in calcis syderatione, lib. de fract. (p.546.35.)

Τρόπος dictio est multiplicem & variam habens notionem apud Hippocr. Interdum nanque eius rei de qua agitur naturam, cõditionem, circumscriptionem, formam, speciem, consistentiam, genus ac differẽtiam indicat aut modum. Interdum etiam mores animi, consuetudinem, ingeniũ ac indolem, ac cuiusq; rei rationem, qua quid fit, ac modum. Istamque huius dictionis variam notionem multis annotat locis Galen. vt Com. 3. in lib. 1. Epid. (p.377.13.) τὸ δὲ τρόποισι ἐφεξῆς εἰρημένον, ἴδωμεν τί σημαίνει. χρῶνται γὰρ οἱ παλαιοὶ τῇ φωνῇ ταύτῃ κατὰ δυοῖν σημαινομένων, ὁτὲ μὲν ἐπὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος αὐτὴν φέροντες· ὁτὲ δὲ ἐπὶ τὰς διαφορὰς, ἢ τὰς ἰδέας τοῦ προκειμένου κατὰ τὸν λόγον πράγματος· οἷον εἰ περὶ διαίτης ὁ λόγος, τρόπους διαίτης εἰπὼν ὁ συγγραφεὺς, τὰς διαφορὰς αὐτῆς, ἢ τὰς ἰδέας δηλοῖ· καθάπερ γε καὶ εἰ πυρετῶν εἴποι τρόπους εἶναι πολλοὺς, τὰς διαφορὰς τούτων ἢ τὰ εἴδη σημαίνει· καὶ τοίνυν ἤτοι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη δηλοῖ, διὰ τοῦ φάναι, τρόποισιν, ἢ τὰς τῶν λόγων διαφορὰς, ἐπειδὴ περὶ λόγων προείρηκεν, ὡς εἰ καὶ οὕτως εἶπε, λόγοισι καὶ τοῖς τῶν αὐτῶν ἰδέαις ἢ διαφορῇσι· διαφορὰς γὰρ, ἢ ἰδέας, ἢ εἴδη κατὰ τὸ παρὸν, οὐ διοίσει λέγειν, ἁπάντων τούτων γιγνομένων ἐν τῇ τομῇ τῶν γενικῶς νοουμένων. Quòd deinde τρόποισι dixit, (nos modis vertimus) quid denotet videamus. Hac enim voce veteres duobus in significatis vtuntur, interdum quidem pro animi moribus eam vsurpantes, interdum etiam pro differentiis aut formis eius rei de qua præsens fit sermo. Velut si de victus ratione sermo habeatur, cùm τρόπους διαίτης author dicit, hoc est, victus rationis modos, differentias ipsas aut formas indicat. Quemadmodum etiam si febrium multos modos esse dicat, differẽtias aut species earum significat. Hac itaque dictione aut animi mores significat, aut sermonis differentias, quandoquidem sermonis mentionem fecit, ac si diceret: Ex sermone & ipsius formis ac differentiis. Differentias enim aut formas, aut species nihil in præsentia refert dicere. Siquidem hæc fiunt omnia in eorum sectione quæ generaliter mente sunt concepta. Rursus Comment. 3. in lib. 1. Epidem. (pagina 381. vers. 48.) τρόπους πυρετῶν ὁτὲ μὲν τὰ ἤθη καλοῦσιν, ὁτὲ δὲ τὰς διαφορὰς καὶ τὰς οὐσίας· τὰ εἴδη δὲ νῦν αὐτῶν δηλῶν ἐστὶν ἑκάστου τῶν προειρημένων πυρετῶν γράψας. τρόπους hoc est, modos febrium, interdum quidem mores vocant, interdum verò differentias & essentias. Quod autem nunc species singularum præscriptarum febrium scripserit, manifestũ est. Hanc etiam vocis huius multiplicem notionem adscribit Commentarius in sentent. 1. lib. 3. de Humor. Galeno attributus. τρόπους enim veteribus interdum mores animi indicare scribit, interdum etiam formas, differentias, aut species rei de qua agitur. At τρόποι πυρετῶν dicuntur Hippocrati, lib. 1. Epidem. (pag. 381. vers. 39.) τὰ εἴδη exponit Galenus cap. 4. lib. 1. περὶ κρίσεων. Sic aphoris. 9. sect. 1. lib. 6. Epidem. ὁ τρόπος πυρετοῦ. Vbi τρόπον πυρετοῦ explicat Galenus: ποῖός τις ὁ θερμὸς, καὶ χολώδης, ἢ καυσώδης, ἢ τῶν ἄλλων τις. Idem verò ἰδέαν exponit lib. 3. de Crisibus (pag.422. vers. 38.) καὶ πρῶτον μὲν εἰς τὴν τοῦ νοσήματος ἰδέαν ἀποβλέπειν. εἰ γὰρ ἀκριβῶς εἴη περικαὴς, εὐθὺς ἂν καὶ ἡ τοῦ ῥίγους πρόγνωσις βεβαιοῖτο. Ac primùm morbi forma inspicienda est, qui si exquisitè perurens fuerit, confestim certior rigoris prædictio fuerit. τρόπους πυρετῶν, ἰδέα πυρετῶν vocat Hippocrates lib. 3. Epidem. st. pest. (pag.428.19.) Sic ὁ νόσου τρόπος morbi genus, speciem ac differentiam indicat & naturam, lib. 2. Epid. (pagina 311. vers. 22.) Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.63.20.) προσεικάζειν δὲ χρὴ καὶ ἰσχὺν καὶ ὁ τρόπος τοῦ νοσήματος ἑκάστου. Coniiciendum sanè de robore & morbi cuiusque specie. Vbi τρόπον τὴν διαφορὰν exponit Gal. Et Prorrh. 2. (p.424.19.) οὐ θανατώδης ὁ τρόπος τοῦ νοσήματος, morbi genus minimè lethale indicat. Et lib. 6. Epidem. aphoris. 33. sect. 8. τῶν ἐπιδημιῶν νόσων οἱ τρόποι, morborum populariter grassantium naturæ. Et lib. 1. Epid. (p.352.15.) ὁ τρόπος ἐπαρμάτων tuberculorum ad aures exortorum natura. Eadem notione οἱ τρόποι φαρμάκων dicuntur medicamentorum naturæ, genera ac differentiæ, lib. 2. Epid. (pag.315.2.) licet lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p.16.11.) φαρμάκων τρόποι, medicamentorũ modi potius simplicium medicamentorum actiones, præparationes, ac effectuum rationes indicent. Sic quoque τρόποι rerum differentias & genera significant, vt lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.46.17.) ἐφ' ἑκάστοισι τῶν τρόπων, in singulis generibus dicitur quòd illic aut morborũ species & formas comprehendat, aut certè mulsæ, vini, & aquæ differentias complectatur, quarum vim & collationem se explicaturũ promittit, vt scribit Gal. in Com. τρόποι διαίτης, victus rationis modi & genera, lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.86.22.) διαφορὰς καὶ ἰδέας exponit Gal. τρόποι τῶν ἀλγημάτων Prorrh. 2. (p.422.13.) dolorum genera indicat, differentias ac species, aut cuiusq; doloris naturam propriã aut substantiam qua inter se differunt. Quemadmodũ ibid. rursus (p.418.4.) οἱ τρόποι, partiũ singularum substantiam ac naturã significat, cùm partis cuiusq; naturam ꝓpriã & substantiam plurimùm inter se differre scribit, & vt de vulnere æstimes in cõsiderationem adhiberi postulat. Non aliter quam Gal. lib 3. Meth. med. cap. 3. propriam cuiusq; partis naturam, quæ ex proba primorum corporũ temperie constat, ad vlceris curationẽ attendit. Etsi illic τρόποι vulnerum modos, figuras, differentias,

differentias & genera denotare possunt. τρόποι τῶν νόσων. li. περὶ χυμῶν (p. 116. 23. & 31) τρόπος τῆς ἰήσιος, curationis modus & ratio, Prorrh. 2. (p. 117. 16.) τρόπος ἁπλῶς κατήγματος, simplex fracturæ modus, cùm neque vlcus est, neq; os nudatum, neque in multas partes comminutũ, lib. de fract. (p. 538. 38.) Et τρόποι κυλλώσιος, modi quibus pes varus redditur, multiplices rationes quib. quidam vari euadũt, lib. de art. (p. 642. 30.) τρόπον τριταιοφυΐα modum & tertianæ febris naturã intelligit Hip. aut formam & speciem lib. 1. Epid. (p. 356. 20.) & (p. 362. 20.) non secus ac κοιλίαι ἐφυγραινόμεναι κακοήθεα τρόπον; ventres maligno quodam modo humescentes dicuntur ibidem (p. 365. 6.) & οὐ τὸν φθινώδη τρόπον ἀπονοσεῖν (ibidem p. 356. 19.) qui non quomodo reliqui tabidi affecti sunt, sed propria quadam ac circumscripta tabis forma vexantur. τρόποι τῆς ὠφελείης, modi & rationes ex quibus vtilitas proueniat, Prorrh. 2. (p. 422. 33.) τρόπον ταλαίπωρον ζῶντες ibidem (p. 417. 3.) qui miserrimo quodam modo viuunt, qui laboriosam & calamitosam vitam quodammodo tolerant, aut miserrimè viuunt. Ibidẽ rursus (v. 6.) τρόπον ἐπιμελὴς καὶ φιλόπονος, qui naturâ diligens est & industrius, aut in vict⁹ ratione attentus & sollicit⁹; qui accurata victus ratione vtitur, aut cui victus ratio curę est. Sic victu curioso eos antè cauere vult Celsus, quibus articulorum dolor certis tẽporibus reuertitur, (cap. vlt. lib. 4.) Vbi τρόπος animi mores indicare potest; vt & sect. 3. libr. 1. Epid. cùm ex ægri moribus futurorum præsensionem & præsentium dignotionem erui vult Hipp. Non secus ac aph. 26. lib. 6. Epid. sect. 6. ex capite reliquarum partium æstimationem fieri vult, γνώμης καὶ τρόπων, mentis & morum. τρόπος etiam corporis habitum indicare videtur aph. 11. sect. 2. lib. 6. Epid.) ἢ τῇ φύσει ἢ λευκοχροωτέρῳ τρόπῳ, si natura candidioris sint habitus aut albidioris coloris.

Τροφὴ alimentum aut nutrimentum dicitur, cuius naturã & essentiã amplissimè Gorrheus explicat, vt & eius triplicem ex Hippocrate libr. περὶ τροφῆς (p. 110. 25.) differentiam. Est enim τροφὴ τὸ τρέφον, ἢ τὸ οἷον τροφὴ, ἢ τὸ μέλλον τροφὴ, quod actu nutrit, & quod quasi est nutriẽs, & quod nutriturum est. Quod quidem pluribus locis celebrat Gal. nempe aph. 39. lib. 5. lib. 1. de fac. nat. & ad finem lib. 1. salubr. Sic τροφὴ aph. 26. sect. 4. lib. 6. Epid. pro sanguine sumitur omnes humores complexo qui in venis continetur, & vnde alimentum toti corpori distribuitur, quæ est secũda τῆς τροφῆς differentia. τροφὴν λαμβάνειν, quod est cibum capere, de his dici consuetum quibus appetentia valet, vt & τροφὴν μὴ λαμβάνειν, de his quib. deiecta est appetentia, aph. 8. lib. 2. Sic enim ibi Gal. λέγειν ὑμῖν ἔθος ἐστὶ, μὴ λαμβάνειν μὲν τροφὴν τοὺς ἀνορέκτους, λαμβάνειν δὲ τοὺς ὀρεγομένους τε καὶ τρεφομένους ἄχρι κόρου. Dicere siquidẽ nobis est consuetum, cibum eos nõ capere, qui cibum fastidiunt, capere verò, qui cibũ appetunt, & ad satietatem vsq; replentur. τροφήματα pro cibis & eduliis scribuntur Hippoc. lib. de fistulis (p. 519. 1.) verùm ῥοφήματα leg. existimo, vt sorbitiũculas indicet. Quidam etiam ῥυφήματα legũt, pro delicato victu & cibo. τρόφης Gal. exponitur apud Hipp. εὔτροφος, παχύς, bene nutritus, crassus, pinguis. Verùm non parũ mihi suspecta est hæc lectio, & lubenter τρόφις cũ multis lego, quòd τρόφις exponitur Hesych. εὖ τεθραμμένος, & τρόφις Eustathio τρόφιμον, significat, h. e. alumnum.

Τροφιώδης exponitur Galeno in Exeg. apud Hip. ἔχον ἐμφερόμενά τινα πεπηγότα; hoc est habens compacta quædam quæ per ipsum lotium feruntur. Sic enim de vrina effertur lib. 7. Epid. (p. 367. 32) eumq; locum procul omni dubio subindicare videtur Galenus. ἐκταίῃ οὔρησεν ἀθρόον πολὺ τροφιῶδες. Sexto die multam confertim vrinam reddidit, compacta quædã per eam innatantia habentem. Vbi & οὖρον τροφιώδεα (v. 22.) & οὖρα τροφιώδεα (v. 29) scribuntur & intelliguntur vrinæ densata quędam & cõpacta innatantia habentes, h. e. quæ crassamenta quędã habent & densata contenta, velut enæoremata quædã conferta & globosa, qualia apparent in magna crudæ & cõfertæ materiæ copia, malignaq; febrium complexione, quę magnum internum incendiũ & vehementem naturæ exagitationem, flatuumq; permixtam copiam significant, qualia Hippocrati annotantur sæpe in Epidemiis, διαχωρήματα στρογγύλα ἢ διεστασμένα, conuulsionesq; & deliria portendunt, velut ægr. 1. & 8. lib. 1. Epid. & ægr. 3. & 4. lib. 3. & ęgr. 11. post st. pest. τροφιώδης etiã οὖρον accipi videtur in Coac. Prænot. (p. 442. 17.) etsi parũ integra lectio videtur ex Prorrhetico. Τροφιώδεα etiã διαχωρήματα vocantur ibid. (p. 443. 28.) eadem notione quæ densata prodeunt & concreta quædã habent, ita vt aluo liquidæ & humorum acrimonia effusæ repugnare videantur. Sed nec parũ mihi suspecta est lectio, & ἐκ στροφώδεων ὑποστάσιος ὑπόπελιος legendum apparet ex Prorrh. vt alui recremẽta cum torminib. effusa accipiantur, quæ ferè solent aluũ liquidã comitari, eaq; omnia deiectionib. liquidis attribuũtur. Quæ lectio mihi etiã ex Prorrhetico probata est, quòd στροφώδεα διαχωρήματα verius quàm τροφιώδεα dici videantur, præsertim cùm quod subsidet sublividum & limosum ex torrefactione & exassatione quadam contingat, malamque hepatis affectionem indicet, vt scribit Gal. in Prorrh. (p. 216. 34) eiusmodiq; excrementa aluum cum torminibus effundere soleant. Est autem vox ista inter obscuras reposita & insolens, παρὰ τὸ τρέφεσθαι, ὅ ἐστι πήγνυσθαι deducta; vt scribit Gal. Sic etiam Eustathius exponit τρέφεσθαι πήγνυσθαι, & Hesychius τρέφειν πηγνύναι, & τρέφεσθαι ὁμοίως, hoc est, πήγνυσθαι. Galenus quoq; Com. 3. in Prorrh. (p. 216. 29.) (vbi στροφώδεα οὖρα eadẽ quæ in Exegesi τροφιώδεα exponit) τὸ διατρέφεσθαι πήγνυσθαι explicat, & apud Homerum περιτρέφεται κυκλόθεν, τὸ περιπήγνυται significare

scribit. Vbi certè διαστρέφεσθαι & περιστρέφεσθαι pro διατρέφεσθαι & περιτρέφεσθαι poni videntur. Quemadmodũ apud Hom. ὀδυσ. ξ. ἐν σηκέεσσι περιστρέφεσθαι χρύσταλλος, περιτρέφεσθαι legit Hesychi⁹, & περιεπήγνυτο exponit. Sic & Il. ε. μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι, περιτρέφεται legit Herodian⁹, eamq; scripturã approbat Eustathius. Erotianus certè τρέφαι Atticis τὸ πῆξαι significare scribit, vbi τεθραμμένον, πεπηγὸς exponit. Idemq; annotat ῥέφαλον τὸ πεπηγὸς τυρόν, velut à ῥέπειν deductũ, cùm cõtra meliùs à ῥέφεσθαι deducat Hesychius, & τὸ πεπηγμένον significare scribit. τραφέσθαι etiam παχύνεσθαι quod est incrassari, exponit Hesychius.

Τρίγωνος κροκώδης καὶ τρίγωνος, pastillus croceus & trigonus, sunt pastilli vim narcoticam habentes, sedandoq; dolori accommodati, quorum meminit Gal. libr. 2. κατὰ τόπ. (p. 81. 7.) Meminit & Trigoni Gal. libr. 12. Meth. med. (p. 164. 36.) vbi tamen τρυγωνὶς vitiosè pro τρίγωνος legitur. Pastillus τρίγωνος describitur Galeno libr. 7. κατὰ τόπ. cap. 5. & Paulo lib. 7. cap. 12.

Τροχοὶ cursus significant. sed videtur sumi apud Hipp. cursus circulares & curui, quiq; rectis opponuntur, quos δρόμους vocat. Sic lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 107. 40.) δεῖ δὲ ἀμφοτέρας τὰς ἀντισπάσιας ποιεῖσθαι, ἐν τοῖσι δρόμοισι, τοῖσί τε καμπτοῖσι τροχοῖσι χρῆσθαι. Vtranq; autem in partem reuulsiones facere oportet, & rectis cursibus ac curuis circularibusq; vtendum. Et ibid. (v. 37.) τοῖσι τροχοῖσιν ὀξέσι vtendum dicit, hoc est cursibus circularibus, aut in circulum & gyrum factis velocibus. Ac rursus (p. 108. 23.) ξυμφέρει δὲ τούτῳ τροχοῖσιν ὀξέσι κεχρῆσθαι. Huic autem confert cursibus circularibus velocibus vti. δρόμους quoque ὀξέας ἐν καμπτοὺς vocat, cursus veloces & curuos lib. 1. περὶ διαίτης (p. 89. 6. & 40) Et lib. 2. (p. 98. 12) τοὺς δρόμους μακροὺς ἐν καμπτοὺς τοῖς τροχοῖς ex aduerso collocare videtur, vt lib. 3. (p. 101. 24. & p. 104. 12. 32) & (p. 105. 14.) τροχοὶ δρομοὶ exponuntur Gal. in Exeg. apud Hippoc. quemadmodũ sumi videntur lib. 2. περὶ διαίτης (p. 98. 22.) & lib. 3. (p. 101. 30.)

Τρυβίον exponunt glandulam interpretes apud Hipp. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 230. 48.) τρυβίον ποιήσας, glandulam effictam, efformatam. Sed locus suspectus & viciatus videtur, vt satis asteriscus Asulano codici appositus testatur. Et pro τρυβίον, τρίβων, λεῖον ποιήσας, reponi posse existimo, vt tenuiter tritum & læuigatum medicamentũ intelligatur, quod tenui lana conuolutum subditur.

Τρύγης apud Hipp. dicitur tragus aut olyra libr. 2. περὶ διαίτης (p. 92. 48.) semen tamen vertit Caluus. τρύγη exponitur Hesychio ὁ πυρός, ἡ κριθή, ἐν πᾶς ἄλλος καρπός, ἐν τις βοτάνη: Eustathio verò τρύγη ὁ δημητριακὸς καρπὸς exponitur, Cereales fruges. Vnde τρυγαβόλιον frumẽti reconditorium, & locus in quo frumentũ reponitur. σιτοβόλιον. τρυγαβόλια exponit Hesychius εἰς ἃ καρποὺς ξηροὺς ἀποτίθενται.

Τρυβλίον, catinus, paropsis, pro ollula apud Hippocratem sumitur, in quam materia ad suffitum parandum mittitur, lib. περὶ ἀφόρων (p. 296. 42.) Quibusdam etiam ὀξύβαφον & acetabulum significat, & mensuram indicat cyathos quinq; continentem. Vtitur quoque Hippocr. sæpe lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, vt (p. 190. 25. & 192. 38. & 195. 46. & p. 207. 6. 18. 42. 45.) & in Nothis quæ adiecta sunt ad lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 300. 18.) ἁλὸς τρυβλίον πλέον, salis heminam plenam, aut acetabulum plenum dicunt interpretes.

Τρύζειν stridere significat, susurrare, murmurare & sonum quendam aut susurrum edere, voxq; est ex sono fictitia. In Progn. (137. 59.) de alui egestione, ξυμφέρει μήτι τρύζειν. Præstat vt sine stridore exeat. Vbi scribit Gal. διορισμὸς δὲ τούτων ἐστὶν, εἰ μή γε ῥύζει. γέγραπται δὲ ἐν μὲν τῷ σίγμα ἐν χωρὶς τοῦ σίγμα πυῦομα, καθ' ἑκατέραν χαφλω ἀπὸ τοῦ γινομένου ψόφου πεποιημένου. Distinctio est, si neque strideat. Scriptum autem est & cum σ & sine σ. estque dictio vtrouis modo scribatur, à sono efficta. Quem certè locũ mihi subindicare & exponere videtur Erotianus cum scribit. τρύζειν, οἱ δὲ στρύζειν. ἔστι δὲ τὸ μετὰ ἀσήμου ψόφου διαχωρεῖν. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς τρυγόνος, ὅτι ἀσήμως καὶ γογγυστικῶς φθέγγεται, ὡς καὶ Ὅμηρός φησιν, Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος. ἀντὶ τοῦ ἀσήμως καὶ γογγυστικῶς λαλῆτε. Quod est, τρύζειν, nonnulli verò στρύζειν. Est autem cum obscuro strepitu aluum deiicere. Dictum est à turture quæ obscurum & cum murmure quodam sonum edit. Velut etiam Homerus inquit. Vt ne mihi murmuretis hinc & hinc sedentes, hoc est, obscurè & cum murmure loquamini. Additque idem Bacchio τρύζειν esse, τὸ μετά τινος στροφώδους ἀπεικοδυνίας καὶ προθυμίας διαχωρεῖν. cùm torminoso quodam & vehemẽti dolore promptè aluum exonerare. ῥύζειν autem idem significat quod τρίζειν, strido, obstrepo, & trysso. Hesychius τρύζει, γογγύζει, ψιθυρίζει exponit, murmurat, susurrat. τρύζειν apud Homerum πολυλογεῖν indicat, multis verbis obtundere, & μὴ ῥύζητε, μὴ πολυλογεῖτε, μὴ πολυφωνεῖτε exponitur ex Eustathio. Quem sanè versum Il. α. (v. 311.) explicare etiam videtur Hesychius cum ῥύζητε, ψιθυρίζητε, λογοποιῆτε, γογγύζητε exponit. Sed ῥύζετε, ψιθυρίζετε & γογγύζετε vitiosè scribitur. ῥύζειν verò dicitur de ventris murmure aut stridore, aut de ventris egestione quæ cum susurro quodam procedit. Sic de vento in vtero scribitur libri secundi περὶ γυναικ. (pagina ducentesima octuagesima tertia, versiculo vigesimoquinto) φῦσα ἔξεισι ἐν ῥύζει, flatus exit & stridet. Et libri primi περὶ γυν. (pagina ducentesima trigesima quinta, versiculo tertio) ῥυσμὸς dicitur de vteri susurro & stridore in suum locum redeunte. Significatur autem strepitus quidam velut stridor, qui in ventre subauditur, quem etiam per ῥωνίζειν in pectore mihi exprimere videtur Hippocrates libri περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina centesima nonagesima secunda, versiculo vigesimo primo) vt τρωνίζειν forte pro τρύζειν positum videatur, καὶ ἐκ τοῦ στήθεος

ϑ͂ιον καὶ ταλαιπωρέων ὡς γαστὴρ τρυλίζει. & ex pectoribus ac pulmonibus velut ex ventre quid murmurat. Quibus verbis innuitur in pulmonis inflammatione, intus concepto incendio & multo flatu in pulmonibus concluso, quid in pectoribus stridere, ac velut ex ventre murmur & susurrum aliquem edere. τρίζειν etiam dicitur de ventris stridore vt lib. 2. de Morb. (p. 153. 30.) ἢ ἡ κοιλίη τρίζει, & aluus stridet, in pulmonis erysipelate. Et (p. 154. 38.) καὶ τρίζει τὸ αἷμα ὡς μάσθλης, sanguis stridet velut corium, de sibilo illo & sono stridulo qui in thorace exauditur, pulmone ad latus adhærescente, vt τὸ σῆθος pro αἷμα lubentius legam, quod antea etiam monuimus. Et rursus ibidem (p. 143. 32.) de aurium tinnitu, ὦτα τρίζει dixit, hoc est aures susurrant aut tinniunt. Hinc τρισμὸς aut τρυσμὸς sonitum quendam vocis indicat, quem propriè turturi attribuunt, quæ inde τρυγὼν nominatur ἀπὸ τοῦ τρύζειν, quod gemere dixit Virg. At τρύζειν de vrina per translationem effertur Hippocrati, cùm ea guttatim stillat, & destillando strepitum edit & quendam sonum. Velut libr. 2. περὶ γυναικ. (pag. 271. 7.) καὶ τὸ οὖρον τρύζει, & vrina stridet. Quod eadem in re libr. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 216. 44.) καὶ τὸ οὖρον στάζει dicitur, & vrina stillat. Non secus libr. περὶ ἀφόρων (p. 299. 19.) καὶ τὸ οὖρον τρύζει, καὶ τὸ οὖρον στάζει eadem in re dicitur lib. περὶ γυναικ. 2. (pag. 276. 42.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 214. v. 26.) Istud verò contingit vtero in imum ventrem conuerso, indeque compressa vesica ac veluti intercepta vrina. Eadem etiam notione τὰ ἐπιμήνια τρύζοντα, stridētes menses & velut guttatim distillantes dicuntur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 281. 47.) Et Prorrh. 2. (p. 415. 40.) εἰ δὲ κατ' ὀλίγον τρύζει τὸ οὖρον. Quod si paulatim vrina strideat.

Τρὺξ fœx dicitur tam de vino quàm de oleo, quæ & ἀμόργη. Libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 254. 26.) τρύγα ξηρὴν ἐξ οἴνου παλαιοῦ λευκοῦ, fœcem siccam ex vino vetusto albo in pesso subditio adhibet Hippocrat. Idemque vini fœcem ad vteri collutiones assumit ibidem (p. 259. 7.) & libr. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 221. 34. & libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 268. 6.) Τρὺξ etiam bilem atram (quæ veluti fœx sanguinis est) significat libr. 5. Epid. (p. 341. 38.) διὰ τοῦ ἐμέτου τρὺξ μαλθακὴ ἦλθε, vomitione fœx mollis prodiit. Quod repetitur lib. 7. Epid. (pag. 362. 17.) τρυγώδης πτύσις, fœculenta expuitio, in Coac. Prænot. (pag. 441. v. 27.) αἱμάλωπος πτύσις οὐ τρυγώδης χρωμένη, sanguinis concreti spuitio non fœculenta.

Τρύπανον terebra acuta dicitur Hippocrati, qua os foratur, & intelligitur τρύπανον εὐθὺ καὶ ὀξὺ, quod περιπρίονιον? dicitur Galeno in Exeg. Est & alia terebra quæ πρίων dicitur, quæ caua est & serræ vicem habet, teres est, eaq; os exciditur & foratur, vt patet ex libr. de cap. vuln. Τρύπανον τρυγληπτήριον dicitur tropana aut terebra caua apud Hippocratem libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 200. 3.) qua costas perforat in hydropicorum sectione. Verùm τρωγληπτήριον, aut forte τρωγλοδυτήριον legendum, à τρώγλη quod foramen aut cauernam significat, sicque denominari videtur, quòd pectoris cauernam subeat. etsi περιπρίειν illic legere malim ex Galeno.

Τρύφος frustum significat aut fragmentum, velut lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 289. 13.) τρύφος ἀμφορέως διαφανὲς, amphoræ frustum candens dicitur, in quam materia ad suffitum imponitur. Pro qua lib. 1. περὶ γυν. (p. 246. 25.) ὀστράκιον χυτρίδιον καινὸν διάπυρον, eadem in re ponitur.

Τρύχω ἢ τρυχόω idem quod τρύω significat, detero, conficio, consumo laboribus, aut defatigo. Vt καμάτοις τε καὶ φροντίσι τετρυχωμένος, laboribus curisque confectus. τρύχειν est Hesychio, φθείρειν, τήκειν, καταπονεῖν, κακοποιεῖν, κακοπαθεῖν. Et τρυχόμενος καταπονούμενος, ἀνιώμενος, διαπονούμενος. & τρύχουσα, τρύχουσα, ἐπιτείνουσα. Hippocrat. libr. περὶ ἱερῆς νούσου (pag. 128. 40.) iubet medicum τρύχειν τὰ νοσήματα, morbos conficere, exterere, retundere ac profligare, cui respondet φθίνειν καὶ ἀμαυροῦσθαι. Sic τρύχεσθαι τὸ σῶμα corpus affligi, cōfici & prosterni dicitur lib. 3. de Morb. (p. 164. 36) Et lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 234. 24.) καὶ ἢν ὕστερόν τι νόσημα ἢ πάθημα ἐπιπέσῃ ὥστε τρυχωθῆναι τὸ σῶμα. Quod si postea morbus aliquis aut affectus incidat, qui corpus conficiat, affligat, consumat, aut malè habeat. Et rursus ibidem (v. 28.) ἢ τρυχωθεῖσα ὑπὸ χρόνου τε καὶ τῆς νόσου, aut in diuturnitate temporis & morbi confecta. Sic σῶμα τετρυχωμένον ibidem (p. 235. 32.) corpus afflictum, affectum & consumptum morbo aut attritum. Ac rursus ibidem (p. 248. 39.) καὶ μὴ λίην τετρυχωμένη ᾖ, neque admodum consumpta fuerit aut attrita, attenuata. Et (pag. 251. 24.) ἢν δὲ οἱ καθάρσιες ἴῃ τετρυχωμένῃ. Quod si iam attenuatæ purgatio procedat, aut attritæ morbo & consumptæ. τρυχοῦν pro τρυχοῦν exponitur Galeno in Exeg. καταπονεῖν, ἰσχναίνειν, vexare, conficere, extenuare. Τρύχειν etiam pro τρύχεσθαι neutraliter accipi videtur libr. 3. περὶ διαίτης (pag. 104. 42.) τὸ οὖν σῶμα τρύχει, corpus igitur consumitur aut contabescit alimento frustratum quod ibidem (pag. 105. 7.) τὸ σῶμα τρύχεται dicitur.

Τρύχος pannum lacerum & attritum significat, ῥάκος dicitur. Apud Aristophan. in Acharn. (p. 279.) τὰ ῥάκι' ἐκ τραγῳδίας, & ῥάκιον τοῦ παλαιοῦ δράματος, τὰ τοῦ τρύχη vocat quidam. Vbi Schol. τρύχη τὰ ῥάκη τραγικῶς significare scribit. Intelligit autē veteris comœdiæ frusta & tritam Laciniā, ac tragœdiæ pannos ridet aut mordet, quod pannosos & abiectos herôas induceret Euripides. Dicitur & τρύχος ὀθόνιον μακρὸν Theophrasto cap. 9. lib. 3. hist. plant. quod dependet ex ægilope, veluti panniculi attriti aliquod fragmentum & muscus. Plinius cap. 8. libr. 18. panos arentes, muscoso villo canos vocauit. Quicquid enim sublonga & rotunda forma tumet paniculus & panus dicitur Plinio, & quod è

picearum vel ruborum ramis dependet. A ψύχος fit ψρυχίον diminutiuum, quod ῥάκιον significat, eoq; sæpe vtitur Hipp. vt lib. 1. περὶ γυν. (p. 236. 20.) ἐπὶ δὲ δύο τὰ τρυχία, χωρὶς ἐφ' ἑκάτερα. eamq; dictionem paulò pòst exponit, σκέπεσθαι ὁκοίοισι ἄσσα ᾗ ἠτ αι τὰ ῥάκια πλυθέντα. Et rursus ibidem (pagina 243. 27.) Ⓔ σμύρναν ἐς ψυχίον ἀποδήσας. & myrrham in linteum illigato. Significat autem linteum rarum in quod medicamenta ad pessum conficiẽdum immittuntur, quod aliàs sæpe ἐς ῥάκος ἐνδήσαι dicitur (vt p. 254. 35.) & ἐν ὀθονίῳ περιειλήσαι (p. 255.) At libr. 2. περὶ γυν. (p. 287. 21.) ψύχιον pro τρυχίον nõ sine suspicione legitur. ἐνθεὶς ἐς τρύχιον, quod ἐνθεὶς τι εἰς ῥάκος eadem in re dicitur lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 220. 43.) in linteum indito. Vnde etiam ψυχιωσομένη scribitur lib. 2. περὶ γυν. (p. 288. 43.) & exponitur, linteo excepta subdens. Sed tamen etiam suspecta est lectio. Est & τρυχίον τι πολύπτυχον, paniculus aliquis lacer multiplex, lib. de art. (p. 621. 33.) Panniculũ alii dicunt, nos panniculũ lacerum & attritũ diximus. Etsi panniculum quibusdã sumi pro pãno crasso, vili & attrito apud Celsum satis intelligimus, cùm fasciã ex panniculis fieri iubet, libr. 7. cap. 20. Vbi tamen panniculis Hermolaum Barbarũ legisse cõstat. Rursus etiã (p. 659. 28.) τρυχίων ἐριωνίων ἐρρήγματα, panniculorum laneorum segmenta & frusta dicuntur.

Τρώγλαι sunt cauernæ & foramina rosione facta. τρώγλας τρύπας foramina exponit Hesychius & τρώγας τρώγλας. Moschioni cap. 126. hirudinum incisuræ & sectiones τρώγλαι dicuntur. Hipp. lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (p. 41. 29. & 30.) τρώγλας vocat meatus & foramina aut etiam cauitates quæ in carne insunt, in quibus humidum continetur. τὸ δὲ κολλῶδες τρώγλας ἐγλίνοντο. ἐν δὲ τῇσι τρώγλῃσι ταύτῃσι τὸ ὑγρὸν, ὥσπερ Ⓔ ἐν τῇσι φλεψὶν τῇσι μεγάλῃσιν. Glutinosum autem in foramina abiit. in his autem foraminibus humidum inest veluti in magnis venis.

Τρώειν, πιτρώσκειν, ἀποχαράζειν, quod est vulnerare scarificare ex lib. 2. de Morb. mulieb. exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. Verùm τρώειν non reperio, sed τρώσῃ (p. 279. 28.) ὡς μὴ τρώσῃ, pro πιτρώσκῃ, vt ne lædat. Quibus verbis glãdem supposititiam illinendam & emolliendam esse præcipit, ne lædat aut pungat. Certum est autem illud τρώσῃ ἃ τρώειν deduci. Quod num innuere voluerit Gal. num verò ὡς μὴ τρώειν legerit, mihi non planè cõstat.

Τρωκτοῖσιν, ὠμοῖς ἐσθιομένοις, hoc est iis quæ cruda eduntur, exponit Gal. in Exeg. Quibus verbis locum lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 267. 24.) mihi subindicare videtur. καὶ ἀγρίοισι τρωκτοῖσι (vbi de oleribus agitur) & syluestribus quæ cruda eduntur. τρωκτὸς autem idem quod τρώξιμος, qui esui est, edulis, vescus, qui cõedi potest. Vt plurimùm verò τρωκτὰ vocantur quæ cruda edi solent, velut quæ vel in acetariis, vel secundis mensis edenda apponuntur, vt vua passa, ficus, rhaphani, bulbi, itemq; τραγήματα.

Τρῶμα vox est Ionica & valde ambigua, interdumque ad vlcus, interdum etiam ad vulnus refertur. Ionibus tamen in communi omnes offensas & noxias insignesq; læsiones indicat, quæ ab externo quopiã fiunt etiamsi citra vulnus factæ sint. Quod scribit Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 512. 38.) τρώματα γὰρ ὀνομάζει Ἱπποκράτης τὰς μεγάλας βλάβας ἔκ τινος τῶν ἔξωθεν γινομένας, κἂν μὴ χωρὶς τραύματος. Et Com. 2. in libr. de art. (p. 602. 25.) πάσας γὰρ τὰς βλάβας οἱ Ἴωνες ὀνομάζουσι κοινῶς τρώματα. Vnde τρωμένω βεβλαμμένω ibidem apud Hipp. exponitur Gal. Ac rursus Com. 3. in Prorrh. (p. 212. 15.) τρώματα γὰρ τὰς ἀπὸ τῶν ἔξωθεν αἰτίων βλάβας ὀνομάζει Ⓔ Ἱπποκράτης. Sic τρωθῇ, βλαβῇ, κακωθῇ exponitur etiam Gal. in Exeg. apud Hippocr. καὶ τρῶμα ἡ βλάβη. Vt hac dictione omnes insignes noxiæ & læsiones cõprehendantur ab externo aliquo contingentes, siue vlcus aut vulnus respiciant, siue citra ea fiant, quemadmodum libr. de cap. vuln. sæpe ea notione vsurpatur: vbi & τρωθῇ legit (p. 447. 43. & p. 449. 26.) & τρωθεὶς, & τρῶσαι & τρῶσις ea notione crebro sumuntur. In Coac. Præn. (p. 440. 6.) εἰ δὲ τις ἐγκέφαλον τρωθῇ. τραῦμα verò dicitur Gal. lib. de Cõst. art. Med. (p. 36. 30.) continuitatis solutio in carne ex incisione facta. Τραυματίης aut τρωματίης dicitur Hippocrati qui vulnus accepit vt lib. περὶ ἰητρ. (p. 14. 34. iubet Medicum bella externa sequi, & in quouis armorum aut telorum genere dignoscendo exercitatum esse, quò facilius vulneratos agnoscat & iis opem afferat. Lib. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων (p. 447. 12.) πρῶτον δὲ χρὴ τὸν τρωματίην ἀνερέσθαι. Et (pagina 449. versic. 25.) ἐκ τῶν λόγων τῶ τρωματίεω, ex vulnerati sermonibus. Et libro περὶ παθῶν (pagina centesima octuagesima sexta, versiculo secundo) τοὺς τρωματίας λιμοκτονέειν. vulneratos fame macerare oportet.

Τρώξιμα dicuntur quæ cruda eduntur, vt fructus & olera, eadem quæ τρωκτά. Libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 203. 26.) τρώξιμον δὲ, ῥαφανίδι χρήσθω. Ex his quæ cruda comeduntur, rhaphanide vtatur. Et rursus (204. 28.) λαχανοφαγίη ῥωξίμων πολλῶν. olerum multorum quæ cruda eduntur esus.

Τρώσκεσθαι, ἐκτιτρώσκειν hoc est abortire exponit Galenus apud Hippocratem in Exegesi, vnde & τρωσμοὶ abortiones significant sæpe in tota muliebrium morborum tractatione, vt libri περὶ γυναικ. φύσ. (pagina ducentesima decima quarta, versiculo quarto) & libri primi περὶ γυναικ. (pagina 247. versic. 29. & pag. 250. 23. & pag. 251. 16. & 32.) & Coac. Prænot. pagina 441. 16.) Significat etiam τιτρώσκεσθαι idem quod ἐκτιτρώσκεσθαι vulnerari à τρώσκω quod idem quod τρώω denotat.

¶ Τύμμα, plaga, ictus, percussus. Lib. 7. Epid. (p. 358. 25.) τύμμα κάτωθεν μεγάλε δακτύλε ἔλαβεν. plagam deorsum in pedis pollice accepit. Pro quo lib. 5. Epid. (p. 341. 26.) σρέμμα legitur, quod luxationem significat. τύμμα πληγὴ exponitur Hesychio.

Τυρβὴ, turba tumultus, perturbatio aut confusio dicit, vt lib. de fract. (p. 558. 41.) πάντα γὰρ ἂν τύρβην παρέχοι τῇσιν ἐπιδέσεσιν. vincula omnia coturbabit, hoc est, vinculorũ ordinem cõfundet, & omnia permiscebit. Ex quo τύρβη Erotiano ταραχὴ exponitur, nisi si τύρβην & ταραχὴν ipse scripsit, vt cæteri omnes legunt. Lucianus ὁρῶ πολλὴν τύρβην. Et Polybius, ἀμιξίας καὶ θορύβου καὶ τῆς λεγομένης τύρβης πλήρες τὸ στρατόπεδον. Hinc τυρβάζειν καὶ τυρβάζεσθαι tumultuari & turbas excitare significat. Apud Aristoph. in Vespis Schol. ταράττειν aut ἀναταράττειν exponit. Sic & conturbare dicuntur qui omnia permiscent, & creditorum rationes confundunt, aut pecuniam decoquunt, vnde conturbator Macellus, & conturbator Aper Martiali.

Τύρσις Hippocrati libr. de art. (p. 615. 9. & 21.) turrim significat, & πύργον illic explicat Gal. etiam ex Diocle Carystio. Idem quoque in Exeg. τύρσιν πύργον exponit, sed addit, καὶ μάλιστα τὸν ἐν τοῖς τείχεσι, turrim præcipuè quæ in mœnibus est significare. Erotiano verò τύρσις est ex Bacchii sententia σκηνὴ, ἢ πύργος, ἢ προμαχὼν, tentorium, aut turris, aut propugnaculum. Hesychio τύρσις est πύργος, ἔπαλξις, προμαχὼν, turris, pinnaculum & propugnaculum (Sunt autem ἐπάλξεις & προμαχῶνες muri partes Polluci cap. 10. lib. 1.) Varinus scribit τύρσιν apud Lycophronem & Pindarum τὸ τεῖχος significare, διὰ τυρσηνοὶ πρῶτοι τειχοποιίαν εὗρον, quod Tyrrheni primùm mœnia inuenerint. Τύρσις etiam Sudæ est περίβολος τοῦ τείχους, muri ambitus, qui & τυρὶς Hesychio dicitur, si modo vera est lectio, ac non τύρσις legendum.

Τῦφος apud Hippocratem quibusdam dicitur stupor attonitus, cùm quis mutus aut attonitus considet. Est τῦφος morbus lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 206. 10.) cuius quinque facit species. Videtur autem febris ardentis esse quædam species. Erotiano etiam τυφώδεις λέγονται πυρετοὶ, οἱ μετὰ νωθρείας γινόμενοι, καὶ μετ᾽ ἐπιτάσεως ἐξιστάμενοι. febres quæ cum stupore fiunt, & intensam cum furore mentis habent alienationem. Τυφώδης exponitur Galeno apud Hippocratem in Exeg. ἀναὸς καθεζόμενος, qui stupidus, mutus aut attonitus considet, nimirum locum lib. 4. Epid. (pag. 329. 16.) subindicans, τυφώδης ἱδρύθη, mutus aut stupidus consedit, permansit. Et rursus ibidem (p. 328. 19.) χολώδει, τυφώδει, bilioso, stupido. Et rursus ibidem (p. 334. 7.) ἐδόκει ἄνευ πυρετοῦ τυφώδης εἶναι, visa est absque febre stupida esse. Sic quoque lib. 2. Epid. (p. 317. 40.) ὧ δὲ ἂν ἀτρεμέη, τυφώδης. Cui verò quiescit lentus est, stupidus, aut quodammodo torpet. Vbi τυφώδης ὀξυθύμῳ & μανικῷ opponitur. ἀόργητον, νωθρὸν, βαρὺν, δυσκίνητον, ex Galeno lib. quod animi mor. temp. corp. sequ. exposuimus, hoc est stupidum, torpidum, lentum, stolidum & minimè iracundum, quique præcipiti & furioso opponatur. Verùm in his Hipp. locis exemplaria omnia publicata & manu scripta plurima τυφλώδει legunt, velut etiam Gal. in Exeg. τυφώδης tamen malim, etsi τυφλὸς κωφὸς & ἀναὸς dicitur, mutus & stolidus, non solùm surdus.

Τυφομανίη dicitur Galeno in Exeg. μικτὸν ἐκ φρενίτιδος καὶ ληθάργου πάθημα, mixtus ex phrenitide & Lethargo affectus. Verùm τυφλομανίη in quibusdam codicibus scribitur apud Galenum, velut & lib. 4. Epid. (p. 329. 16.) ἀληθεῖ τυφλομανίῃ, quem locum sua indicatura videtur demonstrasse Gal. in Exeg. vt ibi adscripsimus: etsi recto casu illic legitur. Nos tamen τυφομανίην legimus, indicantes affectum ex phrenitide & Lethargo mixtum, in quo delirant ægri & somniculoso torquentur comate, ex bilis & pituitæ permixtione, vt scribit Gal. Com. 1. in Prorrh. (p. 168. 21.) ἐγὼ μὲν οὖν ὅταν ἄχρι τέλους ἥ τε παραφροσύνη καὶ τὸ κῶμα διαμένῃ, μικτὸν ὀνομάζω τοῦτο τὸ πάθος φρενίτιδός τε καὶ ληθάργου, τινὲς δὲ τυφομανίας ἐκάλεσαν, ὡς κἀν τῷ περὶ νούσων Ἱπποκράτει γέγραπται. Ego igitur cùm ad finem vsque delirium & κῶμα perseuerarit, mixtum ex phrenitide & Lethargo affectum appello. quidam verò τυφομανίας appellarunt, velut apud Hippocratem lib. de Morbis. Ex quibus sanè non leuis iniectus est nobis scrupulus libros de Morbis qui nunc circumferuntur, non satis esse integros, atq; inde fortè deductam esse Exegeseos Galeni indicaturam. In his nanque ne vlla quidem τυφομανίης fit mentio, vt neque in libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. Hic verò affectus ex phrenitide & Lethargo mixtus, dici potest Lethargicus furor aut delirium, aut furiosus delirusq; Lethargus: quemadmodum scribit Author Definit. Med. (p. 397. 35.) ὥσπερ ἡ τυφομανία, ἤπερ ἐστὶ λήθαργος παραφρενιτικὸς, ἢ παραφροσύνη ληθαργική. Etsi ibi vitiosè τυφωνία pro τυφομανία scribitur & ab interprete retinetur. Hunc quoque affectum τυφομανίαν dici scribit Gal. cap. 4. libr. περὶ κωμάτων, vt & Com. 1. in Prorrh. Etsi idẽ Gal. in Isagog. pulsuum (pag. 6.) & lib. 4. de caus. pulsuum (p. 114.) hunc affectum nomine carere scribit, & nominis penuria ex quibusdam propriis notis circumscribit. Quod tamen imperitis Medicis idem tribuit libr. de Comate cap. 4. Quo ex opinionum tormento fortassis non temerè ἀληθὴς τυφομανίη vocatur Hippocrati lib. 4. Epid. vt ibi submonuimus.

Τυχεστόμενον τυχαζόμενον exponit Erotianus apud Hippocratem quod est scopum petentem aut intendentem, coniicientem aut animum intendentem. Verùm mihi non minimum suspecta est ista scriptio. Meliora enim exemplaria τυχαζόμενον legunt. τυχάζεσθαι autem τυχάζεσθαι exponit Hesychius. Est & τυχάζω idem quod τυγχάνω, assequor, attingo.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Y.

¶ Υαλώδες οὖρον, vitrea vrina dicitur, quæ multã pituitam vitream, frigidam, albam, viscidam deponit, morbosque ex huiusmodi crudis humoribus ortos iudicatione liberat, & inter solutionis causas & signa reponitur in Coac. Prænot. (p.428.8.) Eadem autem videtur dici ὑαλώδης vrina, quæ ab eodem authore postea γονοειδὴς, & ab Hippocrat. sæpius hoc nomine vsurpatur, quæ pituitam vitream multam, & confertum quiddam ac compactum, album, consistentia & colore genitali semini simile continet. Nam ibidem postea (pag. 434. v.17.) ὑαλοειδὴς οὔρου διέξοδος, vrinæ exitus vitri speciem referens ponitur, in vniuersaliore conuulsionis solutione, vrinam significans multam pituitam vitream, albumineam, crassam & glutinosam continentem, certissimam conuulsionis materiam. Quas idem author postea in singulari opisthotoni iudicatione γονοειδέας οὐρήσιας vocat. Et Gal. Comm. in libr. 6. Epid. (p.469. 17.) γονοειδὲς οὖρον non aliter exponit, quàm vrinam quæ multum vitreum humorem deponit, his verbis: τὸ γονοειδὲς δὲ οὖρον ἢ καὶ διαχώρημα γένοιτ' ἂν ποτε κρίσιμον, ὅταν ὁ καλούμενος ὑπὸ Πραξαγόρου χυμὸς ὑαλώδης ἐκκρίνηται. Genituram autem referens vrina vel deiectio iudicatoria interdum fuerit, cùm humor Praxagoræ vitreus dictus expellitur. Qua de re aliàs à nobis multa scripta sunt nostris in ægr. 1. libr. 1. Epid. Annotat. & in Coac. Prænot. Hanc autem pituitam vitream ὑαλώδη χυμὸν Praxagoræ dictum agnoscit etiam Gal. lib. 1. de Præsag. ex puls. (pag.124. 42.) Est & ὑαλοειδὴς χυμὸς, vitreus humor in oculo, de quo appositissimè Gorrhæus.

¶ Υβοὶ sunt qui κυφοὶ dicuntur sæpius lib. de art. aut κυρτοὶ, gibbosi cùm foras seu in posteriorem spinæ partem vertebræ conuertuntur ac tendunt, quibus λόρδωσις opponitur, aph. 46. libr. 6. Vbi scribit Gal. ὑβοὺς καὶ κυφοὺς εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ Ἱπποκράτης, οὓς ἅπαντες οἱ νῦν ἄνθρωποι προσαγορεύουσι κυρτούς· καὶ γὰρ καὶ ὄντως ἡ ῥάχις αὐτοῖς εἰς τοὐπίσω γίνεται κυρτή. τῷ δὲ κυρτῷ τὸ κοῖλον ἀντικειμένως λέγεται, τῷ δ' ὑβῷ τε καὶ κυφῷ, τὸ λορδόν. ὑβοὺς καὶ κυφοὺς appellare solet Hippocr. quos nunc omnes κυρτοὺς, quod est gibbosos vocant. Nam reuera iis spina à tergo gibbosa fit. κυρτῷ igitur τὸ κοῖλον opposite dicitur, hoc est conuexo cauum. At ὑβῷ καὶ κυφῷ, τὸ λορδὸν, quasi dicas, gibboso, repandum: aut foras extuberanti, excauatum. Quem locum mihi subindicare etiam videtur Gal. in Exeg. vbi ὑβοὶ κυρτοὶ exponuntur gibbosi, & ὕβωμα τὸ κύρτωμα, gibbositas aut curuamen. Quam vocem sæpe vsurpat lib. de artic. Etsi ibidem scribit Galenus (pag.623.22.) ὕβωμα in genere omnem vertebrarum euersionem præter naturam significare.

¶ Υγιαίνειν νοσηλότερον ἢ ὑγιεινότερον est minus prospera sanitate frui, aut salubrius degere, aph. 2. lib. 6.

Υγιηρὸς γόνος, ἀντὶ τοῦ ὑγιηρὸν σπέρμα, quod est sanum semen, positum apud Hippocratem scribit Erotianus. Quod legitur lib. de aëre, loc. & aq. (p.77.4.) ὁ γὰρ γόνος πανταχόθεν ἔρχεται, ἀπό τε τῶν ὑγιηρῶν ὑγιηρὸς τοῦ σώματος, ἀπό τε τῶν νοσερῶν, νοσερός. Semen enim genitale vndique procedit, à partibus quidem corporis sanis, sanum, à morbosis, morbosum. Quod etiam repetitur lib. περὶ ἱερῆς νούσου (p. 123.46.) ὡς ὁ γόνος ἔρχεται πάντοθεν τοῦ σώματος, ἀπό τε τῶν ὑγιηρῶν, ὑγιηρὸς, ἀπό τε τῶν νοσερῶν, νοσερός.

Υγρασίη humiditatem significat & humida excrementa quæ in corporis partibus continentur, & sudoris causa sunt, aph. 36. lib. 4.

Υγρὴ apud Hippocratem lactis cocti pinguedinem & supernatantem spumam significat, libr. περὶ ἀφόρων (p. 297.29.) εἶτα ψυχθέντος τὴν ὑγρὴν ἀφελεῖν. Vbi lactis caprini ad duas heminas decocti & perfrigerati pinguedinem detrahi iubet, eoque excolato mulsæ tertiam partem admisceri. ὑγρὴν verò ea ratione vocare videtur, quòd τῷ πεπηγμένῳ opponatur, velut ὑγρὸν γάλα, quod τῷ πεπηγμένῳ καὶ ξηρῷ γάλακτι & caseo aduersatur. Ac fortè suspecta est lectio, & pro ὑγρὴν, γρηῦν tráspositis literis, aut γρηῦν legendum. Qua dictione vtitur Nicander Alexipharm. (v.91.) φαιρὴν δὲ ποτοῦ ἀποαίνυσο γρηῦν, hoc est, splendida detracta à potione spuma. Sic enim Schol. exponit, τὴν πεπηγῦαν ἀφρὸν τοῦ γάλακτος ἀπογλαίνου, derugata velut lactis concreta spuma. γρηῦς enim siue γρηῦς dicitur ὁ ἐπὶ τοῦ γάλακτος γινόμενος πάγος, ἐπειδὴ ῥυσοῦται, ὥσπερ ταῖς γραυσὶ τὸ σῶμα συμβαίνει ῥυσοῦσθαι, quòd velut vetularum cutis corrugetur.

Υγρηδὼν idem quod ὑγρότης significat apud Hippocratem velut lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 238. 29.) ταῦτα γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιέει ὑγρηδόνα ἐνεῖναι. Hæc enim plærumque efficiunt vt humiditas insit, hoc est, efficiunt vt humor toti corpori inducatur & concilietur, quæ popularis est locutio. Rursus ibidem (v.28.) ὅταν δὲ ἡ ὑγρηδὼν εἴργη. cùm autem humiditas prohibuerit. Et (v.34.) ὅτι πλείω ὑγρηδόνα ἔχουσι, cuinequè humiditas aderit, hoc est, vterus humidior fuerit. Sic lib. περὶ ἀδένων (p.56.34.) καὶ ὁκόσοι ἂν τόποισιν ἄλλοισιν ὑγρηδὼν, & quibusuis aliis humectis locis. ὑγρότητες ὤτων, aurium humiditates, aph. 24. libr. 3. vt & ὑγρότητες κοιλίης,

ρροῦν τὸ ὀφθαλμῶν, aph. 31. libr. 3. in senibus ob cerebri nimiam humiditatem.

Ὑγρὸν apud Hip. humidam naturam significat, quatuor humorum species in se cõplexam, ex quibus morborum omniũ origines ducuntur: vt cùm lib. περὶ γονῆς scribitur (p. 27. 30.) ἡ δὲ γονὴ τοῦ ἀνδρὸς ἔρχεται ἀπὸ παντὸς τοῦ ὑγροῦ τοῦ ἐν τῷ σώματι ἐόντος, τὸ ἰσχυρότατον ἀποκριθέν. Genitura quidem viri excremeatum est validissimum, ab humido, quod in vniuerso corpore continetur, profectum. Ibi enim τὸ ὑγρὸν omnem corporis humidam naturam & fluidam intelligit, quatuor corporis humores continentem, sanguinem videlicet, bilem, aquam & pituitam, ex quibus hominis naturam & morborum fontes constituit libr. 4. de Morbis. Qua notione ὑγρὸν sæpius sumitur eodem lib. περὶ γονῆς, etsi nonnulli ex membranarum recentiorum veteramentis in hoc loco supra adducto ὑγιέος pro ὑγροῦ legunt. Sed certè ex imbecillis ac morbosis partibus semen etiam, etsi imbecillum, delibatur, vt ibid. scribitur (p. 29. 18.) & libr. de aëre, loc. & aq. (p. 77. 5.) & lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p. 123. 47.) Quod etiam testatur Gal. lib. q̃ animal sit quod vtero continetur: & lib. de semine. Ac rursus eodẽ lib. περὶ γονῆς ὑγρὸν pro omni humida natura sumitur (v. 36.) τριβομένου δὲ τοῦ αἰδοίου καὶ τοῦ ἀνθρώπου κινευμένου, τὸ ὑγρὸν θερμαίνεται ἐν τῷ σώματι. Cõfricto autem pudendo motoque homine, quod in corpore humidum est concalescit. Et (v. 37.) οὕτω δὲ κἀν τῷ ἀνθρώπῳ ἀποκρίνεται ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ἀφρέοντος τὸ ἰσχυρότατον καὶ τὸ πιότατον. Ita quoq; in homine quod valentissimum & pinguissimum est ab humido spumante secernitur. Significat nanq; semen ex puriore pfectioreq; humidi parte secerni, quod ἰσχυρότατον vocat, h. e. optimè excoctum. Rursus (p. 28. 14.) τὴν δὲ γονὴν φημὶ ἀποκρίνεσθαι ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, καὶ ἀπὸ τῶν στερεῶν, καὶ ἀπὸ τῶν μαλθακῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ παντὸς τοῦ ἐν τῷ σώματι. Genitura verò mihi à toto corpore, tũ à solidis, tum à mollibus partibus, tum ab vniuerso corporis humido secerni videtur. ὑγρὸν quoq; dicitur Hippocrati aquosa proluuies quæ in partu edendo effluit, & ὕδρωψ αἱματώδης vocatur lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 32 & 34.) & ἰχὼρ simpliciter, quòd saniem quandam cruentam repræsentet. ὑδατώδεα etiam nuncupantur in Coac. Præn. vt & vulgò aquæ. Lib. 1. περὶ γυν. (p. 242. 26.) ἢν δὲ γυναικὶ μετὰ τοῦ παιδίου ἐν τῷ τόκῳ μὴ ἴῃ τὸ ὑγρὸν ὡς χρή. si mulieri in partu cum fœtu humor non prodierit, vt decet.

Ὑγρὸν σῶμα corpus molle, molliter positum, aut molliter affectum & flexibile, vt extẽso opponatur, significat in Progn. (pag. 126. 3.) τὸ ξύμπαν σῶμα ὑγρὸν κείμενον, & totũ corpus molliter positum. Corpus enim integrum molliter inflexum esse debet, ac intra figuras extremas consistere, vt neq; nimis tensum, aut immodicè inflexum sit, vt illic exponit Gal. vbi etiã scribit: τὸ ὑγρὸν κεῖσθαι τὸ σῶμα πρὸς ἀντίθεσιν εἴρηται λέγεσθαι τοῦ τεταμένου. Molliter positum esse corpus ab eo dictum est, vt opponatur extenso. Sic figurã corporis mediam, quæ sine tẽsione est, mollem aut humidam vocat Hip. vt ibidem scribit Gal. τὸ δὲ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐσχάτων σχημάτων αὐτῶν ἄτασόν ἐστι, διὸ καὶ προσηγόρευσεν αὐτὸ ὑγρὸν, τῶν ὑγρῶν σωμάτων οὐ πεφυκότων τείνεσθαι. Quæ verò inter extremas figuras est media, sine tensione est, ideoque mollem vocauit, quòd corpora mollia tẽsa esse non soleant.

¶ Ὑδατὶς aquula, dicitur Authori definit. Med. (p. 400. 29.) ἡ ὑποτεταγμένης τῷ ἄνω βλεφάρῳ πιμελῆς αὔξησις, δι' ἣν ῥευματίζονται παρὰ φύσιν οἱ ὀφθαλμοί. pinguedinis superiori palpebrę substratæ incrementum, propter quam oculi fluxione pręter naturam tentantur. Paulus Ægin. cap. 14. lib. 6. ἡ μὲν ὑδατὶς οὐσία τίς ἐστι πιμελώδης, ὑποτεταγμένη τῷ τοῦ βλεφάρου δέρματι παρὰ φύσιν. Aquula pinguis quædam est substantia, palpebræ cuti præter naturam substrata. De qua reliqua vide apud Gorrhæum.

Ὑδάτινον nomen est medicamẽti ocularii apud Gal. quòd ex aqua pluuia conficiebatur, velut aqueum dixeris. Gal. com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 500. 52.) vbi de aqua pluuia loquitur. εἰς τε γὰρ ὀφθαλμῶν φαρμάκων κατασκευὴν ὕδατι τοιούτῳ χρώμεθα, καὶ τὸ καλούμενον ὑδάτινον ἐξ αὐτοῦ σκευάζομεν. Nam ad oculorum medicamẽta componẽda huiusmodi aqua vtimur, & ex ipsa ὑδάτινον vocatum conficimus.

Ὑδατισμὸς dicitur Aureliano sonus collisi & cõclusi humoris in internis vomicis ac collectionibus (cap. 8. libr. 5. Tard. Pass.) velut in membranæ succingentis suppuratione.

Ὑδατούμενοι velut aquescentes dicuntur Hippocrati, qui vel aqua inter cutem laborant, vel tenuem & aqueum natura sanguinem gignunt. Velut lib. 2. Epid. (p. 312. 30.) ὑδατούμενοι καὶ οἱ λευκοφλεγματίαι, qui ex aquoso hydrope aut pituita alba laborant. Qua notione etiam ὑδατούσας mulieres dicit Hippoc. aph. 6. sect. 1. lib. 6. Epid. hoc est aquosas aut aquescentes, eas quæ ad aquam intercutem pronæ sunt, aut quæ tenuem & aquosum sanguinem gignunt. γυναικεῖα τῇσιν ὑδατούσῃσιν ἐπὶ πολὺ παραμένει. Mẽstruæ purgationes aquosis mulieribus longo tempore perseuerant. Vbi scribit Gal. ὑδατούσας ἔνιοι μὲν ἤκουσαν τὰς ἐχούσας ἐπιτηδείως ἁλῶναι τῷ ὑπὸ τοῦ ὕδερου πάθει. ἔνιοι δὲ τὰς φύσει λεπτὸν καὶ ὑδατῶδες ἔχούσας αἷμα. δυνατὸν δὲ ἐστιν ἐπ' ἀμφοτέρων ἀκοῦσαι τοῦ λελεγμένου, καὶ μᾶλλόν γε ἐφ' ὧν φύσει τὸ αἷμα λεπτόν ἐστι, μηδεμιᾶς νοσώδους διαθέσεως ἑτέρας ὑποστρεφομένης ἐν τῷ σώματι. Aquosas quidam intellexerunt eas quæ promptè aqua inter cutem corripiuntur, nonnulli verò eas quæ natura tenuem & aquosum habent sanguinem. Potest autem & de vtrisq; intelligi, ac potius quidem de iis quib. sanguis natura tenuis inest, nullo alio morboso affectu corpus infestante. Quem certè locum mihi significare videtur Gal. in Exeg. cùm ὑδατούσῃσιν ὑδρωπικοῖσιν exponit, ἢ ἐξυδατοῦσι τὸ αἷμα, καὶ ὑδατώδη καθαιρομένοις, hoc est hydrope laborantibus, aut sanguinem in aquam cõuertentibus, & quibus aquosa expurgantur. Eodem quoq; re-

fertur quod Erotianus ὑδατοπυρόμενοι ὑδρωπιῶντας exponit. ὑδρωπιῶντας tamen eum legisse existimo. ὑδατοπυρόμενοι ergo iidem qui ὑδαλέοι dicuntur Prorrh. 2. (p. 414. 6.) ὥστε ὑδαλέους ὑπὸ τὴν θερείην γίνεσθαι, vt aquosi sub æstatem fiant. Eos nimirum subindicans, qui nimio per hæmorrhoidas euacuato sanguine, indeque perfrigerato toto corpore, sanguinem aquosum & dilutum gignunt, & hydropem aquosum contrahunt.

Ὑδατόχλοα ὡς εἰ καὶ ὑδατόχλωα dici ab Hippocrate testatur Gal. in Exeg. quod aquosa virescentia, aut aquosa ex pallido virescentia significant, & de alui recrementis dicuntur ægr. 16. lib. 3. post st. pest. Vbi tamen ex melioribus codicibus manu scriptis ὑδατόχολα cum interpretibus diximus. Rursus in Coac. Prænot. (p. 443. 32.) ὑδατόχλοος ὑπόστασις subsidentiam aquosam ex pallido virescentem in alui excrementis significat. λεπτὸν ἐπαφρον διαχώρημα, ὑδατόχλοον ἴσχον ὑπόστασιν. Tenuis & in summo spumosa deiectio, aquosam ex pallido virescentem habens subsidentiam, ex bile flaua aut æruginosa putrescente. Varia verò huius est dictionis scriptio. & frequenter ὑδατόχολα dicũtur aquæ similes deiectiones, quæ perliquidæ Celso. & ὑδαρὲς διαχώρημα vocatur in Progn. summæ cruditatis notæ, cùm non solùm aquæ colorem, verùm etiam essentiam referant, in Clazomenio lib. 1. Epid. ægr. 10. Sæpiùs quoque ὑδατόχολα scribuntur, quæ aquosas & perliquidas deiectiões pallida aut flaua bile permixtas indicant, vt ægr. 2. libr. 3. Epid. post st. pest. & Prorrh. (p. 194. 9. & Coac. Præn. (p. 427. 28.) & (pag. 426. 3.) κοιλίης ὑδατόχολα πολλὰ διδούσης, aluo aquosa multa excrementa reddente. Quam certè dictionem exponit Gal. Com. 3. in libr. 3. Epid. (p. 434. 20.) simul & scriptionis varietatem indicat his verbis: τὸ δὲ κατὰ μέρος ἐν τῇ προκειμένῃ ῥήσει γεγραμμένον τὰ μὲν ὑδατόχολα διαχωρήματα, τινὲς μὲν διὰ τοῦ χ, καὶ λ, γράφουσιν. ἔνιοι δὲ διὰ τοῦ χ, καὶ ο, καὶ λ, καὶ λεπτὰ μὲν ὑπάρχειν αὐτά, καθάπερ καὶ τὸ ὕδωρ ἐστὶ λεπτόν, ἐνδεικνυμένων ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων. ὑπηλλαγμένα δὲ κατὰ τὴν χρόαν, τὰ μὲν ὑδατόχλοα τῆς χλόης ἐμφαίνειν αὐτά, τὰ δὲ ὑδατόχολα τῆς χολῆς. καὶ τρίτη δὲ αὖ τις γραφὴ διὰ τοῦ χ, καὶ ρ, ἡ ὑδατόχροα, μήτ᾽ ἐν τοῖς παλαιοῖς, μήτε ὅλως ἐν τοῖς ἀκριβέσιν ἀντιγράφοις εὑρισκομένη, φανερῶς τε οὖσα μοχθηρά. τὰ γὰρ ὑδατώδη τῶν οὔρων ἐν αὐτῷ τῷ τοιαῦτα λέγεσθαι, καὶ τὴν σύστασιν ἐμφαίνει λεπτὴν καὶ τὴν χρόαν λευκήν. Quæ verò in presenti oratione particulatim scripta sunt, alui quidem excrementa ὑδατόχολα, quidam per χ & λ scribunt, quidam verò per χ, ο & λ, volũtq; tam esse tenuia quàm aqua existit, vtroque nomine id indicante: verùm colore esse diuersa, vt ὑδατόχλοα, τῆς χλόης, hoc est, graminis colorem referat, ὑδατόχολα autem τῆς χολῆς, hoc est bilis. Est & tertia quædam scriptura per χ & ρ, vt sit aquæ color, quæ neque in antiquis, neque in fidelibus exemplaribus inuenitur, estque manifestè vitiosa. Aquosæ enim vrinæ, quòd tales dicantur, & substantiam tenuem & colorem album referunt. Quibus in verbis ὑδατόχροα scriptionem planè damnare videtur Galen. quæ tamen celebratur quibusdam locis apud Hippocr. vt antea indicauimus. ὑδατόχροα οὖρα Erotianus apud Hippocratem exponit τὰ ὕδατος ἔχοντα χροίαν, vrinas aquæ colorem referẽtes. Verùm suspectus mihi est locus, neque ὑδατόχροα οὖρα Hippocrati dicuntur sed ὑδατώδη, non quæ tantùm colore aquam, sed etiam essentiæ tenuitate referant, vt exponit Gal. Existimoque Erotianum vrinis attribuisse apud Hippocratem, quod de alui recrementis dicitur ægr. 6. lib. 3. Epid. post st. pest. & pro ὑδατόχλοα ὑδατόχροα legisse. Sic enim videtur legisse: ἐς τὰς ἑπομένας ὑδατόχροα πολλὰ διήει οὖρα, cùm tamen aliter legatur omnibus in exemplaribus, vt illa alui recrementis attribuantur, & post διήει interpungatur, deinde οὖρα, λεπτά, ὀλίγα, scribatur.

Ὑδατώδεες, aqua intercute suffusi, hydropici & qui aqua inter cutem laborant, eaq; hydropis specie quæ subtercus, anasarca, sarcites & ὑποσαρκίδιος ab Hipp. vocatur libr. de rat. vict. in morb. ac. quibus præcipuè sectio per paracentesin cõuenit, etsi Paulus, Celsus, Aetius & reliqui asciti tribuunt. ὑδατώδεας ὑδρωπιῶντας explicat Gal. in Exeg. apud Hip. Sic n. malo ex melioribus exẽplaribus, quàm ὑδρωπικούς quod passim legitur, existimoque hac indicatura locum libr. 6. Epid. sect. 7. aph. 8. designari. ὑδατώδεας ταχέως τάμνειν. Aqua inter cutem laborantes citò incidere oportet. Eosdem ὑδατουμένους ibidẽ vocat aqua inter cutem suffusos. ὑδατώδης verò aqueum dicitur & saporis est differentia, aut quod aquæ est simile, vt ὑδατώδεα οὖρα, vrina diluta & aquea, in Coac. Pr. (p. 442. 11.)

Ὑδεραίνειν est aqua intercute laborare aut corripi. lib. περὶ χυμ. φύσ. (p. 214. 1.) ἢ γινώσκειν ὅτι ὑδεραίνει, ex hisque iudicabis aqua inter cutem laborare. ἐξυδερῶσθαι dicitur aphor. 9. sect. 4. lib. 6. Epid. & ὑδερῶσθαι lib. 1. περὶ γυν. (p. 247. 42.)

Ὑδέρου Erot. apud Hippocratem τοῦ ὕδρωπος exponit, & Epiclem reprehendit qui τὸν ὑγρὸν χωρίον, hoc est humectum locum sumpserit, cùm passim pro hydrope apud Hippocratem capiatur, vt lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν sæpè, & lib. περὶ παθῶν, libr. etiam 1. περὶ γυναικ. (p. 247. 23.) & lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 213. 47.) & libr. 2. de Morb. (pag. 155. 9.) & Coac. Prænot. (pag. 438. 16.) At ὑδέρου aut ὑδερῶν, quod etiam legunt exemplaria quædam, pro ὕδερον non temerè reperias apud Hipp. vt non leuiter suspecta sit Erotiani lectio. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 199. 16.) legitur, μεθίσταται ἀπὸ φλέγματος μάλιστα ἐς ὕδερον. Et ibid. (v. 38.) ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὸν ὕδερον ἐμποιεῖ. ὑδερόν fortè aut ὑδέρου pro ὕδερον videtur legisse Erotianus.

Ὑδροποτὴς dicitur Hippocrati qui aquam sæpè haurit, & sumitur pro hydropico & aqua subter cutem laborante ex nimis crebro aquæ haustu, lib. 7. Epid. (p. 367. 41.)

Ὑδρωπὶς

Ὑδρηλὸς aquosus, humidus. ὑδρηλὸν χωρίον, locus humidus, aquosus, lib. 1. περὶ γυν. (p. 231. 43.) Hesychio ὑδρηλοὶ exponuntur ὑδατώδεις, κάθυδροι, ἔνυδροι.

Ὑδρίον exponitur Galeno in Exeg. ἡ μικρὰ ὑδρία, ὑποκοριστικῶς, parua hydria, diminutiuè, vrnula, paruum vas aquarium. Quibus verbis subindicare mihi videtur locum lib. περὶ χυμῶν (p. 116. 21.) ὥσπερ ὑδρίον νέον διαπηδεῖ, παλαιούμενον στέγει, quemadmodum parua hydria quod recens est transmittit, quod inueteratum, continet.

Ὑδρωπώδεα sunt excrementa aquosa & qualia in aqua inter cutem laborantibus visuntur. Lib. 1. περὶ γυν. (p. 241. 6.) τὰ ὑδρωπώδεα & φλεγματώδεα ἀφίησι, aquosa & pituitosa emittit. Et τὰ λοχεῖα χωρήσει ὑδρωπώδεα, puerperii purgamenta aquosa aut aquæ similia secedent, qualia esse ibidem scribuntur si quis carnes cruentas abluat, eademq; ὑδατώδεα ibidem vocantur. ὑδρωπιῶδες excremētum serosum & aqueū in corpore dicitur lib. 4. de Morb. (p. 173. 8.) Est & φλέγμα ὑδρωπιῶδες pituita aquea lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 194. 32.) ex qua fit tabis tertia species. ὑδρωπιώδης etiam mulier hydrope laborans dicitur libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 248. 24.) Et ὑδρωπιώδεες ἢ ὑδρωποειδέες ὑδρωπικοὶ, in Coac. Prænot. (p. 438. 10. 12. 17. 19.) At ὑδρωπιώδης pro hydrope sumitur in Coac. Prænot. (p. 433. 2.) ἐς ὑδρωπιώδεες ξηρὸν ἀποτελευτᾷ, quod εἰς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύει dicitur aph. 11. lib. 4. Sic rursus ibidem (p. 437. 15.) ὑδρωπώδεα σκληρὰ hydrops siccus dicitur. Vbi σκληρὸν ἀντὶ τοῦ ξηροῦ ponitur vt aphor. 71. lib. 5. δέρματα καρφαλέα καὶ σκληρὰ, cutes aridæ & siccæ, & aph. 15. sect. 6. lib. 6. Epid. vbi eadem verba repetūtur, & omnes interpretes siccum vertunt, quòd cutis sicca dura sit, & ex consecutione siccū durum. Etsi ibid. (p. 438. 17.) ὑδρωπιώδεες ξηροὶ, sunt qui hydrope sicco aut tympanite laborant. ὑδρωπώδεα τὰ τῶν ὀφθαλμῶν dicuntur oculi quales hydrope laborantibus lib. 2. περὶ γυν. (p. 266. 34.)

Ὑδρωψ vt scribit Gal. in Exeg. apud Hippocr. li. 2. Epid. ὀξυτόνως scribitur Dioscoridi, vultque ea voce τὸν ὑδρωπώδη significari, hoc est, hydrope laborantem & hydropis speciem referentem. Quibus verbis locus mihi designari videtur qui legitur (p. 317. 38.) ὑδρωψ ἢν οἴδημα ἔχων ἐν τοῖσι σκέλεσι βήσσῃ. Hydrope laborans, in cruribus tumores habēs, si tussiat. Quem locum nostris in eum lib. Com. subindicauimus. ὕδρωπα enim illic vocare videtur quem paulò ante ὑδρωπώδεα (ver. 34.) Sic etiam lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 209. 38.) ὕδρωπες dici videntur hydrope laborantes. & οὐρέει παχὺ ὁκοῖον περ ὕδρωπες, & crassam vrinam reddit qualem hydrope laborantes. ὕδρωπες enim intelligi videntur, οἱ τινὲς ὑπὸ ὕδερου ἐχόμενοι, vt scribit paulò pòst. ὑδρωψ etiam Hippocrati lib. 4. de Morb. (p. 166 & 168.) ἰχῶρα & aqueum corporis humorem fluxilem significat (ὕδωρ vocat lib. περὶ γονῆς.) Ac rursus ibidem (pag. 174. 7.) ὑδρωψ melancholicum succum indicare videtur. Et iterū libr. 2. de Morb. (p. 144. 1.) pro aquoso humore sumi videtur. ὑδρωψ ῥεῖ ὑπόπυος, aqua effluit aliquantulum purulenta. ὑδρωψ verò pro corporis tumore ex hydrope sæpius sumitur Hippocrati, idemque quod ὕδερος significat. Huius duæ species ponūtur lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 113. 8.) ὑποσαρκίδιος & ὁ μετ᾽ ἐμφυσήματος. ὑποσαρκίδιος etiam ὑδρωψ dicitur lib. 1. de Morb. (p. 129. 35.) Alioqui ὕδρωπα distinguit Hippocr. ex partibus corporis ex quibus originem sumit, velut in Progn. & Coac. Præn. & lib. περὶ παθῶν & περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. ὑδρωψ ἀπὸ τοῦ σπληνὸς, ἀπὸ τοῦ ἥπατος, & ἀπὸ τοῦ λευκοῦ φλέγματος nominatur. Est & pulmonis ὑδρωψ lib. 2. de Morb. & vteri ὑδρωψ lib. 1. περὶ γυν. & ὕδρωπες ἐν ὀρχέσι, testium hydropes lib. de aere, loc. & aq. (pagina 453. v. 24.)

Ὕδωρ in humoribus corporis aquam significat Hippocrati & serosum illum humorem qui in corpore abundat, & qui ὑδρωψ interdum (vt lib. 4. de Morb.) interdum etiam ἰχὼρ dicitur: scilicet serū illud quod omnibus humoribus innatat, cuius sedem ac fontem lienē esse scribit li. 4. de Morb. Gorrhęus Annot. suis in lib. περὶ γονῆς ὕδωρ dici Hippocrati existimat atram bilem, quòd eius fontem ac sedem lienem faciat. Alii ὕδωρ esse Hippocrati putāt serosum illum humorem qui in venis redūdat, & ὑδρωψ aut ἰχὼρ eidem dicitur, quiq; ex materia potulenta colligitur, & per renes ac vesicam excolatur. Libr. περὶ γονῆς (p. 28. 15.) εἰσὶ δὲ τέσσαρες ἰδέαι τοῦ ὑγροῦ, αἷμα, χολὴ, ὕδωρ & φλέγμα. τοσαύτας γὰρ ἰδέας ἔχει ξυμφυέας ὁ ἄνθρωπος ἐν ἑωυτῷ, & ἀπὸ τούτων αἱ νοῦσοι γίνονται, & αἱ ὀκνόσοι διακρίσιες. Humidi autem quatuor sunt species, sanguis, bilis, aqua & pituita. Homo nanque tot humidi species in seipso congenitas habet, à quibus tum morbi fiūt, tum etiā iudicantur. Lib. quoq; 4. de Morb. initio, eosdem quatuor humores corporis nostri principia constituit. ἔχει δὲ & ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ τέσσαρας ἰδέας ὑγροῦ ἐν τῷ σώματι, ἀφ᾽ ὧν νοῦσοι γίνονται, ὁκόσαι μὴ ἀπὸ βίης νοσήματα γίνονται. αὗται δὲ αἱ ἰδέαι εἰσὶ, φλέγμα, αἷμα, χολὴ, καὶ ὑδρωψ. Habet autem tum mulier, tū vir, humidi quatuor species in corpore, ex quibus morbi qui nulla vi contingunt, oriuntur. Sunt autem species hæ, pituita, sanguis, bilis & aqua. Et rursus ibidem (p. 168. 37.) τέσσαρα ἐόντα, τό τε αἷμα, καὶ ἡ χολὴ, & τὸ φλέγμα, καὶ ὁ ὑδρωψ, ἀποπέφανται ταῦτα πάντα ὅκως τέ καὶ διότι πλείω γίνεται ἐν τῷ σώματι ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν. Cùm autem sint humores quatuor, sanguis, bilis, pituita & aqua, qua ratione & quam ob rem copiosiora tum à cibis, tum à potibus omnia fiant, demonstrata sunt hæc à nobis omnia. Per aquam autem Hippoc. humorem melācholicum sumere videtur, quòd is humor plurimū seri habeat. Quod satis testantur quartanarii, qui omnium copiosissimè sudant & meiiunt. Sic etiam ὕδωρ aquas & tenues ἰχῶρας qui in corpore redundant significat lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 256. 28.)

cùm de pesso purgatorio scribitur, μάλιστα ἢ ὕδωρ ἄγῃ, præsertim aquas ducit. ὕδωρ verò sæpius Hippocrati pro aqua simplici & potabili capitur, quæ omnis est qualitatis expers, & qualitatum gustabiliũ veluti canon ac regula. ὕδατα ἀπηχία dicũtur aph. 17. sect. 4. lib. 6. Epid. aquæ quæ nullam habent ex arte præparationem, & sponte nascuntur. αὐτοφυῆ vocat Gal. qualis quæ ex lacu, flumine, fonte & imbre petitur. Huius differẽtiæ ibidem scribuntur βροντιαῖον, ὡραῖον, καὶ λαιλαπῶδες, quæ ibidem à Galeno & fusissimè à Gorrhæo explicantur. Sunt & ὕδατα ἀπεψημένα, σκληρὰ ἢ ψυχρά, aquæ crudæ, indomitæ, duræ & frigidæ, lib. de aëre, loc. & aq. (pag. 413. 4. & pag. 453. 19. & 454. 38.) ἀπέψημνα, σκληρὰ ἢ βαρέα dicuntur Galeno Com. 4. in libr. 6. Epid. (p. 457.) aquæ graues, duræ & indomitæ, quæ neq; concoqui, neq; immutari possunt, sed diutius in hypochondriis restitant, neq; facilè permeant. (Sic enim ὕδωρ σκληρὸν διεξιπέρχεται τι ἢ βεβαιότερον, ὡς ἐπιπλεῖστον ἐν τοῖς ὑποχονδρίοις μένον, exponit Galen. lib. 3. de diff. puls.) (p. 40. 18.) His ὕδατα μαλακὰ aquæ molles opponuntur, libr. de aëre, loc. & aq. (p. 75. 13.) Etsi initio lib. 1. Epid. ὕδατα μαλθακὰ molles pluuiæ & leues dicuntur, quæ iis opponuntur quæ cum impetu, raptim, largè & confertim fiunt. Sic enim τὸ ἀθρόως, ἢ λαβρῶς, ἢ σφοδρῶς opponit Gal. in Comm. Vbi & ὕδατα πολλά, ξυνεχέα, λαῦρα, sæpiùs dicũtur Hippocrati pluuiæ multæ, continentes & copiosæ, easq; exponit Gal. statim initio Com. in lib. 1. Epid.

Ὕδωρ etiam Hippocrati aquæ frigidæ potionẽ indicat, aph. 18. sect. 4. libr. 6. Epid. ὕδωρ βορόν, aqua vorax, quod de frigidæ potu capitur, quæ voraces homines facit, & appetentiam excitat. Sic lib. de vlceribus (p. 512. 35.) ἢ ὕδωρ ξυμφέρει πᾶσι τοῖσι ἕλκεσι, omnibus vlceribus etiam aquæ potio conducit.

Ὕδωρ quoque apud Hipp. ponitur pro aqua in qua quid incoxerit, & ab eo denominationem sumit, vt ὕδωρ κρίθινον libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 106. 28.) aqua hordei, qua in vehemente siti vtitur Hipp. ὕδωρ μαλάχης, maluæ aqua, hoc est decoctũ, ad subducendam aluum biliosam, lib. 1. περὶ γυν. (p. 240. 34. & 241. 22. & 242. 4. & 252. 3.) Sic λινοζώστιος ὕδωρ, mercurialis decoctum ad aluum subducendam exhibetur Hipp. lib. 7. Epid. (p. 361. 31. & p. 365. 1.) Et τὸ ἀπὸ τῶν κρίμνων ὕδωρ, aqua in qua farina crassior macerata aut decocta fuerit, in potu sepe vsurpatur Hippocrati, vt antea scripsimus in Κρίμνον.

¶ Ὕλη materiam significat & quicquid sub artis Medicæ præcepta cadit, eaq; omnia quibus tum in ægris, tum in sanis vtimur, rectè artis materia dicuntur. Quod scribit Galen. Com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 500. 20.) οἷς χρώμεθα κατὰ τὴν ἰατρικὴν, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν νοσούντων ἀλλὰ ἢ τῶν ὑγιαινόντων σωμάτων, ὕλαι τῆς τέχνης ὀνομάζονται, ἢ γέγραπταί γέ τισι τῶν ἰατρῶν, βιβλία τὴν ἐπιγραφὴν ἔχοντα περὶ ὕλης. Ea quibus in re Medica, non in ægris solùm, verùm etiam in rectè valentibus corporibus vtimur, materię artis nominantur. Scripti quoq; & à quibusdam Medicis libri, qui de materia Medica inscriptionem habent. Est & ὕλη materia in syluis cædua, vnde & ὑλοτόμος lignator, qui in syluis ligna cædit. Et ὑλόνομα ἢ ἀγρόνομα ζῶα, animalia quæ in syluis & agris degunt, indeq; victum trahunt, lib. 2. περὶ διαίτης (p. 94. 12.) vbi ἐλόνομα tamẽ vitiosè scribitur. Hinc quoque ὑλομανέειν dicitur & καθυλομανέειν apud Hip. quod suprà exposuimus.

¶ Ὑμενώδεες οὐρήσιες & ὑμενώδεες οὖροι, hoc est vrina membranosa aut pelliculosa quænam dicatur, scriptum est antea. Sic ὑμενώδεα ἐπιμήνια vocantur Hippocrati, menses pelliculosi, membranosi aut fibrosi, in quibus multa pituita viscida abũdat, lib. 1. περὶ γυν. (p. 235. 43. & 236. 32.) vbi etiam ὑμενώδεα dicuntur (v. 35.) Sic ibidem (p. 247. 2) in vteris pituitosis, αἷμα ὑμένων ἀνάπλεων scribitur, sanguis fibrosus & pelliculis refertus: non secus ac in muliere pituitosa prægnante de puerperii purgatione scribitur ibidem (p. 240. 43.) καὶ φανεῖται ὑμενώδεα, ἢ ὥσπερ ἀράχνια διαπεπταμένα ἐν αὐτῇ ἔσται, & quid pelliculosum apparebit, in eaq; velut aranearum telæ expansæ erunt. Rursusq; ibidem (p. 236. 32.) ὑμενώδεα ἐμμήνια vt vitiosa damnantur. Ac iterum ibidem (p. 235. 43.) In muliere pituitosa ὑμενώδεα καταμήνια adscribuntur, ἢ ὥσπερ ἀράχνια διαπεπταμένα.

¶ Ὑπάγουσα κοιλίη, aluus subiens, hoc est soluta & naturaliter fœces deponens aut excernens, non autem ad fluxionem aut excretionem aliqua excrementorum qualitate aut specie solicitata, vt exponit Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 90. 33.) in febre ardente notha, in qua pituita salsa, eius nempe materia, non facilè excernitur, neq; promptè accenditur, neque febrem auget aut sitim intendit. Ideoq; in ea, velut in legitima febre ardente, aluus non fluit acriũ aut mordacium, ac tenuiũ excrementorum qualitate irritata, sed tantùm naturaliter subit & fœces deponit.

Ὑπαγκώνια puluini dicuntur qui cubito subiiciuntur, quasi subcubitales dicas, velut ὑπαυχένια, qui ceruici supponuntur, Gal. Com. 2. in lib. de fract. (p. 554. 23.)

Ὕπαιθρος εὐνή, cubile sub dio, Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 68. 53.) ἢ ὕπαιθρος παρὰ τὸ ἔθος εὐνὴ σκληρύνει τὸ σῶμα, & cubile præter solitum sub dio corpus indurat.

Ὑπακούειν cum datiuo est obedire, obtemperare & cedere. Lib. 7. Epid. (pag. 359. 1.) πταρμικῷ ὑπήκουσε, sternutamentum cienti medicamento cessit, hoc est, sternutatorio medicamẽto est excitata. Ὑπακούειν etiam dicitur de morbis qui curationi cedunt aut obediunt, Prorrh. 2. (p. 423. 27.) βαρύτερα ὑπακούει non facilè nec sine graui molestia cedunt, grauissimè obediunt. Sic ὑπακούοντα ὑποχόνδρια, præcordia cedentia & mollia, quæ renitentibus & distentis opponuntur, libr. 4. Epid. (p. 333. 25.) Et libr. 3. Epid. in st. pest.

προσφερομένοισι δυσκόλως ὑπεχώρουν, oblata ægrè admittebant.

Ὑπάλειπτον ἔγχριστον φάρμακον, h.e. medicamentum quod illinitur, exponit Gal. in Exeg. nimirũ locum lib. de vlcer. exprimens (pag. 516. 31.) μαλθακῷ πυρὶ καθεψῆν ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν τὸ πάχος, ὡς ὑπάλειπτον, lento igne coquitur dum idoneam crassitudinem habuerit, vt illini possit. Sed omnia exemplaria vitiosè ὑπάλειπτρον legunt.

Ὑπάλειπτρον est instrumentum illitorium & quo ad illinendum vtimur, velut specillum illitorium aut linitorium. vt lib. de art. (p. 590. 55.) ὑπάλειπτρον χρὴ λεπτὸν διείρειν, tenue aliquod linitorium specillum traiiciẽdum est. Rursus ibidem (p. 607. 33.) παχὺ ὑπάλειπτρον, plenius specillum vocat Hipp. quo ad illinendum vtimur. Vbi scribit Gal. ὑπάλειπτρον esse id omne instrumentum quod ad illinẽdum est idoneum, vt specilla, spathæ, & quæ διπύρηνα dicuntur, h.e. nucleata, quæq; in summo rotũnda habent capitula. Quem locum Paulus subindicans cap. 91. lib. 6. τῆς μήλης πυρῆνα, specilli caput nucleatum exponit. Celsus verò subiectum specillum dixit cap. 5. li. 8. Erot. quoque ὑπάλειπτρον esse Hippocrati quã μήλην dicimus, h.e. specillum, testatur. vbi tamen ὑπάλειπτον & ὑπάλειπτον vitiosè scribitur, vt antea scripsimus. Sic ὑπάλειπτρον ἀντὶ τῆς μήλης sumitur apud Hipp. lib. 2. περὶ γυν. (p. 281. 3.) ἢ ὑπάλειπτρον καθιέναι, & specillum demittere, quod libr. περὶ γυν. φύσ. eadem in re (p. 224. 23.) ἢ τὴν μήλην καθιέναι dixit. ὑπάλειπτρον tamen vitiosè in omnibus codicibus publicatis legitur. ὑπαλειπτρίς μήλη specillum vnctorium significat lib. περὶ ἐπικυήσιος (pag. 50. 25.) ξυμφέρει ταύτην μήλην ὑπαλειπτρίδα καθιέναι ἐς τὸ στόμα τῆς μήτρης. Huic confert specillum vnctorium ad vteri os demittere. ὑπάλειπτρον exponit Gal. in Exeg. apud Hipp. ἐλασμάτιον ᾧ ἄν τις ὑπαλείψαιτο τοὺς ὀφθαλμούς, laminulam tenuem qua quis oculos illinat.

Ὑπαύγηρον τὸ ὕφαιμον ἢ ὑπέρυθρον, subcruentum & subrubrum sputum dicitur libr. 2. Epid. (p. 313. 6.) ἢ ἔπτυεν ὑπαυγηρόν, & aliquatenus floridum conspuebat. Sic αὐγηρὰ πτύσματα, τὰ ἐρυθρὰ καὶ ὕφαιμα exponuntur Galeno in Exeg.

Ὕπαρ ἢ ὄναρ, prouerbialis locutio quę significat inter vigilandum & inter dormiẽdum, aut opinione & re vera. Ea vtitur Hippoc. ἐν νόμῳ (p. 19. 28.) ἡ δ' ἀπειρίη κακὸς θησαυρὸς καὶ κακὸν κειμήλιον τοῖσιν ἔχουσιν αὐτήν, καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ. Imperitia verò malus est thesaurus & malæ opes reconditæ, his qui eam tum opinione tum re vera possident. Dicitur autem ὕπαρ quasi ὕπνου ἄρσις, somni sublatio, nimirum per vigilias, vt ὄναρ τοῦ ὄντος ἄρσις, nimirum cùm per somnium tantùm res cernuntur. Dicitur & ὕπαρ ἐναργὴς ὄψις & ὅρασις, cùm re vera cernuntur, vt ὄνειρον ἡ ἐν τῷ καθεύδειν φαντασία, cùm per somnium inter dormiendum res cernuntur. Prouerbialis autem desumpta est formula ex Homeri versu (547) Od. τ.

Ὑπαυχένια, ceruicalia, puluini qui ceruici supponuntur, Galen. Comment. 2. in libr. de fract. (pag. quingentesima quinquagesima quarta, vers. 23.)

Ὑπάφωνον ῥῖγος, rigor subabsurdus, non consentaneus, non legitimus, dicitur Hippocrati in Coac. Prænot. (pag. 433. 22.) hoc est, qui inter indicationes mouetur; cùm naturæ legibus vacuationes criticas præcedere debeat. Sic enim exponit Gal. Comment. 3. in Prorrh. (p. 205. 34.) additque quosdam pro ὑπάφωνον ὑπόφοβον legere, quod exponit τὸ φοβερόν, ἢ μετρίως φοβερόν. Quam lectionem secutus videtur Cornarius in Coac. Prænot. vbi in publicatis exemplaribus ὑπὸ ἄφωνον vitiosè legitur.

Ὑπεζύγωται ὑπέζευκται exponit Galenus in Exegesi, subiugatur, submittitur, subuertitur, ab ὑποζυγόομαι. Innuit autem Gal. his verbis locum libr. de art. (pag. 599. 36.) ὀστέον τι γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς ἄνω γνάθου πεφυκός, ὑπεζύγωται πρὸς τὸ οὖς ὀστέῳ προσπεφυκότι. Os enim à superiore maxilla procedens, cum eo osse quod sub aurem annexum est, subiugatur, hoc est, quasi iugo quodam est subnexũ aut iugo quodam cohæret ac copulatur. Ibi enim scribit Gal. Hippocratem hac dictione ὑπεζυγῶσθαι indicare συνάγειν ἀλλήλοις τὰ δύο ὀστᾶ, καθάπερ ζυγὸν ὑποκείμενον αὐτοῖς, hoc est, duo ossa, velut iugo subiecto inter se cohærere. Vnde & ζυγώματος nomen à dissertionis peritis petitum vult.

Ὑπείκειν, concedere, cedere, locum dare, remittere, aph. 5. sect. 2. lib. 6. Epid. ὑπείξαντα ἀντισπασμῷ αὐτίκα, vbi reuulsioni aliquid concesseris, h.e. vbi de reuulsione aliquid remiseris. ὑπεῖξαι etiam emollire, euincere & aliquid concedere significat, vt ibidem ἀντιτείνοντα ὑπεῖξαι, renitentia emollire, de humoribus, qui in aliquam partem illapsi & affixi, vacuari, digeri & transfundi debent.

Ὑπεκκαύματα fomenta, alimenta sic dicuntur, quòd calido cibi velut igni ligna subministrentur, aph. 14. li. 1. vbi Gal. τροφὰς exponit.

Ὑπεκλυόμενοι παλμοί, lib. 1. περὶ γυν. (p. 240. 1) sunt palpitationes quæ sensim & paulatim exoluuntur, debiles sunt, aut subinde dissoluuntur & desinunt, deinde verò rursus ingrauescunt, quod significauit per ἐπαναδιδόντες ὀξέες ibidem.

Ὑπένερθεν ἀντὶ τοῦ κάτωθεν apud Hip. positum scribit Erotianus, quod est infra.

Ὑπενέικαι apud Hipp. ὑποβιβάσαι exponit Erot. quod est, subducere, submittere, deducere.

Ὑπέξοδος, alui secessus, subtus erumpens excretio, alui fluxus. Prorrh. 2. (p. 421. 7.) πεπαύσεσθαι προερέειν δὲ χρὴ παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον. Cessaturum autem alui secessum denunciaueris.

Ὑπεραιωρεῖσθαι, eleuari, suspendi, attolli significat, & de ossibus dicitur, quę dum in diuersa diducuntur aut per vim extẽduntur, paulùm inter se recesserũt, (vt loquitur Celsus) neq; inter se hærent, sed veluti sublimia suspenduntur, li. de fract. (p. 551. 23) ὑπεραιωρέεται γὰρ ἐς ἰθυωρίην ὑπὲρ τῆς ἀρχαίης ἕδρης, attollitur n. supra pristinã sedẽ in directũ, aut suspẽditur. Qđ de articulo dr, velut cap. 16. li. 8. dixit Celsus

membrum in diuersas partes extēdere, donec spatium inter ossa liberum sit.

Ὑπερεμέειν supereuomere significat, & de venis dicitur quæ redundantem sanguinem refundūt, lib. 2. de Morb. (p. 144. 10.) ὑπερεμήσαντα τὰ φλέβια τὰ αἱματῶδα τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον, venulæ circa cerebrum sanguinem supereuomentes. Rursus ibidem (v. 16.) ἢν ὑπερεμήσωσιν αἱ φλέβες ἐς τὴν κεφαλὴν, si venæ in caput supereuomuerint.

Ὑπερεόντας μεγκινδυνεύοντας, h. e. commutantes exponit Erot. apud Hipp.

Ὑπέρινος immodicè vacuatus aut superpurgatus dicitur & extenuatus. τὸν κεκενωμένον exponit Gal. Com. 5. in libr. 6. Epid. (p. 517. 49.) In Exegesi verò ὑπέρινος exponitur ὁ ὑπερκεκαθαρμένος ἄνθρωπος, ἢ αὐτὴ ὑπερίνησις. οὕτως γοῦν ἐξηγήσαντό τινες καὶ τὸ, ὑπέρινος ἰσχαίνει. δοκεῖ δὲ καὶ τὸ μακρόπνοις, ἢ τὸ βραχύπνοις, διχῶς ὡσαύτως λέγεσθαι. Quibus verbis Gal. locum libr. 6. Epid. subindicat variata tamen lectione, significatque ὑπέρινον tam immodicam vacuationem quàm immodicè vacuatum denotare, vt & μακρόπνοις & βραχύπνοις tam de longa aut breui spiratione accipitur, quàm de his qui longam aut breuem spirationē habent. ὑπερίνησις verò legitur lib. de loc. in homine (p. 74. 34.) ὅκως μὴ ἰσθμὸς γίνηται ἐκ τῆς ὑπερινήσιος, ne vacuatio ex immodica purgatione contingat. ὑπέρινον τὸν σφόδρα λεπτὸν exponit Varinus, hoc est exilem & valdè extenuatū. ὑπέρινος idem significat Polluci quod ἐξινωμένος, quod est immodicè vacuat9. Sic enim scribit cap. 25. lib. 4. τὸ δὲ κένωσαι διὰ καθάρσεως ἢ ἐξινῶσαι λέγοιτ᾽ ἄν. ἢ ἐξινωμένον ἡ κωμῳδία τὸν κεκαθαρμένον, ὡς ἐκ τῶν ἰνῶν φερομένης τῆς χολῆς τῆς δι᾽ αὐτῶν ἢ ὑπερινωμένον φασὶ ἢ ὑπέρινον. Sic enim mihi legendum videtur contra omnium codicum fidem. ὑπερινωμένος etiam ὑπερκαθαιρομένος exponitur Erotiano apud Hipp. ἴνησις γὰρ ἡ κάθαρσις λέγεται. Quo loco ὑπερινωμένος mihi videtur legisse Erot. apud Hipp. lib. 6. Epid. vbi Gal. ὑπέρινος legit. Hanc autem dictionem vsurpat Gal. lib. de sang. missione aduersus Erasistratum (p. 5. 24.) θεάσασθαι δὲ ἔστι ἐναργῶς τῆς βλάβης μέγεθος ἐν τοῖς ὑπερίνοις μὲν ἢ ἀσθενέσι. Noxæ verò magnitudinem in immodicè purgatis & debilibus cernere manifestò licet.

Ὑπερκάθαρσις est nimia & immodica purgatio, aphor. 4. lib. 5. ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγινόμενος. Immodicæ purgationi succedēs conuulsio aut singultus. In Coac. Præn. (p. 441. 41.) ὑπερκαθάρσιες ἐκ τῶν φαρμακείων. Immodicæ purgationes quæ ex medicamētorum potionibus contingunt.

Ὑπερκορυφώσιες sunt vertices & apices, aut elata quædā fastigia, velut tumuli. Sic Lobi pulmonis dicuntur Hippocrati libello περὶ ἀνατομῆς (p. 54. 26.) Et ibidem (v. 32.) de hepate, ὑπερκορυφώσιας ἔχον δύο, ἃς καλέουσι πύλας, duos habens apices, quas portas vocant.

Ὕπερος pistillum significat, quo vtitur Hippoc. lib. de fract. (p. 549. 57) pro vecte in ossium fractorum extēsione. Est & apud Hesychium ὑπέρου περιστροφή, pistilli conuersio, de iis qui eadem faciunt, neq; vnquam finem imponunt.

Ὑπεροχὴ θεία, præeminentia aut præstantia diuina, & excellentia qua vti vult medicum lib. περὶ εὐσχημοσ. (pag. 15. versic. 34.) vt animo sit excelso & omnia humana infra se posita existimet.

Ὑπερτέρη exponitur Erotiano apud Hippocr. ὑπερβάλλουσα ἢ ὑπεράγουσα, h. e. superior, supereminens, præstans.]

Ὑπερτονεῖ ὑπερτείνεται exponit Gal. in Exeg. apud Hippocr. hoc est superextenditur, superat, supereminet.

Ὑπέρυδρος, supra modum aquosus, aqua inter cutem collecta distentus & suffusus. Libr. περὶ παθῶν (p. 183. 27.) ἢν μὲν ἐγχειρέειν λάβῃς πρὸ τοῦ ὑπέρυδρον γενέσθαι. Hunc si inter initia in manus sumpseris priùs quàm aqua distētus sit. Quem sanè locum subnotat Gal. in Exeg. cùm ὑπέρυδρον exponit ἄγαν πλέον τοῦ περικεχυμένου ὕδατος, aqua suffusum & nimis redundantem.

Ὑπέρυθρον subrubrum, sanguineum & sanguine redundantem significat Hippocrati libr. 3. Epid. in st. pest. (p. 429. 34.) & aph. 21. sect. 3. lib. 6. Epid.

Ὑπερφέρειν eminere, extare, sese attollere. Lib. 7. Epid. (p. 363. 32.) δέρμα περὶ μέτωπον καὶ τὸ ἄλλο μαλθακὸν ὑπερφέρειν ἀεὶ, cutis circa frontem & reliquum corpus mollis semper eminebat.

Ὑπερφυῶς κακοπαθεῖν, incredibili magnitudine excedens aut immensa afflictio, grauissima mala. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ. (p. 7. 22.)

Ὑπερχολήσει exponit Gal. in Exeg. apud Hippoc. πολλῆς πληρώσει χολῆς, multa bile implebit.

Ὑπερψύχθη etiam exponit Gal. in Exeg. μετρίως ὑπανῆκε τῆς πυρεκτικῆς θερμότητος, aliquantum remisit de febrili calore, aut moderatior febrilis calor extitit.

Ὑπερῴα, oris pars superior & palatum. Sic dicitur pars oris altior, quæ supra foramina eā quæ ex naribus in os tendunt, existit, vt scribit Gal. Com. in sent. 2. sect. 1. lib. 6. Epid.

Ὑπήλατα φάρμακα dicuntur medicamenta aluū ducentia. Qua dictione vtitur Hipp. lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 56. 10.) παύει δὲ ἢ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑπηλάτων. Sedant etiam alia multa aluum subducentia medicamenta. Quem locum mihi videtur subindicare Erotianus sua interpretatione, sed vitiosa scriptione nostris in codicibus. Sic enim lego, ὑπηλάτων, τῶν τὴν κάτω κοιλίαν καθαιρόντων, παρὰ τὸ ὑπηλαύνειν εἰρημένων. Rursus apud Hip. ibidem (v. 11.) ἐπεὶ ἢ τὰ ἐν τοῖσι ῥοφήμασι διδόμενα ὑπήλατα ὠφελεῖ, quandoquidem quæ in sorbitionibus exhibentur medicamēta aluum subducentia, iuuant. Et lib. 4. de Morb. (p. 177. 40.) ἢ τὰ φάρμακα δὲ τὰ ὑπήλατα ἐπὴν πίωμεν. Quin & medicamenta aluum subducentia vbi bibimus.

Ὑπηλλήθωσιν Gal. in Exeg. exponit ὑποσυστραφῶσιν, h. e. aliquantum cōtorti fuerint. Verùm quædam exemplaria ὑπηλλήθωσιν legunt. Et

Erot. apud Hippocratem ὑπείλη ὑποσρέφι, h.e. voluit aut voluebat exponit. Pro quo ὑπειλεῖν aut ὑπίλλω etiam legendum putat. Existimo autem hanc dictionem pro varia lectione à Galeno esse adscriptam, eamque ex quibusdam exemplaribus legisse Galenum & vteris fuisse attributam, velut περιγραφῶσιν libr. περὶ γυν. φύσ. (p.225.2.) & lib. 2. περὶ γυν. (p.276.18.) quemadmodum etiam ἀνειλιθῶσι antea.

Ὕπνος μακρὸς, somnus longus & modum excedens exponitur Gal. apud Hip. aph. 3. lib. 2. qui solùm tempore excedit modum naturę conuenientem. ὁ τῷ χρόνῳ μόνῳ ὑπερβαίνων τὴν κατὰ φύσιν συμμετρίαν, οὐδέπω τὸ διεξελέγχον ἔχων. ὕπνοι βαθέες καὶ μὴ ταραχώδεες, somni alti & profundi, in quibus minimè perturbantur ægri, aut loquuntur, delirant, exiliunt, aut excitantur, verùm postea dolorum lenimen & symptomatum leuamen sentiunt, & firmitatem iudicationis denunciant. In Coac. Præn. (p.428.11.) Rursus ibid. (p.439.4.) ὕπνοι πάναυδοι, somni omninò vocem intercipientes, hoc est tranquilli, minimè turbulenti. Vbi quidam codices ὑπάναυδοι legunt & Corn. Est & ὕπνος ἑδραῖος, somnus stabilis aut profundus, aph. 11. sect. 4. li. 6. Epid. Somnus sedentium dici potest, cùm ἀπὸ τῆς καθέδρας dici existimet Erotianus, vt antea scripsimus. ὕπνος φύσει πέφυκεν ψύχειν. Somno à natura refrigerandi vis inest, libr. περὶ φυσῶν (p. 121.13.) & aph. 27. sect. 5. lib. 6. Epid.

Ὑπνῶσα Galeno exponitur apud Hip. in Exeg. ὑπνωτικῶς ἔχουσα, ὕπνῳ κοιμωμένη, somno detenta, somno sopita. Quod legitur lib. 7. Epid. in Hermoptolemi vxore (p.355.15.) καὶ κωματώδης, ὑπνῶσα διετέλει, & sopore oppressa, somnolenta perseuerauit, somno sopita perpetuò erat.

Ὑποβαίνειν, subire, subesse, ac velut fundamētum & basis supponi, subiici. Quod dicitur εἴσω βαίνειν lib. de art. (p.627.55.) intrò incedere, cùm sani cruris pede intrò conuerso inceditur, & totum corpus ita optimè firmatur & gestatur. In Mochlico (p.508.15.) huicque ἀποβαίνειν opponitur, quod est extra incedere & pede in exteriorem partem conuerso, ἔξω βαίνειν dicitur lib. de art. ibidem.

Ὑποβλέποντες ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, qui per somnū subapertis sunt oculis & leuiter suspiciūt, quod languentium & extremè affectarū virium, aut ingentis resiccationis est indicium. In Coac. Pr. (p.425.49.) Huiusmodi suspectiones ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν vocat Hip. in Progn. & aph. 52. lib. 6.

Ὑποβορβορύζοντες, qui murmur quoddā sentiunt, & quibus murmur aliquod exauditur. In Coac. Præn. (p.425.47.) οἱ ἐν πότοισι ὑποβορβορύζοντες, quibus inter potandum murmur quoddā exauditur, aut qui inter potandum submurmurant.

Ὑπόβρυχος, latens, demersus, submersus & profundus. Lib. 1. Epid. (p.381.42) de febre quę paulatim increscit, ἔστι δ' οἷσιν ἀρχὴ μαλακῶς καὶ ὑπόβρυχος. Quibusdam ēt leniter & latenter incipit. Cui ἀρχόμενος εὐθὺς καὶ ἀκμάζει μάλιστα, opponitur, quæ vbi incipit plurimum viget & efflorescit. Aretæus quoq; cap. 7. libr. 2. περὶ ὀξ. ὑπόβρυχον πῦρ dixit febrem quę ex inflammatione portarum iecoris initium sumpsit, quod sit in profundo latens. ὑπόβρυχα nāq; annotat Erot. apud Hip. dici, τὰ κατὰ βάθος κείμενα, καὶ οἷον ὑποβύθια, in fundo sita, ac veluti p̄funda. Hesychius ὑπόβρυχα ὑποβρύχια exponit, ex Hom. Od. ε. (v.319.) lib. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 62.25.) αὕτη δὲ παρὰ τὸν γλουτὸν ἴει), διὰ τοῦ μυὸς ὑπὸ τῷ μηρῷ ὑποβρυχίη. Ipsa autem iuxta nates fertur, per musculum sub femore demersa.

Ὑπογάστριον imus venter dicitur, & pars ventris quę ab vmbilico ad pudēda porrigitur, aph. 80. li. 4. alioq; nomine ἦτρον appellatur, aph. 35. lib. 2. Iulius Pollux cap. 88. lib. 2. τὸ μέν τι ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν πᾶν ἄχρι τῶν ὑπὲρ αἰδοῖα τειχώσεων, ἦτρόν τι καὶ ὑπογάστριον.

Ὑπογλωσσὶς aut ὑπογλώσσιον tuberculum est sub lingua, aut linguæ pars inferior intumescēs & indurata, hypoglossium dici potest. Hip. lib. 2. de Morb. (p.147.6) ἢν ὑπογλωσσὶς φύη, ἡ γλῶσσα οἰδίσκει). καὶ τὸ ὑποκάτω, καὶ τὸ ἔξω φαινόμενον σκληρόν ἐστι, καὶ τὸ σίαλον καταπίνειν οὐ δύναται). Si hypoglossis aut tuberculum sub lingua oriatur, lingua eiusq; pars inferior intumescit, & ad contactum externa parte dura est, neq; saliuam deglutire potest. Rursus ibid. (p.142. 1.) ὑπογλωσσίδες dicuntur, & à pituitæ fluxione fieri. ὑπογλωσσὶς verò ὑπογλώσσιος βάτραχος videtur dici Aëtio Tetrab. 2. libr. 4. cap. 39. πρὸς δὲ τὸν ὑπογλώσσιον βάτραχον, (ἔστι δὲ διάχυσις τῶν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μερῶν,) μάλιστα δὲ φλεβῶν, χρηστέον μὲν πᾶσι τοῖς ἰσχυροτέροις πρὸς ἄφθας ἀναγεγραμμένοις. Ad ranunculum sub lingua (est aūt partium sub lingua, præcipueq; venarum tumor) omnibus sanè vehementioribus vtendū quę ad aphthas scripta sunt. Atq; ibi plurima remedia ad eundem describuntur. De ranunculo verò agit Paulus cap. 26. li. 3. & Actuarius lib. 2. περὶ διαγνωσ. παθ. cap. 16. ὑπογλωσσὶς etiā dicitur Hesychio significare πάθος τι κατὰ τὴν γλῶσσαν. ὑπογλωσσὶς quoque dicitur quibusdam inferior linguæ pars maxillam contingens. Sunt etiam ὑπογλωττίδες Medicis confectiones arteriacæ, & ex iisdem ferè medicamentis quibus arteriacæ componuntur, ab eo quòd sub linguam dentur appellatæ: Iubēt autem id quod à dissoluto pharmaco defluit, sensim in arteriæ asperæ summum excipere, obnitendo simul ne tussis excitetur. Cuius generis multa describuntur Gal. lib. 7. κατὰ τόπ. (p.260.13. & 263.) Habent autem facultatem leniendi, læuigandi, asperitatesq; remittēdi, inflammata concoquendi & persanandi.

Ὑπογράφειν est veluti primis lineis describere aut informare, rudemq; quandā descriptionem inducere, qualem primam manum vulgò dicimus, sumpta à pictorib. aut Mathematicis trāslatione. Quod est eorū, qui rerum, quas postea accuratius explicaturi sunt, cōmentarium quendam tumultuariū & velut adumbrationem ponunt. Quod ferè suis in

omnibus scriptis (quę ὑπομνήματα vocat Galen.) fecit Hippocr. Eaq; vtitur sæpe dictione lib. 1. Epid. vt (p. 357. 4.) ἐκ πάντων δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ. Ex his autem omnibus qui in hac statûs conditione descripti sunt. Et rursus (p. 360. 30.) ἐν οἷσι δὲ ἐπεφαίνετο πάντα τὰ ὑπογεγραμμένα. In quibus verò descripta omnia deprehēdebantur. Et rursus (p. 372. 6.) τοῖσι δὲ φρενιτικοῖσι ξυνέπιπτε μὲν καὶ τὰ ὑπογεγραμμένα οὐ πάντα. Phreniticis autem contigerunt quidem descripta, non omnia. Et (p. 373. 22.) πολλοῖς δὲ ξυνέπιπτε μὴ ὑφ' ἑνὸς κρίνεσθαι τῶν ὑπογεγραμμένων σημείων, multisq; vsu venit vt non ab vno ex descriptis signis iudicarentur. Et rursus ibidem (v. 25.) γυναιξὶ δὲ παρθένοισι ξυνέπιπτε μὲν καὶ τὰ ὑπογεγραμμένα σημεῖα πάντα. Mulieribus itē & virgunculis euenere descripta signa omnia. Quibus omnib. in locis ὑπογεγραμμένον προγεγραμμένον, hoc est prius descriptum denotare potest, quemadmodum lib. 3. Epid. st. pest. (p. 430. 44.) ἦν δὲ πᾶσι τοῖς ὑπογεγραμμένοις χαλεπώτατον μὲν τὸ ἔαρ. Erat autem prius descriptis omnibus ver molestissimum. Quod sic exponit Gal. ἐξαιρεῖ δὲ ἐπὶ τῶν προγεγραμμένων εἰρῆσθαι τὸ ὑπογεγραμμένον, ὅσης γε τοιαύτης χρήσεως παρὰ τοῖς πολλοῖς.

Ὕπογυον idem quod ὑπόγυιον, quod est præ manibus, quod instat. lib. 7. Epid. (p. 360. 36.) διετέλει τὰ τῶν κνημέων μέχρι τελευτῆς, ὑπόγυον δὲ, crurum dolores perseuerarunt ad finem vsque, qui iam prope instabat. Rursus ibidem (v. 47.) μάλιστα δὲ ὑπόγυον, hoc est, præcipuè verò morti propinquus, vbi mors instaret. Vbi ὑπόγυον pro ὑπόγυος ἦν, aut ὑπογύως sumi videtur. Ibidem quoq; (v. 44.) γάλα ὑπόγυον, lac recens dicitur.

Ὑποδειχθὲν est quod demonstratur, & certa demonstratione logica & artificiali cōfirmatur. lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 15. 12) πᾶν τὸ ὑποδειχθὲν ἐκφέροντες, quicquid demōstratur proferentes, hoc est, nil nisi certa demonstratione confirmatum proferentes. Rursus ibidem (v. 13.) εἰς ἀλήθειαν πρὸς τὸ ὑποδειχθὲν ἀποπειραζόμενοι, veritatem certa demonstratione repurgantes.

Ὑπόδεξις susceptio, cùm quis familiariter excipitur. Lib. περὶ εὐσχημοσύνης (p. 16. 39.) ἅμα δὲ παραμυθεῖσθαι μετ' ἐπιστροφῆς καὶ ὑποδέξιος, simulq; consolando cum conuersione & susceptione, hoc est, vt medicus ægrum consoletur, animo excipiat, & blandè illius animum auertat. Potest & ὑπόδεξις idem quod ὑποδοχὴ significare, vt sit; erigendo & pollicendo fœlicem morbi euentum, ægrum soletur. Vbi pro ὑποδέξιος ἐπιδέξιος habent exemplaria Regia manuscripta.

Ὑπόδεσις subligatio, est fascia quæ ante iniectas plagulas fracturis superdatur, Gal. Com. 2. in lib. κατ' ἰητρ. (p 684. 31.)

Ὑποδεσμίδες dicūtur binæ fasciæ quæ ad fracturas adhibentur ante quàm plagulę iniiciantur. Quæ verò ex his fit deligatio, ὑπόδεσις vocatur, subligatio, Gal. Com. 2. in libr. κατ' ἰητρ. (p. 684. 32.) Idem Com. 3. (p. 690. 29.) ὑποδεσμίδας dici scribit fascias quæ ante splenia primùm omnium parti affectę iniiciuntur, quarum duplicem vsum et circūscribit. Rursusq; ib. (v. 45.) ὑποδεσμίδας esse scribit fascias, quę ipsi corpori aut membro fracto circundantur, quasi subligamina & subfasciationes. ἐπιδέσμοις verò fascias quæ plagulis aut spleniis extrinsecus superligantur, quasi superfasciationes. Qua notione ὑποδεσμίδες sumuntur lib. de art. (p. 651. 30.) καὶ ὑποδεσμίδων δέον), & fasciis primùm iniectis, velut subligaminibus eget. ὑποδεσμίδας lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος (p. 113. 22.) fracturarum fascias exponunt nonnulli, verùm cuniculosa vlcera exponit Corn. vt suspectam lectionem faciat, & ὑποφορὰς legisse videatur.

Ὑποδύσκολον σημεῖον, aliquātò grauius signum, in Coac. Pr. (p. 429. 24.) καὶ ἄλλων τῶν σημείων τῶν ὑποδυσκόλων, & cæteris aliquātò grauiorib. signis.

Ὑποδύσφοροι, corporis incontinentia aliquantulum iactati, implacidi, submolesti & difficiles, in Prorrh. (p. 182. 54.)

Ὑπόθεσις in arte Medica fundamentum, suppositum, ac veluti scopum & subiectū significat, circa quod versari artem Medicam existimabant illius reprehēsores, quos refutat Hip. lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ. vt ἀμεθόδους, quiq; in re Medica, calidum, frigidum, humidū, siccū, velut artis fundamenta & subiecta constituebant. Vbi Hip. ὑπόθεσιν sępe vsurpat ea notione, velut statim initio: ὑπόθεσιν σφίσιν αὐτέοισιν ὑποθέμενοι τῷ λόγῳ, suæ disputationis fundamentum statuentes. Et rursus (p. 5. 1.) διὸ οὐκ ἠξίουν ἔγωγε κεινῆς αὐτὴν ὑποθέσιος δεῖσθαι, ὥσπερ τὰ ἀφανέα τε καὶ ἀπορεόμενα. Quamobrem inani ipsam suppositione indigere nō existimō, velut ea quæ sunt obscura & ambigua. Censet n. Hip. veterum Asclepiadarum methodum, ex inani suppositione non niti, sed naturæ subiecto respondere, sub sensumq; cadere, neq; eos tantùm ratione cōtēplari, sicuti in obscuris & ambiguis cōtingit, qualia sunt quæ in sublimi aut terræ visceribus fiunt. Ideoq; verā & certam esse veteris medicinæ methodum contendit. Rursus ibid. (p. 8. 2.) ἐπὶ δὲ τῶν τὸν καινὸν τρόπον τὴν τέχνην ἐξ ὑποθέσιος ζητεόντων λόγον ἐπανελθεῖν βούλομαι. Nunc verò ad eos qui nouo quodam modo artem ex suppositione inuestigant, sermonem conuertere oportet. Ac rursus ibid. (v. 48.) καὶ ἀπάγοντες ἐκ ταύτης τῆς ὁδοῦ ἐπὶ ὑπόθεσιν τὴν τέχνην, qui ab ea via & ratione artē Medicam ad suam hypothesin abducunt, h. e. qui certā & antiquam methodum negligētes, ad calidum, frigidum, humidū, siccū, velut artis Medicę fundamenta, & hypotheses confugiunt. Et (v. 49.) ὅνινα ποτὲ τρόπον θεραπεύουσι τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ ὑποτίθενται), quonā modo ex iis quæ supponunt, homines curaturi sint.

Ὑποκάθαρσις, leuis per medicamentū purgatio, sed pro purgatione quę fit per medicamentum purgans simpliciter sumitur, lib. de vlcer. (p. 513. 15.) ὑποκάθαρσις τῆς κάτω κοιλίης ξυμφέρει τοῖς πλείστοισι τῶν ἑλκέων, inferioris alui purgatio plærisque vlceribus confert. κάθαρσιν exponit Gal. cap. 6. lib. 4. Meth. med.

Ὑπόχω-

Ὑποκαταφρονεῖν est despicere, contemnere, monita nihili pendere, aut negligentiùs se gerere. Lib. 4. Epid. (pag. 333. 17.) ἢ ἴσως ἄλλως ὑποκατεφρόνει, & alioqui fortasse negligētius se gerebat.

Ὑποκερχαλέον, stridula quædam asperitas. Lib. 7. Epid. (p. 355. 43.) καὶ ὑποκερχαλέον περὶ στῆθος ἢ ἀρτηρίας, cum stridula quadam ad pectus & arteriam asperitate.

Ὑποκεφάλαιον puluinus aut puluinar. Libr. 1. περὶ χυμ. (p. 252. 15.) πρὸς κεφαλὴν ὑποθεῖναι ὑποκεφάλαιον, capiti puluinum substernere.

Ὑπόκηρος fato aut morti obnoxius, impurus & corruptus, idem ferè quod ἐπίκηρος significat, & fortasse ἀκεράτῳ opponitur, quod purum, syncerum & incorruptū denotat. Lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p. 123. 32.) τῷ ἁγνοτάτῳ opponitur. οὐ μέν τοι ἔγωγε ἀξιῶ ὑπὸ θεοῦ ἀνθρώπου σῶμα μιαίνεσθαι, τὸ ὑποκηρότατον ὑπὸ τοῦ ἁγνοτάτου. Neq; tamen cēseo hominis corpus à Deo inquinari, impurissimum à purissimo. Sic κῆρας Hesychius ἀκαθαρσίας, μολύσματα, βλάβας, exponit, & κηραίνω, φθείρω, βλάπτω.

Ὑποκρίνεσθαι idem quod ἀποκρίνεσθαι, respondere. Lib. 7. Epid. (pag. 357. 7.) ἐπὶ δὲ ἡμέρην ὑπεκρίνετο τὰ πλεῖστα νεύμασι. Per diem verò plurimùm nutibus respondebat. Erotianus etiam ὑποκρινέσθω ἀποκρινέσθω exponit apud Hippocratem quod est respondeat. Quod legitur lib. de fract. (p. 543. 48.) ὑποκρινέσθω δὲ ὁ ἐπιδεόμενος τὰ ἀληθέστατα; qui deligatur autem eadem respondeat. Ac rursus ibidem (pag. 553. 53.) ὑποκρινέσθω δὲ ὁ ἐπιδεδεμένος ταῦτα. Et (pag. 556. 43.) καὶ ὑποκρινέσθω ταῦτα ὥσπερ καὶ πρόσθεν. ὑποκρίνεται etiam Erotianus apud Hippocratem exponit ἀφίσταται καὶ διΐσταται, secedit, attollitur, neque tamen sine suspicione.

Ὑπολαμβάνειν est cohibere, intercipere, & de tuberculis dicitur quando eorum origo cohibetur, intercipitur, reprimitur, aut dissoluitur. Lib. περὶ ἰητροῦ (p. 14. 17.) τὰ μὲν φύματα πεγεγονότα ὑπολειφθῆναι, καὶ δύνασθαι διαλύειν. Tubercula quidē cohibere & dissoluere posse maximum artis est opus. Cornarius deprehendere dixit, vt ad eorum cognitionem referatur. Mihi tamen magis placet ad eorum interceptionem & originis repressionem referri. ὑπολαμβάνεσθαι etiam assumi aut suscipi significat, & dicitur sæpe Hippocrati de ęgro qui curationem subit, & ad curationem assumitur, velut lib. 1. de Morb. (p. 133. 5.) ἢν μὲν μὲν ἐπιχείρημα ὑποληφθῇ, ὑγιὴς γίνεται ὡς τὰ πολλά. Hic si confestim ad curationem assumatur, aut curationem subeat, plærunq; sanus euadit. Sic καταληφθῆναι dicitur de ægro qui curatione præoccupatur antē quā morbus inualescat, ibidem (p. 132. 28.) ἢν μὲν καταληφθῇ ἀρχομένου τοῦ νοσήματος. Hic si per morbi exordia curatione præoccupetur, hoc est curationē anteuertat, anticipet. His autem opponitur ἀμεληθῆναι apud Hip. quod negligi significat. ὑπολαβὼν ῥῖγος, rigor subiens, inuadens & sensim occupans, subrepens. lib. 5. Epid. (p. 337. 26.)

Ὑπόλαμψις de fulgore aliquo dicitur in tumore hydropico, li. 4. Epid. (332. 12.) σκληρὸν δὲ ἦν καὶ κάτωθεν ἔχον ὑπόλαμψιν, quod durum erat & parte inferna aliquantulum splendescens.

Ὑπολάπαρον, aliquantulum molle, subinane & subuacuum significat, & de præcordiorum molli contensione, hoc est absque tumore, ξυντάσεις ὑπολάπαροι sæpe effertur Hippocrati, vt ægr. 2. lib. 1. Epid. & ęgr. 3. lib. 3. & li. 4. Epid. (p. 333. 33) ὑπολάπαρον, ὑπόκενον exponit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν.

Ὑπολείβεται, ὑποστάζει, ὑπορρεῖ, aliquantulum stillat, subeffluit, exponit Gal. in Exeg. nimirū locum lib. 1. περὶ χυμ. (p. 241. 37.) subnotans. τοῦ αἵματος ἀεὶ τὸ ἀκραιφνὲς καθ' ἡμέρην ὑπολείβεται ἐκ τοῦ σώματος, purus sanguis in dies ex corpore diffluit, h. e. ex corpore in partes incrementum aliquantulum effluit, stillat aut effunditur.

Ὑπόμβρον subtus madens & humidum significat, & cui humiditas ex imbre subest. ὑπόμβρον Gal. in Exeg. ὕφυγρον, ὑπόπυον, subhumidum, subpurulentum, hoc est pure madens exponit. Quod Erotianus de osse dici testatur apud Hip. & ὑπόμβρον ὀστέον, ὑπόσομφον καὶ κάθυγρον γενόμενον exponit, cauernosum, concauū aut cuniculosum, & humidum existens. Ac fortè ὑπόμβρον ὀστέον pro ὑπόπυον leg. videntur Gal. & Erot. apud Hipp. lib. de cap. vuln. (p. 450. 44 aut p. 451. 30.)

Ὑπομένειν est perferre, sustinere. Lib. 7. Epid. (p. 362. 20.) οὐδὲν κάτω ὑπέμενε, nihil infra sustinebat aut perferebat. Quæ locutio popularis est & de aluo admodum lubrica dicitur. Ideoq; nihil infra subsistebat dixerunt Interpretes. Sed mihi de eo intelligi videtur qui nullum remediorum genus, neque clysteres, neque glandes per inferiora admitteret.

τὰ Ὑπόμυξα dicuntur articuli muco aut mucore redundantes, mucosi, lib. de art. (p. 558. 12.) διὰ τὸ οὐ μάλα ἐκπίπτει τὰ ὑπόμυξα, ac propterea qui muco redundant articuli, non admodum excidunt.

Ὑπομύσαρα, subfœtida, subolida, aliquantulum graueolentia alui recrementa dicuntur lib. 7. Epid. (p. 365. 2.) Quem locum mihi subindicare videtur Gal. in Exeg. ὑπομύσαρα, δυσώδη, καὶ ἄξια τοῦ μυσάττεσθαι exponens, fœtida, abominanda aut detestanda. Hesychius μυσαρὰν, ῥυπαρὰν, ἀκάθαρτον, sordidam, impuram exponit, & μυσαρὰ, μυσαρά, μιαρά, μεμιασμένα. μυσάττεσθαι, Varino est δυσχεραίνειν. Vnde & μυσαττόμενος Hesychio, βδελυττόμενος, ἀποστρεφόμενος, detestandus, odiosus, abominandus. ὅθεν μύσος τὸ μίασμα.

Ὑπονηχομένη exponitur Galeno in Exeg. apud Hipp. ὑποκολυμβῶσα, ὑπεισιοῦσα, hoc est, subtus natans, aquas subiens. Erotiano verò ὑποσωρεύουσα, ἀπελθοῦσα, hoc est, subaceruans aut subaccumulans, subiens, si modò non suspecta est lectio. Nam ὑπελθοῦσα pro ἀπελθοῦσα planè legendum.

Ὑπονοήματα, animo conceptæ opiniones, suspiciones, Prorrh. 2. (p. 414. 17.) ὑπὸ σημείων μὲν γὰρ

ὑπόνοιαν βλάπτεται τὸ ὑπονόημα. Quam enim quis animo concepit opinionem, nullum signum, neq; bonum, neque malum, lædit, hoc est conuellit aut refellit.

Ὑπόνος aut ὑπόνισκος, subdita succula, aut asellus suppositus, quo fit extensio ad inferiora. In Mochlico (pag. 510. 48.) vbi tamen vitiosè ὑπόθενος legitur.

Ὑπόξηρα Gal. in Exeg. apud Hip. exponit ὑπόκοιλα, ταπεινότερα, subcaua, humiliora, depressiora, nimirum locum lib. de fract. (p. 534. 13.) respiciens, τὰ δὲ ὑπόξηρα ἀκέεσθαι πᾶσι τοῖσι κυκλεῦντας. Extremæ verò partes in angustum tenuatæ (ὑπόξηρα velut subaridæ dictæ) spleniis in orbem ductis curādæ. Vbi sic eam dictionem exponit Gal. τὰ πέρατα τῶν κώλων στενότερον ἔχει τὸ εὖρος, ἅπερ ὑπόξηρα καλεῖ. Membrorum longorum fines quę angustiorem habent latitudinem, ὑπόξηρα vocat, quasi subsiccanea aut subarida dicas, ideoq; in angustum contracta aut in acutum tendentia. Etsi interpretes quidam ibi ἀπόξηρα legunt ex Gal. Com. 3. in lib. κατ' ἰητρ. (pag. 690. 12.) vbi tamen vicissim ὑπόξηρα, nonnulli ex hoc loco lib. de frac. legunt. Verùm ἀπόξηρα & ἀπόξη dici Hippocrati & Galeno antea scripsimus. ὑπόξηρα tamen agnoscit Erot. hunc etiam locum lib. de fract. subindicans, cùm ὑπόξηρα exponit τὰ ἐκ πλάτους εἰς μύουρον ἠγμένα, ex latitudine in angustū ducta. Qua notione etiam ὑπόξηροι μηροὶ dicuntur lib. de art. (p. 659. 6.) femora in angustum tenuata & inferiore parte tendentia, aut subarida & contracta. Et in Mochlico (pag. 509. 8.) τὸ ὑπόξηρον τοῦ μηροῦ vocat eā cruris partem quę in angustum tenuatur aut contrahitur. coxæ siccam partē dixit Gal. Libello quoq; περὶ ἐλλεβορισμοῦ (p. 534. 31.) ὑποξήρους in medicamentorum potione vitari vult, h. e. subsiccos, subaridos, & resiccato admodum corpore ac extenuato, quibus ψελλοὺς καὶ τραυλοὺς, h. e. blæsos & balbos opponere videtur.

Ὑπόξηρος etiam exponitur in Exeg. Galeno γρυπὸς τὴν ῥῖνα, διὰ τὸ ταπεινότερα τὰ πέριξ εἶναι τοῦ ὑψώματος, hoc est, qui adunco est naso, quòd circumsitæ nasi partes sint summitate demissiores. Quibus verbis locus mihi subindicari videtur Galeno qui legitur aph. 49. sect. 8. lib. 6. Epid. Vbi Interpretes subsiccū & subaridum vertunt, nos eum qui naso sit adunco, vt simo opponatur diximus ex Galeni mēte, eumq; locum subnotauimus, ac submonuimus ὑπόξυροι legi apud Gal. in Exeg. quasi derasus aut subrasus, quòd subrasa & subsicca deprimi, contrahi & subsidere soleant. ὑπόξηρος tamen legitur apud Varinum & omnia nostra exemplaria tum publicata tum manu scripta. Ὑποξήρους quoque ταπεινοτέρας, προσεσταλμένας, submissiores, cōtractos, exponit Galenus in Exeg. additque περὶ γαστέρων dici ἐν τῷ μείζονι Προρρητικῷ, vt ventres exiccatos, extenuatos compressos ac contractos significet. Quo nomine locum libr. 2. Prorrh. (pag. 420. 46.) vbi ἀπεξυσμένας γαστέρας scribit, suspectū habemus; & ὑποξήρους Galenū legisse suspicamur, vt antea scripsimus & nostris in eum locum annotat. admonemus. ὑποξύρους tamen habent Galeni exemplaria, vt subrasos, derasos, hoc est, depressos indicent. Verùm ὑποξήρους malo quòd ξηρούς, προσεσταλμένους eadem significatione cōiūgat Galenus, in σφραῖ, vt antea scripsimus. & verò quæ ex resiccatione contrahuntur, deprimi, submitti, ac subsidere soleant. ὑπόξηρος γλῶσσα, lingua subarida, lib. 7. Epid. (p. 356. vers. 24.) & τὰ ὑπόξηρα πτύσματα, sputa subarida, in angina, Coac. Prænot. (pagina 434. vers. 37.) eademque ὑπόξηρα πτύελα ibidem (v. 48.)

Ὑποπεριψύχοντες aliqua summi corporis perfrictione tentati, in Prorr. (p. 194. 9.) & Coac. Præn. (p. 427. 27.)

Ὑποπολύχθὲν τὸ στόμα τῶν μητρέων, locellorum os complicatum, in sinus & rugas contractum, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 215. 13.) & lib. 2. περὶ γυν. (p. 277. 25.)

Ὑπορρίνιον, partes sub naso dicuntur & mystax. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 103. 10) ἱδρῶτες περὶ ὑπορρίνιον καὶ μέτωπον, sudores circa partes sub naso & fronte, qui syncopen minantur. ὑπορρίνιον dicitur Polluci, μύσταξ, προπογώνιον, περὶ ὅ τι βλάστησις, αἱ ὑπὸ τῇ ῥινὶ τρίχες.

Ὑπόρρυσις, subfluxio, defluxio, delapsio dicitur Hippocrati lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 672. 13) tam de humoribus qui in parte laborante continentur, quàm de solidis corporis partibus: vt sit ὑπόρρυσις cùm laborantis corpus aut pars affecta subterfluit, aut subterlabitur, hoc est, sensim defluit & delabitur, aut deorsum inclinat. ὑπόρρυσιν enim velut κατάρρυσιν & εἰς τὰ κάτω ῥοπὴν, defluxionem & ad inferiora declinationem explicat Gal. cui ὑπόστασις ibid. opponitur. Sic καταρρέειν verbo ea in re vtitur in Progn. (p. 126. 36.) καὶ καταρρέει ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ τοὺς πόδας, & à lecto ad pedes delabatur aut defluat.

Ὑπόσαπρος subputris aut subputridus. ὑπόσαπρον αἷμα, sanguis subputridus, & qui τῷ καθαρῷ, puro opponitur, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 190. 2.) In Progn. quoq; (p. 143. 23.) πᾶσαι δὲ ὑπόσαπροι καὶ δυσώδεες ὀδμαὶ, subputres omnes & fœtidi odores.

Ὑποσαρκίδιος aquæ subter cutem species quæ recentioribus Anasarca aut Leucophlegmatias dicitur, libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 115. 8.) & lib. 1. de Morb. (p. 129. 35.)

Ὑποσπλήνιοι lienis tumoribus aliquantulum obnoxii, aut lienis affectibus vexati, subsplenici. lib. 4. Epid. (p. 330. 41.) & lib. 2. (p. 313. 2) & ægr. 6. lib. 3. Epid. post. st. pest.

Ὑπόστασις est vrinæ sedimentum, aut quod in ea subsidet crassum & fundum petens, aut vrinæ pars crassior secreta & subsidens. Sic enim ὑπόστασιν, aut quod in vrinis subsidet, crassum materiæ in vasis efferuescentis recrementum, quod sua crassitudine fundum petiit, velut in inflāmatis partibus pus, esse scribit Gal. lib. 3. de præsag. puls. (p. 147. 16.) eandemque puri proportione respōdere, in fine Com. 1. in Progn. (p. 134. 20.) & lib. 1. de diff.

de diff. feb. (p.324.55.) Cuius causam, naturam & differentias appositissimè explicat Gorrhæus ex Galeno. Hæc varias habet apud Hipp. attributiones pro concoctionis modo, materiæ inæqualitate, aut caloris vi. Sic ἀναπεπταμέναι & δασεῖαι ὑποστάσιες dicuntur sedimenta returbata, spissa & densa in vrina, vehementem capitis dolorem cum delirio & conuulsionibus indicantia, lib.7. Epid. (p.366.33.

Ὑπόστασις κριμνώδης, subsidentia hordei tosti non exactè moliti, crassioribus frustulis similis, morbi longitudinem, colliquationem, summumque incendium denotans, ex Progn. aph.31. lib.7. & Gal. Com.5. in lib. 6. Epid. (p.514.16.) vide Κριμνώδεις ὑποστάσιες antea.

Ὑπόστασις λεκιθώδης, quod subsidet in vrina lentium farinam referens, lib.4. Epid. (p.329. 24.) Intelligitur sedimentū farinæ lentium simile & colore ad rubrum tendens, quod sanguinis exassationē aut torrefactionem in hepate indicat. τὰ ὑφιστάμενα μαδαρά, vide antea μαδαρὰ τὰ ὑφιστάμενα ex lib.7. Epid. (p. 363.27.)

Ὑπόστασις ξυσματώδης, sedimentum in vrinis ramenta referens, lib.4. Epid. (p.329.24.) & ξυσματώδεα τὰ ὑφιστάμενα, lib.7. Epid. (p.363. 27.) vide ξυσματώδης ὑπόστασις.

Ὑπόστασις ὀροβώδης, quod in vrina subsidet erui simile, hepatis magnam inflāmationem indicat, lib.4. Epid. (p.329.23.) fitq; in febrib. à sanguine crasso in venis aut hepate assato, Gal. Com. ad aph.76. lib.4. & in hepatis affectibus sæpe videtur, vt idem scribit Com. 1. in li.6. Ep. (p.548.11) colliquationē quoq; corporis indicat, Cō.5. in li.6. Ep. (514.16.)

Ὑποστάσιες πεταλώδεες, subsidentię foliis aut laminis similes, quæ nō solùm carnosarum partium, sed etiam solidarū & vesicæ colliquationem indicāt, in Prog. (p.140.41.) & Cō. 5. in lib.6. Epid. (p.514.17.) & aph.81. lib.4.

Ὑπόστασις πιτυρώδης, furfuraceum sedimētum in vrinis intensum calorem & exurentem indicās, & venosi generis aut vesicæ scabiem, aph.77. lib.4. In Progn. (p.140.42.) Coac. Præn. (p.442.32.) & in his quæ adiecta sunt ad lib. de Nat. hum. (p.24.44.)

Ὑπόστασις πτυελώδης, sedimentū sputo simile, h.e. crassum, conglobatum ac fœculentum. In Coac. Præn. (p.442.37.) vbi πεταλώδεας ἔχον ὑποστάσιας melius legatur. Est enim πτυελώδης insolens vrinarum attributio.

Ὑπόστασις ψαμμώδης, sabulosum aut arenulis simile sedimentum in vesicæ aut renum affectibus, aph.79. libr. 4. lib. de Nat. hum. (p. 24.38.) & aph.5. sect.1. lib.6. Epid.

Sunt & aliæ multæ ὑποστάσιων affectiones apud Hipp. in Progn. & Coac. Pr. quas lubentes omittimus his tanquam præcipuis cōtenti. Ὑπόστασιν Celsus, quod desidet, vertit apud Hipp. velut cap.7. lib.2. Vrina autem crassa ex qua quod desidet album est, significat circa articulos aut circa viscera dolorē metumq; morbi esse. Sic n. locum Prorr. 2. (p. 415.45.) exprimit, & ὑπόστασιν λευκὴν vertit. Quem imitatus est quoque Plinius eodem quoq; adūbrato loco cap.6. lib.28. de crassa vrina scribēs, in qua quod subsidit, si album est, significat circa articulos aut viscera dolorem imminere. Quod submonuimus nostris eum in locum Annotat. & ex his locis Prorrhetici scriptionē emendauimus. Celsus etiam cap.8. libr.2. quod læue & album in vrina subsedit dixit, ὑπόστασιν λευκὴν & λείην exprimens ex Progn. (p.152.35.) Neq; verò in vrinis solùm, sed & in alui recrementis ὑπόστασις spectatur apud Hip. veluti ægr.3. lib. 3. Epid. ὑπόστασις πελιδνὴ διαχωρήμασι, & ὑπόστασις μέλαινα διαχωρήμασι. Et ὑπόστασις ἰλυώδης ὑπόπιλος, sedimentum limosum & subliuidum in deiectionibus in Prorrh. (p.216.23.) & Coac. Pr. (p.443.29.) Sic lib.4. Epid. (p. 333.33.) in alui excrementis, κάτωθεν γίνεται ὑπόστασιν ἔχον scribitur. Et lib.2. Epid. (p.214. 26.) ἴσχοντά ἐστιν ὅτι & ὑπόστασιν πηδῶντα, quę interdū deposita subsidebāt, de alui excremētis.

Ὑποστάσιες ὑγρῶν dicuntur etiam Hippocrati ex vocis significato, humorū consistentię, status, concretiones, coitus, tum humores qui sua crassitie intrò subsidunt ac subsistunt, immorantur & fundum petunt, cum foras erumpere ac variari deberent. Sic ὑποστάσιας ὑγρῶν πυώδεας & μυξώδεας, libr. de art. (p.610. 28.) τὰς ἔνδον μονὰς τῶν ὑγρῶν ἃ προσῆκεν ἐκκρίνεσθαι, exponit Gal. humorum intrò moras ac cōcretiones, qui vacuari deberent, velut puris & muci. Qua etiam notione scribitur Pror. 4. (p.415.46.) in alis, laterum inanitatibus ac femoribus, ὑποστάσιας γίνεσθαι, h.e. humores subsistere aut subsidere, ideoq; difficillima curatu esse ea loca & recidiuas facere. Idēq; significant ὑποστάσιες aph.28. sect.3. libr. 6. Epid. hoc est humorū qui vacuari deberent subsistentias, velut fit in abscessibus. Vbi tamen melius ἀποστάσιες legitur. In Mochlico quoq; (p.542.46) ὑποστάσιες dicuntur sordes & recrementa quæ in vlceribus restitāt aut moram faciunt, cum vacuari & foras emitti oporteat. Ex eaq; significatione ὑπόστασις κοιλίης sępe vsurpatur Hippocrati de aluo suppressa ac subsistente in Coac. Pręn. (p.426. 49.) & (p.432.26 & 47.) Et ibid. (p.431.8.) πτύελα & βὴξ ὑφίσταται, sputa & tussis subsistunt. Quæ autem subsidunt, dum fundū petunt, tardari ac immorari aut supprimi videntur, indeque ὑπόστασις pro suppressione ponitur, etsi ἐπίστασις pro ὑπόστασις multis legatur, quemadmodum sępius vitiosè ὑπόστασις pro ἐπίστασις scribitur. Velut in Coac. Prænot. (pag. quadringentesima quadragesima secunda, vers. trigesimo octauo.) τὸ δὲ ἐκπεμπόμενον λίπος ἔχον οὖρον ὑπόστασιν. Quæ emittitur vrina in qua quod subsidet pinguedinem habet. Nam pinguedines summum, non fundum petere solent, vt scribit Gal. Com.3. in libr.3. Epid. (pagina quadringentesima trigesima secunda, versic.32.) & Com. ad aph. 31. li.7. Sic aph.35. li.7. ὑπόστασις pro ἐπίστασις scribitur. Et in Prog. (p.142. 9.) & τὰς λιπαρὰς ἐπιστάσιας τὰς ἄνω ἐφισταμένας, ὑφισταμένας quidam co-

dices legunt. Est & ὑπόστασις γάλακτος lib. περὶ τροφῆς (p. 298. 44.) lactis crassamentum aut concretio, lactis sedimentum dixit Caluus; Cornarius lacti superstantē concretionem, vt ἐπίστασιν legisse videatur.

Ὑπόστασις etiam dicitur lib. κατ' ἰητρεῖον (p. 672. 13.) subsistentia, subsidentia, status ac veluti substatio, quæ ὑπορρύσει, hoc est, defluxioni opponitur, & tam humoribus quàm partibus solidis attribuitur à Galeno, vt cùm humores subsistunt aut intus morantur, ita & cùm partes solidæ subsistunt & eundem statum aut situm seruant, non autem defluunt aut delabuntur. Est & ὑπόστασιν ποιέεσθαι substare, subiici, hoc est, fulcire ac sustinere. Lib. de art. (pagina 632. versic. 9.) ὁ αὐχὴν τοῦ ἄρθρου, ὑπὸ συχνῷ μέρει τοῦ ἰσχίου τὴν ὑπόστασιν πεποίηται, & articuli ceruix maiori coxæ parti substat, aut subiecta est, hoc est, magna ex parte coxam sustinet ac fulcit. ὑπόστασις τοῦ ξύλου, lignum subtentum & substratum, suppositum, ac subiectum significat, in Mochl. (p. 509. 11.) Ac rursus ib. (p. quingentesima vndecima, vers. vigesimo quinto) ὑπόστασιν vocat, ad subsistendum aptitudinem qua quis facilè in scamno subsistere possit. Aut certè substerniculum vel quod supponitur indicat, & quod subit vt facilè quis supra gradum subsistat, quale est stragulum multiplex.

Ὑποστέλλεσθαι, refugere, reformidare, vereri, cauere, aph. 6. lib. 4. ὑποστελλομένους χειμῶνα, hyemem reformidantes, & aphorism. 7. ὑποστελλομένους θέρος, æstatem verentes, refugientes, & aph. 8. ὑποστελλομένους τὰς ἄνω, per superiora cauentes.

Ὑπόστημα, sedimentum, quod subsidet in vrina, idem quod ὑπόστασις, quam dictionem crebrò vsurpat libello περὶ κρισίων, vt (pag. 385. 8.) οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστιν, ὃ ἂν ἔχῃ λευκότατον ὑπόστημα καὶ λεῖον καὶ ὁμαλόν. Vrina ea optima quæ maximè album habet sedimentum, læue & æquale. Rursusque ibidem (pag. 386. 11) ὑπόστημα λευκόν τε καὶ λεῖον ἔχῃ, sedimentum album & læue habeat. Et (v. 13.) ὑπόστημα ὑπέρυθρον, sedimentum subrubrum. Et (v. 23.) ὑπόστημα λευκόν τε καὶ λεῖον, sedimentum album & læue.

Ὑποστροφὴ vide Ὑποστροφαί.

Ὑποσυρίζειν, sibilum quendam & sonum edere; subsibilare. Lib. 7. Epid. (pag. trecentesima quinquagesima sexta, ver. trigesimo nono) ἡ ἀρτηρίη μόλις ἀναπνέοντι ὑπεσύριζε, eique vix respiranti arteria sibilum quendam edebat. Et rursus ibidem (pag. 358. 33.) ἀρτηρίη ὑπεσύριζε ῥεγχώδες, arteria sibilum quēdam cum stertore edebat.

Ὑπόσφαγμα ὅλου exponitur Galeno in Exeg. τὸ μέλανος τῆς σηπίας τὸ οἷον ὑποστρυγον, in sepiæ atramento quod est fœculentum, aut quod subsidet velut fœcula. Idemque ἀπόσφαγμα idem quod ὑπόσφαγμα esse scripsit, & τὸ τρυγῶδες περίηθημα exposuit, hoc est fœculētum excolamentum. Quo nomine sanguis qui iugulata pecude excipitur, & in cibum varia cōditura formatur intelligi potest. ὑπόσφαγμα enim scribit Athenæus lib. 7. parari ex sanguine, carnibus assis, vel elixis cum sale, caseo, cumino, lasere. Erasistrato, & Glauco Locrensi, ex elixo sanguine, sapa, lasere, melle, aceto, lacte, caseo, & oleum foliis bene olentibus concisis. Idem etiam apud Hipponactem in Iambis ὑπόσφαγμα; Interpretes τὸ τῆς σηπίας μέλαν, hoc est, sepiæ atramentum reddidisse scribit. Est & ὑπόσφαγμα Paulo cap. 22. li. 3. ῥῆξις τῶν φλεβῶν τοῦ ἐπιπεφυκότος, ἐκ πληγῆς ὡς μάλιστα γινομένη, venarum quę ad tunicam adnatam pertinent ruptio, ex plaga præcipuè facta. Est ex ἐκχυμωμάτων genere & ὑπωπίων, vt scribit Galenus libr. 4. κατὰ τόπ. ὑπόσφαγμα suffusum in sugillatione cruorem quidam vertunt, & ὑποσφάγματα cruenti aspectus suffusiones ac sugillationes.

Ὑποτεῖναι Erotianus apud Hippocratem ὑποθεῖναι exponit, quod est supponere, subiicere aut subtendere, & ὑποτεταμένον ξύλον, τὸ ὑποκείμενον, subiectum, suppositum aut suppositum lignum; τὸ οἷον βάθρον, quasi fundamentum, adscripto Phrynichi testimonio. Quibus verbis mihi exprimere videtur Erotianus locum lib. de art. (pagina 622. 11.) ἀσκὸν ἀφύσητον ὑποτεῖναι ὑπὸ τὸ ὕβωμα, hoc est, subtento vtre minimè inflato, aut gibbo supposito & subiecto. Vbi ὑποθεῖναι legunt omnia exemplaria. Rursus ibidem (p. 621. 9.) ἁρμόζουσι [αἱ ἀρχαὶ] κατὰ μῆκος τοῦ ξύλου τοῦ ὑποτεταμένου. Vinculorum capita ea longitudine quæ subtento ligno, (hoc est supposito aut subiecto) conueniat. Est & ὑποτεταμένον ὀστέον, os subtentum aut subiectum libr. de fract. (pag. 531. versic. 20.) ἅμα μὲν ὅτι τὸ ὑγιὲς ὑποτεταμένον γίνεται αὐτῷ θεμέλιον, partim quidem quòd sanum ipsi velut fundamentum est subtentum. Sic ὑπότασις ὀστέου, ossis subtentio, subiectio structura dicitur, ibidem (pag. 555. vers. 40.) οὐχ ὁμοίη ἡ ὑπότασις τοῦ ὀστέου τοῦ μακροτέρου, non similiter os longius subtenditur. suram intelligens non æqualiter cum tibia ossi femoris committi. Est & ὑπότασις ξύλου, ligni subtentio aut suppositio, in Mochlico, vbi ὑπόστασις vulgò legitur, vt scripsimus antea. ὑποτείνειν etiā licet subtendere aut supponere significet, superdare tamē aut superponere indicat: velut lib. de vlcer. (p. 514. 13.) ὀθόνιον ὑποτείνας λεπτὸν καθαρὸν, tenui puro linteo superdato. Illic enim linteum purum tenue vino & oleo madens, cataplasmati superimponi vult ad leniendum dolorem & humorem confluentem inhibendum, ne vlcus purum attingat, itaq; dolorem moueat.

Ὑποτοπέεσθαι ὑπονοεῖν, quod est, coniicere, suspicari, exponit Erot. apud Hip. ὑποτοπεῖν verò idem est quod ὑποτοπάζειν, coniectari, coniicere, suspicari. Hesychius nanq; ὑποτοπήσομεν, ὑπονοήσομεν exponit, & ὑποτοπάσαι, ὑπολαβεῖν, ὑπονοεῖν.

Ὑπότριμμα edulii genus, ex variis rebus leuiter tritis & contusis constans, quod etiam τρίμμα, & intritum dici potest. ὑπότριμμα est

est Hesychio confectio ex palmulis, melle, cumino, & aliis condimentis ac dulciariis parata. ὑποτεμμάλια dicuntur Polluci lib. 6. cap. 10. εἴη δ' ἂν ἐκ τῶν ἡδυσμάτων καὶ τὰ ὑποτεμμάλια. Hippocr. libr. 2. περὶ διαίτης (pag. 96. 44.) τὰ ἐν τοῖσιν ὑποτρίμμασιν ὄψα σκευαζόμενα, vt æstuosa & humida; & inæquales vires inter se habentia; sugillat. Idem libr. 3. (p. 105. 10.) τοῖσιν ἰχθύσιν ἑφθοῖσιν ὑποτρίμμασι vti consueuit, piscibus coctis cum intritis; in aluo frigida & sicca.

Ὑποστροφή idem quod ὑποστροφὴ morbi reuersio aut recidiua. Hinc ὑποστροφάζειν dictum & ὑποστροφιάσαι, vt lib. 2. Epid. (p. 317. 39.) ὑποστροφάζειν ἀνάγκη. recidiuam fieri necesse est. ὑποστροφάζειν εἴωθε dicitur aph. 61. lib. 4. Vnde ὑποστροφιασμοὶ aphor. 36. lib. 4. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 191. 2.) τοῖσι πολλοῖσιν ὑποστροφιάσασα ἡ νοῦσος & (v. 19.) κινδυνεύει πάλιν ὑποστροφιάσαι. Et (v. 21.) ὑποστροφιασάσης τῆς νόσου. ὑποστροφὴ etiam exponitur Galeno in Exg. ἡ ἐναλλὰξ μεταβολὴ, commutatio quæ fit permutatis vicibus, velut cum dicitur ab Hippocrate κωματώδης ἐν ὑποστροφῇ. Sed & ὑποστροφὴ ægrorum conuersionem sæpe indicat apud Hippocratem velut libr. 7. Epid. (pag. 363. 33.) φλεβῶν βάρος ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσι. In corporis conuersionibus venarum grauitas aderat. Significat autem lassitudinem maximam sensisse dum se converteret aut desurgeret. Rursus ibidem (pag. 364. 8.) ἐν τῇσι ὑποστροφῇσι βαρὺς, dum se conuerteret grauis, hoc est molestè habebat, neque facilè mouebatur. Sunt & ὑποστροφώδεα quæ morborum reuersiones facere solent, libr. 2. Epid. (pag. 315. 30.) & lib. 4. Epid. (p. 331. 45.) & aph. 9. sect. 2. libr. 6. Epid. ex aph. 12. lib. 2.

Ὑπότρυγα, aliquantulum fœculenta excrementa, lib. 4. Epid. (p. 331. 4.)

Ὕπουλα dicuntur vlcera sub cicatrice latentia, cicatrice obducta & intus sanie plena. Sub cicatrice putria dixit Caluus. Lib. περὶ ἰητροῦ (p. 14. 13) ὕπουλα cum fistulosis & cauis coniunguntur.

Ὑπουργέειν subseruire, obsequi, officium præstare & administrare, operam nauare, sufficere, parere. Lib. 3. de Morb. (pag. 162. 34.) ἢν μὴ δυνήται τῇ καθάρσει ὑπουργέειν; nisi purgationi subseruiat, hoc est, nisi æger ad purgationem operam nauet; in eaque præstanda subsidium ferat. Deploratus est enim pleuriticus, nisi sputi expectoratio ac purgatio procedat. Rursus ibidem (v. 25.) ἢν οὖν ἡ τῆς κοιλίης τῆς κάτω καλῶς ὑπουργέῃ, si inferior aluus rectè suo officio fungatur, suumque ministerium probè obierit. Lib. περὶ τέχνης (pag. 1. 10.) ὅσα μὴ δὲ δυναμένων καλῶς ὑπουργέειν, εἰς τὸ τὰ τῶν πέλας ἔργα, ἢ ὀρθῶς ἐόντα διαβάλλειν, ἢ μὴ ὀρθῶς μωμέεσθαι. Neque sua improbitate præstare possunt, vt aliorũ opera vel recta calumnientur, vel non recta reprehendant; hoc est sua malitia sufficere nequeunt. Vbi multi κακῶν ὑπουργέειν legunt. Rursus ibidem (v. 37.) τῇ τέχνῃ χρώμενοι καὶ ὑπουργέοντες, qui arti Medicæ se crediderunt & obsequentes fuerunt, hoc est, qui eius ministerio sunt sanati, quod est ægrorum, & ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα dicitur in aph. Ac rursus ibidem (p. 2. 26.) καὶ μὴν πολὺ γε εὐλογώτερον τοῖσι κάμνουσι ἀδυνατέειν τὰ προσταττόμενα ὑπουργέειν. Atqui rationi certè multò magis est consentaneum, ægros imperata facere non posse. Libr. 6. Epid. sect. 5. aphoris. 2. τὰ δὲ καὶ ἡ γλῶσσα ὑπουργέει. tum ea quibus lingua sufficit aut subseruit. ὑπουργεῖ, ὑπηρετεῖ exponit Hesych. Hinc ὑπουργίη est ministerium & officium Medicũ, & ipsa aggressio siue ἐγχείρησις medica, cui methodus opponitur. Lib. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 23) Medicũ in ingressu ad ægrũ meminisse vult πρὸς τὰς ὑπουργίας ἑτοιμασίης, promtitudinis ad ministeria, hoc est, vt se promptum ad munia medica subeunda præbeat & prompto animo ea aggrediatur. Et rursus ibidem (v. 27.) ἐκλειφθέντα γὰρ τὰ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὑπουργίης, ὑφθάσαι ὁρμήσαντα καὶ ἀνελόντα. Neglecta nanq; quæ in tempore administrari oportebat, impetu suo præoccupant & interimunt. Ideoq; obseruari mutationes in morbis diligenter vult à Medico Hippocr. Zuinggerus mutationes futuras inter curandum nõ obseruatas intelligit, per τὰ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὑπουργίης. Rursusque (v. 36.) μεθ' ὑπουργίης τὰ πολλὰ τὸν νοσέοντα ὑποκρυπτόμενον. plærunque ægrum ipsum in administratione ipsa celantem, hoc est in opere ipso medico. Et (v. 42) ποιέειν δὲ ὑπουργίην τὸ προσταχθέν. & quod imperatum est faciat, aut effectum sortiatur, ei quod imperatum est obsequatur & subseruiat.

Ὑποφακώδεις, lenticolores, lentem colore referentes, quales sunt ferè omnes lienosi, quibus splen durus & magnus est. Lib. 2. Epid. (p. 312. 31.) καὶ αἱ δυσελκίαι τῶν ὑπολεύκων τῶν ὑποφακωδέων. Sed & in subalbidis lenticoloribus vlcera peræ grè ad cicatricem veniunt.

Ὑποφάσιες τῶν ὀφθαλμῶν; sunt oculorum suspectiones & subapparitiones, cùm inter dormiendum oculorum album subapparet, nõ rectè commissis palpebris. In Progn. (pag. 125. 31.) σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. Quinetiam oculorũ per somnum suspectiones considerandæ sunt. Quod etiam repetitur aphorism. 52. lib. 6. Id verò exponit Hippoc. cùm scribit, ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται τοῦ λευκοῦ, τῶν βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων. Vbi enim non commissis palpebris ex albo oculorum aliquid subapparet. Vbi scribit Galen. ὑποφάσιας Ionicè dici ab ὑποφαίνεσθαι quod subapparere significat. Hippocratis phrasim secutus est Aretæus cap. 5. lib. 1. περὶ ὀξ. οὐ ξυμβάλλουσι τὰ βλέφαρα, ὡς καὶ τὰ λευκὰ ὁρῆσθαι ἐξ ὑποφάσιος. palpebræ non committuntur; sed oculorum alba cernuntur ac subapparent. ὑποβλέποντες ἐν τοῖσιν ὕπνοισι dicũtur huiusmodi ægri Coac. Prænot. (pag. 425. versic. 47.) qui per somnum subapertis sunt oculis & leuiter suspiciunt. ὑποφάσιας Erotianus exponit apud Hippocratem τὰς ὑποφαινομένας ὀφθαλμῶν κινήσεις; subapparentes oculorum motiones;

hoc est, inter dormiendum leues oculorum suspectiones, cùm leuiter moueri conspiciuntur & subapparent. Nimirum locum Prognostici subindicans.

Ὑποφαύλη δίαιτα, victus subuulgaris, & ratio victus mediocris, hoc est media inter exquisitam & simplicem. Lib. de fract. (p. 538. 1.) μέσειαν exponit Gal. estq; subexilis victus & prope vulgaris aut subexiguus, neq; validæ materię, sed ptissana constat, beta, malua, atriplice, blito, cucurbita, nec non piscibus molli carne præditis, & obsoniis liquidis.

Ὑποφέρειν est sufferre, tolerare, sustinere. Lib. 1. Epid. (p. 364. 14.) ὅτι πολλῶν ἀποστάσιες ἐγίνοντο, ἢ μείζους ὥστε ὑποφέρειν μὴ δύνασθαι, ἢ μείους ὥστε μηδὲν ὠφελέειν. In his abscessus contingebãt aut maiores quàm vt sufferre possent, aut minores quàm vt quicquam cõferre valerent. Lib. 1. περὶ γυν. (pagina 254. vers. 13.) ἐὰν ὑποφέρῃ, si sufferat, hoc est, si tolerare possit. Caluus tamen de inferna sanguinis subductione accepit, quòd ὑποφορὰ nõnunquam infernam vacuationem significet. Est & ὑποφέρεσθαι labi, decidere ac labascere, titubare, neque firmiter nixum esse, pessum ire, & transfertur ad ægros qui morbum diutiùs trahunt ac sustinent, quantumque possunt recti obluctantur, sed tandem vi morbi titubantes & labascentes decumbere coguntur. Ægr. 13 lib. 3. post st. pest. Ἀπολλώνιος ἐν Ἀβδήροισιν ὀρθοστάδην ὑπεφέρετο χρόνον πολλύν. Abderæ Apollonius diu rectus & obambulans morbum traxit aut sustinuit. Et lib. 1. Epid. (pag. 353. 39.) πολλοὶ δὲ ἤδη πολλὺν χρόνον ὑποφερομένων, φθινώδεες κατεκλίθησαν. Multi tum eorum diutiùs morbum trahentes, tabidi decubuerunt. Sic enim legunt exemplaria manu scripta & meliora, licet ὑποφθειρομένων publicata habeant, vt subnotauimus. Et lib. 3. Epid. in st. pest. (p. 428. 49.) πολλοὶ μὲν κατεκλίθησαν οἱ δὲ αὐτῶν ὀρθοστάδην ὑπεφέροντο: multi quidem decubuerunt, partim verò erecti & stantes morbum traxerunt. Vbi etiam ὑπεφέρον multa legunt exemplaria quæ nostrã interpretatione secuti videmur. Lib. 7. Epid. (p. 360. 31.) μετὰ δὲ ὑπεφέρετο, postea verò labascebat, titubabat, hoc est obambulans morbũ diutius trahebat. De febre enim dici videtur, quæ etsi ęgrum dimiserat, repetens tamen diutiùs traxit. Ac rursus ibidem de Empyico (p. 366. 16.) ὑπεφέρετο, titubans obambulabat, morbum diutiùs trahebat. At magis propriè sumitur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 205. 26.) ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ τὰ σκέλεα ὑποφέρεται: sed præ imbecillitate eius crura labascunt. Est enim ὑποφέρειν vestigium fallere, & τὰ χωρία ὑποφέροντα dicuntur loca lubrica & quæ vestigium fallunt.

Ὑποφθάλμια, sunt partes sub oculis cauæ, quę in cachecticis, hydrope aut malo corporis habitu laborantibus intumescunt. μετέωρα τὰ ὑποφθάλμια, sunt tumidæ & eleuatæ oculorum cauitates, in Lethargicis, Coac. Prænot. (pag. 427. versic. 33.) Lib. 1. περὶ γυναικ. (pag. 236. versic. 40.) καὶ τὰ ὑποφθάλμια πελιδνὰ καὶ πεφυσημένα. & sub oculis cauitates liuidæ & inflatæ. Rursus libr. 2. (pag. 264. versic. 40.) καὶ ἐν τοῖσιν ὑποφθαλμίοισιν οἰδήματα. & in oculorum cauitatibus tumores. Et rursus ibidem (pag. 266. versic. 37.) τὰ ὑποφθάλμια οἰδέει ἄμφω. partes sub oculis ambæ intumescunt. κοῖλα interdum vocantur, vt in ea dictione scripsimus. τὰ ὑποφθάλμια. Rufus ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορίων vocat, τὰ ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπανεστηκότα ὅσῳ οἱ δὲ ὑπώπια καλοῦσι. Erotianus verò ὑποφθάλμιον exponit apud Hippocratem τὸ κοῖλον τοῦ ὀφθαλμοῦ, oculi cauitatem. Verùm ὑποφθάλμια & τὰ κοῖλα malim.

Ὑποφθειρόμενοι dicuntur Hippocrati qui ex longo tempore subtabescebant, necdum tamen omninò tabidi euaserant, sed ex diutina in pulmones destillatione sensim consumebantur & corrumpebantur, lib. 1. Epid. (p. 353. 39.) πολλοὶ δὲ ἤδη πολλὺν χρόνον ὑποφθειρομένων, φθινώδεες κατεκλίθησαν. multi tum eorum iam diu sensim corrupti ac consumpti, tabidi decubuerunt, in quibus nondum tabes planè erat confirmata. Sic enim legunt exemplaria publicata.

Ὑποφορὰ dicitur vlcus cauernosum, profundum subductum & in fistulam dehiscens. Significat etiã os vlceris quod importunè contrahitur. In Definit. Medicis σῦριγξ dicitur ὑποφορὰ τυλώδης στενὴ τὲ καὶ ἐπιμήκης, ductus callosus, angustus & oblongus, velut quidam tubulus aut sinus. fistulæ quoque antrum & ductus ὑποφορὰ dicitur Paulo cap. 78. lib. 6. & fistulæ ora. ὑποφορὰ etiam alui subductionem indicat, ab ὑποφέρω quod est subduco, velut in Coacis Prænot. (pagina 433. 9.) ἢ ἐπ' ἰσφύος ἀλγήματι συντόνῳ καὶ ὑποφορῇ πλέονι. In intenso lumborum dolore & alui subductione largiore. Quod etiam ibidem reperitur (pag. 441. versic. 36.) vbi ὑποφθορὴ vitiosè legitur, quanquam ὑποφθορὴ humorum corruptelam & putrilaginem aluo refusam subindicare potest. Rursus ibidem (pag. 440. 37.) ὑποφοραὶ μακραὶ, alui subductiones diuturnæ.

Ὕποφρον Erotianus apud Hippocratem κρυφαῖον, latens & occultum exponit, & post Sophoclis testimonium Hippocratẽ adducit. ὅδε ἐστὶ καὶ ὕποφρον, καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας. Vbi θαλάμας καταδύσεις, & ὕποφρον κρυφαῖον explicat. εἰ οὖν (scribit) αἱ καταδύσεις θαλάμαι λέγονται, εἰκότως πᾶν τὸ σκεπόμενον κρυφαῖον ἐστὶ καὶ ὕποφρον. Cum nanque θαλάμαι latibula dicantur, non abs re quicquid tegitur occultum est & ὕποφρον dicitur. Locus autem Hippocratis legitur libri περὶ τέχνης (pagina tertia, versiculo trigesimo quarto) hunc in modum cùm viriosè ab Erotiano adducatur & legatur. καὶ τούτων οὐδὲν ὅ,τι οὐχ ὕποφρόν ἐστι, καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας. Agitur enim de cauitatibus & spatiis internis corporis, iisq; præcipuè quæ sunt circum articulos, quorum nullum non subspumosum est, & circa se forulos habẽs, hoc est penetralia & loculos materia quadam subspumea & mucosa refertos. Sic enim

nim legunt vulgati codices. Quædam etiam exemplaria ὑπόφορον habent, quod cauernosum & foraminulentum significat. Quod fortè legisse videtur Erotianus, etsi nihil muto, quòd in codicibus nostris constans sit admodum hæc lectio, & sensus optimè cum Erotiano quadrat, vt significetur has omnes partes intus latentes & occultas esse, & circa se velut quædam cubilia ac latebras habere.

Ὑποχάσκειν est ore subhianti esse & aliquantulum aperto, fortè etiam oculis fixis & animo intendere, quòd qui mente aliquò acriter contendunt, sæpe soleant ore hianti esse, & tota cogitatione ac oculis eam in rem defigi, eamque auidè deuorare, velut oculos deuorantes dixit Martialis. Quod etiam χασκάζειν dicitur, quod est ore hiante circumspectare. Significat etiam ὑποχάσκειν ἐπιτηρεῖν, animaduertere, obseruare, suspicere, idem φ χασκάζειν, velut apud Aristph. in Vespis (pag. 335.) Potest etiam suspicari & suspectare denotare, velut lib. 4. Epid. (pag. 333.46.) κακὸν ὑποχάσκειν, malum suspectare licet, aut suspicari.

Ὑποχείριος, subditus, qui se submittit & medico tractandum committit. Libro περὶ ἰητρ. de ægrotis dicitur (p. 12.39.) ὃ δ' αὖθις ὑποχειρίους ποιέουσι τοῖς ἰητροῖς. Nam & sese medicis tractandos summittunt.

Ὑπόχλωρον significat quod ex virore aliquantulum pallescit, bile flaua & putrescente permixtum, velut ὑπόχλωρον ἔπτυεν, aliquantulum ex virore pallescens spuebat, libr. 4. Epid. (pag. 328.23.) Et rursus (pag. 333.21.) ὑπόχλωρα κοιλίη διῆει. aluus aliquantulum ex virore pallescentia demisit. Sunt etiam ὑπόχλωροι subpallidi, iidem qui ὕπωχροι, aph. 17. sect. 3. lib. 6. Epid.

Ὑποχλωρομέλανες dicuntur qui ex pallido aliquantulum nigricant, subpallidè nigricantes. quidam pallidè atros vertunt. Sunt autem qui ex viridi aliquantulum pallescentes nigricant, permixto humore melancholico cum bile flaua, iique sanguinis ex naribus profluuio idonei sunt, indeq; bene habent, vt scribitur aph. 17. sect. 3. lib. 6. Epid. Vbi eam dictionem sic exponit Gal. ἀλλ' οὐδὲ τίνας λέγει τοὺς ὑποχλωρομέλανας εὔδηλόν ἐστιν. ὡς γὰρ εἶπον ἤδη πολλάκις, εἰώθασιν οἱ ἕλληνες ἐπὶ τῶν φυτῶν τὸ χλωρὸν λέγειν ἀπὸ τῆς χλόης, καὶ τοῦ ταύτης χρώματος ὡς τὰ πολλά. καταχρώμενοι δὲ καὶ πᾶν τὸ εὐθενοῦν καὶ τὴν οἰκείαν ἔχον εὐεξίαν οὕτως ὀνομάζουσι. ἔστι δ' ὅτε καὶ τοὺς ὠχροὺς προσαγορεύουσι χλωρούς. καὶ νῦν οὕτω δοκεῖ μοι τῶν ἐξηγητῶν, ὁ Ἱπποκράτης εἰρηκέναι χλωρομέλασιν, ὡς εἰ ὠχρομέλασιν εἶπεν. Sed neque quosnam ὑποχλωρομέλανας, hoc est, subpallidè nigricantes intelligat planũ est. Moris est enim Græcis, vt sæpius iam dixi, χλωρὸν de stirpibus dicere, ab herba virente eiusque plærũnque colore. Abutentes autem quicquid viget, bonoque & proprio habitu est præditum, ita nominant. Interdum etiã ὠχροὺς, hoc est, pallidos χλωροὺς vocant. Et nũc ex quorundã interpretum sentẽtia videtur Hipp. χλωρομέλασιν dixisse, perinde ac si ὠχρομέλασιν dixisset, quod est ex pallido nigricantibus.

Ὑποχόνδριον pars est ea corporis quæ sub nothis costis ad ilia vsq; vtrinq; protenditur, non solum musculos, sed & interna viscera complexa, sic dicta, quòd τῷ χόνδρῳ ὑπόκειται, h. e. cartilagini subiacet, vt scribit Pollux. Præcordia vertit Celsus apud Hipp. cap. 8. lib. 2 & cap. 10. lib. 3. ex aph. 40. lib. 6. & Cælius Aurel. cap. 19. lib. 2. Acut. ex lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 107.42.) etsi aliâs sæpe præcordia inflammata, pro hypochondriorum inflãmatione ponit. Sunt autẽ apud Hipp. præcordiorum affectiones variis nominibus circumscriptæ.

Ὑποχόνδριον ἀνεσπασμένον præcordia reuulsa & intro retracta significat absq; propria præcordiorũ affectione, in hæmorrhagiæ & phrenitidis prędictione, Coac. Pręn. (p. 427.10)

Ὑποχόνδρια διαβορβορύζοντα, murmurantia pręcordia, à flatibus & spiritu intus contento, diuersa quidem à distentis & inflatis, flatuosa tamen ac ventosa, aph. 64. lib. 5.

Ὑποχονδρίου ἔντασις λαπαρὸς & ὑπολάπαρος, submollis præcordiorum intensio, quæ est sine tumore & inflammatione, ægr. 2. & 10. lib. 3. Epid. & ęgr. 16. lib. eiusdem post st. pest. Est & ὑποχονδρίου ἔντασις ὑπόμακρος, pręcordiorum oblonga contensio, pro inflãmatione duorum rectorum musculorum epigastrii, qui ex thorace recta ad ossa pubis feruntur, in Prorrh. (p. 214.35.)

Ὑποχόνδρια καπεξηρασμένα σφοδρῶς ἢ ἰσχυρῶς αὐχμώδη, præcordia valde resiccata & squalida, καὶ προσεσταλμένα, contracta & depressa ob nimiam siccitatem, non qualia sunt ἀνεσπασμένα, reuulsa intro ob inflammationem internam, Gal. Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 70.32.)

Ὑποχόνδρια μετέωρα, pręcordia elata, sublata, tumida, ἐπηρμένα, eadem quæ inflãmata, ægr. 8. lib. 1. Epid. Eadem ὑποχόνδρια μετέωρα, dicuntur præcordia suspensa, inflata, tumentia, aph. 73. lib. 4. ἐν ὄγκῳ μείζονι κατὰ πολλὰς αἰτίας γιγνόμενα, ibidẽ exponit Gal. & ἐμπεφυσημένα ἢ φυσώδη, à flatibus sublata, Com. ad aphor. 64. lib. 5. Et in Coac. Præn. (p. 432.26) ὑποχόνδρια μετεωρίζεται, præcordia sublata dicuntur cùm à flatibus distenduntur, aut aliquo preter naturã affectu attolluntur. Sic μετεωριζόμενα ὑποχόνδρια, sunt eleuata pręcordia in cruditate stomachi ex imbecillitate & frigiditate, lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 36.44.)

Ὑποχονδρίου ξυντάσις, præcordiorum contensio de inflammatione sæpe dicitur Hippocrati. Vide ξυντάσις antea.

Ὑποχονδρίου σκολιότης, præcordiorum obliquitas, pro inæqualiter affectis præcordiis. Vide σκολιότης, antea, aut Σκολιαίνεται.

Ὑποχόνδριον χρόνιον, diutius affecta præcordia, & ex longis interuallis intumescẽtia, in Coac. Prænot. (pagina 432. versiculo 32.) Sic etiam in Prorrh. τὰ ὑποχόνδρια μετέωρα χρονιώτερα dicuntur.

Ὑπόχυσις aut ὑπόχυμα suffusio dicitur, aquei humoris circa pupillam concretio, visum impediens. Sic enim circa pupillam ὑπόχυσιν constituit Medici author (pag. 385. 55.) atque idem scribit (p. 387. 9.) ὑποχεῖσθαι δὲ λέγουσί τινες ὅταν συμβῇ παρέγχυσιν ὑγροῦ τινος γίνεσθαι κατὰ τὴν κόρην καὶ πῆξιν πολλάκις, ὥστε κωλύσαι τὸ ὁρᾶν, ἢ καὶ ἀμαυροῦσθαι ἐν τῷ φαίνειν, hoc est; suffusionem esse quidam dicunt; cùm aliquis humor circa pupillam affusus concretionem sæpe fecerit, adeò vt visum impediat, vel in his quæ apparent, hebetet. Authori etiam Definit. Med. (pag. 400. 26.) ὑπόχυμά ἐστιν ὑγροῦ πῆξις τοῦ ὑδατώδους, μᾶλλον ἢ ἧττον ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν. Suffusio est concretio humoris aquosi, visum magis minus've impediens. Et Paulo lib. 6. cap. 21. ὑπόχυμά ἐστιν ἀργοῦ ὑγροῦ σύστασις ἐπὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα κατὰ τὴν κόρην, ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν, ἢ τὸ τρανῶς ὁρᾶν. Suffusio est pigri humoris in cornea membrana iuxta pupillam concretio, quæ visum impedit, aut certè ne clarè oculus cernat efficit. Celsus quoque lib. 6. cap. 6. Suffusio quoque (quam ὑπόχυσιν Græci nominant) interdum oculi potentiæ, qua cernit, se opponit. Sed Pupillæ pro Potentię lubentiùs lego. De suffusionis differentiis ac speciebus exactissimè Gorrhæus.

Ὑποχώρημα aut ὑποχώρησις de iis quæ per aluum secedunt aut subducuntur dicitur propriè. Sic enim scribit Galenus Com. ad aphoris. 18. lib. 2. ἡ μὲν οὖν ὑποχώρησις ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν γαστέρα μόνων λέγεται. ὑποχώρησις siquidem de iis solis quæ per aluũ subeunt dicitur. Et Com. ad aph. 69. lib. 7. τὰ διὰ τῆς γαστρὸς ὑπιόντα λέγειν εἴωθεν αὐτὸς ὑποχωρήματά τε καὶ διαχωρήματα. Quæ per aluum subeunt, consueuit Hippocrates ὑποχωρήματα & διαχωρήματα; hoc est, subductiones & deiectiones appellare. Etsi ὑποχωρήματος nomen etiam his quæ per vesicam subducuntur tribuitur aphor. 68. 69. & 81. libr. 7. Ὑποχωρήματα μέλανα, deiectiones nigræ, de alui recrementis, quæ velut sanguinis limus ac fœx secedunt, aphoris. 21. & 25. libr. 4. ὑποχώρησις διακεκριμένη, alui egestio discreta ac dirempta, aut separata, hoc est, non constans aut coacta; sed diffluens & diffusa. lib. 7. Epid. (pag. 352. 46.) ἡ δ' ὑποχώρησις πολλή, καὶ διακεκριμένη λεπτή. alui egestio multa erat & disparata ac tenuis. Cui συνεστηκὸς διαχώρημα opponitur, deiectio quæ eatenus mollis est, vt coacta maneat; μέχρι τοσούτου μαλακὸν μέχρι τοῦ μένειν συνεστώς, vt loquitur Galenus Com. 2. in Progn. διακεκριμένη verò, deiectio quæ adeò liquida vt diffluat.

Ὑποψάθυρα διαχωρήματα quænam intelligantur in Prorrh. (p. 207. 33.) non satis constat apud Hippocratis explicatores, vt ibidem scribit Galen. Post autem varia opinionum tormenta ὑποψάθυρα διαχωρήματα exponit; τὰ μετρίως ψαθυρά; hoc est aliquantulum ac moderatè friabilia, & quę in minutas partes comminui possunt. Translationem autem sumptam esse ab eduliis ψαθυροῖς & ad excrementa deductam, vt intelligantur τὰ εὐδιάλυτα, quæ facilè dissoluuntur, nec cohærent, sed aliquantulum sunt friabilia, velut si arenam aqua conspersam digitis compresseris aut dissolueris. Eam enim probabilem esse opinionem existimat Galenus. εἰ γὰρ (vt scribit) ἀπὸ τῶν ψαθυρῶν ἐδεσμάτων ἐπὶ διαχωρήματα μεταφέρειν χρὴ τὴν ὁμοιότητα, πιθανώτερον ἂν εἴη λέγειν ψαθυρὰ τὰ εὐδιάλυτα, καὶ μηδεμίαν ἔχοντα ἕνωσιν δύσλυτον. Si nanque ab eduliis, friabilibus ad deiectiones transferre similitudinem fas est, probabilius dici videntur ψαθυρὰ διαχωρήματα, friabilia excrementa, quæ facilè dissoluuntur, & nullam ægrè solubilem vnitatem habent. Ideoque eorum etiam opinionem probat Galenus, qui τὰ μὴ γλίσχρα, aut vna voce ἄγλισχρα, hoc est minimè glutinosa esse volunt. Nam quæ friabilia sunt, ea nihil lentoris aut pinguedinis in se continent, & κραυρὰ dicuntur lib. 11. Meth. & θραυστὰ Aristot. lib. 4. Meteor. Sunto igitur ὑποψάθυρα διαχωρήματα excrementa modicè aut aliquátulum friabilia, fragilia, quæ facilè comminui possunt, teri, dissolui, neque inter se cohærent: qualia sunt excrementa eorum qui milium, panicum aut hordeaceos panes esitarunt. Qualia quoque se vidisse testatur Galenus ex pyrorum syluestrium esu, & qualia euenire possunt ex tenuibus humoribus & dissolutu facilibus excrementis permixtis, cùm inter se non cohærent; neque continuitatē seruant, sed facilè dissoluũtur, non secus ac arena aqua madescens. Quod faciunt quæ viscida non sunt neque pinguia aut glutinosa, sed rigida, scabra & squalida. ψαθυρὸν autem friabile significat, fragile, arenidum, squalidum, contracta siccitate rigidum, arenulentum, tenerum etiam, putre, marcidum, quod facilè teritur aut dissoluitur, non cohæret, & arenæ conditioni est simile. idem quod ψαφερὸν aut ψαφαρόν. Nam ψαφαρὰ ψαθυρὰ exponit Hesychius, & ψαφερόν, ξηρόν, αὐχμηρόν, ἀσθενές. & ψαθυρὰ ψαθυρά, εὔθλαστα, σαθρά, ξηρά, ἀσθενῆ. Galenus etiam ψαδυρὰ per δ Attice, aut per θ ψαθυρὰ κρέα cæteris Gręcis communiter dici scribit, τὰ τοῖς σκληροῖς καὶ ἰνώδεσι, καὶ δυσδιαλύτοις, καὶ δυσμασήτοις ἐναντίως διακείμενα. μάλιστα δὲ γίνεται τοιαῦτα τὰ καλούμενα πρὸς τῶν πολλῶν σφαγιά, μίαν ἡμέραν ἢ δύο τιθέμενα μετὰ τὸ σφαγιασθῆναι τὸ ζῶον. ἕωλα δὲ εἰώθασι καλεῖν αὐτὰ οἱ Ἕλληνες, ἑωλίζειν τε τὸ οὕτως προσσήπειν. hoc est, carnes friabiles aut teneras, quæ duris, fibrosis, dissolui & mandi contumacibus opponuntur. Tales autem maximè existunt, quæ à multis σφαγιὰ vocantur; vno aut altero die à iugulato animali repositæ: ἕωλας quasi biduanas aut triduanas eas Græci vocare consueuerunt, & ἑωλίζειν ita antè putrefacere. At verò ὑποψάφαρα pro ὑποψάθυρα multos Hippocratis interpretes & exemplaria quædam legisse in Prorrh. constat, quod ψαθυρὸν idem sit quod ψαφαρόν. Et Galenus in Exegesi apud Hippocratem, ὑποψάφαρα, τραχύτερα, hoc est asperiora exponit, quòd ψαφαρὸν in vocis compositione concludatur, nimirum eo sub-

sub-

subnotato loco. Nam & in Coac. Præn. (p. 443.39.) vbi ea Prorrh. sententia repetitur, ὑποψαφαρὸν διαχώρημα legitur. Dioscorides verò interpres Hippocr. pro ὑποψάφαρα ὑποψέφαρα legit, vt ibidem testatur Gal. τὰ ὑπομελανίζοντα, hoc est, subnigricantia intelligens, quod ψέφας τὸ σκότος Pindaro significet. Et Galenus eam scripturam in Exegesi subindicans, ὑποψέφαρα, ζοφοειδῆ, ὑπομέλανα, hoc est, caliginosa, nigricantia, exponit, pro quo ὑποψάφαρα vitiosè & σομφοειδῆ Varinus legit. Hesychius ψεφας, σκότος, & ψεφαρὰ σκοτεινὴ exponit. In Exeg. etiam postea ψέφαρα, ζοφοειδῆ, μελανοειδέα exponit Gal. ψέφος γὰρ τὸ σκότος. Sed vitiosè ψοφοειδῆ scribitur, & ψέφαρα malim.

Ὑποψοφέοντες ἐν τοῖσι πότοισι, quibus inter potandum strepitus quidam sonat & exauditur, in Coac. Prænot. (p. 425.46.)

Ὑπτιασμὸς resupinationem significat & supinũ ægri decubitum aut partis alicuius situm, velut lib. de fract. (p. 546.25.) χρόνιον ὑπτιασμὸν diutinam resupinationem vocat, cùm ex diuturno & longo decubitu supino, calcis os syderatum fuerit. Vbi Gal. ὑπτιασμοὺς vocari scribit τὰς χρονίας ἐπικλίσεις, hoc est diuturnos decubitus, cùm negligentiùs os calcis collocatũ aut positum sæpenumero nigrescit & syderatur. ὑπτιασμὸς etiam & ἀνάβρωσις est ventriculi resupinatio & euersio, cùm nauseabundus cibum fastidit aut reiicit, lib. 6. de loc. aff. & lib. 8. κατὰ τόπ. cap. 3.

Ὑπωμὶη exponitur Galeno in Exeg. τὸ ὑποκείμενον ἢ τοι τῇ ἐπωμίδι, ἢ καὶ τῷ ὤμῳ, quod superiori parti humeri, aut ipsi humero, subiicitur.

Ὑπώπια dicuntur sugillata sub oculis, aut sugillationes, cùm sanguis circa oculos sub cutẽ effunditur tenuibus venis contusis, & in grumos concrescit, deinde verò liuescit aut nigrescit, ex ἐκχυμωμάτων genere, vt scribit Gal. initio lib. 5. κατὰ τόπους. αἱμαλωψ vt ὑπόσφαγμα dicitur etiã lib. 4. τῶν κατὰ τόπ. (p. 220.42.) Sunt & ὑπώπια Hipp. eadem quę ὑποφθάλμια lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 194.34) καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπώπια ὠχρά. partes sub oculis cauæ pallidæ fiunt, aut partes sub oculis liuescunt. ὑπώπια verò suppurata aut suppurationes denotant lib. 7. Epid. (p. 360.8.) ἐν τοῖσιν οἰδήμασι τοῖσι περὶ γούνατα καὶ πόδας ὥσπερ ὑπώπια. In tumoribus ad genua & pedes quædam velut suppurationes inerant.

Ὕσματα, pluuiæ, aquæ. lib. 1. Epid. (p. 304.34.) νότια ὕσματα ὀλίγα, paruæ & modicæ pluuiæ austrinæ. Rursus ibid. (v. 35.) ὕσματα ὀλίγα, modicæ pluuiæ. Et rursus (v. 38.) ὕσματα νότια μέχρις ἰσημερίης. pluuiæ austrinæ ad equinoctiũ vsq;. Et (v. 43) ἤδη δὲ τοῦ φθινοπώρου καὶ τῶν ὑσμάτων γινομένων. Cùm autẽ autumnus esset pluuięq; impeterent. Erotianus ὕσματα ἀντὶ τοῦ ὕματα, ὅ ἐστι βρέγματα, hoc est, madefactiones, poni scribit apud Hipp. ὕειν γὰρ τὸ βρέχειν. Deductam autem dictionem ἀπὸ τοῦ ὕειν.

¶ Ὑστέρα ἡ ὑστέρη vterus dicitur, διὰ τὸ ἐσχάτην κεῖσθαι τῶν σπλάγχνων, vt scribit Soranus. Pars est corporis in qua fit conceptio, & ad humani generis propagationem necessariò attributa, σπλάγχνον γυναικήιον ἔγχιστα ζῶωδες, καὶ ὁκοῖον τι ζῶον ἐν ζώῳ (vt scribit appositissimè Aretæus cap. 11. lib. 2. περὶ ὀξ.) h. e. viscus prope animatum & velut animal quoddã in animali, & omnium muliebriũ morborum causa (vt scribitur lib. de loc. in homine (pag. 74.7.) At τὸ ὕστερον & τὰ ὕστερα secundæ dicuntur & idem quod χορίον. Quod testatur Gal. Com. ad aph. 49. libr. 5. cùm ὑστέρων ἐκπτώσιας exponit, his verbis: οὐ περὶ αὐτῶν τῆς χρὴ τὴν ὑστέρων συλλαβὴν ἀναγινώσκειν ὑστερῶν, ἀλλὰ βαρυτόνως ὑστέρων. οὐ γὰρ δὴ αὐτὰς τὰς ὑστέρας ἐκπίπτειν βούλεται διὰ τῆς γινομένης ἐντάσεως διὰ τῶν πταρμικῶν φαρμάκων, ἀλλὰ τὰ καλούμενα χορία τε καὶ ὕστερα. Non cum accentu circumflexo in vltima syllaba ὑστερῶν legendum, sed cum graui ὑστέρων. Neq; enim ipsum vterum contentione adhibita per sternutatoria medicamenta decidere vult, sed secundas ipsas quæ χορία dicuntur. Est & ὑστερικὴ πνὶξ vuluæ strãgulatus aut vteri suffocatio, de qua optimè Gorrhæus. ὑστεραλγὲς ὄξος acetum vteri dolores ciere scribit Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 81. versic. 36.) τὰ ὑστερικὰ vteri affectiones & propriè strangulationes aut suffocationes dicuntur aphorism. 35. libr. 5. ὑστερικὴν πνῖγα ἢ ἄπνοιαν exponit Gal. Locos vertit Celsus, vteri affectiones intelligens, cap. 8. libr. 2. Sunt & ὑστερικὰ ἐν κοιλίῃσι σκληρύσματα, vteri in ventre durities, quæ sensu percipiuntur, & ponderis incumbentis grauitatem præseferunt, in Coac. Prænot. (pag. 440.47.) αἱ τῶν ὑστερέων πλάναι καὶ ξυνολκήσιες, vteri errores & contractiones significant, cùm vterus huc atque illuc tractus fertur & contrahitur, libr. de art. (pag. 636.1.) Quod de vteri peruersionibus intelligitur, quæ Platonem impulerunt vt vterum animatum existimaret. Eum enim in fine Timæi ζῶον πλανώμενον πάντη κατὰ τὸ σῶμα vocat. Qua de re agitur lib. de loc. in homine (p. 74.) & apud Aretæum c. 11. lib. 2. περὶ ὀξ. & Gal. li. 6. de loc. aff. cap. 5. Ὑστερικαὶ etiã dicuntur mulieres hystericæ vteri strangulatu laborantes, & quæ vteri suffocationib. sunt opportunę, in Prorr. (p. 209.25.) αἱ ἐν ὑστερικῇσι ἀπύρως σπασμοὶ εὐχερεῖς. Mulieres quæ vteri strangulationib. proptè corripiũtur, idq; sine febre, ad cõuulsiones ppensę. Qđ repetitur in Coa. Præn. (p. 434 8. & p. 441.28) ὑστέρων ἀπόλυσις, secũdarũ dimissio, deturbatio, excussio, absolutio, Prorrh. 2. (p. 420.40.) τὰ ὕστερα enim τὰ χόρια καλούμενα dicuntur Gal. Com. ad aph. 35. lib. 5.

Ὑστεράζειν cessare, cũctare, deficere, tardiùs & cũctanter agere, postponere, relinquere. lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 7. μεταβολῇ ἀνεγείρειν τοὺς ναρκωμένους ἃ ὑστεραίουσι. mutatione excitare torpentes ad ea quę cunctanter agunt, aut in quibus cessant.

¶ Ὑφήγησις est præitio & ductus quidam. Sic dicitur Hippocrati via quædam quæ reliquæ puerperii purgationi sternitur, ab iis quæ primùm cum fœtu eruperunt libr. περὶ φύσ. παιδίου (p. 32.37.) καὶ ὑφήγησις ἐγένετο τούτῳ, ὥσπερ ὕδατι ἐπὶ τραπέζης, & deductio quædam fit, nõ secus ac aqua in mensam effusa. In puer-

perio enim primùm tenues ἰχῶρες educũtur, deinde fœtus, postea verò sanies crassa & cruenta, hoc est crassior & magis fœculentus sanguis, excrementum sanguinis vniuersi, qui in pueri alimẽtum absumptus est. Post quem singulis diebus toto puerperii tempore purgamenta procedunt, sicque via quædam fit reliquo sanguini fluxuro, velut ab aqua in mensam effusa ductus quidam & riui digito ducuntur, per quos quicquid humidi superaffunditur, deriuari & defluere potest. Ad eundem modum prima illa sanguinei humoris vacuatio, sequẽti viam sternere videtur. Idem explicat ibidem (pag.39.14.) μετὰ δὲ ταῦτα ὑδρωψ ἔρχεται αἱματώδης, ἀπό τε τῆς κεφαλῆς, καὶ τοῦ ἄλλου σώματος ἀποκριθεὶς ὑπὸ βίης τε καὶ πόνου καὶ θέρμης. καὶ ὁδὸν ἀφηγήσατο τῇ τῶν λοχείων καθάρσει. μετὰ δὲ τὴν ἔξοδον τοῦ ἰχῶρος ἡ κάθαρσις γίνεται, χρόνον τὸν πρόσθεν εἰρημένον. Post hæc prodit sanguineus humor, cum à capite tum à reliquo corpore vi & dolore & calore expressus, & partus purgamentis viam sternit, quæ quidem eo quo dictum est tempore, post saniei exitum succedunt. Hunc autem humorem sanguineum & crassum, qui fœtu excluso excernitur, & puerperii purgamentis quæ singulis post diebus subsequũtur, ad purgationem viam sternit, ἰχῶρα παχὺν αἱματώδη ibidem vocat, (32.37.) & ἰχῶρα simpliciter (pag.39.16.) In Iureiurando οὐδὲ ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοιήνδε, neque huiusce rei consilium subministrabo, hoc est, neque exhibendi medicamenti lethalis cuiquam consilium dabo, aut author ero.

Ὑφύδρους τοὺς ὑδεριῶντας exponit Galenus apud Hipp. in Exeg. hoc est, aqua inter cutem laborantes, aquas subeuntes. Ac mihi videtur locus Prorrh. 2. (p.413.49.) hac indicatura subnotari, vbi tamen ἐφύδρους passim legitur omnibus in codicibus.

¶ Ὑψεύμενοι exaltati, euecti, ἐν παραγγελίαις (pag. 18.4.) ὑψεύμενοι ἐκ ποδὸς, subitò exaltati medici, ex imo ad summum repente euecti.

Ὑψόφωνοι, qui clara aut sonora sunt voce & alta, canora, lib.1. Epid. (p.372.20.)

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Φ.

Φαγέδαινα interdum generis nomen retinet & omne vlcus sanas partes vicinas arrodens indicat, quodque maius & deterius serpendo euadit: interdum etiam vlceris speciem facit, vt ab herpete, nomis, & aliis vlceribus differat, quòd sit vlcus tumidum, profundum, subiectam carnem & vicinas partes erodens. Quod scribit Galenus Com. ad aph. 45. lib. 6. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν ἑλκῶν ἀεὶ μείζω καὶ χείρω γίνεται, καὶ σύμπαντα ταῦτα φαγεδαίνας ἐκάλουν οἱ παλαιοί. διορίζεσθαι δ' ὕστερον ἐπεχείρησαν ἔνιοι προσηγορίαις ἕκαστον ἰδίαις. ἔνια μὲν οὖν αὐτῶν χειρώνεια καλοῦντες, ἔνια δὲ τηλέφια, φαγεδαίνας δ' ἄλλα, καί τινας ἑτέρας ἄλλας περιεργοτέρας ἐπιφέροντες προσηγορίας. ἀλλ' ἡμῖν ἀρκέσει τῶν μὲν ἐπιλαμβανομένων τι τοῦ πέριξ χωρίου τὰ μὲν ἕρπητας ὀνομάζειν, ὅταν ἐπιπολῆς ᾖ καὶ κατ' αὐτὸ τὸ δέρμα· τὰ δὲ φαγεδαίνας ὅσα καὶ τὴν ὑποκειμένην διαφθείρει σάρκα. Cætera verò vlcera semper maiora & deteriora fiunt, atq; vniuersum eorum genus phagedænas (quasi exedentia dicas vlcera) veteres appellabant. Quidam verò postea distinguere aggressi sunt, ꝓpria cuiq; appellatione indita, Chironia nõnulla, Telephia alia, quædam phagedænas nuncupantes, aliasque magis curiosas appellationes afferentes. Nobis verò satis fuerit, ex iis quæ circumstantis loci partem aliquam occupant, alia Herpetas nominasse, cùm in superficie aut cute etiam ipsa consistunt: alia verò phagedænas, quæ carnem etiam subiectam corrumpunt. Quas sanè differentias lib. de Tumor. præter naturam exprimit Gal. (p.356.47.) his verbis: ὅσα δὲ ἐν αὐτοῖς ἐπινέμεται, καὶ τῶν πέριξ ἅπτεται, διαβιβρώσκοντα τὸ περιέχον ὑγιὲς σῶμα, ταῦτα σύμπαντα φαγεδαινικὰ προσαγορεύεται. τὰ δὲ ἐξ ἀμφοῖν συνθετα τοῦ τε ἕλκους αὐτοῦ καὶ τοῦ πέριξ ὄγκου, φαγέδαιναν ὀνομάζουσι. ἐπινέμεται μὲν οὖν καὶ ὁ ἕρπης διαβιβρώσκων τὰ πέριξ, ἀλλ' ἔστι μόνου τοῦ δέρματος ἑλκωσις· ἡ φαγέδαινα δὲ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῶν ὑποκειμένων ἅπτεται. Quæ verò vlcera depascuntur attinguntque quæ circum sunt, ipsum continens sanum corpus perrodentia, hæc omnia phagedænica vocantur. Ex ambobus autem composita, scilicet vlcere ipso & circumiecto tumore, phagedænam nominãt. Depascit herpes quoque quæ circum sunt perrodens, sed solum cutis exulceratio est. Phagedæna verò cum cute quæ subiecta sunt attingit quoq;. Sic φαγεδαίνη apud Hippocratem pro vlcere depascente (phagedænam vocant) sumitur aph.28. sect.3. libr.6. Epid. & lib. περὶ χυμῶν (p.117.28.) οἱ αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντες οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπλευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, ἴσως δὲ οὔτε τερμίνθοισιν ἁλίσκονται. Qui sanguinem per ora venarum quæ in ano sunt profundere solent, neque morbi laterali, neq; pulmonis inflammatione, neque vlcere exedente (phagedænam vocant) neque furunculis, neque tuberculis quæ à ciceris similitudine Terminthi dicũtur, corripiuntur. Vbi etiam scribit Galenus φαγεδαίνας δ' οὖν λέγει τὰ διαβιβρωσκόμενα τῶν ἑλκῶν ἃ δὴ καὶ φαγεδαινικὰ καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ τῶν ἰατρῶν

ἀρχῶν, εἴρηται κἀν τῷ τρίτῳ τῶν εἰς τὰ περὶ χυμῶν ὑπομνημάτων. Quòd autem phagedænas dicat vlcera exedentia, quæ quidem phagedenica veteres Medici nominant, dictum est etiam tertio in lib. de Humoribus Commentario. Atque eum sanè locum mihi videtur subindicare Gal. in Exeg. cùm φαγεδαίνη exponit ἕλκει ἀναβιβρωσκομένῳ, hoc est, vlcere exedente. Et Commentario tertio in lib. de humorib. Galeno attributo eadē de Phagedæna adscribuntur quæ Com. ad aph. 45. lib. 6. Lib. de Vlcer. (p. 513. 49.) φαγέδαινα inter vlcera exedentia reponitur, & ἰσχυρότατά τι νέμεσθαι καὶ ἐσθίειν, hoc est, vehementissimè depasci & exedere dicitur. Et lib. de aere, loc. & aq. (p. 452. 31.) καὶ φαγεδαίνας κοινῶς ἐγγίνεσθαι ἀπὸ πάσης προφάσιος ἢν ἕλκος ἐγγένηται, & phagedænas, hoc est, vlcera exedētia ex quauis occasione oboriri, si vlcus fiat. Lib. 4. Epid. (p. 329. 46) τῷ παιδίῳ φαγεδαινωθέντι, puero vlcere exedente (phagedænam vocant) laboranti. Quod repetitur etiam lib. 5. Epid. (p. 339. 24.) Authori Definit. Medic. (p. 400. 58.) φαγέδαινά ἐστιν ἕλκος ἀναβιβρῶσκον τὰ ὑπόγυα καὶ παρακείμενα, vlcus quæ propinqua sunt & adiacentia exedens. Phagedænam in cole cancri speciem facit Celsus cap. 18. lib. 6. & Phagedænarum nomen retinet Plinius. Transfertur verò hoc nomen ad stomachi affectum & appetentiam caninam, cùm immodico ciborum esu tenetur, neque vorando satiari potest. Quod etiam scribit Gal. Com. 3. in lib. 6. Epid. (p. 490. 3.) τινές γε μὴν ἤκουσαν φαγεδαίνας τὰς τῶν πολλῶν βρωμάτων ἐδωδάς, ἃς καὶ αὐτὰς ὑπὸ κακοχυμίας γίνεσθαι ἀμέτρους ὀρέξεις σιτίων, ὁμολογεῖται καὶ πρὸς ἡμῶν. Nōnulli etiam phagedænas multorum ciborum esum esse voluerūt, easq; ipsas immoderatas appetentias ex vitiatis humoribus fieri, nos quoq; concedimus. Huius affectus meminit etiam Definit. Med. author (pag. 398. 11.) his verbis: φαγέδαινά ἐστι κατασκευὴ καθ' ἣν ὀρεγόμενοι πολλῆς τροφῆς, καὶ λαμβάνοντες ἅμα τῷ οὐ κρατῆσαι αὐτῆς, ἀλλ' ἐξεμέσαντες πάλιν ὀρέγονται. Phagedæna est constitutio, in qua multum cibum appetentes & immodicum assumentes, ipsum non retinēt, verùm vbi eiecerint, rursus appetunt. Quod etiam agnoscit Plinius cap. 11. lib. 26. cùm Phagedænas nomen sine modo edentiū esse, & aliàs vlcerum, testatur. Hunc affectum describit Cælius Aurel. cap. 3. lib. 3. Tardi. Pass. φάγαινα & φαγέδαινα exponitur Hesychio νόσος, & ἑλκῶδες νεμόμενον, vt de morbo stomachi & vlcere exedēte dicatur. Polluci lib. 4. cap. penult. φαγέδαινα est ἕλκωσις ἄχρι τῶν ὀστῶν διαδιδοῦσα, παχεῖα νομὴ μετὰ φλεγμονῆς, ἰχῶρας δυσώδεις ἀφιεῖσα καὶ πρὸς θάνατον ῥέπουσα.

Φαίνηται Galenus in Exegesi testatur apud Hippocratem etiam significare, τὸ διαφανὲς ἐν τῷ πυρὶ γίνηται; pellucidum in igne fiat, libro secundo περὶ γυναικ. Verùm apparet esse μνημονικὸν ἁμάρτημα. Neque enim ea notione ibi legitur.

Φάκελλος φρυγάνων; virgultorum aridorum fascis aut fasciculus dicitur apud Hippocrat. lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 251. vers. 42.) Idem quod φρυγάνων πλῆθος virgultorum aridorum multitudo in fascem collecta, aut strues, apud Lucam Act. 28. Dicuntur & σφάκελλοι φρυγάνων Dionysio Halicarn. hist. lib. 7. & φακίολοι φρυγάνων lib. 10. Sudas ex Thucyd. φακέλλους ὕλης adducit & φάκελλον exponit φορτίον & δεσμὸν τῶν καλάμων, fascem arundineum. Hesychius autem per vnicum λ scribit φάκελον, & φορτίον ξυλάριον explicat, & φακέλλους φόρτους, & φάκελοι ὁμοίως. Apud eundem etiam φαίκελον φορτίον exponitur. Varino φάκελος φορτίον, ξύλον exponitur, forte φορτίον ξύλων, vt sit lignorum strues & fasciculus.

Φακῆ ὀξείη, lenticula acida, hoc est, aceto condita, lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 246. vers. 33.) Inde etiam φάκιον dicitur lenticulę decoctum aut cremor lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 247. vers. 6.) φάκιοι ξὺν ἐλλεβόρῳ δοῦναι ἠμέσαι, lenticulæ decocto cum veratro vomitum cieto. Et rursus (pagina 262. vers. 21.) φάκιον πιοῦσα, epoto lenticulæ decocto. Et (vers. 39.) φάκιον ποιῆσαι, vbi πίσαι aut πιοῦσα lego. Et rursus lib. 2. (pagina 277. vers. 43.) τῷ φακίῳ συμμίξασα μέλι καὶ ὄξος. melle & aceto ad lenticulæ decoctum ammixto. Et lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 222. vers. 43.) φάκιον πίνειν. Et lib. περὶ παθῶν (pag. 184. vers. 27.) ἐμεῖν ἀπὸ σιτίου ἢ φακίου ποιῆσαι. vomitum à cibo aut lēticulæ decocto facito. Et lib. 2. de Morb. (pag. 149. vers. 11.) ἐπιπινέτω φάκιον, lenticulæ decoctum insuper bibat. Et rursus (pagina 151. vers. 21. & 25.) φακεῖον ibidem legitur (p. 143. 37.) τῷ φακείῳ συμμίσγων μέλι καὶ ὄξος. ad lenticulæ decoctum melle & aceto ammixto (si modo vera est scriptio.)

Φακὸς etiam lentem significat aqud Hippocr. vt lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 246. 32.) μίσγων φακὸν καὶ κύμινον, admixta lente & cymino. Et lib. 2. περὶ γυναικ. (pag. 285. vers. 37.) ἢ φακοὺς φώξας καὶ περιπτίσας. Sic enim ad fotum lentes torrefactas & decorticatas in crassiorem farinam alicæ instar redactas, adhibet Hippocr. Quod etiam repetitur libro περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 229. vers. 31.) φακὸς quoque lenticula dicitur; hoc est; vas lenticulatum; aut lenticulæ forma; quo aqua calente aut oleo pleno fotus adhibebantur. Sic lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 223. 17.) φακοὺς ὀστρακίνους commemorat Hippocr. hoc est, lenticulas testaceas, aut vaporaria lenticulata testacea: quæ aqua calente plena pedibus admoueri iubet ad fotus. φακῶν huiusmodi meminit Gal. in Exeg. ἀσκοὺς exponens κεραμεῖς, οὓς καὶ πυελατοὺς καὶ φακοὺς ὀνομάζουσι, vtres tegulas, quas etiam lateres & lenticulas vocant. πυελατοὺς tamen sunt qui titiones ignitos sumant, quos etiam in fomentorum materia commemorat Celsus capite decimo septimo; libro secundo: Nempe titiones extinctos panniculis inuolutos & ita circundatos; velut & vtriculos; & fictilia vasa, quæ ad similitudinem lenticulas vocant; in quas oleum aut aqua calens ad fotum coniicitur; quæ omnia ex Hippocrate sumpta esse videntur: Sic enim lib.

περὶ γυναικ. φύσ. (pagina ducentesima vigesima nona, versiculo quadragesimo secundo) vasis testaceis, aut vtriculis, & sacculis, ad fotum vtendum præcipit, vt aqua aut decoctione calente infusa pars foueatur. Et libro secundo περὶ γυναικ. (pagina 285. versiculo 47.) ad eosdem fotus vasa testacea & vesiculas oleo calente plenas adhibet. Hinc φακωτὰ πυριατήρια quibusdam celebrantur apud Hippocratem, fotus per lenticulam adhibiti, vaporaria lenticulata dicere possis. φακὸς quoq; Hesychio inter alias notiones τὸ σκεῦος ἰατρικὸν, hoc est, vas medicum significat, forte ad fotus faciendos accommodatum. τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, lenticulam olei, pro vasculo oleario aut phiala, exponunt lib. 1. Regum sub initium cap. 10. vt & cap. 26. τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, aquæ scyphum aut vrceum.

Φακῶν ἐρέγμασι Erotianus apud Hippocr. ἀντὶ τοῦ διαιρήμασι poni scribit, hoc est, lentes crassius diuisas aut fresas. ὁ γὰρ ἐρεγμὸς κυρίως λέγεται ὁ δίχα διῃρημένος κύαμος, faba in duas partes diuisa. Nimirum locum Coac. Prænot. (pag. 444. vers. 26.) subnotās, vbi ἐέγμασι legitur. Nam & ἔεγμα & ἔρεγμα pro ἔρεγμα dicitur, vt & ἐείκειν & ἐρείκειν, vt antea adscripsimus. Est & φακῶν λέκιθος, lentium lomentum aut farina apud Hippocratem, vt scripsimus antea in λέκιθος.

Φακῶν ὕδωρ aquam lentium aut decoctum significat, quod parabat ex lente tosta cum melle & aceto, lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 214. 29.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 276. 46.) & lib. περὶ ἀφόρων (p. 199. 22.

Φακώδεες dicuntur Hippocrati lenticolores & qui lentis colorem referunt, quales sunt lienosi, lib. 3. Epid. in fine st. pest. quos per τὸ φακῶδες illic designat Hippocr. vt nostris in eum locum Annotat. expressimus. Iidemque ὑποφακώδεες dicuntur lib. 2. Epidem. (pag. 312. vers. 31.)

Φαλακρότης aut φαλάκρωσις caluitiū significat, sed pro pilorum defluuio quæ μαδάρωσις dicitur sumitur, & φαλακροὶ qui capillorum defluuio laborant, vt aphoris. 34. lib. 6. Sic lib. 2. Epidem. (pagina 317. versiculo 19. & 20.) φαλακροὶ ὑδρωπιώδεες dicuntur, hydropici pilorum defluuio laborantes, vt fusioribus verbis nostris in eum locum Commentariis indicauimus. Et rursus ibidem (vers. 47.) κιρσοὶ φαλακρῶν, caluorum varices dicuntur. Transfertur ad ferramenta hæc dictio ab Hippocrate, quæ φαλακρὰ σιδήρια dicuntur, hoc est, ferramenta caluata, extremis partibus rotundam læuitatem habentia, & in fine capitulata, tanquam specillorum capita. Sic enim scribitur lib. 1. de art. (pagina 590. 42.) σιδηρίοισι δὲ χρὴ τὰ πλεῖστα καίειν μὴ παχέσι, μηδὲ λίην φαλακροῖσιν, ἀλλὰ προμήκεσι. Eiusmodi autem ferramentis inurere oportet non crassis, neque admodum caluatis, sed longis. Vbi etiam scribit Galenus: φαλακρὰ κέκληκε τὰ περιφέρειαν ἔχοντα κατὰ τὸ πέρας, οἷον οἱ κατὰ τὰς μασχάλας ἔχουσι πυρῆνες, ἤτοι τὰ διπύρηνα καλούμενα, καὶ αἱ σπαθομῆλαι. Caluata vocat quæ in extremitate rotunda sunt, cuiusmodi sunt illa nucleata quibus chirurgi ad alas vtuntur, πυρῆνες aut διπύρηνα Græcis dicuntur, aut spathularia & spathæ capitulatæ. Quibus τὰ προμήκεα opponuntur, hoc est oblonga, & quæ in extremitate rotunda non sunt, sed in acutum tendunt; ad pungendum accommodata. Quem locum procul omni dubio mihi adumbrare videtur aut exprimere Erotianus, cum φαλακροῖσι περιφερέσι, hoc est rotundis, exponit. Et Galenus quoque in Exegesi φαλακρὰ τὰ στρογγύλα μετὰ λειότητος, hoc est, rotundam læuitatem habentia, aut rotunda cum læuitate, nisi si φαλακροῖς & στρογγύλοις melius legatur. Sic quoq; φαλακρὴν στρογγύλωσιν dicit Hippocr. lib. de art. (pagina 641. versiculo 37.) læuem rotunditatem, glabram & caluam, de brachii aut femoris capite, quod quia rotundum est & læue, facile sua cauitate totum excidit & elabitur.

Φαρκιδῶδες ῥυτιδῶδες exponit Galenus in Exegesi apud Hippocratem, & Erotianus, hoc est, rugosum & quod rugas habet. φαρκὶς γὰρ λέγεται ἡ ῥυτίς, addit Erotianus. Sic φαρκὶς exponitur apud Hesychium: ῥυτὶς ἡ ἐκ τοῦ γήρως γινομένη, ἢ πολιὰ, ruga ex senio contracta. Vnde φαρκιδούμενος aut φαρκιδώδης, corrugatus, qui est fronte caperata. Vide Φορκιώδες postea.

Φαρμακεύειν ἢ φαρμακεύεσθαι quod medicari aut medicamento vti significat, de medicamento purgante tantum effertur Hippocrati, vt multis locis testatur Galenus Comment. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 115. vers. 4.) τὸ καθαίρεσθαι δὲ τῷ φαρμακεύεσθαι συμβαίνει ἐς ταυτὸν, ὥσπερ γε καὶ φαρμακεύειν τῷ καθαίρειν. Rursus Comment. ad aphoris. 22. lib. 1. τὸ μὲν φαρμακεύειν ἔθος ἐστὶν αὐτῷ λέγειν ἀντὶ τοῦ χρῆσθαι φαρμάκῳ καθαίροντι. φαρμακεύειν quod est medicari vsurpare solet Hippocrates. Pro eo quod est vti medicamento purgante. Etsi illic non solum de medicamentis per aluum purgantibus dici videtur, sed etiam generalius de omni quauis ex corporis parte purgatione, in qua coctionem quoque expectare oportet. Et Comment. 2. in Prorrhet. (pagina centesima nonagesima prima, versiculo trigesimo octauo) τὸ φαρμακεύειν καθαίρειν, quod est medicamentis purgare exponit. Rursus Comment. ad aphoris. 37. lib. 2. οὐ τοὺς ὁποιῳοῦν φάρμακον προσφερομένους φαρμακεύεσθαι λέγειν εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης, ἀλλ᾽ ἐπὶ μόνων τῶν καθαιρόντων τούτῳ χρῆται τῷ ῥήματι. φαρμακεύεσθαι verbum (quod sonat medicamento vti) vsurpare consueuit Hippocrat. in iis qui non quoduis, sed purgatorium duntaxat medicamentum sumpserunt. Et Com. ad aph. 1. lib. 4. ὅτι δὲ τῷ φαρμακεύειν ὁ Ἱπποκράτης, ἐπὶ τοῦ διὰ φαρμάκου καθαίρειν εἴωθε λέγειν, ὁμολογῇ πᾶσιν, ὅσοι κἂν ἐπὶ βραχὺ τῆς λέξεως αὐτοῦ συνήθεσιν. ἢ γὰρ ἐάσας τις τὰ ἄλλα βιβλία, τῶν γεγραμμένων ἀφορισμῶν μνημονεύσῃ, κατ᾽ οὐδένα τρόπον οἷόν τ᾽ ἐστὶν ἀκούειν ἐν αὐτοῖς ἄλλο τι σημαίνεσθαι πρὸς τῆς φαρμακεύειν φωνῆς, ὡς ὀλίγον ὕστερον ἔσται δῆλον. Quod autem Hippocrates verbū φαρμακεύειν, quod est medicari, pro medicamento purgante vsurpare

vti vsurpare consueuerit, id confessò est apud omnes qui vel minimam habent eius dictionis notitiam. Nam vt alia eius scripta omittas solis aphorismis content⁹ aliud profectò nihil per eam vocẽ in ipsis significari posse fatearis est necesse, vt paulò post fiet manifestũ. Rursusq; Com.2. in lib. de fract. (pag.547.53.) συνήθης αὐτῷ τὸ φαρμακεύειν οὐκ ἐπὶ πάσης προσφορᾶς φαρμάκου λέγειν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῆς τῶν καθαιρόντων μόνης. Consueuit ipse φαρμακεύειν, quod est medicari, non de cuiusuis, sed de purgantis duntaxat exhibitione efferre. Sic φαρμακοποσίη & φαρμακείη de purgantis medicamenti tantũ potione dicitur Hippocrati, vt scribit Gal. Com. ad aph. 25. lib. 7. φαρμακοποσίας & φαρμακείας ἰδίως εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζειν, τὰς τῶν καθαιρόντων φαρμακείας μόνον. Medicamenti potiones ac medicationes consueuit peculiari nomine vocare Hipp. eas tantùm medicationes quæ per purgantia medicamenta fiunt. Eademq; notione φαρμακοποσίαι sumuntur aphor. 19. libr. 4. & φαρμακείη in Coac. Præn. (p. 431.13.) & φάρμακον ἄνω & κάτω, medicamentum sursum & deorsum purgans significat libr. 7. Epid. (p. 354.24.)

Φάρυγξ fauces dicũtur, spatium illud laxius ore aperto conspicuũ, quod inter laryngem & gulam est medium. Gal. Com. 3. in Progn. (p. 258.33.) ὅτι φάρυγγα τὴν προκειμένην χώραν στομάχου τε καὶ λάρυγγος ὀνομάζει, δῆλον ἐστὶ κἀξ ὧν νῦν ἔγραψεν, ἐκείνας τὰς κυνάγχας δεινοτάτας εἶναι λέγων ὅσαι μήτ᾽ ἐν τῇ φάρυγγι, μήτε κατὰ τὸν αὐχένα διάθεσίν τινα παρὰ φύσιν ἐνδείκνυνται, κατὰ χροίαν τε καὶ θερμότητα, καὶ ὄγκον. αὐχένα μὲν γὰρ τὸν τράχηλον λέγει· φάρυγγα δὲ, τὴν ἐν τῷ διανοῖξαι τὸ στόμα καὶ πιλῆσαι τὴν γλῶσσαν κάτω φαινομένην εὐρυχωρίαν, ἐν ᾗ τὰ δύο στόματα ἐστι, τό, τε τοῦ στομάχου, καὶ τὸ τοῦ λάρυγγος. Quòd φάρυγγα, h. e. fauces vocet præiacentẽ gulæ & gutturi regionem, ex iis etiam est perspicuum quæ nunc scripsit, illam anginam dicens grauissimam, quæ nec in faucibus, neq; in ceruice dispositionẽ vllam preter naturã indicet, siue ex colore, siue ex calore, siue ex tumore. αὐχένα siquidẽ collum intelligit. φάρυγγα verò amplitudinem illam quæ ore aperto & lingua deorsum compressa conspicitur, in qua duo oscula visuntur, tum gulæ, tum gutturis. Rursus lib. 4. de loc. aff. (p. 288.2.) φάρυγγα ὀνομάζω τὴν ἔνδον τοῦ στόματος χώραν, εἰς ἣν συνήκει τό τε τοῦ στομάχου καὶ τὸ τοῦ λάρυγγος πέρας. fauces voco internam oris regionẽ, vbi simul conueniunt & gulę & gutturis partes extremę. Et Com. ad aph. 34. lib. 4. φάρυγγα dici Hippocrati, vt & Homero scribit, τὴν προκειμένην εὐρυχωρίαν στομάχου καὶ λάρυγγος, illam capacitatem quę gulæ & gutturi præposita est, quæ ore multũ hiante facilè cernitur. φάρυγγες simpliciter Hippocrati persæpe ponuntur & faucium affectus indicant, velut aph. 5. lib. 3. φάρυγγες faucium asperitates indicant, & Gal. τὴν τραχύτητα τῆς φάρυγγος exponit. Celsus cap. 1. lib. 2. aquilonẽ fauces exasperare dixit. Et Gal. Com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 429.16.) ex aphorismis citat, βῆχας τε καὶ φάρυγγας ὀδύνας τε πλευρῶν καὶ στηθέων γίνεσθαι κατὰ τὰ βόρεια. Sic aph. 1. sect. 7. libr. 6. Epid. φάρυγγες pro faucium inflammationibus ponuntur. φάρυγγες δὲ βήξασι τὸ ὕστερον. faucium quoque inflammationes tandem tussientibus, & φάρυγγες δὲ βραχεῖαι, eæq; breues erant. Quod paulò antè dixerat τισὶ δὲ φάρυγγες ἐφλέγμηναν. quibusdam verò faucium inflammationes aderant. Est & φάρυγξ ἰσχνὴ Hippocrati, quod dicitur de faucibus, gracilib. & nullo tumore affectis, in Prorrh. (p. 194.52.) φάρυγξ ἐπώδυνος ἰσχνή. dolentes fauces graciles, hoc est absq; tumore. Quod repetitur in Coac. Præn. (p. 431.35.) Et in Prorrh. (p. 204.21.) τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνὰ ἀλγήματα πνιγώδεα, dolores faucium gracilium suffocantes. Quod etiã repetitur in Coac. Præn. (p. 431.32.) Et rursus ibidem (v. 47.) φάρυγγα ἰσχνὴν, vocat, fauces nullo tumore affectas, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι dicitur aph. 34. lib. 4. φάρυγξ τρηχυνθεῖσα, fauces exasperatæ in Prorrh. (p. 205.48.) & Coac. Prænot. (p. 431.37.) Annotat Suidas & alii Grammatici Greci φάρυγγα fœminino genere fauces significare. Ex quo sanè Gal. Com. 3. in Prorrh. (p. 204.24.) librũ illum Hippocratis Magni nomine indignum censet, eamque lectionem vellicat, quæ ἐν φάρυγγι ἰσχνῇ legit, & Artemidorum & Dioscoridem Hippocratis explicatores palam φάρυγγι ἰσχνῇ scripsisse. At φάρυγξ mascul. genere, asperæ arteriæ summum & laryngẽ significat. & φάρυγξ λάρυγξ exponitur Hesychio. Indifferenter tamen Galeno pro summo arteriæ capite aut ipsa arteria vtroque genere vsurpatur, vt satis testatur Gorrheus. Qua notione etiam ponitur apud Hippocratem mascul. genere tantùm, velut libr. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (pag. 43.27. & 28.) εἶδον δὲ ἤδη οἱ σφάξαντες ἑωυτοὺς, ἀπέταμον τὸν φάρυγγα παντάπασιν, οὗτοι ζῶσι μὲν, φθέγγονται δὲ οὐδέν, εἰ μή τις συλλάβῃ τὸν φάρυγγα. οὗτοι δὲ φθέγγονται. Vidi autem qui sibi manu illata gutturis summum cum omninò præsecuissent, viuebant quidem, vocem autem nullam emittebant, nisi quis arteriæ summum constrinxisset. Tunc enim vocem emittebant. Vbi eadem de re διατετμημένου τοῦ λάρυγγος, hoc est summo gutture præsecto, ponitur. Rursus lib. περὶ καρδίης (pag. 55. v. 2.) πίνει δὲ καὶ ἐς φάρυγγα. bibit autem & in guttur aut arteriæ summum. Ibi enim potionis partem in pulmones deferri significat, quam opinionem ex Hippocrate Plato hausisse videtur. Qua de re plura Gal. cap. vlt. lib. 8. de plac. Hipp. & Plat. & Plutarch. in Sympos. & Aulus Gellius cap. 11. lib. 17. Et lib. περὶ γυν. φύσ. p. (216.26.) καὶ ὁ φάρυγξ ξηρὸς, & guttur siccum. Quod libr. 2. περὶ γυν. (p. 283.3.) eadem in re, καὶ ὁ φάρυγξ αὖος scribitur. In Epistola Democriti de Natura hominis (p. 535.33.) φάρυγξ masc. genere gulam & œsophagum significat, non secus ac apud Arist. Eth. 3. de Philoxeno τὸν φάρυγγα γεράνου, hoc est, gruis gulam aut œsophagum sibi optante. De quo tamen γεράνου τὴν φάρυγγα dixit Athenæus lib. 1. (p. 3.40.)

Φάσσα ἡ φάσσα palumbus dicitur, vnde φασσοφόνος accipitris genus quod palumbos interficit, palumbarium vertit Gaza apud Arist. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 237. 18.) κρεῶν δὲ φάσσης, ex carnibus autem palumbo (vtatur) Et rursus ibidem (pagina ducentesima trigesima nona, versiculo trigesimo quinto) κρέας φάσσης, palumbi caro. Rursus lib. 3. περὶ διαίτης (pag. 105. 27.) φάσσης, περιστερῆς.

Φαῦλος, vilis, leuis, facilis, non arduus aut exquisitus, simplex, nullius momenti aut negotii. φαυλοτέρη ἡ κατάτασις, leuis extensio & facilis, hoc est, nullius negocii, libr. de fract. (pag. 531. 30.) vbi Galenus scribit φαῦλον antiquis non solùm vitiosum aut prauum denotare, sed etiã τὸ ἁπλοῦν, quod est simplex. Et φαυλοτέρην κατάτασιν exponit ἁπλουστέραν καὶ ἄνευ μεγάλης πραγματείας, hoc est, simplicem & quæ minimo negocio fieret, leuem scilicet & facilem. Ac rursus ibidem Gal. (p. 538. 2.) φαῦλον antiquis dictum scribit ἀντὶ τοῦ τυχόντος καὶ ἁπλοῦ, & τῷ ἀκριβεῖ opponi, hoc est exquisito. Sic φαύλην δίαιταν, vulgarem & simplicem victus rationem dici, quę τῇ ἀκριβεῖ & exquisitæ opponitur. Sic ὑποφαύλην δίαιταν ibidem esse Hippocrati subuulgarem & mediam inter exquisitam & simplicem. μετρίαν exponit Gal. id est mediocrẽ, quæ ptissana, beta, malua, atriplice, blito, cucurbita, nec non piscibus molli carne præditis constat, necnon obsoniis liquidis, estq; subexilis victus & prope vulgaris, neq; validæ materię. Idem Com. 3. in libr. de fract. (p. 572. 43.) φαύλην δίαιταν eam esse scribit quæ τῇ ἀκριβεῖ opponatur, & Com. 3. in lib. de art. (p. 623. 57.) vbi τὴν ἐπιτυχοῦσαν eandẽ exponit. hoc est, vulgarem, simplicem & quamlibet, quemadmodum quoque sumitur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 58. 32.) Est etiam φαυλότης inscitia, rusticitas, ineptia, imperitia, libr. de art. (p. 658. 44.) καὶ ἤδη μέν τινας εἶδον, οἵτινες ὑπὸ φαυλότητος. Nonnullos sanè vidi qui ob ineptiam. Sic φαυλότεροι apud Thucyd. οἱ ἀμαθέστεροι exponuntur. φαύλως ἔχειν est aduersa esse valetudine, seu valetudine ambiguã vti, neutro esse statu, medioque inter sanum & ægrum, aph. 32. lib. 2.

Φαύστιγγες sunt Galeno in Exegesi apud Hippocratem κυρίως μὲν οἱ ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐν ταῖς κνήμαις ἐπανιστάμενοι κύκλοι ἐρυθροί. καταχρηστικῶς δὲ καὶ οἱ λοιποί. Propriè quidem in tibiis rubri ab igne surgentes circuli, & per abusionem reliqui. maculas ab igne in tibiis excitatas alii esse scribunt, & αὐλοὺς pro κύκλοι legunt. φαύστιγγες exponuntur Hesychio, αἱ ἐν ταῖς θέρμαις γινόμεναι ῥαγάδες. ἔνιοι τὰς ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐν ταῖς κνήμαις καὶ τοῖς σκέλεσι γινομένας φλυκταίνας. δηλοῦσι δὲ καὶ αὐγὰς καὶ ἀκτῖνας. ἄλλοι δὲ αἱμορροΐδας καὶ φλυκταίνας καὶ λαμπηδόνας. φαυστίγγες tamen vitiosè apud Hesychium legitur, vt & φαύσιγγες apud Pollucem.

¶ Φέκλη, vox Latina à Græcis vsurpata pro vini fœce, quam τρύγα vocant, sed fœcem vstam intelligunt, quam fœculam vocant, fœclam Cælius Aurelianus capit. 1. libr. 2. Tard. Pass. Apud Galenum libr. 1. κατὰ τόπ. (pag. 170. versic. 11.) ex Critone, τρυγὸς οἴνου κεκαυμένης ἣν ῥωμαῖοι φέκλην καλοῦσι. fœcis vini vstæ, quam Latini fœculam vocant. Et rursus (versic. 20.) φέκλης λίτραν μίαν. Est igitur corrupta vox ex fœcula, & pro φέκλη σφέκλη Paulo dicitur cap. 13. libr. 7. & explicatur, ἥτις ἐστὶ τρὺξ οἴνου κεκαυμένη. Vtitur etiam libr. 3. cap. 18. vbi σφέκλησις vitiosè pro σφέκλης legitur, & cap. 29. & lib. 4. cap. 34.

Φέρβεσθαι consumere, exedere, depasci significat, eaque notione vtitur Hippocrates aph. 5. sect. 5. libr. 6. Epidemior. καὶ ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα φέρβεται. tum etiam animus ipse corpus depascitur. Quem locum procul omni dubio mihi videtur subindicare Galenus in Exeg. φέρβεται exponens βιβρώσκει, καταναλίσκει. exedit, consumit. Est aliòqui φέρβεσθαι ali, nutriri & pasci, & de brutis dicitur propriè. In Epist. Hipp. ad Damagetum (pagina quingentesima trigesima prima, versiculo decimotertio) ἀλλ' ἀγαθοῖσιν ἕκαστος τισιν ἐλπίσι φέρβεται. at eorum quisque bona spe alitur. φέρβειν, τρέφειν, βόσκειν, exponit Hesychius, & φέρβεται τρέφεται, & φερβόμενος τρεφόμενος.

Φέρεσθαι demitti, deorsum ferri dicitur, & aluo attribuitur quæ effunditur, in Coac. Præn. (pagina 429. versic. 44.) κοιλίαι τοῖσι τοιούτοισι τάχα φέρονται, iis aluus citò demittitur, effunditur. Vbi tamen ex reconditioribus membranis κάτω φέρονται legimus. Rursus ibidem (pag. 440. versic. 38.) κοιλίαι φερόμεναι, alui subeuntes. φέρεσθαι etiam de vlceribus impuris & sordidis effertur, in quibus sordes demittuntur & feruntur, libri primi περὶ γυναικ. (pag. 259. versic. 30.) ὅταν ἤ ἀκάθαρτα ἤ καὶ φέρηται. Vbi impura fuerint ac sordes feruntur, hoc est demittuntur & effluunt. Sic φέρειν demittere ac deducere significat (ibidem pag. 262. versic. 32.) καὶ λοχεῖα φέρει. puerperii purgamenta demittit, deducit, detrahit.

¶ Φηγὸς ἡ, tam arborem fagum, quam fructum & glandẽ fageam significat. (Sic enim glandem fageam dicit Plinius cap. 5. & 6. lib. 16) Pro glande vsurpatur apud Hipp. lib. 1. περὶ γυν. (p. 238. 6.) ἢ φηγὸν τρίψασα προσθέσθω. aut glandem fageam tritam apponito. φηγὸς Hesychio ἡ δρῦς exponit. δρυὸς verò nomine antiquis arbor omnis glandifera accipitur.

Φήρεα vox est apud Hippocrat. inter obscuras reposita, & oblongas glandulosorum corporum, quæ circa aures sunt, eminentias significant, à Satyrorum similitudine, quos Iones φηρέας vocant. Vsurpatur hæc vox aphor. 10. sect. 3. lib. 6. Epid. τὸ ψυχρὸν συστρεπτικὸν ὡς τὰ φήρεα: frigidum humorum collectiones facit, qualia sunt φήρεα, hoc est, oblongæ circa aures eminentiæ à Satyrorum similitudine φήρεα dictæ. Sic enim illic exponitur Galeno. νῦν δὲ εἶπε τὸ ψυχρὸν συστρεπτικὸν ἐν ἴσῳ τῷ συναγωγικόν. οὕτως οὖν ἐργάζεται καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἀδενώδεσι μορίοις ὄγκους, ὡς κατά γε τὰ ἰνύεα, τὰ τε γαγγλία καλούμενα, καὶ τινας ἄλλας τάσεις, τὰς μὲν

θερμηκεστέρας, τὰς δὲ στρογγυλοτέρας. καί μοι δοκεῖ τὰς θερμηκεστέρας ὠνομακέναι φῆρεα, τὰς δὲ στρογγυλοτέρας γογγρώνας, φῆρεα μὲν εἰπὼν, τὰ τὴν ἐμφέρειαν ἔχοντα φηρῶν. οὕτω γὰρ ὠνομάκασιν ἔνιοι τῶν Ἰώνων σατύρους, οὓς γράφουσί τε καὶ πλάττουσι θερμήκεις ἐξοχὰς ἔχοντας περὶ τοῖς ὠσί. frigidum nunc dicit συστρεπτικὸν, hoc est, collectiones humorũ faciens, quod æque valet ac τὸ συστατικὸν, quod est coalescere faciens. Sic igitur & in partibus neruosis tumores facit, atque in neruis, tum ganglia dicta, tum alias quasdam tensiones, has quidem oblongiores, alias verò rotundiores. Ac mihi videtur oblongiores vocasse φῆρεα, rotundiores verò γογγρώνας. φῆρεα quidem inquiens, quæ φηρῶν similitudinẽ habent. Sic n. Ionum quidã Satyros vocarunt, quos oblongas circa aures eminentias habentes, tum pingũt, tum fingunt. Et rursus paulò pòst. οὐ μὴν τά γε φῆρεα λέγοντός τινος ἔτ' αὐτὸς ἤκουσα, κατά τι τῶν ἐθνῶν, ὅτι πρὸς ἀκηκοότος ἐπιστάμην. καίτοι τινὲς τῶν ἐξηγητῶν φασι τὸν Ἱπποκράτην φῆρεα καλεῖν, τὰ ἐν Φηραῖς τῆς Πελοποννήσου πλεονάζοντα. τινὲς δὲ διὰ τοῦ ε΄ τὴν προτέραν συλλαβὴν γράφοντες ἅμα τῷ φ΄. δηλονότι, φέρεα φασιν αὐτὸν ὀνομάζειν τὰ ἐν Φεραῖς τῆς Θετταλίας πολλάκις γινόμενα. τὸ μέντοι τὰς θερμήκεις ἐξοχὰς ὀνομάζειν φῆρεα, μαρτύριον εἶναι δοκεῖ καὶ τὸ γεγραμμένον ἐν τῷ τῶν ἐπιδημιῶν ἑβδόμῳ κατὰ λέξιν οὕτως. ἐπεδήμησαν βῆχες, μάλιστα δὲ παιδίοις τὰ περὶ τὰ ὦτα πολλοῖσιν οἷα τοῖς σατύροις. φῆρεα autem qui diceret, neque ex natione vlla aliquem audiui, neque quenquam audiuisse crediderim. Quanquam Interpretes quidam dicunt Hippocratem φῆρεα vocare, quæ Pheris Peloponnesi oppido abundant. Quidam verò per ε & φ primam syllabam scribentes, φέρεα ab ipso dici existimant, quæ Pheris Thessaliæ oppido sæpius fiunt. Quòd verò φῆρεα vocet oblongas eminentias, id testimonio esse videtur quod septimo de Morbis vulgaribus his verbis scriptum est. Populariter grassabantur tusses, præcipuè verò pueris multis qualia circa aures Satyris oborta sunt. Idem verò Galen. in Exeg. hunc eundem locum exprimens, scribit: φῆρεα αἱ θερμήκεις ὑπὸ τὰ ὦτα ἀδενώδεις ἐξοχαὶ, οἵας καὶ οἱ σάτυροι ἔχουσι. ἔνιοι δὲ καὶ φῆρες ἢ θῆρες καλοῦνται ἵνα ᾖ τὰ φῆρεα ἀττικῶς εἰρημένον. φῆρεα sunt prominentes glandulosorum corporum, quæ circa aures sunt, eminentiæ, quales in Satyris inesse dicuntur. Quidam verò etiam φῆρες & θῆρες vocantur, vt sit, velut φῆρεα Atticè dictum. Etsi ea extrema verba mihi non parum suspecta sunt. Quæ tamen mihi innuere velle videntur, φῆρες dici Atticè pro θῆρες, quemadmodum φλᾶν pro θλᾶν, & φλᾶσθαι pro θλᾶσθαι Attici dicunt, etsi id Æolibus magis proprium esse traditur. Sunt tamen qui pro φῆρεα ἀττικῶς, φῆρεα κτηνικῶς legendum putent, vt hæc dictio formam κτηνικοῦ ὀνόματος habere dicatur. Qua notione mihi posse sumi φηρεῖα videntur, pro θηρεῖα, vt in omnibus manu scriptis & publicatis codicibus legitur. Quo nomine ferina dici possunt & tubercula oblonga intelligi, quæ in ferarum coriis, veluti bubalis, vris, aut Elephantis visuntur. At longè alia est huius dictionis apud Erotianum explicatio quam adscribit his verbis: τὰ φηρέα, οἱ μὲν συνεσταλμένως ἀναγινώσκοντες, ῥίζαν φασὶν εἶναι πυκνωτικήν· οἱ δὲ ἐξέτεινον τὸ ἔσχατον στοιχεῖον, ἵνα ᾖ ὄνομα αἰολικὸν τὰ παφηλεῖς. ἰδίως δὲ τὰ φήρεα λέγει, ἀλλ' ἢ τὰ φάρεα, ἀπὸ εἰσὶν ἱμάτια. Quibus in verbis fidem & integritatem requiro, neque his sine melioris exemplaris ope mederi posse confido.

¶ Φθέγγεσθαι est loqui & ad loquelam redire, de voce explicata & libera dicitur, quæ antea præpedita fuerat, & τῷ ἀφώνῳ opponitur apud Hippocratem in Coac. Prænot. (pag. 426. versic. 15.) & aphorism. 5. lib. 5. & φθέγξις idem quod ἡ φωνὴ λελυμένη, vox soluta & libera. Ac quemadmodum ἀφωνία apud Hippocr. motus & sensus priuationem indicat, ita & φθέγξις motus & sensus redditam facultatem, voce restituta significat. Quod in conuulsionis aut Epilepsiæ solutione scribitur lib. 2. Epid. (pag. 318. vers. 9) τῆς φωνῆς λυομένης πάντα λύεται. ἡ γὰρ λύσις τῇ φθέγξει ὁμοίη. Voce soluta & libera reddita, omnia soluuntur. Ipsa enim solutio vocis liberæ emissioni prope respondet. φθεγγώδης διάθεσις dici videtur affectio magni nominis, & quæ multorum sermonibus illustris & clara est ob ægrotantis dignitatem, qualis est principum & opulentorum, quorum vel leuissimę affectiones ob nominis splendorem grauissimæ videntur. Potest & intelligi φθεγγώδης διάθεσις periculosus affectus & magni momenti ob vehementiam, cum multo clamore & eiulatu ac dolore. ἐν παραγγελίαις (p. 18. 9.) πρὸς γὰρ θεραπείην οὐ γίνονται σκοπέοντες διάθεσιν φθεγγώδεα. Neque enim ad curationẽ accedũt, vbi vident miserabilem esse affectionem & clamoribus aut eiulatu plenã, hoc est difficilem & periculosam. Sic enim accepisse videtur Cornarius, nisi si φθεγώδεα pro φθεγγώδεα legit. Zuinggerus verò φθεγγώδεα διάθεσιν exponit affectionem magni nominis & celebritatis, vt in splendida aut illustri persona: Aut quæ Medici improbitate & calliditate, tanquam perniciosissima multis verbis exaggeratur. Atque hunc locum sic legit, πρὸς γὰρ θεραπείην οὐ γίνονται, σκοπέοντες διάθεσιν φθεγγώδεα. Qui quidem ad curationem accedunt, affectionem mgni nominis captantes. Quam certè lectionem ex Caluo hausisse videtur: Verùm pro φθεγγώδεα φλεγώδεα idem legisse videtur.

Φθινάδες αἱ νόσοι, morbi tabifici dicuntur, qui tabem ex fluxione à capite in pulmones excitant, libro περὶ ἀδένων (pag. 58. versic. 12.) φθινάδες etiam ξηραὶ sunt tabes siccæ, quæ fiunt ex tofo aut humoribus in pulmonibus concretis aut induratis. Quibus videntur opponi φθινώδεες, qui ex suppuratiõe aut pure in pulmonibus ac thorace collecto tabescũt, lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 61. 44.) Sic enim φθινώδεες dicuntur Hipp. aut φθίνοντες, qui ad

tabem ex pulmonis vlcere promptè sunt comparati, aut qui ex vlcere pulmonis contabescunt, velut aph. 64. libr. 5. & 8. libr. 4. vbi scribit Gal. ἀκούειν δὲ φθινώδεας, ἤτοι τοὺς φθίσει τῇ νόσῳ ἑαλωκότας, ἢ τοὺς ἐπιτηδείως ἔχοντας πρὸς τὴν φθίσιν. φθινώδεις inaudiendi sunt, aut qui tabe correpti sunt, aut qui ad eã proni sunt. De quibus agitur sect. 1. lib. 1. Epid. amplissimè, & à Galeno ibidem sic explicantur (p. 353. 55.) φθινώδεις ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τῶν ἰατρῶν, ὅσοι καὶ φθινώδη νόσον, ἣν καὶ φθόην τινὲς ὀνομάζουσιν, ἐπιτήδειοι παθεῖν. τοιοῦτοι δὲ ὑπάρχουσι φανερώτατον, ὅταν ὁ θώραξ στενὸς καὶ ἀβαθὴς εἰς τοσοῦτον, ὡς τὰς ὠμοπλάτας ἐξέχειν ὀπίσω δίκην πτερύγων. ὅθεν δὲ καὶ πτερυγώδεις ὀνομάζουσι τοὺς τοιούτους. ἀλλὰ καὶ ὅσοι τὴν κεφαλὴν εὐπλήρωτοί τε εἰσι, καὶ ῥεύματα πολλὰ τοῖς ἀναπνευστικοῖς μορίοις ἐπιπέμπουσιν ἔχουσιν, καὶ οὗτοι φθινώδεις ῥᾶστα γίνονται. συνελθόντων δὲ εἰς ταυτὸν ἀμφοῖν τῆς τε κατὰ τὸν θώρακα διαπλάσεως, καὶ τῆς κατὰ τὴν κεφαλὴν ἀσθενείας, ἀκριβῶς αἱ τοιαῦται φύσεις φθινώδεις εἰσὶν κατ' ἀμφοτέρας τῆς φύσεως τὰς αἰτίας. καὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν πνεύμονα ῥευματιζόμενοι τῷ χρόνῳ φθινώδεις γίνονται, καὶ ἀναῤῥήγνυται πολλάκις αὐτοῖς ἀγγεῖον ἐν τῷ πνεύμονι, διά τε τὴν στενότητα τοῦ σπλάγχνου, καὶ τὴν ἀσθένειαν. τοιοῦτοι μέν τινες οἱ φθινώδεις. φθινώδεις hoc est tabidos appellant veteres Medici, qui in tabidum morbum, quem etiam φθόην quidam vocant, sunt proni. Tales autem sunt vel manifestissimè qui adeò sunt angusto thorace & restricto, vt iis alarum instar, scoptula operta à tergo promineant, vnde etiam hos πτερυγώδεις, hoc est alatos, vocant. Quinetiam quibus caput facilè impletur, & fluxiones multas in respirationi dicatas partes transmittit, hi facilè tabescunt. Quòd si hæc ambo in vnum coeant, tum thoracis conformatio, tum capitis imbecillitas, eiusmodi quidem naturæ prorsus tabi sunt obnoxiæ ambabus naturæ de causis. Nam & ii quibus ex capite fluxiones ad pulmonem demittuntur, temporis diuturnitate tabidi existunt, sæpiusq; illis vas in pulmone rumpitur, ob visceris tum angustiam tum imbecillitatem. Atque huiusmodi quidam sunt tabidi. Eaque notione φθινώδεες sumitur Prorrh. 2. (p. 413. 49.) & sect. 1. lib. 1. Epid. atq; aliàs sæpe. Sunt & φθινώδεες Hippocrati tabidi, quomodolibet cõsumpti & emaciati absq; vllo pulmonis vitio, velut lib. 1. Epid. (pag. 360. 30.) accipiuntur. ἐν οἷσι δὲ ἐπεφαίνετο πάντα τὰ ὑπογεγραμμένα μετὰ πόνου, φθινώδεες μὲν ἤδη περὶ φθινόπωρον καὶ ὑπὸ χειμῶνα. In quibus autem descripta omnia cum dolore apparebant, tabidi quidem iam autumno & sub hyemem fiunt. Vbi scribit Galenus, φθινώδεας δὲ τίνας εἴρηκεν οὐ πάνυ σαφές ἐστιν. εἴωθε γὰρ τοὺς ὁπωσδήποτε ἰσχνομένους τὸ σῶμα καὶ φθινοῦντας οὕτως ὀνομάζειν οὐ μόνον τοὺς διὰ τὴν τοῦ πνεύμονος ἕλκωσιν ὅλον τὸ σῶμα τηκομένους. εἰκὸς δὲ καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ λελέχθαι φθινώδεις, τοὺς ὁπωσδήποτε τὸ σῶμα λεπτυνομένους, μηδενός γε προειρημένου περὶ τῶν κατὰ τὸν πνεύμονα νοσημάτων. οὔτε γὰρ αἱμάτων ἀναγωγὴν ἐξ αὐτῶν γεγονέναι προεῖπεν, οὔτε περιπνευμονίαν, οὔτε ῥεῦμα κατασκῆψαι τῷ σπλάγχνῳ τούτῳ, πῶς ἂν εἰκότως δόξειε φθινώδεις λέγειν γεγονέναι τοὺς τότε κάμνοντας, ἐπὶ τῇ κακώσει τοῦ πνεύμονος. Quosnam verò φθινώδεας, hoc est, tabidos dicat, non valde apertum est. Consueuit siquidem quomodolibet corpore extenuatos & cõsumptos ita appellare, non solùm eos qui ex pulmonis vlcere toto corpore colliquescunt. Vero autem est simile nunc ab eo φθινώδεις dici quomodolibet corpore extenuatos, nullo quippe pulmonis affectu præfato. Neq; enim sanguinis reiectationẽ in ipsis extitisse priùs dixit, neque pulmonis inflammationem, neque in hoc viscus fluxionem decubuisse, vt iure existimes tabidos ab eo dictos qui tunc ægrotarent ex pulmonis vitio. Quo sensu φθίνει apud Hippocratem in Exeg. exponit Gal. συντήκεται, ἰσχναίνεται, μειοῦται, ἀσιτεῖ. colliquescit, extenuatur, imminuitur, cibum non sentit. Quod certe mihi referri videtur ad id quod scribitur lib. de Locis in homine. (pag. 69. 43.) τοῖσι γὰρ αὐτοῖσιν ὅτε σπλὴν θάλλει καὶ τὸ σῶμα φθίνει. Ex iisdem nanque & splen augescit, & corpus colliquescit, aut consumitur & cõtabescit. Etsi eadem etiam notione sumi videtur lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 194. 31.) & lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (p. 7. 59.) vbi φθίνει καὶ συντήκεται simul iungitur. Vtranque verò huius dictionis notionem φθίνειν tribuit Gal. Com. ad aph. 10. lib. 3. πότερον δὲ τοὺς φθόην νοσοῦντας μόνους ὀνομάζει φθίνοντας, οἷς ἡλκωται δηλονότι ὁ πνεύμων, ἢ πάντας τοὺς ὁπωσοῦν συντηκομένους, οὐχ οἷόν τε ἀμφιβάλλειν. Num verò φθίνοντες hoc est tabidos, eos solos appellet qui phthoë laborant, quibus nempe vlceratus pulmo est, an omnes quacunque occasione colliquescentes & consumptos, coniicere non possumus. φθινώδεις τῶν μακρῶν, qui ex longis morbis aut diu trahentibus contabescunt, aut qui iam diu ex longis interuallis tabitudinem contraxerunt, in Coac. Prænot. (p. 432. 26. & 48.) quemadmodũ φθισικοὶ τῶν μακρῶν dicuntur ibidem (p. 437. 44) φθινώδης ἕξις, habitus ad tabem à natura comparati, vt qui angusto sunt thorace, & quibus ad pulmones à capite fluxio defertur, in Coac. Præn. (p. 437. 42.) & aph. 13. lib. 5. & 8. lib. 4.

Φθινώδης apud Hippocratem interdum φθίσιν ipsam indicat, interdum etiam natiuam ad tabem propensionem & aptitudinem, velut ægr. 6. lib. 3. Epid. ἦν δέ τι καὶ ξυγγενικὸν φθινῶδες. Erat autem congenita quædam ad tabem propensio. Sic enim ex Galeno libr. 2. περὶ δυσπν. hunc locum exposuimus nostris in eum Annotat. At lib. 1. Epid. (p. 353. 54.) τοιαύτοισιν ἔῤῥεπεν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινῶδες. iis natura erat ad tabem promptè comparata. Et rursus ibidem (p. 354. 34.) μοῦνον γὰρ καὶ μέγιστον τῶν τότε γενομένων νοσημάτων τοὺς πολλοὺς τὸ φθινῶδες ἔκτεινε. Solus nanque & eorum qui tunc viguerunt morborum maximus, multos tabes ipsa peremit. Et libr. 3. Epid. in st. pest. (p. 428. 47.) μέγιστον δὲ καὶ χαλεπώτατον καὶ πλείστους ἔκτεινε τὸ φθινῶδες. Maximè autem & grauissimè afflixit tabes, plurimosque interemit.

φθίσις autē quæ tabes dicitur, est totius corporis extenuatio & consumptio ex pulmonis vlcere insanabili. Quod scribit Gal. Cō. ad aph.16.lib.7. ἣν ἰδίως ὀνομάζουσιν οἱ Ἕλληνες καὶ μάλιστ' αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι φθόην, ταύτην νῦν ὁ Ἱπποκράτης ὀνόμασε φθίσιν, ἐπὶ πνεύμονος ἑλκώσει ἀνιάτῳ γιγνομένης ἀπάντων τοῦ σώματος ἰσχνότητος μετὰ πυρετοῦ λεπτοῦ. Quam propriè Græci præsertimque Athenienses phthoen appellant, hanc nunc Hip. φθίσιν, hoc est tabem nominauit, ex pulmonis vlceratione insanabili ortam totius corporis extenuationē, cum febre parua. Et Com. ad aph.11.lib.5. τὰς ἐπὶ πνεύμονι ἑλκώδεις διαθέσεις ὀνομάζει νῦν φθίσεις. Pulmonis affectiones cū vlcere tabes nunc nominat Hip. τῶν φθίσεων duæ magnæ constituuntur differentiæ Galeno Com. 1. in lib. 1. Epid. (p.353.46.) μία μὲν ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥευμάτων συνισταμένη. ἑτέρα δὲ, ἡ ἐκ τῆς κατ' αὐτὸν τὸν πνεύμονα παθῶν ὁρμωμένη, τὰ πολλὰ μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ αἵματος πτύσει, μάλιστ' ὅταν ἀγγεῖον ῥαγῇ, πολλάκις δὲ καὶ ῥευματισθέντος τοῦ σπλάγχνου, διά τινα δῆλον αἰτίαν ἐκ μορίων ἑτέρων, οὐκ ἐκ τῆς ἐκ τῆς κεφαλῆς. Vna quidem quæ ex capitis defluxionib. contrahitur, altera, quę ex ipsius pulmonis affectibus inducitur, omninò quidem ex cruentis sputis, præcipuè vbi vas ruptum fuerit, plærūq; verò fluxione affecto viscere ob aliam quandā causam ex reliquis partibus, non ex capite. Authori defin. Med. (pag.398.13.) φθίσις ἐστὶν ἕλκωσις τοῦ πνεύμονος, ἢ θώρακος, ἢ φάρυγγος, ὥστε βῆχα παρακολουθεῖν, καὶ πυρετοὺς βληχροὺς, καὶ συντήκεσθαι τὸ σῶμα, tabes est pulmonis vlceratio, aut thoracis, aut faucium, adeò vt tussis consequatur, & febres languide, & corpus colliquetur. Et, φθίσις μὲν γάρ ἐστιν ἡ λεγομένη κοινῶς πᾶσα σώματος μείωσίς τε καὶ σύντηξις, tabes enim communiter vocatur omnis corporis diminutio & colliquatio. Et, φθόη δὲ ἡ ἰδίως ἐφ' ἕλκει σύντηξίς τε καὶ μείωσις τοῦ σώματος. εἴρηται δὲ φθίσις ἀπὸ τοῦ φθίνειν, ὅπερ ἐστὶ μειοῦσθαι. Quam verò φθόην propriè vocant, est imminutio & colliquatio corporis cum vlcere. φθίσις autem nomen habet ἀπὸ τοῦ φθίνειν, quod est minui aut cōsumi. Sic enim τὰ φθίνοντα ζῶα consumptas animantes, ex Plat. Timæo vertit Cic. lib. de Vniuersitate. Eadem φθινικὴ νόσος καλεομένη dicitur Prorrh. 2. Hippocrati (p.424.28.) & inter maximè lethales morbos recensetur. Eiusmodi verò φθίσις ex pulmonis vitio & in thoracem à capite fluxione multis locis celebratur Hippocrati libris de Morbis, & libr. de loc. in homine (pag. 66 & 68.) & libello περὶ ἀδένων (p.58.) Et cùm φθίσις apud Hippocr. quamlibet corporis extenuationem aut colliquationem significet, ex quacunque corporis parte tabis initium ducitur, ea inde denominationem accipit, velut φθίσις ἰσχιαδική, tabes coxaria, cùm ex abscessu aut fluxione in coxendicem, coxa emaciatur & gracilescit, crassa materia plurima refertis venis, quę alimentum ad crus transferre nequeunt, in Coac. Prænot. (p.428.1.) & lib. 1. de loc. in homine adumbrata & libello περὶ ἀδένων, & ab authore Isagoges ad Hippocratem relata (p.382.46.) Est & φθίσις ἄλλη, quā τυφλὴν & ἄδηλον, tabem cœcam & inconspicuam exponit Gal. in Exeg. ex lib. de loc. in hom. cùm in spinam aut medullam spinalē fluxio decumbit, vt scripsimus antea. φθίσις quoq; νωτιὰς celebratur lib. 2. de Morb. (p.152.20.) tabes dorsalis, τὴν ὄπισθεν φθίσιν vocat lib. de loc. in hom. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.196.33.) φθίσις νεφρῖτις, quæ ex renum vlcere ortum ducit, atq; ib. (p.196.) tres φθίσιων species. Quæ certè omnes tabis species lib. de loc. in homine & libello περὶ ἀδένων ab Hip. adūbrantur. φθόη etiam describitur libr. 2. de Morb. (p.151.39.) φθίσις ἕξιος totius habitus, tabes dicitur, marcor ac corruptio, cùm ex malo habitu & cacochymia totum corpus cōtabescit, & altera est tabis species Celso. φθίσις quoq; pupillæ affectus est eiusq; imminutio, Paulo cap. 22. lib. 3. Et authori definit. Med. (p.400.3.) φθίσις ἐστὶ μείωσις τῆς κόρης μετὰ ἀμυδρώσεως, tabes est pupillæ diminutio, cum obscuritate. Et in Isag. (p.387.13.) φθίσις λέγεται συνιζανούσης τῆς κόρης ὡς κεντήματι ἐοικέναι καὶ ἀμαυροτέρας καὶ ῥυσοτέρας γινομένης, ἢ ἐξ ἀσθενείας ἐπικινδύνου ἢ κεφαλαλγίας ἐπιπιεσμένων, tabes dicitur, cùm pupilla arctè coit, vt stimulo assimilis fiat, tum hebetior, tū rugosior, aut ex imbecillitate periculosa, aut ex vehementis capitis dolore. Sic φθινώδεες ὀφθαλμίαι, lippitudines quæ oculorum tabem aut extenuationem afferūt, consumpto eorum humore, qđ per imoderatas siccitates cōtingit, aph. 16. li. 3.

φθορὰ idem quod ἀποφθορὰ significat, nēpe abortionem, abortum, imperfecti fœtus eiectionem, vt scribit Gal. initio Com. 1. in lib. 6. Epid. Verùm ἀποφθορᾶς dictione sæpiùs vtitur Hip. φθείρεσθαι etiam quod est corrumpi, viribus esse afflictis aut frangi significat, & pro extenuari, tabescere aut concidere sumitur. Velut lib. 7. Epid. (p.359.8.) ἐφθάρη τὸ σῶμα τῷ πλήθει, corpus egestionis copia corruptum est, fractum & consumptum, h. e. alui profluuio vires corporis fractę sunt & afflictæ. φθορὰ duplex est Gal. statim initio li. de Marcore, vna q adhuc fit, altera q iā facta est.

φθοῖς Gal. in Exeg. τροχίσκους pastillos exponit apud Hip. qua dictione vtitur in Nothis quę adiecta sunt ad lib. 1. περὶ γυν. (p.300.30. 44. & 47.) διαπλάσσειν φθόϊς, pastillos formato. Et διαπλάσαι φθόϊς, & φθόϊς ποίησαι. Verùm passim φθοῖς scribitur nostris in exemplaribus. φθοῖς Hesychio πλακοῦς exponitur. Vnde φθοῖς per contractionem placentæ genus apud Aristoph. in Pluto (p.36) vbi Schol. φθοῖς φθοΐδας, ex Callimacho exponit, εἶδος τι πλακούντων, πέμματα. Sed illic vitiosè φθοΐας scribitur. φθοΐδες autem vsurpantur apud Hip. & idem quod φθοῖς, h. e. placentæ genus aut trochiscos significant, lib. 2. περὶ γυναικ. (p.289.37 & 38.) φθοΐδας πλασάμενοι, & φθοΐδας ποιεῖν, formatis inde placentulis, pastillis aut trochiscis, & placentulas aut pastillos cōficito. φθοΐσκοι et dicuntur Hippocrati lib. 1. περὶ γυν. (p. 246. 25.) ποιέειν φθοΐσκους ὅσον δραχμιαίους, pastillos aut placētulas drachmæ pōdere efformato.

Et rursus ib.(p.254.22.) πλάσαι φθοΐσκοις ὅσον δραχμαίοις. Et lib.2.(p.289.12.) φθοΐσκους ποιέεις ὅσον δραχμαίους. Quas dictiones Erot. apud Hipp. agnoscit, φθοΐσκους & φθοῖς scribens placentæ genus esse quoddã quo vtebãtur in sacrificiis, dictionéq; Atticã esse añotat.

¶ Φιαρὴν Gal. in Exeg. exponit λαμπρὸν ὑπὸ ὑγρότητος, quod est, splendidam præ humiditate. Hesychius φιαρὸν, λαμπρὸν, καθαρὸν, splendidum, purum, vnde φιαρωύω λαμπρωύω, luceo aut splendeo. φιαρὸν quod est splendorem quendam aqueum habens, παρὰ τὸ φάος deduci volunt, φαρὸς, deinde mutato ε in ι, & transpositione literarum.

Φιβάλιος exponitur Galeno apud Hip. in Exeg. εἶδος συκῆς, fici species. φιβαλέα εἶδος συκῶν Hesychio καὶ ἡ συκῆ. Quidã ficus aridas aut caricas ita dici volunt. Phibaleas ficus celebrat Athenæus li.3. initio. Phibaleos autem Atticæ locus est.

Φιλαδυναμώπατον aut φιλαδυναμώτατον ὕδωρ dicitur li. de rat. vict. in morb. ac. (p.81.54.) aqua q̃ vires maximè frangit & prosternit.

Φιλαλυσὴς qui animo esse anxio & perplexo solet, qui huc & illuc se iactat animi dubius, tumultuatur aut perturbatur, ὅτης ἀλύζειν φιλέει. (Est autem ἀλύζειν & ἀλύειν μεθάζεσθαι, vt exponit Gal. & ἀπορεῖν.) ἐν παραγγελ. (p.18.48.) κατήχησις ἰδιωτέων φιλαλυσίων, idiotarum animi dubiorum aut perturbatorum instructio, cùm medicus idiotas animi dubios & consternatos ob symptomata, voce instruit & erigit. Verùm φιλαλητέων aut φιλαλήτων legisse videtur Corn. cùm fugitiuos dixit. Cal. φιλαληθέων aut φιλαλητέων, qui loquacium vertit.

Φιλεῖ εἴωθε, quod est consueuit, exponit Erot. apud Hip. Qua notione accipitur q̃d scribitur lib. de art. (p.603.9.) φιλέει δὲ & ἡ γαστὴρ ὑποχωρέειν τέτοισι χολώδεα. Consueuit etiam ipsis aluus biliosa deiicere. Et libr. de rat. vict. in morb. ac. (p.103.51.) φιλέει τῷ τοιῷδε αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥέειν, huic assolet sanguis ex naribus effluere. Et lib. de fist. (p.519.3.) φιλέει γὰρ ὡς τὰ πολλὰ ὅτως γίνεσθαι.

Φιλετάιριος exponitur Gal. in Exeg. τὴν ἀπαρίνην ὀνομάζουσι, quam aparinen nominant, hanc nominis rationẽ sortita, quòd affricantium laciniis sua tenaci asperitate adhereat & eos complectatur. Eadem notione φιλανθρώπιος βοτάνη Archigeni dicitur apud Gal. lib.2. περὶ τῶν κτ. τόπ. (p.183.37.)

Φιλίστιον Gal. in Exeg. idem esse quod aparine ac φιλετάιριος scribit. Vtitur Hip. ad vteri subdititia medicamenta lib. περὶ γυν. φύσ. (p.220.48.) & lib.2. περὶ γυν. (p.287.20.) Philistium vertit Cornarius, Lapulam Caluus philistionve, quòd aparinen lappam esse cum aliis multis existimarit. Est aũt officinarũ aspergula, melius asperula fortè Gorrhæo dicta.

Φιλόλυτος, qui balneum affectat eiusq; est auidus & amans, lib. de rat. vic. in morb. ac. (p.85.13.) τὴν ὑγιαίνων εἴη φιλόλυτος ἄγαν, si sanitatis tempore balnei fuerit admodum cupidus. φιλολυτρέοντες etiam ibidem dicuntur (v.59.) qui balneo delectantur.

Φιλοτιμεῖσθαι dicuntur qui ambitiosè inuident, & qui criminandi vel reprehendendi studio gloriam & honorem aucupãtur. lib. περὶ τέχνης (p.11.9) φιλοτιμεομένων μὲν, ὡδαμᾶ δὲ δυναμένων καλῶς ὑπουργεῖν, qui ambitiosè quidem inuidẽt, propter imperitiam verò meliora præstare nequeunt, vertit Zuinggerus.

Φιλυπόστροφα, quæ recidiuas aut morborum reuersiones facere solent ac minantur, quomodo febrium reuersiones dicit M. Tullius lib.3. de nat. deorum. Dictio autem ex media Hip. œconomia ducta est, qua vtitur in Prorrh. (p.204.35.) & repetitur Coac. Pr. (p.434.5.)

Φίμωσις capistratio dicitur quibusdã, & est meatuum naturalium præclusio, quę & in palpebris quandoq; cõtingit ob inflammationem, quãdoq; verò in labris, præputio, ano, pudendis mulierum, in vulneribus quoq; & quomodocunq; exulceratis, vt scribit Gal. Com.2. in lib. κατ' ἰητρ. (p.688.37.) vbi tamẽ vitiosè χήμωσις pro φίμωσις scribitur. φιμὸς dicitur Paulo lib.3. cap.73. & φίμωσις li.6.c.55.

¶ Φλάζουσιν exponit Gal. in Exeg. ἀσαφῶς & ἀδιαρθρώτως φθέγγονται, obscurè & inarticulatè loquuntur, additq; dictionem esse fictitiam. Vide Παφλάζειν antea.

Φλᾶν contundere aut contundendo mollire & conterere significat. Hesychio φλᾶν, θλᾶν, μαλάσσειν, συντρίβειν exponitur, & φλᾶν, μαλάσσειν πληγαῖς, plagis emollire. Sic apud Hipp. libr. περὶ ἐπικυήσιος (p.52.1) πώλυπον φλάσασα ἐσθιέτω, polypũ contusum edat, aut concisum & emollitum, plagis emollitum dixit Corn. ad Hesychii expositionem respiciẽs. Põt intelligi polypum emollitum & flaccidũ redditum edendum esse. φλᾶν n. flaccidum reddere et significat. φλάσας quoq; θλάσας exponit Hesychius, vt φλάσασα θλάσασα dici possit. φλᾶσθαι ẽt de osse dicitur lib. de cap. vuln. (p.447.47.) quod colliditur, aut medium desidit, aut deorsum insedit, vt loquitur Celsus, ac intro cedens deprimitur, & de telis q̃ intro os deprimunt, trudunt & ad caput contundunt (v.44.) & φλάσις ἔσω ἐς κεφαλήν. φλάσματα quoque collisa aut contusa dicũtur pro θλάσματα Ionum lingua, φ pro θ posito, vt scribit Gal. Com.3. in lib. κατ' ἰητρ. (p.698.52.) fiunt autẽ vbi graue aliquid in corpus incidit, quod quasi carnem abrumpendo collidit.

Φλαῦρον vitiosum significat Hipp. & πανταχοῦ ἐπὶ κακοῦ τάσσει), vbiq; in malis reponitur, vt scribit Erot. Sic lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.68.49.) φλαῦρόν τι πρήξειν ἐπίδηλος, vitiosum quiddam facere omninò cõspicitur. Et rursus (p.80.26.) ἐπεὶ δή ὅτι & φλαῦρον ἔστι ἐν τῇσιν ὀξείῃσι νούσοισι γίνεσθαι). Interdum etiã hoc in acutis morbis prauum est, οὐκ ἀγαθὸν, ibid. exponit Gal. Vt & φλαῦρον σημεῖον prauum signum dicitur, aph.52. lib.6. Et aph.29. sect.2. lib.6. Epid. τὸ φλαῦρον & τὸ χρηστὸν inter se opponũtur. Et φλαύρως ἔχειν de his q̃ male habẽt & vitiosè affecti sunt ponitur, vt aph.16. sect.1. lib.6. Epid. & lib.1. Epid. (p.373.38.) Est & φλαῦρον μέγα, magnum detrimẽtum aut incommodum

dum lib. de fract. (p. 563. 57.) οὐδὲν γὰρ ἂν μέγα φλαῦρον γένοιτο. Nullum enim magnum inde incommodum continget. Erot. apud Hip. φλαῦρον ξυνδῆσαι, κακῶς ὑγιάζει, malè sanatur, exponit. Verùm lib. de fract. (p. 544. 6.) legitur, φλαύρως ξυνδῆσαι τὰ ἄρθρα κινηθέντα, articuli moti ægrè consanescere possunt.

Φλέβες dicuntur venæ, vasa in corpore largiorē sanguinem cōtinentia & deferentia, ex hepate ortum ducentia: quarum originē, progressum, & diuisiones aptissimè Gorrhæus exprimit. Hippocrates verò vsitata antiquis notione, φλεβῶν nomine arterias sæpe comprehendit, vt multis locis testatur Gal. præcipuè verò Com. 6. in libr. 6. Epid. (p. 520. 2.) ὁμολογούντων ἁπάντων τῶν ἐξηγησαμένων τὰ Ἱπποκράτεια βιβλία, φλέβας οὐχ ὑπὸ τούτου μόνου, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων παλαιῶν ὀνομάζεσθαι καὶ τὰς ἀρτηρίας, cùm fateantur omnes qui Hippocratis libros exposuerunt, venas non ab hoc solo, sed à multis antiquis arterias appellari. Rursusque Com. 2. εἰς τὸ κατ᾽ ἰητρεῖον (p. 686. 50.) φλέβας ἀκουόντων ἡμῶν κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος, οὐ μόνον ταύτας τὰς νῦν ὀνομαζομένας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀρτηρίας, venas accipientibus nobis veteri consuetudine, non tantùm eas quæ nunc ita appellantur, verùm etiam arterias. Idemq; initio lib. 7. τῶν κατὰ τόπ. φλεβῶν nomen tam ad eas quæ pulsant, quàm ad eas quæ non pulsant, olim appositum fuisse scribit. Quam etiam opinionem Platoni in Timæo tribuit Gal. lib. 6. de Plac. Hipp. & Plat. cùm venas à corde originē ducere asserit. Et lib. de formatione fœtus (p. 216. 53.) ὡς οἵγε παλαιοὶ κοινὸν ὄνομα τὸ τῶν φλεβῶν ἑκατέρῳ τῷ γένει τῶν ἀγγείων ἐπέφερον. Quippe veteres cōmune venarum nomen vtriq; vasorum generi attribuebant. Et lib. quòd animi mores, &c. (p. 349. 25.) φλέβας μὲν γὰρ καὶ τὰς ἀρτηρίας ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Arterias nanq; antiqui venas vocabāt. Sic πνευμάτων ἀποκλήσιες ἀνὰ τὰς φλέβας, hoc est spirituum in venis interceptiones dicūtur Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 94. 28.) Quod περὶ τῆς ἀσφυξίας dici testatur Galenus: φλέβας γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὰς ἀρτηρίας. Venas enim antiqui arterias vocabant. Eaq; notione φλέβες κροτάφων οὐχ ἱδρυμέναι scribuntur Hippocrati aph. 11. sect. 2. lib. 6. Epid. temporum venæ non consistentes, non conquiescentes, sed plurimùm dilatatæ. Et lib. 4. Epid. (p. 333. 42.) φλέβες κροτάφων, temporum venas significāt, & arteriarum circa tempora tumorem, inflationem & agitationem indicare videtur, cùm statim συμπτώσιας subdat, h. e. venarum contractiones & subsidentias. Et lib. 1. περὶ διαίτης (p. 84. 17.) φλέβες κοῖλαι venæ cauæ dicuntur tam venæ quàm arteriæ, per quas sanguis & spiritus fertur. Sic enim scribit ignem ad externa exclusum & per reliquum corpus diffusum, triplices facere circuitus, & quod in eo est humidissimum, venas cauas propriè dictas efformare, quod verò calidissimum ac robustissimum, & medio circuitui attribuitur, arterias. Sic aph. 2. sect. 6. lib. 6. Epid. φλέβιον arteriam vocat sanguine calidiore & halituoso refertam. Et libr. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 63. 10.) φλέβια ὕφαιμα vocat arterias illas paruas quibus liē totus intertextus est. Ac rursus ibidem (v. 13.) φλέβες ὕφαιμοι dicuntur arteriæ, quæ pulmones subeunt. Et Prorrh. 2. (pag. 414. v. 32.) φλέβες de manuum arteriis dicuntur. ἔπειτα τῇσι χερσὶ ψαύοντα τῆς γαστρός τε καὶ τῶν φλεβῶν, deinde manibus tum ventrem tum venas attrectantem. Quod à Latinis quoque est obseruatum. Sic enim Celsus in Proœmio venas spiritui accommodatas pro arteriis ponit. Et venas nostras modò submittere se, modò attollere scribit. Et M. Tullius lib. 2. de Nat. deor. venas micare dixit. Et, Medici signa quædā habent ex venis & ex spiritu ægroti, multisque ex aliis futura præsentiūt. Et Ouid. lib. 6. Metamorph. & venę desistunt posse moueri. Et rursus lib. 10. de eburnea statua Pigmalionis in virginem mutata, saliunt tentatæ pollice venæ. Rursusque ibid. de Marsya, Trepidæque sinē vlla Pelle micant venæ. At verò interdum Hippocr. σφύζειν verbum addit; eaque dictione arterias ipsas à venis distinguit. Velut libr. 2. Epid. (p. 317. 39.) cùm scribit: ᾧ ἂν ἡ φλὲψ ἡ ἐν τῷ ἀγκῶνι σφύζῃ. Cui vena in cubiti flexu pulsat. Et lib. 3. de Morb. (p. 158. 35.) καὶ φλέβες πίπτουσι καὶ σφύζουσι, venæ distenduntur & pulsant. Sic lib. περὶ ἱερῆς νούσου (p. 127. 40.) φλέβες αἱ αἱματώδεες, venę sanguinem deferentes dicuntur, vt ab arteriis distinguantur, quę spiritum vnà conuehūt, & φλέβες simpliciter appellātur. Est vbi φλεβῶν nomine neruos, ligamenta & tēdines comprehendit Hip. velut lib. περὶ φύσ. παιδίου (p. 33. 26 & 33.) in vnguium generatione.

Φλέβες αἱ εἴσω, venæ interiores dicuntur & de venis brachiorum intelliguntur lib. 2. Epid. (p. 317. 26 & 36) Hac ēt dictione venę secūdum rectitudinē & directionē significātur, & venę poplitis, vt aph. 36. lib. 6. & 48. li. 7.

Φλὲψ ἡ μεγάλη, venam magnā, insignem & quæ multam sanguinis copiam effundit, significat lib. 2. Epid. (p. 317. 30.) Aliòqui φλὲψ μεγάλη vena caua & hepatitis intelligitur, vt libello περὶ ἀνατομῆς (p. 54. 30.)

Φλεβοδονώδεα vox est apud Hipp. peregrina & noua, quæq; obscuritatem parit, & legitur in Prorrh. (p. 203. 17.) & repetitur in Coac. Pr. (p. 425. 5.) Explicatur autem hæc dictio à Galeno de venis aut arteriis agitatis aut concitatis propter magnum sanguinis feruorē. Quod fit in magna humorū efferuescentia, aut insignibus capitis doloribus, in quib. venæ & arteriæ ad tēpora cū venis ēt iugularib. subsiliunt & concutiuntur. Eaq; voce φλέβας δονέμενας significantur. h. e. venæ ægitatæ & motę. Vbi quosdā et φλεβοδονώδεα legisse scribit, vt venarum distensionem intelligerent. Quosdam quoque φλεδονώδεα omni semota ambiguitate scripsisse, ἀπὸ τῶν φλεδόνων nomen faciētes, vt φλεδονώδεα παραληρώδεα accipiantur, & de ægris delirātibus intelligātur. φλεδόνες n. sunt φλυαρίαι, vt exponit in Ex. nugæ, ineptiæ, deliramēta, & λῆροι

Galeno, & φλεδονώδη, φλύαρα, ληρώδη exponit Hesychius, & φλεδονεῖ, ἀδολεσχεῖ, φλυαρεῖ, vt sit φλεδονεύειν & φλεδονεύεσθαι nugari & ineptias agere. Verùm apud Gal. vitiosè φλεβοδονώδεα pro φλεδονώδεα, & φλεβοιδόνες pro φλεδόνες legitur. Libr. etiam 4. Epid. (pag. 333. 31.) legitur, ὑποχόνδριον ἐντεταμένον ἔφλυη φλεβονώδεα τρόπον. Verùm φλεβοδονώδεα aut φλεβοπνώδεα, aut φλεδονώδεα τρόπον legimus, vt sint præcordia distenta venarum agitatarum aut distentarum in morem: hoc est, præcordia intenta & tumida, aut concepto intus calore inflammata, velut ex sanguinis feruore aut efferuescentia venæ & arteriæ agitatur, distenduntur aut cōcutiuntur. φλεγματώδεα tamen exemplaria quædam manu scripta legunt, vt & in Coac. Præn. φλεβονώδεα Asulani codices, vulgata & publicata exemplaria φλεβονώδεα. Quam certè vocem agnoscit Erotianus, si modò integra est apud eum lectio: φλεδονώδη enim pro φλεβονώδη apud eū scribēdum censeo, cùm Prorrhetici locum mihi conceptis ferè verbis exprimere sua explicatione videatur. φλεδονώδη ergo dicuntur Erotiano apud Hippocratem, τὰ μετὰ φλυαρίας ἢ πνευματώδους ταραχῆς ἐκκρινόμενα, quæ cum deliramentis & flatuosa perturbatione excernuntur. Ambiguam autem & variam vocis scriptionem indicat his verbis: ἄλλοι δέ φασι μὴ δεῖν γράφειν φλεδονώδη, ἀλλὰ φλεβονώδη, ὡς εἶναι τὰ μετ᾽ ἀλγήματος οἰδήματα· οἱ δὲ τὰ μετὰ σφυγμοῦ, οἱονεὶ φλεβοδονώδη εἶναι, ὁ Ἱπποκράτης μηδ᾽ ὅλως ὀνομάσαντος ἄλγημα. ἔστιν οὖν τὰ ἐν κινήσει καὶ ἔν τινι ταραχῇ ὄντα. φλέβας γὰρ οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὰς ἀρτηρίας ἐκάλουν. φησὶ γὰρ αὐτὸς, τὰ οὖν γινόμενα ῥίγεα, μεθ᾽ ἡμέρην καὶ κατὰ νύκτα ἐπιπαροξυνόμενα· ἀγρυπνίην ποιέει, καὶ τὰς φλέβας δονέει καὶ ταράσσει, καὶ πυκνότατον καὶ σφοδρότατον τὸ κίνημα ποιέει. φλέβας δὲ οὐ τὰς συνήθως λεγομένας, ἀλλὰ τὰς ἀρτηρίας ὠνόμασε. καὶ ὁ Δημόκριτος δὲ φλεβοπαλίαν καλεῖ τὴν τῶν ἀρτηριῶν κίνησιν. Alii verò non φλεδονώδη, sed φλεβοδονώδη scribendum dicunt, vt sint tumores cum dolore; quidam etiam cum pulsatione venarum, velut φλεβοδονώδεις, cùm tamen Hippocrates nullo modo dolorē nominauerit. Sunt igitur quę in motu & quadam perturbatione versantur. Venas enim antiqui arterias vocabant. Nam & ipse dicit: Suborti igitur rigores, interdiu & noctu grauius affligentes, insomnia pariunt; & venas agitāt & perturbant; crebrioremq; & vehementiorem motionem efficiunt. Venas aūt non cōmuniter dictas, verùm arterias vocauit. Et Democritus arteriarum motum φλεβοπαλίαν vocat. Quæ Erotiani verba, ꝙ vitiosè admodum nostris in codicibus descripta essent, integra apponenda fuerunt, simulq; vt ea dictione locū Prorrhetici aut Coac. Pr. ab eo adumbratum quadam veluti παράφρασει fuisse ostēderem, etsi φλεβονώδη etiam ex lib. 4. Epid. eū legisse suspicor. φλεβοσφαλίαν etiam aut φλεβοσφαλείαν pro φλεβοπαλίαν ex Democrito leg. existimo; vt venarum agitationem, concussionem ac velut quandam fluctuationem hæc dictio indicet. At verò φλεδονώδεα quod φλύαρον exponit Gal. in Exeg. h. e. nugatorium, ad Coac. Pr. videtur referēdum, vt φλεδονώδεα σπασμὸν legisse videatur Gal. cùm passim φλεβοδονώδεα legatur, & ad delirantes ægros conuulsione tentatos referatur. φλεδόνες γὰρ αἱ φλυαρίαι, vt scribit Gal. φλεδόνες etiam dicuntur fœtus octimestres & trimestres, fluxi & paruuli initio, apud Hip. ἐν νόθῳ περὶ ἑπταμήνου (p. 541. 41.) vbi tamē φλεδόνες vitiosè legunt exemplaria publicata.

Φλεβοτομίαν scribit Gal. in Exeg. significare apud Hip. οὐ μόνον τὴν συνήθως ποιουμένην, ἀλλὰ καὶ τὴν δι᾽ ἄλλου ὁπωσοῦν διῃρημένων τῶν φλεβῶν κένωσιν τοῦ αἵματος, καὶ τὸ φλεβοτομηθῆναι ὡσαύτως, hoc est, non modò consuetam illam scalpello factam, sed quomodocunq; diuisis venis sanguinis euacuationem; eodemq; modo φλεβοτομηθῆναι accipi non tantùm de vena secta sed quouis modo diuisa, velut extremo lib. 4. Epid. (p. 334. 41.) φλεβοτομηθέντα tam de vena secta quàm aliàs ex tussi diuisa aut rupta in testiū tumoribus dicitur. Alioqui φλεβοτομίαι dicuntur quas φλεβῶν τομὰς communiter vocat Hip. in his quæ adiecta sunt ad lib. περὶ φύσ. ἀνθρώπου. Vbi scribit Gal. ὅτι μὲν τομὰς εἴρηκε τῶν φλεβῶν ἃς ἐν συνθέτῳ προσηγορίᾳ φλεβοτομίας ὀνομάζομεν, ὀρθῶς ἤκουσαν οἱ ἐξηγηταί. Venarum sectiones quas composita voce φλεβοτομίας dicimus, eum dixisse rectè interpretes intellexerunt. Est & φλεβοτομεῖν apud Hipp. in venas diuidere & secare, vt libr. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 63. 4.) καὶ τὰς παραφυάδας ἐφλεβοτόμησε, & propagines in multas venas transmisit, hoc est, in multas venas diuisit aut deduxit, quasi venas fecit. Sic enim Erotianus ἐφλεβοτόμησε ex Bacchio sumendum scribit, ὅτι διεῖλεν εἰς πλείους τόπους τὰς φλέβας, καὶ οὐ ἐμέρισε, quòd multis locis venas diuisit ac distribuit, illum Hipp. locum procul omni dubio exprimens. Est & φλεβορραγίη Hippocrati venarum ruptio lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 109. 7.) vbi Gal. φλεβορραγίην μὲν λέγει τὴν ῥῆξιν τῶν φλεβῶν.

Φλέγμα pituita dicitur, estque omnis humor in corpore frigid⁹ simul & humidus, vt scribit Gal. cap. 6. lib. 2. de diff. feb. (p. 332. 36.) ὅς γὰρ ἂν ὑγρὸς ἅμα καὶ ψυχρὸς ᾖ χυμὸς, ὑπὸ τὴν τοῦ φλέγματος ἀνάγεται προσηγορίαν, εἴ τις Ἱπποκρατείως τε καὶ συνήθως ἅπασιν, οὐ μόνον τοῖς παλαιοῖς, ἀλλὰ ἤδη καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὀνομάζειν ἐθέλει. Quisquis enim humor humidus simul ac frigidus fuerit, sub ipsam pituitæ appellationem ducitur, si quis Hippocraticè & ex omnium consuetudine, non solùm veterum, sed etiam aliorū Græcorum nominare voluerit. Rursusq; paulò pòst: ὅστις ἂν ἐν τῷ σώματι χυμὸς ὑγρὸς ᾖ καὶ ψυχρὸς, ἡμεῖς μὲν τοῦτο ὀνομάζομεν φλέγμα, σὺ δὲ εἰ βούλει καλεῖν σκινδαψόν. Quisquis in corpore humor fuerit frigidus & humidus, nos quidē eum pituitam nominamus, tu verò si voles appellabis scindapsum. Huius constituuntur quatuor species, pituita vitrea, dulcis, acida & salsa. Quæ ad tres reducuntur cap. 6. libr. 2. de diff. feb. lib. verò de plenitudine (p. 351. 56.) quinque eius ponit species. Eaque notione

φλεγμα-

φλεγματοῦσθαι dicitur Hippocrati quod est in pituitam transire lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 81. 28.) τὰ μὲν γὰρ πικρὰ διαλύεται, καὶ ἐκφλεγματοῦται μεταμειζόμενα ὑπ' αὐτῶ: de aceto loquēs, amaram bilem & flauam ab eo in pituitam transire, hoc est, refrigerari, temperari, dilui, & sæuitiam remittere. Neque enim in pituitam verti potest, sed quòd ab aceti refrigeratione qualitatum intensionem remittit. φλέγμα verò apud Hippocr. (vt scribit Gal. in Exeg.) οὐ μόνον τὸν χυμὸν τοῦτον τὸν λευκὸν καὶ ψυχρὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν φλόγωσιν δηλοῖ. non solum hunc humorem album & frigidum, verumetiam inflammationem ac ardorem indicat. Sic φλέγμα in Progn. (pagina 150. 32.) igneum præter naturam calorem ac inflammationem significat, cùm scribit οἷσιν ἂν περὶ τὰ ὑποχόνδρια τὸ φλέγμα τι ἐγγένηται: quos circa præcordia inflammatio fatigat. Vbi Gal. φλέγμα exponit θερμασίαν τινὰ ἐπιφανῆ, euidentē quendam calorem. οὐ γὰρ δὴ τόν χυμόν γε τὸν φλεγματικὸν ἡγεῖσθαι χρὴ νῦν ὑπ' αὐτοῦ λέγεσθαι κατὰ τὴν λέξιν ἐν ᾗ φησιν, οἷς δὴ ἂν κατὰ τὸ ὑποχόνδριόν τι φλέγματος ἐγγίνηται. πολλῷ γὰρ ἄμεινον ἀκούειν ἐπὶ τῆς παρὰ φύσιν θερμασίας τῆς φλογώδους εἰρῆσθαι τὸ φλέγμα. Non enim existimare oportet humorem pituitosum ab eo nunc dici in ea oratione [quos circa præcordia inflammatio fatigat]. Præstat nanque φλέγμα de igneo præter naturam calore intelligere. Sic etiam lib. 7. Epid. (pag. 365. 9.) φλέγμα φλόγωσιν indicat καὶ τὸ φλέγμα κατεῖχεν, & inflammatio detinebat, aut igneus calor, in eo qui ex pleuritide suppuratus fuit. Rursus lib. 2. de Morb. (pag. 146. 21.) ἐπὴν ἔξω τράπηται τὸ φλέγμα, vbi foras inflammatio vertatur. Et (v. 20.) ἢν δὲ οἱ ἐς τὰ στήθεα τράπηται ἢ ἐς τὸν τράχηλον τὸ φλέγμα. Si verò inflammatio in pectus aut collum vertatur. Et rursus (p. 147. 12.) ἢν δὲ φλέγμα συσῇ ἐς τὴν ὑπερῴην. si inflammatio ad palatum colligatur. Et lib. περὶ παθῶν (pagina 183. 19.) περὶ τὸ ἔντερον ἀθροίζεται φλέγμα, circa intestinum ardor colligitur, aut inflammatio. (φλέγμα enim φλεγμασίην illîc indicare videtur.) Et lib. de vlceribus (pagina 512. 37.) καὶ τοῖσιν ἕλκεσι καὶ φλέγμασι τοῖσιν ἐν τοῖσιν ἄρθροισι. Vbi vlcere & inflammatione articuli tentantur. Lib. de fistulis (pagina 518. 32.) καὶ ὑπὸ τοῦ φλέγματος δοκέει ἐξιέναι ἡ ἕδρη. & præ inflammatione anus procidere videatur. Ex eaque notione pendet quòd φλέγμα pro humore retorrido & ad inflammationem accommodato sumitur apud Hippocratē lib. περὶ φύσ. παιδίου (pagina 34. 8.) in caluitii caussis: ὁκόσοι δὲ φαλακροὶ γίνονται, οὗτοι δὴ φλεγματώδεές εἰσι. καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτέων ἅμα τῇ λαγνείῃ κλονεόμενον καὶ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα, προσπῖπτον πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα, καίει τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν, καὶ ἐκρέουσιν αἱ τρίχες. At qui caluescunt phlegmate magis abundāt, quod in coitu in eorum capite agitatum & incalescens, in cuticulam illapsum, pilorum radices exurit, ita vt pili effluant. Illîc enim φλεγματώδεες dici videntur calidiore temperamēto prediti, & qui phlegmate humore calido & retorrido abundant. Idem de eunuchis paulò post (v. 21.) οὐδὲ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα ἐν τῇ λαγνείῃ καίει τὰς τρίχας τὰς ῥίζας. neque in coitu incalescens phlegma, pilorum radices exurit. Sic φλεγματώδεα dicuntur incendiosa, inflammata, quæ incendium aut feruorem conceperunt, in Coac. Prænot. (pagina 425. 4.) Et φλεγματώδεα ἕλκεα, inflammata vlcera, & quæ igneum habent calorem, lib. de aëre, loc. & aq. (pagina 45. 3. 15.) vbi tamen pituitosa vlcera, vertunt interpretes. φλεγματῶδες tamen quod pituitam ducit & cieт indicat lib. 2. περὶ διαίτης (pagina 95. 25.) ὕσσωπος θερμὸν καὶ φλεγματῶδες. Hyssopum calfacit & pituitam ciet. Vbi in quodam exemplari Regio manu scripto ex Scholio quodam adscribitur in margine, φλεγματώδεα ἄγει, quod illius vocis [φλεγματῶδες] explicatio quædam esse videtur. Inde quoque φλεγμασίη apud Hippocr. inflammationem & feruorem, aut etiam febrile incendium significat, velut lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. sexagesima prima vers. quinquagesimo quarto.) οὐ γὰρ εἰόντα παρὰ καιρὸν, οὐδὲ σφοδροτάτας κενεαγγείας ποιέειν, ὅτε ἀκμαζόντων τῶν νοσημάτων καὶ ἐν φλεγμασίῃ ἐόντων προσφέρειν. Non igitur intempestiuas neque vehementissimas vasorum inanitiones facere licet, neq; morbis in vigore & feruore consistentibus, cibos exhibere. Quem locum mihi subindicare & explicare videtur Galen. Comment. ad aph. 7. lib. 1. φλεγμασίας εἴτε τὰς ἰδίως ὀνομαζομένας φλεγμονὰς ἐθέλοι τις ἀκούειν, εἴτε συμπεριλαμβάνειν αὐταῖς καὶ τοὺς πυρετοὺς, κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος τῆς λέξεως. Siue quis phlegmasias propriè dictas inflāmationes intelligere velit, siue etiam libeat febres vnà complecti, ex antiquo & vsitato vocis significato. Sic initio lib. 3. de Morb. (pagina centesima quinquagesima octaua, vers. trigesimo secūdo.) φλεγμασίη inflammationem indicat & φλόγωσιν. ὁκόταν ὁ ἐγκέφαλος οἰδήσῃ ὑπὸ φλεγμασίης. Vbi cerebrū ex inflammatione intumuerit. Et, ὅπη ἂν ᾖ ἡ φλεγμασίη, quâ parte inflammatio constiterit. Alioqui φλεγμασίη τοῦ οὔρου, pituitosam vrinam & crasso frigidoque humore refertam indicat, lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 197. 3.) φλεγμαίνειν etiam φλογοῦσθαι, καὶ φλέγεσθαι, καὶ πυροῦσθαι, quod est, incendi, peruri, igniri, exponit Gal. Com. 1. in Progn. (p. 130. 55.) Vbi τὸ φλεγμαῖνον ὑποχόνδριον inflammatione vexata præcordia dicuntur. Nam & communi significato φλεγμαίνοντα τὰ ὑποχόνδρια, τὰ φλογώδη καὶ θερμὰ, hoc est, flammea & calida, aut inflammatione tentata denotantur, vt scribit Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 93. 9.) Etsi illîc φλεγμαίνοντα τὰ εἰς ὄγκον ἠρμένα, in tumorem sublata & tumida significant, velut etiam φλεγμαίνειν apud Hippocr. intumescere & in molem crescere indicat, quòd quæ inflammantur, tumidiora redduntur, increscunt quodammodo ac sustolluntur. Sic lib. de Loc. in homine (pagina 67. 15.) φλεγμαίνειν ποιέει est tumidius reddere & humore abundare. ἢν δὲ οὗτοι λίθοι ὑποτρέχωσι, φαρμάκευ ἐγχέειν ὅ, τι πλεῖστον ἄγει δάκρυον μέλλει, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ὑγρὸν ὄντα καὶ φλεγμαίνει ποιέοντα, ὡς ὑγρότεροι οἱ ὀφθαλμοὶ γίνωνται

Quòd si subtercurrunt lapilli, medicamentum quod plurimam lachrymam cieat illinendum, reliquumque corpus humectandum & tumidum faciendum, vt humidiores oculi reddantur. Et rursus ibidem (p. 70.25.) δῆλον ὅτι οὐ διὰ τὸ φλεγμαίνειν πυρετὸς ἔχει. manifestum quòd non propter corporis tumorem febris occupet. Rursusque ibidem καὶ ἢν μὴ παύηται, τρέφειν καὶ φλεγμαίνειν ποιεῖν. ac si non cesset, nutrire & tumidum reddere oportet. Et (v. 13.) πυρετοὶ δ' αὐτῷ δὲ γίνονται, ὅταν τὸ σώματος ὑπερφλεγμήναντος αἱ σάρκες ἀνοιδήσωσιν. Inde autem oriuntur febres cum corpore superinflammato aut tumidiore reddito, carnes in tumorem creuerint. Sic ea tota Commentatione de Locis in homine sæpe caro φλεγμαίνειν dicitur, & ὑπερφλεγμαίνουσα (pag. 66.5.) quæ in tumore attollitur, aut impletur tum succis, tum alimentis. Et paulò post (v. 11.) μάλιστα δ' ὅταν λίην ὑπερφλεγμήνῃ διὰ τόδε ῥεῖ· αἱ σάρκες λίην ἔμπλεαι γινόμεναι, ὅτι ἂν μὴ δυνῶνται χωρέειν, ῥεῖ τὸ ὑγρὸν τὸ μὴ δυνάμενον χωρέεσθαι. Præcipuè verò ex nimia superinflammatione ob eam causam fluxio fit. Carnes admodum repletæ, cùm tantam copiam capere non valeant, humor effluit qui contineri non potest. Vbi superinflammationem tumorem ex repletione vocat, cui paulò post ἰσχνότητα opponit (v. 14.) & σῶμα ἰσχνὸν καὶ οὐ συνοιδέον (v. 16.) Rursusque (p. 71.) ἰσχναίνειν & φλεγμαίνειν, hoc est, gracilitatem & tumorem inducere inter se opponuntur. Et (v. 39.) τὰ φάρμακα ἃ φλεγμαίνειν μάλιστα ποιεῖ, & τὰ διισχναίνοντα, hoc est, medicamenta quę maximè tumorem inferre solent & extenuare. Vbi etiam φλεγμαίνειν dici colliges quæ corpus implent ac nutriunt, corpusque turgidum reddunt. Et (p. 72.18.) φλεγμήνῃ τὸ σῶμα, corpus repletum & intumescens significat. Et (v. 24.) τὰ φλεγματώδεα καὶ ἰσχναίνοντα inter se opponuntur, vt & φλεγμαίνειν καὶ ἰσχναίνειν (v. 25.26. & 28.) & φλεγματῶδες medicamentum tumefaciens & replens dicitur, velut τῆς ἰσχνότητος; hoc est, gracilitatis & extenuationis remedium. Vt (v. 38.) φλεγμασίη corporis tumefactionem ac repletionem indicat. Et (v. 40.) τὸ φλεγμαίνειν itidem repletionem. & τὰ φλεγμαίνειν ποιοῦντα προσφερόμενα, oblata quæ corpus tumefaciunt & replent. Et (p. 73.14.) φλεγματῶδες σιτίον cibus tumefaciens & replens. Et τὰ φλεγμαίνειν ποιέοντα, τὰ φλεγματώδεα, & τὰ φλεγμαίνειν, de iis quæ replere nata sunt, dicuntur (v. 19. 20. & 34. 35. & 39.) Et ex eadem analogia σιτία τὰ φλεγματωδέστατα sunt cibi maximè nutrientes & replentes, quique corpus implent & in tumorem augent, quo fluxionum meatus sublatis vaporibus in anteriore capitis parte quàm maximè dilatentur (ibidem pag. 69.29.) Vt mihi parum aptè quàm pituitosissimi cibi dici videantur, sed qui, mole quantumuis exigua, plurimùm implent ac nutriunt, & in tumorem augent. Sic rursus (v. 48.) in hydropis curatione σιτία τὰ φλεγματωδέστατα exhibet, quò corpus cibis plurimùm nutrientibus optimè corroboretur.

Φλεγματίαι sunt apud Hippocr. pituitosi & qui biliosis opponuntur, lib. de aëre, locis & aq. (p. 80. 40.) & (p. 452. 8. & 18. & p. 453. 6.) qui φλεγματίαι dicuntur (p. 75.37.) Et lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 61.21.) φλεγματίαι τὰ ἄνω, partibus superioribus pituita abundantes. Alioqui φλεγματίαι sunt lib. 7. Epid. (p. 353.49.) qui pituita alba affecti sunt quique Leucophlegmatia laborant. Sic enim Leucophlegmatia hydropis species φλέγμα λευκὸν vocatur lib. de aëre, loc. & aq. (pagina 454.22.)

Φλεγμονὴ inflammationem significat, & antiquis omnem igneum ardorem indicabat, siue cum tumore, siue citra eum contingeret φλεγμονὴν dicebant. At post Erasistrati tempora hoc nomen propriè significauit omnem tumorem præter naturam calidum & incensum, cui præterea dolor, rubor, pulsus & renixus coniunctus est, vt multis locis indicat Gal. Com. 3. in lib. de fract. (pag. 561.57.) προσλαβὼν δὲ σφυγμὸν ὁ τοιοῦτος ὄγκος καὶ θερμασίαν πυρώδη, τὴν ὀνομασθεῖσαν πρότερον ἰδίως ἐπικαλεῖ φλεγμονήν. πάλαι γὰρ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τὴν φλόγωσιν ἅπασαν ὀνόμαζον φλεγμονήν, ὡς πολλάκις ἡμῖν δέδεικται· ἀλλὰ ἀπό γε τῶν Ἐρασιστράτου χρόνων, εἴθισται τὸ τῆς φλεγμονῆς ὄνομα λέγεσθαι κατὰ τῶν ὄγκων ἐκείνων, ἐν οἷς οὐ μόνον ἐστὶ θερμασία φλογώδης, ἀλλὰ καὶ ἀντιτυπία, καὶ σφυγμός. ἐξ ἀνάγκης δὴ ἂν ἔχωσιν οὕτω καὶ τὸ καλούμενον ἔρευθος. ἐκ μὲν γὰρ τῆς πλείονος θερμασίας τοῦτο τὴν γένεσιν ἀναγκαῖον λαμβάνειν. ἡ δὲ ἀντιτυπία καὶ ὁ σφυγμὸς, ἐκ τοῦ πεπληρῶσθαι. Cùm verò ad eiusmodi tumorem pulsatio & calor igneus accessit, non multò antea propriè appellatam φλεγμονὴν inducit. Antiquitus enim non sic, verùm omnem igneum calorem φλεγμονὴν nominabant, vt sæpe à nobis est demonstratum. At post Erasistrati tempora, φλεγμονῆς nomen dici consueuit de tumoribus illis, in quibus non tantùmmodo calor incensus & flammeus, verumetiam renixus & pulsus existit, quibus etiam necessariò rubor consequitur. Ex multo enim calore hic necessariò ortũ ducit, velut renixus & pulsus ex repletione. Idem Comment. 4. in lib. 6. Epid. (pagina 491.40.) μεμνήμεθα δὴ ὅτι καὶ τὰς φλογώσεις ἁπάσας ὀνομάζει φλεγμονάς, κἂν χωρὶς ὄγκου παρὰ φύσιν ὦσιν. οἱ γε μὴν μετ' αὐτόν, τὸ τῆς φλεγμονῆς ὄνομα κατὰ τῶν παρὰ φύσιν ὄγκων ἐπιφέρουσιν, ἐπειδὰν μετὰ φλογώσεώς τε καὶ ἀντιτυπίας, καὶ σφυγμώδους ὀδύνης συνιστῶσιν. Neque nos latet, quòd φλεγμονὰς vocat omnes flammeos calores, etiam si absque tumore præter naturam fuerint. Post verò Hippocratis tempora φλεγμονῆς nomen tumoribus prẹter naturam attribuunt, quoties vnà cum flammea caliditate & renitentia pulsanteq; dolore constiterint. Com. etiam 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 93. 9.) scribit veteres φλεγμονῆς nomen ad omnes calidos & igneos affectus retulisse: ἅπαντες δὲ οἱ νεώτεροι τῶν ἰατρῶν, καθ' ἑνὸς εἴδους τῶν φλεγμαινόντων σωμάτων ἐπιφέρουσι τὸ πάλαι ἁπάντων κοινὸν ὄνομα, καὶ καλοῦσιν οὕτως μόνον ἐκεῖνον τὸν ὄγκον ὃς ἀντίτυπός τε καὶ ὀδυνηρός ἐστι, μετὰ θερμασίας πολλῆς. At recentiores omnes Medici, vni inflamma-

inflammatorum corporum speciei vetus omnium commune nomen attribuunt, eoq; solo nomine vocant tumorem, qui cum dolore & multa caliditate renitentiam habet. Idem in Progn. φλεγμονὴν apud Hippocr. φλόγωσιν exponit (p. 129. 19.) scribitque, τὰς φλογώσεις εἰώθασιν ὀνομάζειν φλεγμονάς. Est enim (vt ibidem scribit (pag. 131. 3.) ἰδίως ὀνομαζομένη φλεγμονὴ ὄγκος ὀδυνηρὸς, propriè vocata phlegmone tumor dolens, soletque eam Hippocrat. οἴδημα σκληρὸν & ἐπώδυνον composita dictione nominare (vt ibidem scribit p. 131. 40.) τὸ γὰρ τῆς φλεγμονῆς ὄνομα κατὰ τὴν φλόγωσιν ἔλεγεν. Phlegmones enim nomen de flammea caliditate efferr. Et (p. 132. 47.) ὁκόσα μὲν οὖν ἐπώδυνά τε ἐστὶ & σκληρὰ & μεγάλα, σημαίνει κίνδυνον θανάτου ἐν ὀλιγοχρονίῳ ἐσεσθαι. Quicunque igitur tumores dolorem inferunt cum duritie & magnitudine, intra breue tempus mortem adfore indicant. Sic vesicæ inflammationem significat cùm scribit ibidem (p. 152. 20.) κύστιες δὲ σκληραί τε & ἐπώδυνοι. Vbi etiam scribit Gal. εἴρηταί μοι πολλάκις ὡς τὸ τῆς φλεγμονῆς ὄνομα κατὰ τῆς φλογώσεως ὁ Ἱπποκράτης ἐπιφέρει λόγῳ δηλῶν, ἣν ὁ Ἐρασίστρατός τε & οἱ μετ᾽ αὐτὸν ὀνομάζουσι μιᾷ προσηγορίᾳ φλεγμονήν. Sæpius à me iam dictum est quòd Hippocrates phlegmones nomen pro flammea caliditate vsurpat, sermone significans eam quam Erasistratus & qui eum secuti sunt vna appellatione plegmonen appellant. Rursus Com. ad aph. 65. lib. 5. & μέν τοι & αὐτὸ τοῦτο τοὔνομα τῆς φλεγμονῆς, ἐπὶ τῆς φλογώσεως μᾶλλον οἱ παλαιοὶ ταύτης ἔλεγον, εἰ & χωρὶς ὄγκου συνέστη. Quanquam ipsum phlegmones nomen veteres omnes de phlogosi, hoc est, flammeo calore dicebant, etiamsi sine tumore consisteret. Idem quoq; Com. 3. in lib. κατ᾽ ἰητρεῖον (p. 699. 3.) φλεγμονὰς Hippocratem φλογώσεις vocare scribit, indeque nomen esse calidis tumoribus accommodatum. Quod etiam innuit Com. ad aph. 40. lib. 6. vbi φλεγμονὴ φλόγωσιν denotat, & omnes calidos & dolorem inferentes cum feruore tumores indicat, adeoque in se erysipelata, herpetas & carbunculos complectitur. Quod item scribit Gal. lib. 2. de Loc. aff. (pag. 260. 35.) Lib. quoque 2. de diff. spir. (p. 182. 7.) φλεγμονὴν durum, calidum & dolentem tumorem significare testatur quem veteres φλόγωσιν vocauerunt. Et rursus lib. 3. (p. 191. 13.) φλεγμονὴ dicta est Hippocrati & veteribus, cæterisq; etiam ante Erasistratum, omnis inflammatio præter naturam, quæ φλόγωσις Græcè dicitur. φλεγμονὴ verò propriè omnis calidus, durus, dolens & renitens tumor dicitur, vt idem scribit Lib. de Sectis ad eos qui introd. (p. 15. 10. & 20.) At lib. de Tumor. præter nat. (p. 353. 39.) φλεγμονῆς nomen Græcis efferri solet, κατὰ τὸν ὄγκον μείζω τι μορίων σαρκωδῶν, ἅμα τάσει & ἀντιτύπῳ, & ὀδύνῃ σφυγματώδει & θερμῷ & μετ᾽ ἐρυθήματος: de maiore tumore in partibus carnosis, cum tensione renitentibus, & cum pulsu, dolore, calore & rubore. φλεγμονὴ ὑπολάπαρος exponitur ab Erotiano apud Hippocrat. ἡ χωρὶς συντάσεως γινομένη, inflammatio quæ fit absque tensione. Quod legitur ægr. 12. lib. 1. Epid. φλεγμονὴ ὑπολάπαρος ἐς τὸ ἔσω μέρος, inflammatio subinanis ad interna vergebat. Significat enim inflammationem leuem fuisse & submollem minimeque renitentem & durum, velut sæpe ξυντάσιες ὑπολάπαροι Hippocrati dicitur, vt antea scripsimus.

Φλεγυρὸν πυρῶδες, τὸ δὲ φλέγον, ignitum, velut quod ardet aut incensum est, exponit Galen. apud Hippocr. ἀπὸ τοῦ φλέγειν dici videtur. φλέγομαι, καίομαι, λαμπρύνομαι exponit Hesych. & φλέγυσι βλάπτεσι. Eidem φλεγυρὰ λαμπρὰ & ὑβριστικὴ, & φλεγυρῶ βλαβερῶ exponitur.

Φλὲκ exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. φλομῶδές τι & παπυρῶδες φυτὸν, ὅπερ & πλεκόμενον περιτίθεται τοῖς ἐλαιηροῖς κεραμίοις. verbasco similis & papyracea quædam planta, quæ etiam oleariis vasis circumponitur. Vbi certe scriptio valde mihi suspecta est & φλέος aut φλόμος pro φλὲκ forte legendum videtur, & φλομῶδες pro φλομῶδες. Est enim φλέως idē quod φλόμος verbascum & planta quædam folia habens crassa, pinguia & lanuginosa, quæ & φλόνος & θρυαλλὶς dicitur, quibusdam Lucernaria. Et si coniectura valet, existimo locum subindicari à Gal. lib. περὶ τῶν τῆς ἀπάντων (p. 204. 37.) & ἐν τῇ κεφαλῇ ὑπὸ ταῖς θριξὶν οἷα δὲ φλοῦς ὑπεστι. Et in capite sub pilis velut cortex subest. Sic enim scribitur, vt φλοῦς idem quod φλέος aut φλοιὸς significet, hoc est, corticem aut cutem desquamatam, velut de serpentis exuuio dicitur. Vnde squamulas dixit Caluus. Et φλοῦς Hesychio φλοιὸς, λεπυχάνον & λέπυρον exponitur. Verùm ex Galeni lectione φλέος aut φλόμος scribendum videtur, vt indicetur in capite sub pilis lanuginem quandam crassam & albam, qualis in verbasco videtur, subesse, quæ cutis desquamationi aut squamulis similis est. φλόνος etiam dici potest, cùm sint φλοΐδες Hesychio λεπίδες.

Φλυωνῶν exponitur apud Gal. in Exeg. φλυαρῶν, nugans, quæ nugas agit, vt & φλυωαφῶδεις φλύακες, nugatores. Et Hesychius φλυωαφᾷ, φλυαρεῖ, μωρολογεῖ exponit, nugatur, stultè loquitur. Eidem quoque φλυώαφοι, μωρολόγοι, vt & φλυώαφος, φλύαρος, λῆρος, μωρολόγος, & φλυωαφῶντα φλυαριῶντα. Scribitur etiam φλυωνῶν apud Gal. in quibusdam exemplaribus.

Φλιαὶ dicuntur Hippocrati postes asellorum, ligna axes vtrinque firmantia & continentia, aut firmamenta quæ sucuIas vtrinque dispescunt & continent, τὰ διαλαμβάνοντα τοὺς ἄξονας ὑπερείσματα exponit Gal. Com. 4. in lib. de art. (pag. 656. 5.) φλιαὶ Gal. in Exeg. vocum Hippocr. exponit ξύλα ὀρθὰ κατὰ τὸ ἀντικρὺ πεπηγότα, καθάπερ & αἱ θυρῶν φλιαὶ, ligna recta ex opposito infixa, velut ianuarum postes. Sic enim legendum videtur. Varinus autem φλιαὶ τοῖς ἐν ξύλοις ὀρθοῖς ἐμπεπηγμένας, καθάπερ & αἱ τῶν θυρῶν φλιαὶ, legisse videtur apud Gal. quam etiam lectionem ex veteribus membranis agnoscit Henricus Steph. sed vitiosè αἱ τῶν θυρῶν φλιᾶς legitur. Verùm hac scriptura non postes ipsi ex vtroque latere appositi significantur, sed quæ postibus ligna infiguntur,

velut scalæ gradus transuersarii, & in ianuis limes ac vestibulum. Sic enim φλιὰ Varino dicitur τὸ πλάγιον τῆς θύρας, αἱ παραστάδες, ἐν ᾧ ἵσταται ἢ ἐπερείδεται. ianuæ transuersum limen, aut postes, idque cui quis insidet & innititur: Cùm tamē potiùs postes vtrinq; oppositi, q limen firmant, dicantur, antes Latinis vocantur, ostiorum latera & antepagmenta Vitruuio. Sic Hesychius φλιαὶ τῆς θύρας παραστάδες exponit. Cæteris quoque Grammaticis φλιὰ ianuæ limen significat, & Homeri Schol. apud Homerum Il. ψ. (v.202.) βηλῷ ἔπι λιθέῳ in limine lapideo, τῇ φλιᾷ exponit. Qua notione φλιὰ quasi θλιὰ à θλίβω dici videtur & vestibulum denotat. Et ex translatione à ianuarum postibus φλιαὶ dici scribit Galen. Comment. 4. in lib. de art. (pagina 657.10.) nec tantùm axium firmamenta significare. Erotiano autem φλιαὶ exponuntur τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ βάθρου ὄρθια ξύλα, ἐν οἷς οἱ ἄξονες περιέχονται. ligna ex vtraque scamni parte recta, quibus suculæ continentur. Sic enim legendum censeo. φλιαὶ vsurpat Hippocr. lib. de art. (pagina 621. 42.) τὰς φλιὰς τῶν ὀνίσκων, axium aut asellorum postes. Et rursus (pagina 656.6.) ἔπειτα φλιαὶ βραχέαι, ἰσχυραὶ, συνηρμοσμέναι, ὀνίσκους ἔχειν ἑκατέρωθεν. Deinde postes breues, validi vtrinque inaptandi, qui asellos contineant. Et rursus ibidem (vers. 56.) εἰ γὰρ τὸ ξύλον τοῦτο τὸ μέγα ἔχει κατὰ μέσον καὶ ἐκ πλαγίων φλιὰς δύο ποδιαίας. Nam si lignum hoc magnum in medio & à lateribus postes duos pedales habeat. Eaque ratione φλιαὶ fortasse pro φλιαὶ apud Erotianum legere oporteat quemadmodum etiam legitur Galeno.

Φλίβω idem quod θλίβω, premo, comprimo, vnde ἐκθλίβω exprimo, & ἐκφλίψασα σὰρξ, caro in sese compressa, constricta & coacta, lib. de Loc. in homine (pagina 66.6.) Et rursus (v. 8.) ὅ,τι ἂν ἐκφλιβῇ, quicquid expressum fuerit. Vt sit ἐκφλίβομαι idem quod ἐκθλίβομαι, θ in φ mutato permutatione Æolica aut Attica, vt φῆρες pro θῆρες, & φλάω pro θλάω. Ac rursus ibidem (pagina 67.25.) τὸ δέρμα τὸ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φλιβόμενον καὶ ὑπείκει, cutis capitis compressa cedit. Vbi vitiosè τὸ ῥεῦμα pro τὸ δέρμα legitur.

Φλιδᾷν vide φλυδᾷν postea.

Φλογιαὶ exponitur Galeno in Exeg. apud Hippocrat. ἐρυθραὶ, rubicundæ. Vbi tamen φλεγιαὶ vitiosè scribitur, cùm series alphabetica φλεγιαὶ non admittat, etsi φλεγυὸν quidam pro ἐρυθρὸν sumi velint. Existimo autem à Galeno subindicari locum lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina 192.3.) καὶ αἱ φλέβες δι' αὐτοῦ τείνουσι ἢ φλογιαὶ ἢ μέλαιναι. & venæ per ipsum [corpus] tendunt aut rubræ, aut nigræ. Vbi tamen φλέγμαι passim legitur, quasi flammeę à φλὸξ, cùm φλεγιαὶ ἀπὸ τοῦ φλέγειν deduci videatur. flammæ autem color ruber est.

Φλογιᾷ etiam Galen. in Exeges. πυροῦται μετὰ ἐρυθήματος exponit, quod est, cum rubore exardescit, ignescit, inflammatur, aut accenditur. Quod legitur lib. 2. de Morb. (pagina 156. 13.) καὶ φλογιᾷ, & cum rubore ignescit aut inflammatur. Quod dicitur lib. 3. (pagina 159. 49.) in pulmonis inflammatione, καὶ ἐρυθήματα ἐκφύει ἐς τὸ στῆθος καὶ τὸ πρόσωπον ὡς φλογοειδέα, & rubores in pectore, velut à flamma excitati, hoc est, tanquam igne excitatæ pustulæ. Rursus lib. de Morbo sacro (pagina 127.47.) τότε μᾶλλον τὸ πρόσωπον φλογιᾷ, tunc magis facies exardescit cum rubore, ignescit, inflammatur.

Φλογμὸς flammam, incendium, ardorem, æstum significat, eaque voce vtitur Hippocrat. lib. de cap. vuln. (pagina 449.45.) καὶ πολὺν φλογμὸν ποιέει, & multo ardore redundat, magnam flammam concipit, de inflammato osse dicitur. Et lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagina 10.13.) φλογμὸς ἔσχατος extrema flamma, inflammatio. Lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 242.37.) τῶν μητρέων ἐν φλογμῷ γενομένων. Vteris inflammatis. φλογμὸς est Hesychio καῦσος, βρασμὸς, καύσων, φλογισμὸς, æstus, feruor, ardor, flamma. φλογμὸς etiam exponitur καῦμα ἐκ πυρεκτώσεως.

Φλογώδης flammeum & incensum significat apud Hippocrat. in Prorrhet. (pagina 191.1.) τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ, hoc est, incensa facies, inflammata aut flammea. Quod etiam repetitur in Coac. Prænot. (pagina 424.39.) Sic rursus ibidem (pagina 444.18.) φλογώδεες ἐξέρυθροι dicuntur, qui flāmea sunt & incensa facie, ac valde rubente. Et φλογοειδέα ἐρυθήματα, rubores flammei & igniti lib. 3. de Morb. (pagina 159.49.)

Φλυαρεῖν est nugari, ineptire, delirare, stultè loqui, vt lib. 2. de Morb. (pagina 145.14.) καὶ παρ' ἑωυτῷ γένηται καὶ μὴ φλυαρῇ, si ad se redierit neque deliret. Et rursus (pagina 156.6.) καὶ φλυηρέει, καὶ ὅταν παύσηται φλυηρέων. & delirat, & vbi delirium cessauerit. φλέδωνα φλύαρον & μωρολόγον exponunt, & φλεδωνεῖν φλυαρεῖν. Et Hesychi⁹ φλεδωνᾷ φλυαρεῖ, μωρολογεῖ, & φλέδωνες μωρόλογοι, & φλέδωνος φλύαρος, λῆρος, μωρολογίας, & φλεδωνῶντι φλυαροῦντι, velut φλεδωνώδεις φλύαροι Galeno, vt scripsimus antea. Lib. περὶ κρίσεων (pagina 485.41.) καὶ φλυηρέει, & deliret.

Φλυδᾷν humescere, madere, diffundi prę humore significat. φλυδᾷν διαχεῖσθαι exponit Hesychius. Galenus in Exeg. apud Hippocr. φλυδᾷ, ὑγραίνεται, μυδᾷ exponit, quod est, humescit, flaccescit. Verùm φλυδᾷν, ὑγραίνεσθαι & μυδᾷν legendum existimo vt & apud Erotianum, vt locus lib. de Morbo sacro subindicetur (pagina 127.15.) αἱ ἀνάγκη ποιεῖ μετὰ νοτίοισι λύεσθαί τε καὶ φλυδᾷν τὸν ἐγκέφαλον. necesse est quidem per austrinos flatus cerebrum dissolui ac humescere. madescere ac flaccescere dixit Caluus. Vbi tamen φλοιδᾷν passim in exemplaribus legitur. Erotiano φλιδᾷν (aut φλυδᾷν vt quædam habent exemplaria) διιέναι καὶ διαπηδᾷν καὶ διαπνεῖν exponitur, quę certe expositio mihi non parum suspecta est, & pro διιέναι διαχεῖσθαι, pro διαπνεῖν διαπίπτειν leg. existimo. διαπνεῖν habent exemplaria quædam. φλιδᾷν autem Hesychio est σήπεσθαι. Quæ autem putrescunt, diffluunt, subsiliunt, decidunt, laniantur & rumpuntur: Vnde φλιδᾷν ῥήγνυσθαι eidem significat, & φλιδῶσα ῥηγνυμένη exponitur. Idem φλιδάνει, διαπίπτει, διαρρεῖ exponit. Quę

expositio

expositio optimè ei quam φλιδᾷν tribuit, conuenit. Idem quoque φλιδώμενος πεπλαδώμενος exponit.

Φλυδαρλὼ ὑγρά, humidam etiam Gal. apud Hippocr. significare scribit.

Φλύεται Galen. apud Hippocr. ὑγραίνεται exponit, humescit.

Φλυζάκιον, pustula, bulla, pustula bullæ in modũ ab igne excitata, ἀπὸ τ. φλύζειν vel φλύειν, quod ἀναζεῖν exponitur Hesychio. φλυζάκια Galenus in Exeg. apud Hippocr. exponit ὑδράκια, pustulas, quod & facit Hesychius, nisi quòd φλυάκια apud eũ forte pro φλυζάκια legitur. Hanc autem dictionem vsurpat Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 104. 2.) ἀτὰρ ἢ φλυζάκια ἐπὶ τὴν ὀφρὺν ἢ ἐρυθήματα ἴσχει. Quin & in superciliis pustulæ oriuntur, & rubores ægrum occupant. Vbi φλυζάκια φλυκταίνας exponit Gal. Id enim φλυζάκια significare scribit, hoc est, pustulas ab igne aut feruore excitatas. Sunt enim φλύκταιναι τὰ ἀπὸ καύσεως ἐν σώματι ἀναστήματα, vt scribit Eustath. & τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐρυθήματα Apollodoro. Hesychio φλύκταινα exponitur τὸ ἀπὸ πυρὸς φύσημα γινόμενον ἐν τῷ σώματι. φλυζάκια etiam papularum genus indicant, quæ toto corpore erumpunt in febribus assiduis (varos vocant) in Coac. Prænot. (pagina 427. 5.) ἐν τοῖσι συνεχέσι φλυζάκια κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ἐκφύει. Quibus per febres assiduas toto corpore papulæ erumpunt.

Φλυζούσῃσι βλυζούσῃσι, hoc est, scaturientibus exponit Gal. apud Hippocr. in Exeg. nimirum meo quidem iudicio locum lib. 2. Epid. (pagina 316. 5.) subindicans, vbi in vulgaris codicibus leg. ἐν τῇσι σφύζουσι αἱμορραγίῃσι σχῆμα εὑρετέον. Verùm ἐν τῇσι φλυζούσῃσι αἱμορραγίῃσι σχῆμα εὑρετέον, hoc est, in scaturientibus aut ebullientibus sanguinis eruptionibus figura inuenienda est, legisse Galenum apparet ex hoc loco; & ita legendum duximus nostris in eum locum Commentariis & in dictione αἱματοφλοισβοῦσαι, etsi φλεζούσῃσι illic pro φλυζούσῃσι apud Galenum legatur.

Φλυσιός exponit Galen. in Exeg. apud Hippocr. ἐξανθήσεως ἐπὶ πλεονεξίᾳ γινομένης τῆς κατὰ τὸ σῶμα ὑγροῦ, hoc est, eruptionis in cute ex humoris abundantia qui est in corpore.

Φλύκταιναι sunt pustulæ in summa corporis planicie enascentes, quæ fiunt à tenui sanie cuti subeunta, eamque sua acrimonia erodente & pungente. In Progn. (pagina 148. 29.) καὶ φλύκταιναι γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα. & pustulæ toto corpore oriuntur. φλυκταινίδια eadem in re dicuntur in Coac. Prænot. (pagina 436. 25.) & φλυκταινίδες lib. 2. Epid. (pagina 311. 18.) καὶ φλυκταινίδες ὥσπερ πυρίκαυστοι ἐξανίσταντο. & pustulæ paruæ erumpebant, iis affines quæ in ambustis fieri solent. Vbi earum etiam ortum comprehendit, nempe acriore humore & sanie sub cute collecta, & concalfacta lancinante & pungente, quem etiam locum exprimit Gal. Comment. 2. in Progn. φλύκταιναι etiam pro papulis toto corpore erumpentibus sumi videntur, lib. 4. Epid. (pagina 330. 44.) exanthemata vocant. Hinc φλυκταίνωσις pustularum eruptio aut contractio, lib. de fract. (pagina 558. 25.) Et φλυκταινούμενοι τὰ ἄρθρα ἐξέρυθροισι ἐπιπολαίοις, quibus ad articulos pustulæ prærubræ & superficiales enascuntur, in Coac. Prænot. (pagina 439. 13.) Et φλυκταινώδες χρῶμα, color corporis pustulosus, hoc est, exalbidus, lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 266. 38.) Vbi tamen χρῶμα quidam ad corpus referunt, vt sit corpus pustulosum, aut pustulis redundans. Sunt & φλυκτίδες ibidem (pagina 289. 30.) idem quod φλύκταιναι, vbi ὁλοφλυκτίδες legunt exemplaria Italica, vt antea scripsimus. Et lib. περὶ χυμῶν (pagina 114. 38.) αἱ ἀπὸ καυμάτων ἐπιγινόμεναι φλυκτεῖς, pustulæ ex ardore sublatæ.

¶ Φοβερός horrendum & metuendum significat, vt in Coac. Prænot. (pagina 437. 7.) φοβεροί, metuendi, de quorum salute metuitur. Dicitur etiam φοβερός trepidus, pauidus aut perterrefactus æger, quique denunciato mortis periculo timidus redditur, aph. 45. sect. 8. lib. 6. Epid. vbi passiuè accipi videtur, & δειλὸν aut ἔμφοβον significare. Inde φόβηθρον terriculum aut terriculamentum denotat, quod metum iniicit & terrorem facit. Lib. de Morbo sacro (pagina 127. 23.) καὶ φόβηθρα, & terriculamenta aut terrores.

Φοινιγμός est cutis rubrificatio aut rubefactio, & coloris rubri per medicamenta excitatio. partium rubor dicitur Aureliano cap. 1. lib. 5. Tard. Pass. & cutis rubor, cap. 2. ἀπὸ τοῦ φοινίσσεσθαι deducitur, quod est puniceo colore infici, rubefieri, rubore suffundi & tingi. Lib. 7. Epid. (pagina 365. 7.) τὰ ὄπισθεν ἐφοινίχθη, partes posteriores rubore suffusæ sunt, veluti cruentatæ aut cruore infectæ, aut scuticis cæsæ, de mortuo ex febre continua.

Φοινίκεος puniceus, aut rutilus, qui & phœniceus dicitur, & habet exuperantiam ruboris, quales sunt fructus palmæ arboris, non admodum sole incocti, vnde spadici & phœnici nomen est, vt scribit Gellius cap. 26. lib. 2. Eaque notione, nempe ex eiusmodi colore, φοινικοῦς exponitur apud Galen. in Exeg. ἀπὸ τοῦ χρώματος οὕτως εἰρηκὼς τὴν ἐλεφαντίασιν ὑπονοήσειεν ἄν τις. vt ab huiusmodi colore sic dictam Elephantiasim quis suspicari queat. Verùm suspectam non parum habeo hanc lectionem, & pro φοινίκεος φοινικίη leg. arbitror: vt sit φοινικίη νόσος Elephantiasis ex colore rutilo & puniceo, quales sunt fructus palmæ arboris non satis insolati, quæ & φοινικίη νόσος dicitur, & explicatur Galeno, ἡ κατὰ φοινίκην ἢ κατὰ τὰ ἄλλα ἀνατολικὰ μέρη πλεονάζουσα, quæ in Phœnicia aliisque orientalibus regionibus plurimùm grassatur. δηλοῦσθαι δὲ καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ ἡ ἐλεφαντίασις. Videtur autem hinc indicari Elephantiasis (vt adscribit Galen.) Quibus sanè verbis exprimi locum lib. 2. Prorrhet. (pagina 424. 28.) existimo, vbi ἡ νοῦσος ἡ φοινικὴ καλεομένη scribitur vt ἡ φοινικίη aut φοινικίη νοῦσος legisse Gal. existimem. Est autem φοῖνιξ palmula aut palmæ fructus, vnde φοινικοβάλανος fructus palmæ Ægyptiæ dicitur, vbi maturuit, & φοίνικες πατητοί, palmulæ calcatæ & passæ, quæ so-

lem diutiùs passæ, rumpuntur (cùm sint aliàs nimio humore refertæ) vt ob id quasi calcatæ videantur, velut passæ, quemadmodum σταφυλαὶ πατηθεῖσαι vocantur Aëtio, vuæ passæ, quasi calcatæ, lib. 9. cap. 142. φοινίκων πατητῶν meminit Gal. lib. 10. Meth. med. (pagina 146. 12.) καὶ μὴν δὴ καὶ τὸ διὰ τῶν φοινίκων ἐπίθημα τῶν λιπαρῶν, ὀνομάζουσι δὲ αὐτοὺς πατητοὺς, ἀγαθὸν φάρμακον. Quinetiam quod fit ex pinguibus palmulis epithema (quas πατητοὺς Græcè, quasi calcatas vocant) salutare est medicamentum. Plinius etiam lib. 13. vbi palmarum genera recenset, Pateton quoddam nominari tradit. Tertium (inquit) ex his genus Pateton, nimio liquore abundat, rumpitque se pomi ipsius etiam in sua matre ebrietas, calcatis similis. Meminit & φοινίκων πατητῶν Paulus & Aëtius.

Φοιτᾷν, quod est, itare, ventitare, pro venire aut procedere, Lib. 7. Epid. (pagina 367. 4.) καὶ τὰ οὖρα καθαρὰ ἐφοίτα. & puræ vrinæ veniebant, prodibant, pro ἐξεφοίτα positum, exibant, egrediebantur.

Φολιδώδεσι apud Hippocrat. sumitur pro molli, laxo ac fungoso, lib. 4. Epid. (pagina 432. 4.) κνῆμαι σκληροῖσιν οἰδήμασι, λευκοῖσι, φολιδώδεσι. Tibiæ tumoribus duris, albis & laxis vexabantur, hoc est, fungosis & mollibus, quales visuntur in tibiis & pedibus aqua inter cutem ac præcipuè Leucophlegmatia laborantium. φολιδώδεσι autem legitur in omnibus exemplaribus, & squamosos tumores dixit Caluus, quòd φολὶς λεπίδα significet, hoc est, squamam, qualis est piscium aut serpentum. Hinc φολίδα χαλκοῦ, τὴν λεπίδα, hoc est, æris squamam exponit Erot. ex lib. περὶ ὄψιος (pagina 522. 15.) in curatione scabiei palpebrarum, quam λεπίδα χαλκοῦ vocat etiam Dioscorid. Ex eoque Hippocrat. loco tumores intelligi possunt, qui ob cutis siccitatem ac rugas ex alimenti penuria, velut squamosi aut cortice obducti videntur, quales plærique in pedibus & tibiis, cæterisque partibus, cachexia & hydrope laborantibus adesse solent. Verùm pro φολιδώδεσι, φολλικώδεσι forte legendum videtur, quòd φολλικώδης fungosum, laxum atque inane follis instar significet, & φολλικώδεα τὰ δὲ θυλακώδεα καὶ σομφὰ, hoc est, fungosa, laxa & folliculorum semine vacuorum instar inania, exponat Gal. in Exeg. apud Hippocrat. nimirum locum lib. 4. Epid. (pagina 430. 17.) subindicans . τὰ δὲ φολλικώδεα φλυκταινούμενα. Quæ verò pustulæ erumpebant molles & laxæ. Significat autem toto corpore enatas pustulas varis similes, subinanes, & folliculorum semine vacuorum instar molles, laxas ac fungosas, ab acri & tenui materia in cutem erumpere. Quam etiam vocem agnoscit apud Hippocrat. Erotianus, qui φολλικώδη τὰ ἐφηλώδη καὶ λεπρώδη exponit, hoc est, squamosa & scabra velut scabie exasperata. οἱ γὰρ παλαιοὶ φόλλικας ἐκάλουν τὰς ψωρώδεις τραχύτητας . φόλλικας enim vocabant antiqui scabiosas cutis asperitates. Quæ certe significatio longe aliam habet notionem, eoque sensu tumores quadam scabie exasperati indicabuntur, quales sæpe cernuntur in cachexia & malo corporis habitu vexatis, non longè ab ea notione quam antea adscripsimus. φολλικώδης etiam agnoscit Erot. in Proœmio & inter obscuras Hippocratis dictiones reponit. Pro quo φολλικώδης & φιλικώδης vitiosè leg. exemplaria quædam.

Φονᾷ Galen. in Exeges. φονεύειν ἐπιθυμεῖ, hoc est, cædis perpetrandæ est auidus, aut interficere cupit. Est enim φονάω idem quod φονεύω, & φόνος cædem & sanguinem in cæde effusum significat apud Homerum, & αἷμα exponitur Hesychio. φόνος quoque pro tabo, sanie, aut cruore effuso quandoque accipitur. Sic φόνου ὄζειν est cædem olere, aut cadaueris iugulati odorem referre, hoc est, sanguinis effusi ac putrefacti odorem præseferre, apud Hippocrat. lib. 2. de Morb. (pagina 158. 2.) δοκέει δὲ φόνου ὄζειν. De bile atra dicitur velut sanguis niger effusa, in bilis atræ morbo. Ἀ' φόνος φονιώδεες πυρετοὶ dicuntur, mortiferæ febres & maximè lethales, lib. περὶ κρίσιων (pagina 385. 19.) κακοηθέσταται, in Prognostico.

Φοξοὶ dicuntur qui acuminato sunt capite & fastigiato, & quibus vtrinque depressæ sunt eminentiæ aut frõtis, aut occipitis, aut quib. etiam vehementer prominent. Quod indicat Galen. Comment. 1. in lib. 6. Epid. (pagina 445. 32.) ἢ φοξὴ κεφαλὴ προμηκεστέρας τοῦ δέοντος ἔχουσα τὰς ἐξοχὰς, ἤτοι γ' ἀμφοτέρας, ἢ τὴν ἑτέραν, ἢ μίαν ἔχουσα μόνην, ἀπολωλεκυῖα δὲ τὴν ἑτέραν. aut acuminatum caput, productiores quàm deceat habens eminentias, aut vtranque, aut alteram, aut vnam duntaxat eminentiam habens, & altera carens. Ac rursus ibidem οἱ δὲ φοξοὶ, ἤτοι δὲ λείπουσαν ἔχουσι τὴν κατ' ἰνίον ἢ μέτωπον ἐξοχὴν, ἢ περαιτέρω τοῦ προσήκοντος ηὐξημένην. Acuta capita deficientem occipitii aut frontis eminentiam habent, aut vltra quàm deceat productam. Sed φοξοὶ propriè dicuntur quibus capitis acumen admodum est fastigiatum & vehementer turbinatum, atque adeò indecorum, qualem fuisse Thersiten scribit Homerus. Quod etiam ibidem scribit Galen. εὑρήσεις γὰρ οὖν καὶ τὸν ποιητὴν, ἐφ' ᾧ ἡ φοξότης ὀξεῖα τε καὶ ἀσχήμων ἐγένετο. Inuenies namque & illud [palatum] cauum, quibus acuties capitis tum acuta, tum deformis fuerit. καὶ γὰρ οὖν καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι τούτους μάλιστα φοξούς. Hos nempe præcipuè φοξοὺς, hoc est, acuto capite aut turbinato antiqui vocant. φοξὸς est Sudæ, ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς ὀξὺ λήγουσαν, cui caput in acutum desinit. Dicitur & Hesychio φοξὸς ὀξυκέφαλος, vt & Homeri Scholiastæ & Iulio Polluci. Et Erotiano apud Hippocrat. φοξοὶ οἱ ὀξυκέφαλοι καὶ προμέτωποι exponuntur. φοξὸς autem quasi φλοξὸς dici videtur ex flammæ similitudine, quæ in pyramidem fastigiatur. φοξῶν tres species constituuntur Galeno libello de ossibus cap. 1. & lib. 9. de vsu partium cap. 17. Hanc vsurpat dictionem Hippocrat. aph. 2. sect. 1. lib. 6. Epid. οἱ φοξοὶ, οἱ μὲν κραταιαύχενες, ἰσχυροὶ τὰ ἄλλα

καὶ ὀστέοισι. Qui acuminato aut turbinato sunt capite, partim quidem validam habent ceruicem, qui cum cæterorum membrorum, tum etiam ossium robore præstant. Et aph. 49. sect. 8. ὥς εἰ φοξὸς, veluti si acuminato sit capite.

Φορεκῶδες τὸ στόμα, dicitur apud Hippocrat lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 282. 33.) quod exponitur vteri os apertum & ad conceptum idoneum: φορὸς enim εὐσύλληπτος exponitur in Exegesi. Verùm vitium hæc lectio subolet, & φαρκιδῶδες legendum videtur, quod Galen. & Erotianus ῥυτιδῶδες, hoc est, rugosum exponunt. vt antea scripsimus. Aut certe pro φορεκῶδες φορχανῶδες lubentius legerim. φοργάνη enim Hesychio ἀραιότης exponitur, vt os vteri laxum, rarum & apertum intelligatur, quod εὐρὺ eadem in re dicitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pagina 230. 6.) & lib. 2. περὶ γυναικ. (pagina 289. 30.)

Φορβὴ alimentum & pabulum, præcipueque in brutis, significat, à verbo φέρβω quod pasco denotat. Vsurpatur ea notione Hippocrati lib. περὶ ἐπικυήσιος (pagina 50. 27.) αὐτὰ ἀποτάμνειν ἡσυχῆ ὅκως αὖ ἡ φορβὴ μὴ ἐκρυῇ. quos (aculeos) leuiter rescindes, ne pabulum effluat. αὐτὰ enim illîc potiùs legam, quòd ad τὰ κέντρα referatur, quàm αὐτὰς τὰς κάμπας, quæ tamen constans est omnium exemplarium lectio: φορβὴ autem βορὰ, τροφὴ, βρῶσις, exponitur Hesychio.

Φορίνη cutem aut corium significat, & de pelle suilla dicitur Polluci lib. 6. & Hippocrati lib. de rat. vict. in Morb. ac. (pagina 111. 55.) ἐσθίειν δὲ ἄνευ τῆς φορίνης, absque pelle eas comedere oportet, (de carnibus suillis locutus) τουτέστι ἄνευ τοῦ δέρματος, vt exponit Gal. in Comment. Eidem etiam in Exeg. vocum Hippocrat. φορίνη δέρμα exponitur; sed φορίνης & δέρματος malim, vt eò referatur: φορίνης quoque Erotianus παχύτης exponit ex Aristophane Grammatico. Verùm vitium subesse apparet & φορίνης legendum, vt scribitur lib. de rat. vict. in morb. ac. & meliùs φορίνης. φορίνη verò ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος, hoc est, de cute humana dicitur, & παρ' ἐνίοις πυελίη, vt annotat Hesychius.

Φορὸς, fertilis, ferax, de muliere fœcunda, quæ facilè concipit. Sic enim φορὸς exponitur Galeno apud Hippocr. in Exeg. εὐσύλληπτος, quæ facilè vterum gestat aut prægnans est, nimirum ex lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 236. 10.) φορὸς δὲ οὐ δυνατὴ ἐστὶ ὧδε ἔχουσα. Sic autem affecta, fœcunda esse non potest.

Φορτικὸς dicitur grauis, molestus, odiosus, qui est oneri. Lib. περὶ ἰητροῦ (pagina 12. 35.) φορτικὸς ὑπολαμβάνεται, molestus ac odiosus habetur. Rursus ibidem (pagina 13. 3.) καλλωπισμὸς γὰρ ὡς εἶναί μοι δοκεῖ φορτικὸς, σκεύεσι τοιούτοισι χρῆσθαι. huiusmodi supellectile vti, cultus ambitiosus & molestus mihi videtur, hoc est, æreorum vasorum & instrumentorum vsus. Ac rursus ibidem (versic. 15.) φορτικὸν γὰρ τὸ τοιοῦτο. onerosum enim id est, hoc est, huiusmodi deligationes molestæ sunt & oneri.

Φορύσσω, φορύσσω & φορύω, idem quod φυρῶ, φυράω aut φυρῶ, macero, subigo, vnde φορύξαι apud Hippocrat. pro φυρᾶσαι lib. 1. περὶ γυναικ. (pagina 253. 30.) ὕδατι φορύξαι, aqua subigito. vbi tamen φορῖξαι vitiosè legitur. Sic φορύξαντες Galenus in Exeg. φυράσαντες exponit, subigentes. Quod legitur lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pagina 5. 36.) Vbi tamen φρύξαντες legunt exemplaria Regia manu scripta. Vnde etiam ἀναφορύσσειν & ἀναφορύξαι, crebrò legitur apud Hippocrat. Hesychio φορύξαντες συγχέαντες exponitur, & φορύξαι συγχέαι, φυρᾶσαι, & φορύσσει, φυρᾷ, συγχεῖ. Lib. περὶ ἀφόρων (pagina 293. 36.) φορύξαντα & φυρήσαντα simul iungit. ταῦτα μέλιτι ἑφθῷ φορύξαντα καὶ φυρήσαντα βαλάνιον. Hæc melle cocto subacta & in glandem efformata.

Φρένες, præcordia Latinis dicuntur, tanquam mentis sedes, νοῦν καὶ διάνοιαν, hoc est, mentem & intelligentiam vocari scribit Galen. Comment. 1. in Prorrhet. (pagina 171. 31.) quòd ad prudentiam conducere videantur, aut quòd ea parte affecta mens quoque lædatur. φρένες ὡς μετέχουσαί τι τοῦ φρονεῖν dici videtur Aristoteli cap. 10. lib. 3. de part. animal. etsi parum arridet illud etymum authori libri περὶ ἱερῆς νούσου (pagina 128. 14.) qui φρένας nomen fortuitò sortitum habere vult. φρένες etiam διάζωμα dicuntur Aristoteli, septum transuersum aut præcordia, quòd cordi prætendantur, Latini vocant, & διάφραγμα. Erotianus apud Hippocrat. φρένας ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὸ διάφραγμα. φρένας antiqui septum transuersum vocabant. Quibus certe verbis locum Coac. Prænot. (pagina 440. 6.) mihi subindicare videtur. ἀποθνήσκουσι δὲ μάλιστα ἐκ τῶν τρωμάτων ἢν ἐς ἐγκέφαλον τρωθῇ, ἢ ῥαχίτην μυελὸν, ἢ ἧπαρ, ἢ φρένας. Ex vulnere autem ferè mors contingit, si cui vulneratum fuerit cerebrum, aut spinalis medulla, aut iecur, aut septum transuersum. Cur autem φρένας διάφραγμα vocarint antiqui, fusissimè exponit Gal. lib. 5. de loc. affect. (pagina 301. 17.) simulque quomodo διάφραγμα à Platone vocatum sit, & ab Aristot. ὑπόζωμα.

Φρενῶν ἅψις & ἅπτεσθαι φρενῶν de mentis læsione & desipientia effertur Hippocrati, vt scribit Galen. Comment. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina octuagesima secunda versiculo quadragesimo tertio & quadragesimo septimo.) vt antea scripsimus.

Φρενῖτις inde dicitur perpetuum cum febre acuta delirium ex inflammatione membranarum cerebri contingens, cùm somnis turbulentis aut continentibus vigiliis, eaque vera & propriè dicta phrenitis est Hippocrati vt scribit Galen. Comment. 1. in Prorrhet. (pagina centesima sexaginta septima versiculo trigesimo sexto.) ἐν γὰρ τοῖς τῶν ἐπιδημιῶν βιβλίοις, ὡς ἐπιδέδεικταί μοι διὰ τῶν εἰς αὐτὰ γεγραμμένων ὑπομνημάτων, ὁ Ἱπποκράτης φαίνεται τὴν ἐν ὀξεῖ πυρετῷ διηνεκῆ παραφροσύνην φρενῖτιν ὀνομάζων. διηνεκῆ δὲ εἶπον, ἐπεὶ ταῖς ἀκμαῖς τῶν σφοδρῶν πυρετῶν, ἐνίοτε παραφροσύναι ἐμπίπτουσιν, ἐν ταῖς παρακμαῖς εὐθέως παυόμεναι. μαίνεσθαι μὲν γὰρ ὀνομάζουσι πάντες ἄνθρωποι τοὺς ἄνευ πυρετοῦ παραφρονοῦντας

τοῖς, φρενιτίζειν δὲ τοὺς ἐν πυρετῷ. τὸ δὲ ἐν ἀκμῇ σφοδροῦ πυρετοῦ παραφρονῆσαι, παρακόψαί τι καὶ παραληρῆσαι, καὶ παραληρῆσαι καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παραφρονῆσαι καλοῦσι. φρενῖτιν δὲ οὐκ ὀνομάζουσι ἄνευ τοῦ πυρέσσειν, καὶ τοῦ διηνεκοῦς τῆς παραφροσύνης. τῷ διηνεκεῖ δὲ τῆς παραφροσύνης, ὅτ' ἂν ἅμα πυρετῷ γένηται, τὴν φρενῖτιν γινώσκομεν. Nępe in libris de Morbis vulgaribus, velut à nobis demonstratum est in eorum Commentariis, perpetuum in febre acuta delirium phrenitim appellare videtur Hippocrates. Perpetuum verè dico, quòd in vehementium febrium vigoribus deliria quandoque contingant, quæ in remissionibus statim desinunt. μαίνεσθαι siquidem, quod est insanire, dicunt omnes eos qui citra febrem delirant, φρενιτίζειν verò, qui cum febre eo modo affecti sunt. Eos autem qui in febris vehementis vigore delirant, παρακόψαι τι καὶ παραχθῆναι, καὶ παραληρῆσαι, & παραφρονῆσαι dicunt. At phrenitim non nominant absque febre, nec nisi cum continuo delirio. Et verò continuitate delirii, siquidem vnà cum febre contingat, phrenitim agnoscemus. Sunt & alia phrenitidos minùs propriè dictæ genera. quemadmodum φρενιτικοὺς vocat quibus mens oblæsa est, vt scribit Galen. Comment. 1. in Prorrhet. (pagina centesima septuagesima prima versic. trigesimo.) φρενῖτιν οὖν ὀνομάζοντες πάντες οἱ ἄνθρωποι τὴν πιαύτην διάθεσιν, ἐν ᾗ τὰς φρένας ὁρῶσι βεβλαμμένας, ἃς δὴ καὶ νοῦν καὶ διάνοιαν ὀνομάζουσι. Phrenitim mortales omnes eam affectionem appellant, in qua mentem læsam esse videant, quam & νοῦν & διάνοιαν vocant. Est & phrenitis quæ ex hypochondriorum affectibus oritur Aretæo cap. 10. lib. 1. cur. τῶν ὀξ. qualis per consensum, & quæ ex diaphragmatis inflammatione gignitur Galeno lib. 5. de loc. aff. (pagina trecentesima prima versiculo decimooctauo.) cuius quoque à vera & exquisita phrenitide dissimilitudinem edocet. Sunt & παρακρούσιες ἀσαφέες in Prorrhet. (pagina trecentesima octuagesima versiculo decimo sexto.) & φρενιτικοὶ ἀσαφεῖς, quasi cognitu difficiles, neque vulgo solùm, verumetiam medicis ipsis, velut qui καταφορῇ κωθῶν, hoc est, graui sopore torpescunt, magnaque in somnum delatione grauantur, lib. 3. Epid. st. pest. οἴονται γὰρ (vt scribit Galen. Comment. 1. in Prorrhet. (pagina centesima octuagesima versiculo trigesimo.) ἐκείνους μόνους φρενιτικοὺς, ὅσοι κεκράγασι, ἢ ἀναπηδῶσιν, Ἱπποκράτης τοὺς βεβλαμμένους τὰς φρένας οὕτως ὀνομάζοντος, κἂν διὰ παντὸς ἐν καταφορᾷ ὦσι τύχωσιν ὄντες. συνεισβάλλει μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς παραφροσύνη κώματι. Nempe eos solos phreniticos opinantur, qui exclamant vel exiliunt, cùm tamen Hippocrates mente oblæsos ita appellet, etsi continua in somnũ propensione grauentur. Itaque desipientia ab initio simul cum sopore occupat. Ac rursus ibidem (pagina 167. 43.) οὐδὲν δὲ ἧττον ὁρῶμεν τοὺς φρενιτικοὺς ὅσοι κωματώδεις ὄντες οὐ σωφρονοῦσι, ἀλλὰ παράφορά τι φθέγγονται, καὶ πρὸς τῶν παρόντων διεγερθέντες ἐκπεπληγμένοις ἐοίκασιν. οὕτω γοῦν κἀν τῷ τρίτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἐφεξῆς ἔγραψε τῶν φρενιτικῶν οὐδεὶς ὥσπερ ἐπ' ἄλλων, ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ κωθρῇ καταφορῇ καρηβαρέες ἀπώλοντο. καὶ τοῦτον οὖν λόγον ἐγὼ ὡς πιθανώτατον προσδέχομαι, καὶ καλεῖσθαι πάντας ὑφ' Ἱπποκράτους ἡγοῦμαι φρενιτικοὺς, ὅσοι τὰς φρένας βεβλαμμένοι διηνεκῶς ὦσι, ὥσπερ οἱ μαινόμενοι, μόνῳ τῷ πυρέσσειν αὐτῶν διαφέροντες. Neq; verò minus phreniticos esse cernimus, qui sopore detinentur nec sapiunt, verùm delira loquuntur, atque ab iis qui adstant excitati stupefactis similes videntur. Hunc igitur in modum dictio se habet lib. 3. de Morb. vulgaribus. Neque phreniticorum quispiam vehementer insaniuit, sicut in cæteris vsu venire solet, sed ex alia quadam languida in somnum degrauatione capite grauati moriebantur. Hunc itaque sermonem vt vero maximè consentaneum sentio, vocariq; ab Hippocrate phreniticos omnes existimo, quicunq; cum mentis oblæsione in perpetuo delirio fuerint, non secus ac μαινόμενοι, hoc est, insanientes dicuntur, qui sola febris carentia ab his discrepant. Phrenitim Celsus insaniam febricitantium vocat cap. 1. lib. 2. sæpiùs verò insaniam vt cap. 7. lib. 2. ex Progn. & aph. 12. lib. 7. & cap. 1. lib. 2. ex aph. 30. lib. 7. & cap. 18. lib. 3. vbi etiam scribitur. Phrenitis verò tum demum est, cùm continua dementia esse incipit, aut cùm æger quamuis adhuc sapiat, tamen quasdam vanas imagines accipit. perfecta est, vbi mens illis imaginibus addicta est. Cuius plura ibidem genera esse dicuntur. Phrenitidis etiam tria genera habes apud Galen. lib. 4. de loc. aff. (pagina ducentesima octuagesima octaua versic. decimonono.) Authori Definit. Med. (pagina trecentesima nonagesima septima versiculo decimooctauo.) φρενῖτίς ἐστι παρακοπὴ διανοίας μετὰ ὀξέος πυρετοῦ, καὶ κροκυδισμοῦ, καὶ διανοίας ἔκστασις, καὶ τῶν κατὰ σφυγμὸν, ταύτης ἐμποδισμὸς, καὶ λήθη τοῦ φρονεῖν, ἢ παρακοπὴ φρενῶν σύντομος μετὰ τρόμου, καὶ φωνῆς ἀσαφείας, καὶ ψηλαφήσεως γινομένης πολλάκις ὑπὸ κακοήθους πυρετοῦ. Phrenitis est mentis delirium cum febre acuta, ac floccorum vellicatione, & mentis emotio, & in pulsu huius impedimentum, & prudentiæ obliuio, aut continuum mentis delirium cum tremore, & vocis obscuritate & palpitatione, quæ magna ex parte ex febre maligna contingit. Phrenitidis exempla sunt apud Hippocrat. ægr. 11. lib. 3. Epid. & 13. 14. 15. & 16. eiusdem lib. post st. pest. de eaque agitur lib. 3. de Morb. (pagina 160. 18.) & lib. περὶ παθῶν (p. 180. 40.)

Φρίκη horror dicitur, medius inter frigus & rigorem, & ex his mixtus & temperatus, tanto maior frigore, quanto minor rigore, vt scribit Gal. lib. 2. de diff. feb. cap. 8. Ex iisdem causis fit quibus rigor, omninò tamen minoribus, adeò vt horror debilissimus rigor scribatur Hippocrati lib 1. de Morb. (p. 137. 18.) φρικώδης horridum, asperum, rugosum & inæquale significat Hippocrati aph. 21. sect. 3. lib. 6. Epid. & cutis rugosæ asperitas, inæqualitas aut horror, partibus quibusdam cauis, nonnullis verò eminentibus apparentibus,

bus, idque per modica interualla, cui τὸ λεῖον opponitur. Ibi τὸ φρικῶδες exponit Gal. οἷον τραχύτητα τοῦ δέρματος, ἐνίων μὲν αὐτοῦ μορίων κοιλοτέρων φαινομένων, ἐνίων δὲ ἐξεχόντων. ὅταν γὰρ κατὰ σμικρὰ πάνυ διαστήματα γίνηται τοῦτο δι' ὅλου τοῦ δέρματος, ὀνομάζεται τὸ σύμπτωμα φρίκη τε καὶ φρίξ. καί μοι νόει γαλήνης μὲν ἀκριβοῦς τὴν τοῦ λείου σώματος ἐοικέναι κατάστασιν. φρίκη δὲ ἀρχομένης τῆς κατ' αὐτὴν ἀνωμαλίας τὴν φρίκην. οὕτως γοῦν ὁ ποιητὴς ἔφη,

Οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρίξ,

Ὀρνυμένοιο νέον. hoc est, velut cutis asperitatem, eius quibusdam partibus depressioribus, nonnullis eminentioribus apparētibus. Quando enim per exigua interualla id in tota cute contingit, eiusmodi symptoma φρίκη & φρίξ nominatur. Idq; tu mihi mente concipito exactæ maris tranquillitatis læuis corporis statum similem. horrorem verò non ita pridem eius incipientis inæqualitatis. Sic sanè & Poeta inquit, Il. η. Vt mare cum Zephyris ipsum turbantibus horret. Sic Hesychio φρίξ dicitur ἡ ἐπιπολῆς ἀνωμαλία τοῦ κύματος, vnde in superficie inæqualitas, ἢ ἐπιπολάζων τῷ κύματι ἀφρὸς ὅταν ἄρχηται ἄνεμος πνεῖν, aut spuma in vndæ summa superficie innatās, quando ventus spirare incipit. φρικῶδες igitur hic ἀνώμαλον inæquale & planitie carens significat.

Φρικώδεες πυρετοὶ inde dicuntur febres horrificæ aut horroris sensu insignes, non quæ cum horrore inuadunt, sed eæ in quibus bonam accessionis partem horror occupat, semitertianas intelligens Galenus cap. 9. lib. 2. de diff. feb. Idem quoque sentit Galenus de huiusmodi febribus Com. 1. in lib. 1. Epidem. (p. 354. 45.) σημαίνει δὲ τοῦτ' αὐτὸ, τὸ μέχρι πλείστου τῆς ἀναβάσεώς τε καὶ ἐπιδόσεως καλουμένης τοῦ παροξυσμοῦ τὰς φρίκας γίνεσθαι τοῖς νοσοῦσι. οὐ γὰρ δὴ τοὺς γε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπισημασίας φρικώδεις γινομένους οὕτως ὠνόμασεν, ἀλλ' ἐφ' ὧν ἐπὶ πλεῖστον ὅλου τοῦ παροξυσμοῦ τὸ τῆς φρίκης ἐκτέταται σύμπτωμα· καὶ γίνεται διττῶς, ἐνίοτε μὲν ἀναδιπλώσεις ποιούσης τῆς ἐπιτάσεως, ἐνίοτε δὲ αὐτὸ τοῦτο μόνον, ἀνώμαλον ἀνάβασιν· ἡ διαφορὰ δὲ ἐστὶν ἐν τῷ ποσῷ τοῦ χρόνου· βραχέσι μὲν γὰρ πάνυ διαλείμμασι διοριζομένων ἀπ' ἀλλήλων τῶν φρικωδῶν κινήσεων, ἀνώμαλός τε καὶ φρικώδης κίνησις λέγεται· μειζόνων δὲ τῶν διαλειμμάτων ὄντων ἀναδίπλωσις γίνεταί τε καὶ ὀνομάζεται τὸ τοιοῦτον σύμπτωμα, καὶ γίνεται μάλιστα αὕτη κατὰ τοὺς ἡμιτριταίους ὀνομαζομένους πυρετοὺς, διὸ καὶ τρεῖς ὡς τὸ πολὺ καὶ τέτταρές εἰσι. Quod significat magnam partem ascensus & incrementi accessionis horrores ægros detinuisse. Neque enim eos qui circa initium accessionis inhorrescunt ita appellauit, sed quibus per totam prope accessionē horroris extenditur symptoma. Quod duobus modis contingit, interdum quidem reduplicante incremento, interdum etiam ipso solo inæqualem ascensum sentiente. Discrimen verò in temporis quantitate consistit. Nam si breuibus admodum interuallis inter se distent horridæ motiones inæqualis tum motio, tum horrida dicitur: Sin ampliora fuerint interualla, reduplicatio fit & dicitur eiusmodi symptoma. Quæ maximè contingit in semitertianis appellatis febribus, quò fit vt ternæ plærunque vel quaternæ fiant. Quod etiam de iisdem febribus scribitur à Galeno lib. de Temp. morb. (p. 383. 50.) At φρικώδης πυρετὸς authori Definit. Med. (pag. 396. 8.) dicitur: ὁ ἀναμεμιγμένην ἔχων τῷ ῥίγει τὴν θερμασίαν, σφυγμοὺς ἄγαν ἀσθενεῖς ἔχων, ὥστε μήτε τῆς ἁφῆς ἀφικέσθαι, ἀλλ' ὡς ἀποκεχωρηκότας. γαστὴρ ὀγκουμένη, βορβορύζουσα, γλῶσσα ὑγρὰ πάνυ, ὀξίζοντί ὅμοιον, καὶ ὥσπερ σιέλῳ περικλυζομένη. quæ calorem habet rigori permixtum, & pulsus admodum imbecillos, adeò vt ne in tactum veniant, sed qui velut intrò recesserint. In ea venter tumefactus murmurat, lingua valde humida, quiddam acido simile habens, quo tanquam saliua circumluitur. φρικώδεες etiam dicuntur qui subinde inhorrescunt, in Coac. Prænot. (p. 424. 45. & 46.) φρίκαι quoque & horrores pro leuib. rigoribus sumuntur, in Prorrh. (p. 193. 4.) & Coac. Prænot. (p. 424. 41.) αἱ ἐκ νώτου φρίκαι πυκναί, crebri ex dorso horrores, hoc est, leues rigores, qui inflammationes internas suspectant. Et rursus (p. 442. 43.) τριταῖοι μετὰ φρίκης, tertianæ cum horrore. Et φρίκη ἀκατάστατος, inconstans horror, de eo qui præstitutam sibi formam aut legitimam non seruat, verùm ab ea aberrat & typum mutat, velut si à tertiano circuitu in quartanum transitus fiat. hunc enim illic innuere videtur: vt sit φρίκη ἀκατάστατος, μὴ διασώζουσα τὴν ἰδέαν μέχρι ἀκριβῶς, quod de πυρετοῖς ἀκαταστάτοις dici scribit Galen. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac.

Φρόνησις prudentiam significat, sed pro sensu aut sentiendi vi sumitur lib. περὶ ἱερῆς νόσου (p. 125. 10.) καὶ οὕτω τὴν φρόνησιν καὶ τὴν κίνησιν τοῖσι μέλεσι παρέχει. sicque sensum & motionem membris exhibet. Agitur autem de aere ac spiritu, qui in ventriculos ingressus per venas dispergitur, sensumque membris & motiones facit. Contrà verò venis & ventriculis à pituita exclusus, hominem voce priuat & desipiētem reddit, hoc est, sine sensu ac motu. Sic enim ἄφρων ἄνθρωπος illic intelligitur. Et postea ibid. (v. 25.) καὶ φρονέουσι, & ægri resipiscunt, hoc est, sensum recipiunt. Rursusq; (v. 42.) καὶ τὸ φρόνημα γίνεται, sensus contingit aut prudentia, hoc est, sentiendi potentia permanet.

Φροντὶς, cura, meditatio, cogitatio, mētis agitatio, commentatio. Significatq; contentā mentis agitationem, qua animus excolitur ac velut exercetur, aph. 10. sect. 5. lib. 6. Epid. ψυχῆς περίπατος φροντὶς ἀνθρώποισι. Cura ac meditatio hominibus pro animi exercitatione est. At lib. 2. de morb. (pag. 157. 38.) cùm scribitur: φροντὶς νόσος χαλεπή; φροντὶς pro melancholia morbo ex nimia cura sumi videtur.

Φρύγανον virgultum aridum significat, siue surculum aridū. φρύγανα sunt ligna arida, virgulta, sarmentosa ligna, quæq; ad cremādum apta est materia & incendi parata. Cremia dicuntur. indicaturque omnis lignosa & surculosa materia, qua ignis succenditur eiusq; est fomentum. φρυγάνων πλῆθος apud Lucam Act. 28. cap. sarmentorum multitudinem vertunt.

Apud Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 251. 42.) φρυγάνων φάκελλον μαλθακῶν, mollium sarmentorum fascem vertit Cornarius. Significat autem virgultorum aridorum aut teneriorũ struem ac fascem, quem lecto supponi iubet Hippocr. ad mulieris concussionem. Ibidem τὰ φρύγανα vocat (v. 46. & 47.) φρύγανον exponitur Varino εἶδος φυτοῦ ῥᾳδίως ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀναπτόμενον. Vnde φρυγανώδης ὕλη dicitur.

Φρυκτὴ fricta simpliciter, resina intelligitur Colophonia, ad differentiam liquidæ siue humidæ, quæ ὑγρὰ dicitur. Fricta verò vocatur quod torreatur aut vratur vt docet Diosc. lib. 1. φρυκτῆς meminit Gal. lib. 2. τῶν κατὰ τόπ. (p. 185. 34.) ex Apollonio & lib. 6. Meth. vbi etiam liquidam ἐκ τῶν κεραμίων ὑγρὰν vocat, hoc est, ex doliis siue amphoris liquidam, nimirum quòd in doliis ac amphoris afferretur. Eam verò Terebinthinæ inopia assumẽdam censet Gal. his verbis: καὶ μέντοι καὶ μὴ παρούσης τερμινθίνης, ἡ τ' ἐκ τῶν κεραμίων ὑγρὰ, καὶ ἡ φρυκτὴ καλῶς ἂν μιχθοῖεν. Atque Therebinthinæ inopia, probè resina ex doliis humida & fricta immisceri possit. Idẽ lib. 4. salub. ἀπορῶν δὲ τούτων, ἢ πιτύνην ἐκ τῶν κεραμίων μιγνύναι πιτυΐνην ἢ καὶ τὴν φρυκτὴν ὀνομαζομένην. Horum inopia pineam ex doliis immiscere, tum etiam frictam licet.

¶ Φύγεθλον panus dicitur Celso cap. 18. lib. 5. & cap. 28. eiusdem libri phygetlon, tumor non altus, sed latus, in quo quiddã pustulæ simile est. Dolor distentioq; vehemens est, & maior quàm pro magnitudine tumoris: interdũ etiam febricula, idq; tardè maturescit, neque magnopere in pus conuertitur. Fit maximè aut in vertice, aut in alis, aut in inguinib. Panem ad similitudinem figuræ nostri vocant. Quibus verbis tumorẽ biliosum circunscribit Celsus. Vt verè scriptum sit à Gal. lib. 2. ad Glauc. (p. 209. 14.) φύγεθλον, τὸ λεγόμενον φλεγμονῶδες ἐρυσίπελας, ἢ ἐρυσιπελατώδης φλεγμονή. Panus inflammationis particeps erysipelas, aut erysipelatis particeps inflammatio nominatur. Ibidem verò inter inflammationes & glandularũ affectus recensetur, vt & initio lib. 2. & lib. de Tumor. præter nat. (p. 357. 6.) Vbi etiam φύγεθλα à cæteris tuberculis calore & generationis velocitate distinguuntur, & in inguinibus aut alis fieri dicuntur, & φλεγμοναὶ τῶν ἀδένων τῶν τῇδε σκιῤῥωθέντων, hoc est, glandularum illis in partibus induratarum inflammationes.

Φύεσθαι quod est oriri, produci, γεννᾶσθαι καὶ αὐξάνεσθαι, aut etiam διασώζεσθαι, hoc est, generari, augeri, conseruari, & βελτίων γίνεσθαι significare scribit Gal. Com. 5. in lib. 6. Epid. (p. 509. 50.) vt de animo dicatur qui eruditione excolitur, proficit, & melior redditur.

Φυλάττεσθαι est cauere, cautum esse, diligenter obseruare, διαφυλάσσειν, circunspectum esse, & sibi probè cauere. Lib. 7. Epid. (pag. 363. 24.) βέλτιον δὲ μέχρι τῶν τεσσαρεσκαίδεκα φυλάττεσθαι. Præstat autem ad decimum quartum vsque diem cautum esse, hoc est, sibi cauere & cautionem optimam adhibere, quod Gallicè dicitur [estre sur ses gardes] Innuit autẽ acutos morbos non ante decimum quartũ diem periculo vacare, aut subire indicationem, vt testatur aph. 23. lib. 2.

Φύλλα exponit Gal. in Exeg. apud Hippocrat. τὰ κηπαῖα καὶ βοτανώδη χλωρὰ ἡδύσματα, hortensia olera viridia, aut herbas virides condimentis vsurpatas, velut origanum, satureia, mentha, apium, ruta, coriandrum, quæ auctarii loco olera ementibus adiici solebant, vt idem scribit φύλλα exponẽs ἡδύσματα κηπαῖα, ἃ τοῖς ὠνουμένοις τὰ λάχανα προσεπιτιθέασιν, οἷον κορίαννον, ἡδύοσμον, πήγανον, σέλινον. Videtur autem hac expositione Gal. mihi locum lib. 2. de Morb. (p. 146. 2.) subindicare. λεῖα βάψας τὰ φύλλα τῶν προειρημένων βοτανῶν, καὶ τὸ λίτρον τούτῳ δίεις χλιήνας, ἀναγαργαρίζειν. prædictarũ herbarum folia trita & nitrum mulsa macerato, tepefacito, ac gargarismum præbeto. Atque haud scio an illic etiam φύλλα legerit Gal. Gargarismum enim illic parari vult Hippocrat. ex origano, satureia, apio, metha, & modico nitro. Rursus φύλλων ibidem meminit (p. 146. 47.) vbi τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων, hortensium herbarum condimentis vsitatarum & odoratarum decoctum intelligitur ad os colluendum accommodatum. Et (pag. 147. 4.) καὶ ἀναγαργαρίζειν τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων εἱλιθερές (sic enim lego) & foliorum hortensium odoratorum decoctum velut insolatum gargarisandum præbe. Et rursus (p. 152. 40.) ἔπειτα πίνειν τῶν φύλλων ἐπ' οἴνῳ ἐπιπάσσοντα κεκρημένῳ. deinde folia hortensia odorata vino temperato inspersa bibat.

Φύλλον idem Gal. exponit in Exeg. τὸ τοῦ σιλφίου σπέρμα διὰ τὸ πλατὺ εἶναι. silphii semen quod latum sit, ex lib. 2. περὶ γυναικ. Legitur autem (pag. 274. 9.) φύλλον ἀποπεπειμμένον πίνειν, silphii semen tritum potu exhibeto. φύλλον etiam pro silphii semine vsurpatur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (pag. 227. 24.) Idem quoque Gal. ὅπου καρπὸν σιλφίου σπέρμα exponit, quod & φύλλον κοινῶς dicitur, & à quibusdam μαγύδαρις, vt antea scripsimus. Quod autem scribit Gal. addi interdum ab Hippocrate Libycum, interdum etiam Æthiopicum, is videt subindicare quod scribitur lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 258. 2.) ἢ φύλλον τὸ λιβυκόν. Et lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 228. 7.) τῶν φύλλων διδόναι τῆς αἰθιοπικῆς ῥίζης. φύλλον verò dici silphii semen testatur Theoph. lib. 6. hist. plant. cap. 3.

Φῦμα in genere tumorem omnem præter naturam in quacunque corporis parte erumpentem significat, præsertim verò si in exteriores corporis partes & cutis superficiẽ impellatur, & sine aliqua externa causa fiat, ac statim generetur ac augeatur, inflammet & suppuret, translato nomine ab iis quæ ex terra enascuntur & φυόμενα vocãtur. Sic scribit Galenus Comment. in lib. 6. Epidem. (pagina 451. vers. 18.) ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ φυομένων οἱ ἄνθρωποι φύματα κεκλήκασι τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους ὅσοι τούτων ἄνευ τῆς ἔξωθεν αἰτίας γίνονται, μάλιστα δ' οὖν ὀνομάζουσιν οὕτω τὰ πρὸς τὸ ἐκτὸς ὑπὸ τοῦ ἐπειγόμενα. φύματα vocarunt homines præter naturam tumores qui omninò absque externa causa oriuntur, ab iis quæ in terra progermi-

progerminant. Sed potissimùm eos sic nominant qui ad externam superficiem impelluntur. Eaque notione φύματα omnes exuberantias in cutem erumpentes, vitiosorum succorum sobolem, à sanguine concalfacto excitatam significant aphoris. 15. lib. 2. & 20. lib. 3. & lib. περὶ τροφῆς (pagina 110. vers. 39.) φύματα etiam glandularum inflammationes statim erumpentes & ad suppurationem tendentes significant Galeno lib. 2. ad Glauc. cap. 1. & Paulo lib. 3. cap. 22. & inter glandularum affectus & inflammationes recensentur lib. de Tumorib. præter naturam à furunculo sola duritie distãtes. Quo nomine φύματα inter strumas, satyriasmos & verrucas, ac glandulosorum corporum inflammationes ex vitiosorum succorum congerie numerantur ab Hippocrate aphoris. 26. lib. 3. Vbi etiam scribit Galen. λέγονται δὲ ἐξαιρέτως ἔνια φύματα φλεγμοναί τινες αὐτόματοι, τάχιστα μὲν γινόμεναι, τάχιστα δὲ εἰς ὀξὺ καὶ ὑψηλὸν αἰρόμεναι, τάχιστα δὲ καὶ ἐκπυϊσκόμεναι, καὶ πλείστη γε καὶ ἡ τούτων γένεσίς ἐστιν ἐν βουβῶσι, καὶ μασχάλῃ, ὅτι καὶ ἀδένες ἐνταῦθα πολλοὶ φύσιν ἔχοντες εἰς ἑαυτοὺς ἑτοίμως δέχεσθαι τὰ περιττά. Dicuntur autem præcipuè φύματα quædam inflammationes nonnullæ sponte nascentes, quæ & celerrimè gignuntur, & ocyssimè in acumen & altum eleuantur, & citissimè etiam ad suppurationem deueniunt, quorum plurima in inguinibus & alis generatio, quòd iis in locis multæ sint glandulæ, quæ natura aptæ sunt ad superfluitates in seipsas recipiendas. Sic etiam τὰ χοιρώδεα φύματα, hoc est, tubercula strumosa pueris fieri scribuntur Prorrh. 2. (pag. 417. vers. 39.) Interdumque φῦμα abscessum & materiam in partem aliquam corporis decumbentem (ἀπόστημα ἢ ἀπόσκημμα dicunt) significat, vt aphoris. 44. & 45. lib. 4. & 65. lib. 7. & in Coac. Prænot. (pag. 427. vers. 9.) Sic enim Celsus φύματα abscessus cap. 7. lib. 2. ex aphoris. 44. lib. 4. vertit. Est vbi φῦμα ἐμπύημα & inflammationem omnem in pus conuersam designat, velut aphoris. 8. lib. 7. Vbi scribit Gal. φῦμα ὀνόμασεν ὅπερ ἐν ἑτέροις αὐτὸς εἴωθε προσαγορεύειν ἐμπύημα. φῦμα appellauit quod in aliis ipse solitus est ἐμπύημα, id est, suppurationem. Sic φύματα ἔμπυα dicuntur Prorrh. 2. (pagina 417. vers. 39.) & aphoris. 37. sect. 8. lib. 6. Epidem. φύματα eadem quæ φύματα & ἐμπυήματα, in tumoribus simul iunguntur. Et aphoris. 82. lib. 4. φύματα vti minutos abscessus vertit Celsus cap. 8. lib. 2. ex quibus pus profluit, etsi θύματα legere videatur. Et Coac. Prænot. (pagina 436. vers. 40.) φύματα ἐν πνεύμονι tubercula pulmonum quæ pus emittunt indicant. Quibus opponuntur φύματα σκληρά τε καὶ ἄπεπτα, tubercula dura & cruda, ex quibus φυματίαι fiunt & qui tuberculis huiusmodi laborant, vt scribitur lib. de art. (p. 612. 52. & 624. 36.) Quorum etiam meminit Gal. lib. 4. de loc. aff. (p. 287. 41.) Sic τὰ σκέλεα φυματώδεα dicuntur crura tuberculis laborantia lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 103. versic. 39.) & φυματῶδες ἄρθρον ibidem (pagina 104. vers. 1.) articulus tuberculosus ex materiæ cuiusdam crudæ & frigidæ decubitu. Atque etiam scribit Hippocrates lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (pagina 37. vers. 15.) φύματα oriri quibus à cibo aut intempestiua exercitatione viscera dolẽt, crassis nimitum succis angustos venarum transitus in hepatis sima parte obsepientibus, vnde flatus & febres oriuntur. Quibus medetur potu obstructiones leuante & vrinam ciente. Cuiusmodi præcordiorum & viscerũ sine inflammatione dolores febris finit, vt scribit Celsus cap. 8. lib. 2. & cap. 10. lib. 3. ex aph. 40. lib. 6. & 52. lib. 7. φύματα Celsus orientia tubercula, & tubercula interdũ vertit, vt cap. 18. lib. 5. & cap. 28. φῦμα tuber vertit Seneca de Beneficiis, quod tuberculum dicimus. Tuber (inquit) quodam tyranni gladio diuisit, qui ad eum occidẽdum venerat. Vomicam dixit Plinius lib. 7. eandem rem de Iasone Pheræo referens.

Φύξιμος idem quod φεύξιμος, qui effugi potest vel vitari, vt φύξιμος νοῦσος, morbus qui effugitur, & ex quo salus speratur. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pag. 191, 10.) ἡμέρῃ δὲ καθαρώτερα ἀποπλύει ἢν φύξιμος ᾖ. Die verò puriora expuit, si morbus tutus futurus est, aut si ex eo æger euasurus est. Alioqui φεύξιμος qui mala fugat & auertit dicitur, & ad quem confugientes seruãtur, velut asylum quoddam aut effugium, vt φεύξιμος βωμὸς apud Plutarchũ, ara salutaris & ad quam confugitur.

Φῦσα ἢ φύση flatum significat & spiritum crassiorem in corpore. φύσαν scribit Erotianus Hippocratem in Aphorismis & lib. 1. & 4. Epid. graueolentem per anum emissum spiritum intelligere. Nimirum aph. 73. lib. 4. subindicans, & locũ lib. 1. Epid. (p. 375. 53.) vbi φῦσαι σιγώδεες & ψοφώδεες ponuntur, hoc est, flatus silentes & cum strepitu. Lib. verò 4. (p. 332. 19.) καὶ φῦσαι διῆλθον ἐν βρόμῳ. flatus cum crepitu prodierũt. Eaq; notione pro flatu in ventre collecto qui p sedem erumpit φῦσα multis in locis sumitur apud Hip. præcipuè verò in Progn. (p. 139. 28.) φῦσαν δὲ ἄνευ ψόφου μὲν καὶ περδήσιος διεξιέναι ἄριστον. Si flatus sine sonitu quidem & crepitu exeat, optimum. Quod repetitur in Coac. Prænot. (p. 439. 26.) Et rursus ibid. (p. 427. 41.) φῦσαι & ψόφοι κοιλίης simul iungit. Lib. de fist. (p. 517. 31.) καὶ φῦσα καὶ βδελυγμίη πολλή. & flatus teterq; fœtor copiosè effluit. φύσαν verò crassiorẽ spiritum in quauis corporis cauitate collectum apud Hip. significare solenne est multis in locis, veluti cùm scribitur lib. περὶ παθῶν (p. 187. 20.) cibos leuissimos in ventriculo cõcoctos neq; flatus neq; tormina gignere, eosq; neq; modo, neq; copia exedentes, facillimè & citissimè concoqui. Alioqui si grauitate vel copia negotiũ facessant, flatibus & torminibus ventrem distorquere. Quod etiam scribit lib. de flatib. (p. 119.) ex ciborum multitudine & inæqualitate πνεύματα in corpore excitari, quæ idem (pag. 118. vers. 21.) φύσας dici vult. Sic enim scribit: πνεύματα δὲ τὰ μὲν ἐν τοῖσι σώμασι, φῦσαι

καλέονται, τὰ δὲ ἔξω τῶν σωμάτων ἀήρ. Spiritus quidem qui in corporibus insunt, flatus vocantur, qui verò extra corpora existunt, aer. Spiritus nanque qui corpora subeunt, vbi præsertim naturæ limites, vel loci, vel motus, vel substantiæ, vel quantitatis, vel qualitatis ratione excedant, flatus dicuntur, & morborum aut symptomatum in corpore humano causæ existunt. Cùm verò naturali motu in corpus deferuntur, & naturali inspirationis & expirationis symmetria constant, generis nomen retinent, & πνεύματα vocantur. Sic scribit Erotianus Hippocratem ἐν τῷ περὶ φυσῶν, καὶ ἐν τῷ περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς, φύσας vocare τὰ ἐν ἡμῖν πνεύματα. Quam certe dictionem ea notione sæpius vsurpat lib. de flatibus, vt (pag. 119. vers. 23. 27.) & (pag. 120. 5. 11. 14. 37. 40.) & (pag. 121. 2. 4. 40.) At lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς pro flatu sumitur (pag. 7. vers. 24.) ibidemq; vsurpatur (pag. 11. 45. & pag. 12. 6.) vbi etiam pro spiritu sumi potest ex Erotiani mente. Lib. quoque περὶ χυμῶν vsurpatur φῦσα (pag. 114. 37. 41. & 45.) & (pag. 115. 5. & 11.) pro flatu, etsi ἐμφύσημα, hoc est, inflationem denotare velit Erotianus. φυσᾶσθαι autem inflari aut flatu impleri significat lib. 2. de Morb. (pag. 157. 2.) καὶ ἡ γαστὴρ φυσᾶται, & venter inflatur, aut flatu turgescit. Ibidem enim causam apponit, καὶ ἡ φῦσα οὐ διαχωρέει. neque flatus secedit. Et, ὅταν δὲ ἐν τῇ γαστρὶ ἡ ὀδύνη ᾖ καὶ ἡ φῦσα. Cùm igitur in ventre dolor & flatus fuerit. Lib. etiam 2. περὶ γυναικ. (p. 278. 42.) ἡ γαστὴρ αἴρεται καὶ φυσᾶ, venter attollitur & inflatur. Sic φυσιῶδες flatus aut quod inflat dicit apud Hippocr. aph. 9. sect. 3. lib. 6. Epidem. τὸ φυσιῶδες ξυναίτιον, flatus aut quod inflat simul causa est. Et, φυσώδης ἐντέρου τοῦ ἄνω οἶνος γλυκὺς, vinum dulce flatus in superiore intestino excitans, lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 71. vers. 40.)

Φῦσιγξ vesiculam significat, sed σκορόδου φῦσιγξ Hippocrati dicitur, allii caulis aut scapus lib. de fistulis (pagina 517. versiculo 36.) (vbi ea dictione sæpius vtitur) quo veluti stilo fistulæ altitudinem explorat. φύσιγγα τὸ καλάμινον ἀνακαύλημα ἢ μάλιστα τὸ κοῖλον exponit Galenus in Exegesi, hoc est, quod in caulem abit, præcipuéque quod cauum est, nimirum locum lib. de fist. (pagina 517. vers. 36. 37. & 44.) subindicans, vbi φύσιγγα vsurpat. Verùm φυσιγγα vitiosè in Exegesi legitur, vt etiam apud Varinum. φῦσιγξ Aristoph. Scholiastæ τὸ ἐκτὸς λέπισμα τῶν σκορόδων, hoc est, alliorum cortex exterior exponitur. Vnde Erotianus σκορόδου φύσιγγα apud Hippocratem τὸ ἔξωθεν λέμμα, exteriorem corticem accipit, aliter quàm Galenus. eodem tamen subnotato loco φύσιγγες Hesychio εἶδος σκορόδου, allii species, aut σκορόδων κεφαλίδες dicuntur. Ex quo nonnulli φύσιγγα apud Hippocratẽ allii caput aut nucleum sumunt. & pro specilli capitato extremo in nuclei allii modum exponunt. Sed recẽtem allii scapum aut caulem ad pertentandam fistulam sumi vult Hippocr. Sunt qui in Exegesi pro φύσιγγα φύσητα scribant, alii etiam φύσιγγα.

Φύσις natura, cuius significatum vt apud Philosophos, ita etiã apud Medicos variè accipitur, vt scribit Galen. Com. ad aph. 34. lib. 2. Antiquis Philosophis φύσις dicitur prima rerum materia, omnibus quæ generationi & corruptioni sunt obnoxia subiecta, quam non generatam sed æternam faciunt. Item quæcunque propria quadam ratione singulis generatis & corruptibilib. insunt, quib. cognitis, alia quoque quæ vnicuique singulari substantiæ non propria quadam ratione insunt, cognoscuntur. Gal. Com. in lib. 1. de Nat. humana (p. 1. 20.) φύσις etiam Deus dicitur seu diuina ratio toti mundo & eius partib. inserta, quam mentem admirabili virtute præditam esse dicit lib. 17. de vsu partiũ Gal. omnia peruadentem, ex qua singularum rerũ propriã naturã promanare rationi est consentaneũ, & vim corpus nostrum gubernantẽ, & munia vitæ dispensantem, regentem & conseruantem, nostriq; opificem & fabricam. Quo significato natura rerũ parens dicitur, & natura nihil frustra aut temerè faciẽs, & passim sumit, vbi naturæ iustitiam extollit Gal. prouidentiam, solicitudinem, industriam, sagacitatem & opificium in corporis nostri cõstructione & fabrica. Aristoteli cap. 1. lib. 2. Phys. natura potius forma dicitur. Hippocr. verò sæpius φύσις ponitur pro vniuersa substantia ex primis quatuor elementis conflata, siue temperatura ex quatuor primis corporibus consistente, velut sumitur toto lib. de Nat. humana, & aph. 34. lib. 2. & aph. 2. lib. 3. Quod præcipuum est naturæ secundum ipsius substantiam significatum, vt scribit Gal. in eorũ aph. Com. Sic φύσις corporis dicitur Hipp. ex quatuor humoribus temperatio & mixtio, lib. de Nat. hum. (p. 10. 14.) vbi homini sanguinem, bilem vtranq; & pituitam inesse dicit, & ταῦτ' ἐστὶν αὐτέῳ ἡ φύσις τοῦ σώματος, atq; hęc sunt ipsius corporis natura, ex quibus corpus ipsum constituitur, hoc est, eaque totam hominis naturam constituunt, velut elementa sub sensum cadentia, quibus animalia sanguine prædita cõstant. Quam naturæ notionem multis locis celebrat Gal. præcipueq; lib. 3. De Temp. φύσιν ὅταν εἴπω, ὅλην τὴν οὐσίαν τε καὶ κρᾶσιν λέγω τὴν ἐκ τῶν πρώτων στοιχείων, θερμοῦ, καὶ ψυχροῦ, καὶ ξηροῦ, καὶ ὑγροῦ. Naturam cùm dico, totam substantiam ac temperiem, quæ ex primis elementis, calido, frigido, sicco & humido constat, intelligo. Rursus cùm scribitur libro de rat. vict. in morb. ac. (pagina sexagesima prima, versiculo quadragesimo tertio) ὅτι αἱ μέγισται μεταβολαὶ τῶν περὶ τὰς φύσιας ἡμῶν καὶ τὰς ἕξιας συμβαινόντων. quòd maximæ sunt mutationes eorum quæ circa naturam nostram habitumque contingunt. Sic scribit Gal. πολλὰ μὲν οὖν σημαίνει παρ' αὐτῷ τὸ τῆς φύσεως ὄνομα· νῦν μέντοι τὴν κρᾶσιν ἄν τις ὑπολάβοι δηλοῦσθαι. Multa quidem apud Hip. φύσεως nomen significat, sed nunc temperiem indicari quis existimauerit. Quod etiam reperit ibidem (pag. 68.

(pag. 68. vers. 19.) καὶ νῦν φύσιν λέγει τὴν κρᾶσιν Et Com. 2. in lib. de Nat. humana (pag. 18. 28.) φύσις τοῦ σώματος ἡ κρᾶσις. Quo significato scribitur Galeno natura gaudere consuetis lib. 8. Meth. med. ex Hippocr. lib. de rat. vict. in morb. ac. & consuetudo altera esse natura lib. 3. de simpl. fac. cap. 17. φύσις etiam dicitur vis omnis & facultas in nobis insita corpus ipsũ regẽs, vt scribit Gal. lib. 2. de sympt. caus. Et Com. 5. in lib. 6. Epid. (pag. 506. 17.) δυνάμιν δὲ προσήκει νῦν ἀκούειν ἐκ τοῦ τῆς φύσεως ὀνόματος ἐνυπαρχούσας αὐτοῖς τοῖς σώμασι τοῖς διοικουμένοις ὑπ' αὐτῆς. Naturæ autem nomine facultatem nũc intelligere oportet quæ corporib. ipsis inest, eaque gubernat. Rursus lib. 3. de Cris. cap. 8. φύσις τὰς διοικούσας δυνάμεις τὸ ζῶον, vocat. Quæ corporis dispensatio cùm à calore natiuo omnium naturalium operum opifice contingat, φύσις etiam calidum innatum, seu calor natiuus esse dicitur aph. 15. lib. 1. & 22. lib. 5. & in Com. Galen. & lib. περὶ μαρασμοῦ. Idẽ lib. 2. ad Glauc. calorem natiuum virium substantiam facit, vel certe primum & maximè necessarium ipsarum instrumentum. Qua ratione φύσις rectè dicitur Authori Definit. Med. (p. 393. 10.) esse πῦρ τεχνικὸν ὁδῷ βαδίζον εἰς γένεσιν. ignis artificialis qui via ad generationem tendit, aut ex seipso mouetur efficaciter. Aut ex Platone, φύσις ἐστὶν οἷα τεχνικὴ δύναμις. vis quædam artificialis quæ ex seipsa mouetur, formationis, generationis perfectionisque autor. Et, φύσις ἐστὶ πνεῦμα ἔνθερμον ἐξ ἑαυτοῦ κινούμενον, καὶ κατὰ τὰς σπερματικὰς δυνάμεις γεννῶν τε καὶ τελειοῦν, καὶ διατηροῦν τὸν ἄνθρωπον, ἐν χρόνοις καὶ μεγέθεσιν ὡρισμένοις. Spiritus calidus ex sese motus, qui præfinitis temporibus ac magnitudinibus, hominẽ pro seminariis facultatibus generat, perficit ac conseruat. Ac rursus, φύσις ἐστὶ δύναμις ἐξ ἑαυτῆς κινουμένη, αἰτία γενέσεώς τε καὶ διαπλάσεως. Natura vis est quæ per se mouetur, generationis & conformationis causa. Atq; secundum has naturæ notiones scribitur Hippocrati lib. περὶ τροφῆς (p. 111. 29.) φύσις πάντων ἀδίδακτοι. & (pag. 110. 34.) φύσις ἐξαρκέει πάντα πᾶσιν, & νόσων φύσιες ἰητροί. aph. 1. sect. 5. lib. 6. Epid. φύσις etiam temperaturã, distributionẽ, cõstructionem & fabricationem significat Hippocrati aph. 25. sect. 6. lib. 6. Epid. veluti cùm naturam ossium, neruorum, venarum, carnium pernoscendam esse præcipit, vt explicat Com. Galeno attributus. φύσις est prima ætas statim ab ipso ortu, aph. 44. lib. 2. vbi κατὰ φύσιν ἐκ γενετῆς exponit Philotheus. φύσις quoq; est corporis forma & idea, siue partium corporis structura & compositio. Quã significatione ἡ φύσις ἐστὶ τὸ φθινῶδες ἔρρεπεν, natura ad tabem vergebat, dicitur lib. 1. Epid. (p. 353. 54.) vt scribit Gal. Com. ad aph. 34. lib. 2. φύσις morbi natura & essentia dicitur Gal. initio lib. 3. Meth. med. præcipueq; essentiam indicat cùm de animi natura agitur, velut cùm scribit Gal. pueris diuersam & differẽtem animi naturam inesse, lib. φ animi mores temp. corp. seq. (p. 344. 16.) εὔδηλον δ' ἐκ τοῦ τῆς φύσεως ὀνόματος κατὰ τοὺς πάντας λόγους, τὴν οὐσίαν σημαίνεσθαι τῆς οὐσίας. Constat autem naturæ nomẽ in huiusmodi sermonib. idem quod essentiæ nomen significare. φύσις etiam est ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια, rerum veritas. Gal. Com. 1. in lib. de Nat. humana (p. 7. 48.) Et Hippocrati κατὰ φύσιν, quæ re vera sunt, & iis opponuntur quæ κατὰ νόμον dicuntur. vt lib. de Nat. hum. ibidem (v. 41.) καὶ κατὰ νόμον καὶ κατὰ φύσιν, & opinione & re vera, qua phrasi sæpius vtitur eodem libro. Est autem ipsa Natura rerum veritas, quòd ipsa sibi ipsi semper cõstet, vera & certa omnia faciat, nihilq; habeat fucati. sed omnia syncera cõtineat, & quam per omnia ars imitatur, vt tamen assequi non queat. φύσις interdum sinum & naturã muliebrem significat Hippocrati, vt lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 276. 41.) ἢν αἱ μῆτραι περιέωσιν ἐξωτέρω τῆς φύσιος. Si vteri extra naturam processerint. Et lib. περὶ ἀφόρων (p. 299. 18.) ἢν αἱ μῆτραι προέλθωσιν ἔξω τῆς φύσιος. Pro quo scribitur lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 214. 25.) ἢν προέλθωσιν αἱ μῆτραι καὶ ἐξέλθωσιν ἔξω.

Φυτάνη exponitur Galeno in Exeg. apud Hipp. ὁ τοῦ φυτεύειν καιρός, plantandi tempus.

Φυτευτηρίων idem exponit τῶν εἰς τὴν γῆν φυτευομένων ξύλων, hoc est plantariorum, aut in terram plantatorum surculorum. Quibus verbis subindicare mihi videtur locum lib. περὶ φύσ. παιδίου (pag. 35. 19.) τὰ δὲ ἐκ φυτευτηρίων, ἀπὸ δενδρέων δένδρεα γίνεται. Cæterùm quò ad plantaria, ex arboribus arbores fiunt. Et rursus ibidem (vers. 28.) οὕτως ἐς τὸ ἐναντίον ξυμβαίνει ἤδη τῶν ἐκ τοῦ σπέρματος γινομένων, καὶ τῶν ἐκ τοῦ φυτευτηρίου περὶ τοῦ βλαστοῦ. Sic igitur contrario modo contingit circa germinationem, in his quæ ex semine, & his quæ ex taleis in terram defixis proueniunt. Et iterum ibidem (vers. 35.) καὶ πρῶτον τὸ φυτευτήριον ἀνάγκη ἐστὶν ἑωυτῷ τροφὴν ποιήσασθαι ἀπὸ τῆς γῆς τῇσι ῥίζῃσι. Et taleam quidem primùm necesse est alimentum sibi ipsi sufficere è terra in radices. Ibique opponuntur inter se quæ ἐκ τοῦ φυτευτηρίου, & ἐκ τοῦ σπέρματος, hoc est, quæ ex viui radice & quæ ex seminibus producuntur.

¶Φῷδες aut φωΐδες dicuntur pustulæ ex igne aut feruore contractæ, ἀποκαύματα aut ἐπιφλογίσματα, quæ non solùm in tibiis, sed etiam in reliquo corpore velut ab incendio, contrahuntur. φωΐδες exponuntur in Exeg. αἱ φαύσιγγες de quibus antea dictum est. Eaque dictione intelliguntur circuli aut maculæ rubentes in tibiis ex nimia ignis vicinia contractæ. Dicuntur etiam vesicæ, papulæ aut pustulæ in reliquo corpore, velut φωΐδες vsurpantur Hippocrati in Coac. Prænot. (pagina 433. versiculo 19.) etsi non sine mendi suspicione. φῷδες dictio quoque agnoscitur Erotiano apud Hippocratem, scribitque dictionem esse Doricam. Additque φῷδας esse τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς γινόμενα, μάλιστα δὲ ὅταν ἐκ ψύχεος ἐν τῷ πυρὶ καθίσωσι στρογγύλα ἐπιφλογίσματα. ex igne contracta rotunda incendia aut inflãmationes quasdã, præcipuè verò si ex frigore ad ignẽ sederint (quas per φαύσιγγας satis explicat Gal.) Interdum etiã ἐξανθήματα φωΐδας

εἶον φῶδες, περὶ τ̀ θώρακά τι γνόμενα significare scribit, hoc est rubentes pustulas, (velut bullas igne cõtractas) in thorace exortas. Nonnullos etiam τὰς φλυκτίδας accipere, hoc est, bullas aut ampullas. Deduci autem dictionẽ vult ἀπὸ τῦ φωτὸς ἢ ἐρεύθυς, hoc est à luce & rubore, ex Diocle Carystio. Alii à φώζω deducunt, quod est ardeo, vnde & φῶδες & φῶδα idem quod φῳΐδες significant. φῶδας φλυκτίδας quidam exponunt, & Aristoph. Schol. in Pluto(p.28.) φλυκταίνας. Apollodorus τὰ ἐκ πυρὸς ἐρυθήματα ἢ ἐπικαύματα φῶδας esse dicit, hoc est ex ignis incendio contractos rubores & ardores. Hesychio autem φῳΐδες exponuntur τὰ ὑπὸ πυρὸς ἐν σώματι γιγνόμενα ἐκφυσήματα (Sic enim lego) vt pustulæ inflatæ & ab igne excitatæ intelligantur, quas per φαύσιγγας intelligit Gal. Crurum maculas varietatesq; igne factas vocat Pl. cap. 9. lib. 20. Theophrastus lib. περὶ πυρὸς φωκαΐδας vocat, quas nos φῶδας huiusmodi maculas ab igne excitatas, quæ in cturib. apparẽt, & primùm rubræ cernũtur, deinde etiã nigricant, cuius rei rationem illic adfert. Neque verò φῶδες in cruribus tantùm fiunt, sed & in reliquo corpore (vt apparet ex Gal. in dict. φαύσιγγες) & in thorace, vt scribit Erot. Quibus certè verbis locum Hippocr. lib. 2. de Morb. (p.153.17.) mihi innuere videtur, vbi τὰ ἀορτέα τῦ πνεύμονος ῥαγῇ, hoc est, suspensæ vtrinq; pulmonis fibræ ruptæ fuerint, (ἢ καῦμα ἔχῃ, ἢ καταπίμπλαται) φωδῶν & ardor detinet, & pustulis velut ex igne rubentibus completur. Significat autem ex incendio interno pustulas in thorace aut pectore rubentes excitati, iis similes quæ in tibiis ex ignis vicinia contrahuntur. Vt mihi parùm aptè Cornarius de rubentib. circulis in tibiis hunc locum accepisse videatur. Rursusque ibid. (p.154.26.) in nimia pulmonis plenitudine, (ἢ πίμπλαται) φωδῶν, & pustulis velut ex igne rubentibus completur. Vbi etiam rubicundos in tibiis circulos intellexit Cornarius.

Φώλησι scribitur apud Hippocrat. ægr. 1. post. st. pest. & illic pro ostreis accipitur Caluo, qui hanc lectionem ex mẽbranis Vaticanis hausit, quæ etiam scribitur in quibusdam exemplaribus Regiis manu scriptis, vt illic testati sumus, vitiosè tamen pro φωλεοῖσι, quam lectionem ex melioribus codicibus & Galeno secuti sumus. Sunt autem φωλαΐδες Hesychio & Varino ὀστρεακά τινα βρωμώδη.

Φωνὴ, vox, dicitur Plutarcho in Præceptis sanitatis tuendæ, τῦ πνεύματος ὥσπερ κίνησις, animæ motus. Est autem vocalium instrumentorũ munus, quæ sunt guttur, musculi ipsum mouentes, & nerui omnes qui ad eos vim à cerebro deferunt. Hæc φθόγγος, φθέγξις & φθέγμα dicitur Hippocrati. διάλεκτος autem aut διάλεξις sermocinatio aut loquela, est eorum quæ ad sermonem pertinẽt, quorum omnium princeps est lingua, tùm nares & labra, & dentes, & dicitur vox articulata, vt satis videre est apud Hipp. lib. περὶ σαρκῶν vulgò inscripto (p.43.) & lib. 4. de morb. (p.177.32.) & Gal. lib. 4. de Loc. aff. (p.290.53.) & eo qui circunfertur Com. in sent. 24. lib. 1. περὶ χυμῶν. αὐδὴ autem dicitur non omninò vox, neque id omne quod propriè in sensum auditus cadit, neque id solum quod ore emittitur (quo ex genere, ploratus, sibilus, fletus, tussis, eaque id genus continentur) sed sola hominis vox qua inter se colloquuntur. φωνῆς variæ attributiones inueniuntur apud Hippocr. φωνῆς βαρύτης, vox grauis dicitur, vel quæ rauca est ex faucium & spiritalium instrumentorum nimia humectatione, quales etiam φωναὶ δασεῖαι ἢ μέλαιναι, hoc est, voces densæ & fuscæ aut nigræ dicunt. Gal. in Prorrh. (p.170.13.) vel q̃ inexplicata est aut præpedita, ac lingua veluti balbutiens ex nimio humoris affluxu. Velut φωνῆς βραδυτὴς linguæ tarditas, pro inexplicato sermone ac præpedito, aut balbutiente lingua ponitur Coac. Prænot. (p.428. 30.) quomodo in apoplecticis & epilepticis contingit, irrigatis ex nimio humorum affluxu neruis & linguæ musculis. vbi φωνὴ pro αὐδὴ sumitur. Sunt & φωναὶ ἐκλείπουσαι, voces deficientes in Prorrh. ac defectæ (p.197.33.) & φωναὶ κατακλώμεναι, voces perfractæ ac peruersæ, in Coac. Prænot. (p.431.13.) & φωναὶ καπηλαινόμεναι, aut καπηλόμεναι, voces distortæ, allisæ aut cõfractæ, ac vinctæ & p̃peditæ, lib. 3. Epid. in st. pest. de quibus antea scripsimus, & φωνὴ κεκλασμένη lib. 7. Epid. (p.363.3.7.) φωνὴ παραλελυμένη, est vox exoluta, resoluta, intercepta, ac præpedita, idemque ferè quod ἀφωνία motus & sensationum priuationem indicans, ex cerebri & neruorum principii offensione, in Coac. Prænot. (pag. 428.36.) Cui φωνὴ λελυμένη, vox soluta & libera reddita opponitur, hoc est restituta, explanata & expedita, quæ huiusmodi noxiæ depulsionem & absolutionẽ indicat: Non secus ac φθέγξις aphoniæ opponitur, & sensus ac motus priuationẽ redimit aph. 5. lib. 5. Sic lib. 2. Epid. (p.318.9.) τῆς φωνῆς λυομένης πάντα λύεται· ἡ δὲ λύσις τῇ φθέγξει ὁμοίη. Vox vbi absoluta fuerit & libera reddita, omnia etiam liberantur. Ipsa quippe absolutio liberę vocis emissioni quodammodo respondet. Et lib. 7. Epid. (p.359. 2.) φωνὴν λύεσθαι vocem solui, hoc est, liberam esse ac expeditam significat. ἡ φωνὴ οὐκ ἐλύετο, vox soluta non erat, hoc est libera. Et lib. 3. de Morb. (p.161.19.) οὗτοι τεταρταῖοι θνήσκουσι τῆς φωνῆς λυθείσης, hi tertia die voce absoluta moriuntur. Neque absimili notione φωνὴν ῥηγνύναι vocem abrumpere, vocis interceptæ liberam absolutionem significat, vt antea scripsimus. Alioqui φωνὴν ἀπορρήγνυσθαι vocẽ elisam, abruptam & fractam indicat, vt lib. 6. Epid. sect. 7. aph. 1. φωναὶ ἀπερρήγνυντο ἐς τὸ βηχῶδες, vox tussi abrumpebatur, de iis effertur quibus vox tussi elidebatur. Et lib. 7. Epid. (pag. 355.39.) φωνὴ ὑπὸ τῆς βοῆς ἀπέρρωγυῖα ἢ βραγχώδης, vox vociferatione fracta & rauca dicitur, qualis iis qui multum diuq; clamarunt.

Φωνὴ περιπνευμονικὴ, ἡ κερχνώδης exponitur à Gal. in Exeg. apud Hippocrat. hoc est, vox qualis pulmonia laborantibus, stridula, aut stridulã in faucibus asperitatẽ habẽs. Quod scribitur lib. 5.

lib.5.Epid.(p.341.44.)& lib.7.(p.364.21.) Est autem vox rauca, stridula & strangulabunda. Peripneumonici enim stertore & strangulatu & ἀφωνίᾳ pereunt, vt scribitur lib.de rat.vict.in morb.ac.

Φωναὶ κατείλλουσαι exponuntur Erotiano apud Hip. κατεχόμεναι, h.e. detentæ aut occupatæ. εἰλεῖν γὰρ τὸ συνέχειν καὶ συγκλείειν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. εἰλεῖν nanq; Attici pro continere & claudere dicunt. Idem quoq; Bacchium reprehendit quòd ea dictione περιεκεκλιμένας φωνάς, h.e. inclinatas aut demissas voces, quasi distortas aut peruersas acceperit. Additque, ὁ δὲ Φακᾶς Διοσκορίδης, κατίλλειν φησὶν εἶναι τὸ κατείργειν καὶ κατακλείειν. ὡς δηλοῦσθαι τὸ βραχὺ τῆς φωνῆς καὶ μόλις ἐκκείμενον. Phacas Dioscorides κατίλλειν esse dicit cohibere & claudere, vt vocis tenuitas significetur, eaq; quæ vix audiatur. Quibus verbis haud dubiè Erot. locum lib.3. Epid. (p.422.48.) exprimit, & ad interpretationes veterum Hip. interpretum à Gal. commemoratas nec satis approbatas delabitur, & dictionem actiuam perpessionis significatione exponit, vt ne addam κατείλλουσαι (si modò vera est lectio) pro κατιλλοῦσαι legisse. Sic n. passim legunt exēplaria publicata Galeni, etsi κατειλλαίνουσαι quædam habent & κατιλλοῦσαι, vt illic scripsimus, vbi & hanc vocē abundè exposuimus. κατιλλοῦσαι autem φωναὶ dicuntur pro κατειλλόμεναι ὥσπερ κατακεκλεισμέναι, ἢ ἐνειλημέναι, ἢ δεδεμέναι, qd voces inuolutas, implicatas, cōclusas & retentas, h. e. pꝑeditas aut vinctas indicat, h.e. ex destillatione in fauces vitiatas & impeditas aut interceptas. Sic n. exponit Gal. τὰς δὲ κατακεκλεισμένας, ἢ ἐνειλημένας, ὡς νοεῖν ἡμᾶς ἐπὶ τῶν ἐξιέναι μὴ δυναμένων φωνῶν λελέχθαι τὴν λέξιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἰσχνοφώνων φαίνεται γινόμενον, h.e. velut conclusas aut cōuolutas, vt dictio intelligatur de vocib. exire non valentibus, vt in his qui exili voce sunt præditi.

Φωνὴ ὡς ἐν ῥίγει αὐτοπτική, vox vt in rigore conspicua, aut qualis in rigore conspicitur, hoc est tremula, in Prorrh.(p.183.42.) τὴν τρομώδη φωνὴν ibidem exponit Gal.

Φωνὴ λευκὴ καὶ μέλαινα per translationem dicitur Gal. lib.3. de diff. puls.(p.38.41.) vt & Com. 1. in Prorr. (p.170.16.) Et φωνῆς λαμπρότητα καὶ βραδυτῆτα, vocis claritatem & tarditatē inter se opponit Hip. lib. περὶ τέχνης (p.4.18.)

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO X.

Χάδειν apud Hipp. capere aut capax esse significat, libr. περὶ γονῆς (p.29.37.) ἢν δέ τις ἐς ἄγγος θῇ μέγα, ὅ, τι καὶ ἐπιεικὲς ἐστὶ σίκυον χάδειν, quòd si quis in vas amplū imponat, quod quidem cucumerē exactè capere possit. Vbi χάδῃν legunt exēplaria omnia, quòd verisimile sit cucumeris esse capax. Hesychius χαδέειν χωρῆσαι exponit vt & Schol. Homericus in versum 84. Il. ξ. Qđ tñ à χάζω deducit Eustath. & à fut.2. χαδῶ, χαδεῖν vel χαδέειν. Verùm à χάδω videtur deduci apud Hip. aut χαδεῖν scribendum fuerit.

Χαλάω aut χαλάσσω remitto aut cesso neutraliter sumptum velut de febre aut morbo dicitur qui remittit aut relaxatur. lib.7. Epid. (p.352.28.) πεντηκοστῇ καὶ α' ἐχάλασε, primo & quinquagesimo remisit febris. Et rursus (p.360.18.) ἡ θέρμη ἐχάλασεν, calor remisit. Et (v.29.) ἐχάλασεν ὁ πυρετὸς, febris dimisit, relaxauit. Rursusq; ibidem (p.363.5.) Νικόξενος ἐδόκει χαλάσσειν. Nicoxenus relaxari à morbo aut liber esse videbatur, aut Nicoxeno morbus remiserat. Et (p.364.4.) ἐς τὴν ἑσπέρην πάντα ἐχάλασεν, sub vesperum omnia remiserunt. Et lib.5. Epid. (p.339.17.) καὶ ὑπὸ ἐμέσιος ἀπὸ ὕδατος ψυχροῦ ἐχάλα, ὑπὸ τῆς ὀδύνης ἀπιέσης, ὑπὸ τῆς πνοιῆς. Ac neque vomitu, ex aqua frigida dolor vrgēs aut spiratio remittebat. De febre lib.7. Epid. (pag.354.21.) ἐχάλασε τριταίη σχεδὸν, ferè tertio die remisit. Est & χαλᾶν ὑφ' ἑαυτὲς οὖρα, vrinam inuoluntariè, nec sponte emittere, in Prorrh. (p.203.17.) Et οὖρα ὑφ' ἑαυτὲς χαλῶντι, exponit Gal. ἀπροαιρέτως οὖρον ἀποκρίνοντες. Quod repetitur in Coac. Præn. (p.225.5.) Eademque notione χαλᾶσθαι ἐφ' ἑαυτὲς, hoc est per se laxari aut resolui dicuntur vulgari nimirum locutione, quibus inuitis & sponte egestiones alui emittuntur, & inuoluntariæ excretiones prodeunt. Quod fit mente & sensatione læsa, aut musculis ani & vi contentrice exoluta, in Prorrh. (p.199.57.) & Coac. Prænot. (p.431.16.) Istud verò sic exponit Gal. Com. 3. in Prorrh. (p.200.8.) τὸ δὲ χαλῶνται ἐφ' ἑαυτὲς, εἰ μὲν ὡς οἱ πλεῖστοι τῶν ἐξηγητῶν ἤκουσαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀκουσίως διαχωρουμένων, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἀκούομεν, ἤτοι τῆς διανοίας ἐνδείξεται βλάβην, ἢ τῶν κλειόντων τὴν ἕδραν μυῶν τε καὶ νεύρων. εἰ δὲ ὥς τινες νομίζουσι δηλοῦται τὸ χαλᾶν ἐπὶ τῆς διαθέσεως, ὅπερ ἐστὶ μετριωτέραν αὐτὴν ἐργάζεσθαι, διὰ μὲν τοὺς ἱδρῶτας φασὶν ἐκεῖνοι, συμβήσεται χρονιώτερον ἐργάζεσθαι τὸ νόσημα. Illud autem χαλῶνται ἐφ' ἑαυτὲς, si quidem vt expositorum plurimi intellexerunt de iis qui præter volūtatem excernuntur, ita & nos accepimus, vel mentis læsionem indicabit, vel anum claudētium tum musculorum tum neruorū noxiam. Si verò, vt nonnulli existimant, τὸ χαλᾶν indicat affectionem remittere, quod est moderatiorē effici, ob sudores quidem (inquiūt illi) mor-

bum diuturniorem fieri continget. Quibus verbis τὸ χαλᾶσθαι popularem loquendi morem, de his quibus inuoluntariè excretiones effluunt, continet, & eã explicationem qua de morbi sæuitia aliquid relaxatur aut remittit. Sic quoque κοιλίη ὑγρὰ χαλᾷ dicitur in Prorrh. (pag. 201.19. & 202.3.) aluus liquida deiicere aut demittere, cùm fluit & liquidas habet deiectiones. Vbi Galen. ὑγρὰ χαλᾷ, ὅπερ ἔν τισι διαχωρεῖν εἴωθε λέγειν, liquida demittere, quod in quibusdam excernere dicere consueuit. Inde verò χαλαρὸν quod laxum est significat, vt ἀρχοῦ τὸ χαλαρὸν recti intestini laxitas aut pars laxior, quæ supra musculum adstrictorium dilatatur & ad os sacrum adiacet, libr. de art. (pag. 618.48.) vt antea scripsimus in Α'ρχὸς, & exponit Gal. lib. περὶ μήτρας ἀνατομῆς (p. 210.54.) At χαλάειον quod leg. apud Hipp. lib. περὶ τῶν ὀψιος παθῶν (p. 205.46) quid sit, non satis constat: existimoq; χυλάειον leg. vt postea scribemus.

Χάλαζα ἢ χαλάζιον tuberculum est grandini simile, & pellucidum in palpebris concretum, vnde χαλαζιῶντα βλέφαρα dicuntur. χάλαζα dicitur authori defin. Med. (p. 400.18.) κεγχρώδης συστροφὴ κατὰ τὸ βλεφάρου, concretio quædam aut globulus milio nõ dissimilis in palpebra subnascens. χαλάζωσις dicitur Medici authori (p. 386.29.) suntq; περιφερῆ τινα ἔνδοθεν τοῦ βλεφάρου ἐπάρματα περιγεγραμμένα ἐοικότα τῇ χαλάζῃ, orbicularia quædam intra palpebras circunscripta tubercula, quæ nomẽ à grandinis similitudine acceperunt. Chalazium vocat Celsus cap. 7. libr. 7. & Paulus lib. 3. cap. 22. A grandinis etiam similitudine χάλαζα dicitur in suibus vitium in eorum ore sub lingua enascens, & per totam carnem sparsum & innatum quod viuente animali tegitur, nec nisi dissecto & mortuo conspicitur. Sic χαλαζώδεις πυκνὸν vocat Hipp. lib. 4. Epid. (p. 329.5.) crebra tubercula grandini similia in lingua enata ex incendio. γλῶσσα ἐπεπηγμένη ὥσπερ χαλαζώδης πυκνή, lingua velut densa grandine exasperabatur, hoc est, crebris & densis tuberculis albis, grandinique similibus & pellucidis exasperabatur. Quod erat pituitosæ materiæ succensæ manifestum indicium.

Χαλινοῦσθαι est frænari, refrænari & frænis iniectis coerceri. Lib. 1. περὶ γυν. (p. 232.28) ἢ τὴν γλῶτταν αὐτῆς χαλινοῦται, & linguam frænatã habet, mira phrasi, pro ἢ ἡ γλῶττα αὐτῆς χαλινοῦται, lingua ipsius refrænatur, ac velut iniecto fræno coercetur aut inhibetur. Sic ἐξχαλινοῦσθαι infrænari dicitur, vt antea scripsimus, & ἐγκεχαλινωμένοι τὰ στόματα, qui frẽnata ora habẽt.

Χαλκεῖον officina fabri, lib. de art. (pag. 622.12.) αὐλὸς ἐκ χαλκείου follis fabrilis, aut ex officina fabri, aut fistula ærea, aut cuiusdam instrumenti ærei. Erotianus apud Hippocr. χαλκεῖον exponit χαλκοῦ ἀγγεῖον ἢ ὅρμενον, vas æreum aut accommodatũ aliquod instrumentum. Sunt enim τὰ ὅρμενα accommodata & necessaria ad aliquid agendum præparata instrumenta.

Χαλκῖτις συκῆ ... Chalcitis συκῆ ... dicta, libr. de vlcer. (p. 516.5.) Vbi chalcitida quidam aluminis speciem esse volunt. Gal. verò in Exvocum Hipp. simpliciter chalcitin intelligi vult. Hunc enim locum mihi subindicare videtur cũ scribit, χαλκίτις συκῆ ..., ἴσον τῷ χαλκίτιδι. Et rursus, συκῆ ... χαλκίτις, ἣν ἁπλῶς οὕτως ὀνομάζομεν χαλκῖτιν. Quidam verò tum chalcitida tum alumen accipiunt. De Chalcitide vide Dioscorid. cap. 115. l. 5. & Plinium cap. 12. lib. 34.

Χαμαιζῆλα Erot. apud Hipp. ταπεινῆς, humilis, exponit (sed ταπεινὸς malim.) Legitur li. de fract. (p. 575.10.) καθίζειν μὲν χρὴ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ χαμαιζήλου τινὸς, hominem in aliquo humili sedili collocare oportet. Et lib. 1. de art. (p. 594. 27.) ἡ ἐπωμὶς φαίνεται χαμαιζήλη καὶ κοίλη, summus humerus humilis & cauus apparet.

Χαμευνία, humicubatio aut humi decubitus, qua voce vtitur Gal. Com. ad aph. 29 & 30. lib. 3. eadem quæ σκληροκοιτία libr. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης (p. 32.53.)

Χανδὸν hiatim aut hianter, hoc est ore & faucibus hiantibus, affatim, abundanter ac copiosè, vt χανδὸν, ἀθρόως, ἢ ὅσον δυνατὸν exponit Hesych. Sudas ἀθρόως ἢ ἀπλήστως. Hip. lib. περὶ ἀδένων (p. 57.42.) καὶ αὖθις ὄχλος πολὺς χανδὸν ἕλκοι, rursusq; turbatio multa affatim attrahit. Qui locus mendosè legitur in impressis exemplaribus.

Χαράδρα torrentis alueum, sulcum ac voraginem significat, quam torrẽs rapido suo impetu efficit & excauat, aut salebrosum & confragosum locum. χαράδραι exponuntur Hesychio αἱ χαράξεις τοῦ ἐδάφους, καὶ οἱ κοῖλοι τόποι ἀπὸ τῶν καταφερομένων ὀμβρίων ὑδάτων, excauati in solo aluei & effossi sulci à torrẽtis aquis impetuosè delatis. Vnde verbum χαραδρόω deducitur, quod significat in torrẽtis alueum excauo aut cauernosum reddo. Apud Hip. autem χαραδρωθέω in torrentis alueum excauor, aut cauernosus & salebrosus reddor significat, lib. de flatib. (p. 120.25.) ὅταν γοῦν ἐθισθῇ τὸ ῥεῦμα οὕτως ῥέειν καὶ χαραδρωθέωσιν οἱ πόροι. Cùm igitur fluxio sic effluere cõsueuit, meatusq; tanq̃ in torrentis alueũ excauati fuerint, aut cauernosi effecti, h. e. ad effluuium & fluxionem comparati & accõmodati. Sic enim hunc locũ exprimens χαραδρωθέωσι exponit Gal. in Exeg. διέκροον ἔχωσι, effluuium & exitum habeant. Caluus non malè mihi expressisse videtur, meatusq; tanq̃ canaliculi tubuliue currunt & perfluunt. Corn. verò non æquè significanter [meatus implẽtur] dixit. Zuinggerus optimè, cùm lacunosi facti fuerint meatus, dixit, eos intelligens, qui lacunæ aut paludis instar, excrementosos corporis humores velut in alueũ recipiant. Sed vitiosè in nostris exemplarib. χαραδραθέωσι pro χαραδρωθέωσι legitur. Erot. quoq; χαραδρώδεσιν apud Hip. ἀντὶ τοῦ τελματώδεσιν positũ scribit, h. e. salebrosis locis, p paludosis. χαράδραι γὰρ λέγον) οἱ τελματώδεις τόποι. χαράδραι dicunt paludosa aut lutosa loca. Verũ apparet vitiosam esse Erot. scripturã & χαραδρώδεσι p χαραδρωθέωσι

χαραδρωθῶσι scriptũ esse, & πελματώδεσι pro πελιαδωθῶσι, hoc est, lutosi aut cœnosi (meatus) facti fuerint. χαράδρωσι etiam & πελμάτωσι apud Erot. legunt exemplaria quædam, vt facilè appareat vitium subesse. χαραδέως Gal. etiam ἀθρόως exponit apud Hipp. in Exeg. hoc est, confertim, cumulatè, scribitq; ἀπὸ χαράδρας deduci, vt χαραδρέως legendum existimem.

Χαράκτωσει ἐξυσμένῳ ὑπὸ τοῦ χαρακτῆρος, hoc est à charactere exasperato, exponit Gal. in Exegesi apud Hipp.

Χάρειω herbę est cuiusdam nomen apud Hipp. cuius radix nõ multo adeò tempore ad vmbilicum apposita, fœtus mortuos eiicit, lib. 1. περὶ γυν. (p. 258. 25.) de Tithymalli radice qui characias dicitur num sumi possit quidam dubitant.

Χάριτες exponũtur αἱ χαραὶ Erotiano apud Hip. quòd χάριτες ἀπὸ τῆς χαρᾶς dicantur. Indicatur autem sententia 7. sect. 4. lib. 6. Epid. vbi αἱ περὶ τοὺς κάμνοντας χάριτες, gratia intelligitur qua ægro interdum gratificamur, aut eum exhilaramus, eiusq; gratiam aucupamur, & nostra persuasione obsequentem nobis reddimus. Quem in sensum scribit Erot. nonnullos χάριτας τὰς πειθούσας accipere, quòd Attici τὸ πείθειν χαρίζειν dicant. Eaq; notio τὴν τοῦ κάμνοντος εὐπείθειαν respicit, quam pluribus verbis commendat Galen. in illius sentent. comm.

Χαροπὸς colorem oculis gratũ sonat, & casium aut ceruleum indicat, qualis est cœli ac maris, & præcipuam ingenuitatis notam in oculis præsefert apud philosophos, tuncque rauus dicitur, vnde Rauiliæ & Rauistellæ Plauto, qui rauis sunt oculis, Festo. Color est obtusus nigro & fuluo mixtus, mediusque inter Flauum & Cæsium, Nonio. Sic enim oculi χαροποὶ apud Arist. Plinio raui exponuntur libr. 11. cap. 37. & cauum ac arietum oculos colore rauo æstimat Varro lib. 2. de re rustica. Is nonnihil à glauco, vt & cæsius, differt, quòd obtusior sit & ad nigrum magis vergat, vt cæsius etiam glauco intensior & saturior, glaucus autem sit dilutior & ad albũ magis inclinans. Et si glaucum pro χαροπῷ sæpe & cæsio vsurpant authores. Velut cùm γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ Minerua cæsia dicitur Nigidio, de colore cœli, quasi cœlia, vt scribit Gellius lib. 2. cap. 26. Et M. Tullius lib. 1. de Nat. deorum Mineruæ oculos cæsios facit, cæruleos Neptuni. Gal. quoque Com. 3. in lib. 3. Epid. (p. 430. 19.) χαροπὸν apud Hippocratem pro γλαυκὸν sumi contendit in æstimanda tabidorum natura. Qua de re plurima scripsimus nostris in lib. 2. Epid. Com. sect. 5. Vbi & χαροποὶ ὀφθαλμοὶ, virilitatis & ingenuitatis notas præseferunt, vt ex Arist. adscripsimus. χαροποὶ ὀφθαλμοὶ vsurpantur Hippocrati libr. 2. Epid. (p. 317. 19. & p. 318. 4.) pro rauis oculis aut cæsiis. Et lib. 3. Epid. st. pest. (p. 429. 35.) τὸ χαροπὸν λευκοφλεγματίαις in tabidorum naturis cõiungitur. Cælius Aurelianus cap. 5. li. 5. Tard. Pass. χαροπὸν dixit de vrina tenui & aquata, & ita subalbida vt colaturæ liquidæ colorem fingat.

Χαρωνεῖα βάραθρα, Charoneæ fossæ aërem pestilentem & tetrum spirantes, quarum meminit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 346. 2.) vbi tamen χαρωνείων βαράθρων vitiosè legitur, & Com. 2. in lib. de Nat. hum. (p. 19. 49.) πολλάκις δὲ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μόνου κατὰ τὴν εἰσπνοὴν ἡ βλάβη γίγνεται, καθάπερ ἐν τοῖς χαρωνείοις ὀνομαζομένοις χωρίοις. Sæpius ex sola spiritus inspiratione noxia contingit, velut in Charoniis dictis locis. Quod etiam expressit Aretæus cap. 7. lib. 1. περὶ ὀξ. καὶ γὰρ ἐν χαρωνίοισιν αἱ πνίξιες ἄνευ τῶν πάθει ὀξύτεται γίγνονται, ἀλλὰ καὶ μιᾷ εἰσπνοῇ θνήσκουσι ἄνθρωποι, πρὶν τὸ σῶμα κακόν τι παθέειν. Nam in Charoniis strangulatus acutissimi citra vllum corporis affectum contingunt: immò vel vnica inspiratione homines moriuntur, priùs quàm corpus noxiam aliquam cõtrahat. Plinius lib. 2. cap. 93. Charoneas scrobes mortiferum spiritum exhalantes facit. M. Tullius etiam lib. 1. de diuin. quandã terræ partem mortiferam esse scribit, vt Ampsacti Hirpinis, & in Asia Plutonia quæ videmus. βαροδμεῖα βάραθρα, h. e. tetros & graues odores expirantes fossas dixit Gal. libello de vtilit. respir. (p. 163. 14.) forte pro χαρωνεῖα, quæ Plutonia quidã vocant à Charonte, quemadmodum χαρωνῖται dicuntur Suetonio Orcini, in Augusto.

Χάσκω, hiare & dehiscere significat, aut ore esse hiante & aperto & idem quod χάσκω. Lib. 4. Epid. (p. 334. 24.) in mentis emotione, ἐχασκεν, ore erat hianti. Significat etiam fixis oculis aliquid attendere, obseruare & aliò respectare. χασκὼν Gal. in Exeg. circunflexũ legisse Dioscor. apud Hip. scribit: ὡς οὕτως εἰρῆσθαι τὰς μήτρας, διὰ τὸ ἀνεστομῶσθαι, & sic dici de vtero, quòd dehiscat aut aperiatur. Quibus verbis sent. 9. sect. 8. libr. 6. Epid. mihi subindicari videtur, vbi legitur, ὅτι μετὰ γυναικεῖα τὰ δεξιὰ, τὰ δὲ ἀριστερὰ χάσκει, quòd post menstruas purgationes, vteri tum dextra tum sinistra dehiscunt. Quod etiam repetitur lib. 2. Epid. (p. 316. 12.) Vbi χάσκει à χασκάω deducitur & pro ἐχάσκεν poni videtur reiecto augmento Ionum more. Aut certè participium est χασκῶν pro χασκάων, & tunc τὸ στόμα τῆς μήτρας ἢ ὑστέρας subaudiendum, quemadmodum sumpsisse Dioscoridem Hip. interpretem apud Gal. apparet. Aut τὸ χασκῶν dicitur quod hiat, pro vtero hiante, & ὅ, τι μετὰ γυναικεῖα τὰ δεξιὰ, τὰ δὲ ἀριστερὰ χασκῶν legendum, vt animaduertẽdum moneat quicquid post mẽstruas purgationes, tam in dextris quàm sinistris hiat, quo nomine vterus intelligendus venit.

Χάσμη est oscitatio, deprauatus facultatis animalis motus, cuius causa est humiditas flatuosa aut vaporosus spiritus in musculis iuxta contentus, vt scribit Gal. Com. ad aph. 56. lib. 7. & lib. 6. de sympt. caus. ἰατικεῖον συνεχέων χασμέων μακρόπνοια, assiduarum oscitationum medela est longa spiratio, vt scribi-

tur sent. 9. sect. 2. lib. 6. Epid. & lib. 2. (pagina 315. 27.)

Χασμοὶ etiam dicuntur cutis hiatus & fissuræ scalpello inductæ, & loci scalpello exasperati, in quibus sanguinis grumi restitant, lib. de vlcer. (pagina 516. 49.)

Χαῦνον laxum, fungosum, molle & digitis cedens dicitur, velut τὰ ἐπάρματα χαῦνα μαλακὰ ὑποείκοντα τοῖς δακτύλοις, καὶ κατὰ τὴν ἐπίθλιψιν αὐτῶν βοθρούμενα, exponit Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. (p. 352. 21.) hoc est, tumores molles, digitis cedentes, & in appressa excauatos. Quibus duri, renitentes & crudi opponuntur aph. 67. lib. 5. & lib. 2. Epid (p. 316. 22.) χαῦνα ὀστέα, ossa rara, laxa, cassa, lib. de art. (pag. 595. 52.) quæ facilem habent calli generationem. χαῦνον verò οὖρον ἢ ἐναιώρημα per translationem & minus propria attributione dicitur vrina laxa & mollis (lib. 4. Epid. pag. 329. 28.) quæ nullo lento aut crasso succo, qui eam densam aut spissam redderet, constat, qualis videtur esse aquea & tenuis: non secus ac laxi tumores dicuntur, qui nulla conferta materia & crassa constant, quæ sua veluti abundantia plenitudinem aut duritiam faciat, sed facilè dissoluatur & exhalet. χαυνοῦν inde inflare & tumidum reddere significat. Vide Ἐγχαυνοῦν antea.

¶ Χέδροπα dicuntur legumina & cerealia omnia quæ manu leguntur ac carpuntur, χέδροπα quasi χειρόδροπα, παρὰ τὸ τῇ χειρὶ δρέπεσθαι, quòd manu decerpantur aut legantur. Quam notationem innuit Nicander in Theriacis (v. 652.) χειροδρόποι δ' ἵνα φῶτες ἀπὸ δρεπάνοιο λέγονται ὄσπρια χέδροπά τ' ἄλλα μασυχλὰ ὅσσα ἐπὶ ἀρούρης. Vbi tamen ὄσπρια & χέδροπα disiungere videtur, cùm alii omnes χέδροπα ὄσπρια exponant, & Theophr. lib. 8. hist. plant. initio. Erotianus etiam apud Hippocr. χέδροπα ὄσπρια legumina exponit, sic Atticis dicta, additq; quosdam κέδροπα scribere. Aristophanem autem Grammaticum scribere χέδροπα dici τὰ παρ' ἄλλοις ὄσπρια, παρὰ τὸ τῇ χειρὶ αὐτὰ δρέπεσθαι, quòd manu decerpantur, adducitque Nicandri versum quem supra adduximus ἐν γεωργικοῖς, cùm tamen ἐν θηριακοῖς legatur. Hippocratis autem locus est lib. περὶ φύσ. παιδίου (pagina 30. 28.) καὶ χέδροπα, καὶ σῖτος, καὶ ἀκρόδρυα θερμαινόμενα πνεῦμα ἴσχει. Quinetiam legumina, frumentum, & arborei fructus, vbi calefiunt spiritum concipiunt. χέδροπα tamen quidam legunt, & Hesychius χεδροπῶν ὀσπρίων exponit.

Χῖαι apud Erotianum calceamenti muliebris genus indicant ex Eratosthenis & Callistrati sententia. Epicli verò ψυχαὶ exponuntur, si modò vera est lectio, quæ tamen mihi admodum suspecta est. χῖαι certe κρηπῖδες dicuntur Hippocrati lib. de art. (pagina sexcentesima quadragesima tertia versiculo quadragesimo octauo.) Chiæ crepidæ, calceamenti genus quoddam, ad pedis distortionem curandam accommodatum.

Χειμὼν, ψῦχος, ῥῖγος exponitur Galeno apud Hippocrat. frigus & rigor. Sic χειμῶδες, ψυχεινὸν, ῥιγῶδες, hoc est, refrigerata, rigens. Sic enim legendū censeo potiùs quàm χειμῶνα. Quod legitur lib. de Loc. in hom. (pagina 70. 48.) ὡς χειμῶδες συμπιλῆται ἡ σὰρξ, vt caro frigore condensata coeat, hoc est, constipetur, cogatur & constringatur. Agitur enim de frigidis medicamentis, quæ suo frigore carnem contrahunt & adstringunt. Vbi tamen συμπίλητῃ vitiosè legitur omnibus in codicibus. Quam lectionem secutus Cornarius, χειμῶδες συμπίλητῃ refrigerata existat, dixit, συμπίλομαι pro πίλομαι vsurpans. Caluus συμπιλιδῶται legisse videtur. Neuter tamen Hippocratis germanum sensum est assecutus. Nam συμπιλῆται aut συμπιλῆται legendum existimo à verbo συμπιλέομαι, quo eodem libro etiam vtitur (pagina 60. 34.) Quidam etiam συμπίλητᾳ legunt. Χειμάω pro ῥιγῶ affert Hesychius & Varinus, frigeo, rigeo.

Χειμῶνες Hippocrati frigora indicant sæpius, vt lib. 1. Epid. st. 2. & 3. & χειμὼν βόρειος. hyems aquilonia dicitur. Sic χειμερινὰ χειμέριος ἐν βορείοισι, brumam cum hybernis frigoribus & tempestate aquilonia significant, lib. 4. Epid. (pagina trecentesima vigesima octaua versiculo trigesimo sexto.)

Χειραψία est manuum contactus & defricatio quam scabiosi & pruritu tentati affectant, Aureliano cap. 18. lib. 3. Acut.

Χειρισμὸς est manus tractatio, aut tractatio, cùm medicus circa partem affectam aliquid operatur & agit, lib. κατ' ἰητ. (p. 672. 16.) ἐν χειρισμῷ, in tractatione. χείρισμα dicitur lib. de art. (pagina 596. 4.) χειρίζειν & χειρίζεσθαι sæpius vsurpatur Hippocr. lib. κατ' ἰητ. & χειρίσαι χεῖρα κατεαγυῖαν dicitur lib. de fract. (pag. 527. 27.) quod est manum fractam attrectare, pertractare. Inde etiam χείριξις tractatio, aut ossium fractorum curatio & administratio, lib. de fract. (p. 538. 32.) vbi scribit Galenus χείριξιν dici vel chirurgiā ipsam, vel omnem absolutè rerum omnium in ipsa curatione administrationem & μεταχείρησιν. μεταχειρίζεσθαι autem Græcis non solùm de his dici quæ manibus prehenduntur, sed quæ in vniuersum aguntur.

Χειρονομίη manuum ad rythmum motio lib. 2. περὶ διαίτης (p. 98. 34) inter corporis exercitationes reponitur, vt lib. 3. (p. 105. 30.)

Χειροτέχνης artifex. Lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς (pag. 6. 25.) χειροτέχνης ὁμολογημένως ὁ ἰητρὸς, medicus vno ore artifex dictus.

Χειροτριβίη est exercitatio in arte & vsus medicus, idem quod τριβή. ἐν παραγγελίαις (p. 19. 5.) χειροτριβίης ἐμπεδότητα exercitationis stabilitatē & firmitudinē & δογμάτων ἱστορίαν simul iūgit, cū præceptorū methodica cognitione.

Χειρώνακτες, opifices, operarii, qui manibus operantur aut opus faciunt, qui manualem operam exercent & artes sedentarias, quales operæ. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (pagina 41. vers. 24.) ὥς γε τοῖς ὀξυνέεσι τῶν νοσημάτων τοσόνδε διαφέρουσιν ἀλλήλων οἱ χειρώνακτες. Quare in morbis acutis adeò differunt inter se artifices. Sed χειρωνάκτῃ videtur legisse Erot. & χειροτέχναι exponit, velut χειρωνάκτας χειροτέχνας Hesychius.

Hesychius. Rursus etiam lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 68. 30.) τὰ δὲ τοιαῦτα μάλιστα καθυβρίζεται τῶν χειρωνακτέων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Atq; ista maximè artifices apud homines infamant. Lib. de art. (pag. 630. 10.) Amazonas scribit viros claudos reddere, vt iis ad sedentaria opera vtantur. χειρώναξιν ἄρα χρῶνται χωλοῖς, ὁκόσα ἢ σκυτικῆς ἔργα, ἢ χαλκείης, ἢ ἄλλο τι ἑδραῖον ἔργον, iis tanquam operis ad manualia opera vtũtur, cuiusmodi sunt sutoria aut fabrilia, aut qđuis aliud sedẽtarium. Libello etiam περὶ καρδίης (p. 55. 36.) de cordis auriculis, καί τοι δοκέω τὸ ποίημα χειρώνακτος ἀγαθοῦ. Et certè præstantis artificis opus esse censeo. Sic enim creatoris summi optimum opificium cor esse videtur.

Χέλυς aliquando pectus significat quòd sit veluti testudinatum, vt libello περὶ ἀνατομῆς (p. 54. 25.) αὐτὸς δὲ ὁ πνεύμων συνεξαναπληροῖ τὴν χέλυν παραμμένος εἰς τὰ ἀριστερά. Ipse autem pulmo ad sinistram conuersus pectus complet. Vbi testudinem verterunt interpretes. Vnde χελύσσεσθαι aut χελύττεσθαι, & ἀναχελύσσεσθαι, est expectorare, screando aut tussiendo è pectore educere, aut eructare, quo vtitur Nicander in Alexipharm. Vbi Schol. χελύσσεσθαι exponit (p. 55.) διὰ χέλυος, τουτέστι τῶν στήθους τὴν ἀναφορὰν τῶν ἐρυγμάτων ποιεῖσθαι, ex testudine, h. e. pectore, ructus educere & expectorare. Ideóq; ἀναχελύσσεται ἐρυγγάνει δαμινὰ πνεύματα ex Hippocrate adducit. Apud Gal. in Exeg. ἀναχελύεται ἀναξηραίνεται exponitur. Vbi quædam exemplaria ἀναχελύσσεται legunt. Erotianus ἀναχελύεται ἀναπνεῖ exponit, nisi suspecta est lectio, & ἀναχελύσσεται legendum sit. Quid verò sit ἀναχελύσσεσθαι & χελύσσεσθαι scribit Hermolaus Barbarus in cap. 10. li. 9. Plinii. Hesychius etiam χελύσσεται βήσσει exponit, sed vitiosè βύσσει in cod. nostris legitur. Idem χελύειν & χελύσσειν βήσσειν explicat. Hinc quoque χελύσκιον ξηρὸν exponitur Galeno in Exeg. τὸ βραχὺ βηχίον, parua tussicula, quæ ideò arida est & sicca, ὅτι μηδὲν ὑγρότητος ἀναχρεμπτομένης εἰς τὸ στόμα φέρεται, quòd nulla humiditas per os exscreetur. Sed vitiosa sunt Gal. exemplaria omnia quæ χελίσκιον per ι legunt, cùm χελύσκιον legendum videatur, itaque legat Varinus. Apud Erot. χελύσκιον βηχίον exponitur, ollula, acetabulum.

Χάλασμα Erot. apud Hipp. χάλασμα exponit ex Apollodoro, hoc est laxamentum vel luxationem. Verùm nescio an χώλωμα legẽdum sit quod vsurpatur Hippocrati lib. 4. de art. (p. 643. 40) & claudicatem & quãuis distortionem significat. ἄλλα γὰρ ἄλλης τῶν χωλωμάτων δεῖται ἀναλήψιος. Nam & aliæ claudicationes alium excipiendi modũ postulant. Vbi scribit Gal. τὸ χώλωμα κοινὸν ἐπὶ πασῶν τῶν διαστροφῶν ὄνομα esse, h. e. cõe omnibus distortionibus nomen.

Χερνίβιον vas significat, in quo aqua ad manuum ablutionem in sacrificiis recondebatur, Latinis vas aquiminale, aut aquimanile dicitur, & χερνίβιον, & ἡ χέρνιψ. Sed libr. 7. Epid. (p. 363. 28.) pro vase in quod vrina deponitur, aut prò matella sumi videtur. καὶ τὸ σύστημα ἐν ἐφαίνετο ἐν τῷ χερνιβίῳ, neq; collectio in matella apparebat. χέρνιβα vsurpat Hom. Odys. α. (v. 136.) χέρνιβα δ᾽ ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα καλῇ, aquam ancilla gutturnio affudit ferẽs pulchro. Vbi aqua significatur qua manus ante cibum abluuntur. Schol. τὸ ὕδωρ τῶν χειρῶν ὕδατα exponit. χέρνιβα apud Hom. Liui⁹ apud Nonium Polubrum vertit, & πρόχοον guttũ. Polubrum etiam Trullam vocari dicit Nonius. Alii prolubrum pro polubrum dicũt. Hinc χερνίπτομαι deductum est, & χερνίψαντο apud Hom. Il. α. (v. 449.) manus abluerunt ante sacrificium.

Χεῦσις, liquatio, fusio, h. e. lachrymarũ tenuatio ac tenuitas, cui crassitudo & τὸ πάχος opponitur, aph. 23. sect. 8. li. 6. Epid. Interpretes tñ omnes χεῦσις legunt, & pro gustu accipiunt.

¶ Χηλὴ vngulam bisulcam & bipartitam significat, vnde cancrorum brachia denticularis forcipibus chelas habere dicuntur, & cancrorum forfices chelæ vocantur Ciceroni apud Aratum. At χηλὴ pro specillo bifurco summa parte inciso vngulæ instar sumitur apud Hip. nostri pedem caprinum vocant. χηλὴν namq; exponit Gal. in Exeg. μήλην δίκροον κατὰ τὸ ἄκρον ἐκτετμημένην ἐμφερῶς χηλῇ. Locus verò Hip. legitur li. 2. de Morb. (p. 147. 25.) in polypi curatione. ἔπειτα χηλὴν ὑποθεὶς ὑπὸ τὸν γαργαρεῶνα, deinde specillo ad vngulæ similitudinem bisulco gurgulioni subdito. Et rursus (v. 40.) καὶ λαβὼν ἕλκειν τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς χηλῆς ὑποκειμένης, eamque correptam (virgam stanneam) trahito, specillo ad vngulæ similitudinẽ bisulco eodẽ modo subdito, ac sub gurgulionẽ firmato. Vbi χηλῆς vitiosè legũt exemplaria quædam manuscripta. Sunt ẽt χηλαὶ Rufo Ephesio ἐν τῷ περὶ ἀνθρ. μορ. (nõ longè ab initio) ciliorum extrema per somnum sese contingentia. Sic n. scribit: τὰ δὲ ψαύοντα ἀλλήλων πέρατα ἐν τῷ καθεύδειν ἡμᾶς, στεφάναι καὶ χηλαί. Hesychio ẽt χηλαί, αἱ συμπτώσεις βλεφάρων exponuntur, fortè pro χηλαί, in dictione χηλιάσαι. Polluci verò cap. 25. lib. 4. χηλαὶ ἢ φύσιγγες, ῥαγάδες πτερνῶν, ποδῶν, αἰδοίων, scribuntur.

Χήλωμα Gal. exponit in Exeg. apud Hip. τὴν διχηλὴν γλυφίδα τοῦ βέλους, ἣ προσεπιβάλλουσιν ἐν τῷ τοξεύειν τὴν νευρὰν τοῦ βέλους. (Sic enim legendum ex Varino existimo) h. e. bifidam rimam in sagitta exsculptam, cui neruum ipsius arcus applicant inter iaculandum. Est & χήλωμα Hesychio γλυφίς, velut exsculpta crena.

Χήμη mensura est apud Atticos & Chema dicitur. Maior pẽdet drachmas tres & vigesima pars est cotyles: minor duas drachmas pendet, & tricesima pars est cotyles. Vtit Hipp. lib. 1. περὶ γυν. (p. 254. 48.) ἔχοντα σελίνου ὅσον χήμην, de iure dicitur quod habeat apii chemam. Rursus (p. 257. 32.) καὶ νέτωπον ὅσον χήμην ἀφρῶν, & Nepotũ chemæ plenæ mensuram. Vsurpat etiam Archigenes apud Gal. lib. 5. κατὰ τόπ. (p. 200. 10.) μετὰ σπέρματος καρδάμου χήμης, cum seminis nasturtii chema. Et rursus, καρδάμου λεπτοῦ χήμην ἤτοι ζ. 5. nasturtii tenuis chemam, siue drachmam dimidiam. Quod facit, vt nulla certa mensura aut pondus

per chemam, sed simpliciter aliqua capacitas indicari videatur, quæ chamæ testã mediocrem, h.e. ostreorum generis concham non excedat, cuius vnum certũ pondus exprimi non possit, ob rerum diuersam grauitatem. Queadmodum et hodie cochlearis capacitas incerto modo vulgò vsurpatur, in rebus præsertim vbi parũ refert plus an minus paulò quis sumat. Sic ex Critone apud Gal. lib. 5. κτ̀ τόπ. cap. 7. scribitur λιθαργύρου χήμην ἤτοι δραχ. γ. spumæ argenti chemæ capacitatem esse sumendam siue drach. tres, quod argẽti spuma res sit metallica, grauis, & quæ drachmarum trium pondere chemæ capacitatem explere possit, quemadmodum dimidia nasturtii seminis triti drachma. χήμην χηραμύδα exponit Gal. in Exeg. apud Hip. & τὴν κοιλοτέραν κόγχην καὶ μείζονα, h.e. chamam, siue concham cauiorem & maiorem: vt pro eodem ferè mensuræ genere χήμην & χηραμύδα sumpsisse videatur Gal. aut certè χήμην χηραμύδα legisse apud Hip. ex lib. 3. de Morb. vbi κόγχην χηραμύδα passim legunt omnia exemplaria, quod de concha maiore & de testa cõchæ maiore sumitur, vt postea scribimus. Adde quòd antea etiam Gal. κόγχον, τὴν κόγχην τὴν χήμην exponit, & κόγχην χηραμύδα, vt antea scripsimus eundem locum subindicans.

Χήμωσις vitium est oculorum ex inflãmatione obortum, cùm albũ oculi nigro superemineat eoque sublimius euadit, adeò vt nigro subsidente, & albo supra eminente, hiatus cuiusdã similitudo euadat, vnde χήμωσις dicitur, & vitiosè multis in codicibus χύμωσις scribitur. Author defin. med. (p. 400.14.) χήμωσίς ἐστιν ἔπαρμα τοῦ περιοφθαλμίου ὑμένος, ὃ καὶ λευκὸν προσαγορεύουσι, πάθος ὅμοιον λευκῇ σαρκί. Chemosis est sublatio membranæ oculum ambientis, quod album quoq; nuncupãt, estq; affectus albæ carni persimilis. Dicitur etiam Galeno χήμωσις ἡ ἐστι τοῦ κερατοειδοῦς ἐρυθρὰ καὶ σαρκώδης φλεγμονή, rubra carnosaque corneæ oculi tunicæ inflammatio, lib. περὶ τῶν εὐπορίστων (p. 476.57.) Vide Paulum lib. 3. cap. 22.

Χηραμύδα τὴν κοίλην κόγχην, ἣν μύακα καλοῦμεν exponit Erot. apud Hipp. h.e. cauam concham, quam myaca aut hiatulam vocamus. Dictaq; scribit παρὰ τὸν χηραμὸν, ὅπερ ἐστὶ κοῖλος τόπος. Sic χηραμύδες dicuntur Hesychio τὰ κοῖλα καὶ ἔχοντα κενώματα, loci caui & vacui. Et χηραμοὶ οἱ φωλεοὶ τῶν θηρίων καὶ καταδύσεις, σπήλαια, καὶ πέτραι κοῖλαι, latibula & lustra ferarum, antra & saxa caua. Quam significationem etiam habet Suidas. Indeq; χηραμὶς cauernulam, latibulum paruum, cauernam aut spelũcam, indicat. Hæc verò dictio sæpiùs vsurpatur Hippocrati, vt lib. 3. de Morb. (p. 162.37.) δίδου ἄρου τοῦ μεγάλου κόγχην χηραμύδα, Dracunculi magni concham maiorem exhibeto. Et rursus (v. 39.) ἄρου χηραμύδα. Ac rursus ibidem (p. 164.10.) ἄρου τῆς μεγάλης ῥίζης χηραμύδα, radicis dracunculi maioris concham maiorem. Et (v. 13.) χλιήνας ἐν χηραμύδι ἐγχέειν, tepefacta cõchula maiore infundito. Et (v. 19.) κόγχην ἢ χηραμύδα πλείας ἐν μέλιτι καὶ ὕδατι. Lib. περὶ γυν. φύσ. (p. 218.24.) καὶ ἀκτῆς καρπὸν ὅσον χηραμύδα, & sambuci fructum quantum conchæ testa maior capere possit, quantum tribus digitis capitur dixit Caluus. Et (pag. 219. 20.) καὶ νέτωπον ξυμμίξας ὅσον χηραμύδα. Lib. 1. περὶ γυναικ. (p. 242. 8.) γλυκυσίδης χηραμύδος ἥμισυ τῆς ῥίζης, pæoniæ radicis testam conchæ maioris dimidiam. Et rursus (pag. 260. 12.) ὑοσκυάμου καρπὸν ὅσον χηραμύδα, hyoscyami fructum conchæ maioris mensura, chemæ mensuram dixit Cornarius. Et (pag. 257. 42.) νέτωπον ξυμμίξας ὅσον χηραμύδα. Netopum quantum testa conchæ maioris capit immisceto. Lib. 2. quoque (p. 275. 38.) ὅσον χηραμύδα. Et rursus (p. 286. 33.) ἀλεύρου χηραμύδα ὡς καθαρωτάτου, farinæ purissimæ testã conchæ maioris. Quibus in locis ferè χηραμύδα vitiosè legitur.

Χῆς, κατέχεας, hoc est qui effudit, exponitur Galeno in Exeg. apud Hip. Verùm suspecta est lectio, tum quòd extra ordinem alphabeticum reponatur, tum quòd Varinus χεῖ legat.

¶ Χιτὼν & μῆνιγξ quomodo differat apud Hip. Vide Μῆνιγξ antea.

¶ Χλαίνας, τὰ καινὰ ἱμάτια, hoc est noua vestimẽta aut pallia exponit Erotianus apud Hipp. Sunt autem χλαῖναι lænæ, vestesq; quæ cæteris vestimentis superindui solent.

Χλιαίνεσθαι est intepescere, incalescere, & de febris calore mitiore inualescẽre dicitur, qualis est in febribus mitiorib. & remissioribus, quas χλιαρούς, velut tepidas vocat Gal. Com. ad aph. 37. lib. 4. easq; acutis opponit. lib. 2. Epid. (p. 312. 49.) ὁ τοῦ Ἀριστέου γυναικὸς ἀδελφεός, χλιαινόμενος ἐπὶ ταλαιπώρου ὁδοῦ. Aristæi vxoris frater ex via delassatus incaluit. Et rursus ibid. (p. 313. 6.) κἄπειτα ὑπεχλιαίνετο ὀλίγον τι καὶ ἄλλοτε. Deinde interdũ subincalescebat. In Coac. Præn. (p. 428. 20.) οἱ διαλείποντες, ἀνωμάλως δὲ χλιαινόμενοι, qui febribus intermittentib. vexantur, inæqualiter tamẽ intepescunt, concalescunt. χλιάσματα verò tepefactoria dicũtur, fotus humidi, vt πυρίαι fotus sicci, quæ simul iunguntur Hippocrati libr. 1. περὶ γυν. (p. 242. 24.) eademq; θερμάσματα vocantur lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 53. 22.) Vbi etiam ad laterum dolores χλιάσματα apponit, ad concoquenda & permouenda sputa (p. 107. 41.)

Χλοίη Ionicè idem quod χλόη, herba virens aut gramen, vnde χλοιάζω & ὑποχλοιάζω pro virore dicitur aut ex virore pallescere, pro χλοιάζειν & χλωραίνεσθαι vt antea scripsimus in Ἐγχλοιάζω. Hinc χλοιώδης & χλοώδης dicitur ex virore pallescens, & χλόος aut χλοῦς, viror aut viriditas pallescens, aut ad pallorem vergẽs, qualis est herbarum flaccescẽtium & arentium. χλοῦς ἡ χλωρότης exponitur Gal. in Exeg. apud Hip. cum pallore viriditas. Hesychio verò ὠχρίασις & ὠχρότης, pro quo χλωρὸς χλωρίασις exponitur Erotiano, & quædã exemplaria χλόος pro χλωρὸς habent. Hinc χλοηρὸς seu χλοερὸς idem quod χλωρός, ex virore pallescẽs aut ex pallore virescens. Et χλοηροῖσι, λαχάνοις, τοῖς κηπαίοις ἡδύσμασι, h.e. oleribus virẽtibus, hortensib. condimentis, exponit Gal. in Ex.

Idemq;

Idemq; χλοιοῦνται annotat Hippocratẽ ſcripſiſſe ὡς εἰ ἢ χλωραίνονται, hoc eſt cum virore palleſcunt, ex Coac. Præn. vt antea adſcripſimus. τὰ χλοιώδεα μὴ ἐπὶ χροιῇ ἐόντα, de vrinis viridantibus, aut ex viridi palleſcẽtibus, quę colorem non ſeruant, dixit Hipp. in Coac. Præn. (p.442.25.) vbi de vrinis olei coloribus, aut his quæ olei faciem habẽt intelligi poſſe diximus, quæ ex biliosi & æruginosi ſucci permixtione tales euadũt. Poſſunt etiam capi vrinæ ſimpliciter bilioſum humorem inflãmatum indicãtes, neq; tamen pro caloris modo colore reſpondentes. χλοώδεες etiã ex viridi palleſcentes dicuntur in Coac. Prænot. (p. 432.29.) (quos ἰκτεριώδεις vocat Prorrh.) (p.218. 30.) & (p.442.18) Erotian quoq; apud Hipp. χλοώδης, χλωρὸς ἢ ἰκτερώδεις exponit, ductamq; vocẽ ἀπὸ τῆς χλόης ſcribit. Vbi tamen χλοώδης χλωροὶ ἢ ἰκτερώδης potius legã ex Coac. Pręnot. quales ſunt auriginosi, flauo & pallido colore infecti, malè affecto hepate. Velut lib. 4. Epid. (p.331.8.9.) Temenei filius χλοώδης εἰς νόσον, & εἰς χεῖρας χλοώδης ſcribitur. Et rurſus (v.15.) τοῦ χλοώδεος δὲ λήγοντος ταχέως, huiuſmodi colore cito deſinente. Quod de malè affecto hepate exponit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. (p.197.39) Eſt enim vt ſcribit τὸ χλοῶδες χρῶμα, κακοπραγοῦντος ἥπατος γνώρισμα. χλοῶδες quoq; Gal. in Exeg. χλωρὸν exponit, h.e. ex virore palleſcens. Veluti lib. 4. Epid. (p.329. 20.) ἐκ ῥινῶν αἷμα χλοῶδες ἐπὶ σπληνώσεσιν, lienis inflammatione tentatis ſanguis ex virore palleſcens è narib. profluit. (Sic enim ex manu ſcriptis Regiis codicibus legimus, cùm paſſim χολῶδες legatur, vt & ſæpè χολώδεες pro χλοώδεες) χλωρὸν autẽ αἷμα decolorem ſanguinem vertit M. Tullius Tuſc. 2. ex Sophocle in Trachiniis.

Χλόασμα exponitur Galeno in Exeg. χλωρότης λαμπρὸν διαυγομένη, καὶ ἐπὶ τὸ ὑδαρῶδες ῥέπουσα. pallor cum virore, ſplendore quodam lucido nitens, & ad aqueum tendens, ex aph. 11. ſect. 2. libr. 6. Epid. Vbi οὐδὲ χλόασμα λαμπρὸν ſcribitur, & de coloris genuini & naturalis immutatione dicitur, colorem non ſplendeſcentem vertimus, quod χρῶμα exponat Gal. reliqui interpretes viriditatem non pellucidam. χλόασμα etiam à quibuſdã legi ibidem teſtatur Gal. Eſt autẽ dictio obſcura ex vocis χλωρὸν ambiguitate depẽdens.

Χλοιᾶν etiã aut χλοιάζειν dicitur virẽre aut ex virore palleſcere, velut lib. 4. Epid. (p. 332. 34) ἐχλοίασε κάρτα, admodum ex virore palluit.

Χλωρὸν ambiguæ eſt ſignificationis apud Hipp. incertũq; eſt quemnam colorem denotet. Modò nanque ex virore palleſcens, interdum etiam pallidum, luteum ac ſubpallidũ. eſt vbi quoq; viride & herbidum aut coloris herbei indicat, pro varia rei attributione, vt ex multis Galeni ſcriptis innoteſcit. Prorrh. 2. (424.18.) οὖρον παχὺ ἢ χλωρὸν dicitur, vrina craſſa & pallida, proximè ad albã accedens. vbi χλωρὸν ἀλλὰ τὸ ὠχρὸν ponitur, vrinam viridem vertit Celſus cap. 7. libr. 2. In Coac. Prænot. (p. 439.28.) ἕλκεα χλωρὸν γινόμενον damnatur, quod in Progn. (pag. 129. 19.) ὠχρὸν ſcribitur. Rurſus aphor. 13. ſect. 5. libr. 6. Epid. χλωραὶ γλῶσσαι dicuntur quæ ὠχραὶ, hoc eſt luteæ & pallidæ, hoc eſt colore bilis pallidæ infectæ, vt & Coac. Præn. (p. 430.38.) Eiuſmodi enim lingua per morborum acutorum initia eſſe ſolet, hoc eſt bilis colore tincta, deinde inualeſcẽte incẽdio inhorreſcit, & reſiccatiõe cõtrahitur ac denſatur, poſtea exaſperatur, deniq; rimis dehiſcit, & ex fuliginis aduſtione nigricat. Gal. Com. 5. in li. 6. Epid. χλωρὰς γλώσσας χολώδεας his verbis exponit: χλωρὰς οὖν γλώσσας εἴρηκεν, ὡς ἐν τῷ βίῳ συνήθως ὀνομάζουσιν ἄνθρωποι, χλωρούς τινας ἑωρακέναι φάσκοντες, οἷς ἂν ἐπὶ τὸ χολωδέστερον ἡ χρόα μεταβάλλη, τῆς ὠχρᾶς δηλονότι χολῆς. χλωρὰς itaque linguas dixit, velut in communi vitæ vſu mortales nominant, χλωροὺς ſe quoſdam vidiſſe dicẽntes, quib. ad bilioſius color mutatus fuerit, bilis videlicet pallidæ. Rurſuſq; ibid. αἱ τοίνυν χλωραὶ γλῶσσαι νῦν εἴρηνται σαφῶς, ἀλλ' αἱ ὠχραὶ, ὑπὸ τῆς ὠχρᾶς χολῆς βαπτόμεναι. χλωραὶ igitur linguæ planè dictæ ſunt, pro eo quod eſt pallidæ, pallida bile tinctæ. Sic χλωρὸν apud Hipp. pus pallidum vertit Celſus ex Progn. cap. 8. lib. 2. & fere omnes interpretes, idem quod luteum ſignificantes, quod galbum Latine dici cõtendunt. Vnde galbula auis eiuſdẽ coloris, & galbanus ſeu galbinus color, & galbana raſa apud Iuuenalem. Inde quoq; μιξόχλωρον χρῶμα, color pallidus & ex pallido mixtus vocatur, ex bilis redundantia & ſuccorũ prauitate Prorr. 2. (p. 417. 38.) Et ὑπόχλωρον ſubluteum aut ſuppallidum indicat libr. 2. περὶ γυν. (p. 268. 23.) in fluxu muliebri. ῥέει ὑπόχλωρον οἷον ἐξ ὠοῦ. fluit ſubluteum, quale ex ouo. Et (p. 267. 43.) καθαίρεται δὲ οἷον ἐξ ὠοῦ ὠμοῦ χλωρὸν ὑπόλευκον, expurgatur luteum, ſubalbidum, quale ex ouo crudo. Eaq; notione χλωρὸν δέος Homero nuncupatur χλωροποιὸς φόβος, pallidos efficiẽs timor, Il. η & θ. Gal. etiã Cõ. 2. in lib. de rat. vict. in Morb. ac. (p. 59.5) χλωρὸν ὠχρὸν eſſe his verbis teſtatur. ἀλλὰ μὴν ἢ ἐκκρεμᾶσθαι δοκεῖν τὰ σπλάγχνα τοῖς ἐνδεῶς διαιτηθεῖσι φησὶ, ἢ οὐρεῖν θερμόν τε ἢ χλωρόν. θερμὸν λέγων δηλονότι τὸ ζωπύρου θερμότερον. χλωρὸν δὲ κατὰ τὸ ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἑλλήνων ἔθος, ὃ ἐπὶ ἢ νῦν διασώζομενον. ὠχροὺς γάρ τινας ἰδόντες ἐρωτῶσι τὴν αἰτίαν δι' ἣν οὕτω γεγόνασι χλωροὶ, μηδὲν διαφέρειν ἡγούμενοι χλωρὸν εἰπεῖν ἢ ὠχρόν. ἑωρακέναι τε τὸν δέ τινα χλωρότερον ἑαυτῶ φασι, τὸν ὠχρότερον οὕτω δηλοῦντες. Quin & viſcera videri ſuſpenſa eſſe iis dicit qui parciorem cibum ſumpſerunt eoſq; tum calidam tum pallidã vrinam reddere. Calidã quidem intelligens ſolito calidiorem. Pallidam verò ex Græcorum Aſianorum more, qui etiam nunc inualuit. cùm enim pallidos quoſdã cernunt, quid cauſæ ſint rogant cur adeo ſint χλωροὶ, nihil intereſſe exiſtimantes vtrum χλωρὸν, an ὠχρὸν dicant. Et quendam ſeipſo χλωρότερον vidiſſe dicunt, quod eſt ὠχρότερον indicãtes. χλωρὸν etiam viride vt & pallidũ aut luteum ſignificat, & incertum eſt quemnam

colorem indicet. Vtriq; enim attribuitur, & plærũq; de viridi aut herbido colore effert. Etenim in Asia (vt scribit Gal. cõ. 2. in lib. 6. Ep. (p. 461.) χλωρὰ dicũtur λάχανα & δένδρα & φυτὰ, τὰ δὲ χλωρὰ, olera, arbores & stirpes, tãquam herbida & herbacei coloris. Et χλωρίζειν dicitur de pecudibus quę verno tempore herbis vescuntur. χλωρὸν & hominibus attributum de colore pallido aut subpallido effertur, & ὠχρὸν aut ὕπωχρον de viridi & herbaceo colore, quod tamen rarò contingit. Sic igitur χλωρὸν ex virore pallidum colorẽ indicat, aut ex viridi paululũ nigrescentẽ, qualis est brassicæ aut porri color, aut qualis in cadauerosa facie damnatur ab Hip. in Progn. cùm scribit, & τὸ χρῶμα & ξύμπαντος προσώπου χλωρόν. & color totius vultus ex viridi pallid⁹. vbi scribit Gal. ἡ δὲ τῆς χροίας μεταβολὴ μοχθηροτάτη μέν ἐστιν, ἡ ἐπὶ τὸ μέλαν, ὡς ἂν ἀποψυχομένου τοῦ αἵματος, ὥσπερ ὅταν ἐκτὸς ἐκχυθὲν θρομβωθῇ. μετριωτέρα δὲ ἡ ἐπὶ τὸ χλωρόν. εἰώθασι δὲ οὕτως ὀνομάζειν οἱ παλαιοὶ, ποτὲ μὲν τὸ ὠχρὸν, ἐνίοτε δὲ ὡς οἱ πολλοὶ κράμβας τε καὶ θριδακίνας καλοῦσι χλωράς, ὅπερ χρῶμα μελάντερόν ἐστιν ἐρυθροῦ, & οἷον ἀρχή τις τοῦ μελαίνεσθαί τε & πελιδνοῦσθαι, ψύξεως ἐργαζομένης αὐτὸ, καθάπερ & τὸ μέλαν. Coloris verò mutatio pessima est, quæ ad nigrũ vergit, nempe sanguine refrigerato, velut cùm foras effusus in grumos cogitur, moderatior verò, vbi advirescentẽ ex pallido colorẽ. Veteres n. assolent ita nominare interdũ pallidum, interdũ & vt vulg⁹ brassicas & lactucas χλωρὰς vocãt. Qui color rubro magis nigrescit, & est velut initiũ quoddam nigri & liuidi, frigido id efficiente, nõ secus ac nigrũ. Rursus Com. 1. in Progn. (p. 128. 23.) εἴπομεν δὲ ἔμπροσθεν ὡς τὸ χλωρὸν ἐνίοτε μὲν σημαίνει ταυτὸν τῷ ὠχρῷ, ἐνίοτε δὲ τὸ οἷον ἰῶδες τῇ χρόᾳ, καθ' ὃ σημαινόμενον εἰώθασι & κράμβας χλωρὰς λέγειν οἱ ἄνθρωποι. Diximus autẽ anteà χλωρὸν interdum pallidũ, interdũ etiã velut viride significare, ex qua significatione brassicas χλωρὰς, h. e. virides dicere solent. Idẽ quoq; Com. 2. (p. 138. 52) ἐπειδὴ δύο σημαίνει τὸ χλωρόν, ὡς & τοῦτο εἴρηται πρόσθεν κατὰ μὲν τὸ ἕτερον τῶν σημαινομένων, τὴν ὠχρὰν χολὴν παμπόλλην μεμίχθαι δηλώσει, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον τὴν ἰώδη. Quandoquidẽ χλωρὸν duo significat, vt antea dictũ est, priore quidem significatione multa bilis permixta esse indicabitur, altera verò, bilis æruginosa. Quod repetitur iisdẽ verbis Com. 1. in sent. 1. lib. 1. περὶ χυμῶν. Ac rursus ibid. (144. 22) εἴρηται πολλάκις ὅτι τὸ χλωρὸν ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ λέγειν εἰώθε, & τοῦ κεχλωμένου πρός τινος ἰώδους. Dictum est sæpius τὸ χλωρὸν de pallido dici solere, & de eo quod à nonnullis æruginosum vocatur. In Prorrh. (p. 202. 4.) στόματι χλωρὰ σηπεδονώδεα ἐπεῤῥύετο, ex ore putrida & virulenta emittebantur diximus, ἐπειδὴ (vt ibi scribit Gal.) χλωρὰ καὶ τὰ τὴν ἰώδη χροιὰν ἔχοντα καλοῦσιν, καὶ τὰ τὴν ὠχρὰν quandoquidem χλωρὰ vocantur quæ & viridẽ & pallidum habent colorem. Est autem χλωρὸν viride & color herbeus. Herbeos enim oculos dicit Plautus Curculione, hoc est, herbacei coloris & virides, quales in magna viscerum obstructione & insigni cacochymia conspiciuntur, quod est argumentum bilis. Vnde idem Menechmis, Viden' illi tu oculos virere, vt viridis exoritur color? Viridem etiam vrinam dixit Celsus Hippocratis χλωρὸν reddens, vt antea scripsimus. Inde quoq; χλωρὸν viride, non siccum, sed recens, indicat, & de leguminibus effertur, quæ nõdum sicca sunt, neque iam exactè perfecta, velut ὄσπρια χλωρὰ vocat Hippocr. libr. de rat. vict. in morb. ac. (p. 110. 44.) legumina viridia, hoc est recentia, non sicca. vbi scribit Gal. χλωρὰ μὲν οὖν λέγεται τὰ μὴ ξηρὰ, μηδὲ ἀκριβῶς ἤδη τέλεια. χλωρὰ igitur dicuntur minimè sicca, neque exactè perfecta. Sic χλωρὸν στέαρ, adeps recens dicitur libr. 1. περὶ γυν. (p. 251. 13.) Et apud Homerum χλωρὸν δέος sunt qui recentem & nouum timorem exponunt.

¶ Χνοῦς velut tomentum aut lanarum rasuram & reiectamentum significat, quo culcitræ inferciuntur, quòd ex tenera lana & molli villo fit. Lib. 1. περὶ γυν. (p. 248. 16.) μαλθακὸς ὡς χνοῦς ἐστιν, de splene aquoso, qui mollis est vt lanugo aut tomentum. Lanam aut plumam dixerũt interpretes. χνοῦς etiam aut χνόος Hesychio ξυσμὸς exponitur & τὰ λεπτὰ τῶν ἀχύρων, tenues paleæ & glumæ. Dicitur etiam eidem χνοῦς ψόφος & φθόγγος, sonus & strepitus. Quam in significationẽ accipi potest quod scribitur ab Hipp. libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 194. 7.) in phthisi, ὁ φάρυγξ χνόου πίμπλαται, fauces sono implentur, hoc est fauces strident præ siccitate. Sequitur nanq; & συρίζει ὡς διὰ καλάμου, & velut per arundinem sibilant, hoc est, velut per fistulam sibilum reddunt. Sic enim vel vt tenuibus paleis refertæ exasperantur & siccescunt.

Χόανος aut χόανον vide postea χῶνος aut χῶνος.

¶ Χοῖνιξ mensura est aridorũ Attica, continens heminas tres, siue sextarium vnum & dimidium. semodium vertit Valla apud Herodotum lib. 3. & 7. Gaza lib. 9. hist. plantarum, sextarium. Lib. 7. Epid. (p. 353. 5.) ἑσπέριον ἄρτος ὡς ἡμιχοίνικος ἐγκρυφίης. sub vesperum panis subcinericii chœnicis dimidium.

Χοιρὰς struma, est glandularum induratarum tumor, in ceruice, alis, & inguinibus, ex frigidiore & pituitosiore materia ortus, non calida, neque ad suppurationem tendens, vt scribit Paulus libr. 4. cap. 33. & lib. 6. cap. 35. & Gal. Cõm. ad aph. 26. lib. 3. Lib. quoque de Tumor. præter nat. (p. 357. 8) χοιρὰς dicitur glandularum inflammatio indurata. Interdum verò non ex humore pituitoso sed ex carne struma cõsistit, & Authori Definit. Med. χοιράς ἐστι σὰρξ ξηρὰ & δύσλυτος, struma est caro sicca quæq; ægrè soluitur. Hip. lib. περὶ ἀδένων (p. 57. 21.) strumam vult oriri ex humore pituitoso in colli glandulas irruente & inflammato. ἢν δὲ ἡ φλεγματώδης καὶ πολὺ καὶ ἀργὸν ἡ ῥοή, φλεγμαίνει δὲ & ὧδε. καὶ ἡ φλεγμονὴ στάσιμον ἐὸν ὑγρόν, χοιράδες ἐξίσχουσι. αὗται χείρους αἱ νοῦσοι τραχήλου. Si verò pituitosa & multa ac lenta fuerit fluxio, sic quoque inflammatur, inflammatioque, quòd humor stabilis

stabilis sit, strumas pessimum colli morbum generat. Etsi videtur locus corrupt[9] & asterisco notatus in codice Asulano. Posteriora enim verba sic quidam legunt: αὕτη χοίρων αἱ νόσοι τραχῆλα, vt struma colli porcorum morbus sit, vnde & scrophulæ dictæ sunt & χοιράδες, quòd id morbi genus porcis sit familiare, aut quòd numerosæ sit sobolis & prolificum velut scrofa. Ab vnico enim tumore etiam alii quandoque enascuntur. Quam nominis notationem attingit Paulus lib. 6. & Actuarius lib. 2. περὶ διαγνώσεως παθῶν cap. 37.

Χοῖρος ἢ χοίρειος porcellus, Gal. Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 111. 57.) χοῖρον ἐξαιρέτως ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τὸν μικρὸν λίαν. χοῖρον præcipuè vocant antiqui, h. e. porcellum, eum qui admodum paruus est.

Χολέρα cholera morbus, vẽtris perturbatio immodica, per quam bilis per vomitum & secessum excernitur. Cuius præcipua causa est assidua alimentorum cruditas, vt scribit Paulus cap. 39. lib. 3. χολέραι in ætate progressis ex flauá bile aph. 30. lib. 3. χολέρη duplex statuitur Hippocrati lib. de rat. vict. in morb. ac. humida & sicca. Verùm χολέρη simpliciter dicta choleram humidam indicat, quæ fit ab acribus, serosis & biliosis humoribus, qui ex acrium ciborum corruptione generantur. Sic enim αἴγεια κρέα χολέρην ποιέειν scribit Hippocr. (p. 111. 38.) carnes caprinas choleram gignere. Et rursus ibid. (v. 53.) porcinas carnes χολώδεις esse scribit, hoc est, vt exponit Galen. χολέρας ποιητικάς, ob eam quam habent acrimoniam. Choleram nanq; gignunt humida & acria alimenta, quæ statim corrumpuntur, acresq; succos pariunt, qui vellicant & mordent viscerum ora quæ ad ventriculũ pertinent, itaq; fluxionem ex toto corpore irritant, qua biliosa & acria vomitu & deiectione educũtur, vt ibid. scribit Gal. in Com. Cholera verò sicca dicitur, quæ fit ex spiritu flatuoso & acri in vẽtriculo collecto, qui neruosa corpora quæ sunt circa ventriculum intercipit, vellicat & extendit. Vnde fit quædã imago choleræ humidæ. Eam sic ibidem describit Hippocr. (p. 112. 19.) χολέρης δὲ ξηρῆς ἡ γαστὴρ πεφύσηται, καὶ ψόφοι ἔνεισι, καὶ ὀδύνη πλευρέων, καὶ ὀσφύος. διαχωρέει δὲ οὐδὲν κάτω, ἀλλ᾽ ἀπεστέγνωται. In cholera sicca inflatur venter & strepitus insunt, & laterum dolor ac lumborum. Nihil autem per aluum secedit, sed adstringitur. Cuius etiam paulò priùs ibid. meminit (pag. 112. 9.) cùm propter silphii flatuosam & acrem alimoniam choleram siccam fieri scribit. Atque ibi Gal. optimè vtriusq; choleræ differentiam statuit, his verbis: τὴν ἁπλῶς ὀνομαζομένην ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων χολέραν, ὑγρότητι διορίζει τῆς ξηρᾶς χολέρας. ὀνόματι δὲ κοινῷ κατ᾽ ἀμφοῖν κέχρηται, πρὸς τὸν τῆς γενέσεως τρόπον ἀποβλέπων ὄντα κοινόν. ὡς γὰρ ὑγρὴ χολέρα γίνεται δριμέων χυμῶν ἐκ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἐδηδεσμένων γεννηθέντων, οὕτω ἡ ξηρὰ πνεύματος φυσώδους δριμέος. διὸ καὶ τὰ πλησιάζοντα τῇ γαστρὶ νευρώδη σώματα δακνόμενά τε καὶ τεινόμενα, πόνον ποιεῖ. Choleram hominibus simpliciter dictam ab arida per humiditatem distinguit. In vtraq; autem communi nomine est vsus, communem generationis modum spectãs. Quemadmodum n. cholera humida ex acribus oritur humoribus, qui ex eduliorũ corruptione originem sumpserunt, sic arida ex spiritu flatuoso acri. Ideoq; proxima ventri neruosa corpora vbi mordentur & distenduntur dolorem faciunt. Τὰ χολερικὰ πάθεα dicuntur Hip. lib. 5. Epid. (p. 341. 6.) & τὰ χολερικὰ simpliciter ibid. (vers. 8. & 34.) & lib. 7. Epid. (p. 362. 13. & p. 363. 16.) Cholericæ affectiones aut cholera morbus, cui[9] ibid. causæ explicãtur, & elegãs describitur exẽplum. Cholerã etiã vocat Celsus cap. 11. lib. 4. & cap. 1. lib. 2. ex aph. 30. lib. 3. χολέρα etiã inde apud Hip. pro critica aut effusa vẽtris pturbatione sumit, ex qua biliosa vomitu & secessu refunduntur, velut lib. περὶ ἐνυπνίων (p. 109. 35.) & Coac. Præn. (p. 427. 11.) τὰ λειπυρικὰ μὴ χολέρας ἐπιγενομένης οὐ λύεται. Febres lipyriæ non nisi per choleram effusa bile soluuntur. Rursus ibid. (p. 441. 6.) χολερώδεα τρόπον παραλγήσασαι πρὸ τοῦ τόκου, quæ ante partum in speciem choleræ morbi affliguntur, hoc est, quæ immodica ventris perturbatione, bilem per vomitum & secessum excernente, velut in cholera morbo, conflictantur.

Χολὴ bilem significat, ac præcipuè flauam & pallidam apud Hippocratem, cùm sine addito ponitur, vt multis locis testatur Galenus, velut Comment. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 72. vers. 48.) εἰθισμένοι γὰρ τοῖς ἰατροῖς χολὴν μὲν ἁπλῶς ὀνομάζειν τὴν ὠχρὰν τε καὶ ξανθήν. τὴν μέλαιναν δὲ χολὴν, ὅλον τοῦτο λέγειν, οὐχ ἁπλῶς χολήν. Solent enim Medici bilem quidem simpliciter tum pallidam, tum flauam appellare. Bilem autem atram hoc totum dicere, nõ simpliciter bilem. Et rursus Com. 4. (pag. 88. 46.) ὅτι δ᾽ ὅταν εἴποι τις ἁπλῶς χολὴν, ἡ πικρὰ δηλοῦται, προείρηται. Dictum autem est antea bilem simpliciter dictam amaram indicare. Ac rursus Com. ad aph. 32. lib. 7. τὸ μὲν χολῶδες ἀεὶ ὀξείας ἐργάζεται νόσους. εἴρηται γὰρ ἡμῖν ὅτι τὸ πικρόχολον χυμὸν οὕτως ὀνομάζειν ἔθος ἐστὶ τοῖς παλαιοῖς ἰατροῖς, ὡς τόν γε μελαγχολικὸν ἀεὶ μετὰ προσθήκης λέγουσιν, οὐχ ἁπλῶς χολὴν ὡς τὴν ξανθήν, ἀλλὰ μέλαιναν χολήν. Bilis quidem perpetuò acutorum morborũ causa est. Dictum nanque à nobis est quòd biliosum humorẽ hoc nomine veteres Medici donare consueuere, non secus ac melancholicum humorem semper cum addito, nõ simpliciter bilem, velut flauam, sed atram bilem proferunt. Et Comment. 1. in lib. de Nat. humana (pagina 12. versiculo 47.) τῶν δὲ κατὰ μέρος ἐν αὐτῇ προσῶν μὴ ἐπισημήνασθαι προσήκει τὸ κοινὸν οὐ μόνον ἰατρῶν ἔθος, ἀλλὰ καὶ πάντων Ἑλλήνων ὀνομαζόντων χολὴν ἄνευ προσθήκης, ὅταν τὴν ὠχρὰν ἢ τὴν ξανθὴν δηλῶσαι βουληθῶσιν· ὅτι δὲ ταῦτα ἄμφω ὀνόματα καθ᾽ ἓν εἶδος χυμοῦ λέγεται διαφέροντα ὑγρότητι καὶ ξηρότητι, μικρὸν ἔμπροσθεν εἴρηταί μοι. τὰς δὲ ἄλλας ἁπάσας χολὰς, μετὰ προσθήκης ὀνομάζουσιν ἰώδη καλοῦντες, ἢ μέλαιναν, ἢ ἐρυθρὰν, ἢ πρασοειδῆ. Quòd autem attinet ad singula orationis capita, primùm

quidem non solùm medicorum verumetiam Græcorum omnium commune institutum indicandum est, qui bilem sine addito nominant, quam pallidam aut flauam indicare volunt. Ista enim ambo nomina de vna humoris specie vsurpari humiditate & siccitate differente, paulò antea dictum est. Reliquas verò omnes biles cum addito nominant, æruginosam, aut atram, aut rubram, aut prasinam appellantes. Rursusq; ibidem (p. 13. 18.) κἀνταῦθα πάλιν σαφῶς ἐδήλωσε τὸ ἔθος τῶν ἑλλήνων, χολὴν μὲν ὀνομαζόντων πολλάκις ἄνευ προσθήκης τὴν ξανθὴν, τὴν μέλαιναν δὲ μετὰ προσθήκης ἀεί. Et hîc rursum communem Græcorum vsum manifestè indicauit, bilem quidem flauam sæpe sine addito appellantium, atram verò semper cum addito. Et libr. de Tumor præter naturam (p. 355. 59.) νενίκηκε γὰρ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως τὸ τῶν ἰατρῶν ἔθος ἄν τε χολὴν ὀνομάσωμεν ἁπλῶς, ἄν τε χολώδη χυμὸν, ἀκούειν ἡμᾶς τὴν ὠχρὰν καὶ πικρὰν, οὐ τὴν ὀξεῖαν καὶ μέλαιναν. ἐκείνην γὰρ ἀεὶ μετὰ προσθήκης ὀνομάζουσι. συνάπτοντες τῇ προσηγορίᾳ τοῦ χυμοῦ τὴν χρόαν. Obtinuit enim nescio quo modo medicorum consuetudo, vt siue bilem simpliciter, siue biliosum humorem nominemus, pallidam & amaram inaudiamus, non acidam aut atram. Illam enim semper cum adiunctione nominant, humoris appellationi colorem connectentes. Id etiam fusioribus verbis aperit Com. 5. in lib. 6. Epid. (pag. 513. vers. 25.) vbi & varias bilis species enumerat. χλωρὰς οὖν γλώσσας εἴρηκεν, ὡς ἐν τῷ βίῳ συνήθως ὀνομάζουσιν ἄνθρωποι, χλωρούς τινας ἑωρακέναι φάσκοντες, οἷς ἂν ἐπὶ τὸ χολωδέστερον ἡ χρόα μεταβάλλῃ, τῆς ὠχρᾶς δηλονότι χολῆς. ταύτην γὰρ ἁπλῶς ὀνομάζουσιν, οὐχ ὥσπερ τὰς ἄλλας μετὰ προσθήκης, ἤτοι μέλαιναν, ἢ ἰώδη καλοῦντες, ἢ ἐρυθρὰν, ἢ ξανθὴν, ἢ λεκυθώδη. ἐγγυτάτω μὲν οὖν ἐστὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν τῇ γένους ἡ ξανθὴ χολὴ τῇ ὠχρᾷ. λέγουσι δὲ τοὐπίπαν ἄνευ τοῦ προσθεῖναι τὸ ὠχρὰν, ἁπλῶς οὕτως χολὴν ἐμημεκέναι τὸν ἄνθρωπον. ἐπὶ δὲ τῆς ξανθῆς σπανίως ἐστὶν εὑρεῖν ἁπλῶς τινα λέγοντα. προστιθέασι γὰρ εὐθέως αὐτῇ τὸ τοῦ χρώματος ὄνομα, ξανθὴν χολὴν ἐμημεκέναι τὸν δεῖνα λέγοντες ἢ ἄκρατον χολήν. ἰώδη δὲ καὶ μέλαιναν χολὴν, οὔτ᾽ ἰατρός τις, οὔτ᾽ ἰδιώτης ὠνόμασεν ἄνευ προσθήκης, ὥσπερ οὐδὲ ἰσατώδη, καὶ πρασοειδῆ, καὶ λεκυθώδη. καὶ γὰρ ταῦτα χολῶν ὀνόματα εἰσιν ὑπό τινων ἰατρῶν εἰρημένα παρωνύμως ταῖς χρόαις ἃς ἔχουσιν. οὕτως δὲ καὶ τὴν ἐρυθρὰν χολὴν ὀνομάζουσιν αἵματος οὖσαν ὀρρόν. ἡ δὲ λεκυθώδης τῆς ξανθῆς παχυνθείσης γίνεται χολῆς, καθάπερ ἡ ὠχρὰ προσλαβούσης ὑδατώδη τινα οὐσίαν. χλωρὰς itaque linguas dixit, vt in communi vitæ vsu mortales nominant, χλωροὺς se quosdam vidisse dicentes, quibus ad biliosius color mutatus fuerit, bilis videlicet pallidæ. Hanc enim simpliciter nominant, non vt cæteras cum adiectione, aut atram, aut eruginosam, aut rubram, aut flauam, aut vitellinam appellantes. flaua siquidem bilis proxima pallidę est eiusdemq; ferè generis. Dicunt autem plærunq; non adiicientes pallidam, ita absolutè hominē bilem vomitione reiecisse. Verùm de flaua rarò quispiam absolutè protulisse inuenitur. Cōfestim enim ei coloris nomen apponunt, flauam bilem quempiam vomuisse dicentes, vel meram bilē. Æruginosam verò & atram bilem, neq; Medicus, neq; vulgaris quispiā sine adiunctione nominauit, velut neq; glasteā, neq; porraceam, neq; vitellinam. Nam hæc bilis nomina à quibusdā Medicis ex colorū quos habent nomine sunt deducta. Sic verò & rubram bilem vocant, quæ sanguinis serum est. Sed vitellina fit bile flaua incrassata, vt pallida ex eadem aqueam quandā substantiam accipiente. Huius verò bilis generatio est ex eo quod in alimento pingue est, dulce ac iucundum, vt satis indicat Hipp. aph. 13. sect. 5. lib. 6. Epid. τὸ δὲ χολῶδες ἀπὸ πίονος, biliosum verò ex pingui, & aph. 3. sect. 6. lib. eiusdem, & nos ex Galeno in dictione πίον satis ostendimus. Indeq; χολῶδες & χολώδη simpliciter de bile flaua aut pallida effert Hipp. vt scribit Gal. Com. 4. in lib. 6. Epid. (p. 492. 46.) λέλεκται δὲ ἤδη πολλάκις ὡς ὅταν ἁπλῶς εἴπῃ χολώδη, τὴν ὠχρὰν τε καὶ ξανθὴν ὀνομαζομένην σημαίνει χολὴν, ἐκ πλείονος τῶν ἄλλων χολῶν τὴν χρόαν προσγράφει. καὶ γὰρ ἰώδης ἐμεῖται χολὴ καὶ ὑπέρυθρος καὶ μέλαινα καὶ ὀρφνώδης. Dictum autem est iam sæpius, cùm biliosum simpliciter dicit, eum pallidam & flauam bilem dictam significare, quatenus ex abundanti in aliis bilis generibus colorē adscribit. Nempe & æruginosa bilis vomitu, & subrubra, & atra, & obscura reiicitur. Sic rursus Com. 2. in libr. 3. Epid. (p. 416. 38.) ὡς δὲ ἄν τις εἰκάσειε χολώδη διαχώρησιν ἄκρατον, τὸ πᾶσιν ἤδει ξανθὰ καὶ τὴν χρόαν ἢ πυῤῥά. τὰ γὰρ ἰώδη καὶ μέλανα μετὰ τοῦ προσθεῖναι τὴν χρόαν ἔθος ἐστὶ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἰατροῖς, καὶ ἡμεῖς εἰώθαμεν ἄνευ προσθήκης χολώδη διαχώρησιν τινὰ λέγειν, ἐπὶ τῇ χολῇ ξανθῇ τοιαύτῃ λέξει χρώμενοι. ἐπὶ δὲ τῆς ἰώδους, ἢ μελαίνης, ἢ τινος ἑτέρας χολῆς οὐ λέγομεν ἁπλῶς χολώδη, τίθεμεν δὲ αὐτοῖς τὴν ἀπὸ τῆς χρόας διάκρισιν αὐτοῖς, καὶ τοῦτό γ᾽ ἐν ἅπασι τὸ ἔθος ὑπῆρξε διὰ τὸ συνεχῶς μὲν ἐμεῖσθαί τε καὶ διαχωρεῖσθαι τὴν ὠχράν τε καὶ ξανθὴν χολὴν, οὐ μόνοις τοῖς νοσοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι, σπανίως δὲ τὰς ἄλλας, καὶ μόνον ἐπὶ τῶν νοσώδη διάθεσιν ἐχόντων. Vero aūt est simile eam deiecisse biliosa syncera, h. e. vel flaua colore, vel rufa. Nam æruginosa & nigra adiecto colore proferre, & huic, & aliis Medicis solenne est. Et nos quoque citra adiunctionem solemus dicere biliosa quendam deiicere, de flaua bile eam dictionē vsurpantes. Excrementa verò æruginosæ, vel atræ, vel alterius bilis, non dicimus simpliciter biliosa, verum ipsis coloris discrimē addim⁹. Et hæc in omnib. cōsuetudo inualuit, ꝙ bilis tū pallida tum flaua assiduè vomitione & deiectione reddatur, nō solùm ægrotantib. sed & bene valētibus, rarò verò aliæ, atq; his tantū qui morboso aliquo tenētur affectu. Sic quoq; χολὴ ξανθὴ, πικρότης dicitur Hipp. h. e. amaritudo aut amar⁹ aliquis humor, lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρ. (p. 10. 24.) & febres omnes ex bile fieri lib. 4. de morb. & lib. 2. de nat. hu. & aph. 42. li. 7. vbi putridas omnes febres comprehēdit. Χολὴ etiam simpliciter bilis fluxio sæpius dicitur Hipp. lib. de loc. in homine (p. 67. 46.) pro

pro ea fluxione in vniuersum quæ fit ab humore tenui in aliq̃ partem decũbente, eáq; ob causam facilè fluente. Eamq; dictionis vim sæpe toto eo libro retinet, vt (p.66.23. & 35.) & (p.68.12.) ὡς τὰ πολλὰ ἔμπυοι γίνονται, ὅταν ῥεῦμα ἐς τὸ αὐτὸ ὥσπερ ἐν τῇσι χολῇσιν γένηται. ἀλλὰ τῇσι μὲν χολῇσι πολὺ ἀπορρέει. Suppurati vt plurimùm fiunt cùm fluxus in eundẽ locum velut in bilis fluxionibus concedit. Verùm in bilis quidẽ fluxionib. multum defluit. Bilẽ & biliosos vertunt interpretes. Significare autem videtur suppurationẽ fieri multa fluxione in eundem locum, vt thoracem aut pulmones concedente, non secus ac in bilis effluxionibus contingit. Vbi χολαὶ vocantur bilis fluxiones, cum in vtrũq; thoracis latus incubuerint, vnde peripneumoniam contrahi vult, vel pleuritidẽ cùm in alterutrum latus bilis fluxerit. Varias autem bilis species ex Galeno amplissimè describit & explicat Gorrhæus.

Χολὴ μέλαινα bilis atra, ferè semper cum additione dicta, duplicem habet ortũ, vnum ex sanguine crassiore & veluti limo, & propriè humor melancholicus dicitur, alterum ex bile flaua superassata, & omnium est deterrima. Quod etiam multis locis testatur Gal. vt Com.6. in lib.6. Epid. (p.520.54.) ἐμάθετε γὰρ τὴν γένεσιν αὐτῆς εἶναι διττήν, ἔκ τε τοῦ πάχους αἵματος, καὶ τῆς ξανθῆς ὑπεροπτηθείσης. Ipsius enim ortũ duplicem esse didicistis, & ex crasso sanguine, & flaua superassata bile. Et Com. ad aph.22 lib.3. ἡ μέλαινα χολὴ διττὴν ἔχει τὴν γένεσιν, ἐκ μὲν τῆς ξανθῆς ὑπεροπτηθείσης τὴν ἑτέραν, ἐκ δὲ τοῦ πάχους αἵματος τὴν ἑτέραν. Bilis atra geminum ortum obtinet, vnũ ex superassata flaua bile, ex sanguine verò crasso alterum. Et Com. in libr. de rat. vict. in morb. ac. (p.61.31.) ἐπειδὴ τοῦ μὲν αἵματος ἐν αὐτοῖς θερμανθέντος ἐπὶ πλέον, ἡ ξανθὴ γίνεται χολή, τούτου δὲ αὖ κατοπτηθέντος, ἢ καὶ τοῦ πάχους αἵματος, ἡ μέλαινα. Quandoquidem sanguine in se plus ęquo calefacto flaua bilis generatur, eodem verò superassato, aut etiam crasso existente sanguine, atra. Ac rursus Com. ad aph.53. lib.6. μεμνῆσθαι γὰρ χρὴ τῶν περὶ τῆς μελαίνης χολῆς ἐν ἄλλοις διωρισμένων, ὡς ἡ μὲν ὑπεροπτηθείσης γίνεται τῆς ξανθῆς χολῆς, ἥπερ δὴ καὶ χαλεπωτάτη παντοίως ἐστίν. ἡ δὲ ἐκ τοῦ αἵματος, ὡς ἂν εἴποι τις ἰλύος καὶ τρυγός, παχυτέρα μὲν ἐκείνη τῇ συστάσει, πολὺ δὲ ἀπολειπομένη τῆς μοχθηρᾶς τῆς ποιότητος. εἴρηται δὲ καὶ ὅτι τὴν οἷον τρύγα τοῦ αἵματος ἀκριβολογούμενοι μέν, οὐδέπω μέλαιναν χολὴν ὀνομάζομεν, ἀλλὰ μελαγχολικὸν χυμόν. καταχρώμενοι δὲ τοῖς ὀνόμασι καὶ μέλαιναν ἔσθ᾽ ὅτε καλοῦμεν, ἐπειδὴ μικρὸν ὕστερον ἔσεσθαι μέλλει μέλαινα, μὴ φθασάντων κενῶσαι. Ad memoriam enim reuocare oportet q̃ in aliis scriptis nostris de atra bile sunt definita, nẽpe quòd quędã ex flaua bile superassata fiat, quæ omniũ est deterrima: alia verò ex sanguinis vt ita dicã cœno & fœce, quæ quidem crassiore quàm illa est substantia, sed multũ à qualitatis malignitate recedit. Dictũ quoq; est bilem quæ veluti fœx est sanguinis, si exactè loqui velimus, nondum nos atram bilẽ, sed humorem melancholicum vocare. Nominibus tamen abutentes interdum et atram vocare, qñqdẽ nisi prius vacuetur, non ita multo post atra sit euasura. De ea verò dilertè ac velut ex professo scripsit Gal. lib. de atra bile & lib. de fac. nat. quę omnia scitèr & aptè collegit Gorrhæ⁹.

Χολήγου Gal. exponit χολῆς ἀγωγόν, h.e. bilem ducens, quòd de medicamento bilẽ educente dici videtur, vt χολαγόν, χολῆς ἀγωγὸν exponit Erot. quod legitur lib.1. περὶ γυν. (240.33.) ταύτην φάρμακον πίσαι χολαγόν. huic medicamentum, bilem ducens propinato. Lib. de loc. in homine (p.70.18.) χολαγωγικὸν dicitur. φάρμακον πίσαι χολαγωγικόν, medicamentum bilem educens potu exhibendum. χολαγὰ φάρμακα etiam dicuntur ibidem (v.38.)

Χόνδρος granum significat, & de alica Latinis dicitur, quam etiam granum vocat Plinius cap.11. lib.18. & ex zea fieri scribit. Sic autẽ dici videtur quòd in grumos ac grana cogatur, dum ex zea tritici seu frumenti specie paratur. Est enim χόνδρος id quòd ex zea decorticata & in grana plura contusa, leguminis loco cum iusculis coctum editur, celeberrimum & valde tritũ in omnib. morbis apud antiquos alimentũ. Ac videntur χόνδρος & πτισάνη generalia fuisse apud veteres omniũ frugum siccatarum, decorticatarum, & in grumos tusarũ nomina. Quod autẽ χόνδρος alicam Latinorum indicet, quidq; eo nomine veteres intellexerint, sitne etiam res factitia an natiua aliqua seminis species, aptissimè disserit Gorrhæus & Cornarius Com. in lib.2. περὶ γυν. χόνδρου Hippocratis tempore num vsurpatũ fuerit dubitasse quosdã apparet ex Gal. Cõ.1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.43.42.) qui tamen Hippocrati cognitum χόνδρον ex lib. περὶ διαίτης ὑγιεινῆς esse scribit. Qui locus legitur lib.2. περὶ διαίτης (p.92. 40) Cuius etiam meminisse videtur lib. περὶ παθῶν (p.187.4.) ἐὰν δέ τι διδόναι θέλῃς κομιδῆς ἕνεκα, διδόναι χόνδρον, ἢ πτισάνην πυρίνην. ταῦτα γὰρ τῶν ῥοφημάτων τὰ ἰσχυρότερα. Quòd si refectionis gratia quid exhibere velis, alicã aut prissanam triticeã exhibeto. Sunt enim valentiores hæ sorbitiones. Nempe his verbis alica integra designatur, quæ & χονδροπτισάνη dicebatur & πτισάνη πυρίνη Diocli & Philotimo, vt scribit Gal. li.1. de alim. fac. Nã quę ἄλευρα χονδρώδη dicuntur lib. περὶ γυν. φυσ. (p. 229.31.) ea farinã crassiorẽ & in grumos collectã & crassius subactã, velut alicæ similẽ, aut in grana coactã, significant, quę ἄλευρα χονδρότερα eadẽ in re dicuntur lib.2. περὶ γυν. (pág. 285.37.) & de erui aut lentis farina ad fotus adhibita efferuntur.

Χόνδρος λιβάνου etiam thuris mica seu granum dicitur, quod Dioscor. omnesq; Græci Medici thuris mannam vocarunt. Sic Pl. lib.29. cap.6. thuris mannam vnam dicit in Echio medicamento ad suffusiones, quòd Marcellus Empiricus thuris granum vnum, idem medicamentum referens, appellauit, χόνδρον λιβάνου ἕνα. Eo in lacte macerato ad externæ partis auriculæ dolorem vtitur Archigenes apud Gal. lib.3. κατὰ τόπ. (p.191.24.)

Χόνδρος etiam in genere chartilago dicitur, verùm præcipuè eo nomine illā cōprehendit Hipp. quę ad costas spurias adnascitur, estq; ad cauū pectoris, sub qua os ventriculi delitescit, & ξιφοειδὴς nominatur. Libr. 7. Epid. (p.352.48) μέσον δὲ ὀμφαλὸν καὶ χόνδρον κατὰ ταύτην τὴν καταφορὴν ἁπτομένῳ τῇ χειρί. Quòd si quis medium vmbilicum attigisset, & manum ad chartilaginem illam in pectoris cauo, sub qua os ventriculi delitescit, deduxisset. Etsi illic χονάρν habent omnia exemplaria, pro χόνδρου vitiosè vt satis patet. Caluus tamen ventrem vertit, vt χόναρον pro abdomine & epigastrio sumpsisse videat. Rursus Prorrh. 2.(p.416.30) de pectore laudabili. καὶ ὁ χόνδρος αὐτοῦ μικρὸς ἔστω καὶ σεσαρκωμένος ἰσχυρῶς. cuiusque chartilago exigua & admodum carnosa sit. Isagoges quoq; author hanc chartilaginem χόνδρον proprio quodam nomine vocat (p. 376.23.) & totum locum στέρνον. τὸ δὲ μεταξὺ τῶν πλευρῶν, στῆθος, καὶ τὸ μεσαίτατον αὐτοῦ στέρνον, μέχρι τοῦ χόνδρου, ὑφ' ὃν τὸ στόμα τῆς κοιλίας. Etsi eo nomine etiam hypochondria capi possunt, quibus viscera continentur.

Χορδαψὸς est intestini tenuioris morbus, voluulus antiquis dictus, vt scribit Gal. cap. 2. libr. 6. de loc. aff. quòd tumor aliquis eminet in tenuium intestinorum parte, vt videatur intestinum ad chordæ similitudinem conuolutum. fit autem vel ab inflammatione vel aridi stercoris obstructione, vnde tensio in intestino chordam referens sentitur, si quis loco dolenti manum admoueat, & tactui durities succumbit. Nomen igitur sumpsisse videtur Galeno ἀπὸ τῆς χορδῆς ἅπτεσθαι. Verùm Aretæo longè alia est notatio, cùm cap. 6. libr. 2. de caus. & sign. ac. morb. χορδαψὸν voluuli speciem facit, vbi præter tormina, intestinorum cōpressio & remollitio, cum imi ventris tensione accessit, & χορδαψὸν tanq̃ χορδῆς ἕψησιν, h.e. intestinorum emollitionem dici vult, his verbis: κἢν πρὸς τοῖς στρόφοις δὲ καὶ πίεσις, καὶ μάλθαξις τῶν ἐντέρων ἔῃ, καὶ πολὺ τὸ ὑπογάστριον ὑψηλὸν, χορδαψὸς τὸ τοιοῦτόν ἐστι. οὔνομα δὲ ἕψησις μὲν γὰρ ἡ μάλθαξις. χορδὴ δὲ ἐντέρων ἐπώνυμον. καὶ γὰρ καὶ ἐπιχορδίδα τὸ μεσεντέριον ἐκίκλησκον οἱ πάλαι, τὰ μεσηγὺ νεῦρα, καὶ τὰ ἀγγεῖα, καὶ τοὺς ὑμένας τοὺς ὀχῆας τῶν ἐντέρων. Quòd si præter tormina, intestinorum pressus & emollitio adfuerit, multumq; imus venter emineat, is iam Chordapsi nomen acquirit. Elixatio nanq; emollitionem significat, & chordæ intestina dicuntur. Veteres enim lactes epichordida nominarūt, medios scilicet neruos & vasa, membranasq; intestinorū fulcra ac stabilimenta. Hanc nominis notationem secutus est Archigenes apud Aëtium cap.27. lib.1. Tetrab.3. & Chordapsum veteribus dictum vult velut intestinorum emollitionem. Diocles Carystius apud Celsum ca.13. lib.4. tenuioris intestini morbum χορδαψὸν, plenioris εἰλεὸν nominauit. Trallianus initio lib.9. χορδαψὸν εἰλεὸν dictum esse vult. Hesychio quoq; χορδαψὸς πάθος ἐντέρων exponitur. χορδαὶ autē καὶ χορδεύματα καλοῦνται τὰ ἔντερα vt scribit Aristoph. interpres ἐν ἱππεῦσι (p.206.) Vnde plenioris intestini morbum χόρδιον dici apud Celsum scribere oportet, non χόρδιον vt legunt omnia exemplaria, aut κόρδιον. Aurelianus cap.17. libr. 3. acut. Chordapson intestinorum tormentū vocari scribit, ꝙ non aliter quàm chordę intestina tendantur. Nā veteres Gręci intestina chordas appellarunt. Quinetiā testatur Hipp. Praxagoram, Euryphontē Gnidium, hoc nomen commune vocabulū tormento posuisse. In Coac. Præn. (440.19.) μὴ σύμφυτος χορδαψὸς dicitur, tenuioris intestini morb. nō à natura insitus.

χορηγία munus est choragi, sed ꝓ quauis elargitiōe aut suppeditatione ponitur, & exponitur Hesychio δόσις, & χορηγεῖ, παρέχει, δίδωσιν. χορηγίην apparatū medicum, opem medicam vocat Hipp. ἐν παραγγελίαις (p.17.47.) & metaphora à scenico apparatu ducta, omnia remedia quæ ad opem & operā medicam spectant cōprehēdit. ἢν δὲ καιρὸς εἴη χορηγίης, ξένῳ τε ἐόντι καὶ ἀπορέοντι, μάλιστα ἐπαρκέειν πᾶσι τοιουτέοισιν. Quòd si occasio suppeditandæ opis se obtulerit tum peregrino tum egeno, hisce præcipuè opem ferre oportet.

Χορίον, ἢ χόριον, ἢ χωρίον, ꝓpriè dicitur prima illa & extima membrana quæ fœtū ambit, vtero proxima est & adhærescit, siue ꝙ circuli & coronę instar fœtū ambiat (vnde χόριον dicitur) siue quod fœtus receptaculū sit eumq; cōtineat, vnde Latinis locorū nomē meret, & χωρίον Græcis nuncupatur. Gal. Com. ad aph.35. & 49. lib.5. χόρια aut χωρία Græcis q̃ ὕστερα dicuntur significare scribit. locos & secundas vocat Latini, quibus omnes mēbranæ fœtū cōplectentes cōtinentur. Eam autem Græcorū nominum notationē Latini retinuerunt, cùm secundarū nomen indiderunt, siue quòd secundæ à fœtu oriantur, siue quòd post fœtū excernantur, vt & locorū, ꝙ eum contineant & recipiant. De eo sic scribit Author Definit. Med. (p.402.27) πρῶτον συνίσταται τοῦ ἐμβρύου τὸ χόριον, εἶτα τὰ λοιπά. τὸ χόριον μὲν συνέστηκεν ἐκ δύο φλεβῶν καὶ δύο ἀρτηριῶν, καὶ πέμπτης τοῦ καλουμένου οὐράχου, ἤτοι ἐπειδὴ χώρημά ἐστι τοῦ ἐμβρύου, οἱονεὶ χωρίον, ἢ ἐπειδὴ χορηγεῖ τὴν τροφὴν αὐτῷ. In primis efficitur secūda, tum reliqua. Ipsa autē secunda ex duabus venis & duabus arteriis, & quinto quod vrachum vocant, cōstituta est. Appellatur autē χόριον, seu quod sit fœtus χώρημα, h.e. conceptaculum, seu ꝙ ei χορηγεῖ, hoc est suppeditat alimentū. χωρίον sæpius scribitur Hipp. li. περὶ φύσ. παιδίου. χόρια etiam intestina dici videntur, Chorias Latinè dixit Plautus Curculione, pro intestinis aut interaneis. Radices cordis pereunt, choriæ omnes dolent.

¶ Χρῆμα idem quod πρᾶγμα, rem significat, vt lib. de aëre, loc. & aq. (pag.454.29.) τὰ μὲν τοιαῦτα ὕδατα νομίζω μοχθηρὰ εἶναι πρὸς ἅπαν χρῆμα. has quidem aquas ad omnem rem improbas esse censeo. Et rursus (p. 455. 13.) ἔνεστι δὲ ἐν πᾶσι χρήμασι, in omnibus quidem rebus inest [humidum] Et (v. 41.) πρὸς ἅπαντα χρήματα.

χρήματα, ad omnia, ad res quasuis. Rursus lib. 4. de Morb. (p.177.45.) ἁπαλὸν γὰρ καὶ ἀραιὸν χρῆμά ἐστιν ὁ πλεύμων, tenerum quid & rarum est pulmo. Et (vers.49.) ἰσχυρὸν χρῆμα ἡ κοιλίη ἐστίν, venter robusta res est. Et (vers.47.) ἡ δὲ κοιλίη ὑπὸ τοῦ φαρμάκου οὐχ ἑλκοῦται, ὅτι χρῆμα ἐστὶν ἰσχυρὸν, ὥσπερ δηλαδὴ δέρμα. Venter autem à medicamento non vlceratur, quod robustũ quiddam sit, scilicet velut corium. Aliòqui χρῆμα mira phrasi vsurpatur Ionibus de re minima aut parua aliqua particula, vt χρῆμα τοῦ ἀγκῶνος aliquam cubiti partem significat, vel minimum quid ex cubito, libr. de fract. (p. 576.14.) οὐδὲν γὰρ χρῆμα τοῦ ἀγκῶνος κάμψαι δύνανται, nulla enim ratione cubitũ flectere queunt, hoc est, ne minimum quid cubitum flectere possunt, aut nulla ex parte. Rursus in Epist. (pag.527.23.) de Æsculapio viso in somniis: εἵποντο δὲ αὐτῷ δράκοντες, χρῆμά τι ἑρπετῶν ὑπερφυές. Sequebãtur autem eum dracones, ex reptilium genere admiranda admodum magnitudine, aut supra quàm dici possit immanes.

Χρηστοὶ dicuntur vtiles, boni, qui alicui sunt vsui, & ad rem Veneream obeundam apti, quiq; rem peragunt. Libr. περὶ γονῆς (pag.28.2.) de Eunuchis: διότι καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν οἱ εὐνοῦχοι χρηστοί. Quamobrem ad Venerem obeundam inutiles aut inepti sunt eunuchi, hoc est minimè rem peragunt. Est autẽ vulgaris phrasis & qua populares vtuntur. χρηστῶς, καλῶς, bene apud Hipp. exponit Erot.

Χρυσίτης σποδὸς, cinis spumæ argenti dicitur Hippocrati & ad ocularia medicamenta adhibetur in Nothis adiectis ad lib.1. περὶ γυναικ. (p.300.23.26.36.37.) aureum cinerem à colore dixit Caluus. Est autem χρυσῖτις tertia lithargyri species apud Dioscor. Eadem χρυσίου videtur dici Hippocrati ibidem (v.36.) si modo locus mendo caret.

Χρῶμα corporis superficiem & cutem significat in qua color apparet, vt lib. περὶ ἐνυπνίων (p.107.33.) τὴν γὰρ κάθαρσιν διὰ τοῦ χρώματος ξυμφέρει ποιέεσθαι, διότι ἐν τῇ ἔξω περιφορῇ ἐστὶ τὸ βλάβος. Nam per cutim purgationem fieri confert; proptereà quòd vitium in ambitu corporis est. χρῶμα etiam colorem significat, & cutis aut corporis colorem Varino. Vt χρῶμα εὔχροον, corporis color laudabilis, libr.4. Epid. (p.332.46.) & χρῶμα νεκρῶδες, color cadauerosus, qualis moribundis, lib.5. Epid. (pag. 340.30.) χρωματίζεσθαι πτύσματα, sputa colorari, & laudabili colore tingi, in Coac. Prænot. (p.435.12.)

Χρὼς Ionibus dicitur quicquid in corpore carnosum est, quo nomine, cutis ipsa musculi, membranæ & viscera continentur. Significat etiam cutim ipsam & corporis superficiem summam in quam pustulę erumpunt, in Coac. Prenot. (p.421.8.) οἷσιν χρὼς ἐρυθραίνεται ἐξανθίσμασι, iis corporis superficies velut efflorescentibus pustulis rubescit. Galen. Comm.2. in lib. de fract. (p.542.56.) χρῶτα καλοῦσιν οἱ Ἴωνες ὅλον τὸ τοῦ σώματος ἡμῶν σαρκῶδες, ἐν ᾧ μάλιστα γένει τό τε δέρμα καὶ οἱ μύες εἰσίν, ἐφεξῆς δὲ οἱ ὑμένες, καὶ σπλάγχνα. τὸ δὲ τῶν ὀστέων γένος, οὐκ ὀνομάζουσι χρῶτα, καθάπερ οὐδὲ τοὺς χόνδρους, οὐδὲ τοὺς συνδέσμους. χρῶτα vocant Iones quicquid est in corpore carnosum, in quo genere maximè cutis & musculi, deinde viscera & membranæ continentur. At ossium genus χρῶτα non appellant, sicut neque cartilagines, neque ligamenta. Quod duobus locis Homericis probat ibidem Gal. nempe Il.ν. (v.33.) & Od.β. (v.376.) etsi sæpius apud eundem Homerum non solùm cuti subiectam carnem indicat, sed pro tota corporis compage sumitur. Idem Comm.3. in lib. de fract. (p.561.6.) ὅτι τὸ σαρκῶδες ἅπαν ὀνομάζει χρῶτα, λέλεκταί μοι καὶ πρόσθεν. Quicquid carnosum est Hippocratem χρῶτα vocare antea dictum est. Quibus in locis corpus vertunt Interpretes apud Hipp.

¶ Χυλάριον diminutiuè succatiunculam significat, & ἀντὶ τοῦ χυλοῦ sumitur apud Hippocratem à Cornario interprete libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p.205.46.) καὶ ἀπὸ χυλαρίου πίνειν, & de succo bibat, vt ptissanæ succum intelligat, qui χυλὸς simpliciter sæpe dicitur. Verùm locus fœdissimè corruptus legitur & pro χυλαρίου χαλαρίου scribitur in omnibus exemplaribus. Caluus χλιαροῦ legisse videtur, & tepidum potum accipit. χυλάριον tamen illic mihi legendum videtur & pro succatiuncula accipiẽdum, aut carnium intritarum succo, quòd postea scribatur, καὶ ξύων τὴν σάρκα ἐν οἴνῳ λευκῷ διδόναι πίνειν, ac intritam carnem ex vino albo propinato. Sic enim ξύων τρίβων significat, vt ξύε τρίβε exponit Hesych. Quem tamen locum Cornarius de sordibus à defricta carne sumptis, & ex vino albo epotis, confidenter admodum sumpsisse videtur. χυλάριον igitur ἀντὶ τοῦ χυλοῦ rectè sumi videtur. χυλὸν autem Hesychius exponit πτισάνης ὑγρὸν ἐκπίεσμα.

Χυλὸς in genere succum significat & humorem à calore incrassatum, consistentia medium inter humidum & siccum. Apud Hippocratem tamen sæpe χυλὸς simpliciter ptissanæ aut hordei succum & sorbitionem significat, quam ptissanam colatam vocant, expressam hordei substantiam continentem, non cremorem, qui est aqua hordei expressa apud Latinos, non succus ipsius substãtiæ hordei. Cui tota & integra ptissana, hoc est non colata opponitur. Lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.47.46.) τὰς δὲ πτισάνας χρὴ ἐκ βελτίστων κριθέων εἶναι, καὶ ὡς βέλτιστα ἑψῆσθαι, καὶ ἄλλως, ἢν μὴ τῷ χυλῷ μούνῳ μέλλῃς χρέεσθαι. Ptissanam autem ex optimo hordeo confici oportet, atque quàm optimè coqui, idq; præcipuè si nõ solo succo vti velis. Vbi τὸν χυλὸν ptissanam excolatam intelligit, vt ptissanæ integræ & non colatæ opponatur, quam παχεῖαν πτισάνην, & πτισάνας ἀδιηθήτους ibidem vocat (p.48. 19 & 23.) Gal. κριθώδη πτισάνην, huicq; χυλὸν opponit, & δι' ὀθονίου τὸν χυλὸν διηθέοντες διδόασι, succum linteo percolatum exhibent. Rursus ibidem (pag.49.54.) τοῖσι τε ὅλῃσι πτισάνῃσι χρεομένοισι, τοῖσί τε χυλῷ αὐτέων, tum iis qui tota

vtuntur ptisana, tum iis qui eius succo. Et (pag. 52. 34.) χρῆσθαι δὲ πρῶτον μάλιστα μὲν χυλῷ, ἔπειτα δὲ πτισάνῃ. Primum autem maximè succo vtendum, deinde etiam ptissana. Vbi πτισάνη simpliciter ὅλην πτισάνην integram & non colatam indicat, quam à succo distinguit. Et (p. 102. 50.) καὶ μελικρήτῳ πόσει καὶ χυλοῖσι περιφυλάσσειν. & aquæ mulsæ potu ptissanæq; succo cõserua. Vbi χυλοὺς πτισάνης χυλὸν exponit Galenus. Rursus ibid. (p. 107. 11.) ἔπειτα ἢν ἀσφαλὴς ἐὼν φαίνηται, οὕτω χυλοῦ ὀλίγου, καὶ λεπτοῦ τὸ πρῶτον, καὶ μέλιτι μίσγων δίδου, ἢν δὲ ἀνάγηται ῥηιδίως, & εὔπνοος ᾖ καὶ ἀνώδυνος ᾖ τὰ πλευρὰ, κατὰ σμικρὸν παχυτέρῳ τε καὶ πλείονι καὶ δὶς τῆς ἡμέρης. Deinde si in tuto esse videatur, imprimis exiguum tenuemque succum & cum melle mixtum dabis. Sin verò facilè sputum educatur & facilè spiret & doloris latere vacet, sensim crassiorem & copiosiorem bis die porriges. Quem locum Cælius Aurelianus exprimit cap. 19. libr. 2. acut. & succum tenuem & paruum, deinde etiam crassiorem & plurimum vertit. Quibus tamen in locis Interpretes cremorem non satis aptè (vt opinor) vertunt. Rursusque ibidem (pag. 96. 4.) quod scribitur, χυλὸν δὲ προσφέρειν, hoc est succum exhibere, Cælius Aurelianus succo cibare exponit, cap. 4. libr. 3. acut. Lib. 5. Epid. (pag. 337. v. 19.) χυλὸν μετὰ πῦσαι ψυχρὸν, post epotum succum frigidum, vbi ptissanæ succum intelligere videtur. Et rursus (v. 22.) καὶ αὖθις μετέπιεν χυλὸν, ac insuper ptissanæ succum ebibit. Lib. 7. Epid. (p. 352. 10.) ἐρύφησε χυλὸν, sorbitiunculam ex hordeo sumpsit, succum sorbuit. Et rursus ibidem (v. 19) χυλοὶ προσεφέροντο, prissanæ succus exhibebatur. Et iterum (p. 353. 20.) χυλοῦ ἐρύφησεν, ptissanæ sorbitionem sumpsit. Et (v. 30.) χυλοῖσιν ἐχρήσατο succo vsus est. Et (pag. 354. 40.) προσφερόντων δὲ τινων χυλὸν, vbi quidam succum exhibuissent. Et (p. 355. 49.) προσήνεγκεν αὐτῷ χυλὸν, oblatus est & ptissanæ succus, aut sorbitiuncula ex hordeo. Et (p. 359. 1.) πόμα κατεδέξατο καὶ χυλοῦ, potionem recepit & succi ptissanæ nonnihil. Et (pag. 361. 25.) χυλὸν προσεδέξατο, succum sumpsit. Lib. 2 περὶ γυναικ. (p. 274. 28.) καὶ τὸν χυλὸν ῥοφέειν, succum sorbendum præbeto. Pollux quoque cap. 9. libr. 6. χυλὸν ex Cratino pro ptissanæ succo ponit.

Χυμὸς humor, succus, & communi significato omnem humorem coctione incrassatum significat, eoq; nomine cõtinentur omnes in nobis humores seruando & nutriendo corpori idonei aut incommodi, boni siue mali, παρὰ τὸ χέεσθαι dicti, quòd veluti in nobis fundantur aut fluant, cùm in ipsorum temperie ac symmetria tota sanitatis integritas sita sit. Quod scriptis testatur fragmentum quoddam Galeno attributum in libr. de Humor. vbi aphorism. 2. sect. 2. lib. 6. Epid. exponit, his verbis: χρὴ γὰρ ἀκριβῶς τῇ κεκραμμένους ποιότητι, καὶ ἴσους ποσότητι τοὺς χυμοὺς, τῆς ὑγείας τε διαμένειν, καὶ μὴ οὔσης ἐπανελεύσονται. ὅθεν & τῆς ὀνομασίας ἔτυχον ὄντες χυμοὶ, παρὰ τὸ χέεσθαι ἅμα λεγόμενοι. Humores enim qualitate temperatos & quantitate æquatos esse oportet vt præsens sanitas persistat, atque absens redeat. Vnde & χυμοὶ, id est humores Græcam appellationem sortiti sunt παρὰ τὸ χεῖσθαι, quòd vnà veluti fundantur & fluant, aut quòd vnà veluti fusi coëant & permisceantur. Qua significatione ἀπὸ τοῦ χυλοῦ nihil differunt. Χυμὸς etiam saporem indicat & gustandi qualitatem siue facultatem. Eaque notione χυμὸς dicitur Platoni ὕδωρ ἠθημένον διὰ φυτοῦ, aqua per plantam colata, vt scribit Plutarchus Quæst. natural. quæst. 5. De quo vide Gorrhæum.

Χυτλάζηται scribit Galenus in Exeg. apud Hippocratem significare, ὡς εἰ καὶ κλύζηται ἔλεγε, ac si proluatur ac perfundatur dixisset, de farina hordei tosti crassiore. Erotianus enim ἄλφιτα χυτλάζηται ex Hippocrate adducit, additque, χύτλα γὰρ λέγονται τὰ μεθ' πολλοῦ ὕδατος καὶ ἐλαίου ἀλείμματα. Χύτλα enim dicuntur inunctiones quæ cum multa aqua & oleo fiunt. Si modo Erotiani lectio mendo caret, quæ sanè aliôqui mihi suspecta est, & pro χυτλάζηται ἄλφιτα, vereor ne legendum sit χυτλάζηται, ἀλείφηται, vt extrema ista dictio sit illius χυτλάζηται expositio, cuius rationem subdit. Est enim χυτλάζειν aut χυτλῶσαι, τὸ ἀλεῖψαι μετὰ τὸ λούσασθαι, aut μετ' ἐλαίου λούσασθαι, vt exponit Hesychius & χυτλοῦσθαι aut χυτλάζεσθαι ex aqua & oleo simul mixtis perfundi aut defricari. χύτλα exponit Hesychius, τὰ μετ' ἐλαίου καὶ ὕδατος ἀλείμματα, & τὸ ἐφ' ὕδατος ἔλαιον. Vnde χυτλῶσαι διαχέαι, ὑγρᾶναι eidem significat, quod est humectare, perfundere, & χύτλωσον ὑγρανον. Vnde χυτλάζεσθαι Galeno idem quod κλύζεσθαι quod est prolui aut perfundi, significat, vt & χυτλάζει exponit Hesychius κλυδάζεται.

Χυτρεΐδιον χύτραν, ollam exponit Galenus in Exeg. apud Hippocratem. Idemq; χυτρεΐδιον etiam χύτραν. Est autem diminutiuum & ollulam indicat, vsurpaturque Hippocrati libr. de vlcer. (p. 515. 41. & 43.) ἅλες χόνδρους ὡς ξηροτάτους ἐς χυτρεΐδιον χάλκεον ἢ κεραμεοῦν κενεὸν ἐμβάλλειν. Salis grana quàm siccissima in ollam æneam vel fictilem nouam conijcito. Et rursus, ἔπειτα ἐπιθεῖναι ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας τὸ χυτρεΐδιον. tum ollula prunis imposita. Est autem χυτρεΐδιον Hesychio μέτρον τι.

Χύτρειος etiam τὸ χυτρεῖον significat hoc est ollam, & χύτρειον χύτραν exponit Galenus apud Hippocratem in Exeg. eamque dictionem vsurpat Hippocr. libr. 2. περὶ γυναικ. (p. 271. 48) χύτρειον ὅσον δύο ἑκτέας χωρέοντα. ollam quæ duos sextarios capiat, duos sextantes, aut duas sextulas. Et rursus (pag. 272. 2.) ἐπὶ τὸν χύτρειον περιπλάσαι πηλῷ, operculum ollæ luto oblinito. Et (v. 4.) μῆκος δὲ ὅσον χωρέειν τὸν χύτρειον. ea magnitudine quæ ollam capere possit. Et (v. 6.) ὁκόταν δὲ ὁ χύτρειος ζέσῃ. Vbi olla efferbuerit. Et (v. 26.) ἕτερον τε χύτρειον κατασκευάσῃ τὸν αὐτὸν τρόπον. & aliam ollam eodem modo præparato. Et (versiculo vigesimo septimo) καὶ ἐς τὸν χύτρειον ἐμβαλεῖν, & in

ollam mittito. Sunt autem χωνεῖοι Hesychio τὰ κοῖλα τῆς γῆς δι᾽ ὧν αἱ πηγαὶ ἀνίενται.

Χωλὸς claudus, vnde χωλὴ χεὶρ, manus clauda, mancus, Prorrh. 2. (p. 413. 31.) χεῖρα χωλὴν ἕξει, mancus futurus.

Χώλωμα claudicatio dicitur inde Hippocrati & pro quauis membri deprauatione aut distortione sumitur, libr. de art. (pagina 643. versic. 40.) ἄλλα γὰρ ἄλλης τῶν χωλωμάτων δέεται ἀναλήψιος. Nam & aliæ claudicationes alium excipiendi modum postulant. Vbi scribit Galenus, καὶ κοινὸν ἐπὶ πασῶν τῶν διαστροφῶν ὄνομα νῦν εἶπε τὸ χώλωμα. χώλωμα nomen commune omnibus distortionibus nunc dixit. Inde quoque χωλόω aut χωλεύω claudum efficio. Et Galenus χωλεύσειεν, ἀνάπηρον κατά τι τῶν ἄρθρων ποιήσειεν exponit in Exegesi apud Hippocratem, hoc est mutilam aliquo articulo effecerit, aut aliquo articulo mutilauerit. Quod legitur libri primi περὶ γυναικ. (pagina ducentesima trigesima quarta, versiculo decimotertio) ἢ χωλεύσειεν, ἢ ἀκρατέα τινὰ τῶν μερέων ποιήσειεν. aut claudam reddet, aut aliquam partium impotentiam adferet.

Χωρεῖν & χωρέεσθαι est procedere, progredi, aut aliquo tendere & ferri.

Χωρεῖν πρὸς βίαν, ad vim progredi, quod est αὐξέεσθαι, augeri & incrementum capere, in his quæ adiecta sunt ad librum de natura humana (pag. 26. versic. 15.) αὐξανόμενον καὶ χωρέον τὸ σῶμα πρὸς βίαν. corpus quod augescit & ad vim progreditur, puerorum corpus quod crescit intelligitur. Sic χωρέεσθαι οὖρον dicitur Prorrh. 2. (pag. 421. 4.) de vrina quæ redditur & procedit. vrinam ferri dixit Celsus cap. 8. lib. 2. τὰ χωρέοντα sunt Hippocrati aphorism. 23. libr. 1. quæ euacuantur, non solùm deiectiones alui, sed etiam ea omnia quæ prodeunt vacuanturue è corpore, siue id fiat sponte naturæ, siue medicamentis, siue phlebotomia.

Χωεῖον vide χοεῖον antea.

Χῶνος apud Hippocratem legitur & pro infundibulo sumitur, sed χῶνος rectè legendum existimat Henricus Stephanus, vt sit idem quod χόανος, vnde per crasin χῶνος factum sit. Libri περὶ καρδίης (pagina quinquagesima quinta, versiculo secundo) ὁ γὰρ στόμαχος ὁκοῖον χῶνος, καὶ ἐκδέχεται τὸ πλῆθος καὶ ὅσα περ αἱρόμεθα. Gula nanque veluti infundibulum, & [potus] copiam, & quæcũq; expetimus, excipit. Per stomachum enim velut per infundibulum, cibus potusque in ventriculum transfunduntur. Caluus laguneulam vertit. χόανος verò aut χόανον vas fusoriũ ex argilla significat, quo fabri argentarii aut chemici in liquandis metallis vtuntur, fornacem fusoriam aut conflatoriam dicere possumus. Apud Homerum Il. σ. (versic. 470.) τὰ χόανα conflatorias fornaces significant, aut vasa lutea & argillacea, in quæ follium rostra & fistulæ immittuntur, vt excitato igne metallica materia fundatur & colliquescat. τὰ φυσώμενα ἀγγεῖα ἐν οἷς αἱ ὕλαι τήκονται exponit Eustathius. Hesychius verò χοάνοις apud Homerum χώναις exponit, & κοιλώμασιν εἰς ἃ ἐγχεῖται τὸ χωνευόμενον. Item τοῖς πηλίνοις τύποις. Ex quibus innuit sic vocari formas quasdam luteas aut argillaceas cauas, in quas velut in fornacem fusoriam metallica materies liquescit & transfunditur. Vtitur ea dictione Hippocrates libello περὶ καρδίης (pagina quinquagesima quinta, versiculo trigesimo septimo) de cordis auriculis, eas follibus, quas fabri ferrarii fornacibus fusoriis apponunt, comparans. παρέθηκεν αὐτῷ φύσας, καθάπερ τοῖσι χοάνοισιν οἱ χαλκέες. ὥστε διὰ τουτέων χρῆται τῇ πνοῇ. Huic folles apposuit, quemadmodum fornacibus fusoriis fabri assolent, per quos spiritum arriperet. Quam certè follium similitudinem etiam vsurpauit ex Hippocrate Galenus lib. 6. de vsu part. cap. 15.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

TO Ψ.

Ά'γδας εἶδος τι μύρου, exponit Galenus apud Hippocratem in Exeg. vnguenti speciem quandam. Quam expositionem etiam retinet Erotianus, cum Eupolidis testimonio, apud quem ψάδα habent exemplaria quædam. Hesychius ψαδας, ψαγδης, μύρον ποιόν exponit. Videtur autem vox esse peregrina & barbara.

Ψαθυρὸν quid significet diximus antea in ὑποψαθυρὰ διαχωρήματα.

Ψαίρειν, ἐννήχεσθαι, προσψαύειν exponit Galenus apud Hippocratem quod est innatare leuiter attingere. Vsurpatur autem libr. 2. περὶ γυναικ. (p.277.3.) & de leui vterorum motione, agitatione, & concussu à labore aut defatigatione ex partu sumitur, vnde vteros extra pudendum excidere contingit. ἡ δὲ νοῦσος λαμβάνει ὁκόταν ἐκ τόκου ἐοῦσα πονήσῃ ἢ ταλαιπωρήσῃ, ὥστε ψαίρειν τὰς ὑστέρας. Præhendit autem hic morbus cùm à partu laborarit, aut defatigata fuerit, ita vt vteri leuiter moueantur aut agitentur. Sic enim Aristoph. Schol. ἐν ὄρνισι (p.431.) διαψαίρειν ἡσυχῇ διακινεῖσθαι καὶ ψοφεῖν exponit, & Hesychius κατὰ ψαίρουσι κινοῦσι. Adeò vt leui illo concussu agitati vteri innatare videantur & pcidere, vnde vteros contactu læserit dixit Corn. Eoq; significato Galeni expositio quadrare potest. Rursus ibidem (p.268.26.) σφυγμοὶ πρὸς χεῖρας ψαίροντες dicuntur, pulsus manum leuiter attingẽtes & ferientes, de pulsu debili & deficiente, quiq; debiliter mouetur. Quem locum exponens Erot. τοὺς μὴ εὐτόνους, ἀλλ' ἐκ διαλειμμάτων ἀσθενῶς πλήσσοντας significare scribit, hoc est nõ validos, sed per interualla leuiter ferientes. Idem quoque adscribit ἀπὸ τῶν ψαιρόντων ἀρμένων dici, hoc est, à velis cùm à ventis leuiter attinguntur, nec æqualiter perflantur. Tunc enim vela interdum laxantur, interdum verò etiam implentur, quod ψαίρειν dicitur. Quam significationem attingit Sudas cùm διαψαίρουσι, διαπνέουσι, perflant, perspirant, exponit, additque ψαίρειν dici τὸ ἱστίον ὅταν ἐλαφρῶς διαπνέηται, cùm leuiter perflatur, & ψαίρειν nautis dici τὸ πνεῖν. Hesychius quoque inter alia significata ψαίρειν ῥιπίζειν indicare scribit, & τινάσσειν, σύρειν, ἀσθενῶς τι ποιεῖν. ψαίρω etiam ταχύνω Sudæ significat, quod est propero, accelero, festino, vnde ψαρὸς de equo pro ταχὺς ponitur. Qua ratione pulsus ad manum accelerantes in superiore loco vertit Cornarius, Caluus leues & salientes dixit, pro leuiter salientes.

Ψαιστὴν μᾶζαν exponit Galenus apud Hippocr. in Exeg. τὴν μέλιτι καὶ ἐλαίῳ πεφυραμένην, mazam oleo & melle subactam, ὅτι καὶ τὰ ψαιστὰ οὕτως δεύεται, quoniam & liba ψαιστὰ dicta, hoc modo subiguntur. Sunt autem τὰ ψαιστὰ Hesychio ἄλφιτα ἐλαίῳ δεδευμένα. Sudæ verò ἄλφιτα ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ δεδευμένα, ἅπερ ἐπεθυμίων τοῖς θεοῖς. farinæ oleo & vino subactæ, quas diis adolebant. Athenæo etiam libro quarto, τὰ ψαιστὰ dicuntur ἄλφιτα ἐλαίῳ ἐρραμμένα, farinæ oleo conspersæ & imbutæ. Aristoph. Schol. in Pluto (pagina octaua) scribit ψαιστὸν dici κυρίως ἄλευρον ἐλαίῳ δεδευμένον, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ πόπανον. Deduci autem videtur ψαιστὸν à ψάω vel ψαίω, & τὰ ψαιστὰ πέμματα καὶ πόπανα subaudiuntur. Dicuntur etiam τὰ ψαιστὰ πλατύματά τινα στρογγύλα, liba lata & figuræ orbicularis, quæ & ψιστὰ quibusdam dicuntur, ἀπὸ τοῦ ψέω quod λεπτύνω significat, in partes tenues comminuo & contero: quomodo & μᾶζαν ψιστὴν legunt apud Hippocratem exemplaria omnia libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (pagina centesima nonagesima octaua, versiculo vigesimo primo) etsi ψαιστὴν leg. videtur Caluus, quomodo legitur etiam ibidem (pag.207.versic.24.) μᾶζαν δὲ ψαιστὴν ὡς μάλιστα, mazam verò quàm maximè oleo & melle subactam. vbi tamen Aldus ψιστὴν legit, vt & ibidem (v.45.)

Ψαμμώδεα dicuntur arenulæ quæ in vrina subsident, vt aphorism.79.libr.4.& in his quæ adiecta sunt ad libr. de Nat. humana (pag. 27. versic. 32.) ψαμμώδεις ὑποστάσεις Galeno lib.1.de loc.aff.

τὰ Ψαύοντα τῆς καρδίας dicuntur Galeno corpora quæ cor attingunt, & sub materiæ nomine comprehenduntur, velut in visceribus pulmo, ex membranis pericardios, & quicquid prope cor thoracem intersepit. Aer etiam qui cordis integumento cõtinetur, & venæ & arteriæ quarũ oscula ad eius sinus penetrant, inter ea recensentur. lib.3.de Præsag. ex puls. (p. 143.15.) ψαύεσθαι etiam vellicari aut contrahi dicitur lib.2. περὶ γυν. (p.282 17.) (si modò vera est lectio) ἢν φλεγμαίνηται ἡ μήτρη ψαύεται. Si inflammationem senserit vterus vellicatur aut contrahitur. Caluus ἢν φλεγμαίνουσα ἡ μήτρη ψαύηται legisse videtur, si inflammatus vterus attingatur. ψαυόμενον ἁπτόμενον quod attingitur exponit Erot. apud Hippocratem quod etiam multis locis legitur, velut lib. de fract. (p. 531.12.) τὸ γε μὴν ἔμπειρον οὐδ' ἂν τὴν χεῖρα λάθοι ἐπαγομένην τὸ ἐξέχον ψαυόμενον. Neque enim peritum artificem manum admouentem os prominens contactu latere possit. Et rursus (p. 576. 17.) εὔδηλον δὲ καὶ τὸ ἄρθρον ψαυόμενον. & articulus ad contactum manifestus est. Libr. de art. (p.620.16.) ὅτι στρογγύλον αὐτῶν ἕκαστον φαίνεται ψαυόμενον. quia vnumquodque ex his rotundum ad contactum apparet. Et rursus (v. 30.) καὶ τὸ χωρίον κενὸν καὶ μαλθακὸν ψαυόμενον ταύτῃ φαίνεται

νεται. & locus vacuus ac mollis ad contactū hac parte apparet. Et lib. 4. Epid. (p. 332. 22) τὸ δ' ἐπάρμα ψαυόμενον, ἴκελον ἐμπύῳ ἦν. Tumor ad contactum suppurato similis erat.

ψαφερὸν, ψαθυρὸν exponit Gal. in Exeg. apud Hip. Est autem ψαφερὸν, ψαφαρὸν, idem quod ψαθυρὸν aut ψαδυρὸν, ψαδαρὸν, aut ψαδηρὸν proprieq; fragile, tenue, arenidum & friabile significat, attribuiturq; eduliis quæ nihil lentoris aut pinguedinis in se cōtinent, verùm friabilia sunt & tenera non cohærentia, vt scribit Gal. lib. 3. de alim. γλίσχρῳ opponit libr. 3. de diff. puls. sub fine, & κραυρὸν vocat libr. 11. Meth. med. θραυστὸν Arist. lib. 4. Meteor. vt antea scripsimus in ὑποψαθυρὰ διαχωρήματα. ψαφερὸν etiam αὐχμηρὸν, ξηρὸν & κακόχροον Hesychio & Varino significat. ψαφερὸν autem μαλθακὸν διαχώρημα vsurpatur Hippocrati in Coac. Prænot. (p. 443. 35.) de tenui, molli alui recremento. Dicitur & ibidem (v. 36.) ψαθαρὸν διαχώρημα, idem quod ψαφαρὸν, excrementum non cohærens, dissolutu facile & friabile aut arenidum, & sicco iungitur, qualia ὑποψάφαρα διαχωρήματα antea nobis sunt explicata. Exponitur etiā ψαφαρὸν, ξηρὸν, αὐχμηρὸν, ἀσθενὲς, ἐλαφρὸν, siccū, squalidū, infirmum, leue. Libello περὶ ἀδένων (p. 56. 23.) de glandium natura, καὶ ἔστιν ὅτι σάρκια ἴκελα τῷ ἄλλῳ σώματι, ὅτι ἄλλο τι ὅμοιον τῷ σώματι, ἀλλὰ ψαφαρά. Et neque carnes sunt reliquo corpori similes, neque aliud quicquam simile corpori habent, sed friabiles. Rursus ibidem (p. 57. 37.) ἐγκέφαλος γὰρ καὶ λευκὸς καὶ ψαφαρὸς, ὥσπερ καὶ ἀδένες. Cerebrum enim album est ac friabile, non secus ac glandulæ. In Coac. Prænot. (p. 442. 41. οὖρον πεπαχυσμένον ψαφερὴν σημειοῦν dicitur, insolenti admodum vrinarum attributo, vrina tenui asperitate returbida, aut quæ subobscuram & tenuem quandam habet perturbationem. Vt enim ψαφερὸν, ἁπαλὸν, ἀσθενὲς, λεπτὸν significat, ita ψαφερὰ ζοφοειδῆ & μελανειδοῦντα exponūtur in Exeg. & μελανίζοντα Dioscoridi apud Galenum Com. 3. in Prorrh. (pag. 207. 56.) vt antea scripsimus. Vrinæ autem dilutæ, aut subobscurè, leuiter ac tenuiter admodum returbidæ cum crudioris succi effusam copiā indicent, aluum liquidam denunciant.

¶ Ψεφαρὰ Galenus in Exeg. explicat ζοφοειδῆ, μελανειδοῦντα, caliginosa, nigricantia. ψέφος γὰρ τὸ σκότος. ψέφος tenebras significat. Quæ indicatura mihi præseferre lectionem Dioscoridis Prorrh. 3. (p. 207. 57.) videtur, vbi pro ψαθυρὰ ψεφαρὰ legisse Dioscoridem admonet Galenus & ὑπομελανίζοντα ὑποψέφαρα exponit. τὸ γὰρ σκότος ψέφας εἰρῆσθαι καὶ παρὰ Πινδάρῳ.

¶ Ψηλαφᾶν est manibus palpare aut contrectare cæcorum more & aliquid inuestigantium, quod est delirantium & phreniticorum symptoma, vt ægr. 15. libr. 3. Epid. post st. pest. ἐψηλάφα, manibus palpabat. Inde ψηλαφώδεες ægri dicuntur, qui sensim aliquid contrectant & palpant, vestigantium more, in Prorrh. (205. 49.) & Coac. Præn. (p. 431. 38.) Et ψηλαφώδεες παραφροσύναι dementiæ ac mentis emotiones in quibus ægri palpāt, & more aliquid inuestigantium manibus contrectant, in Coac. Præn. (p. 426. 12.) & in Prorrh. (p. 180. 15.) αὐτὸ τε τὸ νοσοῦντος μήτε κοιμωμένου, καὶ ταῖς χερσὶ κινοῦντος ἀτρέμα, ὁμοίως τοῖς διὰ ψηλαφίας ἠρεμαίας ἀφάσσουσι. vt ibi scribit Gal. ψηλαφίαν, hoc est, frictionem in medici muneribus recenset Hipp. libr. περὶ εὐσχημοσ. (p. 16. 3.) eamq; in promptu paratam esse iubet.

¶ Ψιλὸν ὕδωρ, aqua nuda, pura & sola dicitur, cui opponitur quæ vinum admixtum habet. Lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν (p. 205. 12.) ἔπειτα τὸ ὕδωρ τοῦτο πινέτω ἦν τε ψιλὸν αὐτὸ βούληται, ἦν τε σὺν τῷ οἴνῳ κιρνάς. Deinde ipsam aquam si lubet solam bibat, aut vino temperatam.

Ψιλώματα denudata & ossis denudationes significant, cùm ossa carne denudantur. Videntur tamen accipi pro osse capitis denudato, qui casus certe admodum periculosus est, vt ex symptomatis malignis patet lib. 5. & 7. Epid. (pag. 342. 37.) & (p. 358. 5.) ψιλώσιες, ossis nudatio dicitur aph. 19. libr. 7. συγύμνωσιν exponit Galenus.

Ψιλώθριον vitem syluestrem quibusdam dici scribitur apud Hippocratem libr. de fist. (pag. 519. 24.) Sunt autem ψίλωθρα quæ depilatoria vocantur & pilos auferunt, quorum syluam describit Gal. lib. 1. περὶ τῶν κατὰ τόπ.

¶ Ψόαι vocantur Hippocrati lumborum musculi lib. de art. (p. 619. 9.) & lumbi ipsi, vt in his quæ adiecta sunt ad libr. de natura hum. (pag. 22. 11.) παρὰ τὴν ῥάχιν ἑκατέρωθεν φέρουσαι παρὰ τὰς ψόας, καὶ ἐς τοὺς ὄρχιας. ad spinam vtraque parte delatæ ad lumbos & testes. Et paulò pòst, δεῖ οὖν τὰς φλεβοτομίας πρὸς τὰς ὀδύνας ποιέεσθαι, τὰς ἀπὸ τῶν ψοῶν καὶ τῶν ὀρχίων. Venarum itaque sectiones ad dolores qui in lumbis & testibus affligunt, fieri oportet. Quod etiam repetitur libr. περὶ ὀστέων φύσ. (pag. 60. v. 9.) ψόαι psoæ musculi clunium sub spinæ finem ex interioribus atq; exterioribus adhærentes, dicuntur Aureliano initio cap. 1. libr. 5. Tard. Pass. ψύα quoque & ψύη Ionicè lumbos significat, scribitque Athenæus lib. 9. ψύας vocari carnes illas lumborum quæ ossibus supereminent, aut musculosas illas carnes quæ renib. vtrinq; adiacent. Quam dictionem vsurpat Hippocrat. libr. περὶ ἱερῆς νόσου (pag. 124. 8.) τὸ μὲν τι τῆς φλεβὸς κάτω τείνει, διὰ τῶν ἐπὶ δεξιὰ παρ' αὐτὸν τὸν νεφρὸν καὶ τὴν ψύην, ἐς τὸ ἐντὸς τοῦ μηροῦ. Venæ quidem pars dextra deorsum tendit iuxta ipsum renem ac lumbum, ad interiorē femoris partem. Et lib. περὶ ὀστέων φύσ. (p. 62. 44.) πρὸς τὴν ἄκανθαν καὶ τὴν ψύαν ἐκτὸς ἔχουσα, ad spinam & lumbum extra tendens.

Ψοφοδεεῖς καὶ ἐκπλησσόμενοι, exponuntur à Gal. in Exeg. ψόφου ῥᾳδίως αἰσθανόμενοι, καὶ μέν τοι καὶ πτοούμενοι, ὡς εἰ καὶ ψοφώδεις ἔλεγεν. qui strepitum facilè sentiunt, & animo percelluntur aut consternantur, velut si ψοφώδης dixisset, hoc est, ad quemuis strepitum expanescentes, formidolosi & meticulosi. De phreniti

cis dicitur in Prorrh. (p. 176. 17.) & Coac. Prænot. (p. 426. 35.) qui vel leni strepitu facilè irritantur & exagitantur, ὑπὸ τῶν ψόφων θορυβόμενοι καὶ ταρασσόμενοι exponit Gal. Sunt autem ψοφοδεεῖς καὶ πρὸς ἅπαν εὐπτόητοι, qui ad quemuis strepitum expauescunt, & quauis re perculsi & attoniti, vt de equis Lycospodibus loquitur Plutarchus quæst. 8. libr. 2. Sympos. quæst. ψόφοι ἐν τῷ στήθει, de sputo flatuoso quod sonitum edit in pectore, in Coac. Præn. (p. 435. 13.) Vnde etiam ψοφέοντες dicuntur, vide ὑπὸ ψοφέοντες ἐν ποδίοισι. Ψόφος autem strepitum & crepitum indicat, βορβορυγμὸν quibusdam & murmur, aliis ructum, nonnullis etiam flatus per sedem exeuntes. Aliis quodlibet istorum simpliciter qualiscunque in intestinis motus sit qui auribus percipiatur. Sunt etiam alii in intestinis preter murmura motus & strepitus, nonnulli quidem sonis persimiles, aliqui verò sibilis, aut alicui id genus strepitui. Galenus Com. 3. in lib. 6. Epid. (p. 478. 30.)

¶ Ψύγματα refrigerantia medicamenta dicuntur Hippocrati libr. 2. de Morb. (p. 144. 5.) ψύγματα οἱ προσφέρειν, refrigerantia medicamenta ipsi adhibeto. Et (v. 6.) ἢν δὲ οἱ πρὸς τὰ ψύγματα μὴ χαλᾷ. Quod si nihil refrigerantibus medicamentis cedat. Et (v. 30.) ψύγματα οἱ περιτιθέναι πρὸς τὴν κεφαλὴν, ipsi ad caput refrigerantia admoueto. Rursus lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 216. 28.) προσφέρειν δεῖ ἢν ὀδύνη ἔχῃ, ψύγματα, si dolor detineat, refrigerantia admouere oportet. Et libr. 2. περὶ γυν. (p. 277. 4.) ψύγματα χρὴ περιτιθέναι παρηγορικὰ περὶ τὰ αἰδοῖα, refrigerantia mitigātia ad pudendum admouere oportet.

Ψύξις, frigus, refrigeratio, vt aphorism. 1, & 26. libr. 7 ψύξις ἀκρωτηρίων extremarum partium refrigeratio damnatur, & in Philini vxore lib. 1. Ep. ἄκρεα ψυχρά, extremæ partes frigidæ ascribuntur. Vbi scribit Galenus τοῦτο μὲν ἤδη τῶν ἐσχάτως ὀλεθρίων ἐστὶν ἐν ἀρχῇ νοσήματος, ἅμα σφοδροτάτῳ πυρετῷ γιγνόμενον. Istud quidem inter summè perniciosa reponitur, si morbi initio cum vehementissima febre contingat. ψύξις ποδῶν, pedum refrigeratio pro magno inuasuræ accessionis febrilis indicio ponitur apud Hippocratem lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 98. 5.) ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ σημαῖον ἐστὶ μέλλοντος παροξύνεσθαι τοῦ πυρετοῦ ψύξις ποδῶν. Plærunque enim inuasuræ febrilis accessionis indicium est pedum frigus.

Ψυχὴ animus, calidum innatum esse dicitur Hippocrati aphoris. 5. sect. 5. lib. 6. Epid. vt & θερμὸν ἀθάνατον libr. περὶ ἀρχῶν vulgò inscripto. Cuius naturam & essentiam etsi sępius ignorationis professione velat Galenus, nos tamen ex Hippocratis & Galeni rescriptis quo ad eius proximè fieri potuit, ad eam accessimus nostris in eum locum Commentariis. ψυχὴ verò interdum apud Hippocr. facultatum & motionum naturalium essentiam, ac primorum corporum cuiusque temperiem indicat, & τὸ σῶμα, corporis habitum, eademque sæpe iungit cùm de toto homine agit, eiusque similitudines aut dissimilitudines confert. Prorrh. 2. (p. 418. 16.) αἱ ψυχαί τε καὶ τὰ σώματα πλεῖστον διαφέρουσιν αἱ τῶν ἀνθρώπων, καὶ δύναμιν ἔχουσι μεγίστην. Vbi vult ad vulnerum prædictionem cuiusque animos & corpora plurimum differre inter se, ac maximam vim in homine seruando aut perdendo præstare. Idem libri περὶ ἀέρων (p. 80. 23) Europæos animosiores, Asianos verò timidiores & molliores faciens, scribit: ἐν μὲν γὰρ τῷ αἰεὶ παραπλησίως αἱ ῥᾳθυμίαι ἔνεισιν, ἐν δὲ τῷ μεταβαλλομένῳ, αἱ ταλαιπωρίαι τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ. Siquidem in eiusdem status æqualitate desidia inest. Mutatio verò animum & corpus exercet. Rursus ibid. (v. 27.) αἱ γὰρ ψυχαὶ δεδούλωνται, animi nanque seruitute opprimuntur. ψυχὴ etiam pro vita sumitur, quòd anima sit in nobis quo viuimus, & omnes in vita actiones edimus, velut lib. de art. (p. 602. 48) κίνδυνος περὶ τῆς ψυχῆς, vitæ periculum impendet, aut mortis periculum imminet. Sic interdum ψυχὴ totum hominem indicat, & ea quæ ad corpus referuntur spectat, apud Xenoph. lib. 1. περὶ ἀπομνημ. (p. 414. 37.) τὰ δὲ ὅσα ἡδέως ἡ ψυχὴ δέχεται, ταῦτα ἱκανῶς ὠφελεῖν ἐδοκίμαζε. Quantum enim cum voluptate corpori tribuitur, hæc mediocriter exercere probabat. De cibis enim agitur qui ad corpus pertinent. Ibidem (v. 38.) καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν οὐκ ἐμποδίζειν ἔφη. & curæ corporis impedimento esse negabat.

¶ Ψωμίζειν idem quod ψωμεῖν est cibum offerre & eum frustulatim concisum in os indere, & veluti mansum ingerere, quod de nutricibus pueris cibos in os indentibus & eos inescantibus dicitur. Est etiam cibo in os inserto pascere aut cibare, velut nutrices pueris solent, aut velut ægrotis cibus exhibetur. Libr. 7. Epid. (pag. 352. versic. 45.) τὸ δὲ ἦν τὸ ἄλγημα δεινὸν, ψωμίζειν ἄλλων δεῖ. Quod autem dolor grauis esset, aliis qui cibum in os inderent, egebat. Vbi ψωμίζειν pro ψωμίζεσθαι ὑπ᾽ ἄλλων poni videtur. Libro etiam 4. de Morb. (pag. 176. versic. 1.) ἐπὴν δὲ τὰ παιδία γένηται, ψωμίζουσιν αὐτὰ αἱ γυναῖκες τὰ αὐτὰ φάρμακα ὥστε οὐ κόπρος ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἐντέρου, καὶ μὴ ξυγκαυθῇ, καὶ ἅμα τὸ ἔντερον εὐρυνθῇ. Vbi in lucem editi sunt pueri, mulieres iis hæc medicamenta in cibum offerunt, quæ & stercus, ne illic comburatur, ex intestino educere, simulque intestinum dilatare possint. Et paulò pòst, ἐπὴν ψωμίσωσι πολλὰ δὴ τῶν παιδίων καὶ στρογγύλας καὶ πλατείας ἕλμινθας ἀποπατέουσιν ἅμα τῇ κόπρῳ τῇ πρώτῃ. Vbi cibum obtulerint, multi sanè pueri & rotundos & latos lumbricos, vnà cum primo stercore demittunt. Et libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 242. 13. καὶ τὰ παιδία βήσσοντα ψωμίζουσι. de lini semine, quod tussientibus pueris in cibo exhibent, pueros tussientes nutriunt. Gal. etiam lib. 6. κατὰ τόπ. (pag. 254. 50.) ψωμίζειν nutricibus attribuit. ἐγὼ δὲ ἐπὶ μὲν τῶν βρεφῶν ὅσα ψωμίζουσιν αἱ τροφοί. Ego quidem infantibus, quibus cibos in os ingerunt nutrices. ψωμίζεσθαι autem de pueris

ris quibus adhuc nutrices cibum ingerunt, dicitur, & vt scribit Arist. Schol. in Equitib. (p.229.) ἐπὶ τῶν μικρῶν παιδίων, ἃ ψωμίζει τῇ τὸν διδόντων ἐξουσίᾳ. Gal. ibidem (v.54.) εἰ δὲ μὴ ψωμίζεσθαι ἔτι δύναται, τὴν τροφὴν ἐπὶ τοῖς τίτθαις διὰ τῆς μετ' εὐπεψίας δηλονότι. Quod si adhuc cibum capere nequeant, nutricem eiusmodi cibis alo, simulque bonam coctionem procuro. Vbi vitiosè τὴν τροφὴν pro τροφὸν legitur. Hinc quoq; ψώμισμα cibus qui pueris offertur dicitur Galeno ibidem (v.53.).

Ψώρα scabies dicitur, estq; summæ cutis asperitas cum pruritu, de qua optimè Gorthæus. ψώραν scabiem vertit Plin. cap.1. lib.20. aliàs psoras retinet, & psoras & lepras ferè semper iungit. Trãsfertur etiam ad arbores ψώρα, & ψώρη ἐλαίης ἢ δάφνης dicitur Hippocrati oleæ & lauri scabies, h. e. muscus oleæ trunco adnatus, lib. περὶ γυν. φύσ. (p.227.36.) & lib.2. περὶ γυν. (p.278.31.) cùm ψώρην ἐλαίης ἢ δάφνης ad vuluæ procidentiam ex pesso adhibet. Rursus (p.267.9.) ψώρας ἐλαίης ad fluorem muliebrem ex suffitu vtitur. Quem sanè locum subindicare mihi videtur Erot. cùm corruptè φωρὰς ἐλαίης apud Hip. pro ψώρας legit, & τὸ μὴ πεπείρου, ἀλλὰ δι' ὠμότητα τραχείας exponit, hoc est non maturæ, sed ob cruditatem asperæ. Idem quoq; (p.265.34.) ψώρας ἀγριελαίης oleastri aut oleæ syluestris scabie aut musco cortici adhærescẽte vtitur ad profluuium muliebre. Sic scribit Dioscor. cap.138. li.1. sanguinis eruptiones ac muliebre profluuium admotum oleastri succum inhibere. ψωριᾶν inde est scabie laborare, qđ de vesica dicitur aph.77. lib.4. & in his quæ adiecta sunt ad lib. de Nat. hum. (p.27.55.) Libello περὶ ὄψιος (p.522.14.) ὁκόταν δὲ τὰ βλέφαρα ψωριᾷ, cùm palpebræ scabie laborant. Vnde ψώρα dicitur authori defin. Med. (p.400.16.) ἐκ δριμυτάτου ῥεύματος γιγνομένη ἀνάβρωσις ταρσῶν ἢ κανθῶν μετὰ κνησμοῦ, h. e. ciliorum aut angulorum oculi cum pruritu erosio, ex acerrima fluxione orta. Et ψωρίασις (pag.401.35.) σκληρότης ὀσχέου μετὰ ἐπιτεταμένου κνησμοῦ, ἐσθ' ὅτε δὲ καὶ ἑλκώσεως, scroti duritia cum vehementi pruritu, interdum etiam cum vlcere. ψωρικὰ quoq; inde dicuntur medicamẽta, quæ ψωρώδεις palpebrarũ διαθέσεις, h. e. scabritiem & scabras affectiones persanant, Gal. lib.4. κατὰ τόπ. (p.206.26.) vt & ψωρικὰ vocatur, quę contra ψώρας prosunt & cutis asperitates emendant, qualia medicamenta attrahunt, desiccant, partiumque tenuitatem habent. ψωρικοῦ medicamenti compositi ex duabus chalcitidis partibus, vna cadmiæ, ex aceto tritis, in fictili repositis, & fimo diebus quadraginta sub caniculæ ardoribus obrutis, meminit Dioscor. & Celsus cap.6. lib.6. & Gal. libr.4. κατὰ τόπ. (p.207.24.) Sunt & Heraclidæ psorica ad circumrosos oculorum canthos, libr.4. κατὰ τόπ. (p.208.31.) & psoricum Ælii.

OECONOMIAE HIPPOCRAT.

T O Ω.

¶ Ὄδει ἐπὶ τοῦ κακοῦ exponitur Galeno, apud Hip. in Exeg. in hac dictione: Ἀρκεσιλάῳ δὲ κακὸν ὦδε, hoc est, Arcesilao autem malè olebat. Quæ lectio sumpta est ex aph.8. sect.3. lib.6. Epid. apud Dioscoridem Hippocratis interpretem, cuius etiam meminit Gal. in Com. Et nos quoq; ex manu scriptis codicibus eam testati sumus nostris in eum locum Commentariis. Adscribit autẽ Gal. sine ι scribi debere, vt sit ab ὄζω, quod præterito medio ὦδε facit, & ὦδει præterito plus quàm perfecto, non ab οἰδέω quod ᾤδει facit & ᾤδει, hoc est intumescebat. Etsi Gal. com. in lib. Epid. 6. vtranq; expositionem sequitur. Nam & ᾤδει, τουτέστιν οἴδημα εἶχεν, h. e. tumorem habet, & κακὸν ὦδε τὸ φυσῶδες, ἀντὶ τοῦ κακὸν ὦζεν τὸ φυσῶδες, malè olebat flatus, poni scribit. Vitiosè autem scribitur ὦδε pro ᾤδει in Exegesi.

ᾤδει idem quoque in Exeg. οἰδαίνει exponit, h. e. intumescit, ab οἰδέω, cui subscribendum esse ι admonet, quòd οἰδεῖν ι habeat, à quo etiam fit ᾤδηκα. Aut igitur hac indicatura locum superiorem lib.6. Epid. exprimit, Gal. aut id quod legitur lib.7. Epid. (p.360.5.) καὶ ἡ γαστροκνημίη ᾤδει, suræ tumor aderat. Legitur etiam lib.5. Epid. (p.336.5.) ᾤδεε τὸ πρόσωπον ἰσχυρῶς, vehementer facies intumuit. Et lib.7. Epid. (p.353.48.) καὶ τὰ κύκλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπῴδει, & oculorum orbes intumuerant.

¶ Ὦιξα, ἀνέωξα, ἤνοιξα, hoc est aperui, incidi, apud Hipp. exponit Erot. addito Homerico testimonio ex Il. β. (v.809.) & Od. α. (vers. 436) fit autem ὦιξα ab οἴγω, pro οἶξα siue ὦξα.

¶ Ὠλέκρανον cubiti processus, cubiti pars gibbera, quæ à Gaza gibber dicitur, à quibusdam cubitus. cubiti gibberũ diximus lib.7. Epid. (p.361.37.) ἐπὶ ὠλεκράνῳ ἐκ τρώματος προδιδόντος, accepto in cubiti gibbero vulnere.

¶ Ὠμήλυσις farina hordeacea cruda dicitur ad differentiã polentæ quę torretur, sed farinã hordeaceã simpliciter Latini vertunt. Gal. in Ex. ὠμήλυσιν exponit τὰ ἀπὸ τῶν ἀφρύκτων κριθῶν ἄλφιτά τε καὶ ἄλευρα, hordei non tosti farinam.

Additque propriè quibusdam dici ὠμήλυσιν velut crudam farinam, per abusionem verò etiam aliam omnem farinam. ὠμήλυσιν autem vsurpat Hippocr. lib. περὶ γυναικ. φύσ. (p. 218.29.) & libr. 1. περὶ γυναικ. (pag. 238.5. & 246.39.) Et libr. 2. (pag. 285.12. & 286.41. Rursus lib. 2. de Morbis (p. 147.4.) ad tonsillas ὠμήλυσιν in vino & oleo coctam tepidam, foris qua parte tumor est in cataplasmate adhibet, & in hypoglosside ibidem (v. 9.) cataplasmate ad tumorem apponit. Rursus lib. 2. περὶ γυναικ. (p. 285.8.) ὠμήλυσιν κριθῶν in fluore mulierum rubro propinat. Sic interdum ὠμήλυσις κριθίνη dicitur Galeno lib. 2. κατὰ τόπ. (pag. 182.55.) hordeacea cruda farina. Interdum etiam de omni cruda farina effertur, huicque adiicitur farinę genus, vt ὠμήλυσις κριθίνη, aut διὰ κριθίνε ἀλεύρου, ἢ λινοσπέρμου, ἢ πλεως, vt lib. 5. κατὰ τόπ. cap. 9. & lib. 6. cap. 3. Est verò ὠμήλυσις cruda hordeacea farina per se nulla re alia ammixta, nisi ea ipsa certis vocibus exprimatur, vt interdum vinum aut oleum additur. Ideoque non satis ratum est quod ab authore Medici scribitur (pag. 380.46.) ὠμήλυσιν vocari antiquis cataplasma ex hordeacea farina cruda hydrelæo cocta. Nam & Gal. lib. 5. κατὰ τόπ. cap. 9. ad dolores dentium ex Archigene epithemata conducere scribit, διὰ τῶν χοεὺς ὑδάτων, ὡς τὰ δι᾽ ὠμῆς λύσεως, εἴτε κριθίνης, εἴτε λινοσπέρμου. ὠμήλυσιν exponit Hesychius τὸ κρίθινον ἄλευρον καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατάπλασμα. Absyrtus ὠμήλυσιν esse scribit mixtionem quandam ex farinis fœnigræci, seminis lini & hordei ęquali pondere confarctis, Cælius Aurelianus acut. lib. 2. cap. 24 & 37. interdum simplicis pollinis aut panis infusi cataplasma, interdum pollines aqua solutos, à Græcis ὠμήλυσιν vocari scribit. Scribitur autem ὠμήλυσις aut ὠμὴ λύσις separatis dictionibus.

Ὠμιαία φλὲψ vena humeralis quæ παχεῖη dicitur Hippocrati lib. de art. (p. 592.25.) h. e. crassa, quasi lata & magna, εὐρεῖα ἢ μεγάλη, vt ibi scribit Gal.

Ὠμόλινον linum crudum significat, quo ad vstionem faciendam vtitur Hippoc. lib. περὶ παθῶν (p. 185.5.) in ischiade. καίειν δὲ τῷ ὠμολίνῳ. Vstio autem per linteum crudum fiat. Rursus ibid. (v. 20.) in podagra venas paululum supra articuli nodum in digito per linū crudum inurit. Vbi quidam eam vstionem non per linum crudum fieri volunt, sed per linteolum aqua tinctum superposita tabula tiliari aut abiegna, & struthii radice in oleo tincta & succensa. Quem vstionis modum in ischiade ex veterum doctrina docet Cælius Aurel. lib. 5. Tard. Pass. cap. 1. Est & fistulæ curatio per ὠμόλινον. h. e. lini aut fili deligationem, cuius meminit Hip. lib. de fist. (p. 518.2.) ἀπολίνωσιν vocat Paulus. ὠμολίνῳ ēt ad linamenta vtitur Hip. lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθ. (p. 193.37.) in lateris tuberculo post sectionem & vstionem, & puris extractionē μοτὸν καθιέναι ὠμολίνε præcipit, h. e. linamentum ex lino crudo immittere. Et rursus ib. (p. 200. 4.) in hydropis sectione μοτῶσαι ὠμολίνῳ iubet, h. e. linamentum ex lino crudo indere. Item lib. 2. de Morb. (p. 150.49.) in purulentorum sectione μοτοῦν ὠμολίνῳ, h. e. linamentum ex lino crudo adhibere. Quod ēt facit ibidē in lateris tuberculo & ex eo sectione (p. 555. 4 & 21.) Idemq; ꝓbat in purulentorum vstione & sectione, lib. 3. (p. 164. 49.) Ad quam rem linamentū ex lino crudo adhibet Hip. ꝙ vulnus facilius ac mollius occludat, ne aëri externo pateat pertusus thorax, tum ēt ꝗ linum crudum promptius pus imbibitum extrahit, neq; vlceris recentis labra tam asperè vt linteū affricat. Est ὠμόλινον καθετήριον, crudum linum inditum lib. 2. περὶ γυν. (p. 279.25.) μοτοῦν ὠμολίνῳ καθετηρίῳ τοὺς ἐμπύους μοτοὺς τρεῖς, ex crudo lino tria linamēta suppuratoria indito. Verùm Gal. in Exeg. καθετήρ legit, & τῷ στρεπτῷ μοτείῳ exponit, ex crudo lino intortum linamentum immittito, & suppuratorios penicillos tres conficito. Sic etiam στρεπτὸν μοτάριον accipit Paulus lib. 6. cap. 5. ὠμόλινον etiam ex crudo lino linteolum significat ad defrictiones contentè faciendas lib. 1. κατὰ τόπ. (p. 159. 49.) & apud Aëtium tetrab. 3. sect. 2. cap. 19. vbi defrictiones per linteola ex lino crudo probat.

Ὠμὸν crudum indicat, quod propriè ad fructus refertur, deinde ad cibos & humores trāsit ac excrementa, quorum concoctionem vniuersaliore significatꝰ dicimus, vt scribit Gal. Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 66.4.) vbi quomodo humores crudi aut cocti dicantur & excrementa, fusissimè exponit, & post eum Gorrhæus. Hinc ὠμοτομεῖν crudum & nondum maturū abscessum secare significat, quò videlicet ꝙ celerrimè fluxus foras educatur. Quod in parotidibus fieri consulit Archigenes apud Gal. lib. 3. κατὰ τόπ. (p. 199.44.) his verbis: εἶτα ἐπὶ τὴν χειρουργίαν ἰτέον, καὶ ὠμοτομητέον. Deinde ad chirurgiam veniendum est & crudi abscessus sectionem. In his enim optimum vt quàm celerrimè fluxio foras extrahatur. Eadem dictione vtitur Paulus lib. 6. cap. 34. ὅτι καὶ πρὸ τελείας εἰς πύον μεταβολῆς ἐνίοτε ὠμοτομοῦμεν τὰ ἀποστήματα. Interdum ante perfectā in pus mutationem ad crudi abscessus sectionem venimus. Qđ etiam præcipere Hipp. ibidem scribit. ὠμοτοκεῖν autem non solùm simpliciter de abortione dicitur, sed & de crudi & nōdum maturi partus expulsione apud Aëtium Tetr. 4. serm. 4. cap. 16. & Constant. Cæsarem de agric. lib. 5. cap. 46.

Ὦμος est humeri articulus cum brachio, & humerus dicitur, idq; totum indicat quod in hac articulatione apparet, vt scribit Gal. cō. 1. in lib. de art. (p. 580.7.) Nam quod nō apparet & à posteriore parte est, ὠμοπλάτη nūcupatur, & scapularum os. Celsus ὠμοπλάτας scoptula operta Latinis vocari scribit cap. 1. lib. 8. ὤμον verò scapulas sæpe vocat, vt cap. 8. lib. 8. interdum etiam scapularum os ibid. & cap. 15. eiusdem lib. ὦμος ēt interdum pro brachii capite sumitur qđ in alā excidit, vt li. de art.

de art. (p.580.4.) ὅσοισι μὲν οὖν πυκνὰ ἐκπίπτει ὁ ὦμος. Quibus igitur humerus sæpe elabitur, aut humeri caput. Rursus ibidem (p.582.5.) ἔστι δὲ ἐμβολὴ ὤμου. Reponitur quoq; humerus. Vbi ὤμου ἄρθρον & τὴν τοῦ βραχίονος κεφαλὴν vocat Gal.

Ὠμοπλάται dicuntur scapulæ & partes humeri posteriores, de quibus aptissimè Gorrheus. ὠμοπλάτας ima ossa scapularum vertit Celsus cap. 22. lib. 3. interdum etiam scoptula operta.

¶Ὠοῦ κρόκον oui luteum significat, vt scripsimus antea in Κρόκος, quod etiam ὠοῦ τὸ πυῤῥὸν vocat Hip. lib. 2. περὶ γυν. (p.282.25.) vt & τὰ χρυσᾶ τῶν ὠῶν & τὰ πυῤῥὰ dicit Athenæus. ὠὰ ἡμιπαγέα sunt oua semiconcreta lib. de rat. vict. in morb. ac. (p.114.16.) quæ in alimentis boni succi reponuntur Galeno.

¶Ὥρα etsi Græcis tempus significat, & de omni anni parte dicitur, præcipuè tamē eam anni partem indicat, in qua fructus fugaces maturescere solent, & in cuius medio canicula exoritur, quod tempus quadraginta est dierum & media æstate contingit. Gal. lib. 2. de fac. alim. ὥραν ἔτους ὀνομάζουσιν οἱ ἕλληνες ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μεσοῦντι τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν γίγνεσθαι συμβαίνει. χρόνος δ' ἐστὶν οὗτος ἡμερῶν τεσσαράκοντα. κατὰ τοῦτον οὖν τὸν χρόνον ἅπαντες εἰσὶν οἱ ὡραῖοι καλούμενοι καρποί. ὥραν anni tempus appellant Græci, in cuius medio caniculæ exortus cōtingit, quodque est quadraginta dierum. Hoc vtiq; tempore fructus omnes fugaces, quos Græci ὡραίους vocāt, proueniunt. Idem Com. 4. in lib. 6. Epid. (p.500.48.) κατ' ἐξοχὴν δὲ ἐνίοτε καλοῦσιν ὥραν ἔτους ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τοὺς ὡραίους ὀνομαζομένους καρποὺς τελειοῦσθαι συμβαίνει. Per excellentiam autem interdum ὥραν vocant anni tempus illud in quo fructus ὡραίους dictos maturescere contingit. ὧραι annalia tempora dicuntur Aureliano cap. 8. lib. 3. Tard. Pass. Hinc ὡραῖον tempestiuum dicitur, & quod suo tempore fit & opportunè. ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδόντα ἔτεα, annorum tempestiuam tempestiuitatem diximus lib. 2. Epid. (pag. 311. 30.) quod de temporibus conuenientem seruantibus temperaturam dicitur aph. 8. libr. 3. ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν. ὡραῖον ὕδωρ aqua tēpestiua dicitur Hippocrati, & quæ congruo anni tempore demittitur, ac de pluuia intelligitur, aut quæ media æstate impluit, & ea anni parte quæ Græcis ὥρα vocatur, Gal. Com. in aphor. 17. lib. 6. Epid. sect. 4. τὰ ὡραῖα etiam mēses maturos indicant & tempestiuas purgationes menstruas suoq; tempore comparētes, lib. περὶ ἐπικυήσιος (p.52.26) παρθένῳ ὁκόταν τὰ ὡραῖα μὴ γένηται. Virgini si tempestiuæ purgationes menstruæ non compareant. τὰ πρῶτα ἐπιμήνια dicuntur lib. 1. περὶ γυν. (p.244.37) vbi ἐπιφαινόμενα legitur.

Ὠρέοντα χρονίζοντα, h. e. diuturna & diu perseuerantia exponit Erot. apud Hipp. ὦρος γὰρ ὁ χρόνος, καὶ ὡρογράφοι οἱ περὶ χρόνους γράψαντες. Eaq; notione ὦρος sumitur apud Hip. ἐν νόθῳ περὶ ἑπταμήνου (p.541. 31.) πολλὰ δὲ καὶ διὰ παντὸς ὥρου, διὰ τὴν πολυφιλίην τῆς γῆς. Multa verò omni tempore, ob terræ benignitatem. Etsi per totum annum significare potest, quòd ὦρος ἐνιαυτὸς exponatur Hesychio. At Gal. in Exeg. ὠρεόντων φροντιζόντων exponit, h. e. curam gerentium, ὅτι καὶ ἡ φροντὶς ὥρα, quia ὥρα spiritu tenui, curam significet, vnde ἄωρος, negligens & curā non gerens dicitur, & ὥρην ἔχειν curam habere apud Herodotum.

Ὤρουσαν ὥρμησαν, exponit Gal. in Exeg. apud Hip. hoc est impetū fecerunt, irruerunt. Verùm ὤρουσεν legitur lib. 1. περὶ γυν. (p.244.37) τὰ ἐπιφαινόμενα πρῶτα ὤρουσεν, de virgine cui menses primùm comparentes sursum impetum fecerunt, & ad superiora irruerunt. Quam ēt lectionem habent quædam exemplaria in Exeg. & ὤρουσεν & ὥρμησεν leg. in singulari ab ὀρούω vt scripsimus antea quod ὁρμῶ significat, vt ὀρούειν ὁρμᾶν, & ὀρούσαι ὁρμῆσαι exponit Hesychius. ὤρουσεν etiam ὥρμησεν exponit Hesychius hoc fortè subindicato loco.

Ὠροῦ ἐνιαυτοῦ exponitur Galeno in Exeg. Verùm mendum esse apparet ex serie alphabetica & ὥρου ἐνιαυτοῦ leg. apparet ex eo loco quem paulò supra in ὠρέοντα adduximus ex lib. περὶ ἑπταμήνου.

¶Ὡς pro ἕως apud Hip. positum videtur lib. de loc. in Homine (p.70.19.) μηδ' ὡς ἂν τὸ σῶμα θάλλῃ πιπίσκειν φάρμακον, neque tamen medicamentum quo ad corpus floridum fuerit propinato.

¶Ὠσιες εἴσω σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον, vertebræ quæ in occipitio est ad interiora inclinationes & luxationes, εἴσω ὤσιας exponit Gal. Com. ad aph. 26. lib. 3.

¶Ὦτα aures dicuntur, verùm pro aurium inflammationibus sumuntur aph. 24. sect. 6. lib. 6. Epid. ὦτα τοῦ θέρεος ῥήξιες πεμπταίοισιν. Æstate aurium inflammationes, quinto die rumpuntur. Inde ὠταλγία aurium dolor dicitur, quoties in profundo, h. e. in auditorio meatu dolor sentitur. Sic enim scribit Gal. Com. 3. in Progn. (p.157.55.) εἰώθασιν ὠταλγίας ὀνομάζειν ὅταν ἐν τῷ βάθει κατὰ τὸν ἀκουστικὸν πόρον ἡ τῆς ὀδύνης αἴσθησις γένηται. τηνικαῦτα γὰρ αὐτὸ πάσχει τὸ ἀκουστικὸν ὀνομαζόμενον νεῦρον, οὐ διὰ μακροῦ συνάπτον τῷ ἐγκεφάλῳ. Consueuerunt ὠταλγίας, h. e. aurium dolores nominare quoties in profundo circa meatum auditorium doloris sensus affligit. Tunc enim ipse afficitur auditorius nominatus neruus, non ex longo interuallo cerebro copulatus. In eoq; affectu delirii & mortis periculum imminet, vt scribit Hip. Multi etiam de repente moriuntur non secus ac attoniti, cum aurium dolorem committens fluxio confertim in cerebrum irruperit, vt illic scribit Gal. ὤτων ὑγρότητες, auriū humiditates in pueris ex superflua & excrementitia cerebri humiditate, aph. 24. lib. 3. ὠτόῤῥυτοι quib. aures fluxione & destillatione tentantur, aph. 2. sect. 1. lib. 6. Epid.

Ὠτεγχύται sunt aurifusoria specilla, quibus aliquid in aures dolētes instillatur. Celsus strigilem aliàs vocat, vt cap. 7. li. 6. (Vbi tamen striglen legi malim) aliàs auricularium cly-

sterem, ibidem. ὠπιχύτων meminit Gal. lib. 3. κτ' πτ. (p. 188.)

Ὠτειλαὶ cicatrices dicuntur & vlcera ac recentia vulnera, & Gal. in Exeg. ὠτειλὰς οὐ μόνον τὰς οὐλὰς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἕλκη, non solùm cicatrices verùmetiam vlcera apud Hip. significare scribit. Nimirum locum lib. de art. (p. 590. 50. & 54.) subindicans. καὶ κίνδυνος ἂν εἴη ξυρραγῆναι τὰς ὠτειλάς, periculumq; afferunt ne cicatrices aut vlcera perrumpantur. Et rursus, ἢν δὲ μὴ κίνδυνος φαίνηται εἶναι ξυρραγῆναι τὰς ὠτειλάς. Quòd si periculum nullum imminet vt cicatrices aut vlcera perrumpantur. Vbi scribit Gal. ὠτειλὰς κέκληκε τὰ ἕλκη παραπλησίως τῷ ποιητῇ περὶ τοῦ προσφάτου τραύματος εἰπόντι, ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς, dum adhuc calidus sanguis fertur ex vulnere. Quod legitur Il. λ. (v. 266.) Idem Il. δ. αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς, statim ex vulnere fluxit sanguis niger. Et Il. ε. (v. 870.) ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς, immortalis sanguis fluens ex vulnere. ὠτειλὰς τὰς ἐκ χειρὸς βώσεις καὶ οὐλάς, hoc est recentia vulnera & cicatrices exponit Hesych. Lib. de vuln. cap. (p. 449.) ὠτειλὴ vulnus aut vlcus significat, τάμνειν χρὴ τὸ μέγεθος τῆς ὠτειλῆς, ὅσον ἂν δοκέῃ δύο χεῖλαι, vulnus ea magnitudine superiore parte, quanta opus esse videbitur secari debet. At ὠτειλαὶ cicatrices indicant lib. de art. (p. 593. 18.) ὅταν δὲ ἤδη καθαρὰ γένηται τὰ ἕλκεα, ἐς ὠτειλὰς τείνῃ. Vbi verò iam pura euadunt vlcera & ad cicatrices deueniunt. Vbi scribit Gal. τὰς ὠτειλὰς ἐνταῦθα κυρίως εἶπεν ἐπὶ τῶν οὐλῶν, οὐχ ὡς ἔμπροσθεν ἐπὶ τῶν ἑλκῶν. ὠτειλὰς hîc propriè de cicatricibus dixit, non sicut antea de vlceribus.

Ὦτις, ἴδος, auis genus in Thracia & Macedonia frequens, vt scribit Erotian. ὠτίδος meminit Hip. lib. de Morbo sacro (p. 122. 32.) verùm Gal. in Exeg. eum locum subindicans ὀτίδος legit, & τὸ ὀρνέου exponit, scribitq; Aristoteli ὠτίδα dici & Xenophonti lib. 1. ἀναβασ. (pag. 151 & 152.) ὀτίδα per ο scribi, quamuis Athenæus lib. 9. Xenophontis locum illum allegans ὠτίδας scribat. Erotian. autem eundem Hipp. locum subnotans ὀτίδος & ὠτίδος legit, & vtroq; modo scribi testatur, & ὀρνέου εἶδος esse scribit, & quibusdam ὠτίδα dici, auemq; esse Thraciæ & Macedoniæ frequentem. Plinius verò etiam eas Hispaniæ attribuit. Auritam aut Otida vertũt interpretes. Plinius lib. 10. cap. 22. aues tardas nominat. Quam nominationem vulgus nostrum sequitur, cùm [otardes] appellat. De quibus agit Arist. hist. animal. lib. 6 & 9.

¶ Ὠχέτευται ἐκρύσιας καὶ διεξόδοις κέκτηται, hoc est effluuia & transitus sortitum est exponit Gal. in Exegesi. Quæ indicatura mihi locum lib. περὶ ὀστέων φύσ. exprimere videtur (p. 62. 48.) τὸ δὲ διὰ τῶν ἐντὸς αὐτοῦ ὠχέτευται. Altera verò pars per internas ipsius partes deriuatur dixit Cornarius, h. e. veluti per canales & riuos deducitur aut transit, aut effluxiones ac transitus sortita est. Vbi tamen ὠχετεύεται malè legitur.

Ὠχρὸν pallidum & luteum significat, coloréq; ex candido & flauo permixtũ indicat, tanto nempe candidiorem flauo, quantò flauum rubro. Quod denotat Gal. com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (pag. 59. 8.) ἔστι δὲ τὸ ὠχρὸν χρῶμα κατ' ἀλήθειαν οἷόνπερ, ὅτι περ, καὶ τὸ τῆς καλουμένης ὤχρας ὀξυνομένης κατὰ τῆς προσηγορίαν τῆς προτέρας συλλαβῆς. καὶ γίγνεται οἷόνπερ ἐπιμιγνυμένης τῷ ὑδατώδει περιττώματι τῆς ὠχρᾶς τε καὶ πικρᾶς καὶ ξανθῆς ὀνομαζομένης χολῆς. ὅσον γὰρ τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος ἐπὶ τὸ λευκότερον ἀποκεχώρηκε τὸ ξανθόν, τοσοῦτον τούτου τὸ ὠχρόν. Est autem color luteus re vera qualis ignis, aut ea terræ species quæ ὤχρα vocatur, cuius prima syllaba acuitur. fitq; talis color permixto aquoso excremento cum pallida & amara & flaua appellata bile. Quantò enim flauum à rubro ad album recedit, tantò à flauo pallidus. Quòd si plus aquei humoris permixtũ habeat ὠχρόλευκον & ex pallido albicans dicitur. Velut ὠχρόλευκος γλῶσσα lingua ex pallido albicans, aut cum albedine pallescens, qualis est pulmonum inflammatione laborantibus, libr. 7. Epid. (p. 361. 37.) Interdum verò Græci quod propriè ὠχρὸν dicitur χλωρὸν vocant, ex communi sermone nihil differre inter se ὠχρὸν & χλωρὸν existimantes, vt ibidem scribit Gal. & nos antea in χλωρὸν adnotauimus. ὠχρὸν apud Hippocratem pallidum vertit Celsus cap. 6. lib. 2. cùm vlcus aridum & pallidum scribit, quod Hippocr. ἕλκος ξηρὸν καὶ ὠχρόν. ὠχρὰ bilis eadem quæ ξανθὴ καὶ πικρά, quæ flaua & amara vocatur, nempe bilis lutea, Galeno Comment. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. (p. 88. 46.)

FINIS.

